Presented to

President John Taylor

by the Author

MORGENSTJERNEN.

Et historisk-biografisk Maanedsskrift.

FÖRSTE AARGANG.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"— PARLEY P. PRATT.

Redigeret og udgivet af Andrew Jenson.

SALT LAKE CITY, UTAH.

TRYKT HOS „DESERET NEWS COMPANY."

1882

INDHOLD.

Yours Truly,
Erastus Snow

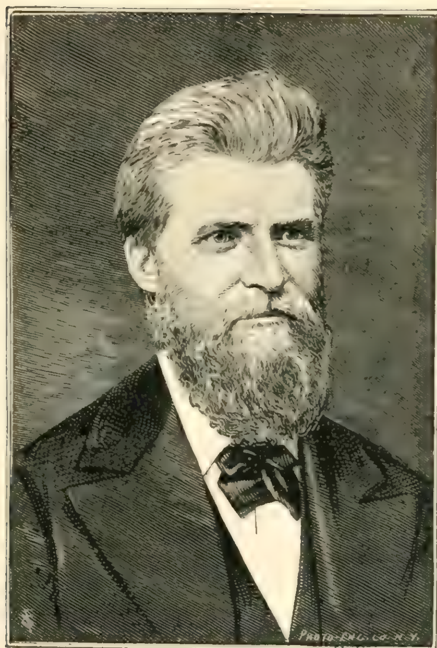

ANDREW JENSON.

Födt d. 11te Decbr. 1850.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 1. JANUAR 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

1850.

DE FÖRSTE MISSIONÆRERS ANKOMST.

I Generalkonferencen, som afholdtes i Salt Lake City den 6te og 7de Oktober 1849, blev et betydeligt Antal Missionærer kaldet til at gaa til fremmede Lande for at prædike Evangeliet og for at aabne sammes Dör for flere europæiske Nationer. Iblandt disse kaldtes Apostel Erastus Snow og Ældste P. O. Hansen til Danmark og Ældste John E. Forsgren til Sverige. Nævnte Brödre forlode deres Bjærghjem i Slutningen af Oktober Maaned samme Aar og ankom til England i April 1850. Efter et kort Ophold hos Brödrene og de Hellige i Storbritannien fortsattes Rejsen til Skandinavien, idet Ældste P. O. Hansen forlod Hull d. 8de Maj og ankom til Kjöbenhavn d. 11te s. M., og Apostel Erastus Snow og Ældste John E. Forsgren samt George P. Dykes, hvilken sidstnævnte Broder Snow tog med fra England, forlode Hull med Dampskibet „Victoria" d. 11te Juni og landede i Kjöbenhavn d. 14de s. M.

BREV FRA ERASTUS SNOW.

Nogle faa Dage efter de sidstnævnte Brödres Ankomst skrev Erastus Snow fölgende Brev til Franklin D. Richards i England:

"Kjöbenhavn, d. 19de Juni 1850.

Kjære Broder Richards.

Det er i Dag akkurat otte Maaneder siden vi toge Afsked med vore höjtelskede Familier og Brödre i de „Helliges Stad" og sagde Farvel til den smukke Dal, hvor alle vore jordiske Haab have hjemme, for at vandre omkring i fremmede Lande og for at bære glade Tidender om stor Glæde til Folk af andre Tungemaal. Efter at have rejst over otte tusinde Mile er jeg formedelst Guds Velsignelse ankommen til mit Bestemmelsessted i Sikkerhed. I disse otte Maaneder har jeg rejst længere og længere bort, uden at höre et eneste Ord fra Hjemmet eller fra elskende og sande Venner, men nu, da jeg har gjort Ophold for at tiltræde min Arbejdsmark, haaber jeg snart at blive indhentet af hjærteoplivende Nyheder fra hint "Forjættelsens Land."

Dampskibet „Victoria," som forlod Hull Tirsdag Morgen d. 11te ds. Kl. halv syv, landede os i denne berömte Stad Fredag d. 14de ds. omtrent Kl. 10 Formiddag. Det lykkedes os at faa vor Baggage, Böger og Papirer gjennen Toldvæsenet efter en overfladisk Under-

sögelse, og Broder P. O. Hansen, som mödte os paa Skibsbroen og gjorde Tjeneste som Tolk, ledsagede os til et dansk Hotel, hvor vi paa et Overværelse, der blev os anvist, nedböjede os i Forening og opsendte Taksigelse til Gud samt indviede os til hans Tjenste i dette Land, idet vi anraabte ham om hans Beskyttelse og Velsignelser under vor Virksomhed. Da vi opdagede, at vort Hotel var et almindeligt Tilflugtssted for Spillere, Urostiftere og daarligt Selskab, hvilket altsammen var alt andet end behageligt til os, besluttede vi at opsöge et privat Spisehus eller leje os et Værelse paa et mere afsondret Sted. Vi tilbragte derfor det meste af Eftermiddagen med at vandre omkring i Staden og dens Omegn for at gjöre Opdagelser. Vi besögte adskillige Familier i den Hensigt at blive bekjendte med Folkets Fölelser, og vi toge flere Værelser i Ojesyn, men fandt intet Sted, hvor „Arken syntes at kunne hvile." Jeg vil her bemærke, at Broder Hansen, der blev nægtet en Faders Modtagelse og kunde kun hemmeligt tale med sin Stifmoder, havde siden sin Ankomst opholdt sig hos en fjærn Slægtnings Familie, som ligeledes nu var meget venlig mod os; men uagtet de bade os hjærteligt velkommen, havde de intet Værelse, som vi kunde afbenytte.

Den fölgende Nat var en sövnlös Nat for mig, uagtet de andre Brödre hvilede sig. Jeg havde været meget sösyg paa Kattegattet og mine Nerver befandt sig i en Slags feberagtig Tilstand. Spillet og Stöjen fra Billiardbordene lod sig tydeligt höre i vore Soveværelser, og Kareterne, som bragte Folk til og fra Hotellet og styrtede afsted over den haarde Stenbro umiddelbart under mit Vindue, gjorde mig Uro lige til Dagens Frembrud. Selve Atmosfæren og Stedets Aand syntes i Sandhed gjennem Nattens Löb at antyde et Samlingssted for onde Aander. Flere Gange gik jeg frem og tilbage paa Gulvet og kastede mig derpaa atter paa min Seng, bedende alvorligt til Gud om at vejlede os, saa at vi kunde finde et fredeligt Hjem og en oprigtig Familie, hvor hans Aand kunde finde Behag i at bo og forblive saa vel hos os som hos dem. Et saadant have vi nu fundet, og vi flyttede her til den fölgende Dag; det var netop det förste Sted, vi besögte om Morgenen. Vi betale her 7 Rigsdaler om Maaneden for et bekvemt og behageligt Værelse, der er möbleret og holdes i god Orden. Desforuden betale vi 3 Rigsdaler hver om Ugen for vor Kost i Familien, hvilket altsammen vil belöbe sig til omtrent 46 Rigsdaler om Maaneden for Brödrene Hansen, Dykes og mig. Vi spise sammen med vor Vært Hr. Lauritz B. Malling og hans venligsindede Hustru samt en ung Dame af Rang, der er beslægtet med Familien. De ere alle meget höflige mod os og lytte til vore Undervisninger med stor Deltagelse; de synes at finde stor Behag i at lære os deres Sprog, og de indfinde sig ogsaa paa vort Værelse for at höre os synge og bede, uagtet de ikke forstaa, hvad vi sige, uden naar Broder Hansen bruger det danske Sprog.

Söndag Morgen (16de Juni) overværede vi Baptistreformator Hr. Mönsters Formsamling; denne Mand har været meget forfulgt og har endog i Löbet af de sidste Aar været fængslet gjentagne Gange i denne Stad. Hans Væsen og Udseende tilkjendegiver Ydmyghed, Oprigtighed og gode Forstandsevner. Hans Samfund er ham tilsyneladende meget hengiven. Han modtog os venligt og lovede at besöge os den fölgende Dag. Samme Dags Eftermiddag blev Familien besögt af Kaptejn Simmonsen, den ovennævnte unge Dames Fader, som i lang Tid havde været Officer i Regjeringens Tjeneste og var en höjt agtet Mand. Han spiste til Middag og tilbragte Aftenen hos os. Han har givet Undervisninger i flere Sprog og taler Engelsk flydende nok til at kunne före en Samtale. Idet vi troede, at Herren i et godt Ojemed havde bragt os sammen med ham, vare vi ikke sene til at drage Fordel af Lejligheden. Vi fik en hel Del Oplysninger af ham om adskillige Ting, hvorom vi önkede Underretning, og da han forlod os, ytrede han, at han var særdeles godt fornöjet med Besöget og önskede at stifte nærmere Bekjendtskab

med os; han indböd os ligeledes til at besöge ham i hans Hus.

Hr. Mönsters Besög den fölgende Dag var meget tilfredsstillende. Medens han var i Fængsel havde han erhvervet sig tilstrækkelig Kundskab om det engelske Sprog til at kunne læse og forstaa det; derimod taler han det meget ufuldkomment. Han fortalte os om sin Prædiken og sine Forfölgelser, hvilket vi tilfulde kunde fatte, da det havde megen Lighed med de Scener, vi selv havde gjennemgaaet. Vi saa' strax, at Guds Aand havde lært ham mange Ting og at han prædikede Evangeliet i det Væsentligste samt orklarede Profetierne angaaende det Sidste-Dages Værk nogenlunde rigtigt. Vi fortalte ham til Gjengjæld, hvad Herren havde gjort for sit Folk i Amerika og forklarede ham Beskaffenheden of det Budskab, vi havde at bringe Folket i dette Land, samt at vi ikke vare komne for at oplöse det, Herren havde gjort ved ham, men for at forkynde Noget, hvorved han og hans Venner mere overflödigen kunde smage Guds Naade og erholde mere Magt i Forening med os til at gjöre et endnu större Arbejde i Landet. Han lyttede med Interesse til vort Vidnesbyrd og önskede, at vi skulde besöge ham og Familie i hans eget Hus, hvilket vi lovede at gjöre en anden Gang. Han önskede at læse Mormons Bog, naar han blev færdig med Advarselsrösten, som han nu har.

Om Tirsdagen besögte jeg i Forening med Broder Dykes Velærværdige Walter Forward, Forenede Staters Minister, til hvem jeg havde et Anbefalingsbrev fra Senator Cooper. Hr. Forward havde praktiseret som Sagförer i Pittsburg, Pennsylvanien, og har tidligere været et Medlem af Præsident Harrisons Kabinet. I Stedet for en Demagog fandt vi, at han var en Hædersmand fra „den gamle Skole," aabenhjærtig og ædelmdodig. Han bad os hjærtelig velkommen og gav os mange Spörgsmaal med Hensyn til vort Folk og deres religiöse Tro, og eftersom han var bekjendt med vor Historie i Almindelighed, udtrykte han sig meget frisindet angaaende vore vanhellige Forfölgelser i Amerika. Han önskede, at vi skulde besöge ham fra Tid til anden, idet han tilböd at være os til Tjeneste i hvad som helst han kunde.

Onsdag d. 19de. Broder John E. Forsgren forlod os i Dag med vore Velsignelser paa hans Hoved og fuld af den Helligaand, skjöndt hans Öjne vare fulde af Taarer og hans Hjærte nær ved at briste. Han rejser med Dampskib til Gefle höjt oppe paa den svenske Kyst af Östersöen. Han vil muligvis naa sit Bestemmelsessted paa förstkommende Mandag. I nævnte Egn forventer han at træffe sin Fader, fra hvem han har været adskilt i henved 20 Aar. Maa Herren give ham hans Faders Hus og en rig Höst i hans Födeland. I Eftermiddag har Ældsterne Dykes og Hansen besögt Hr. Mönster og givet ham meget mere Undervisning, hvilket syntes at gjöre ham meget begejstret, og han sagde, at han önskede at undersöge Sagen grundigt og fylde hans Sind med Beviser for dens Sandhed, saa at han kunde blive i Stand til at lede sin Flok med sig. Vi have agsaa besögt nogle Andre og have bestræbt os for at saae Sæden saa godt vi kunne ved Hjælp af Broder Hansen.

Den nye Konstitution eller Danmarks Grundlov, som blev proklameret d 5te Juni 1849, lover fuldstændig Religionsfrihed; men de Rettigheder og Privilegier, som skulle tilstaaes de afvigende religiöse Samfund, ville senere blive nærmere bestemte af Rigsdagsforsamlingen, som allerede nu er sammentraadt. For Bilæggelsen af Danmarks indre Stridigheder er der ligesaa daarlige Udsigter som nogensinde för. Slesvig-Holstein forbliver uböjelig, og de danske Tropper samle sig atter paa Grænsen for at fortsætte Krigen. Broder Hansen er nu i Færd med at oversætte Grundloven paa Engelsk til mit Brug, og maaske jeg siden skal sige Mere om den.

De bedes at hilse Broder Kelsey og alle de Andre paa Stjernens Kontor, og selv er de paa det Kjærligste hilset fra Deres sande og trofaste Broder i Kristo,

Erastus Snow.

Adresse: Hr. L. B. Malling, Norgesgade Bredgade Nr. 196."

BREV FRA ÆLDSTE DYKES.

9de Juli. Ældste George P. Dykes

skrev fra Kjöbenhavn til Udgiveren of Millennial Star iblandt Andet Fölgende:

„Vi ere alle vel, for hvilket vi ere meget taknemmelige til vor Fader i Himmelen, og vi haabe oprigtigt, at det samme er Tilfælde med Dem og Alle i Nr. 15 Wilton Street. Endnu have vi ikke afstedkommet nogen stor Opvækkelse iblandt Folket offentlig, paa Grund af vor begrænsede Kundskab om det danske Sprog. Vi gjöre til samme Tid god Fremgang, og Broder Snow siger, at jeg vil blive i Stand til at prædike om en Ugestid. De vil imidlertid höre fra os en Gang imellem. Udsigterne her nu ere fuldkommen saa gode, som kunne forventes under vore nærværende Omstændigheder. Folket begynder at föle en Del Interesse for hvad vi sige, og mange Familier indbyde os til at aflægge dem Besög. Ja, vi faa allerede flere Indbydelser end vi kunne efterkomme; Mange begynde at höre, „Bogens Ord", og de Fattige begynde at glæde sig i "Israels Hellige." Broder Hansen er ikke efterladen med Hensyn til sine Pligter over for sin Nation, men arbejder af alle Kræfter for Folkets Velfærd. Baptisterne, om hvem Broder Snow har skrevet, voxe i Naade og Kundskab om Sandheden; deres Forstander (Hr. Mönster) er vor Ven, og jeg antager, at han om faa Dage vil blive vor Broder. Vi forvente i Forening med ham mange af hans Flok. Broder Snow har i hans Selskab besögt en lille Gren af hans Menighed paa Landet. Mönster underrettede Menigheden om, hvem Broder Snow var, samt forklarede Beskaffenheden af hans Mission for dem, hvilke Tidender de modtoge med stor Glæde, og de syntes at være rede til at omfavne Broder Snow som en Befrier, der var sendt langt hen fra for at bringe Frelse til dem, som sidde i Mörke og Dödens Skygge. Og maa det saaledes ske, er vort oprigtige Önske og Bön i Jesu Navn. Amen.

Nyhederne angaaende Landets politiske Stilling kunne De læse i de engelske Blade, og vi behöve derfor ikke at skrive om den. Rigsdagen oplöstes i forrige Uge og skal atter sammentræde i Oktober. Holstein Spörgsmaalet er endnu ikke afgjort, og jeg tror heller ikke det vil blive det saa snart. Danskerne ere Alt, hvad jeg tænkte de vare, nemlig et meget höfligt og ædelhjærtet Folk. Vi have modtaget et Brev fra Broder Forsgren; han opholder sig i hans Faders Hus og har det godt."

HR. MÖNSTERS FORHÆRDELSE.

Brödrene vedbleve at aflægge Besög og tale med Folk, hvor som helst de bleve indbudte. Ligeledes kom Mange for at besöge og tale med dem hos Hr. Malling, hvor de vedbleve at bo i en længere Tid. Deres Indflydelse blev snart betydelig iblandt Baptisternes Rækker, og Forstanderen, Hr. Peter C. Mönster, der mærkede, at "Amerikanerne" (som man den Gang kaldte Brödrene) havde isinde at oprette en selvstændig Kirke eller Menighed, uafhængig af hans, forhærdede sit Hjærte mod Sandheden, og gjorde fra den Tid af alt muligt for at modarbejde deres Indflydelse. Hans Modstand forhindrede imidlertid ikke et stort Antal af hans Samfunds bedste Medlemmer fra at slutte sig til de Sidste-Dages Hellige. De förste 15 Personer, som bleve döbte af Broder Snow, havde saaledes allesammen tilhört hans Menighed.

DEN FÖRSTE DAAB I DANMARK.

12de August. Den förste Daabshandling, som blev udfört ved guddommelig Myndighed i Danmark i denne Uddeling, foretoges of Erastus Snow, som döbte 15 Personer (otte Mænd og syv Kvinder) i Öresund, omtrent ¼ dansk Mil nord for Kjöbenhavn. Iblandt dem, som bleve döbte ved denne Lejlighed, vare Ole Ulrick Christian Mönster og Hustru, Johan B. Förster og Hustru, Andreas Hansen (Former) og Hustru, Hans Larsen (Pramstikker) og Hustru, Andreas Aagren, Anna Beckström, Marie Nielsen og Johanne Andersen. Mönster var den förste Mand og Anna Beckström den förste Kvinde, som blev döbt. I Ugens Löb bleve elleve Andre döbte af Ældste Dykes.

FÖRSTE HAANDSPAALÆGGELSE OSV.

14de August. Brödrene Snow, Hansen og Dykes tilligemed en Del af

de Nydöbte forsamledes i Peter Beckströms Hus i Store Kongensgade og Haandspaalæggelse for Annammelsen af den Helligaands Gave blev udfört i Danmark for förste Gang i denne Uddeling. De Helliges Hjærter vare fulde af Glæde ved denne Lejlighed, og de frydede sig meget paa Grund af den store Naade, som var dem vederfaret. Den 17de om Aftenen bleve Knud H. Bruun, Chr. Christiansen og Flere döbte af Dykes. Broder Bruun var den Förste af det lutherske Samfund, som annammede Evangeliets Fylde. Alle de Andre, som tidligere vare blevne döbte, havde været Baptister.

DE FÖRSTE BÖRN VELSIGNES.

18de August. En Forsamling afholdtes i Broder Hans Larsens Hus paa Kristianshavn, hvor flere Nydöbte fik Haandspaalæggelse og tre Börn, Dötre af Hans og Eline Dorthea Larsen, bleve velsignede af Ældsterne. Samme Aften döbte Ældste Dykes fire Personer, iblandt hvilke var Peter Beckström, og den fölgende Dag bleve fire Andre döbte af P. O. Hansen. I Löbet af de efterfölgende Uger blev der forrettet Daab næsten daglig.

BREV FRA ERASTUS SNOW.

19de August. Erastus Snow sendte fölgende korte Skrivelse til Præsidentskabet i Liverpool:

„Kjöbenhavn, d. 19de Aug. 1850.

Kjære Broder Orson Pratt!

Sæden er falden i god Jord; den har slaaet dybe Rödder; den udskyder Grene og bærer Frugt. Sidste Mandag Aften döbte jeg 15 Personer, de Förste i Danmark. Vi gik til et afsides Sted en Mil (eng) udenfor Byen og döbte dem i Sundets klare og salte Vand. Ingen Forstyrrelse fandt Sted. Broder Dykes har senere döbt 15 Andre og Flere skulle döbes i Aften. Ældste Dykes gjör hurtig Fremgang i Sproget og udförer et godt Arbejde. Broder Hansen staar ikke tilbage. Vi have givet de Nydöbte Haandspaalæggelse i tre forskjellige Möder, som vi have afholdt i dette Öjemed. Endnu have vi ingen Forsamlinger afholdt, undtagen i vort eget Værelse og i nogle af Brödrenes Huse. Vor Prædiken udföre vi hovedsagelig i private Kredse. De Döbte ere vel grundfæstede i Troen og standhaftige. Herren besöger dem med Drömme, Syner og den Helligaands Tilkjendegivelser. De ere en Blanding af dansk, svensk og tysk Herkomst, men de kunne allesammen tale Dansk.

Deres i Hast osv.

Erastus Snow."

BREV TIL PRÆSIDENTSKABET I ZION.

Et Par Dage i Forvejen skrev Erastus Snow et længere Brev til det Förste Præsidentskab i Zion, hvoraf Fölgende er et Udtog:

„Kjöbenhavn, Danmark, den 17de August, 1850.

Til det Förste Præsidentskab for Jesu Kristi Kirke of Sidste Dages Hellige; Hilsen!

Elskelige Brödre! Da jeg kjender Eders store Interesse, Eders Bönner og uophörlige Nidkjærhed for Zion hjemme, samt for Guds Værks Velfærd i hele Verden, er det mig en stor Glæde nu at kunne skrive Eder til, i den Hensigt at give Eder en Beretning om Udsigterne og Tilstanden her i denne Del af Vingaarden, hvor det har behaget Gud og mine Brödre at anvise mig min Arbejdsmark for en kort Tid. * * *

Efter at have raadfört mig med de Medlemmer af de Tolv, som vare i England, besluttede jeg at tage Ældste George P. Dykes med mig, eftersom han tidligere havde prædiket for nogle Norske i Illinois og havde erhvervet sig lidt Kundskab om deres Sprog saa vel som deres Sæder og Skikke. Min Mening var, at dersom Herren aabnede Vejen, vilde jeg sende ham til Norge for der at aabne Evangeliets Dör.

Herrens Aand syntes at lede mig til denne Stad for at begynde mit Arbejde. Fra den Tid jeg först blev beskikket har mine Tanker bestandig dvælet ved Kjöbenhavn som det bedste Sted i hele Skandinavien til at begynde Værket, og Alting har siden styrket mig i denne Overbevisning. Kjöbenhavn er Danmarks Hovedstad og var en Gang Hovedstaden for de forenede Konge-

riger Danmark, Norge og Sverige. Det er en smuk og stærk befæstet Stad med omtrent 140,000 Indbyggere, og overgaar langt enhver anden Stad i Landet med Hensyn til Störrelse og Indflydelse. Paa Grund af dens centrale Beliggenhed paa Östsiden af Öen Sjælland, omtrent fire danske Mile fra den svenske Kyst, staar den i let Dampskibsforbindelse med alle de vigtigste Stæder i Norge, Sverige og Danmark. Den er for hele Nordeuropas Vedkommende Hovedsædet for Lærdom og Undervisning, og jeg kan tilföje for Præstelist, Gudsfornægtelse og Politik. Desuagtet besidder den, efter min Mening, mere af Frihedsaanden, end nogen anden Stad i denne Del af Verden.

Efter Adskillelsen af Sverige og Danmark vedblev Norge under den danske Regjering indtil Napoleons Fald, da de forenede Stormagter gav Norge til Sveriges Konge som en Slags Straf til Danmark fordi det havde sluttet Alliance med Frankrig. Siden den Tid har Norge, sköndt under svensk Overherredömme, havt sin egen Legislatur (Storthing) og nydt en större Grad af politisk Frihed end de andre to Riger.

Danmarks Regjering var indtil for ganske nylig et uindskrænket Monarki. Kongen og hans Ministre baade stiftede og udövede Lovene, og den lutherske Kirkes Præsteskab havde Opsyn og Kontrol af alle Landets almindelige Skoler og Undervisningsanstalter, med Undtagelse af visse særskilte Privilegier, som vare tilstaaede Jöderne og de fremmede Haandværkere, der vare indbudte til at komme ind i Landet. Men det var ingen Fremmed tilladt at gjöre Försög paa at vinde Tilhængere fra den evangelisk-lutherske Kirke eller prædike mod nævnte Kirkes Lærdomme. Straffen for at gjöre dette var Landsforvisning, hvilken Straf i Löbet af de sidste ti eller femten Aar havde været iværksat mod flere fremmede Missionærer, og dette vilde efter al Sandsynlighed ogsaa have blevet vor Lod, dersom vi vare komme lidt för. Baptistreformator Hr. Peter C. Mönster begyndte at prædike om Neddyppelse, og nu tæller hans Tilhængere i Danmark omtrent 360. Först blev han mulkteret, derefter fængslet, og efter at han havde udtjent sin Termin i Fængslet, prædikede han igjen, indtil Præsterne atter lode ham arrestere og indespærre. Saaledes vedblev han indtil han havde været fængslet sex Gange og tre Aar i det Hele. Imidlertid havde fransk Filosofi, Gudsfornægtelse og republikanske Principer vundet Fremgang i denne Stad og i hele Landet, indtil (omtrent samtidig med Revolutionen i Frankrig). Danmarks gamle Konges Död gav det danske Folk Lejlighed til at forandre deres Regjeringssystem.

Tronfölgeren (Frederik den. 7de) blev holdt tilbage indtil man var bleven enig om en Konstitution eller Grundlov, som blev underskreven og proklameret d. 5te Juni 1849. Denne Konstitution giver Folket Rigsdagen eller Legislaturen (der skal vælges af Folket) og fuldkommen saa megen politisk Frihed, som nydes i England. Pressen er tilstrækkelig fri til at vi kunne bruge den for ethvert Öjemed, som vi önske; og medens Grundloven beskytter og opholder den lutherske Samfund som Statskirke, giver den dog Borgerne Ret til at afvige fra den og organisere andre Samfund; men Saadannes Ret og Privilegier skulle nærmere bestemmes ved Lov. De gamle Love skulle overholdes indtil Rigsdagen faar ordnet de forskjellige Afdelinger af Regjeringen, og vedtaget alle de nödvendige Love og Regulationer for at kunne sætte den nye Grundlov i Kraft.

Lutheranismen beskyttes ved lignende Love i Norge og Sverige. For ikke længe siden bleve nogle Methodister landsforviste fra Sverige, og for ganske nylig bleve nogle Baptister i Nærheden of Göteborg arresterede og dömte til at skulle forlade Landet. Man appellerede imidlertid Sagen til Kongen; Ansögninger bleve indsendte imod den afgivne Kjendelse, og for Tiden föres der en alvorlig Aviskrig i de svenske Blade desangaaende; og jeg beder til, at den maa blive fortsat, indtil Norge og Sverige fölger Danmarks Exempel. Jeg har ikke Noget imod, at Herren bruger Methodisterne og Baptisterne til at berede Vejen for Evangeliets Fylde, thi

deres Systemer ere mindre modbydelige for de Ugudelige, som derfor have större Medfölelse for dem end for os. Hvor tydeligt kunne vi ikke i disse Ting, ligesom i enhver anden Bevægelse blandt Nationerne, se Opfyldelsen af Jesu Ord i Mormons Bog, at „naar disse Ting komme frem iblandt Hedningerne, skal Faderens Værk begynde iblandt Nationerne, for at berede Vejen for din Gjenoprejsning, o Israels Hus."

Vi landede her d. 14de Juni. Den förste Legislatur (Rigsdag), valgt iflölge den nye Grundlov, var samlet. Den adskiltes i Juli for atter at træde sammen i Oktober. Under dens förste Samling var den beskjæftiget med politiske og financielle Affærer og udsatte sine Möder uden at vedtage de Love, som ere nödvendige for at sætte den Del af Grundloven i Kraft, som vedgaar religiöse Samfund. Der findes et Antal Præster i Rigsdagen, og disse ville naturligvis udsætte enhver Handling desangaaende saa længe de kunne. Iblandt andre vigtige Forbedringer, som ville blive os til stor Gavn, er Afskaffelsen af det forhadte indenrigske Passystem. Tidligere vare Landets egne Borgere udsatte for Arrest og Fængsel, dersom de bleve fundne uden Pas, endog en eneste Nat, udenfor deres egen Bys eller Sogns Grænser. Denne bestandige Fornyelse af Passer, og sammes Underskrivelse og Undersögelse af Politiembedsmændene paa ethvert Opholdssted, samt den Ubehagelighed og Bekostning, som det med fører, har altid været en sand Plage til Enhver, som önsker at rejse.

Vi have endnu ikke været i Stand til hverken at prædike i det danske Sprog eller skrive for Pressen, og vi have anset det for Visdom ikke at give Anledning til nogen stor Opvækkelse förend vi bleve fuldstændig organiserede og kunde tale Sproget bedre. Ældste Hansen er nu beskjæftiget med at oversætte Brudstykker af vore Böger, hvilke jeg har til Hensigt at lade trykke; og jeg agter, om Gud vil, snart at udgive en kort Historie om Kirkens Opkomst og Fremgang samt dens Tro og Lærdomme. Han havde i Forvejen oversat saadanne Udtog af Lærdommens og Pagtens Bog, som jeg troede vilde være til Gavn for de Troende. Ligeledes har han revideret nogle udvalgte Stykker af Mormons Bog. Broder Hansen havde været i Amerika saa længe, at han var bleven meget usikker i sit Modersmaal, og da han ingen Bibel eller nogen anden dansk Bog havde med sig i Amerika, var (som man kunde forvente) hans Oversættelse af Mormons Bog meget ufuldkommen, og den maa nödvendigvis underkastes en fuldstændig Revision inden den sendes til Trykken.

Sidste Mandag (d. 12te August) begyndte vi at döbe; vi döbte 15 den förste Aften og 11 Andre i Ugens Löb, hvilket udgjör 26 ialt. De fleste af disse ere af Hr. Mönsters Efterfölgere og de bedste han havde. Mange flere af hans Tilhængere ere Troende, medens de Övrige ere fulde af Vrede og Harme. Hr. Mönster selv, som modtog os i Begyndelsen og gav os Lejlighed til at stifte Bekjendtskab med hans Folk, staar nu ligesom paa en Hustinde og véd ikke, enten han skal forsage sit Folk eller Sandheden; dog vil han endnu ikke vende sig imod os og dem, som have forladt ham; han bruger sin Indflydelse til det Gode, og jeg haaber og beder endnu, at han maa fölge efter. Iblandt de Döbte findes Tyske, Svenske og Danske; alle forstaa imidlertid det danske Sprog; de ere vel grundfæstede og standhaftige i Troen. Vi medbragte et Exemplar af Orson Hydes tyske Værk, hvilket vi lod gaa omkring iblandt de Tyske, og naar vi fandt Nogen, som kunde læse Engelsk, gave vi dem engelske Böger. For de Danske læste vi Broder Hansens Oversættelse af Mormons Bog, Pagtens Bog osv.

Vi have kun virket i private Kredse og i smaa Familieforsamlinger, men vi ere nu komne til det Tidspunkt, at vi ikke længere ville holde os i Skyggen, men derimod söge Kundbarhed. Vi haabe snart at finde et passende Lokale, hvor vi kunne holde vore Forsamlinger, og vi takke Gud fordi Sæden er opvoxet og har dybe Rödder, saa at Værket vil kunne sprede sig, selv om vi skulle blive landsforviste.

(Fortsættes i næste Nr.)

Morgenstjernen,
Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:
En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.
Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, - Januar 1882.

SUBSKRIPTIONSINDBYDELSE.

MEDENS mange interessante Beretninger angaaende Grundlæggelsen og Fremskyndelsen af det store Sidste-Dages Værk ere blevne offentliggjorte i de senere Aar i det engelske Sprog, og man har bestræbt sig for at bringe til almindelig Kundskab saadanne Tildragelser, som ere beregnede paa i Særdeleshed at styrke den opvoxende Slægt i Troen paa Kristi Evangelium, saa har den skandinaviske Del af dette Territoriums Befolkning tilsyneladende holdt sig tilbage med Hensyn til at bidrage deres Skjærv i dette ædle Öjemed, uagtet vi föle os overbeviste om, at Herrens vidunderlige Kraft og Styrelse har fulgt vore Brödre, der have virket for Evangeliets Forkyndelse i Skandinavien, ligesaa vel som dem, der have arbejdet for Udbredelsen af det himmelske Budskab i andre Lande. Denne Tilbageholdenhed fra vore Landsmænds Side hidörer muligvis fra den Omstændighed, at der har manglet et Organ i det skandinaviske Sprog, som har virket i nævnte Retning. For at afhjælpe dette Savn har Undertegnede paabegyndt Udgivelsen af MORGENSTJERNEN, efter i Forvejen at have samlet en hel Del vigtige og interessante Oplysninger om Missionen i Skandinavien, hvilke ville blive trykte i kronologisk Orden som den vigtigere Del af Bladets Indhold. Denne historiske Samling vil imidlertid kun tjene til Grundlag for den skandinaviske Missions Historie, da vi forvente, eftersom Værkets Udgivelse skrider fremad, at modtage mange og vigtige Bidrag fra Brödrene, der have virket som Missionærer i de nordiske Lande, samt fra saadanne Andre, som maaske kunne indsende paalidelige Meddelelser af almindelig Interesse.

Vi have ligeledes til Hensigt at benytte en Del af Bladet til biografiske Skizzer af nogle af Kirkens ledende Mænd samt til vigtige statistiske og videnskabelige Oplysninger. Ethvert Numer vil ogsaa indeholde Nyheder fra alle Jordens forskjellige Dele i en meget sammentrængt Form, og saa snart som Midler og Omstændigheder tillader, vil Bladet blive prydet med Illustrationer.

MORGENSTJERNEN vil forelöbig udkomme omtrent den 1ste i hver Maaned og vil med Porto iberegnet koste en Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud. Med hvert tredie Hefte vil der medfölge et Præmieblad paa 16 Sider i oktav Format, indeholdende Kirkens Historie fra Profeten Joseph Smiths Död til de Helliges Nedsættelse i Klippebjærgene. Dette kan betragtes som en Fortsættelse af Joseph Smiths Levnetslöb, udgivet af Jenson & Bruun, og kan indbindes sammen med nævnte Værk.

I Haab om, at vore Landsmænd, saa vel i Utah og omliggende Territorier som i Skandinavien, ville understötte dette Foretagende ved beredvilligt at subskribere paa Bladet samt ved at indsende de forönskede literære Bidrag, undertegner jeg mig,

Eders Broder i Fredens Evangelium,
Andrew Jenson.

TIL DE SKANDINAVISKE HELLIGE.

Ældste Andrew Jenson, en af Oversætterne og Udgiverne af Joseph Smiths Levnetslöb, som for nylig er kommen tilbage fra sin Mission til Danmark, hvor han arbejdede meget som Oversætter og Skriver paa den skandinaviske Missions Kontor i Kjöbenhavn, er og har i længere Tid været beskjæftiget med at samle Grundstof til nævnte Missions Historie, hvilken han har til Hensigt at udgive i et Tidsskrift i den danske Sprog, tilligemed Kirkens almindelige Historie, som han

vil fortsætte fra det Tidspunkt, hvor Joseph Smiths Levnetslöb holdt op. I dette hans Foretagende har han vort Bifald med den Forstaaelse, at han lader sit Arbejde blive undersögt og antaget af det Förste Præsidentskab, Kirkens Historieskriver eller mig, for at sikre saa stor Nöjagtighed som muligt.

Vi ere forvissede om, at et saadant Værk vil blive interessant og nyttigt for de Hellige i Almindelighed og navnligen for den skandinaviske Befolkning. Alle de af vore skandinaviske Brödre, som have holdt Dagböger, eller som ere i Besiddelse af nyttige historiske Fakta, bör meddele Broder Jenson den nödvendige Oplysning derom, for paa denne Maade at hjælpe ham i hans Foretagende.

Bedende Gud at inspirere hans Sind og vejlede ham til paalidelige Underretningskilder, samt dueliggjöre ham til at være forsigtig i sine Valg og nöjagtig i sine Beretninger, saa at hans Arbejde maa tjene Gud til Ære og Herrens Folk til Gavn og Nytte, undertegner jeg mig Eders Medarbejder og Tjener i Kristo.

Erastus Snow.

Salt Lake City, d. 16de Januar 1882.

NOTITSER.

Vel indbundne Exemplarer af Joseph Smiths Levnetsløb kunne erholdes hos efterfølgende Personer for $2.50 pr. Expl.: A. W. Winberg, Salt Lake City; Rasmus Petersen, Pleasant Grove; N. J. Provstgaard, Fountain Green; Chr. N. Lund, Mt. Pleasant; C. C. N. Dorius, Ephraim; H. P. Møller, Richfield, og Jakob Christensen, Deseret. Ligeledes paa Deseret News Office, Salt Lake City; „Skandinaviens Stjernes" Kontor, Lorentzensgade Nr. 14, 1ste Sal, Kjøbenhavn, Danmark; samt paa dette Blads Kontor.

De, som endnu restere med Betalingen for Joseph Smiths Levnetsløb bedes ufortøvet at indsende samme til Jenson & Bruun, P. O. Box 500, Salt Lake City, Utah.

Smukke lithografiske Billeder af Profeten Joseph Smith haves for Salg paa dette Blads Kontor til en Pris af 15 Cents pr. Stk.

BIOGRAFISKE SKIZZER.

ERASTUS SNOW.

Erastus Snow, sjette Søn af Levi og Lucina Snow, er født i St. Johnsbury, Caledonia County, Vermont, d. 9de November 1818. Uagtet Faderen var en retskaffen Mand, bekjendte han sig ikke til noget særskilt religiøst Samfund, men Moderen føjede sig derimod til en Sekt kaldet den Wesleyanske Methodist Kirke, og eftersom Broder Snow modtog gode religiöse Formaninger og Undervisninger af sin Moder, blev hans Sind i en meget tidlig Alder paavirket af Religionen. I 1832 kom Orson Pratt og Luke Johnson til St. Johnsbury og begyndte at prædike Evangeliets Fylde. Erastus, som den Gang kun var 14 Aar gammel, troede strax deres Vidnesbyrd, og d. 3die Febr. 1833 blev han, i Byen Charleston, ved Daab indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige af sin ældre Broder William Snow. To af hans ældre Brødre, William og Zerubbabel, vare allerede døbte i Forvejen.

Broder Snow begyndte nu flittigt at undersöge Skrifterne og fik strax en inderlig Attraa efter at prædike Evangeliet, hvorfor han d. 28de Juni 1834 blev ordineret til en Lærers Embede af Ældste John F. Boynton. Paa den Tid arbejdede han paa sin Faders Landejendom i St. Johnsbury, hvor en Gren af Kirken var bleven oprettet, og han mødte her regelmæssigt med de Hellige til Forsamling om Söndagene samt besøgte dem i deres Huse. Ligeledes foretog han flere korte Missionsture til de omliggende Egne i Selskab med sin Fætter Gardner Snow og Andre.

Den 13de November blev han ordineret til Præst af sin Broder William Snow og gjorde derpaa længere Missionsrejser

til Staterne New York og New Hampshire, hvor han holdt mange Forsamlinger samt döbte et betydeligt Antal. Efter at han d. 16de August 1835 var bleven ordineret til Ældste af Luke Johnson, en af de tolv Apostle, fortsatte han sin Missionsvirksomhed i New Hampshire og Vermont i Selskab med Wm. E. Mc Lellin, hans Broder Willard og Andre.

Den 8de Novbr. 1835 forlod han St. Johnsbury i Forening med Ældste Hakon Aldrich og rejste til Kirtland, Ohio, omtrent 700 Mile mod Öst. Efter en besværlig Reise, under hvilken de nær havde lidt Skibbrud paa Eriesöen paa Grund af en voldsom Storm, naaede de deres Rejses Maal d. 8die December. Her traf Broder Snow for förste Gang sammen med Profeten JosephSmith, hos hvem han nu boede en kort Tid. I Löbet af Vinteren frekventerede han Ældsternes Skole, som afholdtes i Kirtland, og modtog det fölgende Foraar sine Tvætninger og Salvelser i Herrens Hus tilligemed omtrent 300 andre Ældster. Han blev indlemmet i det förste Kvorum af Ældster og salvet af Alvah Beman, Præsidenten for nævnte Kvorum, hvis yngste Datter han senere ægtede. I sin unge Alder blev han saaledes meddelagtig i de store Velsignelser, som paa den Tid udgödes over Kirkens Medlemmer og i Særdeleshed over Brödrene, som vare beklædte med det hellige Præstedömme. Paa samme Tid blev det andet Kvorum af Halvfjerds organiseret i Kirtland, og Broder Snow blev under Ældste Lyman Shermans Hænder ordineret til at være et Medlem af samme. Derefter modtog han fölgende patriarkalske Velsignelse under Joseph Smith sen.s Hænder:

„Broder Snow. I Jesu Navn lægger jeg mine Hænder paa dit Hoved og bekræfter en Faders Velsignelse paa Dig. Din Fader kjender ikke Guds Orden eller det, som hörer Gud til, men Gud skal være din Fader og bevare Dig fra din Ungdom af. Du er udvalgt af Gud og kaldet med en hellig Kaldelse, thi Herren har vaaget over Dig og havt sit Öje paa Dig i Evigheden. Du har önsket at prædike Evangeliet, endog da Du viste det ikke; derfor skal Du forkynde det indtil Jordens Ender; og jeg besegler paa Dig den hellige Salvelses Velsignelser, som Du har anammet. Herren skal i belejlig Tid give Dig en Livsledsagerinde og Du skal opdrage Börn til Herren. Satan söger din Tilintetgjörelse, men sæt din Lid til Gud, thi han vil bevare Dig og dygtiggjöre Dig til at gaa fra Land til Land, saa at din Röst lig Erkenglens Röst skal höres i fjærne Lande. Du skal have Magt over Elementerne, saa at de ikke skulle faa Overhaand over Dig, og selv om Du skulde blive fört gjennem Ilden, skal dette Element ikke skade Dig, og om Du skulde bringes gjennem Vandet, skal det ikke skjule Dig, og om Du skulde blive kasteti Fængsler, skulle disse ikke kunne holde Dig, kun til din himmelske Faders Herliggjörelse. Du skal se din Gud i Kjödet og vide, at han er til. Engle skulle tjene Dig fra Tid til anden og tröste Dig under dine Lidelser, og naar dine Fjender monne forsamle sig imod Dig, skal Du have Magt til at nedkalde IldfraHimmelen til at fortæredem,dersom det gjöres nödvendigt. Du skal se stor Ödelæggelse blandt Nationerne og se Blod strömme ned ad Gaderne ligesom Vand, og dit Hjærte skal fyldes af Sorg ved Synet af Enkers og Faderlöses Jamer og Nöd; ja Du skal græde over dem og bestræbe Dig for at faa dem til at fly til Zion for Sikkerhed; men selv skal Du undgaa alle disse Ödelæggelser og staa paa Jorden indtil Forlöseren kommer, samt forkynde Evangeliet saa længe der findes en ugudelig Mand til at höre det. Du skal se denne Slægts Endeligt og komme til ZionsBjærg medFryd, bærende dine Neg med Dig, og Du skal staa iblandt de hundrede og fire og fyrretyve Tusinde i hvide Klæder.

Du er en Ephramit, en Sön af Joseph, som blev solgt til Egypten, og Du har formedelst din Herkomst Rettighed til Præstedömmet og ligeledes til en Arv i Zion iblandt dine Brödre. Dine Slægtninge efter Kjödet skulle blive frelste tilligemed Dig, og dersom Du er trofast i Udförelsen af dine Pligter i alle Ting, skal din Fader endnu bekræfte disse Velsignelser paa Dig i Herrens Navn,

og da skal din Glæde blive stor. Jeg bekræfter disse Velsignelser paa Dig og besegler Dig til evigt Liv i den Herres Jesu Kristi Navn. Amen."

Efter Begavelsen i Kirtland rejste Ældsterne ud med forøget Kraft for at prædike Evangeliet, og BroderSnow forlod saaledes ogsaa dette Sted d. 16de April 1836 paa en Missionstur til Pennsylvanien. Efter 8½ Maaneders Fraværelse, i hvilket Tidsrum han rejste omtrent 1600 Mile (eng.), prædikede 220 Gange, døbte 50 Personer, organiserede flere Grene af Kirken i den veslige Del af Pennsylvanien, samt fik 20 Subskribenter paa „The Messenger and Advocate", et Blad, som udgaves af Kirken i Kirtland, kom han d. 29de December tilbage til Kirtland. Paa sin Tur havde han mødt megen Modstand af Præsteskabet og lidt betydelig Forfølgelse. Saaledes undgik han (d. 22de August) kun ved Herrens Beskyttelse og Venners Bistand at blive frygtelig mishandlet i Cherry Run, Armstrong County, af en Pøbelhob, som havde forsamlet sig for at drive ham ud af Countiet. Ved sin Ankomst til Kirtland traf han mange af sine Venner fra Östen. Hans Forældre med Familie havde ogsaa været der paa deres Reise fra Vermont til Missouri.

I Begyndelsen af 1837 foretog Snow i Forening med Luke Johnson en kort Missionstur til Portage County, 40 Mile syd for Kirtland; derefter tilbragte han en kort Tid paa Skolen i Kirtland; siden blev han tilligemed Ældste Wm. B. Bosley sendt til Pennsylvanien igjen for at besøge de Hellige og sætte Grenene dersteds i Orden, og derefter begyndte han at studere Latin paa Højskolen i Kirtland.

Den 9de Maj forlod han atter sidstnævnte Sted i Selskab med Wm. B. Bosley paa en længere Missionstur til Staterne mod Öst. I Andover, Ohio, havde han strax efter en Diskussion med en Hr. Roberts, en Prædikant af Congregationalisternes Samfund, angaaende Ægtheden af Mormons Bog. Mødet varede til Kl. 12 om Natten og fik et heldigt Udfald for Broder Snow. I Bridgeport, Franklin County, Pennsylvanien, bleve to Søstre, som vare meget syge af Feber, helbredede ved Guds Kraft under hans Administration. Mange flere Helbredelsestilfælde indtraf paa denne samt hans tidligere Missionsture. Under en Forsamling, som han afholdt i Bridgeport, blev han forstyrret af enPøbelhob, der siden forfulgte ham fra Stedet og bombarderede ham med raadne Æg. I Leitersburgh, Maryland, blev han angrebet offentlig af en Campbellit Prædikant, med hvem han diskuterede fra Kl. 12 Eftm. til Midnat. Denne Diskussion havde god Virkning paa Folket i Almindelighed, da Sandheden derved kom til at skinne klarere for dem. Den 5te December kom Snow tilbage til Kirtland efter syv Maaneders Virksomhed i Staterne Ohio, Pennsylvanien og Maryland. Han havde atter rejst over 1600 Mile, prædiket 147 Gange, døbt omtrent 40 Personer samt faaet 27 Subskribenter paa det føromtalte Blad, som udgaves i Kirtland.

Den 2den Januar 1838 forlod han igjen Kirtland paa en ny Missionstur og overværede et Par Dage efter en Konference af Ældster i Milton, 50 Mile syd for Kirtland. Her blev han udfordret af en Campbellit Prædikant ved Navn Hubbard til offentlig Diskussion angaaende Beviserne for Mormons Bogs Sandhed. Snow foreslog for de Forsamlede, at han vilde fremføre ligesaa mange Beviser for Sandheden af Mormons Bog, som hans Modstander kunde for Bibelen. Dermed var Folket tilsyneladende meget godt tilfreds og Mødet bestemtes til den følgende Dag; men da det skulde tage. sin Begyndelse, vilde ingen af de sex CampbellitPrædikanter,somvare tilstede, gaa ind paaSnowsForslag,hvorfor denne, der ønskede at benytte enhver gunstig Leilighed til at fremlægge Sandheden, tog Forslaget tilbage og holdt Diskussionen alligevel. Den varede til Kl. 11 om Aftenen, og uagtet Snow blev fornærmet paa forskjellige Maader, vandt Sandheden dog Sejr. Derefter besøgte Snow Menighederne i Ohio, Pennsylvanien og Maryland, holdt en Mængde Forsamlinger og døbte Flere. Han tog ogsaa over Potomac Floden og holdt Forsamling i Virginia. Endelig holdt

han en Diskussion med en anden Campbellit Præst i Cookstown, Pennsylvanien, hvilken varede i to Aftener og endte med fuldstændig Sejr til Snow, uagtet hans Modstander, den Velærværdige Doktor Young, var anset for en af de dygtigste Mænd i Staten. Tilhörerne bleve helt forbausede over Diskussionens Udfald, og Broder Snow maatte ifölge deres indstændige Begjæring forblive der nogle Dage længere for at prædike til dem. I Slutningen af Maj Maaned modtog han et Brev fra Kirtland, hvori han blev anmodet om at komme tilbage til Ohio for at rejse til Missouri. Dette Forlangende efterkom han med Glæde og tiltraadte strax Rejsen. Han ankom saaledes til Kirtland d. 3die Juni efter fem Maaneders Fraværelse.

I Kirtland traf han sammen med Ældsterne Kimball og Hyde, som netop vare komne tilbage fra deres Mission til England. De skulde nu rejse til Missouri, hvor til ogsaa de fleste af de Hellige i Kirtland vare i Færd med at emigrere, paa Grund af Apostasi og Forfölgelse i Ohio. I Forening med 40 eller 50 Andre forlod Snow derfor Kirtland d. 25de Juni og reiste tillands til Wellsville ved Ohio Floden, hvor fra de toge med Dampbaade ned ad nævnte Flod 950 Mile, derpaa op ad Mississippi Floden omtrent 200 Mile til St. Louis og videre op ad Missouri Floden 350 Mile til Richmonds Landingssted. Der fra rejste Selskabet 40 Mile mod Nord til Far West, hvor til de ankom d. 18de Juli. Her traf Snow sine Forældre og andre af hans Slægtninge, hvoraf nogle vare syge af Koldfeberen.

Han begyndte nu at arbejde i det Timelige, men maatte, da Forfölgelsen mod de Hellige strax efter bröd lös, gribe til Vaaben i Forening med sine Brödre for at forsvare dem mod Pöbelen. Efter at have kæmpet for de Helliges Forsvar i Davies County, blev han selv syg af Koldfeberen, og da Far West lidt senere blev belejret af Statens Pöbelmilits var han bleven saa svag, at han næppe kunde gaa én halv Mil. Desuagtet stod han tappert paa sin Post iblandt de övrige Brödre for at forsvare Byen, indtil den endelig blev overgivet og de skrækkeligste Voldsgjerninger, som nogensinde have vanæret den amerikanske Republik, blev udövet af en grusom og samvittighedslös Pöbel mod uskyldige Mænd, Kvinder og Börn. Under Skinforhöret, som strax derpaa, under Forsæde af Dommer Austin A. King, afholdtes i Richmond over Joseph Smith og de andre Brödre, som bleve tagne tilfange ved Far West, var Broder Snow ogsaa tilstede. Den 13de December blev han gift med Artemesia Beman, og han holdt Skole i Far West en Del af Vinteren.

I Februar 1839 blev Snow tilligemed andre af Brödrene sendte af Menigheden i Far West til Liberty, hvor Joseph Smith og hans Medfanger nu sadde indespærrede i Fængsel. Da Slutteren bragte Fangerne deres Aftensmad, fik Brödrene Lov til at gaa med ham ind for at tale med dem. Samme Aften gjorde de indespærrede Brödre, ifölge en Beslutning, som de havde taget Dagen i Forvejen, et Forsög paa at flygte, og da Slutteren gik ud, löbe de efter ham. Broder Hyrum greb fat i Dören, men inden de Andre kunde yde ham den nödvendige Bistand, fik Slutteren og Vagten smækket Dören i, hvorved de besögende Brödre indespærredes tilligemed Fangerne.

Slutteren gjorde öjeblikkelig Allarm og hele Byen kom i Bevægelse. En frygtelig Scene paafulgte og efter Mængden at dömme skulde man tro, at hele Byens Folk og Mange fra Omegnen havde samlet sig udenfor Arresten. Enhver Slags Tortur og Dödsmaade, som deres ophidsede Indbildningskraft kunde optænke, blev foreslaaet for Fangerne, saasom at sprænge Fængslet i Luften, piske dem ihjel, skyde dem, brænde dem, surre dem paa Heste, lade dem sönderrives osv. Brödrene indenfor laante Öre til alle disse Trusler, men de overlode sig trygt i Guds Haand og lagde sig til Hvile for Natten. Imidlertid slog Herren deres Fjender med Uenighed, saa at de ikke formaaede at gjennemföre nogen af deres mange Planer.

Flere af Brödrene i Fængslet hentydede til, at de befandt sig i stor Fare, men Joseph sagde: „Frygt ikke, thi ej

et Haar skal krummes paa Eders Hoved, og I skulle ikke miste saa meget som et Bidsel, en Saddel eller et Tæppe. Enhver Ting skal blive Eder tilbagegivet. I have sat Eders Liv paa Spil for vor og Evangeliets Skyld, og det er nödvendigt, at Kirken bringer et Offer, og Herren vil modtage det."

Brödrene skulde dernæst tages i Forhör, men Ophidselsen var saa stor, at man ikke vovede at före dem frem, för den havde lagt sig noget. I denne Tid engagerede nogle af Brödrene Advokater til at forsvare sig. Ældste Snow spurgte Joseph, om han ogsaa burde tage en Advokat, hvortil Joseph svarede, at han gjorde bedst i at före sin egen Sag. „Men", sagde Broder Snow, „jeg kjender Intet til Lovene". Joseph spurgte, om han ikke kjendte Noget til Retfærdighed, hvilket Snow bejaede. „Vel", vedblev han, „gaa og kæmp for Retfærdigheden det Bedste, Du forstaar, og anför Blackstone og andre Forfattere af og til, og de ville tage det Alt for gode Varer." Han gjorde saa, og Resultatet blev, hvad Joseph sagde; da han var færdig med sin Sag flokkedes Advokaterne om ham og spurgte, hvor han havde studeret Lovkyndighed, og tilföjede, at de aldrig havde hört et saa glimrende Forsvar.

(Fortsættes.)

NOGLE AF DE VIGTIGERE BEGIVENHEDER I 1881.

8de Januar. Uagtet George Q. Cannon ved Valget den 2den November 1880 blev lovmæssig valgt til Utahs Repræsentant i de Forenede Staters 47de Kongres — han fik nemlig 18,568 Stemmer, medens Modkandidaten, Allen G. Campbell, kun erholdt 1,357 — udstedte Utahs nye Guvernör, Eli H. Murray, dog Valgcertifikat til Campbell, under det falske Paaskud, at Cannon ikke var nogen Borger af de Forenede Stater. Sagen har været for Retterne hele Tiden siden og er endnu ikke afgjort.

17de Januar. Lima, Perus Hovedstad, blev indtaget af Chilinerne, hvorved en længere Krig mellem Peru og Bolivia paa den ene Side og Chili paa den anden afsluttedes til Fordel for Chili.

20de Januar. Ældste Geo. Reynolds, som i over 1½ Aar havde været indespærret i Tugthuset for Polygami, kom atter paa fri Fod, efter at have udstaaet den ham idömte Straf.

9de Marts. Enkedronning Caroline Amalie döde i Kjöbenhavn i en Alder af henimod 85 Aar. Hun var födt i Kjöbenhavn d. 28de Juni 1796, blev formælet med Prins Christian af Danmark (den senere Christian den 8de) d. 22de Mai 1815 og blev Enke d. 20de Januar 1848. Hun var en meget religiös Kvinde, god mod de Fattige og var almindelig elsket af det danske Folk.

13de Marts. Den russiske Kejser, Alexander den 2den, blev myrdet af en nihilistisk Komplot i St. Petersborg. Kejseren var födt d. 29de April 1818 og besteg den russiske Trone d. 2den Marts 1855. Nihilisterne havde i Löbet af de to foregaaende Aar gjort flere forgjæves Forsög paa at dræbe ham. Under Navn af Kejser Alexander den 3die besteg Storfyrst-Tronfölgeren, Alexander Alexandrowitch, der er gift med den danske Prinsesse Dagmar, den russiske Trone.

31te Marts. Arveprinsesse Caroline, Datter af Kong Frederik den 6te, döde i Kjöbenhavn, 88 Aar gammel. Hun var födt d. 28de Oktober 1793, blev formælet d. 1ste August 1829 med Arveprins Ferdinand og blev Enke d. 28de Juni 1863. Hun var det ældste Medlem af det danske Kongehus.

19de April. Lord Beaconsfield (Benjamin Disraeli), en af Englands berömte Statsmænd, döde i en Alder af 71 Aar. Han var Jöde af Födsel.

Omtrent midt i Juni blev Utah Centralbane, Utah Sybane og Utah Syddbanes Forlængelse forenet under et Selskab kaldet „Utah Central Railway Compagny" med en Grundkapital af 4,225,000 Dollars. Banen er 280 eng. Mile lang fra Ogden i Nord til Frisco, Beaver County, i Syd. Foreningen traadte i

Kraft d. 1ste Juli og skal vedvare i 50 Aar.

16de Juli. Joseph Young, afdöde Præsident Brigham Youngs ældre Broder, döde i Salt Lake City, 84 Aar gammel. Han var födt i Hopkinton, Massachusetts d. 7de April 1797 og var iblandt de Förste, som annammede Evangeliet i denne Uddeling, samt en af de förste Halvfjerds, som bleve ordinerede i Kirtland, Ohio, d. 28de Febr. 1835. Af Profeten Joseph Smith blev han kaldet til at være den överste Præsident over alle de Halvfjerds, hvilken höje Stilling han beholdt lige til sin Död. Paa Grund af hans Dyd, Standhaftighed, Nedladenhed og Godhed, hans Frimodighed for Sandhedens Sag samt hans Kjærlighed til Gud og alle gode Mennesker var han elsket af Alle, som kjendte ham.

1ste August. Niels Wilhelmsen, Præsident for den skandinaviske Mission, döde af Stensmerter i Kjöbenhavn i en Alder af 57 Aar og 3 Maaneder.

19de September. Unionens Præsident, James A. Garfield, döde i Elberon, Long Branch, New Jersey, efter omtrent 11 Ugers Lidelser. Aarsagen til hans Sygdom og Död var, som bekjendt, det uforskammede Attendat, der af den halvforstyrrede Politiker Charles J. Guiteau blev udövet paa ham d. 2den Juli ved Jærnbanestationen i Washington. Garfield var födt i Landsbyen Orange i Staten Ohio, d. 19de November 1831 under fattige Kaar og var en af de Amerikanere, som ved egen Flid havde arbejdet sig selv op fra en uanseelig Stilling i Samfundet til den höieste Embedsstilling i Landet. Han efterfulgte R. B. Hayes som de Forenede Staters Præsident d. 4de Marts 1881. Vicepræsident Chester A. Arthur overtog Regjeringens Styrelse efter hans Död.

20de September. Kronprins Gustav af Sverige-Norge, födt d. 16de Juni 1858, og Prinsesse Victoria af Baden, födt d. 7de August 1862, bleve ægteviede i Karlsruhe, Baden.

28de September. John M. Bernhisel, der i flere Sessioner repræsenterede Utah i de Forenede Staters Kongres, döde i Salt Lake City. Han var födt i Pennsylvanien d. 23de Juni 1799.

3die October. Apostel Orson Pratt döde i Salt Lake City i en Alder af lidt over 70 Aar. Han var födt i Hartford, Washington County, New York, d. 19de September 1811, blev döbt af sin Broder Parley P. Pratt paa sin 19aarige Födselsdag (d. 19de September 1830) og havde været et Medlem af de tolv Apostles Kvorum siden d. 26de April 1835. Broder Pratt var ubetinget en af Kirkens bedste og dygtigste Mænd. (Se forövrigt hans Biografi i Bladene.)

24de Oktober. George D. Watt, der for flere Aar siden fungerede som Kirkens Hurtigskriver, döde i Kaysville, Utah. Broder Watt var den Förste, som ved Daab blev indlemmet i Kirken i England.

26de Oktober. Manzanillo, en Stad, med omt. 12,000 Indbyggere, beliggende paa Öen Kuba i Vestindien, blev næsten total ödelagt af en Orkan.

27de Oktober. Ved en Dampskibsulykke paa Mississipi Floden i Nærheden af Davenport, Iova, mistede omtrent 20 Personer Livet.

10de November. William Falconbridge, der var födt i Derbyshire, England, d. 24de October 1780, og var altsaa 101 Aar gammel, döde i Salt Lake City.

14de November. Forhöret over Præsidentmorderen Guiteau tog sin Begyndelse i Washington.

22de November. Det förste Jærnbanetog, som nogensinde gik over Grænsen mellem de Forenede Stater og Mexiko, kjörte over Rio Grande paa en midlertidig Bro, som Texas-Mexiko Jærnbaneselskabet havde ladet bygge.

8de December. En skrækkelig Ildebrand fandt Sted i Wien, Hovedstaden i Österrig, idet det saakaldte Ringstheater nedbrændte og omtrent 1000 Mennesker mistede Livet.

10de December. 16 Personer omkom ved en Ildebrand i Nærheden af Pittsburg, Pennsylvanien.

December. En frygtelig Hvirvelvind, som drev Vandet fra Havet fire engelske Mile ind i Landet, gjorde skrækkelig Ödelæggelse i Omegnen af Harbough og Falley i Kina. En By blev aldeles oversvömmet og ödelagt tilligemed dens 3000 Indbyggere.

STATISTISK OVERSIGT

Over den Skandinaviske Mission fra Aaret 1850 *til* 1881.

Datum.	Konferencer.	Grene.	Ældster fra Zion.	Ældster.	Præster.	Lærere.	Diakoner.	Medlemmer.	Totalantal.	Döbte.	Fundne Medl.	Emigrerede.	Udelukte.	Döde.	Forsvundne.
14 Juni 1850	...	.....	4	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
31 Dec. "	...	.....	4	†	†	†	†	†	135	152	.....	*17	†	†	......
16 Nov. 1851	3	12	3	†	†	†	†	†	475	400	.....	....	60	†	......
12 Aug. 1852	7	†	3	35	25	25	10	941	1036	650	.....	28	50	11	.. ..
6 Okt. 1853	8	48	5	92	76	83	32	1720	2003	1525	.....	195	167	30	166
31 Dec. 1854	9	69	2	107	95	93	53	2099	2447	1528	99	783	364	36	......
" 1855	10	79	2	158	98	89	83	2264	2692	897	40	311	354	27	......
" 1856	10	94	1	311	118	118	73	2368	2988	1059	.....	113	342	30	278
" 1857	13	142	3	403	159	140	73	2578	3353	1621	.....	603	529	47	77
" 1858	14	125	...	492	184	167	88	2778	3709	1038	.....	70	555	55	2
" 1859	15	145	2	554	191	165	82	2942	3934	929	59	263	460	40	......
" 1860	15	145	12	587	185	180	85	3379	4416	1107	32	240	350	67	......
" 1861	15	166	14	640	209	211	105	4420	5585	1954	19	455	305	44	......
" 1862	15	155	9	595	216	215	97	4677	5800	1977	.....	1177	503	56	26
" 1863	15	132	10	499	198	210	100	4639	5646	1587	.....	1061	606	57	17
" 1864	12	93	8	453	175	188	99	4539	5454	1213	.....	601	589	95	120
" 1865	11	84	23	483	164	190	106	4445	5388	1010	13	454	580	55	......
" 1866	11	83	18	458	180	198	87	4036	4959	1269	.....	831	608	74	185
" 1867	11	78	19	490	165	183	81	4022	4941	881	.....	248	470	68	113
" 1868	9	70	12	448	163	178	83	3936	4808	1017	3	622	479	52	......
" 1869	9	70	16	404	148	152	82	3866	4652	872	.....	463	427	56	82
" 1870	7	65	15	408	148	167	61	4005	4789	853	.....	275	359	63	19
" 1871	8	63	13	391	154	146	65	4151	4907	1021	.....	467	332	73	31
" 1872	7	58	11	400	149	151	68	4049	4817	929	.....	605	337	77	......
" 1873	7	56	22	371	143	166	73	3896	4649	980	46	793	340	61	......
" 1874	7	45	18	364	143	146	65	3812	4530	935	.....	674	299	81	......
" 1875	7	47	23	374	140	153	69	3732	4468	818	16	583	241	72	......
" 1876	7	44	24	385	162	157	63	3770	4537	832	.....	402	236	52	73
" 1877	7	45	30	419	182	160	72	3929	4762	1056	36	584	233	50	......
" 1878	7	46	35	458	184	196	73	4158	5069	1255	.....	589	297	48	14
" 1879	7	44	47	456	178	198	92	4283	5207	886	.....	368	259	57	65
" 1880	7	45	56	468	183	209	99	4404	5363	1160	.....	549	336	92	27
" 1881	7	46	61	376	175	219	87	4390	5247	1088	.....	656	268	62	218
										34499	363	15080	11335	1688	1512

*Disse vare Nydöbte, som strax emigrerede fra Sverige. † Vides ikke.

ANM. I Totalantallet af Emigrerede, som ovenfor er angivet til 15,080, ere ikke Börn under otte Aar medregnet. Naar disse tages med, vil Antallet af vore Emigranter, som have forladt Skandinavien i omtrent 55 större og mindre Selskaber, foröges til henved 21,000 Sjæle.

BLANDINGER.

Et Sekund. — I et Sekund kan en Mand gaa 4 Fod, en Hest i Seletöjet 12 Fod, et Sejlskib 14 Fod, et Dampskib 18 Fod, et Rensdyr paa Isen 26 Fod, en Vædelöbshest 43 Fod, en Hare 88 Fod, et Lokomotiv 117 Fod, en 24pundig Kanonkugle 13,000 Fod, Maanen 3,300 Fod, Jorden 99,733 Fod. En Örn kan i et Sekund flyve 117 Fod, en Hög 50 og en Krage 36 Fod. Den elektriske Telegraf sender et Telegram med en Hurtighed af 1,520,640,000 Fod i et Sekund, eller Jorden rundt over 11 Gange. En hurtigflyvende Fugl behöver tre Uger til at kunne flyve rundt om Jorden.

Lyden farer gjennem Luften med en Hurtighed af 1,130 Fod i et Sekund;langs Vandet farer den i samme Tidslængde 4,900 Fod,langs Jærn 11,090 Fod, langs Staal 17,000 Fod, langs Glas 18,000 Fod og langs Træ fra 4,636 til 17,000 Fod. Kold Luft befordrer Lyden bedre end den varme Luft.

Dödelighed Iblandt Börn. — 150 Börn af hvert 1000, der bliver födt, dör i Löbet af det förste Aar efter Födselen. 50 dör i det andet Aar; 58 i Löbet af de næste 3 Aar, og 19 i de derefter fölgende to Aar. Altsaa dör 277 af hvert 1000 Börn i Löbet af de förste syv Aar efter Födselen.

Den Ulærde Men Kloge Advokat. — En amerikansk Advokat, Nyrum Reynolds, som levede i det forrige Aarhundrede, blev en Dag beskyldt for Retten for sletStil og daarligBogstavering. „Gentlemen i Juryen“, sagde han, „den Lærde Modstander finder Fejl ved min Stavnin' og Skrivnin' som om Sagens Retfærdighed beroede paa saadanne Omstændigheder. Jeg hænger mig ikke ved Udsiden af Tingene, og jeg vil bemærke, at en Mand maa være en stor Taabe, som ikke kan stave et Ord paa mere end én Maade.“

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 2. FEBRUAR 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 7.)

(1850—Fortsat.)

Herren har besögt de Troende med mange Syner og Drömme og Tilkjendegivelser af den Helligaand, og Nogle have fortalt os, at de have set os i Syner förend vi kom. Formedelst deres Tro have de bragt os til at fortælle dem Alt angaaende Indsamlingen, de Dödes Forlösning osv., og de modtage det Hele med största Beredvillighed.

Om en kort Tid haaber jeg at faa mange af de Nydöbte spredte over Landet for at prædike Ordet. Dersom Herren vil tilstede det, skal jeg gjöre Forsög paa at faa Mormons Bog trykt i Löbet af Efteraaret og Vinteren. Endnu har jeg ikke mange Midler for dette Öjemed, men jeg har Löfte om Hjælp fra England, hvorfor jeg haaber, at der bliver Udvej til at faa den trykt saa snart den kan blive rigtig revideret og jeg har erhvervet mig saa megen Kundskab om Sproget, at jeg kan være sikker paa dens Gjengivelse paa Dansk i dens egen oprindelige Simpelhed og Sandhed.

Det store Universitets Literatur i Kjöbenhavn har længe været det ledende Sprog i disse nordlige Lande saa at et stort Antal af de Svenske kunne læse og forstaa Værker, som ere trykte paa Dansk; og hvad Norge angaar, saa er Dansken det offentlige Sprog dersteds, uagtet det norske Folk have deres egne forskjellige Bygdemaal.

Jeg vilde gjærne vide Eders Mening angaaende Lærdommens og Pagtens Bog, om det vil være raadeligt at gjöre Forsög paa at oversætte og trykke den i sin Helhed, eller fra Tid til anden offentliggjöre saadanne Dele af den, som Omstændighederne maatte synes at fordre, forudsat at Herren oprejser meget Folk i dette Land og aabner Vejen for os. Det Lidet, jeg har set og lært, overbeviser mig om, at det er ingen let Sag at oversætte Aabenbaringerne med al den Aand og Kraft, hvormed de ere skrevne paa Engelsk; thi det engelske Sprog er meget rigere paa Ord end det danske, og Sprogegenhederne i de to ere aldeles forskjellige.

Saa vidt min Erfaring og Iagttagelse strækker sig ere Danskerne et venligt og gjæstfrit Folk, i Særdeleshed de mellemste og lavere Klasser, og de

besjæles af en höjere moralsk Fölelse end den, der existerer i de tilsvarende Klasser i England og Amerika; og dersom jeg ikke misforstaar mine Fölelser, har Herren mange Folk iblandt dem.

Broder John E. Forsgren ledsagede os her til og forblev hos os nogle Dage; derpaa velsignede vi ham og sendte ham bort. Herren er med ham og han er fuld af Tro og den Helligaand. Hans Barndomshjem, hvor hans Slægtninge bo, er omtrent 600 Mile (eng.) her fra i en nordostlig Retning ved Östersöens Bredder.

Alt hvad vi have hört fra Dalen, siden vi rejste der fra, er Eders almindelige Epistel af den 12te April, hvilken Hr. Livingston bragte fra Dalen til Missouri Floden. Ældste Pratt bragte den der fra til Liverpool, fra hvilket Sted man sendte mig et Pröve-Exemplar i et Brev, som jeg modtog d. 27de Juli, og efter at have gjennemlæst den, sendte jeg den til Broder Forsgren. Den var en herlig Skat til os alle.

Med Hensyn til Tidernes Tegn og Tilstanden blandt de europæiske Nationer, saa synes mörke Anelser angaaende Fremtiden at gjennemtrænge Alles Hjærter, og de forskjellige Magters Regenter synes at være vidende om, at de styre „Statsskibet" paa et oprört Hav. Danmark er for Nærværende Gjenstand for den störste Interesse. Hertugdömmerne Holstein og Slesvig, der hovedsagelig ere beboede af Tyskere, har været i en Oprörstilstand hele Tiden siden den gamle Konges Död, og den nye Regjering har ikke været i Stand til at undertvinge dem. Der har staaet flere haarde Slag, og man synes endnu at blive mere og mere desperat paa begge Sider. Den 24de og 25de Juli stod et stort Slag i Slesvig (Isted), i hvilket omtrent 30,000 Tropper deltoge paa hver Side. Ifölge deres egne Opgivelser mistede Danskerne omtrent 4000 Mand og Tyskerne omtrent lige saa mange; men eftersom den officielle Beretning holdes hemmelig for Offentligheden, er det den almindelige Mening, at Tabet var meget större. Over 3000 Saarede bleve bragte her til Staden, hvorfor alle Hospitalerne have Udseende af Slagterhuse og Lægerne Slagtere.

Denne Borgerkrig vilde maaske ikke kunne forstyrre Europas Fred, naar den betragtes for sig selv alene; men der ligger en Hemmelighed derunder, som opvækker Stormagternes Interesse. Ved et Blik paa Kortet vil De opdage, at Danmarks Fodfæste ved Helsingör holder Nöglen til Östersöen og inddriver Skat af alle Nationer, som drive Handel paa dens Vande. Det er Udgangsstedet for den russiske Flaade samt for Preussens og de andre tyske Staters Handel, saa vel som Sveriges. De tyske Stater, indbefattende Preussen, have til Hensigt at oprette et Forbund og bygge en Flaade, som skal kunne maale sig med de europæiske Stormagter. Man behöver Slesvig og Holstein for denne Forening, fordi deres Havne ved Nordsöen vil være et godt Leje for nævnte Flaade. Hertugdömmernes tyske Befolkning er af samme Mening og önske at afkaste det danske Aag, hvori de understöttes af hele Tyskland. * * * * *

Kjære Broder! I Forening med Ældsterne Dykes og Hansen hilser jeg Eder og Guds Hellige med inderlige Fölelser af broderlig Kjærlighed; og vi bede vor himmelske Fader, at vi maa blive bevarede for atter at glæde os tilsammen i Kjödet.

Eders sande og oprigtige

Erastus Snow.

P. S. 20de August. — Vi have döbt 34 Personer og Flere ere færdige til Daab. Et meget simpelt Brev fra Amerika angaaende Mormonerne har netop været offentliggjort i en kjöbenhavnsk Avis; det er oversat fra et fransk Blad og er det förste af den Slags, som har vist sig her.

E. S.

ORDINATION TIL PRÆSTEDÖMMET.

25de August (Söndag). En Forsamling afholdtes i Hans Larsens Hus paa Kristianshavn, hvor den hellige Nadver administreredes for förste Gang i Danmark. Ved samme Lejlighed fandt den

förste Ordination til Præstedömmet Sted, idet Knud H. Bruun blev ordineret til Præst og en anden Broder til Lærer. Broder Bruun, der var bleven döbt en Ugestid i Forvejen, skulde netop rejse til Jylland for at tage Kondition, og da Broder Snow önskede, at han samtidig skulde benytte den gunstige Lejlighed til at paabegynde Evangeliets Forkyndelse i den Del af Landet, ordinerede han ham til en Præsts Embede for at han kunde have Myndighed til baade at prædike og döbe.

BRÖDRENE BESÖGE KULTUSMINISTEREN.

I Begyndelsen af September Maaned besögte Brödrene Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet og begyndte en Brevvexling med ham samt med Stadens Magistrat angaaende Hensigten med deres Mission til Danmark, og de bade om Tilladelse til at prædike Evangeliet i Fred overalt i Riget. Authoriteterne forlangte en kort Fremstilling af de Helliges Tro og deres Kirkes Organisation, hvilket strax blev dem tilstillet tilligemed en engelsk Mormons Bog. Kultusministeren fortalte Brödrene, at de kunde holde Forsamlinger i Kjöbenhavn, men bemærkede, at de muligvis vilde faa Besvær med Politiet, paa Grund af de Rygter, som vare i Omlöb angaaende „Mormonerne."

DEN FÖRSTE GREN OPRETTES.

15de September. En Forsamling afholdtes paa en lejet Sal i Vingaardsstrædet, ved hvilken Lejlighed den förste Gren af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige blev organiseret i Danmark med omtrent 50 Medlemmer. George P. Dykes beskikkedes til Forstander for Menigheden og Johan B. Förster til Skriver. Lauritz Björn Malling, Ole Svendsen og Andreas Aagren udnævntes som en Komite til at forestaa Grenens timelige Forretninger, og blandt Andet blev det disse Brödre paalagt at leje en passende Sal til Forsamlingsbrug. Chr. Christiansen blev samtidig valgt til Menighedens Kasserer.

FORSGRENS MISSION TIL SVERIGE.

18de September. Om Aftenen forsamledes Menigheden for förste Gang paa en Sal, som Komiteen havde lejet til Forsamlingsbrug i Lille Kongensgade, Nr. 85. Ældste John E. Forsgren, der samme Dag var kommen tilbage fra sin Mission til Sverige, gav en Beretning om sin Rejse. Efter at han d. 19de Juni havde forladt sine Brödre i Kjöbenhavn, rejste han til Gefle i Sverige, hvor han fandt en kjödelig Broder og Söster, som endnu beboede Familiens gamle Hjem. Faderen var fraværende paa en Rejse til Amerika og Broderen laa syg af Svindsot og var angreben i en saadan Grad, at Lægerne havde erklæret ham for uhelbredelig. Han fandt Samfundets religiöse og aandelige Forfatning i en meget beklagelig Stilling og Lovene meget strænge og trykkende imod enhver Ting, som sigtede til nogen Forandring af den lutherske Religion. Præsterne og de höjere Autoriteter holdt fast paa ved Lov at haandhæve den gamle Læres Eneret, medens mange af de lavere Stænder törstede efter Frihed. Flere af disse begyndte at ty til Broder Forsgren for at höre hans Ord, men Præsterne og Politiet vogtede ham nöje, og Retten forbeholdt ham hans Rejsepas, for at han ikke skulde faa Lejlighed til at gaa ud paa Landet eller rejse til nogen anden By uden Tilladelse. Under disse Omstændigheder fastede han og bad meget til Herren om at Vejen maatte blive aabnet for ham, og i al Stilhed underviste han Flere, som han kunde træffe sammen med. Han oversatte ogsaa Orson Pratts Skrift, der handlede om Joseph Smiths Syner og Kirkens Fremkomst, men Bogtrykkeren nægtede at trykke det, hvorfor han efterlod Manuskriptet hos nogle Troende. Imidlertid lykkedes det ham at overbevise sin Broder, som han formedelst Salvelse og Bön oprejste fra sit Sygeleje, og den 9de Juli döbte han ham som Evangeliets förste Frugt i Sverige. Faa Dage derefter döbte han sin Söster og to Andre. Han besluttede dernæst at rejse til Stockholm,

hvor han haabede at finde mere Frihed og bedre Lejlighed til at forkynde Evangeliet; men förend han kunde faa sit Pas paategnet og blive rejsefærdig, afgik Dampskibet, som han skulde have været med (d. 3die August), og han maatte altsaa forblive i Gefle. Strax efter fik han Underretning om, at et Selskab Bönder var kommen til Byen fra Landet i den Hensigt at rejse til Amerika. Han opsögte strax disse og begyndte at prædike Evangeliet for dem. De modtoge ham med Glæde og önskede, at han skulde tale til dem i en vis Lund udenfor Byen. Fölgelig bestemte og afholdt han en Forsamling i Lunden d. 6te Aug. og döbte samme Dag 17 Personer, hvilke alle tilhörte det emigrerende Selskab. Den fölgende Dag organiserede han dem, ordinerede to af dem til Ældster og andre til Lærere, samt underviste dem om, hvorledes de skulde forholde sig ombord og hvorledes de skulde döbe deres Kammerater, dersom nogen af dem skulde önske Daab osv. Rygtet om denne Forsamling spredte sig hurtigt blandt Byens og Omegnens Beboere, af hvilke mange i Forening med Præsterne og Politiet indfandt sig til den næste Forsamling. Saa længe Forsamlingen varede havde man ingen Magt til at lægge Haand paa ham, thi Guds Kraft hvilede baade over ham og hele Folket, men saa snart den var sluttet kom Politimesteren frem, fuld af Ondskab og Forbitrelse, og arresterede ham under de frygteligste Trusler og Forbandelser. Idet man transporterede ham ind i Byen fulgte den store Menneskemasse efter, og store Skarer fra Byen og Havnen flokkede sig til eftersom man drog frem. Ved en vis Lejlighed, da Embedsmanden ytrede Ordet „Dypperen", svang Folkemængden sine Hatte og raabte med bedövende Skrig: „Hurra for Profeten."

Den fölgende Dag blev han först fremfört for Politimesteren, dernæst for den fornemste Præst og hans Medforbundne, hvilke alle, den Ene efter den Anden, tilspurgte og forhörte ham. Han besvarede deres Spörgsmaal eftersom Aanden indgav ham, og de bleve mere og mere beskæmmede og forlegne og vidste ikke, hvad de skulde gjöre ved ham. Han blev dernæst fremfört for Stadens Borgemester, hvor Alle de ovennævnte Stormænd atter vare tilstede tilligemed Præsterne og Politiet, og endelig for Landkancelliets fornemste Embedsmænd. Her fik han igjen Lejlighed til at bære Vidnesbyrd om Sandheden, thi naar de fremkom med Beskyldninger imod ham angaaende hvad han havde sagt og gjort, forklarede han sig nærmere og bar Vidnesbyrd. Iblandt andet „Ondt", for hvilket man beskyldte ham, var ogsaa dette, at han havde helbredet Syge. Den fornemste Præst sendte Bud efter hans Broder for at höre dennes Forklaring; man troede nemlig, at han fremdeles var syg. Men da Broderen kom, vidnede han frimodigt om, at han nu var rask og var bleven helbredet ved Guds Kraft formedelst hans Broders Administration. Lægen blev ogsaa anmodet om at undersöge ham; han erklærede, at han var rask. Ligeledes fik Lægen Ordre til at skulle undersöge Broder Forsgrens Hoved, da man lod sig forstaa med, at han muligvis var forrykt, og de vilde gjærne have ham sendt til Galehuset; men Lægen fortalte dem med Eftertryk, at han ikke manglede Noget i Forstanden.

Alt dette forögede deres Forlegenhed. Forsgren var en vel klædt og anselig Mand og medbragte Rejsepas fra Washington, hvilket i Forbindelse med hans Koldblodighed gjorde dem tvivlraadige med Hensyn til at indespærre ham i Fængsel. Omsider besluttede de at sende ham til Stockholm, ledsaget af en fuldstændig Beretning om Alt, hvad han havde sagt og gjort i Gefle. En af Embedsmændene foreslog, at man paa Grund af hans uforskammede Opförsel burde sende ham i Lænker, og saadanne bleve virkelig tilvejebragte i dette Öjemed; men efter nöjere Overvejelse, lod man ham under Vagt med den Paategning paa hans Rejsepas, at han havde forstyrret den offentlige Fred

med at prædike i Pakhuse og under aaben Himmel for flere hundrede Mennesker, og for endog at have döbt flere ældre Personer ved Sökysten. Paa Grund af alle disse „grove Forbrydelser" skulde han forlade Gefle inden Kl. 9 den fölgende Dags Morgen (9de August) og rejse direkte til Stockholm.

Efter hans Ankomst til Hovedstaden blev han strax greben paany og fremfört for Rigets fornemste Politiembedsmænd i tre efter hverandre fölgende Dage, ved hvilke Lejligheder han atter forklarede sin Sag og bar Vidnesbyrd om Guds store Værk. Endelig besluttede man at ville sende ham tilbage til Amerika; men da der intet Fartöj fandtes i Havnen, hvormed de strax kunde sende ham afsted, og da den amerikanske Minister i Stockholm ikke vilde tillade, at han blev fængslet, tillode de ham forelöbig at færdes frit omkring i Staden, men forböd ham paa det Strængeste at prædike sine Lærdomme. Imidlertid offentliggjorde Bladene hans Opholdsted, og han blev strax eftersögt af Folk fra forskjellige Steder; han modtog saaledes talrige Indbydelser, aflagde mange Besög og blev omsider bekjendt vidt og bredt. Saaledes vedblev han at virke i omtrent en Maaned, og Mange begyndte at tro hans Vidnesbyrd; men da det kom Authoriteterne for Öre, at der fandtes Nogle, som trods det strænge Forbud havde besluttet at lade sig döbe, blev Forsgren greben paa sit Logis af Politiet Natten mellem den 9de og 10te September og bragt ombord paa et amerikansk Fartöj, der lod færdig til at afrejse til New York. Hans Rejsepas blev paategnet til nævnte Stad og hans Rejse betalt.

Fartöjet maatte imidlertid lægge til ved Helsingör for at betale den saakaldte Öresundstold, og Forsgren, som paa Rejsen havde vundet Kapteinens Venskab, benyttede snart Lejligheden til at forlade Fartöjet og vilde strax tage afsted til Kjöbenhavn; men nu blev han paany arresteret af det danske Politi i Helsingör efter Tilskyndelse af den svenske Konsul, der havde modtaget Ordre fra sin Regjering om atter at lade Forsgren paagribe og bringe ombord, hvis han skulde gjöre Forsög paa at undvige dersteds. Som Aarsag til hans Arrestation af de danske Authoriteter angaves, at han ikke var i Besiddelse af de tilstrækkelige Midler til at kunne betragtes for Andet end en Lösgænger. Heldigvis var den amerikanske Minister (Hr. Forward) netop ankommen til Helsingör, og til ham henvendte Forsgren sig strax om Hjælp. Hr. Forward, som sagde, at han vilde være ansvarlig for, at Forsgren formedelst Mangel paa Midler ikke skulde blive den danske Regjering til nogen Byrde, da han nemlig havde bemidlede Venner i Kjöbenhavn, udvirkede strax hans Lösladelse og ledsagede ham derpaa til Hovedstaden, hvor til han ankom d. 18de og blev hjærtelig modtaget af sine Brödre, fra hvem han havde været adskilt i tre Maaneder.

Værket gjör Fremgang.

Septbr. Fra denne Tid af holdtes regelmæssige Forsamlinger i det lejede Lokale (Hr. Nehms Sal) i Lille Kongensgade Nr. 85 i Baghuset hver Söndag fra Kl. 10—12 Formiddag og fra 7—9 Aften samt Onsdag Aften fra 7½.

Værket begyndte at gjöre god Fremgang og Mange bleve döbte; Aandens Gaver udgödes ogsaa over de Hellige i en betydelig Grad og flere af de nydöbte Brödre bleve ordinerede til Lærere og Diakoner.

Omtrent paa samme Tid lod Erastus Snow sit velkjendte Skrift „En Sandheds Röst" udgaa fra Pressen. Af nævnte Skrift, der paa en klar og forstaaelig Maade fremstiller Evangeliets förste Principer, er der indtil Datum trykt og solgt omtrent 140,000 Expl. i det danske og svenske Sprog. Med Undtagelse af et lille Skrift kaldet „En Advarsel til Folket", som Ældste P. O. Hansen udgav i Kjöbenhavn för Broder Snows Ankomst var „En Sandheds Röst" det förste Skrift,

som udgaves af Kirken i Skandinavien. Det förste Oplag bestod af 2000 Exemplarer og blev trykt hos Hr. F. E. Bording, der hele Tiden siden har trykt næsten alle de Böger og Skrifter, som de Sidste-Dages Hellige have udgivet i Danmark.

FÖRSTE MIRAKULÖSE HELBREDELSE.

Den förste mirakulöse Helbredelse, som indtraf under Ældsternes Virksomhed i Danmark, synes at have fundet Sted i Slutningen af September Maaned. Broder Frederik Christian Sörensen, Gjenstanden for det Skete, bor i Ephraim, Sanpete Co., Utah, og giver sin Beretning saaledes:

„I mine yngre Dage var jeg en brystsvag Mand og opgiven af tre Læger for at være uhelbredelig. Dette var förend jeg annammede Jesu Kristi Evangelium. Da jeg annammede Evangeliet, fölte jeg som om jeg kun havde en kort Tid at leve; jeg kunde ikke gaa uden at støtte mig paa en Stok, og jeg havde en uophörlig Smerte i mit Bryst. Broder Erastus Snow raadte mig til at gaa og raadföre mig med en vis Læge i Kjöbenhavn, som havde Ord for at være særdeles dygtig i saadanne Sygdomme som den, der plagede mig. Dette gjorde jeg og Lægen sagde, at jeg var for gammel til at kunne helbredes (jeg var nemlig over 30 Aar), at jeg muligvis kunde leve endnu et Aar, men han troede ikke, at jeg kunde leve sex Maaneder. Jeg gik hjem med mine grædende Taarer, thi jeg havde Hustru og Börn, hvilke jeg elskede, og jeg önskede at leve for dem og Evangeliet, som jeg havde annammet, i hvilket jeg nu havde megen Glæde og tog stor Interesse. I Forsamlingen den følgende Söndag spurgte Broder Snow mig om hvad Doktoren havde sagt, hvilket jeg strax fortalte ham. Han bad mig at komme til sit Kontor den næste Dag, som var en Mandag. Eftersom Snow endnu ikke var det danske Sprog mægtigt, talte han med mig ved Hjælp af en Tolk.

Jeg indfandt mig paa Kontoret om Mandagen og blev anmodet om at sætte mig paa en Sofa. Da nogle andre Nydöbte vare tilstede blev der Intet sagt til mig förend disse vare gaaede. Medens jeg sad og ventede gjorde Smerterne i mit Bryst mig urolig, og jeg önskede at gaa hjem, men da de andre Fremmede vare gaaede, laasede Brödrene Dören af, og Broder Snow begyndte at tale til mig om Helbredelsens Gave og spurgte mig om jeg troede Bibelen. Jeg svarede, at jeg troede, at han og de andre Brödre havde samme Myndighed som Apostlene i gamle Dage. Brödrene salvede derpaa mit Bryst og Hoved, lagde deres Hænder paa mig og velsignede mig. Da de toge deres Hænder af mit Hoved, ophörte Smerten i mit Bryst, og jeg har aldrig fölt Noget til den siden.

Broder Snow sagde mig, at dersom jeg vilde vedblive at øve Tro, skulde Sygdommen aldrig komme tilbage. Da jeg paa Vejen hjem til Kristianshavn, hvor jeg boede, var kommen til Börsen, begyndte jeg at tvivle og sagde til mig selv: „Men er Du virkelig ogsaa helbredet." For at forvisse mig derom satte jeg min Stok op i et af Hjörnerne ved Börsens Piller og svang frem og tilbage med mine Arme, hvilket jeg aldrig tidligere havde kunnet gjöre uden at lide frygtelig Pine; men ved denne Lejlighed forvoldte det mig aldeles ingen Smerte, uagtet jeg slog frem og tilbage af alle Kræfter. Jeg var nu forvisset om, at jeg virkelig var helbredet.

Jeg var den Förste, som blev helbredet i Danmark ved Guds Kraft og Evangeliets Naadegaver i denne Uddeling. Broder Snow udtalte det Önske, at jeg skulde bære Vidnesbyrd om denne Begivenhed hvor som helst jeg fik Lejlighed der til, men altid give Gud Æren og ikke Mennesker."

BRÖDRENE HOLDE RAAD.

24de Septbr. Ældsterne Snow, Dykes, Forsgren og Hansen tilbragte denne Dag i Raad og Bön, og ifölge den Helligaands Tilskyndelse blev det bestemt, at Broder Hansen skulde

begynde at revidere og omskrive sin gamle Oversættelse af Mormons Bog og berede den for Pressen, medens Snow foretog en Tur til England for at overvære en Konference og forskaffe Midler til at lade Bogen trykke for paa Dansk. Broder Forsgren skulde imidlertid arbejde i og omkring Kjöbenhavn og Broder Dykes rejse til Aalborg, Nörrejylland, for at aabne Evangeliets Dör i den Del af Landet.

Ifölge ovennævnte Bestemmelse forlod Snow Kjöbenhavn d. 4de Oktober. med Dampskibet „Neptun" og rejste til England.

EVANGELIETS DÖR AABNES I AALBORG.

8de Oktober. Ældste George P. Dykes rejste iflge sin Beskikkelse med Dampskib til Aalborg, hvor han indtraf den 10de efter en ubehagelig Rejse. Ældste John E. Forsgren aflöste ham som Forstander for Menigheden i Kjöbenhavn. Efter hans Ankomst til den gamle By begyndte han strax at prædike Evangeliet og vandt i Særdeleshed Indflydelse iblandt Baptistmenighedens Medlemmer, af hvilke en hel Del anammede Evangeliets Fylde. Den 27de Oktober döbte Ældste Dykes de förste otte Personer i Aalborg, nemlig Hans Peter Jensen og Hustru, Hans Frederik Petersen og Hustru, Niels Chr. Schou og Hustru samt Ole Chr. Nielsen og Hustru. Alle disse havde tilhört Baptisternes Samfund. Den 25de November blev en Gren af Kirken oprettet i Aalborg med 23 Medlemmer, og H. P. Jensen, som allerede var bleven ordineret til Præst, blev beskikket til Forstander for samme. Flere bleve döbte strax efter, og Broder Dykes, assisteret af nogle af de nydöbte Brödre, begyndte at udstrække sin Missionsvirksomhed paa Landet, fornemmelig nord og öst for Aalborg.

I et Brev, som Ældste Dykes den 29de November skrev fra Aalborg til J. W. Cummings og de Hellige i Sheffield Konference, England, giver han iblandt Andet fölgende yderligere Oplysninger om hans Ankomst og Virksomhed i Aalborg:

„Förend Broder Snow rejste til England beskikkede han mig en Mission til dette Sted (Aalborg), som er omtrent 140 Mile (eng.) nord for Kjöbenhavn. Den 8de Oktober begav jeg mig paa Rejsen her til med Dampskibet, men paa Grund af stærk Modvind naaede vi först hid den 10de. Strax efter at jeg var kommen i Land sögte jeg efter et Logis; men da jeg kun havde faa Midler, maatte jeg indrette mig derefter og lejede derfor et simpelt Værelse for 24 danske Skilling om Ugen. I dette Værelse sov jeg paa — jeg véd ikke hvad jeg skal kalde det — men om Morgenen fandtes der en Mængde löst Halm paa Gulvet, og for Viuduesgardiner tjente en Masse Spindelvæv, som havde været der siden Sommeren. Vinduesglasset var saa overordentlig skident, at det var umuligt for Nogen at se ind udefra. Et saadant Hjem havde jeg til at sove i, og min Spise var i Forhold dertil. I Löbet af de förste to Uger kjöbte jeg Middagsmad næsten hver Dag, men det var sjælden, at jeg fik Frokost eller Aftensmad. Paa denne Maade begyndte jeg at lægge Grundvolden, haaber jeg, til et stort og godt Arbejde i dette Land. Siden den Tid ere mine Omstændigheder imidlertid blevne bedre, thi jeg har nu lejet et godt Hus til at prædike i, og det er saa stort, at der ved Siden af Forsamlingslokalet findes en god Beboelseslejlighed for en lille Familie, som jeg har taget ind hos mig. Jeg har mit eget Værelse, men spiser hos Familien. Vi have ogsaa en smuk Gaardsplads, indesluttet af et höjt Plankværk, hvor vi ere i Færd med at berede en Döbefont, som vi kunne fylde med Vand fra en i Nærheden værende Pump. Vore Daabshandlinger ville derfor ikke være udsatte for Offentlighedens Skue. Der findes to Værelser ved Siden af, hvilke vi ville bruge til Paaklædningskamre. Vi ville altsaa have Alting paa rede Haand, med Undtagelse af Daabskandidaterne, men jeg haaber og tror, at jeg formedelst Herrens Velsignelser og Eders forenede Bönner for mig skal finde nogle af disse.

(Fortsættes i næste Nr.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.

Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, - Februar 1882.

HVAD VI ÖNSKE.

Alle de af vore Söskende, som kunne give nogen paalidelig historisk Oplysning angaaende Missionen i Skandinavien fra Aaret 1850 til 1855, bedes ufortövet at indsende samme til dette Blads Kontor, saa at det kan indföres i den rette kronologiske Orden. Det, som særlig önskes, er en fuldstændig Beretning om Maaden, hvorpaa Evangeliets Fylde först blev bragt til de forskjellige Stæder og Landsdele i Danmark, Sverige og Norge, samt Navnene paa de Brödre, som först forkyndte det, naar de Förste bleve döbte og hvem de vare, nöjagtige Beretninger om mærkværdige Helbredelses Tilfælde under Ældsternes Administrationer, samt alle andre Tilkjendegivelser af Guds Gave og Kraft. Ligeledes ville vi indrykke Beskrivelser over vigtige Diskussionsmöder, Forfölgelser, Arrestationer, Brödrenes Indespærring i Fængsler for Evangeliets Skyld osv. Meddelelser om interessante Begivenheder, som have indtruffet paa Emigranternes Rejser fra Skandinavien til disse Bjærge, ville ogsaa blive antagne til Offentliggjörelse, og kort sagt Alt, hvad der kan være af almindelig Interesse.

Vi önske at sige til saadanne af Brödrene, som ikke have nogen stor Övelse i Retskrivning, at vi forvente ikke deres Meddelelser affattede i en saadan Stil, at de strax kunne sendes til Pressen. Alt hvad vi forlange er en simpel og ukunstlet Fremstilling af Begivenheder, saaledes som de have indtruffet, og saa forbeholde vi os den Ret at beskjære og omskrive det förend vi sende det til Trykken.

Vi ere i Færd med at udarbejde en Optegnelse over alle Missionærerne fra Zion, som have virket i Skandinavien siden 1850; men vi mangle endnu nogle Oplysninger, förend den bliver fuldstændig. Det var derfor önskeligt om alle Brödrene, som have været sendte som Missionærer her fra og som kunne give os bestemte Datum, ville sende os fölgende Oplysninger:

1. Deres fulde Navne.
2. Naar og hvor de ere födte.
3. Den Grad af Præstedömmet, som de bare, da de bleve sendte.
4. Deres Bopæl i Zion den Gang.
5. Naar de ankom til Kjöbenhavn og naar de begave sig paa Hjemrejsen, og endelig
6. Et Par Linier om Beskaffenheden af deres Virksomhed i Missionen.

Vi ville give et Exempel: Andrew Jenson, födt den 11te December 1850 i Torslev Sogn, Hjörring Amt, Danmark. — Præstedömme: Halvfjerds. — Bopæl: Pleasant Grove. — Ankom til Kjöbenhavn den 30te Maj 1873. — Tiltraadte Hjemrejsen den 25de Juni 1875. — Virkede som omrejsende Ældste i Aalborg Konference.

Saa snart vi faa Optegnelsen fuldstændig vil den blive publiseret i Bladet.

MIRAKULÖS HELBREDELSE.

Da vi i afvigte Januar Maaned foretog en Rejse gjennem Sanpete County i dette Blads Interesser traf vi i Mount Pleasant en ældre Söster ved Navn Mette Marie Pedersen, som vi havde stiftet Bekjendtskab med paa vor förste Mission til Danmark for omtrent otte Aar siden. Den Gang var hun en Kröbling, men nu fandt vi hende lige saa rask og stærk, som Kvinder paa hendes Alder i Almindelighed pleje at være. At hun var bleven helbredet ved Guds Kraft, vidste vi allerede i Forvejen, men

derimod vare vi ikke bekjendte med de nærmere Omstændigheder forbundne med hendes Helbredelse. Efter hendes Diktat nedskrev vi derfor hendes Beretning som følger:

„Jeg blev født den 18de Januar 1817 i Nörholm, en lille Landsby to danske Mile vest for Aalborg, og i 1841 eller 1842 blev jeg gift. I December 1853 blev jeg tilligemed min Mand ved Daab indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, men to Aar senere faldt han fra Troen, og da jeg ikke vilde fölge ham eller svigte min Religion, som jeg vidste var Sandhed, blev vort Ægteskab hævet i 1857. Ved min egen Virksomhed ernærede jeg mig derpaa i en Række af Aar, og i 1870 arbejdede jeg paa Gaarden Lundsten i Nærheden af Landsbyen Nörre Tranders. En Aften i sidstnævnte Aar, medens jeg som sædvanligt udførte mit daglige Arbejde, faldt jeg pludselig om af Udmattelse og laa paa Jorden i en længere Tid uden at kunne hjælpe mig selv op. Jeg maatte strax gaa tilsengs og var fra dette Öjeblik af en Kröbling, I Begyndelsen led jeg frygtelige Smerter og maatte holde Sengen stadig i hele ti Uger. Da jeg endelig blev i Stand til at staa op, maatte jeg bruge to Kjæpper for at kunne bevæge mig lidt omkring i Huset, men efter en kort Tids Forlöb blev jeg nødsaget til at lægge disse til Side og anvende Krykker i Stedet. I denne kummerfulde Stilling henlevede jeg 6½ Aar og boede al den Tid i Nörre Tranders, ½ dansk Mil øst for Aalborg, ernærende mig saa godt jeg kunde ved adskilligt Haandarbejde. Min Religion var min bedste Tröst, og jeg bestræbte mig for at opfylde mine Pligter som en Hellig saa godt mine Omstændigheder vilde tillade. Ligeledes levede jeg hele Tiden i Haabet om, at jeg en Gang skulde blive helbredet.

I Begyndelsen af September Maaned 1876 blev jeg besøgt af Brödrene Knud H. Bruun og H. P. Iversen, begge Missionærer fra Utah. Saa snart de vare komne indenfor Dören, fik Broder Bruun Öje paa mine Krykker, som stod i et Hjørne af Stuen, og spurgte Iversen, hvem der brugte dem, thi han vidste nemlig ikke, at jeg var lam. Da han fik til Svar, at det var mine og at jeg havde brugt dem i flere Aar, udviste han stor Medfölelse for mig, og han spurgte, om jeg ikke havde Tro til at blive helbredet. Jeg svarede, at jeg fölte mig forvisset om, at naar Herrens Tid kom vilde jeg nok blive stærk igjen, og endvidere, at jeg var vis paa, at det vilde ske en Gang førend jeg døde. Ældste Bruun spurgte mig, om jeg fölte mig aldeles overbevist derom, og jeg svarede ja. Jeg havde nemlig i Forvejen havt tre forskjellige Drömme, i hvilke jeg tydelig havde set, at jeg skulde kaste mine Krykker fra mig og gaa, ja endog løbe ligesaa hurtigt som andre Folk. Broder Bruun foreslog nu for Broder Iversen, at de vilde salve mig, og med al den Tro, som de i Forening med mig kunde opdrive, true Svagheden i Jesu Navn indtil den forlod mig.

Dette blev ogsaa strax gjort, og under Administrationen følte jeg mig gjennemtrængt af en Kraft og Indflydelse, som jeg aldrig tidligere havde erfaret. Saa snart Brödrene vare færdige med Salvelsen toge de afsted til Aalborg, hvor fra en Del Hellige samme Dag skulde begive sig paa Rejsen til Zion; men förend de rakte mig Haanden til Afsked, betydede Bruun mig, idet han pegede paa Krykkerne, at jeg nu aldrig mere maatte bruge disse. Jeg lovede at ville gjöre som han sagde. Strax efter at Brødrene havde forladt Huset rejste jeg mig op fra Stolen, hvor jeg havde siddet medens de administrerede til mig, og opdagede til min store Glæde, at jeg nu uden synderlig Anstrængelse kunde gaa over Gulvet foruden Kjæp eller Krykke. For endnu bedre at pröve mine Kræfter gjorde jeg Forsög paa at træde over en höj Dörtærskel og gaa ud af Huset. Ogsaa dette kunde jeg gjöre med störste Lethed. Fire Dage derefter gik jeg tilfods hjem fra Forsamlingen i Aal-

borg, og jeg har aldrig siden havt nogen Besvær af min Svaghed.

Denne tydelige Tilkjendegivelse af Guds Kraft foraarsagede en almindelig Opvækkelse i Landsbyen, hvor jeg boede. Jeg var kjendt af Alle som en Kröbling, og da de nu saa' mig som en rask Kvinde og hörte mig erklære, at det var Herren, som paa en mirakulös Maade havde helbredet mig formedelst Tro, Salvelse og Bön, bleve de overordentlig forbausede. En hel Del Forsamlinger bleve strax efter afholdte der i Egnen af Missionærerne, og Fölgen deraf var, at 30 eller 40 Personer bleve döbte. For at overbevise enhver af Landsbyens Folk om, at jeg virkelig var bleven helbredet, gik jeg omkring fra Hus til Hus og indböd dem til at komme til Forsamlingerne."

Söster Mette Marie Pedersen emigrerede til Utah i 1877 og bor for Nærværende i Mt. Pleasant, Sanpete County, hvor hun altid er villig til at bekræfte Sandheden af Ovenstaaende og give nærmere Forklaring derom til Enhver, som maatte önske at höre Beretningen fra hendes egen Mund.

NOTITSER.

For at forebygge Misforstaaelse önske vi at bekjendtgjöre, at de i Subskriptionsindbydelsen omtalte Præmieark kun ville blive tilsendte saadanne Abonnenter, som indsende Betalingen for Bladet i Forskud.

Den eller de, som maatte være i Besiddelse af et Exemplar af 1ste, 2det og 3die Oplag af den i Danmark til de Helliges Brug udgivne Salmebog, ville gjöre os en stor Tjeneste ved at laane eller sælge os samme. Vi behöve nævnte Böger for historisk Brug. I Særdeleshed mangle vi et Expl. af förste Udgave.

KORRESPONDANCE.

Manti, d. 15de Febr. 1882.

Ældste Andrew Jenson.

Kjære Broder.

Jeg har nedskrevet det Fölgende tildels efter min Dagbog og tildels efter Hukommelsen, og Du har Tilladelse til at benytte samme efter eget Godtbefindende, dersom det indeholder Noget, der kan være af Interesse for „Morgenstjernen"s Læsere.

Af Ældste George P. Dykes blev jeg d. 17de August 1850 ved Daab indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, og jeg blev saaledes et levende Vidne til nogle af de Omstændigheder, som indtraf i Skandinavien i Kirkens förste Dage, samt saa' hvorledes Djævelen i Begyndelsen bestræbte sig for at forstyrre den lille Flok. Iblandt dem, som bleve döbte den förste Uge, var en begavet ung Mand ved Navn Nielsen tilligemed hans Fader og Söster samt hendes Mand (Hr. Snecker). De bleve strax efter deres Daab besatte af Mörkets Magt og löbe omkring til de andre Nydöbte, skrigende: „Vi ere bedragne; disse Mænd fra Amerika samle Folk for at före Krig og de sige, at vi skulle blive Konger og Præster" osv.

Dette var imidlertid ikke tilstrækkeligt til at kunne gjöre den lille Haandfuld Hellige nogen synderlig Uro, men en kort Tid efter indtraf en Omstændighed, som var af en alvorligere Beskaffenhed. George P. Dykes begyndte nemlig at fortælle os, at han var lige saa stor en Apostel som Erastus Snow, og naar nu Snow vilde sende ham til Jylland, saa var det fordi han var misundelig paa ham paa Grund af hans Fremgang i Kjöbenhavn, hvor de unge Hellige selvfölgelig vilde forlade Troen, naar han (Dykes) forlod dem. De Hellige græd og fik virkelig Modfölelser for Broder Snow fordi, som de syntes, han var saa haard mod Dykes og tillige mod os, idet han vilde beröve os den

Mand, vi elskede saa höjt. Men Broder Snow vidste hvad han gjorde og forstod Sagen bedre end vi. Broder Dykes rejste til Aalborg og vi bestod Pröven.

I Oktober Maaned blev jeg ordineret til Lærer, og F. C. Sörensen og Johan A. Ahmanson bleve samtidig ordinerede til Diakoner. Ingen af os kjendte ret meget til Præstedömmets Grader; men da Ahmanson erfarede, at hans Ordination var mindre end min, vilde han ikke modtage sit Kaldsbrev, saa fornærmet blev han derover. Den samme hoffærdige Aand blev siden Aarsag til hans Fald.

Iblandt de förste kraftige Gjerninger, som iflölge min bedste Kundskab blev udfört i Danmark, var Helbredelsen af Rasmus Andersens 4-aarige Sön, som var en Kröbling og havde aldrig kunnet gaa. Han blev ved Salvelse og Haandspaalæggelse helbredet og gik derefter oprejst paa sine Födder ligesom andre Börn. Folket forundrede sig storligen over at se Drengen gaa med sin Moder til Forsamling nogle faa Dage senere.

En ung Pige ved Navn Margrethe Grosseth, som var bleven döbt, blev, hver Gang hun kom til Forsamling, besat af Djævelen og rev sig i Haaret og Klæderne samt skreg og teede sig som en Afsindig. Vi saa' Broder Snow uddrive Djævelen af hende flere Gange, og hver Gang han var færdig laa hun som en Död; men efter at Brödrene havde velsignet hende med Kraft i hendes Lemmer, var hun ligesom et andet Menneske. Dette blev gjentaget ret ofte med samme Resultat i flere Uger, indtil det tilsidst blev hende forbudt at komme paa Forsamlingerne.

En anden Pige, Petrea Petersen, der ligeledes var besat af onde Aander, blev salvet af Brödrene, hvorefter hun laa ganske bevidstlös i en længere Tid. Hun havde længe været blind, men vilde rimeligvis have erholdt sit Syn, dersom hun ikke havde givet efter for en styg hoffærdig Indflydelse og indbildt Stolthed.

Den 13de Oktober 1850 blev jeg gift med Hedvig Bruun. Vi vare det förste Par, som blev ægteviet af Kirkens Ældster i Skandinavien. Broder Forsgren udförte Ceremonien, da Broder Snow var fraværende paa en Tur til England. Vi vare ligeledes det förste Par, som blev gift efter den borgerlige Lov paa Raadstuen i Kjöbenhavn.

Nytaarsdag 1851 blev jeg ordineret til Ældste af Erastus Snow, hvilket var den förste Ordination til det melkisedekske Præstedömme i Danmark. I Marts Maaned blev jeg i Forening med Præst Christian Larsen sendt til Aalborg for at hjælpe Ældste Dykes i Evangeliets Tjeneste dersteds. Vi vare de förste af de nydöbte Medlemmer, som bleve udsendte som Budbærere af det glade Budskab i vort Födeland, og vi maatte lide megen Forfölgelse samt vare udsatte for stor Modstand; men Herren velsignede vort Arbejde, Mange bleve döbte, og vi glædede os storligen i Guds Gjerning. Den 25de November 1851 blev den förste Person i Salling indlemmet i Kirken ved Daab. Det var en ældre Kone ved Navn Karen Höstgaard, som boede i Nærheden af Skive. Strax derefter blev et betydeligt Antal döbte i Skive og Omegn.

Jeg vil sende Dig Mere siden.

Vær paa det Venligste hilset fra din Broder i Pagten,

Chr. Christiansen.

Coalville, d. 22de Marts 1882.

Andrew Jenson.

Kjære Broder!

Deres Brevkort af 21de ds. har jeg netop modtaget, og de to Exemplarer af „Morgenstjernen"s förste Nummer kom mig ihænde i Söndags. Jeg er særdeles godt tilfreds med Bladets Udseende og Udstyr. Hensigten og Formaalet for dets Udgivelse er i Sandhed prisværdigt,og det burde understöttes af alle de skandinaviske Hellige. Jeg skal med Glæde give det al den Understöttelse, som ligger i min Magt.

Jeg vil anbefale Broder Andrew Petersen af Wanship til at fungere som Deres Agent for Summit Stav af Zion. Han er Præsident for Höjpræsterne i hele Staven og er velbekjendt med de skandinaviske Hellige samt tager stor Interesse i deres Velfærd, og eftersom han rejser betydeligt omkring i alle Grenene, tror jeg ikke, at De vil behöve nogen anden Agent i denne Stav. Jeg er overbevist om, at han beredvilligt vil skjænke Foretagendet sin bedste Opmærksomhed.

Idet jeg önsker Dem al Held og Lykke i Deres rosværdige Foretagende undertegner jeg mig

Deres Broder i Evangeliet,

W. W. Cluff.

BIOGRAFISKE SKIZZER.

(Fortsat fra Side 13.)

(ERASTUS SNOW —Fortsat.)

Da Forhöret var endt fik Broder Snow sin Frihed, og de Övrige maatte gaa i Kaution for hverandre indbyrdes, medens Broder Snow maatte indestaa for dem Alle, og de sagde, at de gjenerholdt alle deres tabte Sager, enskjöndt ikke to Ting fandtes paa et Sted.

Förend Brödrene forlode Liberty gave Prokuratorerne, Kjöbmændene og andre af Byens fornemste Borgere Löfte om, at de for Jordejendomme til en Værdi af 10,000 Dollars vilde sætte Fangerne paa fri Fod, men efter at Brödrene vare komne tilbage til Far West og havde fraskrevet sig deres egne Ejendomme samt faaet andre af de Hellige til at gjöre det samme, og saaledes tilvejebragt det forlangte Belöb, vilde man ikke af Frygt for Pöbelen indfri det givne Löfte. Imidlertid begyndte de Hellige at forlade Staten, men Broder Snow tilligemed Andre besluttede ikke at drage bort, förend Profeten og hans Medfanger vare lösladte af Fængsel. Han rejste derfor til Jefferson City i Begyndelsen af April for at paatale Fangernes Sag for Statens överste Dommere. Disse vilde imidlertid Intet gjöre, men det lykkedes Broder Snow at komme Statssekretæren i Tale og faa nogle Papirer ordnede, ifölge hvilke Fangerne skulde flyttes fra Davies County, hvor de vare bragte i Forhör, til Boone County. Den 15de April begav Snow sig tilligemed Familie paa Vejen til Quincy, Illinois, hvor til de ankom d. 27de s. M. Fangerne, som d. 16de April vare undlöbne fra deres Bevogtere, vare allerede ankomne der til.

I Begyndelsen af Maj Maaned rejste Snow til Commerce, der nu var bleven udvalgt til et Indsamlingssted for de Hellige. Her begyndte han at lægge Grundvolden til et Hjem, og omtrent midt i Juni flyttede han sin Familie til Montrose paa den modsatte Side af Floden, hvor han havde forskaffet sig en lille Hytte til Beboelse. Den 4de Juli 1839 tog han atter sin Rejsetaske i Haand og tiltraadte en Mission, hvortil han var bleven beskikket i Konferencen, som afholdtes i Quincy i April Maaned. Han rejste gjennem flere Countier i Illinois, holdt flere Forsamlinger og helbredte en Del Syge, indtil det blev ham betydet i en Dröm, at hans Familie hjemme laa syg og behövede hans Nærværelse. Han rejste derfor tilbage til Nauvoo d. 31te Juli og fandt hans Hustru, Svoger og de fleste af dennes Familie syge af Koldfeberen. De havde lidt meget, da der var Ingen til at hjælpe dem, eftersom de fleste af de Hellige paa begge Sider af Floden paa den Tid vare syge og sengeliggende. Broder Snow gik tilligemed andre af Brödrene omkring fra Hus til Hus og salvede de Lidende, indtil han selv blev syg. I Slutningen af August var han imidlertid bleven saa stærk, at han kunde kjöre til Quincy for at hente sin Svigermoder og Hustrues Söster. Paa Tilbagevejen löbe

Hestene löbsk og væltede Vognen i en Flod, hvor Broder Snow kun ved Herrens Styrelse reddedes fra at drukne, da han nemlig blev kastet midt i Aaen under Hestene og kunde ikke hjælpe sig selv op. Denne Ubehagelighed paaförte ham et nyt Angreb af Sygdommen, og han maatte nu holde Sengen i flere Uger. Endelig blev han saa rask, at han kunde overvære Konferencen, som afholdtes i Commerce i Oktober Maaned, i hvilken han blev beskikket til at være et Medlem af Höjraadet i Montrose. Baade han og Hustru bleve underkastede nye Angreb af Sygdommen, og flere Gange vare de ogsaa aldeles blottede for Födemidler. I November gjorde han et nyt Forsög paa at gaa ud og prædike, men efter at have afholdt nogle faa Forsamlinger, blev han atter syg og maatte ligge tilsengs i nogen Tid hos Broder Haws, der boede i Knox County, omtrent 70 Mile fra Commerce. Medens han saaledes selv laa i en hjælpelös Stilling, modtog han den Underretning, at hans Hustru laa dödelig syg i Commerce; men Alt hvad han kunde gjöre var at bede for hende, thi först d. 20de December var han i Stand til at kunne rejse hjem. Hans Hustru var da i Bedring.

Da Præsident Joseph Smith i Begyndelsen af Marts 1840 kom tilbage fra Washington og fortalte Snow, at hans Virksomhed behövedes haardt i den östlige Del af Pennsylvanien, besluttede denne, ifölge Profetens Önske, at gaa til nævnte Stat saa hurtig som muligt, og han begyndte strax at træffe Forberedelser for Rejsen. Men da Sygdommen havde bragt ham i den yderste Fattigdom, havde han ingen Midler til at rejse for, og gaa kunde han ikke; dertil var han altfor svag og afkræftet. Efter en kort Missionstur til Quincy, hvor han prædikede flere Gange, og efter at han havde overværet Konferencen i Commerce d. 6te April samt ved Gaver faaet nogle Midler til Rejsen, tog han d. 28de April Afsked med sin Hustru og de Hellige og tiltraadte sin Mission. I Selskab med Ældste S. James rejste han 425 Mile ned ad Mississippi Floden og omtrent 1000 Mile op ad Ohio Floden til Wellsburg i Virginia, hvor de landede d. 7de Maj, og her begyndte de deres Missionsvirksomhed. Efter at have holdt en to Dages Diskussion med en Campbellit Prædikant ved Navn Mathew Clap, fortsatte Snow Rejsen længere mod Öst, besögende de Hellige paa Vejen, og d. 6te Juli ankom han til Philadelphia. Han besögte senere New York og Brooklyn, hvor han prædikede flere Gange, og i August gjorde han en kort Tur til Staten Rhode Island, hvor en af hans kjödelige Brödre boede. Derefter holdt han en fem Dages Forsamling i New Jersey i en Skov, hvor 2000 Mennesker vare tilstede under et af Möderne, og syv bleve döbte. Han fortsatte uafbrudt med at prædike og döbe i Philadelphia og Omegn samt i New Jersey til iSlutningen af SeptemberMaaned, da han modtog et Brev fra Nauvoo, der meddelte, at hans Svigermoder, hos hvem hans Hustru boede, var död. Han besluttede da strax at rejse til Nauvoo for at hente sin Hustru til Pennsylvanien, og forlod derfor Philadelphia d. 30te September. Han ankom til Commerce, som nu kaldtes Nauvoo, d. 21de Oktbr. efter omtrent sex Maaneders Fraværelse, i hvilken Tid han havde rejst 5650 Mile. Efter 17 Dages Ophold i Nauvoo forlod han atter dette Sted i Forening med sin Hustru d. 7de Novbr. og rejste tilbage til sin tidligere Arbejdsmark i Pennsylvanien. Strax efter sin Ankomst til Philadelphia lod han et lille Skrift trykke, som han havde skrevet som Svar imod en haanlig Pamflet, der var blevet udgivet mod de Hellige af en Methodist Prædikant. Hans Hustru, som boede hos en Broder William Gheen i Chester County, nedkom med en Datter, Broder Snows Förstefödte, d. 21de Januar 1841.

Med usvækket Iver fortsatte han nu sin Missionsvirksomhed, fornemmelig i Philadelphia og omliggende Countier samt New Egypt, New Jersey, og Egnene deromkring. Ligesom tidligere

holdt han Forsamlinger, döbte, besögte de allerede organiserede Grene, formanede de Hellige, administrerede til de Syge og udförte i det Hele et stort og godt Arbejde. Under sin Virksomhed traf han ogsaa sammen med George A. Smith, der var kommen tilbage fra sin Mission til England, samt John E. Page, Dr. Galland, Wm. Smith, Hyrum Smith, Wm. Law og Andre fra Nauvoo. De to Sidstnævnte havde besögt Ny England eller de östlige Stater, og da de nu traf Broder Snow paa deres Hjemrejse, önskede de, at han skulde rejse til Salem i Staten Massachussetts for at aabne Evangeliets Dör dersteds. En Aabenbaring, som var bleven given i 1836, sagde, at Herren havde meget Folk i nævnte Stad. Uagtet Broder Snow gjærne havde önsket at rejse tilbage til Nauvoo dette Efteraar, og han desuden vidste, at hans lange Bortværelse vilde blive ham til betydelig Tab i timelig Henseende, besluttede han dog snart at rejse til Salem, efter at han i oprigtig Bön havde raadfört sig med Herren desangaaende. Han forlod derfor sin tidligere Arbejdsmark, hvor han nu havde vundet mange Venner og hvor han kunde finde dem, der vilde gjöre ham og Familie godt, og begav sig d. 16de August paa Rejsen til en fjærn og fremmed Egn, hvor der ikke fandtes et eneste Medlem af Kirken. Han tog sin lille Familie — sin Hustru og sit spæde Barn, der var sygt — til Woonsocket i Nærheden af Providence, Rhode Island, hvor han efterlod dem hos sin Broder, der ikke var i Menigheden, og derpaa rejste han til Boston, hvor han holdt flere Forsamlinger og traf Broder Benjamin Winchester, der var beskikket til at være hans Medarbejder. De havde tidligere virket betydeligt tilsammen i Pennsylvanien. Den 3die Septbr. rejste de til Salem, en Stad med omtrent 15,000 Indbyggere, beliggende 14 Mile nordost for Boston. Denne By var deres endelige Bestemmelsessted. De toge Ophold paa et af de billigste Hoteller og bade inderligt til Gud om at aabne Vejen for dem, saa at de kunde faa Lejlighed til at forkynde Evangeliet for Stadens Indbyggere. Allerede den fölgende Dag lykkedes det dem at faa Frimurerhallen til at prædike i, og de holdt deres förste Forsamling dersteds d. 6te. Deres næste Foretagende var at lade trykke 2500 Exemplarer af en lang Adresse, rettet til Folket i Salem, i hvilken de forklarede Evangeliets Principer.

(Fortsættes.)

ERINDRINGER FRA JANUAR.

UTAH.

Den 2den Januar flyttede Præsident John Taylor ind i det saakaldte Gardo Hus, der var bleven indrettet til Beboelse for ham og Familie, ifölge et enstemmigt Votum, som gaves af de Hellige i Generalkonferencen i Salt Lake City d. 9de April 1879. For at give Tilfældet et höjtideligt Præg gav Præsident Taylor offentlig Audience fra Kl. 11 Form. til Kl. 3 Eftermiddag, og ikke mindre end 2000 Mennesker benyttede Lejligheden til at hilse paa den aldrende Præsident og vexle Nytaars Lykönskninger med ham. Ovennævnte Bygning, der tidligere var kjendt under Navn af „Emily Palace" og opförtes af vor afdöde Præsident Brigham Young, er ubetinget den smukkeste Residents her i Staden.

Samme Dags Morgen som Præsident Taylor flyttede ind i Gardo Huset udbröd der Ild i J. C. C. Glenfields Slagterbutik paa First South Street. Det ödelæggende Element forplantede sig hurtigt til fire tilstödende Bygninger, som ogsaa nedbrændte, og to andre i Nærheden liggende Huse bleve meget medtagne. Den hele Skade anslaaes til over 15,000 Dollars, hvoraf kun et ubetydeligt Belöb var assureret. Vor Landsmand Slagter W.

Petersen var iblandt dem, som led det störste Tab.

I Salt Lake Stavs Kvartalskonference, som afholdtes i Salt Lake City d. 7de og 8de Januar, blev *Assembly Hall* indviet med Bön af Præsident Joseph F. Smith. Indvielsen fandt Sted d. 8de om Eftm. Denne smukke Bygning blev paabegyndt om Efteraaret 1877 og var d. 5te April 1880 saa vidt færdig, at man kunde anvende den til Forsamlingsbrug.

Den 9de Januar sammentraadte Utahs lovgivende Forsamling i Salt Lake City og organiserede sig ved at vælge Joseph F. Smith til Præsident for Raadet og F. M. Lyman til Taler for Repræsentanterne. Utahs Legislatur bestaar af 12 Raadsherrer (Councelors) og 24 Repræsentanter, hvilke vælges i Forhold til Folkemængden i de forskjellige Countier.

Hans Frederik Petersen, en af Kirkens længe prövede og trofaste Mænd, döde paa sin Bopæl i Ephraim, Sanpete Co., Utah, d. 9de Januar, i en Alder af omtrent 61 Aar. Broder Petersen var födt i Danmark d. 7de Febr. 1821 og var en af de Förste, som annammede Evangeliets Fylde i Aalborg. I September 1851 blev han af Erastus Snow sendt til Norge paa Mission, og han blev saaledes den förste Missionær, som prædikede Evangeliets Fylde der i Landet. Han emigrerede til Utah med det förste större Selskab af Hellige, som forlod Kjöbenhavn d. 20de December 1852 under Ældste John E. Forsgrens Ledelse. I Ephraim, hvor han bosatte sig strax efter sin Ankomst til Utah, havde han været Tiendeskriver i 25 Aar og Postmester i 17 Aar samt beklædt mange andre Tillidsposter.

Sagen angaaende Geo. Q. Cannon, der endnu ikke har faaet sit Sæde som Utahs Delegerede til Kongressen, blev d. 10de Januar forhandlet i de Forenede Staters Repræsentanthus. Uagtet flere af Medlemmerne brugte al deres Indflydelse for at faa Modkandidaten Campbell indsat, fik den mere fornuftige og besindige Del af Huset dog Overvægten, og Sagen blev overgivet til den almindelige Valgkomitees Behandling, efter at varme Debatter havde været holdte paa begge Sider.

Elizabeth H. Cannon, George Q. Cannons Hustru, döde i Salt Lake City d. 25de Januar i en Alder af 46 Aar. Hendes Mand var i Washington, og hun vilde ikke tilstede, at han for hendes Skyld skulde forlade sin Post i Hovedstaden, hvor hans Nærværelse var meget nödvendig. Hun var en ædel og opofrende Kvinde. Den 29de blev hun begravet, og Præsidenterne Wilford Woodruff, Joseph F. Smith og John Taylor holdt Taler ved hendes Baare.

TEXAS.

Den lille By Kerry paa Texas Trunk Banen nedbrændte d. 11te Januar. Ilden var paasat og Skaden anslaaes til 30,000 Dollars.

NEW YORK.

Ved en skrækkeligJærnbanekollission, som fandt Sted d. 13de Jan. paa Jærnbanen mellem Stæderne Albany og New York, bleve otte Personer dræbte og omtrent 40 saarede. Iblandt de Dræbte var Senator Wagner.

KENTUCKY.

Den 1ste Januar döde en mærkværdig 102 Aar gammel Mand ved Navn James Isom i Nærheden af Richmond. Hans Liv havde været meget eventyrligt. Under Krigen i 1812 boede han saaledes i en Bjærghule og tilvirkede Salpeter for den amerikanske Armees Krudtfabrikation.

WASHINGTON, D. C.

Efter et langt og i mange Henseender ejendommeligt Forhör, hvilket tog sin Begyndelse d. 14de Novbr. f. A., blev Præsidentmorderen Guiteau endelig af Juryen erklæret skyldig i Mord. Hans Opförsel i Retten under Forhöret var en sand Skandale til den amerikanske Retsförelse.

DANMARK.

En ondartet Halssyge har hersket paa Fyen den forlöbne Sommer og Efteraar.

Ifölge „Nationaltidende“ har Overmarskallen nylig paa Kristiansborg Slot fundet den Seng, i hvilken Frederik den 6te döde paa Amalienborg. Det er en yderst tarvelig Feltseng af Jærn med Hoved og Fodstykke af Sejldug, hverken synderlig blød eller udstyret med storartede og kostbare Lagner og Puder.

SVERIGE.

Paa omtrent 55 Miles Afstand er der nu bleven anstillet Forsøg med Telefonen. I de sidste Nætter er der nemlig telefonet mellem Stockholm og Göteborgs Statstelegraf Stationer. Forsöget havde et saa heldigt Resultat, at man kunde gjenkjende Folk baade paa Tale og Sang.

Sangerinden Christina Nilssons Mand Rouzend siges at være bleven sindsforvirret.

NORGE.

Omtrent 25,000 Personer udvandrede fra Norge i 1881, hvilket er et større Antal end noget tidligere Aar har emigreret der fra Landet.

En frygtelig Orkan, som rasede i Hammerfest d. 19de Januar, anrettede Skade for 300,000 Kroner.

Paa Gaarden Nedre Melby i Auggedalen (Vestre Gausdal) lever en Enke ved Navn Ingrid Poulsdatter, som er over 100 Aar gammel. Hun skal være født d. 9de Januar 1782.

ÖSTERRIG.

Kejseren af Österrig vil paa egen Bekostning lade opföre et Kapel paa det afbrændte Ringtheaters Plads, hvor der aarlig skal læses Sjælemesser over de ved Branden Forulykkede.

Siden det förste Numer af MORGENSTJERNEN udkom ere følgende Brödre, foruden de tidligere nævnte, beskikkede til at virke som Agenter for Bladet:

J. C. Petersen, 2det Ward, Salt Lake C.
L. P. Borg, 8de Ward, do.
A. Frantzen, 13de Ward, do.
J. Johnson, do. do.
J. P. Sörensen, 14de Ward, do.
P. Christensen, 19de Ward, do.
Andrew Jensen, Mill Creek.
A. Hintze, Big Cottonwood.
Jonas Johnsen, do.
Chr. Steffensen, South Cottonwood.
Andrew Anderson, Union Fort.
Jens Osterman, Sandy.
P. N. Pehrson, West Jordan.
Andrew A. Petersen, Lehi.
Hans C. Kofod, Levan.
And. Petersen, Summit County.
Jens Hansen, Spanish Fork.
J. P. Olsen, Scipio.

Efterhaanden som flere Agenter blive beskikkede, ville deres Navne blive offentliggjorte i Bladet.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 3. MARTS 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 23.)

(1850—Fortsat.)

Jeg er imidlertid midt iblandt et meget overtroisk Folk, hvis Sprog og Skikke er fremmed for mig; men Herren har hört mine Bönner, og ligeledes mine Brödres, thi jeg har nu organiseret hersteds en liden Gren af Kirken, bestaaende af 23 Medlemmer; og I kunne ved vor Döbefont forstaa, at vi snart forvente flere. Uagtet jeg kom her til meget fattig — dog ikke aldeles pengelös, thi jeg har endnu nogle Skillinger — har Herren velsignet mit Arbejde, og dersom jeg nu ikke spiser tre Gange om Dagen, saa er det min egen Skyld. Brödrene her ere fattige, ligesom de fleste af vore Folk overalt i Verden, men de er særdeles gode mod mig. Jeg har forpligtet mig til at betale 100 Rigsdaler om Aaret for Huset, nemlig 50 Rdl. til d. 1ste Januar og 50 Rdl. til d. 1ste Juni. Hvor Pengene skulle komme fra, véd jeg ikke saa bestemt endnu; men jeg véd, at de ville blive tilvejebragte, thi Guds Aand sagde til mig: Lej Huset, samt lovede mig, at jeg skulde blive i Stand til at betale naar Tiden kom. Jeg har derfor gjort det i Tro, og jeg haaber, at Aanden vil virke paa flere velhavende Mænd til at komme i Menigheden og hjælpe os at bære Byrden. Modstanden her er stor, og den viser sig paa saa mange forskjellige Maader. Jeg er som en Fremmed iblandt Folket, og de vide ikke, hvor fra jeg er kommen, og visselig kunde Intet uden den almægtige Guds Aand have bevirket saa stor en Forandring paa saa kort en Tid. Men jeg gaar tidlig og sildig, ja jeg kan sige Dag og Nat, gjennem Regn, Sne, Blæst og Mudder, og flere Gange, da jeg först kom her til, vandrede jeg sex Mile (eng.) efter Midnat förend jeg kunde finde et Sted, hvor man vilde huse mig; thi i Begyndelsen, da jeg gik ud paa Landet for at prædike og tale med Folket, maatte jeg gaa hjem at sove; naar jeg nu gaar ud, ville mine Venner gjerne kjöre mig tilbage, i det mindste en Del af Vejen. For denne Forandring til det Bedre takker jeg Herren."

MENIGHEDEN I KJÖBENHAVN.

Oktober. De Hellige i Kjöbenhavn inddeltes paa den Tid i tre Distrik-

ter, der siden hver for sig afholdt regelmæssige Bedeforsamlinger. Ældste Forsgren ordinerede Broder Chr. Christiansen til Præst og andre af Brødrene til Lærere og Diakoner samt organiserede et Raad i Grenen. De Hellige i Almindelighed voxede i Tro og Herrens Naade. De offentlige Möder vare i Regelen vel besøgte af Fremmede, og Mange sögte efter og troede Sandheden. Under Broder Snows Fraværelse bleve ogsaa omtrent ti Personer tillagte Menigheden ved Daab.

MÆRKVÆRDIG HELBREDELSE.

„Mandag d. 16de Oktober," skriver Ældste Forsgren, „besögte jeg Brober Mønster, og iføige Løfte ledsagede han mig til Søster Andersen paa Kristianshavn. Hun havde nemlig en fire Aar gammel Dreng, som ikke havde nogen Kraft i sine Underlemmer, men slæbte sine Ben efter sig, naar han löftede sig op paa Hænderne. Jeg bad Moderen at holde ham i hendes Skjöd, medens vi udførte Salvelses Ordinancen og bade for ham. Dette gjorde hun, og saa snart jeg var bleven færdig, forlode vi Huset, efterladende Guds Ords Velsignelser. Moderen, som forundrede sig over, at jeg gik saa hurtigt, lagde Drengen ned paa Gulvet og løb ud for at se efter os; men da hun opdagede, at vi fortsatte vor Gang, gik hun tilbage til sit Værelse og fandt, at hendes Sön gik og sprang omkring paa sine Fødder."

SNOW KOMMER TILBAGE FRA ENGLAND.

30te Oktober. Efter 26 Dages Fraværelse kom Erastus Snow tilbage fra sin Tur til England, medbringende de tilstrækkelige Midler til at lade Mormons Bog trykke for paa Dansk.

HELBREDELSE, FORFÖLGELSE OSV.

Det Fölgende er en Oversættelse fra Erastus Snows Dagbog:

„Paa den Tid (Oktober) bleve flere Syge helbredede, og jeg vil nævne et eller to Tilfælde. En fire Aar gammel Dreng, Søn af Søster Andersen, som havde visne Lemmer og havde aldrig kunnet gaa, blev salvet og velsignet af Ældste Forsgren i Jesu Navn, hvorpaa hans Lemmer fik Styrke, og han voxede samt udviklede sig derefter naturligt ligesom andre Børn. Han blev næsten öjeblikkelig helbredet og begyndte strax at gaa. En vis Madame Thomsen, blev ogsaa helbredet. Hun laa i Barselseng og var meget syg af Feber to Uger efter sin Nedkomst; hendes Barn var dödt og hun var saa svag, at Lægerne ansaa hende for uhelbredelig, men en trofast Søster ved Navn Andersen, som passede hende, talte med og bad for hende samt fortalte hende og Manden en hel Del angaaende os. Fölgelig sendte de Bud efter Broder Forsgren og mig, og vi besögte dem strax. De modtoge vort Vidnesbyrd med Glæde, og uagtet Konen ikke var i Stand til at kunne tale meget, blev hun dog fuld af Tro ved at höre vore Ord. Vi bade for og lagde vore Hænder paa hende, og hendes Smerter og Feber forlod hende öjeblikkelig. Hun stod op og paaklædte sig selv, hvorpaa hun lovede og prisede Herren*. Tilligemed sin Mand og flere Venner blev hun strax efter döbt.

Disse tilligemed adskillige andre Helbredelsestilfælde og Tilkjendegivelser af den Helligaand foraarsagede en stor Bevægelse og Uro blandt Folket. Da jeg vidste, at Præstelist havde stor Magt i Landet og at Satan havde Herredömme over Folkets Hjærter, paalagde jeg de Hellige ikke at udsprede disse Ting iblandt Folket, men bruge Forsigtighed i enhver Henseende for at forhindre Ophidselse. Desuagtet vedblev Bevægelsen at tiltage iblandt Indbyggerne eftersom Værket gjorde Fremgang. I Madame Thomsens umiddelbare Nabolag bleve Folket overordentlig vrede, ikke alene paa hende og dem, som troede, men de forfulgte endog de Troendes uskyldige Börn, som legede i Gaarden. En af

* Dette fandt Sted den 14de November.

Naboerne, som rasede allermest imod Sandheden, blev imidlertid angrebet af Djævelen, og efter at Lægerne forgjæves havde bestræbt sig for at bringe ham til hans rette Forstand igjen, blev han sendt til Galehuset. Dette blev ogsaa tillagt „Mormonismens" Virkninger. Omtrent paa samme Tid vare Aviserne fyldte med gamle engelske og amerikanske Løgne, hvilke bleve oversatte og nybagte. I dette vanhellige Arbejde toge Baptisterne virksom Del, fordi vi havde döbt mange af deres Medlemmer. Biskoppen for Sjællands Stift, som var den ledende Biskop i Riget, udgav en Pamflet, hvori han opregnede de almindelige Løgne fra den anden Side af Atlanterhavet. Hans Hensigt var at tilintetgjöre Guds Værk med sin Indflydelse, og han troede, at det var Regjeringens Pligt at beskytte Folket mod den „farlige Sekt." Broder Dykes begyndte ogsaa at døbe i Aalborg, og Præsterne, Redaktørerne og Politiet forenede sig imod os i den Del af Landet.

Jeg tog ikke til Gjensvar mod Noget af det, som blev offentliggjort imod os, men arbejdede flittigt paa at lære Sproget og hjælpe Broder Hansen med at oversætte Mormons Bog. Imidlertid vedbleve vi at cirkulere min lille Skrift („En Sandheds Röst") og holde Forsamlinger blandt de Hellige samt paa vor Sal. Vi talte, bade, læste og sang samt hørte de Hellige fortælle deres Drömme og Tilkjendegivelser af Guds Kraft, hvilket i Sandhed var opmuntrende. Vi advertiserede ikke vore Forsamlinger i Bladene, men alligevel blev vor Sal snart fuld af Tilhörere, i Særdeleshed om Aftenerne, og vi forrettede Haandspaalæggelse næsten hver Söndag; derimod udförte vi mest Daabshandlingerne de sögne Aftener for at undgaa Forstyrrelse.

Efter en kort Tids Forløb offentliggjorde de kjöbenhavnske Præster, at de vilde holde Aftenforsamlinger i deres Kirker, Noget, som tidligere var ukjendt der i Landet, medens de samtidig udtalte det Haab, at Folket da ikke længere vilde finde nogen Undskyldning for at overvære de „Helliges Møder." Da dette ikke havde den forønskede Virkning, gjorde de dernæst Forsög paa at opflamme Studenterne til som Anførere for Haandværkssvende og Læredrenge at forstyrre og opbryde vore Forsamlinger. Dette skete i December. Vi taalte deres Forstyrrelser, Frækhed og Bespottelser paa vor Sal i flere Aftener, idet vi bestræbte os for at overvinde dem med Taalmodighed og Overtalelser. Vi ansögte Magistraten og Politichefen om Beskyttelse, men Politiembedsmændene saa' gjennem Fingre med Pøbelen ligesom Kultusministeren tidligere havde betydet os, at de vilde; og medens de gave os gode Löfter, hvilke de aldrig opfyldte, ydede de tilsyneladende Pøbelen hemmelig Bistand i deres Lovlöshed. Jeg ansaa det under disse Omstændigheder for Visdom at standse vore Aftenforsamlinger for en Tid, og vi underrettede de Hellige om vor Beslutning. Da Tiden for Afholdelsen af den næste Aftenforsamling kom, forblev saaledes alle de Troende hjemme, medens Pöbelen derimod indfandt sig i endnu större Antal end tidligere og udstödte store Trusler om Voldsomhed, i Særdeleshed mod Ældste Forsgren. De omringede Salen, brak Dören itu og gjorde en hel Del Spektakel; men de udtømte deres Raseri paa Bygningen og hverandre indbyrdes, medens de Hellige bade i deres Hjem. Lignende Scener bleve gjentagne eftersom de Aftener, hvorpaa vi tidligere havde afholdt vore Forsamlinger, indtraf. Hver Gang forögedes Pøbelen til mange hundrede Mennesker, bestaaende af Mænd og Drenge, men ingen Kvinder, og de gjorde altid stor Allarm. Det Hele foregik ogsaa ganske tæt ved Politiets Hovedkvarter, uden at man der gjorde Noget for at standse Optöjerne.

Vi holdt os i Stilhed blandt de Hellige, som forsamlede sig i smaa Grupper paa stille og fredelige Steder for at tale og bede med hverandre, indtil Ophidselsen havde lagt sig,

hvorefter vi fortsatte vore Forsamlinger paa Salen, dog kun om Dagen paa Sabbaten.

Imidlertid havde vi sendt en Deputation med en Ansögning til Hans Majestæt Kongen, ledsaget af min lille Skrift og en Mormons Bog paa Engelsk. Kongen skjænkede Mormons Bog til Hendes Kongelige Höjhed Grevinde Danner, som sagdes at være gudsfrygtig. Bogen og medfölgende Skrivelse havde en saa alvorlig Virkning paa hende, baade fysisk og aandelig, at hun var upasselig i flere Dage efter, hvilket foraarsagede stor Ængstelse over hele Paladset."

BREVVEXLING MED MINISTEREN OSV.

21de November. Erastus Snow skrev fra Kjöbenhavn ibland Andet Fölgende til Orson Pratt og Franklin D. Richards i Liverpool:

„Vi have korresponderet samt havt personlige Sammenkomster med Kongens Minister, som forestaaer Kirke- og Undervisningsvæsenet, og ligeledes med Stadens Magistrat, og vi have skriftlig givet dem en kortfattet Forklaring om vor Tro, vort Folks Historie, Hensigten med vor Mission her til Landet osv. Denne Brevvexling begyndtes förend jeg rejste til England, og blev under min Fraværelse fortsat af Brödrene Forsgren og Hansen, men först efter min Tilbagekomst modtoge vi et endeligt Svar. De gjorde mange Forespörgsler og syntes at være forsigtige, men vi have holdt dem formedelst vor Tro og Bönner, thi vi helligede vore Skrivelser til Herren, og hans Aand har virket paa dem, saa at de tilsidst synes villige til at give vor spæde Organisation den Frihed, som Grundloven har til Hensigt.

Jeg har tidligere underrettet Eder om, at Religionsfriheden kun var undfanget i Grundloven, og at den skulde udvikles og nærmere bestemmes af Rigsdagen, hvis Organisation fastsættes i Grundloven. Der holdes nu en varm Diskussion desangaaende i Folkethinget — enten Barnet skal være en fribödt Borger eller en Slags Slave til den lutherske Kirke. Vi haabe at Sagen vil faa et heldigt Udfald förend Rigsdagen oplöses.

Den ovennævnte Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet er paa den rette Side af Spörgsmaalet. Siden min Tilbagekomst har jeg foræret ham en elegant indbunden Mormons Bog (paa Engelsk) og et Expl. af den lille Skrift „En Sandheds Röst", som jeg har udgivet paa Dansk, og han ytrede et Önske om at lære os nöjere at kjende. Den beklagelige Uvidenhed med Hensyn til den hellige Skrift og den store Ligegyldighed angaaende Alt, henhörende til sand Religion, som gjör sig gjældende iblandt Massen af det danske Folk, er ingen ubetydelig Hindring for vor Fremgang. Maaske ikke én Familie af tyve har en Bibel, og ikke én Person af et hundrede læser den nogensinde, med Undtagelse af enkelte Texter i deres Kirke- og Skoleböger.

De, som have annammet Evangeliet, voxe i Naade og Evangeliets Gaver og Velsignelser. Vi have nu en rummelig Sal til Afholdelsen af vore offentlige Forsamlinger, hvilke ere vel besögte. Ligeledes have vi Bedeforsamlinger i tre forskjellige Dele af Staden. Der er betydelig Bevægelse hersteds angaaende os, lidt mere end vi önske, og en Bande af lovlöse Spektakelmagere har i den senere Tid været tilskyndet af dem, som staa i Skjul bagved, til at forstyrre vore Aftenforsamlinger, og jeg frygter for, at vi skulle nödsages til at ophöre med dem for en liden Tid.

Da jeg rejste til England var Ældste Dykes bleven beskikket til at rejse til Jylland for at begynde Værket i denne Landsdel; Ældste Forsgren blev efterladt til at arbejde her i Staden, og Broder Hansen blev beskikket til at anvende sin Tid med at revidere sin Oversættelse af Mormons Bog og berede den for Pressen. Ifölge de sidste Efterretninger har Broder Dykes, efter at have mödt megen Modstand, döbt 13 Personer i Aalborg, en af de vigtigste Stæder i Nörre Jylland. Iblandt de Döbte vare tre lo-

kale Baptistprædikanter. Her i Staden er der Nogle bleven döbt hver Uge, og Grenen har nu omtrent 70 Medlemmer."

FÖRSTE MISSIONÆR PAA BORNHOLM.

Strax efter Broder Forsgrens Tilbagekomst fra Sverige, blev det i et Raad, som Brödrene afholdt i Kjöbenhavn d. 23de Septbr., bestemt, at han skulde begynde en Missionsvirksomhed paa Bornholm; men da han gik til Politiet for at faa de nödvendige Papirer i Orden, nægtede man ham Rejsepas til nævnte Ö, hvorfor Præst A. Aagren blev sendt derover i hans Sted. Naar denne tiltraadte sin Rejse, vides ikke bestemt, men han kom tilbage til Kjöbenhavn i December Maaned med den Efterretning, at Bornholmerne vare uimodtagelige for Evangeliet, og under sit Forsög paa at forkynde samme havde han været meget forfulgt og var tilsidst bleven drevet bort fra Öen.

MEDLEMMERNES ANTAL.

31te Decbr. Ved Slutningen af Aaret fandtes der omtrent 135 Medlemmer af Kirken i Danmark, hvoraf 35 i Jylland, hovedsagelig i Aalborg, og Resten i Kjöbenhavn og Omegn.

1851.

NYTAARSFORSAMLING.

1ste Januar. De Hellige i Kjöbenhavn og Omegn forsamledes til Faste og Bön paa Menighedens Sal i Lille Kongensgade, og den Helligaand blev i en rig Fylde udgydt over dem. Ved denne Lejlighed blev det for förste Gang paalagt de Hellige i Danmark at anerkjende og opholde Erastus Snow i deres Tro og Bönner som en Apostel i Kristi Kirke og Præsident for de Hellige i Danmark samt de andre Brödre i deres respektive Stillinger. Ved samme Lejlighed fandt den förste Ordination til det melkisedikske Præstedömme Sted i Danmark, idet Chr. Christiansen blev ordineret til Ældste og beskikket til at aflöse Broder Forsgren som Forstander for Menigheden i Kjöbenhavn. Dette blev gjort for at give Sidstnævnte Frihed til at udstrække sin Virksomhed til andre Steder. I samme Möde blev Chr. Larsen ordineret til Præst.

MORMONS BOG.

5te Januar. Det förste Hefte af Mormons Bog udkom fra Trykken. Ældste P. O. Hansen havde allerede nogle Aar i Forvejen under sit Ophold i Nauvoo oversat Störstedelen af Bogen i det danske Sprog, saa godt som hans Evner tillod det, med den Forudfölelse, at han en Gang i Fremtiden vilde blive kaldet til at prædike Evangeliet i sit Födeland. Efter sin Ankomst til Kjöbenhavn fuldförte han sin Oversættelse. Broder Snow havde imidlertid, under sit korte Ophold i Danmark, ved flittig Studium erhvervet sig en temmelig grundig Kundskab om det danske Sprog, hvilken i Forbindelse med hans naturlige Evner og Aanden af hans höje og hellige Kaldelse gjorde ham duelig til selv at bedömme Oversættelsens Rigtighed og til at udpege saadanne Ufuldkommenheder, som maatte have indsneget sig i samme, samt passe, at den engelske Texts sande Mening og Vægt bevaredes i Dansken i alle dens Enkeltheder. For imidlertid at faa Arbejdet udfört saa godt og fejlfrit som muligt fandt han det nödvendigt at engagere en tredie Person til at være behjælpelig med Oversættelsen, og da en vis Madame Mathiasen, der foruden at være i Besiddelse af en temmelig grundig Kundskab af det danske Sprog ogsaa kjendte en Del til Fransk, Tysk og Engelsk, paa den Tid forenede sig med Kirken og tilböd sin Assistance, antog Broder Snow hende til at hjælpe til med Arbejdet. Hun foretog derpaa tildels en ny Oversættelse af Bogen, næsten uafhængig af Broder Hansens, hvilket Arbejde hun udförte hjemme paa sin egen Bopæl i Staden for en rimelig Betaling. Brödrene Snow og Hansen toge nu de to Oversættelser og sammenlignede dem nöje med hinanden samt med den engelske Oversættelse. De foretoge en talrig Mængde Forandringer og Forbedringer og udfærdigede derpaa det virkelige Ma-

nuskript, som blev sendt til Pressen. Strax efter Broder Snows Tilbagekomst fra England toge de fat paa dette Arbejde og vedbleve næsten uafbrudt i omtrent syv Maaneder, indtil Revisionen var fuldfört og Mormons Bog trykt i det danske Sprog. Korrekturlæsningen foretoges med störste Forsigtighed af Broder Snow og Hansen tilsammen. Til at hjælpe dem med dette Arbejde engagerede Broder Snow endvidere en vis Hr. Monrad, en erfaren Korrekturlæser og Redaktör af et kjöbenhavnsk Blad. Det förste Oplag af Bogen bestod af 3000 Exemplarer, af hvilke omtrent 200 udgaves i Hefter for at give alle de Hellige, af hvilke flere vare fattige, Lejlighed til at forskaffe sig den ved smaa Indbetalinger. Af disse Hefter udkom det förste i Begyndelsen af Januar 1851 og det sidste i Slutningen af Maj Maaned samme Aar. Broder Snow siger, at han og Broder Hansen stadig væk arbejdede omtrent 16 Timer i Døgnet, og at han, efter at de vare færdige med Arbejdet, var saa overanstrængt i saa vel legemlig som aandelig Henseende, at han fandt det nødvendigt at gjöre en Tur til England for at udhvile sig en kort Tid og samle nye Kræfter.

FORFÖLGELSE I KJÖBENHAVN.

Januar. Forfølgelserne mod de Hellige i Hovedstaden antog tilsidst en saa alvorlig Skikkelse, at man blev nødsaget til at ophöre med Aftenforsamlingerne i Lille Kongensgade, og i Stedet for disse forsamle sig til Gudsdyrkelse i private Huse hos de Hellige. Endog med Afholdelsen af disse smaa Forsamlinger maatte der bruges stor Forsigtighed, og man maatte sende hemmeligt Bud desangaaende til Söskende, thi fik Pøblen det at vide, vilde de ogsaa paa saadanne Steder udøve Voldshandlinger. Tilsidst fandt de Hellige sig foranledigede til at ansöge Kongen om Tilladelse til at afholde deres Möder i en af Regjeringens Bygninger, men den 27de Januar modtog de en Skrivelse fra Kultusministeren, hvori deres Begjæring afsloges.

FORFÖLGELSE I ROESKILDE.

Omtrent paa samme Tid rejste Ældste John E. Forsgren og Præst A. Aagren til Roeskilde, hvor de lejede en Sal og begyndte at prædike; men efter at de havde afholdt tre Forsamlinger, blev Befolkningen ophidset af Præsterne til at forfölge Missionærerne og drive dem bort. En Pøbelhob forsamlede sig om Aftenen og begyndte at udöve Voldshandlinger i de Huse, hvor Brödrene havde faaet Indgang. De lagde ogsaa voldsom Haand paa Ældste Forsgren og förte ham gjennem Gaderne, idet de sloge og mishandlede ham paa forskjellige Maader, indtil langt ud paa Aftenen, da Politiet, som saa' gjennem Fingre med Pøbelen og i Virkeligheden stod i Ledtog med Voldsmændene, tog ham i Forvaring, og den fölgende Dag blev baade han og Aagren sendte bort ifölge Borgmesterens Ordre. Men da Brødrene gjorde Indvendinger mod denne Bortvisning, bekjendte Borgmesteren, at der fandtes just ingen Lov, som berettigede ham til saaledes at sende dem bort, men han gjorde det alligevel for at bevare Byens Fred. Dette blev protokolleret i Brødrenes Nærværelse. Missionærerne rejste derpaa tilbage til Kjøbenhavn, men begyndte strax efter en Missionsvirksomhed i Hirschholm, hvor det lykkedes dem at döbe nogle faa Sjæle, efter at de havde været underkastede betydelig Forfölgelse. Flere andre Forsøg paa at leje Lokaler og afholde Forsamling i Kjöbenhavns Omegn mislykkedes.

EN GREN OPRETTES I HIRSCHHOLM.

3die Marts. En Gren af Kirken blev oprettet i Hirschholm, en lille Flække tre Mile nord for Kjøbenhavn, ved Vejen til Helsingør. Omtrent samtidig bleve Brödrene Chr. Christiansen og Chr. Larsen beskikkede til at rejse til Jylland for at hjælpe Broder Dykes.

MISSIONÆRER TIL ISLAND.

To Islændere, som i Vinterens Löb havde forenet sig med Kirken i Kjöbenhavn, skulde om Foraaret rejse

tilbage til deres Fædreneö, hvorfor Broder Snow ordinerede en af dem (Broder Thornton?) til Præst og Gudmund Gudmundsen til Lærer, samt gav dem Undervisninger om, hvorledes de skulde tale, læse, bede og virke blandt deres Landsmænd, naar de kom hjem, efter som Herren maatte aabne Vejen for dem. Disse Brödre begave sig strax paa Rejsen til Island, og efter deres Ankomst der til begyndte de at virke efter bedste Evne. Flere troede strax deres Vidnesbyrd, men efter at den Broder, som var bleven ordineret til Præst, havde döbt to Personer, standsede han sin Virksomhed fordi hans Hustru blev forhærdet og brændte hans Böger. En kort Tid derefter druknede han. Broder Gudmundsen underrettede nu Brödrene i Kjöbenhavn om det Forefaldne og meldte ligeledes, at der fandtes 24 Personer paa Öen, som önskede Daab, men da han som Lærer ikke havde Myndighed til at döbe dem, kunde de ikke blive indlemmede i Menigheden. Da Broder Snow modtog denne Efterretning fölte han meget bedrövet, thi han erindrede, at da han ordinerede Gudmundsen havde Herrens Aand hvisket til ham, at han skulde ordinere ham til Ældste, men han skjænkede ingen Opmærksomhed dertil, da den unge Mand syntes at være saa begejstret, og den anden derimod lod til at være mere alvorlig og dybtænkende. Broder Snow önskede nu at finde en passende Ældste, som han kunde sende til Island, og Broder P. O. Hansen meldte sig strax villig til at gaa, men i hans Forsög paa at faa et Pas i dette Öjemed blev Formaalet for hans Rejse opdaget, og han kunde ikke faa de nödvendige Papirer ordnet. Det varede omtrent to Aar förend den nödvendige Hjælp blev sendt til Island.

DEN FÖRSTE SALMEBOG.

30te Marts. Den förste Salmebog til de danske Helliges Brug udkom fra Trykken. Den indeholdt kun 28 Salmer, der tildels vare oversatte fra Engelsk eller affattede efter engelske Melodier. Denne lille Salmebog blev hilset med stor Glæde af de Hellige, der tidligere havde maattet bruge skrevne Sange i deres Möder og huslige Andagt.

Omtrent paa samme Tid udgav Erastus Snow et lille Skrift, som indeholdt Kirkens Troesartikler og nogle vigtige Uddrag af Lærdommens og Pagtens Bog, de Helliges Lærdomme, Præstedömmets Orden osv.

FORFÖLGELSE PAA KRISTIANSHAVN.

25de April. En Sal lejedes til Menighedens Brug paa Kristianshavn paa Hjörnet af Dronningensgade og St. Anna Gade, lige over for Vor Frelsers Kirke, hvor regelmæssige Möder derefter afholdtes. Ligeledes fortsattes Forsamlingerne i lille Kongensgade efter en Tids Forlöb. De samme Optrin, som havde fundet Sted paa Hr. Nehms Lokale, begyndte imidlertid ogsaa snart at vise sig paa Kristianshavn. En Flok Urostiftere indfandt sig regelmæssigt paa Forsamlingerne og gjorde Forstyrrelse paa forskjellige Maader. Brödrene bade nok Politiet meget venligt om at beskytte dem mod Overlast, men de fik kun det til Svar, at det var Politiets Pligt at paase Ordenes Overholdelse paa Gaden, men ikke i Husene. Broder Snow og de andre af Brödrene kom derfor til den Beslutning, at dersom de skulde have Fred, maatte de selv gjöre Forsög paa at skaffe den tilveje.

Efter derfor at have taalt Pöbelens Fornærmelser i en længere Tid, lagde man en Plan for at befrie sig for de uvelkomne Gjæster. En Aften, da Lokalet som sædvanligt var temmelig godt fyldt med Urostiftere, posterede Snow Brödrene J. H. Christensen og Christoffersen nede ved Dören og gav dem Ordre til paa et Signal, som han vilde give, at besörge Pöbelen udenfor. Saa snart Forsamlingen var aabnet og Broder Snow havde begyndt at tale, gav Forstyrrerne sig til at huje og skrige og gjöre almindelig Uro.

(Fortsættes i næste Nr.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,

Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.

Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, - Marts 1882.

ÆLDSTE CHR. CHRISTIANSENS ERFARING.

Fra Broder Chr. Christiansen i Manti have vi modtaget Følgende som en Fortsættelse af hans historiske Skrivelse, der findes indrykt i dette Blads forrige Numer:

„Efter vor Ankomst til Aalborg den 17de Marts 1851 blev en Raadsforsamling afholdt af de Brödre, som vare ordinerede til Præstedömmet. Her forlangte Broder Dykes af os, at vi skulde beskikke ham en Mission til Slesvig, idet han forklarede, at eftersom Broder Snow havde sendt os til Aalborg indsaa han godt, at hans Nærværelse nu var overflödig dersteds. I vor Uvidenhed efterkom vi ogsaa hans Önske, da vi ikke forstod bedre end at vi virkelig havde Myndighed til at kunne sende ham. Söster Sara Jensen, der var Tysk af Födsel, blev beskikket til at ledsage ham som Tolk.

Den 18de Marts om Aftenen havde Baptistforstander Hr. Köbner fra Hamborg bestemt et Diskussionsmöde paa et stort Lokale, som han havde lejet i Aalborg. Han indböd alle Baptister og Fremmede til at overvære samme, idet han lovede at vilde bevise fra Bibelen, at Mormonismen var falsk. George P. Dykes skulde optræde paa vor Side, og begge Parter gik ind paa at ville benytte ti Minuter hver ad-Gangen og ikke afvige fra Bibelen. „Mormonerne" skulde aabne Mödet med Bön og Baptisterne slutte. Da den bestemte Tid kom, var Huset fyldt af Tilhörere og Chr. Larsen aabnede Forsamlingen. Derpaa begyndte Hr. Köbner sin Forklaring, men Guds Aand stod Broder Dykes bi, saa at han aldeles tilintetgjorde sin Modstander, der blev beskjæmmet for hele Forsamlingen, saa at han tilsidst Intet kunde sige. Han forglemte dernæst de Betingelser, han var indgaaet paa med Hensyn til Diskussionen, og begyndte at fortælle nogle urimelige Lögnhistorier om Joseph Smith og om Kirkens tidligere Dage, hvorfor Dykes hævede Forsamlingen. Folket gik uroligt bort; Flere troede vor Lære og bleve strax efter döbte. Iblandt disse var Skræddermester J. Thomsen, der siden blev et trofast Vidne om Evangeliets Sandhed. Han bor nu tilligemed sin Familie i Mayfield, Sanpete County.

Den 27de Marts 1851 blev en Gren af Kirken organiseret i Hals med N. P. Domgaard som Forstander. Fire nye Medlemmer bleve ved samme Lejlighed tillagte Kirken ved Daab, og Nadveren blev administreret. Fjenden havde imidlertid lagt Planer for at ville ödelægge os, og da vi stege i Baaden ved Landingsstedet, hilsede Pöbelen os med en Salve af Stene; de vedbleve at kaste Stene efter os indtil vi vare komne langt ud paa Fjorden.

Den 14de April forlod Broder Dykes og Söster Jensen Aalborg paa deres Mission til Slesvig.

Den 27de Oktober 1851 döbte jeg Skræddermester Johannes M. Bohn og Hustru i Randers, hvilket var den förste Daabshandling, som fandt Sted der i Byen. Broder Bohn fulgte nu med mig til Aalborg, hvor han blev ordineret til Præstedömmet og blev derefter en nidkjær Arbejder i Vingaarden indtil han rejste til Zion.

I December 1851 flyttede jeg min Familie til Skive for desto bedre at kunne aabne Evangeliets Dör i den Del af Landet; men aldrig saa snart var min Ankomst bleven bekjendt förend hele Byen var i Bevægelse, og Folket kom i store Mængder for at höre Noget om vor Lære. Iblandt

Andre kom ogsaa Skive Sognepræst Hr. Möller til mit Hus og advarede mig mod Følgerne af at prædike „Mormonismen" i hans Virkekreds. Han betydede mig, at han vilde bruge al sin Indflydelse imod mig. Jeg svarede, at han gjærne maatte gjöre dette, om han saa ønskede, men jeg lod ham vide, at hans Magt var ikke stor, da Gud let kunde standse ham i hans Virksomhed. Han gik bort med Vrede. Forunderligt nok! han døde faa Dage efter. Herren kjender Aarsagen.

Jeg vedblev nu at prædike under stor Forfølgelse i tre Maaneder, i hvilken Tid jeg døbte 40 Personer i Skive og Omegn, iblandt hvilke vare mine Forældre, en kjødelig Broder med sin Familie samt en anden ugift Broder og to Söstre. Derefter blev Forfølgelsen værre, og for at frelse mit Liv maatte jeg tilsidst forlade Egnen, efter at mine Vinduer flere Gange vare blevne ituslagne med Stene og Stokke. Ogsaa de Nydøbte maatte lide stor Forfølgelse og Bespottelse, indtil de fleste af dem flyttede til Aalborg. Min Fader havde i mange Aar været en agtet Skolelærer og Kirkesanger i Dølby og Hinborg Sogne, men efter at han var døbt, blev han foragtet og forfulgt og maatte sælge sine Ejendele og flytte til Aalborg. Han blev trofast til sin Død og ligger begraven i Levan, Juab County".

BIOGRAFISKE SKIZZER.

(Fortsat fra Side 30.)

(ERASTUS SNOW—Sluttet.)

Broder Winchester rejste derefter til Philadelphia, men Snow vedblev at prædike fire Gange om Ugen i Frimurerhallen, og fik ved frivillige Bidrag af Tilhørerne Midler til at betale for Brugen af Lokalet. Han fik nu ogsaa talrige Indbydelser til at besöge Folket i deres Huse og benyttede Lejligheden til at tale med Enhver, som interesserede sig for Budskabet, han havde at forkynde. Han fik paa denne Maade strax saa mange Venner, at han ikke længere behövede at bo paa Hotellet, og han bad dernæst til Herren om, at En eller Andens Hjærte maatte blive aabnet til at modtage hans Familie. Hans Bøn blev hørt; en Hr. Alley, som boede i Lynn, 5 Mile fra Salem, følte stor Interesse for Værkets Fremme, og han tilböd godhedsfuldt, at Snows Familie maatte bo en Tid hos ham. Broder Snow rejste derfor til Woonsocket i Begyndelsen af Oktober og hentede sin Familie til Lynn, hvor de derpaa boede i fire Uger, medens Snow fortsatte sin Virksomhed i Salem, og Marblehead. Siden flyttede han Familien til Salem. Foruden at tale tre Gange hver Søndag i Frimurerhallen, prædikede han ogsaa meget i private Huse. Iblandt dem, som strede imod ham og Sandheden, var en Præst ved Navn A. G. Comings, som var Redaktør af et religiöst Blad. Denne Mand offentliggjorde i sin Avis mange ondskabsfulde Lögne angaaende de Hellige og nægtede at indrykke Broder Snows Svar. Dette ledte til en offentlig Diskussion i Haandværkshallen, hvor mellem 400 og 500 Mennesker vare tilstede. Debatten varede i sex Aftener, og eftersom Interessen forøgedes hos Folket med hver Dag, vendte den offentlige Mening sig imod Hr. Comings, hvis Argumenter hovedsagelig var af en fornærmende Karakter.

Det Hele havde til Følge, at mange flere begyndte at undersøge Evangeliet end tidligere, og Broder Snows Forsamlinger bleve fra den Tid af meget bedre besøgte, saa at Frimurerhallen snart ikke kunne rumme alle dem, der kom for at høre Ordet. Tre af Byens Mænd bleve derfor paavirkede til at leje et större Lokale, som kunde rumme 600 Mennesker, og der prædikede Snow for fuldt Hus i sex Sabbater. Den 8de November høstede han de første Frug-

ter af sit Arbejde i Salem, idet han døbte de første fem Personer, og ved Slutningen af Februar 1842 havde han döbt 35. Den 5te Marts holdt han en Konference paa Frimurerhallen og organiserede en Gren af Kirken paa 53 Medlemmer samt ordinerede en Ældste og en Præst. Snow udvidede ogsaa sin Missionsvirksomhed til Boston, hvor han hjalp Ældste Nickerson at organisere en Gren af Kirken, samt til Marblehead, Bradford, Lynn, Petersboro i New Hampshire og andre Steder. I April 1842 aflagde han et Besøg til Philadelphia, hvor han overværede en Konference, der varede i 5 Dage. Efter hans Tilbagekomst til Salem blev hans første Søn födt d. 1ste Maj 1842. En Konference afholdtes i Salem d. 28de Maj, ved hvilken Lejlighed Grenen dersteds repræsenteredes med 79 Medlemmer, men dette Antal forögedes til 90 i Juni, paa hvilken Tid nogle af dem begyndte at udvandre til Nauvoo. Snow fortsatte sin Virksomhed med særdeles god Held i Salem og omliggende Byer til tidlig om Foraaret 1843. Foruden de talrige Forsamlinger, som han afholdt, havde han flere Diskussioner med de forskjellige Sekters Prædikanter, hvilke altid fik et heldigt Udfald for Sandhedens Sag. Iblandt Andre kom Apostaten John C. Bennet til Salem og begyndte at holde Foredrag imod de Hellige og Joseph Smith, men Snow imödegik ham med stor Dygtighed indtil Bennett forlod Byen. Under Snows Administrationer bleve ogsaa mange Syge helbredede. Iblandt disse kunne nævnes en Hr. Baston i Boston, som endog förend han lod sig døbe blev helbredet af en svær Feber, og en Søster Spooner i Chelsea, som blev oprejst fra et syv Maaneders Sygeleje af Vatersot, efter at et Raad af Læger havde erklæret hende for uhelbredelig. Efter at have ordnet Menigheden i Salem og beskikket en Mand til at præsidere i sit Sted forlod Snow nævnte Stad d. 9de Marts, efterladende sin Familie, og efter en heldig Rejse naaede han Nauvoo d. 11te April. Han havde denne Gang været borte i to og et halvt Aar og blev ved hans Tilbagekomst behagelig overrasket ved at se den store Forandring, som var foregaaet i Nauvoo under hans Fraværelse. Han tilbragte nu en Maaned paa en særdeles behagelig Maade iblandt sine Brødre og de Hellige i Kirkens Hovedkvarter, og fik i denne Tid megen nyttig Undervisning. Iblandt Andet blev Lærdommen om celestialt Ægteskab forklaret ham af Profeten Josephs egen Mund. Snows Fader, der havde faaet Tro paa Evangeliet, men var ikke bleven døbt, var hensovet i Nauvoo under Sønnens Fraværelse.

Den 11te Maj forlod Snow atter Nauvoo og rejste tilbage til Salem, hvor hans Familie boede, men efter nogle Maaneders Missionsvirksomhed begav han sig tilligemed Hustru og Börn igjen paa Rejsen mod Vest og ankom i god Behold til Nauvoo d. 5te November. Den fölgende Vinter tilbragte han i Nauvoo, og for at kunne ernære sin Familie samt fuldføre et Hus, som han havde paabegyndt, indlod han sig tilligemed Parley P. Pratt i en Slags Kjøbmandsforretning, der var nogenlunde indbringende. Forøvrigt tilbragte han en særdeles behagelig Vinter i Profetens og Kirkens andre ledende Mænds Selskab, og idet han bestandig var forsamlet med dem til Raad, blev han belært om mange Ting, som han aldrig tidligere havde kjendt Noget til. Först paa Vinteren blev han optaget som Medlem af Frimurerlogen i Nauvoo, og han avancerede strax gjennem Logens forskjellige Grader til at blive Stormester. Da det nye Frimurertempel i Nauvoo indviedes d. 5te April 1844 holdt han Indvielsestalen.

I Generalkonferencen, som afholdtes i Nauvoo d. 6te April og fire efterfölgende Dage, blev han atter kaldet til at gaa paa Mission til de østlige Stater, hvorfor han d. 30te s. M. tog en sörgelig Afsked med sin Familie og Profeten Joseph, hvem han aldrig mere fik at se i dette Liv, og tiltraadte strax sin Rejse. Efter at have besøgt flere

af Menighederne i Massachusetts, New Hampshire, Vermont og andre Stater, afholdt han tilligemed fire af de tolv Apostle en Konference i Salem, Massachusetts, d. 6te og 7de Juli. Paa samme Tid hörte han om Josephs og Hyrums Martyrdöd og begav sig da paa Hjemrejsen. Han ankom til Nauvoo d. 25de Juli og fandt de Hellige nedböjede af Sorg over deres elskede Profets og Patriarks Mord. Han overværede nu Konferencen i Nauvoo den 8de August, i hvilken de tolv Apostle med Brigham Young som Præsident blev anerkjendt som Kirkens höjeste Myndighed, trods Sidney Rigdons Fordringer om at blive antaget som Kirkens Leder. Broder Snow tilbragte Vinteren i Nauvoo, og uagtet hans Helbred var daarlig udförte han en hel Del offentlig Arbejde i Kirkens Interresser foruden at forsörge sin Familie. I Februar 1845 blev han beskikket til at foretage en Missionstur til Territoriet Wisconsin og det nordlige Illinois, og han begav sig ogsaa strax paa Vejen, men da hans Hest blev syg, maatte han uden at naa sit Rejses Maal vende tilbage til Nauvoo. Her overværede han derpaa Aprilkonferencen og arbejdede Noget i det Timelige, hvorpaa de Tolv sendte ham til St. Louis paa Kirkens Vegne. Efter at han d. 17de Maj var kommen tilbage fra denne Tur overværede han Skinforhöret, som Hancock Countys Distriktsret afholdt i Carthage over Josephs og Hyrums Mordere.

„En mere latterlig retslig Farce,“ skriver Broder Snow, „end den, der her blev forevist, har maaske aldrig været spillet af Lovens Haandhævere i noget Land. Jeg behöver ikke at tilföje, at de skyldige Uslinger bleve frikjendte, naar jeg fortæller Læseren, at Retten forkastede alle Jurymændene, som Lovens rette Embedsmænd havde valgt, og i deres Sted beskikkede de mest uvidende og bitre Pöbelledere, som de kunde finde, til at tjene som Jurymænd.”

I Löbet af Sommeren og det fölgende Efteraar herskede der megen Sygdom i Nauvoo og omliggende Egne, og Snow tilligemed Familie vare betydelig angreben af den. I September Maaned begyndte Pöbelen at forfölge de Hellige og afbrænde deres Huse i Omegnen af Nauvoo, og i Oktober sluttede Kirkens Authoriteter en Overenskomst med Pöbellederne om at ville forlade Staten det fölgende Foraar. Fra denne Tid af anstrængte de Hellige sig af alle Kræfter for at faa Templet færdigt, saa at de, förend deres Bortrejse, kunde forrette hellige Ordinancer deri. Omtrent d. 1ste December fuldförtes Værelserne i överste Etage, og denne Del af Bygningen blev strax indviet for Udförelsen af Salvelser, Tvætninger, Beseglinger og Begavelser. Den 12te December modtog Broder Snow tilligemed sin Hustru sine Begavelser, og han blev derpaa kaldet til at administrere i Templet. Han skriver:

„Jeg forlod ikke Templet hverken Dag eller Nat, men fortsatte mit Arbejde og mine Pligter deri omtrent sex Uger i Forening med de Tolv og Andre, som vare udvalgte i dette Öjemed. Min Hustru Artimesia arbejdede i den kvindelige Afdeling omtrent en Maaned.

Den 23de Januar 1846 blev Artimesia og min anden Hustru Minerva beseglet til mig for Tid og Evighed. Vi modtog ligeledes vor anden Salvelse.

Guds Aand, Kraft og Visdom regjerede vedvarende i Templet, og den almindelige Mening var denne, at i Löbet af de to Maaneder, som vi benyttede Bygningen til at give de Hellige deres Begavelser, bleve vi tilstrækkelig betalte for alt det Arbejde, det havde kostet at bygge den.”

Forfölgelsen mod de Hellige fortsattes imidlertid, og da Kirkens Ledere bestemte sig til at forlade Nauvoo i Februar Maaned, blev Snow sendt til Quincy for at gjöre Indkjöb af saadanne Varer, som Selskabet behövede at have med paa Rejsen. Efter hans Tilbagekomst fra denne Tur, blev han af Præsident Young raadt til strax at gjöre Forberedelser for sin egen og Families Rejse mod Vest. Han solgte derfor saa meget af sine löse Effekter, som han kunde, til en overmaade

lav Pris, og forskaffede sig saadanne Kjöretöjer og Födemidler, som han evnede, og d. 16de Februar forlod han Nauvoo, medtagende sin Familie. Ved Baadsmændenes Uforsigtighed kæntrede Baaden, som bragte hans Ejendele over Floden, hvorved en hel Del af hans Gods blev ödelagt. Tilmed havde hans ældste Barn nær druknet.

Han efterlod Bygninger og faste Ejendomme i Nauvoo til en Værdi af 2000 Dollars. De fleste andre Brödre gjorde det samme, og disse Ejendele bleve overladte til en Komite, der skulde sælge samme, hvis muligt, og anvende de derved indkomne Midler til de Fattiges Bortflyttelse. De Landflygtige lejrede sig först ved Sugar Creck, otte Mile vest for Mississippi Floden, hvor de i Löbet af Februar Maaned lede overmaade meget af Kulde, og saa haard var Frosten, at Floden lagde sig, og en Del af Selskabet kjörte over paa Isen. Omtrent d. 1ste Marts begyndte de uddrevne Hellige Rejsen fra Sugar Creek med omtrent 400 Vogne, og efter en meget besværlig Rejse, under hvilken Broder Snow og Familie var underkastet de almindelige Lidelser og Besværligheder, som hele Selskabet maatte gjennemgaa, naaede de den östlige Arm af Grand River i Slutningen af April. Her anlagdes et midlertidigt Setlement, som de Hellige kaldte Garden Grove. Da Broder Snow allerede havde mistet flere Trækdyr paa Rejsen og hans Födemidler vare omtrent slupne op, fandt han det nödvendigt at rejse tilbage til Nauvoo for ved Salg af sine Ejendele at forskaffe sig det Nödvendige. Han gav derfor sin Familie Ordre til at fortsætte Rejsen til Mount Pisgah, og selv begav han sig d. 14de Maj tilligemed Broder Edmund Ellsworth paa Tilbagevejen og naaede Nauvoo i god Behold. Han fandt imidlertid, at det var en saare vanskelig Sag at sælge sine Ejendele, og först i Begyndelsen af Juli Maaned lykkedes det ham at borthandle dem for en Fjerdedel af hvad de tidligere vare værd. Han betalte nu sin Gjæld, opkjöbte sig to andre Kjöretöjer samt Födemidler, tog sin Moder og en Enke ved Navn Aldrich og hendes Familie med og begav sig atter paa Rejsen mod Vesten d. 5te Juli, ledsaget af sine Brödre William og Willard og deres Familier samt Andre fra Nauvoo. I Slutningen af Maaneden naaede det lille Selskab Mount Pisgah, hvor Broder Snow fandt sin Familie, der med Ængstelse havde ventet paa hans Tilbagekomst. De tolv Apostle og Kirkens Hovedstyrke havde allerede naaet Missouri Floden ved Council Bluffs, omtrent 138 Mile længere mod Vest. Efter faa Dages Ophold i Mount Pisgah begav Snow sig tilligemed Familie paa Rejsen til Missouri Floden, hvor de indtraf efter heldig Rejse. Han fandt de Hellige spredte i smaa Lejre i Færd med at bygge Smaahytter og berede sig for Vinterens Komme. De Tolv med Hovedlejren havde taget midlertidigt Ophold omtrent tre Mile vest for Floden paa Omaha-Indianernes Land, paa et Sted, som de kaldte Cutlers Park. Broder Snow tog over Floden med sin Familie og forenede sig med Hovedlejren dersteds d. 1ste Septbr.

Efter Ankomsten til Cutlers Park blev han og adskillige Medlemmer af Familien syge, og hans yngste Barn döde d. 9de Septbr. Först i December Maaned var han imidlertid bleven saa rask, at han i Löbet af denne og efterfölgende Maaned kunde foretage flere Rejser til St. Joseph og andre Dele af Missouri for at tilvejebringe Födemidler til sin egen og Andres Familier. Allerede för den Tid havde Hovedlejren forladt Cutlers Park og lejret sig ved Missouri Floden, hvor de indrettede de saakaldte Vinterkvarterer.

I Januar 1847 blev en Aabenbaring given ved Præsident Brigham Young, hvilken tilkjendegav Herrens Vilje angaaende de Helliges Organisation for Rejsens videre Fortsættelse. Orson Pratt, Wilford Woodruff, Amasa Lyman, George A. Smith, Ezra T. Benson og Erastus Snow bleve i nævnte

Aabenbaring beskikkede til at skulle organisere Folket i Kompagnier og ansætte Kaptejner over Ti, Halvtreds og Hundreder, med en Præsident og to Raadgivere over hvert Kompagni, samt kundgjöre de Hellige Herrens Villie og lære dem deres Pligter.

I Overenstemmelse med denne Aabenbaring rejste Orson Pratt og Wilford Woodruff til Mount Pisgah og Garden Grove, George A. Smith og Amasa Lyman til Lejrene öst for Missouri Floden, og Ezra T. Benson og Erastus Snow til den Afdeling af Lejren, som havde taget midlertidig Ophold ved Running Water, omtrent 170 Mile nord for Vinterkvartererne. Snow og Benson begave sig paa Rejsen til dette Sted d. 1ste Febr. 1847 ledsaget af P. O. Rockwell og Sön. De Hellige ved Running Water modtoge Brödrene med stor Glæde. Efter at den nödvendige Organisation var foretaget og de nödvendige Instruxer givne, vendte Snow og Benson tilbage til Vinterkvartererne og gjorde Forberedelser for tidligt om Foraaret at gaa med Pionererne, som ifölge Aabenbaringen skulde sendes i Forvejen for at anlægge Veje og finde Stedet, hvor Herren vilde berede de Hellige et nyt Hjem.

Den 6te April afholdtes en speciel Konference i Vinterkvartererne, og den fölgende Dag forlod Brigham Young og mange andre af Pionererne dette Sted og begyndte deres lange Rejse mod Vest. De sloge Lejr efter at have rejst 7 Mile. Den 8de April kaldte Broder Snow sin Familie tilsammen og gav dem nogle gode Formaninger. Dersom de vilde tjene Herren af deres ganske Hjærte og lægge Vind paa Fred og Kjærlighed samt lytte til den Helligaands Hvisken og bede meget, lovede han dem, at de skulde have Magt over Sygdom og Död samt atter blive forenet med ham i Herrens egen bestemte Tid. Megen Sygdom herskede nemlig paa den Tid i de Helliges Lejre. Han lagde derpaa Hænderne paa sine Börn og Hustruer og velsignede dem, hvorpaa han forlod Hjemmet Kl. 3 Eftermiddag og forenede sig om Aftenen med Pionerernes Hovedstyrke, der endnu laa i Lejr syv Mile ude paa Prærien.

Da vi senere have til Hensigt at give en fuldstændig Beskrivelse over Pionerernes ejendommelige og besværlige Rejse, ville vi kun her bemærke, at Erastus Snow og Orson Pratt vare de förste af Kompagniet, som satte deres Fod i Store Saltsödal. De holdt nemlig deres förste Indtog i Dalen foran det övrige Selskab d. 21de Juli 1847. Hovedstyrken med Præsident Young i Spidsen ankom först d. 24de. Efter omtrent en Maaneds Ophold i Dalen, i hvilken Tid man traf enhver Forberedelse, som kunde gjöres, for Emigrationen, som fulgte efter, forlod Snow tilligemed de fleste andre af Pionererne Dalen d. 26de August paa Tilbagevejen til Vinterkvartererne, hvor til de ankom d. 31te October. Broder Snow fandt sin Familie i en temmelig god Helbredstilstand. Under hans Fraværelse havde han mistet et af sine Börn, en lille Pige 10 Maaneder gammel. Ligeledes havde han mistet en hel Del af sine Kreature og rörlige Ejendele, da den Mand, i hvis Hænder han havde betroet sine timelige Affærer, havde været syg det meste af Tiden.

Efter Konferencen, der afholdtes i December Maaned i Trætabernaklet, som de Hellige i en Hast havde ladet opföre i Kanesville, blev Erastus Snow tilligemed andre af Brödrene sendt til de östlige og mellemste Stater for at indsamle Midler fra de rige Hellige og andre godgjörende Mennesker til at hjælpe Kirkens Hovedstyrke at fortsætte Reisen til Klippebjærgene. Efter en trættende og besværlig Rejse ankom Broder Snow i Forening med Ezra T. Benson, Amasa Lyman og en anden Broder til St. Louis d. 16de Januar 1848. Paa denne Tur fandt de det raadeligst paa Grund af Forbitrelsen som allevegne herskede imod de Hellige, at bevare deres Inkognito, og de morede dem ofte ved at lytte til de mange fabelagtige Historier, som man allevegne fortalte dem om Mormonerne. Fra St. Louis fortsatte Brödrene Rejsen op ad Ohio Floden til Cincinnati,

hvor Snow forlod sine Reisefæller og gjorde en Tur alene gjennem Staterne Ohio, New York, Rohde Island og Massachusetts, overalt besögende Grenene. I Boston traf han atter sammen med Brödrene Benson, Appleby og J. C. Little, der bestræbte sig for at opvække Sympathi hos Folket til Fordel for de uddrevne Hellige. Oberst Thos. L. Kane fra Philadelphia var dem meget behjælpelig i dette Ærinde, da han brugte sin Indflydelse til deres Bedste baade offentlig og privat, og rejste endog til New York og Boston for at gjöre Brödrene bekjendt med flere ledende og indflydelsesrige Mænd i disse Stæder. Paa denne Maade lykkedes det Ældsterne at faa betydelig Pengehjælp fra Mænd udenfor Kirken, medens de ogsaa af Andre maatte taale grove Fornærmelser, saa snart de havde gjort deres Ærinde bekjendt. Omtrent midt i Marts Maaned 1848 begav Snow sig paa Tilbagerejsen til Vinterkvartererne, hvor han indtraf d. 29de April og fandt sin Familie i temmelig gode Omstændigheder. Han og Broder Benson havde i Forening samlet 2000 Dollars i Penge til Hjælp for de Helliges Bortflyttelse, foruden Gods og Klæder til en Værdi af flere hundrede Dollars. De Hellige i Vinterkvartererne vare nu i fuld Virksomhed med at gjöre Forberedelser for Rejsens Fortsættelse til Dalen. Omtrent 625 Vogne med Forspænd bleve samlede og organiserede i Kompagnier med et hundrede Vogne i hvert. Det förste af disse Kompagnier forlod Elkhorn Floden d. 1ste Juni og det sidste d. 7de s. M. Broder Snow med Familie reiste med Præsident Youngs Kompagni, hvilket naaede Store Saltsödal den 20de September.

Efter Ankomsten til Dalen maatte Snow ligesom de andre nylig Ankomne bo i sine Vogne, indtil han kunde faa sig et Hus bygget, og uagtet han begyndte at opföre et Saadant, forhindrede det kolde Vejr ham at faa det færdigt för Vinterens Komme. Det lykkedes ham imidlertid at leje et lille Værelse i Fortet, hvilket tilligemed hans Vogne tjente ham og Familie, der talte tolv Personer, til Ly gjennem Vinteren.

I Vinterens Löb maatte han foruden at sörge for sin Familie udföre en hel Del offentligt Arbejde i Kirkens Interesser, og den 12te Februar 1849 blev han ordineret til at være en af de tolv Apostle. Charles C. Rich, Lorenzo Snow og Franklin D. Richards bleve samtidig ordinerede til Apostelembedet.

Om Foraaret og Sommeren 1849 havde Broder Snow meget at bestille i Kirkens Raad samt besögte de forskjellige Settlementer, der allerede vare anlagte af de Hellige baade mod Syd og Nord. Desforuden arbejdede han haardt med at hente Tömmer fra Bjærgene, indhegne Marker, plöje og udföre andet almindelig Landmandsarbejde. Hans Virksomhed gik ud paa at lægge en Grundvold for sin Families Underholdning, naar han skulde forlade den; thi han vidste, at de Tolv snart vilde blive spredte iblandt Jordens Nationer. Herren velsignede hans Arbejde, saa at han blev i Stand til at gjenemföre sine Planer, og det samme var Tilfælde med Folket i Almindelighed. Det var meget knapt om Födemidler i Dalen för Hösten, og de Klæder, man havde bragt med sig fra Östen, vare næsten opslidte, men Herren velsignede Nybyggerne med en rig Höst, og de Tusinder af Guldgravere, som rejste igjennem Territoriet, bortbyttede en Mængde Vogne, Gods, Klæder, Urtekramvarer samt Agerdyrknings- og Haandværksredskaber til de Hellige for Heste, Muler, Sadler og andre Gjenstande til stor Fordel for Nybyggerne, der saaledes bleve bedre forsynede med ovennævnte Gjenstande, end de havde været for mange Aar.

Da den provisoriske Regjering for Staten Deseret samme Sommer blev organiseret valgtes Snow til et Medlem af den lovgivende Forsamling, og han blev ogsaa valgt til Kapellan for Nauvoo-Legionen, som paany blev dannet under den provisoriske Regjering. I Oktoberkonferencen blev han kaldet til at gaa paa Mission til Skandinavien.

Vi ville her afbryde vor biografiske Skizze af Broder Snows tidligere Liv, hvilken vi have offentliggjort for at gjöre de skandinaviske Hellige bekjendte med hans offentlige Virksomhed förend han blev udsendt for at aabne Evangeliets Dör i vort Födeland. Senere ville vi gjöre Udtog af hans Dagbog, der indeholder mange interessante Oplysninger angaaende Rejsen til Skandinavien, og de Omstændigheder, som staa i Forbindelse med hans Virksomhed dersteds. (Fortsættes.)

ERINDRINGER FRA FEBRUAR.

UTAH.

Den 16de Februar blev den saa meget omtalte Edmunds Bill vedtaget i de Forenede Staters Senat efter en varm Debat, der tog sin Begyndelse Dagen i Forvejen. Det fortjener at bemærkes, at flere Senatorer paatalte Utah-Folkets Sag med stor Dygtighed og fremviste i de tydeligste Farver, at Lovforslaget var uretfærdigt og stred mod de Forenede Staters Konstitution; men det hjalp ikke, da de fleste af Senatorerne vare alt for fyldte med Fordom og Had mod „Mormonerne" til at ville lytte til noget fornuftigt Argument til det fortrykte Folks Forsvar. Strax efter at Nyhederne om Senatets Handling blev bekjendt i Utah bleve tre Petitioner affattede til Kongressen og cirkulerede i hele Territoriet. En af disse var affattet til Underskrivning for de unge Mænd, en anden for de unge Kvinder og en tredie for Folket i Almindelighed, og i alle tre ansögtes Regjeringen om at sende en Deputation, bestaaende af hæderlige og forstandige Mænd, til Utah for at undersöge Forholdene i Territoriet, förend man i blind Iver vedtog Love, der gik ud paa at beröve et uskyldigt Folk deres Frihed og Rettigheder. Men uagtet Petitionerne fik omtrent 75,000 Underskrifter tog Regjeringen eller Kongressen ingen Notits af Folkets Bön.

En Mand ved Navn W. C. Teckett, der var beskjæftiget med at hugge Tömmer i Bjærgene, blev tilligemed sin Hustru og fem Börn levende begravet ved et Sneskred i Big Cottonwood Canyon d. 17de eller 18de Februar. Först nogle Dage senere fandt man deres afsjælede Legemer i en Tömmerhytte under flere Fod dyb Sne, der var overordentlig haardt sammenpakket.

Ved Valget af Byraads-Medlemmer i Salt Lake City d. 13de Februar blev Wm. Jennings valgt til Stadens Borgmester.

Utahs lovgivende Forsamling holdt sine regelmæssige Möder hele Maaneden og vedtog en Mængde nyttige Lovforslag til Folkets Bedste.

Elizabeth A. Whitney, den velbekjendte Biskop N. K. Whitneys Enke, döde i Salt Lake City d. 15de Febr. omtrent 81 Aar gammel. Hun havde været et trofast Medlem af Kirken siden Novbr. 1830 og var en ædel og god Kvinde. Hun var Moder til 11 Börn, 32 Börnebörn og 13 Börnebörns Börn. Hendes Mand, Biskop Whitney, döde den 23de September 1850.

WASHINGTON, D. C.

Efter fire Timers Forhandling om Utahs Valgsag d. 25de Febr. vedtog Valgkomiteen med 10 Stemmer mod 5, at hverken Cannon eller Campbell var berettiget til noget Sæde i Repræsentanthuset, men at Embedet skulde erklæres ledigt. De fleste af Komiteens Medlemmer bleve enige om at reportere Sagen saaledes til Kongressen.

MASSACHUSETTS.

Den 18de Februar rasede en frygtelig Ildsvaade i Boston. Omtrent 80 Skotöjs Fabrikker eller Værksteder bleve lagte i Aske og 2000 Mennesker gjorte arbejdslöse. Flere Personer mistede ogsaa Livet. Skaden

anslaaes til to og en halv Million Dollars.

SYDLIGE STATER.

De Sidste-Dages Helliges Missionærer have i den senere Tid været underkastede betydelig Forfölgelse i de sydlige Stater. I Georgia have de endog været skudte paa.

En Mængde Oversvömmelser have anrettet uhyre Ödelæggelser baade paa Menneskeliv og Ejendomme. I Særdeleshed har Missisippi Floden oversvömmet dens Bredder og gjort overordentlig stor Skade.

ARIZONA.

De saakaldte „Cowboys" begaar stadig Lovlösheder og udöver Vold mod de fredelige Borgere. Flere af disse ere allerede blevne dræbte af dem.

DANMARK.

Iffölge „Nationaltidende" have Jærnbane-Entrepenörene N. Andersen og Sommerfeldt indgivet et Andragende til Krigsministeriet om at faa Citadellet Frederikshavn overdraget til Bebyggelse for en Aversionalsum af 8 Mill. Kroner. Planen skal gaa ud paa at ordne det nye Havneanlæg, Östbanegaarden og en hensigtsmæssig Bebyggelse af Kastellet og dets Glacis i Forbindelse med den gamle By og Forstæderne.

En frygtelig Storm har anrettet stor Skade paa Sjællands Östkyst.

Vinteren i Danmark har været usædvanlig mild dette Aar.

SVERIGE.

Friherre Nordenskjöld gjör Forberedelser for en Expedition til Polaregnene.

Der arbejdes paa en ny Ordning af det svenske Krigsvæsen.

NORGE.

Om de forfærdelige Orkaner, som i Januar og Februar Maaned have raset i det nordlige Norge, meddeler „Norsk Mrgbl." iblandt Andet, at alene i Finmarken bleve 7—800 Baade ödelagte.

En frygtelig Storm af Nordvest, ledsaget af Snebyger, bröd pludselig lös i Bergen d. 15de Februar. Den gjorde i Löbet af nogle faa Timer stor Skade, især iblandt de i Havnen liggende Fartöjer.

IRLAND.

Den store Misfornöjelse, som hersker i Irland paa Grund af den engelske Regjerings Overhöjhed, synes at antage en endnu mere truende Skikkelse end tidligere. Som Frugter af det indgroede Had blev saaledes en Embedsmand ved Navn Huddy tilligemed sin Ledsager brutalt myrdet af Irlændere under deres Forsög paa at arrestere nogle Personer paa Grændsen af Mayo og Galway. Dette havde til Fölge, at et helt Landdistrikts Befolkning blev paa Mistanke arresteret af Authoriteterne.

ENGLAND.

Der arbejdes af alle Kræfter paa Tunnelen under Kanalen mellem England og Frankrig.

ÆGYPTEN.

Der er Udsigter til Borgerkrig i Ægypten. Nationalpartiet med Arabi Bey i Spidsen önske at afkaste det engelske og franske Overherredömme.

ÖSTERRIG.

Indbyggerne i Dalmatien og Herzegovina have gjort Opstand mod den österrigske Regjering, og Krig synes at være uundgaaelig.

Fölgende Brödre ere beskikkede til at virke som Agenter for MORGENSTJERNEN:

L. A. Thustrup, Payson.
Jens C. Stenhaven, Goshen.
Peter A. Nielsen, Draper.
S. Sörensen, Elsinore.
Jacob Christensen, Deseret.
H. F. F. Thorup, 1ste Ward, Salt L. C.
P. C. Geertsen, Huntsville.
J. Hansen, Bear River City.
R. Nielsen, Logan.
M. C. Hansen, Mink Creek,
N. Sörensen, Heber.
Peter H. Hansen, Mayfield.

☞ Hermed fölger et Præmienumer.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 4. APRIL 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 39.)

(1851—Fortsat.)

Snow blev pludselig fyldt med Nidkjærhed mod Pöbelen, og under en næsten overnaturlig Magts Indflydelse sagde han med Tordenstemme til de tilstedeværende Brödre, at dersom de vilde staa ham bi, skulde de snart rydde Værelset af de fortrædelige Banditter, og samtidig gjorde han en Bevægelse som om han vilde lægge Frakken, for med sine egne fysiske Kræfter at sætte sit Forslag i Udförelse. Saa snart Pöbelen saa' og hörte dette, begyndte de i störste Hast at trække sig tilbage til Dören, og Brödrene Christensen og Christoffersen, der vare store og kraftige Mænd, toge öjeblikkelig fat og kastede dem over Rækværket ned ad Trappen og ud af Dören paa Gaden, én ad Gangen, indtil den Sidste var ude, og derpaa smækkede de Dören i Laas. Denne modige Handling af Brödrene foregik med en saadan Hurtighed og Alvor, at Pöbelen ikke fik Tid til at tænke paa Modstand. Först da de vare komne udenfor paa Gaden syntes de at komme nogenlunde til Fatning igjen, og gjorde da Forsög paa at bryde Dören i Stykker ved at optage store Stene fra Gaden og kaste paa den. De önskede naturligvis at komme ind for at hævne dem for den haarde Medfart, de havde faaet. Men Brödrene indenfor forsvarede sig tappert indtil Politiet endelig kom tilstede og bortfjærnede Oprörerne. Derpaa afholdtes en rigtig god Forsamling paa Lokalet, og Pöbelen gjorde aldrig mere Forsög paa at forstyrre de Helliges Möder der paa Stedet.

MORMONS BOG UDKOMMER PAA DANSK.

22de Maj. Det sidste Ark af Mormons Bog udkom fra Trykken og sendtes til Bogbinderen. Brödrene Snow og Hansen, som havde arbejdet saa uafbrudt paa Bogen hele Vinteren, fölte sig nu befriet fra en stor Byrde og trængte haardt til Hvile. Det var den förste Udgave af Bogen, som udkom i et fremmed Sprog.

MISSIONÆRER KALDES.

23de Maj. Ældste P. O Hansen, der nu var færdig med Mormons Bog, blev tilligemed Præst Wm. Andersen beskikket af Erastus Snow til at gaa til det sydlige Jylland paa Mission. Ligeledes bleve Præsterne Olsen og Peter

Beckström, der vare Svenske af Födsel, beskikkede til at gaa over Öresund til de skaanske Provinser, for der at gjöre et nyt Forsög paa at begynde en Missionsvirksomhed i Sverige. De bleve raadte til at gaa forsigtigt tilværks og i al Stilhed udsprede Skrifter samt læse for og tale med Folket privat. Brödrene Aagren og Ibsen bleve ogsaa beskikkede til at tage paa Mission til Bornholm. Ved denne Tid fandtes der omtrent 260 Medlemmer af Kirken i Danmark, af hvilke henimod 150 i Kjöbenhavn.

SNOW REJSER ATTER TIL ENGLAND.

24de Maj. Erastus Snow rejste til England, anden Gang, for at udhvile sig lidt efter det anstrængende aandelige Arbejde, som han havde udfört de forlöbne syv Maaneder i Forbindelse med Oversættelsen af Mormons Bog, og ligeledes for at forskaffe flere Midler til at lade andre Böger trykke for paa Dansk. Han havde beskikket Ældste Forsgren til at præsidere i hans Fraværelse. Det sidste Hefte af Mormons Bog var udkommen fra Trykken to Dage för hans Afrejse.

Foruden at forestaa Oversættelsen af Mormons Bog havde Snow igjennem den forlöbne Vinter skjænket særlig Opmærksomhed til Menighedens Raadsforsamlinger, hvilke afholdtes regelmæssigt hver Uge. I disse belærte han Brödrene, der vare saa unge i Pagten og havde kun liden Erfaring, om Kirkens Orden og de Pligter, som tilhöre de forskjellige Grader af Præstedömmet, hvortil en hel Del af de indfödte Brödre allerede vare ordinerede.

MENIGHEDEN I AALBORG.

Ældste Dykes fortsatte sin Missionsvirksomhed i Aalborg og Omegn med usvækket Iver, trods den store Modstand og de mange Forfölgelser, han bestandig var udsat for. Den 26de Januar 1851 rejste han til Hals i Vendsyssel, hvor der allerede fandtes nogle faa Medlemmer af Kirken. Her lagde Folket voldsom Haand paa ham og gjorde endog Forsög paa at beröve ham Livet. Man slog Vinduesruderne ind og Tagstenene itu paa det Hus, hvor han opholdt sig, men omsider slap han dog uskadt bort fra den forbitrede Pöbel, og Evangeliet vedblev at gjöre Fremgang der i Egnen. Vel besögte Forsamlinger afholdtes i Kjeldgaardene, Nörre- og Sönder Tranders samt paa andre Steder, medens Forfölgelsen stadig rasede imod de Troende. I Landsbyen Sulsted i Vendsyssel blev i Februar 1851 en af Brödrene stenet og drevet bort fra Byen, da han gjorde Forsög paa at prædike for Folket. I Aalborg mödte Dykes stor Modstand fra baade Lutheranernes og Baptisternes Side, og han blev ogsaa fremkaldt for Borgmesteren, som udspurgte ham nöjagtigt med Hensyn til hans Tro og Lære. Uagtet man ikke kunde finde nogen Sag imod ham, forböd Borgmesteren ham dog at afholde flere offentlige Forsamlinger, men kun tale til dem, som allerede hyldede hans Lære, indtil han fik indhentet Kultusministerens Mening om Sagen. I over tre Maaneder maatte Huset, som Ældste Dykes havde lejet til Forsamlingsbrug, derfor staa forholdsvis ledigt, indtil endelig Ministerens Skrivelse indlöb, hvilken atter tillod Möderne at blive afholdte.

„Paa Grund af disse Forhindringer," skriver Dykes, „blev det nödvendigt for mig at aflægge private Besög fra Hus til Hus og fra Landsby til Landsby, for at lære Folket Livets og Saliggjörelsens Vej, og mange Gange, naar jeg saaledes har været ude, har Midnattens stille Time fundet mig paa Vandring over Jyllands snebedækte Höje. Dog midt under al denne Modstand gjorde Værket Fremgang og spredte sig til höjre og venstre, og jeg fik saa mange Indbydelser, baade ved mundtlige Bud og Breve, at jeg ikke kunde opfylde dem alle. Imidlertid havde Baptisterne skrevet til Kjöbenhavn og anmodet den præsiderende Ældste om at komme til Aalborg for at hjælpe dem, da deres Kirke var i Fare for at blive opbrudt. Han, hvis Navn var Rötter, havde tidligere ved Brev ordret Baptistlærerne i Aalborg til at fölge efter mig fra Hus til Hus

og vise Folket Falskheden af mine Lærdomme. Han kom, og vi havde strax en privat Sammenkomst; men efter et Par Timers Samtale blev han saa urolig, at han ikke kunde vente længere; han bestemte imidlertid en Dag til et Möde med mig samt Föltved, Baptisternes Forstander i Aalborg. Vi mödte ogsaa paa den bestemte Tid hos en af hans gamle Venner, men en blöd Sofa blev snart et ubehageligt Sæde for ham, og han forlod Værelset i Vrede. Hans störste Bestræbelse var nu at undgaa enhver videre Sammenkomst med mig, og det morede de Hellige at lægge Mærke til, hvor forsigtig han var i ikke at fölge det Raad, han tidligere havde givet til Andre. En kort Tid efter, da jeg en Dag sad hos en af hans gamle Venner, som jeg nu havde döbt, traadte han uventet indenfor; det traf netop at han hændelsesvis kom forbi Vejret mens var ubehageligt. Han satte sig ved Siden af Kakkelovnen i det ydre Værelse, og strax efter kom jeg ind med Bibelen i Haanden og satte mig ved Siden af ham; men min Nærværelse fik ham öjeblikkelig til at staa op, og han gik sin Vej til ikke liden Forundring og Fornöjelse for Familien, der saaledes saa' deres tidligere Præst pludselig forsvinde under et Uvejr. Dette var sidste Gang eg saa' Baptistsforstander Hr. Rötter, uagtet han forblev i Byen næsten tre Maaneder efter den Tid.

Eftersom de ikke kunde modstaa Sandheden med Bibelargumenter, Kirkehistorie eller denne Verdens Visdom, begyndte Præsterne at kives indbyrdes og at offentliggjöre Afhandlinger i Aviserne, hvori de beskyldte hverandre for at have handlet forkert mod mig; og de angrebe ogsaa Borgmesterens ulovlige Handlemaade med Hensyn til at standse mine offentlige Forsamlinger; thi derved havde jeg havt Adgang til privat at fylde Landet med mine Lærdomme, og de havde nu ikke Lejlighed til at blotstille disse for Offentligheden, medens Folket rettede Spörgsmaal til Præsterne gjennem Bladene og vilde vide, om det, jeg havde sagt i mine Traktater, var Sandhed. Et stort Spörgsmaal hos dem var: „Har Kristi Kirke været paa Jorden siden Apostlenes Dage, eller er den paany bleven oprettet i 1830." * * *

Baptisterne sendte nu Bud til Hamburg efter Hr. Köbner, en af deres ledende Mænd, og bad ham komme til dem saa hurtigt som muligt, da det vilde være det eneste Middel, hvorved deres Kirke kunde frelses; thi de havde gjort Alt, hvad de kunde, og endog vedtaget en Lov til den Effekt, at hvilket som helst Medlem af deres Menighed, der gik to Gange til vore Forsamlinger eller talte to Gange med nogen af de Hellige, skulde udelukkes fra deres Samfund. Alligevel kom de lejlighedsvis til at höre og tro Sandheden, indtil deres Menighed i Aalborg næsten blev opbrudt.

Imidlertid kom Köbner med Kidders og Bennetts amerikanske Lögne, og saaledes bevæbnet med hans Herres Vaaben havde han först en privat Sammenkomst med mig. I de förste to Timer kunde jeg ikke bringe ham til den hellige Skrift, men tilsidst læste jeg Pauli 2det Brev til Timotheus, 4de Kap. 1–4 Vers, for ham og viste ham, hvori han nu opfyldte Pauli Profeti. Dette bragte ham til at standse lidt, og da han havde fortalt nogle Faa, at han vilde afgive Möde om Aftenen paa mit Værelse, blev vor Samtale afbrudt. Fölgelig mödte vi tilligemed nogle af de Hellige og flere af Baptisterne, iblandt hvilke vare deres ledende Medlemmer hersteds. Vi talte vexelvis 15 Minutter hver til omtrent Kl. 11 om Natten, da Modstanderne bleve forvirrede og Forsamlingen afbrödes. Fölgen heraf var, at den fölgende Dag (Lördag) kom to Personer frem og bleve döbte. Han tilbragte det meste af Söndagen med at læse, oversætte og forklare Bennetts Historie om de Hellige osv., hvilken i og for sig selv er saa ufornuftig, at mange af hans Samfunds Medlemmer, som vare komne ind fra Landet for at höre ham, vare saa utilfredse, at man om Eftermid-

dagen saa' dem paa Gaden i ivrig Samtale med hverandre, angaaende hvor vidt det vilde være Synd eller ikke at gaa op og höre Sabbatsdagen vanhelliget med saadanne Ting, som de havde hört om Formiddagen. Da Köbner opdagede, at de gamle Lögne, nylig oversatte, ikke virkede saa heldigt paa Folket, som han havde forventet, i Særdeleshed naar de bleve læste for Menigheden paa Sabbaten, holdt de gamle ledende Mænd et Slags Raad og bestemte, at Köbner skulde möde mig den fölgende Tirsdag Aften i deres Forsamlingshus, og i Overensstemmelse dermed sendte de mig et Par Linier samme Dags Eftermiddag som Mödet skulde holdes om Aftenen, uden at underrette mig om Hensigten med Mödet eller Beskaffenheden af samme. Jeg var imidlertid bleven underrettet derom fra andre Kilder, saa at jeg var forberedt for dem, da Tiden kom. De havde bestemt, at kun nogle faa af Baptisterne og ligeledes enkelte af de Hellige skulde have Adgang til Mödet. Nogle Fremmede kom imidlertid ogsaa ind, og da Baptisterne troede, at de vare Mormoner, og vi troede, de vare Baptister, forbleve de der under hele Mödet, og först da dette var sluttet, opdagedes det til vor store Tilfredshed og deres Ærgrelse, at de vare Fremmede, der kom ind for at höre Sandheden.

Da Alting var færdigt, stod Köbner frem og fordrede i en bydende Tone, at jeg skulde bevise, „at der i den apostoliske Kirke fandtes et Præstedömme, eller at særskildte Individer bleve valgte til at administrere i en Præsts Embede, saaledes som Joe Smith havde organiseret Mormonernes Sekt." Dette var naturligvis en let Sag for mig at gjöre; ikke alene kunde jeg tydelig bevise, at det var saaledes i hine Dage, men at Præstedömmet efter Frafaldet skulde blive gjengivet til Jorden förend vor Frelsers anden Tilkommelse. Mödet fortsattes til Kl. 11, da Köbner rejste sig op og spurgte mig, hvor længe jeg önskede at holde Forsamlingen, hvortil jeg svarede: „Saa længe som De vil. Jeg staar her som et levende Vidne om Himmelens evige Sandheder, saaledes som de ere aabenbarede i disse sidste Dage, og jeg er til Deres Tjeneste, villig til at fortsætte her Dag efter Dag, ligesaa længe De önsker." Hertil svarede han, at han betragtede mig som en ikke omvendt Mand, og at det ikke var Umagen værd at bortödsle Tiden med mig. Derpaa hævedes Forsamlingen, og den fölgende Dags Aften kom tre Personer frem og bleve döbte. En Ting, som er Omtale værd, indtraf under Diskussionen. Omtrent to Maaneder i Forvejen havde jeg ladet 1000 Exemplarer af bibelske Henvisninger trykke for at vise Herrens store Gjerning i de sidste Dage; disse Henvisninger havde allerede faaet stor Cirkulation iblandt Folket. Som Svar paa mit Skrift havde Baptisterne og Swedenborgianerne i Forening affattet en Traktat og givet Ordre til at lade 1000 Expl. af den trykke; 200 af disse vare allerede spredte omkring iblandt Folket, og en af dem var kommen mig ihænde. Under Diskussionen brugte jeg denne Traktat til god Fordel. Köbner nægtede först, at det var en Baptist Skrift og erklærede, at de ikke havde havt nogen Ting at bestille med dens Fremkomst, men jeg viste ham nu Föltveds Navn paa Forsiden trykt med store tydelige Bogstaver, og spurgte ham, hvis Navn dette var og om vi kunde antage deres egen præsiderende Ældstes Utalelser for Baptist Lærdomme. Dette foraarsagede Forvirring iblandt dem, thi han vendte sig nu til Föltved og gav ham en dygtig Irettesættelse for hans uvise Fremgangsmaade. Dagen efter havde Föltved usædvanlig travlt med at indsamle alle de Exemplarer af hans Skrift, som han kunde faa fat paa, og forlangte hans Brödre og Venner til at hjælpe sig og opbrænde alle, som de kunde finde. Selv gik han til Bogtrykkeren og fik Restoplaget, som han brændte. Dette har jeg hört fra paalidelige Kilder. Naar Baptisterne nu sige til de Hellige, at der ikke mere skal existere noget Præste-

dömme, saa svare de Hellige og sige, at de (Baptisterne) have ikke alene et Præstedömme, men ofre tillige hele Brændofre.

Det Næste af Interesse, som tildrog sig, var Offentliggjörelsen af en Afhandling i Bladene, som forklarede, at „Köbner vilde blotstille „Mormonismens" ugudelige Hensigter ved i tre efter hverandre fölgende Aftener i Skuespillerlokalet at læse og forklare deres tidligere Historie i Nordamerika osv. osv. Den förste Aften overværedes hans Foredrag af Stadens ledende Mænd, men de andre to Aftener var der ikke ret mange tilstede. Imidlertid havde Ministeren i Kjöbenhavn skrevet til Borgmesteren om at give mig Frihed til at afholde Forsamlinger, ifölge den af Frederik d. 7de nylig udstedte Grundlov. Borgmesteren skrev mig et Brev til i Overensstemmelse med Ministerens Ordre, og medens Köbner endnu holdt Foredrag i Skuespillerlokalet, lod jeg en Bekjendtgjörelse indrykke i Aviserne, sigende, at jeg nu havde Frihed til at afholde offentlige Forsamlinger igjen. Efter den Tid vare vore Möder godt besögte saa længe jeg forblev der. Men mange af Folket og i Særdeleshed Baptisterne begyndte nu at sige, at fordi jeg ikke optraadte mod Köbner i Skuespillerlokalet var jeg bange og turde ikke lade mine Lærdomme blotstille. Hertil svarede jeg offentlig ved atter at indrykke en Afhandling i Aviserne, hvori jeg fremsatte, at dersom Hr. Köbner vilde möde mig i en Forsamling paa et respektabelt Sted, vilde jeg bevise for ham og Enhver, som vilde overvære Mödet, at vore Lærdomme stode i fuldkommen Harmoni med Bibelen, og at Baptisternes Kirke var ikke Kristi Kirke; men medens hele Landet nu ventede paa et Svar fra Köbner, hörte vi ikke Noget til ham, förend vi saa' hans Navn i Aviserne som Passager til Hamborg."

Den 17de Marts, eller omtrent paa samme Tid som Köbner indfandt sig i Aalborg, ankom ogsaa Brödrene Chr. Christiansen og Chr. Larsen fra Kjöbenhavn for at staa Broder Dykes bi i Raad og Daad. Efter sex Maaneder og tre Dages Ophold i Jylland tog Broder Dykes d. 14de April 1851 en rörende Afsked med de Hellige i Aalborg og rejste til Slesvig. Han havde lagt Grundvolden til et stort Værk i den Del af Landet, og da han rejste, talte Menigheden i Aalborg og Omegn 91 Medlemmer. Under hans Ophold dersteds havde han ogsaa ladet trykke 1000 Traktater, som omhandlede de Helliges Tro. Disse spredte han gratis omkring iblandt Folket. Ligeledes lod han 1000 bibelske Henvisninger og 800 kronologiske Tabeller trykke. Foruden at sprede alle disse cirkulerede han ogsaa 200 Traktater, som Snow havde sendt ham fra Kjöbenhavn.

Efter omtrent en Maaneds Fraværelse kom Dykes d. 18de Maj tilbage til Aalborg og aflagde Menigheden dersteds et kort Besög. Den 23de s. M. rejste han atter til Slesvig. Förend han tog afsted var Halvparten af Menigheden forsamlet med ham til Afskedsmaaltid, hvorefter der foretoges en Udflugt til Anlæget udenfor Byen. Omringet af en Halvkreds af Söskende og Venner oplöftede Dykes nu sine Hænder til Himmelen og forenede sig med de Hellige i Bön. Derefter holdt han en Tale for de Forsamlede og talte oplivende til de Hellige. Med glade Hjærter og Frydesang forlode de Hellige Anlæget.

FÖRSTE MISSIONÆRER I FREDERICIA.

10de Juni. Ældste P. O. Hansen og Præst Wm. Andersen ankom til Fredericia som Missionærer fra Kjöbenhavn, og den följende Söndag (d. 15de) afholdt de to smaa Forsamlinger paa et stort Lokale i et Hotel, som Værten Hr. Behring lod dem afbenytte. Efter at have afholdt nogle flere Forsamlinger og döbt to Individer samt ordineret Johannes Larsen til Præst rejste Hansen d. 7de Juli tilbage til Kjöbenhavn.

FORFÖLGELSE I AALBORG.

22de Juni. Efter at Forsamlingen, som afholdtes paa de Helliges Lokale

i Aalborg, var sluttet, kom tre Personer frem og begjærede Daab. H. P. Jensen og flere af Brödrene bleve enige om at gaa og döbe dem ved höjlys Dag udenfor Byen i Fjorden. En stor Mængde Mennesker forsamlede sig paa Stedet, og H. P. Jensen og Chr. Larsen bare Vidnesbyrd for dem. Strax opstod der en grusom Forfölgelse. Pöbelen slog og mishandlede nemlig de Hellige paa det Frygteligste og forfulgte dem derpaa ind i Byen til deres Forsamlingssal i Slotsgade, hvor de ödelagde Döre, Vinduer, Möbler, Kjökkentöj o. s. v. samt bortstjal baade Födevarer og Penge. Först Kl. 11 om Natten blev Pöbelen adspredt ved Politiets Mellemkomst. Den fölgende Dag maatte Broder H. F. Petersen, som boede paa Salen, flytte bort med sin Familie for at undgaa videre Mishandling. Samme Dag bleve flere af de Helliges Huse beskadigede. Iblandt Andet bleve Vinduerne paa S. Thomsens Hus slaaet ind af Pöbelen. Forfölgelse og Overfald af lignende Beskaffenhed gjentoges hver Aften til d. 29de Juni, og ved denne Tid havde alle de Hellige, paa meget faa Undtagelser nær, været udsatte for baade personlige Fornærmelser og Skade paa Ejendele. Der fandtes kun meget faa iblandt dem, som ikke havde faaet Döre og Vinduer slaaet ind, og de vare udsatte for Forfölgelse og Mishandling saa vel i deres Huse som paa Gader og Veje.

Den 30te Juni kom Ældste Dykes, efter at have været en Tur i England og Tyskland, tilbage til Aalborg, Det Fölgende er hans egen Beretning om Besöget:

,,Fra Hamborg, hvor jeg landede om Morgenen d. 27de Juni, begav jeg mig strax paa Rejsen gjennem Landet, og ved at rejse Nat og Dag lykkedes det mig at naa Aalborg, min tidligere Arbejdsmark, men desværre for sildigt til at frelse den lille Flok fra et haardt Stöd; thi en Forfölgelsesaand var opstaaet, og Pöbelen havde forsamlet sig og sönderbrudt Vinduerne paa de Helliges Forsamlingshus samt ödelagt hele Bohavet indenfor. Der fra havde Pöbelen fortsat deres Voldsomheder fra Hus til Hus, og de söndersloge Vinduerne paa næsten alle de Helliges Huse i Staden, medens de civile Authoriteter saa' paa med tilsyneladende Ligegyldighed.

Faa Dage efter at alt dette var foregaaet ankom jeg til Byen, og jeg havde ikke hört et Ord derom, förend jeg stod ved Siden af Huset, hvor jeg saa ofte havde været forsamlet med de Hellige og hvor jeg havde prædiket Ordet til Syndere. Jeg overlader til Dem (Brevet var skrevet til Franklin D. Richards) at bedömme mine Fölelser, da jeg i Stedet for at möde de elskede Helliges glade Smil, saa' Vinduerne og Husets Bohave sönderslaaet; men der fandtes ingen Hellig til at byde mig velkommen, thi det var nu ikke forundt dem at vise sig paa Gaden uden at blive fornærmet og undertiden skammelig gjennempryglet.

Medens jeg saaledes dybt overvejede det Skete, nærmede en Politiembedsmand sig og bad mig öjeblikkelig at komme til Borgmesterens Kontor, hvilket jeg gjorde. Borgmesteren sagde mig med bestemte Udtryk, at jeg maatte helst forlade Staden strax, thi han vilde ikke love mig Beskyttelse mod Pöbelen en Time. Da et Dampskib netop laa ved Skibsbroen og skulde afrejse til Kjöbenhavn samme Dags Eftermiddag, gik jeg strax ombord. Men Pöbelen, som havde faaet Kundskab om, at jeg var i Staden, begyndte at forsamle sig, og nogle af dem gik til Borgmesterens Kontor for at finde mig, men han fortalte dem, at han havde mig i Arresten. Andre gik til Skibet, men Kaptejnen sagde, at jeg havde forladt Fartöjet og var gaaet op i Byen, og saaledes sögte de forgjæves efter mig indtil Afsejlingstiden endelig indtraf, og da tror jeg, at over 1000 Mennesker vare forsamlede paa Skibsbroen. Jeg forblev nede i Kahytten indtil Skibet var i sikker Afstand fra Pöbelen; derpaa kom jeg op paa Dækket for at tage Situationen i Betragning. Og eftersom jeg nu var befriet fra mine Fjender, gav

jeg Gud Æren. Skibet lagde til ved Hals, hvor H. P. Jensen, den præsiderende Ældste, kom ombord. Han var bleven nødsaget til at fly fra sit Hjem for at frelse sit Liv. Den følgende Dag (Iste Juli) landede vi i Kjøbenhavn til de Helliges saa vel som vor egen store Glæde."

Da Dykes og Jensen ankom til Kjøbenhavn med den sørgelige Efterretning om Forfölgelserne i Aalborg, var Erastus Snow endnu i England og P. O. Hansen i Jylland, men de øvrige Brødre forenede sig i alvorlig Faste og Bøn paa de forfulgte Søskendes Vegne samt holdt Raad om hvad de skulde gjöre.

BREV FRA FORSGREN TIL SNOW.

Ældste Forsgren skrev følgende Brev til Erastus Snow i England angaaende Forfølgelserne i Aalborg:

„Kjøbenhavn, d. 1ste Juli 1851.

Elskelige Broder Snow!

Da jeg ved Broder Dykes har modtaget Nyheder fra Dem, benytter jeg med Glæde Lejligheden til at skrive Dem nogle faa Linier angaaende mig selv og Kirken her i Almindelighed. I Kjøbenhavns Gren hersker der Fred og Enighed * * * * Broder Dykes tilligemed Broder H. P. Jensen ankom her til i Morges fra Aalborg med Dampskibet „Juno." * * * Den lille Menighed i Aalborg har været underkastet en frygtelig Storm i Löbet af de sidste otte eller ni Dage, hvorom Bladene maaske vil give dem Underretning førend dette Brev naar Dem. Søndag d. 22de Juni tog Ældste Jensen og hans Brødre i Præstedømmet den Beslutning, at de vilde gaa og forrette Daab paa et offentlig Sted ved Sökanten (Limfjorden), hvilket havde til Følge, at en stor Mængde Mennesker, baade Store og Smaa, Gamle og Unge, forsamlede sig paa Stedet. Brödrene Larsen og Jensen bare Vidnesbyrd for Mængden om Sandheden, i Overensstemmelse med Aanden af Mormons Bog, og bad Folket fly fra Djævelens Kirke, samt fortalte dem, at deres Præster, som optraadte i Landets prægtige Templer, vare Hedninger osv.

Herover bleve de Ugudelige forbitrede og grebe en af Brødrene, som de fremførte for den ledende Præst i Byen. Hele Pøbelen samlede sig omkring dennes Bopæl for at se, hvad han vilde sige og gjøre. Præsten raabte med Frygt og Rædsel: „Bort med ham." Nogle af de Hellige sögte Beskyttelse i Broder Olsens Hus, men paa Vejen der til bleve de stenede og kastede i Gröfterne, og Klæderne bleve revne af Flere. Pöbelen forføjede sig dernæst til de Helliges Forsamlingslokale og begyndte at ødelægge Bygningen. Alle Vinduerne bleve sönderslaaede ligesom med et eneste Slag, og Dörene reves af deres Hængsler. Søster Petersen, som benyttede et lille Værelse ved Siden af Lokalet, slap ud gjennem Vinduet med et Spædebarn i Armen * * * Politiet og Soldaterne i Staden bleve tilsidst udkommanderede for at skulle standse Optøjerne, men dette lod sig først gjöre da Himmelens Artilleri blev sat i Virksomhed. Skarpe Lyn, frygtelig Torden og en øsende Regn overfaldt Voldsmændene og fik dem til at sprede sig for Natten. Den følgende Dag fortsatte de deres barbariske Handlinger med forøget Iver; alle Vinduerne paa de Helliges Huse bleve ituslagne, og nogle af Kvinderne bleve tagne og behandlede paa en brutal Maade. Siden Oprøret begyndte have alle de Hellige været underkastede mer eller mindre Overlast. Ældste Jensens Jærnstöberi i Nörre Sundby har været truet, men det staar endnu. De Helliges Forsamlingshus blev berøvet Taget og en Del af Murene blev nedrevet.

I ni Dage har Byen været i en frygtelig Oprörstilstand. Politiembedsmændene kivedes indbyrdes med dem selv og ligeledes Borgerne; de lavere Klasser sloges med hverandre. Broder Dykes ankom der til i Gaar, men blev öjeblikkelig grebet og bragt ombord paa Dampskibet, saa at ingen af de Hellige kunde komme til at tale med ham.

(Fortsættes.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,

Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.

Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, - April 1882.

EDMUNDS BILL.

Da det er ganske sandsynligt, at Edmunds Bill, der nu er bleven til Lov, om end konstitutionsstridig, ikke alene vil være af Vigtighed for Öjeblikket, men at den i Fremtiden vil blive af historisk Betydning, ville vi her i fri Oversættelse gjengive den i sin Helhed:

ET LOVUDKAST,

Til at forandre Sektion 5352 *af de Forenede Staters reviderede Love, med Hensyn til Bigami og andre Ting.*

De Forenede Staters Senat og Repræsentanthus, samlet til Kongres, bestemmer herved, at Sektion 5352 af de Forenede Staters reviderede Love skal forandres saaledes, at den læses som fölger:

Par. 1. Enhver gift Person, som i noget Territorium eller paa noget andet Sted, hvor de Forenede Stater har uindskrænket Jurisdiktion, herefter ægter en Anden, enten gift eller ugift, og enhver Mand, som herefter paa en og samme Dag ægter flere end én Kvinde, er skyldig i Polygami og skal straffes med en Mulkt, der ikke maa overstige 500 Dollars, og Fængsel, der ikke maa vare længere end 5 Aar; men denne Paragraf skal ikke indbefatte saadanne tidligere gifte Personer, hvis Mænd eller Koner have været fraværende i fem efter hverandre fölgende Aar, naar Paagjældende ikke har vidst om den Fraværende var levende, men derimod troede den at være död; ej heller skal den indbefatte Saadanne, hvis tidligere Giftermaal har været oplöst af en dertil bemyndiget Domstol, eller Nogen, hvis tidligere Giftermaal en lovlig Ret har erklæret ugyldigt.

Par. 2. Ovenstaaende Bestemmelse skal ikke lægge nogen Hindring i Vejen for at sagsöge eller straffe Overtrædelser, som allerede have været begaaede imod den Sektion af Loven, som förste Paragraf af dette Lovforslag forandrer.

Par. 3. Dersom nogen Mandsperson i et Territorium eller paa noget andet Sted, hvor de Forenede Stater har uindskrænket Jurisdiktion, herefter har Samkvem med flere end én Kvinde, saa skal han betragtes som en Overtræder, og efter at hans Bröde er bleven bevist, skal han straffes med en Mulkt, der ikke maa overstige 300 Dollars, eller Fængsel, der ikke maa vare længere end sex Maaneder, eller med baade Mulkt og Fængsel, iflölge Dommerens Godtbefindende.

Par. 4. Beskyldninger for hvilke som helst eller alle de i denne Akts förste og anden Paragraf nævnte Overtrædelser kunne blive forenede i en og samme Anklage.

Par. 5. I hvilken som helst Sag under de Forenede Staters Love for Bigami, Polygami eller ulovligt Samliv skal fölgende Punkter være tilstrækkelig Grund til at anklage hvem som helst, der er bleven udnævnt til Jurymand eller Suppleant: Först, at han lever eller har levet i Udövelsen af Bigami, Polygami eller ulovligt Samliv med flere end én Kvinde, eller at han er eller har været skyldig i Overtrædelse, som er strafbar under nogen af de ovenstaaende Paragrafer, eller iflölge Paragraf 5352 af de Forenede Staters reviderede Love, eller Loven af 1ste Juli 1862, betitlet „En Akt til at straffe og forhindre Udövelsen af Polygami i de Forenede Staters Territorier og paa andre Steder, samt til at misbillige og ophæve visse af Utah Territoriums lovgivende Forsamling vedtagne Love.“ For det Andet, at

han tror det er rigtigt for en Mand at have flere end én levende og ikke fraskilt Hustru paa en og samme Tid, eller at have Samkvem med flere end én Kvinde; og Enhver, som fremstiller sig eller tilbydes som Jurymand eller Suppleant, der bliver anklaget for nogen af de ovennævnte Overtrædelser, kan under Ed blive tilspurgt angaaende hvor vidt der er Aarsag til saadan Anklage, og andre Beviser, som ville kaste Lys paa Sagen, kunne fremföres, og Sagen skal afgjöres ved Retten. Men i Henseende til det förstnævnte Punkt skal den anklagede Person ikke være tvungen til at svare, dersom han under Ed erklærer, at han vægrer sig fordi hans Svar vilde udsætte ham for Tiltale. Dersom han svarer saaledes, skal hans Erklæring ikke anvendes som Vidnesbyrd i nogen Kriminalsag imod ham for nogen Overtrædelse, som nævnes i 1ste og 3die Paragraf af denne Lov. Men dersom han nægter at svare uden at angive nogen Grund, skal han forkastes som En, der er uskikket til at gjöre Tjeneste som Jurymand.

Par. 6. Præsidenten er herved bemyndiget til at frikjende saadanne Overtrædere, som förend Vedtagelsen af denne Lov have gjort sig skyldige i Bigami, Polygami eller ulovligt Samliv, paa saadanne Betingelser og under saadanne Indskrænkninger, som han maa finde for godt; men ingen saadan Frikjendelse skal forblive i Kraft, medmindre Betingelserne derfor blive iagttagne.

Par. 7. Börn, som ere födte under saadanne bigamiske eller polygamiske Ægteskabsforhold, som kjendes under Navn af Mormon-Ægteskab, i saadanne Tilfælde, hvor Ægtevielsen er bleven udfört i Overensstemmelse med Mormonsektens Ceremonier i nogen af de Forenede Staters Territorier, erklæres herved for ægte, forudsat at saadanne Börn blive födte inden den 1ste Januar 1883.

Par. 8. Ingen Polygamist, Bigamist eller nogen Mandsperson, som förer Samliv med flere end én Kvinde, og ingen Kvinde, som har Samkvem med de i denne Paragraf beskrevne Personer i noget Territorium eller paa noget Sted, hvor de Forenede Stater har uindskrænket Jurisdiktion, skal være berettiget til at stemme ved Valg, som maatte blive holdte i noget saadant Territorium eller paa noget andet Sted, eller være berettiget til at vælges eller beskikkes eller til at beklæde noget offentligt Embede, eller indehave nogen Tillids- eller Ærespost i, under eller for noget saadant Territorium eller Sted, ej heller under de Forenede Stater.

Par. 9. Alle Registrator- og Valgembedsmænd af enhver Slags i Territoriet Utah erklæres herved for ledige, og alle Pligter, henhörende til de Stemmeberettigedes Registrering, Ordningen af Valg, Antagelsen og Forkastelsen af Stemmer, Tællingen og Offentliggjörelsen af samme samt Udstedelsen af Valgbeviser eller andre Valgdokumenter i nævnte Territorium, skal, indtil andre Bestemmelser træffes af Territoriets lovgivende Forsamling, saasom herefter i denne Paragraf bestemmes, udföres iftölge de Forenede Staters og nævnte Territoriums existerende Love af passende Personer, som skulle beskikkes til at beklæde saadanne Embeder og udföre saadanne Pligter af et Raad, bestaaende af fem Mænd, der skulle udnævnes af Præsidenten efter Senatets Vejledning og Samtykke. Ikke flere end tre af nævnte Raad skal være Medlemmer af et og samme politiske Parti; et Flertal af dem skal danne et Kvorum. Medlemmerne af nævnte Raad, der saaledes beskikkes af Præsidenten, skulle erholde 3000 Dollars hver om Aaret i Lön, og de skulle vedblive i deres Embeder indtil Territoriets lovgivende Forsamling har taget Forholdsregler for at besætte saadanne Embeder, som heri bestemmes. Territoriets Sekretær skal fungere som Sekretær for nævnte Raad og holde en Optegnelse over dets Forhandlinger samt attestere dets Foretagender. Resultatet af Stemmegivningen for Medlemmer til Territoriets lovgivende Forsamling skal ogsaa indsendes til nævnte Raad,

der skal undersöge alle Indberetninger og udstede Valgbeviser til saadanne valgberettigede Personer, som have været valgte paa lovlig Maade. Disse Valgcertifikater skulle være det eneste Bevis for saadanne Personers Ret til at have Sæde i Legislaturen. Nævnte Raad af fem Mænd skulle ikke forhindre Personer, som i andre Henseender ere berettigede dertil, fra at stemme ved Valgene, paa Grund af deres Tro angaaende Bigami eller Polygami, ej heller skulle de nægte at tælle saadanne Stemmer paa Grund af Meninger, som de, der gave dem, monne nære med Hensyn til Bigami eller Polygami; men enhver lovgivende Forsamling, efter at den er organiseret, skal have Ret til at bedömme, hvorvidt dens Medlemmer have været lovlig valgte og ere i Besiddelse af de nödvendige Egenskaber. Ved eller efter det förste Möde af den lovgivende Forsamling, hvis Medlemmer ere blevne valgte ifölge denne Lovs Forordning, kan nævnte Forsamling vedtage saadanne Lovbestemmelser, som maa anses for passende og som staa i Harmoni med Territoriets organiske Akt samt stride ikke mod andre af de Forenede Staters Love, med Hensyn til Besættelsen af de Embeder i Territoriet, som nu ved dette Lovforslag erklæres ledige.

BIOGRAFISKE SKIZZER.

(Fortsat fra Side 47.)

RASMUS PETERSEN.

Rasmus Petersen er födt i Sandby paa Sjælland d. 28de Januar 1808 af temmelig formuende Forældre og fik som Dreng en almindelig Landsby Skoleundervisning. Indtil han var 22 Aar gammel arbejdede han hjemme hos sine Forældre, der ejede en anselig Bondegaard, og fra sit 17de Aar besyrede han Gaarden, da Faderen som Fölge af Saar, som han havde faaet under Slaget ved Kjöbenhavn d. 2den April 1801, var svagelig og uskikket til haardt Arbejde. Om Sommeren 1830 rejste han til Kjöbenhavn for at indtræde i Millitærtjenesten, men efter to og et halvt Aars Ansættelse ved 2det Livregiment, forlod han Soldaterstanden og tilbragte derefter omtrent 10 Aar som Tjener hos flere forskjellige Herskaber i Kjöbenhavn, indtil han i 1843 ved en Grosserer Fibigers Hjælp blev etableret som Mel- og Grynhandler paa Gammeltorv Nr. 37. Omtrent paa samme Tid giftede han sig med Ingerline Jakobine Jakobsen, der er födt i Lidköping, Sverige, d. 13de Februar 1808.

Petersen var fremdeles beskjæftiget med ovennævnte Handelsforretning i 1851, da han og Hustru först bleve bekjendte med Erastus Snow og de andre Brödre, som Aaret i Forvejen vare ankomne fra Amerika. Allerede efter at have overværet to af de Sidste-Dages Helliges Forsamlinger var Söster Petersen overbevist om Evangeliets Sandhed og blev selvfölgelig döbt af Ældste John E. Forsgren d. 14de Maj 1851. Petersen selv blev döbt af Forsgren en Uge efter, eller d. 21de s. M. Samme Aften, som Söster Petersen blev indlemmet i Menigheden ved Daab, var Erastus Snow og flere af de andre Brödre ifölge Indbydelse forsamlede i Petersens Hus, og medens de allesammen sadde ved Bordet og spiste Aftensmad, bemærkede Petersen til sin Hustru: „Véd De hvad Datum vi skrive i Dag. Erindrer Du ikke, at det netop er den 14de Maj.” Ved denne Paamindelse kom hun strax en Dröm ihu, som hun havde havt et Aar i Forvejen og som hun nu fortalte det lille Selskab omtrent som fölger:

„Natten efter d. 14de Maj 1850 havde jeg en mærkværdig Dröm. Jeg syntes jeg var ude at rejse og havde en lang Vej at gaa, og dog vidste jeg ikke, hvor jeg skulde begive mig hen. Heller ikke saa' jeg Nogen, som kunde vejlede mig. Imidlertid kom jeg til en

stor grön Eng, hvor der hist og her fandtes nogle Træer, og idet jeg fortsatte min Gang naaede jeg en stor Kanal, hvori der fandtes dejligt klart og rindende Vand. Jeg var fremdeles alene og vidste derfor ikke, hvorledes jeg skulde komme over, hvorfor jeg blev meget bekymret, thi jeg syntes at höre en Röst, som erklærede, at hvis jeg ikke kom over Kanalen, vilde jeg blive evig fortabt. Medens jeg nu stod og græd bitterlig samt bad til Gud om at hjælpe mig, saa at jeg ikke skulde blive fortabt, fik jeg pludselig Öje paa to unge Mænd, der strax kom hen til mig og spurgte mig, hvorfor jeg græd. Jeg fortalte dem Aarsagen med Taarer i Öjnene, og de tilböde derpaa uden videre at ville hjælpe mig over. De toge mig ved hver sin Arm og bragte mig i god Behold til den anden Side. Jeg fölte mig naturligvis meget taknemmelig for denne deres beviste Godhed mod mig, og det Næste jeg tænkte paa var, hvorledes jeg skulde kunne godtgjöre dem for deres Velgjerning. Men jeg opdagede nu til min store Bedrövelse, at jeg Intet havde med mig, som jeg kunde give dem. Paa min Undskyldning desangaaende svarede de, at de ikke vilde have Noget, men önskede derimod, at jeg skulde huske paa dem om et Aar fra den Tid af. Dette lovede jeg med största Beredvillighed. De gjentoge imidlertid deres Forlangende to eller tre Gange, og jeg lovede hver Gang, at jeg sikkert skulde erindre dem samt deres Velgjerning mod mig. Derpaa vaagnede jeg og fortalte strax Drömmen til min Mand og forlangte af ham, at naar disse to Mænd, som jeg havde set i Drömmen og hvis Udseende jeg beskrev, kom til os, skulde han modtage dem vel og give dem det Bedste, Huset formaaede."

Nævnte Aften, efter at Söster Petersen var bleven döbt, gjenkjendte hun tydeligt disse to Mænd i Brödrene Erastus Snow og P. O. Hansen, der nu strax af hende og hendes Mand, som endnu ikke var döbt, bleve indbudte til at komme og bo hos dem. Dette venlige Tilbud modtoge Brödrene med Glæde, og saa snart Erastus Snow i Begyndelsen af August Maaned (1851) var kommen tilbage fra sin Tur til England, flyttede han samt Brödrene Hansen og Forsgren fra Familien Malling til Petersens Hus, hvor de nu boede i omtrent syv Maaneder, indtil Broder Petersen tilligemed sin Familie emigrerede til Utah.

Den Aften Petersen blev döbt fulgte flere af hans Bekjendte med for at være Vidne til hvad der skulde gaa for sig. Iblandt disse var der en ung Mand ved Navn Bastion, som medens Forsgren forrettede Daabsceremonien affyrede et Pistolskud ud over Vandet, hvor Handlingen foretoges, ligesom for at ville spotte derover. Paa Hjemvejen bemærkede nogle af Brödrene, at en eller anden Ulykke sikkert vilde ramme Fyren, der saaledes vovede at haane en hellig Handling. Dette lod heller ikke længe vente paa sig, thi tre Dage efter, da Bastion med et Skydevaaben gjorde Forsög paa at dræbe en Rotte i Baghuset, gik Skuddet af i Utide og beskadigede hans ene Haand i den Grad, at han mistede tre Fingre. Senere gik der Inflammation i Saaret, hvilket efter en kort Tids Forlöb blev Aarsag til hans Död.

Til Oktober Flyttedag maatte Petersen forlade sin Forretning paa Gammeltorv, da Grossereren, for hvem han drev Forretningen, var en stor Fjende af Mormonerne og vilde ikke have Noget med saadanne Folk at bestille. Han fortsatte imidlertid en indbringende Forretning som Kornhandler i Brolæggerstræde Nr. 80, hvor Brödrene fremdeles boede hos ham.

Under sit korte Ophold i Kjöbenhavn efter sin Indlemmelse i Kirken virkede Petersen flittigt i Forening med sine Brödre for Udspredelsen af Evangeliets Principer. Han besögte ogsaa flittigt de Hellige i deres Huse, præsiderede over en af Bedeforsamlingerne samt tog virksom Del i Menighedens financielle Affærer. Han blev ligeledes underkastet betydelig Forfölgelse. Saaledes var han en Gang om Efteraaret 1851 tilstede paa en Forsamling paa

Kristianshavn, da der ligesom flere Gange tidligere blev stor Pöbeloplöb. Efter at det endelig var lykkedes Brödrene at skaffe Orden tilveje paa Lokalet og Forsamlingen var sluttet, begav Broder Petersen sig i Forening med Erastus Snow paa Hjemvejen, men da de havde gaaet nogle Skridt traf de en Vægter, som fortalte dem, at 12 Mænd stode og ventede paa dem nede ved Broen for at ville kaste dem i Vandet, naar de paa Hjemvejen gik forbi. De toge Vægterens Vink og gik hjem ad en Omvej, hvorved de undgik deres Forfölgere, der stode og ventede paa dem til Kl. 2 om Natten.

Den 31te Januar 1852 forlod Broder Petersen tilligemed sin Hustru og syv andre unge Medlemmer af Menigheden Kjöbenhavn og rejste hjem til Zion som en Förstegröde af de mange Tusinder, der siden ere emigrerede fra Skandinavien. I Liverpool traf de, efter at have ventet en Maaned, sammen med 19 andre emigrerende Hellige fra Kjöbenhavn, og det lille Kompagni, der nu talte 28 Sjæle og stod under Ole U. C. Mönsters Ledelse, forlod Liverpool i Marts Maaned og rejste over New Orleans og St. Louis til Kanesville eller Council Bluffs, hvor fra de fortsatte Rejsen med Oxer og Vogne i Forening med et större Antal engelske Emigranter og ankom til Saltsödalen d. 16de Oktober 1852.

Efter Ankomsten til Dalen boede Petersen og Hustru den förste Vinter hos Broder Snow i Staden, og det följende Foraar flyttede de ud paa dennes Landejendom et Par Mile mod Syd, hvor de forbleve i tre Aar og dyrkede Snows Jordejendom. Som Vederlag fik de en vis Part af hvad de avlede. Derefter kjöbte Petersen sig 10 Akres Land lidt syd for Snows Ejendom og byggede sig et Hus, hvor han og Familie boede til Foraaret 1858, da Soldaterne kom ind og Folket som Fölge af Fjendtlighederne rejste mod Syd. Da flyttede Petersen til Pleasant Grove, Utah County, hvor han har boet hele Tiden siden. Broder Petersen har i Löbet af de mange Aar, han har boet i nævnte By, indehavt mange forskjellige Tillidsposter. Iblandt Andet har han siden Efteraaret 1858 fungeret som Lærer i Wardet og omtrent ligesaa længe præsideret over den skandinaviske Forsamling. Han er fremdeles en af Byens ansete og agtværdige Borgere.

(Fortsættes.)

ÆLDSTE CHR. (J.) LARSENS SKRIVELSER.

I.

Jeg var en af de Fire, som bleve döbte af Ældste P. O. Hansen Mandag Aften d. 19de August 1850, og jeg erindrer endnu meget vel den Umage, som de allerede Frafaldne gjorde sig for at overtale os til ikke at gaa over til de „amerikanske falske Profeter," som de kaldte Snow og hans Brödre; men deres Bestræbelser havde slet ingen Indflydelse paa mig, da jeg allerede havde erholdt et Vidnesbyrd for mig selv angaaende Sandheden af Evangeliet, som jeg for förste Gang havde hört forklaret af Ældste George P. Dykes Torsdagen i Forvejen. Söndag d. 25de August fik jeg af Erastus Snow Haandspaalæggelse for Anammelsen af den Helligaands Gave, og jeg erindrer, at Indsamlingsaanden hvilede paa mig, da jeg gik hjem fra Forsamlingen. Et inderligt Önske om at ville samles med et Folk, som alle troede og forstode Ordet saaledes som jeg nu kjendte og forstod det, kom uvilkaarligt til mit Sind; men jeg tænkte, at dette mit Önske aldrig kunde opnaaes, thi jeg havde den Gang ikke hört et Ord om Indsamlingen.

I Oktober Maaned blev jeg ordineret til Diakon af John E. Forsgren, medens Broder Snow var i England, og nu begyndte Fristeren for Alvor at angribe mig. Jeg syntes, at jeg var omringet af alle Djævelens Hærskarer, der fremstillede for mit Sind ethvert ondt Ord, som jeg nogensinde havde

hört. Jeg bad til Herren og kæmpede mod denne ubehagelige Indflydelse baade ved Dag og Nat, og baade hjemme og ude, indtil Sveden bogstavelig rullede mig ned ad Ryggen; men det var mig ikke muligt at faa Magt over den, förend Broder Snow kom tilbage fra England. Da traf det en Aften i en Raadsforsamling, at han talte om onde Aanders Indflydelse og sagde iblandt Andet, at nogle Aander kunne ikke overvindes uden ved Faste og Bön. Jeg betragtede dette som Svar paa mine Bönner til Herren og besluttede nu at faste i tre Dage og anvende denne Tid til at besöge og opmuntre de Hellige. Da gav Herren mig Sejr over det Onde. Saaledes beredte Herren vore unge Hjærter for det Arbejde, som han havde for os at udföre, samt inspirerede hans Tjenere til at give os saadan Föde, som vi havde Behov.

En Gang den fölgende Vinter sendte Præsident Snow Broder Aagren og mig til Kongen med en Ansögning, i hvilken vi bade om Beskyttelse under Afholdelsen af vore religiöse Forsamlinger, thi Forfölgelsen mod os var netop meget haard paa den Tid. Det lykkedes Broder Aagren at faa Ansögningen og en Mormons Bog overleveret til Kongen.

I Marts 1851 blev jeg i Forening med Ældste Chr. Christiansen sendt til Aalborg for at hjælpe Broder Dykes med Evangeliets Forkyndelse dersteds. Vi forlode Kjöbenhavn d. 13de(?) Marts, men maatte vente to Dage i Korsör förend vi kunde faa Dampskibslejlighed til Aarhus. Paa denne Rejse forfattede Broder Christiansen den velbekjendte Salme: „Fader vor i Himlen, Dig anraabe vi" osv. Vi ankom til Aalborg d. 17de og begyndte strax vor Missionsvirksomhed.

Den 22de Juni begyndte en stor Forfölgelse i Aalborg, under hvilken vor Forsamlingslokale bleve ödelagt, de Helliges Vinduer ituslagne og mange af Menighedens Medlemmer frygtelig fornærmede. Om Aftenen bleve Soldaterne nok udkommanderede for at skulle underkue Opröret, men omtrent samtidig med deres Ankomst til Skuepladsen for de begaaede Voldsomheder opkom der et frygteligt Uvejr, ledsaget af en saadan Torden og Lynild, som jeg aldrig för havde set Mage til. Dette fik vore Forfölgere til at flygte hver til Sit. Uagtet det for en kort Tid saa' ud som om de Hellige skulde blive aldeles tilintetgjorte, bleve Ingen tilföjede nogen videre legemlig Skade. Söster Mathilda Petersen, som laa i Barselseng i et Værelse ved Siden af Salen, maatte bæres ud af Huset. Pöbelen gjentog deres Lovlösheder de sex fölgende Aftener, idet de gik fra Hus til Hus og sloge Vinduerne itu samt fornærmede og mishandlede de Hellige paa forskjellige Maader baade i Aalborg og Nörre Sundby. Forstander H. P. Jensen blev nödsaget til at forlade sit Hjem og flygte til Kjöbenhavn.

Den 3die Juli, efter at Ophidselsen tildels havde lagt sig, aflagde jeg mit förste Besög til Nörre Sundby for at besöge de derværende Hellige og især Broder Jensens Familie, som havde fire Börn syge og sengeliggende. Medens jeg stod paa Færgebroen og ventede paa Lejlighed til at komme over Fjorden, overhörte jeg en Samtale mellem Færgemændene, der drejede sig om at kaste mig overbord; men jeg oplöftede mit Hjærte i inderlig Bön til Gud, og da en af Mændene, som var bleven udvalgt til at skulle kaste mig ud, skred til at ville gjöre sin Gjerning, var der Noget, der slog ham tilbage, efter at han var kommen mig paa et par Alen nær, saa at han opgav sit Forsæt. Man gjorde mig derpaa ikke oftere noget Ondt. Jeg kom lykkelig og vel over Vandet, velsignede Broder Jensens Börn, som alle bleve raske, og Evangeliet vedblev at sprede sig ligesom Sennepskorn, naar Stokken röres af en stærk Vind.

Den 16de, 17de og 18de August overværede jeg en Konference i Kjöbenhavn, i hvilken jeg blev ordineret til Ældste og i Forening med Præst Wm. Andersen beskikket til at rejse som Missionær til min Födeegn, nemlig Greis ved Veile. Broder Snow gav

mig Frihed til at besöge de Hellige i Hovedstaden gjennem Ugens Löb, saa at jeg kunde overvære Forsamlingen den fölgende Söndag. Dette Tilbud modtog jeg med Glæde, men Dagen efter at jeg under Præsident Snows Hænder havde modtaget min Velsignelse, var der Noget, der ligesom hviskede til mig, at jeg skulde benytte den allerförste Lejlighed til at gaa til min nye Arbejdsmark.

Jeg opsögte strax Broder Snow og fortalte ham mine Fölelser. Han sagde, at jeg skulde adlyde Aandens Stemme, gaa og blive velsignet.

(Fortsættes.)

ERINDRINGER FRA MARTS.

UTAH.

Utahs Legislatur hævede sine Möder d. 10de Marts efter 60 Dages Session, den længste, der nogensinde har været holdt i dette Territorium. Der blev vedtaget 72 Lovforslag, af hvilke 16 dog bleve forkastede af Guvernören. Iblandt Andet nægtede denne Embedsmand at underskrive en Bill, der ydede 40,000 Dollars af Territoriets Midler til Opförelsen af det allerede paabegyndte Universitet i Salt Lake City. Af de Love, der fik hans Underskrift var ogsaa en, som dannede et nyt County i det sydlige Utah under Navn af Garfield County. Utah bestaar altsaa nu af 24 Countier.

Förend Legislaturen adskiltes vedtog den nogle Resolutioner til den Effekt, at en Konvention, bestaaende af 72 Repræsentanter fra Territoriets 23 Countier, skulde træde sammen i Salt Lake City d. 10de April næstkommende, i den Hensigt at udarbejde en Konstitution for en Statsregjering for Utah. Hensigten hermed er at ansöge Forbundsregjeringen endnu en Gang om Utahs Optagelse i Unionen som Stat.

Richard V. Morris, Biskop i 19de Ward, Salt Lake City, döde d. 12te Marts af Lungesot. Han var födt i Wales d. 23de September 1830, annammede Evangeliet i 1849, emigrerede til Utah i 1855, og havde i fire Aar fungeret som Biskop for 19de Ward. Han efterlader sig to Hustruer og tolv Börn.

I Löbet af Marts Maaned fandt flere Indbrudstyverier Sted i Salt Lake City, Kaysville, Ogden, Levan og paa andre Steder. Nogle af Forbryderne ere blevne grebne og indespærrede i Fængsel.

WASHINGTON, D. C.

Den berygtede Edmunds Bill blev d. 14de Marts vedtaget af Repræsentanthuset med 199 Stemmer mod 42 i bestemt samme Form, som den udgik fra Senatet. Flere Medlemmer fra den demokratiske Side af Huset foreslog nogle Forandringer og holdt kraftige Taler imod den, men Majoriteten modsatte sig Ændringer af hvilketsomhelst Slags, og vilde have den igjennem netop som den var. Fölgen heraf blev en Uorden og Strid, som man næppe nogensinde för har været Vidne til i de Forenede Staters Kongres. Nogle faa Dage senere blev Billen underskrevet af Præsidenten, og saaledes sattes i Kraft en af de mest uretfærdige og frihedskrænkende Love, som nogensinde har vanæret dette lovpriste Frihedens Land.

NEBRASKA.

I Begyndelsen af Marts Maaned gjorde omtrent 80 Arbejdere paa M. & B. Banen Strike, og en hel Del Andre fulgte strax deres Exempel. Da der senere engageredes Arbejdskræfter fra Plattsmonth bleve Omaha-Arbejderne forbitrede, og d. 8de Marts droge flere tusinde Mennesker ned til Arbejdspladsen og drev de Fremmede bort med Magt samt ödelagde en Del Jærnbaneselskabet tilhörende Værktöj osv. Authoriteterne i Omaha henvendte sig nu til Militæret for Hjælp, da de selv vare ude af Stand til at dæmpe Opröret. Den fölgende Lördag (d. 11te)

kom derfor flere Kompagnier Soldater til Byen og Ordenen blev strax gjenoprettet. En gammel Mand, der paa en höjst ufornuftig Maade satte sig op mod Soldaterne, siges at være den Eneste, som blev dræbt.

DAKOTA.

En forfærdelig Jærnbaneulykke fandt Sted d. 21de Marts paa Nord Pacifik Banen i Nærheden af Bismarck, Dakota. Arbejdstoget löb nemlig af Skinnerne og styrtede 30 Fod ned i en Flod. Et betydeligt Antal Mennesker bleve dræbte og Mange saarede.

SYDLIGE STATER.

Omtrent d. 20de Marts löde Efterretningerne omOversvömmelserne saaledes: Mississippi Floden stiger fremdeles, og Beretningerne der fra lyde mörkere med hver Dag. Mange Diger og Dæmninger, der hidtil havde modstaaet Strömmen, har givet efter, og de ulykkelige Landbeboere flokkes i tusindvis til Byerne, et Billede paa haablös Fortvivlelse. Plantageejerne og Jordbrugerne have faaet deres Ejendomme ödelagte; Negrene have mistet det, de have, og Arbejderne deres Klæder og Værktöj. Tusinder leve i Baade, paa Tömmerflaader, i Skur eller i Bygninger, der staa paa Digerne. Mindst 36,000 Mennesker ere aldeles husvilde og henviste til det Offentliges og Regjeringens Barmhjærtighed. 150,000 Rationer Levnetsmidler ere allerede afsendte, som antages at ville række Maaneden ud. De rigeste og frugtbareste Countier i Lousiana, Mississipi, Arkansas og en Del af Tennessee ere totalt ödelagte, og Aar maa hengaa för Sporene af Oversvömmelsen udviskes.

CENTRAL AMERIKA.

Costa Rica, en af be fem Republikker i Central Amerika, er bleven hjemsögt af et frygteligt Jordskjælv, som ödelagde fire Byer.

DANMARK.

Thingvalla Selskabets nye Dampskib „Hekla" tiltraadte d. 25de Marts sin förste Rejse *via* Kristiania og Kristiansand til New York.

Som Exempel paa det tidlige Foraar i Danmark kan nævnes, at Bierne i det östlige Vendsyssel d. 20de Marts hentede Blomsterstöv hjem fra Markens Blomster.

En mærkelig Jubilæum fejredes fornylig af en Arbejdsmand i Kjöbenhavn i Anledning af, at han ikke i 25 Aar havde smagt Spiritus.

SVERIGE.

Iffölge „Aftonbladet" er der i Stockholm bleven dannet en Forening for Udbredelse af „Fornufttro og praktisk Kristendom." Foreningens Formaal gaar ud paa at fremme en naturvidenskabelig og historisk Oplysning og et derpaa bygget fornuftmæssigt Gudsbegreb, renset saa vel fra Statskirkens som Pietismens stridende Bestemmelser om Guddommen, samt Vækkelse af et praktisk religiöst sædeligt Liv, bygget paa en fornuftig religiös Fölelse og Troen paa Höjheden hos Mennesket som et Organ i den guddommelige Organisme.

NORGE.

Paa Grund af de voldsomme Storme, som have anrettet uhyre Ödelæggelser i Finmarken, baade tillands og tilvands, er Nöden overmaade stor iblandt Befolkningen, og især blandt Fiskerne, hvis Baade næsten allesammen bleve sönderslaaede under Uvejret. I andre Dele af Landet har der imidlertid været gjort en hel Del for at lindre Nöden.

Man arbejder i denne Tid paa Restaurationen af Haakonshallen i Bergen, et af de mærkeligste Fortidsminder i hele Norden. Denne Kongesal er nemlig opfört af Haakon Haakonsön i Aarene mellem 1247 og 1261 og nævnes förste Gang, da hans Sön Magnus Lagaböter holdt sin pragtfulde Kronings- og Bryllupsfest dersteds i Aaret 1261. Baade af ham og Sönnen Erik Magnussön blev Bygningen stadig benyttet ligesom vel ogsaa af de fölgende Konger under Selvstændighedsperioden. Den er bygget i den tidligere engelsk-gothiske Stil, hvori de fleste af Norges store mid-

delalderske Bygninger have været opförte. Dens Demensioner ere betydelige, og den egentlige Hal, som optager överste Etage, er endnu den störste Sal i Landet. Haakonshallen er den ældste tilbageværende Kongebolig i hele Norden, og paa samme Tid er den den eneste virkelige Stenbygning, som Norge nu besidder fra Middelalderen.

ENGLAND.

Dronning Victoria blev den 1ste Marts skudt paa ved Banegaarden i Windsor af en 27 Aar gammel Handelsbetjent ved Navn McLean. Kuglen traf ikke. Dronningen var netop ankommen med Jærnbanetoget fra London. McLean blev strax grebet af Politiet og fört i Fængsel. Senere Undersögelser af Forbryderen viser, at han er sindsforvirret.

IRLAND.

Den sörgeligste Tilstand vedbliver at være herskende i Irland. Flere Landejere ere i den senere Tid blevne myrdede af de misfornöjede Stænder, og stor Forbitrelse hersker mod den engelske Statholder Forster, der personlig har foretaget en Rejse gjennem Landet for at erkyndige sig om, hvorvidt de talrige Raporter angaaende Mord og Attentater, som kom ham for Öre, vare sande. Han fandt, at Beretningerne desangaaende vare hovedsagelig rigtige. En Mængde mistænkte Personer ere blevne arresterede som politiske Forbrydere og som skyldige i de begaaede Drab.

RUSLAND.

Nihilisterne ere fremdeles i fuld Virksomhed, og flere höjtstaaende Embedsmænd ere i den senere Tid blevne dræbte af dem. Czarens Liv synes allevegne at svæve i den störste Fare, og Politiet har opdaget en Mængde Dynamitminer, som have været anbragte paa saadanne Steder, hvor man kunde forvente, at han vilde passere.

Efterretninger fra St. Petersborg melde, at Jödeforfölgelserne tiltage i en frygtelig Grad; i de sydlige Provinser staa saaledes hele Landsbyer öde og forladte, og mindst 17,000 Mennesker bleve gjorte hjemlöse i Löbet af en Maaned. Endvidere, skrives der i Aviserne, have 201 jödiske Kvinder været voldtagne og 56 dræbte, og Ejendom til en Værdi af 16 Millioner Dollars ödelagt. Den russiske Regjering synes at vende et dövt Öre til Jödernes Bönner om Beskyttelse.

GRÆKENLAND.

Det græske Ministerium har resigneret, og Kong Georg har overdraget Tricoupes at samle et nyt Kabinet.

MORGENSTJERNEN,

Et historisk-biografisk Maanedsskrift, redigeret og udgivet af Andrew Jenson, Salt Lake City, Utah, udkommer omtrent den 1ste i hver Maaned og koster $1.25 om Aaret, portofrit tilsendt ethvert Postkontor i de Forenede Stater og Skandinavien. Agenter, som indsende Betalingen i Forskud, erholde hvert 10de Expl. frit.

Kontor: Second West Street, mellem North Temple og First North Street, eller tre Blokker vest og en og en halv Blok nord for Deseret News Office, ikke langt fra Jærnbanestationen.

Adresse: Andrew Jenson, P. O. Box 500, Salt Lake City, Utah.

Siden Bladets Numer 3 blev trykt ere fölgende Brödre beskikkede til at fungere som Agenter for samme:

P. Anderson, Tailor, Ogden.
C. O. Folkmann, Plain City.
R. Christoffersen, Lynne.
J. G. Jörgensen, Koosharem.

Desforuden er Broder Poul Christensen af Salt Lake City beskikket til at fungere som vor omrejsende Agent og vil strax aflægge et Besög til Settlementerne sydpaa i Bladets Interesser.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 5. MAJ 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 55.)

(1851—Fortsat.)

Det lykkedes Broder Jensen at slippe bort i en Baad, uhindret af hans Fjender, og han vil nu forblive hos os en kort Tid; han er fuld af Glæde og den Helligaand. Muligvis vil han gjöre Forsög paa at faa Kongen i Tale i den Hensigt at söge Beskyttelse for de Hellige i Aalborg.

Vi have Intet hört fra Brödrene, som for nylig ere sendte paa Mission. Vi vente snart at modtage Brev fra Dem.

Deres attid ydmyge Tjener og Broder i den ny og evige Pagt,

John E. Forsgren.

Efterskrift. Forrige Uge bleve otte Personer döbte, og Værket begynder at fæste Rod iblandt den bedre Klasse af Folket. *J. E. F.*"

BRODER SNOWS SVARSKRIVELSE.

„Rock Ferry, d. 11te Juli 1851.

Elskelige Broder! Deres Brev af d. 1ste ds. er modtaget. * * * Jeg sympathiserer oprigtigt med de Hellige i Aalborg i deres Prövelser og beder til Gud, at hans Naade maa blive dem tilstrækkelig. Jeg er forvisset om, at hvad de gjorde, blev foretaget med de bedste Hensigter; og jeg har Tro til, at Gud tilsidst vil styre Alt til det Bedste; jeg haaber ogsaa, at det Hele maa bidrage Sit til at opvække og forene de Rettænkendes Bestræbelser til Fordel for Sandhed og Frihed.

Jeg haaber, at de Scener, som denne offentlige Daab havde til Fölge, og Brödrenes uforsigtige Bemærkninger ved samme Lejlighed, maa, ihvorvel hele Affæren er sörgelig, tjene som en nyttig Lexie til at lære alle de Hellige der i Landet Visdom i Fremtiden.

Paa saadanne Steder, hvor der hersker en kold Ligegyldighed, kan lidt „sund Ophidselse" være gavnlig for at opvække Offentligheden til Undersögelse, forudsat, at den kan holdes indenfor passende Grænser og Sandheden blive fremsat for Folket. Men Danmark er ikke England eller Amerika; Religionsfriheden er ikke rodfæstet i Folkets Hjærter. De ere under deres Præsters Indflydelse og deres Religion hengivne, og naar deres Fölelser blive opförte, ville de ikke höre Sandhedens eller Fornuftens Röst. Skjöndt en lille Ild, tændt paa Arnestedet en kold Dag, er meget

behagelig, saa ville Alle indrömme, at det er Daarskab at sætte Ild paa Huset, hvorved Beboerne kunne blive opbrændte eller efterladte husvilde midt om Vinteren.

Giv de Hellige i Aalborg det Raad, at de skulle fortsætte deres smaa Forsamlinger og anvende dem til Bönner og Formaninger, dersom de kunne gjöre det uden at paadrage sig Forfölgelse; og dersom De kan, gjör De bedst i at sende dem en Ældste, som ikke er kjendt derteds, til at opmuntre og tjene Söskende indtil jeg kommer, hvilket jeg haaber vil ikke vare længe."

P. O. HANSEN BESÖGER AALBORG.

I et Raad, som Brödrene afholdt i Kjöbenhavn d. 7de Juli blev det bestemt, at Broder P. O. Hansen, der samme Dag var kommen tilbage fra sin Missionstur til det sydlige Jylland, skulde rejse til Aalborg for at ordne Menigheden dersteds samt oplive og tröste Medlemmerne. Han begav sig paa Rejsen den fölgende Dag og ankom til Aalborg d. 9de. Den 13de s. M. afholdtes en hemmelig Forsamling i Feltbereder Thomsens Hus, ved hvilken Lejlighed H. F. Petersen ordineredes til Ældste og beskikkedes til Forstander for Menigheden i Aalborg. Brödrene N. C. Schou, O. C. Nielsen, A. W. Winberg, A. Andersen og N. Pedersen ordineredes samtidig til Præster og J. Thomsen, S. Thomsen, H. Nielsen og Jens Jörgensen til Lærere. Forövrigt blev Menigheden i Aalborg mere fuldstændig ordnet i flere Henseender. Den fölgende Nat blev en stor Kampsten, som vejede tre Pund, kastet ind ad Vinduet paa det Hus, hvor H. F. Petersen nu boede ved Roldbroen; den traf Vuggen, der stod paa Gulvet og hvori Petersens Spædebarn laa, men gjorde ellers ingen videre Skade. P. O. Hansen rejste tilbage til Kjöbenhavn d. 14de Juli, men aflagde et andet Besög til Aalborg i Slutningen af samme Maaned.

BREV TIL PRÆS. BRIGHAM YOUNG.

Under Erastus Snows Ophold i England skrev han fölgende Brev til Præsident Brigham Young angaaende Missionen i Danmark:

„Liverpool, d. 10de Juli 1851.

Elskelige Præsident!

Formedelst Guds Velsignelser er det efter otte Maaneders trofast og uafbrudt Arbejde lykkedes mig at faa Mormons Bog oversat og udgivet i det danske Sprog. Jeg hentydede til dette Foretagende i mit Brev af 17de August f. A., og jeg haaber snart at faa Lejlighed til at sende dem et Exemplar af Bogen.

Jeg har trykt en Udgave bestaaende af tre tusinde Exemplarer. Dersom der havde været noget Stereotyp-Stöberi i Danmark, skulde jeg have ladet den stereotypere og derpaa först trykt et mindre Oplag; men Danmark er lidt bagefter med Hensyn til denne saa vel som de fleste andre Forbedringer. Bogen sættes nu i Cirkulation af Brödrene samt en Boghandler i Kjöbenhavn.

I Oversættelsesarbejdet engagerede jeg saadan Hjælp, som Herren gav mig, da jeg troede, at dette var bedre end at stole paa lærde Professorer, der ikke havde Aanden af Værket. Jeg stiftede Bekjendtskab med flere Saadanne, men kunde ikke blive enig med mig selv om at overlade Arbejdet til nogen af dem. Efter at Broder Hansen havde forbedret sit Sprog ved nogle faa Maaneders Övelse, lod jeg ham omskrive og revidere hans gamle Oversættelse, og strax efter kom en dansk Dame i Menigheden, som forstod sig paa Fransk, Tysk og Engelsk, og jeg engagerede hende til at hjælpe til med Arbejdet; men jeg tillod ikke Manuskriptet at gaa til Pressen förend jeg var bleven tilstrækkelig bekjendt med Sproget til, som jeg troede, selv at kunne opdage mulige Fejl i Meningen, samt givet det en grundig og kritisk Gjennemsögelse i Forening med Hansen og den omtalte Dame en tredie Gang. Jeg tror, at jeg har gjort det saa godt, som jeg kunde under Omstændighederne, samt at Herren har antaget Arbejdet og vil tillægge det sine Velsignelser. Eftersom de

Hellige begyndte at undersöge Bogens hellige Blade, neddalede den Helligaand paa dem og bar Vidnesbyrd om dens Sandhed paa en vidunderlig Maade. Saaledes havde Nogle Drömme, Syner og forskjellige Tilkjendegivelser, hvilket bragte os til at lovprise Herrens Navn.

I September (1850) udgav jeg et lille Skrift betitlet „En Sanheds Røst til de Oprigtige af Hjærtet," indeholdende en Skizze af Kirkens Fremkomst og Lærdomme. I Marts (1851) udgav jeg et andet Skrift, som indeholdt Kirkens Troesartikler og nogle Uddrag af de om Præstedømmet handlende Aabenbaringer til Vejledning for de Hellige. Jeg udgav ligeledes en lille Samling af Sange, nemlig en Oversættelse af nogle af vore bedste engelske Salmer, der vare blevne gjengivne paa Dansk efter Melodier, som bruges i Zion. Disse Smaaskrifter bleve os til stor Hjælp og gave de Hellige megen Glæde.

Dem, der have arbejdet i mange Aar (ligesom De har) i en kold Verden for at prædike Livets Ord, kunne, lettere end jeg kan beskrive det, gjøre dem en Forestilling om de Følelser, som rørte sig i vort Indre ved at høre Zions Sange i et fremmed Tungemaal, og ligeledes ved at höre de Hellige fortælle deres Drømme og Syner samt bede for Zion og Præsidentskabet, de omrejsende Ældster og de Hellige overalt paa Jorden.

Den 15de September 1850 organiserede vi Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige i Danmark, bestaaende af 50 Medlemmer. Vi havde døbt og givet Haandspaalæggelse siden d. 12te August, men ellers kun virket privat i smaa Familieforsamlinger; thi jeg følte mig paavirket til ikke strax at gjøre noget Forsög paa et afholde offentlige Möder.

Vi fremlagde nu vor Organisation for Kultusministeren og Magistraten samt gave dem en kort Fremstilling af vor Tro. Og vi fik Tilladelse til at leje et Lokale til vor Gudsdyrkelse; dog fortalte Ministeren os, at vi muligvis vilde møde Hindringer fra Politiets Side.

Eldste John E. Forsgren ankom til Kjöbenhavn d. 18de September, efter at han var bleven landsforvist fra Sverige. Kort derefter blev Ældste Dykes beskikket til at begynde en Missionsvirksomhed i Aalborg i Provinsen Nørre-Jylland, hvor han strax grundlagde en Gren af Kirken. Før den Tid havde jeg besluttet at sende Broder Forsgren til Bornholm, en Ö, der tidligere tilhørte Sverige, hvor Folkets Dialekt er nær beslægtet med det Svenske; men Authoriteterne nægtede paa det Bestemteste at give ham noget Pas til denne eller nogen anden Provins. Den af Politichefen angivne Grund derfor var denne, at han ifölge den svenske Regjerings Forlangende havde paataget sig det Ansvar, at forhindre Forsgren fra at slippe ind i Sverige igjen. Som Følge deraf har Forsgren virket i og omkring Kjøbenhavn hele Tiden siden, og han har været mig til stor Hjælp, thi han blev snart i Stand til at kunne gjøre sig forstaaelig for de Danske ligesaa godt og bedre and jeg. Desforuden findes der mange Svenske i Kjøbenhavn, af hvilke flere tælles blandt vore bedste Medlemmer.

I Löbet af Vinteren blev et meget frisindet Lovforslag med Hensyn til de fra Statskirken afvigende religiöse Samfund fremlagt for Rigsdagen, men det mödte en saa kraftig Modstand af Biskopperne og Præsteskabet i hele Riget, at det tilsidst blev forkastet.

Medens denne Sag behandledes af Rigsdagen vare Aviserne fyldte med falske Beretninger om „Mormonerne," og Rigets fornemste Biskop udgav et Skrift, hvori han udförlig gjennemgik det almindelige Katalog over amerikanske Lögne angaaende de Hellige, og han troede, det var Regjeringens Pligt at beskytte Folket mod den „farlige Sekt." Flere vidunderlige Helbredelsestilfælde og andre Tilkjendegivelser af Guds Kraft, tilligemed den ugentlige Fordeling af 200 Ark af Mormons Bog, bidrog ogsaa til at forbitre Befolkningen og opvække Forfölgelsesaanden, hvilken bröd lös omtrent paa en og samme Tid paa alle de Steder, hvor vi vare i Færd med at udsaa Sæden.

I Aalborg, hvor de Hellige havde lejet en god Sal, standsede Borgmesteren deres Möder, og Ældste Dykes blev overfaldet af Pöbelen i en nærliggende By (Hals), hvor han havde begyndt at döbe; det var med Nöd og næppe, at han slap bort med Livet. I Roeskilde, hvor Brödrene Forsgren og Aagren havde lejet en Sal og begyndt at prædike, bleve de angrebne og mishandlede af Pöbelen samt derpaa arresterede og forviste fra Byen af de ledende Politiembedsmænd, medens de Familier, som havde modtaget dem, maatte udsone Straffen med Tabet af deres Vinduer og Lignende.

I Hirscholm, hvor de dernæst begyndte at virke, gik det dem næsten ikke stort bedre. I Kjöbenhavn blev vor Sal og de nærmeste Gader overfyldte af en stor Mængde Haandværkssvende, Læredrenge, Sömænd osv., hvilke under Anförsel af theologiske Studenter gjorde Forstyrrelser paa vore Forsamlinger og uddelte Trusler og Fornærmelser til de Hellige, indtil vi tilsidst bleve nödsagede til at standse vore offentlige Möder, eftersom Politiet nægtede os Beskyttelse.

Nogle private Huse, hvor vi afholdt smaa Forsamlinger, bleve dernæst Gjenstand for Pöbelens Hævn. Omtrent paa samme Tid bleve nogle af Kirkens Medlemmer angrebne af onde Aander, hvilke tilkjendegave deres Magt paa mange besynderlige Maader, og det tog nogen Tid förend de bleve fuldkommen overvundne. Alt dette tjente imidlertid til at lære de unge Hellige Visdom og var en god Erfaringsskole til dem. Ogsaa jeg og Broder Forsgren bleve underkastede et heftigt og ondskabsfuldt Angreb af onde Aander i vort Værelse om Natten, noget lignende det, som Ældsterne Kimball og Hyde erfarede i Preston. Mine Öjne vare aabne, saa at jeg kunde se dem, men formedelst ydmyg Bön erholdt vi Magt til at kunne modstaa og bortdrive dem fra os og vort Værelse. Det saa' i Sandhed ud som om Jordens og Helvedes Kræfter havde forenet sig for at knuse Herrens Gjerning der i Landet, men ved megen Faste og Bön fik vi Overmagten, og Skyerne begyndte at sprede sig.

Vi sendte en Deputation til Kongen med en Ansögning, en Mormons Bog og mit lille Skrift. En kort Tid derefter hörte jeg, at Bogen var kommen i Enkedronningens Besiddelse, Hun siges at være meget religiös og en stor Elsker af Bibelen. Ifölge hvad hendes Piger fortalte havde Læsningen af Bogen og den medfölgende Skrivelse en saa forbausende Virkning paa hende, at hun var ikke i Stand til at kunne forlade hendes Værelse i flere Dage, hvilket spredte Frygt og Ængstelse gjennem hendes Palads.*

Vi modtoge siden den Efterretning gjennem Kultusministeren, som har Opsynet over Kirke-og Undervisningsvæsenet, at Regjeringen var villig til at lade os fortsætte vor Virksomhed og vilde ingen Hindringer lægge i Vejen for os. Strax derefter gav ogsaa Borgmesteren i Aalborg, ifölge Kultusministerens Ordre, de Hellige dersteds deres Rettigheder tilbage, og i Kjöbenhavn begyndte vi derefter at nyde Fred og Ro under vore Forsamlinger. Grene bleve organiserede i Hals og Hirscholm, og de Hellige formerede sig i Antal samt voxede i Tro og Glæde i den Helligaand.

Förend Rigsdagen adskiltes blev der vedtaget en Lov, som i en begrænset Grad tillod Religionsfrihed og afskaffede den gamle Lov, der nægtede saadanne indfödte Undersaatter, som ikke vare bestænkede, underviste og konfirmerede i den lutherske Kirke, Ret til Giftermaal, samt berövede dem næsten alle andre sociale og borgerlige Rettigheder. Der er dog Intet i den danske Konstitution eller

* I Bladets Nr. 3, Side 36, henföres denne Omstændighed til Grevinde Danner. Dette er en Fejl i Oversættelsen. Enkedronningen, til hvem Kong Frederik skjænkede Bogen, var den ifjor afdöde Caroline Amalie, Christian den ottendes Enke.

den omtalte Lov, som i vor Gudsdyrkelse og i Udövelsen af vore religiøse Rettigheder sikrer os en saadan Beskyttelse, som den Lovene i England og Amerika foreskriver.

Jeg tror nu, at „Skallen" er brudt i gamle Skandinavien og at Herrens Gjerning vil gjöre Fremgang. Maaske en tidligere Mission til Danmark vilde have mislykkedes.

Mit store Ansvar, og de mange Pligter samt de med Missionens Begyndelse forbundne Omstændigheder, hvilke til Dem og Andre maaske kunne synes ubetydelige, have hvilet paa mig som en tung Byrde. Under mit Arbejde har jeg imidlertid ofte været velsignet med oplivende Drømme, i hvilke jeg gjentagne Gange har seet Broder Joseph Smith, Dem eller Præsident Kimball, og modtaget værdifulde Undervisninger. Midt under Forfølgelsesscenerne i Vinterens Løb drømte jeg saaledes, at jeg og Brödrene vare ude at sejle paa en farlig Flod under et Forsøg paa at fiske. Vort Fartøj havde hverken Damp eller Sejl, og dog blev det ved en usynlig Magt drevet sagte men sikkert fremad imod en rivende Strøm, og vi fangede Fisk hele Tiden.

Om Foraaret rejste tre Islænderne, som havde annammet Evangeliet i Kjøbenhavn, tilbage til deres Fødeö, medtagende Mormons Bog og nogle Smaaskrifter. Jeg ordinerede to af dem til Præstedømmet og gav dem Instruxer med Hensyn til at arbejde blandt deres Folk, eftersom Herren aabnede Vejen for dem. Mit Raad til dem var, at de skulde læse, bede, døbe, oversætte osv., og saa skulde en af dem komme tilbage til mig om Efteraaret. De vare Haandværkere, og Aanden hvilede i et rigt Maal paa dem.

Totalantallet af de Døbte, indbefattende dem, som Ældste Forsgren indlemmede i Sverige, ere omtrent 300. Af Ældster, Præster, Lærere og Diakoner, som virke i Grenene eller rejse omkring, findes der nu omtrent 25.

Henimod Slutningen af Maj beskikkede jeg P. O. Hansen og fem Andre til at gaa ud to og to, forsynet med Böger og Skrifter, for at aabne nye Arbejdsmarker. To af disse skulde gaa til det sydlige Jylland, to til Bornholm og to til den Del af Sverige, som ligger paa den modsatte Side af Sundet fra Kjøbenhavn. De to sidstnævnte bleve raadte til at gaa til deres Venner, sprede Skrifter, læse, tale, bede og døbe i al Stilhed eller paa en saadan Maade, at de vilde hendrage Præsternes Opmærksomhed paa dem saa lidt som muligt.

Vinteren i Danmark er mild. Der falder kun lidt Sne, men megen Regn, og Vejret er som oftest tykt og taaget. Dette tilligemed mine Aandsanstrængelser og uafbrudte Arbejde paa Mormons Bog samt mine andre Pligter svækkede min Helbred i en betydelig Grad, hvorfor jeg besluttede at overlade Præsidiet til Broder Forsgren og selv rejse til England for i Forening med mine Brödre at overvære Konferencemødet i London, samt for at hvile mig en kort Tid og samle nye Kræfter ved en Forandring af Arbejde og Omgivelser. Jeg rejste derfor med Dampskib til Wismar i Tyskland, og der fra til London, gjennem Staterne Mecklenburg-Schwerin, Hannover, Belgien og en Del af Preussen med Jærnbane samt over Kanalen fra Ostende til Dover. Paa min Rejse besøgte jeg en gudsfrygtig tysk Adelsmand, som boede ved Elben, med hvem jeg tidligere havde vexlet Breve, og jeg havde ogsaa sendt ham en „Advarsels Röst" (paa Engelsk). Han bad mig velkommen til sin Familie og sagde, at han havde begyndt at oversætte Advarselsrösten paa Tysk. Hans Interesse eller Nysgjerrighed blev paavirket i den Grad, at han efter et Par Dages Forløb fulgte mig til London, men da han opdagede, at vi ikke troede paa at staa stille og lade os dræbe, undtagen naar vi vare nødsagede dertil, vendte han tilbage med mange *gudsfrygtige Fortrydelser*, idet han troede, at det var aldeles umuligt at forene

„Mormonismen” med hans Ynglingslære om Fred og Værgelöshed.

Vi havde en enterressant og nyttig Tid i London. Ældsterne John Taylor, Lorenzo Snow og Franklin D. Richards vare nærværende, og ligeledes de fleste andre amerikanske Ældster. Krystalpladset og dens uhyre Samling af en hel Verdens Industri var Londons store Thema, ikke at tale om hele Europas og Amerikas. Siden Juni-Konferencen i London har jeg overværet Konferencemöder i Manchester og Preston samt tilbragt omtrent ti Dage i Ældste Joseph W. Johnson Selskab i Preston og Clitheroe Konferencer, hvor han udförer et godt Arbejde med at oplive de „Döde” i disse gamle Konferencer. Han önsker, at jeg skal bringe Dem en hjærtelig Hilsen.

Da den „femte almindelige Epistel” ankom sendte jeg den strax til Danmark for at lade den oversætte og trykke. Jeg har ogsaa Advarselsrösten og visse Dele af Pagtens Bog i Oversætteres Hænder. Om faa Dage har jeg til Hensigt at vende tilbage, og inden Foraaret haaber jeg at bleve i Stand til at paabegynde et Maanedsskrift paa Dansk og ligeledes udgive nogle Skrifter i det svenske Sprog. Jeg skulde gjöre Vold paa mine Fölelser, dersom jeg sluttede dette Brev uden at udtrykke mit Hjærtes Taknemmelighed for den store Hjælp, som Præsidenterne Orson Pratt og Franklin D. Richards samt andre have ydet mig. Her kunde jeg nok sige et Par Ord om Broder Richards' Arbejde og Guds Naade, som har været ham tildel siden Ældste Pratts Bortrejse, men overfor Dem kunde det Intet tilföje, da hans Arbejde taler for sig selv. Han ærer sin Stilling og paaskjönner det ham paalagte Ansvar. Jeg elsker ham, og det samme gjöre alle de Hellige.

Er De saa god at overbringe min elskede Familie en inderlig Hilsen, naar de finder det belejligt, og modtag selv tilligemed Deres Famile en lignende Hilsen. „Naar skal vi vel ses igjen?” Eko svarer „Naar.”

Maa Israels Guds bedste Velsignelser hvile over Dem og hele hans Folk, og maa en god Del af den Aand, som De besjæles af, blive mig givet, beder jeg i Jesu Navn. Amen.

Deres Medarbejder i Guds Rige,

Erastus Snow.

Til Brigham Young, Præsident for Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige i hele Verden.”

„MÆRKVÆRDIGE SYNER.”

Den 3die August kom Erastus Snow tilbage til Kjöbenhavn efter omtrent ti Ugers Ophold i England, og blev modtaget med stor Glæde af de danske Hellige. Strax efter hans Tilbagekomst flyttede han tilligemed de andre Brödre fra Amerika sit Logis fra Mallings Lejlighed i Bredgade til Broder Rasmus Petersen paa Gammeltorv Nr. 37, hvor han strax derpaa reviderede Oversættelsen af Orsons Pratts „Remarkable Visions” og udgav Skriftet paa Dansk under Navn af „Mærkværdige Syner.” Af nævnte interssante Skrift, der indeholder 16 tættrykte Sider i oktav Format, er der indtil Udgangen af Aaret 1881 udkommet 14 Oplag (36,000) paa Dansk og 6 Oplag (16,000) paa Svensk.

FÖRSTE GENERALKONFERENCE.

Strax efter sin Tilbagekomst fra England besluttede Erastus Snow at sammenkalde en Konference i den Hensigt at foretage en fuldstændigere Organisation af Kirken i Danmark samt for at give de nödvendige Instruxer og Undervisninger til det arbejdende Præstedömme og de Hellige i Almindelighed for at befordre Værkets videre Fremgang. Brödrene, der virkede som Missionærer i de forskellige Dele af Landet, bleve anmodede om at komme til Kjöbenhavn for at overvære samme. Angaaende denne interessante og vigtige Konference, som afholdtes paa Kristianshavn og varede fra d. 16de til d. 18de August, skriver Broder Snow saaledes i sin Dagbog:

„Over 300 Hellige, som stode i

godt Forhold til Kirken, bleve repræsenterede; over 30 vare blevne udelukkede. Ældste H. P. Jensen fra Nörre Sundby, som efter Forfölgelsen dersteds og i Aalborg var bleven sendt af Ældste Forsgren til Bornholm for at hjælpe Præst Aagren, kom under Konferencen tilbage fra sin Mission til nævnte Ö og berettede, at omtrent 17 Personer i det Hele vare blevne döbte dersteds.

Jeg skred nu i Forening med Konferencen til at organisere en Gren af Kirken paa Bornholm, og ligeledes organiserede vi de Nydöbte i Nörre Jylland (Aalborg of Omegn) i tre Grene, samt indelte de Hellige i Kjöbenhavn og Omegn i to Grene; den ene of disse skulde holde Forsamlinger paa Kristianshavn, hvor et Lokale var bleven lejet i dette Öjemed. Jeg gav de forsamlede Hellige megen Undervisning angaaende Guds Riges og Præstedömmets Orden—dets forskjellige Kvorumer, Embeder og Pligter. Ligeledes kaldte og ordinerede vi flere Ældster og andre Embedsmænd samt foreslog Kirkens almindelige Authoriteter til Antagelse of de Hellige i Danmark. Alle disse Forslag bleve vedtagne med varme og beredvillige Hjærter.

Det blev ogsaa vedtaget med Begejstring, at vi under min Bestyrelse skulde udgive et Maanedsskrift i det danske Sprog, hvilket skulde være Kirkens Organ i Skandinavien, og at en större Udgave af Salmebogen, affattet i Overensstemmelse med vor Tro, skulde trykkes. Ældste J. P. Lorenzen blev beskikket til at skulle forestaa Udvalget af Salmer, og samtidig beskikkedes han til at præsidere over Kjöbenhavns Gren, medens Ældste Chr. Christiansen indsattes som Forstander for Menigheden paa Kristianshavn.

Ældste Forsgren blev löst fra sine nærværende Pligter i Kjöbenhavn og beskikket til at tage en ung Præst med sig og rejse til Öen Falster for der at aabne Evangeliets Dör. Ældste Dykes var under sit Ophold i England bleven beskikket til at aabne en ny Arbejdsmark i Sönder-Jylland, men Omstændighederne havde bragt ham til Aalborg, hvor han indtraf midt under Forfölgelserne, og han maatte derfor strax rejse til Kjöbenhavn, hvor han havde opholdt sig til Konferencen, og nu önskede han Tilladelse til at gaa tilbage og virke en Tid i og omkring Byen Slesvig for siden at rejse hjem. Da det viste sig, at han ikke kunde föle sig tilfreds med at arbejde længere i den danske Tjeneste, blev det overladt til ham selv at bestemme naar og hvor hen han vilde gaa."

SNOW BESÖGER AALBORG.

Strax efter Konferencens Slutning bestemte Broder Snow sig til at rejse til Aalborg for at sætte saadanne Ting i Orden dersteds, som maatte være nödvendigt. Fölgelig forlod han Kjöbenhavn d. 26de August og ankom efter heldig Dampskibsrejse til Aalborg den fölgende Dags Morgen. Broder H. F. Petersen mödte ham paa Skibsbroen og ledsagede ham i al Stilhed omkring til de Hellige uden at de övrige af Folket vidste hvem han var. Han holdt nu Opbyggelses-Forsamlinger med Söskende i Aalborg, Nörre Sundby og Kjeldgaardene i Guddumlund Sogn. Paa sidnstævnte Sted afholdtes en större Forsamling d. 31te August (Söndag), ved hvilken Lejlighed en fuldstændigere Organisation af Kirken i Jylland fandt Sted. De Hellige i Hals bleve saaledes nærmere organiserede til en Gren med N. P. Domgaard som Forstander, og de Hellige i Kjeldgaardene og Omegn ordnedes til en Gren og gaves Niels Pedersen til Forstander. Ældste H. F. Petersen opholdtes som Forstander for Menigheden i Aalborg, men da han nogle Dage senere sendtes paa Mission til Norge, blev Ole Chr. Nielsen ordineret til Ældste af Erastus Snow og beskikket til Forstander i hans Sted.

I Broder Snows Dagbog findes endvidere Fölgende angaaende hans Besög til Jylland:

(Fortsættes i næste Nr.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,

Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.

Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, - Maj 1882.

Vi have fra Brödre i forskjellige Dele af Territoriet modtaget et betydeligt Antal historiske Meddelelser, hvilke i sin Tid ville blive offentliggjorte, eller i det mindste saadanne Dele af dem, som egne sig til Offentliggjörelse, men Brödrene maa ikke tro, at deres Bidrag ere forkatede fordi de ikke strax vise sig i Bladet, da vi nemlig bestræbe os for at faa Alting indfört i kronologisk Orden saa nöjagtigt som muligt.

Vi maa paalægge vore Söskende, som i Fremtiden skrive for Bladet, at være meget forsigtige med at angive bestemte Datum. De maa hellere undlade at angive nogen særskilt Dag for en eller anden Begivenhed, hvis de ikke ere aldeles overbeviste om, at de erindre den rette. Noget af det Værste, som en Historiker kjender, er naar Uoverensstemmelser med Hensyn til Datum indsniger sig. Vi mangle nu Oplysninger om Missionen i det sydlige Sverige fra Begyndelsen af. Alle, som kunne beskrive Omstændighederne og Maaden, hvorpaa Evangeliet först fik Fodfæste i Skaane og de længere mod Nord liggende Provinser, bedes at lade deres Kundskab komme os tilgode ved allerförste Lejlighed.

FORFÖLGELSE I JYLLAND.

Det Fölgende er en Fortsættelse af Ældste Chr. Christiansens Beretning, som findes i dette Blads Numer 3:

„Forfölgelsen tiltog efter min Bortrejse fra Skive, og flere af Missionærerne bleve underkastede voldsom Mishandling; Andre bleve transporterede bort af Politiet, iblandt hvilke var John F. F. Dorius, som nu bor i Ephraim. Desuagtet vedblev Værket at gjöre Fremgang, hvorfor jeg uden at ænse Folkets Trusler atter besluttede at besöge Skive for at administrere i Evangeliets Ordinancer. I Forening med en yngre Broder begav jeg mig derfor paa Rejsen fra min Faders Hus i Dölby d. 15de Juni 1852 Kl. 11½ om Aftenen og gik igjennem Skive Kl. 1 om Natten i den Tanke, at vore Fjender sov. Men heri bleve vi skuffede, thi de havde ventet paa os i tre Nætter og laa nu skjulte under en Bro, som vi skulde over. Da vi kom til Broen sprang pludselig tre Mænd paa os og kastede först mig ned af Broen, hvorpaa de med Vold förte min Broder med dem op i Byen og mishandlede ham paa en barbarisk Maade, idet de hele Tiden troede, at det var mig, de havde fat paa. Imidlertid kom jeg til min Bevidsthed igjen, og da jeg saa', at mine Forfölgere vare borte, sprang jeg over et Gjærde og vandrede ad en Omvej omtrent en dansk Mil mod Sydvest til et Sted, hvor jeg fandt nogle Venner, som modtoge mig kjærligt; og efter at jeg havde vasket mig og var bleven opvarmet—thi jeg var nemlig gjennemvaad—sendte jeg Bud til en ældre Söster ved Navn Kiersten Smaallerup og fik hende til at bringe Efterretningen om det Forefaldne til min Faders Hus. Da hun kom der til var min Broder allerede ankommen, og han fulgte nu med hende tilbage til det Sted, hvor jeg opholdt mig. Vi fortsatte derpaa vor Rejse sydpaa. Efter at have besögt nogle Hellige i Nærheden af Vejle fortsatte vi Rejsen over Fyen, og vi bestemte en Forsamling til d. 26de Juni om Aftenen hos en gammel Söster ved Navn Gjertrud, der var Enke og boede i Nærheden af Nyborg. Her forsamledes strax en Mængde Mennesker, der næsten alle

vare stærkt berusede af Brændevin og havde Ondt isinde. Saa snart de vare komme ind i Huset, trak vi os tilbage og gik ud af en anden Dör, men Pöbelen forfulgte os og toge især fat paa min Broder, som nu atter blev mishandlet paa det Frygteligste. Söster Gjertrud löb ind mellem ham og Voldsmændene for at ville beskytte ham med hendes egen Person, men dette forbitrede dem endnu mere, saa at de uden at tage Hensyn til, at hun var en Kvinde, ogsaa sloge og mishandlede hende paa en barbarisk Maade. Jeg slap saa at sige med Skrækken, og jeg begyndte under Guds Aands Kraft at tale til Pöbelen, idet jeg nemlig truede dem i Herrens Navn, saa at de forlode os, og vi forbleve i Huset om Natten. Jeg har siden troet, at de Mishandlinger, som min Broder paa denne Tur blev underkastet, var Aarsagen til hans tidlige Bortgang, thi fra den Tid af led han bestandig af en ondartet Halssyge, og han döde paa Rejsen over Sletterne d. 8de August det fölgende Aar (1853). Efter Tildragelsen paa Fyen ankom vi lykkelig og vel til Kjöbenhavn d. 28de Juni."

UDDRAG AF ERASTUS SNOWS DAGBOG.

I Generalkonferencen, som blev afholdt i Salt Lake City d. 6te Oktober 1849, bleve de af de tolv Apostle, som paa den Tid befandt sig i Dalen, samt mange andre Ældster kaldede til at tage udenlandske Missioner. Nogle bleve beskikkede til at gaa til Kalifornien, Andre til Sydhavsöerne og atter Andre til forskjellige Nationer i Europa, nemlig John Taylor ledsaget af to Andre til Frankrig, Lorenzo Snow og Joseph Toronto til Italien, Franklin D. Richards og syv Andre til England, John E. Försgren til Sverige, samt P. O. Hansen og jeg til Danmark. Vi fik Ordre til strax at skulle gjöre Forberedelser for Rejsen, saa at vi kunde komme over Bjærgene og Sletterne förend Vinterens Komme og förend Sneen skulde gjöre Rejsen umulig.

Den 7de Oktober om Aftenen bleve vi kaldede tilsammen, og de Tolv bleve velsignede og beskikkede til deres respektive Missioner af det förste Præsidentskab, hvorpaa de Tolv velsignede de andre Ældster, som paa lignende Maade vare kaldede, og profeterede paa deres Hoveder i Overensstemmelse med Aanden, som var i dem. Præsident Young profeterede paa mit Hoved, at Vejen skulde aabnes for mig fra den Tid af, og at Herrens Engle skulde gaa for mit Ansigt for at berede Vejen hvor som helst jeg gik. Jeg skulde gaa og vende tilbage i Sikkerhed, og min Familie skulde Intet mangle under min Fraværelse.

Da jeg ikke havde forventet at blive kaldet paa Mission för til Foraaret, var jeg indviklet i betydelig Gjæld og mange Forretningsaffærer, men inden ti Dages Forlöb var jeg desuagtet i Stand til at kunne arrangere mine Anliggender og efterlade mine Affærer i min Families Hænder i en ligesaa god Orden, som jeg tilsyneladende kunde have gjort, hvis jeg havde havt ligesaa mange Maaneder til at berede mig i. Jeg beskikkede Broder Charley Westover til Forvalter over mine timelige Forretninger og velsignede ham og hans Hustru samt alle Medlemmerne af min Familie. Derpaa overlod jeg dem i Herens Varetægt og tog Afsked med min elskede Familie, min gamle Moder og nærmeste Venner om Morgenen d. 19de Oktober 1849, og forenede mig med mine Brödre ved Mundingen af Bjærgklöften, hvor Præsident Young mödte med os og organiserede vort lille Kompagni for Rejsen til Staterne.

Da vi alle bleve samlede bestod vort

Selskab af 12 Vogne, 42 Heste og Muler, 1 Karet og 35 Mænd. Dette indbefattede et Par af vore Kjöbmænd, der nylig vare ankomne til Dalen fra New York og St. Louis, og som nu rejste tilbage efter nye Oplag af Gods, samt flere Brödre, som skulde til Staterne i Forretningsanliggender. Iblandt de Sidstnævnte var ogsaa Biskop Hunter, som gik Öst for at forestaa Fordelingen af omtrent 6,000 Dollars, som de Hellige i Dalen havde sammenskudt til Hjælp for de fattige Hellige, som vare efterladte tilbage i Staterne. Shadrach Roundy blev beskikket til Kaptejn for vort lille Selskab og J. M. Grant til Vagtkaptejn.

Netop som vi være færdige til at begynde vor Rejse over Bjærgene ankom en Expres, som medbragte Breve fra George A. Smith og Ezra T. Benson, hvilke meldte, at deres Selskaber i Nærheden af South Pass (det sydlige Pas) d. 2den Oktober vare blevne overfaldne af et frygteligt Uvejr med Sne og Storm, under hvilken omtrent 70 af deres Heste og Hornkvæg omkom. Det var med saadanne Udsigter at vi begyndte vor Rejse over den store Örken, medtagende kun et tilstrækkeligt Antal Oxer til at trække vore Vogne indtil vi skulde møde Brödrene Smith og Benson. Vi mödte dem og deres Selskaber ved Weber Floden og tilbragte en Nat samt en Del af den følgende Dag hos dem. Vi overlod dem derpaa vore Oxer og lagde Seletøjet paa vore Heste og Muler samt bøde vore Brödre et langt og inderligt Farvel med deres Bønner og Velsignelser paa vore Hoveder. De vare glade ved Tanken om, at de snart skulde naa deres Rejses Maal, medens vi netop havde begyndt en Rejse paa otte eller ti tusinde Mile og begave os paa en Mission, der vilde vare i flere Aar, og med hver Dag förtes vi længere og længere bort fra den ensomme Dal, som var Centralpunktet for alle vore jordiske Haab.

Vi rejste nu saa hurtigt, som vore Trækdyrs Kræfter tillode, i omtrent 10 Dage indtil vi vare komne paa den anden Side of South Pass og Sweet Water Bjærgene, hvilke Steder vi frygtede mest for paa Grund af den sildige Aarstid. Der fandtes endnu hist og her store Mængder Sne, som var falden i den ovenfor omtalte Storm. Efter at vi vare komne forbi disse Steder rejste vi noget sagtere.

Ved Sweet Water Floden mødte vi to Oxebefordringer, som medbragte 14 Mands Baggage. Disse Mænd anførtes af en Herre fra Virginia, der gik til Kalifornien for at søge efter Guld og havde engageret de omtalte Mænd til at arbejde for sig. Et frygteligt Uvejr syntes nu at rase paa Bjærgene, som vi netop vare gaaede over, samt paa de Bjærge, der løbe langs med Sweet Water Floden paa vor höjre Side, saa det saa' i Sandhed mörkt ud for nævnte Guldgravere, som skulde vestpaa. O, tænkte jeg, hvor forskjellige ere ikke Menneskenes Motiver og Bestræbelser! Kunde Guld, selv om det laa i skyhöje Dynger, for dets egen Skyld friste mig til at forlade Hustruer, Børn og Venner og udsætte mig for saa store Farer? Nej, men for den Belönning, som er lovet de Retfærdige, vil jeg gjöre det.

Under vor Rejse over det mellem Sweet Water og Platte Floden liggende Höjland traf vi paa en hel Masse Sne, som nylig var falden. Ligeledes mødte vi fire Mænd, som førte Militærposten mellem Laramie og Fort Hall. De havde Dagen i Forvejen været plyndrede af Crow-Indianerne ved Platte Floden, og de fortalte os, at denne Stamme var rejst mod Öst paa en Krigsexpedition mod Cheyenne-Indianerne. Vi forsynede disse Mænd med Födemidler og brugte derpaa alle mulige Forsigtighedsregler, for at vi ikke selv skulde blive overfaldne af de Røde.

Under hele Rejsen holdt vi bestandig en Vagt fire Mand stærk omkring vore Trækdyr, naar vi laa i Lejr, hvilken Vagt vi skiftede to Gange hver Nat; dette bragte hver af os paa Forpost en Gang hver tredie Nat. Saa vidt vi kunde forstaa holdt Crow-Indianerne stadig et

vaagent Öje med os, men vor Styrke samt vor Vagts Aarvaagenhed afskrækkede dem fra at angribe os.

For at undgaa Black Hills (de sorte Bjærge) paa den usikre Aarstid toge vi ad en mindre befærdet Vej, der løb langs med Platte Floden, som vi derfor maatte gaa over gjentagne Gange. Vi opdagede, at denne Vej var ligesaa kort og fuldkommen saa god som den anden, undtagen naar der er Höjvande i Floden.

Da vi d. 12te November havde gjort Holdt om Middagen ved Platte Flodens Bredder bleve vi overfaldne af omtrent 200 krigerske Cheyenne-Indianere, som vare tilhest og bevæbnede til Tænderne for at gaa mod Crow-Stammen. Deres Nedfart fra Bakkerne imod vor Lejr skete saa hurtigt, at vi næppe havde Tid til i et Nu at bringe vore Trækdyr bagved Vognene og stille os i en Kjæde foran Lejren, førend de vare lige ved os, men vor kjække Modstand og Fremvisningen af Skydevaaben, med hvilke vi vare godt forsynede, bragte dem pludselig til at gjøre Holdt; og da de intet ædlere Formaal havde for deres Overfald end at plyndre, foretrak de at adlyde vor Ordre om af lade os uhindret passere ad Vejen. Deres Høvdinger fremkom dernæst med en Mængde Undskyldninger og önskede at tage os i Haanden og forlade os i Fred; vi föjede dem strax i dette deres Forlangende. De fortalte os derpaa, at deres Stammes Hodvedlejr laa omtrent tre Mile borte. Fra dette Sted førte Vejen os bort fra Floden, idet den drejede over Bjærgene til Laramie. Vi rejste omtrent syv Mile og lejrede os for Natten i Nærheden af nogle franske Handelsmænds Lejr. Disse stode i Forbindelse med Cheyenne-Indianerne. I Nattens Løb kom et Parti Crow-Indianere og bortdrev alle deres Heste samt stjal et stort Anlal ditto fra Cheyennernes Hovedlejr; og havde det ikke været for vor Vagts Paapassenhed, vilde vi muligvis have fristet samme Skjæbne.

Den 14de November om Middagen ankom vi til Fort John eller Fort Laramie, som det almindelig kaldes. Dette Sted var nylig bleven kjøbt af de Forenede Staters Regjering, og en stor Besætning Soldater var bleven indlagt dersteds omtrent d 1ste Juli sidstleden. Disse vare nu i Færd med at bygge Barakker og foretage omfattende Forbedringer, medens Regjeringen havde bragt et stort Forraad af Fødemidler, Klæder osv. der til, i den Hensigt at hjælpe de mod Vest dragende Emigranter. Major Sanderson og hans Officerer modtoge os venligt og forsynede os med saadanne Gjenstande, som vi behövede, til Indkjøbspris. Medens vi saaledes kjøbte Mel for 2 Dollars og 60 Cents pr. hundrede Pund, Sukker for 6 Cents Pundet og andre Ting i Forhold, erindrede jeg, at vi 25 Maaneder i Forvejen paa samme Sted havde betalt 25 Cents for et Pund Mel og en Dollar for et Pund Sukker og Kaffe. Vi havde bragt saa meget Korn med os fra Dalen, at vi kunde give vore Trækdyr en lille Portion hver Dag, men nu var næsten vort Oplag forbi, hvorfor vi kjöbte Mel, som vi blandede med den Smule Korn, vi havde tilovers, og ligeledes rørte det i Vandet, som vi gave dem at drikke. Dette tjente som en meget god Föde for vore Heste og Muler.

Fra dette Sted rejste vi langs den söndre Side af Platte Floden *via* dens sydlige Arm og Fort Kearney. Natten efter d. 14de November laa vi i Lejr lidt nedenfor Fort Laramie og d. 15de saa' vi allerede Black Hills i det Fjærne og befandt os i den aabne og brede Platte Dal, som strækker sig lige til Missouri Floden. I Løbet af denne Dag og den fölgende Nat rasede et frygteligt Uvejr paa Bjærgene, som vi havde forladt hinsides Laramie, og en stærk Blæst fra den Kant bragte et Regnvejr over os netop paa den Tid vi sloge Lejr om Aftenen. En stor og høj Klippevæg, under hvis Læside vi havde slaaet Lejr, ydede os imidlertid Ly mod Uvejrets Heftighed.

Den fölgende Dag gik vi over

Horse Creek, droge forbi Scotts Bluffs og Roubadoux Handelshus og kom til Platte Floden igjen ovenfor Chimney Rock efter at det var bleven mörkt.

Fra vor næste Lejrplads, efter at have forladt Chimney Rock, bleve vi d. 17de om Aftenen Öjenvidne til et Uvejr, som trak op i Öst, og en stærk Vind blæste lige imod os fra den Kant indtil Kl. 10 om Aftenen, da Vinden pludselig drejede sig om til den modsatte Side af Kompasset, saa at Uvejret slet ikke naaede os, og vor Lejr blev kun ubetydelig stænket af Regnen. Fra dette Sted til Platte Flodens sydlige Arm fandt vi Vandet bedækket med et tykt Lag Sne, som var falden nævnte Nat, og paa nogle Steder var den tredie Dagen efter en Fod dyb, uagtet den smeltede bort daglig. Da Vejen paa dette Strög var temmelig sandig, sank Vandet fra den smeltende Sne strax i Jorden og gjorde Vejen haardere, hvisaarsag vore Vogne rullede omtrent ligesaa let som sædvanligt.

Vi gik over den sydlige Arm af Platte Floden ved det övers̈te Vadested. Under denne Overgang lede vi meget af Kulde, thi omtrent Halvparten af vort Mandskab maatte, for at faa hver enkelt Vogn gjennem Flyvesandet, gaa i Vandet for at löfte i Hjulene og trække i Rebene. Uagtet dette Vadested er omtrent 60 Mile ovenfor Platte Flodens sydlige og nordlige Arms Foreningspunkt var det kun 20 Mile fra Mundingen af Ash Hollow, hvor vi forlode den nordlige Arm.

Den 23de sloge vi Lejr lige over for det Sted, hvor de to Flodarme forene sig, hvilket er næsten 100 Mile vest for det nye Fort Kearney (det tidligere Fort Childs), som er beliggende tæt ved den överste Ende af Grand Island. Denne Nat og fölgende Dags Formiddag sneede det stærkt i Öst, men i vor Lejr faldt der ikke Sne nok til at gjöre Jorden hvid. En stærk Nordenvind blæste hele Tiden, men vor Lejr beskyttedes mod den af en Mængde Piletræer, som voxede ved en Sump i Nærheden af Platte Floden.

Den fölgende Nat fandt vi os selv lejret i Sne, der var 10 Tommer dyb. Denne Sne naaede mod Öst langs vor Rute 300 Mile og strakte sig til Missouri Floden paa 25 Mile nær; men den var dog dybest i Nærheden af Grand Island, hvor det, ifölge hvad men fortalte os i Fort Kearney, sneede uafbrudt i tre Dage og efterlod et Lag Sne 18 Tommer dyb paa jævn Jord. Vejret vedblev at være koldt, hvorfor Sneen smeltede meget sagte.

Denne Sne vilde paa Grund af vore Trækdyrs udmattede Tilstand have nödsaget os til at efterlade vore Vogne og sammes Indhold i Örken, dersom ikke den stærke Nordenvind, som, medens Uvejret varede, strög over Sletten tværs over Vejen, havde ligesom fejet den jævne Vejflade og lagt Sneen i Græsset ved Siden af. Dette havde Vinden gjort saa fortrinligt, at vi kun behövede at kjöre i Sne omtrent en Femtedel af Vejen. Herved bragtes fölgende gamle Ordsprog til vor Erindring „Det er en daarlig Vind, som ikke blæser noget Godt."

Da vi naaede Fortet, traf vi Broder Corey og hans Familie, som holdt et Slags Spisehus; vi tövede her for at hvile os selv og vore Trækdyr til anden Dagen. Officererne ved Fortet modtage os med mindre Aabenhjærtighed end Tilfældet var i Laramie, uagtet de til Regjeringens Priser forsynede os med Proviant til os selv somt lidt Majs og Mel til vore Trækdyr. De underrettede os om, at to Oxekompagnier, som havde bragt Proviant fra Missouri Floden til Fortet, havde for nylig begivet sig paa Tilbagevejen, det ene lige förend Uvejret bröd lös og det andet strax efter. Disse Kompagnier banede Vej for os gjennem Sneen, hvor Vinden ikke havde formaaet at gjöre det, og vi indhentede det bageste af dem omtrent 50 Mile fra Fortet, eller strax förend vi forlode Öen (Grand Island). Strax efter fandt vi Sporet efter det forreste Tog paa det Sted, hvor det var bleven indhentet af Uvejret.

Den Vej, vj fulgte, forlod Platte Floden omtrent 100 Mile fra Fortet

og stak tværs over Prærien forbi Oak Grove og Salt Creek til det gamle Fort Kearney ved Missouri Floden. Vi passerede forbi mange af ovennævnte Kompagniers Vogne, som de havde forladt paa Vejen; ligeledes saa' vi en hel Del af deres Oxer, som enten vare døde eller ikke i Stand til at kunne gaa længere. Vi naaede Kompagniet, der kun havde nogle faa af deres Vogne og bedste Oxer tilbage, omtrent 45 Mile fra Missouri Floden, strax efter at vi vare gaaede over Salt Creek. Omtrent paa samme Sted mødte vi den kommanderende Major tilligemed hans Følge og ledsagende Tog, som skulde til Fortet. Han fortalte os, at vi snart vilde komme udenfor Sneens Grænser, da der blev mindre og mindre Sne eftersom vi kom længere mod Öst. Dette var sildigt om Eftermiddagen. Hele Dagen samt den foregaaende Nat havde Elementerne tydelig forudsagt, at et andet strængt Uvejr nærmede sig, og da et höjt bölgeformigt Prærieland, hvor der ikke fandtes Spor af Brænde, laa mellen os og Missouri Floden, besluttede vi at skynde os af alle Kræfter, hvorfor vi fortsatte Rejsen til Kl. 8 om Aftenen, da vi tilsidst sloge Lejr paa den aabne Prærie. Natten var meget kold og mörk, og den gjennemtrængende. Vind susede os ubarmhjærtigt om Örene. Vi bandt vore Heste og Muler til Vognene, gave dem deres knappe Rationer og gik tilsengs, ikke for at sove men for at blive varme.

Vi vare nu omtrent 35 Mile fra de gamle Barakker, og ved at dele alt det Spiselige, som var tilbage i Lejren, havde vi næppe tilstrækkeligt til en tarvelig Frokost for os selv og vore Trækdyr, og det mørke og truende Uvejr, som trak op, syntes kun at vente paa vor Bortrejse, for derpaa at bryde lös for Alvor. Kl. 4 om Morgenen, da Maanen stod op og spredte saa meget Lys gjennem det tykke og uhyggelige Mørke, at vi kunde se Vejen foran os, vare vi atter undervejs, og uagtet en kold og bidende Vind, ledsaget af Sne, blæste os lige i Ansigtet de sidste 15 eller 20 Mile og vi maatte kjöre gjennem 6 Tommer Sne førend vi naaede vor Rejses Maal, saa ankom vi dog samme Dags Aften (Fredag den 7de December) til Barakkerne, hvor vi fik behagelig Kvarter for Natten til os selv, samt fik Plads til vore Trækdyr i Staldene. Af den eneste Familie, som boede der paa Stedet og tog Vare paa Regjeringens Forraad, fik vi hvad Proviant vi behøvede, og derpaa forenede vi os i ydmig Bøn til Gud, og takkede ham af ganske Hjærte for hans store Naade mod os.

(Fortsættes.)

ÆLDSTE CHR. (J.) LARSENS SKRIVELSER.

(Fortsat fra Side 60.)

Jeg forlod derfor Kjøbenhavn d 21de August i Forening med Broder Wm. Andersen og rejste med Dampskibet til Horsens, hvor vi ankom Kl 7 om Aftenen. Her fra havde vi fire danske Mile at gaa til mine Forældres Hjem, men vi bleve enige om at marschere dette Stykke Vej allerede samme Aften. Paa Vejen kom vi i Samtale med en permitteret Soldat, som strax blev overbevist om Evangeliets Sandhed og blev döbt den fölgende Dag. Han fik en Mormons Bog og andre Skrifter og fortsatte med Glæde Rejsen til sit Hjem i Slesvig. Jeg vil her bemærke, at mine Brødre Johannes og Lauritz, der ogsaa vare blevne döbte i Kjøbenhavn, havde været hjemme i nogle Maaneder, men mine Forældre vare meget gjenstridige mod Evangeliet paa Grund af den Indflydelse, som Præsten havde over dem. Efter min Faders Tilladelse afholdt jeg desuagtet den første Forsamling i hans

Hus d 24de August om Eftermiddagen Kl. 2, og efter at jeg havde talt i 1½ Time og forklaret dem Evangeliets förste Principer overensstemmende med den Helligaands Indskydelse, samt lovet dem, at hvis der var Nogen, der havde Spörgsmaal at give mig, vildejeg besvare samme, fremstod min Fader med Taarer i Öjnene og sagde, at han troede og önskede at blive döbt. Min Moder og Söster samt en Gartner Beck, hvilke vare alle de Fremmede, som vare tilstede under Forsamlingen, bleve ligeledes overbeviste om Sandheden af hvad jeg havde sagt, og de bleve alle döbte og indlemmede i Menigheden samme Dag. Jeg belærte dem nu videre om deres Pligter; vi nöde Nadveren tilsammen og havde en glædelig Tid. Saaledes blev Grundvolden lagt for Evangeliets Forkyndelse og et stort Arbejde der i Egnen.

Efter at jeg havde underrettet Præsident Snow om vor Fremgang, skrev han til mig iblandt Andet Fölgende: „De kan nu uden Tvivl forstaa, hvorfor Aanden virkede paa dem her i Staden til snarest mulig at begive Dem paa Rejsen til Deres Hjem, thi De er nu formedelst Herrens Naade bleven en Fader i Evangeliet til Deres Faders Hus."

ERINDRINGER FRA APRIL.

UTAH.

Den 52de Aarskonference af Jesu Kriste Kirke af Sidste-Dages Hellige, tog sin Begyndelse i det store Tabernakel i Salt Lake City d. 6te April Kl. 10 Form. og fortsattes de tre fölgende Dage. Uagtet Vejret var meget ugunstigt havde et usædvanlig stort Antal Hellige forsamlet sig, og om Söndagen var Tabernaklet fyldt til Overflod. Talerne dvælede i Særdeleshed ved Folkets nærværende Omstændigheder og hentydede i skarpe Udtryk til det uretfærdige Lovudkast, som Kongressen nylig havde vedtaget imod Territoriets Befolkning. De Hellige bleve formanede til at sætte deres Tillid til Gud og efterleve deres Religion, saa vilde Alting faa et godt Udfald. Ligeledes blev Folket raadt til ikke at handle med de Kjöbmænd, som stode i Ledtog med vore Fjender og som under det nærværende Korstog endog havde nægtet at underskrive en til Kongressen affattet Ansögning, hvis Retfærdighed og Billighed maatte være iöjnefaldende for alle hæderlige Mennesker. Præs. Taylor holdt en særdeles kraftig og indholdsrig Slutlingstale om Söndag Eftermiddag. Iblandt Konferencens Forretningsanliggender var ogsaa Kaldelsen af 127 Missionærer til forskjellige Dele af Verden, nemlig 29 til de Forenede Stater, 23 til Storbritannien, 5 til Skandinavien, 6 til New Zealand, 1 til Svejts, 2 til Tyskland, 2 til Holland, 3 til Island, 3 til Sandwich-Öerne, 1 til Mexiko, 3 til Arizona, 30 til San Juan Settlementerne, 15 til San Luis Dalen i Colorado, 1 til Goose Creek i Idaho, 2 til Castle Dale, Emery County, og 1 til Indianer-Agerbruget ved Malade.

Iblandt de Kaldte vare fölgende skandinaviske Brödre: Til Skandinavien: Lars Svendsen af Moroni, Sören Madsen af Milton, Chr. Poulsen af Richfield, J. B. Hesse af Monroe og John Andersen af Fillmore. Til de Forenede Stater: Niels Rasmussen af Parowan, Carl M. Nielsen af Koosharem, Chr. Berger af Syd Cottonwood og Mons Andersen af Lehi. Til New Zealand: Peter E. Hansen og Jens Jensen af 2det Ward, Salt Lake City. Til Island: G. Byarnason, P. Waldgardson og E. Olasson af Spanish Fork. Til San Juan Settlementerne: Lars P. Jensen og Rasmus Mikkelsen jun. af Parowan, Chr. Andersen og Chr. Makkepram af Cedar. Til San Luis Dalen, Colorado: Carl Frederiksen, Jens Nielsen og Jens Jensen af Fountain Green, N. C. Heiselt, Henson Heiselt og

Jens C. Kornum af Pleasant Grove, N. M. Andersen af Redmund og Carl Hansen af St. Charles. Til Castle Dale: Rasmus Justesen og Henning Olsen af Spring City.

Konventionen, der iflölge de af Utahs lovgivende Forsamling vedtagne Resolutioner var bleven dannet for at udarbejde en Statskonstitution, traadte sammen i Salt Lake City d. 10de April og organiserede sig ved at vælge Joseph F. Smith til Præsident. Der afholdtes nu regelmæssige Möder i City Hall indtil d. 27de s M., da et meget frisindet Dokument under Navn af „Constitution of the state of Utah" blev enstemmigt vedtaget af alle Konventionens tilstedeværende Medlemmer.

Et större Antal Missionærer, som i Konferencen blev kaldet til at gaa paa Mission til Europa og de Forenede Stater, forlod Salt Lake City Tirsdag d. 11te April. Iblandt dem vare Ældsterne Lars Svendsen af Moroni, Niels Rasmussen af Parowan, Sören Madsen af Milton og Chr. Poulsen af Richfield, som skulde til Skandinavien. Disse fire Brödre ankom after heldig Rejse til Kjöbenhavn d. 3die Maj og bleve strax anviste deres Arbejdsmarker, idet Svendsen og Madsen beskikkedes til at arbejde i Aarhus, Rasmussen i Kjöbenhavns og Poulsen i Aalborg Konference.

Professor J. L. Barfoot, der i mange Aar havde fungeret som Kurator for det her i Staden værende Museum, döde i Salt Lake City d. 23de April. Han var födt i England d. 29de Marts 1816, og havde under hans mangeaarige Ophold i Utah lagt en sjælden Flid og Aandsvirksomhed for Dagen.

WASHINGTON, D. C.

Efter en overordentlig lang Nölen blev endelig Geo. Q. Cannon's Valgsag d. 19de April fremfört til Behandling i de Forenede Staters Repræsentanthus og otte Timer anvendtes til Debat desangaaende, under hvilken Davis af Missouri, House af Tennessee, Jones of Texas, Bragg af Wisconsin og Moulton af Illinois holdt kraftige Taler til Gunst for Cannon og Utah-Folkets Sag og viste paa det Tydeligste, at Cannon var fuldkommen berettiget til sit Sæde i Kongressen. Derimod holdt Hazleton af Wisconsin, Thompson af Iowa, Beltzoover af Pennsylvanien, Jacobs af New York, Pettibone af Tennessee, Horr af Michigan og Miller af Pennsylvanien næsten allesammen bitre Taler imod ham og bestræbte sig for at ville bevise, at enhver enkelt Kongres havde Ret til at bestemme, hvilke Egenskaber, der skulde gjöres til Betingelse for Antagelsen eller Forkastelsen af et Medlem, eller en Delegeret fra et Territorium. Efter de otte Timers Forlöb blev det Cannon tilladt at tale en Time, hvilken han benyttede med at holde en af de bedste og kraftigste Taler, som nogensinde har været holdt i de Forenede Staters Kongres til et undertrykt og uskyldigt Folks Forsvar. Alle skjænkede ham den störste Opmærksomhed, og da han gjentagne Gange hentydede til Utah-Folkets Lidelser og den Uret, de fra Tid til anden havde været underkastet som Fölge af Lögn og falske Beskyldninger imod dem, smeltedes flere af de tilstedeværende Medlemmer til Taarer. Desuagtet vandt Modpartiet Sejr, thi da det afgjörende Skridt foretoges, (d. 20de) stemte 123 imod ham, og kun 79 vovede at optræde paa Retfærdighedens og Konstitutionens Side; 89 af Medlemmerne stemte ikke. Utah blev altsaa berövet Repræsentation i Kongressen, ikke fordi den oprindelige Beskyldning mod Cannon, at han ikke var nogen Borger af de Forenede Stater, blev stadfæstet, men fordi han levede i Polygami. Det er overflödigt at bemærke, at Modkandidaten Campbell kun höstede Tab og Ærgrelse af sin taabelige Eventyr.

MISSOURI.

En forfærdelig Tornado drog d. 18de April om Aftenen henover Egnen syd for Marshall i Salina County. En Mængde Landmænds Huse og anden Ejendom blev aldeles ödelagt. Torna-

doen traf paa sin Vej den lille By Brownsville og jævnede den med Jorden. Alt hvad der laa i Stormbæltet blev splintret og hvirvlet op i Luften. Mange Menneskeliv gik tabt. Lignende Tornadoer have ogsaa hjemsögt mange andre Steder i de Forenede Stater dette Foraar, og uhyre Ödelæggelser af saavel Menneskeliv som Ejendom have været Fölgen.

NEW YORK.

Guion-Liniens nye Dampskib „Alaska" har gjort en Rejse over Atlanterhavet i 6 Dage og 20 Timer, hvilket, saa vidt vor Kundskab strækker sig, er den hurtigste Tur, som nogensinde er bleven foretaget over dette Verdenshav.

DANMARK.

Vejret i April Maaned var temmelig koldt og blæsende, og Natfrosten var ogsaa undersiden ganske haard.

En hel Del Ildpaasættelser have fundet Sted i Vejle Amt, hvorved flere större og mindre Ejendomme ere blevne aldeles ödelagte.

Danmarks Handelsflaade bestod d. 31te Decbr. 1881 af 3083 Skibe med en samlet Drægtighed af 253, 409½ Register-Tons. Foruden disse fandtes i Kongeriget 10,900 Baade af og under 4 Register-Tons.

Paa Marmorkirken i Kjöbenhavn arbejdes der stadig væk, og man forventer at faa den under Tag inden Udgangen af 1883.

SVERIGE.

Stockholm har nu 180,000 Indbyggere og Tilvæxten i 1881 var over 6600. Malmö har 40,000 Indvaanere.

Et Forslag er bleven vedtaget af den svenske Rigsdag om at stryge de gamle enevoldske Fraser „Naadigste" og „Underdanigste" i Rigsdagens Skrivelser til Kongen, og derimod som Overskrift skrive slet og ret „Til kongelig Majestæt," medens Underskriften skal indskænnke sig til „Paa Rigsdagens Vegne."

I Anledning af Hr. Ronzeands Död har Kong Oscar af Sverige sendt Enken, den berömte Sangerinde Fru Christina Nilsson, et inderligt Kondolencebrev.

NORGE.

Arbejderne paa forskjellige Steder i Norge have gjort Strike som Fölge af den alt for lave Daglön.

Antallet af Emigranter fra Norge var i 1869 20,000, 1870 16,200, 1871 12,700, 1872 14,400, 1873 11,200, 1874 3,900, 1875 4,200, 1876 4,700, 1877 3,500, 1878 4,900, 1879 8,860, 1880 23,200, 1881 omtrent 27,000, og i Aar viser det sig, at Antallet af Udvandrere vil blive större end nogensinde för.

IRLAND.

Halvdelen af Politikasernen i Limerick blev d. 3die April om Aftenen sprængt i Luften ved Dynamit. Samme Aften blev et med farligt Sprængstof ladt Gevær kastet gjennem et Vindue ind i et Værelse, hvor en Del Detektiver befandt sig. Flere af disse bleve farligt saarede. En Mængde Arrestationer paafulgte.

RUSLAND.

Jödeforfölgelserne i Rusland vedvare og Mishandlinger, som enhver civiliseret Nation i Sandhed maa skamme sig ved, höre til Dagens Orden. Ogsaa Nihilistbevægelserne synes at blive mere og mere truende mod Regjeringen og Landets Fred.

Foruden de allerede navngivne ere fölgende Brödre berskikkede til at virke som Agenter for MORGENSTJERNEN:

J. C. Andersen, St. John, Arizona.
N. P. Hansen, Brigham City.
Fred. Christiansen, Mantua.
C. S. Winge, Hyrum.
Ola Olson, Millville.
Niels Christensen, Hyde Park.
H. J. Petersen, Smithfield.
Svend C. Nielsen, Richmond.
Sören Jensen, Weston.
Aug. W. Thomsen, Clarkston.
L. N. Christiansen, Newton.
Isaac Sörensen, Mendon.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 6. JUNI 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 71.)

(1851—Fortsat.)

„Nogle af de Helliges Fjender havde faaet Nys om, at jeg befandt mig i den Del af Landet, og da vi om Söndagen holdt Forsamling i Kjeldgaardene, omtrent 3 danske Mile öst for Aalborg, kom et Sendebud til os fra en Ven i Aalborg og underrettede os om, at Pöbelhobe havde lagt sig paa Lur for at ville overfalde os naar vi gik tilbage til Byen om Aftenen. Paa Grund deraf adskilte vi os, og de Hellige, som boede i og omkring Aalborg, begave sig hjem ad forskjellige Veje, medens jeg og nogle faa Andre tövede til næste Dag; og i Stedet for et Sammenstöd mellem de Hellige og Pöbelen, blev et Selskab Baptister, som vore Fjender fejlagtigt antoge for at være „Mormoner", overfaldne og frygtelig mishandlede af Pöbelen.

I Löbet af den fölgende Uge, medens jeg opholdt mig hos Broder H. P. Jensen i Nörre Sundby kom en Skipper ved Navn Svend Larsen fra Norge og sögte efter mig. Han sagde, at han havde hört Tale om mig og min Religion og var kommen i den Hensigt selv at lære Sagen nöjere at kjende. Jeg benyttede derpaa flere Timer til at forklare ham Evangeliets Principer og Guds Riges Orden, som var bleven aabenbaret, og han modtog mit Vidnesbyrd med Glæde. Da hans Fartöj allerede Dagen efter skulde gaa til Norge, kaldte og beskikkede jeg Ældste H. F. Petersen til at rejse med ham hjem for at prædike Evangeliet der i Landet. De afsejlede i Forening d. 4de September vel forsynet med Mormons Böger og Smaaskrifter. Denne Svend Larsen blev strax efter döbt af O. C. Nielsen som Evangeliets förste Frugt fra Norge, naar undtages de faa Norske, som tidligere vare döbte i Amerika.

Efter at have ordineret Broder Nielsen til Ældste og stillet de Hellige i Aalborg og Omegn under hans Varetægt og Bestyrelse rejste jeg tilbage til Kjöbenhavn, hvor jeg indtraf d. 5te September. Da jeg kom tilbage var Broder Dykes rejst til Slesvig og Ældste Forsgren til Falster."

FÖRSTE MISSIONÆRER PAA FALSTER.

4de Septbr. Ældste John E. Forsgren og Præst John F. F. Dorius ankom til Nykjöbing paa Falster, udsendte fra Kjöbenhavn for at aabne

Evangeliets Dör paa denne Ö. Paa Skibsbroen modtoges de af en Söster Ludvigsen, det eneste Medlem af Kirken paa hele Öen. Denne Söster var en kort Tid i Forvejen bleven döbt under et Besög, som hun havde aflagt til Kjöbenhavn, og blev nu til stor Hjælp for Brödrene under deres Missionsvirksombed paa Falster, hvorom Broder Dorius skriver saaledes i sin Dagbog:

„Efter vor Ankomst til Öen begyndte vi at holde Forsamlinger paa forskjellige Steder, og disse vare i Regelen godt besögte, thi Nysgjerrigheden drev Folket til os. Vi bleve strax Gjenstand for Indbyggernes Opmærksomhed, og Flere hyldede vor Lære, medens Mange forargedes paa den, hvisaarsag vi fik nogle Venner og mange Fjender. En luthersk Præst ved Navn Peter Koch var en af vore ivrigste Modstandere; han mödte næsten bestandig i vore Forsamlinger og sögte paa alle mulige Maader at lægge Hindringer i Vejen for Evangeliets Fremgang, og da han endnu ikke var tilfreds hermed publiserede han en meget styg Afhandling i „Lollands og Falsters Stifttidende" under Overskriften „Vogter Eder for de falske Profeter." Denne Afhandling ophidsede Folket imod os i den Grad, at vi ved en vis Lejlighed nær vare blevne frygtelig mishandlede, som det Fölgende vil vise:

En Aften gik vi ud for at besöge nogle Folk, som boede i Nykjöbing og som önskede at tale med os om Evangeliet. Vi vare næppe komne til Stedet förend flere Personer kom ind og satte sig, og disse efterfulgtes strax af Andre; der kom Flere og Flere, indtil Huset var bleven aldeles fuldt af Mennesker, der syntes at have Lyst til at gjöre Optöjer, da de strax bleve meget urolige. Det varede ikke længe förend ogsaa Gaden var fuld af Mennesker og hele Byen var i Oprör. Broder Forsgren og jeg gjorde et Par Gange Forsög paa at tale, men dette lykkedes os ikke paa Grund af den store Tumult og Skrigen baade i og udenfor Huset. Man begyndte nu at slaa Döre og Vinduer itu, og Mange trængte sig ind paa os, idet de udöste Trusler og Forbandelser i Mængde. Vi maatte ogsaa udstaa megen Bespottelse, men under det Hele forholdt vi os rolige og tause. Vor Stilling var visselig ubehagelig, og det saa' ud til, at Mishandling sikkert vilde blive vor Lod, men Herren kom os til Hjælp, saa vi slap fri. Vi bleve nemlig underrettede om, at dersom vi gik gjennem et Kammer og et Kjökken kunde vi slippe bort ubemærket af vore Fjender, og det er en Selvfölge, at vi benyttede Lejligheden. Saa snart vi vare borte, fjærnede ogsaa Pöbelen sig lidt efter lidt, saa at vi Kl. 11 om Natten kunde forlade Byen ubemærket. * * *

Vi forbleve paa Falster indtil Slutningen af Oktober Maaned, da vi forlode Öen og rejste til Kjöbenhavn for at bivaane en Konference, som skulde afholdes dersteds i November Maaned."

Den 28de November kom Broder Dorius tilligemed Præst K. H. Bruun tilbage til Falster og fortsatte Missionsvirksomheden paa Öen med at afholde Forsamlinger og samtale med Folk privat. Flere troede Brödrenes Vidnesbyrd, og d. 3die December döbte Dorius en Mand ved Navn Hans Tönnesen, der, saa vidt vides, var den förste Person, der ved Daab blev indlemmet i Menigheden paa Falster. Den 10de s. M. döbte Bruun tre andre Personer, nemlig Christian Nielsen, Rasmus Mysen og Rasmus Mikkelsen. Den fölgende Dag traf Brödrene Bruun og Dorius sammen med John E. Forsgren og Johan Svenson hos en rig Bonde ved Navn Rasmus Hougaard i Landsbyen Virkede. Denne Mand var meget gjæstfri mod Brödrene og gjorde dem meget godt. Samme Aften afholdtes en god Forsamling i hans Hus, og alle Brödrene bleve der om Natten.

Den 14de December, som var en Söndag, holdtes en höjtidelig Forsamling i Chr. Nielsens Hus, ved hvilken Lejlighed de Nydöbte fik Haandspaalæggelse, og man nöde Nadveren i Forening.

I den derefter fölgende Uge foretog Brödrene Forsgren og Bruun en Missionstur til Lolland, hvor de havde god Lejlighed til at forkynde Evangeliet, medens Dorius og Svenson fortsatte deres Virksomhed paa Falster.

John E. Forsgren skriver angaaende den ovennævnte Præst Peter Koch, at da han optraadte imod Brødrene fjerde Gang i en Forsamling, som afholdtes i Rasmus Mysens Hus, og stred af alle Kræfter mod Evangeliets Fylde, stod Ældste Forsgren frem og irettesatte ham i en bydende Tone, samt erklærede i Jesu Kristi Navn, at han aldrig mere skulde have Magt til at opløfte sin Röst mod Sandheden, men derimod skulde han blive saa svag og afkræftet paa sit Legeme, at han ikke skulde kunne staa paa sine Fødder. Da Forsgren havde sagt dette, lod Præsten sit Hoved falde tungt paa Bordet ligesom om han skulde dö. Den fölgende Søndag gjorde han nok Forsøg paa at tale til sin Menighed i Kirken, men han kunde Intet sige. Derimod faldt han strax om, og da han prövede paa at rejse sig op, faldt han om paa Ryggen. Fire Mænd bare ham da til sit Hus, hvorefter han i lang Tid maatte holde Sengen. Han kaldte tilsidst Borgmesteren til sig og bad ham ordre Folket til ikke at gjöre „Mormonerne“ noget Ondt, „thi,“ sagde han, „jeg lider Helvedes Kvaler, og jeg kan ikke befri mig selv derfra. Deres Ord angaaende mig ere gaaede i Opfyldelse.”

DEN FØRSTE MISSIONÆR I NORGE.

Den 11te September ankom Ældste Hans Frederik Petersen som den første af de Sidste-Dages Helliges Missionærer til Norge. De nærmere Omstændigheder forbundne med denne Mission ere fölgende: Den af Snow omtalte Skipper Svend Larsen, som sejlede mellem Aalborg og Österrisör i Norge med Trælast, blev af en Skræddermester Olsen, som boede i førstnævnte By, underrettet om den nye Lære, som en vis Erastus Snow, der sagdes at være en Jesu Apostel, for nylig havde bragt til Danmark. Skipper Larsen besluttede at faa denne Mand i Tale, og da Erastus Snow netop paa den Tid opholdt sig i Egnen, lykkedes det Larsen at træffe sammen med ham d. 3de Septbr. 1851 i H. P. Jensens Hus i Nörre Sundby. Efter en længere Samtale, under hvilken Larsen blev overbevist om Evangeliets Sandhed, blev det besluttet, at Broder H. F. Petersen, som den Gang præsiderede over Menigheden i Aalborg, skulde rejse med ham til Norge for at aabne Evangeliets Dör der i Landet. Følgelig afsejlede han tilligemed Skipperen fra Aalborg d. 4de Septbr. og ankom efter en meget stormfuld og ubehagelig Rejse, under hvilken de to Gange maatte søge Ly i Havnen ved Frederikshavn, til Österrisör i Norge d. 11te Septbr. 1851. Broder Petersen blev venlig modtaget i Skipper Larsens Hus, og allerede den følgende Dag begyndte han at bære Vidnesbyrd for flere Personer, som han kom i Samtale med. Han stiftede snart Bekjendtskab med en hel Del baade af de höjere og lavere Stænder og udspredte et betydeligt Antal Böger og Skrifter, der handlede om Evangeliets Lærdomme. Iblandt Andre traf han sammen med en af Byens Præster, der blev forbauset over at høre, at de saakaldte Mormoner nu ogsaa vare komne til Norge. Da Broder Petersen paa Grund af sin hurtige Bortrejse fra Aalborg ikke havde faaet Tid til at forskaffe sig noget Rejsepas fra Övrigheden dersteds, blev han fremkaldt for Byfogden i Österrisör, og kun ved Skipper Larsens Kaution undgik han at blive arresteret og fængslet, thi det var nemlig Ingen tilladt paa den Tid at rejse udenlands, uden at være forsynet med et saadant Dokument. I den Hensigt at forskaffe sig et Pas forlod Petersen Österrisør med Skipper Larsen d. 20de Septbr. og ankom efter en hurtig og behagelig Rejse til Aalborg d. 23de. Samme Aften blev Skipper Svend Larsen döbt af Ældste O. C. Nielsen. Efter at Petersen

havde forsynet sig med de nödvendige Papirer samt havde besögt sine Slægtninge i Aalborg og Omegn, begav han sig den 5te Oktober i Forening med Broder Johan August Ahmansen, der var bleven sendt af Erastus Snow fra Kjöbenhavn for at ledsage ham, anden Gang paa Rejsen til Norge, og de ankom til Österrisör d. 7de efter en særdeles behagelig Sejlads i Skipper Larsens Fartöj. Da Skipperens Hustru ikke vilde tilstede Brödrene at bo i hendes Hus, gik de op paa en Klippe og bade ydmygeligt til Herren om at aabne Vejen for dem, saa at de maatte finde et Hjem og faa Lejlighed til at forkynde Evangeliet for Indbyggerne. Samme Aften mödte de en Smed ved Navn John Olsen, med hvem Broder Petersen havde stiftet Bekjendtskab paa hans förste Besög til Norge. Denne Mand indböd strax Brödrene til at gaa med sig til hans Hus, og her fandt de nu et godt Hjem. Et Par Dage senere fik Petersen Lejlighed til at prædike og bære et godt Vidnesbyrd for en stor Mængde Mennesker, som uventet havde forsamlet sig i Olsens Hus. De lyttede med spændt Opmærksomhed til hvad der blev sagt. Brödrene begyndte nu at holde Bibellæsninger samt spredte Böger og Skrifter iblandt Folket og forkyndte Evangeliet for Mange, som kom ind baade fra Byen og Landet for at tale med dem. Den 17de Oktober rejste Petersen til Röd i Söndelev Sogn, hvor der fandtes et Hammerværksted, der beskjæftigede en hel Del Arbejdere. For dem bar han et trofast Vidnesbyrd, og ligeledes solgte han dem en Del Skrifter. Da han ingen Pas havde bragt med sig kunde han ikke faa Logis paa Gjæstgivergaarden, men det lykkedes ham derimod at faa Nattely hos nogle i Nærheden boende Husfolk. Hans Pas havde Politimesteren i Österrisör forbeholdt sig. Næste Dag sejlede han med Mesteren for Maskinværkstedet tilbage til Byen, hvor han strax gjorde den Opdagelse, at John Olsens Hustru ikke længere vilde give ham eller Broder Ahmansen Husly. De fandt imidlertid strax et andet Hjem hos Broder Svend Larsen, hvis Hustru havde forandret sine Fölelser til Gunst for Missionærerne. I Slutningen af Maaneden rejste Ahmansen, som var bleven træt af Missionslivet i Norge, tilbage til Aalborg, og Petersen var saaledes efterladt alene i dette fjærne Land. Den 2den November holdt han den förste Forsamling i Röd, og Dagen efter besögte han Eklands Jærnværk, omtrent tre og en halv dansk Mil fra Österrisör. Her blev han jaget ud af Mesteren og maatte gaa bort i den stærke Regn. I sit Forsög paa at gaa over Fjeldene til Söndelev forfejlede han Vejen, men traf paa nogle Gaarde kaldet Skaavog, hvor han endelig fik Nattelogis. Om Aftenen benyttede han Lejligheden til at bære Vidnesbyrd for Folkene paa Gaarden, og han solgte dem en Del Skrifter; men om Morgenen anmodede Manden ham höfligt om ikke at tale til Kvindfolkene om Mormonismen, da han muligvis let kunde forföre dem. I Söndelev kom han en Aften til at tale til en hel Del Mennesker, som havde forsamlet sig, ved hvilken Lejlighed han nær havde overbevist en tilstedeværende Skolelærer om Sandheden af Evangeliets Fylde. Efter hans Tilbagekomst til Österrisör holdt han flere Forsamlinger, og d. 26de Novbr. indlemmede han de to förste Personer i Kirken ved Daab i Norge. Navnene paa de To, som bleve döbte, vare Peter Adamsen og John Olsen. Saa snart det blev bekjendt iblandt Folket, at denne Daabshandling havde fundet Sted, opstod der öjeblikkelig Forfölgelse mod Ældste Petersen, og allerede Dagen efter (d. 27de Novbr.) stormede fire eller fem Mænd, som i Forvejen havde forsynet sig med Brændevin nok til at gjöre dem modige, lös paa Svend Larsens Hus, hvor Petersen opholdt sig. Efter at de under Eder og Trusler længe havde banket paa, bröde de omsider ind i Huset. Broder Petersen havde dog forinden skjult sig saa godt paa et Overværelse, at de maatte forlade Huset uden at finde ham. I Haab om at faa ham fat holdt de

imidlertid Vagt i og omkring Huset indtil Kl. 1 om Natten. Lignende Forfölgelser fortsattes i flere af de efterfølgende Aftener, men Pøbelen opnaaede ikke deres Hensigt at faa ham i deres Vold. Den 29de skrev Petersen et Brev til Övrigheden og forlangte Beskyttelse iføge Landets Love. Samme Dag blev han fremkaldt for Byfogden i Forhör fordi han havde udfört Daabsordinance, uden at være anerkjendt af Övrigheden som en dertil bemyndiget Embedsmand. Det blev ham nu paa det Stræengeste forbudt at holde flere Forsamlinger eller døbe Andre saa længe han var under Justitsens Tiltale. Pøbelen havde denne Dag fast besluttet at ville bortføre ham, men ved Politiets Mellemkomst bleve de forhindrede i at gjøre dette, da det blev Folket forbudt at forsamle sig i större Antal end to eller tre Personer paa Stedet. Den 1ste December blev Petersen anmodet af Byfogde Finne om snarest muligt at indsende sin Fuldmagt som kirkelig Embedsmand til Amtmanden i Arendal. Til Betjenten, som kom med denne Ordre, leverede han strax sit Kaldsbrev som Ældste og to Anbefalingsbreve, hvilket altsammen blev sendt til Amtmanden. Aftenforfölgelserne vedbleve indtil d. 4de Decbr., da et populært Bryllup, som højtideligholdtes i Byen, lagde Beslag paa Folkets Opmærksomhed. Den 7de Decbr. mödte Petersen tilligemed Svend Larsen og de to nydöbte Brødre tilsammen i et Overværelse i Svend Larsens Hus, hvor Haandspaalæggelse for Annammelsen af den Helligaands Gave udförtes med de Döbte, og de fire Medlemmer nøde derpaa i Forening den hellige Nadver for første Gang i Norge. Ved denne Lejlighed forfattede Petersen Sangen: „Hør os, Immanuel, vi Dig anraabe." (Nr. 148 i den danske Salmebog.) Han havde tidligere under sit Ophold i Österrisör skrevet Nr. 27: „O hörer I Slægter paa Jorden et Ord," og Nr. 78: „Zion, naar paa Dig jeg tænker." Den følgende Dag blev han fremkaldt for Byfogden, og ifølge Skrivelse fra Amtmanden blev det ham nu betydet, at han maatte holde sig Kriminallovens 21de Kapitel, 17de og 18de Paragraf, efterrettelig. I modsat Fald truedes han med Tugthusstraf. Nævnte Lovpunkter forböde nemlig Alle, undtagen de af Loven anerkjendte Embedsmænd, at udföre Daab eller nogen anden kirkelig Ordinance.

Et Par Uger senere modtog han ogsaa fölgende Skrivelse fra Byfogden i Österrisör:

„Efter Nedenæs og Robygdelagets Amts Ordre af 17de ds. tilbagesendes herved de mig under 1ste ds. leverede Dokumenter, nemlig Kaldsbrev og Anbefalingsskrivelse af 4de September og 1ste Oktober 1851 samt Nr. 2 af Bladet „Skandinaviens Stjerne", med Betydning af, at De ikke anerkjendes som Præst eller Forstander for nogen Dissentermenighed her i Riget, og saaledes heller ikke anses berettiget til her at foretage nogen Handling i saadan Egenskab, og at Amtet forbeholder sig nærmere at afgjöre, hvor vidt De bliver at sætte under Justitsens Tiltale for den af Dem foretagne Daabshandling.

De af mig attesterede Gjenparter af de tre førstnævnte Dokumenter bedes mig tilbageleverede.

Österrisør, d. 27de Decbr. 1851.

Finne.

Til Mormon - Skræddermester Petersen."

Som Fölge af disse Foretagender fra Övrighedens Side besluttede Petersen at forlade Österrisør og vælge sig en anden Arbejdsmark.

Den 12te Decbr. om Aftenen Kl. 9, efter at Broder Larsens Hustru var gaaet tilsengs tilligemed hendes Børn (Broder Larsen selv var fraværende paa en kort Rejse til Moss), forsamledes en stor Folkemasse udenfor Huset, som under frygtelige Eder og Bespottelser erklærede, at de vilde have fat paa Mormonpræsten. Efter at de længe havde banket paa, uden at der blev aabnet for dem, sprængte de tilsidst Døren, stormede ind i Huset og fordrede Petersen udleveret.

Denne havde imidlertid skjult sig ganske forsigtigt inde i Skorstenen, hvor Pöbelen ikke kunde finde ham, uagtet de med Lys i Haand undersögte, som de troede, enhver Krog og Hjörne i hele Huset. Först da Pöbelen langt hen paa Natten var bleven adsplittet ved Politiets Mellemkomst, vovede Petersen at komme frem i en alt andet end net Tilstand fra sit uhyggelige Skjulested. Dagen efter bleve Oprörerne indstævnede for Retten, men de bleve ikke nogensinde afstraffede. Söndag d. 14de kom en Mand ved Navn Svend Peter Larsen fra Frederiksstad til Österrisör for at tale med Petersen. Denne Larsen var en opvakt Mand, og Petersen, der i flere Dage alvorligt havde bedet til Herren om at aabne Vejen, saa at han kunde komme bort fra Österrisör til et Sted, hvor han kunde gjöre mere godt, betragtede ham som sendt af Gud. Manden skulde til Bergen, og Petersen besluttede strax at rejse med ham. Efter derfor at have taget en rörende Afsked med de faa Medlemmer af Kirken i Österrisör forlod han nævnte By d. 16de Decbr. med Sluppen „Den gode Hensigt", som förtes af hans nye Ven Svend Peter Larsen. Næste Dag naaede de Arendal, hvor Skipperen gjorde Ophold et Par Dage, og denne Tid benyttede Petersen til at tale med flere opvakte Folk i Byen; iblandt disse var der en Kjöbmand Scheveland, hvem han gav et godt Vidnesbyrd og meddelte en Del Skrifter. Den 20de fortsattes Rejsen fra Arendal. Natten mellem d. 22de og 23de havde Sluppen nær sejlet paa et Skjær, og de Rejsende frelstes kun fra Undergang ved at Petersen, som havde Roret i Haand, ved en Kraftanstrængelse drejede Fartöjet rundt. Under denne Manövre ramtes hans Hoved af Storsejlsbommen, og han mistede sin Hue, ellers skete ingen Ulykke. Den 4de Januar 1852 naaede det lil'e Fartöj Mandal, hvor man laa til Ankers en hel Uge. Denne Tid benyttede Petersen til at stifte Bekjendtskab og tale med Folket i Byen. Ved en vis Lejlighed, da han var bleven inviteret til Middag i en Snedkermester Larsens Hus, blev Værelset pludselig opfyldt med Folk, for hvem han iflölge Opfordring begyndte at prædike Evangeliet. En Provst Vogt, som var en af Norges bedste Talere og en af Storthingets Medlemmer, var kommen ind under Talens Löb, og saa snart den var sluttet, bestræbte denne Mand sig for at afstedkomme Forstyrrelse iblandt de Tilstedeværende, idet han fortalte dem, at en hel Del af hvad der var bleven sagt var Usandhed. Da Petersen opfordrede ham til at bevise, hvori det Usande bestod, bad Provsten ham at besöge sig næste Dag paa sit Kontor, men da han havde fremsagt sine Beskyldninger over for den hele Forsamling, önskede Petersen, at han ogsaa skulde fremföre sine Beviser offentlig. Hr. Vogt nægtede at gjöre dette under det Paaskud, at han ikke kunde huske hvad der var bleven sagt, da Talen var saa lang; derimod anstrængte han sig fremdeles for at opirre Forsamlingen, indtil den Del af Folket, som holdt med Provsten, styrtede frem tilsyneladende for at ville gribe Petersen. Manden i Huset traadte nu frem og erklærede, at eftersom den Fremmede var en Gjæst i hans Hus, tillod han ikke, at han blev tilföjet nogen Overlast saa længe han var under hans Tag. Derpaa fjærnede Provsten sig tilligemed sine Venner, hvorpaa Petersen samtalede længe med de Andre, som bleve tilbage. Han vandt flere Venner, af hvilke Nogle senere annammede Evangeliet. Omtrent midt i Jannuar Maaned forlod Petersen Mandal og sejlede videre med Skipper Larsen til Bergen, hvor han indtraf omtrent d. 18de. Her tilbragte han det övrige af Vinteren og boede hos en Ölbrygger Magnus, der tilligemed sin Familie behandlede ham meget gjæstfrit og venligt, uagtet deres fattige Kaar. Da Politiet i Bergen ikke vilde tillade ham at holde nogen offentlig Forsamling, medmindre han lejede en stor Sal for dette Öjemed — og dette kunde han formedelst Mangel paa Midler ikke gjöre —

tilbragte han et Par Maaneder med at gaa fra Hus til Hus og tale om Evangeliet, hvor som helst Lejligheden tilböd sig. Han maatte leve yderst tarveligt og var flere Gange nær ved at lide ligefrem Mangel paa Livets daglige Fornödenheder. Imidlertid kom Skipper Larsen tilbage til Bergen fra Sildefiskeriet og vilde nu rejse til Kjöbenhavn. Petersen gjorde sig strax færdig til at rejse med ham. De forlode saaledes Bergen i Slutningen af Marts Maaned og ankom til Kjöbenhavn först i April.

„SKANDINAVIENS STJERNE".

1ste Oktbr. Det förste Numer af „Skandinaviens Stjerne", bestaaende af et enkelt Ark i oktav Format, udkom fra Trykken. Ældste P. O. Hansen var bleven beskikket til Oversætter og Skriver for Bladet under Erastus Snows Bestyrelse. Stjernen var först et Maanedsskrift, men ved anden Aargangs Begyndelse blev det bestemt, at den skulde udkomme den 1ste og 15de i hver Maaned, i hvilken Orden den har været udgivet hele Tiden siden under de forskjellige Missionspræsidenters umiddelbare Bestyrelse.

Ved 30te Aargangs Slutning var der udkommen ialt 709 Numre eller omtrent 1,312,750 Expl. af Stjernen. Omkostningerne ved sammes Trykning har belöbet sig til omtrent 50,000 Kroner.

Indtil 1877, da Udgivelsen af „Nordstjernan" paabegyndtes i det svenske Sprog, var „Skandinaviens Stjerne" Kirkens eneste Organ i de nordiske Lande. For förste Aargangs Vedkommende var Subskriptionsprisen 24 Skilling Kvartalet eller 8 Skilling pr. Expl., men derefter blev Prisen nedsat til 6 Skilling pr. Expl. eller en Rigsdaler og tre Mark om Aaret, og da man i 1875 forandrede Möntsystemet fra de gamle danske Benævnelser (Rigsdaler, Mark og Skilling) til Kroner og Öre, ansattes Prisen paa Stjernen til 12 Öre pr. Expl., hvilket er den nærværende Subskriptionspris. Til Abonnenter i Utah sendes den for en Dollar om Aaret, naar to Numre maa sendes ad Gangen. Ellers koster den en Dollar og 25 Cents aarlig.

Det Fölgende er „Skandinaviens Stjerne"'s statistiske Historie indtil 30te Aargangs Slutning:

Aarg.	*Aar.*	*Numre.*	*Antal trykt af hvert Nr.*
1ste	1851—1852	12	1000
2den	1852—1853	24	1000
3die	1853—1854	24	1500
4de	1854—1855	24	2000
5te	1855—1856	24	1500
6te	1856—1857	24	2000
7de	1857—1858	24	2100
8de	1858—1859	24	2000
9de	1859—1860	24	2000
10de	1860—1861	24	2500
11te	1861—1862	24	2700
12te	1862—1863	24	2500
13de	1863—1864	24	2400
14de	1864—1865	24	2200
15de	1865—1866	24	2100
16de	1866—1867	24	2000
17de	1867—1868	24	2000
18de	1868—1869	24	1900
19de	1869—1870	24	1800
20de	1870—1871	24	1800
21de	1871—1872	24	1800
22de	1872—1873	24	1800
23de	1873—1874	24	1900
24de	1874—1875	24	2000
25de	1875—1876	24	2000
26de	1876—1877	24	1500
27de	1877—1878	25	1400
28de	1878—1879	24	1250
29de	1879—1880	24	1250
30te	1880—1881	24	1250

(Fortsættes.)

SUNDHEDSREGLER.

1. Staa tidlig op og tag en god Spadser- eller Ridetur för Frokost.

2. Spis ikke strax efter at Du er staaet op, thi saa er Maven ikke i en passende Tilstand til at modtage Föde.

3. Det er meget godt for Sundheden at faste en Del af Formiddagen og ligeledes om Aftenen.

4. Spis ikke for meget til Frokost eller Aftensmad, men indtag den stærkere Föde, saasom Kjöd osv., til Middagsmaden.

5. En god Regel er at staa op Kl. 6, spise Frokost Kl. 7 eller 8, Middagsmad Kl. 12 og en lille Aftensmad Kl. 6.

6. Spis sagte, tyg Maden godt og drik kun en Mundfuld ad Gangen. Det er raadeligt kun at drikke lidt under Maaltidet. Drikkevarer burde nydes en Time efter at man har spist, saa ville de bidrage til at befordre Fordöjelsen.

Morgenstjernen,
Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:
En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.
Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, - Juni 1882.

VOR FINANCIELLE STILLING.

Det glæder os overordentlig meget at modtage Breve fra Brödrene Tid efter anden, i hvilke de ytre deres fuldkomne Tilfredshed med MORGENSTJERNEN og bemærke, at dens Indhold er rigtig interessant osv., og tillige er vi meget taknemmelig til de af Abonnenterne, som have erlagt deres Kontingent for Bladet i Forskud, thi derved have de gjort det muligt for os at paabegynde vort Foretagende og fortsætte samme indtil Nærværende. Der findes imidlertid et betydeligt Antal af vore Abonnenter, som endnu restere med Betalingen for Bladets nærværende Aargang, og ihvorvel vi nödig havde önsket at sige Noget desangaaende förend efter Hösten, saa nödes vi dog paa Grund af vore timelige Omstændigheder til at fremkomme med en venlig Anmodning til Alle, som kunne betale strax, om godhedsfuldt gjennem deres respektive Agenter at indsende os det lille Subskriptionsbelöb ved allerförste Lejlighed. Vi paabegyndte Udgivelsen af Bladet næsten aldeles blottet for Midler, da vi nemlig en kort Tid i Forvejen var hjemkommen fra en længere Mission til Skandinavien. Vore Söskendes Assistance i Skikkelse af Subskriptionsbelöbets Indbetaling er derfor den eneste financielle Hjælpekilde, vi have til vor Raadighed.

Vi tillader os endvidere at fremkomme med et andet Forlangende til MORGENSTJERNENS Velyndere, nemlig at de bruge deres Indflydelse blandt deres skandinaviske Naboer for Bladets videre Udbredelse, thi endnu have vi paa Lager adskillige hundrede Exemplarer af de allerede udkomne Numre til at forsyne nye Abonnenter med, og for vedvarende at kunne gjennemföre Foretagendet til den nærværende lave Subskriptionspris (og maaske endog nedsætte Prisen) samt gjöre de paatænkte Forbedringer fra Tid til anden, bliver det absolut nödvendigt, at vi faa Abonnenter for alle de Numre, vi trykke, og saaledes forvente vi ikke at faa ret mange Exemplarer tilovers for Indbinding efter at hele Aargangen er udkommen. Vi betænke os ikke et Öjeblik paa at sige, at MORGENSTJERNEN burde for de Helliges Vedkommende være en velkommen Gjæst i enhver Familie, hvis Medlemmer kunne forstaa det danske Sprog, og förend dette bliver Tilfældet have vi ikke til Hensigt at ophöre med vor Virksomhed i Henseende til at forøge vor Subskriptionsliste.

Vore ledende skandinaviske Brödre overalt i Utah og omliggende Territorier, samt Missionærerne i de Forenede Stater og Skandinavien, bedes at forene sig med os i vore Bestræbelser for at gjennemföre dette vort temmelig vanskelige historiske Værk, og bruge deres Indflydelse for Bladets Udbredelse. Naar först dets Indhold og Hensigten med dets Udgivelse bliver almindelig bekjendt, saa föle vi os forvissede om, at det overalt vil vinde Indgang og Yndest, ligesom Tilfældet er for Nærværende paa de Steder, hvor det allerede har banet sig Vej. Alt hvad vi forlange, er en Anbefaling af Bladet i Overensstemmelse med dets virkelige Værd.

Vi önske ogsaa at henlede vore Læseres Opmærksomhed paa Nödvendigheden af omhyggeligt at bevare hvert enkelt Nr. af Bladet, og ikke mindst de medfölgende Præmienumre; thi eftersom hele det historiske Læsestof bliver samlet med stor Omhu, vil MORGENSTJERNEN, som et Værk for Reference, i Fremtiden blive af uberegnelig Værdi.

ÆLDSTE CHR. (J.) LARSENS SKRIVELSER.

II.

Söndag d. 31te August 1851 holdt vi Forsamling i Broder Johansens Hus, og efter at jeg en kort Tid havde talt belærende til de faa tilstedeværende Hellige, kom hele den lutherske Kirkeforsamling ind med min gamle Skolelærer (Degnen) og en af Præstens Sönner som Ledere. Jeg talte derpaa til den store Mængde og bar Vidnesbyrd om Evangeliet, hvorefter jeg havde en lang Diskussion med Degnen og flere af mine Skolekammerater. Da de ikke hverken med Bibelen eller sund Fornuft kunde gjendrive vor Lære, bleve de meget vrede og gjorde Optöjer, og Præstens Sön raabte endog udenfor: „Sæt Ild paa Huset og brænd hele Krammet op." Men de adskiltes tilsidst uden at gjöre os noget videre Ondt. Denne Affære bestyrkede de faa Hellige i Troen, og mine Forældre bemærkede, at de havde aldrig troet, at der fandtes saa slette Mennesker i den Kirke, som de för havde været Medlemmer af. Samme Dag döbte Wm. Andersen de tre förste Personer i Store-Lihme, og den fölgende Söndag (7de Septbr.) holdt jeg Forsamling dersteds, gav de Nydöbte Haandspaalæggelse samt döbte sex Andre.

Söndag d. 21de Septbr. holdt jeg en stor Forsamling paa samme Sted, hvor jeg blev imödegaaet af to Præster, fire Skolelærere og hele Sognets Forstanderskab. Diskussionen fik et godt Udfald for Sandhedens Sag, thi medens de ved deres opfarende Fremgangsmaade troede at kunne forbitre Folket mod os, aabnede det netop Öjnene paa flere af de Oprigtige, der strax efter forenede sig med os.

Söndag d. 5te Oktober organiserede vi Greis Gren i min Faders Hus, og min Broder Johannes Larsen beskikkedes til Forstander for samme. Efter at jeg i Forening med K. H. Bruun havde besögt dennes Födeegn, og han havde döbt sin Moder og Söster, holdt vi d. 9de November en Forsamling i Lars Jensens Hus i Nærheden af Strib paa Fyen, hvor vi organiserede Fredericia Gren. Som Frugter af omtrent tre Maaneders Arbejde havde vi altsaa organiseret to Grene af Kirken med omtrent 50 Medlemmer. Derefter (15de og 16de November) overværede jeg Generalkonferencen i Kjöbenhavn, ved hvilken Lejlighed Fredericia Konference blev organiseret, og jeg blev beskikket til at præsidere over samme. I Maj Maaned 1852 besögte jeg efter Broder Forsgrens Begjæring de Hellige paa Falster, hvor Brödrene og de Hellige havde været udsatte for megen raa Behandling. Det var min Hensigt at have lagt Vejen over Langeland, hvor til Evangeliet havde spredt sig fra Fyen, men Aanden forböd mig dette og ledte mig til at tage med Dampskibet fra Svendborg til Gaabense paa Falster. Jeg havde aldrig för været paa nævnte Ö og vidste ikke, hvor de faa derværende Hellige boede, og eftersom næsten hele Öens Befolkning var i Oprör mod os, var det omtrent saa meget som en Mands Liv var værd at spörge efter dem. Paa Dampskibet fik jeg det förste Bevis for, at Aanden havde ledt mig paa rette Vej, thi der traf jeg nemlig sammen med en Ven fra Kjöbenhavn, som var godt kjendt paa Öen. Han gav mig to Rigsdaler i Rejsepenge samt gav mig Navnet paa en Præst, der senere viste mig Vej til Orupsgaard, hvor en af Kirkens Medlemmer (Söster Ludvigsen) boede. Herren besvarede endvidere min Bön ved samme Aften at sende Broder Johan Svenson til mig; han var den eneste af Missionærerne, som var bleven tilbage paa Öen efter Forfölgelserne. Omtrent samtidig bleve vi underrettede om, at Broder Peter Thomsens Gaard i Falkerslöv i flere Nætter havde været omringet af Pöbelen, som havde sögt efter Brödrene og slaaet alle Gaardens Vinduer itu, og det var tilsidst gaaet saa vidt, at man

maatte leje Mænd til at gaa Vagt ved Gaarden om Natten med Gevær i Haand. Jeg kunde nu tydelig forstaa, at dersom jeg havde rejst efter min förste Bestemmelse, vilde jeg have gaaet lige i Fjendens Hænder. I Forening med Broder Svenson rejste jeg nu omkring fra Sted til Sted om Natten for at besöge de Hellige. Vi aflagde ogsaa et Besög til Laaland, hvor vi traf sammen med Brödrene J. Jörgensen og O. C. Nielsen, der virkede som Missionærer dersteds. Ved at kaste Lod om hvem af os, der skulde gaa til Falkerslöv, faldt Lodden paa mig, hvorfor Broder Svenson og jeg rejste der til den fölgende Nat. Kl. 4 om Morgenen naaede vi trætte og vaade vort Bestemmelsessted, men ved at nyde en kjærlig Modtagelse af Broder og Söster Thomsen glemte vi snart vore Besværligheder. Den fölgende Nat fik vi de Hellige samlede, og Broder Svenson blev ordineret til Ældste samt beskikket til at bestyre Missionen paa Öen. Broder P. Thomsen blev ordineret til Lærer og beskikket til at vaage over de Hellige i Falkerslöv. Forövrigt bleve to nye Grene af Kirken organiserede medens jeg opholdt mig paa Öen. Under min Tale til de Hellige om Natten ledte Aanden mig til at love dem, at dersom de vilde være ydmyge og tro til Herren, skulde de ikke have mere Forfölgelse, hvilket, iflge hvad nogle Söskende fortalte mig 18 Maaneder senere, blev bogstavelig opfyldt. Fra Falkerslöv rejste jeg til Kjöbenhavn og videre der fra tilbage til Fredericia.

UDDRAG AF ERASTUS SNOWS DAGBOG.

(Fortsat fra Side 77.)

Uvejret vedblev at rase uafbrudt, og der faldt en uhyre Mængde Sne. I flere Dage var Vejret saa vedvarende koldt og Frosten saa haard, at Missouri Floden, som var fuld af Drivis og havde i ti Dage været utilgængelig, frös til om Söndagen lige nedenfor Fortet, saa at vi Mandag Eftermiddag kunde kjöre vore Befordringer over paa Isen; samme Aften naaede vi et af de Helliges Settlementer paa den anden Side.

Jeg kom ikke til Kundskab om Kommandantens og hans Togs Skjæbne, ej heller véd jeg, hvorledes det gik Guldgraverne og Postbærerne, som vi mödte ved Sweet Water, men de Oxekompagnier, som vi have omtalt, bleve næsten totalt ödelagte.

Hr. Kinkeid, Kjöbmanden fra St. Louis, som ledsagede os, efterlod en afkræftet Hest i det nye Ft. Kearney, og d'Hrr. Homer og Graham, som havde kjört Gods for ham til Dalen og begyndte deres Tilbagerejse med os med to Vogne og otte Heste, efterlode en Vogn i Fort Laramie, da de mærkede, at deres Heste bleve trætte; siden maatte de efterlade tre andre Heste paa Vejen förend de naaede Grand Island, og en anden, der ikke kunde gaa længere, i Ft. Kearney. De besluttede derfor at blive tilbage og rejse sammen med det Oxekompagni, som vi först kom forbi, men ved at gjöre dette, fristede de samme Skjæbne som dette, og da de endelig ankom til Missouri Floden nogle Dage efter det sidste Uvejr, havde de kun én Hest tilbage.

Alle de Övrige af vort Selskab ankom til Missouri Floden med alle de Dyr og Vogne, hvormed de begyndte Rejsen fra Dalen, uagtet vore Trækdyr vare magre og daarligt skikkede for en saadan Tur, da vi tiltraadte den; thi de bedste Trækdyr, som fandtes i Dalen, vare blevne opkjöbte af Guldgraverne.

Men vi stolede paa Gud og bade daglig, at han vilde styre Elementerne til vort Bedste, og naar jeg nu overvejer, hvorledes Uvejret har raset rundt omkring os og hvorledes vore Vogn-

dæk kun bleve vaade to Gange paa hele Rejsen, med Undtagelse af den sidste Dag, samt hvorledes vore Trækdyr, magre og forsultede som de vare, holdt ud og gjorde de haardeste Dagsrejser paa den sidste Del af Turen, saa kan jeg kun erkjende, at Herren vaagede over os for vort Bedste og opfyldte de Löfter, som han havde givet os gjennem sine Tjenere.

Intet Vogntog havde nogensinde tidligere gjort Forsög paa at rejse gjennem Örken saa tidlig paa Aaret, og i Sandhed et eneste Uvejr kunde let have dræbt alle vore Trækdyr i deres udmagrede Tilstand, i hvilket Tilfælde vi vilde have blevet efterladte tilfods midt i Örken til at pröve paa at naa Settlementerne det bedste vi kunde.

Vor Ankomst til Pottawattamie-Landet, medbringende Posten fra Dalen, blev bebudet med Geværsalut og andre offentlige Demonstrationer, eftersom Præsident Hyde og alle de Hellige modtoge os med stor Glæde. Det er overflödigt at sige, at det ogsaa var et behageligt Möde for os.

Det glædede mig at finde den blomstrende By Kanesville, som man havde anlagt omkring det gamle Trætabernakel, samt andre af de Helliges Landsbyer, som vare i Opkomst i alle Dele af Countiet, med deres Marker og Möller, Flokke og Hjorde; og baade her og i Dalen saa' jeg tydeligt Opfyldelsen af en Profeti, som Broder Kimball udtalte i Nauvoo Tempel, förend vi forlode Illinois i 1846, nemlig, at om fem Aar vilde dette Folk være mere formuende, end de nogensinde tidligere havde været. * *

Vi tilbragte henimod tre Uger paa en meget behagelig Maade med at prædike og besöge vore Venner og Brödre i Kanesville og Omegn, hvorpaa vi begave os paa Rejsen til St. Louis. Broder Jakob Gates og jeg havde kjört fra Dalen i en let Vogn, forspændt med et Par smaa Heste, hvilke vi nu borthandlede for friske Trækdyr. Vi toge derpaa Franklin D. Richards og Geo. B. Wallace i vor Vogn, og d. 31te Decbr. forlode vi Council Point, hvor min Broder William Snow og Familie boede. Vi prædikede og besögte de Hellige ved Broder. Coolidges Möller ved Keg Creek samt i Savannah og St. Joseph og tilbragte en Nat hos min Broder Charles, der var bleven gift og havde nedsat sig i Atchison County, Missouri. De Hellige, som vi besögte, modtoge os med Glæde samt bidroge deres Skjærv til at hjælpe os fremad paa vor Rejse. Fra St. Joseph rejste vi gjennem Plattsburgh til William Gilberts Hus, omtrent tre Mile fra Far West, hvor vi tilbragte Sabbaten. Madam Gilbert og Cynthia Beach, som boede i Nærheden af hende, vare nemlig Söstre af Broder Gates, og ligeledes gamle Bekjendte af mig. Der fra rejste vi gjennem Byerne Brunswick, Fayette, Columbia, Danville og St. Charles til St. Louis, hvor til vi ankom d. 25de Januar 1850 efter omtrent 500 Miles Rejse fra Kanesville. Vejret var meget ustadigt og Vejene slemme, og vor Helbred blev angreben, saa at Brödrene Richards, Gates og jeg selv vare upasselige i en Ugestid efter vor Ankomst til St. Louis.

Da Broder Taylor og hans Selskab samt Broder Lorenzo Snow ankom strax efter, vare alle Brödrene, som skulde til Europa, atter tilsammen. Ældste Richards og de fleste af dem, som skulde til England, rejste fra St. Louis til New Orleans, hvor de indskibede sig for Liverpool. De Hellige i St. Louis og New Orleans ydede gavmildt af deres Midler til at hjælpe dem, der manglede Rejsepenge. Broder Gates og jeg solgte vor Kjörebefordring til en lav Pris, hvorpaa vi betalte en Del Gjæld, samt kjöbte nogle Urtekramvarer, som vi sendte hjem til vore Familier. Vi fandt Præsident N. H. Felt og de fleste af St. Louis Brödrene nydende en god Aand; de voxede i Herren og vare ved at gjöre Forberedelser for at rejse til Dalen.

Den 18de Februar 1850 forlod Lorenzo Snow og jeg St. Louis med en Dampbaad for at rejse til Pittsburg. Da Baaden den 24de om Morgenen

laa ved Landingsstedet i Cincinnati gik jeg op i Byen for at finde de Hellige, og medens jeg var borte stak Baaden af med Lorenzo samt min Baggage og mine Penge ombord. Jeg tog det imidlertid altsammen koldblodigt, og da det var Söndag tövede jeg og havde en god Forsamling med de Hellige, der vare meget glade fordi jeg var bleven efterladt for deres Skyld, og de betalte beredvilligt min Rejse med Mandagsbaaden, som landsatte mig i Wheeling flere Timer förend den anden Baad ankom; vi havde nemlig sejlet forbi den paa Floden. Jeg forenede mig atter med Lorenzo og fortsatte Rejsen op ad Floden til Beaver, hvor vi gik iland og adskiltes, idet han gik og besögte nogle Venner, medens jeg tog med Posten til Canton for at besöge min Broder Zerubbable og Familie. Denne Rejse baade frem og tilbage var meget ubehagelig, da Vejret var vaadt og Vejene slemme, men jeg fölte mig vel betalt for mit Besvær, thi den 3die Marts havde jeg den Glæde at döbe min Broder og hans Hustru; jeg beseglede ogsaa hans forrige Præstedömme paa ham og forlod dem glade i Herren.

Broder Lorenzo og jeg bleve enige om, da vi adskiltes, at vi skulde mödes igjen i Washington, dersom Gud vilde. Paa Vejen der til besögte jeg min gamle Ven Benjamin Winchester, som var falden fra sin höje Stilling under Kirkens Prövelser, som paafulgte vor elskede Profets Död. Jeg fandt ham som Cigarhandler i Pittsburg i Pennsylvanien. Han havde tabt Aanden af Evangeliets Fylde, og hans Sind var meget mörkt; desuagtet modtog han mig med stor Glæde og lyttede opmærksomt til mine Raad og Formaninger. Jeg beder til min Gud, at han maa vaagne fra sin Slövhed, thi jeg har visselig elsket den Mand og elsker ham endnu, uagtet hans Synder.

Fra Pittsburg rejste jeg med en Dampbaad til Brownsville ved Monongahela Floden, og videre med Posten over Bjærgene til Cumberland i Maryland, hvor fra jeg tog med Jærnbanen til Washington. Der til ankom jeg den 11te Marts. Broder Lorenzo ankom nogle Dage senere.

Ældsterne A. Babbitt og J. M. Bernhisel, som af Deserets lovgivende Raad vare blevne sendte til Washington for at repræsentere de Helliges Sag, vare her og bestræbte sig for at faa Deseret optaget i Unionen som Stat. Vi sadde i Raad med disse Brödre samt hjalp dem Alt hvad vi kunde. Ligeledes besögte vi og samtalte med mange Senatorer og Repræsentanter samt flere af Regjeringens Embedsmænd, men vi bleve fuldkommen overbeviste om, at skjöndt Flere havde Sind for at ville tilmaale vort Folk Retfærdighed, var dog Störsteparten imod os. Vi lyttede i flere Dage til Debaten i Senatet og Repræsentanthuset under Kaliforniens og Slavespörgsmaalets Behandling. D'Hrr. Calhoun, Clay, Webster, Cass, Benton og Douglass deltoge i Diskussionen. Vi forskaffede os dernæst Pas fra Statsministeriet samt Breve osv. fra Kongresmedlemmer til flere europæiske Ministre.

Broder Lorenzo var nu færdig til at afsejle til Europa, men jeg önskede först at gaa til Boston og besöge mine Venner og de Hellige i de östlige Stater samt tilvejebringe Midler til min Rejse, thi jeg havde endnu ikke erholdt Mere end hvad jeg behövede til at löse Billet fra et Sted til et andet.

Broder Taylor havde tildels lovet at ville möde os i Washington, hvilket han dog ikke gjorde. Eftersom vi gjærne önskede at rejse over Havet tilsammen, bleve vi enige om, at Broder Lorenzo skulde vente nogle faa Dage længere paa Broder Taylor, medens jeg derimod strax skulde gaa östpaa. Jeg skulde tillige forespörge mig i New York og Boston med Hensyn til den bedste Tid og det mest belejlige Sted for vor Afsejling og sende ham Brev desangaaende til New York. Fölgelig forlod jeg Washington Lördag d. 16de Marts om Aftenen og ankom til Philadelphia tidlig den fölgende Dags Morgen. Samme Dag overværede jeg tre Forsamlinger med de Hel-

lige i den samme Sal, i hvilken jeg saa ofte havde prædiket i Profeten Josephs Dage. De fleste af de Hellige i Philadelphia vare fattige og beredte sig til at emigrere vestpaa i April Maaned. Jeg gav dem saadanne Raad, som Aanden indledte, hvorover de glædede sig, og til Gjengjæld gave de mig omtrent 15 Dollars til Hjælp til min Rejse. Om Mandagen besögte jeg vor gamle Ven Oberst Thos. L. Kane og havde ligeledes en Sammenkomst med den danske Minister til de Forenede Stater, som boede i Philadelphia. Derpaa rejste jeg samme Dags Eftermiddag med Jærnbanen til New York, hvor jeg tog ind til Oberst John Reese, Kjöbmanden, som kom fra Dalen i vort Selskab. Han og Familie modtoge mig med Glæde. Medens han var i vort Selskab blev hans Hjærte paavirket af Sandhedens Aand, hvilken han nu havde indfört i hans Familie. Jeg tövede hos dem i to Dage og belærte dem samt flere af deres Venner, som vi besögte. Ligeledes besögte jeg nogle faa af de Hellige og forespurgte mig paa det udenlandske Sejl- og Dampskibskontor angaaende Prisen paa Billetter til Europa osv.

Torsdag d. 21de rejste jeg med Jærnbanen fra New York til Worcester og videre til Woonsocket i Rhode Island, hvor jeg traf min Broder L. M. Snow og andre af mine Slægtninge i bedste Velgaaende.

Om Fredagen rejste jeg til Boston og Cambridgeport, hvor Præsident W. Woodruff den Gang boede. Han havde meget travlt med at gjöre Forberedelser for at sende Levningerne af de östlige Menigheder til Dalen i April Maaned. Lördag d. 23de ankom Præsident Orson Pratt med Dampskibet „Niagary“ fra Liverpool paa en Rejse til Council Bluffs; vi tilbragte Sabbaten hos Broder Woodruff. Jeg havde ikke set disse Brödre siden jeg var bleven forenet med deres Kvorum. Broder Geo. B. Wallace var ligeledes tillstede; han var paa Rejsen til England. Det var et glædeligt Möde for os alle samt for den lille derværende Menighed og Levningen af den gamle Gren i Boston, hvis Medlemmer kom der til for at holde Gudsdyrkelse.

Efter den nödvendige Forespörgsel ansaa jeg det for klogest at afrejse med Dampskibet „Niagary“, som skulde tiltræde Tilbagerejsen d. 3die April og skrev i den Anledning til Broder Lorenzo Snow. Jeg tilbragte Mellemtiden med at besöge de faa Hellige, som endnu fandtes i Salem og Marblehead, og blandt Andre vilde jeg ogsaa besöge Samuel Rennels, der tilligemed sin Familie en Gang havde boet i mit Hus i Nauvoo samt havde været mine varmeste Venner; men de havde vendt de Hellige Ryggen i deres Prövelses Dage og vare tilligemed deres Slægtninge vendte tilbage til deres tidligere Hjem. Men da Rennels nu saa', at jeg nærmede mig Huset tilligemed hans egen Broder, laasede man Dören og nægtede os Adgang. O Herre, gjör med dem, som deres Gjerninger fortjene.

Jeg besögte ogsaa Levningen af Grenen i Northbridge og tilbragte Sabbaten (d. 31te Marts) hos dem. Aanden ledte mig til at formane og irettesætte dem skarpt, fordi de havde havt Strid og Uenighed iblandt dem. De bleve baade ydmygede og oplivede ved mit Besög. * * *

Jeg gjorde nu Forberedelser for Rejsen over Havet. Iblandt dem, som med glade Hjærter forstrak mig med Midler til Rejsens Fortsættelse, vil jeg nævne Söster Mary Voice af Boston, som gav mig 25 Dollars, Orson Pratt, der gav mig 15 Pund Sterling, og Broder G. A. Neal af Cambria, New York, der sendte mig en Vexel for 150 Dollars, som Svar paa et Brev, jeg havde sendt ham fra Cincinnati, Ohio. Disse Penge, tilligemed flere mindre Gaver af Andre, modtog jeg faa Dage förend jeg forlod Boston. Herren belönne dem firefold! Tiden for Skibets Afgang indtraf, og jeg havde Intet hört fra Lorenzo eller nogen af mine Brödre, hvis Selskab jeg havde gjort Regning paa. Broder Wallace var rejst til New Bedford og var ikke færdig. Jeg begyndte derfor Rejsen foruden dem.

Eftersom Herren saa rigelig havde velsignet mig med Midler leverede jeg, førend min Afrejse, 103 Dollars til Broder Woodruff. 50 Dollars af nævnte Belöb skulde han ved sin Ankomst til Missouri Floden betale Biskop Hunler til Emigrationsfundet, og Resten skulde anvendes til min Families Ophold.

Vor Rejse over Havet varede lidt over 12 Dage, og en Del af Tiden havde vi Modvind og oprört Hav. Ud for New Foundlands Banker bleve vi omringede af en uhyre Masse svømmende Is og ligeledes store Isbjærge. Da Kaptejnen ikke kunde drive Skibet gjennem Isen, vendte han om og sejlede vest indtil vi vare udenfor dens Grænser, hvorpaa han tog en sydligere Kurs udenom Isen. Vi ankom til Liverpool d. 16de April om Morgenen. Jeg havde været søsyg det meste af Vejen, hvorfor jeg var dobbelt glad, da vi naaede Kysten. Jeg blev behagelig overrasket ved at se Plantevæxten samt det grønne Græs og Korn i Omegnen af Liverpool, i Modsætning til den amerikanske Kyst, som var bedækket med Sne, da Skibet den 5te April lagde til ved Halifax, uagtet dette Sted har en sydligere Beliggenhed end Liverpool. (Fortsættes.)

STJERNEHIMMELEN.

Den blaa Hvælving over os, som ligner den indre Flade af en hul Halvkugle, kalder man i daglig Tale Himmelen. I ældre Tider antog man, at denne tilsyneladende Hvælving var ubevægelig, var et Firmament, der omgav Jorden paa alle Sider, og man troede, at Fixstjernerne vare befæstede paa denne Hvælving.

Man er nu overbevist om, at en slig Kuppel over Jorden slet ikke existerer, at Verdensrummet strækker sig uden Afbrydelse ud i det Uendelige i alle Retninger, og at Stjernerne svæve frit i Verdensrummet i forskjellig Afstand fra Jorden. Himmelens blaa Farve hidrörer fra Indvirkningen af Jordens Dunstkreds paa det fra Stjernerne udstraalende Lys. Hvis Jorden ikke var omgivet af en Dunstkreds, vilde Himmelen være sort for vort Blik; men paa Grund af dennes Tilstedeværelse viser Himmelen sig mer eller mindre mørkeblaa i Forhold til Mængden og Beskaffenheden af Luftens Vanddampe. Forestillinger om en halvkugleformet Hvælving fremkom især af den Mening, som vi selv have dannet os derom. Vi formaa nemlig ikke ved den blotte Beskuelse af Stjernerne at danne os noget Begreb om deres forskjellige Afstande fra os; følgelig anse vi dem alle lige langt borte, og da vi med det blotte Öje ikke bemærke Noget i Verdensrummet, som gjör Indtryk af at være længere fjærnet fra os end Stjernerne, saa danne disse Grænserne for det frie Blik i Verdensrummet. Grænserne for Iagttagelserne i Verdensrummet anser man nu for selve Verdensrummets Grænser. Paa denne Maade fremkommer Forestillingen om en halvkugleformet Himmelhvælving, hvorpaa Stjernerne ere befæstede.

Stjernerne ere Himmellegemer ligesom Solen, og Grunden til, at de kun vise sig for os som lysende Punkter er kun den, at deres Afstand fra os er langt större end Solens. De Gamle kaldte dem Fixstjerner, hvilket mener „paahæftede", „befæstede" Stjerner, fordi de synes at staa ubevægelig stille paa en bestemt Plads af Himmelkuglen, og kun rykke fremad ved Himmelens almindelige daglige Omdrejning, idet de deltage i det fælles, regelmæssige Kredslöb af alle Stjerner.

Ligesom Solen hver Dag staar op og gaar ned, ligesom den tilsyneladende foretager et Kredslöb om Jorden, saaledes ogsaa de fleste Stjerner; de staa op, gjennemlöbe en lavere eller höjere Bue paa Himmelen og gaa ned. Kun et ringe Antal af Stjernerne staa aldrig op og gaa aldrig ned,

men fuldende deres daglige Kredsløb omkring et vist Punkt paa Himmelen, uden at forsvinde af Synskredsen; de ere synlige til enhver Aarstid og til enhver Tid af Døgnet, naar blot Himmelen er skyfri og det er tilstrækkelig mørkt. Stjernernes daglige Kredslöb har en Retning, der er lig den, som Solen daglig gjennemlöber. Hos os, paa Jordens nordlige Halvkugle, foregaar den første Halvdel af Stjernernes fremadskridende Bevægelse skraat op ad, den anden Halvdel af Bevægelsen skraat nedad, altid fra venstre til höjre, naar man vender Blikket lige mod dem. Dette daglige Kredsløb foraarsages af Jordens Omdrejning, og denne tilsyneladende Bevægelse har ikke nogen Indflydelse paa Stjernernes Ubevægelighed. Det er först naar der finder Forandringer Sted i deres gjensidige Stilling til hverandre, at man kan tillægge dem en selvstændig Bevægelse.

De Stjerner, ved hvilke de Gamle ikke bemærkede nogen Forandring i deres Stilling til hverandre, kaldte de af den Grund stillestaaende Stjerner eller Fixstjerner, i Modsætning til de vandrende Stjerner eller Planeter, som forandre deres Stilling til de stillestaaende Stjerner. Deraf kommer det, at ogsaa Solen og Maanen i tidligere Tider bleve betegnede som Planeter eller vandrende Stjerner, og bleve sideordnede Merkur, Venus, Mars, Jupiter og Saturn. Ved Hjælp af meget nøjagtige Maalinger, som ere blevne tagne med den nyere Tids fortrinlige Instrumenter, har man dog allerede bemærket en selvstændig Bevægelse af mange Fixstjerner, saa at de i Virkeligheden ikke svare til Navnet Fixstjerner. Disse selvstændige Bevægelser ere imidlertid saa ubetydelige, at de slet ikke kunne iagttages med blotte Öjne, og saaledes kan det antages for afgjort, at en Forandring i Stjernernes indbyrdes Stillinger eller Afstand fra hverandre kan betragtes som ikke existerende for Observationer med ubevæbnet Öje. Fixstjernernes Grupper danne de samme Figurer nu, som for Aartusinder tilbage. Denne, som det synes, fuldstændige Ubevægelighed gav Anledning til Forestillingen om, at Fixstjernerne vare befæstede paa den indre Flade af en hul Kugle, og at denne hule Himmelkugle drejede sig om sin Axe fra Öst til Vest i Løbet af 24 Timer. (Fra „Astronomiens Hovedlærdomme".)

ERINDRINGER FRA MAJ.

UTAH.

Det förste af dette Aars Emigrantselskaber fra Europa ankom efter heldig Rejse til Salt Lake City d. 1ste Maj under Ældste John Donaldsons Ledelse. Selskabet, som forlod Liverpool d. 12te April, bestod ved Afrejsen af 343 Sjæle, af hvilke 325 vare engelske, skotske og walesiske Hellige, 4 Skandinavere, 11 hjemvendende Missionærer og 3 Besögende.

Anders Christensen, der for flere Aar siden virkede som Missionær i Skandinavien, døde af Hjærtesygdom paa sin Bopæl i Brigham City d. 4de Maj i en Alder af omtrent 48 Aar. Han var en meget god og nyttig Mand i Samfundet og indehavde indtil sin Død mange offentlige Tillidsposter.

Den 9de Maj forlod et mindre Selskab Missionærer Salt Lake City for at gaa paa Mission til Europa, de Forenede Stater og andre Dele af Verden. Iblandt dem vare J. B. Hesse, John Andersen, G. E. Byarnason og Peter Waldgardson, som rejste til Skandinavien og ankom til Kjøbenhavn d. 3die Juni. Hesse blev strax beskikket til at arbejde i Aarhus og Andersen i Kjøbenhavns Konference; Byarnason blev med Waldgardson som Medhjælper beskikket til at præsidere over den islandske Mission.

Den 22de Maj holdtes Valgmöder

overalt i Territoriet i den Hensigt at give Folket Lejlighed til at stemme for eller imod den af Konventionen vedtagne Konstitution. Resultatet af Valget var 27,814 Stemmer for og 498 Stemmer imod Antagelsen af Konstitutionen.

DANMARK.

En frygtelig Explosion, hvorved Donse Krudtværk paa Nordsjælland blev fuldstændig lagt i Ruiner, fandt Sted omtrent midt i Maj Maaned. Fabrikkens fire Möller og Törrestuen blev sprængt i Luften, og de tilstödende Fabriksbygninger samt et Par andre nærliggende Huse nedbrændte. Fire Personer dræbtes, og en Mængde kom mer eller mindre til Skade.

Herregaarden Dronninggaard i Vendsyssel blev d. 16de Maj aldeles ödelagt ved en Ildebrand. 2 Røgtere tilligemed 34 Heste og 100 Köer indebrændte.

SVERIGE.

Karlstens Fæstning ved Marstrand, der som bekjendt erobredes paa en saa eventyrlig Maade af Tordenskjold i 1719, er nu römmet, idet Garnisonen afrejste d. 1ste Maj med det flagsmykkede Skib „St. Erik." Ved Troppernes Afmarch fra Fæstningen ströges Flaget 270 Aar efter at det förste Gang var hejst der fra.

NORGE.

Torskefiskeriet i Finmarken i Aar er saa godt som ganske mislykket, og det Haab, som har været sat til denne Distriktets sædvanlige, men ogsaa eneste Næringskilde, som en væsentlig Stötte for Bestræbelserne for Afhjælpelse af Nöden blandt de Stormlidte i Distriktet, er saaledes blevet sörgelig skuffet.

Norges Frihedsdag (17de Maj) fejredes overalt i Landet med stor Höjtidelighed.

IRLAND.

I den senere Tid har den engelske Regjering forandret sin Optræden mod Irlænderne. De paa Mistanke fængslede politiske Ledere i Irland bleve nemlig frigivne og en ny Statholder valgt. Denne fredelige Vending af Sagerne blev imidlertid fulgt af et dobbelt politisk Mord, idet Lord Frederick Cavendish, der nylig var bleven valgt til Hr. Forsters Efterfölger som Sekretær for Irland, og Undersekretæren Thomas Henry Burke Lördag d. 6te Maj blev dræbt i Phoenix Park i Dublin. Ofrene foretog en Spadsertur i Parken, da en Vogn med fire Mænd i kjörte op ved Siden af dem; to af disse sprang af, droge deres Knive og anfaldt de to ubevæbnede Embedsmænd, som under en voldsom Modstand bukkede under. Dette Dobbeltmord havde til Fölge, at den engelske Regjering maatte antage strænge Forholdsregler mod Irland. Möder saa vel som hemmelige Foreninger bleve forbudte og der lagdes betydelig Tvang paa Pressen. En Mængde Arrestationer foretoges af Saadanne, som kunne antages at være skyldige i Mordet. Store Belönninger bleve ogsaa udlovede af Regjeringen for Meddelelser, der kunde lede til Opdagelse af Morderne.

ÆGYPTEN.

Opröret i Ægypten antager en meget truende Skikkelse. Den i Kajro herskende Soldaterbande vil afsætte Khediven, som understöttes af Beduinerne. Franske og engelske Krigsskibe have faaet Ordre til at gaa til Ægypten i den Hensigt at dæmpe Opröret.

SIBERIEN.

Löjtnant De Long, den savnede Officer fra den amerikanske Porlardamper „Jeanette", er omsider fundet död tilligemed en halv Snes af Mandskabet, hvoriblandt flere Skandinavere. De laa alle stivfrosne nær Mundingen af Lena Floden i Siberien.

I 1881 blev der bygget omtrent 9000 Mile paa 258 forskjellige Jærnbaner i de Forenede Stater.

☞ Hermed fölger et Præmienumer.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 7. JULI 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 87.)

(1851—Fortsat.)

GREJS GREN OPRETTES.

5te Oktbr. Grejs Gren, i Nærheden af Vejle, organiseredes med 20 Medlemmer. Præst Joh. Larsen blev beskikket til Forstander for samme. Joh. Larsen, som var bleven döbt i Kjöbenhavn d. 18de Aug. 1850 og derefter ordineret til Diakon, var tilligemed sin Broder Lauritz kommen over til deres Hjemstavn ved Grejs i April 1851 for at besöge deres Forældre og övrige Slægtninge, som boede dersteds, samt for at prædike Evangeliet for dem. Strax efter deres Ankomst begyndte de at bære Vidnesbyrd for Folket og afholde smaa Forsamlinger i deres Forældres Hus samtidig med, at de brugte deres Haandværk som Skræddere. I Juni Maaned kom Ældste P. O. Hansen og Præst Wm. Andersen til Egnen som Missionærer fra Kjöbenhavn og döbte de förste to Individer, som bleve indlemmede i Menigheden i det sydlige Jylland, nemlig Ebbe Jessen i Fredericia og en ældre Kone ude paa Landet. Ebbe Jessen blev döbt d. 5te Juli. P. O. Hansen ordinerede ogsaa Johannes Larsen til Præst. I August kom Ældste Chr. Larsen og Præst Wm. Andersen til Egnen, og strax efter deres Ankomst döbte Chr. Larsen sine Forældre, Lars Johansen og Hustru, ved Grejs samt en Mand ved Navn N. R. Beck og Flere. Brödrene begyndte nu at udstrække deres Missionsvirksomhed til de omliggende Sogne, fornemmelig til Store Lihme og Omegn, og flere gode og velbesögte Forsamlinger afholdtes. Med Grenens Oprettelse var Begyndelsen gjort til et stort Arbejde i den Del af Landet.

FORFÖLGELSE PAA BORNHOLM.

24de Oktbr. Ældsterne H. P. Jensen og H. Larsen bleve efter en Forsamling, som de havde afholdt paa et lejet Lokale i Rönne paa Bornholm, angrebne af en Pöbel, som med Magt förte dem ud af Salen og fornærmede dem paa forskjellige Maader. Uagtet de förtes gjennem Mængden, der med deres Knipler og oplöftede Arme dannede en Slags Æresport, som de maatte passere igjennem, slap de dog denne Gang fra at blive gjennempryglede og kom ved et Par venligsindede Borgeres Mellemkomst i god Behold til deres Logis. Strax efter denne Affære döbte Broder Jensen 12 Personer. Omtrent 20 vare döbte der paa Öen i Forvejen.

EN GREN I FREDERICIA.

9de Novbr. En Gren oprettedes i

Fredericia med 12 Medlemmer. Præst K. H. Bruun, der i Novbr. 1850 var ankommen der til fra Kjøbenhavn for at tage Kondition som Opvarter paa et Hotel, blev beskikket til Forstander for samme. Mödet, i hvilket denne Organisation fandt Sted, blev afholdt i Broder Lars Jensens Hus i Nærheden af Strib paa Fyen.

ANDEN GENERALKONFERENCE.

Den 15de og 16de Novbr. afholdtes Kirkens anden Generalkonference i Kjøbenhavn. Vi gjengive dens Forhandlinger omtrent saaledes som de findes i „Skandinaviens Stjerne," 1ste Aargang, Nr. 3:

Tilstede vare: 1 af de Tolv (Erastus Snow), 2 af de Halvfjerds (Hansen og Forsgren), 7 andre Ældster, 10 Præster, 7 Lærere, 5 Diakoner samt en stor Forsamling af Hellige.

Erastus Snow præsiderede.

Konferencen blev aabnet d. 15de om Eftermiddagen. Kl. 5 med Sang og Bøn.

Derefter fremstod Præsident Snow og hilsede Konferencen fra Ældste John Taylor og George P. Dykes i Hamborg og sagde, at det gjorde ham ondt, at vi ikke kunde have dem iblandt os. De havde imidlertid forsikret i deres Brev, at de vilde være med os i Aanden; men de havde meget at bestille. Broder Taylor skulde begynde Trykningen af Mormons Bog paa Tysk i næste Uge, og ligeledes et Maanedsskrift, kaldet „Zions Panier". Han talte derpaa i Korthed om Efterretninger fra Udlandet, Missionen paa det stille Havs Öer osv. Han berrettede ogsaa, at Parley P. Pratt var rejst til Sydamerika, og han have sendt to Ældster til Ny Holland. Nogle Missionærer vare ogsaa udsendte af Lorenzo Snow fra England til Kalkutta og Bombay i Ostindien samt til Öen Malta. Gode Efterretninger vare indløbne fra Missionen i Svejts, Italien og Frankrig. Han hilste ogsaa fra Ældste Chr. Christiansen i Jylland, som ikke kunde afgive Møde i Konferencen.

Ældste J. A. Ahmanson stod frem paa Præsidentens Opfordring og gav Beretning om Missionen i Norge.

Præsidenten sagde derpaa, at han önskede at give de fremmede Brødre Lejlighed til at tale til fælles Undervisning og Gavn. Mange varme og kraftige Taler bleve holdte til stor Opbyggelse og Glæde for Alle.

Det blev derpaa foreslaaet og enstemmigt vedtaget:

At Ældste O. C. Nielsen gaar til Bornholm for at præsidere over de Hellige dersteds, samt arbejder paa hele Öen hvor som helst den Helligaand vejleder ham.

At Ældste A. Aagren præsiderer over Menigheden i Hirscholm og udbreder Evangeliet i Omegnen.

At de Hellige i hele det sydlige Jylland og paa Fyen organiseres til en Konference under Navn af Fredericia Konference, og at Ældste Chr. Larsen præsiderer over den.

At Wm. Anderson ordineres til Ældste og vedbliver i sin Tjeneste under Chr. Larsens Bestyrelse.

At Jens Hansen ordineres til Præst og gaar med Ældste Wm. Andersen.

Kl. 9 indkom Ældste H. P. Jensen med Beretning fra Bornholm; 12 vare døbte der siden de andre Brødre rejste der fra.

Broder Peter Beckstrøm afgav sin Beretning om Missionen i Sverige efter Forlangende af Præsidenten, som derpaa foreslog, at Beckström skulde beskikkes til at arbejde i Bröndbyöster og Omegn, vest for Kjøbenhavn, hvilket blev enstemmigt vedtaget.

Derefter bleve Brødrene Wm. Andersen og Jens Hansen ordinerede, og Konferencen blev hævet til den næste Dags Formiddag Kl. 10.

Søndag d. 16de, Formiddag Kl. 10.

Konferencen aabnedes med Sang og Bön.

Præsident Snow stod derpaa frem og gjentog sin Hilsen fra Brødrene Taylor og Dykes. Han bemærkede, at Taylor havde været med i Fængslet hos Profeten Joseph Smith og dennes Broder Hyrum, da de bleve myrdede, og han selv (Taylor) blev haardt saaret, saa at han blandede sit Blod med deres. Denne Mand havde Snow forventet til Konferencen, men Herren tilstedte ikke dette denne Gang.

Naar han skuede tilbage paa den Tid, da han tilligemed hans Medarbejdere först kom til Danmark, glædede han sig inderlig i sin Sjæl og takkede Gud for de mange Vidner, som Herren havde oprejst i dette Land. Derefter gav han en Del Undervisning med Hensyn til Menneskets frie Villie som en Forberedelse til fölgende Forslag:

At Konferencen anerkjender og opholder Brigham Young som Profet og Seer samt Præsident for Jesu Kristi Kirke of Sidste-Dages Hellige paa hele Jorden, og Heber C. Kimball og Willard Richards som hans Raadgivere og Medhjælpere.

At Konferencen anerkjender og opholder de tolv Apostle i deres Kald, nemlig: Orson Hyde, Præsident, Parley P. Pratt, Orson Pratt, Wilford Woodruff, John Taylor, George A. Smith, Amasa M. Lyman, Ezra T. Benson, Charles C. Rich, Lorenzo Snow, Erastus Snow og Franklin D. Richards.—Enstemmigt vedtaget.

Derefter blev det foreslaaet af Ældste John E. Forsgren og enstemmigt vedtaget, at anerkjende og opholde Erastus Snow, hvis Vandel de Hellige kjendte, som en Apostel og Præsident over de Hellige i Danmark.

Præsidenten takkede Konferencen og sammenlignede Guds Rige med et Træ, hvis Grene faar Saften gjennem Roden, og dets Frugt er ens over hele Jorden; talte om Enighed og Orden samt om at gjöre det bedste man kan; Gud selv kan ikke gjöre bedre. Han viste, hvorledes Gud vælger sine Tjenere efter sit eget Behag osv.

Derefter blev det foreslaaet og enstemmigt vedtaget:

At anerkjende og opholde John E. Forsgren og P. O. Hansen i deres Kald.

At de Hellige i hele den nordlige Del af Jylland organiseres til en Konference under Navn af Aalborg Konference, under Bestyrelse af Ældste Chr. Christiansen.

At de Hellige paa Sjælland, Falster, Bornholm osv. organiseres til en Konference under Navn af Kjöbenhavns Konference og Bestyrelse af John E. Forsgren.

At Ældste O. Svendsen gaar tilbage til Missionen paa Vest-Sjælland med Hjælp.

At Ældste John E. Forsgren gaar tilbage til Lolland og Falster for en kort Tid med Hjælp.

At P. Lorenzen vedbliver sin Tjeneste som Forstander for Menigheden i Kjöbenhavn.

At J. H. Christensen ordineres til Ældste og vedbliver sin Tjeneste som Forstander for Menigheden paa Kristianshavn.

Forstander Christensen foreslog derpaa at anerkjende og opholde Menighedens Tjenere paa Kristianshavn i deres Kald.—Enstemmigt vedtaget.

Forstander Lorenzen foreslog dernæst at anerkjende og opholde Menighedens Tjenere i Kjöbenhavn. — Enstemmigt vedtaget.

Konferencen blev sluttet med Sang og Bön for atter at forsættes om en Time.

Eftermiddag Kl. 2.

Konferencen var atter samlet og blev aabnet med Sang og Bön. Den hellige Nadver blev nu administreret, J. H. Christensen ordineret og nogle Börn velsignede.

Ældste H. P. Jensen talte derefter om Missionen paa Bornholm, hvorpaa det blev foreslaaet og enstemmigt vedtaget, at han skulde gaa hjem til Nörre-Jylland og arbejde i Forening med Chr. Christiansen indtil videre.

Præsidenten talte dernæst om Skrifterne og önskede, at Brödrene skulde föle Vigtigheden af at udsprede dem, at det var nödvendigt at vedligeholde et Tidsskrift osv. Han opfordrede Brödrene af Præstedömmet til at spörge dem selv: Ransage vi Bibelen, Mormons Bog og Aabenbaringerne tilstrækkeligt? og han spurgte endelig de Hellige, om de vilde bruge deres Evner og Indflydelse til at vedligeholde „Skandinaviens Stjerne." Dette blev fremsat som et Forslag og enstemmigt vedtaget. Dernæst foreslog han, at Broder Lorenzen skulde hjælpe P. O. Hansen, og at de begge skulde bestræbe sig for at blive dygtige og duelige til at fortsætte deres literære Arbejde i Fremtiden. Forslaget blev enstemmigt vedtaget. Han sagde ogsaa, at han ön-

skede at faa Pagtens Bog trykt förend han rejste og foreslog, at Mormons Bog, Pagtens Bog, Kirkens Salmebog og Tidsskriftet for Fremtiden skulde tilhöre Kirken og udgives under Bestyrelse af vedkommende Præsidentskab. Dette blev ogsaa enstemmigt vedtaget.

Eftermiddagsmödet blev dernæst sluttet med Sang og Bön.

Aftenmödet.

Konferencen var atter samlet Kl. 7 og blev aabnet med Sang of Bön, hvorefter Skriveren oplæste en Beretning om Kirkens Forfatning i Danmark, hvilken talte 12 organiserede Grene, 12 Ældster, de nödvendige Præster, Lærere og Diakoner og mange adspredte Medlemmer. Ialt var der döbt 532, hvoraf 60 vare blevne udelukkede.

Det blev derpaa foreslaaet og enstemmigt vedtaget:

At K. H. Bruun og John F. F. Dorius arbejder under Ældste Forsgrens Bestyrelse.

At Johan A. Ahmanson arbejder paa Vest-Sjælland i Forening med Ældste O. Svendsen.

At Ole U. C. Mönster ordineres til Ældste og arbejder i Staden og Omegn.

At F. C. Sörensen ordineres til Ældste og arbejder under Chr. Larsens Bestyrelse.

At Hans Hansen af Ishöj ordineres til Præst og arbejder i den Omegn.

At fölgende Brödre af Kjöbenhavns og Kristianshavns Menigheder ordineres som fölger: F. Möller og S. Hansen til Præster; J. C. Madsen, J. F. Hahn og C. Andersen til Lærere; B. Bjerregaard og O. Nielsen til Diakoner.

Derefter foretoges Ordination, og Præsidenten takkede Konferencen, böd Farvel og sagde, at han kunde ikke bestemme Tiden for den næste Konference, men haabede alligevel at se de Fleste igjen, om ikke alle, förend han forlod Landet, og han bad Gud den evige Fader i Jesu Kristi Navn at velsigne de Hellige og alle oprigtige Mennesker i Danmark. Derpaa blev Konferencen sluttet med Sang og Bön.

J. H. Christensen, Skriver.

Denne Konference blev afholdt i Menighedens lejede Lokale paa Kristianshavn, da Hr. Nehm omtrent paa den Tid nægtede Komiteen at leje den sin Sal længere i Lille Kongensgade. Af denne Aarsag maatte de to i Hovedstaden organiserede Menigheder i nogen Tid afholde alle deres offentlige Forsamlinger paa Kristianshavn.

MERE FORFÖLGELSE PAA BORNHOLM.

November. Forfölgelserne paa Bornholm vedvarede. Broder Jens Jörgensen, der virkede some Missionær paa Öen, prövede paa at afholde en Forsamling i Aaker Sogn hos Broder Didriksen d. 24de November. Da han begyndte at tale, var der Flere af de Tilstedeværende, som udstödte Trusler og Bespottelser mod ham, og dernæst lagde de Haand paa ham, trak ham uden for Huset, hvor de stödte ham, trak ham i Haaret, rev hans Frakke itu osv. Det lykkedes ham imidlertid tilsidst at slippe bort fra dem. Den fölgende Dag kom Ældste O. C. Nielsen til Öen for at hjælpe Broder J. Jörgensen. En Aften da de begge spadserede ad Landevejen til Aaker, bleve de overfaldne af Nogle, som vare udsendte for at skulle fange dem og som vare bevæbnede med store Knipler i Hænderne. De sagde, at Sognets fornemste Mænd vilde tale med Brödrene og höre deres Vidnesbyrd, men da de kom til disse, bleve de truede med Prygl og forviste fra Sognet, og de betydede dem endog med Eder og Forbandelser, at man ikke vilde spare deres Liv, dersom de vovede oftere at komme til Aaker Sogn. Der var mellem 40 og 50 Mænd tilstede. Sognefogden lovede at beskytte dem denne Gang. Brödrene beraabte sig paa, at de ifölge Loven havde Ret til at gaa, hvor de vilde, men han vilde ikke höre dem. Derimod raabte han: „Herud med dem,“ og Brödrene maatte paa hans Befaling fölge efter som Arrestanter. Paa Vejen var der En af hans Bande, som slog Nielsen paa Kinden, saa at Blodet strömmede ud. Da de naaede Sogneskjellet, lode de dog Missionærerne gaa, hvilket de strax efter syntes at fortryde, da Brödrene markede,

at de atter bleve forfulgte. Men Herren slog Forfølgerne med Blindhed, saa at de ikke kunde finde deres Ofre, og paa denne Maade undslap Jørgensen og Nielsen deres Fjender og fortsatte derefter deres Virksomhed paa Öen med usvækket Iver.

(Fortsættes.)

BIOGRAFISKE SKIZZER.

(Fortsat fra Side 60.)

HANS PETER JENSEN.

Hans Peter Jensen er født af fattige Forældre i Ny Hagested ved Holbæk paa Sjælland, Danmark, den 3die Marts 1815. Da han var to Aar gammel flyttede hans Forældre til Amager, og paa Grund af deres Fattigdom maatte han fra sit ottende Aar selv tjene sit Brød hos Fremmede, hvisaarsag hans Skoleundervisning blev næsten aldeles forsömt; han frekventerede saaledes kun den simple Landsbyskole i omtrent tre Maaneder. Hans Forældre havde ialt 20 Börn, hvoraf dog omtrent Halvparten döde i deres Barndom. I 14 Aars Alderen blev Jensen ifölge den lutherske Kirkes Skik konfirmeret i Taarnby Kirke paa Amager, og i 1831 kom han i Smedelære i Kjöbenhavn og blev Svend i 1835. I hans Læretid var han ofte underkastet raa Behandling af sine Medarbejdere. I 1834, Aaret för han blev Svend, forenede han sig med de første saakaldte Kirketroende, som adskilte sig fra Statskirken i Kjøbenhavn, og han forblev i Samfund med disse omtrent fire Aar, i hvilken Tid han stadig arbejdede som Smedesvend og ydede rigeligt af sine Fortjenester til sine fattigere Troesbrødre. Han udstod ogsaa en Del Forfølgelse paa Grund af hans religiöse Anskuelser. Om Efteraaret 1839 kom to Baptistmissionærer, nemlig Onken og Købner, fra Hamborg til Kjöbenhavn og begyndte at prædike Baptistlæren dersteds. Förend den Tid vare Baptisterne slet ikke kjendte i Danmark. Jensen tilligemed 11 andre Kirketroende bleve strax overbeviste om, at Baptisternes Lære i mange Henseender var bedre end den lutherske, hvorfor de d. 27de Oktober 1839 ved Daab bleve optagne i nævnte Samfund og organiseret til den förste Baptistmenighed i Skandinavien. Den 2den December s. A. forlod Jensen Kjöbenhavn og rejste som Missionær for Baptisterne og som Smedesvend til Aalborg, hvor han derpaa arbejdede i sin Profession i 1¼ Aar. I den Tid rejste han meget omkring som Missionær og virkede af alle Kræfter for sin Læres Udbredelse. Som Frugter af hans Arbejde blev en lille Baptistmenighed d. 1ste Oktober 1840 oprettet i Aalborg med otte Medlemmer, der samme Dag bleve døbte. Jensen blev beskikket til deres Lærer.

Den 21de Februar 1841 begyndte han en Forretning som Smedemester paa egen Haand ved at leje et Værksted i Nørre-Sundby, og d. 8de April 1842 giftede han sig i en Alder af 27 Aar med Ane Marie Klausen, en Datter af Skipper Klausen i Aalborg. Med hende avlede han fire Børn, hvorefter hun d. 24de Juli 1848 afgik ved Döden. Hans Fader döde paa Amager d. 1ste Marts 1844.

I Slutningen af 1848 rejste Jensen som Repræsentant for Baptistmenighederne i Danmark til Hamborg for at overvære en stor Konference, som afholdtes dersteds i Anledning af en Del Uenighed og Splid, som paa flere Steder havde indsneget sig i Baptisternes Samfund med Hensyn til visse Lærdomspunkter. Denne Konference varede i fire Uger og overværedes af ledende Baptister fra flere forskjellige Lande. Under Jensens Ophold i Hamborg stiftede han Bekjendtskab med en ung Dame ved Navn Sara Josefine, en Datter af en vis Fabrikant Klausen fra Slesvig. Hun opholdt sig nemlig den Gang i Hamborg og var

et trofast Medlem af Baptistmenigheden. Den derværende Forstander, med hvem Jensen efter Konferencens Slutning raadførte sig angaaende sin enlige Stilling som Enkemand, anbefalede ham nævnte Dame som en dydig og retskaffen Kvinde, der efter al Sandsynlighed kunde blive ham en god Hustru. Hun fulgte ogsaa strax med ham hjem til hendes Forældre, der beredvilligt gave deres Samtykke til en ægteskabelig Forbindelse, og fire Uger senere bragte Faderen hende til Aalborg, hvor Jensen strax löste Kongebrev og giftede hende den 3die Marts 1849 i Faderens Nærværelse. Deres første Søn Jakob Peter, der for Nærværende er et Medlem af Højraadet i Brigham City, blev født d. 20de Marts 1850.

Jensen vedblev at virke med stor Nidkjærhed for Baptistlærens Udbredelse i Aalborg og Omegn, indtil Menigheden dersteds talte omtrent 300 Medlemmer. Han ofrede ogsaa mange Midler for Samfundets Vel, da han samtidig drev sin Forretning i Nörre-Sundby med god Held. Ligeledes foretog han mange möjsommelige Missionsrejser, uden at erholde den mindste Vederlag derfor, samt led megen Forfølgelse. Imidlertid opstod der atter Uenighed iblandt Samfundets Medlemmer angaaende de samme Lærdomspunkter, som havde været dröftede af Konferencen i Hamborg, men medens Jensen med Flid arbejdede paa at bringe Enighed tilveje iblandt dem, kom Ældste Geo. P. Dykes til Aalborg som en Budbærer af Evangeliets Fylde og begyndte at prædike. Jensen troede først, at han var en falsk Lærer, men allerede efter den første Samtale med ham blev han overbevist om Sandheden, og den 27de Oktober 1850 blev han tilligemed sin Hustru og sex Andre døbt af Dykes som Evangeliets förste Frugter i Nørre-Jylland. Jensen havde været Baptist i 11 Aar. Efter hans Daab gik han strax til Baptisterne, som han havde ofret og virket saa meget for og som han fremdeles elskede meget höjt, og raadte dem til atter at følge ham, ligesom de tidligere havde gjort, og blive Medlemmer af de Sidste-Dages Helliges Samfund, idet han samtidig forklarede dem, at Baptistlæren i flere Henseender var forkert. Nogle af dem lyttede til hans Forklaring og fulgte ham, medens de Andre forhærdede deres Hjærter, og Lederne, hvis Navne vare Føltved, Chr. Gartner og Chr. Vesterby, bleve i Særdeleshed meget forbitrede paa ham, da de nemlig fra den Tid af strede af alle Kræfter mod Evangeliets Fylde, og gik endog saa vidt, at de begyndte at forfölge dem, som vare döbte. Føltved var bleven beskikket til Menighedens Forstander efter at Jensen havde forladt den.

Den 25de Novbr. 1850 blev den förste Gren af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige i Jylland organiseret i Aalborg, og Jensen blev ordineret til Præst og beskikket til Forstander for samme. Den 3die Marts blev han ordineret til Ældste, hvorefter han, foruden at vaage over Menigheden i Aalborg, foretog flere Missionsture ud paa Landet i Selskab med Dykes og flere af de nydøbte Brödre. Ligeledes ofrede han betydelige Pengesummer til Evangeliets Udbredelse, og hans Hus i Nörre-Sundby var et almindeligt Hjem for alle Brødrene, der virkede som Missionærer. Under deres Virksomhed paa Landet bleve Brødrene ofte underkastede svær Forfølgelse. Saaledes fik Dykes, Jensen og Schou en haard Medfart i Lundby, en lille Landsby syd for Aalborg.

Den 22de Juni begyndte den bekjendte Forfölgelse i Aalborg, under hvilken mange af de Hellige bleve mishandlede og megen Ejendom ödelagt. Pöbelen omringede Jensens Hus i Nørre-Sundby i flere efter hverandre fölgende Nætter, sloge Vinduer og Döre itu, afreve Tagstene og paa andre Maader beskadigede hans Ejendom. Den sidste Aften gik Jensen ud iblandt de 400 a 500 Mennesker, som havde omringet Huset, og talte til dem, efter at det var bleven mörkt. Folket stod ganske stille og lyttede til hans Tale, men saa snart han var færdig, besluttede de at kaste ham i

en ved Fabrikken liggende Sandgrav, som tilhörte ham selv og var meget dyb. En venligsindet Borger ved Navn Galster frelste ham imidlertid fra denne Overlast ved at tage ham under Armen og hurtig före ham ind i Huset. Pöbelen vedblev imidlertid at efterstræbe Jensens Liv i den Grad, at han tilsidst maatte flygte fra sit Hjem og löbe fire Mil i fem Timer fra Nörre-Sundby til Hals, hvor han med Nöd og næppe slap gjennem den derværende Pöbel, der strax gjenkjendte ham, og han kom ombord paa Dampskibet, som netop sejlede forbi paa Rejse fra Aalborg til Kjöbenhavn. Under sin Löbetur var han flere Gange nær ved at styrte om af Overanstrængelse og Varme, og da han endelig var kommen i Baaden ved Skibsbroen for at skulle sejle ud til Dampskibet, raabte Folket fra Land til Baadsmanden, at de skulde kaste ham i Söen; men da disse i samme Öjeblik fandt sig berigede ved et Par Daler, som Jensen stak dem i Haanden, ænsede de ikke Pöbelens Opfordring, men roede deres Passager i en Fart ud til Fartöjet, hvor han traf Dykes, der var bleven grebet og bragt ombord paa Skibet af Politiet i Aalborg. I Forening fortsatte de nu Rejsen til Kjöbenhavn, hvor de ankom den 1ste Juli og nöd en kjærlig Modtagelse af Brödrene og de Hellige, til hvem de strax afgave en Rapport om de i Aalborg og Nörre-Sundby stedfundne Uroligheder. Det blev i Raad besluttet, at der skulde affattes et Andragende til Regjeringen om Gjenoprejsning og fremtidig Beskyttelse, og et saadant blev ogsaa d. 14de Juli indleveret til Justitsministeren, der lovede at ville tage sig af Sagen, hvilket han imidlertid aldrig gjorde.

Broder Jensen virkede nu baade blandt Fremmede og Hellige i Kjöbenhavn og Amager omtrent en Maaned, i hvilken Tid han i Særdeleshed bar Vidnesbyrd for mange Baptister. Derefter blev han kaldet til at tage paa Mission til Bornholm for der at prædike Evangeliet og organisere en Gren af Kirken. Han forlod altsaa Kjöbenhavn d. 24de Juli og ankom til Rönne paa Bornholm den fölgende Dag. Der fandtes allerede nogle faa Hellige derpaa Öen, hvilke modtoge ham med stor Glæde, og han begyndte strax at virke i Arnager og paa andre Steder, vandt stor Indflydelse, holdt mange Forsamlinger, döbte Flere, organiserede en Gren af Kirken (den förste paa Bornholm), gav betydelige Pengesummer til de fattige Hellige, foruden i enhver Henseende at bære sine egne Udgifter og begav sig paa Tilbagevejen til Kjöbenhavn, hvor han indtraf den fölgende Dag og overværede Slutningen af den förste Konference, som blev afholdt i Danmark. Strax derefter rejste han til Jylland og besögte sin Familie, som han fandt i bedste Velgaaende. Ligeledes fandt han sin Fabriksdrift i en trivelig Forfatning.

Den 27de August kom Erastus Snow til Aalborg, og d. 31te blev en stor Forsamling afholdt i Kjeldgaardene, hvor næsten alle de Hellige fra Aalborg og Omegn vare forsamlede. Jensen virkede derefter hovedsagelig i og omkring Hjemmet omtrent en Maaned, men foretog dog en kort Missionstur til Jetzmark, hvor han mödte stor Modstand af Baptisterne, og paa tre Steder blev han jaget paa Dören. Den 29de September rejste han atter til Kjöbenhavn, hvor han virkede i Evangeliets Tjeneste til d. 9de Oktober, da han anden Gang rejste som Missionær til Bornholm, hvor til han i Forening med en Broder Hans Larsen ankom d. 10de.

Efter hans Ankomst til Öen rejste han strax til Sose, hvor han fandt de Hellige i gode Omstændigheder. Han opholdt sig hos dem en Ugestid og döbte fire Personer. Derefter rejste han til Rönne, hvor han lejede en Sal til Forsamlingsbrug og et mindre Værelse til Beboelse samt besögte flere af Stadens Store og Fornemme, for hvem han frimodigt bar Vidnesbyrd om Evangeliets Sandhed. Han havde lejet den samme Sal, som Baptisterne brugte, og da disse altid sluttede deres Forsamling Kl. 5 eller 6 havde han bestemt sin förste Forsamling til Kl. 7 om Aftenen. Men nu

viste Baptisterne som sædvanligt deres stridige Karakter, og gjennem deres Forstander betydede de Jensen, at Salen var deres og at de ikke vilde römme den, selv om Politiet vilde fordre det. De overöste ham med Skjældsord, men Jensen begyndte alligevel at prædike, da det bestemte Klokkeslet indtraf. Efter Forsamlingen forlode Baptisterne Salen med fnysende Vrede, uden at modbevise et eneste Ord af hvad der var bleven sagt. Men forresten gik Alting godt med den første og anden Forsamling. Imidlertid havde en af Bornholms Lærde gjort sit Navn bekjendt ved i „Rønne Avis" og „Folkevennen" at udsprede et løgnagtigt Vidnesbyrd om de Hellige og deres Lærdomme, hvilket havde til Følge, at hele Staden kom i Bevægelse, og ved den tredie Forsamling, som var bestemt til d. 24de Oktober, havde man havt usædvanlig travlt med at faa Salen oplyst og Folket forsamlet baade inden og uden for Huset, saa at næppe Nogen kunde trænge sig frem. Jensen og Larsen kom til Lokalet en halv Time før Forsamlingen skulde begynde og forundrede dem meget over Folkets Travlhed. Der blev strax gjort Plads for dem, og Broder Jensen spurgte de Forsamlede, om de önskede, at der skulde tales til dem; hvis ikke, vare de villige til at tie. Men Folket raabte, at de vilde høre dem tale, hvorpaa Jensen sagde, at det glædede ham at have Lejlighed til at kunne tale til en saa stor Forsamling, men at det bedrøvede ham at se dem besjælede af en saa daarlig Aand; thi Aanden kundgjorde ham klarligen, at de havde en daarlig Plan for, som de ventede paa at sætte i Udförelse. Derefter talte han med Kraft og Bestemthed om Evangeliets Principer, indtil der blev raabt, at man vilde vide, hvori den lutherske Lære var falsk. Jensen bad dem være koldblodige, saa vilde han forklare dem det, hvilket han ogsaa gjorde, idet han hentydede til Barnedaab, Konfirmation og mange andre Ting, hvori man har søgt at forandre Kristi rene Evangelium. Efter at han var færdig löd Signalet: „Herud! Herud!" En stor og stærk Skibstømrer traadte som Mester og Anfører frem med dette Udraab, og en Masse Mennesker grebe fat paa Jensen og Larsen og slæbte dem gjennem en mellem Folket smal aabnet Vej, der saa' ud som en Æresport, oprejst af Stokke og knyttede Næver; men Herren bevarede dem fra Skade og gav dem Frimodighed, saa at de kom igjennem uden at blive gjennempryglede. Broder Jensen fortæller selv saaledes herom:

„Jeg syntes at staa i Paradis, med Undtagelse af, at jeg var omringet af onde Aander i Stedet for gode, hvoraf en Mængde klyngede sig fast i mine Frakkeskjøder, saa at jeg tvivlede om at kunne beholde dem, hvilket jeg dog gjærne ønskede, da jeg kun havde den ene Frak med. Mit Önske blev opfyldt, Frakken forblev hel, og jeg fik ingen Skade. To Personer, nemlig en Kjöbmand Wulff og en Naalemager Hermandsen, trængte sig gjennem Folket til mig, tog mig En under hver Arm og ledsagede mig gjennem den forsamlede Mængde og Gaderne til mit Logis og beskyttede mig saa godt det stod i deres Magt. Jeg blev saaledes fri for Mishandling, med Undtagelse af at jeg fik nogle Slag paa Öret og nogle Puf i Ryggen samt blev overspyttet. Den forsamlede Mængde ledsagede mig under Opsang, Hurra og Piben til mit Logis, hvor jeg paa Trappen bad Folket god Nat og takkede dem for deres Fölge."

Den fölgende Dag (25de Oktober) bar Jensen Vidnesbyrd for Politimesteren og flere af Stadens fremragende Borgere, hvorpaa han atter rejste ud og prædikede paa Landet, men Folket var nu blevet meget ophidset paa Grund af Avishistorierne og Rygtet om Affæren i Rønne. Desuagtet døbte han 17 Personer, ordnede Menigheden og begav sig derefter paa Rejsen tilbage til Kjøbenhavn med et Sejlskib, der var ladet med Sten. Under Overfarten kom der en stærk Modvind, hvisaarsag Rejsen varede i tre

Dage, og i hele den Tid maatte Jensen baade Nat og Dag uden Sengetöj ligge paa de kolde og haarde Stene under Dækket. Sömændene kom tilsidst til den Slutning, at den vedvarende Modvind var en Guds Straf over dem fordi de havde en „Mormon-Præst“ ombord, og de prövede paa at indbilde sig, at de muligvis aldrig vilde naa Kjöbenhavn saa længe de havde ham i Fartöjet, hvisaarsag de virkelig raadsloge om at ville kaste ham overbord. Denne Beslutning satte de imidlertid ikke i Udförelse, thi Fartöjet naaede Kjöbenhavn i god Behold d. 15de November; men da var Jensen saa medtaget af Rejsen og hans Födder saa forfrosne, at han kun med stort Besvær kunde gaa fra Toldboden til Kristianshavn, hvor de Hellige netop den Dag vare forsamlede til Konference og lyttede nu med stor Interesse til Jensens Beretning om Affærerne paa Bornholm. Efter Konferencen rejste Jensen til Jylland, hvor han virkede baade timelig og aandelig til d. 14de Febr. 1852, da han atter blev kaldet til Kjöbenhavn. Han forlod denne Gang sin Kone i Barselseng og rejste tilfods til Hovedstaden, Beltene undtaget, hvor han i Konferencen, som afholdtes den 20de, 21de og 22de Febr., blev ordineret til Overpræst af Erastus Snow og beskikket til Raadgiver i Præsidentskabet for Kirken i Skandinavien, og samtidig blev han kaldet til at rejse til Norge for at prædike Evangeliet og grundlægge en Gren af Kirken. I samme Konference skjænkede Jensen 200 Rdl. til det vedvarende Emigrationsfund, Tempelfundet osv. Han tilbragte derpaa omtrent tre Maaneder hjemme.

Den 6te Juni forlod Jensen sit Hjem i Nörre-Sundby og rejste i Forening med Ahmanson til Brevig i Norge, hvor til de ankom d. 10de og begyndte strax at afholde Forsamlinger, uddele Skrifter og samtale med Folk privat. En Redaktör Trane samt Byens Præst og en Skolelærer optraadte meget fjendtlig imod dem. Efter at have opholdt sig i Brevig i sex Dage rejste Jensen til Österrisör, hvor til han ankom den 18de Juni og blev vel modtaget af de faa Hellige, som der allerede vare döbte af Broder H. F. Petersen. Den fölgende Dag ordinerede han Svend Larsen til Ældste og velsignede hans Börn. Den 20de holdt han Forsamling og administrerede Nadveren med de faa Söskende i Österrisör, og d. 25de döbte han sex Personer samt ordinerede to af Brödrene til Præster. Derefter foretog han en Missionsrejse til Arendal, Kristianssand og Mandal, paa hvilke Steder han bar Vidnesbyrd for Mange. Ved Ankomsten til sidstnævnte Sted var han meget udmattet af Rejsen, og hans Födder vare saa fulde af Saar, at han fölte sig ude af Stand til at kunne gaa længere; men da han fandt, at Folket i Byen vare aldeles uimodtagelige for hans Vidnesbyrd, besluttede han alligevel at begive sig paa Tilbagerejsen til Österrisör, en Distance af omtrent 20 (?) norske Mile. Efter en venligsindet Dames Anvisning indsvöbte han sine Födder i Klude og begav sig paa Rejsen tilfods, og mærkeligt nok, da han naaede Österrisör d. 8de Juli, vare hans Födder fuldkommen befriede fra Saar, og han var ligesaa stærk og kraftig som nogensinde för.

Paa denne Fodrejse indtraf en lille morsom Tildragelse, som vi ville omtale: Efter at have vandret næsten en hel Dag over de stenrige Bjærge, kom han til en usædvanlig yndig Dal mellem Fjældene, hvor der ikke langt fra Vejen fandtes en lille Dam, omgivet af det dejligste Græs. Paa dette naturskjönne Sted besluttede han at tage et forfriskende Bad i Dammen, og dette gik ogsaa ganske heldigt indtil han skulde paaklæde sig, da han til sin store Overraskelse opdagede, at alle hans Klæder, som han havde hængt i Buskene, vare, baade udvendig og indvendig, bogstavelig fyldte med röde norske Myrer af overordentlig Störrelse, og i Stedet for strax at kunne tage sit Töj paa og fortsætte Rejsen, fik han nu en temmelig alvorlig Jagttur efter de smaa Uhyrer, der tilsyneladende syntes ret godt om deres nye Hjem. Han maatte tage sit Töj Stykke efter Stykke med sig ud i Vandet, skikke Myrerne tilsös

og derpaa hænge Klædningsstykkerne over Hovedet og gaa i Land et andet Sted. Da han endelig var færdig fortsatte han Rejsen, men havde ikke gaaet ret langt, før han ved en Böjning af Vejen pludselig fandt sig Ansigt til Ansigt med et stort vildt Dyr, som han antog for at være en Björn; begge betragtede hinanden med den störste Interesse nogle faa Minutter, hvorpaa Björnen fortsatte sin Vandring ind i Skoven og Jensen stak af til Österrisör.

Jensen og Ahmanson forbleve nu i Österrisør omtrent en Uge, i hvilken Tid de døbte Flere samt organiserede den første Gren af Kirken i Norge, bestaaende af 18 Medlemmer. Han ordinerede ogsaa John Olsen til Ældste og beskikkede ham til Forstander for samme. Den 16de Juli rejste han i Forening med Skipper Svend Larsen tilbage til Brevig, hvor de lejede en stor og anseelig Sal midt i Byen og holdt flere velbesøgte Forsamlinger, der overværedes af en hel Del af Byens fremragende Borgere, indbefattende Præster, verdslige Embedsmænd, Kjöbmænd osv. Under et af disse Möder havde et usædvanligt stort Antal Gejstlige forsamlet sig baade fra Byen og de omliggende Sogne i den Hensigt at holde en Diskussion med Brødrene, og medens de talte havde en af dem usædvanlig travlt med at notere, hvad der blev sagt. Jensen bar et kraftigt Vidnesbyrd for dem alle om Evangeliets Sandhed, og idet han hentydede til ham, som skrev, sagde han, at han med den levende Guds Kraft vilde nedskrive Ordene i deres Hjærter, saaledes at de aldrig skulde kunne udslettes. Ved at höre dette lod Paagjældende öjeblikkelig Pennen hvile og skjænkede den bedste Opmærksomhed til det övrige af Talen. Efter at Forsamlingen var sluttet gik alle bort med Fred, og der fandtes ikke Nogen, som gjorde Indvendinger.

Brødrene Jensen og Svend Larsen besluttede nu for egne Midler at kjøbe et lille Fartøj, som de under deres Missionsrejser kunde benytte til at sejle fra et Sted til et andet, og det lykkedes dem strax for 400 Rdl. at kjøbe en af de bedste og mest hurtigsejlende Lodsbaade, som fandtes i Norge. De gave den strax Navnet „Zions Löve“, hvilket Navn senere viste sig at være særdeles passende, thi det lille Fartøj blev fra den Tid af benyttet meget af Missionærerne baade i Norge og Danmark, og med Hensyn til Hurtighed kunde det, ifölge Jensens Beretning, maale sig med et hvilket som helst Sejlskib, der den Gang plöjede de nordeuropæiske Have. Brødrene toge strax deres lille Fartøj i Brug, og den første Tur, som de foretoge dermed, var en Rejse til Frederiksstad, hvor de begyndte en Missionsvirksomhed med stort Held. De fik nemlig Indpas iblandt de Kirketsoende, af hvilke et stort Antal strax bleve døbte, og en Gren blev oprettet under Navn af Frederiksstads Gren. Iblandt de Døbte var ogsaa de Kirketroendes Forstander, der strax blev ordineret til Præstedömmet og atter beskikket til Forstander for den lille Menighed af Hellige. Opvækkelsen blev snart betydelig i Frederiksstad, og det samme var Tilfælde i Brevig. Efter saaledes at have grundlagt Kirken i Norge, ofret mange Midler og beskikket Ahmanson til at præsidere over den norske Mission begav Jensen sig i Slutningen af Juli Maaned paa Tilbagerejsen til Danmark tilligemed Skipper Larsen i deres lille Fartøj. Undervejs bleve de udsatte for en frygtelig Storms hele Voldsomhed, under hvilken de sejlede frem og tilbage i flere Dage, indtil deres Kompas omsider kom i Uorden, og de vidste ikke hvor de vare. Trediedagen fik de imidlertid Öje paa en engelsk Frigat, som de strax indhentede og fra hvis Kaptejn Skipper Larsen, der kunde tale lidt Engelsk, nu fik den Oplysning, at de befandt sig i Nærheden af den svenske Kyst. Den godhjærtede Kaptejn forsynede dem ogsaa med nogle Fødemidler, som de haardt behøvede, eftersom de ikke havde medbragt anden Proviant fra Norge end nogle Anchovies, thi de havde gjort Regning paa, at Rejsen kun vilde vare omtrent 24 Timer. Som Fölge af denne forkerte Bereg-

ning havde de lidt betydeligt af Sult. Vinden blev imidlertid mere föjelig, og Dagen efter deres Samtale med den engelske Kaptejn ankom de i god Behold til Aalborg, hvor de d. 1ste August overværede en Konference, og fortsatte derpaa i Forening med flere Hellige Rejsen til Kjöbenhavn. Der overværede de Konferencen d. 12te August, ved hvilken Lejlighed flere nye Konferencer oprettedes, og Broder Jensen blev beskikket til at fungere som omrejsende Pastor og præsidere over dem alle. Han blev ligeledes raadt til at sælge sit Jærnstöberi og Fabrik i Nörre-Sundby ved förste Lejlighed, hvilket han ogsaa gjorde; thi efter at have aflagt et Besög til Fredericia, hvor han overværede et Konferencemöde, rejste han tilbage til Aalborg og solgte d. 14de Oktober 1852 sin samtlige Ejendom for 8100 Rigsdaler til Hr. Galster, den samme Mand, som under Forfölgelserne i Juni Maaned det foregaaende Aar havde befriet Jensen fra et blive kastet i Sandgraven af Pöbelen. Det förtjener her at bemærkes, at Broder Jensen formedelst sin Flid og Stræbsomhed samt Herrens Velsignelser havde hævet sig op fra en fattig og uanseelig Stilling i Samfundet til at bleve en formuende Mand. Han havde kun 11 Aar i Forvejen begyndt sin Forretning i Nörre-Sundby med et almindeligt Smedeværksted, i hvilken han beskjæftigede 2 Svende og 2 Læredrenge, men han drev Forretningen op indtil han undertiden engagerede 100 Arbejdere og havde udtaget tre kongelige Bevillinger, nemlig en som Vognfabrikant, en anden som Maskinfabrikant og en tredie som Jærn-og Metalstöber, hvilke tre forskjellige Forretningsgrene i Særdeleshed blomstrede for ham paa den Tid, da han ofrede det meste af sin Tid i Missionens Tjeneste og ydede store Pengesummer til Kirken og andre Missionærers Underholdning. Hver Gang han selv forlod Hjemmet tog han saaledes altid et Par hundrede Rigsdaler i Lommen, hvilke han uddelte blandt de Fattige samt hans Medarbejdere i Vingaarden. Iblandt Andet underholdt han tre Familier i Aalborg, hvis Forsörgere virkede som Missionærer. Han betalte ogsaa det meste af Lejen for Salen i Aalborg og forstrak endelig 19 Personer med Penge til at emigrere for.

Efter at have solgt sin Ejendom flyttede Jensen sin Familie til Slesvig, hvor han lejede nogle Værelser i et Palads, som tilhörte en vis Prins, der under Krigen havde forladt samme. Her benyttede han den gode Lejlighed til at afholde Forsamlinger paa det lille Slot, og lagde derved Grundvolden til en Gren af Kirken dersteds. Der var den Gang ikke Lejlighed i private Huse til at afholde Möder i Slesvig.

Efter en kort Tids Forlöb rejste han tilbage til Jylland og overværede Konferencemöder i Aalborg, Vendsyssel og Fredericia, hvorpaa han atter tog til Kjöbenhavn for at staa Brödrene bi med Emigrationsaffærerne og, da det andet Selskab af emigrerende Hellige forlod Kjöbenhavn d. 20de Decbr. 1852, fulgte han med til Hamborg og var Emigranterne behjælpelig. Derpaa rejste han tilbage til sin Familie i Slesvig og opholdt sig der i tre Uger, i hvilken Tid han döbte 10 Personer, hvoriblandt sin Svigerfader og flere af hans Hustrues Slægtninge, samt organiserede en Gren ef Kirken med 27 Medlemmer. Han ordinerede ogsaa en Ældste, en Præst og en Lærer. Mange Flere troede hans Vidnesbyrd, og hans Indflydelse tilstrak sin tilsidst Övrighedens Opmærksomhed, saa at han blev landsforvist og nödsaget til at forlade Hustru og Börn og rejse til Kjöbenhavn. Paa Vejen tövede han dog en Dagstid i Flensborg, hvor han overbeviste fire Personer om Evangeliets Sandhed. Han indtraf i Kjöbenhavn d. 23de Januar 1853 og bestyrede derpaa Missionen indtil Snow og Hansen d. 4de Februar kom tilbage fra England, hvor til de vare rejste med Emigranterne.

Jensen virkede i Kjöbenhavn indtil April-Konferencen var forbi, hvorpaa

han besøgte de Hellige i Jylland og overværede et godt Konferencemøde i Fredericia den. 17de og 18de April. Efter at have besøgt sin Familie i Slesvig rejste han i Forening med en Broder Jörgens til Flensborg, hvor han holdt flere Forsamlinger, døbte En samt organiserede en lille Gren af Kirken, for hvilken han beskikkede Jørgens til Forstander, efter først at have ordineret ham til Ældste. I Juni foretog han en anden Missionstur til Aalborg og Vendsyssel, men kom om en Maanedstid atter tilbage til Kjøbenhavn, hvor han nu forblev indtil Præsident Willard Snow i August Maaned blev syg, da han tilligemed Ældste P. O. Hansen forlod Kjöbenhavn for at bringe Snow til England. Præsidenten døde imidlertid paa Rejsen over Nørdsøen d. 21de August og blev nedsænket i Söen 16 Mile fra Hull. Hansen og Jensen forsatte Rejsen til Liverpool og afgav deres Beretning om det Forefaldne for Præsident Richards. Broder John Van Cott blev beskikket til at rejse med Brødrene tilbage til Danmark for at overtage Præsidiet over den skandinaviske Mission, og Hansen og Jensen bleve beskikkede til at fungere som hans Raadgivere. Disse tre Brødre forlode Liverpool d. 30te August og ankom d. 4de Septbr. til Kjøbenhavn, hvor Broder Jensen fandt sin Familie i gode Omstændigheder. Han tilbragte nu omtrent tre Maaneder i Missionens Tjeneste, og virkede hovedsagelig i Jylland, hvor han overværede flere Konferencemøder og afsluttede ligeledes sine timelige Forretningsanliggender. Efter et Konferencemöde, som blev afholdt i Aalborg d. 25de og 26de Septbr., overraktes ham en kostbar Guldkjæde som en venlig Erindring fra de Hellige i Aalborg. Den 10de Decbr. 1853 forlod han Jylland for sidste Gang og rejste til Kjöbenhavn, hvor han strax gjorde den Opdagelse, at hans Fjender tragtede efter hans Liv, hvisaarsag han maatte holde sig skjult iblandt de Hellige tre Dage og forlod derpaa Kjøbenhavn om Natten og rejste med Posten over Land til Hamborg, hvor han opholdt sig indtil Emigrationen fra Kjøbenhavn i December Maaned ankom til Gluckstadt. Her forenede Jensen sig med de emigrerende Hellige tilligemed sin Hustru, som allerede i Forvejen havde fulgt sin Mand til Hamborg; deres Børn og Rejsegods ankom med Emigranterne under Ældste A. W. Winbergs og Hustrues Varetægt. Fra Gluckstadt gik Rejsen over Hull til Liverpool, hvor til Selskabet ankom d. 28de December, og den 3die Januar 1854 begyndtes Rejsen over Atlanterhavet med Sejlskibet „Jesse Munn", som naaede Mundingen af Mississippi-Floden d. 16de Februar. Med Dampbaade op ad Mississippi- og Missouri-Floden naaede Emigranterne Kansas City, fra hvilket Sted man dette Aar begyndte Rejsen over Sletterne. Jensen kom til Salt Lake City d. 5te Oktober 1854 efter en temmelig besværlig Rejse. Han og Familie opholdt sig i Staden omtrent tre Uger, og rejste derpaa til Box Elder County, hvor han i Forening med mange Flere grundlagde Brigham City. Nogle faa Familier havde dog nedsat sig der i Forvejen og bygget et lille Fort, der bestod af omtrent en halv Snes Blokhuse.

Det følgende Foraar gjorde Jensen en Rejse til Salt Lake City og havde en længere Sammenkomst med Præsident Brigham Young, for hvem han gav en nöjagtig Beretning om sit tidligere Liv, og i Særdeleshed om de Omstændigheder, som havde fundet Sted under hans senere Missionsvirksomhed i Skandinavien. Efter at have lyttet til hans Forklaring rejste Præsident Young sig op og velsignelse ham. Iblandt Andet sagde han, at alle de Velsignelser, som tilhöre en Israels Ældste, skulde paa Betingelse af fremtidig Trofasthed blive ham tildelt, og han skulde gaa tilbage til Brigham City og virke under Bestyrelse af Lorenzo Snow, som han vilde sende derop, og han skulde blive til stor Velsignelse for sine Landsmænd. Ligeledes bad Præsident Young ham at komme til Salt Lake City for at modtage sine

Begavelser og faa sin Hustru besegtet til sig, saa snart Begavelseshuset blev færdigt. Broder Jensen fulgte nöjagtigt Præsident Youngs Raad, thi allerede samme Aar modtag han sine Begavelser under Præsident Youngs Administration, og ved samme Lejlighed viste han Lydighed til Loven om den patriarkalske Ægteskabsorden.

Samme Aar (1855) var Jensen Snow og andre ledende Mænd behjælpelig med at opmaale Brigham City, og han kappedes med en vis Broder Rees om at opføre det første Hus paa den ny opmaalte Bygrund. De to Huse bleve færdige omtrent paa en og samme Tid og vare de første Bygninger, som opförtes i Brigham City. Paa denne Tid var Jensen ligesaa fattig som nogen af de 19, han havde hjulpet til Dalen. Alt hvad han ejede var et temmelig godt Oplag af Klæder, som han dog i Løbet af de saakaldte Græshopperaar maatte sælge for at forskaffe sig Livets daglige Førnødenheder. Tilligemed de fleste andre af Territoriets Befolkning kom han og Familie paa den Tid til at lide Mangel i den Grad, at de for at opholde Livet maatte spise vilde Rödder og andre Ting, som endnu vare mere modbydelige. I flere Maaneder fik han og Familie ikke nogensinde deres naturlige Hunger tilfredsstillet, men maatte hver Aften begive dem hungrige til Hvile.

Heldigvis havde Jensen bragt noget Smederedskab med sig fra St. Louis, og blev saaledes i Stand til at kunne paabegynde en Forretning som Smed og derved underholde sin Familie. Han maatte imidlertid brænde sine egne Kul af Tömmer, som han selv hentede fra Bjærgene, og det nødvendige Jærn forskaffede han sig ved at kjøre ud paa Emigrationsvejene og opsamle Jærn af Vogne, som vare blevne brændte af Indianerne.

Om Foraaret 1857 blev Jensen kaldet til at ledsage Præsident Young og et stort Fölge til Salmon Floden for at besöge en lille Koloni (Fort Limhi), som var bleven anlagt af Kirken dersteds. Denne Tur, som varede fire Uger, var særdeles lærerig og interessant for Broder Jensen. Senere ledsagede han Præsidenten og Følge paa en lignende Tur til det sydlige Utah, ved hvilken Lejlighed man besögte alle de mellemliggende Settlementer.

Samme Foraar (1857) blev han kaldet til at paabegynde Agerdyrkning i den lille Dal, som ligger mellem Bjærgene fire Mile ovenfor Brigham City, hvilken Mission han strax paabegyndte ved at tage otte andre skandinaviske Familier med sig og begynde at pløje. Medens han var borte og rejste i Præsident Youngs Selskab bleve de faa Nybyggere i Dalen overfaldne af Indianerne, der vilde røve Kreature, men ingen af dem, som vare kaldede til at arbejde dersteds, bleve dræbte af dem, hvorimod en ældre Mænd, der paa egen Haand var beskjæftiget med at brænde Trækul i en nærliggende Bjærgkløft, blev myrdet af de Röde. Ikke heller lykkedes det Indianerne at berøve Nybyggerne deres faa Kreature. Den der senere anlagte By blev af Lorenzo Snow givet Navnet Mantua efter den i Nord-Italien beliggende Fæstning af samme Navn. Broder Jensen præsiderede over de Hellige i Mantua indtil Omorganisationen af Zions Staver fandt Sted en kort Tid förend Præsident Youngs Død.

Den 24de Juli 1857 deltog Jensen i Højtidelighederne i Cottonwood Canyon, ved hvilken Lejlighed Nyhederne om Johnstons Armee først naaede Folket i Utah ved et Expresbud, der netop var ankommen fra Östen. Samme Efteraar blev Jensen sendt til Echo Canyon i Spidsen for 100 Mænd for at deltage i Expeditionen mod Tropperne. Efter en besværlig Tid, i hvilken Jensens Kompagni tilligemed det övrige af Utah-Militsen som Fölge af daarlig Paaklædning led meget af Kulde og Overanstrængelse, kom Jensen tilbage til sit Hjem Juleaften og fandt sin Familie i Nydelsen af god Helbred, men i stor Mangel paa Livets allerförste Fornødenheder.

Da Folket det følgende Foraar forlod deres Hjem og rejste mod Syd, paa Grund af Soldaternes Ankomst

til Dalen, blev Jensen beskikket til at bleve tilbage og paase, at enhver Familie kom afsted. Han selv og Familie fulgte derpaa efter med de Sidste og tog midlertidigt Ophold i Provo, Utah County. Da det om Sommeren blev anset for raadeligt, at Folket skulde vende tilbage til deres Hjem, fandt Jensen ved sin Tilbagekomst til Brigham City, at Udsigterne til en rig Höst af selvsaaet Sæd var meget lovende, og siden den Tid har Folket i den Del af Territoriet ikke manglet Brød.

Af denne korte Skizze vil det ses, at Broder Jensen lige fra den Tid af, at han först forenede sig med de Hellige, har taget virksom Del i deres offentlige Affærer, baade af timelig og aandelig Beskaffenhed, og uagtet hans Erfaring har været mangesidig og hans Prövelser undertiden haarde, har han aldrig svigtet den Sag, hvortil han oprigtigt helligede sit Alt medens han endnu stod midt i sit Livs fulde Kraft og Styrke. Iblandt de Tillidsposter, som han har beklædt siden hans Ankomst til Utah, kunne nævnes, at han fra Begyndelsen af har præsideret over alle de skandinaviske Hellige i Box Elder Stav af Zion, at han i flere Aar har fungeret som Præsident for Højpræsterne i Staven, og at han, saa længe Ko-operation existerede, var en af Direktørerne og tog umiddelbar Ledelse i forskjellige Afdelinger af samme.

Trods de mange Besværligheder, han har gjennemgaaet, og uagtet han har anvendt saa megen Tid i Offentlighedens Interesser, har det lykkedes ham at forskaffe sig et godt og hyggeligt Hjem i Brigham City, og ligeldes underholde en talrig Familie, der kan rose sig af 35 Sønner og Døtre, de fleste af hvilke ere i levende Live og findes bosatte omkring ham. Og hvad der endmere tjener til at forøge hans Glæde i hans nu fremrykkende Aar er dette, at hans Børn ere trofaste i Evangeliet, og flere af dem indtage allerede hæderlige Stillinger i Samfundet.

Til Slutning sender Broder Jensen en venlig Hilsen til alle de skandinaviske Hellige i disse Bjærges Dale samt i gamle Norden, bedende til sin Gud, at den Sag, som han i sin Ufuldkommenhed var med til at begynde i sit Födeland og Norge, maa vedblive at samle de Oprigtige af Hjærtet omkring sit Banner, og at alle dem, som nu have en Plads i de Helliges Samfund, maa forblive tro til deres Gud og hans Værk samt deres Søskende, saa at vi alle kunne møde hverandre frelste og frie i vor himmelske Faders Rige, efter at dette Livs Pröver og Gjenvordigheder ere overvundne. (Fortsættes.)

ERINDRINGER FRA JUNI.

UTAH.

Walkers Operahus, der netop var bleven fuldført, blev aabnet den 5te Juni med en Concert af det berömte Careless Orchester. Det første dramatiske Stykke, som blev gjengivet dersteds, var Skuespillet „My Partner“, som Torsdag d. 8de om Aftenen blev spillet af et fremmed Skuespillerselskab.

Dette Aars andet Emigrantselskab fra Europa, bestaaende af 392 Sjæle, under Ældste Wm. R. Webbs Ledelse ankom til Ogden og Salt Lake City d. 6te Juni. Ved Afrejsen fra Liverpool med Dampskibet „Nevada“ d. 17de Maj bestod Selskabet af 239 engelske skotske og walesiske, og 138 svejtsiske og tyske Hellige, samt 15 hjemvendende Missionærer. Tre Dödsfald havde indtruffet paa Rejsen.

Konventionen sammentraadte atter i Salt Lake City d. 6te Juni og vedtog den fölgende Dag en til Kongressen affattet Ansögning om Utahs Optagelse i Unionen som Stat, samt valgte föl-

gende syv Mænd til strax at gaa til Washington for at forelægge samme for den endnu samlede Kongres: Wm. H. Hooper, John T. Caine, James Sharp og W. W. Riter af Salt Lake, F. S. Richards og D. H. Peery af Weber og Wm. D. Johnson jr. af Kane County. De fleste af disse rejste strax til Washington.

Levi W. Hancock, en af de første syv Præsidenter over alle de Halvfjerds, döde i Washington, Washington County, Utah, d. 10de Juni. Han havde været et Medlem af Kirken omtrent hele Tiden siden dens Oprettelse, og fungeret som en af de syv Præsidenter siden det förste Kvorum af Halvfjerds blev organiseret i 1835.

Omtrent midt i Juni Maaned bleve Skinnerne paa Denver og Rio Grande Jærnbanen lagt til Salt Lake City.

Den 17de Juni blev Liberty Park, den af Præs. Young sydost for Salt Lake City anlagte Lund, som ifjor blev kjøbt af Byen til et Lystanlæg, indviet med stor Höjtidelighed, i hvilken mange tusinde Mennesker deltoge. En prægtig Procession blev dannet foran City Hall, som under passende Musik drog i smuk Orden til Parken, hvor Taler holdtes af T. B. Lewis, Ben Sheeks, Wilford Woodruff, Guvernøren og Andre. Efter Forhandlingerne erklærede Borgmester Jennings Parken aabnet for Publikum.

Geo. Q. Cannon kom hjem fra Washington d. 21de Juni, men rejste tilbage efter nogle faa Dages Forlöb.

Mary Angell Young, Enke efter afdøde Præs. Young, döde d. 27de Juni i Salt Lake City, 79 Aar gammel. Hun var födt i Ontario County, New York, d. 8de Juni 1803 og blev døbt i 1832. I 1834 blev hun gift med Præs. Brigham Young, med hvem hun avlede sex Börn, af hvilke de tre, nemlig Brigham Young, Luna Y. Thatcher og John W. Young, ere i Live. Hun var en god og meget afholdt Kvinde og døde som en trofast Sidste-Dages Hellig.

Den 28de og 29de Juni vare to store Højtidsdage for de Gamle af Salt Lake, Utah, Juab, Tooele, Davis og Weber Countier. Omtrent 1000 Mænd og Kvinder, over 70 Aar gamle, vare nemlig forsamlede i Salt Lake City, hvor omfattende Forberedelser vare gjorte for at give dem et Par Dages solid Fornöjelse. Den 28de holdtes der saaledes en festlig Forsamling i det store Tabernakel, hvor passende Taler bleve holdte af Præs. Taylor, Geo. Q. Cannon og andre af Kirkens ledende Mænd, og hvor de bedste Musikkorps i Territoriet gjorde ypperlig Tjeneste. Samme Dags Eftermiddag gaves en fri Forestilling for de Gamle i Theatret. Den 29de fortsattes Festlighederne i Liberty Park, hvor Stadens kvindelige Hjælpeforeninger opvartede de Gamle med en fortrinlig Dinner, og hvor man derpaa deltog i Fornøjelser af flere forskjellige Slags indtil langt hen paa Eftermiddagen. Til Slutning blev en hel Del Gaver bortgivne til Flere, som havde opnaaet 80 Aars Alderen. Af de syv tilstedeværende Personer, som vare over 90 Aar gamle, var Søster Susan Liversedge af det 17de Ward den ældste. Hun var paa faa Maaneder nær 100 Aar gammel. Deltagerne fra Landet havde fri Rejse frem og tilbage paa Jærnbanen, og her i Staden kjörte alle de Gamle frit paa Sporvognene samt havde fri Adgang til Byens Museum osv.

WASHINGTON, D. C.

Omtrent d. 16de Juni beskikkede Præsident Arthur følgende Mænd til Medlemmer af Utah-Kommissionen: Ex-Senator Alex. Ramsey af Minnesota, Ex-Senator Paddock af Nebraska, J. F. Godfrey af Iowa, Ambrose B. Carlton af Indiana og James R. Pettigrew af Arkansas. Kongressen havde i Forvejen, ifölge Forslag af Præsidenten, forhøjet deres Lön fra 3000 til 5000 Dollars om Aaret.

PræsidentmorderenGuiteau blev hængt den 30te Juni Kl. 12 og 40 Minutter Eftermiddag. En uhyre Mængde Mennesker havde i den Anledning forsamlet sig udenfor Fængslet.

IOWA OG KANSAS.

Forskjellige ödelæggende Storme have hjemsögt Iowa og Kansas i den senere Tid. Saaledes ödelagde en Cyklyn d. 17de Juni om Morgenen Byen Grinnell, der har omtrent 4000 Indbyggere. Halvdelen af Byen blev lagt i Ruiner, 20 til 30 Mennesker dræbtes og over 100 saaredes. Dagen i Forvejen gik en Hvirvelvind hen over Byerne Atchison, Leavenworth Kansas City og flere andre Steder. Alene i Kansas City anslaas Skaden til 200,000 Dollars, og mange Menneskeliv gik tabt. I Leavenworth omblæste Taarnet paa Mount St. Marys Akademi, og fire unge Piger dræbtes. Tabet i nævnte By og Omegn belöber sig til en halv Million Dollars. Atter Söndag d. 24de Juni rasede et forfærdeligt Uvejr i visse Dele af Iowa, Illinois, Minnesota og Wisconsin, under hvilket mange Mennesker mistede Livet og megen Ejendom blev ödelagt.

IRLAND.

Walter Burke, en Fætter til den myrdede Undersekretær for Irland, blev den 8de Juni snigmyrdet tilligemed en Soldat, som ledsagede ham. Morderne ere ukjendte; de dræbende Skud kom fra nogle Buske, bag hvilke Morderne vare skjulte.

ITALIEN.

General Ginseppe Garibaldi, den berömte italienske Frihedshelt, afgik ved Döden d. 2den Juni paa Kaprera, en lille Ö i Middelhavet ved Sardiniens Nordkyst. Han var födt i Nizza af fattige Forældre d. 22de Juli 1807.

ÆGYPTEN.

Den 11te Juni fandt en blodig Gadekamp Sted mellem Europæerne og Ægypterne i Alexandria, under hvilken flere hundrede Europæere bleve dræbte og Mange saarede. Ægypterne ere overordentlig hadefulde paa Grund af de udenfor Havnen liggende europæiske Krigsskibe. Europæerne flygte i Massevis fra Alexandria af Frygt for nye Overfald. Alle synes at være grebne af en panisk Skræk.

Arabi Pascha*, den ægyptiske Krigsminister og Anförer for Nationalpartiet, truer med, at hvis England og Frankrig blander sig i Ægyptens Forhold ved Landsætning af Tropper, vil han angribe dem, opbryde Jærnbanen, ödelægge Suez-Kanalen, og i Tilfælde af Nederlag trække sig tilbage til Örkenen, hvor 30,000 Beduinere ere rede til at understötte ham. De europæiske Magters Konference, der er bleven sammenkaldt i Anledning af de ægyptiske Forhold, begyndte en Række Möder i Konstantinopel i Slutningen af Juni Maaned.

* Pascha er en Titel, som i Tyrkiet gives alle höje militære og civile Embedsmænd. Tegnet paa en Paschas Embedsværdighed er en Hestehale.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 8. AUGUST 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 101.)

(1851—Fortsat.)

TILDRAGELSE I ARNAGER.

Den 2den December befandt Brödrene Jörgensen og Nielsen sig i Fiskerbyen Arnager. Da dette blev bekjendt kom Folket fra andre Byer, bevæbnede med Knipler, for at ville overfalde dem; men saa snart Beboerne i Arnager kom til Kundskab herom, bleve de strax enige om at forsvare deres Gjæster. „Mormonerne," sagde de, „lære os at handle ret, dem ville vi forsvare." De bevæbnede sig i Hast med Öxer og saadanne andre Vaaben, som de kunde faa fat paa, og da En af dem prövede sit Gevær for at erfare, om det vilde gaa af, trak Fjenderne sig hastigt tilbage, og saaledes bleve Brödrene befriede fra Mishandling den Gang. Forfölgelserne bleve dog sidenefter saa alvorlige, at Missionærerne fandt det raadeligt at forlade Öen en liden Tid, men da vare allerede omtrent 50 Personer blevne döbte dersteds. Paa Bornholm gjorde Evangelist senere glimrende Fremskridt, og kun faa Ægne i Danmark have, i Forhold til Folkemængden, afgivet saa mange Sidste-Dages Hellige som denne Ö.

FORFÖLGELSE PAA SJÆLLAND.

December. I Bröndbyöster paa Sjælland, i Nærheden af Kjöbenhavn, havde der flere Gange været afholdt Forsamling hos nogle Medlemmer af Kirken (en Skrædder Knudsen), og med Undtagelse af nogle uordentlige Personers Adfærd havde Fred og Orden fundet Sted. Men en Aften medens Broder F. C. Sörensen talte om Omvendelse blev Lyset slukket, han og Broder Möller overfaldet og Sörensens Frakke sönderrevet. Söndagen den 14de December tildrog sig fölgende voldsomme Begivenhed. Omtrent 70 Mennesker vare forsamlede i og udenfor Huset. Fire af Brödrene prædikede, den Ene efter den Anden, om de Ting, som höre til Menneskenes Saliggjörelse. Der vare flere af Brödrene med fra Kjöbenhavn, hvoraf nogle havde deres Koner med. Efter at Forsamlingen var forbi, begave disse sig paa Vejen til Kjöbenhavn, men bleve strax uden for Huset hilset med Stene og Kartofler af en Flok Mennesker, som havde posteret sig for at tage imod dem. Da de kom lidt længere frem i Byen blev der givet Signal for at tilkjendegive,

at de Hellige nærmede sig. En anden Flok gav dem derpaa en Salve af Kartofler og Stene. Da de naaede Udkanten af Byen, fandt de en stor Flok, der laa skjult i Grøfter og bag Hækker, lurende paa dem som Stimænd og Røvere. "Kristne" fra Brøndbyøster og Omegn forfulgte nu de Hellige med Stene, Kartofler, Snavs og Knipler, og de saa' ud som sorte Djævle, der kom ud af Jorden. Selv Bønderpigerne førte, som Djævelens Haandtlangerinder, Skytset, som de bare i deres Forklæder og Skjörter, og Karlene fra Byen lode baade Stene, Kartofler og Snavs, som de optoge af Vejen, suse dem om Örene og paa Ryggen under det gudsbespottelige Udraab: „Raab nu til Jeres Gud om han vil hjælpe Jer." De bleve kastede om i Snavset og gjennempryglede med Næver og Knipler. Nogle of Brødrene fik Frakkerne revet i Stykker, og en Søster blev meget voldsomt behandlet. Over en halv Fjerdingvej vedblev man at forfölge de Hellige, der tilsidst toge deres Tilflugt til en Gaard, der laa tæt ved Vejen, men da de ingen Beskyttelse kunde finde inde i Gaarden, matte de tage Vejen ad Marken til; de fik imidlertid atter Öje paa dem og forfulgte dem paany over Marken lige til Landevejen, hvor de atter maatte søge Ly i Pilegaarden. Folket her vilde ikke modtage dem, men paa Opfordring vejviste en Pige dem igjennem Haven ud paa Marken, saa at de tilsidst lykkelig undgik deres Forfølgere.

„I omtrent tre Kvarter", beretter En af de Lidende, „vare vi næsten aldeles overgivne til Djævelen, og Gud gav ham Magt over vort Kjöd, men ikke over vor Aand. Vi kunne ikke skildre den Trængsel, vi gjennemgik, men saa meget er vist, at det saa' ud som om Ingen af os skulde undslippe vore Forfølgere."

En Klage blev strax indgivet til Birkedommeren, men da han havde gjennemlæst den, var han vred og brugte haarde Ord samt udlod sig med, at han vilde yde dem saa liden Hjælp som muligt. Endvidere, sagde han, at Fogden flere Gange havde været has ham angaende deres Forsamlinger derude; og det saa' ud som om Birkedommeren og Fogden havde Forkundskab om denne skammelige Tildragelse. I alt Fald blev der ikke skjænket videre Opmærksomhed til Klagemaalet. De Lidende vare tolv, af hvilke nogle personlig overbragte Klagen.

KONFERENCEMÖDE I FREDERICIA.

Den 25de og 26de Decbr. afholdtes det første Konferencemøde i Fredericia. Rapporterne, som bleve givne, lovede gode Udsigter for Evangeliets Fremme. Iblandt Andet vare 5 døbte paa Fyen. Konferencen havde allerede 81 Medlemmer. Flere Brødre ordineredes til Præstedömmet og udsendtes som Missionærer til forskjellige Dele af Landet.

MISSIONENS ALMINDELIGE TILSTAND.

Erastus Snow skrev i Decbr. Maaned til Udgiveren af „Millennial Star":

„Siden Konferencen, afholdt i Kjøbenhavn i August sidstleden, have vi udstrakt vort Missionsarbejde til alle de vigtigste Öer og Provinser i dette lille Kongerige, og ligeledes til Norge.

Paa mange Steder her i Landet er det omtrent saa meget som en Mands Liv er værdt at annamme Evangeliet, og Enhver, som rejser omkring og prædiker Ordet, maa udsætte sig for stor Fare. Den danske Grundlov giver vel Religionsfrihed, men den er ikke nærmere udpeget ved andre tilsvarende Love, ej heller understöttet af Landets moralske Styrke, og naar undtages Kjöbenhavn og de vigtigste Handelsstæder er det næppe bekjendt, at en saadan Frihed existerer. Det ligger i Præsternes Interesse at holde Folket i Uvidenhed desangaaende, og deres Indflydelse i Landsbyerne og de mindre Stæder er næsten grænseløs. Da Störstedelen af Folket ikke læser ret meget, maa vi prædike Grundloven for at berede Vejen for Bibelen, samt prædike Bibelen for at berede Vejen for Mormons Bog. * * *

Danskerne ere de gamle Gothers

og Venders virkelige Efterkommere og levende Repræsentanter; de ere dødelige Fjender, men varme Venner. Det er ikke saa sjælden, at vi ere Vidner til Scener lig dem, der foregik i Efesus, da de fleste af Folket „vidste ikke, af hvad Aarsag de vare komne sammen", og Intet uden Raabet: „Stor er de Efesers Diana" kunde høres i henved to Timer. Ved saadanne Lejligheder have Döre, Vinduer, Bænke og Lignende faaet en haard Medfart, og Ældsterne og de Hellige faa ikke sjælden Prygl og deres Klæder revne itu. Men takket være Herren, som har vaaget over dem, ved de fleste Lejligheder har der aabnet sig en Udvej for dem at undfly, uden at lide stor Skade. * * *

Vi have undertiden taget vor Tilflugt til Loven, naar vi have kunnet finde ærlige Embedsmænd, som have havt Mod nok til at gjøre deres Pligt. Ved et Tilfælde her i Kjøbenhavn, vil jeg sige til deres Ros, bleve Overtræderne straffede.

Ældste Forsgren og hans Medarbejder have trodset Stormen i flere Uger paa Öen Falster og været i stor Fare, men ved Udholdenhed have de vundet mange Venner. Udsigterne ere nu temmelig gode dersteds. * *

Gjennem mit sidste Brev fra Island erfarer jeg, at Brødrene have været forfulgte paa en tæt ved Hovedlandet liggende Ö, hvor de havde vundet sig nogle Venner og begyndt at döbe; de bleve nemlig bortdrevne fra Öen. * * *

Maaden, hvorpaa de danske Præster og Redaktörer benytte Bennetts, Caswells, Turners og Andres gamle Løgne, er nok til at faa Bowes selv til at skamme sig, og foruden disse amerikanske Varer synes der at være en Overflödighed af hjemmelavet Stads. I Stedet for med mine begrænsede Midler og mit ufuldkomne Sprog at gjøre Forsög paa at standse denne Tornado af Kvas, som har oversvömmet Landet, har jeg ladet mig nöje med at offentliggjøre, de Helliges Historie og Tro paa en ligefrem og tydelig Maade.

De tre første Numre af „Skandinaviens Stjerne" ere nu trykte tilligemed flere Smaaskrifter og en lille Salmebog, og jeg venter i indeværende Uge at paabegynde Udgivelsen af Pagtens Bog. Jeg har ogsaa engageret en svensk Professor til at oversætte Lorenzo Snows "Voice of Joseph," med Tillæg og Forbedringer, i det svenske Sprog.

De unge Hellige her i Landet ere allerede blevne temmelig godt prøvede med Apostasi, saa vel som Forfölgelse. I Fölge den i vor sidste Konference afgivne Rapport ere omtrent 60 blevne udelukkede. Nogle af dem have udvist den gamle ugudelige Apostat-Aand, men de fleste ere af den Klasse, som modtage Sæden paa stenrig Grund og mangle Mod til at uholde de Ugudeliges Haan og Modstand. * * *

Vi havde en udmærket god Konference d. 15de og 16de f. M. De fleste af Præstedömmet og en stor Foramling af Hellige vare tilstede. Stor Enighed og Kjærlighed herskede, den Helligaand var rigelig udgydt, Mange bleve ordinerede, og megen nyttig Undervisning gaves til de unge Skud af Præstedømmet. Flere af disse have havt en almindelig god Skoleundervisning og kjende den hellige Skrift temmelig nöje; enkelte af dem kunne endogsaa læse Engelst, men de fleste af dem vare fattige og ulærde, da de annammede Evangeliet. De have erfaret, at Herren hörer deres Bönner, og de forstaar tilstrækkeligt til at tro, gjøre og lære som de blive befalede, og saaledes udsendes de til at prædike Omvendelse og Syndernes Forladelse."

1852.

KONFERENCEMØDE I AALBORG.

4de Jan. Det förste Konferencemöde i Aalborg afholdtes. Glædelige Beretninger gaves af Missionærerne om Værkets Fremgang. En ny Gren blev oprettet i Vendsyssel med H. P. Jensen som Forstander. Flere Brødre bleve ordinerede til Præstedömmet og Adskillige kaldede til at gaa paa Mission. Saaledes bleve A. W. Winberg og A. Andersen kaldede til at virke i Randers og Omegn, J. M. Bohn og F. Jensen i Salling og N. Petersen i Hjörring og Omegn.

FORFÖLGELSE PAA FALSTER.

20de Januar. Brødrene K. H. Bruun, Jens Jørgensen, O. C. Nielsen og Joh. Svenson holdt Forsamling hos en agtværdig Gaardmand i Falkerslöv paa Falster. Medens Nielsen læste i Johannes Evangelium, 3die Kapitel, bleve de afbrudte af en Pøbelhob, hvoriblandt der ogsaa fandtes en Præst. Lysene slukkedes og Brødrene bleve overfaldne og mishandlede paa det Grusomste. Bruun blev i Særdeleshed frygtelig pryglet med Stokke, nedtraadt, sparket, slæbt igjennem flere Værelser ud i Gaarden og mistede sin Frakke og meget Blod. Nogle foresloge, at man skulde kaste ham i Brönden, men ved Skolelærerens Mellemkomst bleve de uenige mellem hverandre indbyrdes, hvilket gav ham Lejlighed til at slippe bort. I nogen Tid efter led Bruun alvorlige Smerter som Følge af sine Saar, men formedelst Tro og de Helliges Bønner blev han strax helbredet og fortsatte derpaa sin Missionsvirksomhed.

DE FØRSTE EMIGRANTERS AFREJSE.

Januar. Indtil den Tid havde Missionærerne kun prædiket meget lidt om Indsamlingen; men hvad der tidligere havde fundet Sted i England og paa andre Steder, hvor Evangeliet havde været forkyndt, gjentog sig i Skandinavien. Saa snart en Person var bleven døbt og havde annammet den Helligaand ved Haandspaalæggelse, blev hans Forstands Öjne strax aabnet, saa at han kunde forstaa, at der maatte gives et Indsamlingssted for dem, som önskede at tjene Herren. Da Tiden derfor kom, at Udvandringen kunde begynde, havde Brødrene ingen Besvær med at faa de Nydøbte til at indse Nødvendigheden af at rejse til Zion. (Fortsættes.)

DE TOLV APOSTLE

i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige.

De fölgende kronologiske og historiske Oplysninger angaaende Apostlene i denne Uddeling ere Frugterne af flere Maaneders flittigt Arbejde, ikke alene af dette Blads Redaktör, men Andre, som ogsaa have skjænket Sagen betydelig Opmærksomhed. Vi give det nu til vore Læsere som Noget, der er aldeles paalideligt baade med Hensyn til Data og Omstændigheder.

De tolv Apostles Kvorum blev først organiseret i Kirtland, Ohio, i Overenstemmelse med en Aabenbaring, som blev given ved Profeten Joseph Smith i Juni 1829. (Se Pagtens Bog, 43de Stykke.) Brødrene, som udgjorde det første Kvorum, bleve d. 14de Febr. 1835 valgte af de tre Vidner til Mormons Bog, nemlig Oliver Cowdery, David Whitmer og Martin Harris, og de bleve ordinerede under Hænders Paalæggelse af Joseph Smith jun., Oliver Cowdery og David Whitmer. De valgtes i fölgende Orden: Lyman E. Johnson, Brigham Young, Heber C. Kimball, Orson Hyde, David W. Patten, Luke Johnson, Wm. E. McLellin, John F. Boynton, Orson Pratt, William Smith, Thomas B. Marsh, Parley P. Pratt.

Kort efter deres Valg bleve de ordnede efter Alderen, begyndende med den ældste, som blev Kvorumets Præsident. De kom da til at staa i følgende Orden: Thomas B. Marsh, David W. Patten, Brigham Young, Heber C. Kimball, Orson Hyde, Wm. E. McLellin, Parley P. Pratt, Luke Johnson, William Smith, Orson Pratt, John F. Boynton, Lyman E. Johnson.

I 1837 og 1838 fandt et stort Frafald Sted i Kirken, og iblandt dem, som fornægtede Troen, vare ogsaa fire af de Tolv, nemlig Luke Johnson, John F. Boynton, Lyman E. Johnson og Wm. E. McLellin. I en Aabenbaring, som blev given ved Profeten

Joseph d. 8de Juli 1838, bleve John Taylor, John E. Page, Wilford Woodruff og Willard Richards kaldede til at indtage de ledige Pladser.

Kort efter de ovennævnte Fires Fald apostaserede ogsaa Thos. B. Marsh, og David W. Patten blev myrdet af Pöbelen i Missouri, hvisaarsag Brigham Young ifölge sin Alder blev Præsident for de Tolvs Kvorum. George A. Smith og Lyman Wight valgtes til Apostle i Stedet for Marsh og Patten.

Da William Smith i 1845 og John E. Page i 1846 bleve udelukkede af Kirken indsattes Amasa M. Lyman og Ezra T. Benson til Apostle i deres Sted. (Amasa M. Lyman var allerede bleven ordineret til Apostelskabet i 1842.)

Efter at Kirkens Förste Præsidentskab var bleven omorganiseret i 1847 og Lyman Wight senere blev udelukt af Kirken, fandtes der atter fire ledige Pladser i de Tolvs Kvorum. Til at indtage disse valgtes Charles C. Rich, Lorenzo Snow, Erastus Snow og Franklin D. Richards d. 12te Febr. 1849 i Salt Lake City.

Den næste ledige Plads foraarsagedes ved Parley P. Pratts Mord d. 14de Maj 1857. Tre Aar senere ordineredes George Q. Cannon til Apostel i hans Sted.

I Oktober-Konferencen i 1867 blev Amasa M. Lyman frataget hans Apostelskab, og Joseph F. Smith blev indsat i hans Plads.

Den 22de Juni 1868 döde Heber C. Kimball, Præsident Youngs förste Raadgiver, og George A. Smith, en af de Tolv, valgtes til Raadgiver i hans Sted. Derved blev der atter en ledig Plads i de Tolvs Kvorum, som blev fyldt ved Brigham Young juniors Ordination i Oktober Maaned samme Aar.

Ezra T. Benson döde d. 3die Septbr. 1869, og Albert Carrington blev valgt til Apostel i hans Sted, og da Orson Hyde afgik ved Döden d. 28de Novbr. 1878 blev den derved opstaaede ledige Plads udfyldt af Moses Thatcher, som blev ordineret til Apostel i April Maaned det fölgende Aar.

I Oktober-Konferencen i 1880 blev Kirkens Förste Præsidentskab paany organiseret, idet John Taylor, George Q. Cannon og Joseph F. Smith ved Konferencens enstemmige Votum valgtes til at udgjöre nævnte Kvorum. Derved blev der tre ledige Pladser i de Tolvs Kvorum, men kun to af disse bleve fyldte ved at vælge Francis M. Lyman og John Henry Smith til Apostle.

Siden Orson Pratts Död d. 3die Oktbr. 1881 har der foruden det Förste Præsidentskab kun været ti Apostle i Kirken, nemlig Wilford Woodruff, Præsident, Charles C. Rich, Lorenzo Snow, Erastus Snow, Franklin D. Richards, Brigham Young, Albert Carrington, Moses Thatcher, Francis M. Lyman og John H. Smith.

I det Fölgende forekomme Apostlenes Navne i den Orden, efter hvilken de bleve ordinerede til Apostelembedet:

1. Lyman E. Johnson blev födt d. 24de Oktober 1811 i Pomfret, Windsor County, Vermont, döbt i Febr. 1831 af Sidney Rigdon og ordineret til Apostel da Organisationen af de Tolvs Kvorum först fandt Sted i Kirtland, Ohio, d. 14de Febr. 1835. Han blev udelukt af Kirken d. 13de April 1838 i Far West, Missouri.

2. Brigham Young blev födt d. 1ste Juni 1801 i Whittingham, Windsor County, Vermont, döbt af Eleazer Miller d. 14de April 1832 og ordineret til Apostel d. 14de Febr. 1835 i Kirtland. Fra Thomas B. Marsh's Frafald i 1838 var han Præsident for de Tolv, og fra d. 27de December 1847 blev han opholdt som Præsident for Kirken med Heber C. Kimball og Willard Richards til Raadgivere. Denne Stilling indehavde han til sin Död i Salt Lake City d. 29de August 1877.

3. Heber C. Kimball blev födt d. 14de Juni 1801 i Sheldon, Franklin County, Vermont, döbt af Alpheus Gifford i April 1832 og ordineret til Apostel d. 14de Febr. 1835 i Kirtland. Fra d. 27de Decbr. 1847 til sin Död i Salt Lake City d. 22de Juni 1868 fungerede han som Præsident Brigham Youngs förste Raadgiver.

4. Orson Hyde blev födt d. 8de Jan. 1805 i Oxford, New Haven County, Connecticut, döbt af Sidney Rigdon d. 30te Oktbr. 1831 og ordineret til Apostel i Kirtland d. 15de Febr. 1835. Efter at have beklædt dette höje Embede i omtrent 44 Aar døde han paa sin Bopæl i Spring City, Sanpete County, Utah, d. 28de Novbr. 1878.

5. David W. Patten blev født i Staten New York omtrent Aaret 1800, döbt d. 15de Juni 1832 af sin Broder John Patten og ordineret til Apostel d. 15de Febr. 1835 i Kirtland. Han blev skudt af Pøbelen ved Crooked River, Missouri, d. 25de Oktbr. 1838 og döde af sine Saar samme Dag stærk i Troen.

6. Luke Johnson blev födt d. 3die November 1807 i Pomfret, Windsor County, Vermont, döbt d. 10de Maj 1831 af Profeten Joseph Smith og ordineret til Apostel i Kirtland d. 15de Febr. 1835. Han blev udelukt af Kirken d. 3die Septbr. 1837 i Kirtland, men blev optaget igjen og derpaa atter udelukt i Far West, Missouri, i 1838. Han blev paany optaget i Kirken i 1846 og kom siden til Utah, hvor han döde.

7. William E. McLellin blev født i Tennessee (man antager i 1806), döbt i 1831 paa Rejsen til Missouri og ordineret til Apostel d. 15de Febr. 1835 i Kirtland. Han blev udelukt af Kirken d. 11te Maj 1838 i Far West.

8. John F. Boynton blev født d. 20de Septbr. 1811 i Bradford, Essex County, Massachusetts, døbt i Septbr. 1832 af Profeten Joseph Smith og ordineret til Apostel i Kirtland d. 15de Febr. 1835. Han blev udelukt af Kirken d. 3die Septbr. 1837 i Kirtland, men blev atter optaget og udelukt anden Gang i 1838.

9. William Smith blev født d. 13de Marts 1811 i Royalton, Windsor County, Vermont, døbt i 1830 eller 1831 og ordineret til Apostel d. 15de Febr. 1835 i Kirtland. Han blev frataget sit Apostelskab d. 7de Oktbr. 1845 i Nauvoo og udelukt af Kirken d. 13de samme Maaned.

10. Parley P. Pratt blev født d. 12te April 1807 i Burlington, Otsego County, New York, døbt i Begyndelsen af Septbr. 1830 af Oliver Cowdery og ordineret til Apostel d. 21de Febr. 1835 i Kirtland. Han blev snigmyrdet i Nærheden af Van Buren, Arkansas, d. 14de Maj 1857.

11. Thomas B. Marsh blev født d. 1ste Novbr. 1799 i Acton, Massachusetts, døbt i Septbr. 1830 af David Whitmer og ordineret til Apostel d. 25de eller 26de April 1835 i Kirtland. Han blev udelukt for Apostasi i 1839 i Quincy, Illinois, men blev siden optaget i Kirken ved Daab og kom til Utah, hvor han döde.

12. Orson Pratt blev födt d. 19de Septbr. 1811 i Hartford, Washington County, New York, døbt d. 19de September 1830 af sin Broder Parley P. Pratt og ordineret til Apostel d. 26de April 1835 i Kirtland. Han döde paa sin Bopæl i Salt Lake City d. 3die Oktbr. 1881, efter at have virket som Apostel i omtrent 46½ Aar.

13. John Taylor blev født d. 1ste Novbr. 1808 i Milnthorpe, Westmoreland, England, döbt i 1836 af Parley P. Pratt og ordineret til Apostel d. 19de Decbr. 1838 i Far West, Missouri. Han var Præsident for de Tolv fra Brigham Youngs Död, og siden den 10de Oktbr. 1880 har han været opholdt som förste Præsident for hele Kirken med Apostlene George Q. Cannon og Joseph F. Smith som Raadgivere.

14. John E. Page blev født d. 25de Febr. 1799 i Trenton, Oneida County, New York, döbt d. 18de August 1831 af Emer Harris (en Broder af Martin Harris) og ordineret til Apostel d. 19de Decbr. 1838 i Far West, Missouri. Han blev udelukt af Kirken d. 9de Januar 1846 i Nauvoo.

15. Wilford Woodruff blev født d. 1ste Marts 1807 i Avon, Hartford County, Connecticut, døbt d. 31te Decbr. 1833 af Zerah Pulsipher og ordineret til Apostel d. 26de April 1839 i Far West, Missouri. Siden d. 10de Oktbr. 1880 har han været opholdt og anerkjendt som Præsident for de tolv Apostle.

16. George A. Smith blev födt d. 26de Juni 1817 i Potsdam, St. Lawrence County, New York, blev døbt d. 10de Septbr. 1832 af Solomon Humphrey og ordineret til Apostel d. 26de April 1839 i Far West, Missouri. Han blev valgt til Præsident Brigham Youngs første Raadgiver i Oktober-Konferencen i 1868, hvilket Embede han indehavde til sin Død d. 1ste Septbr. 1875.

17. Willard Richards blev födt d. 24de Juni 1804 i Hopkinton, Middlesex County, Massachusetts, döbt d. 31te Decbr. 1836 af Brigham Young og ordineret til Apostel d. 14de April 1840 i Preston, Lancashire, England, af Præsident Young og hans Brödre af de Tolv, som paa nævnte Dag vare forsamlede der til Raad. Han var Præsident Youngs Raadgiver fra d. 27de Decbr. 1847 til hans Död i Salt Lake City d. 11te Marts 1854.

18. Lyman Wight blev födt d. 9de Maj 1796 i Fairfield, Herkimer County, New York, døbt i 1830 af Oliver Cowdery og ordineret til Apostel d. 8de April 1841 i Nauvoo. Han blev udelukt af Kirken d. 12te Febr. 1849.

19. Amasa M. Lyman blev født d. 30te Marts 1813 i Lyman, Grafton County, New Hampshire, döbt d. 27de April 1832 af Lyman E. Johnson og ordineret til Apostel d. 20de August 1842 i Nauvoo. Han blev frataget sit Apostelskab d. 8de Oktbr. 1867, udelukt af Kirken d. 12te Maj 1870 og döde i Fillmore, Millard County, Utah, d. 4de Febr. 1877.

20. Ezra T. Benson blev født d. 22de Febr. 1811 i Mendon, Worcester County, Massachusetts, döbt i 1840 og ordineret til Apostel d. 16de Juli 1846 i Council Bluffs, Iowa. Han døde i Ogden d. 3die Septbr. 1869.

21. Charles C. Rich blev født d. 21de August 1809 i Campbell County, Kentucky, døbt d. 1ste April 1832 af Geo. M. Hinkle og ordineret til Apostel d. 12de Febr. 1849 i Salt Lake City.

22. Lorenzo Snow blev födt d. 3de April 1814 i Mantua, Portage County, Ohio, og ordineret til Apostel d. 12te Febr. 1849 i Salt Lake City.

23. Erastus Snow blev født d. 9de Novbr. 1818 i St. Johnsbury, Caledonia County, Vermont, døbt d. 3die Febr. 1833 af sin Broder Wm. Snow og ordineret til Apostel d. 12te Febr. 1849 i Salt Lake City.

24. Franklin D. Richards blev født d. 2den April 1821 i Richmond, Berkshire County, Massachusetts, døbt d. 3die Juni 1838 af Phineas Richards og ordineret til Apostel d. 12te Febr. 1849 i Salt Lake City.

25. George Q. Cannon blev født d. 11te Januar 1827 i Liverpool, Lancashire, England, døbt i Juni 1840 af John Taylor og ordineret til Apostel d. 26de August 1860 i Salt Lake City. Siden d. 10de Oktbr. 1880 har han været opholdt som Præsident Taylors første Raadgiver.

26. Joseph F. Smith blev födt d. 15de November 1838 i Far West, Missouri, døbt i 1850 eller 1851 af Heber C. Kimball og indlemmet i de Tolvs Kvorum d. 6te Oktober 1867 i Salt Lake City. Han har været opholdt som anden Raadgiver til Præsident John Taylor siden d 10de Oktbr. 1880.

27. Brigham Young jun. blev født d. 18de Decbr. 1836 i Kirtland, Geauga County, Ohio, døbt i 1844 af sin Fader Brigham Young og ordineret til Apostel d. 9de Oktbr. 1868 i Salt Lake City.

28. Albert Carrington blev födt d. 8de Januar 1813 i Royalton, Windsor County, Vermont, døbt i Juli 1841 af Wm. O. Clark og ordineret til Apostel d. 3die Juli 1870 i Salt Lake City.

29. Moses Thatcher blev født d. 2den Febr. 1842 i Sangamon County, Illinois, døbt d. 25de Decbr. 1856 af H. G. Boyle og ordineret til Apostel d. 7de April 1879 i Salt Lake City.

30. Francis M. Lyman blev født d. 12te Januar 1840 i Nærheden af McComb, McDonough County, Illinois, blev døbt d. 1ste Juli 1848 af sin Fader Amasa M. Lyman og ordineret til Apostel d. 27de Oktbr. 1880 i Salt Lake City.

31. John H. Smith blev födt d. 18de Septbr. 1848 i Carbunca, Pottawattamie County, Iowa, döbt d. 18de Septbr. 1856 af sin Fader George A. Smith og ordineret til Apostel d. 27de Oktbr. 1880 i Salt Lake City.

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,

Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.

Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, - August 1882.

TIL MISSIONÆRERNE.

Det er bleven nödvendig for os atter at paaminde Brödrene, som have været udsendte som Missionærer fra Zion til Skandinavien, om at indsende til os de Oplysninger, som vi forlangte i dette Blads Nr. 2. En Del af dem have for længe siden opfyldt vort Begjær, men Störstedelen have endnu ikke ladet höre fra dem. Vi have forandret vor Bestemmelse lidt med Hensyn til Listens Indhold og agte nu at gjöre den lidt mere udförlig i forskjellige Henseender, end vi tidligere havde tænkt, hvisaarsag vi paany fremlægge for Brödrene de Punkter, vi önske Oplysning om:

1. Deres fulde Navne.
2. Naar og hvor de ere födte.
3. Naar, hvor og af hvem de bleve döbte.
4. Naar de emigrerede til Utah.
5. Naar de ankom til Kjöbenhavn.
6. Naar de tiltraadte Hjemrejsen fra Kjöbenhavn.
7. En kort Beretning om deres Missionsvirksomhed, medens de vare borte, og Saadanne af dem, som virkede som Missionærer förend de emigrerede til Utah, bedes ligeledes at give os en kortfattet historisk Skildring om Beskaffenheden af deres Arbejde den Gang.

Brödrene bedes at være meget forsigtige og give os rigtige Data samt stave Navnene paa mindre bekjendte Landsbyer, Sogne og Stæder rigtigt. Vi önske at paabegynde Trykningen af Listen ligesaa hurtigt, som vi kunne faa den fuldstændig, hvorfor vi haabe, at Alle, som interessere sig for denne Del af vort Foretagende, ikke ville holde deres Skjærv tilbage længere.

Da der sandsynligvis findes nogle af Missionærerne, som endnu ikke ere Abonnenter paa MORGENSTJERNEN, og fölgelig ikke gjennem dens Spalter kunne komme til Kundskab om vort nærværende Forlangende, bedes vore Agenter i deres respektive Byer eller Distrikter at indhente den forönskede Underretning fra Saadanne, samtidig med at de aflægge deres Besög i Bladets Interesse.

BIOGRAFISKE SKIZZER.

(Fortsat fra Side 110.)

JENS HANSEN.

„Jeg er den ældste Sön af Hans Jörgensen og Maren Kierstine Pedersen og blev födt i Otterup Sogn paa Fyen, Danmark, d. 13de Oktober 1823. Paa Grund af mine Forældres fattige Kaar maatte jeg i en meget tidlig Alder indlade mig i en Slags Handel, hvilket gjorde det nödvendigt for mig at rejse betydeligt omkring paa Landet, og saa snart jeg var gammel nok tog jeg fat med min Fader i haardt legemligt Arbejde. I en Alder af omtrent 19 Aar rejste jeg til Kjöbenhavn, hvor jeg i to Aar tjente hos en Grosserer. Den 10de Maj 1846 begyndte jeg Militærtjeneste i 1ste Artilleriregiment, efter i Forvejen at være bleven udskrevet som Værnepligtig. Efter endt Skolegang gjorde jeg Tjeneste som Konstabel og kom senere paa Uddannelsesskolen. I Rideskolen kom jeg til Skade med mit ene Knæ, idet Hesten styrtede med mig paa en

JENS HANSEN.

Födt d. 13de Oktbr. 1823.

saadan Maade, at jeg fik Benet frygtelig klemt mellem Hesten og Volden, hvisaarsag jeg kom paa Lazarettet. En kort Tid derefter var jeg imidlertid bleven stærk nok til at kunne begive mig til Krigsskuepladsen, da Krigen nemlig var udbrudt mellem Danmark og Hertugdömmerne. Med Batteriet Bruun landsattes jeg ved Snoghöj, Jylland, hvor jeg modtog Hest og Sadel og blev udnævnt til Kommandant for en Kanon. Dagen efter (den 9de April 1848) deltog jeg i Træfningen ved Bov, 1 dansk Mil nord for Flensborg, hvor der første Gang i den slesvigske Krig blev skudt paa Fjenden. Siden deltog jeg i de fleste af Krigens større Slag, og for udvist Tapperhed under det bekjendte store Slag ved Dybbøl i Juni 1848 blev jeg senere beæret med Dannebrogsmændenes Hæderstegn. Da jeg om Foraaret 1850 som Soldat laa indkvarteret i Aasum ved Odense stiftede jeg Bekjendtskab med en ung Pige ved Navn Maren Katrine Christensen, som jeg ægtede den 24de April 1853. Da Krigen i Begyndelsen af 1851 var bleven sluttet, rejste jeg med mit Batteri til Kjøbenhavn og blev hjempermitteret d. 13de Marts, efter at den sejrende Armé saa vel af Kongen som af de forskjellige Kommandanter havde modtaget mange Æresbevisninger for udvist Mod og Tapperhed. Efter at have aflagt et kort Besøg hos mine Slægtninge paa Fyen tog jeg Tjeneste i Kjøbenhavn, hvor jeg strax efter stiftede Bekjendtskab med de Sidste-Dages Hellige. Den første Missionær, som besögte mig paa mit Kammer, var Broder Chr. Christiansen. Under Samtalen traf denne at lægge sin Haand paa mit Knæ, der tidligere var bleven beskadiget. Jeg tænkte strax ved mig selv, at dersom den Fremmede var en Guds Tjener, ligesom Kristi Sendebud i fordums Dage, saa maatte den helbredende Kraft virke paa mig formedelst Berørelsen, og i denne Tro borttog jeg Bindet, som jeg havde brugt i tre Aar, og fra dette Öjeblik af var jeg fuldstændig helbredet for min Svaghed.

Jeg bad imidlertid meget til Herren om at erholde et tydeligt Vidnesbyrd angaaende Sandheden af den nye Lære, hvilket ogsaa blev mig givet, thi en Dag, da jeg havde hengivet mig til inderlig Bön, hørte jeg en Røst, som sagde: „Dersom Du vil annamme den Lære, som Menneskene kalde Mormonismen, skal Du prædike Evangeliet for mange Mennesker.“ „Skal Du prædike,“ sagde jeg halvt spögefuldt til mig selv, og jeg ligesom tvivlede paa det, Herrens Aand havde sagt til mig. Men min Bøn var bleven hørt, og jeg vidste nu, hvad jeg skulde gjöre.

Den 25de August 1851 blev jeg ved Daab indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige af Ældste Christiansen, og da min Tid ikke var meget optaget med timeligt Arbejde, læste og studerede jeg meget i Bibelen, Mormons Bog og Kirkens andre Böger, hvorved jeg erhvervede mig betydelig Kundskab om Evangeliets Principer. Jeg fik snart en inderlig Længsel efter at prædike Evangeliet, og bad ofte til Herren om at dette Privilegium maatte blive mig forundt. En Dag, da jeg var alene paa mit Værelse, og bad inderligt til Herren om at maatte blive en Arbejder i hans Vingaard, blev jeg pludselig angrebet af den Ondes Magt, som bestræbte sig for at ville ødelægge mig og bandt min Tunge, saa at jeg ikke kunde bede. Efter en haard legemlig Kamp lykkedes det mig imidlertid at overvinde det Onde, og derefter blev jeg henrykt i et Syn, i hvilket jeg saa' Himmelen aabne sig, og i Aanden beskuede jeg Frelseren med Naglegabene i Hænder og Fødder, sigende til mig: „Dine Synder ere Dig forladne og dine Bönner hørte. Herefter skal dit Arbejde være at bringe Sjæle til Gud indtil jeg kommer.“ Dernæst blev denne Verdens Mørke fremstillet for mit Blik i Skikkelse af en dyb Brønd, gjennem hvilken jeg maatte gaa for at kunne naa min Ophøjelse. Jeg saa' ligeledes den tilkommende Verdens Herlighed, og en Krone blev sat paa mit Hoved med den Erklæring, at det var Lönnen for min Trofasthed. Jeg var omringet af en stor

Skare, der ogsaa modtoge Kroner, men disse vare alle mindre end den, der blev mig skjænket. De Mange, som omgav mig, betragtede mig med et særdeles venligt og hengivent Blik, hvorved jeg følte en ubeskrivelig Glæde. Under det Hele havde jeg min fulde Bevidsthed og kunde tydelig høre, hvad der foregik i Stuen nedenunder, og det indgav mig en större Glæde og Tilfredshed, end jeg nogensinde tilforn havde erfaret. Kort efter fortalte jeg det Hele til Erastus Snow, som sagde, at det var fra Herren, der havde et stort Arbejde for mig at udføre, og at hvad jeg havde set, skulde blive mig til stor Nytte i Fremtiden. Min senere Erfaring har stadfæstet Sandheden af hans Ord, thi det har været min Lod at gjennemgaa Prøver og Fristelser af en saadan Beskaffenhed, at det visselig vilde have blevet vanskeligt for mig at bestaa, hvis ikke dette Syn bestandig havde indgivet mig nyt Mod og forøget Styrke. I Begyndelsen troede jeg, at den store Skare, som jeg saa' med Kroner paa Hovedet, forestilte dem, som formedelst min Prædiken skulde annamme Evangeliet og gjöre sig værdige til evigt Liv og Salighed, men mange Aar derefter kundgjorde Herrens Aand mig, at det havde Hentydning til min egen Familie.

I Generalkonferencen, som afholdtes i Kjøbenhavn d. 15de og 16de Novbr. 1851, blev jeg ordineret til Præst og i Forening med Ældste Wm. Andersen beskikket til at virke som Missionær paa Fyen. Vi begave os strax paa Vejen til vor Arbejdsmark og begyndte at tale med Folket, sælge Skrifter og afholde Forsamlinger, der almindelig vare godt besögte af nogenlunde opmærksomme Tilhörere. En af de første Landsbyer, som vi besøgte paa Fyen var Sulkendrup. Da vi her kom ind i et vist Hus, traadte en Kone os i Møde, sigende: „Der kommer mine Brødre.“ Hun havde aldrig set os før, og vi havde ikke heller fortalt hende, hvem vi vare. Denne Kones Navn var Gjertrud Hansen, og jeg döbte hende strax efter (d. 5te Decbr. 1851) som den förste Frugt af mit og Andersens Arbejde paa Fyen. Vi besøgte nu mine Forældre, som modtoge os med Glæde, og flere velbesögte Forsamlinger bleve afholdte. Min Fader havde længe i Forvejen drömt om, at jeg skulde blive en Frelser for hans Familie, men havde aldrig forstaaet Meningen dermed. En Aften efter at jeg havde talt til en stor Forsamling gik han ud i sin Have, bøjede sine Knæ og bad inderligt til Gud om Forstand til at kunne bedömme, om det Budskab, som jeg forkyndte, var af Gud. Da han atter traadte ind i Huset blev det Tegn givet ham, at han rystede ganske forfærdeligt paa hele Legemet og følte sig uværdig til at gaa ind i det Værelse, hvor jeg sad. Med skjælvende Stemme og taarefyldte Öjne bad han mig nu om at döbe sig, hvilket Begjær blev opfyldt samme Aften. Min Moder blev døbt samtidig, og en kort Tid efter bleve fire af mine Brødre tilligemed flere Andre ogsaa indlemmede i Menigheden ved Daab. Imidlertid begyndte en Forfölgelsesaand at vise sig i Egnen, og Pöbelhobe organiserede sig i den Hensigt at ville skade os. En Aften, da vi som sædvanligt afholdt Forsamling i min Faders Hus, omringedes Huset saaledes af en stor Skare berusede Mænd, der vare bevæbnede med Knipler og fortalte, at en vis Præst havde lovet dem Penge for at gjennemprygle os dygtigt. En af dem foer strax løs paa mig med en Stok, men det lykkedes mig og Andersen at slippe ud af Dören og flygte ud paa Marken. Mine Forældre, som forbleve i Huset, bleve nu Gjenstand for Pøbelens Bespottelser; man skrev med Kridt paa min Faders Ryg og gjorde en hel Del Nar af ham, men tilføjede ham ellers ingen legemlig Skade. Forfølgerne löbe dernæst ud for at söge efter os, som laa skjulte i en Grøft bag et Gjærde. Her hørte vi dem bande paa det Frygteligste og erklære, at de ikke vilde gaa hjem førend de havde dræbt os. Vi bade ydmygeligt til Gud om at slaa dem med Blindhed, hvilket bogstavelig skete, thi de fandt os ikke, uagtet de sögte efter os til

efter Midnat. Da de endelig havde fjærnet sig gik vi ind i Huset og sang Lovsange for Herren, og vi følte os overordentlig glade fordi vi vare agtede værdige til at blive forfulgte for Jesu Navns Skyld. Da vi følte en brændende Nidkjærhed for at Alle skulle höre Vidnesbyrdet, gik Andersen og jeg hver sin Vej, idet han rejste mod Syd og jeg mod Nord. Jeg besøgte mange af mine Slægtninge og Venner, som med Glæde lyttede til mit Vidnesbyrd, og flere af dem bleve siden trofaste Medlemmer af Guds Rige. En Dag, da jeg var paa Vejen til min Faders Hjem, blev jeg, uden at vide hvorfor, paavirket af en vis Indflydelse til at skynde mig af alle Kræfter. Jeg var dog aldrig saa snart kommen indenfor Dören førend jeg opdagede Aarsagen. Min Broder Jörgen Peter var nemlig bleven angrebet af en ond Aand, under hvis Virkning han rystede uafladeligt paa hele sit Legeme, og min Moder var meget bedrövet derover. Jeg stod en Tid og betragtede ham nöje samt tænkte paa, hvad Aarsagen muligvis kunde være til denne uhyggelige Tildragelse. Det forekom mig dog, at han maatte have forsyndet sig i en eller anden Retning og derved givet den Onde Lejlighed til at angribe sig. Efter en kort Samtale bekjendte han, at da Præsten havde spurgt ham, om han var bleven døbt, havde han svaret nej. Jeg gav ham nu en lille Irettesættelse, hvorpaa jeg, som allerede var bleven ordineret til Ældste, lagde mine Hænder paa hans Hoved og böd den Onde i Jesu Navn at forlade ham, hvilket virkelig skete i samme Öjeblik. Ved saaledes at se Guds Kraft tilkjendegivet, ligesom i gamle Dage, blev vor Glæde meget stor. Herren tilkommer Æren derfor.

Jeg fortsatte derpaa min Virksomhed med stort Held og blev et Redskab i Guds Haand til at bringe Mange til Sandhedens Erkjendelse. En Dag da jeg spadserede ad Landevejen mellem Nyborg og Svendborg hörte jeg tæt ved min Side en Stemme, som efter at have kaldt mig ved Navn sagde: „Hvorledes tör Du vove at sige: Med Fuldmagt fra Jesus Kristus, naar Du döber." Denne Røst havde en forunderlig Virkning paa mig, men efter at jeg havde bedet oprigtigt til Herren kom mine Tanker til at dvæle ved Synet, som jeg havde havt, og jeg blev overbevist om, at Fremgangsmaaden med Hensyn til Daaben var fuldkommen rigtig.

Den 16de Marts organiserede jeg den første Gren af Kirken paa Fyen under Navn af Tröstrup-Korups Gren. Jeg var allerede tidligere af Præst Chr. Larsen bleven beskikket til Forstander for samme.

Det faldt ogsaa i min Lod i Begyndelsen af 1852 at blive den förste Forkynder af det glade Budskab paa Öen Taasinge, hvor jeg afholdt adskillige Forsamlinger og døbte Flere. En af mine Forsamlinger, som jeg d. 17de Maj afholdt i Troense Skole, overværedes af Præsten, Skolelæreren og næsten hele Byens Befolkning, men Herrens Aand stod mig bi, saa at jeg i al Rolighed blev i Stand til at aflægge et godt Vidnesbyrd. Den følgende Dag döbte jeg de to første Personer paa Öen. Senere blev jeg indbudt til at prædike paa det bekjendte Valdemars Slot, hvor Herremanden behandlede mig meget venligt og indgav endog sit Navn som Abonnent paa „Skandinaviens Stjerne." Siden blev han dog forhærdet imod Sandheden og forbød Folket at huse mig. Jeg gik i Skoven og fastede og bad for Folket, men da jeg senere kom til Troense, vare alle Døre lukkede for mig, hvorover jeg følte mig meget bedrøvet, men Herrens Aand trøstede min Sjæl og syntes at sige, at Dagen skulde komme, da denne Öes Beboere skulde vide, at jeg var et Guds Sendebud, sendt til dem med det frelsende Budskab. I Forening med Ældste Andersen besøgte jeg ogsaa Thorø, hvor vi afholdt en stor Forsamling i en Kro, og Folket fandt en saadan Behag i vor Prædiken, at de ønskede at beskikke os til deres Præster, men da jeg en Tid efter aflagde Öen et Besög alene, blev jeg landsforvist af Sognefogden. Dette skete i Juni Maaned 1852.

Jeg fortsatte nu min Virksomhed paa Fyen, men rejste i Juli Maaned til Jylland, hvor jeg vandrede meget omkring tilfods og overværede Konferencen i Aalborg d. 1ste August, hvorpaa jeg i Forening med flere af Brødrene rejste med det navnkundige lille Fartöj „Zions Løve“ til Kjöbenhavn, hvor jeg derpaa overværede Generalkonferencen, som varede fra d. 12te til d. 16de August. I Slutningen af samme Maaned overværede jeg Konferencen i Fredericia og fortsatte derpaa min Missionsvirksomhed paa Fyen og omliggende Öer med godt Held indtil jeg rejste hjem til Zion.

Under min Virksomhed paa Fyen havde jeg Lejlighed til at prædike Evangeliets første Principer for næsten alle Borgerne i Svendborg. Alle lyttede med Opmærksomhed til min Tale, med Undtagelse af en Farver, som gjorde adskillige Indvendinger. Herover blev Foreningens Formand höjlig fornærmet, og Farveren blev strax udstødt af Foreningen. Derefter besvarede jeg en stor Mængde Spørgsmaal, som flere af de Tilstedeværende fremsatte med Hensyn til nogle løgnagtige Rygter, der allerede den Gang vare satte i Cirkulation angaaende de Hellige.

Eftersom Mange bleve døbte ophidsedes Folket til at forfølge os paa flere forskjellige Steder. Ved en vis Lejlighed, da jeg holdt Forsamling i Svendborg, gjorde saaledes en Pøbelhob Optöjer, og jeg maatte liste mig ud af en Bagdør, klatre over en Mur og derpaa forlade Byen og löbe ud paa Marken. Jeg blev imidlertid forfulgt af Flere, som havde svoret, at de vilde dræbe mig, men jeg fandt omsider Beskyttelse i et nærliggende Hus, saa jeg undgik den mig tiltænkte Skjæbne. Langt hen paa Natten gik jeg tilbage til Byen og lagde mig til Hvile i en Forstue, da Folket var gaaet tilsengs. I Nattens Løb havde jeg et herligt Syn, i hvilket jeg iblandt Andet saa' Johannes den Døber, der kom for at trøste mig. Jeg vaagnede med stor Glæde i min Sjæl. Herren forundte mig mange Tilfælde af samme Slags, og jeg syntes bestandig, at jeg var omgivet af Herrens Engle; ja til sine Tider forekom det mig som om de hellige Væsener ventede ved min Side for at frembære mine Bönner for Herren.

Eftersom Værket gjorde Fremgang og Mange bleve döbte, var der ogsaa Nogle, som faldt fra Troen. Selv min egen Fader lod sig paavirke af onde Rygter i den Grad, at han ved en vis Lejlighed begjærede Udelukkelse. Herover følte jeg, som naturligt var, stor Bedrövelse, men jeg trak mig tilbage til et enligt Sted og bad ydmygeligt til Herren paa min Faders Vegne, hvilket havde den förønskede Virkning. Efter tre Gange at have paakaldt Herren var min Fader bleven aldeles forandret. Jeg fandt ham med et saligt Smil paa Kinden og et fuldkommen tilfreds Sind, og han forblev tilligemed min Moder trofast til sin Dødsdag. Mine Forældre forlode Danmark i December Maaned 1852, og Fader ankom til Utah det følgende Aar. Moder döde paa Rejsen over Atlanterhavet. Efter at have overladt min Plads som præsiderende Ældste over Fyen, Langeland og Taasinge til min Broder Neils Hansen, forlod jeg Danmark d. 26de December 1853 i Forening med et större Emigrantselskab og ankom d. 9de Januar til Liverpool i England, hvor min Hustru fødte en Søn, vor Förstefödte, d. 16de Jan. 1854. Efter et Par Ugers Ophold i England fortsatte vi Rejsen med Sejlskibet „Benjamin Adams“ over Atlanterhavet og ankom til New Orleans efter syv Ugers Forløb. Paa Overrejsen var min Hustru meget syg. Efter vor Ankomst til Kansas udbrød Kolera i vor Lejr, og iblandt det betydelige Antal, som döde, var ogsaa min Broder Jørgen og flere af hans Börn.

Strax derefter begyndte vi vor lange Rejse med Oxer og Vogne over Sletterne, under hvilken jeg fungerede som Lejrkaptejn. Min Broder Peder Hansen blev syg og döde nogle Dage efter at vi havde begyndt Rejsen gjennem Örkenen, og min Hustru fik ogsaa et nyt An-

greb af Sygdom og döde de 29de Juli. Efter heldig Rejse ankom vi til Salt Lake City d. 5te Oktober 1854. Min Fader, som boede i 5te Ward, kom ud og mödte os i Emigration Canyon; Gjensynet var i Sandhed glædeligt. Dagen efter vor Ankomst overværede jeg Konferencen i Tabernaklet, hvor jeg förste Gang saa' Præsident Brigham Young og flere af de tolv Apostle. Vel kunde jeg ikke forstaa, hvad de sagde, men Synet af dem, og den Aand, som de besjæledes af, gjorde et dybt Indtryk paa mig. Efter at have boet en kort Tid hos Fader, lejede jeg mig en lille Plads i 10de Ward samt kjöbte mig ½ Bylod i 2det Ward, hvor jeg Aaret efter byggede et Hus. Som Enkemand begyndte jeg imidlertid at grunde paa det Önskelige i atter at finde mig en Livsledsagerinde, der ogsaa kunde indtage en Moders Plads overfor min lille Sön. Ved at grunde paa hvad der staar skrevet i 5te Mosebogs 25de Kapitel angaaende en Mands Pligt imod hans afdöde Broders Enke, syntes det at blive klart for min Forstand, at jeg var pligtskyldig til at ægte min afdöde Broder Peder Hansen Enke; men först efter af jeg af Præs. Jedediah M. Grant var bleven raadt til at gjöre saa handlede jeg efter min Forstaaelse af Sagen og ægtede hende. Jeg fortjente Opholdet til mig selv og Familie dette Efteraar ved at tærske Hvede for Folk, men jeg var uheldig med 10 Akres Land, som jeg senere kjöbte i Cottonwood, da jeg nemlig dyrkede det i tre Aar uden at avle Noget; jeg mistede ogsaa flere Kreature. Allerede i November 1854 blev jeg optaget som Medlem af det 21de Kvorum af Halvfjerds.

Om Efteraaret 1855 kom Pigen Caroline Knudsen til Utah som Emigrant fra Danmark, og da jeg var bekjendt med hende fra Danmark aflagde hun os et Besög. Da jeg omtrent paa samme Tid raadförte mig med Erastus Snow om at faa min afdöde Hustru beseglet til mig for Tid og Evighed, spurgte han mig, om jeg ikke ogsaa havde til Hensigt at faa en levende Hustru beseglet til mig. Dette var Noget, hvorom jeg ikke have taget nogen Bestemmelse, men imidlertid blev ovennævnte Pige paavirket af den Fölelse, at det vilde tjene til hendes Ophöjelse at blive min Hustru. Hun bad oprigtigt til Herren desangaaende og lod mig gjennem sin Broder forstaa hendes Fölelser. Hun önskede, at jeg skulde gaa og adspörge Herrens Profet for at lære Guds Villie at kjende angaaende Sagen. Dette gjorde jeg, idet jeg först forklarede det Hele for Broder Snow, som derefter indhentede Profetens Svar til den Effekt, at det var overensstemmende med Herrens Villie, at jeg skulde ægte Pigen, hvilket derfor skete d. 3die Februar 1856 i et indviet Værelse i Præs. Youngs Hus, og samtidig blev ogsaa min afdöde Hustru beseglet til mig for Tid og Evighed. Jeg kunde saaledes oprejse en Familie, som var min egen, og da jeg siden er bleven velsignet med en talrig Familie, kan jeg ikke andet end betragte den som en Belönning af Herren, fordi jeg ægtede min Broders Enke i den udtrykkelige Hensigt, at opfylde Loven og gjöre min Pligt mod min afdöde Broder og oprejse ham Sæd.

Da Græshopperne ödelagde Sæden i 1856 var det meget knapt om Födemidler i Territoriet, jeg tilligemed Familie maatte dele Skjæbne med de fleste andre af Folket. Jeg begav mig nok paa en Rejse nordpaa for at tjene Födemidler eller sælge Klæder for at forskaffe mig det Allernödvendigste til Livets Ophold, men jeg blev, endog ved meget strængt Arbejde, ikke i Stand til at tjene tilstrækkeligt, hvorfor jeg maatte gaa ud i Marken og grave Rödder samt samle Urter, som vi spiste, da vi nemlig i flere Uger ikke havde Bröd i Huset. Uagtet jeg i Danmark havde det godt i timelig Henseende lod jeg ikke denne overordentlige Fattigdom og Mangel afskrække mig. Jeg bad til Herren om at bevare os fra Död formedelst Hungersnöd, og han hörte min Bön, thi vi bleve alle bevarede, og da Hösten omsider begyndte, gik jeg og min Hustru Caroline i Marken og plukkede

Ax, som Karen malede paa en Kaffemölle. Saaledes blev vort Liv bevaret.

Efter at jeg havde boet i Salt Lake City noget over tre Aar udbröd den saakaldte Utah-Krig, og da Nauvoo-Legionen om Vinteren 1857–1858 udrustede sig til Forsvar i paakommende Tilfælde af Angreb, deltog jeg som Kaptejn for Ti i en Expedition til Echo Canyon. Efter min Hjemkomst ægtede jeg den 20de December 1857 Karen Andersen, som var ankommen til Dalen med et Haandkarrekompagni samme Efteraar. Fire Aar senere ægtede jeg Marie Sörensen.

Om Foraaret 1858, da de Hellige paa Grund af Krigen forlode de nordlige Settlementer og rejste sydpaa, blev jeg tilligemed Flere efterladt i Staden i den Hensigt at skulle afbrænde Alting, hvis Tropperne efter deres Ankomst til Dalen viste sig at vare fjendtlige. I Maj Maaned rejste jeg til Spanish Fork, hvor til en Del af min Familie allerede var rejst i Forvejen. Der begyndte jeg at anlægge mit nuværende Hjem, og jeg blev det fölgende Foraar beskikket til Præsident for de skandinaviske Hellige i Spanish Fork. Jeg solgte mine Ejendele i Staden og Mill Creek.

I September Maaned 1862 aflagde jeg et Besög til min Fader, Broder og övrige Slægtninge i det nordlige Utah. Paa denne Rejse tilbragte jeg en Nat hos nogle Folk i Weber County, hvor en Mand bad mig gaa med ham hjem og være ham behjælpelig med at administrere til hans Datter, som var angrebet af onde Aander. Da vor Administration ikke strax syntes at have den forönskede Virkning gik jeg udenfor Huset, faldt paa mit Ansigt og bad ydmygeligt til Gud for den stakkels Pige, hvis Stilling i Sandhed var ynkelig. Derefter gik jeg atter ind i Huset og saa' alvorsfuldt paa Forældrene og spurgte dem, om det var deres fuldkomne Önske, at denne Indflydelse skulde forlade deres lille Datter, hvortil de svarede ja. Jeg tog derpaa Pigen i Haanden og spurgte hende, om hun önskede, at de onde Aander skulde forlade hende, hvilket hun besvarede bekræftende. Jeg saa' hende nu stivt i Öjnene og böd den Onde i Jesu Kristi Navn at vige bort fra hende og gaa til Morris's Lejr. Pigen blev öjeblikkelig befriet, og Konen, som stod ved Dören, fortalte, at hun tydelig mærkede, at Aanden foer forbi hende ud af Dören. Der blev stor Glæde i Huset, og vi lovede og prisede Herrens Navn. Den fölgende Dag fortsatte jeg Rejsen til Brigham City, hvor min Fader boede."

Efter sin Hjemkomst til Spanish Fork tog Broder Hansen atter fat paa saavel sine timelige som aandelige Forretninger. Herren velsignede hans Arbejde, saa at han kunde omgive sin Familie med saadanne Bekvemmeligheder, som kunde gjöre dem Livet nogenlunde behageligt, og han kunde forlade dens 20 Medlemmer i temmelig gode Omstændigheder, da han i April-Konferencen i 1865 tilligemed 18 andre skandinaviske Brödre blev kaldet til at gaa paa Mission til sit Födeland. Han forlod Salt Lake City d. 23de Maj og ankom efter heldig Rejse til Kjöbenhavn d. 20de August, og blev strax beskikket til a virke som omrejsende Ældste paa Fyen og senere i hele Öernes Konference. Paa denne Mission afholdt han omtrent 500 Forsamlinger samt overværede 8 Konferencemöder, 31 Grensmöder og döbte 40 Personer. Ved mange forskjellige Lejligheder saa' han ogsaa Herrens Kraft tilkjendegivet paa mange forskjellige Maader. Vi ville kun nævne et Tilfælde. En ung Pige, som tjente paa Herregaarden Gyldensten paa Fyen, var meget haardt angrebet af en farlig Sygdom, og da han ikke var i Stand til at kunne besöge hende, gav han hende nogle Formaninger i et Brev. Medens hun læste hans Skrivelse fölte hun sig gjennemtrængt af en helbredende Kraft fra Hovedet til Födderne, og al Smerte forlod hende, saa at hun strax kunde staa op af sin Seng og fortsætte sit Arbejde. Den 13de Juni 1867 forlod Hansen Danmark for at rejse tilbage

til sit Hjem i Utah, hvor til han ankom i Oktober Maaned s. A.

Efter sin Hjemkomst virkede han uafbrudt i flere Aar for sin Families Underholdning samt udförte en hel Del offentligt Arbejde, idet han blev valgt til adskillige Tillidsposter. Om Efteraaret 1868 blev han kaldet til anden Gang at rejse tilbage til Skandinavien paa Mission og forlod derfor sin Familie, der nu bestod af 36 Medlemmer, i Spanish Fork d. 20de Oktober. I Forening med ni andre Missionærer ankom han til Kjöbenhavn d. 20de Novbr. s. A. og blev beskikket til omrejsende Ældste i Kjöbenhavns Konference, i hvilken Kaldelse han rejste meget omkring og var med til at afholde omtrent 200 Forsamlinger. Efter endt Arbejde rejste han i 1879 med et Selskab emigrerende Hellige tilbage til sit Hjem i Spanish Fork, hvor han lykkelig og vel indtraf d. 25de September. For Nærværende fungerer han som Præsident for den skandinaviske Forsamling i Spanish Fork, er Hjemmemissionær i Utah County, Præsident for Diakonernes Kvorum samt indtager flere andre offentlige Stillinger. (Fortsættes.)

ERINDRINGER FRA JULI.

UTAH.

Den 9de Juli om Aftenen ankom det tredie af dette Aars europæiske Emigrantselskaber til Ogden, og den fölgende Dags Eftermiddag naaede den Del af Selskabet, som skulde sydpaa, Salt Lake City. Over de to Trediedele af Emigranterne vare skandinaviske Hellige, som forlode Kjöbenhavn d. 16de Juni med Dampskibene „Albano" og „Bravo". Med det förstnævnte Skib rejste saaledes 573 Sjæle, foruden 15 hjemvendende Missionærer, nemlig Simon Christensen, Emigrationens Leder til England, Jens I. Jensen, hans Medhjælper, samt Chr. Hogensen, Jens Hansen, Lars Nielsen, James J. Hansen, Jakob P. Olsen, L. K. Larsen, James S. Jensen, Ole C. Tellefsen, Chr. Christensen, P. A. Löfgren, James P. Larsen, Hans E. Nielsen og Rasmus Olsen. Det mindre Skib „Bravo" medtog 125 Emigranter samt syv Zionsældster, nemlig N. O. Anderson, dette Selskabs Leder til England, M. Jacobson, Sven Erickson, C. P. Warnick, Nils Henrickson, James H. Hansen og Rasmus Olsen. Efter heldig Rejse over Nordsöen ankom „Albano" til Hull d. 19de tidligt om Morgenen, og Emigranterne rejste samme Dag med Jærnbanen til Liverpool og gik strax ombord paa Dampskibet „Nevada". „Bravo" ankom til Hull den 19de om Eftermiddagen, og de Emigrerende naaede Liverpool den fölgende Nat. „Nevada" stak i Söen d. 21de Juni med ialt 933 af vore Folk ombord, nemlig 201 engelske, skotske og walesiske Hellige, 694 Skandinavere, 2 Hollændere, 33 hjemvendende Ældster og 3 Besögende. Hele Selskabet stod under Ældste R. R. Irvines Ledelse og ankom lykkelig og vel til New York d. 2den Juli. Der fra fortsattes Rejsen med Jærnbanen den fölgende Dag, og de Emigrerende havde en hurtig og behagelig Rejse til Utah. Et Par Börn döde paa Rejsen.

Den 17de Juli blev Deseret Hospital i Salt Lake City indviet ved Bön af Apostel Franklin D. Richards i Nærværelse af Præsidenterne John Taylor, Joseph F. Smith, W. Woodruff og andre af Kirkens ledende Mænd. Hensigten med sammes Oprettelse er at anskaffe et Sygehjem, hvor de Lidende kunne nyde den fornödne Pleje under de Helliges og Præstedömmets umiddelbare Opsyn, eftersom de andre i Staden værende Hospitaler ere alle i Fremmedes Hænder. Den nærværende Hospitalsbygning er beliggende ved Fifth East Street, mellem South Temple og First South Street.

Samme Dag döde Præsident John Taylors Hustru Harriet Whittaker paa

sin Bopæl i Salt Lake City, omtrent 66 Aar gammel.

Den 22de Juli døde Biskop Reuben Miller af Mill Creek, Salt Lake County, omtrent 70 Aar gammel.

Den 26de Juli blev Salt Lake City besøgt af 16 Avisredaktører fra Nebraska, og et Par Dage senere af et stort Selskab Redaktörer fra Iowa, der overværede Gudstjenesten i Tabernaklet Søndag d. 30te.

Den 28de Juli döde Alex. C. Pyper, Biskoppen i 12te Ward, i City Creek Canyon, lidt ovenfor Salt Lake City, efter en længere Tids Sygdom. Han var födt i Skotland d. 18de Maj 1828, annammede Evangeliet da han var 17 Aar gammel og kom til Utah i 1859. Han var en af Samfundets dygtigste og mest agtede Mænd.

I Juli Maaned blev Salt Lake City og andre af de større Byer i Utah besøgt af John Robinsons verdensberømte Beriderselskab og Menagerie. Det er maaske vanskeligt at sige, om Territoriet höstede noget Gavn af Besöget; derimod er det aldeles sikkert, at Folket blev mange Tusinde Dollars fattigere end det var i Forvejen.

DANMARK.

Den 25de Juli afgik en dansk Nordpolsexpedition fra Kjøbenhavn under Löjtnant Hovgaard.

En ny Folkehöjskole skal oprettes i Roeskildeegnen. Danmark har allerede omtrent 50 Højskoler.

NORGE.

Flere Oversvömmelser have fundet Sted i den senere Tid i visse Dele af Norge. I Særdeleshed har Mjösen oversteget sine Bredder og anrettet betydelig Skade i Hamar og paa andre Steder.

Kong Oskar har fornylig aflagt et Besøg til Kristiania, hvor han blev modtaget med stor Hyldest. Ved det norske Storthings Slutning d. 21de Juni holdt han en ganske betydningsfuld Tale, i hvilken han tydelig tilkjendegav sine Fölelser med Hensyn til den politiske Stilling i Norge.

SVERIGE.

Den 15de Juni mærkedes der et heftigt Jordskjælv i Luleå i det nordlige Sverige. Stødet var endnu heftigere nogle Mile længere vest.

RUSLAND.

Flere høje Personer og Officerer, mistænkte for at være Nihilister, ere for nylig blevne arresterede i St. Petersborg i Nærheden af en Bygning, tilhörende det hemmelige Politi. De skulle have tænkt paa at sprænge Bygningen i Luften ved en Mine, som de havde lagt fra deres egen Bolig. Et Jærnbanetog med 277 Personer blev omtrent midt i Juli Maaned kastet af Skinnerne mellem Scherry og Bastejeur; 177 Personer dræbtes, og de Övrige fik større eller mindre Kvæstelser.

ÆGYPTEN.

Den 11te Juli begyndte Englænderne at bombardere Alexandria fra fire af deres störste i Havnen liggende Krigsskibe. Skydningen gjaldt først Fort Pharos, hvor fra Ægypterne strax besvarede Ilden, og siden de andre Forter. De franske og amerikanske Skibe trak sig udenfor Skudvidde. Fortene bleve aldeles ødelagte, og den store og smukke By Alexandria antændtes, dels ved Bomberne og dels af de ægyptiskeSoldater, som da de saa', at de umuligt kunde holde Byen, udplyndrede den og stak den i Brand. Da disse Forhold bleve bekjendte i de for Anker liggende Skibe gik disses samtlige Besætninger i Land og overtog af egen Drift Sikkerhedstjenesten i Byen under en engelsk Kaptejns Overanförsel. Nederlaget mellem de ægyptiske Tropper ved Bombardementet var meget stort. Med Resterne af sin Armé trak Arabi Pascha sig tilbage fra Alexandria og forstærkede sig mellem denne Stad og Kajro. Efter Arabis Flugt vendte Ordenen hurtigt tilbage i Byen. Under alle disse krigerske Begivenheder var den europæiske Kongres af Diplomater meget fredeligt forsamlet i Konstantinopel uden tilsyneladende at gjöre Noget.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—Parley P. Pratt.

Nr. 9. SEPTEMBER 1882. 1ste Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 116.)

(1852—Fortsat.)

Et större Selskab britiske Hellige skulde netop forlade England i Februar Maaned 1852, og Franklin D. Richards, der præsiderede over den britiske Mission, skrev i den Anledning til Erastus Snow i Kjöbenhavn, at hvis der blandt de skandinaviske Hellige fandtes Saadanne, som vare færdige til at rejse med, kunde de have Lejlighed til at gjöre saa. Da Broder Snow bekjendtgjorde dette i Kjöbenhavn nogle faa Dage förend Afrejsen skulde gaa for sig, fandtes der strax ni Personer, som i en Hast gjorde de nödvendige Forberedelser og forlode Kjöbenhavn den 31te Januar 1852 som Förstegröden af de mange Tusinder, der siden den Tid have forladt Skandinavien for at rejse til de Helliges Hjem mellem Klippebjærgene. Det lille Selskab, der bestod af Rasmus Petersen og Hustru samt et Plejebarn, Edward Schvaneveldt med Hustru og to Börn, samt to unge ugifte Mænd ved Navn Wm. Knudsen og Nils Olson, rejste med Postvognen fra Kjöbenhavn til Korsöer, hvor fra de toge med Postdampskibet over Storebelt til Nyborg. Her fra fortsattes Rejsen med Postvogn over Fyen og videre med samme Slags Befordringsmiddel gjennem Slesvig til Rendsborg i Holstein, hvor de ankom om Aftenen d. 2den Februar. Den fölgende Dags Morgen fortsatte de Rejsen med Jærnbanen til Altona, hvor de bleve modtagne af Ældste George P. Dykes, der, efter at have opvartet dem med Middagsmad, förte dem ombord paa Dampskibet „John Bull", med hvilket de d. 4de om Morgenen begyndte deres Rejse over Nordsöen. After en heldig Sejlads ankom de den fölgende Dags Aften til London. Her traf de efter en hel Del Besvær Ældste Jacob Gates, som præsiderede over Londons Konference og til hvem de medbragte et Anbefalingsbrev fra Erastus Snow. Med Undtagelse af Rasmus Petersen, som maatte töve en Dagstid i London for at faa Selskabets Rejsegods gjennem Toldvæsenet, fortsatte de Dagen efter Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor de nu maatte vente en hel Maaned, fordi Skibet, som de skulde have været med, allerede var taget afsted. Imidlertid ankom Snow fra Kjöbenhavn med 19 andre emigrerende Hellige, og i Forening med disse fort-

satte de Ni Rejsen fra Liverpool med Skibet „Italy" d. 11te Marts.

TREDIE GENERALKONFERENCE.

Paa Grund af Erastus Snows forestaaende Bortrejse afholdtes atter en Generalkonference i Kjöbenhavn d. 20de, 21de og 22de Februar, i hvilken mange vigtige Forretninger udförtes til Bedste for de Hellige og Værkets fremtidige Udbredelse. John E. Forsgren blev beskikket til at præsidere over Missionen efter Snows Bortrejse. P. O. Hansen og H. P. Jensen valgtes til hans Raadgivere. Betydningen af og Hensigten med det vedvarende Emigrationsfond, som var bleven paabegyndt hjemme i Zion og hvoraf en Gren ligeledes var oprettet i England, forelagdes Konferencen, og det blev enstemmigt vedtaget ogsaa at oprette en Gren af nævnte Fond i Skandinavien til Hjælp for de Fattiges Udfrielse. Som en Begyndelse dertil tegnedes strax et Belöb af omtrent 450 Rigsdaler, og Instruxer bleve givne om ligeledes at forelægge denne Sag for Medlemmerne i de andre Grene. Det blev ogsaa vedtaget at affatte en Ansögning til Kongen og Ministeriet om Oprejsning for de Forfölgelser og Mishandlinger, som de Hellige for deres Religions Skyld havde været udsatte for i forskjellige Dele af Landet, og Brödrene H. P. Jensen, J. H. Christensen og Alexander Weihe beskikkedes til en Komite til at affatte samme. De Hellige havde tidligere gjentagne Gange ansögt de mindre Authoriteter om Oprejsning og Beskyttelse, men man havde altid laant dem et dövt Öre. Det vil erindres, at Religionsfriheden havde allerede været givet Folket nogle Aar, ifölge Grundloven af 5te Juni 1849, og Missionærerne havde saaledes fuldkommen Ret til at prædike og döbe. Det var kun Folkets Snæverhjærtethed og Uvidenhed samt de Gejstliges Indflydelse, der var Aarsag til de mange grusomme Forfölgelser, som de Hellige vare udsatte for. Flere Brödre bleve i samme Konference kaldede til at gaa til nye Arbejdsmarker. Iblandt disse bleve A. W. Winberg, Nils Kapson og Ola Nilson beskikkede til at begynde en Missionsvirksomhed i Sverige. H. P. Jenson blev ordineret til Höjpræst og kaldet til at gaa til Norge for at organisere Kirken dersteds, da nogle Faa allerede være döbte der i Landet. John F. F. Dorius ordineredes til Ældste og beskikkedes til at gaa som Missionær til Aalborg Konference.

Forövrigt gav Broder Snow ypperlige Undervisninger og Lærdomme til de forsamlede Hellige, som han nu var i Færd med at skulle forlade. Idet han talte om Ansögningen til Kongen sagde han, at han önskede, at Brödrene skulde prædike, skrive og trykke i Blade og Aviser saa meget som muligt, saa at de Helliges Lidelser og Forurettelser kunde blive bekjendte for Kongen og Rigsdagen samt det ganske Folk. "Skulle vi dö," sagde han, „da lad os ikke dö i en Vraa, men saaledes, at Alle kunne vide, at vi lide Uret og dö uskyldigt". Der fandtes nu omtrent 600 Medlemmer af Kirken i Danmark foruden nogle faa i Norge og Sverige samt paa Island. Over 700 vare blevne döbte ialt siden Evangeliet först bragtes til Landet, og 26 Personer, iberegnet de 17, som Forsgren havde döbt i Sverige, vare rejste til Amerika.

Denne Konference afholdtes i en lejet Sal i Hotel du Nord.

AFSKEDSFEST.

Omtrent 300 Hellige og mange af deres Venner forsamledes d. 24de Febr. i den store Sal i Hotel du Nord for at deltage af et Kjærlighedsmaaltid, der var bleven beredt i Anledning af Erastus Snows Hjemrejse. Efter at man havde gjort sig tilgode med en ypperlig Middagsmad og ryddet Bordene tilside, blev Eftermiddagen og Aftenen benyttet til at synge Frydesange og holde korte men kraftige Taler samt til andre for Lejligheden passende Fornöjelser. Salen var smagfuldt dekoreret, og ved dens överste Ende var der anbragt en stor Krans af Evighedsblomster, hvori Joseph og

Hyrum Smiths Billeder vare ophængte tilligemed Portræter af de amerikanske Ældster, som havde bragt Evangeliet til Landet. Ovenover havde man opstillet flere Bannere med passende Valgsprog, iblandt hvilke et med Paaskriften „Zions Löve" tog sig særdeles godt ud. Snow skriver endvidere angaaende denne Fest:

„Den hele Affære syntes at være et frivilligt og naturligt Udbrud af deres (de Helliges) Hjærters Følelser, da de selv havde undfanget Planen til det Hele. Aftenens Forhandlinger vare i Sandhed rørende, og førend den Tid havde jeg næppe fattet Dybden af de Helliges Hengivenhed for mig. Medens jeg lyttede til Brödrenes inderlige Bemærkninger om deres Kjærlighed og gode Önsker for mig, samt i mit stille Sind sammenlignede Scenen foran mig med min Stilling, da jeg tyve Maaneder i Forvejen som en Fremmed og En, der var ubekjendt med Landets Sprog, ankom iblandt dem, fölte jeg mig tilvisse rigelig betalt for al den Möje, Ængstelse og Opofrelse, som havde fulgt min Missionsvirksomhed i Danmark."

Ogsaa de Hellige glædede dem overordentlig ved denne Lejlighed, og flere af dem bemærkede, at det var den lykkeligste Dag i hele deres Liv, uagtet de vare bedrövede over, at Broder Snow nu skulde forlade dem.

Til yderligere Bevis for den store Agtelse og Kjærlighed, som de danske Hellige nærede for Erastus Snow, ikke alene saa længe han var iblandt dem, men ogsaa efter at han var bortrejst, anföre vi fölgende Linier af en Sang, som en af Brødrene forfattede i Anledning af John E. Forsgrens Rejse den følgende Vinter:

Farvel og hils Erastus,
En Stjerne blandt de Tolv,
Hans Navn skal evig agtes
Blandt Nordens ædle Folk.
Maa Gud hans Gjerning krone
Med Frugt i Tusindtal—
Og sidst hos Lammet trone
I Zions Tempelhal.

PAGTENS BOG OSV.

Strax för Broder Snows Afrejse udkom Pagtens Bog fra Trykken i det danske Sprog. Den blev tildels oversat fra Engelsk af den samme Madame Mathiesen, som havde hjulpet til med Oversættelsen af Mormons Bog. Hun havde dog forinden forladt Kjöbenhavn og var rejst til Slesvig, hvor hun udförte det meste af Arbejdet. Der fra sendte hun sit Manuskript til Broder Snow i Kjöbenhavn. Förend hendes Oversættelse blev sendt til Pressen blev den imidlertid nøjagtig gjennemset og revidereret af Erastus Snow og P. O. Hansen. Den förste danske Udgave af Bogen, der, saavidt vides, bestod af 1000 Exemplarer, indeholdt ikke Forelæsningerne over Troen. Siden er der udkommen fire andre Udgaver. Omtrent samtidig med Pagtens Bog udkom en forstörret Udgave af Salmebogen, og ligeledes en svensk Skrift, betitlet „En Röst fran Landet Zion", der indeholdt en kortfattet Beretning om Kirkens Oprettelse, Fremgang og daværende Tilstand, samt en kort Fremstilling af de Sidste-Dages Helliges Tro og Lærdomme. Af dette lille interessante Værk, der bestaar af 50 Sider i oktav Format, er der senere udkommet flere Udgaver. Foruden Sandheds-Rösten havde Snow ogsaa ladet flere andre Smaaskrifter oversætte. Iblandt disse kunne nævnes „Mærkværdige Syner", „Guddommelig Myndighed" (Fuldmagt) og Kirkens Troesartikler, foruden sex Numre af „Skandinaviens Stjerne". Før sin Afrejse skrev han fölgende korte Epistel, som blev trykt i Stjernen:

„*Til alle de Hellige i Skandinavien og alle Stjernens Læsere.*

Kjære Brödre og Venner! Med dette Numer ophører mine Pligter som Redaktör og mit direkte Arbejde i dette Land, men min Bekymring for Eder vil ikke ophöre her. Jeg beder min himmelske Fader og mine Brödre om Tilgivelse for hvad Fejl jeg maa have begaaet i mine Pligters Udförelse. Hele min Hensigt har været at ære Gud og gavne mine Medmennesker.

Jeg overlader Eder til Ældste John E. Forsgrens Præsidium og Stjernens Bestyrelse til Ældste P. O. Hansen og P. Lorenzen, og alt mit Tilgodehavende samt alle Ordre paa trykte Sager skulle for Fremtiden tilstiles P. O. Hansen, Kompagnistræde Nr. 54, 4de Sal.

Mine Elskelige! Aflader ikke at bede for disse Herrens Tjenere, saa at Visdommens og Aabenbarelsens Aand maa være overflödig hos dem til Eders Gavn. Giver nöje Agt paa alle deres Raad, Formaninger og Undervisninger, som ere satte over Eder i Herren. Fordobler Eders Flid i at udsprede Stjernen og alle andre Sager, som jeg har ladet trykke iblandt Eder, saa vil Herren Eders Gud lade Eders Lys skinne midt i Mörket og give Eder megen Frugt af Eders Arbejde. Glæder Eder altid. Beder uden Afladelse, og giver Taksigelse for Alt. Og maa den almægtige Guds Velsignelse hvile over Eder formedelst vor Herre Jesus Kristus. Amen.

Erastus Snow."

EN STÆRK GRUNDVOLD LAGT.

Endnu ville vi gjöre fölgende Udtog af Snows sidste Skrivelse til Udgiveren af „Millennial Star" angaaende Missionen i Danmark. Brevet blev skrevet i England, efter at han havde begivet sig paa Hjemrejsen:

„I Löbet af mine sidste sex Maaneders Virksomhed i Danmark har Herrens Gjerning dersteds antaget en mere organiseret og fast Skikkelse, samt har udstrakt sin Indflydelse og Magt mere end Tilfældet har været i hele den foregaaende Tid, siden vi först begyndte at prædike der i Landet. De unge Ældster og Arbejdere i Vingaarden have modtaget Undervisninger og erhvervet sig Erfaring af en saadan Slags, at Udsigterne ere gode for Værkets videre Udbredelse og for at Bygningen vil rejse sig paa den lagte Grundvold. Formedelst den Helligaands Gave har Værket naaet sit nærværende Standpunkt trods Præsteskabets forenede og heftige Modstand og næsten hele Landets Indflydelse. I Kjöbenhavn saa vel som paa andre Steder i Landet har Sagen netop tiltrukket sig den tænkende Klasses Opmærksomhed ved Præsternes Ondskab og Pöbelens skrækkelige Forfölgelser, indtil de Hellige gradvis have hævet sig fra en uanselig Stilling, saaledes at de nu benytte en af de störste og mest populære Forsamlingslokaler i Staden, for en Udgft af omtrent 500 Rigsdaler om Aaret. * * *

Forfölgelse er bleven saa almindelig og Embedsmænd og Politi ere saa döve og ligegyldige for de Helliges Bönner, at Ældsterne, som nu rejse omkring for at prædike Evangeliet, maa tage Livet i deres Haand og trodse Pöbel og Mishandling, alene stolende paa Herrens Arm for deres Beskyttelse. * * *

Formedelst Herrens Forjættelser har jeg selv ingen personlig Overlast lidt, uagtet jeg flere Gange har svævet i den störste Fare. De indfödte Brödre have lidt mest, men midt i deres Trængsler have de været fyldte med Glæde og den Helligaand, og enhver Scene har bragt Venner og Troende til vor Fane."

ERASTUS SNOWS HJEMREJSE.

Den 4de Marts forlod Erastus Snow Kjöbenhavn for at vende tilbage til sit Hjem i Dalene. Han var ledsaget af 19 emigrerende Hellige, nemlig Ole U. C. Mönster med Hustru og et Barn, Chr. Raven med Hustru og tre Börn samt Augusta Dorius, Carl Jörgensen, Secilie Jörgensen og Johanne Andersen, alle fra Kjöbenhavn, Niels Jensen med Hustru og et Barn samt Ferdinand F. Hansen og Frederik Petersen fra Hirscholm, og Hans Hansen og Bertha S. Hansen fra Birkeröd, Sjælland. Det lille Selskab rejste med Dampskibet „Slesvig" til Kiel, hvor fra det tog med Jærnbanen til Altona, og videre med Dampskibet „Victoria" fra Hamborg til Hull. Der fra fortsattes Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor til de ankom d. 8de og hvor de stödte sammen med de ni Personer, som havde forladt Kjöbenhavn d. 31te

Januar. De 28 Hellige fra Skandinavien forlode Liverpool med Skibet „Italy" d. 11te Marts, og ankom til New Orleans d. 10te Maj. Erastus Snow forblev i England et Par Maaneder for at varetage adskillige Forretninger, i hvilket Tidsrum han ogsaa overværede et specielt Raad af Præstedömmet i de britiske Konferencer, som blev afholdt i London d. 6te, 7de, 8de og 9de April. Den 8de Maj forlod han tilligemed Franklin D. Richards Liverpool med Dampskibet „Africa" og ankom til New York d. 20de s. M. Fra nævnte Stad fortsatte de Rejsen med Jærnbane og andre Befordringsmidler til Kanesville (det nuværende Council Bluffs), hvor Snow atter stödte sammen med sit lille skandinaviske Selskab, der med Dampbaade op ad Mississippi-og Missouri-Floden var naaet der til fra New Orleans. Først i Juli Maaned tiltraadte Skandinaverne Rejsen over Sletterne med Oxer og Vogne i Forening med et större Antal engelske Emigranter, under Ledelse of Kaptejn Eli B. Kelsey, og efter en temmelig heldig Rejse gjennem Örkenen ankom Selskabet til Salt Lake City i god Behold d. 16de Oktober 1852. Erastus Snow, som tilligemed andre hjemvendende Missionærer afrejste fra Kanesville omtrent midt i Juli Maaned og gik forbi Kelseys Kompagni et godt Stykke Vej ude paa Sletterne, ankom i Forening med John Taylor, Ezra T. Benson, Franklin D. Richards, J. M. Grant og Andre til Salt Lake City d. 20de August 1852.

EN ANSÖGNING TIL RIGSDAGEN.

I Overensstemmelse med den i Februar-Konferencen tagne Beslutning blev fölgende Andragende, der fik 850 Underskrifter, indsendt til Rigsdagen:

„Som Danmarks tro Undersaatter henvende vi os allerunderdanigst, med kjærlig Tillid, til vor höjtelskede Konge og hans ædle Raad i Rigsdagen. Som en Komite for de Sidste-Dages Hellige og undertegnede Undersaatter bede vi om Bönhörelse i fölgende Andragende: At vore Personer, Gods og Ejendom maa blive beskyttet under vor Gudsdyrkelse, ifölge den Frihed, som Grundlovens Paragraf 80 og 81 tilsiger os:

Efter at vi i mange Aar have sukket med Længsel efter den Frihed i Gudsdyrkelse, med hvilken vor Gud og Skaber har sat Mennesket i Verden, have vi nu ved vor kjære Landsfader Kong Frederik den 7des og hans ædle Raads fælles Virksomhed erholdt denne Velsignelse, som vi med stor Glæde og Taknemmelighed modtoge; og det smerter os nu, at vi skulle nödsages til at besvære vor höje og agtbare Regjering med fölgende sörgelige Tidender om hvad der i det sidste Aar hyppigt har været udövet paa forskjellige Steder i Landet, idet mange voldsomme, morderiske og barbariske Mishandlinger ere foretagne mod et Folk, der ikke har gjort sig skyldig i nogen Lovs Overtrædelse; men kun har havt til Hensigt at ære vor Gud samt opholde Kongens Regjering og gode Love, ifölge vor Herres Jesu Kristi Lærdomme i det nye Testamente med al Sædelighed og Orden.

Paa Grund af flere forskjellige Optöjer og Overfald ved vor Gudsdyrkelse i Aalborg, hvorom man forgjæves har henvendt sig til vedkommende Politimester Johnson dersteds om Beskyttelse, steg disse Optöjer d. 22de Juni forrige Aar i den Grad, at mange Personer af begge Kjön bleve paa det Grueligste mishandlede, et lejet Forsamlingslokale aldeles demoleret og Alt, hvad deri fandtes af Möbler, Effekter osv., ödelagt. Som et Bevis paa Voldsomheden kan bemærkes, at to af Retten udnævnte Mænd vurderede alene Bygningens Beskadigelse til omtrent 56 Rigsdaler. Dette forfærdelige Optöj foregik tæt ved ovennævnte Politimesters Bolig, uden at der fra Politimesterens Side foretoges Noget, uagtet han blev opfordret dertil. Först efter agtede Borgeres bestemte Opfordring foranstaltedes Hjælp ved Betjente og Militæret, som allarmeredes ved Generalmarsch, og da gjorde Ende paa denne Nats

sörgelige Begivenhed; men Optöjerne gjentoges de følgende otte og ni Aftener i den Grad, at de fleste Medlemmer af de Sidste-Dages Helliges Samfund i Aalborg og Nörre-Sundby bleve personlig mishandlede og deres Ejendomme ödelagte, idet Döre, Vinduer med Sprödser og Karme osv. blive ödelagte midt under Politiets Opsyn. En Klage med fuldstændig Beretning blev i denne Anledning ved en Komite tilstilet Justitsministeren i Juli 1851, uden at man kjender noget Resultat deraf endnu; Ingen er bleven sin Skade erstattet; ej heller kjender man, at nogen af Forbryderne er bleven afstraffet; og siden den Tid er Intet foretaget, hverken der eller paa andre Steder, til Beskyttelse mod lignende forfærdelige Optöjer.

Dette sörgelige Exempel blev først efterlignet paa Bornholm, hvor flere Personer til forskjellige Tider ere blevne meget mishandlede og efterladte som halvdöde Martyrer. Ligeledes bleve deres Ejendomme beskadigede og ödelagte. Som et Exempel kan anföres, at en fattig Fiskers Baad blev dersteds løsnet af Pöbelen og overladt til Bølgerne, hvori den forsvandt, og Manden led derved et Tab af omtrent 30 Rigsdaler.

Senere gjentoges disse Forfölgelser paa forskjellige Steder i Jylland. I Bastholm, pr. Hjörring, bleve fornylig to Personer blodigt mishandlede, to Andres Ejendomme ödelagte, saa at man til Slutning endog nedreve Væggene. Paa andre Steder ere mange Personer under deres Gudsdyrkelse blevne stenede, slagne med Knipler, skudte efter med Geværer, slagne i Hovedet med Geværkolber og derefter forladte i en bevidstlös Tilstand. Paa Falster ere nylig Voldsomheder blevne foretagne, hvorved især en Person paa en grusom Martyrmaade er bleven mishandlet, idet man aldeles sönderrev hans Klæder og bibragte ham mange Saar, hvorved han led et stort Blodtab og maatte bringes under Lægebehandling. Under disse Begivenheder var Sognets Præst nærværende, hvis hele Virksomhed bestod i at tale imod de lidende og overfaldne Personer. Ogsaa Husets Ejer led under denne Affære betydelig Skade paa sine Ejendele. Lignende Optöjer bleve senere fortsatte paa forskjellige Steder, hvorved flere Ejendomme ere blevne beskadigede. I Bröndbyøster paa Sjælland er ligeledes Voldsomheder udøvet mod 12 Personer af begge Kjön under deres Forsamling til Gudsdyrkelse, idet de bleve overfaldne af en Pøbelhob, stenede, pryglede med Stokke, kastede til Jorden, sparkede og overøste med Snavs, deres Klæder revne i Stykker, og saaledes mishandlede, at man næppe kunde gjenkjende deres Personer. En Klage blev i Anledning deraf tilstilet vedkommende Birkedommer, som kun dertil ytrede, at han vilde yde de Mishandlede saa lidt Assistance eller Ret som muligt. Dette Løfte har han desværre ogsaa opfyldt, da ikke en eneste af de paagjældende Personer er bleven afstraffet eller noget Resultat af Sagen kjendes.

Ligeledes har mange Optøjer fundet Sted paa Kristianshavn, hvor flere Personer ere blevne mishandlede, Døre indsprængte, Vinduer ituslagne og Møbler ødelagte.

Paa Kristianshavn blev for kort Tid siden en Forsamling overfaldet under Gudstjenesten, og flere Personer bleve meget mishandlede med Spark og Slag. Politiassistenten blev opfordret til et yde Assistance, hvilket da ogsaa skete ved to Betjente, der unddrog sig fra at give de Lidende tilstrækkelig Bistand. Desaarsag fik flere Personer deres Ansigter saa ilde tilredte, at de ikke kunde se med Öjnene. Mange lignende sörgelige Begivenheder have fundet Sted, hvilket vil være for vidtlöftigt at omhandle her, men vi henlede vor ærede Rigsdags Opmærksomhed til medfølgende Maanedsskrift, Side 60 og 80.*

Paa Grund af, at der i Forbindelse med disse forskjellige Mishandlinger ikke er givet den Ret eller Beskyt-

* 2 Expl. af „Skandinaviens Stjerne“.

telse, som Grundloven tilsiger os, og for saa vidt man kjender har Ingen nogetsteds faaet den mindste Erstatning for lidt Tab, ej heller er nogen af de forbryderske Personer bleven afstraffet, men derimod ere de Lidende, som have fremfört deres Klage, i flere Tilfælde blevne tiltalte og behandlede som om de vare de Skyldige, og det synes som om vedkommende Embedsmænd kun have kastet et Dække over Forbrydernes Misgjerninger, desaarsag henvende vi os som Danmarks retskafne og trofaste Undersaatter allerunderdanigst til vor Konge og agtbare Rigsdag, i Tillid om at blive bönhörte, saa at vore Personer, Gods og Ejendele maa vorde beskyttede i vor Gudsdyrkelse efter den Frihed, som Grundloven tilsiger os. I Haab om, at der snarest muligt maa foretages Noget til Forebyggelse mod slige Voldsomheder i Fremtiden, og bestemte Love i dette Öjemed blive foranstaltede, tegne vi os som Hans Majestæts allerunderdanigste Undersaatter.

Kjöbenhavn, d. 15de Marts 1852.“

(Herefter fulgte 850 Navne.)

Flere af Rigsdagens Medlemmer lovede at ville tage sig af de Helliges Sag, men da Rigsdagen strax efter adskiltes, fik man ikke Tid til at dröfte den. De Hellige fik altsaa ingen Oprejsning for hvad de havde lidt. Ej heller blev der taget Forholdsregler for deres fremtidige Beskyttelse.

EN GREN AF KIRKEN PAA FYEN.

16de Marts. Den förste Gren af Kirken paa Fyen blev af Præst Jens Hansen oprettet under Navn af Tröstrup-Korups Gren. (Se dette Blads Nr 8, Side 122 og 123.)

EN GREN OPRETTES PAA SALLING.

Ældste Chr. Christiansen kom fra Aalborg til Salling i Slutningen af Aaret 1851 og begyndte at forkynde Evangeliet. (Se dette Blads Nr. 3, Side 40 og 41.) Den Förste, som han döbte, var Karen Pedersen Höstgaard, hvis Sön Frederik Jensen Holst var kommen til Egnen en kort Tid i Forvejen efter selv at være bleven döbt i Kjöbenhavn. Den 12te Febr. 1852 blev Niels C. Christiansen og Hustru i Skive indlemmede i Menigheden ved Daab af Ældste Christiansen, der ogsaa strax efter döbte sine Forældre og flere af sine kjödelige Söskende samt mange Andre. Omtrent midt i April Maaned havde han saaledes döbt ialt omtrent 25 Personer i Skive og Omegn, med hvilke han d. 18de April organiserede en Gren af Kirken. Han ordinerede sin Broder Niels C. til Præst og beskikkede ham til Forstander for Grenen. Efter derpaa at have döbt nogle Flere rejste han tilbage til Aalborg for at undgaa Pöbelens Efterstræbelser. Strax efter Grenens Oprettelse opstod en grusom Forfölgelse mod de Hellige i Skive. Broder N. C. Christiansens Vinduer blive saaledes flere Gange ituslagne, og tilsidst maatte ogsaa han tage sin Familie midt om Natten og forlade Byen for at frelse sit Liv. Flere andre af Kirkens Medlemmer maatte ligeledes forlade deres Hjem paa Grund af Forfölgelsen og rejse til Aalborg. Saa ophidset var Folket, at Christiansen ikke kunde vise sig paa Gaden uden at blive overfaldet eller faa Snavs og Stene i Hovedet. En Broder Frentze led ogsaa meget. Hans Vinduer bleve flere Gange ituslagne, og det gik saa vidt, at Politiet maatte ansætte en Vagt ved hans Hus om Natten. Imidlertid ankom Brödrene John F. F. Dorius, A. Andersen og N. Milkjær som Missionærer til Salling og begyndte at afholde Forsamlinger. Dette forbitrede Folket endnu mere, og man skred strax til at lægge voldsom Haand paa dem. En Forsamling var bestemt i Dommerby til d. 31te Maj om Aftenen, og for at naa Stedet maatte Missionærerne og flere af de Hellige samt nogle Venner gaa igjennem Kjöbstaden Skive, men et kort Stykke Vej paa den anden Side af Byen bleve de indhentede og overfaldne af en Pöbelhob, der anförtes af en vis Hattemager Borup. (Fortsættes.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:
En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.
Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, September 1882.

VORT BLADS FREMTID.

Da vi netop er kommen tilbage fra et behageligt Besög til de Helliges Settlementer i det nordlige Utah og sydlige Idaho, anse vi Lejligheden for passende til at udtrykke vor Taknemmelighed til de Mange, som baade paa denne og vore tidligere Rundrejser i MORGENTSJERNENS Interesser have gjort os godt, samt have paa forskjellige Maader ydet os deres Hjælp og Indflydelse for Bladets Udbredelse. Formedelst den Understöttelse og Opmuntring, vi saaledes har nydt, i Særdeleshed af vore ledende Mænd, har vi været usædvanlig heldig med Hensyn til at samle Abonnenter, da nemlig de allerfleste af vore skandinaviske Brödre og Söstre, som vi har besögt, have forstaaet Hensigten og Meningen med vort Foretagende og handlet i Overenstemmelse dermed. Desaarsag er vort Abonnentantal voxet indtil det lille Oplag af 2000 Expl., som vi lade trykke af 1ste Aargang, næsten allerede har fundet Afsættelse, og Udsigterne til at kunne foretage betydelige Forbedringer med Hensyn til 2den Aargangs Udstyr, ere saaledes meget lovende. Dersom vi i Löbet af næste Vinter kan bringe Abonnenternes Antal op til 3000, hvilket burde være en let Sag iblandt de omtrent 30,000 i disse Bjærge værende Skandinavere, saa vil vi næste Aar, uden at forhöje Subskriptionsprisen, blive i Stand til at lade et Ark af Kirkens Historie udkomme med hvert andet Numer af Bladet, som da ogsaa vil blive indsluttet i et net Omslag. Og naar vi bliver færdig med Kirkens Historie, der antagelig vil komme til at udgjöre omtrent 16 Ark, har vi til Hensigt at forstörre selve Maanedsskriftet saaledes, at hvert Numer vil indeholde 32 Sider i Stedet for 16. Ligeledes vil vi begynde en Række Illustrationer.

Enighed gjör stærk. Alt hvad der behöves for at kunne faa et godt og billigt Blad er en Forening af Kræfter omkring et og samme literære Foretagende. Og dersom alle de Sidste-Dages Hellige i disse Bjærges Dale ville understötte deres Brödre, som nu arbejde med Nidkjærked og Trofasthed for Folkets Bedste og Oplysning, ved at holde deres Blade, ville de allerfleste fremmede Aviser og Tidsskrifter, som for Tiden cirkulere saa frit iblandt os, og hvis Redaktörere og Udgivere næsten alle have Plads i vore bitreste Fjenders Rækker, blive aldeles overflödige. I Stedet for at berige dem, som have gjort det til deres Hovedopgave at stride mod Guds Værk og beröve os vore politiske Rettigheder, burde de Hellige visselig bistaa dem, som arbejde for vort Vel, som ere vore Venner og hvis tidligere Liv og Gjerninger overflödigen har vist, at de ere paa Sandhedens og Retfærdighedens Side. MORGENSTJERNEN har desuden en saare vigtig Mission at udföre. Nödvendigheden af at bringe for Dagens Lys saadanne Beretninger, som den indeholder, maa være indlysende for enhver rettænkende Mand og Kvinde, thi bleve ikke disse Ting nu opsamlede og offentliggjorte, vilde de fleste af dem for altid gaa tabte for Efterslægten, og vore Börn vilde i mange Tilfælde forblive i næsten total Uvidenhed om hvad det kostede deres Fædre og Mödre i Begyndelsen at annamme og forkynde Fylden af Jesu Kristi Evangelium i denne sidste Uddeling. Guds Rige vil tilsidst triumfere over alle dets Fjender og de Hellige blive befriede fra de Ugudeliges trykkende Aag, og naar den Tid kommer—og den er ikke langt borte—vil Erindringen om vore Prövelses

Dage uden Tvivl blive af stor Betydning, og allerede nu, efter omtrent 30 Aars Forløb, opvækker Læsningen om Kirkens tidligere Dages Begivenheder i Skandinavien kjære og interessante Minder i mange af vore bedagede Søskendes Bryst og fylder dem med nyt Mod, samt grundfæster en Attraa i de Yngres Hjærter til at følge deres værdige Forældres Exempel og hellige dem til Kampen for den samme Sag, som deres Fædre og Mødre have kæmpet, lidt, blødt og ved nogle Tilfælde døet for. Derfor, i Betragtning af vort Blads betydningsfulde Formaal, bede vi alle dets Læsere, som have Naboer, der endnu ikke holde samme, at gjöre disse bekjendte med dets Indhold og Opgave, samt paa det Venligste indbyde dem til at forene sig med os. Derved vil vi kunne gjennemföre hvad vi ovenfor har hentydet til, og saaledes gjöre MORGENSTJERNEN til det smukkeste, bedste og billigste Blad af sit Slags i hele Amerika.

UDDRAG AF ERASTUS SNOWS DAGBOG.

(Fortsat fra Side 94.)

Jeg gik strax til „Millennial Star"s Kontor og nød en venlig Modtagelse af Broder Orson Pratts Familie og Broder Eli B. Kelsey samt Franklin D. Richards, Joseph Toronto og P. O. Hansen, som vare ankomme fra New Orleans. De andre Brödre, som ankom tilligemed dem, havde forladt Liverpool nogle Dage i Forvejen for at begive sig til deres forskjellige Arbejdsmarker.

Den 18de April ankom Lorenzo Snow med et Paketskib fra New York, hvilken Stad han forlod d 26de Marts, men han havde Intet hört fra John Taylor eller de andre Brødre, som rejste gjennem Staterne paa deres Vej til Europa. Ej heller havde de hørt Noget fra mig siden vi forlode hverandre i Washington, uagtet jeg havde skrevet to Gange. Den 19de ankom Ældsterne Forsgren og Church med et Paketskib fra New York. De havde forladt nævnte Stad d. 1ste April, efter forgjæves at have ventet der nogle Dage paa Lorenzo. Vi opdagede nu, at vi alle havde forladt Amerika omtrent paa en og samme Tid, uden at vide nogen Besked om hverandre, uagtet det var vor Bestemmelse at have afsejlet tilsammen.

Den 20de sendte Lorenzo Snow, Franklin D. Richards og jeg en Beretning til Kirkens Første Præsidentskab. Vi mødte med et stort Antal af de Hellige i Liverpool om Söndagen (d. 21de) og tilbragte den følgende Uge paa en meget behagelig Maade med at prædike og besöge de Hellige i Liverpool og Birkenhead. * *

Lørdag d. 27de rejste jeg og Broder Lorenzo til Manchester. Broder P. O. Hansen var bleven sendt til Skotland for at arbejde dersteds under Ældste Clements Præsidium indtil han fik nærmere Ordre fra mig. * * *

Fra Manchester rejste jeg til Bradford, hvor Ældsterne James Marsden og Geo. P. Dykes arbejdede. Jeg havde raadfört mig med Orson Pratt, da jeg traf sammen med ham i Boston, og ligeledes med Brödrene Lorenzo Snow og Franklin D. Richards angaaende det Hensigtsmæssige i at tage Ældste Dykes med mig til Danmark. Da jeg nu traf sammen med ham og jeg havde samtalt en Tid med ham, besluttede jeg at gjøre det, hvorfor han strax begyndte at gjöre Forberedelser for at rejse med mig.

Jeg besøgte Grenene i Leeds, Bradford og Idle * * * og senere Preston Konference, hvor Geo. D. Watt præsiderede. Den 8de Maj prædikede jeg i den gamle „Cock Pit", hvor Ældsterne Heber C. Kimball og Orson Hyde holdt Fortsamlinger, da

de först bragte Evangeliets Fylde til Storbritannien. * * *

Fredag d. 10de Maj begav jeg mig paa Rejsen til Edinburg i Skotland, men paa Rejsen der til var jeg forsamlet med de Hellige i New Castle ved Floden Tyne. Ved min Ankomst til Edinburg hörte jeg, at Broder Hansen havde forladt Glasgov og var kommen til Edinburg, hvor fra han var rejst til Hull, og siden videre med Dampskib til Kjöbenhavn.

Jeg tövede i Edinburg fire Dage, prædikede tre Gange og besögte Stadens Seværdigheder. Jeg ledsagede derpaa Broder Dunn til Dundee og Pirth, hvor en udmærket Aand gjorde sig gjældende blandt de Hellige, der glædede sig meget over vort Besög. Fra Pirth rejste jeg til Glasgov den störste Stad i Skotland, hvor jeg i de Helliges rummelige Sal talte til en stor Forsamling af Hellige, og vi havde en herlig Tid, da Herrens Aand i Sandhed var udgydt over os. De Hellige gave mig syv Pund Sterling til min Rejse.

Fra Glasgov rejste jeg tilbage til Liverpool, hvor jeg tilbragte nogle Dage paa en behagelig Maade, og rejste derpaa til London, hvor jeg traf sommen med Lorenzo Snow og Franklin D. Richards og tilbragte to Dage med at besöge de derværende 20 Grene af Kirken samt med at bese Stadens Seværdigheder. Jeg overværede ogsaa en stor Konference dersteds d. 2den Juni.

Den fölgende Uge ankom Ældste John Taylor fra New York og forenede sig med os i London. Vi havde altsaa Lejlighed til at tilbringe nogle faa Dage i hverandres Selskab förend vi skulde begive os til vore forskjellige Arbejdsmarker paa Kontinentet.

Lördag d. 8de Juni forlode vi alle London for at rejse til vore forskjellige Bestemmelsessteder. Broder Dykes og jeg rejste med Jærnbanen til Hull, hvor vi tilbragte Sabbaten paa en meget behagelig Maade iblandt de Hellige der paa Stedet. Broder John E. Forsgren var allerede der og ventede for at afsejle i Forening med os.

Vi gik ombord paa Dampskibet „Victoria“, som skulde gaa til Kjöbenhavn og St. Petersborg, og afsejlede fra Hull Tirsdag d. 11te Juni om Morgenen Kl. 6½.

Förend jeg forlader Storbritannien vil jeg bemærke, at i Löbet af de 56 Dage, som jeg tilbragte i England og Skotland, har jeg rejst 1200 Mile, besögt mange af de vigtigste Konferencer og glædet mig meget over at finde Guds Værk i en saa trivelig Forfatning, samt se de Hellige nidkjære i gode Gjerninger, og Ældsterne fulde af Liv og Aand og udrustede med Guds Kraft, thi i Sandhed „de Syge helbredes, Djævle udkastes og de Fattige elske Evangeliet, som bliver prædiket for dem.” Antallet af de Hellige i Storbritannien er henimod 30,000.

Vi havde en behagelig Rejse over Nordsöen, sejlede forbi Skagen om Torsdagen, passerede Helsingör ved Indsejlingen til Öresund Fredag Morgen og ankom til Kjöbenhavn samme Dag (d. 14de Juni 1850) Kl. 10 Form. Vi havde altsaa tilendebragt den henimod 800 Mile lange Sörejse paa tre Dage og 3½ Time.

(For ikke at gjentage hvad vi tidligere have skrevet, henvises Læseren nu til Erastus Snows Brev til Franklin D. Richards, hvilket findes i dette Blads Nr. 1, begyndende paa Side 1, og er paa det Nærmeste kopieret fra Dagbogen. Red.)

Söndag d. 23de Juni ledsagede jeg Hr. Mönster paa et Besög til en Menighed, han havde i en Landsby (Ishöj), omtrent 10 eng. Mile fra Kjöbenhavn. Han forsklarede sine Troesfæller, hvem jeg var og hvad jeg var kommen til Danmark for, idet han gav dem en Forklaring om det, jeg havde fortalt ham. De syntes at blive overordentlig glade derover og flokkedes omkring mig som om jeg havde været en Engel. Jeg betydede dem gjennem Hr. Mönster, der gjorde Tjeneste som Tolk, at jeg havde mange Ting at fortælle dem, som jeg fra Tid til anden vilde forklare for Hr. Mönster, og saa kunde han undervise

dem derom. Jeg formanede dem til at bede, saa at deres Hjærter maatte blive beredte til at modtage det.

I Löbet af den følgende Uge vedbleve vi at besøge Hr. Mønter, Kaptejn Simmensen, Hr. Forward og mange af Mönsters Disciple samt andre Familier, thi vi fik snart mange Indbydelser og maatte besvare mange Spørgsmaal angaaende de besynderlige Tidender, som vi bragte.

Al den Tid, vi kunde faa tilovers, benyttede vi til at studere det danske Sprog, thi vi fandt kun meget faa, som kunde forstaa Engelsk. Broder Hansen blev ved Övelse i Stand til at kune tale sit Modersmaal flydende samt revidere og rette sin gamle Oversættelse af nogle faa Kapitler i Mormons Bog, saasom Kristi Prædiken til Nephiterne og nogle andre Brudstykker, som vare mest skikkede til at læse for Folket. Jeg lod ham ogsaa oversætte adskillige Aabenbaringer og Uddrag af Pagtens Bog til Nytte for dem, som troede. * * *

Den 19de Juli var jeg nærværende ved Indvielsen af en Præst i Vor Frue Kirke, en stor og smuk Bygning, der er Danmarks Ære. Ved nævnte Lejlighed blev en overmaade stor Pragt og Stolthed lagt for Dagen. Kirkens Indre er i Særdeleshed smuk. Overskuende Alteret i den østlige Ende staar en Marmorstatue, der forestiller Frelseren i Prædikepositur, medens der paa begge Sider af Kirkens Hovedskib i lige lang Afstand fra hverandre findes Marmorstatuer af de tolv Apostle, hver af dem holdende en passende Insignie. Saaledes staar for Exempel Petrus med tre Nögler, Mathæus med sin Pen og Rulle osv. Ovenover disse findes i Muren flere Basreliefs, der iblandt Andet forestille unge Engle med Vinge, og foran Alteret staar et Marmorbasin med Vand, som bruges til Børnebestænkning. Medens Rigets fornemste Biskop, omringet af hans Præsteskab i præstelig Ornat, var beskjæftiget med Tilfældets Tjeneste, spurgte jeg mig selv: Dersom disse Marmorstatuer vare levende, hvad mon de da vilde sige til de forsamlede Folk og Præster? Dersom de stode frem og forkyndte de Lærdomme, som de virkede for medens de levede, hvor længe mon man vilde tillade dem at pryde denne Bygning? Jeg kom til at tænke paa, at som Følge af dette Præsteskabs Indflydelse og efter den selv samme Biskops Tilskyndelse var P. C. Mønster bleven fængslet gjentagne Gange fordi han prædikede til Folket, at de skulde fölge Jesu Exempel ved at gaa ned i Vandet og blive døbte. Disse ere de, som, medens de tillade Folket at have Adgang til Bibelen, tillaase den og gjemme Nøglen. Ved Synet af hvad der gik for sig udbröd jeg i mit Hjærte: Visselig, den store Moder af Vederstyggelighed, med hendes talrige protestantiske Efterkommere, har—efter at deres Fædre have myrdet Jesus og hans Apostle, overtraadt Lovene, forandret Skikkene, gjort den evige Pagt til Intet og bortdrevet det sidste Spor af hans Rige fra Jorden—sat deres Statuer i hendes Templer som et Minde om hendes Triumf. * * *

Söndag d. 21de Juli holdt vi en lille Forsamling hos Peter Beckström i Store Kongensgade. En Undersøgelsesaand gjorde sig gjældende, i Særdeleshed iblandt Hr. Mönsters Efterfölgere.

Den fölgende Uge raadte Hr. Mönster sine Disciple til ikke at holde flere Familieforsamlinger, af Frygt for Ophidselse og Forfölgelse, hvilket, han sagde, gjærne kunde have vor Landsforvisning til Fölge, og han ligesom irettesatte den store Attraa hos dem til at ville undersøge vor Lære; men Sæden, som vi havde saaet, vedblev at fæste Rod, og omtrent d. 1ste August var der otte eller ti af hans Menighed, som besluttede at lade sig døbe. De gik til ham og forelagde ham deres Beslutning, men han raadte dem bestemt til ikke at gjöre det, uagtet han ellers ikke den Gang sagde noget Ondt om os. Endnu viste han sig venlig mod mig, men jeg indsaa godt, at den Nidkjærhed og Interesse, som han udviste i Begyndelsen, aftog i

Stedet for at tiltage. Dog vedblev Aanden at stride med ham, og ofte, naar jeg talte med ham og bar Vidnesbyrd om Guds sidste Dages Værk, fældede han Taarer og anerkjendte Sandheden, men senere „rystede han det af sig“, og Satan havde ogsaa ophidset en Del af hans Efterfølgeres Hjærter imod os, uagtet de endnu kjendte meget lidt til os, og vi kunde formedelst vor Ukyndighed i Sproget ikke heller lære dem ret meget. Hr. Mønster syntes at klynge sig til sin Flok og var bange for Sandheden.

Jeg overtalte Ingen til at lade sig döbe, men holdt dem snarere tilbage, indtil Herren viste mig i en Drøm, at jeg ikke længere skulde gjöre det, thi hans Aand paavirkede dem til at adlyde Ordet, som vi havde forkyndt dem. Følgelig kaldte jeg de Troende tilsammen d. 11te August og lod Broder Hansen læse Kirkens Troesartikler og Pagter for dem tilligemed nogle Udtog af Aabenbaringerne. Ligeledes gave vi dem andre Instruxer og bestemte en Tid til at døbe dem.

Mandag d. 12te August om Aftenen døbte jeg otte Mand og syv Kvinder som Evangeliets förste Frugter i Danmark * * * og i Ugens Løb bleve elleve Andre döbte. I en lille Forsamling, som vi afholdt den følgende Onsdag hos Peter Beckström i Store Kongensgade, gave vi en Del af dem Haandspaalæggelse, og Söndagen efter fik de andre Haandspaalæggelse i to Forsamlinger, som vi afholdt i Dagens Löb, den ene i vort eget Værelse, og den anden hos Broder Larsen paa Kristianshavn. Herren udgöd sin Helligaand i rig Fylde over dem, som vare blevne døbte. Samme Dags Aften bleve fire Andre döbte, og om Mandagen endnu fire, hvilket udgjorde 32 ialt. Omtrent de tre Fjerdedele af dette Antal havde tilhørt Hr. Mønsters Baptistkirke, hvilket fik Djævelen til at rase forfærdeligt i de andre Baptisters Hjærter.

Iblandt dem, som Broder Dykes havde døbt den foregaaende Uge, var en begavet og rask ung Mand ved Navn Nielsen, og hans Fader samt Söster og hendes Mand, en vis Hr. Snecker. Disse foregav at have stor Tro og at være meget fromme, og de skulde have været døbte med de Første; men da Nogle, som de ikke syntes om, ogsaa skuldes döbes, trak de sig foreløbig tilbage, og kom først et Par Dage senere til Broder Dykes, som derpaa døbte dem i Badehuset. Strax derefter begyndte de at advare os imod at annamme visse Andre, som undersøgte vore Lærdomme, men som de troede ikke vare værdige til at blive døbte. Mandag d. 19de om Aftenen kom Snecker og unge Nielsen ind i vort Værelse og opförte sig fornærmende mod en Mand, som var kommen for at tale med os; de udviste en Tilbøjelighed til at ville belære mig. Jeg gav dem en mild Irettesættelse, og de forlode derpaa tilsyneladende Værelset med en forkert Aand. Den følgende Tirsdag Nat havde jeg en Dröm, i hvilken jeg syntes, at jeg i Forening med Brödrene Dykes og Hansen var beskjæftiget med at binde Kreature i en lang Stald samt vare ved at fodre dem, saaledes som man plejer at gjöre iblandt Ny Englands Landbrugere. Jeg fik strax Öje paa tre Tyre og en Ko ude i Gaarden, som opførte sig helt rasende blandt de andre Kreature, idet de stödte og stangede til alle Sider. Efter at de en Tid lang havde løbet omkring i Gaarden og nærmede sig Stalddören for at gaa ind, bad jeg Broder Dykes at aabne Døren for dem, hvilket han ogsaa gjorde, og de fore alle ind tilsammen, hvor paa Døren blev lukket. Jeg kom nu strax til at tænke paa, at de muligvis i deres Raseri let kunde stange de fredelige Kreature, som vare bundne, hvorfor jeg løb til Dören og kigede ind. Jeg opdagede da, at de, uden at gjöre de bundne Kreature nogen synderlig Skade, havde løbet gjennem Stalden ind paa Tærskeloen, og da jeg fik Öje paa Koen og de tre Tyre, vare de netop ved at fare løs paa Drengen. I samme Öjeblik vaagnede jeg. Den følgende Morgen, medens jeg sad og spiste Fro-

kost, modtog jeg et Par Linier fra de ovennævnte Individer, som skrev, at de ikke vilde have mere med os at bestille og önskede ikke længere at anses som forbundne med os. Samme Aften (Onsdag) gik de tilbage til Baptistkirken, fra hvilken de ved Brev havde taget Afsked Söndagen i Forvejen, og begyndte at lyve om os samt forværre de fjendtlige Fölelser, som allerede existerede iblandt dem. De prövede ogsaa paa at formörke de Faa, som troede.

En meget simpel Artikel angaaende de Hellige viste sig i et af de kjöbenhavnske Blade omtrent paa samme Tid, hvilket altsammen havde et ubehageligt Indtryk paa dem, som havde hört os, og var ogsaa et Stöd til de uerfarne Hellige. Men de hævede sig snart over det Hele og glædede sig endnu mere i Sandheden end tidligere. Vi afholdt to Forsamlinger i Ugens Löb, og Lördag Aften d. 24de August döbte vi otte Personer, iblandt hvilke var vor Vært Hr. Malling.

Söndag d. 25de gave vi dem Haandspaalæggelse, som vare döbte den forgangne Uge, afholdt to Forsamlinger hos de Hellige paa to forskjellige Steder, administrerede Sakramentet til dem, samt ordinerede en Broder til Præst og en anden til Lærer. Den förste (Broder Bruun) skulde netop rejse til Fredericia i Jylland, og vi ordinerede ham til Præst, saa at han kunde have Myndighed, til at prædike og döbe i den Del af Landet.

Den 27de Juli modtog jeg den almindelige Epistel af det Förste Præsidentskab, indlagt i et Brev fra Kontoret i Liverpool, som Orson Pratt bragte fra Kanesville. Ved Siden af de opmuntrende Nyheder, som nævnte Brev og Epistelen indholdt, var ogsaa den sörgelige Efterretning, at min ældste Sön James var död. Dette var det Förste, jeg havde hört fra min Familie siden jeg forlod Hjemmet; den virkelige Post, som indeholdt alle vore Familiebreve og andre Postsager til Europa, var endnu ikke ankommen, men jeg forstod, at den ventedes med Ældsterne, som vare undervejs fra Dalen til England. Jeg ventede med Længsel paa Postens Ankomst og var bedrövet over Tabet af min Sön, som jeg elskede höjt.

Den 20de August skrev jeg atter til min Familie samt til det Förste Præsidentskab. Omtrent paa samme Tid modtog jeg ogsaa Brev fra Broder Forsgren i Sverige, hvori han underrettede mig, at han havde begyndt at döbe i Sverige, at han havde været forfulgt af Præsterne og Politiet, været arresteret og sendt til Hovedstaden (Stockholm), hvor han var under Arrest, da Brevet blev skrevet.

Den 12te Septbr. modtog jeg et Brev fra Franklin D. Richards i Liverpool, hvori var indlagt et andet fra min Familie. Ligeledes modtog jeg „Millennial Star", som indeholdt Forhandlingerne af April-Konferencen i Salt Lade City, hvilket altsammen var meget oplivende.

Paa denne Tid underrettede Broder Forsgren mig ved Brev, at det var ham tilladt at gaa frit omkring i Stockholm, men det var ham ikke tilladt at prædike Evangeliet, medmindre han gjorde det privat, saa at Politiet ikke fik det at vide, ej heller vilde de underskrive hans Pas for at lade ham gaa ud paa Landet. Jeg sendte ham et Brev og en Del „Millennial Stars" med et privat Skib og raadte ham til at komme til Kjöbenhavn, hvis man ikke vilde tillade ham at blive i Sverige.

Faa Dage efter at jeg havde skrevet til ham fölte jeg mig noget urolig med Hensyn til hans Stilling og frygtede for, at den svenske Regjering enten skulle sætte ham i stræng Arrest eller sende ham bort i Smug til de Forenede Stater, hvorfor vi forenede os i Bön til Herren, at han maatte blive udfriet og komme til os i Sikkerhed. Jeg gik tilsengs og drömte, at jeg saa' ham staaende i Vand op til Armene og holdtes fast af En, som jeg forstod var en Embedsmand. Jeg syntes han var meget ængstelig for at komme hen til mig, som stod paa Strandbredden. Em-

bedsmanden syntes at vente paa Ordre fra sin Foresatte, som jeg saa' et Stykke Vej borte omringet af en hel Del Mennesker. Han fik tilsidst sin Ordre, men jeg kunde ikke forstaa den. Broder Forsgren blev dog öjeblikkelig lösladt og skyndte sig derpaa af alle Kræfter gjennem Vandet for at komme hen til mig, men förend han naaede udenfor Embedsmandens Rækkevidde stak denne pludselig sine Hænder under Vandet, greb ham i Benene eller Klæderne og rakte ham omkuld, saa at hans Hoved kom under Vandet. Jeg var Vidne til hans farlige Stilling, men kunde ikke yde ham nogen Hjælp. En anden Mand med et venligt Udseende stod i Nærheden af dem, og til ham henvendte Broder Forsgren sig med et smertefuldt Raab om Hjælp. Han kom ogsaa, löftede hans Hoved op af Vandet og tvang Embedsmanden til at slippe ham. Han gjorde nu atter Forsög paa at komme hen til mig, og jeg vaagnede. Da Broder Forsgren d. 18de Septbr. kom til Kjöbenhavn og gav sin Beretning, forstod jeg Meningen af min Dröm. (Se Forsgrens Mission til Sverige i dette Blads Nr 2, Side 19.) * * *

Indtil den Tid (Septbr. 1850) havde jeg ikke anset det for at være vist eller overensstemmende med Aandens Villie at leje noget Sted for Afholdelsen af offentlige Forsamlinger, men derimod söge at vinde Venner i private Kredse, indtil vi bleve bedre bekjendte med Lovene og Folkets Sprog. * * *

Den 15de September kaldte jeg de Döbte sammen og organiserede dem med at beskikke George P. Dykes til Præsident for Grenen og Johan B. Förster til Skriver, og jeg valgte ligeledes en Komite til at leje en Sal og udstyre den til Forsamlingsbrug. Antallet af Medlemmerne vare omtrent 50. Komiteen lejede strax efter en passende Sal af Hr. Nehm i Lille Kongensgade, og jeg betalte 50 Rigsdaler i Forskud for tre Maaneders Leje.

(Fortsættes.)

ERINDRINGER FRA AUGUST.

UTAH.

Ældste Emil Andersen af American Fork forlod Salt Lake City d. 1ste August som Missionær til Skandinavien. Han ankom efter heldig Rejse til Kjöbenhavn d. 21de s. M. og blev strax beskikket til at arbejde i Kjöbenhavns Konference.

Det förste Numer af „The Utah Journal“, et Nyhedsblad, udkom i Logan, Cache Co., Utah, d. 1ste August, i Stedet for „The Logan Leader“, der omtrent samtidig afsluttede sin Löbebane. Det nye Blad vil udkomme to Gange om Ugen.

Den 18de August ankom de længe ventede Utah-Kommissionærer til Salt Lake City og begyndte strax deres Virksomhed med at undersöge Territoriets Love og sætte sig nærmere ind i Forholdene. De bleve snart enige om, at der i November Maaned, ligesom sædvanligt hvert andet Aar, skulde holdes et Valg for at vælge en Delegeret til Kongressen fra Utah Territorium. Det Næste, man gjorde, var at træffe nærmere Forberedelser for nævnte Valg ved at beskikke en Rigistrator i hvert County tilligemed Medhjælpere i hvert Valgdistrikt til at forestaa Registreringen af de Stemmeberettigede og præsidere ved Stemmeafgivningen. Iblandt de Regler, som Kommissionærerne vedtoge med Hensyn til Valget, var ogsaa en, der foreskrev en höjst besynderlig Edsformular, som Enhver, der vil stemme, maa underkaste sig; den er affattet saaledes, at kun dem, som staa i ægteskabeligt Forhold til mere end én Kvinde, ere berövede deres Ret til at stemme og holde Embede,

medens derimod de mest moralskfordærvede Mennesker, indbefattende de værste Skjöger og Horkarle, kunne baade stemme og holde Embede som gode amerikanske Borgere. Dette viser tydeligt, at det nærværende Korstog mod Folket i Utah ikke er rettet mod Usædelighed, men derimod mod den af Gud befalede Ægteskabsorden eller, i videre Forstand, de Helliges Religion.

Til Registratorer i Territoriets 24 Countier valgte Kommissionærerne 8 „Mormoner", 7 Fremmede (Gentiles) og 9 Apostater. Kun i de mindst befolkede Countier, nemlig Emery, Juab, Kane, Rich, San Juan, Uintah og Wasatch Countier, der har en samtlig Befolkning af 12,308 Sjæle, valgtes „Mormoner" til Registratorer, medens der i alle de andre Countier, hvis samtlige Befolkning udgjör 131,655 Sjæle, valgtes Anti-Mormoner. Hvor vidt denne Fremgangsmaade kan betragtes som retfærdig overfor de efterfölgende Talstörrelser, kan Læseren selv bedömme.

I Fölge de Forenede Staters sidste Folketælling i 1880 fandtes der den Gang i Utah Territorium 143,963 Indbyggere, nemlig

120,283	„Mormoner".
14,186	Fremmede (Gentiles).
6,988	Apostater.
820	Josephiter.
1,716	Ubestemte.

Den 23de August forlod et större Selskab Missionærer Salt Lake City for at begive sig til forskjellige Dele af Verden. Iblandt dem vare fölgende Brödre, som rejste til Skandinavien: Hans J. Bruun, H. Poulsen og Jakob J. H. Jensen af Mount Pleasant, Carl E. Anderson og Hans Andersen af Logan, P. Christensen af Elsinore, Lars H. Outzen og Halvor Olsen af Richfield, C. J. Christiansen af Fountain Green, Jeppa Nilson af Pleasant Grove, Nils W. Anderson af Ephraim, Anders Jenson og Jeppa Monson af St. Charles, N. C. Skougaard af Koosharem, Joh. Capson af Mill Creek samt C. A. Tietjen og N. Johnson af Santaquin.

Den 29de August affattede Kirkens Förste Præsidentskab en Epistel til alle de Sidste-Dages Hellige i Utah, i hvilken saa mange af Kirkens Medlemmer, som samvittighedsfuldt kunde underkaste sig den af Kommissionærerne foreskrevne Edsform, bleve raadte til at lade sig registrere og stemme ved Valget i November Maaned. Ligeledes blev hele Folket raadte til ad lovlig Vej at værne om deres konstitutionelle Rettigheder til det Yderste.

Jærnbaner i Utah. Af bredsporede Jærnbaner findes der i Utah 588 Mile, hvoraf Union Pacifik Banen har 78 Mile, Utah Central Banen 280 Mile, Salt Lake og Vestbanen 55 Mile, Echo og Park City Banen 27 Mile og Central Pacific Banen 148 Mile. Af smalsporede Jærnbaner findes der i Territoriet 301 Mile, foruden 15 Mile Sporveje (Tramways), hvoraf 75 Mile kommer paa Utah og Nordbanen, 37 Mile paa Utah og Nevada Banen, 28 Mile paa Sanpete Valley Banen, 28 Mile paa Utah Östbanen, 90 Mile paa Denver og Rio Grande Vestbanes Hovedlinie (til Wasatchbjærgenes Top), 16 Mile og 8 Mile Sporvej paa Bingham Banen, 14 Mile, hvoraf de 7 ere Sporvej, paa Wasatch og Jordan Valley Banen, og 20 Mile paa Pleasant Valley Banen fra Tucker til Scofield. De samtlige bred-og smalsporede Jærnbaner samt Sporveje i Utah udgjör altsaa 904 Mile. Heri er naturligvis Sporvejene i Salt Lake City ikke medregnede.

WASHINGTON, D. C.

I Begyndelsen af August Maaned vedtog Kongressen en Lov, der bemyndigede Utahs Guvernör til at beskikke nye Embedsmænd til at indtage de Embeder, som antoges at ville blive ledige i de forskjellige Countier paa Grund af Edmunds Loven, der afskedigede alle Registratorer og Valgembedsmænd, og saaledes gjorde det almindelige August-Valg umuligt. En nærmere Undersögelse af Territoriets Love, der bestemmer, at de fleste af Embedsmændene skulle forblive i

deres Stillinger indtil deres Eftertrædere paa den ved Loven betegnede Maade blive valgte, har vist, at faa eller ingen Embeder bleve ledige i August. Kongressen sluttede sin lange Samling d. 8de August.

ÆGYPTEN.

I August Maaned fandt flere Smaatræfninger Sted med afvexlende Held mellem de engelske Tropper og Arabi Paschas Armé, der fremdeles forskandsede sig mellem Kajro og Alexandria. Efter lang Nölen gav den tyrkiske Sultan endelig efter for Englands Fordringer og erklærede Arabi for en Forræder. Denne Erklæring syntes Arabi imidlertid at modtage med störste Ro.

Som Aarsag til Krigen kan angives, at Ægypten i en Aarrække har stiftet en umaadelig Gjæld hos flere europæiske Magter, navnlig i England og Frankrig. En Del af de laante Penge blev vel anvendt til Hærens og Flaadens Udrustning, til Kanalarbejder osv., men Störstedelen medgik dog til Khedivens ødsle Hofhold, hvoraf Følgen var, at Folket blev bebyrdet med ublu Skatter, större end det kunde udrede. Saaledes kom den Tid, da Ægypten hverken kunde præstere Afbetaling eller Skatter, hvorfor Frankrig og England satte Khediven under et Slags Formynderskab ved at anbringe en Mængde Europæere i de vigtigere Dele af den ægyptiske Administration. Dette bragte Armeen i 1880 til at gjøre Oprør, og Følgen deraf var, at Magten lidt efter lidt gik over i de Indfødtes Hænder. De Infödte, et af arabisk, tyrkisk og af mange andre Nationaliteter sammenblandet Folk, gjorde Forsög paa at drive Europæerne ud af Landet og vedtog en ny Forfatning, der gav den hidtil raadende Khedive et Slags Raad, bestaaende af nogle af Landets bedste Mænd. Den nye Regjering anerkjendte sin europæiske Gjæld, men fordömte enhver anden europæisk Indflydelse i Ægypten. Nu da Ægypten er et vigtigt Led mellem Storbritanniens to store Hoveddele i Europa og Asien, og da Herredömmet ved det ægyptiske Folks Uafhængighedserklæring let kunde blive truet for England, og Ægypterne desuden paa alle Maader have forurettet de indvandrede Europæere, var England næsten ligefrem tvungen til at tage et aktivt Skridt.

I det egentlige Ægypten, som bestaar af en Landstrimmel omtrent 1600 engelske Mile lang og 350 Mile bred mellem Middelhavet og Nilens nederste Vandfald, findes omtrent 5,500,000 Indbyggere, nemlig 4,500,000 Arabere eller Fellaher, 600,000 Beduinere, 10,000 Tyrkere, 150,000 Koptere eller Efterkommere af Landets oprindelige Befolkning (de gamle Ægyptere), 3000 Abessiniere, 40,000 Nubiere og Soudanere (Slaver), 20,000 Jøder, 20,000 Grækere, 7000 Syriere, 10,000 Armeniere og henved 90,000 Fremmede af forskjellige Nationaliteter, hovedsagelig Europæere. Andre Statistikere angive den europæiske Befolkning til 68,000. Fellaherne ere en taalmodig og fredelig Folkerace og have i sin Tid baaret deres Del af Undertrykkelse. Det tyrkiske Element fik først Indgang i 1517, da Sultan Selim den 1ste overvandt Mamlukerne og gjorde sig til Herre over Ægypten samt gjorde Landet til en tyrkisk Provins. Det virkelige ægyptiske Element er bevaret i den koptiske Del af Befolkningen, som ere Kristne af den gamle monofysitiske Sekt, der af Kanciliet i Chalcedon erklæredes for kjættersk i det 5te Aarhundrede.

Endnu ere følgende Brödre blevne beskikkede til at virke som Agenter for MORGENSTJERNEN paa de efter deres Navne angivne Steder:

Martin Jacobson, St. Charles.
N. C. Nielsen, Bloomington.
J. Johnson, Ovid.
Chr. Hogensen, Montpelier.
Chris. Johnson, Rich County.
David Jensen, Preston Ward.
Lars Larson, Willard City.
Sven Anderson, Harrisville.
J. A. Petersen, Salt Lake City.
Pouli E. B. Hammer, " "

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 10. OKTOBER 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 135.)

(1852.—Fortsat.)

Brødrene Dorius og Milkjær bleve i Særdeleshed ilde behandlede. Efter at Banditterne først havde gjort Forsög paa at stene dem, grebe de fat faa dem, reve Dorius' Frakke itu og stödte dem derpaa begge ud i et tæt ved Vejen værende Mosehul; men heldigvis var Vandet deri ikke dybt nok til at de kunde drukne, hvorfor de strax kom op igjen. Efter at have tilfredstillet deres Had paa Brödrene, lod man dem tilsidst gaa, men idet Voldsmændene gik tilbage til Byen mödte de Flere, som vare paa Vejen til Forsamlingen i Dommerby, iblandt hvilke en Mand ved Navn Chr. Willadsen fra Dølby, der den Gang ikke var et Medlem af Kirken, men strax efter blev döbt, blev paa det Frygteligste mishandlet af Pöbelen. Trods den ilde Behandling, de havde faaet, gik Missionærerne alligevel til Dommerby og begyndte deres Forsamling, men medens de vare i Færd med at aabne med Bøn, blev Huset omringet af en med Stokke og andre Vaaben bevæbnet Pøbelhob, og Husmanden, som blev bange, bad de Hellige at gaa ud, hvilket de ogsaa gjorde og bleve derved overladte i den rasende Pøbels Vold. De flyede dog saa hurtigt de kunde i alle Retninger, og Brödene Dorius, Milkjær og A. Andersen løbe, forfulgte af Fjenderne, over Marken og søgte omsider Beskyttelse i en nærliggende Bondegaard, men da Gaardejeren nægtede at tage dem ind, vare de atter overladte i Pöbelens Hænder, der nu førte dem tilbage til Skive, omtrent en dansk Mil borte, hvor til hele den støjende Skare ledsagede dem. Da de endelig naaede Byen vare alle Indbyggerne tilsyneladende i Bevægelse, og under Folkets Sang og Skrig förtes Missionærerne gjennem Gaderne til Herredsfogdens Kontor, hvor det lykkedes dem at faa Herredsfogded Villemus i Tale. Til ham gave Brödrene nu en troværdig Forklaring om hvorledes de havde været behandlede, og Dorius fremviste sin iturevne Frakke. Medens dette gik for sig var hele Gaden udenfor fuld af Mennesker. Efter at have overvejet Sagen en Stund besluttede Villemus at sende Missionærerne hjem til deres forskjellige Fødesteder, hvilken Beslutning han ogsaa satte i

Udförelse, uagtet dette i nærværende Tilfælde var stik imod Loven. En Mand blev strax hentet til hver af dem, og under Vagt transporteredes de derpaa fra By til By til deres Hjem. Andersen bragtes saaledes til Aalborg, Milkjær til Jetzmark og Dorius, *via* Viborg og Aarhus, til Kjöbenhavn.

Da Efterretningen om denne Affære naaede Ældste Chr. Christiansen, der præsidereke over Konferencen, begav han sig strax paa Rejse fra Aalborg til Salling for at ordne Menighedens Anliggender dersteds, tröste de Hellige samt administrere i Evangeliets Ordinancer, men uagtet han gik forsigtigt tilværks, blev han dog opdaget af de Helliges Fjender og blev tilligemed en anden Broder mishandlet og nödsaget til at forlade Egnen. (Se dette Blads Nr. 5, Side 72.)

WILLARD SNOWS ANKOMST.

26de April. Willard Snow, en Broder af Erastus Snow, som af Præsidentskabet i Liverpool var bleven beskikket til at overtage Bestyrelsen af Missionen i Skandinavien, ankom til Kjöbenhavn og blev kjærligt modtaget af de danske Hellige. Han antog imidlertid ikke sin Stilling som Præsident i praktisk Betydning förend ved John E. Forsgrens Hjemrejse de 20de Decbr. næstfölgende.

ANDET KONFERENCEMÖDE I AALBORG.

Den 3die og 4de Maj afholdtes atter et Konferencemöde i Aalborg. Ifölge Rapporterne, som ved denne Lejlighed bleve afgivne, talte Aalborg Konference nu 203 Medlemmer, iberegnet 35 Brödre, som vare blevne ordinerede til Præstedömmet. Siden Konferencemödet i Januar vare 70 Personer blevne döbte, og 24 Individer vare udelukkede siden Menighedens Stiftelse i Aalborg. Iblandt de mange Forslag, som bleve vedtagne af Konferencen, kunne nævnes fölgende:

At J. Thomsen ordineres til Ældste og udsendes i Vendsyssel.

At J. Ottesen ordineres til Præst og beskikkes til Forstander for Jetzmark Menighed.

At John F. F. Dorius gaar til Salling og forkynder Evangeliet og medtager N. Milkjær.

At A. J. Bohn ordineres til Præst og hjælper Ældste Skou i Tjenesten.

At N. P. Domgaard ordineres til Ældste og arbejder i Vendsyssel efter Omstændighederne.

At N. Pedersen ordineres til Præst og gaar ud paa Mission, og at C. Knudsen ordineres til Ældste og gaar med ham.

En Gren af det vedvarende Emigrationsfond blev ogsaa paabegyndt ligesom i Kjöbenhavn og Fredericia, og som en Begyndelse til samme tegnedes strax et Belöb af 261 Rdl. 3 Mk. 10 Sk. Forövrigt bleve gode Lærdomme givne til de forsamlede Hellige af Ældsterne Forsgren, H. P. Jensen og Andre.

GREN I DET INDRE VENDSYSSEL.

Chr. Peter Nielsen, som var bleven döbt d. 28 Marts 1851 i Hals af Ældste Chr. Christiansen, rejste d. 1ste Maj s. A. til Hjörring, hvor han tog Arbejde som Smedesvend. Han var den Förste, som bar Vidnesbyrd for Folket om Evangeliets Fylde i den Del af Landet. Brödrene Jens Jörgensen og Hans Nielsen vare de förste Missionærer, som bleve sendte af Menigheden i Aalborg til det indre Vendsyssel. Paa en Rundrejse, som disse to Brödre gjorde nord for Limfjorden mellem d. 5te og 12te August 1851, besögte de iblandt andre Steder ogsaa Jetzmark, Lökken, Börglum og Hjörring, i hvilken sidstnævnte By Broder C. P. Nielsen endnu arbejdede som Smed, og hvor der ligeledes fandtes en vis Söster Petersen. De solgte en Del Skrifter og samtalede meget med Folk om Evangeliet. Fra Hjörring rejste de til Bastholm, en lille ubetydelig Landsby i Vrejlev Sogn, 2½ dansk Mil syd for Hjörring. Her afholdt de deres förste Forsamling om Aftenen d. 9de August hos en Mand ved Navn Mads Chr. Jensen, der strax begjærede Daab, men da de ikke havde Myndighed til at döbe, kunde

hans Önske ikke blive opfyldt den Gang. A. W. Winberg blev imidlertid faa Dage senere sendt der ned fra Aalborg, og han döbte Mads Chr. Jensen og Hustru som de første Frugter af Evangeliets Forkyndelse i det indre Vendsyssel. Broder Jensen, der for Nærværende bor i Brigham City, Utah, giver selv sin Bererning saaledes:

„Jeg er født i Elling Sogn, Vendsyssel, d. 4de April 1822, og jeg hyldede Baptisternes Lære et Par Aar førend „Mormonismen“ kom til Danmark. Ganske tilfældigt traf jeg sammen med Ældste Dykes i en Baptistforsamling, som afholdtes i Aalborg, strax efter at han var ankommen til Jylland, men han kunde den Gang kun tale meget lidt Dansk. Den første af de Sidste-Dages Hellige, som besøgte mig og Familie i Bastholm, var Broder C. P. Nielsen, der arbejdede som Smedesvend i Hjörring. Han gav mig det første Stød til nærmere at undersöge Evangeliets Principer. Strax derefter rejste jeg til Aalborg i den Hensigt at gaa til Forsamling, men da jeg var kommen til Nörre-Sundby, kunde jeg ikke blive enig med mig selv, enten jeg skulde gaa og höre Baptisterne eller „Mormonerne“. Imidlertid hörte jeg nogle Folk skrige paa en Flok Hellige, som gik ned til Fjorden og skulde til Aalborg til Forsamling. Ved at nærme mig disse gjenkjendte jeg strax H. P. Jensen og fulgte nu med ham til Mödet i Aalborg. Dette var d. 15de Juni 1851. Nogle Uger efter blev jeg besögt af Brödrene Jens Jörgensen og H. Nielsen i mit Hjem, og de samtalede med mig i en længere Tid. Jeg havde nu fuldkommen Tro paa Evangeliets Sandhed, hvorfor jeg tilligemed min Hustru blev døbt d. 17de August 1851 af Ældste A. W. Winberg, som var bleven sendt fra Aalborg til Bastholm i dette Öjemed.“

Efter den Tid aflagde Brödrene fra Aalborg hyppigen Besög der til Egnen og afholdt en Gang imellem Forsamling i Jensens Hus; dog gjorde Værket ingen videre Fremgang førend det fölgende Foraar (1852), da en hel Del bleve döbte i Taars Sogn og paa andre Steder. Samtidig opstod der en grusom Forfølgelse mod Missionærerne og de Faa, som allerede vare döbte. Forsamlingerne bleve som oftest forstyrrede og opbrudte og Brødrene undertiden mishandlede. Dette sidste blev i Særdeleshed Tilfældet med den føromtalte Broder C. P. Nielsen efter en Forsamling, som blev afholdt i Mads Chr. Jensens Hus. Henimod en Snes Stykker af Omegnens unge Karle kom ved nævnte Lejlighed farende ind i Værelset, hvor Gudstjenesten holdtes, bevæbnede med Stokke, og begyndte at banke lös paa Brödrene. Overfor Broder Nielsen kjendte deres Had næsten ingen Grænser, da han tidligere havde været Skolekammerat med mange af dem, og Tanken om, at han nu var bleven „Mormon“, var mer end de kunde udstaa. De sønderreve hans Klæder, trak ham i Haaret og kastede ham til Jorden flere Gange, samt gjennempryglede ham med Stokke og knyttede Næver. Ved nogle kvindelige Venners Hjælp lykkedes det ham dog tilsidst at komme bort fra dem og flygte over en Bæk ud i Heden tilligemed flere Andre. Alle Mads Chr. Jensens Vinduer bleve ved samme Lejlighed ituslagne og flere af hans Bøger brændte. Endnu værre huserede Pöbelen i et Nabohus, hvor Manden (Chr. Hansen) troede Evangeliet, men var endnu ikke bleven døbt, thi der slog man ikke alene Vinduerne ind, men nedrev endog nogle af Væggene samt ødelagde en Del af Møblementet. Lignende Scener bleve ofte gjentagne, men de havde kun den almindelige Virkning, at Evangeliet gjorde hurtige Fremskridt, og allerede d. 25de Maj s. A. blev den første Gren af Kirken i det indre Vendsyssel organiseret under Navn af Taars Gren med 25 Medlemmer; Mads Chr. Jensen beskikkedes til Forstander for samme.

VÆRKETS FREMGANG, FORFØLGELSE.

Det Følgende er et Udtog af Wil-

lard Snows förste Brev til Præs. S. W. Richards i England, skrevet i Kjöbenhavn d. 16de Juli 1852:

„Efter at have taget Afsked med Dem og de övrige Brödre i London rejste jeg direkte til Hull, hvor fra jeg d. 21de April afsejlede med Dampskib, og efter en heldig Rejse over Nordsöen ankom jeg til Kjöbenhavn d. 26de April. Jeg traf Ældste P. O. Hansen paa Kontoret. Ældste John E. Forsgren var netop kommen tilbage fra en Tur til Aalborg og Fredericia, og Ældste H. P. Jensen fra Hamborg. Disse Brödre havde imödeset min Ankomst med Længsel, og jeg nöd en saa varm Modtagelse, at jeg næsten forglemte, jeg var kommen til et fremmed Land. Vi havde en glædelig Sammenkomst, og min Nærværelse syntes at inspirere dem med forøget Styrke og nyt Mod.

Ældste Forsgren synes tilfulde at have fölt det store Ansvar, som Ældste Erastus Snow ved sin Bortrejse lagde paa hans Skuldre. Jeg tog ham ind i mit Værelse, bad med og for ham samt tröstede og velsignede ham iflölge hans Önske. Nu er han ved gödt Mod og virker trofast, hvilket han har gjort hele Tiden. Han har udført et stort og godt Arbejde i dette Land, for hvilket jeg er taknemmelig til Herren, og jeg beder af mit ganske Hjærte, at det maa forundes ham at bringe mange Hellige hjem med sig og glæde sig med dem i Zion som Frugten af sit Arbejde.

Der har været en Del Ophidselse her, ligesom i andre Lande, som Fölge af den officielle Beretning angaaende de Dommere, der ere flygtede fra Utah. Apostater og Præster ere som sædvanlig Hovedangriberne, og de have sögt at opflamme Befolkningen til Fjendtlighed mod vort Kontor, men det har dog ikke havt alvorlige Følger.

Den store Sal midt i Byen, hvori Erastus Snow holdt sin sidste Konference, og hvor de Hellige agtede at have afholdt deres Møder i Vinterens Løb, blev dem nægtet under det Paaskud, at man frygtede for, at den skulde blive beskadiget af Befolkningen, dersom „Mormonerne“ bleve tilladte at prædike Omvendelse og Syndernes Forladelse dersteds. Vi lejede derfor en anden Sal, fik Lejekontrakten udfærdiget og næsten Alt i Orden, men förend Fruen, som ejede Stedet, havde underskrevet den paa en gyldig Maade, traf hun at komme i Samtale med en Politibetjent, der fortalte hende en saa ynkelig Historie om os, at hun hverken turde modtage Pengene eller underskrive Kontrakten, hvilket hun dog siden fortrød, da hendes Sal nu staar ledig. Vi gjorde ogsaa Forsøg paa at leje Baptisternes Forsamlingslokale, som Hr. Mönster var ved at ville frasige sig, da han agtede at ophøre med sine Forsamlinger; men Ejeren syntes ikke at have nogen Lyst til at lade os faa den, hvisaarsag vi endnu ingen anden Sal have, end den vi hele Tiden have benyttet paa Kristianshavn. Følgen heraf er, at et Par hundrede Hellige, af Mangel paa et större Lokale, ere berövede Lejligheden til at overvære Gudstjenesten om Söndagen.

Flere af Ældsterne ere blevne arresterede af Politiet under forskjellige Paaskud, saasom at de vare Lösgængere, Bedragere osv.; og efter at man har transporteret dem fra Sted til Sted samt holdt dem i Fængsel eller under Bevogtning flere Dage, ere de blevne sendte til deres forskjellige Fødeegne, hvor de derpaa have begyndt at prædike for deres Slægtninge og Venner. En af disse, nemlig Broder Johnson, som er Svensk af Fødsel, have vi sendt til Broder Forsgrens Hjemstavn i Sverige, da det nemlig synes, at Sæden, som Forsgren saaede der, er ved at fæste Rödder og voxe frem, thi uagtet det lykkedes Regjeringen at uddrive ham af Landet, efterlod han mange Venner, og efter hans Bortrejse kunde man ikke forhindre disse fra at tro de Ord, som han havde talt til dem. Det er bleven mig fortalt, at den svenske Konge slet ikke er gunstig stemt for at landsforvise sine egne indfødte Undersaat-

ter, saaledes som i Tilfældet med Broder Forsgren, fordi de prædike Syndernes Forladelse for Folket i Jesu Kristi Navn, ej heller vil han, at de skulle straffes uden hans Samtykke. * * * Vi have modtaget et udmærket godt Brev fra Broder Forsgrens Fader og Venner siden Broder Johnson kom til dem. Den lille Gren dersteds voxer, og Udsigterne ere temmelig gode.

Vi sendte to andre unge Ældster over Sundet til det sydlige Sverige, men ved Politiets Hjælp sendte Præsterne dem strax ud af Landet, dog ikke förend de havde döbt en ung Mand, der siden har döbt adskillige Andre og lagt Grundvolden til en liden Gren af Kirken.

Man har ligeledes gjort et nyt Forsög paa at neddæmpe „Mormonismen“ paa Öen Falster, hvor Broder Forsgren tidligere blev forfulgt, og hvor Ældste Bruun saa ubarmhjærtigt blev mishandlet forrige Vinter. Men „Mormonismens“ Aand, som de véd, er noget slemt Stof at slukke, dersom den först kommer godt i Brand; den er lig Ild i en Persons Ben eller lig en Fakkel i et Neg afmejet Korn; og den blusser undertiden uventet frem og brænder Manges Fingre.

Et Antal raa, lovlöse Mennesker, anfört af en Politibetjent, der havde en Sabel gjordet om Livet, bröd for nogle Dage siden ind i Broder Thomsens Hus paa Falster, medens dennes Familie var nærværende. Politibetjenten svang sin Sabel og truede Broder Thomsen paa Livet, hvem det dog lykkedes at slippe ud af Huset og skjule sig. Som Paaskud for dette Overfald angaves, at der fandtes „Mormon“-Missionærer skulte i Huset; men da de ingen saadan fandt, forlode de tilsidst Stedet, uden at have gjort nogen videre Skade, andet end at slaa Vinduerne ind og fornærme Familien. * * *

Da jeg netop er kommen til Kundskab om, at den Broder, til hvem Ældste Erastus Snow anbetroede den islandske Mission, er bleven Apostat og senere omkommen ved Drukning, har jeg tænkt paa at sende Broder John F. F. Dorius derover til at indtage hans Plads. * * *

Omtrent 40 Personer ere blevne döbte paa Bornholm i den senere Tid, og Herrens Gjerning gjör god Fremgang der paa Öen. Et lignende Antal er döbt i Aalborg Konference, 15 aller 20 i Kjöbenhavn siden min Ankomst, og Nogle i de forskjellige Grene paa Landet. Ældste Aagren döber for Nærværende paa Möen; Nogle ere blevne döbte paa Nörre-Jyllands Vestkyst i Nærheden af Ringkjöbing; Ældste Bruun holder store Forsamlinger i Præstö-Egnen paa Syd-Sjælland, og Broder Skouby skriver, at Udsigterne for Evangeliets Fremgang ere gode i Nærheden af Aarhus. De vil heraf forstaa, at Værket vedbliver at spredes og forgrene sig trods den stærke Modstand, der undertiden er saa heftig, at det er forbunden med stor Fare at döbe offentlig; og dersom det opdages, at Tjenestefolk lytte til os, blive de som oftest afskedigede; eller deres Herrer blive besögte og foreskrevne Regler af Præsterne.

Ældsterne ere velsignede og fulde af Iver, uagtet de fleste af dem ere unge. Broder Erastus synes at have omgivet sig med nogle haabefulde unge Mænd og grundlagt en lille Planteskole, som jeg haaber vil afgive mange frugtbærende Træer.

Ogsaa „Skandinaviens Stjerne“ vinder stadig mere Udbredelse; adskillige Tidsskrifter have optaget vigtige Uddrag af samme, og det glæder mig at kunne sige til deres Ros, at Andre have udtalt sig imod religiöse Proskriptioner og personlig Forfölgelse mod de Sidste-Dages Hellige. Det er ogsaa kommet mig for Öre, at Enkedronningen undertiden læser vore Skrifter, og det er vel bekjendt, at mange indflydelsesrige Mænd, tilligemed Kongen selv, ere Venner af frisindede Principer. Det er altsaa indlysende, at vi hverken ere magteslöse eller vennelöse, uagtet vor Ansögning til Kongen og Rigsdagen faldt igjennem og havde ikke den

Virkning, som vi kunde have ønsket. Men den har dog tildels aabnet flere Statsmænds Öjne til at se hvad der gaar for sig og været offentlig omtalt“.

FJERDE GENERALKONFERENCE.

Den 12te August Kl. 2 om Eftermiddagen tog en Generalkonference, som varede i fire Dage, sin Begyndelse paa et stort Lokale, der i dette Öjemed var lejet paa Enighedsværn lidt udenfor Kjöbenhavn. Den overværedes af Willard Snow, John E. Forsgren, P. O. Hansen og de fleste andre af de indfödte Brödre af Præstedømmet samt en stor Mængde Hellige. Ifølge Rapporterne, som afgaves, havde Værket gjort god Fremgang i Norge, Jylland samt paa Bornholm, Lolland og enkelte Dele af Sjælland, og Udsigterne vare gode for Fremtiden. Fölgende Forslag bleve forelagte Konferencen og enstemmigt vedtagne:

At Menighederne i Norge benævnes Brevigs Konference, og at Chr. Larsen, efter at han er bleven færdig i Fredericia, gaar til Norge og præsiderer over samme.

At N. Mikkelsen præsiderer over Fredericia Konference.

At P. Beckstrøm ordineres til Ældste og tiltræder den norske Mission, og at C. Knudsen gaar med ham.

At de Hellige paa Bornholm udgjør en Konference og at O. Svendsen præsiderer over samme.

At Aalborg Konference ikke overskrider Limfjorden.

At de Hellige i Vendsyssel udgjør en Konference og at N. C. Skou præsiderer over samme.

At de Hellige paa Lolland, Falster og Möen udgjör en Konference samt at Johan Svenson præsiderer der.

At den slesvigske Mission regnes under Fredericia Konference, og at F. C. Nielsen (Tvede) ordineres til Ældste og gaar til Slesvig.

At H. C. Hansen ordineres til Ældste og arbejder under Johan Svenson tilligemed Ældste Johannes M. Bohn og A. Aagren.

At Slesvig, Fyen og Langeland fremdeles regnes under Fredericia Konference og at Ældste Wm. Andersen, Jens Hansen og Jens Jørgensen arbejde i nævnte Konference.

At Ældste A. W. Winberg og Nils Kapson rejser tilbage til Sverige.

At Præst O. Olsen ordineres til Ældste og gaar til Norge.

At Menighederne paa Sjælland benævnes Kjøbenhavns Konference, og at Ældste P. O. Hansen bliver sammes Præsident.

At Ældste J. P. Lorenzen vedbliver at fungere som Forstander for Kjøbenhavns Gren.

At N. L. Christensen ordineres til Præst og faar Varetægten over de Fattige under Forstander Lorenzen.

At Præst H. Andersen indtil videre vedbliver at arbejde i Kjöbenhavns Gren.

At Ældste C. S. Hansen vedbliver at virke i sit Kald som Forstander for Kristianshavns Gren.

At Ældste F. C. Sörensen vedbliver sin Mission paa Nordvest-Sjælland, Ældste K. H. Bruun paa Sydvest-Sjælland og Ældste H. F. Petersen tilligemed Ældste O. C. Nielsen paa Vest-Sjælland. At Ældste John F. F. Dorius foreløbig arbejder paa Kristianshavn.

At L. A. Skouby ordineres til Præst og arbejder i Aalborg Konference.

At L. Justesen ordineres til Præst og indtil videre gaar med Ældste O. C. Nielsen.

At N. Larsen vedbliver under Ældste H. F. Petersen.

At „Skandinaviens Stjerne“ fra 2den Aargangs Begyndelse, i Stedet for en Gang, udkommer to Gange om Maaneden osv.

Ældste Hans Peter Jensen blev beskikket til at fungere som Pastor for de syv Konferencer, der nu vare oprettede og hvis Præsidenter mest vore unge og uarfarne Mænd. F. J. Hahn blev ordineret til Præst og beskikket til at hjælpe P. O. Hansen paa Kontoret i Kjøbenhavn. Kirkens Authoriteter hjemme i Zion

samt Brödrene, som præsiderede over Missionen i Skandinavien, bleve alle anerkjendte og opholdte med enstemmigt Votum. En samlet Rapport, som blev oplæst, udviste, at der nu fandtes 1036 Medlemmer af Kirken i Skandinavien, hvoraf omtrent 30 i Sverige. 95 af Brödrene vare ordinerede til Præstedømmet. Efter at mange gode og belærende Taler vare holdte, sluttedes Konferencen til d. 6te April 1853.

MISSIONEN I NORGE.

Ældste Svend Larsen giver følgende Beretning om Missionen i Norge:

„Ved min Hjemkomst fra en Forretningsrejse til Östlandet i Norge i Decbr. 1851 fandt jeg, at Broder H. F. Petersen var afrejst fra Österrisør paa Grund af en Forfölgelse, som havde fundet Sted under min Fraværelse, under hvilken hans Liv troedes at være i Fare, da Pøbelen flere Gange prövede paa at faa ham fat for at mishandle ham. Men førend man brød ind i Huset havde han forsigtigt skjult sig inde i Kaminpiben, i hvilken der fandtes en Jærndör til Skorstensfejerens Afbenyttelse, og fra det Kammer i anden Etage, hvor Petersen havde sin Seng, var der Adgang til Stedet. Der tænkte Pøbelen ikke paa at søge efter ham.

Jeg tilbragte hele Vinteren hjemme og virkede det bedste jeg kunde for Evangeliets Fremgang. Vi tre Medlemmer af Kirken (Svend Larsen, John Olsen og Peter Adamsen) afholdt Fasteforsamlinger regelmæssigt hver Søndag, i hvilke vi anvendte Tiden til at bede for og med hverandre, samt til at læse i Bibelen og Mormons Bog og bære Vidnesbyrd om Evangeliets Sandhed. En Skibsförer ved Navn Hendrik Evensen, der en Tid efter annammede Evangeliet og blev trofast til sin Død, var en stadig Gjæst i vore Forsamlinger. Ogsaa vore Hustruers Hjærter bleve opladte for Sandheden, og vore Sammenkomster bleve mere og mere besøgte af Fremmede, for hvem vi prædikede det bedste vi kunde. Ingen af os havde Præstedømmet, men Herrens Aand stod os alligevel bi, saa at vore Ord gik Mange til Hjærtet. Præsten, hvis Navn var Holm, og en Skolelærer Baun (?) besögte ogsaa et af vore Möder, men sandsynligt i den Hensigt at ville modsige os; de bragte en hel Flok af deres Faar med, hvilke naturligvis kom for at være Vidne til den Sejr, som deres Sjælesørgere skulde vinde over „Mormonerne“. Men Herren ihukom sine svage Tjenere. Jeg læste først et Stykke i Mormons Bog og bar Vidnesbyrd om Bogens Sandhed, henvisende til Bibelen. Derefter talte jeg om Nødvendigheden af sand Omvendelse, Daab til Syndernes Forladelse, Haandspaalæggelse osv., hvilke Principers Rigtighed jeg beviste med Hentydninger til Jesu og hans Apostles Lærdomme. Alle lyttede med spændt Opmærksomhed til min Tale, og efter at Forsamlingen var sluttet, blev Præsten opfordret til at tale. Han stod ogsaa strax frem, men var ligesom forstummet, og medens Sveden dryppede ham af Ansigtet fremstammede han, at han havde Intet imod os og havde aldrig havt, hvorpaa han satte sig ned. Nu kom Skolelæreren hen til Bordet med en Del Papirer i Haanden, men han rystede over hele Legemet i den Grad, at han imod sin Villie rev sine Papirer, der sagtens indeholdt Opskrifter mod os, ned af Bordet, og han satte sig ned uden at sige et Ord. De Forsamlede betragtede alt dette med den største Forundring, men sagde Intet; tilsidt gik de alle stille og rolige deres Vej.

Jeg virkede meget for Udbredelsen af Mormons Bog samt de allerede udkomne Smaaskrifter og „Skandinaviens Stjerne“. Ligeledes gjorde jeg mig bekjendt med Dissenterloven og opdagede, at ifölge denne Lov kunde et fra Statskirken afvigende kristeligt Samfund blive oprettet med sex Medlemmer, naar disse i Forvejen vare udtraadte af Statskirken. Tre af os (John Olsen, Hendrik Evensen og jeg) lode os derfor tilligemed vore Koner udskrive af den lutherske Kirke. (Forts.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.

Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, Oktober 1882.

ANBEFALINGSSKRIVELSE.

Som Tillæg til hvad vi som Redaktionsbemærkning skrev i Bladets forrige Numer indrykke vi fölgende Skrivelse af Apostel Erastus Snow:

Til de skandinaviske Hellige i Utah og omliggende Territorier.

Elskelige Söskende! Eftersom jeg er en af dem, der formedelst Guds Naade var et Redskab i Herrens Haand til at aabne Livets og Saliggjörelsens Dör for de skandinaviske Nationer i denne „Tidernes Fyldes Husholdning", er det med særlig Interesse at jeg betragter den intellektuelle og aandelige Udvikling iblandt dem, som formedelst Tro paa Evangeliet ere indsamlede fra Norden til disse Bjærges Dale, og ligeledes deres Efterkommere; og i den Hensigt at befordre Oplysningen iblandt vore skandinaviske Söskende finder Apostlene det rigtigt, at Kirkens Historie samt Tidsskrifter og Nyhedsblade blive udgivne i deres eget Sprog. Paa Grund af mine andre offentlige Pligter er det mig ikke muligt at anvende saa megen Tid, som jeg kunde önske, paa Udarbejdelsen af de Afhandlinger, der skrives for Pressen, ihvorvel jeg har anvendt al den Tid, Omhu og Opmærksomhed, som jeg har kunnet, paa „Joseph Smiths Levnetslöb", „MORGENSTJERNEN" og andre Værker, som have været og nu blive publiserede med Kirkens Bifald. Udgivelsen af den Slags Literatur i Utah, som udvikler Evangeliets Grundsætninger, forsvarer retfærdige Principer samt giver Folket gode historiske Meddelelser, Nyheder og passende aandelig Föde, burde understöttes og opholdes af baade Gamle og Unge iblandt alle Klasser, som kunne læse de skandinaviske Sprog. Det bedröver mig at erfare, at fremmede Aviser og Tidsskrifter, som udgives af vore Fjender, cirkulere frit overalt i Territoriet og spreder deres Indflydelse blandt Folket, medens vore egne Skrifter langtfra nyde den Understöttelse, som de burde. Dette skulde ikke saaledes være. Ingen, som har vort Folks Velfærd for Öje, burde bruge deres Midler til Opholdelsen af fremmede Tidsskrifter, uden först paa en liberal Maade at understötte vore egne. Selv om Nogen synes, at de Blade, som udgives af vore Brödre, have Mangler, enten med Hensyn til Udstyr eller literær Fuldkommenhed, burde de alligevel understöttes baade med Midler og Folkets Tillid, indtil deres Indtægter blive saa gode, at der kan engageres bedre Hjælp. Ved Udholdenhed og foröget Anstrængelse ville de derved omsider kunne maale sig med Dagens bedste og mest populære Tidsskrifter. „Bikuben" har længe kæmpet for Tilværelsen og virket under mindre gunstige Omstændigheder med rosværdig Udholdenhed, og medens jeg önsker Held og Lykke over ethvert velrettet Foretagende, som har gjort Udbredelsen af nyttig Kundskab og Oplysning til sin Opgave, vil jeg i Særdeleshed anbefale „MORGENSTJERNEN" til de Helliges velvillige Understöttelse, bedende Gud at velsigne Broder Andrew Jensons Virksomhed, samt alle Andre, som skriver og taler til Gunst for Folkets Oplysning og Udvikling i det Gode.

Med fuldkommen Hengivenhed forbliver jeg Eders i Evangeliets Tjeneste forbundne Broder,

Erastus Snow.

Salt Lake City, d. 12de Oktbr. 1882.

UDDRAG AF ERASTUS SNOWS DAGBOG.

(Fortsat fra Side 142.)

Uagtet de Nydöbte vare alle ligefrem Arbejdsfolk og temmelig fattige tilvejebragte de dog Alt, hvad der manglede til Lokalets Udstyr i Skikkelse af Talerstol, Sæder osv., og vi begyndte at samle Bidrag til at betale for fremtidig Leje. Vi afholdt vor første Forsamling i Salen den 18de Septbr. om Aftenen, samme Dag som Broder Forsgren ankom. Det var en Forsamling af Hellige alene, og vi vare ligesom Børn tilsammen. Jeg kunde endnu kun forstaa og tale meget lidt Dansk, hvilket ogsaa var Tilfældet med Ældste Dykes. Broder Forsgren talte en Blanding af Svensk, Dansk og Engelsk, og Broder Hansen var endnu meget uerfaren i Præstedömmet, uagtet han havde været iblandt de Hellige i Amerika. Men Herren glædede vore Hjærter overordentlig ved Udgydelsen af sin Aand, hvilken hos de Hellige syntes at fyldestgjøre i rigelig Maal for hvad vi manglede i Sprogkundskab.

Fra den Tid af begyndte vi at afholde Forsamlinger regelmæssigt paa vor Sal hver Söndag og ligeledes hver Onsdag Aften. Strax derefter bleve ogsaa nogle af Brödrene ordinerede til Lærere og Diakoner.

Imidlertid havde jeg skrevet og ladet trykke et lille Skrift angaaende Kirkens Opkomst og Fremgang samt Kristi Lære, hvilket jeg kaldte „En Sandheds Röst til de Oprigtige af Hjærtet." Broder Hansen oversatte det paa Dansk, og jeg lod trykke 2000 Expl. til Omdeling blandt Folket.

Den 24de September tilbragte jeg tilligemed Ældsterne Dykes, Forsgren og Hansen i Raad og Bön, og for videre at kunne fremskynde Herrens Værk i dette Land besluttede vi, i Overenstemmelse med den Helligaands Tilskyndelse, at Broder Hansen skulde begynde at revidere og omskrive sin gamle Oversættelse af Mormons Bog og berede den for Pressen, medens jeg skulde gjöre en Tur til England for at overvære Konferencen og tilvejebringe Midler til at lade Bogen trykke for paa Dansk. Broder Forsgren skulde under min Fraværelse arbejde i og omkring Kjøbenhavn, og Broder Dykes rejse til Aalborg i Nörre-Jylland for at prædike Evangeliet i nævnte Provins.

Følgelig gjorde jeg mig færdig til at rejse til England med det næste Dampskib, som forventedes til Kjøbenhavn fra St. Peterborg om faa Dage.

Imidlertid sendte jeg et Cirkulære omkring til Boghandlerne og Forlæggerne i Hovedstaden for at förhöre, om der fandtes Nogen, der vilde udlægge Midlerne og udgive Mormons Bog, men jeg fandt Ingen, som var villig til at gjøre det.

Da Dampskibet „Neptun" den 4de Oktbr. ankom fra St. Petersborg paa Rejse til London, forlod jeg mine Brødre og indskibede mig. Jeg havde forventet Fartøjets Ankomst nogle Dage för og haabet at komme til England tidsnok til at overvære Konferencen i Manchester d. 6te Oktober, men heri blev jeg skuffet.

Søndag d. 6te opstod der en frygtelig Storm paa Nordsøen, en saadan, hvis Lige Kaptejnen sagde, han ikke havde set i mange Aar. Den varede næsten i tre Dage, i hvilken Tid Passagererne vare syge og Fartöjet udsat for stor Fare. Mange Gange sloge Søerne helt over Skibet, saa at Vandet styrtede gjennem Lyslugerne ned i Kahytten og vore Køjer, hvilket gjorde vor Stilling alt andet end behagelig. Skibet kunde slet ikke bære Sejl og næppe saa megen Damp, som behövedes til at holde det i passende Retning for Vinden. Fölgen var, at vi dreves langt bort fra vor rigtige Kurs og naaede ikke London förend om Morgenen d. 10de.

Efter at have faaet min Baggage

gjennem Toldvæsenet besögte jeg enkelte af de Hellige og fik at vide, at Ældsterne endnu ikke vare vendte tilbage fra Konferencen. Jeg rejste derfor med Aftentoget til Leicester, hvor jeg traf Ældste Margetts, Præsident for Londons Konference, og tilbragte Aftenen paa en meget behagelig Maade hos ham og Andre, og den fölgende Dag rejste jeg med Jærnbanen til Liverpool, hvor jeg havde den Glæde at træffe Ældsterne Pratt, Richards og andre Brödre, som havde været velsignede i deres Arbejde. Ældste Taylor havde faa Timer för min Ankomst begivet sig paa Rejsen til det sydlige England og Frankrig. Jeg tövede hos Præsident Pratts Familie til den 19de, i hvilket Tidsrum jeg traf flere af Konferencepræsidenterne og andre Ældster samt flere af de Hellige i Liverpool, og jeg blev meget forfrisket i Aanden. Jeg fandt paa „Millennial Stars" Kontor mange oplivende Nyheder fra Staterne og de Helliges Dal, samt modtog ogsaa et Brev fra en Söster i Glasgov, hvori hun med et taknemmeligt Hjærte underrettede mig om, at da jeg prædikede dersteds i afvigte Maj Maaned havde hun trængt sig gjennem den store Skare af Hellige for at tage mig i Haanden, hvorved hun var bleven helbredet for en langvarig Sygdom. * * *

Efter at have raadfört mig med Ældsterne Pratt og Richards angaaende Trykningen af Mormons Bog paa Dansk besluttede de at laane mig 200 Pund Sterling af Bogfondet i „Millennial Stars" Kontor i dette Öjemed, og nogle Dage senere virkede Herrens Aand paa Brödrene Conard og Collinson til at lade Pratt have 70 Pund Sterling paa min Regning. Af dette Belöb gav den förstnævnte 50 Pund og sidstnævnte 20 Pund. Saaledes aabnede Herren hurtigt Vejen, saa at jeg fik de nödvendige Midler. Maa Herren belönne dem fire Fold og give dem evigt Liv!

Den 19de Oktober om Eftermiddagen tog jeg Afsked med Broder Pratt og Familie og rejste med Jærnbanen til Leicester, hvor jeg ankom sildigt om Aftenen. Jeg tilbragte den fölgende Dag (Söndag) med at undervise de Hellige, og om Mandagen rejste jeg til Derby, hvor jeg traf Ældste Jacob Gates. * * * Om Tirsdagen rejste jeg til Sheffield og traf her Franklin D. Richards, som havde forladt Liverpool omtrent paa samme Tid som jeg. * * * Den 23de ledsagede jeg Ældsterne Richards og Cummings til Chesterfield, hvor en talrig Forsamling af Hellige og Fremmede ventede paa os. Herren udgöd sin Aand over os i en rig Fylde, og medens de Hellige bleve opbyggede, smeltedes mange Vantro og Modstandere til Taarer under Aandens Indflydelse.

Torsdag Morgen d. 24de Oktobr. tog jeg en kjærlig Afsked med disse mine elskede Brödre i Tjenesten og vendte atter mit Ansigt mod Danmark. Jeg ankom til Hull om Eftermiddagen, men da Dampskibet endnu ikke var færdig til Afsejling, tilbragte jeg Tiden med at skrive og besöge de Hellige indtil Lördag d. 26de om Morgenen Kl. 8½, da jeg fra Skibsdækket hilsede Farvel til en Klynge Hellige, som stod paa Strandbredden, medens Dampskibet „Brittish Queen" förte mig bort fra Dokken og mine Venner, hvis Ansigter og Signaler snart tabte sig afsyne i det Fjærne.

Under Overrejsen var Vejret koldt og uroligt det meste af Tiden, men intet Mærkværdigt indtraf. Kun faa Passagerere vare med, og Skibet förtes af den samme Kaptejn Skuger, som befalede paa „Victoria", da jeg sejlede til Danmark i Juni Maaned. Jeg blev behandlet med Venlighed og Agtelse. Vi ankom til Kjöbenhavn d. 30te om Morgenen.

Ældste Dykes var rejst til Aalborg, ifölge sin Beskikkelse, og efter at have gjennemgaaet en Del Pröver og mödt betydelig Modstand begyndte han nu at vinde Venner, og der fandtes Flere, som sögte efter Sandheden. Broder Hansen havde været flittig, men gjorde kun sagte Fremgang med Mormons Bog. Ældste Forsgren havde været velsignet i sit Arbejde, og omtrent 10 vare under

min Fraværelse blevne tillagte Menigheden ved Daab. Møderne havde været temmelig godt besögte, og Mange troede. Broder Forsgren havde ogsaa, ifölge mine Instruxer, ordineret Broder Chr. Christiansen til Præst og enkelte andre af Brødrene til Lærere og Diakoner, samt organiseret et Raad i Grenen, begyndt regelmæssige Bedeforsamlinger osv, og de Hellige voxede i Tro og den Helligaand, saa at jeg havde Glæde ved min Tilbagekomst.

Paa den Tid osv. (Se dette Blads Nr. 5, Side 34.)

Imidlertid havde vi sendt en Deputation med en Ansøgning til Hans Majestæt Kongen, ledsaget af mit lille Skrift og en Mormons Bog paa Engelsk. Kongen skjænkede Mormons Bog til Hendes Kongelige Højhed Enkedronningen, som sagdes at være gudsfrygtig. Bogen og medfölgende Skrivelse havde en saa alvorlig Virkning paa hende, baade fysisk og aandelig, at hun var upasselig i flere Dage efter, hvilket foraarsagede stor Ængstelse over hele hendes Palads.

Omtrent midt i Januar Maaned modtog jeg et Svar fra Kongens Minister, hvoraf Hovedindholdet var, at medens Kongen og Ministeriet ikke var beredt til at kunne give os særlige Rettigheder, havde de dog besluttet ikke at lægge Hindringer i vor Vej.

Den 1ste Januar 1851 holdt vi en Faste- og Bedeforsamling paa vor Sal og udførte forskjellige Forretninger til Bedste for Kirkens Embedsmænd og Medlemmer, der nu beløb sig til omtrent 100 i Kjöbenhavn og Omegn. (Se under „Nytaarsforsamling“ i dette Blads Nr. 3, Side 37.)

Broder Forsgren og Præst Aagren lejede en Sal og begyndte at prædike i Roeskilde osv. (Se under „Forfølgelse i Roeskilde“ i dette Blads Nr 3, Side 38.)

Strax derefter hörte jeg ved Brev fra Ældste Dykes, at han havde været forfulgt i Hals, 20 eng. Mile fra Aalborg, hvor han havde begyndt at prædike og döbe. Efter at en Pöbelhob, der bestod af omtrent 200 Mennesker, havde tillaaset Døren og derpaa fornærmet ham paa næsten alle tænkelige Maader, lykkedes det ham ved nogle Kvinders Hjælp at slippe ud af en Bagdør og vende tilbage til Aalborg. (Se dette Blads Nr. 4, Side 50.)

Omtrent d. 5te Januar 1851 udgav jeg det første Hefte af Mormons Bog (Se under „Mormons Bog“ i dette Blads Nr. 3, Side 37.)

I Marts Maaned sendte jeg Ældste Chr. Christiansen og Præst Chr. Larsen til Jylland for at hjælpe Ældste Dykes og arbejde under hans Bestyrelse. * * *

Söndag d. 18de Maj holdtes en stor Söndagsskolefest i Vor Frue Kirke i Kjøbenhavn, hvor megen Pragt blev udfoldet. Jeg overværede Höjtidelighederne hovedsagelig for at se Kongen, som ved denne Lejlighed gav Möde i Uniform.

Den 20de Maj fuldendte jeg Revisionen af Manuskriptet til Mormons Bog, og d. 22de blev det sidste Ark trykt og overladt til Bogbinderen. Vi vare alle glade fordi vi havde faaet Bogen færdig og derved blevne befriede fra et langt og trættende Arbejde. Det var den første Udgave af Mormons Bog, som udkom i et fremmed Sprog.

Herrens Gjerning havde imidlertid gjort sagte men stadige Fremskridt, indtil Antallet af de Döbte i Danmark belöb sig til 260 Personer, hvoraf omtrent 150 vare i Kjöbenhavn. * * * For at hvile mig lidt og samle nye Kræfter gjorde jeg nu Forderedelser for at gjøre en Tur til England. Jeg beskikkede Ældste Hansen osv. (Se under „Missionærer kaldes“ i dette Blads Nr 4, Side 49.)

Efter at have overladt Præsidiet over Missionen til Broder John P. Forsgren og ordnet det saaledes, at Boghandlerne og Brödrene kunde modtage indbundne Exemplarer af Mormons Bog fra Bogbinderen og begynde at udsprede samme, samt havde faaet nogle faa Exemplarer indbundne allerede til at tage med mig, böd jeg Brødrene og de Hellige Far-

vel om Eftermiddagen d. 24de Maj og rejste med Dampskibet „Obitrit" til Wismar i Tyskland, hvor vi ankom tidligt den følgende Dags Morgen. Der fra rejste jeg med Jærnbænen til Böitzenburg i Mecklenburg-Schwerin, og samme Aften gik jeg omtrent tre eng. Mile til Zahrendorff, et Landsted, tilhörende en tysk Adelsmand (Baron von Lüken), som bød mig et kjærligt Velkommen til sin Familie, hvoraf nogle Medlemmer tilligemed ham selv kunde tale Engelsk. Han havde været Gjenstand for et almindeligt Had paa Grund af sine religiøse Anskuelser, der ikke stemte overens med den anerkjendte Lutheranisme. Jeg forblev hos ham i to Dage og besaa hans Godser samt samtalte frit med ham og Familie angaaende Evangeliets Fylde, hvortil de skjænkede betydelig Opmærksomhed.

Den 27de om Eftermiddagen fortsatte jeg Rejsen med Jærnbanen til Hamborg og Altona, hvor jeg ifølge Bestemmelse traf sammen med Ældste Dykes, som var kommen der til fra Aalborg i den Hensigt at rejse med mig til England. Tidligt den fölgende Dags Morgen toge vi med en Dampbaad over til Harburg paa den söndre Side af Elben, hvor fra vi rejste med Jærnbanen gjennem Hannover og en Del af Preussen. Sildig om Aftenen naaede vi Rhinens Bredder, og vi overnattede i et Hotel, fra hvis Vinduer vi havde en herlig Udsigt over Rhinen og Staden Köln paa dens modsatte Bred.

Den 29de gik vi paa Flydebroen over Rhinen til Køln, og rejste der fra med Jærnbane gjennem Belgien, *via* Antwerpen, til Ostende, hvor fra vi toge med Postdampskibet til Dover i England. Der indtraf vi tidligt om Morgenen d. 30te. * * * * Samme Dag rejste vi med Jærnbanen til London. * * *

Tirsdag d. 3de afholdtes en speciel Generalkonference i London for alle Kirkens Authoriteter i Europa, hvor en Mængde Forretninger udförtes til Gavn for de britiske Menigheder.

Under dette Besøg til London havde jeg den store Glæde at være i Selskab og sidde i Raad med de Medlemmer af de Tolvs Kvorum, som vare i Europa, nemlig John Taylor, Lorenzo Snow og Franklin D. Richards, og ligeledes med de fleste andre amerikanske Ældster. Der findes omtrent 3000 Hellige i Londons Konference.

Da den store Verdensudstilling netop paa den Tid holdtes i Krystalpaladset og London var fuld af Fremmede fra næsten alle Nationer, var Tilfældet meget interessant, og vi undlod ikke at benytte Lejligheden til vort eget Gavn samt til at meddele det evige Livs Ord til Andre.

Jeg tilbragte Tiden med at besøge Udstillingen og overvære Forsamlinger i forskjellige Dele af Byen til d. 11te Juni, da jeg i Forening med Ældste J. C. Hate rejste til Birmingham. * * * Jeg prædikede i Birmingham om Aftenen og rejste derpaa til Manchester, hvor jeg i Forening med Franklin D. Richards overværede et Konferencemöde d. 15de, og tilbragte derefter nogle Dage hos Broder Richards i Liverpool. * *

Søndag d. 22de besögte vi Menigheden i Preston. * * * Fredag d. 27de var jeg Gjæst i et udvalgt Selskab af Hellige i Nr. 15 Wilton Street, Liverpool, hvor ogsaa John Taylor og Lorenzo Snow vare tilstede, og vi havde en glædelig Tid. Medens vi vare samlede i Liverpool kom vi, fire af de Tolv, frem for Herren i hellige Klæder i Broder Richards Overværelse og bade for vore Familier og vore Brødre samt for os selv, at vi maatte have Held og Lykke paa vore forskjellige Missioner. Vi bleve meget velsignede og trøstede af den Helligaand.

Søndag d. 29de overværede jeg Konferencen i Preston * * * og rejste tiibage til Liverpool om Onsdagen.

Lördag d. 5te Juli rejste jeg til Hawkwich i Yorkshire, hvor vi tilbragte Sabbaten hos en liden Gren af Hellige og prædikede i Broder

Thomas Tennants Hus, en rig Landmand og Kreaturejer.

Da jeg endnu manglede Midler til Brug for den danske Mission og til at lade Pagtens Bog og andre Værker oversætte og trykke for, samt behövede ogsaa lidt til at hjælpe min trængende Familie med, fik jeg af Broder Tennant Löfte om et Laan af to hundrede Pund Sterling; men jeg bad til Herren, at lade hans Aand virke paa Manden, saa at han vilde give mig Pengene. Herren hörte min Bön, thi da den bestemte Tid kom sendte han mig Pengene, ikke tillaans men som en Gave, hvorfor jeg følte mig meget taknemmelig, og jeg beder Gud at velsigne Broder Tennant og hans Børn efter ham. Efter at have prædiket paa flere forskjellige Steder rejste jeg om Onsdagen tilbage til Liverpool. * * *

Omtrent paa den Tid modtog jeg Brev fra Ældsterne Forsgren og Dykes i Kjøbenhavn (Ældste Dykes var allerede rejst tilbage til Danmark), hvori de underrettede mig om en grusom Forfølgelse mod de Hellige i Aalborg. * * *

Under mit Ophold i Liverpool publiserede jeg et Skrift paa 24 Sider, betitlet „One Year in Scandinavia“, som gav en Beretning om den danske Mission, samt sendte en Rapport til Præsidentskabet i Zion og begav mig d. 22de Juli paa Rejsen tilbage til Danmark. * * * Efter at have tilbragt nogle Dage i Lorenzo Snows Selskab i London forlod jeg nævnte Stad d. 29de Juli med Dampskibet „Princess Royal“ og ankom til Hamborg d. 1ste August. Den følgende Dag rejste jeg med Jærnbanen til Kiel og videre med Dampskib til Kjöbenhavn, hvor jeg indtraf Söndag d. 3die August Kl. 12 Middag efter 10 Ugers Fraværelse.

Jeg nød stor Glæde ved samme Dag at møde i Forsamling med de Hellige, hvis Glæde næsten ingen Grænser kjendte over min Tilbagekomst. Jeg besluttede strax at sammenkalde en Konference, som skulde tage sin Begyndelse i Kjöbenhavn d. 16de August, hvorom jeg gav Ældsterne og de Hellige tilbörlig Underretning. * * *

Vi havde en interressant og glædelig Tid under vor Konference, som begyndtes d. 16de og sluttedes d. 18de August. Over 300 Hellige osv. (Se under „Förste Generalkonference“ i dette Blads Nr. 5, Side 70.)

(Uddraget, som findes i dette Blads Nr. 6, Side 81, er det Sidste, som Broder Snow har skrevet i sin Dagbog angaaende sin Mission i Skandinavien. Red.)

FIXSTJERNERNE.

Antallet af de synlige Fixstjerner lader sig ikke nöjagtig angive. Med det blotte Öje ser man omtrent 5 *a* 6000 Fixstjerner. Antallet af de Stjerner, som ere synlige ved Hjælp af Teleskopet, blev af Herschel anslaaet til 30 Millioner, hvoraf 18 Millioner komme paa det hvide, lysende Belte, som kaldes Mælkevejen, og 12 Millioner ere fordelte paa den övrige Del af Himmelen. Jo större og kraftigere Kikkerterne ere, desto flere Stjerner se vi gjennem dem. Betragte vi Mælkevejen gjennem en meget lysstærk Kikkert, saa forsvinder Lysglansen, og i Stedet derfor skue vi en utallig Skare Stjerner, hvis Antal i Betragtning af deres uhyre Mængde ikke tælles, men kun kan anslaas, og hvoraf mange ere saa smaa, at man først maa lade Öjet udhvile sig nogen Tid i Mørke, før det er i Stand til at iagttage disse smaa lysende Punkter.

Man skjelner mellem virkelig og tilsyneladende Størrelse. Den virkelige Størrelse kan ikke maales, thi ingen Stjerne ses som en Skive, men kun som et mer eller mindre klart lysende Punkt. Man plejer at antage, at

Solen, som er en os forholdsvis meget nær Fixstjerne, er en Stjerne af Middelstørrelse, saa at de fleste Fixstjerner antages at være af samme Størrelse som ·Solen, og kun forholdsmæssig faa Stjerner ere meget større eller mindre end Solen.

Man betegner Stjernernes Klarhed, deres Lysstyrke, ved tilsyneladende Störrelse, og man skjelner mellem 6 Klasser Stjerner, som ere synlige for det blotte Öje, og desuden 8 Klasser Stjerner, som kun ere synlige gjennem Teleskopet. De klareste Fixstjerner kaldes Stjerner af *förste Störrelse*, de mindre klare Stjerner af *anden Störrelse* osv. indtil sjette Størrelse. Til den sjette Størrelse höre de svageste Fixstjerner, som man er i Stand til at se med det blotte Öje ved aldeles klar Luft. Til første Klasse høre 18, til anden omtrent 60, til tredie 200, til fjerde 500, til femte omtrent 1200 og til sjette Klasse omtrent 4000 Stjerner. Stjernerne af *syvende* Störrelse ere synlige gjennem et hvilketsomhelst Teleskop under gunstige atmosfæriske Forhold. Jo stærkere Teleskopet er, desto længere naaer Iagttagelsen op i Fixstjernernes höjere Klasser.

Stjernernes Klarhed er kun tildels afhængig af deres virkelige Størrelse; thi Lyskildens Beskaffenhed og Afstandens Störrelse have ogsaa Indflydelse paa Stjernernes större eller mindre Klarhed. Man bør derfor heller ikke antage, at de klareste Stjerner tillige ere de störste. En mindre Stjerne kan være klarere end en större, naar hin er os nærmere end denne.

Man kjender kun Afstanden til de færreste Fixstjerner, og disse Afstande ere saa store, at den almindelige Maade at angive dem paa ikke forslaar her. For kun nogenlunde at kunne gjøre sig en Forestilling om disse Afstande, benytter man Lysets Hastighed som Sammenligning. Lyset gjennemløber 41,000 danske Mil i Sekundet, altsaa i et Aar 1½ Billioner, eller 1½ Million Gange 1 Million Mil. Denne i et Aar af Lyset gjennemløbne Strækning kaldes Lysaar, og Angivelser af Afstande paa Fixstjernehimmelen angives enten i Solafstande (Solens Afstand fra Jorden som Enhed) eller i Lysaar. Den os nærmeste Fixstjerne staar paa den sydlige Himmel i Stjernebilledet „Centauren" og betegnes med *a* i Centauren; dens Afstand fra os er 3½ Lysaar. Naar der altsaa foregaar en Forandring paa denne Stjerne, saa erfare vi den først 3½ Aar derefter, fordi Lysstraalen bruger denne Tid om at naa fra Stjernen til os. De fjærneste Fixstjerner ere Tusinder af Lysaar borte fra os. Men til nöjagtig at maale Fixstjerne-Afstande paa Tusinder af Lysaar, ere de Midler, som staa til Videnskabens Raadighed ikke tilstrækkelige. Man kan kun tilnærmelsesvis angive dem. Indtil Dato har man kun maalt Afstandene af 10 Stjerner, og iblandt disse den saakaldte Polarstjerne; dennes Afstand er 42 Lysaar. De Maalinger, som udfordres til at bestemme slige Afstande, ere forbundne med overordentlige Vanskeligheder, og kun de mest fuldkomme Maaleinstrumenter ere anvendelige hertil. Man maa nemlig först finde en meget lille Vinkel ved Maalinger, og denne Vinkel hedder *Parallakse.*

Taagestjerner kaldes saadanne Fixstjerner, som ere omgivne af en cirkelrund, svagtlysende, hvidlig Glans, der betegnes som Taage. Denne Glans er stærkest i Stjernens umiddelbare Nærhed og taber sig, uden nogen bestemt Grænse, gradvis i Stjernehimmelens fælles Lys. Dette Fænomen forklares derhen, at de forskjellige Verdeners Materie samler sig, ifølge Verdenslovene, paa uendelig mange Steder i Rummet til enkelte Systemer, og have i hvert Fald en Bestræbelse efter at nærme sig det fælles Midtpunkt, under hvilken Proces de fortætte sig mer og mer i det tilströmmende Materies Centrum og opnaa paa denne Maade et fast Himmellegemes Konsistents. Ved Taagestjerner er Taagen den udenom Fixstjernens Kjærne svævende luftformige Materie, som endnu ikke er

indgaaet i Forbindelse med den faste Kjærne. Mellem Taagestjerner, som saaledes bestaa af en Stjerne og en omgivende Taage, og Stjernetaager er der en væsentlig Forskjel.

Stjernetaagerne forekomme som hvidlige, for det meste meget smaa Lysskyer, som for Størstedelen kun ere synlige i de allerstærkeste Teleskoper. Gjennem de mest udmærkede Kikkerter kan man se over 4000 saadanne smaa Skyer af alle mulige Former.

Stjernegrupper ere Fixstjernesystemer, som ere synlige for det ubevæbnede Öje, og hvori man uden Hjælpemidler, eller i al Fald med Benyttelse af almindelige Kikkerter, er i Stand til at adskille de enkelte Stjerner fra hverandre. Stjernetaager, eller slet og ret kaldet Taager, kunne derimod som oftest kun opløses i Stjerner ved Hjælp af overordentlig stærke Instrumenter. Disse Taager antages at være Fixstjerneverdener, Verdensöer, og man formoder, at disse Verdener befinde sig paa forskjellige Udviklingsstadier. Disse enkelte Fixstjerneverdener, hvoraf der er over 4000, ere saa langt fjærnede fra hverandre, at Lyset bruger Millioner Aar for at vandre fra en Verdensö til en anden, skjondt det gjennemløber 41,000 Mil i Sekundet. Men Störrelsen af disse Öer er ogsaa saa uhyre, at, forudsat vi anse den Ö, hvori Solen og Jorden befinder sig, for en Ö af Middelstörrelse, vilde Lysstraalen behöve 10,000 Aar til at tilbagelægge Afstanden mellem et Punkt paa Grænsen af en saadan Fixstjerneverden og et andet paa den modsatte Side. (Fra „Astronomiens Hovedlærdomme“.)

ERINDRINGER FRA SEPTEMBER.

UTAH.

Den 3die Septbr. blev Sandy fraskilt Union Ward og organiseret til et eget Ward med Ezekiel Holman som Biskop.

Registreringen af Stemmeberettigede begyndte Mandag d. 11te Septbr., under Bestyrelse af de af Kommissionærerne beskikkede Rigistratorer, og fortsattes hele Ugen. De „Liberale“ lagde alle mulige Hindringer i Vejen for Folkets Parti, og man prövede endog paa at forhindre Kvinderne fra at blive registrerede, da man angreb Loven, der giver dem Stemmeret; men dette Forsøg mislykkedes ved Overdommer Hunters Kjendelse til Fordel for Kvinderne. I Ogden og paa flere andre Steder gik man ud paa alle mulige Kneb for at hindre „Mormonerne“ og deres Venner fra at registrere. Ikke alene dem, som nu leve i Polygami, men Enhver, som nogensinde have levet i et saadant ægteskabeligt Forhold, bleve bortviste. Endog Flere, som aldrig have havt mer en Hustru, bleve nægtede Registration paa Steder, hvor Embedsmændene vare mere skalkagtige og fjendtlige end almindelig.

Den 12te Septbr. forlode 22 Missionærer Salt Lake City for at afrejse til Europa. Iblandt dem var der Flere, som skulde til Skandinavien.

Den 16de Septbr. udstedte Guvernør Murray en Proklamation, hvori han beskikkede en Mængde Embedsmænd til at indtage forskjellige Pladser i næsten alle Territoriets Countier. De Personer, som beklæder Embederne for Nærværende, ere imidlertid ikke villige til at fratræde disse og ville ikke anerkjende Guvernørens Beskikkelser, hvisaarsag Sagen vil blive behandlet af de dertil bemyndigede Domstole. En haard Kamp forventes. Folkets Parti, der indbefatter Störstedelen af Territoriets Indbyggere, har engageret nogle af de dygtigste Advokater til at forsvare deres Side af Sagen.

Det fjerde Emigrantselskab fra Europa dette Aar ankom til Ogden og Salt Lake City d. 21de Septbr. Omtrent Halvdelen af Selskabet vare Skandinavere, som forlode Kjøbenhavn

den 28de August med Dampskibet „Argo“ under Ledelse af Ældste H. J. Christiansen og fem andre hjemvendende Ældster, nemlig C. H. Lundberg, A. G. Johnson, Rasmus Berntson, C. Samuelson og C. Hansen. Efter en stormfuld og besværlig Rejse ankom Skibet d. 31te om Formiddagen til Hull, hvor fra Rejsen samme Dags Eftermiddag fortsattes til Liverpool. Emigranterne gik strax ombord paa Dampskibet „Wyoming“ og afsejlede fra Liverpool d. 2den Septbr. tilligemed emigrerende Hellige fra andre Dele af Europa. Hele Selskabet bestod nemlig af 298 britiske, 287 skandinaviske og 54 svejtsiske og tyske Hellige, foruden 16 hjemvendende Ældster og 7 Besögende. Ialt 662 Sjæle. Da Skandinaverne forlode Kjöbenhavn talte de 292 Emigranter, men en svensk Söster tilligemed hendes Börn maatte formedelst Sygdom blive tilbage i Liverpool. Efter heldig Overrejse ankom „Wyoming“ til New York d. 12te Septbr., og Emigranterne fortsatte d. 13de Rejsen med Jærnbanen til Utah. Wm. Cooper var Selskabets Leder fra Liverpool.

SVERIGE.

I Malmö hersker betydelig Sygdom. I en eneste Uge bleve ikke mindre end 947 Tilfælde af Diarrhoe og Rödsot anmeldte, og 67 Personer döde af nævnte Sygdom i samme Tidsrum.

NORGE.

Forstaaelsen mellem de to politiske Hovedpartier synes at være meget bitter. Det er ikke sjælden iblandt Almuen, at politisk Debat udarter sig til ligefrem Slagsmaal. Venstremændene arbejde i Retning af en Republik og önsker större Frihed, medens det modsatte Parti (Höjre) fremdeles staar paa Kongemagtens Side.

GRÆKENLAND.

Porten er nu gaaet ind paa at lade den græsk-tyrkiske Grænse regulere efter det græske Kabinets Fordringer, og afstaar altsaa de længe omtvistede græske Provinser, der i en Aarrække har staaet under Sultanens Regjering.

ÆGYPTEN.

Efter at den engelske General Wolseley havde samlet store Troppemasser paa Kysten, under Dækning af Krigsskibene, angreb han endelig med omtrent 15,000 Mand d. 13de Septbr. Fæstningen Tel-el-Kebir, hvor Arabi Pascha laa med omtrent 26,000 Tropper. De Engelske rykkede frem i sluttede Kolonner tidligt om Morgenen mod den befæstede By, der tilsyneladende ikke ventede noget Angreb. Ægypterne gjorde kraftig Modstand, men maatte strax vige Kamppladsen og flygte i den störste Uorden, efterladende omtrent 1,500 Dræbte og Saarede og flere tusinde Fanger samt en hel Del Skyts og Ammunition. Dagen efter Overrumplingen af Tel-el-Kebir blev Arabi og hans Adjutant taget til Fange i en lille Landsby og fört til Alexandria, hvor han indtil videre holdes fangen i Khedivens Palads. Under et Forhör erklærede han, at han vidste ikke, at han havde kæmpet mod Khediven, for hvem han havde den dybeste Ærefrygt, men at han kun fulgte Folkets Kald for at værne dem mod fremmede Voldsmænd. Ægyptens gamle Ministre har udstedt en af Khediven undertegnet Proklamation til den Effekt, at den ægyptiske Armé skal oplöses og hjemsendes, og at samtlige Rebel-Officerer skulle stilles for en Krigsret og straffes efter Krigsartiklernes Bydende.

Khediven, ledsaget af flere af Landets fornemste Mænd, holdt sit höjtidelige Indtog i Kajro d. 25de Septbr. Omtrent 150,000 Mennesker bevidnede hans Ankomst og modtage ham med Jubel. Han har overdraget Omorganisationen af den ægyptiske Armé til Baker Pascha.

En skrækkelig Explosion fandt d. 28de Septbr. Sted paa Jærnbanestationen i Kajro, hvorved de fleste af Stationsbygningerne samt nogle i Nærheden liggende Oplagshuse ödelagdes, og flere Personer dræbtes. Iblandt Andet fortærede Ilden en hel Del Krigsmaterialier og 15 Dages Födemidler til 25,000 Tropper.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 11. NOVEMBER 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 151.)

(1852—Fortsat.)

Vi indgave nu Ansögninger baade til Stiftet (Kristianssands Stift) og Kirkedepartementet om at blive organiserede som et kirkeligt Samfund, ifølge Landets Love, men uagtet Byfogded Finne var mig behjælpelig med Skrivelsernes Affattelse og underviste mig om, hvorledes jeg skulde forholde mig for at erholde Regjeringens Bevilling, blev vor Begjæring dog afslaaet, thi allerede paa den Tid var mit Navn gjennem Aviserne blevet bekjendt over hele Norge som den Förste, der bragte „Mormonismen" til Landet. Selv Redaktøren af „Riisör Tidende", der var en Ven af mig, optog Artikler imod os, uagtet han selv Intet havde imod Evangeliet. Da jeg bebrejdede ham derfor, svarede han mig, at han var nödsaget til at gjöre det for Folkets Skyld og for at kunne beholde sin Levevej".

I Juni Maaned ankom Ældsterne H. P. Jensen og J. A. Ahmanson til Norge og begyndte først at virke i Brevig; derefter döbte de Flere i Österrisøer, hvor de i Juli Maaned organiserede den første Gren af Kirken i Norge med 18 Medlemmer. En kort Tid derefter organiserede de en anden Gren med otte Medlemmer i Frederiksstad, hvorpaa H. P. Jensen rejste tilbage til Danmark, efterladende Ældsterne J. A. Ahmanson og Jeppe G. Folkmann til at fortsætte det paabegyndte Arbejde. Disse to Brødre virkede med god Held i Brevig, hvor de døbte omtrent 15 Personer og organiserede den tredie Gren af Kirken i Norge. Inden August Maaneds Udgang fandtes der omtrent 50 Medlemmer af Kirken der i Landet. (Se endvidere dette Blads Nr. 7, Side 105 og 106.)

I Generalkonferencen, som afholdtes i Kjøbenhavn d. 12te August 1852 og efterfølgende Dage bleve Brødrene Chr. Larsen, Peter Beckström, Chr. Knudsen og Ole Hansen kaldede til at rejse som Missionærer til Norge; deres Antal blev senere foröget med Niels Hansen og John F. F. Dorius, hvilken sidstnævnte dog ved første Lejlighed skulde fortsætte Rejsen til Island, hvor til han var kaldet som Missionær. Nævnte Brødre forlode Kjöbenhavn d. 2den Septbr. tilligemed Svend Larsen, der med sit navnkundige lille Fartöj „Zions Löve" skulde

føre Missionærerne til deres Bestemmelsessted. Lørdag d. 4de naaede Fartøjet Nørre-Sundby, hvor Brødrene nöde en venlig Modtagelse i H. P. Jensens Hus. (Jensen tilligemed Wm. Andersen havde ogsaa været med fra Kjøbenhavn.) Missionærerne tilbragte fire Dage hos de Hellige i Aalborg og Nørre-Sundby, og d. 8de Septbr. fortsattes Rejsen til Norge, men paa Grund af stille Vejr og senere Modvind naaede „Zions Löve“ med sin kostbare Ladning ikke Brevig Fjord förend d. 12te. Det var Brødrenes Hensigt at have gjort Landgang i Brevig, hvor Ahmanson og Folkmann opholdt sig og prædikede, men da de kom Byen paa en Fjerdingvej nær mödte de til deres store Glæde nysnævnte Missionærer, der tilligemed en norsk Broder ved Navn F. Andreasen kom roende i en Pram og agtede sig til Bauen paa den anden Side af Fjorden for at besøge nogle Venner. Ahmanson og Folkmann havde været arresterede i fire Dage fordi de havde prædiket og döbt, og vare netop den foregaaende Dag blevne satte paa fri Fod igjen paa den Betingelse, at de der i Amtet ikke mere maatte foretage nogen Handling, som stod i Forbindelse med „Mormonernes“ Lære. De vare gaaede ind paa disse Betingelser fordi de ventede Brødrene fra Kjøbenhavn, der vare ubekjendte med Forholdene. Byens Folk vare meget forbitrede paa de Hellige, og Rygtet fortalte endog, at man vilde gjøre Forsøg paa at ödelægge de ankommende Missionærer førend de kom iland, thi det var allerede bleven almindelig bekjendt, af der skulde komme flere „Mormonpræster“ fra Danmark. Arresteres skulde idetmindste Enhver, som forrettede Noget, henhørende til de Helliges Samfund. Brødrene følte dem meget taknemmelige til Herren fordi han havde styret det saaledes, at de itide bleve underrettede om Faren og ikke gik lige i Hænderne paa Politiet i Brevig, og i Stedet for nu at sejle ind til Byen, lagde man Fartøjet ind mellem Klipperne, og Brödrene Chr. Larsen, Svend Larsen, Ahmanson, Dorius og F. Andreasen gik iland og opsögte et enligt Sted højt oppe paa en Klippe, hvor de i endrægtig Bön paakaldte Herren og bade om Visdom til at kunne handle ret under de for Haanden værende Omstændigheder. Derefter besögte de deres Venner i Bauen og nød en kjærlig Modtagelse, hvorpaa de gik tilbage til de andre Brødre, som ventede paa dem ved Fartöjet. Der afholdtes nu et Raad ombord, i hvilket det blev bestemt, at Brödrene Ahmanson og Folkmann skulde rejse med til Frederiksstad, medens Broder Dorius skulde forblive i Brevig. Ahmanson og Folkmann, ledsaget af Chr. Larsen og Dorius, gik derpaa iland for at hente deres Tøj, og de holdt om Aftenen en lille Forsamling med de faa derværende Hellige, hvem de tröstede og formanede saa godt de kunde under Omstændighederne. Efter at have tilbragt Natten paa den af H. P. Jensen lejede Sal, besögte de Dagen efter nogle af de Hellige i Byen, gave to nylig døbte Söstre Haandspaalæggelse og velsignede tre Børn, hvorpaa de samme Dags Eftermiddag atter gik ombord paa „Zions Löve“, og, efterladende Dorius i Brevig, fortsattes nu Rejsen til Frederiksstad, hvor til Missionærerne ankom d. 14de. Til deres store Glæde fandt de, at de faa Hellige dersteds havde det godt. Samme Aften afholdt de en Opbyggelsesforsamling med Søskende, og ved samme Lejlighed bleve Ældste Beckstrøm og Præst Chr. Knudsen beskikkede til at arbejde i Frederiksstad og Omegn, medens Ældste O. Olsen, Præst J. G. Folkmann og Lærer N. Hansen skulde rejse østpaa for at aabne en ny Arbejdsmark. Det blev ogsaa vedtaget at sende en Ansögning til Regjeringen om Frihed til at prædike og udføre Evangeliets Ordinancer under Beskyttelse af Landets Love.

Efter at alt det Nödvendige var ordnet i Frederiksstad sejlede Chr. Larsen, Ahmanson og Svend Larsen til Österrisøer, hvor de opholdt dem i otte Dage, afholdt 10 Forsamlinger,

døbte syv Personer, salvede flere Syge, foretog en fuldstændigere Organisation af den der allerede oprettede Gren og nöde stor Glæde blandt de Hellige. Da Broder Chr. Larsen var paa Politikammeret med sit Pas, blev han under Trusel om Fængsel advaret mod ikke at prædike sin Lære der paa Stedet, men derved fik han netop Lejlighed til at bære sit Vidnesbyrd for Övrighedspersonerne.

Missionærerne toge nu en Broder Hendrik Evensen med dem og sejlede til Brevig, hvor til de ankom d. 24de Oktober. Her afholdt de fire Forsamlinger, der dog tildels bleve forstyrrede af Pøbelen.

Et Par Dage efter deres Ankomst til Brevig modtog Chr. Larsen et Brev fra Brödrene i Frederiksstad, der anmodede ham om at komme der til for at hjælpe dem, hvis muligt, eller ogsaa give dem skriftlig Raad angaaende Menigheden, der var bleven meget velsignet, og flere Arbejdere behøvedes. Som Følge heraf bleve Brödrene Ahmanson og Evensen efterladte til at virke i Brevig og Skien, medens Chr. Larsen, Dorius og Svend Larsen begave sig paa Rejsen til Frederiksstad; de ankom til Vatterland, i Nærheden af sidstnævnte By, d. 8de Oktbr. Her afholdt de om Aftenen en velbesögt Forsamling og salvede en Søster, som var plaget af en ond Aand. Hun blev paa en mirakuløs Maade og ved Guds Kraft helbredet. De modtage samtidig den Efterretning, at Ældste O. Olsen var for omtrent to Uger siden bleven arresteret og fængslet af Lehnsmand Juntz af Marielyst fordi han havde prædiket Evangeliet og døbt ni Personer i Onsö Sogn. Den følgende Dag kom de andre Missionærer tilbage fra deres forskjellige Arbejdsmarker for at glæde sig et Par Dage iblandt de Hellige i Frederiksstad. Ældste Beckstrøm havde været i Kristiania, hvor han forgjæves havde sögt Audiens hos Kongen, der netop paa den Tid opholdt sig i Hovedstaden. Brödrene nøde nu stor Glæde tilsammen, uagtet de maatte bruge den störste Forsigtighed for at undgaa Övrighedens Efterstræbelser og afholde deres smaa Forsamlinger i Stilhed. Flere af de nydöbte Brödre bleve ligeledes, ifölge Aandens Vidnesbyrd, ordinerede til Tjenesten, og der fandtes allerede Mange, som elskede Sandheden, saa at Udsigterne for en rig Høst begyndte at blive ganske lovende. Adskillige bleve ogsaa døbte.

Imidlertid begyndte Övrigheden alt mere og mere at forfølge baade Missionærerne og alle de Hellige. Mandag d. 11te Oktober bleve saaledes flere af de Nydöbte indstævnede til Forhör paa Byfogded Bergs Kontor, hvor de bleve opfordrede til at give en nöje og fuldstændig Forklaring om hvem der havde døbt dem, naar og hvor Handlingen var bleven foretaget, hvor ofte de havde modtaget Nadveren, hvem der havde administreret den osv. Derved blev det oplyst, at Chr. Larsen og Dorius havde uddelt Nadveren Aftenen i Forvejen, hvorfor disse to Brødre samme Dags Eftermiddag ogsaa bleve fremförte for Övrigheden i Forhör og nøje adspurgte med Hensyn til deres Foretagender siden de vare ankomne til Norge. De bleve paa det Strængeste forbudte at udføre nogen Handling, henhörende til deres Tro, hvilket Forbud de imidlertid ikke kunde love at efterkomme, thi de vidste, ligesom Apostlene fordum, at de burde adlyde Gud mere end Mennesker. De maatte opgive deres Kaldsbreve, men bleve ellers denne Gang givne deres Frihed saa snart Forhöret var forbi. Iblandt dem, som bleve forhörte, var ogsaa Forstanderen for Frederiksstads Gren, Broder J. Johansen. Han blev truet med en stor Mulkt, dersom han vovede at døbe eller administrere Nadveren. Om Aftenen holdt Brödrene et Raad og besluttede atter at sende en Ansøgning til Regjeringen og bede om Tilladelse til at prædike Evangeliet uantastet af Övrigheden. Ligeledes vilde de fremhæve de Forurettelser og Arrestationer, som saa mange af de Hellige allerede havde

været Gjenstand for. Brødrene Svend og Emil Larsen bleve beskikkede til at indlevere Ansögningen og gjöre alt muligt for at faa Audiens hos Kongen, der endnu var i Kristiania, saa at de selv kunde forklare ham deres Gjenvordigheder.

Imidlertid rejste Amtmanden til Kristiania og fik Fuldmagt til at arrestere og fængsle alle omrejsende Personer, der bekjendte sig til de Helliges Samfund, indtil Præsteskabet havde havt Tid til at afsige deres Dom, enten „Mormonerne“ kunde betragtes som en kristelig Sekt eller ikke.

Vi ville nu kopiere fra Præsident Chr. Larsens Skrivelse til Willard Snow i Kjöbenhavn:

„Den 13de Oktbr. om Aftenen holdt vi en Forsamling i Broder Emil Larsens Hus i Vatterland, hvor mange Mennesker vare tilstede. Ved denne Lejlighed fremstod en theologisk Kandidat ved Navn Kjærulf tilligemed flere af Vantroens Brødre, hvilke beraabte sig paa at have Byfogdens Tilladelse til at fremtræde mod os hvorsomhelst for at forstyrre vore Forsamlinger ved at modbevise vor Lære, hvilket dog er aldeles i Modstrid til deres egne Love. I dette Öjemed begyndte de at opregne en Mængde af de forslidte Løgne og Beskyldninger, som ere satte i Cirkulation om Profeten Joseph Smith, Mormons Bog osv., hvilke Løgne for lang Tid siden have været modbeviste af Tusinder. Uagtet der flere Gange skete Opfordringer baade af Husets Ejer og mig om Rolighed og Orden indtil Forsamlingen var sluttet, eftersom jeg da var villig til at besvare ethvert Spørgsmaal, der maatte gives mig af forstandige Folk angaaende vor Tro og Lære, vedbleve de dog med deres utidige Snak i den Hensigt at vende de Oprigtiges Hjærter og Tanker bort fra Sandheden samt for at forstyrre Forsamlingen. Dette sidste mislykkedes dog for dem et Öjeblik, idet Herren gav mig Naade og Kraft til med den hellige Skrifts Ord at vise dem deres Vildfarelse og Falskhed, hvormed de søgte at blænde og bedaare de uoplyste Sjæle, som ikke havde læst meget, eller maaske slet intet, i den hellige Skrift, men troede paa de Lærdes Tale samt paa deres Fædrenesagn og Skikke i Lighed med dem, som korsfæstede Frelseren og udryddede Apostlene og de Hellige fordum. Jeg formanede derfor Enhver til selv at ransage i Bibelen (der vilde oplyse dem om, hvilken af Parterne der havde Ret) for at kunne dömme for sig selv, samt sagde, at de burde tro Gud og hans Ord mere end Mennesker og deres Ord. Derefter opfordrede jeg Kandidaten tilligemed hans Stridsmænd til i Folkets Paahør at bevise af Bibelen, at vor Lære var saaden, som de foregave den at være, samt at deres var den rette. Dette vilde de af en vis Aarsag ikke indlade sig paa, men begyndte atter med deres førnævnte Evangelium, der mere behagede Kjødet og de vantro Tilhörere, som begyndte at gjöre Forstyrrelse, af hvilken Aarsag Forsamlingen sluttedes. Strax efter kom Byfogden, hvem vi spurgte, om det var Nogen tilladt at opstaa og tale i vore Forsamlinger uden Tilladelse, da vi antog, at Landets Love maatte være ens for Alle, og at vi havde samme Ret som ethvert andet Troessamfund til at kræve Övrighedens Beskyttelse, naar vi Intet foretoge os, som stod i Strid med kristelige Sædelighedsbegreber og som kunde bevises at være strafskyldigt. Hertil ytrede Byfogden med lav Stemme: „Ja til saadan Lære“. * * *

Da jeg i Forening med Brødrene Svend Larsen, Jeppe G. Folkmann og Niels Hansen den følgende Dag (14de Oktbr.) gik for at besøge Söskende paa Gaarden Ingolsrud, mödte vi undervejs Birch Reichenwaldt, Amtmanden over Smaalenenes Amt, der anholdt og tiltalte os i en meget brutal Tone, ja brugte endog Skjældsord, da han hörte, at vi tilhørte Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige eller „Mormonerne“. Han böd os at følge med ham tilbage til Frederiksstad for at fængsles, hvilket vi nægtede at gjøre,

eftersom vi ikke havde overtraadt nogen Lov, og vi troede, at Fængsler alene vare byggede for Forbrydere, samt at Övrigheden var ansat for at skulle straffe Uretfærdighed og for at opretholde borgerlig Orden, mod hvilken vi ingenlunde havde forbrudt os; ej heller havde vi til Hensigt at ville gjöre dette, men ene og alene at lære Alle at gjöre det Gode, hvilket vi erfarede var os ikke tilladt. Vi böde Farvel til Amtmanden og fortsatte vor Gang til Ingolsrud, men næppe vare vi komne indenfor Dören, förend Foged Ytters Sön kom med 10 a 20 Bönder, der anholdt os og spurgte om, hvem vi vare samt fordrede os til at vise Pas osv. Til al Held havde jeg tilfældigvis faaet et Bevis fra Byfogden om, at mit Pas var indleveret i Frederiksstad, hvorfor jeg, efter at være afhört, blev lösladt med den Befaling, at jeg skulde vende tilbage til Byen. Folkmann og Niels Hansen, der havde deres Pas i Moss, hvor hen de agtede sig næste Dag, bleve uden videre Omstændigheder befalede at gaa i Arrest, og alle deres Indvendinger derimod vare forgjæves. Vor norske Broder, Skipper Svend Larsen, der ej heller havde Pas eller Patent hos sig, men havde sin Baad liggende i Vatterland, blev ligeledes befalet at gaa i Arrest. Vi slutte deraf, at hvis den norske Lov er lige for Alle i saa Henseende, behöver Enhver, som skal færdes en Mils Vej fra eller til Kjöbstad, at löse Pas, hvilket i Sandhed maa give Övrighe, den meget at bestille. Efter megen Beden fik nævnte Broder Tilladelse til at gaa til Byen om Aftenen for at tilse sin Baad, paa den Betingelse, at han vilde afgive Möde den fölgende Dag. Dette Löfte blev han imidlertid forhindret fra at holde, thi næppe vare vi staaede op næste Dags Morgen (d. 15de Oktbr.), förend Underbyfogded Fjeldstad tilligemed en Betjent kom til os hos Broder Emil Larsen i Vatterland med Bud fra Byfogden om, at jeg og Svend Larsen skulde gaa med dem til dennes Kontor, hvortil vi strax vare villige. Næppe havde vi aabnet Dören, förend Ordet löd fra Byfogden til mig: „De er arresteret". Da jeg ikke hörte nogen Aarsag angivet, spurgte jeg om, hvad jeg havde gjort, der fortjente Arrest. Jeg fik til Svar: „De har uddelt Nadveren og prædiket; gaa strax med Betjenten, han fölger Dem". Betjenten, som han hentydede til, stod nemlig ved Siden af mig. Jeg spurgte derpaa, om det ikke var mig tilladt at gaa tilbage for at ordne og hente noget Töj, som vi ikke havde taget med, da jeg ikke antog, at den norske Lovs Myndighed gik saa vidt, at man kunde fængsle Mennesker, der alene bestræbte sig for at gjöre Ret og Retfærdighed. Der blev mig svaret, at jeg kunde sende Bud efter Töjet. Da jeg mærkede, at videre Tale var forgjæves, fulgte jeg med Betjenten til Raadstuen, hvor jeg blev indsat i Borgerarresten. Dette har mange Gange bragt baade mig og mine Brödre, som siden bleve indsatte sammesteds, til at tænke saa vel paa de förste Dages Helliges Fængsling som paa de Sidste-Dages Helliges Lidelser og Forfölgelser, i Særdeleshed i det store naturlige Frihedsland Amerika, og jeg glædede mig over at være lig dem—at være værdig til at lide for Evangeliets Skyld; men jeg fölte mig bedrövet over saa mange gode Sjæle, som jeg vidste önskede at höre os for at faa Undervisning om det, som tilhörer Guds Rige, samt lære at kjende den sande Vej, som förer til Salighed; denne Undervisning var jeg nu forhindret fra at give dem. Ligeledes fölte jeg mig forvisset om, at mine Medbrödre vilde blive underkastede samme Skjæbne som jeg, hvilket ogsaa strax blev Tilfældet, thi Broder Svend Larsen kom et Par Timer efter under samme Bevogtning; men vi vide ingen anden Aarsag dertil, end at Byfogden begjærede Regnskab af ham for hans Tro, hvilken han gav ham i Overensstemmelse med den hellige Skrift. Forövrigt havde han hverken uddelt Nadveren eller forrettet nogen af Evangeliets

Ordinancer her i Landet, saa det maa forundre Enhver, som læser dette, hvorfor han blev arresteret, da man ikke en Gang havde de Beskyldninger mod ham som mod mig. Vi saa' heraf, at Hensigten var kun at faa os fængslede under hvilketsomhelst Paaskud, for derved at hindre og standse Sandhedens Fremgang. Samme Dag bleve Brödrene Dorius og C. Knudsen tagne og satte i Arrest af Lehnsmand Printz. Uagtet förstnævnte ligesom jeg havde et Bevis, som tilkjendegav, at hans Pas var hos Byfogden, förtes han Dagen efter som Arrestant til Byen, og blev sat sammen med os. Om Eftermiddagen blev Broder Beckström ligeledes hentet fra Vatterland af Betjentene og uden videre Forhör indsat til os i Fængslet.

Vi hensadde nu i Arresten til den 12te og 13de Novdr., da vi bleve fremkaldte for den verdslige Ret og adspurgte om mange Ting med Hensyn til vor Tro og Lære, hvilke Spörgsmaal vi besvarede i Overensstemmelse med Aandens Vidnesbyrd til os. Da vore Svar ikke altid behagede dem, blev jeg endog truet med Vand og Bröd, hvis jeg ikke be svarede dem efter deres Önske. * * Den 12te Novbr. ankom Broder Ahmanson som Arrestant fra Österrisöer og indsattes til os i Fængslet. Vi vare altsaa sex „Mormoner" i en Arrest, nemlig to Danske, to Norske og to Svenske. Af de Norske var den ene (en Skipper J. A. Jensen) endnu ikke döbt, fordi han blev „avlet" i Fængslet. Dagen, hvorpaa dette skete var baade for os og ham en stor Velsignelse, eftersom han havde været i en skrækkelig Vildfarelse, saa at han endog sagde sig at være Guds enbaarne Sön osv. Hans Forandring og Omvendelse har været et stort Vidnesbyrd til Gavn for os, efterdi det Sagn gik blandt Folket, at vor Lære var af samme Slags, hvilket derved bevistes at være falsk. Enhver kan ogsaa forestille sig, hvilken Glæde det var for os, at en saa vildfarende Sjæl kunde komme til sand Kundskab og Lys og vidne derom for sine Medmennesker".

Det Fölgende er Ældste John F. F. Dorius' Beretning: „Fredag d. 15de Oktober besögte vi Broder Mons Petersen og om Middagen rejste Broder Beckström til Frederiksstad, medens jeg og Knudsen gik til Aale i den Hensigt at holde Forsamling, men da vi kom til Stedet, kunde vi ingen faa. Henimod Aften gik vi til Kjölbergbro, hvor der fandtes et Gjæstgiveri. Der bade vi om Logis for Natten, men da Gjæstgiver-Madamen kom til Kundskab om, at vi vare „Mormoner", sagde hun, at Amtmanden paa det Strængeste havde forbudt hende at huse den Slags Folk. Medens vi endnu talte med hende traadte en Person i Uniform ind fra et Sideværelse og spurgte först mig om, hvem jeg var og om jeg havde Pas, hvortil jeg svarede, at mit Pas laa i Frederiksstad. Han sagde derpaa: „Ja, nu er De arresteret". Dernæst spurgte han Knudsen om Pas, og da han fik samme Svar af ham som af mig, erklærede han ogsaa ham for Arrestant. Vi bleve derpaa förte ind i et Værelse, hvor vi skulde forblive indtil Forhöret var forbi, men hvor overraskede bleve vi ikke, da vi kom ind, thi hele Værelset var næsten fuldt af Söskende, som vare indstævnede i Forhör. Ogsaa Broder O. Olsen, der havde sat fængslet en 14 Dages Tid, og Brödrene Folkmann og N. Hansen, som man havde arresteret Dagen i Forvejen og nu bragt til Kjölberg i Forhör, vare alle tre tilstede. Hvor underligt vi end vare tilmode kunde vi ikke andet end glæde os over en saadan Sammenkomst, og i Sandhed, de Fölelser, som ved denne Lejlighed gjennemströmmede vore Hjærter, kunne ikke beskrives. Da Forhöret var forbi, blev Olsen sat i Arrest paa Elverhöj hos en Lehnsmand Mikkelsen, medens Folkmann, C. Knudsen, N. Hansen og jeg bleve förte i en Arrest hos en Lehnsmand Printz, omtrent 1½ Mil fra Byen. Vi havde Vagt over os hele Natten.

Lördag d. 16de om Morgenen blev

jeg kjört fra den Arrest til Raadstuen i Frederiksstad, hvor jeg indtraf om Middagen og blev afleveret til Underfogded Fjeldstad, som da förte mig op i Borgerarresten; men hvor forundret blev jeg ikke ved her at træffe Brödrene Chr. Larsen og Svend Larsen; de vare nemlig blevne arresterede den foregaaende Dag. Om Eftermiddagen blev ogsaa Broder Beckström bragt ind til os. Han var bleven arresteret i Vatterland af en Betjent, som derpaa fulgte ham til Arresten. Nu havde Övrigheden altsaa arresteret otte af os, ene og alene fordi vi havde prædiket Omvendelse og sögt at gjöre vore Medmennesker godt.

I den Arreststue, hvori vi bleve indespærrede, havde en Skipper ved Navn J. A. Jensen og en Handelsborger Jakobsen været fængslede siden d. 15de Juni s. A. for Religionens Skyld; de vare Tilhængere af Methodismen. Jensen var dog nogle Dage forud kommen i en Arrest for sig selv, og Jakobsen blev strax efter sendt til Kristiania, hvorover vi bleve meget glade, da han var gjenstridig mod vort Vidnesbyrd og opförte sig som en fuldstændig Fanatiker.

Den 22de om Aftenen kom ovennævnte J. A. Jensen ind til os for at være hos os i en og samme Arrest; vi talte meget med ham om Religion, men han vilde ikke den Gang annamme vort Vidnesbyrd.

Söndag d. 24de om Morgenen kom Fjeldstad og hans Sön op til os, og vi talte meget med dem om Evangeliet. Broder Chr. Larsen vidnede i Særdeleshed for dem og Jensen med Aandens Kraft, og efter at Fjeldstad var gaaet ned, vedblev han at prædike for Jensen, indtil vi alle pludselig bleve gjennemtrængte af en særdeles behagelig Indflydelse, og en ubeskrivelig Glæde fyldte vore Hjærter. Jensen brast i en heftig Graad og erklærede sig overbevist om Sandheden af Evangeliet, medens samtidig hans Ansigt bogstavelig skinnede af Glæde. Vi takkede og prisede nu Herren i Forening samt sang Lovsange for ham formedelst hans Godhed mod os. Det var i Sandhed en herlig Dag.

Jeg vil her bemærke, at vor Arreststue var lys og behagelig, og Fjeldstad og Familie behandlede os i enhver Henseende paa en ret galant Maade

Den 10de Novbr. aflagde Amtmand Birch Reichenwaldt os et Besög i Arresten. Hans egentlige Ærinde var at spörge os, om vi havde Noget at klage over med Hensyn til vor Forplejning. Hans Opförsel overfor os var höjst fornærmende, og han vilde næsten ikke lytte til os naar vi vilde svare ham paa hans mange vittige Spörgsmaal. Desuagtet gav han os Frihed til at komme lidt ud i den friske Luft en Gang imellem.

Den 12te Novbr. var Chr. Larsen i Forhör næsten hele Eftermiddagen. Ligeledes bleve Brödrene Olsen, Folkmann, Knudsen og Hansen forhörte af Sorenskriver Bing. De tre sidstnævnte Brödre vare nu blevne flyttede sammen med O. Olsen paa Elverhöj, hvor de sadde i en meget styg Arrest, og deres Spise var meget simpel. Samme Dag kom Broder J. A. Ahmanson til os som Arrestant fra Österrisöer og blev sat i samme Arrest som vi andre. Alle disse Arrestordrer vare udstedte af Amtmand Birch Reichenwaldt.

Den 13de November vare Brödrene Ahmanson, Beckström, Emil Larsen og Johansen i Forhör paa Raadstuen, og den fölgende Dag blev Svend Larsen og jeg forhört sammesteds af Byfogded Berg. Vi maatte opgive, hvor ofte vi havde prædiket, hvad vi havde talt om, naar vi holdt vore Forsamlinger osv. osv.

Omtrent paa den Tid fandtes der en Söster ved Navn Emilie Halvorsen, som foregav at have Syner og modtage Aabenbaringer fra Gud angaaende os, og hun fortalte os mange Ting, som paa Grund af vor Ungdom og Uerfarenhed i Kirken foruroligede os i en betydelig Grad, og vi begyndte endog at fæste Tro og Tillid til hendes Aabenbaringer, hvorved Djævelen fik Lejlighed til at friste os.

(Fortsattes i næste Nr.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.

Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, November 1882.

BETAL EDERS EMIGRATIONS-GJÆLD.

Vi have modtaget fölgende Skrivelse til Offentliggjörelse, og det tör haabes, at ikke alene dem, som ere i Gjæld til efternævnte Fond, men Enhver, som skylder for deres Emigration, enten til Kirken, det vedvarende Emigrationsfond eller private Individer, ville skjænke de efterfölgende Linier en alvorlig Eftertanke:

"Efter speciel Forlangende af Broder R. Berntson, der nylig er hjemkommen fra Stockholm, og Præs. Fjeldsted i Kjöbenhavn om at rette nogle faa Ord til dem, som ere i Gjæld til Stockholms Emigrationsfond, tillader jeg mig gjennem MORGENSTJERNEN at hendrage Saadannes Opmærksomhed til den Kjendsgjerning, at det nu er over ti Aar siden Oprettelsen af nævnte Fond blev paa, begyndt. Paa Grund af de Helliges store Længsel efter Udfrielse fra Babylon have de beredvilligt ydet af deres Midler til Fondets Vedligeholdelse, men i de senere Aar har de haarde Tider forhindret Fortsættelsen heraf, hvisaarsag den eneste Forhaabning for de i Babylon efterladte Söskendes Vedkommende er rettet mod Tilbagebetalingen af Fondets udestaaende Midler. Vi ere vel vidende om, at der findes Saadanne, som med deres bedste Villie og Flid undertiden ikke kunne opfylde deres Forpligtelser til bestemt Tid, men vi kjende ogsaa Andre, der ere bemidlede, som tilsyneladende have forglemt alle deres Forsikringer om Ærlighed og punktlig Tilbagebetaling af de Midler, som i en vis Forstand har været Grundvolden til deres senere timelige og aandelige Lykke. Vi kunne med Rette spörge: Have I forglemt, med hvilken Begjærlighed I grebe efter enhver Udflugt, som kunde gjöre Eders Indsamling mulig? Kunne I ikke erindre, hvilke hellige Löfter I gjorde dem, som vilde hjælpe Eder eller tale et godt Ord til Eders Bedste? Satte I ikke Eders Ære i Pant paa, at I vilde tilbagebetale de Eder laante Midler? og underskrev I ikke villigen de Gjældsbeviser, som nu ere i Eders Kreditorers Besiddelse? Men, desværre, „hellige Löfter", höjtidelige Forsikringer og Lignende ere til Mange kun kjönne Talemaader, hvormed de under Oprigtighedens Dække bestræbe sig for at fremme deres personlige Interesser.

Til dem, som endnu besjæles af de samme Fölelser, som de besadde da de rejste til Utah, ville vi til Oplysning sige, at Ældste M. Nilson af Tooele County er Præsident for ovennævnte Fond, og hans bemyndigede Agent er Broder G. O. Janson af 19de Ward, Salt Lake City; hvilken som helst af disse to Brödre ville til enhver Tid med Fornöjelse modtage saadanne Belöb, som I ere i Stand til at kunne indbetale, og vil strax indsende samme til Bestyrerne i Stockholm. Og dersom disse Linier hændelsesvis skulde komme i Hænderne paa Nogen, som har forandret sine Anskuelser med Hensyn til det store Sidste-Dages Værk, saa tillad os at sige, at Eders Forpligtelser i Henseende til Tilbagebetaling af Emigrationsgjæld er lige bindende, og vi fordriste os til at haabe, at Ingen, som gjör Fordring paa at være et hæderligt Medlem af Samfundet, vil söge at undgaa Opfyldelsen af denne deres Retfærdigheds Pligt.

L. M. Olson."

Meget bliver fra Tid til anden sagt og skrevet om de Fattiges Udfrielse fra de gamle Lande, og næsten hvert Aar blive de Hellige i disse Bjærges Dale opfordrede til at yde af deres Midler til disses Hjælp. Alt dette vilde være aldeles overflødigt, dersom de Mange, der Aar efter Aar have emigreret ved Hjælp af Andres Penge, vilde tilbagebetale deres Gjæld. Alene det vedvarende Emigrationsfonds Selskab vilde da kunne udfrie de fattige Hellige fra alle Verdensdele, ikke at tale om de mange private Individer, som have udlaant Penge til Fattige at emigrere for i den udtrykkelige Hensigt, at saa snart de fik Midlerne tilbage, vilde de bruge dem til Andres Udfrielse. I mange Aar have vi med Bedrövelse lagt Mærke til den store Ligegyldighed, som mange af de Hellige have lagt for Dagen med Hensyn til Tilbagebetalingen af deres Emigrationsgjæld, og vi ere forvissede om, at vi tale Sandhed, naar vi sige, at Herren er ikke tilfreds med en saadan Fremgangsmaade, men at han i sin Tid vil kalde saadanne Personer til Ansvar for deres uforsvarlige Forsömmelse. Den Dag i Dag findes der mange trofaste Medlemmer af Kirken i Skandinavien, som sukke under den störste Fattigdom og Elendighed og have gjort det i mange Aar. Vi spörge: Hvorfor gjøre de det? Tildels fordi et stort Antal af deres Troesfæller, som for mange Aar siden sukkede under lignende Omstændigheder, men som formedelst en eller anden god og bemidlet Broders Barmhjærtighed blev hjulpet hjem til Zion, har forglemt deres Velgjørere og har aldrig tilbagebetalt de dem laante Midler, som allerede for lang Tid siden kunde have været benyttet paany til Andres Udfrielse. Dem, som forsömme deres Pligter i denne Henseende, ere derfor ligefrem ansvarlige for meget af den Kummer og Fattigdom, som deres Söskende i de gamle Lande fra Aar til Aar maa gjennemgaa, og derfor föle vi os tilskyndede til at forene os med vore Brødre og sige af Hjærtets Grund: BETAL EDERS EMIGRATIONSGJÆLD, alle I, som kunne og endnu ikke have gjort det, og lad ikke Eders Søskendes Lidelser i gamle Norden eller paa noget andet Sted i Verden opstige som et Vidnesbyrd for den almagtige Gud mod Eder, fordi I skjødeslöst have undladt at opfylde en Pligt, som ingen Sidste-Dages Hellig burde forglemme, og hvis vedvarende Forsömmelse, lige saavist som Solen skinner, tilsidst vil lede til Frafald og Apostasi.

BIOGRAFISKE SKIZZER.

(Fortsat fra Side 127.)

SVEND LARSEN.

Svend Larsen blev födt d. 26de Januar 1816 i Kjöbstaden Österrisöer i Norge. Som eneste Barn af Lars og Trine Marie Svendsen nød han en god Opdragelse i Hjemmet og begyndte ogsaa i en meget tidlig Alder at gaa i Skole. Da han var elleve Aar gammel kom han tilsös og sejlede først et Par Aar med sin Fader, der var Sömand og førte en Kystfarer. Siden tog han Hyre med et större Skib i den Hensigt nærmere at uddanne sig til Sømand. Paa hans første Tur til England blev Skibet, hvori han gjorde Tjeneste som Kahytsdreng, udsat for en voldsom Storm, der truede det med Undergang, og formedelst den overhængende Fare kom den 13 Aar gamle Svend til at tænke paa, hvorledes Jesus, da Disciplene vare i Havsnød paa Genesareth Sö, truede Stormen, saa at det blev blikstille. Ved Tanken herom fattede den unge Sømand Mod, og i barnlig Enfoldighed, men med fuldkommen Tro om Bønhörelse, bad han under Stormens Voldsomhed til Jesus om ogsaa ved denne Lejlighed at stille Vinden, saa at de ikke skulde

forgaa. Han blev heller ikke skuffet, thi endog förend han var bleven færdig med sin Bön havde Vinden lagt sig, og Skibet ankom strax efter i god Behold til London. Denne Tur var for unge Svend Larsens Vedkommende Begyndelsen til en lang Sömandserfaring, da han fra den Tid af stadig vedblev at plöje Söen i 25 Aar. Paa sine talrige Rejser besögte han mange af Jordens store og berömte Stæder og var underkastet alle de Farer og Besværligheder, som Sömandslivet altid medförer. Iblandt Andet havde han flere Gange Lejlighed til at erfare, hvorledes et kjærligt Forsyn vaagede over ham og ofte frelste hans Liv. En Gang havde saaledes en Storm fört ham tæt ind under den svenske Kyst, og hans Fartöj, som formedels Vindens Heftighed slet ikke kunde bære Sejl, dreves hjælpelöst nærmere og nærmere ind mod de höje Klipper. En Time længere, og saavel Skib som Mandskab vilde have blevet sönderslaaet og begravet under de fraadende Bölger. Men Larsen gik roligt ned i Kahytten og bad alvorligt til Gud om Frelse. To Minutter senere drejede Vinden sig til Nordost, og Faren var overstaaet.

Det var Skik og Brug iblandt norske Sömænd at gaa til Alters en Gang hvert Efteraar, og Larsen fulgte de Andres Exempel, indtil han ved en vis Lejlighed lagde mer end almindelig Mærke til Præstens Fremgangsmaade og Ord under Uddelingen af Nadveren, hvorved han blev overbevidst om, at Noget var forkert. Naar Præsten tilsagde de mest ugudelige Personer Syndsforladelse i Jesu Navn, uden at disse havde taget det förste Skridt til Omvendelse, forstod han strax, at dette var urigtigt, og fra den Tid af gik han aldrig i Kirke, men nærede en sand Afsky for Præsterne, uagtet han af Naturen var af en religiös Tænkemaade. Han begyndte nu at læse flittigt i det nye Testamente, men kunde ikke forstaa ret meget deraf; saa meget indsaa han dog, at det var nödvendigt for ham at omvende sig fra sine Synder. Iblandt Andet gav det 8de Kapitel af Johannes Aabenbaring, hvor de forskjellige Plager omtales, ham noget alvorligt at tænke paa, og da han læste, at en Trediedel af Skibene paa Havet skulde ödelægges, begyndte han at tænke paa, om dette vilde ske i hans Dage.

Vi ville nu lade Broder Larsen give sin egen Beretning:

„I Aaret 1851 var jeg bleven Förer af en Slup, med hvilken jeg sejlede mellem Norge, Danmark og England, og paa mine Rejser kom jeg ofte til Aalborg, hvor jeg stiftede Bekjendtskab med en Skræddermester Olsen fra Frederikshald i Norge, hvis Hustru var Baptist. Under et af mine Besög til Aalborg kom nævnte Olsen ombord paa mit Fartöj for at fortælle mig, at hans Kone nu var bleven döbt til sine Synders Forladelse og derved blevet hvad man kaldte „Mormon," samt at en fremmed Herre fra Amerika, som netop havde bragt den nye Lære til Danmark, for Tiden opholdt sig i Omegnen. Jeg besluttede strax at faa en Samtale med den Fremmede, hvis muligt, og allerede samme Aften fik jeg ham opspurgt ved Hjælp af Olsens Sönner og traf ham i Smed H. P. Jensens Hus i Nörre-Sundby. Saa snart jeg var kommen indenfor ytrede jeg, at jeg gjærne onskede at höre den fremmede Herres nye Lære. Man bad mig paa en meget höflig Maade at sidde ned, hvilket jeg gjorde og forklarede derpaa, hvem jeg var samt hvor jeg var fra. Den fremmede Mand, som vi nu ville kalde Erastus Snow, tog Plads ved Bordet ved min Side og spurgte mig, om jeg kunde tale Engelsk. Jeg svarede ja; men det viste sig snart, at min Kundskab om det engelske Sprog var for lille til at jeg kunde opfatte Alting, som blev sagt, naar Talen drejede sig om noget Nyt, hvorfor Broder Snow forklarede mig Evangeliets förste Principer i det danske Sprog, og jeg vil her bemærke, at jeg troede ethvert Ord han sagde, thi en indre Stemme hviskede tydeligt til mig, at han var en Guds

Mand. Han fortalte mig ogsaa en Del om hvorledes Joseph Smith erholdt Pladerne, som Mormons Bog oversattes fra, og han viste mig „Pearl of Great Price", hvori der fandtes Karakterer, der lignede dem, som fandtes paa Pladerne. Under Samtalen, som varede i hele to Timer, fik jeg Kundskab om mange nye Ting, som jeg aldrig fôr havde kjendt Noget til. Broder Snow spurgte mig nu, om der var Religionsfrihed i Norge, hvortil jeg svarede ja, eftersom Dissenterloven gav alle kristne Sekter fri Religionsövelse, med Undtagelse af Jesuiter og andre Munkeordener. Snow spurgte mig, om jeg vilde tage en Broder med til Norge for at prædike Evangeliet, hvortil jeg svarede bekræftende, saafremt denne Broder kunde faa sit Töj og Pas færdigt samme Aften, thi iflôlge Skippereden maatte man ikke bringe Nogen til Norge uden Pas. Hvis man gjorde det, udsatte man sig for at blive mulkteret. Broder H. F. Petersen blev Manden, som sendtes med mig.

Vi forlode Aalborg d. 4de Septbr. 1851, men Petersen fik ikke Tid til at forskaffe sig noget Pas. Paa Overrejsen, som paa Grund af uheldigt Vejrligt varede længe, fik jeg Lejlighed til at tale meget med min Passager om Religion, hvorved jeg fik stôrre Oplysning, og efter vor Ankomst til Norge d. 11te Septbr. gik jeg til Provst Wettergren og bad om Tilladelse for Petersen at holde Forsamling i et af Skoleværelserne. Han spurgte mig strax om hvilket Religionsparti den Mand bekjendte sig til, og da han fik til Svar, at han var „Mormon", blev han ligesom hel bestyrtet, slog Hænderne sammen og udbrôd: „Men skal man ogsaa have disse „Mormoner" til vort fredelige Norge". Jeg tog nu Ordet og forklarede, at Manden var ikke kommen for at gjôre Ondt eller stifte Oprôr, men for at prædike Fredens Evangelium, saaledes som det blev prædiket i fordums Dage. Med et andet dybt Suk udbrôd han: „Jeg skal spôrge Byfogden, om det kan tillades ham at prædike". Jeg betydede ham, at den Ulejlighed kunde han gjærne spare, da jeg netop skulde op til Byfogden i Forretning. Men da jeg strax derefter indfandt mig paa dennes Kontor, var Provsten allerede der. Jeg fik næppe Tid til at hilse fôrend Byfogden begyndte:

„Goddag, Larsen. Har De bragt en Mormon med Dem?"

„Ja jeg har, Hr. Byfogded".

„Har han Pas"?

„Nej".

„Har De da glemt Skippereden"?

„Nej, Tiden var for kort for Manden at faa et Pas udfærdiget, men en Hr. Thomsen i Aalborg blev bemyndiget til at sende det med Posten til Österrisôer, og jeg troede, at det allerede havde været her. Desforuden paatager jeg mig alt Ansvar for Mandens Handlinger".

"Det er Alt, hvad man kan forlange", sagde Byfogden, idet han vendte sig til Provsten.

Jeg spurgte da: „Faar han Lov til at holde Foredrag i et af Skoleværelserne".

Byfogden svarede: „Det beror paa Provsten; dog maa han ingen offentlige Foredrag holde".

„Maa han da", spurgte jeg, „for Exempel holde private Foredrag i mit eget Hus".

„Ja, det kan Ingen nægte", svarede Byfogden, „men han maa slet ingen præstelige Handlinger foretage sig, saasom Daab og Nadverens Uddeling; og De maa tage ham tilbage til Danmark naar De rejser".

Jeg maatte naturligvis gaa ind paa alle disse Betingelser og gik nu hjem til Petersen, hvem jeg foreskrev de ham af Övrigheden givne Leveregler. Jeg indböd ham til at bo i mit Hus og overlod ham et Værelse til Forsamlingslokale. Det var min Bestemmelse at lade mig dôbe ved min Hjemkomst, men paa Grund af Byfogdens Instruxer ansaa jeg det for klogest at holde Ord og vente indtil jeg kom tilbage til Aalborg.

Da jeg skulde have en Del Smedarbejde gjort, fik jeg Anledning til at

bære Vidnesbyrd for Smedemester John Olsen og hans Arbejdsfolk i Österrisöer. Mesteren selv tilligemed en af hans Folk ved Navn Peter Adamsen fik snart til min store Glæde Tro paa Evangeliet, og jeg gjorde dem bekjendt med Broder Petersen, som derpaa besögte dem og prædikede for dem naar som helst Lejlighed gaves. Jeg bar ogsaa Vidnesbyrd for mange Andre, baade Höje og Lave, men kun faa af dem interesserede sig for min Forklaring, hvilket forundrede mig meget, da Evangeliets Principer allerede vare blevne saa tydelige og klare for mig, men jeg havde endnu ikke lært, at uden Paavirkningen af den Helligaand kan intet Menneske fatte de Ting, som höre Gud til. Den 20de Septbr. begav jeg mig atter paa en Rejse til Danmark, medtagende Broder Petersen, som skulde forskaffe sig Pas, og efter min Ankomst der til blev jeg d. 23de s. M. döbt af Ældste O. C. Nielsen samt fik Haandspaalæggelse af Broder H. P. Jensen. Glad og lykkelig rejste jeg derpaa tilbage til mit Hjem i Österrisöer, medbringende Brödrene Petersen og Ahmanson, som nu, forsynede med Pas, Böger og Skrifter, vare beredte til at aabne Evangeliets Dör i Norge. (For at undgaa unödvendig Gjentagelse henvises Læseren nu til dette Blads Nr. 6, Side 83, 84, 85 og 86, samt Nr. 10, Side 151, og nærværende Nr., Side 161.)

Den 19de Juni 1852 blev jeg ordineret til Ældste af H. P. Jensen, som derpaa raadede mig til at kjöbe et Fartöj og sejle med Missionærerne fra Sted til Sted i Norge samt mellem Norge og Danmark, hvilket jeg med Beredvillighed gjorde, da jeg önskede at gjöre Alt, hvad jeg kunde, for Evangeliets Fremgang. Jeg rejste derfor til Frederiksværn, hvor jeg kjöbte en af de store Lodsbaade for 200 norske Specier og indrettede samme til en Lystjagt samt gav den Navnet „Zions Löve". Den var en god Sejler og förte paa Mastetoppen en hvid Standart, hvori der var malet en Löve, holdende et straalende Öje i en gylden, böjet Hellebard, under hvilken Bogstavet Z var anbragt i blaa Farve. Det Hele var et Symbol paa Styrke og Lys, og fremstillede Zion udspredende sit Lys ved guddommelig Kraft over Nationerne.

Jeg tilbragte en længere Tid med at sejle med Brödrene fra Sted til Sted i Norge og at bære Vidnesbyrd om Evangeliets Sandhed. I Slutningen af Juli Maaned sejlede jeg og H. P. Jensen til Aalborg, hvor fra jeg tog en Del Hellige til Kjöbenhavn for at overværede Generalkonferencen d. 12te August. Derefter sejlede jeg John E. Forsgren og andre af Brödrene til Fredericia og andre Steder i Danmark og derpaa tilbage til Kjöbenhavn, hvor fra jeg d. 2den Septbr. afsejlede med Missionærerne, som skulde til Norge. (Se nærværende Nr. Side. 161 osv.)

Det var d. 14de Oktbr. 1852, da jeg tilligemed Brödrene Chr. Larsen, J. G. Folkmann og N. Hansen var paa et Besög til Gaarden Ingolsrud, at vi bleve anholdte af Amtmand Birch Richenwaldt, og da jeg ikke kjendte ham, spurgte jeg ham om hvad Myndighed han havde til at anholde os, hvorover han blev meget fornærmet, rev Overfrakken op i Brystet og fremviste sit Embedstegn samt befalede os at fölge med til Frederiksstad for at arresteres. Dette nægtede vi at gjöre, böd Farvel og fortsatte vor Gang til Ingolsrud, hvor vi strax efter vor Ankomst paany bleve anholdte af Foged Ytters Sön, som var ledsaget af en Del Bönder. Han forlangte at se vore Pas, hvilke vi ikke havde med, men jeg fortalte ham, at jeg var Skibsförer og saaledes aldrig behövede at forevise Pas. Vi bleve befalede at gaa i Arrest, men jeg fik da endelig Lov til förs i Forening med Chr. Larsen at gaa til Vatterland for at se til mit Fartöj, paa den Betingelse, at jeg den fölgende Dags Morgen skulde möde paa Byfogdekontoret i Frederiksstad. Jeg og Larsen gik derpaa til Vatterland, men Brödrene Folkmann og Hansen maatte derimod strax gaa i Arrest.

Den 15de Oktober om Morgenen blev Ældste Chr. Larsen og jeg af Underbyfogded Fjeldstad og en Politibetjent anmodet om at fölge med dem til Byfogden, hvortil vi strax vare villige. Ved vor Ankomst til Byfogdekontoret blev Larsen öjeblikkelig befalet at fölge med Politibetjenten i Arrest, medens jeg blev anmodet om at forklare vore Troesprinciper, hvilket jeg gjorde med störste Beredvillighed. Byfogden fik herved et Vidnesbyrd, som han sikkerlig erindrede længe, og det burde have fritaget enhver af os for Arrest; men uagtet jeg hverken havde forrettet Daab eller uddelt Nadveren i Frederiksstad eller Omegn, sagde Byfogden dog til mig: „Jeg er nödsaget til at arrestere Dem. De faar fölge med Betjenten“. Hertil svarede jeg: „Hr. Byfogded! Dersom det ikke var for Jesu Kristi Vidnesbyrds Skyld, at jeg blev arresteret, skulde det blive haardt for Dem at faa mig ind i Arresten“. Derpaa gik jeg villigt med Betjenten og sad derpaa i Fangenskab i fem Maaneder.

Fire af os, nemlig Chr. Larsen, John F. F. Dorius, P. Beckström og jeg bleve indsatte i Borgerarresten i Frederiksstad, og senere blev vort Antal forøget med J. A. Ahmanson, medens O. Olsen, C. Knudsen, J. G. Folkmann og N. Hansen bleve satte i Arrest paa Elverhöj. Saaledes vare alle Missionærerne i Norge berövede deres Frihed, men forinden var Værket allerede blevet saa godt grundfæstet i Landet, at vor Fængsling knn tjente til at befordre det videre. I Löbet af Vinteren bleve vi flere Gange indkaldte for Retten, og paa Forlangende afgave vi Forklaring om vor Tro og Lære. De to förste af disse Forhör overværedes af et Par lutherske Præster. Sex Spörgsmaal med Hensyn til Lærdomme, der havde været omhandlede i „Skandinaviens Stjerne“, bleve os forelagte, hvilke vi besvarede iflölge vor bedste Kundskab. I Arresten bleve vi ofte besögte af Fremmede, for hvem vi bare Vidnesbyrd efter Omstændighederne. Vor Ven Kaptejn J. A. Jensen blev, efter at have gjort en Del Modstand, overvundet af Evangeliets Aand, og blev siden döbt. Han blev trofast til sin Dödsdag, hvilken indtraf i Ephraim d. 24de Juli 1882. Tiden i Fængslet var os ikke lang, da vi benyttede den til Sang, Skrivning og opbyggende Samtaler, og Arrestforvarer Fjeldstad gav os tillige al den Frihed, som stod i hans Magt. Skrivematerialier bleve os nok fratagne i Begyndelsen, men ifölge min indstændige Begjæring til Byfogden bleve de os tilbagegivne.

Medens jeg sad i Fængslet, skrev jeg tre Breve til Amtmanden og gjorde med bestemte Udtryk Fordring paa at bleve udladt af Arresten, da jeg ikke havde gjort mig skyldig i nogen Forbrydelse. Omsider indlöb der ogsaa Svar til Byfogden om at löslade mig paa den Betingelse, at jeg ikke mere maatte prædike „Mormonlæren“. Den 16de Marts 1853 blev jeg derfor fremkaldt for Byfogden og sat paa fri Fod, men da han oplæste Betingelserne for mig, svarede jeg, at jeg aldrig skulde aflade at prædike Jesu Kristi Lære saa længe jeg levede. Byfogden sagde Intet derimod.

Efter min lange Arrest kunde jeg nu tilfulde paaskjönne Friheden, og jeg var Herren meget taknemmelig for min Udfrielse af Fængsel. Det Förste, jeg foretog mig, var at aflægge Besög iblandt de Hellige i Byen og Omegn samt hos Brödrene, der endnu sadde fængslede hos Lehnsmand Printz paa Elverhöj. De vare ved godt Mod og ventede snart at faa deres Frihed. Derefter foretog jeg en Missionsrejse til Kristiania, hvor jeg prædikede Evangeliet for Mange, og rejste derpaa i Slutningen af Marts Maaned tilbage til Frederiksstad. Efter paany at have besögt de Hellige samt de fængslede Brödre paa Elverhöj i Forening med Chr. Larsen, som d. 31te Marts var bleven löbladt af Arresten, og ligeledes overværet et Konferencemöde paa Gaarden Ingolsrud d. 6te April, sejlede jeg med „Zions Löve“ tilligemed fire

Brödre hjem til Österrisöer, hvor vi ankom d. 12te April og fandt min Familie i bedste Velgaaende. Jeg vedblev derefter i nogen Tid at forkynde Evangeliet i Omegnen af Hjemmet.

Den 10de Maj ankom Brödrene E. G. M. Hogan og Knud Peterson til Österrisöer som Missionærer fra Zion og gjorde mit Hus til deres midlertidige Hjem. Strax derefter opstod der paany Forfölgelse mod os, og Pöbelen gjorde flere Gange Forsög paa at storme mit Hus. Forgjæves sögte jeg med gode Ord at tale mig tilrette med dem, men Folket vare saa forbitrede, at vi ikke en Gang kunde færdes paa Gaden uden at blive fornærmede og overdængede med Sten og Snavs. Jeg klagede flere Gange derover til Byfogden, som ogsaa lovede at holde Orden, men da han sendte Underfogded Niels Juel for at skulle beskytte os, holdt denne med Pöbelen og gjorde Galt værre. Byfogden erklærede tilsidst, at han ikke kunde holde Orden med Politiet. Jeg gik ogsaa til Provst Wettergren og forlangte, at han som Sjælesörger skulde formane sine Tilhörere fra Prædidestolen til ikke at forfölge eller skade os, men han svarede mig, at han vilde prædike som sædvanligt. Jeg forestilte ham da, at jeg ikke længere agtede at taale Fornærmelser af hans Flok, „og", sagde jeg, „dersom Deres Faar trænger ind i mit Hus, ville de möde alvorlig Modstand og muligvis löbe imod en skarp Öxe, og hvis Nogens Blod bliver spildt, vil Ansvaret hvile paa Dem, fordi De har nægtet at advare dem". Det kom imidlertid, Herren være lovet, ikke til den Yderlighed, thi da det blev bekjendt iblandt Pöbelen, at jeg var forberedt paa at gjöre Modstand, turde Ingen være den Förste til at bryde ind, og uagtet Huset ikke saa sjælden blev omringet af stöjende Mennesker, fore de dog alle forskrækkede tilbage saa snart jeg aabnede Dören. En Aften blev der imidlertid et frygteligt Oprör udenfor, og idet min Hustru samtidig overöste mig med Bebrejdelser indenfor blev jeg meget mismodig, men jeg fattede strax en Beslutning, som jeg satte i Udförelse. Jeg gik nemlig ind i et enligt Værelse og bad oprigtigt til Herren om Hjælp samt Befrielse fra Pöbelens Vold. Min Bön blev hört. Endog för jeg havde rejst mig op fra min knælende Stilling, blev det ganske roligt udenfor. Herren sendte en aldeles ukjendt Mand, som bortdrev Pöbelen næsten i et Öjeblik. Min Nabo H. Hendriksen stod i sin Dör og var Öjenvidne til hvad der foregik. Han beskrev Personen som en Mand af Middelstörrelse.

Den fölgende Dag gik jeg og Knud Peterson atter op til Byfogden og fortalte ham om Oprøret samt betydede ham, hvad Fölgerne muligvis vilde blive, hvis disse Overfald bleve fortsatte. „Hvis De ikke ved Politiets Hjælp", sagde jeg med bestemt Tone, „kan standse disse Optöjer og holde Orden i Byen, saa at fredelige Folk kunne være beskyttede i deres egne Huse og paa Gaderne, saa maa De sende for Militæret, thi jeg siger Dem udtrykkeligt, at den eller de, som gjör Forsög paa at storme mit Hus eller trænge ind, vil blive Dödens Offer". Dette blev sagt ham i Broder Knud Petersons og en Fuldmægtig Huslands Nærværelse. Nu da Byfogden mærkede, at det var Alvor, lovede han endelig at holde Orden. En Kundgjörelse blev strax skrevet, og der sendtes Bud efter Underbyfogden og en Trommeslager, som derpaa gik igjennem alle Byens Gader og oplæste Kundgjörelsen, der löd paa, at hvem som helst der i Fremtiden fornærmede eller övede Vold mod „Mormonerne", vilde blive straffet og mulkteret. Byfogden lovede ogsaa at sende en Politibetjent til alle vore Forsamlinger, hvilket Löfte han holdt som en Mand, og fra den Tid af havde vi fuldkommen Fred. En Politibetjent Petersen, som stadig kom til vore Forsamlinger, blev strax efter overbevist om Evangeliets Sandhed og indlemmet i Menigheden, hvorved han blev afsat fra sit Embede. Dernæst blev Politibe-

tjent Vold sendt for at skulle holde Orden, men ogsaa han fik Tro paa Evangeliet og blev döbt samt afsat fra sin Bestilling ligesom den forrige. Om Byfogden kan det med Rette siges, at han af Naturen var en god og human Embedsmand. Da han syntes, at det gik for vidt med Daabshandlingerne, idet selve Politiet lod sig döbe, sagde han ved en vis Lejlighed til mig i en meget godmodig Tone. „Hør, Larsen, De maa Ingen døbe". „Jeg véd det, Hr. Byfogded", svarede jeg i en ligesaa fri og godmodig Tone, „men vi gjøre det alligevel". Med dette Svar lod han at være tilfreds.

Den 2den August 1853 tog jeg en rørende Afsked med Brødrene og de Hellige i Österrisøer og gik tilligemed min Familie og Brødrene Chr. Larsen, J. G. Folkmann, John F. F. Dorius og Niels Hansen ombord i „Zions Løve", bød mit Födeland Farvel og satte Kursen mod Danmark. Vi ankom til Hals den følgende Dag, hvor jeg, efter at have aflagt et Besøg til Aalborg, efterlod min Familie hos Broder Hans Jensen, der nu er Biskop i Manti. Derefter sejlede jeg med Willard Snow og andre af Brödrene til Kjöbenhavn, hvor jeg derpaa virkede en kort Tid blandt de Hellige, og sejlede i Slutningen af September Maaned med Broder H. P. Jensen og Hustru tilbage til Aalborg. Efter nogle Dages Forlöb rejste jeg tilbage til Kjöbenhavn med en Ladning Hellige.

Jeg prövede nu paa at sælge mit lille Fartöj, men da dette ikke lykkedes, overlod jeg det til John Van Cott, hvorpaa jeg foretog en kort Missionstur til Jylland, under hvilken jeg døbte nogle faa i Omegnen af Randers. Den 27de Novbr. forenede jeg mig med min Hustru og mine Börn i Hals og rejste d. 1ste Decbr. i Forening med dem til Aalborg, hvorfra vi den fölgende Dag afrejste med Dampskibet „Iris" til Kjöbenhavn. Den 22de gik jeg og Familie tilligemed flere Emigranter ombord paa Dampskibet „Slesvig" og begyndte vor lange og besværlige Rejse til Zion. Af min Familie, der ved min Afrejse bestod af syv Medlemmer, mistede jeg min Hustru og tre Börn paa Rejsen, og kun jeg og to Børn naaede Salt Lake City i levende Live d. 5de Oktbr. 1854. Jeg begrov min Hustru og to Börn i St. Louis.

Dagen efter min Ankomst til Staden hejsede jeg den hvide Standart med Vaabnet Zions Løve paa min Vogn ved Hjælp af en Teltstang, hvilket bragte mig mange Besögende, for hvem jeg maatte forklare Betydningen af Symbolet, som jeg senere solgte til en Lysthaver for en Dollar. Jeg blev venligt modtaget af de faa i Staden værende norske Familier, og i deres Selskab overværede jeg Generalkonferencen, hvor jeg med glade Fölelser for første Gang i mit Liv saa' Herrens Profet og flere af Apostlene. Efter Konferencen rejste jeg til Alpine, Utah County, hvor jeg arbejdede for Broder Morris Phelps om Efteraaret og Vinteren med at bygge, hugge Tömmer og save Brædder.

Om Foraaret 1855 indhegnede jeg 10 Akres Land samt gjorde mit förste Forsøg paa at dyrke Jorden og avle mit eget Brød. Sæden, som jeg saaede, kom ogsaa godt op, med Græshopperne sparede mig den Ulejlighed at høste, og da jeg fristede samme Skjæbne det fölgende Aar, flyttede jeg til Spanish Fork, hvor jeg forskaffede mig en Jordejendom og fik Lov til at bo i Broder N. Børresens Kjælder samt blev tilladt at sove ved hans Høstak. Da de fleste af Skandinaverne dersteds den Gang boede i Jordhytter fulgte jeg de Andres Exempel og grov en Kjælder, som jeg indelte i to Rum. Efter at have tilbragt 2½ Aar som Enkemand tog jeg mig ogsaa en Kone igjen, og blev af Biskop Butler beskikket til at præsidere over de skandinaviske Hellige i Byen.

I 1857 avlede jeg over 200 Bushels Hvede samt byggede mig et lille Hus med to Værelser i, og i 1858 indhegnede jeg et Par Bylodder og plantede en Del Frugttræer, men da min Landejendom blev ødelagt af "Salera-

tus" flyttede jeg i 1859 til Mount Pleasant, Sanpete County, som netop paa den Tid blev anlagt, hvor jeg har boet hele Tiden siden.

Om Foraaret 1865 blev jeg kaldet til at gaa tilbage til Skandinavien paa Mission, hvisaarsag jeg, efter at have velsignet min Familie og anbefalet den til Herrens Varetægt, forlod mit Hjem i Mt. Pleasant d. 16de Maj og tiltraadte Rejsen i Forening med Ældste C. C. A. Christensen. Efter Ankomsten til Salt Lake City fratog Soldaterne mig den ene af mine Muler, som jeg havde tilbyttet mig for Oxer, da man gjorde Fordring paa, at den var Regjeringens Ejendom. Förend jeg fik denne Affære ordnet var mit Rejseselskab, der bestod af omtrent 45 Missionærer, hvoraf de 18 skulde til Skandinavien, allerede taget afsted, og jeg indhentede det först i Echo Canyon d. 28de Maj. Efter heldig Rejse over Sletterne ankom vi til Omaha d. 1ste Juli, hvor jeg og Broder Christensen solgte vort Kjöretöj for 225 Dollars og fortsatte Rejsen med Dampbaade og Jærnbane til New York, hvor fra vi d. 15de afsejlede med Dampskibet „Louisiana" og ankom til Liverpool d. 28de. Over Hull, Hamborg, Kiel og Korsöer ankom jeg tilligemed de fleste andre skandinaviske Missionærer til Kjöbenhavn d. 2den August. Jeg blev af Præsident Widerborg beskikket til at arbejde som omrejsende Ældste i Norge, hvisaarsag jeg strax begav mig paa Rejsen til mit Födeland. Den 11te August ankom jeg til Kristiania og meldte mig paa de Helliges Kontor ved Munkedamsvejen. Geo. M. Brown var Konferencepræsident den Gang.

Jeg virkede nu uafbrudt som Missionær i mit Födeland, först paa Vestlandet og derefter paa Östlandet, i 22 Maaneder, i hvilken Tid jeg afholdt et stort Antal Forsamlinger, vandt mange Venner, besögte mine Slægtninge og tidligere Bekjendte og saa' gode Frugter af mit Arbejde. Den 11te Juni 1867 tiltraadte jeg Hjemrejsen fra Kristiania og ankom den fölgende Dag til Kjöbenhavn, hvor fra jeg d. 13de Juni, tilligemed andre hjemvendende Missionærer og 290 emigrerende Hellige afsejlede med Dampskibet „Valdemar" * * *

Den 5te Oktober ankom vi lykkelig og vel til Salt Lake City, og efter at have overværet Generalkonferencen fortsatte jeg Rejsen til mit Hjem i Mount Pleasant, hvor jeg, efter omtrent 2½ Aars Fraværelse, fandt min Familie i gode Omstændigheder".

Efternævnte Brödre ere beskikkede til at virke som Agenter for Bladet:
Andrew Rasmussen, Monroe.
Niels Thomsen, Glenwood.
C. A. Svalberg, Gunnison, og
Jens Iver Jensen, Elsinore.

☞ Erindringer fra Oktober vil komme i næste Nr.

MORGENSTJERNEN udkommer omtrent den 1ste i hver Maaned og koster, med Porto iberegnet, en Dollar og fem og tyve Cent om Aaret i Forskud. Det forventes, at vore Agenter samt de ledende skandinaviske Brödre overalt vedblivende ville bruge deres Indflydelse for Bladets Udbredelse, indtil det bliver en velkommen Gjæst i ethvert Hus, hvor de skandinaviske Sprog endnu bevarer Erindringen om gamle Norden, og hvor Evangeliets Aand stedse minder om de skjæbnesvangre Dage, som mærkede vore nidkjære og trofaste Brödres Löbebane under deres Bestræbelser for at plante Sandhedens Banner paa vort Födelands Jordbund.

MORGENSTJERNENS Kontor er paa Second West Street, mellem North Temple og First North Street, lidt syd for Universitetet.

Adresse: ANDREW JENSON,
P. O. Box 500. SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 12. DECEMBER 1882. 1STE AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 167.)

(1852—Fortsat.)

Efter en kort Tids Forlöb skreve vi til Kjöbenhavn angaaende denne Söster Halvorsen, og fra Præsidentskabet dersteds fik vi som Svar den udtrykkelige Erklæring, at hendes Aabenbaringer vare fra Djævelen. Derved bleve vi stillede til Ro i den Henseende, og Herrens Aand oplyste samtidig vor Forstand, saa at vi selv tydelig kunde forstaa, at hendes Inspiration hidrörte fra den onde Kilde, da nemlig hendes Forudsigelser ikke gik i Opfyldelse.

Den 5te December blev Peter Beckström lösladt af Arresten ved Hjælp af Brödrene Emil Larsen og Forstander Johansen, som gik i Kaution for ham. Vi mente, at naar han var paa fri Fod kunde han virke i al Stilhed iblandt de Hellige og vore Venner. Samme Dag modtog Svend Larsen et Brev fra sin Kone i Österrisöer, hvilket indeholdt den sörgelige Efterretning, at to Brödre, nemlig H. Evensen og Halvor Taargremsen vare omkomne paa Söen.

Den 6te December fik Broder Chr. Larsen og jeg Tilladelse til at besöge de Hellige i Byen under Ledsagelse af en Politibetjent. Slige Smaature fik vi Lov til at gjöre en Gang imellem, naar gamle Fjeldstad var ved godt Humör. Ligeledes fik nogle af Söskende adskillige Gange Lov til at besöge os i Arresten, hvilket altsammen var oplivende for os, og gav os lidt Adspredelse".

BREV FRA WILLARD SNOW.

Den 2den September skrev Willard Snow fra Kjöbenhavn iblandt Andet Fölgende:

Strax efter at jeg havde sluttet mit Brev til Dem af 16de Juli, modtoge vi en Skrivelse fra Ældste Chr. Christiansen, Præsident for Aalborg Konference, hvori han underrettede os om en alvorlig Forfölgelse, som nylig havde fundet Sted mod de Hellige i Salling, under hvilken 12 eller 15 af vore Söskende maatte flygte fra deres Hjem til Aalborg for at finde Beskyttelse. Nogle af dem have siden taget Ophold i Kjöbenhavn, iblandt hvilke kunne nævnes Ældste Christiansens Fader og Moder. Det synes, at hverken Alder eller Kjön blev sparet, men at Alle uden Forskjel vare Gjenstand for Pöbelens Fornær-

melser og Voldsomheder. Under Forfølgelserne blev Ældste A. Andersen taget med Magt og transporteret over til en lille ubeboet Ö, hvor han maatte forblive, indtil Forsynet syntes at bestunstige hans Bortkomst, og Lavvande i Limfjorden gjorde det muligt for ham at slippe der fra.

Efter at have modtaget denne Efterretning, besluttede jeg, ifølge Ældste Christiansens bestemte Forlangende, at besøge Aalborg for at overvære Konferencemødet, som skulde afholdes dersteds d. 1ste August. Ligeledes troede jeg, at det kunde være gavnligt for min Helbred at gjöre en Udflugt for at indaande den friske Søluft samt bevæge mig i det Frie paa Landet. I Forening med Ældste Forsgren rejste jeg derfor til Aalborg.

Dagen förend Konferencen tog sin Begyndelse kom Ældste H. P. Jensen hjem fra Norge, hvor han i Forening med Ældsterne J. A. Ahmanson og Jeppe G. Folkmann havde arbejdet i omtrent to Maaneder og oprettet to blomstrende Grene af Kirken. * * *

Konferencen varede i tre Dage, i hvilken Tid god Orden herskede, og mange gode Undervisninger bleve givne. Flere bleve kaldede til Præstedømmet, og alle Tilstedeværende bleve styrkede og oplivede; den Helligaand hvilede over de Hellige i stor Fylde, og deres Forfölgelser syntes at opfriske dem til Erindring om deres Pligter for Herren, samt tjente til at gjøre dem stærkere i den ny og evige Pagts Baand.

Efter at have stiftet Bekjendtskab med mange af de jyske Hellige og tilbragt over en Uge paa en meget behagelig Maade iblandt dem, forlod jeg Aalborg tilligemed omtrent 30 Hellige; og Skipper Svend Larsen, som en kort Tid i Forvejen var bleven döbt og havde kjöbt et lidet Fartöj, i hvilket han bragte Broder Jensen hjem fra Norge, gav os alle fri Rejse til Kjøbenhavn. Han sejlede ogsaa Ældsterne til Fredericia for at overvære Konferencen dersteds d. 20 August, og i Morges rejste han her fra med sex Brødre, som ere kaldede til at virke som Missionærer i Norge. Dette Fortøj, som Broder Larsen kalder „Zions Løve", udgjör for Nærværende hele „Mormon"-Flaaden i disse nordiske Farvande.

Vor Generalkonference i Kjøbenhavn var godt besögt og varede fire Dage; gode Undervisninger bleve givne. En fuldstændig Rapport fra alle Grenene udviste, at Værket havde gjort stadig Fremgang, og at Kirken i Skandinavien nu tæller 934 (1036) trofaste Medlemmer; 90 ere blevne ordinerede til Præstedømmet, Nogle ere hensovede og Andre emigrerede. 20 Brödre bleve i Konferencen kaldede til Præstedömmet, og vi udvidede ogsaa Kirkens Organisation. Broder Erastus Snow organiserede den i tre Konferencer (Kjöbenhavns, Fredericia og Aalborg), og vi have organiseret fire andre, nemlig Bornholms, Lollands, Vendsyssels og Brevigs Konference. * * * Der er altsaa nu syv Konferencer i Skandinavien, uden at indbefatte de faa Hellige i Sverige.

Enighed og Nidkjærhed synes at gjøre sig gjældende blandt Ældsterne, som virke af alle Kræfter og kappes om at gjøre mest godt.

Jeg maa ikke forglemme at meddele Dem, at Ældste Ole Svendsen fra Bornholm bivaanede Konferencen med et blaat Öje, hvorom jeg vil give dem nærmere Forklaring. * * * (Beretningen om den af Snow her omtalte Forfölgelse vil senere vise sig i Ældste C. O. Folkmanns Biografi. Red.)

Vi have netop modtaget et Brev fra Broder Forsgrens Fader og Ældste Mikael Johnson i Sverige, hvoraf Hovedindholdet er, at Ældste Johnson havde begyndt at döbe, hvilket havde til Fölge, at han blev arresteret og sendt til Stockholm. Vi have raadet ham til at gjøre ligesom Paulus gjorde fordum, nemlig appellere sin Sag til Landets højeste Authoriteter, naar han blev fremstillet for Politiet, Dommerne eller Magistraten, og ikke forlade Landet, førend han personlig havde fremlagt sin Sag for Kongen;

og dersom han blev landsforvist, da efterlade hans Vidnesbyrd iblandt Folket og komme til os i Fred.

Det sidste Nr. af „Skandinaviens Stjernes“ 1ste Aargang er nu trykt og indeholder et smukt Billede af Profeten Joseph Smith. Vi have besluttet at lade 2den Aargang udkomme to Gange om Maaneden, nemlig d. 1ste og 15de i hver Maaned.

Vi have opgivet Tanken om at sende et Selskab Emigranter afsted i Efteraaret. Dem, som vare færdige til at rejse, have vi udsendt til at arbejde i Vingaarden indtil Vinteren, og da vil Broder Forsgren overtage Ledelsen af hele Kompagniet, og føre dem alle hjem til Zion“.

ÆLDSTE JOHNSON I SVERIGE OSV.

Det Følgende er fra Willard Snows Skrivelse til S. W. Richards af 24de September:

„De vil erindre, at mit forrige Brev berettede om Ældste Johnson, som var under Arrest i Sverige fordi han havde døbt nogle faa i Nærheden af Gefle. Han blev bragt til Stockholm, hvor han forlangte at blive forhørt, men efter at de i saadanne Tilfælde almindelige Forberedelser vare gjorte, underrettede Politiet ham om, at hans Papirer fra Gefle vare tilstrækkelige til at sende ham videre. Fölgelig blev han sendt i Lænker, og en Del af Vejen mellem to Tyve, gjennem Landet til Malmø, en Vejlængde af omtrent 600 engelske Mile (?), hvor han ankom i en afmattet og forhungret Tilstand, da han havde levet omtrent en Maaned paa omtrent 10 Öres Værdi af grovt Brød om Dagen, og desforuden lidt Kulde og Mishandlinger. Efter hans Ankomst til Malmö blev han kastet i et gammelt Fængsel eller Slot, som synes at være bygget til Indespærring af Fanger i Krigstid. Der blev han en kort Tid efter besøgt af en luthersk Præst, som, for at hjælpe ham ud af hans Gjenvordigheder, tilbød ham et behageligere Værelse og lovede at ville være ham behjælpelig med at komme paa Höjskolen, dersom han atter vilde forene sig med Lutheranerne, frasige sig „Mormonismen“ og ophöre at prædike den Lære. Præsten havde nemlig opdaget, at Broder Johnson var i Besiddelse af betydelig Oplysning. Johnson svarede, at Præsten fik ham til at tænke paa Personen, som var hos Jesus paa Bjærget, da denne hungrede. „Hvad“, sagde den forbausede Theolog, „ligner De Dem selv ved Jesus og mig ved Djævelen. De skal strax ud af Landet“. Politiet bragte ham derfor over Sundet og overleverede ham d. 9de Septbr. til Övrigheden i Kjöbenhavn, uagtet Broder Johnson er en indfødt Svensker og var ligesom Ældste Forsgren hverken bleven forhørt eller dømt af nogen Domstol ifølge Landets Love. Beskyldningen mod ham er, at han har døbt adskillige agtede Borgere ifølge deres eget Forlangende. Ældste Forsgrens Broder og Söster samt en af dem, som Broder Johnson döbte i Sverige, ankom her til omtrent paa samme Tid.

Vi modtoge ogsaa et Brev fra Ældste Ahmanson i Norge, hvori han underrettede os om, at han og Ældste Folkmann havde været arresterede i Brevig. En vis Præst dersteds, som kom til Kundskab om, at Mange lyttede til Ældsternes Prædiken og at et betydeligt Antal var bleven døbt, havde sammenkaldt et offentligt Möde, hvori han ophidsede Folket til Vrede mod de Hellige ved at gjentage for dem de almindelige Løgne og ondskabsfulde Fortællinger, som havde været indrykkede i Aviserne, saasom, at en Mand i England, under Foregivende af at döbe, havde druknet en Person, at en „Mormon“, som var bleven døbt et eller andet Sted i Danmark, havde dræbt sin Kone osv. Desforuden fortaltes den gamle Spauldings Historie samt Noget om det aandelige Konesystem, og, kort sagt, det samme Slags Tant, som en præstelig Lejesvend altid söger at binde Publikum paa Ærmet. Dette gjorde Horizonten temmelig stormfuld over de Helliges Hoveder en kort Tid, men Præsident Chr. Larsens samt de andre

Brødres Ankomst til Landet d. 12te September gav dem nyt Mod".

KONFERENCEMÖDE PAA BORNHOLM.

Den 6te og 7de November afholdtes det förste Konferencemöde paa Bornholm under Ældste O. Svendsens Præsidium, ved hvilken Lejlighed flere Brödre bleve valgte og ordinerede til Præstedømmet. Der fandtes nu 90 Medlemmer paa Öen, hvilke alle stode i godt Forhold til Kirken.

ANDET EMIGRANTSELSKAB.

En inderlig Attraa til at ville emigrere til Zion blev mer og mer almindelig iblandt de skandinaviske Hellige, og Brødrene, som i en længere Tid havde været beskjæftiget med at gjøre de nödvendige Forberedelser for et större Selskabs Afrejse, bestemte Afgangstiden til henimod Slutningen af December Maaned, efter at have opgivet en tidligere lagt Plan om at sende Nogle afsted om Efteraaret. Fölgelig begyndte Emigranterne fra de forskjellige Konferencer at forsamle sig i Kjöbenhavn først om Vinteren, og Mandag d. 20de Decbr. gik 293 Hellige (Børn iberegnet) ombord paa Dampskibet „Obotrit" og afsejlede fra Toldboden om Eftm. Kl. 4. En stor Mængde Mennesker, der havde forsamlet sig paa Bryggen, støjede, skrege og bandede uophörligt fordi saa mange af deres Landsmænd forlode Landet i den Hensigt at rejse med den svenske „Mormonpræst" (som de kaldte Ældste Forsgren) til Amerika. Efter en ubehagelig og stormfuld Rejse naaede „Obotrit" Kiel om Aftenen d. 22de. Den fölgende Dag fortsattes Rejsen med Extratog til Hamborg, hvor en stor og bekvem Sal og Bespisning var beredt for Alle. Den 24de om Eftm. gik Emigranterne ombord paa Dampskibet „Lion", som skred ned ad Elben til Cuxhaven, hvor Kaptejnen paa Grund af Taage lod Anker kaste, og nu fejredes Juleaften ombord med Sang og Fornøjelse. Om Morgenen d. 25de lettedes der Anker, og „Lion" gik ned til Flodmundingen, men kunde formedelst den stærke Blæst ikke naa ud i rum Sø førend om Natten Kl. 12, da man sejlede ud ved Maaneskin. Tidligt om Morgenen d. 26de gik Skibet forbi Öen Helgoland, og ikke længe efter begyndte det atter at blæse fra Sydvest, hvilken Blæst tiltog mere og mere, indtil der den næste Dag blev en saadan Orkan, at gamle Sømand erklærede, at de aldrig havde set en saadan för. Kommandobroen nedbrödes, og en Del af Skibets Reling samt noget paa Dækket staaende Gods søndersloges og skylledes overbord, men ellers tog hverken Skibet eller Emigranterne nogen videre Skade. Om Aftenen d. 28de, da det var blevet stille Vejr, ankom Skibet til Hull i England.

Omtrent 150 Fartøjer vare forliste paa Nordsöen i ovennævnte Storm, og Folket i Hull bleve höjlig forbausede over „Lions" lykkelige Ankomst i Havn. Alle havde nemlig troet, at det var gaaet under ligesom alle de andre Skibe. Fra Hull rejste de emigrerende Hellige d. 29de med Jærnbanen til Liverpool, hvilken Stad de naaede Kl. 9 om Aftenen, efter 8½ Timers Kjörsel. I Liverpool var der Logis og Spise beredt for Emigranterne, der nu talte 297 Sjæle. Den 1ste Januar 1853 gik de ombord paa Skibet „Forest Monarch", der strax efter blev halet ud af Dokken og lagt for Anker i Floden Mersey, hvor det paa Grund af Storm og Modvind blev liggende til d. 16de. Imidlertid döde 3 af Selskabet, nemlig en gammel Mand af Alderdomssvaghed, en ung Pige af Lungesot og et lidet Barn af Tröske; to Pigebørn vare blevne födte og tre nye Medlemmer optagne. En Mand, som var bleven bidt af en Hund, blev efterladt i Liverpool, men skulde besörges med næste Skib. En Nat blev Sibet indviklet med et andet Fartøj og led betydelig Skade, og nogle faa Dage senere kom det i Drift og slæbte begge Ankerne, indtil det var nær ved at støde paa Grund, men det blev reddet ved to Dampfartøjer, som ilede til Hjælp. Den 16de Januar afsejlede Selskabet fra Liverpool, under Besty-

relse af Ældste John E. Forsgren og dennes Raadgivere, Brødrene Chr. Christiansen og J. H. Christensen. Ældsterne Willard Snow og P. O. Hansen, som ledsagede Selskabet til Liverpool, rejste nu tilbage til Kjöbenhavn.

Rejsen over Atlanterhavet var begunstiget med behageligt Vejr; men det var blikstille en Del af Tiden, og i flere andre Henseende var det besværligt nok for de Emigrerende. Saaledes var Kosten meget daarlig, og der blev ligeledes Mangel paa fersk Vand, hvilket altsammen prövede de Helliges Taalmodighed. Fire Dødsfald fandt Sted paa Overrejsen og tre Börn fødtes. Den 8de Marts ankom Skibet i god Behold til Mundingen af Mississippi-Floden, hvor 5 af Selskabet döde; ved Ankomsten til New Orleans d. 16de Marts døde 2 Andre, og en Familie, som apostaserede, blev dersteds. Fra sidsnævnte Stad forsattes Rejsen med Dampbaad op ad Mississippi-Floden til St. Louis, hvor til Emigranterne ankom d. 31te Marts. Her foretoges Indkjøb af Telte og andre Fornødenheder, som behövedes for Rejsen over Sletterne, og efter omtrent en Maaneds Ophold, i hvilket Tidsrum 6 døde og 2 Par bleve ægteviede, rejste de med Dampbaad omtrent 200 Mile længere op ad Floden til Keokuk i Iowa, hvor de for förste Gang opsloge denes Telte og laa lejrede i nogle Uger. Der modtoge de ogsaa deres Kjørebefordringer, bestaaende af Oxer og Vogne. Nogle af Skandinaverne, som ikke fandt Behag i den amerikanske Maade at kjøre Oxer paa, nemlig i Aag, forfærdigede selv Seletöj til deres Trækdyr paa dansk Vis, men aldrig saa snart havde Oxerne faaet dette paa, förend de satte afsted i vild Fart over Grøfter og Gjærder, medens Stumper af Vognene strøedes i alle Retninger. Mange af Oxerne havde nemlig aldrig været brugte før. Mærkeligt nok kom Ingen slemt tilskade, men Skandinaverne lærte snart, at den amerikanske Maade at kjöre Oxer paa var under de nærværende Omstændigheder den bedste, og de bortbyttede derfor beredvilligt Seletøjet for Aaget. Med 34 Vogne og omtrent 130 Oxer begyndte Selskabet i Slutningen af Maj Maaned Rejsen mod Vest, og efter 3 Ugers besværlig Rejse naaedes Council Bluffs, hvor en Familie og en ugift Söster apostaserede og forlod Selskabet. Efter nogle Dages Hvile dersteds gik Kompagniet d. 27de Juni over Missouri-Floden og fortsatte Rejsen gjennem Örkenen, under hvilken Flere døde, Andre födtes og Enkelte tabte Troen, paa Grund af Rejsens Besværlighed. Endelig ankom Selskabet lykkeligt og vel til Salt Lake City d. 30te Septbr. 1853, og d. 4de Oktober bleve alle Emigranterne døbte af Erastus Snow til Fornyelse af deres Pagt, samt af Præsident Young raadte til at sprede sig til forskjellige Dele af Territoriet, da de derved hurtigere vilde opbygge Zion, end ved at nedsætte dem alle paa et og samme Sted. De fleste af dem bosatte sig i Sanpete-Dalen. (Fortsættes.)

LYSET bestaar af tre forskjellige Farver, nemlig Rödt, som giver Hede, Gult, som giver Lys, og Blaat, som frembringer kemiske Virkninger. Disse tre forenet danne en farveløs Masse.

Lyset farer omtrent 192,000 engelske eller 41,000 danske Mile i et Sekund. Det kunde saaledes fare Jorden rundt i den 8de Del af et Sekund. Endvidere gaar Lyset

Fra	Maanen	til Jorden	i omt.	1¼ Sek.
Fra	Solen	"	"	8 Min.
Fra	Jupiter	"	"	52 —
Fra	Uranus	"	"	2 Timer
Fra	Fixstjerner	af 1ste Størrelse		3 til 12 Aar
Fra	"	af 2den Størrelse		20 Aar
Fra	"	af 3die	"	30 Aar
Fra	"	af 4de	"	45 Aar
Fra	"	af 5te	"	66 Aar
Fra	"	af 6te	"	96 Aar
Fra	"	af 7de	"	180 Aar
Fra	"	af 12te	"	4000 Aar.

Sir William Herschel erklærer, idet han beskriver Teleskopens Magt til at gjennemtrænge det store Verdensrum, at Lyset fra den glimrende Taageplet, som han saa' ved Hjælp af sin store Kikkert, maatte i det mindste have brugt 1,900,000 Aar til at naa vor Jord.

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud.

Enkelte Numre ti Cents.

Salt Lake City, December 1882.

MÆRKVÆRDIG HELBREDELSE.

Da vi er personlig bekjendt med de fleste af fölgende Beretnings Underskrivere, og véd, at de ere gode og paalidelige Mænd, tör vi dristigt anbefale Skrivelsen som Noget, der er aldeles troværdigt:

"Om Foraaret 1852, da Evangeliet först begyndte at gjöre Fremgang i det indre Vendsyssel, fandtes der iblandt Andre en temmelig stor Familie i Stenbroen i Taars Sogn, som lod sig döbe, iblandt hvis Medlemmer vi ville nævne Broder Peter Chr. Jensen, der nu fungerer som Biskop for Mantua Ward, Box Elder County, Utah. Broder Jensen havde en 83 Aar gammel Bedstefader ved Navn Christen Christensen, som i flere Aar stadig havde holdt Sengen og var paa Grund af sin höje Alder meget svag og afkræftet. Da de yngre Medlemmer af Familien annammede Evangeliet, var han ikke strax færdig til selv at lade sig döbe, men vedblev uafbrudt at læse i Bibelen, hvis Indhold han sammenlignede nöje med de af de Sidste-Dages Hellige udgivne Skrifter. Saaledes hengik Sommeren, men en Dag om Efteraaret kaldte han sin Söns Hustru til Sengen og hviskede til hende, at han nu önskede at blive indlemmet i Menigheden ved Daab. Dette hans Begjær blev ham strax tilstaaet, og Peter Chr. Jensen, hans Sönnesön, tilligemed en anden Broder bar ham ud af Huset og omtrent 500 Alen ned ad en Bakke til en lille Bæk, hvor Ældste Mads Chr. Jensen forrettede Daabshandlingen. Saa snart han var bleven döbt, rakte Brödrene deres Hænder frem for at ville hjælpe ham op af Vandet, men han undslog sig deres Bistand og sprang ved egen Hjælp og tilsyneladende med störste Lethed op ad den stejle Skrænt, der var omtrent 6 Fod höj, og löb derpaa opad Bakken, som Brödrene havde baaret ham ned ad, saa let som en Hind; og han kom hjem til Huset förend nogen af de Andre, der havde fulgt ham til Döbestedet. Hans Ungdomskræfter syntes pludselig at være vendte tilbage, og i Stedet for at gaa tilsengs igjen blev han nu bemægtiget af en overordentlig Nidkjærhed til at ville vandre ud og forkynde Evangeliet for sine Slægtninge. En ubehagelig Tunghörighed, som han havde lidt af i en længere Tid, forlod ham samtidig, og hans Hukommelse og Forstandsevner styrkedes paa en mærkværdig Maade, saa at han med stor Klarhed kunde fremsætte Evangeliets Principer for de Mange, han indlod sig i Samtale med, og bære et kraftigt Vidnesbyrd om Sandheden af hvad han havde annammet samt om sin mirakulöse Helbredelse fra sin tidligere Svaghed. Altid var han fuld af guddommelig Glæde, og i Særdeleshed naar han vidnede for Folk om Evangeliet, hvilede der ham altid et lyksaligt Smil paa Kinden. Folket i Almindelighed, men navnligen hans Naboer og Bekjendte, bleve höjlig forbausede over den gamle Mands Evner og Nidkjærhed, og i Særdeleshed over hans Helbredelse. At det bragte en Del af dem til en nærmere Undersögelse af Evangeliets Principer og til at slutte Pagt med Herren, er en Selvfölge.

Indtil han emigrerede fra Danmark om Efteraaret 1853 vedblev gamle Christen Stenbroen, som man almindelig kaldte ham, næsten uafbrudt at vandre omkring fra Sted til Sted for at prædike Evangeliet, og flere Gange

gik han 3 a 4 danske Mile om Dagen. Han kunde löbe som en ung Dreng, og saa nidkjær var han, at han næppe havde Tid til at sove om Natten. Da saa endelig Tiden kom, at han skulde emigrere, var han saa ivrig for at komme afsted, at han ikke vilde vente til Vognen blev færdig, men spadserede foran det övrige af Selskabet flere Mile tilfods ad Aalborg til. Det blev imidlertid ikke hans Lod i dette Liv at betræde Zions Jordbund, thi han döde stærk i Troen og mæt af Dage under Rejsen op ad Mississippi-Floden Dagen för Skibet naaede New Orleans, hvisaarsag han blev begravet i Land. Denne mærkværdige Olding var födt i Stenbroen d. 10de Novbr. 1769.

Vi Undertegnede, som vare personlig bekjendte med Broder Chr. Christensen, bevidne herved, at ovennævnte Beretning om ham er sandfærdig.

Peter C. Jensen, *M. C. Jensen*,
Jörgen Petersen, *L. C. Jensen*,
Lars C. Christensen, *H. P. Jensen*".

FAKTA ANGAAENDE MENNESKET.

En voxen Mands almindelige Vægt er omtrent 140 Pund.

En Benrad vejer i Almindelighed 14 Pund.

Der findes 245 Ben i det menneskelige Legeme, indbefattende de 32 Tænder og de 9 Höreknokler.

Benraden er en Tomme kortere end den levende Mand.

En almindelig Mands Hjærne vejer 3½ Pund; en Kvindes 2¾ Pund.

En Mands Hjærne er mere end dobbelt saa stor som noget Dyrs.

En Engelskmand vejer i Almindelighed 150 Pund, en Franskmand 136 Pund, en Belgier 140 Pund.

En Engelskmands almindelige Höjde er 5 Fod 9 Tommer (engelsk Maal), en Franskmands 5 Fod 4 Tommer, en Belgiers 5 Fod 6¾ Tomme.

En Mand aander omtrent 20 Gange i et Minut eller 1200 Gange om Timen.

En Mand forbruger omtrent 10 Potter Luft i et Minut, 600 Potter om Timen eller 14,400 Potter om Dagen.

En Mand afgiver aarlig til Vegetationen 124 Pund Kulstof.

Et Menneskes Puls slaar 120 Gange i Minuttet i Barndommen, 80 Gange i Manddomsalderen og 60 Gange i 60 Aars Alderen. Kvindernes Puls slaar hurtigere end Mændenes.

Hjærtet banker 75 Gange i et Minut og sender henved 10 Pund Blod gjennem Blod og Pulsaarene ved hvert Slag; Hjærtet banker 4 Gange for hver Gang vi aande. Det cirkulerende Blod vejer omtrent 28 Pund.

540 Pund eller omtrent 255 Potter Blod gaar gjennem Hjærtet om Timen; alsaa 12,960 Pund eller 6,120 Potter i 24 Timer.

Omtrent 60 Pund Blod gaar gjennem Nyrerne hver Time.

Der findes 174,000,000 Huller eller Celler i et Menneskes Lunger, hvilke kunne dække en Overflade, der er 30 Gange större end det menneskelige Legeme.

2500 Kvadrattommer kan anslaas som Overfladen af en Mands Legeme af almindelig Störrelse.

Hver Pore paa Menneskets Legeme er omtrent ¼ Tomme lang, og man har talt saa höjt som 3528 Porer paa 1 Kvadrattomme af Haandfladen. Der findes omtrent 7,000,000 i en Mand af almindelig Störrelse.

Der findes i det menneskelige Legeme omtrent 1,750,000 Tommer, eller 145,833 Fod, eller 24,300 Favne, eller 28 engelske Mile Porer.

Henved 2 Pund föleslös Uddunstning eller Sved forlader det menneskelige Legeme i hver 24 Timer.

Det menneskelige Legemes almindelige Temperatur er 98 Grader F. eller omtrent 30 Grader R.

Eftersom Luftens Tryk er 14 Pund

paa hver Kvadrattomme, saa bærer et Menneske omtrent 30,000 Punds Vægt—omtrent 15 Tons.

Et Menneskes almindelige Levetid er 38 Aar i Staden og 55 Aar paa Landet.

VERDENS SPROG OG ALFABETER.

Der siges, at de forskjellige Nationer paa Jorden tale omtrent 88 forskjellige Fællessprog, men disse kunne alle henföres til et meget mindre Antal Grundsprog, der igjen deles af de Sprogkyndige i tre Klasser, nemlig:

1. Indo-Germanisk, indbefattende de gamle klassiske Sprog, saa vel som de nyere europæiske Tungemaal.

2. Sanskrit (Hinduernes gamle Sprog), indbefattende alle de indiske Sprogarter.

3. Semitisk, indbefattende det hebraiske og arabiske Sprog.

Man siger, at der findes 937 asiatiske Tungemaal, 587 europæiske, 276 afrikanske og 1264 amerikanske. Ikke mindre end 3064 Sprog-Vokabularier opregnes af M. Aldelung, men saa vidt Anvendelsen af dem i daglig Tale angaar, formindskes de stadig i Antal.

Af alle Sprog er det Hebraiske det ældste og mest poetiske, det Latinske det rigeste paa Ord og mest klangfulde, det Græske det kraftigste og mest ophöjende. Disse tre kaldes i Almindelighed „de döde Sprog".

Af de nyere Sprog er Kinesisk det vanskeligste, Italiensk det blödeste, Spansk det prægtigste, Fransk det mest dannede og lidenskabelige og Engelsk det kraftigste og mest ordrige.

Det engelske Alfabet har 26 Bogstaver, det franske 25, det hebraiske, kaldæiske og syriske 22, det græske 24, det latinske 25, det spanske 27, det italienske 20, det danske 28, det norske 28, det arabiske 28, det persiske 31, det tyrkiske 33, det georginske 36, det koptiske (gammel-ægypiske) 32, det muskovitiske 43, det slaviske 27, det hollandske 26, det æthiopiske 222, det tartariske 222, det bengal-indiske 21, og det sanskritiske 28.

Det engelske Sprog bestaar af omtrent 60,000 Ord (indbefattende Afledningsord, Sammensætninger, grammatikalske Böjninger osv.) og foröger bestandig sit Ordforraad. Det siges at indeholde omtrent 20,000 saxiske Ord med 9000 af latinsk eller romersk Oprindelse. Omtrent 2,500 Ord ere afledede fra det Græske, tilligemed et betydeligt Antal fra Tysk, Valesisk, Spansk, Dansk og Arabisk; ligeledes nogle Ord fra de toutoniske, gothiske, hebraiske, svenske, portugesiske, flamiske, runiske, ægyptiske, persiske, cimbriske og kinesiske Sprogarter.

Af de forskjellige Ordklasser har det engelske Sprog 2 Artikler (Kjendeord), omtrent 30,000 Substantiver (Navneord), 10,000 Adjektiver (Tillægsord), 40 Pronominer (Stedord), 10,000 regelmæssige Verber, 170 uregelmæssige Verber, 3600 Adverbier (Biord), 69 Præpositioner (Forholdsord), 19 Konjunktioner (Bindeord) og 68 Interjektioner (Udraabsord).

ERINDRINGER FRA OKTOBER.

UTAH.

Halvaarskonferencen for Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige tog sin Begyndelse i Assembly Hall, Salt Lake City, d. 6te Oktober Kl. 10 Form. og fortsattes med to Forsamlinger daglig indtil Söndag d. 8de. Om Lördagen og Söndagen benyttedes det store Tabernakel. Talerne vare: F. M. Lyman, Daniel H. Wells, Brigham Young, Moses Thatcher, John H. Smith, Erastus Snow, Joseph

F. Smith, George Q. Cannon, Wilford Woodruff og John Taylor. Saadanne Raad og Formaninger, som Folkets nærværende Omstændigheder og Tarv gjorde nødvendig, bleve givne under Indflydelsen af en stor Fylde af Guds Aand, og alle Forsamlingerne vare gode og opbyggende. 78 Missionærer bleve kaldede, nemlig 24 til Storbritannien, 22 til Skandinavien, 1 til Svejts og Tyskland, 24 til de Forenede Stater, 2 til Sandwich-Öerne, 3 til Frankrig og 2 til Holland. Foruden disse vare 60 Missionærer, hvis Navne ogsaa bleve oplæste, kaldede siden April-konferencen og havde allerede begivet sig til deres forskjellige Arbejdsmarker, nemlig 15 til Storbritannien, 22 til Skandinavien, 5 til Svejts og Tyskland, 16 til de Forenede Stater, 1 til Sandwich-Öerne og 1 til New Zealand. (Navnene paa de 22 skandinaviske Brødre, som allerede ere rejste, forekomme i dette Blads Nr. 9, Side 142 og 143 samt i nærværende Nr. Side 186.) Af andre Forretninger, som bleve udførte, kunne nævnes, at Abram H. Cannon, en Sön af George Q. Cannon, blev kaldet til at indtage den ene af de to ledige Pladser, som i nogen Tid har existeret iblandt de syv Præsidenter over alle de Halvfjerds.

En Konvention, bestaaende af Delegerede fra de forskjellige Countier i Territoriet, mödte sammen i Salt Lake City d. 12te Oktober for at udnævne en Delegeret til Kongressen. Efter Afholdelsen af fire Møder blev John T. Caine den fölgende Dag enstemmigt valgt som Kandidat til dette Embede, efter at man i Forvejen havde vedtaget en Del Grundsætninger, der tydelig tilkjendegave de Anskuelser, som Størsteparten af Folket i Territoriet nærer med Hensyn til den nærværende politiske Situation. De saakaldte „Liberale“ valgte omtrent samtidig Philip T. Van Zile til Modkandidat. Det Næste, som blev gjort, var at afholde politiske Møder overalt i Territoriet, hvori de to Kandidater selv toge virksom Del, tilligemed de mest indflydelsesrige politiske Talere, som kunde opdrives paa begge Sider. Disse Møder, der, hvad Folkets Parti angik, udmærkede sig med Begejstring og Alvor, fortsattes lige indtil Valgdagen.

Den 13de Oktober bleve Ældsterne George Teasdale og Heber J. Grant ved Aabenbaring kaldede til at indtage de to ledige Pladser i de tolv Apostles Kvorum, og Seymour B. Young til at fylde den endnu ledige Plads som en af de syv Præsidenter for de Halvfjerds. Disse tre Brødre bleve ordinerede til deres Embeder d. 16de s. M.

Over 60 Missionærer, hvis Bestemmelsessteder vare Storbritannien, Skandinavien og de sydlige Stater, forlode Salt Lake City Tirsdag Morgen d. 17de Oktober, under Ledelse af Ældste George C. Lambert. De skandinaviske Brödres Navne ere fölgende: Andrew H. Anderson af Huntsville, Carl A. Ek, Christian Larsen, Andrew Peterson og Bengt M. Ravsten af Logan, C. H. Steffensen og Olaus Johnson af South Cottonwood, N. P. Petersen af Richfield, Andrew J. Hansen af Big Cottonwood, Gustaf H. Anderson af Grantsville, Jens Olsen, Søren Petersen, James P. Olson, Jens P. Jensen, Thomas S. Lund og Lars Peter Ovesen af Ephraim, John Olson af Moroni, Carl Jensen af Redmund, And. Amundsen af South Jordan, Sören Sørensen af Elsinore, og Andrew Anderson af Union. Alle disse bleve kaldede i Oktober-Konferencen.

Natten mellem d. 19de og 20de Oktober blev en berygtet Kvinde ved Navn Nellie T. Wilder snigmyrdet i First East Street, Salt Lake City. Flere Personer bleve arresterede paa Mistanke og forhörte, men de kunne ikke bevises at være skyldige. En Mængde Indbrudstyverier fandt ogsaa Sted i Salt Lake City i Oktober Maaned, og det blev tilsidst nödvendigt at ansætte en extra Politistyrke i hvert Ward af Staden om Natten for at standse dette Uvæsen.

Melvina Harvey, Enke efter Wil-

lard Snow, døde paa hendes Bopæl i 13de Ward, Salt Lake City, d. 24de Oktober, omtrent 71 Aar gammel. Hun havde været Enke i 29 Aar. Vore skandinaviske Søskende ville erindre, at hendes Mand, der præsiderede over den skandinaviske Mission, döde paa en Rejse over Nordsöen d. 21de August 1853; hans Legeme blev sænket i Havet nogle fra Mile fra Hull.

DANMARK.

Ældsterne M. Rosenlund af Mt. Pleasant, L. P. Johnson af Hooperville, A. O. Anderson af Glenwood og Peter Andersen af Morgan County, som i Forening med andre Missionærer forlode Salt Lake City d. 12te September ankom lykkelig og vel til Kjøbenhavn d. 3die Oktbr. Rosenlund og A. O. Anderson bleve beskikkede til at arbejde i Skaane Konference, Johnson i Göteborgs og Peter Andersen i Kristiania Konference. Det større Selskab Missionærer til Skandinavien, som afrejste d. 23de August, ankom til Kjöbenhavn om Aftenen d. 12te Septbr. og modtoge strax deres Beskikkelser som fölger: Lars H. Outzen og P. Christensen beskikkedes til at arbejde i Aalborg Konference; Hans J. Bruun, Hans Poulsen, Jacob J. H. Jensen, Chr. J. Christiansen og Hans Andersen i Aarhus Konference; N. C. Skougaard og Halvor Olsen i Kristiania Konference; Jeppa Nilson, Charles A. Tietjen og John Capson i Skaane Konference; Jeppa Monson og Anders Jenson i Göteborgs Konference, samt N. W. Anderson, Nils Johnson og Carl E. Anderson i Stockholms Konference.

Den 11te Oktobr. var det 100 Aar siden den bekjendte danske Folkedigter og Forkæmper for det danske Folks Nationalitet og Frihed, Sten Stensen Blicher, fødtes. I den Anledning afholdtes en Fest paa Himmelbjærget, hvor en Mindestøtte ved samme Lejlighed blev afsløret til Ære for Digteren, der døde stille og næsten ubemærket d. 28de Marts 1848. Hans Fortjenester ere förct blevne vurderede af Efterslægten.

SVERIGE.

I Marstrands Havn ere for Tiden Dykkere beskjæftigede med at optage Kanoner m. M., som antages at skrive sig fra den Tid, da Henrik Danckward i Juli Maaned 1719 overleverede Fæstningen Carlsten til Tordenskjold, ved hvilken Lejlighed Svenskerne sænkede et Krigsfartöj i Havnen. En Kanon, som den 30te September optoges, bærer Aarstallet 1681.

ENGLAND.

Den første Ligbrænding, der nogensinde er forrettet i England, fandt Sted i London d. 12te Oktober. Det var to Lig, der paa denne Maade reduceredes til Aske.

ÆGYPTEN.

Efter Arabi Paschas Fald har Khediven i Forening med de engelske Officerer arbejdet paa at ordne Landets indre Forhold, og man har paany organiseret den ægyptiske Armé, over hvilken Kommandoen er bleven overladt til Baker Pasha. Arabi er bleven fremstillet for en Krigsret, hvor han selv forsvarede sin Sag paa en duelig Maade, da man först senere tillod ham at faa to engelske Advokater til at forsvare sig. En hel Del andre Officerer og fremragende civile Personligheder, der deltoge i Oprøret, ere ogsaa blevne fængslede.

ERINDRINGER FRA NOVEMBER.

UTAH.

Ved Valget d. 7de November blev et större Antal Stemmer givet for Delegerede til Kongressen end ved noget tidligere Valg i Utah. Folkets Kandidat, John T. Caine, fik saaledes 23,039 Stemmer og de „Liberales“ Kandidat, Philip T. Van Zile, 4884. Den 16de November bleve Stemmerne talte af 5 af Utah-Kommissionæ-

rerne dertil beskikkede Mænd, i Nærværelse af 4 af Kommissionens Medlemmer, der, trods de „liberale“ Advokaters Protest, strax underskreve et Certifikat, der erklærede John T. Caine valgt med en Majoritet af 18,155 Stemmer. Hermed var Kommissionærernes Arbejde i Utah forelöbigt forbi, hvorfor de ogsaa strax efter rejste tilbage til Östen for atter at möde sammen i Washington d. 15de Decbr.

Det femte og sidste af dette Aars Emigrantselskaber fra Europa ankom lykkelig og vel til Ogden og Salt Lake City d. 10de November. Den skandinaviske Del af samme, bestaaende af 108 eller 109 Sjæle, forlod Kjöbenhavn d. 13de Oktober med Dampskibet „Cato“, under Ledelse af Ældste P. O. Hansen samt tre andre hjemvendende Ældster, nemlig Lars N. Larson, Jens Jenson og A. O. Anderson. Efter heldig Overfart over Nordsöen ankom Selskabet til Hull d. 16de og fortsatte samme Dag Rejsen med Jærnbane til Liverpool, hvor det blev forenet med 279 engelske, skotske og walesiske Hellige samt 24 fra Storbritannien hjemvendende Missionærer, og forlod nævnte Stad med Dampskibet „Abyssinia“ d. 21de Oktober, under Ældste George Stringfellows Ledelse. Rejsen over Atlanterhavet varede, paa Grund af ugunstigt Vejr og Modvind, i 13 Dage, men Selskabet naaede dog New York i god Behold d. 3die November. Fra denne Stad fortsattes Rejsen samme Aften vestpaa med Jærnbanen. Et enkelt Dödsfald indtraf iblandt de Emigrerende, idet et 2 Aar gammelt Barn döde i Nærheden af Laramie. Der har i lang Tid ikke været saa stor en Emigration af Hellige fra Europa som i Löbet af indeværende Aar.

General Phil. Sheridan, ledsaget af sin Hustru samt General Thompkins og Oberst Gregory, ankom til Salt Lake City d. 28de November paa en Inspektionstur til Militærstationerne i Territoriet. Den fölgende Dag afrejste han og Selskab til Beaver County for at besöge det derværende Fort Cameron.

Syv Lag Sten, der tilsammen udgjör 8 Fod 9 Tommer i Höjde, er dette Aar bleven lagt paa Tempelmuren i Salt Lake City, hvilket gjör denne 75 Fod höj. Kun 6 Lag mere behöves til at bringe Bygningen op til hvor Tagtömmeret skal ligge.

ARKANSAS.

Et Jordskjælv har fornylig fundet Sted i Fayetteville i Arkansas. Rystelsen varede i 14 Sekunder og var hele denne Tid temmelig stærk. Gulvene i Husenes övre Etager syntes ligesom at hæve sig, Murene svajede, Vinduesruderne klirrede, og Möbler og andet Husgeraad kastedes om hverandre. Alt, hvad som havde Ben at gaa paa, ilede ud af Husene i den Tanke, at Bygningerne vilde styrte sammen, hvilket dog heldigvis ikke skete. Den ved Rystelsen anrettede Skade var ikke stor.

NORDVESTLIGE STATER.

Demokraterne have sejret over Republikanerne ved November-Valget i flere af de nordvestlige Stater.

DANMARK.

Missionærerne, som forlode Salt Lake City d. 17de Oktober, ankom efter heldig Jærnbanerejse til New York d. 22de s. M., hvor fra de d. 24de afsejlede med Dampskibet „Wyoming“ og ankom til Liverpool d. 3die November. Der fra fortsatte de skandinaviske Missionærer Rejsen til Kjöbenhavn, hvor de ankom lykkelig og vel d. 6te November og modtoge deres Beskikkelser som fölger: J. P. Jensen og Jens Olsen beskikkedes til at arbejde i Kjöbenhavns Konference; Sören Sörensen, L. P. Ovesen, T. S. Lund og N. P. Petersen i Aalborg Konference; A. J. Hansen, Carl Jensen, Chr. Larsen og S. Petersen i Aarhus Konference; A. Amundsen, O. Johnson og C. H. Steffensen i Kristiania Konference; C. A. Ek og A. Peterson i Stockholms Konference; G. H. Anderson, B. M. Ravsten og A. H. Anderson i Göteborgs

Konference, og J. P. Olson, A. Anderson og John Olson i Skaane Konference.

En særdeles smuk Statue af Niels Ebbesen, Danmarks tapre Befrier fra den tyske Grev Geerts Herredömme, afslöredes paa Torvet i Randers d. 2den November under stor Höjtidelighed.

NORGE.

De nylig stedfundne Valgsmands-Valg i Norge har givet Venstrepartiet Flertallet af Stemmer i forskjellige af Landets Distrikter. Denne Sejr har foraarsaget megen Forbitrelse iblandt Höjrepartiet.

VESTINDIEN.

Den skrækkeligste Orkan, der nogensinde har hjemsögt Vestindien, hærjede Buelta Abajo i November Maaned. Forud for Stormen gik en tung trykkende Luft, medens Himmelen var bedækket med svære tunge Skyer. Om Eftermiddagen skyllede Regnen ned i Strömme, Vindstöd paa Vindstöd foer igjennem Luften, Træer oprykkedes med Roden, og de forfærdede Beboere styrtede ud af deres Huse og sögte, tilligemed Husdyrene og Skovenes vilde Dyr, sin Frelse i en ilsom Flugt. Stenbygninger, Huse og Hytter jævnedes med Jorden, store Træer slyngedes höit op i Luften, og de Saaredes og Döendes Skrig blandede sig med Orkanens Raseri. Benar del Reed er næsten ödelagt, i San Juan og Martinez ere 1500 og i Hectande del Balle 300 Privathuse og Pakbygninger ödelagte, medens næsten hele Consolacione del Sur ligger i Ruiner. I Distriktet Guane er ikke mindre end 2000 Privatbyninger og Varehuse styrtede sammen, og i San Jose staar ikke et eneste Hus. Veiene ere ufremkommelige ved omstyrtede Træer, Broer ere revne bort og Tusinder af Husdyr druknede. Tobakshösten saa vel som alle Landmandsprodukter er totalt ödelagt, og Befolkningen i et af de rigeste Distrikter i Cuba ser sig nu truede af en Hungersnöd. 30 Lig ere hidtil fundne, men man er bange for, at Tallet paa de Omkomne er langt större.

ÆGYPTEN.

Næppe er èn Krig forbi förend en anden synes at true dette ulykkelige Land. En saakaldet falsk Profet i Spidsen for den vaabendygtige Befolkning af Sudan*, og stöttet af nogle Kanibalstammer fra Mellem-Afrika, siges at have anrettet et fuldstændigt Nederlag i 7 blodige Slag paa 3 ægyptiske Guvernörer. Ægypterne have 8000 Dræbte, Saarede og Fanger, og have desuden mistet en Mængde Vaaben, deriblandt 5000 Remmington Rifler. Den falske Profet lader hælde kogende Talg i Fangernes Öjne og Ören og piner dem paa alle mulige Maader, og Kanibalstammerne æde bogstavelig de Ofre, der falde i deres Hænder, saa fremt de ikke anerkjende den falske Profet som en sand Profet og Kalif. Det paastaas, at denne Fanatiker daglig vinder Skarer af Tilhængere, og at han allerede er paa Vejen mod Kajro.

IFÖLGE de nyeste statistiske Beretninger udgives paa Jorden 34,274 Aviser, der udkommer med et aarligt Numerantal af 10,592,000,000, eller sex Aviser for hver Mand, Kvinde og Barn pr. Aar. Der udgives 4020 daglige Aviser og 18,274 ugentlige.

* Sudan er et stort Landskab i Central-Afrika, hovedsagelig beboet af Negere og Fellataer.

RETTELSER.

Side 19, 2den Spalte, 5te L. f. n., staar „9de", læs „19de".
" 36, 1ste " 10te L. f. o., staar „Grevinde Danner" læs, „Enkedronningen".
" 109, 2den " 7de L. f. o., staar „Samme Foraar (1857)", læs „Om Foraaret 1863".
" 118, 1ste " 2den L. f. n., staar „13de", læs „12te".
" 118, 2den " 10de L. f. n., staar „Januar", læs „Februar".
" 123, 2den " 13de L. f. o., staar „Præst", læs „Præsident".
" 127, 1ste " 8de L. f. o., staar „1868", læs „1878".

MORGENSTJERNEN.

Et historisk-biografisk Maanedsskrift.

ANDEN AARGANG.

„*Skriv Dig alle de Ord, som jeg haver talet til Dig, i en Bog*". —Jer. 30, 2.

Redigeret og udgivet af Andrew Jenson.

SALT LAKE CITY, UTAH.

TRYKT HOS „DESERET NEWS COMPANY".

1883.

INDHOLD.

J. P. R. JOHANSEN.
Födt d. 10de April 1824.
(*Se Side* 14.)

R. NIELSEN.
Födt d. 19de Febr. 1835.
(*Se Side* 144.)

C. S. WINGE.
Födt d. 11te Febr. 1835.
(*Se Side* 78.)

C. H. MONSEN.
Födt d. 16de Juni 1837.
(*Se Side* 181.)

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 1. JANUAR 1883. 2DEN AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra 1ste Aargang, Side 181.)

1853.

MISSIONÆRERS ANKOMST.

Den 4de Februar kom Willard Snow og P. O. Hansen tilbage fra deres Tur til England, ledsaget af Ældste Hans Peter Olsen, der var udsendt som Missionær fra Zion for at skulle hjælpe Brödrene i Danmark, og d. 12te s. M. ankom Ældsterne Erik G. M. Hogan og Knud Peterson til Kjöbenhavn som Missionærer fra Utah. Deres endelige Bestemmelsessted var Norge.

EN GREN I SLESVIG, OVERFALD PAA BORNHOLM OSV.

Fölgende Brev fra Willard Snow til Præsident S. W. Richards i England er oversat fra „Millennial Star", 15de Aargang, Side 186, 187 og 188:

„Kjöbenhavn, d. 20de Febr. 1853.

Elskelige Broder S. W. Richards!

Da jeg i Forening med Broder P. O. Hansen lykkelig og vel er kommen tilbage her til * * * og da vi nu have hvilt os lidt, vil jeg atter tage min Pen for at give dem videre Underretning om Missionen i disse Lande.

Som De nok erindrer forlod jeg Liverpool omtrent d. 21de Januar og ankom samme Dags Aften til Hull, hvor jeg fandt Brödrene Piersey (H. P. Olsen) og Hansen ventende paa mig. Vi bleve uundgaaelig opholdte i Hull til d. 27de, og derefter havde vi en behagelig men langsom Rejse over Nordsöen. Da vi ankom til Hamborg, fandt vi, at Dampskibsfarten paa Kjöbenhavn havde ophört, hvisaarsag vi bleve nödsagede til at fortsætte Rejsen tillands.

Efter at vi havde tilbragt en meget behagelig Nat hos Broder Carn, rejste vi med Jærnbanen til Rendsborg, hvorfra vi den fölgende Dags Morgen toge med Postvognen og kjörte gjennem Slesvig og over Fyen samt en Del af Sjælland til Roeskilde. Der fra rejste vi med Jærnbane til Kjöbenhavn, hvor vi ankom d. 4de Februar temmelig trætte, efter at have rejst tre Dage og Nætter uden Söyn eller Hvile.

Ved vor Hjemkomst finder jeg, at „Mormonismen" endnu ikke er död i Skandinavien, men lig et kraftigt Gjæringsmiddel vedbliver den at virke blandt Folket, og fra Tid til anden bryder den frem lig en flammende Ild paa forskjellige Steder, trods alle de Forsög, som blive gjorte for at

slukke den og hindre dens Udbredelse.

En ny Gren af Kirken, bestaaende af omtrent 30 Medlemmer, er bleven oprettet paa et nyt Sted i Slesvig siden jeg forlod England. Folket dersteds har hidindtil været særdeles nidkjært imod os, og Politiet har gjort alt muligt for at hindre Ældsterne fra at rejse omkring og prædike iblandt Folket. Nogle af Brødrene ere ogsaa blevne landsforviste. Ældste H. P. Jensen, som paa en Rejse fra Hamborg til Kjöbenhavn besögte sin Hustru, der bor i Kjöbstaden Slesvig, fik Tilladelse til at opholde sig i Byen nogle fra Dage, i hvilken Tid han döbte Adskillige, men fik næppe Tid til at organisere dem og sætte Grenen i Orden, førend Politiet var ham i Hælene og tvang ham til at forlade Byen.

Omtrent 15 Personer ere blevne døbte af Ældste Bruun paa Vest-Sjælland og et lignende Antal i Fredericia. Paa Falster ere 20 flere blevne döbte og omtrent ligesaa mange paa Bornholm. Paa sidstnævnte Ö have Brødrene gjennemgaaet en anden Pøbelaffære, men da jeg anser det for unødvendigt at give Dem alle Enkelthederne desangaaende, vil jeg kun bemærke, at en Flok raa Karle mödte sammen, skjulte dem en Stund i Nærheden og stormede derpaa Huset (hvor Søskende holdt deres lille Forsamling), opbrøde Mødet, dreve Ældsterne ud af Huset og sloge dem med Stokke og Knipler, indtil de næppe kunde se med Öjenene. Tilsidst flygtede de, blodige og forslagne som de vare, for at frelse Livet, og skjulte dem i en lille Skov, hvor de fik Lejlighed til at vaske dem og forbinde deres Saar. Derpaa gik de bort glade og taknemmelige fordi Ingen var bleven dræbt eller slemt lemlæstet.

Denne Affære lignede meget Forfölgelsen, som fandt Sted i Salling førend jeg rejste til England, ved hvilken Lejlighed to af Brödrene, som skulde emigrere til Amerika, kom for at sige Farvel til deres Venner og Söskende. Men netop som de, efter at have afholdt en lille privat Forsamling, skulde sætte sig tilbords for at nyde nogle Forfriskninger, kom omtrent et Dosin stærke Mænd ind og spurgte først, om hvem de vare og hvad deres Ærinde var, hvorpaa de begyndte at prygle dem og dreve dem ud af Huset, slæbte dem gjennem Snavs og Mudder og vedbleve at mishandle dem indtil Klokken 12 om Natten, da de, bedækkede med Snavs og Blod, bleve förte ind i et andet Hus (en Kro, hvor de i flere Timer bleve haanede og bespottede paa alle mulige Maader); og for end mere at latterliggjøre dem bleve Kvinderne kaldte op af deres Senge for at skulle se, hvorledes „Mormoner“ saa' ud. Efter at have tilbudt dem Tobak sigende, at de maatte nyde saadan Föde, som man havde til dem, transporteredes de til Sognefogden, som sagde, at han ikke kunde beskytte dem. * * *

Omtrent 50 bleve under min Fraværelse tillagte Menigheden ved Daab i Kjøbenhavn, saa at Grenen hersteds nu har ligesaa mange Medlemmer, som den havde förend Emigrationen, og maaske flere, hvilket i Sandhed giver mig stor Glæde og Tröst. Vi have nu en stor og anseelig Sal til at prædike i. Den første Sabbat efter min Tilbagekomst tror jeg, at vi havde den störste Forsamling, som jeg nogensinde har set siden jeg kom her til. Jeg har mærket, at min Aand har svævet over dette Kontor og denne Stad hele Tiden mens jeg har været her, og jeg har Haab om, at mange af de gode Sjæle, som bo her, endnu ville komme til Sandheds Eskjendelse og annamme Evangeliets Fylde.

Den 12te ds. ankom Brödrene Knud Peterson og E. G. M. Hogan, som ere beskikkede til at virke i den norske Mission, her til Staden raske og vel og fulde af Aanden. Jeg kan forsikre Dem, at mit Hjærte glæder sig over at faa denne betimelige Hjælp—disse tre Brødre fra Zion, thi jeg har længe følt en stor Trang for flere trofaste Zionsældster, som kunne tale Dansk og de andre Sprog, som bruges i disse Lande. * *

Sidste Söndag havde vi en god Dag. Brødrene Hogan og Peterson prædikede i det norske Sprog, og Broder Piersey (H. P. Olsen) talte med Færöernes, Broder Jensen med jysk og Broder Hansen med kjöbenhavnsk Dialekt; Andre talte paa Svensk. Min Tale var formodentlig lidt blandet, men vi havde en udmærket god Forsamling, siden hvilken sex flere ere blevne døbte.

Den 11te ds. begyndte et meget koldt og stormfuldt Vejrligt; Öresund er nu aldeles tilfrossen, og man paastaar, at der i de sidste 20 Aar ikke har været en saa kold Vinter her tillands. Brødrene Peterson og Hogan ere derfor nødte til at opholde sig her en Tid, men saa snart Vejret tillader det, ville de fortsætte deres Rejse til Norge.

Siden min Tilbagekomst har jeg modtaget Breve fra de otte Ældster, som bleve fængslede i Norge i Oktober Maaned sidstleden. Af deres Skrivelser, der giver Beretning om deres Skjæbne indtil d. 4de Februar, erfarer jeg, at de den Gang alle vare i Fængsel, undtagen Broder Peter Beckström, som var bleven løsladt paa den Betingelse, at han ikke maatte prædike „Mormonlæren.“ Disse Ældster have nu sat arresterede i over fire Maaneder og været forhörte atter og atter. Beskyldningen mod dem er, at de have administreret Nadveren og udfört Daabsordinancen i Jesu Navn; men deres Anklagere synes nu ikke at vide, hvad de skulle gjøre ved dem. Nogle mene, at man burde have ladet dem være i Fred fra først af; Andre forlange, at de skulle løslades, saa at Landets Præster kunne tilintetgjøre Bedrageriet i offentlig Debat, medens det lutherske Præsteskab synes at være i den største Forlegenhed angaaende, hvor vidt „Mormonerne” kunne betragtes som en „kristelig Sekt” eller ikke. Dersom de anerkjende os for “Kristne”, have Ældsterne Lov til at prædike og döbe ligesaa godt som Statskirkens Præsteskab. Til mig er det visselig morsomt at betragte, hvor haardt saakaldte Kristne og kristne Nationer pröve paa at gjøre det til en Bröde, der fortjener Død Fængsel og Landsforvisning, at en Israels Ældste administrerer i Kristi Evangeliums Ordinancer i Jesu Navn, naar de „Kristne“ selv ikke en Gang gjöre Fordring paa at være kaldede af Gud som Aaron var.

Det er bleven mig fortalt, at denne Sag er gaaet fra Kirkedepartementet til Kongen, og jeg haaber, at den snart vil bleve behandlet, thi mange staa nu færdige til at lade sig døbe, saa snart Ældsterne blive løsladte af Fængsel, og saa snart det bliver lovligt for dem at administrere i Evangeliets Ordinancer, uden at blive mulkterede, fængslede eller landsforviste derfor. Jeg er overbevidst om, at dersom Sløret kunde bleve borttaget fra Folkets Öjne, og der kunde blive Lejlighed til at prædike for dem, vilde Tusinder flokke sig till Faarestien og annamme Ordet med Glæde. Men Mörket skjuler Jorden og Dumhed Folkene, i Overensstemmelse med Profetens Ord; og de mindre oplyste Klasser ere hildede i Blindhed under Præsteskabets Magt og Indflydelse.

Jeg vèd ikke, hvorledes Omstændighederne ville dreje sig i Fremtiden, men jeg vil vedblivende haabe til det Bedste og berede mig for det Værste, saa godt jeg kan, og saa overlade til Herren at styre Alt efter hans Raad og Villie.

Brödrene her forene dem med mig i at sende en kjærlig Hilsen til Dem og alle de engelske Hellige og Israels Ældster. *Willard Snow.*

BRØDRENE I NORGE.

Den 4de Januar bleve Missionærerne, som sadde fængslede i Frederiksstad og paa Elverhöj i Norge atter fremførte i Forhör. Omtrent 50 Vidner vare indstævnede, hvilke alle bleve nöjagtigt adspurgte i det Haab, at Övrigheden skulde kunne opdage Noget i Brödrenes Foretagender, for hvilket man kunde domfælde dem; men Vidnerne afgave alle den bestemte Erklæring, at Missionærerne vare de sædeligste og skikkeligste Mennesker, baade i Handel og Vandel, som de nogensinde havde kjendt. Dette og et lignede Forhør d. 14de holdes i Kjöl-

bergbro, hvor Brødrene Dorius og Knudsen förstbleve arresterede. Den 19de Januar og 17de Februar afholdtes igjen Forhör over dem paa Raadstuen i Frederiksstad, men alt hvad man kunde bevise imod dem var, at de havde forrettet adskillige af Evangelists Ordinancer i Overensstemmelse med Bibelens Forskrifter. Desugtet blev en Indstilling til Dom oplæst for dem under Förhøret d. 17de Februar. Den lød paa, at de skulde betale 16 Lod Sølv eller 8 Specier hver i Mulkt samt betale Sagens Omkostninger; endvidere skulde de udrede Arrestomkostningerne for den Tid, de havde været fængslede. En Erklæring af Departementstidenden fra Kirkedepartementet, der gik ud paa at gjöre dem til ukristelige og nægte dem Beskyttelse under Dissenterloven, blev ogsaa oplæst for dem. Denne Erklæring var stöttet paa en Mængde falske Beskyldninger og Fordrejninger af de Helliges Lære. Brödrene skreve derefter et Svar paa nogle af de urimeligste Beskyldninger og vedlagde samme som et Indlæg til Akterne d. 21de Februar, da det sidste Forhør blev holdt, men dette Indlæg tog Dommeren ingen videre Notits af, ej heller af Brødrenes egne og Vidnernes Forklaringer, eftersom han henholdt sig strængt til de gejstlige Authoriteters afgivne Erklæringer, hvisaarsag Brødrene bleve dømte i Lighed med Indstillingen.

Underretsdommen blev Fangerne forkyndt d. 4de Marts, men i Stedette for at modtage den, indankede de deres Sag til de højere Retter.

Den 16de Marts indlöb der en Skrivelse fra Amtmanden om, at Svend Larsen kunde blive løsladt paa den Betingelse, at han ikke maatte udføre nogen Handling, henhörende til „Mormonernes“ Lære. Da han havde sin Familie i Österrisöer ansaa han det for klogest at modtage dette Tilbud, hvorfor han blev løsladt af Arresten samme Aften.

Den 31te Marts blev Chr. Larsen lösladt af Fængslet uden Kaution, ifølge en Skrivelse, som han d. 23de s. M. have indgivet til Amtet desangaaende.

Den 23de April blev Overretsdommen forkyndt de endnu fængslede Brødre. Den lød ligesom Underretsdommen, og Amtmanden havde selv indanket den for Höjesteret. Med Dommen fulgte en Skrivelse fra Amtmanden, der gik ud paa, at de Brödre, som endnu sadde arresterede, kunde blive löslådte, dersom de ville forpligtige dem til ikke at foretage de Handlinger, som hørte til deres Samfund. Men førend de antoge dette Tilbud om Frihed indsendte de følgende Skrivelse:

„Til det höje Smaalenenes Amt.

I Anledning af det høje Amts Skrivelse, som fulgte den os d. 23de ds. forkyndte Overretsdom, og hvori vi tilbydes Løsladelse af Fængsel mod at forpligte os til ej at foretage nogen Handling, vedkommende vort Samfund, ville vi ærbödigst bemærke:

Vi ere det höje Amt meget forbundne for den tilbudte Frihed og ville gjærne benytte os af samme, hvis vi som frie Mænd kunde rejse hvor hen vi ville, med Løfte om at indstille os til rette Tid hersteds for at modtage den os muligvis tildömte Straf. Vi indgaa paa ej at handle mod Evangeliets Grundsætninger efter vor Lösladelse. Kunne vi tillades at gaa ud paa foranførte Betingelser, er det vel; hvis ikke, faa vi med Taalmodighed oppebie Sagens endelige Udfald.

Ærbødigst

J. A. Ahmanson, *J. F. F. Dorius*,
Jeppe G. Folkmann, *O. Olsen*,
Chr. Knudsen, *N. Hansen*.

Frederiksstads Raadhus d. 24de April 1853.“

Den 4de Maj kom en Svarskrivelse fra Amtmanden saalydende:

“Fra Smaalenenes Amt.

Uagtet de arresterede Mormonprædikanter, som det af Herr Byfogdens Skrivelse af 25de og 30te f. M. erfares, ikke have villet udtrykkelig forpligte sig til, saa vidt de sattes paa fri Fod, at afholde sig fra *alle* Handlinger af den Slags, for hvilke de ere domfældte, antages det dog, efter Sagens nuværende Stilling i det Hele, at være overvejende Grunde for at løslade dem

af Arresten mod vedbørlig Advarsel om, at de ved at gjöre sig skyldige i nogensomhelst saadan ulovlig Handling, strax ville paaföre sig ny retslig Forfølgning, uden at der forøvrigt paalægges enten dem eller de tidligere Lösladte nogen Forpligtelse med Hensyn til Opholdsted i Mellemtiden, indtil der kan blive Spørgsmaal om Höjesteretsdommens Exekution. Ved derfor at anmode Herr Byfogden om at bevirke den i ommeldte Henseende fornödne Forføjning truffen for samtlige Angjældendes Vedkommende, skal jeg med Hensyn til den i Deres sidste Skrivelse indeholdte Forespørgsel ikke undlade at ytre, at det Udfald, Justitssagen imod Mormonerne har faaet ved den til Höjesteret indankede Overretsdom, vistnok ikke i retslig Henseende endnu kan have forandret sig, men at det forövrigt væsentlig maa bero paa de specielle Omstændigheder i Tilfælde, hvor Spörgsmaal kan opstaa om Ansvar for dem, hvor vidt dette med Strænghed, bör gjøres gjældende, hvilket, formentlig i al Fald ikke bör undlades, saa snart deres Religionsøvelse maaske gaar udenfor det rent Private eller giver nogensomhelst Anledning til Forargelse.

Moss, d. 3die Maj 1853.

Birch Reichenwaldt."

„Efter at vi nöje havde overvejet ovenstaaende Skrivelse," beretter Ældste Dorius", samt havde havt en Samtale med de fængslede Brødrene paa Elverhøj, og det ligeledes var Chr. Larsens Önske, at vi skulde modtage dette Tilbud om Frihed, bleve vi enige med hverandre om at gaa ud af Arresten.

Den 5te Maj om Formiddagen forlode vi derfor Raadstuen og gik til Forstander J. Johansens Hus, hvor vi nöde en kjærlig Modtagelse. Samme Aften var et betydeligt Antal Brødre forsamlet i Raad. De fleste af os talte, og vi vare overordentlig glade fordi vi nu, efter et halvt Aars Fængsling, atter kunde samles med hverandre og tale om Guds Riges Anliggender.

Jeg vil her bemærke, at medens vi sadde i Arresten indsendte vi adskillige Skrivelser for at tilbageslaa de Løgne, som bleve rettede mod os.

Foruden Søskende var der ogsaa flere Fremmede, som besøgte os i Arresten. Iblandt disse vil jeg især nævne en Mand ved Navn Carl Widerborg. Han besögte os allerede i November Maaned og bestræbte sig fra den Tid af, saa vel ved Læsning af vore Skrifter som ved at søge Selskab med Söskende, for at gjøre sig bekjendt med vor Lære. Han var en Mand med et fordomsfrit Sind. Da han stiftede Bekjendskab med os, var han Kjøbmand i Frederiksstad, men havde tidligere været Skolelærer og ofret sin Ungdom til Studium, hvisaarsag han var i Besiddelse af gode Kundskaber. Desuagtet udmærkede han sig ved sin store Ydmyghed, og den store Kjærlighed, han udviste mod os. Han gav os mange Raad med Hensyn til at före vor Sag, da han ogsaa var godt bevandret i politiske Anliggender. Endog förend han blev döbt virkede han meget for Sandhedens Udbredelse. Som Bevis herpaa vil jeg bemærke, at han i Januar Maaned rejste til Kristiania ene og alene for at paatale vor Sag for Kirkedepartementet. I Sandhed vi glædede os meget over denne trofaste Ven, som vi havde vundet os, og vi gjorde os store Forhaabninger om ham.

Han blev døbt d. 4de Marts 1853, og den følgende Dag besögte han os i Arresten, hvor vi ordinerede ham til Præst. Fra den Tid af virkede han i Forening med de Brødre, som vare paa fri Fod (navnlig Broder Beckstrøm) for at udbrede Evangeliet, og deres Arbejde var saa frugtbærende, at da vi kom ud af Arresten talte Menigheden dobbelt saa mange Medlemmer, som den gjorde da vi bleve berövede vor Frihed. Heraf ses det tydeligt, at hvad Gud den Almægtige vil have udfört kan intet Menneske forhindre. Uden Tvivl tænkte Amtmand Birch Reichenwaldt samt de andre Embedsmænd, at de ved at kaste os i Fængsel snart vilde gjöre Ende paa „Mormonismens" Fremgang i Norge, men han tilligemed alle Andre, som havde havt denne Forhaabning, bleve i Sandhed skuffede i deres Forventning."

Saa snart Ældste Beckström var kom-

men paa fri Fod fortsatte han sin Missionsvirksomhed med god Held, indtil han d. 28de April atter blev arresteret af Byfogded Berg fordi han ikke vilde ophöre med at prædike Evangeliet. Han fik imidlertid snart sin Frihed igjen. Efter at Svend Larsen blev lösladt gjorde han en Missionsrejse til Kristiania og virkede derefter hovedsagelig i Österrisöer og Omegn. Kort efter at Præsident Chr. Larsen kom ud af Arresten afholdt han et Konferencemöde paa Gaarden Ingolsrud, hvilket var det förste Konferencemöde, som blev afholdt i Norge. Foruden ham vare 6 andre Ældster samt 3 Præster, 1 Lærer og et betydeligt Antal Hellige tilstede. Kirkens Authoriterer bleve ved denne Lejlighed foreslaaede til Opholdelse for förste Gang i Norge, og en Del Forretninger udförtes til Bedste for Værkets videre Fremgang der i Landet. De forsamlede Hellige havde en glad Dag.

Den 10de Maj, faa Dage efter at de sidste Brödre bleve lösladte af Fængsel, ankom Ældsterne Knud Peterson og E. G. M. Hogan tilligemed C. C. N. Dorius til Österrisöer. Peterson og Hogan vare omtrent tre Maaneder i Forvejen ankomne til Danmark fra Utah og bleve saaledes de förste Missionærer fra Zion, som gjæstede Norge. Disse Brödres Ankomst gave de lösladte Missionærer nyt Mod, og fra nu af begyndte Værket at gjöre god Fremgang i Norge. Brödrene virkede med den störste Flid, aabnede nye Arbejdsmarker, holdt mange Forsamlinger og döbte et betydeligt Antal, trods Politiets Forbud og Pöbelens Fornærmelser. I Særdeleshed i Frederiksstad bleve Brödrene eftertragtede og fornærmede af Befolkningen, idet Övrigheden dersteds nægtede at yde dem nogen Beskyttelse. I Österrisöer rasede ogsaa Forfölgelsen i en stor Grad, indtil endelig Byfogden tog sig af Sagen og udstedte en Proklamation til Fordel for de Hellige. Det vil erindres, at Overretsdommen, der erklærede de Sidste-Dages Hellige for ukristelige, faldt ikke förend henimod Slutningen af Aaret.

LAASBY GREN OPRETTES.

Den 24de Marts blev en Gren af Kirken oprettet i Laasby, mellem Aarhus og Silkeborg, med 13 Medlemmer, hvilke alle havde tilhört Baptisternes Samfund. Præst Jens Christiansen beskikkedes til Forstander.

GENERALKONFERENCE I KJÖBENHAVN.

Den 6te, 8de og 10de April afholdtes den 5te Generalkonference i Kjöbenhavn. Gode Rapporter om Evangeliets Fremme bleve aflagte. Trods den store Forfölgelse, som næsten overalt mödte Missionærerne i Jylland, havde Værket spredt sig helt op til Skagen, og overalt hvor det kom frem, satte det Röre iblandt Folket. I Omegnen af Aarhus, hvor Folket tidligere havde vist sig meget haardnakket mod Evangeliet, vare adskillige Personer blevne döbte, og en Gren paa 13 Medlemmer var bleven organiseret under Navn af Laasby Gren. Paa Lolland og Falster mödte Evangeliet stor Modstand, og megen Forfölgelse herskede imod dem, som annammede det. Det var bleven en almindelig Skik, at Alle, som bleve „Mormoner“ paa nævnte Öer, skulde have deres Vinduer ituslagne. Mellem 20 og 30 Personer vare blevne döbte der siden den forrige Generalkonference. I Kjöbenhavns Konference havde Forfölgelsen ikke været saa stor, og Mange, navnlig paa Vest-Sjælland samt i og omkring Hovedstaden, vare blevne tillagte Kirken i den senere Tid. I det sydlige Sverige havde Værket ogsaa gjort Fremgang, trods al den Forfölgelse, de Hellige mödte fra Övrighedens Side der i Landet. De Helliges Antal i Sverige belöb sig nu til 110, hvoraf omtrent 80 vare blevne döbte siden forrige Konferencemöde; endnu var der ikke organiseret nogen Gren af Kirken dersteds. Paa Island, hvor Broder Gudmundsen havde maattet arbejde alene, havde der ogsaa været betydelig Forfölgelse, og Udsigterne for Værkets Fremme vare just ikke meget lovende paa denne fjærntliggende Ö. Ældste Lorenzen skulde snart begive sig did for at hjælpe Broder Gudmundsen.

I denne Konference blev det enstemmigt vedtaget at anerkjende og opholde Willard Snow og hans Raadgivere (P. O. Hansen og H. P. Jensen) som et Præsidentskab over de Hellige i Skandinavien, N. C. Schou som Præsident for Vendsyssels Konference, Joh. Larsen for Aalborg Konference, A. Andersen for Fredericia Konference, P. O. Hansen for Kjöbenhavns Konference, C. G. Larsen for Bornholms Konference, J. Svenson for Lollands Konference, Chr. Larsen for Brevigs Konference, Overpræst E. G. M. Hogan som Præsident over hele den norske Mission med Ældsterne Knud Peterson og Chr. Larsen som Medhjælpere, Ældste A. W. Winberg som Præsident over den svenske Mission, J. P. Lorenzen over Missionen paa Island, H. P. Olsen fra Zion som Missionær i Danmark osv. Det blev ogsaa vedtaget, at Ebbe Jessen, O. C. Olsen og O. N. Liljenqvist skulde ordineres til Ældster.

Der fandtes nu 1331 Hellige i Skandinavien, hvoraf 1133 i de 6 danske Konferencer, 88 i Norge og 110 i Sverige.

BREV FRA WILLARD SNOW.

Kjöbenhavn, d. 13de April 1853.

Kjære Broder S. W. Richards!

En kort Tid efter at jeg havde skrevet Dem mit sidste Brev af 20de Februar aflagde jeg, iflölge Indbydelse, et Besög hos en Broder i en af Forstæderne, i Selskab med Ældste Knud Peterson. Efter at Aftensmaden var tilende, kom nogle faa af Söskende ind for at tilbringe Aftenen i Samtaler, Sang og Bön, men netop som vi vare i Færd med at aabne vor Forsamling, traadte omtrent ti mistænkelige Mænd ind ad Dören. Vi fortsatte imidlertid vor Gudstjeneste med at bede og synge som sædvanligt, hvorpaa Ældste Peterson gjorde nogle faa Bemærkninger, men han blev strax afbrudt og satte sig ned. Broder Christensen stod dernæst frem og sagde, at vi havde forsamlet os til et privat Möde for at tilbede Herren og anmodede vore fremmede Venner om at lade os fortsætte vor Gudsdyrkelse uden Forstyrrelse. De svarede, at de vare Kristne ligesaa vel som vi andre, og önskede at vide, om Paulus ikke lærte, at det var bedre at gifte sig end at lide Brynde. Jeg talte ogsaa faa Ord til dem, haabende derved at vinde tilstrækkelig Indflydelse til at kunne forhindre dem fra i det mindste at foretage nogen Voldshandling, men Alt til ingen Nytte. Jeg saa', at det var deres Hensigt at opbryde Forsamlingen, hvorfor jeg sluttede den. Dog i Stedet for nu at gaa deres Vej, truede de med, at de ikke vilde forlade Huset förend de havde pisket allermindst tre af os. Manden i Huset, Broder Poulsen, bad dem venligt om ikke at tilföje hans Venner, hvem han havde indbudt for at tilbringe Aftenen hos ham, noget Ondt, og ikke fornærme dem i hans eget Hus og i hans egen Nærværelse, men det hjalp ikke. De begyndte at gjöre Optöjer, sloge en eller to af Brödrene til Jorden og sparkede en ældre Mand ved Navn Jensen i Hovedet og i Siden paa en höjst brutal Maade. Jeg stod og vogtede deres Bevægelser indtil en Lejlighed gaves mig at liste mig bort, og efterladende min Overfrakke i Söstrenes Hænder slap jeg ud af den ene Dör, medens Ældste Peterson kom heldigt ud af den anden. Ældsterne Hogan og Piersey (H. P. Olsen) slap ogsaa uskadte bort.

Broder Poulsen begyndte at anlægge Sag imod Voldsmændene, idet han indleverede en lovlig Anklage til Politiet, der efter an Maaneds Betænkning dog raadte ham til ikke at drive Sagen videre, for at han ikke skulde paadrage sig værre Forfölgelse i Fremtiden.

Siden bröd en anden Mand ind i Poulsens Hus, medens denne var fraværende, og pryglede hans Hustru, efterladende hendes Ansigt meget forslaaet, saa at hun overværede vor Konferencemöde med et forbundet Hoved. Hendes Ansigt er endnu sort og blaat.

(Fortsættes.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud, med sex Præmieblade.

En Dollar for Bladet alene.

Salt Lake City, Januar 1883.

VORT MODERSMAAL.

Vort lille Blad kan nu skue tilbage paa det förste Aar af sin Löbebane, og at dömme efter den almindelige Yndest, som det allerede har vundet iblandt vore Landsmænd, synes Udsigterne for dets Fremtid at være ganske lyse. Som bekjendt er Bladets Hovedopgave for Nærværende at bringe for Dagens Lys saadanne Beretninger, som kunne lægge Grundvolden til den skandinaviske Missions Historie, og under vore Bestræbelser for at gjöre dette tro vi at udföre en hellig og vigtig Pligt, hvis virkelige Værd muligvis vil blive paaskjönnet bedre i Fremtiden end den er for Öjeblikket. Ved Offentligjörelsen af hvad der har været trykt i Bladets förste Aargang have vi lagt særlig Vægt paa at faa Alting aldeles rigtigt i historisk Henseende, thi eftersom MORGENSTJERNEN i Fremtiden vil blive at betragte som et Referenceblad önske vi at gjöre den til Authoritet for enhver Begivenhed af Vigtighed, som den omhandler, og hæve dens Paalidelighed over al Tvivl. Desforuden bestræbe vi os for, efter bedste Evne, at skrive den paa tydeligt og rent Dansk, thi vi tro, at naar vi som et skandinavisk Folk benytte vort Modersmaal i Tale eller Skrivning, bör vi bruge det saa rent og ublandet som muligt, da det i modsat Fald taber sin smukke og tiltalende Klang og er ligefrem modbydeligt for Öret. Selv om vi lægge os nok saa meget efter at opnaa Kyndighed i Anvendelsen af det engelske Sprog, finde vi aldrig nogen Nödvendighed for at glemme vort Modersmaal eller fordærve det ved paa en höjst upassende Maade at blande det med Engelsk, uagtet dette i mange Tilfælde bliver gjort. Hvor sjælden er det ikke, for Exempel, at vi i vore skandinaviske Forsamlinger have den Fornöjelse at lytte til en Taler, som fremsætter sine Tanker og Meninger paa rent Svensk, Norsk eller Dansk! og omvendt, hvor yndigt og behageligt er det ikke, naar det sker en Gang imellem! Langt borte som vi nu ere fra de Lande, hvor vi först saa' Dagens Lys, har vort Modersmaal en egen Klang, som det engelske Sprog med al sin Ordrigdom og Fortrinlighed i mange Tilfælde ikke kunne opveje. Det taler til Sjælens Inderste paa en Maade, som intet andet Sprog formaar, og opvækker hos os de kjæreste og behageligste Minder.

Landsmænd og Landsmændinder! Lader os værne om de Sprog, hvormed vor Barndomstunge först blev fortrolig. Og medens vi drikke dybt af vort Adoptivlands Tungemaal og gjöre os bekjendte med dets Sæder og Skikke, lader os ikke forglemme det Gode og Erindringsværdige, som vi lærte förend Adlydelsen af Guds Söns Evangelium fik os til at vende Ryggen til vore Fædres Arnesteder i gamle Norden og söge et nyt Hjem paa denne Side af det store Verdenshav. Indtil Herren giver os det rene, fuldkomne og guddommelige Sprog tilbage—det Sprog, som vi antage, at Fader Adam og Moder Eva talte i Edens Have—saa ere de skandinaviske Sprog ligesaa gode som mange andre af Nutidens Tungemaal, og ved at bevare vor Kundskab om dem, paa samme Tid som vi foröge vort intellektuelle Forraad i andre Henseende, gjöre vi simpelthen en Pligt, som vi skylde os selv og vore Efterkommere og som Fremtiden for Manges Vedkommende vil vise at være af overordentlig stor Nytte.

H. C. HANSENS BERETNING.

SALINA, d. 15de Decbr. 1882.

Ældste Andrew Jenson.

Kjære Broder! Jeg sender Dem fölgende Beretning om mit förste Bekjendtskab med „Mormonismen“:

Allerede i mine Drengeaar følte jeg en Tilböjelighed til at ville paakalde Gud og bede ham om Oplysning, og efter at jeg i mange Aar havde faret tilsøs i amerikanske Skibe, og havde for en Tid tilhört Baptisternes Samfund, blev Evangeliets Fylde mig forkyndt paa fölgende Maade:

En Broder Peter Clemensen, som var det förste danske Medlem af Kirken og boede i Boston, Massachusetts, fortalte mig, at Gud havde oprejst en Profet til at paabegynde Tidernes Fyldes Husholdning, og Aanden vidnede for mig i samme Öjeblik, at det var Sandhed. Jeg gjorde derefter en Rejse til Liverpool i England, og da jeg kom tilbage, blev det mig fortalt i Sømændenes Herberge, at der i Staden fandtes Nogle, som prædikede Evangeliet i sin Fylde. Jeg gik strax og hørte en af dem, nemlig Fader Nickerson, prædike, og da Forsamlingen var sluttet, meldte jeg mig til Daab. Dette skete i 1842. Guds Aand hvilede nu paa mig i en stor Grad og fyldte min Sjæl med en hidtil ukjendt Glæde, og jeg önskede strax at rejse til min Broder P. O. Hansen, som endnu opholdt sig i Kjöbenhavn. Jeg fandt også et Fartøj, som skulde til Stettin i Preussen, og jeg tog Hyre med samme i det Haab, at jeg skulde faa Lejlighed til at komme iland i Kjøbenhavn. Men dette skulde ikke lykkes mig; Skibet standsede ikke under Sejladsen gjennem Öresund, hvorfor jeg maatte nöjes med at sende min Broder et Brev, indeholdende en kort Beretning om Kirkens Gjenoprettelse. Da jeg kom til Stettin modtog jeg den glædelige Efterretning fra min Broder, at han forstod og troede hvad jeg havde skrevet. Da jeg kom tilbage til Boston fölte jeg et uimodstaaeligt Begjær for at ville rejse til Nauvoo i den Hensigt at blive bekjendt med Profeten. Jeg tog derfor Hyre som Matros med et Skib, som gik til New Orleans, hvor fra jeg rejste med en stor Dampbaad til St. Louis. Her, fortalte en af mine Kammerater mig, laa der en Dampbaad, fuld af „fordömte Mormoner.“ Jeg opdagede strax, at det var et Selskab af vore Emigranter fra Boston under Erastus Snows Ledelse og at Baaden var „The Maid of Iowa,“ som ejedes af Joseph Smith og som han senere skjænkede til Templets Opførelse. Jeg fulgte med Selskabet til Nauvoo, hvor jeg strax stiftede Bekjendskab med Profeten Joseph og begyndte at arbejde paa Templet. Der var jeg særdeles velkommen, da der fandtes Ingen, som forstod sig tilstrækkeligt paa at spidse Toug eller gjöre Brug af Tallier og deslige. Efter en kort Tids Forløb rejste jeg tilligemed andre Brødre langt op ad Mississippi-Floden efter Fyrretræ til Templet, men da vi havde været der en kort Tid, sagde Aanden til mig en Dag, da jeg var ene i Hytten, at jeg skulde begive mig til Boston. Jeg adlöd den stille og sagte Røst, og da jeg kom til Nauvoo ordinerede Ældste George A. Smith mig til det melkisedekske Præstedömme, hvorpaa jeg fortsatte Rejsen *via* New Orleans og ankom til Boston i Marts 1844. Jeg fik strax at vide, at min Broder var der, og en kort Tid efter havde jeg den Glæde at döbe ham og gjøre ham bekjendt med de derværende Hellige. Derefter rejste jeg tilbage til Nauvoo, og lad mig her bemærke,at dette var den mindeværdige Sommer, da Profeten og hans elskelige Broder blev myrdet for Sandhedens Skyld. Jeg saa' de to Martyrer ligge i deres Blod, og jeg er det eneste danske Medlem af Kirken, der har set Profeten Joseph Smith og hans Broder Hyrum. Ved Nytaarstid 1846 modtog jeg min Begavelse i Templet og afrejste i Heber C. Kimballs Kompagni, da Kirken forlod Illinois. Efter at vi havde overvintret ved Missouri-Floden blev jeg kaldet til Pionerkorpset og ankom til Store Saltsödal d. 24de Juli 1847.

H. C. Hansen.

MISSIONÆRER UDSENDTE FRA ZION TIL SKANDINAVIEN.

Nr.	*Navne.*	*Præstedömme.*	*Bopæl i Zion.*	*Ankom til Kjöbenhavn.*	*Tilraadte Hjemrejsen fra Kjöbhn.*	*Arbejdstid.*
1	Peter O. Hansen	Halvfjerds	Salt Lake City	11 Maj 1850	24 Nov. 1854	4½ Aar
2	Erastus Snow	Apostel	Salt Lake City	14 Juni "	4 Mar. 1852	1 A. 8 M.
3	John E. Forsgren	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	20 Dec. 1852	2½ Aar
4	Geo. P. Dykes	Höjpræst	Iowa	" " "	§23 Juli 1852	Omt. 2 A.
5	Willard Snow	Höjpræst	Salt Lake City	26 April 1852	18 Aug. 1853	1 A. 4 M.
6	H. P. Olsen	Halvfjerds	Salt Lake City	4 Feb. 1853	26 Dec. 1853	Omt. 11 M.
7	E. G. M. Hogan	Höjpræst	Bountiful	12 " "	Nov. 1854	1 A. 10 M.
8	Knud Peterson	Halvfjerds	Lehi	" " "	29 Nov. 1855	2 A. 10 M.
9	John Van Cott	Halvfjerds	Salt Lake City	4 Sept. "	29 Jan. 1856	2 A. 4 M.
*	F. D. Richards	Apostel	Ogden	27 " 1854	5 Okt. 1854	8 Dage
*	Daniel Spencer	Höjpræst	Salt Lake City	9 Sept. 1855	11 Okt. 1855	1 M. 2 D.
*	Joseph A. Young	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	11 Okt. 1855	1 M. 2. D.
10	Hector C. Haight	Höjpræst	Farmington	" " "	4 Feb. 1858	2 A. 5 M.
*	Ezra T. Benson	Apostel	Salt Lake City	10 Sept. 1856	14 Okt. 1856	1 M. 4 D.
*	John Kay	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	14 Okt. 1856	1 M. 4 D.
11	Joseph W. Young	Halvfjerds	Salt Lake City	16 Aug. 1857	4 Feb. 1858	Omt. ½ A.
12	John Y. Greene	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	Dec. 1857	Omt. 4 M.
13	Iver N. Iversen	Halvfjerds	Pleas't Grove	" " "	20 Feb. 1858	Omt. ½ A.
*	Asa Calkin	Höjpræst	Salt Lake City	Okt. 1858	29 Okt. 1858	Faa Dage
*	Jabez Woodard	Höjpræst	Salt Lake City	20 April 1859	30 April 1859	10 Dage
(2)	John Van Cott	Halvfjerds	Salt Lake City	23 Nov. "	9 Maj 1862	2½ Aar
14	O. N. Liljenqvist	Halvfjerds	Goshen	" " "	21 April 1862	2 A. 5 M.
15	C. A. Madsen	Halvfjerds	Salt Lake City	3 Sept. 1860	15 April 1862	1 A. 7 M.
16	C. C. N. Dorius	Halvfjerds	Ephraim	" " "	30 April 1862	2 A. 8 M.
17	S. Christoffersen	Halvfjerds	Manti	" " "	18 April 1862	1 A. 7 M.
18	P. Beckström	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	April 1863	2 A. 7 M.
19	K. H. Bruun	Halvfjerds	Pleas't Grove	" " "	April 1863	2 A. 7 M.
20	H. P. Lund	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	30 April 1863	2 A. 8 M.
21	J. F. F. Dorius	Halvfjerds	Ephraim	†4 " "	30 April 1863	2 A. 8 M.
22	H. Olin Hansen	Halvfjerds	Hyrum	†4 " "	9 Maj 1861	Omt. 8 M.
23	H. C. Hansen	Havlfjerds	Weber Co.	24 Sept. "	9 April 1862	Omt. 1½ A.
24	A. Christensen	Halvfjerds	Brigham City	" " "	April 1863	Omt. 2½ A.
*	A. M. Lyman	Apostel	Salt Lake City	10 Okt. "	4 Nov. 1860	Omt. 25 D.
*	C. C. Rich	Apostel	Salt Lake City	" " "	4 Nov. 1860	Omt. 25 D.
25	Jesse N. Smith	Höjpræst	Parowan	11 Jan. 1861	13 April 1864	3 A. 3 M.
26	W. W. Cluff	Halvfjerds	Provo	" " "	20 April 1863	2 A. 3 M.
27	J. P. R. Johansen	Halvfjerds	Provo	" " "	10 April 1864	2 A. 3 M.
*	(2)A. M. Lyman	Apostel	Salt Lake City	21 Aug. "	25 Okt. 1861	2 M. 4 D.
*	(2)C. C. Rich	Apostel	Salt Lake City	" " "	25 Okt. 1861	2 M. 4 D.
*	Geo. Q. Cannon	Apostel	Salt Lake City	‡6 Sept. 1862	21 Sept. 1862	15 Dage
*	Joseph F. Smith	Halvfjerds	Salt Lake City	‡" " "	21 Sept. 1862	15 Dage
*	S. H. B. Smith	Halvfjerds	Salt Lake City	‡" " "	21 Sept. 1862	15 Dage
28	John Smith	Patriark	Salt Lake City	‡" " "	13 April 1864	1 A. 7 M.
29	Hans C. Hansen	Halvfjerds	Manti	17 Sept. "	April 1863	Omt. 7 M.
30	A. W. Winberg	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	4 Maj 1865	2 A. 8 M.
31	Johan Svenson	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	4 Maj 1865	2 A. 8. M.
32	C. Holberg	Halvfjerds	Ogden	" " "	April 1864	1 A. 7 M.
*	C. W. West	Höjpræst	Ogden	Juli 1863	Juli 1863	Faa Dage
*	B. Young jun.	Höjpræst	Salt Lake City	" "	Juli 1863	Faa Dage
33	S. L. Sprague	Halvfjerds	Salt Lake City	8 Aug. "	‖25 Maj 1866	2 A. 9 M.
34	John Gray	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	Maj 1864	Omt. 9 M.
35	Geo. M. Brown	Halvfjerds	Provo	" " "	‖2 Juni 1866	2 A. 9 M.
36	John E. Evans	Ældste	Salt Lake City	" " "	April 1864	Omt. 9 M.
*	(2)Geo. Q. Cannon	Apostel	Salt Lake City	19 Aug. "	21 Sept. 1863	1 M. 2 D.
*	John W. Young	Höjpræst	Salt Lake City	11 Maj 1864	24 Maj 1864	13 Dage

*Besögende. †Ankom til Kristiania. ‡Ankom til Korsöer. §Fra Liverpool. Han arbejdede en Del af Tiden i Tyskland. ‖Fra Hamborg.

1. I Forening med Erastus Snow oversatte han Mormons Bog og flere Smaaskrifter paa Dansk samt skrev for „Skandinaviens Stjerne.“ Han rejste hjem som Leder for det 5te Selskab af emigrerende Hellige fra Skandinavien.

Peter O. Hansen er födt d. 11te Juni 1818 i Kjöbenhavn, Danmark, rejste til Amerika i 1843, blev døbt af sin Broder H. C. Hansen i Boston d. 7de Marts 1844, rejste derefter til Nauvoo og senere til Saltsødalen. Han bor nu i Manti, Sanpete County, Utah.

2. Han forestod Oversættelsen af Mormons Bog, Pagtens Bog og flere Smaaskrifter, grundlagde Kirken i Danmark samt paabegyndte Udgivelsen af „Skandinaviens Stjerne“.

Erastus Snow er født d. 9de November 1818 i St. Johnsbury, Caledonia County, Vermont, og blev døbt af sin Broder William Snow d. 3die Februar 1833. Det følgende Aar begyndte han sin Missionsvirksomhed, hvilken han næsten uafbrudt har fortsat hele Tiden siden. (Se forövrigt hans Biografi i dette Blads første Aargang.) Han bor nu i St. George, Utah.

3. Han virkede først i Sverige, hvor fra han blev landsforvist; derefter arbejdede han i Danmark og præsiderede over Missionen en kort Tid efter Erastus Snows Hjemrejse. Selv rejste han hjem som Leder for det förste større Selskab af emigrerende Hellige fra Skandinavien.

John Erik Forsgren er födt d. 7de November 1816 i Gefle, Sverige, kom tilsøs da han var 9 Aar gammel og besögte Nordamerika for förste Gang i 1832. Elleve Aar senere, efter at have foretaget flere lange Sørejser til Europa, Syd-Amerika og andre Steder, blev han bekjendt med de Sidste-Dages Hellige i Boston, hvor han blev døbt af Ældste Wm. McGhen d. 16de Juli 1843. Det fölgende Aar rejste han til Nauvoo, hvor han stiftede Bekjendtskab med Profeten Joseph. Siden deltog han som Medlem af „Mormon-Batallionen“ i Expeditionen til California og ankom til Saltsødalen i Oktober 1847. Han bor nu i Salt Lake City, men er ikke længere noget Medlem af Kirken.

4. Han virkede først i Forening med Erastus Snow i Kjøbenhavn, derefter blev han sendt til Aalborg, hvor han grundlagde den förste Gren af Kirken i Jylland, og rejste derefter til Slesvig.

George Parker Dykes antages for Nærværende at bo i Arizona.

5. Han præsiderede over Missionen efter Forsgren indtil han blev syg og begav sig paa Rejsen til England, men døde paa Nordsöen d. 21de August 1853. Hans Legeme blev sænket i Havet.

Willard Snow var født d. 6te Maj 1811 i St. Johnsbury, Caledonia County, Vermont, blev døbt i 1833, rejste det fölgende Aar til Missouri som et Medlem af Zions Lejr, blev i 1835 ordineret til et Medlem af det förste Kvorum af Halvfjerds, udförte derefter flere Missioner til forskjellige Dele af de Forenede Stater og kom i 1847 til Utah, hvor han beklædte flere vigtige Stillinger og var iblandt Andet Raadgiver til Præsidenten for Salt Lake Stav af Zion, da han blev kaldet paa Mission til Europa.

6. Han virkede paa Bornholm, præsiderede en Del af Tiden over Konferencen dersteds og rejste hjem som Leder for det 4de Emigrantselskab.

Hans Peter Olsen blev født d. 7de Juni 1822 i Thorshavn paa Færøerne. Han forlod sin Födeö da han var 17 Aar gammel og rejste tilsøs. Paa sine Rejser kom han til Amerika, hvor han stiftede Bekjendtskab med de Sidste-Dages Hellige, blev døbt og rejste formodentlig til Utah i 1851. Han døde i Arizona d. 24de Oktober 1865.

7. Han virkede i Norge og præsiderede en Del af Tiden over Konferencen dersteds.

Erik G. M. Hogan var födt i Juni 1802 i Tins Præstegjæld, The-

lemarken, Norge, emigrerede til Amerika i 1837 og bosatte sig med Familie i La Selle County, Illinois; senere flyttede han til Lee County, Iowa, hvor han i 1842 eller 1843 blev döbt af Gudmund Haugaas. Om Foraaret 1846 begav han sig paa Rejsen gjennem Örkenen tilligemed Familie og ankom, efter 2½ Aars besværlig Rejse, til Saltsödalen om Efteraaret 1848. Han döde d. 22de Juli 1876 i Bountiful, Davis County, Utah.

8. Han virkede i Norge og præsiderede over Konferencen dersteds efter Hogan; rejste hjem som Leder for det 6te Emigrantselskab.

Knud Peterson er födt d. 8de Maj 1824 i Hardanger, Norge, rejste til Amerika i 1837 og blev döbt af Wm. Leavith i Illinois d. 12te September 1843, virkede i nogle Maaneder som Missionær i Wisconsin og Illinois og rejste til Utah i 1849. Han præsiderer for Nærværende over Sanpete Stav af Zion og bor i Ephraim, Sanpete County, Utah.

9. Han præsiderede over Missionen efter Willard Snow.

John Van Cott er födt d. 7de September 1814 i Canaan, Columbia County, New York, blev döbt af Parley P. Pratt i September 1843, rejste til Nauvoo i 1846 og ankom til Saltsödalen d. 25de September 1847. Han fungerer for Nærværende som en af de syv Præsidenter for alle de Halvfjerds og bor i Nærheden af Salt Lake City, Utah.

* Franklin D. Richards, der præsiderede over den britiske Mission, kom over paa et kort Besög fra England.

* Daniel Spencer, Præsident Franklin D. Richards Raadgiver, og Joseph A. Young, Præsident Brigham Youngs ældste Sön, kom over paa et kort Besög fra England. De overværede et Konferencemöde i Kjöbenhavn og flere Forsamlinger paa Sjælland, samt aflagde et Besög til Stockholm, Sverige.

10. Han præsiderede over Missionen efter John Van Cott.

Hector C. Haight var födt d. 17de Januar 1810 i Windham, Greene County, New York, og blev döbt af Isaac C. Haight i 1845. Han döde i Farmington, Davis County, Utah, efter i Forvejen at have fornægtet Troen.

* Ezra T. Benson og John Kay kom fra England paa Besög. De overværede Forsamlinger i Kjöbenhavn, Göteborg, Stockholm, Vejle, Aalborg osv.

11. Han arbejdede det meste af Tiden paa Kontoret i Kjöbenhavn og rejste hjem paa Grund af Utah-Krigen.

Joseph W. Young var födt d. 12te Jan. 1829 i Mendon, Monroe County, New York. Han döde i Harrisburgh, Washington County, Utah, d. 7de Juni 1873.

12. Han virkede i Jylland og rejste hjem paa Grund af Utah-Krigen.

John Young Greene blev födt i 1828 og annamede Evangeliet i hans Ungdom, kom til Saltsödalen som en af Pionererne d. 24de Juli 1847, efter at have kjört Præsident Brigham Youngs Vogn hele Vejen over Sletterne. Han döde d. 24de Maj 1880 i Salt Lake City.

13. Han virkede som omrejsende Ældste i Missionen, men mest paa hans Fodeö Als; rejste hjem paa Grund af Utah-Krigen.

Iver N. Iversen blev födt d. 11te Marts 1821 paa Öen Als i Hertugdömmet Slesvig, rejste som en ung Mand til Amerika, hvor han annammede Evangeliet. Han döde d. 19de August 1860 i Pleasant Grove, Utah County, Utah.

* Asa Calkin, Præsident for den europæiske Mission, kom over paa et Besög fra England. Han overværede Forsamlinger i Kjöbenhavn, Stockholm, Göteborg, Kristiania osv.

* Jabez Woodard, Præsident for den svejtsiske og italienske Mission, kom til Kjöbenhavn paa et kort Besög fra England. — Han döde d. 2den Marts 1870 i Milton, Morgan County, Utah.

(2) Han præsiderede over Missionen efter Hector C. Haight. (Se Nr. 9.)

14. Han virkede som omrejsende

Ældste i hele Missionen og rejste hjem som Leder for det 17de Emigrantselskab.

Ola Nilson Liljenqvist er född d. 23de Septbr. 1825 i Ignaberga, Skaane, Sverige, blev döbt af Wm. Andersen d. 4de Septbr. 1852, virkede som Missionær i omtrent 4½ Aar, det meste af Tiden som Præsident for Kjöbenhavns Konference, og emigrerede til Utah i 1857. Han fungerede i mange Aar som Biskop i Hyrum, Cache County, Utah, hvor han endnu bor.

15. Han virkede som Pastor for Aalborg og Vendsyssels Konferencer og rejste hjem som Leder for det 15de Emigrantselskab.

Christian August Madsen er födt d. 23de Juli 1822 i Nærheden af Kjöbenhavn, Danmark, blev döbt af O. N. Liljenqvist d. 16de April 1854, virkede som Missionær i Sverige og Danmark i omtrent 3 Aar, först som Præsident for Stockholms Konference og derefter som Pastor for Fyens, Fredericia, Aalborg og Vendsyssels Konferencer; han emigrerede til Utah i 1858. For Nærværende fungerer han som Biskop i Gunnison, Sanpete County, Utah.

16. Han arbejdede som omrejsende Ældste i Norge.

Carl Christian Nikolai Dorius er födt d. 5te April 1830 i Kjöbenhavn, Danmark, blev döbt af sin Broder John F. F. Dorius d. 2den Januar 1852, arbejdede som Missionær i Norge i omtrent 4½ Aar og emigrerede til Utah i 1857. Han virker nu som Biskop i Ephraim, Sanpete County, Utah.

17. Han virkede som Pastor for Aarhus og Skive Konferencer.

Sören Christoffersen er födt d. 5te Marts 1819 i Böstrup, Sörbymagle Sogn, Sorö Amt, Sjælland, Danmark, blev döbt af John E. Forsgren d. 8de Decbr. 1851, fungerede i 2½ Aar som Forstander for Sönder-Overdrevs Gren og emigrerede til Utah i 1855. Han bor nu i Manti, Sanpete County, Utah.

18. Han arbejdede i de svenske Konferencer.

Peter Beckström var födt d. 23de Maj 1819 i Nærheden of Landscrona, Skaane, Sverige, blev döbt af George P. Dykes d. 17de August 1850, virkede som Missionær i Danmark og Sverige i omtrent 2 Aar og emigrerede til Utah i 1853-1854. Han döde d. 5te Februar 1870 i St. George, Utah.

19. Han præsiderede over Fredericia og Fyens Konferencer.

Knud Hansen Bruun er födt d. 1ste Januar 1821 i Nord-Slesvig, blev döbt af George P. Dykes d. 17de August 1850, virkede som Missionær i henved 3 Aar og emigrerede til Utah i 1853–1854. Han bor for Nærværende i Nephi, Juab County, Utah.

20. Han virkede först som omrejsende Ældste i hele Missionen, senere som Pastor for Kjöbenhavns, Lollands og Bornholms Konferencer og rejste hjem som Leder for det 19de Emigrantselskab.

Hans Peter Lund var födt d. 16de Juli 1821 i Nexö paa Bornholm, Danmark, blev döbt d. 17de Septbr. 1853, virkede som Missionær i omtrent 4 Aar, en Del af Tiden som Præsident for den norske Mission, og emigrerede til Utah i 1858. Han döde d. 19de Juni 1880 i Huntsville, Weber County, Utah.

21. Han virkede som omrejsende Ældste i Norge.

John Frederik Ferdinand Dorius er födt d. 15de Juni 1832 i Kjöbenhavn, Danmark, blev döbt af Chr. Christiansen d. 15de Decbr. 1850, virkede som Missionær i Danmark og Norge i omtrent 6 Aar og emigrerede til Utah i 1857. Han bor for Nærværende i Ephraim, Sanpete County, Utah.

22. Han virkede i Norge

23. Han virkede som omrejsende Ældste i Nörre-Jylland.

Hans Chr. Hansen er födt d. 3die Maj 1820 paa Langeland, Danmark, blev döbt af Andreas Aagren d. 14de Jan. 1852 og emigrerede til

Utah i 1852–1853. Han bor nu i Plain City, Weber County, Utah.

24. Han virkede som omrejsende Ældste i og senere som Pastor for Nörre-Jyllands Distrikt, rejste hjem som Leder for et lille Selskab Hellige.

Anders Christensen var født d. 16de Maj 1834 i Vraa, Hjørring Amt, Danmark, blev døbt af Adolph J. Bohn d. 27de Juli 1852, arbejdede som Missionær i flere Aar og emigrerede til Utah i 1856 (?). Han döde d. 4de Maj 1882 i Brigham City, Utah.

* Amasa M. Lyman og Charles C. Rich, som den Gang præsiderede over den europæiske Mission, kom fra England paa et Besög. De overværede Konferencemøder i Kristiania og Stockholm samt Forsamlinger i Kjøbenhavn, Göteborg og paa andre Steder.

25. Han præsiderede over Missionen efter John Van Cott.

Jesse Nathaniel Smith, en Søn af Silas og Mary Smith, er födt d. 2den Decbr. 1834 i Stockholm, St. Lawrence County, New York, blev døbt af Patriark John Smith d. 13de August 1843 i Nauvoo, rejste til Utah i 1847, blev om Efteraaret 1851 kaldet som Missionær til i Forening med Andre at grundlægge Parowan, Iron County, var et Medlem af Utahs Legislatur i 1854–1856 osv. For Nærværende præsiderer han over Eastern Arizona Stav af Zion og bor i Snowflake, Apache County, Arizona.

26. Han tilbragte de første to eller tre Maaneder i Slagelse paa Sjælland med at studere det danske Sprog, og efter to Maaneders Forløb begyndte han allerede at tale offentlig paa Dansk. Om Foraaret blev han beskikket til omrejsende Ældste i hele Missionen, og rejste derefter meget omkring i de danske Konferencer; gjorde ogsaa en Tur til Sverige og Norge. Han rejste hjem som Leder for det 18de Emigrantselskab af Hellige fra Skandinavien.

William Wallace Cluff, en Søn of David Cluff og Betsey Hall, er födt d. 8de Marts 1832 i Willoughby, Geauga (nu Lake) County, Ohio, blev døbt af Peter Shirts i Juni 1842, rejste med sine Forældre til Utah i 1850 og bosatte sig i Provo. I 1854 blev han sendt paa sin förste Mission, nemlig til Sandwich-Öerne. For Nærværende bor han i Coalville, Summit County, Utah, og præsiderer over Summit Stav af Zion.

27. Han præsiderede i to Aar over Fredericia Konference og et Aar i Norge.

Johannes Peter Rasmus Johansen er født d. 10de April 1824 i Lindved, Vejle Amt, Jylland, Danmark, blev døbt af Chr. Larsen d. 7de Decbr. 1851, virkede som Forstander for Grejs Gren i omtrent 2 Aar og emigrerede til Utah i 1853–1854. For Nærværende fungerer han som Biskop i Provo, Utah County, Utah.

* Amasa M. Lyman og Charles C. Rich kom anden Gang til Skandinavien paa Besøg fra England. De overværede Konferencemöder i Vendsyssel, Aalborg, Malmö, Kjøbenhavn, Odense, Vejle, Aarhus og Kristiania.

* George Quayle Cannon, Præsident for den europæiske Mission, Joseph F. Smith, en Søn af Hyrum Smith, og Samuel H. B. Smith, en Søn af Joseph Smiths Broder Samuel H., kom over paa et Besøg fra England. De overværede et Konferencemöde i Aalborg samt Forsamlinger i Aarhus og Kjöbenhavn.

28. Paa Grund af sin mindre gode Helbred arbejdede han mest paa Kontoret i Kjøbenhavn.

John Smith, en Søn af Hyrum Smith, er født d. 22de Septbr. 1832 i Kirtland, Ohio, blev døbt af John Taylor i 1841 og ankom til Utah i 1848. Han fungerer fremdeles som Patriark for hele Kirken og bor i 14de Ward, Salt Lake City, Utah.

29. Han virkede som omrejsende Ældste i Aalborg og Vendsyssels Konferencer.

Hans Christian Hansen er født d. 23de Novbr. 1806 i Kjöbenhavn, Danmark, tog tilsös i en ung Alder og besögte Amerika flere Gange paa sine

Rejser. Under et kort Ophold i Boston blev han bekjendt med de Sidste-Dages Hellige og blev döbt dersteds af Ældste F. Nickerson i Juni eller Juli 1842. Det følgende Aar rejste han til Nauvoo og kom til Dalen som en af Pionererne i Juli 1847. Nu bor han i Salina, Sevier County, Utah.

30. Han virkede som omrejsende Ældste i Nörre-Jylland, senere i hele Missionen og rejste hjem som Leder for det 22de Emigrantselskab.

Anders Wilhelm Winberg er født d. 13de April 1830 i Lund, Skaane, Sverige, blev døbt af John E. Forsgren d. 23de Febr. 1851, virkede som Missionær i Danmark og Sverige i omtrent to Aar, og organiserede de förste Grene og den første Konference i Sverige, da han af Præsident Willard Snow var kaldet til at præsidere over den svenske Mission; han emigrerede til Utah i 1853–1854 og bor nu i Salt Lake City, Utah.

31. Han virkede som omrejsende Ældste i hele Sverige.

Johan Svenson var født d. 28de Oktbr. 1828 i Skankhult, Malmahus Læn, Sverige, blev døbt af Geo. P. Dykes d. 15de Septbr. 1850, virkede trofast som Missionær i Sverige og Danmark i flere Aar, en Del af Tiden som Præsident for Lollands Konference, og emigrerede til Utah i 1856. Han döde d. 24de Juni 1881 i Salt Lake City, Utah.

32. Han arbejdede som omrejsende Ældste i Göteborgs og Skaane Konference.

Christoffer Holberg er født d. 15de Marts 1821 i Skabersö, Skaane, Sverige, blev døbt af Lars Jörgensen d. 28de Decbr. 1856 og emigrerede til Utah i 1857. For Nærværende bor han i Mill Creek, Salt Lake County, Utah.

* Chauncey W. West og Brigham Young jun., en Søn of Præsident Brigham Young, aflagde et kort Besög til Skandinavien fra England.

33. Han arbejdede først i Kjöbenhavns Konference, præsiderede derefter en kort Tid over Missionen efter Jesse N. Smith og blev siden Raadgiver til C. Widerborg. Han rejste hjem som Leder for det 23de Emigrantselskab.

Samuel Lindsay Sprague er født d. 23de Marts 1843 i Lowell, Norfolk County, Massachusetts og blev døbt i 1851. Han bor for Nærværende i Salt Lake City, Utah, men er udelukt af Kirken.

34. Han virkede en Tid i Fredericia Konference og senere i Norge.

John Gray er født d. 16de Septbr. 1845 i Nauvoo, Hancock County, Illinois, og blev døbt i 1853. Han bor for Tiden i Salt Lake City, Utah.

35. Han virkede først som omrejsende Ældste i Norge og præsiderede senere over Konferencen dersteds.

George Mortimer Brown er födt i Macedonia, Hancock County, Illinois, d. 5te April 1842, blev døbt af A. H. Perkins om Sommeren 1851 i Pottawattamie County, Iowa, og rejste til Utah i 1852. Han bor for Nærværende i Provo, Utah County, Utah.

36. Han virkede først i Skaane Konference og arbejdede derefter paa Kontoret i Kjöbenhavn.

John Evan Evans er födt d. 15de Novbr. 1844 i Lancaster, Lancashire, England, og blev døbt i August 1854. For Nærværende opholder han sig i San Francisco, California.

* Geo. Q. Cannon kom anden Gang fra England paa Besøg til Skandinavien. Han overværede Forsamlinger i Kjöbenhavn og Göteborg, samt Konferencemøder i Stockholm, Kristiania og Kjøbenhavn.

* John W. Young, en Sön af Præsident Brigham Young, kom i Selskab med Jesse N. Smith over fra England paa et kort uventet Besög til Skandinavien. (Fortsættes.)

Norman J. Bliss, en af Utahs tidligste Nybyggere, blev d. 13de Decbr. dræbt ved at bleve kastet ned fra et Læs Hø, da hans Heste løbe löbsk i Toquerville.

Broder Chr. Christensen døde i Deseret, Millard County, Utah, d. 12te Novbr. som Følge af et Slag, han tre Dage i Forvejen havde faaet af en Mule.

NYHEDER.

Utah. O. F. Strickland, der i Overdommer McKeans Tid fungerede som assisterende Dommer og udmærkede sig ved sin store Fjendskab mod „Mormonerne“, blev kastet til Jorden ved et Anfald af Apoplexi d. 4de Decbr. i Salt Lake City. Paa Grund af sine usle Omstændigheder har han i flere Aar været Gjenstand for almindelig Medynk.——Apostel Albert Carrington kom d. 13de Decbr. tilbage fra sin 5te Mission til England, efter 2 Aar og 2 Maaneders Fraværelse. Han præsiderede over den britiske Mission, og blev aflöst af Apostel John Henry Smith, der for at indtage hans Plads forlod Salt Lake City d. 28de Oktbr. og ankom til Liverpool d. 19de Novbr. —— De Liberale i Utah have sendt en Ansøgning til Regjeringen, for at forhindre John T. Caine fra at faa sit Sæde som Utahs Repræsentant i Kongressen.

Washington, D. C. Kongressen sammentraadte atter d. 4de Decbr. Præsidenten nævner igjen Polygamiet i sit Budskab, men foreslaar, at Kongressen ikke skal befatte sig med mere Lovgivning desangaaende førend Virkningen af de allerede vedtagne Love nærmere erfares. Denne Udtalelse er formodentlig grundet paa Utah-Kommissionens nogenlunde sandfærdige Rapport til Regjeringen af 13de Novbr. angaaende Stillingen i Territoriet.—— Senator Saunders fremlagde d. 20de Decbr. et Lovforslag i Kongressen om Utahs Optagelse i Unionen som Stat.

Arkansas. En Ildebrand ødelagde fornylig 60 Forretningsbygninger i New Port. Skaden anslaas til 250,000 Dollars.

Ohio. En Ildebrand i Toledo ødelagte d. 15de Decbr. et helt Foretningskvarter midt i Byen. Den anrettede Skade vurderes til 650,000 Dollars.

New York. En Ildebrand i New York ødelagde d. 14de December 60 Jærnbanevogne og anden Ejendom til en Værdi af ½ Mill. Dollars.

New Hampshire. En stærk Jordrystelse fandt Sted i New Hampshire d. 19de Decbr., men den gjorde ingen videre Skade.

Danmark. Forskjellige Dele af Danmark blev Natten mellem d. 5te og 6te Novbr. hjemsøgt af en heftig Storm, som gjorde stor Skade baade paa Søen og Landet. —— Rovmorderen Anders Nielsen Sjællander blev paa en höjst skammelig Maade henrettet ved Halshugning paa Lolland d. 22de Novbr.

England. Den 7de Decbr. blev London hjemsøqt af en skrækkelig Ildebrand, der ødelagde Ejendom til en Værdi af omtrent 15 Mill. Dollars. Siden 1666 har Englands Hovedstad ikke været Skuepladsen for en saa frygtelig Ildsvaade.

Tyskland. En Tunnel er fornylig bleven færdig under Elben mellem Hamborg og Öen Steinwarder; den er omtrent 2500 Fod lang og har kostet omtrent 5 Mill. Dollars.

Ægypten. Arabi Pascha kjendte sig d. 2den Decbr. selv skyldig i Oprør. Krigsretten dömte ham til Döden, men Khediven forandrede Dommen til Landsforvisning paa Livstid. De med ham anklagede Førere for Oprøret bleve ligeledes dømte og deres Straf af Khediven forandret til livsvarig Forvisning.——500 Personer, der vare beskyldte for Deltagelse i Myrderiet og Ildpaasættelsen i Alexandria, ere blevne lösladte, da man ikke kunde bevise deres Skyldighed.

DÖDSFALD.

Artemesia Snow, Apostel Erastus Snows Hustru, døde i St. George, Utah, d. 21de Decbr., medens hendes Mand var fraværende paa en Missionstur til Arizona. Den Afdöde var födt d. 3die Marts 1819 og blev gift med Erastus Snow i Far West d. 13de Decbr. 1838. Hun var Moder til 11 Börn—8 Sönner og 3 Døtre—og døde som en trofast Sidste-Dages Hellig, elsket og agtet af Alle, som kjendte hende.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 2. FEBRUAR 1883. 2DEN AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 7.)

(1853—Fortsat.)

En af vore omrejsende Ældster, hvis Navn ogsaa er Poulsen, er bleven arresteret og har i de sidste to Maaneder sat i Fængsel paa Lolland, beskyldt for Lösgængeri. En anden af Ældsterne nöd en lignende Behandling for samme Beskyldning i Nærheden af Aarhus. * * * En af vore Ældster er ogsaa fornylig bleven uddrevet af Sverige, og tre eller fire Andre ere blevne arresterede der i Landet for at have prædiket og döbt.

Den 15de Marts modtog jeg en længere Skrivelse fra Præsident Chr. Larsen og de andre Ældster, som sidde arresterede i Norge. * * * Det fremgaar af Skrivelsen, at deres Sag blev fremkaldt förste Gang d. 12te November, efter at de havde været fængslede en Maaned, og derefter d. 13de og 14de s. M., d. 22de December, d. 4de og 29de Januar samt d. 17de og 21de Februar. De bleve saaledes fremförte for Retten otte Gange, og efter 5 Maaneders Fængsel blev deres Dom forkyndt dem d. 4de Marts, efter at deres Modstandere havde forhört 50 Vidner imod dem og undersögt alle Landets religiöse og borgerlige Love fra det 17de Aarhundrede til 1845. Brödrene bleve dömte til at skulle betale 16 Lod Sölv hver og udrede Sagens Omkostninger, og de maatte give Kaution for hverandre indbyrdes, En for Alle og Alle for En. Dommerne syntes at pröve meget haardt paa at komme til den Slutning, at „Mormonerne" burde ikke, i Lighed med andre Dissentere, nyde Beskyttelse under Dissenterloven, eftersom de ikke ere udsprungne fra Statskirken, men ere opkomne af dem selv, hvisaarsag de skulde behandles ligesom Jesuiterne, der ikke taales der i Riget. Jeg raadte derfor Broder Larsen til at kalde nogle værdige Brödre ind i Fængslet og ordinere dem til Præstedömmet, saa at de kunne begynde af prædike og döbe.

Jeg har netop modtaget et andet Brev fra dem, hvilket meddeler, at Broder Svend Larsen blev löstadt af Arresten d. 16de Marts. Hvad han har sat arresteret for, er mig endnu ubekjendt, medmindre det er fordi han var bleven "Mormon" og vilde ikke fornægte sin Tro, thi han havde hverken prædiket offentlig, döbt eller administreret Nadveren. * * *

Præsident Chr. Larsen er ogsaa bleven löasladt, indtil hans Sag kan blive undersögt af en höjere Ret, men han har ikke Lov til at prædike offentlig eller administrere i Evangeliets Ordinancer. * * *

Den 6te April begyndte vi en Generalkonference i Kjöbenhavn; den var godt besögt og varede i tre Dage, i hvilken Tid stor Enighed og Interesse blev tilkjendegivet. En fuldstændig Rapport angaaende Kirkens Tilstand i disse Lande blev givet, med Undtagelse af Konferencen paa Bornholm. Brödrene der fra bleve forhindrede fra at afgive Möde paa Grund af Is. Der er nu syv organiserede Konferencer, 30 Grene, 45 Ældster og 150 Præster, Lærere og Diakoner i Skandinavien. Ikke mindre end 600 ere döbte siden August-Konferencen.

Jeg har beskikket Ældste A. W. Winberg til præsidere over den svenske Mission, og hvis han ikke bliver arresteret eller uddrevet af Landet forinden, vil han skride til at beskikke præsiderende Ældster over Grene og organisere de Hellige i Sverige til en Konference. Omtrent 50 ere blevne döbte i Norge siden vor sidste Konference, saa der findes nu over 90 Medlemmer af Kirken dersteds. Ældste E. G. M. Hogan vil præsidere over den norske Mission, assisteret af Ældsterne Peterson og Larsen. Jeg har ogsaa sendt to eller tre andre Ældster derover for at hjælpe dem, og jeg haaber at faa flere af Ældsterne ud af Fængsel, eller ogsaa gjöre dette til et Raadhus (Council House).

Ældste John F. F. Dorius, som i vor sidste Konference beskikkedes til at rejse som Missionær til Island, blev arresteret og fængslet i Norge tilligemed de andre Ældster, og sidder endnu i Fangenskab. Jeg har derfor beskikket Ældste Lorenzen til at præsidere over den islandske Mission. Han vil afsejle her fra saa snart Isforholdene atter tillade Söfarten at begynde.

I Löbet af Konferencen, som sluttedes i Söndags, kom 32 Nydöbte frem og fik Haandspaalæggelse. 15 fik Haandspaalæggelse Söndagen i Forvejen. Otte ere blevne döbte i Dag, og sex Andre ere færdige til at lade dem döbe i Morgen. Ældste H. P. Jensen forlod Kjöbenhavn i Morges paa en Missionstur til Slesvig-Holstein; Ældsterne Hogan og Peterson rejste til Norge, og Konferencepræsidenterne samt Forstanderne for Grene begave sig paa Rejse til deres forskjellige Arbejdsmarker i Danmark og Sverige. Ældste Piersey (H. P. Olsen) vil gaa til Bornholm i næste Uge, medens P. O. Hansen og jeg ville forblive i Kjöbenhavn, haabende at Herren vil sikre sin Gjerning et godt Fodfæste hersteds. Vi have netop lejet det store Baptistlokale midt i Byen, hvor Hr. Mönster prædikede et Aarstid. Ligeledes have vi lejet flere tilstödende Værelser for Kontorbrug, og vi agte at afbenytte dem fra d. 15de ds. Vor Adresse vil derefter blive Gothersgade Nr. 28.

Vore offentlige Forsamlinger paa Sabbaten ere blevne bedre og bedre besögte i Vinterens Löb. Mange hæderlige Mennesker have overværet dem, og Nogle ere blevne döbte hver Uge. Jeg skal bestræbe mig for at gjöre Forsamlingerne saa interessante som muligt i Löbet af Sommeren. Vi have netop ladet et fjerde Oplag, 5000 Expl. stort, af Sandhedsrösten trykke; ligeledes en Udgave paa 3000 Expl. af Mormons Bogs guddommelige Troværdighed (Divine Authenticity of the Book of Mormon). Vi ville senere udgive de efterfölgende Numre af sidstnævnte Værk. Udgivelsen af "Skandinaviens Stjerne" fortsættes, og dens Abonnentantal forögeS bestandigt. Alle vore Salmeböger ere solgte, og ligeledes de fleste Mormonsböger og Pagtensböger. * * *

Willard Snow.

ÆLDSTER FORVISES FRA SVERIGE.

Den 28de April skrev Willard Snow i Kjöbenhavn fölgende Brev til Præsident S. W. Richards i Liverpool.

„I mit sidste Brev fortalte jeg Dem, at Ældste Svenson var bleven landsforvist fra Sverige, og at tre eller fire

Andre vare arresterede for at have döbt og udbredt „Bedrageriet.“ Söndag d. 17de April ankom Ældste Capson, en af de omtalte Ældster, her til, efter at have sat arresteret i otte Dage. Hans Broder, som var bleven döbt af A. W. Winberg, blev ogsaa arresteret og mulkteret fem svenske Rigsdaler, fordi han havde huset Ældste Svenson, uden at gjöre Anmeldelse derom til Politiet. Broder Björk, en anden dygtig ung Ældste, blev sendt her over Dagen efter. Disse tre Brødre ere alle indfødte Svenske og tale Sproget flydende, men uagtet deres Slægtninge bo i Sverige, bleve de dog bortviste fra deres Fødeland, ligesom Forsgren og Johnson, for ingen anden Grund end denne, at de havde prædiket og døbt Nogle, som omvendte sig og troede Evangeliet. Förend deres endelige Landsforvisning fandt Sted rettede de en alvorlig og rørende Ansögning om Beskyttelse til Landshøvdingen over det sydlige Skaane, hvem de alle omtale som en Hædersmand med stor Menneskekjærlighed. Han syntes ogsaa nok at sympathisere med dem og ytrede i Fortrolighed, at hans Önske og Mening var, at de skulde have Ret til at dyrke Gud og udføre deres Kirkes Ordinancer i Overensstemmelse med deres Tro, saaledes som de ønskede; men han fortalte dem ligeledes aabenhjærtet, at det var ham umuligt at yde dem Beskyttelse. Desuagtet har jeg endnu ikke opgivet Haabet, thi jeg har besluttet at sende andre Arbejdere, iklædt det hellige Præstedömme, til Sverige, „og flere end de förste“. I dette Öjemed foreslog jeg i vort forsamlede Generalraad, at alle saadanne landsforviste og forfulgte „Mormoner“, som have været fængslede og uddrevne fra deres Hjem i disse Lande, skulle, ligesom Ældste Forsgren, berede dem til at tage et Selskab Hellige med dem og drage til et Fredens Land, et Sikkerheds Sted, en Tilflugts Stad for dem, som blive tilovers i de Ondes „Fordærvelsestid“, hvor de kunne bede, synge, döbe, administrere Nadveren, give Haandspaalæggelse, salve de Syge og udføre de hellige Handlinger, som ere nödvendige for Opnaaelsen af evigt Liv og Ophøjelse, uden at blive ansete som Forbrydere, der fortjene Slag, Fængsel og Landsforvisning. Dette Forslag blev vedtaget af Forsamlingen med höje Bifaldsraab.

PÖBELOPLØB I GOTHERSGADE.

Jeg vil nu komme tilbage til Danmark. Samme Søndag som Ældste Capson ankom til Kjøbenhavn fra Sverige, arriverede ogsaa C. G. Larsen, Præsident for Bornholms Konference, tilligemed Ældste Folkmann og en eller to Andre fra Bornholm, med deres Ansigter og Hoveder fulde af Ar, der ville følge dem til Graven. De gave en fuldstændig Beretning om deres Forfølgelser siden min Tilbagekomst fra England. Syv Brödre bleve paa en Gang pryglede i et vist Hus, indtil Gulvet var stænket med deres Blod. En Søster, der var frugtsommelig, nöd en lignende Behandlingsmaade. Jeg maa bekjende, at jeg er mer end træt af at bevidne og tænke paa saadanne gyselige Scener og barbarisk Forfølgelse. Vi havde imidlertid den Glæde at slutte Dagens Tjeneste med at bekræfte 24 nydøbte Personer som Medlemmer af denne (Kjøbenhavns) Gren af Kirken ved Haandspaalæggelse. Ved at undersøge Protokollen ser jeg, at 88 Personer ere tillagte Menigheden i Kjöbenhavn i Löbet af de sidste tre Uger.

Ifölge den afsluttede Akkort have vi betalt de første tre Maaneders Leje for vort nye Forsamlingslokale, som vi toge i Besiddelse d. 19de April, og den følgende Fredag indviede vi Salen til Herrens Tjeneste ved Faste og Bøn. Søndag d. 24de April afholdt vi vor förste offentlige Forsamling dersteds. I Formiddagsforsamlingen blev et Brev, som jeg netop havde modtaget fra Ældste Forsgren, oplæst, hvilket berettede, at Skibet „Forest Monarch“, som afsejlede fra Liverpool d. 16de Januar 1853 med de skandinaviske Hellige, havde havt en meget behagelig Rejse og en venlig

Kaptejn. Fartöjet ankom til Mississippiflodens Munding d. 8de Marts, efter 51 Dages Sejlads. Fire Par vare blevne ægteviede ombord, tre eller fire Börn födte samt fem voxne Personer og adskillige smaa Börn afgaaede ved Döden. Evighedens Höjtidelighed hvilede over Forsamlingen, og blandede Fölelser af Kjærlighed, Taknemmelighed og Glæde fyldte de Helliges Hjærter, medens jeg under Guds Aands Indflydelse talte nogle faa Tröstens Ord til dem angaaende de Besværligheder, som en saa lang og kedsommelig Rejse medförer. Jeg talte ogsaa om Tabet af Venner og Haabet om en herlig Opstandelse, Udödelighed og evigt Liv, som vente de Trofaste.

Om Eftermiddagen fik 10 eller 12 nye Medlemmer Haandspaalæggelse, og to eller tre Andre indgave deres Navne til Daab. Men medens vi derefter vare i Færd med at administrere Nadveren, forsamledes en stor Flok Mennesker udenfor med Lommerne fulde af Stene og andre haarde Gjenstande, hvis Nytte de syntes at være fuldkommen bestemte paa at ville pröve, og paa andre Maader beredte de sig for at bruge de mest virksomme Midler i deres Magt til at overbevise os og Stadens gode Folk om, at „Mormonismen“ visselig var et Bedrageri. Först splintrede de den ene Halvdel af Dören med Stene og kastede en Flaske Vitriolsyre, eller noget Lignende, ind i Forsamlingen, hvilken sloges i Stykker og saarede en af Söstrene, saa at hendes Ansigt blödte stærkt paa Gulvet. Salen gjenlöd af Kvinders og Börns Skrig, og hele Forsamlingen kastedes i stor Forvirring. Jeg stod imidlertid frem og sagde til de Hellige, at de ikke skulde være bange, men sidde ganske rolige, og ved min Indflydelse fik jeg dem ogsaa til at være saa stille som muligt. En af vore Venner gik for at hente en Politibetjent, og jeg fortsatte Gudstjenesten, som om Intet havde passeret, indtil vi bleve færdige og sluttede Forsamlingen. Voldsmændene bröde derpaa det övrige af Dören itu, fore ind i Salen, opstillede Bænkene i Dynger, berövede Væggene de fleste af de Hager, hvorpaa vore Hatte hang, og vedbleve deres Ödelæggelsesværk, indtil de tildels vare blevne tilfredsstillede. Efter gjentagne Anmodninger kom endelig en Politibetjent tilstede, hvorpaa Pöbelen trak sig tilbage, efterladende deres Mærker. At saadanne Scener kunne gaa for sig om Sabbaten ved höjlys Dag, midt i Hovedstaden, og mange lignende Scener paa andre Steder, taler for sig selv og behöver inden nærmere Forklaring af mig. Overfor saadan „uimodstaaelig Logik“ har de stakkels „Mormoner“ kun daarlige Udsigter til Sejr; deres Fjender ere sikre paa at vinde alle „Gevinsterne“. Saadan Bevisförelse er imidlertid de mest brugbare Midler, som Folket her tillands eller paa noget andet Sted har anvendt, eller som de nogensinde kunne anvende, for at modarbejde Sandhedens Fremgang.

DE FÖRSTE GRENE OPRETTES I SVERIGE.

Ældste A. W. Winberg og flere andre Ældster rejste til Sverige i forrige Uge. Ældste Lorenzen afsejlede i Dag til Island, og Ældste Piersey (H. P. Olsen) rejser i Forening med de andre Brödre til Bornholm i Morgen. Ældste Poulsen, som sad arresteret paa Lolland, da jeg skrev mit forrige Brev, blev lösladt efter otte Ugers Fængsel paa sit Löfte om at ville rejse hjem.

Siden jeg skrev Ovenstaaende har jeg modtaget et Brev fra Ældste Winberg i Malmö, Sverige. Han beretter at han förstrejste til Sjönabäck,* men da han blev nöje bevogtet, fandt han det ikke raadeligt at holde nogen offentlig Forsamling dersteds, eftersom en Proklamation netop var bleven udstedt, iflölge hvilken alle private Personer, under en Böde af 50 svenske Rigsdaler, vare forbudte at afholde offentlige religiöse Forsamlinger i deres Huse. Desuagtet opholdt han sig der paa Stedet i to Nætter og döbte otte

* Sjönabäck er en Herregaard, beliggende omtrent tre svenske Mile öst for Malmö.

Personer, to den förste og sex den anden Nat. Om Morgenen derpaa fortsatte han Rejsen til Skurup, hvor han sammenkaldte et Raad d. 24de April om Natten og organiserede en Gren af Kirken med 36 Medlemmer, ordinerede en Ældste til at præsidere og flere Andre til det mindre Præstedömme. Han vedblev Forsamlingen indtil Kl. 3 om Morgenen. Derpaa rejste han til Malmö, hvor han den fölgende Nat sammenskaldte et andet Raad, organiserede en Gren med 16 Medlemmer, ordinerede en præsiderende Ældste samt nogle andre Embedsmænd og sluttede Forsamlingen ved Midnatstide. Han har ogsaa organiseret en liden Gren af Kirken, bestaaende af sex Medlemmer, i Lomma, og har ordineret i det Hele sex Brödre til Præstedömmet. Paa denne Maade har han tændt en Slags hemmelig Ild iblandt Folket; men jeg haaber, at den ikke altid skal blive indespærret eller nödsages til at brænde ubemærket. Han omtaler ogsaa et Tilfælde med en nydöbt Kone, hvis Ægtemage var kastet i Fængsel for Mord. Saa snart det opdagedes, at hun var bleven döbt, slap man ham ud, eller tillod ham at gaa og beröve hende alle hendes Klæder, Sengetöj og Alt, hvad der fandtes i Huset. Den stakkels Kone blev saaledes blottet for Alt, da hun ogsaa blev frataget en maanedlig Hjælp, som hun tidligere havde modtaget fra Sognet til at betale sin Husleje med. Dette Sidste blev gjort i Overensstemmelse med en af Artiklerne i den lutherske Tro, som bestemmer, at ingen Hjælp skal ydes dem, som fornægte eller afvige fra Troen.

JOHAN SVENSONS FÆNGSLING.

Ældste Johan Svenson er netop kommen tilbage fra Sverige, hvor han har opholdt sig de sidste to Uger paa et Besög hos sine Venner. Denne interessante unge Mand er Præsident for Konferencen paa Lolland og Falster. Han overværede vor Generalkonference d. 6te April, og da han er Svensk af Födsel og har flere Brödre i Sverige, besluttede han at besöge dem. Fölgelig forskaffede han sig de nödvendige Pas, rejste over Sundet og derpaa videre ind i Landet til hans Broders Hus. Strax efter hans Ankomst der til, spredtes det Rygte, at han var „Mormon". Hans Tante havde imidlertid begyndt at gjöre ham Spörgsmaal angaaende Religion, og det er en Selvfölge, at han besvarede dem. Omsider tog han ogsaa Mormons Bog op af Lommen og læste i den for hende og de Andre, som vare tilstede. Kort efter traadte Politiet ind og arresterede ham for at have prædiket, og han blev strax fört bort. De fratoge ham alle hans Papirer, Böger, Penge, Penne, Kniv og Alt, hvad han havde paa sig, hvorpaa de tvang ham til at afföre sig sine egne Klæder lig en Statsfange, der havde gjort sig skyldig i en grov Forbrydelse, og man lod ham tilbringe Natten i en Celle. Efter at have behandlet ham paa denne Maade i tre Dage, opdagede hans Forfölgere, at der ikke en Gang i Sverige fandtes nogen Lov, som forböd en Mand at læse, hvisaarsag de gave ham hans Klæder tilbage og en Del af hans Papirer. De plettede desuagtet hans Rejsepas for at vise, at han havde været arresteret som en mistænkelig Person, men tillode ham dog at forblive hos sine Venner i 14 Dage, iflölge hans Önske. Efter hans Tilbagekomst til Kjöbenhavn gik han paa Politikammeret i den Hensigt at ville ordne sine Papirer for at rejse til Lolland, men Politiembedsmændene, der muligvis havde modtaget Skrivelse om ham fra den svenske Övrighed, önskede nu at arrestere ham som en Lösgænger og sætte ham i Arbejde som Skomager, da hans Pas nemlig udviste, at dette var hans Haandværk; thi det maa erindres, at ingen fattig Mand har Tilladelse til at forlade sin Hjemstavn uden Papirer eller tilstrækkelige Penge til selv at kunde bære sine Udgifter. Endvidere maa han forevise sine Penge for Politiet, hvis det bliver forlangt. Man vilde fölgelig ogsaa se, hvor mange Midler Ældste Svenson havde, og han tog strax ti Rigsdaler op af Lommen, men da dette ikke var nok, viste han dem et

hundrede Rigsdaler. I Danmark, forstaar De altsaa, skal en Præst have Penge, ellers maa han ikke rejse ud for at prædike."

EN GREN OPRETTES I FLENSBORG.

Den 4de Juli skrev Willard Snow atter et Brev til Præsident Richards i England angaaende Missionens Tilstand. Det Fölgende er et Udtog af samme:

„Det glæder mig at kunne meddele Dem, at ingen videre Forstyrrelse har fundet Sted paa vore Forsamlinger her i Kjöbenhavn siden d. 24de April. Nogle faa ere blevne döbte hver Uge, men jeg tror, at Herrens Aand er bedrövet paa Grund af Folkets Hjærters Haardhed og Forstands Blindhed, og paa mange Steder har den tilsyneladende ophört at stride med dem.

Siden jeg sidst skrev, har jeg gjort en kort Missionstur til Lolland og Falster. Ældste H. P. Jensen er ogsaa kommen tilbage fra sin Mission til Slesvig, efter at det har lykkedes ham at organisere en anden liden men blomstrende Gren paa 12 Medlemmer i Flensborg, trods den store Modstand, han mödte. For at give Dem et Exempel her paa, vil jeg omtale en lille Begivenhed. Strax efter Ældste Jensens Ankomst til Slesvig, spredtes det Rygte, at en lille Forsamling havde været afholdt i hans Svigerfaders Hus, hvor hans Hustru boede. Politiet indfandt sig derfor for at ville arrestere Ældste Jensen, men til god Held og Lykke var han netop rejst til Flensborg, hvor han var travlt beskjæftiget med at prædike og döbe, medens Politiet ransagede Huset i Slesvig. Efter at de forgjæves havde sögt efter ham, spurgte en af Betjentene Söster Jensen, om Familien holdt Bön tilsammen. Hun svarede ja, og forklarede, at de ogsaa velsignede deres Mad ved Bordet. Han betydede hende, at dette maatte de ikke gjöre, og at hun maatte heller ikke gaa ind i hendes Faders Værelser for at overvære nogen Forsamling. Söster Jensen svarede ham, at eftersom hun var i sit eget Hus, vilde hun bede, velsigne sin Mad og gaa ind i sine Forældres Værelser naar som helst hun behagede. Da hun er en meget veltalende og forstandig Kvinde, gjorde hun Betjenten til Skamme, og han fjærnede sig.

KOLERA UDBRYDER I KJÖBENHAVN.

Kolera—denne skrækkelige Plage—denne ödelæggende Sygdom, som Profeten Joseph Smith profeterede skulde skjule Landet, er udbrudt fornylig her i Staden, og den har allerede bortrevet omtrent 200 Personer. Frygt har betaget Indbyggerne i Kjöbenhavn og det omliggende Land. De svenske Havne ere lukkede for de danske Skibe, af Frygt for den dödelige Pest.

RETSFORFÖLGELSE I SVERIGE.

Forfölgelsen mod os i Sverige synes at tiltage. Mange af Brödrene og nogle af Söstrene ere blevne fremkaldte for Övrigheden, fordi de tro „Mormonismen" og have ladet dem döbe. Paa Grund heraf forlode 15 eller 20 Personer Sverige og kom her over til Kjöbenhavn for at blive döbte, og saaledes undgaa at blive sagsögte og mulkterede. For faa Dage siden kom Ældste Capsons Fader, en 80aarig Olding, herover og blev döbt. Hans Hoved, lig den Gamle af Dage, er hvidt som nyfalden Sne. Den gamle Mand fortalte mig, at han har begravet tre Koner, at han er Fader til 17 Börn, og at han har 53 Börnebörn. Jeg antager, at han lig Simeon i fordums Dage snart er færdig til at fare bort i Fred. Da jeg betragtede den gamle Mand og tænkte paa hans Sön, som var bleven forvist fra sit Födeland, fordi han havde forrettet Daab, samt at hans Fader nu havde fulgt ham til et andet Land for at blive döbt til Syndsforladelse, spurgte jeg mig selv: Hvor meget Mere har Lutheranismen gjort for Religionsfriheden i Sverige, end Pavedömmet har gjort i Italien? Hvad er værst, en aandelig eller en timelig Inkvisition?

Broder Nilson, en anden oplyst og lovende Ældste, som har gjort meget godt med sin Prædiken og for Störstedelen har opbygget Grenen i Sjöna-

bäck, er fornylig bleven arresteret, pisket og indsat i Fængslet i Malmö fordi han har prædiket. Han er nu transporteret til Anderslöf* for at underkastes videre Forhör og maaske legemlig Tortur, hvorpaa en luthersk Præst muligvis vil besøge ham i Fængslet og tilbyde ham sin Frihed, dersom han vil fornægte sin Tro eller ophøre at prædike "Mormonismen"; thi saaledes kom Præsten til Svenson og Johnson, efter at Politiet havde berøvet disse Ældster deres Klæder og iført dem Fængselsdragt ligesom Statsfanger.

SKAANE KONFERENCE OPRETTES.

Omtrent samtidig modtog jeg et Brev fra Ældste Winberg, hvori han underrettede mig om, at han havde bestemt et Konferencemøde i Lund til Natten efter d. 25de Juni, for at undgaa Forstyrrelse. Jeg sendte derfor Ældste P. O. Hansen derover tilligemed en svensk Ældste (O. N. Liljenqvist) fra Kjöbenhavn, for at hjælpe de Hellige i Lund med at organisere Konferencen, ordinere Embedsmænd og give dem de nödvendige Raad og Undervisninger, hvilken Mission disse Ældster udförte til deres fuldkomne Tilfredshed. Alting fik et heldigt Udfald. Jeg maa fortælle Dem, at Lund er Universitetsbyen, hvor lønnede Præster blive fabrikerede i Mængde.

De Hellige i det sydlige Sverige bleve ved denne Lejlighed organiserede under Navn af Skaane Konference, bestaaende af fem Grene med 120 Medlemmer, sex Ældster, fem Præster, sex Lærere og en Diakon. To Brødre bleve sendte paa Mission; 56 Personer vare döbte siden d. 6te April; flere spredte Medlemmer, som boede paa forskjellige Steder, bleve ikke organiserede; 108 svenske Rigsdaler bleve indskrevne som en Begyndelse til det svenske vedvarende Emigrationsfund. Megen god Undervisning gaves, og en ypperlig Aand gjorde sig gjældende blandt alle de Tilstedeværende. Konferencemödet begyndtes Kl. 11 om Aftenen og sluttedes Kl. 7 om Morgenen.*

De ser saaledes, at Sæden spirer frem lidt efter lidt; men Bladene ere unge og spæde, og Klinten söger at kvæle Hveden lige i Opvæxten. Saaledes have de Hellige atter været forfulgte paa Bornholm, hvor omtrent 30 flere ere blevne döbte. Ældste Piersey (H. P. Olsen) skriver, at 12 fornylig bleve döbte i en Nat. Endnu har jeg ikke faaet noget Brev fra Ældste Hogan eller Peterson i Norge, men Ældste Ahmanson underretter mig om, at de ere vel, men underkastede betydelig Forfølgelse. Jeg venter hver Dag paa at høre, hvilket Udfald Brødrenes Sag har faaet i de höjere Retter. Jeg har ogsaa skrevet til nogle af dem, som have Familier i Danmark, om at komme hjem, da de ere löste fra deres Mission.

FALSKE RYGTER OSV.

Der er for Nærværende lidt mere Røre angaaende „Mormonismen" end behager mig. En lang Række Lögne—falske og naragtigtige Historier om „Nauvoo Expositors" Ödelæggelse osv. —ere fornylig blevne offentliggjorte. De kjøbenhavnske Blade have i disse Dage meddelt Publikum, at 300 „Mormoner" gjøre Forberedelse for at forlade Jylland i den Hensigt at drage til „Mormonernes" forjættede Land. En Hamborg Avis vil ogsaa vide, at jeg atter har sluttet Akkort med Morris og Co. om at føre 800 flere „Mormon"-Emigranter bort. Rygtet i for tæller endvidere, at Rigsdagen snart vil behandle Sagen og bestride „Mormonernes" Ret til at bortsende Emigranter, eller endog til at nyde Religionsfriheden i sin fulde Udstrækning, saaledes som Grundloven foreskriver. (Fortsættes.)

* Anderslöf er en Bondeby, omtrent to svenske Mile fra Malmö.

* Ældste Winberg beretter, at Konferencemödet afholdtes i Carl Capsons Lade, som de Hellige i Lund havde pyntet smagfuldt og dekoreret med Grönt for Tilfældet. Et betydeligt Antal Hellige fra Malmö og de andre omliggende Grene vare ogsaa tilstede. En Broder Lundblad blev beskikket til Præsident for Konferencen.

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud, med sex Præmieblade.

En Dollar for Bladet alene.

Salt Lake City, Februar 1883.

PUNKTLIGHED.

En Person, som arbejder for Offentligheden og udförer Forretninger med alle Klasser, har den allerbedste Lejlighed til at stifte Bekjendtskab med de forskjellige Karaktertræk, som forefindes, endog iblandt dem, hvis Formaal og Bestræbelser formedelst Adlydelsen af Evangeliets Fylde er eller burde være ens. Som Udgiver af et Blad finde vi det ofte lettere og billigere at rette nogle Ord i Trykken til alle vore Agenter og Abonnenter paa en Gang, i Stedet for at skrive flere hundrede Breve til forskjellige Individer om et og samme Æmne. Men hvor stor er ikke Forskjellen hos Brödrene med Hensyn til at efterkomme vore Begjæringer! Nogle ere meget punktlige og sende os altid de forlangte Oplysninger ved allerförste Lejlighed, medens Andre slet ikke skjænke nogen Opmærksomhed til hvad de have læst, og fölgelig heller ikke tage det förste Skridt til at imödekomme vore Önsker. Og dette er dog ikke Alt. Flere Gange, efter at have ventet en lang Tid paa vigtige Underretninger, som vi behövede for Folkets Vel, har vi rettet private Skrivelser desangaaende til Vedkommende, men selv ikke dem have de besvaret, uagtet den forlangte Oplysning virkelig vilde være til deres egen Fordel. Fölgen deraf er undertiden bleven, at vi har maattet rejse flere hundrede Mile og bruge betydelige Pengesummer for at udrette det, som lidt Ulejlighed fra vore Brödres Side og nogle faa tre Cents Frimærker ligesaa godt kunde have fuldfört. Söskende! dette er ikke saa aldeles rigtigt. Dersom den samme Ligegyldighed bliver lagt for Dagen i andre Henseender, vil den svække Tilliden, som burde existere iblandt de Hellige, og gjöre stor Skade. Flere angive Travlhed som Aarsag til denne Forsömmelse, men at dömme efter vor egen begrænsede Erfaring tro vi, at paa meget faa Undtagelser nær er dette ikke nogen gyldig Grund. Siden vi begyndte vor offentlige Virksomhed for omtrent ti Aar siden har vi altid havt Meget at bestille, baade naar vi har været hjemme og ude. Paa vor sidste Mission til Skandinavien arbejdede vi os saaledes næsten tildöde paa Kontoret i Kjöbenhavn, og siden vi kom hjem har vi visselig heller ikke havt megen Hvile. Dog har vi aldrig set den Tid, at vi ikke kunde faa Lejlighed til at besvare et Brev, som virkelig fordrede Svar, eller efterkomme en rimelig Fordring om at gjöre en eller anden Tjeneste for en Ven og Broder. Ej heller forventer vi nogensinde at faa saa travlt, at vi skal forsömme denne vor Pligt. Vi dömme Andre efter os selv, og forlange i denne Henseende kun, at Andre skulle gjöre det Samme, som vi selv har gjort og fremdeles vil gjöre.

Vi forbeholder os i næsten hvert Numer af MORGENSTJERNEN en lille Plads til Redaktionsbemærkninger, og naar vi har Noget at sige til vore Agenter eller Læsere i Almindelighed, vil vi benytte denne Plads i nævnte Öjemed, og vi fordriste os til allervenligst at bede vore Söskende om, at skjænke ligesaa megen Opmærksomhed til hvad vi sige paa den Maade, som hvis de modtoge en privat Skrivelse fra os. Ved at være punklige overfor hverandre, ikke alene med Hensyn til hvad vi her har omtalt, men i alle vore Foretagender, Forretningsanliggender og Pligter, saavel timelige som aandelige, ville vi fremme Tilliden, be-

vare gode Følelser og befordre hverandres Vel.

NOTITSER.—Vi vente paa Opgjørelse for 1882 fra alle vore Agenter, som endnu ikke have ladet høre fra dem. Missionærerne, som ikke allerede have indsendt Beretning, bedes nu for sidste Gang ufortøvet at gjøre samme i Lighed med hvad der findes i Bladets forrige Numer. I modsat Fald maa de ikke dadle os, hvis de kun i Forbigaaende bliver bemærket paa Listen, der vil blive fortsat i Nr. 4.

BIOGRAFISKE SKIZZER.

OLAF NILSON LILJENQVIST.

Jeg Olaf Nilson Liljenqvist, en Søn af Nils Tykeson og Bengta Larson, blev født d. 23de September 1826 i Ignaberga, Vestra Ljunga Herred, Malmahus Læn, Skaane, Sverige. Min Fader var sine Forældres ældste Søn, og Familien, hvis Næringsvej var Landbrug, havde boet i en og samme Egn, og endog beboet de selvsamme Gaarde, i 200 Aar. Længere tilbage i Tiden kan jeg ikke spore mine Forfædre, da Kirkebøgerne, som skulde give Beretning om dem førend den Tid, bleve ødelagte ved en Ildsvaade. Fader ægtede min Moder da han var 26 Aar gammel; han boede den Gang paa en liden Gaard. Fem Sönner og Dötre bleve dem fødte, og jeg var deres ældste Barn. Min Fader blev kun 41 Aar gammel, thi medens han om Morgenen d. 27de Februar 1841 var beskjæftiget med at bryde Kalksten, faldt en Stenmasse, der vejede flere Tons, ned paa ham, og saaledes mödte han en pludselig og voldsom Død. Jeg var den Gang 15 Aar gammel. Fire Aar førend den Tid havde mine Forældre sat mig i Skrædderlære, og jeg tilbragte tre Aar som Læredreng. Ved min Faders Död kom Ansvaret med Hensyn til Ejendommens Pasning til at paahvile mig, men da Gaarden nu var bleven meget lille, og den derfor ikke krævede hele min Tid, arbejdede jeg vexelvis som Landmand og Skrædder, for at opholde min Moder og mine to Søstre. Saa snart jeg blev 21 Aar gammel vilde jeg, i Lighed med alle andre svenske Undersaatter, blive værnepligtig, og skulde saaledes indskrives til Militærtjeneste. Men min Moder, som i sin Ungdom havde mistet baade sin Fader og Onkel i Krigen, og dertil i et og samme Slag, kunde ikke udstaa Tanken om, at jeg skulde være Soldat. Vi bleve derfor enige om, at jeg gjorde bedst i at forlade mit Fødeland, förend jeg blev gammel nok til at gjøre Militærtjeneste. Følgelig tog jeg en rørende Afsked med min kjære og hengivne Moder og to Söstre i Slutningen af April Maaned 1846 og begav mig paa Rejsen til Danmark. En saadan Afskedsscene kan kun fattes af dem, som selv have havt en lignede Erfaring. Min Moder var aldeles tröstesløs, og jeg maatte anvende alle mine fysiske Kræfter for at kunne rive mig løs fra hende, idet hun hulkende udbrød: „Min kjære Sön! jeg skal aldrig se Dig mere.“ I mange Maaneder derefter løde disse Ord bestandig i mine Øren; og det blev ogsaa ganske rigtigt den sidste Gang, vi mødtes i dette Liv.

I Forening med fem Andre tiltraadte jeg Rejsen tilfods ad Kjøbstaden Helsingborg til, med en lille Bylt under Armen, hvilken indeholdt alle mine jordiske Ejendele. Men jeg var i Besiddelse af en anden Arv, der var af större Værdi. Denne bestod i en stærk Tro paa Guds Forsyn. Min Bedstemoder, Bodil Larsen eller Okerberg, hvis Mand var falden i Krigen, som ovenfor omtalt, havde været min Lærerinde fra min Barndom af og indtil jeg var bleven 14 Aar gammel. Ved hendes Undervisninger havde hun plantet en simpel, barnlig Tro paa Gud i mit Hjærte, og naar jeg

havde Bekymringer over en eller anden Ting, udsögte jeg mig allerede den Gang, ung som jeg var, enlige Steder, hvor jeg gik og bad i barnlig Enfoldighed men af ganske Hjærte til den Almægtige, hvorved jeg altid fandt den forönskede Trøst. Som et Exempel paa hvad jeg erholdt paa denne Maade, vil jeg meddele Fölgende:

Ifølge en i den lutherske Kirke ved Lov foreskrevet Skik i Sverige skulde ethvert Barn i omtrent 15 Aars Alderen gaa til Præsten et Aarstid förend den saakaldte Konfirmation kunde finde Sted, og förend det var Nogen tilladt at deltage af Alterens Sakramente. Jeg havde kun gaaet i Skole en eneste Vinter, da jeg blev gammel nok til at skulle læse for Præsten. Omtrent 80 Børn mødte ved samme Lejlighed, og mange af disse vare formuende og indflydelsesrige Folks Sønner og Døtre samt vare godt lærte. Jeg derimod var baade fattig og ulærd. Men jeg tyede som sædvanligt til Gud om Hjælp. Förend Signalklokken lød for os at træde ind i Skoleværelset begav jeg mig til et enligt Sted og fremlagde mine Omstændigheder for den Almægtige.

Dette gjorde jeg medens de andre Børn legede. Kun en eneste af mine Kammerater fulgte mit Exempel. Da Klokken löd og vi skulde afhøres vore Lexier, var min Frygt altid forsvundet, og jeg var rolig som en Sommermorgen, medens de Andre, som havde leget, skjælvede og bleve forvirrede. Naar saa Turen til at læse for Præsten og besvare hans Spörgsmaal kom til mig, syntes en himmelsk Indflydelse at hvile baade over mig og Præsten, og medens han ofte var vred og gnaven, naar han katekiserede med de Andre, var han altid meget venlig mod mig. Jeg læste tydeligt og besvarede hans Spörgsmaal forstandigt og til hans fuldkomne Tilfredshed, hvisaarsag han ogsaa gav mig Plads som Nr. 1 ved den øverste Ende af Klassen. I ni Maaneder mødte vi regelmæssigt for Præsten fra to til fem Dage om Ugen og fra to til fire Timer om Dagen. Jeg tilligemed den anden allerede omtalte Dreng vedblev at bede og stole paa Gud for alle vore Svar paa Præstens Spørgsmaal, og jeg erindrer ikke en eneste Gang, at han eller jeg ikke kunde besvare dem, selv naar ingen Anden kunde. Omtrent Halvdelen af de 80 Börn bleve forkastede som uskikkede for Konfirmation, og de skulde begynde for fra det næste Aar, medens jeg og den anden gudhengivne Dreng, hvis Navn var Manne, beholdt vor Plads ved den øverste Ende af Klassen indtil vor Læsetid var forbi. Ved Slutningen af denne interessante Tid erfarede jeg i tre Dage og Nætter en ubeskrivelig Glæde og Tilfredshed.

Den förste Nat, efter at jeg havde forladt min Fødeby samt min Moder, mine Søstre, Legekammerater og Alt, hvad der var mig kjært paa Jorden, skal jeg aldrig i Livet forglemme. Den eneste Trøst, som jeg under min tunge Skjæbne kunde finde, var at give Luft for mit Hjærtes Tanker i ydmyg Bön til Gud, og anraabe ham om at velsigne og bevare dem, som jeg havde efterladt, samt vejlede mig paa den rette Vej under mine Vandringer som en Fremmed i et fremmed Land. Jeg haabede, at en behagelig Gjenforening om nogle Aar vilde belønne denne Opofrelse. Men ak! lidet anede jeg paa hin mindeværdige Dag, da jeg forlod min Födeegn, hvilken Bane der laa foran mig at betræde; ej heller kunde jeg forstaa, at Guds Haand stod i Forbindelse dermed. Men nu takker og priser jeg Herrens hellige Navn for hans vidunderlige Styrelse med mig.

Efter Bön og Frokost den följgende Dags Morgen forlod jeg og mine Kammerater den lille Hytte, som havde givet os Ly gjennem Natten, og hvis Beboere vare gode og kjærlige mod os, trods deres Fattigdom. Stedet, hvor vi overnattede, var i Landsbyen Tyringe, omtrent 2 svenske Mile fra Hjemmet. Paa den tredie Dag naaede vi Helsingborg, omtrent otte svenske Mile fra mit Födested. Her forlode vi den svenske Kyst i en liden Færgebaad

og sejlede ¾ dansk Mil over Öresund til Helsingör.

Saa snart vi havde sat vore Fødder paa Danmarks Grund, gjorde vi snart den ubehagelige Opdagelse, at vi ikke forstode det danske Folks Sprog; ejheller kunde de forstaa os. Efter et Par Dages Marsch langs den sjællandske Kyst, med det smukke Landskab paa den ene Side og det dejlige Öresund med dets talrige Sejlere paa den anden, samt den svenske Kyst synlig i det Fjærne, ankom vi lykkelig og vel til Kjøbenhavn.

Strax efter vor Ankomst gjorde jeg tilligemed en af mine Rejsekammerater Akkort med en Skræddermester Chr. Wilsen om at arbejde for ham i to Aar, for derefter at gjøre Svendprøve.

I Begyndelsen af Januar 1848 modtog jeg den bedrøvelige Efterretning, at min Moder var död. Jeg aflagde derfor et kort Besøg til mit Födeland og Barndomshjem, hvor jeg fandt mine Söstre nedböjede af Sorg over Tabet af vor kjære Moder, som vi alle elskede saa höjt, men ellers vare vi glade over at mødes igjen. Vor Moder var 58 Aar gammel, da hun døde.

Jeg kom tilbage til Kjøbenhavn samme Aften som Begravelsesprocessionen med Kong Kristian den 8de af Danmark fandt Sted. Hele Staden var ved denne Lejlighed illummineret, saa at vi kunde se den flere Mile førend vi kom dertil. Det var en storartet Affære og den eneste större Begravelse, som jeg nogensinde har overværet. Kongen var død d. 20de Januar 1848 paa Amalienborg Slot.

I Maj Maaned samme Aar gjorde jeg Svendprøve og blev en duelig Haandværkssvend i mit Fag, hvorpaa jeg forlod min Mester Chr. Wilsen. Under min Læretid i Kjöbenhavn stiftede jeg Bekjendtskab med Jomfru Christine Hansen, med hvem jeg giftede mig i 1848, strax efter at vi begge havde forladt Skræddermester Wilsen. Det følgende Aar blev vor første Sön født.

Samme Aar (1849) gjorde jeg ogsaa mit Mesterstykke som Skrædder. Dette bestod i at tage Maal af en Herre for et helt Sæt Tøj af det fineste Klæde, i Nærværelse af fire Skræddermestere, som vare ansatte til Dommere ved denne Lejlighed. Jeg skulde ogsaa skjære Tøjet under deres Paasyn samt sy Klædningen til deres Tilfredshed. Jeg kom godt fra det, og blev Mester med god Karrekter; men jeg havde endda ikke Ret til at holde Arbejdere förend jeg havde forskaffet mig Borgerpapirer, og disse kunde jeg ikke faa førend jeg blev 25 Aar gammel. Saa snart jeg havde opnaaet denne Alder, fik jeg de nödvendige Dokumenter udfærdiget og blev en kjöbenhavnsk Borger.

I Aarene 1848, 1849 og 1850 gjorde jeg en Del Militærtjeneste i Kjøbenhavn som et Medlem af Borgervæbningen, da de regulære Soldater vare i Krig mod Oprørerne i Slesvig-Holstein. Denne Krig endte med Sejr for Danmark, men ikke förend den havde kostet meget Blod og store Pengesummer.

Den 5te Juni 1849 blev en ny og meget frisindet Grundlov proklameret, hvilken gav fuldstændig Religionsfrihed i Danmark. Det er vistnok den mest frisindede og bedste Grundlov i Europe, England undtaget.

Jeg fulgte fremdeles min Skrædderprofession og holdt mange Arbejdere; men intet Vigtigt foregik i mit Liv førend det mindeværdige Aar 1852. I Slutningen af Juli Maaned nævnte Aar gik jeg en Aften tilsengs ligesom sædvanligt, i Nydelsen af god Helbred og Styrke, og havde om Natten et höjst mærkværdigt Syn eller Dröm, hvorover det Fölgende er en ufuldkommen Beskrivelse:

Jeg drømte at jeg stod paa en Høj, tæt østenfor mine Forældres Hjem i Sverige og skuede mod Vest ned over den gamle Kirke og min Fødeby, da jeg pludselig fik Öje paa en utallig Mængde Stjerner, som skøde frem fra Horizonton i Nordvest saa höjt oppe paa Himmelen som Solen er en Time før dens Nedgang. Disse Stjerner bevægede dem meget hurtigt i en Halvcirkel mod Vest og samlede sig derpaa i Klynger, der antoge Skikkelser af

Personer, hvilke vare noget större end almindelige Mennesker paa Jorden, og saa' usædvanlig skjönne og fuldkomne ud. Saaledes dannedes en stor Skare, der strax begyndte at danse paa en meget gratiös og værdig Maade. Medens jeg beskuede dette, saa' jeg ogsaa to Halvcirkler, som krydsede hinanden. De bestode af Sole lig vor egen Sol, kun af forskjellige Kulörer. Disse Sole, der næsten rörte ved hverandre, dannede to store Buer, af hvilken den ene gik fra Nord til Syd og den anden fra Öst til Vest; de glimrede i overordentlig Skjönhed. Ved atter at kaste et Blik paa Stjernerne, saa' jeg, at de adskiltes og forsvandt ligesom de vare komne, og Solbuerne forsvandt ligeledes. Men omtrent tre Minuter senere kom Stjernerne atter tilsyne i hundrede Gange större Antal i Nordvest og gjorde samme Bevægelse som förste Gang, kun med den Forskjel, at det tog mange flere Stjerner til at danne hver Person, hvis Legemsskjönhed nu overgik al Beskrivelse. De begyndte atter at danse, men denne Gang var deres Dans saa overordentlig yndig, at jeg blev aldeles overvældet af Glæde ved at beskue den. Hele Himmelen var ogsaa bedækket med Sole af to eller tre forskjellige Kulörer; deres Klarhed var ligesom vor Sol om Middagen. Jeg kunde ikke taale at beskue dem, ikke en Gang et Öjeblik, men kastede ufrivilligt mine Öjne til mine Födder, hvorved jeg opdagede en Træstamme, omtrent 20 Tommer i Diameter, omgivet af en Guldbeklædning. For hver to Fod var der et Led paa Træstammen, der var lige tyk overalt samt syntes at naa helt igjennem Jorden med den ene Ende og række op til Himmelen med den anden. Dette Træ stod ikke i lodret Stilling, men syntes at hælde lidt öst over med den överste Ende, og det drejede sig sagte rundt. Hullet, som det havde dannet i Jorden, var meget större end dets egen Omkreds, og jeg lagde Mærke til, at den löse Jord rullede ned i Hullet paa Grund af Træets Bevægelse. Jeg saa' min Hustru med nedslaaet Aasyn, staaende tilventre, næsten paa den anden Side af Træet; og idet jeg vendte mig tilhöjre for at se, om der ikke fandtes Noget, der kunde oplyse mig angaaende Betydningen af dette herlige Syn, traadte en Mand frem og sagde höjt og tydeligt men i en venlig Tone: „Naar Du ser, at det forandrer sig endnu en Gang, saaledes som Du allerede har set, saa er Verden ikke mere til.“

Jeg begyndte strax at paakalde Gud og bede ham forberede mig for den næste Forandring, men i det samme vaagnede jeg og fandt, at jeg havde grædt, samt at mine legemlige Kræfter havde forladt mig, saa at jeg ikke kunde staa op om Morgenen. Al den Mening, jeg kunde faa ud af det Hele, var, at jeg snart skulde dö, men jeg lærte senere at give det en hel anden Udtydning.

Den fölgende Dag blev jeg besögt af en gammel Bekjendt ved Navn Jens Sandberg. Jeg fortalte ham min Dröm, og strax derpaa forærede han mig et Exemplar af Mormons Bog. Det var förste Gang, jeg nogensinde havde hört Tale om en saadan Bog eller om et saadant Folk som „Mormonerne.“ Den fölgende Sabbat overværede jeg en lille Forsamling af Sidste-Dages Hellige paa Kristianshavn i Selskab med Sandberg. Om Mandagen gik jeg som sædvanligt til mit Arbejde, der atter optog hele min Opmærksomhed. Men en Nat, medens jeg sov, blev mit föromtalte Syn paany fremstillet for mit Blik paa en tydelig og klar Maade, og som et Tillæg til samme blev der vist mig en Inskription i store forgyldte Bogstaver, og jeg læste disse Ord: „Tag fat, thi Tiden er kort!“ Da jeg vaagnede om Morgenen, syntes der at være foregaaet en stor Forandring med mig, og jeg besluttede nu at ville lære Mere angaaende dette besynderlige Folk, thi et saadant Indtryk fik jeg om de Hellige i den lille Forsamling, som jeg havde overværet. Fra en af Kvinderne, som arbejdede for mig, fik jeg at vide, at de Sidste-Dages Hellige skulde afholde en Konference d. 12te og 13de August paa Enighedsværn,

en prægtig Sal lidt udenfor Kjöbenhavn, men af Frygt for Pöbelvold skulde det holdes lidt hemmeligt. Dette traf at være samme Dag, som jeg Natten forud havde faaet mit Sind forberedt ved mit sidste Syn. Jeg gik derfor til det bestemte Sted og ankom tidsnok til at höre Aabningsforhandlingerne. Herren vörte ved min Forstand, og Tro opkom i mit Hjærte. Efter den förste Forsamling fölte jeg stor Attraa for at begive mig til et enligt Sted, og der raadföre mig med min himmelske Fader angaaende Evangeliet. Jeg overværede alle Forsamlingerne indtil Konferencens Slutning og vedblev at bede til Gud, indtil jeg var bleven overbevidst om Sandheden af det Sidste-Dages Værk, hvorfor jeg d. 4de September 1852 blev döbt af Ældste William Andersen og fik Haandspaalæggelse den fölgende Söndag af Ældste John E. Forsgren. Jeg var overmaade glad og lykkelig. To Uger senere blev min Hustru ogsaa döbt.

Jeg blev strax kaldet til Evangeliets Tjeneste. I et Præstedömsmöde, afholdt tre Uger efter min Daab, blev jeg ordineret til Diakon og beskikket til Bogagent for Kjöbenhavns Konference, ligeledes til Kasserer for Kjöbenhavns Gren. Disse Embeder bestræbte jeg mig for at varetage efter bedste Evne.

I November Maaned blev jeg tilligemed to Andre af de indfödte Brödre kaldet til Præsident Willard Snows Kontor, hvor han læste Aabenbaringen om det celestiale Ægteskab for os. Det var förste Gang, at denne Aabenbaring blev læst for nogen af de indfödte Brödre. Guds Aand hvilede paa mig i et stort Maal, da jeg sad og lyttede til den, og jeg troede strax, at den var fra Gud.

Ældste John E. Forsgren gjorde Forberedelser for at rejse til Zion og tage et Kompagni Hellige med sig. Udvandring var en hel ny og romantisk Ide for det skandinaviske Folk, i Særdeleshed naar det var forbundet med en religiös Tro, og mödte betydelig Modstand. Under de den Gang existerende Love maatte Ingen forlade Landet uden Udvandringspas, og et saadant kunde ikke erholdes, medmindre en eller ander Borger i Kjöbenhavn vilde gaa i Sikkerhed derfor og blive ansvarlig for, at Alt var rigtigt. Da jeg den Gang var det eneste Medlem af Kirken, som havde Borgerprivilegier, blev jeg anmodet om at yde denne Tjeneste, hvilket Forlangende jeg efterkom med Glæde, og jeg sendte min Underskrift til Magistraten for over 200 Navne. Men hver Gang nogle faa Navne bleve indleverede, sendte man Bud efter mig, og saa snart jeg kom paa Kontoret blev jeg omringet af Embedsmænd, som ræsonnerede med mig, truede mig og erklærede, at de ikke kunde tage min Underskrift for mere end en Familie. Borgmesteren fortalte mig, at Tugthusstraf vilde blive Fölgen af saadan uhört Daarskab. Mit Svar var bestandigt, at jeg kjendte disse Folk, og at jeg var villig til at udsætte mig for al Fare desangaaende. Jeg fik Passene saa længe Nogen behövedes, og Ældste Forsgren afrejste med sit Kompagni, bestaaende af omtrent 300 Sjæle, d. 20de December 1852. Kun et lille Selskab, som talte 28 Sjæle, havde tidligere forladt Danmark som de förste Frugter fra den skandinaviske Mission; de fleste af disse rejste fra Kjöbenhavn i Begyndelsen af Marts Maaned under Ledelse af den gode Mand og Apostel Erastus Snow, Grundlæggeren af den skandinaviske Mission.

I Löbet af de fire fölgende Aar (1853, 1854, 1855 og 1856) gjorde jeg lignende Tjeneste for endnu större Emigrantselskaber. I December 1853 afrejste saaledes omtrent 700 af vore Emigranter. Magistraten gjorde samme Indvendinger som Aaret forud, men Embedsmændene paa Udvandringskontoret bleve mere venlige de efterfölgende Aar. Der var ogsaa en anden Ting, som bragte mig og Pasembedsmændene til at stifte nærmere Bekjendtskab. Enhver, som kom til Kjöbenhavn fra andre Dele af Kongeriget, maatte nemlig forevise Pas,

angive deres tidligere Beboelsessted og vise Embedsmændene et vist Pengebelöb i Forhold til Antallet af Personer i Familien. Hvis de ikke vare i Besiddelse af tilstrækkelige Midler, skulde en eller anden paalidelig Person gaa i Sikkerhed for dem, da de i modsat Tald vilde blive tilbagesendte til deres Födested paa sammes Bekostning. Da mange af de Hellige for deres Religions Skyld vare gjorte arbejdslöse og drevne bort fra deres Hjem, søgte de Beskyttelse i Kjøbenhavn. I Begyndelsen, da jeg indgav mit Navn som Sikkerhed for saadanne Personer eller Familier, havde jeg samme Besvær som med Udvandringspassene, men førend jeg emigrerede i 1857 fortalte Embedsmændene mig, at de hellere vilde tage min Underskrift som Sikkerhed end mange formuende Mænds, thi vi droge Omsorg for vore Fattige, og de havde aldrig havt det mindste Besvær med Nogenting, som jeg havde underskrevet. De bleve meget venskabelige tilsidst, og en af disse Herrer, nemlig Kancelliraad Gendrup, som ofte gjorde mig godt, naar jeg var i Forlegenhed, sagde til mig, da han netop havde fuldendt Udfærdigelsen af omtrent 900 Passer: „Hr. Liljenqvist! Dersom De skulde komme i et bedre Himmerige end jeg, vil De da ikke tænke paa mig“? Jeg svarede medfölende jo. Han var i Sandhed en honnet Mand i Ordels fulde Betydning.

Mine Borgerpapirer gjorde endnu en anden Tjeneste. Naar Pøbelen gjorde Forstyrrelse i vore Forsamlinger, kunde Politiet, ifølge de daværende Love i Kjöbenhavn, ikke blive kaldt ind i Huset for at standse Opröret, men en Borger kunde indlevere sine Borgerpapirer paa hvilkensomhelst Militærstation og faa en Afdeling Soldater. Jeg benyttede denne min Ret flere Gange, naar vi ikke kunde holde Pöbelen i Tömme. En Søndag, da vi holdt Forsamling i den store Sal i Gothersgade, ansatte jeg saaledes to Rækker Soldater fra Prædikestolen til Døren med skarpe Bajonetter, og lod dem stod der medens Ældste Carl Widerborg holdt en udmærket god Tale. I Aaret 1856, da Præsident Haight, Widerborg og jeg vare i England, var der et frygteligt Pøbeloplöb en hel Uge, og Politiet var ikke i Stand til at kunne holde Orden paa Gaden. C. A. Madsen tog derfor mine Borgerpapirer og hentede Militæret for at beskytte de Hellige, som vare forsamlede paa Salen. Mange og frygtelige vare de Pøbelvoldsomheder, som de Hellige bleve underkastede i Löbet af de første fem Aar efter at jeg var blevet et Medlem af Kirken, og især var dette Tilfælde naar Emigranterne afrejste. Men jeg vil kun sige Lidt desangaaende for Nærværende. Om Vinteren og Foraaret 1853 havde jeg den Glæde at stifte Bekjendtskab med vor elskede Ven og Broder Knud Peterson, som den Gang var paa Vejen til Norge og som siden har taget virksom Del i den skandinaviske Missions Affærer. Ligeledes blev jeg bekjendt med hans Rejsefælle Broder Hogan.

I April-Konferencen 1853 blev jeg af Præsident Willard Snow ordineret til Ældste. Kort derefter udbrød Kolera i Kjøbenhavn, og en stor Mængde af Folket døde. I Selskab med en ung Ældste ved Navn Peter Bjørk aflagde jeg Besøg iblandt de Hellige fra tidlig Morgen til sildig Aften i omtrent tre Uger for at salve og bede for de Syge; disse bleve i alle Tilfælde helbredede. Jeg vil nærmere omtale et enkelt Tilfælde. En Söster Mathiesen havde fungeret som Sygeplejerske for Kolera-Patienterne paa et Hospital, hvor Mange døde daglig. Tilsidst blev hun selv syg og sendte Bud efter Broder Bjørk og mig. Vi befandt os i en anden Del af Staden, beskjæftiget med at salve Syge og kunde derfor ikke komme strax. Da vi omsider indfandt os, var nævnte Söster Mathiesen bleven sort i Ansigtet og havde tabt Mælet; hendes Öjne havde ogsaa drejet dem i Hovedet, saa at hun ikke kunde se, og man antog, at hendes Død var uundgaaelig. Vi administrerede til hende, og da vi toge vore Hænder af hendes Hoved, stod hun

strax op og var ligesaa rask som nogensinde før, og inden en Times Forlöb gik hun ud for atter at pleje de Syge. Da hendes Mand saa' dette, løb han op og ned ad Trapperne og raabte ligesaa højt han kunde: „Et Mirakel !Et Mirakel!“ Jeg tog ham i Armen, sigende: „Dersom De ikke omvender Dem fra denne Aand og giver Gud Æren i al Stilhed, vil De apostasere.“ De have siden begge to apostaseret; men uagtet hun er falden og har fulgt sin Mand, har hun altid erkjendt, at hun blev frelst fra øjeblikkelig Död formedelst Guds Kraft. Midt om Sommeren gjorde jeg tilligemed Poul Hansen en Rejse til Fyen for at besöge hans og min Hustrues Slægtninge. Vi havde en behagelig Tid og var borte i omtrent to Uger. Ved vor Ankomst til Kjøbenhavn hørte vi, at Forstanderen for Kjöbenhavns Gren, Broder Samuel Hanson, var død af Kolera. Man fortalte, at de Hellige havde begyndt at rose sig af, at de ikke kunde dø af den skrækkelige Pest. En Time efter min Hjemkomst blev jeg beskikket til at fylde den ledige Plads, som hans Död havde foraarsaget. I Begyndelsen af August Maaned organiserede Præsident Willard Snow et Højraad, som skulde undersøge nogle vanskelige Sager i Kirken, og han beskikkede mig til Præsident for samme. Den 12te og 13de August blev et Konferencemøde afholdt i Kjøbenhavn, og Tirsdag d. 15de om Aftenen faldt Præsident Willard Snow syg om paa Forhöjningen, medens han stod i en Raadsforsamling og talte til Brödrene. Den fölgende Dag blev han bragt paa Hospitalet, og to Dage senere afrejste Ældsterne P. O. Hansen og H. P. Jensen med ham til England; men han döde paa Rejsen over Nordsöen og blev begravet i Havet. Dette var den förste större Aarsag til en dyb og oprigtig Sorg iblandt de skandinaviske Hellige, der elskede Broder Snow højt. Ogsaa i andre Henseender var denne en alvorlig Prövelsestid for de Hellige i Danmark.

Morgenen efter at Præsident Snow var bleven syg, gik jeg op paa Kontoret for at se til ham, men saa snart jeg var kommen tilbage fra dette Besøg, blev jeg angrebet af den Ondes Magt i den Grad, at jeg maatte ligge aldeles hjælpelös og næsten livløs paa min Sofa hele Dagen; jeg kunde hverken tænke, se eller bevæge mig. Henimod Aften blev jeg besøgt af Broder Nils Capson; og da han begyndte at tale til mig, vendte mine Kræfter gradvis tilbage, hvorfor jeg stod op og ledsagede ham imod min Villie til en Forsamling paa Kristianshavn. Jeg fölte mig ulykkelig og var ligefrem misundelig paa de andre Brødre, der syntes at være glade og tilfredse. Jeg besluttede dog, hvor nödig jeg end vilde, at gjøre Forsøg paa at tale, og aldrig saa snart havde jeg begyndt, förend jeg pludselig blev befriet for Fjendens Magt, og jeg prædikede derpaa under Indflydelsen af en saa stor Fylde af Guds Aand og Kraft, at Mørkets Hærskarer syntes at skjælve og forlade Værelset, medens en salig, himmelsk Indflydelse gjennemtrængte alle Tilstedeværende, og de Hellige kunde have raabt Hosianna af Glæde. Selv var jeg saa lykkelig, at jeg formelig sprang af Glæde, da jeg gik hjem fra Forsamlingen.

I Begyndelsen af September ankom Ældste John Van Cott til Kjøbenhavn; han var bleven beskikket til Willard Snows Eftertræder som Præsident over Missionen. Et bedre Valg kunde ikke blevet truffet, thi Herren velsignede Missionen overordentlig under hans Administration. Jeg vil her omtale en Omstændighed. Som Forstander for Kjöbenhavns Gren havde jeg ved en vis Lejlighed nogle vanskelige Sager at afgjøre. Jeg kunde ikke tale med Præsident Van Cott, og da der kun var en af Brödrene i Kjöbenhavn, som kunde fungere som Tolk, var det ikke altid saa let at sikre sig hans Tjeneste, hvorfor der herskede delte Anskuelser iblandt Brødrene med Hensyn til Sagens Behandling. Jeg gik hjem Kl. 10 om Aftenen, og efter at have lagt Kirkens Böger paa Bordet foran mig, bøjede jeg mig for Herren og bad ham at vise mig,

hvad jeg skulde gjöre i et saadant Tilfælde. Efter Bönnen læste jeg hvad jeg kunde finde nedskrevet angaaende Sagen i det nye Testamente, Mormons Bog og Pagtens Bog, og efter at have gransket over Sagen indtil Kl. 2 om Natten, besluttede jeg at ville udelukke Alle, som havde gjort sig skyldige i en saadan Overtrædelse som den, der var under Dröftelse. (Fortsættes.)

NYHEDER.

Utah. Forsamlingshuset i Mona, Juab County, blev ödelagt ved Ild tidligt om Morgenen d. 10de Januar.——En ung Mand ved Navn John Mullenaux döde i Salt Lake City d. 12te Januar som Fölge af at have indaandet Gas. I hans Uvidenhed gjorde han nemlig Forsög paa at blæse Gaslyset ud i sit Værelse.——518 Dödsfald fandt Sted i Salt Lake City i 1882.

Wyoming. Rige Guld- og Sölvminer ere nylig opdagede i Uinta County, omtrent 50 Mile nord for Evanston.

Michigan. Et stort Hotel (Newhall House) i Milwaukee blev aldeles ödelagt ved en Ildsvaade Natten mellem d. 9de og 10de Januar, hvorved omtrent 60 Personer omkom paa den skrækkeligste Maade. De fleste af dem bleve levende brændte, medens Andre bogstavelig söndersloges ved at springe ned fra Vinduerne i Bygningens överste Etager. Ilden, der antages paasat, udbröd Kl. 4 om Morgenen medens Alle sov. Bygningen var sex Etager höj.

Illinois. En Explosion fandt Sted d. 18de Januar i en Kulmine i Coulterville, hvorved ti Arbejdere mistede Livet.

Colorado. Et Par halvmenneskelige Væsener, som flere Gange havde været set i Bjærgene tæt ved Alamoosa, ere blevne tilfangetagne og sendte til Östen.

Sverige. Fra sex större Firmaer i Göteborg er der udgaaet Indbydelse til Aktietegning i „Svenska Ångfartygsaktiebolaget“, der stiftes for at drive Fragtfart i fjærnere Farvande med större Dampskibe end dem, der hidtil have hört til den svenske Dampskibsflaade.

England. Et Sammenstöd mellem to Dampskibe ved Mundingen af Floden Mersey, hvorved Dampskibet „City af Brussels“ beskadigedes og sank, kostede ti Mennesker Livet.

Frankrig. Den 1ste Januar döde Leon Gambetta, Frankrigs störste Statsmand, i Paris, efter en længere Tids Sygdom. Den Afdöde var födt i Cahors d. 30te Oktober 1838. Ved hans Begravelse d. 6te Januar vare omtrent 300,000 Mennesker tilstede, af hvilke henimod 200,000 deltoge i Processionen.——I Vendé blev der fornylig gjort et mislykket Forsög paa at snigmyrde Statsmanden Poul de Roche-Saint-Andre ved Dynamitsprængning.

Mellem-Europa. Rhinen, Donau og andre Floder have oversvömmet deres Bredder og anrettet store Ödelæggelser paa Menneskeliv og Ejendomme.

DÖDSFALD.

William H. Hooper döde d. 30te Decbr. paa sin Bopæl i Salt Lake City. Den Afdöde var födt d. 25de Decbr. 1813 i Dorchester County, Maryland, og kom til Utah i 1850. Han var en af Kirkens dygtige Mænd og havde fem Gange været valgt til Utahs Repræsentant i Kongressen. Ved hans Död var han Præsident for Zions kooperative Handelsforening samt for Deseret National Bank. Hans Begravelse fand Sted d. 2den Januar.

Joseph Ellis Johnson, en af Kirkens gamle Veteraner og duelige Mænd, döde i Tempe, Maricopa County, Arizona, d. 17de Decbr. 1882. Han var födt i Staten New York i 1817 og annammede Evangeliet i 1831.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 3. MARTS 1883. 2DEN AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 23.)

(1853—Fortsat.)

Jeg har havt en lang og behagelig Samtale med en af Rigsdagens Medlemmer—nemlig Öen Bornholms Repræsentant—angaaende Religionsfriheden samt om vore Lærdomme i Almindelighed. Han bemærkede tilsidst, at skjöndt han ikke havde saa meget imod vor Lære, og Forskjellen mellem os egentlig ikke var saa meget stor, saa önskede han dog, at jeg ikke skulde bruge min Indflydelse over hans Söster (som var „Mormon" og sad og lyttede opmærksomt til vor Samtale), for at faa hende til at forlade sin gamle Moder, samt hendes Brödre og Söstre, og rejse bort med „Mormonerne", hvortil hun havde stor Lyst. Jeg svarede, at dersom han var bange for at betro hans Söster til „Mormonerne", maatte han helst lade sig döbe og rejse med os, og saaledes selv beskytte hende; men han burde ikke under nogen Omstændighed bestræbe sig for at overtale hende til ikke at tro de Lærdomme, som jeg havde lært hende, eller forlade den Tro, som "en Gang er overantvordet de Hellige".

Jeg har udgivet et andet Numer af „Mormons Bogs guddommelige Troværdighed", og jeg venter at faa en revideret Udgave af Salmebogen fra Trykken til d. 12te August, da Konferencemödet i Kjöbenhavn vil tage sin Begyndelse.

Jeg har ikke hört Noget fra den islandske Mission siden Ældste Lorenzen rejste her fra i April Maaned, men netop i dette Öjeblik har jeg modtaget et Brev fra Broder Chr. Larsen, som skriver, at alle Brödrene i Norge nu ere lösladte af Fængsel paa Kaution eller bindende Betingelser; de ere dog tilladte at rejse ud paa Landet og have private Samtaler eller Möder med deres Venner. Men da Loven forbyder Afholdelsen af nogen offentlig Forsamling indenfor lukkede Döre, kunne Ældsterne jo ikke forhindre Folket fra at komme ind og höre dem, og Nogle tro, hvad de sige. De have allerede döbt over 50 Personer siden de kom ud af Fængslet. Fire af Ældsterne ere idömte en Mulkt paa 8 norske Specier hver for at have forrettet Daab, og de skulle desuden betale Sagens Omkostninger, medens Præsterne opægger Folket til Modstand, og Andre forstyrrer deres For-

samlinger med Pöbelopløb og Voldshandlinger, hvorom jeg dog ikke kan meddele dem Enkelthederne, da mit Brev er fuldtskreven, men jeg skal skrive igjen naar jeg faar en fuldstændigere Beretning om Forhörene. De maa ikke heraf drage den Mening, at Ældsterne ere dömte af de höjere Retter, men jeg haaber, de snart ville blive det og faa Frihed til at prædike, eller blive landsforviste ligesom fra Sverige. Hvis dette sidste sker, vil jeg bruge dem paa andre Steder".

,,MORMONISMEN" I RIGSDAGEN.

Den 16de Juli blev Spörgsmaalet angaaende de Sidste-Dages Helliges Ret til at udbrede deres Lære i Danmark behandlet af Rigsdagen i Kjöbenhavn. Diskussionen desangaaende omtales saaledes i ,,Flyveposten", Nr. 163:

,,I Folkethingets Lördagsmöde d. 16de Juli stillede Justitsraad Hjorth den Forespörgsel til Kultusministeren, om Regjeringen havde truffet eller agtede at træffe Foranstaltninger imod Mormonismens Udbredelse. Hjorth gjorde opmærksom paa den faste Organisation og store Udbredelseslyst, som fandtes hos Mormonerne. Paa 1000 Menighedsmedlemmer kom 38 Ældster, 59 Præster, 40 Lærere og 17 Diakoner. Han tvivlede ikke paa, at jo Mange af redelig Overbevisning hang ved de urimelige Fabler, hvoraf den mormonske Lære bestaar, men hos Mange var vistnok verdslige Hensyn de overvejende. Det var ikke hans Hensigt at paakalde den verdslige Magt imod en Religionssekt; men han önskede en kraftig Udtalelse af Regjeringen om, at Mormonismen var noget Fordærveligt og Falskt. Den simple Mand lagde megen Vægt paa hvad Regjeringen mente og sagde. Saa længe som Folkekirken ikke havde nogen Forfatning manglede den et Organ for en saadan vægtig Udtalelse.

Hvad Kultusministeren svarede syntes at være omtrent Fölgende: Regjeringen var ikke beföjet til at forhindre Mormonismens Prædiken, men havde blot at före Kontrol med, at dens Tilhængere Intet foretoge imod Orden og Sædelighed. Denne Kontrol förtes over dem af Justitsministeriet. Han önskede, at Folkekirken vilde optræde med mere Kraft imod Sekten.

Hass mente, at Mormonerne maatte have fuldkommen Frihed i Liv og Lære, selv til at tage flere Koner; dette Sidste var jo ogsaa tilladt Muhamedanerne. Skulde en Muhamedaner ikke have Ret efter Grundloven til at bo her Landet med sine flere Koner.

Linberg talte den fuldstændige Religionsfriheds Sag. P. Hansen mente, at Mormonerne skulde have Lov til at dyrke Gud for dem selv, paa hvad Maade de vilde, men de skulde ikke have Lov til drage Landet rundt for at lokke Tilhængere til sig. Denne sidste Ytring fandt levende Modsigelse fra flere Sider af Thinget. Lindberg önskede ved denne Lejlighed blot at nedlægge det Vidnesbyrd imod Mormonismen, at naar den siger sig selv at være grundet paa en Aabenbaring, som skal være sket for nogle faa Aar siden, saa kan den ikke være Et med den gamle 18hundredaarige Kristendom".

EN SPECIEL GENERALKONFERENCE OSV.

Söndag d 14de August afholdtes en speciel Generalkonference i Kjöbenhavn, ved hvilken Lejlighed nogle vigtige Sager dröftedes, og Broder H. P. Jensen, der for en kort Tid havde været suspenderet fra sit Embede, blev atter beskikket til Willard Snows anden Raadgiver, efter at han Aftenen i Forvejen havde fornyet sin Pagt ved Daab. Ældste O. N. Liljenqvist blev samtidig opholdt og anerkjendt som Præsident for et specielt Höjraad, der var bleven organiseret af Præsident Snow i Kjöbenhavn for at skulle undersöge visse vanskelige Sager, som vare fremkomne for Menigheden.* Ældste C. S. Hansen, der tidligere havde præsideret over Kjöbenhavns Gren, var afgaaet ved Döden d. 24de Juli. Broder Liljenqvist efterfulgte ham som Forstander.

---

* Mere herom vil siden blive offentliggjort.

WILLARD SNOWS DÖD.

Det Fölgende er oversat fra „Millennial Star“, 15de Aargang, Side 598 og 599:

„Det er bleven vor tunge Lod at meddele vore Læsere den sörgelige Nyhed, at Ældste Willard Snow forlod dette Liv d. 21de August ombord paa Dampskibet „Transit“, tilsös, omtrent 80 Mile (engelske) öst fra Hull, paa sin Rejse til Liverpool. Fra Ældsterne P. O. Hansen og H. P. Jensen, som ledsagede ham, have vi erholdt fölgende Enkeltheder:

Ældste Snow havde overværet Konferencemödet for Kjöbenhavns Konference d. 12te og 13de August samt en speciel Generalkonference d. 14de, og var ved sin sædvanlige Helsen. Men om Aftenen d. 15de, da han talte til et Raad af Ældster, blev han saa voldsomt angrebet af et Ildebefindende, at han ikke kunde vedblive. Aarsagen til Sygdommen var tilsyneladende Overanstrængelse af baade Sind og Legeme, thi han havde ingen legemlig Sygdom. Ved Ældsternes Administration nöd han stor Lindring og besluttede at rejse til Liverpool, samt anmodede Ældsterne Hansen og Jensen om at berede dem til at ledsage ham. Han havde det godt gjennem Nattens Löb, men den fölgende Morgen viste det sig, at han var meget stærkt angrebet. I Löbet of Dagen blev han flere Gange værre, hvorfor det blev anset nödvendigt at sende Bud efter en Læge. Det blev da tilraadet at bringe ham paa Hospitalet, kvilket ogsaa skete (d. 16de). Den 18de var han saa meget i Bedring, at han kunde begive sig paa Rejsen til Liverpool, og uden tilsyneladende Besvær gik han ombord paa Dampskibet.

Medens han var ombord blev han atter angrebet af Sygdommen i den Grad, at han ikke vidste, hvad der foregik, og han udviste betydelig Sindsforvirring. Alt hvad der gjordes for ham syntes ikke videre at gavne ham, uagtet han i Mellemstunder lod til at have betydelig Lindring. Om Lördagen d. 20de spiste han med tilsyneladende god Appetit, men Söndag Morgen (d. 21de) var han værre igjen og forblev aldeles bevidstlös hele Dagen; dog anede Ingen, at hans Dödsstund var saa nær. En almindelig Svækkelse indtraadte, og Kl. 5 om Eftermiddagen sov han ganske rolig. Omtrent to Timer efter at han var faldet i Sövn syntes hans Aandedræt at blive noget besværlig, dog kun for nogle faa Öjeblikke, hvorefter han atter sov saa rolig som et lidet Barn. Lidt för Kl. 8 om Aftenen drog han sit sidste Aandedræt, uden at Ældste Hansen, som da vaagede over ham, kunde mærke den ringeste Anstrængelse eller videre Bevægelse.

Ifölge Kaptejnens Önske blev Ældste Snows Lig samme Nat nedsænket i den vaade Grav med de til et saadant Tilfælde tilsös henhörende Ceremonier. Vi forstaar, at alle Ombordværende skjænkede Liget og dets Begravelse al den Ære og Opmærksomhed, som kunde forventes under saadanne Omstændigheder.

Willard Snow var noget over 42 Aar gammel. Han var en Broder af Apostel Erastus Snow samt af Zerubbabel Snow, en af Dommerne i de Forenede Staters höjeste Ret i Territoriet Utah. Han havde været et Medlem af Kirken næsten fra dens förste Oprettelse og tog Del i de fleste prövende Scener, som de Hellige har maattet gjennemgaa. Han var tidligere et Medlem af det förste Kvorum af Halvfjerds, og ligeledes et Medlem af Zions Lejr, som marscherede under Profeten Joseph fra Kirtland til Missouri i Aaret 1834. Ældste Snow udförte ogsaa flere Missioner i de Forenede Stater og prædikede Evangeliet i forskjellige Dele af Landet.

Idet han fulgte Kirken fra Sted til Sted ankom han ogsaa til Saltsödalen, hvor han med Ære beklædte forskjellige Embeder. Saaledes var han et Medlem af Höjraadet, senere Raadgiver til Præsidenten for Staven i Store Saltsöstad, Medlem af Komiteen for det vedvarende Emigrationsfund, Magistrat i den provisoriske Regjering over Staten Deseret og Oberst-

Löjtnant i Nauvoo-Legionen, og d. 6te August 1851 blev han valgt til Repræsentant til den lovgivende Forsamling i Territoriet Utah.

I en Generalkonference, som afholdtes i Store Saltsöstad, begyndende d. 7de Septbr. 1851, blev Ældste Snow kaldet til at gaa paa Mission til England. Da vi selv samtidig modtog en lignende Beskikkelse, rejste vi over Sletterne og Havet i hans Selskab og ankom til Liverpool d. 29de December næstfölgende. Strax derefter blev han beskikket til at virke i Forening med Ældste Robert Campbell i den pastorale Varetægt over Menigheden i Skotland, hvor han forblev i henved tre Maaneder.

Omtrent ved samme Tid opholdt Erastus Snow, Præsident over den skandinaviske Mission, sig i England paa sin Hjemrejse til Store Saltsödal, og Ældste Willard Snow blev d. 18de Marts 1852 beskikket til hans Eftertræder i Præsidiet over Missionen. Den 21de April afrejste Willard med Dampskib fra Hull og ankom til Kjöbenhavn d. 26de s. M. Fra den Tid af arbejdede han nidkjært og trofast i Udförelsen af sine byrdefulde Pligter, hvilket kan ses af hans Breve, som fra Tid til anden have være offentliggjorte i „Millennial Star".

Paa Grund af Ældste Snows Bevidstlöshed i hans sidste Öjeblikke efterlod han ingen Besked eller Meddelelse til sin Familie eller Venner, hvilket vil gjöre Skjæbnen desto tungere for hans Familie og Bekjendte i de fjærntliggende Dale ved Saltsöen, naar de modtage den sörgelige Efterretning om hans uventede Bortgang fra denne Tilværelse. Under denne Forsynets smertefulde Styrelse sympathiserer vi af ganske Hjærte med den Afdödes efterladte Familie, Slægtninge og Venner i Zion, og deltager i den Sorg, som vil fylde deres Barm, naar den sörgelige Efterretning naaer deres Ören. Og vi er forvisset om, at det ikke er os alene, som föler saaledes, thi de mange tusinde Hellige paa de britiske Öer, i Skandinavien og andre Dele af Europa ville sörge med dem, som sörge. Men vi haaber, at sörgende Slægtninge og Venner ville blive opholdte af ham, som er Enkernes Tröst og de Faderlöses Forsörger, og at hans Helligaands milde Indflydelse maa virke som en Tröstens Balsam for de Bedrövede.

Kirken i Almindelighed og den skandinviske Mission i Særdeleshed vil föle et stort Tab ved Ældste Snows Död. Hans utrættelige Flid i Forkyndelsen af vor Herres Jesu Kristi Evangelium, og hans stærke Attraa for Zions Opbyggelse og Forfremmelsen af Igjenlöserens Rige vil gjöre hans Navn dyrebart for Tusinder, som monne begræde hans tidlige Bortgang fra denne Jammerdal.

„Vi sörge ikke som de Andre, der ikke have Haab". Uagtet vor Broder er borttaget fra os virker han endnu med det samme evige Præstedömme, som han besad paa Jorden (kun i en höjere Virkekreds) for Gjennemförelsen af samme ophöjede Formaal, nemlig alle Tings Gjenoprettelse. Endskjöndt hans Legeme sover i den vaade Grav, lever hans Aand og indtager en ophöjet Plads iblandt de oplyste Væsener, som virke for Salighed i Aandernes Verden, og snart vil han formedelst Jesu Kristi Forlösnings Kraft komme frem paa Opstandelsens Morgen, iført et herligere Legeme, til i Udödelighed at regjere paa den rensede Jord iblandt Jordens Störste og Bedste, og for at nyde Lönnen for sit jordiske Arbejde. „Salige ere de Döde, som dö i Herren".

S. W. Richards".

Fölgende Digt blev forfattet i Anledning af Willard Snows Död og indrykt i „Skandinaviens Stjerne", 2den Aargang, Nr. 24:

Mel.: *Om Danemarks Kvide der löd en Sang osv.*

For nylig et sörgeligt Budskab löd
I Nordenland;
Thi Budskab det bragte om Willards Död
Fra fremmed Strand.
Han efter Arbejdet Hvilen har funden,
Legemet sover nu Dödningeblunden,
Men Aanden i Paradis lever.

Af Herren bemyndiget var han sendt
Til kolde Nord,
Og virked' iblandt os som Præsident
Med Livets Ord,
Indtil han elsket og savnet af Mange
Hensov i Haab om sin Arv at erlange,
Naar Herlighedsdagen oprinder.

En elskelig Broder var Willard Snow
Og trofast Ven!
Talentet i Jorden han ej nedgrov,
Men gav det hen
Til sine Venner for Renter at vinde,
Herren til Ære—og derfor hans Minde
Höjagtet iblandt os skal være.

Sin Hustru i Zion med fire Smaa
Han efterlod;
Dog ej de Forladte alene staa,
Thi Gud er god.
Han vil dem hjælpe og atter forsamle
Baade med Willard og alle de Gamle,
Som nu paa Opstandelsen vente.

C. C. A. Christensen.

ÆLDSTE VAN COTTS BESKIKKELSE.

Strax efter at Brödrene P. O. Hansen og H. P. Jensen vare ankomne til Liverpool og havde afgivet deres sörgelige Beretning om Willard Snows dödelige Afgang, blev Ældste John Van Cott, der virkede som anden Raadgiver til S. W. Richards, Præsident over den europæiske Mission, beskikket til at rejse med Ældsterne Hansen og Jensen tilbage til Danmark for at overtage Bestyrelsen af den skandinaviske Mission. Disse tre Brödre forlode Liverpool d. 30te August og ankom til Kjöbenhavn d. 4de September. Ældste Chr. Larsen, der præsiderede over Kjöbenhavns Konference, havde bestyret Missionens Anliggender under Hansens og Jensens Fraværelse.

BREV FRA JOHN VAN COTT.

Faa Dage efter Brödrenes Ankomst afsendte Præsident John Van Cott fölgende Skrivelse til England:

„Kjöbenhavn, d. 9de September 1853.
Præsident S. W. Richards.

Kjære Broder! I Forening med Ældsterne Hansen og Jensen forlod jeg, ifölge Forudbestemmelse, Hull d. 1ste September, omtrent Kl. 4 om Formiddagen, ombord paa „Archimedes“. Söen var ganske rolig indtil henved Middagstid, da det begyndte at blæse, og Havet var desaarsag noget oprört under det övrige af Overfarten. Vi ankom til Hamborg d. 3die og fortsatte samme Dag Rejsen *via* Kiel til Kjöbenhavn, hvor vi lykkelig og vel ankom d. 4de.

(Fortsættes i næste Nr.)

BIOGRAFISKE SKIZZER.

(Fortsat fra Side 32.)

(Olaf Nilson Liljenqvist—Sluttet.)

Med denne Beslutning gik jeg til Sengs, faldt i Sövn og drömte, at jeg stod og skuede ud over en meget stor Slette, som jeg skulde over; men ved nöjere Undersögelse fandt jeg, at det var en stor bundlös Sump eller Mose med en jævn Overflade. Medens jeg stod i meget dybe Tanker og vidste ikke, hvorledes jeg skulde komme over, kastede jeg et Blik ned paa Jorden foran mine Födder og opdagede der en lille fast Plet, der var stor nok til at sætte en Fod paa. Dette faste Punkt syntes at komme op nedenfra, og medens jeg stöttede den ene Fod der paa, kom et andet fast Punkt tilsyne, hvorpaa jeg kunde sætte den anden Fod; saaledes kom den ene Plet frem efter den anden, indtil jeg var kommen over den store og farlige Sump. Jeg troede först, at jeg var alene, men da jeg var kommen over, saa' jeg tilbage og opdagede da, at jeg næsten i Hælene var efterfulgt af Andre, og at Stien var fuld af Mennesker. Ja jeg syntes, at en næsten uendelig Række af smukke Personer fulgte efter mig. Jeg forstod Drömmens Mening og var godt tilfreds. Den lærte mig, at jeg ikke skulde tage nogen Forudbeslutning med Hensyn til hvad jeg vilde gjöre, thi Her-

ren vilde undervise mig derom fra Tid til anden, eftersom Omstændighederne maatte fordre.

I Generalkonferencen, afholdt i Kjöbenhavn d. 6te Oktober 1853, blev jeg beskikket til Præsident for Kjöbenhavns Konference. Den indbefattede hele Sjælland, den störste og mest folkerige Ö i Danmark, tilligemed Hovedstaden. I November Maaned gjorde Broder Van Cott Akkort med en Skibsreder (Hr. Balin), om at bringe vore Emigranter til England, forudsat at han (Balin) kunde faa Alting desangaaende ordnet til en bestemt Dag. Hr. Balin rejste til England for at tilvejebringe Skibene, men kom ikke tilbage förend to Dage efter den bestemte Tid, hvorfor Præsident Van Cott, der var ængstelig for at faa Emigranterne afsted saa hurtig som muligt, sluttede en anden Akkort med Hr. Ryberg, en Brodersön af Hr. Balin. Emigrationen, som talte omtrent 700 Sjæle, forlod Kjöbenhavn henimod Slutningen af December, og Præsident Van Cott ledsagede Selskabet til Liverpool. En Morgen, medens Præsidenten var fraværende, kom Broder P. O. Hansen til min Bopæl og fortalte, at Hr. Balin var meget vred over Van Cotts Handlemaade imod ham og truede med Hævn. Hansen, der var bange for, at noget Ondt skulde hænde, sagde, at Balin önskede at tale med mig. Aldrig saa snart var han gaaet, förend Hr. Balin selv kom ind. Efter at han havde fortalt mig, hvem han var, spurgte han, om ikke jeg kunde möde ham paa hans Kontor Kl. 6 om Eftermiddagen og tage Forstanderen for Kjöbenhavns Gren med mig. Jeg lovede at gjöre saa. Fölgelig mödte jeg og Forstander O. C. Olsen, ifölge Bestemmelse, og efter at vi havde taget Sæde i hans store elegante Kontor, fremkom han med en lang Liste af Beskyldninger mod Præsident John Van Cott og foreslog, at vi skulde afsætte vor Præsident, og i hans Sted beskikke hans Raadgiver P. O. Hansen, som egentlig bestyrede Missionen under Van Cotts Fraværelse. Bevæbnet med disse Beskyldninger, i Forbindelse med vor Indflydelse over de Hellige, vilde vi, efter hans Mening, kunde gjöre denne Forandring med störste Lethed. Jeg skal ikke gjöre noget Forsög paa at gjengive Samtalen, som udvexledes mellem denne Hr. Balin og mig i over fire Timer, men lad det være nok at sige, at han baade prövede paa at kjöbe os for Penge og at gjöre os bange, og da han ikke kunde opnaa sin Hensigt derved, sögte han at overtale os. Han var en kristnet Jöde, og en mere listig og snu Person har jeg aldrig truffet sammen med. Selv havde jeg ikke kunnet tale med Præsident Van Cott, medens han var i Kjöbenhavn, og fölgelig var jeg ubekjendt med hans Forretningsanliggender, og den Eneste, der kjendte dem, syntes at være fuld af Frygt og onde Anelser. Men netop den Aften erfarede jeg Sandheden af Jesu Ord til sine Disciple: „Naar de overantvorder Eder (for Fyrster og Konger), da sörger ikke for, hvorledes eller hvad I skulle tale, thi det skal gives Eder i den samme Time“. Dette var Tilfældet med mig den Aften. Ved de Svar, som lagdes i min Mund ved denne Lejlighed, lærte jeg Mere angaaende sande og rigtige Evangeli-Principer, og i Særdelshed om Præstedömmets Orden, end jeg nogensinde tidligere eller sildigere har lært i lige lang Tid. Hr. Balin truede med at ville bruge sine Midler og sin Indflydelse for at opbryde os. Han vilde offentliggjöre sine Beskyldninger i Bladene og i vore Forsamlinger. I Stedet for at beskytte os med Politiet og Militæret, som han foregav at have gjort, vilde han nu kaste vor Præsident i Fængsel og bruge alle mulige Midler til vor Oplösning og Adsplittelse osv. osv. Hertil svarede jeg, at Værket var af Gud, og at det ikke laa i Menneskets Magt at opbryde det. Efter den Aften hörte jeg ikke mere til Hr. Balins Planer. Naar jeg siden mödte ham paa Gaden i Kjöbenhavn, tog han altid Hatten af og bukkede ærbödigt for mig, og naar Præsident Van Cott derefter ved en eller anden Lejlighed havde et eller to Dosin Passagerer

at sende til England eller Staterne, sendte han altid mig til Balin for at akkordere med ham om deres Rejse, hvilket altsammen blev udfört tilfredsstillende og med den bedste Forstaaelse.

I 1854 gjorde Guds Værk blomstrende Fremskridt i Skandinavien, og iblandt de mange gode og ædle Sjæle, der indkom i Menigheden, kunne nævnes Niels Wilhelmsen, C. A. Madsen og mange Andre, som bleve døbte i Kjøbenhavn.

Apostel Franklin D. Richards, Præsident for den europæiske Mission, besøgte Kjöbenhavn i Sommerens Löb, og jeg vil her nævne en Profeti, som han ytrede i mit Hus. En Dag, medens vi sadde ved Middagsbordet, sagde Broder Richards til mig: „Ældste Liljenqvist! De vil forblive her to eller tre Aar længere for at hjælpe Broder Van Cott, eller hvem som helst, der skal præsidere. De og Deres Familie skulle alle leve og komme til Zion, hvor De vil blive personlig bekjendt med Præsident Brigham Young, hans Raadgivere, de tolv Apostle og mange Tusinde af de Hellige, samt modtage Deres Begavelser og Velsignelser. Og efter at De har tilbragt omtrent to Aar i Zion vil De blive kaldet til at fortsætte Deres Arbejde her i Skandinavien". Denne Forudsigelse blev opfyldt til det sidste Bogstav. Aaret 1854 hengik med at prædike, døbe og varetage saadanne andre Pligter, som tilhörte mit Embede som Præsident for Kjöbenhavns Konference. I Aaret 1855 bleve Guds Velsignelser udgydte i rig Fylde paa vort Arbejde, uagtet vi fra Tid til anden bleve underkastede Forfölgelser. I dette Aar havde vi et meget behageligt Besøg af Daniel Spencer og Joseph A. Young. Ved Slutningen af Aaret blev Præsident Van Cott løst med Tilladelse til at rejse hjem, efter at han med Ære og Værdighed havde tilendebragt en af de vigtigste Missioner, som nogensinde er bleven udfört af vore Ældster i Skandinavien. Hector C. Haight afløste ham som Præsident for Missionen d. 1ste Januar 1856. Om Sommeren 1856 aflagde Præsident Hector C. Haight, Carl Widerborg og jeg et Besøg til England, ifölge Indbydelse fra Præsident Franklin D. Richards. Orson Pratt og Ezra T. Benson vare netop ankomne fra Zion for at skulle tiltræde Præsidentskabet for den europæiske Mission som F. D. Richards' Efterfölgere. Den eneste Ubehagelighed, som jeg for mit Vedkommende erfarede under dette Besög, var, at jeg kun forstod meget lidt Engelsk. Desuagtet stiftede jeg behageligt Bekjendtskab med mange af de engelske Missionærer. Længere hen paa Sommeren aflagde Ezra T. Benson og Ældste John Kay os et Besög i Skandinavien. Benson prædikede i en stor Sal (Collogeum) til omtrent 2000 Mennesker, og John Kay sang „Dear Zion". Adskillige Avisreferenter, som forstode Engelsk, vare tilstede, og de indgave meget gunstige Rapporter og Meninger om Apostelens Prædiken og Kays Sang. Broder Widerborg gjorde Tjeneste som Tolk. Den sidste Prædiken, som Benson holdt under sit Besøg, var i Haugerup paa Sjælland. Han kaldte paa mig til at fungere som Tolk, og uagtet det var mit første Forsøg i den Retning, hvilede Guds Aand over mig i den Grad, at jeg paa en næsten mirakulös Maade kunde gjengive hele Bensons Prædiken saa kraftig og tydelig, at alle de Tilstedeværendes Hjærter bragtes til at juble af Glæde.

Under min Missionsvirksomhed i Kjøbenhavn havde jeg i fire Aar en Plads helliget og indviet til Bön paa et Sted mellem Voldene tæt ved Enden af Gothersgade, hvor jeg undertiden gik flere Gange om Dagen for at bede, og ikke saa sjælden tilbragte jeg ogsaa en Fastedag dersteds. Hver Gang gik jeg uantastet forbi Skildvagten, der havde Ordre til ikke at lade Nogen passere, undtagen Officerer og Soldater. Mange glade og lykkelige Timer har jeg tilbragt paa dette enlige Sted. En himmelsk Salighed og ubeskrivelig Fryd hvilede over mig, naar jeg her dvælede i Bøn til Faderen, og bad ham om Visdom til at handle ret under de besynderlige

Omstændigheder, som den Gang omgave os i Kjöbenhavn. Ved en vis Lejlighed, da jeg fölte mig meget nedtrykt paa Grund af den grumme Forfölgelse, der rasede mod os, gik jeg som sædvanligt til denne indviede Plet, og medens jeg laa paa mine Knæ og anraabte Naadens Trone om Mod og Kraft til at bære den tunge Byrde, hörte jeg en Röst, der löd ligesaa tydelig som naar en Mand taler til en anden, sigende: „Vær ved godt Mod; Alt er vel“. Jeg stod op, og fyldt med Guds Kraft gik jeg nu ned i Gothersgade, der var fuld af Folk, som marscherede ned til Skandinavisk Hotel, hvor vore Forsamlinger afholdtes. De fleste af den der forsamlede Mængde havde Ondt isinde, men jeg fölte mig i Besiddelse af Kraft nok til at overvinde dem alle. Den störste Uorden herskede, men uden at Nogen i dette Öjeblik kjendte mig, gik jeg gjennem hele Pöbelskaren, der fyldte Gaarden, Porten og Gaden udenfor, og da jeg kom op paa vort Forsamlingslokale i 2den Etage, var dette fuldt af Fredsforstyrrere af den værste Slags. Men saa snart jeg aabnede min Mund og begyndte at tale, forstummede al Uorden. Gjennemtrængt af Guds Aand og Kraft bar jeg nu Vidnesbyrd om Evangeliets Sandhed, indtil de Forsamlede bleve saa stille og rolige som Midnattens Slummer, og mange af de Tilstedeværende bleve siden döbte. Jeg kunde nævne mange lignende Tilfælde, men jeg maa nu forlade disse skjönne og behagelige Scener fra min tidligere Erfaring i „Mormonismen“ og vende mit Ansigt mod det forjættede Land.

Den 18de April 1857 forlod jeg Kjöbenhavn tilligemed min Hustru og fire Börn, Theodore, Oscar, Josephine og Harold; den sidstnævnte var tre Maaneder gammel. Da vi stege i en Drosche for at kjöre til Dampskibsbroen, bleve vi omringede af en Pöbelhob, der gjorde Forsög paa at beröve os Börnene; og det vilde ogsaa have lykkedes dem at gjöre dette, hvis ikke Politiet i Tide var kommen os til Hjælp. Jeg blev beskikket til Leder for Selskabet til England, og efter tre Dages Rejse ankom vi i god Behold til Grimsby, hvor vor livlige Ven, Broder John Kay, mödte os. Vort Selskab bestod af omtrent 540 Sjæle.

I Liverpool gik vi ombord paa Sejlskibet „Westmoreland“ fra Philadelphia, og efter syv Ugers Sörejse ankom vi til nævnte Stad. Den förste Nyhed, som blev os meddelt ved vor Ankomst, var, at Parley P. Pratt var bleven snigmyrdet, og at Præsident Buchanan havde sendt en stor Armé op mod „Mormonerne“. Fra Philadelphia rejste vi med Jærnbane til Iowa City. Her blev jeg beskikket til at skulle gaa med Haandkarrekompagniet til Florence, medens min Familie skulde tage med Vognkompagniet. Fra Florence havde jeg Lejlighed til at rejse i min Families Selskab til Salt Lake City, hvor vi ankom d. 13de September. Vi passerede forbi Buchanans Armé paa Sletterne, men da Soldaterne rejste paa den söndre Side af Platte-Floden og vi paa den nordre, saa' vi dem ikke. Vi mödte imidlertid Joseph W. Young, som var paa Vejen til Europa for at kalde alle Utah-Missionærerne hjem. Jeg tilligemed min Hustru og fire Börn naaede Zion i bedste Velgaaende, i Overensstemmelse med Franklin D. Richards' Forudsigelse.

Efter at vi havde hvilet os i nogle Dage blev jeg kaldet til at gjöre en Tur til Echo Kanyon. Jeg kjörte 25 Mands Baggage paa en lille Vogn, og saa var Vognkassen endda næppe halv fuld. Da jeg havde været i Echo Kanyon i sexten Dage kom der Bud efter mig, at jeg skulde komme tilbage til Salt Lake City, efterdi min Hustru var bleven saa syg, at man troede ikke hun kunde leve. Det tog mig kun nogle faa Timer med at kjöre til Staden, og ved min Ankomst opdagede jeg, at vor gode Ven Erastus Snow og hans kjærlige Familie havde vaaget over min Familie Nat og Dag lig saa mange Engle. Saa snart min Hustru havde samlet Kræfter nok til at kunne tale sagde hun til mig, at hun laa for Döden, og vilde allerede

have været borte, dersom ikke Erastus Snow havde kaldt hende tilbage til Livet. Hun fortalte, at Döden var ubeskrivelig söd, og at hun havde intet Önske for at komme tilbage. Ligeledes sagde hun, at to Söstre, hvis Navne hun ikke kunde erindre, havde besögt og vaaget over hende, og den Indflydelse, som de bragte med dem, var af en himmelsk Beskaffenhed. Vi ere senere komne til Kundskab om, at disse to Söstre vare Moder Whitney og Melvina Snow (Willard Snows Hustru). Min Kone blev rask igjen.

Först paa Sommeren fandt den saakaldte Flytning Sted, idet de Hellige forlode deres nordligere Settlementer og rejste sydpaa. Jeg tilbragte det meste af Sommeren mellem Provo og Salt Lake City, beskjæftiget med at flytte Folk frem og tilbage. Om Vinteren 1858 til 1859 flyttede jeg til Spanish Fork, og det fölgende Foraar bosatte jeg mig i Goshen. Den 8de September 1859 modtog jeg et Brev fra Præsident Young, hvori jeg blev kaldet til at gaa tilbage til Skandinavien paa Mission, og jeg blev anmodet om at indfinde mig i Salt Lake City tidsnok til at kunne begive mig paa Rejsen d. 19de. Hvis jeg kunde blive færdig, skulde jeg sende Besked tilbage med den Mand, som bragte mig Bud. Mit Svar var, at jeg vilde gaa.

Den 13de September 1859 forlod jeg, i Lydighed til Præsidentens Kald, min Bopæl, der var saa simpel, at den næppe kunde kaldes et Hjem. Hvor besynderligt var nu ikke Franklin D. Richards' Forudsigelse bleven opfyldt! Expeditionen til Echo Kanyon, de Helliges Flytning og det Privilegium at ledsage Apostlene sydpaa, gjorde mig bekjendt med Störstedelen af de Hellige tilligemed Præsident Young og hans Raadgivere samt de tolv Apostle. Ligeledes var hele min Familie i Live, og dens Medlemmers Antal var större end i 1854. Familien ledsagede mig til Spanish Fork, hvor jeg tog Afsked med Hustru og Börn og tilbragte den fölgende Nat hos vor gamle Ven Knud Peterson og hans kjærlige Familie i deres smukke og behagelige Bopæl i Lehi. Dagen efter ankom jeg til Salt Lake City, hvor jeg fandt et godt Hjem i Broder Erastus Snows Hus samt besögte Præsident Young og John Van Cott. Her kom jeg til Kundskab om, at otte Missionærer vare kaldede, nemlig N. V. Jones, Milo Andrus, Jacob Gates, Elias Blackburn og William Gibson til Storbritannien, Bertram til Frankrig og John Van Cott og jeg til Skandinavien. Vi modtoge vore Velsignelser d. 18de og tiltraadte Rejsen d. 19de September 1859. Den 20de om Aftenen blev vor Lejr organiseret med Kaptejn William H. Hooper som Præsident; han skulde rejse til Washington som Utahs Delegerede til Kongressen. Nogle Kjöbmænd, som havde været i Salt Lake City og solgt deres Varer, valgte at rejse tilbage i vort Selskab med deres Penge for Sikkerheds Skyld. Alle de Rejsende forsynede dem med lette Vogne og gode Trækdyr, med Undtagelse af mig, der maatte nöjes med at sidde paa Ryggen af en Mule hele Vejen og ride bag efter Vognene, hvilket ofte paatvang mig et hurtigere Ridt end jeg fandt Behag i, især naar Vejen förte os ned ad Bakken. Enhver Rejsende, som er kommen over Sletterne, véd jo, at man ikke kan faa en Mule til at forlade Selskabet. Dersom mine Rejsekammerater ikke kjendte mig paa noget Andet, saa vidste dog Enhver, hvem jeg var paa Grund af min Mule. Efter 28 Rejsedage ankom vi til Omaha d. 18de Oktober, og ingen af Selskabet var mere lykkelig end jeg over nu at kunne forandre min Stilling fra Mulens Ryg til hvilkensomhelst Plads paa en Dampbaad. Vi toge en hjærtelig Afsked med Kaptejn Hooper, idet han fortsatte Rejsen ned ad Floden til St. Louis, medens vi (Missionærerne) toge med Jærnbanen fra Quincy.

Sex af Ældsterne, nemlig Jones, Gates, Andrus, Blackburn, Van Cott, og jeg afsejlede fra Amerika med

Dampskibet „Europe"; men en saadan Storm, som vi erfarede paa Overrejsen, har jeg aldrig siden set Magen til, uagtet jeg har rejst meget tilsøs og er kommen over Atlanterhavet fem Gange. Jeg kunde ikke staa paa mine Födder förend vi naaede den irske Kanal. Da Lodsen kom ombord viste han os Stedet, hvor et Dampskib, der tre Dage i Forvejen var ankommen fra Australien med 900 Passagerer, havde stödt mod en Klippe og i faa Öjeblikke gaaet under med Mand og Mus; ikke en eneste Sjæl var bleven reddet. Mange af de Omkomne vare paa Hjemrejsen med deres i Udlandet fortjente Skatte. Iføge Bladene vare over tre hundrede forskjellige Slags Fartøjer blevne ødelagte i denne Storm. Vi ankom til Liverpool d. 13de November og nöd en venlig Modtagelse af Asa Calkin, Præsident for den europæiske Mission og den eneste Utah-Ældste, som den Gang var paa Mission i Udlandet førend vor Ankomst.

Efter et Par Dages Hvile fortsatte Van Cott og jeg Rejsen til Kjöbenhavn *via* London, hvor vi besögte den amerikanske Konsul, fra hvem Van Cott erholdt sit Rejsepas. Fra London toge vi med Jærnbanen til Hull, hvor fra vi rejste med Dampskib til Hamborg. Vi ankom til Kjöbenhavn d. 23de Novbr., hvor vi mødte vor gamle fortrolige Ven, Broder C. Widerborg, der havde præsideret over den skandinaviske Mission siden Utah-Ældsterne bleve hjemkaldede. Altsaa var jeg nu kommen tilbage efter to Aar og otte Maaneders Fraværelse. Jeg var den første af de Ældster, som havde annammet Evangeliet i Skandinavien, der vendte tilbage og vidnede om Zion. Min Tilbagekomst gav Anledning til stor Forbauselse hos Mange, der troede, at Ingen, som en Gang var kommen til Klippebjærgene, kunde nogensinde komme levende der fra. Efter vor Ankomst overtog Van Cott Bestyrelsen af Missionen, og jeg blev beskikket til at rejse omkring i hele Missionen, for at prædike og sætte de forskjellige Konferencer i Orden under Missionspræsidentens Bestyrelse.

Jeg gik strax til Magistratens Kontor og meldte min Ankomst. Alle Embedsmændene og Skriverne forlode deres Sæder og Skriveborde og omringede mig aldeles for at byde mig velkommen. Jeg tilbragte en behagelig Tid hos dem og vidnede om Zion samt fortalte dem om min Erfaring under mit Ophold dersteds. Jeg rejste omkring og prædikede til store Forsamlinger i Danmark, Sverige og Norge, og i Løbet af det første Aar efter min Ankomst bleve henimod 2000 Personer döbte. Om Sommeren 1860 ankom adskillige skandinaviske Missionærer fra Utah, iblandt hvilke kunne nævnes C. A. Madsen og Brødrene Dorius. Paa mine Rejser i Skaane, Sverige, traf jeg en ung Ældste ved Navn N. C. Flygare, som tiltrak sig min Opmærksomhed. Jeg skrev til Van Cott, at jeg havde fundet den rette Mand til at præsidere over Stockholms Konference. Hans Beskikkelse til denne Stilling paafulgte faa Dage derefter. Flygare præsiderede med Ære over nævnte Konference i tre Aar, og siden har han tvende Gange præsideret over hele Missionen. For Nærværende er han en af Ogdens ledende Mænd samt fungerer som Raadgiver til Præsidenten for Weber Stav af Zion. Ligeledes stiftede jeg behageligt Bekjendtskab med Brødrene W. W. Cluff og Jesse N. Smith, der siden begge have præsideret over den skandinaviske Mission. Jeg fortsatte min Virksomhed med vedvarende Held indtil Foraaret 1862, da jeg blev løst med Tilladelse til at rejse hjem.

I April Maaned 1862 forlod jeg Kjöbenhavn anden Gang og tiltraadte Rejsen til Zion som Leder for det fjerde og sidste Selskab Hellige, som forlod Skandinavien om Foraaret 1862 for at rejse til Zion. Jeg begav mig paa Rejsen med meget taknemmelige Følelser, fordi Herrens Velsignelser og Naadegaver havde været os saa rigelig tildelte, medens vi bare vort Vidnesbyrd for mange

Tusinder, og vi følte som om vore Klæder paa Dommens Dag vilde være rene for Folkets Blod. Herren havde velsignet vore svage Bestræbelser med megen Frugt; dog erkjendte vi, at Høsten var stor og Arbejderne faa. Efter vor Ankomst til Hamborg bragte en Dampbaad os fem Mile ned ad Elben til et Sted, hvor det tyske Sejlskib „Athenia" laa for Anker. Vi gik strax ombord paa nævnte Fartøj og begyndte vor lange Sejlads. Förend vi naaede New York bleve vi til vor store Sorg bekjendte med Forskjellen mellem de tyske og engelske Love med Hensyn til at udstyre et Emigrantskib for sin lange Sörejse. For det Første blev det Drikkevand, som toges ombord fra Elben, raaddent førend vi naaede vort Bestemmelsessted. Provianten var af en meget daarlig Kvalitet, og Maaden, hvorpaa Maden blev tillavet, gjorde den endnu daarligere; desforuden var der ikke mere end det Halve af hvad vi behøvede. Kaptejnen fortalte mig, at han i 26 Aar havde bragt Emigranter over Atlanterhavet. Han viste mig de Haandjærn, som han plejede at bruge til Emigranterne, naar de ikke vilde underkaste sig hans Villie, og fortalte mig, at han brugte at berøve de smukkeste Piger deres Haar. Derpaa betydede han mig, at han vilde behandle os paa lignende Maade, dersom vi ikke vilde ære ham som den eneste Befalingsmand samt lade være med at klage over den Behandlingsmaade, vi fik. En Søndag Eftermiddag, efter at vi havde sluttet vor Gudstjeneste, truede han med at ville kaste mig overbord; og jeg antager, at han ogsaa vilde have gjort det, hvis han havde vovet det. Aarsagen til hans Forbitrelse var formodentlig Misundelse, fordi han ingen Indflydelse havde over de Hellige. Som den sandsynlige Følge af daarlig Føde og raaddent Vand udbrød Mæslingerne iblandt os, og 35 Dödsfald fandt Sted. Efter at have tilbragt syv Uger paa Havet ankom vi endelig til New York, hvorfra vi rejste videre med Jærnbane og Dampskib til Florence. Horace S. Eldredge var Kirkens Emigrationsagent i New York, og han ordnede Alting godt for os. I Florence tøvede vi i en længere Tid, og Adskillige døde. De fire Selskaber, som havde forladt Hamborg, bleve her forenede til to, og C. A. Madsen blev beskikket til Kaptejn for det ene og jeg for det andet, medens John Van Cott præsiderede over begge, eftersom vi rejste i kort Afstand fra hinanden. Vi ankom lykkelig og vel til Salt Lake City d. 22de September 1862.

Nogle faa Dage senere blev jeg, efter over tre Aars Fraværelse, forenet med Hustru og Börn i Goshen. De vare alle vel, men en mindre i Antal, da det yngste Barn, en Pige, der var to Aar gammel da jeg rejste, var död under min Fraværelse.

I Generalkonferencen, afholdt i Oktober Maaned samme Aar, önskede vor elskede Ven Ezra T. Benson, at jeg skulde komme til Cache Dalen. Han kaldte mig, sagde han, ved sit Apostelskabs Myndighed. Jeg gik ind til Præsident Young for at raadføre mig med ham desangaaende. Han raadte mig til at gaa og sagde, at jeg vilde faa det godt hos Broder Benson. I November Maaned ankom jeg med min Familie til Logan, og Præsident Benson vilde nu, at jeg skulde nedsætte mig i Hyrum, hvor jeg derpaa kjøbte mig et lille Blokhus, der var 14 Fod langt og 12 Fod bredt. Jeg betalte 150 Dollars derfor og betragtede mig selv som formuende, da der, endog af saadanne Huse, kun fandtes meget faa. Nogle af Nybyggerne havde sögt Ly under Jorden. Jeg kjöbte mig 10 Akres Agerdyrkningsland og prövede min Lykke som Landmand. Om Sommeren 1863 blev Biskop Calvin Bingham kaldet som Missionær til Bear Lake Dalen, og jeg blev beskikket til Biskop i hans Sted.

Det blev mig fortalt, at det næsten kunde betragtes som en Umulighed at aabne Blacksmiths Fork Kanyon. Om Foraaret 1864 foretog, jeg tilligemed Jørgen, Niels og Hans E. Nielsen og Andre en Rejse derop tilhests. Vi fulgte en Indianersti og

red omtrent fire Mile op i Bjærgkløften. Medens vi befandt os paa et Höjdepunkt, hvor de med Tømmer rigt beklædte Bjærgsider vare synlige for os, udbröd jeg med Taksigelse til Gud, sigende, at han havde beredt os en Overflödighed, dersom vi blot vilde række vore Hænder frem for at modtage det. Jeg tog nu en fast Beslutning med Hensyn til Aabningen af nævnte Bjærgklöft, der siden har spillet en saa vigtig Rolle i Hyrums og hele det nordlige Utahs Historie. Da Præsident Young en Tid derefter aflagde et Besög til vor By spurgte jeg ham, om han ansaa det for raadeligt at bane en ny Vej gjennem denne Bjærgkløft til Vejen, som gaar fra Ogden til Bear Lake Dalen. Han svarede med stor Eftertryk, sigende: „Biskop! Dersom De kan bane Vej der igjennem, vil det blive Kilden til stor Velstand for Dem og Deres Folk“. Om Foraaret 1873 begyndte vi det store Foretagende. Jeg havde ikke en Dollar, men troede fuldt og fast, at jeg nok skulde blive i Stand til at betale, saa snart Arbejdet blev gjort; og det skete saa. En Dag kom et Sendebud fra Arbejdernes Lejr og betydede mig, at min Nærværelse var nödvendig. I mindre en femten Minutter tog jeg afsted og kom ikke tilbage førend Arbejdet var fuldfört. En Söndag Morgen kom en af Brödrene til mig og sagde: „Det Arbejde, De her gjør, er et National-Arbejde, og Ingen uden en Nations Regjering vilde gjöre Forsøg paa at udrette noget Saadant; det vil ikke betale sig“. Han spurgte, om han maatte gaa hjem; jeg svarede ja. Den Ene efter den Anden kom og bad om Tilladelse til at gaa hjem. Jeg tillod dem alle at gaa, indtil O. L. McBride, Peter Christiansen og omtrent et Dosin Drenge vare ene tilbage hos mig. Jeg henvendte mig til dem og sagde; „Ville ogsaa I forlade mig?“ Svaret var: „Nej, ikke saa længe De er her“. Jeg fölte mig lidt mismodig, thi jeg havde troet, at hele Arbejderselskabet bestod af udvalgte, Mænd, der vilde staa mig bi til det Sidste. Jeg gik nu op paa Bjærget for at fremlægge mine Bekymringer for den Almægtige, men i samme Öjeblik som jeg aabnede min Mund for at bede, forekom det mig, at Brødrene Benson, Heber C. Kimball og mange Andre være nærværende hos mig, og i Stedet for at klage og sørge blev min Bedrøvelse forandret til Glæde, og jeg følte Trang til at sige: „Her er godt at være“. Jeg gik ned fra Bjærget, stærk som en Löve, og sagde til Brödrene: „Jeg kan holde det ud endnu en Uge“. Derpaa bestræbte jeg mig for at oplive de Andre. Den følgende Dag (Mandag), netop som vi havde spist Middagsmad, ankom en Mand med et Brev, som han overrakte mig. Dets Indhold var Følgende: „Kan Præsident Young og Selskab kjöre over Deres Vej om to Uger fra førstkommende Onsdag paa deres Rejse til Bear Lake. Behag at svare“. Jeg skrev det betydningsfulde Ord „Ja“ paa Brevet og gav det tilbage til Sendebudet, som nu spurgte, om jeg havde noget Bud at sende hjem. Jeg svarede: „Nej, fortæl blot Brødrene, at de maa komme ud af Kuben“. Vi fuldførte Arbejdet; Præsident Young tilligemed sit Selskab kjörte over Vejen til den bestemte Tid og slog Lejr ved Rock Creek. kan kaldte Lejrstedet efter mit Navn og kaldte mig ind i sit Telt to Gange for at velsigne mig og Folket. Ligeledes ytrede han sin Forundring over, at saa faa Folk havde udrettet et saadant Arbejde. Om Morgenen, da vi adskiltes paa det Sted, hvor den nye Vej forenede sig med den ældre Bear Lake Vej, kaldte han mig til sin Karet og velsignede mig den tredie Gang.

Af de mange offentlige Embeder og Tillidshverv, som have været mig anbetroede, vil jeg kun nævne, at jeg i 1870 blev valgt til Borgmester for Hyrum, og da den Forenede Orden blev indfört i Cache Dalen, blev jeg valgt til Præsident for samme i Hyrum, samt beskikkedes til Vice-Præsident for County-Organisationen. Den 23de August 1872 blev jeg valgt til en af

Direktörerne for Utah Nordbanen, hvilken Stilling jeg indehavde i tre Aar. Den 22de Juni 1873 blev jeg ordineret til Patriark under Hænders Paalæggelse af Brigham Young og flere af de Tolv; John Taylor var Mund. Om Sommeren 1874 blev jeg beskikket til Præsident for „Cache Valley Lumber Company“.

I Generalkonferencen d. 6te April 1876 blev jeg kaldet til anden Gang at gaa paa Mission til Skandinavien, og Fredag Morgen d. 5te Maj tog jeg Afsked med min Familie og tiltraadte Rejsen til Europa, efter at jeg i Forvejen havde beskikket James McBride til at fungere i mit Sted som Biskop. Den 6te Maj forlod jeg Ogden i Forening med 24 andre Missionærer, som skulde til forskjellige Dele af Europa, og da vi havde rejst et kort Stykke Vej forsamlede Brödrene sig og önskede, at jeg skulde overtage Ledelsen af Missionærkompagniet, hvilket jeg gjorde. Vi havde en behagelig Rejse og ankom til Kjöbenhavn d. 3die Juni. Min gamle Ven, Præsident N. C. Flygare, mödte os ved Jærnbanestationen og ledsagede os til Kontoret, hvilket endnu var paa samme Sted, hvor vi tidligere havde vort Hovedkvarter. Det var nu 14 Aar 1 Maaned og 14 Dage siden jeg sidst forlod den skandinaviske Kyst. Det fölgende Dag (Söndag) rejste jeg i Forening med Præsident Flygare til Malmö, Sverige, og prædikede til en stor Forsamling. Den 19de Juni modtog jeg min Beskikkelse fra Albert Carrington som Præsident for den skandinaviske Mission. Jeg besögte alle Konferencerne en Gang og de fleste af dem to Gange i Aarets Löb, og omtrent 1100 Sjæle bleve tilagte Menegheden ved Daab. Under mine Rejser i Sverige blev jeg paavirket af den Ide, at et Tidsskrift burde udgives i det svenske Sprog, og vi besluttede, at det förste Numer af samme skulde under Navn af „Nordstjernan“ udkomme d. 1ste Januar 1877 i samme Störrelse og Format som „Skandinaviens Stjerne“, samt at det skulde udgives to Gange om Maaneden. Vi fik strax 500 Abonnenter. Jeg beskikkede Ældste J. C. Sandberg til Medredaktör og overlod Udgivelsen af Bladet i Göteborg til hans Bestyrelse.

I 1877 blev A. W. Carlson fra Salt Lake City kaldet af Kirkens Præsidentskab til at gaa til Skandinavien for at oversætte Mormons Bog paa Svensk. Han ankom til Kjöbenhavn d. 27de September og begyndte strax at skrive for „Nordstjernan“, hvis Kontor var bleven forflyttet fra Göteborg til Kjöbenhavn. Mormons Bog udkom paa Svensk i 1878. Jeg blev löst fra mit Arbejde i Skandinavien i Slutningen af November Maaned 1877, og efter at have besögt Slægtninge og Venner rejste jeg hjem om Foraaret 1878, afgav min Beretning til Kirkens Præsidentskab og blev meget venligt modtaget af Præsident Taylor. Efter min Hjemkomst tiltraadte jeg atter min Funktion som Biskop i Hyrum og beklædte dette Embede indtil d. 3die Septbr. 1882, da jeg med gjensidig Tilfredshed og under den bedste Forstaaelse blev löst, efter at have præsideret over Hyrum Ward i over 19 Aar, i hvilken Tid Byen var voxet fra et halvt Dosin Blokhuse og nogle Kjældere til den störste By i Cache Dalen, Logan undtaget. Vor smukke, romantiske Beliggenhed tiltrækker sig næsten enhver Rejsendes Opmærksomhed. Kun nogle faa Dage siden blev det bemærket af en af Dalens ledende Mænd, idet han stod og betragtede Byen, at den var et levende Monument, der vidnede utvetydigt om dens Grundlæggers (Liljenqvist) Visdom og Duelighed, og bemærkede, at Broder Liljenqvist kun havde én Fejl; hvis han kunde overvinde den, vilde Vejen være aaben for ham til allevegne at gjöre Godt. Jeg föler imidlertid, at denne Kompliment var bedre end jeg fortjener, da jeg véd mig selv i Besiddelse af flere Fejler, ligesom alle andre skröbelige Mennesker, men jeg véd tillige, at Gud har været mig naadig. I Löbet af mine 30 Aars Virksomhed for det Offentliges Vel har jeg altid havt for Öje at gjöre mine Medmennesker Godt og opbygge Guds Rige paa Jorden, medens min egen eller Families Interesser og Fordel sjælden har været taget i Be-

tragtning. Jeg er derfor omgivet af oprigtige og varmhjærtede Venner, som föle stor Interesse for mit Velfærd og önske, at jeg maa blive trofast indtil Enden. Disse göde Önsker fölge mig bestandigt, og de ere mig af större Værd end Guld og Rigdomme. Jeg haaber at leve saaledes i Fremtiden, at Aanden og Kraften af mit patriarkalske Embede maa hvile paa mig, saa at jeg kan blive et Redskab i Guds Haand til at tröste de Sörgende og styrke de Svage. Jeg vil nu slutte med min varmeste Hilsen til alle mine skandinaviske Brödre og Söstre, som ville tjene Herren. Jeg véd, at dette Værk er af Gud og vil bestaa evindelig, og jeg önsker at efterlade dette mit Vidnesbyrd til alle Mennesker som et Minde efter mig, naar jeg bliver hjemsamlet til mine Fædre.

Hyrum, d. 15de September 1882.

O. N. Liljenqvist.

NYHEDER.

Utah. I Ugen mellem d. 14de og 20de Januar var Frosten usædvanlig haard i næsten hele Territoriet. Om Fredagen d. 19de, da Kulden naaede sit Höjdepunkt, udviste Fahrnheit-Thermometret i forskjellige Settlementer 30—40 Grader under Nul, og i nogle af Minebyerne var det endnu meget koldere. I mange Aar har der ikke været en saa haard Frost i Utah.—— Den 29de Januar blev Brigham Murphy, 16 Aar gammel, dræbt ved et Vaadeskud lidt syd for Salt Lake City. —— Betydelige Forbedringer og Reperationer foretages i denne Tid paa Salt Lake Theatrets Indre.—— Fem Rövere (Frank Francis, Ormus Nay, Frank Hawley, Sylvester Earll og Erastus Andersen) gjorde tidligt om Morgenen d. 22de Januar Forsög paa et plyndre det mod Öst gaaende Passagertog paa Central Pacifik Banen, omtrent otte Mile öst for Tecoma Stationen i Nevada. Expresmand Alexander Ross, der med stor Tapperhed og sjældent Mod forsvarede Expresvognen i tre Timer, forhindrede Röverne fra at opnaa deres Hensigt. Mange Skud vexledes, og Ross blev saaret. Det regulære Posttogs Ankomst forskrækkede Banditterne, der tilsidst toge Flugten. To bevæbnede Kompagnier (det ene under Ledelse af Sheriff Turner af Provo) bleve strax organiserede og sendte afsted efter Röverne, der tilsidst opdagedes og toges tilfange i Antelope Bjærgene, omtrent 50 Mile nordvest for Deseret, Millard County, Utah, og d. 30te Januar bleve de bragte til Salt Lake City og indespærrede i Fængsel. Hawley og Nay, der gjorde Modstand förend de overgave sig, bleve haardt saarede af Sheriffens Posse, hvisaarsag de indlagdes paa Hospitalet. Faa Dage senere bleve fire af dem sendte til Nevada, hvor Forhöret over dem skal holdes. Nay ligger fremdeles syg paa Hospitalet.——Paa Grund af Tövejret, som pludselig indtraadte d. 14de Februar, blev den östlige Del af Salt Lake City oversvömmet med Vand, der gjorde betydelig Skade paa de lavere liggende Ejendomme. Samme Dag blev Henry Selander, otte Aar gammel, knust tildöde i Cothams Möbelfabrik i 16de Ward, Salt Lake City. ——Jacob Jensen, en 11 Aar gammel Sön af Hans Jensen af Goshen, frös ihjel i Nærheden af nævnte By d. 19de Januar.——Den 24de Januar löb et Lokomativ paa Denver og Rio Grande Vestbanen af Skinnerne og rullede ned ad en lille Bakke, hvorved Lokomativföreren og en Bremser dræbtes paa Stedet, og to Andre bleve haardt saarede. Ulykken tilskreves Lokomativförerens Uforsigtighed.——I Weber Stavs Kvartalskonference, som afholdtes i Ogden d. 20de og 21de Januar, blev Lewis D. Shurtliff beskikket til Præsident for Staven med Charles F. Middleton og N. C. Flygare som Raadgivere——I Kvartalskonferencen, som afholdtes i Nephi, Juab County, d. 27de og 28de Januar, blev Wm. Pax-

man af American Fork beskikket til Præsident for Juab Stav af Zion, i Stedet for George Teasdale, der var bleven valgt til Apostel.——En Dansker ved Navn H. E. Eriksen blev overkjørt og dræbt i Nærheden af Logan d. 12te Februar.

Washington, D. C. Siden Geo. Q. Cannon blev forbudt at tage sit Sæde har Utah ikke været repræsenteret i Kongressen. Paa Grund heraf stemte Folkets Parti ved Novembervalget for, at John T. Caine ikke alene skulde repræsentere Territoriet i den 48de Kongres, men ogsaa i den sidste Session af den 47de. Denne Sag blev först behandlet af Valgkomitteen, der i Kongressens Underhus reporterede til Gunst for Caine og Utah-Folkets Sag, og d. 17de Januar blev det ham tilladt at tage den sædvanlige Ed og faa sit Sæde i Kongressen——Dommer Black holdt d. 1ste Februar en kraftig Tale til Medlemmerne af Justitskomitteen, i hvilken han paa en tydelig og fyndig Maade udpegede de konstitutionelle Rettigheder, som tilhører Indbyggerne i de Forenede Staters Territorier.

California. Ved Explosionen af en Krudtmølle i Birkley mistede 40 Kinesere og en Hvid Livet.——Ved en Jærnbaneulykke paa Syd Pacifik Banen i Nærheden af Tehichipa dræbtes 21 Personer, og mange Andre bleve farligt kvæstede.

New York. En Mængde gamle franske Guldmynter, der bærer Aarstallene 1739, 1744 og 1751, ere nylig fundne af Thomas Brown i Franklin, hvor et gammelt Fort en Gang stod. Drömme ledte Brown paa Spor efter Skatten, der er værd 27,000 Dollars.

Ohio. Ohio- og Mississippi-Floderne have oversvømmet deres Bredder og anrettet frygtelige Ödelæggelser i Ohio, Kentucky, Tennessee og andre Stater.

Danmark. Syv Redningsmænd, alle Læsøboer, omkom d. 30te December under deres Forsøg paa at redde Besætningen fra Briggen „Flora“ af Laurvig, der var strandet nord for Læsö.——Grosserer A. Gamél udruster en ny Expedition, der skal afgaa til Foraaret med den Opgave at finde den forsvundne „Dymphna“ Expedition.

Sverige. Forberedelse gjøres for Anlæggelsen af en Jærnbane i Norrland. Den skal begynde ved den svensk-norske Rigsgrænse i Egnen om Torneaa Morads og gaa over Kirnavara og Lunonavara til Gellivara og der fra til Luleaa. En Sidebane skal ogsaa bygges til Haparanda.

Norge. Det gamle Kristiania er snart forsvundet. Endnu kan man hist og her, endog i selve Byen, finde et og andet Exemplar af disse underlige Træhuse, som karakteriserede Byen i dens oprindelige tarvelige Skikkelse, men ellers have disse maattet vige Pladsen for nyere og mere tidssvarende Bygninger.

England. Man tror nu endelig at være kommet paa Spor efter Lord F. Cavendish' og Understatssekretær Burkes Mordere.

Tyskland. Dampskibet „Cimbria“ af den direkte Hamburger Linie sank d. 20de Januar i Nordsöen, efter at være paasejlet af den engelske Damper „Sultana.“ Over 400 Mennesker antages at være omkomne. Kun 39 Personer vides at være landsatte med en liden Baad ved Cuxhaven og nogle faa paa andre Steder.

Svejts. Et Jordskjælv fandt 'Sted d. 18de Januar fra Bjærgskraaningen paa den sydlige Side af Fernanges Dalen. Landsbyen Marais blev aldeles ødelagt. Samtlige Indvaanere reddede sig ved Flugten.

Spanien. Röveruvæsenet synes at blomstre paa den mest frodige Maade. Der gaar ikke en Dag, uden at der meldes om overfaldne Postførere, Plyndring af Banker og offentlige Kasser, Kirkeran og Rovmord, trods at Riget foruden en Hær har udrustet ikke mindre end 14 Gendarmeregimenter.

Preussen. Prins Frederik Karl, en Broder af Kejser Wilhelm, døde d. 22de Januar i Berlin i sit 83de Aar. Kejser Wilhelm og Fyrst Bismarck ere begge syge.

Rusland. Czaren og de enkelte Medlemmer af det russiske Kabinet

have modtaget nihilistiske Varselsskrivelser, hvori fremsættes Fordring om en hel ny Statsforfatning. Paa offentlige Pladser er der paa en uforklarlig Maade bleven opslaaet Plakater, hvori Publikum anmodes om at holde sig fra saadanne Steder, hvor Hoffet viser sig.

Forskjelligt. I Januar Maaned bleve 700 Personer brændte tildöde og 75 dræbte ved Explosioner; 1500 druknede i de europæiske Oversvömmelser, 500 mistede Livet ved forliste Skibe, og 200 bleve dræbte ved andre Ulykkestilfælde, saa vidt det allerede er bleven bekjendt. Det var en Maaned rig paa Ulykker.——Den berömte svenske Sangerinde Christina Nilsson besöger i denne Tid de större Stæder i Amerika. Hun er nylig rejst gjennem Utah paa sin Rejse til Kalifornien.

DEN SKANDINAVISKE MISSION.

Ifölge den statistiske Rapport over den skandinaviske Mission for 1882, som findes i „Skandinaviens Stjerne“, Nr. 6 (32te Aarg.), bestaar Missionen for Nærværende af 7 Konferencer og 45 Grene. Der findes 83 Ældster fra Zion, samt 331 andre Ældster, 183 Præster, 183 Lærere, 76 Diakoner og 4183 Medlemmer — Ialt 4956 Medlemmer og Embedsmænd, foruden Missionæererne fra Zion. 990 bleve döbte i Aarets Löb, 285 udelukkede, og 77 döde. 794 Medlemmer emigrerede til Zion det forlöbne Aar, foruden 368 Börn og Personer, der ikke vare döbte, hvilket forögex de Emigreredes Antal til 1162 Sjæle, der afrejste fra Kjöbenhavn og Liverpool i tre större og nogle mindre Partier. En anden statistisk Missionsrapport udviser, at der lejes 27 Forsamlingslokaler i Missionen, og der findes 12 Söndagsskoler, 22 kvindelige Hjælpeforeninger, 11 unge Mænds og to unge Kvinders Foreninger; 1782 holde „Skandinaviens Stjerne“ og „Nordstjernan“ og 745 „Ungdommens Raadgiver“. Af Böger og Skrifter er der i 1882 solgt for 9838 Kroner og 22 Öre. Foruden de 83 Utah-Ældster vare 40 andre Missionærer stadigt beskjæftigele i Evangeliets Tjeneste. I Aarets Löb ere ogsaa 1769 Forsamlinger blevne afholdte hos Fremmede.

DÖDSFALD.

Ældste John Van Cott, en af de syv Præsidenter over alle de Halvfjerds, döde paa sin Bopæl i Nærheden af Salt Lake City, d 18de Februar om Morgenen Kl. 7 og 20 Min., efter en længere Tids Sygdom.

„Det vil være vanskeligt“, skriver „Deseret News“, „at finde en mere exemplarisk eller samvittighedsfuld Mand end Broder Van Cott. Han var en af dem, hvis Karrekter og Formaal var saa dadelfrit, at vi betvivle, at hans Vandel nogensinde har været Gjenstand for den mindste Mistanke“.

Som bekjendt har Van Cott tvende Gange præsideret over den skandinaviske Mission, og vi skulle senere have Lejlighed til udförligere at omtale ham i MORGENSTJERNEN. Hans Begravelse fandt Sted d. 20de fra Assembly Hall, Salt Lake City. Præsidenterne Joseph F. Smith, Wilford Woodruff og John Taylor talte ved hans Baare.

MORGENSTJERNEN

udkommer d. 1ste i hver Maaned og koster en Dollar om Aaret i Forskud med Porto iberegnet. Gamle Abonnenter betale 25 Cents extra for Kirkens Historie. Fölgende Brödre ere beskikkede til at virke som Agenter for Bladet:

And. Hansen, Granite.
And. Johnson, Union.
A. O. Gelte, Sandy.
Niels Nielsen, American Fork.
T. C. Steffensen, South Cottonwood.
Jasper Petersen, Castle Dale.
J. P. Andreasen, Eden.
Wm. F. Jensen, Newton.
S. P. Christensen, Salem.

Desforuden er Anton M. W. Nielsen beskikket til at virke som vor omrejsende Agent, og besöger for Nærværende Settlementerne i Utah og Sanpete Countier.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 4. APRIL 1883. 2DEN AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 37.)

(1853—Fortsat.)

Ved vor Ankomst til Kjöbenhavn mödtes vi paa Skibsbroen af mange af de Hellige, som havde forsamlet sig for at byde os velkommen. Jeg har stiftet Bekjendtskab med dem saa godt jeg har kunnet, og de ere meget kjærlige til mig, thi de have med Længsel ventet paa, at Nogen skulde komme. Ældste Snows Död har været et stort Tab for dem; jeg tror, at han var elsket af de Hellige, og de betragtede ham som en Fader. Han havde vist ikke en eneste Uven her. Men uagtet hans Bortgang var dem et tungt Slag, bærer de dog Byrden taalmodigt. De synes at være forenede og meget nidkjære for Guds Gjerning. Det var i Sandhed glædeligt for mig at lytte til deres Lovsange, thi uagtet jeg ikke kunde forstaa Ordene, vare dog Melodierne yndige og beregnede paa at gjöre mig vel tilmode. De Hellige her ere saa gode, som de forstaa at være. Jeg tror, at her findes Tusinder, som endnu ville annamme Evangeliet, thi Mange synes at være ærlige, og jeg föler mig glad naar jeg ser dem. Og dersom jeg kunde forstaa deres Sprog, vilde jeg endnu föle mig bedre tilfreds, thi da kunde jeg prædike til dem. Men det giver særegne Fölelser at være forsamlet med to eller tre hundrede Hellige og ikke i Stand til at kunne tale forstaaeligt til dem, uden ved Hjælp af en Tolk.

Den 12te September.

Jeg overværede Forsamling i Gaar paa Salen. De Hellige syntes at glæde dem, og de ere meget punktlige til at overvære Möderne. Tre fik Haandspaalæggelse. Mange Fremmede være tilstede, hvilke skjænkede god Opmærksomhed til hvad der blev sagt. Jeg glædede mig meget, uagtet jeg blot kunde forstaa meget Lidt.

Jeg har netop hört fra Sverige. Djævelen er tilsyneladende ikke död endnu der i Landet, thi Brödrene maa ofte föle hans trykkende Haand gjennem hans Haandtlangere. Det Fölgende vil nærmere forklare Sagen. Brödrene i Lund afholdt Forsamlinger, hvorover Politiet blev urolig[illegible], og Borgmesteren skrev til Kongen for at indhente dennes Mening om hvad de skulde gjöre ved „Mormonerne". Til Svar spurgte Kongen, hvad Skade

det kunde gjöre, at Folk dyrkede Gud, samt bemærkede, at for saa vidt „Mormonerne“ ikke overtraadte Loven, men førte et moralsk Levnet, kunde Politiet ikke forhindre dem fra at holde Forsamlinger. Men i samme Provins paa et Sted, som kaldes Sjönabäck, vare Politiembedsmændene mere rænkefulde, mindre retfærdige og ikke saa villige til at raadføre dem med Kongen angaaende en saa vigtig Sag som de Sidste-Dages Helliges Ret til at holde Møder, hvorfor de toge Raad af Præsterne, og i Overenstemmelse med samme opbrød man de Helliges Forsamlinger. Dette blev gjort ved først at slaa Dørene itu og derefter forbyde de Hellige at afholde Forsamlinger eller bede mere. Derpaa holdt Politimændene Vagt omkring Huset for at se, om Nogen alligevel vovede at bede. Fölgen var, at de opdagede Adskillige, som i Lighed med Daniel fordum bade til Herren, trods det givne Forbud. Politiet gik derpaa ind i Huset og uddelte Stokkeprygl til dem, som ikke vilde fornægte Troen. To eller tre fornægtede deres Religion for at undgaa Mishandling. Paa Grund af denne Forfølgelse ere sex af Brødrene komne til Kjöbenhavn for Beskyttelse. Saaledes synes Tilstanden at være for Nærværende i Sverige.

Efterretningerne fra Norge ere tilsyneladende mere gunstige. Missionærerne døbe af og til. Jeg skal begynde en Brevvexling med Brødrene dersteds, og saa snart jeg bliver bedre bekjendt med Tilstanden, skal jeg underrette Dem derom.

Jeg forbliver stedse Deres i den evige Pagt forbundne Broder,

John Van Cott.

KONTORET FLYTTES.

Den 21de September skrev Præsident Van Cott fra Kjøbenhavn til Udgiveren af „Millennial Star“, at det havde lykkedes ham at erholde en mere passende Lejlighed for „Skandinaviens Stjernes“ Kontor paa rimelige Vilkaar. Den nye Lejlighed var beliggende ved Gothersgaden Nr. 29, skrev ogsaa, at Forsamlingerne i Hovedstaden vare godt besøgte baade af Hellige og Fremmede, samt at Indsamlingsaanden var fremherskende blandt de Hellige og at dobbelt saa mange som dem, der rejste Aaret forud, beredte sig til at emigrere til Vinteren.

DEN SJETTE GENERALKONFERENCE.

Den 6te Oktober afholdtes atter en Generalkonference i Kjøbenhavn under John Van Cotts Præsidium. De fleste Konferencepræsidenter og andre Ældster samt en talrig Forsamling af Hellige vare tilstede. Præsident Van Cott, der endnu ikke kunde tale Dansk, havde opskrevet nogle gode Lærdomme og Formaninger, som P. O. Hansen oversatte og oplæste for de Forsamlede. Ældsterne A. W. Winberg, Præsident for den svenske Mission, Johan Svenson, Præsident for Lollands Konference, og C. G. Larsen, Præsident for Bornholms Konference, afgave Beretning om deres Missioner. Uagtet de alle havde mødt megen Modstand vare dog Flere blevne tillagte Menigheden, og Evangeliet vandt stadig Udbredelse. Ældste Winberg havde sat arresteret fire Dage i Sverige for Evangeliets Skyld. Iblandt de Forretninger, som udförtes af Konferencen, kunne nævnes Fölgende: Chr. Larsen, C. C. A. Christensen og C. G. Larsen beskikkedes til at arbejde i Norge under E. G. M. Hogans Ledelse; Petter Bjørk, Petter Petterson, Petter Öman, Nils Jønsson, Jeppe Jeppeson, Ola Nilson, Olaf Løvendahl, Johannes Bjørk, Nils Johan Öman og Johan Rosengren bleve beskikkede til at arbejde i Sverige under Winbergs Bestyrelse. O. N. Liljenqvist beskikkedes til Præsident for Kjøbenhavns Konference og L. A. Schouby og John F. F. Dorius til at arbejde under hans Bestyrelse. H. P. Olsen beskikkedes til Præsident for Bornholms Konference og Jeppe G. Folkmann til at arbejde under hans Vejledning. Johan Liljenstrøm og F. C. Hansen beskikkedes til at arbejde i Lollands Konference under Johan

FLERKONERIETS OFFENTLIGGJÖRELSE.

Af et Brev, som John Van Cott skrev til Præsident S. W. Richards d. 20de Oktober 1853, gjör vi følgende Udtog:

„Vi publiserede Aabenbaringen om det celestiale Ægteskab d. 1ste Oktober. Den blev vel modtaget af de Hellige, og jeg har ikke hört, at de Vantro har angrebet den. Dog har den eller noget Andet vækket Interesse for vor Sag, thi vor Sal har været fuld hver Søndag siden, og de Fremmede skjænke vor Prædiken god Opmærksomhed.

Siden vi flyttede Kontoret er Efterspørgslen for „Skandinaviens Stjerne" bleven större, og vi har forøget vort Abonnentantal betydeligt. Ligeledes have vi faaet større Afsætning for vore Bøger. Vi ere i Færd med at oversætte det 3die Numer af „Mormons Bogs guddommelige Troværdighed", og vi agte snart at lade det trykke. En ny Salmebog er ligeledes i Trykkerens Hænder, men dens Udgivelse gaar kun langsomt for sig.

Vor Generalkonference afholdtes d. 6te ds. og var godt besøgt. En god Aand gjorde sig gjældende. Vi beskikkede tre erfarne Ældster til at arbejde under Ældste Hogans Bestyrelse i Norge, samt ti Ældster og Præster til at hjælpe Ældste Winberg i Sverige. Udsigterne for Værkets Udbredelse i Sverige blive bestandig lysere. Vi foretoge ogsaa nogle Beskikkelser til Fordel for de danske Konferencer. Rapporterne fra de forskjellige Konferencer ere gode og vise, at Værket gjör Fremgang. Vor statistiske Rapport for Halvaaret, endende d. 6te Oktober, tilkjendegiver saaledes, at 975 ere blevne døbte i nævnte Tidsrum. Nye Arbejdsmarker aabnes allevegne. Jeg hørte fra Norge i Gaar; de Hellige dersteds døbe Mange. At dømme efter de nuværende Udsigter vil der blive större Religionsfrihed i Norge end i Danmark, da man tror, at *Jesu Kristi* Kirke vi blive anerkjendt som en *kristelig* Kirke.

Jeg ser Intet, som han forhindre denne Mission fra at maale sig med Missionen paa de britiske Öer; giv den blot Tid til at voxe. 41 Personer ere bleve døbte i Kjöbenhavns Gren siden jeg kom her til. Vi gjöre vort Bedste for at bekjendtgjøre Sandheden for Folket. Dersom de Rige og Stolte ikke ere villige til at ydmyge dem og annamme den eller agte Herrens Tjenere for hvad de ere, vide vi, at de ærlige Fattige ville gjøre det med Glæde. Dette giver os Haab, og vi bede, at enhver Skranke, som forhindrer Sandheden fra at have Adgang til de Oprigtige af Hjærtet, maa blive ryddet tilside. Jeg ser Intet, som burde gjöre os mismodige i mindste Maade, men Meget til at opmuntre os, thi Alting synes at være gunstigt, og Herren kroner sine Tjeneres Arbejde med Held".

TREDIE EMIGRANTSELSKAB.

En Del af de nydöbte skandinaviske Hellige vare nogenlunde bemidlede, hvisaarsag de gjorde Forberedelser for at sælge deres Ejendomme og rejse til Zion saa hurtig som muligt. De vedvarende Forfølgelser, som næsten allevegne rasede imod Kirkens Medlemmer, gjorde Længselen efter Zion desto större, og hellere end töve vilde Mange gjærne sælge deres Ejendomme for halv Pris, naar blot de kunde faa tilstrækkelige Midler til at udrede Rejsens Omkostninger. Broderkj[illegible] den gav sig ogsaa tilkjende [illegible] skjönneste Skikkelse, og under dennes behagelige Indflydelse ihukom de Velhavende deres fattige Troesfæller med den Hjælp og Bistand, som altid har karakteriseret Guds Hellige. Hundreder af Fattige, der ved egen Hjælp ikke havde de fjerneste Udsigter til Udfrielse fra Babylon, bleve saaledes hjulpne til at emigrere af deres mere bemidlede Brødre. Igjennem „Skandinaviens Stjerne" gaves de nödvendige Inst[illegible] til Emigranterne, [illegible] Undtagelse vare [illegible] Rejselivet. Iblandt dem fandtes der [illegible] lig Sjæle, som [illegible] været længere borte fra deres Hjem end til nærmeste Kjöbstad. D[illegible]

derfor ingen let Sag for Brödrene, some vaagede over de forskjellige Grene og Konferencer, at faa Alting ordnet for de Bortdragende, og navnligen paahvilede der de præsiderende Brödre i Kjöbenhavn et stort Ansvar i den Henseende. Henimod Juletid var det imidlertid lykkedes Præsident Van Cott at faa sluttet de nødvendige Kontrakter med Skibsredere osv., og d. 22de December (1853) om Eftermiddagen Kl. 2 afsejlede Aarets første Selskab, bestaaende af 300 Sjæle, fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Slesvig", under Ledelse af Ældste Chr. Larsen. En stor Mængde Tilskuere havde samlet sig paa Bryggen for at bevidne „Mormonernes" Afrejse, og betydelig Forbitrelse derover gav sig tilkjende. Da Ældste P. O. Hansen efter Skibets Afgang gik tilbage til Kontoret blev han saaledes forfulgt af en Pøbelhob, der slog ham over Hovedet med en Stok og kastede ham til Jorden; men uagtet han blødte stærkt, vare hans Saar ikke farlige.

Efter heldig Rejse ankom Skibet til Kiel om Morgenen d. 23de. Den fölgende Dag rejste Emigranterne med Jærnbanen til Glückstadt, hvor de kom op paa en stor Sal og nøde varme Drikke, medens nogle af Brødrene bragte Rejsegodset ombord paa Dampskibet „Queen of Scotland", hvormed Selskabet d. 25de begyndte Rejsen over Nordsøen. Vejret var særdeles godt for den sildige Aarstid, og intet Uheld intraf paa Overrejsen. Kun et lidet Barn døde og blev begravet i Havet. Den 27de om Aftenen ankom Selskabet til Hull, men Emigranterne kom først i Land den følgende Dags Morgen. En Broder Peder Jensen fra Hals døde ved Ankomsten og blev begravet i Land. Om Onsdagen d. 28de fortsattes Rejsen med Jærnbane til Liverpool, hvor de Emigrerende opvartedes med varm Suppe og fik flere Bekvemmeligheder, som de ikke havde nydt siden de forlode Kjöbenhavn. Den 1ste Januar 1854 gik de ombord i Sejlskibet „Jesse Munn", og d. 3die s. M. afsejlede de tilligemed nogle faa tyske Hellige fra Liverpool. Hele Selskabet stod under Ældste Chr. Larsens Ledelse, og ifölge hans Beretning havde de en lykkelig Rejse over Atlanterhavet, da de ikke erfarede Fylden af Vindenes og Vandenes Magt, og hverken Kulde eller Varme trykkede dem. De ankom til Mundingen af Mississippi-Floden d. 16de Februar, „og", skriver Ældste Larsen, „det blotte Syn op ad Floden bringer vore Hjærter til at brænde af Tak til ham, der er vor store Gud og Fader; og jeg for min Del maa sige, at jeg allerede har set saa meget af Amerika, at selv om jeg ikke var „Mormon", vilde jeg ikke forblive i Danmark."

Under Overrejsen afholdtes der offentlig Gudstjeneste hver Søndag og Onsdag, og hver Aften og Morgen holdtes der Bøn i de forskjellige Distrikter, der hver havde sin Forstander. Fire Brödre havde dannet sig et lille Musikkorps, og ved deres Melodier bidroge de meget til at dræbe Rejsens Kedsommelighed. Der indtraf tolv Dødsfald ombord, nemlig to Voxne og ti smaa Børn. Tre Par bleve ægteviede.

Mandag d. 10de Februar ankom „Jesse Munn" med sin kostbare Ladning til New Orleans, hvor Chr. og Svend Larsen strax sluttede Akkort med en Kaptejn Brown om at bringe Selskabet til St. Louis, og Lørdag d. 25de fortsattes Rejsen op ad Mississippi-Floden med Dampbaaden „St. Louis".

Paa Grund af usædvanlig Lavvande i Floden gik Rejsen langsom, og formedelst Omskiftelse af Klimat og Levemaade udbröd der Sygdom iblandt Emigranterne, hvilken krævede flere Ofre. Efter Ankomsten til St. Louis i Missouri d. 11te Marts lejedes der Huse til de Hellige, som ventede dersteds en Maanedstid, indtil det andet skandinaviske Emigrantselskab under H. P. Olsen ankom. I dette Tidsrum maatte atter flere bukke under for den dræbende Sygdom. I St. Louis bleve de to Selskaber sammensmeltede til et, og H. P. Olsen overtog Ledelsen af det Hele, hvorpaa Rejsen fortsattes videre mod Vest.

DET FJERDE EMIGRANTSELSKAB.

Mandag d. 26de December (1853) forlod 378 skandinaviske Hellige Kjöbenhavn med Dampskibet „Ejderen" for at rejse til Zion. Præsident John Van Cott ledsagede dem til England, og Ældste H. P. Olsen, der i omtrent 10 Maaneder havde virket som Missionær paa Bornholm, rejste med som Leder hele Vejen til Utah. Efter en behagelig Sejlads over Östersöen ankom Skibet tidlig den fölgende Dags Morgen til Kiel, hvor Emigranterne maatte opholde dem i nogle Dage; denne Tid tilbragte de med Haandarbejde, Læsning, Sang og Bön, og flere Gange afholdtes der ogsaa Forsamlinger. Den 30te December rejste de med Jærnbanen til Glückstadt, hvor de opholdtes til d. 7de Januar (1854) fordi Havnen og Floden var tillagt med Is. Her lagde de Hellige stor Taalmodighed for Dagen, thi uagtet de bleve forhindrede fra strax at fortsætte deres Rejse, hverken knurrede eller klagede de over Guds Styrelse, men fastede og bade meget, at der maatte aabnes Udvej for dem, hvilket ogsaa skete til deres store Glæde. Under Opholdet i Glückstadt benyttede de en god Sal og havde det saa godt, som Omstændighederne tillode. Omtrent Kl. 6 om Morgenen d. 7de gik Selskabet ombord paa Dampskibet „Transit", og skjöndt der var betydelig Is i Floden slap Fartöjet dog heldigt igjennem. Efter en meget heldig Rejse over Nordsøen ankom Emigranterne til Hull den 9de Kl. 3 Eftm. Samme Dags Aften omtrent Kl. 6 fortsattes Rejsen med Extratog til Liverpool, hvor man indtraf Kl. 2 den følgende Dags Morgen næsten alle vel; dog fandtes der nogle Børn, som lede af Forkjølelse. De Rejsende fik i Liverpool bekvemme Opholdssteder, hvor de nøde Kost og Logis, indtil de efter et Par Ugers Forlöb gik ombord, men de maatte gjennemgaa den tunge Skjæbne, at deres Børn formedelst Forkjölelse fik Feber, og 22 af dem döde tilligemed to Voxne. De, som saaledes maatte miste deres Nærmestpaarørende, bare deres haarde Pröve med den Taalmodighed, som udmærker Guds Börn.

Den 22de Januar gik Selskabet tilligemed nogle faa tyske Hellige ombord paa Sejlskibet „Benjamin Adams" og blev den 24de synet af Lægen, der erklærede 15 Personer for at være uskikkede til at rejse med, hvorfor de bleve bragte iland for siden at sendes til New Orleans, naar de bleve raske nok til at kunne rejse. „Benjamin Adams" afsejlede fra Liverpool d. 28de og ankom til New Orleans d. 22de Marts, efter en heldig Sörejse paa 45 Dage. Otte Personer døde paa Havet, nemlig to meget gamle Folk og sex Börn; to bleve födte og ni Par ægteviede. Den 25de Marts forlod Selskabet New Orleans med Dampbaaden „L. M. Kennet" og ankom d. 3die April til St. Louis. Paa denne Rejse herskede der betydelig Sygdom iblandt Emigranterne og 14 döde.

I St. Louis, hvor der den Gang fandtes en stor Gren af Kirken, traf Selskabet sammen med det forrige skandinaviske Kompagni, under Chr. Larsens Ledelse, og fortsatte Rejsen med en anden Dampbaad op ad Missouri-Floden til Kansas City, som dette Aar var bleven valgt til Udrustningssted for de Hellige, som skulde drage over Sletterne. Emigranterne lejrede dem i Nærheden af Westport, og d. 9de Maj blev Kompagniet organiseret for Rejsen gjennem Örkenen. H. P. Olsen anerkjendtes som Selskabets Leder og Præsident, Chr. Larsen som Kompagni-Præst (Chaplain), Bent Nielsen som Vognmester, Jens Hansen fra Fyen som Lejrkaptejn og P. P. Thomsen fra Falster som Vagtmester. Kompagniet, der bestod af [illegible] Vogne, blev indelt i sex mindre Kompagnier med 10 a 12 Vogne i hvert, og over hvert af disse beskikkedes en Kaptejn. Hver Vogn var forspændt med 4 Oxer og 2 Køer. Desforuden havdes en Del Reserveoxer. Til hver Vogn var der fra 10 til 12 Personer. Ældsterne C. Capson, A. Andersen, P. Beckström, Jens Jörgensen, A. W. Winberg og V. Valentinsen beskikkedes til Kaptejner over de sex Afdelinger. Over,

Vogne, Telte og andet Rejseudstyr, som Emigranterne tildels kjöbte i St. Louis og tildels i Kansas City og Omegn, kostede meget mere end man havde ventet, hvisaarsag Flere kom til at mangle Midler og kunde ikke forskaffe sig det Nødvendige. De Bemidlede. iblandt hvilke kunne nævnes Bent Nielsen fra Sjælland og P. P. Thomsen, lagde imidlertid deres Gavmildhed for Dagen paa en rosværdig Maade, og Ingen bleve efterladte tilbage i Staterne for Midlers Skyld.

I Slutningen af Maj Maaned valgtes en ny Lejrplads omtrent otte engelske Mile vest for Kansas City, fra hvilket Sted Emigranterne tiltraadte den lange Rejse over Sletterne Torsdag d. 15de Juni.

Selskabet drog ad en ny men kortere Vej end Emigranterne tidligere havde rejst. Da de vare komne omtrent 20 Mile fra Kansas City gjordes der Holdt, og man raadslog om hvad der skulde gjøres, da det viste sig, at de Fleste havde for store Læs. Denne Ubehagelighed var Følgen af at tage for meget Rejsegods med, trods de givne Raad desangaaende. Broder Olsen foreslog at gaa til Leavenworth City, som kun laa omtrent 30 engelske Mile fra Lejrpladsen, for at tale med Orson Pratt, der i Egenskab af sin Stilling som Emigrationsagent opholdt sig i nævnte By. Dette blev gjort, og Pratt forstrak Selskabet med Midler til at kjöbe 50 Oxer for. Derpaa fortsattes Rejsen.

Nogle faa Dages Rejse vest for Ft. Kearney mødte Selskabet d. 5te August Apostel Erastus Snow samt flere Ældster fra Dalen, som skulde gaa til Staterne paa Mission. Broder Snow holdt Forsamling med de skandinaviske Hellige og talte til dem i deres eget Sprog, hvilket glædede dem meget.

Af alle de Kompagnier, som dette Aar gik gjennem Örkenen, led det skandinaviske Selskab mest af Sygdom (Kolera), men under Opholdet paa Lejrpladsen ved Westport og paa Dampbaadene var Dödeligheden störst. Snese faldt som Ofre for dens dræbende Indflydelse, og Mange maatte begraves af deres Venner og efterlevende Slætninge uden Ligkister paa de öde Sletter. Saa stor var Dødeligheden iblandt dem, at af de omtrent 680 Sjæle, som forlode Kjøbenhavn den foregaaende Vinter, naaede kun lidt over 500 deres Bestemmelsessted. Resten bukkede under for Sygdom og Rejsens Møjsommeligheder. De Efterlevende naaede Salt Lake City lykkelig og vel d. 5te Oktober 1854.

1854.

MISSIONEN I DANMARK.

„I Danmark“, skriver Præsident John Van Cott til S. W. Richards i et Brev af 13de Januar 1854, „er der mere Religionsfrihed end i nogen anden Part af Missionen. Jeg kan sige, at Udsigterne ere smigrende allevegne, hvor Herrens Tjenere have faaet Indgang, uagtet de komme i Modstrid med den uvidende Fordom, som altid besjæler dem, der hade Guds Aabenbaringer. Det er ikke en Bevisförelses-Modstand, vi möde, thi Ingen vover at bevæge Tungen i den Hensigt, men Oppositionen bestaar af Haan og Foragt, bedövende Skjældsraab og undertiden Sønderbrydelse af Dørene paa vore Forsamlingslokaler; en Gang imellem ere Enkelte endog modige nok til at staa op paa Bænkene under Forsamlingerne og röge Cigarer med deres Hatte paa. Dette synes at være den største Modstand. Søndagen førend det förste Selskab Emigranter forlod Kjöbenhavn forrige Aar bevidnede jeg en saadan Scene; men jeg antager, at Djævelen var vred, fordi vi samme Dag indlemmede elleve nye Medlemmer i Kirken ved Haandspaalæggelse, og han ønskede muligvis at gjöre et af hans for dette Land særegne stærke Modstands-Forsøg. Vor Sal var overfyldt af Mennesker, og Hundreder gik bort og tövede paa Gaden fordi de ikke kunde slippe ind. Jeg kom til den Slutning, at denne store Menneskemasse havde forsamlet sig fordi en Del Mænd og Drenge stöjede og skrege ganske forfærdeligt, da de Hellige forlode Forsamlingsstedet. Denne Støjen fængs-

ler Forbigaaendes Opmærksomhed bedre end mange Kirkeklokker, thi Gaden foran vort Forsamlingslokale fyldes derved af Mennesker, som standse for at erfare, hvad der er paa Færde. At de derved opdage, hvor de Sidste-Dages Hellige afholde deres Forsamlingerer, er en Selvfølge, og de komme derfor ofte ind af Nysgjerrighed, hvis endelige Resultat ikke sjælden bliver, at de ledes til at annamme Sandheden. Flere døbes hver Uge, og jeg ser Intet, som kan forhindre Værkets hurtige Fremskridt, indtil de Oprigtige af Hjærtet i Danmark blive talte iblandt Pagtens Børn.

STILLINGEN I NORGE.

Med Hensyn til Udsigterne for Værkets Fremme i Norge kan jeg ikke tale saaledes som jeg gjorde i min Skrivelse af 20de Oktober f. A. Spörgsmaalet med Hensyn til Religionsfriheden har i lang Tid været under Dröftelse af Norges Authoriteter, og Rapporter af en smigrende Beskaffenhed bleve fra Tid til anden satte i Omlöb. Men, desværre! Scenen har forandret sig. Sagen, som blev bragt paa Bane formedelst Brödrenes lange Indespærring i Fængsel, er tilsidst bleven afgjort imod dem, hvilket paalægger dem en stor Mulkt eller Fængsel. Övrigheden er desaarsag bleven mere stræng og umedgjørlig end nogensinde før, og Brödrene have ikke Lov til at nævne „Mormonismen", langt mindre prædike den. Skulde nogen af dem, som de undervise og læse med i Bibelen, finde for godt at forraade dem, vilde det udsætte dem for øjeblikkelig Mulkt eller Fængsel. Ingen Barmhjærtighed vises Nogen, som bekjender sig til de Sidste-Dages Helliges Tro. En af de i Oktober-Konferencen beskikkede Ældster var ankommen til Norge förende jeg hörte hvad der var sket, og de andre to vare paa Vejen did. Efter at jeg var kommen til Kundskab om Rettens Kjendelse imod os, ansaa jeg det ikke for Visdom, at de skulde gaa, da en af dem (Chr. Larsen) ved hans Ankomst öjeblikkelig vilde blive kastet i Fængsel, eftersom han var en af dem, der tidligere havde været fængslet og var kun bleven lösladt saa længe Sagen om Religionsfriheden var under Behandling. Jeg skrev derfor til dem og gav den ene (Chr. Larsen) Tilladelse til at emigrere og beskikkede den anden (C. G. Larsen) til Præsident for Bornholms Konference i Stedet for Ældste H. P. Olsen, som jeg havde kaldet til at gaa hjem som Förer for de emigrerende Hellige. Dersom Herrens Tjenere havde Frihed til at prædike Evangeliet i Norge, vilde Tusinder annamme samme. Jeg raadte Ældsterne E. G. M. Hogan og K. Peterson til ikke at opgive Forsøget, men vedblive at bede om Frihed indtil de fik den, og ellers ikke give Authoriteterne nogen Ro. Ligeledes bad jeg dem at bruge Forsigtighed under deres Samtaler osv., saa at Lovens Haand ikke skulde kunne naa dem.

POLITIFORFÖLGELSER I SVERIGE.

I Sverige har Værket gjort god Fremgang trods Övrighedens Efterstræbelser. Uagtet man sendte nogle af Missionærerne til Kjöbenhavn blomstrede „Mormonismen" alligevel. Autoriteterne forböde Ældsterne at rejse hvor de vilde, og tvang nogle af dem til at forblive i Byen under stræng Politiopsigt. Dersom nogen af dem opdagedes i Færd med at undervise Folket, blev en Mulkt paa 25 svenske Rigsdaler strax Fölgen, eller også 26 Dages Fængsel paa Vand og Bröd uden Mellemrum, hvilken Straf adskillige af Brödrene have lidt. 28 Dages Fængsel paa Vand og Brød betragtes, ifølge Loven, for ensbetydende med Dødsstraf. I nogle Tilfælde ere Brödrene blevne tildelte Stokkeprygl. Flere af de Missionærer, som sendtes til Sverige fra Oktober-Konferencen, ere bleve tvungne til at forlade Lardet, og de ere nu emigrerede. Udsigterne for Værkets videre Fremgang ere dog temmelig gode.

Vi have Navnene paa 678 Sjæle, som udvandrede i Slutningen af forrige Aar".

(Fortsættes.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud, med sex Præmieblade.

En Dollar for Bladet alene.

Salt Lake City, April 1883.

OM NAVNEFORANDRING.

Det har været en almindelig Skik iblandt vore skandinaviske Söskende, at de efter deres Ankomst her til Territoriet have forandret deres Navne i saadanne Tilfælde, hvor Sönnen eller Datteren iftölge gammel skandinavisk Skik ikke havde samme Efternavn som Faderen. Man har troet, at denne Forandring paa det Bestemteste var tilraadt af Kirkens Authoriteter, hvisaarsag de Hellige ugjærne, men for at være lydige til Raad, have underkastet sig den derved opstaaede Ubehagelighed, uden dog i Virkeligheden at ane, hvilken Forvirring og Usikkerhed det beredte dem selv og Andre. Det Hele synes imidlerted at brero paa en Misforstaaelse. Efter at vi i vort historiske Fag havde truffet paa saa mange Vanskeligheder og været ledt paa Vildspor saa ofte samt havde erfaret, at der herskede en almindelig Utilfredshed desangaande, besluttede vi at indhente en Forklaring om Sagen hos netop de af Kirkens ledende Mænd, som vi troede havde foreslaaet Navneforandringen. Vi forklarede for dem det Ubehagelige i at Personer, som havde betalt deres Tiende og Ofringer i de gamle Lande og ofte vare vidtlöftig omtalte i Kirkens Böger og Protokoller dersteds, forandrede deres Navne efter Ankomsten her til, da de i saadanne Tilfælde aldrig i Historien kunde vente at blive betragtede som de samme Personer. Svaret var, at Hensigten havde aldrig været, at Saadant skulde finde Sted, da det Uhensigtsmæssige deri jo maatte vare iöjnefaldende for Enhver, men man önskede kun at indprente det skandinaviske Folk, at for Slægtregister og Optegnelsers Skyld var det ubetinget heldigst, at Börnene havde samme Efternavn som Forældrene, og derfor önskede man gjærne, at Skandinaverne skulde optage den for Amerika og de fleste andre civiliserede Nationer almindelige Skik, at vælge et Familienavn og beholde samme. Da vi derpaa forklarede, at den Skik at giveBörnene Faderens Fornavn til Efternavn, med en Tilföjning af Ordet „sön“ eller „sen“, allerede hörte til det Forsvundne, og at man i det mindste i Danmark for længe siden havde antaget Familienavne, blev jeg betydet, at dette var Alt hvad der forlangtes, og Kirkens Authoriteter vilde derfor ikke tilraade nogen videre Forandring; dog for fremtidig Vejlednings Skyld skulde de foretrække, om vedkommende Hellige ved Nedskrivningen af deres Navne i Begavelseshuset vilde föje deres Faders Efternavn til deres eget i Parentheses, men ellers var der ingen Nödvendighed for at bruge det i Forretningsanliggender eller deres daglige Liv. Dette var bestemt saaledes som vi selv havde opfattet Sagen, og vi tro, at de allerfleste af vore skandinaviske Söskende ville indse det Fornuftige og Rimelige heri. Vi vil give et Exempel. Dersom en Mand hedder Christian Jensen, og hans Fader hedder Jens Jakobsen, saa kan han indgive sit Navn Christian Jensen (Jakobsen), men aldrig bruge Jakobsen ved andre Lejligheder, hverken i Tiende-Bögerne eller Ward-Optegnelserne, kun i saadanne Protokoller, hvor der bliver Tale om Undersögelse af Slægtregister.

Vi haaber, at denne korte Forklaring vil svare til Hensigten, og at vore skandinaviske Söskende i Fremtiden ikke mere ville ulejlige hverken dem selv, deres Venner, Legislaturen eller vi Historieskrivere med denne höjst ubehagelige og forvirrende Navneforandring.

MISSIONÆRER UDSENDTE FRA ZION TIL SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 15.)

Nr.	*Navne.*	*Præstedömme.*	*Bopæl i Zion.*	*Ankom til Kjöbenhavn.*	*Tiltraadte Hjemrejsen fra Kjöbhn.*	*Arbejdstid.*
37	Carl Widerborg	Höjpræst	Ogden	31 Juli 1864	Sept. 1868	4 A. 2 M.
38	George W. Gee	Halvfjerds	Provo	" " "	Januar 1866	Omt. 1½ A.
39	John Sharp jun.	Halvfjerds	Salt Lake City	2 Nov. "	26 Dec. 1865	1 A. 1 M.
40	Joseph H. Felt	Halvfjerds	Salt Lake City	20 Marts 1865	26 Dec. 1865	Omt. 9 M.
*	Daniel H. Wells	B.Y.Raad.	Salt Lake City	10 Maj "	11 Maj 1865	1 Dag
41	Niels Wilhelmsen	Halvfjerds	St. Charles	2 Aug. "	13 Juni 1867	1 A. 10 M.
42	Chr. Christiansen	Halvfjerds	Ephraim	" " "	13 Juni 1867	1 A. 10 M.
43	Sören Iversen	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	13 Juni 1867	1 A. 10 M.
44	Peter Hansen	Halvfjerds	Hyrum	" " "	Juni 1868	2 A. 10 M.
45	Niels Nielsen	Halvfjerds	Brigham City	" " "	† 1 Juni 1866	Omt. 11 M.
46	Morten Lund	Halvfjerds	Fount'nGreen	" " "	†25 Maj 1866	Omt. 10 M.
47	Hans Jensen Hals	Halvfjerds	Manti	" " "	Juni 1868	2 A. 10 M.
48	Anders Nielsen	Halvfjerds	Manti	" " "	13 Juni 1867	1 A. 10 M.
49	Fred. C. Sörensen	Halvfjerds	Ephraim	" " "	13 Juni 1867	1 A. 10 M.
50	Anders Larsen	Halvfjerds	Weber	" " "	1867 el. 1868	1 el. 2 Aar.
51	Svend Larsen	Halvfjerds	Mt. Pleasant	" " "	13 Juni 1867	1 A. 10 M.
52	Hans Hansen	Halvfjerds	Hyrum	" " "	13 Juni 1867	1 A. 10 M.
53	Chr. O. Folkmann	Havlfjerds	Plain City	" " "	Maj 1868	2 A. 9 M.
54	John Fagerberg	Ældste	Ephraim	" " "	Juni 1868	2 A. 10 M.
55	Gustaf A. Olson	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	13 Juni 1867	1 A. 10 M.
56	Lars Peter Edholm	Halvfjerds	Weber	" " "	13 Juni 1867	1 A. 10 M.
57	C.C.A.Christensen	Halvfjerds	Mt. Pleasant	20 " "	Maj 1868	2 A. 9 M.
58	Jens Hansen	Halvfjerds	Spanish Fork	" " "	13 Juni 1867	1 A. 10 M.
59	Fred. C. Andersen	Halvfjerds	Salt Lake City	23 " "	20 Okt. 1866	1 A. 2 M.
*	(2) B. Young jun.	Höjpræst	Salt Lake City	17 Juni 1866	17 Juli 1866	1 Maaned.
*	(2) John W. Young	Höjpræst	Salt Lake City	" " "	17 Juli 1866	1 Maaned.
60	Johan P. Wretberg	Ældste	Salt Lake City	18 Juli "	Maj 1868	1 A. 10 M.
61	S. Gudmundsen	Halvfjerds	Fairview	27 Juli 1867	10 Juli 1869	Omt. 2 A.
62	Lauritz Larsen	Halvfjerds	Spring City	" " "	Juli 1870	Omt. 3 A.
63	C. D. Fjeldsted	Halvfjerds	Sugarhouse W	31 " "	15 Juli 1870	Omt. 3 A.
64	O. C. Olsen	Halvfjerds	Gunnison	" " "	10 Juli 1869	Omt. 2 A.
65	M. Mortensen	Ældste	Gunnison	" " "	15 Juli 1870	Omt. 3 A.
66	Jens Johansen	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	10 Juli 1869	Omt. 2 A.
67	George K. Riis	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	10 Juli 1869	Omt. 2 A.
68	Samuel Petersen	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	15 Juli 1870	Omt. 3 A.
69	Jens Jensen	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	15 Juli 1870	Omt. 3 A.
70	A. C. Grue	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	30 Aug. 1872	Omt. 5 A.
71	C. C. Asmussen	Ældste	Salt Lake City	Efteraar "	Maj 1868	Omt. ½ A.
72	Hans Petersen	Ældste	Hyrum	Aug. 1868	10 Juli 1869	Omt. 11 M.
(2)	Jesse N. Smith	Höjpræst	Parowan	19 Sept. "	15 Juli 1870	1 A. 10 M.
73	Carl Larsen	Halvfjerds	Salt Lake City	18 Maj 1869	15 Juli 1870	1 A. 2 M.
74	John Holmberg	Ældste	Salt Lake City	29 Juni "	23 Juni 1871	2 Aar
75	John Ehrngren	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	23 Juni 1871	2 Aar
76	Eric Peterson	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	21 Juni 1872	2 Aar
77	EricJohanPehrson	Halvfjerds	Tooele Co.	" " "	15 Juli 1870	2 A. 1 M.
78	John H. Hougaard	Halvfjerds	Manti	10 Juli "	15 Juli 1870	1 Aar
79	Jacob H. Jensen	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	21 Juni 1872	Omt. 3 A.
80	L. P. Borg	Halvfjerds	Salt Lake City	2 Aug. "	15 Juli 1870	Omt. 2 A.
81	Hans P. Olsen	Ældste	Fount'nGreen	19 Dec. "	3 Maj 1870	Omt. 5 M.
*	Albert Carrington	Apostel	Salt Lake City	25 April 1870	16 Maj 1870	21 Dage
*	L. W. Shurtliff	Höjpræst	Salt Lake City	" " "	16 Maj 1870	21 Dage
82	Peter Madsen	Halvfjerds	Provo	5 Juni "	23 Juni 1871	Omt. 1 A.
83	Mons Andersen	Halvfjerds	Lehi	" " "	30 Aug. 1872	2 A. 3 M.
84	Sören Chr. Thure	Höjpræst	Ephraim	" " "	1 Sept. 1871	1 A. 3 M.
85	M. C. Christensen	Höjpræst	Mt. Pleasant	" " "	23 Juni 1871	Omt. 1 A.

*Besögende. †Fra Hamborg.

37. Han præsiderede over Missionen i omtrent fire Aar.

Carl Widerborg blev født d. 11te Maj 1814 i Gøteborg, Sverige, døbt af Svend Larsen d. 4de Marts 1853, virkede en kort Tid som Missionær i Norge og derefter som Oversætter paa Kontoret i Kjöbenhavn i flere Aar, indtil han i 1858 blev kaldet til at præsidere over Missionen efter Hector C. Haight. Han emigrerede til Utah i 1860. Widerborg döde i Ogden, Utah, d. 12te Marts 1869.

38. Han virkede i Sverige.

George W. Gee er födt d. 9de Oktober 1841 i Ambrosia, Lee County, Iowa, kom til Utah i 1851 og blev döbt af Jacob Weiler den følgende Vinter. Han bor fremdeles i Provo, Utah County, Utah.

39. Han virkede som Missionær i Sverige.

40. Han virkede som Missionær i hele Danmark.

Joseph Henry Felt er født d. 9de Maj 1840 i Salem, Essex County, Massachusetts, blev døbt af N. H. Felt d. 9de Maj 1848 og rejste med sine Forældre til Utah i 1850. For Nærværende fungerer han som Raadgiver til Biskoppen i 11te Ward, Salt Lake City, og præsiderer ligeledes over de unge Mænds gjensidige Uddannelsesforeninger i Salt Lake Stav af Zion.

* Daniel H. Wells, som præsiderede over den europæiske Mission, kom tilligemed Ældste George Reynolds fra Kontoret i Liverpool over paa en Forretningstur fra England.

41. Han virkede som omrejsende Ældste i hele Missionen og var Raadgiver til C. Widerborg; rejste hjem som Leder for det 26de Emigrantselskab.

Niels Wilhelmsen blev født d. 21de April 1824 i Feuling, Skanderborg Amt, Jylland, Danmark, blev döbt af Frederik Phister i Kjöbenhavn d. 30te Aug. 1854, virkede som Missionær i Danmark i omtrent sex Aar, i hvilken Tid han beklædte nogle af de vigtigste Stillinger i Missionen og var iblandt Andet Raadgiver til Præsident C. Widerborg. Han emigrerede til Utah i 1861. Ældste Wilhelmsen døde under sin sidste Mission til Skandinavien d. 1ste August 1881.

42. Han virkede som omrejsende Ældste i Aalborg og Vendsyssels Konferencer og var senere Distriktspræsident for Nørre-Jyllands Distrikt.

Chr. Christiansen er født d. 7de Oktbr. 1824 i Dølby Sogn, Salling, Jylland, Danmark, blev döbt af Geo. P. Dykes d. 17de August 1850, virkede som Missionær i over 1½ Aar, en Del af Tiden som den förste Præsident for Aalborg Konference, og emigrerede til Utah i 1852–1853. For Nærværende bor han i Manti, Sanpete County, Utah.

43. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste i Aarhus og Fredericia Konferencer og præsiderede senere over Fredericia Konference.

Søren Iversen er födt d. 5te Januar 1825 i Rans, Vejle Amt, Jylland, Danmark, blev døbt af F. C. Sørensen d. 7de Decbr. 1851, virkede som Missionær og Forstander for Store Lihme Gren i omtrent 1½ Aar og emigrerede til Utah i 1853–1854. For Nærværende bor han i 2det Ward, Salt Lake City, Utah.

44. Han virkede først som omrejsende Ældste paa Fyen, Lolland, Falster, Møen og de mindre omliggende Öer, og præsiderede senere over Öernes Konference.

Peter Hansen er født d. 6te April 1825 i Nærheden af Næstved paa Sjælland, Danmark, blev döbt af Niels Nielsen d. 7de Juli 1857, arbejdede i to Aar som Forstander for Roholte Gren og emigrerede til Utah i 1861. For Nærværende bor han i Bennington, Bear Lake County, Idaho.

45. Han virkede som omrejsende Ældste paa Sjælland og Bornholm og senere som Præsident for Bornholms Konference; rejste hjem som Leder for det 24de Emigrantselskab.

Niels Nielsen er født d. 12te Marts 1816 i Haugerup, Sjælland, Danmark, blev døbt af Ole Larsen

d. 11te Juni 1855 og emigrerede til Utah i 1857, medtagende en hel Del fattige Hellige for sine Midler. For Nærværende bor han i Brigham City, Utah.

46. Han virkede først som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Vendsyssels Konference.

Morten Lund er födt d. 12te April 1822 i Jylland, Danmark, blev døbt af O. P. Smith d. 14de Maj 1854 og emigrerede til Utah i 1855–1856. For Nærværende fungerer han som Raadgiver til Biskoppen i Fountain Green, Sanpete County, Utah.

47. Han virkede først som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Aalborg Konference; derefter præsiderede han over baade Aalborg og Aarhus Konferencer og senere over alle Konferencerne i Danmark. Han rejste hjem som Leder for det 28de Emigrantselskab.

Hans Jensen Hals er født d. 24de Juni 1829 i Hals, Aalborg Amt, Danmark, blev døbt af Johan Peter Bentsen d. 18de Febr. 1853, virkede som Missionær i otte Maaneder og emigrerede fra Danmark i 1853. For Nærværende fungerer han som Biskop i Manti, Sanpete County, Utah.

48. Han virkede förste som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Aarhus Konference.

Anders Nielsen er født d. 8de Marts 1834 i Kalhauge, Skanderborg Amt, Danmark, blev døbt af Chr. Larsen i 1851, virkede som Missionær i to Maaneder og emigrerede til Utah i 1852–1853. Han er senere bleven udelukt Kirken.

49. Han virkede först som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Fredericia Konference; derefter præsiderede han over Kjöbenhavns Konference.

Frederik Christian Sørensen er født d. 1ste Juni 1819 i Wallerød, Hirscholm Sogn, Frederiksborg Amt, Sjælland, Danmark, blev døbt af Geo. P. Dykes d. 24de August 1850, virkede som Missionær i Jylland og paa Sjælland i omtrent 2 Aar og emigrerede til Utah i 1852–1853. Han bor nu i Ephraim, Sanpete County, Utah.

50. Han var omrejsende Ældste paa Lolland, Falster og Möen; senere præsiderede han over Fredericia Konference.

51. Han virkede som omrejsende Ældste i Norge.

Svend Larsen er födt d. 26de Januar 1816 i Österrisör, Norge, blev døbt af O. C. Nielsen d. 23de Septbr. 1851, virkede en Del som Missionær i Norge samt sejlede betydelig omkring med de andre Missionærer i sit lille Fartøj „Zions Löve" og emigrerede til Utah i 1853–1854. Han bor fremdeles i Mt. Pleasant, Sanpete County, Utah.

52. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste paa Sjælland og præsiderede derefter over Vendsyssels Konference.

Hans Hansen er født d. 23de April 1831 i Kajeröd, Birkeröd Sogn, Frederiksborg Amt, Sjælland, Danmark, blev døbt af Ole U. C. Mönster d. 1ste Juni 1851 og emigrerede til Utah i 1852 med det første Emigrantselskab af Hellige fra Skandinavien. Han bor nu i Hyrum, Cache County, Utah.

53. Han virkede først som omrejsende Ældste i Norge og senere som Præsident for Göteborgs Konference.

Christoffer Olsen Folkmann er født d. 8de Febr. 1827 paa Bornholm, Danmark, blev døbt af Jens Jørgensen d. 29de Novbr. 1851, virkede som Missionær i omtrent 6 Aar, afvexlende paa Bornholm, Lolland, Falster og Møen, og i det sidste Aar præsiderede han over Fredericia Konference; han led megen Forfølgelse; emigrerede til Utah i 1858. Han bor for Nærværende i Plain City, Weber County, Utah.

54. Han arbejdede først som omrejsende Ældste i det sydlige Sverige og derefter som Præsident for Skaane Konference. Senere præsiderede han over alle de svenske Konferencer.

Johan [illegible] er født d. [illegible] Januar 1831 i Sverige, blev døbt af N. B. Adler d. [illegible] Novbr. [illegible]

virkede som Missionær i Sverige i flere Aar og emigrerede til Utah i 1861.

55. Han arbejdede først som omrejsende Ældste i det sydlige Sverige og fungerede derefter som Præsident for Skaane Konference; senere præsiderede han over alle Konferencerne i Sverige.

Gustaf A. Olson er født d. 21de August 1828 i Lund, Sverige, blev döbt af Lauritz Nilson d. 23de Juni 1855 i Kjöbenhavn, virkede i tre Maaneder som Missionær i Danmark og derefter mellem 5 og 6 Aar i Sverige, hvor han i de to sidste Aar præsiderede over Stockholms Konference; emigrerede til Utah i 1861. Nu bor han i Ogden, Utah.

56. Han virkede først som omrejsende Ældste i det nordlige Sverige; derefter præsiderede han over Stockholms og Norrlands Konferencer.

57. Han virkede först som omrejsende Ældste og senere som Præsident i Norge.

Carl Christian Anton Christensen er födt d. 28de Novbr. 1831 i Kjöbenhavn, Danmark, blev döbt d. 26de Septbr. 1850 of Geo. P. Dykes, virkede som Missionær i Danmark og Norge i omtrent 4½ Aar, de sidste to Aar som Præsident for Brevigs Konference, og emigrerede til Utah i 1857. Han bor for Nærværende i Ephraim, Sanpete County, Utah.

58. Han virkede først som omrejsende Ældste paa Fyen og senere i hele Öernes Konference.

Jens Hansen er født d. 13de Oktober 1823 i Otterup Sogn paa Fyen, Danmark, blev døbt af Chr. Christiansen d. 25de August 1851, virkede som Missionær i over to Aar og emigrerede til Utah i 1853 1854. For Nærværende bor han i Spanish Fork, Utah County, Utah. (Se forøvrigt hans Biografi i dette Blads 1ste Aarg., Nr. 8.)

59. Han virkede først som omrejsende Ældste i Norge, derefter som Præsident for Gøteborgs Konference og fuldendte sin Mission i England.

Fred. Chr. Andersen er født d. 16de Januar 1840 i Ullerup paa Fyen, Danmark, blev døbt af Peter Petersen d. 24de August 1858 og emigrerede til Utah i 1859. For Nærværende bor han i Salt Lake City, Utah.

* (2) Brigham Young jun. (Se foran Nr. 33), der nu var Præsident for den europæiske Mission, og hans Broder John W. Young (Se foran Nr. 37) kom ever paa et Besög fra England. De overværede Forsamlinger i Kjøbenhavn, Kristiania, Göteborg og Stockholm, hvorpaa de rejste til St. Petersborg i Rusland.

60. Han præsiderede en Tid over Gøteborgs Konference og virkede derefter som omrejsende Ældste i nævnte Konference.

Johan Petter Wretberg er født d. 15de Maj 1822 i Borgholt, Östergötland, Sverige, blev døbt af N. P. Lindeløf d. 24de Marts 1856, virkede som Missionær i Gøteborgs Konference i omtrent 7 Aar og emigrerede til Utah i 1863. For Nærværende bor han i Sugarhouse Ward i Nærheden at Salt Lake City, Utah.

61. Han virkede først som omrejsende Ældste og derefter som Præsident i Norge.

Saamun Gudmundsen er født d. 13de Maj 1831 i Hvideseid Præstegjæld, Övre-Thelemarken, Norge, blev døbt af Forstander Johan Johansen i Frederiksstad d. 1ste Oktbr. 1854, virkede som Missionær i Norge i omtrent 6 Aar, de tre sidste Aar som Præsident for Brevigs Konference, og emigrerede til Utah i 1861. For Nærværende bor han i Springville, Utah County, Utah.

62. Han præsiderede først over Aarhus Konference, derefter over baade denne og Fredericia Konference og senere som omrejsende Ældste i hele Missionen.

Lauritz Larsen er født d. 25de Jan. 1834, i Grejs, Vejle Amt, Jylland, Danmark, blev döbt af Chr. Christiansen d. 23de Novbr. 1850 i Kjøbenhavn, virkede som Missionær i Jylland og paa Fyen i omtrent sex

Aar, en Del af Tiden som Præsident for Vendsyssels Konference, og emigrerede til Utah i 1857. For Nærværende fungerer han som Raadgiver til Biskoppen i Spring City, Sanpete County, Utah.

63. Han præsiderede en Tid over Aalborg Konference, var derefter omrejsende Ældste i hele Missionen og senere Præsident i Norge.

64. Han virkede först som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Stockholms Konference; rejste hjem som Leder for det 29de Emigrantselskab fra Skandinavien.

Ole Christoffer Olsen er födt d. 7de Febr. 1825 paa Bornholm, Danmark, blev döbt d. 15de Marts 1852, virkede som Missionær paa Bornholm en kort Tid og præsiderede derefter over Kjöbenhavns Gren i omtrent 3½ Aar; emigrerede til Utah i 1857. Han fungerer for Nærværende som Biskop for Mayfield Ward, Sanpete County, Utah.

65. Han virkede först som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Öernes Konference.

66. Han virkede först som omrejsende Ældste i Vendsyssel, præsiderede derefter over Konferencen dersteds og fungerede senere som Præsident for Aalborg og Vendsyssels Konferencer, der paa den Tid bleve sammenlagte.

Jens Johansen er födt d. 25de Decbr. 1836 i Nidlöse, Holbæks Amt, Sjælland, Danmark, blev döbt af A. Andersen d. 18de Juni 1855, virkede som Missionær paa Sjælland i ½ Aar og emigrerede til Utah i 1857. For Nærværende bor han i 2det Ward, Salt Lake City, Utah.

67. Han virkede först som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Norrköpings Konference.

George Kofod Riis er födt d. 12te Marts 1830 paa Bornholm, Danmark, blev döbt af C. G. Larsen d. 18de September 1853 og emigrerede til Utah i 1853—1854. Nu bor han i 2det Ward, Salt Lake City, Utah.

68. Han virkede först som omrejsende Ældste i Skaane og senere som Præsident for Göteborgs Konference.

Samuel Petersen er födt d. 1ste Decbr. 1827 paa Bornholm, Danmark, blev döbt af Anders Ibsen om Sommeren 1852 og emigrerede til Utah i 1852-1853. For Nærværende fungerer han som Biskop i 2det Ward, Salt Lake City, Utah.

69. Han virkede först som omrejsende Ældste i Fredericia og Aarhus Konference og præsiderede senere over Aalborg Konference.

Jens Jensen er födt d. 7de Juni 1841 i Haugerup, Petersborg Sogn, Sorö Amt, Sjælland, Danmark, blev döbt af Ole Larsen d. 21de Maj 1855 og emigrerede til Utah i 1857. Han bor for Nærværende i 2det Ward, Salt Lake City, Utah.

70. Han arbejdede först i det Timelige i Danmark og Norge, virkede derefter som omrejsende Ældste i Norge og præsiderede tilsidst over Jönköpings Konference.

Arne Christensen Grue er födt d. 23de Novbr. 1831 i Norge, blev döbt i 1859 og emigrerede til Utah nogle Aar senere. Han bor nu i Nærheden af Ogden, Utah.

71. Han ankom fra New Zealand, hvor han havde virket som Missionær i nogle Maaneder og döbt 6. Han arbejdede hovedsagelig i Kjöbenhavn.

Carl Christian Asmussen er födt d, 20de Maj 1825, blev döbt af E. H. Grove d. 29de Septbr. 1864 i London, England, og emigrerede til Utah i 1866. Han bor fremdeles i Salt Lake City, Utah.

72. Han virkede som omrejsende Ældste i Kjöbenhavns Konference.

(2). Jesse N. Smith (Se Nr. 25) præsiderede over Missionen efter C. Widerborg.

73. Han præsiderede over Kjöbenhavns Konference.

74. Han virkede som Præsident for Skaane Konference.

75. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste i Stockholms Konference og præsiderede siden over Jönköpings Konference.

76. Han præsiderede over Stockholms Konference og rejste hjem som Leder for det 35te Emigrantselskab.

Eric Peterson er født d. 1ste Juli 1826 i Östergøtland, Sverige, blev döbt af Joh. Larson d. 18de Decbr. 1856, virkede som Missionær omtrent 1½ Aar og emigrerede til Utah i 1858. For Nærværende bor han i Levan, Juab County, Utah.

77. Han præsiderede over Norrköpings Konference.

78. Han virkede som Præsident for Aarhus Konference.

John H. Hougaard er födt d. 10de Novbr. 1842 i Virkede paa Falster, blev døbt af Jens Hansen Wodskov d. 23de Septbr. 1861 og emigrerede til Utah i 1862. For Nærværende bor han i Manti, Sanpete County, Utah.

79. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Aalborg Konference.

Jacob H. Jensen er født d. 6te Decbr. 1845 i Haugerup, Petersborg Sogn, Sorö Amt, Sjælland, Danmark, blev døbt af Ole Larsen d. 14de December 1856 og emigrerede til Utah i 1857. Han bor nu i Salt Lake City,

80. Han virkede først som omrejsende Ældste i Norge og senere i Skaane.

Lars Peter Borg er födt d. 3die Septbr. 1833 i Anderslöf, Malmahus Læn, Skaane, Sverige, blev döbt af Jens Jenson d. 20de August 1857, virkede som Missionær i omtrent 2½ Aar i Skaane og Norrköpings Konferencer og emigrerede til Utah i 1857. For Nærværende bor han i Salt Lake City.

81. Han virkede i Aarhus Konference, men var ellers kommen til Skandinavien i Forretningsanliggender.

Hans Peter Olsen er født d. 30te Maj 1833 i Jylland, Danmark, blev døbt af Lars Nielsen d. 20de Juni 1853, virkede som Missionær i omtrent 4½ Aar og emigrerede til Utah i 1858. For Nærværende bor han i Fountain Green, Sanpete County, Utah.

Albert Carrington, en af de tolv Apostle og Præsident for den europæiske Mission, og L. W. Shurtliff kom over paa et Besøg fra England. De besøgte Malmö, Norrköping, Stockholm, Gøteborg og Kristiania samt overværede en Generalkonference i Kjøbenhavn.

82. Han præsiderede over Aarhus Konference.

83. Han præsiderede en Tid som midlertidig Præsident for Konferencen i Norge og virkede senere som omrejsende Ældste dersteds.

Mons Andersen er født d. 8de Februar 1829 i Ringsager, Hedemarken, Norge, emigrerede til Amerika i 1848 og bosatte sig i Wisconsin. I 1852 begav han sig paa Rejsen til Kalifornien, men da han d. 25de Juni s. A. paa Vejen did kom til Salt Lake City og strax efter hörte Orson Pratt prædike, blev han overbevidst om Sandheden af de Sidste-Dages Helliges Lære, hvorfor han d. 9de Juli 1852 lod sig døbe af Robert T. Burton og bosatte sig iblandt de Hellige. For Nærværende bor hans Familie i Lehi, Utah Co., Utah, medens han selv er fraværende Hjemmet paa en Mission til de Forenede Stater.

84. Han virkede i Aalborg Konference.

Søren Christensen Thure var født d. 17de Decbr. 1896 i Harritslev, Hjörring Amt, Danmark, blev døbt af Jens C. Thomsen d. 28de Januar 1856 og emigrerede til Utah i 1862. Han døde d. 29de Decbr. 1877 i Ephraim, Sanpete County, Utah.

85. Han virkede i Aalborg Konference. (Fortsættes.)

DÖDSFALD.—Sven Anderson, en af vore Agenter for „Morgenstjernen“, døde paa sin Bopæl i Harrisville, Weber County, Utah, d. 6de Oktbr. 1882, efterladende sig Hustru og tre Börn. Den Afdøde var født d. 8de Septbr. 1816 i Skaane, Sverige, annammede Evangeliets Fylde i 1862 eller 1863 og emigrerede til Utah i 1868.

Anders Frantzens Hustru Trine Marie döde d. 8de Marts 1883 i 13de Ward, Salt Lake City, efter to Ugers Sygeleje. Den Afdöde, som var en trofast Hustru, en kjærlig Moder samt et elsket og agtet Medlem af Kirken, var født d. 24de Juni 1835 i Grenaa, Danmark, og emigrerede til Utah i 1864.

NYHEDER.

Utah. Et Selskab Missionærer afrejste d. 27de Februar fra Salt Lake City til de sydlige Stater.——Sagen mellem Franklin D. Richards, County-Dommer af Weber County, og J. N. Kimball, hans af Guvernör Murray udnævnte Eftertræder, angaaende Besiddelsen af Dommerembedet, blev först behandlet af 1ste Distriktsret (Ogden), hvor assisterende Dommer Emerson afgav Kjendelse til Fordel for Kimball. Richards appellerede Sagen til Territoriets Höjesteret, hvor Emersons Kjendelse blev stadfæstet. Da man nu vilde indskyde Sagen til de Forenede Staters Overret i Washington tog Modpartiet sin Tilflugt til alle mulige Kunstgreb for at forhindre dette. Desuagtet afgav Retten den 1ste Marts den Kjendelse, at Sagen kunde appelleres. Det vil altsaa blive de Forenede Staters Overret, som maa afgjöre, hvor vidt Guvernör Murray skal fungere som Eneveldsregent i Utah, eller Folket skal have en Stemme med, om hvem der skulle være deres Embedsmænd.* Den foreliggende Sag kan betragtes som en Prövesag for alle de andre af Guvernören beskikkede Embedsmænd. ——En 94 Aar gammel Kone (Moder Liversage Horrocks) döde i Mill Creek i Begyndelsen af Marts Maaned. ——Geo. Q. Cannon og John T. Caine kom hjem fra Washington om Aftenen d. 16de Marts.——Börnekopperne grassere i Panguitch.

Idaho. Guvernör Neil, en bitter Fjende af „Mormonerne", er bleven afsat fra sit Embede. John N. Irvin af Idaho er beskikket til hans Eftertræder.

Wyoming. En Forbryder ved Navn Packer, der for nogle Aar siden dræbte fem Rejsekammerater og tildels spiste deres Kjöd, er nylig bleven arresteret i Nærheden af Ft. Fetterman.

Dakota. Elleve Personer omkom ved en Ildebrand, som Natten mellem d. 10de og 11te Marts lagde et Spise- og Logis-Hus i Brownsville ved Homestake-Jærnbanen i Aske.

Nebraska. Plattsmouth ved Missouri-Floden hjemsögtes d. 17de Februar af en Ildsvaade, der lagde en vigtig Del af Byens Forretningskvarter i Aske. Skaden anslaas til 40,000 Dollars.

Mellem-Staterne. Oversvömmelserne langs Ohio-Flodens Bredder har anrettet ganske forfærdelige Ödelagelser. Hele Byer ere næsten totalt bortskyllede, Hundreder af Mennesker omkomne, og Titusinder ere husvilde og hjælpelöse. I en eneste Kulmine, der pludselig fyldtes med Vand, omkom 300 Arbejdere. Regjeringen har bevilget store Pengesummer til at afhjælpe den öjeblikkelige Nöd, og fra flere private Kilder er der ogsaa indkommet betydelig Hjælp saavel i Skikkelse af Penge som Proviant.

New York. Fra lutherske Menigheder i New York er iværksat en Subskription i det Öjemed at rejse et storartet Mindesmærke for Dr. Martin Luther.——Den 20de Februar omkom 14 Börn ved Ildebrand i en Skole i Staden New York.

Washington. D. C. Den 21de og 23de Febr. gjorde Senator Edmunds forgjæves Forsög paa at faa et nyt anti-Polygami Lovforslag vedtaget. Det gik hovedsagelig ud paa at beröve alle Kvinderne i Utah deres Stemmeret samt tvinge gifte Koner til at vidne imod deres Mænd i Polygamisager. Flere af Senatorerne optraadte kraftigt derimod, medens Lovudkastets Ophavsmand og hans Venner vare helt forvirrede. Kongressen sluttede sine Möder d. 3de Marts, efter at have vedtaget en hel Del nyttige Lovforslag.

Sandwich-Oerne. Den 12te Febr. fandt en stor Höjtidelighed Sted i Honolulu i Anledning af Kong Kalakauas Kroning.

Sverige. Den lille By Villestad i Nærheden af Lund blev d. 25de Februar lagt i Aske. Kun [illegible]

Skorstene staa tilbage, hvor der för var en blomstrende By.

Norge. Den 17de Februar aabnedes Storthinget i Kristiania i Nærværelse af Kongen, Dronningen og Prins Oscar. I sin Aabningstale foreslog Kongen, iblandt Andet, större selvstændige Rettigheder for Dissentere.

Slesvig. De tyske Authoriteter i Nord-Slesvig vil tvinge alle danske Undersaatter dersteds, som i Aaret 1883 fylde deres 20de Aar, til at indtræde i preussisk Militærtjeneste eller udvandre. Dette har vakt stor Misfornöjelse i Danmark, hvis Regjering har gjort Indlæg i Sagen, og Spörgsmaalet desangaaende er nu forelagt det preussiske Indenrigsministerium.

England. Den 15de Marts gjordes der Forsög paa at sprænge nogle af Regjeringens Bygninger i Westminster i Luften. Intet Menneskeliv gik tabt, men Bygningerne bleve beskadigede for 4000 Pund Sterling. Omtrent samtidig blev „Times"s Aviskontor rystet i sin Grunvold af en Dynamitsprængming, og d. 17de Marts blev Lady Florence Dixie i Nærheden af Windsor overfaldet af to i Kvindedragt klædte Voldsmænd, der vilde have berövet hende Livet, hvis ikke hendes ledsagende store Hund havde frelst hende. Alle disse Ugjerninger tillægges politisk Betydning og troes at være forövede af Irlændere.

Irland. En frygtelig Hungersnöd hersker i Onedore County. Distriktslægen beretter, at Smaabörn i Hundredvis dö af Hunger, og at der i hvert Hus findes syge Folk. Hvis der ikke snart ad offenllig Vej bringes Hjælp staar hele Befolkningen i Fare for at dö af Hunger. Ogsaa i Donegal, Clare, Mayo, Galway og Cenemara er Nöden stor.

Belgien. Et Hus, hvor Anarkisterne holdt hemmelige Möder, blev for nylig omringet af Politiet og taget i Besiddelse. En Mængde Papirer, som fandtes, udviste, at den anarkiske Bevægelse er forgrenet over hele Europa. Der fandtes ligeledes iblandt Andet en fuldstændig Plan til at myrde den russiske Czar pas Rejsen til Kroningen i Moskov.

Italien. Fra Italien skrives, at Nöden blandt den fattigere Befolkning er forfærdelig. Fattigdom og Arbejdslöshed gjör Stillingen ubeskrivelig elendig. De bedre stillede og mere energiske forlade Landet for andetsteds at söge sig et Hjem, og blot de Allerfattigste og mest uvidende blive tilbage og synke stedse dybere og dybere ned i Elendighed. Selv naar der er Arbejde at faa er Lönnen aldeles utilstrækkelig til dermed at underholde en Familie. Jordarbejdere faa saaledes ikke mere end 18 Dollars om Aaret; med Kost og Logis kun 7 Dollars. Paa nogle Steder har hverken Trusler eller Bönner kunnet formaa Arbejderne fra at spise Vindruer og anden Frugt, som de samle, og de ere derfor blevne tvungne til at bære Mundkurve.

Forliste-Dampskibe. Det danske Dampskib „Axelhus" stödte d. 26de Januar paa et Skjær lidt öst for Ryvinges Fyr (Norge) paa en Rejse fra Kjöbenhavn til Stavanger. Med Undtagelse af to Personer, som druknede, kom baade Mandskabet og Passagerer i Land, dog i en meget forkommet Tilstand.——Dampskibet „Hekla" af Thingwalla Linien strandede ud for Laurvig paa Norges Östkyst d. 17de eller 18de Februar paa Rejsen fra Kjöbenhavn til New York. Mandskabet og Passagererne bleve reddede.——Dampskibet „Navarra" sank i Nordsöen d. 7de Marts paa en Rejse fra Kjöbenhavn til Leith. Af de ombordværende 81 Personer bleve kun 16, nemlig 6 af Mandskabet og 10 Passagerer, reddede. Alle de övrige, hvoraf de fleste vare skandinaviske Udvandrere, fandt deres Död i Bölgerne. De Reddede, der tildels frelstes af et tililende Dampskib og tildels af en Fiskerbaad, kom iland i Hull og Nord-Holland.

Hr. Jens Jensen er beskikket til Agent for „Morgenstjernen" i Colorado.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 5. MAJ 1883. 2DEN AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 55.)

(1854—Fortsat.)

P. O. HANSEN PRÆSIDERER.

Under Præsident John Van Cotts Fraværelse i England, i Tidsrummet mellem d. 26de December 1853 og d. 10de Februar 1854, havde Ældste P. O. Hansen Varetægten over Missionen. En lærerig Epistel, som han paa den Tid skrev til de Hellige i Skandinavien, findes i „Skandinaviens Stjerne" 3die Aarg., Side 129.

FORSAMLINGERNE I KJÖBENHAVN.

Den 3die Maj 1854 indgav Præsident John Van Cott atter en Beretning til Præsidentskabet i Liverpool om Missionen i Skandinavien. Det Fölgende er et Udtog:

„Ved min Tilbagekomst fra England d. 10de Februar hörte jeg, at Forstyrrelserne i vore Forsamlinger her i Staden (Kjöbenhavn) vedbleve at tiltage i den Grad, at Möderne bleve opbrudte et Par Gange, og Brödrene saa' sig nödsagede til at ophöre med Eftermiddags-Gudstjenesten samt forandre Klokkeslettet for Möderne om Formiddagen, saa at de kunde afholdes saa tidligt, at kun faa af Djævelens Haandtlangere vilde finde det belejligt at indfinde sig. Forandringen havde tildels den forönskede Virkning; dog have vi været udsatte for Forstyrrelser mer eller mindre hele Vinteren, ihvorvel Intet af nogen alvorlig Beskaffenhed har fundet Sted. Ved et Par Tilfælde sendte vi Bud efter Politiet, men i Stedet for at komme og gjöre deres Pligt, sendte de os den Besked, at de havde nok at bestille foruden at passe paa „Mormonerne". Vi kom derfor til den Slutning, at det bedste, vi kunde gjöre, var at tage Vare paa os selv, hvorfor vi beskikkede otte stærke Mænd til at holde Orden paa Salen under Gudstjenesten. Dette har indtil Nærværende havt den forönskede Virkning, og vi have begyndt vore Forsamlinger igjen som sædvanligt.

FORFÖLGELSE OG MISHANDLING.

De Fremmede synes at lægge betydelig Interesse for Dagen. Mange undersöge Sagen grundigt, ikke alene i Kjöbenhavn, men overalt i Konferencen, og forresten gjör en almindelig Undersögelsesaand sig gjældende i hele Danmark. Stor Nidkjærhed besjæler dem, som ere be-

skjæftigede i Evangeliets Tjeneste, og de ere ikke faa. Mange nye Arbejdsmarker ere aabnede og adskillige nye Grene organiserede i den senere Tid. En Aften i Marts Maaned bleve saaledes 21 Personer døbte i en af Grenene.

Ikke alene voxe de Hellige i Antal, men ogsaa i Kundskab. Herrens Tjeneres Arbejde krones med Held i denne Del af Vingaarden, uagtet de möde mange Vanskeligheder og maa gjennemgaa stor Forfölgelse. At blive slaaede over Hovedet med Stokke samt sparkede og slæbte i Hovedhaaret paa Gaden fra Hus til Hus, hörer til Dagens Orden, og dette i et Land, hvor Folket gjør Fordring paa at være Kristne, da de jo alle ved Bestænkning gjordes til Lutheraner, da de vare otte Dage gamle. Man tror, at Præsterne opægge dem, som begaa disse Voldshandlinger. Jeg kan imidlertid tale til Ros for nogle faa af Lovens Haandhævere, der i adskillige Tilfælde have idømt Overtræderne stor Mulkt og forsikret Brödrene om Beskyttelse. Ved andre Tilfælde, naar de Hellige have klaget til Övrigheden og bedet om Gjenoprejsning for tilföjet Skade, have de kun faaet Fornærmelser af Embedsmændene. De vil heraf forstaa, at mange af Folket her tillands kunne i den Henseende sammenlignes med andre saakaldte kristne Nationer.

ÖVRIGHEDENS EFTERSTRÆBELSER I SVERIGE.

De Hellige i Danmark, og de, som ere kaldede til at virke for sammes Udbredelse dersteds, blive dog ikke bekjendte med hvad Lidelser og Forfølgelser ved Fængsling osv. har at sige, i Sammenligning med mange af vore Brødre i Norge og Sverige. Sproget er for ufuldkomment til at kunne beskrive Alt, hvad de der gjennemgaa for Sandhedens Skyld og for at vise Lydighed til Himmelens Forlangender. Jeg skal ikke gjøre Forsög paa at skildre de talrige Exempler paa Lidelse og Vold i nævnte Riger, men vil nævne nogle faa, for at De kunne bedømme de Følelser, som besjæle Sandhedens Modstandere hersteds samt forstaa Aanden, som de drives af.

I Sverige betragtes det for en ligefrem Forbrydelse at lade sig döbe, og man straffer de Döbte med Mulkt og Fængsel. For Tiden sidder to aldrende Personer, en Mand og hans Kone, arresterede i Malmö, idømte en Straf paa 16 Dages Vand og Brød, for ingen anden Forbrydelse end, at de lode dem døbe til deres Synders Forladelse. Man har berøvet dem deres vanlige Klædedragt og ladet dem iföre en afskyelig Klædning, ligesom Forbrydere, der have begaaet en eller anden Skjændselsdaad. Tilmed er Dragten meget ubekvem at bære. Ved en anden Lejlighed blev en ung Dame döbt, hvorom Præsterne fik Kundskab, og strax lode de hende arrestere. Hun blev mulkteret 35 svenske Rigsdaler, og hvis hun ikke betalte dem, skulde hun gaa i Fængsel. Hendes Forældre gik ind paa at betale Mulkten, hellere end at se hende fængslet.

Enhver, som der tillands annammer Evangeliet, véd hvad det har at sige og hvad Følgen deraf vil blive, hvis det opdages. Men de lade dem døbe alligevel og overlade Følgerne i Herrens Haand. Mellem d. 15de Januar og d. 15de April ere 51 Personer blevne døbte, og tre nye Grene organiserede. Uagtet Ældsterne gaa meget forsigtigt tilværks, blive deres Foretagender endda ofte opdagede, og de maa lide derfor. Medens Konference–præsidenten, Ældste Lundblad, var ude at besøge Grenene blev han saaledes i forrige Uge arresteret, bragt til Malmö og kastet i Fængsel. Beskyldningen mod ham var Lösgængeri, men det er bleven mig fortalt i Dag, at han muligvis vil blive frikjendt.

Jeg er bleven underrettet om, at to Brødre for nylig ere blevne arresterede af Politiet i Nærheden af Kristiansstad. Begge bleve ubarmhjærtigt slagne med Kjæppe, saa at den Ene blödte voldsomt, og den Andens Arm opsvulmede saaledes, at man maatte skjære Frakærmen itu for at faa Armen ud. I denne Tilstand bragtes de paa en

Vogn, kjörtes til Malmö, og der kastet i Fængsel.

Der ere nu fem Hellige i Fængsel i Sverige, og sexten Andre, baade Mænd og Kvinder, som bleve arresterede af Politiet fordi de havde holdt Forsamlinger, læst samt modtaget og udfört Evangeliets Ordinancer, ere kun paa fri Fod ved at have stillet Kaution. De bleve dömte som Sabbatsovertrædere osv., da de jo havde mödt tilsammen om Söndagen, og de bleve mulkterede fra 35 til 110 svenske Rigsdaler hver, eller fra 16 til 25 Dages Fængsel paa Vand og Bröd. Brödrene, der ikke vare tilfredse med Dommen, appellerede Sagen til en höjere Ret, der dog bekræftede Underrettens Kjendelse. Derpaa appellerede de til Kongen, hvor Sagen nu foreligger. En venligsindet Politiembedsmand har underrettet Brödrene om, at Kongen har skrevet til Politimesteren i Malmö og gjort Forespörgsel angaaende Sagen. Han önskede at vide, hvorledes han kunde betragte det for Sabbatsovertrædelse, at Folk forsamlede sig for at tilbede Herren eller udföre saadanne Handlinger, som stemmede overens med Jesu Kristi Exempel. Brödrene ere af den Mening, at Kongen ikke vil godtkjende Rettens Kjendelse i Sagen.

For at kunne nyde lidt Frihed har et betydeligt Antal af de svenske Söskende i den senere Tid emigreret til Kjöbenhavn. Jeg forstaar, at Mange i Sverige ere Troende, og hvis de kunde faa Frihed, vilde Udsigterne for Evangeliets Fremme der i Landet være meget gode.

EN GREN OPRETTES I KRISTIANIA.

Jeg vil nu tale om Norge, thi jeg tror, at Brödrene dersteds gjöre det overordentlig godt, naar man tager i Betragtning, hvad de maa kæmpe imod i Skikkelse af Politi, trykkende Love og en Mængde lönnede Præster, som vogte enhver Lejlighed til at sætte de mod Religionsfriheden stridende Love i Kraft paa dem. De gaa endog saa vidt, at de engagere Mænd, foruden Politiet, til at vogte Ældsterne for at kunne faa Lejlighed til at anmelde dem. De have flere Gange arresteret Brödrene, der undertiden ere blevne mulkterede eller fængslede, og ved andre Lejligheder slupne fri. Ældste Peterson har været arresteret flere Gange i Kristiania, men hver Gang har det lykkedes ham at undgaa Mulkt og Fængsel, og han har nu oprettet en Gren dersteds med ni Medlemmer. Jeg er siden kommen til Kundskab om, at den allerede har 15 Medlemmer, med Udsigter til snart at faa mange flere. Nogle faa ere ogsaa döbte i Drammen, hvor en Gren snart ventes at blive oprettet. I sidstnævnte By er Folket saa interesseret for Sandheden, at 65 Personer udenfor Kirken underskrev en Ansögning, som vore Brödre havde affattet og hvor i de bade om Religionsfrihed. Ifölge mit Raad sendte de Ansögningen til Storthinget, men endnu kjender jeg ikke Resultatet deraf.

Den Del af det norske Folk, som have Öjnene tilstrækkelig aabne til at kunne begynde at se Sandheden, opfordre deres Sjælesörgere til at træde frem som Mænd med deres bibelske Argumenter, om de have nogen, for paa den Maade at tilintetgjöre de Lærdomme, som de Sidste-Dages Hellige forkynde, og ikke nedlade dem til at anvende Landets Love og ethvert andet Paafund for at hindre Folket fra at blive bekjendte med Noget, som er baade bibelsk og fornuftigt; men Præsterne ere for kloge til at komme frem til en ærlig Strid. Ifölge Rapporterne fra Norge ere 56 blevne döbte i Löbet af de sex Maaneder, endende d. 6te April. Mange tro, og Udsigterne vilde være gode, hvis der var Frihed.

Jeg har hört fra Island, men Udsigterne dersteds ere ikke bedre end tidligere.

I hele den skandinaviske Mission er der bleven [illegible] i Halvaaret, endende d. 6te April. En Freds- og Enighedsaand er fremherskende, og de Hellige i Almindelighed ere villige til at lytte til Raad, og benytte enhver Lejlighed til at samle nyttig Kundskab

samt til at virke af alle Kræfter for Guds Riges Fremgang.

Vi forvente, at et stort Arbejde vil blive udfört i Aar, hvis ikke for mange af vore Ældster blive tagne til Militærtjenesten — Noget, som jeg, grundet paa de nærværende Udsigter, nærer Frygt for. Under alle Omstændigheder er det vor Beslutning at ville gjöre Alt, hvad vi kunne med Guds Hjælp, og overlade Resultatet til ham".

UVEJR I DANMARK OSV.

I et Brev fra Præsident Van Cott, skrevet i Kjøbenhavn d. 21de August til Præsident S. W. Richards, findes iblandt Andet Følgende berettet:

„Jeg er netop kommen tilbage fra en Tur til Sverige, hvor jeg overværede et Konferencemöde i Malmø. Lokalet var fuldt af Tilhörere, og da det var paa et lidt afsides beliggende Sted bleve vi slet ikke forstyrrede. En ny Gren blev organiseret, og nogle faa Ældster og Præster bleve udsendte for at prædike. Fem Personer bleve döbte i Aftes. Jeg talte nogle faa Ord til de Hellige paa daarligt Dansk, men efter Forsamlingen fortalte man mig, at de forstode ethvert Ord, jeg sagde. Dette er i Sandhed opmuntrende til mig. Dersom vi blot kunde faa Religionsfrihed i Sverige, vilde et stort Arbejde blive udfört dersteds. Saaledes som det nu er gjör Værket alligevel Fremgang og vil vedbleve dermed, trods al Modstand. De Hellige ere trofaste til deres Pagter.

I Kjøbenhavns Gren blive Mange döbte, og Udsigterne ere visselig gode i Danmark; de Hellige voxe i Tro og Kundskab.

Den 15de ds. om Aftenen rasede her en frygtelig Storm, ledsaget af Torden og Lynild, som gjorde stor Skade baade i Staden og paa Landet. Mange Kjældere bleve tildels fyldte med Vand, Sæden blev ödelagt, Træer rykkede op med Roden, og andre, som maalte fra 12 til 18 Tommer i Gjennemsnit, fandtes afbrudte. I Særdeleshed lagdes Mærke til et Træ, som var omgjordet med Jærnbaand og havde trodset Stormene i et helt Aarhundrede; dette maatte ogsaa give efter for de orkanagtige Vindstød. Der siges, at man i Mands Minde ikke har kjendt et saadant Uvejr i Danmark. Til de Ugudelige var det skrækkeligt, og Mange have siden ytret, at de troede, at Verdens Ende var kommen. Jeg kan sige, at jeg følte Glæde, uagtet Bygningerne rystede, Regnen styrtede ned i Strømme, Lynene glimtede og Tordenen skraldede som om Jorden skulde briste, efterladende en stærk svovlagtig Lugt efter sig".

BESØG AF FRANKLIN D. RICHARDS.

Den 27de Septbr. ankom Apostel F. D. Richards, som præsiderede over den europæiske Mission, til Kjöbenhavn paa Besøg. Denne Visit beskriver Broder Richards selv saaledes:

„Vort korte Besøg til Kjøbenhavn var særdeles interessant af forskjellige Grunde. Efter at vi havde passeret Tre Kroner sejlede vi ind i Havnen under to eller tre hundrede Kanoners Rækkevidde. Disse Kanoner, der saas paa begge Sider af Indsejlingen, varierede i Kaliber fra 36 til 74 Pund. Fremvisningen af Saadanne er den første almindelige Hilsen, hvormed de kristne Nationer paa Kontinentet anerkjende alle Naboer og Fremmede, som komme til deres Grænser. Vi befandt os snart i Danmarks gamle og berømte Hovedstad samt i Ældsterne Van Cotts og Hansens behagelige Selskab, hvilket var dobbelt kjært fordi Forvirringens Tæppe ikke var draget imellem os, og vi havde desuden virket tilsammen i Zions Staver. Formedelst disse Brödres Kjærlighed bleve vi i Stand til at kunne nyde begrænsede Samtaler med vore Brødre, og vi aflagde korte Besøg hos de Hellige.

Vi bleve ogsaa begunstigede med glædelige Hilsener og Haandtag af Brødre og Søstre fra Island, Norge, Tyskland samt de forskjellige Provinser af Danmark og Sverige. Evangeliet har allerede banet sig Vej til Stockholm, Sveriges Hovedstad; og en almindelig Redebonhed til at ville annamme dets hellige Sandheder mærker dets Fremgang allevegne der i

Riget, medens Værket i Kjöbenhavn og omliggende Egne har antaget en fastere og kraftigere Skikkelse. Visse Indflydelser, som til sine Tider have virket imod dets Fremgang, ere forsvundne, hvorved Præstedömmet har faaet en saadan Forögelse af Aand og Styrke,som aldrig tidligere har været Tilfældet siden Missionen blev paabegyndt.

Ældste P. O. Hansen, som nu har arbejdet der i omtrent fire Aar, vil vende tilbage til sin Familie i Zion med den tilstundende Emigration. Hans Plads paa Kontoret vil blive fyldt af Ældste Carl Widerborg, en af de Første, som annammede Evangeliet i Norge og som har været kastet i Fængsel for Sandhedens Skyld.

Ældste Van Cott vil fortsætte sin Virksomhed som Præsident for Missionen endnu et Aar. * * * Uagtet hans Helbred, paa Grund af Overanstrængelse og hans Forsøg paa at lære et fremmed Sprog, er svækket, nyder han en desto større Fylde af Guds Aand, der gjør ham mægtig og stærk, og alle de Hellige prise Herren for sin Tjeners Arbejde iblandt dem".

Efter nogle faa Dages Ophold hos Brødrene og de Hellige i Kjöbenhavn rejste Præsident Richards d. 5te Oktober tilbage til England.

DET FEMTE EMIGRANTSELSKAB.

Den 23de, 24de og 27de November afrejste lidt over 500 (?) skandinaviske Hellige fra Kjöbenhavn med Dampskibene „Slesvig", „Cimbria" og "Gejser", under Ledelse af Ældsterne P. O. Hansen og Erik G. M. Hogan. De mindre Selskaber med „Slesvig" og „Gejser" lagde Vejen over Kiel, Hamborg og Hull til Liverpool, hvor til de efter heldig Rejse ankom d. 27de November og 7de December. Det större Selskab, bestaaende af omtrent 300 Sjæle, som rejste med „Cimbria" og som skulde gaa direkte til Hull, havde derimod en höjst ubehagelig Rejse over Nordsøen. „Cimbria" forlod Kjøbenhavn d. 24de Novbr. og ankom den følgende Dag til Frederikshavn paa Jyllands Östkyst, hvor 149 Emigranter fra Aalborg og Vendsyssels Konferencer kom ombord. Sejladsen fortsattes fra sidstnævnte By d. 26de under smukt Vejr og gunstige Omstændigheder; men henimod Aften begyndte en stærk Nordvestvind, der om Natten forögedes til en svær Storm, som oprørte Havet i den Grad, at Kaptejnen, som var en dygtig og erfaren Sømand, ansaa det for klogest at vende om og söge Ly i den nærmeste Havn, og den fölgende Dag naaede Fartöjet Havnen Kleven ved Mandel i Norge. Kleven er en særdeles god naturlig Havn, omgivet af höje og stejle Klipper, der betragtedes med ligesaa stor Interesse af de danske Hellige som en Skibsladning „Mormoner" af Indbyggerne i Mandal. I nævnte Havn laa Emigranterne rolige og trygge i flere Dage, medens Nordsøen rasede udenfor. De gik ogsaa iland og holdt Gudstjeneste, hvilken overværedes af mange af Byens Folk, hvoraf Nogle strax efter bleve overbeviste om Evangeliets Sandhed.

Da Vejret syntes at blive bedre stak „Cimbria" atter i Søen d. 7de Decbr., og man haabede nu at kunne fortsætte Rejsen til England; men den lille Rolighed i Vejret, som var indtraadt, var kun et Havblik foran et stærkere Udbrud af Stormen, der opvaagnede med fornyede Kræfter og giorde det umuligt for dem at komme længere end omtrent halvvejs til England. Først efter at en Del af Skandseklædningen og nogle Kister, som stode paa Dækket, vor ituslaaet, blev det anset for raadeligt at vende om igjen og atter söge Havn. Eftersom Vinden, Søen og Strömmen i Havet gjorde det farligt at styre mod Norge igjen maatte man gaa helt tilbage til Frederikshavn, hvor Skibet ankom d. 9de om Aftenen. Emigranterne befandt dem da i en noget forkommen Tilstand, men med Undtagelse af et Par Individer, der ikke vilde være med længere, bare de Hellige deres haarde Kaar med rosværdig Talmodighed. I Frederikshavn toge de fleste af Passagererne iland for at vederkvæge og hvile sig efter den strænge Søtur, og de bleve liggende der flere Dage, i hvil-

ken Tid Vejret og Vinden vedvarende var ugunstigt. Paa dette Sted havde Missionærerne aldrig tidligere kunnet faa Indgang, men Emigranterne holdt flere Forsamlinger iland og gjorde et godt Indtryk paa Indbyggerne.

Den 20de November tilod Vejret dem at gjöre et tredie Forsög paa at naa England, men Natten mellem d. 21de og 22de rejste der sig en stærkere Storm end nogensinde för og tvang „Cimbria“, der i disse Storme viste sig som et godt Söskib, til tredie Gang at vende om, efter længe at have kæmpet mod de oprörte Elementer. Kl. 2 om Eftermiddagen drejede Vinden sig til Held og Lykkke mod Nord, hvorfor den flinke Kaptejn, der nær var bleven mismodig, atter blev i Stand til at kunne vende sit Skibs Forstavn mod England, og den 24de ved Middagstid kastedes der Anker i Humber-Floden. Den fölgende Dag rejste Selskabet med Jærnbanen fra Hull til Liverpool, hvor man traf sammen med de to mindre Selskaber, som allerede havde været der i flere Uger

Den 7de Januar 1855 afsejlede Skibet „James Nesmith“ fra Liverpool med 441 Sjæle af de Hellige ombord (hvilke alle paa en nær vare fra Skandinavien), under Ledelse af Ældste P. O. Hansen, der efter omtrent 4½ Aars Virksomhed i Danmark vendte tilbage til sit Hjem i Zion. Under hans Ophold i de nordiske Lande havde han virket trofast i Forening med Erastus Snow og de Brödre, som efterfulgte denne i Præsidiet af Missionen. Efter at Mormons Bog, Pagtens Bog og nogle Smaaskrifter vare blevne trykte oversatte han for „Skandinaviens Stjerne“, og da han rejste overlod han denne sin Post til Ældste C. Widerborg.

Resten af de skandinaviske Emigranter, omtrent 70 i Antal, afsejlede fra Liverpool d. 17de s. M. med Klipperskibet „Charles Buck“, under Ledelse af Erik G. M. Hogan. En Del britiske Hellige rejste med samme Skib. Ældste Hogan havde under sit omtrent 20 Maaneders Ophold i Skandinavien virket hovedsagelig i Norge og præsideret en Del af Tiden over den norske Mission.

„James Nesmith“ ankom efter en særdeles hurtig og heldig Rejse over Atlanterhavet til Mundingen af Mississippi-Floden d. 18de Februar. 13 Dödsfald indtraf paa Overrejsen. I New Orleans, hvor til Skibet ankom d. 23de, gik de fleste af Emigranterne ombord paa den rummelige Dampbaad „Oceana“, med hvilken de d. 24de fortsatte Rejsen op ad Mississippi-Floden til St. Louis, hvor til de ankom den 7de Marts. Paa denne Flodrejse döde 7 af de Hellige. Fra St. Louis rejste 150 af Selskabet d. 10de s. M. med en mindre Dampbaad til Veston for at fortjene Penge til Rejsens Fortsættelse, og 175, under Ledelse af Ældste P. O. Hansen, forlode samme By d. 12te med Dampbaaden „Clara“ i den Hensigt at rejse til Atchison. Paa Grund af Lavvande i Missouri-Floden nödsagedes de imidlertid til at gjöre Landgang i Leavenworth, hvor de ventede indtil Hogans Selskab ankom. Under Opholdet i Leavenworth döde 20 Personer, og efter at de havde valgt sig en ny Lejrplads udbröd Kolera i Selskabet og bortrev 9 Personer. Den 22de Maj flyttede man til Mormon Grove, omtrent 5 eng. Mile vest for Atchison, en Plads, som var bleven valgt til Udrustningssted for Rejsen over Sletterne dette Aar.

Klipperskibet „Charles Buck“ ankom til New Orleans omtrent d. 14de Marts, hvor fra Emigranterne fortsatte Rejsen d. 16de med Dampbaaden „Michigan“ og naaede St. Louis d. 27de Marts. Fra sidstnævnte Stad rejste omtrent 40 af Skandinaverne d. 31te under Hogans Ledelse og traf et Par Dage senere sammen med Hansens Selskab i Leavenworth.

Den Del af de skandinaviske Emigranter, som samme Aar rejste helt op, tiltraadte Rejsen over Sletterne i Juni Maaned og ankom til Salt Lake City i god Behold d. 7de September. De af Emigranterne, som ikke havde Midler til at rejse helt op dette Aar, forbleve i St. Louis og paa andre Steder i Staterne for at fortjene Penge til Rejsens Fortsættelse.

GENERALRAAD I KJÖBENHAVN.

Den 28de, 29de og 30te Decbr. afholdtes et stort Generalraad, som var sammenkaldt i den Hensigt at erfare Missionens Tilstand paa de forskjellige Steder, og give nödvendige Raad og Instruxer til det arbejdende Præstedømme osv. Missionspræsidenten, John Van Cott, de fleste Konferencepræsidenter og nogle at de omrejsende Ældster vare tilstede.

O. N. Liljenqvist, som præsiderede over Kjöbenhavns Konference, berettede, at der i hans Arbejdsmark vare døbte 500 Individer i Løbet af det sidste 1¼ Aar. Der fandtes i hans Konference 15 Grene, hvoraf 14 vare paa Sjælland. Hver af disse Grene havde en Forstander. Desuden arbejdede 6 omrejsende Ældster til Præstedømmets og de Helliges Belærelse, og under dem syv andre Ældster foruden det övrige Præstedømme i Menighederne. Han kunde ogsaa med Sandhed sige, at de Hellige trivedes godt og vare besjælede af Nidkjærhed til at tjene Herren. Eftersom Hösten var stor og Arbejderne faa behøvedes der sex flere trofaste Ældster til at arbejde i Konferencen. Han bevidnede sin Tilfredshed med Kjöbenhavns Menighed og sammes Forstander, Ældste Olsen, der viste sig som en trofast Hyrde for sin Hjord. De Hellige voxede, trivedes og tiltoge saavel i aandelig som i timelig Hensende, hvorpaa han havde ufejlbare Beviser, idet de vare villige til at ofre efter deres Evne af det Timelige til det, som gjordes fornödent, og ved deres Gavmildhed vare endog mange Fattige blevne hjulpne til Zion.

Ældste J. Jensen, Præsident for Aalborg Konference, berettede, at der i nævnte Konference fandtes otte Grene og mange unge Brødre, som arbejdede i Vingaarden. Evangeliet havde paa sine Steder gjort god Fremgang i den senere Tid, og et betydeligt Antal var bleven døbt. Der herskede ogsaa en Del Forfølgelse. Saaledes bleve nogle Brødre, som sendtes til Viborg for at aflægge Vidnesbyrd, fængslede og sendte tilbage. Han behøvede flere Ældster til at arbejde i Konferencen.

Præsidenten for Lollands Konference, Johan Svenson, hilsede fra de Hellige i sin Virkekreds, der indbefattede Lolland, Falster og Møen, hvor der fandtes syv Grene af Kirken. Han vidste, at Herren havde velsignet ham og de Arbejdere, som havde været trofaste, men han trængte til flere Ældster for at Værket kunde gaa stærkere fremad. Missionærerne maatte undertiden gjennengaa haarde Pröver; dog var det bedre nu i Konferencen, end da han begyndte at arbejde der. Paa Møen var den haardeste Mission, fordi Folket lod sig ophidse til Forfölgelse af Præsterne. Han havde ofte erfaret Fjendernes Had og Efterstræbelser, men ved Guds Hjælp var han lykkelig undgaaet Farerne. Han kunde ønske tre Ældster til Hjælp ved Arbejdet. Konferencen havde for Nærværende 103 Medlemmer, og Tilstanden var saaledes, at Præstedömmet ikke led nogen Nød, fordi der i Almindelighed i de Egne, hvor Brødrene arbejdede, fandtes Söskende, som kunde huse dem og afhjælpe deres timelige Fornödenheder. Han antog, at der efterhaanden vilde oprejses flere Menigheder paa Lolland og Falster, hvor der nu herskede en mere fredelig Aand end paa Møen og hvor der fandtes Mange, som yndede de Sidste-Dages Helliges Lære.

Lauritz Larsen, som præsiderede over Vendsyssels Konference, bragte ligeledes en venlig Hilsen fra de i hans Konference værende Hellige, hvilke voxede og næredes ved Herrens Aand og Kraft, og Værket gjorde god Fremgang; Mange bleve oplyste om Evangeliets Sandhed og lagte til Menigheden. Konferencen bestod af otte Grene og havde omtrent 257 Medlemmer. 10 Brödre vare udsendte, to og to, for at prædike Evangeliet, og der var Haab om, at Flere snart vilde blive döbte. Skrifterne læstes med Begjærlighed, og der var solgt en Mangde „Sandheds Røster“ til Fremmede.

(Fortsættes.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud, med sex Præmieblade.

En Dollar for Bladet alene.

Salt Lake City, Maj 1883.

NOTITSER.

Dersom alle Abonnenterne, som endnu restere med Betalingen for 2den Aargang, ville indsende deres Kontingent, skulle vi i Bladets Nr. 7 blive i Stand til at paabegynde en Række Illustrationer.

Skulde Nogen opdage Fejler i Missionærlisten, bedes man ufortövet at indsende os Oplysning derom, saa at de kunne blive rettede ved Aargangens Slutning.

SOLEN.

Solen, som er Lys- og Varmekilden for alle Planeterne og fölgelig ogsaa for vor Jord, er en Fixstjerne; den ser kun meget större og mere glimrende ud end alle andre Stjerner, fordi den er os længt nærmere.

Solens Middelafstand fra Jorden er cirka 20,009,000 danske Mile, og Forskjellen mellem den störste og den mindste Afstand afviger kun omtrent 345,000 Mile (danske) fra Middelafstanden. Lyset gjennemlöber Vejen mellem Solen og Jorden i 8 Minutter 18 Sekunder; Lyden vilde bruge 14 Aar og Dampvognen 350 for at tilbagelægge den samme Vejlængde. 104 Sollegemer stillede ved Siden af hverandre vilde udfylde Mellemrummet mellem de to Himmellegemer.

Solens Diameter er cirka 192,000 danske Mile og betragtet som Vinkelstörrelse paa Himmelen udgjör den 32 Minutter. Dens Diameter er omtrent 112 Gange saa stor som Jordens. Solens Overflade er omtrent 12,500 Gange större end Jordens, og hvis Solen var en hul Kugle vilde 1½ Million Kugler af Störrelse som Jorden kunne rummes i den. Fra Solens Midtpunkt til dens Overflade er Afstanden næsten dobbelt saa stor som fra Jorden til Maanen. Solens Vægtfylde er imidlertid i Gjennemsnit noget ringere end Jordens.

Solens Masse er 355,000 Gange tungere end Jordens og næsten 700 Gange tungere end samtlige Paneters; dens Vægt er omtrent 48,000 Kvadrillioner Centner. (Dette Tal har 29 Cifre.) Men da Solen er 1½ Million Gange större end Jorden, og dens Masse kun 355,000 Gange tungere end Jordens, saa er dens Masse gjennemsnitlig kun ¼ saa tæt som Jordens Masse. Den gjennemsnitlige Tæthed af Solens Masse er omtrent lig Brunkullets.

Den Vej et Legeme tilbagelægger ved Faldet paa Jorden er 15 Fod i det förste Sekund, paa Solen 410 Fod, og et Legeme af et Punds Vægt paa Jorden vilde veje 27 Pund paa Solens Overflade. Et Menneske af 1½ Centners Vægt vilde, henflyttet paa Solen, veje omtrent 40 Centner. Sekundpendulet maatte paa Solen have en Længde af omtrent 80 Fod. Denne Virkning af Solmassens Tiltrækningskraft er imidlertid forskjellig paa de forskjellige Steder af Solens Overflade; saaledes er der Forskjel, om vi befinde os under Solens Ækvator eller ved Polerne; thi Solens Omdrejning om sin Axe (Rotationen) frembringer, ligesom enhver Rotation, Slyngkraft, og jo længere det om Omdrejningsaxen roterende Punkt er fjærnet fra Polerne, desto större er Slyngkraften. Denne modvirker imidlertid Tiltrækningskraften, saa at alle Gjenstande paa Solen ere lidt lettere ved Ækvator end ved Polerne.

Solens Omdrejning om sin Axe varer 25½ Dag og sker i samme Retning som Jordens, nemlig fra Vest til Öst paa den Side, som er vendt fra os, og fra Öst til Vest paa den modsatte.

Solens Rotation er kjendelig paa de Pletter, som ere synlige paa dens Overflade og som samtidigt rykke fra Öst til Vest. Disse Solpletter blive sædvanlig först synlige paa den östlige Rand, gaa dernæst tværs over Skiven og forsvinde paa den vestlige Rand. En saadan Plet bliver imidlertid paa et og samme Sted paa Solen og ser kun ud som den flytter sig paa Grund af Solkuglens Rotation. Af Retningen af disse Pletters tilsyneladende Bane slutter man sig til Beliggenheden af Solens Axe og Ækvator.

Solpletterne, der ses som mörkebrune Pletter paa Solskiven, ere af meget forskjellige Störrelser; man har iagttaget dem fra nogle Kvadratmiles Störrelse indtil en Flade 16 Gange saa stor som Jordens Overflade og af de mest forskjellige Former. * * * Ved Anvendelse af meget stærke Instrumenter har man iagttaget Strömminger i Pletterne, först en drejende, hvirvlende Bevægelse indadtil og dernæst, at Lyset udbreder sig lidt efter lidt over Pletten, saa at denne tilsidst ganske forsvinder. Undertiden kan en Solplet bevare sit Udseende under flere Omlöb, hvorimod de fleste forsvinde eller skifte Form efter faa Dages Forlöb.

Antallet af de Pletter, som samtidigt ere synlige paa Solskiven, er meget forskjelligt; i Löbet af 11 Aar foröges og formindskes Antallet af Pletterne. Paa den Tid, hvor et Maximum fandt Sted, hvor altsaa de fleste Pletter samtidig vare synlige, har man talt indtil 80 Pletter paa en Gang, dels enkelte Pletter, dels i Plettegrupper; paa den derimod, da et Minimum fandt Sted, hvor altsaa de færreste Pletter kunde ses, har man i Löbet af flere Maaneder ikke opdaget en eneste Plet paa Solskiven. 1870 og 1881 vare Maximum Aar. De fleste Pletter findes i en Zone, som ligger mellem 3 og 40 Grader nord og syd for Solens Ækvator. Nærmere ved Ækvator og Polerne har man kun yderst sjælden set Pletter. Dette synes imidlertid ikke at have været Tilfældet i alle Aarhundreder.

Solpletterne opstaa ved Afköling af Substantser, som paa Grund af den höje Temperatur ere tilstede i Gasform i Solens Atmosfære. Disse Gasarter blive udstödte med et Tryk af flere hundrede tusinde Atmosfærer fra Solens Indre, hvor der rimeligvis hersker en Hede af nogle Millioner Grader. Afstanden fra Sollegemet og Indvirkningen af det kolde Verdensrum frembringe nu en gradvis Afköling af disse tildels metalliske Gasarter, som derved blive mörkere, tættere og tungere og söge tilbage til Sollegemet. Denne Proces staar i Forbindelse med Solens Skin.

I ældre Tider var den Anskuelse mest fremherskende, at Solen var et brændende Legeme, en fast, glödende Masse, omgivet af et Ildhav; men siden Slutningen af forrige Aarhundrede er den Mening mest almindelig, at Solen bestaar af en fast, mörk, kugleformig Kjærne, omgivet af en lysende Atmosfære (Fotosfæren), og denne Fotosfære antog man at være i en fosforecerende eller elektrisk Tilstand. I den nyeste Tid er man ved spektralanalytiske Undersögelser af Solstraalerne kommen til den Antagelse, at en virkelig Glöden af Substantser paa Solens Overflade finder Sted. Spektralanalytiske Forskninger have allerede godtgjort, at der i Solen findes: Barium, Zink, Kobber, Kobalt, Nikkel, Jærn, Mangan, Krom Magnesium, Kalcium, Natrium, Ilt og Brint. Som Fölge af Solens Hede ere ogsaa Metallerne der i en luftformig Tilstand, hvorved de blande sig med Solens Atmosfære, af hvilken navnlig hvidglödende Brint er en væsentlig Bestanddel; de Dele af disse Gasarter, som ved Tryk slynges udenfor Solatmosfæren, frembringe de rosenröde Flammer ved Solens Rand, de saakaldte „Protuberantser“, som tidligere kun vare synlige ved Solformörkelser, men som ved Hjælp af de i den nyeste Tid opfundne Instrumenter ere synlige til enhver Tid, naar de ere tilstede. (Fra „Astronomiens Hovedlærdomme“.)

MISSIONÆRER UDSENDTE FRA ZION TIL SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 62.)

Nr.	*Navne.*	*Præste-dömme.*	*Bopæl i Zion.*	*Ankom til Kjöbenhavn.*	*Tiltraadte Hjemrejsen fra Kjöbhn.*	*Arbejdstid.*
86	P. O. Thomassen	Halvfjerds	Salt Lake City	12 Juni 1870	30 Aug. 1872	2 A. 2 M.
(2)	William W. Cluff	Höjpræst	Provo	21 " "	23 Juni 1871	Omt. 1 A.
87	N. C. Edlefsen	Höjpræst	Ovid	2 Juli "	13 Okt. 1871	1 A. 3 M.
88	Peter Brown	Ældste	Coalville	5 " "	13 Okt. 1871	1 A. 3 M.
89	Peter F. Madsen	Halvfjerds	Brigham City	" " "	27 Juni 1873	Omt. 3 A.
90	Erik Magnus Caste	Halvfjerds	Salt Lake City	4 Dec. "	1 Sept. 1871	Omt. 9 M.
*	H. S. Eldredge	Halvfjerds	Salt Lake City	7 April 1871	20 April 1871	13 Dage
*	Lorin Farr	Höjpræst	Ogden	" " "	Maj 1871	Omt. 1 M.
(2)	Knud Peterson	Halvfjerds	Ephraim	6 Maj "	27 Juni 1873	2 A. 1 M.
91	J. C. A. Weibye	Halvfjerds	Manti	" " "	29 Aug. 1873	2 A. 3 M.
92	Chr. Willadsen	Halvfjerds	Ephraim	" " "	1 Sept. 1871	Omt. 4 M.
93	Christian Madsen	Halvfjerds	Gunnison	" " "	30 Aug. 1872	1 A. 4 M.
94	Poul Dehlin	Halvfjerds	Mt. Pleasant	" " "	27 Juni 1873	2 A. 1 M.
95	Poul Poulsen	Halvfjerds	Fount'n Green	" " "	21 Juni 1872	1 A. 1 M.
96	Anthon H. Lund	Halvfjerds	Ephraim	" " "	21 Juni 1872	1 A. 1 M.
97	Neils P. Jensen	Ældste	Mt. Pleasant	28 " "	13 Okt. 1871	Omt. 5 M.
98	A. P. Söderberg	Halvfjerds	Salt Lake City	4 Dec. "	29 Aug. 1873	1 A. 8 M.
99	C. F. Schade	Halvfjerds	Huntsville	28 Maj 1872	18 Juni 1874	2 A. 1 M.
100	P. C. Christensen	Halvfjerds	Manti	" " "	18 Juni 1874	2 A. 1 M.
101	Jens Mikkelsen	Höjpræst	Spanish Fork	" " "	30 Aug. 1872	Omt. 3 M.
102	Mathias Nilson	Halvfjerds	Tooele	" " "	18 Juni 1874	2 A. 1 M.
103	S. Christiansen	Ældste	Fount'n Green	" " "	21 Juni 1872	1 A. 1 M.
104	P. C. Carstensen	Halvfjerds	Ogden	" " "	18 Juni 1874	2 A. 1 M.
105	N. P. Lindelöf	Halvfjerds	Plain City	" " "	28 Aug. 1874	2 A. 3 M.
*	(2) Erastus Snow	Apostel	St. George	15 Maj 1873	27 Juli 1873	Omt. 2 M.
*	Erastus W. Snow	Höjpræst	St. George	" " "	28 Maj 1873	14 Dage
106	Chr. G. Larsen	Höjpræst	Ephraim	30 " "	25 Juni 1875	2 A. 1 M.
107	Lars S. Andersen	Halvfjerds	Ephraim	" " "	25 Juni 1875	2 A. 1 M.
108	John Frantzen	Halvfjerds	Spring City	" " "	25 Juni 1875	2 A. 1 M.
109	Nils Anderson	Halvfjerds	Ephraim	" " "	25 Juni 1875	2 A. 1 M.
110	Andrew Jenson	Halvfjerds	Pleas't Grove	" " "	25 Juni 1875	2 A. 1 M.
111	Magnus Byarnason	Höjpræst	Spanish Fork	" " "	10 Juli 1874	1 A. 1 M.
112	Loptur Johnson	Höjpræst	Spanish Fork	" " "	10 Juni 1874	1 A. 1 M.
113	Even Torgesen	Höjpræst	Tooele	" " "	10 Sept. 1875	2 A. 4 M.
114	Andrew S. Nielsen	Halvfjerds	Ephraim	" " "	28 Aug. 1874	1 A. 3 M.
(2)	Peter O. Hansen	Halvfjerds	Fairview	10 Juni "	Sept. 1875	2 A. 3 M.
115	P. C. Geertsen	Halvfjerds	Huntsville	15 Nov. "	25 Juni 1875	1 A. 7 M.
116	Jens Hansen	Halvfjerds	Brigham City	" " "	18 Juni 1874	Omt. 7 M.
117	C. S. Winge	Halvfjerds	Hyrum	" " "	28 Aug. 1874	Omt. 9 M.
118	John Anderson	Halvfjerds	Grantsville	" " "	22 Juni 1876	2 A. 7 M.
119	Knud Petersen	Halvfjerds	Logan	29 " "	22 Juni 1876	2 A. 7 M.
120	Samuel Johnson	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	8 Okt. 1875	Omt. 11 M.
121	John F. Oblad	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	28 Aug. 1874	Omt. 9 M.
	(2) Jos. F. Smith	Apostel	Salt Lake City	22 Maj 1874	29 Maj 1874	7 Dage
*	George F. Gibbs	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	29 Maj 1874	7 Dage
*	Junius F. Wells	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	29 Maj 1874	7 Dage
122	P. Hansen	Ældste	Huntsville	20 Juni "	1875(?)	Omt. 1 A.(?)
123	A. R. Andersen	Halvfjerds	Lehi	22 Nov. "	22 Juni 1876	1 A. 7 M.
124	C. J. Gustafson	Havlfjerds	Salt Lake City	" " "	22 Juni 1876	1 A. 7 M.
(2)	S. Christoffersen	Höjpræst	Manti	" " "	22 Juni 1876	1 A. 7 M.
125	Sören Petersen	Halvfjerds	Huntsville	" " "	7 Sept. 1876	1 A. 10 M.
126	N. C. Flygare	Halvfjerds	Ogden	" " "	22 Juni 1876	1 A. 7 M.
127	John M. Larsen	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	7 Sept. 1876	1 A. 10 M.

*Besögende.

86. Han arbejdede som Oversætter paa Kontoret i Kjøbenhavn.

Peter O. Thomassen er født d. 29de August 1836 i Drammen, Norge, og blev døbt af Carl Widerborg d. 9de Juni 1854. To Aar senere blev han kaldet til at arbejde paa „Skandinaviens Stjernes“ Kontor i Kjøbenhavn, hvor han derpaa virkede uafbrudt som Oversætter i syv Aar. I nævnte Tidsrum arbejdede han ogsaa flittigt paa at indføre Harmonisang i de Helliges Forsamlinger og fungerede i sex Aar som Leder for Sangkoret i Kjøbenhavns Gren. Han emigrerede til Utah i 1863. For Nærværende bor han i Salt Lake City, Utah.

(2). William W. Cluff (Se Nr. 26) præsiderede over Missionen efter Jesse N. Smith. Om denne sin Mission skriver han selv: „Jeg besøgte de fleste af Konferencerne i Danmark, Sverige og Norge, og nød stor Glæde og Tilfredshed under mit Arbejde iblandt de Hellige og Folket i Almindelighed. Det Bekjendtskab, jeg den Gang stiftede, vil staa mig i den kjæreste Erindring saa længe jeg lever“.

87. Han virkede som omrejsende Ældste i hele Missionen og præsiderede senere over Odense Konference.

Niels Chr. Edlefsen er født d. 3die Januar 1827 i Nærheden af Odense paa Fyen, Danmark, blev döbt af Peter Petersen d. 3die Februar 1858, virkede som Missionær i omtrent 4 Aar, först som Forstander og omrejsende Ældste paa Fyen, derefter som Præsident for Aalborg og senere for Kjøbenhavns Konference. Han emigrerede til Utah i 1864. For Nærværende bor han i Logan, Cache County, Utah.

88. Han arbejdede som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Kristiania Konference.

89. Han præsiderede over Kjöbenhavns Konference.

Peter F. Madsen er födt d. 10de Aug. 1843 paa Lolland, Danmark, blev døbt af Jens Jensen d. 17de Novbr. 1856, emigrerede fra Danmark i 1857 og ankom til Utah i 1860. For Nærværende bor han i Brigham City, Utah.

90. Han virkede i Stockholms Konference.

* Horace S. Eldredge og Lorin Farr kom over paa Besög fra England. De overværede et Konferencemöde i Kjøbenhavn og en Forsamling i Malmö. Farr besøgte ogsaa Norge.

(2). Knud Peterson (Se Nr. 8) præsiderede over Missionen efter W. W. Cluff.

91. Efter at have besøgt sine Slægtninge i Jylland virkede han som omrejsende Ældste i Norge en kort Tid og præsiderede derefter over Konferencen dersteds i et Aar og ti Maaneder; rejste hjem som Leder for det 38te Emigrantselskab.

Jens Christian Andersen Weibye er født d. 26de Septbr. 1824 i Vejby, Hjörring Amt, Danmark, blev döbt af Jens Peter Jensen d. 16de April 1854, virkede uafbrudt som Missionær i 7 Aar i Vendsyssel, de sidste tre Aar som Præsident for Konferencen, og emigrerede til Utah i 1862. For Nærværende virker han som Tiendeskriver i Manti, Sanpete County, Utah.

92. Han besøgte sine Slægtninge i Jylland.

Chr. Willadsen er født d. 6te April 1811 i Jylland, Danmark, blev döbt af Chr. Christiansen i Juli 1852 og emigrerede til Utah i 1853—1854. Han bor fremdeles i Ephraim, Sanpete County, Utah.

93. Han præsiderede over Aarhus Konference.

Christian Madsen er födt d. 12te Aug. 1837 paa Nordvest-Sjælland, blev døbt af Jens Hansen d. 6te Juni 1854, virkede som Missionær paa Sjælland i omtrent 5½ Aar og præsiderede derefter et Aar over Kjøbenhavns Gren; emigrerede til Utah i 1862. Han bor for Nærværende i Manti, Sanpete County, Utah.

94. Han præsiderede over Skaane Konference.

Poul Dehlin var født d. 4de Maj 1830 i Skaane, Sverige, blev døbt af

N. B. Adler d. 10de Aug. 1857 og emigrerede til Utah i 1859. Han døde d. 5te Juni 1855 i Mt. Pleasant, Sanpete County, Utah.

95. Han arbejdede i Aalborg Konference, fornemmelig i Vendsyssel.

Poul Poulsen er födt d. 19de Septbr. 1845 i Vejby, Hjørring Amt, Danmark, blev döbt af Jens C. Kornum d. 29de Januar 1862 og emigrerede til Utah i 1862. For Nærværende fungerer han som Biskop i Richfield, Sevier County, Utah.

96. Han arbejdede som Forretningsförer paa Kontoret i Kjöbenhavn.

Anthon Henrik Lund er født d. 15de Maj 1844 i Aalborg, Jylland, Danmark, blev döbt af Jakob Julander d. 15de Maj 1856 og udsendtes som Missionær, da han var 13 Aar gammel. Efter 5 Aårs Missionsvirksomhed emigrerede han til Utah i 1862. Han bor fremdeles i Ephraim, Sanpete County, Utah.

97. Han besøgte sine Slægtninge i Sverige; er senere bleven Apostat.

98. Han virkede först som omrejsende Ældste i Jönköpings og siden i Stockholms Konference.

99. Han præsiderede over Aarhus Konference.

Chr. F. Schade er født d. 13de April 1827 i Landsbyen Kornum, Aalborg Amt, Danmark, blev døbt af N. C. Edlefsen d. 18de Juni 1862 og emigrerede til Utah i 1864. For Nærværende bor han i Huntsville, Weber County, Utah.

100. Han præsiderede over Aalborg Konference.

Peder Chr. Christensen er født d. 8de Juni 1830 i Asaa, Dronninglund Sogn, Hjörring Amt, Danmark, blev døbt af Niels M. Petersen d. 24de Oktbr. 1859, virkede som Missionær i Vendsyssel et Aar og emigrerede til Utah i 1861. Han bor nu i Mayfield, Sanpete County, Utah.

101. Han besøgte sine Slægtninge i Jylland.

102. Han præsiderede over Stockholms Konference.

103. Han besøgte sine Slægtninge.

Søren Christiansen er födt d. 26de Decbr. 1830 i Solberg ved Aarhus, Danmark, blev döbt af Niels Christiansen d. 20de Juni 1857 og emigrerede til Utah i 1860. Han bor nu i Fountain Green, Sanpete County, Utah.

104. Han virkede som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Kjøbenhavns Konference.

Peter Cornelius Carstensen er födt d. 17de Decbr. 1833 i Holebøl tæt ved Flensborg i Hertugdømmet Slesvig, blev döbt af P. C. Geertsen d. 29de Novbr. 1859, virkede som Missionær i Danmark i omtrent 3½ Aar, en Del af Tiden som Præsident for Fyens Konference, og rejste i Slutningen af 1863 til England, hvor han virkede som Missionær i nogle Maaneder. I 1864 emigrerede han til Utah. For Nærværende bor han i Ogden, Weber County, Utah.

105. Han præsiderede over Gøteborgs Konference.

N. P. Lindelöf er født d 19de April 1830 i Landscrona, Skaane, Sverige, blev döbt af Chr. Christiansen d. 11te April 1854, virkede som Missionær i omtrent 6 Aar, först i Danmark og senere i Sverige, og emigrerede til Utah i 1861. Han bor nu i Logan, Utah.

* Erastus Snow (Se Nr. 2) og hans Sön Erastus W. Snow kom til Skandinavien paa en Rundtur gjennem Europa. Erastus Snow overværede Forsamlinger i Aalborg, Hjörring, Randers, Odense og Slagelse samt Konferencemøder i Stockholm, Kristiania og Malmö. Sönnen ledsagede ham til Stockholm og Kristiania og rejste derpaa tilbage til England.

106. Han præsiderede over Missionen efter Knud Peterson.

Christen Grejs Larsen er født d. 17de Decbr. 1828 i Grejs, Vejle Amt, Jylland, Danmark, blev døbt af A. Aagren i Kjöbenhavn d. 15de Marts 1851, medens han var i Militærtjeneste. Allerede som Soldat prædikede han uafbrudt for sine Kammerater, og efter sin Permission virkede han som Missionær i omtrent 4½ Aar, det meste af Tiden

som Præsident for Bornholms Konference. Han emigrerede til Utah i 1857. For Nærværende fungerer han som Præsident for Emery Stav af Zion og bor i Castle Dale, Emery County, Utah.

107. Han præsiderede i Norge efter J. C. A. Weibye.

Lars S. Andersen er födt d. 16de April 1829 i Auby paa Fyen, Danmark, blev döbt af Lars Jensen d. 6te Febr. 1852, virkede som Missionær i Fredericia Konference omtrent 2 Aar og emigrerede til Utah i 1856. For Nærværende fungerer han som Bishop i Ephraim, Sanpete County, Utah.

108. Han virkede som Forretningsfører paa Kontoret i Kjöbenhavn.

John Frantzen er födt d. 11te Marts 1837 i Kristiania, Norge, blev döbt af Carl Fjeld d. 10de Aug. 1856 og emigrerede til Utah i 1857. For Nærværende fungerer han som Raadgiver til Biskoppen i Spring City, Sanpete County, Utah.

109. Han præsiderede over Skaane Konference.

Nils Anderson er födt d. 26de Novbr. 1835 i Lund, Malmahus Læn, Sverige, blev döbt af E. G. Erikson d. 23de Januar 1853, virkede som Missionær i Skaane Konference omtrent 2 Aar og emigrerede fra Sverige i 1855. Han bor fremdeles i Ephraim, Sanpete County, Utah.

110. Han virkede som omrejsende Ældste i Aalborg Konference, afholdt omtrent 250 Forsamlinger og döbte 32 Personer.

Andrew Jenson er födt d. 11te Decbr. 1850 i Torslev Sogn, Hjörring Amt, Danmark, blev döbt af C. W. J. Hæcker d. 2den Febr. 1859 og emigrerede til Utah i 1866. Han bor nu i Salt Lake City, Utah.

111. Han virkede som Missionær paa Island.

Magnus Byarnason er födt d. 3die August 1815 paa Island, blev döbt af J. P. Lorenzen d. 3die Juni 1853 og emigrerede til Utah i 1857–1859. Han bor fremdeles i Spanish Fork, Utah County, Utah.

112. Han virkede som Missionær paa Island.

Loptur Johnson var födt d. 24de Juli 1814 paa Island, blev döbt af J. P. Lorenzen d. 3die Juni 1853 og emigrerede til i Utah 1857—1859. Han blev dræbt ved et Ulykkestilfælde d. 20de August 1874 i Nærheden af Spanish Fork, Utah County, Utah.

113. Han virkede som omrejsende Ældste i Norge.

Even Torgesen er födt d. 22de August 1819 i Sigdal i Nærheden af Drammen, Norge, blev döbt af John F. F. Dorius d. 18de Februar 1855, virkede som Forstander for Drammens Gren i omtrent tre Aar og emigrerede til Utah i 1863. For Nærværende virker han som Lærer i Ephraim, Sanpete County, Utah.

114. Han virkede som omrejsende Ældste i Aarhus Konference.

Andrew S. Nielsen er födt d. 27de August 1844 i Nærheden af Spendrup, Randers Amt, Jylland, Danmark, blev döbt af J. M. Christensen d. 31te Marts 1867 og emigrerede til Utah i 1867. For Nærværende fungerer han som 2den Raadgiver til Biskoppen i Chester, Sanpete County, Utah.

(2). Peter O. Hansen (Se Nr. 1) virkede först som omrejsende Ældste i Kjöbenhavns Konference og præsiderede senere over Aalborg Konference.

115. Han virkede först som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Aarhus Konference.

Peter Christian Geertsen er födt d. 26de Juli 1837 i Gjötterup, Hanherred, Thisted Amt, Jylland, Danmark, blev döbt af M. C. Christensen d. 5te Novbr. 1854, blev strax udsendt paa Mission og virkede derpaa uafbrudt i Evangeliets Tjeneste i omtrent 9½ Aar, nemlig 3½ Aar i Vendsyssels Konference, 3 Aar i Fredericia Konference og 3 Aar som Præsident for Aarhus Konference, hvorefter han i 1864 emigrerede til Utah. Han bor fremdeles i Huntsville, Weber County, Utah.

116. Han virkede i Kjöbenhavns Konference.

Jens Hansen er födt d. 2den Juli 1827 paa Bornholm, Danmark, blev döbt af C. G. Larsen i Febr. 1853 og emigrerede fra Danmark i Decbr. s. A. Han bor fremdeles i Brigham City, Utah.

117. Han arbejdede först som omrejsende Ældste i Norge og præsiderede derefter over Aalborg Konference i to Maaneder.

Christoffer S. Winge er födt d. 11te Febr. 1835 i Nærheden af Drammen, Norge, blev döbt af A. Frantzen d. 17de August 1858 og strax udsendt som Missionær. Han virkede tre Aar i Norge, derefter et Aar som omrejsende Ældste i Aarhus Konference og senere som Præsident for Skive Konference; emigrerede til Utah i 1863. Han bor fremdeles i Hyrum, Cache County, Utah.

118. Han virkede som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Stockholms Konference.

119. Han virkede först som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Kjöbenhavns Konference.

120. Han arbejdede först som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Göteborgs Konference.

121. Han virkede först som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Stockholms Konference.

John Frederik Oblad er födt d. 10de Novbr. 1841 i Öster-Åker, Södermanland, Sverige, blev döbt af Gustaf A. Olsen d. 1ste April 1859, virkede som Missionær i Stockholms Konference i omtrent 4 Aar og emigrerede til Utah i 1865. Han bor nu i 9de Ward, Salt Lake City, Utah.

Joseph F. Smith, Præsident for den europæiske Mission, George F. Gibbs og Junius F. Wells, en Sön af Daniel H. Wells, kom over fra England paa et Besög. De overværede Konferencemödet i Kjöbenhavn d. 23de og 24de Maj.

122. Han virkede i Kjöbenhavns Konference.

123. Han virkede först som omrejsende Ældste i Nörre-Jylland og præsiderede senere over Aarhus Konference.

Andrew Rasmus Andersen er födt d. 9de Marts 1844 i Veddum, Aalborg Amt, Danmark, blev döbt af Johan Andersen d. 13de Marts 1861 og emigrerede til Utah i 1862. Han fungerer for Nærværende som 2den Raadgiver til Biskoppen i Lehi, Utah County, Utah.

124. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste i og derefter som Præsident for Skaane Konference.

C. J. Gustafson er födt d. 11te April 1842 i Wadstena, Östergötland, Sverige, blev döbt af N. C. Flygare d. 13te Decbr. 1862 og emigrerede til Utah i 1866. Han bor fremdeles i Salt Lake City, Utah.

(2). Sören Christoffersen (Se Nr. 17) virkede som omrejsende Ældste i Kjöbenhavns Konference.

125. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Kristiania Konference.

126. Han præsiderede over Stockholms Konference omtrent et Aar og efterfulgte derpaa C. G. Larsen som Præsident for hele Missionen.

Nils Chr. Flygare er födt d. 3die Febr. 1841 i Nærheden af Ystad, Skaane, Sverige, blev döbt af C. Nilson d. 5te Septbr. 1858, virkede som Missionær i Sverige i omtrent 6 Aar, först i Skaane Konference og senere som Præsident for Stockholms Konference, og emigrerede til Utah i 1864. Han fungerer for Nærværende som 2den Raadgiver til Præsidenten for Weber Stav af Zion og bor i Ogden, Utah.

127. Han virkede som omrejsende Ældste i Kjöbenhavns Konference.

(Fortsættes.)

☞ I alle Tilfælde, hvor de biografiske Notitser mangle, have paagjældende Brödre forsömt at indgive deres Beretning. Lad saadanne Missionærer, som endnu kunne komme i Tide, handle klogere og indsende deres Bidrag ufortövet.

KIRKENS 53de AARSKONFERENCE.

Konferencen tog sin Begyndelse i Assembly Hall, Salt Lake City, d. 6te April Kl. 10 Form. Præsident John Taylor, Ældste Jacob Gates og Præsident Henry Herriman prædikede. Om Eftermiddagen, da Konferencen fortsattes i det store Tabernakel, holdt Apostel Erastus Snow en særdeles kraftig og belærende Tale.

Lördag d. 7de om Formiddagen oplæstes en Rapport over de unge Damers gjensidige Uddannelses Foreninger og Söndagsskolerne. Der findes i de forskjellige Staver af Zion 322 Söndagsskoler, 35,178 Elever, 5977 Embedsmænd og Lærere. Totalantallet af Embedsmænd, Lærere og Elever er 41,155, eller en Tilvæxt af 1400 siden forrige Aar. After nogle Bemærkninger af Præsident Taylor med Hensyn til at indgive mere fuldstændige Rapporter i Fremtiden, end Tilfældet havde varet hidindtil, talte Apostlene Franklin D. Richards og Albert Carrington meget belærende til Konferencen.

Om Eftermiddagen oplæstes Navnene paa 51 Missionærer, der siden Oktober-Konferencen vare kaldede til at gaa paa Missioner. Af disse vare 13 kaldede til Storbritannien, 46 til de Forenede Stater, 1 til Holland og 1 til Arizona. Iblandt dem fandtes følgende Skandinavere, som vare rejste til de Forenede Stater: Ephraim Jensen af Brigham City, Sören Jakobsen af Mt. Pleasant og Jens Jensen af Mendon. Desforuden kaldtes 109 andre Missionærer, som strax skulde tage afsted, nemlig 33 til Storbritannien, iblandt hvilke var L. P. Lund, en Skandinaver, fra Pleasant Grove, 36 til de Forenede Stater, af hvilke Andrew Löt Jensen af Moroni, Chr. F. Christiansen af Kanosh, And. Hendriksen af Levan, Lars Jakobsen af Provo, James Andrew Anderson af Hyrum og Niels L. Lund af Mount Pleasant vare Skandinavere, 1 til Kanada, 5 til Svejts og Tyskland, 1 til Sandwich-Öerne, 3 til New Zealand, 1 til Arizona og 2 til Mexiko, samt 27 til Skandinavien, hvis Navne ere følgende:

Andrew Andersen af Ephraim.
Carl Johan Christiansen, Ephraim.
Chr. Nielsen, Upper Portneuf, Idaho.
Niels Larsen, Montpelier, Idaho.
Sören Jakobsen, Mount Pleasant.
Frederik Ludvigsen, Gunnison.
Martin Christoffersen, Salt Lake City.
Ole Sörensen, Fountain Green.
John P. Ibsen, Mantua.
Gustaf L. Rosengren, Union.
Jörgen Hansen, Provo.
Fred. Julius Christiansen, Mayfield.
Hans Poulsen, Plain City.
Andrew Christiansen, Fairview.
Martin Jensen, Mantua.
Hakon Anderson, Kanosh.
George Daniel Olsen, Fillmore.
Emil Erickson, Spring City.
Christian Nielsen, Spring City.
Joseph Monson, Richmond.
Samuel P. Nielsen, Smithfield.
Thorwald A. Thoresen, Hyrum.
Charles J. A. Lindqvist, Logan.
John H. Andersen, Jun., Logan.
Daniel Brown, Levan.
August Svenson, Spanish Fork.
Charles W. Knudsen, Brigham City.

Apostlene Moses Thatcher og George Teasdale prædikede om Eftm. Regnskaber over Templerne i Manti og Logan bleve ligeledes oplæste. Indtil Datum er 447,942 Dollars og 28 Cents bleven anvendt til Opförelsen af Templet i Logan og 437,572 Dollars og 31 Cents til Templet i Manti.

Konferencen fortsattes og sluttedes med to Forsamlinger Söndag d. 8de. Præsidenterne Joseph F. Smith og Geo. Q. Cannon samt Apostel F. M. Lyman holdt kraftige Taler om Formiddagen, og Præsident John Taylor holdt en belærende Slutningstale om Eftermiddagen, da en Beretning fra Rivisions-Komiteen ogsaa blev oplæst. 12 andre Missionærer bleve kaldede, nemlig 3 til Storbritannien, 5 til de Forenede Stater, 2 til Sandwich-Öerne

samt L. M. Bood af Salt Lake City og Lars Peter Jensen af Mayfield til Skandinavien.

Vejret i Konferencedagene var særdeles gunstigt, hvisaarsag alle Møderne vare rigtig godt besøgte, og de fleste Tilstedeværende vare enige om, at det i alle Henseender var en af de bedste Konferencer, som de nogensinde havde overværet.

NYHEDER.

Utah. Den 21de Marts fandtes Ligene af to Drenge, Wm. Holt og David Barney, i Bjærgkløften i Nærheden af Parowan. Drengene havde Natten i Forvejen lagt sig til at sove under en overhængende Klippe, der faldt ned paa dem og knuste dem tildöde.——En ung Dreng ved Navn Gustaf Larsen faldt pludselig død om paa Gaden i 18de Ward, Salt Lake City, d. 29de Marts. Et Par Uger i Forvejen var han bleven bidt af et Insekt, hvilket antages at have foranlediget Blodforgiftning, der voldte hans Död.——Den 30te Marts blev det sidste Spiger paa Denver og Rio Grande Banens vestlige Gren drevet i Nærheden af Green River, hvorved Denver og Salt Lake City blev sat i direkte Jærnbane Forbindelse med hinanden.——Nogle Soldater fra Fort Douglas gjorde d. 31 Marts Forstörrelse paa East Temple Street, Salt Lake City, og fornærmede flere fredelige Borgere samt et Par Politibetjente. Adskillige af Soldaterne arresteredes.——Den 3die April ankom 50 Emigranter fra de sydlige Stater til Salt Lake City.——Den 10de April afrejste omtrent 90 Missionærer fra Salt Lake City for at begive sig til forskjellige Dele af Europa og de Forenede Stater. Iblandt dem var der 23, som rejste til Skandinavien. Deres Navne ere som følger: Christian Nielsen af Portneuf, Jörgen Hansen af Provo, Joseph Monson af Richmond, L. M. Bood af Salt Lake City, Andrew Christiansen af Fairview, Niels Larsen af Montpelier, Geo. D. Olsen af Fillmore, Hakon Anderson af Kanosh, G. L. Rosengren af Union, Chas. W. Knudsen af Brigham, Martin Jensen og John P. Ibsen af Mantua, Emil Erickson og Christian Nielsen af Spring City, T. A. Thoresen af Hyrum, F. Ludvigsen af Gunnison, Fred. J. Christiansen og L. P. Jensen af Mayfield, Andrew Andersen af Ephraim, Samuel P. Nielsen af Smithfield, John H. Andersen og C. J. A. Lindqvist af Logan og Hans Poulsen af Plain City.

Wyoming. Den i forrige Numer omtalte Morder og Menneskeæder Packer er bleven dømt til Döden.

Preussen. Et större Antal lærde Selskaber og Videnskabsmænd i Berlin har vedtaget et Forslag, ifölge hvilket det nordlige Ishav omkring Kap Tscheljuskin ved den siberiske Kyst fremtidig skal benævnes Nordenskjoldshavet, til Ære for Sveriges berømte Nordpolsfarer.

Italien. Det ildsprudende Bjærg Ætna paa Sicilien har begyndt et nyt Udbrud. Vældige Røgsøjler vælte ud fra Bjærgets Indre, og dette tilligemed Jordskjælv har vakt stor Skræk i Nabolaget.

Peru. Byen Iquique der har omt. 35,000 Indbyggere ramtes af en frygtelig Ildsvaade d. 9de Marts. Ejendom ödelagdes til en Værdi af 10 Millioner Dollars.

Palæstina. Et Selskab, som for en længere Tid siden blev organiseret i Europa i den Hensigt at virke for Palæstinas Bebyggelse af Jøder, er nu i Færd med at træffe Forberedelser for Anlæggelsen af en jödisk Koloni dersteds. Forelöbig skal den bestaa af kun 50 Familier.

☞Dersom vare Agenter strax kunne indsende de endnu udestaaende Midler for 2den Aargang, ville vi i Nr. 7 opvarte vore Læsere med vor förste Illustration—et Billede af vor afdøde Broder N. Wilhelmsen.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 6. JUNI 1883. 2DEN AARG.

MOSE SYNER.

AABENBARET TIL SEEREN JOSEPH I 1830.

Herrens Ord, som han talede til Moses paa en Tid, da Moses blev fört op paa et meget höjt Bjærg; og han skuede Gud Ansigt til Ansigt, og han talede med ham, og Guds Herlighed hvilede paa Moses; derfor kunde Moses taale at beskue hans Aasyn.

Og Gud talede til Moses, sigende: Se, jeg er Herren, Gud den Almægtige, og evigt er mit Navn; thi jeg er uden Dages Begyndelse og Aars Ende; og er dette ikke evigt? Og se, Du er min Sön; derfor se, og jeg vil vise Dig mine Hænders Gjerninger, men ikke alle; thi mine Gjerninger ere uendelige, og ligesaa mine Ord; thi de ophöre aldrig. Derfor kan intet Menneske se alle mine Gjerninger, medmindre han ser al min Herlighed; og intet Menneske kan se al min Herlighed og derefter forblive i Kjödet paa Jorden. Og jeg har et Værk for Dig, Moses, min Sön! og Du er i min Enbaarnes Lignelse; og min Enbaarne er og skal være Frelseren, thi han er fuld af Naade og Sandhed; men der er ingen Gud uden mig, og alle Ting ere for mit Aasyn, thi jeg kjender dem alle. Og nu se, denne ene Ting viser jeg Dig, Moses, min Sön, thi Du er i Verden, og nu viser jeg det til Dig.

Og det skete, at Moses saa' og skuede Verden, hvorpaa han var skabt; og da Moses saa' Verden og dens Ende samt alle Menneskenes Börn, som ere og blive skabte deraf, forundrede han sig storligen. Og Herren bortdrog sin Nærværelse fra Moses, saa at hans Herlighed ikke hvilede over Moses, der blev efterladt alene. Og da han var efterladt alene, faldt han til Jorden. Og det varede mange Timer förend Moses atter erholdt sin naturlige Styrke som et Menneske; og han sagde til sig selv: Nu véd jeg, at Mennesket er Intet, hvilket jeg aldrig havde tænkt; men nu har mine Öjne set Gud; dog ikke mine naturlige Öjne, men mine aandelige Öjne; thi mine naturlige Öjne kunde ikke have set; thi jeg vilde have visnet og döet i hans Nærværelse; men hans Herlighed hvilede paa mig, og jeg saa' hans Ansigt, thi jeg blev forklaret for ham.

Og nu skete det, at da Moses havde sagt disse Ord, se, da kom Satan og fristede ham, sigende: Moses, Menneskets Sön, tilbed mig. Og det skete, at Moses saa' paa Satan og sagde:

Hvem er Du? thi se, jeg er en Guds Søn i hans Enbaarnes Lignelse; og hvor er din Herlighed, at jeg skulde tilbede Dig? thi se, jeg kunde ikke beskue Gud, uden at hans Herlighed kom over mig, og jeg blev forklaret for hans Aasyn. Men jeg kan som et naturligt Menneske se paa Dig. Er det visselig ikke saaleles? Velsignet være min Guds Navn, thi hans Aand har ikke ganske forladt mig; ellers, hvor er din Herlighed? thi til mig er det Mörke, og jeg kan skjelne mellem Dig og Gud; thi Gud sagde til mig: Tilbed Gud, og ham alene skal Du tjene. Vig bort, Satan! bedrag mig ikke; thi Gud sagde til mig: Du er efter min Enbaarnes Lignelse. Og ligeledes gav han mig Befalinger, da han kaldte mig ud af den brændende Tornebusk, sigende: Paakald Gud i min Enbaarnes Navn, og tilbed mig. Og atter sagde Moses: Jeg vil ikke aflade at paakalde Gud; jeg har andre Ting at adspørge ham om, thi hans Herlighed har været over mig, og det er Herlighed til mig; derfor kan jeg skjelne mellem ham og Dig. Vig bort, Satan!

Og da Moses havde sagt disse Ord, raabte Satan med höj Röst; og han rystede Jorden og bød, sigende: Jeg er den Enbaarne, tilbed mig. Og det skete, at Moses begyndte at frygte saare; og da han begyndte at frygte, saa' hans Helvedes Bitterhed. Desuagtet erholdt han Styrke ved at paakalde Gud, og han befalede, sigende: Vig bort, Satan! thi denne ene Gud, hvilken er Herlighedens Gud, vil jeg alene tilbede. Da begyndte Satan at skjælve, og Jorden rystede; og Moses fik Kraft og paakaldte Gud i den Enbaarnes Navn, sigende til Satan: Vig bort. Og det skete, at Satan raabte med höj Røst, med Graad og Jamren og Tænders Gnidsel, og veg bort fra Moses, saa at han saa' ham ikke.

Og se, Moses bar Vidnesbyrd om dette, men paa Grund af Ugudelighed findes det ikke iblandt Menneskenes Børn. Og da Satan havde forladt Moses skete det, at Moses, som var fuld af den Helligaand, hvilken bærer Vidnesbyrd om Faderen og Sønnen, opløftede sine Öjne til Himmelen, og da han paakaldte Guds Navn, saa' han atter hans Herlighed, thi den hvilede paa ham, og han hörte en Röst, sigende: Salig er Du, Moses, thi jeg, den Almægtige, har udvalgt Dig, og Du skal blive stærkere end mange Vande; thi de skulle adlyde din Befaling som om Du var Gud; og se, jeg er med Dig, ja til dine Dages Ende; thi Du skal udfri mit Folk, mit udvalgte Israel, fra Trældom.

Og det skete, medens Røsten endnu talede, at han kastede sine Öjne mod Jorden og saa' hele dens Overflade; og der var ikke en Partikel deraf, som han ikke saa' og beskuede ved Guds Aand. Og han saa' ligeledes dens Indbyggere, og der var ikke en Sjæl uden han saa' den, og han beskuede dem formedelst Guds Aand. Og deres Antal var stort, ja de vare utallige som Sandet ved Havets Bred. Og han saa' mange Lande, og hvert Land blev kaldet Jord, og der vare Beboere paa deres Overflade.

Og det skete, at Moses paakaldte Herren og sagde: Sig mig, jeg beder Dig, hvorfor disse Ting ere saa, og hvorved Du dannede dem? Og se, Guds Herlighed omstraalede Moses, saa at Moses stod i Guds Nærværelse, og han talede med ham Ansigt til Ansigt, og den Herre Gud sagde til Moses: I mit eget Öjemed har jeg skabt disse Ting. Her er Visdom, og den forbliver i mig. Ved min Magts Ord har jeg skabt dem, hvilket er min enbaarne Sön, som er fuld af Naade og Sandhed. Og jeg har skabt utallige Verdener, og jeg har tillige skabt dem i min egen Hensigt, og ved Sönnen, som er min Enbaarne, har jeg skabt dem. Og den første Mand af alle Mennesker har jeg kaldet Adam, hvilket er mange. Men jeg giver Dig kun en Beretning om denne Jord og sammes Indbyggere; thi se, mange Verdener ere forgangne formedelst min Magts Ord, og der ere ogsaa mange, som nu staa, og de ere utallige for Mennesket, men for mig ere alle Ting talte, thi de ere mine, og jeg kjender dem.

Og det skete, at Moses talede til Herren, sigende: Vær barmhjærtig mod din Tjener, o Gud! og sig mig Noget angaaende denne Jord og dens Indbyggere, og ligeledes om Himlene, og da vil din Tjener være tilfreds. Og den Herre Gud talede til Moses, sigende: Himlene ere mange, og de kunne ikke tælles for Mennesker, men de ere talte til mig, thi de ere mine, og ligesom en Jord skal forgaa tilligemed dens Himle, saa skal en anden fremkomme, og der er ingen Ende paa mine Gjerninger, ej heller paa mine Ord.

Thi se, det er min Gjerning og Ære at tilvejebringe Udødelighed og evigt Liv for Mennesket. Og nu, Moses, min Søn, jeg vil tale til Dig angaaende den Jord, hvorpaa Du staar; og Du skal skrive det, som jeg taler; og paa en Tid, da Menneskenes Börn ville agte mine Ord for Intet og borttage mange af dem fra Bogen, som Du skal skrive, se, da vil jeg oprejse en Anden ligesom Dig, og de skulle da atter haves iblandt Menneskenes Børn, ja iblandt saa mange, som ville tro. Disse Ord bleve talede til Moses paa Bjærget, hvis Navn ikke vil blive bekjendt iblandt Menneskenes Børn. Og nu blive de talede til Dig. Amen.

MOSE SKRIVELSER.

AABENBARET TIL SEEREN JOSEPH I DECEMBER 1830.

Og det skete, at Herren talede til Moses, sigende: Se, jeg aabenbarer Dig Noget angaaende denne Himmel og denne Jord; skriv de Ord, som jeg skal tale. Jeg er Begyndelsen og Enden, den almægtige Gud; ved min Enbaarne har jeg skabt alt dette; ja i Begyndelsen skabte jeg Himmelen og Jorden, hvorpaa Du staar. Og Jorden var formlös og tom; og jeg lod Mørke fremkomme over Afgrunden, og min Aand svævede oven over Vandene, thi jeg er Gud. Og jeg, Gud, sagde: Vorde Lys; og der blev Lys. Og jeg, Gud, saa' Lyset, og dette Lys var godt. Og jeg, Gud, adskilte Lyset fra Mørket; og jeg, Gud, kaldte Lyset Dag, og Mørket kaldte jeg Nat; og dette gjorde jeg ved min Magts Ord, og det skete som jeg sagde. Og der blev Aften og Morgen den første Dag.

Og atter sagde jeg, Gud: Der vorde et Firmament midt i Vandet, og det skete saa, ligesom jeg sagde. Og jeg sagde: Lad den skille mellem Vand og Vand, og det skete saa. Og jeg, Gud, dannede Firmamentet og gjorde Skilsmisse mellem Vandene, ja de store Vande under Firmamentet fra Vandene, som vare ovenfor Firmamentet, og det skete ligesom jeg sagde; og jeg, Gud, kaldte Firmamentet Himmel. Og der blev Aften og Morgen den anden Dag.

Og jeg, Gud, sagde: Vandene under Himmelen forsamles til et Sted, og det skete saa. Og jeg, Gud, sagde: Der blive tört Land, og det skete saa; og jeg, Gud, kaldte det törre Land Jord, og Vandenes Forsamling kaldte jeg Hav; og jeg, Gud, saa', at Alt, hvad jeg havde gjort, var godt. Og jeg, Gud, sagde: Lad Jorden frembringe Græs, Urter, som give Sæd, Frugttræer, som bære Frugt efter sit Slags, og Træer, som give Frugt og som have sin Sæd i sig paa Jorden, og det skete saa, ligesom jeg sagde. Og Jorden frembragte Græs; enhver Urte udgav Sæd efter sit Slags, og Træer, som bare Frugt og havde sin Sæd i sig efter sit Slags. Og jeg Gud saa', at Alt, havd jeg havde gjort, var godt. Og der blev Aften og Morgen den tredie Dag.

Og jeg, Gud, sagde: Der vorde Lys paa Himmelens Firmament til at gjöre Skilsmisse imellem Dagen og Natten; og de skulle være til Tegn og til bestemte Tider, og til Dage og Aar. Og de skulle være til Lys paa Himmelens Firmament, til at lyse

over Jorden; og det skete saa. Og jeg, Gud, gjorde to store Lys, det större Lys til at regjere Dagen og det mindre Lys til at regjere Natten. Det större Lys var Solen, og det mindre Lys var Maanen. Og Stjernerne bleve ogsaa gjorte ifölge mine Ord. Og jeg, Gud, satte dem paa Himmelens Firmament til at lyse over Jorden, Solen til at regjere Dagen og Maanen til at regjere Natten, og til at skille mellem Lyset og Mörket. Og jeg, Gud, saa', at Alt, hvad jeg havde gjort, var godt; og der blev Aften og Morgen den fjerde Dag.

Og jeg, Gud, sagde: Vandet frembringe mangfoldigen vrimlende Dyr, som have Liv, og Fugle, som skulle flyve over Jorden imod Himmelens aabne Firmament. Og jeg, Gud, skabte store Hvalfiske og allehaande levende og rörende Dyr, som Vandene frembragte mangfoldigen efter deres Slags, og allehaande Fugle med Vinger efter sit Slags. Og jeg, Gud, saa', at Alt, hvad jeg havde skabt, var godt. Og jeg, Gud, velsignede dem, sigende: Vorder frugtbare og mangfoldige og fylder Vandene i Havet, og Fuglene vorde mangfoldige paa Jorden. Og der blev Aften og Morgen den femte Dag.

Og jeg, Gud, sagde: Jorden frembringe levende Dyr efter sit Slags, Kvæg, krybende Ting og vilde Dyr paa Jorden efter deres Slags, og det skete saa. Og jeg, Gud, gjorde vilde Dyr paa Jorden efter deres Slags, og Kvæg efter sit Slags, og Alt, hvad der kryber paa Jorden, efter sit Slags. Og jeg, Gud, saa', at alle disse Ting vare gode. Og jeg, Gud, sagde til min Enbaarne, som var hos mig fra Begyndelsen: Lader os gjöre Mennesket i vort Billede, efter vor Lignelse, og det skete saa. Og jeg, Gud, sagde: Lader dem regjere over Havets Fiske, og over Himmelens Fugle, og over Kvæget, og over al Jorden, og over enhver krybende Ting, som kryber paa Jorden.

Og jeg, Gud, skabte Mennesket i mit Billede, jeg skabte ham i min Enbaarnes Billede; Mand og Kvinde skabte jeg dem. Og jeg, Gud, velsignede dem og sagde til dem: Vorder frugtbare og mangfoldige og opfylder Jorden, og gjör den Eder underdanig; og regjerer over Havets Fiske, og over Himmelens Fugle, og over enhver levende Ting, som bevæger sig paa Jorden. Og jeg, Gud, sagde til Mennesket: Se, jeg har givet Eder alle Urter, som give Sæd, som ere paa hele Jordens Overflade, og allehaande Træer, i hvilke skulle være Træers Frugt, som give Sæd; de skulle være Eder til Föde. Og til alle Dyr paa Jorden og alle Himmelens Fugle og til Alt, hvad der kryber paa Jorden, hvilket jeg skjænker Liv, skal gives allehaande rene Urter til Föde. Og det skete saaledes som jeg sagde. Og jeg, Gud, saa' Alt, hvad jeg havde gjort, og se, det var altsammen meget godt. Og der blev Aften og Morgen den sjette Dag.

Saaledes bleve Himmelen og Jorden fuldkommede, og alle deres Hærskarer; og paa den syvende Dag fuldendte jeg, Gud, min Gjerning og Alt, hvad jeg havde gjort; og jeg hvilede paa den syvende Dag fra al min Gjerning; og Alt, hvad jeg havde gjort, var fuldendt; og jeg, Gud, saa', at de vare gode; og jeg, Gud, velsignede den syvende Dag og helligede den, fordi jeg paa den Dag hvilede fra al min Gjerning, som jeg, Gud, havde skabt og gjort.

Og nu siger jeg Dig, at disse ere Himmelens og Jordens Oprindelser, der de skabtes paa den Dag, da jeg, den Herre Gud, skabte Himmelen og Jorden, og enhver Plante paa Marken, förend den kom i Jorden, og enhver Urte paa Marken, för den voxede frem; thi jeg, den Herre Gud, skabte alle Ting, hvorom jeg har talet, aandelige, för de bleve naturlige paa Jordens Overflade; thi jeg, den Herre Gud, havde ikke ladet det regne paa Jorden. Og jeg, den Herre Gud, havde skabt alle Menneskenes Börn, men endnu ikke en Mand til at dyrke Jorden; thi i Himmelen skabte jeg dem; og der var endnu intet Kjöd

paa Jorden, ej heller i Vandet, ej heller i Luften; men jeg, den Herre Gud, talede, og der opgik en Damp af Jorden og vandede hele Jordens Overflade. Og jeg, den Herre Gud, dannede Mennesket af Jordens Støv og blæste Livets Aande i hans Næse; og Mennesket blev til en levende Sjæl, det förste Kjöd paa Jorden, og ligeledes det første Menneske. Desuagtet vare alle Ting skabte før; men de vare aandelig skabte og dannede efter mine Ord.

Og jeg, den Herre Gud, plantede en Have mod Östen i Eden, og der satte jeg Mennesket, som jeg havde dannet. Og af Jorden lod jeg, den Herre Gud, opvoxe allehaande Træer, naturligt, hvilke vare behagelige for Mennesker at se; og Mennesket kunde se dem. Og de bleve ogsaa levende Sjæle; det var aandeligt den Gang, jeg skabte det, thi det forblev i den Sfære, hvori jeg, den Herre Gud, skabte det, ja alle Ting, som jeg beredte til Menneskets Brug; og Mennesket saa', at det var godt til Föde. og jeg, den Herre Gud, plantede ogsaa Livets Træ midt i Haven, og ligeledes Kundskabens Træ paa Godt og Ondt; og jeg, den Herre Gud, lod en Flod udgaa af Eden til at vande Haven, og der fra deltes den og blev til fire Hovedstrømme. Og jeg, den Herre Gud, kaldte den første Pison, hvilken løber om det ganske Land Havilah, hvor jeg, den Herre Gud, skabte meget Guld, og Guldet af det samme Land var godt; der er Bdellion og Onyx Stenen. Og den anden Flods Navn blev kaldet Gihon, hvilken omløber hele Landet Æthiopien. Og den tredie Flods Navn var Hiddekel, hvilken gaar østen for Assyrien. Og den fjerde Flod var Euphrates.

Og jeg, den Herre Gud, tog Mennesket og satte ham i Edens Have til at dyrke og bevare den. Og jeg, den Herre Gud, bød Mennesket, sigende. Du maa frit æde af alle Træer i Haven; men af Kundskabens Træ paa Godt og Ondt skal Du ikke æde. Dog maa Du selv vælge, thi det er Dig givet; men husk paa, at jeg forböd det, thi paa den Dag, Du æder deraf, skal Du visselig dö. Og jeg, den Herre Gud, sagde til min Enbaarne: Det er ikke godt for Mennesket at være alene, derfor vil jeg gjøre ham en Hjælper.

Og af Jorden havde jeg, Herren, gjort alle Markens Dyr og alle Himmelens Fugle og befalede, at de skulde komme til Adam for at se, hvad han vilde kalde dem; og de vare alle levende Sjæle, thi jeg, Gud, blæste Livsaande i dem og böd, at hvad Adam kaldte hvert levende Dyr, det skulde være dets Navn. Saa gav Adam alt Kvæget og Himmelens Fugle og alle vilde Dyr paa Marken Navne, men der fandtes ingen Hjælper for Adam. Da lod jeg, den Herre Gud, en dyb Sövn falde paa Adam, og han sov; og jeg tog et af hans Ribben og lukte med Kjødet i Stedet derfor. Og Ribbenet, som jeg, den Herre Gud, havde taget fra Manden, gjorde jeg til en Kvinde, og bragte hende til Manden. Da sagde Adam: Jeg véd nu, at det er Ben af mine Ben og Kjöd af mit Kjöd; hun skal kaldes Mandinde, fordi hun blev taget af Manden. Derfor skal en Mand forlade sin Fader og sin Moder, og blive fast hos sin Hustru; og de skulle være et Kjød. Og de vare begge nøgne, Manden og hans Hustru, og bluedes ikke.

Og jeg, den Herre Gud, talede til Moses og sagde: Satan, hvem Du befalede i min Enbaarnes Navn, er den Samme, som var fra Begyndelsen; han kom til mig, sigende: Betragt mig, send mig; jeg vil være din Søn, og jeg vil forløse hele Menneskeslægten, saa at ikke en eneste Sjæl skal fortabes, og jeg vil visselig gjöre det; derfor giv mig din Ære. Men se, min elskelige Søn, som var min Elskede og Udvalgte fra Begyndelsen, sagde til mig: Fader, din Villie ske, og din være Herligheden evindelig. Derfor, fordi Satan gjorde Oprør mod mig og sögte at tilintetgjöre Menneskets Handlefrihed, hvilken jeg, den Herre Gud, havde givet ham, og fordi jeg skulde give ham min egen Magt ved min Enbaarnes

Magt, bevirkede jeg, at han blev kastet ned, og han blev Satan, ja Djævelen, al Lögnens Fader, til at bedrage og forblinde Menneskene, og til at lede dem fangne efter sin Villie, ja, saa mange, som ikke vilde lytte til min Røst. Og Slangen var træskere end alle Dyr paa Marken, hvilke jeg, den Herre Gud, havde gjort. Og Satan, som havde draget mange efter sig, virkede paa Slangens Hjærte og søgte ogsaa at forföre Eva, thi han kjendte ikke Herrens Hensigter, hvorfor han søgte at tilintetgjöre Verden, og han sagde til Kvinden: „Ja, har Gud sagt, at I ikke skulle æde af alle Træerne i Haven? (Og han talede med Slangens Mund.) Og Kvinden sagde til Slangen: Vi maa æde af Træernes Frugt i Haven; men af Frugten af det Træ, som Du ser midt i Haven, har Gud sagt: I skulle ikke æde deraf, ej heller røre det, at I ikke skulle dø. Og Slangen sagde til Kvinden: I skulle visselig ikke dø; thi Gud véd, at paa hvilken Dag I æde deraf, da skulle Eders Öjne oplades, og I skulle blive som Guder, kjendende Godt og Ondt. Og da Kvinden saa', at Træet var godt til Föde, og at det var behageligt for Öjet, og et önskeligt Træ til at gjøre hende vis, tog hun af Frugten og aad deraf, og gav ogsaa til sin Mand, og han aad. Og Begges Öjne oplodes, og de vidste, at de havde været nøgne. Og de syede Figenblade tilsammen, og gjorde sig Forklæder.

Og de hörte Guds Herrens Röst som de gik i Haven, der Dagen var sval; og Adam og hans Hustru gik bort for at skjule sig for Guds Aasyn mellen Træerne i Haven. Og jeg, den Herre Gud, kaldte paa Adam og sagde til ham: Hvor gaar Du hen? Og han sagde: Jeg hørte din Røst i Haven, og jeg var bange fordi jeg saa', at jeg var nögen, og jeg skulte mig.

Og jeg, den Herre Gud, sagde til Adam: Hvem sagde Dig, at Du var nøgen? Har Du spist af det Træ, om hvilket jeg böd Dig, at Du ikke skulde æde, og om Du gjorde det, skulde Du visselig dø? Og Manden sagde: Kvinden, som Du gav mig og befalede at forblive hos mig, gav mig af Træets Frugt, og jeg aad.

Og jeg, den Herre Gud, sagde til Kvinden: Hvad er det, Du har gjort. Og Kvinden sagde: Slangen bedrog mig, og jeg aad.

Og jeg, den Herre Gud, sagde til Slangen: Fordi Du har gjort dette skal Du være forbandet fremfor alt Kvæg og fremfor alle Markens Dyr. Du skal gaa paa din Bug og æde Stöv alle dit Livs Dage. Og jeg vil sætte Fjendskab imellem Dig og Kvinden, imellem din Sæd og hendes Sæd; han skal sönderknuse dit Hoved, og Du skal saare hans Hæl.

Til Kvinden sagde jeg, den Herre Gud: Jeg vil meget mangfoldiggjøre den Kummer og din Undfangelse. Med Smerte skal Du föde Børn, din Attraa skal være til din Mand, og han skal herske over Dig.

Og jeg, den Herre Gud, sagde til Adam: Fordi Du har lyttet til din Hustrues Røst, og har ædt af det Træes Frugt, om hvilket jeg befalede Dig, sigende: Du skal ikke æde deraf, da vorde Jorden forbandet for din Skyld; med Sorg skal Du æde deraf alle dit Livs Dage. Torne og Tidsler skal den frembringe Dig, og Du skal æde Urter paa Marken. I dit Ansigts Sved skal Du æde Brød, indtil Du bliver til Jord igjen—thi Du skal visselig dø — thi Du er taget deraf; Du var Støv, og Du skal blive til Stöv igjen.

Og Adam kaldte sin Hustrues Navn Eva, thi hun blev alle de Levendes Moder; thi saaledes har jeg, den Herre Gud, kaldet den første af alle Kvinder, hvilke ere mange. Og jeg, den Herre Gud, gjorde Adam og hans Hustru Kjortler af Skind og iförte dem.

Og jeg, den Herre Gud, sagde til min Enbaarne: Se, Mennesket er blevet som en af os til at kjende Godt og Ondt; men nu, paa det han ikke skal udrække sin Haand for ogsaa at tage af Livets Træ, og æde og leve evindelig, vil jeg, den Herre Gud, for-

vise ham af Edens Have til at dyrke Jorden, hvor fra han var taget; thi saa vist som jeg, den Herre Gud, lever kunne mine Ord ikke vende tomt tilbage, thi ligesom de udgaa af min Mund, saaledes skulle de opfyldes. Derfor drev jeg Mennesket ud, og jeg satte Cherubim østen for Edens Have, og et blinkende Sværd, som vendte til alle Sider, til at vogte Vejen til Livets Træ.

(Og disse ere de Ord, som jeg talede til min Tjener Moses, og de ere sande efter min Villie, og jeg har talet dem til Dig, se til, at Du ikke viser dem til Nogen, undtagen dem, som tro, indtil jeg befaler Dig.) Amen.

Og det skete, efter at jeg, den Herre Gud, havde uddrevet dem, at Adam begyndte at dyrke Jorden og at regjere over alle Markens Dyr og at æde sit Bröd i sit Ansigts Sved, saaledes som jeg, Herren, havde befalet ham. Og Eva, hans Hustru, arbejdede ogsaa med ham. Og Adam kjendte sin Hustru, og hun födte ham Sønner og Dötre, og de begyndte at mangfoldiggjöres og at opfylde Jorden. Og fra den Tid af begyndte Adams Sønner og Dötre at dele sig, to og to, i Landet, samt begyndte at dyrke Jorden og passe Kreature, og de avlede ogaa Sönner og Døtre.

Og Adam paakaldte Herrens Navn, og ligeledes Eva, hans Hustru; og de hörte Herren Røst i Retning af Edens Have, talende til dem; men de saa' ikke Herren, thi de vare udelukkede fra hans Aasyn. Og han befalede dem, at de skulde tilbede Herren deres Gud og ofre de Førstefödte af deres Flokke som et Offer til Herren. Og Adam var lydig til Herrens Befalinger.

Og efter mange Dage aabenbarede en Herrens Engel sig for Adam og sagde: Hvorfor ofrer Du Offer til Herren? Og Adam sagde til ham: Jeg véd det ikke, men Herren befalede mig. Da talede Englen og sagde: Dette er et Forbillede paa Ofringen af Faderens Enbaarne, som er fuld af Naade og Sandhed. Derfor skal Du gjöre Alt, hvad Du gjör, i Sønnens Navn, og Du skal omvende Dig og paakalde Gud i Sönnens Navn evindelig.

Og den Helligaand, som bærer Vidnesbyrd om Faderen og Sønnen, faldt paa Adam paa den Dag, sigende: Jeg er Faderens Enbaarne fra Begyndelsen, herefter og evindelig, paa det at ligesom Du er falden, Du maa vorde forløst, og hele Menneskeslægten, ja, saa mange, som ville.

Og paa den Dag velsignede Adam Gud, og han blev fuld af den Helligaand og begyndte at profetere angaaende alle Jordens Slægter, sigende: Velsignet være Guds Navn, thi formedelst min Overtrædelse ere mine Öjne blevne aabnede; i dette Liv skal jeg have Glæde, og i Kjödet skal jeg atter se Gud.

Og Eva, hans Hustru, hørte alle disse Ting og var glad, sigende: Dersom det ikke var for vor Overtrædelse, vilde vi aldrig have faaet Sæd og vilde aldrig have kjendt Godt og Ondt eller smagt Glæden over vor Gjenløsning og evigt Liv, hvilket Gud giver alle Lydige.

Og Adam og Eva velsignede Guds Navn, og de kundgjorde alle Ting for deres Sønner og Døtre. Og Satan kom iblandt dem, sigende: Jeg er ogsaa en Guds Sön; og han befalede dem sigende: Tro ikke. Og de troede ikke, og de elskede Satan mere end Gud. Og fra den Tid af begyndte Menneskene at blive kjödelige, sanselige og djævelske.

Og Gud Herren kaldte paa Menneskene allevegne ved den Helligaand og befalede dem, at de skulde omvende sig. Og saa mange, som troede paa Sønnen og omvendte sig fra deres Synder, skulde blive frelste; men dem, som ikke troede og ikke omvendte sig, skulde fordömmes. Og Ordene udgik fra Guds Mund med Bestemthed, hvorfor de maa opfyldes.

Og Adam undlod ikke at paakalde Gud; ej heller Eva, hans Hustru. Og Adam kjendte sin Hustru Eva, og hun undfik og födte Kajn og sagde: Jeg har faaet en Mand af Herren; derfor maaske han ikke vil forkaste hans Ord.

Men se, ogsaa Kajn vilde ikke høre, thi han sagde: Hvem er Herren, at jeg skulde kjende ham. Og hun undfik igjen og fødte hans Broder Abel. Og Abel lyttede til Herrens Røst. Og Abel blev en Faarehaarde, men Kajn en Agerdyrker. Og Kajn elskede Satan mere end Gud. Og Satan befalede ham, sigende: Gjör et Offer til Herren.

Og det skete efter en Tids Forløb, at Kajn bragte et Offer til Herren af Jordens Frugter. Og Abel bragte ogsaa frem af sin Hjords Förstefødte, og af deres Fedme. Og Herren tog Hensyn til Abel og hans Offer, men til Kajn og hans Offer tog han ingen Hensyn. Og Satan vidste dette, og det behagede ham. Og Kajn blev meget vred, og hans Ansigt falmede. Og Herren sagde til Kajn: Hvorfor er Du vred, og hvorfor er dit Ansigt falmet. Dersom Du gjör Godt, skal Du blive antaget, men dersom Du ikke gjør Godt, da ligger der Synd for Døren, og Satan ønsker at have Dig; og dersom Du ikke lytter til mine Bud, vil jeg overgive Dig, og det skal gaa Dig efter hans Begjær. Og Du skal regjere over ham, thi fra nu af skal Du blive Fader til hans Lögne. Du skal kaldes Fortabelse, thi Du var ogsaa til førend Verden blev skabt. Og i kommende Tider skal der siges, at disse Vederstyggeligheder nedarvedes fra Kajn; thi han forkastede det større Raad, som modtoges fra Gud. Og dette er en Forbandelse, som jeg vil lægge paa Dig, medmindre Du omvender Dig. Og Kajn blev vred og lyttede ikke mere til Herrens Ord, ej heller til hans Broder Abel, som vandrede i Hellighed for Herren. Og Adam og hans Hustru sörgede ogsaa for Herren paa Grund af Kajn og hans Brødre.

Og det skete, at Kajn tog en af sine Brødres Dötre til Hustru, og de elskede Satan mere end Gud. Og Satan sagde til Kajn: Sværg til mig ved din Hals, og dersom Du aabenbarer det, skal Du dö; og sværg dine Brödre ved deres Hoveder og ved den levende Gud, at de ikke aabenbare det, thi dersom de aabenbare det, skulle de visselig dö; og dette i den Hensigt, at din Fader ikke skal fra det at vide, og jeg vil i Dag overgive din Broder Abel i dine Hænder. Og Satan sværgede til Kajn, at han vilde gjöre som han (Kajn) befalede. Og alle disse Ting bleve gjorte i Hemmelighed. Da sagde Kajn: Visselig jeg er Mahan, Mester af denne stor Hemmelighed, for at jeg kan myrde og faa Vinding. Derfor blev Kajn kaldet Mester Mahan, og han glædede sig i sin Ugudelighed.

Og Kajn gik ud i Marken og talede med sin Broder Abel. Og det skete, at medens de vare i Marken stod Kajn op imod sin Broder og dræbte ham. Og Kajn fölte stolt af hvad han havde gjort og sagde: Jeg er fri; min Broders Flokke ville visselig falde i mine Hænder.

Og Herren sagde til Kajn: Hvor er Abel, din Broder? Og han sagde: Jeg véd ikke; er jeg min Broders Vogter? Da sagde Herren: Hvad har Du gjort; din Broders Blods Røst raaber til mig fra Jorden; og nu skal Du være forbandet paa Jorden, som har opladt sin Mund til at modtage din Broders Blod af din Haand. Naar Du dyrker Jorden, skal den ikke ydermere give Dig sin Formue. En Flygtning og et Udskud skal Du være paa Jorden.

Og Kajn sagde til Herren: Satan fristede mig paa Grund af min Broders Flokke. Og jeg var ogsaa vred, fordi Du antog hans Offer og ikke mit; min Straf er större end jeg kan bære. Se, Du har i Dag uddrevet mig fra Herrens Ansigt; fra dit Ansigt skal jeg være skjult, og jeg skal være en Flygtning og et Udskud paa Jorden; og det vil ske, at hvo, som finder mig, vil slaa mig ihjel for min Ugudeligheds Skyld, thi mine Gjerninger ere ikke skjulte for Herren. Og jeg, Herren, sagde til ham: Hvo, som ihjelslaar Dig, ham skal det hævnes syvfold. Og jeg, Herren, satte et Mærke paa Kajn for at Ingen, som ham fandt, skulde ihjelslaa ham.

Og Kajn blev udelukt fra Herrens Ansigt, og tilligemed sin Hustru og

mange af sine Brödre boede han i Landet Nod, østen for Eden. Og Kajn kjendte sin Hustru, og hun undfik og fødte Enok, og han avlede ogsaa mange Sønner og Døtre. Og han byggede en Stad, og kaldte Stadens Navn efter sin ældste Söns Navn Enok.

Og til Enok blev Irad født og andre Sönner og Døtre. Og Irad avlede Mahujael og andre Sønner og Dötre. Og Mahujael avlede Methusael og andre Sønner og Døtre. Og Methusael avlede Lamek. Og Lamek tog sig to Hustruer; den Enes Navn var Ada, og den Andens Zilla. Og Ada fødte Jabal; han var Fader til dem, som boede i Telte; og de holdt Kvæg. Og hans Broders Navn var Jubal, som var Fader til alle dem, der legede paa Harpe og Orgel. Og Zilla fødte ogsaa Tubal-Kajn, som underviste all Kunstarbejdere i Messing og Jærn. Og Tubal-Kajns Søster kaldtes Naama.

Og Lamek sagde til sine Hustruer Ada og Zilla: Hør min Röst, I Lameks Hustruer, mærker min Tale; thi jeg har slaget en Mand ihjel, mig til et Saar, og en ung Mand, mig til Skade. Dersom Kajn skal hævnes syv Fold, saa skal Lamek visselig hævnes syv og halvfjerdsindstyve Fold; thi Lamek havde gjort Pagt med Satan, efter Kajns Vis, hvorved han blev Mester Mahan, Mester af den store Hemmelighed, som Satan administerede til Kajn; men Irad, Enoks Sön, som kjendte deres Hemmelighed, begyndte at aabenbare den til Adams Sönner, hvorfor Lamek i sin Vrede slog ham ihjel, ikke for at erholde Vinding ligesom Kajn, der ihjelslog Abel, men han slog ham ihjel for Edens Skyld.

Thi fra Kajns Dage var der et hemmeligt Forbund, hvis Gjerninger udførtes i Mörket, og Enhver af dem kjendte sin Broder. Derfor forbandede Herren Lamek og hans Hus samt Alle, som havde gjort Pagt med Satan; thi de holdt ikke Guds Befalinger, hvilket mishagede Gud, og han administerede ikke til dem, thi deres Gjerninger vare Vederstyggeligheder, der begyndte at sprede sig iblandt alle Menneskenes Sønner. Dog bleve disse Ting ikke omtalte iblandt Menneskenes Sønner og Dötre, fordi Lamek havde fortalt dem som en Hemmelighed til sine Hustruer; men disse gjorde Oprør mod ham og fortalte disse Ting allevegne, og havde ikke Medlidenhed; derfor blev Lamek foragtet og kastet ud, og han kom ikke iblandt Menneskenes Sönner, for at han ikke skulde dø. Og saaledes begyndte Mörkets Gjerninger at formere sig iblandt alle Menneskenes Sønner.

Og Gud forbandede Jorden med en svar Forbandelse og vrededes over de Ugudelige, ja over alle Menneskenes Sönner, som han havde skabt; thi de vilde ikke lytte til hans Røst, ej heller tro paa hans enbaarne Sön, ja ham, som han erklærede skulde komme i Tidens Midte, og var beredt för Jordens Dannelse.

Og saaledes begyndte Evangeliet at blive prædiket fra Begyndelsen; thi det blev forkyndt af hellige Engle, som udsendtes fra Guds Aasyn, og ved hans egen Røst og ved den Helligaands Gave. Og paa denne Maade bleve alle Ting bekræftede til Adam ved en hellig Ordinance; Evangeliet blev prædiket og en Beslutning udsendt, at det skulde blive i Verden indtil dens Ende. Og saaledes var det. Amen.

Og Adam lyttede til Guds Röst og kaldte paa sine Sønner til at omvende sig. Og Adam kjendte atter sin Hustru, som fødte en Sön, og han kaldte hans Navn Seth. Og Adam prisede Guds Navn, thi han sagde: Gud har beskikket mig en anden Sæd, i Stedet for Abel, som Kajn ihjelslog. Og Gud aabenbarede sig for Seth, som ikke var gjenstridig, men ofrede et antageligt Offer, ligesom hans Broder Abel. Og ham blev ogsaa en Søn født, og han kaldte hans Navn Enos.

Da begyndte disse Mænd at paakalde Herrens Navn; og Herren velsignede dem, og en Bog til Ihukommelse blev holdt, hvori der skreves i Adams Sprog; thi til saa mange, som paakaldte Gud, blev det givet at skrive ved Inspirationens Aand. Og de lærte

deres Börn at læse og skrive, thi de havde et Sprog, som var rent og ubesmittet.

Og dette Præstedömme, som var i Begyndelsen, skal ogsaa findes ved Verdens Ende. Denne Profeti ytrede Adam, da han var paavirket af den Helligaand, og et Slægtregister blev holdt over Guds Börn. Og dette var Adams Slægters Bog, sigende: Paa den Dag Gud skabte Mennesket, gjorde han det i Guds Lignelse. Efter sit eget Legems Billede skabte han dem, Mand og Kvinde; og han velsignede dem og kaldte deres Navn Adam paa den Dag, de bleve skabte; og de bleve levende Sjæle i Landet paa Guds Fodskammel.

Og Adam var et hundrede og tredive Aar gammel og avlede en Sön i sin egen Lignelse, efter sit eget Billede, og han kaldte hans Navn Seth. Og Adam levede, efter at han havde avlet Seth, otte hundrede Aar, og han avlede mange Sönner og Dötre. Og Adams ganske Alder, som han levede, blev ni hundrede og tredive Aar; og han döde.

Seth var et hundrede og fem Aar gammel og avlede Enos; og han profeterede alle sine Dage og underviste sin Sön Enos om Herrens Veje, hvorfor Enos ogsaa profeterede. Og Seth levede, efter at han havde avlet Enos, otte hundrede og syv Aar og avlede mange Sönner og Dötre. Og Menneskenes Börn vare talrige i hele Landet. Og i de Dage havde Satan stort Herredömme iblandt Menneskene og rasede i deres Hjærter; fra den Tid af blev der Krige og Blodsudgydelse, og en Mands Haand var imod hans egen Broder, til at döde ham, paa Grund af hemmelige Gjerninger, der sögte efter Magt. Og Seths ganske Alder blev ni hundrede og tolv Aar, og han döde.

Og Enos var halvfemsindstyve Aar gammel, da han avlede Kenan. Og Enos tilligemed Resten af Guds Folk kom ud af Landet, som kaldes Shulon, og boede i et Forjættelsens Land, som hans kaldte efter sin egen Söns Navn Kenan. Og Enos levede, efter at han havde avlet Kenan, otte hundrede og femten Aar, og avlede mange Sönner og Dötre. Og Enos' ganske Alder blev ni hundrede og fem Aar, og han döde.

Og Kenan var halvfjerdsindstyve Aar gammel, da han avlede Mahalaleel; og Kenan levede, efter at han havde avlet Mahalaleel, otte hundrede og fyrretyve Aar, og avlede Sönner og Dötre. Og Kenans ganske Alder blev ni hundrede og ti Aar, og han döde.

Og Mahalaleel var fem og tredsindstyve Aar gammel, da han avlede Jared. Og Mahalaleel levede, efter at han havde avlet Jared, otte hundrede og tredive Aar, og avlede Sönner og Dötre. Og Mahalaleels ganske Alder var otte hundrede og fem og halvfemsindstyve Aar, og han döde.

Og Jared var et hundrede og to og tredsindstyve Aar gammel og avlede Enok. Og Jared levede, efter at han havde avlet Enok, otte hundrede Aar, og avlede Sönner og Dötre. Og Jared underviste Enok om alle Guds Veje. Dette er Adams Sönners Slægtlinie; og Adam, med hvem Gud selv talede, var Guds Sön. Og de vare Retfærdigheds Prædikere, der talede, profeterede og kaldte paa alle Mennesker, allevegne, til at omvende sig. Og Menneskenes Börn bleve belærte om Tro. Og Jareds ganske Alder blev ni hundrede og to og tredsindstyve Aar, og han döde.

Og Enok var fem og tredsindstyve Aar gammel, da han avlede Methuselah. Og det skete, at Enok vandrede i Landet iblandt Folket; og medens han vandrede omkring nedsteg Guds Aand fra Himmelen og hvilede paa ham; og han hörte en Röst fra Himmelen, sigende: Enok, min Sön, profeter til dette Folk og sig til dem: Omvender Eder, thi saa siger Herren: Jeg er vred paa dette Folk, og min grumme Vrede er optændt imod dem, thi deres Hjærter ere blevne haarde, deres Ören ere slöve til at höre, og deres Öjne kunne ikke se langt bort. I disse mange Slægter, lige siden den Dag, da jeg skabte dem, have de vandret bort fra den rette Vej og fornægtet mig samt sögt deres egne Raad i

Mørket; og i deres egne Vederstyggeligheder have de begaaet Mord, og de have ikke holdt de Befalinger, som jeg gav deres Fader Adam. Derfor have de forsværget dem selv, og ved deres Eder have de bragt Død over dem selv; og et Helvede har jeg beredt for dem, dersom de ikke omvende sig; og dette er en Beslutning, som jeg kundgjorde ved Verdens Begyndelse ved min egen Mund; og ved mine Tjeneres, dine Fædres Røst, har jeg bestemt det, ja, saaledes som det skal kundgjøres i Verden indtil dens Ende.

Og da Enok havde hørt disse Ord, bøjede han sig til Jorden for Herren og talede for Herren Aasyn, sigende: Hvorfor har jeg fundet Naade for dit Ansigt; jeg er kun en Dreng, og alt Folket hader mig, og jeg har en tung Udtale, hvorfor er jeg din Tjener?

Og Herren sagde til Enok: Gaa og gjør som jeg har befalet Dig, og Ingen skal gjennemstikke Dig. Aabn din Mund, og den skal fyldes, og jeg vil give Dig Evne til at tale; thi alt Kjöd er i min Haand, og jeg vil gjøre som jeg finder for godt. Sig til dette Folk: Vælg i Dag at tjene Gud Herren, som skabte Eder. Se, min Aand hviler paa Dig, hvorfor jeg vil stadfæste alle dine Ord; og Bjærgene skulle fly for dit Aasyn, og Floderne vil jeg forandre fra deres Löb; Du skal forblive i mig og jeg i Dig; derfor vandrer med mig.

Og Herren talede til Enok og sagde til ham: Salv dine Öjne med Ler og vask dem, saa skal Du se. Og han gjorde saa. Og han saa' de Aander, som Gud havde skabt; og han saa' ogsaa Ting, som ikke ere synlige til det naturlige Öje; og fra den Tid af spredtes det Sagn i Landet: En Seer har Herren oprejst til sit Folk.

Og det skete, at Enok gik ud i Landet iblandt Folket, og han stod paa Höjene og de høje Steder og raabte med höj Røst, og vidnede imod deres Gjerninger; og alle Mennesker fornærmedes over ham. Og de kom frem for at høre ham paa de höje Steder, sigende til Teltmændene: Forbliv I her og tag Vare paa Teltene, medens vi gaa hen for at beskue Seeren, thi han profeterer, og der er noget Besynderligt i Landet; en vild Mand er kommen iblandt os.

Og det skete, at da de hørte ham, lagde Ingen Haand paa ham; thi Frygt kom over Alle, som hørte ham; thi han vandrede med Gud. Og der kom til ham en Mand, hvis Navn var Mahijah, og sagde til ham: Sig os tydeligt, hvem Du er og hvor frå Du kommer. Og han sagde til dem: Jeg er kommen fra Kenans Land, mine Fædres Land, et Retfærdigheds Land indtil denne Dag. Og min Fader underviste mig om alle Guds Veje. Og det skete, at medens jeg rejste fra Kenans Land ved Havet mod Öst saa' jeg et Syn; og se, jeg saa' Himlene, og Herren talede til mig og gav mig Befalinger, hvorfor jeg, for at vare lydig til Guds Befalinger, taler disse Ord.

Og Enok vedblev sin Tale, sigende: Herren, som talede med mig, er Himmelens Gud, og han er min Gud og Eders Gud, og I ere mine Brødre; hvorfor raadføre I Eder med Eder selv og fornægte Himmelens Gud?

Himlene skabte han; Jorden er hans Fodskammel, og sammes Grundvold er hans. Se, han lagde den, og en Mangfoldighed af Mennesker har han ladet fremkomme paa dens Overflade. Og skjöndt Døden er kommen over vore Fædre kjende vi dem, og vi kunne ikke nægte det; vi kjende endog den første af Alle, nemlig Adam. Thi vi have skrevet en Bog til Ihukommelse iblandt os, efter det Mønster, som er givet ved Guds Finger; og det er givet i vort eget Sprog.

Og da Enok talede Guds Ord skjælvede Folket og kunde ikke staa for hans Aasyn; og han sagde til dem: Formedelst Adams Fald ere vi til, og ved hans Fald kom Döden; og vi ere blevne Deltagere i Elendighed og Ve. Se, Satan er kommen iblandt Menneskenes Børn og frister dem til at tilbede ham, og Menneskene ere blevne kjødelige, sanselige og djævelske, og de ere udelukkede fra Guds Nærværelse. Men Gud har forkyndt vore Forfædre,

at alle Mennesker maa omvende sig.

Og han kaldte paa vor Fader Adam ved sin egen Røst, sigende: Jeg er Gud; jeg skabte Verden og Menneskene förend de vare til i Kjødet. Og han sagde ogsaa til ham: Dersom Du vil vende Dig til mig og lytte til min Røst, og tro og omvende Dig fra alle dine Overtrædelser, og blive döbt i min enbaarne Søns Navn, han, som er fuld af Naade og Sandhed, hvilken er Jesus Kristus, det eneste Navn, der skal gives under Himmelen, ved hvilket Salighed skal komme til Menneskenes Börn, da skal Du annamme den Helligaands Gave; og Du skal bede om alle Ting i hans Navn, og hvad som helst Du beder om, skal vorde Dig givet.

Og vor Fader Adam talede til Herren og sagde: Hvorfor er det, at Menneskene skulle omvende sig og blive döbte i Vand? Og Herren sagde til Adam: Se, jeg har tilgivet Dig din Overtrædelse i Edens Have. Derved kom det Sagn ud iblandt Folket, at Guds Søn har udsonet for oprindelig Synd, hvorfor Forældrenes Synder ikke kunne hjemsøges paa Börnenes Hoveder, thi disse ere gjenløste fra Verden Begyndelse af.

Og Herren talede til Adam, sigende: For saa vidt som dine Börn ere undfangne i Synd, saaledes undfanges ogsaa Synden i deres Hjærter, naar de begynde at voxe til, og de smage det Bitre, for at de kunne lære at paaskjönne det Gode. Og det er givet dem at kjende Godt fra Ondt; derfor have de deres egen Frivillie; og jeg har givet Dig en anden Lov og Befaling. Derfor lær Eders Börn, at alle Mennesker, overalt, maa omvende sig, ellers kunne de ingenlunde arve Guds Rige; thi intet Urent kan bo der eller være i Guds Nærværelse; thi i Adams Sprog er hans Navn Hellighedens Mand, og hans Enbaarnes Navn er Menneskenes Sön, ja, Jesus Kristus, en retfærdig Dommer, som skal komme i Tidens Midte. Derfor giver jeg Eder den Befaling, at I skulle frit lære Eders Börn disse Ting og sige: Formedelst Overtrædelse kom Faldet, hvilket Fald bringer Död; og eftersom I bleve födte til Verden ved Vand og Blod og Aanden, som jeg har skabt, og blev af Støvet en levende Sjæl, saaledes maa I ogsaa fødes igjen til Guds Rige af Vand og Aand og renses ved Blod, ja, Blodet af min Enbaarne, for at I kunne blive helliggjorte fra al Synd og nyde det evige Livs Ord i denne Verden og evigt Liv i den tilkommende Verden, ja Udødelighedens Herlighed; thi ved Vandet holde I Budet, ved Aanden ere I retfærdiggjorte, og ved Blodet ere I helliggjorte; derfor er den givet til at forblive hos Eder; den er Himmelens Vidne, Trösteren, den udödelige Herligheds Fredsgiver, alle Tings Sandhed, den, som oplyser og levendegjör alle Ting, som kjender alle Ting og har al Magt ifölge Visdom, Barmhjærtighed, Sandhed, Retfærdighed og Dom.

Og nu se, jeg siger Dig: Dette er Saliggjørelsens Plan for alle Mennesker, igjennem min Enbaarnes Blod, han, som skal komme i Tidens Midte. Og se, alle Ting have deres Lignelse, og alle Ting ere skabte til at skulle bære Vidnesbyrd om mig, ja baade timelige og aandelige Ting, Ting, som ere i Himmelen oventil, og Ting, som ere paa Jorden, og Ting, som ere i Jorden, og Ting, som ere under Jorden, baade oventil og nedentil; Alt bærer Vidnesbyrd om mig.

Og det skete, da Herren havde talet med Adam, vor Fader, at Adam raabte til Herren, og han blev bortført af Herrens Aand, og blev bragt ned i Vandet, blev nedsænket under Vandet og bragt frem op af Vandet. Og paa denne Maade blev han döbt. Og Guds Aand neddalede paa ham, og saaledes blev han født af Aanden og blev levendegjort i sit Indre. Og han hørte en Røst fra Himmelen, sigende: Du er døbt med Ild og med den Helligaand. Dette er Faderens og Sönnens Vidne fra nu af og for evigt, og Du er efter hans Orden, som var uden Dages Begyndelse og Aars Ende, fra al Evighed til al Evighed.

Se, Du er Et i mig, en Guds Sön; og saaledes kunne alle blive mine Sönner. Amen.

Og det skete, at Enok vedblev sin Tale, sigende: Se, vor Fader Adam lærte om dette, og Mange troede og ere blevne Guds Sönner; men Mange troede ikke, hvorfor de ere omkomne i deres Synder og skue fremed med Frygt og i Pine, ventende paa, at Guds Vredes brændende Harme skal blive udgydt over dem. Og fra den Tid af begyndte Enok at profetere, sigende til Folket: Medens jeg vandrede og stod paa Stedet Mahujah og raabte til Herren, kom der en Röst ud af Himmelen, sigende: Vend om og gaa op paa Bjærget Simeon. Og det skete, at jeg vendte om og gik op paa Bjærget; og som jeg stod paa Bjærget, saa' jeg Himlene aabne sig, og jeg blev iklædt Herlighed, og jeg saa' Herren; han stod foran mig, og talede med mig Ansigt til Ansigt, ligesom en Mand taler med en anden. Og han sagde til mig: Se, og jeg vil vise Dig Verden igjennem mange Generationer.

Og det skete, at jeg i Dalen Shum saa' et stort Folk, som boede i Telte, hvilket var Shums Folk. Og atter sagde Herren til mig: Se; og jeg skuede mod Nord, og jeg saa' Cainans Folk, som boede i Telte. Og Herren sagde til mig: Profeter; og jeg profeterede, sigende: Se, Cainans Folk, som ere talrige, skulle gaa frem til Krig mod Shums Folk, og de skulle slaa dem, at de maa blive fuldstændig ödelagte. Og Cainans Folk skulle dele sig i Landet, og Landet skal blive goldt og ufrugtbart, og intet andet Folk end Cainans Folk skal bo der; thi se, Herren skal forbande Landet med stor Hede, og sammes Goldhed skal vedvare for altid, og en sort Hud kom paa alle Cainans Börn, saa at de bleve foragtede iblandt alle Folk.

Og det skete, at Herren sagde til mig: Se; og jeg saa' og beskuede Sharons Land, Enoks Land, Omners Land, Henis Land, Shems Land, Haners Land, og Hanannihahs Land, og alle deres Indbyggere. Og Herren sagde til mig: Gaa til dette Folk og sig til dem: Omvender Eder, saa at jeg ikke skal komme og slaa Eder med en Forbandelse, og I dö. Og han gav mig den Befaling, at jeg skulde döbe i Faderens Navn, og Sönnens, som er fuld af Naade og Sandhed, og den Helligaands, som bærer Vidnesbyrd om Faderen og Sönnen.

Og det skete, at Enok vedblev at prædike Omvendelse til alle Folk, undtagen Cainans Folk; og saa stor var Enoks Tro, at han anförte Guds Folk, da deres Fjender kom imod dem til Slag. Og han talede Herrens Ord, og Jorden skjælvede, og Bjærgene flyede paa hans Befaling; og Vandfloderne bleve förte ud af deres Löb; og Lövernes Brölen hörtes ud af Örken; og alle Folk frygtede saare, saa kraftige vare Enoks Ord, og saa kraftigt var det Sprog, som Gud havde givet ham. Der kom ogsaa et Land op af Havets Dyb; og saa stor var den Frygt, som kom over Guds Folks Fjender, at de flyede og stode langt borte, og de gik ind paa Landet, som kom op af Havets Dyb. Og Landets Kæmper stode ogsaa langt borte, og der udgik en Forbandelse over hele Folket, som stred imod Gud; og fra den Tid af var der Krige og Blodsudgydelse iblandt dem; men Herren kom og boede hos sit Folk, og de levede i Retfærdighed. Og saa stor var Herrens Herlighed, som hvilede over hans Folk, at Guds Frygt var over alle Nationer. Og Herren velsignede Landet, og de vare velsignede paa Bjærgene og de höje Steder og gjorde Fremgang.

Og Herren kaldte sit Folk Zion, fordi de vare af et Hjærte og et Sind og levede i Retfærdighed; og der fandtes ingen Fattige iblandt dem; og Enok vedblev sin Prædiken i Retfærdighed til Guds Folk. Og det skete i hans Dage, at han byggede en Stad, som blev kaldt Hellighedens Stad, ja ZION. Og det skete, at Enok talede med Herren, og han sagde til Herren: Visselig skal Zion

bo i Sikkerhed for bestandigt. Men Herren sagde til Enok: Zion har jeg velsignet, men Resten af Fölket har jeg forbandet. Og det skete, at Herren viste Enok alle Jordens Indbyggere; og han saa' og se Zion blev efter en Tids Forløb optaget til Himmelen. Og Herren sagde til Enok: Se min Bolig for altid.

Og Enok saa' Resten af Folket, som vare Adams Sønner; og de vare en Blanding af hele Adams Slægt, med Undtagelse af Kajns Sæd; thi Kajns Sæd var sort og havde ikke Plads iblandt dem. Og efter at Enok havde set Zion optaget til Himmelen saa' han alle Jordens Nationer; og der fremkom Slægt efter Slægt; og Enok var höj og opløftet, ja i Faderens og Menneskenes Søns Skjød; og se, Satans Magt var overalt paa Jorden. Og Enok saa' Engle nedstige fra Himmelen; og han hørte en høj Røst, sigende: Ve, Ve over Jordens Indvaanere! Og han saa' Satan med en stor Lænke i sin Haand, og den indhyllede hele Jorden i Mørke; og Satan saa' op og lo, og hans Engle glædede sig. Og Enok saa' Engle nedstige fra Himmelen, bærende Vidnesbyrd om Faderen og Sönnen; og den Helligaand faldt paa Mange, som ved Himmelens Magt blive optagne til Zion.

Og det skete, at Himmelens Gud beskuede Resten af Folket og græd. Og Enok bar Vidnesbyrd derom og sagde: Hvorfor græde Himlene og udgyde deres Taarer som Regn paa Bjærgene? Og Enok sagde til Herren: Hvorledes er det, at Du kan græde, da Du er hellig og vedbliver fra al Evighed til al Evighed. Dersom det var muligt for Mennesket at tælle Jordens Støv, ja Millioner Kloder lig denne, vilde det ikke være en Begyndelse til dine Skabelsers Antal; og dine Hænder ere fremdeles udstrakte; Du er der, og det Skjöd er der; og Du er ogsaa retfærdig; Du er stedse barmhjærtig og kjærlig; Du har taget Zion til dit eget Skjød, fra alle dine Skabelser, fra al Evighed til al Evighed, og kun Fred, Retfærdighed og Sandhed er din Trones Bolig, og uendelig Barmhjærtighed skal gaa for dit Ansigt; hvorledes er det, at Du kan græde.

Herren sagde til Enok: Se disse dine Brødre, de ere mine egne Hænders Gjerninger, og jeg gav dem deres Kundskab paa den Dag, da jeg skabte dem; og i Edens Have gav jeg Mennesket sin Handlefrihed; og til dine Brødre har jeg sagt og ligeledes givet Befaling, at de skulde elske hverandre, og at de skulde vælge mig, deres Fader; men se, de have ikke Kjærlighed; men de hade deres eget Blod, og min Fortørnelses Ild er optændt imod dem; og i min ivrige Mishag vil jeg sende Floden over dem, thi min frygtelige Vrede er optændt imod dem. Se, jeg er Gud; Hellighedens Mand er mit Navn; Raads Mand er mit Navn, og ligeledes er mit Navn Endlös og Evig. Derfor kan jeg udrække mine Hænder og holde alle de Skabelser, som jeg har gjort; og mine Öjne kunne ogsaa gjennemskue dem; og iblandt alle mine Hænders Gjerninger har der ikke været saa stor Ugndelighed som iblandt dine Brödre; men se, deres Synder skulle være paa deres Fædres Hoveder; Satan skal være deres Fader, og Elendighed skal blive deres Dom; og alle Himle skulle græde over dem, ja alle mine Hænders Gjerninger; hvorfor skulle ikke Himlene græde, naar de se, at disse skulle lide? Men se, de, som dine Öjne nu beskue, skulle omkomme i Floden; og se, jeg vil indespærre dem; et Fængsel har jeg beredt for dem. Men han, som jeg har udvalgt, har bønfaldt for mit Aasyn, hvorfor han lider for deres Synder, hvis de ville omvende sig paa den Dag, da min Udvalgte skal vende tilbage til mig; men indtil den Dag skulle de være i Pine. Derfor skulle Himlene græde, ja alle mine Hænders Gjerninger.

Og det skete, at Herren, talede til Enok og fortalte ham alle Menneskenes Gjerninger, hvorfor Enok vidste det; og han saa' paa deres Ugudelighed og Elendighed og græd samt

udstrakte sine Arme; og hans Hjærte svulmede som Evigheden, hans Indvolde pinedes af Medynk, og hele Evigheden rystede. Og Enok saa' ogsaa Noa og hans Familie, at alle Noæ Sönners Efterkommere skulde blive frelste med en timelig Frelse, hvorfor Enok saa', at Noa byggede en Ark; og Herren smilede paa den og holdt den i sin egen Haand; men over Resten af de Ugudelige kom Floden og opslugte dem. Og da Enok saa' dette, led hans Sjæl Bitterheds Kvaler, og han græd over sine Brödre og sagde til Himlene: Jeg vil ikke lade mig tröste. Men Herren sagde til Enok: Oplöft dit Hjærte og var glad, og se. Og det skete at Enok saa', at fra Noa nedstammede alle Jordens Slægter; og han raabte til Herren, sigende: Naar skal Herrens Dag komme? Naar skal den Retfærdiges Blod udgydes, at alle de, som sörge, kunne blive helligjorte og faa evigt Liv? Og Herren sagde: Det skal ske i Tidens Midte paa Ugudelighedens og Hævnens Dag. Og se, Enok saa' Menneskenes Söns Komme i Kjödet; og hans Sjæl glædede sig, sigende: Den Retfærdige er ophöjet, og Lammet er slagtet fra Verdens Begyndelse af; og formedelst Tro er jeg i Faderens Skjöd, og se, Zion er hos mig.

Og det skete, at Enok beskuede Jorden; og han hörte en Röst fra dens Indre, sigende: Ve, Ve over mig, Menneskenes Moder. Jeg er i Pine, jeg er træt paa Grund af mine Börns Ugudelighed! Naar skal jeg hvile og blive renset fra den Urenhed, som er udgaaet af mig? Naar vil min Skaber helliggjore mig, at jeg maa hvile, og Retfærdighed forblive en Tid paa mig? Og da Enok hörte Jorden jamre sig, græd han og raabte til Herren, sigende: O Herre! vil Du ikke have Medlidenhed med Jorden? Vil Du ikke velsigne Noæ Börn? Og det skete, at Enok vedblev at raabe til Herren, sigende: O Herre! jeg beder Dig i din Enbaarnes Navn, ja Jesus Kristus, at Du vil være barmhjörtig mod Noa og hans Sæd, saa at Jorden ikke mere skal blive oversvömmet af Vandfloden. Og Herren kunde ikke nægte ham, hvorfor han gjorde Pagt med Enok og svor ham med en Ed, at han vilde standse Floden, at han vilde kalde paa Noæ Börn; og han kundgjorde den uforanderlige Beslutning, at saa længe Jorden stod skulde der altid findes en Levning af hans Sæd iblandt alle Nationer. Og Herren sagde: Velsignet er han, igjennem hvis Sæd Messias skal komme; thi han sagde: Jeg er Messias, Zions Konge, Himmelens Klippe, der er udstrakt lig Evigheden; og den, som kommer ind ad Porten og stiger op ved mig, skal aldrig falde; derfor salige ere de, om hvem jeg har talet, thi de skulle komme frem med evige Glædessange.

Og det skete, at Enok raabte til Herren, sigende: Skal Jorden hvile naar Menneskenes Sön kommer i Kjödet? Vis mig dette, jeg beder Dig. Og Herren sagde til Enok: Se; og han saa' og beskuede Menneskenes Sön oplöftet paa et Kors, efter Menneskers Vis; og han hörte en höj Röst; og Himlene bleve tilslörede, og alle Guds Skabelser sörgede; og Jorden sukkede, Klipperne revnede, og de Hellige opstode og bleve kronede med Herligheds Kroner ved Menneskenes Söns höjre Haand, og saa mange af Aanderne, som vare i Fængsel, kom frem og stode ved Guds höjre Haand, og Resten blev tilbageholdt i Mörkets Lænker indtil den store Dags Dom. Og Enok græd igjen og raabte til Herren, sigende: Naar skal Jorden hvile? Og Enok saa' Menneskenes Sön opstige til Faderen; og han paakaldte Herren, sigende: Vil Du ikke igjen komme til Jorden? Thi efterdi Du er Gud og jeg kjender Dig, og Du har sværget til mig og befalet mig at bede i den Enbaarnes Navn; Du har skabt mig og givet mig Ret til din Trone, og dette ikke af mig selv, men formedelst din egen Barmhjærtighed; derfor beder jeg Dig, om Du ikke igjen vil komme til Jorden.

Og Herren sagde til Enok: Saa sandt jeg lever skal jeg komme i de

sidste Dage, i Ugudelighedens og Hævnens Dage, for at opfylde den Ed, jeg har svoret Dig angaaende Noæ Børn. Og Dagen kommer, da Jorden skal hvile; men før den Dag skulle Himlene formørkes, og et Slør af Mörke skal indhylle Jorden; Himlene skulle ryste og ligeledes Jorden, og stor Trængsel skal der være iblandt Menneskenes Börn; men mit Folk vil jeg bevare; og Retfærdighed vil jeg sende ned fra Himmelen, og Sandhed vil jeg bringe frem af Jorden, for at bære Vidnesbyrd om min Enbaarne, om hans Opstandelse fra de Døde, ja om alle Menneskers Opstandelse. Og jeg vil lade Retfærdighed og Sandhed fare hen over Jorden. Og en Oversvømmelse, for at indsamle mine egne Udvalgte fra Jordens fire Hjörner til et Sted, som jeg skal berede, en hellig Stad, saa at mit Folk kan omgjorde sine Lænder og se hen til min Tilkommelses Tid; thi der skal mit Tabernakel være, og det skal kaldes ZION, et nyt Jerusalem. Og Herren sagde til Enok: Da skal Du og hele din Stad möde dem der, og vi skulle modtage dem i vort Skjød, og de skulle se os. Og vi skulle falde dem om Halsen, og de skulle ligeledes falde os om Halsen, og vi skulle kysse hverandre; og der skal min Bolig være, og det skal kaldes ZION, som er udkommen fra alle Skabelser, som jeg har gjort, og i en Tid af et tusinde Aar skal Jorden hvile.

Og det skete, at Enok saa' Menneskenes Söns Tilkommelse i de sidste Dage, for at bo paa Jorden i Retfærdighed i en Tid af et tusinde Aar. Men før den Dag saa' han stor Trængsel iblandt de Ugudelige; og han saa' ogsaa Havet, at det var oprört og Menneskenes Hjærter forsmægtede, idet de med Frygt ventede paa den almægtige Guds Dom, som skulde komme over de Ugudelige. Og Herren viste Enok alle Ting, ja lige til Verdens Ende; og han saa' de Retfærdiges Dag, deres Forløsnings Time, og annammede en Fylde af Glæde. Og alle Zions Dage, i Enoks Dage, vare tre hundrede og fem og tredsindstyve Aar. Og Enok og hele hans Folk vandrede med Gud, som boede midt i Zion; og det skete, at Zion fandtes ikke, thi Gud tog den op til sit eget Skjød; og fra den Dag af sagdes der: ZION ER FLYGTET.

Og alle Enoks Dage vare fire hundrede og tredive Aar.

Og det skete, at Methuselah, Enoks Søn, blev ikke optaget, paa det at Herrens Pagter, som han sluttede med Enok, kunde blive opfyldte; thi han gjorde visselig den Pagt med Enok, at Noa skulde komme af hans Lænders Frugt. Og det skete, at Methuselah profeterede, at alle Jordens Nationer skulde udspringe fra hans Lænder gjennem Noa; og han følte sig stolt deraf. Og der blev en stor Hungersnød i Landet, thi Herren forbandede Landet med svar Forbandelse, og mange af dens Indbyggere döde.

Og det skete, at Methuselah var et hundrede og syv og firsindstyve Aar gammel, da han avlede Lamek. Og Methuselah levede, efter at han havde avlet Lamek, syv hundrede og to og firsindstyve Aar, og avlede Sönner og Døtre; og Methuselahs ganske Alder blev ni hundrede og ni og tredsindstyve Aar, og han døde.

Og Lamek var et hundrede og to og firsindstyve Aar gammel, da han avlede en Sön, som han kaldte Noa, sigende: Denne Søn skal trøste os i vor Gjerning og vore Hænders Arbejde, paa Grund af Jorden, som Herren har forbandet. Og Lamek levede, efter at han havde avlet Noa, fem hundrede og fem og halvfemsindstyve Aar, og avlede Sønner og Dötre. Og Lameks ganske Alder blev syv hundrede og syv og halvfjerdsindstyve Aar, og han döde.

Og Noa var fire hundrede og halvtredsindstyve Aar gammel, da han avlede Japhet; og to og fyrretyve Aar senere avlede han Sem med hende, som var Moder til Japhet, og da han var fem hundrede Aar gammel avlede han Kam.

Og Noa og hans Sønner lyttede til Herren og gave Agt paa hans Ord, hvorfor de bleve kaldte Guds Sønner.

(Fortsættes paa Side 97.)

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 7. JULI 1883. 2DEN AARG.

MOSE SKRIVELSER.

AABENBARET TIL SEEREN JOSEPH I DECEMBER 1830.

(Fortsat fra Side 96.)

Og da disse Mænd begyndte at formere sig paa Jorden, og Dötre bleve dem födte, saa' Menneskenes Sönner, at deres Dötre vare skjönne, og de toge sig Hustruer eftersom de behagede. Og Herren sagde til Noa: Dine Sönners Dötre have solgt sig selv, thi se, min Vrede er optændt imod Menneskenes Sönner, da de ikke ville lytte til min Röst. Og det skete, at Noa profeterede og lærte hvad der hörte Gud til, ja saaledes som det var i Begyndelsen. Og Herren sagde til Noa: Min Aand skal ikke trætte med Mennesket evindelig, thi han skal vide, at alt Kjöd skal dö; dog skulle hans Dage være et hundrede og tyve Aar; og dersom Menneskene ikke omvende sig, vil jeg sende en Vandflod over dem.

Og i de Dage vare der Kæmper paa Jorden, og de sögte efter Noa for at borttage hans Liv; men Herren var med Noa, og Herrens Kraft hvilede paa ham.

Og Herren ordinerede Noa efter sin egen Orden og befalede ham, at han skulde gaa og forkynde hans Evangelium til Menneskenes Börn, saaledes som det blev givet til Enok.

Og det skete, at Noa kaldte paa Menneskene, at de skulde omvende sig; men de lyttede ikke til hans Ord; og efter at de havde hört ham, kom de op til ham, sigende: Se, vi ere Guds Sönner; have vi ikke ægtet Menneskenes Dötre? Og æde og drikke vi ikke, og tage og give vi ikke tilægte? Og vore Hustruer föde os Börn, hvilke ere mægtige Mænd, ja meget navnkundige Mænd, lig dem, der levede i gamle Dage. Og de lyttede ikke til Noæ Ord.

Og Gud saa', at Menneskenes Ugudelighed var bleven stor paa Jorden, og de vare alle opläftede i deres Hjærters Tankers Paafund, der var ond bestandig.

Og det skete, at Noa vedblev at prædike for Folket, sigende: Lytter og giver Agt paa mine Ord, tror og omvender Eder fra Eders Synder og bliver döbte i Jesu Kristi, Guds Söns, Navn, ligesom Eders Fædre gjorde, og I skulle annamme den Helligaands Gave, saa at I kunne faa alle Ting aabenbarede; og dersom I ikke gjöre dette, vil Floden komme over Eder. Desuagtet hörte de ikke, og det angrede Noa, og hans Hjerte pinedes, fordi Herren

havde skabt Mennesket paa Jorden, og det bedrøvede hans Hjærte. Og Herren sagde: Jeg vil ödelægge Mennesket, som jeg har skabt, af Jorden, baade Mennesker og Dyr, krybende Ting og Fugle under Himmelen; thi det angrer Noa, at jeg har skabt dem og at jeg har gjort dem; og han har paakaldt mig fordi de håve efterstræbt hans Liv.

Og saaledes fandt Noa Naade for Herrens Öjne; thi Noa var en retfærdig Mand og fuldkommen i sin Tid; og han vandrede med Gud tilligemed hans tre Sönner, Sem, Kam og Japhet. Jorden var fordærvet for Guds Ansigt og var fyldt med Vold. Og Gud saa' paa Jorden, og se, den var fordærvet; thi alt Kjöd havde fordærvet sin Vej paa Jorden. Da sagde Gud til Noa: Alt Kjöds Ende er kommen for mit Ansigt, thi Jorden er fyldt med Vold, og se, jeg vil ödelægge alt Kjöd fra Jorden.

ABRAHAMS BOG.

OVERSAT FRA PAPYRUS AF JOSEPH SMITH.

En Oversættelse af nogle ældgamle Optegnelser, som ere komne os i Hænde fra Katakomberne i Ægypten og som indeholde Abrahams Skrivelser, skrevne medens han var i Ægypten, kaldet Abrahams Bog, skrevet af ham selv paa Papyrus. „TIMES AND SEASONS,“ *3die Aarg., Side* 704.

1 Kaldæernes Land, i min Faders Hjem, indsaa jeg, Abraham, at det var nødvendigt for mig at erholde et andet Hjem, og da jeg fandt, at der var større Lyksalighed, Fred og Hvile for mig, sögte jeg efter Fædrenes Velsignelser samt den Myndighed, hvortil jeg skulde ordineres for at kunne forvalte samme; thi da jeg selv havde været en Efterfölger af Retfærdighed og tillige ønskede at komme i Besiddelse af stor Kundskab, at blive en större Efterfölger af Retfærdighed og besidde större Kundskab, at blive en Fader til mange Nationer, en Fredsfyrste; og da jeg ønskede at modtage Undervisninger og holde Guds Bud, blev jeg en retmæssig Arving, en Höjpræst, besiddende den Myndighed, som Fædrene havde; den blev bekræftet paa mig fra Fædrene, thi den kom ned fra Fædrene, lige fra Tidens Begyndelse, ja fra selve Begyndelsen eller för Jordens Dannelse og til nærværende Tid; og denne Myndighed, den Förstefödtes Myndighed, beseglede paa det förste Menneske, nemlig Adam eller förste Fader, og kom gjennem Fædrene til mig.

Jeg tragtede efter min Beskikkelse til Præstedømmet, ifölge Guds Forordning til Fædrene med Hensyn til Efterkommerne. Efterdi mine Forfædre havde vendt sig bort fra deres Retfærdighed og fra de hellige Bud, som Herren deres Gud havde givet dem, og dyrkede Hedningernes Guder, nægtede de aldeles at lytte til min Røst; thi deres Hjærter higede efter at gjöre Ondt og vare aldeles hengivne til Elkenahs Gud, Libnahs Gud, Mahmackrahs Gud, Korash's Gud og Faraos, Kongen af Ægyptens, Gud; derfor vendte de deres Hjærter til Hedningernes Ofringer, idet de ofrede deres Børn til deres stumme Afguder og lyttede ikke til min Røst, men stræbte efter at berøve mig Livet ved Elkenahs Præsts Haand. Elkenahs Præst var ogsaa Faraos Præst.

Og paa den Tid var det Faraos, Kongen af Ægyptens, Præsts Skik at ofre til disse fremmede Guder paa det Alter, som var bygget i Landet Kaldæa, baade Mænd, Kvinder og Börn. Og det skete, at Præsten, efter Ægypternes Skik, ofrede til Faraos Gud, og ligeledes til Shagreels Gud; og denne Shagreels Gud var Solen. Og Faraos Præst ofrede et Barn, som et Takof-

fer paa Alteret, som stod ved den Höj, man kalder Potifars Höj, ved den överste Ende af Sletten Olishem. Og paa én Gang havde denne Præst paa dette Alter ofret tre Jomfruer, Dötre af Onitah, der var af kongelig Herkomst og nedstammede i lige Linie fra Kam. Disse Jomfruer bleve opofrede paa Grund af deres Dyd; de vilde ikke böje sig for at tilbede Guder af Træ eller Sten; derfor bleve de dræbte paa dette Alter, og det blev udfört paa ægyptisk Vis.

Og det skete, at Præsterne angrebe mig med Vold for ogsaa at ihjelslaa mig paa det samme Alter, ligesom de havde gjort ved disse Jomfruer; og for at I kunne danne Eder et Begreb om, hvorledes dette Alter saa' ud, vil jeg henvise Eder til Billedet ved Be-

ET BILLEDE FRA ABRAHAMS BOG.

NR. 1.

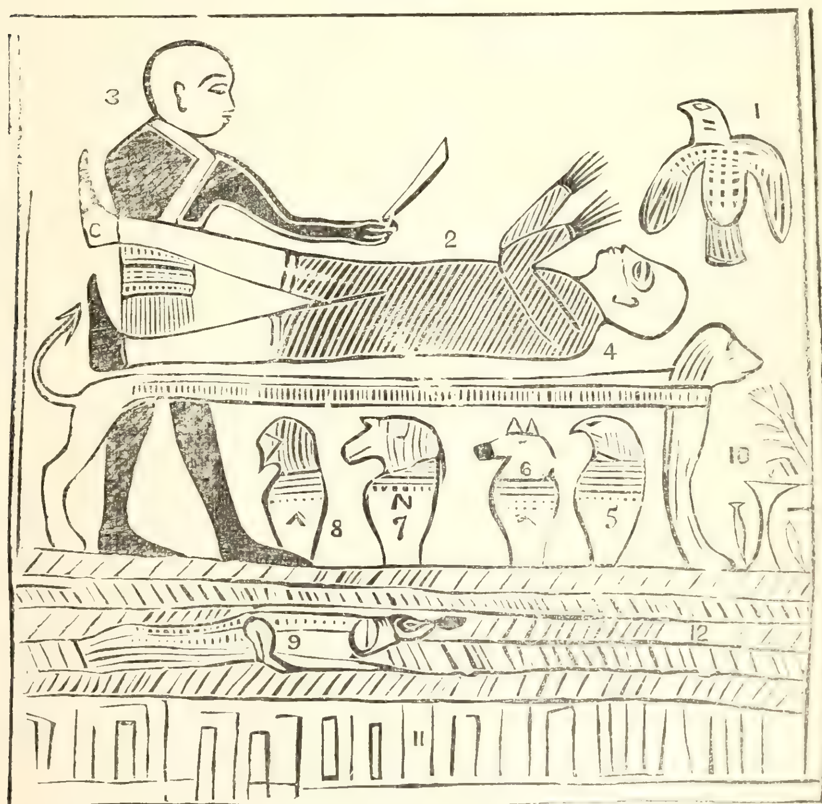

FORKLARING OVER OVENSTAAENDE BILLEDE.

Fig. 1. Herrens Engel.—2. Abraham ligger fastgjort paa et Alter.—3. Elkenahs Afgudspræst gjör Forsög paa at opofre Abraham.—4. De afgudiske Præsters Offeralter, staaende foran Elkenahs, Libnahs, Mahmackrahs, Korash's og Faraos Guder.—5. Elkenahs Afgud.—6. Libnahs Afgud.—7. Mahmackrahs Afgud.—8. Korash's Afgud.—9. Faraos Afgud.—10. Abraham i Ægypten.—11. Dette skal fremstille Himmelens Piller, saaledes som Ægypterne forstode det.—12. Raukeeyang, som betyder Udstrækning eller Firmamentet over vore Hoveder; men i nærværende Tilfælde og i Forbindelse med dette Emne mente Ægypterne, at det skulde betyde Shaumau (det er höj eller Himlene), svarende til det hebraiske Ord Shaumahyeem.

gyndelsen af denne Optegnelse. Det lignede i Formen et Sengested, saaledes som Kaldæerne brugte det; og det stod foran Elkenahs, Libnahs, Mahmackrahs og Korash's Guder, og ligeledes en Gud, som lignede Faraos, Kongen af Ægyptens, Gud. For at I kunne forstaa, hvorledes disse Guder saa' ud, har jeg gjengivet deres Udseende i de Figurer, som findes ved Begyndelsen af denne Beretning; og denne Slags Figurer kaldes af Kaldæerne Rahleenos, hvilket betyder Hieroglyfer.

Og da de lagde deres Hænder paa mig og vilde ofre mig og tage mit Liv, se, da oplöftede jeg min Röst til Herren min Gud; og Herren lyttede og hörte, og han fyldte min Sjæl med et Syn af den Almægtige, og hans Nærværelses Engel stod for mig, og öjeblikkelig löste han mine Baand; og hans Röst löd til mig, sigende: Abraham! Abraham! se, mit Navn er *Jehovah;* jeg har hört Dig og er kommen ned for at befrie Dig og for at före Dig bort fra din Faders Hus og fra alle dine Slægtninge til et fremmed Land, som Du ikke kjender, og dette vil jeg gjöre fordi de have vendt deres Hjærter fra mig for at dyrke Elkenahs Gud, Libnahs Gud, Mahmackrahs Gud, Korash's Gud og Faraos, Kongen af Ægyptens, Gud; derfor er jeg kommen ned for at besöge dem og ödelægge ham, som har oplöftet sin Haand imod Dig, Abraham, min Sön, for at tage dit Liv. Se, jeg vil lede Dig ved min Haand, og jeg vil udvælge Dig til at bære mit Navn, ja din Faders Præstedömme, og min Kraft skal være over Dig. Det skal gaa Dig ligesom Noa; ved din præstelige Virksomhed skal mit Navn blive kjendt paa Jorden for evigt; thi jeg er din Gud.

Se, Potifars Höj var i Landet Ur i Kaldæa. Og Herren nedbröd Elkenahs Alter og Landets Guders Altre, og ödelagde dem aldeles samt slog Præsten, saa at han döde; og der var stor Sorg i Kaldæa og ligeledes ved Faraos Hof, og Farao betyder Konge af kongeligt Blod. Og denne Konge af Ægypten var en Efterkommer af Kam og var kjödelig beslægtet med Kanaaniterne. Af denne Oprindelse vare alle Ægypterne, og saaledes blev Kanaaniternes Blod bevaret i Landet.

Ægypten blev först opdaget af en Kvinde, som var en Datter af Kam og en Datter af Ægyptus, hvilket i det kaldæiske Sprog betyder Ægypten, som atter betyder det, der er forbudt. Da denne Kvinde opdagede Landet stod det under Vand, og hun bosatte senere sine Sönner i det, og saaledes udsprang fra Kam hin Slægt, som bevarede Forbandelsen i Landet. Den förste Regjering i Ægypten blev oprettet af Farao, den ældste Sön af Ægyptus, Kams Datter, og det var efter samme Regjeringsform som Kams, nemlig den patriarkalske. Farao, som var en retfærdig Mand, grundlagde sit Rige og dömte sit Folk med Visdom og Retfærdighed alle sine Dage, idet han alvorligt sögte at efterligne den Orden, som Fædrene havde grundlagt i de förste Slægter, i de Dage, da den förste patriarkalske Regjering existerede; ja under Adams Regjering samt Noæ, hans Fader, som velsignede ham med Jordens og Visdommens Velsignelser, men forbandede ham hvad Præstedömmet angik.

Da nu Farao var af den Slægtlinie, hvorigjennem han ingen Ret havde til Præstedömmet, uagtet Faraoerne gjærne foregav at have nedarvet det fra Noa gjennem Kam, se, derfor blev min Fader forledt af deres Afguderi; men jeg skal herefter forsöge paa at fremstille Tidsregningen, som löber tilbage fra mig lige til Skabelsens Begyndelse; thi Optegnelserne ere komne i mine Hænder, og jeg har dem i min Varetægt indtil denne Dag.

Nu, efter at Elkenahs Præst var ihelslagen gik disse Ting i Opfyldelse, som vare blevne mig fortalte angaaende hele Landet Kaldæa, at der skulde opstaa Hungersnöd i Landet. I Overensstemmelse hermed kom der Hungersnöd i hele Landet Kaldæa, og min Fader led svarlig af Hungersnöden, og han opgav de onde Planer, som han havde fattet imod mig, om at tage mit Liv. Men Fædrenes, nemlig Patriar-

kernes, Optegnelser angaaende Præstedömmets Rettigheder bevarede Herren min Gud i mine egne Hænder, hvorfor jeg indtil denne Dag har været i Besiddelse af Kundskaben om Skabelsens Begyndelse, og tillige om Planterne og Stjernerne, saaledes som disse Ting vare blevne aabenbarede til Fædrene. Og jeg skal pröve paa at skrive nogle af disse Ting i denne Optegnelse til Bedste for mine Efterkommere.

Og den Herre Gud lod Hungersnöden bleve meget svar i Landet Ur, saa at min Broder Haran döde; men Terah, min Fader, levede endnu i Ur i Kaldæernes Land. Og det begav sig, at jeg, Abraham, tog Saraj til Hustru, og min Broder Nehor ægtede Milka, og de vare begge Dötre af Haran. Og Herren sagde til mig, Abraham: Drag ud af dit Land og fra din Slægt og din Faders Hus til et Land, som jeg vil vise Dig. Derfor forlod jeg Landet Ur i Kaldæa for at gaa til Kanaans Land; og jeg tog Lot, min Brodersön, og hans Hustru, og Saraj, min Hustru, og min Fader fulgte ogsaa efter mig til det Land, som vi kaldte Haran. Og Hungersnöden lagde sig; og min Fader tövede i Haran og boede der, da der vare mange Flokke i Haran; og min Fader vendte sig atter til sit Afguderi og forblev derfor i Haran.

Men jeg, Abraham, og Lot, min Brodersön, bade til Herren, og Herren viste sig for mig og sagde til mig: Staa op og tag Lot med Dig, thi jeg har besluttet at tage Dig bort fra Haran og gjöre Dig til en Budbærer af mit Navn til et fremmed Land, hvilket jeg vil give din Sæd efter Dig til evig Arv og Eje, naar de ville lytte til min Röst; thi jeg er Herren din Gud; jeg bor i Himmelen, og Jorden er mit Fodskammel; jeg udstrækker min Haand over Havet, og det adlyder min Röst; jeg lader Vinden og Ilden være min Triumfvogn; jeg siger til Bjærgene: Flytter Eder her fra, og se, de blive borttagne af en Hvirvelvind i et Öjeblik, pludselig. Mit Navn er Jehovah, og jeg kjender Enden fra Begyndelsen, derfor skal min Haand være over Dig, og jeg vil gjöre Dig til en stor Nation, og jeg vil velsigne Dig overmaade og gjöre dit Navn stort blandt alle Nationer; og Du skal blive en Velsignelse til din Sæd efter Dig, saa at de i deres Hænder skulle bære dette Embede og Præstedömme til alle Nationer; og jeg vil velsigne dem formedelst dit Navn, thi saa mange, som annamme dette Evangelium, skulle kaldes efter dit Navn; og de skulle blive regnede blandt din Sæd og skulle staa op og velsigne Dig som deres Fader; og jeg vil velsigne dem, som velsigne Dig, og forbande dem, som forbande Dig; og i Dig (det vil sige, i dit Præstedömme) og i din Sæd (det vil sige, dit Præstedömme)—thi jeg giver Dig det Löfte, at denne Rettighed skal vedblive at være din og tilhöre din Sæd efter Dig (det vil sige, den bogstavelige Sæd eller Legemets Sæd)—skulle alle Jordens Slægter blive velsignede, ja, med Evangeliets Velsignelser, hvilke ere Frelsens Velsignelser, ja det evige Livs.

Og efter at Herren havde ophört at tale til mig og havde borttaget sit Ansigt fra mig, da sagde jeg i mit Hjærte: Din Tjener har sögt Dig alvorligt; nu har jeg fundet Dig. Du sendte visselig din Engel for at udfrie mig fra Elkenahs Guder, og det vil være godt for mig at lytte til din Röst; lad derfor din Tjener staa op og drage bort med Fred. Og jeg, Abraham, tilligemed Lot drog bort, saaledes som Herren havde befalet mig; og jeg, Abraham, var to og tredsindstyve Aar gammel, da jeg drog ud af Haran. Og jeg tog Saraj, som jeg havde taget til Hustru, da jeg boede i Ur i Kaldæa, og Lot, min Brodersön, og al vor Formue, som vi havde samlet os, samt de Sjæle, vi havde vundet i Haran, og rejste frem ad Vejen til Kanaans Land; og vi boede i Telte som vi droge fremad, hvorfor Evigheden var vort Dække og vor Klippe og vor Frelse, da vi rejste fra Haran igjennem Landet Jershon for at komme til Kanaans Land.

Og jeg, Abraham, byggede et Alter i Landet Jershon og ofrede til Herren;

og jeg bad, at Hungersnöden maatte blive bortvendt fra min Faders Hus, saa at de ikke skulde omkomme; og derpaa droge vi fra Jershon igjennem Landet til Stedet Sichem, som var beliggende paa Morehs Sletter; og vi vare allerede komne paa Grænserne af Kanaaniternes Land; og jeg ofrede der paa Morehs Sletter og paakaldte Herren i inderlig Bön, fordi vi allerede vare komne til denne afgudiske Nations Land.

Og Herren viste sig for mig som Svar paa min Bön og sagde til mig: Til din Sæd vil jeg give dette Land. Og jeg, Abraham, stod op fra Alteret, som jeg havde bygget til Herren, og flyttede der fra til et Bjærg öst for Bethel, hvor jeg opslog mit Telt med Bethel mod Vesten og Ai mod Östen. Der byggede jeg et andet Alter til Herren og paakaldte atter Herrens Navn.

Og jeg, Abraham, fortsatte Rejsen og drog fremdeles mod Syden; og der var stadig Hungersnöd i Landet, hvorfor jeg, Abraham, besluttede, at gaa ned til Ægypten for at opholde mig der en Tid; thi Hungersnöden blev meget trykkende. Og det begav sig, da jeg var nær ved at drage ind i Ægypten, at Herren sagde til mig: Se, Saraj, din Hustru, er en meget smuk Kvinde at se paa; derfor vil det ske, at naar Ægypterne se hende, da ville de sige: Hun er hans Hustru; og de ville dræbe Dig, men lade hende leve: derfor gjör saaledes: Lad hende sige til Ægypterne, at hun er din Söster, og Du skal leve. Og det skete, at jeg, Abraham, fortalte min Hustru Saraj alt det, som Herren havde sagt mig—derfor beder jeg Dig, sig til dem, at Du er min Söster, saa det maa gaa mig vel for din Skyld, og jeg skal leve ved din Hjælp.

Og jeg, Abraham, havde Urim og Thummim, som Herren min Gud havde givet mig i Ur i Kaldæa; og jeg saa' Stjernerne, at de vare meget store, og at en af dem var nærmest ved Guds Trone; og der vare mange store Stjerner i Nærheden af denne; og Herren sagde til mig: Disse ere de styrende Stjerner, og Navnet paa den store er Kolob, fordi den er nær ved mig; thi jeg er Herren din Gud; jeg har sat denne til at styre alle dem, som höre til samme Orden som den, hvorpaa Du staar. Og Herren sagde til mig ved Urim og Thummim, at Kolobs Omdrejnings Tider og Aar vare efter Herrens Orden, og at en Omdrejning var en Dag for Herren, ifölge hans Beregningsmaade, og denne var et tusinde Aar, ifölge den Tidsregning, som er given til den Planet, paa hvilken Du staar. Dette er Beregningen af Herrens Tid, ifölge Kolobs Beregning.

Og Herren sagde til mig: Den Planet, som er det mindre Lys—mindre end det, som skal regjere Dagen—ja Natten, er over eller er större end den, hvorpaa Du staar, hvad dens Tidsregning angaar, thi den bevæger sig i sin Orden sagtere; dette er i den rette Orden, fordi den staar oven for Jorden, hvorpaa Du staar; derfor ere dens Tiders Beregning ikke saa mange, hvad Antallet af dens Dage, Maaneder og Aar angaar. Og Herren sagde til mig: Abraham, disse to Virkeligheder existere, og Du ser dem med dine Öjne; det er givet Dig at vide, hvorledes Tiderne beregnes, og de bestemte Tider, ja den Tid, som er bestemt for den Jord, hvorpaa Du staar, og den Tid, som er bestemt for det större Lys, som er sat til at regjere Dagen, og den bestemte Tid for det mindre Lys, som regjerer Natten.

Og den Tid, som er bestemt for det mindre Lys, er, hvad dets Tidsregning angaar, længere end Tidens Beregning paa den Jord, hvorpaa Du staar; og hvor disse to Virkeligheder existere skal der existere en anden Virkelighed over dem; det vil sige: der skal existere en anden Planet, hvis Tids Beregning skal endnu være længere; og saaledes skal Tidens Beregning paa en Planet være overordnet den af en anden Planet, indtil Du kommer nær til Kolob, hvilken Kolob er efter Herrens Tids Beregning; og denne Kolob er sat i Nærheden af Guds Trone til at regjere alle de Planeter, der tilhöre den samme Orden, som den, hvorpaa

Du staar. Og det er givet Dig at kjende den bestemte Tid for alle Stjernerne, som ere satte til at give Lys, indtil Du kommer nær Guds Trone.

Saaledes talede jeg, Abraham, med Herren Ansigt til Ansigt, ligesom en Mand taler med en anden. Og han fortalte mig om sine Hænders Gjerninger; og han sagde til mig: Min Sön! min Sön! (og hans Haand var udrakt) se, jeg vil vise Dig alle disse. Og han lagde sin Haand paa mine Öjne, og jeg saa' disse hans Hænder Gjerninger, hvilke vare mange; og de mangfoldiggjordes for mine Öjne, og jeg kunde ingen Ende se paa dem. Og han sagde til mig: Dette er Shinehah, hvilket er Solen. Og han sagde til mig: Kokob, hvilket er Stjerne. Og han sagde til mig: Olea, hvilket er Maanen. Og han sagde til mig: Kokaubeam, hvilket betyder Stjernerne eller de store Lys, som vare paa Himmelens Firmament. Og det var om Natten, da Herren sagde til mig: Jeg vil mangfoldiggjöre Dig og din Sæd efter Dig lig disse Stjerner; og dersom Du kan tælle Sandkornene, saaledes skal Antallet af dine Efterkommere blive.

Og Herren sagde til mig, Abraham: Jeg viser Dig disse Ting förend Du gaar ned til Ægypten, paa det Du maa forkynde alle disse Ord. Dersom to Ting existere, og den ene er over den anden, saa skal der være större Ting over dem igjen; derfor er Kolob den störste af alle de Kokaubeam, som Du har set, fordi den er mig nærmest. Nu dersom der existere to Ting, den ene over den anden, og Maanen er over Jorden, saa kan det ogsaa være, at en Planet eller en Stjerne kan existere over den; og der er Intet, som Herren din Gud skal beslutte i sit Hjærte at ville gjöre, uden han ogsaa skal gjöre det. Saaledes har han gjort den större Stjerne; ligesom der ogsaa kan existere to Aander, og den ene være mere forstandig end den anden, saa har dog disse to Aander, uagtet den ene er mere forstandig end den anden, ingen Begyndelse; de existerede för; de skulle ingen Ende have; de skulle existere siden, thi de ere gnolaum eller evige.

Og Herren sagde til mig: Eftersom disse Virkeligheder existere, at der ere to Aander, den ene mere forstandig end den anden, saa kan der ogsaa være en anden, som er endnu forstandigere end de. Jeg er Herren din Gud; jeg er mere forstandig end dem alle. Herren din Gud sendte sin Engel for at udfrie Dig af Elkenahs Præsts Hænder. Jeg bor midt iblandt dem alle; og derfor er jeg nu kommen ned til Dig for at kundgjöre Dig om mine Hænders Gjerninger, og hvori min Visdom overgaar dem alle; thi jeg regjerer i Himmelen oventil og paa Jorden nedentil med al Visdom og Forsigtighed over alle de Fornuftvæsener, som dine Öjne have set fra Begyndelsen. Jeg kom ned i Begyndelsen, midt iblandt alle de Fornuftvæsener, som Du har set.

Og Herren havde vist mig, Abraham, Fornuftvæsenerne, som vare organiserede för Verden blev, og iblandt disse vare mange af de Ædle og Store; og Gud saa' disse Sjæle, at de vare gode, og han stod midt iblandt dem, og han sagde: Disse vil jeg gjöre til mine Fyrster; thi han stod midt iblandt dem, som vare Aander, og han saa', at de vare gode. Og han sagde til mig, Abraham: Du er én af dem; Du blev udvalgt för Du blev födt. Og der stod En iblandt dem, der var Gud lig; og han sagde til dem, der vare med ham: Vi ville gaa ned, thi der er Rum der, og vi ville tage af disse Materier og danne en Jord, hvorpaa disse kunne bo; og vi ville pröve dem dermed og se, om de ville gjöre alle Ting, hvad som helst Herren deres Gud skal befale dem; og de, der holde deres förste Prövestand, skulle foröges; og de, der ikke holde deres förste Prövestand, skulle ikke faa Herlighed i det samme Rige med dem, der holdt deres förste Prövestand; og de, der holde deres anden Prövestand, skulle Herlighed vorde tildel evindeligen.

Og Herren sagde: Hvem skal jeg sende? Og En, der var lig Menneskenes Sön, svarede: Her er jeg, send

mig. Og en Anden svarede og sagde: Her er jeg, send mig. Og Herren sagde: Jeg vil sende den Förste. Og den Anden blev vred og holdt ikke sin förste Prövestand; og paa den Dag fulgte Mange efter ham. Og da sagde Herren: Lad os gaa ned. Og de gik ned i Begyndelsen, og de (det vil sige, Guderne) organiserede og dannede Himlene og Jorden. Og Jorden var, efter at den var dannet, öde og tom, fordi de ikke havde skabt Noget uden Jorden. Og Mørket rugede over Afgrunden og Gudernes Aand svævede over Vandene.

Og de (Guderne) sagde: Bliv Lys, og der blev Lys. Og de (Guderne) saa' Lyset, og det var klart; og de adskilte Lyset, eller bevirkede, at det blev adskilt fra Mørket; og Guderne kaldte Lyset Dag, og Mörket kaldte de Nat. Og det skete, at fra Aftenen til Morgenen kaldte de Nat, og fra Morgenen til Aftenen kaldte de Dag; og dette var det förste, eller Begyndelsen af det, som de kaldte Dag og Nat.

Og Guderne sagde ogsaa: Der blive et udstrakt Firmament midt imellem Vandene, og det skal skille mellem Vand og Vand. Og Guderne boerdrede det udstrakte Firmament saaledes, at det adskilte Vandene, som vare nedenfor det udstrakte Firmament fra Vandene, som vare ovenfor det udstrakte Firmament; og det skete saa, ligesom de havde befalet. Og Guderne kaldte det udstrakte Firmament Himmel. Og fra Aften til Morgen kaldte de Nat; og fra Morgen til Aften kaldte de Dag. Og dette var anden Gang, at de kaldte det Nat og Dag.

Og Guderne befalede, sigende: Vandene under Himmelen samle sig til et Sted og Jorden fremkomme tør; og det skete saa, ligesom de befalede; og Guderne kaldte Jorden tør, og det samlede Vand kaldte de store Vande; og Guderne saa', at de bleve adlydte. Og Guderne sagde: Lad os berede Jorden til at frembringe Græs; Urter, som give Sæd; Frugttræer, som bære Frugt efter sit Slags, hvis Sæd af sig selv frembringer sin egen Lighed paa Jorden; og det skete saa, ligesom de befalede. Og Guderne dannede Jorden, saa at den kunde frembringe Græs af dets egen Sæd, og Urterne, saa de kunde frembringe Urter af deres egen Sæd, givende Sæd efter sit Slags, og Jorden til at frembringe Træer af deres egen Sæd, givende Frugt, hvis Sæd alene kunde frembringe af sit eget Slags; og Guderne saa', at de bleve adlydte. Og det skete, at de talte Dagene; fra Aftenen til Morgenen kaldte de Nat, og fra Morgenen til Aftenen kaldte de Dag; og dette var den tredie Gang.

Og Guderne organiserede Lysene paa Himmelens Firmament, og lode dem gjøre Skilsmisse mellem Dag og Nat, og dannede dem til at være Tegn for Aarstider, for Dage og for Aar, og satte dem til at være Lys paa Himmelens Firmament; og det skete saa. Og Guderne organiserede de to store Lys, det større Lys til at regjere Dagen og det mindre Lys til at regjere Natten; med det mindre Lys satte han ogsaa Stjernerne; og Guderne satte dem paa Himmelens udstrakte Firmament til at lyse over Jorden, og til at regjere over Dagen og over Natten, og at skille imellem Lyset og Mörket. Og Guderne vaagede over disse Ting, som de havde befalet, indtil de adlöde. Og det skete, at fra Aften til Morgen var det Nat og fra Morgen til Aften var det Dag; og dette var fjerde Gang.

Og Guderne sagde: Lad os berede Vandene til at frembringe mangfoldigen rörlige Dyr, som have Liv; og Fuglene, at de kunne flyve over Jorden i det aabne Himmelrum. Og Guderne tilberedte Vandene, at de kunde frembringe store Hvalfiske og enhver levende Skabning, som bevæger sig, hvilke Vandet skulde frembringe i Overflødighed efter deres Slags, og enhver bevinget Fugl efter deres Slags. Og Guderne saa', at de vilde blive adlydte og at deres Plan var god. Og Guderne sagde: Vi ville velsigne dem og lade dem blive frugtbare og mangfoldiggjøre sig, saa at de kunne fylde Vandene i Havene, eller de store Vande; og lade Fuglene formere sig paa Jor-

den. Og det skete, at fra Aftenen til Morgenen kaldte de Nat, og fra Morgenen til Aftenen kaldte de Dag; og dette var femte Gang.

Og Guderne beredte Jorden til at frembringe levende Dyr efter sit Slags, Kvæg, Krybdyr og vilde Dyr paa Jorden efter sit Slags; og det skete saa, ligesom de havde sagt. Og Guderne dannede Jorden til at frembringe Dyr efter sit Slags, og Kvæg efter sit Slags, og allehaande Krybdyr paa Jorden efter deres Slags. Og Guderne saa', at de vilde adlyde. Og Guderne raadförte sig med hverandre og sagde: Lader os gaa ned og danne Mennesket i vort Billede, efter vor Lignelse, og vi ville give dem Herredömme over Havets Fiske, og over Himmelens Fugle, og over Kvæget, og over hele Jorden, og over ethvert Krybdyr, som kryber paa Jorden. Og Guderne gik ned for at danne Mennesket i deres eget Billede, i Gudernes Billede dannede de dem, Mand og Kvinde skabte de dem; og Guderne sagde: Vi ville velsigne dem. Og Guderne sagde: Vi ville lade dem blive frugtbare og mangfoldige og opfylde Jorden, og gjöre den sig underdanig, og have Herredömme over Havets Fiske, og over Himmelens Fugle, og over ethvert levende Dyr, som bevæger sig paa Jorden. Og Guderne sagde: Se, vi ville give dem alle Slags Urter, der bære Sæd, som skulle gro paa hele Jordens Overflade, og ethvert Træ, som bærer Frugt, ja Træets Frugt, som afgiver Sæd til dem, ville vi give, og det skal tjene dem til Föde, og til alle Dyr paa Jorden, og til alle Himmelens Fugle, og til alle krybende Ting paa Jorden; se, vi ville give dem Liv, og vi ville ogsaa give dem alle grönne Urter til Föde, og alle disse Ting skulle saaledes blive organiserede. Og Guderne sagde: Vi ville gjöre alle Ting, som vi have sagt, og organisere dem; og se, de skulle være meget lydige. Og det skete, at fra Aften til Morgen kaldte de Nat, og fra Morgen til Aften kaldte de Dag, og de regnede det den sjette Gang.

Og saaledes ville vi fuldende Himlene og Jorden og alle deres Hærskarer. Og Guderne sagde iblandt sig selv: I den syvende Tidsperiode ville vi fuldende vort Arbejde, som vi have raadslaget om; og vi ville hvile i den syvende Tidsperiode fra alt det Arbejde, vi have raadslaget om. Og Guderne besluttede at hellige den syvende Tidsperiode, fordi de i den syvende Tidsperiode vilde hvile fra al deres Gjerning, som de (Guderne) raadsloge iblandt sig selv at danne, og de helligede den. Og saaledes var deres Bestemmelse paa den Tid, da de raadsloge iblandt sig selv at danne Himlene og Jorden.

Og Guderne kom ned og dannede disse Himlenes og Jordens Generationer, i Overensstemmelse med Alt, hvad de havde sagt angaaende enhver Plante paa Marken, förend den fandtes paa Jorden, og alle Markens Urter, förend de groede; thi Guderne havde ikke ladet det regne paa Jorden paa den Tid, da de raadsloge om at gjöre dem, og havde ikke dannet Mennesket til at dyrke Jorden; men der opgik en Damp af Jorden og vandede hele Jordens Overflade. Og Guderne dannede Mennesket af Jordens Stöv, og tog hans Aand, (det vil sige, Menneskets Aand) og satte den i ham, og han aandede Livsaande i hans Næse, og Mennesket blev en levende Sjæl.

Og Guderne plantede en Have i Eden mod Östen, og der satte de Mennesket, hvis Aand de havde iført Legemet, som de havde dannet. Og af Jorden lod Guderne opvoxe alle Træer, som ere behagelige for Synet og skikket til Föde; ogsaa Livets Træ midt i Haven, og Kundskabens Træ paa Godt og Ondt. Og der udgik en Flod af Eden til at vande Haven, og der fra deltes den og blev til fire Hovedströmme. Og Guderne tog Manden og satte ham i Edens Have for at dyrke den og bevare den. Og Guderne befalede Mennesket, sigende: Af alle Træer i Haven maa Du frit æde, men af Kundskabens Træ paa Godt og Ondt skal Du ikke æde; thi paa den Dag, Du æder deraf, skal Du visseligen dö. Og jeg, Abraham, saa', at det var ifölge Herrens Tid, hvilken er efter Kolobs Tid; thi endnu havde Guderne

ET BILLEDE FRA ABRAHAMS BOG.

NR. 3.

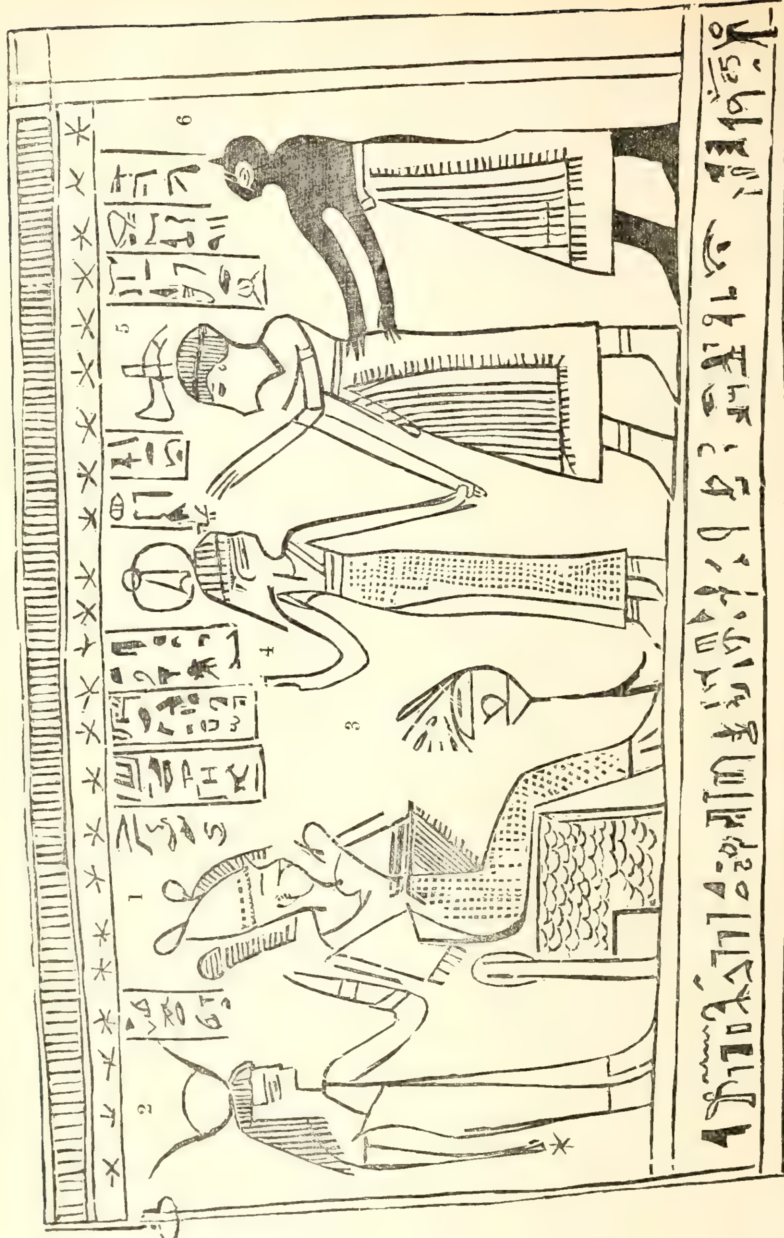

FORKLARING OVER OVENSTAAENDE BILLEDE.

1. Abraham sidder paa Faraos Trone, efter Kongens Indbydelse. Paa Hovedet bærer han en Krone, som forestiller Præstedömmet og er et Sindbillede paa det store Præsidentskab i Himmelen, med Retfærdighedens og Dommens Scepter i sin Haand.

2. Kong Farao, hvis Navn gives i Karaktererne over hans Hoved.

3. Betyder Abraham i Ægypten, hentydende til Abraham, som det er givet i Nr. 9 af „Times and Seasons". (Ogsaa som det er fremstillet i denne Bogs förste Billede.)

4. Faraos, Kongen af Ægyptens, Prins, som det er skrevet over hans Haand.

5. Shulem, en af Kongens fornemste Opvartere, saaledes som Karaktererne over hans Haand forklarer.

6. Olimlah, en Slave, som tilhörer Prinsen.

Abraham giver Undervisning om Astronomi ved Kongens Hof.

NIELS WILHELMSEN.

F. den 21de April 1824. D. den 1ste August 1881.

ikke beskikket Adam sin Beregning.

Og Guderne sagde: Lader os gjöre en Hjælper for Manden, thi det er ikke godt for Manden at være alene; derfor ville vi gjöre ham en Hjælper. Og Guderne lod en dyb Søvn falde paa Adam, og han sov, og de toge et af hans Ribben og lukte med Kjødet i Stedet derfor; og af det Ribben, som Guderne havde taget fra Mennesket, dannede de en Kvinde, og ledte hende til Adam. Og Adam sagde: Dette er Ben af mine Ben og Kjød af mit Kjöd; nu skal hun kaldes Mandinde, fordi hun er taget af Manden; derfor skal Manden forlade sin Fader og sin Moder, og blive fast hos sin Hustru, og de skulle være et Kjød. Og de vare begge nøgne, Manden og hans Hustru, og bluedes ikke.

Og Guderne dannede af Jorden alle Dyr paa Marken og alle Himmelens Fugle og ledte dem til Adam, for at se, hvad han vilde kalde dem; og hvad Adam kaldte hver levende Skabning, det skulde være dens Navn. Og Adam gav alt Kvæget og Himmelens Fugle og alle Markens Dyr Navne, og for Adam blev der fundet en Hjælper.

NIELS WILHELMSENS BIOGRAFI.

Iblandt de gode og trofaste Mænd, som have virket for Evangeliets Udbredelse i Skandinavien, kunne vi med Agtelse nævne vor afdøde Ven og Broder, Niels Wilhelmsen; og eftersom han var saa almindelig bekjendt af de skandinaviske Hellige, og tillige var meget afholdt paa Grund af sine fortrinlige Egenskaber og sin Trofasthed indtil Enden, antage vi, at en temmelig udførlig Beretning om hans Liv og Virksomhed vil være af Interesse for MORGENSTJERNENS Læsere. Om hans tidligere Liv gjør vi fölgende Udtog af en Beretning, som han selv skrev förend han emigrerede til Utah i 1861:

„Jeg er født d. 21de April 1824 i Landsbyen Feuling, Skanderborg Amt, Nörre-Jylland, Danmark. Min Faders Navn var Wilhelm Christensen og min Moders Navn Else, en Datter af Niels Back. Mine Forældre havde tre Börn, nemlig to Døtre, Ane Katrine og Christiane, samt en Søn, Skriveren af denne Beretning. Jeg var deres yngste Barn. Min Fader döde da jeg var to og et halvt Aar gammel, hvisaarsag jeg ikke erindrer Noget om ham; men det er mig en Glæde at kunne sige, at hans Navn nævntes med Agtelse af Alle, som senere fortalte mig Noget om ham.

Mine Forældre bekjendte sig til den lutherske Lære, og min Moder lod mig derfor oplære i samme Tro. Jeg modtog min Skoleundervisning hos Lærer Morten Lassen i Aastrup, og senere i Feuling, samt blev ifölge den lutherske Kirkes Skik konfirmeret i Feuling Kirke, da jeg var i mit 14de Aar, efter at have faaet et halvt Aars Forberedelse hos Sognepræsten, Hr. Thommerup. Herren havde givet mig gode Evner til at lære, og jeg vandt derfor altid mine Læreres Velvillie og Yndest, hvilket indgav mig Mod til at gjøre videre Fremgang. Disse mine Lærere vare gode Mænd, og maa Herren velsigne dem for alt det Gode, jeg annammede igjennem dem!

Efter at min Moder havde levet som Enke i 11 Aar, i hvilken Tid hun med Omhu havde sörget for sine Børns Opdragelse, afhændede hun sin Gaard til en Mand ved Navn Peter Rasmussen Söndergaard, paa den Betingelse, at hun skulde have Aftægt fra Gaarden saa længe hun levede. Min förste Erfaring med Hensyn til at tjene mit Bröd hos Fremmede var en Kondition hos denne Mand. Begge mine Søstre, som vare ældre end mig, havde allerede tjent i længere Tid. Ane Katrine blev senere gift med Albrecht Jensen fra Aastrup og fik det efter Omstændighederne godt, skjøndt de ikke vare formuende. Christiane ægtede Peter Mikkelsen af Feuling, hvor de bleve

Ejere af en Gaard og havde deres gode Udkomme.

Jeg tjente fremdeles for mit Brød hos Fremmede og glædede mig ved at komme hjem en Gang imellem for at besöge min gamle Moder, som elskede mig med en sand Moders fulde Kjærlighed; hun flyttede omsider til hendes Datter Christiane, hvor hun havde det godt i hendes sidste Dage.

I mit to og tyvende Aar blev jeg udskrevet til Soldat, og med rørte Fölelser forlod jeg min gamle Moder, og øvrige Slægtninge samt min Födeegn, og mødte d. 10de Maj 1846 i Kjöbenhavn ved det 1ste Artilleri-Regiment. Jeg blev opstillet iblandt de øvrige Rekrutter i Strandgadens Kaserne paa Kristianshavn, hvor vi bleve inddelte, og jeg blev ansat ved 7de Batteri under Kaptejn Baggesen. Skoletiden varede i næsten sexten Uger. Paa den Tid havde Underofficererne Lov til at bruge Stokken og prygle Soldaterne, hvilket de heller ikke forsømte at benytte sig af; og jeg kan sige med Sandhed, at i omtrent 13 Uger var der ikke en Rekrut, som kunde sige sig fri for Prygl en eneste Dag. Men saa kom der en kongelig Befaling gjennem Krigsministeriet, at ingen Soldat maatte tildeles Stød eller Slag, uden ifölge Kommando. Dette gjorde en stor Forandring, og der faldt ingen Prygl i de sidste tre Uger paa Exercerpladsen, der tildels var paa Laboratoriet og tildels paa Amager Fælled.

Skoletiden var snart forbi, og jeg fik da Permission i 25 Dage, som jeg benyttede til at besöge mit Hjem i Jylland, hvor jeg blev venligt modtaget af mine Venner. Min gamle Moder omfavnede mig og græd af Glæde ved atter at se mig. Efter de 25 Dages Forløb maatte jeg afsted igjen, og Afskeden syntes ved denne Lejlighed at være haardere end förste Gang. Min Moder slyngede sine Arme omkring mig, idet hun hulkende udbröd: „Jeg anbefaler Dig Gud; hold Dig nær til ham; jeg vil ikke faa Dig at se mere i dette Liv.“ Og hun talte Sandhed. Min Svoger Peter Mikkelsen kjørte mig til Skanderborg, hvor fra jeg spadserede til Aarhus og sejlede der fra med Dampskibet „Iris“ til Kjøbenhavn. Jeg meldte mig atter ved mit Batteri, og jeg blev strax ansat som Oppasser hos Major Heltzen, der den Gang var Premiermajor ved Strandgadens Kaserne. Derved blev jeg fritaget fra den almindelige Militærtjeneste.

Fra min Barndom af var der nedlagt en Spire til Gudsfrygt i mit Sind; min Moder tilhörte ikke de saakaldte Hellige, men fandt Glæde og Trøst ved at bede til Gud og ved at læse Bibelen og andre gode Bøger. Hun holdt hendes Morgen- og Aftenbönner regelmæssigt, og vi Børn maatte gjøre det samme. Dette opvakte mit Sind og indgav mig Lyst fra min Ungdom af til at læse Guds Ord. Jeg ønskede mange Gange, at jeg kunde blive Prædikant, og naar jeg var ene udbröd jeg ofte: „O, kunde jeg blot blive Præst! saa skulde jeg formane mine Medmennesker til det Gode og straffe det Onde“. „Men, nej,“ tænkte jeg saa, „Du er fattig“. Og jeg fældede ofte Taarer ved Tanken om, at Skjæbnen havde dannet det saaledes for mig.

Medens jeg var Oppasser hos Majoren havde jeg mit Arbejde og mit Soveværelse for mig selv. Her hengav jeg mig ofte til alvorlige Betragtninger, og mine Barndomsdrømme opvaagnede paany hos mig; men da jeg alt for godt indsaa det Umulige for mig at kunne blive Præst, kom jeg paa den Tanke, at jeg muligvis kunde blive Skolelærer. Denne Ide modnedes mere og mere hos mig, og jeg besluttede omsider at indgive en Ansögning til Kongen om Tilladelse til at blive gratis indsat paa et Seminarium for at uddannes til Skolelærer, naar min Tjenestetid var forbi. Jeg tog en fast Beslutning desangaaende, skrev min Ansögning og lod den gjennemlæse af en Herr Jørgensen, som var Overlærer ved den klassenske Legatskole i Strandgadens Kaserne paa Kristianshavn, for at den kunde blive rettet med Hensyn til Form og Stil. Jeg skrev ligeledes til Pastor Thommerup, som havde konfirmeret mig, og indhentede hans Erklæring; han anbefalede mig paa det Bedste. Jeg vil

her indföre min Ansögning ordret, thi den har berövet mig flere Timer af min natlige Hvile; desforuden er den mig et kjært Minde fra hin Tid:

„Kjöbenhavn, d. 5te Juni 1847.

Konstabel ved 1ste Artilleri-Regiments 7de Batteri, Niels Wilhelmsen, udskreven af Feuling Sogn, Skanderborg Amt, og mödt til Tjeneste d. 10de Maj 1846, nu 23 Aar gammel og i Besiddelse af gode Skolekundskaber, söger allerunderdanigst om, at han til Foraaret næste Aar, som Gratist, maatte indlægges paa Jonstrups Seminarium, for der at uddannes til Skolelærer. Allerunderdanigst conciperet og skrevet af Suplikanten selv.

Til Kongen!

Allernaadigste Konge! Fra det Öjeblik af, at jeg var i Stand til selv at kunne danne mig et Begreb om Livets Betydning for Mennesket som nyttig Statsborger, dvælede Tanken altid kjærest ved Skolefaget; ja, det var virkelig det Maal, hvorefter jeg i mine ungdommelige Drömme stræbte, og jeg tör nu, uden at være ubeskeden, formene, at mine Bestræbelser den Gang heller ikke vare ganske frugteslöse; i det mindste gav min Skolelærer og Præst mig mange opmuntrende Beviser paa deres Erkjendelse af min Flid og Fremgang, og som et Exempel herpaa tillader jeg mig allerunderdanigst at vedlægge en Kopi af det Vidnesbyrd, som blev mig meddelt ved min Konfirmation.

Efter min Konfirmation maatte jeg arbejde for mit Bröd, men ved Siden heraf forglemte jeg aldrig at læse eller at fortsætte hvad jeg havde lært, saaledes at jeg med Sandhed tör sige, at om jeg end ikke altid gik frem i Kundskaber, gik jeg dog aldrig tilbage i min Skolelærdom. Men Maalet naaede jeg dog alligevel ikke, thi jeg var fattig og kunde desaarsag ikke udrede Gebyret for Undervisningen paa Seminariet, hvorfor jeg i Maj f. A., da jeg var 22 Aar gammel, maatte, som udskreven Rekrut, möde ved 1ste Artilleri-Regiment i Kjöbenhavn, og saaledes i Stedet for boglige Sysler lære Værget at haandtere. Dog heller ikke her glemte jeg min kjæreste Lyst og mit Haab. Hvor liden Tid den militære Tjeneste end levnede mig, arbejdede jeg dog stedse paa at dueliggjöre mig til det fjærntliggende Maal.

Men, Deres Majestæt, at ikke de flittigste, de mest anstrængende Bestræbelser, den inderligste Lyst og de reneste Tilböjeligheder, skal have været en ufrugtbar, en blot ungdommelig Dröm, uden gavnlig Betydning for Livet, vover jeg allerunderdanigst at bede Deres Majestæt, allernaadigt at tillade, at jeg til Foraaret næste Aar maatte gratis indlægges paa Jonstrups eller et andet kongeligt Skolelærer-Seminarium, for der at uddannes til Almueskolelærer. Til den nævnte Tid næste Aar vilde jeg da have lagt de befalede tvende Aar til Tjeneste

Allerunderdanigst

Niels Wilhelmsen,

Konstabel ved 1ste Artilleri-Regiments 7de Batteri".

Pastor Thommerups Erklæring fulgte med som Bilæg, og da jeg ligeledes erholdt det 1ste Artilleri-Regiments Anbefaling gik Ansögningen ind til Kongen, og omtrent tre Uger efter kom Resolution tilbage gjennem Regimentet, som betydede mig, at det var mig tilladt at indstille mig som Gratist til den förste forestaaende Pröve paa det kongelige Seminarium Jonstrup. Der vilde blive betalt for mig i tre Aar for den kongelige Jordebogs Kasses Regning. Dette var en af de Dage, som jeg aldrig glemmer; nu syntes jeg, at min Lykkesol var oprunden paa en skyfri Himmel, mine Forhaabninger vare lyse for Fremtiden, og nu vilde jeg tage fat paa Arbejdet for at naa det attraaede Maal.

Jeg henvendte mig strax til Overlærer Jörgensen og fortalte ham den glade Tidende, at nu var min Tilladelse stadfæstet med Kongens egen Haand, og han syntes at blive ligesaa glad derover som jeg. Han tilböd strax at ville berede mig til den forestaaende Adgangspröve paa Seminariet, og for at vinde mere Tid maatte jeg forlade Major

Heltzen og gaa til aktiv Tjeneste. Majoren knurrede fordi jeg vilde forlade ham, for, som han sagde, „ikke at blive Andet end Skolelærer"; og naar han var vred kaldte han mig allerede Herr Skolelærer; han var undertiden lidt vanskelig, men i det Hele taget en god Mand.

Jeg begyndte nu at gaa i Skole hos Overlærer Jörgensen, der gjorde sig al mulig Umage for at indprente mig de fornödne Kundskaber, som udfordredes til Pröven. Det gik meget godt; Uger og Maaneder svandt hen, og Dagen for Adgangspröven, der var bestemt til d. 18de og 19de April 1848, nærmede sig. Men nu indtraadte der store Hindringer. Efterretningen om Krigens Udbrud mellem Danmark og Tyskland gjenlöd nemlig i hele Riget, og Alle opfordredes til at gribe til Vaaben i Forsvar af Konge og Fædreland. Den 16de April fik vort Batteri Ordre til at skulle möde og modtage Lönning og Marschpenge for Rejsen fra Kjöbenhavn til Öen Als; jeg var iblandt dem, som skulde afsted. Da vi vare blevne færdige til Afmarsch traadte jeg hen til min Kaptejn og paamindede ham om den mig givne kongelige Tilladelse til at maatte fremstille mig til Adgangspröven, og jeg önskede, at denne Tilladelse maatte komme mig tilgode. Kaptejnen yndede min Anmodning og tilstod mig Permission paa den Betingelse, at naar Pröven var endt skulde jeg strax möde ved mit Batteri paa Als. Herover blev jeg inderlig glad, og jeg fik nyt Haab.

Den 17de April 1848 toge 1ste og 7de Batteri afsted til Als, og jeg rejste samtidig til Jonstrup med mange Lykönskninger af Overlærer Jörgensen. Efter at jeg var ankommen der til og var bleven meldt til Seminariets Forstander, Professor Jensen, beklagede han mig, idet han lod mig tilkjendegive, at jeg ikke kunde optages fordi jeg var værnepligtig; thi ifölge en ministeriel Befaling var allerede Seminariets ældste Klasse udkommanderet. Dette var et tungt Slag for mig; i dette Öjeblik syntes al min Stræben at være forgjæves og alle mine Forhaabninger tilintetgjorte. Med bedrövet Sind vendte jeg tilbage til Kjöbenhavn.

Efter min Tilbagekomst til Hovedstaden fortalte jeg Overlærer Jörgensen, hvorledes det var gaaet mig og beklagede mig for ham. Han tröstede mig og sagde: „Det Gode, Du har lært, er ikke spildt, men brug det ret." Jeg lovede ham dette. Maa Gud velsigne ham! Han lærte mig meget godt.

Jeg gik derpaa til Regiments-Kommandören, Oberst v. Fensmark, og fortalte ogsaa ham min Skjæbne samt bad nu om at maatte blive forenet med Batteriet, som laa paa Als. Men Guds Veje vare ikke mine Veje. Obersten sagde, at han vilde pröve mig som Skriver, „thi", tilföjede han, „kunde Du være Skolelærer, kan Du vel ogsaa skrive". Altsaa kom Overlærer Jörgensens Ord mig allerede nu til passende Anvendelse med Hensyn til det Gode, jeg havde lært; thi jeg blev strax antaget ved Parolen og ansat paa 1ste Artilleri-Regiments Skriverstue i Strandgadens Kaserne.

Uagtet jeg nu fik det meget godt var jeg ofte bedrövet fordi mine Planer vare tilintetgjorte. Jeg var ikke længere den Tankefulde, som jeg tidligere havde været, thi jeg slog mig mere lös og fulgte den rivende Ström, der har fört saa mangen en Yngling ned i Fordærvelsens Dyb. Jeg havde nok meget at bestille, men havde ved Siden af betydelig Frihed, hvilken jeg ikke altid havde Forstand paa at bruge ret. Saaledes gik jeg meget i Byen, som det hedder i Kjöbenhavn, og blev meget hengiven til Dans, hvorved jeg bortöslede mange Penge, spildte megen Hvile og stiftede undertiden Bekjendtskab, der var mig til ingen Nytte.

Om Vinteren 1849 modtog jeg den sörgelige Efterretning, at min kjære, gamle Moder havde omskiftet det Timelige med det Evige. Hun döde d. 1ste December 1849.

O, Moder! Den Gang var det mig forbudt at staa ved dit Leje, at lukke dine Öjne og fölge Dig til dit sidste Hvilested. Du elskede mig med en Moders fulde Kjærlighed.

(Fortsættes.)

NYHEDER.

Utah. En Storm, som rasede Natten mellem d. 23de og 24de April, anrettede betydelig Ödelæggelse paa forskjellige Steder i Territoriet. Flere Vaaningshuse og Udbygninger nedblæste eller bleve slemt beskadigede. Træer oprykkedes med Rode, og adskillige Personer kom til Skade. Det for Haandværkernes Brug oprejste Stillads omkring det östlige Taarn af Logan Tempel blæste ned, og de nedstyrtende Tömmerstykker gjorde fem Huller gjennem Templets Tag.——Fort Cameron, der for nogle Aar siden blev anlagt i Nærheden af Beaver med en Bekostning af 200,000 Dollars, blev d. 30te April solgt til John R. Murdock for 5800 Dollars. Hensigten er at indrette de af Regjeringen opförte Bygninger til en Undervisningsanstalt.——21 Missionærer forlode Salt Lake City d. 15de Maj for at rejse til Europa, de Forenede Stater og Kanada. Fölgende Brödre rejste til Skandinavien: Ole Sörensen af Fountain Green, Daniel K. Brown af Levan, Niels Petersen af Bloomington, Martin Christoffersen af Salt Lake City, August Svenson af Spanish Fork, L. F. Svalberg af Gunnison og Charles John Christensen* af Ephraim. John Vink, ogsaa en Skandinaver, skulde til Rusland paa Mission.——En ung Dame ved Navn Belle Harris fra Beaver blev d. 18de Maj indespærret i Tugthuset i Nærheden af Salt Lake City, fordi hun i Retten i Beaver, under Behandlingen af en Polygamisag for Dommer Twiss nægtede at besvare et upassende Spörgsmaal, som man rettede til hende angaaende hendes ægteskabelige Forhold. Dommeren betragtede hendes Vægren som Ringeagt mod Retten og dömte hende derfor til Tugthusstraf, uden at angive nogen bestemt Fængselstid. I deres blinde Iver mod Polygami gjöre nogle af disse fjendtlige Dommere sig skyldige i store Fejlgreb.

Kansas. Wyandotte og Omegn blev d. 13de Maj hjemsögt af en frygtelig Tornado, der ödelagde mange Huse og anden Ejendom. Ogsaa i det vestlige Missouri, hvor Byen Oronago blev total ödelagt, og paa andre Steder anrettede den stor Ödelæggelse, og mange Mennesker omkom.

Wisconsin. Byen Racine blev d. 18de Maj hjemsögt af en Cyklon, der ödelagde omtrent 150 Huse og anrettede uhyre Skade i andre Henseender. Cirka 20 Personer dræbtes paa Stedet, og Mange saaredes. Et skrækkeligt Uvejr, ledsaget af Torden og Lynild, drog omtrent samtidig over forskjellige Dele af Illinois og Missouri.

Massachusetts. Et interessant Væddemaalsridt har for nylig fundet Sted i Bosten mellem Ryttere paa Heste og ditto paa tohjulede Velocipeder (bicycles). Man tilbagelagde ialt 900 Mile i 60 Timer, fordelte paa 6 Dage—10 Timer om Dagen. Hestene vandt med 12 Mile.

Kanada. Parliamentsbygningen i Quebec nedbrændte i Slutningen af April. Ilden, der antages at være paasat af Fenier, opkom nær Bibliotheket, af hvis 30,000 Bind kun en Trediedel reddedes.

Syd-Amerika. I April Maaned blev Chili hjemsögt af stærke Jordrystelser. I Antiquia styrtede den store Kathedralkirke sammen, og i Colomba og i mange andre Byer er megen Ödelæggelse sket, og mange Menneskeliv gaaet tabt.

Norge. Storthingets Kirkekomite har udtalt sig mod „Mormonernes" Andragende om fri Religionsövelse. Den har med 5 Stemmer indstillet til Vedtagelse Regjeringens Forslag om udvidet Ret for Dissentere fra Statskirken. Minoriteten (alle Venstremænd) er imod Regjeringens Forslag,

---

*I MORGENSTJERNENS Nr 5, Side 79, navnes han for Carl Johan Christiansen, hvilket er forkert. Det er en Sön af Ældste C. C. A. Christensen af Ephraim.

at Dissenterpræster skulle have Ret til at udföre Ægtevielser.

Danmark. Den 3die Maj afgik en arktisk Expedition fra Kjöbenhavn til Undersögelse af det nordlige og vestlige Grönland.

Irland. Pavens Indblanding i Irlands politiske Affærer har givet Anledning til bitre Udtalelser af flere irsk-amerikanske Blade, der opfordrer Paven til at passe sine egne Affærer som Hoved for den katholske Kirke, og ikke befatte sig med Irlands Politik.——Joe Brady, en af Phönix Park Morderne, blev hængt d. 14de Maj. Forhörere fortsættes over Personer, der have taget direkt eller indirekt Del i Mordet paa Lord Cavendish og Hr. Burke. Fem Mennesker ere allerede dömte til Döden, men af disse er det kun blevet oplyst, at to have taget aktiv Del i Mordet.——Irlænderne i de Forenede Stater have vedtaget Resolutioner imod den engelske Regjering til Forsvar for deres undertrykkede Landsmænd paa deres Fædreneö.

Rusland. Czaren har formildet Nihilisterne betydeligt ved et Löfte om at benaade alle de Nihilister, der nu sidde i Fængsel og ere dömte til Dödsstraf, samt at löslade en hel Del Andre, som have været idömte Fængsel for længere eller kortere Tid.

AARETS FÖRSTE EMIGRANTSELSKAB.

Den 30te April ankom det förste af dette Aars Emigrantselskaber fra Europa til Salt Lake City. Kompagniet, der bestod af 352 Sjæle, nemlig 235 engelske, skotske og walesiske, samt 103 skandinaviske Hellige, 13 hjemvendende Ældster og 1 Besögende, forlod Liverpool d. 11te April med Dampskibet „Nevada" og ankom til New York d. 22de s. M. Den fölgende Dag fortsattes Rejsen vestpaa med Jærnbanen. De 103 skandinaviske Emigranter, tilligemed Ældsterne N. R. Lindahl (Selskabets Leder), Oluf C. Larsen, Jens P. Jensen, Hans C. Hansen og Joseph R. Linvall, afrejste fra Kjöbenhavn d. 6te April med Dampskibet „Cato" og ankom til Hull d. 9de. Der fra fortsattes Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor de bleve forenede med de britiske Hellige under Ledelse af Ældste David McKay.

☞ NOTITSER. ☜

Vore Agenter, som indlagt i nærværende Numer modtage et Billede af Ældste Niels Wilhelmsen, bedes ufortövet at indsende os en Liste over saa mange af Abonnenterne, som have betalt for 2den Aargang, da vi til alle Saadanne ville sende Billedet *gratis* med næste Numer. Alle Andre kunne faa det *portofrit tilsendt* ved at betale 15 Cents derfor. Denne Forskjel vil blive nöjagtig gjennemfört som en retfærdig og billig Pligt mod dem, som have erlagt deres Kontingent for Bladet i rette Tid.

Vi ere i Færd med at lade det övrige af Kirkens Historie trykke strax, saa at Abonnenterne kunne faa hele Bogen udleveret paa en Gang, hvorom Mange have udtalt deres Önske, for paa denne Maade lettere at kunne faa den indbunden förend Arkene bleve tilsmudsede. Af denne Aarsag fulgte der intet Præmieark med Juni-Numeret, uagtet det var trykt i rette Tid. Abonnenterne for 2den Aargang ville modtage de dem endnu tilkommende fire Ark, saa snart de alle blive trykte; og de, som forinden bestemme sig til ogsaa at subskribere paa Bladets 3die Aargang, kunne erholde de sidste sex Aar samtidig, ved at betale for nævnte Aargang til Nytaaret.

Endnu kunne nye tiltrædende Abonnenter erholde alle de udkomne Numre af 2den Aargang. Ingen skandinavisk Sidste-Dages Hellig burde være foruden den. Prisen er kun en Dollar om Aaret i Forskud, da vi ikke kunne forsyne flere nye Subskribenter med Kirkens Historie. Oplaget deraf er nemlig forbi. Alle Ordre for Bladet samt Pengeanvisninger bedes adresserede til

ANDREW JENSON,
Salt Lake City, Utah.
P. O. Box 500.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK . MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 8. AUGUST 1883. 2DEN AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 71.)

(1854—Fortsat.)

N. Nilson, Præsident for Skaane Konference, afgav ligeledes Rapport. Der fandtes otte smaa Grene i Skaane, foruden to længere oppe i Sverige, samt 15 Ældster. Der behövedes ogsaa flere Missionærer. Brödrene i hans Konference bleve ofte arresterede, piskede og behandlede som Misdædere efter Landets saakaldte kristelige Love; men uanset alt dette fölte han sig dog tilfreds og glad i Arbejdet, da Herrens Kraft og Aand gjorde sig gjældende, saa at der havde hersket taalelig Fred i Forsamlingerne, især i Malmö, og de, som kom for at gjöre Forstyrrelse, bleve ofte slagne af Sandhedens Magt. Den svenske Mission trængte formedelst Lovenes Haardhed og Embedsmændenes Ubarmhjærtighed til Brödre, som havde Mod og som i Et og Alt vilde stole paa Herrens Kraft og Hjælp, og ikke vare bange for denne Verdens Herrer, eller for Fængsel, eller for Menneskenes uretfærdige Straffe.

Ældste J. Jörgensen, Præsident for Fredericia Konference, ytrede sin Glæde over Evangeliets Fremgang i hans Arbejdsmark, men paa Grund af dens store Udstrækning, idet den indbefattede Fyen, Langeland og det sydlige Jylland, krævedes der mange og trofaste Arbejdere; han önskede gjærne at erholde fire Ældster mere end dem, han allerede havde, hvis muligt. De Hellige vare, eftersom de lærte deres Pligter, villige til at betale Tiende og ofre deres frivillige Gaver til Emigrationsfondet og Tempelfondet. Skrifterne interesserede dem meget; Begjærligheden efter at læse dem tiltog, og de spredte Lys og Kundskab blandt de Hellige.

Præsidenten for Bornholms Konference, C. G. Larsen, ytrede i et livligt Foredrag sin Glæde og Taknemmelighed til Gud fordi han kunde fremstaa og bevidne, at Tilstanden paa Bornholm var god. Herrens Tjenere, som arbejdede der, og den störste Part af de Hellige, vare trofaste; de lede ikke saa megen Forfølgelse som forhen af de Udenforstaaende, thi Herrens Aand fik alt mere og mere Magt over Modstanderen, saa vel den, der kom fra Folket, som den, der kom fra Religionslærere, der ved kunstig Tale og lögnagtige Historier sögte at modarbejde Lyset

og Guds Rige, som desuagtet skrider frem. Han havde i det Hele de bedste Forhaabninger om Missionen.

Ældste Erickson, som havde arbejdet paa forskjellige Steder i Sverige, forklarede, at han havde udstaaet megen Trængsel og Forfølgelse, saa vel af Folket som af Præsterne og Övrighederne. Sverige var et haardt Land fordi man der ikke havde Frihed til at dyrke Gud i Overenstemmelse med Kristi Evangelium, men uagtet den store Tvang, som herskede, begyndte Flere i Sveriges mellemste Provinser at annamme Troen og interessere sig for vore Skrifter. Saaledes vare Nogle blevne døbte i Skaraborgs Læn og ligeledes En i Stockholm. Udsigterne vare efter Omstændighederne taalelige, og Ældster med friske Aands- og Legemskræfter vilde, iføIge hans Mening, kunne udrette meget godt paa den allerede aabnede Mark.

Da Præsidenten for den norske Mission, Ældste Knud Peterson, ikke var tilstede, blev en af Ældste C. C. A. Christensen affattet skriftlig Rapport oplæst for Raadet. Ifølge denne Beretning var Tilstanden i Norge, uagtet Lovenes Haarhed, temmelig god og forhaabningsfuld. Om end Fremgangen i de først organiserede Menigheder ikke var saa glimrende, var der dog organiseret en ny Gren i Kristiania, der for Tiden talte 50 Medlemmer; ligeledes en mindre Gren i Drammen. I Stavanger, hvor Knud Peterson havde arbejdet en Tid, havde man ogsaa faaet Indgang, og en Gren var bleven oprettet, idet sex Individer vare blevne døbte, og Ældste C. C. N. Dorius var kaldet til at arbejde dersteds. C. C. A. Christensen og John F. F. Dorius arbejdede for Tiden i Kristiania og Omegn, og Ældste Mathias Olsen i Drammen. Herrens Tjenere bleve en Gang imellem trakterede med Vand og Bröd, fordi de prædikede Omvendelse og Daab til Syndsforladelse, men de toge med Glæde mod dette Traktement, der forøgedes for hver Gang, de anklagedes, og gik ud igjen for at forkynde Frelsens Evangelium, taknemmelige fordi de agtedes værdige til at lide Trængsel for Kristi Skyld. De norske Hellige vare trofaste, og Folket i Almindelighed vilde gjærne höre Ordet, dersom der var fuldkommen Religionsfrihed. Ligesom paa alle andre Steder vare Religionslærerne de værste til at modsætte sig Sandheden, og eftersom de ikke selv kunde hæmme den, toge de Politi og Fængsel til Hjælp.

Præsident John Van Cotts Mening var, at Sverige burde for Tiden deles i tvende Konferencer, saaledes at den mellemste Del af Landet, indbefattende Stockholm, kom til at udgjöre en Konference for sig selv. Efter at Ældsterne Nilson og Ahmanson, iføIge Opfordring, havde udtalt deres Følelser til Gunst for denne Forandring, blev Forslaget paa Raadets sidste Dag enstemmig vedtaget, og den nyoprettede Konference blev kaldet Stockholms Konference; den skulde begynde med Kalmar Gren og indbefatte det mellemste Sverige tilligemed Hovedstaden. Det blev endvidere bemærket, at den nye Konferences nordlige Grænse kunde udvides for Nærværende saa langt som Herren behagede at aabne Vejen. Ældste Jönson blev beskikket til at overtage Bestyrelsen af samme.

IföIge den statistiske Rapport over hele Missionen, som blev oplæst, fandtes der nu i Skandinavien 2447 Medlemmer. Af disse vare 1101 i Kjøbenhavns, 252 i Aalborg, 257 i Vendsyssels, 241 i Fredericia, 103 i Lollands, 114 i Bornholms, 189 i Brevigs (Norge), 177 i Skaane og 48 i Stockholms Konference, samt 5 paa Island. Efter at mange nyttige Lærdomme og Instruxer vare blevne givne af Præsident Van Cott, Ældsterne C. Widerborg og J. A. Ahmanson samt flere af de andre tilstedeværende Brødre, sluttedes Raadet om Eftermiddagen den 30te.

1855.

BREV FRA JOHN VAN COTT.

„Kjøbenhavn, d. 3die Januar 1855. Præsident F. D. Richards.

Kjære Broder! Indlagt sender jeg

Dem en statistisk Rapport over den skandinaviske Mission. * * * De vil deraf se, at omtrent 900 Sjæle ere tillagte Menigheden ved Daab siden d. 6te April. * * * Da vi netop have afholdt Generalraad, i hvilket vi hörte fuldstændige Rapporter fra alle Konferencerne, er jeg i Stand til at kunne give Dem en Beretning om Missionens nærværende Tilstand.

I Norge mødes Ældsterne fremdeles med megen Modstand. De maa ofte aflægge Besög til Fængslerne, indenfor hvis Mure de leve paa Vand og Brød for at have prædiket Evangeliet. Men saa snart de komme paa fri Fod igjen tage de med Glæde fat paany. For hver Gang de arresteres bliver Straffen större. De underkate sig Lovens Haand uden at knurre, betale Gjælden, men ere fremdeles lydige til deres Mesters Kaldelse og vedblive at prædike Evangeliet med usvækket Iver. Deres Arbejde krones med Held; Sandheden bryder frem tilhøjre og ventre, et betydeligt Antal er indgaaet i Pagt med deres Gud, og Udsigterne ere lovende. Der findes nu 50 Hellige i Kristiania, hvilke ere forenede og glæde sig meget i Sandheden samt skue fremad med Tro til den Dag, da disse store Hindringer skulle blive fjærnede, saa at Evangeliet uhindret maa blive prædiket. * * *

I Sverige gaar Herrens Værk fremad, skjöndt Modstanden er stor. Embedsmændene, som der forvalte Lovene, ere ikke halvt saa humane som Övrighedspersonerne i Norge, hvor de ikke alene ere beskedne, men vise endog vore Ældster en vis Grad af Agtelse. Dette kan ikke siges om Övrigheden i Sverige, thi der behandles Ældsterne, dersom de komme under dens Behandling,ved alle Tilfælde lig Tyve og Rövere, og de ere sikre paa at blive lænkede sammen med en Tyv, dersom en Saaden haves ved Haanden; hvis ikke, benyttes den næstværste Forbryder. En saadan Behandling, der gjentages atter og atter, lære Ældsterne at gaa forsigtigt tilværks. Desuagtet have de ved Udholdenhed faaet omtrent 140 döbte siden d. 6te April og oprettet en ny Gren. Vi have nu ogsaa organiseret en ny Konference i Sverige. Den indbefatter Stockholm, hvisaarsag vi kalder den Stockholms Konference. Jeg har beskikket en Præsident og raadt ham til at nedsætte sig som Haandværksmand (han er nemlig Skrædder), saa at de ikke kunne drive ham bort, og paa samme Tid vaage over Konferencen og udbrede Værket ved alle mulige Midler. Og eftersom det trykte Ord er en væsentlig Hjælp for Sandhedens Udbredelse er jeg i Færd med at lade Sandhedsrøsten oversætte paa Svensk, og jeg agter at trykke 2000 Exemplarer til Udbredelse i Sverige, hvor jeg haaber, at Skriftet vil gjøre meget godt. Rapporterne fra de forskjellige Konferencer i Missionen ere opmuntrende. Alt er Enighed, Fred og Fremgang. De Hellige have uindskrænket Tillid til Præstedømmet samt ere forenede og lydige og arbejde flittigt for Værkets Udbredelse. Allevegne, hvor vi have faaet Fodfæste, udvides vore Arbejdsmarker. Baade i Stæderne og paa Landet findes der Mange, som undersøge Sagen, og her i Kjøbenhavn er vor Sal overfyldt hver Sabbat. Ni fik Haandspaalæggelse sidste Söndag. Fremmede overvære Forsamlingerne med øjensynlig Interesse, og Mange kjøbe vore Skrifter. Alt udviser, at Sagen vil trives og gjøre Fremgang. Værket er Herrens, og Intet kan standse hans Haand, indtil hans Hensigter blive fuldbyrdede.

John Van Cott.

STRÆNG VINTER.

Vinteren i 1854-1855 var temmelig haard i Skandinavien, hvilket foraarsagede betydelig Arbejdslöshed, der igjen havde Mangel og Nød til Fölge iblandt den arbejdende Klasse. Da de fleste Hellige vare fattige, er det en Selvfölge, at de maatte dele Skjæbne med de Övrige, thi paa samme Tid som Arbejdet slap op for de Fleste bleve Fødemidlerne dyrere, eftersom al Søfart standsedes i flere Maaneder paa Grund af Is i Farvandene. Öresund frøs saaledes aldeles til, saa at der blev betydelig Færsel mellem Sverige og

Sjælland paa Isen. Ikke förend midt i April Maaned (1855) kunde Söfarten paa Kjöbenhavn atter begynde, og endnu senere blev den aabnet fra Stockholm og Kristiania.

ÆLDSTERNE FORFÖLGES I SKAANE.

Fölgende Brev er oversat fra „Millennial Star", 17de Aarg., Side 492 osv:

„Kjöbenhavn, d. 13de Juli 1855. Præsident F. D. Richards.

Kjære Broder! Indlagt sender jeg Dem den skandinaviske statistiske Rapport for Halvaaret, endende d. 30te Juni. * * * De vil se, at 450 ere blevne döbte og sex nye Grene oprettede i Löbet af Halvaaret. Hvor meget den haarde Vinter og sammes almindelige Fölger har tjent til at hindre Værkets Udbredelse, kan De selv bedömme ligesaa godt som jeg; men hvis der var Intet værre end dette, kunne det betragtes som noget Ubetydeligt. Men vi have noget Værre at kæmpe med. Paa mange Steder blive nemlig Brödrene jagede som om de vare vilde Dyr, og de, som med Glæde vilde huse Brödrene, der ere ude paa Missioner, og afhjælpe deres Fornödenheder, vove i mange Tilfælde ikke at gjöre det, paa Grund af de strænge Love, som existere, og den Lyst, som Mange udvise med Hensyn til at sætte dem i Kraft. Landets Love beskytte Præsterne, og da disse ikke have andre Modstandsvaaben, med Undtagelse af Lögne, benytte de sig af Lovene, og de ere altid Hovedlederne ved alle Retsforfölgelser. Love, som have været unyttige i flere Tidsaldere, bringes nu i Brug, eftersom de nuværende ikke svare til Hensigten for at kunne gjennemföre disse lönnede Præsters djævelske Planer, hvilke Præster ere bange for at tabe deres Flok aller rettere deres aarlige Lönning.

Mange af Brödrene ere blevne arresterede og landsforviste fra Sted til Sted; Andre have været mulkterede og fængslede, hvilket Sidste i Særdeleshed er Tilfældet i Skaane Konference. I Löbet af Marts Maaned blev en Broder ved Navn Isgren dersteds arresteret, kastet i Fængsel og derefter fremfört for Retten, hvor han blev dömt til at skulle betale en stor Mulkt for ingen anden Forbrydelse, end at han havde prædiket Evangeliet og ladet en Forsamling afholde i sit Hus. Ligeledes bleve tre andre Brödre arresterede, nemlig Lars Larson, P. Jönson og O. Mattson. De bleve transporterede til en Kro, og medens de vare under Bevogtning bleve de en hel Nat udsatte for de groveste Fornærmelser. Nogle af deres Forfölgere vilde tvinge dem til at drikke Brændevin og foreslog tillige, at man skulde gjennemprygle dem; men Andre traadte frem til deres Forsvar og vilde ikke tillade det. To af Brödrene bleve tilsidst frikjendte, medens Broder Larson bragtes til Malmö, indesluttet i Fængsel i flere Dage og derpaa sat paa fri Fod. Nogle faa Dage derefter fangede de Konferencepræsidenten Nils Nilson paa samme Sted. Man truede ham paa Livet, men medens to Mænd vare i Færd med at före ham til den samme Kro, hvor man tidligere havde havt de andre Brödre, spillede han dem et Puds. I et ubevogtet Öjeblik slap han nemlig ud af deres Hænder, og da han var hurtigere tilbens end de, kunde de ikke indhente ham. I deres Ærgrelse herover grebe de en anden Broder, som boede i Nabolaget, og bankede ham frygteligt. Broder C. A. Stenström blev i Juni Maaned arresteret i Nærheden af Halmstad, fængslet en kort Tid og derefter transporteret til sit Hjem. Mange Andre ere i den senere Tid blevne bragte frem for Retten, fordi de havde ladet afholde Forsamlinger i deres Huse, og Andre, fordi de havde overværet disse Forsamlinger. Övrigheden behandler dem som om de vare store Overtrædere og har mulkteret nogle af dem fra 30 til 120 svenske Rigsdaler hver. Den 26de Juni blev Broder A. Isgren arresteret og dömt til 25 Dages Fængsel paa Vand og Bröd. Mange flere af Brödrene forvente en lignende Behandling, og jeg er netop kommen til Kundskab om,

at Ældste A. Nyborg ogsaa blev arresteret d. 2den ds. og dömt til 25 Dages Fængsel paa Vand og Bröd.

I Malmö, hvor Missionærerne hidindtil have holdt store Forsamlinger hver Söndag, og hvor Folket lagde stor Interesse for Dagen over for Værket, og Mange tillagdes Menigheden, har Politiet, formedelst Præsternes Tilskyndelse, opbrudt Möderne og forbudt de Hellige at forsamle sig i större Antal end Loven tillader, nemlig 10 paa Sted. Politiet har advaret Brödrene om ikke at aabne deres Huse til Afholdelse af Forsamlinger; thi dersom de gjöre det, udsætte de sig for en Mulkt af 300 svenske Rigsdaler. Fölgen heraf er, at en Mængde smaa Forsamlinger afholdes for at sikre sig inden for Lovens Grænser, men de ere mindre offentlige end tidligere.

I Malmö og paa andre Steder hengaa ikke mange Dage uden at en eller flere af Brödrene bliver slaaet omkuld paa Gaden; Andre blive stenede og deres Klæder revne af de Ugudelige, som udbryder: "Mormonerne have ingen Ret"; og dette er visselig Sandhed paa Steder, hvor et lönnet Præsteskab regjerer. Men uagtet alle disse Tildragelser findes der mange Oprigtige, som önske at tjene Herren, og de ville blive indsamlede i Faarestien.

EN GREN OPRETTES I STOCKHOLM.

I Stockholms Konference er Forfölgelsen ikke saa stor. I Löbet af Vinteren og Foraaret beskikkede jeg fire Brödre til at gaa did og arbejde. En Gren, bestaaende af otte Medlemmer, er bleven organiseret i Stockholm. Ikke saa faa undersöge Sagen, og der findes mange Baptister, som ere meget nidkjære for deres Religion og have ofret Meget for deres Troes Skyld. Vore Brödre have samtalet med adskillige af dem, og en af deres Præster indböd to af vore Missionærer til at komme og have en Samtale angaaende vor Religion. Da de ankom til det bestemte Sted fandt de to andre Baptistpræster nærværende. Sex Timer anvendtes til Debat angaaende vor Religions Principer, og Præsterne, som ikke kunde modstaa saa store Bibelsandheder, kom omsider til den Slutning, at der stod temmelig meget "Materielt" i Forbindelse med "Mormonernes" Lærdomme. Brödrene i Sverige virke med megen Nidkjærhed, og jeg har god Tro til, at Herrens Værk vil vinde stor Udbredelse der i Landet.

VÆRKET TRIVES I NORGE.

Efterretningerne fra Norge tyde paa, at Værket dersteds aldrig har været i en mere blomstrende Forfatning end nu for Tiden. I Kristiania afholde Brödrene (uagtet det er imod Loven) offentlige Forsamlinger, hvilke ere godt besögte. Politiet er overbærende og sige: "Lad Mormonerne være i Fred; de ere skikkelige, mene det godt og forvolde os intet Besvær." Jeg antager, at Politiet vil vedblive at være gunstig stemt imod os indtil Præsterne træde frem.

Uagtet Loven ikke sættes i Kraft i Kristiania er dette dog Tilfældet paa andre Steder. I Frederiksstad blev Ældste J. Johansen arresteret i Januar Maaned og mulkteret 40 Specier, som han betalte med Fængsel paa Vand og Bröd. Lærer Fleisher (?) blev ogsaa mulkteret 10 Specier, hvilke han betalte paa lignende Maade. Ligeledes blev Præst B. Petersen arresteret og sad i Fængsel fra den 20de Januar til den 15de Marts; dog fik han kun Vand og Bröd i fem Dage. I Marts (?) Maaned bleve Ældsterne C. C. A. Christensen og C. C. N. Dorius arresterede og senere mulkterede. Alle disse Mulkter osv. bleve Brödrene idömte fordi de havde prædiket Evangeliet og forrettet Daabsordinancen.

EVANGELIETS FREMGANG I DANMARK.

I Danmark er der större Frihed, men alligevel er der betydelig Forfölgelse paa mange Steder. Forsamlinger ere blevne opbrudte hist og her, og mange af Brödrene, som have været ude paa Missioner, vide hvad det betyder at blive arresteret og fængslet med det Privilegium at leve paa Vand og Bröd. Over 25 have været arresterede i Kjöbenhavns Konference siden min Ankomst her til Landet. Nogle have sat i Fængsel i flere Uger, og Andre ere blevne transporterede til deres Födebyer eller

stadige Opholdssteder. Nogle af dem ere dog sendte tilbage til deres beskikkede Arbejdsmarker og Forholdsregler tagne for at de ikke atter skulle blive bortviste.

Disse Arrestationer have fundet Sted under Beskyldning af Lösgængeri, eftersom det ikke var muligt at finde nogen anden Lov, der kunde naa dem. Men uagtet Mörkets Magt er stor, og Modstanderen virker uafbrudt ved Hjælp af sine Haandtlangere (de lönnede Præster) for at standse Herrens Værk, gjör det alligevel Fremgang. Nye Arbejdsmarker aabnes med gode Udsigter, nye Medlemmer tillægges Kirken hele Tiden, og mange Fremmede lytte til Vidnesbyrdet. Brödrene af Præstedömmet ere i Almindelighed meget trofaste og paalidelige, og de have min fulde Tillid; thi jeg kan bevidne, at de arbejde trofast for Guds Riges Opbyggelse. Naar Noget forlanges af dem, tage de fat med forenede Kræfter, og de Helliges Samvirken tilligemed de gode Fölelser, som gjöre sig gjældende, og Guds Kjærlighed i deres Hjærter, bevirker, at de gjöre alt det Gode, de kunne. Vore Skrifter læses med Interesse af de Hellige samt mange Fremmede og gjöre meget godt. Vi have gjort alt muligt for at udsprede det trykte Ord, og i de sidste sex Maaneder er Meget blevet gjort i denne Henseende i Forbindelse med det mundtlige Vidnesbyrd og andet Arbejde. Herren véd, hvad Frugter det vil bære, og uagtet de Döbtes Antal ikke er saa stort, som jeg kunde have ventet, vil jeg, ifölge min Dömmekraft, vove at sige, at Missionen er i en sund og blomstrende Forfatning og har gode Fremtids Udsigter. I Kjöbenhavn have vi vel besögte Forsamlinger hver Söndag, og der hersker god Orden. Mange Fremmede overvære Möderne og lytte til vor Prædiken med tilsyneladende Interesse.

John Van Cott.

DANIEL SPENCERS OG JOSEPH A. YOUNGS BESÖG.

Den 9de September ankom Daniel Spencer, Raadgiver til Præsidenten for den europæiske Mission, Joseph A. Young, Præsident Brigham Youngs ældste Sön, og Hector C. Haight (der kom lige fra Utah og afløste senere John Van Cott som Præsident for den skandinaviske Mission) til Kjöbenhavn. De to Förstnævnte kom over paa et Besög, hvorom Ældste Daniel Spencer giver fölgende Beretning i et Brev, som han den 17de Oktober 1855 skrev til Præsident Franklin D. Richards:

"Den 6te September Kl. 3 Eftm. gik vi (Spencer Haight og Young) ombord paa Dampskibet "Eagle" og afsejlede strax fra Hull. * * * Den 9de kunde vi se den danske og svenske Kyst. Vi gjorde et kort Ophold i Helsingör, en dansk Kjöbstad, beliggende omtrent 20 Mile (eng.) fra Kjöbenhavn, og fortsatte derpaa Sejladsen til sidstnævnte Stad, hvor til vi ankom omtrent Kl. 7 om Aftenen. Efter at Kaptejnen havde affyret to Kanoner, kastedes der Anker et kort Stykke fra Land. Derpaa forlod han Skibet i en liden Baad og gik iland for at melde vor Ankomst og Navne til Politiembedsmændene. Da han kom tilbage sendte han os iland. I det vi stege op fra den lille Baad mödte vi Ældste Van Cott, der modtog os med stor Venlighed. Han havde ventet paa os nede ved Havnen (Toldboden) hele Dagen. Efter at Toldbetjentene havde undersögt vore Haandkufferter begave vi os til Ældste Van Cotts Kontor, hvor vi forestilledes for vor værdige Broder Ældste Widerborg og adskillige andre Brödre, som ventede paa vor Ankomst.

De syntes alle at være saa glade over at se os, uagtet de ikke kunde tiltale os paa et Sprog, som vi forstode; men ved Hjælp af Van Cott og Widerborg, der gjorde Tjeneste som Tolke, lærte vi Brödrenes Fölelser at kjende. Efter et kort Ophold paa Kontoret bleve vi ledsagede af Ældsterne Van Cott og Widerborg til Sidstnævntes Bolig, hvor vi nöde en venlig Modtagelse af Söstrene Widerborg og Nielsen, der strax beredte os en udmærket Aftensmad, hvorpaa vi forföjede os til vort Logis.

Tidlig den fölgende Dags Morgen aflagde mange af Söstrene os Besög; de bragte os Æbler og Pærer samt indböde os til at komme og spise hos dem. Her vilde jeg gjærne nævne Navne, men den,

Kjærlighed og Gjæstfrihed, som vi sidenefter bleve tildelte af de skandinaviske Hellige, var saa almindelig overalt, hvor vi færdedes, at det vilde være uretfærdigt at nævne En, uden at omtale dem alle. Jeg vil derfor kun sige, at de hele Tiden, medens vi opholdt os iblandt dem, gjorde alt muligt for vor Behagelighed og Hygge samt for at gjöre os lykkelige.

De förste tre Dage anvendte vi til at bese Kjöbenhavn og besöge de derboende Hellige.

Den 13de bleve vi af Ældste Van Cott og Broder Liljenqvist, Præsident for Kjöbenhavns Konference, indbudte til at besöge nogle af Grenene paa Syd- og Vest-Sjælland, omtrent 14 danske Mile fra Kjöbenhavn. Fölgelig rejste vi Kl. 8 om Morgenen med Jærnbanen til Roeskilde. Her besögte vi Domkirken, hvor vi saa' nogle af de prægtigste Monumenter, som jeg nogensinde har set ; det blev os fortalt, at mange af dem havde kostet ½ Million amerikanske Dollars hver. De vare tilvirkede af det fineste Slags italienske Marmor, og udstyrede med næsten utallige Billeder, udgravne paa den kostbareste Maade. Desforuden var Bygningen forskjönnet med en stor Mængde Billedhuggerarbejde af de bedste Kunstnere. Vi besögte ogsaa Prinsens Palads, hvor en rig og smuk Samling af Billeder opbevares.

Kl. 11 Form. forlode vi Roeskilde og rejste med den kongelige Postvogn omtrent 24 engelske Mile til en Landsby, hvor der fandtes en liden Gren af Kirken, med hvis Medlemmer vi holdt Forsamling om Aftenen og nöde en kjærlig Modtagelse. Vi talte alle i Mödet, og Ældste Van Cott var vor Tolk. Efter Forsamlingen bleve Ældsterne Van Cott og Young inviterede til at overnatte hos en rig Gaardmand, og de fulgte strax med ham hjem. Dagen efter ledsagede denne Mand og hans Hustru os til en anden Forsamling, som afholdtes omtrent 18 engelske Mile der fra, og hvor en stor Mængde Hellige og Fremmede vare tilstede. Herrens Aand var i rig Fylde udgydt over os, hvisaarsag vi havde en interessant og nyttig Forsamling. Nævnte Gaardmand er tilligemed sin Hustru siden bleven döbt.

Den 15de rejste vi omtrent tredive engelske Mile til Kjöbstaden Holbæk, hvor vi overnattede hos Broder Nils Garff, der behandlede os meget venligt.

Den 16de, som var Sabbat, overværede vi en særdeles god Forsamling med en Mængde Hellige, der vare overmaade glade over vort Besög og syntes uvillige til at skilles fra os.

Den 17de begave vi os paa Rejsen tilbage til Kjöbenhavn, idet vi toge en vestligere Retning langs Fjorden til Roeskilde. Ved de danske Kyster ses hist og her store Höje, der, efter hvad man fortalte os, indeholde de jordiske Levninger af dem, som i Oldtiden faldt i Slag. * * * Kl. 1 om Eftermiddagen ankom vi til Roeskilde, efter at have rejst omtrent 40 engelske Mile. Her skiftede vi Befordringsmidler, idet vi efterlode Fjædervognen og toge med Jærnbanen til Kjöbenhavn, hvor vi indtraf Kl. 4 Eftm. Paa vor Tur havde vi rejst over 100 engelske Mile gjennem Öens Agerdyrkningsdistrikter. Landet er i en fortrinlig Kulturtilstand og er meget smukt. Paa sine Steder ser man Egne, der have meget tilfælles med det vestlige Amerikas Sletter, medens man paa andre Steder har bölgeformige Landskaber, og hist og her Skove, som Indbyggerne have anlagt. Markerne ere i Almindelighed ikke indhegnede, og Folket töjre deres Heste, Köer og Faar paa Klövermarkerne for at græsse. Agerdyrkningsmaaden og Avlsredskaberne, som nu ere i Brug, maa vist have havt sin Oprindelse for flere hundrede Aar siden, med kun liden eller ingen Forbedringer siden. Det Samme kan siges om det danske Folk i alle deres forskjellige Livsbeskjæftigelser, for saa vidt som jeg havde Lejlighed til at kunne bedömme dem.

Da Konferencemödet for Kjöbenhavns Konference skulde afholdes den 19de tilbragte vi Lördagen med at besöge de Hellige og bese Stadens offentlige Anlæg og Lysthaver, hvilke vi fandt meget smukke.

(Fortsættes.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud, med sex Præmieblade.

En Dollar for Bladet alene.

Salt Lake City, August 1883.

BRODERKJÆRLIGHED.

Den frygtelige Ildebrand og Explosion, som Natten mellem den 20de og 21de Juni her i Staden ödelagde Ejendom til en Værdi af omtrent 90,000 Dollars, var et næsten ruinerende Slag til flere af vore Brödre, hvoraf kun Enkelte havde assureret for mindre Belöb i Forhold til Tabet. Iblandt de Hjemsögte kunne nævnes vore Landsmænd Sörensen og Carlquist, som mistede næsten hele deres Oplag af Möbler og reddede ikke en Gang deres Regnskabsböger. Desuagtet ville de den 1ste August aabne en ny Möbelforretning i Nr. 1231, First South Street, hvor de, atter faldbyde Varer, som de siden Branden have modtaget fra Östen.

Vi önske at henlede vore Læseres Opmærksomhed paa dem og bruge vor Indflydelse til deres Bedste, idet vi betragte det som en broderlig Pligt for deres Venners og Brödres Vedkommende, at de hjælper dem til atter at sætte deres Forretning i Gang, efter den lidte Skade, ved at unde dem deres Søgning.

I Forbindelse hermed ville vi ogsaa nævne Brödrene H. B Clawson og C. R. Savage, som efter Branden have aabnet Forretninger paa andre Steder i Byen. Clawsons Tab ved Ildsvaaden belöb sig til omtrent 30,000 Dollars og Savages til henimod 12,000 Dollars. Disse tilligemed andre Skadelidte ere vor Söguing værd, og vi have saaledes her en ypperlig Lejlighed til at vise vor sande Broderkjærlighed.

KIRKENS HISTORIE.

Siden Trykningen af MORGENSTJERNENS sidste Numer har vi havt Planen om Udgivelsen af Kirkens Historie under moden Overvejelse, og vi er tilsidst kommen til den Slutning, at det vil være heldigst, baade for vort eget og Abonnenternes Vedkommende, at sælge de sidste sex Ark af samme uafhængig af MORGENSTJERNENS 3die Aargang, og saaledes ikke gjöre Fortsættelse af Subskriptionen paa Bladet til Betingelse for Erholdelsen af nævnte Numre, der ere værd 50 Cents med Porto iberegnet. Vi forventer at blive helt færdig med Trykningen af Værket til den 1ste Oktober, hvisaarsag alle Abonnenter kunne erholde samme fuldstændigt ved forinden eller senere at indsende Ordre desangaaende til vore Agenter og betale de 50 Cents ved Numrenes Modtagelse, eller, om de skulde foretrække det, ved Indleveringen af deres Ordre. Hvis der findes Nogen, som ikke interesserer sig for at komme i Besiddelse af de sidste Ark, vil vi gjærne opkjöbe de af Saadanne modtagne förste Ark ved at tage dem i Afbetaling paa vort Blads 3die Aargang; thi der har allerede været en Del Efterspörgsel efter nævnte Ark, uden at vi have været i Stand til at kunne tilvejebringe dem. Vort Oplag af Kirkens Historie, 2000 Expl. stort, har nemlig vist sig at være for lille.

Vi ville give 50 Cents for de Numre, som Abonnenterne have modtaget eller tilkommer med MORGENSTJERNENS 1ste og 2den Aargang, hvis de ere rene og ubeskadigede, og de kunne indleveres til vore respektive Agenter, der ville paase, at Paagjældende faar den lovede Erstatning. Det tör haabes, at denne Ordning vil give almindelig Tilfredshed. Ved saaledes enten at kjöbe eller sælge, og holde alle Arkene samlede, mene vi at kunne bevare de 2000 Expl. fra Undergang, og vi tillade os endvidere at raade Enhver, som sikrer sig Værket, til strax at lade Arkene indbinde i en Bog, enten særskilt eller sammen med Joseph Smiths Levnetslöb.

INDBINDING AF BÖGER.

Vi besörge Indbinding af Böger til följende Priser, alt efter Bindets Beskaffenhed:

Joseph Smiths Levnetslöb: 35 Cents, 60 Cents og 1 Dollar.

Kirkens Historie: 35 Cents, 50 Cents og 75 Cents.

Joseph Smiths Levnetslöb og Kirkens Historie i et Bind: 50 Cents, 75 Cents og 1 Dollar og 25 Cents.

NOTITSER. „Preceptor" er Navnet paa en nylig udkommen lille Bog, skreven af Eldste John Nicholson, til Vejledning for unge Studerende, angaaende Evangeliets förste Principer. Vi anbefaler den paa det Bedste til de skandinaviske Hellige, som kunne læse Engelsk.——Indbundne Expl., af Joseph Smiths Levnetslöb til $ 2.50 og $ 3 00 pr. Expl., findes til Salgs paa MORGENSTJERNENS Kontor. Ingen flere sælges forelöbig paa maanedlige Afdrag.

NIELS WILHELMSENS BIOGRAFI.

(Fortsat fra Side 110.)

Hvor ofte indprentede Du mig ikke Gudsfrygt i mit barnlige Sind? Jo, Du lærte mig at bede til min Gud. Du er fri for Ansvar. Du gjorde Alt for at opdrage mig i Tugt og Herrens Formaning. Jeg har siden staaet ved dit Gravkammer, som gjemmer dit Stöv, med det glade Haab og den faste Overbevisning i mit Hjærte, at Du er gaaet ind til din Guds Hvile, og en Gang skulle vi samles for ikke mere at adskilles. Fred med din Aand!

Tre Aar hengik, Krigen var forbi; den endte med Sejr til de danske Vaaben, og der var atter Fred i gamle Danmark. Min Stilling var forbleven uforandret indtil jeg den 24de August 1852 blev permitteret fra Militærtjenesten. Der indtraadte nu et nyt Afsnit i mit Liv. Jeg var civil Mand og havde ingen Forbindelse med Nogen; men idet jeg saaledes stod ene og alene begyndte jeg at tænke paa Fremtiden, og det forekom mig, at det var paa höje Tid, at jeg lagde en bedre Grundvold end den, jeg tidligere havde bygget paa. Efter min Permission tog jeg Tjeneste hos Kammerherre Heltzen, hos hvem jeg tidligere var Oppasser, da han var Premiermajor i Strandgadens Kaserne. Jeg var hos ham i omtrent tre Maaneder; men da jeg ikke yndede at være Tjener, beslutede jeg at ombytte Liberiet med en Haandværkerdragt, hvorfor jeg gav mig i Lære hos Murmester Arentzen, hos hvem jeg gjorde Svendstykke som Mursvend og blev meddelt Lærebrev den 28de Oktbr. 1853.

En Tid i Forveien havde jeg forlovet mig med min nuværende Hustru Ane Kirstine, födt Nielsen, med hvem jeg havde været bekjendt i nogle Aar, og den 5te Maj 1854 bleve vi ægteviede som Mand og Hustru i Vor Frue Kirke i Kjöbenhavn.

Jeg arbejdede nu med mit Haandværk og fölte mig lykkelig i mit Hjem. Jeg havde god Fortjeneste, og min Opmærksomhed var hovedsagelig henvendt paa det Timelige. Imidlertid aflagde jeg i Pintsen i Foreniug med min Hustru et Besög hos hendes Forældre i Haugerup; hendes Faders Navn var Mathias Hemmert, og han havde en Stenhugger ved Navn Ludvig i Logis, med hvem jeg om Aftenen samtalede meget om Religion; men uagtet jeg troede mig i Besiddelse af gode Kundskaber, slog han mig altid af Marken med bibelske Sandheder.

Jeg arbejdede i Forening med en Mursvend ved Navn C. C. Christensen, der ogsaa holdt af at tale om Religion. Han omtalte et Samfund, kaldet de Sidste-Dages Hellige, som foregav at have annammet Myndighed fra Gud ved Aabenbaring og döbte omvendte Mennesker til Syndsforladelse. Han sagde, at han troede, at de forkyndte Sandheden, thi

han havde besøgt deres Forsamlinger i en lang Tid og havt Adgang til deres Raadsforhandlinger, og han indbød nu mig til at gjöre ham Selskab næste Gang han gik, hvilket jeg ogsaa lovede at ville gjöre, uagtet jeg den Gang ikke troede, det var Noget, som vedkom mig. Det var en Mandag Aften Kl. 8 — Datoen erindrer jeg ikke — at jeg lovede at ville möde Christensen ved Skandinavisk Hotel, hvor de Hellige den Gang havde Forsamlingssal i Mellembygningen. Jeg kom lidt för ham og gik strax op; men da jeg kom til Døren blev jeg spurgt, om jeg var Medlem af Samfundet. Jeg svarede naturligvis nej. Ja, saa kunde jeg ikke komme ind. Jeg vendte derpaa om for at gaa ned, men paa Trapperne mødte jeg Christensen, hvem jeg fortalte min Skjæbne. Han troede mig ikke, og gik derfor ogsaa op, men han maatte snart erfare Sandheden af mine Ord ved at blive transporteret udenfor med et Par kraftige Næver. Med ikke de bedste Følelser gik vi nu begge hen ad Gothersgade; med Et standsede Christensen og udbröd: „Jeg har mange Gange hört dem prædike om, at de handle i Lyset, men nu maa jeg tilstaa, at de handle i Mørket". Jeg svarede, at vi burde gaa tilbage og spørge om, hvorfor vi ikke maatte komme ind og bebrejde dem fordi de handlede i Mørket. Vi bleve ivrige i Sindet og gik tilbage, hvorpaa vi ved Døren bleve underrettede om, at Pöbelen havde forstyrret deres Forsamlinger, og derfor havde de besluttet, ikke at indlade Nogen, som ikke tilhörte Samfundet; men da vi lovede Fred, bleve vi indladte. Forsamlingen var omtrent forbi da vi kom ind. Jeg anmodede Dørvogteren om at faa den Mand i Tale, som var Hoved for deres Forsamling, hvilket blev mig tilladt. Denne Mands Navn var O. N. Liljenqvist. Han forklarede mig Aarsagen, hvorfor vi i Begyndelsen bleve nægtede Adgang og sluttede med: „Kom i Herrens Navn, saa ofte I ville, naar I komme med Fred". Disse Ord havde stor Indflydelse paa mig.

Næste Gang, jeg kom i de Helliges Forsamling, er mig en mindeværdig Dag. Jeg blev gjennemtrængt af saadanne Følelser, som jeg umulig kan udtrykke eller beskrive. Efter at de havde sunget om „Zions Haab" og derpaa böjede deres Knæ for Herren og aabnede Forsamlingen med Bøn, følte jeg Lyst til ogsaa at ville bøje mig, men jeg vovede det ikke. Efter Bönnen fremtraadte en Mand, der syntes at tilhöre Arbejdsklassen, og bar Vidnesbyrd om det sidste Dages Værk, som Gud havde begyndt påa Jorden, og hans Ord fandt Indgang til mit Hjærte, thi den Helligaand virkede allerede paa mig. Han sagde, at Herren havde aabenbaret sig fra Himmelen, og at hans Bud löd til alle Mennesker, at de skulde omvende sig fra det Onde og blive døbte i Vand til deres Synders Forladelse af En, som havde Myndighed fra Herren. Jeg følte mig overvundet af denne Sandhed, thi Aanden vidnede for mig, at jeg var en Synder; og jeg lovede i mit stille Sind, at jeg vilde omvende mig fra det Onde. Jeg følte mig uvilkaarlig tiltrukket af dette Folk og gik bort med Glæde samt med den faste Beslutning, at jeg nærmere vilde undersöge Lærdommen, og dersom den var Sandhed, vilde jeg adlyde den.

Imidlertid kom min Svigermoder ind fra Haugerup og var meget bedrövet, „thi", sagde hun, „min Mand (Hemmert) begynder at blive Hellig, og jeg kan ikke være i Huset for dette hellige Pak; han vil gaa over til Mormonerne og rejse til Amerika". Hun vilde nu raadföre sig med mig, om hvad hun skulde gjöre. Jeg svarede hende, at hun blot skulde forholde sig rolig og ikke være saa ængstelig, thi „Mormonismen" var ikke saa slet, som hun forestillede sig; og for Husfreds Skyld raadede jeg hende til at lade hendes Mand have sin egen Villie. Jeg lod hende imidlertid ikke forstaa, at jeg selv havde Tro paa samme Lære. Hun blev meget forbauset over mine Ord, thi hun havde forventet den samme Dom fra mig, som hun selv havde fældet over sin Mand. Forøvrigt rejste hun tröstet hjem, thi hun havde stor Tillid til mine Ord.

Jeg följte mig nu bekymret over, hvorledes min Hustru vilde blive tilmode, naar hun erfarede, at jeg havde Tro paa „Mormonismen". En Söndag tog jeg hende med ned i Byen (vi boede nemlig

paa Nørrebro), og da vi vare komne til Skandinavisk Hotel, spurgte jeg hende, om hun ikke havde Lyst til at höre „Mormonerne". Hun svarede: „Mormoner, hvad er det?" Jeg forklarede, at det var et helligt Folk, og det var godt at höre deres Prædiken. Vi gik da op og overværede Forsamlingen; min Hustru sad med spændt Opmærksomhed hele Tiden, hvorover jeg følte stor Glæde. Jeg kjøbte en Sandhedsrøst, og da jeg, idet vi gik ned, spurgte min Hustru, hvorledes hun syntes om det, svarede hun, at det var jo sandt altsammen og Guds Ord. Vi ransagede derefter begge flittigt i Bibelen om Aftenen, naar jeg kom hjem fra mit Arbeide, og sammenlignede dens Indhold med Sandhedsrøsten, som jeg havde kjøbt. Vi bleve fuldkommen overbeviste om Evangeliets Sandhed og indsaa Nødvendigheden af at blive døbte.

En Aften, da jeg kom hjem fra Arbejdet, sad en Mand hjemme og ventede paa mig. Hans Navn var Frederik Phister, og han hilsede fra min Hustrues Slægtninge i Haugerup samt fortalte, at nu vare mine Svigerforældre døbte, og min Svoger Wilhelmsen i Slagelse tilligemed Hustru stod Daaben nær. Derpaa spurgte han mig, om ikke ogsaa jeg syntes det var rigtigt at adlyde Evangeliet. Jeg svarede jo og spurgte ham, om han havde Myndighed til at forrette Daabsordinancen, hvorpaa han viste mig sit Kaldsbrev som en Præst i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige. Dermed var jeg tilfreds, og vor Daab blev da bestemt til den følgende Dags Aften.

Da jeg om Morgenen kom paa Arbejde fortalte jeg Christensen om min Beslutning. Han sagde: „Tag Dig iagt med hvad Du gjör. Jeg har nu fulgt deres Forsamlinger omtrent et Aar, og endnu har jeg ikke fattet nogen Beslutning". Jeg svarede, at jeg vilde adlyde, fordi jeg troede af mit ganske Hjærte, og om han ønskede at være tilstede ved min Daab, kunde han have Lejlighed dertil. Dette vilde han gjærne.

Aftenen kom, og Frederik Phister og hans Hustru indfandt sig; ligeledes Christensen. Efter at vi havde sunget en Sang spredtes strax nogle mörke Skyer, som havde hvilet over min Hustru, og henimod Midnat gik vi til Vandet. Jeg blev først döbt, derpaa min Hustru; og da Christensen havde bevidnet den höjtidelige Handling sagde han: „Det er best, at jeg ogsaa slutter Pagt med Herren", hvorpaa han blev döbt. Dette var den 30te August 1854. Den følgende Søndag (3die Septbr.) fik vi Haandspaalæggelse.

Jeg vil nu nævne de forskjellige Stillinger, som jeg har indtaget siden jeg indkom i Kirken:

Den 27de Novbr. 1854, omtrent tre Maaneder efter at jeg var bleven döbt, blev jeg ordineret til Diakon og beskikket til at arbejde i Distriktet *H*, i Kjöbenhavns Gren, under Ældste P. Christensens Bestyrelse.

Den 29de Januar 1855 blev jeg ordineret til Præst og beskikket til at arbeide i Distriktet *C*, under Ældste Jensens Bestyrelse.

Den 27de April blev jeg ordineret til Ældste og beskikket til at præsidere over Distriktet *K*.

Den 17de August blev jeg udsendt paa Mission som omrejsende Ældste paa Nord-Sjælland og til at præsidere over Helsingørs og Hørsterkjöbs Menigheder.

Den 2den Januar 1854 blev jeg beskikket til omrejsende Ældste paa hele Sjælland.

Den 1ste Januar 1857 blev jeg af Missionspræsident H. C. Haight kaldet til at præsidere som Pastor over Kjøbenhavns, Fyens, Lollands og Bornholms Konference, og den 1ste Februar 1858 blev jeg beskikket til at være 1ste Raadgiver til Præsident C. Widerborg og Medlem af Præsidentskabet over den skandinaviske Mission.

Ved at beklæde alle disse Stillinger i Kirken har jeg været stillet under forskjellige Omstændigheder, som har givet mig betydelig Erfaring, og Herren har velsignet mig meget, hvorfor han være æret og priset i al Evighed. Jeg kan bevidne, at de Mænd, som jeg har arbejdet under, baade Brødrene fra Zion og dem, som Herren har opreist af Landets egne Sönner, ere Guds Tjenere og have Menneskeslægtens Velfærd for Öje. De, som jeg umiddelbart har arbej-

det under, ere Præsidenterne John Van Cott, Hector C. Haight, C. Widerborg og atter John Van Cott, og jeg önsker, at Herrens bedste Velsignelser maa blive dem tildel baade i Tiden og Evigheden. Maa det saa ske for dem og for mig og alle Oprigtige af Hjærtet, er min Bön. Amen".

Hermed slutter Broder Wilhelmsen sin Beskrivelse over sit tidligere Liv og begynder at holde Dagbog, der herefter vil tjene som Ledetraad i vor Beretning om ham.

Medens han næsten uafbrudt rejste omkring i Evangeliets Tjeneste boede hans Familie i Kjöbenhavn og havde det ofte meget smaat med Hensyn til timeligt Ophold. Han havde allerede to Börn med sin Hustru, nemlig Elise Wilhelmine, födt den 6te Febr. 1855, og Christian William, födt den 25de Decbr. 1857. Begge disse bo for Nærværende i St. Charles, Bear Lake County, Idaho.

Den 20de Jannar 1859 forlod Ældste Wilhelmsen Kjöbenhavn for at gjöre en Rundtur til Konferencerne. Han ankom samme Dag til Odense paa Fyen, hvor han overværede Konferencemöde den 22de og 23de s. M., hvorpaa han besögte nogle Hellige paa Landet. En Broder Rasmus Hansen, der led af Koldfeberen, blev helbredet under hans Administration. Derefter begav han sig paa Rejsen til Vejle i Jylland med Postvogn. Hans Rejseselskab bestod af en Prokurator og en Pastor Melby fra Middelfart. Uden strax at ane, hvem Wilhelmsen var, indlod Præsten, der tilhörte de saakaldte „Opvakte", sig i en ivrig Samtale med Prokuratoren, og omsider drejede Talen sig om „Mormonerne", hvem den Lovkyndige troede vare enfoldige og dumme Mennesker, medens Præsten mente, at deres Lære var et fint Bedrageri, ledet af nogle faa kloge Hoveder. Wilhelmsen spurgte derpaa Præsten om hvori han mente, at Bedrageriet bestod. Hvis det laa i Læren, vilde han saa gjærne, om Præsten vilde nærmere udpege det. Præsten svarede ham ikke paa hans Spörgsmaal, men sagde i en opbragt Tone: „Min Herre! det forekommer mig, at De hylder dette forfærdelige Bedrageri, disse afskyelige Lærdomme. Er De ikke Mormon"? „Jo, jeg er", svarede Wilhelmsen i en venlig Tone. Præsten henvendte sig da til Prokuratoren, sigende: „Har han ikke bedraget os? Er han ikke en af de samme Bedragere"? og Præsten syntes at geraade i Raseri. Wilhelmsen tog Fordel af Tilfældet og indvendte: „Det er særdeles heldigt, at der er en lovkyndig Mand tilstede; lad ham nu være vor Dommer og afgjöre, om jeg har sagt Noget, hvorved Præsten kan have Ret til at stemple mig som en Bedrager". Prokuratoren svarede „Ingenlunde, men denne Herre har snildelig udforsket af os, hvad Dom vi fælde over Mormonismen". Præsten maatte bede Wilhelmsen om Forladelse, tog ham i Haanden og tilstod, at han havde beskyldt ham for det, han ikke kunde bevise. Han var glad for at slippe ud ved den næste Station. Efter at Præsten var gaaet, bemærkede Prokuratoren til Wilhelmsen, at han just ikke yndede Pastor Melbys Grundsætninger, men han vilde ikke gjöre ham imod, fordi det var deres Præst.

Den 30te Januar afholdtes Konferencemöde i Vejle. Da Eftermiddagsmödet var sluttet vare Brödrene blevne meget törstige, hvorfor Konferencepræsidenten, P. Nielsen, skjænkede Noget af en Flaske i to Glas til Ældste Wilhelmsen og sig selv, i den Formening, at det var Rödvin. Det var allerede mörkt, og for at slukke deres stærke Törst drak Brödrene Indholdet af Glassene i et Drag, uden at smage derpaa. Ved Undersögelse opdagede de nu, at de havde drukket sort Blæk, hvilket var meget giftigt, og kun ved i en Hast at tage Opkastningsmidler, som fik dem til at kaste op voldsomt i et Par Timers Tid, tilintetgjordes Giftens Virkning, og deres Liv var frelst.

Derefter besögte Wilhelmsen sine Slægtninge i Feuling; hans Söster Christiane var meget opbragt imod ham, fordi han vidnede for Folket i hans Födeby om Evangeliets Sandhed, hvorover hun skammede sig; men da hun kom til Kundskab om, at han snart vilde rejse fra dem til Amerika, smeltedes hun og hans övrige Slægtninge til Taarer. Nu fortsattes Rejsen

til Aalborg, hvor der afholdtes et godt Konferencemöde d. 13de Februar. Den følgende Søndag afholdtes der Konferencemøde i Aalborg for Vendsyssels Konference, ved hvilken Lejlighed Ældste J. C. A. Weibye beskikkedes til Præsident for Konferencen, i Stedet for P. A. Fjeldsted, der skulde emigrere. Derpaa rejste Wilhelmsen tilbage til Kjøbenhavn, hvor han indtraf d. 22de Februar.

Han var nu travlt beskjæftiget i nogen Tid med at ordne Alting for den forestaaende Emigration, som forlod Kjøbenhavn d. 1ste April. Han gjorde ved samme Lejlighed en Tur til England (dog ikke i Emigranternes Selskab), hvor han stiftede behageligt Bekjendtskab med flere af de engelske Missionærer, samt fik Lejlighed til at besöge Verdensstaden London og beskue flere af dens Seværdigheder. I Selskab med Præsident Widerborg, der havde ledsaget Emigrantselskabet til England, og J. Woodard kom han d. 20de April tilbage til Kjøbenhavn. Tre Dage för hans Tilbagekomst, eller d. 17de April, var hans Hustru lykkelig nedkommen med en Sön, som fik Navnet Joseph Jabez.

Strax derefter gjorde han en Tur til Jylland, hvor han overværede et Konferencemøde i Vejle, blev skudt efter af en Pøbelhob under en Forsamling i Horsens og overværede Konferencemøder med de Hellige i Skive-Egnen samt i Aalborg og Ravnshøj (Vendsyssel). Paa sidstnævnte Sted salvede Brödrene en hel Del Syge, der alle bleve helbredede formedelst Guds Kraft og Præstedømmets Fuldmagt. Wilhelmsen kom tilbage til Kjöbenhavn d. 9de Juni og gjorde derefter flere Missionsture ud paa Sjælland, aflagde et Par Besøg til Sverige samt gjorde korte Visiter til Falster og andre Steder. Paa sin förste Tur til Sverige, for at overvære et Konferencemøde i Nærheden af Lund, blev han frygtelig syg og maatte, uden at møde med de Hellige, reise tilbage til Kjöbenhavn, hvor han derpaa var sengeliggende et Par Uger. Han blev helbredet formedelst Salvelse og Bøn.

Den 19de November rejste han fra Kjøbenhavn til Nyborg paa Fyen, hvor han mødtes af Konferencepræsident C. P. Rönnow, i hvis Selskab han gik til Strandtved, hvor der var bestemt Forsamling for Fremmede, nemlig hos en Skrædder Jens Nielsen. Sognets Præst, Pastor Kisby, var ogsaa indbudt til Forsamlingen, og han havde overtalt Manden i Huset til at overdrage ham Myndigheden om Aftenen. Da Præsten indfandt sig til bestemt Tid, var Huset allerede fuldt af Folk, og Pastoren gjorde snart Brödrene og Forsamlingen opmærksom paa, at han præsiderede i Mandens Hus, hvorpaa han begyndte sin Tale med at fortælle, at han ikke var kommen tilstede med sin gode Villie, men fordi han troede, at det var hans Pligt at gjöre det, saa at man ikke kunde sige om ham, at han var en Lejesvend, der flyede fra Faarene, naar Ulvene kom iblandt dem. Han formanede Folket til at støtte Kirkens Grundpille, som var Barnedaaben, hvorom han havde paamindet sine Menigheder i 22 Aar. „Her ere nu ankomne tre Mormoner, som forkaste Barnedaaben", sagde han med Eftertryk, „og ville, at baade I og jeg skulle omdöbes, ellers, sige de, gaa vi lige lukt ned til Helvede". Og paa denne Maade bestræbte han sig for at ophidse Folket imod Brødrene, og sagde derpaa, at han ikke vilde tillade Mormonerne hverken at bede, synge eller prædike, men kun give en af dem Lejlighed til at fremsætte deres Grunde imod Barnedaabens Gyldighed. Ordet blev overladt til Broder Wilhelmsen, der udbad sig samme Rettighed som Præsten, nemlig at bede til Gud førend han begyndte sin Tale. Men dette nægtede Præsten. Wilhelmsen henvendte sig da til Folket med Tilladelse til at bede, og strax hørtes der Stemmer fra Forsamlingen, at det maatte da vel være Enhver tiladt at bede til Gud. Præsten indvendte, at han (Præsten) kunde bede i Menighedens Navn, men Wilhelmsen ikke, da han havde ingen Menighed. Wilhelmsen svarede, at han ikke vilde

bede i Menighedens Navn, men i Jesu Kristi Navn, hvorpaa han böjede sig og bad til Herren om at velsigne ham med Overbevisningens Aand, saa at han maatte blive i Stand til at kunne beskæmme Sandhedens Modstandere. Derefter begyndte han at tale med stor Kraft og Tydelighed, og beviste klart af Bibelen, at Börn vare uskyldige for Gud. Præsten afbrød ham og anførte Skriftstedet, om hvorledes Mødrene bragte deres smaa Börn til Kristus for at han skulde lægge sine Hænder paa dem og velsigne dem osv. Wilhelmsen svarede strax: „Det samme gjöre ogsaa vi, men Kristus døbte dem ikke, og vi gjöre ikke heller". Han forklarede endvidere, at Troen kommer ved Hörelse, og Hørelsen sker ved Guds Ord, som bliver prædiket, samt at Kristus udsendte sine Apostle for at lære Folk og siden døbe dem. Her afbröd Præsten ham atter og spurgte ham, om han kunde læse Græsk, hvortil Wilhelmsen svarede: „Nej, men jeg kan læse Dansk, og Herren vil visselig paa en kommende Dag dømme os retfærdigt efter det, vi kunne forstaa, og ikke efter Noget, som vi ikke forstaa".

(Fortsættes i næste Nr.)

NYHEDER.

Utah. En 18 Aar gammel Skandinav fra Mill Creek ved Navn Johannes Olsen blev dræbt ved et Sneskred i Mill Creek Kanyon den 22de Maj. —— Den saakaldte „Empire Flouring Mill" i City Creek Kanyon blev total ödelagt ved en Ildsvaade den 22de Maj, hvorved Kirken led et Tab af omtrent 23,500 Dollars. —— Richard Fowler, en Smed, blev den 28de Maj under en Trætte skudt og dödelig saaret af en Slagter ved Navn David Gallifant. Fowler, der var 35 Aar gammel og havde Hustru samt flere Børn, döde den 30te. Gallifant maatte selvfølgelig vandre i Fængsel. —— Ældste Hans Peter Jensen döde paa sin Bopæl i Brigham City den 29de Maj, efter et kort Sygeleie (Se hans Biografi i dette Blads 1ste Aargang, Side 101—110). —— Dette Aars andet Emigrantselskab fra Europa, som forlod Liverpool den 16de Maj og landsattes i New York den 27de s. M., ankom til Salt Lake City den 3die Juni. Under Rejsen gjennem Wyoming brødes den ene Axel af en læsset Jærnbanevogn, hvorved fem Fragtvogne kastedes af Skinnerne, men ingen af Emigranterne kom til Skade. Selskabet, der udgjorde omtrent 400 Sjæle, bestod hovedsagelig af britiske, tyske og svejtsiske Hellige; 12 Skandinaver vare ogsaa med. —— J. B. Carrington, der udgav sig for Læge og havde i nogen Tid opholdt sig i Salt Lake City, blev anklaget for Bigami, hvorfor han blev arresteret forhört og tilsidst frikjendt af Kommissionær Gilchrist den 7de Juni, uagtet hans Skyldighed tydelig bevistes. Aarsagen var, at han ikke var „Mormon"! Vore Læsere bedes at sammenligne denne Kjendelse med Sagen mod Konen Belle Harris. Er der en Lov for „Mormoner" og en anden for Ikke-Mormoner? —— Ved Kantringen af en Baad paa Utah-Søen den 11te Juni druknede fem unge Mennesker fra det lille Settlement Benjamin i Utah County. —— Et Bygningsselskab blev den 12te Juni organiseret i Salt Lake City under Navn af „Zions Benefit Building Society" med T. G. Webber som Præsident. Hensigten med nævnte Selskabs Organisation er, at hjælpe de mindre Bemidlede til at komme i Besiddelse of egne Huse og Hjem. Hovedkapitalen skal bestaa af en Million Dollars, der deles i 10,000 Aktier, hver paa 100 Dollars. Vor Landsmand Broder A. W. Carlson er en af Direktörerne. —— En frygtelig Ildsvaade, som udbrød ved Midnatstide mellem den 20de og 21de Juni paa Hjørnet af Main Street og South Temple Street, Salt Lake City, ødelagde Ejendom til en Værdi af omtrent 67,000 Dollars, hvoraf der var assureret for henved 30,000 Dollars.

Explosionen af en Del Krudt, som stod Natten over paa H. B. Clawsons Ejendom, anrettede desforuden Skade for omtrent 25,000 Dollars, og havde nær sat Ild paa Tabernaklet og Tiendegaarden. De nedbrændte Bygninger ere Kirkens Raadhus (Council House), bygget i 1850, H. B. Clawsons Ejendom, C. R. Savages Kunst Bazar, Sörensen og Carlquists Möbel-Handelshus, Elias Morris's Billed- og Stenhugger Værksted samt nogle mindre Bygninger. Ilden antages at være paasat. —— Biskop L. E. Harrington af American Fork, en af Kirkens dygtige og trofaste Mænd, döde den 21de Juni i en Alder af omtrent 67 Aar. —— Forhenværende Biskop David Evans döde paa sin Bopæl i Lehi, Utah County, den 23de Juni. —— Sagen angaaende Belle Harris's ulovlige Indespærring i Tugthuset blev, ifölge en HABEUS CORPUS Skrivelse, undersögt af Territoriets Overret den 22de og 25de Juni. I Stedet for at blive frikjendt af de fungerende Dommere, eller i det mindste faa Lov til at komme ud paa Kaution, sendtes hun tilbage til Tugthuset, hvor den modige Kvinde tilligemed sit lille Barn imidlertid nyder en god Behandling. —— De Forenede Staters Uafhængighedsdag, den 4de Juli, fejredes paa den vanlige Maade i Territoriet. En stor Del af Hovedstadens Indbyggere deltoge i Festlighederne i Fort Douglas, medens mange Tusinder bivaanede Fornöjelserne paa „Washington Square", hvor iblandt Andet den förste Balonopstigning, som er bleven foretaget i Salt Lake City, fandt Sted. Ogsaa i Settlementerne mindedes Dagen ved passende Festligheder. —— To unge Mænd ved Navn D. C. Rich og Rudolph Smith gjorde den 10de Juli Forsög paa at plyndre Zions Sparebank i Salt Lake City. Rich gav Kassereren et Slag i Hovedet og stjal omtrent 200 Dollars. Begge Forbrydere bleve strax arresterede og kastede i Fængsel. —— Den 11te Juli havde de Gamle fra Salt Lake County en behagelig Udflugt til Provo. Mellem 500 og 600 Personer over 70 Aars Alderen deltoge i samme tilligemed mange yngre.

Iowa. Den 1ste Juni anrettede et frygteligt Uvejr stor Skade i Council Bluffs og Omegn. En Tornado gjorde den 10de s. M. stor Ödelæggelse i flere af de vestlige Stater.

Indiana. En Cyklon gjorde den 28de Maj, stor Skade i Terre Haute, Edinburg og paa andre Steder. Omtrent samtidig hærjedes Wisconsin, Illinois og andre vestlige Stater, af Storme og Uvejr, der foruden Anrettelse af Ödelæggelse paa Ejendom berövede omtrent 100 Mennesker Livet og saarede 500 eller 600 Andre.

Missouri. William E. McLellin, en af de förste tolv Apostle i denne Uddeling, men som senere blev Apostat, döde i Independence, Jackson County, den 24de April.

Georgia. Ældste John T. Alexander, der arbejdede som Missionær i Georgia, blev d. 1ste Juni overfaldt, skudt paa og haardt saaret af tre maskerede Mænd, medens han gik gjennem en Skov i Nærheden af Plainsville i Gordon County. Voldsmændene havde öjensynlig til Hensigt at ville myrde ham, og det var næsten et Mirakel, at han undgik den ham tiltænkte Skjæbne. Han begav sig strax efter paa Hjemrejsen og ankom den 11te Juni, under Ældste Samuel J. Parrish's Varetægt, til Salt Lake City, hvor hans Forældre bor.

New York. Den store Kæmpebro over East River, mellem New York og Brooklyn, blev den 24de Maj höitidelig aabnet i Nærværelse af en næsten utallig Menneskemasse. Det er den störste Bro i Verden.

Tennessee. Nogle Mormon-Missionærer bestemte i Maj Maaned Konferencemöde i et Skolehus, men da de nogle Dage senere kom for at afholde samme, fandt de, at en Pöbel, under Anförsel af en „kristen" Præst, havde nedbrændt Skolehuset.

Danmark. De skandinaviske Missionærer, som afrejste fra Salt Lake City den 10de April, ankom lykkelig og vel til Kjöbenhavn den 4de Mai, og modtoge deres Beskikkelser som fölger: Andrew Andersen, Geo. D. Olsen, Andrew Christiansen og Jörgen Hansen beskikkedes til at at arbejde i Kjöbenhavns Konference, Fred. Ludvigsen og P. L. Sherner i Aarhus Konference, F. J.

Christiansen, Niels Larsen, C. W. Knudsen, Chr. Nielsen af Portneuf og Lars Peter Jensen i Aalborg Konference, Thorwald A. Thoresen, Joseph Monson, H. Poulsen, John P. Ibsen i Kristiania Konference, Hakon Anderson, Lars M. Bood, G. L. Rosengren og C. J. A. Lindqvist i Stockholms Konference, S. P. Nielsen og E. Erickson i Gøteborgs Konference, samt Chr. Nielsen af Spring City og John H. Andersen i Skaane Konference.

Irland. Michael Fagan, en af Phønix-Park Morderne, blev hængt i Kilmainham Fængsel den 28de Mai, trods hans Paaberaabelse om, Uskyldighed.

Rusland. Kejser Alexander den 3dies Kroning fandt Sted under stor Höjtidelighed og Pragt den 27de Maj i Moskov.

AARETS TREDIE EMIGRANTSELSKAB.

Den 15de Juni forlod 503 Hellige Kjøbenhavn med Dampskibene „Pacific" og „Milo", tilligemed fölgende hjemvendende Missionærer: Hans O. Magleby, Kompagniets Leder, A. C. Nielsen, L. P. Christensen, Sören C. Petersen, Niels Hejlesen, Andrew Hansen, Thomas C. Christensen, J. M. Christensen, Morten Rasmussen, L. Svendsen, Tellef Israelsen, Bent Larson, Hans O. Hansen, Andrew Eliason, Salomon Peterson, L. P. Johnson, James Yorgason og Hakon Anderson. Begge Skibene ankom efter en stormfuld Overrejse til Hull den 18de, hvor fra Rejsen fortsattes med Jærnbanen til Liverpool. Her bleve Skandinaverne forenede med 171 britiske Hellige og fire hjemvendende Missionærer, og afsejlede fra Liverpool den 20de Juni med Dampskibet „Nevada", som den 1ste Juli ankom til New York, hvor fra Reisen samme Dag fortsattes med Jærnbanen mod Vest. En Del af Selskabet ankom til Ogden om Aftenen den 7de Juli, medens Resten ankom den følgende Dags Morgen. Den Del af Emigranterne, som skulde sydpaa, ankom til Salt Lake City den 8de ved Middagstid. Et lille engelsk Barn döde i Omaha, og en gammel svensk Broder døde strax efter Togets Ankomst til Salt Lake City.

DET FÖRSTE BRYLLUP.

(*Skrevet for* MORGENSTJERNEN.)

Af Evighedens Morgengry
Vor Klode rulled ung og ny
Og tog sin Plads blandt Gudeslægtens Riger.
Og under tusind Harpers Klang
Samt Millioners Frydesang
Vor Fader Adam denne Jord bestiger.

Her blev hans Riges Grundvold lagt —
Naturen i sin Højtidsdragt
Velkommen böd ham her sit Hjem at bygge.
Og Himlens Engle, da de saa'
Vor Jord blandt tusind Stjerner smaa,
Beundrede det nye Himmelsmykke.

Og Dyrene i Tusindtal
Kom til ham i hans Blomstersal,
Og Navn han kunde for dem alle finde.
Han saa', at Alt var saare godt,
Og „[illegible]" fattedes der blot,
Der fandtes ej paa Jorden nogen Kvinde

Saa, i den skyggefulde Lund
Faldt Manden i en salig Blund —
Han ser paa Tidens Strøm en Baad at glide.
Han ser en Skare komme nær,
Som i Triumf en Kvinde bær —
Og, vaagen, ser han Eva ved sin Side.

Da fejredes en Bryllupsfest,
Hvor Herren selv var Parrets Præst,
Og Myriader Engle Vidner stode.
„Bliv frugtbar!" lød det store Lud,
Udtalt af Universets Gud,
„Og opfyld med Jert Afkom denne Klode".

Her stod det förste ædle Par,
Som i sit Skjød vor Skjæbne bar;
For Herrens Ansigt brödefri de træde.
Et Amen og Halleluja
Af Himlens Kor istemmes da,
Mens al Naturen raaber höjt af Glæde.

Det var i Tidens Morgengry,
Da Jorden selv var ung og ny,
Og Synd og Død var ukjendt paa vor Klode,
At dette förste Bryllup stod
I Paradis ved Livets Flod;
Og Fred paa hele Jorden den Gang bo'de.

Ephraim, i Juni 1883.

C. C. A. Christensen.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 9. SEPTEMBER 1883. 2DEN AARG.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 119.)

(1855—Fortsat.)

Den 19de Kl. 10 Form. mödte vi med de Hellige i en meget rummelig Bygning, som var overfyldt med Folk. Konferencens Præsident, Ældste Liljenqvist, præsiderede. Alle tilstedeværende Utah-Ældster talte og bare Vidnesbyrd om hvad de vidste og havde set. Vi forklarede, at vi vare fortrolige Bekjendte og Venner af Brödrene Joseph Smith og Brigham Young og vidste, at de vare Guds Profeter, som havde Fuldmagt fra Jesus Kristus til at forvalte i Guds Hus's Ordinancer, at de besadde det hellige Præstedömme, og at vi havde set de Syge blive helbredede, de Döve bragte til at höre, de Blinde til at se, og de Halte til at gaa formedelst dette Præstedömmes Kraft ved Hænders Paalæggelse og Salvelse med Olie, samt at alle Jordens Oprigtige, Sagtmodige og Ydmyge, som havde hört dette Evangelium prædiket, glædede sig og prisede Gud. Disse Vidnesbyrd havde god Virkning, og Nærværelsen af Profeten Brighams Sön, Ældste Joseph A. Young, hvis forstandige Aasyn og vise Fremgangsmaade var iöjnefaldende, bidrog Sit til at stadfæste Sandheden af vore Ord. Ogsaa de kraftige Taler, som Ældsterne Van Cott, Widerborg, Liljenqvist og mange andre indfödte Ældster holdt under Herrens Aands uimodstaaelige Kraft, tændte ligesom en Ild i alle Tilstedeværendes Hjærter, hvilket skinnede gjennem deres Aasyn lig Middagssolen.

Uagtet vi ikke kunde forstaa de indfödte Brödres Sprog, men maatte stole paa Ældsterne Van Cotts og Widerborgs Godhed med Hensyn til at oversætte for os, var Konferencen os usædvanlig interessant og vil længe blive erindret iblandt vore lykkelige Dage. Da Forsamlingen var sluttet syntes ingen af de tilstedeværende Hellige at kunne forlade Huset förend de havde hilset os med et smilende Ansigt og givet os et hjærteligt Haandtryk. Konferencen varede i tre Dage, og alle Forsamlingerne vare godt besögte.

Under vort Ophold i Kjöbenhavn overværede vi adskillige Præstedömsmöder og Forsamlinger af Hellige. Vort stadige Önske var at erfare den skandinaviske Missions Stilling og Udsigter for Fremtiden, og det glæder

mig at kunne sige, at den gode Orden i Forsamlingerne, den tilbörlige Agtelse, som bliver enhver Embedsmand tildel paa sin Plads, Maaden, hvorpaa Protokoller og Bøger holdes, og den Fred og Enighed, som gjennemtrænger de Helliges Hjærter, overtræffes ikke engang af de ældste Konferencer i England. De Hellige ere meget punktlige og rede til at efterkomme ethvert Forlangende fra de præsiderende Brødre; de ere gavmilde til at give og stærke i Troen. De fleste af dem, som have annammet Evangeliet her i Landet, ere agtede Landmænd og Haandværkere, og det var Saadanne, som undersögte Sandheden og bleve döbte overalt hvor vi rejste. Uagtet Ældsterne have mødt megen Modstand fra Præster, Pøbel og strænge Love, naar de have prædiket Evangeliet offentlig, ere dog Mange blevne tillagte Kirken det forløbne Aar, og jeg tror, at Tiden ikke er langt borte, da denne vil blive den vigtigste Mission i Europa.

I Forening med Ældsterne Van Cott, Haight, Young, Widerborg, Liljenqvist og vor flinke Vært tog jeg den 21de en Kjøretur fem engelske Mile ud paa Landet for at bevidne et forestillet S'ag mellem Kongen og Prins Ferdinand med omtrent 15,000 Soldater. Slaget varede fire eller fem Timer under en uafbrudt Skydning med Kanoner og Smaaskyts. Efter at det ene Parti havde retireret og ladet sig drive omtrent fem engelske Mile, deltoge begge Partier af Bröd og Vin og adspredte sig, uden at efterlade Nogen død paa Kamppladsen. Under vor Kjöretur den Dag—en Helligdag — iblandt saa mange Folk, og forøvrigt under hele vort Ophold i Kjøbenhavn og paa vore Rejser paa Öen Sjælland, saa' vi ikke en eneste beskjænket Person, ej heller hørte vi et ondt Ord udtalt, men Enhver passede tilsynedadende sine egne Affærer.

Medens Officererne deltoge af Bröd og Vin traadte vi tæt hen til det Sted, hvor Kongen var, ikke for at slaas —tro ikke dette, thi vi vare fulde af Fred og Kjærlighed til alle Mennesker—men for at kunne bedömme hans Hjærtes Tanker. Hans Udseende tilkjendegav, at han var en ligefrem, selskabelig og ærlig Mand, fordringsløs og ikke ærgjærrig, villig til at alle Mennesker skulde nyde deres Ret.

Dagen hengik meget behagelig. Eftersom vi havde en Karet til vor Raadighed kunde vi gaa eller kjøre efter Behag, og vor flinke Vært gjorde sig al mulig Umage for at forklare os Alting. Jeg vil her bemærke, at den venlige og höflige Behandling, vi nøde af ham og hans Frue, var visselig meget smuk, og vi kunne ikke Andet end erindre dem med den største Agtelse.

Tiden fra den Dag til den 24de tilbragte vi med at besöge Stadens Museer og andre offentlige Steder, og ligeledes flere Hellige. Tidligt om Morgenen den 24de—samme Dag som vi skulde begive os paa Rejsen til Stockholm—sendte vi Bud efter vore Rejsepas, som vi havde overleveret i Politimesterens Hænder Dagen efter vor Ankomst til Kjøbenhavn. Budet kom tilbage med den Besked, at Politiembedsmændene önskede min og Ældste Youngs Nærværelse. Følgelig indfandt vi os paa Kontoret, hvor Politimesteren aabnede mit Rejsepas og spurgte om, hvem af os det tilhørte. Jeg svarede, at det var mit. Han betydede mig derpaa, at det duede ikke, eftersom det var dateret i 1852, og at jeg skulde have kommet lige til Kjøbenhavn. Jeg fortalte ham, at dette var jeg ikke vidende om. Han spurgte mig derpaa, hvor jeg havde tilbragt Tiden siden mit Rejsepas blev udfærdiget. Hertil svarede jeg: „Hovedsagelig i England". Jeg spurgte ham derpaa, om mit Rejsepas var ufærdiget i den sædvanlige lovlige Form. Han svarede, at det var. Derpaa spurgte jeg, om det kun var gyldigt til en vis bestemt Tid. Han svarede ja. Jeg bad ham derpaa, om han vilde være saa god at fortælle mig, hvor naar det var blevet ugyldigt. Dette svarede han mig ikke paa, men spurgte mig om min Beskjæftigelse og mit Bestemmelsessted. Efter at have

opholdt os omtrent en halv Timestid for at sende Bud til vor Vært efter dennes Bevis for, at vi havde betalt vor Kostregning, samt havde rettet nogle faa Spörgsmaal til Ældste Young, tillod Politimesteren os at tage vore udfærdigede Papirer og gaa vor Vej.

Kl. 5½ om Eftermiddagen afrejste jeg tilligemed Ældsterne Van Cott og Young med et Dampskib til Göteborg paa vor Rejse til Stockholm. Ældste Haight foretrak at forblive i Kjöbenhavn. Vejret var smukt og vor Rejse behagelig. Vi ankom til Göteborg, omtrent 30 danske Mile fra Kjöbenhavn, d. 25de Kl. 10 Form. Vi toge ind paa et Hotel, hvor vi dog kun spiste Middagsmad, da vi samme Aften gik ombord paa Damperen, som den följgende Dags Morgen skulde afsejle til Stockholm.

Göteborg har 30,000 Indbyggere, men syntes ikke at være noget livligt Sted. * * * Da der ingen Hellige fandtes dersteds har Ældste Van Cott siden gjort Forberedelser for en eller flere Ældsters stadige Ophold i Byen.

Den 26de om Morgenen Kl. 5½ forlode vi Göteborg ombord paa et smukt Jærndampskib for at sejle op ad Floderne, Indsöerne og Kanalerne gjennem Sverige til Stockholm, en Vejlængde af omtrent 400 engelske Mile. Vi sejlede over omtrent 20 forskjellige Indsöer, og ved Hjælp af kunstige Sluser hævedes og sænkedes Skibet omtrent 400 Fod. De smukke Söer tilligemed de maleriske Landskaber, som mödte Öjet paa Floder-nes, Indsöernes og Kanalernes Bredder, det livlige Rejseselskab og den behagelige Sejlads (naar undtages nogle faa Timers Blæst og oprört Sö, der tjente som en lille Forandring i Programmet) gjorde i Sandhed Turen interessant og fornöjelig. Landet, hvor igjennem vi rejste, syntes at være tyndt befolket, og Indvaanernes Hovedbeskjæftigelse var Udskibning af Tömmer, da Landet er fuldt af Skove.

Paa dette Vandsystems höjeste Punkt ligger den lille By Charlottenborg, hvor der findes adskillige Möller. Vi besögte en af Savmöllerne, hvor vi saa' sex Vogne med to Tömmerstokke paa hver, og Save nok satte i Gang til at fuldföre Savningen ved en eneste Gjennemskjæring, med Undtagelse af at firskjære Brædderne eller Plankerne i Siderne.

Ved Udlöbet af den store Indsö paa dette Sted er hvad man kalder det östlige Niagara Vandfald, der siges ikke at være underordnet noget, undtagen Niagara Vandfaldet i Staten New York.

Den 28de Kl. 3¼ Eftm. ankom vi til Stockholm, hvor vi toge ind paa Paris Hotel, der er beliggende ved et smukt Torv over for Kongens Palads med det kongelige Theater tilvenstre. Efter at have ordnet det Nödvendige for vort Ophold paa Hotellet besögte Van Cott Ældsterne, som virkede i Staden. Han lod dem ogsaa bestemme en Forsamling for de Hellige om Aftenen, hvilken vi selvfölgelig overværede og bleve modtagne af Söskende med stor Glæde.

Det er kun faa Maaneder siden, at der blot fandtes en eneste Hellig i Staden. Da Ældste Van Cott kom til Kundskab om Stillingen sendte han Ældste Jönson fra Kjöbenhavn til at virke iblandt Folket dersteds, og eftersom hans Arbejde kronedes med Held sendte Van Cott strax efter en anden Ældste der til. Begge disse virke nu i Stockholm, og Grenen tæller 18 Medlemmer. To Andre bleve tillagte Menigheden medens vi opholdt os der, og Flere, som havde Tro paa Evangeliet da vi rejste bort, ere siden blevne döbte; en af dem var en Baptistpræst, som havde stor Indflydelse iblandt Folket.

Forsamlingerne bleve, medens vi vare der, afholdte i agtede Borgeres Huse, som ikke tilhörte Kirken; men de havde specielt forlangt, at de Hellige skulde samles hos dem. Uagtet Landets Love forbyder flere end ti at forsamle sig paa et og samme Sted til Foredrag, oversteg vore Tilhörere dette Antal betydeligt, men

Husejerne vare fuldkommen villige til at paatage sig Ansvaret derfor.

Saa vidt jeg kunde forstaa önsker Folket i Almindelighed Religionsfrihed. En kongelig Embedsmand vil ikke straffe en Overtræder af Loven mod Religionsfriheden, medmindre han af Frygt drives dertil. Med Undtagelse af Lutheranerne, som for Nærværende er den regjerende Magt i Landet, vil Folket gjærne have denne Lov afskaffet. Kunde dette opnaas have vi Grund til at forvente, at dette Land vilde afgive flere Medlemmer til Guds Rige end nogen anden Nation, som jeg kjender. Folket i Almindelighed har Udseende af at være oprigtigt, og næsten alle ere stærke Bibeltroende. De ere ydmyge, fredelige og flittige. Da Ældste Van Cott, fuld af den Helligaand, talte til de Forsamlede, kunde vi se Sandhedskjærlighedens Indflydelse, og Taknemmelighed til Gud skinnede i ethvert Ansigt, baade hos Medlemmer og Ikke-Medlemmer. Da Grenen er lille have Ældsterne været nödsagede til at arbejde i det Timelige for deres Ophold, men fra nu af agte de at anvende det meste af deres Tid i Evangeliets Tjeneste. Deres Fremgangsmaade er at aflægge Besög fra Hus til Hus og samtale med Alle, som de træffe paa, sprede Traktater og andre Skrifter, forandre deres Forsamlingssteder hver Sabbat og specielt indbyde Venner og gode Folk til at overvære dem. Grenen er fuldstændig organiseret og dens Protokoller rigtigt paabegyndte. Ældste Van Cott vil snart indsende en Ansögning til Kongen af Sverige til Fordel for de svenske Hellige og bede om Frihed, saa at de kunne tillades at dyrke deres Skaber ifölge deres Hjærters Önsker, naar de ikke gjöre Indgreb i Andres Rettigheder. * * *

Efter at have besögt de Hellige gik vi tilbage til vort Logis, hvor vi alle nedknælede for Herren og takkede ham, fordi han havde bevaret os fra Fare paa vor Rejse, og fordi vi havde nydt en god Helbred hele Tiden, samt for den Glæde og Fryd, han havde givet de Faa, som der i Staden vare komne til Kundskab om Kristi Evangelium, saaledes som det er blevet aabenbaret i vore Dage. Vi nedbade ogsaa Guds Velsignelser over Kongen og Folket og bad Herren, at lade Regjeringsaffærerne blive styrede og ordnede saaledes, at Folket kunde dyrke ham efter hans Helligaands Vejledning, samt at han vilde berede Vejen for sine Tjenere, som nu virkede der, og de, som siden maatte blive oprejste til at arbejde i den Del af hans Vingaard, saa at de Sagtmodige og Ydmyge i Landet maatte glæde sig i hans Söns Jesu Evangeliums Fylde. Vi helligede Regjeringen, Landet og Folket til Zions Opbyggelse og bade, at Fred og Frihed maatte blive grundfæstet paa hele Jordens Overflade. Vi fölte os alle lykkelige i at paakalde Herren ved denne Lejlighed, og vor Tro er, at Værket der vil faa et nyt Stöd fremad.

Efter at vi havde besögt Kongens Palads og de mest interessante Steder i Staden toge vi Afsked med de Hellige, efterladende dem vore Velsignelser. Under vort Besög havde de udvist de stærkeste Tegn paa deres Kjærlighed og Venskab for os.

Om Morgenen Kl. 9, d. 4de Oktober, forlode vi Stockholm ombord paa Dampskibet „Borea" og sejlede omtrent 450 engelske Mile i Östersöen til Ystad, hvor til vi ankom d. 6te. Ystad er en lille svensk Kjöbstad, hvor vi forstode, at der fandtes nogle faa Hellige, men da vi kun gjorde et Par Timers Ophold havde vi ikke Tid til at besöge dem. Vi gik dog op imellem Bakkerne, et kort Stykke Vej fra Byen, og nedknælede for Herren i Bön, bedende ham at velsigne Folket der paa Stedet, og lade Arbejdere udgaa i den Del af hans Vingaard for at forkynde Livets og Frelsens Ord til Folket. Vi gik tilbage til Hotellet og spiste Frokost. Der paa gik vi ned til Dampskibet, som förte os til Kjöbenhavn, hvor vi indtraf Kl. 5 samme Dags Aften, sunde og glade, og bleve budte hjærtelig velkomne af Ældsterne Haight og Widerborg samt de Hellige. Vi havde været borte

fra Kjöbenhavn i 12 Dage og havt en fornöjelig Tur for vort eget Vedkommende, og vi haabe den var ogsaa til Gavn for Andre. Til Ældsterne Van Cotts og Liljenqvists Venlighed og Gavmildhed kunne vi tilskrive en stor Del af vor Rejses Behagelighed.

Det glæder mig at kunne sige, at Ældste Van Cott har gjort saa megen Fremgang i at lære det danske Sprog, at han er i Stand til at tale flydende offentligt, og kan udföre alle de til hans Embede henhörende Forretninger. Den Nidkjærhed og Omsorg, som han har udvist for den skandinaviske Missions Velfærd, har han anset for at være af större Vigtighed end sit eget Helbred og Legeme, hvisaarsag hans fysiske Kræfter ere en Del nedbrudte, og han föler sig retfærdiggjort i at modtage Deres venlige Tilbud om at löse ham fra Missionens Ansvar. Han vil rejse her fra med hele Folkets uinskrænkede Tillid og Velsignelser.

Ældste Haight har gjort særdeles god Fremgang i den korte Tid, han har været her, med Hensyn til at lære Sproget, og jeg tvivler ikke paa, at han snart vil blive i Stand til at samtale og udföre Forretninger paa Dansk. Vi anbefalede ham til de Hellige, naar han skulde overtage Præsidiet, og vi forsikrede dem om, at han var en Guds Mand, fuld af Velsignelser til dem, og vilde blive en Fader til de Hellige, dersom de vilde efterkomme hans Lærdomme og Undervisninger. Han blev vel modtaget af Söskende, og vi efterlode ham glad og lykkelig.

I mine Bemærkninger til Præstedömmet og de Hellige i Kjöbenhavn benyttede jeg Lejligheden til at takke dem paa Deres Vegne for den Beredvillighed, hvormed de havde efterkommet Deres Forlangende til dem gjennem deres Præsident John Van Cott, og forsikrede dem om, at Deres Velsignelser var over dem, og at De bad altid til Herren for deres Fremgang og Velfærd. Da jeg tog afsted sendte Mange varme Hilsener med til Dem.

Om Morgenen d. 11te Oktober sendte vi Bud til den tidligere omtalte Politimester efter vore Rejsepas; han sendte dem ufortövet, og Kl. 10½ Form. forlod jeg tilligemed Ældste Young Kjöbenhavn paa Rejsen til Hull *via* Kiel, Altona og Hamborg. * * * Vi ankom til Hull d. 16de".

(Fortsættes.)

NIELS WILHELMSENS BIOGRAFI.

(Fortsat fra Side 126.)

Præsten fortalte nu, at Bibelen var forkert oversat paa dette Sted. Wilhelmsen spurgte ham, om han virkelig troede, at Bibelen var forkert, hvortil han svarede ja. Mange af de Tilstedeværende begyndte at knurre, da de hörte dette, og det löd fra flere Munde: „Præsten siger, at Bibelen er forkert". Wilhelmsen henvendte sig nu til Folket og spurgte, om de troede, at Bibelen var forkert. „Nej, nej", gjenlöd det fra alle Dele af Værelset. „Præsten", vedblev Wilhelmsen, „fortalte os i Begyndelsen af sin Tale, at han havde været Præst i 22 Aar og prædiket Bibelens Ord, og nu siger han, at Bibelen er forkert. Skulle vi da nödes til at tro, at Præsten har prædiket Lögn for Eder i saa mange Aar". Herover blev Forsamlingen meget alvorlig. Præsten traadte frem og spurgte, om de troede Mormonerne bedre end ham. „Nej", hörtes der fra nogle Enkelte. „Det er da godt", vedblev han, „nu ville vi slutte Forsamlingen. Derpaa gik Pastor Kisby og hans Venner, men mange Oprigtige bleve tilbage, og de bebrejdede Manden i Huset fordi han ikke var Mand i sit eget Hus. Ligeledes kunde de forstaa, at Præsten ikke formaaede at forsvare sin Barnedaab af Bibelen.

En Mand ved Navn Niels Plenius fra Kissendrup tilböd nu Brödrene, at de maatte gjærne komme og holde Forsamling hos ham, hvilket da blev bestemt til den næste Aften. Over 100 Mennesker kom tilstede, og et godt Vidnesbyrd blev aflagt. Pastor Kisby forböd Folket i sit Pastorat (fra Prædikestolen) at huse eller bespise „Mormonerne", hvilket dog ikke havde den tilsigtede Virkning, thi mange af Folket fik derved Öjnene op og forstode, at et saadant Forbud ikke harmonerede med Kristi Lære om at elske vore Fjender osv. Efter at have overværet Konferencemöder i Odense og Vejle rejste Wilhelmsen d. 6te December tilbage til Kjöbenhavn, hvor han til sin store Glæde mödte sine gamle Venner John Van Cott og O. N. Liljenqvist, der faa Dage i Forvejen vare ankomne fra Zion.

Den 22de, 23de og 24de December afholdtes et Generalraad i Kjöbenhavn, hvilket overværedes af det ledende Præstedömme fra hele Missionen. Mange Forandringer bleve gjorte, og en Del af Brödrene, som trofast havde arbejdet i Evangeliets Tjeneste, bleve löste med Tilladelse til at emigrere til Foraaret, men dette skulde ikke blive Broder Wilhelmsens Lod endnu. John Van Cott, der var kommen fra Zion for at skulle aflöse Ældste C. Widerborg som Præsident for Missionen, önskede at beholde Broder Wilhelmsen, der paa Grund af sin Trofasthed og Nidkjærhed havde erhvervet sig Alles uindskrænkede Tillid og Agtelse, samt var anseet for at være en af Missionens stærkeste Stötter. For altid at kunne have ham ved Haanden som en vís og erfaren Raadgiver beskikkede Van Cott ham til Præsident for Kjöbenhavns Konference, hvis Bestyrelse han overtog d. 1ste Januar 1860.

Kjöbenhavns Konference var den störste Konference i Missionen med Hensyn til Medlemmernes Antal, hvisaarsag dens Præsidents Pligter vare mange og ofte byrdefulde, men Broder Wilhelmsen rygtede sit Kald med Ære og blev til stor Velsignelse for de Hellige ved sine vise og venlige Raad samt exemplariske Optræden. Han tilbragte det meste af sin Tid i Kjöbenhavn, men besögte ogsaa Grenene paa Landet fra Tid til anden. Hans Familie, og navnligen hans Hustru, led undertiden af Sygdom, og han fristede ogsaa den tunge Skjæbne at blive berövet sin Sön Joseph Jabez, der döde d. 12te Februar og blev begravet paa Holmens Kirkegaard. Den 17de April flyttede han sin Familie fra Gernersgade Nr. 5, hvor de havde boet i tre Aar, til Lorentzensgade Nr. 10, 1ste Sal, tæt ved Siden af Missionskontoret.

I Kjöbenhavn, hvor der fandtes saa mange Hellige, der bestode af alle Klasser, var Misundelse og Bagtalelse tilböjelig til at ville vile sig fra Tid til anden, og Broder Wilhelmsen havde meget at belære de uerfarne Hellige om, med Hensyn til deres Pligter mod hverandre og deres Brödre i Præstedömmet, i denne Henseende. Ligeledes maatte de Unge og Ugifte vaages over med stor Omhu, da de bestandig önskede at forlove sig og slutte Forbindelser, hvilket som oftest ledte dem til Overtrædelse og Fald. Det krævede derfor al den Visdom og Forstand, som de præsiderende Brödre kunde erholde fra Herren, for at holde Menigheden i en sund og karsk Tilstand.

En Del Sygdom herskede ogsaa i Kjöbenhavn paa den Tid, og Præsident Wilhelmsen blev ofte opfordret til at gaa og salve de Lidende, der ved mange Lejligheder bleve öjeblikkelig helbredede. Ved et vist Tilfælde salvede han en Söster, som laa og vred sig i frygtelige Krampetrækninger. Hun blev öjeblikkelig befriet derfra, stod op paa sine Födder og var rask. En Broder ved Navn Morten Rasmussen, som ogsaa led meget af Krampe og ligefrem var besat af onde Aander, önskede at blive salvet. Præsident Wilhelmsen og to andre Brödre besögte ham d. 6te Juli 1860, og de gik alle fire til Stranden for at döbe den Lidende for sin Helbredelse. Efter at de vare ankomne til Döbe-

stedet böjede de sig ned og begyndte at paakalde Herren, hvorpaa de onde Aander begyndte at puste og hvæse ud af Rasmussens Hals. Broder H. Anderson gik ud i Vandet for at döbe ham, men i samme Öjeblik som han blev nedladt under Vandet grebe de onde Aander fat paa ham i den Grad, at han blev aldeles stiv og maatte holdes med Magt. Efter Daaben blev han salvet, og Broder Wilhelmsen truede det Onde i Jesu Kristi Navn, indtil det forlod ham, og der var ikke et Træk deraf tilbage i hans Legeme.

Den 2den Maj 1860 tog Wilhelmsen en rörende Afsked med sin fortrolige Ven, Ældste C. Widerborg, der nu efter syv Aars trofast Missionsarbejde rejste hjem til Zion som Leder for et större Selskab emigrerende Hellige. Den 3die Septbr. ankom Brödrene C. A. Madsen, C. C. N. Dorius, K. H. Bruun, H. P. Lund og andre Ældster til Kjöbenhavn som Missionærer fra Zion, og lidt senere paa Aaret aflagde Apostlene Amasa M. Lyman og C. C. Rich et Besög til Skandinavien. Om de Sidstnævnte skriver Wilhelmsen saaledes i sin Dagbog for 3die Novbr. 1860:

„I Dag nöde vi den Glæde at have to Herrens Apostle, Amasa M. Lyman og Charles C. Rich, samt Præsident Van Cott til at spise Middag hos os. Min Hustru havde tilberedt en Gaas for disse Guds Mand, der gave os deres Velsignelse og önskede os en lykkelig Rejse til Zion til Foraaret. Broder Lyman sagde, at naar vi kom til Zion vilde han bespise os med en god Ged, thi han havde mellem 4 a 500 Geder. De forbleve hos os indtil hen paa Aftenen".

Som et Exempel paa den oprigtige, ydmyge og barnlige Aand, som altid besjælede Broder Wilhelmsen, anföre vi fölgende fra hans Dagbog:

„Mandag den 24de (December 1860). Hjemme i Dag. Juleaften. Min Hustru havde stegt en Gaas, og Præsident Van Cott var tilbords hos os; han bemærkede, at den smagte fortræffeligt, hvilket jeg bejaede. Takket være Herren for hans Miskundhed mod os; vi fölte os mere lykkelige end vi vilde havde gjort, hvis vi havde ejet flere Tönder Guld og ikke været meddelagtige i Evangeliets Velsignelser. Vi glædede os visselig under Guds Aands Indflydelse".

Endelig, efter omtrent syv Aars uafbrudt Arbejde i Missionens Tjeneste, blev det Ældste Wilhelmsen tilladt at emigrere til Zion tilligemed sin Familie, som d. 15de Marts 1861 forögedes med en Sön, der fik Navnet Dan Nephi. (Han bor for Nærværende hos sine övrige Söskende i St. Charles.) Men hvor skulde Midlerne komme fra? Han havde Intet selv. Det lykkedes ham imidlertid at laane de nödvendige Penge af formuende Brödre i Kirken, og der vare ogsaa Flere, som gave ham mindre Belöb til Rejsen. Iblandt dem kan nævnes Peter Andersen af Gundsölille, der gav ham 200 Rdl., uagtet han den Gang ikke var i Menigheden. Denne Mand, som mange andre af Missionærerne erindre med Taknemmelighed, bor for Nærværende i Bear River City, Utah.

Wilhelmsen overlod Præsidiet af Kjöbenhavns Konference til Ældste P. W. Poulsen, og efter at have ordnet det Nödvendige for sin og Families Emigration forlod han Kjöbenhavn d. 9de Maj 1861 tilligemed omtrent 560 andre emigrerende Hellige, og efter en heldig Rejse over Land og Vand ankom han lykkkelig og vel med Hustru og Börn til Salt Lake City i September Maaned s. A.

Det var hans Bestemmelse at have nedsat sig i Sanpete County, hvor hans Kones Söster boede og havde et Hus staaende rede for Familien, men förend han var færdig til at begive sig paa Rejsen did traf han en Dag Erastus Snow, som spurgte ham, om han ikke havde Lyst til at tale med Præsident Young. Dette havde han naturligvis ikke Noget imod, hvorfor han strax fulgte med Snow op paa Præsidentens Kontor og blev forestillet for Brigham Young, der i Samtalens Löb raadede Wilhelmsen til at nedsatte sig i We-

ber Dalen, hvor man paa den Tid var i Færd med at anlægge Settlementer. Dette efterlod ham ikke længere i Tvivl om, hvad han skulde gjöre. Efter faa Dages Forlöb var han tilligemed Familie paa Vejen til Weber Dalen, og fem Dages Rejse bragte dem til det Sted, hvor Morgan City nu er beliggende. Her boede han i et Telt indtil henimod Juletid, da han for en Frak og nogle andre Klædningsstykker, som han havde medbragt fra Danmark, kjöbte et lille Blokhus, der manglede baade Döre, Vinduer og Gulv. Han lavede selv en Dör og et Vindue og indrettede Huset saa hyggeligt som muligt til Beboelse. I denne simple Hytte boede Familien i tre Aar.

Det fölgende Aar (1862) blev Sæden i Weber Dalen ödelagt af Frosten, hvisaarsag der blev Mangel paa Födemidler i den fattige Nybygd. For at tjene Noget til sin Families Ophold maatte Wilhelmsen tærske Hvede for Biskoppen med Plejl paa gammel dansk Vis. Midt paa Vinteren slap imidlertid Settlementets Forraad af Levnetsmidler helt op, og han tog derfor over Bjærgene med en tohjulet Kærre til Sessions, hvor han kjöbte 500 Pund Mel for sit bedste Sæt Töj fra Danmark. Paa Tilbagerejsen havde han nær frosset ihjel paa Toppen af Bjærgene. Den 11te Juni 1863 blev Familien foröget med en Datter, Theresia, der nu er gift og bor i St. Charles.

Efter en Tids Forlöb opstod der Forviklinger angaaende et Stykke Land, som Wilhelmsen ifölge Raad havde optaget, og omsider blev det ham berövet paa en uretfærdig Maade, efter at han havde dyrket det i tre Aar og döjet meget Ondt. Han var Raadgiver til Biskoppen i Settlementet og tog virksom Del i alle de Forretninger og Besværligheder, som altid staa i Forbindelse med Anlæggelsen af Nybygder i dette Bjærgland.

Imidlertid traf han Broder C. C. Rich, hvis Bekjendtskab han tidligere havde stiftet i Kjöbenhavn. Denne havde netop tilligemed flere Andre paabegyndt Bebyggelsen af Bear Lake Dalen, og han raadede Wilhelmsen til at komme over og hjælpe dem. Dette besluttede han sig ogsaa strax til at gjöre, hvorfor han om Efteraaret 1864 flyttede fra Weber til Bear Lake Dalen og nedsatte sig i St. Charles, der netop om Foraaret var blevet paabegyndt. Her byggede han et Blokhus med et Værelse i, hvor hans Familie boede i syv Aar. Hen paa Efteraaret rejste han tilligemed nogle andre Brödre over Bjærgene til Logan i Cache County, for at faa Hvede til Vinterforraad. Det lykkedes dem strax at erholde denne, men saa maatte de vente i tre Uger förend Mölleren (der havde saa travlt med at male for Fragtmændene, som bragte Mel til Minerne) kunde faa Tid til at male deres Hvede. Dette uventede Ophold havde til Fölge, at det lille Selskab paa Tilbagerejsen bleve overfaldne af en frygtelig Snestorm paa Bjærgene mellem Mink Creek og Bear Lake Dalen. De vare aldeles indsneede i fem Dage, og Broder Wilhelmsens Födder frös i den Grad, at han ikke kunde bruge Sko i et halvt Aar derefter. I en fortvivlet og ynkelig Stilling ankom endelig Selskabet til Dalen, efter at Brödrene dersteds vare komne til Kundskab om deres Skjæbne og havde sendt dem Hjælp.

Det fölgende Foraar (1865) kom Wilhelmsen en Dag hjem fra en Jagttur, og blev overrasket ved Modtagelsen af et Brev fra C. C. Rich. Ved at aabne samme læste han ogsaa fölgende:

„Præsidentens Kontor, Great Salt Lake City, d. 10de April 1865.

Kjære Broder!

De underrettes herved om, at De i en Generalkonference af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige er bleven kaldet til at gaa paa en Mission til Europa for at prædike Evangeliet. De bedes at indfinde Dem her i Staden d. 1ste Maj næstkommende, udrustede med Midler til Rejsen. Jeg forbliver Deres Broder *Brigham Young*“.

Der var kun faa Dage til Forberedelse, thi han bestemte sig strax til at ville möde til bestemt Tid, hvis muligt,

uagtet han ikke havde Midler til Rejsen, ej heller til sin Families Ophold. Denne bestod nu af Hustru og fire Børn, hvoraf den ældste (Wilhelmine) var 10 Aar gammel og den yngste (Theresia) 1½ Aar gammel, samt Pigen Kierstine Margrethe Steffensen, som han senere ægtede. Han efterlod kun Familien 30 Pund Mel, uagtet der endnu vilde hengaa tre Maaneder förend Forbindelsen kunde aabnes mellem Bear Lake og Cache Dalen, thi det maa erindres, at paa den Tid avlede man ikke det nødvendige Brødstof i den kolde Dal, hvor St. Charles og andre Settlementer vare anlagte, hvorfor man maatte kjöbe Hvede fra andre Steder. Wilhelmsen efterlod tildels sine timelige Affærer i en ung Mands Hænder; et Par Köer og nogle Oxer var hele hans Kreaturbesætning.

„Den 24de April 1865", skriver han, "forlod jeg mit Hjem, min Familie og Venner i Bear Lake Dalen. Afskedsscenen opvakte Fölelser i mit Indre, som Ingen kan forstaa uden dem, som selv have erfaret noget Lignende. Jeg forlod Paris den følgende Dags Morgen, efter at have overnattet hos Præsident C. C. Rich, og i Forening med to andre Brødre, Hunt og Nordstrand, tiltraadte jeg Rejsen over Bjærgene paa Snesko. Da Broder Nordstrand, som var en gammel Mand, blev træt og afmægtig førend vi naaede Toppen af Bjærgene, bleve vi nødsagede til at tilbringe Natten i Sneen, efter at vi havde rejst 15 engelske Mile.

Onsdag d. 26de toge vi atter vore Snesko paa og fortsatte Rejsen. Ved Middagstid ankom vi til Franklin, det nordligste Settlement i Cache Dalen. Efter at vi havde hvilet os en halv Timestid og efterladt Broder Nordstrand til at komme senere, fortsatte Broder Hunt og jeg Rejsen til Logan, hvor vi bleve venligt modtagne af Biskop Maughan, der gav mig 14 Dollars og 75 Cents til min Rejse. Ligeledes besøgte jeg den følgende Dag andre af de Hellige i Logan, som ogsaa vare meget gode og kjærlige mod mig. Herren velsigne Biskop Maughan og de Andre, som ydede mig Hjælp!

Fredag d. 28de besögte jeg Præsident Ezra T. Benson, med hvem jeg i Dagens Løb tog en Kjöretur for at bese Byen samt hans ny Melmølle og andre Maskinerier. Da jeg forlod ham gav han mig sin Velsignelse.

Lørdag d. 29de Kl. 10 Formiddag forlod jeg Logan med en Kjørebefordring i Selskab med Brødrene Wm. B. Preston, C. W. Penrose, P. Hansen, og H. Hansen, som ogsaa skulde gaa til Europa paa Mission. Vi overnattede i Mendon, hvor jeg blev meget venlig behandlet af Broder Nikolaj Sörensen.

Søndag d. 30te. Vi forlod Mendon Kl 6 om Morgenen. Da vi vare komme Brigham City paa en engelsk Mil nær, besluttede de andre Brödre at lejre sig for Natten, hvorfor jeg, der var ængstelig for at komme til Salt Lake City til d. 1ste Maj efter Bestemmelse, forlod dem og fortsatte Rejsen tilfods. Jeg passerede gjennem Brigham City ved Solnedgang og gik hele Natten. Kl. 4 den følgende Dags Morgen ankom jeg til Ogden, hvor Söster Widerborg stod op af sin Seng og lod mig ligge i samme for at hvile mig lidt. Hun behandlede mig som en Moder. Herren velsigne hende derfor! thi jeg var visselig træt og hungrig. Hun var meget glad over, at jeg skulde gaa til Skandinavien paa Mission fordi hendes Mand var der.

Efter et Par Timers Hvile bød jeg Søster Widerborg Farvel og fortsatte min Vandring tilfods. Jeg ankom til Salt Lake City Kl 9 om Aftenen, efter at have rejst 88 Mile tilfods med kun to Timers Hvile. Samme Aften meldte jeg min Ankomst paa Præsident B. Youngs Kontor.

Dagen efter (d. 2den Maj) modtog jeg mine Velsignelser og blev under Hænders Paalæggelse beskikket til min Mission til Skandinavien George A. Smith udtalte Velsignelsen. Jeg forblev i Staden til d. 24de Maj, i hvilken Tid jeg vexelvis boede hos Brødrene Jens Hansen og P. O. Thomassen. Jeg modtog ogsaa mine Be[illegible]

velser i Herrens Hus. Ligeledes gjorde Herren Udveje for mig, saa at jeg erholdt hvad jeg behövede til min Rejse, der antoges at ville koste 250 Dollars".

I Forening med et större Selskab Missionærer, som ogsaa skulde til Europa, forlod Wilhelmsen Salt Lake City d. 24de Maj. Kompagniet stod under Biskop Wm. B. Prestons Ledelse. Efter en heldig Rejse gjennem Örkenen ankom Missionærerne i god Behold til Omaha d. 30te Juni. Her tilbragtes nogle faa Dage, som Wilhelmsen benyttede til at besöge Adskillige, som tidligere havde været Medlemmer af Kirken, hvorpaa han tilligemed flere af Brödrene d. 5te Juli rejste ned ad Missouri-Floden til Wyoming, der var bleven valgt til Udrustningsted for Emigranterne, som skulde gaa over Sletterne. Her traf Missionærerne sammen med et skandinavisk Emigrantselskab, som netop var ankommen under A. W. Winbergs Ledelse, og tilbragte flere Dage paa en behagelig Maade iblandt Landsmænd og Venner. Den 9de Juli fortsatte Missionærerne Rejsen ned ad Missouri-Floden til St. Joseph, Missouri, hvor fra de rejste med Jærnbanen *via* Quincy, Chicago, Detroit, Niagara Vandfald og Albany til New York. Efter Ankomsten til sidsnævnte Stad d. 13de Juli gjorde de strax de nödvendige Forberedelser for deres Rejse over Havet, og d. 15de forlode de New York med Dampskibet „Louisiana". Et Par af Brödrene, som havde kjöbt en Flaske Brændevin hver i New York for at ville benytte som et Middel mod Sösygen, aabnede disse, efter et Par Dages Rejse fra Land, og opdagede da til deres store Ærgrelse, at de snu New Yorkere havde solgt dem raaddent Vand i Stedet for Brændevin. Forövrigt gik Rejsen over Havet godt, og d. 28de Juli ankom Skibet i god Behold til Liverpool, hvor fra de skandinaviske Brödre, nemlig N. Wilhelmsen, Chr. Christiansen, Sören Iversen, Peter Hansen, Niels Nielsen, Morten Lund, H. Jensen Hals, Anders Nielsen, F. C. Sörensen, Anders Larsen, Svend Larsen, Hans Hansen, C. O. Folkmann, John Fagerberg, Gustaf A. Olson og L. P. Edholm fortsatte Rejsen *via* Hull, Hamborg, Lübeck og Korsöer til Kjöbenhavn, hvor de ankom lykkelig og vel d. 2den August og bleve paa det Venligste hilsede velkommen af Præs. C. Widerborg og de andre Brödre paa Kontoret i Lorentzensgade Nr. 14. Den fölgende Dag bleve Brödrene anviste deres forskjellige Arbejdsmarker; Ældste Wilhelmsen blev beskikket til omrejsende Ældste i hele Missionen.

Vi ville ikke indlade os paa Enkelthederne af denne Mission, der var rig paa vigtige Begivenheder, men dog af en temmelig almindelig Beskaffenhed. Lad det vare tilstrækkeligt at sige, at Broder Wilhelmsen lagde den samme Ydmyghed, Nidkjærhed og Trofasthed for Dagen, som havde karakteriseret ham under hans tidligere Missionsvirksomhed i Skandinavien; han rejste næsten uafbrudt som Præsident Widerborgs Repræsentant omkring i de forskjellige Konferencer, raadede og underviste det arbejdende Præstedömme, prædikede til Hellige og Fremmede og efterlod altid en god Indflydelse hvor som helst han færdedes. Han gjorde flere Rejser til Sverige og foretog ligeledes en længere Rundtur i Norge, hvor Ældste C. C. A. Christensen virkede som Konferencens Præsident. I Maj 1866, da tre större Emigrationsselskaber afrejste fra Hamborg, var han meget virksom med Hensyn til at ordne Alting for de bortdragende Hellige, og var i enhver Henseende en udmærket Stötte til Præsident Widerborg. Undertiden blev han tilligemed andre af Brödrene underkastet betydelig Forfölgelse, men formedelst Herrens Hjælp og en vís Fremgangsmaade lykkedes det ham altid at undgaa Mishandling. Mange Syge bleve helbredede under hans Administrationer, og Guds Kraft hvilede stedse over ham naar han prædikede Evangeliet, saa at hans Ord i Almindelighed gik de Oprigtige til Hjærtet, og han blev saaledes et Redskab i Herrens Haand til at bringe Mange til Sandhedens Erkjendelse.

Om Sommeren 1867 blev han löst fra sin Mission med Tilladelse til at

rejse tilbage til sin Familie i Zion, hvorfor han d. 13de Juni tiltraadte Hjemrejsen fra Kjøbenhavn som Leder for 290 emigrerende Hellige, i Forening med hvilke han ankom til Salt Lake City d. 5te Oktober samme Aar. Paa Rejsen over Sletterne blev Kompagniet, omtrent tre Uger förend Ankomsten til Dalen, overfaldet af et frygteligt Uvejr ved Sweet Water, under hvilket Wilhelmsen fik Betændelse i sine Öjne, der opsvulmede indtil han blev aldeles blind, og i denne ubehagelige Stilling naaede han Salt Lake City, hvor til hans Hustru allerede var ankommen fra Bear Lake Dalen for at modtage ham; men han kunde ikke se hende. Efter tre Ugers Hvile og Forplejning blev han imidlertid saa rask, at han i Forening med hende kunde begive sig paa Rejsen til deres Hjem i Bear Lake Dalen, hvor de indtraf i November Maaned. Under hans Fraværelse havde hans Hustru, ved at bruge en forstandig og økonomisk Fremgangsmaade, klaret sig forholdsvis godt i timelig Henseende, og det var endog lykkedes hende at faa et andet Værelse bygget til deres lille Blokhus.

Førend han begav sig paa Hjemrejsen fra Salt Lake City blev hans Hustru beseglet til ham for Tid og Evighed i Herrens Hus, og d. 27de Juni 1868 ægtede han Pigen Kierstine Margrethe Steffensen, som havde opholdt sig i Familien siden d. 3die Maj 1859, to Aar førend Wilhelmsen emigrerede fra Danmark. Med hende avlede han fire Börn, nemlig Benjamin, født d. 24de August 1869, Anna Eleonore, född d. 10 Decbr. 1871 og död d. 29de Juni 1874, Nelson Edward, født d. 23de April 1874, og Orson, födt d. 18de Februar 1877.

Efter sin Hjemkomst fra Missionen i 1867 tog han strax fat paa legemligt Arbejde og virkede uafbrudt som Landmand for sin Families Ophold i 12 Aar, i hvilken Tid han gjennemgik alle de Besværligheder og Prøver, som Nybyggerne i Bear Lake Dalen maatte erfare i tidligere Aaringer. Han opofrede imidlertid meget af sin Tid i Publikums Interesser, da han altid var anbetroet mange Tillidshverv. I flere Aar fungerede han saaledes som første Raadgiver til Biskop John A. Hunt i St. Charles, og da Omorganisationen af Bear Lake Stav fandt Sted i 1877 blev han beskikket til Præsident for Höjpræsternes Kvorum i Staven, samt var et Medlem af Højraadet og rejste meget omkring som Hjemmemissionær. Som verdslig Embedsmand fungerede han i flere Aar som Fredsdommer og County-Kommissionær.

I April-Konferencen 1879 blev han atter kalket til at gaa tilbage til Skandinavien paa Mission — denne Gang for at præsidere over Missionen, men paa Grund af sin Hustru Ane Kierstines Ildebefindende blev det ham tilladt at opsætte sin Afrejse i nogle Maaneder. Herren havde velsignet ham og Familie betydeligt i timelig Hensende, saa at han nu kunde forlade sine Kjære i temmelig gode Omstændigheder. Den 21de Juli 1879 forlod han sit Hjem og Familie samt sine talrige Venner i St. Charles for at tiltræde sin Rejse til Danmark. Han skriver i sin Dagbog med Hensyn til Afskeden, at Ingen kunde forstaa de Følelser, som vare fremherskende ved denne Lejlighed; dog tænkte vistnok ingen af de Tilstedeværende paa, at det var sidste Gang, det skulde forundes ham at se sin Familie i Kjödet.

Efter en heldig Rejse over Bjærgene i Selskab med Brödrene James Hart og L. Laker ankom han til Logan, hvor han overværede Højtideligheden d. 24de Juli og var om Aftenen forsamlet med en Del Skandinaver paa „Öen" til et behageligt Selskab. Den følgende Dag rejste han med Toget til Salt Lake City, hvor han d. 2[illegible]de modtog sine Velsignelser og sin Beskikkelse, samt Instruxer af Præsident John Taylor, og d. 29de begav han sig tilligemed Ældste O. C. Sonne fra Mendon paa Rejsen til Skandinavien. De ankom til New York d. 3die August, afsejlede der fra d. 5te med Dampskibet „Wisconsin" og ankom d. 15de til Liverpool. (Sluttes i næste Nr.)

MISSIONÆRER UDSENDTE FRA ZION TIL SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 78.)

Nr.	*Navne.*	*Præste-dömme.*	*Bopæl i Zion.*	*Ankom til Kjöbenhavn.*	*Tiltraadte Hjemrejsen fra Kjöbhn.*	*Arbejdstid.*
*	(3)Joseph F. Smith	Apostel	Salt Lake City	22 Maj 1875	28 Maj 1875	7 Dage
*	F. M. Lyman	Höjpræst	Fillmore	“ “ “	28 Maj 1875	7 Dage
*	John H. Smith	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	28 Maj 1875	7 Dage
*	M. H. Hardy	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	28 Maj 1875	7 Dage
*	E. N. Freeman	Halvfjerds	Ogden	“ “ “	28 Maj 1875	7 Dage
128	C. Jensen	Höjpræst	Ephraim	24 “ “	21 Juni 1877	2 A. 1 M.
129	H. P. Iversen	Halvfjerds	Washington	“ “ “	21 Juni 1877	2 A. 1 M.
130	Theo. Didriksen	Höjpræst	Spanish Fork	“ “ “	†23 Aug 1876	1 A. 3 M.
131	Samuel Byarnason	Halvfjerds	Spanish Fork	“ “ “	†23 Aug 1876	1 A. 3 M.
132	Mads Christensen	Halvfjerds	Farmington	5 Juni “	8 Sept. 1876	1 A. 3 M.
133	Mons Petersen	Halvfjerds	Provo	“ “ “	Maj 1876	Omt. 11 M.
(2)	K. H. Bruun	Halvfjerds	Nephi	17 Nov. “	13 Sept. 1877	1 A. 10 M.
134	J. A. Anderson	Halvfjerds	Ephraim	“ “ “	21 Juni 1877	1 A. 7 M.
135	R. N. Jeppesen	Halvfjerds	Mantua	“ “ “	22 Juni 1876	Omt. 7 M.
136	Hans Thunnesen	Höjpræst	Gunnison	“ “ “	21 Juni 1877	1 A. 7 M.
137	John C. Sandberg	Halvfjerds	Salt Lake City	27 “ “	13 Sept. 1877	1 A. 10 M.
138	John N. Larson	Halvfjerds	Moroni	“ “ “	8 Sept. 1876	Omt. 10 M.
139	Erik M. Larsen	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	21 Juni 1877	1 A. 7 M.
140	Sven Nilsson	Halvfjerds	Tooele	“ “ “	21 Juni 1877	1 A. 7 M.
141	Erik F. Branting	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	21 Juni 1877	1 A. 7 M.
*	(2)A. Carrington	Apostel	Salt Lake City	20 April 1876	19 Maj 1876	Omt. 1 M.
*	Ernest J. Young	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	19 Maj 1876	Omt. 1 M.
*	Arta D. Young	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	19 Maj 1876	Omt. 1 M.
*	James Sharp	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	19 Maj 1876	Omt. 1 M.
*	B. W. Carrington	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	19 Maj 1876	Omt. 1 M.
(2)	O. N. Liljenqvist	Höjpræst	Hyrum	3 Juni “	‡23 Apr. 1878	1 A. 10 M.
(2)	John F. F. Dorius	Halvfjerds	Ephraim	“ “ “	24 Juni 1878	2 A. 21 D.
142	Jens Keller	Halvfjerds	Mantua	“ “ “	21 Juni 1877	Omt. 1 A.
143	Nils J. Grönlund	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	8 Sept. 1876	Omt. 3 M.
144	Axel Tullgren	Halvfjerds	Spring City	“ “ “	7 Sept. 1878	2 A. 3 M.
145	Sören Jensen	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	17 Maj 1878	1 A. 11 M.
146	Ola Hanson	Halvfjerds	Logan	“ “ “	24 Juni 1878	Omt. 2 A.
147	Sören P. Neve	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	17 Maj 1878	1 A. 11 M.
148	R. Christensen	Halvfjerds	Bear Riv'r City	9 “ “	24 Juni 1878	Omt. 2 A.
149	Niels M. (Petersen)	Höjpræst	Richfield	10 “ “	24 Juni 1878	Omt. 2 A.
150	Ola Olson	Halvfjerds	Millville	17 Okt. “	24 Juni 1878	1 A. 8 M.
151	Alfred Hansen	Halvfjerds	Logan	“ “ “	7 Sept. 1878	1 A. 11 M.
152	I. C. Thoresen	Halvfjerds	Hyrum	“ “ “	7 Sept. 1878	1 A. 11 M.
153	Jens C. Nielsen	Halvfjerds	Moroni	2 Decbr. “	23 Juni 1879	2 A. 7 M.
154	J. E. Christiansen	Ældste	Ephraim	“ “ “	7 Sept. 1878	1 A. 9 M.
155	Bendt Jensen	Halvfjerds	Bear Riv'r City	“ “ “	21 Juni 1878	1 A. 7 M.
156	Jöns Anderson	Halvfjerds	Ephraim	2 Juni 1877	23 Juni 1879	Omt. 2 A.
157	John Petersen	Halvfjerds	Spring City	“ “ “	23 Juni 1879	Omt. 2 A.
158	Carl Olsen	Havlfjerds	Mayfield	“ “ “	23 Juni 1879	Omt. 2 A.
159	Bengt Nilson	Halvfjerds	Cedar City	“ “ “	7 Sept. 1878	1 A. 3 M.
160	Jacob Rolfsen	Halvfjerds	Mt. Pleasant	26 “ “	23 Juni 1879	Omt. 2 A.
161	A. F. Petersen	Höjpræst	Lehi	“ “ “	7 Sept 1878	1 A. 3 M.
162	A. W. Carlson	Halvfjerds	Salt Lake City	27 Sept. “	7 Sept. 1878	Omt. 1 A.
163	A. Hendriksen	Höjpræst	Levan	27 Nov. “	24 Juni 1878	Omt. 7 M.
164	O. A. T. Forssell	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	23 Juni 1879	1 A. 7 M.
165	J. F. Olson	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	30 Aug. 1879	1 A. 9 M.
166	Rasmus Nielsen	Höjpræst	Logan	“ “ “	30 Aug. 1879	1 A. 9 M.
167	Wm. Christensen	Ældste	Fairview	“ “ “	23 Juni 1879	1 A. 7 M.
168	W. Petersen	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	Foraaret '78	Omt. 6 M.
169	J. E. Lindberg	Halvfjerds	Tooele	“ “ “	23 Juni 1879	1 A. 7 M.
170	John Larsson	Ældste	Gunnison	“ “ “	1 Sept. 1879	1 A. 10 M.
171	J. A. Ekman	Ældste	Salt Lake City	“ “ “	23 Juni 187	1 A. 7 M.

*Besøgende. †Fra Liverpool. ‡Fra Aarhus.

* Joseph F. Smith (Se foran Nr. 28 og 122), Francis Marion Lyman, en Sön af Amasa M. Lyman, John Henry Smith, en Sön af Geo. A. Smith, Milton H. Hardy og E. N. Freeman kom over paa et Besög fra England. De overværede Konferencemödet i Kjöbenhavn d. 22de og 23de Maj.

128. Han virkede först som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Aarhus Konference.

Christen Jensen er födt d. 1ste Septbr. 1823 i Brandstrup, Randers Amt, Jylland, Danmark, blev döbt af Peter Larsen d. 23de Septbr. 1862 og emigrerede til Utah i 1863. For Nærværende bor han i Redmund, Sevier County, Utah.

129. Han virkede som omrejsende Ældste i Aalborg Konference og döbte omtrent 110 Personer.

Hans Peter Iversen er födt d. 24de Septbr. 1835 i Vestbjerk, Skanderborg Amt, Jylland, Danmark, blev döbt af H. P. Olsen d. 1ste April 1854, virkede som Missionær i Fredericia Konference i 4½ Aar, men af denne Tid sad han arresteret i ni Maaneder i Skjærum paa Vestkysten af Jylland, tilligemed en Broder L. Larsen; han emigrerede til Utah i 1859 og bosatte sig i Mount Pleasant, Sanpete County. I 1861 rejste han i Forening med mange Andre som Nybygger til det sydlige Utah og nedsatte sig i Washington, Washington County, hvor han fremdeles bor.

130. Han præsiderede over den islandske Mission.

Theodor Didriksen er födt d. 25de Marts 1828 paa Island, blev döbt d. 17de Febr. 1855 og emigrerede til Utah samme Aar. Han bor fremdeles i Spanish Fork, Utah County, Utah.

131. Han virkede som omrejsende Ældste paa Island.

132. Han præsiderede over Aalborg Konference.

Mads Christensen er födt d. 24de Marts 1825 i Blands paa Lolland, Danmark, blev döbt af Niels Rasmussen d. 23de Jan. 1857 og emigrerede til Utah i 1857. Han bor fremdeles i Farmington, Davis County.

133. Han arbejdede paa Kontoret i Kjöbenhavn og rejste hjem paa Grund af timelige Anliggender.

Mons Petersen er födt d. 9de Maj 1821 i Frederiksstad, Norge, blev döbt af O. Olsen d. 27de Septbr. 1852, arbejdede paa Kontoret i Kjöbenhavn i omtrent 4¼ Aar (fra 2den Marts 1864 til 13de Juni 1868) og emigrerede til Utah i 1868. Han bor for Nærværende i Nærheden af Provo.

(2). K. H. Brunn (Se Nr. 19) virkede först som omrejsende Ældste i Aarhus Konference og siden som Præsident for Aalborg Konference.

134. Han virkede som omrejsende Ældste i Göteborgs Konference.

John August Anderson er födt d. 18de Decbr. 1844 i Malmö, Sverige, blev döbt af N. Larson d. 4de April 1858 og emigrerede til Utah i 1863. Han bor fremdeles i Ephraim, Sanpete County, Utah.

135. Han virkede som omrejsende Ældste i Kjöbenhavns Konference.

136. Han virkede som omrejsende Ældste i Kjöbenhavns Konference.

Hans Thunnesen er födt d. 15de Novbr. 1831 i Bröndbyvester paa Sjælland, Danmark, bliv döbt af Jörgen Jörgensen d. 30te Maj 1857, virkede som Missionær i Danmark i flere Aar og emigrerede til Utah i 1861. Han döde d. 16de Septbr. 1881 i Gunnison, Sanpete County.

137. Han præsiderede over Göteborgs Konference og paabegyndte i Januar 1877 Udgivelsen af „Nordstjernan“ i Göteborg, under Missionspræsident O. N. Liljenqvists Bestyrelse.

John Christian Sandberg er födt d. 14de Novbr. 1837 i Flyinge Kongsgård, Skaane, Sverige, blev döbt af N. Rosengren d. 1ste August 1861, virkede som Missionær i omtrent 4 Aar, de sidste 1½ Aar som Præsident for Göteborgs Konference, og emigrerede til Utah i 1865. Han bor fremdeles i Salt Lake City.

138. Han virkede som omrejsende Ældste i Skaane Konference.

John N. Larson er födt d. 21de Juli 1828 i Skaane, Sverige, blev döbt af Carl Capson d. 21de Marts 1853, virkede en kort Tid som Missionær i Skaane Konference og emigrerede til Utah i 1855. Han bor fremdeles i Moroni, Sanpete County.

139. Han virkede som omrejsende Ældste i Aalborg Konference og senere i Norge.

140. Han virkede som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Skaane Konference.

141. Han virkede som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Stockholms Konference.

Erik Ferdinand Branting er födt d. 20de Juli 1836 i Thorshalla, Södermanland, Sverige, blev döbt af T. A. Halgren d. 29de Oktbr. 1859, virkede som Missionær i Stockholms Konference i omtrent to Aar, en Del af Tiden paa Gotland, og emigrerede til Utah i 1864. Han bor fremdeles i Salt Lake City.

* Albert Carrington (Se foran Nr. 82), Ernest Young og Arta D. Young, to af Præs. B. Youngs Sönner, James Sharp og B. W. Carrington besögte, paa en Rundrejse til Kontinentet, Konferencerne i den skandinaviske, tyske og svejtsiske Mission, De overværede Konferencemöder i Kjöbenhavn, Göteborg, Stockholm og Kristiania.

(2). O. N. Liljenqvist (Se Nr. 14) præsiderede over Missionen efter N. C. Flygare.

(2). John F. F. Dorius (Se Nr. 21) virkede först som omrejsende Ældste i hele Missionen og senere som Præsiuent for Kristiania Konference.

142. Han virkede som omrejsende Ældste i Kjöbenhavns Konference.

143. Han virkede hovedsagelig blandt sine Slægtninge i Skaane.

Nils J. Grönlund er födt d. 13de Oktbr. 1844 i Gryby i Nærheden af Lund, Skaane, Sverige, bleve döbt af Peter Nilson d. 18de Septbr. 1865 og emigrerede til Utah i 1869. Han bor nu i 17de Ward, Salt Lake City, Utah, og driver Kjöbmandsforretning.

144. Han virkede i Stockholms Konference, hovedsagelig i Finland.

145. Han præsiderede over Aarhus Konference og virkede senere med god Held paa Bornholm.

Sören Jensen er födt d. 14de Juni 1838 i Hvirring, Skanderborg Amt, Danmark, blev döbt af Jens Hansen d. 12te Oktober 1857, virkede som Missionær af og til i to Aar og emigrerede til Utah i 1860. For Nærværende bor han i Nærheden af Salt Lake City, Utah.

146. Han virkede som omrejsende Ældste i Göteborgs Konference.

147. Han præsiderede over Kjöbenhavns Konference.

Sören P. Neve er födt d. 1ste Januar 1839 i Kjöbstaden Thisted, Jylland, Danmark, blev döbt af F. Berthelsen i 1861 og emigrerede til Utah i 1863-1864. For Nærværende bor han i Salt Lake City, Utah.

148. Han virkede som omrejsende Ældste i Aarhus Konference.

149. Han præsiderede först over Kristiania og senere over Aalborg Konference.

Niels Mortensen (Petersen) er födt d. 12te Novbr. 1819 i Lynget, Albæk Sogn, Hjörring Amt, Danmark, blev döbt af P. A. Fjeldsted d. 24de Oktbr. 1858, virkede som Missionær i omtrent 3½ Aar og emigrerede til Utah i 1862. Han bor fremdeles i Richfield, Sevier County, Utah.

150. Han virkede först som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Skaane Konference.

Ola Olson er födt d. 10de Decbr. 1842 i Skaglinge, Skaane, Sverige, blev döbt af C. Nilson d. 29de Januar 1860, virkede som Missionær i Skaane Konference i omtrent 4½ Aar og emigrerède til Utah i 1866. Han bor fremdeles i Millville, Cache County, Utah.

151. Han var först omrejsende Ældste i og senere Præsident for Stockholms Konference.

152. Han arbejdede et Aar paa Kontoret i Kjöbenhavn og præsiderede samtidig over Kjöbenhavns Gren samt

rejste en Del omkring i alle de danske Konferencer. Senere præsiderede han over Gøteborgs Konference.

Ingwald C. Thoresen er født d. 2den Maj 1852, emigrerede til Utah i 1863 og blev döbt af H. Poulsen d. 14de Aug. 1869. Han bor for Nærværende i Hyrum, Cache County, Utah.

153. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Aarhus Konference.

Jens Christian Nielsen er født d. 10de Aug. 1830 i Faaborg Sogn, Ribe Amt, Jylland, Danmark, blev døbt d. 1ste Febr. 1852 af A. W. Winberg i Vejle, virkede som Missionær i Forening med Daniel Carn og George Reiser i Hamborg et Par Aar, indtil han tilligemed Ældste Reiser blev arresteret og landsforvist. Derefter virkede han som Missionær paa Sjælland, senere i England og de Forenede Stater, og emigrerede til Utah i 1855. Han bor fremdeles i Moroni, Sanpete County, Utah.

154. Han virkede som omrejsende Ældste i Aalborg Konference.

John E. Christiansen er födt d. 20de Septbr. 1851 i Kjöbenhavn, Danmark, emigrerede med sine Forældre til Utah i 1852-1853 og blev döbt d. 29de Septbr. 1859 af sin Fader Chr. Christiansen i Ephraim. Han bor fremdeles i Ephraim, Sanpete County, Utah.

155. Han virkede som omrejsende Ældste i Kjøbenhavns Konference.

Bendt Jensen er födt d. 18de Oktbr. 1832 i Vasingerød, Frederiksborg Amt, Sjælland, Danmark, blev døbt af N. Andersen paa Amager d. 11te Maj 1861, virkede som Missionær paa Sjælland i omtrent to Aar og emigrerede til Utah i 1864. For Nærværende bor han i Nærheden af Logan, Cache County, Utah.

156. Han virkede som omrejsende Ældste i Göteborgs og derefter i Aalborg Konference; siden præsiderede han over Skaane Konference.

Jöns Anderson er født d. 29de April 1883 i Lund, Skaane, Sverige, blev döbt af Carl Capson d. 27de Juli 1853 og emigrerede til Utah i 1853-1854. Han bor fremdeles i Ephraim, Sanpete County, Utah.

157. Han virkede som omrejsende Ældste i Kristiania Konference.

John Petersen er født d. 5te Jan. 1842 i Kristiania, Norge, blev døbt af Carl Fjeld d. 24de Decbr. 1855 og emigrerede til Utah i 1855-1856. Han bor fremdeles i Spring City, Sanpete County, Utah.

158. Han virkede først som omrejsende Ældste i Skaane Konference og præsiderede senere over Landscrona Gren.

Carl Olsen er födt d. 27de Maj 1833 i Nebbeløf, Fars Herred, Sverige, blev døbt i Kjöbenhavn d. 26de Januar 1859 af Hans P. Möller og emigrerede til Utah i 1861. Han bor fremdeles i Mayfield, Sanpete County, Utah.

159. Han virkede som omrejsende Ældste i Skaane Konference.

Bengt Nilson er födt d. 28de Septbr. 1834 i Lomma, Malmahus Læn, Sverige, blev døbt af Lars Larson d. 15de April 1854, emigrerede til Amerika det følgende Efteraar i P. O. Hansens Emigrantselskab, men maatte formedelst Mangel paa Midler forblive i Staterne indtil Efteraaret 1856, da han rejste til Utah. For Nærværende fungerer han som 2den Raadgiver til Biskoppen i Cedar City, Iron County, Utah.

160. Han virkede først som omrejsende Ældste i og derefter som Præsident for Kristiania Konference.

Jacob Rolfsen er født d. 23de Marts 1828 i Österrisöer, Norge, blev döbt af N. C. Poulsen d. 25de Januar 1858, virkede en kort Tid som Forstander for Risöer Gren og emigrerede til Utah i 1861. Han bor fremdeles i Mount Pleasant, Sanpete County, Utah.

161. Han virkede i Norge og præsiderede det meste af Tiden over Frederiksstads Gren.

Andrew F. Petersen blev født d. 13de Oktbr. 1823 i Modum Præstegiæld, Buskeruds Amt, Norge, emi-

grerede til Amerika i 1848, blev døbt af Tore Torstensen d. 14de Novbr. 1840 i Pottawattamie County, Iowa, og rejste til Utah i 1850. Han afgik ved Döden i Lehi, Utah County, Utah, d. 17de April 1881.

162. Han arbejdede paa Kontoret i Kjøbenhavn, oversatte Mormons Bog paa Svensk og præsiderede en kort Tid over Missionen efter Liljenqvist.

August Wilhelm Carlson er födt d. 28de August 1844 i Carlscrona, Sverige, blev döbt af J. C. Sandberg d. 15de Marts 1863, virkede som Missionær i Göteborgs Konference omtrent ½ Aar, derefter som Regnskabsförer paa Missionskontoret i Kjøbenhavn i to Aar og senere som Regnskabsförer paa Kontoret i Liverpool henved 4½ Aar. Han emigrerede til Utah i 1871. For Nærværende fungerer han som Raadgiver til Biskoppen i 19de Ward, Salt Lake City.

163. Han virkede baade i Norge og Danmark, hovedsagelig iblandt sine Slægtninge.

Anders Hendriksen er født d. 8de Marts 1830 i Drammen, Norge, emigrerede til de Forenede Stater i 1854, blev døbt af Hans Kofod i Marts 1860 og rejste til Utah samme Aar. For Nærværende bor han i Levan, Juab County, Utah.

164. Han virkede som omrejsende Ældste i Stockholms Konference, en Del af Tiden i Finland, hvor fra han blev landsforvist af den russiske Regjering.

Olof Alfred Theodor Forssell er födt d. 24de Septbr. 1844 i Bjærgstaden Sala, Westmanland, Sverige, blev döbt i Stockholm d. 10de Oktbr. 1865 og emigrerede til Utah i 1866. For Nærværende virker han som Lærer i 20de Ward, Salt Lake City, Utah.

165. Han virkede som omrejsende Ældste i Göteborgs Konference.

166. Han virkede som omrejsende Ældste i Aalborg og derefter i Aarhus Konference; senere præsiderede han over sidstnævnte Konference.

Rasmus Nielsen er født d. 19de Febr. 1835 i Haarup, Linaa Sogn, Skanderborg Amt, Jylland, Danmark, blev döbt af Niels Sörensen Vad d. 17de Maj 1854, virkede som Missionær i Danmark omtrent 5½ Aar, en Del af Tiden som Præsident for Skive og siden for Aalborg Konference, og emigrerede til Utah i 1861. For Nærværende fungerer han som 2den Raadgiver til Biskoppen for 5te Ward i Logan, Cache County, Utah.

167. Han virkede først i Aarhus Konference og præsiderede senere over Kjöbenhavns Konference.

168. Han virkede i Kjøbenhavns Konference og rejste hjem paa Grund af daarlig Helbred.

Waldemar Petersen er födt d. 17de April 1848 i Kjøbenhavn, Danmark, blev döbt af Carl Jørgensen d 14de Decbr. 1865 og emigrerede til Utah i 1866. Han bor fremdeles i Salt Lake City, Utah.

169. Han arbejdede i Gøteborgs Konference.

170. Han virkede først som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Stockholms Konference, afholdt omtrent 340 Forsamlinger og döbte 40 Personer.

John Larsson er födt d. 27de Aug. 1848 i Norrby Sogn, Westmanland, Sverige, blev døbt af Swen J. Larsson i Upsala d. 23de Febr. 1866 og emigrerede til Utah i 1869. Hans nærværende Bopæl er i Gunnison, Sanpete County, Utah.

171. Han virkede som omrejsende Ældste i Stockholms Konference.

Johan August Ekman er født d. 15de Decbr. 1833 i Høgstad, Jønkøpings Læn, Sverige, blev døbt af John F. Oblad paa Gotland d. 15de Febr. 1864, virkede som Missionær i Stockholms Konference i omtrent ½ Aar og emigrerede til Utah i 1869. Han bor fremdeles i Salt Lake City, Utah. (Fortsættes.)

MORGENSTJERNEN udgives af Andrew Jenson, Salt Lake City, Utah, udkommer d. 1ste i hver Maaned og koster $1.25 om Aaret i Forskud.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 10. OKTOBER 1883. 2DEN AARG.

ET UDDRAG AF EN BIBELOVERSÆTTELSE.

Nemlig det fire og tyvende Kapitel af Matthæi Evangelium, begyndende med det tre og tyvende Kapitels sidste Vers, efter Kong Jacobs Oversættelse.

AF PROFETEN, SEEREN OG AABENBAREREN JOSEPH SMITH.

Thi jeg siger Eder, at I skulle fra nu af ikke se mig og vide, at jeg er den, som Profeterne have skrevet om, indtil I skulle sige: Velsignet er den, som kommer i Herrens Navn i Himmelens Skyer med alle sine hellige Engle. Da forstode hans Disciple, at han atter skulde komme til Jorden, efter at han var bleven forherliget og kronet ved Guds höjre Haand.

Og Jesus gik ud og forlod Templet, og hans Disciple kom til ham for at höre ham, sigende: Mester, vis os angaaende Templets Bygninger, eftersom Du har sagt: De skulle omstyrtes og lades Eder öde. Og Jesus sagde til dem: Se I ikke alt dette, og forstaa I det ikke? Sandelig siger jeg Eder: Der skal her paa dette Tempel ikke blive Sten paa Sten tilbage uden den jo skal nedbrydes.

Og Jesus forlod dem og gik op paa Oliebjærget. Og som han sad paa Oliebjærget, kom hans Disciple i Enrum til ham, sigende: Sig os, naar skal alt dette ske, som Du har sagt angaaende Templets Ödelæggelse og Jöderne, og hvad Tegn skal der være paa din Tilkommelse og Verdens Ende, eller de Ugudeliges Tilintetgjörelse, hvilket er Verdens Ende?

Og Jesus svarede og sagde til dem: Vogter Eder, at Menneskene ikke skulle bedrage Eder, thi Mange skulle komme i mit Navn og sige: Jeg er Kristus, og de skulle bedrage Mange. Da skulle de overantvorde Eder til at martres og slaa Eder ihel, og I skulle hades af alle Folk for mit Navns Skyld; og da skulle Mange forarges, og den Ene forraade den Anden. Og mange falske Profeter skulle fremstaa og forföre Mange, og efterdi Uretfærdighed skal blive mangfoldig, vil Kjærligheden blive kold, men hvo, som bliver bestandig indtil Enden, skal blive salig.

Naar I derfor se Ödelæggelsens Vederstyggelighed, som er omtalt af Profeten Daniel angaaende Jerusalems Ödelæggelse, da skulle I staa paa det hellige Sted; hvo, som det læser, han fatte det. Da flyer paa Bjærgene, hvo som er i Judæa, og hvo, som er paa Taget, han fly der fra, og vende ikke tilbage for at hente Noget af sit Hus; ej heller

vende den, som er paa Ageren, tilbage for at hente sine Klæder. Men ve de Frugtsommelige og dem, som give Die i de Dage; derfor beder Herren, at Eders Flugt ikke skal ske om Vinteren, ej heller paa Sabbaten; thi i de Dage skal der være stor Trængsel over Jöderne og Jerusalems Beboere, en saadan, som forhen aldrig er bleven sendt over Israel eller Verden fra Begyndelsen af deres Regjering og indtil denne Tid, ej heller skal den nogensinde atter blive sendt over Israel. Alt dette, som er vederfaret dem, er kun Begyndelsen til Smerterne, som skulle komme over dem, og dersom disse Dage ikke bleve forkortede, da vilde intet Kjöd blive frelst, men for de Udvalgtes Skyld skulle disse Dage forkortes, ifölge Pagten.

Se, dette har jeg talet til Eder angaaende Jöderne; og om derfor Nogen kort efter disse Dages Trængsel, som skal komme over Jerusalem, siger til Eder: Se, her er Kristus, eller der, da tror ham ikke. Thi falske Kristi og falske Profeter skulle fremstaa og gjöre store Tegn og Undergjerninger, for om muligt at forföre selv de Udvalgte, dem, som ere udkaarede ifölge Pagten. Se, jeg taler dette til Eder for de Udvalgtes Skyld; og I skulle ogsaa höre Krige og Rygter om Krige. Ser til, at I ikke forskrækkes, thi alt det, jeg har sagt Eder, maa ske, men Enden er ikke endda.

Se, jeg har sagt Eder det forud; derfor, om de sige til Eder: Se, han er i Örkenen, da gaar ikke ud; se, han er i Lönkamrene, da tror det ikke; thi ligesom Morgenlyset kommer fra Östen og skinner indtil Vesten og dækker hele Jorden, saaledes skal ogsaa Menneskenes Söns Tilkommelse være; og nu vil jeg vise Eder en Lignelse: Se, hvor Aadslet er, der forsamles Örnene; saaledes skulle ogsaa mine Udvalgte samles fra Jordens fire Hjörner. Og de skulle höre om Krige og Rygter om Krige. Se, jeg taler for mine Udvalgtes Skyld; thi Folk skal rejse sig mod Folk, og Rige imod Rige; der skal være Hunger og Pestilense og Jordskjælv paa forskjellige Steder; og atter, fordi Uretfærdighed skal blive mangfoldig, vil Kjærligheden blive kold; men hvo, som bliver standhaftig indtil Enden, skal blive salig.

Og dette Riges Evangelium skal prædikes i hele Verden til et Vidnesbyrd for alle Folk, og da skal Enden eller de Ugudeliges Ödelæggelse komme; da skal Ödelæggelsens Vederstyggelighed, som er omtalt af Profeten Daniel, komme. Og kort efter disse Dages Trængsler skal Solen formörkes, og Maanen ikke give sit Lys, og Stjernerne skulle falde fra Himmelen, og Himmelens Kræfter skulle rystes. Sandelig, siger jeg Eder, den Slægt, i hvilken dette skal ske, skal ikke forgaa, förend alt det, jeg har talet, er blevet opfyldt. Omendskjöndt de Dage skulle komme, da Himmelen og Jorden skulle forgaa, skulle mine Ord dog ingenlunde forgaa, men de skulle alle vorde opfyldte.

Og, som jeg för sagde, efter de Dages Trængsel og efter at Himmelens Kræfter ere blevne rystede, skal Menneskenes Söns Tegn vise sig i Himmelen, og alle Jordens Slægter hyle; og de skulle se Menneskenes Sön komme i Himmelens Skyer med Kraft og megen Herlighed. Og hvo, som bevarer mit Ord, skal ingenlunde blive bedragen, thi Menneskenes Sön skal komme, og han skal sende sine Engle foran sig med Basunens stærke Lyd, og de skulle samle de Overblevne af hans Uddalgte fra de fire Vinde, fra den ene Ende af Himmelen til den anden.

Lærer en Lignelse om Figentræet: Medens Grenene endnu ere unge og udskyde Blade, da vide I, at Sommeren er nær forhaanden, saaledes skulle ogsaa mine Udvalgte forstaa, naar de se alt dette, at han er nær, ja lige for Dören. Men om den Dag og Time véd Ingen; nej, end ikke Guds Engle i Himmelen, uden min Fader alene. Men ligesom det var i Noæ Dage, saaledes skal det ogsaa være ved Menneskenes Söns Tilkommelse; thi det skal være med dem, ligesom det var i de Dage för Syndfloden,

indtil den Dag, da Noa gik ind i Arken; de aade og drak, toge tilægte og gave tilægte, og agtede det ikke, förend Syndfloden kom og tog dem alle bort; saaledes skal ogsaa Menneskenes Söns Tilkommelse være.

Da skal det opfyldes, som er skrevet, at i de sidste Dage skulle To være paa Ageren; den Ene skal annammes og den Anden lades tilbage, og hvad jeg siger til En, det siger jeg til alle Mennesker; vaager derfor, thi I vide ikke, paa hvilken Time Eders Herre kommer. Men dette skulle I vide, at dersom Husbonden vidste, paa hvilken Time Tyven vilde komme, da vaagede han og lod ikke bryde ind i sit Hus, men vilde være rede. Derfor værer og I rede, thi Menneskenes Sön kommer paa den Time, som I ikke mene.

Hvo er vel den tro og snilde Tjener, hvem hans Herre har sat til Bestyrer over sit ganske Hus for at give dem Mad i rette Tid? Velsignet er den Tjener, hvilken hans Herre, naar han kommer, finder at gjöre saaledes; og sandelig siger jeg Eder, han skal sætte ham til Herre over alt sit Gods. Men dersom nogen ond Tjener vilde sige i sit Hjærte: Min Herre töver at komme, og begynder at slaa sine Medtjenere og at æde og drikke med de Drukne, saa skal den Tjeners Herre komme paa den Dag, som han ikke forventer, og paa den Time, som han ikke véd, og slaa ham sönder, og give ham sin Del med Öjenskalke; der skal være Graad og Tænders Gnidsel, og da kommer de Ugudeliges Ende, ifölge Mose Profeti, som siger: De skulle blive afskaarne fra Folket, men Jordens Ende er ikke endda, men om kort Tid.

EN NÖGLE TIL JOHANNES AABENBARING.

Af Joseph Smith.

Spörgsmaal.—Hvad er det Glarhav, som Johannes omtaler i Aabenbaringens 4de Kapitel, 6te Vers?

Svar.—Det er Jorden i dens helliggjorte, udödelige og evige Tilstand.

Sp.—Hvad skulle vi forstaa ved de fire Dyr, som omtales i samme Vers?

Sv.—De ere figurlige Udtryk, som Aabenbareren Johannes benytter sig af i sin Beskrivelse af Himmelen, Guds Paradis, Menneskets, Dyrenes, Krybdyrenes og Himmelens Fugles Lyksalighed, thi det, som er aandeligt, er lig det, der er timeligt, og det, som er timeligt, ligner det, som er aandeligt. Menneskets Aand ligner dets Person, hvilket ogsaa er Tilfældet med Dyrets Aand og enhver anden Skabning, som Gud har skabt.

Sp.—Indskrænke de fire Dyr sig til fire enkelte Dyr, eller repræsentere de Klasser.

Sv.—De indskrænke sig til fire enkelte Dyr, hvilke bleve viste Johannes som en Forestilling ef Dyrklassernes Herlighed i deres tilkommende Orden eller Skabelses Sfære, i Nydelsen af deres evige Lyksalighed.

Sp.—Hvad skulle vi forstaa ved de Öjne og Vinger, som Dyrene havde?

Sv.—Deres Öjne ere en Forestilling af Lys og Kundskab; det vil sige: de ere fulde af Kundskab, og deres Vinger forestille Magt til at kunne bevæge sig, handle osv.

Sp.—Hvad skulle vi forstaa ved de fire og tyve Ældster, som Johannes omtaler?

Sv.—Vi skulle forstaa, at disse Ældster, som Johannes saa', vare Ældster, som havde været trofaste i Evangeliets Arbejde og vare döde; de havde tilhört de syv Menigheder og vare i Guds Paradis, da Johannes saa' dem.

Sp.—Hvad skulle vi forstaa ved Bogen, som Johannes saa', der var beseglet med syv Segl i Ryggen?

Sv.—Vi skulle forstaa, at den indeholder Guds aabenbarede Villie, Hemmeligheder og Gjerninger hans Husholdnings skjulte Ting angaaende

denne Jord—i Löbet af dens syv tusinde Aars eller dens timelige Tilværelse.

Sp.—Hvad skulle vi forstaa ved de syv Segl, hvormed den var forseglet?

Sv.—Vi skulle forstaa, at det förste Segl indeholder hvad der tilhörer det förste tusinde Aar, det andet hvad der tilhörer det andet tusinde Aar, og saa fremdeles indtil det syvende.

Sp.—Hvad skulle vi forstaa ved de fire Engle, som omtales i Aabenbaringens 7de Kapitel, 1ste Vers?

Sv.—Vi skulle forstaa, at de ere fire Engle, udsendte fra Gud og givet Magt over Jordens fire Dele til at frelse Liv og ödelægge; disse ere de, som have det evige Evangelium at overgive til alle Nationer, Slægter, Tungemaal og Folk, samt have Magt til at tillukke Himlene, at besegle til Livet og nedkaste til Mörkets Regioner.

Sp.—Hvad skulle vi forstaa ved Englen, som opstiger fra Solens Opgang, omtalt i Aabenbaringens 7de Kapitel, 2det Vers?

Sv.—Vi skulle forstaa, at Englen, som opstiger fra Solens Opgang, er den, til hvem den levende Guds Segl er givet over de tolv Israels Stammer; derfor raaber han til de fire Engle, som have det evige Evangelium, sigende: Skader ikke Jorden, ej heller Havet, ej heller Træerne, indtil vi faa beseglet vor Guds Tjenere i deres Pander; og, dersom I ville modtage det, dette er Elias, som skulde komme for at samle Israels Stammer og gjenoprette alle Ting.

Sp.—Naar skal det udföres, som omtales i Kapitlet?

Sv.—Det skal udföres i det sjette tusinde Aar, eller ved Aabningen af det sjette Segl.

Sp.—Hvad skulle vi forstaa ved Beseglingen af de et hundrede og fire og fyrretyve Tusinde af alle Israels Stammer, tolv tusinde af hver Stamme?

Sv.—Vi skulle forstaa, at de Beseglede ere Höjpræster, ordinerede til Guds hellige Orden for at administrere det evige Evangelium; thi de ere de, som ere ordinerede fra alle Nationer, Slægter, Tungemaal og Folk, af Englene, til hvem Magt er givet over Jordens Nationer, til at bringe saa mange, som ville komme, til den Förstefödtes Menighed.

Sp.—Hvad skulle vi forstaa ved Basunblæsningen, som omtales i Aabenbaringens 8de Kapitel?

Sv.—Vi skulle forstaa, at ligesom Gud skabte Verden i sex Dage og fuldendte sin Gjerning paa den syvende Dag og helligede den, og ligeledes dannede Mennesket af Jordens Stöv, saaledes vil ogsaa Gud Herren helliggjöre Jorden i Begyndelsen af det syvende tusinde Aar, og fuldkomme Menneskets Frelse og dömme alle Ting; og han skal forlöse alle Ting, undtagen det, som han ikke har forbeholdt sig Magt over, naar han skal have beseglet alle Ting indtil alle Tings Ende; og de syv Engles Basuning er Forberedelsen og Fuldförelsen af hans Arbejde i Begyndelsen af det syvende tusinde Aar—Vejens Beredelse förend Herrens Tilkommelses Tid.

Sp.—Naar vil det, som beskrives i Aabenbaringens 9de Kapitel, blive udfört?

Sv.—Det skal udföres efter Aabningen af det syvende Segl, förend Kristi Tilkommelse.

Sp.—Hvad skulle vi forstaa ved den lille Bog, som Johannes aad, ifölge Beretningen i Aabenbaringens 10de Kapitel?

Sv.—Vi skulle forstaa, at det var en Mission og en Beskikkelse for ham at samle Israels Stammer; se, det er Elias, som, ifölge hvad der er skrevet, skulde komme for at gjenoprette alle Ting.

Sp.—Hvad forstaas ved de to Vidner, som omtales i Aabenbaringens 11te Kapitel?

Sv.—De ere to Profeter, som skulle oprejses til det jödiske Folk i de sidste Dage, paa deres Gjenoprettelses Tid, og de skulle profetere til Jöderne, efter at de ere samlede og have bygt Staden Jerusalem i deres Fædres Land.

AABENBARING OG PROFETI OM KRIG.

GIVET VED SEEREN JOSEPH D. 25DE DECEMBER 1832.

Sandelig, saa siger Herren angaaende de Krige, der om kort Tid ville komme, begyndende med Syd-Carolinas Oprör, som tilsidst vil ende med mange Sjæles Död og Fordærvelse.

Dagen vil komme, da Krig skal blive udöst over alle Nationer, begyndende paa det Sted.

Thi se, de sydlige Stater skulle fraskille sig de nordlige Stater, og de sydlige Stater ville paakalde andre Nationer, især Storbritannien, som det kaldes, og de skulle ogsaa paakalde andre Nationer for at kunne forsvare sig mod andre Nationer; og saaledes skal Krig blive udöst over alle Nationer.

Og det skal ske efter mange Dage, at Slaver skulle opstaa imod deres Herrer, og de skulle opstilles og öves til Krig.

Og det skal ogsaa ske, at „Levningen" * som er tilovers i Landet, skal öve og ordne sig til Krig og være saare vrede, og de skulle plage Hedningerne med en stor Plage.

Og saaledes skulle Jordens Beboere sörge formedelst Sværd og Blodsudgydelse; og ved Hunger og Plager, og Jordskjælv, og Himmelens Torden, og ligeledes ved de heftige og skarpe Lyn skulle Jordens Beboere bringes til at föle den almægtige Guds grumme Vrede og straffende Haand, indtil den Fortærelse, som er forkyndt, har gjort fuldkommen Ende paa alle Nationer;

Saa at de Helliges Raab og de Helliges Blod ikke mere skal opstige af Jorden for den Herre Zebaoths Øren for Hævn over deres Fjender.

Staar I derfor paa hellige Steder, og lader Eder ikke bevæge indtil Herrens Dag kommer; thi se, den kommer hasteligen, siger den Herre Zebaoth. Amen.

*Lamaniterne.

UDDRAG AF JOSEPH SMITHS LEVNETSLÖB.

Indeholdende en Beretning om hans förste Syner og Aabenbaringer, og hvorledes han opdagede og erholdt Guldpladerne, som indeholdt Mormons Optegnelse.—Dens Oversættelse.—Hans Daab og Ordination af Englen.

Paa Grund af de mange Rygter, som ere satte i Omlöb af ildesindede Personer i Henseende til Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Helliges Opkomst og Fremgang, hvilke alle af deres Forfattere have vare beregnede paa at skulle stride imod Kirkens Karakter, og dens Fremgang i Verden, er jeg bleven tilskyndet til at skrive denne Historie, for derved at tilfredsstille den offentlige Mening og gjöre Alle, som söge efter Sandheden, bekjendte med de virkelige Tildragelser, saaledes som de ere foregaaede, baade med Hensyn til mig selv og Kirken, for saa vidt jeg er i Besiddelse af Kundskab desangaaende.

I denne Historie vil jeg fremstille de forskjellige Begivenheder med Hensyn til denne Kirke, i Sandhed og Retfærdighed, saaledes som de ere skete, eller som de for Nærværende existere, nu i det ottende Aar siden nævnte Kirkes Oprettelse.

Jeg blev födt i Aaret et tusinde otte hundrede og fem efter Kristi Födsel, paa den tre og tyvende Dag i December, i Byen Sharon, Windsor County, Staten Vermont. Min Fader Joseph Smith sen. forlod Staten Vermont og flyttede til Palmyra, Ontario (nu Wayne) County, i Staten New York, da jeg var i mit tiende Aar. Omtrent fire Aar efter min

Faders Ankomst til Palmyra flyttede han sin Familie til Manchester i samme County. Hans Familie bestod af elleve Sjæle, nemlig: min Fader Joseph Smith, min Moder Lucy Smith, hvis Faders Navn var Solomon Mack, mine Brødre Alvin (som nu er død), Hyrum, mig selv, Samuel Harrison, William og Don Carlos, samt mine Søstre Sophronia, Catherine og Lucy.

I det andet Aar efter at vi vare flyttede til Manchester opstod der paa det Sted, hvor vi boede, en ualmindelig Vækkelse blandt Folket i religiøs Henseende. Det begyndte med Methodisterne, men blev snart almindeligt iblandt alle Sekterne i den Egn, ja den hele Landsdel syntes angreben deraf, og store Hobe föjede sig til de forskjellige religiöse Partier, hvilket gjorde en ikke ringe Bevægelse og Adskillelse iblandt Folket. Nogle strede for Methodisternes Tro, Andre for Presbyterianernes og atter Andre for Baptisternes. Thi uagtet den store Kjærlighed, som de, der vare omvendte til disse forskjellige Troessamfund, udviste, da de vare blevne omvendte, og den store Iver, som de respektive Gejstlige lagde for Dagen, hvilke vare virksomme i at foranstalte og afstedkomme den overordentlige Scene af religiøs Opvækkelse, i den Hensigt at faa Alle omvendte (som de behagede at kalde det), og lade dem föje sig til hvilken Sekt, de önskede, saa viste det sig dog, da de Omvendte begyndte at fordele sig—Nogle til et Parti og Andre til et andet—at de tilsyneladende gode Følelser, baade hos Præsterne og de Omvendte, vare mere forstilte end virkelige, thi en meget slem forvirrende Scene paafulgte; Præsterne stredes med hverandre, og de Omvendte ligesaa, saa at al deres gode Forstaaelse, hvis nogensinde der var nogen, tabtes i en Ordkrig og en Strid om Meninger.

Jeg var da i mit femtende Aar. Min Faders Familie blev vundet for den presbyterianske Tro, og fire af dem føjede sig til den Kirke, nemlig min Moder, mine Brödre Hyrum og Samuel, og min Søster Sophronia.

Medens denne Bevægelse fandt Sted blev mit Sind opvakt til alvorlig Betragtning og stor Urolighed; men endskjøndt mine Tanker vare dybe og ofte smertelige, saa holdt jeg mig dog udenfor alle disse Partier, uagtet jeg besøgte deres forskjellige Forsamlinger saa ofte som Lejlighed gaves. Men efter nogen Tids Forløb begyndte jeg at helde noget til Methodisternes Sekt, og jeg følte nogen Attraa til at forenes med dem; men Forvirringen og Striden imellem de forskjellige Partier var saa stor, at det var umuligt for saa ungt et Menneske som jeg, og saa ubekjendt som jeg var med Mennneskene og Verden, at komme til noget bestemt Resultat om, hvem der havde Ret og hvem der havde Uret. Jeg var flere Gange stærkt bevæget i mit Sind, thi Striden og Tumulten var saa stor og uophörlig. Presbyterianerne strede imod Baptisterne og Methodisterne, og anvendte alle deres Kræfter til Ræsonnementer og Sofisterier, for at bevise deres Modstanderes Vildfarelser, eller i det mindste at faa Folk til at tænke, at de vare vildfarende. Baptisterne og Methodisterne vare paa den anden Side ligesaa ivrige i at stadfæste deres egne Læresætninger og gjendrive alle andre.

Midt i denne Ordstrid og Tumult sagde jeg ofte til mig selv: Hvad er der herved at gjøre? Hvilket af alle disse Partier er ret, eller ere de allesammen forkerte? Dersom noget af dem er ret, hvilket er det da, og hvorledes skal jeg kjende det?

Medens jeg stred under Byrden af disse Vanskeligheder, læste jeg en Dag Følgende i Jakobs Brev, 1 Kap. 5 V.: „Dersom nogen af Eder fattes Visdom, han bede af Gud, some giver Alle gjærne og bebrejder ikke, saa skal det gives him“. Aldrig gjorde noget Skriftsprog stærkere Indtryk paa et Menneskes Hjærte, end dette den Gang gjorde paa mit. Det syntes at trænge ind med stor Kraft i ethvert af mit Hjærtes Følelser. Jeg overvejede det atter og atter, vidende forvist, at dersom Nogen trængte til Visdom fra Gud, saa var det mig; thi jeg vidste ikke, hvad jeg skulde gjøre, og uden jeg kunde faa mere Visdom end jeg da

havde, vilde jeg aldrig faa det at vide; thi Religionslærerne i de forskjellige Sekter forstode det samme Skriftsprog saa forskjelligt, at de tilintetgjorde al Tillid i at besvare Spörgsmaalet ved at henvise til Bibelen. Endelig kom jeg til det Resultat, at jeg enten maatte forblive i Mörke og Forvirring, eller gjöre som Jakob anviste, nemlig bede til Gud med den Forvisning, at dersom han gav Visdom til dem, der fattedes den, og vilde gjærne give og ikke bebrejde, da kunde jeg sejre. Og saaledes begav jeg mig overensstemmende med denne min Beslutning (at bede til Gud) til Skoven, for at gjöre et Forsög. Det var en dejlig, klar Morgen tidlig om Foraaret 1820. Det var den förste Gang i mit Liv, at jeg gjorde et saadant Forsög, thi midt i al min Længsel havde jeg dog aldrig hidindtil gjort Forsög paa at bede med Ord.

Efter jeg var kommen til det Sted, hvor jeg för havde besluttet at gaa hen, og havde set mig omkring og fundet mig alene, knælede jeg ned og begyndte at opsende mit Hjærtes Önsker til Gud. Næppe havde jeg gjort dette, förend jeg blev overvældet af en Magt, der var mig ganske ubekjendt og som havde en saadan forbausende Indflydelse over mig, at den bandt min Tunge, saa jeg ikke kunde tale. Et tykt Mörke omgav mig, og det forekom mig en kort Tid, som om jeg pludselig skulde tilintetgjöres. Men jeg anvendte alle mine Kræfter, for at anraabe Gud om at udfrie mig af denne Fjendes Magt, som havde overvældet mig, og i det Öjeblik jeg var nær ved at synke i Fortvivlelse og overgive mig til Tilintetgjörelse (ikke til en indbildt Tilintetgjörelse, men til et virkeligt Væsens Magt fra den usete Verden, hvilket havde en saa forfærdelig Kraft, som jeg aldrig för havde erfaret hos noget Væsen), netop i dette forfærdelige Öjeblik saa' jeg en Lysstötte lige over mit Hoved klarere end Solen, hvilken dalede ned, indtil den faldt paa mig. Ikke saa snart saa' jeg den, förend jeg fölte mig befriet fra den Fjende, som holdt mig bunden. Da Lyset hvilede paa mig, saa' jeg to Personer, hvis Skjönhed og Herlighed overgaar al Beskrivelse, staaende over mig i Luften. En af dem talede til mig, kaldte mig ved Navn og sagde, idet han pegede paa den Anden: „*Denne er min elskelige Sön, hör ham.*"

Min Hensigt med at gaa og adspörge Herren var, at faa at vide, hvilken af alle Sekterne var den rette, saa jeg kunde vide, til hvilken jeg skulde föje mig. Ikke saa snart blev jeg derfor Herre over mig selv, saa at jeg var i Stand til at tale, förend jeg spurgte de Personer, som stode ovenover mig i Lyset, hvilken af Sekterne var den rette, (thi den Gang var det endnu ikke faldet mig ind, at de alle vare urigtige), og hvilken jeg skulde föje mig til? Svaret var, at jeg ikke maatte föje mig til nogen af dem, thi de vare alle forkerte, og den Person, som tiltalede mig, sagde, at al deres Troesbekjendelse var en Vederstyggelighed for hans Aasyn, og at disse Troesbekjendere vare alle fordærvede: „De drage nær til mig med deres Mund og ære mig med Læberne, men deres Hjærter ere langt fra mig. De lære saadanne Lærdomme, som ere Menneskebud og have Gudfrygtigheds Skin, men fornægte dens Kraft".

(Fortsættes paa Side 161.)

NIELS WILHELMSENS BIOGRAFI.

(Sluttes fra Side 139.)

Fra Liverpool rejste de *via* Hull, Hamborg, Kiel og Korsöer til Kjöbenhavn, hvor de ankom d. 19de August og bleve venligt modtagne af Præsident N. C. Flygare, Ældste Andrew Jenson og andre af Brödrene. Da Emigrationen, hvormed Præs. Flygare rejste hjem, afgik fra Kjöbenhavn d. 30te August, overtog Ældste Wilhelmsen paa nævnte Dag Bestyrelsen af Missionen. At han fattede det store Ansvar, som blev ham paalagt, fremgaar tydeligt af fölgende Bemærkninger af hans Dagbog:

„Söndag d. 30te. Præsident N. C. Flygare overleverede mig Missionens Regnskaber, og saa vidt jeg kan forstaa er Alting i den bedste Orden. Maa Herren, min Gud, være min Tilflugt og Hjælper, saa at jeg maa kunne varetage de ansvarsfulde Pligter, som nu paahvile mig, til hans Ære og Herlighed, er min Bön i Jesu Navn. Amen. Emigranterne, under N. C. Flygares Ledelse, forlode KjöbenhavnKl. 5 Eftm.“

Broder Wilhelmsen satte sig snart ind i Missionens Anliggender og var strax i fuld Virksomhed; og samme Efteraar gjorde han sin förste Rundtur omkring til Konferencerne, idet han d. 27de og 28de Septbr. overværede Konferencemöde i Kristiania, d. 4de og 5te Maj i Stockholm, d. 11te og 12te Maj i Kjöbenhavn, d. 18de og 19de Maj i Göteborg, d. 25de og 26de Maj i Aalborg og d. 1ste og 2den Juni i Aarhus. Da han efter Hjemkomsten fra Aarhus blev syg sendte han Ældste Andrew Jenson til Malmö for at repræsentere ham i Konferencemödet, som afholdtes dersteds d. 8de og 9de Juni. Efter det derved stiftede Bekjendtskab viste det sig, at alle Konferencerne vare i en sund og trivelig Forfatning og præsideredes over af gode og paalidelige Ældster fra Zion. Ligeledes vare de allerfleste af Grenene under umiddelbar Bestyrelse af Utah-Ældster, af hvilke der paa den Tid (efter August-Emigrationens Afrejse) fandtes 47 i Missionen.

Da der i Kjöbenhavn samt paa andre Steder i Missionen var en hel Del unge og middelaldrende Mænd, som behövede at foröge deres Kundskab med Hensyn til Evangeliets Principer, Kirkens Orden osv., blev det anset for raadeligt at organisere unge Mænds Foreninger i nogle af de större Grene, efter samme Mönster som saadanne vare oprettede hjemme i Zion. Fölgelig blev den förste unge Mænds gjensidige Uddannelses Forening i Skandinavien organiseret i Kjöbenhavn d. 19de Novbr. 1879 med Ældste Andrew Jenson som Præsident. Lignende Foreninger bleve strax efter oprettede i de fleste andre större Grene, og meget Godt er siden blevet udfört gjennem disse Foreningers Virksomhed.

Næsten i alle Grenene af den skandinaviske Mission fandtes der et större Antal Söstre end Brödre, og det har vist sig næsten gjennemgaaende, at Söstrene have været fuldkommen saa nidkjære som de fleste af Brödrene i Udförelsen af deres Pligter i alle Henseender. Det Gavnlige og Önskværdige i at faa kvindelige Hjælpeforeninger organiserede i Skandinavien paa saadanne Steder, hvor det var belejligt for Söstrene at möde tilsammen, var derfor iöjnefaldende, thi der fandtes mange Fattige, som tiltrængte Hjælp og Opmuntring paa forskjellige Maader, og i Særdeleshed var dette Tilfældet i Kjöbenhavn og i nogle andre Grene. Efter en speciel Indbydelse af Præsidentskabet forsamledes derfor et stort Antal af de kjöbenhavnske Söstre paa Forsamlingslokalet i Store Regnegade Torsdag Aften d. 20de Novbr., hvor Organisationen af den förste kvindelige Hjælpeforening i Skandinavien fandt Sted, for hvilken en ældre Söster, Johanne Kristine Nordström, valgtes til Præsident. Foreningen fik snart over 100 Medlemmer og begyndte en Virksomhed, der siden har baaret de bedste Frugter og er, saa vidt vi véd, endnu i en trivelig Forfatning. Lignende Foreninger bleve i Löbet af Vinteren organiserede i de fleste andre Grene i Missionen.

I Forbindelse med ovennævnte Foreningers Organisation opstod Tanken om at udgive et lille Maanedsskrift i de unge Helliges Interesse. Planen blev forelagt Wm. Budge, som den Gang præsiderede over den europæiske Mission, og fik hans Bifald, hvorpaa Værket strax blev paabegyndt. Det förste Numer af „Ungdommens Raadgiver“, udkom derfor d. 6te Januar 1880. Ældste Andrew Jenson var bleven beskikket til Redaktor under Præs. Wilhelmsens Bestyrelse. Der blev kun trykt 800 Expl. af de förste to Numre, men Abonnentantallet steg snart til mellem 1100 og 1200. Prisen var meget billig—kun 6 Öre pr Expl. Dette Blad, der strax syntes at blive afholdt iblandt

de Hellige, har nu snart fuldendt sin 4de Aargang.

Den 6te April 1880 afholdtes höjtidelige Forsamlinger i alle Grenene i den skandinaviske Mission i Anledning af Kirkens 50aarige Jubilæum. Om den i Kjöbenhavn ved denne Lejlighed afholdte Forsamling skriver Wilhelmsen saaledes:

„Söstrene af Hjælpeforeningen havde pyntet Salen meget smagfuldt, og Kl. 8½ var Lokalet aldeles overfyldt med Hellige og Fremmede. Efter Sang og Bön oplæste Ældste Andrew Jenson et poetisk Digt,* som han selv havde forfattet i Dagens Anledning, hvorpaa han talte til Forsamlingen angaaende Kirkens Historie og viste paa en tydelig og kraftig Maade, hvorledes Herren havde vaaget over sit Folk og sin Kirke, der i Löbet af de nu henrundne 50 Aar er voxet fra sex Medlemmer til omtrent 200,000, og hvorledes Herren paa en mirakulös Maade havde bevaret sine Hellige gjennem Forfölgelser, Fattigdom og Lidelser. Forstander H. Funk, Konferencepræsident C. C. Asmussen og jeg talte derefter til de Forsamlede; vi bare alle kraftige Vidnesbyrd om Evangeliets Sandhed under den Almægtiges Inspiration samt takkede og prisede Herrens Navn, og Alles Hjærter jublede af Glæde. Dette Möde vil længe blive erindret af de tilstedeværende Hellige og Venner“.

I April og Maj Maaneder aflagde Præsident Wilhelmsen sit andet Besög til Konferencerne og overværede Konferencemöder i Aalborg, Aarhus, Malmö, Kjöbenhavn, Kristiania, Stockholm og Norrköping.

„Den 10de Juni 1880“, skriver Ældste Andrew Jenson, „begyndte jeg i Forening med Præsident Wilhelmsen at revidere Mormons Bog. Det vil erindres, at Bogen först blev oversat paa Dansk af Apostel Erastus Snow og Ældste P. O. Hansen, og at den förste danske Udgave udkom i 1851 i Kjöbenhavn; en anden Udgave udkom i 1858. Da hele Oplaget af disse to Udgaver nu var udsolgt blev en tredie Udgave nödvendig, men förend en saadan kunde trykkes ansaas det for Visdom at inddele Bogen i Kapitler og Vers, samt forsyne den med Henvisninger ligesom den nyeste engelske Udgave, og desforuden give den en grundig Revision i andre Henseender, eftersom det danske Sprog med Hensyn til Orthografi og Stil havde forandret sig betydeligt siden 1851. Dette viste sig at være et besværligere Foretagende, end man paa Forhaand kunde indse, og tog meget længere Tid. Hver Sætning og hvert Vers blev nöjagtig sammenlignet med den engelske Udgave, hvilket blev gjort paa fölgende Maade: Efter at jeg allerede i Forvejen havde afmærket Bogen i Kapitler og Vers læste jeg et eller flere Vers ad Gangen for Præsident Wilhelmsen, som saa' efter i den engelske Udgave, hvorpaa han sædvanlig oplæste det samme for mig paa Engelsk, medens jeg saa' efter i den danske Oversættelse. Paa denne Maade sikrede vi os mod mulige Fejler, og efter at jeg havde nedskrevet saadanne Forandringer, som vi vare bleve enige om, samt havde foretaget de nödvendige Rettelser i Orthografien, læste vi videre. Saaledes sadde vi ofte fra tidlig Morgen til sildig Aften, og vare ofte saa ivrigt beskjæftigede med vort Arbejde, at vi næppe havde Tid til at tale med Besögende eller overvære Forsamlingerne. Det maa erindres, at Revisionen af Mormons Bog var extra Arbejde, og at de andre Forretninger, som stod i Forbindelse med Missionens timelige og aandelige Tarv, kunde have lagt Beslag paa hele vor Tid og Opmærksomhed, dersom vi kun skulde have arbejdet i det for saadan Beskjæftigelse vanlige Antal Timer. Som det var for os fandt Midnattens stille Time os ofte i fuld Virksomhed, længe efter at de andre Brödre vare gaaede tilsengs, og naar vi saa endelig lagde os var Sindet gjerne saa fuldt af Ideer, at vi fandt det vanskeligt at erholde den naturlige Hvile, som vi saa hardt tiltrængte. Endelig bleve vi d. [illegible]

*Dette findes i „Skandinaviens Stjerne“, 30te Aarg., Side 255 og 256.

April 1881 færdige med Revisionen af Bogen, og d. 31te Maj blev det sidste Ark trykt Faa Dage senere modtoge vi de første indbundne Exemplarer af Bogen, der kan betragtes som en af de smukkeste og best udstyrede Bøger, som ere blevne udgivne af vore Brödre i Skandinavien. Foruden Mormons Bog optryktes nye Oplag af flere af de tidligere udgivne Smaaskrifter, men førend vi sendte dem til Trykkeren reviderede vi dem med stor Omhu, da det viste sig, at mange Fejler havde indsneget sig ved tidligere at have været optrykte saa mange Gange.

Den 5te Juli 1880 afrejste en stor Emigration fra Kjøbenhavn; med denne fulgte Broder C. A. F. Orlob, som havde varet Medhjælper paa Kontoret. Efter hans Hjemrejse vare vi kun tre tilbage til at gjöre hele Kontorarbejdet, nemlig Præsident Wilhelmsen, Andrew Jenson og Gustaf Petterson, Oversætter for „Nordstjernan".

Med August-Emigrationen rejste Konferencepræsident C. C. Asmussen hjem, og Ældste Hans Funk blev beskikket til hans Eftertræder.

Om Sommeren 1880 havde vi Besög af Præsident Wm. Budge samt Ældsterne Moroni Snow og L. E. Martineau fra England. I deres Selskab foretog Præsident Wilhelmsen en Rundrejse i Missionen og besøgte Kristiania, Stockholm, Trollhætten, Gøteborg og Malmø. Paa disse Steder samt i Kjöbenhavn afholdtes der gode og vel besögte Forsamlinger. Præsident Budge er en dejlig Mand, og han vandt de skandinaviske Helliges Tillid og Agtelse under sit Besög.

Om Efteraaret gjorde Præsident Wilhelmsen sin tredie Rundrejse til alle Konferencerne. Jeg ledsagede ham til Aalborg og Aarhus, og vi havde ypperlige Forsamlinger, under hvilke kraftige Vidnesbyrd bleve aflagte.

I Januar Maaned (1881) blev Ældste Gustaf Petterson angrebet af en ondartet Brystsyge, der tiltog i en saaden Grad, at han omsider maatte gaa tilsengs og stod aldrig op mere; thi efter flere Maaneders svære Lidelser afgik han d. 13de April ved Döden og blev begravet d. 18de s. M. paa Kjøbenhavns vestre Kirkegaard. Den Afdøde, der var omtrent 31 Aar gammel, var en god og trofast Arbejder, en sand Sidste-Dages Hellig og meget afholdt af os alle. Hans Död gjorde et dybt Indtryk paa os, og saa vidt jeg véd var han den Förste, som nogensinde døde paa Kontoret i Kjøbenhavn.

Men hans dødelige Bortgang var kun Forløberen for et endnu haardere Slag. Præsident Wilhelmsen havde i en længere Tid lidt af Stensmerter, som han maaske tildels havde paadraget sig ved Overanstrængelse og ved at skjænke for liden Opmærksomhed til sin egens Persons Pleje; thi han var en af de Mænd, som tænkte allermindst paa sin egen Bekvemmelighed, naar Guds Riges Anliggender fordrede hans Opmærksomhed. Paa sin fjerde og sidste Rundrejse til Konferencerne om Foraaret 1881 led han store Smerter, og det vedblev at blive værre med ham hele Tiden, indtil han, efter at vi lykkelig og vel havde faaet Aarets största Emigrantselskab afsted d. 20de Juni, bestemte sig til at søge Raad hos en vis berömt Læge, der vilde, at han skulde indlægge sig paa et Hospital, for der at kunne nyde den passende Forplejning. Efter betydelig Overvejelse bestemte han sig til at gjøre dette, hvorfor jeg d. 21de Juli Kl. 4 Eftm. fulgte ham til Kommunehospitalet i Kjøbenhavn. Han overleverede alle Missionens Anliggender, som han sagde, trygt i mine Hænder under sin Sygdom, og bad, at Herren maatte give mig Visdom og Kræfter til at varetage samme. Uagtet jeg ikke for et Öjeblik syntes at ane, at der var nogen Fare for hans Liv, blev jeg dog paa Hjemvejen fra Hospitalet overvældet af de mest tungsindige Følelser, og da jeg var kommet ind paa Kontoret maatte jeg lukke Døren og søge Lindring i Graad. Derpaa bad jeg inderligt til Herren paa min elskede Broders Vegne og tog fat paa mit Arbejde. Jeg vil nu slutte Præsident Wilhelmsens biografiske Skizze med fölgende Redaktionsbemærkninger, som

jeg efter hans Død lod indrykke i „Skandinaviens Stjerne“, 30te Aarg. Side 344—348:

„PRÆSIDENT NIELS WILHELMSENS DÖDELIGE BORTGANG.

Det er i Dag bleven vor tunge Lod, at meddele Stjernens Læsere det sørgelige Budskab, at Præsidenten for den skandinaviske Mission, vor elskede og højt agtede Broder, Niels Wilhelmsen, afgik ved Døden her i Staden den 1ste August om Morgenen Kl. 6, efter 10 Dages Sygeleje og haarde Lidelser. Broder Wilhelmsen havde i omtrent et helt Aar lidt af Stensmerter, og da hans Lidelser i den senere Lid bestandig bleve större, fandt han det omsider nödvendigt at underkaste sig Lægebehandling. For at dette kunde ske paa den heldigste Maade, indlagde han sig den 21de Juli paa Kommunehospitalet her i Staden, og den følgende Søndag (d. 24de Juli) blev han, uagtet han undgik den almindelige Slags Operation, dog underkastet Lægebehandling af en saadan Beskaffenhed, at han i Löbet af de to eller tre derefter følgende Dage led de frygteligste Smerter. Hans Tilstand syntes imidlertid gradvis at blive bedre, og henimod Slutningen af Ugen var der tilsyneladende de bedste Udsigter for, at han snart skulde blive rask igjen samt blive i Stand til at fortsætte sin velsignelsesrige Virksomhed. Men Natten mellem Lördag og Søndag (30te—31te Juli) blev han heftig angreben af Feber, og Underlivs-Inflammation af en alvorlig Beskaffenhed indtraadte. Da vi som sædvanlig besögte ham Söndag Morgen, laa han i store Smerter og havde havt en ualmindelig stræng Nat. For förste og sidste Gang hentydede han nu til Muligheden af sin Bortgang, og gav os derfor nogle Instruxer med Hensyn til hans Begravelse og Missionens Anliggender. Dog bemærkede han, at han ikke troede han skulde dö, men det var godt at være forberedt paa det Værste. „Og“, sagde han, „jeg er ikke bange for at dö, men jeg skulde ønske at se min Familie först. Dersom jeg dør, saa er det Herrens Villie.“ Om Eftermiddagen, da vi atter besögte ham, syntes han at være lidt bedre, og da vi gav ham Haanden til Afsked, laa han med sit sædvanlige venlige Smil paa Kinden; lidet anede vi, at dette var sidste Gang, det skulde forundes os at tale med ham i levende Live, thi vi troede bestemt, at vi den følgende Morgen skulde finde ham betydelig bedre. Men Herrens Tanker ere ikke altid vore Tanker. I Sandhed Guds Handlemaade med Dödelighedens Børn ere højst besynderlige, og mange Gange aldeles ubegribelige for Mennesker i Kjödet. Da vi Morgenen efter kom paa Hospitalet for atter at besöge ham, fandt vi kun Liget af vor elskede Broder. Han var nemlig hensovet blidt og rolig, uden tilsyneladende Smerter, tre Timer før vi kom tilstede. Sin fuldkomne Bevidsthed beholdt han lige til det Sidste, og han talte paa sin almindelige Maade med dem, som plejede ham, indtil han næsten pludselig begyndte at drage sit Aandedræt besværligt, og efter faa Minutters Førløb var han ikke mere. Ingen af Brødrene vare hos ham i hans sidste Öjeblikke, men det manglede dog ikke paa Pleje eller Omhu fra deres Side, som vaagede over ham.

Vi skulle ikke gjøre Forsög paa at skildre den Virkning, som Kundskaben om hans Død bibragte os. Ved slige Lejligheder taler det menneskelige Hjærtes ömmeste Følelser sit eget ejendommelige Sprog, medens Tungen staar stille, og Ord eller Pen kunne Intet udrette. Vor hedengangne Broder og Præsident var elsket af sine Brødre og de Hellige i disse Lande med en Hengivenhed og Kjærlighed, som kun have være Faa tildel. Hans behagelige Optræden, hans vise og faderlige Ord, hans venlige Smil og hans exemplariske Liv kunde ikke Andet end forskaffe ham varme Venner, hvor som helst han bevægede sig og stiftede Bekjendtskab, og dette ikke alene iblandt de Hellige, men ogsaa iblandt dem, som ikke tilhøre

vort Samfund. Han var en af den Klasse af Mænd, om hvem det med Sandhed kan siges, at desto nöjere man lærte ham at kjende, desto mere kom man til at elske og agte ham.

Vi betragte det næsten for aldeles overflödigt at sige Noget til Præsident Wilhelmsens Berömmelse; hans Liv og Gjerninger ere saa vel bekjendte baade iblandt de Hellige hjemme i Zion og her i disse Lande, at kun meget Lidt kan siges i denne Henseende, som ikke allerede er bekjendt. Nidkjær, trofast og standhaftig som han var, baade i Medgangens og Modgangens Time, have vistnok kun faa Mænd i denne Kirke fremvist Magen til. Og dersom Frelserens Ord: „Vel, Du gode og tro Tjener! Du har været tro over Lidet, jeg vil sætte Dig over Meget; gak ind til din Herres Glæde", kan være anvendeligt over for noget Menneske, saa maa det i Sandhed være det i Tilfældet med denne gode og trofaste Herrens Tjener. Efter det nöje Bekjendtskab, som vi under vor Samvirken i de forlöbne to Aar have havt med ham her i Skandinavien, kunne vi med Bestemthed sige, at hans Tanker og Studium först og fremmest var henvendt paa Guds Riges Anliggender samt paa Udförelsen af de mange Pligter, som tilhörte hans höje og hellige Kald. Som Præsident over Missionen tillod han aldrig sine personlige Fölelser at raade, men ved alle Lejligheder, enten ved Beskikkelsen af Brödre til de særskilte Stillinger i Konferencerne, eller ved Ordningen af nogen anden af Kirkens Anliggender, lod han sig altid vejlede af Guds Aand, af hvilken han bestandig nöd en stor Fylde; og han tænkte kun lidt paa sine egne personlige Bekvemmeligheder, hvor det gjaldt at virke for Evangeliets eller Guds Riges Fremme. Den Udholdenhed og Nidkjærhed, som han i Löbet af det sidste Aar lagde for Dagen under vor fælles Arbejde paa Revisionen af Mormons Bog, medens han næsten bestandig var underkastet svære legemlige Lidelser, er et evigt talende Bevis for hans Hengivenhed og Kjærlighed for Guds Rige og for Forfremmelsen af Sandhedens store Sag. Aldrig ville disse Dage kunne gaa os af Minde!

Uagtet Broder Wilhelmsens Bortgang har havt til Fölge, at hans Familie har mistet en tro og hengiven Ægtemage og en kjærlig og elskende Fader, at den skandinaviske Mission har mistet en vís og trofast Leder og hele Kirken en af dens store og ædle Mænd, faa föle vi dog ikke til at sörge som dem, der have intet Haab. Nej, hvis vi forblive trofaste, skulle vi alle gjense vor elskelige Broder paa Opstandelsens herlige Morgen, og hans nu sörgende Familie, for hvilken vi nære den dybeste Deltagelse og Sympathi, skulle da atter blive gjenforenede med ham; ja, paa den Tid, da Rösten skal höres indtil Jordens yderste Ender: „Död, hvor er din Braad? Helvede, hvor er din Sejr?"

PRÆSIDENT WILHELMSENS BEGRAVELSE.

Söndag den 7de dennes ved Middagstid begyndte de Hellige og sörgende Venner at samles til det paa Kirkegaarden opförte smagfulde og meget hensigtsmæssige Kapel, for at vise vor kjære hensovede Broder og Ven, Præsident Wilhelmsen, den sidste Ære.

Vi ville her bemærke, at fem af Brödrene havde om Onsdagen lagt Liget i Kisten, ifört den hvide præstelige Klædedragt, som henhörer til det Præstedömmes Orden, hvoraf den Afdöde var et Medlem, og at Liget var til Skue samme Dags Eftermiddag fra Kl. 3—7.

Kisten, der nu indeholdt den af os alle faa höjt elskede Mands jordiske Levninger, stod paa en sort draperet Forhöjning i den överste Ende af Kapellet, og baade Kisten og Forhöjningen var bogstavelig bedækket med Blomster og Kranse, hvoraf mange vare særdeles smagfulde og kostbare. Iblandt det, som mest tildrog sig vor Opmærksomhed, var en stor Krans af Palmegrene med et blaat og et gult

Silkebaand—et Sindbillede paa den svenske Nationalitet—hvorpaa fandtes følgende Indskrift: „Från Sörjande Wänner i Stockholm". Indendi denne var der anbragt en smuk Krans, rigelig besat med hvide Blomster, med Indskriften: „Farvel fra hans Medhjælpere paa Kontoret. De som kjendte Dig best, elskede Dig mest". Paa den ene Side af Kisten læstes: „Farvel fra de unge Brødre", og paa den anden Side: „Farvel fra Søstrene". Paa Fodenden af Kisten læstes: „Sangkorets sidste Farvel". Disse Indskrifter fandtes paa hvide Silkebaand, hvilke vare befæstede paa smukke og passende Kranse. Desforuden lagde vi Mærke til en anselig Krans fra Søsterforeningen i Aarhus, med et paa Rim affattet Vers.

Klokken 1 Efterm. begyndte Höjtidelighederne under Ældste Andrew Jensons Bestyrelse. Koret afsang først en i Dagens Anledning forfattet Sang, hvorefter Ældste H. Funk opsendte en Bön. Korte men rørende Taler holdtes derpaa af Ældsterne S. Christensen, L. M. Olson, C. Jensen, H. Funk og Andrew Jenson. Koret sang derefter Salmen Nr. 218: „Den store hvide Flok vi se" osv. Processionen blev dernæst ordnet. Vejlængden fra Kapellet til Graven var omtrent 450 Alen. Kisten blev baaren af de sex tilstedeværende Konferencepræsidenter: L. M. Olson, H. Funk, C. Jensen, S. Chrisstensen, O. N. Stohl og N. B. Adler. Umiddelbart efter Kisten fulgte den afdöde Præsidents Medhjælpere paa Kontoret, Ældsterne Andrew Jenson og Hugo Pettersson. Efter dem fulgte de andre tilstedeværende Brödre fra Zion, nemlig P. O. Hansen, H. J. Christiansen, Martin Jakobson, C. P. Warnick, L. N. Larson, J. C. Olsen, R. Christoffersen, Jens Hansen og R. Olsen. Dernæst Medlemmerne af Sangkoret, og efter dem de øvrige af de tilstedeværende Hellige og Venner, som marscherede i god Orden fire og fire. Blandt de Sidsnævnte saa' vi Bogtrykker F. E. Bording, Emigrationsagent Wm. Hansen, Bogbinder A. F. Hjorhöy, Skræddermester C. F. W. Køhn og flere Andre. Efter Ankomsten til Graven, indtog Sangkoret sin Plads tilhøjre og afsang Salmen Nr. 228: „I Morgenlysets gyldne Glans forklaret Graven staar" osv. Ældste H. J. Christiansen opsendte derefter Slutningsbønnen, nedbedende Himmelens Beskyttelse over Graven og dens kjære Indhold. Ældste Jenson takkede de Tilstedeværende for deres Nærværelse og udviste Opmærksomhed for vor hensovede Ven og Broder, hvorefter Mængden, der talte omtrent 400 Personer, passerede forbi Graven for at kaste det sidste Blik derned, og derpaa gik hver til sit i Fred.

Maa Broder Wilhelmsens jordiske Tabernakel nu hvile i Fred og uforstyrret til den førte Opstandelses herlige Morgen".

Følgende Sang blev forfattet af en Söster Sofie Hansen og afsunget ved Præsident Wilhelmsens Baare:

Stor er din Visdom, Himlens Herre,
At granske den vi ej formaa,
Og hvad er vi, at vi tör knurre
Imod dit vise Fader-Raad;
Naar Sorgens tunge Skygger stige,
Vi spörge vel saa mangt: „Hvor naar
Vil disse sorte Skyer vige?"
Naar Skjebnen til os synes haard.

Her ved vor elskte Broders Baare
Forsamles vi for Dig, o Gud,
Og, skjöndt med tunge Vemods Taare,
O Herre, komme vi ihu,
At Du os stedte her i Live
Kun for at faa des större Løn,
Og at vort Støv til Støv maa blive
Og Aanden gaa til Gud igjen.

Dit Værk, o Broder, tro Du endte
Og hentedes hjem til Zions H[illegible].
Men Himlens Herre bedre kjendte
Hvad tjen'te til dit sande Gavn.
Dog, Broder, vi at mindes længe
Dit Raad og dine milde Smil.
Du ramte Hjertets bedste Strenge,
Hver Gang Du udskød Ordets Pil.

Et bedre Hjerte [illegible]
Har banket i en „Israel".
Til os Du gav et [illegible] Minde
Og Himlens [illegible] Sjel.
Dog stundom af Graad er [illegible] hvert Öie,
Vi mødes jo en Gang med Dig.
Og vist Du smiler fra det Höje
Og hvisker: „Græder ej for mig".

NYHEDER.

Utah. Den 24de Juli fejredes paa forskjellige Maader i Utah. I Salt Lake City holdtes to store Konserter i det store Tabernakel, hvor de forskjellige i Territoret værende Nationaliter repræsenteredes med Sange og Börn, iklædte deres respektive Landes Nationaldragter. Ogsaa hjemme komponeret Musik foredroges. Paa Washington „Square" fandt Bycicle-Kaplöbning og Balonopstigning Sted.—— John Robinsons Cirkus gjæstede Territoriet i Juli Maaned. Forestillinger gaves i Salt Lake City d. 25de og 26de Juli.——Den 28de Juli blev en ung Mand, en Sporvognskusk ved Navn Richard S. W. Andrew, dræbt ved et Vaadeskud i Godbe, Pitts og Kos. Apothek i Salt Lake City; han var en anseet og afholdt Mand, og en betydelig Sum Penge blev senere samlet til Fordel for hans Enke.—— David C. Rich, den ene af de Forbrydere, som d. 10de Juli overfaldt Hr. Schettler i Zions Sparebank, kom paa fri Fod ved at hans Broder Joseph E. Rich stillede det fordrede Belöb i Sikkerhed for ham. Efter hans Lösladelse viste han imidlertid en saa slet Opförsel, at han d. 30te Juli atter indsattes i Arresten i Salt Lake City.——Et lille Selskab Hellige fra Island, bestaaende af 18 Sjæle, ankom til Salt Lake City d. 30te Juli under Ledelse af Ældste John A. Sutton. De afsejlede fra Liverpool med Dampskibet „Wisconsin" d. 14de s. M. og havde havt en behagelig Rejse; de toge senere til Spanish Fork, Utah Co., deres oprindelige Bestemmelsessted.——Logans Byembedsmænd gjorde i Juli Maaned Forsög paa at forbyde Salg af berusende Drikke i deres Stad; men Territoriets Overret afgav en Kjendelse, der tillod Salonholdere at drive deres Trafik. Fölgen deraf var, at fire Saloner snart aabnedes i Logan.——Den 2den August vedtog Salt Lake Citys Byraad en Lov, der bestemte, at alle Huse og Ejendomme i Salt Lake City skulde numereres ligesom i andre större Kjöbstæder.——Et Skybrud i Bjærgene gjorde d. 5te August uhyre stor Skade i Kanab, Kane County. Næsten hele Afgröden paa Marken ödelagdes.——Den 6te August holdtes Valg i Utah for Medlemmer af den lovgivende Forsamling og County Embedsmænd. Overalt bleve Folkets Kandidater valgte med stor Majoritet.—— En mellem fire og fem Aar gammel Sön af Hans Petersen af Bear River City, Box Elder County, blev d. 18de August dræbt ved et Ulykkestilfælde, hvorved han fik en Hötyv stukket ind i Hovedet.——Den 16de August og efterfölgende Dage blev Salt Lake City besögt af et stort Antal Frimurere (Knights Templars) fra forskjellige Stater af Unionen. ——En ung Dame ved Navn Ellen Lewis blev dræbt i Provo d 20de August ved et Skud, som blev affyret af en Politibetjent efter en bortlöbende Arrestant. Den unge Dame havde kun været gift i to Uger.—— John Schild Kneckt, en gammel Svejtser, blev d. 23de August funden liggende död i en Gröft i den sydvestlige Del af Salt Lake City. Manden var drikfældig.——Marskal Andrew H. Burt blev d. 25de August dræbt og skudt i Salt Lake City af en Neger,som han vilde arrestere. Negeren, der ogsaa saarede Vandmester Wilcken, blev strax greben og hængt af den forbitrede Befolkning. Broder Burt, der fungerede som Biskop i 21de Ward af Salt Lake City, var en af Samfundets bedste og dygtigste Mænd, og hans Död kastede en Skygge over hele Folket. Samme Dag tog en organiseret Pöbelhob John Murphy, som faa Dage i Forvejen (d. 22de Aug.) havde ladet en Mand i Park City aflive, ud af Fængslet i Coalville, og bragte ham til Park City, hvor de strax hængte ham.——Den 26de August, medens et Selskab unge Mænd var ude paa Jagt i Nærheden af Tooele, blev Alvin Henson, som havde

lagt sig i et Krat og fejltoges for et Daadyr, skudt og dræbt af en af sine Kammerater.—— En Skandinav ved Navn Christian M. Iversen begik Selvmord ved Skydning d. 31te August i Washington, Washington Co. Utah.——Belle Harris, som havde sat indespærret i Tugthuset siden d. 18de Maj, blev d. 31te August lösladt paa Forlangende af Grandjurien i Beaver. Hun har i enhver Henseende under sin lange Fængselstid vist sig som en modig og uforfærdet Kvinde, urokkelig i sin Overbevisning om Ret og Uret.——En Ildsvaade ödelagde indhöstet Sæd for 5000 Dollars i den lille Indianerby Washakie, Box Elder County, d. 3die Septbr.——Tidlig om Morgenen d. 4de Septbr. fandtes Söster Henriette Færnström liggende död i en Vandgröft i Nærheden af hendes Bopæl tæt ved de varme Kilder, Salt Lake City. Hun havde i den senere Tid hyppigt været udsat for en Slags Svimmelhed, og det antages, at hun under en Besvimelse var falden i Gröften og druknet Natten forud.—— I et specielt Möde af Byraadet, afholdt d. 6te Septbr., blev William G. Phillips beskikket til Marskal i Salt Lake City, i Stedet for afdöde Andrew H. Burt.——En af Feramorz Little opfört Bygning ved 13de Wards Skolehus blev d. 6te Septbr. indviet og af Æjeren overleveret til Biskop Atwood som en Gave til Fordel for Wardets Fattige. Bygningen, der er inddelt i mindre Beboelseslejligheder, har kostet 5000 Dollars.——J. W. Dearing, en Fyrböder ved Denver og Rio Grande Jærnbanen, som d. 9de Septbr. tilligemed en Kammerat var beskjæftiget med et fiske i Jordan-Floden, tæt ved Bjærgpynten, 20 Mile syd for Salt Lake City, blev dræbt og frygtelig lemlæstet ved en Explosion af en Del medbragt Krudt og andet Skyts.——Broder Sören Jensens Hustru, Anna Johanne Katrine Jensen, blev om Aftenen d. 10de Septbr. saa frygtelig forbrændt ved Væltningen af en Petroleumslampe, at hun efter skrækkelige Lidelser döde den fölgende Dags Morgen. Den Afdöde var 29 Aar gammel og ankom her til Territoriet fra Danmark for fem Aar siden.——Den verdensberömte Prædikant Henry Ward Beecher, som besögte Salt Lake City paa en Gjennemrejse fra Kalifornien, holdt et Foredrag i Salt Lake Citys Theater Tirsdag Aften d. 11te Septbr.——Dette Aars fjerde europæiske Emigrantselskab ankom til Salt Lake City Mandag d. 17de Septbr. Den skandinaviske Afdeling af samme, bestaaende af 284 Sjæle, forlod Kjöbenhavn d. 24de August tilligemed fölgende hjemvendende Ældster: Hans A. Hansen, Selskabets Leder, Hans Andersen, A. L. Andersen, J. C. Frost, Henry C. Jensen, Frederik Peterson og John N. Olsen.

Wyoming. Den berygtede Morder „Bill“ Hickman döde i Lander City, Sweetwater County, d. 21de August.

Idaho. De Forenede Staters Præsident, Chester A. Arthur, foretog i August Maaned en Lystrejse til Yellow Stone Park og andre berömte Steder i Vesten, ledsaget af et stort Fölge. Han kom tilbage til Washington d. 7de Septbr.

Montana. Den 8de Septbr. blev det sidste Spiger paa Nord Pacifik Banen drevet under stor Höjtidelighed i Mullens Pass, omtrent 100 Mile vest for Helena, og den store Nationalbane erklæret aaben. Allerede d. 24de August var Banen saa vidt færdig, at det förste Tog kunde passere over samme.

Nordvestlige Stater. Cykloner, Tornadoer og ödelæggende Storme anrettede i Juli og August Maaned stor Ödelæggelse i Staterne Minnesota, Illinois, Iowa, Wisconsin, samt i Territoriet Dakota og paa andre Steder.

Iowa Postmaster Clingman i Polk City blev d. 11te Juli dræbt af to Banditter. Hele Omegnens Beboere satte sig i Bevægelse efter Morderne, der den fölgende Dag fandtes i en Skov. En af dem blev strax dræbt og den anden kastet i Fængsel.

Missouri. Den berygtede Bandit og Morder Frank James blev d. 6te Septbr. frikjendt af Grandjurien i Gallatin, Davis Co., men da nye Beskyld-

ninger fremkom imod ham, er han fremdeles i Fængsel.

Washington, D. C. Den berömte Statsmand Jeremiah S. Black, der i Fjor forsvarede Utah-Folkets Sag i Washington, döde dersteds d. 19de August.

Massachusetts. Den navnkundige Dværg, bekjendt under Navn af General Tom. Thumb, döde d. 15de Juli paa sin Bopæl i Middleboro. Han var födt i Bridgeport, Connecticut, d. 4de Jan. 1838.

New Foundlands Banker blev fornylig hjemsögt af et frygteligt Uveir, der ödelagde omtrent 100 Fartöjer og berövede over 80 Mennesker Livet.

Vestindien. Et Jordskælv fandt Sted paa den Danmark tilhörende Ö St. Thomas d. 27de August.

Sverige havde, ifölge officiel Beretning, en Befolkning af 4,579,114 Sjæle ved Slutningen af forrige Aar.

Norge. En Ildebrand d. 5te August ödelagde de to Trediedele af Frederiksværn og Staværn. Skaden anslaas til omtrent ½ Million Kroner. En Tid i Forvejen (d. 2den Juli) blev ogsaa Drammen hjemsögt af en Ildsvaade, hvorved flere Mennesker mistede Livet.

Danmark. Kirsten Pils Kildes 300 Aars Jubilæum fejredes d. 24de Juni ved en Fest paa Dyrehavsbakken. — Et russisk Kapel blev d. 9de Septbr. indviet i Kjöbenhavn i Nærværelse af Kejseren og Kejserinden af Rusland, Kongen og Dronningen af Grækenland, Prindsesse Alexandria og alle den danske Kongefamilies Medlemmer.

England. Ældste Shadrach Jones fra Willard City, Box Elder County, Utah, der virkede som Missionær i Wales, döde dersteds d. 24de Juni. Han var 55 Aar gammel.

Italien. Den lille vulkanske Ö Ishia, som ligger i Bugten ved Neapel, blev Lördag d. 28de Juli hjemsögt af et forfærdeligt Jordskjælv, hvorved omtrent 8000 Mennesker mistede Livet.

Ægypten. I Juli og August döde omtrent 25,000 Mennesker af Kolera i Ægypten.

Ostindien. Paa Öen Java fandt d. 25de August og efterfölgende Dage et af de forfærdeligste Jordskjælv Sted, som er kjendt i Historien. Omtrent 100,000 Mennesker omkom. Java er en af de store Sundaöer i det ostindiske Arkipelag; dens Störrelse er 140 danske Mile lang og fra 9 til 26 Mile bred, og har omtrent 20 Millioner Indbyggere.

I Albanien er et Oprör i fuld Virksomhed mod den tyrkiske Regjering.

NOTITSER.

Med nærværende Numer sendes de sidste 10 Ark af Kirkens Historie til alle Abonnenterne, som have tegnet sig baade for nævnte Værk og MORGENSTJERNEN. De förste fire Ark (Nr. 7, 8, 9 og 10) tilhöre Bladets 2den Aargang, medens de sidste Ark betales med

50 Cents extra

paa vort Kontor eller til vore Agenter i deres respektive Distrikter. Skulde der findes Nogen, som ikke önsker de sidste Ark, ville vi gjærne afkjöbe dem de Ark, de allerede have modtaget, for at vi kunne bevare alle Exemplarerne af det lille Oplag i fuldstændige Böger. Vi betale 50 Cents i Subskription paa 3die Aargang for de förste Ark, hvis de ere nogenlunde rene og ubeskadigede. Vore Agenter ere bemyndigede til at ordne alt dette efter Abonnenternes eget Valg. Dog raade vi disse, for deres egen Skyld, til at sikre sig Bogen paa de dem her tilbudte Vilkaar, eftersom det i Fremtiden vil blive vanskeligt at erholde Værket. De faa Exemplarer, som vi vente at kunne tilvejebringe, ville blive solgte for $1.50 pr Expl., indbundne. Joseph Smiths Levnetslöb og Kirkens Historie i et Bind sælges for $3.50, $4.00 og $4.50, alt efter Bindets Beskaffenhed. Angaaende Indbinding af Böger se MORGENSTJERNENS Nr. 8.

MORGENSTJERNEN redigeres og udgives af Andrew Jenson, udkommer den 1ste i hver Maaned og koster $1.25 om Aaret. Nye tiltrædende Abonnenter kunne erholde alle de udkomne Numre af 2den Aargang.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 11. NOVEMBER 1883. 2DEN AARG.

UDDRAG AF JOSEPH SMITHS LEVNETSLÖB.

Indeholdende en Beretning om hans förste Syner og Aabenbaringer, og hvorledes han opdagede og erholdt Guldpladerne, som indeholdt Mormons Optegnelse.—Dens Oversættelse.—Hans Daab og Ordination af Englen.

(Fortsat fra Side 151.)

Han forböd mig atter at föje mig til nogen af dem, og mange andre Ting sagde han til mig, som jeg ikke kan skrive om denne Gang. Da jeg kom til mig selv igjen, fandt jeg mig liggende paa Ryggen, skuende opad mod Himmelen.

Nogle faa Dage efter at jeg havde dette Syn, var jeg hændelsesvis i Selskab med en af Methodisternes Prædikanter, og da jeg talede med ham om Religion, fik jeg Anledning til at fortælle ham om Synet, jeg havde havt. Men hvor forbauset blev jeg ikke ved hans Adfærd; han behandlede ikke alene min Beretning löselig, men med stor Foragt, og sagde, at det var Altsammen af Djævelen, at der ikke skete noget Saadant som Syner og Aabenbaringer i disse Dage, at alt Saadant havde ophört med Apostlene, og at slige Ting vilde ikke mere ske.

Hvorledes det var eller ikke, saa mærkede jeg snart, at min Fortælling havde vakt stor Fordom imod mig iblandt de Religiöse og foraarsagede en Forfölgelse, der vedblev at tage til; og omendskjöndt jeg var en uanseelig Dreng paa 14 a 15 Aars Alder, og mine Omstændigheder i Livet saadanne som gjorde mig ringe og ubetydelig i Verden, lagde dog fornemme Mænd Mærke nok til mig, til at opvække den offentlige Stemning imod mig, der foraarsagede en stærk Forfölgelse, som efterhaanden blev almindelig iblandt alle Sekterne; Alle vare enige om at forfölge mig.

Det har ofte bragt mig til alvorligt at overveje, baade den Gang og siden, hvor forunderligt det var, at en ringe Dreng paa lidt over fjorten Aars Alder, og som tillige var nödsaget til at erhverve sig et tarveligt Udkomme ved sit daglige Arbejde, skulde ansees for vigtig nok til at hendrage de Stores Opmærksomhed paa sig i Dagens mest populære Sekter, og skabe i dem den stærkeste Forfölgelses- og Modstandsaand. Men enten det var forunderligt eller ikke, saa var det dog saaledes, og det foraarsagede mig ofte stor Sorg, thi jeg vidste, at hvad der end kunde indvendes, havde jeg dog havt et Syn. Jeg har siden tænkt, at jeg fölte ligesom Paulus, da han forsva-

rede sig for Kong Agrippa, og fortalte om det Syn, han havde, da han "saa' et Lys og hörte en Røst", men der var ikkun Faa, som troede ham; Nogle sagde, at han talede Usandhed, Andre at han var gal, og blev derfor haanet og bespottet; men alt dette tilintetgjorde ikke Virkeligheden af hans Syn. Han havde set et Syn, han vidste han havde, og al Forfølgelse under Himmelen kunde ikke forandre det; og om end de vilde forfølge ham til Døden, vidste han dog, og vilde vide til sit sidste Öjeblik, at han havde baade set et Lys og hört en Røst tale til ham, og den hele Verden kunde ikke faa ham til at tænke eller tro anderledes.

Saaledes var det ogsaa med mig; jeg havde virkelig set et Lys, og midt i det Lys to Personer, og de eller en af dem talede virkelig til mig, og omendskjøndt jeg blev hadet og forfulgt, fordi jeg sagde, at jeg havde set et Syn, var det ikke desto mindre sandt, og medens de hadede og forfulgte mig, samt talede allehaande Ondt imod mig uforskyldt, fordi jeg sagde det, følte jeg mig drevet til at sige i mit Hjærte: Hvi forfölges jeg, fordi jeg fortæller Sandheden? Jeg har virkelig set et Syn; og hvo er jeg, at jeg kan imodstaa Gud? Eller tænke Menneskene at faa mig til at nægte det, jeg virkelig har set? thi jeg havde set et Syn; jeg vidste det, og jeg vidste tillige, at Gud var vidende derom, hvilket jeg ikke kunde nægte, ej heller turde jeg gjöre det. I det mindste vidste jeg, at dersom jeg gjorde det, vilde jeg forsynde mig imod Gud, og komme under Fordømmelse.

Jeg var nu tilfredsstillet i mit Sind, for saa vidt som den sekteriske Verden angik; jeg forstod, det var min Pligt ikke at föje mig til nogen af Partierne, men forblive som jeg var, indtil jeg havde erholdt nærmere Underretning. Jeg havde fundet Jakobs Vidnesbyrd at være sandt, at et Menneske, der mangler Visdom, kan bede til Gud, og faa og ikke blive bebrejdet.

Jeg vedblev i min almindelige Næringsvej indtil den 21de September 1823, og led i al den Tid svær Forfölgelse af alle Klasser, baade religiøse og ikke religiøse, fordi jeg vedblev at paastaa, at jeg havde set et Syn. Jeg var meget ung, og blev forfulgt af dem, som burde have været mine Venner, og behandlet mig paa en venlig Maade; og dersom de troede, at jeg var bleven bedraget, burde de have stræbt paa en rigtig og kjærlig Maade at vinde mig tilbage. Saaledes udsat for allehaande Fristelser og i alt Slags Selskab faldt jeg ofte i daarlige Vildfarelser, der viste Ungdommens Svaghed og Menneskets fordærvede Natur, og maa med Bedrøvelse sige, at jeg ofte ledtes i adskillige Fristelser til Nydelsen af mange Begjærligheder, som vare anstødelige for Guds Aasyn. Söm Følge heraf fölte jeg mig ofte fordömt af min Samvittighed for min Svaghed og Ufuldkommenhed, og om Aftenen den 21de September, efter at have begivet mig til Hvile, oplöftede jeg mit Hjærte i Bøn og Paakaldelse til den Almægtige om Tilgivelse for alle mine Synder og Daarligheder, samt at det maatte blive mig tilkjendegivet, hvorledes min Tilstand og Stilling var for ham; thi jeg havde fuld Tillid til at faa en guddommelig Aabenbarelse, eftersom jeg för havde havt en.

Medens jeg saaledes paakaldte Gud, saa' jeg et Lys vise sig i Værelset, hvilket blev ved at forstærkes, indtil Værelset var lysere end om Middagen, da strax en Skikkelse viste sig ved min Seng, staaende i Luften, thi hans Födder berörte ikke Gulvet. Han var ifört en lys Kjortel, hvilken var overordentlig hvid. Det var en Hvidhed, som overgik alt Jordisk, jeg nogensinde havde set; ej heller tror jeg, at noget Jordisk kunde gjøres saa overordentligt hvidt og skjönt. Hans Hænder vare nøgne, og ligeledes hans Arme, til lidt ovenfor Haandledet; og ligeledes vare hans Födder og Ben nøgne til lidt over Anklerne. Hans Hoved og Hals vare ogsaa bare. Jeg kunde se, at han ingen andre Klæder havde paa end denne Kjortel, da den var aaben, saa jeg kunde se hans Bryst.

Ikke alene var hans Kjortel overordentlig hvid, men hans hele Person

var langt skjönnere end man kan beskrive, og hans Aasyn i Sandhed som Lynet. Værelset var overordentlig lyst, men ikke saa meget klart, som umiddelbart omkring hans Person. Da jeg først saa' ham, blev jeg bange, men Frygten forlod mig snart. Han kaldte mig ved Navn og sagde, at han var et Sendebud, sendt fra Gud til mig og at hans Navn var Moroni; at Gud havde en Gjerning for mig at udrette, og at mit Navn skulde haves for Ondt og Godt iblandt alle Nationer, Stammer og Tungemaal. Han sagde, der var en Bog henlagt, hvilken var skreven paa Guldplader, som gav Beretning om de forrige Beboere af denne Verdensdel, og hvor fra de kom. Han sagde ogsaa, at den indeholdt det evige Evangeliums Fylde, som det blev givet af Frelseren til de gamle Indbyggere paa dette Land. Ligeledes at der var tvende Stene gjemte tilligemed Pladerne, indfattede i Sölv (hvilke Stene, fæstede til en Brystplade, udgjorde hvad der kaldes Urim og Thummim), og at de, der besadde og brugte disse Stene, vare disse, som i gamle og forrige Tider kaldtes Seere, og at Gud havde beredt dem til Bogens Oversættelse.

Efter at have fortalt disse Ting, begyndte han at oplæse af det gamle Testamentes Profetier. Först læste han en Del af Malakiæ 3die Kap., hvorpaa han læste det 4de eller sidste Kapitel af samme Profeti, dog ikke ganske som det læses i vore Bibler. I Stedet for at læse det förste Vers som det læses i vore Bøger, læste han saaledes: „Thi se, Dagen kommer, der brænder som en Ovn, da skulle alle Hovmodige og Enhver, som gjör Ugudelighed, være som Halm, *thi de, der komme*, skal opbrænde dem, siger den Herre Zebaoth, og skal hverken lade dem Rod eller Gren"; og det 5te Vers læste han saaledes: „Se, jeg vil aabenbare Eder *Præstedömmet* ved Elias, Profetens Haand, förend den store og forfærdelige Dag kommer". Han læste ogsaa det næstfölgende Vers anderledes: „Og han skal plante de Forjættelser, som gaves Fædrene, i Börnenes Hjærter, og Børnenes Hjærter skulle omvendes til deres Fædre, at ikke al Jorden skal blive aldeles ødelagt, naar han kommer".

Derpaa læste han det 11te Kapitel af Esaias, og sagde, at det var ved at blive opfyldt. Han læste ogsaa det 3die Kapitel af Apostlenes Gjerninger, 22de og 23de Vers, ganske som det staar i vort nye Testamente. Han sagde, at hin Profet var Kristus, men Dagen var endnu ikke kommen, „da hver Sjæl, som ikke hører den Profet, skal udryddes af Folket", men at den snart vilde komme.

Han læste ogsaa det 2det Kapitel af Joel fra det 28de til sidste Vers, og sagde, at dette heller ikke var opfyldt endnu, men snart vilde blive. Og han sagde endvidere, at Hedningernes Fylde snart skulde indgaa. Han læste mange andre Skriftsteder, og forklarede mange Ting, som ikke kan nævnes her. Og atter sagde han til mig, at naar jeg fik disse Plader, om hvilke han havde talet — thi Tiden var endnu ikke kommen, da de kunde erholdes—da skulde jeg ikke vise dem til noget Menneske, ej heller Brystpladen med Urim og Thummim, kuns alene til dem, som jeg skulde blive befalet at vise dem til; dersom jeg alligevel gjorde dette, skulde jeg blive fordærvet. Medens han talede med mig, blev jeg henrykt i et Syn, saa at jeg kunde se Stedet, hvor Pladerne vare skjulte, og det saa klart og tydeligt, at jeg gjenkjendte Stedet, saa snart jeg kom der til.

Efter denne Underretning saa' jeg, at Lyset i Værelset begyndte at samles omkring dens Person, der havde talet til mig, og det vedblev saaledes, indtil Værelset atter var mörkt, undtagen netop omkring ham, og strax saa' jeg ligesom en Gang aaben lige ind i Himmelen, og han steg op, indtil jeg ikke længere kunde se ham, og Værelset var atter, som för dette himmelske Sendebud kom ind.

Jeg laa og tænkte paa denne besynderlige Scene, og forundrede mig saare meget over det, som var bleven mig fortalt af dette overordentlige Sende-

bud, da jeg midt i mine Betragtninger pludselig blev vaer, at mit Værelse atter begyndte at blive lyst, og et Öjeblik efter stod det samme himmelske Sendebud igjen ved min Seng. Han begyndte atter at tale til mig, og gjentog de selvsamme Ting som ved hans förste Besög uden mindste Afvigelse, hvorefter han fortalte mig om svare Domme, som skulde komme over Jorden med stor Ödelæggelse, ved Hunger, Sværd og Pestilense, og at disse gruelige Straffedomme vilde komme paa Jorden i denne Slægt. Da han havde talet disse Ting, opfor han igjen ligesom för.

Nu havde det gjort saa dybt Indtryk paa mig, at Sövnen ganske havde forladt mig, og jeg laa overvældet af Forbauselse over det, som jeg havde baade set og hört; men hvor bestyrtet blev jeg ikke, da jeg atter saa' det samme Sendebud ved min Seng, og hörte ham gjentage sin Tale til mig, og tilföjede en Advarsel for mig, sigende, at Satan vilde, formedelst min Faders fattige Omstændigheder, pröve paa at friste mig til at tragte efter Pladerne for Vindings Skyld. Dette forböd han mig, idet han sagde, at jeg ikke maatte have noget andet Öjemed med at faa Pladerne end at forherlige Gud, og ikke fremskyndes af noget andet Motiv end det, at opbygge Guds Rige, ellers kunde jeg ikke faa dem. Efter dette tredie Besög steg han atter op til Himmelen ligesom för, og jeg var atter overladt til at grunde paa disse besynderlige Ting, som jeg nylig havde erfaret, da næsten strax efter det himmelske Sendebud var opfaren tredie Gang Hanen galede, og jeg fandt, at det var Daggry, saa hans Besög og Taler til mig maa have optaget det Hele af den Nat. Kort efter stod jeg op, og gik som sædvanligt til mit daglige nödvendige Arbejde; men da jeg begyndte at arbejde, fandt jeg mig saa afkræftet, at jeg aldeles ikke var i Stand dertil. Min Fader, som arbejdede tilligemed mig, mærkede, at der var noget Usædvanligt ved mig, og böd mig gaa hjem, hvorpaa jeg begav mig paa Vejen til Huset; men da jeg vilde stige over Gjærdet, for at komme ud af Marken, hvor vi vare, forlode mine Kræfter mig ganske, og jeg faldt til Jorden, og havde for en Tid slet ingen Bevidsthed om nogen Ting. Det Förste, jeg kan erindre, var en Röst, der talte til mig og kaldte mig ved Navn, hvorpaa jeg slog Öjnene op, og saa' det samme Sendebud staaende over mit Hoved, omgivet af Lys ligesom för. Han sagde da Alt til mig, som han havde fortalt mig Natten forud, og befalede mig at gaa til min Fader, og fortælle ham om de Syner, jeg havde set, og de Befalinger, jeg havde modtaget.

Jeg adlöd, og gik tilbage til min Fader paa Marken og fortalte ham det Hele. Han svarede mig, at det var fra Gud, og böd mig gaa og gjöre som Sendebudet havde befalet. Jeg forlod Marken, og gik til det Sted, hvor Sendebudet havde sagt mig, at Pladerne laa i Forvaring, og paa Grund af Synets Nöjagtighed, som jeg havde havt desangaaende, kjendte jeg Stedet, saa snart jeg kom der til. Ganske tæt ved Landsbyen Manchester, Ontario County, New York, findes en Höj af betydelig Störrelse og den höjeste i Nabolaget. Paa Vestsiden af denne Höj eller Bakke, ikke langt fra Toppen, under en Sten af betydelig Störrelse, laa Pladerne forvarede i en Stenkiste; denne Sten var tyk og rundagtig i Midten paa den överste Side, og tyndere imod Kanterne, saa at den midterste Del af den var synlig over Jorden, men Kanterne vare helt omkring bedækkede med Jord. Jeg bortryddede Jorden og fik mig en Stang, som jeg stak ind under Kanten af Stenen og hævede den op uden megen Anstrængelse. Jeg kigede ned, og der saa' jeg virkelig Pladerne, de Urim og Thummim samt Brystspandet, ligesom Englen havde sagt. Kisten, hvori de laa, var dannet ved at sammenföje Stene med et Slags Cement. Paa Bunden af Kisten laa to Stene paatværs, og paa disse laa Pladerne og de andre Ting ved dem. Jeg gjorde Forsög paa at tage dem op, men det

blev mig forbudt af Sendebudet, som atter underrettede mig om, at Tiden til at bringe dem frem endnu ikke var kommen, ej heller vilde den komme förend fire Aar fra den Tid af; men han sagde, at jeg skulde komme til Stedet bestemt om et Aar fra den Tid af, og han vilde möde mig der, samt at jeg skulde vedblive at gjöre saa indtil Tiden kom, da jeg skulde faa Pladerne.

Efter hvad jeg var bleven befalet, gik jeg ved Enden af hvert Aar, og fandt hver Gang det samme Sendebud der, og modtog Undervisning og Lærdom af ham ved hver Sammenkomst, angaaende hvad Herren vilde lade ske, og hvordan og paa hvad Maade hans Rige skulde bestyres i de sidste Dage.

Da min Faders timelige Omstændigheder vare meget begrænsede, vare vi nödsagede til at arbejde med vore Hænder som Daglejere og paa anden Maade, eftersom vi kunde faa Lejlighed, undertiden vare vi hjemme og undertiden ude, og ved bestandig at arbejde, forskaffede vi os en tarvelig Underholdning.

I Aaret 1824 mödte der min Faders Familie en stor Gjenvordighed derved, at min ældste Broder Alvin döde. I Oktober Maaned 1825 fæstede jeg mig til en gammel Mand ved Navn Josiah Stoal, som boede i Chenango County i Staten New York. Han havde hört Noget om en Sölvmine, som havde været aabnet af Spanierne i Harmony, Susquehannah County i Pennsylvanien, og havde, förend jeg begav mig i hans Tjeneste, gravet, for om muligt at opdage Minen. Efter at jeg kom til at være hos ham, tog han mig med iblandt de Andre af hans Folk til at grave efter Sölvminen, ved hvilket jeg vedblev at arbejde næsten en Maaned, uden at vi havde noget Held i vort Foretagende, og tilsidst fik jeg den gamle Herre overtalt til at holde op med Gravningen. Heraf opkom den almindelige Historie om, at jeg har været Skattegraver.

Medens jeg var saaledes sysselsat, logerede jeg hos en vis Isaac Hale dersteds, hvor jeg for förste Gang saa' min Kone, som var hans Datter. Den 18de Januar 1827 bleve vi ægteviede, medens jeg endnu var i Hr. Stoals Tjeneste.

Da jeg endnu vedblev at sige, at jeg havde set et Syn, blev Forfölgelsen ved, og min Svigerfader og hans Familie vare meget imod vort Giftermaal. Jeg var derfor nödsaget til at tage hende andensteds hen, og vi toge til *Squire* Tarbills Hus i Syd Bainbridge, Chenango County, New York. Strax efter vort Giftermaal forlod jeg Stoal og gik til min Fader, i Forening med hvem jeg arbejdede den Sommer.

Endelig kom Tiden, da jeg skulde have Pladerne, tilligemed Urim og Thummim samt Brystspandet. Paa den 22de Dag i September 1827 gik jeg som sædvanligt, naar et Aar var omme, til Stedet, hvor de vare forvarede, og det samme himmelske Sendebud overgav dem til mig med den Erklæring, at jeg skulde være ansvarlig for dem, og dersom jeg lod dem komme fra mig af Mangel paa Omhu, eller formedelst Forsömmelse, skulde jeg blive forkastet, men dersom jeg vilde anvende al min Flid paa at bevare dem, indtil han (nemlig Sendebudet) skulde forlange dem, da skulde det gaa godt.

Jeg kom snart til at kjende Aarsagen, hvorfor jeg havde faaet saa stræng Befaling til at tage Vare paa dem og hvorfor Sendebudet havde sagt, at naar jeg havde gjort hvad der var forlangt af mig, vilde han komme efter dem; thi aldrig saa snart var det blevet bekjendt, at jeg havde dem, förend man gjorde sig den störste Ulejlighed for at faa dem fra mig; man anvendte alle de Rænker og Kunstgreb, der kunde opfindes, i dette Öjemed. Forfölgelsen blev mere bitter og stræng end tidligere, og Mange vare bestandig paa Vagt for at beröve mig dem, hvis muligt; men formedelst Guds Visdom forbleve de sikre i mine Hænder, indtil jeg med dem havde gjort hvad der var forlangt af mig; og da Sendebudet, ifölge Foranstaltning, kom efter dem, overgav jeg dem til ham, og han har dem i sin Varetægt indtil denne Dag, hvilken er den anden Dag i Maj 1838.

Opsidhelsen vedblev imidlertid, og

Rygter med deres tusinde Tunger var hele Tiden sysselsatte med at udbrede falske Historier om min Faders Familie og mig, og dersom jeg skulde nedskrive en Tusindel deraf, vilde det fylde hele Bøger. Forfølgelsen blev imidlertid saa utaalelig, at jeg blev nødsaget til at forlade Manchester og rejse med min Hustru til Susquehannah County i Staten Pennsylvanien. Medens vi, der vare meget fattige og paa Grund af Forfølgelsen imod os ingen Udsigter havde til at kunne forbedre vore Kaar, vare i Færd med at gjöre Forberedelser for Rejsen, fandt vi, midt i vore Trængsler, en Ven i en god Mand ved Navn Martin Harris, som kom til os og gav mig halvtredsindstyve Dollars til Hjælp i vor Nöd. Herr Harris var en agtet Landmand, som boede i Palmyra, Wayne County, i Staten New York. Ved denne betimelige Hjælp blev jeg i Stand til at naa mit Bestemmelsessted i Pennsylvanien, og strax efter min Ankomst der til begyndte jeg at afskrive Skrifttegnene, som vare paa Pladerne. Jeg afskrev et betydeligt Antal, og ved Hjælp af Urim og Thummim oversatte jeg nogle af dem. Dette Arbejde udförte jeg i den Tid fra jeg kom til min Svigerfaders Hus i December Maaned til næstfölgende Februar.

I Februar Maaned kom den tidligere nævnte Martin Harris til vor Bolig, fik de Skrifttegn, som jeg havde afskrevet fra Pladerne, og rejste med dem til Staden New York. Angaaende hvad der skete med ham og Skrifttegnene vil jeg henvise til hans egen Beretning, saaledes som han fortalte det til mig efter sin Tilbagekomst. Han berettede som følger:

„Jeg rejste til Staden New York og viste de Skrifttegn, der vare blevne oversatte, samt Oversættelsen deraf, til Professor Anthon, en Mand, der var bekjendt for sin store Sprogkyndighed. Professor Anthon sagde, at Oversættelsen var rigtig, ja mere rigtig end Noget, han tidligere havde set oversat fra Ægyptisk. Jeg viste ham derpaa de, der endnu ikke vare oversatte, og han sagde, at de vare ægyptiske, kaldæiske, assyriske og arabiske Skrifttegn, samt at de vare ægte Karakterer. Han gav mig et skriftligt Bevis til at bevidne for Folket i Palmyra, at de vare ægte Skrifttegn, og at Oversættelsen af den Del deraf, som var oversat, ligeledes var rigtig. Jeg tog Beviset, stak det i min Lomme og var netop i Færd med at forlade Huset, da Herr Anthon kaldte mig tilbage og spurgte mig, hvorledes den unge Mand kom til Kundskab om, at der vare Guldplader paa det Sted, hvor han fandt dem. Jeg svarede, at en Guds Engel havde aabenbaret ham det.

Da sagde han til mig: Lad mig se det Bevis. Fölgelig tog jeg det op af min Lomme og gav ham det, hvorpaa han tog det, og rev det i Stykker, sigende, at der ikke var noget Saadant nu som Engles Sendelse, og at om jeg vilde bringe ham Pladerne, vilde han oversætte dem. Jeg fortalte ham, at en Del af Pladerne var forseglet, og at det var mig forbudt at bringe dem. Han svarede: Jeg kan ikke læse en forseglet Bog. Jeg forlod ham og gik til Doktor Mitchell, som bekræftede hvad Profesor Anthon havde sagt baade med Hensyn til Skrifttegnene og Oversættelsen".

Den 5te April 1829 kom Oliver Cowdery til mit Hus, hvilket var den første Gang jeg saa' ham. Han fortalte mig, at han havde været Skolelærer i det Nabolag, hvor min Fader boede, og da min Fader var en af dem, som sendte Børn til hans Skole, tog han Kosten en Tid i min Faders Hus, og medens han var der, fortalte Familien ham, hvorledes jeg havde faaet Pladerne, og derfor var han kommen for at faa Mere at höre af mig.

Den 7de April, hvilket var to Dage efter Cowderys Ankomt, begyndte jeg at oversætte Mormons Bog, og han begyndte at skrive for mig.

Vi vare fremdeles beskjæftigede med Oversættelsen da vi paa en vis Dag i den paafølgende Maaned (Maj 1829) gik ud i Skoven for at bede og adspørge Herren angaaende Daab til Syndsforladelse, som vi fandt omtalt i Oversættelsen af Pladerne. Medens

vi saaledes bade og paakaldte Herren, nedsteg et Sendebud fra Himmelen i en klar Sky, som lagde sine Hænder paa os og ordinerede os, sigende: „*Paa Eder, mine Medtjenere, besegler jeg det aaronske Præstedömme i Messiæ Navn, hvilket Præstedömme holder Nöglerne til Engles Betjening og Omvendelsens Evangelium, samt til Daab i Vand til Syndsforladelse; og dette skal aldrig mere blive borttaget fra Jorden, indtil Levi Sönner atter frembære Offer for Herren i Retfærdighed*“. Han sagde, at dette aaronske Præstedömme havde ikke Fuldmagt til at lægge Hænder paa for den Helligaands Gave, men at det siden skulde gives os; og han befalede os at gaa og blive döbte, og sagde, at jeg skulde døbe Oliver Cowdery, og derefter skulde han døbe mig.

Følgelig gik vi og bleve døbte; først døbte jeg ham, og derefter døbte han mig, hvorefter jeg lagde mine Hænder paa hans Hoved og ordinerede ham til det aaronske Præstedömme, og derefter lagde han sine Hænder paa mig og ordinerede mig til det samme Præstedömme, thi saaledes var det os befalet.*

* Oliver Cowdery beskriver disse Begivenheder saaledes: „Disse vare Dage, som aldrig kunne glemmes. At sidde under en Röst, som blev dikteret af Himmelens Inspiration, opvakte den dybeste Taknemmelighed i dette Bryst! Dag efter Dag vedblev jeg uhindret at nedskrive fra hans Mund, eftersom han oversatte Historien eller Optegnelsen, som kaldes Mormons Bog, ved Hjælp af Urim og Thummim eller Udtyderne, som Nephiterne kaldte dem.

Her at omtale Mormons og hans trofaste Sön Moronis interessante Beretning om et Folk, der en Gang var elsket og yndet af Herren, vilde, selv med faa Ord, overgaa hvad jeg for Tiden har til Hensigt at gjöre; jeg vil derfor opsætte det indtil siden, og, som jeg sagde i Begyndelsen, nærmere forklare nogle faa Tildragelser, som staa i umiddelbar Forbindelse med denne Kirkes Opkomst, hvilket maaske vil være interessant til nogle Tusinder, der midt under de Fordomsfuldes Foragt og Hykleres Bagtalelse ere traadte frem og have annammet Kristi Evangelium.

Intet Menneske med sund Fornuft kunde oversætte og skrive den Undervisning, som Frelseren gav Nephiterne angaaende den bestemte Maade, hvorpaa Menneskene skulde opbygge hans Kirke, og i Særdeleshed da Fordærvelsen havde udbredt en Uvished over alle religiöse Skikke og Systemer, som Menneskene udövede, uden at attraa det Privilegium at vise Hjærtets Villighed ved at blive begravne i den vaade Grav som „en god Samvittigheds Pagt med Gud ved Jesu Kriste Opstandelse“.

Efter at have skrevet den Beretning, som er given angaaende Frelserens Tjeneste iblandt de Overblevne af Jakobs Sæd paa dette Kontinent, kunde det med Lethed ses, at Mörket skjulte Jorden og Dunkelhed Folkene, ligesom Profeten forudsaa. Ved videre Eftertanke var det let at se, at midt i den store Strid og Urolighed angaaende Religion var der Ingen, som havde Myndighed fra Gud til at forvalte Evangeliets hellige Handlinger. Thi der kunde med Rette spörges: Have Mænd, som fornægte Aabenbaring, Myndighed til at handle i Kristi Navn, naar hans (Kristi) Vidnesbyrd er intet mindre end Profetiens Aand, og hans Religion har været grundfæstet, opbygget og vedligeholdt ved umiddelbar Aabenbaring fra Gud i enhver Tidsalder, naar han har havt et Folk paa Jorden? Dersom disse Sandheder vare begravne og omhyggelig skjulte af Mænd, hvis Kunstgreb vilde have været i Fare, dersom de en Gang tillodes at skinne for Menneskenes Ansigt, saa vare de ikke længere skjulte for os; og vi ventede kun paa, at den Befaling skulde gives os: Staa op og lad Eder döbe.

Dette Önske havde vi ikke n[illegible] længe förend det blev opfyldt. Herren, [illegible] fuld af Naade, og altid villig til at besvare den Ydmyges oprigtige Bön, nedlod sig til at tilkiendegive os sin Villie, efter at vi, afsides fra Menneskers Boliger, havde anraabt ham med megen Iver. Pludselig talte Forløseren Fred til os, ligesom ud af Evigheden, medens Sløret [illegible] skiltes, og en Guds Engel, iført Herlighed, kom ned og meddelte det saa længselfuldt forventede Budskab samt Nøglerne til Omvendelsens Evangelium. Hvilken Glæde! Hvilket Under! Hvilken Bestyrtelse! Medens Verden var i Uro og Forvirring, medens Millioner vare som en Blind, der [illegible] efter en Væg og medens Menneskene [illegible] Almindelighed hvilede paa Uvished, [illegible] vore Öjne, og vore Øren hørte, ligesom

Dette Sendebud, som ved denne Lejlighed besögte os og paalagde os dette Præstedömme, sagde, at hans Navn var Johannes, den Samme, som i det nye Testamente kaldes Johannes den Döber, og at han handlede under Bestyrelse af Peter, Jakob og Johannes, der holdt det melkisedikske Præstedömmes Nögler, hvilket Præstedömme, han sagde, skulde i sin Tid blive os paalagt, samt at jeg skulde blive kaldet til at være den förste Ældste og han (Oliver Cowdery) den anden. Det var paa den 15de Dag i Maj 1829 da vi bleve döbte og ordinerede under Sendebudets Haand.

Strax efter at vi vare komme op af Vandet, efter at vi vare blevne döbte, nöde vi store og herlige Velsignelser fra vor himmelske Fader. Aldrig saa snart havde jeg döbt Oliver Cowdery förend den Helligaand faldt paa ham, og han stod op og profeterede om mange Ting, som snart skulde ske. Og atter, saa snart jeg var bleven döbt, fik jeg ogsaa Profetiens Aand, og da jeg stod op, profeterede jeg om Kirkens Opkomst og mange andre Ting, henhörende til Kirken og denne Menneskeslægt. Vi bleve fyldte med den Helligaand og frydede os i vor Saligheds Gud.

Eftersom vor Forstand nu var bleven oplyst, begyndte vi at kunne forstaa Skrifterne, og den sande Mening af de mere hemmelighedsfulde Skriftsteder bleve opklarede for os i en Grad, som vi aldrig för havde kunnet opnaa, ej heller nogensinde tænkt paa. Vi bleve imidlertid nödsagede til at dölge, at vi vare blevne döbte og havde annammet Præstedömmet, paa Grund af den Forfölgelses Aand, som allerede havde vist sig i Nabolaget. Vi vare

---

i det klareste Dagslys; ja klarere end Glansen af Solens Straaler, som da i Maj Maaned udbredte sin Pragt over Naturen! Hans Stemme, skjöndt mild, gjennemtrængte vort Indre, og hans Ord: „Jeg er Eders Medtjener" borttog al Frygt. Vi lyttede, vi saa', vi beundrede! Det var en Engels Röst fra Herligheden; det var et Budskab fra den Allerhöjeste. Og da vi hörte den, glædede vi os, medens hans Kjærlighed brændte i vor Sjæl, og vi bleve indhyllede i den Almægtiges Syn. Hvor var der Rum for Tvivl? Intetsteds. Uvished var flygtet, Tvivl var nedsunken for aldrig mere at optaa, medens Indbildskhed og Bedrageri havde taget Flugten for bestandig!

Men tænk, kjære Broder, tænk videre for et Öjeblik, hvilken Glæde der fyldte vore Hjerter, og med hvilken Forundring vi maa have böjet os (thi hvem vilde ikke have böjet Knæ for en saadan Velsignelse?) da vi, under hans Haand, annammede det hellige Præstedömme, idet han sagde: „Paa Eder, mine Medtjenere, besegler jeg i Messias Navn dette Præstedömme og denne Myndighed, som skal forblive paa Jorden, saa at Levi Sönner endnu maa frembære et Offer for Herren i Retfærdighed".

Jeg skal ikke gjöre Forsög paa at skildre Dem mit Hjertes Fölelser, ej heller den majestætiske Skjönhed og Herlighed, som omringede os ved den Lejlighed; men De kan tro mig, naar jeg siger, at hverken Jorden eller Mennesket med Tidens Veltalenhed kan iklæde Sproget paa en saa interessant og ophöjet Maade som denne hellige Person. Nej. Ikke heller har denne Jord Magt til at give den Glæde, skjænke den Fred eller fatte den Visdom, som de forskjellige Sætninger indeholdt, eftersom de udtaltes ved den Helligaands Kraft! Mennesket kan vel bedrage sine Medmennesker, Bedrageri kan fölge efter Bedrageri, og den Ondes Börn have Magt til at forföre de Daarlige, og Uforstandige indtil Mængden underholdes alene ved Opdigtelser, og Frugten af Falskhed förer den Vanvittige, ligesom med en rivende Ström, til sin Grav; men en eneste Beröring af hans Kjærligheds Finger, ja en Herligheds Straale fra den övre Verden, eller et Ord af Frelserens Mund, fra Evighedens Skjöd, gjör det Hele til Intet og udsletter det af Sindet for bestandigt. Erkjendelsen af, at vi befandt os i en Engels Nærværelse, samt Visheden om, at vi hörte Jesu Röst og den rene Sandhed, som den kom fra en hellig Person, diktere[t] ved Guds Villie, er til mig Noget, som ikke kan beskrives, og jeg skal altid betragte denne Tilkjendegivelse af Frelserens Godhed med Forundring og Taksigelse, medens det er mig tilladt at töve her; og i de Boliger, hvor Fuldkommenhed bor og Synd aldrig kommer, haaber jeg at tilbede paa den Dag, der aldrig faar Ende". „*Times and Seasons*", *2den Aarg. Nr. 1, Side 201.*

flere Gange blevne truede med Overfald, og dette endog af Religionsbekjendere. De bleve kun forhindrede i Udførelsen af deres Hensigter om at ville overfalde os formedelst den Indflydelse, som min Svigerfaders Familie havde iblandt dem; thi min Hustrues Slægtninge vare nu (under guddommelig Styrelse) blevne meget venligsindede mod mig og hadede Pøbelvold samt vare villige til, at det skulde tilstedes mig at fortsætte mit Oversættelsesarbejde uden Forhindring; derfor tilbøde og lovede de os Beskyttelse imod al ulovlig Adfærd, saa vidt det stod i deres Magt.

FRA KIRKENS LÆRDOMME OG PAGTER.

Befalinger til Kirken angaaende Daab.

Ingen kan optages i Kristi Kirke, uden han er gammel nok til at svare for Gud, og er i Stand til at kunne omvende sig.

Alle de, som ydmyge sig for Gud, som ønske at blive døbte, som fremkomme med et sönderknust Hjærte og en angergiven Aand, og som vidne for Menigheden, at de have i Sandhed omvendt sig fra deres Synder, og ere villige til at paatage sig Jesu Kristi Navn, med en fast Beslutning om at ville tjene ham indtil Enden, og i Sandhed udvise ved deres Gjerninger, at de have annammet Kristi Aand til deres Synders Forladelse, skulle ved Daab optages i hans Kirke.

Daaben skal forrettes paa følgende Maade med alle dem, der omvende sig: Den Mand, som er kaldet af Gud og har Fuldmagt fra Jesus Kristus til at döbe, skal gaa ned i Vandet med det Menneske, der har fremstillet sig til Daab, og sige, idet han kalder det ved Navn: Med Fuldmagt fra Jesum Kristum döber jeg Dig i Faderens, Sönnens og den Helligaands Navn. Amen. Da skal han nedlade det Menneske under Vandet og bringe det op igjen af Vandet.

Medlemmernes Pligter, efter at de ere optagne ved Daab.

Ældsterne eller Præsterne skulle have tilstrækkelig Tid til tydelig at forklare dem alle Ting med Hensyn til Kristi Kirke, förend de deltage i den hellige Nadver eller konfirmeres ved Haandspaalæggelse af Ældsterne, saa at Alting kan ske i Orden. Og Medlemmerne skulle ved en gudelig Vandel og Fremgangsmaade vise for Menigheden og for Ældsterne, at de ere værdige dertil, saa at der maa være Gjerninger og Tro, i Overensstemmelse med de hellige Skrifter—vandrende i Hellighed for Herren.

Maaden, hvorpaa Nadveren administreres.

Det bör Menigheden at samles ofte for at nyde Brødet og Vinen til Ihukommelse om den Herre Jesus; og Ældsten eller Præsten skal administrere det; og paa denne Maade skal han gjøre det. Han skal nedknæle med Menigheden og paakalde Faderen i alvorlig Bön, sigende: O Gud, Du evige Fader, vi bede Dig i din Søns Jesu Kristi Navn at velsigne og helliggjöre dette Brød for alle de Sjæle, som nyde deraf, at de maa æde det til Ihukommelse om din Søns Legeme, og vidne for Dig, o Gud, Du evige Fader, at de ere villige til at paatage sig din Söns Navn, og bestandig erindre ham, og holde hans Bud, som han har givet dem, saa at hans Aand altid maa være hos dem. Amen.

Maaden, hvorpaa Vinen administreres: Han skal ogsaa tage Kalken og sige: O Gud, Du evige Fader, vi bede Dig i din Söns Jesu Kristi Navn at velsigne og helliggjøre denne Vin for alle de Sjæle, som drikke deraf, at de maa gjøre det til Ihukommelse om din Söns Blod, som blev udgydt for dem, paa det at de maa vidne for Dig, o Gud, Du evige Fader, at de altid ihukomme ham, saa at de maa have hans Aand hos dem. Amen.

Ældsternes, Præsternes, Lærernes, Diakonernes og Kristi Kirkes Medlemmers Pligter.

En Apostel er en Ældste, og det er hans Kald at döbe og ordinere andre Ældster, Præster, Lærere og Diakoner, at administrere Brødet og Vinen (Sindbilleder paa Kristi Legeme og Blod), at bekræfte de Døbtes Indlemmelse i Kirken ved Haandspaalæggelse for Daaben med Ild og den Helligaand, i Overensstemmelse med Skrifterne, at lære, forklare, formane, döbe og vaage over de Hellige, at stadfæste Menigheden ved Haandspaalæggelse og ved at meddele den Helligaand og overtage Ledelsen af alle Forsamlinger.

En Ældste har Ret til at forrette en Höjpræsts Tjeneste, naar denne ikke er tilstede.

Ældsterne skulle bestyre Forsamlingerne, saaledes som den Helligaand leder dem, i Overensstemmelse med Guds Bud og Aabenbaringer.

Præstens Pligt er at prædike, lære, forklare, formane og døbe, at administrere den hellige Nadver, at besöge ethvert Medlems Hus og formane dem til at bede i Ord og i Tanker samt opfylde alle deres Pligter i Familien; han kan ogsaa ordinere Andre til Præster, Lærere og Diakoner, og han skal overtage Ledelsen af Forsamlingerne, naar der ingen Ældste er tilstede; men naar der er en Ældste tilstede, skal han kun prædike, lære, forklare, formane og döbe, samt besöge ethvert Medlems Hus og formane dem til at bede i Ord og i Tanker og opfylde alle Familie-Pligter. I alle disse Embedspligter skal Præsten komme Ældsten til Hjælp, dersom Tilfældet kræver det.

Lærerens Pligt er at vaage over Menigheden bestandigt, at være hos dem og styrke dem samt paase, at der ingen Udyd er i Menigheden, ej heller Udestaaelse imellem Nogen; ej heller Løgn, Bagtalelse, eller ond Tale. Han skal ogsaa paase, at Menigheden ofte møder sammen, og at alle Medlemmerne gjøre deres Pligt. Og han skal overtage Ledelsen af Forsamlinger i Ældstens og Præstens Fraværelse, og burde altid hjælpes i alle sine kirkelige Embedspligter af Diakonerne, om det behøves. Men hverken Lærerne eller Diakonerne have Myndighed til at døbe, administrere Nadveren eller lægge Hænder paa; de skulle imidlertid advare, forklare, formane, lære og indbyde Alle til at komme til Kristus.

Alle Medlemmer i Kristi Kirke, der have Börn, skulle bringe dem frem for Menigheden til Ældsterne, som da skulle lægge deres Hænder paa dem i Jesu Navn og velsigne dem i hans Navn.

Ethvert Medlem af Kristi Kirke, som begaar Synd eller findes skyldig i Overtrædelse, skal behandles som Skriften siger.

Uddrag af en Aabenbaring, given i Juli 1830.

Se, dette er efter min Visdom; forundrer Eder derfor ikke, thi den Time skal komme, da jeg vil drikke af Vintræets Frugt med Eder paa Jorden, og med Moroni, som jeg har sendt Eder, for at aabenbare Mormons Bog, der indeholder mit evige Evangeliums Fylde, og hvem jeg har anbetroet Nøglerne til Optegnelsen paa Ephraims Træ; ligeledes med Elias, hvem jeg har anbetroet Nöglerne til at tilvejebringe alle Tings Gjenoprettelse, eller Gjenbringeren af Alt, hvad der er talet ved de hellige Profeters Mund, siden Verdens Begyndelse, angaaende de sidste Dage; ligedes med Johannes, Zakariæ Søn, hvilken Zakarias Elias besögte og gav den Forjættelse, at han skulde faa en Søn, at hans Navn skulde være Johannes, og at han skulde være fuld af Eliæ Aand, hvilken Johannes jeg har sendt til Eder, mine Tjenere Joseph Smith jun. og Oliver Cowdery, for at ordinere Eder til dette første Præstedømme, som I have have annammet, saa at I maa være kaldede og ordinerede ligesom Aaron, og ligeledes Elias, hvem jeg har anbetroet Nöglerne til den Magt at vende Fædrenes Hjærter til Børnene og Börnenes Hjærter til Fædrene, at ikke hele Jorden skal blive slagen med Band; og ligeledes med Joseph og Jakob, og Isak og Abraham, Eders Fædre, ved

hvem-Forjættelserne forblive; og ligeledes med Mikael eller Adam, Alles Fader, Alles Fyrste, den Gamle af Dage; og ligeledes med Peter, Jakob og Johannes, som jeg har sendt til Eder, ved hvem jeg har ordineret og bekræftet Eder til at være Apostle og særdeles Vidner om mit Navn, og til at bære Nöglerne til Eders Tjeneste og til de samme Ting, som jeg aabenbarede for dem, hvem jeg har anbetroet Nöglerne til mit Rige og en Evangeliets Husholdning for sidste Gang og Tidernes Fylde, i hvilken jeg vil samle Alt under et Hoved, baade det, som er i Himmelen, og det, som er paa Jorden; og ligeledes med alle dem, som min Fader har givet mig af Verden. Glæder Eder derfor i Eders Hjærter, fryder Eder, omgjorder Eders Lænder og tager min fulde Rustning paa, at I kunne være i Stand til at gjöre Modstand paa den onde Dag og bestaa, efter at have overvundet Alt. Staar derfor omgjordede om Eders Lænder med Sandhed, iförte Retfærdigheds Pantser, Eders Fødder ombundne med Færdighed i Fredens Evangelium, som jeg har sendt mine Engle at anbetro Eder. Griber Troens Skjolde, med hvilke I skulle kunne slukke alle den Ondes gloende Pile, og tager Saliggjörelsens Hjelm og min Aands Sværd, hvilken jeg vil udgyde over Eder, og mit Ord, som jeg aabenbarer Eder; værer enige med Hensyn til Alt, hvad I ville bede mig om, forbliver tro indtil jeg kommer, saa skulle I vorde optagne, at hvor jeg er, skulle ogsaa I være. Amen.

Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Helliges Opkomst.

Kristi Kirkes Oprettelse i disse sidste Dage, som er et tusinde otte hundrede og tredive Aar siden vor Herres og Frelsers Jusu Kristi Komme i Kjødet, da den blev retteligen organiseret og stiftet, i Overensstemmelse med Landets Love efter Guds Villie og Befalinger, i den fjerde Maaned og paa den sjette Dag i den Maaned, som kaldes April, hvilke Befalinger bleve givne til Joseph Smith, den Yngre, der var kaldet af Gud, og ordineret til en Jesu Kristi Apostel, til at være den første Ældste i denne Kirke, og til Oliver Cowdery, som ogsaa var kaldet af Gud til at være en Jesu Kristi Apostel, til at være den anden Ældste i denne Kirke, og ordineret under Josephs Haand, og dette ifölge vor Herres og Frelsers Jesu Kristi Naade; ham ske al Ære, baade nu og til evig Tid. Amen.

Efter at det tydeligt var tilkjendegivet denne første Ældste, at hans Synder vare ham forladte, blev han atter indviklet i Verdens Forfængeligheder; men efter at have omvendt og ydmyget sig alvorligt, aabenbarede Gud sig, for hans Troes Skyld, for ham ved en hellig Engel, hvis Ansigts Anseelse var som Lynet, og hvis Klæder vare rene og hvide over al anden Hvidhed, og gav ham Befalinger, der inspirerede ham. Han fik Magt fra det Höie til ved Midler, der forud vare beredte, at oversætte Mormons Bog, der indeholder et faldent Folks Historie og Jesu Kristi Evangeliums Fylde til Hedningerne, og til Jöderne ogsaa, hvilket var givet ved Aandens Kraft, som er bekræftet for Andre ved Engles Vidnesbyrd, og er ved dem forkyndt for Verden, hvilket beviser for denne, at de hellige Skrifter ere sande, og at Gud inspirerer Mænd og kalder dem til sit hellige Arbejde i denne Tid og Slægt, lige saavel som i de gamle Dage, hvorved vises, at han er den samme Gud i Gaar, i Dag og evindeligen. Amen.

Og da der nu gives saa store Vidnesbyrd, skal Verden ved dem blive dømt, ja saa mange, som herefter komme til Kundskab om dette Værk; og de, der annamme det i Tro, og øve Retfærdighed, skulle faa det evige Livs Krone; men de, der forhærde deres Hjærter i Vantro, og forkaste det, dem skal det blive til deres egen Fordömmelse, thi Gud Herren har talet det; og vi, Kirkens Ældster, have hørt og bære Vidnesbyrd om hans herlige Majestæts Ord, som bor i det Höie; ham ske al Ære evindeligen. Amen.

Heraf vide vi, at der er en Gud i

Himmelen, som er evig og uden Ende, fra Evighed til Evighed, den samme uforanderlige Gud, den, som dannede Himmelen, Jorden og alle Ting, som i dem ere, at han skabte Mennesket, Mand og Kvinde, efter sit eget Billede og i sin egen Lignelse, og gav dem den Befaling, at de skulde elske og tjene ham, den eneste levende og sande Gud, og ham alene skulde de tilbede. Men ved Overtrædelsen af disse hellige Love blev Mennesket sandseligt og djævelsk, og blev det faldne Menneske.

Derfor hengav den almægtige Gud sin enbaarne Sön, som det er skrevet i de Skrifter, der ere givne angaaende ham; han led Fristelser, men agtede dem ikke; han blev korsfæstet, döde og opstod igjen den tredie Dag; han opfor til Himmelen, for at sidde hos Faderens höjre Haand og regjere med almægtig Kraft efter Faderens Villie, paa det at saa mange, som vilde tro og lade sig döbe i hans hellige Navn og udholde i Troen til Enden, skulde blive salige. Ikke alene de, som troede efter at han kom i Midten af Tiden, i Kjödet, men alle de fra Begyndelsen af, ja saa mange, som vare til förend han kom, og som troede paa de hellige Profeters Ord, der talede som de bleve inspirerede af den Helligaands Gave, og visseligen vidnede om ham i alle Ting, skulde have det evige Liv, saavel som de, der efter hans Komme monne tro paa Guds Gaver og Kald ved den Helligaand, hvilken vidner om Faderen og Sönnen; hvilken Fader, Sön og Helligaand er en Gud, almægtig og evig, uden Ende. Amen.

Vi vide, at alle Mennesker maa omvende sig og tro paa Jesu Kristi Navn; de maa tilbede Faderen i hans Navn, og udholde i Tro paa det samme Navn indtil Enden, ellers kunne de ikke blive salige i Guds Rige. Vi vide ogsaa, at Retfærdiggjörelse ved vor Herres og Frelsers Jesu Kristi Naade er rigtig og sand, og at Helliggjörelse ved vor Herres og Frelsers Jesu Kristi Naade er rigtig og sand for alle dem, der elske og tjene Gud med al deres Magt, Sind og Styrke. Men det er muligt, at Mennesket kan falde fra Naade og vige af fra den levende Gud; lad derfor Menigheden vogte sig og altid være varagtig i Bönnen, at den ikke falder i Fristelse; ja lader endog dem, som ere helliggjorte, tage sig i Vare. Vort Vidnesbyrd er, at disse Ting ere sande og overensstemmende med Johannes Aabenbaring; vi hverken lægge til eller tage bort af hans Profeties Bogs Ord, de hellige Skrifter eller Guds Aabenbaringer, som komme herefter ved den Helligaands Gave og Kraft, Guds Röst eller Engles Sendelse. Og Gud Herren har talet det, og hans hellige Navn ske al Ære og Magt og Herlighed, baade nu og til evig Tid. Amen.

Troes-Artikler.

„Times and Seasons" 3die Aarg., Side 709.

Vi tro paa Gud, den evige Fader, og paa hans Sön Jesus Kristus, og paa den Helligaand.

Vi tro, at Menneskene ville blive straffede for deres egne Synder og ikke for Adams Overtrædelser.

Vi tro, at alle Mennesker kunne blive frelste formedelst Kristi Forsoning ved at adlyde Evangeliets Love og Ordinancer.

Vi tro, at disse Ordinancer ere:

1) Tro paa den Herre Jesus Kristus.

2) Omvendelse.

3) Daab ved Begravelse i Vand til Syndernes Forladelse.

4) Haandspaalæggelse for Annammelsen af den Helligaands Gave.

Vi tro, at en Mand maa kaldes af Gud ved Profeti og Haandspaalæggelse til at prædike Evangeliet og forrette sammes Ordinancer, gjennem dem, som have Myndighed.

Vi tro paa den samme Organisation, som fandtes i den oprindelige Kirke, nemlig med Apostle, Profeter, Hyrder, Lærere, Evangelister osv.

Vi tro paa det evige Evangeliums Kræfter og Gaver, saasom Tungemaalsgaven, Profeti, Aabenbaring, Syner, Helbredelse, Udlæggelsen af Tungemaal osv.

Vi tro, at Bibelen er Guds Ord, for saa vidt som den er rigtig oversat.

Vi tro ogsaa, at Mormons Bog er Guds Ord.

Vi tro alt det, som Gud har aabenbaret, alt det, som han nu aabenbarer, og vi tro, at han endnu vil aabenbare mange store og vigtige Ting, henhörende til Guds Rige.

Vi tro paa den virkelige Indsamling af Israel og paa Gjenbringelsen af de ti Stammer, at Zion vil blive opbygget paa dette Fastland (Amerika), at Kristus vil personlig regjere paa Jorden i et tusinde Aar, og at Jorden vil vorde fornyet og faa dens paradisiske Herlighed.

Vi fordre den Rettighed, uforstyrret at dyrke Gud den Almægtige i Overensstemmelse med vor egen Samvittigheds Bydende og indrömme alle Mennesker den samme Rettighed; lad dem tilbede hvorledes, hvor og hvad de behage.

Vi tro, at det er rigtigt at være Konger, Præsidenter og Övrigheder underdanige samt at adlyde, ære og opretholde Lovene.

Vi tro, at Enhver bör være retskaffen, sanddru, kysk, maadeholden, velgjörende, dydig, oprigtig og gjöre Godt til Alle. I Sandhed, vi kunne sige med Paulus, at vi „tro Alt", vi „haabe Alt", vi have udstaaet Meget, og vi haabe ved Guds Hjælp at blive i Stand til at "udholde Alt". Vi eftertragte Alt, hvad der er dydigt, elskværdigt, prisværdigt og godt.

Joseph Smith.

AABENBARING OM ÆGTESKABSPAGTENS EVIGHED, INDBEFATTENDE FLERKONERI.

GIVEN VED SEEREN JOSEPH I NAUVOO, HANCOCK COUNTY, D. 12TE JULI 1843.

Sandelig, saa siger Herren til Dig, min Tjener Joseph, at eftersom Du har begjæret af mig at vide og forstaa, i hvilken Forstand jeg Herren retfærdiggjorde mine Tjenere Abraham, Isak og Jakob, som ogsaa Moses, David og Salomon, mine Tjenere, med Hensyn til den Grundsætning og Lære, at have mange Hustruer og Medhustruer:

Sku og se, jeg er Herren din Gud, og jeg vil svare Dig angaaende denne Sag;

Bered derfor dit Hjærte til at annamme og adlyde de Lærdomme, jeg er i Begreb med at give Dig; thi alle de, hvem denne Lov er aabenbaret, maa adlyde samme;

Thi se, jeg aabenbarer Dig en ny og evig Pagt, og dersom I ikke forblive i den Pagt, da ere I fordömte; thi Ingen kan forkaste denne Pagt, og dog tilstedes at komme ind til min Herlighed;

Thi alle de, der ville have nogen Velsignelse af min Haand, skulle adlyde den Lov, der blev bestemt som Betingelse for den Velsignelse, hvilken blev indstiftet förend Verdens Grundvold blev lagt.

Og angaaende den nye og evige Pagt, den blev indstiftet for min Herligheds Fylde, og den, som annammer en Fylde deraf, maa og skal adlyde den Lov, eller fordömmes, siger den Herre Gud.

Og sandelig siger jeg Dig, at Betingelserne i denne Lov ere disse: Alle Pagter, Overenskomster, Kontrakter, Forpligtelser, Eder, Löfter, Handlinger, Forbindelser eller Forhaabninger, som ikke ere skete, indgaaede og beseglede ved Forjættelsens Helligaand, saavel for Tiden som for al Evighed, og det tilmed i megen Hellighed ved Aabenbaring og Befaling af min Salvede, hvem jeg har beskikket paa Jorden til at have denne Magt og jeg har beskikket min Tjener Joseph til at have denne Magt i de sidste Dage, og der er aldrig mere end En paa Jorden ad Gangen, hvem denne Magt og dette Præstedömmes Nögler er anbetroede, ere af ingen Gyldighed, Magt eller Kraft i og efter de Dödes Opstandelse; thi alle Overenskomster, der ikke ere gjorte i denne Hensigt, ere tilende, naar Menneskene ere döde.

Se, mit Hus er et Ordenshus, siger den Herre Gud, og ikke et Forvirringshus.

Vil jeg annamme et Offer, siger Herren, som ikke er sket i mit Navn?

Eller vil jeg modtage af din Haand, hvad jeg ikke har beskikket?

Og vil jeg befale Dig Noget, siger Herren, uden ved Lov, ligesom jeg og Faderen beskikkede Dig förend Verden blev til?

Jeg er Herren, din Gud, og jeg giver Dig den Befaling, at Ingen skal komme til Faderen uden ved mig eller ved mit Ord, hvilket er min Lov, siger Herren.

Og alle Ting i Verden, enten de ere anordnede af Mennesker eller af Troner, enten de ere Fyrstendömmer, eller Magter, eller Ting, af hvad Navn de end monne være, der ikke ere til ved mig eller ved mit Ord, siger Herren, skulle omstyrtes, og ikke være til efter at Menneskene ere döde, hverken i eller efter Opstandelsen, siger Herren din Gud;

Thi det, der vedbliver at være til, er bleven til ved mig, og hvad der ikke er bleven til ved mig, skal rystes og tilintetgjöres.

Dersom derfor en Mand tager en Hustru tilægte i Verden, og han ikke tager hende tilægte ved mig eller ved mit Ord, og han indgaar en Pagt med hende saa længe han er i Verden, og hun med ham, da har deres Pagt og Ægteskab ingen Gyldighed, naar de ere döde og ude af Verden; derfor ere de ikke bundne ved nogen Lov, naar de ere ude af Verden.

Derfor hverken ægter aller tager man tilægte, naar man er ude af Verden, men bekikkes til at være Engle i Himmelen, hvilke Engle ere tjenstgjörende Tjenere for dem, som have gjort sig værdige til en langt större, ja en overordentlig og evig Herlighed;

Thi disse Engle adlöde ikke min Lov; derfor kunne de ikke formeres, men maa forblive enlige, uden Ophöjelse i deres Salighed i al Evighed, og ere fremdeles ikke Guder, men Guds Engle til evig Tid.

Og atter sandelig siger jeg Dig, dersom en Mand tager en Hustru tilægte, og gjör Pagt med hende for Tid og Evighed, og den Pagt ikke er ved mig, eller ved mit Ord, hvilket er min Lov, og ikke er beseglet ved Forjættelsens Helligaand af ham, hvem jeg har salvet og beskikket til denne Myndighed, da er den ikke gyldig eller i Kraft, naar de ere udgangne af Verden, fordi de ikke ere forenede ved mig, siger Herren, ej heller ved mit Ord. Naar de ere ude af Verden er den ikke gjældende længere, fordi Englene og Guderne ere beskikkede der, hvem de ikke kunne komme forbi; de kunne derfor ikke arve min Herlighed, thi mit Hus er et Ordenshus, siger den Herre Gud.

Og atter siger jeg Dig, dersom en Mand tager en Hustru tilægte ved mit Ord, hvilket er min Lov, og ved den nye og evige Pagt, og det bliver dem beseglet ved Forjættelsens Helligaand af ham, der er salvet, og hvem jeg har givet denne Magts og dette Præstedömmes Nögler, og der siges dem: I skulle komme frem i den förste Opstandelse — og om det skal være efter den förste Opstandelse, saa i den næste Opstandelse — og arve Troner, Kongeriger, Fyrstendömmer, Magt og Vælde, alt det Höje og alt det Dybe, da skal det skrives i Lammets Livsens Bog, at han ikke skal begaa noget Mord, hvorved han vilde udgyde uskyldigt Blod. Og dersom I forblive i min Pagt og ikke begaa noget Mord, hvorved der udgydes uskyldigt Blod, skal alt det vederfares dem, som min Tjener har beseglet paa dem for Tid og al Evighed; og det skal være i fuld Kraft, naar de ere udgangne af Verden, og de skulle gaa forbi Englene og Guderne, som ere satte der, til deres Ophöjelse og Herlighed i alle Ting, ligesom det er bleven beseglet paa deres Hoved, hvilken Herlighed skal være en Fylde og Fortsættelse af Slægterne til evig Tid.

Da skulle de være Guder, fordi de leve evindeligen; derfor skulle de være til fra Evighed til Evighed, fordi de blive ved; da skulle de være over alle Ting, fordi alle Ting ere dem undergivne. Da skulle de være Guder, fordi de have al Magt, og Englene ere dem underdanige.

Sandelig, sandelig siger jeg Dig, uden I adlyde min Lov, kunne I ikke opnaa denne Herlighed;

Thi den Port er snæver og den Vej er trang, der förer til Ophöjelse og Livenes Fortsættelse, og der er Faa, som finde den, fordi I annamme mig ikke i Verden, ej heller kjende I mig;

Men dersom I annamme mig i Verden, da skulle I kjende mig og annamme Eders Ophöjelse, og hvor jeg er, skulle ogsaa I være.

Thi dette er evige Liv, at kjende den eneste vise og sande Gud, og Jesus Kristus, hvem han har udsendt. Det er mig. Annam derfor min Lov.

Den Port er vid og den Vej er bred, som förer til Döden, og der ere Mange, som gaa ind ad den, fordi de annamme mig ikke, ej heller holde de min Lov.

Sandelig, sandelig siger jeg Dig, dersom en Mand tager en Hustru tilægte efter mit Ord, og de blive beseglede ved Forjættelsens Helligaand, efter min Bestemmelse, og han eller hun begaar hvilkensomhelst Synd eller Overtrædelse af den nye og evige Pagt, eller noger Slags Gudsbespottelse—og ikke begaar Mord, hvorved der udgydes uskyldigt Blod—skulle de dog komme frem i den förste Opstandelse og indgaa til deres Ophöjelse; men de skulle tilintetgjöres i Kjödet og overgives til Satans Tugtelse indtil Forlösningens Dag, siger den Herre Gud.

Bespottelse imod den Helligaand, som ikke skal tilgives, hverken i eller udenfor Verden, bestaar deri, at man begaar Mord, hvorved uskyldigt Blod udgydes, og at man bifalder min Död efter at have annammet min nye og evige Pagt, siger Gud Herren; og den, der ikke forbliver i denne Lov, kan ingenlunde indgaa til min Herlighed, men skal fordömmes, siger Herren.

Jeg er Herren din Gud, og vil give Dig mit hellige Præstedömmes Lov, som den blev anordnet af mig og min Fader, förend Verden blev til.

Abraham annammede Alt, hvad han annammede, ved Aabenbaring og Befaling, ved mit Ord, siger Herren, og er gaaet ind til sin Ophöjelse og sidder paa sin Trone.

Abraham annammede Forjættelser om sin Sæd og sine Lænders Frugt—af hvis Lænder Du, min Tjener Joseph, er—hvilke Forjættelser skulde bestaa saa længe hans Efterkommere vare i Verden; og for Abrahams og hans Sæds Vedkommende skulde de vedblive udenfor denne Verden; baade i Verden og ude af Verden skulde de tiltage og blive saa utallige som Stjernerne, eller dersom Du vilde tælle Sandene paa Havets Bred, kunde Du ikke tælle dem.

Denne Forjættelse er ogsaa din, fordi Du nedstammer fra Abraham, og Forjættelsen blev given Abraham; og ved denne Lov bliver min Faders Gjerninger fortsatte, hvorved han herliggjör sig selv.

Gak derfor og gjör Abrahams Gjerninger; adlyd min Lov, og Du skal vorde salig.

Men dersom Du ikke adlyder min Lov, kan Du ikke annamme min Faders Forjættelser, hvilken han gav Abraham.

Gud befalede Abraham, og Sara gav Abraham Hagar til Hustru. Og hvorfor gjorde hun det? Fordi dette var Loven, og fra Hagar stamme mange Folk. Dette var derfor iblandt Andet en Opfyldelse af Forjættelserne.

Var Abraham derfor under Fordömmelse? Sandelig jeg siger Dig nej; thi jeg Herren befalede det.

Abraham blev befalet at ofre sin Sön Isak, uagtet der var skrevet: Du skal ikke slaa ihjel. Men Abraham adlöd, og det blev regnet ham til Retfærdighed.

Abraham erholdt Medhustruer, og de födte ham Börn, og det blev ham regnet til Retfærdighed, fordi de vare ham givne, og han efterlevede min Lov, ligesom og Isak og Jakob ikke gjorde Andet, end hvad der blev dem befalet; og fordi de ikke gjorde Andet end hvad der blev dem befalet, ere de indgangne til deres Ophöjelse, ifölge Forjættelserne, og sidde paa Troner, og ere ikke Engle, men Guder.

David erholdt ogsaa mange Hustruer

og Medhustruer, som ogsaa Salomon, min Tjener Moses, og mange andre af mine Tjenere, fra Skabelsens Begyndelse til denne Tid, og de syndede ikke i Noget, uden i det, de ikke annammede af mig.

Davids Hustruer og Medhustruer bleve ham givne af mig ved min Tjener Nathans og andre Profeters Haand, der havde Nöglerne til denne Magt, og i Intet af alt dette syndede han imod mig, uden i Tilfældet med Urias og hans Hustru; derfor er han falden fra sin Ophöjelse og har annammet sin Del; og han skal ikke erholde dem ude af Verden, thi jeg gav dem til en Anden, siger Herren.

Jeg er Herren din Gud, og jeg gav Dig, min Tjener Joseph, en Beskkikelse, og jeg gjenopretter alle Ting; bed om hvad Du vil, og det skal gives Dig efter mit Ord.

Og da Du har begjæret at vide om Hor — sandelig, sandelig siger jeg Dig, dersom en Mand annammer en Hustru i den nye og evige Pagt, og hun er hos en anden Mand, og jeg ikke har beskikket hende ved den hellige Salvelse, da har hun bedrevet Hor, og skal gaa til Fordærvelse.

Dersom hun ikke er i den nye og evige Pagt, og er hos en anden Mand, da har hun bedrevet Hor;

Og dersom hendes Mand, værende under et Löfte, er hos en anden Kvinde, da har han brudt sit Löfte og bedrevet Hor.

Og dersom hun ikke har bedrevet Hor, men er uskyldig, og ikke har brudt sit Löfte, og hun véd det, og jeg aabendarer det for Dig, min Tjener Joseph, da skal Du have Magt, ved mit hellige Præstedömmes Kraft, til at tage hende og give hende til ham, som ikke har bedrevet Hor, men været tro, thi han skal sættes til at herske over Mange.

Thi jeg har overdraget Dig Præstedömmets Nögler og Magt, hvorved jeg gjenopretter alle Ting og tilkjendegiver Dig alle Ting i rette Tid.

Sandelig, sandelig siger jeg Dig, at hvadsomhelst Du besegler paa Jorden, skal være beseglet i Himmelen, og hvadsomhelst Du binder paa Jorden i mit Navn og ved mit Ord, siger Herren, skal være evig bundet i Himmelen; og hvem Du forlader Synderne, dem skulle de for evig være forladne i Himmelen; og hvem Du beholder Synderne paa Jorden, dem skulle de beholdes i Himmelen.

Og atter, sandelig siger jeg Dig, at hvem Du velsigner, vil jeg velsigne, og hvem Du forbander, vil jeg forbande, siger Herren; thi jeg er Herren din Gud.

Og atter, sandelig siger jeg Dig, min Tjener Joseph, at hvadsomhelst Du giver paa Jorden, og til hvem Du giver Nogen paa Jorden, ved mit Ord og efter min Lov, skal ledsages med Velsignelse og ikke med Forbandelse, og med min Magt, siger Herren, og skal være uden Fordömmelse paa Jorden og i Himmelen.

Thi jeg er Herren din Gud, og vil være med Dig indtil Verdens Ende og igjennem al Evighed. Thi sandelig, jeg besegler din Ophöjelse paa Dig og bereder Dig en Trone i min Faders Rige hos Abraham, din Fader.

Se, jeg har set dine Opofrelser og vil tilgive Dig alle dine Synder; jeg har set dine Opofrelser i Lydighed mod det, som jeg har befalet Dig; gak derfor, og jeg vil berede Dig en Udvej, ligesom jeg annammede Abrahams Offer i hans Sön Isak.

Sandelig siger jeg Dig, jeg giver min Tjenerinde Emma Smith, din Hustru, hvem jeg har givet Dig, den Befaling, at hun ikke skal tage Del i det, som jeg befalede Dig at tilbyde hende, thi jeg gjorde det, siger Herren, for at pröve Eder alle, lige som jeg prövede Abraham, og for at begjære et Offer af din Haand ved Pagt og Opofrelse. (Fortsættes paa Side 177.)

Morgenstjernen redigeres og udgives af Andrew Jenson, Salt Lake City, Utah, udkommer d. 1ste i hver Maaned og koster $1.25 om Aaret i Forskud.

☞ Alle Abonnenter, som endnu restere med Betalingen for Bladet, bedes at indsende deres Kontingent uopholdelig.

MORGENSTJERNEN.

ET HISTORISK-BIOGRAFISK MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 12. DECEMBER 1883. 2DEN AARG.

AABENBARING OM ÆGTESKABSPAGTENS EVIGHED, INDBEFATTENDE FLERKONERI.

(Fortsat fra Side 176.)

Og min Tjenerinde Emma Smith skal annamme alle dem, som ere givne min Tjener Joseph, hvilke ere dydige og rene for mig; og de, der ikke ere rene, men have sagt, at de vare rene, skulle gaa til Fordærvelse.

Thi jeg er Herren din Gud, og I skulle adlyde min Röst; og jeg giver min Tjener Joseph at være Herre over Meget, thi han har været tro over Lidet, og fra nu af vil jeg styrke ham.

Og jeg befaler min Tjenerinde Emma Smith at forblive hos og holde sig til min Tjener Joseph, og ikke til nogen Anden. Men dersom hun ikke adlyder denne Befaling, skal hun gaa til Fordærvelse, siger Herren; thi jeg er Herren din Gud, og vil lade hende gaa til Fordærvelse, dersom hun ikke adlyder min Lov.

Men dersom hun ikke vil adlyde denne Befaling, da skal min Tjener Joseph gjöre Alt for hende, ligesom han har sagt; og jeg vil velsigne ham og formere ham, og give ham hundrede Fold i denne Verden, af Fædre og Mödre, Brödre og Söstre, Huse og Agre, Hustruer og Börn, og evige Livs Kroner i de evige Verdener.

Og atter, sandelig siger jeg Dig, lad min Tjenerinde tilgive min Tjener Joseph hans Fejl, og da skulle hendes Fejl tilgives hende, hvori hun har syndet imod mig, og jeg, Herren din Gud, vil velsigne hende, og formere hende og glæde hendes Hjærte.

Og atter, siger jeg, min Tjener Joseph lade ikke sin Ejendom komme ud af hans Hænder, at ikke en Fjende skal komme og ödelægge ham; thi Satan söger at ödelægge. Jeg er Herren din Gud, og Joseph er min Tjener; sku og se, jeg er med ham, som jeg var med Abraham, din Fader, til hans Ophöjelse og Herlighed.

Nu, med Hensyn til Præstedömmets Lov, da er der mange Ting, som henhöre dertil.

Sandelig, dersom en Mand bliver kaldet af min Fader, ligesom Aaron, ved min egen Röst, og ved hans Röst, som mig sendte, og jeg har begavet ham med dette Præstedömmes Nögler og Myndighed, og han gjör Noget i mit Navn efter min Lov og ved mit Ord, da begaar han ikke Synd, og jeg vil retfærdiggjöre ham.

Lad Ingen derfor antaste eller an-

gribe min Tjener Joseph; thi jeg vil retfærdiggjöre ham; thi han skal bringe det Offer, som jeg fordrer af ham for hans Overtrædelser, siger Herren din Gud.

Og atter, hvad Præstedömmets Lov angaar—dersom Nogen giver en Jomfru Ægteskabslöfte, og han önsker at ægte en Anden tillige, og den Förste giver sit Samtykke dertil, og han da ægter den Anden, og de ere Jomfruer og ikke have givet nogen anden Mand Löfte, da er han retfærdiggjort. Han kan ikke bedrive Hor, thi de ere ham givne, thi han kan ikke bedrive Hor med det, der tilhörer ham og ingen Anden;

Og hvis ti Jomfruer blive ham givne ved denne Lov, kan han ikke bedrive Hor, thi de tilhöre ham, de ere givne til ham; derfor er han retfærdiggjort.

Men dersom nogen af de ti Jomfruer, efter at hun er ægteviet, findes hos en anden Mand, da har hun bedrevet Hor og skal gaa til Fordærvelse; thi de ere ham givne i den Hensigt at formere og opfylde Jorden, iflölge min Befaling, samt for at opfylde min Forjættelse, der blev given af min Fader förend Verdens Grundvold blev lagt, og til deres egen Ophöjelse i de evige Verdener, at de maa föde Menneskers Sjæle; thi derved fortsættes min Faders Gjerning, til hans Forherligelse.

Og atter, sandelig, sandelig siger jeg Dig, dersom Nogen, der har Nöglerne til denne Magt, har en Hustru, og han lærer mit Præstedömmes Lov, hvad disse Ting angaar, da skal hun tro og administrere til ham; hvis ikke skal hun gaa til Fordærvelse, siger Herren din Gud, thi jeg vil fordærve hende; men jeg vil herliggjöre mit Navn ved alle dem, der annamme og efterleve min Lov.

Derfor skal det være lovligt for mig, dersom hun ikke annammer denne Lov, at han annammer Alt, hvad jeg Herren, hans Gud, vil give ham, fordi hun ikke troede og gav ham efter mit Ord, og hun bliver da Overtræderen, og han er fri for Saras Lov, som gav til Abraham efter Loven, da jeg befalede Abraham at tage Hagar til Hustru.

Og nu, hvad denne Lov angaar, sandelig, sandelig siger jeg Dig, jeg vil aabenbare Dig Mere herefter, lad derfor dette være nok for denne Gang.

Se, jeg er Alpha og Omega. Amen.

SANDHED.

O sig, hvad er Sandhed! Den ædleste Skat —
Ej kjöbes for Rigdom og Guld.
Naar Troner er sunket i Glemselens Nat,
Og Satan beröves sin Vælde saa brat,
Vil Jorden af den vorde fuld.

Ja sig, hvad er Sandhed! Den skjönneste Dyd,
Som Guder og Folk kan opnaa.
Den findes i Havet, paa Bjerg og i By,
Den straaler fra Stjernernes Hære i Sky—
Et Bytte, som Alle kan faa.

Tyrannernes Scepter skal brydes i Hast,
Naar de kæmpe mod Frihed og Ret,
Men Sandhedens Pille bestandig staar fast,
Dens Grundvold ej rokkes—dens Anker ej brast,
Dens Kæmper ej kues saa let.

Saa sig, hvad er Sandhed! Fra först og til sidst
Den er Summen af Alt, som bestaar.
Skjöndt Himlen og Jorden omdannes forvist,
Skal Sandheden stande og ej lide Brist—
Den sejrer og aldrig forgaar.

MISSIONÆRER UDSENDTE FRA ZION TIL SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 144.)

Nr.	*Navne.*	*Præstedömme.*	*Bopæl i Zion.*	*Ankom til Kjöbenhavn.*	*Tiltraadte Hjemrejsen fra Kjöbhn.*	*Arbejdstid.*
172	John A. Quist	Halvfjerds	Big Cottonw'd	27 Nov. 1877	23 Juni 1879	1 A. 7 M.
173	Jens Christensen	Ældste	Spring City	“ “ “	23 Juni 1879	1 A. 7 M.
(2)	N. C. Flygare	Höjpræst	Ogden	9 Jan. 1878	30 Aug. 1879	1 A. 8 M.
174	T. A. Halgren	Ældste	Ogden	1 Juni “	7 Sept. 1878	Omt. 3 M.
175	L. P. Nelson	Halvfjerds	Provo	“ “ “	30 Aug. 1879	1 A. 3 M.
176	Ole Ellingsen	Halvfjerds	Lehi	11 Sept. “	5 Juli 1880	1 A. 10 M.
*	William Budge	Höjpræst	Paris	22 “ “	29 Sept. 1878	7 Dage
177	N. P. Rasmussen	Ældste	Levan	24 “ “	5 Juli 1880	1 A. 10 M.
178	Goudy Hogan	Höjpræst	Orderville	“ “ “	5 Juli 1880	1 A. 10 M.
179	George Frandsen	Halvfjerds	Mt. Pleasant	“ “ “	5 Juli 1880	1 A. 10 M.
180	Lars Svendsen	Höjpræst	Moroni	“ “ “	2 April 1880	1 A. 7 M.
181	J. A. Halvorsen	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	5 Juli 1880	1 A. 10 M.
182	Chr. Jensen	Halvfjerds	Mt. Pleasant	“ “ “	5 Juli 1880	1 A. 10 M.
183	N. M. Andersen	Ældste	Ephraim	25 “ “	5 Juli 1880	1 A. 10 M.
184	L. M. Olson	Ældste	Ephraim	“ “ “	29 Aug. 1881	2 A. 11 M.
(2)	Jens Hansen	Halvfjerds	Spanish Fork	20 Nov. “	30 Aug. 1879	Omt. 9 M.
185	Anders Peter Rose	Halvfjerds	Hyrum	“ “ “	28 Aug. 1880	1 A. 9 M.
186	Gustav Andersen	Halvfjerds	Hyrum	“ “ “	30 Aug. 1879	Omt. 9 M.
187	C. H. Monson	Halvfjerds	Richmond	“ “ “	5 Juli 1880	1 A. 8 M.
188	Peter Andersen	Ældste	Echo	“ “ “	8 Juli 1880	1 A. 8 M.
189	C. M. Bergström	Halvfjerds	Salt Lake City	“ “ “	5 Juli 1880	1 A. 8 M.
190	Jonas Halvorsen	Halvfjerds	Richmond	“ “ “	28 Aug. 1880	1 A. 10 M.
191	Anders Hanson	Halvfjerds	West Jordan	“ “ “	28 Aug. 1880	1 A. 10 M.
192	Ola Nilsson	Ældste	Millville	“ “ “	5 Juli 1880	1 A. 8 M.
193	Charles Anderson	Halvfjerds	Grantsville	“ “ “	5 Juli 1880	1 A. 8 M.
194	Andrew Hammer	Höjpræst	Mill Creek	20 Maj 1879	5 Juli 1880	1 A. 2 M.
(2)	C. C. Asmussen	Halvfjerds	Salt Lake City	23 “ “	28 Aug. 1880	1 A. 3 M.
(2)	Andrew Jenson	Halvfjerds	Pleas't Grove	11 Juni “	7 Sept. 1881	2 A. 3 M.
*	P. D. S. Lund	Höjpræst	Spring City	“ “ “	23 Juni 1879	12 Dage
(2)	Niels Wilhelmsen	Höjpræst	St. Charles	19 Aug. “	§21 Aug. 1881	Omt. 2 A.
195	Ole C. Sonne	Halvfjerds	Mendon	“ “ “	28 Aug. 1880	Omt. 1 A.
196	John Eyvindson	Ældste	Spanish Fork	12 Sept. “	†8 Juli 1881	1 A. 10 M.
197	Jacob B. Johnson	Ældste	Spanish Fork	“ “ “	†8 Juli 1881	1 A. 10 M.
198	Carl J. Öberg	Ældste	Salt Lake City	30 “ “	Juni 1880	Omt. 9 M.
199	Chr. Jensen	Ældste	Moroni	“ “ “	29 Aug. 1881	1 A. 11 M.
200	C. A. Christensen	Ældste	Fount Green	“ “ “	5 Juli 1880	Omt. 10 M.
201	L. C. Mariager	Ældste	Kanab	“ “ “	20 Juni 1881	1 A. 9 M.
202	E. O. Bylund	Ældste	Santaquin	“ “ “	20 Juni 1881	1 A. 9 M.
203	Niels Thomsen	Ældste	Ephraim	“ “ “	2 April 1880	Omt. 7 M.
204	N. C. Larsen	Halvfjerds	Manti	“ “ “	5 Juli 1880	Omt. 10 M.
205	Christen L. Hansen	Höjpræst	Gunnison	“ “ “	5 Juli 1880	Omt. 10 M.
206	Christian Olson	Ældste	Fairview	“ “ “	20 Juni 1881	1 A. 9 M.
207	N. B. Adler	Halvfjerds	Spring City	“ “ “	29 Aug. 1881	1 A. 11 M.
208	Mons Nilsson	Halvfjerds	Ephraim	“ “ “	20 Juni 1881	1 A. 9 M.
209	Ludvig Suhrke	Halvfjerds	Soda Springs	“ “ “	‡25 Dec. 1881	2 A. 3 M.
210	H. F. F. Thorup	Halvfjerds	Salt Lake City	11 Nov. “	20 Juni 1881	1 A. 7 M.
211	John T. Thorup	Ældste	Salt Lake City	“ “ “	20 Juni 1881	1 A. 7 M.
212	Ole N. Stohl	Havlfjerds	Brigham City	“ “ “	29 Aug. 1881	1 A. 9 M.
213	Jacob Hansen	Ældste	Bear Riv'r City	“ “ “	20 Juni 1881	1 A. 7 M.
214	Peder Nielsen	Halvfjerds	Washington	“ “ “	28 Aug. 1880	Omt. 9 M.
215	Hans Funk	Höjpræst	Lewiston	29 Nov. “	29 Aug. 1881	1 A. 9 M.
216	Isaac Sörensen	Halvfjerds	Mendon	“ “ “	20 Juni 1881	1 A. 7 M.
217	Peter Nilsson	Ældste	Smithfield	“ “ “	20 Juni 1881	1 A. 7 M.
218	A. L. Skanchy	Höjpræst	Logan	20 Decbr. “	29 Aug. 1881	1 A. 8 M.
219	Fred. Lundberg	Ældste	Logan	“ “ “	20 Juni 1881	1 A. 6 M.
220	Peter A. Nielsen	Ældste	Draper	7 Jan. 1880	20 Juni 1881	Omt. 1½ A.

*Besögende. †Fra Island. ‡Fra Hamborg. §Döde.

172. Han var först omrejsende Ældste i og senere Præsident for Göteborgs Konference; rejste hjem som Leder for det 50de Emigrantselskab.

John Anderson Quist er födt d. 9de Decbr. 1845 i Nærheden af Kongelf, Bohus Læn, Sverige, blev döbt af F. W. Bondnivier d. 7de Juni 1863 i Norrköping, virkede som Missionær i omtrent sex Aar, tre Aar i Norge og den övrige Tid i Göteborgs Konference, og emigrerede til Utah i 1869. Han bor fremdeles i Big Cottonwood, Salt Lake County, Utah.

173. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste i Aarhus Konference og derefter som Præsident for Aalborg Konference.

Jens Christensen er födt d. 16de Januar 1838 i Try, Torslev Sogn, Hjörring Amt, Danmark, blev döbt af Jens Nielsen d. 2den Juni 1861, virkede i omtrent to Aar som Missionær i Vendsyssel og emigrerede til Utah i 1863. Han bor fremdeles i Spring City, Sanpete County, Utah.

(2). Nils Chr. Flygare (Se Nr. 126) præsiderede over Missionen.

174. Han virkede hovedsagelig i Finland (Stockholms Konference) og rejste hjem for daarlig Helbreds Skyld.

Truls A. Halgren er födt d. 5te Januar 1835 i Klörup, i Nærheden af Malmö, Sverige, blev döbt af L. Nilson d. 26de Aug. 1858, virkede som Missionær i Stockholms Konference i over 5 Aar, först i Vestmanland, derefter som den förste Missionær paa Öen Gotland, og senere som omrejsende Ældste i hele Stockholms Konference, emigrerede til Utah i 1864. Hans Hjem er fremdeles i Ogden, Utah.

175. Han virkede i Skaane Konference, hovedsagelig i Kristianstads og Carlcronas Grene.

Lars Peter Nelson er födt d. 25de August 1835 i Önnestad, Kristianstads Læn, Sverige, blev döbt d. 8de Novbr. 1852 af J. H. Christensen og emigrerede til Utah i 1853—1854. Han bor for Nærværende i Provo, Utah County, Utah.

176. Han virkede som omrejsende Ældste i Norge.

* William Budge, Præsident for den europæiske Mission, kom fra England paa Besög. Han overværede Forsamlinger i Aarhus og Kjöbenhavn.

177. Han virkede först paa Lolland og Falster og præsiderede derefter over Aalborg Konference; rejste hjem som Leder for det 52de Emigrantselskab.

Niels Peter Rasmussen er födt d. 27de Oktbr. 1843 i Nykjöbing paa Falster, Danmark, blev döbt af P. C. Nielsen d. 3die Juli 1861, virkede som Missionær paa Falster i omtrent et halvt Aar og emigrerede til Utah i 1862. Han bor for Nærværende i Levan, Juab County, Utah.

178. Han virkede som omrejsende Ældste i Norge.

Goudy Hogan, en Sön af Erik G. M. Hogan, (Se Nr. 7) er födt d. 16de Septbr. 1828 i Tins Præstegjæld, Thelemarken, Norge, emigrerede med sine Forældre til de Forenede Stater i Amerika i 1837, blev döbt af John Killian i Januar 1843 og rejste til Utah i 1848. Han bor fremdeles i Orderville, Kane County, Utah.

179. Han virkede i Aarhus Konference, hovedsagelig paa Fyen.

George Frandsen er födt d. 31te Maj 1834 paa Langeland, Danmark, blev döbt af Lars Jensen d. 27de Novbr. 1855 og emigrerede til Utah i 1855. For Nærværende fungerer han som Biskop for Price River Ward, Emery County, Utah.

180. Han virkede en Tid som Forstander for Aarhus Gren og derefter som Præsident for Aarhus Konference.

Lars Svendsen er födt d. 16de Oktbr. 1826 i Jylland, Danmark, blev döbt af Hans Jensen d. 7de Marts 1856 og emigrerede til Utah i 1858. Han bor fremdeles i Moroni, Sanpete County, Utah.

181. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste i Norge og præsiderede senere over Skaane Konference.

John Anton Halvorsen er födt d. 3die August 1842 i Vaale Præstegjæld, Jarlsberg og Laurvik Amt, Norge, blev döbt af Bengt M. Ravsten d. 8de Marts 1866, virkede som omrejsende Ældste i Skaane Konference i 4 Aar

og emigrerede til Utah i 1870. Han bor for Nærværende i 4de Ward, Salt Lake City.

182. Han virkede som omrejsende Ældste i to Grene af Kjöbenhavns Konference.

Chr. Jensen er födt d. 7de Juni 1835 paa Lolland, Danmark, blev döbt af Axel Tulgren d. 5te Novbr. 1854 og emigrerede til Utah i 1856. Han bor fremdeles i Mount Pleasant, Sanpete County, Utah.

183. Han virkede i Aalborg Konference, först i Vendsyssel og derefter som Forstander for Aalborg Gren.

Niels M. Andersen er födt d. 8de April 1850 i Hune Sogn, Hjörring Amt, Jylland, Danmark, blev döbt af P. C. Andersen d. 8de April 1858 og emigrerede til Utah i 1861. Han döde paa Deseret Hospital (Salt Lake City) d. 13de Septbr. 1883.

184. Han virkede i et Aar som omrejsende Ældste og derefter i to Aar som Præsident for Stockholms Konference.

Lars Magnus Olson er födt d. 17de Maj 1851 i Arvika, Sverige, blev döbt af Ole Hansen d. 27de Septbr. 1865 og emigrerede til Utah i 1868. Han bor fremdeles i Ephraim, Sanpete County, Utah.

(2). Jens Hansen (Se Nr. 58) virkede som omrejsende Ældste i Kjöbenhavns Konference.

185. Han virkede först i Aalborg Konference og senere i Aarhus Konference.

Anders Peter Rose er födt d. 8de Novbr. 1828 i Vejle, Jylland, Danmark, blev döbt af P. Nielsen d. 16de Juli 1860, virkede nogle faa Maaneder som Missionær og emigrerede til Utah i 1861. Hans Bopæl er fremdeles i Hyrum, Cache County, Utah.

186. Han virkede som omrejsende Ældste i Norge.

187. Han virkede som omrejsende Ældste i Göteborgs Konference.

Chr. H. Monson er födt d. 16de Juni 1837 i Nærheden af Frederiksstad, Norge, blev döbt af Svend Larsen d. 4de April 1853, virkede i Evangeliets Tjeneste i Drammens Gren et Par Aar og emigrerede i 1857. Han bor for Nærværende i Richmond, Cache County, Utah.

188. Han virkede som omrejsende Ældste i Norge.

189. Han virkede som omrejsende Ældste i Stockholms Konference.

Carl Magnus Bergström er födt d. 7de Marts 1833 i Carlstad, Sverige, blev döbt af J. P. Wretberg i Marts 1861 og emigrerede til Utah i 1862. Han bor fremdeles i Salt Lake City, Utah.

190. Han virkede som omrejsende Ældste i Aalborg Konference og senere som Præsident i Norge.

191. Han virkede som omrejsende Ældste i Skaane Konference.

Anders Hanson er födt d. 18de Januar 1838 i Valdby, Malmahus Læn, Sverige, blev döbt af Jens Jenson d. 10de Maj 1857, virkede som Missionær i Skaane Konference i omtrent to Aar og emigrerede til Utah i 1861. For Nærværende bor han i West Jordan, Salt Lake County, Utah.

192. Han virkede som omrejsende Ældste i Skaane Konference.

Ola Nilsson er födt d. 3die April 1836 i Östra Odaslöf, Skaane, Sverige, blev döbt af Peter Nilsson d. 4de Febr. 1864 og emigrerede til Utah i 1865. Han bor for Nærværende i Millville, Cache County, Utah.

193. Han virkede som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Göteborgs Konference.

194. Han virkede i Norge.

Andrew Hammer er födt d. 15de Juli 1816 i Österrisöer, Norge, blev döbt af Jens Olsen i Novbr. 1853 og emigrerede til Utah i 1854. Han bor for Nærværende i Mill Creek, Salt Lake County, Utah.

(2). Carl C. Asmussen (Se Nr. 71) præsiderede over Kjöbenhavns Konference.

(2). Andrew Jenson (Se Nr. 110) arbejdede paa Kontoret i Kjöbenhavn og bestyrede Missionen en kort Tid efter Wilhelmsens Död.

P. D. S. Lund kom til Danmark for at besöge sine Slægtninge.

(Fortsættes paa Side 183.)

Morgenstjernen,

Et Maanedsskrift.

ANDREW JENSON,
Redaktör og Udgiver.

SUBSKRIPTIONSPRIS:

En Dollar og fem og tyve Cents om Aaret i Forskud, med sex Præmieblade.

En Dollar for Bladet alene.

Salt Lake City, December 1883.

BETRAGTNINGER VED AARGANGENS SLUTNING.

Med nærværende Numer slutter MORGENSTJERNEN sin 2den Aargang, hvis Indhold, saavidt vi véd, har givet almindelig Tilfredshed. Vi har ikke alene indlöst alle vore Löfter, som vi gav vore Abonnenter ved Aargangens Begyndelse, men tillige offentliggjort vigtige Afhandlinger, som vi den Gang ikke havde til Hensigt at trykke for Nærværende. I Stedet for kun at indrykke Abrahams Bog med Illustrationer, som vi lovede, har vi saaledes givet en Oversættelse af hele det höjst interessante Værk „Pearl of Great Price"(Den kostelige Perle), som aldrig tidligere har været udgivet som et samlet Hele paa Dansk. Dette haaber vi har vundet vore Læseres Bifald, selv om det har gjort mer eller mindre Indgreb i Offentliggjörelsen af „Erindringer fra Missionen i Skandinavien", der imidlertid vil komme til sin fulde Ret i tredie Aargang. Selv föler vi os særdeles tilfreds med Missionærlisten, der indeholder en Mangfoldighed af paalidelige Datum, som vil blive af stor Betydning for Reference i Fremtiden. I alle Tilfælde, hvor de korte biografiske Oplysninger mangle, er Skylden ikke vor, men deres, hvis Pligt det var at have indsendt dem. Uden at have til Hensigt at dadle eller kaste Skygge paa vore Landsmænd, der besidde en Mængde særdeles gode Egenskaber, kan vi næppe undlade i Forbindelse hermed at bemærke, at der hos mange af dem findes en næsten utilgivelig Slövhed og Ligegyldighed for Alt, hvad der henhörer til Literatur og Oplysning, og naar enkelte af vore Troesfæller, som ere komne fra andre Dele af Verden, ved visse Lejligheder have udvist en Slags Ringeagt over for vor Nationalitet, og ved deres Ord og Handlinger noksaa tydeligt have tilkjendegivet deres Mening om, at vi staa paa et lavere Udviklingstrin end „visse Andre", nödes vi næsten til at indrömme, hvor nödig vi end ville, at denne deres Tænkemaade heller ikke er aldeles uden Grund. At de allerfleste af os, som have annammet Evangeliet, tilhörte den saakaldte lavere Klasse, paa Grund af vor Fattigdom og ringe Undervisning, er Noget, som vi ikke kunne eller ville nægte, men idet vi, formedelst vor Lydighed til Evangeliets Principer, ere blevne bragte til et frit Land, hvor vi ikke længere ere undertrykkede, men have Rettigheder i Lighed med andre frie Mænd og Kvinder, er det ikke nödvendigt, at vi altid skulle forblive fattige og uvidende. Tværtimod skulde vi drage den störst mulige Fordel af vore nye Omgivelser, og pröve paa at indhente saa meget som muligt af den Uddannelse og Undervisning, som af naturlige Grunde blev os nægtet i vore yngre Aar. Vare vi fattige og undertrykkede för, er det Herren velbehageligt at velsigne os med „det övrige Fornödne", efter at vi först have sögt „Guds Rige og hans Retfærdighed". Vare vi uoplyste för, er Herrens Ord nu til os, at vi skulle „studere og lære, blive bekjendte med alle gode Böger, med Sprog og Tungemaal og Folk". (Pagtens Bog 90de Stk., 15de V., ny Udgave). Det ses altsaa tydeligt, at Herren ikke önsker, at hans Folk skulle forblive i den Stilling, som de fleste af dem vare i, da de först bleve dragne ind i Evangeliets Net, men at de skulle gjöre Fremgang ved Studium og Virksomhed, indtil vi, ligesom Præsident Taylor siger, overgaar Verden ligesaa meget med Hensyn til videnskabelig Oplysning, som vi nu gjöre i Henseende til vor Kundskab om Frelsningsplanen og Evangeliets Principer.

Som et skandinavisk Folk ere vi vel-

signede af Herren med en ligesaa god Forstand og ligesaa lette Fatteevner, som andre Folk. Alt hvad vi mangle er Udvikling. Lad os derfor bygge paa den Grundvold, som vor himmelske Fader har lagt for os, og anvende i det mindste en liden Del af vor Tid til at læse og samle Kundskab, saa at vi ikke i nogen Henseende skulle staa tilbage for andre Nationaliteter.

Vi burde alle bestræbe os for at lære det engelske Sprog, igjennem hvilket vi ville annamme de fleste af vore Velsignelser, uden derfor at glemme vort Modersmaal. MORGENSTJERNEN gjör Fordring paa at have en særdeles vigtig Mission at udföre hvad vore skandinaviske Söskendes Oplysning angaar, og derfor burde den beredvilligt understöttes og læses af alle rettroende Sidste-Dages Hellige af skandinavisk Herkomst. Den gjör Fordring paa at være aldeles paalidelig i alle sine Beretninger, og naar den til næste Aar vil udkomme to Gange om Maaneden, med et Indhold, der vil blive endnu mere omfattende, forskjelligt og interessant end tidligere, og den desuden vil blive udstyret med smukke originale Billeder, tror vi, at den vil være Alt, hvad der med Rimelighed kan forlanges, og blive fuldkommen tilfredsstillende for Alle, hvis Smag ikke er bleven fordærvet ved Læsning af lav og fordærvende Literatur, eller af andre Aarsager. Læs forövrigt „Indbydelsen“ paa dette Numers sidste Side.

EMIGRANTERS ANKOMST.

Den 19de Oktbr. forlod 122 skandinaviske Emigranter Kjöbenhavn med Dampskibet „Milo“, under Ledelse af Ældste Hans Jörgensen, samt fölgende andre tilbagevendende Zionsældster: P. L. Sherner, Chr. Poulsen, Niels Larsen, Anders Jenson fra St. Charles, J. D. Olsen og John Wink. Efter en stormfuld Rejse over Nordsöen ankom Selskabet sildig om Aftenen d. 22de til Hull, hvor fra Rejsen fortsattes med Jærnbanen til Liverpool den fölgende Dag. Her indlogeredes Emigranterne paa „Temperance Hotel“, Duke Street Nr. 75, indtil den 27de, da de gik ombord paa Dampskibet „Wisconsin“ tilligemed nogle engelske Emigranter, og afsejlede fra Liverpool samme Dags Eftm. Trods det urolige Vejr og stærke Modvind landsatte „Wisconsin“ sin kostbare Ladning i New York d. 7de Novbr. Den 8de fortsatte de Hellige Rejsen vestpaa med Erie-Jærnbanen og ankom efter en heldig Rejse til Ogden, Utah, om Aftenen d. 14de. Den 15de ved Middagstid naaede den Del af Selskabet, som skulde sydpaa, Salt Lake City i god Behold.

MISSIONÆRER UDSENDTE FRA ZION TIL SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 181.)

(2). Niels Wilhelmsen (Se Nr. 41) præsiderede over Missionen efter N. C. Flygare, udgav en ny og forbedret Udgave af Mormons Bog paa Dansk og döde af Stensmerter i Kjöbenhavn d. 1ste August 1881.

195. Han virkede i Aalborg Konference, hovedsagelig i Frederikshavns og Sæby Grene.

Ole C. Sonne er födt d. 2den Febr. 1822 i Klitgaard, Aalborg Amt, Jylland, Danmark, blev döbt af Rudolf Glöde d. 2den April 1856, virkede en Tid som Missionær i Aalborg Konference og emigrerede til Utah i 1858. Han bor for Nærværende i Mendon, Cache County, Utah.

196. Han præsiderede over den islandske Mission.

197. Han virkede paa Island i Forening med Eyvindson.

Jacob Baldvin Johnson er födt d. 21de Maj 1843 i Hunavandsyssel paa Island, emigrerede til Amerika i 1876 og opholdt sig nogle Maaneder i Manitoba (en af Islændere beboet Landsdel i de engelske Besiddelser). I 1877 rejste han til Utah og ankom d. 8de Aug. til Spanish Fork, hvor han blev döbt d. 6te Septbr. næstfölgende og hvor han fremdeles bor.

198. Han virkede först i Stockholms og senere i Göteborgs Konference.

199. Han arbejdede först som For-

stander for Aarhus Gren og præsiderede siden over Aarhus Konference.

Christen Jensen er født d. 28de Oktbr. 1848 i Farre, Skanderborg Amt, Jylland, Danmark, emigrerede til Utah i 1862 og blev døbt paa Rejsen d. 27de Juni i Florence. Han bor fremdeles i Moroni, Sanpete County, Utah.

200. Han præsiderede over Randers Gren af Aarhus Konference.

Chr. Anton Christensen er født d. 20de Febr. 1836 i Tolstrup, Skanderborg Amt, Jylland, Danmark, blev døbt af S. Petersen d. 25de Aug. 1859 og emigrerede til Utah i 1861. Han bor fremdeles i Fountain Green, Sanpete County, Utah.

201. Han arbejdede i Aalborg Konference, först som Forstander for Hjörring og derefter for Aalborg Gren; han døbte 23.

Laurence C. Mariager er født d. 8de Oktbr. 1848 i Vinneberg Skole, Hjörring Amt, Danmark, blev döbt af J. C. A. Weibye d. 23de April 1860 og emigrerede til Utah samme Aar. Han bor fremdeles i Kanab, Kane County, Utah og fungerer som County-Skriver for Kane County.

202. Han virkede som omrejsende Ældste i Stockholms Konference.

E. O. Bylund er födt d. 10de Januar 1840 i Sverige, blev døbt af L. P. Peterson d. 8de Juni 1862, virkede som Missionær i omtrent to Aar og emigrerede til Utah i 1864. Han bor fremdeles i Santaquin, Utah County, Utah.

203. Han virkede i Kjøbenhavns Konference, hovedsagelig paa Lolland og Falster, og rejste hjem paa Grund af daarlig Helbred.

204. Han virkede i Aalborg Konference, fornemmelig paa Thyland.

Niels Chr. Larsen er födt d. 18de Januar 1843 i Gjerum Sogn, Hjørring Amt, Danmark, blev döbt af Niels Christensen (Lie) d. 1ste Jan. 1862, virkede som Missionær i fire Aar, først i Vendsyssel og senere i Aalborg Konference, døbte omtrent 100 Personer og emigrerede til Utah i 1868. Han bor fremdeles i Manti, Sanpete County, Utah.

205. Han virkede i Aalborg Konference, mest i Vendsyssel.

Christen L. Hansen er födt d. 27de Decbr. 1820 i Vinneberg Sogn, Hjørring Amt, Danmark, blev döbt af Sören Jensen d. 7de Aug. 1853, virkede som Missionær i Vendsyssel i 5½ Aar og emigrerede til Utah i 1859. Han bor fremdeles i Gunnison, Sanpete County, Utah.

206. Han virkede i Stockholms Konference.

Christian Olson er født d. 23de Febr. 1841 paa Gotland, Sverige, blev döbt af John F. Oblad d. 1ste Januar 1864, virkede som Missionær paa Gotland i omtrent et Aar og emigrerede til Utah i 1868. Han bor fremdeles i Fairview, Sanpete County, Utah.

207. Han virkede en kort Tid som omrejsende Ældste i Skaane og præsiderede derefter over Skaane Konference.

Nils B. Adler er födt i Malmø, Sverige, blev döbt af A. W. Winberg d. 15de Juni 1853, virkede i flere Aar som Missionær og emigrerede til Utah i 1858. Han bor for Nærværende i Spring City, Sanpete County, Utah.

208. Han virkede som omrejsende Ældste i Skaane Konference.

Mons Nilsson er født d. 19de Decbr. 1834 i Skaane, Sverige, blev døbt d. 6te April 1860 og emigrerede til Utah i 1862. Han bor fremdeles i Ephraim, Sanpete County, Utah.

209. Han virkede i den tyske Del af Missionen, fornemmelig i Kiel, Hamborg og Lübæk, og var flere Gange fængslet for Evangeliets Skyld. I Kiel grundlagde han en Gren af Kirken.

Ludvig Suhrke er født i Mecklenburg-Schwerin, Tyskland, d. 11te Maj 1837, blev døbt i Frederiksstad, Norge, i 1864 af Peter Petersen og emigrerede til Utah i 1866. Han bor for Nærværende i Soda Springs, Oneida Co., Idaho.

210. Han arbejdede i Kjøbenhavns Konference, hovedsagelig som Forstander for Syd og Vest Sjællands Gren.

Herman F. F. Thorup er født i Kjøbenhavn, Danmark, d. 19de April 1849, blev døbt d. 25de Aug. 1861, virkede som Missionær paa Syd Sjælland i om-

trent ½ Aar, emigrerede fra Danmark i 1868 og ankom, efter nogle Maaneders Ophold i Staterne, til Utah i August 1869. Han bor for Nærværende i 1ste Ward, Salt Lake City.

211. Han virkede i Aarhus Konference, fornemmelig paa Fyen, i omtrent 9 Maaneder; derefter arbejdede han i Aalborg Konference og præsiderede det meste af Tiden over Hjörring Gren.

John Theobald Thorup er födt i Kjőbenhavn, Danmark, d. 25de Maj 1856, blev dőbt af sin Fader H. A. Thorup d. 3die Aug. 1866 og emigrerede til Utah i 1868. Han bor for Nærværende i 1ste Ward, Salt Lake City, Utah.

212. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Göteborgs Konference.

Ole Nilson Stohl er fődt d. 9de Novbr. 1835 i Malmö, Sverige, blev döbt af Johan Anderson d. 16de Jan. 1854 og blev i 1855 udsendt som Missionær. Han virkede főrst paa Sjælland, Danmark, derefter i Stockholms Konference, og da Norrköpings Konference blev oprettet i 1858 beskikkedes han til sammes Præsident. Denne Stilling indehavde han i fire Aar til han i 1862 emigrerede til Utah. Hans nærværende Bopæl er i Brigham City, Utah.

213. Han virkede i Kjöbenhavns Konference, fornemmelig paa Lolland og Falster.

Jacob Hansen er födt d. 21de Novbr. 1842 i Klovtofte, Kjöbenhavns Amt, Sjælland, Danmark, blev döbt af Jens Jensen d. 2den Juli 1866 og emigrerede til Utah i 1867. Han bor fremdeles i Bear River City, Box Elder County, Utah.

214. Han virkede i Aarhus Konference.

Peder Nielsen blev födt d. 22de Febr. 1813 i Krőllerup, Vejle Amt, Jylland, Danmark, blev dőbt af A. Andersen d. 3die Marts 1853, emigrerede til Utah i 1854, og bosatte sig i Ephraim, Sanpete County. I 1861 blev han kaldet til at gaa som Missionær og Nybygger til det sydlige Utah, hvor han senere beklædte mange vigtige Tillidsposter. Han afgik ved Döden som en trofast Sidste-Dages Hellig d. 9de April 1883 paa sin Bopæl i Washington, Washington Co., Utah.

215. Han arbejdede i og præsiderede senere over Kjőbenhavns Konference.

Hans Funk er födt d. 15de Maj 1839 paa Bornholm, Danmark, blev döbt af C. G. Larsen d. 4de Novbr. 1855 og emigrerede til Utah i 1861. Han bor fremdeles i Lewiston Ward, Cache County, Utah.

216. Han arbejdede i Kjőbenhavns Konference, fornemmelig som Forstander for Nordvest Sjællands Gren.

Isaac Sörensen er fődt d. 24de Febr. 1840 i Haugerup, Sorö Amt, Sjælland, Danmark, blev dőbt af A. Andersen d. 18de Juni 1855 og emigrerede til Utah i 1857. Han bor fremdeles i Mendon, Cache County, Utah.

217. Han arbejdede i Gőteborgs Konference, hovedsagelig i Halmstads Gren.

218. Han udfőrte en særdeles god Mission i det nordlige Norge, hvor han virkede som Forstander for Trondhjems Gren.

219. Han virkede i Gőteborgs og senere i Stockholms Konference.

Frederik Lundberg er fődt d. 26de April 1855 i Trollhætten, Elfsborgs Læn, Vestergőtland, Sverige, emigrerede med sine Forældre til Utah i 1862 og blev dőbt af sin Fader Solomon Lundberg i Logan d. 10de Setbr. 1866. Han bor fremdeles i Logan, Cache County, Utah.

220. Han arbejdede i Kjöbenhavns Konference, hovedsagelig paa Bornholm.

Peter Anton Nielsen er fődt d. 12te Maj 1845 i Odense paa Fyen, Danmark, blev dőbt af Knud Petersen d. 22de Febr. 1862, virkede som Missionær paa Sjælland i omtrent 2½ Aar, en Del af Tiden som omrejsende Ældste i hele Kjöbenhavns Konference, og emigrerede til Utah i 18[illegible]. Han bor fremdeles i Draperville, Salt Lake County, Utah.

TILLÆG.

Nr. 56. Lars Peter Edholm er fődt d. 25de Juli 1825 i Jemtland, Sverige, blev dőbt af A. M. Nordfors om Efteraaret 1859, emigrerede fra Skandinavien i 18[illegible]

og ankom til Utah i 1861. For Nærværende bor han i Milton, Morgan County, Utah.

Nr. 88. Peter Brown er født d. 24de Septbr. 1840 i Frederiksstad, Norge, emigrerede tilligemed sine Forældre til Utah i 1854—1855. Under Rejsen blev han om Sommeren 1855 døbt i Missouri-Floden. For Nærværende bor han i Coalville, Summit County, Utah.

Nr. 98. Anders Pontus Søderborg (ikke Söderberg) er födt d. 6te Febr. 1831 i Göteborg, Sverige, blev döbt af John Van Cott d. 2den Juli 1860, virkede i omtrent fire Aar som Missionær, det förste Aar som Konferenceskriver og de sidste tre Aar som Præsident for Gøteborgs Konference; emigrerede til Utah i 1864. For Nærværende bor han i 19de Ward, Salt Lake City.

Nr. 120. Samuel Johnson er födt d. 25de Marts 1831 i Tegneby Sogn, Gøteborgs Læn, Sverige, blev dödt af Mathias Nilson d. 13de Jan. 1857 i Göteborg, virkede som Missionær af og til i omtrent fem Aar og emigrerede til Utah i 1862. For Nærværende bor han i 7de Ward, Salt Lake City, Utah.

Nr. 144. Axel Tullgren er født d. 11te April 1826 i Dømmelstrup, Halmstad Læn, (Halland) Sverige, blev döbt af John E. Forsgren i Kjøbenhavn i 1850, virkede som Missionær paa Sjælland i omtrent to Aar, og emigrerede til Utah i 1854—1855. Han bor for Nærværende i Spring City, Sanpete County, Utah.

NYHEDER.

Utah. En skandinavisk Pige ved Navn Josephine Petersen, 19 Aar gammel, som tjente i 11te Ward, Salt Lake City, forbrændte sig saa slemt om Aftenen d. 15de Septbr., at hun den følgende Dag afgik ved Döden.——General W. T. Sherman ankom d. 22de Septbr. til Salt Lake City paa et Besøg.——L. T. Pritchett, en Brændevinshandler, blev om Aftenen d. 15de Septbr. dræbt i Mt. Pleasant, Sanpete Co., af en ukjendt Haand.——J. M. Barlow, et Expresbud for Utah og Nordbanen, begik Selvmord ved Skydning d. 26de Septbr. i Ogden. ——Biskop Charles E. Robison, af Montpelier, Bear Lake Co., Idaho, døde d. 26de Septbr. i Whittaker, Syd Carolina, hvor han virkede som Missionær. Hans Legeme blev sendt til Montpelier, hvor Begravelsen fandt Sted. Hans Fader, Lewis Robison, döde den paafölgende 1ste Novbr. i Salt Lake City, lidt over 67 Aar gammel.——Betty Green, en aldrende Dame, blev overkjört og dræbt af et Jærnbanetog i American Fork d. 1ste Oktober.——Halvaarskonferencen, som begyndtes i Salt Lake City d. 5te og sluttedes den 7de Oktbr., var særdeles vel besögt og interessant. Kraftige Taler bleve holdte og gode Lærdomme givne. 92 Missionærer bleve kaldede, hvoraf 44 skulde gaa til de Forenede Stater, 18 til Storbritannien, 19 til Skandinavien, 6 til Svejts og Tyskland, 1 til Rusland, 2 til Österrig, 1 til Kanada og 1 til Indianer-Territoriet. Over 20 af disse Brødre havde allerede begivet sig til deres Arbejdsmarker, medens en Del begave sig paa Rejsen d. 9de Oktbr. og Andre d. 16de s. M.——John S. Fullmer sen., en af Kirkens ledende Mænd i dens tidligere Dage, døde i Springville, Utah Co., d. 8de Oktbr., 76 Aar gammel.——Edward Hunter, Kirkens præsiderende Biskop, døde paa sin Bopæl i Salt Lake City d. 16de Oktbr., 90 Aar og 4 Maaneder gammel. Begravelsen fandt Sted fra Assembly Hall d. 19de. ——En Ildebrand ödelagde Causey, Harkins & Kos. Skøjtelöberbygning paa West Temple Street i Salt Lake City d. 27de Oktbr. Tab 10,000 Dollars.——Wm. Ferguson, af Meadow Creek, Millard Co., blev d. 2den Novbr. af Vanvare skudt og dræbt af sin Fætter, medens de to vare paa Dyrejagt sammen i Bjærgene.—— Den 8de Novbr. blev den sidste Sten for nærværende Aars Vedkommende lagt paa Tempelmuren i Salt Lake City. Murene ere nu 85 Fod og 4 Tommer höje og 6

Fod tykke paa Toppen samt færdige til at modtage Tagtömmeret.——Apostel C. C. Rich döde paa sin Bopæl i Paris, Bear Lake Co., Idaho, d. 17de Novbr. i en Alder af 74 Aar.

Indiana. S. R. Marks og D. F. Davis, to „Mormon"-Missionærer, der virkede i Staten Indiana, bleve Natten mellem d. 12te og 13de Septbr. overfaldne, tjærede og fjærede af omtrent 50 Voldsmænd i Nærheden af Laurel, Franklin Co., for ingen anden Aarsag, end at de havde prædiket Evangeliet.

Ohio. I Cleveland er man i Færd med at organisere et hemmeligt Forbund, der skal virke for Polygamiets Undertrykkelse i Utah.

Danmark. Man er for Nærværende sysselsat med at undersöge Bundforholdene i Middelfart Sund i den Hensigt at anlægge en fast Bro over Lillebelt.

Sverige. En ny Telegrafkabel er med en Bekostning af 85,000 Kroner bleven nedlagt over Öresund mellem Hildesborg i Sverige og Vedbæk paa Sjælland, Danmark.

Norge. Dymphna Expedition ankom lykkeligt og vel til Vardö d. 10de Oktober, efter at have tilbragt mange Maaneder i Isen.

Ægypten. El Mhadi, den saakaldte falske Profet, har i en længere Tid stadig omgivet sig med bevæbnede Skarer for at imodstaa de ægyptiske Tropper, og flere Smaakampe have tidligere fundet Sted, men for nylig stod et afgjörende Slag i Nærheden af Elobeid, i hvilket El Mhadi med omtrent 30,000 Mand aldeles ödelagde den ægyptiske Hær (omtrent 10,000 Mand stærk) under Hicks Pasha.

Forskjelligt. Reformatoren Martin Luthers 400-aarige Födselsdag blev d. 10de Novbr. fejret med passende Fester næsten overalt i den civiliserede Verden. I Eisleben, Tyskland, hans Födeby, fandt et prægtigt historisk Optog og andre Höjtideligheder Sted.——Portoen paa Breve blev, ifölge et af Kongressen vedtaget Lovforslag, d. 1ste Oktbr. nedsat fra 3 Cents til 2 Cents overalt i de Forenede Stater.

DÖDSFALD.

Alma Lorentzo, Sön af Svend C. Nielsen, döde i Richmond, Cache Co., Utah, d. 10de Oktbr. 1883, i en Alder af omtrent 17 Maaneder.

Jens Osterman döde paa sin Bopæl i Sandy, Salt Lake Co., d. 20de Oktbr. af Inflamation.

RETTELSER.

Side 9, 2den Spalte, 19de L. f. o., staar „spidse", læs „splidse".
„ 10. H. C. Haight var en Halvfjerds (ikke Höjpræst). E. T. Benson og John Kay afrejste fra Korsöer (ikke Kjöbenhavn).
„ 12. Knud Peterson er födt d. 13de Maj (ikke d. 8de); han blev döbt i 1842 (ikke 1843).
„ 15, 1ste Spalte, 12te L. f. n., staar „18de Decbr.", læs „8de Decbr.".
„ 62. L. P. Borg emigrerede i 1860 (ikke 1857). Sören Christensen Thure blev födt i 1796 (ikke 1896).
„ 67, 2den Spalte, 6te L. f. o, staar „arresteret", læs „fremkaldt for Retten". Efter Ordet „nu" i 9de L. f. o., læs „i Forening med Ældste C. C. A. Christensen".
„ 74. Samuel Johnson virkede som Missionær i 1 A. 11 M. (ikke 11 M.). Sören Petersen og John M. Larsen tiltraadte Hjemrejsen fra Kjöbenhavn d. 8de Septbr. (ikke d. 7de).
„ 76, 1ste Spalte, 3die L. f. o., staar „1855", læs „1857".
„ 77, 1ste Spalte, 21de L. f. o., staar „Kristiania", læs „Næss, Hedemarken".
„ 86, 2den Spalte, 21de L. f. o., staar „den", læs „din".
„ 88, 2den Spalte, 3die L. f. o., staar „fra", læs „faa".
„ 93, 1ste Spalte, 9de L. f. o., staar „fremed", læs „fremad".
„ 101, 1ste Spalte, 6te og 7de L. f. o., staar „Planterne", læs „Planeterne".
„ 104, 1ste Spalte, 31te og 32te L. f. o., staar „boerdrede", læs „beordrede". 2den Spalte, 25de L. f. o., staar „han", læs „de".
„ 150, 2den Spalte, 11te L. f. n., staar „him", læs „ham".

I MORGENSTJERNENS 1ste Aargang, Side 11[illegible], staar at Joseph F. Smith er födt d. 15de Novbr. 1838. Dette er [illegible] d. 13de Novbr. 1838.

INDBYDELSE TIL SUPSKRIPTION

PAA

MORGENSTJERNENS TREDIE AARGANG.

Fra Nytaar (1884) vil MORGENSTJERNEN udkomme to Gange om Maaneden i samme Störrelse som tidligere, og med et net dobbelt Omslag. Medens den förste Del af Bladet, ligesom forhen, vil indeholde Fortsættelsen af „Erindringer fra Missionen i Skandinavien", biografiske Skizzer og andre historiske Afhandlinger, vil den sidste Del af samme særlig blive helliget Nutidens Interesser og omhandle Dagens vigtigste Spörgsmaal, samt vil indeholde Rejsebeskrivelser, videnskabelige Afhandlinger, Korrespondance og Nyheder fra alle Lande i sammentrængt Form. Ligeledes vil hvert af Aarets 24 Numre blive prydet med et originalt Billede af en eller anden af vore ledende Mænd, foruden et særdeles smukt og vel udfört Staalstik af Apostel Erastus Snow, der vil ledsage Aargangens förste Numer. Desforuden vil Bladet fra Nytaar af blive trykt med aldeles nye Typer og vise sig i en fuldstændig ny Dragt, som vi, med stor Bekostning, har forskrevet fra Östen. At alle disse Forbedringer ville medföre store Udgifter er en Selvfölge. (Alene et af Billederne vil saaledes koste mellem 200 og 300 Dollars.) Men idet vi stole paa en forögèt Tilslutning af Skandinaverne i Utah samt omliggende Stater og Territorier ser vi os i Stand til at kunne sende MORGENSTJERNEN portofrit til Abonnenter overalt i de Forenede Stater for

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD,

hvilket altsaa vil blive Prisen for 3die Aargang. Uagtet denne Forhöjelse i Subskriptionsprisen er MORGENSTJERNEN ligesaa billig som de bedste Tidsskrifter, der i omtrent samme Störrelse og med lignende Udstyr udkomme paa Engelsk i vort Territorium. Dette burde visselig være tilfredsstillende til Enhver, naar man overvejer, at den Del af Folket, som forstaar og læser de skandinaviske Sprog, næppe udgjör en Tiendedel af hele Territoriets Indbyggerantal, medens de engelske Blade have hele Befolkningen at virke iblandt.

Vi haabe, at de allerfleste af vore Brödre og Söstre, som have subskriberet paa de nu allerede udkomne to Aargange, fremdeles ville være med, og eftersom de have hjulpet os med at lægge en god Grundvold, önske vi gjærne, at de nu ogsaa skulde höste Gavn af den allerede vundne Erfaring og have Bladet, naar Tiden endelig kommer, at vi ser os i Stand til at kunne udstyre det paa en særdeles fortrinlig Maade. Ligeledes haaber vi, at Bladets Velyndere i Almindelighed, og vore Agenter og ledende Brödre i Særdeleshed, ville bruge deres Indflydelse for MORGENSTJERNENS videre Udbredelse, saa at vi ikke skal bebyrdes med Gjæld eller mangle det Nödvendige, medens vi, efter bedste Evne, trofast og uafbrudt virker for vore Landsmænds og Landsmændinders Velfærd samt for Guds Gjernings Fremme paa Jorden.

☞ For at vise vor Erkjendtlighed mod dem, som altid opfylde deres Forpligtelser i rette Tid, vil 3die Aargang blive tilsendt Alle, som betale $1.75 derfor til os eller vore Agenter inden den 1ste Januar 1884. Det bemærkes endvidere, at de Hellige og vore Venner i de skandinaviske Lande, som subskribere gjennem de respektive Konferencepræsidenter, kunne erholde Bladet, uden Omslag, for 6 Kroner pr. Aargang, eller 25 Öre pr. Expl. Subskriptionen er i alle Tilfælde bindende for hele Aargangen. ☜

Vore Agenter bedes allervenligst at indsende Lister over Subskribenterne paa 3die Aargang snarest muligt. Alle Ordre, Breve og Pengeanvisninger bör adresseres til

ANDREW JENSON.

P. O. Box 500, Salt Lake City, Utah.

MORGENSTJERNEN.

Et historisk-biografisk Tidsskrift.

TREDIE AARGANG.

---

*Og Bögerne bleve opladte * * *; og de Döde bleve dömte efter det, som var skrevet i Bögerne efter deres Gjerninger.* Aab. 20, 12.

Redigeret og udgivet af Andrew Jenson.

SALT LAKE CITY, UTAH.

TRYKT HOS „DESERET NEWS COMPANY".

1884.

INDHOLD.

ALFABETISK MISSIONÆRLISTE.

SIDE

Amundsen, Andrew (249) . . 245
Andersen, A. L. (278) . . 351
Anderson, Niels O. (228), er født d. 20de Septbr. 1846 i Slemminge, Skaane, Sverige, emigrerede med sine Forældre til Utah i 1856 og blev döbt i Ephraim af Joseph Clemmens i 1857. . . . 245

Berntzon, Ras. (236) . . . 245
Børresen, Niels H. (271) . . 245
Budge, Wm. (Efter 234) . . 245

Christensen, Chr. (272) . . . 245
Christensen, John (227), er födt d. 4de Juli 1846 i Aalborg, Danmark, blev döbt af A. Andersen d. 29de Decbr. 1861 og emigrerede til Utah i 1862. 245
Christensen, J. M. (256), blev født d. 8de Jan. 1846 i Hornstrup Sogn, Vejle Amt, Danmark, døbt d. 31te Maj 1863 og emigrerede til Utah i 1867. 245
Christensen, Lars Peter (260), er födt d. 17de Jan. 1837 i Gunnerup, Vrejlev Sogn, Hjørring Amt, Danmark, blev døbt af Jens Chr. Östenkjær d. 8de Septbr. 1858, virkede i omtrent et Aar som Missionær i Vendsyssels Konference og emigrerede til Utah i 1861. . 245
Christensen, Simon (230), er født d. 13de Aug. 1846 i Nørre-Bindslev, Hjørring Amt, Danmark, blev døbt af Hans Jensen Hals d. 28de Juni 1867, virkede i omtrent 4 Aar som Missionær i Aalborg Konference, og emigrerede til Utah i 1871. For Nærværende fungerer han som Raadgiver til Biskop Horne i Richfield, Sevier County, Utah. 245
Christensen, Thomas C. (280), er födt d. 17de Juni 1825 i Torslev Sogn, Hjørring Amt, Danmark, blev døbt af N. C. Tollestrup d. 6te Marts 1857 ved Strandby, virkede som Forstander for Elling Gren, Vendsyssels Konference, i

CARL WIDERBORG.
Födt d. 11te Maj 1814.
Död d. 12te Marts 1869.
(*Se Side* 68, 183 *osv.*)

C. G. LARSEN.
Født d. 17de Decbr. 1828.
(*Se Side* 274 *osv.*)

N. R. LINDAHL.
Födt d. 18de Maj 1837.
(*Se Side* 245.)

F. E. BORDING.
Födt d. 18de Septbr. 1817,
Død d. 3die April 1884.
(*Se Side* 104.)

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 1. *Den 1ste Januar 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra 2den Aargang, Side 133.)

(1855—Fortsat.)

Det sjette Emigrantselskab.

Den 29de Novbr. afrejste 437 skandinaviske Hellige fra Kjöbenhavn med Dampskibet „Löven", under Ledelse af Ældste Knud Peterson, der nu efter en lang og trofast Missionsvirksomhed i Norge vendte tilbage til sit Hjem i Zion. Efter en heldig Rejse ankom Selskabet til Kiel, hvor fra det tog med Jærnbanen til Gluckstadt, der fra med Dampskib til Grimsby i England og videre med Jærnbanen til Liverpool. Her bleve Skandinaverne forenede med omtrent 75 britiske og italienske Hellige og gik ombord paa Sejlskibet „John J. Boyd". Angaaende Rejsen over Atlanterhavet giver Ældste C. R. Savage fölgende Beretning:

„Vi afsejlede fra Liverpool Onsdag d. 12te December (1855), Kl. 7 Form., og havde en behagelig Sejlads ned ad den irske Kanal. Den fölgende Fredag Morgen saa' vi Kap Clear, og i tre Dage derefter var Vejret smukt og Vinden föjelig, hvilket gav os Lejlighed til at gjöre Forberedelser for Ordenens og Renlighedens Vedligeholdelse under Sörejsen. Uagtet vort Selskab bestod af Danske, Svenske, Norske, Islændere, Italienere, Engelske, Irske og Skotske har de antagne Regler vist sig virksomme nok til at vedligeholde en god indbyrdes Forstaaelse iblandt os. De Hellige bleve ved Trompet-Signal kaldede til Bön hver Morgen og Aften. Ligeledes afholdtes der Forsamlinger ombord, i hvilke der taltes paa Dansk, Engelsk og Italiensk. I det hele taget nöde vi Livet fortræffeligt, uagtet de mange Storme og Orkaner, som vi bleve underkastede næsten under hele Overrejsen. Omtrent midtvejs paa Atlanterhavet traf vi Klipperskibet „Louis Napoleon", som var paa Rejse fra Baltimore til Liverpool med Mel. Da vi nærmede os Skibet (d. 12te Jan.) var det i en synkefærdig Tilstand, eftersom det havde mistet alle Master og Sparrer samt faaet en Del af Skanseklædningen slaaet ind. Kaptejnen og Mandskabet önskede at forlade Vraget, hvorfor de (36 Mand ialt) toges ombord paa vort Skib. Denne Forstærkning var til stor For-

Sygdom og Overanstrængelse havde gjort et betydeligt Skaar i vore Sömænds Rækker.

Vi havde megen Sygdom ombord, thi Meslingerne udbröde iblandt os og krævede mange Ofre iblandt de Skandinaviske; dog hovedsagelig Börn. Vi mistede tre Börn i den engelske og italienske Afdeling. Vejret blev værre efter at vi vare komne over New Foundlands Banker, saa at vi tre Gange dreves tilbage til Gulfströmmen, og mange af Sömændene fik Frost i Lemmerne. Vor Kaptejn blev overtroisk paa Grund af Rejsens Langvarighed og befalede, at ingen Sang maatte finde Sted ombord. Styrmanden sagde, at alle Skibe, som havde Præster med, vare altid sikre paa at faa en ubehagelig Rejse. Herren hörte imidlertid vore Bönner, og i hans egen belejlige Tid naaede vi vort Rejses Maal, thi om Aftenen d. 15de Februar laa vi sikre til Ankers i Nærheden af New York, efter 66 Dages Sejlads fra Liverpool. Vort Vandforraad var næsten forbi, da vi ved vor Ankomst kun havde Vand nok ombord til en Dag. Provianten, hvoraf der var tilstrækkelig, var temmelig god. Da vi toge Lodsen ombord fortalte han os, at mange Ulykker havde fundet Sted, og at en Mængde Skibe vare forliste i Januar og Februar Maaneder. Vi havde gjort Rejsen uden at forlise en eneste Sparre. Vi kunne derfor med Sandhed sige, at vi have været velsignede, og at vor lange Sörejse har tjent til vort Gavn paa forskjellige Maader."

Den 16de Februar (1856) gik Emigranterne iland i New York, og efter nogle faa Dages Ophold paa Castle Garden fortsatte de (d. 21de eller 22de Febr.) Rejsen med Jærnbanen over Dunkirk og Cleveland til Chicago. I sidstnævnte By fordelte Selskabet sig, ifölge Forudbestemmelse, saaledes, at en Afdeling, bestaaende af omtrent 150 Sjæle, rejste til Burlington i Iowa, en anden til Alton i Illinois, og en tredie til St. Louis. De fleste af dem, som rejste til Burlington og Alton maatte formedelst Mangel paa Midler forblive der til det fölgende Aar, og Nogle endnu længere.

Ældste Chr. Christiansen, som var udsendt som Missionær fra Utah for at præsidere over de skandinaviske Hellige i Grænsestaterne, giver fölgende Beretning om den Afdeling, som forblev i Burlington:

,,Den 29de Februar ankom omtrent 150 skandinaviske Emigranter til Burlington, Iowa, for at stilles under min Varetægt, da de ikke havde Midler til at kunne fortsætte Rejsen til Utah dette Aar. Jeg hjalp dem med at faa deres Töj over Mississippi-Floden paa Isen og bragte dem til et Hus, der tilhörte en Apostat ved Navn Thomas Arthur, af hvem jeg havde lejet et Værelse til Emigranternes Afbenyttelse — det eneste jeg kunde faa i hele Byen. Samme Dag opvartede Burlingtons Avisredaktörer Publikum med den Nyhed, at Byen var bleven indtaget af ,,Mormonerne"! Uden Venner og Penge stod jeg nu midt iblandt mine fattige Söskende, og gode Raad vare visselig dyre. Det lykkedes mig dog at skaffe en Del af Brödrene Arbejde som Brændehuggere paa Landet, hvor jeg ligeledes lejede tomme Huse til Beboelse for de Hellige, der undertiden fik Majsmel, Flæsk og andre Födevarer i Betaling for deres Arbejde forud. De unge Karle og Piger skaffede jeg Konditioner, og alene i Burlington fik 50 af dem Plads. Jeg lejede ogsaa Vogne og kjörte Nogle til Montrose og Keokuk for at söge

om Arbejde, og i mindre end en Uge fra Emigranternes Ankomst til Burlington havde alle de Arbejdsdygtige faaet Beskjæftigelse. Men der fandtes en Del Syge, for hvis Forplejning der skulde sörges, og dertil manglede jeg Midler. En af Emigranterne havde nok 20 Dollars i Guld, men da han var Vantro nægtede han at laane mig eller nogen Anden Pengene til Brug for de Syge; han döde imidlertid faa Dage derefter, hvorpaa hans Enke laante mig Pengene, og saaledes fik vi forelöbig Hjælp til de Lidende. Jeg skred strax til at organisere de Hellige til Grene, over hvilke jeg beskikkede Forstandere. Alt lykkedes fortræffeligt, og i Löbet af en kort Tid fortjente Emigranterne tilstrækkelige Midler til at kunne fortsætte Rejsen til Zion. Jeg kjender Ingen, som blev tilbage, undtagen en Familie, som apostaserede."

Den Del af Selskabet, som rejste til St. Louis, ankom til nævnte Stad d. 10de Marts og fortsatte efter en Tids Forlöb Rejsen op ad Missouri-Floden til Florence, hvor fra over 250 skandinaviske Hellige, under Knud Petersons Ledelse, tiltraadte Rejsen over Sletterne med Oxer og Vogne i Juni Maaned, i Forening med nogle engelske Emigranter, og ankom til Store Saltsödal lykkelig og vel d. 20de September.

Syvende Generalkonference.

Den 27de, 28de, 29de og 30te December afholdtes atter en Generalkonference i Kjöbenhavn. Den overværedes af Præsident J. Van Cott og hans Eftertræder Hector C. Haight, Konferencepræsidenterne C. C. A. Christensen (Norge), Aake Jönson (Stockholm), N. Nilson (Skaane), Lauritz Larsen (Vendsyssel) og Johannes Larsen (Aalborg) samt mange andre Ældster og en stor Forsamling af Hellige.

Rapporterne, som bleve aflagte ved denne Lejlighed, udviste, at Værket gjorde god Fremgang i de forskjellige Dele af Missionen, og at Mange vare tillagte Menigheden ved Daab i det forlöbne Aar. Der havde ogsaa været en Del Forfölgelse. Övrigheden havde arresteret nogle af Brödrene paa Sjælland under det Paaskud, at de ikke havde Pas. Saaledes havde Ældste Gudmundsen sat fængslet i en længere Tid, og det var ham ikke tilladt at tale med Nogen uden Fangevogteren; tilsidst blev han dömt til at skulle tjene som Soldat i fire Aar, hvilken lange Tjeneste han nylig havde begyndt i Kjöbenhavn. En Broder Jens Madsen var af Politiet bleven sendt til Jylland, hans Hjemstavn, og Broder Lindelöf til Sverige. Ældste Christian A. Madsen var formedelst Pöbeloplöb bleven nödsaget til at forlade Præstö og drage til Store Heddinge, i hvilken Egn han havde begyndt at vinde Indgang. Ligeledes havde man vundet Indgang paa Sejerö, hvor Ældste Lund og flere Brödre havde været. Paa Lolland, især paa den vestlige Del, herskede en god Aand. Dog havde to Brödre sat arresterede en Tid, hvilket imidlertid fik et godt Udfald, idet de havde faaet Lejlighed til at vidne om Evangeliets Sandheder for deres Bevogtere, hvoraf en tilligemed sin Kone kort efter blev döbt. Ældste J. Jensen var for en kort Tid siden bleven livsfarlig mishandlet paa Lolland, men Voldsmændene vare blevne dragne til lovligt Ansvar. To andre Overfaldssager vare ogsaa under Politiets Behandling, thi Stiftamtmanden havde givet Brödrenes billige og retfærdige Klager Gehör og

paalagt Övrighederne at drage Voldsmændene til Ansvar. Paa Bornholm, hvor Ældste C. G. Larsen præsiderede, gjorde Værket god Fremgang. Ogsaa paa Fyen syntes Evangeliet at sprede sig; der var organiseret en ny Gren, saa at der nu fandtes tre Grene dersteds, Langeland iberegnet. En Forsamlingssal var lejet i Odense, hvor en Broder Möller var bleven beskikket til at arbejde. I Jylland havde Missionærerne vundet Indgang i de fleste Kjöbstæder langs Östkysten, og Evangeliet begyndte ogsaa at udbrede sig ad Slesvig til. Næsten overalt i Missionen trængte man til flere trofaste Arbejdere. Ved Afstemningen for de præsiderende Brödres Anerkjendelse bleve fölgende Brödre opholdte med enstemmigt Votum: Hector C. Haight som Præsident over Missionen efter John Van Cotts Hjemrejse, J. A. Ahmanson som omrejsende Ældste i hele Missionen, C. Widerborg som Oversætter paa Kontoret, O. N. Liljenqvist som Præsident for Kjöbenhavns, Johannes Larsen for Aalborg, Lauritz Larsen for Vendsyssels, J. Jörgensen for Fredericia, J. Svenson for Lollands, C. G. Larsen for Bornholms, C. C. A. Christensen for Brevigs, Aake Jönson for Stockholms og Nils Nilson for Skaane Konference. Desforuden bleve mange Forandringer gjorte med det arbejdende Præstedömme. Fredericia Konference, der var for stor, deltes i to Dele, idet Fyen og Langeland blev organiseret til en særskilt Konference under Navn af Fyens Konference, og Ældste Peder Nielsen beskikkedes til sammes Præsident. (Fortsættes.)

WILLIAM ANDERSEN.

Jeg er födt d. 23de Decbr. 1826 i Kjöbenhavn, Danmark. Mine Forældre tilhörte den lutherske Kirke, og min Fader, hvis Navn var Hans Andersen, döde da jeg var sex Aar gammel, hvisaarsag Moder maatte sörge for min og tre Söskendes Opdragelse. Hun fortjente Opholdet til os ved Spinding og andet Arbejde. Da jeg var omtrent 15 Aar gammel blev jeg ved Daab indlemmet i Baptistmenigheden i Kjöbenhavn, for hvilken P. C. Mönster var Forstander. Baptisterne vare meget forsigtige med Hensyn til hvem de optoge i deres Menighed, og jeg maatte tre Gange sidde paa en Stol for en stor Forsamling förend man vilde antage mig som Medlem. Jeg var ung og ikke meget bekjendt med Bibelens Indhold, men jeg var oprigtig og önskede at blive frelst, hvilket var Aarsag til at jeg henvendte mig til Hr. Mönster om Raad desangaaende. Paa den Tid var der ikke Religionsfrihed i Danmark, og hvis Nogen döbte i den aabne Sö var man temmelig sikker paa at komme i Politiets Hænder. Derfor havde Baptisterne anskaffet sig et stort Döbekar af Blik, hvori jeg tilligemed Flere blev döbt, efter at jeg i Forvejen havde været med til at fylde det med Vand, som vi bar op paa 2den Sal. Förend vi bleve döbte afklædte vi os, og iförtes derpaa en lang hvid Kjole, hvorpaa vi nedknælede og bleve derefter döbte af J. P. Lorenzen, der senere annammede Evangeliets Fylde og rejste til Utah, men vendte strax

efter tilbage til Danmark, hvor han fremdeles bor. Vi fik ikke Haandspaalæggelse, thi den Gang brugte Baptisterne ikke denne Ordinance. Efter at vi vare blevne döbte indfandt Politiet sig og vilde have vore Navne. Mig kunde de imidlertid ikke finde, men strax efter gik jeg frivilligt op paa Politikammeret og spurgte Betjentene, om de havde sögt efter en 15 Aar gammel Dreng ved Navn William Andersen. De svarede ja, hvorpaa jeg sagde: ,,Det er mig." Formodentlig paa Grund af min Alder lod de mig gaa, men nogle af de andre Baptister bleve kastede i Fængsel og fratagne nogle af deres Ejendele. Vi bleve forbudte at afholde Forsamling i Staden, hvorfor vi gik udenfor Byen og samlede os til Andagt paa Fælleden, men ogsaa der kom Politiet efter os og forböd os at prædike. Jeg tilligemed tre Andre blev siden valgt til at gaa omkring i Kjöbenhavn og uddele Traktater samt lade Folket vide, hvor vi afholdt vore Forsamlinger. Herved bleve vi ofte udsatte for raa Behandling, men vi fölte os glade og lykkelige over at lide Forfölgelse for hvad vi troede var ret. Da imidlertid Forfölgelsen omsider lagde sig tildels opstod der Uenighed iblandt os med Hensyn til visse Lærdomspunkter, og vi adskilte os i tre Partier, idet vi med Flid ransagede og læste i Bibelen hver for sig. Jeg sluttede mig til det mindre Parti, der senere blev bekjendt under Navn af ,,De Fuldkomne". Dette Parti troede iblandt Andet, at det var Synd at före Krig og gribe til Vaaben mod Fjender, stöttende sig til fölgende Skriftsted: ,,De, som gribe til Sværd, skulle omkomme ved Sværd." (Matth. 26, 52.) Og atter: ,,Elsker Eders Fjender, gjörer dem godt, som Eder hade" osv. (Matth. 5, 44.) Vi troede ogsaa, at det var Synd at sværge, da der staar skrevet: ,,I skulle aldeles Intet sværge" (Matth. 5, 34.) Derimod troede vi, at det var ret at lægge Hænder paa de Syge, at vaske hverandres Födder og nyde Kjærligheds Maaltider tilsammen förend vi deltoge i Nadveren. Dog erkjendte vi, at vi manglede Noget, hvorfor vi fastede og bade til Herren om at aabenbare os sin Villie, thi vi önskede at forene os med hans sande Kirke, hvis en saadan fandtes paa Jorden. Havde vi den Gang hört Tale om de Sidste-Dages Hellige i Amerika, vilde vi vist have skrevet til dem for at komme til Kundskab om deres Læres Beskaffenhed.

WILLIAM ANDERSEN.

Der udbröd imidlertid Krig imellem Danmark og Tyskland, og jeg blev i Lighed med mine Jævnaldrende udskreven til Soldat, men jeg fik Edward Schvaneveldt, som nu bor i Weston, Oneida County, Idaho, til at skrive en Ansögning til Ministeriet om at blive fritagen fra at gaa i

Krig, da det var imod min Tro og Overbevisning baade at krige og gjöre Ed. Medens jeg ventede paa Svar fra Ministeriet blev jeg indkaldt til Tjeneste og kom paa Militærskolen. Omsider indlöb det Svar, at jeg kunde blive fri for Eden, da man vilde tage mit Ja i Stedet. Men dette var netop hvad jeg ikke kunde give dem. I min religiöse Iver prædikede jeg for Soldaterne og raabte Omvendelse til dem, indtil de bleve forhærdede og lagde voldsom Haand paa mig, thi ingen af dem vilde modtage mit Vidnesbyrd. En Aften, da vi netop vare i Færd med at begive os til Hvile, aflaasede de saaledes Dören, toge fat paa mig og begyndte at rive og slide i mine Arme og Ben paa en brutal Maade. Derpaa lagde de mig paa et Bord og sloge mig med Sabelskederne; da de omsider lod mig gaa, kunde jeg næsten ikke staa paa mine Ben. Herover tabte jeg dog slet ikke Modet, thi jeg satte min Lid til Herren, og eftersom jeg nu havde vidnet for de menige Soldater troede jeg ogsaa, det var min Pligt at prædike for Officererne, hvorfor jeg en Dag, da vi vare ude paa Fælleden for at exercere, tog nogle Traktater med mig og uddelte dem iblandt Soldaterne og samtidig gav jeg en til en Officer. Denne blev imidlertid rasende, trak sin Sabel og svang den over mit Hoved som om han vilde hugge mig ned, medens jeg hele Tiden stod og saa' ham stivt ind i Öjnene. Tilsidst blev han træt af at holde Sabelen og sagde til mig: „Gaa din Vej,“ hvilket jeg selvfölgelig gjorde. Jeg fölte mig meget bedrövet over mine Medmenneskers Ugudelighed, og en kort Tid derefter gjorde jeg Forsög paa at faa Kong Frederik den Syvende i Tale, men det lykkedes mig ikke at faa Audiens. Ved en vis Lejlighed, da vi exercerede paa Nörrefælled, stödte jeg min ene Haand paa et Gevær. Haanden opsvulmede betydeligt, og jeg kom paa Hospitalet. Da jeg atter blev vel nægtede jeg at tage mit Gevær igjen — ikke paa Grund af Stödet, jeg tidligere havde faaet, men jeg benyttede Lejligheden paa Grund af min religiöse Overbevisning. Jeg betydede min Löjtnant, at jeg hverken kunde eller vilde gaa i Krig eller udgyde Blod. Dette havde til Fölge, at jeg blev bragt i Hovedvagten paa Kongens Nytorv, hvor jeg sad indespærret i omtrent fem Uger. Uagtet jeg kun fik 16 Skilling om Dagen til at leve af, sparede jeg dog to Skilling daglig til at kjöbe mig en Bibel for. Det var Ingen tilladt at besöge mig, men jeg kunde se ud af Vinduet gjennem Jærngitteret, at min gamle Moder gik paa Gaden og græd samt vred sine Hænder i halv Fortvivlelse for min Skyld. Dette gjorde mig meget ondt; jeg var saa höjt oppe i Huset, at jeg ikke kunde tale til hende, ejheller havde jeg nogen Pen eller Papir hos mig. Det lykkedes hende dog at sende mig en Skjorte, ved hvis Haandled hun havde indsyet en Stump Blyant og lidt Papir, som jeg siden benyttede til stor Tilfredshed for os begge. Naar Moder derefter kom paa Gaden udenfor skrev jeg paa en lille Lap Papir, bandt en Traad derom og kastede det ud til hende paa Gaden. Saaledes underrettede jeg hende om mit Befindende. Jeg benyttede forövrigt min Tid til at læse i Bibelen, hvilket blev mig til stor Nytte, da jeg senere blev sendt paa Mission.

Efter at jeg havde sat indespærret i henved fem Uger blev jeg dömt til fem Dages mörk Arrest, og mörkt

var det visseligt; thi jeg kunde ikke se en Haand for Öjet. Medens jeg sad der fik Moder Tilladelse til at komme og besöge mig. Hun sagde med Taarer i Öjnene, at hun hellere vilde se mig gaa i Krig end sidde i dette mörke Hul. Men dette var ikke min Mening. Jeg vilde hellere lide Döden end udgyde Blod. Min Moder var en god Kvinde, men havde ingen Kundskab om Religion.

Efter min mörke Arrest blev jeg tilligemed en anden Baptist ved Navn Peter Nielsen, der ogsaa var indkaldt til Tjenesten, fört til Töjhuset, hvor vi tilbragte 14 Dage i Vagten uden Sengklæder eller Noget, hvorpaa vi kunde hvile vort Hoved. Min Bibel, som jeg stedse bragte med mig, var den eneste Hovedpude, vi havde. Dernæst bleve vi dömte til at skulle ligge krum i 24 Timer, under hvilken Tortur vore Hænder og Födder bleve bundne tilsammen. Siden dömtes vi til 5 Dages Vand og Bröd, og derefter til 20 Dages Vand og Bröd. Peter Nielsen, der var ældre end jeg, blev tilsidst permitteret og rejste hjem, hvorefter jeg igjen var alene Strax derpaa blev jeg dömt til 12 Rottenslag, fordi jeg ikke vilde arbejde paa Sabbaten. Jeg bar ogsaa denne Lidelse med Taalmodighed, og jeg blev siden fritagen fra Sabbatsarbejde og tilladt at gjöre Vagttjeneste paa Kasernen i Stedet, dog uden Gevær, som jeg fremdeles bestemt nægtede at bære. Efter al den Mishandling,jeg nu var bleven underkastet, vare Officererne blevne overbeviste om, at jeg ikke lod mig tvinge til at gjöre Noget imod min Tro og Overbevisning, men at jeg foretrak Döden fremfor at gaa i Krig. Jeg havde ogsaa to Söstre, som gjorde alt muligt for at formilde Officererne imod mig, og man sögte saaledes heller ikke at tvinge mig mere, men tillod mig at arbejde paa Sadelmagerværkstedet indtil min Tjenestetid var forbi. Fra den Tid af kunde jeg i Lighed med andre Værnepligtige anvende mine Fritimer efter eget Behag. Strax derefter giftede jeg mig med Marie Larsen, som jeg havde været bekjendt med i flere Aar, men da vi ingen Tro havde til de lutherske Præsters Myndighed toge vi ud paa Landet til Ishöj, hvor vi bleve ægteviede af en Hans Hansen, der var Forstander for en Menighed af de saakaldte Fuldkomne. Hele Ceremonien bestod af en Bön for mig og Forlovede, hvilket var al den Ægtevielse vi fik indtil vi bleve gifte for Tid og Evighed efter vor Ankomst til Salt Lake City.

I Juni Maaned 1850 hörte jeg, at nogle fremmede Missionærer vare ankomne fra Amerika, og jeg besluttede strax at komme dem i Tale. Det lykkedes mig ogsaa strax at finde dem i Bredgade, hvor de havde lejet et Værelse af Hr. Malling, og her havde jeg en længere Samtale med Apostel Erastus Snow. Han kunde den Gang ikke tale meget Dansk, men han rakte mig et dansk Testamente, hvori han ved Hjælp af sit engelske Testamente viste mig en Mængde Skriftsteder, som han bad mig at læse. Medens vi saaledes vare beskjæftigede traadte en Skomager ved Navn Nielsen og en Bagersvend, som hedte Snecker, ind i Værelset. De vare begge blevne döbte et Par Dage i Forvejen og bad nu Broder Snow, at han ikke skulde have Noget med mig at bestille, da jeg ikke var hans eller deres Selskab værdig. Snow svarede dem ikke i Begyndelsen, men saa' alvorsuldt paa dem; siden bebrejdede han dem

(Fortsættes paa Side 9.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 1ste Januar 1884.

ET NYT KORSTOG.

Atter synes et Uvejr at trække op over Zion og dens Indbyggere. Paany synes vor Saligheds Fjende og hans aandelige Hærskarer at være travlt beskjæftigede med at inspirere deres Medarbejdere i Kjödet til at foretage et nyt Korstog mod de Hellige i disse Bjærge. Endnu en Gang synes et lejet Præsteskab og samvittighedslöse Politikere at have gjort „Mormon"-Spörgsmaalet til deres Hovedopgave og svoret, at der „ikke længere skal gives Tid", men at de Hellige maa „fornægte Gud eller dö". Thi saaledes stiller Forholdet sig fra vort Standpunkt betragtet. I de Forenede Staters Kongres, som sammentraadte d. 3die Decbr. sidstleden, er der allerede fremlagt adskillige Lovforslag imod Utah, der hovedsagelig gaar ud paa at beröve Territoriet sin Legislatur og i Stedet derfor indsætte et Raad, bestaaende af nogle af Unionspræsidenten beskikkede Mænd, der skal vende op og ned paa alle Territoriets Anliggender, vedtage en Mængde ny Love, og samtidig forkaste de gamle — kort sagt, indföre et nyt Regjeringssystem, der, hvad Undertrykkelse og Strænghed angaar, maaske kunde stille selv den russiske Enevoldsmagt i Skyggen. Det er i det mindste beregnet paa at skulle bringe vort Samfunds bedste og dygtigste Mænd i Landflygtighed eller Fængsel. Selv Præsident Arthur, der ellers har været anset for en koldblodig og fornuftig Mand, har ladet sig forlede af Mormonhadernes Klageskrig i den Grad, at han i sit aarlige Budskab til Kongressen netop har foreslaaet Oprettelsen af et saadant Raad, i den foregivne Hensigt at undertrykke Flerkoneriet i Utah. Ligeledes har en hemmelig Forening, som organiseredes i Cleveland, Ohio, d. 27de Oktober, og som allerede har talrige Forgreninger i forskjellige Dele af Staterne, holdt et Antal Möder, i hvilke man har sögt at undfange nye Midler til Behandlingen af „Mormon"-Spörgsmaalet. Mange af Landets Præster, iblandt hvilke tælles den navnkundige Prædikant Talmadge, have udtalt sig til Gunst for en hurtig og kraftig Anvendelse af Ild og Sværd, og dette, mærkelig nok, synes at vinde almindelig Gjenklang hos en större Del af de Forenede Staters Befolkning, medens kun en Mindrepart er gunstig stemt for en blidere Fremgangsmaade.

Det er bedröveligt, at vort Adoptivlands ledende og indflydelsesrige Mænd, der i mange andre Henseende synes at have temmelig klare Begreber om hvad der tjener til Republikkens Gavn, skulle henrives af saadanne vanvittige Ideer, og at de i deres blinde Iver for at undertrykke en Sag, som er dem modbydelig, saaledes skulle önske at træde Lov og Ret under Födder. Tror man endnu, efter saa mange forgjæves Forsög i de forlöbne Aartusinder, at Nogens religiöse Overbevisning kan tilintetgjöres ved Vaabenmagt? Mon ikke en dybere Overvejelse vil aabne Folkets Forstand til en bedre Op-

fattelse af Sagen og bringe dem paa samme Tanke som Vel. Henry Ward Beecher, der nylig besögte vort Territorium, at de bedste Vaaben, som kunne anvendes mod ,,Mormonerne" og Polygamiet, er Guds Ords Sværd. Thi kan man ikke med Beviser fra den hellige Skrift, eller sunde og fornuftige Argumenter, grundede paa Naturens Love og sande Kjendsgjerninger, overbevise os om, at vore religiöse Anskuelser ere forkerte, ogsaa i Henseende til Ægteskab, vil Anvendelse af Vaabenmagt eller undertrykkende Love visselig kun tjene til at bestyrke de Hellige i deres Tro, og det vil vise sig, at der i Utah findes Tusinder, ja Titusinder, som hellere ville dö for deres Overbevisning, end fornægte deres Tro eller forraade deres Venner og Troesfæller.

Imidlertid frygte vi ikke for Udfaldet. Menneskene kunne ikke maale Arm med den Almægtige, og vi ere derfor forvissede om, at de Hellige i Længden ikke ville tabe Noget, hvad der saa end bliver gjort. Hvis vi efterleve vor hellige Religion, ere tro til Gud og hans Gjerning samt til hverandre indbyrdes, vil Herren kæmpe for sin Sag paa sin egen Maade, og tilsidst vil Guds Rige, hvis Fremgang man nu saa flittigt söger at hemme, udstrække sin Regjering til Jordens yderste Ender, og de nærværende Besværligheder ville da være at regne som en Dröm, der minder om vore Prövelses Dage — den Gang Guds Rige i sin Barndom kæmpede for Tilværelsen midt i en syndig og ugudelig Verden.

Lördag d. 17de sidstleden kom vi tilbage fra en kort Rejse sydpaa, under hvilken vi overværede skandinaviske Forsamlinger i Draper, Spanish Fork, Salem, Santaquin og Goshen. Til vore Brödre og Söstre, hvis Gjæstfrihed og kjærlige Fölelser gjorde Rejsen saa behagelig, sender vi vort Hjærtes Tak, og ligeledes til alle dem, som ved deres Tillid og Understöttelse har gjort Udgivelsen af MORGENSTJERNEN til en Mulighed indtil Nærværende. Vi forvente fremdeles deres Medvirken.

WILLIAM ANDERSEN.

(Fortsat fra Side 7.)

paa en venlig Maade fordi de havde fornærmet mig og lod dem forstaa, at jeg var kommen for at söge Oplysning. Aarsagen til deres Fjendskab mod mig var, at vi tidligere som Baptister ikke stemmede overens i vore religiöse Anskuelser. Efter at de havde fjærnet sig spurgte Broder Snow mig, om jeg kunde forstaa, hvad Aand de vare drevne af. At han derpaa betydede mig, at de vare besjælede af den Ondes Aand tjente mig som Vidnesbyrd for, at han var i Besiddelse af Guds Aand. En kort Tid efter bleve disse to Personer udelukkede af Menigheden. Fra den Tid af besögte jeg flittigt de Helliges Forsamlinger og læste Sandhedsrösten, som Broder Snow udgav, samt subskriberede paa Mormons Bog og undersögte Lærdommen grundigt. Imidlertid blev jeg syg, kom paa Hospitalet og var Döden nær, da Brödrene Snow og P. O. Hansen, ifölge min Hustrues Anmodning, kom og besögte mig. Broder Snow spurgte mig, om jeg troede hvad der stod i Bibelen angaaende de Syges Helbre-

delse ved Salvelse og Bön. Jeg svarede, at jeg troede det altsammen, og jeg bad dem lægge deres Hænder paa mig og bede til Gud i Jesu Kristi Navn for mig, at jeg maatte blive rask igjen. De gjorde saa, og jeg blev strax bedre. Faa Dage derefter tog jeg bort fra Hospitalet. Efter den Tid besögte jeg flittigt de Helliges Forsamlinger og bad meget til Herren samt ransagede uafladeligt i Skrifterne. Den 26de Januar 1851 blev jeg döbt af Ældste Chr. Christiansen, og strax efter blev jeg ordineret til Lærer og beskikket til at besöge Menighedens Medlemmer i Kjöbenhavn. Da vore offentlige Forsamlinger bleve hyppigt forstyrrede af Pöbelen, og Politiet ikke gjorde sin Pligt, blev jeg tilligemed John E. Forsgren sendt til Kongen for at ham at söge Beskyttelse mod Pöbelvold. Men vi bleve ikke tilstedte Audiens. Da jeg var den Eneste af det tidligere nævnte Baptistsamfunds Mindrepart, som havde annammet Evangeliet, tog Broder Snow mig med til Landsbyen Ishöj, hvor Forstanderen boede. Vi bleve vel modtagne af Samfundet, og en kort Tid derefter bleve de alle döbte. I Juni 1851 ledsagede jeg Ældste P. O. Hansen paa en Missionstur til Jylland, og i Fredericia fandt vi en lille Menighed af det Baptistsamfund, som jeg kort i Forvejen havde tilhört. De vare formedelst Forfölgelse indsamlede til Fredericia fra forskjellige Steder i Landet og levede i en Slags forenet Orden, da de havde deres timelige Ejendele tilfælles og spiste alle ved et og samme Bord. De vare imidlertid ikke meget modtagelige for Evangeliet. Vi besögte ogsaa K. H. Bruun, som var bleven ordineret til Præst i Kjöbenhavn og nu tjente paa et Beværtningssted i Fredericia. I Begyndelsen af Juli Maaned rejste jeg over til Fyen for at besöge nogle Venner, og jeg blev saaledes den förste af de Sidste-Dages Helliges Missionærer, som gjæstede nævnte Ö. Mit förste Missionsforetagende dersteds var at uddele Skrifter og tale med adskillige Folk om Evangeliet paa en Markedsdag i Kjöbstaden Middelfart. Derefter gik jeg fra Hus til Hus og fra By til By, vidnende allevegne om Evangeliets Fylde. Efter at Hansen var rejst til Aalborg bestemte jeg en Forsamling til den fölgende Söndag, og jeg fik Broder Bruun til at skrive Forsamlingsstedet paa nogle Sedler, som jeg spredte iblandt Folket. Söndag Morgen kom, og jeg mödte med min Bibel, men strax traadte en Mand frem og forböd mig at holde Forsamling, da han ejede Stedet, og Manden, som jeg havde faaet Tilladelse af, kun var Lejer. Jeg fortalte den allerede forsamlede Menneskemasse, hvad der var hændt, men da de vare uvillige til at adsprede sig fulgte de mig til Broder Ebbe Jessens Hus, som blev aldeles omringet af Mennesker. Efter et Postbuds Opfordring var jeg ved at ville tale til dem, da Politiet indfandt sig og betydede mig, at de ikke kunde forsvare mig mod Mængden, der havde Ondt isinde mod mig. Jeg tog der or en Haand uld Smaaskrifter, som jeg kastede ud over Folkemængden, og medens man var i Færd med at samle dem op benyttede jeg Lejligheden til at slippe ud af Bagdören, og ved Hjælp af en Smed, som viste sig venlig mod mig, skjulte jeg mig i et lille Værelse ovenpaa et Klædesskab, ved Siden af en Side Flæsk. Der laa jeg i god Behold, medens Pöbelen forgjæves sögte efter mig og truede endog med at ville rive Huset ned, hvis ikke Ejeren aaben-

barede mit Gjemmested. Tilsidst fjærnede Voldsmændene sig, og jeg selvfölgelig ogsaa, efter at den flinke Smed havde givet mig Middagsmad. Dagen efter begav jeg mig, efter mine Venners Opfordring, paa Rejsen til Kjöbenhavn, hvor jeg overværede Generalkonferencen i August 1851, og strax derefter blev jeg sendt med Ældste Chr. Larsen tilbage til Jylland. I Grejs og Omegn, hvor Broder Larsens Slægtninge boede, fik vi temmelig godt Fodfæste og döbte et betydeligt Antal. De to Förste, som bleve döbte paa Fyen, var Helene Thomsen og Lars Nielsen. De bleve begge döbte af K. H. Bruun d. 5te Oktbr. (1851); dog vare enkelte fra Fyen tidligere blevne döbte i Fredericia. Efter at have overværet Generalkonferencen i Kjöbenhavn i Novbr. 1851, hvor jeg blev ordineret til Ældste, gjorde jeg i Forening med Præst Jens Hansen, der nu bor i Spanish Fork, en Missionsrejse til Fyen og andre af de danske Öer. Trods den store Forfölgelse udförte vi et godt Arbejde. Medens andre af Brödrene ofte bleve mishandlede undgik jeg nu altid denne Skjæbne ved gjentagne Gange at blive advaret af Herren mod overhængende Farer. Ved et Tilfælde skulde jeg saaledes en Söndag Morgen forlade Svendborg for at afholde Forsamling hos en Söster Gjertrud, der boede en Mils Vej fra Nyborg, men skjöndt jeg flere Gange tog min Bylt under Armen for at gaa, forböd Herrens Aand mig at tage afsted indtil om Mandagen, og da opdagede jeg, at en rasende Pöbelhob havde omringet Söster Gjertruds Hus Aftenen forud for at ville have mig fat, eftersom de vidste, at jeg skulde komme dertil; de mishandlede et Par andre tilstedeværende Brödre.

Jeg overværede ogsaa Generalkonferencen i Kjöbenhavn d. 12te Aug. 1852, hvorefter jeg blev sendt som den förste Missionær til Langeland, for der at aabne Evangeliets Dör. Efter min Ankomst til Öen besögte jeg de lutherske Kirketroende, der modtoge mig venligt og aabnede deres Huse til Afholdelse af Forsamlinger; dog vare de sene til at annamme Evangeliet. Jeg saaede imidlertid Sæden, medens andre af Brödrene siden efter höstede Frugterne ved at döbe adskillige af dem, som jeg havde prædiket for. Jeg blev löst fra denne Mission med Tilladelse til at rejse til Zion, hvorfor jeg tilligemed Hustru og et Barn emigrerede med Forsgrens Kompagni, som forlod Kjöbenhavn d. 20de Decbr. 1852. Med Glæde forlod jeg det Land, hvor jeg for Religionens Skyld havde været hadet, spottet og mishandlet siden jeg var 15 Aar gammel. Under Rejsen gjennem Örkenen blev jeg overkjört af en tunglæsset Vogn, men blev helbredet formedelst Salvelse og Bön. Efter Ankomsten til Salt Lake City bleve alle vi Emigranter döbte til Fornyelse af vor Pagt i City Creek, og de fleste af Selskabet rejste til Sanpete, medens jeg fik Arbejde en Tid hos en Mand i Mill Creek. Siden virkede jeg som Professionist i Staden, hvor jeg blev ordineret til en af de Halvfjerds, og hörte for förste Gang en Mand tale i Tungemaal. Forsamlingen, i hvilken dette fandt Sted, afholdtes i 14de Wards Skolehus.

Imidlertid döde min Kone efter to Aars Sygeleje. Saa kom den Tid, da Græshopperne ödelagde Afgröden i Dalene, og jeg maatte ligesom de Övrige spise Tidselrödder og andre Urter for at bevare Livet. Da Flytningen sydpaa fandt Sted i 1858, paa Grund af Johnstons Armé, blev jeg

sat til at holde Vagt i Staden. Jeg skulde have deltaget i Expeditionen til Echo Canyon, men da jeg led af en styg Gevæxt paa den ene Arm, ansaas jeg for uskikket dertil. Ved en heldig Operation af to dygtige Læger blev jeg senere befriet fra denne Ubehagelighed.

Strax derefter forlod jeg Salt Lake City i Forening med ,,Fader" Rhodes og omtrent 20 Andre og rejste, ifölge Præsident Youngs Raad, 40 engelske Mile östpaa til en lille Dal, der gjennemströmmes af Weber- og Provo-Floden samt Beaver Creek, og her grundlagde vi det nuværende Kamas Prairie. Indianerne, der benyttede Dalen til Græsning for deres Kreaturer, nödte os senere til at forlade Stedet, men nogle af os vendte atter tilbage og fortsatte vort Nybyggerarbejde. Dog maatte vi i mange Aar kæmpe haardt for at bringe Landet ind under Kulturens Omraade. Frosten ödelagde gjentagne Gange vor Sæd,og vore Kreaturer döde afKulde. Den Smule Hvede, som vi avlede eller kunde forskaffe os, maatte vi som oftest male paa Haandkværne, da der ingen Möller fandtes i 40 Miles Afstand. Vor Afgröde blev ligeledes opædt af ,,Crickets", og Indianerne dreve os endnu en Gang fra vore Besiddelser. Tilsidst flyttede jeg min Familie til Parleys Park, hvor jeg fortjente Opholdet ved at kjöre Brænde til Salt Lake City, men da Krigen med de Röde endelig var forbi, flyttede jeg tildels tilbage til Kamas.

For nogle Aar siden fristede jeg den haarde Skjæbne at fryse mine Födder under et Forsög paa at gaa over Bjærgene tilfods. Efter frygtelige Lidelser slap jeg med at miste alle mine Tæer og Hælene paa begge Födder. Længe derefter maatte jeg bruge Krykker, men nu kan jeg med Forsigtighed gaa foruden Kjæp eller Stötte.

Mit Liv har saaledes hidindtil været tornefuldt og skjæbnesvangert, men jeg har, takket være Herren, bevaret Troen, saa at min Attraa og Higen fremdeles staar til at opbygge Guds Rige paa Jorden. Herren forunde, at jeg maa blive trofast indtil Enden, for da at arve Livsens Krone.

WILLIAM ANDERSEN.

SOLSYSTEMET.

Til vort Solsystem hörer foruden Solen, som er Centrallegemet: Planeter, Maaner, Kometer og forskjelligt formede Samlinger af Verdensstof.

Planeter ere kugleformede, faste Legemer, ligesom Jorden, der ogsaa er en Planet, af forskjellig Störrelse. Man skjelner mellem ,,store Planeter" og ,,smaa Planeter", eller slet og ret mellem ,,Planeter" og ,,Planetoider" eller ,,Asteroider".

De store Planeter ere kjendelige ved deres rolige Lys, ved at de vise sig i Form af en Skive, naar de betragtes gjennem Kikkerter, og ved deres tydelige Bevægelse mellem Fixstjernerne. Planetoiderne derimod se aldeles ud som meget smaa Fixstjerner, ere kun synlige med Teleskoper og adskille sig kun fra Fixstjernerne ved deres paafaldende Pladsforandringer.

Man kjender nu 8 store Planeter

og omtrent 220 Planetoider. Planeterne ere sandsynligvis fremstaaede af Dunstringe, som have lösrevet sig fra den oprindelig gasformige Solkugle paa Grund af dennes Rotation. De vandre nu omkring Solen som deres Centrallegeme, hvor fra de faa deres Lys og Varme, og hvorved de efterhaanden blive skikkede til at tjene til Opholdssted for Livet i sine forskjellige Skikkelser.

Maanerne ere ligesom Planeterne kugleformede, faste Legemer af forskjellig Störrelse. Man kalder dem ogsaa undertiden Biplaneter, i Modsætning til Planeterne, som man da betegner som Hovedplaneter; endelig benævnes de ogsaa ,,Drabanter" eller ,,Satelliter".

Maanerne adskille sig derved fra Planeterne, at de ikke som disse vandre omkring Solen, men derimod omkring Planeterne og bevæge sig med disse, altsaa indirekte omkring Solen.

Man kjender nu sikert 18 Maaner, til hvilke ogsaa Jordens Maane henregnes. Der nævnes ogsaa undertiden nogle andre Maaner, men med Hensyn til disse er det usikkert, om de ere virkelige Maaner eller meget smaa Fixstjerner.

Maanerne vise sig, med Undtagelse af den os nære Jordmaane, som smaa Fixstjerner; de fleste af disse ere kun synlige ved Hjælp af overordentlig stærke Kikkerter, og kun kjendelige som Drabanter derved, at de følge med Planeterne paa disses Fremrykning mellem Fixstjernerne og samtidig dermed rotere omkring Planeterne.

Kometerne bestaa sandsynligvis af utallige meget smaa Legemer, som ere löselig forenede og som et samlet Hele bevæge sig om Solen. Disse smaa Legemer, der nærmest kunne betegnes som Verdensstöv, foraarsage ved deres Bevægelse mellem hverandre uophörlige Forandringer i deres Sammenstillinger, ligesom andre Himmellegemer, frembringe forskjellige Modifikationer i de enkelte Smaadeles Stillinger mod hverandre. Det er ogsaa muligt, at der ved mange Kometer finder en större gjensidig Tilnærmelse Sted af de forskjellige sammenhörende Smaadele, hvorved der opstaar en virkelig eller ogsaa kun en optisk, tilsyneladende Fortættelse.

Kometerne vise sig enten som en rund, mer eller mindre klar, ensformig, hvidlig Taage, eller som en Taage med et lysere Sted nær ved Midtpunktet, hvilket betegnes som Kometens Kjærne, eller endelig som en Taage med Kjærne og Hale. Taagen findes altid ved Kometerne. Kjærnen er som oftest ikke nöjagtig i Centrum. Halen har undertiden Forgreninger, og i nogle Tilfælde findes der flere Haler. De fleste Kometer ere usynlige for det blotte Öje, og kunne kun ses gjennem Teleskoper; i sidste Tilfælde kaldes de teleskopiske Kometer.

Man kan antage, at de fleste af Kometerne have deres Oprindelse fra Solen, og at de övrige ere vandrede fra andre Solsystemer ind i vort. De sidstnævnte komme fra det yderste Fjærne, bevæge sig omkring Solen og vende derpaa tilbage til det fælles Verdensrum for at finde et blivende eller ogsaa et kun forelöbigt Opholdssted i et andet Solsystem. Det kan ogsaa hændes, at disse fremmede Himmellegemer ved særegne Attraktionsforhold indlemmes i vort Solsystem, og derpaa vedblive at bevæge sig i afsluttede Baner omkring Solen indenfor Solsystemets Grænser. De Kometer, der kredse om

Solen, have for det meste meget lange Omlöbstider; de bruge Aarhundreder, ja Aartusinder til Fuldendelse af et Omlöb. Kun ved nogle enkelte Kometer har man været i Stand til at beregne deres Omlöb ved Iagttagelser, idet de en eller flere Gange have fuldendt deres Omlöb, svarende til Beregningerne, hvilket er blevet konstateret ved Iagttagelser. De Kometer, hvis Tilbagekomst er bleven beregnet eller allerede paavist ved Iagttagelser, kaldes ,,periodiske Kometer".

Kometerne belyses af Solstraalerne, og idet de kaste disse Straaler tilbage til os, vise de sig mer eller mindre lysende. Hvor vidt Kometerne forövrigt ogsaa ere selvlysende Legemer, er endnu ikke bleven paavist; men da Kometerne ere saa lyssvage, at de ikke mere ere synlige i en Afstand af over 90 Millioner danske Mile, saa er man vel berettiget til at antage, at de ikke have noget eget Lys, men udstraale reflekteret.

Antallet af Kometer kan ikke bestemt angives; de fleste Kometer ere teleskopiske, og mange af dem nærme sig formodentlig ikke nok til Jorden til overhovedet at kunne iagttages, selv ikke ved Anvendelse af de stærkeste Kikkerter. Först i de sidste 270 Aar, siden Kikkertens Opfindelse (1608), har man kunnet iagttage de teleskopiske Kometer, og siden den Tid har man set omtrent 600 Kometer. Omtrent 250 Kometbaner ere blevne mer eller mindre nöjagtig bestemte, Omlöbstiderne af omtrent 30 Kometer beregnede, og 8 ere blevne sete ved deres Tilbagekomst.

Kometerne staa ikke i nogen direkte Forbindelse med Planeterne og Maanerne; de nærme sig undertiden tilfældigvis til disse og komme derved ud af deres Bane, medens de selv ikke have den ringeste Indflydelse paa Planeterne og Maanernes Baner.

Verdensgrundstoffet ses enten ved dets Indtrædelse i Jordens Atmosfære, hvorved det bliver glödende, forbrænder og lyser, og viser sig dels som enkelte Stjerneskud, dels som store Stjerneskudsværme, eller ogsaa i Form af lysende Striber, idet de kaste Solstraalerne tilbage, som for Exempel i Zodiakallyset. Man antager, at disse Stofsamlinger bevæge sig omkring Solen og have Form af Ringe, eller Ringdele, eller ogsaa skyagtige Former.

Ringene, som have lösnet sig fra den oprindelige gasformige, meget store, roterende Solkugle, og som ovenfor bemærket indeholdt Grundstoffet til Planeternes Dannelse, kunde ogsaa vedblive at beholde Ringformen, eller de kunde have adskilt sig i flere Ringdele eller endelig i uendelig mange, meget smaa Partier. De fuldstændige Ringe give nu Anledning til Fænomener som Zodiakallyset, Ringdelene foraarsage Stjerneskudsværme, og de smaa adspredte Stofskyer afgive Materialet til de enkelte sporadiske Stjerneskud.

DEN ÆDELMODIGE TYRK.

En dödsdömt Forbryder i Damaskus blev fört til Retterstedet for at skulle behandles efter Loven. Medens Döden saaledes stirrede ham i Ansigtet blev han overvældet af den dybeste Sorg ved Tanken om, at han ikke havde talt med sin Hustru og sine Börn, siden han blev dömt til

Döden, og altsaa slet ikke havde taget nogen Afsked med dem. I sin Sjæleangst oplöftede han derfor sine Hænder og udbröd: „Men er der da ikke iblandt de mange, der her ere tilstede, en Eneste, som har et saa ædelt Hjærte, at han vil give Sikkerhed for mig, medens jeg gaar og besöger min Hustru og mine Börn endnu en Gang förend jeg dör?"

Vognen, hvorpaa Forbryderen sad, standsede, og den störste Stilhed herskede iblandt den forsamlede Mængde, thi den ulykkelige Mands indstændige Bön og inderlige Begjæring havde gjort et dybt Indtryk paa Alles Hjærter.

Pludselig traadte en adelig Tyrk ud af Mængden og spurgte Forbryderen: „Hvor er din Familie?"

„I Salahije," svarede han.

„Hvor lang Tid tror Du, at Du behöver til at besöge din Familie for sidste Gang?" spurgte Tyrken videre.

„Allerlængst en Time," udbröd den Dödsdömte.

„Og vil Du komme tilbage her til om en Time."

„Ja, jeg vil," svarede Forbryderen.

„Og vil De," sagde Tyrken, henvendende sig til Skarpretteren, „opsætte Dödsdommens Fuldbyrdelse en Time?"

„Det er mig tilladt at gjöre saa," svarede han, „men," tilföjede han i en bestemt Tone, „overvej grundigt hvad De er i Færd med at gjöre, thi dersom han ikke kommer tilbage, nödes jeg til at afhugge Deres Hoved i Stedet for hans."

„Jeg tror ham paa hans Ord," sagde den godmodige Tyrk. „Lad ham kun gaa og bind mig! Jeg underkaster mig den Betingelse, som De har nævnt."

Med stor Bestyrtelse, og dog med inderlig Sympathi, betragtede Folkemængden den Mand, som udviste en saa sjælden Ædelmodighed. Forbryderens Lænker bleve strax lösnede og paalagte Tyrken. Den frislupne Fange var snart langt borte, og de hosstaaende Mennesker fyldtes med Angst og Frygt, hvilken blev mere og mere pinlig eftersom Timen hurtig henrandt. „Vil han holde sit Ord?" hviskede Nogle. Andre bade til Gud for den uskyldige Mand, hvis Hoved maatte falde, dersom Forbryderen viste sig trolös.

Den dömte Mand löb hurtigt til Salahije. Grædende trykkede han endnu en Gang sin Hustru og sine Börn til sit Bryst; derpaa sled han sig lös fra dem, og begav sig skyndsomt paa Vejen tilbage til Stedet, hvor Processionen havde gjort Holdt og ventede paa ham. Men undervejs bemægtigedes han af onde Tanker. Skulde han ikke frelse sit Liv ved at fly til Bjærgene? Han stod stille nogle Minutter, indtil hans bedre Fölelser endelig vandt Sejr. „Han har taget min Plads, stolende paa mit Ord! Nej!" udbröd han da, „han har udvist en saa sjælden Ædelmodighed; jeg tör ikke handle trolöst mod ham."

Afskeden med hans Familie havde været meget haard og bedrövelig for ham, og havde medtaget længere Tid end han havde gjort Regning paa, og hans Tvivlraadighed paa Vejen, under hans Hjærtes Kamp mellem Sandhed og Trolöshed, havde ligeledes optaget nogle faa af de kostbare Minutter.

„Timen er forbi," sagde den strænge Skarpretter til den ædelmodige Tyrk. De har givet Deres Liv til Pris for en uværdig Mand, og De maa dö i hans Sted."

Processionen bevægede sig nu sagte hen til Retterstedet, midt under Folkemængdens Graad og Bedrövelse. Selv Skarpretterens Hjærte bevægedes til Medynk; men Dommen var jo bleven erklæret, Dödsordren given ham, og han turde derfor ikke give Fangen sin Frihed.

Meget sagtere end sædvanlig nærmede Processionen sig Retterstedet, og mange vare de Öjne, som med den störste Ængstelse spejdede tilbage; men han, som de forventede, kom ikke. Den uskyldige Mand, der havde troet paa Forbryderens Æres- og Sandhedsord, syntes ikke længere at have nogen Udsigt til Befrielse.

Man var nu ankommen til Retterstedet. Den ædelmodige Tyrk var bleven afklædt til Livet, og hans

Hals var allerede gjort bar, da et gjennemtrængende Skrig hörtes et Stykke Vej borte. ,,Stop! stop!" raabte Folket, og Skarpretteren lod sit Sværd glide tilbage i Skeden.

,,Ja, det er ham! det er ham!" raabte Folket med Glæde, og næsten i samme Öjeblik styrtede den dödsdömte Mand sig næsten aandelös midt ind iblandt Folket.

,,Lad ham lös!" raabte han, medens han endnu var langt borte; ,,her er jeg, henret mig."

Men Skarpretteren var nu bleven ligesaa stærkt bevæget i sit Sind som den omkring ham staaende Folkemængde. Han lösnede den ædelmodige Tyrks Hænder, for hvis Födder Forbryderen kastede sig og takkede ham for sin udviste Ædelmodighed. Skarpretteren bandt imidlertid ikke Forbryderen, men sagde: ,,Fölg mig til Paschaen," og de fulgte ham tilligemed den hele Folkemængde til Paschaen, til hvem Skarpretteren nu fortalte Alt, hvad der var hændt.

Paschaen vendte sig til den Dömte og sagde: ,,Tal; sig os hvorfor Du ikke benyttede den gode Lejlighed, som Du havde, til at erholde din Frihed?"

Forbryderen kastede sig ned foran Paschaen og bekjendte, at han havde nölet, at han havde gjennemgaaet en haard Kamp med sig selv. ,,Men," sagde han, ,,jeg kunde ikke og turde ikke gjengjælde denne gode Mands Ædelmodighed med saadan skjændig Utaknemmelighed, og saaledes beröve alle Muselmænd deres Tillid til Sandhed og Ære."

,,Du har talt ligesaa ædelt som Du har handlet," sagde Pashaen, ,,og nu vil ogsaa jeg vise Ædelmodighed. Gaa hjem! Du er fri! Din Forbrydelse er Dig tilgivet."

Denne Beretning om en muhamedansk Tyrk, der udviste en saa stor og selvopofrende Ædelmodighed, er meddelt af en sandhedselskende Mand, som var tilstede da det Hele fandt Sted.

NYHEDER.

Utah. En ung Mand ved Navn Richard Bybee skjöd sig selv ved en uforsigtig Behandling af et ladet Gevær d. 1ste Decbr. i Slaterville, Weber Co. — En gammel Mand ved Navn Benjamin Bartlett blev overkjört a en Sporvogn tæt ved Theatret i Salt Lake City d. 1ste Decbr. Han döde Dagen efter. —Den 13de Decbr. rapporterede Marskal Wm.G.Phillips til Postmester John T. Lynch, at alle Husene i Salt Lake City vare numererede som Forberedelse or den frie Postomlevering. — Fragtkrigen mellem Union Pacifik og Denver og Rio Grande Jærnbaneselskaberne har bragt Priserne paa Fragt mellem Omaha og Salt Lake City ned til 25 Cents pr. 100 Pund.—Lars Johansen af Spring City, Sanpete Co., döde d. 9de Decbr. 1883, omtrent 92 Aar gammel.

Washington, D. C. De Forenede Staters 48de Kongres aabnedes d. 3die Decbr. Utahs Delegerede, John T. Caine, modtog Eden og fik sit Sæde d. 4de.

Iowa. Cedar Rapids blev d. 7de Decbr. hjemsögt a en I.dsvaade, der öde agde Ejendom til en Værdi af 100,000 Dollars.

Indiana. I Omegnen af Laurel, hvor to ,,Mormon"-Missionærer or en kort Tid siden bleve tjærede og fjærede, har Evangeliet siden gjort god Fremgang.

Irland. Tilstanden i Irland bliver bestandig værre og Striden mellem den katholske og protestantiske Be-o.kning samt de orskjellige po.itiske Partier heftigere og heftigere. Henrette sen a en amerikansk Irlænder ved Navn Patrick O'Donnell d. 17de Decbr. i London, or at have skudt en Eng.ænder Carey, har tjent til endmere at forbitre Irlands katho.ske Befo.kning.

WILLARD SNOW.

Born May 6th, 1811. Died Aug. 21st, 1853.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

Nr. 2. *Den 15de Januar 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 4.)

1856.

JOHN VAN COTTS HJEMREJSE.

Den 29de Januar tog Præsident John Van Cott en rorende Afsked med Brødrene og de Hellige i Kjøbenhavn og tiltraadte sin Hjemrejse. Han ankom til Liverpool d. 4de Februar, og under hans Ophold dersteds indgav han en temmelig udførlig Beretning om den skandinaviske Mission til Franklin D. Richards. Følgende er et Udtog af samme:

,,Paa Grund af vor elskelige Broder Willard Snows Dod blev det nodvendigt, at Nogen skulde beskikkes til at præsidere i hans Sted. Præsident S. W. Richards og hans Raadgiver Daniel Spencer toge strax Sagen under Overvejelse, hvilket havde til Følge, at jeg blev beskikket til midlertidig Præsident, eller indtil de Tolv eller det Forste Præsidentskab i Zion skulde bestemme det anderledes. Jeg tog strax afsted til min Arbejdsmark og ankom til Kjobenhavn d. 1de September 1853. Imod min Forventning og for visse Grunde, som jeg endnu er ubekjendt med, lod man mig forblive i denne Stilling til d. 1ste Januar 1856, saa at jeg opholdt mig der i over to Aar og fire Maaneder, i Stedet for en kort Tid, som forst var Bestemmelsen.

Uagtet dette tilsyneladende er en lang Tid har den syntes kort til mig, hvilket maaske kan tilskrives mine mange Forretninger og mit store Ansvar. Skjondt min Lod blev kastet i et fremmed Land og iblandt et Folk, hvis Sprog jeg i Begyndelsen var ubekjendt med, har jeg dog virket med betydelig Tilfredshed, thi jeg har bevidnet Herrens Gjernings stadige Fremgang. Den Helligaand har ledsaget Værket og baaret Vidnesbyrd om Sandheden. Den har styrket og opholdt Herrens Tjenere under provende Omstændigheder, samt dygtiggjort dem til at kæmpe med de modstridende Magter og sejre."

FORFØLGELSE PAA DE DANSKE ØER OSV.

I Danmark har man gjort et almindeligt (og næsten samtidigt paa de forskjellige Steder) Forsøg paa at forhindre vore Ældster fra at prædike og rejse omkring for at sprede det trykte Ord. Planen var, at arre-

stere dem under Paaskud af Løsgængeri eller andre formodede Overtrædelser, saasom Fejler i deres Rejsepas osv. I adskillige Tilfælde skred Øvrigheden ogsaa til at foretage Arrestationer, skjøndt Brødrene ikke havde overtraadt Loven, men vare udgangne som det evige Evangeliums Budbærere og den levende Guds Tjenere, ifølge hans Befalinger. De stolede paa Landets Grundlov, som lover dem Beskyttelse i deres religiøse Rettigheder, og giver dem Frihed til at dyrke Gud ifølge deres Samvittigheds Bydende, og naturligvis ogsaa til at prædike Rigets Evangelium uden Pung og Taske.

Sidste Efteraar arresterede Øvrigheden Ældste Jens Madsen og sendte ham til Jylland, hvor han siden blev beskikket til at arbejde i Vendsyssels Konference. Ældste N. P. Lindeløf blev ligeledes arresteret, mishandlet og sendt til Sverige. I vor Generalkonference, som strax efter afholdtes, blev han beskikket til at arbejde i Göteborg i Stockholms Konference. Jeg havde tidligere besluttet at sende ham did og kom siden til Kundskab om, at han længe havde ønsket at gaa der til og arbejde. Følgelig har det, som Øvrighederne tiltænkte os som Ondt, havt Godt til Følge. ***

I Lollands Konference har der været betydelig Forfølgelse. Nogle af Indbyggerne ere saa stygge, at de synes ikke at have nogen Agtelse for hverken Gud eller Landets Autoriteter; følgelig ere Herrens Tjenere ofte blevne ilde behandlede. En omrejsende Ældste ved Navn J. Jensen blev overfalden af en Pøbelhob og slagen indtil de antoge, at han var død. Medens han laa i en hjælpeløs Tilstand (dog ved sin fulde Bevidsthed), holdt Voldsmændene Raad om hvorledes de bedst kunde blive af med ham, men hans Venner kom da tilstede og reddede ham. Personerne, som havde mishandlet ham, bleve arresterede, og Jensen blev besøgt af en Læge, som undersøgte hans Saar og erklærede, at han var dødelig saaret og indgav en Lægeattest til Øvrigheden til den Effekt. Lægen ordrede Medicin til ham, som han dog nægtede at tage, thi han benyttede sig af Evangeliets Ordinancer, hvorved han fik øjeblikkelig Lindring, og tilsidst gjenvandt han sin Helsen og Styrke, men bærer fremdeles sine Ar.

Ved at undersøge Sagen blev Øvrighedspersonerne helt forbitrede paa Forbryderne og forsikrede dem, at de skulde lide den fulde Straf, som Loven foreskrev, hvilket uden Tvivl (at dømme efter de sidste Efterretninger) ogsaa vil blive Tilfældet.

Flere andre Ældster dersteds have med Nød og næppe sluppet bort fra dem, som have søgt at mishandle dem. Døre og Vinduer ere blevne indbrudte, og Brødrene efterjagede lig vilde Dyr. En omrejsende Ældste ved Navn Guhl er gjentagne Gange bleven truet paa Livet. Pøbelen søgte at overfalde ham om Natten naar han rejste fra en Gren til en anden, og en Nat, da de troede sikkert, at de havde ham fat, mishandlede de en Mand, der ikke var i Menigheden, og havde nær dræbt ham. Jeg nævner dette Tilfælde som et af de mange, hvori Herrens Tjenere have været beskyttede fra deres Fjenders Magt, og hvorved det paatænkte Onde er faldet paa deres Hoveder, som maaske have fortjent det. Siden disse Ting fandt Sted paa Øerne ere Ældsterne gaaede frem med fornyet Kraft og Styrke, stolende mere tillidsfuldt paa den Almægtiges Arm, som saaledes har befriet dem. De fremtræde med

Mod og bære Vidnesbyrd om Sandheden; Herrens Aand ledsager Ordet til Mange Oprigtiges Overbevisning.

Arrestation, Ansøgning til Kong Oscar osv.

I August Maaned sidstleden blev Ældste Nils Nilson, Præsidenten for Skaane Konference, Sverige, arresteret, da han var ude i Konferencen en Dags Rejse fra Malmø. Han blev lænket paa Hænder og Fødder, sat paa en tohjulet Kærre ved Siden af en Tyv og bragt til Malmø. Paa ethvert Stoppested undervejs bekjendtgjordes det, at han var en „Mormon"-Ældste; følgelig blev han gjort til Gjenstand for Spot og Fornærmelser. Politiet lod hans Haar afklippe og kastede ham i Fængsel, hvor fra han dog efter faa Dages Forløb slap fri.

Da Authoriteterne bleve strængere i Løbet af Sommeren tillod man ikke de Hellige at afholde offentlige Forsamlinger, saaledes som de tidligere havde gjort, men uagtet alt dette kunde de ikke forbyde Herrens Aand at virke paa de Oprigtige, som søgte efter Sandheden. Ældsterne gjorde Alt, hvad de under deres indskrænkede Omstændigheder kunde, for at oplyse Folket, og tilsidst blødgjorde Herren Authoriteternes Hjærter, saa at de Hellige atter kunde begynde at holde offentlige Møder uden Forstyrrelse. Mange Fremmede kom tilstede, og Herrens Værk fik fornyet Styrke. I Løbet af det sidste Halvaar bleve 78 døbte i Skaane Konference, og Udsigterne for Værkets videre Fremgang vare overordentlig lovende.

Ogsaa i Stockholm har Værket lyse Udsigter; Mange undersøge „Mormonismen", og Flere ere venligsindede. To Ældster bleve beskikkede til Göteborg, og ifølge de sidste Efterretninger der fra synes Værket snart at ville faa Fodfæste dersteds.

Paa de norske og svenske Helliges Vegne sendte jeg en Ansøgning til deres Konge, Oscar den Første. Hensigten dermed var at ansøge om Religionsfrihed, bedende hans Majestæt om at skjænke de af hans Undersaatter, som tilhørte Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, Ret til at administrere i Evangeliets Ordinancer, i Overensstemmelse med det nye Testamente. Dersom blot de Hellige kunde faa denne Frihed, vilde Herrens Værk udbrede sig til højre og venstre, thi der findes Oprigtige af Hjærtet der i Tusindvis.

Missionens almindelige Tilstand.

I Norge har Værket blomstret og gjort stadig Fremgang under Ældste Knud Petersons vise Raad; han har arbejdet trofast der i Landet i omtrent tre Aar. Han blev løst fra sin Mission for at vende tilbage til sin Familie i Zion og for at overtage Ledelsen af de Hellige, som emigrerede i November sidstleden. Han havde vundet de Helliges Tro, Tillid og Velsignelser. Ældste C. C. A. Christensen blev beskikket til hans Eftertræder i Præsidiet over den norske Mission.

Efter tidligere Bekjendtgjørelse forsamledes vi i Kjøbenhavn og afholdt en Generalkonference d. 27de, 28de, 29de og 30te Decbr. (1855) for at vi kunde faa fuldstændige Rapporter fra Konferencepræsidenterne og for at min Eftertræder, Ældste Hector C. Haight, kunde faa bedre Lejlighed til at blive personlig bekjendt med disse samt med de omrejsende Ældster, samt blive fortrolig med Missionens Tilstand. Mange af de omrejsende Ældster vare nærværende og ligeledes alle Konferencepræsidenterne, undtagen dem, som præsiderede i Sverige og Norge,

hvilke Brødre formedelst det ugunstige Vejrligt og andre Omstændigheder fandt det umuligt at afgive Møde. Vi modtoge imidlertid skrevne Rapporter fra dem.

Præsidenternes og de omrejsende Ældsters Beretninger vare i det Hele taget gunstige. Fred og Enighed herskede iblandt de Hellige, de vare i Almindelighed villige til at give Agt paa deres Undervisninger, som vare beskikkede til at præsidere over dem. De voxede i Tro og Kundskab, og benyttede ethvert Middel i deres Magt til at faa Oplysning om de Ting, som henhører til deres Frelse, samt vare i Almindelighed villige til at gjøre alt muligt for baade i timelig og aandelig Henseende at fremrulle Herrens Gjerning.

Brødrene af Præstedømmet vare forenede og havde et godt Begreb om det dem paahvilende Ansvar; følgelig virkede de med stor Iver og Udholdenhed. Den villige og lydige Aand, som de udviste, tilkjendegav tydeligt, at Zions Aand var hos dem. Formedelst Herrens Velsignelser og Præstedømmets trofaste Arbejde har den skandinaviske Mission blomstret. og jeg føler Trang til at udtrykke mit Hjærtes Taknemmelighed til Brødrene og alle de Hellige for deres Tillid og forenede Bestræbelser i at opbygge Guds Rige der i Landet.

De Hellige modtoge med Glæde Ældste Haight som deres Præsident og lovede at opholde ham som saadan. Han udtrykte sin store Tilfredshed over at finde Missionens financielle Affærer i en trivelig Forfatning, og han vilde tage fat paa sit Arbejde med Glæde. Han gjorde god Fremgang med Hensyn til at lære Sproget, og uden Tvivl vil han snart blive i Stand til at kunne belære de Hellige i deres eget Tungemaal.

Under mit Ophold i Skandinavien ere to Konferencer og 31 Grene af Kirken blevne oprettede. Den 6te Oktbr. 1853 talte Kirken dersteds 2003 Medlemmer, og d. 31te Decbr. 1855 2692; 1650 Sjæle ere emigrerede i dette Tidsrum.

Udsigterne for Herrens Værks Fremme i Skandinavien ere saaledes gode, trods de mange Hindringer. Vore Skrifter have vundet stor Udbredelse, været meget eftersøgte og blive læste med stor Interesse; de ville ganske vist blive Midlet til at bringe Mange til Sandhedens Erkjendelse.

Ældste C. Widerborg har arbejdet trofast paa Kontoret i Kjøbenhavn siden September 1854. Han har givet fuldkommen Tilfredshed, og Herren har velsignet ham i Udførelsen af sine Pligter og vil fremdeles gjøre det. *** John Van Cott.“

Det syvende Emigrantselskab.

Under Anførsel af Ældste J. A. Ahmanson afrejste 161 emigrerende Hellige fra Kjøbenhavn d. 23de April med Dampskibet „Rhoda“. Rejseruten gik over Kiel, Hamborg og Grimsby i England til Liverpool, hvor til Selskabet ankom lykkelig og vel d. 29de s. M. Søndag d. 4de Maj afsejlede 163 skandinaviske Emigranter fra Liverpool med Skibet „Thornton“, tilligemed omtrent 600 Hellige fra Storbritannien. Hele Selskabet stod under Bestyrelse af Ældsterne James G. Willie med Millen Atwood, J. A. Ahmanson og Moses Clough som Medhjælpere. Under Sørejsen viste Kaptejn Collins sig som en betænksom og venlig Mand, idet han tilstod Emigranterne al den Frihed og alle de Privilegier, som kunde forlanges, og roste dem meget for deres Renlighed og gode Orden, samt deres Villighed til at efter-

komme hans Forlangende. Han gav ogsaa Brødrene uindskrænket Frihed til at prædike og holde Forsamlinger ombord, og i Forening med Lægen og Officererne lyttede han mange Gange opmærksomt til Brødrenes Prædiken samt istemte ofte Zions Sange.

Der herskede betydelig Sygdom iblandt Emigranterne, af hvilke mange vare gamle og svagelige Folk. Syv Dødsfald (af hvilke to skandinaviske Børn), tre Fødsler og to Ægtevielser fandt Sted ombord.

Den 14de Juni ankom det smukke Skib „Thornton" til New York, og en lille Dampbaad bragte Emigranterne iland til Castle Garden, hvor de bleve hjærteligt modtagne af John Taylor og N. H. Felt. Den 17de Juni forlode de New York og ankom d. 19de til Dunkirk, hvor de gik ombord paa Dampskibet „Jersey City" og sejlede til Toledo, hvor de ankom d. 21de; den følgende Dag vare de i Chicago. I Toledo bleve Emigranterne meget uvenligt behandlede af Jærnbanearbejderne og underkastede mange Ubehageligheder som Fölge deraf. Den 23de forlod Selskabet Chicago i to Afdelinger. (Den ene Afdeling afgik nogle Timer senere end den anden.) Ved Pond Creek kom man til Kundskab om, at Broen ved Rock Island var styrtet ned, medens et forudgaaende Tog kjørte derover. Erastus Snow og andre Brødre fra Utah befandt sig paa Toget da Ulykken skete, men slap uskadte derfra. Emigranterne forlode Pond Creek d. 26de og ankom samme Dag til Iowa City, en By med omtrent 3000 Indbyggere, der den Gang var Jærnbanens vestlige Endepunkt og var samme Aar bleven valgt af Kirkens Agenter til Udrustningssted for de Hellige, som skulde over Sletterne.

For at saa mange af de fattige Hellige som muligt kunde faa Lejlighed til at emigrere paa billige Vilkaar, foreslog Kirkens første Præsidentskab i sin 13de almindelige Epistel, som blev underskreven i Salt Lake City d. 29de Oktbr. 1855, at de Emigranter, som i 1856 bleve hjulpne af det vedvarende Emigrationsfund, skulde gaa over Sletterne med Haandkarrer. Følgelig blev denne billige, men højst besværlige Rejsemethode, dette Aar prøvet for første Gang. Det første Haandkarre-Kompagni under Anførsel af Ældste Edmund Ellsworth afrejste saaledes fra Iowa City d. 9de Juni. Omtrent 100 skandinaviske Emigranter udgjorde 5te Afdeling af det 4de Kompagni, som under J. G. Willies Anførsel forlod Iowa City d. 16de Juli. J. A. Ahmanson var Leder for den skandinaviske Afdeling. Af en interessant og udførlig Beretning, som Ældste John Jaques i 1878 skrev for „Salt Lake Herald" angaaende Haandkarre-Kompagniernes Rejse over Sletterne i 1856, gjør vi følgende Udtog:

„Fem Haandkarre-Kompagnier (alle „Mormon"-Emigranter og hovedsagelig fra Europa) gik over Sletterne i 1856. De første tre anførtes af Kaptejnerne Edmund Ellsworth, D. D. McArthur og Edmund Bunker. Da de tiltraadte Rejsen tidligt paa Aaret bleve disse tre Kompagnier ikke underkastede noget strængt Vintervejr, hvorfor de ankom til Salt Lake City efter forholdsvis ubetydelige Lidelser og i en temmelig god Sundhedstilstand. Kaptejn Ellsworths Kompagni forlod Iowa City d. 9de Juni og Florence d. 19de Juli, og ankom til Store Saltsøstad d. 26de Septbr. Kaptejn McArthurs Kompagni, som forlod Iowa City d. 11te Juni og Florence d. 24de Juli, ankom til Salt Lake City samtidig med Kap-

tejn Ellsworths Selskab. Ved Afrejsen sagdes nævnte Kompagnier at bestaa af omtrent 497 Sjæle, 100 Haandkarrer, 5 Vogne, 24 Oxer, 4 Muler og 25 Telte. Bunkers Kompagni, bestaaende af omtrent 300 Sjæle, forlod Iowa City d. 23de Juni og Florence d. 30te Juli; det ankom til Salt Lake City d. 2den Oktbr.

Ellsworths og McArthurs Kompagnier, der bestode af de første Emigranter fra noget Samfund eller Nation, som gik over Sletterne med Haandkarrer, nød en højtidelig Modtagelse ved deres Ankomst til Salt Lake City d. 26de Septbr. (1856). Guvernør Young, H. C. Kimball, D. H. Wells og mange andre Borgere i Kareter, adskillige Herrer og Damer tilhest tilligemed en Del af Kaptejn H. B. Clawsons Landsedrager-Kompagni samt Hornmusiken under Wm. Pitts Ledelse droge dem imøde, men gjorde Holdt da de vare komne Foden af det lille Bjærg paa 1½ eng. Mil nær. Guvernør Young og H. C. Kimball kjørte videre for at møde Ellsworths Kompagni. Saa snart Emigranterne ankom bleve de beværtede med Meloner, og medens dette gik for sig ankom ogsaa McArthurs Kompagni. Fra dette Sted til den aabne Plads i Staden iagttoges følgende Processions-Orden: Landsedragerne, Damer tilhest, Guvernør Youngs, Heber C. Kimballs og D. H. Wells' Kareter, Musikkorpsene, Ellsworths og McArthurs Kompagnier, Borgere i Kareter og tilhest. Førend Processionen naaede Staden blev den storligen forøget af Mænd, Kvinder og Børn tilfods og tilhest. Processionen ankom til den aabne Plads ved Solnedgang, og Guvernør Young holdt en Tale til Emigranterne.

Det fjerde Haandkarre-Kompagni anførtes af James G. Willie med Millen Atwood som Medhjælper. Dette Kompagni tiltraadte Rejsen temmelig sildig paa Aaret, og led som Følge deraf betydeligt; dog ikke i den Grad som det femte eller sidste Kompagni; thi det fjerde Kompagni ankom til Salt Lake City førend det femte havde forladt Devils Gate. ** Kaptejn Willies Haandkarre-Kompagni forlod Lejrpladsen i Nærheden af Iowa City d. 15de Juli og bestod af omtrent 500 Sjæle, 5 Muler, 12 Par Oxer, 120 Haandkarrer, 25 Telte og 5 Vogne. Hver Passager var tilladt at medtage 17 Punds Bagage, indbefattende Sengetøj. Under deres Ophold i Lejren ved Iowa City havde Mændene beskjæftiget sig med at fabrikere Haandkarrer og Oxeaag, og Kvinderne med at lave Telte. I Fort Des Moines forærede en Hr. Chas. Good Kompagniet 15 Par Børnestøvler. Paa forskjellige Steder under Rejsen gjennem Iowa udviste Befolkningen betydelig Fjendskab mod Kompagniet, der gjentagne Gange truedes med personlig Vold. De Rejsende bleve ogsaa fortrædigede af en Posse med en Undersøgelsesskrivelse, der var udstedt paa Grund af nogle opdigtede Beskyldninger. Flere Personer forlode Kompagniet under Rejsen gjennem Iowa. Haandkarrerne vare ikke meget gode, og nogle af Axlerne vare næsten helt overslidte da Kompagniet d. 11te August ankom til Florence.

Efter at have repareret Haandkarrerne og gjort andre Forberedelser forlod Emigranterne, der nu talte 425 Sjæle, Florence d. 16de, efter at fire „uafhængige“ Vogne havde sluttet sig til dem, og samlede sig ved Papillion-Floden, hvor fra de droge mod Vest d. 18de. Den 28de blev en ældre Mand ved Navn Wm. Haley borte fra Kompagniet, og fandtes ikke før-

end den næste Dags Morgen. Han havde været ude hele Natten, udsat for den gjennemblødende Regn, men han kom sig snart igjen. Den 29de naaede Kompagniet et Sted, hvor et stort Antal Omaha-Indianere vare lejrede; de vare meget venlige, solgte en Del Bøffelkjød til Emigranterne, indbød Lejrens Embedsmænd til at besøge deres Lejr og behandlede dem gjæstfrit. Da de kom til Stedet, hvor de Mænd, som tilhørte A. W. Babbits Vogntog, vare blevne dræbte, tildækkede Kompagniet deres Grave.

Om Morgenen d. 4de Septbr. opdagede man, at tredive eller flere end de halve af Oxerne vare bortløbne den foregaaende Nat i en „Stampede", og Kompagniet gjorde to Dages Ophold for at søge efter dem, men forgjæves. Under dette Ophold besøgte A. W. Babbitt, A. O. Smoot og O. P. Rockwell Lejren og trøstede Emigranterne saa godt de kunde. Den 6te lagde man Aag paa nogle vilde Arkansas-Køer, som skulde hjælpe de levnede Oxer at trække Vognene, medens Joseph Elder og Andrew Smith toge ud for at søge efter de bortløbne Trækdyr. Den 8de mødte Selskabet Henry Banichter, en afskediget Soldat fra Fort Laramie, som fortalte, at Cheyenne-Indianerne havde dræbt Thomas Margetts og James Cowdy tilligemed Hustru og Barn omtrent 70 Mile længere vest, medens han (Banichter) var gaaet bort for at hente noget Bøffelkjød, som han og Margetts havde skudt et Par Mile borte. Det antoges, at Fru Margetts var bleven bortført som Fange af Indianerne. Den 12te indhentedes Kompagniet af F. D. Richards og Selskab i tre Kareter tilligemed de to Mænd, Elder og Smith, ved North Bluff Creek. Samme Aften og den følgende Dags Morgen talte Richards og andre af Brødrene opmuntrende til Selskabet, og Wm. C. Dunbar sang adskillige Sange for at trøste og oplive dem. Samme Dags Morgen satte Kompagniet over Platte Floden, idet Richards' Selskab gik foran. Den 15de mødte man adskillige Arapahoe-Indianere, som holdt Vagt over Emigranterne den Nat, da de havde fortalt dem, at Sioux-og Cheyenne-Indianerne havde angrebet et stort Emigranttog og dræbt mange af Emigranterne. Den første Frost, som var meget haard, indtraf Natten efter d. 7de Septbr. Samme Dag blev Ellen Cantwell bidt af en Klapperslange, som havde ti Klapper og blev senere dræbt, men Biddet havde ikke Døden til Følge for Pigen. Den 18de savnedes en Kvinde ved Navn Stewart. Flere af Mændene gik ud for at søge efter hende, men hun indfandt sig i Lejren førend de kom tilbage, skjøndt i en meget forkommen Tilstand, efter at have været ude hele Natten og været underholdt med en kraftig Ulvemusik. Den 28de mødtes Jonathan Grimshaws Kompagni, bestaaende af omtrent 100 Sjæle. Ved forskjellige Lejligheder anvendtes betydelig Tid til at reparere Haandkarrerne.

Kompagniet ankom til Fort Laramie d. 30te, hvor de fire „uafhængige" Vogne lodes tilbage for at forene sig med et efterfølgende Vogntog, og hvor Emigranterne ligeledes erholdt et lille Oplag af Fødemidler. To Kvinder, af hvilke den ene strax efter blev gift, forbleve i Fortet. Ved dette Fort og ligeledes ved Platte Bridge (Platte-Broen) havde F. D. Richards kjøbt nogle Bøffelhuder til Willies og Martins Kompagnier. Selskabet forlod Fortet d. 1ste Oktbr. og mødte samme Dag Parley P. Pratts Selskab af Missionærer.

(Fortsættes paa Side 33.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 15de Januar 1884.

INDBYDELSE TIL ALLE.

Da nu Bladet har begyndt at udkomme to Gange om Maaneden finder Udgiveren det umuligt at faa Tid til at foretage Rundrejser til Settlementerne, som tilforn. Ikke heller finder vi det raadeligt at ingagere nogen omrejsende Agent, eftersom der allerede er beskikket dygtige og indflydelsesrige lokale Agenter i de allerfleste Byer og Settlementer i Territoriet. Til disse samt til alle ledende og vise Mænd iblandt Skandinaverne er det, at vi henvender os ved denne Lejlighed, bedende dem venligt om deres Medvirken. MORGENSTJERNEN burde findes i enhver eneste Familie, hvor vort Sprog tales, og i Betragtning af Bladets kostbare Udstyr — nye Typer, den bedste Slags Papir, et særdeles smukt Staalstik. 24 Træsnit, foruden den ikke alene interessante, men nyttige og værdifulde Læsning; Alt til en Pris, der mer end maaler sig med Territoriets engelske Blade af samme Størrelse og Udstyr — tror vi at kunne forvente en almindelig Tilslutning. Hvis ikke dette sker, har vi overvurderet Skandinavernes Intelligence og Smag for god Literatur og Oplysning. Vi haaber, at Agenterne, uden Undtagelse, ville aflægge et nyt Besøg hos enhver eneste skandinavisk Familie i deres respektive Distrikter, og gjøre Alt muligt for at forøge Subskriptionslisten. For at kunne gjennemføre alle vore Planer for nærværende Aars Vedkommende maa vi have i det mindste 300 flere Abonnenter end vi havde ifjor. Vi tør love, at vi til Punkt og Prikke skal opfylde vore Forpligtelser overfor Abonnenterne, hvis blot disse ville gjennemføre deres Del af Programmet. Landsmænd og Landsmændinder! Lad os for en Gangs Skyld vise, hvad Enighed kan udrette.

DE TRE NEPHITER.

Da Jesus efter sin Opstandelse besøgte Nephiterne paa det amerikanske Fastland, udvalgte han tolv Disciple eller Apostle iblandt dem, ligesom han gjorde før sin Korsfæstelse i Jødeland. Strax førend han opfoer til Himmelen tredie Gang kaldte han disse tolv Diciple til sig og spurgte dem: „Hvad begjære I af mig, efter at jeg er gaaet til Faderen?“ Med Undtagelse af Tre svarede de: „Vi ønske, at vor Tjeneste, hvortil Du har kaldet os, maa have en Ende, efter at vi have levet et Menneskes Alder, saa at vi maa snarlig komme til Dig i dit Rige.“ Jesus svarede: „Salige ere I, fordi I ønske dette af mig; derfor skulle I, efter at I ere to og halvfjerdssindstyve Aar gamle, komme til mig i mit Rige.“ Derpaa vendte han sig til de Tre og sagde: „Hvad ville I, at jeg skal gjøre for Eder, naar jeg er gaaet til Faderen?“ Men da disse ikke vovede at sige ham, hvad de ønskede, sagde Jesus til dem: „Se, jeg kjender Eders Tanker, og I have ønsket det samme som Johannes, min Elskede, begjærede af mig, han, som var med mig i min Tjeneste førend jeg blev ophøjet

af Jøderne. Derfor ere I saligere, thi I skulle aldrig smage Døden, men I skulle leve og se alle Faderens Gjerninger for Menneskenes Børn, ja, indtil Alt skal blive fuldkommet efter Faderens Villie, naar jeg skal komme i min Herlighed med Himmelens Kræfter.“ (Tredie Nephis Bog, 28de K., 1—7 V. Læs hele Kapitlet.)

Historieskriveren i Mormons Bog vedbliver sin Beretning med at sige, at disse tre Nephiter bleve optagne til Himmelen, hvor de saa' og hørte uudsigelige Ting, og at de derefter fortsatte deres Missionsvirksomhed iblandt Folket paa Jorden. Endvidere berettes der, „at de bleve kastede i Fængsel af dem, som ikke tilhørte Kirken. Men Fængslerne kunde ikke holde dem, thi de revnede. De bleve nedkastede i Jorden, men de sloge Jorden med Guds Ord, saa at de formedelst hans Magt bleve udfriede af Jordens Dyb; derfor kunde de ikke grave Grave dybe nok til at holde dem. Og tre Gange bleve de kastede ind i en brændende Ovn, men toge ingen Skade. Og to Gange bleve de kastede ind i vilde Dyrs Huler, og se, de legede med Dyrene, ligesom et Barn leger med et diende Lam, og toge ingen Skade.“

Mormon, som levede fire hundrede Aar efter, beretter, at han saa' dem, og at de havde tjent ham. Ligeledes siger han, at de skulde være iblandt Hedningerne i de sidste Dage, men at disse ikke skulde kjende dem.

Efter det store og forfærdelige Slag ved Højen Cumurah skriver Moroni, Mormons Søn, at der var Ingen i hele Landet, som kjendte den sande Gud, uden de tre Diciple, som Herren paa Grund af Ugudeligheden ikke vilde tilstede at forblive hos Folket. „Og,“ skriver Moroni, „om de ere i Landet, véd intet Menneske, men se, min Fader og jeg have set dem, og de have undervist os.“

At disse tre nephitiske Apostle endnu findes paa Jorden, er der ingen Tvivl om. Mange baade i og udenfor Kirken have baaret Vidnesbyrd om, at de have set og talt med Mænd, der i mange Henseende synes at svare til vore Ideer og Forestillinger om dem, og af de talrige Beretninger, som vi have læst og hørt fortælle desangaaende, synes Følgende, som nylig har været offentliggjort i „Deseret News“ efter et brasiliansk Blad, kaldet „Anglo Brazilian Times“, at fortjene en Plads i Morgenstjernen. Beretningen er nogle Aar gammel:

„Et Brev, som er modtaget i Santos, S. Paulo (Brasilien), fra en Søn, som bor i Batataes, indeholder efterfølgende Beretning: „En Mand, som vogtede Kvæg paa Prærien, omtrent 25 Mile her fra (Batataes), kom til en Klippe, hvori der fandtes en Aabning. Han gik ind i denne og befandt sig strax i en overordentlig Hule, der med Lethed kunde rumme et tusinde Mennesker. I en tilstødende Hule, som aabnede sig fra den første, opdagede han en stor Dam, og i Nærheden af sammes Bund skinnede Noget, der lignede en Diamant. I samme Øjeblik hørte han en yndig Musik, men betaget af Frygt flygtede han i Hast. Ifølge Hyrdens Fortælling begave flere Personer sig til Hulen i den Hensigt at ville øse Vandet op af Dammen for at sikre sig Diamanten; og efter en Del Arbejde lykkedes det dem ogsaa at sænke Vandet til Stedet, hvor det Klare saas, men da fandt man i Siden af Klippemuren en Dør, som de skode aaben. Derpaa saa' de en mørk Gang, men da de samtidig fik Øje paa en Mand i blaa Klæder, turde

ingen af dem begive sig derind. Personerne, som saa' og fortæller dette, ere paalidelige Mænd. I Morgen (d. 18de Marts) agter omtrent 20 vel bevæbnede Mænd, forsynede med Lygter og Blus, at begive sig til Stedet. Jeg tager Del i Expeditionen, og vil sende Dig en Beretning om hvad der indtræffer med næste Post."

Resultatet af Expeditionen fortælles i et følgende Brev, dateret Batataes d. 1ste April 1867: „Jeg skulde, ifølge mit Løfte, have skrevet Dig til strax efter min Tilbagekomst, for at underrette Dig om Udfaldet af vor Expedition, men jeg har været i en saadan forvirret Sindstilstand hele Tiden siden, at jeg næppe nu kan begynde at fortælle Dig, hvad der skete. Vi begave os paa Rejsen ved Solopgang anden Dagen efter at jeg havde skrevet til Dig. Vort Selskab bestod af 21 Personer, alle vel bevæbnede med Geværer, Pistoler og Sværd, samt medførende et Bæremuldyr, læsset med Fødemidler og et godt Oplag af Rum til Forfriskninger. Efter en lang Dags Ridt ankom vi til Klippens Nærhed, hvor Indgangen til Hulen snart fandtes, og skjøndt Solen var ved at gaa ned og vi vare temmelig trætte, besluttede vi dog at vove en Undersøgelse efter at have spist Aftensmad. Følgelig toge vi en Hast Sadlerne af vore Muldyr, som vi slap ud paa Græs, medens vi derpaa satte os ned at spise og samtale ved Lejrilden. De medbragte Drikkevarer bidroge Sit til at oplive Humøret, og vi tilbragte Tiden i interessante Samtaler og med at fortælle Historier indtil Maanen stod op, hvorpaa vi begave os hen til den store Klippe i Nærheden, i hvilken vor Vejviser strax udpegede os Hulens Indgang; denne var lille og tæt ved Jorden. Efter at have tændt vore Blus gik vi ganske forsigtigt ind, og jeg tilstaar, at jeg følte mig besynderlig tilmode, da jeg skulde ned i den dybe Hule, som Blussene kun tildels oplyste. Vi holdt os tæt til hverandre, tildels af Frygt for Noget, som vi ikke vidste hvad var, og tildels fordi vi anede, at vi muligvis kunde træffe vilde Rovdyr; vi holdt ogsaa stadig vore Vaaben foran os. Men med Undtagelse af en Mængde Flaggermus, der, forstyrrede ved vor Indtræden, færdedes omkring os, saa' vi intet Levende. Hulen, der var aflang i Form, syntes at være omtrent 40 Fod høj, og Gulvet skraanede nedad fra Indgangen til den modsatte Ende, hvor vi fandt Aabningen til den anden Hule, der var meget større end den første, og vor Belysning tabte sig i dens uhyre Udstrækning. Vi toge ikke Tid til nærmere at undersøge den, eftersom Dammen laa foran os med dens vidunderlige Dør, der strax fængslede Alles Opmærksomhed, thi der var den, trods den virkelige eller foregivne Mistro, som nogle af Selskabet havde ytret om dens Tilværelse. Med Forsigtighed, og ikke uden Frygt, aabnede vi den, og foran os saa' vi dernæst den lange Gang, svagt oplyst af et stjerneligt Skin ved den modsatte Ende, hvilket tilkjendegav, at Gangen var omtrent en Braka* høj og omtrent ligesaa bred. Begejstrede at Haabet om videre Opdagelser forglemte vi nu al Frygt, idet vi med Hanerne spændte paa vore Skydevaaben trængte videre frem. Efter at vi havde gaaet omtrent 50 Brakaer aabnede Gangen sig pludselig til en lille Hule, der lignede et Kammer, oplyst af Noget, der saa' ud som en uhyre Diamant, hvis Lys

* Omtrent 7 danske Fod.

viste os et lille Stenbord, omkring hvilket paa Klippestole sad tre middelaldrende Mænd med ædle Ansigter, iførte lange blaa Dragter, der vare fastbundne om Bærernes Liv med hvide Belter, som prangede med Guldstjerner samt med store, blodrøde Karbunkler. De vidunderlige Individer vare tilsyneladende fordybede i Indholdet af Ruller, som laa udfoldede foran dem, og de syntes ikke ved Tilkjendegivelsen af noget udvortes Tegn at være vidende om vor Nærværelse. Vi betænkte os paa at tiltale dem, thi uagtet de tilsyneladende vare levende Væsener, var der Noget saa udtryksfuldt i deres Udseende, at vi følte os fyldte med Ærefrygt og Beundring. Tilsidst kunde Jose Luiz de Paula Silva (som man almindelig kalder Mata-Diabo, fordi han synes hverken at frygte Himmelen, Jorden eller Helvede) ikke modstaa Fristelsen til at nærme sig Bordet for at undersøge den prægtige Skat, som laa glimrende i en smuk Glans af mange Farver paa et lavt og tyndt Fodstykke, staaende midt paa Bordet. Da de besynderlige Væsener endnu ingen Bevægelse gjorde, blev han mere modig, saa at han vovede at række Haanden over Bordet og røre ved den glimrende Skat. Øjeblikkelig og samtidig hævede de tre Læsere deres Hoveder og —, men jeg kan ikke sige, hvad der virkelig fandt Sted. Det forekom mig som om en frygtelig, uimodstaaelig Vind indhyllede os og førte os afsted; jeg husker ikke Mere! Da min Bevidsthed kom tilbage fandt jeg mig selv og mine Kammerater liggende paa Jorden, hvor vi havde spist Aftensmad; vi vare uskadte, men aldeles forvirrede i Sindet. Den følgende Morgen undersøgte vi atter Omegnen. Den uhyre Klippe var endnu der, men Indgangen til Hulen var forsvunden. Vi undersøgte Klippen rundt omkring, og bankede forgjæves paa alle Steder for at opdage en hul Lyd. Efter en hel Dags frugtesløs Undersøgelse vendte vi, i en forvirret og underlig Sindsstemning, tilbage til Batataes. Dette, Fader, var Udfaldet af vor Expedition."

DE FÖRSTE HELLIGE I SVERIGE.

Peter Adolf Forsgren, en Søn af Johan Olaf og Anna Christina Forsgren, er født d. 26de Juli 1826 i Gefle, Sverige. Hans Moder døde i 1832, da han var omtrent 6 Aar gammel, og da Faderen, der var Sømand, sjælden var hjemme, bleve Børnene hovedsagelig opdragne hos Fremmede, og Peter fik kun en tarvelig Skoleundervisning. Da han var ti Aar gammel begyndte han at arbejde paa et Linnedfabrik i Gefle, hvor han forblev i omtrent fire Aar. Derpaa fik han Ansættelse paa et Sejldugsfabrik, hvor han arbejdede som Formand, da hans Broder John om Sommeren 1850 kom til Landet som Missionær fra Amerika og begyndte at prædike Evangeliets Fylde. John havde omtrent 20 Aar i Forvejen forladt Hjemmet som Sømand, og uagtet hans Slægtninge vare overordentlig glade over hans Tilbagekomst, bleve de dog alle forbausede over at se ham optræde iblandt dem som Prædikant. Han havde nemlig paa sine Rejser truffet sammen med de Sidste-Dages Hellige i Amerika, hvor

han i Aaret 1843 var bleven døbt og derefter rejst til Nauvoo osv. Nu var han tilligemed Apostel Erastus Snow og to andre Brødre kommen tilbage for at paabegynde en Missionsvirksomhed i sit Fødeland. Han begyndte strax at prædike for sine Slægtninge og Andre, og det varede ikke længe førend han allevegne blev omtalt som en falsk Profet, der var kommen fra Amerika for at bedrage Folk. Hans Broder Peter, der blev paavirket af de imod Broderen cirkulerende Rygter, lod sig derfor bortskræmme en Tid fra at lade sig døbe, uagtet han virkelig troede, at Evangeliet, saaledes som Broderen forkyndte det, var sandt. Men medens han saaledes vaklede og ikke vidste, enten han skulde gaa i Daaben eller ikke, blev han en Dag, medens han stod og arbejdede ved en Væv i Fabrikken, pludselig angrebet af voldsomme Smerter og Krampe i Maven, saa at han blev aldeles hjælpeløs. Hans Lunger bleve dernæst angrebne i den Grad, at Alle, som saa' og hørte ham, erklærede paa det Bestemteste, at han umulig kunde leve. I en næsten livløs Tilstand blev han baaret op til sin Broder John, der havde lejet sig et Værelse i Staden. Denne øvede sig i stor Tro til Herren, paa sin døende Broders Vegne, og paa en mirakuløs Maade blev han formedelst Salvelse og Bøn strax helbredet fra sin Sygdom; thi faa Dage senere var han stærk nok til at kunne gaa ¼ svensk Mil til Havnen udenfor Byen og der blive døbt til sine Synders Forladelse. Dette skete d. 19de Juli 1850, og Broder Peter Adolf Forsgren blev altsaa den Første, som blev døbt ved guddommelig Myndighed i de skandinaviske Lande i denne Uddeling, thi det var over tre Uger senere, at Erastus Snow døbte de første 12 Personer i Kjøbenhavn. Samme Aften fik han Haandspaalæggelse. Denne Daabshandling blev snart vidt og bredt bekjendt; Peter Forsgren blev Gjenstand for Folkets Kuriositet og Samtaler, og den almindelige Mening var, at han var bleven vanvittig, thi man troede ikke, at Nogen med sund Forstand kunde lade sig døbe med Neddyppelsens Daab i vore Dage. Iblandt hans ivrigste Modstandere var ogsaa hans egen Søster Erikka, som dog strax efter selv blev døbt. Da hans Broder blev arresteret og bragt i Forhør fremkaldte man ogsaa Peter for Retten, for at han skulde afgive sit Vidnesbyrd med Hensyn til sin Helbredelse, thi iblandt de mange Beskyldninger, som bleve fremførte imod John E. Forsgren, var ogsaa dette, at han havde helbredet Syge. Da Peter bar frimodigt Vidnesbyrd om, at han virkelig var bleven helbredet formedels Guds Kraft ved sin Broders Administration, blev en tilstedeværende Læge, hvis Navn var Nordblad, anmodet om at skulle undersøge ham, hvilket han ogsaa gjorde ved Hjælp af sine Instrumenter, og erklærede derpaa, at han var aldeles rask. Peter vedblev at bære Vidnesbyrd om Evangeliets Fylde til Mange, og i Særdeleshed til sine Medarbejdere paa Fabrikken, men da det var imod Loven at prædike, kastede han blot op i Testamentet og lod dem selv læse de af ham fundne Skriftsteder. Han vandt snart en Del Venner. Imidlertid kom hans Fader, som havde været i Amerika for at søge efter sin Søn John, tilbage fra sin Tur, og om Sommeren 1851 rejste han til Kjøbenhavn, hvor han strax blev døbt. Derpaa rejste han tilbage til Gefle, og der blev stor Glæde i Familien. Ingen uden Forsgren og

hans Søster samt to Andre bleve døbte der i Egnen førend Ældste Mikael Johnson i 1852 kom der til som Missionær fra Danmark. Denne døbte en ældre Kone og et Par Andre i Helsingland, hans Fødeegn. Men da Broder Johnson efter en kort Tids Forløb blev landsforvist og sendt i Lænker til Malmø, blev Evangeliets videre Udbredelse foreløbig standset i den Del af Landet. Det var forbeholdt Skaane og de andre sydlige svenske Provinser at blive „Mormonismens" Vugge for Sveriges Vedkommende, og ikke førend flere Aar derefter fik Missionærerne Fodfæste i de nordlige Provinser. I September Maaned 1852 forlod Peter Adolf og hans Søster Erikka deres Fødeegn og rejste til Kjøbenhavn, hvor fra de i December s. A. emigrerede til Utah i John E. Forsgrens Kompagni. Peter nedsatte sig i Brigham City, hvor han fremdeles bor og er en af Byens agtede og paalidelige Mænd. Han fungerer dersteds for Nærværende som 1ste Raadgiver til Biskoppen i 1ste Ward samt beklæder flere andre Tillidsposter.

Christina Erikka Forsgren er født d. 26de April 1820 i Gefle, Sverige. Da hun var ti Aar gammel begyndte hun at tjene ude hos Fremmede, og da hendes Broder John kom tilbage fra Amerika i 1850 tjente hun hos en Grosserer i Gefle. Hun blev meget forbauset over at se ham, thi Alle havde troet, at han var død, eftersom de i mange Aar ikke havde hørt fra ham. Noget af det Første, han fortalte sin Søster var, at han var sendt af Gud for at skulle frelse sin Familie og Slægtninge, og at han ikke havde forglemt hvad hans Moder havde forlangt af ham paa sit Dødsleje, nemlig at han skulde sørge for, at hans yngre Søskende ikke henfaldt til Ugudelighed. Nu kom han for at opfylde denne Formaning. Glæden over at se sin Broder, efter saa mange Aars Fraværelse, var ubeskrivelig, og hun var paa en mærkværdig Maade bleven forberedt for hans Komme. I Januar Maaned 1850, eller omtrent sex Maaneder før hans Ankomst, var hun nemlig en Dag, medens hun sad i Kirken, bleven paavirket af en alvorlig Bekymring med Hensyn til sin Sjæls Frelse, og i det Øjeblik Præsten betraadte Prædikestolen blev hun overvældet af en besynderlig Fornemmelse — en Slags Mathed, der begyndte i Hovedet og trængte sig gjennem hele Legemet til Fødderne. Hendes legemlige Kræfter forlod hende aldeles, og hun blev henrykt i et Syn, i hvilket hun tre Gange saa' en stor sort Hund, som hun troede skulde forestille Djævelen, og dette fik hende til at tage den Beslutning, at hun aldrig mere vilde gaa ind i den lutherske Kirke. Derefter hørte hun en Røst, som sagde, at den nærværende Kristendom var forkert, men at der d. 26de Juni næstkommende skulde komme en Mand med tre Bøger, og Alle, som vilde frelses, maatte tro den Lære, han forkyndte. Røsten sagde endvidere, at Enhver, som blev frelst, maatte rejse langt bort over Havet. Først da man sang den sidste Salme i Kirken vendte hendes naturlige Kræfter tilbage igjen.

Da hendes Broder John paa den i Synet nævnte Dag ankom til Egnen anerkjendte hun strax, at han var Manden, og at Bibelen, Mormons Bog og Pagtens Bog, som han bragte med sig, vare de tre Bøger, hun havde set i Synet. Desuagtet gjorde hun betydelig Modstand en kort Tid, men det varede ikke længe førend hun under sine Samtaler med Broderen

blev gjennemtrængt af en besynderlig Glæde og Tilfredshed, og hun ønskede at overgive sig aldeles i Herrens og sin Broders Hænder samt vise Lydighed til Evangeliet, hvorfor hun d. 4de August 1850 lod sig døbe. I samme Øjeblik som hender Broder nedlod hende under Vandet saa' hun et klart Lys oven over sig, og en ubeskrivelig Glæde fyldte hendes Sjæl. Da hun samme Aften fik Haandspaalæggelse blev hendes Forstands Øjne opladte, saa at hun forstod Evangeliets Principer tydeligt og klart, og naar hun derefter læste i den hellige Skrift var der Noget, der ligesom hviskede hende i Øret og udlagde Skrifterne for hende.

Efter Mikael Johnsons Ankomst blev hun ved en vis Lejlighed opfordret til at komme op og tale med Provsten, der vilde overtale hende til at forlade ,,Mormonismen''. For at ydmyge og chikanere hende tvang man hende til at marschere mellem to Politibetjente til Provstens Bolig, hvor hun dog forsvarede sig med stor Frimodighed og bar et kraftigt Vidnesbyrd for Provsten og andre Tilstedeværende, hvoraf Resultatet blev, at Provsten, som mente at kunde have overbevist hende om Falskheden af ,,Mormonismen'', blev aldeles beskæmmet af hende, og han var meget glad over, at hun endelig vilde gaa sin Vej.

Da hendes Fader om Høsten 1851 var i Kjøbenhavn havde John givet ham et Vink om Flerkoneriet, som blev udøvet iblandt de Hellige i Zion, og efter at han var kommen tilbage til sit Hjem underrettede han Datteren derom. Hun havde den Gang bestemt sig til aldrig at ville gifte sig og havde en sand Modbydelighed for Ægtestanden. Det var derfor ikke saa underligt, at Lærdommen om celestialt Ægteskab gjorde et besynderligt Indtryk paa hendes Sind. Den følgende Nat laa hun vaagen hele Tiden og grublede over den nye Lærdom, og den følgende Dag kunde hun heller ikke tænke paa noget Andet, men om Aftenen førend hun begav sig til Hvile bad hun inderligt til Herren om at tilkjendegive hende, om Lærdommen var fra ham, saa at hun atter kunde faa Sindsro og blive tilfreds. Medens hun endnu sad paa sine Knæ saa' hun to Personer, iförte lange hvide Klæder, staaende i Skikkelse af hvide Skyer foran sig; den ene var en Kvinde, medens den anden syntes at være en ældre Mand med et skaldet Hoved. I samme Øjeblik hørte hun en Røst, som sagde, at den ældre Personlighed skulde blive hendes tilkommende Ægtemage. Hun foer forfærdet op og trak sig tilbage i Værelset, hvorpaa Kvindeskikkelsen gik forbi hende og syntes at forsvinde i et tilstødende Værelse, medens den mandlige Skikkelse nærmede sig hende mere og mere, indtil en Medtjenerinde aabnede Døren, og Synet forsvandt. Hun blev saaledes efterladt til at gruble over det Besynderlige, som hun just havde set, og Tanken om, at hun, som var en dydig og moralsk Pige, nogensinde skulde ægte en Mand, der allerede havde en Hustru i Forvejen, var hende aldeles modbydelig, ihvorvel hun af Synet kom til den Slutning, at Flerkoneriet var rigtigt. Efter sin Ankomst til Utah i 1853 gik hendes Syn bogstavelig i Opfyldelse, thi hun blev netop anden Hustru til en ældre Mand, med hvem hun endnu lever som et trofast Medlem af Kirken i Brigham City, Box Elder County, Utah. Søster Erikka er den første Kvinde, som annammede Evangeliets Fylde i Skandinavien i denne Uddeling.

Efter at Faderen Johan Olaf Forsgren var bleven døbt i Kjøbenhavn d. 29de August 1851, rejste han tilbage til Gefle i det Haab at kunne vinde nogle af sine Slægtninge for Evangeliet, men da dette mislykkedes ham paa Grund af Forfølgelse, tog han atter tilsøs og vedblev at rejse i forskjellige Farvande af og til i flere Aar om Sommeren, medens han holdt Skole om Vinteren. I 1863 emigrerede han til Utah ved sine Børns Hjælp, og boede nu hos sin Søn Peter i Brigham City til sin Død, hvilken indtraf i Februar 1880. Han var født d. 17de Oktbr. 1793 i Gefle, Sverige, og begyndte sit Sømandsliv i en ung Alder. Tre af hans fire Børn annammede Evangeliet.

NYHEDER.

Utah. William Roll af Syd Morgan begik Selvmord d. 19de Decbr. ved Forgiftning. — To unge Mænd fra Mountain Green, Morgan Co., omkom i et Sneskred d. 18de eller 19de Decbr.—Broder Jens Hendriksen fra Huntsville kom afdage ved at blive overkjört af en tungiæsset Vogn i Ogden Kanyon d. 19de Decbr. — Lorenzo M. Richards, en Sön af Apostel F. D. Richards og en af Ogdens dygtige Mænd, döde i Ogden d. 21de Decbr. — Elisabeth Thompson Groesbeck, N. Groesbecks Hustru, döde i Salt Lake City d. 28de Decbr.—Den 1ste Januar antændtes Tömmeret i Utah Central Kulmine i Pleasant Valley af et Kakkelovnsrör. Ilden forplantede sig hurtigt igjennem den lange Tunnel, og af 5 Mænd, som arbejdede i Minen, omkom de to, nemlig John Mc Lean og hans Sön, medens de andre tre med Nöd og næppe undkom med Livet. — Medens Vejret i Utah d. 5te Januar var særdeles mildt og behageligt, stod Thermometret i Omaha 34 Grader F. under Nul. I andre Dele af de nordvestlige Stater var det omtrent ligesaa koldt. — Det 20de Wards nye Forsamlingshus (Salt Lake City) blev indviet om Aftenen d. 6te Januar med Bön af Præs. Geo. Q. Cannon. Samme Dags Aften blev ogsaa Forsamlingshuset i 10de Ward indviet. — Peter C. Christoffersen af Pleasantville, Weber Co., blev skudt og dræbt, da han d. 9de Jan. var i Færd med at lade sit Gevær. — Tidlig om Morgenen d. 13de Januar blev en Jærnbanearbejder ved Navn Alfred Coop overkjört og frygtelig lemlæstet af en Jærnbanevogn i Ogden. Han döde först Dagen efter.—Utahs Legislatur sammentraadte i Salt Lake City d. 14de Januar. Dagen efter oplæste Guvernören sit Budskab, der hovedsagelig tilraadte Forkastelsen af Territoriets nuværende Love og Vedtagelsen af nye, hvis Hovedformaal skulde være at afskaffe Polygami i Utah.

Washington D. C. Præsident Arthur har benaadet Sergeant John A. Mason, der ved Krigsretsdom var idömt 8 Aars Fængselstraf, for at have gjort Forsög paa at skyde Præsidentmorderen Guitean d. 11te Septbr. 1881.

Idaho. En ung Mand ved Navn Thomas G. Parker, Sön af Biskop Parker af Egin, blev d. 1ste Jan. skudt og dræbt af sin 10 Aar gamle Svoger, Moroni Smith, der haandterede en Pistol uforsigtigt. Den Afdöde var samme Dags Formiddag bleven gift og opholdt sig, da Ulykken skete, hos sin Hustrues Forældre et Par Timers Tid förend de skulde begive sig til Bryllupsdansen.

Colorado. Den 21de Decbr. styrtede et stort Sneskred ned over et Spisehus i Nærheden af Ouray. Huset blev aldeles begravet tilligemed alle dets Beboere, ialt 11 Mand. Da tililende Folk kom til Hjælp vare 6 af de Ulykkelige allerede döde.

Pennsylvanien. Thomas L. Kane, en af de Helliges bedste Venner og Forsvarere, og særlig bekjendt i Kirkens Historie fra sit historiske Foredrag, betitlet „Mormonernes Tog i Örkenen efter deres Uddrivelse fra Nauvoo“, döde i Philadelphia d. 26de Decbr.

Sverige. Forskjellige i Sverige oprettede Foreninger arbejde flittigt paa at forbedre Arbejdsklassens financielle Kaar.

Norge. Ved et frygteligt Jordskred, som d. 19de Novbr. fandt Sted i Ullensaker, mistede flere Mennesker Livet.

Danmark. Den 10de Decbr. ankom Dymphna-Expeditionen til Kjöbenhavn fra sin lange Togt til Polarhavet. Det var d. 25de Juli 1882 at Expeditionen tiltraadte Rejsen.

Svejts. Ved et Sammenstöd mellem to Dampskibe paa Genfersöen omkom omtrent 30 Mennesker i Slutningen af Decbr.

Italien. I en i Rom nylig afholdt videnskabelig Konference, der bivaanedes af Repræsentanter fra næsten alle civiliserede Lande, blev man enig om visse Forandringer i Henseende til den geografiske Beregning af Længdegrader. Det blev saaledes bestemt at forkaste Benævnelsen ,,östlig og vestlig Længde'', som hidindtil har været brugelig, og simpelhen regne fra Greenwich, England, öst rundt om Jorden til Begyndelsespunktet —360 Grader. Man blev ogsaa enig om at begynde den astronomiske Dag fra Greenwich Kl. 12 Midnat i Stedet for Kl. 12 Middag.

Rusland. Da Kejseren af Rusland forleden med et stort Fölge vendte tilbage fra en Jagtudflugt til Slottet Gatechina, blev han skudt paa af formodede Nihilister. 3 Kugler traf Kejserens Slæde, hvoraf den ene blev siddende i Selvherskerens Skulder. Forbryderne flygtede til en nærliggende Skov, og trods den skarpeste Forfölgning undkom de.

Kina. Siden Krigen blev erklæret mellem Frankrig og Kina har flere Træfninger fundet Sted med afvexlende Held. De Franske have indtaget den befæstede By Sontay.

DÖDSFALD.

Ældste Thomas Sörensen afgik ved Döden paa sin Bopæl i Nephi, Juab Co., Utah, d. 30te Decbr. 1883, efter tre Dages Sygeleje.

Afdöde blev födt d. 16de Decbr. 1840 i Tranberg, Aarhus Amt, Danmark, af formuende Forældre. Han fik en almindelig Skoleundervisning og var af en religiös Tænkemaade fra sin tidligste Ungdom af, deltog i Krigen mellem Danmark og Preussen i 1864, giftede sig i en Alder af 26 Aar med Ane Marie Knudsen, og arvede strax efter sin afdöde Faders Gaard, der var beliggende 1 dansk Mil syd for Aarhus og var værd 20,000 Rigsdaler. Han nedbröd strax Gaardens gamle Bygninger og opförte nye i Stedet, var i det Hele taget en fremadskridende Mand, og fungerede i flere Aar som Sognefoged i Tranberg Sogn. I 1875 stiftede han sit förste Bekjendtskab med de Sidste-Dages Helliges Missionærer, og blev ½ Aar senere, eller d. 20de Juni 1875, döbt af Ældste P. C. Geertsen. Omtrent to Aar derefter solgte han Gaarden for 48,000 Kroner og flyttede til Aarhus, hvor han boede indtil han emigrerede til Utah 1½ Aar senere. Da der i 1876 gjordes Forberedelser for Opförelsen af en Forsamlingsbygning til Menighedens Brug i Aarhus, laante han 5200 Kroner til Aktieselskabet, som byggede den, foruden 500 Kroner, som han tog Aktier for. Förend han emigrerede fra Danmark tilligemed Hustru og 5 Börn i Juni 1879 betalte han 3900 Kroner i Ejendomstiende, foruden 400 Kroner i Indtægtstiende, og han hjalp omtrent 40 Personer til at emigrere til Zion. Efter Ankomsten til Utah bosatte han sig först i Lehi og senere i Nephi, hvor han boede og drev Forretning som Kjöbmand, indtil han hensov blidt og roligt i Haabet om en herlig Opstandelse. Han efterlader sig Hustru og 6 Börn. Vi er Broder Thomas G. Schröder af Nephi forbunden for en Del af ovenstaaende Beretning.

BLANDINGER.

Folkemængden i Utah. Ifölge den sidste Folketælling i 1880 fandtes der i Utah 143,963 Mennesker, hvoraf 74,509 Mænd og 69,454 Kvinder. Af den samlede Folkemængde vare 99,969 födte i de Forenede Stater og 43,994 i fremmede Lande. Atter deltes Folkemængden i 142,423 Hvide, 232 Sorte, 501 Kinesere og 807 Indianere. Af den fra fremmede Lande indvandrede Befolkning i Territoriet vare 106 födte i Afrika, 1 i Asien, 10 paa Öer i Atlanterhavet, 133 i Australien, 1040 i Svejts, 22 i det egentlige Österig, 5 i Belgien, 3 i Böhmen, 1036 i britisk Amerika, 1 i Central Amerika, 502 i Kina, 92 paa Öen Kuba, 7791 i Danmark, 22 paa uangivne Steder i Europa, 129 i Frankrig, 885 i det tyske Kejserdömme, 26,579 i Storbritannien (19,654 i England, 1521 i Irland, 3201 i Skotland, 2390 i Wales og 13 paa uangivne Steder), 2 i Grækenland, 141 i Holland, 7 i Ungarn, 138 i Italien, 5 i Luxemburg, 1 paa Öen Malta, 17 i Mexiko, 1214 i Norge, 7 paa det stille Havs Öer, 16 i Poland, 4 i Portugal, 54 i Rusland, 30 paa Sandwich-Öerne, 12 i Syd-Amerika, 76 i Spanien, 3750 i Sverige, 17 i Indien, 86 i Tyrkiet, 7 i Vestindien og 23 paa Havet.

Raad til Uerfarne. Man siger, at Maj er den uheldigste Maaned til at indgaa Ægteskab i. De andre uheldige Maaneder ere: Juni, Juli, August, September, Oktober, November, December, Januar, Februar, Marts og April.

,,Du er en rigtig Gris, Karl.''

,,Moder, hvad hedder Grisens Moder?''

☞ Hermed fölger et Billede af President Willard Snow.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

Nr. 3. *Den 1ste Februar 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 23.)

(1856—Fortsat.)

Fra Iowa City til Florence var Kompagniets daglige Ration ti Unzer Mel tilligemed lidt Urtekramvarer til hver Person. Da det forlod Florence var det provianteret for næsten 60 Dage med 1 Pund Mel om Dagen til hver Voxen og det halve til Børn. Omtrent otte Mile vest for Laramie bleve Rationerne nedsatte til 14 Unzer til en Mand, 12 Unzer til en Kvinde, 8 Unzer til et Barn og 4 Unzer til et Pattebarn. Den 12te Oktober bleve Rationerne endvidere formindskede til 10½ Unze til Mænd, 9 til Kvinder, 6 til Børn og 3 til Pattebørn. Paa den Tid begyndte mange af Mændene at blive udmattede. Den sidste Ration Fødemidler, som Kompagniet havde, blev uddelt d. 19de ved Sweet Waters femte Overgangssted. Samme Dag faldt der betydelig Sne. Den 20de mødte Kompagniet C. H. Wheelock, Joseph Young og to andre Mænd med den glade Nyhed, at Geo. D. Grant med Hjælpevogne vare i Nærheden, og d. 21de, medens de Smaa græd for Brød, mødtes 14 Vogne med Mel, Løg, samt Klæder, Sengetøj, Sko osv. Her var Sneen fra 6 til 10 Tommer dyb. *** Den 1ste Novbr. mødtes mere Hjælp, og den 2den rejste Kompagniet forbi Fort Bridger (et ,,Mormon"-Fort eller Settlement), og Dagen efter mødte det Hjælpevogne, som vare bestemte for de sidste Kompagnier. *** Den 9de ankom Kompagniet til Salt Lake City, og Emigranterne bleve strax forsorgede og bragte i bekvemme Huse. Nogle af dem havde frosne Hænder og Fødder, men alt muligt blev gjort for at lindre deres Lidelser. Efter at have forladt Fort Bridger blev Kompagniet hjulpet fremad af omtrent 50 Vogne.

Under meget af Rejsen lede Emigranterne af Diarrhoe. Følgelig vare Mange Syge og maatte kjøre førend Hjælp erholdtes. Mange Andre, som ogsaa vare udmattede, maatte nægtes det Privilegium at kjøre. Et stærkt Snevejr, ledsaget af en bidende Nordenvind, overfaldt Kompagniet medens det rejste over Rocky Ridge og gjennem South Pass; desuagtet rejste man den Dag 16 Mile

og trak fremdeles Haandkarrerne. Dette var den skrækkeligste Dag af hele Rejsen, thi 15 Personer døde som Følge af Udmattelse, Mangel og Udsættelse for Kulden og Uvejret. Undertiden døde Saadanne om Natten, som havde trukket deres Haandkarrer hele Dagen. Antallet af Dødsfald i Kompagniet under Rejsen fra Liverpool til Salt Lake City ansloges til 77, hvoraf 66 døde mellem Iowa City og Salt Lake City. Ogsaa tre Fødsler og tre Ægtevielser fandt Sted.“

Foruden Kaptejnerne Hunts og Hodgetts Kompagnier, var der mange andre Vogntog, som dette Aar gik over Sletterne med Emigranter, og de fleste af disse Tog behøvede mer eller mindre Hjælp fra Dalene førend de naaede deres Rejses Maal. Nogle af de mere bemidlede Emigranter, som kom over Havet med „Thornton“, rejste over Sletterne med de bageste Vogntog og udstode skrækkelige Lidelser førend de naaede deres Bestemmelsessted.

Præs. Haights første Beretning.

I Juli Maaned aflagde Præsident Hector C. Haight et Besøg til England for at overvære en stor Raadsforsamling, som blev afholdt i Birmingham d. 21de, 22de og 23de Juli 1856 og overværedes af de fleste præsiderende Ældster i hele den europæiske Mission. Broder Haight var ved denne Lejlighed i Stand til at kunne afgive en meget gunstig Rapport over den skandinaviske Mission. Under hans Ophold i England skrev han under Dato af 10de Juli et langt Brev til Udgiveren af „Millennial Star“, hvoraf vi hidsætte Følgende:

„Den skandinaviske Mission var i en blomstrende Forfatning, da jeg d. 1ste Januar 1856 afløste Ældste John Van Cott, hvis trofaste Arbejde de Hellige her paaskjønne; og jeg har bestræbt mig for at vedligeholde den gode Orden, som jeg fandt oprettet, og videre søgt at fremme Sagen, hvormed jeg er forbunden. Jeg kan med Sandhed sige, at Herren har velsignet mine svage Bestræbelser i enhver Henseende, og det glæder mig ligeledes at kunne berette, at Præstedømmet, med kun lidt Undtagelse, trofast har sat de givne Instruxer i Udførelse, og de Hellige i Almindelighed have været lydige og med Beredvillighed udført det, som har været dem paalagt, hvorved de have lettet mit Arbejde meget. Det omrejsende Præstedømme har i Særdeleshed meget at kæmpe med formedelst den Modstand, der paa forskjellige Steder undertiden viser sig i Skikkelse af Forfølgelse, Fængsling, Pøbelvold osv, som Følge af de bindende Love, eller rettere et snæverhjærtet Præsteskab, som tilskynder de civile Authoriteter og Folket til Udøvelsen af næsten umenneskelige Handlinger imod de Hellige, i Særdeleshed i Sverige.

Skandinavien bestaar af tre forskjellige Riger, hvis Befolkning, skjøndt nær beslægtet, leve under forskjellige Regjeringsformer og frembyder tre forskjellige Nationaltræk, som Herrens Tjenere maa gjøre sig fortrolige med, og i hver af de tre Lande maa de gaa frem med al den Forsigtighed og Visdom, som Erfaring, Trofasthed og Guds Aands Vejledning kan lære dem.

Danmark, som har en frisindet Grundlov, har hidindtil vedligeholdt sin Forrang i den skandinaviske Mission, og sender Missionærer til de andre Lande, i Særdeleshed Kjøbenhavns Gren, som tæller 800 Medlemmer og er Hovedkvarteret, hvor Æld-

sterne kunne søge Tilflugt i Tilfælde af Besværligheder og Forfølgelse. Der nyde de Hellige større Frihed end paa Landet, hvor Øvrigheden prøver paa at hindre Ældsterne fra at sprede Sandheden ved at anvende en Lov, som forbyder Enhver at rejse uden Pas eller at opholde sig paa noget Sted, uden at være Embedsmænd af en eller anden Slags eller at drive Forretning eller Handel. Anvendelsen af denne Lov har undertiden til Følge, at Ældsterne blive fængslede eller sendte tilbage til deres respektive Hjem. De søge naturligvis at undgaa saadanne Ubehageligheder ved at sikre sig Pas, naar de kunne faa dem, hvilket dog ikke altid er Tilfældet, eller ved at tage Tjeneste, da de derved faa Beskyttelse.

Et andet Slags Forsøg paa at hindre eller standse Guds Riges Fremgang i Danmark er blevet gjort i Lolland- og Falsters Stift af en vis Hr. Wickfeldt, som indsendte en Ansøgning til Kongen, bedende om, at Forholdsregler maatte blive tagne for at standse det skrækkelige Bedrageri, ,,Mormonismen". Nævnte Ansøgning fik flere hundrede Underskrifter iblandt Almuen, og da den blev overrakt Hs. Majestæt Kongen af en Deputation, svarede Kongen paa en høflig Maade, ,,at han vilde tage Sagen under Overvejelse, da Spørgsmaalet desangaaende længe havde lagt ham paa Sindet." Dette Foretagende har givet Anledning til en interessant Afhandling i det demokratiske (?) Partis ledende Blad, hvis Redaktør imødegik Ophavsmanden til den mod Grundloven stridende Ansøgning, visende ham og dens Underskrivere deres Uvidenhed med Hensyn til visse Paragrafer i Grundloven, og latterliggjorde dem for at tage Skridt imod deres egne Interesser og Religionsfrihed, vildledte af nævnte Wickfeldts Indflydelse. Redaktøren raadte dem til at holde sig Grundloven hellig og ukrænket og lade det lærde og vel lønnede Præsteskab fortsætte Krigen mod ,,Mormonerne" med aandelige Vaaben. ,,Thi," sagde han, ,,dersom Præstebroderskabet ikke kan forsvare Statskirken og dens Principer uden Øvrighedens Hjælp, saa lad den gaa til Grunde."

I Fredericia Konference, Jylland, have nogle Gejstlige faaet Politiet til at bringe Ældsterne for Retten under den Beskyldning, at de, som vore Skrifter beviser, lære, at Polygami er et ret og moralsk Princip. Vore Ældster forsvarede sig meget godt og sagde, at de anerkjendte den patriarkalske Ægteskabsorden som en Guds Forordning, at de Hellige i Utah udøvede denne Lov, hvorimod de i Adspredelsen hverken udøvede den, ej heller havde Ret til at gjøre det, men underkastede sig de Skikke og Ægteskabslove, som vare gjældende i de Lande, hvori de leve. Brødrene forlangte, at deres Anklager skulde bevise, at Læren om Flerkoneri var umoralsk og stridende mod det gamle og nye Testamente. Det vil blive interessant at erfare, hvad Rettens Kjendelse vil blive i Sagen. Jeg er overbevist om, at det vil have Godt til Følge. Trods al Slags Modstand er Kirken i Danmark bleven forøget med 313 Medlemmer i det forløbne Halvaar.

C. C. A. Christensen i Norge.

Med Hensyn til Missionen i Norge kan jeg sige med megen Tilfredshed, at Ældsterne, som virke der, gjøre et udmærket godt Arbejde. Ældste C. C. A. Christensen, der blev beskikket til Ældste Knud Petersons Efter-

træder som Præsident, har styret Konferencen paa en meget vis Maade. Evangeliet trænger sig frem, og begynder at faa Indpas paa forskjellige nye Steder formedelst Brødrenes Trofasthed og Udholdenhed, hvilke med Beredvillighed og Glæde lide Fængselstraf fra Tid til anden, hellere end at opgive deres Prædiken og Døben. Øvrigheden er nogenlunde taalsom, især i Kristiania; og selv naar Lovene sættes i Kraft, behandles Ældsterne med en vis Grad af Agtelse og Humanitet. 56 Medlemmer ere blevne tillagte Menigheden i Norge i det sidste Halvaar.

RELIGIONSTVANG I SVERIGE.

I Sverige har Statskirken og Præsteskabet saa stor Indflydelse, understøttet af de gamle frihedskrænkende Love og sammes strænge og nøjagtige Gjennemførelse, at Folket leve under Frygt og Undertrykkelse og have ingen Religionsfrihed, hvilket gjør det meget besværligt at sprede Evangeliet. Ældsterne der i Landet have i Sandhed en stræng Mission. Desuagtet synes det, at Herren i sin Barmhjærtighed mod det adspredte Israel dersteds har virket paa Folkets Sind, saa at en Attraa for Religionsfrihed er opvaagnet i fuld Kraft. Forskjellige Sekter og Partier ere opkomne, i Særdeleshed i Stockholm, og sammes Medlemmer ansøge Regjeringen om fri Religionsøvelse. Iblandt de Sekter, som have gjort mest Fremgang, ere Baptisterne; de synes at bryde Vejen for andre Dissentere, og jeg tror, at den lovgivende Forsamling i dens næste Rigsdag bliver nødsaget til at drøfte Sagen om Religionsfriheden. Under disse Bevægelser have vore Ældster virket i Stockholm, Skaane og paa andre Steder med mer eller mindre Held, og Grenen i Hovedstaden voxer. Politiet, som kom til Kundskab om Værkets Fremgang, bragte Ældsterne for Retten, og da det opdagedes, at Præsidenten for Stockholms Konference, Ældste C. A. Madsen, var en Dansker, og havde ingen anden Beskjæftigelse end at prædike Evangeliet, landsforviste de ham og sendte ham til Kjøbenhavn i Maj Maaned. Jeg beskikkede øjeblikkelig et Antal Ældster, som ere Haandværkere og Svenske af Fødsel, til at rejse til Stockholm og andre Steder, og jeg raadte dem til allerførst at sikre sig Rettighed til stadigt Ophold ved at tage Arbejde eller Tjeneste hos Saadanne, som drive en eller anden Slags Forretning, og saaledes beskyttede arbejde i Evangeliets Tjeneste, eftersom Omstændighederne vilde tillade. Ved at virke paa denne Maade og ved at sprede det trykte Ord, haaber jeg, at Evangeliets Dør om en kort Tid vil blive aabnet paa forskjellige Steder der i Landet, thi Folket i Almindelighed ere meget begjærlige efter at høre og læse. Trods de ugunstige Omstændigheder bleve 35 Personer i det sidste Halvaar døbte i Sverige.

HAIGHT ARRESTERES I MALMØ.

Som et temmelig godt Exempel paa den nærværende Tilstand i Sverige vil jeg berette, at jeg i Selskab med Ældste C. Widerborg gjorde en Tur over Øresund til Malmø i Skaane, for at overvære et Konferencemøde d. 28de Marts, og vi forsømte ikke at sikre os Rejsepas. Politiet, som af nogle af vore Fjender var bleven underrettet om, at de Hellige vare forsamlede til Møde, kom strax ind og opbrød Forsamlingen, hvorfor de Hellige nødsagedes til at adsprede sig. Politiet tog vore Navne og gik deres

Vej, men kom snart tilbage for at søge efter os; desuagtet undgik vi dem. Om Eftermiddagen fik Broder Widerborg vore Pas paategnede for den følgende Dag at vende tilbage til Kjøbenhavn, og han rejste om Aftenen Kl. 8 med Præsidenten for Skaane Konference, Ældste N. Nilson, til et Sted udenfor Byen for at fuldføre Konferencens Forretninger. Da vi havde faaet vore Pas paategnede, troede jeg mig fuldkommen sikker og forblev derfor paa Konferencens Kontor, men faa Minutter efter at Brødrene vare tagne afsted, kom Politiet og førte mig som Arrestant til Politistationen, og eftersom Broder Widerborg havde vore Pas med sig, maatte jeg forblive under Bevogtning indtil han kom mig til Hjælp, hvilket skete efter et Par Timers Forløb. Det blev os tilladt at forlade Byen Dagen efter uden videre Forhindring.

Udgivelsen af Bøger osv.

Ved at kaste et Blik tilbage paa det sidste Halvaars Arbejde i Missionen og overveje Værkets Fremgang paa de forskjellige Steder, samt de gode Fremtids Udsigter, kan jeg ikke undlade at udtrykke min Taknemmelighed til vor himmelske Fader for hans Barmhjærtighed og Godhed, og jeg er ligeledes Tak skyldig til Herrens Tjenere, som ere stillede over mig, for de nyttige Instruxer, jeg har modtaget fra dem. Vore ærede Blade, „Deseret News", „The Mormon" og „Millennial Star" have været uvurderlige Kilder, hvorfra jeg har valgt Afhandlinger til Oversættelse for „Skandinaviens Stjerne", der tilligemed alle vore andre danske Skrifter læses med stor Interesse af de Hellige. Jeg har udgivet en anden Udgave af Advarselsrøsten paa Dansk; ligeledes Pagtens Bog, hvortil jeg har føjet Forelæsningerne over Troen og det alfabetiske Register, saa den danske Udgave nu indeholder det samme som den engelske. I dette saa vel som andet Arbejde paa Kontoret har jeg havt en trofast Støtte i Ældste C. Widerborg, som har arbejdet til min Tilfredshed. Da Arbejdet har forøget sig betydeligt, fandt jeg det nødvendigt i April Maaned at kalde en ung, norsk Broder ved Navn P. O. Thomassen til at hjælpe os paa Kontoret; og dersom han bliver ved som han har begyndt, synes han at ville blive en duelig Medhjælper. Jeg kan ligeledes sige, at Ældste O. N. Liljenqvist og de forskjellige Konferencepræsidenter have været trofaste og forenede med mig i vore Bestræbelser for at fremrulle Guds Rige. Jeg betragter det som en stor Velsignelse og et Privilegium at præsidere over saa godt et Folk, og mit største Ønske er, at velsigne og gjøre dem godt ved Hjælp af Herrens Aand.

De skandinaviske Hellige nære stor Attraa for at emigrere og blive indsamlede med deres Søskende i Zion, hvor de mere fuldstændigt kunne blive underviste om Livets og Saliggjørelsens Vej. De glæde sig over den ny antagne Rejsemethode med Haandkarrer, eftersom saa mange flere derved hvert Aar kunne blive udfriede fra Undertrykkelsens Land, og de frygte slet ikke for Turen over Sletterne.

Den gunstigste Aarstid for vore Emigranter at forlade Kjøbenhavn paa, synes at være om Foraaret i Stedet for Efteraaret, saa vidt jeg kan forstaa, naar Alting tages i Betragtning, saasom den lange og mere farefulde Rejse over Havet om Vinteren. Omkostningerne ved Emigran-

ternes Ophold i de vestlige Stater, hvis de ikke skulde faa Arbejde, og den skadelige Indvirkning paa deres Helbred i et fremmed Klimat, dersom nogle Maaneders Ophold i Staterne skulde blive nødvendigt førend de kunne fortsætte deres Rejse. ***

Jeg vil til Slutning nævne, at de Hellige ere meget nidkjære for at lære det engelske Sprog. Flere Skoler ere allerede oprettede i dette Øjemed, og jeg har prøvet paa at efterkomme Deres Instruxer desangaaende, hvilket vil blive til stor Gavn for de Hellige.

Fra indlagte statistiske Rapporter vil De se, at 484 Medlemmer ere blevne døbte i det forløbne Halvaar. I Mellemtiden fra d. 30te Juni 1854 til d. 30te Juni 1856 er der bleven døbt ialt 2183 Sjæle.“

(Fortsættes paa Side 49.)

CHRISTOFFER O. FOLKMANNS BIOGRAFI.

Christoffer Olsen Folkmann blev født d. 8de Febr. 1827 i Aaker Sogn, paa Bornholm, af Forældrene Jørgen Christoffersen og Gjertrud Kristine Folkmann. Hans Fader var Smed af Profession og ernærede sin Familie ved sine Hænders Arbejde. Christoffer var den femte af sine Forældres syv Børn, og Forældrene, som tilhørte den lutherske Kirke, vare gudsfrygtige Folk, hvisaarsag de gave deres Børn en god religiøs Opdragelse og foregik dem med et godt kristeligt Exempel. Christoffer selv var i sin Barndom af en religiøs Tænkemaade og læste med stor Interesse i Bibelen. Han fik ogsaa en almindelig god Skoleuddannelse, uagtet Undervisningen i Almueskolerne paa Bornholm den Gang stod paa et temmelig lavt Udviklingstrin.

Efter at Christoffer, ifølge den lutherske Kirkes Skik, var bleven konfirmeret, kom han i Januar 1845 i Smedelære hos Jens Nielsen i Rønne, hvor han forblev i to Aar og lærte Professionen; siden arbejdede han for Smedemester J. Sanne i Kjøbstaden Allinge, indtil han blev syg og kom i December Maaned 1847 hjem til Forældrene og bestyrede fra den Tid af sin Faders Værksted. Den 20de Novbr. 1848 døde hans Moder i en Alder af omtrent 59 Aar. Vi ville nu kopiere fra Broder Folkmanns egen Beretning. Han skriver:

„Jeg gjorde gode Fremskridt i min Profession og havde mange Arbejdskunder, som elskede mig højt, og jeg glædede mig iblandt mine Venner, men mit Hjærte søgte bestandigt efter Noget, som var bedre.

Om Sommeren 1851 hørte jeg, at nogle Religionslærere, som man kaldte „Mormoner“, vare komne til vor Ø, og de holdt Forsamling i Nærheden af min Faders Hus. Jeg fik strax en inderlig Længsel efter at ville høre dem, og d. 12te Oktbr. 1851 overværede jeg første Gang en af deres Forsamlinger, som afholdtes hos Hr. Didriksen i Aakirkeby; Ældsterne H. P. Jensen og A. Aagren prædikede. Jeg kan ikke beskrive den Virkning, som disse Mænds Vidnesbyrd havde paa mig, men jeg syntes dog, at Ældste Jensen var for haard i sine Udtalelser, da han ligefrem erklærede, at man lærte et falskt Evangelium i de lutherske Kirker; dog besluttede jeg og min Broder Peter, da vi gik hjem fra Forsamlin-

gen, at vi vilde omvende os fra vore Synder, uden derfor at blive ,,Mormoner''.

Min ældre Broder Jeppe, som ogsaa havde faaet Attraa til at ville høre de Hellige, indbød Missionærerne til at afholde Forsamling i sit Hus, ved hvilken Lejlighed han sammenkaldte sine Naboer og Slægtninge. Ældste H. P. Jensen og Lærer Jens Jørgensen prædikede. Jeg havde Lyst til at protestere imod dem, men jeg blev bestandig slaget af Marken med bibelske Beviser, hvilket tjente til at overbevise mig om „Mormonismens" Sandhed og havde den Virkning, at jeg nu mere end nogensinde før ransagede i den hellige Skrift. Den 7de Novbr. var der atter Forsamling hos min Broder Jeppe, hvor min Fader, Broder Peter, Svoger P. M. Piil og flere af mine Slægtninge vare tilstede. Ældste H. P. Jensen talte med stor Kraft og havde stor Indflydelse over Folket, efter hvilket min Broder Jeppe, hans Hustru, min Fætter Anders Ibsen og Hustru, samt Trine Johnson begjærede Daab. Disse fem gik ned til Stranden og bleve døbte af H. P. Jensen i Nærværelse af mange af dem, som havde overværet Forsamlingen. Ved at se Daabshandlingen saaledes blive forrettet paa den oprindelige Maade gjennemtrængtes jeg af forunderlige Følelser, og stor Glæde fyldte min Sjæl, men jeg frygtede for, at min Broders Kone ikke kunde taale det kolde Vand, thi hun havde længe været plaget af en uren Aand og en Slags Krampe, som ingen Læge havde kunnet befrie hende for. Men til min store Forundring blev hun nu ved Daaben helbredet for denne Sygdom. En kort Tid derefter blev min Svogers Forældre, Henning P. Piil, tilligemed Hustru og Datter døbte.

CHRISTOFFER O. FOLKMANN.

Ældste Jensen rejste derefter til Kjøbenhavn for at overvære en Generalkonference, og der begyndte at blive et stort Røre blandt Folket paa Bornholm. Jeg blev bespottet af Mange fordi jeg vilde høre paa ,,Mormonerne'', og fordi jeg talte vel om dem samt læste deres Skrifter. Sognefogden og Andre gik endog saa vidt, at de truede mig med at ville fratage mig deres Søgning, hvis jeg lod mig døbe til ,,Mormon''.

Broder J. Jørgensen, som Ældste Jensen før sin Bortrejse havde ordineret til Præst, vedblev at holde Forsamlinger, hvilke jeg stadig besøgte og fik derved mere og mere Tro. Den 24de Novbr. holdt han saaledes Forsamling hos Broder Didriksen i Aakirkeby, men her blev han forstyrret af en Pøbelhob, som trak ham ud af Huset, rykkede ham i Haaret og rev hans Frakke itu. Omsider lykkedes det ham i Forening med min Broder Jeppe at løbe bort fra Forfølgerne og komme i god Behold til min Faders

(Fortsættes paa Side 42.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,

Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 1ste Februar 1884

OM MISSIONENS HISTORIE.

Flere af vore Abonnenter have ved forskjellige Lejligheder rettet det Spørgsmaal til os, om hvor naar vi venter at blive færdig med den skandinaviske Missions Historie. Vi svarer, at hvad Afhandlingen ,,Erindringer fra Missionen i Skandinavien" angaar, vil den blive fuldendt i nærværende Aargang, medens vi vedblivende agter at offentliggjøre biografiske Skizzer af vore ledende Mænd samt indrykke saadanne historiske Artikler fra Tid til anden, som kan have almindelig Interesse. Men vi har en Mængde særdeles vigtige færdigskrevne Beretninger, som vil vise sig i 3die Aargang, nogle med og andre uden Billeder, og da nærværende Aargangs Indhold er en Fortsættelse og Fuldendelse af hvad der har været trykt i de to foregaaende Aargange, burde alle de gamle Abonnenter fortsætte deres Subskription i det mindste et Aar længere, saa at de kunne faa hele Historien samlet. Endvidere bør en Del af de herefter udkommende Billeder for Indholdets Skyld sammenbindes med 1ste og 2den Aargang. Vi gjentage vor Opfordring til vore ledende og indflydelsesrige Mænd om deres Medvirken. Vore Udgifter for dette Aars Vedkommende ere meget store, i Betragtning af de omfattende Forbedringer, og vi behøver mere Tilslutning end vi hidindtil har havt. Lad Eders skandinaviske Naboer læse et Expl. af Eders Blad, for at blive bekjendte med dets Indhold, Opgave og Udstyr. MORGENSTJERNEN er nu for Tiden det billigste og bedst udstyrede Blad af sit Slags, som udkommer i Territoriet. Abonnenterne betale kun en Ubetydelighed for det literære Arbejde, da Subskriptionsprisen nemlig er nøjagtig beregnet efter Udgifterne. Redaktøren ofrer sig udelukkende for sin historiske Yndlings-Opgave, og med særlig Interesse for sine Landsmænds Oplysning arbejder han trofast og uafbrudt med forholdsvis meget smaa Indtægter, medens han har de allerbedste Lejligheder til at kunne tage fat paa andet Arbejde, der i financiel Henseende vilde være meget mere lønnende.

BEGAVELSER.

Medlemmerne af den saakaldte omorganiserede Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, almindelig kaldet Josephiter, foregive at tro, at Begavelser af den Beskaffenhed, som nu meddeles i Herrens Hus i Salt Lake City og Templet i St. George, ikke bleve givne i Joseph Smiths Dage, uagtet der endnu findes mange ældre Mænd og Kvinder iblandt os, som stadig bære Vidnesbyrd om det modsatte og erklære, at de have modtaget deres Begavelser tilligemed Præstedømmets Nøgler ved Joseph Smiths egen Administration, eller ununder hans umiddelbare Bestyrelse. Skulde der findes Nogen, som alligevel tvivle om Sandheden heraf, henvise vi dem til følgende Uddrag af Joseph Smiths Levnetsløb:

„Onsdag d. 4de Maj (1842) tilbragte jeg i mit Privatkontor (saaledes kaldet, fordi jeg her opbevarer mine hellige Skrifter og Oversættelser af gamle Oltidsoptegnelser) i Raad med James Adams, Hyrum Smith, Newel K. Whitney, George Miller, Brigham Young, Heber C. Kimball og Willard Richards. Jeg belærte disse Brødre om Præstedømmets Orden, forrettede Tvætninger, Salvninger og Begavelser, og meddelte Nøgler, henhørende til det aaronske Præstedømme, og derefter igjennem alle Grader til den højeste Orden i det melkisedekske Præstedømme, samt belærte dem om de Grundsætninger, hvorved ethvert Menneske kan sikre sig en Fylde af de Velsignelser, der ere beredte for den Førstefødtes Menighed, og naa en evig Plads i Elohims Nærværelse. I dette Raad blev den gamle Orden indført for første Gang i disse sidste Dage. Disse Belærelser vare af aandelig Natur og ville i Tidens Løb blive meddelte alle de Hellige i denne Husholdning, saa snart de ere beredte til at annamme samme og et passende Sted er anskaffet i dette Øjemed. Lad derfor de Hellige være nidkjære for at faa Templet (Nauvoo Tempel) opført saa vel som andre Templer, naar Gud derom giver Befaling. Lev i Ydmyghed, Taalmodighed og Tro, saa Gud kan aabenbare sin Villie til os i sin rette Orden.“ (Mill. Star, 19de Aarg., Side 391. Joseph Smiths Levnetsløb, Side 322.)

„Fredag d. 26de Maj (1843), Kl. 5 Eftm. mødte jeg paa Overværelset i Raad med min Broder Hyrum, Brigham Young, Heber C. Kimball, Willard Richards, Dommer James Adams, Biskop N. K. Whitney og William Law; jeg gav disse Brødre deres Begavelser, samt underviste dem om Præstedømmet, den ny og evige Pagt osv.“ (Mill. Star, 21de Aarg., Side 170.)

AGENTER FOR „MORGENSTJERNEN“

Følgende Brødre ere bemyndigede Agenter for MORGENSTJERNEN i deres respektive Byer:

N. Nielsen, American Fork.
Chr. Beck, Alpine.
Christoffer Hansen, Alma.
And. Poulsen, Alta.
N. P. Hansen, Brigham City.
Jacob Hansen, Bear River City.
N. C. Nielsen, Bloomington.
A. Hintze, Big Cottonwood.
Jonas Johansen, do.
Jasper Petersen, Castle Dale.
J. Jensen, Colorado.
Jacob Christensen, Deseret.
P. A. Nielsen. Draper.
M. Jensen, Ephraim.
J. I. Jensen, Elsinore.
J. P. Andreasen, Eden.
A. M. Berntsen, Fountain Green.
Chr. Andersen, Fillmore.
C. A. Svalberg, Gunnison.
N. Thomsen, Glenwood.
J. C. Stenhaven, Goshen.
Sven Erickson, Grantsville.
And. Hansen, Granite.
N. Christensen, Hyde Park.
I. C. Thoresen, Hyrum.
P. C. Geertsen, Huntsville.
R. Andersen, Heber.
J. G. Jorgensen, Koosharem.
H. C. Kofod, Levan.
A. A. Petersen, Lehi.
R. Nielsen, Logan.
R. Christoffersen, Lynne.
J. C. A. Weibye, Manti.
J. Jensen, Weaver, Moroni.
A. Rasmussen, Monroe.
C. N. Lund. Mount Pleasant.
F. Christiansen, Mantua.
Ola Olson, Millville.
I. Sorensen. Mendon.
C. Hogensen, Montpelier, Idaho.
P. H. Hansen, Mayfield.
M. C. Hansen, Mink Creek, Idaho.
A. Jensen, Mill Creek.
T. G. Schrøder, Nephi.
L. N. Christiansen, Newton.
P. Andersen, Ogden,
J. Johnson, Ovid, Idaho.
R. Petersen, Pleasant Grove.
Geo. Groneman, Provo.
L. A. Thustrup, Payson.
C. O. Folkmann, Plain City.

Daniel Jensen, Preston Ward, Idaho.
H. P. Miller, Richfield.
J. Johnson, Redmund.
S. P. Nielsen, Richmond.
P. N. Anderson, Santaquin.
N. Frederiksen, Salem.
P. Mikkelsen, Spring City.
J. P. Olsen, Scipio.
Jonas Mattson, Salina.
Jens Hansen, Spanish Fork.
H. J. Petersen, Smithfield.
A. O. Gelte, Sandy.
M. Jacobson, St. Charles, Idaho.
T. C. Steffensen, South Cottonwood.
O. Aakeson, South Jordan.
Erik Larsen, St. John, Arizona.
J. N. Skovsen, Springerville, Arizona.
A. Petersen, Summit County.
O. Petersen, Snowville.
H. F. F. Thorup, Salt Lake City (1ste Ward).
J. C. Petersen, do. (2det Ward).
R. Borgqvist, do. (10de Ward).
A. Frantzen, do. (13de Ward).
J. P. Sørensen, do. (14de Ward).
J. A. Ekman, do. (18de Ward).
P. Christensen, do. (19de Ward).
A. Johnson, Union Fort.
S. Jensen, Weston, Idaho
P. N. Pehrson, West Jordan.
H. P. Iversen, Washington.
L. M. Larsen, Willard.
A. Mortensen, Wales.

CHRISTOFFER O. FOLKMANNS BIOGRAFI.

(Fortsat fra Side 39.)

Hus, hvor de skjulte sig; men Pøbelen omringede strax Huset og vilde have Brødrene fat, hvilket min Fader dog ikke vilde tilstede. Af Frygt for, at min Fader ikke skulde formaa at holde Voldsmændene ude, flygtede Brødrene ud af en Bagdør og løbe til min Broder Jeppes Hus. Saadanne Forfølgelser gjorde mig stærkere i Troen, thi jeg bragte derved Sandheden af Apostlen Pauli Ord i Erfaring, naar han siger, at „Alle, som ville leve gudeligen i Kristo Jesu, skulle forfølges"; dog havde jeg endnu ikke Mod nok til at lade mig døbe.

Jeg blev imidlertid raadet til at nedbøje mig for Gud og bede med egne Ord, hvilket jeg aldrig tidligere havde gjort. I Lydighed til denne Formaning begyndte jeg en Aften paa mine bøjede Knæ at paakalde Herren i mægtig Bøn, hvorved Mørkets Magt forlod mig, og jeg blev fyldt med uudsigelig Glæde samt en inderlig Attraa efter at blive døbt. Herren velsignede mig ligeledes med gode og mærkværdige Drømme, hvilke tjente mig til stor Trøst under Forfølgelserne, som stadig tiltoge, indtil Pøbelen ligefrem tragtede de Hellige efter Livet.

Ældste O. C. Nielsen ankom paa den Tid til Øen for at skulle hjælpe Præst Jørgensen i Evangeliets Tjeneste. Disse to Brødre besøgte mig i min Faders Hus d. 27de November og talte en hel Del med mig om Religion. Om Aftenen begave de sig paa Vejen til Aaker, hvor de havde bestemt Forsamling hos en Mand ved Navn Ole Peterson. Medens de spadserede ad Landevejen forbi Carl Thorsens Hus bleve de anholdte af nogle Mænd, som vare paa Spor efter dem, og strax forsamledes en Skare af omtrent 50 Mand, som derpaa under Sognefogdens Bestyrelse transporterede Brødrene ud af Sognet og truede dem paa Livet, hvis de nogensinde kom tilbage. Broder Nielsen fik ogsaa et Slag paa den ene Kind med en Stok.

Da jeg saa', at Pøbelen havde grebet Brødrene, fik jeg min Læredreng (Morten Engel) og Broder Didriksen til at gaa med mig ud for at søge efter dem, i den Hensigt at yde dem

Hjælp, hvis de vare blevne mishandlede. Men idet vi gik henad Vejen kom to Bønder ved Navn Jørgen Kæmpe og Peder Nielsen kjørende imod os; de slap øjeblikkelig deres Heste og grebe fat paa os, men da vi slede os løse fra dem slog Jørgen Kæmpe mig med sit Piskeskaft og raabte af fuld Hals: ,,Her er Mormoner.‘‘ ,,Hvor! hvor!‘‘ lød det fra en Pøbelhob, som kom os imøde paa Vejen, medens vi i samme Øjeblik begyndte at løbe nordpaa for at komme bort fra dem. ,,De løbe nordpaa,‘‘ svarede Jørgen Kæmpe, og strax saa' vi en stor Skare forfølge os. Pludselig fik vi en Ide; da Raabet ,,de løbe nordpaa‘‘ gjentoges fra Mund til Mund, istemmede vi ogsaa: ,,De løbe nordpaa;‘‘ og vi kom saaledes forbi dem, uden at de gjenkjendte os. Efter at vi havde gaaet 1½ Mil fandt vi til vor store Glæde baade Nielsen og Jørgensen hos Jeppe Bentsen i Sose Kl. 4 om Morgenen; de vare begge vel samt glade og taknemmelige til Herren for deres Befrielse af Fjendernes Hænder.

Den 29de Novbr. gik jeg tilligemed min elskelige Broder Jens Peter Folkmann til Arnager, hvor vi begge bleve døbte af Jens Jørgensen ved Arnager Strand. Det var en smuk, klar Aften, som jeg aldrig kan glemme. Samme Nat gik vi tilbage til Faders Hus. Tidligt den følgende Dags Morgen, d. 30te Novbr., havde jeg Besøg af mine Arbejdskunder, som opsagde mig deres Arbejde for Fremtiden og betalte deres Regninger, idet de betydede mig, at ingen ,,Mormon‘‘ skulde have Noget at bestille for dem; de havde allerede hørt, at jeg var bleven døbt. Hen paa Formiddagen gik jeg og min Broder Peter atter til Arnager og overværede en Forsamling samt fik Haandspaalæggelse for Annammelsen af den Helligaands Gave. Broder Nielsen prædikede med stor Kraft, og min Sjæl var glad. Ved samme Lejlighed blev min Broder Jeppe ordineret til Præst og beskikket til Forstander for Menigheden.

Min Fætter Anders Ibsen ordineredes samtidig til Præst og Ole Petersen til Lærer; de beskikkedes til at være Forstanderen behjælpelig. Da vi gik hjem vrimlede det med Folk paa Markerne, som, bevæbnede med store Knipler, lurede paa Brødrene for at ville prygle dem naar de forlode Byen, men til Held og Lykke vare de forblevne i Arnager, hvorfra de paa Grund af den stedse tiltagende Forfølgelse agtede ved første Lejlighed at begive sig paa Rejsen til Kjøbenhavn. Saa snart jeg var kommen hjem blev jeg underrettet om, at jeg var indstævnet til at skulle møde for Retten paa Raadstuen i Nexø Dagen efter.

Den 1ste Decbr. gik jeg derfor til Nexø og mødte paa Raadstuen, hvor Klagen, der lød paa, at jeg havde slaget Jørgen Kæmpe, da jeg d. 27de Novbr. mødte ham og Peder Nielsen paa Vejen, blev oplæst for mig. Jørgen Kæmpe fremviste ogsaa en Doktor-Attest paa en Knude, som han havde i Hovedet, og som han foregav, at jeg havde bibragt ham med et Slag af en Stok. Peder Nielsen vidnede, at han hørte Slaget, men kunde ikke sige, hvem af os det var, som slog. Byfogden tiltalte mig derpaa i en stræng Tone, idet han troede mig skyldig ifølge de afgivne Vidnesbyrd. Men jeg fik nu Lejlighed til at forklare min Side af Sagen og beviste ved Hjælp af Jens Didriksen og M. Engel, at det var Jørgen Kæmpe og Peder Nielsen, der overfaldt os, og at Førstnævnte slog mig

med sit Piskeskaft, men at jeg ikke slog igjen osv. Byfogden forstod da strax hele Sammenhængen og begyndte at revse Jørgen Kæmpe, der dog ikke vilde tilstaa, at han havde slaget mig, hvorimod han tilbød at ville gjøre Ed paa, at jeg havde slaget ham. Han fremviste ogsaa sin iturevne Vest som Bevis for, at jeg havde gjort Forsøg paa at ville berøve ham sine Penge. Denne højst urimelige Forklaring kunde Byfogden dog let gjennemskue, og han gav ham en vel fortjent Irettesættelse, medens han frikjendte mig. De, som kjendte Jørgen Kæmpe, forsikrede, at han altid havde den omtalte Knude i Hovedet, og at han havde taget Doktor-Attest alene for at faa Vidnesbyrd imod mig.

Den 2den Decbr. stormede en stor Pøbelhob, bestaaende hovedsagelig af Bønder, ned i Fiskerbyen Arnager, i den Hensigt at ville gribe Brødrene Nielsen og Jørgensen, som endnu opholdt sig dersteds i Broder Jens Nielsens Hus. Pøbelen, der var bevæbnet med Knipler, omringede Huset og forlangte Missionærerne udleverede; men herover bleve nogle af Fiskerne højlig fornærmede og sagde: ,,Nej, det skal ikke ske; lad os bevæbne os og drive Bønderne bort, holde Fred i vor By og forsvare Mormonerne, thi de lære os jo ikke noget Galt.‘‘ I en Hast bevæbnede et betydeligt Antal af dem sig med Øxer, Knipler, Jærnstænger osv., og En affyrede et Skud af sit gamle Gevær. Bønderne, som ikke havde gjort Regning paa en saadan Modstand, bleve snart enige om at forføje sig bort snarest mulig, medens de havde Lemmerne i Behold, og saaledes bleve Brødrene befriede for Mishandling. Iblandt dem, som ved denne Lejlighed optraadte til deres Forsvar, kunne nævnes Didrik Funk (Lund), Mons P. Ibsen og P. Poulsen, som alle bo i Plain City, samt Jens Kofod, Lars Thorsen, Hammer og Andre. De fleste af dem annammede senere Evangeliets Fylde.

Strax efter Affæren i Arnager, rejste Missionærerne til Kjøbenhavn, hvorover vi følte os bedrøvede, thi vi vare endnu alle ,,spæde Kviste‘‘, og min Broder Jeppe, som var bleven beskikket til vor Forstander, var den Ringeste af os med Hensyn til Skolekundskaber, hvisaarsag nogle af Brødrene ogsaa fristedes over, at han skulde være vor Lærer, men Herren styrkede og dueliggjorde ham til sin Kaldelse, saa at han snart vandt de Helliges Tillid og Kjærlighed, og vi bleve meget velsignede. Paa den Tid talte Menigheden paa Bornholm omtrent 30 døbte Medlemmer foruden Børn. Familierne vare følgende: Jens Nielsen (den Første, som blev døbt paa Øen) og Hustru, Jeppe Bentsen med Hustru samt en Søn og to Døtre, Jørgen Hansen tilligemed Kone og Konesøster, Jens Didriksen og Kone samt en anden Søster i hans Hus, min Broder Jeppe, som var Forstander, hvis Kone var rejst til Kjøbenhavn (hvor hun troede bedre at kunne ernære sig, da hendes Mand for Fremtiden skulde ofre sig for Evangeliets Tjeneste), H. P. Piil med Kone og Datter, H. P. Pedersen og Kone, Trine Johnson, Nikolaj Bejer og Hustru samt en ældre Kone ved Navn Karen, min Broder Peter og jeg samt min Fætter Anders Ibsen og Kone, Ole Petersen og Kone og min Faders Tjenestepige Cecilia.

Vore Forfølgere levede nu i det Haab, at de havde gjort Ende paa ,,Mormonismen‘‘, hvad Bornholm angik, thi Lærerne, som de havde jaget bort, troede de ikke vovede at vende

tilbage mere, og de besluttede, at ingen af de Døbte skulde faa Noget at bestille; ej heller vilde de sælge os Nogenting, medmindre vi lovede at forkaste „Mormonismen". Da de fleste af os vare fattige og saaledes afhængige af vore Hænders Arbejde for vort timelige Ophold, troede de at kunne tvinge os paa den Maade. Men deres Forhaabning slog Fejl. Kun H. P. Pedersen og Kone fornægtede Troen fordi Præsten lovede dem Understøttelse, og de henfaldt atter til deres gamle Last, Drukkenskab.

Iblandt de øvrige af os var Kjærligheden stor. Vi mødte ofte sammen til Bøn, og afholdt smaa Forsamlinger, i hvilke vi nøde stor Glæde. Vi hjalp ogsaa hverandre i timelig Henseende saa godt vi kunde, og desforuden oprejste Herren os Venner, som lode os faa Fødemidler enten for eller uden Betaling. Selv anvendte jeg en Del af min Tid til at vidne for mine Venner, og smedede forresten.

Jeg bad meget til Herren om forøget Kundskab angaaende Evangeliet, da der var flere Ting, jeg ikke kunde forstaa. Saaledes tænkte jeg meget paa de Dødes Opstandelse, thi jeg kunde ikke begribe, hvorledes vi atter kunde erholde de Legemer, som Ormene fortærede. Men saa drømte jeg en Nat, at jeg saa' min afdøde Moder træde frem med samme Udseende som hun havde, da hun døde, og idet jeg betragtede hende, blev hun iført hele sin Ungdoms Skjønhed. Samtidig hørte jeg en Røst, sigende: Saaledes er de Dødes Opstandelse. Derpaa vaagnede jeg med stor Glæde i Hjærtet, og fra den Tid af nærede jeg ikke længere Tvivl med Hensyn til dette Æmne.

Den 25de Decbr. (Juledag) havde vi Forsamling i min Faders Hus, ved hvilken Lejlighed jeg talte offentligt for første Gang. Herrens Aand stod mig bi i den Grad, at baade jeg selv og Tilhørerne bleve højlig forbausede over min Prædiken. En Del Fremmede vare tilstede og iblandt dem nogle af mine tidligere Ungdomsvenner. Endnu var jeg ikke bleven ordineret til Præstedømmet. Den følgende Dag havde vi ogsaa Forsamling, og saaledes tilbragte vi Julen, uagtet vore forrige Venner gjorde Nar af os fordi vi ikke, som sædvanlig, højtideligholdt Julen med Gilder, Dans, Svir og Kortspil.

(Fortsættes.)

SOLSYSTEMET.

Tiltrækningskraft, Svingkraft og Centralbevægelse.

De Legemer, som befinde sig i Solsystemet, enten for bestandigt eller kun for en Tid, tiltrækkes af Solen, ifølge visse Love. Den Kraft, som udøver denne Tiltrækning, kaldes Tiltrækningskraft eller Attraktionskraft. Tager man hovedsagelig Hensyn til den derved frembragte Stræben paa de tiltrukne Legemer, saa kaldes denne Kraft: Centripetalkraft, Tyngde, Gravitation.

Foruden Centripetalkraften blive Legemerne ogsaa paavirkede af en anden Kraft, hvis Stræben gaar ud paa at fjærne dem fra Solen: denne Kraft kaldes Svingkraft, Centrifugalkraft og Tangentialkraft. Disse forskjellige Betingelser svare til for-

skjellige Anskuelser af Virkningerne af en og samme Kraft.

Centripetal- og Centrifugalkraften i Forening bevirke Legemets Centralbevægelse, og naar deres Styrke staar i et bestemt Forhold til hinanden, maa vedkommende Legeme uophørlig beskrive en krumlinet Bane om Tyngdepunktet, Systemets Centrum; disse Kræfter kaldes derfor ogsaa Centralkræfter.

Vi kjende ikke Tiltrækningskraftens Natur, kun saa meget vide vi: overalt hvor der er Masse, der er ogsaa Tiltrækningskraft, og denne Kraft stiger i samme Forhold som Massens Størrelse tiltager. Paa Grund af Tiltrækningskraften nærme to Legemer sig hinanden, og hvis f. Ex. det ene af disse Legemer er 1000 Gange tungere, eller indeholder 1000 Gange mere Masse end det andet, og Afstanden mellem de to Legemer er 1001 Mil, saa nærmer det letteste af de to Legemer sig 1000 Mile henimod det tungeste, medens dette kun nærmer sig 1 Mil henimod hint. Man forudsætter imidlertid, at intet tredie Legeme paa nogen Maade indvirker paa begge Legemerne, og at der kun er taget Hensyn til Virkningen af Massens Størrelse.

Foruden Massen har ogsaa Afstanden Indflydelse paa Tiltrækningskraften. Antage vi, at et Legeme er saa overordentligt tungt, at alle de andre Legemer, som ere under dets Indflydelse, i Forhold til det kunde kaldes uendelig lette, som f. Ex. Jorden og en Sten, saa behøver man kun at tage Hensyn til det lettere Legemes Afstand fra det tungere. I dette Tilfælde danner man sig den Forestilling, at Kraften saa at sige udstrømmer fra Centralpunktet, udbreder sig over større og større Rum og taber i Styrke i Forhold til som den fjærner sig fra Kilden. I Virkeligheden formindskes Tiltrækningskraftens Styrke i kvadratisk Forhold til Afstanden fra Centralpunktet; saaledes har den i dobbelt Afstand kun en Fjerdedel, i tredobbelt Afstand en Niendedel, i firdobbelt Afstand en Sextendedel osv. af den oprindelige Styrke.

Oprindelsen til Svingkraften er os ubekjendt; vi vide f. Ex. ikke, naar og hvorledes Jorden fik den første Impuls til sin fremskridende Bevægelse. Men idet vi se Svingkraften midt i dens Virksomhed, forstaa vi vel dens Forhold til Tiltrækningskraften. Et Legeme, som en Gang var sat i Bevægelse, vilde, hvis ingen Hindring var tilstede, vedblive at bevæge sig retlinet fremad, uden nogensinde at standse. Ved Centralbevægelsen ytrer Tangentialkraften sig i Legemets Stræben efter at antage en retlinet Bevægelse, medens Tyngden bevirker Legemets stedsevarende Fald. Resultatet af denne Samvirken er: Legemets Løb i en krumlinet Bane. Krumningens Størrelse eller Form er afhængig af de respektive Forhold mellem Tangentialhastigheden og Faldhastigheden. I hvert Sekund rykker Jorden omtrent 4 danske Mil fremad i sin Bane og falder en Ubetydelighed mer eller mindre end 1⅓ Linie mod Solen. Herefter bestemmes Krumningen af Jordbanen, som ikke er ens paa alle Punkter, men forholdsvis af- og tiltagende; med andre Ord: Jordbanen er ingen Cirkelbue, men en Ellipse.

Den, som uforbeholdent roser det, han agter at kjøbe, og den, som opregner Fejlerne ved det, han ønsker at sælge, bør grundlægge en ærlig Handelsforretning tilsammen.— *Lavater.*

NYHEDER.

Utah. Omfattende Forberedelser blive gjorte for Nærværende i Iron County til i en nær Fremtid at fabrikere Jærnvarer efter en stor Maalestok. Biskob Thomas Taylor har for nylig kjöbt en 20 Mile lang Jærnbane af et Selskab i Nevada med tilsvarende Lokomotiver og Vogne, som skal nedlægges mellem Jærnværkerne og Kulminen i Cedar City Kanyon. — En lille skandinavisk Pige ved Navn Wahlquist forbrændte sig forleden ved Væltningen af en Kulolielampe saa slemt, at hun d. 14de afgik ved Döden. — En 85 Aar gammel Mand ved Navn Thomas Morris i Farmers Ward begik Selvmord ved Hængning d. 17de Januar.—Et i Salt Lake City nylig oprettet lokalt Telegrafsystem paabegyndte sin Virksomhed d. 21de Januar.—Den 21de Januar var Söster Eliza R. Snow Smith 80 Aar gammel. Et udvalgt Selskab, bestaaende af omtrent 200 Personer, höjtideligholdt hendes Födselsdag med en passende Underholdning i Social Hall.—Jærnbanekrigen mellem Union Pacifik og Denver og Rio Grande Banen er endelig forbi. De gamle Fragtpriser ere atter indförte.—Beskyldninger af den mest ondartede Slags ere fremkomne imod Utahs Guvernör, Eli H. Murray. I Stedet for at blive gjenvalgt til Guvernör, som han har havt Haab om, synes Udsigterne derimod at tyde paa, at han snart vil faa sin Afsked paa „graat Papir".—Liget af en ung Svensker fandtes forleden i Nærheden af Ogden. Ved nærmere Undersögelse viste det sig, at den Afdöde havde skudt sig selv.–Difteritis grasserer i Pleasant Grove, Utah County, og har allerede krævet adskillige Ofre. Alle offentlige Möder ere forelöbig standsede og alle mulige Forholdsregler tagne for at hindre den smitsomme Sygdoms videre Udbredelse.—De fleste Medlemmer af Utah-Kommissionen er kommen tilbage til Territoriet.—Brigham Youngs Akademi i Provo nedbrændte om Aftenen d. 27de Jan. Tabet er 15,000 Dollars. Ilden antages paasat.

Washington D. C. Senator Cullom af Illinois holdt d. 11te Jan. en lang Tale i Senatet til Fordel for Vedtagelsen af sit nye Lovforslag, der gaar ud paa at tilintetgjöre Utahs nærværende Regjering og i Stedet derfor organisere et lovgivende Raad, bestaaende af Guvernören og ni Andre. Senator Brown af Georgia imödegik Cullom og hans Udkast paa en særdeles duelig og kraftig Maade.

Massachusetts. Dampskibet „Columbus" löb d. 18de Januar, under sin Rejse fra Boston til Savannah, paa et Klippeskjær ved „Devils Bridge" ud for Gay Fyrtaarn. 100 Mennesker druknede.

Danmark. Et nyt Telefonanlæg mellem Aarhus og Skanderborg er nu i fuld Gang.—En orkanagtig Storm hjemsögte Hanherred, Jylland, d. 25de Decbr. f. A.

Sverige. Et stærkt Jordstöd föltes d. 15de Decbr. ved Carlsværk og Gustafsberg paa Alöen.

Norge. Paa Gaarden Skomarken paa Tyristranden blev en Tjenestepige mistænkt for Barnefödsel i Dölgsmaal og Ombringelse af Barnet. Uagtet Pigen paastod sin Uskyldighed, idet hun fastholdt, at hun fremdeles var frugtsommelig, blev hun, efter at have været undersögt af et Par ukyndige Læger, kastet i Fængsel, hvor hun sad stemplet som Barnemorderske i en lang Tid indtil hun omsider nedkom med et Barn, der döde strax efter Födselen. Saa blev hun da endelig frikjendt uden nogensomhelst Erstatning. Hvilken Skjænsel! Naar vil saadanne Love blive satte i Kraft i civiliserede Lande, som straffer mandlige Forförere i Stedet for deres forholdsvis uskyldige kvindelige Ofre?

DÖDSFALD.

Andreas Aagren, en af de förste 15, som bleve döbte af Erastus Snow i Kjöbenhavn, afgik ved Döden paa sin Bopæl i Nephi, Juab Co., d. 14de Januar, efter en langvarig Sygdom. Broder Aagren var födt d. 19de Juni 1820 ved Sæbyholm, i Nærheden af Landscrona, Sverige og blev opdraget i Helsingborg, hvor hans Fader bosatte sig som Smedemester. I en Alder af 16 Aar rejste han til Kjöbenhavn og gav sig i Skomagerlære. Efter at han var bleven Mester i Faget giftede han sig og forenede sig med Baptisternes Samfund. I 1850 stiftede han Bekjendtskab med Erastus Snow, af hvem han, tilligemed 14 Andre, blev döbt d. 12te August s. A. Om Sommeren 1851 blev han sendt som den förste Missionær til Bornholm, hvor han afholdt adskillige Forsamlinger og döbte nogle faa. Senere virkede han betydeligt som Missionær i Kjöbenhavn og paa Sjælland; ligeledes var han den Förste, som forkyndte Evangeliets Fylde paa Möen. I December 1852 emigrerede han med Forsgrens Kompagni til Utah. Han förste Ægteskab var barnelöst, men med hans anden Hustru avlede han syv Börn, af hvilke de fire endnu lever. Han havde i flere Aar været svagelig og næsten blind, men han forblev urokkelig i Troen og döde som en trofast Sidste-Dages Hellig.

BLANDINGER.

DET ENGELSKE SPROG bestaar af 40,000 Ord, foruden de talrige Afledningsord, Sammensætninger og grammatikalske Böjelser, hvilke ikke findes i de almindelige Ordböger. Störstedelen af Ordene i det engelske Sprog, indbefattende de simpleste og mest bekjendte Udtryk, ere tagne fra det angelsaxiske Tungemaal, medens de andre hovedsagelig ere tagne fra det latinske eller de gamle Romeres Sprog. Nogle Ord ere ogsaa tagne fra de franske, celtiske, græske, tyske og danske Tungemaal. De almindelige Navne paa Steder og Gjenstande ere tagne fra det Britiske og Saxiske; Benævnelse for Kunst og Literatur samt de skjönne Videnskaber fra Latinen samt fra Fransk og Italiensk, og videnskabelige Udtryk fra Græsk. Sproget, som paa Chaucers og Spencers Tid, var overmaade fattigt paa Ord, overgaar nu det franske, spanske og italienske Sprog med Hensyn til Ordforraad, da det Franske kun indeholder omtrent 33,000, det Spanske 30,000 og det Italienske 35,000 Ord. Det Engelske har faaet sin Ordrigdom fra næsten alle forskjellige Sprog, eftersom Handelsforbindelsen med andre Lande og Tungemaal har udvidet sig og den menneskelige Civilisation har vunden Fremgang. Latinske Ord bleve meget frit indförte af Præsteskabet, efter at Kristendommen var bleven grundfæstet i Storbritannien, og ligeledes af andre lærde Mænd, efter den Opvækkelse i Studiet af det græske og romerske Sprog, som fandt Sted i det 15de og 16de Aarhundrede. Franske Ord tilföjedes hovedsagelig af Normannerne, efter at disse havde erobret England, og omtrent i Begyndelsen af det 17de Aarhundrede begyndte Sproget at paatage sig sin nuværende Skikkelse, siden hvilken Tid det ikke har været underkastet nogen væsentlig Forandring, uagtet mange græske og latinske Ord ere blevne indförte, hovedsagelig i Löbet af det nærværende Aarhundrede, for at afhjælpe Trangen til nye Udtryk, som Kunstens og Videnskabernes hurtige Udbredelse har gjort nödvendigt.

Det engelske Sprog, som er et Sideskud af det Angelsaxiske, er en af de plattyske Dialekter, hvilken udgjör den germaniske (tyske) Klasse af den teutoniske (gammeltyske) Gren af det japetiske* eller indo-europæiske Sprog.

Det japetiske Sprog kan inddeles i sex Hovedgrene, nemlig:

1. Indiansk. 2. Persisk. 3. Celtisk. 4. Græsk-Latin. 5. Teutonisk. 6. Slavisk.

Det teutoniske eller gammeltyske Sprog deles i to Klasser, nemlig germanisk og skandinavisk.

PLANETEN JUPITER er 1255 Gange större end Jorden.

ASSESSOREN: „Har den Anklagede tidligere været straffet?"

DEN ANKLAGEDE: „Ja, jeg har to Gange været gift.

LÆREREN: „Naa, min Dreng, hvormeget gjör 25 minus 25 — — — Ved Du det ikke? Hvis Du havde 25 Öre i Lommen og tabte dem, hvad havde Du saa?"

DRENGEN: „Et Hul."

---

* Japetisk Sprog, ogsaa japhetisk Sprog, en fælles Benævnelse for de fleste europæiske Sprog. Benævnelsen er efter Noas Sön, Japhet, som man har troet at gjenfinde i Grækernes Japetos, hvoraf kommer Formen japetisk; japetisk Æt kaldes ogsaa iransk eller kaukasisk eller indo-europæisk Æt.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

Nr. 4. *Den 15de Februar 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 38.)

(1856—Fortsat.)

BENSONS OG KAYS BESOG.

Den 10de Septbr. ankom Apostel Ezra T. Benson og Ældste John Kay til Kjøbenhavn paa et Besøg fra England. En kortfattet Beretning angaaende deres Rejser i Missionen findes i ,,Skandinaviens Stjerne", 6te Aargang, Side 40 og 41, men vi ville her gjøre et Udtog af deres egne Meddelelser desangaaende. I et Brev, som de skrev til Præs. Orson Pratt strax efter Ankomsten til Kjøbenhavn, hedder det iblandt Andet:

,,Efter 3¼ Timers Jærnbanerejse fra Korsøer ankom vi til Stationen i Kjøbenhavn. Broder Haight og adskillige andre af Brødrene ventede der paa os, og vi kjørte i en Drosche til Broder Haights Bopæl, hvor vi modtoges med Glæde og have hele Tiden siden følt os ligesaa meget hjemme som vi have paa noget Sted siden vi forlode vort Bjærghjem. Vor Ankomst blev ved Ældsternes Virksomhed snart bekjendtgjort i Staden, og Kl. 8 om Aftenen bleve vi forestillede for 600 eller 700 Sidste-Dages Hellige. Broder Benson prædikede til dem paa sin vanlige aandrige Maade, hvilket bragte deres Hjærter til at fryde sig, og det syntes som om de forstode ethvert Ord, vi sagde til dem. Broder Haight har Aanden af sin Mission og er elsket af alle de Hellige. Broder Widerborg nyder ogsaa Herrens Aand og er en god Tolk. Ældste Benson tror, at vi kunne udføre omtrent ligesaa meget godt som hvis vi kunde forstaa deres eget Sprog."

Efter Tilbagekomsten til Liverpool indgave Benson og Kay til Præsident Pratt følgende Beretning om deres Besøg til Skandinavien:

,,Den 14de Septbr. overværede vi Forsamling i Kjøbenhavn i en stor og rummelig Sal og prædikede til omtrent 1000 Mennesker. Herrens Aand var rigelig udgydt. Vi mødte ogsaa med de Hellige og talte til dem d. 15de. Den 17de forlode vi Kjøbenhavn i Forening med Ældsterne Haight og Widerborg, og efter en meget stormfuld Sørejse *** ankom vi til Gøteborg Kl. 5½ om Morgenen d. 18de. Vi gik til Ældste Frantz T. Grønbergs Hus, hvor vi spiste Middagsmad. Om Eftermiddagen lod han alle de Hellige i Gre-

nen, bestaaende af syv Sjæle, tilligemed omtrent fem Fremmede, som vare fredelige, forsamle sig i sit Hus. Medens vi vare beskjæftigede i Bøn tilsammen hørte vi Fodtrin af Nogen, som kom ind i Værelset, men vi skjænkede ingen videre Opmærksomhed dertil, førend vi bleve færdige med Bønnen, og da fandt vi tre store Politibetjente i vort Selskab, af hvilke den forreste talte nogle Ord til Grønberg, hvorpaa han satte sig ned ved Bordet, nedskrev alle vore Navne og forlangte at se vore Rejsepas. En Broder, som boede nogle faa Mile borte og havde intet Pas, toge de til Politistationen, og befalede, at alle vi Andre skulde adsprede os. Efter deres Bortgang tøvede vi en lille Stund, trøstede de Hellige, medens vi bøde dem Farvel, og lagde Hænder paa et sygt Barn, efter Forlangende af dets Moder, som dog ikke var i Kirken. Avisredaktørerne omtalte vor Forsamling og bemærkede, at den unge Mand, som førtes til Stationen, var saa fuld af „Mormonismen", at han prædikede for Rettens Embedsmænd. Førend vi forlode Gøteborg lagde vi Hænder paa Broder Grønberg, som var Forstander for Grenen, og velsignede ham. Han har været fremkaldt for Politiet mange Gange, fordi han prædiker Evangeliet, men han føler sig stærkere nu end nogensinde før.

Den 19de tiltraadte vi Rejsen op ad Gøtaelven for at tage gjennem Landet til Stockholm. En saadan Sørejse mellem Gøteborg og Sveriges Hovedstad frembyder de skjønneste og mest storartede Udsigter. Man passerer igjennem 75 Sluser og over syv Indsøer, og naaer en Højde af 308½ Fod over Havets Overflade. Der findes adskillige interessante Steder paa Vejen, saasom Vandfald, store Indsøer, stadselige Bygninger og den prægtige Fæstning Carlsborg, der har Bekvemmeligheder til 30,000 Soldater. Vi ankom til Stockholm ved Midnatstid d. 22de.

Stockholm er en smuk Stad; den er bygget paa syv Øer og er bleven endmere interessant ved dens prægtige Bygninger, skjønne Anlæg og de talrige Øer i den smukke Bugt. Vi besøgte Slottet og saa' en Mængde smukke Værelser, kunstige Malerier og Statuer. Vi overværede Forsamling d. 24de og talte ved Hjælp af Broder Widerborg som Tolk til de omtrent 30 forsamlede Hellige. Den følgende Dag afsejlede vi fra Stockholm med Dampskibet „Ganthiod", og ankom d. 28de tidligt om Morgenen til Ystad, efter en ubehagelig Rejse. Paa Landingsstedet fandt vi Kvinder, som ventede paa Dampskibet for at gjøre Tjeneste som Bærere og Portnere. To af dem bare vor Bagage paa en Bærebør til Hotellet. Samme Dag fortsatte vi Rejsen tilvogns igjennem et Agerdyrkningsdistrikt til Malmø, hvor vi besøgte Konferencepræsidenten og gave ham saadanne Instruxer, som vi ansaa for passende. Dagen efter, d. 29de, rejste vi til Kjøbenhavn. Vi ville her bemærke, at Værket er i Færd med at faa et godt Fodfæste i Sverige. Uagtet de strænge Love mod Religionsfriheden og Politiets Aarvaagenhed spredes Evangeliet hurtigt i Landet, thi der findes allerede 21 Grene og omtrent 440 Medlemmer i Sverige.

Om Aftenen d. 30te prædikede vi til en stor Forsamling i Kjøbenhavn; et betydeligt Antal Fremmede vare tilstede. Pøbelen prøvede af alle Kræfter paa at afstedkomme Forstyrrelse uden for, men med liden Held. Vi prædikede der igjen d.

1ste Oktober, og den følgende Dag havde vi i Selskab med omtrent 20 Hellige en fornøjelig Tid med at besøge Sorgenfri Slot og det hosliggende Anlæg. Den 4de Kl. 7 om Morgenen forlode vi Kjøbenhavn for at gjøre en Tur til Jylland. Vi rejste med Jærnbane til Korsøer og videre der fra med Dampskib,*** men vi havde ikke sejlet langt førend Maskineriet gik i Stykker, hvorfor vi maatte gaa ombord paa en anden Damper, der førte os til Aarhus, hvor til vi ankom Kl. 6 Eftm. Samme Aften fortsatte vi Rejsen i en Karet til Horsens, hvor vi indtraf tidligt den følgende Dags Morgen. Den 5te rejste vi til Vejle, hvor vi mødte med de Hellige fra to Konferencer (Fredericia og Fyens) og prædikede til dem. Omtrent 300 Personer vare tilstede. To eller tre Urostiftere prøvede paa at opbryde vor Forsamling, men det lykkedes dem ikke.

Den 6te var det Broder Kays Fødselsdag. Han er 39 Aar gammel, 5 Fod 9½ Tommer høj, vejer 238 Pund og føler udmærket godt.

Vi forlode Vejle d. 7de og ankom til Aalborg d. 8de, efter at have rejst 100 Mile (eng.) med Postvogn. Den 9de mødte vi med omtrent 400 Hellige, da Medlemmerne fra to Konferencer, nemlig Aalborg og Vendsyssels, vare forsamlede her. Møderne fortsattes d. 10de, og en Del Fremmede vare tilstede. Aftenen tilbragte vi i Præsidentens Bolig med at undervise de Hellige. Den følgende Dag afrejste vi med Dampskib til Kjøbenhavn, hvor vi indtraf d. 12te Kl. 11 Form. Undervejs bemærkede Kaptejnen til Broder Benson, at „Mormonerne“ førte de bedste Mænd og Kvinder ud af Landet. Vi overværede Forsamling samme Aften og talte til de Hellige.

Den 13de ved Middagstid forlode vi atter Kjøbenhavn i Forening med Brødrene Haight, Liljenqvist og Larsen og rejste til Sorø, hvor fra vi kjørte med Karet til Haugerup. Her havde vi atter Forsamling og talte til de Hellige.

Den 14de Kl. 10 Form. forsamledes de Hellige og Naboerne i et stort Hus, som tidligere havde tilhørt en Broder Nielsen, men da han solgte samme forbeholdt han sig Ret til at holde tre „Mormon“-Forsamlinger deri. Vi prædikede for Folket, og de glædede sig meget over hvad de hørte. Her sagde vi Farvel til Brødrene Haight og Widerborg samt de Hellige og rejste med Jærnbanen til Korsøer. Kl. 10½ Eftm. forlode vi nævnte By, efter at have taget en hjærtelig Afsked med Broder Liljenqvist, som ledsagede os der til. Vi ankom den følgende Dags Morgen til Vejle, hvor fra vi fortsatte Rejsen med Jærnbane til Hamborg. *** Der fra afsejlede vi d. 16de med Dampskibet „Brittannia“ og ankom til Hull d. 18de. ***

De Hellige i Skandinavien ere et godt Folk, fulde af Tro og Guds Aand. Værket er i en trivelig og sund Forfatning. At det maa rulle fremad indtil enhver ærlig Sjæl i hele Skandinavien er udsamlet af Babylon, beder Eders Medarbejdere i Evangeliet

Ezra T. Benson. John Kay.“

Tiendelovens Indførelse.

I de sidste tre Maaneder af Aaret 1856 blev Tiendeloven almindelig indført iblandt de Hellige i Skandinavien. Flere Afhandlinger om dens Hensigt og Beskaffenhed offentliggjordes i „Skandinaviens Stjerne“, og det omrejsende Præstedømme gave de nødvendige Undervisninger

desangaaende i Konferencemøderne og Forsamlingerne samt privat. De Hellige i Almindelighed modtoge denne Lov med Beredvillighed, og Skandinaverne som et Hele have siden den Tid, baade i de gamle Lande og efter Ankomsten til vort Bjærgland, været at regne iblandt de mest Punktlige med Hensyn til sammes nøjagtige Overholdelse.

1857.

DET OTTENDE EMIGRANTSELSKAB.

Den 18de April Kl. 2 Eftm. afsejlede 536 Sjæle fra Kjøbenhavn med Dampskibet ,,L. N. Hvidt'', under Ledelse af Hector C. Haight, som ledsagede dem til England. Efter en heldig Sejlads ankom Skibet til Grimsby i England d. 21de om Eftermiddagen. Der fra fortsattes Rejsen den følgende Dag med Jærnbanen til Liverpool, hvor Emigranterne, tilligemed fire fra England hjemvendende Utah-Ældster, gik ombord paa Skibet ,,Westmoreland'' og afsejlede fra Liverpool d. 25de April. Om Aftenen d. 24de, medens Skibet laa for Anker ude paa Rheden, bleve fem Par ægteviede, nemlig C. C. A. Christensen og Elisa Haarbye, John F. F. Dorius og Karen Frantzen, C. C. N. Dorius og Elen G. Rolfsen, Lauritz Larsen og Anne M. Thomsen, Jacob Bastian og Gjertrud Peterson. Mathias Cowley blev af Præsidentskabet i Liverpool beskikket til Leder for Selskabet med Henry Lunt og O. N. Liljenqvist som Raadgivere. De Hellige inddeltes i fire Distrikter under Bestyrelse af Ældsterne G. W. Thurston, Lorenzo D. Rudd, C. G. Larsen og C. C. N. Dorius. Følgende Orden iagttoges under Overrejsen: Emigranterne gik tilsengs mellem Kl. 9 og 10 om Aftenen og stode op omtrent Kl. 5 om Morgenen. Der afholdtes Bøn hver Morgen og Aften, og, for saa vidt det lod sig gjøre, ogsaa om Middagen. Søndagene anvendtes til Faste, Bøn og Prædiken. Skoler bleve ligeledes organiserede i hvert Distrikt for at undervise de Hellige om det engelske Sprog. Et Musikselskab dannedes, og de Hellige deltoge ofte i Dans og andre uskyldige Fornøjelser. Sundhedstilstanden iblandt Emigranterne var god, og kun to smaa Børn samt en 82 Aar gammel Mand døde under Overrejsen. Et Barn blev født d. 3die Maj, som fik Navnet Decan Westmoreland efter Kaptejnen og Skibet. Efter en særdeles heldig Rejse, der varede i 36 Dage, ankom Selskabet d. 31te Maj til Philadelphia, hvor det modtoges af Ældste Angus M. Cannon, der under John Taylors Fraværelse fungerede som Emigrationsagent, og gjorde de nødvendige Foranstaltninger til Selskabets Rejse gjennem Staterne. Den 2den Juni fortsattes derfor Rejsen med Jærnbanen *via* Baltimore og Wheeling til Iowa City, som ogsaa i 1857 var Udrustningssted for de Hellige, der rejste over Sletterne. Her til ankom de d. 9de. Paa Jærnbaneturen døde en Broder Hammer fra Bornholm og tre Børn. Omtrent d. 15de Juni begyndte en Del af Selskabet Rejsen over Sletterne fra Iowa City med et Oxetog, under Ældste Mathias Cowleys Ledelse, medens en anden Afdeling omtrent samtidig tiltraadte Rejsen med Haandkarrer, under Ældste James P. Parks Anførsel. Flere af Emigranterne, som ikke havde Midler nok til at kunne rejse til Dalen dette Aar, forbleve i Staterne for at fortjene Penge til Rejsens videre Fortsættelse senere. Oxetoget, der bestod af 198 Sjæle, 31 Vogne, 122 Oxer og 28 Køer, ankom

til Florence d. 2den Juli i en temmelig god Sundhedstilstand, men da Haandkarre-Kompagniet naaede der til Dagen efter, vare flere af de dermed følgende Emigranter syge formedelst Forandring af Kost og Klima samt Anstrængelse, hvorfor et Raad blev sammenkaldt d. 4de for at tage deres Stilling i Overvejelse. Det blev tilsidst enstemmigt vedtaget, at Kompagniet strax skulde fortsætte Rejsen, og at Alle, som ikke vare i Stand til at kunne marschere, skulde forblive tilbage for ikke at blive Selskabet til Byrde. Oxetoget rullede afsted fra Florence d. 6te Juli, og Haandkarre-Kompagniet, der bestod af 330 Sjæle, 68 Haandkarrer, tre Vogne og 10 Muler, fortsatte Rejsen d. 7de under Ledelse af Ældste Chr. Christiansen, der vendte hjem fra en Mission til de vestlige Stater. Den 13de Septbr. ankom begge Kompagnier lykkelig og vel til Salt Lake City.

Det niende Emigrantselskab.

Aarets anden Emigrationsafdeling, bestaaende af 286 Sjæle, afrejste fra Kjøbenhavn d. 20de Maj, og ankom til Liverpool d. 24de. H. C. Haight ledsagede Selskabet til England. I Forening med et stort Antal emigrerende Hellige fra den britiske Mission afsejlede Selskabet fra Liverpool med Skibet „Tuscarora" tidligt om Morgenen d. 30te Maj, under Ledelse af Richard Harper, der assisteredes af Joseph Stapleton og C. M. Funck som Raadgivere. Efter en behagelig Rejse paa omtrent fem Uger ankom „Tuscarora" til Philadelphia d. 3die Juli. Der fra fortsattes Rejsen med Jærnbanen mod Vest til Burlington i Iowa, hvor fra Emigranterne spredte sig for at søge Beskjæftigelse og fortjene Penge til Rejsens videre Fortsættelse til Dalen.

I April-Konferencen, afholdt i St. Louis, Missouri, blev det vedtaget, at de skandinaviske Hellige skulde flytte fra St. Louis og Alton (Illinois) til Omaha og Florence, hvilke Steder den Gang vare i stærk Opkomst, og de Hellige kunde faa god Arbejdsfortjeneste dersteds, indtil de kunde drage længere vestover. Denne Flytning blev strax iværksat, og efter en kort Tids Forløb havde næsten alle Skandinaverne forladt Missouri. Omtrent samtidig anlagdes en Del midlertidige Settlementer paa Vejen til Utah, vest for Florence, efter Præsident Youngs Anvisning.

Aarhus og Skive Konferencer oprettes.

I Juni og Juli Maaneder gjorde Præsident Hector C. Haight en Tur til Fyen og Jylland. Under hans Besøg til sidstnævnte Sted bleve to nye Konferencer oprettede dersteds, af hvilke den ene kaldtes Aarhus Konference og fik Lars Chr. Geertsen til Præsident, og den anden, som gaves Navnet Skive Konference, overlodes til L. Jakobsens Varetægt.

Daabstvang afskaffes i Danmark osv.

Af et Brev, som Hector C. Haight d. 16de Juli 1857 skrev til Præsident Orson Pratt i England, hidsætte vi Følgende:

„I Danmark nyde vi nu større Frihed end tidligere, baade med Hensyn til Prædiken og Udspredelsen af det trykte Ord. Da jeg først kom her til for omtrent 1½ Aar siden skete det ofte, at Ældsterne bleve piskede, pryglede og drevne fra deres Arbejdsmarker, men jeg opdagede snart, at Brødrene selv paadroge sig meget af denne Forfølgelse ved deres haarde Prædiken, Irettesættelser og skarpe Hentydninger til baade Præ-

ster og Folket angaaende deres Religion. Jeg raadte dem til at gaa frem i Kjærlighedens og Sagtmodighedens Aand og forkynde Evangeliets simple Sandheder samt gjøre Folket bekjendt med de Principer og Materialier, hvormed de kunde opføre en bedre Bygning, førend de begyndte at nedrive den gamle. De have været lydige til mit Raad, og kunne nu besøge mange Stæder og Landsbyer, hvor de tidligere vare bange for at komme. Ved at bruge denne forsigtige Fremgangsmaade ere Ældsterne blevne i Stand til at tilintetgjøre meget af den imod os existerende Fordom, og vore Fjender have ytret sig gjennem Bladene, at „Mormonismen“ var i Aftagende, og at der var Intet mere at frygte for, da den snart vilde uddø, medens vi paa samme Tid døbte to for hver en vi tidligere havde døbt. Jeg vil ligeledes omtale, at et Lovforslag * blev vedtaget i Rigsdagen sidste Vinter, som gav Forældre Frihed til at lade deres Børn døbe eller lade være, efter eget Behag; tidligere var Daaben en Tvangssag. Vi tro, at dette vil tjene til Gavn for Evangeliets Udbredelse i Danmark, hvor Alting, under de nærværende Omstændigheder, er i en tilfredsstillende Forfatning, og hvor 700 Sjæle ere blevne døbte i det forløbne Halvaar.

I Sverige ere Omstændighederne anderledes. Ældsterne blive endnu ofte arresterede og fremførte for baade civile og præstelige Myndigheder, samt blive mulkterede og fængslede paa Vand og Brød, og mishandlede paa Grund af de strænge Love. Et kongeligt Forslag om en Slags begrænset Religionsfrihed er for nylig blevet forelagt Rigsdagen i Stockholm, men det er tvivlsomt, at det vil blive vedtaget i nærværende Session, da Lovgiverne ikke ere tilfredse med de mange Indskrænkninger, som det indeholder. *† Det svenske Folk i Almindelighed længes efter Samvittigheds- og Gudsdyrkelsesfrihed, da der findes mange Frafaldne fra Statskirken, men Præsteskabet er bange for, at for megen Frihed skal gives Folket, der, efter deres Mening, ere udsatte for at blive bedragne af fremmede Omvendelsesprædikanter. Trods hele den forenede Modstand spredes Evangeliet og finder Vej til mange Oprigtiges Hjærter, og Udsigterne ere opmuntrende i de to Konferencer (Skaane og Stockholms), der nylig ere blevne besøgte af Broder C. Widerborg, som jeg sendte der til for at assistere de indfødte Ældster i Gjennemførelsen af mine Instruxer i Henseende til

---

* Dette Lovforslag underskreves af Kongen i følgende Form:

„Vi Frederik den Syvende, af Guds Naade Konge til Danmark etc. etc., gjøre vitterligt, at Rigsdagen har vedtaget og vi ved Vort Samtykke stadfæstet følgende Lov:

Par. 1. De i Forordningen af 30te Maj 1828, Par. 5 og 6, anordnede Tvangsmidler for Forældre, der ikke inden den i bemeldte Forordnings Par. 1 foreskrevne Frist efterkomme den dem paahvilende kirkelige Forpligtelse til at lade deres nyfødte Børn døbe, skulle for Fremtiden bortfalde.

Par. 2. De i Par. 1 omtalte Tvangsmidler ville derimod fremdeles komme til Anvendelse paa saadanne Forældre, naar de ikke i det Seneste et Aar efter Barnets Fødsel for Sognets Præst og Kirkebetjent opgive det Navn, de ville have Barnet tillagt, til Indførelse i Kirkebøgerne, og skal da en Afskrift af disse, for saa vidt Barnet ikke senere maatte blive døbt, i alle borgerlige Forhold træde i Stedet for Daabsattest.

Hvorefter alle Vedkommende sig have at rette.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Frederik R.

(L. S.)

Hall.

*† Forslaget blev forkastet af tre Stænder, nemlig Adelen, Præsterne og Bønderne, og blot antaget af en Stand (Borgerne).

Værkets videre Udbredelse. Han fandt, at Brødrene gjorde det godt under Omstændighederne, og Herren havde velsignet deres Arbejde, da 216 vare døbte i det sidste Halvaar.

Norge er et Klippeland, og de Hellige der maa, lignelsesvis talt, udhugges af Klipperne. Det koster Ældsterne meget Arbejde, og næsten ethvert nyt Medlem maa kjøbes med Mulkt og Fængsling. Den eneste Forskjel mellem Sverige og Norge er, at Authoriteterne i Norge ere mere humane og tillade aldrig Brødrene at blive mishandlede, uagtet de ere nøje med Hensyn til at sætte Lovene i Kraft. 82 Medlemmer ere tillagte Menigheden i den Del af Missionen, hvilket forøger Antallet af Døbte i hele Skandinavien til 998 i det forløbne Halvaar. To nye Konferencer (Aarhus og Skive) og 29 Grene ere for nylig blevne organiserede. Disse Tillæg tilligemed Aarets Emigration, bestaaende af 829 Sjæle, viser, at Herrens Gjerning gaar fremad i disse nordlige Lande.

Ældsterne og de Hellige i Almindelighed ere nidkjære i at bære Vidnesbyrd og udsprede det trykte Ord; de ere ogsaa lydige med Hensyn til at efterkomme ethvert Forlangende og give Agt paa Herrens Profeters Raad. Ligeledes ere de villige til at lære det engelske Sprog, og Skoler ere oprettede i dette Øjemed, hvor Omstændighederne vil tillade det. Næsten allevegne i Missionen findes der allerede Nogle, som kunne læse, forstaa og tale lidt Engelsk.

Vore Skrifter læses med stor Interesse af baade Hellige og ,,Syndere", og ,,Skandinaviens Stjerne" holdes af mange indflydelsesrige Mænd uden for Kirken.

Vi have oversat Deres nylig udgivne Skrifter (Evangeliets sande Grundsætninger) paa Dansk, og de ere allerede trykte. Vi haabe, at de ville tjene til videre Udbredelse af de store og herlige Principer, som De saa omstændelig fremstiller og forklarer."

Reformation.

Den vel bekjendte Reformation, som paabegyndtes i Zion i 1856 og fortsattes det følgende Aar indtil alle de trofaste Hellige havde fornyet deres Pagt ved Daab, blev ogsaa indført iblandt de Hellige i Adspredelsen. Efter at et Brev fra Præsident Brigham Young til Orson Pratt (der præsiderede over den britiske Mission) angaaende Reformation og en længere Redaktionsartikel om samme Æmne var bleven offentliggjort i ,,Skandinaviens Stjerne" af d. 1ste Marts 1857, lagde Ældsterne alvorligt Haand paa Reformationsværket. De præsiderende Brødre viste selv Exemplet ved at fornye deres Pagt ved Daab, hvorefter de Hellige i Almindelighed bleve gjendøbte. Det havde nyt Liv og forøget Nidkjærhed til Følge overalt i Missionen; de Hellige, hvoraf mange vare blevne sløve og ligegyldige for Efterlevelsen af deres Religion, omvendte sig nu fra deres Synder og toge fat med fornyede Bestræbelser, medens ogsaa en Del ,,visne Grene" bleve afskaarne fra ,,Træet". Ældsterne vare fra den Tid af fyldte med større Kraft, Visdom og Nidkjærhed, og ved deres forøgede Indflydelse og endrægtige Samvirken fik Værket et kraftigt Stød fremad, hvilket iblandt Andet bevistes derved, at 998 nye Medlemmer bleve tillagte Kirken ved Daab i de første sex Maaneder af Aaret (1857), et større Antal end der nogensinde tilforn var bleven døbt i Missionen i et lignende Tidsrum.

(Fortsættes paa Side 65.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 15de Februar 1884

ARBEJDSLØSHEDEN.

For Tiden hersker der betydelig Arbejdsløshed i Salt Lake City. Skjøndt dette mer eller mindre er Tilfældet hvert Aar i Løbet af Vintermaanederne, føles Trykket deraf maaske haardere i Aar end tidligere, paa Grund af de flaue Tider og den stadig tiltagende Folkemængde. Iblandt de Arbejdsløse findes et betydeligt Antal af vore skandinaviske Brødre, som nylig ere ankomne til vort Bjærghjem, og vi indrømme, at det er en højst ubehagelig Skuffelse, at de ved deres Ankomst ikke kunne finde nogen Beskjæftigelse, da de derved let kunne faa det Indtryk, at der er ingen Plads til dem og at deres Nærværelse her ikke er nødvendig. Vi forstaar tildels at sympathisere med disse vore nykomne Søskende, og var det muligt for os at skaffe dem Arbejde, skulde det være os en sand Fornøjelse at gjøre saa. Men dette er ikke muligt her i Staden eller Territoriets større Byer. Hjælpemidlet maa altsaa komme fra en anden Kilde.

Utah er omtrent 83,000 eng. Kvadratmile stort, og skjøndt Størsteparten af dette Areal bedækkes af høje Bjærge, findes der ikke saa faa frugtbare Dale, i hvilke man antager, at der er Plads til flere Gange saa mange Indbyggere, som for Tiden findes i Territoriet. Der er nemlig store Strækninger af disse Dale, som endnu enten ere aldeles ubeboede eller meget tyndt befolkede, og til saadanne Steder ønske vi at hendrage vore arbejdsløse Søskendes fremtidige Opmærksomhed. Uden nøjere Overvejelse tør vi frit sige til Mange: Rejs paa Landet, faa Eder et Stykke Jord, byg en Kjælder eller en lille Træhytte derpaa, ligesom saa mange af Eders Brødre tidligere har gjort, saa slippe I fri for at betale Husleje og I kunne arbejde for Eder selv, uden at være udsatte for Fornærmelser af strænge Formænd eller ufølsomme Arbejdsherrer. Ved Arbejde, Flid og Sparsommelighed ville I voxe med Nybygden, og naar denne saa om faa Aar bliver til en anseelig By ville I eje Eders Andel af dens gode Jorder, dens smukke Huse og skjønne Haver, og desuden tilkomme den Ære, at I vare med til at gjøre alle disse Forbedringer. Alt dette kan opnaas af enhver flittig Person med almindelige Evner, som tør vove Forsøget og har Taalmodighed nok til at kunne vente en kort Tid paa Frugterne af sit Arbejde.

Vi fordrister os til at nævne Emery, Sevier, Piute og andre Countier som passende Egne, hvor der endnu findes enten aldeles uoptagne Jorder eller Ejendomme, som kunne erholdes paa meget billige Vilkaar. Der er ligeledes Bear Lake Valley og andre Steder i det sydlige Idaho, som frembyder mange Fordele for Emigranter. Overvej Sagen, Landsmænd og Landsmændinder! og vær ikke bange for at rejse paa Landet, selv om Eders hele Fortid har været tilbragt i Europas eller Amerikas større Stæder.

CHRISTOFFER O. FOLKMANNS BIOGRAFI.

(Fortsat fra Side 45.)

De faa Hellige paa Bornholm begyndte det nye Aar (1852) med Glæde. Vi vidnede for Naboer, Slægtninge og Venner, og vi begyndte saa smaat at afholde Forsamlinger blandt Fremmede, medens de Ugudelige bestandig hadede og forfulgte os. Den 18de Januar afholdt mine Brødre Jeppe og Peter samt min Fætter Ibsen Forsamling hos C. Munk i Vallensgaardshusene; men en Del Pøbel forsamlede sig og truede dem til at forlade Huset samt slog dem med Knipler og drev dem som Kreaturer omtrent ¼ Mil. Min Broder Jeppe og Fætter Ibsen bleve haardt mishandlede, og min Broder Peter mistede meget Blod som Følge af et Slag, der tilføjedes ham i Hovedet med en Knippel af en Mand ved Navn Mikkel Brogaard. Denne Mand (Brogaard), som var en af de værste Mormonhadere paa Øen, henfaldt senere til Drukkenskab, gik fra Forstanden og hængte sig. Brødrene glædede sig over, at de vare værdige til at lide for Kristi Navns Skyld, og de bleve meget styrkede i Troen derved. De klagede ogsaa til Byfoged Smith i Nexø over den dem tilføjede Mishandling; denne Embedsmand advarede Forfølgerne imod at gjøre Saadant mere.

Jeg var bestandig Brødrene behjælpelig med Afholdelsen af Forsamlinger, og vi vandt mange Venner. Min Broder Jeppe døbte ogsaa fire Personer, men Andre, som vare Troende, foretrak at opsætte deres Daab indtil der ankom Brødre fra Kjøbenhavn.

Den 20de, 21de og 22de Febr. afholdtes Generalkonference i Kjøbenhavn, hvor til min Broder var rejst for at afgive Beretning om Missionen paa Bornholm. Ved denne Lejlighed blev Ældste Ole Svendsen beskikket til at rejse til Bornholm for at virke dersteds i Forening med min Broder Jeppe og A. Ibsen. Vi hilsede Broder Svendsens Ankomst med Glæde, og strax derefter døbtes et betydeligt Antal paa Øen. Saaledes bleve ikke mindre end ti Personer indlemmede i Menigheden ved Daab om Aftenen d. 13de Marts og sex den følgende Dags Aften. I Juni Maaned rejste min Broder Jeppe til Kjøbenhavn, hvor han blev beskikket til at gaa paa Mission til Norge.

Den 10de Juli afholdt vi en stor Forsamling hos Broder H. P. Piil for at fejre Menighedens Fødselsdag paa Bornholm, thi det var netop et Aar siden, at de første fire Personer bleve døbte paa Øen. Ved denne Lejlighed var Ældste John E. Forsgren hos os. Han var kommen over paa et Besøg fra Kjøbenhavn og var den første Zions-Ældste, som gjæstede Øen. Den følgende Dag afholdtes Forsamling hos J. Bentsen, hvor Anders Ibsen ordineredes til Ældste og beskikkedes til Forstander for Menigheden. Jeg blev ordineret til Præst og beskikket til Grenens Skriver og Bogagent samt til at gaa lidt paa Mission. Min Broder Peter ordineredes til Lærer; ligeledes bleve Andre ordinerede til forskjellige Grader af Præstedømmet. Samme Aften afholdtes en stor Forsamling under aaben Himmel hos Anders Møller i Vestermarie, hvor Brødrene Forsgren og Svendsen vare blevne

opfordrede til at afgive Møde for at forsvare deres Lære mod Lutheranerne, Grundtviganerne og Baptisterne. Flere hundrede Mennesker vare tilstede. Medens Forsgren talte med stor Kraft blev han afbrudt af en Hr. Brant, som raabte: ,,Nu har han ikke Guds Aand.“ Ældste Svendsen fik Lejlighed til at tale og fremstille vor Lære i et klart Lys. Vore sekteriske Modstandere, som ved dette Tilfælde vare blevne enige om at stride mod os, bleve tilsidst indbyrdes uenige og talte imod hverandre. En Baptistpræst ved Navn Nielsen blev ved at prædike saa længe der var et Menneske tilbage paa Pladsen.

Folket havde besluttet at drive ,,Mormonerne“ ud i en Dam, som var beliggende tæt ved Forsamlingsstedet, og der rigtig dykke os, men det lykkedes os at slippe bort fra vore Forfølgere, hvorpaa vi gik til Broder Bentsen Hus og fortsatte vor Gudstjeneste. Ældste Forsgren afholdt flere andre Forsamlinger og forblev hos os til d. 17de Juli, da han rejste tilbage til Kjøbenhavn.

Indtil den Tid havde jeg anvendt det meste af min Tid med at arbejde som Smed, og mine Kunder begyndte gradvis at komme tilbage til mig, men fra nu af rejste jeg betydeligt omkring med Broder Svendsen for at prædike Evangeliet. Den 22de Juli forrettede jeg min første Daabshandling, idet jeg døbte Hans Peter Holm. Samme Dag ankom min Fætter O. C. Olsen, som havde annammet Evangeliet i Kjøbenhavn, paa et Besøg til Øen, og i hans Selskab tilbragte jeg da flere Dage med at besøge vore Slægtninge. Den 30te befandt vi os saaledes hos hans Svoger H. P. Hansen i Rønne, og vi begyndte at vidne for ham og Familie om Sandheden, da det strax rygtedes i Byen, at ,,Mormonerne“ vare der, hvisaarsag en stor Mængde Mennesker forsamledes i og uden for Huset, og en Garversvend Bruun begyndte at mishandle Broder Olsen og mig. Da optraadte en Garver Wolff til vort Forsvar, idet han ryddede Stuen og drev Folket ud, hvorpaa Værten tillaasede Døren, og saaledes bleve vi befriede for videre Mishandling. Den følgende Dag rejste Broder Olsen tilbage til Kjøbenhavn.

Ældste Svendsen og jeg besluttede at gaa til Tindstad den Aften (d. 31te Juli), og undervejs besøgte vi Hr. J. West, som havde forlangt at have Forsamling, men ved Ankomsten der til opdagede vi, at Hensigten dermed var at faa Lejlighed til at mishandle os, hvorfor vi afsloge Tilbudet. Vi spurgte nu om Vejen til Tindstad, og en Mand ved Navn Holst var meget flink til at vise os denne, men aldrig saa snart havde han gjort det, førend han løb omkring som et Djævelens Sendebud og underrettede Naboerne, der havde besluttet at mishandle os, om vor Nærværelse. Vi kom snart til Tindstad og gik ind til en Gaardmand ved Navn Wallentin Wallentinsen, hos hvem vi tidligere havde afholdt to store Forsamlinger, og Manden havde den Aften besluttet at lade sig døbe. Henimod Aften indfandt en Del Fremmede sig, som gik og saa' paa Kreaturerne, under det Foregivende, at de ønskede at kjøbe. Imidlertid gik vi ind i Dagligstuen og samtalede med min Broders Kone, Søster Folkmann, som havde bragt os noget rent Tøj, men vi forstode strax, at de Fremmede havde Ondt isinde imod os og begyndte at lægge Planer for at ville mishandle os. Vi bade til Herren i vort stille Sind om at beskytte os, thi der

var intet Haab om at kunne undfly, da man allerede havde sat Vagt om Gaarden, og Mængden blev bestandig større. Omsider kom nogle af Voldsmændene ind og bade os at komme uden for, da der vare nogle „Mormoner", som ønskede at tale med os, men vi nægtede at efterkomme deres Opfordring, da vi tydeligt nok indsaa, hvad Hensigten var. I næste Øjeblik stormede Drabanterne ind, og en Smed ved Navn Hans Ibsen (Wallentinsens Svoger) greb fat paa Broder Svendsen for at ville trække ham ud. Flere af de Andre kom Smeden til Hjælp, og man trak Svendsen i Haaret, hvoraf meget rykkedes af, rev hans Klæder (baade Frak, Benklæder og Vest) itu samt slog ham med Knipler; men de kunde ikke trække ham ud af Døren.

Paa samme Tid tog Wævest Peter Holm fat paa mig og vilde føre mig ud. Han trak min Frakke, Vest og Krave i Stykker, og Peter Wævest traadte frem og begyndte at slaa mig paa en umenneskelig Maade med en Tyrepisk. Wævest Peter Holm hentede sig ogsaa et Stykke Brænde, hvormed han slog mig flere Huller i Hovedet, af hvilke Blodet strømmede i Mængde. Andre gjorde kraftige Forsøg paa at ville trække mig uden for, men det lykkedes dem ikke, uagtet Mange havde fat paa mig.

Wallentinsen, der var bleven helt forvirret over det Forefaldne, vedblev at raabe om Fred og Orden, indtil der endelig blev et Øjebliks Stilstand, hvilken vi benyttede til at liste os ud af Værelset for at skjule os. Broder Svendsen kom ind i et Mælkekammer, og jeg skjulte mig paa Loftet. Men aldrig saa snart kom Voldsmændene til Kundskab om, at vi havde skjult os førend de begyndte at søge efter os. Strax kom ogsaa nogle af dem op paa Loftet, hvor jeg laa, og skjøndt de søgte forgjæves to Gange fandt de mig den tredie Gang, og i samme Øjeblik som de fik mig fat gave de sig til at skrige og raabe af Glæde, ligesom naar et Rovdyr glæder sig over at have fundet et Bytte. De trak mig nu ned ad Trappen og ud i Gaarden, hvor de øjeblikkelig kastede sig over mig og sloge mig med Knipler paa en grusom Maade, indtil jeg faldt om og besvimede samt var nær ved at opgive Aanden. Da jeg atter kom til Bevidstheden og oplod mine Øjne, fandt jeg mig liggende uden for Porten, og jeg kunde i det klare Maaneskin se mit Blod flyde henad Jorden. Jeg fik Kraft til at bede omtrent som følger: „O Gud, Du evige Fader, jeg beder Dig i Jesu Kristi Navn at være naadig mod mig og annamme min Sjæl i dit Rige, samt forbarme Dig over mine Fjender, thi de vide ikke, hvad de gjøre." Her blev jeg afbrudt af en i Nærheden staaende Drabant, som raabte: „Vær nu ikke for hellig, ellers skal jeg gi'e Dig," og saa ytrede han en frygtelig Ed. Andre toge imidlertid mit Parti, og en Mand ved Navn Christoffersen sagde: „Betænk dog, hvad I gjøre og spar hans Liv; han er dog vor Landsmand." Flere bleve derover forbitrede paa ham, og han undgik kun Mishandling ved at løbe fra dem og skjule sig bag en Busk. Wallentinsen og en af Drabanterne bare mig nu ind i Huset, hvor de vaskede Blodet af mig og standsede dets videre Udstrømning ved at hælde Eddike i Saarene. Efter at de havde forbundet mig, begyndte en af Forfølgerne at rose mig og mine Forældre, idet han hentydede til, hvor skikkelige vi havde været, og først nu vare blevne

saa forvildede. Han sagde, at Alt, hvad der behøvedes for Frelse, var at holde de ti Bud. Jeg spurgte, om de ti Bud da gav ham Tilladelse til slaa Folk ihjel. Jeg kom derefter tilsengs, men jeg kunde ikke ligge paa mit Hoved formedelst Saar og Ømhed.

Man begyndte atter at søge efter Svendsen, som de endnu ikke havde fundet, men han laa godt bevaret i Mælkekammeret, thi Konen havde lukket Døren og taget Nøglen i Lommen. I et tilstødende Kammer fandt de imidlertid Søster Folkmann, som ogsaa havde skjult sig. Over at finde hende udstødte Pøbelen et højt Glædesskrig, thi de troede først, at det var Svendsen; men da de saa', at det var en Kvinde, bemærkede en af dem, at hun ikke var værd at slaa paa, men en Anden bandte paa, at hun skulde have lidt med, fordi hun var saa kjæk, og saa gav han hende et Slag paa Panden, saa at der blev en stor Knude derefter. Drabanterne styrkede sig nu ved at nyde Brændevin, hvorpaa de gave sig til at synge og drikke, men de vare dog slet ikke tilfredse fordi de ikke kunde finde Svendsen. En af dem kom til mig, som laa i Sengen, og vilde true mig til at sige, hvor han var. Da jeg ikke kunde gjøre dette, vilde han slaa mig, men en Anden traadte til og sagde, at jeg havde faaet Prygl nok. Dernæst vilde de true mig til at love, at jeg ikke mere vilde komme til Tindstad; men jeg sagde: ,,Lad mig først komme her fra.''

Omsider fjærnede Pøbelen sig uden at finde Broder Svendsen, hvorpaa Wallentinsen aflaasede Dørene og gik tilsengs, men Fjenden bevogtede Gaarden til Kl. 4 om Morgenen. Da Alt var bleven stille kom Svendsen ud fra sit Skjulested og gik bort. Medens Voldsmændene vare i Færd med at mishandle mig, sendte Wallentinsen Bud efter Sognefoged Lars Peter Dahl med sin Søn, der medbragte to Heste for at denne Embedsmand kunde indfinde sig saa hurtigt som muligt; men han nægtede paa det Bestemteste at komme. Da Wallentinsen ræsonerede med Drabanterne og tryglede om Fred, angave de, at Politimester Garde, Amtmanden og Kammerherre Wagener havde givet dem Tilladelse til at prygle ,,Mormonerne'' saa meget de vilde, ja endog slaa dem ihjel.

Om Morgenen (d. 1ste August) prøvede jeg paa at staa op, men jeg kunde ikke gjøre det uden at besvime. Henved Middagstid var jeg dog bleven saa stærk, at jeg kunde forlade Sengen og gaa til Rønne, hvor jeg tog Doktor-Attest samt medbragte en Klage, som Wallentinsen havde skrevet til Politimester Garde angaaende det Forefaldne. I denne Klage navngav han Voldsmændene og gav en tydelig og sandfærdig Beretning om hele Affæren. Klagen var underskrevet af Vallentinsen, Svendsen og mig, og d. 2den August overrakte jeg samme til Politimester Garde, der strax overøste mig med en Mængde Skjældsord og vilde ikke have Noget med Sagen at gjøre. Jeg sendte derfor Bud efter Wallentinsen, og da han kom maatte Politimesteren endelig love at indstævne Forbryderne.

Den 3die August døbte Broder Svendsen min Svoger P. M. Piil, som nu bor i Mount Pleasant, Sanpete County, og min Søster Christiane. Jeg vedblev at rejse omkring i Forening med Broder Svendsen for at prædike, og vi afholdt flere smaa Forsamlinger, medens Forfølgelsen

vedblev at rase uafbrudt. Den 6te omringedes Broder N. Pedersens Hus i Rønne af en Pøbelhob, som troede, at vi vare der. Man stormede Huset, sprængte Døren og søgte i enhver Krog for at finde os, men heldigvis var der ikke andre Fremmede tilstede end Søster Folkmann, som laa skjult i Sengen. Broder Pedersen sendte Bud efter Politiet, der, for at tilfredsstille Pøbelen, hjalp til med at ransage.

Den 7de rejste Brødrene Svendsen og Ibsen til Kjøbenhavn for at overvære Konferencemødet dersteds d. 12te August. Jeg havde besluttet at rejse med, men maatte blive tilbage for at overvære Forhøret, som skulde holdes over Forbryderne, der mishandlede os i Tindstad. Følgelig mødte jeg d. 9de August for Retten i Rønne imod de Indstævnte, der forinden personlig havde opirret Folket i Byen, saa at en stor Mængde Mennesker forsamlede sig omkring Raadstuen. Forhøret tog sin Begyndelse under Forsæde af Politimester Garde, men strax efter traadte Pøbelens Formand ind og forbød ham at fortsætte Forhandlingerne. Samtidig blev Mængden rasende uden for og gjorde sig færdig til at ville storme Raadhuset, hvorfor Forhøret blev hævet. Wallentinsen kom ud og blev forfulgt paa Gaderne, indtil det omsider lykkedes ham ved sine Venners Hjælp at skjule sig hos Kjøbmand Madsen.

Jeg forlangte at blive paa Raadstuen som Arrestant Natten over og bad Øvrigheden om Beskyttelse, men da de helst vilde være af med mig, førte man mig ud af en Bagdør og gjennem Gaarden; da jeg kom ud paa Gaden blev jeg opdaget og grebet af Pøbelen, der slog mig saa at Blodet strømmede mig ned ad Ansigtet. Det lykkedes mig dog at slide mig løs fra dem, hvorpaa jeg løb gjennem hele Folkemængden tilbage til Raadstuen og bad atter Politiet om Beskyttelse, hvilket de ogsaa endelig lovede mig. Men efter nogle Minutters Forløb raabte Pøbelen uden for, at de vilde visitere Raadstuen, og hvis der fandtes nogen „Mormon" der, skulde han ud og slaas ihjel. Tilsidst fandt Politiet sig nødsaget til at hjælpe mig over en høj Mur ind i et Gjemme, hvor til der fandtes ingen Indgang. Der, omgivet af Mure og under aaben Himmel, laa jeg til Midnat og takkede Herren for min Befrielse, medens Pøbelen ransagede Raadstuen samt hujede og skrege uden for, men de fandt ingen „Mormon". Da Alt var bleven stille og roligt Kl. 12 om Natten kom jeg ud fra mit Skjulested, og en Politibetjent fulgte mig uden for Byen. Min Redning hin skjæbnesvangre Nat skylder jeg i Særdeleshed Arrestforvarer Petersen, som var den, der skjulte mig i det lille Gjemme. Efter at Politibetjenten havde forladt mig gik jeg vildt, og først om Morgenen naaede jeg Jeppe Bentsens Hus i Sose i en hungrig og udmattet Tilstand. Men her fandt jeg Hvile og Vederkvægelse, hvorfor jeg takkede og prisede Herrens Navn.

Jeg kom siden til Kundskab om, at samme Nat som jeg blev efterstræbt i Rønne bleve de Hellige i Tindstad og i Øster Larsker tvungne af Fjenden til at forlade deres Huse og skjule sig i Skoven (Almindingen), thi Fjenderne havde besluttet at gaa fra Hus til Hus og dræbe „Mormonerne", i hvilken Hensigt de havde udrustet sig med Geværer og andre dødbringende Vaaben. Men Herren bevarede os alle, hvorfor han til-

kommer Ære i al Evighed. Jeg gik derefter omkring og besøgte de Hellige i al Stilhed, og d. 22de havde vi en god lille Forsamling hos min Svoger P. M. Piil, hvor en Del Fremmede vare tilstede, og Herrens Kraft var over os.

Den 28de August rejste jeg med Dampskib til Kjøbenhavn, hvor jeg derpaa tilbragte nogle Dage paa en særdeles glad og behagelig Maade iblandt Brødrene og de derværende Hellige. Jeg rejste tilbage til Bornholm d. 12te September.

Den 14de vare omtrent alle de bornholmske Hellige forsamlede i Pavillonen (Prinsehuset) i Skoven Almindingen, hvor vi havde en sand Glædesfest med Faste, Bøn og Prædiken. De Hellige bleve her underrettede om, at de i den nylig afholdte Generalkonference i Kjøbenhavn vare blevne organiserede til en Konference under Navn af Bornholms Konference med Ole Svendsen som Præsident.

Den 4de Oktbr. afholdtes den første Raadsforsamling siden Konferencens Oprettelse under Svendsens Præsidium. Flere Sager bleve behandlede, og det blev bestemt at afholde Raadsforsamling den første Mandag i hver Maaned. Den 6te kom Wallentin Wallentinsen til os og bad os om at komme og døbe ham og Familie; han havde ikke havt nogen Sindsro siden Overfaldet hos ham fandt Sted, og han var bange for, at hans Naboer skulde slaa ham ihjel førend han blev døbt. Vi efterkom strax hans Begjæring, og Kl. 2 den følgende Nat blev han tilligemed Hustru og Søn døbt af O. Svendsen, uhindret af vore Fjender, der dog hele Tiden lurede paa os. Vi havde Fred hele den Maaned, og vi virkede med Flid for Evangeliets Udbredelse, afholdt flere Forsamlinger og døbte Adskillige.

Den 6te Novbr. begyndte det første Konferencemøde paa Bornholm hos Wallentinsen i Tindstad. O. Svendsen præsiderede. Efter at nogle Taler vare holdte af Svendsen, Ibsen og Andre blev Ældste A. Ibsen løst fra at være Forstander og tilladt at emigrere, hvorpaa jeg blev ordineret til Ældste og beskikket til Forstander i hans Sted; min Broder Peter blev ordineret til Præst, og Flere bleve ordinerede til forskjellige Embeder. Da vi vare omtrent færdige med vore Forhandlinger kom en af vore Venner ved Navn J. Jørgensen og underrettede os om, at vore Fjender vare ved at gjøre Forberedelser til at overfalde os. Vi gjorde os derfor færdige i en Hast og forlode Gaarden, efter at have bestemt den næste Forsamling hos Broder J. Nielsen i Arnager. Vi gik ind i Skoven og sang Lovsange for Herren. Den følgende Dag mødte en talrig Forsamling af Hellige og fredelige Fremmede hos Broder J. Nielsen. Huset var overfyldt af Tilhørere, men vi havde Fred og god Orden medens vi udførte Resten af Konferencens Forhandlinger. Gode Vidnesbyrd bleve ogsaa givne, og Nadveren administreredes. Jeg var Skriver i Konferencen.

Paa den Tid gjorde nogle af de Hellige Forberedelser til at emigrere til Zion, og iblandt dem, som skulde rejse, var ogsaa Præsident O. Svendsen, med hvem jeg tog en hjærtelig Afsked i Slutningen af November Maaned, tilligemed følgende Familier, som vare de første Hellige, der emigrerede fra Bornholm: Anders Ibsen (min Fætter) med Hustru og tre Børn, Christian Munk med Hustru og Børn, Henning P. Piil med

Hustru og Datter, Hans Piil med Hustru og to Børn, Hans Pedersen med Hustru og to Børn, Jens Pedersen Marker med Hustru og to Børn, Jeppe Bentsen med Hustru, Søn og Datter, Niels Pedersen med Hustru og Børn, Peter Petersen og Johan Pedersen, ialt 25 Voxne og 11 Børn.

Efter Emigranternes Afrejse blev jeg syg og maatte holde Sengen i nogle Dage, men saa snart jeg blev rask igjen fortsatte jeg min Missionsvirksomhed med godt Held. Den 6te Decbr. havde jeg Raadsforsamling i min Faders Hus, ved hvilken Lejlighed jeg inddelte Menigheden i Distrikter og gave de i Konferencemødet ordinerede Brødre Anvisning til at vaage over de Hellige og holde Bønforsamlinger i de forskjellige Distrikter. Den 26de s. M. traf jeg min elskelige Broder C. G. Larsen i min Faders Hus. Han var beskikket til at præsidere over Konferencen og var ankommen til Øen d. 24de. I Forening med ham tog jeg nu fat med fornyet Anstrængelse for videre at fremskynde Herrens Gjerning paa Bornholm. Held og Lykke fulgte vore Bestræbelser, og vi bleve Redskaber i Herrens Haand til at bringe Mange til Sandhedens Erkjendelse, saa at Menigheden stadig forøgedes med nye Medlemmer, trods Forfølgelsen, der næsten uafbrudt rasede imod os. Herrens Kraft lagdes ogsaa for Dagen ved forskjellige Lejligheder under vore Administrationer, hvilket tjente til at bestyrke baade vor egen og de Helliges Tro. Jeg vil nævne et Tilfælde med en 70 Aar gammel Kvinde, Anders Madsens Konemoder i Clemmensker Sogn, som blev døbt i Begyndelsen af Aaret 1853. Denne Kone havde ligget syg i en lang Tid og lidt af Krampe og Smerter, indtil hendes Hænder og Fødder vare blevne saa fortrukne, at hun hverken kunde gaa eller staa, ej heller udføre nogetsomhelst Slags Arbejde. Men da hun hørte Brødrenes Vidnesbyrd, troede hun strax Evangeliet og begjærede Daab, hvorfor man bar hende til Vandet, og Præst P. Pedersen døbte hende. Da Broder C. G. Larsen og jeg, der begge kjendte hende i Forvejen, d. 7de Januar kom for at give hende Haandspaalæggelse, bleve vi derfor meget forundrede over at finde hende siddende oppe, beskjæftiget med at spinde, medens hun stadig prisede Herren for hans store Naade mod hende; thi hun var bleven fuldkommen befriet fra sine Smerter, og hendes Lemmer vare ikke længere stive som tilforn. Som Bevis herpaa viste hun os, hvorledes hun nu kunde lægge Hænderne paa sin Nakke, medens hun tidligere ikke kunde føre dem til Munden, naar hun skulde spise. Husets øvrige Beboere troede og gave Gud Æren. Vi gave hende Haandspaalæggelse og glædede os over, at Herren stadfæstede Ordet med ledsagende Tegn, ligesom i gamle Dage.

Det rygtedes snart i Sognet, at den gamle Kone var bleven rask, og Præsten, saa snart han fik det at vide, aflagde hende personlig et Besøg for at forhøre, hvorledes det hængte sammen. Paa hans Spørgsmaal om Maaden, hvorpaa hun var bleven rask, svarede hun, idet hun samtidig prisede Herren: „Jeg er bleven døbt med Kristi Daab, og derfor er jeg rask.“ Præsten forundrede sig og overvejede Sagen en Stund, medens han gik frem og tilbage paa Gulvet, men tilsidst ytrede han, at det ikke var Guds Kraft, som havde helbredet hende, men det kolde Bad.

(Sluttes i næste Nr.)

NYHEDER.

Utah. Den 28de Januar fremlagde Senator Hoar et nyt anti-mormonsk Lovforslag i Kongressen, der i Strænghed overgaar Alt, hvad der endnu i Skikkelse af ukonstitutionel og frihedskrænkende Lovgivning har været vedtaget imod Utah.—Omtrent Kl. 5 om Aftenen d. 2den Febr. opdagedes Ild i Assembly Hall, Salt Lake City. Den blev strax slukket uden at anrette nogen videre Skade. Ilden hidrörte fra en af Skorstenene. — Et Passagertog paa Denver og Rio Grande Jærnbanen löb af Skinnerne d. 3die Febr. omtrent fire Mile vest for Ogden. Lokomotivet styrtede ned i et omtrent 80 Fod dybt Hul, som var dannet ved Bortskyllingen af Jorden under Skinnerne. Postvognen splintredes aldeles. Ingen dræbtes, men flere af Togpersonalet bleve slemt kvæstede. — Peter Carlson og Sön af Logan bleve levende begravne i et Sneskred i en Bjærgklöft i Nærheden af Logan d. 6te Febr. Deres Lig fandtes den fölgende Dag. — Frivillige Bidrag til Opförelsen af en ny Akademibygning i Provo strömme ind fra alle Kanter. Forelöbig benyttes Bankbygningen og Tabernaklets Kjælderetage til Skolebrug.

Colorado. En skrækkelig Explosion fandt Sted om Morgenen d. 24de Januar i Crested Butte Kulmine, Gunnison County, hvorved omtrent 60 Mennesker mistede Livet.

Ohio og Vest Virginia. Paa Grund af det stadige Regnvejr er Vandet i Ohio-Floden samt dens Bifloder steget til en ualmindelig Höjde, og forfærdelige Ulykker ere anrettede i Pittsburg, Wheeling og paa andre Steder. I Wheeling alene ere 15,000 Mennesker husvilde, da en stor Del af Staden staar under Vand.

Norge. Telegrafen melder, at en frygtelig Ildebrand har hjemsögt Laurvig.

Sverige. Det verdensberömte Tændstikkerfabrik i Jönköping, som netop havde taget et nyt Sæt forbedrede Maskinerier i Brug, sattes atter i Gang d. 27de November sidstleden. Den förste Dag fabrikeredes der en Million Æsker Tændstikker, og de fölgende Dage naaede man gjennemsnitlig 994,000 Æsker daglig. Det var et interessant Syn at se de store Tömmerbjælker gaa ind ad den ene Ende af Fabrikken og en vedvarende Række af vel indpakkede Æsker komme ud ad den anden.

Danmark. Et dansk Dampskibsselskab er i Færd med at bygge syv nye Dampskibe, som skulle fare regelmæssigt mellem Danmark og Italien.

Rusland. 33,000 Dödsfald fra Difteritis fandt Sted i Rusland i Aarene 1878 til 1882.

Afrika. De ægyptiske Tropper, som forfulgte Oprörerne ind i Sudan, have lidt et skrækkeligt Nederlag i Nærheden af Trinkitat. Deres Tab angives til 2000 Döde og Saarede.

STATISTISK.

Den statistiske Rapport over Missionen i Skandinavien udviser, at 851 Sjæle i Aaret 1883 bleve tillagte Menigheden ved Daab, hvoraf 370 i Sverige, 338 i Danmark, 127 i Norge og 16 paa Island. C. D. Fjeldsted præsiderer fremdeles over Missionen med Anton H. Lund, Peter Sundwall samt en ung svensk Broder som Medhjælpere paa Kontoret i Kjöbenhavn. Emil Andersen præsiderer over Kjöbenhavns, J. B. Hesse over Aarhus, Sören Sörensen over Aalborg, N. C. Skougaard over Kristiania, C. A. Ek over Stockholms, B. Ravsten over Göteborgs og C. A. Tietjen over Skaane Konference. Der findes for Nærværende 83 Missionærer fra Zion i Missionen, hvoraf 41 i Danmark, 30 i Sverige og 12 i Norge — det selvsamme Antal Utah-Ældster, som fandtes i Skandinavien ved Slutningen af Aaret 1882.

ANBEFALING.

Ifölge Anmodning af Hr. Anton Pedersen har jeg gjennemset förste Hefte af hans „Salmer med Melodier", og som mangeaarig Sanglærer blandt Skandinaverne, tror jeg mig i Stand til at kunne bedömme dette hans Værk. Jeg kan derfor med Sandhed sige, at hvis Enden bliver Begyndelsen lig, ville Skandinaverne her faa en Samling af Melodier, dels kjendte dels nye, som ere let og smagfuldt harmoniserede, saa at Sangkor nu lettelig kan oprettes i alle Settlementer uden at afskrækkes af den evindelige og ofte fejlagtige Nodeskrivning. Hr. Pedersen er en fremragende Musiker med betydelige praktiske Evner, hvad de fleste af Skandinaverne allerede véd, og er derfor denne sin Opgave fuldkommen voxen. Alle de gamle Melodier ville blive benyttede, og til Salmer, som hidindtil ikke har kunnet synges i Kor, er Musik dels bleven samlet, dels komponeret. Naar Værket er længere fremskredet, haaber jeg at kunne stadfæste det ovenfor Anförte, og haaber tillige, at mine Landsmænd ville villigt understötte et saa stort og fortjenstfuldt Foretagende.

Salt Lake City, d. 3die Febr. 1884.

P. O. THOMASSEN.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 5. *Den 1ste Marts 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 55.)

(1857—Fortsat.)

Flere Missionærers Ankomst.

Den 16de August ankom Ældsterne Joseph W. Young, John Y. Green og Iver N. Iversen til Kjøbenhavn som Missionærer fra Dalen. De havde tilligemed andre Missionærer forladt Salt Lake City d. 23de April og tilbagelagt Rejsen over Sletterne i 48 Dage uden Heste, Muler eller Køer, idet de selv trak deres Proviant, Sengetøj, Telte, Kogetøj osv. paa Haandkarrer. En udførlig Beretning om denne interessante, eventyrlige Rejse findes i „Skandinaviens Stjerne", 7de Aargang, under Overskriften „Uddrag af Ældste Joseph W. Youngs Dagbog."

Generalraad i Kjøbenhavn.

Den 4de og 5te Septbr. afholdtes et Generalraad i Kjøbenhavn, som overværedes af Præsident Hector C. Haight og Ældste C. Widerborg, tre fra Zion nylig ankomne Missionærer (Joseph W. Young, John Y. Green og Iver N. Iversen), og omtrent 200 Medlemmer af Præstedommet, hvoriblandt følgende præsiderende Ældster: C. A. Madsen, Pastor over Jyllands Distrikt, og Konferencepræsidenterne L. Eriksen (Kjøbenhavn), P. A. Fjeldsted (Vendsyssel), C. D. Fjeldsted (Aalborg), L. C. Geertsen (Aarhus), L. Jakobsen (Skive), C. O. Folkmann (Fredericia), S. P. Guhl (Fyen), M. Jørgensen (Lolland), H. Jensen (Bornholm), H. P. Lund (Brevig i Norge), N. B. Adler (Skaane) og L. Nilsson (Stockholm).

Iblandt de mange Forretninger, som bleve udførte i dette Raad til Gavn for Værkets videre Fremgang i Skandinavien, kan nævnes Oprettelsen af en ny Konference i Sverige under Navn af Gøteborgs Konference, for hvilken Ældste Mathias Nilson beskikkedes til Præsident. Adskillige Brødre bleve kaldede og beskikkede til Tjenesten, og gode Raad og Undervisninger bleve givne det arbejdende Præstedømme.

1858.

Haights og Youngs Hjemrejse.

Hector C. Haight, der nu havde præsideret over den skandinaviske

Mission i omtrent to Aar og en Maaned, og Joseph W. Young, som i Løbet af de faa Maaneder, han tilbragte i Skandinavien, hovedsagelig havde arbejdet paa Missionskontoret, og egentlig var bestemt til Haights Afløser som Præsident, forlode Kjøbenhavn d. 4de Februar for at rejse tilbage til deres Bjærghjem. Ældste John Y. Green, der virkeke en kort Tid som Missionær i Jylland, havde allerede begivet sig paa Hjemrejsen i den foregaaende December Maaned. Efter Opfordring ydede de skandinaviske Hellige meget gavmildt af deres Midler til at bestride Omkostningerne ved Brødrenes Hjemrejse. Paa Grund af Fjendtlighederne, som vare udbrudte mellem Utah og de Forenede Stater, bleve næsten alle Missionærerne i Udlandet hjemkaldede, og Missionsarbejdet overlodes til de indfødte Ældster. I Overensstemmelse med en fra Præsident S. W. Richards i Liverpool indløben Beskikkelse overlod Haight derfor Præsidiet af den skandinaviske Mission til Ældste Carl Widerborg, der allerede havde arbejdet i flere Aar som Oversætter paa Kontoret i Kjøbenhavn. Han tiltraadte sin Stilling som Præsident d. 1ste Febr. med Ældsterne Niels Wilhelmsen og P. O. Thomassen som Raadgivere.

DET TIENDE EMIGRANTSELSKAB.

Omtrent 75 Emigranter samledes i Korsøer d. 20de Februar i den Hensigt der fra at tiltræde Rejsen til Zion over Kiel og Hamborg; men da Isen havde standset Dampskibsfarten mellem Korsøer og Kiel maatte Emigranterne tage over Storebelt til Fyen og rejse gjennem Nyborg, Odense, Assens, over Lillebelt, gjennem Haderslev og Apenrade til Flensborg, hvor de bleve uretfærdigt behandlede af en Vært, der tog over 65 Rigsdaler for at opvarte de Emigrerende med en Kop Kaffe og Tvebakker samt en Pot Øl hver. Fra Flensborg fortsattes Rejsen med Jærnbane til Hamborg, hvor til Selskabet ankom d. 23de og fandt Elben tilfrossen, saa at Udsigterne til strax at kunne fortsætte Rejsen vare meget daarlige. Det lykkedes imidlertid Emigrationsagenten, som mødte dem i Flensborg, at træffe Foranstaltninger for deres Udskibning fra Bremerhafen, hvisaarsag de afrejste fra Hamborg d. 3die Marts og kjørte paa Vogne til Bremerhafen, hvor de indtraf den følgende Dag, og afsejlede strax med Dampskib for at rejse til England. Selskabets Fører var Ældste Iver N. Iversen, som paa Grund af Utah-Krigen allerede nu vendte tilbage til sit Bjærghjem, efter at have virket det meste af sin Missionstid blandt sine Slægtninge paa Øen Als, hvor han døbte tre Personer. C. A. Madsen og C. O. Folkmann bleve beskikkede til hans Medhjælpere og Raadgivere. Præsident C. Widerborg ledsagede Selskabet til Hamborg. Iblandt de Emigrerende vare ogsaa følgende Brødre, der havde virket som Missionærer i forskjellige Dele af Missionen: C. D. Fjeldsted, H. P. Lund, N. B. Adler, N. C. Poulsen, L. Gøranson, A. P. Øman, A. Andersen, H. P. Olsen, P. P. Mejlhede, A. Nielsen, O. C. Sonne, M. C. Gregersen, Knud Svendsen, R. Olsen, Niels Petersen og L. Svendsen. De tre førstnævnte havde tilligemed C. A. Madsen og C. O. Folkmann præsideret over Konferencer.

Formedelst Storm, Modvind og Is bleve Emigranterne, efter 4½ Dages Omtumlen paa Nordsøen samt efter at have lidt betydelig Søsyge, nød-

sagede til at vende tilbage til Bremerhafen for at indlade mere Kul. Under dette Ophold i Bremerhafen døde Søster Anna Louise Madsen, der i en længere Tid havde lidt af daarlig Helbred. Hun døde d. 10de Marts, og d. 11te gjorde man Forsøg paa at komme gjennem Isen, men dette lykkedes ikke førend d. 12te, da Skibet endelig slap ud i rum Sø, og nu gik Rejsen heldig til Hull, hvor til Emigranterne ankom d. 14de. Den følgende Dag fortsattes Rejsen med Jærnbane til Liverpool, hvor de Emigrerende laa indkvarterede paa et Emigranthotel indtil d. 18de, da de gik ombord paa Sejlskibet „John Bright" og afsejlede fra Liverpool d. 22de. Efter 32 Dages heldig Rejse ankrede de i New York d. 23de April. Foruden Skandinaverne (der nu talte 80 Sjæle) og 9 engelske Hellige, var der omtrent 600 irske Emigranter, som ikke tilhørte Kirken, med samme Skib. Paa Søen døde en ung Pige fra Jylland og et lidet Barn. Landgangen fandt Sted d. 24de.

Fra New York fortsatte Selskabet Rejsen d. 26de April og tog med Jærnbanen *via* Dunkirk, Buffalo, Cleveland og Chicago til Iowa City, hvor det indtraf d. 1ste Maj. Her blev Kompagniet opløst, og de unge, ugifte Brødre, 14 i Antal, begyndte deres Rejse vestpaa d. 9de Maj med 4 Vogne, forspændte med Muler, under Anførsel af Hector C. Haight. I Florence bleve de sammensmeltede med et Antal hjemvendende Missionærer og Andre, efter hvilket Kompagniet bestod af 40 Brødre med 13 Vogne og 47 Muler og Heste under Ledelse af H. S. Eldredge. Efter 39 Dages Rejse fra Florence ankom de til Salt Lake City d. 9de Juli.

De andre af Emigranterne ventede en Tid i Iowa City og Omegn; en Del af dem begyndte dog omtrent midt i Juni Maaned deres Rejse til Bjærgene under I. N. Iversens Ledelse og ankom til Dalen d. 20de Septbr., medens de Øvrige (to Familier undtaget) under Ledelse af Kaptejn Homer, C. O. Folkmann og Andre begave sig paa Rejsen lidt senere i Forening med nogle engelske Emigranter og ankom til Dalen d. 6te Oktober.

Generalraad i Kjøbenhavn.

Den 11te, 12te og 13de Maj 1858 afholdtes et Generalraad i Kjøbenhavn under Præsident Widerborgs Bestyrelse. De fleste Konferencepræsidenter vare tilstede samt mange af de andre ledende Brødre i Missionen, men ingen Utah-Ældster vare nærværende, da disse vare alle hjemrejste. Ved denne Lejlighed bestod Missionen af 13 Konferencer, nemlig 9 i Danmark (Kjøbenhavns, Aalborg, Vendsyssels, Fredericia, Lollands, Bornholms, Fyens, Aarhus og Skive), 3 i Sverige (Skaane, Stockholms og Goteborgs) og en i Norge (Brevig). Men førend Raadet sluttedes d. 13de Maj, blev en ny Konference oprettet i Sverige under Navn af Norrkopings Konference. Den blev organiseret af en Del af Stockholms Konference og bestod af Linkopings, Calmars og Wexjø Læn samt Vestgotland mellem Wenern og Wettern. Ældste Ola Nilson beskikkedes til Præsident. Iblandt de mange Brødre, som bleve kaldede til Evangeliets Tjeneste i Raadet, vare ogsaa to unge norske Skippere, som nylig vare blevne døbte; de bleve, ifølge deres eget Ønske, kaldede til at paabegynde en Missionsvirksomhed i det nordlige Norge. De i Raadet afgivne Rapporter udviste, at Værket var i en

trivelig Forfatning og gjorde stadig Fremgang.

C. Widerborg præsiderer.

Under Præsident C. Widerborgs vise og faderlige Ledelse virkede Missionærerne i 1858 med stor Nidkjærhed, og da de stadig vandt mere og mere Erfaring samt brugte en visere Fremgangsmaade end tidligere, bar deres Arbejde sine gode Frugter. Nye Arbejdsmarker bleve ogsaa aabnede paa mange forskjellige Steder og flere Grene oprettede. Konferencerne deltes ligeledes i Distrikter, og en omrejsende Ældste beskikkedes i ethvert af disse til at hjælpe det lokale Præstedømme i Grenene. Paa Grund af Arbejdsløsheden vare mange af de fattige Hellige stedte i stor Nød for Livets daglige Ophold, og Ældsterne lede under deres lange Fodrejser ofte Mangel, da de Hellige vare for fattige til at opholde dem, og de fleste Fremmede vare for haardhjærtede til at gjøre en Herrens Tjener godt. De mere bemidlede Hellige vare imidlertid meget gavmilde; de betalte deres Tiende og ydede meget liberalt af deres Midler til Missionens Ophold. samt til Afbetaling af den Gjæld, som flere af Konferencerne havde paadraget sig, tildels paa Grund af de haarde Tider og tildels formedelst nogle af de præsiderende Brødres mindre hensigtsmæssige Anvendelse af de Midler, som de havde til deres Raadighed. I Juli Maaned aflagde Præsident Widerborg et Besøg til England for at indhente de nødvendige Raad af Præsidentskabet i Liverpool, hvorpaa han foretog en Rundrejse til de forskjellige Konferencer i Missionen i den Hensigt at give de præsiderende Brødre de nødvendige Instruxer og Undervisninger.

I Danmark havde Forfølgelserne nu for det meste ophørt, især paa saadanne Steder, hvor Evangeliet allerede havde været prædiket i en længere Tid. Dog hændte det en Gang imellem, at de løgnagtige Historier, som cirkuleredes om de Hellige, ophidsede Folket til at anvende Pøbelvold imod Brødrene, især i Begyndelsen af Aaret, medens den saakaldte Utah-Krig gik for sig, og Aviserne vare fulde af alle Slags Beretninger, der vare beregnede paa at vildlede de Uvidende med Hensyn til ,,Mormonernes'' Hensigter og Motiver.

I Sverige bleve Missionærerne stadig væk arresterede og fængslede. Baade Mænd og Kvinder, som tilhørte Menigheden, bleve ofte mulkterede for kun at have været nærværende i de Helliges Forsamlinger. Konferencemøder og alle større Forsamlinger, som kunde vække Opsigt, maatte holdes om Natten, og den største Forsigtighed bruges for ikke at tiltrække sig Politiets Opmærksomhed. Et saadant hemmeligt Konferencemøde blev afholdt i Malmø d. 16de Juni. De Hellige forsamledes Kl. 12 om Natten, udførte Konferencens Forretninger og adspredte sig i al Stilhed Kl. 5 om Morgenen. I Stockholm lykkedes det Politiembedsmændene at opdage de Helliges Forsamlingssted. Strax blev de faa Hellige, som vare forsamlede til Gudsdyrkelse, adspredte, hvorpaa Politiet laasede Døren, tog Nøglen i Besiddelse, fremkaldte Konferencepræsidenten for Retten og forbød ham at holde flere Forsamlinger, samt truede ham med Landsforvisning osv.

,,Den Fremgangsmaade, som i Almindelighed bruges imod de Hellige'', skriver Præsident Widerborg, ,,er denne: Saa snart det bliver be-

kjendt, at en Person har annammet vor Tro, bliver han eller hun strax fremkaldt for Præsteskabet, forhørt, advaret og truet. Dersom Paagjældende saa ikke vender tilbage til Statskirkens Skjød, bliver Politiet anmodet om at holde Øje med den for at benytte den første Lejlighed til at fængsle den eller faa den dømt og mulkteret. De skinhellige Præster have begyndt den tilsyneladende kristelige Fremgangsmaade, ikke alene at besøge de ,,forvildede Faar", men ogsaa bede for dem i Kirkerne, ligesom de gjøre for de Syge, og saa offentliggjør man deres Navne fra Prædikestolen, for at andre af deres gode Medskabninger ogsaa kunne bede for dem. * Som et slaaende Exempel paa den religiøse Intolerance i Sverige vil jeg nævne, at sex Kvinder, som for nylig udtraadte af den lutherske Kirke og antoge Katholicismen, bleve landsforviste fra deres Fædreland. Dersom det nu var hændt ,,Mormonerne", vilde sandsynligvis Intet have blevet sagt derom, men fordi det var ,,Moderskjøgens" Børn, som bleve saaledes behandlede, har det foraarsaget et almindeligt Røre i hele Kristenheden, og man protesterer ivrigt imod en saadan Handlemaade af Kristne imod Kristne. Pengebidrag indsamles til de Forviste.*** Dette vil uden Tvivl aabne en varm Debat om Religionsfrihedens Nødvendighed, og en eller anden modig Mand vil forhaabentlig, under Guds Aands Inspiration, optræde til Forsvar for Folkets naturlige Rettigheder og Privilegier. Jeg kan tydeligt se Herrens Haand i disse Bevægelser. ***

I Norge gjør Værket sagte, men sikre Fremskridt. Ældsterne blive ofte arresterede, men saa snart de blive udladte af Arresten, prædike de af alle Kræfter og med større Iver end nogensinde før."

ASA CALKINS BESØG.

I Begyndelsen af Oktober ankom Asa Calkin, Præsident for den europæiske Mission, til Kjøbenhavn, hvor han overværede en Forsamling af Hellige d. 3die Oktober. Derefter gjorde han i Selskab med Præsident Widerborg en Rundrejse i Missionen og overværede Forsamlinger i Gøteborg, Stockholm og Kristiania; de kom tilbage til Kjøbenhavn d. 24de, og d. 29de begav Calkin sig paa Rejsen tilbage til England *via* Belgien og Frankrig.

1859.

C. WIDERBORGS BERETNING.

Et specielt Raad, som overværedes af de præsiderende Brødre af den europæiske Mission, afholdtes i Birmingham, England, d. 1ste og 3die Januar. Præsident C. Widerborg, som ogsaa var nærværende, gav ved denne Lejlighed en interessant Beretning om den skandinaviske Mission, hvoraf det Følgende er et Udtog:

,,Den skandinaviske Mission indbefatter tre Kongeriger: Danmark, Sverige og Norge. Uagtet Indbyggerne i disse tre Riger tilhøre en og samme Folkestamme, have de dog fordelt sig i flere mindre Stammer, hvis Sæder, Skikke, Love og Sprog ere meget forskjellige. Desaarsag udfordres der stor Forsigtighed og Visdom i alle vore Bevægelser for at kunne gjøre Fremgang med Evan-

* Den virkelige Hensigt med denne offentlige Beden var at gjøre de Hellige mere almindelig kjendte, afskyede og forhadte. I enkelte Egne indgik Sognenes formuende Mænd det Forbund med hverandre, at de hverken vilde sælge Noget til dem, som gik over til ,,Mormonismen" eller give dem Arbejde.

geliet Forkyndelse. I Danmark er Folket storligen velsignet med baade politisk og religiøs Frihed, sammenlignet med Fortiden. I Løbet af det sidste Halvaar ere vi næsten slet ikke blevne forstyrrede. Det Eneste, som kunde bemærkes er, at Øvrigheden undertiden paa et eller andet Sted søger at hindre Brødrene i at prædike. Naar en Ældste flytter fra et Sted til et andet maa han have sin Skudsmaalsbog paategnet af Præsten i det Sogn, hvor han sidst har boet, og naar han saa ankommer til et andet Sogn, maa han ogsaa melde sig hos den derværende Præst og faa sin Bog retmæssig paategnet, thi ellers har han ingen Ret til at opholde sig i Egnen. Naar han melder sig og Præsten faar hans Forretning at vide, nyder han alt andet end en venlig Modtagelse, men Præsten kan dog ikke forhindre ham fra at prædike Evangeliet, da Danmarks Grundlov tillader Enhver at vælge sin egen Religion. Loven, som forbyder fri Religionsøvelse, er nemlig tilbagekaldt, og Enhver kan nu døbe deres Børn eller lade være efter eget Behag. Jeg kan sige, at Herren har storligen velsignet Danmarks Indvaanere, og naar jeg skal bære et sandt Vidnesbyrd om dem, maa jeg sige, at de i Almindelighed ere et godt, uskyldigt og ærligt Folk. I Sverige har man meget mere at kæmpe med, og Ældsterne ere underkastede mange Lidelser, uagtet Forfølgelsen i det forløbne Halvaar ikke har været saa haard som tidligere. Jeg vil her nævne, at Biskoppen i Skaane, hvor vor største Konference i Sverige er organiseret, har udstedt et Budskab til Præsterne, hvilket forbyder disse at forfølge vore Ældster med Politiet. Derimod raader han dem til at besøge de stakkels bedragne Folk, som have annammet ,,Mormonismen'', tale til dem, prædike for dem i Kirkerne og prøve paa at drage dem tilbage til den ,,hellige evangeliske Religion''. Jeg er visselig glad over, at de ville bede for os, hvilket er meget bedre end at sende en Politibetjent efter os og kaste os i Fængsel. I Norge, der kan betragtes som en besynderlig Nation, er vor Stilling anderledes. Folket dersteds have en vis Agtelse for deres Medmennesker, og de behandle i Almindelighed vore Ældster paa en artig Maade, medens de samtidig sige: ,,Vi kunne ikke lade Eder prædike som I behage.'' Den Gang vort Missionsarbejde paabegyndtes i Norge, havde jeg den Ære at arbejde der i to Aar, i hvilket Tidsrum jeg blev arresteret tre Gange. Men jeg enedes altid særdeles godt med Dommerne, thi naar jeg blev fremført for Skranken spurgte de mig: ,,Har De prædiket?'' ,,Ja, jeg har.'' ,,Har De døbt Nogen?'' ,,Ja, jeg har.'' ,,Men De véd jo nok, at dette er imod Landets Love.'' ,,Ja, jeg véd det, men det er i Overensstemmelse med Guds Love.'' ,,Ja, men vi maa dømme Dem efter Landets Love.'' ,,Meget godt; gjør De blot Deres Pligt, og jeg vil gjøre min.'' Vi vare meget artige og høflige mod hverandre. Jeg ærede dem i deres Stilling, og til en vis Grad agtede de mig i min. De gave mig de bedste Værelser, de havde i deres Fængsler, samt rene Lagener, og de besøgte mig flittigt for at se, om jeg havde Vand og Brød nok. Jeg erindrer, at jeg i Løbet af de første fire Dage, som jeg tilbragte i Fængsel, var saa interesseret i at læse vor Kirkes Skrifter, at jeg næppe vidste, om det var fire Dage eller fire Minutter. Jeg var den Gang forholdsvis et Barn i Kirken, og Herrens Aand aabnede min Forstands Øjne samt

viste mig Ting henhørende til dette Værk. Min Glæde derover var saa stor, at jeg ænsede ikke Fængslet. Tiden hengled særdeles behageligt, og uagtet min Kost var Vand og Brød, blev jeg fed i Fængslet — aandelig fed, mener jeg. Stillingen i Norge er endnu omtrent den samme. Brødrene døbe og faa Vand og Brød i Betaling. Men dersom man fængsler en Ældste, sende vi dem strax en anden. Dette forstaar Folket ikke. De vide ikke, at vi kunne meddele Præstedømmet til Mænd og udsende dem eftersom Nødvendigheden fordrer det. Naar Alt tages i Betragtning gjøre Ældsterne et særdeles godt Arbejde. De ere villige til at lide Meget for Evangeliets Skyld, og de Hellige glæde sig i Sandheden. Udsigterne for Emigration fra Norge ere ikke gode. Der findes næppe mere end en eller to Personer, som have mere Midler end de behøve til deres daglige Ophold. Men uagtet deres Fattigdom kan jeg bære det Vidnesbyrd om dem, at de ere gode, ærlige og oprigtige. Værket begyndte først i Danmark, dernæst i Sverige og sidst i Norge. I hele Missionen have vi i Løbet af Aaret 1858 døbt 1038 Sjæle, nemlig 619 i Danmark, 184 i Norge og 235 i Sverige. For Nærværende er der 2492 Medlemmer af Kirken i Danmark, 461 i Norge, 756 i Sverige — ialt 3709. Omtrent 5400 Rigsdaler blev betalt i Tiende og Tempeloffer ifjor, og henved 550 Rigsdaler indkom for Bøger. *** Sektismen er den store Hindring for Evangeliets Fremgang i Skandinavien. Der findes mange Sekter og Partier, og Folket er meget religiøst; man er nemlig gaaet fra en Yderlighed til en anden; thi selv Bjærgbeboerne, hos hvem en offentlig Sammenkomst i gamle Dage næppe kunde blive tilendebragt uden Vold, Blodsudgydelse og Mord, ere nu saa hellige og fulde af ,,Kristendom'', at de næppe tør se op med Øjnene. Dog findes der mange Oprigtige iblandt dem, og min Sjæl bedrøves ofte over dem, fordi de ikke annamme Evangeliet. Under mine Samtaler med dem have de Intet at indvende mod de Lærdomme, vi forkynde, men de høre saa meget Ondt om os, at de tro, at vi ere et slet Folk. Desuagtet samle vi bestandig nogle Oprigtige fra deres Rækker. Min Mission er omtrent 2100 eng. Mile lang, med forskjellig Bredde; thi Landet gjennemskjæres af Bjærge, Have og Indsøer. Af den Grund er det meget kostbart at sprede Evangeliet, thi det er ikke paa ethvert Sted, at Folket ere gjæstfrie nok til at ville huse og bespise vore Ældster. Undertiden maa Brødrene give Skrifter og Bøger i Vederlag for Logis og Mad.

Tiendeloven vinder mer og mer Antagelse af de trofaste Hellige, som adlyder den med Glæde, men den har ogsaa været Midlet til at rense Kirken fra nogle visne Grene.*** Vi begynde at tro, at vi have faaet et godt Fodfæste. Vanskelighederne ryddes mere og mere af Vejen, og vore Ældster ville snart blive erfarne Mænd. Jeg er slet ikke mismodig, thi naar Alt overvejes ere Udsigterne for Herrens Værks Fremme i Skandinavien bedre end nogensinde før. Landets Øvrigheder ere ikke saa forbitrede paa os som de tidligere vare, da de begynde at forstaa, at vi ikke ere saa slette, som de havde forestillet sig. Kirkens Bøger og Skrifter læses med Interesse af Fremmede, og selv om de ikke gjøre andet Gavn, give de Folket Vaaben i Hænde mod Statskirken. (Fortsættes.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 1ste Marts 1884

VOR REJSE NORDPAA.

Fredag d. 15de Febr. forlod vi Salt Lake City for at gjøre en Rundrejse gjennem Territoriets nordlige Settlementer i MORGENSTJERNENS Interesser. Vi tog med Denver og Rio Grande Jærnbanen til Ogden, hvor vi om Aftenen talte i en skandinavisk Forsamling. Den følgende Dag besøgte vi i Forening med Ældste C. F. Diesen en Del af vore Landsmænd i Ogden, og Søndag d. 17de tilbragte vi i Lynne, hvor vi talte i to Forsamlinger og blev behandlet meget venligt og gjæstfrit af Broder R. Christoffersen og hans godhjærtede Hustru. Om Mandagen skulde vi have reist til Cache Dalen, hvor vi havde bestemt en Række Forsamlinger, men da den nyfaldne Sne paa Højdepunktet mellem Cache og Box Elder Countier havde standset al Jærnbanefærsel paa Utah- og Nordbanen, kunde vi ikke komme frem, hvorfor vi tilbragte et Par Dage med at besøge de skandinaviske Hellige i Hooperville og West Weber. Om Natten mellem d. 20de og 21de Februar naaede vi endelig Richmond i Cache Dalen, hvor vi Torsdag d. 21de talte i en velbesøgt skandinavisk Forsamling, og havde en behagelig Tid. I denne By bor omtrent 50 skandinaviske Familier. Et ypperligt Sangkor, under Ledelse af Broder August S. Schou, er her i fuld Virksomhed og bidrager Meget til at gjøre de skandinaviske Forsamlinger i Richmond gode og interessante. Næsten alle Skandinaverne der i Byen subskribere paa MORGENSTJERNEN, hvilket vi villigt tilskriver Ældste S. C. Nielsens utrættelige Virksomhed i Bladets Interesser og den betydelige Grad af Intelligence og sund Dømmekraft, som synes at udmærke vore Landsmænd i nævnte By. Efter en venlig og gjæstfri Modtagelse i Ældste Nielsens Hus, kjørte han os om Fredagen til Smithfield, hvor vi i Forening med Broder H. J. Petersen besøgte Skandinaverne og tog den følgende Dag til Hyde Park. Søndag d. 24de kjørte Broder N. Christensen os til Logan, hvor vi talte i en stor Forsamling om Formiddagen og lyttede til en udmærket Tale af Apostel Moses Thatcher om Eftermiddagen. De følgende to Dage tilbragte vi i Logan med at aflægge Besøg fra Hus til Hus i Forening med Ældste R. Nielsen, og da vi endelig forlod Byen for at rejse hjem, kunde vi rose os af 124 Abonnenter paa MORGENSTJERNEN i denne smukke Stad, der tæller over 150 skandinaviske Familier iblandt sine bedste og flittigste Borgere. Vi fik her Lejlighed til at tage det saa meget omtalte Logan Tempel i Øjesyn, og vi skal senere give vore Læsere en Beskrivelse over denne prægtige Bygning, der nu er næsten fuldført og færdig til Indvielse. Om Eftermiddagen d. 26de kjørte vi tilligemed Brødrene R. Nielsen og C. L. Olsen til Hyrum, hvor vi overværede en skandinavisk Forsamling, besøgte en Del af Folket, fik 45 Abonnenter paa MORGENSTJERNEN og rejste derpaa tilbage til Hovedstaden d. 28de.

CHRISTOFFER O. FOLKMANNS BIOGRAFI.

(Fortsat fra Side 63.)

Den 23de Januar 1853 afholdt vi Forsamling hos Gaardmand Svend Monsen. Manden var troende, men Konen og Børnene vare meget vrede og vilde ikke være i den Stue, hvor Forsamlingen holdtes. Strax forsamledes der en Del Slægtninge og Naboer, bevæbnede med Knipler, for at ville mishandle os, men vi holdt vor Forsamling i Korthed og kom bort førend Nabolagets værste Drabanter kom tilstede. Idet vi sagde Farvel til Manden raabte en gammel Matrone af fuld Hals: ,,Forfør ham ikke! forfør ham ikke!" Vi kom lykkelig og vel fra Stedet, endskjøndt de skrege og raabte efter os af alle Kræfter.

Den 30te s. M. holdt vi Forsamling hos A. Madsen i Klemmensker Sogn, hvor den syge Kone var bleven helbredet. Der var Djævelen bleven vred, thi da vi havde aabnet vor Forsamling og Broder Larsen begyndte at prædike for de mange tilstedeværende Søskende og Venner, blev han pludselig afbrudt af en Pøbelhob, som havde samlet sig i en nærliggende Dal i Lyngen og nu stormede frem mod Huset lig Stimænd og Røvere. Den tidligere omtalte P. Wævesten viste sig strax som Anfører og bød Larsen med en frygtelig Ed at holde sin Mund, hvilket han ogsaa gjorde. Wævesten begyndte da uden videre at slaa, og den efterfølgende Skare fulgte hans Exempel, medens de skrege: ,,Ville I gaa tilbage til vor Tro?" osv. Uden Forskjel sloge de løs med deres Knipler paa hvem som helst de kunde faa fat paa. Det lykkedes mig at komme ud, efter at jeg havde faaet nogle Slag i Hovedet, men Broder Larsen blev frygtelig mishandlet og fik et stort Hul slaget i Hovedet, saa at Blodet randt ham ned i Ansigtet. Omsider slap han dog ogsaa ud, og det lykkedes os tilsidst med megen Anstrængelse at løbe bort fra vore Fjender. Vi gik ind i Skoven og skjulte os en Tid, hvorefter vi gik til Broder P. Pedersen og fik vore Saar forbundne. Vi salvede Saarene med Olie, og de lægtes snart. Foruden Larsen og jeg bleve følgende Brødre mishandlede: P. Pedersen, Jørgen Hansen, Frederik Øman, Johan Øman, W. Wallentinsen, A. Bech og Søster Wallentinsen. Flere Andre bleve ogsaa pryglede i en mindre Grad.

Trods disse Mishandlinger fortsatte vi vort Arbejde iblandt Folket, men vi lærte at gaa forsigtigt tilværks, hvorfor Herren holdt sin beskyttende Haand over os, uagtet de mange Planer, som lagdes for at tilføje os Ondt.

Den 16de April rejste jeg i Forening med Broder Larsen til Kjøbenhavn, hvor vi indgave Beretning om den bornholmske Mission. Is i Farvandene hindrede os fra at overvære Generalkonferencen, som afholdtes en kort Tid i Forvejen. Under vort Ophold i Kjobenhavn nøde vi stor Glæde iblandt de Hellige og Brødrene dersteds. Broder Larsen døbte ogsaa Rigsdagsmand Sonnes Søster. Broder H. P. Olsen fra Zion og min Fætter O. C. Olsen ledsagede os tilbage til Bornholm, hvor til vi ankom d· 29de April. De nævnte to Brødre vare i Generalkonferencen blevne beskikkede til at virke som Missionærer paa Bornholm. Jeg rejste nu betydeligt omkring i Forening med min

Fætter Olsen og døbte Mange. Iblandt dem kunne nævnes to Gaardmænd, nemlig J. Jørgensen og Jens Ibsen, der nu bor i Box Elder County, som vi døbte tilligemed deres Familier Kl. 12 om Natten mellem d. 8de og 9de Juni 1853. Saa snart vi havde forladt dem og det rygtedes, at de vare blevne døbte, bleve alle Vinduerne paa deres Gaarde ituslagne og de underkastedes stor Forfølgelse.

Den 14de og 15de August afholdtes Konferencemøde hos Broder Beck i Østermarie, ved hvilken Lejlighed Konferencen deltes i tre Grene, nemlig Aaker Gren, for hvilken jeg blev beskikket til Forstander, Rønne Gren med Broder Bistrup som Forstander, og Svanike Gren, som fik W. Wallentinsen til Forstander. Efter den Tid gjorde Værket glimrende Fremskridt. Forfølgelsen lagde sig lidt, Forsamlinger afholdtes allevegne, og Mange bleve døbte. Undertiden mødte vi Modstand fra Præsterne og Skolelærerne, der ofte indfandt sig i vore Forsamlinger for at gjøre Modstand, men Herren stod sine svage Tjenere bi, saa at de Lærde altid bleve beskæmmede.

Den 27de August traf jeg min kjære Broder Jeppe, der havde virket som Missionær i Norge i 1¼ Aar og sat i Fængsel paa Elverhøj omtrent 6 Maaneder af nævnte Tid, fordi han havde døbt nogle Faa til Syndernes Forladelse. Han havde visselig lidt meget for Evangeliets Skyld, og Gjensynet mellem ham og os var meget glædeligt.

Medens jeg i Forening med min Broder Peter d. 10de September var paa Vejen til Rønne, kom en Mand os imøde med en Knippel i Haanden for at ville mishandle os, men vi kom lykkeligt bort fra ham. Denne Mand brak strax efter sin Arm under et Forsøg paa at stjæle Pærer.

Den 1ste Oktbr. afsejlede jeg i Forening med H. P. Olsen, C. G. Larsen og andre Brødre fra Bornholm, og efter en stormfuld Sejlads ankom vi om Aftenen til Kjøbenhavn, hvor vi overværede Generalkonferencen d. 6te. I et Raad, som afholdtes d. 10de s. M., blev jeg beskikket til at arbejde i Lollands Konference under Johan Svensons Bestyrelse, og d. 13de begav jeg mig paa Rejsen til min nye Arbejdsmark i Selskab med Johan Svenson og andre Missionærer. Vi gjorde Landgang ved Koster paa Møen, hvor der fandtes fire Medlemmer af Kirken i Spejlsby. Tre Andre bleve døbte i Raabylille af Svenson d. 15de, og Dagen efter organiseredes en Gren af Kirken paa Møen med de syv Medlemmer. Et Par Dage senere maatte vi paa Grund af Bøndernes Trusler forlade Øen og rejse over til Falster, men vi vendte snart tilbage igjen og fortsatte vor Virksomhed med godt Held. Omtrent midt i December Maaned gjorde jeg en Tur til Kjøbenhavn for at tage Afsked med mine bornholmske Søskende og Venner, som skulde emigrere til Zion. Iblandt dem var min Broder Jeppe og Hustru, min Svoger P. M. Piil og hans Hustru (min Søster Christiane), W. Wallentinsen med Familie, Jens Nielsen og Familie, Jørgen K. Riis samt mange Andre, som jeg var meget godt bekjendt med. Emigranterne afrejste fra Kjøbenhavn d. 22de Decbr., og nogle Dage senere rejste jeg tilbage til min Arbejdsmark paa Møen. Jeg fortsatte derpaa min Virksomhed paa de tre Øer, Lolland, Falster og Møen, indtil jeg i Slutningen af April 1854 blev løst fra at arbejde dersteds og beskikket til atter

at virke som Missionær paa Bornholm. Vi gik bestandig fra By til By, holdt store Forsamlinger, vandt mange Venner samt underkastedes en Del Forfølgelse og mødte en Del Modstand fra Præsternes Side. Den 1ste Marts besøgte vi saaledes en Gaardmand ved Navn A. Kryld, hvor Præsten Vollike og en Skolelærer Klausen netop vare i Færd med at overtale Manden til ikke at tro ,,Mormonismen''. Kryld havde en kort Tid i Forvejen kjøbt et af vore Skrifter, og ved Læsningen deraf var han kommen til at hylde vor Lære. Da vi uventet traadte ind, blev Præsten helt forskrækket, men Kryld bemærkede: ,,Tab ikke Modet, Hr. Pastor! fordi disse gode Mænd kommer ind.'' ,,Nej,'' gjenmælede Præsten i en meget sagtmodig Tone, ,,jeg frygter ikke for dem, som blot kunne slaa Legemet ihjel.'' Efter en lille Pause indlod jeg mig, ifølge Værtens Ønske, i Samtale med Præsten, og en hel Del af Naboerne forsamlede sig for at høre Diskussionen. Vi holdt os til Evangeliets første Principer, og jeg beviste min Tro af Bibelen, hvilket jeg ogsaa forlangte, at han skulde gjøre, men da han Intet kunde hente derfra til Bevis for Barnedaabens Rigtighed blev Folket utaalmodigt, og eftersom jeg vidnede for Præsten til Omvendelse blev han meget vred, hvorfor han i sin Ivrighed kjøbte Skrifter af mig for 4 Mark 8 Skilling, hvilke han derpaa opbrændte, sigende: ,,Nu fik jeg da den Djævel brændt.'' Derpaa forlod han Huset med megen Harme. Folket, som bevidnede dette, tabte Tilliden til deres Præst, og en tilstedeværende Gaardmand ved Navn C. Brodersen, som blev Troende derved, blev døbt et Par Dage derefter.

Den 28de Marts døbte jeg en 80 Aar gammel Kone, Moder til N. Pedersen, som formedelst Alderdomssvaghed stadig havde holdt Sengen et Aar og havde mistet baade Synet og Hørelsen. Hun glædede sig meget, sagde hun, ved at have oplevet den Tid, som hendes Fader havde talt saa meget om, da Guds Tjenere skulde vandre om for at prædike ligesom i gamle Dage. Uagtet hun var blind, saa' hun mange Ting, thi hun kunde bestandig se Aanderne, der sang og læste for hende.

Ifølge min nye Beskikkelse begav jeg mig strax paa Rejsen til Bornholm, hvor til jeg ankom d. 5te Maj 1854, og den følgende Dag blev jeg venligt modtaget af min Fader, som endnu boede paa Limensgade, men han havde solgt sit Hus i den Hensigt at emigrere til Zion, uagtet han endnu ikke var døbt.

Som omrejsende Ældste paa hele Øen, derefter som Forstander for Svanike Gren og senere som Forstander for Rønne Gren rejste jeg stadig omkring i Forening med Præsident C. G. Larsen, H. P. Møller samt Andre og prædikede Evangeliet i omtrent 2 Aar og 9 Maaneder uafbrudt, med Undtagelse af en kort Tid om Høsten 1854 og 1855, da jeg arbejdede i det Timelige. I dette Tidsrum gjorde Herrens Gjerning stadig Fremgang, og jeg følte mig meget lykkelig og glad under mit Arbejde. Herrens Kraft fulgte stadig vor Virksomhed, de Syge bleve helbredede, Djævle uddrevne og Guds Aand udgydt over de Troende i en stor Fylde. Jeg vil kun omtale et Tilfælde. Den 17de Juni 1855 besøgte jeg og min Broder Peter en Broder A. Andersen, hvis Hustru var haardt plaget af en uren Aand; hendes Ansigt var helt fordrejet og Sindet forvirret. Vi bleve enige om, at

jeg tilligemed min Broder Peter skulde lægge Hænder paa hende, hvilket vi ogsaa gjorde. Vi truede den onde Aand i Jesu Navn og bød den at forlade hende samt lovede hende en rolig Nats Hvile, thi hun havde i en længere Tid ikke kunnet sove. Herren viste visselig sin Kraft ved denne Lejlighed, thi Alt skete ifølge mine Ord. Den onde Aand forlod strax Søster Andersen, som blev fuldkommen rask og sov roligt hele Natten.

I Juli 1855 arbejdede jeg tilligemed Præsident C. G. Larsen paa Soldatergaard en Ugestid med at høste. Her vandt vi en saadan Indflydelse over Husets Beboere, at vi fik dem til at bøje sig og bede i Forening med os, samt afstaa fra Banden, Brændevinsdrik osv. Manden behandlede os mere lig Herrer end Arbejdsfolk og overlod aldeles Høstarbejdet til os og Broder Hans Munk, som nu bor i Logan, idet han tillod os at gjøre som vi vilde. Vi arbejdede temmelig haardt og bleve snart, til Husbondens store Tilfredshed, færdige med Høsten, hvorpaa han foranstaltede et passende Gjæstebud for os samt lod os faa to Kareter og Proviant til at kjøre i Skoven med for at more os. Da alle Arbejdsfolkene vare „Mormoner" havde vi en fornøjelig Udflugt med Sang, Dans, Leg og Bøn. Tilsidst gav Manden, der egentlig var Fritænker, os dobbelt saa stor Dagløn som Andre fik.

I en Raadsforsamling, som afholdtes hos Hans Kofod i Arnager d. 7de Septbr. 1856, blev Tiendeloven indført iblandt de Hellige i Bornholms Konference. Den 24de Decbr. s. A. blev min Fader døbt.

Uagtet jeg havde faaet Tilladelse af min Præsident til at emigrere og havde allerede indsendt Haandkarrepenge osv., modtog jeg i Begyndelsen af 1857 en Skrivelse fra Præsident Hector C. Haight, hvori jeg underrettedes om, at jeg var bleven beskikket til at præsidere over Fredericia Konference.

Den 28de Januar 1857 tog jeg derfor Afsked med min Familie og Venner og begav mig paa Rejsen til min nye Arbejdsmark. Den 7de Febr. ankom jeg til Vejle i Jylland, hvor jeg traf Ældste Jens Jørgensen, som jeg skulde afløse. I hans Selskab rejste jeg betydelig omkring og blev bekjendt med de Hellige i Konferencen. Den 6te Marts havde vi en Ydmygelses- og Bekjendelsesdag, og d. 7de begyndte vi den bekjendte Reformation. Broder J. Jørgensen døbte mig, og senere døbte vi Ældsterne og alle de Hellige til Fornyelse af deres Pagt. Herved fremkom der nyt Liv iblandt de Hellige, og Evangeliet gjorde stor Fremgang. Herrens Kraft hvilede over mig i en stor Grad under min Virksomhed iblandt de Hellige og Sandhedens Venner i Fredericia Konference.

I Begyndelsen af Februar Maaned 1858 modtog jeg et Telegram fra Præsident Hector C. Haight, der gav mig Frihed til at emigrere, hvis jeg kunde tilvejebringe de nødvendige Midler. Uagtet jeg ikke havde en eneste Rigsdaler svarede jeg pr. Telegram, at han nok maatte nedskrive mit Navn paa Listen. Broder H. P. Olsen, der nu bor i Fountain Green, laante mig senere Penge til min Rejse. Den 14de Februar tog jeg Afsked med de Hellige og mine Venner i Jylland for at rejse til Zion, og den følgende Dag ankom jeg til Kjøbenhavn, hvor fra jeg tilligemed andre Emigranter afrejste d. 20de med Jærnbanen til Korsøer, der var Samlingsstedet for det lille Emigrantselskab,

som dette Aar drog fra Skandinavien til Zion. Ældste Iver N. Iversen beskikkedes til Leder for Selskabet med C. A. Madsen og jeg som Raadgivere. Efter en haard Rejse ankom vi den 15de Marts til Liverpool, hvor vi opholdt os i nogle Dage. Den 18de Marts blev jeg gift med Elia Mecella Funk, med hvem jeg i en længere Tid havde været forlovet. Samme Dag gik vi ombord paa Sejlskibet „John Bright" og afsejlede fra Liverpool d. 22de. Vi ankom til New York d. 24de April, hvor fra vi fortsatte Rejsen med Jærnbanen til Iowa City. Her traf vi H. C. Haight og andre Brødre fra Zion.

Eftersom en Hær Soldater var gaaet op for at føre Krig mod Utah blev det ikke anset for raadeligt, at Kompagniet skulde rejse videre førend der blev sluttet Fred. Kun de unge, ugifte Brødre fik Lejlighed til at rejse op sammen med Missionærerne. Jeg blev kaldet til at præsidere over Familierne og Søstrene, som bleve tilbage. Vi lejede strax en Landejendom og havde allerede begyndt at dyrke Jorden paa amerikansk Vis, da der pludselig indtraadte en Forandring. Fred var nemlig bleven sluttet imellem de Forenede Stater og Utah, og vi fik Ordre til strax at udruste os for Rejsen over Sletterne. Emigrationsagent Joseph W. Young sendte en Broder Homer fra Crescent City til os for at skulle være os behjælpelig med Indkjøb af Oxer og Vogne. Efter faa Dages Forløb vare vi færdige og begave os paa Rejsen over Iowas Sletter med vore uvante Kjørebefordringer. Vi havde stor Besvær med at kjøre de vilde Oxer, og flere Gange, naar de vare ude at græsse, løbe de fra os og skjulte sig i Skovene, men jeg havde den særdeles Gave, at naar ingen Anden kunde finde dem, kunde jeg gaa lige til Stedet, hvor de vare. Paa Grund af det stærke Regnvejr vare alle Aaer og Bække meget opsvulmede, hvisaarsag vi paa mange Steder døjede meget med at komme over, thi Broerne vare bortskyllede overalt. Flere Gange maatte vi benytte nogle af vore bedste Vognkasser som Færgebaade og dermed bringe vor Bagage over. Paa flere Steder svømmede Oxerne over, og vi trak Vognene bagefter ved Hjælp af lange Reb. Paa et Sted kom vi til en faldefærdig Bro, men vi lagde nogle af Plankerne tilrette og trak Vognene over med Haandkraft. Aldrig saa snart havde vi faaet den sidste Vogn over førend Broen flød væk med Strømmen.

Endelig naaede vi Florence, hvor vore sex Vogne bleve forenede med fem andre. Broder Homer blev anerkjendt som vor Kaptejn, og jeg beskikkedes til Kappelan og Præsident for de Danske med C. D. Fjeldsted som min Raadgiver og Medhjælper. Strax efter at vi havde forladt Florence bleve vi overfaldne af et voldsomt Tordenvejr, medens vi laa lejrede til Middag. Lynet slog ned i Kaptejnens Telt og strakte flere derværende Personer til Jorden. I Særdeleshed blev en ung Pige ramt af den elektriske Kraft, saa at hun faldt om som en Død. Broder Homer raabte paa mig og bad mig komme for at salve hende, hvilket jeg ogsaa gjorde. Hun kom snart til sin Bevidsthed igjen, men var en Del forbrændt, saa at hun i flere Dage maatte holde Sengen. Efter faa Øjeblikkes Forløb kaldte Homer atter paa mig og anmodede mig om at salve sin lille Søn, der endnu laa som om han var død. Jeg lagde Hænder paa ham samt bad for ham,

og Livstegn begyndte strax at vise sig. Efter at jeg havde aandet ham i Munden kom han tillive, og den følgende Dag drev han Køer. Mange af Brødrene bleve efter en Tids Forløb syge, men jeg og Broder Fjeldsted administrerede til dem, og de bleve snart raske. Tilsidst blev jeg selv syg af Koldfeber, som rystede mig i en længere Tid.

Under Rejsen gjennem Black Hills fik jeg en Dag Øje paa et stort tørt Træ, som stod ved Siden af Vejen, hvorpaa jeg fandt Følgende nedskrevet:

„Jørgen C. Folkmann blev borte her i disse Bakker, og Undertegnede gik tilbage og ledte efter ham i to Dage; men vi fandt ham ikke, hvorfor vi føle stor Sorg.

J. P. Folkmann, N. Kragerup."

Min Fader havde emigreret fra Danmark om Foraaret 1857, og da han brugte sine Midler til Missionærernes Ophold samt til min Broder Peters Emigration, havde han ikke Mere tilovers, end at han nødsagedes til at rejse over Sletterne med Haandkarrer. Jeg følte mig, som rimeligt var, overmaade bedrøvet over den sørgelige Meddelelse om hans formodede Død, men ved Ankomsten til Zion fandt jeg til min store Glæde Fader i bedste Velgaaende, og han fortalte mig da Følgende om sin Bortebliven i Ørken: En Dag medens Kompagniet, som han rejste med, kjørte gjennem Black Hills og hans Søn Peter samt Hustru kjørte deres Haandkarre, følte Fader sig lidt upasselig og kunde saaledes ikke gaa saa hurtigt som Kompagniet kjørte, hvorfor han blev en Del bagefter og tog tilsidst en fejl Vej, saa at han forvildede sig i Ørken. Han vandrede derefter om i de sorte Bakker i tre Dage og fandt intet Andet at spise end nogle faa Bær, som han plukkede. Den anden Dags Aften følte han sig meget syg og udmattet, hvorfor han lavede sig en Seng af tørt Græs og lagde sig ned for at dø. Den næste Morgen følte han sig imidlertid udhvilet og bedre tilpas, hvisaarsag han fortsatte sin Marsch og kom omsider til Platte-Floden, som han vadede over. Paa den anden Side mødte han en „Mountaineer", en hvid Mand, der kom kjørende med sin Indianerkone. Denne Mand tog strax min Fader op i sin Vogn, bragte ham til sit Telt og plejede ham saa godt som muligt; den følgende Dag bragte han ham til Rejsekompagniet, hvor man havde opgivet alt Haab om at finde ham.

Den 6te Oktober ankom vi lykkelig og vel til Salt Lake City, hvor vi nøde en kjærlig Modtagelse af vore Venner. Den følgende Vinter boede jeg og Hustru i Lehi, og om Foraaret 1859 flyttede vi til „Weber Bottom", hvor jeg hjalp til med at lave en 7 engelske Mile lang Vandkanal samt lagde i Forening med Andre Grundvolden til Plain City."

Dersom Pladsen kunde tillade det skulde vi ønske at fortsætte Broder Folkmanns interessante Levnetsbeskrivelse og følge ham gjennem dens mangesidige Enkeltheder indtil Nærværende, men paa Grund af de mange Beretninger, som ere indsendte af Andre for Optagelse i Bladet, maa vi afslutte vor Beretning om ham med at tilføje Følgende:

I Marts Maaned 1859 lejrede Brø drene Jeppe, Peter og Christoffer Folkmann sig tilligemed andre Nybyggere paa et Sted omtrent 8 Mile nordvest for Ogden, hvor de opmaalte en By, der strax efter organiseredes under Navn af Plain City med W. Raymond som Præsident og

Collet og J. G. Folkmann som Raadgivere, men eftersom det ikke lykkedes de driftige Nybyggere at faa deres Kanal færdig i rette Tid, blev deres nedlagte Sæd opbrændt af Solvarmen, og da Høsttiden kom, var der Intet at høste. For at tjene Noget til Føden maatte Christoffer og Peter lave 10,000 Adobis for Biskop West i Ogden. I Oktober Maaned s. A. flyttede Christoffer Folkmann til Ogden, hvor han arbejdede som Smed indtil April 1863, da han flyttede tilbage til Plain City. Imidlertid havde han mistet sin elskede Hustru, som døde i Ogden d. 4de Decbr. 1860, efterladende sig en Søn, George D. Folkmann, der var født d. 22de April s. A. og nu bor i Plain City. Efter at have henlevet omtrent 16 Maaneder som Enkemand giftede han sig d. 15de Marts 1862 med en norsk Pige ved Navn Caroline Ugland, med hvem han siden har avlet 8 Børn, hvoraf kun 3 ere ilive. Paa samme Tid som han ægtede hende fik han sin afdøde Hustru Elia beseglet til sig før Tid og Evighed samt erholdt sine Begavelser.

Den 10de Septbr. 1864 døde hans Fader i Plain City paa sin 72aarige Fødselsdag som Følge af en Kvæstelse, han Dagen i Forvejen havde faaet ved at falde ned af en Vogn, medens Oxerne vare i Færd med at løbe løbsk.

I Generalkonferencen, som afholdtes i Salt Lake City i April 1865, blev Broder Folkmann tilligemed mange Andre kaldede til at gaa tilbage til Skandinavien paa Mission, og efter at have gjort de nødvendige Forberedelser for Rejsen tog han d. 20de Maj en rørende Afsked med sin Familie og tiltraadte Rejsen. Efter Ankomsten til Kjøbenhavn d. 2den August blev han af Præsident C. Widerborg beskikket til at virke i Norge, hvor han derpaa, efter at have besøgt sin Fødeø Bornholm, arbejdede som omrejsende Ældste indtil Maj 1867, da han blev beskikket til at præsidere over Gøteborgs Konference. Under sin Virksomhed i Norge døbte han 48 i det nordenfjeldske Distrikt, indbefattende Trondhjem, og oprettede en Gren af Kirken i Namsos, der ved hans Bortrejse talte 26 Medlemmer. Hele Distriktet havde i Maj 1867, da han rejste derfra, 102 Hellige, organiserede i tre Grene. Efter at have præsideret over Gøteborgs Konference i omtrent et Aar blev han løst med Tilladelse til at vende tilbage til sin Familie i Zion, hvorfor han i Maj Maaned 1868 tiltraadte Hjemrejsen som Leder for et større Selskab emigrerende Hellige.

NYHEDER.

Utah. Ved Valg for Byembedsmænd i Salt Lake City d. 11te Febr. blev James Sharp valgt til Stadens Borgmester med overvældende Majoritet. 5 Raadsherrer (Aldermen), 9 Raadmænd (Councelors), 1 Byskriver (Recorder), 1 Kasserer, 1 Marskal og 1 Skatteligner og Indkræver valgtes samtidigt. Det liberale Parti viste sig temmelig søvnigt. — Medlemmerne af Naboterritoriet Wyomings Legislatur tilligemed et betydeligt Antal andre fremragende Herrer og Damer fra Cheyenne, Laramie og andre Steder ankom til Salt Lake City paa Besøg d. 14de Febr. om Aftenen. De bleve paa Territoriets og Stadens Bekostning indkvarterede paa flere Hoteller og tilbragte to Dage paa en behagelig Maade i vor Hovedstad og Fort Douglas. Den 16de begave de sig paa Tilbagerejsen til Wyoming. — Fred. Holst, en 25 Aar gammel Dansker, blev funden døende paa en af Gaderne i Salt Lake City d. 18de Febr. Hans Død foraarsagedes ved at drikke

Alkohol.—Den 24de Febr. blev Granger organiseret til et Ward af Salt Lake Stav af Zion med Daniel McRay som Biskop og A. Sørensen og John Bawden som Raadgivere.—Ældste Henry C. Fowler døde paa sin Bopæl i 20de Ward, Salt Lake City, d. 25de Febr. Henry G. Newman fra Pleasant Grove døde i Salt Lake City d. 15de Febr.

Ohio. Den 14de Febr. var Ohio-Floden ved Cincinnati omtrent 72 Fod dyb. Derefter begyndte Vandet at falde, men de oversvømmede Distrikter bleve da hjemsøgte af Storme og Uvejr, hvorved en Mængde af de allerede næsten faldefærdige Bygninger jævnedes med Jorden, og et betydelig Antal Mennesker omkom.

Washington, D. C. En Del retslige Dokumenter, som indeholdt Beviserne for Guvernør Eli H. Murrays lovløse Handlinger paa den Tid, da han fungerede som Marskal for Kentucky, ere blevne stjaalne fra Hr. Springers Komiteværelse. Man tror, at en eller anden af Guvernørens Venner har begaaet Tyveriet som et sidste Forsøg paa at frelse denne Embedsmand fra Skandale og Ruin.

Afrika. Oprørerne under El Mahdis Indflydelse indtoge Sinkat i Begyndelsen af Februar og ødelagde aldeles den hele Besætning af Soldater. Dette synes at have bragt den engelske og ægyptiske Regjering til en fuldkomnere Bevisthed om Stillingen. En Afdeling britiske Tropper har nu gjort Landgang i Trinkitat og bereder sig til at angribe Osman Digma, der er Anfører for omtrent 10,000 af ,,den falske Profets" bevæbnede Tilhængere.

Forskjelligt. Et meget stort Antal Mord ere blevne forøvede i de Forenede Stater i Løbet af de sidste faa Maaneder.—Præsteskabet er for Tiden meget ophidset over ,,Mormon-Spørgsmaalet".

STATERNES NAVNEOPRINDELSE.

Maine har faaet sit Navn af Provinsen Maine i Frankrig. New Hampshire efter Hampshire i England. Vermont efter grønne Bjærg (paa Fransk: verd monts). Massaschusetts, indiansk Navn, betyder: Landet omkring de store Haver. Rhode Island kaldtes saa, fordi man indbildte sig, at det lignede Rhodos. Connecticut er indiansk og betyder en lang Tid. Delaware har faaet sit Navn efter Floden Delaware. New York kaldtes saa til Ære for Hertugen af York, hvis Broder Karl II gav ham det Land. New Jersey er opkaldt efter Öen Jersey i den engelske Kanal. Pennsylvanien har sit Navn efter William Penn, og Sylvanien stammer fra det latinske ,,sylva" eller ,,silva," Skov. Virginia har Navnet efter Dronning Elisabeth, ugift (virgin) Dronning (virgo: Jomfru). Carolina har sit Navn efter Karl I, Georgia efter Georg II. Florida kommer af det latinske ,,flos" (flor), en Blomst. Alabama kommer af et græsk Ord: Hvilens Land. Louisiana er opkaldt efter Ludvig (Louis) XIV. Mississippi har Navn efter Floden, det er indiansk og betyder Vandets Fader. Arkansas er dannet efter Ordet Kansas, rygende Vand, med den franske Forstavelse ,,ark", en Bue. Tennessee er indiansk: Floden med en stor Bøining. Kentucky ogsaa indiansk: ved Hovedet af Floden. Ohio er Schawmet-Indianernes Navn for: den smukke Flod. Michigan er opkaldt efter Søen Michigan, indiansk: en Line til at fange Fisk i. Indiana er opkaldt efter Indianerne. Illinois kommer af det indianske Ord ,,illini" (Mænd) med det franske Tillægsord ,,ois": en Mandstok. Wisconsin siges at være den indianske Benævnelse paa en brusende Storm. Missouri er ogsaa et indiansk Ord og betyder urent efter Missouri-Flodens grumsede Farve. Kansas, som nævnt: rygende Vand. Iowa, indiansk: de Søvnige. Minnesota et skydækt Vand.

ET MINDESMÆRKE.

Den 24de December 1883 rejstes der paa Assistents Kirkegaard i Kjøbenhavn et Monument paa Præsident N. Wilhelmsens Grav. Udgifterne derved bares af de i Skandinavien nu arbejdende Missionærer fra Utah. Ældste A. J. Anderson udførte Arbejdet. Det Følgende er fra ,,Skandinaviens Stjerne":

,,Monumentet er lavet af lys Bremersten. Paa Sokkelen er udhuggen en fritstaaende Egestamme, hvor fra to Grene med smukt udhugne Blade slynge sig til Toppen paa Overstykket. Nederst paa Overstykket er anbragt Deserets Symbol: en Bikube, udhuggen i hvidt Marmor; paa Midten er indfattet en Marmorplade, hvorpaa findes i store, smukke Bogstaver følgende Indskrift: ,,Niels Wilhelmsen, født d. 21de April 1824, død d. 1ste August 1881. Et Minde rejst ham af mange Venner." Højere oppe paa Overstykket er anbragt to foldede Hænder ogsaa udhugne i hvidt Marmor."

☞ I Tilfælde, hvor biografiske Skizzer fortsættes gjennem flere Numre af MORGENSTJERNEN, og der altsaa ingen Lejlighed gives til Indførelse af nye Billeder, ville saadanne senere blive tilsendte Abonnenterne paa løse Blade. Der vil udkomme ialt 25 Billeder i Aarets Løb, Erastus Snows Portræt iberegnet. ☜

Intet som helst Hensyn tages til Opsigelse af Bladet, naar ikke den skyldige Kontingent for den henrundne Tid medfølger.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 6. *Den 15de Marts 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 71.)

(1859—Fortsat.)

Statskirken har, efter min fuldkomne Overbevisning, ikke saa stor Magt som den havde da vi først kom til Landet. I Sverige har man for nylig vedtaget en Lov, der til en vis Grad vil berøre vore Forsamlinger. Skjøndt den ikke forbyder os at have privat Gudsdyrkelse, giver den Præsten og Øvrigheden Ret til at være nærværende og til at mulktere os, dersom de høre Noget sagt imod hvad de kalde den rene evangeliske Religion — det vil sige imod Statskirken. Men jeg haaber, at vi maa have Visdom nok til at kunne undgaa slige Vanskeligheder. Dersom de lægge Planer og anvende Midler til at opholde deres Systemer, ville vi ogsaa lægge Planer til vort Gavn."

Det ellevte Emigrantselskab.

Til de skandinaviske Helliges store Glæde indløb der i Slutningen af Aaret 1858 en Skrivelse fra Præsident Young, der meldte, at Emigrationen, som paa Grund af Utah-Krigen havde været standset, atter kunde begynde, og at de Hellige havde Frihed til at gaa over Sletterne enten med Haandkarrer eller Oxer og Vogne. Præsident Widerborg og hans Medarbejdere gjorde strax de nødvendige Forberedelser for et større Selskabs Udvandring, og da de bemidlede Hellige paa en særdeles gavmild Maade hjalp de Fattige, blev man i Stand til at kunne udruste et Selskab, bestaaende af 355 Sjæle, nemlig 224 Danske, 113 Svenske og 18 Norske, som afsejlede fra Kjøbenhavn med Dampskibet „L. N. Hvidt" d. 1ste April. Vejret var meget uroligt og stormende, især de to første Døgn, men da Kaptejnen kastede Anker de to første Nætter og var i andre Henseender forsigtig i sin Fremgangsmaade, forefaldt ingen anden Ulempe for Passagererne end den almindelige Søsyge. Præsident C. Widerborg og Ældste N. Wilhelmsen ledsagede Selskabet til England. Den 5te April om Aftenen naaede Fartøjet Mundingen af Humber-Floden, hvor der kastedes Anker til den følgende Dags Morgen Kl. 6, da Skibet gik ind i Dokken ved Grimsby. Emigranterne gjorde strax Landgang,

og samme Dag Kl. 12 Middag fortsatte de Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor til de ankom Kl. 8 om Aftenen. Den 7de April førte en liden Dampbaad de Hellige ud til det store todækkede Paketskib ,,William Tapscott,“ ført af Kaptejn Bell. Her bleve Emigranterne ordnede og organiserede i forskjellige Afdelinger samt anviste deres Pladser og Køjer. De skandinaviske Hellige indtoge den ene Side af Skibet og omtrent 360 engelske og svejtsiske Hellige den anden Side. Alle bleve organiserede og ordnede i 10 Kvarterer, 5 engelske og 5 skandinaviske, hver med sin præsiderende Ældste, hvis Pligt var at paase Renlighed og Orden osv. Som Præsident over det Hele beskikkedes Ældste Robert F. Neslen, og hans Raadgivere vare Ældsterne Henry H. Harris og George Rowley. Under dem præsiderede Ældsterne S. P. Guhl, J. F. Klingbeck, P. A. Fjeldsted, Anders Petersen, Lars Nilsson og Morten Petersen over Skandinaverne. SomTolke fungerede C. Jeppesen og Niels Jacobsen og som Kokke H. O. Magleby og Anton Petersen. Mandag d. 11te April lettede Skibet Anker og blev bugseret ud tilsøs med sin kostbare Ladning af 726 Sjæle. Zions Glædessange løde overalt i Skibet, da det stak i Søen, men disse efterfulgtes siden af et Kor af den i de første Dage saa almindelige Søsyge, hvori næsten alle af ganske Hjærte deltoge. Forøvrigt var Overrejsen meget behagelig; kun en Person døde, og dette var en 62 Aar gammel svensk Søster (Inger Olson), som havde været syg og svagelig i fire Aar. Derimod fødtes to Børn af engelske Mødre, og 19 Par bleve ægteviede ombord, nemlig 5 engelske, 1 svejtsisk og 13 skandinaviske Par. Under hele Rejsen kaldtes Emigranterne til Bøn hver Morgen og Aften Kl. 8, og hver Søndag afholdtes tre Forsamlinger paa Dækket samt to Aftener om Ugen Forsamlinger i hvert Kvarter. Rejsens Ensformighed blev ogsaa oplivet ved Sang, Musik, Dans, Lege osv., hvori de Yngre naturligvis toge den fornemste Del, medens de Ældre morede sig med at være Tilhørere og Tilskuere. Føreren for Selskabet, Ældste R. F. Neslen, skriver: ,,Rejsen i det Hele taget var en af de behageligste af de fem, som jeg har gjort over Atlanterhavet, paa Grund af det gunstige Vejr, den ypperlige, gode Orden, og de almindelig gode Følelser, som uafbrudt herskede under hele Rejsen. *** Jeg følte, at det i Sandhed var et ansvarsfuldt Hverv at have Varetægten over et Selskab, sammensat af Folk fra saa mange Lande, talende ni forskjellige Tungemaal og med ejendommelige Sæder og Skikke; men formedelst den Trofasthed og Agtpaagivenhed, som de Hellige lagde for Dagen, fandt jeg snart, at Byrden var langt lettere, end jeg havde ventet; og ved vor Ankomst hid (New York) erklærede Lægerne og Embedsmændene, at vi vare den bedst ordnede og pynteligste Emigration, som nogensinde var landet i denne Havn.“

Efter 31 Dages Rejse ankom Selskabet til New York og landsattes i Castle Garden den 14de Maj. Allerede samme Dag fortsatte de fleste af Emigranterne Rejsen med en Dampbaad op ad Hudson-Floden til Albany, hvor de ankom den følgende Dags Morgen. Der fra gik de samme Dag med Jærnbanen *via* Niagara til Windsor i Kanada, hvor de d. 16de satte over Floden til Detroit, og fortsatte strax Rejsen med en anden Jærnbane til Quincy, hvor de

ankom den følgende Dags Formiddag og gik ombord paa en Dampbaad, der førte dem til Hannibal. Her overnattede de i Banegaarden og afgik med Toget d. 19de om Morgenen til St. Joseph, hvor de ankom d. 21de. Om Eftermiddagen gik de ombord paa Dampbaaden „St. Mary", som bragte dem til Florence. Her til ankom de d. 25de om Morgenen. Hele Rejsen gjennem Staterne var ad en Vej, som ingen af de tidligere Emigrationsselskaber var gaaet. Ved Ankomsten til Florence inddeltes de Hellige i Distrikter og Grene, og Præsidenter ansattes til at vaage over dem; under deres midlertidige Ophold dersteds afholdtes Bønforsamlinger to Gange ugentlig i hvert Distrikt.

Den 1ste Juni inddeltes de skandinaviske Haandkarre-Emigranter i tre Kompagnier med H. O. Magleby, Jens Jensen og Mathias Nilson som Kaptejner, og i Forening med engelske Hellige tiltraadte de Rejsen fra Florence d. 9de Juni. Hele Selskabet bestod af 235 Sjæle med 60 Karrer og stod under Geo. Rowleys Ledelse. Til hver Karre var der fra fire til sex Personer, 20 Pund Tøj og halv Proviant til hver. Otte Vogne, forspændte med Oxer, fulgte efter med den øvrige Proviant og for at give de Trætte eller Syge Lejlighed til at kjøre. Efter en heldig Rejse naaede Kompagniet Salt Lake City Søndag d. 4de Septbr. Saa snart det blev bekjendt, at det nærmede sig, strømmede Tusinder af Stadens Indvaanere Emigranterne i Møde, og ledsagede af to Musikkorpse droge de modige Vandrere gjennem de med Tilskuere opfyldte Gader til Union Square, hvor de bleve budte hjærtelig velkommen af de jublende Skarer, og Apostel E. T. Benson holdt en Tale til dem. Rigelige Forsyninger af alle Slags Levnetsmidler bleve bragte Emigranterne paa Foranstaltning af Biskopperne fra de forskjellige Wards. Modtagelsen var meget rørende, og de ankomne Hellige bleve snart adspredte og gjæstfrit behandlede i deres Beslægtede, Venners og Bekjendtes Boliger.

Et Oxetog, bestaaende af omtrent 56 Vogne, organiseredes af henved 380 skandinaviske og engelske Hellige og inddeltes i fem Afdelinger, der hver fik sin Kaptejn, medens Ældste Robert F. Neslen blev beskikket til Fører for det Hele. De fem Kaptejner over 10 Vogne hver vare: G. D. Keaton, C. Kidgell, S. P. Guhl, L. Nilsson og C. Jeppesen. Selskabet forlod Florence d. 26de Juni og ankom, efter heldig Rejse, til Salt Lake City d. 15de Septbr. Sex Dødsfald og tre Fødsler fandt Sted undervejs, og 24 af Trækdyrene døde paa Rejsen af Sygdom og Forgiftning. Iblandt de Døde var Ældste P. A. Fjeldsted, som havde præsideret over Vendsyssels Konference.

Sundsvall Konference osv.

Intet af særdeles Vigtighed foregik i Aaret 1859. Evangeliet gjorde stadig Fremgang, og i Aarets Løb tillagdes 929 Personer Menigheden ved Daab i de tre nordiske Riger, nemlig 541 i Danmark, 235 i Sverige og 153 i Norge, medens ogsaa et betydeligt Antal bleve udelukkede. Saa flittige vare de gode Hellige til at opfylde deres Pligter, at Præsident Widerborg i Aarets Løb kunde sende omtrent 11,000 Rigsdaler i Tiende og omtrent 900 Rigsdaler i Bogpenge til Kontoret i Liverpool. Præs. Widerborg tilligemed Ældste N. Wilhelmsen rejste betydeligt omkring i Missionen og besøgte de forskjellige Konferencer, medens P. O. Thomas-

sen næsten uafbrudt arbejdede paa Kontoret i Kjøbenhavn. Gode og trofaste Ældster præsiderede over de forskjellige Konferencer. I Danmark hørte Forfølgelse nu til Sjældenheder, medens Brødrene i Norge stadig væk bleve arresterede og fængslede paa Vand og Brød. Kristiania var dog en Undtagelse fra denne Regel, thi der havde Øvrigheden lært de Hellige nøjere at kjende som Mænd og Kvinder, der vare exemplariske og dydige i al deres Opførsel, og man lod dem derfor saa nogenlunde være i Fred.

Formedelst Politiets Efterstræbelser maatte de Hellige i Sverige fremdeles holde deres Forsamlinger i Hemmelighed, men Arrestationer vare langtfra saa hyppige som før, og i Skaane havde Forfølgelsen næsten ophørt ligesom i Danmark. I Gøteborg gjorde en Provst Wieselgren alt muligt for at ophidse Befolkningen mod Brødrene ved sine Foredrag og forvendte Fremstillinger af ,,Mormonismen". Præsident Widerborg besøgte alle de svenske Konferencer i Sommerens Løb, og Konferencemøder afholdtes i Malmø, Norrkøping, Stockholm og Gøteborg. Under Mødet i Stockholm d. 12te Juni organiserede Præsident Widerborg Sundsvall Konference i det nordlige Sverige og beskikkede Ældste Carl E. Lindholm til Præsident for samme. Den nye Konference, der ved dens Oprettelse kun talte 26 Medlemmer, indbefattede Norrland helt op til den russiske Grænse, og dermed var det Hele af de tre skandinaviske Riger inddelte i Grene og Konferencer.

RAAD TIL DE HELLIGE.

De Hellige bleve i 1859 belærte om det Hensigtsmæssige i, at de selv efter bedste Evne sammensparede Penge til deres Rejse til Zion, hvilket Raad blev efterfulgt med saa stor Beredvillighed, at Præsident Widerborg allerede d. 30te Juni i sin Rapport til Præsidentskabet i Liverpool kunde bemærke, at han af saadanne sammensparede Midler allerede havde indsat i Banken 3029 Rigsdaler. Siden den Tid ere de fattige Hellige i Skandinavien stadig blevne paamindede om at bruge en økonomisk og forstandig Fremgangsmaade ved Brugen af deres Fortjenester, og Hundreder, som ingen Udsigter havde til at kunne emigrere paa anden Maade, ere derved blevne i Stand til at hjælpe sig selv, uagtet Saadant syntes at være umuligt førend de prøvede derpaa.

MISSIONSKONTORET I KJØBENHAVN.

I Oktober Maaned (1859) flyttedes Missionskontoret eller ,,Skandinaviens Stjernes" Kontor ind i den vel bekjendte Lejlighed i Lorentzensgade Nr. 14, 1ste Sal, der nu uafbrudt har været benyttet af de Sidste-Dages Hellige for et og samme Brug i omtrent 25 Aar.

Strax efter Erastus Snows og Medbrødres Ankomst til Kjøbenhavn i Juni 1850 lejede de et Værelse af Karetmager J. B. Malling i Bredgade (tidligere Norgesgade Bredgade) Nr. 196, hvor de boede indtil August 1851, da de efter Snows Tilbagekomst fra England fandt et Hjem hos Broder Rasmus Petersen paa Gammeltorv Nr. 37. Siden flyttede de med Broder Petersen (der fik Opsigelse fordi han var ,,Mormon") til Brolæggerstræde Nr. 80, hvor de boede indtil Petersen i Slutningen af Januar 1852 emigrerede til Zion. Imidlertid var Ældste P. O. Hansen bleven gift, hvorfor man sikrede sig en Lejlighed,

der var stor nok baade til Kontor og Familiebrug, i Kompagnistræde Nr. 54, 4de Sal. Her boede Brødrene til April 1853, da de flyttede til Gothersgade Nr. 28, 2den Sal, hvor der ogsaa lejedes Forsamlingslokale. Efter John Van Cotts Ankomst flyttede de til en bedre Lejlighed i Forbygningen af samme Gaard, og Kontorets Adresse blev nu Gothersgade Nr. 29, 3die Sal, indtil Nytaar 1856, da Præsidentskabet atter skiftede Hovedkvarter og tog en Lejlighed i Store Strandstræde Nr. 78, Stuen tilhøjre. Omtrent tre Maaneder senere eller til April Flyttedag (1856) flyttedes Kontoret til Lorentzensgade Nr. 504 A 5, Stuen tilvenstre, hvilken Lejlighed benyttedes i 1½ Aar. Til Oktober Flyttedag (1857) anskaffede H. C. Haight en ny Lejlighed i Nr. 504 D 5, i Stuen, samme Gade, hvor de boede i to Aar, indtil Præsident Widerborg i Oktober 1859 flyttede Missionskontoret op paa 1ste Sal af samme Bygning, eller ind i den nu benyttede Lejlighed, hvor til Adressen den Gang var Lorentzensgade 504 D 5, 1ste Sal tilvenstre. Ved Husenes Omnumerering i Kjøbenhavn ved Nytaarstid 1860 blev Adressen forandret fra 504 D 5 til det nærværende Nr. 14.

Van Cotts og Liljenqvists Ankomst.

Ældste John Van Cott og O. N. Liljenqvist ankom til Kjøbenhavn d. 23de Novbr. som Missionærer fra Zion. Van Cott kom for anden Gang at overtage Bestyrelsen af Missionen. Liljenqvist var den første af dem, som havde annammet Evangeliet i Skandinavien, der vendte tilbage til sit Fødeland som Missionær fra Zion.

Et andet Generalraad.

Den 22de, 23de og 24de Decbr. afholdtes et Generalraad i Kjøbenhavn, ved hvilken Lejlighed gode Rapporter om Værkets Udbredelse i Skandinavien gaves af Konferencepræsidenterne J. C. A. Weibye (Vendsyssel), H. Jensen (Aalborg), Gustaf A. Olson (Stockholm), L. C. Geertsen (Aarhus), Rasmus Nielsen (Skive), P. Nielsen (Fredericia), O. Nilson (Norrkøping), R. Berntson (Gøteborg), J. Fagergren (Skaane, C. P. Ronnow (Fyen), H. M. Nissen (Lolland), M. Andersen (Bornholm) og L. Eriksen (Kjøbenhavn). Disse Rapporter udviste, at Missionen var i en trivelig Forfatning. Et Par Brødre i Stockholms Konference maatte tilbringe Julen i Fængsel, fordi de havde prædiket Evangeliet. Siden nævnte Konference blev organiseret, havde den afgivet tre Skud, nemlig Gøteborgs, Norrkøpings og Sundsvalls Konferencer. John Van Cott talte paa Dansk i Raadet, og gode og belærende Taler holdtes af Præsident C. Widerborg, Ældsterne O. N. Liljenqvist, N. Wilhelmsen, P. O. Thomassen og Andre. En Del Brødre bleve løste fra deres Missioner med Tilladelse til at emigrere til Foraaret. (Se forøvrigt „Skan. Stjerne", 9de Aarg., Side 138.)

1860.

John Van Cott præsiderer.

Den 1ste Januar 1860 overtog John Van Cott paany Bestyrelsen af den skandinaviske Mission, idet han afløste C. Widerborg, der fik Lejlighed til at hvile sig lidt og besøge sine Slægtninge, forend han tiltraadte sin Rejse til Zion. I henved syv Aar havde han arbejdet trofast og uafbrudt i Evangeliets Tjeneste, og de to sidste Aar præsideret over Missionen. Saa elsket og afholdt var han af sine Medarbejdere i Præstedømmet og de Hellige i Almindelighed, at man følte

det som et tungt Slag, da han skulde forlade dem. I hans sidste Beretning til Liverpool talte han til stor Berømmelse for Brødrene N. Wilhelmsen og P. O. Thomassen, der havde fungeret som hans Raadgivere og tilligemed Konferencepræsidenterne været hans fornemste Støtter samt havde udvist den største Nidkjærhed og Trofasthed i deres forskjellige Arbejder. John Van Cott valgte ingen Raadgivere, men beskikkede O. N. Liljenqvist til omrejsende Ældste i hele Missionen, samt Ældsterne P. O. Thomassen og Carl Larsen til sine Medhjælpere paa Kontoret. Carl Larsen havde allerede arbejdet paa Kontoret siden d. 1ste Juli 1859. N. Wilhelmsen var bleven beskikket til Præsident for Kjøbenhavns Konference.

DET TOLVTE EMIGRANTSELSKAB.

Den 2den Maj Kl. 1¾ Eftermiddag afsejlede 182 danske, 80 svenske og 39 norske Hellige, ialt 301 Sjæle, fra Kjøbenhavn med det nye preussiske Skruedampskib „Pauline", under Ledelse af Præs. C. Widerborg, der nu selv emigrerede. Efter tre Dages heldig Rejse, under hvilken kun faa af Emigranterne bleve søsyge, ankom Selskabet til Grimsby d. 5te. Fra denne By rejste de med Jærnbanen til Liverpool, hvor de indtraf Søndag Eftermiddag d. 6te og toge ind i et Hotel i Paradise Street. Mandag d. 7de gik de ombord paa det store Paketskib „William Tapscott", Kaptejn Bell — samme Fartøj og Kaptejn, som Aaret forud bragte Emigranterne over Atlanterhavet. Foruden de skandinaviske var der 85 svejtsiske Hellige samt et stort Selskab walesiske og engelske Søskende ombord, iblandt hvilke sidstnævnte Brødrene A. Calkin og Thomas Williams med deres Familier befandt sig, saa at det samlede Antal Emigranter udgjorde omtrent 730 Sjæle. Asa Calkin blev beskikket til Præsident for Selskabet med Wm. Budge og C. Widerborg som Raadgivere. Desforuden deltes Kompagniet i 9 Distrikter eller Kvarterer. Som Distriktspræsidenter over Kvarterer i den skandinaviske Afdeling fungerede L. Eriksen, assisteret af H. Jensen, Mads Poulsen fra Kjøbenhavn, assisteret af Carl Fjeld fra Norge, Ældste Christensen, Dannebrogsmand, assisteret af Poul Stærk fra Landscrona, Jöns Jönsson fra Malmø, assisteret af Søren Møller, og Ingvardt Hansen fra Aarhus, assisteret af Nissen fra Lolland. S. M. Løvendahl blev beskikket til Vagtkaptejn og Nils Larson fra Skaane til Kok.

Fredag d. 11te Maj stak „Wm. Tapscott", der var en udmærket Sejler, i Søen, men paa Grund af en Del Modvind varede Overrejsen i 35 Dage. Der herskede god Enighed og Orden ombord; hver Morgen og Aften holdtes der Bøn, og hver Søndag Gudsdyrkelses-Forsamling paa Dækket. Paa Grund af Søen, Forkjølelse og forandret Diæt herskede der betydelig Sygdom iblandt de Emigrerende, og 10 Dødsfald indtraf, af hvilke de fleste vare iblandt Skandinaverne. Fire Børn bleve fødte ombord og ni Par ægteviede, iblandt hvilke H. C. Heiselt og Larsine Larsen fra Vendsyssels Konference. Den 3die Juni begyndte Kopperne at vise sig iblandt Emigranterne, uagtet alle Børn, som ikke havde været vaccinerede i deres respektive Lande, vare blevne vaccinerede ombord d. 19de Maj. Syv Tilfælde indtraf, men Ingen var livsfarlig angrebet. Den 15de Juni ankom „Wm. Tapscott" til Kvarantænepladsen udenfor New York.

Lægen kom strax ombord og erklærede, at Skibet maatte ligge i fire Dages Kvarantæne for at se, om nogle nye Tilfælde skulde vise sig. Dagen efter (d. 16de) bleve næsten alle Emigranterne samt Skibets Besætning vaccinerede af to Læger, medens Koppepatienterne bragtes iland paa en Dampbaad og indlagdes paa Hospitalet. Den 20de landsattes Emigranterne i Castle Garden, og den følgende Dags Aften fortsatte de Rejsen med Dampbaaden ,,Isaac Newton'' op ad Hudson-Floden til Albany, hvor til de ankom d. 22de. Der fra fortsattes Rejsen *via* Rochester til Niagara, hvor der gjordes syv Timers Ophold, saa at Emigranterne fik Lejlighed til at beskue det store Vandfald samt den prægtige Hængebro over Floden. Nu fortsattes Rejsen langs Erie-Søens nordre Bred til Windsor, over Floden til Detroit, og videre med Jærnbane til Chicago, som naaedes d. 25de Juni. Fra Chicago rejste Emigranterne med Jærnbane til Quincy, der fra med Dampbaad ned ad Mississippi-Floden til Hannibal, der fra med Jærnbane til St. Joseph, hvor 13 Personer bleve indlagte paa Hospitalet, men bleve helbredede og stærke nok til at kunne rejse med Kompagniet den følgende Dag op ad Missouri-Floden til Florence, hvor man indtraf om Natten mellem d. 30te Juni og 1ste Juli.

George Q. Cannon, som var Emigrationsagent dette Aar, ordnede Alting fortræffeligt for Rejsen gjennem Ørken. Der fandtes i Florence en Del tomme Huse, hvori de Emigrerende fik midlertidigt Ly mod den brændende Sol, medens de nødvendige Forberedelser gjordes for Rejsen over Sletterne. Et Haandkarrekompagni, bestaaende af 126 Sjæle med 22 Karrer og 6 Vogne, tiltraadte Rejsen vestpaa fra Florence d. 6te Juli under Ledelse af Kaptejn Oscar O. Stoddard. Forøvrigt var Kompagniet delt i tre Afdelinger under Ældsterne D. Fishers (?), A. Christensens og Carl Fjelds umiddelbare Bestyrelse. Efter 81 Dages Rejse, der udmærkede sig ved de for ethvert Haandkarrekompagni uundgaaelige Prøver, Besværligheder og Anstrængelser, ankom Selskabet til Salt Lake City i god Behold d. 24de Septbr. En Del Sygdom herskede undervejs, og man mistede en Del af Trækdyrene, hvilket gjorde den sidste Del af Rejsen temmelig besværlig. Aarets sidste Oxekompagni, hvormed en Del af de skandinaviske Emigranter rejste over Sletterne, forlod Florence lidt senere end Haandkarrekompagniet og ankom til Salt Lake City d. 5te Oktbr. Det bestod af omtrent 400 Sjæle med 55 Vogne, 215 Oxer og 77 Køer og stod under Ledelse af Wm. Budge, men den skandinaviske og svejtsiske Afdeling stod under C. Widerborgs Bestyrelse og rejste en Del af Vejen fraskilt det øvrige af Selskabet. Fire Dødsfald og fire Fødsler indtraf paa Rejsen fra Florence.

Et Selskab af engelske og skandinaviske Hellige, som havde været midlertidigt bosatte paa forskjellige Steder i de Forenede Stater, hovedsagelig Iowa og Nebraska, afrejste fra Florence den 3die Juli. Kompagniet, der bestod af 123 Sjæle, stod under en Ældste John Taylors Ledelse, medens den skandinaviske Afdeling anførtes af Ældste Jens Peter Christensen, der i omtrent fem Aar havde opholdt sig i Staterne og præsideret et Aar over en dansk Gren af Kirken i Alton, Illinois. Efter en meget heldig Rejse over Sletterne ankom Selskabet til Salt Lake City d. 17de Septbr. (Fortsættes.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 15de Marts 1884.

VENNER OG FJENDER.

,,Eftersom vi have Lejlighed lader os gjøre det Gode mod Alle, men mest mod Troens Egne" (Gal. 6, 10.) Denne Formaning blev given af Apostlen Paulus til Galaterne i fordums Dage, men den er ligesaa anvendelig paa Guds Hellige i vor Tid. Skjøndt Kristi Religion endvidere lærer os at elske vore Fjender, at velsigne dem, som os forbande, gjøre dem godt, som os hade osv., er der intet Bud, som byder os at elske vore Fjender med den Hengivenhed, som vi elske prøvede Venner, eller skjænke samme Tillid og Opmærksomhed til Forrædere og Syndere, som vi beredvilligt skjænke vore egne Troesfæller og Bundsforvandte i Kristo. Paulus skriver til Korinthierne: ,,Drager ikke i et fremmed Aag med Vantro, thi hvad Fællesskab haver Retfærdighed med Uret? og hvad Samfund haver Lys med Mørke? *** eller hvad Delagtighed haver en Troende med en Vantro?" (2 Kor. 2, 14. 15.) Selve Læren om Indsamlingen er tildels grundet paa dette Princip, naar det hedder: ,,Gaar bort fra hende, I mit Folk! at I ikke skulle blive delagtige i hendes Synder, og at I ikke skulle rammes af hendes Plager." I Lydighed til denne Befaling rejste vi til Zion. Efter at de Hellige havde været fordrevne, mishandlede, slagne og nogle af dem myrdede i Ohio, Missouri, Illinois og andre Stater fandt de tilsidst et Asyl i disse Bjærge i en aldeles ubeboet Ørken, hvor ingen Anden den Gang tænkte paa at nedsætte sig. Aar hengik. Ved haardt Arbejde, Sparsommelighed og Flid samt Herrens Velsignelser blev Utah et behageligt Land at bo i, hvorfor det ogsaa tiltrak sig Andres Opmærksomhed, og Flere, som ikke vare Medlemmer af Kirken, søgte hid, ikke for at tjene Herren, men for at tjene Penge. De Hellige undede beredvilligt disse Kjøbmænd deres Søgning og gjorde i Begyndelsen, hvad Handel angik, kun ringe Forskjel mellem dem og deres egne Brødre; men i Tidens Længde begyndte de fremmede Herrer, som imidlertid vare blevne rige paa de Helliges Bekostning, at lægge ondskabsfulde Planer imod deres Velgjørere, indtil Folket, for at beskytte sig selv mod deres Overgreb, fandt det raadeligt at oprette en Slags Handelshuse, som vare deres egne, og det blev anset for Visdom at trække deres Søgning tilbage fra dem, der begyndte at vise sig som Forrædere mod Folkets almene Vel. Denne Bevægelse forbitrede de Fremmede, der hele Tiden siden have undfanget og lagt allehaande Planer og Snarer imod Kirkens Autoriteter og den Del af Utahs Indbyggere, som tilhører Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, og det er en Kjendsgjerning, som Ingen tør nægte, at disse selvsamme Kjøbmænd og Handlende, som skylde vort Folk næsten Alt hvad de ere, samt afdankede Politikere, samvittighedsløse Embedsjægere og Andre have, formedelst deres Løgne og Bagvaskelser,

været den indirekte Aarsag til næsten alle de politiske Besværligheder, som vi have lidt under i de senere Aar. Saadanne Individer burde vi efter den vundne Erfaring, som forstandige Mænd og Kvinder, ikke understøtte blandt os eller give vore Penge, som de bruge til Skade for vore Interesser. Vi have fuldkommen Ret til at kjøbe hvad vi behøve af vore Brødre, der sælge Varer ligesaa billigt som de Andre og behandle os i Almindelighed mere ærligt. Vi fordrister os til at sige, at hvis alle de Sidste-Dages Hellige i Utah vilde gjøre dette fra nu af, skulde det ikke vare længe førend mange af vore bitreste og maaske mest indflydelsesrige Fjender vilde pakke sammen og forlade os, thi naar de ikke længere kunne tjene Penge her, ville de begive sig andre Steder hen. Den nuværende Krisis i Forretningsgangen yder en gunstig Lejlighed til Gjennemførelsen af denne Plan. Paa Grund af de lave Fragtpriser er der nemlig bleven indført flere Kjøbmandsvarer til Territoriet, end der for Nærværende er Penge til at kjøbe for, og man venter, som en naturlig Følge deraf, at flere Forretningshuse ville gaa fallit inden lang Tid. Vort Motto er: Lad os understøtte vore Venner og Brødre ved at kjøbe vore Varer af dem, og lad vore Fjender passe sig selv. Gaa de fallit, vil Samfundet Intet lide derved; selv have de, efter vor Mening, fortjent en saadan Skjæbne. MORGENSTJERNEN har fra først af indtaget en bestemt Holdning i denne Retning, hvisaarsag de Avertissementer, som forefindes i Bladet, kunne tjene vore Landsmænd til Vejledning ved deres Handel her i Staden. Med Benævnelsen „Fjender" mener vi dem, som arbejde imod Majoriteten af Utah-Folkets Vel, understøtte ukonstitutionelle Love samt bruge deres Midler og Indflydelse for at undertrykke et allerede haardt prøvet og uskyldigt Folk. Muligvis have vi nogle Venner iblandt dem, som ikke ere Medlemmer af Kirken.

KORRESPONDANCE.

Stockholm, d. 14de Febr. 1884.

Kjære Broder Andrew Jenson!

Da det maaske kan interessere Dem at høre Lidt fra os i denne Del af Herrens Vingaard, vil jeg meddele, at Stockholms Konference bestaar af 8 Grene og 1176 Medlemmer. 13 Zionsældster tilligemed 15 af Landets egne Sønner arbejde uafbrudt i Evangeliets Tjeneste. De ere alle gode og trofaste Mænd, fulde af Tro og Haab. De fleste af dem holde Visdomsordet, hvad Drikkevarer angaar, og Gud har storligen velsignet vort Arbejde, hvilket det Efterfølgende udviser: I Aaret 1883 og 1½ Maaned af indeværende Aar have vi solgt Bøger, Skrifter og Stjerner til en Værdi af 3980 Kroner samt afholdt 800 a 900 Forsamlinger, foruden dem, der afholdes regelmæssigt i de 5 Forsamlingslokaler, som lejes i Konferencen, og for hvilke der aarlig betales 3519 Kroner i Leje. I samme Tidsrum ere 249 Personer blevne døbte og 97 emigrerede. Vi have ogsaa gode Forhaabninger om Værkets videre Fremgang, da Folket er fredeligt og Mange have Tro paa

Evangeliet. Sandt nok, ere vi paa forskjellige Steder blevne forbudte at prædike eller Folket er blevet advaret imod os, men dette har kun havt til Følge, at Brødrene have spredt sig videre omkring og fundet mange nye Arbejdsmarker, hvor Befolkningen har modtaget dem med Glæde. Her i Hovedstaden have vi al den Frihed, vi kunne ønske, og vi afholde Forsamlinger saa ofte vi ville. Hver Søndag er Salen fyldt til Trængsel af opmærksomme og fredelige Tilhørere. Nye Medlemmer blive bestandigt indlemmede ved Daab, og vi haabe, at Mange endnu ville komme og glæde sig i Guds Søns Evangelium.

For min egen Del er jeg Herren meget taknemmelig fordi jeg er regnet værdig til at arbejde for Forfremmelsen af det store Sidste-Dages Værk. Deres Ven og Broder,

C. A. EK.

Deseret, d. 24de Febr. 1884.

Ældste Andrew Jenson,

Kjære Broder!

Deres Raad til vore nylig ankomne Landsmænd i MORGENSTJERNENS Nr. 4 er meget godt. Hvis vore arbejdsløse Søskende, som opholde sig i Salt Lake City og andre større Byer, ville rejse til nyere Settlementer, kunne de strax forbedre deres Stilling betydeligt. Her er for Exempel Deseret, en Nybygd, hvor der findes en Overflødighed af godt Agerdyrkningsland; meget af dette er endnu uoptaget, og en Del kan kjøbes paa meget rimelige Vilkaar. Vi have her havt en Del Vanskeligheder at kæmpe med ligesom paa andre Steder, og i Særdeleshed har vor Dæmning over Sevier-Floden, hvor vi udtager Vand til at vande vore Marker med, forvoldt os meget Besvær, men vi tror nu at have overvundet det Værste. Vi avlede meget godt ifjor. Befolkningen i vor By bestaar hovedsagelig af gode og længe prøvede Sidste-Dages Hellige, og vi have Plads til mange flere af samme Slags. Vi trænge saaledes haardt til en Smed, en Skomager, en Murer og andre Haandværkere, som visselig ville finde det fordelagtigt at nedsætte sig her. MORGENSTJERNEN giver almindelig Tilfredshed, og jeg ønsker den Held og Lykke i Fremtiden. Den burde visselig holdes og læses af alle vore skandinaviske Søskende.

Deres Broder i Pagten,

JACOB CHRISTENSEN.

ÆLDSTE CARL FJELDS BERETNING.

Jeg er født d. 26de Januar 1825 i Drammen, Norge, af fattige Forældre. Da min Fader var hengiven til Drik maatte min Moder sørge for Familiens Ophold. I en Alder af ni Aar forlod jeg mit Hjem og fik Arbejde hos en Skibskaptejn ved Navn Ankersen, hos hvem jeg opholdt mig indtil jeg var 15 Aar gammel, da jeg blev konfirmeret ifølge den lutherske Kirkes Skik. Eftersom jeg fra min tidligste Ungdom af maatte tjene mit Brød hos Fremmede, var jeg hovedsagelig min egen Skolelærer; desuagtet syntes jeg at lære ligesaa meget som mine Jævnbyrdige, der gik i Skole hele Tiden. Dette bragte i det mindste en stakkels Skolelærer (hos hvem jeg havde faaet nogle faa Dages Undervisning) i Erfaring

mange Aar derefter, da jeg aflagde ham et Besøg paa en Tid, da Folk begyndte at kalde mig ,,Mormon-Kaptejnen". Idet jeg forklarede ham Forskjellen mellem ,,Mormonismen" og Lutheranismen fik han ondt og kunde kun svare mig med nogle dybe Sukke. Omsider sagde han dog: ,,O Carl! jeg véd ikke, hvor Du har lært det altsammen."

Efter min Konfirmation rejste jeg tilsøs i omtrent tre Aar, hvorpaa jeg kom i Lære paa Eidsfos Jærnværk og blev Jærnstøber i 1844. To Aar senere blev jeg gift, og i 1851 rejste jeg til Drammens Jærnstøberi. Aaret efter (1852) læste jeg først i Aviserne om ,,Mormonerne" i Frederiksstad, hvorledes Missionærerne bleve indkaldte for Retten og forsvarede sig saa frimodigt, samt beviste Ugyldigheden af Barnedaaben og andre Lærepunkter i den lutherske Religion. I Særdeleshed fængsledes min Opmærksomhed ved Beretningen om Jærnstøber H. P. Jensens kraftige Vidnesbyrd om ,,Mormonismens" Sandhed. At en Jærnstøber kunde tilintetgjøre Præsters og Politiembedsmænds Argumenter, følte jeg som Fagmand mig stolt af, og jeg syntes nu, at Jærnstøberne vare blevne til Noget. Jeg fortalte mine Arbejdskammerater, hvad jeg havde læst i Avisen, og ytrede til dem, at vi jo slet ikke vare døbte. Herover bleve de næsten helt rasende, og dette ere de endnu, saa vidt jeg véd.

Men nu vilde jeg til Danmark. Efter at jeg havde korresponderet med en Jærnstøber Christensen i Aarhus angaaende Arbejde forlod jeg min Fødeby Drammen samt min Familie og begav mig paa Rejsen til Danmark. Vi frøs imidlertid fast i Kristiania Fjord, hvisaarsag vi ikke naaede den lille Kjøbstad Ebeltoft i Jylland førend d. 20de Decbr. To Dage senere kom vi til Aarhus, men da der paa Grund af den haarde Frost intet Arbejde fandtes, besluttede jeg tilligemed en Rejsekammerat at tage sydpaa for at forsøge min Lykke. Vore Penge vare slupne op og vi vare i et fremmed Land, men jeg maa sige, at et bedre Folk end dem, jeg traf i Jylland, har jeg aldrig fundet. Vi gik igjennem Skanderborg, Horsens og Vejle til Kolding, hvor jeg arbejdede nogle Uger, og fortsatte derpaa Rejsen over Belterne samt Fyen og Sjælland til Kjøbenhavn, hvor vi ankom d. 6te Febr. 1853. Her fik jeg, efter betydelig Søgen, Arbejde hos O. M. Bock, en Jærnstøber paa Kristianshavn, hos hvem C. D. Fjeldsted, der for Tiden præsiderer over den skandinaviske Mission, havde taget Arbejde en Ugestid i Forvejen. Som Skjæbnen vilde have det, bleve vi to — Fjeldsted og Fjeld — Arbejdskammerater, og da jeg erfarede, at han var ,,Mormon", blev jeg inderlig glad, thi jeg havde saa længe ønsket at tale med en Saadan. Vi kom derfor snart i en fortrolig Samtale, og det varede ikke længe førend jeg blev overbevist om, at ,,Læren" var Sandhed, takket være min kjære Broder Fjeldsteds Vidnesbyrd. Denne Mand, som jeg med Rette kan kalde min Fader i ,,Mormonismen", kan jeg aldrig glemme.

Den 6te April 1853 blev jeg af Sandgraver Hansen ved Daab indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige og fik Haandspaalæggelse den følgende Søndag (d. 9de April) af P. O. Hansen. Jeg havde i Forvejen gaaet flittig til Forsamlingerne, hvor jeg iblandt Andre stiftede Bekjendtskab med Jærnstøber Jensen, som jeg havde hørt saa megen

Tale om i Norge samt med Zionsbrødrene E. G. M. Hogan og Knud Peterson, der nu præsiderer over Sanpete Stav of Zion. Jeg havde stor Interesse for at tale med disse to Mænd, da de begge vare ægte Nordmænd og havde været i Zion. Dog tænkte jeg den Gang ikke paa, at jeg siden skulde blive saa fortrolig og godt bekjendt med dem. Imidlertid fik jeg Brev fra min Hustru, som anmodede mig om at komme hjem til Norge, hvilket Begjær jeg opfyldte, og d. 17de Maj blev jeg atter forenet med min Familie, der under min Fraværelse var flyttet til Eidsfos. Strax efter rejste jeg dog til Kristiania, hvor jeg d. 2den Juni 1853 begyndte at arbejde paa Akers mekaniske Værksted. Her traf jeg mange gamle Bekjendte, og jeg lod nogle Smaaskrifter og min lille Salmebog, som jeg havde bragt med mig fra Danmark, samt det nye Testamente gaa rundt iblandt Støberne og Smedene, indtil disse Bøger vare ligesaa sorte som vi selv vare. Desforuden bar jeg efter bedste Evne Vidnesbyrd for Alle, som jeg kom i Berørelse med, og jeg fik mange Venner. Den Første, som jeg havde en fortrolig Samtale med om Religion, var P. O. Thomassen af Salt Lake City, der er saa godt bekjendt iblandt de skandinaviske Hellige. Han sagde strax: „Mormonerne" have Ret, thi saasom de lære, staar det i Bibelen."

Imidlertid hengik Sommeren, og jeg modtog et Brev fra Broder C. D. Fjeldsted i Kjøbenhavn, hvori han underrettede mig om Præsident Willard Snows og Forstander Hansens Død. I Oktober Maaned ankom Ældste Knud Peterson til Kristiania, ledsaget af en ung Ældste ved Navn Mathias Olsen. Han vidste ikke, hvor jeg var, og heller ikke vidste jeg, hvor han var, men han fandt mig alligevel; hvorledes dette gik til, skal jeg dog lade Peterson selv forklare. Han fulgte imidlertid med mig hjem, og samme Aften holdt han Forsamling i mit Hus, og prædikede for mine Kammerater — Støberne og Smedene — der efter Forsamlingen alle toge ham i Haanden og takkede ham for Talen. Om Morgenen bandte de paa, at det var den bedste Prædiken, de nogensinde havde hørt. En Ugestid derefter kom Ældste C. C. A. Christensen til Kristiania, og nu gik vi for Alvor løs paa Norges Hovedstad. Forsamlinger bleve afholdte paa forskjellige Steder i Byens Udkanter, og den Første, som blev døbt, var min gamle Arbejdskammerat Johannes Olsen, der nu bor i Salt Lake City. Strax efter bleve Flere døbte af Broder C. C. A. Christensen, og da Knud Peterson var fraværende paa en Tur til Danmark med nogle Emigranter, blev Kristiania Gren af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige organiseret af Ældste C. C. A. Christensen sildig om Aftenen d. 8de December 1853 med ni Medlemmer, og Carl Joh. E. Fjeld blev ordineret til Præst samt beskikket til Forstander for samme; denne Stilling indehavde jeg indtil jeg d. 24de April 1860 forlod Kristiania for at emigrere til Zion.

Samme Aften som Grenen blev oprettet bleve min Hustru og Madame Granholm døbte og konfirmerede og mine tre Børn velsignede. Det Hele udførtes af C. C. A. Christensen, der hin mindeværdige Aften fortalte os, at et stort Værk vilde blive udført i Kristiania. Denne Forudsigelse er ogsaa gaaet i Opfyldelse, thi Guds Gjerning har, som allerede er vel bekjendt, havt god Fremgang der i Staden, som siden har været Hoved-

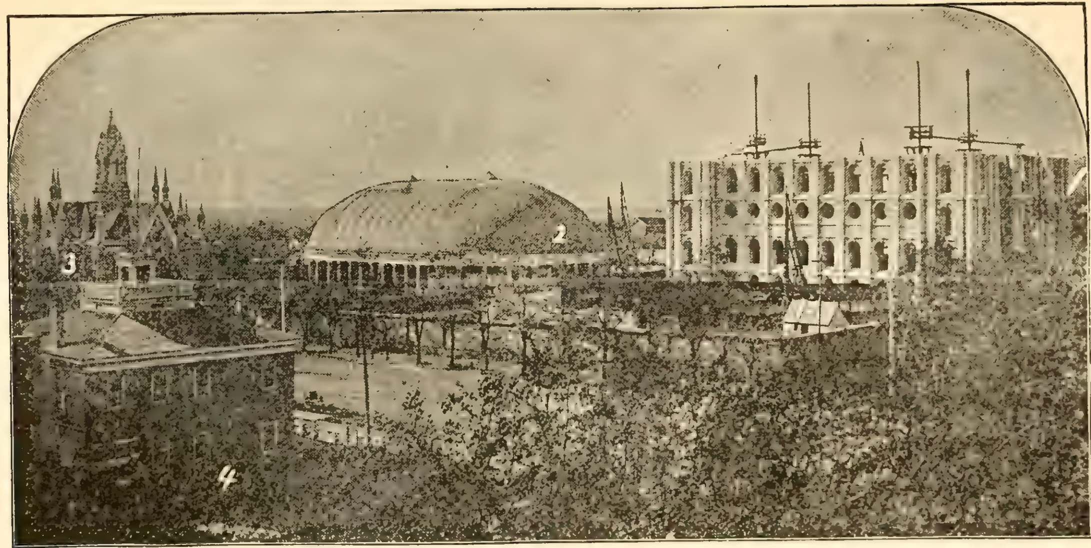

TEMPELBLOKKEN I SALT LAKE CITY.

1. Templet under Opförelse. 2. Tabernaklet. 3. Assembly Hall. 4. Raadhuset för Branden.

[Med Tilladelse fra "Parrys Guide to Salt Lake City."]

sædet for den norske Mission. Uagtet vi vare velsignede med en god Øvrighed bleve vi dog, formedelst Præsternes Tilskyndelse, satte paa Vand og Brød en Gang imellem, da Landets Love vare imod os. Saaledes nød ogsaa jeg et Par Gange den Ære at have fri Kost og Logis indenfor Fængselsmurene. De Brødre, som under mit Ophold dersteds præsiderede over Konferencen, vare Erik G. M. Hogan, Knud Peterson, C. C. A. Christensen, Hans P. Lund og S. Gudmundsen. Desforuden vare vi velsignede med mange udmærkede Missionærer fra Danmark, iblandt hvilke kunne nævnes Brodrene Carl C. N. og John F. F. Dorius, H. O. Magleby, A. Frantzen, N. C. Poulsen og Andre. Flere af dem spiste ogsaa en Del Vand og Brød. Dette tænker jeg kan være Nok fra mig, og hermed sendes en venlig Hilsen til alle MORGENSTJERNENS Læsere og Redaktør, om ikke at forglemme

CARL J. E. FJELD.

[Ældste Fjeld emigrerede til Utah i 1860 og bosatte sig, strax efter Ankomsten her til, i Lehi, Utah County, hvor han fremdeles bor. RED.]

TEMPELBLOKKEN I SALT LAKE CITY.

Text til det medfølgende Billede.

Den 3die August 1847, faa Dage efter Pionerernes Ankomst til Saltsødalen, begyndte man at opmaale Store Saltsøstad, og Udgangspunktet var Tempelblokken, der blev opmaalt allerførst og indeholder, ligesom de fleste andre Kvarterer eller Blokker i Staden, 10 Akres Land. Den høje Mur, som endnu indeslutter Pladsen, blev bygget i 1854. Indenfor denne ligger Templet, der er under Opførelse, Tabernaklet, Assembly Hall og Begavelseshuset. Dette sidstnævnte, der blev indviet d. 5te Maj 1855, ligger paa Blokkens nordvestlige Hjørne og ses ikke paa Billedet. Den første Bygning, der opførtes paa Tempelblokken, var det gamle Tabernakel, som blev indviet d. 6te April 1852. Det var en af raa Mursten opført Bygning, 126 Fod lang og 64 Fod bred, der kunde rumme omtrent 2500 Mennesker. I 1877 maatte den vige Pladsen for den nuværende Assembly Hall, der opførtes paa det Sted, hvor det gamle Tabernakel stod. Det nærværende store Tabernakel, der er 250 Fod langt og 150 Fod bredt, blev først benyttet til Forsamlingsbrug i 1867. Dets uhyre Tag, der er hvælvet uden en eneste Pille, hviler paa 40 Sandstenssøjler. Det har Siddepladser til 12,000 Personer, men kan rumme omtrent 15,000. Templet er 186 Fod langt fra Øst til Vest og 99 Fod bredt fra Nord til Syd. Grunden til samme blev indviet og Arbejdet paabegyndt d. 14de Februar 1853. Hjørnestenen lagdes under stor Højtidelighed d. 6te April s. A. Murene ere for Nærværende højere end Billedet udviser. Der vil blive tre Taarne paa hver Ende af Bygningen. Stenhuggerarbejdet gaar rask for Haanden, og det antages, at kun faa Aar ville hengaa forend Templet vil blive færdigt og indviet; vi tør ogsaa haabe, at de Hellige da ville blive tilladte at modtage deres Velsignelser og Begavelser indenfor dets Mure i Fred, uforstyrrede af deres Fjender.

Raadhuset, en af Sandsten og Adobis solid opført Bygning, der ogsaa ses paa Billedet, var beliggende paa den modsatte Side af Gaden fra Tempelblokkens sydøstlige Hjørne. Den blev opført i Aarene 1849 og 1850, og benyttedes til Afholdelse af mindre Præstedømsmøder indtil den blev ødelagt ved Branden d. 21de Juni f. A. Murene af denne historiske Bygning staa endnu, men forhaabentlig vil der med det Første blive opført en stor og anseelig Bygning paa Pladsen.

PLANETERNE.

Den nærmeste Planet ved Solen er Merkur, og, ordnet efter deres Afstand fra Centrallegemet, følge dernæst: Venus, Jorden, Mars, Planetoiderne, Jupiter, Saturn, Uranus og Neptun. Planeterne deles enten i de øvre og nedre Planeter, eller i indre, mellemste og ydre Grupper.

Nedre Planeter kaldes de, hvis Baner ligge indenfor Jordens, nemlig Merkur og Venus. Øvre Planeter ere de, hvis Baner omslutte Jordens, nemlig Mars, Planetoiderne, Jupiter, Saturn, Uranus og Neptun.

Til den indre Gruppe høre Merkur, Venus, Jorden og Mars; den mellemste Gruppe bestaar af samtlige Planetoider; den ydre Gruppe indeholder: Jupiter, Saturn, Uranus og Neptun.

Man skjelner mellem de øvre og de nedre Planeter, fordi visse Fænomener finde Sted enten udelukkende ved disse eller ved hine. Indre Konjunktion, Gjennemgang over Solskiven, Morgen- og Aftenstjerne og største Elongation ere Fænomener, som kun finde Sted ved de nederste Planeter.

For at gjøre sig et Begreb om indre Konjunktion tænker man sig, at *S* (Fig. 1) er Solens Plads, *E* Jordens Plads og Cirklen udenom *S* en nedre Planets Bane. Naar nu Planeten, set fra Jorden, staar i samme Retning som Solen, saa befinder den sig enten i *U* (mellem Jorden og Solen), eller i *O* (hinsides Solen); hint kaldes nedre Konjunktion, dette øvre Konjunktion. Ved disse Lejligheder gaar Planeten sædvanligvis forbi Solen ovenfor eller nedenfor Solskiven, og kun i sjældne Tilfælde hænder det, at Planeten ved sin nedre Konjunktion ligesom bevæger sig over Solskiven, eller at Planetens Gjennemgang finder Sted.

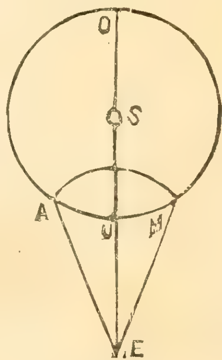

Fig. 1.

De nedre Planeter vise sig aldrig i stor Afstand fra Solen; staar en saadan op før Solen, kaldes den Morgenstjerne, og gaar den ned efter Solen, hedder den Aftenstjerne. Denne Betegnelse anvendes imidlertid fortrinsvis paa Venus. *E* i Fig. 1 er et Punkt i Jordbanen. Betragter man en nedre Planet fra *E*, saa er det klart, at den ikke kan ses i større Afstand fra Solen end Berøringslinien *EA* eller *EM* antyder, og befinder Planeten sig i *A*, saa er den i største østlige Elongation. I første Tilfælde er den Aftenstjerne, i andet Tilfælde Morgenstjerne. Medens Planeten

bevæger sig fra A til M gjennem U, synes dens Bevægelse tilbageløbende

En Planets Bevægelse efter Himmeltegnenes Rækkefølge, altsaa fra Vest til Øst, kaldes retløbende (direkte). Bevægelsen i modsat Retning, altsaa fra Øst til Vest, tilbageløbende (retrograd). Enhver Planetbevægelse vilde, hvis den kunde iagttages fra Solen (heliocentrisk), ske efter Himmeltegnenes Rækkefølge, altsaa retløbende, men betragtet fra Jorden (geocentrisk), kunne Planetbevægelserne i visse Tilfælde være retrograde. Ja, det Tilfælde kan endog indtræffe, at Planeten, paa Grund af Jordens Stilling til den, synes at staa stille, at den er stationær. Dette sidste Tilfælde indtræffer, naar Retningen af Planetens Bevægelse falder sammen med Iagttagerens Synslinie. I Nærheden af Punkterne A og M er Planeten stationær, den synes at staa stille; ved A nærmer den sig Jorden; ved M fjærner den sig fra den, i begge Tilfælde næsten i samme Retning som Synslinien. I sin Bevægelse fra A til M gjennem U er Planeten tilbageløbende, den bevæger sig, betragtet fra Jorden, fra Øst til Vest, imod Himmeltegnenes Rækkefølge.

Iblandt de Fænomener, som de øvre Planeter frembyde, er dette, at kun disse komme i Opposition til Solen og i Kvadratur. Man forestille sig nemlig, at S er Solens Plads (Fig. 2), Cirklen gjennem E Jordbanen, A O M C en øvre Planets Bane. Naar Jorden er i E og Planeten i C, saa er Planeten i Konjunktion, staar Planeten i O, saa er den i Opposition til Solen, da Jorden befinder sig mellem Planeten og Solen. Naar Jorden er i E og Planeten i A eller M, saa er Planeten i Kvadratur, ved A i østlig, ved M i vestlig Kvadratur, og kulminerer i første Tilfælde om Aftenen, i sidste om Morgenen. Disse Konstellationer af Sol og Planeter findes i Reglen angivne i Almanakerne ved særegne Tegn. Planeternes Inddeling i Grupper er begrundet paa virkelige Overensstemmelser mellem Planeter hørende til samme Gruppe, som f. Ex. med Hensyn til Størrelse, Tæthed, Fladtrykthed, Omløbshurtighed og Ækvators Hældning mod Ekliptika. Disse Overensstemmelser erkjendes let af Meddelelserne om de enkelte Planeter.

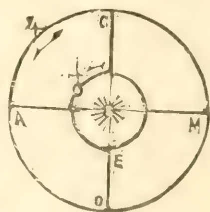

Fig. 2. Jordbanen og Jupiterbanen.

NYHEDER.

Utah. Ved et frygteligt Sneskred ved den nye Emma Mine i Nærheden af Alta d. 7de Febr., bleve 12 Personer dræbte.

Virginia. Ved en Explosion i Pocahontas d. 13de Marts dræbtes 150 Minearbejdere.

Danmark. Biskoppen over Sjællands Stift, Hans Lassen Martensen, døde i Kjøbenhavn d. 3die Febr. Han var født d. 19de Aug. 1808 i Flensborg.

Norge. Storthinget sammentraadte i Kristiania d. 1ste Febr. Minister Selmer er af Rigsretten bleven dømt uværdig sin Post som Minister og Medlem af det kongelige Raad.

Afrika. De britiske Tropper vandt d. 13de Febr. en anden Sejr over de arabiske Oprørere i Nærheden af Suakin, Nedre Nubien.

ÆLDSTE LARS POULSENS DÖD.

Broder Lars Poulsen afgik ved Døden paa sin Bopæl i Ephraim, Sanpete Co., Utah, d. 17de Febr. 1884 efter 7 Ugers Sygeleje.

Den Afdøde var født paa Jegindø, Thisted Amt, Danmark, d. 19de Maj 1819 af formuende Forældre og blev i en Alder af 27 Aar gift med Karen Olsen. Paa Grund af

Sygelighed søgte han Gud i en ung Alder, og var altid af en religiøs Tænkemaade. Om Efteraaret 1851 blev Jegindø besøgt af Ældste A. Andersen fra Fredericia, den første af de Sidste-Dages Helliges Missionærer, som gjæstede Öen; denne kom strax til Poulsens Hus og forblev der om Natten. Næsten ved den allerførste Samtale fik baade Poulsen og Hustru Tro paa Evangeliets Fylde. Andersen holdt en Del Forsamlinger i Poulsens Hus, og da Öen det følgende Foraar blev besøgt af flere Missionærer blev han tilligemed sin Hustru og Svigermoder døbt d. 7de April 1852 af Ældste Chr. Christiansen som de første Frugter af Evangeliets Forkyndelse paa Jegindø. En kort Tid derefter bleve fem eller sex Andre døbte, saa at der var ialt ni Hellige paa Öen. En heftig Forfølgelse opstod, og hele Befolkningen kom i et saadant Røre over ,,Mormonernes'' Fremgang, at Missionærerne, som vovede at besøge Öen en Gang imellem, ligefrem svævede i Livsfare og bleve ikke sjælden mishandlede. Saaledes blev Ældste A. Andersen en Nat overfaldet i Chr. Olsens Hus af en Pøbelhob, der først slog ham paa en brutal Maade, hvorpaa man roede ham ud til en i Nærheden liggende lille Ö kaldet Hensilts Fugleholm, hvor der ingen menneskelig Bolig fandtes, men derimod en stor Mængde Fugle. Der maatte han vandre omkring i flere Timer, indtil det endelig lykkedes ham at finde et Sted, hvor han kunde vade iland til Thyholm. Imidlertid var en nærliggende Herregaards Tjenestefolk blevet underrettet om hans Nærmelse, hvorfor de satte efter ham i et Morads for at ville tilføje ham videre Mishandling, men uagtet han allerede var betydelig medtaget af Kulde og Anstrængelse, løb han bort fra dem og skjulte sig i et Krat. Omsider listede han sig frem fra sit Skjulested og naaede endelig en simpel Hytte, hvor han nød Vederkvægelse og bar Vidnesbyrd om Evangeliet, hvilket havde til Følge, at en ung Pige, som Poulsen senere tog med til Amerika, blev døbt en kort Tid derefter. En anden Gang bleve Brødrene Niels Pedersen og Chr. Villadsen arresterede paa Öen og førte til Nykjøbing paa Mors, den nærmeste Kjøbstad. Her bleve de forhørte og løsladte, hvorpaa de øjeblikkelig rejste tilbage til Jegindø og prædikede igjen. For at forhindre Missionærernes Besøg blev hele Öens Befolkning omsider enig om, at Ingen maatte lade deres Baade blive brugte til at færge dem over Fjorden. Denne Plan lykkedes saa vidt, at i hele to Maaneder var det ikke muligt for nogen Missionær at komme til Jegindø, ikke heller kunde Poulsen og de andre af Öens Hellige komme over til deres Troesfæller paa Salling. Præsten, Skolelæreren og andre indflydelsesrige Mænd paa Öen søgte imidlertid baade ved Trusler og gode Ord at drage de nydøbte Hellige tilbage til Lutheranismen, og det lykkedes dem ogsaa at overvinde fire af dem, men Poulsen og Familie forbleve urokkelige i Troen, hvorved næsten alle deres Slægtninge bleve deres bitreste Fjender. Ved en vis Lejlighed blev Poulsen indkaldt for Sognets Forstanderskab for at skulle forklare sin Tro. Han bar da et trofast Vidnesbyrd om Evangeliets Sandhed for dem alle. Hans Ord gjorde et saa alvorligt Indtryk paa Præsten, at denne blev angrebet af en Slags Rørelse i den ene Side, der senere blev Aarsag til hans Død. Skjøndt Missionærerne senere hen kom til at besøge Öen, blev Forfølgelsen tilsidst saa grusom, at Broder Poulsen saa' sig nødsaget til at sælge sin Gaard, der var værd 5000 Rigsdaler, for halv Pris og rejse bort. Den 1ste August 1852 forlod han derfor sin Fødeø som en Flygtning for Evangeliets Skyld tilligemed sin Familie og rejste i aaben Baad omtrent 20 danske Mile ned ad Limfjorden til Aalborg, hvor de indtraf efter en stormfuld Rejse. Paa Grund af Koleraen maatte de tage Ophold i en simpel Hytte udenfor Byen. Hele Familien bestod af Poulsen og Hustru samt hendes Moder og fire Børn. Efter en Tids Forløb aflagde han tilligemed en Broder Jens Pedersen fra Hals et Besøg til Jegindø som Missionær, ved hvilken Lejlighed hans Fader tilbød ham en hel Gaard med fuld Besætning som en Gave, dersom han blot vilde forlade ,,Mormonismen'', bringe sin Familie tilbage og forblive paa Öen, men i Stedet for at modtage dette Tilbud bød han Farvel til sine Slægtninge for sidste Gang, thi i November Maaned s. A. rejste han til Kjøbenhavn og emigrerede til Zion med Forsgrens Kompagni, medtagende en Del Fattige for sine Midler. Paa Rejsen døde hans Konemoder samt Pigen og to Børn. Med Hustru og to Børn ankom han til Utah aldeles blottet for Midler og bosatte sig strax i Ephraim, hvor han boede indtil han døde som en trofast Sidste-Dages Hellig, agtet og elsket af Alle, som kjendte ham.

Vi have til Anmeldelse modtaget et Expl. af ,,Directory of Ogden City and Weber County'', samlet og udgivet af Leo Hæfeli og Frank J. Cannon. Det er et meget anbefalelsesværdigt lille Værk og indeholder mange vigtige historiske Oplysninger samt er en fuldstændig Vejviser for Forretningsverdenen.

☞ Det medfølgende Billede af Jens Hansen bør indbindes med MORGENSTJERNENS 1ste Aargang, paa Side 120, hvor hans Biografi begynder.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

Nr. 7. *Den 1ste April 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 87.)

(1860—Fortsat.)

DEN SVENSKE SALMEBOG.

I den første Halvdel af 1860 blev en Salmebog til Brug for de Hellige i Sverige udgivet paa Svensk. Den udarbejdedes af en Ældste Jonas Engberg under Missionspræsidentens umiddelbare Opsyn og Bestyrelse. Første Udgave, bestaaende af 2000 Expl., indeholdt 126 Salmer. Tre andre Udgaver af Bogen ere siden blevne trykte, nemlig 2den Udgave, bestaaende af 4000 Expl., i 1863 af Jesse N. Smith, 3die Udgave (3000 Expl.) i 1873 af Knud Peterson, og 4de Udgave (3000 Expl.) i 1881 af N. Wilhelmsen. De tre sidste Udgaver indeholder 252 Salmer — dobbelt saa mange som første Udgave.

TI MISSIONÆRERS ANKOMST.

Den 3die Septbr. ankom følgende Brødre til Kjøbenhavn som Missionærer udsendte fra Zion til de skandinaviske Lande: C. A. Madsen, C. C. N. Dorius, S. Christoffersen, P. Beckstrøm, K. H. Bruun og H. P. Lund. John F. F. Dorius og H. O. Hansen rejste direkte fra England til Norge, hvor de vare kaldede til at virke, og ankom til Kristiania d. 4de Septbr. Ældsterne A. Christensen og H. C. Hansen, der formedelst Mangel paa Midler havde opholdt sig længere paa Rejsen end de Andre, ankom til Kjøbenhavn d. 24de Septbr., efter en ganske eventyrlig Rejse. Alle disse Brødre havde tidligere (førend de emigrerede til Zion) virket som Missionærer i Skandinavien, og deres Tilbagekomst til deres Fødeland som Vidner om Zion hilsedes med Glæde af de Hellige i Missionen.

BESØG AF LYMAN OG RICH.

Den 10de Oktbr. ankom Apostlene Amasa M. Lyman og Charles C. Rich, der præsiderede over den europæiske Mission, til Kjøbenhavn paa et Besøg til Skandinavien. Efter at have overværet Forsamlinger paa Nørrebro og Enighedsværn (Kjøbenhavn) rejste de tilligemed Præsident Van Cott til Kristiania i Norge, hvor Brødrene C. C. N. og J. F. F. Dorius virkede og hvor de overværede Konferencemøde d. 19de og 21de Oktbr. Derfra rejste man til Gøteborg, hvor de

holdt Forsamling, og rejste da til Stockholm. Her overværede de et Konferencemøde d. 28de og kom d. 2den Novbr. tilbage til Kjøbenhavn, hvor de Søndag d. 4de atter talte til en stor Forsamling af Hellige og Fremmede paa Enighedsværn, og begav sig samme Dags Aften paa Tilbagerejsen til England. Disse to Apostles Besøg i Missionen oplivede de Hellige meget. (Se ,,Skan. Stj.'', 10de Aarg., Side 56.)

Tiendens Anvendelse.

Indtil Slutningen af Aaret 1860 blev en Del af den i den europæiske Mission indkomne Tiende anvendt til Missionærernes Ophold, Rejseomkostninger, Grenes og Konferencers Udgifter osv., men ifølge en Skrivelse fra Præsident Brigham Young, dateret Salt Lake City, d. 13de Septbr. 1860, til Præsidenterne Amasa M. Lyman og Charles C. Rich, blev det Ældsterne forbudt at anvende Tienden i nævnte Øjemed. Det hedder i Brevet: ,,Tienden skal krediteres dem, som betale samme, til den sidste Hvid, og Ældsterne maa ikke elske Penge, men maa paa det Nøjagtigste altid underkaste hver Skilling af Tienden de Instruxer, som udgaa her fra (Zion), og under ingen Omstændigheder benytte den uden saadanne Instruxer. Ældsterne bydes uden Undtagelse at rejse omkring og prædike uden Pung eller Taske, ligesom de Ældste fordum, og skulle derfor i alle Tilfælde underholde sig selv saa vidt muligt og paa ingen som helst Maade være de Hellige eller Guds Værk til Byrde.'' Denne Skrivelse blev offentliggjort i ,,Skandinaviens Stjerne'' af 1ste Decbr., og den nye Tingenes Orden blev strax indført i den skandinaviske Mission. Fra den Tid af maatte det arbejdende Præstedømme underholde sig selv ved timeligt Arbejde eller ved frivillige Gaver fra de Hellige. De forskjellige Grenes og Konferencers Udgifter maatte bæres paa lignende Maade, hvilket ofte ikke var nogen let Sag, da de allerfleste Hellige vare fattige. Det satte ogsaa Missionærernes Tro alvorligt paa Prøve, og Flere, som ikke havde Tro nok til at rejse omkring uden ,,Pung og Taske'', bleve ifølge deres eget Forlangende løste fra Missionsarbejdet, medens de mere indflydelsesrige og nidkjære Ældster fortsatte deres Virksomhed ligesaa ihærdigt fom tidligere, og Herren aabnede altid Vejen for dem, saa at de yderst sjælden manglede det Nødvendige til deres timelige Ophold. Efter Indførelsen af denne Orden blev det umuligt for Nogen at arbejde uden den rette Aands Indflydelse, thi Brødrene maatte gaa frem paa en saadan Maade, at deres Arbejde kunde forskaffe dem Guds og hans Helliges Yndest. En stor Del af den derefter indkomne Tiende blev anvendt til de Fattiges Udfrielse, medens ligeledes betydelige Summer bleve sendte til Zion og der brugte til Templets Opførelse og andre Ting, som tjente til Rigets Fremme.

Katekismus for Børn.

I Begyndelsen af December Maaned udkom en dansk Oversættelse af John Jaques fortrinlige lille Værk ,,Katekismus for Børn''. Bogen oversattes af Ældste P. O. Thomassen, og det første Oplag bestod af 3000 Expl.; et andet, der ligeledes bestod af 3000 Expl., udgaves af Knud Peterson i 1872. Denne Bog har været brugt betydeligt i de i den skandinaviske Mission oprettede Søndagsskoler for de Helliges Børn.

AARETS ARBEJDE.

I Aaret 1860 bleve 1107 Personer døbte i den skandinaviske Mission, hvilket var et større Antal end der var bleven døbt i noget foregaaende Aar siden Missionens Begyndelse. Ved Slutningen af Aaret vare 12 Brødre fra Zion beskjæftigede i Evangeliets Tjeneste, foruden et stort Antal andre trofaste og duelige Ældster af Landets egne Sønner.

(Fortsættes paa Side 113.)

JESSE NATHANIEL SMITHS BIOGRAFI.

Jeg er født af gode Forældre d. 2den Decbr. 1834 i Stockholm, St. Lawrence County, New York. Mine Stammeforældre paa Faders Side vare: Silas Smith og Mary Aikins, Asahel Smith og Mary Duty, Samuel Smith og Priscella Gould, Samuel Smith og Rebecca Curtis, og endelig Robert Smith, der tilligemed sin Hustru kom fra England i 1666 og bosatte sig i Topsfield, Massachusetts. (Se Joseph Smiths Levnetsløb, Side 1.) Paa mødrene Siden vare mine Bedsteforældre Nathaniel Aikins og Mary Tupper, hvis Forældre vare Solomon Aikins og Dorcas Whitcomb; deres Forældre kom fra England. Begge mine Bedstefædre deltoge i Revolutionskrigen, og Nathaniel Aikins tjente under General Washingtons umiddelbare Kommando. Asahel Smith var en gudfrygtig Mand, der havde Syner; han profeterede, at Noget skulde udkomme af hans Slægt, som vilde gjøre hans Navn bekjendt med Ære for Efterslægten. Da hans Søn Joseph (Profetens Fader) og Sønnesøn Don Carlos besøgte ham i min Faders Hus kort før sin Død i 1830, medbringende Mormons Bog, og forkyndte ham Evangeliets Fylde, modtog han Vidnesbyrdet med Glæde og bemærkede, at han altid havde ventet, at det sande Evangelium vilde fremkomme i sin Tid. Han døde faa Dage derefter, 86 Aar gammel. Hans Hustru flyttede til Kirtland med min Fader i 1836, og døde strax efter sin Ankomst der til i en Alder af 93 Aar. Paa Grund af hendes Alderdomssvaghed blev hun ikke døbt, uagtet hun troede.

Min Fader Silas troede Evangeliet i næsten fem Aar forend han blev et Medlem af Kirken, men formedelst den Modstand, som Moder samt hans ældre Børn og andre Slægtninge udviste, opsatte han sin Daab indtil om Sommeren 1835, da han blev døbt af Hyrum Smith. Ved Familiens Flytning til Kirtland var Moder et Medlem af Presbyterianernes Samfund, men blev døbt af Hyrum Smith d. 18de Juli 1837.

Den 13de April 1838 forlod min Fader Kirtland med sin Familie for at rejse til Far West, Missouri, men tog midlertidigt Ophold i Nærheden af Mount Vernon, Knox Co., Ohio. Om Efteraaret fortsattes Rejsen, men ved Ankomsten til Huntsville, Missouri, mødte vi en Mand, der havde en Gjenpart af Guvernør Boggs' Udryddelsesordre, som han læste for os. Den lød paa, at alle „Mormonerne" i Far West skulde forlade Staten, og at Alle, som vare paa Vejen der til, skulde vende tilbage under Dødsstraf. Nogle, som alligevel fortsatte Rejsen, bleve fratagne deres Kjørebefordringer og piskede med Valdnødstokke. Da vi efter et Par Dages

Ophold erfarede, at en Pøbelhob beredte sig til at angribe os, vendte vi om og bleve snart indhentede af Andre, der i Lighed med os selv flygtede for deres Liv.

En Mand ved Navn Isaac Russell, der gjorde Fordring paa at have Myndighed fra Kirkens Authoriteter i Far West, samlede et betydeligt Antal af disse Flygtninge omkring sig, og bosatte dem paa Mississippi-Flodens vestre Bred i Staten Missouri, hvor de byggede Træhytter og gjorde Forberedelser for Vinteren. Da vi ikke kunde faa vort Korn malet, maatte vi i flere Uger opholde Livet ved hovedsagelig at spise kogt Majs. Paa dette Sted døde min sex Aar gamle Broder John Aikins Smith formedelst Udsættelse for Slud og Kulde. Vi opdagede imidlertid, at Russell handlede uden retmæssig Myndighed, hvorfor Lejren opbrødes i Februar 1839 og satte over Floden. I Pittsfield, Illinois, hvor vi gjorde Ophold, tilbød en vis Thomas Edwards Brødrene Jorder paa billige Vilkaar, hvorfor de besluttede at nedsætte sig der foreløbigt. Da Andre forenede sig med os blev en Gren af Kirken organiseret dersteds. En kort Tid derefter overværede Fader en Konference i Commerce (senere Nauvoo), Hancock County, Illinois, hvor han traf sammen med Profeten Joseph og mange andre af de Hellige. Han vendte tilbage med den Bestemmelse at ville flytte sin Familie til Nauvoo, men blev syg og døde d. 13de Septbr. 1839, næsten 60 Aar gammel. Han havde været ordineret til Ældste og senere til Højpræst.

Efter Faders Død flyttede Moder til Nauvoo, hvor vi bleve venligt modtagne af vore Slægtninge, og Moder, som var Lærerinde, aabnede strax en Skole, hvorved ogsaa jeg fik en Del Undervisning; hun belærte mig ligeledes om Evangeliets Principer samt om at øve Tro paa Gud og bede til ham. Den 13de August 1843 blev jeg døbt af John Smith, som ogsaa gav mig Haandspaalæggelse. Jeg var i Nauvoo da Joseph og Hyrum rejste til Carthage, hørte Guvernør Fords Tale til Folket i Nauvoo paa hin skjæbnesvangre Dag, da Profeten og hans Broder bleve myrdede, samt saa' Martyrernes Lig efter at de vare henklædte til Begravelse.

I Februar 1846 begyndte den store Udvandring, idet Kirkens Ledere droge vestpaa, ledsagede af saadanne af de Hellige, som kunde udruste sig selv for Rejsen. Moder tilbragte Sommeren tilligemed sine Børn omtrent sex Mile vest for Nauvoo i Lee County, Iowa. Medens vi opholdt os dersteds angreb Pøbelen de sidste Hellige i Nauvoo og drev dem over Floden. Kirkens Kjørebefordringer, som kom fra Council Bluffs for at hente dem, medtog ogsaa Moders Familie. Vi ankom til Winter Quarters (senere Florence) d. 30te Novbr. 1846, og i Vinterens Løb gjorde jeg en Tur til Missouri efter Korn.

Førend Græsset spirede om Foraaret var jeg i flere Uger beskjæftiget med at nedhugge Ælmetræer, saa at Kvæget kunde friste Livet ved at æde Knopperne. Pionererne tiltraadte Rejsen mod Vest i April 1847, og i Juni Maaned bleve de efterfølgende Kompagnier organiserede i Nærheden af Elk Horn Floden, hvor Jacob Wetherby blev dræbt af Indianerne. Vi rejste i flere Kompagnier med 50 Vogne i hvert. Perregrine Sessions var Kaptejn for vort Kompagni, der egentlig var kjendt under Navn af Parleys Lejr. Jeg kjørte Onkel John Smiths Oxebefordring. Interessen blev stor iblandt os, da vi

naaede Bøffellandet, og en Dag maatte vort Tog vente over en Time, medens en stor Bøffelhjord passerede over Vejen foran os. Vi fulgte i Pionerernes Spor langs Platte-Flodens nordre Bred. I Black Hills mødte vi nogle Brødre, som havde været Medlemmer af Mormonbatallionen og nu vendte tilbage til deres Familier. Efter at vi vare gaaede gjennem South Pass mødte vi Pionererne ved Little Sandy paa deres Tilbagerejse til Winter Quarters. En Forsamling blev afholdt, og oplivende Beretninger givne om Dalen og omliggende Egne. John Smith blev foreslaaet til Præsident for Staven, som skulde oprettes dersteds; ligeledes blev det nævnt, hvem der skulde være Medlemmer af Højraadet. Willard Richards erklærede, at de havde fundet Stedet, hvor de Hellige skulde samles, at de havde opmaalt en Stad og givet den Navnet Great Salt Lake City (Store Saltsøstad). Pionererne tøvede hos os en Dag.

Den 25de Septbr. (1847) ankom vi til Dalen, hvor vi fandt en Afdeling af Mormonbatallionen, som havde overvintret i Pueblo; ligeledes nogle faa Hellige fra Staten Mississippi, som havde forenet sig med ovennævnte Afdeling Soldater ved Arkansas-Floden. Settlementet bestod af et Fort, bygget af Adobis, som omsluttede 10 Akres Land. Der fandtes en Port paa hver af Fortets fire Sider, men ellers ingen andre Aabninger end Skydehuller. Fortet blev senere udvidet med 10 Akres Land mod Syd og ligeledes 10 Akres mod Nord; Husene vendte Facaden til de saaledes dannede Firkanter.

Det blev snart indlysende, at der vilde blive stor Mangel paa Fødemidler førend man kunde gjøre sig Haab om nogen Høst, og næsten Alle maatte derfor leve paa knappe Rationer; dette var i Særdeleshed Tilfældet i vor lille Familie, da vi ikke fik halv saa megen Føde som vor Natur krævede. Der fandtes kun meget faa Køer hos os, og da de fleste af disse havde hjulpet til at trække Vogne over Sletterne, gave de os kun meget liden Mælk. Heldigvis var Vinteren 1847—48 særdeles mild, og Arbejdsoxerne fandt Græs nok ude. Vore Huse bestod hovedsagelig af Træhytter uden Gulv; Tagene vare flade og bestod af runde Træstykker og Jord. En stor Mark blev indhegnet og Sæd udsaaet. Det første Forsøg paa at vande Jorderne mislykkedes, men ved Øvelse gik det omsider ganske heldigt. Derefter kom de bekjendte „Crickets", som begyndte at opæde Afgrøden, og uden Tvivl vilde de have ødelagt det Hele, hvis ikke store Flokke af smukke Maager vare komme fra hinsides Saltsøen og slugt dem.

De første Møller i Dalen vare af den simpleste Slags og manglede Sigtemaskinerier; da Hveden desuden var fuld af Brand, blev Melet alt andet end godt. Meget af Majsen var frossen og Melet daarligt i Forhold. Kun ganske ubetydeligt Grøntsager kunde erholdes, og at faa Kartofler hørte næsten til Umulighederne, paa Grund af det Vanskelige i at erholde Sæd. Frugt var ukjendt hos os, med Undtagelse af Rønnebær, som vi undertiden kjøbte af Indianerne. Flæsk havde man ikke i nogen Slags Skikkelse, og kun meget lidt andet Kjød. Man fangede nok lidt Fisk i Utah-Søen, men det var langt fra tilstrækkeligt til at tilfredsstille Mangelen.

Saa lille var det tilsyneladende Forraad af Tømmer i Bjærgene, at Ingen blev tilladt at nedhugge noget

grønt Træ, medmindre den største Nødvendighed fordrede det, men med Præsident Youngs Ankomst til Dalen om Efteraaret 1848 skete en Forandring i denne Henseende. Han hævede Forbudet mod Tømmerhugningen, idet han erklærede, at der vilde blive mere end nok til Alle — en Forudsigelse, som den Gang syntes højst urimelig. Han profeterede ogsaa, at de saa forhadte „Crickets" vilde om faa Aars Forløb aldeles forsvinde, saa at der næppe skulde blive et Exemplar af dem tilbage. Jeg kan bevidne Sandheden af hans Ord, uagtet en saadan Profeties Opfyldelse den Gang stred mod al menneskelig Sandsynlighed.

Kirken blev nu mere fuldstændig organiseret og Udsigterne for Fremtiden lysere. Tilladelse blev givet Folket til at forlade Fortet, og man begyndte at bygge paa Bylodderne. Brownsville (det nuværende Ogden) og Provo anlagdes, og Jordbrugerne begyndte at sprede sig. Min Broder Silas og jeg prøvede vor Lykke der, hvor Davis County senere blev organiseret.

Den 6te Juli 1851 blev jeg ordineret til en Ældste af Patriark John Smith, og det følgende Efteraar blev jeg tilligemed min Broder kaldet af Præsident Young til at gaa til Parowan for at være Nybyggerne dersteds behjælpelig med Landets Opdyrkning. I Maj Maaned 1852 ægtede jeg Emma S. West. I 1853 udbrød en Indianerkrig, og vort Settlement var under Belejringstilstand i flere Maaneder; jeg deltog selvfølgelig tilligemed andre Borgere i Krigens Besværligheder. I Begyndelsen af Marts 1854 modtog jeg mine Begavelser i Salt Lake City, og d. 12te s. M. blev jeg ordineret til en af de Halvfjerds af Joseph Young; jeg fik Plads i det 9de Kvorum. Omtrent samtidig udnævnte Utahs Legislatur mig til Distriktsadvokat, og jeg gjorde samtidig Tjeneste som County Skriver for Iron County. Om Vinteren 1854—55 holdt jeg Skole. Det følgende Foraar organiserede Præsident Young en Stav af Zion i Parowan med John C. L. Smith som Præsident og James H. Martineau og jeg som Raadgivere. Ved August-Valget blev jeg udkaaret til Repræsentant i den lovgivende Forsamling, som sammentraadte i Fillmore. Samme Aar blev min Afgrøde aldeles ødelagt af Græshopper. Da Præsident John C. L. Smith var afgaaet ved Døden, blev Staven omorganiseret af Apostel Geo. A. Smith med Wm. H. Dame som Præsident og Calvin C. Pendleton og jeg som Raadgivere. Jeg blev ogsaa beskikket til at præsidere over Højpræsterne i Parowan.

I Begyndelsen af 1856, medens jeg opholdt mig i Salt Lake City, udbrød en anden Krig med Utah-Indianerne. Præsident Young gav Ordre til at opbryde alle mindre Nybygder i det sydlige Utah og lade sammes Indbyggere slutte sig til de større Settlementer. Jeg var hans Sendebud ved denne Lejlighed, og kom hjem efter en meget kold og farlig Rejse, under hvilken Rygtet havde ladet mig dræbe af Indianerne.

Den følgende Vinter holdt jeg atter Skole og udførte Missionsarbejde i Settlementerne. Jeg var behjælpelig ved Flytningen af det offentlige Maskinværksted fra Salt Lake City til Parowan, da den saakaldte Flytning paa Grund af Soldaternes Ankomst fandt Sted i 1858. Fra d. 21de Maj 1858 til Selskabet kom tilbage var jeg med White Mountain Expeditionen, og ved en vis Lejlighed var jeg stedt i stor Livsfare,

idet jeg og en Kammerat blev omringet af 16 Indianere, der vilde plyndre os. Vi viste imidlertid Tegn til at ville slaas, hvilket blev vor Frelse. Ifølge Beskikkelse undersøgte jeg de øvre Dale, som findes ved Sevier-Flodens og Rio Virgins Udspring og indgav en Rapport desangaaende til Kirkens Historieskriver. I Febr. 1859 blev jeg valgt til Borgmester i Parowan og det følgende Foraar hjalp jeg til med Anlæggelsen af Minersville i Beaver County.

Medens jeg d. 12te Septbr. 1860 var beskjæftiget med Høstarbejde i Minersville Marker modtog jeg et Brev fra Geo. A. Smith, der underrettede mig om, at jeg var kaldet til at gaa paa en Mission til Europa, og at Missionærerne skulde forlade Salt Lake City d. 25de s. M. I en Hast ordnede jeg mine Affærer og begav mig den følgende Dags Morgen paa Vejen til Parowan. Jeg overlod mine Forretninger i min Broders Hænder og forlod Hjemmet d. 17de. Ved Ankomsten til Salt Lake City blev jeg underrettet om, at min Arbejdsmark skulde være Skandinavien. Efter at have modtaget min Beskikkelse og Velsignelser rejste jeg over Sletterne tilligemed 50 andre Ældster, som skulde paa Mission til forskjellige Dele af Verden. Iblandt disse vare Apostlene Orson Pratt, Erastus Snow og Geo. Q. Cannon. Vi ankom til Florence efter en stræng Rejse, der varede i 40 Dage. Der solgte vi vore Kjørebefordringer og toge med den sidste Dampbaad, som gik ned ad Missouri-Floden dette Aar, til St. Joseph, hvor fra vi rejste med Jærnbanen til New York. Efter at have besøgt nogle Slægtninge paa Vejen, afrejste jeg tilligemed 11 andre Ældster fra New York d. 1ste Decbr. med Dampskibet „City of Baltimore“ som Mellemdækspassagerer, og efter 12 Dages stormfuld Rejse ankom vi til Liverpool, hvor vi meldte os hos Præsidenterne Lyman og Rich. Da jeg ikke ønskede at forlade England førend Præsident Cannon ankom, gjorde jeg en Tur ind i Landet, hvor Joseph F. og S. H. B. Smith arbejdede som Missionærer. Hos det amerikanske Gesandtskab i London erholdt jeg Rejsepas, og da jeg ligeledes var forsynet med min Beskikkelse fra Præsidentskabet i Liverpool til at skulle arbejde i den skandinaviske Mission, afsejlede jeg fra London d. 1ste Jan. 1861 i Selskab med W. W. Cluff og J. P. R. Johansen. Sørejsen gjaldt Rotterdam, den nordligste Havn paa Kontinentet, som den Gang var fri for Is. Formedelst det daarlige Vejr varede det fire Dage førend vi kom over, og saa løb Damperen paa Grund i Mundingen af Floden Meuse (Maas), uagtet en ombordværende Lods havde Skibet under sin Kommando hele Tiden. Eftersom vi havde betalt Rejsen 20 Mile længere, ventede vi paa Højvande, men da der ingen Udsigter vare for Skibet at komme flot saa snart, gik vi iland med Baaden, som skulde hente Proviant. Vi ankom til Brielle, en befæstet Stad i Holland, fra Landsiden. Her talte Folket Fransk, og vi havde en Del Besvær med at gjøre os forstaaelige for Indbyggerne. I det frygtelig kolde Vejr satte vi over Rhinens Flodmundinger i en Isbaad. Paa den nordre Side af nævnte Flod var Tysk (egentlig Hollandsk) Landets Hovedsprog. Vi lejede en Karet og kjørte til Leyden ad en meget smal Vej, der var omtrent 10 Fod højere end det omliggende flade Land og bevoxet paa begge Sider med Træer. I Leyden

(Fortsættes paa Side 105.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 1ste April 1884.

BOGTRYKKER F. E. BORDING.

Den 3die Februar sidstleden døde Hr. Bogtrykker F. E. Bording paa sin Bopæl i Kjøbenhavn, Danmark, i en Alder af 66 Aar. Siden 1850, da Erastus Snow og hans Medbrødre først stiftede Bekjendtskab med den Afdøde, har han, paa nogle enkelte Undtagelser nær, trykt alle de Bøger og Skrifter, som have været udgivne af de Sidste-Dages Hellige i Skandinavien, og de forskjellige Missionspræsidenter, som have gjort Forretning med ham, give ham alle det Vidnesbyrd, at han var en særdeles behagelig Mand at omgaas med, samt at han gjorde sit Arbejde godt og samvittighedsfuldt. Under vor Missionsvirksomhed i Kjøbenhavn for noget over to Aar siden gav han os en Afskrift af den Del af sine Regnskabsbøger, som vedgik hans Arbejde for Kirken, hvoraf fremgik, at han indtil d. 30te Juni 1881 havde trykt omtrent 1,840,750 Bøger og Skrifter paa Dansk og 275,600 ditto paa Svensk — ialt 2,122,350, for hvilket han havde modtaget i Betaling omtrent 100,000 Kroner. Dette var iberegnet de udgivne Tidsskrifter, ,,Skandinaviens Stjerne", ,,Nordstjernan" og ,,Ungdommens Raadgiver". Naar man nu tillægger, hvad der sandsynligvis har været trykt siden Juli 1881 kan man med et rundt Tal anslaa, at Hr. Bording i sin Levetid har leveret omtrent 2¼ Millioner Bøger og Skrifter til Missionskontoret i Kjøbenhavn, hvilket samtidig kan give Læseren et Begreb om, hvad vore Missionærer i Skandinavien have udført med Hensyn til at sprede det trykte Ord iblandt Folket, thi næsten alle disse Bøger og Skrifter, der handle om Evangeliets Principer, ere blevne solgte eller bortgivne til Folket i de tre nordiske Riger. Hvem er der, som har gjort mere for deres Læres Udbredelse, og hvilket Samfund lægger større Iver og Oprigtighed for Dagen end de Sidste-Dages Hellige?

Til nærmere Oplysning hidsættes Følgende:

Bøger og Skrifter trykte hos Hr. F. E. Bording fra Septbr. 1850 til Juni 1881.

DANSKE:

Mormons Bog	8,000	Expl.
Pagtens Bog	6,800	–
En Advarsels Røst . .	7,000	–
Salmebog	28,500	–
Evang. sande Grunds. .	5,000	–
Katekismus for Børn . .	6,000	–
Engelsk Læsebog . .	3,000	–
Det celestiale Ægteskab	3,000	–
Smaaskrifter, omt. .	436,700	–
,,Skan. Stjerne" .	1,312,750	–
,,Ungd. Raadgiver" .	24,000	–
	1,840,750	Expl.

SVENSKE:

Mormons Bok	3,000	Expl.
En Varnande Röst . .	5,500	–
En Röst fran Landet Zion	7,000	–
Evang. sanna Grunds. .	2,000	–
Kateches för Barn . .	3,000	–
Sangböcker	12,000	–
Smaaskrifter, omtrent	137,100	–
,,Nordstjernan", omt.	106,000	–
	275,600	Expl.

JESSE NATHANIEL SMITHS BIOGRAFI.

(Fortsat fra Side 103.)

naaede vi Jærnbanen. Kulden var saa stræng, at Togene gik meget uregelmæssigt, og paa et Sted maatte vi vente i hele otte Timer paa Togets Afgang. Vi frøs en hel Del og manglede passende Forplejning, da vi nemlig rejste i 3die Klasses Vogne formedelst Mangel paa Penge. Om Aftenen d. 11te Jan. 1861 ankom vi til Kjøbenhavn og meldte os strax til Præsident John Van Cott. Jeg blev først udsendt til at rejse sammen med O. N. Liljenqvist, som var omrejsende Ældste i hele Missionen; siden blev jeg beskikket til at arbejde i C. A. Madsens Pastorat, der bestod af Aalborg og Vendsyssels Konferencer. Jeg blev meget venligt og kjærlighedsfuldt behandlet af Alle, som jeg kom i Berørelse med, dog i Særdeleshed af Ældste Anthon H. Lund, som hjalp mig i mine Bestræbelser for at lære det danske Sprog. Jeg forblev i denne Egn i omtrent tre Maaneder, og stiftede behageligt Bekjendtskab med mange Hellige. Derefter tilbragte jeg en Tid i Broder K. H. Bruuns Pastorat, der bestod af Fredericia og Fyens Konferencer. Medens jeg arbejdede dersteds foer Nyhederne om Expeditionen mod Morrisiterne over Landet, hvilket foraarsagede betydeligt Frafald iblandt de danske Hellige.

Jeg havde visselig stor Glæde under mit Arbejde iblandt Folket, og det var med taknemmelige Følelser, at jeg kom til Kundskab om, at min Nærværelse gav de lokale Ældster forøget Styrke og Trøst til de Hellige.

Hele syv Maaneder hengik, efter at jeg havde forladt Hjemmet, inden jeg modtog noget Brev fra min Familie, der syntes at tro, at jeg var rejst saa langt bort, at det ikke nyttede at skrive til mig.

JESSE N. SMITH.

At Rigdom og Fattigdom skulde dele Danmarks Indvaanere i to særskilte Klasser, var jeg forberedt paa; men den ejendommelige Klasseforskjel, som existerer mellem Borgerne, der bebo Kjøbstæderne, og Bønderne paa Landet, forekom mig mere besynderlig. Borgerne vare fulde af Stolthed og Vantro, skjøndt overordentlig høflige; Bønderne vare et enfoldigt, gudfrygtigt Folk, som forstod den hellige Skrift og troede den. Jeg behøver næppe at tilføje, at 99 Hundrededele af dem, som annammede vort Vidnesbyrd, tilhørte Bondestanden.

Da jeg ved Juletid 1861 befandt mig i Aarhus Konference, over hvilken Ældste P. C. Geertsen præsiderede, blev jeg af Præsident Van Cott kaldet til Missionskontoret i Kjøbenhavn. Jeg gjorde her Studeringen af det danske Sprog til min særlige Opgave og ledsagede Van Cott

paa sine Rejser i Emigrationens Interesser samt overværede regelmæssigt vore Forsamlinger i Kjøbenhavn, hvor der ofte vare 400 Personer tilstede.

Søndag d. 16de Marts 1862 forklarede Præsident Van Cott i et Konferencemøde, der overværedes af næsten 1000 Hellige, at jeg var bleven beskikket af Præsident Young til at skulle være hans (Van Cotts) Eftertræder; dette vandt Forsamlingens Bifald, da et enstemmigt Votum blev givet. Paa den Tid fandtes der 5157 Embedsmænd og Medlemmer i Missionen, indbefattende 9 Ældster fra Zion. Næsten Alle, som havde Midler dertil, vare emigrerede. W. W. Cluff og H. P. Lund bleve beskikkede til omrejsende Ældster i Missionen. I Løbet af Sommeren bleve vi besøgte af Præsident Cannon og Hustru, samt Ældsterne Joseph F. og S. H. B. Smith, ledsaget af Patriark John Smith, der kom for at arbejde i Missionen. I Selskab med disse Brødre overværede jeg Konferencemøder i Aalborg, Aarhus og Kjøbenhavn. Jeg ledsagede ogsaa Præsident Cannon og Hustru paa en Tur gjennem Tyskland, Holland og Svejts. Ved min Tilbagekomst fandt jeg, at der under min Fraværelse havde været en Del Pøbelopløb ved Forsamlingerne i Kjøbenhavn.

I Aaret 1862 emigrerede 1177 Medlemmer af Kirken, indbefattende 8 Ældster fra Zion, foruden Børn under 8 Aars Alderen, men vore Arbejdskræfter bleve atter styrkede ved Ankomsten af 4 Ældster fra Dalene i Septbr. Maaned.

Ved Hjælp af Ældste Jonas Engberg reviderede jeg den svenske Salmebog og lod en ny Udgave udgaa fra Trykken. Ligeledes reviderede jeg den danske Lærdommens og Pagtens Bog og lod trykke en ny Udgave af samme. ,,Skandinaviens Stjerne", for hvilken Ældste P. O. Thomassen var Oversætter, havde den Gang omtrent 2400 Abonnenter.

I 1863 udvandrede over 1000 Medlemmer af Kirken foruden Børn. Hele Grenen i Hamborg emigrerede for Kirkens Midler, og jeg ledsagede Udvandrerne til Liverpool.

I Selskab med W. W. Cluff besøgte jeg de Hellige i Norge, hvor Ældsterne C. C. N. og J. F. F. Dorius præsiderede over Konferencen. Følgende Raad, som Geo. A. Smith gav mig i et Brev, fandt jeg meget nyttigt: ,,Hold korte Taler og korte Bønner; vær fuld af Bønnens Aand naar Du prædiker, saa vil Du altid have Held med Dig."

Jeg arbejdede for Alvor paa at faa det arbejdende Præstedømme i Missionen til at afholde sig fra Nydelsen af stærke Drikke og Tobak. Brugen af Tobak var i Særdeleshed fremherskende i Landet. Jeg var ogsaa meget heldig med at indkassere Arv og andre Midler for Personer i Utah, fra hvem jeg havde Fuldmagt. Da vor Sag blev angrebet paa en haanlig Maade af en anonym Korrespondent i Stadens Dagblade, lod jeg indrykke flere Forsvarsskrivelser, fremsættende vor Side af Sagen. Undertiden blev jeg forfulgt paa Gaderne af Drenge, som raabte efter mig og skrege: ,,Mormonpræsten".

Ældsterne C. W. West og Brigham Young jun. besøgte Kjøbenhavn om Sommeren 1863, og i August Maaned s. A., da Præsident Geo. Q. Cannon atter aflagde os et Besøg, ledsagede jeg ham til Sverige og Norge. Ved vor Tilbagekomst afholdtes et Generalraad i Kjøbenhavn.

Jeg underhandlede med flere Skibsredere om at føre vore Emigranter til England; og det lykkedes mig

tilsidst, med Morris og Ko., at slutte en bedre Akkort end der nogensinde tidligere var bleven gjort. Ældste Carl Larsen oversatte for Stjernen efter at P. O. Thomassen var emigreret i April 1863; senere kom Broder Mons Peterson over fra Norge og arbejdede paa Kontoret. I August Maaned ankom ogsaa fire unge Ældster fra Zion. Paa Grund af Medlemmernes Aftagende i Antal paa forskjellige Steder fandt vi det raadeligt at reducere de danske Konferencer fra 9 til 6.

Staden Kjøbenhavn beviste mig gjennem dens bemyndigede Embedsmænd den Ære at give mig Stemmeret, et Privilegium, som jeg ikke havde eftertragtet. Skjøndt Staden paa den Tid talte over 150,000 Indbyggere, var der kun 9138 stemmeberettigede Borgere. Denne Ret ordnedes formodentlig efter Ejendomsbesiddelsen, og Aarsagen, hvorfor man gav mig Stemmeret, var sandsynligvis den, at jeg betalte Skat af noget Kirken tilhørende Ejendom. Jeg stemmede imidlertid ikke.

I Begyndelsen af 1864 udbrød der Krig mellem Danmark og Preussen angaaende Slesvig-Holstein Spørgsmaalet. Flere af vore unge Ældster maatte paa Grund heraf give Afkald paa Evangeliets Tjeneste og gaa i Kongens. Jeg hjalp dog flere af de Værnepligtige til at emigrere førend de bleve indkaldede. Krigen gjorde den almindelige Rejserute over Kiel og Hamborg umulig, hvorfor vi i 1864 sendte vore Emigranter *via* Lübeck til Hamborg, efter atter at have sluttet Akkort med Morris og Ko. om at befordre dem. 601 Medlemmer foruden Børn emigrerede dette Aar, og dog var der ifølge Rapporterne 5454 Medlemmer tilbage i Missionen, hvilket udviste, at Tilgangen ved Daab holdt Skridt med Emigrationen.

Præsident Cannon underrettede mig om ved Brev, at jeg ved min Hjemrejse skulde overlevere Missionen til Samuel L. Sprague, hvilket jeg derfor gjorde. Ældste Thomas Taylor blev sendt over fra England for at være mig behjælpelig med Emigrationen. Da jeg modtog Missionen var der en Underbalance af 874 Rigsdaler, men ved Indtægterne fra Salget af Bøger og Skrifter blev jeg i Stand til at betale denne Gjæld og overlade Missionen gjældfri til min Eftertræder.

Den 13de April 1864 forlod jeg Kjøbenhavn med Aarets sidste Emigrantselskab, for at rejse hjem, men da jeg under Opholdet i Liverpool modtog Brev angaaende visse Overtrædelser, sendte Præsident Cannon mig tilbage til Danmark for at underrette Brødrene om det Forefaldne og lade dem undersøge, hvor vidt det Onde havde spredt sig. Ældste John W. Young ledsagede mig paa denne Tur. Jeg forlod atter Kjøbenhavn d. 24de Maj og gjorde derefter i Selskab med Geo. Q. Cannon, John W. Young, W. W. Riter og John Sharp jun. en Lysttur gjennem Holland, Tyskland, Svejts og Frankrig.

Efter Tilbagekomsten til Liverpool begav jeg mig strax paa Hjemrejsen, idet jeg sejlede over Atlanterhavet med Dampskibet „Australasian". I Wyoming hjalp jeg Brødrene med at udruste Aarets sidste Vogntog; selv rejste jeg over Sletterne i Joseph W. Youngs Kompagni. Indianerne vare fjendtlige dette Aar, og vi saa' flere Steder, hvor de havde angrebet Rejsende og brændt Stationerne. Ved Ankomsten til Salt Lake City afgav jeg en Beretning om min Mission til Præsidentskabet, og ankom til mit

Hjem i Parowan d. 22de Oktbr. 1864. Jeg fandt min Familie i stor Fattigdom. Brugen af Alt hvad jeg ejede havde næppe kunnet forskaffe dem Opholdet, men jeg lejede senere en Landejendom og avlede godt.

Af de offentlige Stillinger, som jeg indehavde i de følgende Aar, vil jeg nævne, at jeg blev valgt til Regiments-Adjutant for Iron Militærdistrikt samt fungerede som Countyskriver, og i Januar 1866 blev jeg valgt til Dommer i Countiet. I dette Aar havde vi atter Krig med Utah-Indianerne. Sevier Landet, indbefattende hele Egnen syd for Gunnison, blev organiseret til Piute Militærdistrikt, for hvilket jeg udnævntes til Oberst, og det blev min Pligt at organisere sammes Milits, hvilket jeg gjorde og indgav Rapport desangaaende til Hovedkvarteret i Salt Lake City. I Aarets Løb deltog jeg i sex Krigsexpeditioner, for hvilke jeg udrustede mig selv med Hest, Vaaben og andet Udstyr, uden nogensinde at erholde den mindste Betaling derfor. Det følgende Foraar bleve de sidste Settlementer i Piute Militærdistrikt forladte af Indbyggerne.

I 1868 forlod jeg Hjemmet for at gjøre en anden Missionstur til Skandinavien og blev i Salt Lake City beskikket til at skulle præsidere over den skandinaviske Mission. Jeg rejste i Forening med Albert Carrington med Postvogn fra Salt Lake City til Laramie, hvor fra vi rejste med Jærnbane til New York. Efter en usædvanlig heldig Sørejse ankom vi til Liverpool, hvor vi traf Præsident F. D. Richards, Ældste C. Widerborg og Andre. Et Raad blev afholdt, og under Drøftelsen af Emigrationsspørgsmaalet udtalte jeg den Mening, at vi ikke burde sende flere af vore Emigranter over Havet med Sejlskibe, men udelukkende befordre dem med Dampskibe, hvorved Dødeligheden som Følge af smitsom Sygdom, Søsyge og andre Lidelser kunne forventes at ville ophøre. Fra Liverpool rejste jeg *via* London, Hamborg, Kiel og Korsøer til Kjøbenhavn, hvor jeg ankom d. 19de Septbr. Jeg blev venligt modtaget af C. D. Fjeldsted, der var omrejsende Ældste i Missionen, samt af andre Bekjendte og Venner. Rapporterne udviste, at der nu fandtes 12 Ældster fra Zion og 4808 Medlemmer af Kirken i Missionen, over hvilken jeg derefter præsiderede i to Aar. I dette Tidsrum gjorde Værket god Fremgang. Mange bleve døbte, og næsten 1100 Medlemmer emigrerede til Zion foruden Børn. Jeg indførte Kvartalsopgjørelse med alle Bogagenter og foretog adskillige andre Forandringer i Missionens Anliggender. Broder J. S. Peterson arbejdede paa Kontoret og Ældste Carl Larsen hjalp til med Emigrationsvæsenet. C. D. Fjeldsted blev Præsident for Konferencen i Norge, og Lauritz Larsen var omrejsende Ældste i hele Missionen. Præsident Carrington og Ældste L. W. Shurtliff besøgte Skandinavien om Foraaret 1870, og jeg ledsagede dem paa et Besøg til de vigtigste Konferencer.

Den 21de Juni s. A. ankom Ældste W. W. Cluff for at blive min Afløser, og jeg overleverede ham Missionen uden Gjæld, uagtet der ved min Ankomst var 1343 Rigsdaler Underbalance. Den 15de Juli forlod jeg Kjøbenhavn tilligemed 9 andre Ældster og et Selskab Emigranter, for hvilket jeg var Leder. Vi rejste over Havet med Dampskibet „Minnesota“ og havde en behagelig Rejse baade over Land og Vand. Da vi nærmede

os Salt Lake City mødte vi det Første Præsidentskab, den præsiderende Biskop og andre fremragende Borgere, som kom ud for at byde os velkommen og ledsage os ind i Staden. Jeg gav en Beretning om min Mission i det gamle Tabernakel, hvor jeg talte i baade det engelske og danske Sprog.

En kort Tid efter min Hjemkomst ledsagede jeg, ifølge Indbydelse, Præsident Young paa en Undersøgelsesexpedition til Pahreah-Floden. Jeg gjorde senere Tjeneste som Countyskriver og Fredsdommer, organiserede en Forening for Kreaturtillæg og gjorde i Selskab med Erastus Snow og Andre en Undersøgelsestur gjennem Territoriet Arizona.

Da jeg blev kaldet til at præsidere over Øst Arizona Stav af Zion, flyttede jeg en Del af min Familie til Snowflake, Apache County, hvor jeg sikrede mig Agerdyrkningsland. Jeg var behjælpelig med Stavens Organisation, og Lorenzo H. Hatch og Oscar Mann beskikkedes til mine Raadgivere. Jeg vendte tilbage til Utah og var Medlem af Utahs lovgivende Forsamling om Vinteren 1882, efter hvilket jeg solgte min Ejendom i Parowan og flyttede til Arizona. Ved min Ankomst her til var der en saadan Mangel paa Levnetsmidler, at jeg fandt det nødvendigt at tage Akkort paa et Stykke Jordarbejde paa Atlantik og Pacifik Jærnbanen i Nærheden af Kontinentets højeste Punkt i New Mexiko. Siden blev jeg af Arizonas Guvernør beskikket til Countydommer. I Oktober-Konferencen 1883 blev jeg kaldet til Missionær iblandt Lamaniterne, og da Apostlene B. Young og H. J. Grant besøgte Arizona i Indianermissionens Interesser, ledsagede jeg dem paa deres Rejser samt under deres senere Besøg til Stavens forskjellige Settlementer. I andre Henseender har jeg taget virksom Del i alle de Forbedringer, som ere blevne gjorte i dette Nybyggerland, saasom Oprettelsen af Handelshuse, Opførelsen af Møller osv. Af organiserede Grene eller Wards i Øst Arizona Stav af Zion kunne nævnes: Snowflake, Woodruff, Taylor, Erastus, St. John, Omer, Amity, Bush Walley og andre.

PLANETERNE MERKUR OG VENUS.

M e r k u r er af alle Planeter den, som er Solen nærmest; dens Middelafstand der fra er kun omtrent 7¾ Millioner geografiske Mil. Dens Afstand i Perihil er 6, i Aphel 9½ Millioner Mil; følgelig afviger dens elleptiske Bane meget fra Cirkelformen. Ved den øvre Konjunktion fjærner den sig omtrent 29½ Millioner Mil fra Jorden og nærmer sig ved den nedre Konjunktion til en Afstand af omtrent 10½ Millioner Mil. Banens Beliggenhed afviger ikke ubetydelig fra Jordbanens; Merkurbanens Hældningsvinkel mod Ekliptika er omtrent 7 Grader. Den Strækning, som tilbagelægges af Planeten i hvert Omløb, udgjør omtrent 50 Millioner Mil, og da dette sker i 88 Dage, saa gjennemløber den næsten 7 Mil i hvert Sekund. Den sideriske Omløbstid er 87 Dage 23 Timer 15 Minutter og 16 Sekunder.

Merkur er sjælden synlig og vanskelig at se, fordi den altid gaar ned kort efter Solnedgang og staar op

kort før Solopgang; den fjærner sig aldrig mere end 27¾ Grader fra Solen; dette er dens største Elongation. Den kan altsaa ikke komme i Opposition til Solen, aldrig gaa gjennem Meridanen ved Midnat, og kan aldrig gaa ned eller staa op mere end 2 Timer efter eller før Solnedgang og Solopgang. I nedre Konjunktion har den en tilsyneladende Størrelse af 13 Sekunder, i øvre af 4½ Sekunder. Naar den er synlig, lyser den med en stærk, hvid Glans.

Merkurs Diameter er 640 Mil. 19 Merkurkugler ere saa store og 13½ Merkurkugler saa tunge som Jordkuglen. Merkur er altsaa næsten 1 4-10 Gange saa tæt som Jorden. Gjenstande paa Merkurs Overflade tiltrækkes kun halvt saa meget som paa Jordens Overflade. Nogle af de yderst sjældne og vanskelige Iagttagelser af Merkurpletterne gav Anledning til den Antagelse, at der er store Bjærgkjæder paa denne Planets Overflade, som indhylles i en Atmosfære, og til Bestemmelsen af Rotationstiden til 24 Timer 5 Minutter. Lysvexlinger, analoge med Maanens, kunne tydelig paavises paa Merkur, om end ikke skarpt afgrænsede. Ved sin største Elongation viser den sig næsten halvt oplyst; i den øvre Konjunktion (svarende til Fuldmaanens Stilling) kan den ikke ses paa Grund af Sollyset; i den nedre Konjunktion er den undertiden synlig som en cirkelrund lille, sort Skive paa Solskiven: dette Fænomen benævnes Merkurgjennemgang.

Efter hvert Forløb af 115 Dage 21 Timer (synodisk Omløbstid) træder Merkur i nedre Konjunktion med Solen. Denne Konjunktion maa ske i Nærheden af en Knude i Merkurbanen, naar Planeten skal gaa tværs over Solskiven, hverken over eller under samme. I de første Dage af Maj og November befinder Jorden sig i sin Bane i Merkurbanens Knudelinie. Naar nu Merkur paa samme Tid træder i nedre Konjunktion med Solen, saa finder en Gjennemgang Sted. Gjennemsnitsvarigheden af en saadan Gjennemgang er 5 Timer. I hvert Aarhundrede finde omtrent 13 Merkurgjennemgange Sted. I dette Aarhundrede ville endnu to Gjennemgange indtræffe, nemlig d. 10de Maj 1891 og d. 10de Novbr. 1894. Da Venus er større end Merkur og kommer Jorden nærmere, naar den er i nedre Konjunktion, saa kunne Iagttagelser af Venus i Almindelighed foretages med Instrumenter af ringere Styrke end de, som anvendes ved Merkurgjennemgange, og de Resultater, som kunne udledes af Venusgjennemgange, have mere virkeligt Værd for astronomiske Beregninger, end Maalinger af Merkurgjennemgange.

V e n u s, hvis Middelafstand fra Solen er 14½ Millioner Mil (danske eller geografiske), har en kun lidet fra Cirkelformen afvigende Bane, som hælder 3 Grader 24 Minutter imod Ekliptika og gjennemløber denne Bane i 224 Dage 16 Timer 49 Minutter 7 Sekunder. I nedre Konjunktion nærmer den sig Jorden indtil en Afstand af 5 Millioner Mil, medens dens Afstand fra Jorden i øvre Konjunktion er 34½ Millioner Mil. Venus' Lysvexlinger ere særdeles tydelige. I sin øvre Konjunktion (Fuld-Venus) er den meget nær ved Solen og derfor usynlig i omtrent 14 Dage. I sin nedre Konjunktion (Ny-Venus) bliver den kun synlig naar en Gjennemgang finder Sted, da den gaar forbi Solskiven og ses som en lille, mørk Cirkelskive paa Solskiven. Dette finder Sted,

medens Planeten er i sin retrograde Bevægelse (som varer 41—43 Dage) fra Øst til Vest. I hvert Aarhundrede finde næppe to Venusgjennemgange Sted. I dette Aarhundrede indtraf disse d. 9de Decbr. 1874 og 6te Decbr. 1882. For at en Gjennemgang kan finde Sted er det nødvendigt, at den nedre Konjunktion sker i Nærheden af en af Banens Knuder, i et Punkt i Ekliptika, som ligger højst 1 Grad 49 Minutter før eller efter Knuden. I Nærheden af dens største Elongation (48 Grader vest eller øst for Solen), i Nærheden af „første" eller „sidste Kvarter", vender Venus under meget gunstige Lysforhold sin oplyste Side imod os; den skinner da i sin største Glans og er undertiden endog synlig ved højlys Dag. Dette indtræffer omtrent 36 Dage før og efter den nedre Konjunktion, og en saadan indtræffer altid efter hvert Forløb af 583 Dage 22 Timer (synodisk Omløbstid). Før denne er Venus Aftenstjerne (Hesperus), og efter samme Morgenstjerne (Lucifer); Aftenstjerne fra øvre til nedre Konjunktion, og Morgenstjerne fra nedre til øvre Konjunktion. I øvre Konjunktion viser Venus sig meget lille (indtil 9½ Sekunder), i nedre meget stor (indtil 65 Sekunder).

Venus' Diameter er 1670 Mil; følgelig er den næsten ligesaa stor som Jorden. Med Hensyn til den fysiske Beskaffenhed synes der at være en stor Lighed mellem Jorden og Venus. Jordens Tæthed er i Almindelighed saa stor, at 5 Kubikfod Vand veje ligesaa meget som 1 Kubikfod Jord af Middeltæthed; Vægtfylden af Venus' Masse er 4½ Gang større end Vandets. Tiltrækningskraften (Legemets Vægt) er paa Venus' Overflade 85-100 saa stor som paa Jordens Overflade, og et Legeme paa Venus falder i første Sekund 13½ Fod, paa Jorden 15 Fod. 129 Venuskugler veje saa meget som 100 Jordkugler, og 115 Venuskugler optage det samme Rum som 100 Jordkugler. Paa Overfladen af Venus er der store Bjærgkjæder og høje Bjærge; denne Planet er ligesom Jorden omgiven af en Atmosfære og har, som Følge deraf, ogsaa Morgen og Aftendæmring. En Omdrejning, et Døgn, varer paa Venus 23 Timer 21 Minutter. Det er forbundet med store Vanskeligheder at undersøge disse Forhold, da de Pletter, der tjene som Ledepunkter ved disse Iagttagelser, ikke ere skarpt begrænsede paa Venusskiven. Iagttagelser paa Mars ere paalideligere og lettere at foretage.

Jordens Middelafstand fra Solen er, ifølge de anstillede Iagttagelser af Venusgjennemgangene i 1761 og 1769 og de paa disse støttede Beregninger, omtrent 20 Millioner Mil. Men Iagttagelser, foretagne til andre Tider, have udvist en mindre Afstand. Forskjellige Iagttagelser af Mars udvise en Middelafstand af 19,778,300 Mil. Jordens fysiske Beskaffenhed og Ejendommeligheder skulle vi udførligt omhandle senere i en særlig Afhandling.

NYHEDER.

Utah. Den lovgivende Forsamling endte sin Session sildig om Aftenen d. 14de Marts, efter at have arbejdet med Flid og Duelighed for Territoriets Interesser og vedtaget en Mængde nyttige Love, af hvilke nogle underskreves og andre forkastedes af Guvernøren. Denne Embedsmand nægtede iblandt Andet at underskrive Appropriationsbillen forend

Legislaturens Medlemmer strøg et Beløb paa 50,000 Dollars, som man havde bevilget til Fuldførelsen af Deserets Universitet. — Den 17de, 18de, 19de og 20de Marts afholdtes Forhør i 3die Distriktsret (Salt Lake City) over Broder Andrew Petersen, af Wanship, Summit County, der var beskyldt for ulovlig Stemmeafgivning. Da Sagen blev overladt til Jurymændene kunde disse ikke blive enige om at afgive nogen Kjendelse.—Det store Tabernakel i Salt Lake City har faaet Gasbelysning, og vil i en nær Fremtid ogsaa blive forsynet med Varmeapparater, saa at Forsamlinger vil kunne afholdes dersteds om Vinteren lige saa vel som om Sommeren.— James H. Spiking begik Selvmord ved Hængning i Cedar City d. 19de Marts.

England. Man har fundet Dynamit under Posthuset i Birmingham og andre offentlige Bygninger. Det er en Selvfølge, at Mistanken henledes paa Irlænderne og tilskrives politiske Öjemed.

NAYLOR & PIKES VOGNFORRETNING.

Naylor og Pike er det eneste i Salt Lake City værende Firma af sit Slags, hvis Medlemmer alle tilhøre Kirken, og vore skandinaviske Brødre og Søstre, som komme ind til Konference, ville ikke kunne finde noget bedre Sted til at foretage deres Indkjøb af Vogne, Plove og alle Slags Avlsredskaber end hos dem. De ere Eneagenter for de berømte Cooper-Vogne, der ved Udstillingen i Oktober 1879 fik følgende Anerkjendelse af en Komite, bestaaende af F. Armstrong, J. R. Miller og fem andre af Territoriets dygtigste Landmænd: „Deres Komite, beskikket til at skulle undersøge indførte Maskinerier, Vogne, Kareter og alle Slags Avlsredskaber paa Udstillingen, beretter, at Cooper-Vognene iblandt alle andre Vogne ere, ifølge vor Dømmekraft, de, som egne sig bedst til Brug i vort Bjærgland og Klimat, hvisaarsag vi anbefale dem som saadanne til det ærede Publikum.“ Brødrene Naylor og Pike forhandle ogsaa Vogntømmer af det allerbedste Slags, og vi tør dristigt anbefale dem til vore Landsmænds Erindring.

BOGHANDLER JAMES DWYER er gaaet fallit og har udnævnt Horace G. Whitney til sin Kommissær til at forestaa Fallitboets Udsalg. Paa Grund af dette for Broder Dwyer beklagelige Tilfælde, der hovedsagelig kan tilskrives det fornylig stedfundne Salg af Bøger fra Pierces Fallitbo til overordentlig lave Priser, har Publikum nu den allerbedste Lejlighed til at kunne sikre sig gode og nyttige Bøger, da det store Oplag af religiøse, videnskabelige, historiske og underholdende Værker samt alle andre Slags Bøger og Skrifter, som forefindes, nu ville blive solgte til Indkjøbspris og derunder. Vore Landsmænd og Landsmændinder burde benytte sig af dette højst gunstige Tilbud og forskaffe sig saadanne Bøger, som kunne tjene dem til Oplysning og Undervisning. Stedet er, som allerede er de Fleste bekjendt, Main Street Nr. 76 S.

FIRMAET L. D. & A. YOUNG.

Iblandt Salt Lake Citys blomstrende Forretningshuse, hvis udstrakte Virksomhed og vel grundede Ry berettiger dem til vor bedste Omtale, nævne vi med Fornøjelse det vel bekjendte Firma L. D. & A. YOUNG, der driver en af de fuldstændigste og smukkest udstyrede Sko- og Støvleforretninger i Vesten. Lorenzo D. og Alonzo Young, Firmaets Medlemmer ere to af afdøde Præsident Brigham Youngs Sønner, og i Samtale med de unge Herrer forleden kom vi til Kundskab om, at de i Juni 1881 begyndte deres Forretning paa deres nuværende Sted i Main Street Nr. 44, overfor Hooper og Eldredges Blok, at de kjøbe deres Varer direkte fra Fabrikkerne og i saa store Oplag, at de kunne sælge til de allerlaveste Priser, at deres Varer ere vel assorterede og af de mest forskjellige Slags, indbefattende Mænds, Drenges, Damers og Børns Skotøj, fra de stærkeste og tungeste til de letteste og fineste Udgaver; de have, kort sagt, Alt, hvad der tilhører en fuldstændig Forretning af sit Slags. Kunder ere altid sikre paa at faa den fulde Værdi for deres Penge, og naar der indestaas for Ægtheden af Varerne, er Firmaet altid ansvarligt for hvad der loves. Det er os desaarsag en Fornøjelse at kunne anbefale Brødrene Young til det skandinaviske Publikums velvillige Erindring.

SANDBERG & BURTON.

Et nyt og paalideligt Firma, bestaaende af vor bekjendte Landsmand J. C. Sandberg, en af Territoriets første og mest erfarne Møbelhandlere, samt Willard C. Burton og W.S. Burton, to af Biskop R. T. Burtons Sønner, har nylig begyndt en stor Møbelforretning paa South Temple Street Nr. 108 W. De ere Mænd, som altid have været interesserede i Hjemmeindustri, og deres nærværende Formaal er at understøtte samme saa meget som muligt. Det er os derfor en sand Fornøjelse at anbefale Firmaet Sandberg og Burton til vore skandinaviske Søskende.

Til Anmeldelse have vi modtaget:

„The Herald Pictorial Annual for 1884“, indeholdende en hel Del vigtige politiske, historiske og videnskabelige Oplysninger med en Mængde smukke Illustrationer. Til Salgs paa „Herald Office“ for 50 Cents.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

Nr. 8. *Den 15de April 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 99.)

[Rettelse: Efter Ordet ,,hvilket" i forrige Numer, Side 99, 1ste Spalte, 4de Linie fra oven, læs: ,,paa et Par Undtagelser nær".]

1861.

ZIONSÆLDSTERS ANKOMST.

Den 11te Januar ankom Ældsterne Jesse N. Smith, Wm. W. Cluff og J. P. R. Johansen til Kjøbenhavn som Missionærer fra Zion, efter en meget ubehagelig Rejse fra England. (Se Jesse N. Smiths Biografi i Numer 7.)

EN GREN PAA GOTLAND.

I Begyndelsen af Aaret lykkedes det to Ældster, som under Apostlene Lyman og Rich' Besøg til Stockholm i den foregaaende Oktober Maaned vare blevne beskikkede til at gaa som Missionærer til Øen Gotland, at aabne Evangeliets Dør dersteds; de døbte først fire Personer og derefter flere. Om Sommeren 1861 blev en Gren af Kirken oprettet paa Øen.

Gotland er den største af de til Sverige hørende Øer og ligger 8 svenske Mil fra Sveriges Østkyst i den dybeste Del af Østersøen. Den har en Størrelse af omt. 26 svenske Kvadratmil og cirka 52,500 Indbyggere.

DET TRETTENDE EMIGRANTSELSKAB.

Den 9de Maj Kl. 8 om Morgenen afgik 565 skandinaviske Hellige, bestaaende af 373 Danske, 64 Norske og 128 Svenske, fra Kjøbenhavn med Dampskibet ,,Waldemar", under Ledelse af John Van Cott, som ledsagede Selskabet til England. H. Olin Hansen rejste ogsaa hjem med dette Kompagni tilligemed Ældsterne Niels Wilhelmsen, Jens Nielsen, Gustaf A. Olson, Saamund Gudmundsen, C. W. J. Hecker, A. Frantzen og Andre, der havde virket i længere Tid som duelige og nidkjære Missionærer i den skandinaviske Mission. Efter heldig Rejse ankom Emigranterne d. 10de om Morgenen til Kiel. Her fra gik de med Extratog til Altona, hvor de indtraf ved Middagstid. I Altona bleve de delte i to Selskaber, af hvilke det ene, bestaaende af 400 Hellige, strax indskibede sig paa Dampskibet ,,Britannia" og afsejlede Kl. 3 Eftm. til Hull, hvor

det ankom d. 12te. Det andet Selskab blev indkvarteret i en stor Sal til næste Dag, da det afgik med Dampskibet „Eugenia" Kl. 3 Eftm., og efter en særdeles hurtig og behagelig Rejse ankom det d. 13de om Morgenen til Grimsby. Kaptejn Wharton, Føreren af „Eugenia", udviste al den Omhu for Passagererne, som de kunde ønske, medens det Modsatte var Tilfældet med Kaptejnen paa „Britannia". Begge Afdelinger stødte atter sammen i Grimsby, hvor de indlogeredes godt og bekvemt til d. 14de om Morgenen, da de med Extratog afgik til Liverpool, hvor de ankom Kl. 2 samme Dags Eftermiddag, og Kl. 4 bleve de tilligemed 450 engelske og tyske Emigranter bragte ombord paa Sejlskibet „The Monarch of the Sea", det største Skib Emigranterne endnu havde rejst med. Det var ligeledes det største Selskab emigrerende Hellige, som nogensinde rejste over Atlanterhavet paa et og samme Skib. Den 16de om Morgenen blev Kompagniet organiseret af Præsidenterne A. M. Lyman, C. C. Rich og Geo. Q. Cannon, som beskikkede Ældste Jabez Woodard fra Svejts til Præsident og H. Olin Hansen og Niels Wilhelmsen til hans Raadgivere. Kl. 11 om Formiddagen lettede Skibet Anker, og under tordnende Hurraraab toges der Afsked med Brødre og Venner, som bleve tilbage. Selskabet blev senere inddelt i ti eller elleve Distrikter — de Skandinaviske i 7 og de Engelse og Tyske i 3 eller 4, der hver blev beskikket en Præsident. De ti Distriktspræsidenter vare Edward Read, John J. W. Wallace, Horace Pegg, P. Nielsen, S. Gudmundsen, G. A. Olson, A. G. Ømann, L. C. Geertsen, J. Fagerberg og R. Nielsen; den sidste var tillige Marskal for de Skandinaviske. E. L. T. Harrison var Hovedsekretær, medens L. C. Geertsen fungerede som Skriver for de Danske. Under Overrejsen bleve Emigranterne venligt behandlede af Skibets Officerer og Mandskab. Provianten var rigelig og af fortrinlig Kvalitet, men Emigranterne havde stor Besvær med at faa Maden tillavet, thi der fandtes kun et Kjøkken til dem alle, og Turen til Madlavning kom kun omtrent 5 Gange om Ugen til hver Familie. De Syge bleve opvartede med Vin og Øl. Til de Voxne blev der kogt Sago, og de smaa Børn fik Mælk. Ni Dødsfald indtraf paa Rejsen fra Kjøbenhavn til New York, de fleste af disse vare Børn. 14 Par bleve ægteviede og fire Børn fødtes. Af de Gifte vare 11 Par Skandinaviske, og iblandt dem kunne nævnes A. Frantzen af Aarhus Konference og Maren Mortensen af Kjøbenhavns Konference, Saamund Gudmundsen og Ellen Marie Mørch af Brevigs Konference samt C. W. J. Hecker og Karen Marie Madsen af Vendsyssels Konference. Vejret var under hele Sejladsen temmelig gunstigt; dog maatte Fartøjet kæmpe med betydelig Modvind og to Dage med Storm. Man kom ogsaa tæt forbi to store Isbjærge, hvoraf det ene var omtrent 200 Fod højt. Paa New Foundlands Banker var Skibet nær ved at oversejle en stor Fiskerbaad (en Skonnert), men Taagen lettede, saa at den blev reddet. Den 19de Juni ankom „The Monarch of the Sea" til New York, hvor Emigranterne bleve modtagne af Brødrene Jones og Williams og strax indlogerede paa Castle Garden. Apostel Erastus Snow, som ogsaa var der for Tilfældet, talte til Skandinaverne i det danske Sprog. Fra New York rejste Kompagniet i

to Selskaber, hvoraf det første ankom til Florence d. 1ste Juli og det andet lidt senere. Rejseruten var omtrent den samme som Aaret forud.

Forberedelser for Rejsen gjennem Ørken bleve strax gjorte, og Alle, som ikke havde Midler til at kunne rejse over Sletterne med egen Befordring, kom med Kirkens Vogne, der i 1861 for første Gang i noget større Antal bleve udsendte fra Dalen til Missouri-Floden for at hjælpe de fattige Hellige hjem. De fleste af de skandinaviske Emigranter, der bleve saaledes hjulpne, rejste i Kaptejn John R. Murdocks Kompagni, som forlod Florence i Begyndelsen af Juli og ankom til Salt Lake City d. 12te Septbr. De mere bemidlede Emigranter forlode Florence nogle Dage senere end Murdocks Kompagni med omtrent 60 Vogne forspændte med Oxer. Efter at have rejst nogen Tid deltes Kompagniet i to Afdelinger, og en Ældste Porter beskikkedes til Kaptejn for det ene. Søndag Aften d. 22de Septbr. ankom Selskabet lykkelig og vel til Salt Lake City.

Mellem 4000 og 5000 Emigranter rejste over Sletterne til Utah i nævnte Aar. Kirken udsendte til de Fattiges Hjælp 200 Vogne med fire Par Oxer for hver, medbringende 150,000 Pund Mel og anden Proviant. Derved bleve omtrent 1900 Hellige, som ikke havde Raad til at kjøbe Oxer og Vogne selv, hjulpne frem, og Florence blev rømmet af alle dem, som ønskede at komme til Dalen.

Lyman og Rich' andet Besøg.

Den 20de August ankom Apostlene Amasa M. Lyman og C. C. Rich til Hamborg for at gjøre en længere Rundrejse i den skandinaviske Mission. Præsident Van Cott mødte dem i Hamborg, hvor de besøgte nogle faa Hellige, og rejste derpaa *via* Kiel og Korsøer til Kjøbenhavn, hvor til de ankom d. 21de om Morgenen. Broder Lyman led af en Slags Inflammation i Ansigtet, men blev snart befriet derfra ved Ældste P. W. Poulsens betimelige Hjælp. Den 22de forlode Apostlene (ledsaget af Præs. Van Cott) Kjøbenhavn med Dampskibet „Dania" og ankom den følgende Dag til Aalborg. Vi kopiere nu fra Lyman og Rich' Breve til „Millennial Star":

„Om vor Rejse fra Kjøbenhavn til Aalborg behøve vi kun at sige, at Broder Van Cott var med os, og at vi tilbragte Natten meget behageligt i uforstyrret Søvn. Omtrent Kl. 7 om Morgenen (d. 23de) ankom vi til Aalborg, hvor Ældsterne C. A. Madsen og L. Larsen mødte os og bøde os velkommen samt ledsagede os til Sidstnævntes Bopæl. Her traf vi Ældsterne Jesse N. Smith og H. C. Hansen. I Dagens Løb havde vi Besøg af flere Hellige, som hilsede os velkommen med et godt dansk Haandtryk, hvilket, i Parentheses bemærket, er ingen betydningsløs eller ligegyldig Handling; thi disse Nordens ædle Folk med varme Hjærter og mandige Skikkelser kunde blot give deres Sjæls ømmeste Følelser Luft i et kraftigt Haandtryk, der paa en umiskjendelig Maade tolkede deres ærlige og oprigtige Venskab. Sproget tillod dem ikke at udtrykke deres Følelser for os paa anden Maade.

Dagen efter vor Ankomst til Aalborg bleve vi forsynede med en Karet, hvormed vi skulde rejse ud paa Landet, og Kl. 4 om Eftermiddagen satte vi over Limfjorden i en liden Baad, medens vor Karet og Heste færgedes over i en større. Derefter kjørte vi til Hjørring ad en meget god Landevej, gjennem et fladt og

paa sine Steder noget bølgeformigt Landskab, der har en Del Lighed med det store Vestens Prærier. Lig disse mangler det Tømmer; kun hist og her findes der mindre Klynger af Landets Bøgeskove i Modsætning til det grønne Løvværk, som omgiver et betydeligtAntal af de hvide Vaaningshuse, der beboes af den fornemmere Klasse Agerdyrkere. Denne Forskjellighed var meget behagelig og tjente til at bryde den Ensformighed, som ellers vilde møde den Rejsendes Øje. Paa flere Steder, hvor Landets bølgeformige Besfaffenhed danner Højdepunkter, findes talrige runde og aflange Høje, der ligner dem, som ere saa almindelige paa visse Dele af det amerikanske Kontinent; deres Udgravning aabenbarer ogsaa lignende historiske Beviser for deres Oprindelse og Brug. De vigtigste Steder i Landet staa i Telegrafforbindelse med hverandre.

Jordsmonnets Beskaffenhed er magert, naar det sammenlignes med Jorderne i Utahs Dale, og Sand udgjør en væsentlig Bestanddel af samme, hvisaarsag den Afgrøde, som det afgiver, kun tildels gjengjælder den ihærdige Jordbruger for sit haarde Arbejde og giver ham blot Midler ihænde til det Allernødvendigste. Efter en Kjøretur paa 29 engelske Mile ankom vi til Hjørring, hvor vi bleve budte velkommen af Præsidenten for Vendsyssels Konference, Ældste Weibye, hos hvem vi fik Kvarter.

Søndag d. 25de rejste vi omtrent 11 Mile til en Gaard, der bestyredes af en Hr. Petersen; denne havde godhedsfuldt overladt sin Lade til de Hellige for Afholdelse af et Konferencemøde. Kl. 10 Form. vare omtrent 500 Hellige forsamlede. Der fandtes ialt omtrent 600 Hellige i Konferencen. Broder Rich, jeg selv, Broder Van Cott og adskillige Medlemmer af det lokale og omrejsende Præstedømme prædikede. En god Aand var fremherskende, og Udsigterne for store Tillæg til Kirken i denne Landsdel vare meget gode. * Da Konferencen var forbi, vendte vi tilbage til Hjørring. Tidligt om Morgenen d. 26de toge vi en kort Spadsertur for at indaande den friske Morgenluft, og fra et Højdepunkt i Nærheden af Byen havde vi en behagelig Udsigt over det omliggende Land, der syntes at bestaa af en udstrakt Slette, som kun afbrødes lidt hist og her af Højder eller Bakker, der laa udfoldede for vort Blik rundt om os, indtil det Hele tabte sig for Øjet imod den klare blaa Horizont i det Fjærne. Fra vor behagelige Siddeplads paa Hjørring Bakke kunde vi ogsaa se Nordsøens blaa Overflade mod Nordvest. Vi kom tilbage fra vor Spadsertur forfrisket og i passende Orden til at kunne nyde Frokosten, som vor venlige Vært havde beredt os. Paa vor Rejse tilbage til Aalborg tilbragte vi to Nætter hos nogle Gaardmænd paa Landet, hvilket ikke var uden Interesse

---

* Dette Konferencemøde afholdtes i Forpagter Petersens Lade paa Tidemansholm, en Herregaard i Taars Sogn. Syv Zionsbrødre, nemlig Apostlene Lyman og Rich, Missionspræsident John Van Cott samt Ældsterne Jesse N. Smith, C. A. Madsen, A. Christensen og H. C. Hansen, vare tilstede, foruden 4 omrejsende Ældster, 20 Forstandere, omtrent 450 Hellige og 50 Fremmede. Man havde en sand Festdag. Apostlenes Taler paa Engelsk oversattes af Ældste A. Christensen paa Dansk, og vigtige Undervisninger gaves de Hellige samt det arbejdende Præstedømme. Paa den Tid havde Vendsyssels Konference sin Blomstringsperiode. Alene i det foregaaende Kvartal havde man døbt 108 Sjæle, og Alting holdtes i den fortrinligste Orden under Præsident J. C. A. Weibyes vise og duelige Ledelse.

for os, da det gav os Lejlighed til at faa et Indblik i Bøndernes Levemaade, og gjøre os bekjendte med nogle af de Ejendommeligheder, som udmærker Indbyggerne i den nordlige Del af de Danskes Rige. *

Bøndernes Huse ere meget ligefrem og simple; i Almindelighed ere de ikke besværede med noget overflødigt Møblement, ikke en Gang med Trægulv. Men i mange af disse Hytter (hvis lave Loft bestandig paaminder den Besøgende om, at det ikke er godt at holde Hovedet for højt), med deres smudsige og fattige Udseende, udgyder en munter og glad Venskabsaand sit oplivende Lys, og naar Senge redtes paa Jordgulvet (naar undtages et rigeligt Kvantum rent Halm) i Husets bedste Værelse, gav det den Rejsende Lejlighed til at tænke paa den simple Modtagelse, som bliver Syndernes Ven tildelt, men i Søvn kunde man snart forglemme det simple Leje, hvorpaa han finder Hvile. Straatag bedække de fleste af Agerdyrkernes Huse; nogle af de mere Bemidlede have Tegl paa deres Vaaninger. Det er iblandt denne haardføre og fattige Klasse at Evangeliet for Nærværende vinder sine Disciple — et standhaftigt og paalideligt Element, der er vel skikket til at fremskynde det store Vestens Udvikling, og vil trives i det verdensberømte Land, under hvis Skygger Jordens Frelste skulle hvile i fuldkommen Nydelse af den Frihed, som Evangeliet lover Sandhedens oprigtige Tilbedere.

Vi vendte tilbage til Aalborg, hvor vi forbleve til Søndag d. 1ste Septbr., da vi afholdt Konferencemøde med de Hellige af Aalborg Konference, der tæller 462 Medlemmer. Vi havde en god Tid, og Mødet afholdtes ude paa Landet, omtrent 4 Mile (eng.) fra Aalborg hos Broder P. C. Christensen i Nørre Uttrup.

Vi tøvede hos de Hellige i Aalborg til d. 3die Kl. 5 Eftm., da vi (Lyman, Rich, Van Cott, Jesse N. Smith og H. C. Hansen) bøde Farvel til vore kjære Venner paa Limfjordens Bred og rejste med Dampskibet „Dania" til Kjøbenhavn, hvor til vi lykkelig og vel ankom d. 4de om Morgenen, Her forbleve vi til d. 7de, da vi (Lyman, Rich og Van Cott) toge over Øresund til Malmø i Sverige, og afholdt Dagen efter et meget interessant Konferencemøde med de Hellige af Skaane Konference, der tæller 610 Medlemmer. Den 9de rejste vi tilbage til Kjøbenhavn, og d. 14de og 15de havde vi dersteds et meget behageligt og tilfredsstillende Konferencemøde. Omtrent 900 af Konferencens 1136 Hellige vare tilstede. Efter at Møderne vare sluttede fortængede vi vort Ophold i Kjøbenhavn til d. 21de, da vi (Lyman og Rich) i Forening med Præs. Van Cott og Jesse N. Smith rejste med Jærnbane til Korsøer, der fra med Dampskib til Nyborg paa Fyen og videre med Karet til Odense, omtrent

(Fortsættes paa Side 129.)

* Den første af de to Nætter tilbragte de amerikanske Brødre hos Søren Nidstrup, i Aasted Sogn, og den anden Nat hos Christoffer Thomsen i Gaardsholt, Voer Sogn. Det var første Gang, at Folket i det indre Vendsyssel havde Lejlighed til at se levende Apostle, og det er en Selvfølge, at et saadant Besøg tiltrak sig betydelig Opmærksomhed. Indvaanerne beskuede Brødrene Rich og Lyman med den største Interesse og Forundring. Mon ogsaa de virkelig vare Apostle? tænkte man. Dog var deres Nærværelse især en sand Glædestid for de Hellige og deres Venner. Avisredaktørerne glemte ikke at underrette Publikum om den „vigtige Begivenhed", og da Brødrene senere ankom til Aalborg, blev det Rygte cirkuleret og troet af Mange, at Brigham Young selv var i Staden.

PLANETEN MARS OG PLANETOIDERNE.

Mars, der næsten altid ses som en oplyst cirkelrund Skive og kun sjælden viser en ubetydelig Afvigelse fra Cirkelformen, saaledes som Merkurs og Venus' Faser, er den Planet af den indre Gruppe, hvis Afstand fra Solen er størst. Mars' Afstand fra Solen er i Perihil 27¾, i Aphel 33¼ og dens Middelafstand 30½ Millioner Mil. Den nærmer sig Jorden indtil 7½ Millioner Mil, og dens største Afstand fra os er 53⅓ Millioner Mil.

Marsbanen afviger i Form betydeligt fra Cirklen, af hvilken Grund Kepler benyttede den til sine Undersøgelser af Planeternes Løb, og opdagede derved Planeternes Ellipseform. Marsbanens Hældning mod Ekliptika er 1 Grad 51 Minutter, og den fuldender hvert Omløb i 686 Dage 22 Timer, tilbagelægger altsaa næsten 3½ Mil hvert Sekund, og drejer sig om sig selv i 24 Timer 37 Minutter 30 Sekunder. Den bruger 779½ Dage for at naa fra en Opposition til den næste, og er tilbageløbende fra 62 til 81 Dage. Marsækvatorens Hældning mod Planetens Bane er 28 Grader, hvorved Forskjellen paa Mars' Aarstider bliver noget større end Tilfældet er paa Jorden. I fysisk Henseende er Mars rimeligvis den af alle Planeterne, som ligner Jorden mest.

Mars' Diameter er 882 Mil, og dens Maal paa Himmelen er mellem 25½ og 3½ Buesekunder, i Forhold til dens større eller mindre Afstand fra Jorden. I Sammenligning med Jorden er dens Overflade omtrent ¼, dens Kubikindhold næsten ⅛, dens Tæthed næsten ¾, dens Tiltrækningskraft ½ af Jordens. Mars skinner altid med en rødlig Glands, hvoraf man slutter sig til Tilstedeværelsen af en Atmosfære. Under gunstige Omstændigheder er den den klareste af alle Stjerner paa Venus nær, klarere end Jupiter og langt klarere end Sirius. De mørke Pletter paa Mars' Overflade, som kun ere lidet foranderlige, vise tydelig Omdrejningstiden, Ækvators, Aksens og Polernes Beliggenhed. (Fig. 3.) Ved Polerne findes der tydelig fremtrædende hvide Pletter, svarende til vore Polaregnes Sne- og Ismarker. Naar Mars' nordlige Halvdel har Sommer, bliver den hvide Plet ved Nordpolen mindre og atter større om Vinteren. Det samme Fænomen kan iagttages paa den sydlige Halvdel. Ved Polerne er Mars lidt fladtrykt som Jorden. Poldiameteren er omtrent 4 Mil kortere end Ækvatordiameteren.

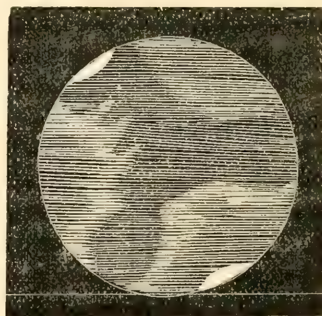

Fig. 3. Planeten Mars.

Mars afslutter altsaa Planeternes indre Gruppe, og i længere Afstand fra Solen træffe vi paa den anden Gruppe, kaldet den mellemste Gruppe, der bestaar af et stort Antal smaa Himmellegemer, som bevæge sig omkring Solen. De kaldes „Planetoider", ogsaa „smaa Planeter" eller „Asteroider". Den første af disse blev opdaget af den italienske Astronom Piazze d. 1ste Januar 1801, og

indtil Nærværende har man opdaget mellem 2 a 300. I Begyndelsen gav man Planetoiderne et Tegn; men da Antallet af nyopdagede Planetoider tiltog stærkt, blev man enig om, ikke fremtidig at anvende noget særegent Tegn, men kun at numerere Planetoiderne i den Rækkefølge, som de bleve opdagede.

Beregnet efter deres Middelafstand fra Solen er Flora, den 8de af Planetoiderne, som blev opdaget, Solen nærmest og Camilla længst borte der fra. Hins Middelafstand er 43½, dennes 76 Millioner Mil. Flora kan nærme sig Mars indtil næsten 4 Millioner Mil, og Camilla kan komme Jupiter nær paa omtrent 15 Millioner Mil.

Planetoidernes Baner afvige i Almindelighed betydeligt fra Cirkelformen, og de ere alle, ligesom de større Planeter, retløbende, for saa vidt man kun tager Hensyn til deres virkelige og ikke til deres tilsyneladende Bevægelse; og hvis man tænkte sig henflyttet til Solen, vilde man bemærke en uafbrudt Bevægelse fra Vest til Øst saavel af Planetoiderne som af Planeterne. De have en Middelhastighed af 2 a 3 Mil i Sekundet, i Forhold til deres større eller mindre Afstand fra Solen. Deres Omløbstider variere mellem 3 og 7 Aar.

Planetoiderne ere meget smaa, den størstes, nemlig Vestas Diameter er 50 Mil, Hestias kun 3¼ Mil. Bestemmelse af Planetoidernes Størrelse sker ikke ved Udmaaling af Vinkler, men ved at maale Lysstyrken i Forhold til Afstanden fra Jorden. Selv i de stærkeste Kikkerter vise Planetoiderne sig kun som Lyspunkter, ikke som Skiver, med Undtagelse af Vesta, Ceres og Pallas, som under overordentlig gunstige Omstændigheder vise en meget lille Skive.

Planetoiderne kjendes ikke paa deres Form eller Lysstyrke, men kun paa deres Bevægelser mellem Fixstjernerne. Naar de nærme sig Mars eller Jupiter, saa afvige de fra deres Bane, men have selv ikke nogen kjendelig Indvirkning paa de større Planeters Løb. Man antager, at Massen af samtlige Planetoider næppe udgjør en Hundrededel af vor Maanes Masse.

Man har ikke noget sikkert Kjendskab til Planetoidernes fysiske Beskaffenhed, men rimeligvis ere de dannede af lignende Stoffer, som de, der findes i Solen. Nogle Planetoider vise Foranderlighed i deres Lysstyrke, hvoraf man kan slutte sig til Tilstedeværelsen af en Atmosfære.

Planetoiderne ligge ikke alene hverandre meget nær, men ere ogsaa sammenslyngede i hverandre som Ringe, der ikke kunne adskilles, saaledes at flere Baner have Form af en Kjæde af Ringe, som dog ikke ere ordnede Side om Side, men have et fælles Centralpunkt. Dette Centralpunkt, som ligger i Solen, indlemmer Planetoiderne i Solsystemet og hentyder til deres Oprindelse.

Efter en vis Forklaring ere Planetoiderne Resterne af en sprængt Planet; efter en anden Antagelse ere de opstaaede af en af de Dunstringe, som for Myriader af Aar siden løste sig fra Solens Kugle, der den Gang var i en Tilstand af ophedet Dunstform, og at denne Ring atter har delt sig i mange Smaadele, som i Tidens Løb da have fortættet sig til faste Legemer. Den første Opfattelse staar i Modstrid med den Kjendsgjerning, at man ikke er i Stand til ved Beregninger at aflede Planetoidernes Baner af en fælles Bane.

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 15de April 1884.

KIRKENS AARSKONFERENCE tog sin Begyndelse i Tabernaklet i Salt Lake City Fredag d. 4de April Kl. 10 Form. og varede i tre Dage. Kraftige og belærende Taler bleve holdte af Apostlene Geo. Teasdale, F. M. Lyman, Moses Thatcher, Albert Carrington, F. D. Richards, Lorenzo Snow, Brigham Young, Erastus Snow og W. Woodruff samt Præsidenterne Geo. Q. Cannon, Joseph F. Smith og John Taylor. Da Kirkens Authoriteter bleve foreslaaede til Opholdelse Søndag Eftermiddag blev John W. Taylor med enstemmigt Votum anerkjendt som en Apostel til at indtage den ledige Plads i de Tolvs Kvorum. C. D. Fjeldsted blev opholdt som en af de første syv Præsidenter over alle de Halvfjerds i Stedet for afdøde John Van Cott, og Wm. B. Preston blev udnævnt til at indtage afdøde Edward Hunters Plads som Kirkens præsiderende Biskop. 94 Ældster bleve kaldede til at gaa paa Mission tii forskjellige Dele af Verden. Af disse skulde 29 gaa til Storbritannien, 7 til Skandinavien, nemlig Christian F. Olsen fra Hyrum, Waldemar Petersen fra Salt Lake City, Peder Mikkelsen og Peter P. Dyring fra Manti, James Nilson fra Brigham City, James Olson fra Logan og Niels Petersen Clove fra Hillsdale, 41 til de Forenede Stater, 3 til Svejts og Tyskland, 6 til New Zealand, 5 til Sandwich-Øerne og 3 til Indianer-Territoriet. Vejret i Konferencedagene var særdeles godt og behageligt, og alle Møderne vare godt besøgte. De i Tabernaklet nylig anbragte Varmerør vedligeholdt en passende Temperatur hele Tiden.

CHRISTIAN AUGUST MADSENS BIOGRAFI.

Ældste Andrew Jenson.

Min kjære Broder! De hellige Gaver, hvormed Herren har velsignet og beredt Mange, og næsten uden Undtagelse for at lette Modtagelsen af Evangeliets Vidnesbyrd, forbliver i de Helliges Hjærter en vedvarende Paamindelse om, at det var Herren, som satte os i Stand til at kunne modtage Evangeliet, og at naar det kom til os ved hans Tjenere, vare vi forberedte derpaa og hilste det med Glæde. Herren tilkommer Taksigelsen og Æren. Amen.

Derfor, hvad som helst jeg ihukommer eller har nedskrevet af mit Livs Historie, som indeholder et Vidnesbyrd om Herrens kjærlige Forsyn, vil jeg efter min bedste Evne meddele i denne Skrivelse.

Den 23de Juli 1822 blev jeg født paa Højgaard, to danske Mil nord for Kjøbenhavn i Danmark. Da jeg var fire Aar gammel lærte min Moder mig at bede til Herren. Jeg erindrer en Aften, da hun bøjede sig ved mit Leje for at bede med mig, at jeg havde en meget stor Glæde for-

bundet med Bønnen, og Erindringen derom er endnu vel bevaret i mit Sind. Hvad eller hvordan det var, véd jeg ikke bestemt, men den overordentlige Glæde vedblev i min Erindring som et Lys paa min Sti, og opmuntrede mig fra den Tid af til at søge Herren i Bøn.

I min Skoletid førte jeg en Dagbog, som begyndte med en Bøn til Abrahams, Isaks og Jakobs Gud. Jeg erindrer, at paa den Tid gjorde Læsningen om „Joseph og hans Brødre" et varigt Indtryk paa mig; ja det blev til mig en udvalgt Læsning, som jeg ofte tyede til for Opbyggelse.

Omtrent 15 Aar gammel sendte min Fader mig til et større Landbrug for bedre at lære Jorddyrkning og Avlsbrug. Paa den Tid begyndte jeg at tørste efter Kundskab om Herrens Veje. Usikkerhed derom bekymrede mig og gav mig Skrupler, under hvilke ikke sjælden endog Frygt for Fortabelse tog mig i Besiddelse med en Magt, som om den skulde ødelægge mig. Men afvexlende blev jeg styrket ved Indflydelse fra den gode Kilde. En Nat vaagnede jeg og saa' en Person staaende i en bøjet Stilling over mig, hvorved jeg følte mig meget trøstet og opmuntret. Jeg troede, at det var en god Aand, som vaagede over mig. Men mine religiøse Skrupler vedbleve, og en vis Aften da jeg alene paa mit Værelse led af større Sindsbevægelser end nogensinde før og syntes, at det var mere end jeg kunde udholde, bad jeg oprigtigt til Herren om at befrie mig fra Byrden, som plagede mig. Henimod Midnat faldt jeg i Søvn, træt paa Legeme og Sjæl; da jeg atter vaagnede, følte jeg stor Glæde.

Paa den Tid, eller noget efter, læste jeg Benjamin Franklins Liv og Levnet samt andre Værker om de nordamerikanske Nybyggere. Ikke skal jeg forsøge paa at beskrive de Sjælsgaver, som bleve mig givne i Forbindelse med Læsningen af disse Værker. Jeg blev paavirket af en profetisk Sindsstemning, som alt imellem lyder i min Sjæl — en Gjenklang af Glædens Nydelser, som sprudler i Inderlighedens ubeskrivelige Lyksalighed fra de evige Boliger. Det var dog ikke alene Læsningen af disse Værker, som bragte denne lykkelige Sindsstemning, men, som jeg nu forstaar det, var det Gaver fra Herren, forbundet med Læsningen, for at berede mig for det Tilkommende, samt for at give mig et Vidnesbyrd om Herrens kjærlige Forsyn.

For en Tid indtil jeg blev omtrent 20 Aar gammel havde jeg stor Agtelse for denne Verdens Storhed og Herlighed; og jeg begyndte alvorligt at tænke paa, hvorledes jeg kunde vinde Indflydelse iblandt Menneskene; til at begynde med, i min Omgangskreds. Forskjellige politiske Ledere, som paa den Tid optraadte i Skandinavien, vare mig Mønstre til Efterfølgelse. Paa den Tid var jeg Forvalter paa Generaladjutant Kammerherre Fensmarks Landejendom (Farumgaard). Denne Mand inspirerede mig ikke alene med denne Verdens Ambition, men indtrængende overbeviste han mig om, at Storhed og Verdens Anerkjendelse gik Haand i Haand med Moralitet og en ædel og højsindet Fremgangsmaade. Han begejstrede mig med hvad en kortsynet Verden kalder ædel Stolthed. Jeg studerede Agerbrug, Industri, Statsøkonomi og Politik af de bedste skandinaviske og tyske Værker med megen Flid, og da jeg havde megen Fremgang i næsten Alt hvad

jeg foretog mig, syntes jeg i mine Ungdomsforhaabninger at kunne se Verden aabne sig for mig. Jeg bad sjældnere til Herren, tænkte mindre paa ham og mere paa Verden og blev indsnæret i Dyrkelsen af denne Verdens Gud, samt higede efter dens glimrende Herlighed. Jeg bøjede mig med megen Ærefrygt for Alt, hvad der havde denne Verdens Anerkjendelse. I Sandhed! jeg kan sige, at jeg allerede i denne unge Alder tilnærmelsesvis vidste hvad det var at tilbede Verdens Afguder.

Men Herren i sin Naade kaldte paa mig igjen. Det mærkeligste Tidspunkt i min Levetid, før jeg annammede Fredens Evangelium, indtraf just efter nævnte Tid, da jeg næsten var tabt i Verdens Dyrkelse. Det er vanskeligt for mig at beskrive, hvorledes Herren nu begyndte at haandtere mig; men at jeg var en Gjenstand for hans kjærlige Opmærksomhed, ydmyger og inspirerer mig med Taknemmelighed indtil denne Dag. Ligesom jeg hidtil syntes at have været i Stand til at kunne udføre næsten Alt, hvad jeg foretog mig, saaledes syntes jeg nu at være kraftesløs til at udføre Nogenting. Jeg véd, at denne min nye Prøvetid begyndte med Træthed paa Sjæl og Legeme samt Ulyst til Alt; jeg var klagmodig, forsagt og tilnærmelsesvis tilintetgjort. Paa den Tid faldt Søren Kirkegaards Skrifter „Enten — Eller“ og „Stadier paa Livets Vej“ i mine Hænder. Det Første bragte mig dybere ind i Sorgens og Fortabelsens Nat; det Andet gav mig maaske Adspredelse. Men i dette Fortabelsens glædeløse, mørke og trættende Ensformighedens Øde, da Haabløsheden syntes at tage mig i fuld Besiddelse, blev jeg saa at sige overrasket af andre Beviser paa Herrens Miskundhed, ved ganske nye og uventede Paavirkninger. Men, som sagt, det er vanskeligt for mig at beskrive hvorledes disse kom; og medens jeg oplevede dem, kjendte jeg dem ikke; kun Pagtens Børn, som have oplevet dem, kunne forstaa det. Jeg saa' Verdens Herligheds Fald og Undergang samt Babylons Forvirring, der næsten satte alle menneskelige Indretninger i Staa; Menneskenes Foretagsomhed blev umuliggjort; Jærnbaner, Søfart og Industri standsede; Uorden, Kaos, Anarki, Vold, Plyndring og Grusomhed herskede. Jeg saa' denne Verdens Regjeringers Storhed og Magt tilintetgjort samt Verdens endelige Undergang. Alt dette var ikke Syner saaledes som man læser dem ud af en Bog; thi med dem fulgte ikke alene en Virkning af Sorg og Angest, men ogsaa legemlige og aandelige Smerter, i hvilke jeg o p l e v e d e p r o f e t i s k e, kommende Begivenheder. Under dette blev jeg paa en eftertrykkelig Maade helbredet i en høj Grad, om ikke aldeles, fra Verdens Afgudsdyrkelse.

Kammerherre Fensmark troede, at jeg havde en sammensat Legems- og Sjælssygdom og foreslog mig, at jeg skulde rejse udenlands, hvorfor jeg den Sommer gjorde en Tur til Tyskland og Belgien. Det var nu klart og tydeligt for mig, at min Agtelse for og Dyrkelse af denne Verdens Storhed var omtrent forbi; mit Sind fængsledes af et misantropisk Blik paa Tilværelsen. Politisk var jeg bleven Demokrat og var overbevist om, at Profeten Samuel havde Ret, da han disrekommanderede Kongemagten til Israels Børn. Jeg lyttede ofte med stor Interesse til min Faders Udlæggelser af Johannes Aabenbaringer, og hans Forventninger om

deres Opfyldelse i en nær Fremtid, endogsaa i hans Levedage. Jeg tænkte nu oftere paa Herren og bekymrede mig mindre om Verden.

I 1846 rejste jeg til Sverige, og i 1848 og 49 deltog jeg som Frivillig i den dansk-tyske Krig, hvorfra jeg kom tilbage til Sverige, og Verden begyndte da igjen at friste mig. Jeg bad i Regelen til Herren paa et dertil bestemt Sted hver Aften før jeg gik til Hvile. Jeg bad højt og inderligt, at han vilde bevare mig fra Verdens Tillokkelser, som nu baade politisk og socialt dog fristede mig mindre end tidligere. Saaledes levede jeg i Stilhed (som Bestyrer af et af Kammerherre Hallenborgs Godser i Skaane) indtil Efteraaret 1853, da min Fader besøgte mig, hvilket blev det vigtigste Vendepunkt i min Livshistorie.

I 1852 og 1853 underrettede min Moder mig forskjellige Gange om, at Fader havde antaget en ny Religion, kaldet „Mormonismen". I Sommerens Løb blev jeg besøgt af en Mand (Ældste Winberg), som ønskede Underretning om min Fader — om jeg havde hørt fra ham, og om jeg vidste, naar han vilde komme over fra Kjøbenhavn for at besøge mig. Jeg lovede at lade ham vide, naar min Fader kom, dersom han vilde give mig sin Adresse. Hertil gav han mig intet Svar, men tog Afsked. Jeg erindrer, at jeg betragtede Broder Winberg nøje, fordi jeg formodede, at han var et Medlem af det samme nye Religionssamfund som Fader.

Min Fader besøgte mig i Oktober 1853, og jeg var meget glad ved hans Ankomst; jeg havde en profetisk Forudfølelse af, at han havde noget Godt og af stor Vigtighed at bringe mig. Jeg gav nøje Agt paa hans Udseende og Adfærd. Hans Blik var klart og mere bestemt end tidligere, og der var en stor og tiltrækkende Forandring i hans Ansigtsudtryk. Der hvilede over samme et stille, tilfreds og lykkeligt Smil, som var meget indtagende og gjorde mig videbegjærlig efter at kjende Aarsagen til Forandringen. Under de første Dage af hans Besøg rejste vi omkring og besøgte Naboer og besaa' Godset. Der var ingen Tale om Religion. Min Faders forandrede Udseende og Adfærd gjorde mig meget begjærlig efter at vide og forstaa, hvordan denne Forandring var afstedkommet. Den anden Morgen efter hans Ankomst kom jeg ind paa hans Værelse og fandt ham læsende i religiøse Skrifter og Traktater, hvormed Bordet var bedækket. Jeg læste Titlen paa nogle af dem og saa', at det var Mormonskrifter. Jeg bad ham at bevare dem godt, saa at Ingen skulde se dem her, fordi der fandtes nogle „Mormoner" i Nærheden (Sjönabäcks Gren), som vare ansete for meget foragtelige Mennesker. Fader pakkede strax Skrifterne ned i sin Kuffert, og vi gik til Frokost. Men min Videbegjærlighed tiltog, og efter ethvert besvaret Spørgsmaal forøgedes Begjærligheden efter at vide mere.

Efter at have været med Fader ude i Besøg den følgende Dag, spurgte jeg ham om Aftenen, om han var optaget i Mormonsamfundet. Da han havde besvaret mit Spørgsmaal, vil det være vanskeligt for mig at beskrive, hvad der foregik i mit Sind. Som jeg nu forstaar det, saa var der en Strid i mit Indre mellem Løgn og Sandhed; der var en Modsigelse imellem Vidnesbyrdet i min Faders Udseende og hvad jeg havde hørt af Andre om de Sidste-Dages Hellige — de berygtede.

uværdige og fordærvede „Mormoner“. Var min Fader blevet bedraget? Var han paa sin gamle Alder blevet en Lettroens Bolt? Men hvordan kom da det ophøjede Sjælsudtryk i hans Aasyn? Kunde Saadant være en Frugt af bedragerisk Indflydelse? Umuligt. Jeg kjendte Intet i min Tilværelse af et saa uensartet Resultat mellem Aarsag og Virkning. Efter en lang Taushed, under hvilken Fader betragtede mig med en venlig, selvbesiddende Sikkerhed, der var baade meget veltalende og overbevisende, var mit første Spørgsmaal til ham: ,,Har Du i ,,Mormonismen'' erfaret ,,den Guds Kraft til Salighed'', som Bibelen vidner om, at Kristi Evangelium besidder?'' Fader besvarede dette Spørgsmaal meget tilfredsstillende. I mine Bønner havde jeg ofte adspurgt Herren om, at hvis noget dødeligt Menneske kunde opnaa det ,,Højeste'', kunde da jeg opnaa det? Og mit Sind hvilede dunkelt paa det Skriftsted: ,,Evangeliet er en Guds Kraft til Salighed for alle dem, som tro''; fordi jeg i min Erfaring havde lært, at om jeg skulde kunne opnaa hvad jeg dunkelt tænkte var det ,,Højeste'', behøvede jeg Kræfter, som jeg endnu ikke var i Besiddelse af. Efter at Fader tilfredsstillende havde udlagt dette Skriftsted for mig og baaret Vidnesbyrd til dets Sandhed, vedbleve vi indtil Klokken var fire om Morgenen at tale om Evangeliet og Guds Riges Oprettelse paa Jorden i disse sidste Dage. Førend jeg gik til Hvile erklærede jeg til Fader, at jeg troede hans Vidnesbyrd og vilde indgaa i Pagten ved Daab til Syndernes Forladelse. Fader græd af Glæde og meddelte mig, at Herren havde forud givet ham den Forvisning, at jeg vilde annamme Evangeliet.

Den følgende Vinter var mig en Glædens Tid. Jeg drak af Sandhedens rene Kilder. Aabenbaringens Lys skinnede i min Sjæl med den ubeskrivelige Tilfredshed, som kun kjendes ved Nydelsen deraf. Jeg blev døbt i Kjøbenhavn d. 16de April 1854 af Ældste O. N. Liljenqvist, og modtog Haandspaalæggelse Dagen efter af Præsident John Van Cott og Fader.

Mit første Embede i Kirken var Skriver i Sjönabäcks Gren. I Maj Maaned 1854 blev jeg ordineret til Præst, og i den følgende Oktober til Ældste. Jeg forblev i min Stilling paa Kammerherre Hallenborgs Gods (Rydgaard) til Oktober 1855. Indtil den Tid prædikede jeg Evangeliet i Omegnen hemmeligt og døbte Mange. Vi holdt Forsamlinger om Natten i Huse og i Skove, som vi bedst kunde, og havde mange glædelige Timer. I November 1855 blev jeg kaldet til omrejsende Ældste paa Sydsjælland, og i Februar 1856 blev jeg beskikket til Præsident for Stockholms Konference, men blev landsforvist i Maj samme Aar. De Omstændigheder, som syntes at have foranlediget min Landsforvisning, vil jeg nævne i Korthed. De første Troende, som bleve døbte efter min Ankomst, vare iblandt Kongens Hoffolk; foruden de Døbte var der Andre, som troede, hvilke foraarsagede ikke liden Opvækkelse paa Slottet. Jeg følte advaret og blev paamindet om at være forsigtig, men Flere, som vare ansatte paa Slottet, bleve tillagte Minigheden, og det hemmelige Politi begyndte at vise os særdeles Opmærksomhed. De overværede vore Forsamlinger og vogtede mine Foretagender, men vare høflige og artige i deres Adfærd. Jeg tilligemed Ældsterne Cederstrøm og Ømann

bleve kaldede til et privat Møde med Statholderen, og vi bleve hver for sig adspurgte om vor Tro og vore Religionsøvelser. I det sidste Møde blev der givet mig 10 Dage til at gjøre mig rejsefærdig i, men ved Anmodning blev det forlænget til 16 Dage. Jeg blev affordret mit Æresord paa, at jeg frivilligt vilde adlyde min Dom, uden at noget Politi behøvede at følge med mig fra Stockholm til Kjøbenhavn, hvor til jeg ankom d. 18de Maj. Jeg vedblev at præsidere over Stockholms Konference indtil d. 20de Aug. 1856.

Den 14de Septbr. blev jeg af Præsident H. C. Haight beskikket til at arbejde som Pastor i Fyens, Fredericia, Aalborg og Vendsyssels Konferencer. I denne Mission tilbragte jeg nogle af de glædeligste Dage af min Levetid. Herrens Aand arbejdede meget iblandt Folket. Evangeliet blev prædiket med Nidkjærhed; de omrejsende og præsiderende Ældster arbejdede med Trofasthed i Herrens Vingaard. Høsten var stor, og mange gode Sjæle bleve indlemmede i Kirken. Allerede min Rapport af 28de Maj 1857 udviste, at siden d. 14de September 1856 vare over 500 Sjæle blevne tillagte Menigheden, og 24 nye Grene blevne organiserede i Pastoratet. Fra den Tid og indtil jeg blev løst fra min Mission d. 26de Jan. 1858, med Tilladelse til at emigrere til Zion, var der fremdeles en rig Høst af Sjæle, uden at jeg bestemt kan angive Antallet af Indlemmede i Kirken ved Daab. Under vor Hjemrejse vare vi paa Overfarten fra Bremerhafen i en Orkan paa Nordsøen i 3½ Dage og Nætter, og paa Grund af Kulmangel maatte vi gaa tilbage til Bremerhafen, hvor min elskede Hustru Anna Louise døde og blev begravet. Vi vare ialt 75 Hellige i Kompagniet fra Skandinavien, under Anførsel af Ældste Iversen fra Pleasant Grove. Den 11te Marts forsøgte vi atter at gaa ud, men maatte vende tilbage igjen formedelst Is. Den næste Dag kom vi igjennem Isen og naaede Hull d. 14de og Liverpool d. 15de. Den 18de gik vi ombord paa Skibet „John Bright", d. 22de løftede vi Anker, og d. 24de April ankom vi til New York. Iowa City naaedes d. 1ste Maj. Jeg tilligemed 13 andre Brødre gik over Sletterne med General H. S. Eldredges Kompagni; han førte os igjennem med Duelighed og Forsigtighed i 37 Dage. De fleste af de andre Emigranter gik med Kaptejn Homers Kompagni nogen Tid efter. Vi, som rejste med Eldredges Kompagni, arriverede i Salt Lake City d. 9de Juli 1858. Homers Kompagni ankom til Staden d. 6te Oktbr.

Efter vor Hjemkomst bleve Anna Maria Sørensen og Maria Christensen beseglede til mig. Maria Christensen døde samme Efteraar af Bjærgfeber. Min Hustru Anna blev ogsaa angrebet af samme Sygdom og var Døden nær, men blev oprejst i nogle faa Minutter ved Herrens Kraft. Præsident Young forpagtede mig et Stykke Land paa Kirkens Landejendom i Nærheden af Salt Lake City. Den 22de Januar 1859 blev jeg ordineret til en af de Halvfjerdsindstyve og fik Plads i det 57de Kvorum. Jeg arbejdede som Lærer i det 10de Ward, under Biskop Pettegrew, fra d. 18de Decbr. 1858 indtil jeg blev kaldet i Konferencen den 6te April 1860 til at gaa paa Mission til Europa. I Forening med andre Ældster begyndte jeg Rejsen fra Mill Creek d. 26de April. Joseph W. Young var Kaptejn, Joseph Woolley Vognmester, og jeg blev kaldet til Kapellan for

Selskabet, der bestod af omtrent 40 Missionærer og 22 Vogne med fire Par Oxer for hver Vogn. Dette var det første Forsøg paa at sende Emigrationsvogne her fra til Florence og tilbage igjen samme Sommer, medbringende Emigranter. Vi naaede Florence, efter en heldig Rejse, d. 1ste Juli og St. Louis d. 6te. I Selskab med Brødrene Dorius og Lund ankom jeg til New York d. 18de Juli. Vi forlode New York d. 3die August, ankom til Liverpool d. 26de s. M. og til Kjøbenhavn d. 3die September. I den irske Kanal bleve vi d. 25de August overfaldne af en Orkan, som truede med at ville kaste os paa Klipperne ved den walesike Kyst; men efter at nogle Ældster havde bedet til Herren, lagde Stormen sig. Det samme Skib (,,Middlesex") forliste under dets næste Overrejse paa samme Sted; men da var der ingen af Israels Ældster ombord.

Den 26de August blev jeg tilligemed Brødrene Dorius af Ephraim, S. Christoffersen af Manti, H. P. Lund af Salt Lake City, H. C. Hansen af Plain City og K. H. Bruun af Nephi beskikket af Præsidenterne Lyman og Rich til at gaa til Skandinavien, hvor vor elskede Broder John Van Cott præsiderede anden Gang. Han beskikkede mig igjen til at arbejde som Pastor i Aalborg og Vendsyssels Konferencer, og d. 11te September var jeg i min Arbejdsmark, hvor jeg fandt Brødrene J. C. A. Weibye og Rasmus Nielsen som Konferencepræsidenter samt et Antal andre Ældster, som visselig ikke sov paa deres Post; her tilbragte jeg atter en kort Tid af mit Liv i den glædeligste Beskjæftigelse, som en Israels Ældste kan have, nemlig at prædike Sandhedens Evangelium og bringe Sjæle ind i dets Net. Afdøde Ældste A. Christensen fra Brigham City assisterede mig i denne Mission. Herrens Aand arbejdede meget paa Folket dersteds, hvor jeg blev igjen hilset og budt velkommen af mange gamle Venner fra min tidligere Mission i samme Arbejdsmark. En god, flittig, virksom, venlig, ydmyg og nidkjær Aand existerede iblandt de Hellige, og Interessen for Herrens Værks Fremme og Udbredelse var stor. Præstedømmet fra Konferencepræsidenterne til Diakonerne udviste en overordentlig Virksomhed og Interesse for Guds Riges Fremme, ved hvilken de sikrede dem et Forraad af Velsignelser, der vil blive ihukommet af ham, som uddeler til Enhver efter sine Gjerninger; ja endog Søstrene gik igjennem Byerne paa Landet, fra Hus til Hus, og udspredte Kirkens Skrifter i stor Mængde. Den velvillige og kjærlighedsfulde Aand, der herskede iblandt de Hellige, var en sand Afspejling af den Aand, som besjælede vor elskede og nu hedengangne Præsident John Van Cott. Jeg véd, at de Hellige, som kjendte denne Mand, bevarer ham i glædelig Ihukommelse. Det var i Sandhed en Glædens Tid, en Herrens Besøgelsesdag for den skandinaviske Mission, som til mig ere Glanspunkter i mit Livs Erindringer, paa hvilke jeg skuer tilbage med megen Taknemmelighed til Herren.

Den ualmindelige Fremgang, som Herrens Værk havde i disse Aar, kan ses af de statistiske Rapporter. I Tidsrummet mellem d. 11te September 1860 og d. 5te April 1862 bleve alene 814 Sjæle tillagte Aalborg og Vendsyssels Konferencer, og der emigrerede 652. Den 5te April blev jeg af Præsident John Van Cott beskikket til at samle de udvandrende Hellige fra Jylland, og bringe dem pr.

Dampskib over Kiel til Hamborg. Den 8de April ankom jeg til Hamborg med 732 Emigranter. Præsident Van Cott havde her samlet dette Aars skandinaviske Emigration, bestaaende af 1556 Sjæle. Han lejede i Hamborg fire store Sejlskibe, som bleve bekvemt indrettede, og de vare forsynede med udmærket god Proviant til at bringe vore Emigranter til New York. Det mislykkedes imidlertid Præsident Van Cott at leje et engelsk Dampskib, som skulde have mødt os til den Tid i Hamborg. Om det havde ankommet i rette Tid, vilde det have blevet det første Dampskib til at bringe et større Kompagni af de Hellige over Havet. Vi traf Præsident Van Cott i Hamborg ved vor Ankomst d. 8de April, og samme Dag blev jeg beskikket til at gaa ombord paa Skibet „Franklin" med omt. 400 af vore Emigranter og blive deres Leder til Florence. Ældste O. N. Liljenqvist blev beskikket til Anfører paa et andet Skib, H. C. Hansen fra Plain City paa et tredie, og S. Christoffersen fra Manti paa et fjerde Skib. Vi lettede Anker d. 15de April. Under Overrejsen bortreves en Del smaa Børn af Meslingerne, som vare blevne bragte ombord uden Ældsternes Vidende. Vi ankom til New York d. 29de Maj, forlod denne Stad d. 31te og ankom til Florence d. 9de Juni. General Eldredge var dette Aars Emigrationsagent. Vi nød en udmærket Behandling af Jærnbaneembedsmændene, som maatte bruge megen Forsigtighed og Omhu, for at føre os sikkert gjennem den Del af de vestlige Stater, hvor Oprørskrigen den Gang hærjede Landet.

I Florence assisterede jeg vor elskede og nu hedengangne Broder Joseph W. Young med at udstyre Emigrant-Kompagnierne for Sletterne. Paa den Tid var der omtrent 6000 Emigranter i Florence. Ældste Joseph W. Young beskikkede mig d. 13de Juli til Kaptejn for 45 Emigrantvogne. Ældste Liljenqvists Kompagni, saa vel som mit eget, bleve hædrede med at have Ældste John Van Cott til vor Overopsynsmand, saa vi igjen havde den Glæde at blive under hans ædle og vise Ledelse. Vi forlode Florence d. 15de Juli, og efter en meget heldig Rejse arriverede vi d. 23de September i Salt Lake City.

I Overensstemmelse med Præsident Youngs Raad rejste jeg, efter at have gaaet gjennem Herrens Hus med Helene Einarsen, til Gunnison. Her begyndte jeg strax at opdyrke mig en Landejendom, og under mit Ophold her har jeg været hædret med mine Brødres Tillid, idet jeg har beklædt næsten alle saadanne civile og militære Tillidsposter, som et County har at give til sine Medborgere. Jeg har saaledes fungeret som Fredsdommer, Notarius Publikus, Udvalgsmand, Postkommandant og Stabschef for Brigaden; og i kirkelig Henseende har jeg været Medlem af Højraadet og territorial Hjemmemissionær, indtil jeg i Maj 1877 blev indsat som Biskop her i Gunnison. I alle disse Stillinger har jeg lært Noget om Nødvendigheden af at holde sig nær til Herren, og jeg haaber at have erhvervet mig de Helliges og Herrens Tjeneres Tillid og gode Villie.

Nu er Tiden kommen, da vor Bekjendelse skal prøves, og vi have nu Lejlighed til at vise, om vi ville holde alle Zions Love, om vi frygte Gud mere end Mennesker, om vi ville gaa fremad til Fuldkommenhed og gjøre vor Udvælgelse sikker. I Alt glæde vi os i alle Tings Gjenopret-

telsestid, og se i længselsfuld Forventning fremad til Herrens anden Tilkommelse, vidende, at han ikke forhaler sin Gjenkomst, men til den bestemte Tid vil han komme, fulgt af sine mange Tusinde Hellige.

Deres ydmyge Broder
C. A. MADSEN.

NYHEDER.

Utah. Den verdensberømte Adelina Patti tilligemed det hende ledsagende Opera-Selskab sang i Tabernaklet i Salt Lake City d. 1ste April.—Patriark John Rowberry døde af Hjærtesygdom d. 4de April paa sin Bopæl i Tooele, Tooele Co.

Washington, D. C. En Ansøgning fra Utahs lovgivende Forsamling, i hvilken Territoriets sande Tilstand og Guvernørens slette Handlemaade forklaredes, blev d. 27de Marts forelagt Senatet.

Ohio. Forbitrelsen over en Mordsag i Cincinnati udartede sig d. 28de Marts til en almindelig Opstand mod Politiembedsmændene og Militæret, hvis Hjælp tilkaldtes. I flere Dage var Staden i en fuldkommen Oprørstilstand, og flere Skjærmysler fandt Sted, under hvilke omtrent 50 Mennesker bleve dræbte og flere hundrede saarede. Raadhuset nedbrændtes af Pøbelen.

Kentucky. En Cyklon anrettede stor Skade i Kentucky, Tennessee og Ohio d. 25de Marts.

New York. Madame Anna Bishop Schultz, den i sin Tid verdensberømte Sangerinde, døde i New York d. 25de Marts. For nogle Aar siden besøgte hun Salt Lake City.

Sverige. I Skaane er der for nylig gjort et meget interessant Fund af Oldsager ved Udgravningen af et Vandbasin i Nærheden af Esløf. En overordentlig stor Mængde Gjenstande forarbejdet af Sten — saa mange, at der er nok til at rumme et ret anseligt Museum — er opdaget. Man antager, at den Folkestamme, der boede omkring Esløf for tre a fire Aartusinder tilbage, har drevet en Industri med at fabrikere Værktøj, Vaaben, Ornamenter osv. af Sten. Fundet er saa meget mere mærkeligt, som Flertallet er lavet af en næsten gjennemsigtig Flintestens Art, der ikke længer findes der paa Egnen.

Danmark. C. D. Fjeldsted er løst fra Præsidiet over den skandinaviske Mission, med Tilladelse til at rejse hjem, og Anthon H. Lund er beskikket til hans Eftertræder.

HER ER VERDENS LÖB.

Redeligheden er rejst ud af Verden, og Oprigtigheden er gaaet tilsengs. Fromheden har forstukket sig, og Retfærdigheden kan ikke finde Vej. Hjælperen er ikke hjemme, og Menneskekjærligheden ligger syg. Godhjærtigheden sidder i Arrest, og Troen er temmelig svag. Dyden gaar omkring og betler, og Sandheden er for længe siden begravet. Kreditten er bleven latterlig, og Samvittigheden hænger paa Væggen.—Taalmodigheden overvinder Alt. (Efter et dansk Blad.) Indsendt af H. F. F. THORUP.

FIRMAET J. W. SUMMERHAYS & Co. bestaar af Brødrene Summerhays og Morris, begge gode Mænd i Kirken, som drive en betydelig Forretning med Huder, Læder, Peltse, Uld osv. De eje ogsaa et Faareskinsgarveri i det 19de Ward, hvor omtrent 600 Huder garves hver Uge. Ved at understøtte dette Firma, hvis Hovedopgave er at fremme Hjemmeindustri og give Beskjæftigelse til deres Brødre, ville vore Landsmænd netop gjøre hvad Ret er. De betale de højeste Priser for Huder, Uld og Alt dertil henhørende, som bringes til Staden. Deres Kontor er lidt syd for Utah Central Jærnbanestation.

DÖDSFALD.

Oliane Hansen, en Datter af Ole Svendsen, døde i Manti, Sanpete Co., Utah, d. 22de Marts 1884, efterladende sig fire smaa Børn. Hun var født d. 10de Juni 1858 i Spanish Fork.

Til Anmeldelse have vi modtaget:

„Deseret Sunday School Union Music Book", indeholdende et stort Udvalg af fortrinlige Sange med Musik til Brug i Søndagsskolerne. For Salg paa „Juvenile Instructors" Kontor for 35 Cents.

„Salmer med Melodier", 2det Hefte, udgivet af Anton Pedersen, P. O. Box 721, Salt Lake City. Alle vore musikelskende Skandinavere i Utah og omliggende Territorier burde subskribere paa nævnte Værk, der anbefaies paa det Varmeste af Fagkyndige, og lover at ville gjøre en stor Forandring til det Bedre i Henseende til Indførelse af Musikharmoni i de skandinaviske Forsamlinger.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

Nr. 9. *Den 1ste Maj 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 117.)

(1861—Fortsat.)

18 Mile (eng.), gjennem et særdeles smukt og veldyrket Land, fuldt af Rigdommens sande Elementer; allevegne stirrede det blide Landskab os venligt imøde. De veldyrkede Gaarde, med deres skjønne Skov- og Plantevæxter, erindrede os om Englands og Skotlands rigeste Distrikter.

Ved vor Ankomst til Odense bleve vi modtagne af Konferencepræsidenten, Ældste Rønnow, som kjærlighedsfuldt afhjalp vore Fornødenheder. Her mødte vi ogsaa Distriktspræsident K. H. Bruun. De Hellige vare glade over at se os, og Alle kappedes om at gjøre os deres Følelser begribelige ved at gjøre alt muligt for Befordringen af vort Vel under vort Ophold iblandt dem.

Den 22de mødte vi i Konference med de fyenske Hellige, som talte 170 i hele Konferencen, og d. 27de forlode vi i Forening med Ældsterne Bruun og Rønnow vore Venner i Odense og kjørte i en aaben Karet samt ad en god Landevej til Brastrup. Dette var den behageligste og interessanteste Kjøretur, vi have havt paa denne Side af Atlanterhavet. Det hele Land, som vi rejste igjennem, fremviste et smukt Kystbillede af landlig Elskværdighed og Skjønhed. Da vi ankom til vort Bestemmelsessted bleve vi budte hjærtelig velkommen af Broder Andersen og Familie, og vi tøvede hos dem til den følgende Dags Morgen, da vi, ved vor Værts Godgjørenhed, bragtes til Middelfart, hvor vi forlode Øen og rejste til Jylland. I Middelfart opvartedes vi med Middagsmad af en Søster og en troende Familie, der siden efter blev døbt. Værket gjør god Fremgang paa Fyen. Der synes at være en god Høst i Vente, og flittige Arbejdere, som ere den gode Sag hengivne, virke dersteds uafbrudt.

Efter vor Landstigning paa Jyllands Kyst bragte en anden Kjøretur os til Vejle, beliggende ved en Fjord af samme Navn. Der bleve vi venligt modtagne af Broder Johansen, Præsidenten for Fredericia Konference, og d. 20de overværede vi et behageligt og interessant Konferencemøde i Vejle. Arbejdet i den Egn gaar godt fremad." ***

Fra Vejle rejste Brødrene til Aarhus, hvor der afholdtes Konferencemøde d. 5te og 6te Oktbr. Derefter toge de til Kjøbenhavn, hvor fra de afrejste d. 9de til Norge. Et Konferencemøde begyndtes i Kristiania Fredag d. 11te og fortsattes Søndag d. 13de. Efter at have tilbragt otte Dage i Norge, i hvilket Tidsrum Brødrene modtoge de uomstødeligste Beviser for de norske Helliges Gjæstfrihed og Broderkjærlighed, rejste de tilbage til Kjøbenhavn, hvor fra Lyman og Rich d. 25de begave sig paa Rejsen tilbage til England. De ankom til Liverpool d. 29de Oktbr. Apostlene besøgte ialt otte af Missionens femten Konferencer og vare særdeles vel tilfredse med deres Besøg iblandt de Hellige i Skandinavien.

ÆLDSTE ANDERS CHRISTENSEN

arbejdede trofast og flittigt samt med godt Held i Aalborg og Vendsyssels Konferencer, under Bestyrelse af Ældste C. A. Madsen. Senere afløste han denne som Pastor for de nævnte to Konferencer. Medens de allerfleste af vore Missionærer i Skandinavien som oftest have været meget sendrægtige og ligegyldige med Hensyn til at indgive Beretninger om hvad Herren brugte dem som ydmyge Redskaber i sin Haand til at udføre, saa var Broder Christensen i denne Henseende en exemplarisk Mand. Han skrev nemlig en Række interessante Breve og Meddelelser til Udgiveren af „Millennial Star", i hvilke han gav nøjagtige Underretninger om hvad der fandt Sted i hans Arbejdsmark; men da disse Breve allerede ere i Trykken og sandsynligvis i sin Tid ville finde en Plads i Kirkens Historie, ville vi ikke her gjengive nogen Oversættelse deraf, men kun anføre Følgende af en Skrivelse, som han d. 4de Januar 1861 skrev til Præsident C. C. Rich:

„Vendsyssel er et mærkværdigt Sted; det grænser mod Vest til Nordsøen, mod Nord til Skagerak og mod Øst til Kattegattet; mod Syd adskiller Limfjorden det fra det øvrige Jylland. Paa den Tid, da de Romersk-Katholske gjorde deres Erobringer i Tyskland og disse nordlige Lande, lykkedes det dem aldrig at indtage denne Landsdel, som nu kun har en Befolkning af omtrent 90,000, men paa den Tid ikke nær saa mange. Det modige Folk frygtede ikke for de truende Tyranner, men grebe til Vaaben imod deres Fjender, hvorved de omsider bleve i Stand til at befrie deres lille Vendsyssel fra de ubudne Gjæster; følgelig fik Katholicismen aldrig Fodfæste her, og det gamle Sagn siger derfor ogsaa, at den nordre Side af Limfjorden var Retfærdighedens nordre Grænse. Naar man betragter Folkets Stilling og ser deres Gjæstfrihed, Venlighed og Frisindethed synes man tydelig at kunne se de gode Frugter af, at de aldrig have været under Moderkirkens Indflydelse. Et større Antal har i Forhold til Folkemængden været døbte her end paa noget andet Sted, som jeg kjender, og der findes endnu Mange, som tro Evangeliet. Mange af de, som blive døbte, have været bemidlede og vist sig meget gavmilde med Hensyn til at hjælpe Ældsterne at sende de Fattige til Zion.*** Jeg har visselig aldrig fundet bedre Hellige end dem, der bo her. Konferencepræsidenten, Broder Weibye, som er født i Vendsyssel, er en nidkjær Mand og har stor Indflydelse iblandt sine Landsmænd."

De fleste af Broder Christensens andre Breve til „Millennial Star"

findes i nævnte Blads 23de og 24de Aargang.

Missionen i Hamborg.

Den 22de Maj kom Præsident John Van Cott tilbage fra sin Tur til England, hvor til han havde ledsaget Emigranterne. Under hans Ophold i Liverpool blev det bestemt, at Hamborg, som tidligere havde tilhørt den tyske, skulde indlemmes i den skandinaviske Mission. I Juni Maaned sendte Van Cott derfor Ældste P. V. Poulsen fra Kjøbenhavn til Hamborg for at underrette de faa derværende Hellige om ovennævnte Forandring, og han ordinerede en af Brødrene til Ældste. En Maaneds Tid senere blev Ældste George Petersen fra Kjøbenhavn beskikket til Forstander for Hamborg Gren, om hvis tidligere Historie Ældste G. Pegau giver følgende interessante Beretning:

,,Apostlen John Taylor kom i Sommeren 1851 fra Paris til Hamborg, for at indføre Evangeliet i Tyskland, og Ældste George P. Dykes sendtes fra Kjøbenhavn her til for at være ham behjælpelig. De begyndte strax at udgive Maanedsskriftet ,,Zions Panier'', af hvilket der dog kun udkom fire Numre, dels som Følge af de civile Authoriteters Modstand, dels af Mangel paa de fornødne Midler.

Efter at Brødrene Taylor og Dykes havde maattet forlade Hamborg, ankom Ældste Daniel Carn fra Zion her til i Foraaret 1852, og denne Broder var, ifølge sit Kaldsbrev, den første Præsident for den hamborgske Mission. I Forening med nogle Sprogkyndige oversatte han Mormons Bog og Advarsels-Røsten paa Tysk. I Sommerens Løb bleve de første Menigheder oprettede i Hamborg, Flensborg, Slesvig og flere Steder, og Udsigterne for Guds Rige vare meget lovende. Otte til ti Ældster sendtes Br. Carn til Hjælp, hvilke alle vare af de Halvfjerdsindstyves Kvorum.

Nu blev der ogsaa oprettet en preusisk Mission, med Ældste Orson Spencer som Præsident, Forfatteren af ,,Patriarkalsk Orden'', hvilket Skrift udgaves paa Tysk i 1854. Orson Spencer tog sin Residents i Berlin, men blev efter et Par Dages Forløb landsforvist og rejste derfor tilbage til Liverpool, hvor han skrev en Petition til Kong Frederik Wilhelm den Fjerde i Januar 1853.

I Hamborg bleve de første Hellige tidlig plagede af Politiet, og Ældste D. Carn blev i Efteraaret 1852 nægtet at opholde sig der længere i Missionsanliggender; hans Pas blev udfærdiget, og det blev ham betydet øjeblikkelig at forlade Staden. Han protesterede mod denne vilkaarlige Behandling og paaberaabte sig andre Sekters uforstyrrede Virksomhed i Hamborg, men da Intet hjalp, sagde han, at han ikke vilde rejse paa Politiets Forlangende, men ønskede sit Pas udfærdiget af den højeste Authoritet i Hamborg. Resultatet af denne Vægring var, at Broder Carn blev kastet i Fængsel, men ved den amerikanske Konsuls Hjælp, til hvem han havde henvendt sig, kom han atter paa fri Fod. Han vedblev fremdeles at paastaa, at kun ifølge Senatets Beslutning vilde han forlade Byen, og heri blev han kraftig understøttet af Konsulen. Efter nogle Maaneders Forløb opfyldte Senatet hans Ønske, og han begav sig derfor til Altona, hvor han nedsatte sig, og fra dette Sted besørgede han Missionens Affærer i Hamborg og Omegn.

Den første Emigration her fra fandt Sted i 1853. Paa en Missionstur til

Slesvig kom Broder Carn atter i Kollission med Politiet. Han blev arresteret under Paaskud af, at hans Pas ikke var i tilbørlig Orden, og blev i det Hele taget behandlet paa en højst inhuman og brutal Maade. Man var imidlertid saa naadig at give ham Valget mellem 16 Rdlr. Mulkt, 8 Dages Fængsel eller 50 Rottingslag. Senere rejste han til Boitzenburg i Mecklenburg-Schwerin, men da han vilde stige ud af Jærnbanevognen, blev han modtaget af en Politiembedsmand, der lod ham sætte ind i en anden Vogn og under Bevogtning af nogle Gendarmer transportere over Grænsen til Lauenburg. Her slap de ham, og hans Opfordring at føre ham til nærmeste By eller Gjæstgivergaard blev upaaagtet. Han maatte altsaa paa egen Haand løbe om ved Nattetid i en ukjendt Egn, indtil han fandt Husly.

Saaledes endte Br. Carns Mission i Aaret 1853; i paafølgende Januar Maaned forlod han Hamborg. I disse to Aar var Menigheden voxet til 30 a 40 Medlemmer, af hvilke Nogle, som allerede bemærket, emigrerede, Andre faldt fra. Paa Grund af Oppositionens Styrke blev Arbejdet tildels standset, men nogle faa Hellige stode endnu i Hamborg By, hvilke havde været trofaste under alle Omskiftelser i Aarenes Løb.

I Februar 1854 kom Ældste George C. Riser fra Zion og indtog Br. Carns Plads, men hans Mission var af kort Varighed, da en Del Apostater baade offentlig og hemmelig virkede imod ham, og da der paa denne Tid tillige ankom et skandaløst Brev fra en Apostat ved Navn Binder i St. Louis, som var blandt de første Emigranter, brød Oppositionen ud i aaben Forfølgelse og Vold, som bevirkede 15 Individiers Udelukkelse af Kirken. Disse fik Politiet paa deres Side, og Søndag Formiddag d. 13de August 1854 blev Forsamlingen afbrudt af 10 a 12 Politibetjente, der erklærede Brødrene G. C. Riser og Jens Chr. Nielsen for Arrestanter og optegnede alle de Tilstedeværendes Navne. Nævnte to Brødre bleve efter tre Ugers Arrest landsforviste, medens tre fire andreBrødre idømtes en Mulkt af 200 Mark Kurant, fordi de havde tilladt Forsamlinger i deres Huse. Ved Ansøgning til Senatet bleve de imidlertid fritagne for Mulkten, men forbødes under Tugthusstraf at fortsætte med Forsamlingerne. Præsident Riser tog alle Bøger, Skrifter og Protokoller med sig til Liverpool, og indsatte en Forstander til at vaage over Menigheden (der den Gang bestod af 29 Medlemmer) med den Instrux, hverken at afholde Forsamlinger, døbe eller forrette andre af Kirkens Ordinancer.

I Slutningen af September s. A. besøgte Apostlen Franklin D. Richards de Hellige i Hamborg og opmuntrede og formanede dem paa det Bedste, samt lovede dem Udfrielse fra Babylon. To Familier paa fjorten Personer emigrerede ved egen Hjælp. I 1855 blev den hamborgske Mission henlagt til den svejtsiske, over hvilken Ældste Daniel Tyler den Gang præsiderede. Samme Aar faldt atter Nogle fra i Hamborg, hvoriblandt den af Præsident Riser indsatte Forstander. Nu var der kun Faa tilbage af den af Br. Carn oprettede Gren og Ingen af det melkisedekske Præstedømme. I Slutningen af 1855 blev Præsidenten i Svejts, Daniel Tyler, afløst af Ældste John L. Smith fra Zion. I Sommeren 1856 blev Hamborg med Omegn atter en selvstændig Mission under Bestyrelse af Ældste Carl G. Maeser,

der havde sit Ophold i London, men blev det følgende Aar paany underlagt Svejts, hvor imidlertid Præsi- John L. Smith var bleven afløst af Ældste Jabez Woodard. I Februar 1858 besøgtes de Hellige i Hamborg af Præsidenten for den skandinaviske Mission, C. Widerborg, som ordinerede en af Brødrene til Ældste. I Maj 1859 fik de Besøg af Præsident Jabez Woodard, og i Sommeren 1860 kom Ældste J. Willi fra Svejts herop for at reformere de Hellige ved Daab."

En forbedret Salmebog.

I August Maaned udkom en forstørret og forbedret Udgave af den danske Salmebog. 30 af de ældre Salmer bleve forkastede og erstattede med nye, og næsten alle de af de ældre Salmer, som man beholdt i Bogen, bleve betydeligt omarbejdede af Ældste P. V. Poulsen. Endvidere indførtes der 71 flere Salmer end i den forrige (5te) Udgave. Disse bleve tildels oversatte fra Engelsk og tildels omarbejdede efter danske og svenske lutherske Salmebøger. Man indrykkede ligeledes en delvis Fortegnelse over Salmernes Forfattere.

Pasloven, Finland, Samsø osv.

I 1861 bleve 1954 Personer tillagte Kirken ved Daab i den skandinaviske Mission. Omtrent 2000 Forsamlinger bleve afholdte hos Fremmede og en Mængde Bøger og Skrifter solgte. „Skandinaviens Stjerne" havde henved 500 Abonnenter udenfor Kirken. Næsten allevegne havde Ældsterne god Fremgang og mange nye Arbejdsmarker bleve aabnede. Endog til Finland, som hører under Rusland, sendte man en Ældste, der rejste omkring som Forretningsmand og prædikede eftersom der gaves Lejlighed. I Sverige og Norge, hvor Pasloven var bleven tilbagekaldt, syntes Friheden at vinde mere og mere Indgang, og Kongen selv var efter en Udenlandsrejse tilsyneladende bleven mere frisindet end tidligere. I Danmark var der paa sine Steder opstaaet lidt Forfølgelse igjen. Saaledes var det i en længere Tid næsten umuligt at afholde Forsamlinger i Aalborg paa de Helliges derværende Lokale, paa Grund af Pøbeloptøjer. Intetsteds i hele Missionen spredtes Evangeliet bedre end i Vendsyssel, hvor næsten ethvert Sogn og hver Landsby afgav sin Kontingent til Medlemsantallets Forøgelse. Om Sommeren 1861 sendte P. V. Poulsen, Præsident for Kjøbenhavns Konference, Ældste Østerlin og Præst Lars Petersen til Samsø for at aabne Evangeliets Dør dersteds. I Løbet af den følgende Vinter bleve mange Skrifter solgte, et betydeligt Antal Forsamlinger afholdte og tre Personer døbte paa Øen. En almindelig Længsel efter at emigrere til Zion gjorde sig gjældende iblandt Medlemmerne af de forskjellige Grene og Konferencer, og Forberedelser bleve gjorte om Vinteren 1861–62 for en usædvanlig stor Udvandring.

1862.

Missionens største Emigration.

Antallet af de udvandrende Hellige fra Skandinavien var i 1862 større end i noget foregaaende eller senere Aar, idet ikke mindre end 1556 Sjæle rejste hjem til Zion i fire forskjellige Selskaber, som udskibedes fra Hamborg. Emigranterne bleve dette Aar befordrede af Hr. Robert M. Sloman i Hamborg, som lod de Hellige fra Aalborg, Aarhus, Fredericia, Skive og Fyens Konferencer afhente med Dampskibet „Albion" d. 6te og 7de April, og paa samme Tid afgik Dampskibet „Aurora" med circa 100 Emi-

granter fra Kjøbenhavn til Kiel, fra hvilket Sted de i Forening med de allerede ankomne Jyder toge med Jærnbanen til Altona, hvor de strax gik ombord paa Sejlskibene ,,Franklin'' og ,,Humboldt''. Den 14de April afgik omtrent 500 Hellige fra Kjøbenhavn til Kiel med Dampskibet ,,Albion'' og Resten, cirka 250 Sjæle, med Dampskibet ,,Aurora'' d. 17de. Strax efter Ankomsten til Altona gik de ombord paa Sejlskibene ,,Electric'' og ,,Athenia''.

Emigranterne, som saaledes rejste over Atlanterhavet med de fire ovennævnte Skibe, stødte atter sammen i Florence, hvor fra de mindre Bemidlede fortsatte Rejsen til Dalen med Kirkens Vogne, medens de Andre, som vare i Stand til at kunne gaa op med egne Befordringer, bleve organiserede i to uafhængige Kompagnier. Det ene af disse anførtes af Ældste C. A. Madsen og bestod af 264 Personer, 40 Vogne, 14 Heste, 174 Oxer, 99 Køer, 37 Kvier, 7 Kalve, 6 Hunde og 10 Høns, samt medbragte 22 Telte, 32 Komfurer, 5 Revolvere og 37 Rifler. H. C. Hansen var Vagtkaptejn og J. C. A. Weibye Sekretær for dette Kompagni, der inddeltes i 6 Afdelinger, over hvilke Søren Larsen, J. C. A. Weibye, N. Mortensen (Lynge), Thomas Lund, Lauritz Larsen og Chr. H. Grøn fungerede som Kaptejner; den Førstnævnte havde 5 Hestebefordringer under sin Varetægt, medens de andre fem havde 8 Oxevogne hver.

Det andet Kompagni, der ligeledes bestod af omtrent 40 Vogne med tilsvarende Trækdyr, Køer osv., anførtes af O. N. Liljenqvist, og John Van Cott blev ansat til Overopsynsmand for begge Kompagnier, som brøde op fra Florence d. 14de Juli. De første Dage var det noget besværligt, da Oxerne, der ikke altid vilde lystre de uvante Kuskes Kommando, løbe fra Vejen adskillige Gange, men ved lidt Øvelse gik det snart bedre. Rejseruten fra Florence var *via* Elkhorn River, Loup Fork, Wood River, Willow Lake, Rattlesnake Creek, Fort Laramie, Upper Platte Bridge, Devils Gate, South Pass, Green River osv. til Salt Lake City, hvor til Selskabet lykkelig og vel ankom d. 23de Septbr. Forøvrigt giver Ældste J. C. A. Weibye, fra hvis Dagbøger vi egentlig have erholdt det meste af vor Underretning om Emigrationen i 1862, følgende Forklaring om Rejsen over Sletterne:

,,Kaptejn C. A. Madsen raadte os til at medtage flere Nødvendighedsgjenstande, hvilket vi ogsaa gjorde, og vi vare vel organiserede da vi begyndte Rejsen fra Florence. I Begyndelsen tilbagelagde vi kun faa Mile om Dagen, hvilket var godt for os, som vare uvante til at drive Oxer. Vi havde i Almindelighed gode Lejrpladser; kun enkelte Gange maatte vi overnatte paa Steder, hvor der ikke fandtes Vand. Paa de fleste Steder var der Græs i Overflødighed til vore Kreaturer, og undertiden ogsaa Brænde nok, men en stor Del af Vejen maatte Søstrene nøjes med at koge og stege Maden ved tørrede Solsikker og Kreaturgjødning. De fleste af os maatte gaa hele Vejen, og nogle af Søstrene kjørte kun over de større Floder; over de mindre Vandløb maatte mange af dem vade ligesom Mændene. Ikke sjælden bare vi Brødre Søstrene og Børnene over Floderne og Bækkene i vore Arme eller paa Ryggen, naar man frygtede for, at Oxerne ikke kunde trække Vognene over. Vi fulgte vore Lederes Raad nøjagtigt, og derfor gik det os godt, thi vi kunde ikke læse i

nogen Bog om hvorledes vi skulde bære os ad, hverken paa Sørejsen, der varede i 51 Dage, eller under Rejsen gjennem Ørken, som varede i 71 Dage. Vejret var temmelig godt medens vi rejste over Sletterne, og en god Aand herskede iblandt os. Kompagniets Sundhedstilstand var ogsaa god, og kun et Dødsfald indtraf i Ørken. Vi holdt altid god Vagt og mistede kun faa Kreaturer.“

Om Ankomsten til Salt Lake City skrives der Følgende i „Deseret News“ af 24de Septbr. 1862:

„Kaptejnerne Madsens og Liljenqvists uafhængige Kompagnier af skandinaviske Hellige, bestaaende af omtrent 500 Personer med 80 Vogne og cirka 600 Kreaturer, ankom fra Sletterne i Gaar Eftermiddags. Emigranterne ere i en god Sundhedstilstand, og deres Kreaturer i fortrinlig Orden. Ifølge Ældste Van Cotts og Kaptejn Madsens Beretninger have disse to Kompagnier, som rejste tilsammen det meste af Vejen fra Missouri-Floden, havt en særdeles heldig Rejse; de mistede kun 7 eller 8 Trækdyr, og det eneste Uheld, som indtraf var, at en Vognstang brødes ved Overstigningen af Bjærgene nær Rejsens Ende. Dette taler til Ros ikke alene for Kaptejnerne, men ogsaa for Kuskene, af hvilke kun to eller tre havde kjørt Oxer førend de tiltraadte den lange, møjsommelige Rejse, som de nu saa lykkelig have tilendebragt.“

Af de skandinaviske Emigranter, som gik over Sletterne med Kirkens Vogne, rejste 384 Personer med Kaptejn John R. Murdocks Kompagni, som forlod Florence d. 24de Juli og ankom til Salt Lake City d. 27de Septbr. Hele Kompagniet bestod af 65 Vogne og omt. 700 Sjæle. 14 Dødsfald, 2 Giftermaal og 2 Fødsler fandt Sted paa Rejsen. En anden Afdeling Skandinaver rejste over Sletterne med Kaptejn Joseph Hornes Kompagni (Kirkens tredie Oxetog), bestaaende af omt. 570 Sjæle med 52 Vogne, som forlod Florence d. 29de Juli og ankom til Salt Lake City d. 1ste Oktbr. En tredie Afdeling rejste over Sletterne med Kirkens fjerde Oxetog (Kaptejn Ansel P. Harmans Kompagni), som ankom til Salt Lake City d. 5te Oktbr. Dette Kompagni havde Meslinger med, og led betydeligt af denne Sygdom under den første Del af Rejsen. Omtrent 15 Børn døde. To Børn bleve ligeledes dræbte ved en Vogns Væltning.

Kirken sendte ialt 6 Kompagnier (der tilsammen bestod af 262 Vogne, 293 Mænd og 2880 Oxer samt medbragte 143,315 Pund Mel) til Missouri-Floden efter fattige Emigranter i 1862.

Som Tillæg til Ovenstaaende ville vi nu give en kort Beretning om de enkelte Kompagniers Rejse fra Hamborg til Florence. De udgjorde den 14de, 15de, 16de og 17de Skibsladning Hellige fra Skandinavien, eller

1) Det fjortende Emigrantselskab.

Sejlskibet „Humboldt“, Kaptejn H. D. Boysen, afsejlede fra Hamborg d. 9de April med 323 Emigranter, under Bestyrelse af Ældste H. C. Hansen, der nu efter omtrent 1½ Aars Missionsvirksomhed vendte tilbage til sit Hjem i Zion. Efter heldig Sørejse ankom Selskabet d. 20de Maj til New Yorks Havn, hvor fra Rejsen fortsattes med Jærnbane og Dampskib til Florence, der var Udrustningssted for Rejsen over Sletterne. Selskabet naaede Florence i Begyndelsen af Juni Maaned. 14 Personer døde paa Havet og paa Jærnbanen.

(Fortsattes paa Side 145.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 1ste Maj 1884.

MISUNDELSE.

Dersom vi skulde foretage os at udpege nogen almindelig Fejl hos det skandinaviske Folk i Amerika, saa tror vi at kunne nævne Misundelse som en medfødt Svaghed hos Mange, der have bibeholdt visse af deres Traditioner og Fordomme fra de gamle Lande. I hele Europa har Befolkningen fra Arilds Tid været inddelt i Klasser, idet man har skjelnet mellem Adel, Gejstlighed, Borgere, Bønder osv., og hvis en Mand var født Bonde, maatte han nødvendigvis forblive Bonde saa længe han levede, uden at turde gjøre sig noget Haab om at svinge sig op til en Plads iblandt de saakaldte højere Stænder; i det mindste hørte en saadan Overgang til Sjældenhederne, og skete det en Gang imellem, at en Person fra de underordnede Samfundsklasser blev hævet til Anseelse og Værdighed iblandt Folket, saa maatte enten Paagjældende lægge ualmindelige Evner for Dagen, eller ogsaa af særskilte Grunde blive foretrukket og fremhævet af en eller anden af de Store. Anderledes er det i de amerikanske Fristater, som kan rose sig af flere „selvgjorte“ (selfmade) Mænd end nogen anden Nation paa Jorden. Her findes ingen Adel. Gejstligheden, skjøndt den udøver sin mægtige Indflydelse, er ikke tilbedt saaledes som Tilfældet var i de gamle Lande; her er ingen Forskjel mellem Borger og Bonde; Alle ere lige. Konstitutionen kjender ingen Rangforskjel, og endnu har Folkeaanden i denne Henseende ikke krænket Grundloven i nogen væsentlig Grad. Man lægger her ingen videre Vægt paa hvad en Mand har været, under hvilke Omstændigheder han er født, om han er af adelig eller simpel Herkomst, om hans Forældre vare rige eller fattige; men Spørgsmaalet er: Hvad er han i Dag? Hvad ere hans Evner? og hvad er han skikket for? Den frie amerikanske Aand tillader Enhver med lige Evner at have lige Rettigheder paa Livets store Skueplads, og hvis en Mand ved sin Flid og Duelighed kan hæve sig fra en lavere Stilling i Samfundet til en højere, saa lykønsker den ægte Amerikaner ham desto mere og føler stolt af sit Land, der saaledes formedelst sine fortrinlige Institutioner gjør Sligt muligt, og man er tilbøjelig til at give en Saadan Fortrinet fremfor Andre, der ere fødte under gunstigere Omstændigher. Men saa er det ikke med mange af Europæerne, Skandinaverne iberegnet, der ofte uden mindste Grund ere misundelige paa hverandre; og naar en eller anden iblandt dem tager lovlig Fordel af Omstændederne og begynder at gjøre Fremgang, har Nogle tilsyneladende den største Interesse for at holde ham tilbage; de bagtale ham undertiden, fremhæve alle hans virkelige og indbildte Fejler, tilskrive hans Handlinger de allersletteste Motiver og vil ham i næsten enhver Henseende tillivs. „Skomager bliv ved din Læst“ er et gammelt Ordsprog, som nok er

sandt til en vis Grad, men kan let blive misforstaaet. En Mand, der som Haandværker, Landmand eller Lignende allerede er i sit naturlige Element, skulde ikke forlade dette og tage fat paa Noget, han ikke er og aldrig kan blive skikket for, men en Person, der ved at aabne sine Øjne i et frit Land opdager, at han henslæber sin Tilværelse med et Fag, som er ham trist og uskikket, gjør fuldkommen Ret, om han lægger sig efter noget Andet, som er mere overensstemmende med hans naturlige Evner og Lyst, og naar han saa gjør Fremgang og vinder sine Laurbær, skulde vi ikke være snæverhjærtede og ondskabsfulde nok til at misunde ham sin Lykke, fordi vi kjendte ham som fattig, og kjende hans Herkomst, eller af nogen anden lignende Grund. Slig Misundelse er ikke fra Gud. Misundelse er en hæslig Last, en Slags Vanvittighed, der har ledt Mange til Fordærvelse — en Udyd, som burde være aldeles ukjendt iblandt de Sidste-Dages Hellige.

Den skandinaviske Befolkning i Utah og omliggende Territorier voxer, hvert Aar bringer nye Sværme her til fra de nordiske Riger, og allerede udgjør vi en væsentlig Del af Indbyggerantallet. Tiden er saaledes ogsaa for Haanden, da flere af vore Brødre ville blive valgte til fremstaaende Stillinger i Samfundet, og dersom vi ville vort eget Vel og handle som fornuftige Mænd og Kvinder, bør vi, i Stedet for at være misundelige derover, understøtte dem, skjænke dem vor Tillid og gode Følelser og arbejde i Forening med dem for Guds Riges Fremme og Folkets Vel. Kirkens Authoriteter have, saa vidt vi forstaa, slet ingen Tilbøjelighed til at ville overse eller nedsætte vor Nationalitet, men snarere hæve den. Det er os selv som ere vore værste Fjender i den Henseende, thi formedelst den iblandt Skandinaverne existerende indbyrdes Misundelse og Jalousi ere flere gode Mænd, som kunde have blevet Guds Gjerning og hans Folk til Ære og Nytte, blevne holdte tilbage, og den idelige Modstand, de have mødt af dem, som burde været deres Venner og understøttet dem, have bevirket, at de svigtede deres ædle Hensigter og skjænkede Opmærksomhed til noget Andet.

Landsmænd! lad os drikke dybere af den frie Aand, som karakteriserer Guds sande Folk og som besjæler en stor Del af Indbyggerne i dette Fridedsland, der er stort nok til at vi alle kunne leve inden dets Grænser. Lad os bestandig erindre, at Andres Lykke ikke hindrer os i at gjøre Fremgang, men vi behøve ikke at indbilde os, at vi ved at lægge Hindringer i Vejen for Andres Lykke, befordrer vor egen. Ingensinde har Nogen i denne Kirke vedvarende kunnet opbygge sig selv paa Andres Ruin. Kun ved at leve og lade leve og tilstaa Andre de samme Rettigheder, som vi selv fordre, kunne vi have Haab om Fremgang. Lad os Skandinavere, der som direkte Efterkommere af gamle Israel besidde en Mængde gode Egenskaber og smukke Karaktertræk, lægge til Side alt det Onde, som vi have nedarvet fra et fordomsfuldt og egennyttigt Hedenskab, og lad os være frisindede, varmhjærtede og vore Venner hengivne, lette hverandres Byrder ved gjensidigt Venskab og Hjælp, samt gaa Haand i Haand med hverandre ad Livets tornebestrøede Vej, indtil vi som Sejrherrer over Kjødet og det Onde og som frelste Væsener faa en Plads i vor himmelske Faders Rige.

PLANETERNE JUPITER, SATURN, URANUS OG NEPTUN.

Jupiter er, uagtet dens store Afstand, næsten ligesaa klar som Mars, og overtræffes kun af Venus, naar denne straaler allerklarest. Dette forklares derved, at man antager, at Jupiters Masse reflekterer Lyset bedre end Mars.

Jupiter har fire Maaner, hvilke, paa Grund af Jupiters store Afstand fra os, og da de staa meget nær ved den lyse Planet, ikke ere synlige for det blotte Øje.

Jupiters Middelafstand fra Solen er 103 Millioner Mil, i Perihel 108, i Aphel 98 Millioner Mil. Dens Afstand fra Jorden varierer mellem 78 og 128 Millioner Mil.

Jupiters tilsyneladende Diameter (Jorden nærmest) er 51 Sekunder, den mindste (Jorden fjærnest) 30 Sekunder. Jupiter er meget fladtrykt, og som Følge deraf er Poldiameteren mindre end Ækvatordiameteren; dennes Middellængde er 40 Sekunder, Poldiameteren kun 37 Sekunder.

Jupiters virkelige Diameter er ved Ækvator 19,200 og fra Pol til Pol 17,900 Mil. Middeldiameteren er saaledes 18,550 Mil. Jupiter er 1255 Gange større end Jorden, og Solen er 980 Gange større end Jupiter. Jupiter er den største af alle Planeterne, men er ikke saa tæt som Jorden, dens gjennemsnitlige Tæthed er kun omtrent ¼ af Jordens; den har saaledes, trods sin Størrelse, kun 305 Gange saa stor en Masse som Jorden, medens Solens Masse er 1047 Gange større end Jupiters. Jupiter indeholder ⅔ af samtlige andre Planeters Masse. Legemernes Vægt og Faldhastighed paa Planetens Overflade, afhænge af vedkommende Planets Masse og Størrelse, men blive ogsaa paavirkede af Rotationshastigheden. En Gjenstand, som vejer 1 Pund paa Jorden, vilde paa Jupiter veje 2 Pund ved Ækvator og 2½ Pund ved Polerne, og Faldhastigheden er 32½ Fod under Ækvator og ved Polerne 40 Fod i det første Sekund, medens Faldhastigheden paa Jorden kun er 15 Fod.

En Omdrejning af Jupiter om sin Akse varer 9 Timer 55 Minutter 26 Sekunder. Den tilbagelægger hvert Sekund 1¾ Mil i sin Bane, og den bruger 11 Aar 313 Dage til et Omløb, i hvilken Tid den drejer sig 10,472 Gange om sin egen Akse. Jupiteraaret har følgelig 10,472 Dage.

Paa Grund af Stillingen af Ækvators Akse til Banen maa der være mindre Forskjel paa Aarstiderne paa Jupiter end paa Jorden, og den hurtige Omdrejning har desuden den Virkning, at Dagens Varme og Nattens Kjølighed ikke kunne stige i den Grad som paa Jorden, hvor Længden af Nat og Dag er meget større. Tilstanden der vil vel tilnærmelsesvis ligne et evigt Foraar.

Ved Hjælp af de stærkeste Kikkerter ser man paa Jupiters Skive dels mørke, dels lyse Striber og Pletter

Fig. 4. Planeten Jupiter.

(Fig. 4.) Striberne ligge næsten parallele med Ækvator og have udvaskede Rande. I Nærheden af Po-

lerne og ved Planetens østlige og vestlige Rand blive Striberne utydeligere, hvoraf man slutter, at Jupiter er omgivet af en tæt Atmosfære. Striberne og Pletterne antager man at være skyformede Legemer i en elastisk flydende Tilstand, men at disse Skyer ere af en tættere Beskaffenhed end Jordens Skymasser. Jupiters sydlige Halvdel har undertiden et graat Skjær, til andre Tider bedækket med hvide Skyer og skinner saa atter senere med klar Glans. Af dette fremgaar, at Jupiters Atmosfære maa være i en idelig Bevægelse, da disse foranderlige Fænomener ere synlige i saa betydelig Afstand.

Saturns Middelafstand fra Solen er 188½ Millioner Mil, i Perihel 178 og i Aphel 199 Millioner Mil; dens største Afstand fra Jorden er 219, dens mindste 159 Millioner Mil.

Saturns sideriske Omløb er 29 Aar 167 Dage, og det synodiske Omløb varer 1 Aar 12 Dage 20 Timer. I hvert Sekund gjennemiler Saturn omtrent 1¼ Mil.

Saturns tilsyneladende Ækvatorealdiameter er mellem 15½ og 21½ Sekunder, i Forhold til Afstanden fra Jorden. Polardiameteren mellem 14 og 20 Sekunder. Den virkelige Diameter er 15,600 Mil under Ækvator og 14,050 Mil fra Pol til Pol. Saturn er 700 Gange større og 95 Gange tungere end Jorden.

Saturns gjennemsnitlige Tæthed er kun ⅛ af Jordens eller ¾ af Vandets Vægtfylde (svarende til Fyrreveddets Vægt). Uagtet Saturns betydelige Størrelse blive Gjenstandene paa dens Overflade dog ikke meget stærkt tiltrukne, ere altsaa ikke meget tunge. Den gjennemsnitlige Vægt af en Gjenstand, som paa Jorden vejer 100 Pund, vilde paa Saturn veje 110 Pund, under Ækvator kun 90 Pund, ved Polerne derimod 125 Pund. Følgelig er der ogsaa en stor Forskjel mellem Faldhastigheden under Ækvator og ved Polerne: under Ækvator er den 14 Fod og ved Polerne 19 Fod i det første Sekund. Grunden til denne Forskjel er Planetens stærke Fladtrykthed og hurtige Rotation.

Saturn fuldender en Omdrejning om sin Akse i 10 Timer 29 Minutter 17 Sekunder, hvilket er Længden af dens Dag.

Udenom Saturnkuglen svæve frit 3 Ringe, som ligge i et og samme Plan. Nærmest om Saturnkuglen er der et tomt Rum, og i en Afstand af omtrent 2000 Mil fra Saturns Overflade svæver den første, temmelig mørke Ring, til hvilken en anden og meget lysere Ring slutter sig, uden kjendeligt Mellemrum. Denne Ring er 3600 Mil bred og omt. 50 Mil tyk.

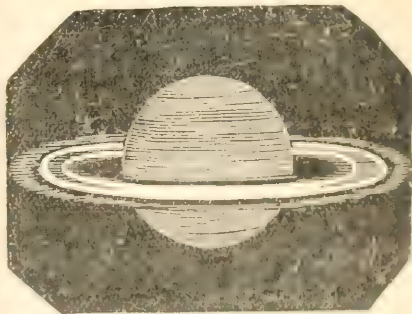

Fig. 5. Planeten Saturn.

Uden om denne Ring svæver en tredie, i en Afstand af 400 Mil fra den anden. Denne tredie Ring er 2000 Mil bred og omt. 40 Mil tyk, og har flere koncentriske mørke Striber, hvoraf man slutter, at den bestaar af flere smalle Ringe. Iagttagelserne af disse Ringe og Mellemrummene ere kun mulige med de allerstærkeste Teleskoper. Disse Ringe synes at bestaa af en fast Masse og lyse derved, at de tilbagekaste Solstraalerne;

hvor de ikke beskinnes af Solen ere de usynlige, og de kaste Skygger paa Saturnkuglen, ligesom den ogsaa kaster sin Skygge paa Ringene. Paa det Sted, hvor Skyggen er, finder der en Solformørkelse Sted. Forøvrigt reflektere Ringene Sollyset bedre end selve Saturnkuglen, det vil sige, de ere lysere end Kuglen. Saturn har otte Maaner.

Uranus, opdaget af W. Herschel d. 13de Marts 1781, og først benævnt „Georgstjerne", „Herschel", „Cybele", og senere paa Bodes' Forslag kaldet „Uranus", er i Aphel 400, i Perihel 360 Millioner Mil, altsaa i Middelafstand 380 Millioner Mil fra Solen.

Uranusbanen, der er næsten 2400 Millioner Mile lang, afviger ubetydeligt fra Cirkelformen. Dens Hældning mod Ekliptika er kun 46½ Minut; Uranus viser sig derfor altid i Nærheden af den tilsyneladende Solbane. Den bevæger sig med en Hastighed af omtrent 1 Mil i Sekundet.

Uranus' mindste Afstand fra Jorden er 340, dens største 420 Millioner Mil. Dens tilsyneladende Diameter varierer fra omt. 4 til 5 Sekunder, i Forhold til Planetens Afstand fra Jorden; Uranus er derfor kun synlig som en Stjerne af sjette Størrelse i meget klart Vejr. Uranus' virkelige Diameter er 7500 Mil, den er saaledes ligesaa stor som 83 Jordkugler, men 15 af disse have ligesaa megen Masse som hin.

Uranus' gjennemsnitlige Vægtfylde er kun ¼ af Jordens. En Gjenstand, som vejer 100 Pund paa Jorden, vilde paa Uranus veje 75 Pund. Faldhastigheden paa Uranus i det første Sekund er 11 Fod.

Paa Uranus kan man ikke opdage Pletter, hvorved man kan beregne Omdrejningstiden og Rotationshastigheden, men af Beliggenheden af Uranusmaanernes Baner slutter man sig til Ækvators Beliggenhed. Ifølge denne Antagelse er Uranusækvatorens Hældning mod Ekliptika 99¾ Grader og følgelig omtrent 99 Grader mod Uranusbanen.

Uranus, hvis sideriske Omløbstid er 84 Aar 5 Dage 19 Timer 41 Minutter 36 Sekunder, har, paa Grund af, at Ækvators Akse næsten ligger i Banens Plan, en skarp Modsætning mellem Aarstiderne. Solen skinner i 42 af Jordens Aar uafbrudt ved Uranus' Nordpol, og i de derpaa følgende 42 Aar, da den bestandigt skinner ved Sydpolen, ses den slet ikke ved Nordpolen, og omvendt ses den ikke ved Sydpolen i de 42 Aar, den skinner ved Nordpolen. Solen staar altsaa omtrent i Nærheden af Zenith vexelvis baade ved Nordpolen og Sydpolen saa længe Sommeren varer paa et af disse Steder. Følgelig hersker der paa Uranus en varm Sommertemperatur i en Række af Aar, og dernæst i mange Aar en Kulde, som vilde tilintetgjøre alt jordisk Liv, i Forening med et Mørke, som Planetens Maaner kun formaa at formindske i meget ringe Grad. Uranus har fire Maaner, som ere blevne sete flere Gange.

Forudsat at Uranus er beboet af levende og tænkende Væsener, vil Solen for disse Beboere vise sig omtrent saa stor som Venus ses af os, naar den er i sin stærkeste Glans; men da Lysstraalerne ere direkte og ikke reflekterede, saa er deres Virkning kun omtrent 360 Gange svagere end paa Jorden. Forøvrigt er Virkningen afhængig af Uranusmateriens Modtagelighed for Lys og Varme, saa at man ikke behøver at betragte det som afgjort, at der paa Grund af

den lange Nat og Kulde hersker en evig Død paa Planeten. Organisk Liv er i Stand til at udvikle sig under de mest forskjellige Forhold. Man kan efter al Rimelighed slutte, at der ogsaa er levende Væsener paa den yderste af denne Gruppe, nemlig paa Neptun.

Neptun, som først blev bemærket af Galle d. 23de Septbr. 1846, efter at Leverrier, paa Grund af Afvigelser i Uranus' Løb, havde beregnet Pladsen for den hidtil ukjendte Planet og meddelt Galle Resultatet, har en Afstand fra Solen af 606 Millioner Mil i Aphel, i Perihel 594 Millioner Mil. Dens Middelafstand er 600 Millioner Mil. Neptuns største Afstand fra Jorden er 626, dens mindste 574 Millioner Mil.

Neptuns tilsyneladende Diameter er omt. 2½ Sekunder, dens virkelige Diameter er omt. 7000 Mil. Den er 68 Gange større end Jorden, og dens Masse er omtrent lig 220 Jordkloder; dens gjennemsnitlige Vægtfylde er ¼ af Jordens, og et Legeme, som paa Jorden vejer 100 Pund, vilde paa Neptun veje 80 Pund. Sollyset er paa Neptun 900 Gange svagere end paa Jorden, men desuagtet dog stærkere end Fuldmaanens Skin.

I hvert Sekund gjennemløber Neptun en Strækning af omtrent ¾ Mil, og fuldender et Omløb om Solen i 164 Aar 188 Dage. Dens Banes Hældning mod Ekliptika er 1 Grad 47 Minutter. Man har ikke været i Stand til at paavise Ækvators Beliggenhed, ligeledes fattes alt Kjendskab til Rotationshastigheden og Planetoverfladens fysiske Beskaffenhed. Nogle Astronomer tro at have bemærket en Ring udenom den, men dette har endnu ikke bekræftet sig. Saa meget er derimod sikkert, at den i det mindste har en Maane.

Det er muligt, at endnu andre Planeter i større Afstand end Neptun styres af Solen i deres Bane, og man kan med Sikkerhed antage, at Rummet mellem Neptuns og Solsystemets yderste Grænse gjennemvandres af Kometer, af hvilke nogle undertiden komme i Jordens Nærhed og blive synlige for os.

EN KAMP I EN LUFTBALLON.

Den berømte, i 1879 afdøde Luftskipperske Madame Godards Mand fortæller en interessant Luftfart — den næstsidste, han gjorde — sammen med en Partikulier, som var Passager. Vejret var gunstigt og Ballonen steg hurtigt og meget højt.

Da de vare komne et godt Stykke op, spurgte Godard Passageren, der havde betalt 1000 Franks, hvilket Indtryk Sejladsen gjorde paa ham.

„Slet Intet,“ svarede denne lakonisk.

„Jeg beundrer Dem, De er den Første, som i en saadan Højde ikke har følt Ildebefindende.“

„Lad os stige endnu højere,“ svarede den Anden med beundringsværdig Flegma.

Godard udkastede Ballast og Ballonen steg endnu højere.

„Hvad føler De nu?“

„Intet, slet Intet, ingen Frygt, intet Ildebefindende,“ svarede den Rejsende i en saa utilfreds Tone, som om han var bleven meget skuffet.

„Saa meget desto værre,“ sagde

Godard smilende, ,,jeg kan ikke mere indjage Dem nogen Frygt. Vi ere stegne højt nok og maa tænke paa Tilbagerejsen.

,,Paa Tilbagerejsen?"

,,Ja vist, det vilde være farligt at stige endnu højere."

,,Faren skrækker mig ikke, jeg vil endnu ikke stige ned."

,,Hvad siger De?" spurgte Godard noget forbauset.

,,Jeg vil højere, bestandig højere; jeg har betalt tusind Franks, for at fremkalde en Følelse hos mig, og jeg vil have den. Vi ville ikke stige ned, før jeg føler et Indtryk."

Godard smilede, thi han ansaa det Hele for en Spøg; men hans Ledsager greb ham i Struben og sagde:

,,Vil De stige højere eller ikke? jeg vil have et Indtryk."

Godard ansaa sig i dette Øjeblik for fortabt.

Han betragtede sin Ledsager, og dennes stive, vildt opspilede Øjne overbeviste ham om, at hans Ledsager var en — Vanvittig.

Hvorledes skal man bringe en Vanvittig til Fornuft? Hvem skal hjælpe En højt oppe i Luften? Dersom den ulykkelige Luftskipper endda havde havt Vaaben; men til en Rejse gjennem Luften medtager man ingen skarpladte Pistoler; man frygter intet røverisk Overfald mellem Himmel og Jord. Jorden var 1500 Metres under dem, Tanken om en Udstyrtning skrækkelig, og dog kunde en Bevægelse af den Rasende foranledige dette. Hr. Godard overvejede et Øjeblik sin Stilling.

,,O, Kjæltring," sagde den Vanvittige, ,,Du vil gjøre Dig lystig over mig? Du har modtaget 1000 Franks af mig, og jeg skulde ikke føle noget Indtryk? Men nu skal Du danse og jeg vil le."

Den Vanvittige havde stor Muskelkraft og Godard tænkte derfor slet ikke paa at forsvare sig.

,,Hvad forlanger De af mig?" sagde han i en rolig, underdanig Tone.

,,Jeg vil more mig, altsaa se, hvorledes Du støder Kulbøtter, naar Du styrter ned," sagde Manden med raa Latter. ,,Men først vil jeg have den omtalte Pirring. Jeg vil ride paa Rebkransen."

,,Ulykkelige!" raabte Godard, „De vil styrte ned. En Svimmelhed vil gribe Dem!"

,,Ikke et Ord!" raabte den Vanvittige, ,,eller jeg kaster Dig ned."

,,Bind i det mindste et Tov om Livet, for at De kan staa i Forbindelse med Ballonen."

Denne Forholdsregel forekom den Vanvittige indlysende og han samtykkede. Da han var befæstet til Tovet klatrede han som et Egern op ad Strikkerne, og ankommen til Ballonen satte han sig rolig overskrævs paa Kransen, som han havde sagt. Derpaa udstødte han et Triumfskrig og trak en Kniv op af Lommen.

,,Hvad har De i Sinde?" udbrød Godard, der frygtede, at han vilde beskadige Ballonen.

,,Jeg vil gjøre mig det bekvemt," raabte den Vanvittige, medens han overskar det Tov, som Godard havde bundet ham om Livet. Et Vindstød maatte styrte den Ulykkelige i Afgrunden. Godard lukkede Øjnene for ikke at se Noget. Den Vanvittige klappede i Hænderne af Henrykkelse og stødte med Hælene mod Ballonen, som om han havde havt Sporer til at fremskynde Farten.

,,Og nu," skreg han, ,,ville vi more os. Du vilde stige ned, godt, Du skal komme ned, og det hurtigere end Du tror."

Godard havde ikke havt Tid til at gjøre en Bevægelse eller sige et Ord. Endnu før han kunde gjætte den Forryktes djævelske Hensigt havde den Vanvittige overskaaret tre . . . fire af de sex Strikker, i hvilke Gondolen hang ved Ballonen.

Den lille Baad hang allerede helt til den ene Side, thi den hang kun ved to Strikker, man kan sige ved en Traad.

Godard vilde have været fortabt, dersom han ikke med alle sine Kræfter havde holdt sig fast ved denne. Den Vanvittiges Kniv nærmede sig den sidste Strikke; endnu et Øjeblik og Alt vilde have været forbi.

,,Tillad mig blot et Ord," raabte Godard.

,,Nej, der er ingen Naade," hylede den Vanvittige.

,,Jeg forlanger ingen Naade, tværtimod."

,,Hvad vil Du da?"

,,Vi ere i dette Øjeblik kun 1500 Metres i Højden."

,,Naa, det vil være rask, naar Du falder saa dybt."

,,Men det er ikke dybt nok."

,,Hvorledes?" sagde den Vanvittige forbauset.

,,Min Erfaring har lært mig, at en saadan Højde ikke er tilstrækkelig til at dræbe et Menneske, og jeg vil hellere dø end være en Krøbling. Jeg forlanger kun, at de viser mig den Naade, at styrte mig ned fra en Højde af 3000 Metres."

,,Tilstaaet," udbrød den Vanvittige smilende.

Godard holdt heltemodigt sit Ord. Han udkastede en stor Mængde Ballast; Ballonen steg i en eneste Sekund 200 Metres.

Medens den Vanvittige med truende Mine vaagede over denne Operation, tænkte Luftskipperen paa at udføre en anden Bevægelse. Blandt de Strikker, som vare konserverede, bemærkede Godard den, hvormed man aabner Ventilen; han trak deri og Gassen strømmede ud. Virkningen indfandt sig snart; lidt efter lidt blev den Vanvittige bedøvet.

Ballonen dadlede langsomt; Dramaet var forbi.

Da Godard havde faaet sikkert Fodfæste, hævnede han sig ikke, men kaldte den Vanvittige tillive og bragte ham med bundne Hænder og Fødder til den nærmeste Galeanstalt.

(Af *Kj. Av.*)

NYHEDER.

Utah. Daniel Mathieson, en af Parowans gamle og agtværdige Borgere døde, d. 22de Marts paa sin Bopæl i Parowan, Iron Co. — Den 15de April afrejste et stort Selskab Missionærer fra Salt Lake City til forskjellige Dele af Europa og de Forenede Stater. Iblandt dem vare de fleste af de i Konferencen kaldte Brødre til Skandinavien. Selskabet ankom til New York d. 21de om Morgenen. — Præsidenterne John Taylor og Geo. Q. Cannon og andre af Kirkens ledende Mænd forlode Salt Lake City d. 17de April for at besøge Jærnværkerne i Iron County og gjøre en Rundrejse gjennem Territoriets sydlige Del.—Medens nogle Skoledrenge d. 18de April legede under et gammelt Bowery i Manti, Sanpete Co., styrtede noget af Træværket ned paa flere af Drengene, som alle bleve mere eller mindre kvæstede. — Lørdag d. 19de April sildig om Aftenen blev en Kvinde i Ogden dødelig saaret af en Japaneser, der strax blev grebet af Politiet og kastet i Fængsel. Kl. 3 den følgende Dags Morgen blev Fængslet omringet af en organiseret Pøbel, som brød ind i Cellen, tog Forbryderen ud og hængte ham i Fængselsgaarden. Den saarede Kone, hvis Navn var Elizabeth Glad ell., døde om Mandagen. — En døvstum Mand blev overkjørt og dræbt af et Tog paa D. & R. G. Banen d. 22de April. — E. R. S. Smith har fratraadt sin Stilling som Præsident for Deseret Hospital.

England. Den 22de April Kl. 9½ Form. fandt et Jordskjælv Sted i det sydlige England. Et Kirketaarn og en Mængde Fabrikskorstene styrtede ned, Husene ravede, Kogekar og Glasvarer sønderbrødes, og betydelig Skade anrettedes. Forskrækkelsen iblandt Befolkningen var stor.

AMERIKANSKE AVISER I 1884.

Af D'Herr Geo. P. Rowell & Co.s „American Newspaper Directory", nu i Pressen, ses det, at Antallet af Aviser og Tidsskrifter af alle Slags, som for Tiden udgives i de For. Stater og Kanada, løber op til 13,402. Dette er en Forøgelse af 1600 for de sidste 12 Maaneder, og viser for et Tidsrum af 10 Aar en Forøgelse af 5618. Tilvæxten i 1874 over det foregaaende Aars samlede Antal var 493. Under sidst afvigte Aar har de daglige Blade formeret sig fra 1138 til 1254; de ugentlige Blade fra 9062 til 10,028, og de maanedlige Blade fra 1091 til 1499. Den største Forøgelse har fundet Sted i de vestlige Stater. Illinois f. Ex. opviser nu et Antal af 1009 imod 904 ifjor, medens Missouri underholder 604 imod 523 i 1883. Andre ledende vestlige Stater vise ligeledes en stor Forøgelse i Bladliteraturen. Det samlede Antal Aviser i Staten New York er 1523 imod 1399 i 1883. Kanada har bidraget betydeligt til den almindelige Forøgelse.

☞ TIL ABONNENTERNE. ☜

Alle, som endnu restere med Betalingen for Bladet, bedes ufortøvet at indsende samme, hvis muligt. Hensigten er at gjøre MORGENSTJERNEN TIL ET UGEBLAD I 1885, uden at forhøje Subskriptionsprisen, hvis Omstændighederne ville tillade det, og ved at komme i Besiddelse af de udestaaende Midler strax, kunne vi itide gjøre de nødvendige Forberedelser. Der findes endnu Nogle, som skylde for 2den Aargang og Kirkens Historie, og disse i Særdeleshed burde betragte det som en ligefrem Pligt, ufortøvet at opgjøre med vore Agenter eller sende Betalingen direkte til Bladets Kontor. Vi gjør Fordring paa, at vi trofast opfylder vor Del af Programmet; vilde blot alle Abonnenterne paa deres Side gjøre ligesaa.

EVAS DRÖM.

(Et Idyl.)

Fra Himlen udstødt — Mørkets Fyrste svæver
Mod den for Adam nylig skabte Jord;
Hvor — fra Guds Paradis — mod Himlen hæver
Naturens Lovsang sig i saligt Kor.

Snart hendør Fuglesangens sidste Toner,
Og Solen Afsked tager med et Kys;
Den fulde Maane over Skovens Kroner
Sig viser blid, som Nattevagt og Lys.

Og sidst, to rene Sjæle Herren prise:
Thi Eva ved sin Adams Side stod;
Med Tak til ham af Livsens Træ de spise
Og spejle sig i Livsens klare Flod.

Lovprisende Guds underfulde Veje,
Hans Kjærlighed opfylder Begges Sind,
Til ogsaa de paa bløde Blomsterleje
I søde Drømme saligt slumre ind.

Da nærmed' Satan sig; Hans Öjne lued'.
I disse To han Hævnens Ofre saa';
I Disses Fald en Verdens Fald han skued',
Uskyldige som her for ham de laa.

Forsigtig tog han Plads ved Kvindens Side —
Men hun i Drømme *Lysets Engel* ser —
Hans sleske Ord i hendes Ören glide,
Og Smigrens Gift hun drikker med Begjær.

„O Eva!" — kvad han — „Himlens skjønne Datter! —
Du Jordens Dronning! — Adams ædle Brud!
Din store Fremtid Du vist næppe fatter;
Thi Du skal en Gang blive lig en Gud.

Nu er Du vistnok hele Jordens Glæde,
Men dog, med al din Ynde, kun et Lam —
Af Kunkskabs-Træets Frugt Du burde æde,
Da vilde Du ophøje Dig og ham.

I Havens Midte Herren derfor satte
Det skjønne Træ, hvoraf man Visdom faar—
Hvoraf man samler Kundskabs rige Skatte
Og *Godt* og *Ondt*, som Herren selv forstaar.

Hvad er vel Herren selv paa Himlens Trone,
Om ikke *uindskrænket* var hans Magt?—
Hvad Værd for ham en himmelsk Kongekrone,
Som ikke Kundskabs Sejre ham har bragt?"

Saa talte Lucifer med Englestemme,
Og derpaa skyndsomt Stedet han forlod;
Men Eva kunde ikke Drømmen glemme,
Da aarle hun om Morgenen opstod.

C. C. A. CHRISTENSEN.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 10. *Den 15de Maj 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 135.)

(1862—Fortsat.)

2) Det femtende Emigrantselskab.

Den 15de April afsejlede Skibet „Franklin", Kaptejn Robert Murray, fra Hamborg med 413 emigrerende Hellige, der næsten alle vare fra Aalborg og Vendsyssels Konferencer og anførtes af Ældste C. A. Madsen, der nu vendte hjem fra sin Mission til Skandinavien. Han valgte J. C. A. Weibye til sin første og L. Larsen til sin anden Raadgiver. Kompagniet deltes i otte Distrikter, over hvilke Brødrene J. C. Therpe, J. C. Kornum, N. Mortensen, L. P. Fjeldsted, C. P. Borregaard, J. C. S. Frost, T. Larsen og J. Andersen præsiderede. J. F. Mortensen blev beskikket til Tøjmester, A. H. Lund til engelsk Tolk og C. Andersen til Vagtmester.

Ældste J. C. A. Weibye giver følgende nøjagtige Beskrivelse over Sørejsen:

„Vi gik ombord paa „Franklin" Tirsdag d. 8de April om Aftenen, og C. A. Madsen beskikkede mig til at uddele Køjerne til Emigranterne. Disse Køjer, hvoraf der fandtes 160, vare saa brede, at tre Personer mageligt kunde ligge i hver, Side om Side. Efter at have ordnet vort Tøj fik vi Proviant udleveret; denne bestod af Kjød, Flæsk, Ærter, Bønner, Kartofler, Byggryn, Risengryn, Svesker, Sirup, Æddike, Peber, Kaffebønner, The, Sukker, Smør, Rugbrød og Biskøjter, Vand, Hvedemel til Pandekager, Sild, Salt og Olie til Lamperne. Vi brændte 11 Lamper hver Aften; sex af disse tilhørte Skibet og fem Emigranterne. Vi hyrede en extra Kok (Christensen) i Hamborg for 90 Rdl., og desforuden gjorde to af vore egne Brødre (Stærk og Skouby) Tjeneste som Kokke. Af vor Proviant fik vi lavet god Mad, saasom Ærter, Sødsuppe, Risengrød og Byggrynsgrød. Vi fik saaledes Sødsuppe om Søndagen, Ærter om Mandagen, Risengrød om Tirsdagen og Onsdagen, Ærter om Torsdagen, Byggrynsgrød om Fredagen og Sild og Kartofler om Lørdagen.

Nogle af Emigranterne havde Meslingerne med hjemmefra, og disse spredte sig snart over hele Skibet, saa at ikke mindre end 40 Personer,

mest Børn, vare angrebne paa en Gang. Desforuden lede de fleste Emigranter i kortere eller længere Tid af Diarhoe, hvilket udmattede os meget. Vi tabte ogsaa Smagen for Biskøjterne, men omsider lærte vi at lægge dem i Vand eller The i 8 eller 12 Timer, hvorved de bleve bløde som dansk Sigtebrød. Til de Syge blev der to Gange om Dagen kogt enten Havresuppe, Rissuppe, eller Sagosuppe, og næsten hver Dag blev der bagt Pandekager i Hundredevis til de Syge og dem, som ikke fandt Behag i Biskøjter. Ligeledes blev der ofte bagt Hvedebrød til de Gamle, som ikke kunde tygge det haarde Skibsbrød. Vi holdt Raad hver Aften, og god Renlighed vedligeholdtes. Tre Gange om Ugen vaskede vi Dæk, og to Gange under Overrejsen blev der røget med Tjære.

Fredens Aand regjerede iblandt os, og kun meget faa Udestaaelser fandt Sted. Kaptejnen og Mandskabet (3 Styrmænd, 1 Tømrer og 16 Matroser) vare meget humane mod os, hvilket ogsaa kan siges om Kaptejnens Tjener, den sorte Opvarter (Steward), den sorte Kok, som stegte for os i hans Fritid tilligemed vor egen Kok, Christensen.

Vi holdt undertiden Forsamlinger paa Dækket og undertiden paa Mellemdækket. Næsten hver Morgen Kl. 5 blev der blæst i Klarinet eller spillet paa Hamonika som Signal til at staa op, og der blæstes ogsaa Kl. 7 om Morgenen og Kl. 8½ om Aftenen til Bøn. Vi dansede næsten daglig paa Dækket til Musik af nogle af vore Brødre og flere af Skibets Besætning, som kunde spille. Vi havde det saaledes ganske fornøjeligt, naar fraregnes den Sorg, der nedtyngede os paa Grund af de Mange, som døde af Meslingerne. Indtil Dato (27de Maj) er der død 3 Voxne og 43 Børn, næsten alle af Meslingerne, og i disse Dage ere Skulderkopperne udbrudte iblandt os; fire Tilfælde have allerede vist sig. Vi have omtrent havt Modvind hele Tiden, ellers kunde vi allerede have været i New York, thi „Franklin“ er en udmærket Sejler. Vi have kun havt megen lidt Søsyge iblandt os.“

Torsdag d. 29de Maj om Formiddagen ankom „Franklin“ til New Yorks Havn. Emigranterne kom snart ombord paa en Transportbaad, for at skulle gaa iland, men ved Ankomsten til Skibsbroen ved Castle Garden blev det forbudt dem at komme ind, fordi Flere endnu vare syge af Meslingerne. Efter at 18 af de Syge vare blevne indlagte paa et Sygehus, maatte de derfor gaa ombord paa „Franklin“ igjen, og forblive der i to Nætter og en Dag. Endelig blev det dem d. 31te Maj om Eftermiddagen tilladt at gjøre Landgang i Castle Garden, hvor de bleve modtagne af C. C. Rich, John Van Cott og andre Brødre.

En Del af de fattige Emigranter havde ikke Penge nok til at kunne rejse længere, men ved de formuende Søskendes Gavmildhed indkom der ved Sammenskud Midler nok til at Alle kunne fortsætte Rejsen fra New York d. 31te Maj Kl. 9 om Aftenen med et extra Jærnbanetog. Selskabet ankom den følgende Dags Morgen (1ste Juni) til Albany. Der fra gik Rejsen videre med Jærnbane *via* Syracuse, Rochester, Niagara Vandfald, Windsor, Detroit og Chicago til Quincy, hvor fra de rejste med Dampbaad til Hannibal, og videre der fra med Jærnbane til St. Joseph, hvor de indtraf d. 6te Juni. Den følgende Dag gik de ombord paa Dampbaaden

(Fortsættes paa Side 161.)

J. C. A. WEIBYES BIOGRAFI.

Jens Christian Andersen Weibye er født Søndag d. 26de Septbr. 1824 i Vejby Sogn, Børglum Herred, Hjørring Amt, Danmark, af Forældrene Anders Pedersen Weibye og Maren Nielsdatter. Han var det sjette eller yngste Barn af sin Faders andet Ægteskab. Forældrene bekjendte sig til den lutherske Kirke, og Faderen, der af Profession var Skrædder, Rokkedrejer og Hjulmand samt en god Landmand, var af en gudfrygtig Tænkemaade og levede et moralsk Liv. Han var tillige en oplyst Mand, der forstod at skatte Undervisning, hvorfor han holdt sine Børn flittigt i Skole, og formanede dem bestandigt til det Gode. Hans eget værdige Exempel havde tillige den bedste Virkning paa Børnene, der havde Ord for at være de bedste i Byen. Broder Weibye var i fire Aar øverst i Skolen og udmærkede sig i Særdeleshed fremfor sine Jævnbyrdige i Regnekunsten, hvilket var hans Yndlingsstudium. Forældrene besluttede derfor ogsaa at sende ham paa et Kontor eller i Handelslære, men da Faderen, efter flere Aars Sygelighed, afgik ved Døden d. 31te Maj 1837, blev denne Plan ikke gjennemført, og Weibye maatte altsaa nøjes med den Undervisning, som Almueskolerne formaaede. I Oktober 1838 blev han udskrevet af Skolen, gik derefter til Præsten, som det hedder, og blev ifølge den lutherske Kirkes Skik konfirmeret i Vejby Kirke d. 7de April 1839. Faa Dage derefter, nemlig d. 1ste Maj 1839, døde hans Moder i en Alder af 56½ Aar, og Weibye kom strax derefter, ifølge hans ældre Søskendes Ønske, i Skrædderlære, skjøndt han selv aldrig havde nogen rigtig Lyst dertil. Desuagtet lærte han Skrædderprofessionen i Tidsrummet mellem November 1839 og November 1841, hvorpaa han brugte Professionen i 6 Aar og havde bestandig to eller tre Lærlinge i Arbejde.

J. C. A. WEIBYE.

I 1847 gjorde han en Tur til Kjøbenhavn for at bese Hovedstadens Seværdigheder og indhentede nogle Oplysninger i Henseende til Tilskjæring af Klædedragter osv., men han vendte efter tre Ugers Forløb atter tilbage til Jylland, hvor han med to Drenge til Hjælp siden rejste omkring fra Sted til Sted og syede for baade Fornemme og Bønder. I 1848 gjorde han en Tur til Odense paa Fyen og besøgte en af sine Brødre, der laa syg efter Slaget ved Isted. Han besøgte ligeledes en anden Broder, som var Soldat i Randers. Den 16de Marts 1849 mødte han selv i Aalborg for at tjene Kongen som Trajnkusk. Efter to Ugers Øvelse kom han til Fyen og var beskjæftiget i nogen Tid med at lave Patro-

ner paa Arsenalet i Nyborg; derefter var han Oppasser for Doktor P. Blickert i Middelfart i fire Maaneder, siden kom han til Reserve Munderingsdepotet i Odense, hvor han var beskjæftiget som Skriver og Skrædder i omtrent 15 Maaneder. I Januar 1851 sendtes han paa et Ærinde til Grevskabet Lærkenborg paa Sjælland, og i den følgende Maj Maaned blev han hjempermitteret fra Flensborg, efter at have tjent Kongen i to Aar og to Maaneder.

Efter sin Hjemkomst til Vejby d. 15de Maj 1851 tog han atter fat paa Skrædderprofessionen og fik snart fuldt op at bestille, men han følte sig ikke tilfreds; den Ondes Magt syntes allevegne at friste ham, og han tænkte en hel Del paa at ville rejse til Amerika, hvilken Tanke dog først skulde realiseres mange Aar derefter.

I Juli 1851 hørte han for første Gang Tale om „Mormonerne", da Beretningen om Forfølgelserne i Aalborg nemlig paa den Tid spredtes omkring i Landet, men han tænkte da ikke paa at undersøge deres Lære. Den 15de Juni 1852 syede han Svendstykke hos Skræddermester Winther i Aalborg og blev tilkjendt Karakteren „Godt". Den 30te Juni forlod han Aalborg som Svend og rejste til Randers, hvor han arbejdede i en Maaneds Tid; derpaa tog han til Kjøbenhavn og arbejdede dersteds paa forskjellige Værksteder, hvor han saa' en hel Del Ugudelighed. Han søgte ogsaa efter „Mormonerne", men fandt Baptisterne i Stedet, hvis Lære han ikke syntes om. Under sit Ophold i Hovedstaden blev han ligesom inspireret til at forfatte en meget forbedret Tilskjæringsmethode, og lod trykke 500 Reduktions-Skemaer til Skræddermaal, hvoraf han solgte mange til andre Skræddere i Kjøbenhavn og i Jylland og senere i Salt Lake City. Ofte, naar Andre om Aftenen turede i Vellyster, lagde han sig tankefuld paa sin Sofa i sit Logis og overvejede Menneskets elendige og faldne Tilstand, og under disse dybe Betragtninger tog han iblandt Andet den Beslutning at forlade Hovedstadens Larm og Bulder og rejse tilbage til Jylland, hvilket han ogsaa gjorde og ankom til Vejby d. 30te Novbr. 1852.

Han begyndte nu atter at sy for Bønder og Fornemme, idet han brugte den hurtige og sikre Tilskjæringsmaade og fik saa meget at bestille, at han holdt to Svende og en Læredreng. Saaledes vedblev han indtil d. 5te Febr. 1854, da han første Gang gik til Mormonforsamling hos Chr. Sørensen paa Sejlstrup Mark og hørte Konferencepræsident Lauritz Larsen samt Forstander Jens Peter Jensen prædike. Han troede strax deres Vidnesbyrd og begyndte at kjøbe Bøger af dem samt subskriberede paa „Skandinaviens Stjerne"; dog tilbragte han 10 Uger med grundigt at studere alle de af „Mormonerne" udgivne Skrifter, hvis Indhold han nøje sammenlignede med Bibelen, indtil han d. 16de April 1854, efter at have overværet et Konferencemøde i Villestrup, hvor Ældste J. A. Ahmanson og Andre prædikede, lod sig døbe af Ældste Jens Peter Jensen. Den følgende Dag fik han Haandspaalæggelse af Lauritz Larsen i Konferencemødet i Villestrup.

Saa snart han fortalte sine Slægtninge og Venner, at han var bleven døbt, begyndte en stor Strid imod ham, men han stod fast i Troen og kunde altid forsvare sig mod ethvert Angreb. Den 15de August 1854 blev han ordineret til Lærer af Præsident Lauritz Larsen og beskikket

til Distriktspræsident og Skriver i Harritslev Gren samt til at gaa lidt paa Mission. I den følgende Oktober Maaned fik han en mere udstrakt Mission, og d. 31te Jan. 1855 blev han ordineret til Præst af Ældste P. C. Jensen og beskikket til at gaa paa Mission i Forening med Diakon Lars Andersen fra Vraa. Den 30te April beskikkede Lauritz Larsen ham en Mission i Hjørring Gren under Forstander J· P. Christensen, og d. 6te Maj udførte han sin første Daabshandling, idet han døbte Else Marie Christensen. Den 29de Juli blev han ordineret til Ældste af J. A. Ahmanson; d. 2den Aug. blev han beskikket til omrejsende Ældste i Hjørring og Harritslev Grene, og d. 14de Oktbr. til Forstander for Napstjert Gren, der talte 48 Medlemmer. Denne sidstnævnte Stilling beklædte han i 9 Maaneder, i hvilken Tid han døbte 17 og havde et godt Hjem hos Thos. C. Jensen i Napstjert. Den 9de Juli 1856 blev han i et Konferencemøde, som afholdtes i Anders Krats Hus i Hjørring, løst fra at være Forstander for Napstjert Gren og beskikket til omrejsende Ældste i Napstjert, Frederikshavns, Mosberg og Hørmested Grene. Under Eftermiddagsmødet samme Dag begyndte den forsamlede Pøbel at sprøjte Vand paa de Hellige og rykke dem i Klæderne, naar de gik ind og ud af Dørene, og om Aftenen blev Huset aldeles omringet af Pøbel, som nedlod sig til at udøve Voldshandlinger imod Brødrene, indtil Præsident Larsen sendte Weibye og N. C. Heiselt efter Politiet. De bleve forfulgte, spottede og haanede af den ugudelige Hob, baade før og efter at de havde fundet Betjenten, som vel gik med dem, men udrettede Intet, thi efter at han var gaaet bleve 17 Vinduesruder itu-slagne med 21 Stene, som Brødrene fandt i Værelset om Morgenen. 30 af de Hellige tilbragte Natten i Huset, og den følgende Dag fortsattes Konferencemødet for de aabne Vinduer.

Den 9de Oktbr. overværede Weibye et Konferencemøde i Gyldsdorffs store Dansesal i Aalborg, hvor han første Gang saa' en Herrens Apostel. Ezra T. Benson var nemlig tilstede tilligemed Ældste John Kay, Missionspræsident H. C. Haight og andre Brødre samt omt. 400 Hellige. Den 11te Oktbr. præsiderede Apostel Benson i et Raad, som afholdtes i Nissens Gaard i Aalborg og varede i fire Timer. Her bleve mange vigtige Lærdomme givne. Ældste C. Widerborg gjengav paa en meget duelig Maade Apostlens Tale paa Dansk. Han var meget rørt og talede undertiden Engelsk, idet han vendte sig til Apostlen, og undertiden Dansk, vendende sig mod Forsamlingen. Herrens Aand var tilstede i en stor Fylde, og saa udtryksfulde vare Widerborgs Ord, at næsten hele Forsamlingen, Benson og Kay iberegnet, græd af Glæde over den store Naade, som var blevet dem vederfaret. Omtrent 50 Hellige vare tilstede ved denne Lejlighed.

I et Konferencemøde, som d. 14de og 15de Decbr. afholdtes hos Søren Christensen Thura i Harritslev, blev Weibye beskikket til omrejsende Ældste i hele Konferencen, der den Gang bestod af 15 Grene fordelte paa 4 Distrikter. Ifølge Præsident L. Larsens Ønske flyttede han da til Hjørring, som var beliggende mere midt i Konferencen, for at han der kunde hjælpe til med Konferencens Bogregnskab. Præs. Larsen beskikkede ham ogsaa til at forestaa Emigrationens financielle Anliggender,

medens Larsen, som skulde emigrere til Foraaret, var fraværende paa et Afskedsbesøg til sine Slægtninge i Grejs og Vejle.

Den 17de Jan. 1857 kom Præs. Larsen tilbage, ledsaget af Ældste Peter A. Fjeldsted, som skulde være hans Eftertræder som Præsident for Vendsyssels Konference; han modtog samme efter Larsen d. 16de Febr. Faa Dage i Forvejen (d. 12te Febr.) var Weibye bleven beskikket til Bogagent for hele Konferencen.

Den 17de Marts blev Reformationen paabegyndt i Vendsyssels Konference, idet et Møde under Pastor C. A. Madsens Præsidium blev afholdt i Hjørring, og L. Larsen, P. A. Fjeldsted, J. C. A. Weibye, L. C. Geertsen, C. W. J. Hecker, N. C. Heiselt, Chr. Hansen og P. C. Geertsen, som vare tilstede, bekjendte deres Fejler og fornyede deres Pagt ved Daab. Siden bleve omtrent alle de Hellige i Konferencen døbte til Fornyelse af deres Pagt.

Den 16de Juli 1851 blev Weibye beskikket til omrejsende Ældste i 1ste Distrikt, som bestod af Harritslev, Hjørring, Mygdal, Sindal, Taars og Særritslev Grene, da en Omrejsende i hele Konferencen for Øjeblikket ansaas for overflødig, og han fortsatte sin Missionsvirksomhed uafbrudt. Paa den Tid fastede og bade Brødrene meget for at erholde mere Kraft fra Herren til at stride mod den betydelige Modstand, og Weibye fastede ved enkelte Lejligheder flere Dage ad Gangen. Forsamlingerne bleve i de Dage jævnlig forstyrrede af Pøbel, der dog sjælden brugte Vold, men bespottede og haanede de Hellige. Ved en Lejlighed, da Weibye prædikede til omt. 150 Mennesker i Mygdal, toge nogle Fredsforstyrrere et Vindue ud, der hvor Brødrene vare, og kastede en Riskost samt noget Sne ind paa Bordet foran dem. Ved en anden Lejlighed kastede man en Hund paa Bordet til Ældsterne, medens de prædikede. Flere Præster og Skolelærere, der endnu ikke vare blevne fortrolige med Umuligheden af at modbevise „Mormonismen", indfandt sig fra Tid til anden i Forsamlingerne som Opponenter, men de bleve altid beskæmmede. Alt hvad de nogensinde formaaede at gjøre var at ophidse Folket til Voldshandlinger eller Fornærmelser imod Brødrene. Ikke sjælden raabte man efter Missionærerne, naar de gik ad Landevejene, og det traf ogsaa nok, at deres Hujen og Skrigen ledsagedes af Stene eller andre haarde Gjenstande, som vare beregnede paa at skulle tilføje dem legemlig Skade. Adskillige Gange blev Weibye tituleret med de smukke Navne: Tyv, Kjæltring, Sjælemorder osv., og ved et Par Lejligheder affyrede man Geværskud efter ham.

I Begyndelsen af Marts 1859 modtog Weibye en Skrivelse fra Præsident Widerborg, i hvilken han blev beskikket til at overtage Bestyrelsen af Vendsyssels Konference efter P. A. Fjeldsted, der blev tilladt at emigrere, og d. 7de Marts, da Broder Fjeldsted tog Afsked, tiltraadte han sit nye Embede. Paa den Tid bestod Konferencen af fire Distrikter, inddelte i 19 Grene, med 66 Ældster, 8 Præster, 17 Lærere, 8 Diakoner og 296 Medlemmer, ialt 395 Sjæle. Der fandtes et Konference-Bogfond paa omt. 400 Rdl., og Intet skyldtes for Bøger eller Skrifter til Kontoret i Kjøbenhavn. I Slutningen af Marts Maaned ledsagede han Emigranterne fra Vendsyssels Konference til Kjøbenhavn, og i den efterfølgende Juni Maaned rejste han atter til Hoved-

staden og overværede Generalraadet dersteds d. 24de og 25de Juni. Ligeledes overværede han Generalraadet i Kjøbenhavn d. 22de og 23de Decbr. s. A., ved hvilken Lejlighed 13 Konferencepræsidenter vare tilstede og John Van Cott overtog Bestyrelsen af Missionen efter C. Widerborg.

Fra den Tid af gjorde Evangeliet i Vendsyssel bedre Fremgang end nogensinde før. Mange hundrede Forsamlinger bleve afholdte, flere nye Grene oprettede og Mange døbte. De Tegn, som skulle følge de Troende, ledsagede Brødrenes Virksomhed allevegne, og en Mængde Syge bleve helbredede ved Herrens Kraft fra Tid til anden; ja disse herlige Tilkjendegivelser af Guds Godhed indtraf saa ofte, at man tilsidst ingen videre Mærke lagde dertil, men gav Gud Æren og lovpriste hans hellige Navn for hans store Naade imod dem. Ældste C. A. Madsen, der præsiderede over Aalborg og Vendsyssels Konferencer som Pastor, tilbragte meget af sin Tid i Vendsyssel og gave Brødrene og de Hellige mange ypperlige Raad og Undervisninger. Ligeledes var Ældste A. Christensen fra Zion til stor Velsignelse der i Egnen. De omrejsende Ældster og Forstanderne arbejdede ogsaa trofast og med Iver, og de Hellige som et Hele gjorde Meget for at fremme Værket. De Formuende ydede beredvilligt af deres Midler til Missionærernes Ophold og Konferencens Udgifter. Saaledes gav en Broder Niels Morten Pedersen (Lyngets) i store Bjørnlund flere hundrede Rigsdaler i dette Øjemed.

„Indbyggerne i Vendsyssel,“ skriver Ældste Weibye videre, „er et godt Folk, de gjorde Missionærerne meget Godt. I de mange Aar, jeg virkede som Missionær iblandt dem, betalte jeg yderst sjælden for Logis eller Spise, og hos de Hellige betalte jeg aldrig, skjøndt de fleste af dem vare ubemidlede, men de havde et varmt Hjærte og gjorde alt muligt for at afhjælpe Brødrenes Fornødenheder. Da der saaledes om Foraaret 1862 blev gjort Opfordring om Hjælp til nogle af Brødrenes Hjemrejse, jeg selv iberegnet, ydede de Hellige i Vendsyssel saa gavmildt af deres Midler, at der indkom næsten flere Penge end der behøvedes.“

Ifølge Præsident John Van Cotts Raad giftede Weibye sig d. 16de April 1860 med Søster Sisilie Marie Pedersen fra Rakkeby. De bleve ægteviede af Byfoged Uttenreiter paa Raadstuen i Hjørring. Som Frugt af dette Ægteskab blev deres Datter Anemine født d. 10de Febr. 1861.

I Maj 1861 ledsagede Weibye Emigranterne fra Vendsyssels Konference til Kjøbenhavn og Hamborg, og i August afholdtes et udmærket godt Konferencemøde i Tidemansholms Lade, Taars Sogn, hvor Apostlene Lyman og Rich samt fem andre Zionsbrødre vare tilstede. Man havde ogsaa et Aftrædelsesværelse for Brødrene, og Forpagter Petersen og Hustru, der vare særdeles gavmilde og gave Brodrene gratis al den Mælk de vilde drikke, tog ingen Betaling for Brugen af Laden til Konferencemødets Afholdelse.

Ved Slutningen af Aaret 1861 fandtes der 662 Medlemmer af Kirken i Konferencen. Af disse var der 115 Par eller 230 Sjæle af gifte Folk, 9 Enkemænd, 36 Enker, 18 Mænd, som havde vantro Hustruer, 62 Koner, som havde vantro Mænd, 2 Mænd, som vare fraskilte deres Koner, 8 Koner, som vare fraskilte deres Mænd, 58 Karle, 131 Piger, 16 Drenge mellem 8 og 15 Aar og 62

Piger mellem 8 og 15 Aar. 355 Personer vare blevne døbte i Aarets Løb.

Den 2den April 1862 overleverede Weibye Vendsyssels Konference til sin af Præsident Van Cott beskikkede Eftertræder H. C. Høgsted, der havde arbejdet som omrejsende Ældste under C. A. Madsens Bestyrelse.

,,Jeg havde,'' hedder det i Broder Weibyes Dagbog, ,,arbejdet i Vendsyssels Konference i 7 Aar, uden at være løst for at tage timeligt Arbejde. Jeg havde missionæret og solgt Skrifter fra Hus til Hus, været Distriktspræsident i en Gren, Forstander for en Gren, omrejsende Ældste i et Distrikt, omrejsende Ældste i hele Konferencen, Bogagent for hele Konferencen i 5 Aar (fra 1857–62) og fungeret som Konferencepræsident i 3 Aar. Jeg havde i min Missionstid solgt Bøger og Skrifter i Konferencen for 1400 Rdl., holdt mange hundrede Forsamlinger og udført følgende Ordinancer: Døbt 92, konfirmeret ved Haandspaalæggelse 96, ordineret til forskjellige Grader af Præstedømmet 103, reformeret ved Daab 146 og velsignet 48 Børn samt salvet mange Syge, hvoraf flere bleve øjeblikkelig helbredede. Under min lange Missionsvirksomhed erfarede jeg meget, og mine Prøver vare mange og forskjellige. Jeg var ofte hungrig, men led aldrig Nød, blev ofte haanet, bespottet, udskjældt og truet paa Livet samt jaget ud af Husene, men fik aldrig Prygl.

I de tre Aar jeg var Præsident gjorde jeg en Rundrejse i Konferencen hver Maaned, og da der fandtes 4 a 5 Distrikter og fra 19 til 22 Grene, havde vi Distriktsmøde hver Søndag i et af Distrikterne og i Almindelighed 4 eller 5 Forsamlinger hver Uge. Jeg var tilstede i næsten alle Distriktsmøderne og mange Forsamlinger i Grenene, og overværede saaledes omt. 600 Forsamlinger i de nævnte tre Aar, og jeg prædikede næsten i dem alle. I samme Tidsrum blev der i Konferencen døbt 628 og udelukt 133; 323 emigrerede. Af disse udvandrede 13 i 1860, 100 i 1861 og 210 i 1862. Da jeg emigrerede var der 744 Medlemmer i Konferencen.

Jeg var meget velsignet med gode omrejsende Ældster og Forstandere samt andre Brødre i Præstedømmet. Endog flere af Søstrene bleve udsendte to og to for at sælge Skrifter. En Gang havde vi ikke mindre end 14 saadanne Søstre ude, iblandt hvilke var min Hustru Marie, og de gjorde et godt Arbejde. Æren for den store Fremgang, som Guds Værk havde paa den Tid, tilkommer derfor ikke En eller Faa, men de Hundreder af Hellige, som bare Vidnesbyrd til Tusinder, og vi opfyldte visselig den Del af Skriften, som siger: ,,Den, som bliver overbevist, advarer sin Næste.'' I Vendsyssel er der visselig et godt Folk, og Flere have adlydt Evangeliet dersteds end paa nogen anden Plet af Jorden af samme Størrelse og Folkemængde.''

Da Weibye annammede Evangeliet havde han 400 Rdl. i Sparekassen foruden en Del Haandpenge og gode Klæder, men efter sin Daab betalte han først sin Ejendomstiende (40 Rdl.); derefter gav han 100 Rdl. til Emigrationens Sparefond, og det Øvrige gik til Missionærerne; da han efter et Aars Forløb blev kaldet til Missionær, vare saaledes alle hans Midler brugte, hvorfor han ligesom de andre Ældster maatte vandre omkring uden Penge, stolende paa Gud og gode Mennesker for sit Ophold.

Den 5te April 1862 forlod Broder Weibye Hjørring med sin Familie og

begav sig paa Rejsen til Zion. Samme Dag ankom de til Aalborg, hvor de stødte sammen med de andre Emigranter fra Vendsyssels og Aalborg Konference (omt. 460 i Antal); den følgende Dag gik alle ombord paa Dampskibet „Albion" og afsejlede fra Aalborg Kl. 4 Eftm., medens Skibsbroen var fuld af Tilskuere. Skibet anløb Aarhus og Fredericia, hvor det optog flere Emigranter. Ved Ankomsten til Kielerfjord d. 7de om Aftenen løb Skibet paa Grund med den ene Ende, og for at faa det flot igjen maatte de omt. 700 ombordværende Emigrater gaa over i den ene Side af Skibet og siden til Agters. Man gjorde Landgang Kl. 9 om Aftenen og den følgende Dag (8de April) afrejste Emigranterne med extra Jærnbanetog til Altona. Samme Dags Aften gik de ombord paa Sejlskibet „Franklin".

Da en fuldstændig Beretning om dette Selskabs Rejse findes andensteds i Bladet, vil det her kun være nødvendigt at bemærke, at Broder Weibye under hele Rejsen lagde en særdeles Omhu og Nidkjærhed for Dagen til Emigranternes Bedste. Han var deres nøjagtige Regnskabsfører og Kasserer, saa det var ikke uden Grund, at Kaptejn C. A. Madsen i et Raad, som afholdtes i Florence d. 12te Juli, erklærede, at Weibye var hans bedste Støtte og Ven i hele Lejren. Den haardeste Prøve, som ramte ham og Hustru paa Rejsen, var Tabet af deres kjære Barn, Anemine, 1¼ Aar gammel, som døde d. 5te Juni i Prairie City, i Nærheden af Quincy, Illinois, og blev begravet i Hannibal, Missouri. Hun havde været syg siden Afrejsen fra Hamborg.

Den første Nat efter Ankomsten til Salt Lake City tilbragte Weibye og Familie i deres Telt paa 8de Wards aabne Plads; derefter gjorde de en Tur til Plain City, paa hvilken Rejse de besøgte en Del Bekjendte og Venner. Efter at de vare komne tilbage til Staden boede de atter i deres Telt, som de opsloge i A. P. Kroghs Have i 2det Ward, og siden i Erik Petersons Have i 10de Ward. Den 4de Oktbr. fornyede de deres Pagt ved Daab, og d. 15de Novbr. blev Weibye, ifølge John Van Cotts Anbefaling, ordineret til en af Præsidenterne over det 65de Kvorum af Halvfjerds.

I Løbet af Efteraaret arbejdede Weibye i otte Dage ved Biskop A. O. Smoots Sirupsmølle, og siden gravede han Gullerødder for Præsident Brigham Young. Forøvrigt brugte han sin Skrædderprofession om Vinteren og boede i A. P. Jespersens Hus i 10de Ward. Om Sommeren 1863 var hans Beskjæftigelse af en meget forskjellig Beskaffenhed. Saaledes arbejdede han 18 Dage paa Vejen i Big Cottonwood Canyon, pillede Bark for Garveriet, arbejdede i Præsident Youngs Have og ved Biskop Smoots Sirupsmølle, samt grov Huller til Stensøjlerne af det store Tabernakel. Den 13de Juni modtog han tilligemed sin Hustru sine Begavelser i Herrens Hus, og i Løbet af den følgende Vinter ordinerede han 19 Brødre til Medlemmer af det 65de Kvorum af Halvfjerds.

Den 17de Oktbr. 1863 forlod Weibye Salt Lake City tilligemed sin Familie og rejste til Gunnison, Sanpete County, hvor han boede hos sin Søster i en lille Jordhytte, medens han gravede en Kjælder, som var hans egen; denne var 16 Fod lang og 12 Fod bred; men da de havde boet i den en Maaneds Tid flyttede de d. 3die Decbr. til Manti, hvor de

boede hos Marcus Troulsen til d. 5te April 1864. I Løbet af Vinteren prøvede Weibye paa at lære Skomagerprofessionen. Han kjøbte ogsaa et gammelt Adobis-Hus (i hvilket der kun fandtes to Vinduesruder) samt 10 Akres Land. For Huset skulde han betale 100 Dollars i Hvede og Kreaturer, og for Landet gav han sit Rejsetelt. Han kjøbte ligeledes et Faar og et Lam for et Uhr, som en Broder A. P. Krogh havde foræret ham. I Løbet af Sommeren (1864) reparerede han sit gamle Hus, plantede en Del Træer, dyrkede sin Jord, hvorpaa han avlede 44 Bushels Hvede og 30 Bushels Havre, og brugte desforuden sin Skrædderprofession.

Den 15de Januar 1865 blev et Brev fra Præsident Young oplæst i en offentlig Forsamling i Manti. Man ønskede Frivillige til at gaa til Colorado-Floden som Nybyggere. Weibye bestemte sig strax til at rejse did, solgte sit Hus og Agerdyrkningsland, forskaffede sig 2 Par Oxer, 1 Vogn, 2 Køer og Proviant til ½ Aar og var færdig til Afrejsen, da Indianerkrigen, som netop udbrød paa den Tid, gjorde Foretagendet umuligt. Han kjøbte derfor den følgende Sommer 1 Bylod, 20 Akres Agerdyrkningsland og 2½ Akres Høland i Richfield, hvor til han flyttede sin Familie om Efteraaret (1865). En lille uanselig Kjælder tjente Familien til Beboelse i dens nye Hjem.

Den 1ste Jan. 1866 blev Weibye af Biskop Higgins beskikket til Tiendeskriver i Richfield. Han var tidligere bleven valgt til Skriver for de 70tyves Massekvorum dersteds, og senere valgtes han til Kvorumets Præsident. Af andre offentlige Stillinger, som han indtog under sit Ophold i Richfield, kunne nævnes, at han fungerede som County-Skriver og Skatmester, var Vandmester i Richfield samt Medlem af Komiteer osv. Han gjorde ogsaa Forsøg paa at drive Forretning som Kjøbmand, men da Indianerkrigen forhindrede Ind- og Udførsel af Gods og et Par Oversvømmelser ligeledes ødelagde en stor Del af hans Varer, tabte han i Stedet for at tjene ved Handelen.

I 1866 bleve de mindre Settlementer Monroe, Glenwood, Salina og andre Nybygder langs Sevier-Floden, formedelst Indianerurolighederne, opbrudte, og Indbyggerne flyttede til de større Byer mod Nord, saa at Richfield om Sommeren var det eneste beboede Settlement i Sevier County. Omtrent 100 Mænd bleve sendte fra Utah og Salt Lake Countier til at hjælpe Nybyggerne, og 20 bevæbnede Mænd maatte hver Dag ledsage Byens Kreaturer paa deres Græsgange.

Imidlertid bleve Indianerne mere og mere nærgaaende; de havde allerede dræbt flere Personer og røvet en Del Kreaturer. Hver Gang en Nybygger i Richfield vovede sig udenfor Byen var han i Fare for at blive skudt, og naar man uundgaaelig maatte gjøre Forbindelser med Settlementerne mod Nord, skete det ved at rejse tilsammen i store bevæbnede Kompagnier. Men en saadan pinlig Belejringstilstand blev naturligvis alt for besværlig i Længden for de forholdsvis fattige Nybyggere, og det blev derfor anset for klogest at rømme Settlementerne i Sevier Dalen indtil Indianerkrigen fik Ende. Om Foraaret 1867 gjorde man altsaa, i Overensstemmelse med Præsident Youngs Raad, Forberedelser for at forlade Richfield. Et stort Antal Vogne fra Sanpete og andre Steder sendtes ud for at hjælpe Folket bort, og „d. 20de April,“ skriver Broder Weibye, „Kl.

11 Form. forlode vi Richfield med 130 Vogne, medbringende vore Kreaturer og det meste af vore andre rørlige Ejendele. Det var i Sandhed et besynderligt Skue at se disse mange Vogne med Flokke af Køer, Kalve, Faar, Lam, Svin og Hunde drage hen ad Landevejen, og samtidig betragte vore tomme Huse, som vi havde forladt alene for Indianernes Skyld. En Del af Folket var bortrejst med 60 Vogne nogle Dage i Forvejen."

De fleste af dem, der saaledes maatte forlade deres Hjem, rejste til Sanpete County, hvor de forenede deres Kræfter med de derværende Indbyggere, som ogsaa vare udsatte for Indianernes Angreb. Weibye tog til Manti, hvor hans Familie allerede i Forvejen havde nydt en venlig Modtagelse i L. C. Kjærs Hus. Siden kjøbte han en Bylod i Mount Pleasant i den Tanke at opslaa sin Bopæl dersteds. Han lavede nogle Adobis, lagde Grundvolden til et Hus, og arbejdede i Høstens Tid for Andre. Imidlertid døde F. C. Robinson, Tiendeskriveren i Manti, og Broder Weibye, der havde indlagt sig stor Berømmelse af Broder A. M. Musser for sin Duelighed som Tiendeskriver i Richfield, blev nu tilbudt den ledige Plads i Manti. Han modtog beredvilligt dette Tilbud, og da han ved Indianerbesværlighederne i Sevier County havde mistet næsten hele sin Formue, kjøbte Biskop A. J. Moffitt ham den Byggeplads i Manti, som han endnu bebor. Den kostede den Gang kun 150 Bushels Hvede, som Weibye afbetalte med Arbejde. Den 15de Novbr. flyttede han sin Familie ind i et gammelt Stenhus, der tildels stod paa Gaden og tildels paa Lodden, som var i en meget forsømt Tilstand, men den nye Ejer begyndte strax at ordne det Nødvendige, og Enhver, som besøger Broder Weibye i sit nuværende Hjem i Manti, kan selv bedømme, hvor vidt det har lykkedes ham at opbygge sig et smukt og behageligt Hjem paa Pladsen.

Weibye var snart i fuld Beskjæftigelse som Tiendeskriver, og i den paafølgende Vinter blev han af Postdepartementet i Washington beskikket til Postmester i Manti; dette skete ved Ansøgning gjennem Utahs Delegerede W. H. Hooper. Ifølge Ældste A. M. Mussers Ønske lærte han ligeledes tildels den Kunst at telegrafere. Af og til, naar hans offentlige Forretninger tillod det, brugte han sin Skrædderprofession samt udførte andet Arbejde af forskjellig Beskaffenhed.

Den 23de Septbr. organiserede Præsident Young en Gren af Profeternes Skole for den sydlige Ende af Sanpete County, og Weibye blev optaget som Medlem af samme. Et Par Maaneder senere valgte H. Jensen ham til sin 2den Raadgiver i Præsidiet over de skandinaviske Forsamlinger i Manti. Det følgende Aar byggede han sig et Stenhus, 26½ Fod langt og 24 Fod bredt samt viste Lydighed til Aabenbaringen, som blev given ved Profeten Joseph Smith d. 12te Juli 1843. Om Sommeren 1870 udførte han tilligemed sin Hustru Marie en Del Ordinancer for afdøde Slægtninge i Begavelseshuset i Salt Lake City. Under samme Besøg til Staden modtte han med det 65 Kvorum af Halvfjerds, for hvilket han nu var den ældste Præsident, da John L. Dunyon og Thos. C. Armstrong vare blevne forkastede for Overtrædelse og Apostasi. Ældsterne Samuel Johnson og A. W. Brown bleve d. 7de Maj 1870 beskikkede til at indtage de ledige Pladser.

Den 3die Marts 1871 modtog Weibye et Brev fra Biskop Knud Peterson i Ephraim, der underrettede ham om, at han var kaldet til at gaa paa Mission til Skandinavien, og at han burde være færdig til Afrejse fra Salt Lake City i Begyndelsen af April. I Lydighed til denne Kaldelse gjorde han strax de fornødne Forberedelser og velsignede sin Familie, med hvem han tog en rørende Afsked d. 30te Marts. Folket i Manti gav ham 75 Dollars til sin Rejse. Efter at have modtaget sin Beskikkelse og sine Velsignelser i Salt Lake City forlod han nævnte Stad i Forening med Knud Peterson, A. H. Lund, P. Dehlin, C. Madsen, C. Willadsen og P. Poulsen, og efter heldig Rejse over Land og Vand ankom de til Kjøbenhavn d. 6te Maj; her bleve de venligt modtagne af Præsident W. W. Cluff og Ældste P. O. Thomassen. Weibye blev beskikket til at arbejde i Norge, men forinden blev det ham tilladt at besøge sine Slægtninge og Venner i Jylland, hvisaarsag han tilbragte omtrent 9 Uger i Aalborg Konference og rejste da tilbage til Kjøbenhavn, hvor han modtog de nødvendige Instruxer fra Præsident Peterson.

„Den 19de Juli 1871," skriver Ældste Weibye, „fulgte Brødrene Knud Peterson, P. O. Thomassen og A. H. Lund mig til Dampskibet „Aarhus", som førte mig til Kristiania. Det var med rørte Følelser, at jeg tog Afsked med mine kjære Brødre i Kjøbenhavn for at rejse til et fremmed Land og virke iblandt et Folk, som jeg ikke kjendte. Den 20de om Aftenen Kl. 11 ankom jeg til Kristiania, og da Ingen mødte mig fra Kontoret, fik jeg en ung Mand til at ledsage mig til T. Gerners i Tomtegade Nr. 7, hvor jeg fik et almindeligt godt Logis, men da jeg kun ejede 16 Sk. i danske Penge, maatte jeg om Morgenen lade mit Tøj staa hos Hr. Gerners medens jeg opsøgte Østerhausgade Nr. 27, hvor Præs. Peter Brown bød mig velkommen og sendte en Mand efter mit Tøj samt betalte for mit Logis. Jeg var saa blottet for Midler, at jeg maatte laane 10 Dollars af Præsident Peterson i Kjøbenhavn til at betale min Rejse til Kristiania og kjøbe et Par Støvler for. Tre Dage efter min Ankomst eller Søndag d. 23de Juli forsamledes omtrent 400 Personer i de Helliges nye Forsamlingssal i Kristiania, som ved denne Lejlighed var smukt dekoreret med Blomster og Grønt og blev indviet med Bøn af Konferencepræsident Peter Brown. Hundreder af de gode norske Hellige hilsede mig nu velkommen paa det Hjærteligste, og jeg fik talrige Indbydelser til at besøge dem i deres Huse.

Den 31te Juli forlod jeg Kristiania i Forening med H. H. Berg, Forstander for Trondhjems Gren, for at besøge de Hellige i denne langt mod Nord liggende Stad. Vi rejste med Jærnbanen til Ejdsvold, der fra med Dampskib op ad Mjøsen til Lille Hammer og videre tilfods op ad Guldbrandsdalen og over Dovrefjeld, hvor vi vare omgivne af evig bedækkede Snebjærge; ja der fandtes endog Sne i Vejgrøfterne, hvor vi vandrede. Fra Støren rejste vi med Jærnbane til Trondhjem, hvor vi besøgte de Hellige og afholdt mange gode Forsamlinger i Staden og sammes Omegn til d. 21de Aug., da jeg over Østerdalen begav mig paa Rejsen tilbage til Kristiania, hvor jeg indtraf d. 27de August. Fra Kristiania til Trondhjem er der 72 danske Mil.

Den 1ste Septbr. rejste jeg med

Dampskib til Frederiksstads Gren, og besøgte i Forening med Forstander Emil Nøkleby de Hellige i Frederiksstad og Omegn. Jeg gjorde ogsaa en Tur til Sarpsborg og senere til Frederikshald, havde flere Forsamlinger med de Hellige og besøgte Fortet Frederikssten, hvor Karl den Tolvte af Sverige blev dræbt af de Norske i 1718. Her har man en herlig Udsigt over en Del af Sverige og Norge. Jeg rejste nu tilbage til Sarpsborg og gik over Glommen paa Hængebroen, den største Bro i Norge, og videre til Frederiksstad. Den 18de Septbr. rejste jeg med Dampskibet „Oslo" tilbage til Kristiania, og faa Dage senere modtog jeg fra Præsident K. Peterson i Kjøbenhavn min Beskikkelse som Præsident for Kristiania Konference. Efter at have aflagt et Besøg til Drammen, hvor jeg besøgte de Hellige, overværede jeg Konferencemødet i Kristiania d. 8de Oktbr. og overtog samme Dag Bestyrelsen af Konferencen efter Peter Brown, som begav sig paa Hjemrejsen fra Kristiania d. 10de med 24 Emigranter.

Kristiania Konference bestod den Gang af 6 Grene, med et samlet Medlemsantal af omt. 750 Sjæle. N. C. Skougaard præsiderede over Kristiania Gren, Jonas Johansen over Frederiksstads, Olaf J. Andersen over Drammens, Anton Olsen over Hadelands, Guldbrand Torgesen over Stavanger og H. H. Berg over Trondhjems Gren.

Da jeg selv var Bogagent for Konferencen og tillige forestod Kristiania Grens Regnskaber, eftersom Forstanderen boede langt udenfor Byen, og jeg desuden havde meget at varetage med Gaarden, hvor der boede 11 Familier, maatte jeg, efter at have tiltraadt min nye Stilling, opholde mig det meste af Tiden i Kristiania; dog foretog jeg kortere Rejser en Gang imellem til de nærmest liggende Grene. Den 13de April rejste jeg saaledes med Jærnbanen til Skarnæs Station, hvor Broder Anton Olsen mødte mig, og vi gik over Glommen paa Isen, holdt flere Forsamlinger i Odalen og besøgte mange Hellige. Albert Durre, Lensmandens første Hjælper, var paa vort Spor for at ville arrestere os fordi vi havde forrettet Evangeliets Ordinancer, men det lykkedes ham ikke at finde os. Strax derefter aflagde jeg ogsaa et Besøg til Frederiksstad og Drammen.

Den 25de og 26de Maj afholdtes Konferencemøde i Kristiania, ved hvilken Lejlighed Præsident K. Peterson og Ældste A. H. Lund besøgte os. Omtrent paa den Tid blev H. H. Berg arresteret i Trondhjem og sad fængslet paa Vand og Brød i fem Dage, fordi han havde udført nogle af Evangeliets Ordinancer. Ligeledes fik Broder Emil Nøkleby Vand og Brød i Drammen fra d. 16de til d. 23de Maj for at have forrettet Daab.

Den 18de Juni 1872 afrejste 26 Emigranter fra Kristiania for at rejse til Zion, og i den følgende Maaned besøgte jeg de Hellige paa Hedemarken og i Odalen. I August ledsagede jeg 16 Emigranter til Kjøbenhavn, og efter min Tilbagekomst til Kristiania d. 3die Septbr. besøgte jeg flere af Grenene og hjalp Brødrene med at afholde Forsamlinger i Frederiksstad, Sarpsborg, Drammen, Arendal, Brevig, Frederikshald, Thisteddalen, Hadeland og paa mange andre Steder. Saaledes hengik Vinteren og Foraaret.

Den 22de Maj 1873 ankom Apostel Erastus Snow tillige med sin Søn E. W. Snow og Præsident Knud Peter-

son til Kristiania; de overværede Konferencen d. 24de og 25de, ved hvilken Lejlighed Odalens Gren blev oprettet og gode Lærdomme gaves. Den 26de rejste de besøgende Brødre til Kjøbenhavn, og i Slutningen af Juni rejste jeg selv til Kjøbenhavn med 33 norske Emigranter, som tilligemed et større Selskab emigrerende Hellige fra de andre Konferencer afsejlede fra Kjøbenhavn d. 27de Juni under Ledelse af Erastus Snow og K. Peterson med to Dampskibe. Derefter rejste jeg til Jylland og besøgte i Forening med Ældste Andrew Jenson, der nylig var ankommen som Missionær fra Zion, en Del af mine Slægtninge i Vendsyssel. Den 7de Juli kom jeg tilbage til Kristiania med Dampskib fra Frederikshavn.

Den 17de Juli ankom Brødrene Lars S. Andersen og John Frantzen til Kristiania. Førstnævnte Broder var bestemt til min Afløser, og efter at have besøgt nogle af Grenene i hans Selskab og ordnet Konferencens Affærer, overleverede jeg samme til ham og forlod Kristiania d. 26de August med Dampskibet ,,Excellencen Toll'', tilligemed 28 Emigranter, for at begive mig paa Hjemrejsen. Aftenen førend min Afrejse vare omtrent 70 Hellige forsamlede for at byde mig Farvel. Sangkoret foredrog ved denne Lejlighed nogle af deres smukke Numre, og jeg havde den Ære at blive Modtageren af flere Erindringsgaver, der tilkjendegav de Helliges gode Følelser for mig. Jeg ankom med mine Emigranter til Kjøbenhavn d. 27de August.''

Som Leder for det 38te Emigrantselskab af Sidste-Dages Hellige fra Skandinavien, om hvis farefulde Rejse Læseren senere vil blive bekjendt, forlod Broder Weibye Kjøbenhavn d. 29de August og ankom til Salt Lake City d. 29de Septbr. Kl. 11 om Formiddagen. Her modtoges han af sin Hustru Marie og sin Datter Grethe samt hendes Mand, og efter at have overværet Halvaarskonferencen fortsatte han Rejsen til Sanpete i Forening med sin Hustru og ankom til Manti d. 12te Oktbr. Her blev han paa det Hjærteligste budt ,,Velkommen hjem'' af Slægtninge og Venner, og Manti Musikkorps gav ham en Serenade om Aftenen. Han havde været fraværende Hjemmet i 2 Aar 6 Maaneder og 12 Dage og havde hele Tiden nydt en god Helbred. Derimod havde Familien været hjemsøgt af en Del Sygdom. Medens han var borte havde hans Hustru Marie og Datter Grethe bestyret Postkontoret i 6 Maaneder, og ved Flid og haardt Arbejde lykkedes det hans Hustru at holde Hus, Have og Agerdyrkningsland i god Orden; hun havde ogsaa forskaffet flere Husgjenstande samt havde Penge tilovers at overlevere sin Mand, da hun mødte ham, blottet for Midler, i Salt Lake City. Siden sin Hjemkomst fra Missionen har Weibye beklædt mange vigtige Embeder og Tillidsposter. For Nærværende er han saaledes Tiendeskriver i Manti, assisterende Sekretær for Templet, første Præsident for det 65de Kvorum af Halvfjerds, der siden den nye Omorganisation er lokaliseret i Gunnison, Mayfield, Pettyville og Fayette, Kasserer for adskillige Bygningsforetagender, Raadgiver til Biskop H. Jensen i Præsidiet over de skandinaviske Forsamlinger i Manti, Agent for næsten alle Blade og Tidsskrifter, som udgives af Brødre i Kirken osv. Han er ganske vist en af Countiets vigtigste Mænd, og gjør Guds Rige og sin Nation Ære.

NYHEDER.

Utah. Ebenezer Hanks, tidligere Medlem af Mormon-Batallionen, døde paa sin Bopæl i Graves' Village, Piute County, d. 4de April, 69 Aar gammel.—En god og fremragende Indianer, kaldet ,,Little Soldier'', som i mange Aar har været vel kjendt iblandt de Hellige, samt har tilhørt Kirken siden 1874 og modtaget sine Begavelser, døde i sit Telt i Nærheden af Ogden d. 22de April og blev under stor Højtidelighed begravet d. 24de.—Ældste Rudger Clawson blev arresteret af Marskal Ireland i Salt Lake City d. 24de April beskyldt for Polygami. Han stillede strax den forlangte Kaution (3000 Dollars) og kom atter paa fri Fod.—Pater Hyacinthe, den berømte franske Taler, aflagde Utahs Hovedstad et Besøg i Slutningen af April Maaned. Han holdt Foredrag i Episkopalkirken om Aftenen d. 25de April og atter Søndag Aften (d. 27de) angaaende Polygami samt overværede Gudstjenesten i Tabernaklet Søndag d. 27de og forlod Staden d. 28de. I en Samtale med Ældste John Nicholson indrømmede han, at der fra Bibelen ingen Beviser kunde hentes imod Flerkoneriet, men at det stred mod en dannet Kristenheds Begreber.—Broder Wm. H. Whim, Raadgiver til Biskoppen i Lehi, døde pludselig d. 26de April af Underlivs-Inflammation.—Den 27de April om Morgenen gjorde nogle Soldater en hel Del Optøjer i 11te Ward, Salt Lake City. —Den 27de April blev en Gren af Kirken organiseret i Eureka, Juab County, af Apostel Geo. Teasdale, Præsident Wm. Paxman og andre ledende Mænd, som vare nærværende.—Et nyt Forhør over Hopt eller Welcome, som for nogle Aar siden dræbte den unge John Turner fra Provo, begyndte i 3die Distriktsret, Salt Lake City, d. 30te April og fortsattes de følgende Dage. Betydelig Forbitrelse herskede iblandt en Del af Befolkningen over Rettens Forhaling i Henseende til at faa Morderen afstraffet, thi der synes ikke at være nogen Tvivl om, at han er skyldig.—Salt Lake Stavs Kvartalskonference afholdtes i Salt Lake City d. 2den, 3die og 4de Maj. Der er nu 39 Wards i nævnte Stav af Zion, nemlig 21 i Staden og 18 paa Landet.—Man tænker snart paa at anlægge en Jærnbane fra Milford, Beaver County, til Jærnværkerne i Iron County, en Vejlængde af omtrent 50 Mile.—B. B. Bitner, som blev alvorlig kvæstet og fik sin Kjørebefordring splintret ved at komme i Kollission med et Utah Central Jærnbanetog d. 20de Decbr. sidstleden, har anlagt Sag imod Jærnbaneselskabet for 10,000 Dollars i Skadeserstatning.

Washington, D. C. Utah-Kommissionen havde en Sammenkomst med Præsident Arthur d. 29de April. Iblandt de Forslag, som forelagdes, var, at en Del af de Embedsmænd, som nu vælges af Folket i Utah, skulde beskikkes af Federal-Regjeringen eller Territoriets Guvernør.—Adskillige Lovforslag imod Utah ere blevne forelagte baade i Senatet og Repræsentanternes Hus, men endnu er ingen af dem bleven vedtaget.

Ohio. En skrækkelig Cyklon hjemsøgte Montgomery og Greene Countier d. 27de April.

New York. En Ildebrand i Staden New York ødelagde Ejendom til en Værdi af 250,000 Dollars d. 29de April.

Vestindien. En Explosion af nogle Krudtmagasiner, hvorved mange Mennesker mistede Livet og megen Ejendom ødelagdes, fandt Sted i Antonio, tæt ved Havana, d. 29de April.

Kina. Krigen mellem Frankrige og Kina synes nu foreløbig at være endt, da Fredsbetingelser, der gjør Frankrige til Protektor over Tongking og Anam, ere blevne underskrevne af begge Nationers Repræsentanter.

Forskjelligt. I det sidste Aarstid har Konventioner været afholdte i de Forenede Stater med Hensyn til Tiden. Ifølge en vis Inddeling af Landet i 5 Distrikter skulde Salt Lake City antage hvad nævnte Konvention kalder ,,Mountain or Standard Time'', hvilken er 28 Minutter foran vor nuværende Tid. Vi skulle altsaa have Middag naar vore efter Solen regulerede Uhre viser 11.32. Byraadet i Salt Lake City blev strax enig om i Forening med Jærnbanekompagnierne at antage denne Forandring, og Klokken i ,,City Hall'' blev Natten før d. 1ste Maj sat 28 Minutter fremad.—Et stort Antal Mord, Selvmord, Røverier, Ildspaasættelser, Explosioner, Storme, Cykloner osv. osv. have fundet Sted paa forskjellige Steder af de Forenede Stater i den forløbne Maaned.—Delegerede ere blevne valgte i de forskjellige Stater og Territorier til at deltage i den republikanske Konvention i Chicago for Præsidentvalg.—Dampskibet ,,State of Florida'' kolliderede d. 18de April med et Barkskib midt paa Atlanterhavet. Begge Fartøjerne sank, og af 167 paa Damperen ombordværende Mennesker bleve kun 44 reddede. Desforuden gik 12 under med Barkskibet.—Dampskibet ,,Nevada'', som bragte vore Emigranter fra Liverpool til New York, stødte d. 4de Maj paa Tilbagerejsen sammen med Dampskibet ,,Romano'', der sank efter en Times Forløb; men Passagererne og Mandskabet kom lykkelig ombord paa ,,Nevada'', som ogsaa blev betydelig beskadiget og maatte tage til St. Johns,

New Foundland, for Reparation.—Den pludselige Overgang fra koldt til varmt Vejr har foraarsaget, at Sneen i Bjærgene smelter i en Hast, saa at Floderne og alle Vandløb stiger i en betænkelig Grad. Stor Skade er saaledes anrettet paa forskjellige Steder i Utah ved Oversvømmelser.

EMIGRANTERS ANKOMST.

Aarets første Emigrantselskab fra Europa, der indbefattede 95 skandinaviske Emigranter (hvilke i historisk Orden udgjør det 66de Selskab af emigrerende Hellige fra Skandinavien siden Missionens Oprettelse), ankom til Ogden d. 27de April, og 85 af dem arriverede i Salt Lake City om Morgenen d. 28de, efter en hurtig og heldig Rejse. Det eneste Uheld, som indtraf paa Rejsen, var, at en 4 Aar gammel engelsk Dreng ombord paa „Nevada" fik fat paa en Flaske Brændevin, som han drak, og fik derved Hjærnebetændelse, hvoraf han døde.

Af Kompagniets skandinaviske Afdeling forlode 82 Sjæle Kjøbenhavn Fredag d. 4de April under C. D. Fjeldsteds Ledelse med Dampskibet „Milo". Følgende andre Zionsældster rejste hjem med dette Selskab: P. Sundwall, som i 2 Aar og 7 Maaneder havde arbejdet fom Forretningsfører paa Kontoret i Kjøbenhavn, John Andersen, der havde virket som Forstander for Bornholms Gren i henimod 2 Aar, S. Madsen, der havde arbejdet i Aarhus Konference, og W. Anderson, som blev løst af det Første Præsidentskab paa Grund af sin Hustrus Sygdom. Samme Dag (d. 4de April) forlod et lille Selskab norske Hellige Kristiania, under Ledelse af Ældste A. Amundsen (som vendte tilbage fra sin 2den Mission til Norge) og rejste direkte til England, hvor det stødte sammen med den øvrige Emigration. „Milo" ankom til Hull d. 7de om Morgenen, og samme Dag fortsattes Rejsen til Liverpool, hvor Skandinaverne, der nu bestod af 95 Sjæle, bleve forenede med 207 britiske Hellige samt 11 hjemvendende Missionærer og afsejlede fra Liverpool d. 9de med Dampskibet „Nevada", der ankom til New York d. 19de om Aftenen. Den følgende Dag bleve Emigranterne landsatte i Castle Garden og fortsatte Rejsen Mandag d. 21de med Jærnbanen vestpaa. Hele Kompagniet bestod, ved Afrejsen fra Liverpool, af 319 Emigranter og 17 hjemvendende Missionærer.

S. W. DARKE & KO.

Det er kun en kort Tid siden Sidney W. Darke lejede et Værelse i Svaner og Ko's Juveleerbutik i Salt Lake City, hvor han begyndte en Handelsforretning med faste Ejendomme samt satte sig ind i Landvæsenet, efter i Forvejen at have studeret og gjort Forberedelser for en saadan Stilling. Omtrent tre Maaneder senere indgik Wm. Fuller i Kompagniskab med Darke og Forretningen begyndte at udvidde sig hurtigt. Hr. Darke har bestaaet sin Examen som Advokat og kan føre Sager for alle de Forenede Staters Domstole. Rob. T. M. Ewan er nu ogsaa et Medlem af Firmaet, hvis specielle Opgave er Lov- og Landvæsens Anliggender, indbefattende Kjøb og Salg af faste Ejendomme. Formedelst deres ærlige Behandling over for deres Kunder have de sikret sig Folkets Tillid, og Skandinaverne kunne trygt betro dem deres Anliggender. Uhrmager J. S. Jensen i samme Butik vil gjøre Tjeneste som Tolk for dem, som ikke kunne tale Engelsk.

MIDDEL MOD FORFANGENHED.

Broder A. J. Erickson af Spring City anbefaler, efter egen praktisk Erfaring, følgende Middel mod Forfangenhed (Bloating): Saa snart man opdager at et Kreatur er bleven forfangen fastbinder man en Kjæp i sammes Mund, saa at denne kan holdes aaben, hvorpaa man slaar et Reb om Dyrets Hoved og binder det fast til en Stolpe. Tag derpaa en Spandfuld iskoldt Vand, øs deraf med en Kop og hæld langsomt paa Dyrets Ryg over Nyrerne; gnid det samtidig ind i Skindet med Haanden. Tag derpaa en Thekopfuld fint Salt og gnid det godt ind paa samme Sted, hvor der tidligere hældtes Vand. Hvis der saa ikke, efter et Par Minutters Forløb, indtræffer en Forandring til det Bedre, gjentager man Behandlingsmaaden, først med Vandet og siden med det andet Halve af Saltet, og man bliver tilsidst ved med Vandet indtil Dyret er blevet rask. Broder Erickson forsikrer, at dette Middel er ufejlbarligt, og han har personlig reddet Dyr, som næsten vare døde førend han begyndte med sin Behandling.

Til Anmeldelse have vi modtaget Nr. 2 af „Tulledge's Quarterly Magazine", som er fyldt med meget interessant Læsestof, iblandt hvilket kunne nævnes: Daniel H. Wells med Staalstik, Wilford Woodruffs Autobiografi, Spanish Forks Historie (hvori findes en særdeles smuk Afhandling om Skandinaverne i Utah), Slaget ved Nauvoo, Raadsherre Raleigh med Staalstik, Regnbuens Fænomener, Salt Lake Citys Historie med Staalstik af Borgmester Jedediah M. Grant osv. Vore engelsklæsende Søskende ville finde Nr. 2, som bestaar af 224 Sider Læsestof og koster en Dollar, værd Pengene.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

Nr. 11. *Den 1ste Juni 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 146.)

(1862—Fortsat.)

„Westwind" og afsejlede fra St. Joseph om Aftenen Kl. 10. Efter at have tilbragt Pintsen ombord paa en alt andet end behagelig Maade, da der kun var meget daarlig Plads til saa mange Folk paa det forholdsvis lille Fartøj, ankom Selskabet til Florence Mandag d. 9de Kl. 10 om Aftenen. H. C. Hansens Kompagni, som kom over Havet med „Humboldt", var allerede ankommen dertil en Uge i Forvejen. Iblandt de 48 Personer (3 Voxne og 45 Børn) af Madsens Kompagni, som døde paa Sørejsen, var Broder Jens Andersen fra Veddum i Aalborg Konference, som med sine Midler havde hjulpet mellem 60 og 70 Fattige til at emigrere. Han døde paa Nordsøen d. 25de April, strax efter at Skibet havde forladt Cuxhaven. Paa Rejsen fra New York til Florence døde to Børn, hvoraf det ene var J. C. A. Weibyes 1½ Aar gamle Pigebarn; 11 Personer (4 Voxne og 7 Børn) døde endvidere under Opholdet i Florence, og en ung Pige i Ørken, hvilket udgjorde 62 Døde af dette ene Kompagni mellem Hamborg og Salt Lake City.

Tirsdag d. 10de Juni opsloge Emigranterne deres Telte lidt nord for Florence, de nødvendige Indkjøb af Oxer, Vogne, Køer osv. foretoges, og andre nødvendige Forberedelser gjordes for Rejsen over Sletterne. De, som skulde rejse med Kirkens Vogne, bleve organiserede i Messer for at modtage Proviant fra Kirken, og Nogle, som vare blevne Apostater og havde været opsætsige under Sørejsen, forlode Selskabet for at forblive i Staterne. Iblandt disse vare Smed J. P. Jakobsen, Lauritz Larsen fra Højen, Christoffer Thomsen fra Gaardsholt og Andre med deres Familier. De øvrige af Emigranterne bleve liggende i Lejr i flere Uger førend de tiltraadte Rejsen over Sletterne. Faa Dage førend de brøde op fra Florence blev denne By (d. 7de Juli) hjemsøgt af en frygtelig Orkan ledsaget af Regn, Torden og Lynild, hvorved to Brødre bleve dræbte, og Ældste Joseph W. Young blev saa forslaaet i Hovedet og Ansigtet af en Vognkasse, som blæste ned paa

ham, at man bar ham bort i en ubevidst Tilstand, men han blev rask igjen efter en Tids Forløb. Emigranternes Telte og Vogntage fik en slem Medfart ved denne Lejlighed.

3) DET SEXTENDE EMIGRANTSELSKAB.

Under Ledelse af Søren Christoffersen afsejlede 336 Emigranter fra Hamborg d. 18de April med Sejlskibet ,,Electric'', Kaptejn H. C. Johansen. Efter heldig Overrejse ankom de d. 5te Juni til New York, hvor de Dagen efter stødte sammen med Liljenqvists Kompagni, i Forening med hvilket de d. 9de fortsatte Rejsen til Florence. Der til ankom begge Selskaber d. 19de Juni.

4) DET SYTTENDE EMIGRANTSELSKAB.

Den 21de April afsejlede 484 emigrerende Hellige fra Hamborg med Skibet ,,Athenia'', Kaptejn D. Schelling, under Ældste O. N. Liljenqvists Ledelse. Følgende Uddrag af en Skrivelse, som Broder Liljenqvist skrev til Præs. Jesse N. Smith i Kjøbenhavn, ombord paa ,,Athenia'' d. 4de Juni 1862, omtaler de nærmere Omstændigheder forbundne med Overrejsen:

,,I Dag er det den 40de Dag siden vi forlode Glückstadt, og vi vide endnu ikke, naar vi komme til Land; men jeg haaber, Tiden vil blive kortere i New York, end den er her, og vil derfor begynde min Beretning nu; kun vilde jeg ønske, at jeg havde noget Glædeligt at meddele Dem.

Den 25de April Kl. 5 om Morgenen forlode vi Glückstadt og befandt os inden Middag i Nordsøen. Vi styrede nord om Skotland, havde smukt og behageligt Vejr over Nordsøen, naaede Skotland d. 29de om Eftermiddagen og passerede Fyrtaarnene om Aftenen. Inden Midnat vare vi paa Atlanterhavet. Vi havde den Gang føjelig Vind i flere Dage, med temmelig stærk Søgang, og Søsygen var almindelig. 14 Dage efter vor Afrejse fra Glückstadt havde vi sejlet Halvvejen, men her begyndte Lykkens Hjul at dreje sig. Havde vi hidtil havt god Vind, fik vi nu Modvind eller slet ingen. Kaptejnen styrede stadig sydpaa, indtil vi naaede Golfstrømmen, 300 eng. Mile syd for New Foundlands Banker, det vil sige for fire Uger siden. Her fik vi saadant Blikstille næsten en hel Uge, at knapt en Fjær rørte sig, og Vandets og Luftens Temperatur varierede mellem 17 til 20 Grader R. Denne pludselige Overgang fra det kjølige Nord, tilligemed det daarlige Vand, som fordærvedes Dag for Dag i Varmen, gjorde, at Sygdommen, som allerede fandtes iblandt os, greb voldsomt omkring sig. Meslingerne, som vare blevne førte ombord og allerede havde krævet nogle Ofre blandt Børnene, bortrev 33 af de Smaa, og selv flere af de Voxne lede af Mavepine og Diarrhoe. Den første Vind, vi fik, benyttede Kaptejnen til at naa et koldere Klima. Nu ere vi alle raske, baade Store og Smaa, takket være ham, som holder Alt i sin Haand. Fem Voxne døde, nemlig Ole Nielsen, 37 Aar gammel, Kirstine Poulsen, 29 Aar, Hans Nielsen fra Amager, 52 Aar, Ane Nielsen, 70 Aar, og Kaisa Janson, 65 Aar. Kaptejnen har ladet Havresuppe koge til de Syge om Morgenen, Risengrød om Formiddagen og undertiden Sagosuppe om Eftermiddagen.''

Den 6te Juni ankom ,,Athenia'' til New York, hvor man traf S. Christoffersens Kompagni, som var ankommen Dagen i Forvejen. Begge Selskaber fortsatte d. 9de Rejsen med Jærnbanen til Florence, hvor de indtraf lykkelig og vel d. 19de Juni.

John Van Cotts Hjemrejse.

Efter at have besørget den store Emigration afsted fra Hamborg, rejste Præsident John Van Cott tilbage til Kjøbenhavn og gjorde Forberedelser for sin egen Rejse. Ifølge Instruxer fra Præsident Brigham Young overlod han Bestyrelsen af Missionen til Ældste Jesse N. Smith (der allerede havde virket som Missionær i Missionen omtrent 16 Maaneder), og d. 9de Maj tog han en kjærlig Afsked med Brødrene og de Hellige i Kjøbenhavn og begav sig paa Hjemrejsen. Han havde denne Gang præsideret over den skandinaviske Mission i omt. 2 Aar og 4 Maaneder eller siden d. 1ste Januar 1860; han var meget afholdt af de skandinaviske Hellige, hvis Karaktertræk han nøje havde lært at kjende, og han forstod at vinde Folkets Venskab. Den 13de s. M. ankom han til Liverpool, hvor fra han den følgende Dag i Forening med Apostlene A. M. Lyman, C. C. Rich, Geo. Q. Cannon og Andre afsejlede med Dampskibet „Kangaroo" til New York. Her stødte de sammen med en Del af den skandinaviske Emigration; fra Florence rejste Van Cott med Madsens og Liljenqvists Kompagnier til Green River, hvor de indhentedes af Lyman, Rich, W. H. Hooper, Jos. W. Young og Andre, som kjørte med Hestebefordringer. Med disse Brødre rejste Van Cott den øvrige Del af Vejen til Salt Lake City, hvor til han ankom d. 16de Septbr.

Forvisning fra Hamborg.

I September Maaned maatte G. Petersen, som tidligere omtalt, forlade Hamborg af Mangel paa timeligt Arbejde, uden hvilket ingen Udlænding maatte opholde sig i Staden, hvorfor Præs. Jesse N. Smith i Oktober beskikkede G. Pegua til Petersens Eftertræder som Forstander for Hamborg Gren, der nu kun talte 6 Medlemmer. Pegua holdt en offentlig Forsamling d. 2den Novbr. og virkede saa godt han kunde til d. 19de Decbr., da han blev arresteret for at have prædiket „Mormonismen". Den følgende Dag blev han fremført for det høje Senat, hvor han, efter at Sagen var drøftet, fik Ordre til øjeblikkelig at skulle forlade Hamborg og aldrig sætte sin Fod der mere; i modsat Tilfælde blev der lovet ham stor Straf. Broder Pegua maatte følgelig forlade Staden og søge Tilflugt i Altona, men da Øvrigheden dersteds forenede sig med Politiet i Hamborg, blev han ogsaa efter faa Dages Forløb bortvist fra Altona. Derpaa rejste han til Jylland. Det følgende Foraar (1863) emigrerede de faa Hellige i Hamborg til Zion for Kirkens Midler.

Geo. Q. Cannons Besøg.

Torsdag d. 4de Septbr. ankom Geo. Q. Cannon, Præsident for den europæiske Mission, og Hustru samt Ældsterne John Smith, Samuel H. B. Smith og Joseph F. Smith til Hamborg fra England. De to Sidstnævnte ledsagede Præsident Cannon paa et Besøg til Skandinavien, medens John Smith kom for at arbejde i Missionen. En kort Beskrivelse over deres Rejser findes i „Skandinaviens Stjerne" 12te Aarg., Side 8 og 9, men det Følgende er Præs. Cannons egen Beretning, oversat fra „Millennial Star":

„I Hamborg, hvor vi mødte Ældste Jesse N. Smith, Præsident for den skandinaviske Mission, som var kommen fra Kjøbenhavn for at modtage os, fandt vi Ældste Petersen, en Dansker, som var bekjendt med det tyske Sprog og var derfor bleven

sendt her til som Missionær fra Danmark. Der fandtes kun faa Medlemmer af Kirken i denne Stad, og disse vare meget fattige, hvorfor han havde fundet det nødvendigt at arbejde i det Timelige for at faa Opholdet. Hans Beskjæftigelse havde slaaet ham Fejl faa Dage førend vor Ankomst, og han ventede næsten hvert Øjeblik paa Ordre fra Stadens Authoriteter til at skulle forlade dens Grænser, thi en Mand ,,uden Pung og Taske'' kan ikke opholde sig ret længe i Hamborg. Øvrigheden forlanger nemlig, at Enhver, som opholder sig dersteds, skal have en eller anden regelmæssig Beskjæftigelse, hvorved han kan ernære sig, eller et tilstrækkeligt Beløb Penge til et Aars Ophold. Dersom han hverken har Beskjæftigelse eller Penge, tager Politiet ham strax under Behandling og marscherer ham udenfor Stadsmurene. Ingen Herrens Tjener, som strængt vilde adlyde Guds Befalinger, kunde opholde sig i Hamborg; selv Jesus og de Tolv, som han valgte i Jerusalem, vilde have faaet en slem Medfart, dersom Hamborg i dens nærværende Orden havde existeret i deres Dage, og de havde vovet at prædike dersteds. Det forbausede os derfor ikke, da vi siden hørte, at Ældste Petersen blev nødsaget til at rejse fra Staden kort efter at vi havde forladt ham.

Fra Hamborg rejste vi ikke lige til Kjøbenhavn, Missionens Hovedkvarter, thi Præsident Smith havde bestemt et Konferencemøde i Aalborg til Søndag d. 7de Septbr., hvorfor vi (om Aftenen d. 5te) toge med Jærnbanen til Kiel, der fra med Dampskib til Korsøer, hvor vi traf Broder W. W. Cluff om Morgenen d. 6te, og vi rejste strax med et andet Dampskib til Aarhus. (Her blev Selskabet paa det Hjærteligste modtaget af Præs. P. C. Geertsen og mange Hellige.) Samme Dags Eftm. forlode vi Aarhus og kjørte med Deligencen til Aalborg *, hvor vi arriverede Søndag d. 7de om Morgenen Kl. 5. Vore Forsamlinger med de Hellige og Venner den Dag vare meget interessante. Alle vare meget glade over at se os, og det Eneste, som gjorde Skaar i vor Fornøjelse, var vor Uformuenhed til at kunne tale med dem i deres eget Sprog, men da Ældsterne Smith, Cluff og Christensen, som vare hos os, kunde tale meget godt Dansk, gik det ganske godt. Ældste A. Christensen oversatte i alle vore Møder og var meget velsignet i dette hans Arbejde. Paa Tilbageturen overværede vi et Konferencemøde i Aarhus d. 10de Septbr. Det var en Glædens Tid for de Hellige, og at de nøde vort Besøg bevistes tydeligt af deres glade Ansigter og deres Kjærlighed mod os. Fra Aarhus rejste vi med Dampskib til Korsøer og der fra med Jærnbane over Øen Sjælland til Kjøbenhavn, hvor til vi ankom d. 11te, og d. 14de Septbr. overværede vi et Konferencemøde i en stor Sal, som var lejet for Tilfældet og hvor

* Brødrene vare ved Ankomsten til Aalborg meget trætte af den anstrængende Rejse, men Ældsterne A. Christensen og N. C. Edlefsen gjorde Alting saa behageligt for dem, at de snart følte sig hvilte og talte udmærket godt i Konferencemødet om Søndagen. Den følgende Dag tilbragtes med at besøge flere af de Hellige samt med at gjøre en Tur op paa Skovbakken og bese Byen. Tirsdag Morgen d. 9de forlode Brødrene Aalborg og ankom til Aarhus den følgende Nat Kl. 1. 300 Hellige og Fremmede overværede Konferencemødet dersteds Onsdag d. 10de. Da Brødrene om Torsdagen afgik med Dampskibet ,,Stjernen'', for at rejse til Korsøer, var Strandbredden fyldt af de kjærlighedsfulde Hellige, som kom tilstede for at vinke de Besøgende Farvel. Generalraadet i Kjøbenhavn overværedes af 12 Zionsældster og over hundrede indfødte Ældster.

omtrent 1000 Hellige og Fremmede vare tilstede. Den 15de og 16de mødte vi med Præstedømmet i Generalraad. Brødrene fra Missionens forskjellige Dele, som udelukkende vare beskjæftigede i Evangeliets Tjeneste, vare tilstede, med Undtagelse af En eller To, hvis Arbejdsmarker vare saa langt borte, at Indbydelsen til Raadet ikke kunde naa dem itide. Saa gavnligt var dette Konferenceraad til Alle, os selv iberegnet, at de to Dages Forsamlinger alene var rigelig Erstatning for vor Rejse. Ældsterne behøvede Undervisninger om mange Ting, og Guds Aand var udgydt over os, saa at vore Hjærter inspireredes til at give og modtage Herrens Villie angaaende dem. Vi mødte atter med de Hellige i Kjøbenhavn d. 21de, og samme Dags Aften begave vi os paa Rejsen til Holland og Svejts over Hamborg.

Under vort Ophold i Danmark udvistes os den størst mulige Venlighed af Alle, som vi kom i Berørelse med. De Hellige syntes at kappes med hverandre om at gjøre det behageligt for deres besøgende Brødre. Alle Ældsterne, som talte offentlig, nøde Frihedsaanden i stor Fylde. Vi kunne visselig ikke erindre, at vi nogensinde have følt større Frihed til at tale eller havt mere af Belærelsesaanden end vi havde ved adskillige Lejligheder under vort Ophold i Danmark. Folket syntes at lytte med den største Opmærksomhed til Alt, hvad der blev sagt; deres Attraa efter at høre og den Tro, de udøvede, satte Ældsterne i Stand til at forklare dem Sandhedens Principer. Missionærernes Arbejde har god Fremgang i den skandinaviske Mission, thi Folket annammer Ordet med Glæde, naar det bliver prædiket til dem. Der findes imidlertid mange Steder i Sverige og Norge, hvor Ældsterne ikke kunne prædike eller forrette nogen af Evangeliets Ordinancer uden at udsætte sig for Fare, og de blive ikke sjælden kastede i Fængsel. Desuagtet spredes Værket, og eftersom mere frisindede Ideer og Anskuelser gradvis bane sig Vej og der ere Udsigter for, at Regjeringerne ville skjænke Folket større Frihed, tør det haabes, at Tiden er ikke fjærn, da Ældsterne ville blive i Stand til uhindret at prædike Evangeliets Principer i disse Nationer. Dersom den Dag kommer, ville Tusinder træde frem og annamme Sandheden med Redebonhed og Taknemmelighed. I Danmark er der betydelig Frihed, hvilket har været Tilfældet siden Erastus Snow først bragte Evangeliet der til. Folket i Almindelighed have kun liden Agtelse for eller Tillid til deres gamle religiøse Vejledere, og de have ikke præstelige Traditioner og Indflydelser at kæmpe med i saa stor en Grad som Folket har i de Lande, hvor Præstelist raader. Imidlertid ere de ikke fri for onde Indflydelser. Satan er paa ingen Maade bunden der i Landet, hvilket Folket nok saa tydeligt beviser ved den Medfart, de give de Hellige en Gang imellem. Naar Indvaanerne organisere sig til Pøbelhobe, ere de meget grusomme og betænke sig ikke paa at overøse deres Ofre med de største Fornærmelser. Som en Almindelighed ere de ved saadanne Lejligheder tilbøjelige til at blive meget ondskabsfulde og rasende; de tale kun lidet og ere aldeles døve for Bevisførelse eller Fornuft.

Ældsterne dersteds have mange Vanskeligheder at kæmpe med naar de prædike Evangeliet. Det er et meget koldt Land om Vinteren, og at rejse fra Sted til Sted — ofte i Sne —

for at besøge de Hellige uden noget andet Befordringsmiddel, end det, Naturen har givet, fordrer et fast og taalmodigt Sindelag, en stærk Natur og et raskt og kraftigt Legeme. Den Slags Føde, som den fattigere Klasse i Almindelighed nyder, er meget grov. Det vilde vistnok forskrække mange af vore Ældster og de Hellige i England, dersom saadan Føde, som Mange spiser i Danmark, blev fremsat for dem i den Hensigt, at de skulde nyde et Maaltid deraf. Evangeliet vil ikke alene gavne mange af de skandinaviske Hellige aandeligt, men ogsaa timeligt. Det samme kan imidlertid siges om andre Lande end Skandinavien. Men under vore Rejser i Danmark bleve vi stærkt paavirkede af hvad vi saa' og hørte fortælle om den almindelige Levemaade dersteds. Folket maa lære meget førend de kunne forstaa at paaskjønne de Velsignelser, som Gud har givet dem, og anvende dem rettelig. I denne Henseende vil Indsamlingen blive gavnlig for de Hellige. Hjemførelsen til Zion vil gavne dem i enhver Henseende, dersom de ville handle ret. Iblandt Andet vil deres legemlige Skjønhed forøges; de ere allerede sunde og kraftige, men en kjøn Legemsbygning og smukke Ansigter vil blive almindeligt iblandt de Hellige, som indsamles til Zion. Herrens Aands himmelske Indflydelse, forenet med gunstigere Omstændigheder og en bedre Kost, vil netop have denne Virkning. Det er der ligesom i andre Lande, at Herren udsamler det bedste og reneste Element til sit eget Brug: hans Aand virker paa de Oprigtige og Rene af Hjærtet, og det er dem, som annamme Sandheden. Med disse vil han bygge sig et Folk og et Navn paa Jorden. Ud af alle Nationer, hvor Evangeliet prædikes, vil Herren samle et Folk, som skal blive den stærkeste Magt, der nogensinde har havt Tilværelse paa Jorden. Skandinavien vil uden Tvivl afgive sin Del af det Element, hvoraf hint mægtige Rige skal bestaa."

FLERE ÆLDSTERS ANKOMST.

Den 17de Septbr. ankom Ældsterne A. W. Winberg, Johan Svenson, Christoffer Holberg og Hans C. Hansen til Kjøbenhavn som Missionærer fra Zion, medens Præs. Cannon og Selskab endnu opholdt sig i Hovedstaden.

MISSIONENS BLOMSTRINGSTID.

Dersom det med Sandhed kan siges, at den skandinaviske Mission nogensinde har havt hvad man med et figurligt Udtryk kunde kalde en Blomstringsperiode, saa var denne i Aarene 1861 og 1862, hvilket kan ses af den statistiske Oversigt, som findes i MORGENSTJERNENS 1ste Aarg., Side 15. I Aaret 1861 bleve, som tidligere anført, 1954 Personer tillagte Kirken ved Daab, og i 1862 bleve 1977 døbte. I Missionens Historie har man hverken før eller senere opnaaet en saa rig Høst af Sjæle. Ved Slutningen af Aaret 1862 havde Missionens 15 Konferencer eller 155 Grene * (trods den store Emigration om Foraaret) et samlet Antal af 5800 Medlemmer, af hvilke 595 vare Ældster, 216 Præster, 215 Lærere og 97 Diakoner. Af Zionsbrødre var der 14 i Missionen, nemlig Jesse N. Smith, Missionens Præsident, W. W. Cluff og H. P. Lund, omrejsende Ældster i hele Missionen, A. Christensen, Pastor for Aalborg og Vendsyssels Konferencer, C. C. N. og J. F. F. Dorius, Missionærer i Norge, K. H. Bruun, Pastor for Fredericia og Fyens Kon-

* I 1861 var der 166 Grene, det højeste Antal i Missionens Historie, men der var dog ikke saa mange Medlemmer som i 1862 paa 215 nær.

ferencer, P. Beckstrøm, Missionær i de svenske Konferencer, J. P. R. Johansen, Præsident for Fredericia Konference, A. W. Winberg, omrejsende Ældste i Jylland, Johan Svenson og Christoffer Holberg, omrejsende Ældster i Sverige, Hans C. Hansen, Missionær i Aalborg og Vendsyssels Konferencer, og John Smith, Medhjælper paa Kontoret i Kjøbenhavn. Ældste P. V. Poulsen præsiderede over Kjøbenhavns Konference, der havde 1202 Medlemmer. N. C. Edlefsen over Aalborg Konf. med 350 Medl., H. C. Høgsted over Vendsyssels Konf. med 685 Medl., J. P. R. Johansen over Fredericia Konf. med 278 Medl., J. Hansen over Lollands Konf. med 182 Medl., P. C. Nielsen over Bornholms Konf. med 87 Medl., P. C. Carstensen over Fyens Konf. med 185 Medl., P. C. Geertsen over Aarhus Konf. med 296 Medl., C. S. Winge over Skive Konf. med 82 Medl., C. C. N. Dorius over Kristiania Konf. med 908 Medl., N. Rosengren over Skaane Konf. med 757 Medl., N. C. Flygare over Stockholms Konf. med 220 Medl., A. P. Søderborg over Gøteborgs Konf. med 214 Medl., L. Nilsson over Norrkøpings Konf. med 299 Medl., A. Svedlund over Sundsvalls Konf. med 47 Medl. og G. Pegau som Forstander for Hamborg Gren med 8 Medl. Foruden de nævnte præsiderende Brødre fandtes der i alle Konferencerne en Mængde omrejsende Ældster, Forstandere og andre Missionærer, der arbejdede med en Flid og Udholdenhed, som gjorde dem og Guds Gjerning Ære.

I Gøteborg, Sverige, hvor ingen videre Fremgang havde været gjort i nogen Tid, lykkedes det Præsident A. P. Søderborg om Sommeren 1862 at leje et nyt Forsamlingslokale og begynde at prædike igjen, trods Politiets Efterstrædelser. Broder Anders Børjeson blev omtrent paa samme Tid dømt til 300 Rdls. Mulkt eller 28 Døgns Vand og Brød for at have prædiket Evangeliet, og en anden Broder blev dømt til 25 Rdls. Mulkt eller 14 Dages Fængsel for samme „Forbrydelse".

I Norge maatte ogsaa fire Brødre i Juli Maaned sidde i Fængsel paa Vand og Brød, for at udsone Mulkter, som bleve dem idømte den foregaaende Vinter for Prædiken og Daab. Præsident C. C. N. Dorius foretog i Sommerens og Efteraarets Løb en Rundtur i Konferencen, og rejste saa langt nord som til Hadseløerne. I Konferencemødet, som afholdtes i Kristiania d. 18de Oktbr., blev det vedtaget, at den norske Mission ikke længere skulde kaldes Brevigs Konference, eftersom Missionens Hovedsæde var Kristiania, men at den for Fremtiden skulde kaldes „Kristiania Konference". (Fortsættes paa Side 177.)

En mærkelig Statistik.

Da man undersøgte de efterladte Papirer hos en i Regjeringskontorerne i Berlin ansat Skriver, der nylig afgik ved Døden i en Alder af 74 Aar, fandt man en statistisk Opgjørelse over Alt, hvad han havde skrevet i sit 40-aarige Kontorliv. Han maatte daglig skrive 40 Sider, hver paa 24 Linier; det giver, i de 15,000 Dage, han ofrede i Statens Tjeneste, 600,000 Sider eller over 14 Millioner Linier og omtrent en halv Milliard Bogstaver. Naar Bogstaverne bleve ordnede efter hinanden vilde de kunne udgjøre en Linie, der kunde trækkes tre hundrede Gange rundt om Berlin. Til Udførelsen af dette Arbejde havde han kun brugt en Spand Blæk. Hans Bevægelse for at dyppe Pennen havde optaget to Maaneder af hans Liv.

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 1ste Juni 1884.

LOGAN TEMPELS INDVIELSE.

Lørdag d. 17de Maj 1884 oprandt yndig og behagelig i Logan, der netop skulde opleve en af sine betydningsfulde og vigtige Mærkedage. Naturen smilede med tilsyneladende Velbehag paa den smukke Dal, der netop paa denne Aarstid var iklædt sin skjønneste Foraarsdragt og frembød et Skue, som visselig maatte behage enhver Iagttagers Øje. Allerede tidligt paa Morgenstunden var der et almindeligt Røre iblandt de mange Tusinder, som havde forsamlet sig fra næsten alle Territoriets Dele for at være nærværende ved Indvielsen af et Tempel, der nu skulde finde Sted for fjerde Gang i de Sidste-Dages Helliges Historie. Alles Fjed var rettet mod Bakken, paa hvis Top den hvide Tempelbygning knejsede i majestætisk Stolthed og fyldte enhver trofast Zions Ven med Ærefrygt og Beundring. Et forenet Musikkorps, som havde stationeret sig lidt syd for Bygningen, lod sine smukke Toner blande sig med den friske Morgenluft, og der var snart en meget stor Folkemængde forsamlet. Desværre havde kun et mindre Antal af de mange Tilstedeværende været heldige nok til at sikre sig Adgangskort, uden hvilken Ingen blev tilladt at komme ind i Templet. Præcis Kl. 10 aabnedes Dørene paa den østre Ende af Bygningen, og ¾ Time senere havde det præsiderende Præstedømme indtaget deres Pladser paa Forhøjningerne i den østre og vestre Ende af den store Sal, medens Tilhørerpladsen var fyldt med omtrent 1200 Personer. Iblandt de cirka 200 Brødre, som havde Plads paa Forhøjningerne, var det Første Præsidentskab, 9 af de Tolv (W. Woodruff, Lorenzo Snow, Erastus Snow, F. D. Richards, A. Carrington, M. Thatcher, Geo. Teasdale, H. J. Grant og J. W. Taylor) samt andre af Kirkens højere Authoriteter tilligemed mange Stavspræsidenter, Biskopper, Raadgivere osv. Kl. 10.45 kaldtes Forsamlingen til Orden af Præsident John Taylor, der, efter Afsyngningen af en Hymne af Logan Sangkor, opsendte følgende Indvielsesbøn:

„O Gud, Du evige Fader, alle Tings Skaber, baade synligt og usynligt, vor Tilværelses Ophav, Livets Herre og Giver, vi anraabe Dig, saasom Du har lært os, i din elskelige Søns Jesu Kristi Navn, vor Frelser og Forløser, og sige: „Vor Fader, Du som er i Himlene! Helliget vorde dit Navn; Komme dit Rige; Ske din Villie, som i Himmelen, saa og paa Jorden.“ Vi anerkjende din Magt; vi bøje os for din Myndighed og ære dit hellige Navn.

Vi, nogle faa af dine Skabninger, have, ifølge dine Befalinger og i Lydighed til dine Love og dit Ord, bygget dette Hus til Dig, o Gud, efter din Tjener Brighams Beslutning og Plan, for at det kunde blive „et Ordens Hus, et Bedehus“ og et antageligt Sted for Dig, hvori vi kunne tilbede Dig i Overensstemmelse med din Villie, dine Love og de Principer,

som Du har aabenbaret, og blive nøjere bekjendte med din Villie samt blive belærte om hellige Ordinancer og udføre samme, og ligeledes for at dit Folk kunde blive underviste om alle de Videnskaber og Oplysninger, som tilhøre baade dette og det tilkommende Liv.

Det har behaget Dig, o Herre Gud, vor himmelske Fader, at aabenbare Dig i vore Dage, og ved at vise Dig og din elskelige Søn Jesus Kristus, vor Frelser og Forløser, til din Tjener Joseph, har Du tilkjendegivet, at Du lever. Ved at aabne Himlene, ved din Herlighed og ved din egen Røst aabenbarede Du Dig for ham, og idet Du pegede paa vor herlige Forløser, som var hos Dig, erklærede Du, at han var din elskelige Søn, i hvem Du havde Velbehagelighed, og Du befalede din Tjener Joseph at høre ham.

Det har ogsaa behaget Dig gjennem ham og dit hellige Præstedømme, som har levet paa Jorden og endnu existerer i Himlene, at gjengive det evige Evangelium i sin Fylde, Rigdom, Magt og Herlighed, med det hellige Præstedømme og sammes Nøgler, tilligemed Tidernes Fyldes Husholdning, som har været omtalt af alle de hellige Profeter siden Verdens Begyndelse, paa hvis Oprettelse vore Forfædre have ventet med Længsel, for at vi, saa vel som din Tjener Joseph, kunde komme i Besiddelse af Kundskab om Dig og dine Love, gjennem det hellige Præstedømmes Kraft og det evige Evangelium, som frembringer Liv og Udødelighed samt aabner Forbindelse mellem Himmelen og Jorden, og gjennem hvilket, som Du har sagt: „Gud skal give Eder (de Hellige) Kundskab ved sin Helligaand, ja ved den Helligaands Gave skal han give Eder Kundskab, som ikke har været aabenbaret siden Verdens Begyndelse."

Du befalede din Tjener Joseph i Landet Ohio at bygge et Hus til Dig, sigende: „Organiserer Eder, bereder Alt, hvad nødvendigt er, og indretter et Hus, ja et Bedehus, et Fastehus, et Troens Hus, et Hus til Lærdom, et Hus til Herlighed, et Ordens Hus, ja et Guds Hus." Og da dette Hus var færdigt, viste Du Dig for dine Tjenere Joseph Smith og Oliver Cowdery samt andre af det hellige Præstedømme, og i din Herligheds Klarhed aabenbarede Du ham overordentlig store og ædle Principer. Du sendte ogsaa din Tjener Moses, som fordum indsamlede dit Folk Israel fra Ægypti Land, for at overgive Nøglerne til Indsamlingen af de sidste Dages Israel, og ligeledes sendte Du Elias, som overleverede Evangeliets Husholdning fra Abrahams Dage, og ligeledes Profeten Elias, som havde Nøglerne til den Husholdning, som omtales af Malakias og som skal „vende Fædrenes Hjærter til Børnene, og Børnenes Hjærter til deres Fædre." Og Du indførte den Gang et Begyndelsesarbejde i Forbindelse med dit Folks Tvætning og Salvelse. Ligeledes befalede Du din Tjener Joseph at bygge et Hus i Nauvoo, hvori større Kundskab om dit hellige Præstedømme kunde blive meddelt, sigende: „Thi der findes ikke noget Sted paa Jorden, hvor han kan komme og gjengive Eder det, som var tabt eller som han har taget bort, nemlig Præstedømmets Fylde, thi der er ingen Døbefont paa Jorden, hvori mine Hellige kunne døbes for dem, som ere døde." Som det er skrevet: „Sandelig, derfor siger jeg Eder, at Eders Salvelser, Eders Tvætninger, Eders Daab for de Døde, Eders højtidelige Forsamlinger, Eders Ihukom-

melser om Eders Ofringer ved Levi Sønner, Eders Orakler i Eders hellige Steder, hvori I erholde Tilsagn, Eders Skikke og Rette til Begyndelsen af Aabenbaringerne og Zions Grundlæggelse, og alle hendes Myndigheders Ære, Herlighed og Begavelser ere beskikkede formedelst mit hellige Huses Anordninger, hvilket Hus mit Folk befales altid at bygge til mit hellige Navn.“ Hint Hus blev paabegyndt af din Tjener Joseph og fuldført af din Tjener Brigham og de Tolv, og i dette aabenbaredes mange store og herlige Principer og Ordinancer, som tidligere vare blevne meddelte nogle udvalgte Faa, førend din Tjener Josephs Død. Og da Du gav en staaende Befaling til dit Folk, at de altid skulde bygge Huse til dit hellige Navn, lod din Tjener Brigham (efter at dit Folk vare komne til dette Land, ja Zions Land), i Overensstemmelse med denne Befaling og dine Meddelelser til ham, et Hus opføre i St. George i dette Territorium, hvori mange herlige Principer ere blevne udviklede og meget Arbejde udført baade for de Levende og de Døde. Vi have saaledes ogsaa nu fuldført dette et andet Hus, som vi i Dag hellige og indvie til Dig, for at vi kunne blive bedre beredte til at gjøre din Villie, administrere dine Ordinancer, rense og undervise din Kirke samt opbygge og grundfæste dit Zion paa Jorden, hvilket Du har bestemt skal udføres i Tidernes Fyldes Husholdning. Vi erkjende, o Herre Gud, vor Svaghed og Uværdighed for Dig, samt vor Udueligheđ til at kunne gjøre Noget uden din Vejledning og Hjælp; men da Du har givet os en Befaling, tilligemed Andre, have vi bygget dette Hus og overgiver det til Dig, idet vi bede, at Du vil antage det i din Søns Jesu Kristi Navn, vor Herre og Forløser. Vi indvie Grunden, hvorpaa det er bygget, samt den omkring samme liggende Grund, der er kjendt under Navn af Tempelblokken; vi indvie Grundvolden, hvorpaa Bygningen hviler, samt Stenene, Kalken, Dørene, Trapperne, Vinduerne, Gulvene, Hængslerne og Laasene, Loftet og Taget, Malingen og Prydelserne, Forhøjningerne til det hellige Præstedømmes Brug, Døbefonten og de dermed forbundne Værelser, og ligeledes alle Værelserne, som ere bestemte til Udførelsen af Ordinancer og andre Ting, Varmeapparaterne og Møblementet og enhver Gjenstand i Huset fra Grundvolden til Taarnene deraf. Vi indvie det Hele til Dig, Herre Gud, og bede, at det maa være et helligt Sted, hvori dine Ordinancer kunne udføres og dit Præstedømme arbejde i Overensstemmelse med din hellige Lov samt din Villie og dine Hensigter med Menneskenes Børn. Thi Du, o Gud, er Ophav til de Principer, som ere blevne udviklede til Menneskeslægtens Velsignelse, Frelse og Ophøjelse, og Du har indstiftet dine hellige Ordinancer til dit hellige Præstedømmes Begavelse, og til Gavn for de Levende og de Døde, paa det at dine Tjenere kunne udgaa til Jordens Nationer, udrustede med Kraft fra det Høje, og som dine Sendebud bære Vidnesbyrd om Frelse til hele Adams Familie, ifølge dine Ord. Og for at dit Folk ved dit Huses Ordinancer maa kunne blive beredt til at arve Troner, Herredømmer, Magt, Fyrstendømmer og Ophøjelse i de evige Verdener. Og ligeledes for at dine Hensigter angaaende de Dødes Forløsning kunne blive nøjagtigt fuldbyrdede efter din Lov, saa at dine Ordinancer i dette dit hellige Hus maa blive udførte til

Frelse for dem, som ere døde uden Kundskab om Evangeliet, og at dine Tjenere og Tjenerinder, som skulle administrere i dine hellige Ordinancer, saaledes kunne blive Frelsere paa Zions Bjærg, i Overensstemmelse med din Tjener Malakiæ Ord, naar han siger, at det er nødvendigt, at Fædrenes Hjærter skulle vendes til Børnene og Børnenes Hjærter til Fædrene, og at et sammenbindende, forenende Led, i Overensstemmelse med nyere Aabenbaring, maa sammenknytte de Levende og de Døde i broderlig og patriarkalsk Forhold efter den hellige Orden, som existerer hos Guderne. Maa et Enigheds- og Fællesskabs-Baand blive knyttet mellem Himmelen og Jorden: thi Du har sagt, at Fædrene uden os ikke kunne blive fuldkomne, og at vi ikke heller kunne blive fuldkomne uden dem. Vi bede Dig derfor, o Gud, at de, som administrere her, maa arbejde med Forsigtighed, Visdom og Forstand, samt med Renhed, Dyd og Ære for Dig og udføre deres Pligter paa en antagelig Maade i dette dit Tempel paa Jorden.

Og vi bede Dig ogsaa, vor Fader, at dit hellige Præstedømme i Himmelen maa hjælpe dit Præstedømme paa Jorden, ja det Præstedømme, som er efter Guds Søns Orden, efter Melkisedeks Orden og efter et evigt Livs Kraft, som administrerer i Tid og Evighed. Maa det efter din Vejledning og efter din Villie meddele os sand Kundskab om alle Love, Skikke og Ordinancer, samt aabenbare os, hvorledes og til hvem vi skulle administrere, saa at en fuldkommen Enighed og Harmoni maa blive tilvejebragt mellem Præstedømmet paa Jorden og Præstedømmet i Himmelen, hvis vi ere værdige dertil. Og vil Du oplære os mere fuldkomment om din Villie, dine Love og dine Ordinancer samt aabenbare os Sandhedens og Kundskabens Skatte angaaende de Levende og de Døde, saa at vi, kjendende din Villie, maa kunne udføre den paa Jorden som den bliver udført i Himmelen.

Og da Du iblandt Andet har sagt angaaende dit Hus, at vi deri skulle søge flittigt og lære hverandre Visdoms Ord, ,,ja udsøger Visdoms Ord af de bedste Bøger, søger Lærdom ved Læsning og ved Tro," og Du har indvidere befalet, at vi skulle gjøre os bekjendte med ,,alle gode Bøger, med Sprog og Tungemaal og Folk," samt komme i Besiddelse af Kundskab om Nationer, Riger, Regjeringer og Love, og Du har erklæret, at der skal komme en Tid, ,,da Intet skal skjules for dit Folk, da de skulle se, enten der er en eller flere Guder, da alle Troner og Herredømmer, Fyrstendømmer og Magter skulle aabenbares og forlenes alle dem, som have været trofaste i Jesu Kristi Evangelium. Og om der er Grænser for Himlene, Havene, det tørre Land, Solen, Maanen og Stjernerne, skal det aabenbares i Tidernes Fyldes Husholdning, saavel som Tiden for deres Omdrejning, alle beskikkede Dage, Maaneder og Aar og disses Længde samt Lovene for deres Tilværelse og deres forskjellige Grader af Herlighed. Alt skal aabenbares, ifølge den Bestemmelse, som toges i Evighedens Raad af alle Guders Gud før denne Verden skabtes — Alt, som holdtes tilbage indtil Jordens Fuldkommelse, da enhver Trofast skal indgaa til Guds evige Hvile og udødelige Nærværelse." Og da al Visdom er hos Dig, og al Lys, Sandhed og Forstand udgaar fra Dig, anraabe vi Dig ydmygeligt om at lade dine Velsignelser hvile

paa dette Hus, saa at det i Sandhed maa blive et Hus til Lærdom under din Vejledning, Anvisning og Inspiration. Og da Du gav Universet dets Love og er Verdens Skaber og Styrer samt maaler disses Tider og Omdrejninger, saa bede vi Dig, at en større Kundskab om Dig og dine Love maa blive givet i dette Hus, og at en Begyndelse til Tilkjendegivelsen af det, som din Tjener Joseph taler om, maa finde Sted. Derfor bede vi Dig, at naar dit Folk drage nær til Dig efter den hellige Orden, som Du har beskikket og aabenbaret, Du da vil høre deres Bønner og smile med Velbehag paa deres Begjæringer, som blive fremførte i Overensstemmelse med dine Ord, din Villie og din Lov. Og dersom vi ere regnede værdige dertil, og det er i Overensstemmelse med din Villie og Hensigt og ikke uforeneligt med den hellige Orden, som existerer iblandt Guderne eller som Du har beskikket, saa bede vi Dig, at din Nærværelse maa være hos os. Vi bede Dig ogsaa, at din Søns Jesu Kristi, vor Frelsers, Nærværelse maa være her, og at den Helligaand, Trøsteren, maa stedse være vor Vejleder og Læremester, samt at dine hellige Engle maa faa Tilladelse til at besøge denne hellige Bolig, og have Samkvem med dit Præstedømme til Bedste for de Levende og de Døde.

Vi bede Dig ogsaa, eftersom Du har aabenbaret mange Ting, at Du ogsaa vil give os større og fuldkomnere Kundskab om de telestiale, terrestriale og celestiale Herligheder, samt de Love, Regler og Grænser, som regjere dem, og de Pligter og Ansvarligheder, der tilhøre hver af dem, for at vi kunne blive i Stand til bedre at forstaa vore Pligter, Ansvarligheder og Forpligtelser mod alle Mennesker i deres forskjellige Livsstillinger og Forbindelser, og ligeledes mod denne Nation og andre Nationer paa Jorden, saa at vi kunne handle retfærdigt, forsigtigt og forstandigt i alle de forskjellige Forbindelser i Livet, henhørende til sociale, religiøse, politiske og andre Pligter, som paahvile os. Maa vi altid tilfulde forstaa den Stilling, vi indtage overfor denne Nation og andre Nationer samt Verden i Almindelighed; og maa vi mere fuldkomment forstaa vore Pligter mod de Levende og Døde, de Ugudelige og Fordærvede, samt de Hæderlige og Oprigtige iblandt Menneskene; ligeledes mod Dig, vor himmelske Fader, Jesus, den ny Pagts Midler, den Gamle af Dage og det hellige Præstedømmes forskjellige Ordener, Kvorumer og Organisationer samt mod vore Brødre i Almindelighed her i Zions Land.

Vi bede Dig at velsigne den Nation, i hvilken vi leve, og sammes Styrere, thi vi ere overbeviste om, o Herre, at medens stor Ugudelighed og Fordærvelse hersker i alle Selskabskredse, findes der Hundreder og Tusinder af hæderlige Mennesker, som ønske at gjøre hvad ret er og ville forsvare Frihedens Principer samt Menneskenes Rettigheder, og som ikke ville eller kunne bifalde den Fremgangsmaade, som bruges af de Tankeløse og Uvidende, der synes at have saa stor Lyst til at ville skade dit Folk, skjøndt mange af dem, formedelst de cirkulerende Løgne og falske Fremstillinger, ikke forstaa den Stilling, dine Børn indtage, ej heller de Principer, som styre dem. Oplys Du deres Forstand, vi bede Dig, og led dem paa Livets Vej. Velsign alle de Oprigtige, de Rene og Dydige, som søge at forsvare og

opholde de herlige Frihedsprinciper, som indeholdes i de Forenede Staters Konstitution, og som stride imod Tyranni, slet Regjering og Undertrykkelse, og befri denne Nation, o Gud, fra den Vanære at plyndre og røve et dydigt, uskyldigt og gudsfrygtigt Folk, under Lovens Dække, i aabenbar Krænkelse af deres konstitutionelle Rettigheder, fordi vi frygte og ære Dig og dine Love; men maa dette Hus blive bevaret til os som et helligt Sted, hvor vi kunne tilbede Dig og administrere dine Ordinancer, blive belærte om dine Love samt Universets Love, indbefattende denne Verden og andre Verdener, saa at dine Børn kunne blive uddannede i de højere Undervisningsgrene, baade i filosofisk, sproglig, naturvidenskabelig og theologisk Henseende.

Velsign de Ærlige og Oprigtige i hele Verden, og led de Vildfarende ind paa Retfærdighedens Vej, og efterdi Du har besluttet, at skrækkelige Straffedomme skulle ramme de Ugudelige, overlade vi dem i din Haand, o Gud, og ønske at rette os efter din Villie.

Bevar os, o Gud, i disse Bjærges Dale, og lad ikke vore Fjender og dine Fjender triumfere over dit Folk, og tillad dem ikke at bringe os i Trældom, thi Du, o Herre, kjender, at vi bestræbe os for at gjore din Villie og efterleve dine Love; bevar os derfor i Nydelsen af vore Friheder og Rettigheder, og befri os for Tyranniets og Undertrykkelsens truende Magt, thi vor Tillid, o Gud, er til Dig.

Vi bede Dig at velsigne din Kirkes Raad og Authoriteter: Det Første Præsidentskab, de Tolv med deres Raad, Patriarkerne, Stavspræsidenterne, Højraadene og Biskopperne, tilligemed de Halvfjerds, Højpræsterne, Ældsterne, Præsterne, Lærerne, Diakonerne og alle din Kirkes Kvorumer og Authoriteter med deres Hjælpere og tilhørende Organisationer, saasom de kvindelige Hjælpeforeninger, Søndagsskolerne, Børne- og Uddannelsesforeningerne og alle Mænd og Kvinder, som virke for Zions Velfærd. Velsign alle vore Venner, som ikke ere af os, men hvis Attraa er at opholde Dyd, Retskaffenhed, Ære og Frihed. Vi bede Dig ogsaa at velsigne dem, som have hjulpet til at opføre dette Hus: Byggekomiteen, Arkitekterne, Superintendenterne og Arbejdsmændene i alle deres forskjellige Fag, som med deres Virksomhed og Talenter have bidraget til Opførelsen af denne Bygning som en Bolig for Dig, o Gud. Velsign Staverne i dette Tempeldistrikt, og Enhver, som har ydet af sine Midler til Templets Opførelse, eller som paa nogen Maade har støttet Foretagendet. Lad Guds Frygt hvile over dit ganske Folk. Bevar dem i Efterlevelsen af Ærens, Dydens, Sandhedens og Retskaffenhedens Principer samt i Guds Kjærlighed, at de maa være dine Velsignelser værdige. Lad Folket prise Dig, o Gud, lad hele Folket prise Dig. O Herre, vor Gud, hør os i Himlene og svar os paa Jorden, at Zion maa gjøre sig rede og blive oplyst, og at Guds Herlighed maa hvile over den. Maa dit Folk være bevaret fra Verdens Vildfarelser, Stolthed, Daarskaber og Fordærvelse, saa at de maa gjøre Fremgang og udmærke sig i ethvert Princip, henhørende til Oplysning, Dyd, Ære, Retskaffenhed og Renhed, indtil Zion bliver hele Jordens Pris og Herlighed, og en Begyndelse bliver gjort til din Villies Fuldbyrdelse paa Jorden som

den sker i Himmelen. Vi bede Dig om alt dette og indvie dette Hus til Dig, tilligemed os selv, vore Hustruer, vore Børn, vore Huse, vore Jorder, vore Flokke og Hjorder samt vore Besiddelser for Tid og al Evighed i din Søns Jesu Kristi Navn. Amen."

Koret sang dernæst en anden Salme, og Præsidenterne Geo. Q. Cannon og Joseph F. Smith holdt Taler, hvorpaa Koret sang en Hymne, som var bleven forfattet for Lejligheden af Evan Stephens. Præsident Wilford Woodruff og Apostel Lorenzo Snow talte i Korthed, efter hvilket hele Forsamlingen, ledt af Præsident Taylor, raabte ,,Hosianna for Gud og Lammet." Slutningshymnen blev nu afsungen, og Patriark John Smith sluttede med Bøn.

De Tilstedeværende bleve derpaa tilladte at passere to og to i fuldkommen Orden gjennem forskjellige Dele af Templet, under umiddelbar Vejledning af Præsident Taylor (som gik foran), hans Raadgivere og de Tolv.

Indvielsesceremonierne bleve gjentagne Søndag d. 18de og Mandag d. 19de, og de fleste af dem, som ønskede det, fik saaledes Lejlighed til at være tilstede ved et af Møderne.

TEMPLET I LOGAN.

Denne smukke og prægtige Bygning, som netop er fuldført og indviet, har en yndig Beliggenhed i den østre Del af Logan paa et Stykke Højland, hvis jævne Overflade er omtrent 90 Fod højere end Tabernakelblokken og 4,650 Fod over Havets Overflade, samt overskuer det omliggende Land fra Paradis-Bjærgene mod Syd til Marsh-Dalen i Idaho mod Nord, en Distance af 60 Mile. Fra Templets Taarne kan man se Byerne Providence, Millville, Hyrum, Paradise, Wellsville, Mendon, Newton, Weston, Oxford, Lewiston, Smithfield, Hyde Park og Benson. Clarkston, Franklin og Richmond ses ikke formedelst mellemliggende Bjærge. Da Præsident B. Young valgte Pladsen bemærkede han, at det var det smukkeste Sted for Opførelsen af et Tempel, som han kjendte eller nogensinde havde set paa alle sine Rejser. Denne Mening er siden bleven godkjendt af næsten Alle, som have besøgt Stedet. Udsigten fra Taarnene er ubeskrivelig skjøn og elskværdig. Ikke alene møder Iagttagerens Blik det dejligste Billede af Byer og Marker i en af Utahs frugtbareste Dale, men ogsaa de stolte og majestætiske Bjærge, som paa alle Kanter omgive denne. Mod Øst hæver saaledes Wasatchbjærgenes kæmpemæssige Tinder sig til en Højde af fra 8000 til 12,000 Fod over Havets Overflade. Begrænsende Synskredsen mod Syd staar Bjærget James, 12,000 Fod højt; mod Sydvest taarner den 9660 Fod høje ,,Logan Peak" over Mendon og Wellsville, og længere borte, bag ved Willard City, hæver ,,Ogden Peak" sig til en Højde af 12,600 Fod over Havet.

I Maj 1877 aflagde Præsident Brigham Young, hans Raadgivere og flere af de Tolv et Besøg til Logan for at bestemme og indvie Tempelgrunden. Den 16de og 17de Maj blev derfor Tempelblokken opmaalt af Jesse W. Fox og J. H. Martineau, og Fredag d. 18de Maj Kl. 12 Middag blev

Grunden indviet ved Bøn af Apostel Orson Pratt, i Nærværelse af det Første Præsidentskab og en stor Forsamling af Hellige. Samme Dag blev Grunden brudt. C. O. Card blev senere udnævnt til Superintendent for Bygningens Opførelse til at virke under Vejledning af Apostlene, som boede i Tempeldistriktet, bestaaende af Cache, Box Elder og Rich Countier i Utah samt Bear Lake County i Idaho.

Udgravningen til Grundvolden paabegyndtes d. 28de Maj 1877, og d. 20de Juli begyndte man Murarbejdet paa den ved Templets Nordside liggende Sidebygning, der er bestemt til Maskinerier, Kjøkken, Kontor og Modtagelsesværelser, og er 80 Fod lang, 36 Fod bred og 23 Fod høj.

Nedlægningen af Templets Hjørnestene betragtedes som en betydningsfuld og vigtig Begivenhed, og Tusinder af Sidste-Dages Hellige indfandt sig paa Tempelpladsen d. 17de Septbr. 1877 for at overvære de dermed forbundne Ceremonier. Den sydøstre Hjørnesten blev lagt af Præsident John Taylor, og Apostel F. D. Richards opsendte Indvielsesbønnen; den sydvestre Hjørnesten lagdes af den præsiderende Biskop Edward Hunter, med Bøn af hans første Raadgiver L. W. Hardy; den nordvestre Hjørnesten blev lagt af Geo. L. Farrell, Præsident for Højpræsternes Kvorum af Cache Stav, med Indvielsesbøn af Stavspræsidenten Moses Thatcher, og den nordøstre Hjørnesten blev lagt af A. P. Rockwood, en af de syv Præsidenter over de Halvfjerds, med Bøn af H. S. Eldredge, ligeledes en af de syv Præsidenter over de Halvfjerds. Passende Bemærkninger bleve gjorte over hver Sten.

Templet er 171 Fod langt, 95 Fod bredt og 86 Fod højt til Taget, med et 100 Fod højt ottekantet Taarn paa hvert Hjørne og et stort firkantet Taarn paa hver Ende, hvoraf det vestre er 165 Fod og det østre 170 Fod højt til Toppen af Vindfløjen. Massive Skraapiller ere sammenbyggede med Murene, og det Hele er en smuk Prøve paa godt og solidt Arbejde. Det vil maaske være vanskeligt at sige, til hvilken Slags Arkitektur Templet henhører. Dog i Betragtning af Taarnene og Tinderne paa Murene kan det passende henregnes til den saakaldte Fæstnings Stil. Det har et rent, frit og tiltrækkende Udseende og forener Ynde og Storhed i skjøn Harmoni.

Stenene, som anvendtes til Bygningen, er en meget haard og mørk Slags Sandsten. En Del Kalksten fra Hyde Parks Nabolag brugtes til Buerne over og Siderne af Døre og Vinduer, og en stor Mængde lyse Sandsten fra Bjærgene ved Franklin i Idaho bleve benyttede til Sokler, Strækkelag og Kapstene paa Mure og Taarne. Al Sten-, Sand- og Kalkkjørsel betaltes efter Vægt ved Modtagelsen, hvorved Enhver fik nøjagtigt hvad han tilkom for sit Arbejde — en Plan, som tidligere var bleven prøvet ved Logan Tabernaklets Bygning, og fandtes at være meget besparende og tilfredsstillende.

Stenbrudene, hvor fra man erholdt Størsteparten af Stenene, ere beliggende omtrent fem Mile nordøst for Logan i hvad der kaldes „Green Canyon". Det er en meget haard og stærk Slags Sten, som vil vare i Aarhundreder. Da de vare for haarde til at kunne tilhugges med glatte Sider, bestaar Tempelmurene kun af almindeligt Kampstens Murarbejde, med Undtagelse af Hjørnerne, Buerne osv.

Kalken, som brugtes til Bygningen, blev brændt i Templets Kalkovn i Logan Canyon, omtrent fire Mile fra Byen, og er af fortrinlig Kvalitet. Murene ere pudsede og malede med hvid Maling, med en lille Tilsætning af Rødt, og Bygningens Ydre fremviser saaledes en smuk lys, blegrød Farve.

Arbejdet paa Bygningens Indre er særdeles godt udført. En Arkitekt fra Østen, som for en kort Tid siden tog det i Øjesyn, erklærede, at en Del af det gjorte Snedkerarbejde kunde sammenlignes med noget af det Bedste, han nogensinde havde set.

Gulvene ere hvidmalede, og næsten alle belagte med hjemmelavede Gulvtæpper. Nogle af Værelserne ere rigt udstyrede med Forgyldninger, og Dekorationerne i enkelte af dem ere i Sandhed beundringsværdige for deres Renhed, Skjønhed og Smag. Vor Landsmand Broder Weggeland samt Armitage og Kirkham fortjene visselig stor Ros for det af dem udførte Arbejde. Der er med Rette fem Etager i Bygningen, skjøndt dens Ydre kun udviser tre. Trappegangene findes i de ottekantede Taarne paa Bygningens fire Hjørner. Varmerør ere anbragte i næsten alle Værelserne.

Templets største Hal, der almindelig kaldes Forsamlingshallen, er 104 Fod lang og 80 Fod bred og kan rumme 1500 Personer; dog er der næppe Siddepladser til saa mange.

Af det store Antal Værelser, i hvilket Bygningens Indre er inddelt, vil en Del blive benyttet til Skolebrug for Studerende og Klasser, som eftertragte en højere Uddannelse i de forskjellige Kunst- og Videnskabsgrene. Ved Siden af sit religiøse Brug vil Templet altsaa være at betragte som et Universitet af den højeste Orden.

De Kvadrater, hvoraf Logan bestaar, ere inddelte i otte Lodder med en Aker Land i hver, og Tempelgrunden bestaar af en hel Kvadrat eller Blok, med Undtagelse af det sydvestre Hjørne, der ejes af en Udenforstaaende. Pladsen er planmæssigt udlagt i Gange, Græsplæner, Blomsterbeder osv. og vil i sin Tid blive smuk, eftersom Træerne og den nu spæde Plantevæxt faar Tid til at voxe til.

To eller tre vigtige Industriforetagender udartede sig fra Templets Bygning. En af disse er en Savmølle, beliggende ved den øverste Ende af Logan Canyon, hvor næsten alt Tømmeret, som brugtes til Bygningen, blev skaaret, foruden en stor Mængde Brædder og Planker, som solgtes for Penge, der saa anvendtes til Templet. Ogsaa det tidligere omtalte Kalkbrænderi beskjæftigede i flere Aar et betydeligt Antal Arbejdere og brændte ikke alene den Kalk, som brugtes til Templet, men mange tusinde Læs, som solgtes for rede Penge til Templets Fordel.

Mange af Arbejderne ydede frivilligt Uger og Maaneder af deres Tid gratis, men de fleste fik en almindelig Dagløn. Nogle af dem bleve lønnede af de respektive Byer, som de repræsenterede, medens Andre betaltes fra Tempelbestyrelsen med saadan Betaling, som kunde tilvejebringes eller som indkom i frivillige Gaver. John Parry var Mester-Murer indtil Murarbejdet var omtrent færdigt, da han døde, og blev efterfulgt af Wm. Williams. Jas. Quayle var Mester-Snedker, T. O. Angell jr. Arkitekt og C. O. Card Superintendent over det Hele.

☞ Beretningen om Tempelindvielsen har denne Gang fortrængt Nyhederne, som vil vise sig i næste Numer. ☜

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 12. *Den 15de Juni 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 167.)

1863.

Det attende Emigrantselskab.

Dette Emigrantselskab, der bestod af 633 Sjæle, afrejste fra Kjøbenhavn i to Afdelinger; den første af disse forlod nævnte Stad d. 20de April og rejste over Kiel til Altona, hvor fra en Del af Emigranterne rejste med Dampskibet ,,Tiger" til Hull og en anden Del med Dampskibet ,,Lord Cardigan" til Grimsby. Fra disse to Stæder fortsattes Rejsen med Jærnbanen til Liverpool. Den anden Afdeling forlod Kjøbenhavn d. 23de April og ankom til Kiel den følgende Dags Morgen, afrejste samme Dag med et Extratog til Hamborg, hvor Emigranterne bleve indlogerede paa et stort Udvandringshus, indtil Baggagen blev bragt ombord paa det store og smukke Dampskib ,,Grimsby", paa hvilket de samme Dags Aften gik ombord. Den 25de om Morgenen fortsattes Rejsen, og efter to Dages heldig Sejlads over Nordsøen ankom Selskabet til Grimsby d. 27de. Dagen efter fortsattes Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor de skandinaviske Emigranter tilligemed 113 engelske Hellige gik ombord paa Paketskibet ,,John J. Boyd". Med de 633 skandinaviske Emigranter udgjorde det samlede Antal 766 Sjæle. Selskabet blev organiseret af Præsident Geo. Q. Cannon, og Wm. W. Cluff beskikkedes til Kompagniets Leder med Ældsterne K. H. Bruun og W. S. Baxter som Raadgivere. Senere deltes Selskabet i syv Distrikter. Skibet afsejlede fra Liverpool om Aftenen d. 30te April, men lagde til Ankers ude paa Strømmen indtil den følgende Dags Morgen (d. 1ste Maj), da Rejsen over Atlanterhavet begyndte. Sørejsen var behagelig og varede kun 29 Dage. Emigranterne fik god og rigelig Proviant. Hver syvende Dag blev der uddelt til hver Person: 1½ Pund Risengryn, 2 Pund Ærter, 1 Pund Flæsk, 2 Pund Kjød, 3 Pund Kartofler, 3 Pund Havremel, ¼ Pund The, 2 Lod Peber, 2 Lod Sennep, ½ Pot Æddike og engelske Hvedebiskojter. Desforuden fik de Syge samt de Gamle og Børnene Mælk, Sago, Vin, Melis og Bullion fra Kaptejnens Kjøkken. ,,Broder Cluff," skriver

Ældste P. O. Thomassen, ,,skilte sig fra sit vanskelige Hverv som Fører til Alles ensstemmige Tilfredshed. Sundhedstilstanden var fortræffelig, kun 4 a 5 Personer døde paa Havet. Det Ensformige paa Rejsen blev en Dag behagelig afbrudt ved Synet af otte mægtige Isbjærge, som vuggede sig i majestætisk Storhed paa den spejlklare Flade, straalende i det oplivende Solskin som Krystal. Der fulgte en næsten vinterlig Kulde med dem, og for at gjøre Illusionen om Nord-Ishavet end mere skuffende, saa' man fem Hvalfiske tumle sig omkring Skibet, kastende Vandet som sprudlende Fontæner højt i Vejret.''

Den 29de Maj ankom ,,John J. Boyd'' lykkelig og vel med sin kostbare Ladning til New Yorks Havn, og Søndag d. 1ste Juni gik Emigranterne iland til Castle Garden; samme Dags Aften fortsattes Rejsen til Albany og videre til Florence. Rejseruten var den samme som de foregaaende Aar.

P. O. Thomassen skriver: ,,Jærnbaneturen var langt behageligere end vi havde tænkt os, thi vi standsede ofte og længe i de større Byer vi passerede, saa vi baade fik røre Benene, bese Landet og tilfredsstille vor altid voxende Appetit. En gammel Konduktør, som havde kjendt Joseph, var galant nok til at standse Toget, da vi ankom til Palmyra i Staten New York, hvor Joseph først optraadte. Han viste os Huset, hvor vor uforglemmelige Profet boede, og Skoven, hvori Englen aabenbarede sig for ham, samt Højen Cumorah, hvor han fandt Mormons Bogs Plader. Som en Løbeild foer denne Meddelelse fra Vogn til Vogn, og Enhver, som paa nogen Maade kunde komme ud af Vognene, maatte ud for at tage disse for os saa dyrebare Minder i Øjesyn og plukke Blomster og Straa til Erindring om denne glade Stund. Atter lød Lokomotivpiben, og strax efter suste vi videre mod Maalet for vor Rejse.''

Den 12te Juni ankom Selskabet lykkelig og vel til Florence, hvor det stødte sammen med det efterfølgende Selskab af Emigranter, og de fleste af dem rejste i Forening med disse over Sletterne med tre af Kirkens Oxekompagnier, hvoraf det første under Kaptejn John B. Murdocks Anførsel tiltraadte Rejsen fra Florence d. 29de Juni og ankom til Salt Lake City d. 29de August. Det andet, under Anførsel af Kaptejn J. M. Sanders, afrejste fra Florence d. 6te Juli og ankomtil Salt Lake City d. 5te Septbr. Det tredie, under Kaptejn W. B. Prestons Ledelse, afrejste fra Florence d. 10de Juli og ankom til Salt Lake City d. 9de Septbr. Kirken sendte ialt ti Kompagnier fra Dalene til Florence dette Aar for at bringe de fattige Hellige hjem og hente Fragt. De skandinaviske Emigranter, som gik over Sletterne med egne Befordringer, forlode Florence i J. R. Youngs Kompagni d. 7de Juli og ankom til Salt Lake City d. 12te Septbr. Dette Kompagni havde d. 28de Juli en frygtelig ,,Stampede'', under hvilken alle deres Oxer satte afsted med Vognene over Prærien i fuld Fart. Nogle af Emigranterne dræbtes og Flere bleve slemt saarede.

Ældste A. Christensen giver i et Brev til Jesse N. Smith følgende Beretning om Prestons Kompagni: ,,Af Kompagniet, som bestod af 300 Personer foruden Kuskene, døde kun tre Børn, som vare sygelige førend vi begyndte Rejsen over Sletterne. Flere bleve overkjørte fordi de ikke vare forsigtige nok, og deres Død

syntes at være vis, men ved Tro og Bøn ere de alle blevne helbredede, med Undtagelse af en svensk Pige, der brækkede sit ene Ben nogle Dage førend vi ankom her til (Salt Lake City). Den varme og tørre Aarstid bevirkede, at Vandet i Platte-Floden og ligeledes i Sweet Water blev næsten opbrændt paa mange Steder. Vore Kreaturer bleve holdte i god Orden hele Vejen, men en pludselig Sygdom dræbte omtrent 25 af dem, da vi kom til Sweet Water. Med disse faa Undtagelser gik Rejsen over Sletterne heldig af. Foruden vore 55 Vogne, der vare vel belæssede med Maskinerier og Passagerer, var der 12 Vogne, der ejedes af Brødre, som fulgte med vort Selskab.*** Enighed og broderlig Kjærlighed herskede, og det især blandt Brødrene fra Skandinavien. Kuskene vare venlige og beredvillige til at afhjælpe ethvert Savn, de kunde, for de Hellige.“

Ældste P. O. Thomassen, som, efter at have ligget i Florence sex Uger, begav sig paa Rejsen over Sletterne med Kapt. Nebekers Kompagni d. 25de Juli, tilligemed andre skandinaviske og engelske Emigranter, giver følgende interessante Beretning:

„Det Kompagni, jeg gik med, talte ikke mindre end 70 Vogne, næsten alle forspændte med 8 Oxer. Det er mærkværdigt at se, med hvilken Lethed Kuskene styre deres tunge Læs og lange Række af Trækdyr uden Tømme eller Seletøj, kun ved Hjælp af en lang Pisk.

Rejsen over Sletterne var heldig, men ensformig, og med Glæde saa' de Fleste hen til Aftenen for at faa udhvilt sine trætte Lemmer, men Ungdommen maatte først have sig en munter Svingom, som ikke afbrødes før Hornets Toner kaldte til Aftenbøn; da forstummede al Sang og Musik, Dansen ophørte og den dybeste Stilhed herskede, medens en af de Ældste opsendte sin Tak til den Algode for hans naadige Styrelse.

Der indtraf Intet af Særdeleshed paa Sletterne i vort Kompagni, men d. 16de August fandt vi et Bøffelben (det eneste Skrivematerial i Ørkenen), hvoraf meddeltes os, at et foregaaende Kompagni, bestaaende af over 50 Vogne, kjørte løbsk d. 28de Juli, ved hvilken Lejlighed tre Personer dræbtes og flere bleve alvorlig kvæstede. Navnene paa disse — alle fra Skandinavien — har jeg ikke kunnet erfare.

Samme Dag, vi fandt Benet, blev der en storartet Slettebrand, som udbredte sig fra en af Lejrildene i vort Kompagni til det yppige, mandshøje Græs. Det var et imponerende Skue at se det mægtige Flammehav bølge afsted for den stærke Vind opad Højene og nedad Dalene i en Udstrækning af mange Mile, medens en Mængde Antiloper, skræmmede af Ilden, søgte Tilflugt iblandt vort Kvæg, hvor de ikke saa snart bleve opdagede, før Enhver, der havde en Bøsse eller Revolver, kom paa Fodderne for at nedlægge de stolte Dyr; de fleste undslap imidlertid, takket være deres rappe Ben.

Den 21de Aug. blev en tysk Søster ramt af Lynilden og faldt død om; et lille Nøgleknippe, som hun bar om Halsen, var sporløst forsvundet, og dette har rimeligvis ledt Straalen til hende. Naar undtages et lille Hul i Hovedet og et lille Mærke under den ene Fod, fandtes der ingen Beskadigelse paa hendes Legeme, saa man maa antage, at Lynet er gaaet lige igjennem hende. Det samme Lyn slog syv Oxer til Jorden, men skadede dem ikke.

Endelig d. 24de Septbr. ankom vi til de Helliges trygge Hjem med glade Hjærter og trætte Fødder efter den lange Vandring i Amerikas Udørkener. Det var et behageligt og velgjørende Syn, at se den smukke Stad ligge udbredt for vor Fod, da vi slap ud af „Parleys Kanyon" — et vildt Bjærgpas, 12 eng. Mile langt. Staden overtraf langt mine Forventninger i Udstrækning og Skjønhed; Gaderne ere meget brede og beplantede med Træer, der have naaet en anselig Størrelse; Husene ere naturligvis alle nye og byggede i en net, ja mange endog i elegant Stil."

DET NITTENDE EMIGRANTSELSKAB.

Dette Selskab af emigrerende Hellige fra Skandinavien forlod Danmark i to Selskaber; det ene af disse, som bestod af Emigranterne fra Kristiania, Lollands og Bornholms Konferencer, forlod Kjøbenhavn d. 30te April. Samme Dag optog en Damper de Hellige fra Vendsyssels, Aalborg, Skive, Aarhus, Fredericia og Fyens Konferencer ved Stæderne Aalborg, Aarhus og Fredericia; disse to Hold samledes i Hamborg, hvor de bleve indskibede paa Dampskibet „Roland", og rejste til Grimsby i England, hvor til de ankom d. 3die Maj efter en ualmindelig heldig Rejse.

Den 6te Maj ankom 681 af Emigranterne til Liverpool, hvor 644 skandinaviske og 13 engelske Hellige gik ombord paa Paketskibet „B. S. Kimball". Kaptejn H. Dearborn, og 37 Skandinavere paa Paketskibet „Consignment". Ældste A. Christensen blev beskikket til at præsidere over det sidstnævnte lille Hold. Præs. Geo. Q. Cannon organiserede Selskabet paa „B. S. Kimball". Ældste H. P. Lund blev beskikket til Præsident over Kompagniet med Ældsterne P. Beckstrøm og C. S. Winge som Raadgivere. Ældste P. V. Poulsen blev valgt til Selskabets Skriver. Kompagniet deltes i 7 Distrikter med en Præsident og en Vagtkaptejn og andre Medhjælpere i hvert af disse. Begge Skibe afsejlede fra Liverpool d. 9de Maj. Fire Dødsfald indtraf paa Overrejsen, to Børn bleve fødte og følgende Par ægteviede: C. S. Winge og Ane Marie Salvesen, Joh. Næss og Kristine Andersen, Jørgen Dinesen og Kristine Christensen, Søren Petersen og Ane Nielsen, L. M. Poulsen og Kristine Wejbel, J. H. Hendriksen og Maren Rasmussen, R. Nielsen og Maren Sørensen, S. G. Bergstrøm og Johanna Engstrøm, P. C. Steffensen og Mariane Berthelsen, S. J. Christensen og Ane M. Nielsen, Niels Larsen og Wilhelmine Høvinghoff.

Lørdag d. 13de Juni om Aftenen kastede Skibet „B. S. Kimball" Anker i New Yorks Havn, og d. 15de kom Emigranterne i Land. Samme Dags Aften fortsattes Rejsen med Jærnbanen til Albany (hvor en Søster Westenskov nedkom med et velskabt Drengebarn) og videre til Florence, hvor fra Rejsen over Sletterne begyndtes i Forening med det foregaaende Selskab fra Skandinavien. Skibet „Consignment" med de 37 skandinaviske Hellige ombord ankom efter heldig Sørejse, som varede en Maaned og 12 Dage, til New York d. 20de Juni. Der fra fortsattes Rejsen strax med Jærnbane til Florence.

DET TYVENDE EMIGRANTSELSKAB.

144 skandinaviske Hellige (mest Norske), som ikke vare færdige til at rejse med „B. S. Kimball" og „Consignment", afsejlede fra Liverpool d. 23de Maj paa Paketskibet „Antarctic" tilligemed 342 andre

Emigranter fra England, Skotland, Irland, Wales, Frankrig, Holland, Svejts, Tyskland og Italien. Ældste John Needham blev beskikket til Præsident for Kompagniet med Ældsterne Philip de la Mare og Samuel H. B. Smith som Raadgivere. Ældsterne C. C. N. og J. F. F. Dorius, som nu vendte tilbage fra deres Mission i Norge, præsiderede over den norske Afdeling. Nogle døde paa Overrejsen, iblandt hvilke fire norske Børn. Den 10de Juli kom Emigranterne iland til Castle Garden, New York, og fortsatte samme Dag Rejsen til Albany og der fra videre til Florence.

Antallet af de Hellige, som emigrerede fra Skandinavien i 1863, udgjorde 1458 Sjæle, foruden 8 hjemvende Missionærer, nemlig Wm. W. Cluff, H. P. Lund, P. Beckstrøm, K. H. Bruun, A. Christensen, C. C. N. Dorius, J. F. F. Dorius og H. C. Hansen, der alle i kortere eller længere Tid havde virket trofast i Missionen. Endvidere emigrerede P. O. Thomassen, som havde arbejdet i flere Aar paa „Skandinaviens Stjernes“ Kontor, tilligemed Familie, samt P. V. Poulsen, N. Rosengren og C. S. Winge, der havde virket som Konferencepræsidenter.

Amerikanske Ældster.

I Juli Maaned aflagde C. W. West og Brigham Young jun. et Besøg til Kjøbenhavn paa en Tur fra England til Fastlandet (Se „Skan. Stj.“, 12te Aarg., Side 346), og d. 8de Aug. ankom fire unge amerikanske Missionærer, nemlig Samuel L. Sprague, John Gray, George M. Brown og John E. Evans. Sprague blev beskikket til at arbejde i Kjøbenhavns, Evans i Skaane, Brown i Kristiania og Gray i Fredericia Konference. Brødrene Sprague og Brown lagde sig efter og lærte Sproget samt udførte et godt Arbejde, men de andre to bleve efter en kort Tids Forløb hjemsendte for Overtrædelses Skyld.

Geo. Q. Cannons 2det Besøg.

Apostel George Q. Cannon, Præsident for den europæiske Mission, ankom til Kjøbenhavn d. 19de Aug. paa sit andet Besøg til Skandinavien. I Forening med Præsident Jesse N. Smith besøgte han Gøteborg, Stockholm og Kristiania, hvor han overværede Forsamlinger og talte til de Hellige, og d. 18de og 19de Septbr. overværede han et Generalraad i Kjøbenhavn, der overværedes af de fleste præsiderende Brødre i Missionen. (Se „Skan. Stj.“, 13de Aarg., Nr. 1.)

Forfølgelse, Krig osv.

Nogle af dem, som emigrerede fra Danmark det foregaaende Aar og havde endt Rejsen i Omaha og Omegn som Apostater, skreve løgnagtige Breve tilbage til deres Bekjendte, hvilket ophidsede Folket til Forfølgelse imod Missionærerne, der ved adskillige Lejligheder udsattes for slem Behandling, thi Præsterne og andre „Nidkjære“ lode flere af disse Breve, med deres egne Forklaringer tilføjede, trykke i Aviser og Smaaskrifter, som uddeltes gratis iblandt Folket.

Den 15de Novbr. 1863 døde Kong Frederik den Syvende af Danmark, hvilket gav Anledning til fornyede Tvistigheder angaaende Slesvig-Holstein Spørgsmaalet, og tilsidst endte det med en blodig Krig. Iblandt de danske Værnepligtige, som indkaldtes til Krigstjenesten, var en Del unge Missionærer, der saaledes bleve tvungne til foreløbig at give Afkald paa Evangeliordets Forkyndelse og tage Vaaben i Haand for at værge om Fædrelandet. Enkelte af Brø-

drene bleve ogsaa hjulpne til at emigrere forend de indkaldtes. Alt dette standsede tildels Værkets Fremgang i Danmark for en lille Tid, hvorimod Brødrene havde god Held med sig paa mange Steder i Sverige, hvor flere interessante Tildragelser indtraf i Missionærernes Erfaring. I Sødra Rørum, Skaane, fik en luthersk Præst saaledes det Indfald, at ,,Mormonerne" gjærne kunde prædike i hans Kirke. Da en talrig Mængde havde forsamlet sig i Kirken og Brødrene vilde tale til dem, slog Præsten i et Bord med en Hammer, hvorved han overdøvede Taleren; derpaa tog han en græsk Bibel frem og bad Brødrene at læse i den: men da Brødrene ikke forstode Græsk og vist heller ingen af de Tilstedeværende, hævedes Mødet, og Hver gik til Sit: mange af de Forsamlede vare dog kede af at blive holdte for Nar af Præsten, hvis Hensigt kun var at faa større Offer end sædvanligt, da han vidste, at Mange vilde indfinde sig for at høre ,,Mormonerne" prædike i en luthersk Kirke. I Aarets Løb bleve 177 Sjæle døbte i Norge, 621 i Sverige og 789 i Danmark.

Den 17de Decbr. begav Præsident Jesse N. Smith sig paa en Rejse til Liverpool, England, hvor han d. 31te Decbr. og de efterfølgende Dage, overværede et stort Generalraad af Præstedømmet i den europæiske Mission. Præsident Geo. Q. Cannon, 4 Missionspræsidenter, 11 Distriktspræsidenter, 26 Konferencepræsidenter, 72 omrejsende Ældster og 4 Brødre fra Kontoret i Liverpool vare tilstede ved denne Lejlighed.

1864.

KONFERENCERS OPLØSNING.

Ved Nytaarstid blev Skive Konference opløst og delt saaledes, at den Del af samme, som laa nord for Limfjorden, de smaa Øer i Fjorden iberegnede, kom til at tilhøre Aalborg Konference, og den Del, som laa syd for Fjorden, tillagdes Aarhus Konference. Endvidere bleve Fyens og Lollands Konferencer slaaede sammen til en, under Navn af Øernes Konference med Ældste S. J. Jonassen som Præsident. Lidt senere blev Øen Bornholm, som tidligere havde udgjort en Konference for sig selv, underlagt Kjøbenhavns Konference.

DET 21DE EMIGRANTSELSKAB.

Den 10de April Kl. 5 Eftm. afgik det svenske Dampskib ,,L. J. Bager" fra Kjøbenhavn med 350 Emigranter, der vare fra Sverige og Norge samt Nogle fra Fredericia Konference, og d. 13de om Morgenen Kl. 7 afgik det engelske Dampskib ,,Sultana" med 353 Personer fra det øvrige Danmark, med Undtagelse af Nogle fra Fredericia Konference, der paa Grund af Krigen maatte tage direkte til Hamborg. Det første Selskab var under Ældste J. P. R. Johansens Bestyrelse og det sidste under umiddelbar Ledelse af Præsident Jesse N. Smith. Ældste John Smith, der paa Grund af mindre god Helbred havde arbejdet paa Missionskontoret, og Christoffer Holberg, som havde arbejdet i Sverige, vendte ogsaa tilbage til deres Bjærghjem med dette Kompagni, og følgende Konferencepræsidenter emigrerede: N. C. Edlefsen, P. C. Geertsen, P. C. Carstensen, N. C. Flygare, A. Svedlund, J. Hansen, L. Nilsson, A. P. Søderborg og J. C. Olsen. Desforuden udvandrede flere omrejsende Ældster, som havde arbejdet med Nidkjærhed for at udsprede Sandheden. Rejseruten var *via* Lübæk, Hamborg, Grimsby til Liverpool.

Tirsdag d. 26de April klareredes

Sejlskibet „Monarch of the Sea", Kaptejn Kirkaldi, og d. 28de afsejlede det fra Liverpool med 973 Sjæle ombord. Patriark John Smith blev beskikket til Kompagniets Præsident med Ældsterne John D. Chase, J. P. R. Johansen og Parley P. Pratt som Raadgivere. Ældster beskikkedes ligeledes til at præsidere over de forskjellige Kvarterer, i hvilke Emigranterne bleve inddelte. Under Overrejsen herskede betydelig Sygdom, og en Del Dødsfald indtraf, hvoraf de fleste dog vare Børn. Om Morgenen d. 3die Juni ankom Skibet „Monarch of the Sea" til New York, og Emigranterne bleve strax landsatte i Castle Garden. Samme Dags Aften befordredes de med Dampskib til Albany, der fra med Jærnbane til St. Joseph og videre med Dampbaad til Wyoming, hvor fra de fleste skandinaviske Hellige rejste til Dalen med Kirkens Vogne, der i 1863 sendtes til et Antal af 170 til Missouri-Floden efter Fattige. Omtrent 400 Skandinavere rejste saaledes over Sletterne med Wm. B. Prestons Kompagni, bestaaende af omt. 50 Kirkevogne, som forlod Wyoming først i Juli og ankom til Salt Lake City d. 15de Septbr.

Wyoming, der blev valgt af Emigrationsagenterne Joseph A. og John W. Young til Udrustningsplads i Stedet for Florence, var en Landsby, beliggende ved den vestre Bred af Missouri-Floden paa en høj Bakke, omt. 6 engelske Mile ovenfor Nebraska City og henved 50 engelske Mile nedenfor Florence. Den havde en sund Beliggenhed, og Indbyggerne i dens Nærhed vare meget ordentlige Mennesker. Der fandtes et godt Landingssted, som bestod af Grus og Sten, hvilket er sjældent at finde ved Missouri-Floden. Vejlængden fra Wyoming til Salt Lake City var 20 eng. Mile kortere end fra Florence, og ved de Helleges Landstigning dersteds sparedes en Flodrejse af 80 til 90 eng. Mile.

S. L. Sprague præsiderer.

Ældste Jesse N. Smith, der rejste tilbage til sit Hjem i Zion dette Aar, havde arbejdet trofast i Skandinavien i tre Aar og tre Maaneder, og i de to sidste Aar præsideret over Missionen. Ifølge Instruxer fra Præs. B. Young overlod han Præsidiet af Missionen til Ældste Samuel L. Sprague, som derefter bestyrede samme i omtrent fire Maaneder indtil Ældste Widerborgs Ankomst.

Onsdag d. 11te Maj ankom Ældste Jesse N. Smith ganske uventet tilbage til Kjøbenhavn, ledsaget af John W. Young. Nogle af Missionærerne i Skandinavien vare faldne i Hors Overtrædelse, og Broder Smith blev sendt over fra England for at erfare, hvor vidt det Onde havde spredt sig og foretage den nødvendige Ordning førend han rejste hjem til Zion. Den 24de Maj forlod han atter Kjøbenhavn.

Ældste Widerborg som Præsident.

Den 31te Juli ankom Ældste Carl Widerborg til Kjøbenhavn, udsendt af det Første Præsidentskab i Zion til at gaa til Skandinavien og overtage Bestyrelsen af Missionen anden Gang. Det var kun omtrent fire Aar og to Maaneder siden han havde forladt Kjøbenhavn for at emigrere til Zion. Han tiltraadte sin Stilling som Præsident d. 1ste Aug. med S. L. Sprague og A. W. Winberg som Raadgivere. Geo. W. Gee, som kom med Widerborg, og John Sharp jun., som ankom til Kjøbenhavn d. 2den Novbr. vare de eneste Missionærer, foruden Widerborg, som kom fra Zion i 1864. (Fortsættes.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 15de Juni 1884.

HERRENS TEMPLER.

Siden Kirkens Oprettelse have de Sidste-Dages Hellige paabegyndt otte Templer. Fire af disse ere blevne fuldførte og indviede, to ere for Tiden under Bygning og to, nemlig Templet i Independence og Templet i Far West, Missouri, bleve foreløbig opgivne paa Grund af Forfølgelsen mod de Hellige.

TEMPLET I INDEPENDENCE.

Det første Tempel, som de Hellige fik Befaling af Herren til at bygge, var i Independence, Jackson County, Missouri. Grunden til samme blev indviet d. 3die Aug. 1831 med Bøn af Profeten Joseph Smith, efter at Landet Dagen i Forvejen var blevet helliget og indviet til de Helliges Indsamling. Paa Grund af Forfølgelserne, som strax efter udbrøde imod Menigheden i Jackson County, blev ikke en Gang Grundvolden lagt til dette Tempel, men i sin Tid vil det blive opført paa det af Herren selv betegnede Sted i Zions Centerstav.

TEMPLET I KIRTLAND.

Den 23de Juli 1833 blev Hjørnestenen lagt til et Herrens Hus i Kirtland, Ohio, og d. 27de Marts 1836 blev det højtidelig indviet ved Bøn af Profeten Joseph Smith. Dette Tempel er en Stenbygning, 80 Fod lang og 60 Fod bred med 50 Fod høje Mure og et 110 Fod højt Taarn. Indvendigt bestod det oprindelig af to Hovedhaller, hvoraf hver var 65 Fod lang og 55 Fod bred med fire Forværelser, og i øverste Etage fem Skoleværelser. I dette Tempel aabenbarede Frelseren, Moses, Profeten Elias og mange Engle sig for Præstedømmet, og vigtige Nøgler bleve overantvortede Profeten Joseph. Brødrene bleve ogsaa i Hundredevis betjente af Engle. Kirtlands Tempel staar endnu, men er i en forfalden Tilstand og i Hænderne paa „Josephiterne", der gjøre Fordring paa Ejendomsret.

TEMPLET I FAR WEST.

Den 3die Juli 1837 blev Grunden brudt til et Tempel i Far West, Missouri, og d. 4de Juli 1838 blev Hjørnestenen til samme lagt. Det skulde være 110 Fod langt og 80 Fod bredt, men blev ikke bygget, da de Hellige strax efter bleve uddrevne fra Missouri.

TEMPLET I NAUVOO.

Efter Kirkens Bosættelse i Illinois blev Hjørnestenen lagt til et Tempel i Nauvoo d. 6te April 1841. Den 30te April 1846 var det saa vidt færdigt, at det blev privat indviet ved Bøn af Joseph Young; den følgende Dag blev det offentlig indviet ved Bøn af Orson Hyde. En stor Del af de Hellige havde den Gang allerede forladt Nauvoo og draget vestpaa, men forinden havde mange af dem modtaget deres Begavelser i Templets øverste Etage, der var bleven indviet d. 30te Novbr. 1845.

Dette Tempel var beliggende paa den højeste og mest imponerende Stilling i Nauvoo og var bygget af fin Kalksten. Det havde 30 Søjler, ni

paa hver Side og sex ved hver Ende; hver af disse var paa Toppen prydet med en Kapitæl, paa hvilken var udhugget et Menneskeansigt, omgivet af Straaler, samt to Hænder, holdende en Trompet. Det var 128 Fod langt og 88 Fod bredt; fra Gulvet til Taget var det 65 Fod, og hele Højden fra Grunden til Toppen af Spiret var 165 Fod. Døbefonten var i Grundetagen og understøttedes af 12 Oxer.

Den 19de Novbr. 1848 satte en ondskabsfuld Person Ild paa dette Tempel, hvorved Træværket nedbrændte; d. 27de Maj 1850 nedblæste Murene under et frygteligt Uvejr, og Stenene bleve derefter bortkjørte og brugte til andre Bygninger. Der er nu aldeles intet Spor tilbage af den prægtige Bygning, hvis Opførelse kostede de Hellige omtrent ½ Million Dollars.

TEMPLET I SALT LAKE CITY.

Den 14de Febr. 1853 blev Tempelpladsen i Salt Lake City indviet, og d. 6te April s. A. blev Hjørnestenen lagt til Templet, der er 186½ Fod langt og 99 Fod bredt. Der vil blive tre Taarne paa den østre og ligeledes tre paa den vestre Ende af Bygningen foruden en Mængde mindre Taarne. Da denne Bygning har været beskrevet saa ofte, ville vi ikke her indlade os paa Enkeltheder desangaaende. Det er det største af alle de Templer, som endnu have været paabegyndte af de Hellige i denne Uddeling.

TEMPLET I ST. GEORGE.

Torsdag d. 9de Novbr. 1871 blev Tempelblokken i St. George indviet ved Bøn af Præsident Geo. A. Smith, og samme Dag blev Grunden brudt af Præsident Brigham Young. Dette Tempel, hvis nedre Del indviedes d. 1ste Jan. 1877, er omt. 141 Fod langt og 93 Fod bredt, Murene 84 Fod høje fra Grunden til Toppen af Brystværnet, og Taarnet er 135 Fod højt. Grundvolden er bygget af vulkanske Sten, medens selve Bygningen er opført af en Slags rød Sandsten. Det Hele har kostet omt. 800,000 Dollars. Den virkelige Indvielse af hele Bygningen fandt Sted d. 6te April 1877: Præsident Daniel H. Wells opsendte Indvielsesbønnen. I dette Tempel har allerede et stort Arbejde været udført for baade Levende og Døde.

TEMPLET I MANTI.

Den 25de April 1877 blev Tempelpladsen i Manti indviet ved Bøn af Præsident Brigham Young, og d. 30te s. M. blev Grunden brudt. Hjørnestenen lagdes d. 14de April 1879, men forinden var meget Arbejde blevet udført med at tilberede Pladsen og bygge Terrassemure omkring Forsiden af Højen, hvorpaa Templet har en særdeles skjøn og romantisk Beliggenhed. Dette Tempel er omtrent 171 Fod langt og 95 Fod bredt. Murene ere omtrent 82 Fod høje til Taget. Det østre Taarn vil blive 179 Fod og det vestre 169 Fod højt. Bygningen er allerede under Tag og ventes at blive færdig om et Par Aar.

TEMPLET I LOGAN.

Grunden til dette Tempel blev indviet d. 18de Maj 1877 og Hjørnestenen lagt d. 17de Septbr. s. A. Bygningen, der er 171 Fod lang, 95 Fod bred med 86 Fod høje Mure og to Taarne, 170 og 165 Fod høje, blev indviet Lørdag d. 17de Maj 1884, hvilket, paa en Dag nær, var syv Aar siden Grunden blev indviet. Dets Opførelse har kostet omtrent ½ Million Dollars. (Læs Beskrivelsen i forrige Numer af MORGENSTJERNEN, Side 171—176.)

ÆLDSTE C. C. A. CHRISTENSENS BERETNING.

Jeg er født d. 28de November 1831 i Kjøbenhavn. Min Fader Mads Christensen kom fra sit Hjemsted (Durup paa Salling i Jylland) til Hovedstaden for at udtjene sin Værnepligt som Infanterist, og efter at Tjenestetiden var forbi tog han privat Tjeneste, hvorved han blev bekjendt med min Moder Dorthea Kristiane Christensen og giftede hende i Begyndelsen af Aaret 1831. De begyndte en lille Handel, som dog ikke lykkedes. Mine Brødre (Niels August, født d. 10de Juni 1834, Mads Frederik Teobald, født d. 10de Marts 1837, og Otto Edward Wilhelm Thorwald, født d. 13de Februar 1841) udgjorde, tilligemed mig, min Faders Afkom; thi vi havde ingen Søster, hvilket jeg ofte hørte min Moder beklage sig over. Eftersom jeg derfor voxede op, maatte jeg saa godt jeg kunde, hjælpe hende med mangen kvindelig Husgjerning, og hun havde denne Hjælp nødig, da Fattigdom ofte gjorde det nødvendigt for hende at være ude for at tjene Noget til Hjælp for os der hjemme. Fader var en meget ulærd Mand, og hans Arbejde bragte ham i Selskab med den laveste Klasse af Arbejdsstanden. Han havde ingen moralsk Grundvold at holde sig paa, og gav derfor efter for sine Omgivelser samt begyndte at nyde berusende Drikke, hvisaarsag Armod med dets Følger tog Bolig hos os meget tidlig. Under disse prøvende Omstændigheder droges vore barnlige Følelser stedse nærmere til vor lidende Moder, som i alle Henseender var et Exempel paa Gudsfrygt og Hengivenhed i et altstyrende Forsyn. Hun søgte og fandt sin Trøst i Religionen og sine Børns og Medmenneskers Medfølelse; ved sin Taalmodighed og Hengivenhed lagde hun i sin sørgelige Skjæbne Grundvolden til sine Børns væsenligste Karaktertræk. Hun var selv af meget fattige Forældre født i Kjøbenhavn 1806, og saaledes opvoxet medens Krigen, Bombardementet og Hungeren hærjede Danmarks gamle Hovedstad, og dertil blev hun allerede fader- og moderløs da hun kun var otte Aar gammel, og fik derfor slet ingen Skolegang; ikke destomindre lærte hun sig selv baade at læse og skrive; thi hun var af Naturen begavet med gode Anlæg, endog for Musik og især for Afbildning, hvilket hun meddelte os. Vort Legetøj forfærdigedes hjemme af hende, idet hun med Sax og Papir frembragte næsten Alt, hvad vi forlangte til Tidsfordriv, medens vi vare Smaa, og vi holdtes derfor fra at lege paa Gaderne, som ofte har saa daarlige Følger. Derved udvikledes tillige vore egne Anlæg, og vi kunde snart overgaa vor moderlige Læremester. Mine Brødre bleve alle mere eller mindre musikalske. Selv tog jeg mere Interesse i det, som frydede Øjet, og blev tilsidst Maler, efter først at have udstaaet to Aar som Snedkerlærling under stræng, ofte grusom Behandling.

Jeg mindes min Moder fortælle en Drøm, som hun havde da jeg var mellem to og tre Aar gammel, og som siden altid syntes at være hende en Kilde til Trøst i hendes Modgangsdage. Hun drømte, at hun var i et elegant Værelse, hvor, iblandt andre Gjenstande, et tilsløret Maleri tildrog sig hendes Opmærksomhed. Nysgjærrig drog hun Sløret tilside, da hun forskrækkedes ved at føle en Haand paa sin Skulder, og idet hun

vendte sig om, saa' hun en Herre af høj Rang staaende bag sig. Han sagde til hende i en beroligende Tone: ,,Bliv ikke forskrækket, gode Kone! Véd De, hvis Billede det er, De betragter?" Hun svarede nej, og ventede en Irettesættelse fordi hun havde taget Sløret tilside, men i Stedet for lagde han venligt sin Haand paa hendes lille Drengs Hoved, som stod ved hendes Side, og sagde: ,,Dette er min Datter, og jeg er kommen for at gjøre Dem og deres Barn lykkelige i Fremtiden." ,,Lykkelig i Fremtiden," lød bestandig i hendes Sjæl som en velsignet Stemme fra det Høje og fandt Gjenklang i vort Barnehjærte hver Gang hun fortalte os Drømmen i Nødens Dage. Da det syntes allermørkest for hende, drømte hun, at hun bragte mig ind paa en velgjørende Stiftelse, som kaldes Opfostringshuset, og hvor god Skoleundervisning, saavel som alt andet Nødvendigt gives fattige, velrekommenderede Børn paa det Offentliges Bekostning. Drømmen var inspireret, thi skjøndt hendes Broder havde været opdraget paa samme Stiftelse for 40 Aar siden, havde det aldrig faldet i hendes Tanker at søge der hen for sine Børn, da Stiftelsen var for ,,F o r æ l d r e l ø s e". Hun tænkte paa den ,,lykkelige Fremtid", som var lovet hendes Barn, indgav en vel anbefalet Ansøgning og fandt ingen Hindringer i Vejen, hvorfor jeg blev optaget der d. 4de Decbr. 1842, og blev der til April 1846. Mine Brødre fulgte alle i mit Fodspor gjennem denne Opdragelsesanstalt.

Da jeg var omtrent 11 Aar gammel, og medens jeg endnu var paa Opfostringshuset, tildrog sig en Begivenhed, som havde betydelig Indflydelse paa min Fremtid. En Dame, Frøken Sylling, kom en Dag ind paa Skolen med Forstanderen for at finde en Dreng, som kunde udklippe Profil-Billeder af Papir, uden at tegne. Jeg blev fremført for hende, og med en lang Papirsax (den eneste i Skolen) aflagde jeg Prøven paa min Identitet. Jeg blev anmodet om at komme til hendes Bopæl, saa snart jeg havde Fritid, hvilket jeg ogsaa gjorde den følgende Søndag, og blev da paa det Venligste modtaget af Enke-Admiralinde Brown og hendes Selskabsdamer, Frøkenerne Sylling og Harbo. De betydede mig, at de ønskede at se mig uddannet som Kunstner, og vilde hjælpe mig med deres Indflydelse og Midler, hvilket Tilbud jeg modtog med Glæde. Ved deres Hjælp fik jeg Plads paa Kunstakademiet, hvor jeg gjorde gode Fremskridt indtil Evangeliets Indførelse i Danmark, som da lagde Beslag paa min hele sjælelige Kraft, og ,,Kunsten gik i Glemme" i mange Aar, uden Tvivl til Bedrøvelse for mine Velgjørere.

Om Sommeren 1850 ankom Brødrene E. Snow, P. O. Hansen, J. E. Forsgren og G. P. Dykes til Kjøbenhavn. Som bekjendt fandt de deres første Venner blandt Baptisterne. Min Moder havde tilhørt dette Samfund maaske et Par Aar, og var blandt de Første, som troede og adløde Evangeliet. Jeg havde den Gang ingen Tro paa nogen Religion, dog lærte min Kjærlighed for min Moder mig at agte oprigtige Mennesker af alle Religionssamfund: Hyklere afskyede jeg. For at føje hende gik jeg derfor med hende til Forsamling. Dette Skridt var afgjørende; thi jeg annammede Evangeliet og blev døbt af Geo. P. Dykes d. 26de Septbr. 1850.

Skjøndt jeg brændte af Begjærlighed efter at blive udsendt som

Missionær, lig mange andre Brødre, som vare blevne indlemmede i Kirken senere end jeg, maatte jeg dog lade mig nøje med at virke som Diakon i Kjøbenhavns Menighed, indtil min Læretid var udløben. I Januar 1853 bestod jeg min Svendeprøve med Udmærkelse, og blev strax efter ordineret til Præst og beskikket til at arbejde som Missionær sammen med Ældste K. H. Bruun. Vor Arbejdsmark var det sydvestlige Sjælland, med Hovedkvarter i Nærheden af Slagelse, i den saakaldte ,,Søndre Overdrevs Gren''. Vi fandt snart vor vigtigste Arbejdsmark i Nærheden af Korsøer, hvor en Gren paa omtrent 30 livlige Medlemmer blev organiseret i Løbet af nogle Uger; jeg blev foreløbig indsat som Forstander. Dog rejste jeg alligevel om blandt Folket og tilbød dem Evangeliet; jeg saa' ogsaa Frugter af mit Arbejde.

Jeg var den Gang 21 Aar gammel; min Ungdom syntes at gjøre et gunstigt Indtryk paa Folket, og jeg blev i Almindelighed vel modtaget. I Juli eller August fik jeg Tilladelse til at forblive i Kjøbenhavn, tildels for at forskaffe mig nogle nødvendige Klæder. Jeg hjalp da Broder J. M. Bohn med at revidere en ny Udgave af Salmebogen, og forfattede ved samme Lejlighed nogle nye Sange. Mit allerførste Forsøg i Poesi var Sangen: ,,Lovpriser vor Frelser med Jubel og Sang.''

Imidlertid indtraf en sørgelig Begivenhed i den skandinaviske Missions Historie, nemlig Præs. Willard Snows Død. Jeg var nærværende i Raadsforsamlingen, da han fik det første Anfald af det Slag, som endte med hans Død, og aldrig har jeg før eller senere hørt eller følt Satans Magt give sig tilkjende i den Grad, som hin sørgelige Aften. Han faldt med de Ord: ,,Djævelen har begjæret Willard''. Han var en ædel Sjæl, overbærende med Andres Fejl, og opofrede uden Tvivl sit Liv som Følge deraf.

Med Præsident John Van Cott begyndte et nyt Liv i Missionen, og mange Brødre bleve kaldede og sendte ud i Vingaarden i Oktober-Konferensen 1853. Jeg blev ordineret til Ældste og beskikket til at gaa til Norge, skjøndt jeg havde gjort Regning paa at emigrere i Følge med min Moder og Broder Frederik. Jeg gjorde mig færdig saa hurtig som muligt, tog Afsked med min Moder d. 19de Oktbr. 1853 og gik ombord i Dampskibet ,,Nordkap''. (Jeg saa' aldrig min Moder siden, thi hun døde i Salt Lake City i Septbr. 1855.) Om Morgenen d. 21de Oktbr. saa' jeg første Gang Norges Klippekyst. Indtrykket var ikke indbydende, og da jeg steg iland søgte jeg strax hen i en lille Skov, som laa i kort Afstand fra Kysten, hvor jeg i ydmyg Bøn indviede mig til Herrens og det Folks Tjeneste, som jeg nu var kommet iblandt. Dette foregik ved den lille By Moss, hvor jeg skulde oppebie en anden Damper, der bragte mig til Frederiksstad, den Gang Missionens Hovedkvarter. Jeg blev paa det Hjærteligste modtaget i Broder Widerborgs Hus, hvor jeg ogsaa traf Præsident E. G. M. Hogan og Ældste C. C. N. Dorius. Samme Aften holdtes en Raadsforsamling, og jeg blev anvist Arbejdsmark i Kristiania, Norges Hovedstad, for der at være Ældste Knud Peterson behjælpelig; han var nemlig rejst dertil nogle Dage før min Ankomst. Da Broder Dorius og en vis Hans Larsen vare beskikkede til at gaa til Drammen, en anden stor By, og deres Vej faldt ligesaa let

igjennem Kristiania, blev det bestemt, at vi skulde følges ad, da denne Larsen en karrig Pebersvend, havde lidt Penge og nogle Bekjendte langs Vejen, som vi agtede at drage Fordel af, men vi fandt siden, at hans Bekjendte ikke gav os Andet end en ondartet, væmmelig Sygdom til at begynde med. Efter en møjsommelig Fodrejse ankom vi alle tre til Kristiania Søndag Aften d. 3die Novbr. Vi opsøgte og fandt Ældste Knud Peterson, og indlogerede os den Nat paa samme Sted, som han boede. Mine Penge vare næsten alle forbrugte. Peterson havde det kun lidt bedre og syntes modløs, skjøndt en en Mand var bleven døbt Aftenen før vor Ankomst, som Frugt af Carl Fjelds Vidnesbyrd. Øvrigheden syntes at være meget mistroisk mod de Sidste-Dages Hellige, og især mod Missionærerne, og uden Penge og tilsyneladende uden Venner forekom det os umuligt at kunne opholde os paa Stedet.

Imidlertid fortsatte Broder Dorius sin Rejse til Drammen, og jeg i Følge med en Broder Mathias Olsen (som havde Slægtninge og Bekjendte i og omkring Kristiania, og derfor var bleven sendt for at være Peterson behjælpelig) rejste ud paa Landet for at finde Ophold og muligvis bringe Evangeliets sande Principer til Folkets Kundskab; men vi fandt kun liden Opmuntring ved dette Forsøg. Jeg solgte mit Uhr for sex Specier, og ved Hjælp af disse Midler og nogle faa meget fattige Venners Godgjørenhed existerede jeg omtrent en Maaned. Vi nøjedes ofte med kun et Maaltid om Dagen og tyggede Nelliker i Mellemtiden for at bedrage Maven. Ved et Vandspring, hvor der fandtes et Billede af Rebekka, tilfredsstillede vi vor Tørst. Næppe drømte hin venlige Oldtids-Rebekka om, at hendes Billede skulde med sin Krukke endnu i de sidste Dage husvale smægtende Herrens Tjenere.

Ved Bøn i en lille Skov søgte vi ofte Herren om at hjælpe os til at faa Fodfæste, men i Begyndelsen syntes Alt at gaa imod os. Den første Dag efter min Ankomst (medens jeg indleverede mit Pas paa Politikammeret) fulgte saaledes mit Kaldsbrev som Ældste uforvarendes med, og røbede vore Hensigter, som vi havde tænkt at holde hemmelige. Samme Dag afgjorde Landets „Højeste Ret", at „Mormonerne" vare at anse som „Ikke-Kristelige", og stilledes derfor udenfor Lovenes Beskyttelse. Vi (Peterson og jeg) bleve strax indkaldte for Politimesteren, Hr. Morgenstjerne, som lod os vide vor Stilling lige over for Lovene, og truede os med stræng Straf, dersom vi efter denne Advarsel foretog os Noget, som kunde kaldes „ulovlig Religionsøvelse". Han lod os ogsaa vide, at hans Betjente vilde holde et vaagent Øje med os. Saaledes stode Sagerne da Tiden nærmede sig for Emigrationens Afgang, og Brødrene Peterson og Olsen rejste bort mod Slutningen af November, og jeg blev ene tilbage. Aftenen før disse Brødres Afrejse døbte M. Olsen to eller tre Individer, ligesom han ogsaa havde døbt Andre før. De faa Hellige vare yderst fattige Smede og Jærnstøbere — Broder Fjelds Medarbejdere, og hans Nidkjærhed bar sin Frugt. Om Natten mellem d. 8de og 9de December døbte jeg to Kvinder og konfirmerede dem, samt velsignede nogle Børn, ordinerede C. Fjeld til Præst og beskikkede ham til Forstander for Kristiania Gren, som jeg samtidig organiserede med ni Medlemmer. Ved denne Lejlig-

hed var Herrens Aand rigelig udgydt over os, og jeg profeterede Noget om denne Grens Fremtid, som siden er bogstaveligt opfyldt. Den Gang undrede jeg mig over mine egne Ord, og tvivlede næsten paa deres Opfyldelse, thi kun paa faa Steder i den skandinaviske Mission har saa mange Hindringer stillet sig i Vejen for Evangeliets Indførelse som der, men næst Kjøbenhavn har Kristiania Gren dog siden været den mest begunstigede i de tre nordlige Lande.

Efter at denne vigtige Part af Programmet var tilende forlod jeg Staden ved Daggry, og rejste tilfods til Frederiksstad, eftersom mine Penge vare slupne op, og jeg troede det bedst at unddrage mig Politiets Opmærksomhed. Jeg vendte tilbage de første Dage af Januar 1854, og modtog den første Søndag et Besøg af Broder Dorius fra Drammen. Vi vare overmaade glade ved at se hinanden, og bestemte os til at afholde en lille Forsamling for vore Søskende og nogle faa indbudne Venner, men saa hemmeligt som muligt. Dette var i en Udkant af Byen, hvor vi troede os nogenlunde sikre for Forfølgelse. Den lille Stue var fuld af vore Venner, og jeg var ved at ville opgive Numeret paa en Salme for at begynde vor Forsamling paa sædvanlig Maade, da tre Politibetjente pludselig viste sig i Døren, fulgt af en Flok Nysgjerrige. Vi vare i Fælden, og ingen Udvej syntes mulig, men i mit stille Sind bad jeg Herren at hjælpe mig. Den fornemste Betjent henvendte sig til mig med de Ord: ,,Hr. Christensen! vi ere udsendte fra Politimesteren for at overvære Deres Forsamling.'' Jeg svarede, at vi ikke havde nogen Forsamling, men at vi vare her blot for at tale sammen om Religion eller andre Æmner, eftersom Samtalen maatte føre det med sig, og jeg bad høfligt de uvelkomne Herrer at sidde ned, hvor de kunde finde Plads. Medens denne lille Forstyrrelse holdt paa at lægge sig, fik jeg en Tanke. — Inspireret? Ja! Thi den samme Tanke meddeltes Broder Dorius, og vi forstode begge øjeblikkelig vor Part. Han paatog sig en sandhedssøgende Lutheraners Rolle, og jeg, som var kjendt, beholdt min egen. En livlig Debat begyndte, hvori jeg naturligvis altid sejrede over min formentlige Modstander, til stor Forundring for alle de Tilstedeværende. Ingen uden jeg kjendte Broder Dorius, thi Politiet ankom saa tidligt, at jeg ikke havde faaet Tid til at introducere ham. Efter omtrent et Par Timers Diskussion, under hvilken næsten alle Evangeliets Principer vare blevne drøftede og stadfæstede af Bibelen, erklærede jeg mig træt og upasselig formedelst den kvalme Luft i det lille overfyldte Værelse, og Politiet bød mig venligst Godnat. Atter ansaa jeg det rigtigst at blive usynlig for Politiet og fulgte derfor den følgende Dag med Dorius til Drammen. Da Brødrene Knud Peterson og Widerborg kort efter ankom til Kristiania, bleve de fremkaldte for Politimesteren og adspurgte, om de vidste Noget om mit Opholdssted, men de vare i saa Henseende ,,enfoldige som Duer'', ,,thi'', sagde Br. Peterson, ,,Christensen rejser hele Landet rundt, som De selv véd, og det er ikke godt at holde Øje med ham.'' Br. Peterson maatte dog love Hr. Morgenstjerne at anmode mig om at opgive Navnet paa den unge Herre, som disputerede med mig hin Søndag, men jeg opfyldte aldrig denne Begjæring.

Broder Dorius havde vundet nogle varmhjærtede Venner i Drammen,

og i Forening afholdt vi mange velbesøgte Forsamlinger. Vi gjorde ogsaa flere Nætter Forsøg paa at forrette Daab, men kunde ikke finde Vand. Alt var Is, uden den dybe Flod, der løber gjennem Byen. I Midten af Februar bleve vi begge arresterede, og da vi ikke vilde love at ophøre med vor Virksomhed som Missionærer, indsattes vi i Fængsel; dog vil jeg sige til Politimesterens Ros, at han behandlede os med Agtelse og gav os den bedste Celle, der var, og tillige gav han vore Venner Frihed til at besøge os og afhjælpe vore Fornødenheder. Vi tilbragte her omtrent tre Uger; studerede flittig Kirkehistorie og Bibelen, og disse Dage henrandt hurtigt og behageligt for os. Vore Venner Dahle og Johnson vare især opofrende og lode os Intet tilbage at ønske uden Friheden til at fortsætte vort Arbejde. Jeg skrev paa Væggen i vor Celle:

,,Her i Arresten
Vi sidder næsten
Som Fugl i Bur.
I Ro vi sidder,
Mens Tiden glider
Sin vante Tur.
Den Nyt ej bringer,
Men kuns forringer
Vor Appetit
For slige Bure,
Med nøgne Mure
Og Jærnstakit.''

Omsider faldt vor Dom, som lød paa 10 Specier i Mulkt og paalagde os at betale Sagens Omkostninger. Dommen udsonede vi siden med fem Dages Fængsel paa Vand og Brød, og Omkostningerne paafaldt det Offentlige, da vi ingen Ejendom besadde.

(Sluttes i næste Numer.)

NYHEDER.

Utah. David Gallifant, som d. 28de Maj f. A. skjød Richard Fowler, blev d. 13de Maj kjendt skyldig af Grand Jurien i 3die Distriktsret, og d. 17de s. M. blev han af Overdommer Hunter dømt til 5 Aars Tugthusstraf.—Et Tog paa Denver & Rio Grande Jærnbanen styrtede ned i et Gab, foranlediget ved Bortskyllingen af en Bro, i Nærheden af Thistle Station d. 12te Maj. Lokomotivføreren dræbtes og andre af Togpersonalet saaredes. — Et mindre Selskab Nybygger-Missionærer til St. Johns, Arizona, iblandt hvilke var vor Landsmand Søren Jensen af Farmers Ward, forlod Salt Lake City med D. & R. G. Jærnbanen d. 20de Maj. — De første Ægtevielser, som foretoges i Logan Tempel, fandt Sted d. 21de Maj. Tre Par bleve viede, nemlig E. Y. Taylor og Rida Colebrook, F. Y. Taylor og Elisabeth Campbell, M. E. Cowley og Abbie Hyde. De to førstnævnte Brudgomme ere Sønner af Præsident John Taylor.—Nellie White fra Wanship, Summit County, som var indstævnet som Vidne i en Polygamisag, nægtede d. 22de Maj at svare paa visse Spørgsmaal, som bleve rettede til hende i 3die Distriktsret, og blev derfor indespærret i Tugthuset.—John B. Gough, den verdensberømte Maadeholds-Prædikant, holdt Foredrag i Theatret i Salt Lake City om Aftenen d. 23de Maj. Han skulde ogsaa have talt i Tabernaklet i Ogden, men formedelst hans spydige Udtalelser mod ,,Mormonerne'' blev hans Engagement dersteds ikke opfyldt. — Kirkens Authoriteter have besluttet at gjøre et nyt Forsøg paa at aabne en Missionsvirksomhed i Ostindien. Ældste Wm. Willis, som i 1851—1855 var paa Mission i dette fjærne Land, er bleven kaldet til atter at gaa did, ledsaget af andre Ældster. En Dr. Geo. H. Booth, et Medlem af Kirken, som er her paa Besøg fra Ostindien, vil ledsage Missionærerne til deres Arbejdsmark. — Broder P. O. Thomassen, af Salt Lake City, mødte med et Uheld under en Kjøretur i Liberty Park d. 1ste Juni, hvorved hans ene Skulder kom af Led. Nogle Dage senere underkastede han sig Dr. W. F. Andersons Behandling og er nu i god Bedring. — Vandet i Utahs større Floder er i Aar højere end det har været i mange foregaaende Aar. Betydelig Skade er allerede anrettet, og der er Udsigter for, at Vandet vil stige endnu højere. Den 5te Juni afholdtes et specielt Biskopsmøde i Salt Lake City for at raadslaa om Forholdsregler til at beskytte Byens lavere Kvarterer, der tru-

med Oversvømmelse fra Floden Jordan. Det blev vedtaget, at hvert Ward skulde sende alle de Arbejdsmænd og Kjøretøjer, som kunde opdrives, til at opkaste Dæmninger og Diger langs Flodbredden.—Morderen Fred. Welcome, som d. 5te Maj blev erklæret skyldig af Grand Juryen og d. 9de s. M. dømt af Overdommer Hunter til at skydes d. 13de Juni, har appelleret sin Sag til Territoriets Overret.—En saadan Masse Orme (Caterpillars), som for Tiden findes i Salt Lake City, har man aldrig set Magen til i Utah. Landet er bogstavelig skjult af disse væmmelige Insekter, der uvilkaarlig faar En til at tænke paa Plagerne i Ægypten.

Arizona. Vore Nybyggere i St. Johns have havt en Del Besværligheder med Kohyrderne (Cowboys) i Byens Nabolag. Disse have nemlig flere Gange angrebet Byen og skudt paa Indbyggerne.

New York. En Del Bankfalliter have fundet Sted i New York, hvilket har havt temmelig alvorlige Følger i Forretningsverdenen. Marine Bank var den første, som lukkede sine Døre, og den efterfulgtes strax af Grant og Wards Bankhus, hvis fornemste Mand var ingen Anden end forhenværende Præsident U. S. Grant.

Norge. Forslaget om at give Kvinden Adgang til alle Examiner ved Universitetet og Ligeberettigelse til alle Universitetets Stipendier og Legater, er vedtaget i Odelsthinget.

England. En stærk Afdeling Marinesoldater udrustes for at sendes til Ægypten, hvor Oprørskrigen endnu langtfra synes at være endt.

Osterrig. Broder August Besinger fra Providence, Cache County, sidder fængslet i Prag, Bøhmen, for at have prædiket Evangeliet.

Sicilien. Politiet paa Öen Sicilien har nylig opdaget en mærkværdig Morderklub i Nærheden af Palermo, der bestod af 59 Medlemmer, som med Ed havde forpligtet sig til at myrde og plyndre til egen Fordel. De paatoge sig ligeledes mod Betaling at udføre Mord for andre Personer. En Afdeling af Klubben, der bestod af 45 Medlemmer og havde sit Hovedsæde i Sacarazzi, har i nogle Maaneder dræbt 30 Personer. Medlemmerne af begge Klubber ere arresterede, og deres Forhør skulde finde Sted d. 6te Maj.

Spanien. En Jærnbanebro over en Flod i Spanien brast og Toget faldt i Elven. Omtrent 100 Mennesker dræbtes og Mange saaredes.

PROFESSOR O. S. FOWLER,

den verdensberømte Frenolog og Filosof, holdt Foredrag i Walkers Operahus, Salt Lake City, d. 3die, 4de, 6te, 7de og 8de Juni. Denne agtværdige gamle Mand, der kan betragtes som Ophavsmand til Frenologiens praktiske Anvendelse, er født d. 11te Oktbr. 1809 i Cohocten, Steubben Co., New York, og er altsaa henimod 75 Aar gammel. Han virker for Nærværende for Oversættelsen af sine Værker i flere udenlandske Sprog — iblandt disse Svensk og Dansk. Trods hans fremrykkende Alder synes hans Aandsevner at være ligesaa friske som nogensinde før, og gjennem alle hans Foredrag spores sund Dømmekraft. Han er en modig Forsvarer af sine Theorier, om ogsaa disse komme i Modstrid til de almindelig antagne Ideer. Fra Salt Lake City rejser han til Denver.

DÖDSFALD.

Ole Ulrik Christian Mønster, den Første, som ved Daab blev indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige i Danmark, afgik ved Døden i Pettyville, Sanpete Co., Utah, d. 13de Maj 1884, efter et langvarigt og smertefuldt Sygeleje. Han blev begravet under stor Højtidelighed i Manti d. 14de Maj. Byens Musikkorps, der hovedsagelig bestaar af Skandinavere, spillede, og Brødrene H. Jensen, A. J. Moffitt, J. C. A. Weibye og Andre talte ved hans Baare.

Den Afdøde var født d. 2den Maj 1808 paa Gammel Estrup ved Grenaa, Jylland, Danmark, rejste tilsøs da han var 14 Aar gammel, tog Styrmandsexamen i 1833 og giftede sig s. A. med Marie Kristine Amthin og bosatte sig i Kjøbenhavn. Han vedblev at fare tilsøs i flere Aar derefter og var ligesom andre Sømænd meget ugudelig, men blev omvendt paa en næsten mirakuløs Maade i 1840 paa en Rejse til Brasilien. To Aar senere føjede han sig til Hr. Mønsters Baptistmenighed i Kjøbenhavn, og forblev et Medlem af samme til d. 12te Aug. 1850, da han tilligemed 14 Andre blev døbt af Erastus Snow som den første Frugt af Evangeliets Forkyndelse i Danmark. Han blev strax efter ordineret til Præstedømmet og virkede en kort Tid som Missionær i Hirschholm, men emigrerede til Utah i 1852 som Leder for det første Selskab af Hellige fra Skandinavien. Han bosatte sig i Salt Lake City, hvor han præsiderede i den skandinaviske Forsamling. I 1858, da Soldaterne kom ind, flyttede han til Manti. Han var blind og døv i flere Aar før sin Død og manglede ogsaa lidt paa Forstanden. Hans Hustru, der blev døbt samtidig med ham selv, var født d. 22de Maj 1810 i Kjøbenhavn og døde i Manti d. 13de Septbr. 1876. Mønster og Hustru avlede 7 Børn tilsammen, hvilke alle ere døde, med Undtagelse af en Søn (Adolf Valdemar), der nu bor i Pettyville og i hvis Hus Broder Mønster døde.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

Nr. 13. *Den 1ste Juli 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 183.)

(1864—Fortsat.)

ÆLDSTE THOMAS TAYLOR,

der af Præsidentskabet i England blev sendt til Skandinavien i den Hensigt, at han skulde afløse Jesse N. Smith som Præsident for Missionen, ankom til Kjøbenhavn i Marts Maaned men da Instruxer strax efter indløb direkte fra Præsident Young til den Effekt, at S. L. Sprague skulde præsidere, begav Ældste Taylor sig paa Tilbagerejsen til England d. 13de April, efter at have været til stor Hjælp ved Udrustningen af Aarets Emigration samt havde assisteret Præsident Smith betydeligt paa forskjellige Maader.

1865.

BRØDRE I HAMBORG.

Ældste G. Pegau aflagde i Begyndelsen af Aaret et Besøg til Holstein og Hamborg og døbte to af Broder Everets Familie i Herrnfeldt ved Glückstadt, hvor han ligeledes afholdt en Del Forsamlinger. Da imidlertid Politiet begyndte at skjænke ham mer end ønskelig Opmærksomhed, maatte han snart fjærne sig og rejse til Jylland igjen.

I Marts Maaned rejste Præsident Widerborg til Hamborg, hvor han mødte Ældste Geo. Reynolds, der var sendt fra Kontoret i Liverpool for at skulle være Præs. Widerborg behjælpelig med at gjøre Forberedelser for et skandinavisk Emigrantselskabs Afrejse fra Hamborg dette Foraar. Broder Reynolds ledsagedes af Ældste Joseph H. Felt, der var udsendt som Missionær fra Zion og beskikket til at arbejde i den skandinaviske Mission. I Forening med Widerborg ankom han til Kjøbenhavn d. 20de Marts og blev beskikket til at arbejde i Danmark.

DET 22DE EMIGRANTSELSKAB.

Torsdag d. 4de Maj Kl. 1 Eftm. afrejste 557 Sjæle fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Aurora" og ankom den paafølgende Morgen Kl. 7½ til Kiel, hvor fra Rejsen samme Dags Eftermiddag fortsattes med Jærnbanen til Hamborg. Der bleve de strax indskibede paa det amerikanske todækkede Paketskib „B. S. Kimball", ført af Kaptejn Dearborn. Ved Ankomsten til Hamborg mødtes Sel-

skabet af Præsident Daniel H. Wells og Ældste Geo. Reynolds fra England; de vare begge tilstede ved Emigranternes Indskibning. Søndag d. 7de afholdtes Forsamling ombord paa Skibets rummelige Dæk, ved hvilken Lejlighed Præsident Wells ved Bøn helligede Skibet, dets Kaptejn, Mandskab og Passagerer til Herren samt gav gode Raad og Lærdomme til de Hellige. Ældste A. W. Winberg beskikkedes til Leder for Selskabet med John Svenson og H. C. Høgsted som Raadgivere. Skibet blev inddelt i otte Kvarterer og Forstandere indsatte over hvert af disse. Iblandt de Emigrerende vare følgende Konferencepræsidenter: H. C. Høgsted fra Kjøbenhavns, S. Jensen fra Aalborg, G. Pegau fra Fredericia, P. O. Holmgren fra Stockholms, J. C. Sandberg fra Gøteborgs og S. Nilson fra Skaane Konference.

Mandag d. 8de Kl. 11½ Form. lettede ,,B. S. Kimball'' Anker og blev bugseret af en Dampbaad ned ad Elben til Glückstadt, hvor Præsident Widerborg samt Ældsterne Sprague og Brown, som havde ledsaget de Emigrerende fra Kjøbenhavn, toge Afsked og rejste tilbage til nævnte Stad, tilligemed Præsident D. H. Wells og Ældste Reynolds.

Onsdag d. 10de afsejlede Emigranterne fra Glückstadt, og da Kaptejnen troede, at det kolde Klima vilde være gavnligt for Sundheden, tog han Ruten nord om Skotland. Med Undtagelse af en eneste Dags Storm var Vejret særdeles behageligt under Overrejsen. Kaptejnen var flink mod Emigranterne, og de Syge fik god Forplejning. Der serveredes kogt Mad til Alle tre Gange om Dagen. Tre Voxne døde paa Søen tilligemed omtrent 25 Børn af Meslinger og Skarlagensfeber. Foruden de Hellige rejste en Del tyske Emigranter med samme Skib. Medens der blandt hine existerede Enighed og Kjærlighed hele Tiden, levede disse, der bestode af Lutheraner, Baptister og Methodister, sammen som ,,Hunde og Katte'', skriver Christoffer J. Kempe: ,,Nogle trættedes med hverandre eller sloges, Andre spillede og bandede, og atter Andre prædikede, saa der var en fuldkommen Forvirring iblandt dem.''

Den 14de Juni ankom Skibet til New Yorks Red, og d. 15de gik Emigranterne i Land til Castle Garden. Samme Dags Eftermiddag fortsatte de fleste af dem Rejsen med Jærnbanen *via* Albany, Niagara, Detroit og Chicago til Quincy, hvor til de ankom d. 20de. Her bleve de, ligesom de foregaaende Selskaber, færgede over Floden, og maatte da tilbringe to Dage og Nætter i en Skov paa Missourisiden uden Telte eller andet Ly, medens Regnen næsten uafbrudt styrtede ned i Strømme. De havde nok i en Hast opført nogle Rishytter, men disse ydede dem kun liden Beskyttelse. Aarsagen til dette Ophold var, at Broerne vare bortskyllede paa Jærnbanen, hvorpaa de skulde rejse videre. Endelig fortsattes Rejsen d. 22de med nogle meget simple og urene Jærnbanevogne til St. Joseph, hvor Selskabet indtraf den følgende Dag. Den 25de afgik de med Dampbaad op ad Missouri-Floden og ankom til Wyoming d. 26de, medbringende Ligene af tre Personer, som vare døde under Flodrejsen. Fire døde paa Rejsen mellem New York og St. Joseph.

Flere af Emigranterne havde kun betalt deres Rejse til New York, og maatte foreløbig forblive der, indtil Ældste Thomas Taylor, der fungerede som Kirkens Emigrationsagent

i 1865, med stor Selvopofrelse fik gjort Udveje for at Alle kom til Wyoming. Men da Kirken i dette Aar ingen Vogne sendte til Missouri-Floden efter de Fattige, og Trækdyr vare meget dyrere end tidligere, maatte nogle af Emigranterne forblive i Wyoming og Omegn til det følgende Aar. Ældste Taylor arrangerede det imidlertld saa godt som muligt, ved at opkjøbe Oxer og læsse hver Vogn (der blev forspændt med tre Par Oxer) med 1000 Pund Fragt og 2000 Pund for de Hellige. Saaledes kom omtrent 150 Personer op, som ellers havde maattet blive tilbage. En Vogn paa Udrustningsstedet kostede 200 Dollars og et Par Oxer 150 Dollars i 1865. Der hengik omtrent fem Uger førend Alting var ordnet, saa at Rejsen over Sletterne kunde begynde. I dette Tidsrum lede Emigranterne meget af den trykkende Varme, og Flere døde. En dansk Broder ved Navn Lars Petersen, omtrent 30 Aar gammel, som havde hjulpet henimod 20 fattige Hellige til at emigrere, druknede i Weeping Water, en Flod i Nærheden af Wyoming, hvor han tilligemed Flere gik hen for at bade. Han blev begravet under stor Deltagelse d. 29de Juni.

Den 31te Juli afrejste de fleste skandinaviske Emigranter fra Wyoming i et Kompagni, bestaaende af 45 Vogne, trukne af Oxer, der organiseredes d. 1ste Aug. 1865 ved at beskikke Miner G. Atwood til Kaptejn, C. B. Taylor til assisterende Kaptejn, A. W. Winberg til Kapellan og Tolk, John Svenson til Kommissær og Medhjælper til Winberg, og John Gendrup til Skriver. H. C. Hogsted, H. Hansen, C. J. Kempe og John Everet beskikkedes til Kaptejner over Ti. I Begyndelsen kjørte man sagte, da Vejene vare meget daarlige formedelst den megen Regn, som var falden.

Den 19de Septbr. passerede Kompagniet forbi Fort Laramie, og tre Dage senere (d. 22de), da man netop var i Færd med at lejre til Middag, og nogle af Brødrene vare beskjæftigede med at drive Trækdyrene ned i en Skov for at vande dem, styrtede pludselig 14 eller 16 vel bevæbnede Indianere ned ad Banken bag om Skoven og gjorde Forsøg paa at røve Kreaturerne, men da Brødrene øjeblikkelig aabnede en kraftig Ild paa dem, og de forskrækkede Kreaturer løbe tilbage til Lejren, opnaaede de ikke deres Hensigt. Derimod bleve syv af Brødrene saarede med Kugler og Pile, og en Kvinde fra Kjøbenhavn ved Navn Grundtvig, som nølede noget bag efter Kompagniet, blev bortført af de Røde. Hvad hendes Skjæbne siden er bleven, vides ikke. De saarede Brødre kom sig alle igjen. Allerede nogle Dage i Forvejen havde Indianerne, der dette Aar vare meget fjendtlige og dræbte mange Rejsende, overfaldet Kompagniets Kreaturer medens de græssede om Natten og faaet dem til at gjøre „Stampede". Men efter to Dages Søgen fandt man alle Trækdyrene igjen, med Undtagelse af tre.

Imidlertid var Ældste Taylor bleven færdig med Emigrationens Udrustning i Wyoming og passerede forbi alle Kompagnierne paa sin Rejse til Dalen, hvor han tilvejebragte 44 Vogne, forspændte med Muler, og rejste tilbage med disse for at hjælpe Emigranterne ind. Atwoods Kompagni, der lykkelig og vel ankom til Salt Lake City d. 8de Novbr., fik dog ingen anden Assistance fra disse Hjælpebefordringer end noget Proviant.

NITTEN MISSIONÆRERS ANKOMST.

Den 2den Aug. ankom følgende Brødre (16 i Antal) til Kjøbenhavn som Missionærer fra Zion. De vare kaldede i April-Konferencen og havde forladt Salt Lake City d. 24de Maj: Niels Wilhelmsen, Chr. Christiansen, Søren Iversen, Peter Hansen, Niels Nielsen, Morten Lund, Hans Jensen Hals, Anders Nielsen, Frederik Christian Sørensen, Anders Larsen, Svend Larsen, Hans Hansen, Christoffer O. Folkmann, John Fagerberg, Gustaf A. Olson og Lars Peter Edholm.

Den 20de s. M. ankom ligeledes Ældsterne C. C. A. Christensen og Jens Hansen fra Zion, og d. 23de Frederik C. Andersen. Alle disse Zionsbrødres Ankomst gav Værket i Skandinavien et godt Stød fremad. (Om deres Beskikkelser og Missionsvirksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 57—60.)

NORRLANDS KONFERENCE.

I et Konferencemøde, som afholdtes i Stockholm d. 28de og 29de Oktbr. og overværedes af Præsident Widerborg samt Ældsterne Sprague, J. H. Felt, John Sharp jun., G. A. Olson, Geo. W. Gee og Andre, blev den nordlige Del af Sverige organiseret under Navn af Norrlands Konference, og Ældste L. P. Edholm beskikket til sammes Præsident. Sundsvalls Konference var nogle Maaneder i Forvejen bleven opløst og tillagt Stockholms Konference. Den nye Konference blev ogsaa senere tillagt Stockholm.

ERFARINGER I MISSIONSLIVET.

I Sverige kom Missionærerne jævnlig i Kontakt med de saakaldte Læsere, som gjorde Fordring paa at være mere hellige og staa Kristus nærmere end andre af Statskirkens Medlemmer. De paatage sig meget alvorlige Ansigter og fornægtede Nødvendigheden af Evangeliets Ordinancer, kun bekjendende, at de vare store Syndere og maatte frelses formedelst Kristi Forsoning og Guds Naade alene, uden nogensomhelst Anstrængelse eller Fortjeneste fra deres Side. Det var og er fremdeles næsten umuligt at samtale med denne Slags Mennesker om Religion, da de bestandig aandeliggjøre Skriftens Ord og ere uimodtagelige for al fornuftig Bevisfølelse.

I Norge gjorde Værket temmelig god Fremgang, især i Kristiania, hvor en Ældste Isaksen havde en Samtale med Storthingets Formand, som raadte de Hellige til at indsende en Ansøgning til det i Session værende Storthing om at erholde samme Friheder som andre kristelige Dissentere. Ifølge dette Raad indsendte de norske Hellige en passende Petition, vel forsynet med Underskrifter og ledsaget af et Expl. af alle Kirkens Bøger, men intet Resultat opnaaedes derved. Politiembedsmændene vare imidlertid meget „overbærende“ med Brødrene og saa' gjærne gjennem Fingre med deres Daabshandlinger og Forrettelsen af andre Evangeli-Ordinancer, som de meget godt vidste bleve udførte stadig væk. Kun en Gang imellem maatte Øvrigheden, næsten tvungen dertil af Præsterne, fængsle Missionærerne og traktere dem med Vand og Brød.

Samuel L. Sprague og Broder O. H. Berg aflagde om Sommeren et Besøg til Askø, en lille Ø ved Lollands Nordkyst, der har omtrent 250 Indbyggere. De lejede en Mand til at ro dem over. Paa Rejsen maatte de forbi en ubeboet Ø, der benyttedes til Græsgang, og tilfældigvis var det samme Dag, som Kvæget skulde

flyttes der fra, hvorfor der var samlet en stor Hob Mennesker. Da de hørte, at der var En, som skulde ro to „Mormonpræster" over til Askø, tilbøde de ham tre Mark, dersom han vilde landsætte dem paa den lille Ø, men han var retskaffen nok til at afslaa deres Begjæring. De sejlede dem derfor imøde og prøvede paa at faa Baaden under, hvilket dog ikke lykkedes dem. Brødrene bare Vidnesbyrd til Flere paa Askø, men afholdt ingen Forsamling. Paa Lolland og Falster afholdt Missionærerne flere Forsamlinger paa Steder, hvor der en kort Tid i Forvejen havde været en Del Forfølgelse.

1866.

Ældsters Afløsning og Beskikkelse.

Den 5te Januar overværede Præsident Widerborg et Generalraad af de præsiderende Ældster i den europæiske Mission. Raadet begyndtes i Birmingham, England, d. 5te Jan. og varede fire Dage. Ved denne Lejlighed bleve Brødrene S. L. Sprague, G. M. Brown, John Sharp jun. og Joseph H. Felt løste fra at arbejde i den skandinaviske Mission med Tilladelse til at rejse hjem. Ældste Geo. W. Gee, som havde arbejdet i Sverige, blev kaldet til at præsidere over Norwich Konference i England. Den 16de Jan. kom Præsident Widerborg tilbage til Kjøbenhavn.

I Begyndelsen af Aaret 1866 blev det anset for Visdom at indsætte Zionsbrødre til Præsidenter for de forskjellige Konferencer. Tidligere havde de fleste af disse Pladser været fyldte af andre indfødte Ældster, og Brødrene fra Utah havde derved havt bedre Lejlighed til at kunne rejse omkring og prædike. Ved denne Forandring beskikkedes Niels Nielsen til at præsidere over Kjøbenhavns, Peter Hansen over Oernes, F. C. Sørensen over Fredericia, Anders Nielsen over Aarhus, H. Jensen Hals over Aalborg, M. Lund over Vendsyssels, John Fagerberg over Skaane, G. A. Olson over Norrkøpings, F. C. Andersen over Gøteborgs, L. P. Edholm over Stockholms og Norrlands og C. C. A. Christensen over Kristiania Konference.

Præs. Widerborg som Arrestant.

I en Skrivelse fra C. Widerborg til Præsident B. Young jun. i England af 17de Marts hedder det:

„Her i Kjøbenhavn have vi havt et Angreb af Modstanderens Haandlangere, der troede at kunne slaa et vældigt Slag mod vor Menighed. En eller anden ondskabsfuld Person, maaske en gammel Apostat, fik Politiøvrigheden til at lade mig arrestere d. 8de ds. paa den falske og lave Beskyldning. „at jeg sidste Sommer havde gjort Forsøg paa at forføre en ung Pige, samt havde gjort mit Bedste for at overtale hende til at antage „Mormonismen". (Nævnte Pige var paa mit Kontor to Gange for at høre om Brev fra hendes Moder, der emigrerede afvigte Foraar.)

Under Forhøret fortalte jeg Dommeren, „at Beskyldningen var en nederdrægtig Plan, lagt af en eller anden hemmelig Fjende i den Hensigt at skade mit Rygte og min Indflydelse, samt for at kaste en Skygge over os som et religiøst Samfund; men at denne Fjende vilde forfejle sit Maal, da hverken han eller nogen Anden kunde bevise, at jeg havde gjort mig skyldig i nogen Slags Usædelighed i Løbet af de otte Aar, jeg havde boet i Kjøbenhavn." Herrens Aand dygtiggjorde mig ved denne Lejlighed til at forsvare baade

mig selv og „Mormonismens" Principer paa en duelig Maade.

Iblandt andre Ting forespurgte de sig om vor Organisation hersteds: hvor talrige vi vare, hvor mange der havde emigreret siden Indførelsen af de Sidste-Dages Helliges Principer i Danmark osv. Jeg gav dem en sandfærdig Underretning desangaaende og sagde, at vi arbejdede ikke i Mørket, men at Folket var vel bekjendt med alle vore Handlinger.

Mine Skrivere, Brødrene M. Petersen og A. W. Carlson, bleve forhørte, og da deres Vidnesbyrd stemmede aldeles med mit eget, endog med Hensyn til det vigtige Punkt, at jeg aldrig var alene paa Kontoret, men at en af dem idetmindste altid var tilstede ad Gangen, og intet Ondt kunde bevises imod mig, blev jeg løsladt d. 13de ds.

Under videre Samtale med Øvrighedspersonerne, spurgte jeg dem, hvorledes de kunde tro mig skyldig i en saadan nederdrægtig Handling? Deres Svar var: „Fordi Rygtet fortæller om I Mormoner, at I ere efter Kvinderne, og have den besynderlige Institution Polygami iblandt Eder." Efter at have udbedt mig Tilladelse til at give min Forklaring desangaaende, fremstillede jeg dem Sagen i Evangeliets Lys, idet jeg henviste dem til Bibelen og forklarede, hvad Guds Lov var iblandt hans udvalgte Folk, Patriarkerne og Profeterne fordum. Jeg fortalte dem, at vi afskyede den ejendommelige Institution i Kristenheden kaldet „bevilget Prostitution", og at vi betragtede ulovlig Omgang mellem Kjønnene som en stor Forbrydelse, der alene kunde bødes for med Udgydelsen af Blod. Jeg spurgte dem, om det ikke vilde være bedre for Samfundet, dersom en Mand havde Rettighed til hæderligt at opholde mere end en Kone i ægteskabeligt Forhold tilligemed deres Afkom, i Stedet for at prostituere Tusinder og atter Tusinder af Kvinder, saaledes som nu er Tilfældet i Kjøbenhavn og andre civiliserede Lande, hvilket ledte til Fordærvelse, Vanære, Sygdom og mange Slags Forbrydelser? Jeg bemærkede, at jeg heliere vilde se min Datter som fjerde eller femte Kone til en hæderlig Mand, eller ogsaa død og begravet, end se hende som en priviligeret Hore iblandt de Kristne. Ligeledes fortalte jeg dem, at jeg aldrig havde kjendt et bedre Samfund end „Mormonerne" i Utah og var glad ved at have Lejlighed til at vende tilbage til et saadant Folk, naar jeg havde udført det Arbejde, som fordredes af mig her i Landet. De lyttede med Taalmodighed til Alt, hvad jeg sagde, og bemærkede kun, at de foretrak deres egne Institutioner.

Siden min Frifindelse er jeg ofte bleven bevæget til Taarer ved de mange Beviser paa Venskab, Hengivenhed og Agtelse, som er bleven udvist mod mig, ikke alene af de Hellige, men ogsaa af Udenforstaaende, som have kjendt mig i flere Aar og som sagde, at de troede det Hele var Æreskjænderi. I Aftes havde vi en stor Forsamling af Fremmede og Hellige paa vor Sal hersteds. Jeg gav en kort Beretning om mit Forhør og prædikede for de Tilstedeværende om Evangeliets Principer, saaledes som de ere blevne aabenbarede til Joseph Smith, hentydende til de Forfølgelser, som Guds Folk havde lidt og fremdeles vilde lide indtil Guds Rige skulde faa Overherredømmet. Medens jeg talte, stode Taarerne i Manges Øjne, og jeg haaber, at de Sandheder, som udtaltes

den Aften under Guds Aands Overbevisning, gjennemtrængte mangt et Hjærte og vil have gode Følger. Jeg takker Gud, min himmelske Fader, for hans beskyttende Haand over mig, thi han har visselig udfriet mig af mine Fjenders Hænder og givet mig Lejlighed til at bære et trofast Vidnesbyrd om hans Værk og om hans Folk for Politiembedsmænd, Dommere og mange Andre. Herrens Tjenere have maattet gaa og prædike til Aanderne i Fængsel, hvorfor saa ikke prædike i Menneskenes Fængsler paa Jorden?

Jeg har nu fuldstændig gjenvunden min Helbred og Styrke, efter at have været noget syg og svækket formedelst min Indespærring i en Celle i fem og en halv Dag. Jeg er fuld af Haab om vor herlige Sag, og ved den Almægtiges Hjælp er jeg fast bestemt paa at fortsætte Kampen mod Mørkets Magter som en god Krigsmand under Kristi Banner, indtil Riget vinder Sejr."

Den 20de Febr. blev Præsident Widerborg tilligemed begge hans Skrivere (M. Petersen og A. W. Carlson) anmodede om at møde i Retten, hvilket de gjorde, og Dommeren afgav sin Kjendelse som følger: ,,Hr. Widerborg! Det er mig en stor Fornøjelse, her i Nærværelse af Rettens Embedsmænd og disse to Vidner af Deres eget Samfund, at erklære Dem fri for den mod Dem anførte Beskyldning. Deres Anklager bekjendte her i Retten i Gaar, at hendes Beskyldning var aldeles falsk og kun beregnet paa Æreskjænderi. Dette var netop hvad jeg troede fra Begyndelsen af, og skjøndt jeg ikke sympathiserer med ,,Mormonismen", er det mig en Glæde at frikjende Dem fra den falske Beskyldning og gjenoprejse Deres Karakter i Publikums Øjne". Denne Affære, skjøndt ubehagelig, tjente til at befordre Værkets Fremgang i Kjøbenhavn. Fra den Tid af vare Forsamlingerne bedre besøgte end tidligere, og Mange, som aldrig forhen havde skjænket ,,Mormonismen" nogen Opmærksomhed, begyndte flittigt at undersøge Evangeliets Principer.

Det 23de Emigrantselskab.

Da Udskibningen af Emigranterne i 1865 gik saa heldigt af, besluttede Præsidentskabet i Liverpool og Kjøbenhavn, at den større skandinaviske Emigration ogsaa i 1866 skulde afgaa fra Hamborg direkte til New York, i hvilket Øjemed Præsident B. Young jun. og Ældste John W. Young personlig gjorde en Rejse til Hamborg i Maj Maaned, for i Forening med Præsident Widerborg at ordne det Nødvendige desangaaende. Den første Afdeling af Aarets Emigranter afsejlede saaledes fra Kjøbenhavn d. 17de Maj med Dampskibet ,,Aurora" og ankom den følgende Dags Morgen til Kiel, hvor fra de rejste med Jærnbanen til Altona. Der fra bleve Kvinderne og Børnene bragte i en lille Dampbaad til Hamborg, medens Mændene spadserede tilfods, og de Rejsende tilbragte Natten paa et stort Emigrationshus i Hamborg. Dagen efter (d. 19de) gik de ombord paa det todækkede Paketskib ,,Kenilworth", Kaptejn Brown. Tirsdag d. 22de kom flere Emigranter ombord, som havde forladt Kjøbenhavn Dagen forud, og d. 23de sejlede Skibet nogle Mile ned ad Elben, hvor der atter kastedes Anker. Den 24de kom Præsident Widerborg samt Ældsterne N. Wilhelmsen og C. Christiansen ombord og organiserede Selskabet ved at

(Fortsættes paa Side 209.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 1ste Juli 1884.

VÆRKETS AFSLUTNING.

Om sex Maaneder eller med Udgivelsen af 12 Numre mere, dette iberegnet, vil MORGENSTJERNEN, ifølge den nuværende Bestemmelse, have fuldendt sin historiske Løbebane. For sidste Gang vil vi derfor allervenligt anmode vore skandinaviske Søskende om at støtte Foretagendet til dets Afslutning, baade ved financiel Hjælp og literære Bidrag. Vi har arbejdet trofast hele Tiden, siden vor Hjemkomst fra vor sidste Mission til Skandinavien, paa at samle de historiske Afhandlinger, som have vist sig i Bladet fra Tid til anden, og uagtet vi langtfra hos Folket i Almindelighed har fundet den Interesse, som vi forventede, eller den Opmuntring, som et saa møjsommeligt og mangesidigt Foretagende kunde behøve, føler vi os ganske godt tilfreds med Udfaldet. Saa meget er allerede samlet og tildels trykt, som i Fremtiden vil give den skandinaviske Mission sin Plads i Kirkens Historie, skjøndt mange af Brødrene, der have havt Erfaring og kunde give vigtige og interessante Bidrag, have forsømt at lade høre fra sig. I sin Tid vil Hovedindholdet af hvad der er samlet, blive oversat paa Engelsk og vise sig i den almindelige Kirkehistorie, der forhaabentlig snart vil udkomme i Trykken. Dersom der imidlertid ere flere af vore Brødre og Søstre, som ville være med, have de endnu en Lejlighed til at indsende deres Bidrag, men de maa i saa Tilfælde ikke forhale Tiden længere. Vi har Plads til en Del Mere, end det vi allerede har modtaget til Indrykning i Bladet.

Vi tillader os at hendrage Opmærksomheden paa mirakuløse Tilkjendegivelser af Guds Kraft i de skandinaviske Helliges Erfaring, hvorom de hidindtil indsendte Meddelelser have indeholdt for Lidet. Det skulde glæde os, hvis vi inden Aarets Udgang kunde erholde Enkelthederne ved flere saadanne Tilfælde til Udarbejdelsen af en særskilt Afhandling, som vi har paabegyndt og som vil blive trykt, hvis „Nok" bliver os meddelt til at berettige sammes Offentliggjørelse.

MORGENSTJERNENS 1ste, 2den og 3die Aargang vil blive at betragte som en Bog eller som et Referenceværk, der vil tjene som en Ledetraad gjennem den skandinaviske Missions Historie fra 1850 til 1884. Ingen enkelt Aargang vil have sin fulde Værdi, men naar de tre ere samlede, vil det Hele indeholde flere paalidelige og nøjagtige Datum, statistiske Oplysninger og historiske Meddelelser end noget andet Værk, der hidindtil har været udgivet af Nogen i denne Kirke. Det vil derfor være ønskeligt baade for Udgiveren og Abonnenterne, at Alle, som have 1ste og 2den Aargang, tage 3die Aargang med, men hvis de ikke ønske dette eller have tilstrækkelig Interesse for Værket til at bære den dermed forbundne Udgift, ville de gjøre os og de nye tiltrædende Abonnenter en Tjeneste ved at sælge os deres 1ste

Aargang, hvoraf vi mangle mellem 200 og 300 Expl. Vi betaler fuld Pris derfor, enten i Subskription paa 3die Aarg. eller med Bøger, som vi have til Salgs. Enhver, som har 1ste Aargang at undvære, kan for samme erholde MORGENSTJERNEN fra nu af til Aargangens Slutning, men saa maa alle Numrene være tilstede, og enten leveres til vore respektive Agenter eller indsendes til vort Kontor.

Og tilsidst maa vi allervenligst anmode Enhver, som resterer med Betalingen for Bladet, at indsende samme ved allerførste Lejlighed, saa at vi kunne betale vor Gjæld og gjøre de nødvendige Forberedelser for næste Aars Virksomhed.

UNIVERSITETET I SALT LAKE CITY.

Den 28de Febr. 1850, omtrent 2½ Aar efter Territoriets første Bebyggelse, vedtog den provisoriske Regjering et Lovforslag, som dannede „Staten Deserets Universitet", og samme Lov blev stadfæstet af Territoriet Utahs lovgivende Forsamling d. 4de Oktbr. 1851. Direktionen, bestaaende af en Kansler (Chancellor) og 12 Direktører (Regents), holdt sit første Møde d. 13de Marts 1850 under Kansler Orson Spencers Præsidium, og i Novbr. s. A. blev Universitetet først aabnet for Studerende. Formedelst Pengemangel og andre Aarsager blev Undervisningen imidlertid strax nedlagt, og Universitetet existerede kun af Navn til Novbr. 1867, da det under D. O. Calders Bestyrelse aabnedes som et Handelskollegium, men d. 8de Marts 1869 blev det under Dr. John R. Parks Præsidium mere fuldstændig organiseret i sin nuværende Form, som en videnskabelig, seminarisk og klassisk Undervisningsanstalt.

Indtil Nærværende har Universitetet ingen passende Bygning havt til Undervisning, men for omtrent fire Aar siden bevilgede Territoriets Legislatur 20,000 Dollars til Opførelsen af en saadan, og Salt Lake City gav Institutionen den vel bekjendte 16de Wards aabne Plads, hvorpaa den smukke Bygning, som vort Billede fremstiller, nu er opført. Skjøndt de 20,000 Dollars, som Territoriet gav, kun forslog til at bygge Grundetagen for, og Guvernøren tvende Gange har nægtet at anerkjende de af Legislaturen senere bevilgede Beløb til Bygningens Fuldførelse, er denne dog bleven bygget ved frivillige Bidrag af formuende Mænd samt ved Laan, indtil den nu er saa vidt færdig, at den kan tages i Brug ved Begyndelsen af det næste Skoleaar til førstkommende August.

Den nye Universitetsbygning, der er at regne iblandt Utahs største og kostbareste Bygninger, er 130 Fod lang og 94 Fod bred. Murene ere 53 Fod høje til Taget, og det flade Tag ovenpaa Hovedbygningen er 62 Fod over Grunden. Det største Taarn er 106 Fod højt til Toppen af Vindfløjen, og Observatoriets Dæk er 80 Fod fra Grunden. Hovedindgangen er paa Bygningens Østside, og det over samme fremskydende Taarn er 100 Fod højt. J. H. Burton er at nævne som Arkitekt. Der findes 17 Værelser i Grundetagen, 11 i Stueetagen, 10 paa første Sal og 7 i øverste Etage. Desforuden er der flere Taarnkamre — altsaa omtrent 50

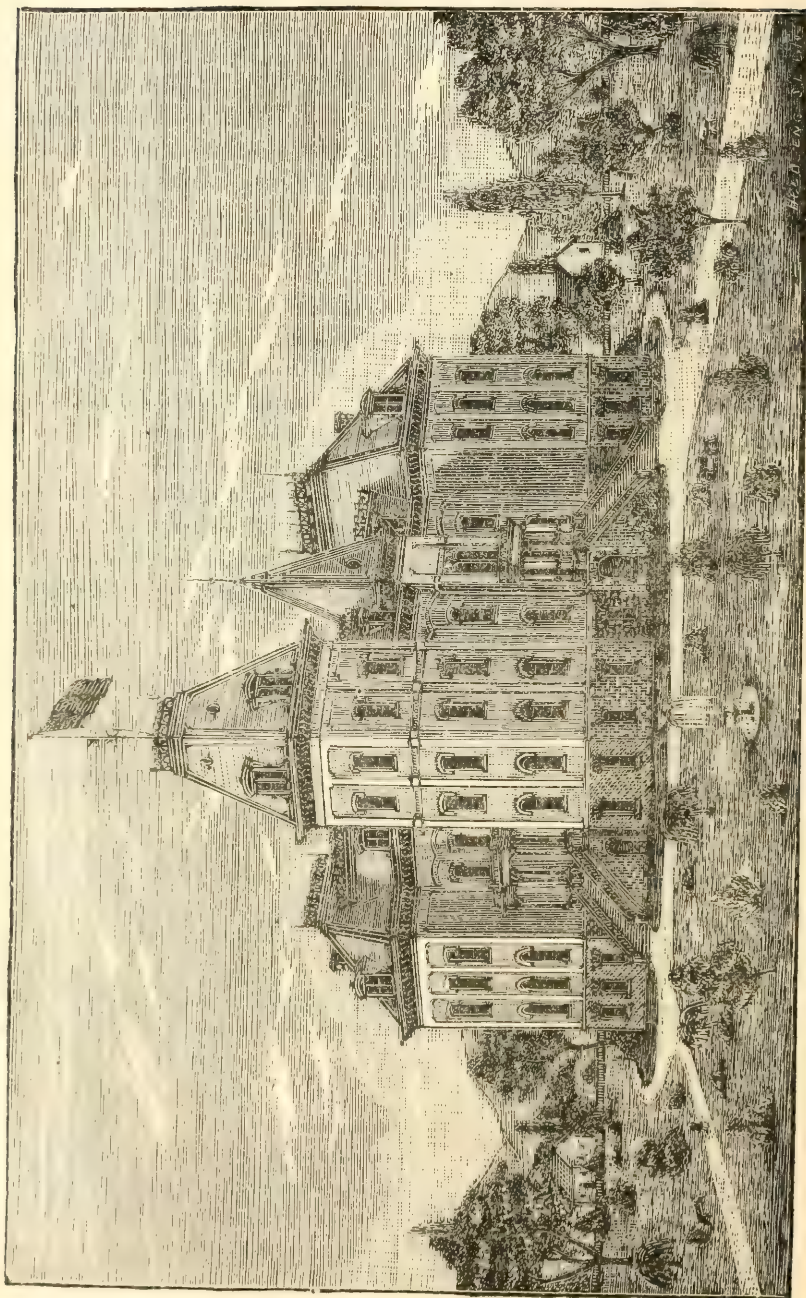

DEN NYE UNIVERSITETSBYGNING I SALT LAKE CITY.

Værelser i hele Bygningen, og disse ville paa faa Undtagelser nær alle blive anvendte til Undervisningsbrug i dens mange forskjellige Grene.

Universitetets nærværende Kansler er Præsident Geo. Q. Cannon, og følgende Brødre fungere som Direktører: Wm. Jennings, James Sharp, Robert T. Burton, D. O. Calder, John T. Caine, Horace S. Eldredge, Geo. J. Taylor, John R. Park, Joseph F. Smith, Feramorz Little, Henry Dinwoodey og L. J. Nuttall. Undervisningsfakultetet bestaar af John R. Park, Joseph B. Toronto, Joseph T. Kingsbury, O. Howard, J. H. Paul, G. M. Ottinger, Evan Stephens, J. L. Rawlins, D. C. Young og A. André.

Siden 1876 ere 175 Seminarister udgaaede fra Universitetet, nemlig 36 i 1876, 22 i 1877, 30 i 1878, 14 i 1879, 14 i 1880, 18 i 1881, 16 i 1882, 5 i 1883 og 20 i 1884. Ikke saa faa af disse ere af skandinavisk Herkomst.

Vi have givet Ovenstaaende Plads i Morgenstjernen for at hendrage vore Landsmænds Opmærksomhed paa de gode Lejligheder, Territoriet nu har at opbyde, til vore Sønners og Døtres Undervisning. Forældre, som ikke havde Lejlighed eller Midler i deres Ungdom til at kunne erholde en god Uddannelse i lærde Skoler, burde have desto større Interesse for, at deres Børn kunne blive sendte til saadanne nu, for at disse kunne blive i Stand til at hæve deres Fædres Ry; og lad os her bemærke, at Tiden snart vil komme, da mange af Samfundets viseste, lærdeste og bedst uddannede Mænd og Kvinder ville blive at tælle iblandt de, som ere fødte af skandinaviske Forældre. Landsmænd! som have Midler til Eders Raadighed, send Eders Sønner og Døtre til Universitetet i Salt Lake City eller andre af Territoriets lærde Undervisningsanstalter, saa snart de have gjort de nødvendige Fremskridt i de almindelige Skoler, saa at de kunne faa en Uddannelse, der vil gjøre dem selv, deres Forældre, deres Nationalitet og Guds Rige Ære.

ÆLDSTE C. C. A. CHRISTENSENS BERETNING.

(Fortsat fra Side 191.)

I Maj 1854 blev jeg sendt til Frederikshald, hvor der var en Broder samt to eller tre Venner, men jeg fandt det nødvendigt at tage Arbejde med min Profession for at kunne opholde mig i Byen, da dette tillige gav mig god Anledning til at komme i Berørelse med Folket og tale med dem. Blandt de faa Venner var Familien Haarbye, hvis eneste Datter Elisa jeg senere giftede. Da Brødrene ansaa min Nærværelse mere nyttig i Kristiania, blev jeg samme Efteraar paany indsat i mit forrige Element dersteds, og jeg fandt en livlig Interesse for Sandheden, medens vore Forhør havde givet Politiøvrigheden bedre Begreber om os og vor Religion. Flere af vore Brødre havde forandret sin tidligere Levemaade i den Grad, at Politiet nødtes til at anerkjende Omvendelsens værdige Frugter hos disse Mænd. Skjøndt Lovens Bogstav var imod os, vare Øvrighedspersonerne nu blevne vore Venner og gjorde os ingen Ulejlighed, uden naar Præster eller andre Egoister nødte dem dertil, ligesom

Jøderne fordum gjorde Pilatus. Politiet tirrede Præsterne til Gjengjæld, og om Vinteren 1854—55 kom saaledes en Række offentlige Debatter i Stand, i hvilke Præsterne bleve meget medtagne. Ældste Knud Peterson og jeg vare Evangeliets Repræsentanter, og Eilert Sundt, Ole Vig og Jensenius, understøttede af flere Præster, vare vore Modstandere. Hin Søndags Kamp gjentoges i stor Maalestok, og Byens fornemste Embedsmænd, indbefattende Hr. Morgenstjerne, vare tilstede. Cæsars Ord: *Veni*, *vidi*, *vici* kunne her anvendes, kun med den Forskjel, at Herren tilkommer Æren. Sandheden triumferede.

Et af vore Emigrantselskaber blev under en Storm tvunget til at søge ind i Mandals Havn, hvor de opholdt sig en Uge. Dette syntes at bebude en Lejlighed til Evangeliets Indførelse dersteds. Knud Peterson, som nu var Konferencepræsident, beskikkede derfor mig til denne Mission, samt lod mig medtage en indfødt Broder, Lars Petersen, tildels for at kunne arbejde i det Timelige for min Understøttelse, om nødvendigt. Da jeg gik for at udtage mit Pas, spurgte en Betjent mig, halvt i Spøg, om jeg havde døbt Mange, og, Sandheden tro, svarede jeg uforbeholdent: Ja! Han sagde da, at han kunde ikke give mig Pas før han havde talt med Politimesteren, og efter nogle Minutters Forløb kom han tilbage og lod mig vide, at jeg var arresteret. Jeg indespærredes den Nat sammen med en Tyv. Han var dog et uskadeligt Væsen og lystrede mig, da jeg opfordrede ham til at knæle ned i Bøn, hvilket han vist næppe nogensinde før havde gjort. Jeg sammenlignede min Stilling med en Herrens Tjeners i de Fordømtes Fængsel. Alt var lyst for mig — jeg var selv lys. For ham derimod var det anderledes, Frygt og Bevidstheden om sin Skyldighed gjorde Alt mørkt. Under Forhøret den næste Dag indstævnedes en nydøbt Familie, som jeg selv havde opgivet. Vort Møde i denne Stilling for Retten var meget interessant og rørende. Konen greb begge mine Hænder, og med Taarer bad hun Gud velsigne mig for hvad jeg nu syntes at skulle lide. Mandens Følelser udtryktes mere moderat, men i samme Retning og gjorde et dybt Indtryk. Mandens Navn var Mikael Petersen.

Strax efter at Forhøret var sluttet, blev jeg tilbudt min Frihed mod Kaution, hvilket jeg modtog og havde saaledes Anledning til at fortsætte min Virksomhed uden Indskrænkninger, indtil min Dom faldt for denne Overtrædelse. Ti Speciers Mulkt var Straffen. Jeg udsonede ogsaa denne Dom med Fængsel paa Vand og Brød, og ved en venlig Tjenestepiges Mellemkomst fik jeg noget Smør, Ost og Hvedebrød til Forandring. Hun havde været paa vore Forsamlinger, og blev i høj Grad forundret ved at finde mig i Arrest (thi hun tjente hos Arrestforvareren), og gav sig derfor til at græde, men da hun saa' mit gode Humør, blev hun ogsaa bedre tilmode og forstod, at lidt bedre Fødemidler vilde gjøre mig mere godt end hendes Taarer.

Omsider blev jeg, mod Slutningen af Marts Maaned, færdig til at begynde Rejsen til Mandal. Endnu vare Vandene tilfrosne, og jeg satte afsted tilfods med en Slæde, som en Dreng forærede mig til at befordre min temmelig tunge Vadsæk paa. Solens Straaler begyndte nu at smelte Sneen, som atter frøs om Natten og gjorde Vejene glatte som Glas paa mange

Steder, og paa andre Steder tørre eller sølede om Dagen. Træet som jeg blev ved at slæbe mig og mit Læs op ad de lange, stejle Bjærgveje, forsøgte jeg at age nedad, men endte mange Gange med en ufrivillig Kolbøtte, naar min Slæde pludselig stoppede i sin lynsnare Fart paa et bart Sted i Vejen. Rejsen var eventyrlig, men ikke morsom.

Da jeg endelig naaede Østerrisør, omtrent 30 danske Mile fra Kristiania, var jeg glad ved at finde en lille Menighed af varmhjærtede Hellige, som snart bragte mig til at glemme mine Besværligheder,og efter et Par Ugers Hvile fortsatte jeg Rejsen videre med Dampskib til Mandal, hvor man ventede saa store Ting. Med store Forventninger følger næsten alletider store Skuffelser! Saaledes ogsaa der; thi det var os næppe muligt at finde Tag over Hovedet for Betaling, og det viste sig, at det kun var ,,Mormonernes" Penge og ikke deres Tro, som Mandaliterne vare interesserede for. Broder Lars Petersen, der var Hjulmager, fandt Beskjæftigelse i Nærheden af Byen og holdt sig saaledes fast, medens jeg vendte tilbage nogle Mil til den store By Kristiansand og tog åtter Malerarbejde for at faa Fodfæste. Begge disse Stæder vare ufrugtbare, og efter en Sommers Arbejde saa' vi kuns nogle Faa adlyde Evangeliet i Kristiansand og Ingen i Mandal. Dette var i 1855, og da Præs. Knud Peterson vendte sine Fjed mod Zion, som Fører for et Kompagni Emigranter, blev jeg beskikket som hans Efterfølger, hvilken Stilling jeg beholdt indtil Foraaret 1857, da jeg emigrerede. I Liverpool bleve fem af Missionærerne gifte med deres udkaarede Ledsagere. Min Hustru Elisa og jeg var det ene Par. Saaledes begyndte to vigtige Epoker i mit Liv samtidigt — Rejsen og Ægteskabet. Om denne Tid skrev jeg en Gang:

,,Vi var paa Havet i Uger fem.
Hvor det bruste!
Og saa paa Jærnbanen kom vi frem,
Saa det suste.
Til Iowa gik det i Galop,
Og der vi gjorde et lille Stop;
Thi vi lejrede."

Her fra (Iowa) fortsattes Rejsen med Haandkarrer. Selskabet talte omtrent 600 Sjæle da vi begyndte. Mange bukkede under for denne Rejses Besværligheder, men vi naaede omsider vort Maal, Salt Lake City, d. 13de Septbr. 1857, med det danske Flag vajende fra min Haandkarre. Maalet var nu naaet; men hvilket Maal den Gang! Med bundløse Sko og pjaltede Klæder paa et levende Skelet befandt jeg mig i et Land, hvor Lidet uden Brødet produceredes, og som den Gang var i Belejringstilstand. Gaderne vare næsten tomme, Hylderne i de faa Butikker ligesaa. Der fandtes ingen Penge og intet Arbejde. Regjeringens Tropper vare paa Territoriets Grænser og næsten Enhver i Begreb med at gaa til en Kamp paa Liv og Død. Jeg tilstaar, at jeg følte modløs, men dog ikke ganske uden Haab. Jeg søgte Arbejde hos Malerne, men deres Potter vare tørre og tomme. Omsider fik jeg Arbejde som Murhaandtlanger. Jeg syntes, at Kalketruget vilde knuse baade Aand og Legeme paa en Gang, og sank i Knæerne, til stor Morskab for nogle mindre fintfølende Arbejdskammerater; men jeg kom op igjen! Arbejde vanærer Ingen!

Efter nogle Ugers Ophold i Hovedstaden, besluttede jeg at opsøge mine Brødre; thi to af dem vare paa et

eller andet Sted i Territoriet, men i hvilken Retning, vidste jeg ikke. Jeg opsøgte først Knud Peterson i Lehi og lærte af ham, at min Broder Frederik var i Cedar Dalen, kun 18 engelske Mile fra Lehi. Jeg gik strax did og fandt min Broder i Færd med at tærske Hvede med et Par unge Oxer, som han netop skulde til at vænne til Aaget. Vort Møde var overraskende og Gjensynet frydefuldt. Jeg følte mig igjen lykkelig. Samme Efteraar hentede han mig og min Hustru derud, og saaledes kom jeg til at faa mit Hjem i det senere saa bekjendte Camp Floyd. Min Broder tog mig med til at brænde Trækul — atter en ny Skole for en Maler! Med meget Arbejde fik vi et Læs af denne Vare færdig og kjørte den til Salt Lake City; et Dusin Smede vilde kjøbe, men Ingen havde Penge eller Kjøbmandsgods at betale for den. Tilsidst fik vi et Oxeaag og en Ordre paa Læder hos en Garver i 19de Ward. Men jeg maatte gjøre fem eller sex Rejser fra Cedar Dalen til Staden førend jeg fik Læderet. Tilsammen vilde dette have udgjort en Vejlængde af henved 600 Mile, eller mere end Halvvejen over Ørkenen. Med Foraaret kom Flyttetiden for Utahfolket. De nordlige Settlementers Beboere flyttede alle mod Syd, og vi i Cedar Dalen flyttede til Lehi. Vi vare saaledes atter hjemløse. Mange eventyrlige Næringsveje forsøgte jeg medens jeg opholdt mig i Lehi, men en af dem var uheldig for mig. I Forening med en anden Broder havde jeg nemlig paataget mig at skrælle Garverbark oppe i Bjærgene, omtrent 25 Mile borte. Jeg huggede Øxen i Foden og blev arbejdsudygtig i 5 a 6 Uger, medens min hele Fortjeneste beløb sig til et Par U n d e r b e n k l æ d e r, thi Manden havde ikke andre S m a a p e n g e. Mine ydre Benklæder havde jeg maattet binde fast om Benene, da de vare flagrende Laser, og mit næste Kostume var et Par stribede ditto, forfærdigede af Vaaret af vor eneste Dyne. Jeg blev næsten en Gjenstand for Misundelse da jeg viste mig i mine Striber.

Med Armeens Ankomst og det Forlig, som kom i Stand mellem Regjeringen og vort Folk, kom Penge og Arbejde for Alle, som vilde arbejde, og bedre Tider for mig. Jeg flyttede atter tilbage til Cedar Dalen, hvor jeg saa' mange Exempler paa Menneskets Svaghed formedelst Pengenes Magt. Jeg saa' forhen gode Sidste-Dages Hellige blive hengivne til forskjellige Laster som Følge af denne pludselige Forandring. ,,Slet Selskab fordærver gode Sæder''! Min Længsel efter atter at slippe ud af Babylon var saa stor som nogensinde; thi der var visselig et ugudeligt Babel. Saa snart jeg derfor havde sammensparet Penge nok til at forskaffe mig et Par Oxer og en gammel Vogn, pakkede vi op og flyttede til Sanpete Dalen, hvor netop flere nye Settlementer paabegyndtes, og jeg slog mig ned paa det Sted, hvor Mount Pleasant nu staar. Vi medbragte en sex Uger gammel Pige, vort første Barn. I denne Dal har jeg boet hele Tiden siden, og har bevidnet dens Opkomst, Udvikling, Prøvelser, Indianerkrig, Græshopper, Tørke osv., men jeg er lykkelig ved at have mit Hjem blandt de Hellige og se mig omgivet af en stor Familie i Nydelsen af Livets almindelige Goder, som Frugten af mit Arbejde.

I 1865 blev jeg tilligemed flere andre Brødre kaldet til at tage en Mission til Skandinavien, fra hvilken

jeg vendte tilbage i 1868, efter 3½ Aars Fraværelse. Jeg præsiderede de to sidste Aar over Kristiania Konference. Jeg havde den Glæde at bringe mine gamle Svigerforældre og min ældste Broder August med mig hjem; jeg fandt Alt vel ved min Hjemkomst, uden mit gamle Hus, som stod faldefærdigt. Den store Pacifik Jærnbane, som netop da anlagdes, skaffede mig dog snart Midler til at bøde paa nogle af de føleligste Mangler, og saaledes kan jeg sige, at Taalmodighed og Nidkjærhed ere uskatterlige Egenskaber hos Menneskene, og at Herren vil altid hjælpe, naar man selv gjør hvad man kan. C. C. A. CHRISTENSEN.

KORRESPONDANCE.

St. Johns, Arizona, d. 9de Juni 1884.

Andrew Jenson,

Kjære Broder!

Ifølge Aftale vil jeg i Dag give Dig en kort Beskrivelse over Rejsen hertil, samt om Byen, Klimaet osv. hersteds. Vi havde en meget behagelig Rejse; det mest Beundringsværdige i mine Øjne var D. & R. G. Jærnbanens slangeformige Bojninger op ad et højt Bjærg i Colorada, hvor man kunde sidde i Banevognenes Vinduer og se tre Tog foruden vort eget; det ene af disse var maaske 150 og det andet 300 Fod nedenfor og det tredie et godt Stykke ovenfor os. Alle tre Tog stode paa et og samme Banespor. Aarsagen var denne, at vi stoppede et Par Dage i Price Canyon fordi to Broer vare upasserlige formedelst Højvande. Jeg vil her bemærke, at der paa Bjærget, hvorover Banen gaar, laa Sne og Is flere Fod dyb. Det højeste Punkt paa Banen kaldes Marshalls Pass og er 10,852 Fod over Havets Overflade. Egnen, som vi passerede igjennem paa en Strækning af 13 a 1400 Mile igjennem Utah, Colorado, New Mexiko og Arizona, er næsten aldeles øde og ubeboet, og meget deraf er ogsaa uskikket til Beboelse. For flere hundrede Mile findes flade Strækninger uden Vand og Græs; dog maaske noget deraf i Fremtiden kan blive vandet, hvis man graver Kanaler. Allevegne, hvor der findes Vand, er der Settlementer, ja ethvert lille Stykke Jord, som paa nogen Maade kan vandes, er optaget, tildels af Hvide og tildels af Indianere; sidstnævnte florere hovedsagelig i Arizona, hvor de have store Gedde- og Faareflokke samt dyrke Jorden, om end paa en meget mojsommelig Maade. De ere tildels civiliserede. St. Johns er beliggende omtrent 15 eng. Mile vest for New Mexikos østlige Grænse, og er omtrent 2000 Fod højere end Salt Lake City; dette forklarer Aarsagen til det tempererede Klima hersteds, uagtet vi ere 6 a 700 Mile længere mod Syd end Utahs Hovedstad. Al Sæd hos os er fra 4 til 5 Uger sildigere end hos Eder. Endnu har jeg ikke følt nogen synderlig Hede, hvilket kan tilskrives det Faktum, at en behagelig, kjølig Vind rejser sig omtrent midt paa Formiddagen og blæser fra Sydvest indtil henimod Aften, da den gradvis aftager. Denne Vind vedbliver indtil Regntiden (der varer i to eller tre Maaneder) indtræffer i Juli. I dette Tidsrum, som er i den varmeste Aarstid, regner det imidlertid ikke uafbrudt. Vinteren siges at være mild og behagelig, og det fryser sjælden Is til en Tommes

Tykkelse. Jeg har fundet mange gode, varmhjærtede Hellige hersteds, og til Ære for Skandinaverne vil jeg sige, at af de herværende 20 Lærere ere omtrent de halve Skandinavere.

Sæden i Almindelighed staar godt her. Jordbunden er af en rødlig eller brunagtig Farve, noget lig Jordsmonnet i Morgan County, Utah, men er ikke aldeles fri for Mineral. Hvad vi mangler mest er Føde til Kreaturerne i den tørre Aarstid. Man siger, at der er tilstrækkeligt naar Regntiden begynder, og at der findes gode Græsgange omtrent 10 Mile fra Byen, men det er for langt borte for Malkekøer og Arbejdsheste. Man har begyndt at plante Lucerne, som voxer temmelig godt. Der er ogsaa Tømmer i Overflødighed og af bedste Slags henimod 25 Mile fra Byen. Brænde findes mellem 5 og 10 Mile her fra; det er mest Ceder, hvoraf jeg har set flere tusinde Akres. Vandet er ikke af den bedste Slags til Husbrug, men det kan maaske blive bedre med Tiden. Vi tælle nu omtrent 100 Familier. Det værste Element, som existerer hersteds, er vel det Mexikanske. St. Johns har saaledes omtrent 150 Mexikanere og maaske 50 Hvide, som ikke tilhøre Kirken. Iblandt disse sidste, hvis mørkeste Side sandsynligvis er den indvendige, findes to eller tre Prokuratorer, en katholsk Præst, en Postmester, nogle Billiard- og Salonholdere samt en Del andre meget ryggesløse Mennesker, iblandt hvilke kunne nævnes de berygtede ,,Cowboys". Det er ganske almindeligt her, naar man kommer op i Byen, at se Personer baade tilfods og tilhest med skarpladte Pistoler ved Siden samt et Belte om Livet, fuldt besat med Kobberpatroner. De gamle Slags Skydevaaben, hvor til man bruger Knaldhætter, ere ansete for ubrugelige her, hvor Alle ere bevæbnede til Tænderne med den bedste Slags Vaaben. Der udgives to Aviser i St. Johns; den ene redigeres af vore Folk, og den anden er ikke ulig ,,Salt Lake Tribune", men gaar dog mere aaben tilværks, idet den i forrige Uge ligefrem erklærede, at den eneste Maade, hvorpaa man kunde blive fri for ,,Mormonerne", vilde være at hænge vor Biskop og Avisredaktør tilligemed alle Polygamister. Jeg maa nu slutte. Af det Skrevne kan Du gjøre Dig et Slags Begreb om Tilstanden her. Med venlig Hilsen fra mig selv og Hustru tegner jeg mig

Din Broder i Evangeliet,

SØREN JENSEN.

PAALIDELIGE FIRMAER.

Med Fornøjelse hendrage vi vore Læseres Opmærksomhed paa Firmaet Bockholt & Cummings, hvis Avertissement fandtes første Gang i Nr. 11 af MORGENSTJERNEN. Vore Landsmænd ville hos dem være sikre paa ærlig og reel Behandling.

Hardy Brothers & Burton er et andet paalideligt Firma, hvis Medlemmer bestaar af to af Biskop L. W. Hardys og en af Biskop R. T. Burtons Sønner. De ere unge, haabefulde Mænd, som ere bestemte paa at ville vinde Publikums Tillid ved en ærlig og oprigtig Fremgangsmaade.

Firmaet H. J. Grant & Ko. bestaar af Apostel H. J. Grant samt hans Broder og Svoger. I Stedet for at kjøbe Maskinerier, Vogne eller Avlsredskaber hos Fremmede, burde vore Landsmænd handle med dette nye Firma, der lover at gjøre Ret mod alle deres Kunder.

BOGNYT.

,,Gospel Philosophy", en af Ældste J. H. Ward skrevet Bog paa 216 Sider, er netop udkommen fra ,,Juvenile Instructor" Office. Den fremhæver Gudsfornægtelsens Urimeligheder paa en særdeles duelig Maade, og forklarer den smukke Harmoni, som existerer mellem Evangeliet, Videnskab og Historie. Bogen, der koster 75 Cents og kan faas i alle Boglader i Salt Lake City, burde læses med grundig Eftertanke af alle sandhedselskende Mennesker, og især af de Unge.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

Nr. 14. *Den 15de Juli 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 199.)

(1866—Fortsat.)

beskikke Samuel L. Sprague til Præsident, med Morten Lund som Medhjælper. F. Berthelsen valgtes til Skriver og O. H. Berg til Vagtkaptejn. Emigranterne bleve endvidere delte i 42 Messer, der hver blev beskikket sin Præsident. Den 25de Maj afsejlede Skibet med 684 Sjæle Dombord, hvoraf 583 vare fra Danmark, 23 fra Norge, 73 fra Sverige og 5 fra Tyskland. Rejseruten nord om Skotland valgtes, og en Dag var man saa nær Norge, at Emigranterne kunde se dette Lands Klipper. Shetland- og Orkneyøerne passeredes, og Vinden var god de første tre Uger; siden blev der idelig Modvind og Taage i hele fem Uger, hvilket gjorde Rejsen kedelig og langvarig. Kaptejn Brown og det øvrige Skibsmandskab behandlede de Hellige venligt og gav dem al den Frihed, som kunde forlanges. Provianten var upaaklagelig, og de Syge fik en temmelig god Forplejning. Elleve eller tolv Personer døde under Overrejsen. Iblandt disse var en yngre Mand, der med Frivillie og Forsæt sprang overbord d. 15de Juli, netop som man begyndte at kunne se Land. Et Forsøg paa at redde ham ved at kappe en Baad mislykkedes. Den følgende Nat kastede Skibet Anker ved Staten Island, og d. 17de gik Emigranterne under den frygtelige Varme i Land til Castle Garden.

Ældste Thomas Taylor, der atter fungerede som Kirkens Emigrationsagent i 1866, havde havt meget Besvær med at træffe de nødvendige Forberedelser for Emigranternes Befordring fra New York til Wyoming, thi de forskjellige Jærnbanekompagniers Agenter, hvis Baner udgik fra New York, vare blevne enige om at ville spekulere paa „Mormonernes" Bekostning, og forlangte derfor en meget høj Pris for Emigranternes Transportation. Tilsidst lykkedes det dog Ældste Taylor, efter en Rejse til Boston, at slutte en fordelagtig Akkort for deres Befordring ad en aldeles ny Rute, der var flere hundrede Mile længere, men betydelig billigere end den tidligere mere direkte Rute. Samme Dags Aften som „Kenilworths" Kompagni var gaaet

i Land til Castle Garden fortsatte Emigranterne derfor Rejsen med et stort Fragtdampskib til New Haven i Staten Connecticut, hvor til de ankom om Morgenen d. 18de. Efter nogle faa Timers Ophold dersteds begyndte Jærnbanerejsen mod Nord gjennem Staterne Connecticut, Massachusetts og Vermont til Montreal i Kanada. Her maatte Selskabet lade sig nøje med at tage Plads i nogle meget simple Fragt- ogKreaturvogne, i hvilke de kjørte gjennem Kanada langs St. Lawrence-Floden samt Søerne Ontario og Erie til St. Clair-Floden. Om Aftenen d. 20de Juli løb Toget af Skinnerne i Nærheden af Port Hope paa Bredden af Ontario-Søen, men formedelst et kjærligt Forsyns mirakuløse Styrelse kom Ingen til Skade. Emigranterne bleve færgede over St. Clair-Floden til Port Huron i Michigan, hvor de fik bedre Vogne og kjørte derpaa *via* Chicago til Quincy. Her førte en Damper dem over Floden til Missourisiden, hvor de fandt midlertidig Ly for den brændende Sol i en hosliggende Skov. Under Opholdet dersteds druknede en ung Dreng ved Badning i Floden. Efter en ubehagelig Kjørsel gjennem Missouri, hvor Befolkningen ved Stationerne gjorde alt muligt for at fornærme Emigranterne, ankom Selskabet til St. Joseph d. 27de. Her gik de ombord paa en Dampbaad og sejlede i to Dage op ad Missouri-Floden. Paa denne højst ubehagelige Flodrejse bleve de tilføjede næsten alle mulige Slags Fornærmelser af den ondskabsfulde Besætning. Endelig naaede Selskabet Wyoming Søndag d. 29de Juli om Formiddagen, og samme Dag lejrede de Rejsende sig paa Højderne i og omkring Byen.

Kirkens Vogne, som i 1866 bleve sendte i et Antal af omt. 450 til Missouri-Floden efter Fattige, havde allerede ventet en Tid paa Emigranterne i Wyoming, hvisaarsag de nødvendige Forberedelser bleve gjorte i en Hast for Rejsen over Sletterne. En Del af Aarets tre skandinaviske Emigrantselskaber, som kom over Havet med „Kenilworth", „Humboldt" og „Cavour", rejste over Sletterne med Kapt.Rawlings Oxetog, som forlod Wyoming d. 2den August, og ankom til Salt Lake City d. 1ste Oktbr., en anden Del med Kapt. P. Nebekers Tog, som forlod Wyoming d. 4de Aug. og ankom til Salt Lake City d. 29de Septbr., en tredie Del med Kapt. Scotts Tog, som forlod Wyoming d. 8de Aug. og ankom til Salt Lake City d. 8de Oktbr., og den fjerde eller sidste Afdeling med Kapt. Abner Lowrys Tog, som afrejste fra Wyoming d. 13de Aug. og ankom til Salt Lake City d. 22de Oktbr. Kun meget faa af de skandinaviske Emigranter rejste over Sletterne med egen Befordring. Dødeligheden iblandt Kompagnierne paa Sletterne var temmelig betydelig dette Aar, især i det sidste Tog, der hjemsøgtes af Kolera, som bortrev omtrent 70 af Emigranterne. Omtrent 10 døde i Rawlings', 30 i Nebekers og 30 i Scotts Kompagni. Det var det sidste Aar, at Emigranterne rejste hele Vejen fra Missouri-Floden til Salt Lake City med Oxer og Vogne, thi Union Pacifik Banen var allerede under Bygning og blev det følgende Aar aabnet flere hundrede Mile mod Vest.

Det 24de Emigrantselskab.

Den 28de Maj afrejste et stort Selskab Hellige fra Kjøbenhavn, og 201 Sjæle af disse bleve i Hamborg embarkerede paa det norske Skib „Ca-

vour", Kaptejn Floyn, under Præsidium af Ældsterne Niels Nielsen, Jens Gregersen og C. F. Rundqvist. De afsejlede d. 1ste Juni og havde paa Grund af Modvind, Vindstille og Taage en meget lang Overrejse, uagtet Skibet gik den kortere Vej gjennem Kanalen mellem England og Frankrig. Emigranterne vare inddelte i fire Distrikter under Brødrene Gregersens, Rundqvists, Jacobsens og Ole Nielsens Præsidium. To gamle Søstre, der havde været syge i flere Aar, samt to Børn døde paa Overrejsen. ,,Cavour" ankom til New York i Slutningen af Juli Maaned, og Emigranterne fortsatte strax Rejsen ad samme Rute som ,,Kenilworths" Kompagni havde taget og ankom til Wyoming d. 11te August

Allerede ombord paa ,,Cavour" udbrød Kolera iblandt Emigranterne. Den viste sig først i en Broder L. Larsens Familie, hvoraf de fleste Medlemmer senere døde, men først under Jærnbanerejsen udbrød den for Alvor og krævede det ene Offer efter det andet. Den stygge Behandling, som de Rejsende node, bidrog ogsaa en hel Del til den store Dødelighed. Strax førend Togets Ankomst til St. Joseph gik der tillige Ild i en Jærnbanevogn, og det var med Nød og næppe, at man kunde faa de Syge ud førend de bleve brændte. Ved Ankomsten til sidstnævnte By maatte et Antal Syge og Døende efterlades i de ondskabsfulde Indbyggeres Hænder, uden at deres Venner vidste, enten man begrov dem levende eller toge dem af Dage med Vold, thi Folket dersteds vare saa hadefulde paa de Hellige, at de ligefrem syntes at tørste efter deres Blod. Under Rejsen op ad Missouri-Floden døde ni Personer, af hvilke fire bleve begravne den ene Nat og fem den anden, og da Selskabet ankom til Wyoming blev der ingen Tid til Hvile, thi det sidste Tog af Kirkens Vogne havde allerede ventet længe paa Kompagniets Ankomst, og det var saa sildig paa Aaret, at man ikke turde opsætte Rejsen over Sletterne længere, hvis man skulde gjøre sig Haab om at komme over Bjærgene dette Aar. Altsaa maatte det med Kolera befængte Emigrantselskab i den største Hast gjøre sig færdig for den besværlige Ørkenrejse, og Kompagniet under Kaptejn Lowry forlod Wyoming, som allerede bemærket, d. 13de Aug. med 60 Vogne.

Skulde dette Selskabs Rejse gjennem Ørkenen beskrives og skildres i sine Enkeltheder, vilde det maaske udgjøre et af de sørgeligste Kapitler af Kirkens Historie, men det er bedre at tillukke Synet og ikke opfriske Mindet om Noget, der er saa bedrøveligt og hjærteskjærende. I sin Tid vil imidlertid Meget blive offentliggjort, som hidindtil har været skjult: dog først naar de Mange, som bukkede under paa Rejsen, faar Lejlighed til selv at indgive Beretning om deres Gjenvordigheder og Lidelser, ville vi faa en fuldstændig Historie om Rejsen gjennem Ørken.

Det 25de Emigrantselskab.

Aarets tredie Emigrationsafdeling, bestaaende af 328 Sjæle, blev indskibet paa Sejlskibet ,,Humboldt", Kaptejn Boysen, og organiseredes under Ældsterne George M. Brown, Sven S. Jonassen og Christian Hansen. Det afsejlede fra Hamborg Kl. 4 Eftm. d. 2den Juni. Ogsaa dette Skib gik nord om Skotland, og d. 6te Juni passerede det Shetland-Øerne med Kap Tetsit tilhøjre og den lille Ø Fair tilvenstre. I Begyndelsen vare de Fleste søsyge. Ved New

Foundlands Banker vare de omgivne af en uigjennemtrængelig Taage, og med Undtagelse af de første 10 Dage havde de Modvind det meste af Tiden. Kompagniet var inddelt i fire Distrikter, der igjen deltes i ni mindre Afdelinger eller Kvarterer med hver sin Præsident. Foruden de Hellige var der 60 til 70 andre Emigranter ombord. Kaptejnen, der var meget venlig mod de Hellige, tilstod, at han aldrig havde set et saa godt Emigranselskab før, og han var meget god mod de Syge, som han sendte Mad fra sin egen Kahyt. Fem Personer, nemlig to Voxne og tre Børn, døde ombord. Den 18de Juli ankom ,,Humboldt" lykkelig og vel til New York, og Emigranterne fortsatte strax efter Rejsen med Dampskib og Jærnbane til Wyoming, hvor de ankom d. 1ste August.

BRØDRENE YOUNGS BESØG.

,,Efter Emigrations-Forretningernes Afslutning," skriver Præsident Widerborg, ,,havde vi den Glæde at møde Præsidenten for den europæiske Mission, B. Young jun., og hans Broder John W. Young i Hamborg d. 15de Juni sidstleden for tilsammen med dem at gjøre en Tur gjennem den skandinaviske Mission. Over Lübæk og Korsøer begave vi os til Kjøbenhavn, hvor vi ankom d. 17de om Formiddagen og besøgte om Eftermiddagen de Helliges Forsamling, hvor Ældste F. C. Sørensen bød os Velkommen. Brødrene Young gave gode Lærdomme og Raad til den talrigt forsamlede Menighed og opmuntrede den til trofast at opfylde sine Pligter som Herrens Tjenere og Tjenerinder. De paafølgende Dage besaas Stadens Mærkværdigheder og smukke Omegn, og d. 23de toge vi med Dampskib til Kristiania i Norge og landede der den paafølgende Dag Kl. 8 om Aftenen, og bleve modtagne af Ældsterne N. Wilhelmsen og C. C. A. Christensen, der søgte at gjøre os Opholdet saa behageligt som muligt.

Et Par gode Forsamlinger med de Hellige afholdtes og flere behagelige Udflugter foretoges for at beskue nogle af de pittoreske Egne, hvorpaa Norges Klippeland er saa rigt, hvoriblandt vi ville nævne ,,Krogkleven" og ,,Hønefossen" paa Ringerige, det snedækte ,,Goustafjeld" og den berømte ,,Rjukanfos" i Thelemarken. Den 5te Juli afgik vi med Dampbaad til Frederikshald, besaa Frederiksstens Fæstning og Stedet, hvor Karl den Tolvte endte sin krigeriske Løbebane, fortsatte Rejsen der fra til Strømstad og videre til Gøteborg, hvor vi stege i Land Kl. 8 om Aftenen d. 6te og traf sammen med Ældste F. C. Andersen, der foranstaltede en Forsamling med de Hellige derssteds den paafølgende Dags Aften. Efter endt Forsamling gik vi ombord paa Dampbaaden ,,Wadstena", for at rejse den yndige Kanalrute til Stockholm. Dampbaaden afgik Kl. 3 om Morgenen d. 8de, og begunstigede af et smukt og stille Vejr havde vi rig Anledning til at bese Trollhättan og Götaelvens Vandfald og at nyde Passagen over de prægtige Indsøer Wenern og Wettern, hvis spejlblanke Flade reflekterede den azurblaa Himmel og det glimrende Sollys. Vi forsømte heller ikke at bese Motalas mekaniske Værksted, der ved sine mangfoldige Maskinerier og travle Virksomhed vidnede om, til hvilken Højde Industrien har udviklet sig i Sverige. Efter at have passeret igjennem Södertelje-Kanalen glede vi ind i den smukke Mälaren, besaaet med sine utallige skovbe-

voxede Øer og Holme, og fik snart Øje paa Stockholm, der har en malerisk Beliggenhed og gjør et godt Indtryk paa Beskueren. Vi landede d. 10de Kl. 9 om Formiddagen, og efter at have sikret os Logis, toge vi i Selskab med Ældste L. P. Edholm en Tur omkring i Staden. Den paafølgende Dag besaa vi Industriudstillingen, som var meget smagfuldt arangeret, og hvor der fandtes mange udmærkede Produkter baade fra Danmark, Sverige, Norge og Finland. Den 12te afholdt vi et Møde med de Hellige, ligeledes d. 15de. I Mellemtiden gjorde vi Udflugter til Djurgaarden, Ulriksdal, Haga og Drottningholm, aflagde Visit hos den amerikanske Minister for at faa vore Passe viserede til Rusland, ligeledes hos den russiske General-Konsul, og d. 17de om Morgenen afsejlede vi med Dampskibet ,,Aura" til St. Petersborg og ankom der d. 20de Kl. 5 om Eftermiddagen, efter undervejs at have berørt Stederne Abo, Helsingfors og Wiborg i Finland. St. Petersborg er en smuk Stad, vel anlagt ved Floden Newa med brede Gader, aabne Pladser og paladslignende Huse. Vi besaa Stadens Mærkværdigheder, hvoriblandt det kejserlige Vinterpallads, Eremitagen, Kasan-Kirken, Isaaks-Kirken med sin ægte forgyldte Kuppel, hvis Top vi naaede efter at have steget op ad 530 Trappetrin, og hvor fra man har en henrivende Udsigt over den vidtløftige Stad og dens Omegn. Store Skatte af Guld og Ædelstene ere ophobede i Paladserne, Museerne og Kirkerne, medens man næppe faar se en Sølvmynt cirkulere iblandt Folket, men Papir- og Kobberpenge. Russerne ere et høfligt og omgjængeligt Folk; de højere Stænder ere meget dannede, men den simple Russer synes endnu at staa paa et meget lavt Kulturtrin; dog har den nuværende Kejser Alexander den Anden gjort et stort Skridt til Folkets Fremme, idet han har gjennemført Livegenskabets Ophævelse.

Fra St. Petersborg gjorde vi en Tur til det gamle Moskov, Czarernes Hovedstad indtil Peter den Store. Her er ogsaa meget Seværdigt, især Krimlin med Czarernes gamle Palads, som det ikke lykkedes Napoleon den Første at sprænge i Luften. Staden har en Overflod af Kirker, hvis Kupler, Taarne og Minaretter, hvoraf vi talte over 300, tildels ere ægte forgyldte og give et storartet Skue. Fra Moskov vendte vi tilbage til St. Petersborg og afgik der fra d. 27de med Exprestoget paa Jærnbanen direkte til Berlin, Hovedstaden i Preussen, hvilken vi naaede d. 29de Kl. 6 om Morgenen. Samme Dags Eftermiddag toge vi pr. Jærnbane til Potsdam, besaa den kongelige Families Sommerpaladser, og returnerede om Aftenen til Berlin, hvis Slotte og Museer vi gjennemgik den paafølgende Dag. Kl. 11 om Aftenen afgik vi pr. Exprestog til Hamborg, hvilken Stad Brødrene Young forlode d. 1ste dennes for med Dampskib at afrejse til England, og d. 2den ankom vi tilbage til Kjøbenhavn vel tilfreds med vor Tur, styrket paa Aand og Legeme og rede til at fortsætte vort Arbejde i den skandinaviske Mission."

GENERALRAAD OSV.

Den 6te og 7de Oktbr. afholdtes et Generalraad i Kjøbenhavn, som overværedes af 2 Højpræster og 11 af de Halvfjerds samt et stort Antal Ældster og Hellige fra Kjøbenhavns Konference. De ved denne Lejlighed afgivne Rapporter udviste, at Værket gjorde god Fremgang. I

Norge var der nu omtrent 1000 Hellige. Ældste L. P. Edholm havde sendt en Ældste til Sveriges nordligste Stad, Haparanda (113 Mile nord for Stockholm), hvor En allerede var bleven døbt. Værket havde god Fremgang i Norrkøping, Linkøping og paa andre Steder i Sverige. En Broder havde nylig besøgt de faa i Slesvig-Holstein værende Hellige, men var bleven uddreven af Gendarmerne, efter at tre nye Medlemmer vare blevne tillagte Menigheden. En Broder J. T. Pytcher beskikkedes til at arbejde som Missionær dersteds.

Den eneste Ældste, som i Aarets Løb udsendtes fra Zion til Skandinavien, var Ældste Johan P. Wretberg, der ankom til Kjøbenhavn d. 18de Juli og beskikkedes til Præsident for Göteborgs Konference.

1867.

BESØG AF F. D. RICHARDS.

Den 12te Januar ankom Præsident F. D. Richards til Kjøbenhavn paa Besøg fra England. I Forening med Broder Widerborg, som mødte ham i Hamborg, gjorde han en Rundrejse gjennem Sverige og besøgte alle de derværende Konferencer, samt afholdt Forsamlinger i Malmo, Jønkøping, Norrkøping, Stockholm og Kjøbenhavn. Da Vejret ikke tillod dem at besøge de danske Konferencer eller Norge, afrejste Richards fra Kjøbenhavn d. 12te Febr. Widerborg ledsagede ham til Hamborg.

DET 26DE EMIGRANTSELSKAB.

Da Kirken i 1867 ingen Vogne sendte for at hente de fattige Emigranter, blev der kun Lejlighed for Saadanne at emigrere, som havde Midler til at kunne hjælpe sig selv helt op. Hele Aarets Emigration fra Skandinavien talte derfor ogsaa kun 290 Sjæle, som forlode Kjøbenhavn d. 13de Juni med Dampskibet „Waldemar" tilligemed følgende hjemvendende Zionsældster: N. Wilhelmsen, Chr. Christiansen, L. P. Edholm, Anders Nielsen, Hans Hansen, Søren Iversen, Jens Hansen, F. C. Sørensen, Gustaf A. Olsen og Svend Larsen, hvilke Brødre havde arbejdet i Missionen siden deres Ankomst i August 1865. Efter heldig Rejse ankom „Waldemar" til Hull i England d. 16de. Der fra fortsattes Rejsen den følgende Dag med Jærnbanen til Liverpool, hvor fra de skandinaviske Emigranter tilligemed 190 engelske Hellige afsejlede d. 21de med det prægtige Dampskib „Manhatten" af 2000 eng. Tons Drægtighed og udrustet til at føre 1000 Passagerer. Ældste Archibald N. Hill beskikkedes til Præsident for Selskabet med Ældsterne N. Wilhelmsen, James Ure og Francis Platt som Medhjælpere. De Hellige fik Plads fra Agterenden indtil Midtskibs for sig selv og inddeltes i 7 Kvarterer, over hvilke Ældsterne C. Christiansen, A. Nielsen, L. P. Edholm, Stephen Hales, Gustaf A. Olson, Jens Hansen og Henry Cooper præsiderede. R. R. Anderson fra Kontoret i Liverpool beskikkedes til Skriver. Omtrent 700 andre Emigranter vare med. Det var det første skandinaviske Emigrantselskab, som rejste over Atlanterhavet med Dampskib. Efter 12½ Dages Rejse ankom „Manhatten" til New York d. 4de Juli. Den følgende Dag (5te Juli) gik Emigranterne i Land til Castle Garden, og fortsatte Rejsen med Dampbaad op ad Hudson-Floden til Albany; der fra rejste de med Jærnbane *via* Niagara (hvor de overnattede og fik saaledes en ypperlig Lejlighed til at se det store Vandfald),

Detroit og Chicago til St. Joseph, hvor fra de rejste med Dampbaad til Omaha. Der døde tre skandinaviske Børn. Fra Omaha rejste Emigranterne med Union Pacifik Banen, der nu var under Bygning, til North Platte, 291 Mile vest for Omaha, hvor fra Rejsen efter fire Ugers Forløb begyndtes over Sletterne med et Oxetog under Kaptejn Leonard G. Rices Ledelse. Kompagniet ankom lykkelig og vel til Salt Lake City d. 5te Oktbr.

Ti Missionærers Ankomst.

Den 27de Juli ankom Ældsterne Lauritz Larsen og S. Gudmundsen til Kjøbenhavn som Missionærer fra Zion, og d. 31te s. M. ankom otte andre, nemlig C. D. Fjeldsted, O. C. Olsen, M. Mortensen, Jens Johansen, George K. Riis, Samuel Petersen, Jens Jensen og A. C. Grue. (Om deres Beskikkelser og Missionsvirksomhed se dette Blads 2den Aargang, Side 57, 60 og 61.)

1868.

Emigrationen i 1868.

I 1868 gjordes der en almindelig Kraftanstrængelse i Zion for at indsamle Midler til de Fattiges Udfrielse, og store Summer bleve sendte til Storbritannien for at hjælpe trofaste Hellige hjem, især Saadanne, som havde staaet længe i Menigheden. Desforuden sendtes Kirkens Vogne for sidste Gang til Enden af Jærnbanen for at hjælpe de Fattige gjennem Ørken. Skjøndt næsten ingen af de i Zion indsamlede Penge kom de Hellige i Skandinavien tilgode, blev dog et Antal af 820 Sjæle i Stand til at emigrere i 1868, nemlig omt. 544 Danske, 209 Svenske, 63 Norske og 4 Tyske.

Det 27de Emigrantselskab.

Af ovennævnte Antal forlode 104 svenske Hellige Gøteborg d. 29de Maj med Dampskibet „Hero", under Ældste C. O. Folkmanns Ledelse, og ankom d. 31te s. M. til Hull, hvor de ved Landstigningen den følgende Dag traf sammen med et lille Antal danske Hellige under Præsident Widerborgs Anførsel og fortsatte Rejsen med Jærnbanen til Liverpool. Samme Dags Aften (1ste Juni) ankom Ældste C. C. A. Christensen fra Norge til Liverpool med nogle norske Hellige, og d. 3die Juni gik Alle ombord paa Sejlskibet „John Bright". Kaptejn John Towart. Ældste James McGaw blev af Præsident Richards beskikket til Præsident for Selskabet, der bestod af 176 skandinaviske og flere hundrede britiske Hellige, med C. O. Folkmann og F. C. Andersen til Raadgivere. De skandinaviske Hellige, der fik Plads paa det nedre Dæk, bleve endvidere stillede under Ældste C. C. A. Christensens umiddelbare Ledelse. Den 4de Juni afsejlede Selskabet fra Liverpool.

Bestemmelsen var, at Emigranterne dette Aar skulde have rejst over Atlanterhavet med Dampskibe, men paa Grund af de høje Priser, som forlangtes for disse, maatte man tage tiltakke med Sejlskibe for at de mindre Bemidlede kunde komme med. Under Overrejsen herskede ubetydelig Sygdom, og kun en gammel Søster fra England, som kom syg ombord, døde. Et svensk Par blev ægteviet. Kaptejnen var særdeles venlig og forekommen mod de Hellige. Den 13de Juli ankom Selskabet lykkelig og vel til New York, og den følgende Dags Aften fortsattes Rejsen videre med Jærnbane *via* Chicago til Omaha, og der fra med Union Pacifik Banen til Laramie.

(Fortsættes paa Side 225.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

To Dollars om Aaret i Forskud.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 15de Juli 1884.

UHØFLIGHED I HJEMMET.

Der gives næppe noget styggere eller større Onde i et Hus, end den uhøflige Maade, hvorpaa Medlemmerne i mange Familier saa ofte optræde imod hverandre i Tale og Manerer. Det saa ofte knurrende, uhøflige ,,Ja" eller ,,Nej", hvormed Manden besvarer et af hans Hustru i en venlig Tone fremsat Spørgsmaal, har, især hvor det er bleven til en Vane, mange sørgelige Følger. Det fører først og fremmest til en kold Udtryksmaade hos begge Parter, som naturligvis ikke tjener til at fremme Kjærlighed og Husfred; dersom der desuden findes Børn i Familien, ville disse enten tidligere eller sildigere følge det givne Exempel, og den Kjærlighed og Hengivenhed, som skulde findes i enhver Familie, vil da omsider aldeles forsvinde.

Den Ligegyldighed, som ofte udvises, naar det drejer sig om Udførelsen af Smaapligter, og Maaden, hvorpaa disse altfor ofte udføres, taler tydeligt nok uden Ord. Manden gaar uvasket og med uredt Haar, Konen sjokker om uden Sko paa, iført en smudsig Kjole. Det er altsammen godt nok hjemme, hvor ingen Fremmede ere tilstede, mener man, men netop paa den Maade næres Husfredens værste Fjende ogsaa Dag for Dag. Manden kommer træt og sulten hjem fra sit Arbejde; men Hustruen, der har havt Hjemmet og Børnene at tage Vare paa, har ingen Aftensmad og Intet færdigt. Han bliver derover gnaven og begynder at omtale sit strænge Dagsarbejde. Hustruen føler sig bebrejdet herover, optager det som Beskyldning imod hende for Ladhed og bliver vred. Et Skjænderi kommer i Gang. Freden bliver forstyrret og Hjemmets Hygge forsvinder fra alle Sider.

Mange Hjem ere fulde af Solskin, naar der ere Fremmede tilstede, men uhyggelige og kolde naar Familien er alene tilsammen. Dette er en meget sørgelig Tilstand. For at gjøre Hjemmet rigtig tillokkende bør Husmoderen fremfor alt vise sig fra den mest tiltrækkende Side; det vil falde hende let, dersom hun for Alvor vil forsøge derpaa, og det vil ogsaa snart gjøre Hjemmet tiltrækkende. Et venligt Ord eller to fra hende naar Manden kommer hjem om Aftenen, træt af Dagens Besvær, maaske oven i Kjøbet plaget af Bekymringer for deres fælles Vel, vil ofte bevirke, at Braaden uddrages af hans Sind og opvække blidere Følelser, saa at han ogsaa vil bestræbe sig for at vise en Venlighed og Hensynsfuldhed, der mere end noget Andet vil bestyrke Ægteskabsbaandet. Dette gjælder ikke alene Talen, men Opførelsen i det Hele taget. Utaalmodighed, daarlig Opførsel og Raahed i Hjemmet leder snart til gjensidig Foragt, og naar det kommer saa vidt, da er der lidet eller intet Haab om Redning. Et venligt Ord finder altid et godt Sted, og Familiekredsen er visselig ingen Undtagelse fra denne Regel. (Indsendt af H. Jørgensen, Pleasant Grove.)

HANS JENSEN HALS.

Jeg, Hans Jensen Hals, en Søn af Peder og Margrethe Jensen, er født i Hals, en Flække ved Mundingen af Limfjorden i Jylland, Danmark, d. 24de Juni 1829. Jeg blev, som de Fleste i Danmark, oplært til et Medlem af den Lutherske Kirke, og i mine Drengeaar arbejdede jeg tildels hjemme hos mine Forældre med Avlsbruget, da min Fader havde Jord og Kreaturer, og jeg gjorde ogsaa nogle Sørejser paa Kysten.

Da jeg var sytten Aar gammel udbrød Krigen mellem Danmark og Hertugdømmerne. Jeg blev taget til Orlogs og udkommanderet med Fregatten „Bellona“, som havde 96 Kanoner og en Besætning af 355 Mand. Vi afsejlede fra Kjøbenhavn *via* Helsingør, Skagen og Vestkysten til de tyske Havne, Cuxhafen og Bremerhafen, og krydsede nær Helgoland, i Forening med sex Fregatter, to Dampskibe, en Korvet og en Skonnert. Fregatten „Bellona“ var Kommandørskib og havde følgelig Kommandør Steen A. Bille ombord.

HANS JENSEN HALS.

Vor Forretning bestod i at fange tyske Skibe, af hvilke vi toge i hundredevis. Et lidet Søslag gik for sig mellem tre tyske Dampskibe, som kom ud af Elben, og Korvetten „Valkyrien“. Jeg stod netop da paa Udkig og var den Første, der saa' Kanonernes Røg og hørte deres Torden. Strax gav jeg Rapport til Officererne. Dampskibet „Gejser“ kom øjeblikkelig „Valkyrien“ til Hjælp, og Tyskerne retirerede op ad Elben. Mine tolv Maaneders Erfaring ombord i Fregatten lærte mig meget med Hensyn til Lydighed og Orden.

Der var i Begyndelsen af Aaret 1852 en Del Røre i Hals angaaende Religionen. Baade Baptisterne og „Mormonerne“ lede Forfølgelse, hvilket fik mig til at tænke: Er det det ret for os Kristne at forfølge de Vildfarende, i Stedet for at oplyse dem? Eller ere vi vildfarende og de Andre have Sandheden? Disse Ting beskjæftigede mit Sind i længere Tid. Jeg havde ikke Lejlighed til at høre Nogen af Missionærerne prædike, men kom endelig i Samtale med en vis Jakobsen, som gav mig det Raad, at jeg skulde ransage Bibelen og bede til Gud i Løndom, hvilket jeg ogsaa gjorde, og da kom jeg til Overbevisning om, at Luthers Lære ikke var i Overensstemmelse med Kristi sande Evangelium. Jeg forstod da Frafaldet og Oprejsningen af Israels Hus i de sidste Dage, og ventede med Længsel efter at se en af Guds Tjenere. Efter omtrent to Maaneders Forløb blev jeg tilsagt at møde til Søsessionen i Aalborg, hvor jeg led den første Forfølgelse for Sandheden, da jeg nægtede at drikke

Snapser med mine gamle Venner. Otte til tolv Stykker grebe fat paa mig og bare mig henimod Aaen for at kaste mig i Vandet, og en fem hundrede Matroser fulgte efter. Ved Randen af Aaen fik jeg et Ben løst, og de erfarede da, at der ikke var Noget i min Religion, som forhindrede mig fra at forsvare mit Liv.

Den 18de Febr. 1853 kom to Missionærer til Hals, nemlig Carl C. N. Dorius og J. P. Bentsen, og afholdt Forsamling. Efter dens Slutning blev jeg indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige ved Daab, for hvilket jeg var meget taknemmelig. Omtrent sex Uger derefter blev mine Forældre indlemmede i Kirken af Broder Dorius. Jeg blev da kaldet til at gaa paa Mission i den østlige Del af Vendsyssel, og blev siden-efter sendt med Jens Andersen fra Aalborg til Thyland, Mors og Salling. Vi udspredte Skrifter og holdt Forsamlinger hvor Lejlighed gaves. Jeg døbte fire Personer i en Landsby i Himmerland, hvilket var mit første Foretagende af den Slags.

Faders Ejendom blev solgt samme Aar, og vi emigrerede i December Maaned. Min Fader døde i Hulls Havn og blev taget i Land og begraven paa Kirkegaarden dersteds. Da vi kom nær Øen Cuba blev jeg gift med Maren Eriksen fra Hals.

Efter at vi havde forladt New Orleans blev Baaden smittet med Kolera, og mange af de Hellige bleve angrebne. I Forening med Ældste Niels C. Skou fra Aalborg salvede og velsignede jeg mange af de Syge, og Flere bleve helbredede; men Dødens Engel krævede sine Ofre iblandt os indtil vi naaede langt ud i Ørken, hvor vi mødte et Missionærselskab. Deriblandt var Apostel Erastus Snow. Idet han talede til os sagde han: ,,Det bedrøver mig at erfare, at der er saa mange døde iblandt Eder, og at saa mange endnu ere syge, men jeg byder, som en Jesu Kristi Apostel, Kolerasygen at forlade dette Kompagni, og om I ville øve Tro, skal ingen flere dø iblandt Eder af denne Sygdom fra denne Stund af.'' Det skete som han havde sagt.

Under vort Ophold af en Maaned i St. Louis gjorde jeg Bekjendtskab med to Matroser og forkyndte dem Evangeliet i en Tid af tre Dage, hvorpaa jeg døbte dem begge i Floden om Aftenen. Disse to Personer havde været i Amerika i tre eller fire Aar og talte godt Engelsk; de bleve derfor vort Selskab til megen Nytte, da vi ellers kun havde to, som forstode Engelsk.

Min Moder døde i Kansas af Kolera, og jeg havde en yngre Broder, Lauritz, omtrent 10 Aar gammel, som kom fra os i Begyndelsen af Rejsen i Ørken og blev optaget af et mexikansk Kompagni, som førte ham til New Mexiko. Sytten Aar derefter skrev han et Brev til alle Countyskriverne i Utah, hvilket vor Skriver i Manti, Broder Reid, læste i Profeternes Skole. Derved kom jeg til at korrespondere med min Broder og erfarede, at han var en oplyst Mand, som havde beklædt et Embede som Countyskriver i Las Animas County, Colorado, men havde anvendt det meste af sin Tid som Kjøbmand. Siden kom han tillige-med sin Kone og en Tjener til Utah i Besøg. De annammede Evangeliet og bleve alle tre døbte af Apostel Erastus Snow. Min Broder blev ogsaa strax ordineret til Ældste og rejste tilbage til sit Hjem i Trinidad, Colorado, prædikede Evangeliet, døbte Nogle, organiserede en Gren af Kirken og emigrerede til Arizona.

Derefter blev han sendt paa Mission iblandt Indianerne og siden til St. Luis Dalen samt deltog i Anlæggelsen af Settlementer dersteds. Han har siden prædiket meget og døbt Flere samt anvendt mange Midler i Kirkens Tjeneste blandt de derværende Mexikanere og Andre.

Efter at jeg havde boet i Manti, Sanpete County, en Del Aar blev jeg om Foraaret 1865 kaldet til at gaa til Danmark som Missionær og afrejste fra Salt Lake City i Forening med 23 andre Skandinavere d. 24de Maj i Kaptejn W. B. Prestons Kompagni. Da vi ankom til New York begyndte vi at se Verdens Bedragerier i en stor Grad. Vi maatte saaledes betale to Dollars Personen for at blive kjørte til et Hotel, hvilket ellers kun kostede 10 Cents. Næste Dag bleve vi barberede for 60 Cents Personen, og en af Brødrene betalte endda 10 Dollars extra for hans Barbering. En anden af Brødrene blev narret alle sine Penge fra. Flere kjøbte Vin for at klare sig mod Søsygen, men fandt senere urent Vand i Flaskerne. Under vort to Dages Ophold i New York saa' vi mere Bedrageri og Ondskab end jeg havde bevidnet i de tolv Aar, jeg havde boet i Utah.

Vi bleve kjærligt modtagne paa Kontoret i Liverpool af Præsident Daniel H. Wells, som gav os god Underretning om vor Rejse videre samt gav os mange gode Raad.

Den 2den August ankom vi til Kjøbenhavn, hvor Præsident C. Widerborg gav enhver af os sin Arbejdsmark i Skandinavien. Jeg blev beskikket til at virke i Aalborg Konference som omrejsende Ældste, hvilken Stilling jeg indtog for en Tid af to Maaneder, da jeg blev kaldet til at præsidere over Konferencen. Jeg fandt den dybt nedsunken i Gjæld, men i Løbet af de to Aar, jeg var der, fik vi Gjælden betalt, og gjorde almindelig god Fremgang. Ved Emigrationens Afgang i 1867 blev jeg ogsaa kaldet til at være Præsident i Aarhus Konference og modtog Konferencen efter Ældste Anders Nielsen i en god Stilling. Da flere Brødre ankom fra Zion i August Maaned, blev jeg afløst i Aalborg af Ældste C. D. Fjeldsted og i Aarhus af Ældste Lauritz Larsen, og jeg blev da beskikket til omrejsende Pastor for alle de danske Konferencer. Dette var mig en interessant Mission. Jeg havde mit Hovedkvarter paa Kontoret i Kjøbenhavn, rejste og overværede alle Konferencemøder og regulerede Præstedømmet. Jeg lagde Vendsyssels Konference under Aalborg, og Fredericia under Aarhus, for at lette Byrden for de Hellige.

Paa den Tid ankom en vis Fru Ingerød, en Apostat, fra Utah til Kjøbenhavn. Hun var en snedig „Djævel", der begyndte at holde Foredrag der i Staden, og publiserede falske Historier om Folket i Utah. Broder Halvorsen og jeg gik og besøgte hende, og vi gjorde hende mange Spørgsmaal. Hun havde Meget at sige angaaende Morderengle og Mishandlinger i Utah. Hendes Indflydelse bragte Pøbel og Forfolgelse til vore Forsamlinger, hvorfor jeg gik til den amerikanske Minister, Mr. Jemmings, og forlangte Hjælp og Beskyttelse. Jeg foreviste mit Borgerbrev som Borger i de Forenede Stater, og min Bestalling fra Guvernøren som Oldermand i Manti City. Han lovede mig den forønskede Bistand, gav mig Rejsepas og et Anbefalingsbrev til Kjøbenhavns Bestyrelse som en amerikansk Borger, der var i Landet i lovlig Forret-

ning. Jeg tog Broder Carl C. Asmussen med til Politikammeret til Assessor Hertz. Under Samtalen lovede han os Hjælp, og berammede et Byraadsmøde til om Aftenen, hvor bemeldte Frue da skulde give hendes Foredrag. Jeg skulde være hemmeligt tilstede. Hun mødte med Provst Rohde som sin Ven og talte en Time. Provsten blev nægtet Lejlighed til at tale, men fik en kort Skrivelse læst, som var til hendes Forsvar. De bleve da ledte ud af Salen, og jeg blev fremstillet som en „Ypperstepræst" fra Utah, og fik Lejlighed til at tale i ¾ Time, som jeg benyttede til at forklare de virkelige Forhold i vort Territorium, og beviste Falskheden af hendes Foredrag ifølge naturlige Principer. Hun havde iblandt Andet sagt, at Folket i Utah levede af Kliddet, medens Brigham Young og hans Familie spiste alt Melet, at Folket var uhyre fattigt, men at Kjøbmændene havde lige saa pæne Butikker, som der fandtes i Kjøbenhavn, at naar Nogen sendte et Brev, som ikke var efterset bleve de haardt straffede, og om Nogen vilde rejse bort, saa blev han strax taget og fik Halsen overskaaret; siden bleve Saadanne traadte ihjel osv. osv.

Mit Arbejde i Danmark var nu tilende, efter at jeg havde holdt eller overværet 518 Forsamlinger og udført mange af Evangeliets Ordinancer. Jeg blev da beskikket til at føre den forestaaende Emigration, som afgik fra Kjøbenhavn d. 13de Juni 1868. Men ved Afgangen bleve vi, formedelst en i Rigsdagen vedtaget Lov, stoppede, og Præsident Widerborg, Lauritz Larsen og jeg bleve arresterede. Dagen efter fik vi imidlertid Hjælp fra Emigrationsagent Bølle og bleve frikjendte for Overtrædelse af Loven, samt bleve meget honet behandlede af Politiet og Øvrigheden.

Rejsen gik heldigt til Liverpool, hvor 300 Engelske bleve tillagte Emigrationen, som da udgjorde omtrent 1000 Sjæle. Jeg blev givet en engelsk Broder, James Smith, som første og en svensk ved Navn J. F. Fagerberg som anden Raadgiver. Vi afrejste med Sejlskibet „Emerald Isle", og havde et Apparat ombord til at destillere salt Vand til ferskt, men da Maskineriet gik i Stykker den første Gang det blev brugt, overtalede jeg Kaptejnen til at sejle tilbage til Queenstown i Irland for at blive forsynet med Vand. Jeg rejste med Kaptejnen paa Jærnbanen til Cork for at erholde Fade, eftersom vi ikke kunde faa nok i Queenstown. I disse Fade blev Vandet fordærvet, hvilket foraarsagede megen Sygdom i Selskabet. To Voxne og 35 Børn døde under Rejsen over Atlanterhavet, og flere Syge bleve indlagte paa Hospitalet ved vor Ankomst til New York.

Vi rejste paa Jærnbanen til Benton City i Nebraska, hvor vi bleve modtagne af Kirkens Vogne. Kompagniet blev delt. De engelske Hellige rejste med et Muletog og de skandinaviske med et Oxetog. Vi naaede Salt Lake City d. 25de Septbr., hvor jeg afleverede Emigrationen, og d. 3die Oktbr. naaede jeg mit Hjem i Manti. Hans Jensen Hals.

Som Tillæg til Ovenstaaende kunne vi ikke undlade at gjøre nogle Bemærkninger om en Mand, der besidder saa mange for det skandinaviske Folk ejendommelige Egenskaber og Karaktertræk. Broder Hans Jensen Hals, der nu fungerer som Biskop for Mantis søndre Ward, kan betragtes som en af de bedste Repræsentanter

i Utah af den Klasse Nordboer, som har afgivet det meste skandinaviske Element til Guds Rige. Uden nogen fin Uddannelse eller ualmindelige Evner optræder han paa sin egen naturlige Maade, hvor som helst man ser ham, og udtaler sin Mening frimodigt og uden Hykleri, naar Omstændighederne fordrer det. Paalidelig og ærlig som han er i alle sine Forretninger, er det derfor ganske naturligt, at hans Medborgere have betroet ham en Mængde Tillidsposter, hvilke han aldrig har forraadt eller vanæret. Han besidder det varme og ædle skandinaviske Hjærte, som altid vil forsvare de Uskyldige og Svage og kæmpe mod Undertrykkelse og Tyranni af enhver Skikkelse. Som en Biskop i Zion kjender han kun til Brugen af det hellige Præstedømme, ifølge „Retfærdighedens Principer", og det vilde vist være haardt for ham at indtage en underordnet Stilling til Nogen, som ikke holdt sig samme Regel nogenlunde efterrettelig. Fortrolig med den skandinaviske Tilbageholdenhed er han ikke den, som søger efter Embede, men naar Embedet søger Manden, er han altid paa Pladsen, og han er ikke at regne iblandt dem, som ere bange for at afgive sin Kjendelse uafhængig af nogen Anden — en Dyd, som Enhver med almindelige Evner og sund Dømmekraft burde eftertragte. Der er allerede for mange Hyklere i Kristi Kirke, som tror at kunne svinge sig op til høje og anselige Stillinger ved at smigre for deres Foresatte og lade Munden løbe over med Lovprisninger og Ros, medens Hjærtet er fuldt af Ondskab og Hykleri samt slette Hensigter. Men Tiden vil komme, da Hyklerne i Zion ville blive forskrækkede og drage andensteds hen, og der vil en Gang blive Efterspørgsel efter karakterfaste og sandru Mænd og Kvinder — Personer, som aldrig have forraadt deres Brødre eller Venner, og som aldrig have brudt deres hellige Pagter med Gud, men som stedse, efter deres bedste Kundskab, have staaet paa Sandhedens og Retfærdighedens Side, og som i Medgang og Modgang, Fattigdom og Rigdom, Forfølgelse og Fred, hjemme og ude, altid ere de samme. Det vilde være for meget at tillægge Broder Jensen eller nogen anden dødelig Mand disse Egenskaber til Fuldkommenhed, men han er en af dem, der visselig er berettiget til vor bedste Tillid og Venskab som en ægte varmhjærtet Skandinav, en trofast Ven og et exemplarisk Medlem af Guds Rige.

JORDEN.

Jorden har Form af en Kugle, som er lidt fladtrykt paa to ligeoverfor hinanden liggende Steder.

Det ser i Virkeligheden ud, som om Jorden var en noget ujævn rund Flade, omgiven af et uendeligt Hav, i hvilket Himmelhvælvingens Rand sænker sig. Denne barnlige Anskuelse havde allerede i Oldtiden indpræget sig dybt i Folkeaanden; den dannede Grundlaget for Verdensbetragtningen, indtil det senere blev bevist, at Jorden var en Planet, hørende til Solsystemet. I Begyndelsen var denne Sandhed kun nogle faa Filosofers og deres Venners Ejen-

dom, men lidt efter lidt blev den tilgjængelig for Alle. Nufortiden véd saa godt som Enhver, at Solen er Centrallegemet, om hvilket alle Planeterne bevæge sig, at Jorden ogsaa er en Planet, og at den i Almindelighed ligner de andre. Til Planeternes almindelige Egenskaber hører da ogsaa Kugleformen. Man søgte efter Beviser for denne Lære og fandt dem paa forskjellig Maade. Den Skygge, som Jorden kaster paa Maanen og hvorved Maaneformørkelser opstaa, er altid rund; man har omsejlet Jorden i mange forskjellige Retninger (den første Jordomsejling udførtes af Magelhaens i Aaret 1519); ved at rejse fra Nord mod Syd, vil man efterhaanden se Stjernerne paa den sydlige Horisont hæve sig, og atter sænke sig naar man rejser mod Nord.

Jordens Ækvatorealdiameter er 1719 Mil, Polardiameteren derimod kun 1713 Mil. Dens Areal er 9,280,000 Kvadratmil, og dens Kubikindhold 2,659,120,000 Kubikmil. Jordens Omkreds under Ækvator er 5400 geografiske Mil. Da Ækvator, som enhver anden Cirkel, indeholder 360 Grader, saa har en Grad under Ækvator en Længde af 15 Mil.

De med Ækvator parallelløbende Bredecirkler blive mindre, jo længere de ligge fra Ækvator, indtil de tilsidst smelte sammen i et Punkt i hver af Polerne. Medens saaledes 1 Grad under Ækvator indeholder 15 Mil, har 1 Grad paa 20 Graders geografisk Bredde kun 14 Mil, paa 60 G. 7½ Mil og paa 89 G. kun en Femtedel Mil, saa at hele Bredecirklen her ikke indeholder mere end 72 Mil.

Bjærgenes Højder og Fordybningerne i Havet, af omtrent 1 Mils Størrelse, ere aldeles forsvindende i Sammenligning med Jordens Størrelse. Paa en Model af Jorden af omtrent ⅓ Meters Størrelse eller af næsten 1 Fod i Diameter, vilde selv de højeste Bjærge kun være gjengivne en Femtedel Millimeter høje, altsaa se ud som Støvgran, der vare faldne paa Modellen.

Enten drejer Himlen sig i 24 Timer fra Øst til Vest omkring Jorden, eller ogsaa drejer Jorden sig i samme Tid om sig selv. Den første Bevægelse er kun tilsyneladende, den sidste derimod virkelig, og Beviserne derfor ere: Jordens Fladtrykthed ved Polerne, at frit faldende Kugler træffe Jordens Overflade øst for den lodrette Linies Fodpunkt, Nordenvindens Overgang til Nordostvind (paa den nordlige Hemisfære) og Søndenvindens Forandring til Sydvestvind, de Foucaultske Pendulforsøg osv. Desuden er det usandsynligt, at alle de utallige Himmellegemer i det umaadelige Verdensrum skulde dreje sig om den forholdsvis lille Jord med en Hastighed, hvorom vi næppe kunne gjøre os nogen tilnærmelsesvis Forestilling, medens ved Antagelsen af Jordens daglige Omdrejning, den deraf følgende Hastighed falder indenfor Grænserne af de i Astronomien hyppigt forekommende Bevægelseshastigheder. Naar man betragter et vist Punkt paa Himmelen, en Fixstjerne, som Udgangspunkt for Bestemmelsen af Dagens Længde, og antager at et Døgn varer fra Fixstjernens Gjennemgang i Meridianen til den næste Gjennemgang, saa er Døgnets Længde kun 23 T. 56 M. 4 S. Dette Tidsrum kaldes en Stjernedag. At Soldagen er noget længere, kommer deraf, at Solen tilsyneladende rykker frem mod Øst mellem Stjernerne og saaledes, naar den f. Ex. i Dag gaar igjennem Meridianen samtidig med en Stjerne, vil

den i Morgen forst gaa gjennem Meridianen 3 M. 56 S. senere.

Ethvert Punkt under Ækvator gjennemløber ved Jordens daglige Omdrejning 1500 Fod i Sekundet, naar man regner 24,000 Fod paa en geografisk Mil; jo større et Punkts Afstand er fra Ækvator, desto langsommere er dette Punkts Bevægelse ved den daglige Omdrejning, saaledes at under 50 Graders Bredde et Punkt kun gjennemløber 960 Fod i Sekundet. Betegnes derimod Bevægelsen i Grader, saa er Bevægelsen ens for alle Steder paa Jorden. I 4 Minuter tilbagelægges 1 Grad, altsaa Cirklens 360 Grader i 24 Timer.

For hver Grad længere mod Øst viser Uret 4 Minuter senere. Begyndelsen af en hvilken som helst Dag eller Dato regnes fra Østkap i Behringsstrædet.

I hvert Sekund bevæger Jorden sig omtrent 4 Mil fra Vest til Øst; i Løbet af en Dag meget nær 1 Grad; den fuldender et Omløb, altsaa 360 Grader, i 365 D. 6 T. 9 M. 9½ S. Dette Omløb kaldes det sideriske Aar; det tropiske eller Solaaret varer 365 D. 5 T. 48 M. 46 S. I sin elliptiske Bane er Jorden om Vinteren nærmere Solen end om Sommeren, og Solskiven ser større ud om Vinteren end om Sommeren; den tilsyneladende Diameter er 32 M. 36½ S. i Perihel og 31 M. 32 S. i Aphel. Dette er et tydeligt Bevis paa, at Jorden er Solen nærmest ved Vintertid, og heraf følger nødvendigvis en hurtigere Fremskriden af Jorden i sin Bane. (Fortsættes.)

NYHEDER.

Utah. Den 21de Maj blev Grunden brudt for den nye Akademibygning i Provo.—Den 5te Juni bleve to nye Wards organiserede i Logan af det for en stor Del af Skandinavere beboede Distrikt, kjendt under Navn af Logan Island, nemlig Logans 6te Ward med A. L. Skanchy som Biskop og J. E. Fogg og H. A. Hansen som Raadgivere, samt 7de Ward med Isaac Smith som Biskop og N. P. Lindeløf og Ephraim Mikkelsen som Raadgivere.—Joseph Biddlecome, som d. 26de Novbr. 1879 dræbte Charles Jensen i Nærheden af Rush Lake, Tooele Co., blev d. 7de Juni i 3die Distriktsret dømt til Tugthusstraf paa Livstid.—Eldsterne Wm. Willis, Henry McCune og Milson Pratt, Missionærer til Ostindien, afrejste fra Salt Lake City d. 10de Juni, ledsagede af Dr. Geo. H. Booth.—Morderen Fred. Welcome, som skulde have været skudt d. 13de Juni, blev næsten i sidste Öjeblik foreløbig frelst fra Henrettelse ved en Opsættelses-Skrivelse fra Sekretær Thomas, og hans Sag gaar nu til Landets højeste Ret.—Martin H. Peck, en af Kirkens ældste Medlemmer og trofaste Mænd, døde paa sin Bopæl i 17de Ward, Salt Lake City, d. 17de Juni.—Major Chritchlow, en vel kjendt Borger af 10de Ward, Salt Lake City, blev overkjørt og frygteiig lemlæstet i Nærheden af D. & R. G. Jærnbanestation d. 21de Juni; han døde efter svære Lidelser d. 28de s. M.—Lars Petersen, en Skandinav, blev funden død i en Mine i Tintic d. 23de Juni.—Nicholas Groesbeck, en af Territoriets rigeste Mænd, døde paa sin Søn Johns Bopæl i Salt Lake City d. 29de Juni. Broder Groesbeck var født d. 5te Septbr. 1819 i Staten New York og kom til Utah i 1856.—David Orson Calder, Raadgiver til Angus M. Cannon, President for Salt Lake Stav af Zion, døde ved Lake Point d. 3die Juli, efter en længere Tids Sygdom, og blev begravet fra Tabernaklet i Salt Lake City Søndag d. 6te. Broder Calder var født d. 18de Juni 1823 i Thurso, Nord-Skotland, annammede Evangeliet i 1840 og emigrerede til Utah i 1853. Han havde i mange Aar været en virksom og fremragende Mand i Kirken.—Bortskyllingen af en hel Del Jord i Price River Canyon har standset al gjennemgaaende Trafik paa D. & R. G. Jærnbanen.

Washington, D. C. En Lov, kjendt under Navn af Hoar Billen, der gjør store Indgreb i Utah-Folkets Rettigheder, blev d. 18de Juni vedtaget i de Forenede Staters Senat.

Illinois. Den republikanske Konvention, der sammentraadte i Chicago d. 31te Maj og

fuldendte sit Arbejde d. 6te Juni, nominerede Jas. G. Blaine fra Maine til Præsident og John A. Logan fra Kansas til Vice-Præsident for de Forenede Stater.

England. ,,The Cock Pitt'', den Bygning, hvori de første Missionærer til England afholdt deres Forsamlinger i Preston i 1837, styrtede sammen d. 9de Juni. Bygningen havde længe været i en forsømt og faldefærdig Tilstand.

Tyskland. Ældste Wm. C. A. Smoot, der virkede som Missionær i Bajern, blev fængslet og derefter landsforvist i Maj Maaned.

Forskjelligt. Koloraen raser i Syd-Frankrig, Spanien, Kina og Japan. — En Komplot skal være stiftet i Berlin, Preussen, med den Opgave at stikke Ild paa offentlige Bygninger.— Kongen af Holland ligger for Døden.—Den belgiske Regjering har nylig sendt en officiel Indbydelse til alle Landes Regjeringer om at deltage i Verdensudstillingen, der skal aabnes i Antwerpen d. 2den Maj 1885.

EMIGRANTERS ANKOMST.

Aarets andet europæiske Emigrantselskab ankom til Salt Lake City Søndag d. 1ste Juni. Selskabet, der bestod af 139 britiske og 135 svejtsiske og tyske Hellige samt 13 hjemvendende Missionærer, afsejlede fra Liverpool med Dampskibet ,,Arizona'' d. 17de Maj og ankom til New York d. 16de s. M. Ældste E. H. Williams var Leder for Kompagniet, der havde en meget hurtig og heldig Rejse.

Aarets tredie Emigrantselskab fra Europa ankom til Ogden og Salt Lake City Søndag d. 29de Juni. Den skandinaviske Afdeling, der udgjorde det 67de Emigrantselskab fra Skandinavien, forlod Kjøbenhavn med Dampskibene ,,Panther'' og ,,Milo'' Fredag d. 6te og Mandag d. 9de Juni, medens den norske Afdeling (47 Sjæle) rejste direkte til England. ,,Milo'' ankom til Hull Torsdag d. 12te. Samme Dag fortsatte Emigranterne Rejsen til Liverpool, hvor de tilligemed en Del britiske Hellige gik ombord paa Dampskibet ,,Arizona'' og afsejlede Søndag d. 15de om Morgenen. Efter en meget hurtig og ganske behagelig Overrejse ankom det prægtige Skib til New York Mandag d. 23de. Landgangen til Castle Garden fandt Sted samme Dag, og om Aftenen fortsattes Rejsen med Jærnbanen vestpaa. Hele Selskabet bestod af 531 Sjæle, nemlig 406 skandinaviske og 100 britiske Emigranter samt 25 hjemvendende Missionærer, iblandt hvilke vare følgende skandinaviske Brødre: J. P. Jensen, Niels Rasmussen, John Capson, Jeppe Nilson, Niels Johnson, Peter Mikkelsen, Halver Olsen, J. B. Hesse, N. P. Petersen, L. H. Outzen, C. J. Christiansen, Hans Poulsen, Jacob J. H. Jensen, N. C. Schougaard, Peter Andersen, Mons Rosenlund, Jeppe Monson, Chas. E. Anderson, A. H. Anderson, Thomas S. Lund, P. Christensen og Wm. Petersen. Ephraim H. Nye var Præsident for Kompagniet.

DÖDSFALD.

Broder A. C. Petersen døde i Manti, Sanpete Co., Utah, d. 9de Juni 1884. Han var født paa Öen Mors, Nørre-Jylland, Danmark, d. 25de Maj 1819, annammede Evangeliet om Efteraaret 1858 og blev strax derefter kaldet til Missionstjenesten og tilbragte meget af sin Tid i de tre følgende Aar med at prædike Evangeliet. Eftersom han var en Mand, der var almindelig æret og agtet i Samfundet samt havde tidligere taget en virksom Del i Datidens ledende Spørgsmaal, havde han ikke liden Indflydelse iblandt Folket og blev derfor et Redskab i Herrens Haand til at bringe mange af sine Slægtninge og Venner til Sandhedens Erkjendelse. Han forlod Danmark tilligemed sin Familie (Kone og tre Børn) om Foraaret 1862; to af Børnene døde paa Søen af Meslinger. Ved hans blide og ædle Karakter samt nedladende og venlige Væsen vandt han ogsaa mange Venner i Utah, og han døde, som han altid havde levet, en god og trofast Sidste-Dages Hellig. Syv Børn og to Børnebørn modtage ham i Evigheden, og Hustru, to Børn og fire Børnebørn, hvis Trøst og Glæde han altid havde været, begræde hans Bortgang.

J. H. HOUGAARD.

Mette Marie Petersen (Skjellet) døde paa sin Bopæl i Elsinore, Sevier Co., Utah, d. 9de Juni 1884, efter to Ugers haardt Sygeleje. Den Afdøde, der var et trofast og elsket Medlem af Kirken, og var kjendt af Hundreder af de Hellige for sin Nidkjærhed i at bære Vidnesbyrd om Sandheden, hendes Godhed til Missionærerne i Danmark og hendes exemplariske Vandel, var født d. 27de Juni 1829 i Solholt, Skjæve Sogn, Vendsyssel, Danmark, blev døbt d. 20de Juni 1861 og emigrerede til Utah i 1873 i Forening med hendes Mand Niels Petersen Skjellet, med hvem hun avlede fire Børn: en Søn, som døde for nogle Aar siden, og tre Døtre. Hun var Præsident for den kvindelige Hjælpeforening i Elsinore omt. 2 Aar og var højlig agtet og elsket af Alle, som kjendte hende.

J. I. JENSEN.

☞ Vore skandinaviske Venners Opmærksomhed henledes specielt til Avertissementet om Udflugten til Provo og Nephi paa Omslaget af nærværende Numer.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

Nr. 15. *Den 1ste August 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 215.)

(1868—Fortsat.)

Jærnbanerejsen fra New York til Omaha kostede 14 Dollars, og til Enden af Jærnbanen paa Sletterne 35 Dollars, men de, som vilde arbejde paa Union Pacific Banen, bleve befordrede den hele Vej for 14 Dollars.

Den 23de Juli ankom Selskabet til Laramie, 573 Mile vest for Omaha, som den Gang var Udrustningsplads for Rejsen over Bjærgene. Her mødte Kirkens Vogne Emigranterne, og de fleste af Skandinaverne rejste op med Kapt. H. Haights Kompagni, som forlod Laramie d. 27de Juli og ankom til Salt Lake City d. 24de August. To Dødsfald indtraf iblandt de svenske Hellige under Rejsen over Bjærgene. Ældste Folkmann fungerede som Præsident for Skandinaverne og Kapellan for hele Selskabet. C. C. A. Christensen tilligemed nogle norske Hellige rejste op med Kaptejn Murdocks Kompagni, der forlod Laramie lidt før Haight og ankom til Salt Lake City d. 19de Aug. Vognlejen fra Enden af Jærnbanen til Salt Lake City var 29 Dollars.

DET 28DE EMIGRANTSELSKAB.

Lørdag d. 13de Juni afrejste omtrent 630 Emigranter fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Hansia", efter at Brødrene havde havt en Del Besvær med Politiet i Kjøbenhavn angaaende Udvandringen. Tirsdag d. 16de ankom Selskabet til Hull, hvor fra de samme Dags Aften fortsatte Rejsen med Jærnbanen til Liverpool. Her indlogeredes Emigranterne paa syv forskjellige Hoteller, hvor de, paa en eneste Undtagelse nær, fik alt andet end en pæn Behandling, og da man d. 19de gik ombord paa Sejlskibet „Emerald Isle", bleve de fornærmede paa næsten alle mulige Maader. Den 20de Juni afsejlede Selskabet, der talte 627 Skandinavere og omtrent 250 engelske Hellige, fra Liverpool, under Bestyrelse af Ældsterne Hans Jensen Hals som Præsident, med J. Smith og John Fagerberg som Raadgivere. Ældste Peter Hansen blev beskikket til Proviantforvalter for Skandinaverne, og Ældste Mons Petersen, der nu emigrerede efter en fire Aars trofast Missionsvirksomhed paa Kontoret i

Kjøbenhavn, til Skriver og Regnskabsfører. (Atten andre skandinaviske Emigranter afsejlede dette Aar med andre Skibe, dels fra Hamborg og dels fra Norge).

Den 26de Juni sejlede Skibet ind i Havnen ved Queenstown for at indtage Vand, eftersom en ombordværende Maskine, der skulde destillere salt Vand til ferskt, ikke duede. Medens Skibet laa her fik Broder Hans Jensen og James Smith Lejlighed til i Forening med Kaptejnen og Skibslægen at gjøre en Tur med Jærnbanen til Cork. Den 29de fortsattes Sejladsen fra Queenstown, men Overrejsen blev alt andet end behagelig. Emigranterne bleve meget raadt behandlede af Skibets Officerer og Mandskab, og kun ved Broder Hans Jensens kraftige Optræden lykkedes det dem at erholde en Del af den Ret, som tilkom dem ifølge den indgaaede Kontrakt. Ved en vis Lejlighed, da første Styrmand ondskabsfuldt overfaldt en Søster Sander, greb Jensen fat paa ham og sled ham bort samt tiltalte ham skarpt for sin Daarskab, hvorved Søfolkene stimlede kampfærdige til, men Enden blev dog, at Styrmanden fik en dygtig Irettesættelse af Kaptejnen, hvem Broder Jensen mindede om sine Løfter i Liverpool. Næppe havde noget tidligere Emigrantselskab af Hellige fra Skandinavien lidt saa meget som dette, der ogsaa blev det sidste Selskab, som rejste over Havet med Sejlskib, thi fra den Tid af have kun Dampfartøjer været benyttede til de Helliges Transportation. Det var ikke alene den stygge Behandling, som de Hellige ombord paa „Emerald Isle" bleve tildelte af Officererne og Mandskabet, der gjorde Rejsen saa ubehagelig og sørgelig, men Vandforraadet, som man havde indtaget i Queenstown, blev snart raaddent, saa at et stort Antal af Emigranterne bleve syge, og ikke mindre end 37 Dødsfald indtraf paa Søen. Vel var det Meslinger, som bortrev de fleste af Børnene, men det raadne Vand, som alle maatte drikke, var dog den virkelige Aarsag til den store Dødelighed.

Den 11te August ankom Skibet til Mundingen af New Yorks Havn, og 30 af de Syge bragtes i Land til Staten Island; den følgende Dag bleve 8 andre Syge landsatte, og endelig kom de øvrige af Selskabet, efter tre Dages Kvarantæne, i Land til Castle Garden d. 14de. Samme Dag førte en Dampbaad Emigranterne nogle Mile op ad Hudson-Floden, hvor de fik Plads under et Skur ved Jærnbanestationen, og opholdt sig der et Par Dage medens Tøjet blev vejet. Under dette Ophold døde en Dreng. Den 17de begyndtes Jærnbanerejsen fra New York, og Ruten var *via* Niagara Vandfald, Detroit og Chicago til Council Bluffs, hvor til de ankom d. 21de. Dagen efter satte de over Floden med Dampbaad og fortsatte derpaa Rejsen med Union Pacifik Banen til Benton, omt. 700 Mile vest for Omaha, hvor de ankom d. 25de om Morgenen. Her mødte Kirkens Vogne de Emigrerende og kjørte dem til deres Lejrplads ved Platte-Floden, omt. 6 Mile fra Benton, hvor de forbleve til d. 31te Aug., da de skandinaviske Hellige tiltraadte Rejsen over Bjærgene med et Oxetog under Kaptejn J. G. Holmans Anførsel, medens de engelske Emigranter omtrent samtidig toge afsted med et Muletog. H. B. Clawson fungerede dette Aar som Kirkens Emigrationsagent, og den Partiskhed, som saa ofte har været lagt for Dagen paa Grund af Nationalitet, endog iblandt de Hel-

lige, gav sig ogsaa tilkjende ved denne Lejlighed, thi ikke alene kom de britiske Hellige med et Muletog, der rejste hurtigt og gav Emigranterne Lejlighed til at kjøre, medens Skandinaverne maatte tage tiltakke med de kjedelige Oxebefordringer, samt gaa tilfods det meste af Vejen, men de britiske Hellige fik ogsaa meget bedre Proviant end Skandinaverne. Sygdommen vedblev desuden at grassere iblandt de fra Søen af saa medtagne Udlændinge, og Døden krævede omtrent 30 Ofre paa Rejsen mellem New York og Salt Lake City, hvor til den efterlevende Rest af det 28de Emigrantselskab fra Skandinavien endelig ankom d. 25de Septbr.

Dette Kompagni afsluttede Emigrationen fra Europa med Sejlskibe, Oxer og Vogne. Den besværlige Zionsrejse, under hvilken saa mange ædle og brave Nordens Sønner og Døtre bukkede under, hørte nu til det Forbigangne, og det var heller ikke for tidligt, at en Forandring fandt Sted, thi Hundreder og Tusinder af det 19de Aarhundredes bedste Mænd og Kvinder, som forlode deres Fædreland, Slægt og Venner alene i den Hensigt at drage til Zion, ifølge Guds Befaling, vare i de henrundne Aar faldne som Ofre for den besværlige Rejses Overanstrængelser og Strabadser, og deres udmagrede Legemer bleve enten sænkede i Havets Dyb eller stedte til Hvile paa de øde Sletter, hvor deres enlige Grave bevogtedes af tudende Ulve i Stedet for elskende Venner. Hvor ofte have ikke ømme Forældre med bristende Hjærter lukket Øjnene paa deres Kjære, naar de, martrede af Smerter, tilsidst maatte opgive Aanden! Og hvor mangen en graahaaret Olding, hvis Ilu og Længsel stod til Zion, maatte ikke, med Øjet rettet did, tilsidst opgive sit Yndlingshaab om nogensinde at komme der til i dette Liv, og træt og udmattet lægge sig ned for at dø! De Efterlevende ville aldrig forglemme hine Sorgens Dage. Vi, som slap igjennem med Livet, mindes endnu stedse de mørke Timer, da vi uden Ligkister maatte begrave vore Fædre og Mødre, vore Brødre og Søstre, vore Hustruer og Børn samt vore Elskere og trofaste Venner i den vilde Ørken, medens vi selv ofte vare saa afkræftede, at vi næppe paa en passende Maade kunde udføre denne vor sidste Pligt mod de kjære Hedengangne, thi undentiden havde vi næppe Kræfter nok til at kunne gjøre Gravene saa dybe, at Ligene kunde blive bevarede fra de graadige Ulve og andre af Ørkenens Rovdyr. Mange af os kunne ogsaa erindre Tider, da vi, syge og modløse, selv svævede mellem Liv og Død og ikke vidste, om vi skulde blive det næste Offer. Lad Læseren, som en Slutningsscene, forestille sig en otte Aar gammel Pige med hule Øjne, blege Kinder og slank Form, staaende ved Lejrilden paa Bredden af den ensomme Platte-Flod, spejdende i Tusmørket ud over de udstrakte Sletter, idet hun nonner:

Ved Örkenens Floder jeg grædende staar,
Thi Taaren den rinder ved Tanken om Mo'er,
Som døde paa Havet, mens jeg var saa syg.
Og Fader, der altid var kjærlig og god,
Han segnede om ved den ensomme Flod,
Hvor over han ofte mig bar paa sin Ryg.
Og Anna, min Søster, samt Peter, min Bro'r
Blev' begge begravet paa Sletten i Gaar.
O, hvor det er ensomt! jeg længes af Dage,
Thi nu er jeg ene tilbage.

Præsident Widerborgs Hjemrejse.

Præsident Widerborg, som ledsagede Emigrationen til England, kom tilbage til Kjøbenhavn d. 29de Juni og var derefter syg i nogen Tid.

Siden blev han indkaldt for Retten fordi han havde fungeret som Emigrationsagent, uden at have rettet sig efter en ny Lov, der en kort Tid i Forvejen var traadt i Kraft, men vi véd ikke, om han kom til at betale Mulkt.

I Begyndelsen af September Maaned modtog han en Skrivelse fra Præsident Brigham Young, i hvilken han blev løst fra sin lange Mission, med Tilladelse til at rejse hjem, og det blev ham endvidere tilladt at begive sig paa Hjemrejsen strax, dersom han overlod Missionens Forretninger midlertidigt i en paalidelig Broders Hænder, indtil hans beskikkede Eftertræder Jesse N. Smith ankom. I Lydighed til disse Instruxer opgjorde Widerborg alle Kontorets Regnskaber, indsatte Ældste C. D. Fjeldsted til midlertidig Bestyrer, og begav sig paa Hjemrejsen fra Kjøbenhavn i Begyndelsen af September. Et Par Dage efter hans Ankomst til Liverpool arriverede Jesse N. Smith fra Amerika, i hvis Selskab han tilbragte tre Dage, hvorpaa han tilligemed Præsident Franklin D. Richards afsejlede til Amerika d. 12te med Dampskibet „China" og ankom til Salt Lake City d. 1ste Oktbr. Ældste Widerborg havde denne Gang præsideret over den skandinaviske Mission i omtrent fire Aar og en Maaned.

JESSE N. SMITHS ANKOMST.

Den 19de Septbr. ankom Jesse N. Smith anden Gang fra Zion som Missionær til Skandinavien, denne Gang for at afløse C. Widerborg som Præsident for Missionen. Ældste Hans Petersen fra Hyrum var ankommen en Maanedstid tidligere som Missionær fra Zion.

I 1868 blev Fredericia Konference ophævet og tillagt Aarhus Konference, og Vendsyssels Konference blev tillagt Aalborg Konference.

(Fortsættes paa Side 241.)

JORDEN.

(Fortsat fra Side 223.)

Solstraalerne have tilvisse mere Kraft paa et Legeme, naar det er i Solens Nærhed, end naar det samme Legeme befinder sig i en stor Afstand der fra; men en langt større Virkning udøver den større Tilnærmelse til Solstraalernes lodrette Fald paa Horisontplanet; Solens høje Stand om Sommeren bevirker den større og dens lave Stand om Vinteren den ringere Varmeudvikling paa Jorden. Men denne Solens højere eller lavere Stand paa Horisonten er afhængig af Jordens Plads i sin Bane, da Jordaxen uforandret vedligeholder en og samme Stilling, den samme Retning mod en bestemt Fixstjerne under sit Omløb omkring Solen. Paa Grund af denne uforandrede Stilling af Jordaxen er Nordpolen og den nordlige Halvkugle, paa den Tid, vi have Sommer (Jordens længste Afstand fra Solen), vendt mod Solen, medens naar vi have Vinter (Jordens korteste Afstand fra Solen) Nordpolen og den nordlige Halvkugle er vendt fra Solen. Ved denne Nordpolens Hældning mod Solen foraarsages ikke alene Solens højere Stand over Horisonten, men ogsaa, at Solen daglig staar en længere Tid over samme. Om Sommeren varer Dagen i Danmark 17½ Time, om Vinteren kun omtrent 6½ Time, og dertil kommer endnu, at Sol-

straalerne skinne med mere Kraft om Sommeren end om Vinteren. Det er imidlertid kun tilfældigt, at Perihel og Vinteren, Aphel og Sommeren træffe sammen, og i Tidernes Løb vil der ske en Forandring deri. Periheliets Plads rykker nemlig omtrent 1 Grad frem i Jordbanen hvert 58 Aar; nu staar Jorden den 1ste Januar i Perihel, men om 10,500 Aar vil Jorden staa i Perihel den 1ste Juli, til hvilken Tid Perihel og Solens højeste Stand paa Himlen ville træffe sammen.

Jordaxens Endepunkter ere Nordpolen og Sydpolen. Midt imellem disse tænker man sig dragen Ækvator-Linien, som deler Jordens Overflade i to lige store Halvdele. Parallel med Ækvator ligge de saakaldte Bredecirkler, og baade paa den nordlige og den sydlige Halvkugle er en af disse „Vendekredsen", en anden „Polarkredsen". Vendekredsens Afstand fra Ækvator og Palarkredsens Afstand fra Polen er lig med Ekliptikens Hældning. Indenfor Vendekredsene ligger den „hede Zone", mellem Vendekredsen og Polarkredsen den „tempererede Zone", mellem Polerne og Polarkredsen den „kolde Zone". Den ene Halvdel af den hede Zone ligger paa den nordlige, den anden Halvdel paa den sydlige Halvkugle, og paa hver af de to Hemisfærer ligger der en tempereret og en kold Zone. Fra Vinterens (astronomiske) Begyndelse, da Solen har sin laveste Middagshøjde paa Horisonten, tiltager Solens daglige Middagshøjde bestandig indtil Sommerens (astronomiske) Begyndelse, til hvilken Tid den har sin største Middagshøjde. Paa dette Tidspunkt vender Solen sig mod Syd (paa den nordlige Halvkugle) og stiger ned til den sydlige Vendekreds. I Løbet af Aaret staar Solen om Middagen i Zenith over de Steder, som ligge mellem Vendekredsene, ved vor Sommers Begyndelse staar Solen i Zenith over alle de Steder, som ligge under den nordlige Vendekreds, altsaa under 23 Grader 27 Minutter 22 Sekunder nordlig geografisk Brede. Solen staar aldrig i Zenith over de Steder, som ligge i den tempererede Zone, men den staar op og gaar ned hver Dag (ɔ: i mindre end 24 Timer eller i Løbet af en Jordomdrejning). Polarkredsene danne i saa Henseende en Grænse. Indenfor denne ligge nemlig Steder, for hvilke Solen i Løbet af flere Jordomdrejninger ikke gaar ned om Sommeren og ikke staar op om Vinteren. Jo længere et Sted ligger fra Polarkredsen henimod Polen, desto flere Jordomdrejninger kunne følge paa hverandre, før Solen staar op og gaar ned for dette Sted. Ved selve Polerne er Solen, naar man ikke tager Hensyn til Refraktionen, uafbrudt 6 Maaneder over og 6 Maaneder under Horisonten.

Luften, som omgiver Jorden, har den Egenskab at bryde Lysstraalerne, ɔ: at aflede dem fra deres retlinede Vej, saaledes at Solen viser sig over Horisonten, omendskjøndt den i Virkeligheden endnu staar under den. Refraktionen bevirker, at den øverste Solrand bliver synlig paa Horisonten, naar den staar ½ Grad under den. Ved den forenede Virkning af Refraktionen og Dæmringen (Solstraalernes Reflex fra Atmosfæren) forkortes den lange Nat ved Polerne, som ellers vilde vare 6 Maaneder, til 2½ Maaned! Ved Nordpolen begynder Dæmringen omt. den 29de Januar; den 19de Marts staar Solen op og skinner til den 24de September, derpaa varer

Dæmringen til omtrent d. 12te November, og derefter følger Natten, som imidlertid hyppig afbrydes ved Nordlys og tildels ved Maaneskin.

Ved Sydpolen er der det samme Forhold i Dag- og Natlængden som ved Nordpolen, kun at dette finder Sted paa den modsatte Tid af Aaret, ɔ: med en Tidsforskjel af et halvt Aar. Naar den nordlige Halvkugle har den længste Dag, saa er det den længste Nat paa den sydlige, og omvendt, naar den nordlige Hemisfære har den længste Nat, saa har den sydlige den længste Dag. Paa samme Maade finder der en Modsætning Sted med Hensyn til Aarstiderne.

Paa den nordlige Halvkugle begynder det astronomiske Foraar den 20de Marts, naar Solen i sin opstigende Gang staar i Ækvator, Sommeren den 22de Juni, naar Solen staar over den nordlige Vendekreds, Efteraaret den 23de September, naar Solen paa sin nedstigende Gang er naaet tilbage til Ækvator, og Vinteren den 22de December, ved Solens Stand over den sydlige Vendekreds. Som Følge af Periheliets Stilling til Vædderpunktet ere Aarstiderne paa Jordens nordlige Halvkugle saaledes fordelte: Foraar 92 Dage 22 Timer, Sommer 93 Dage 14 Timer, Efteraar 89 Dage 17 Timer, Vinter 89 Dage 1 Time.

Ved Begyndelsen af enhver Aarstid træder Solen ind i et bestemt Himmeltegn; ved Foraarets Begyndelse i Vædderens Tegn, ved Sommerens Begyndelse i Krebsens, ved Efteraarets Begyndelse i Vægtens, og ved Vinterens Begyndelse i Stenbukkens Tegn. Disse Tegn træffe imidlertid ikke nu sammen med Stjernebillederne af samme Navn, men ethvert Himmeltegn falder omtrent sammen med det nærmest mod Vest liggende Stjernebillede. For omtrent 2100 Aar siden traf Himmeltegnene sammen med Stjernebillederne af samme Navn; men Foraarspunktet eller Vædderpunktet rykker hvert Aar omtrent 5¼ Buesekunder frem i Ekliptika; dette udgjør 30 Grader (et Tegns Udstrækning) i 2150 Aar, og i 25,800 Aar et helt Omløb i Ekliptika.

Paa Grund af den Indvirkning Solsystemets Legemer udøve paa den ikke aldeles kuglerunde, men ved Polerne fladtrykte Jord, foraarsages en uafbrudt Tilnærmelse af Ækvatorplanet mod Banens Plan, hvorved begge disse Planers fælles Diameter drejer sig mod Vest, idet hele Jordkuglen og med den dens Axe vender sig. En Følge deraf er, at Polarstjernen ikke vedblivende er nogen bestemt Stjerne; nu er Kynosura i den lille Bjørn Polarstjerne, men om 10,000 Aar vil Jordaxen næsten være rettet mod Vega i Lyren, og Vega vil da være Polarstjerne. En anden Følge af denne Jordaxens Svingning er, at Stjerner paa den sydlige Horisont, som nu ere usyniige paa vor Bredegrad, efterhaanden ville blive synlige paa vor Horisont, f. Ex. det sydlige Kors, men tillige, at Stjerner, som nu ere synlige, efterhaanden ville forsvinde, f. Ex. den store Hund.

Et Steds geografiske Brede er den mellem vedkommende Sted og Ækvator liggende Del af dette Steds Meridian. Breden varierer mellem 0 og 90 Grader sydlig eller nordlig, fra Ækvator henimod Polerne. Skjæringspunktet af Meridianen og Ækvator tjener til Bestemmelse af den geografiske Længde.

Et Steds geografiske Længde er Afstanden af dette Steds Meridian fra Meridianen paa Øen Ferro, 20 Grader vest for Paris. Den geogra-

fiske Længde, som maales ved Jordens Ækvator, med Ferro-Meridianen, den store Meridian som Udgangspunkt, regnes indtil 360 østlig, eller 180 Grader østlig og 180 Grader vestlig.

N. C FLYGARES AUTOBIOGRAFI.

Idet jeg nedskriver disse Linier, har jeg ikke til Hensigt at omtale Enkelthederne i mit Livs offentlige eller private Erfaring, men kun i Korthed berøre nogle af de vigtigere Begivenheder. Jeg skal heller ikke sige Andet, end hvad der er fuldkommen sandt, ej heller tilskrive mig selv eller Andre Ære for Noget, som vi ikke have udført.

Jeg blev født i Ruthsbo i Nærheden af Ystad, Sverige, d. 3die Febr. 1841 og var den anden Søn af Christian og Anna Nilsson Flygare. Paa min Faders Side nedstammer jeg fra en Militærfamilie, og min Bedstefader Johan Lorents Flygare kæmpede iblandt de Allierede mod den store Napoleon, men paa mødrene Siden er jeg Efterkommer af en sund, stærk og dydig Bondefamilie.

Min Fader døde d. 25de Jan. 1843 i en Alder af 28 Aar, da jeg kun var to Aar gammel, og min eneste Broder Carl fem Aar gammel. Ved haardt Arbejde, Flid og Udholdenhed lykkedes det vor Moder at fortjene Opholdet til os samt at give os en god Almueskoleundervisning. I 14 Aars Alderen blev jeg konfirmeret som et Medlem af den Lutherske Kirke. Jeg var ifølge nævnte Kirkes Skik bleven bestænket som et otte Dages gammelt Barn.

Efter min Konfirmation maatte jeg forsørge mig selv, og jeg arbejdede en Del som Agerdyrker samt lærte Snedkerhaandværket i Kjøbstaden Lund. Under mit Ophold dersteds havde jeg i August Maaned 1858 Anledning til at gjøre en Tur til Malmø for at besøge nogle af mine Slægtninge, og fik derved Lejlighed til første Gang at høre en ,,Mormonældste‘‘ prædike. Hans Tale gjorde et dybt Indtryk paa mig. Jeg sikrede mig samtidig nogle af de Sidste-Dages Helliges Bøger, som jeg gjennemlæste meget grundigt efter min Tilbagekomst til Lund, og da jeg var vel bekjendt med Bibelens Indhold, blev jeg strax overbevist om Evangeliets Sandhed. Jeg bad ogsaa meget oprigtigt til Gud, som hørte mine Bønner og gav mig et Vidnesbyrd, der har været stærkt og urokkeligt indtil Nærværende. Der fandtes en liden Gren af Kirken i Lund, og jeg opdagede snart Stedet, hvor den afholdt sine Forsamlinger. Jeg overværede adskillige af disse og blev tilsidst d. 5te Septbr. 1858 ved Daab indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige af C. Nilsson, der ogsaa gav mig Haandspaalæggelse samme Dag. Jeg følte stor Glæde og Tilfredshed ved min nye Religion, thi jeg vidste, at den var den eneste sande Religion paa Jorden. Forfølgelse begyndte imidlertid snart, først fra mine Medarbejdere paa Værkstedet og siden fra min Mester, der gjorde alt muligt for at faa mig til at forlade ,,Mormonismen‘‘, men hans Forsøg vare frugtesløse. Man gav mig derpaa Valget mellem ,,Mormonismen‘‘ og min Arbejdsplads, ,,thi‘‘, sagde Me-

steren, ,,dersom jeg beholder Dig længere, bliver alle mine Arbejdere Mormoner.“ Adskillige af dem havde nemlig allerede begyndt at overvære vore Forsamlinger. Jeg forlod følgelig Pladsen, men paa mit Afskedsbrev skrev Mesteren, at jeg havde været ærlig, flittig og paalidelig, og blev afskediget fordi jeg var gaaet over til ,,Mormonerne''. Dette skrev han i den Hensigt at forhindre mig fra at faa Beskjæftigelse andensteds, thi Ingen vilde med sit Vidende give nogen ,,Mormon'' Arbejde.

Jeg gjorde nu den Opdagelse, at jeg kun havde faa Venner undtagen mine Troesfæller, der afskyedes og hadedes af Alle. Ved min Opsigelse var jeg næsten blottet for Alt, og Udsigterne for mig vare alt andet end lyse, men Israels Gud, til hvis Tjeneste jeg havde viet mig, forglemte mig ikke.

I Oktober 1858 blev jeg ordineret til Diakon og i Konferencemødet, som afholdtes i Malmø den næstfølgende 28de November, blev jeg kaldet til at arbejde som Missionær i Ystad Gren. I tre Maaneder fra den Tid af var jeg hovedsagelig beskjæftiget med at sprede Traktater og Skrifter i nævnte Gren, hvor Folket var meget haardt og ugjæstfrit. Jeg led derfor ofte meget af Hunger og Kulde. En Del af Tiden rejste jeg i Selskab med Ældste N. Larsson, og ved en vis Lejlighed blev Huset, hvori vi overnattede, omringet af en Pøbelhob, som truede med at ville dræbe os, dersom vi ikke øjeblikkelig forlode Byen. Vi slap uskadte bort derfra.

I et Konferencemøde, som afholdtes i Malmø d. 22de Febr. 1859, blev jeg ordineret til Ældste af J. Fagerberg, som den Gang præsiderede over Skaane Konference, og jeg blev beskikket til Forstander for Svedala Gren, der var kjendt under Navn af ,,Søster-Grenen''; thi af dens cirka 40 Medlemmer vare kun fem eller sex Mænd. Medens jeg præsiderede dersteds gjennemgik jeg først den ejendommelige Erfaring at afholde offentlige Forsamlinger og prædike Kristi Evangelium for blandede Tilhørere. Naar det tages i Betragtning, at jeg kun var en 18 Aars gammel Dreng, der af Naturen var undseelig og tilbageholdende, var det visselig ingen let Opgave, men Guds Aand hvilede mægtigt paa mig, saa at jeg kunde tale i Timevis om Evangeliets Principer. Jeg arbejdede i Svedala Gren i tre Maaneder og blev derefter (d. 25de Maj 1859) sendt som Missionær til Provinsen Blekinge, hvor jeg skulde virke i Forening med P. Eskilson, men da det var i den travle Sommertid, kunde vi kun Lidet udrette. Efter tre Maaneders Ophold i Carlshamn blev jeg løst fra min Mission, hvorpaa jeg arbejdede som Snedker i tre Maaneder for at tjene mig Noget til Klæder, thi jeg havde omtrent opslidt disse jeg havde. En Broder N. Rosenløf i Karleby, Svaluf Gren, gav mig Arbejde, og under Opholdet dersteds fungerede jeg som Lærer og Grenens Skriver. Den 26de Febr. 1860 overværede jeg tilligemed N. Larson og N. Rosengren et Distriktsmøde i Billeberga. Efter Forsamlingen mødte vi med nogle faa Hellige i Landsbyen Anneløf. Sildig om Aftenen blev Huset, hvori vi vare, omringet af en Pøbel, bestaaende af stærke og desperate Mænd, bevæbnede med store Knipler. Det lykkedes dem at bane sig Vej ind i Huset, og for at frelse Stedets Beboere og de forsamlede Hellige fra Pøbelvold besluttede vi Missionærer

at forlade Huset og tage Følgerne. I samme Øjeblik som vi naaede Landevejen hørte vi en skarp Fløjten, hvilket var Signalet til øjeblikkeligt Angreb. Jeg fik et Slag over Hovedet med en stor Stok, hvilket fældede mig til Jorden og berøvede mig Bevidstheden for et Øjeblik. Mine to Ledsagere slap uskadte bort og løbe tilbage til Huset. Jeg kom imidlertid snart til mig selv igjen og var i Færd med at ville rejse mig op, da en anden Mand traadte frem for at prygle mig, men en Søster løb ham i Armene og forhindrede ham fra at slaa til. Derved fik jeg Tid til at komme bort og løbe tilbage til Huset, hvor Pøbelen bevogtede os til Midnat, da det lykkedes os at slippe bort, og vi gik derpaa tre svenske Mile til KjøbstadenLund. Ved Ankomsten der til vare vi meget trætte og udmattede, thi det var en meget stormfuld Nat.

N. C. FLYGARE.

Den 29de Febr. 1860 blev jeg kaldet til at virke som Missionær i Nevlinge og Wiggarums Grene, hvor jeg arbejdede i Forening med P. Lundgren i omtrent tre Maaneder. Den 31te Maj 1860 blev jeg kaldet til at præsidere over Wiggarums Gren, og d. 30te Novbr. s. A. blev jeg Forstander for Hørby Gren, hvor jeg arbejdede indtil d. 8de Marts 1861. Meget af Tiden rejste jeg i Selskab med C. G. Bjelke, en meget trofast og virksom Missionær. Vi afholdt mange Forsamlinger og døbte nogle faa Personer.

Jeg havde nu besluttet at emigrere til Utah, eftersom jeg havde modtaget en Arv efter min Fader, men ifølge Præs. Fagerbergs Forlangende bestemte jeg mig til at forblive længere og arbejde i Evangeliets Tjeneste. Jeg blev derfor d. 8de Marts 1861 kaldet til at virke som omrejsende Ældste i Landskrona og Svaluf Grene samt til at præsidere over førstnævnte Gren, hvor Værket i en længere Tid ikke havde gjort nogen videre Fremgang, og de Hellige havde heller ikke noget Forsamlingslokale. Samme Foraar lejede vi en smuk Sal. Jeg udstyrede den med Bænke og andetMøblement, som jeg selv lavede, og vi begyndte strax at afholde Forsamlinger. Disse bleve godt besøgte, og Mænd, som havde været de Helliges værste Fjender, kom nu til vore Forsamlinger og tilbød at ville beskytte os, dersom vi skulde blive forulempede. Vi begyndte også at døbe, og vor lille Flok voxede med hver Uge. Dette forbitrede Byens Præsteskab, og jeg fik Besøg af Kirkeraadet og Politiet, som forbød mig at holde Forsamlinger medens Tjenesten i Kirkerne gik for sig. Ligeledes blev jeg fremkaldt for Pastor Brodin, med hvem jeg havde en lang Samtale. Da han erfarede, at han ikke kunde forsvare sig mod Evangeliets Principer, blev han meget forbitret og sagde, idet han lukkede Døren efter mig: „Herr Flygare er sjelve Satan.“ Jeg fortsatte med

at afholde Forsamlinger næsten daglig, og var meget velsignet i mit Arbejde. Ligeledes afholdt jeg en Del Forsamlinger i Anneløf, hvor jeg nogle Maaneder i Forvejen var bleven saa brutalt behandlet, og Mange bleve døbte der i Byen og Omegn. En Del af Tiden virkede jeg i Forening med P. Beckstrøm, den anden Utahældste, som besøgte Sverige. J. E. Forsgren var den første.

O. N. Liljenqvist, omrejsende Ældste i hele Missionen, kom til Landskrona d. 18de Aug. 1861 og forblev hos os et Par Dage. Vi afholdt en Forsamling og havde en udmærket god Tid under hans Besøg, hvorom han skriver saaledes i sin Biografi: ,,Paa mine Rejser i Skaane, Sverige, traf jeg en ung Ældste ved Navn N. C. Flygare, som tiltrak sig min Opmærksomhed. Jeg skrev til Van Cott, at jeg havde fundet den rette Mand til at præsidere over Stockholms Konference. Hans Beskikkelse til denne Stilling indtraf faa Dage derefter. Flygare præsiderede med Ære over nævnte Konference i tre Aar, og siden har han tvende Gange præsideret over hele Missionen. For Nærværende er han en af Ogdens ledende Mænd samt fungerer som Raadgiver til Præsidenten for Weber Stav af Zion.''

En ung Mand ved Navn A. Hagelqvist blev sendt for at skulle hjælpe mig med Missionsarbejdet, men han faldt i Overtrædelse med en ung Søster, for hvilket han blev udelukt af Kirken. Han blev meget fjendtligsindet mod mig og truede med at berøve mig Livet. Kort efter døde han af Børnekopperne.

Den 17de Septbr. 1861 modtog jeg Brev fra Præs. John Van Cott, dateret Kjøbenhavn d. 12te Septbr., tilligemed en Beskikkelse, der lød paa, at jeg skulde gaa til Stockholm og præsidere over den derværende Konference. Mit næste Skridt blev derfor at tage Afsked med de Hellige i min frugtbare Arbejdsmark, hvor jeg havde tilbragt saa mange behagelige Timer, og begive mig til en ny og ukjendt Virkekreds. Jeg rejste først til Malmø, hvor jeg mødte min gode Ven, Præsident N. Rosengren, en ung, duelig og haabefuld Mand, med hvem jeg i flere Aar havde været forbundet i Evangeliets Tjeneste. Efter at have budt ham Farvel afsejlede jeg fra Malmø med Dampskibet ,,Dana'' d. 23de Septbr. og ankom til Stockholm d. 26de s. M. Ældste P. Beckstrøm modtog mig meget venligt og overleverede mig Konferencens Bøger og Ejendele, som var efterladt i hans Varetægt af C. J. Sundbäck, der havde præsideret over Konferencen en kort Tid, men var bleven løst. Efter faa Dages Forløb tog Broder Beckstrøm bort for at besøge Norrlands Konference, og jeg prøvede paa at gjøre mig fortrolig med det ansvarsfulde Arbejde, som nu paahvilede mig. Jeg fandt mange gode og trofaste Ældster, som arbejdede meget nidkjært som Missionærer i Konferencen, og jeg vil nævne Følgende: T. A. Hallgren og M. Cederstrøm som virkede paa Gotland, N. P. Lundblad i Nerike, E. F. Branting i Södermanland, P. O. Holmgren i Gestrikland, L. J. Henstrøm i Dalarne, Augustson i Vermland og A. J. Nylen i Stockholm samt mange andre Brødre, som arbejdede trofast for Evangeliets Udbredelse i mere lokale Kredse. Jeg fandt ogsaa nogle af en anden Slags, iblandt hvilke jeg vil omtale C. E. Malmstrøm, der var bleven sendt som Missionær til Ørebro. Han havde beskjæftiget sig

med at skrive en Bog imod Kirken og havde allerede overtalt Enkelte til at tro paa sine falske Ideer. Jeg rejste til Ørebro d. 10de Oktbr. og holdt et Raad med Menighedens Medlemmer, ved hvilken Lejlighed Malmstrøm og to Andre bleve udelukkede af Kirken. Dette tilintetgjorde hans Indflydelse, og man hørte ikke mere Tale om hans Bog.

I Forening med Broder N. P. Lundblad gjorde jeg en lang Missionstur gjennem Nerike og en Del af Vestergøtland. Vi afholdt et stort Antal Forsamlinger og vandt mange Venner. Efter min Tilbagekomst til Stockholm virkede jeg meget ivrigt for at sprede Evangeliet der i Staden, og vort Antal forøgedes bestandigt. Det lykkedes mig ogsaa at leje en bedre Sal til Forsamlingsbrug; hidindtil havde vi holdt vore Møder i et større Beboelsesværelse, hvor kun faa Fremmede kunde faa Plads naar de Hellige mødte tilsammen.

I November 1861 gjorde jeg en Tur til Gotland, hvor nogle faa allerede vare blevne døbte af Broder Hallgren i Visbys Nabolag. Den 12te Novbr. afholdt vi den første ,,Mormonforsamling" i Visby, siden hvilken Tid Mange have annammet Evangeliet i nævnte Stad. Jeg foretog i Januar 1862 en betydningsfuld Missionstur gjennem Sødermanland, Vestmanland, Dalarne og Gestrikland, og aflagde regelmæssige Besøg til de forskjellige Grene, medens jeg tilbragte Mellemtiden i Stockholm, hvor vi gjorde god Fremgang. Jeg indehavde Stillingen som Præsident for Stockholms Konference indtil Foraaret 1864, da jeg blev hæderligt løst af Præs Jesse N. Smith med Tilladelse til at emigrere til Utah. Medens jeg præsiderede i Stockholm ledsagede jeg tre Emigrantselskaber til Kjøbenhavn, samt overværede tvende Generalkonferencer dersteds. Da jeg forlod Stockholm d. 28de Marts 1864 havde de Hellige et rummeligt Forsamlingslokale at møde i, og de havde ogsaa et godt Sangkor. C. L. Eriksson blev min Eftertræder.

Medens jeg præsiderede i Stockholm indtraf en lille Omstændighed, som jeg vil omtale for at vise ,,Mormonældsternes" Trofasthed og Hengivenhed for Guds Sag. Ifølge Sveriges Love maatte enhver ung Mand, som havde opnaaet 21 Aars Alderen, møde til at „exera beväring". Da jeg ikke ønskede at undgaa dette, reporterede jeg min Nærværelse til de retmæssige Officerer, og om Foraaret 1862 og 1863 gjorde jeg Tjeneste i Militsen, i hvilket jeg fandt stort Behag samt vandt en Del Udmærkelse. Ved en vis Lejlighed, da vi gjorde Parade for Kong Karl den Femtende og Følge, hendrog Løjtnant Lowen Hans Majestæts Opmærksomhed til mig, og efter Kongens Ordre blev jeg kaldt frem fra Gelederne, og Hans Majestæt tilbød mig det Privilegium at gaa i Militærskolen for at blive uddannet til Officer i Militsen. Jeg gav ham intet bestemt Svar, men gjorde Honør og vendte tilbage til min Plads. Faa Minutter senere kom Kongen personlig hen til mig og gjentog sit Tilbud. Han kaldte mig atter frem af Geledet, spadserede lidt med mig og søgte at overtale mig til at modtage Tilbudet, idet han bemærkede, at jeg begik en Synd mod mig selv, hvis jeg afslog samme. Da jeg ikke ønskede at afslaa Kongens Gunst Ansigt til Ansigt med ham svarede jeg, at jeg vilde overveje Sagen og efterlade Svar hos Regimentets Major.

Alle I, som kjende ,,Mormonældsterne", ville uden videre Betænk-

ning sige, at jeg afslog et Tilbud, som kunde have blevet Midlet til stor Udmærkelse og Anseelse for mig i Armeen, men aldeles have forandret mit Livs Løbebane. Det er maaske et slaaende Exempel paa Tusinder af lignende Tilfælde i unge Ældsters Erfaring. De have ofte afslaaet de mest fristende Tilbud om Opnaaelsen af verdslig Ære og Berømmelse, idet de have foretrukket at prædike Evangeliet uden Pung og Taske. Nutidens populære Prædikanter tale foragteligt om ,,Mormonældsterne'', men de, som kjende disse unge Mænd, ere ikke bange for at sammenligne deres Hengivenhed og kristelige Selvopofrelse med et hvilket som helst Præsteskab i Verden.

Jeg forlod Kjøbenhavn d. 13de April 1864 med et stort Selskab Emigranter. Vi rejste *via* Lübæk, Hamborg og Grimsby til Liverpool, hvor vi indtraf d. 21de s. M. og gik ombord paa det store Paketskib ,,Monarch of the Sea'', som havde 973 af vore Emigranter ombord. Vi afsejlede fra Liverpool d. 28de April og ankom til New York d. 3die Juni. Vi havde en temmelig gunstig Overrejse, men der herskede betydelig Sygdom iblandt Børnene, af hvilke 34 eller 35 døde ombord, og deres døde Legemer sænkedes i Havets Dyb. Patriark John Smith var vor Fører, og jeg havde Bestyrelsen af et af Distrikterne samt gjorde mit Bedste for at hjælpe de Syge og Døende. Det prægtige Skib forliste det følgende Aar med omtrent 1000 irske Emigranter ombord, hvilke alle omkom. Fra New York rejste vi op ad Hudson-Floden til Albany, derfra med Jærnbane *via* Buffalo, Detroit, Chicago og Quincy til St. Joseph og videre med Dampbaad op ad Missouri-Floden til Wyoming, hvilken By jeg forlod d. 4de Juli i Kaptejn W. B. Prestons Oxetog. Da Vognene vare haardt læssede, maatte Emigranterne gaa tilfods næsten hele Vejen. Vi ankom til Salt Lake City d. 15de Septbr., meget trætte og udmattede, efter en 1000 Miles møjsommelig Ørkenrejse.

Den 23de Septbr. 1864 ægtede jeg Julia Wetterlind, og efter omtrent en Maaneds Ophold i Salt Lake City flyttede jeg til Ogden, hvor jeg har boet hele Tiden siden, med Undtagelse af tre Aar, som jeg tilbragte i Plain City. Jeg tog Beskjæftigelse som Kontrahent og Bygmester, hvilken Forretning jeg har fulgt det meste af den Tid, jeg har tilbragt i Utah.

Den 17de Aug. 1874 modtog jeg en Skrivelse fra Præsident Brigham Young, der meddelte, at jeg var bleven valgt til at gaa paa en Mission til Skandinavien, samt at det forventedes, at jeg kunde begive mig paa Rejsen strax efter Oktober-Konferencen. Jeg blev derfor ordineret til et Medlem af det 4de Kvorum af Halvfjerds d. 6te Oktbr. og modtog min Velsignelse og Beskikkelse under Orson Pratts Hænder d. 10de s. M.

Den 28de Oktbr. forlod jeg Ogden i Selskab med ti andre Missionærer, af hvilke syv skulde gaa til Skandinavien og tre til Storbritannien. Vi havde en ganske behagelig Overrejse og ankom til Kjøbenhavn d. 22de Novbr., hvor jeg for første Gang traf sammen med min agtede Ven C. G. Larsen, som den Gang præsiderede over Missionen. Jeg blev beskikket til at præsidere over Stockholms Konference med Anmodning om strax at begive mig did, da Præsident J. F. Oblad var bleven løst med Tilladelse til at rejse hjem formedelst daarlig Helbred. Jeg til-

bragte en Dag ved Øveds Kloster, Skaane, hos min Moder, som var meget glad over at se mig efter ti Aar og otte Maaneders Fraværelse. Den 28de Novbr. ankom jeg til Stockholm, hvor jeg derpaa virkede i syv Maaneder, indtil jeg d. 15de Juni 1875 blev kaldet af Præsident Joseph F. Smith til at præsidere over den skandinaviske Mission. John Anderson fra Grantsville blev min Afløser i Stockholm, og jeg begav mig strax paa Rejsen til Kjøbenhavn, hvor jeg ankom fire Dage før C. G. Larsens Afrejse. Jeg følte tilfulde det store Ansvar, som paalagdes mig, men tog med Ydmyghed fat paa mine Pligters Udførelse, og Herren velsignede mig og dueliggjorde mig for min Stilling. Det følgende Efteraar ledsagede jeg 168 Emigranter til Liverpool, England, og returnerede til Kjøbenhavn *via* London, Rotterdam og Hamborg. Jeg tilbragte nogle Dage i London og besaa denne store Verdensstads Seværdigheder. Ligeledes tilbragte jeg nogle faa Dage i Hamborg hos min Broder Carl, som jeg ikke havde set i 11½ Aar. Han var Formand for Hanse-Byggeselskabets meget omfattende Værksteder. Jeg ankom til Kjøbenhavn i Begyndelsen af Oktober og besøgte kort derefter alle Konferencerne i Missionen samt overværede Konferencemøder i Stockholm, Goteborg, Kristiania, Malmo, Aalborg, Aarhus og Kjøbenhavn. Den 20de Oktbr. bleve to svenske Ældster (C. A. og J. E. Sundstrøm) sendte til Finland for der at aabne Evangeliets Dør. Det lykkedes dem ogsaa at døbe nogle faa i dette fjærne Land.

Størstedelen af Vinteren 1875 og 1876 tilbragte jeg i Kjøbenhavn, hvor jeg skjænkede særlig Opmærksomhed til Udgivelsen af Bøger og Skrifter. Jeg udgav saaledes ,,Evangelii sanna Grundsatser" paa Svensk samt lod nye Oplag trykke af flere Smaaskrifter i det danske og svenske Sprog. I Maj Maaned 1876 aflagde jeg et andet Besøg til de svenske Konferencer og Norge i Selskab med Præsident A. Carrington og andre Ældster fra den britiske Mission. Derefter besøgte jeg de danske Konferencer alene. Den 21de Juni 1876 blev jeg løst for at skulle rejse hjem, efter at have præsideret over Missionen omtrent et Aar. O. N. Liljenqvist, som nylig var ankommen til Kjøbenhavn, blev min Eftertræder. Da jeg gav ham Haanden til Afsked, sagde han til mig: ,,Farvel, Broder Flygare, Du vil blive min Afløser." Jeg lagde ingen videre Vægt paa denne Bemærkning, men 18 Maaneder senere var jeg ganske rigtigt tilbage igjen for at afløse ham. I sine Afskedsbemærkninger i ,,Stjernen" sagde Broder Liljenqvist: ,,Min agtede Forgænger, Præsident Flygare, har bestyret denneMission med meget Held; Herrens Velsignelse har hvilet over ham og alle hans Bestræbelser, og han vender nu tilbage til sit Hjem med Herrens Velsignelser, hans Brødres Tilfredshed og de Helliges Kjærlighed som Løn for hans Arbejde, og efterlader Missionen i en god og sund Tilstand. Gid Guds Velsignelser fremdeles maa ledsage ham."

Jeg forlod Kjøbenhavn d. 22de Juni 1876 som Fører for omt. 400 Emigranter og ankom til Liverpool d. 26de. Den 28de gik jeg ombord paa Dampskibet ,,Idaho", som skulde bringe 636 af vort Folk over de store Vande. Præsident Carrington beskikkede mig til Præsident for Kompagniet med George L. Farrell og J. U. Stucki som Raadgivere. Vi havde en særdeles heldig Rejse og

ankom til Ogden, Utah. d. 18de Juli 1876.

Den 28de Maj 1877 blev jeg ordineret til en Højpræst og beskikket til Biskop for Ogden fjerde Ward med Edwin Stratford og Winthrop Farley som Raadgivere. I Oktober s. A. gjorde jeg en Tur til St. George, hvor jeg havde Lejlighed til at udføre hellige Ordinancer i Herrens Tempel. Jeg kom tilbage til Ogden i November, og Dagen efter min Hjemkomst modtog jeg Brev fra Præsident John Taylor, som ønskede at tale med mig. Jeg rejste til Salt Lake City d. 14de Novbr., og Præsident Taylor spurgte mig strax, om jeg var villig til atter at gaa til Skandinavien for at præsidere over Missionen og udgive Mormons Bog paa Svensk samt redigere ,,Nordstjernan". Jeg svarede bekræftende og sagde, at jeg til enhver Tid var villig og færdig til at gjøre det, som jeg blev kaldet til at udføre. Den 1de Decbr. blev jeg velsignet til min Mission under Hænders Paalæggelse af Præs. John Taylor samt Apostlene Orson Pratt og Joseph F. Smith. Jeg opgjorde mine Forretningsaffærer i en Hast, og forlod mit Hjem og min Familie i Ogden d. 11te Decbr. 1877 og rejste *via* New York, Liverpool, London, Rotterdam og Hamborg til Kjøbenhavn, hvor jeg ankom d. 9de Jan. 1878. Her mødte jeg min gamle Ven O. N. Liljenqvist samt Ældste A. W. Carlson, som behandlede mig meget venligt. Jeg overtog strax Bestyrelsen af Missionen, og Broder Carlson begyndte at oversætte Mormons Bog. Hidindtil havde han været beskjæftiget med ,,Stjernernes" Udgivelse og havde tillige bestyret Missionen en kort Tid under Liljenqvists Fraværelse. I Marts Maaned 1878 begyndte vi at udgive Mormons Bog i Pamfletform, og vi fuldendte vort Arbejde, saa at Broder Carlson kunde begive sig paa Hjemrejsen i September. Jeg udgav ogsaa et nyt Oplag af den danske Salmebog samt en Mængde Smaaskrifter. V. Rohde oversatte for ,,Skandinaviens Stjerne" og C. G. Pettersson tildels for ,,Nordstjernan". Jeg gjorde tre Rundture til de forskjellige Konferencer og ledsagede 381 Emigranter tii Liverpool i Juni 1879. Den 2den Septbr. blev jeg løst af Præsident Wm. Budge med Tilladelse til at rejse hjem. Min Afløser var den gode og ædle Mand N. Wilhelmsen, som efter Guds alvise Styrelse maatte lægges til Hvile i Danmarks Jordbund, efter henimod to Aars trofast Arbejde. Ved min Afrejse fra Liverpool som Fører for et Emigrantselskab, bestaaende af 361 Sjæle, skreves Følgende i ,,Millennial Star":

,,Ældste Flygare, Kompagniets Præsident, har under denne sin Missionsvirksomhed, der varede omtrent et Aar og otte Maaneder, præsideret over den skandinaviske Mission. Han har virket med stor Flid og Visdom og udført et godt Arbejde. Med exemplarisk Forsigtighed og Omhu har han bestyret alle Missionens Anliggender og efterlader den i den fortrinligste Tilstand. Vi ere forvissede om, at de Hellige under hans Bestyrelse ville, paa deres lange og besværlige Rejse, finde i ham en trofast Ven og Raadgiver, af hvem de kunne erholde al nødvendig Vejledning, Raad og Bistand, thi under sit Arbejde i Udlandet har han lagt saadanne udmærkede Egenskaber for Dagen, som berettiger os til at forvente dette af ham."

Efter en meget heldig Rejse ankom vi til Ogden d. 28de Septbr. 1879.

Jeg indtog atter min Stilling som Biskop for fjerde Ward, over hvilket mine to Raadgivere havde præsideret under min Fraværelse. Om Vinteren 1879—1880 arbejdede jeg i Zions ko-operative Handelshus (Z.C. M.I.) som Udsalgsmand, og den følgende Sommer byggede jeg den store og smukke Z. C. M. I. Bygning i Ogden. Jeg fuldførte det indvendige Arbejde af samme, saa at Bygningen kunde tages i Brug i Februar 1881. Superintendent S. W. Sears lejede mig derefter til at bestyre Husets Detail-Departement, hvilken Beskjæftigelse jeg fulgte i nogle Maaneder.

Ved Valget i Februar 1881 blev jeg indstemmet til et Medlem af Ogdens Byraad, og blev ligeledes beskikket til Bygningsinspektør. Om Sommeren 1881 byggede jeg i Forening med Watson Brødrene i Salt Lake City den saakaldte „Hooper and Eldredge Block" paa MainStreet. Ligeledes byggede jeg Peerys Bygning paa Main Street i Ogden. Ved Grundlæggelsen af Nationalbanken i Ogden d. 2den Decbr. 1881 blev jeg valgt som en af dens Direktører og er senere bleven gjenvalgt til samme Stilling tre Gange. Om Vinteren 1881—1882 havde jeg Bestyrelsen af Z. C. M. I. Urtekram- og Jærnvare-Departement i Ogden, og da D. H. Peery nedlagde sit Embede som Præsident for Weber Stav af Zion, og L. W. Shurtliff blev indsat i hans Sted, blev C. F. Middleton og jeg valgte til dennes Raadgivere. Om Sommeren 1883 blev jeg udnævnt til Direktør for Ogden Jærnbaneselskab, i Febr. 1884 til Direktør og Kasserer for „Ogden Herald Publishing Compagny", og d. 1ste Marts til Medlem af en Komite, bestaaende af Syv, til at bygge et nyt Tabernakel i Ogden. Jeg blev ogsaa beskikket til Arkitekt og Superintendent for nævnte Bygning, der antages at ville koste omtrent 100,000 Dollars.

Hermed slutter jeg denne Forkortelse af mit Livs Historie og vil sige, at jeg føler mig taknemmelig til Gud, min himmelske Fader, for alle hans Velsignelser mod mig. Priset være hans hellige Navn. Amen.

N. C. Flygare.

E. W. Tulledge, der for nogle Aar siden gjorde en Beskrivelse over Ogdens ledende Mænd, skriver saaledes om Præsident N. C. Flygare: „Biskop Flygares Forretningsforbindelser sætter ham i Stand til at være til Nytte for sine Landsmænd, der allevegne ere kjendte for deres Flittighed og Duelighed i deres forskjellige Arbejdsforetagender. Han tager en dyb Interesse i deres Velfærd, giver dem gode Raad, skaffer dem Arbejde, naar det er ham muligt, og bringer dem saaledes, efter deres Ankomst til Utah, ind paa en Bane, hvorved de kunne fortjene Opholdet.

Biskop Flygare er en smuk Mand af Udseende, er næsten sex Fod høj, med en kraftig Legemsbygning og et fast, mandigt Ansigt. Han er tilvisse et fortrinligt Exemplar af den svenske Race. Af Karakter og Sindelag er han en solid og oprigtig Mand, gavmild i sin Omgang med Andre og overbærende som en Biskop i Kirken. Vi samstemme fuldkommen med Fader Liljenqvists Mening, naar han siger, at Biskop Flygare er en af de bedste Repræsentanter af det skandinaviske Folk i Utah."

Det dybeste Sted i Atlanterhavet er, ifølge de indtil Dato gjorte Undersøgelser, omtrent 100 Mile øst for Øen St. Thomas, hvor Vandet er 4561 Favne dybt.

NYHEDER.

Utah. Den 4de Juli blev mindet med passende Højtideligheder i flere af Utahs Settlementer, dog ikke førend man tilbagekalder nogle af de uretfærdige Love, som har berøvet Territoriets Indbyggere en Del af sine Rettigheder, vil Begejstringen hos os naa nogen stor Højde. Vi kunne nemlig ikke højtideligholde Amerikas Frihedsdag som „bundne", men som frie Mænd og Kvinder. Giv os blot Religionsfrihed!—En Tornado hjemsøgte en Del af Summit County d. 6te Juli. En lille syv Aar gammel Pige, tilhørende et Exkursions-Selskab, blev dræbt af et nedstyrtende Træ. Andre kom mer eller mindre til Skade.—Nelly White fik d. 7de Juli atter sin Frihed samtidig med Grand-Juriens Afskedigelse. Hun har siddet indespærret i Tugthuset siden d. 22de Maj.—En Savmølle, tilhørende „United Order Manufacturing and Building Company" i Logan, Cache County, nedbrændte d. 8de Juli. Tabet anslaas til 12,000 Dollars.—Et Slagsmaal mellem Politiet og nogle Fredsforstyrrere fandt Sted udenfor „Tribune" Trykkeriet i Salt Lake City om Aftenen d. 11te Juli. Flere af Politiembedsmændene bleve slemt mishandlede, men sejrede dog tilsidst, saa at fem af Oprørerne bleve arresterede og senere mulkterede.—Guvernør Murray, som under sin lange Fraværelse fra Territoriet er bleven beskikket paany til Utahs Guvernør, ankom til Salt Lake City d. 14de Juli.—Misforstaaelsen mellem D. & R. G. Jærnbanes Ejere og Embedsmænd er tildels bilagt, saa at gjennemgaaende Tog atter have begyndt at gaa, og det oprevne Banespor ved Grand Junction er nedlagt igjen. Det første Tog vest fra ankom under Folkemængdens store Jubel til Grand Junction d. 15de Juli.—Deseret Hospital flyttede d. 17de Juli fra Campbell Bygningen i 12te Ward til den gamle Universitetsbygning i 17de Ward, Salt Lake City.—Broder A. J. Allen, en agtet Borger af Draperville, Salt Lake County, blev d. 17de Juli stanget tildøde af en rasende Tyr.—Indbrudstyverier have været meget hyppige i Salt Lake City i den senere Tid.—Omtrent 500 Gamle, over 70 Aars Alderen, samt en Del yngre Ledsagende, havde d. 22de Juli en behagelig Udflugt til American Fork, Utah County.

Washington, D. C. De Forenede Staters 48de Kongres sluttede sin første Session d. 7de Juli.

Illinois. Den demokratiske Konvention, som sammentraadte i Chicago d. 7de Juli, valgte d. 11te s. M. Guvernør Grover Cleveland af New York til Kandidat for Præsident og Thos. A. Hendricks af Indiana til Vice-Præsident for de Forenede Stater. Der er al Udsigt for en haard og alvorlig Valgkamp i November.

Iowa. Den nye Prohibitionslov i Iowa traadte i Kraft d. 4de Juli. Nogle Salooner lukkedes om Aftenen d. 3die; enkelte vilde slet ikke lukke. Der træffes allerede Forberedelser for at indsmugle berusende Drikke. I nogle Byer have Saloonerne udhængt Skilte med forskjellige Indskrifter, saasom: „Farvet Regnvand", „Mumm", „Søskum", „Lemonade", „Mineralvand", „Kjærnemælk", „Ormedræber", „St. Frohms Olie" og lignende Navne. Bryggerierne og Saloonholderne have subskriberet et betydeligt Pengebeløb for at bekæmpe Prohibitionsloven.

Brittisk-Columbia. Ved en Explosion i Wellington Minen ved Nanaimo d. 1ste Juli mistede 24 Minearbejdere Livet, og Mange bleve haardt kvæstede.

Danmark. Resultatet af Folkethingsvalgene i Danmark d. 25de Juni antyde en stadig Fremgang i frisindet Retning, idet Venstrepartiet har faaet flere Rigsdagsmænd valgte end nogensinde før. Ministeriet Estrup reddede kun 19 Tilhængere og maa nu optage Kampen mod 82 Oppositionsmænd. Iblandt Andet ere to Socialdemokrater blevne valgte, hvilket maa betragtes som en stor Sejr for Arbejdsklassen.

Norge. N. C. Schougaard, Præsident for Kristiania Konference, og Ældste P. O. Olsen bleve i Slutningen af Maj Maaned hver idømte 65 Kroners Mulkt, iberegnet Sagens Omkostninger, for „ulovlig Religionsøvelse". Broder Olsen havde nemlig døbt et Par Personer til Syndsforladelse, medens Præsident Schougaard kun havde prædiket Evangeliet. Var det for 100 Aar siden kunde der vel være Tale om Forsvar for en saadan intollerant og frihedskrænkende Kjendelse fra de norske Myndigheders Side, men det er visselig nu en Skamplet paa det ellers frihedselskende Norge, at det straffer Herrens Tjenere for at handle bogstaveligt efter Skriftens Ord.

Frankrig. Koleraen vedbliver at udbrede sig i Frankrig. Dødeligheden har hidindtil været størst i Toulon og Marseille.

Ægypten. Port Said er for nylig bleven hjemsøgt af en Ildsvaade, hvorved omtrent 1500 Huse nedbrændte.

Forskjelligt. Antallet af Regjeringsembedsmænd af alle Slags i de Forenede Stater var ved sidste Folketælling 67,081. Deraf vare 55,772 fødte i Amerika, 5133 i Irland, 2667 i Tyskland, 1696 i England, 745 i Brittisk-Amerika og Resten i andre Lande—deraf 274 i Danmark, Sverige og Norge.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

Nr. 16. *Den 15de August 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 228.)

1869.

HUNGERSNØD I SVERIGE.

En Broder S. J. Larsson, der virkede som Missionær i Smaaland, Sverige, skriver i et Brev til Præsident Jesse N. Smith, dateret Daadesjø, Smaaland, d. 15de April 1869, Følgende:

,,Da jeg i 1863 var paa Mission i Dalarne, tænkte jeg, at der ingen Steder kunde være daarligere end der. Men Dalfolket havde Mælk til deres Barkbrød, og her faar Folket paa mange Steder kun Vand til deres Mosbrød. I Gaar Aftes blev der nægtet mig Logis paa Grund af, at de ikke kunde sælge mig noget Mad. Jeg sagde, at jeg vilde være foruden Mad, naar jeg blot fik Logis for Natten. ,,Ja, da kan det gaa an at forblive her,“ var Svaret. I Dag gik jeg til et andet Sted og bad om at faa lidt Mad at kjøbe. Madmoderen svarede: ,,Vi have ikke Andet at spise end fem smaa Brødkager, som vi have bagt af Hasselknopper og lidt Rugmel.“ Jeg bad om at faa en Kage at kjøbe, men de sagde: ,,Vi have kun dette Lidet, og vi kunne ikke sælge Noget.“ Jeg gik da til et andet Sted, og her har jeg faaet to Slags Brød, det ene Slags er bagt af Bygavner og lidt Rugmel, og det andet af Lyng og Rugmel. Folkene sagde, at de havde bagt Brød af Lav (en Slags Mos), men det havde de maatte holde op med, thi de bleve syge af at spise det. Hasselknopper er det Bedste, thi dem koge de Grød og Velling af, og det blive de ikke syge af at spise. Her knuses og males Ben for at lave Brød deraf, men kun Hungeren kan formaa Menneskene til at spise saadant Brød, som de have her paa mange Steder. Her dør mange Kreaturer; her, hvor jeg sidder og skriver, ere tre Kreaturer døde paa en Maaned. Her er stor Jammer iblandt Folket. Der er vel kommen Penge, som ere skjænkede til de Nødlidende, men paa mange Steder er det bleven mere til Forbandelse end Velsignelse, paa Grund af, at de, som ere blevne anbetroede til at modtage og uddele Gaverne til de Nødlidende, have ikke givet dem Noget, uden at de arbejdede først og siden fik Betaling. Hos de Fattige

er opstaaet Vrede over denne Fremgangsmaade.

Megen Besværlighed og Trætte er opkommen angaaende Gaverne, Mange have sagt: ,,Ak, om vi kunde skrive og sætte det i Aviserne, saa at Publikum kunde se, hvor haardt der handles mod os fattige Stakler.“ Midt i Fattigdommen skal Folket betale Skat til Statskassen, og have de ikke Penge til at betale med den bestemte Dag, saa skriver Politiembedsmanden deres Kreaturer, Møbler og hvad de have. En Ko, som er fyrretyve Rigsdaler værd, bliver skreven til otte Rigsdaler; kan Stakkelen ikke betale til den bestemte Dag, saa sælges Koen, om det saa er den eneste han har.“

DET 29DE EMIGRANTSELSKAB.

Da Jærnbanen nu var færdig helt op til Utah og Rejsen over Sletterne med Trækdyr hørte til det Forbigangne, og da Præsidentskabet i Liverpool endvidere blev enig om, ikke at sende flere Emigranter over Havet med Sejlskibe, begyndte et nyt Afsnit af Emigrationens Historie. Det drejede sig ikke længere om en besværlig Rejse af 5 a 6 Maaneders Varighed for at komme fra Europa til de Helliges Forsamlingssted mellem Bjærgene, men derimod fordredes der flere Midler end tidligere, da Rejsen maatte betales helt op af Emigranterne selv. Dette blev naturligvis til Hinder for Mange. Desuagtet gjordes der i den første Halvdel af Aaret Forberedelser for et større Selskabs Udvandring, og et Kompagni, bestaaende af 567 Sjæle, foruden fem hjemvendende Missionærer, nemlig O. C. Olsen, S. Gudmundsen, J. Johansen, Geo. K. Riis og Hans Petersen, afrejste fra Kjøbenhavn d. 10de Juli. En heftig Storm, som overfaldt Skibet i Nærheden af Skagen, gjorde det nødvendigt at vende om og kaste Anker i Læ af Land, men den 12te fortsattes Sejladsen, og d. 14de om Eftermiddagen ankom Selskabet til Hull i England. Kl. 10½ samme Dags Aften fortsattes Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor til Emigranterne ankom d. 15de om Morgenen Kl. 6. De gik strax ombord paa Dampskibet ,,Minnesota“ og afsejlede fra Liverpool samme Dag Kl. 11¾. O. C. Olsen var Selskabets Leder med S. Gudmundsen og J. Johansen som Raadgivere. C. Halvorsen fungerede som Kompagniets Vagtkaptejn og J. B. Hesse som hans Assistent. Endvidere inddeltes Emigranterne i fire Distrikter, over hvilke G. K. Riis, H. Petersen, P. T. Nystrøm, der ogsaa var Kompagniets Skriver, og L. Johansen præsiderede. Den halve Del af Skibet, fra Midten til Forstavnen, blev overladt til de Helliges Afbenyttelse, den anden Halvdel var optaget af omtrent 600 andre Emigranter, saa der var ialt henved 1200 Passagerer ombord, foruden en Besætning af 125 Mand. De ugifte Brødre bleve anviste Plads forude, Familierne i Midten og de ugifte Søstre midtskibs. Der afholdtes Bøn i de forskjellige Distrikter Kl. 7 om Morgenen og Kl. 8 om Aftenen. Under Overrejsen bleve fire Par ægteviede. Ubetydelig Sygdom herskede og Ingen døde. Efter 13 Døgns heldig Rejse ankom ,,Minnesota“ til New York Onsdag d. 28de Juli. Den følgende Dag (d. 29de) fortsatte Emigranterne Rejsen med Jærnbanen fra New York, og d. 6te August ankom de lykkelig og vel til ,,Taylors Switch“ ved Ogden. To Børn døde paa Jærnbanerejsen. Det var det første skandinaviske Selskab, som

rejste helt op med Jærnbane. Rejsen fra Kjøbenhavn til Ogden varede kun 27 Dage. Fra Ogden befordredes Emigranterne syd og nord med Kjørebefordringer, da Banen endnu ikke var færdig til Salt Lake City.

Ni Missionærers Ankomst.

I 1869 ankom ni Missionærer fra Zion til Skandinavien. Den første af disse var Carl Larsen, som ankom til Kjøbenhavn d. 18de Maj; derefter (d. 29de Juni) ankom John Holmberg, John Ehrngren, Eric Peterson og Eric Johan Pehrson; d. 10de Juli ankom John H. Hougaard og Jacob H. Jensen, d. 2den Aug. L. P. Borg og d. 19de Decbr. Hans P. Olsen. (Om deres Missionsvirksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 57, 61 og 62).

1870.

Præsident Carringtons Besøg.

Mandag d. 25de April ankom Præsident A. Carrington, ledsaget af Ældste L. W. Shurtliff til Kjøbenhavn. I Forening med Præsident Jesse N. Smith besøgte de Malmø, Norrköping, Stockholm, Gøteborg og Kristiania, paa hvilke Steder der afholdtes gode og opbyggelige Forsamlinger. Efter Tilbagekomsten til Kjøbenhavn afholdtes dersteds d. 15de Maj en stor Forsamling, hvor til de ledende Brødre i de danske Konferencer samt Skaane vare indbudte, og man havde en behagelig Tid. Den 16de Maj begave Brødrene Carrington og Shurtliff sig paa Tilbagerejsen til England.

Ti Missionærers Ankomst.

Den 5te Juni ankom Ældsterne Peter Madsen, Mons Andersen, Søren Chr. Thure og M. C. Christensen til Kjøbenhavn som Missionærer fra Zion. P. O. Thomassen ankom d. 12te Juni, Wm. W. Cluff d. 21de s. M., N. C. Edlefsen d. 2den Juli samt Peter Brown og Peter F. Madsen d. 5te Juli. Med Undtagelse af Erik Magnus Caste, som ankom d. 4de Decbr., vare disse alle de Missionærer, som i 1870 udsendtes fra Zion til de skandinaviske Lande. (Om disse Brødres Missionsvirksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 57, 62, 74 og 75.)

Konferencer ophæves.

Omtrent d. 1ste Juli blev Øernes Konference ophævet, idet den Del af samme, som indbefattede Fyen og Langeland, tillagdes Aarhus Konference, og det Øvrige, nemlig Lolland, Falster og Møen, blev tillagt Kjøbenhavns Konference. Omtrent samtidig bleve Gøteborgs og Norrköpings Konferencer sammenlagte til En under Navn af Jønköpings Konference. Et Par Aar senere blev imidlertid Navnet forandret til den nuværende Gøteborgs Konference. Efter denne Forandring fandtes der kun syv Konferencer i hele Missionen, nemlig Stockholms, Jønköpings og Skaane i Sverige, Kjøbenhavns, Aarhus og Aalborg i Danmark og Kristiania Konference i Norge.

Det 30te Emigrantselskab.

Under Anførsel af Præsident Jesse N. Smith, der nu efter en trofast Missionsvirksomhed, atter vendte tilbage til sit Hjem i Zion, afrejste 348 emigrerende Hellige fra Kjøbenhavn d. 15de Juli, tilligemed følgende andre Zionsældster: C. D. Fjeldsted, Jens Jensen, M. Mortensen, Samuel Petersen, Carl Larsen, E. J. Pehrson, John H. Hougaard og L. P. Borg. Ældste Lauritz Larsen afrejste nogle Dage tidligere, da han havde Forretninger at varetage i England. Emigranterne ankom til Hull om Aftenen

d. 18de Juli, og Kl. 1 samme Nat afgik de med Toget til Liverpool, hvor de ankom Tirsdag d. 19de om Morgenen Kl. 8. Ida Kirstine Outzen, 7 Aar gammel, døde paa Jærnbanen og blev begravet i Liverpool. Onsdag Morgen (d. 20de) indskibedes Selskabet tilligemed 7 engelske Hellige og to hjemvendende Missionærer paa Dampskibet „Minnesota", der afsejlede samme Dags Eftermiddag. Foruden de Hellige var der 350 irske og tyske Emigranter ombord, hvilke dog vare helt fraskilte de Andre. Efter heldig Rejse ankom „Minnesota" d. 1ste August til New York, hvor fra Rejsen fortsattes med Jærnbanen den følgende Dag, og Onsdag d. 10de August naaede man lykkelig og vel Salt Lake City. Præsidenterne Young, Wells og Smith samt andre fremragende Mænd mødte dem mellem Ogden og Salt Lake City, og ved Ankomsten til Staden bleve de modtagne af Biskop Hunter og Andre.

W. W. Cluff bliver Præsident.

Ældste W. W. Cluff, der tidligere (1861—1863) havde arbejdet i Missionen og nu atter var bleven udsendt til Skandinavien, denne Gang for at præsidere over Missionen, afløste Jesse N. Smith som Præsident ved dennes Hjemrejse d. 15de Juli. (Se hans Biografi i indeværende Numer).

Søndagsskoler oprettes.

Om Efteraaret grundedes i Kjøbenhavn den første Søndagsskole i den skandinaviske Mission; den organiseredes paa samme Maade som lignende Skoler i Zion med en Bestyrer og to Medhjælpere eller Raadgivere. Skolen inddeltes i Klasser, hver bestaaende af sex eller otte Elever med sin egen Lærer eller Lærerinde. Lignende Skoler, der siden den Tid have gjort meget godt i Missionen og fremdeles ere i fuld Virksomhed, oprettedes strax derefter i alle Missionens større Grene.

Det 31te Emigrantselskab.

Et lille Selskab, bestaaende af 19 Sjæle, under en Ældste Walters Ledelse, afgik fra Kjøbenhavn d. 3die Septbr. og ankom til Liverpool om Aftenen d. 8de. Det engelske Selskab, som de skulde have rejst sammen med, var allerede afsejlet, hvisaarsag de maatte vente i nævnte Stad til d. 14de, da de tilligemed nogle faa britiske Hellige afsejlede med Dampskibet „Nevada". En hjemvendende Missionær fra England ved Navn Richard Smith ledsagede Selskabet fra England.

Paa Grund af Midlernes Knaphed baade i Skandinavien og Utah var Emigrationen fra Europa i 1870 forholdsvis lille. Et stort Antal af de, som emigrerede, bleve dog hjulpne hjem af Venner i Zion.

Fremgang i Sverige.

Evangeliet havde i 1870 meget bedre Udbredelse i Sverige end i de andre skandinaviske Lande, thi medens 438 Individer bleve tillagte Menigheden i førstnævnte Land, døbtes kun 299 i Danmark og 116 i Norge. Der aabnedes ogsaa bestandigt nye Arbejdsmarker i Sverige. Kun i Vestmanland var der en Del Forfølgelse, og Forstanderen i Vesteraas blev tvende Gange idømt Mulkt — første Gang 75 og anden Gang 100 Rdl. Rigsmynt. I Danmark var Folket næsten overalt meget sløvt og ligegyldigt for Evangeliets Prædiken, medens der i Norge ikke fandtes et tilstrækkeligt Antal Ældster til at fremskynde Værket saa hurtigt, som kunde være ønskeligt.

(Fortsættes paa Side 257.)

MISSIONÆRER UDSENDTE FRA ZION TIL SKANDINAVIEN.

(Fortsættelse fra 2den Aarg., Side 186.)

Nr.	Navne.	Præstedömme.	Bopæl i Zion.	Ankom til Kjöbenhavn.	Tiltraadte Hjemrejsen fra Kjöbhn.	Arbejdstid.
221	Lars K. Larsen	Ældste	Hyrum	4 Maj 1880	16 Juni 1882	2 A. 1 M.
222	C. P. Warnick	Halvfjerds	Pleas't Grove	" " "	16 Juni 1882	2 A. 1 M.
223	Ole C. Tellefsen	Höjpræst	Hyrum	" " "	16 Juni 1882	2 A. 1 M.
224	H. J. Christiansen	Ældste	Logan	" " "	28 Aug. 1882	2 A. 3 M.
225	C. H. Lundberg	Ældste	Logan	" " "	28 Aug. 1882	2 A. 3 M.
226	Hans Madsen	Ældste	Ogden	" " "	14 Okt. 1881	1 A. 5 M.
227	John Christensen	Ældste	Brigham City	" " "	April 1881	Omt. 11 M.
228	N. O. Anderson	Halvfjerds	Ephraim	" " "	16 Juni 1882	2 A. 1 M.
229	A. G. Johnson	Höjpræst	Grantsville	" " "	28 Aug. 1882	2 A. 3 M.
230	Simon Christensen	Höjpræst	Richfield	" " "	16 Juni 1882	2 A. 1 M.
231	Jens I. Jensen	Höjpræst	Elsinore	" " "	16 Juni 1882	2 A. 1 M.
232	Peter A. Löfgren	Ældste	Huntsville	21 " "	16 Juni 1882	2 A. 1 M.
233	Chr. Hogensen	Halvfjerds	Montpelier	" " "	16 Juni 1882	2 A. 1 M.
234	John Dahle	Ældste	Logan	" " "	29 Aug. 1881	1 A. 3 M.
*(2)	William Budge	Höjpræst	Paris	17 Juli "	12 Aug. 1880	26 Dage
*	Moroni Snow	Ældste	St. George	" " "	12 Aug. 1880	26 Dage
*	L. R. Martineau	Ældste	Logan	" " "	12 Aug. 1880	26 Dage
235	Chas. Samuelsen	Ældste	Santaquin	14 Sept. "	28 Aug. 1882	1 A. 11 M.
236	Rasmus Berntzon	Halvfjerds	Logan	" " "	28 Aug. 1882	1 A. 11 M.
237	Nils Henrikson	Höjpræst	Richfield	" " "	16 Juni 1882	1 A. 9 M.
238	Martin Jakobson	Halvfjerds	St. Charles	" " "	16 Juni 1882	1 A. 9 M.
239	Lars Nielsen	Ældste	Fount. Green	" " "	16 Juni 1882	1 A. 9 M.
240	P. E. B. Hammer	Halvfjerds	Salt Lake City	" " "	‡18 Okt. 1881	1 A. 1 M.
(3)	Peter O. Hansen	Halvfjerds	Manti	6 Okt. "	13 Okt. 1882	Omt. 2 A.
241	Sven Erikson	Halvfjerds	Grantsville	" " "	16 Juni 1882	1 A. 8 M.
242	J. P. Olsen	Ældste	Salt Lake City	" " "	16 Juni 1882	1 A. 8 M.
243	N. R. Lindahl	Halvfjerds	Union Fort	6 Nov. "	6 April 1883	2 A. 5 M.
244	L. N. Larson	Halvfjerds	Moroni	" " "	13 Okt. 1882	1 A. 11 M.
245	Jens Jenson	Halvfjerds	Monroe	" " "	13 Okt. 1882	1 A. 11 M.
246	James H. Hansen	Ældste	Ephraim	" " "	16 Juni 1882	1 A. 7 M.
247	James P. Larsen	Ældste	Ephraim	" " "	16 Juni 1882	1 A. 7 M.
248	Hans E. Nielsen	Höjpræst	Hyrum	" " "	16 Juni 1882	1 A. 7 M.
249	And. Amundsen	Ældste	South Jordan	" " "	20 Juni 1881	Omt. 7 M.
250	James J. Hansen	Halvfjerds	Hyrum	" " "	16 Juni 1882	1 A. 7 M.
251	John Hansen	Halvfjerds	South Jordan	" " "	13 Maj 1881	Omt. 6 M.
252	Jens C. Olsen	Halvfjerds	Salina	13 " "	14 Okt. 1881	Omt. 11 M.
253	James S. Jensen	Höjpræst	Redmund	†24 Dec. "	16 Juni 1882	Omt. 1½ A.
254	Hans Jörgensen	Ældste	Pleas't Grove	16 Maj 1881	19 Okt. 1883	2 A. 5 M.
255	Jens Jacobsen	Ældste	Fount. Green	" " "	11 Maj 1883	Omt. 2 A.
256	J. M. Christensen	Höjpræst	Moroni	" " "	15 Juni 1883	2 A. 1 M.
257	Jens Hansen	Halvfjerds	Mill Creek	" " "	16 Juni 1882	1 A. 1 M.
258	Jörgen Jörgensen	Höjpræst	Ovid	" " "	29 Aug. 1881	Omt. 3 M.
259	R. Christoffersen	Höjpræst	Lynne	" " "	11 Maj 1883	Omt. 2 A.
260	L. P. Christensen	Höjpræst	Richfield	" " "	15 Juni 1883	2 A. 1 M.
261	Joseph R. Linvall	Halvfjerds	Paris	" " "	6 April 1883	1 A. 11 M.
262	Jens P. Jensen	Halvfjerds	Hyrum	" " "	6 April 1883	1 A. 11 M.
263	O. C. Larsen	Ældste	Ephraim	" " "	6 April 1883	1 A. 11 M.
264	Rasmus Olsen	Höjpræst	Draperville	" " "	16 Juni 1882	1 A. 1 M.
265	Tellef Israelsen	Höjpræst	Hyrum	§ Maj "	15 Juni 1883	2 A. 1 M.
(2)	C. D. Fjeldsted	Halvfjerds	Logan	1 Sept. "	4 April 1884	2 A. 7 M.
266	Peter Sundwall	Ældste	Fairview	" " "	4 April 1884	2 A. 7 M.
267	Salomon Peterson	Ældste	Santaquin	" " "	15 Juni 1883	1 A. 9 M.
278	S. Chr. Petersen	Ældste	Elsinore	" " "	15 Juni 1883	1 A. 9 M.
269	Niels Hejlesen	Ældste	Glenwood	" " "	15 Juni 1883	1 A. 9 M.
270	Anders Larsson	Höjpræst	Washington	" " "	16 Juni 1882	Omt. 9 M.
271	Niels H. Börresen	Halvfjerds	Spring City	" " "	11 Maj 1883	1 A. 8 M.
272	Chr. Christensen	Halvfjerds	Big Cottonw'd	" " "	16 Juni 1882	Omt. 9 M.

*Besögende. †Til Aarhus. ‡Fra Hamborg. §Til Norge.

221. Han virkede i Kristiania Konference, hovedsagelig i Drammen.

222. Han virkede i Skaane Konference, fornemmelig i Helsingborgs og Kristianstads Grene.

223. Han virkede i Norge som Forstander for Arendals Gren, led en Del Forfølgelse og sad fire Dage fængslet paa Vand og Brød for at have afholdt Forsamling.

224. Han virkede i og præsiderede senere over Kjøbenhavns Konference.

225. Han virkede i Gøteborgs Konference.

226. Han virkede i Aarhus Konference, hovedsagelig i Randers Gren.

227. Han virkede i Aalborg Konference.

228. Han virkede i Skaane Konference.

229. Han virkede i Gøteborgs Konference, en Del af Tiden som Præsident over samme.

230. Han præsiderede over Aalborg Konference.

231. Han virkede først i Aalborg og derefter i Aarhus Konference; siden præsiderede han over sidstnævnte Konference.

232. Han arbejdede i Stockholms Konference.

233. Han præsiderede det meste af Tiden over Kristiania Konference.

234. Han virkede i Norge, hovedsagelig i Stavangers, Drammens og Frederiksstads Grene.

*(2). William Budge (Se foran Nr. 177), Moroni Snow, en Søn af Erastus Snow, og Lyman R. Martineau, som arbejdede paa Kontoret i Liverpool, kom fra England paa et Besøg til Skandinavien. De overværede Forsamlinger i Kristiania, Stockholm, Gøteborg, Malmø, Kjøbenhavn og andre Steder.

235. Han arbejdede i Gøteborgs Konference.

236. Han arbejdede først i Gøteborgs og præsiderede senere over Stockholms Konference.

237. Han virkede i Skaane Konference.

238. Han virkede en Tid som omrejsende Ældste i og senere som Præsident for Skaane Konference.

239. Han virkede som Forstander for Vejle Gren af Aarhus Konference.

240. Han arbejdede først i Kjøbenhavns Konference og senere i den tyske Del af Missionen, fornemmelig i Hamborg.

(3). Peter O. Hansen (Se Nr. 1 og foran Nr. 115) arbejdede tildels paa Kontoret i Kjøbenhavn og tildels som omrejsende Ældste i Kjøbenhavns Konference.

241. Han virkede i Gøteborgs Konference.

242. Han virkede i Aalborg Konference.

243. Han arbejdede først som Missionær i Ørebro, senere som Forstander for Eskildstuna Gren, og tilsidst præsiderede han i otte Maaneder over Stockholms Konference.

244. Han arbejdede i Skaane Konference.

245. Han virkede i Gøteborgs Konference.

246. Han virkede i Kjøbenhavns Konference, fornemmelig paa Syd- og Vest-Sjælland og Bornholm.

247. Han virkede i Aalborg Konference, fornemmelig i Vendsyssel.

248. Han virkede i Aalborg Konference, hovedsagelig paa Thyland.

249. Han virkede i Norge.

250. Han virkede en Tid som Forstander for Aarhus Gren af Aarhus Konference, og senere præsiderede han over Nordøst-Sjællands Gren af Kjøbenhavns Konference.

251. Han virkede i Aarhus Konference.

252. Han virkede først som Forstander for Stavanger Gren i Norge og senere præsiderede han over Lolland-Falster Gren af Kjøbenhavns Konference.

253. Han arbejdede i Aarhus Konference, og virkede en Del af Tiden som Forstander for Randers Gren.

254. Han arbejdede tildels som Missionær paa Fyen og tildels som Oversætter paa Missionskontoret i Kjøbenhavn; rejste hjem som Leder for det 65de Emigrantselskab.

255. Han arbejdede i Aarhus Konference.

256. Han virkede først som Missionær i Aarhus Konference og fungerede senere som sammes Præsident.

257. Han virkede i Kjøbenhavns Konference, fornemmelig paa Syd- og Vest-Sjælland. (Han havde virket som Missionær et Aar i de Forenede Stater førend han kom til Danmark).

258. Han virkede i Kjøbenhavns Konference og rejste hjem paa Grund af Sygdom.

259. Han arbejdede i Kjøbenhavns Konference, hovedsagelig paa Nordvest-Sjælland.

260. Han arbejdede i Aalborg Konference, Størstedelen af Tiden som sammes Præsident.

261. Han arbejdede i Stockholms Konference, hovedsagelig i Finland.

262. Han arbejdede i Aalborg Konference.

263. Han virkede i Norge.

264. Han virkede i Kjøbenhavns Konference.

265. Han arbejdede i Nordland, Norge.

(2). Christian Daniel Fjeldsted (Se Nr. 63) præsidedede over Missionen.

266. Han virkede som Forretningsfører paa Kontoret i Kjøbenhavn.

267. Han virkede i Gøteborgs Konference, en Del af Tiden som Forstander for Norrkøpings Gren.

268. Han virkede i Aalborg Konference.

269. Han virkede i Aalborg Konference.

270. Han arbejdede i Skaane Konference.

271. Han virkede i Norge.

272. Han virkede i Kjøbenhavns Konference.

WILLIAM W. CLUFFS AUTOBIOGRAFI.

Jeg blev født i Willoughby, tre Mile fra Kirtland, Ohio, d. 8de Marts 1832, som det femte af min Faders tretten Børn. Jeg havde nemlig en Søster og ti Brødre, samt en Halvbroder efter min Faders andet Ægteskab. Mine Forældre vare fra Staten New Hampshire og nedstammede fra Pilgrimfædrene, der først anlagde Boston. Vore Forfædre kom tildels fra Tyskland og tildels fra England.

Mine Forældre forenede sig med Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige omtrent paa den Tid jeg blev født, og da jeg var henved tre Aar gammel flyttede de til Kirtland, hvor de Hellige den Gang var i Færd med at bygge det første Tempel i denne Uddeling. Hint Tempel samt Profeten Joseph Smith staar endnu saa klart i min Erindring, som om det kun var et Aar siden jeg saa' det.

Da de Hellige i 1838 forlode Kirt-

land for at udvandre til Missouri begav mine Forældre sig ogsaa paa Rejsen did, men da vi naaede Springfield, Illinois, blev hele Familien syg, med Undtagelse af Fader og Moder samt min ældre Broder David, hvorfor vi maatte forblive i Springfield indtil det følgende Foraar, da vi hørte om de Helliges Uddrivelse af Missouri samt deres Nedsættelse i Illinois. Vi flyttede derfor til Commerce (senere Nauvoo) i Aaret 1839.

Jeg var tolv Aar gammel da Profeten Joseph og hans Broder Hyrum bleve myrdede i Carthage Fængsel. Uagtet jeg var saa ung, gjorde denne sørgelige Begivenhed et dybt og varigt Indtryk paa mit Sind. Jeg saa' ogsaa deres Lig samme Dag som de bleve bragte til Nauvoo og medens de laa til Skue i Mansion Huset, og jeg følte mig gjennemtrængt af den overordentlige Sorg og Bedrøvelse, som bemægtigede sig hele Folket ved hin Lejlighed.

Tidlig om Foraaret 1846 forlod mine Forældre deres behagelige Hjem i Nauvoo og begav sig paa deres lange og besværlige Rejse mod Vest. De gjorde flere Gange Ophold undervejs og byggede sig midlertidige Hytter, men flyttede stadig længere vestpaa indtil de endelig naaede Saltsødalen d. 5te Oktbr. 1850. Vi nedsatte os i Provo strax efter denne Bys Anlæggelse.

Da Ute-Indianerne paaførte Nybyggerne i vore sydlige Settlementer Krig, rejste jeg til Sanpete Dalen som Frivillig under Oberst Conover og deltog i en Træfning med Indianerne tæt ved Udspringet af den Bjærgstrøm, som løber gjennem Manti.

I April-Konferencen 1854 blev jeg kaldet til at gaa paa en Mission til Sandwich-Øerne i Forening med 17 andre Ældster, iblandt hvilke vare Joseph F. Smith, John T. Caine, Wm. E. Pack og Edward Partridge. Jeg forlod mit Hjem i Provo d. 10de Maj og rejste i Selskab med Præsident Brigham Young og omtrent 50 Andre til Cedar City, Iron County, som paa den Tid var det sydligste Settlement i Utah. Det var paa denne Tur at Præsident Young sluttede Forbund med den navnkundige Indianerhøvding Walker, hvilket endte Krigen med Ute-Indianerne. Freden blev sluttet i Indianernes Lejr ved Chicken Creek, Juab County.

Vort Missionærselskab rejste gjennem Ørken ad den sydlige Vej til San Bernardino i Syd-Kalifornien, og videre der fra tilsøs til San Francisco, hvor vi traf Ældste Geo. Q. Cannon samt tre andre Brødre, der netop vendte tilbage fra deres Mission til Sandwich-Øerne. Vi naaede Honolulu i Slutningen af August Maaned. Ældste Philip B. Lewis, som præsiderede over Missionen, fordelte os paa de forskjellige Øer. Det blev saaledes min Lod at forblive paa Øen Oahu, og jeg gik til Landsbyen Waikana og tog Ophold hos en indfødt Ældste ved Navn Kanaka, medens jeg lærte Sproget. Jeg studerede og læste meget for at blive bekjendt med denne besynderlige Folkeraces Sprog, Sæder og Skikke, thi jeg erkjendte, at jeg var bleven udsendt for at prædike Livets og Frelsens Evangelium til dem. Formedelst Herrens Velsignelser var jeg efter tre Maaneders Forløb i Stand til at kunne begynde at tale offentlig i deres Forsamlinger.

I de omtrent fire Aar, som jeg tilbragte i Missionen, arbejdede jeg paa Øerne Oahu, Maui og Hawaii, hovedsagelig under John T. Caines og Joseph F. Smiths Præsidium, og vi

havde den Glæde at indlemme mange Hundreder i Kirken ved Daab.

Medens jeg arbejdede paa Øen Oahu døde Kamehameha den Tredie, Kongen af Sandwich-Øerne, og jeg var nærværende ved hans Begravelse. Ligeledes bevidnede jeg Ceremonierne ved hans Eftertræder Leholeho Kamehameha den Fjerdes Kroning. I 1858 blev jeg løst fra min Mission med Tilladelse til at rejse tilbage til mit Hjem i Zion, hvor til jeg ankom d. 11te Juni 1858.

Om Efteraaret 1860 blev jeg kaldet til i Forening med Ældsterne Jesse N. Smith og J. P. R. Johansen at gaa paa Mission til Danmark, og d. 27de September forlode vi Salt Lake City tilligemed omtrent 50 andre Missionærer ***. I Leeds, England, tilbragte jeg nogle Dage paa en meget behagelig Maade hos Brødrene Joseph F. og S. H. B. Smith, der arbejdede dersteds som Missionærer. Fra London rejste vi *via* Rotterdam, Hamborg, Flensborg, Odense og Korsøer til Kjøbenhavn, hvor vi ankom d. 11te Jan. 1861, efter en lang, kold og besværlig Rejse fra England. Præsident John Van Cott modtog os venligt og kjærlighedsfuldt paa sit behagelige Kontor i Lorentzensgade Nr. 14.

Dagen efter vor Ankomst, som var en Søndag, gik vi til Forsamling, og for første Gang i vort Liv hørte Jesse N. Smith og jeg en Evangeli-Prædiken i det danske Sprog. Vort Haab om nogensinde at kunne blive i Stand til at prædike Evangeliet i dette Sprog var visselig svagt den Gang. Den store Sal, hvori Mødet afholdtes, var fuld af opmærksomme og intelligente Tilhørere. Efter Forsamlingen kom de Hellige frem, den Ene efter den Anden, og hilsede os „Velkommen til Danmark“ med det betydningsfulde og varme skandinaviske Haandtryk, som ikke lader sig misforstaa, og vi følte os da forvissede om, at vi vare iblandt Venner.

William W. Cluff.

Jeg blev beskikket til at arbejde i Kjøbenhavns Konference paa Øen Sjælland, og Mandag d. 14de Jan. rejste jeg med Toget til Slagelse, hvor jeg ved Stationen blev modtaget af en Ældste Madsen. Jeg fandt et Hjem i Slagelse hos Broder og Søster Berthelsen, som vare meget gode mod mig og gjorde alt muligt for min Bekvemmelighed og Hygge. Med den største Flid og Alvor lagde jeg mig efter Sproget, hvormed de Hellige ogsaa vare mig behjælpelige i enhver Henseende, og formedelst Herrens Velsignelser blev jeg i Stand til at gjøre det første Forsøg paa at bære mit Vidnesbyrd paa Dansk i en Bønforsamling, omtrent sex Uger efter min Ankomst til Landet. Fra den Tid af benyttede jeg enhver Lejlighed jeg havde til at tale i Møderne.

Der indtraf imidlertid hyppigt mange morsomme Tildragelser som Følge af min Ufuldkommenhed i Sproget, og jeg erindrer i Særdeles-

hed et Tilfælde, som fandt Sted i en Forsamling, der afholdtes i Skjelskør, ved hvilken Lejlighed Stedets Provst, Byens Borgmester og et Antal andre Embedsmænd vare nærværende. Efter at Broder Madsen havde sluttet sin Tale bad Provsten om Tilladelse til at sige Noget, hvilket med Beredvillighed tilstedtes ham, men i Stedet for at prøve paa at modbevise de Lærdomme, som Ældste Madsen havde omtalt, begyndte han omtrent som følger: ,,Hvad denne unge Mand har sagt, er altsammen gode bibelske Lærdomme, men dette er ikke den virkelige Mormonisme; det er derimod den underfundige Fremgangsmaade, som disse Mormonpræster bruge for at bedrage deres Tilhørere. Mormonismen her i Danmark og Mormonismen i Utah ere nemlig to meget forskjellige Ting.'' Efter derpaa at have gjort et meget usselt Forsøg paa at skildre den gamle forslidte Spauldings Historie vedblev han, henvendende sig til Folket: ,,Naar I en Gang komme til Utah, kunne I aldrig komme der fra igjen; I kunne ikke saa meget som skrive tilbage til Eders Venner, uden Eders Breve først skulle undersøges af Brigham Young. Man gjør Eder ogsaa ligefrem til Slaver. I Utah findes saaledes kun meget faa Trækdyr, hvorfor man pløjer ved Menneskekraft. Baade Mænd og Kvinder iføres Seletøj og maa trække Ploven i Stedet for Dyr.'' Mange andre lignende usle og urimelige Forklaringer opvartede han Tilhørerne med, indtil min Taalmodighed tilsidst blev udtømt, og jeg afbrød ham med at spørge: ,,Hvorledes véd Du det?'' Derover blev Provsten overmaade forbitret og sagde i en opbragt Tone: ,,Hvorledes tør De være saa nedrdrægtig at sige Du til mig?'' Broder Madsen prøvede paa at gjøre en Undskyldning for mig, idet han forklarede, at jeg var en Amerikaner og havde blot været i Danmark en kort Tid, og desforuden gjorde man i Amerika ingen Forskjel mellem Klasser. Provsten benægtede imidlertid Sandheden heraf og sagde, at min Tiltale var ment som en Fornærmelse. Borgmesteren begyndte da at tale med og sagde, at det var sandt, at der i Amerika ingen saadan Klasseforskjel existerede, og han troede ikke, at nogen Fornærmelse var tiltænkt af den amerikanske Herre. Derpaa fulgte en længere Debat mellem Provsten og Borgmesteren, hvorefter jeg, saa godt jeg kunde, forklarede det Urimelige i Provstens naragtige Angivelser, i Særdeleshed med Hensyn til Pløjningen. Jeg sagde, at der behøvedes i det mindste tolv Mænd til at kunne trække saa meget som en Hest, og da der i Almindelighed behøvedes to Heste til at pløje, skulde der følgelig fire og tyve Mænd til at trække en Plov. I Utah, hvor den almindelige Dagløn for en Arbejdsmand var to Dollars, vilde det altsaa koste 48 Dollars for en Dags Pløjning, ikke at tale om Mændenes Kost og andre Udgifter, medens paa samme Tid almindelige Arbejdsheste kunde kjøbes for 50 a 60 Dollars Stykket. En Landbruger maatte derfor, hvis Provstens Beretning var sand, betale ligesaa meget for tre Dages Pløjning med Mænd, som han kunde kjøbe et godt Spænd Heste for! Uagtet jeg maa have udtalt mig med stor Ufuldkommenhed i Sproget, syntes Folket tilfulde at forstaa mig og gottede sig fortræffeligt over min Forklaring, thi mange af dem raabte uvilkaarligt af fuld Hals: ,,Bravo'' og klappede i Hæn-

derne, hvilket forbitrede Provsten i den Grad, at han tog sin Hat og foer ud af Værelset som en Besat.

Efter at Orden var bleven tilvejebragt fortsatte vi vor Forsamling. Tilhørerne, der hovedsagelig bestode af Fremmede, indbefattende Borgmesteren og de andre Embedsmænd, forbleve indtil vi vare færdige.

Det følgende Foraar blev Jesse N. Smith beskikket til John Van Cotts Eftertræder som Præsident over Missionen og jeg blev beskikket til omrejsende Ældste i alle Konferencerne, i hvilken Stllling jeg virkede indtil jeg blev løst med Tilladelse til at rejse hjem om Foraaret 1863. Da jeg var bleven tilstrækkelig mægtig i Sproget til at kunne fremsætte mine Idér for Folket havde jeg stor Glæde under mit Missionsarbejde; ja jeg kan sige, at jeg aldrig i mit Liv har været mere glad og fornøjet end da jeg rejste omkring som et Jesu Kristi Sendebud iblandt det skandinaviske Folk. De Hellige vare saa gode, kjærlige og gjæstfrie mod mig, at Erindringen om dem og deres Gjerninger er Noget af det Kjæreste, som jeg indtil Nærværende kan lade mine Tanker dvæle ved.

Om Sommeren 1861 besøgte Apostlene Amasa M. Lyman og C. C. Rich Skandinavien og gjorde en Rundrejse i Missionen. De vare meget vel tilfredse med den blomstende Tilstand, hvori de fandt de forskjellige Konferencer. Det følgende Efteraar kom Apostel Geo. Q. Cannon, ledsaget af sin Hustru samt Ældsterne Joseph F. Smith og S. H. B. Smith, over fra England for at besøge de Hellige i Skandinavien. Overalt hvor de kom frem bleve de modtagne af de Hellige med stor Glæde, og de Besøgende gave mange gode Raad til det arbejdende Præstedomme.

Da jeg rejste hjem i 1863 var jeg Leder for Aarets skandinaviske Emigranter, der afsejlede fra Liverpool med Sejlskibet ,,John J. Boyd" d. 30te April. Ved Ankomsten til Florence fandt vi Feramorz Little og Louis S. Hill som Kirkens Emigrationsagenter travlt beskjæftigede med at udruste Kompagnierne for Rejsen over Sletterne. Jeg blev kaldet til at hjælpe dem og forblev derfor paa Udrustningsstedet indtil det sidste Tog var taget afsted. Brødrene Little og Hill samt jeg og tre Andre forlode tilsidst Florence med to lette Vogne, hver forspændte med fire Muler, samt en lille Fjæddervogn, trukket af to Heste. Vi kjørte forbi flere af Emigranterne og ankom til Salt Lake City i Slutningen af August Maaned, efter at have tilbagelagt Vejen mellem Florence og Salt Lake City i 24 Dage uden at skifte Trækdyr; det var den næst hurtigste Tur, som indtil den Tid havde været gjort over Sletterne.

Strax efter Oktober-Konferencen rejste jeg til Pine-Dalen, Washington County, og ægtede Ann Whipple, Eli Whipples Datter, en ung Dame, med hvem jeg var forlovet førend jeg rejste paa min Mission.

I Løbet af den følgende Vinter blev Ældste Knud Peterson og jeg beskikket til at arbejde som Hjemmemissionærer iblandt de skandinaviske Hellige i Utah, Juab og Sanpete Countier. Vi besøgte alle de større Byer i nævnte Countier, afholdt en Mængde Forsamlinger, traf mange af vore gamle Venner og havde i det Hele taget en meget behagelig Tid iblandt de skandinaviske Hellige, som vi i Almindelighed fandt i Besiddelsen af Evangeliets Aand og i Færd med at bygge sig hyggelige og gode Hjem i deres Adoptivland. Alle

indrømmede, at de vare at regne iblandt Landets bedste Borgere.

Strax efter min Tilbagekomst fra denne Tur blev jeg atter kaldet til at gaa til Sandwich-Øerne, og d. 10de Marts 1864 forlod jeg Salt Lake City i Forening med Apostlene Ezra T. Benson og Lorenzo Snow samt Ældsterne Joseph F. Smith og Alma L. Smith. Vi rejste med Posten til San Francisco og videre med Dampskib til vort Bestemmelsessted. Hensigten med vor Mission var at ordne en Del Vanskeligheder og Forretningsanliggender, som en vis Walter M. Gibson havde indviklet de indfødte Hellige i. Efter at det var lykkedes os at ordne Alting tilfredsstillende, og vi havde gjort en Tur til alle Øerne samt omorganiseret Grenene og Konferencerne, blev Broder J. F. Smith og jeg løste for at rejse hjem, eftersom vi saa nylig havde været paa Mission i Europa. Apostlene Benson og Snow forbleve kun en Maanedstid paa Øerne hos os. Vi naaede Hjemmet i December, efter omtrent ni Maaneders Fraværelse, under hvilken min ældste Søn William Wallace blev født.

Den følgende Februar (1865) blev jeg af Præsident Brigham Young beskikket til præsiderende Biskop i Morgan, Summit og Wasatch Countier, og i Maj 1865 flyttede jeg min Familie til Coalville, Summit County, hvor jeg fremdeles bor.

I Maj 1871 blev jeg atter kaldet til at gaa paa Mission til Danmark, og til at gjøre mig rejsefærdig blev der kun givet mig sex Dage. Jeg ankom til Kjøbenhavn d. 21de Juni og fandt Præsident Jesse N. Smith paa Kontoret i vort gamle og velbekjendte Hovedkvarter Lorentzensgade Nr. 14. Missionen var i en fortrinlig og blomstrende Tilstand. Præsident Smith begav sig paa Hjemrejsen strax efter min Ankomst, og jeg blev hans Eftertræder i Præsidiet over den skandinaviske Mission. Ældste P. O. Thomassen var min Medhjælper som Oversætter for „Stjernen“. Al den Tid, jeg muligvis kunde faa tilovers fra mit Arbejde paa Kontoret, anvendte jeg til at besøge Konferencerne i Danmark, Sverige og Norge, og jeg fandt allevegne nidkjære og duelige Ældster, som vare fulde af Tro og gode Gjerninger. Som en naturlig Følge deraf glædede de Hellige sig i Evangeliet, og Værket havde god Fremgang i alle Missionens forskjellige Dele.

Om Foraaret 1871 havde vi Besøg af H. S. Eldredge, Præsident for den europæiske Mission. Han var ledsaget af sin Hustru samt Ældste Lorin Farr. Under deres Ophold besøgte vi mange af Konferencerne og havde en meget behagelig Tid.

Efter omtrent et Aars Virksomhed blev jeg afløst af Ældste Knud Peterson, og jeg rejste hjem med Aarets Emigrantselskab.

Da Organisationen af Zions Staver fandt Sted en kort Tid før Præsident Youngs Død, blev jeg beskikket til at præsidere over Summit Stav. Mens jeg har boet i Coalville har jeg repræsenteret Summit County i Utahs lovgivende Forsamling i otte Sessioner; de tre Gange var jeg Medlem af det lovgivende Raad (Council), og sidste Gang valgtes jeg til Præsident for samme.

I begge Territoriets konstitutionelle Konventioner, afholdte i Utah i den Hensigt at antage en Konstitution eller Grundlov, som Forberedelse for Utahs Optagelse i Unionen som Stat, havde jeg den Ære at være en af de Delegerede. Jeg har altid taget en virksom og vigtig Del i

alle Countiets vigtigere Industriforetagender. Iblandt Andet var jeg Præsident for Coalville og Echo Jærnbaneselskab samt Vice-Præsident og Superintendent for Summit County Jærnbanekompagni.

Ved Paabegyndelsen og Udviklingen af Countiets Kulminer samt i vore ko-operative Handelsforeningers Virksomhed har jeg altid taget stor Interesse. At fremme og udvikle Countiets Hjælpekilder og opmuntre Folket til at forskaffe sig behagelige, hyggelige og lykkelige Hjem har været min særlige Opgave, og jeg har havt den Glæde at se betydelig Held følge de fleste af mine Bestræbelser.

Wm. W. Cluff.

EN ZIONSREJSE.

I.

Naturen smilede venligt paa en lille dansk Kjøbstad * en smuk og behagelig Maj-Morgen i Aaret 1866. Solen spejlede sig venligt i Kattegattets blaa Vover; den grønne Skov, der netop havde iført sig sin smukke Foraarsdragt, dannede et dejligt Billede med den lyngbegroede Bakke i Baggrunden, og fra de løvrige Bøgetoppe kvidrede Tusinder af Fugle, der med deres forskjellige og ejendommelige Melodier hilsede den varme Aarstids Tilbagekomst. I Kjøbstaden var der betydeligt Liv og Røre. De faa derværende Butikker vare fulde af Folk, og de handelslystne Kjøbmænd snakkede op og ned med de formuende Bønder, der netop vare komne til Staden for at faldbyde deres Varer.

,,Der rejser Mormonen,‘‘ lød det pludselig, som en Afvexling fra den almindelige Samtale, fra en i en Butiksdør staaende Gadedreng, der, at dømme efter hans slebne Udtale, havde hjemme i Kjøbstaden, og strax vender en halv Snes Bønder sig om og ser en almindelig Bondevogn, belæsset med fire eller fem Mennesker og et Par simple Rejsekufferter; den kjørte i modsat Retning til alle de andre Vogne. ,,Mormonen,‘‘ spørges der, ,,hvem er han?‘‘ ,,Jo,‘‘ siger Drengen nok saa beskeden, ,,det er en Mormon, som har boet her i Byen et Par Aarstid, der nu tilligemed sin Familie rejser til Amerika, hvor Mormonernes Himmerige jo er.‘‘ ,,Ja vel! saa lyk paa Rejsen,‘‘ skriger en af Bønderne efter de Forbikjørende. ,,Hils Brigham Young,‘‘ istemmer en Anden. ,,I drukner allesammen paa Havet,‘‘ ,,I gaar lige til Helvede,‘‘ og andet Lignende lød det fra forskjellige Munde, medens en mere besindig og godhjærtet Landsmand udbryder, idet han sukkende tilkaster Bondevognen et medlidende Blik: ,,O, de Stakler! det er Synd, de skal der over og trække Ploven.‘‘ ,,Til Helvede med de Gamle, de burde have bedre Forstand,‘‘ bemærker Kjøbmanden, ,,men de stakkels Børn er at beklage.‘‘ ,,Ja, det har Du Ret i,‘‘ istemmer Husets Frue, der netop var traadt ind i Butikken, ,,de stakkels Børn, de skal derover at være Trælle for Brigham Young.‘‘

Imidlertid var Vognen naaet Udkanten af Byen og rullede ganske sagte op ad den lille Bakke, der adskiller Byen fra Landet. De Rej-

* Sæby i Vendsyssel.

sende ændsede ikke de forskende Blikke, som tilkastedes dem og svarede ikke paa de Raab, hvormed de hilsedes af den udenfor Butikken samlede Folkemængde, thi det var ikke første Gang, at de havde været haanede og bespottede for deres Religions Skyld.

Den lille Familie, som netop var i Færd med at forlade Fædrelandet og begive sig paa Rejsen til Zion, bestod af en middelaldrende Mand og hans Hustru, samt to Børn, af hvilke den ene var en 15 Aar gammel Dreng med lyst Haar, der, medens Vognen kjørte ud af Byen, vendte og drejede sig til alle Sider og syntes at nyde Livet fortræffeligt, og den anden hans fire Aar gamle Broder, der sad og lænede sig op til sin Moder. Befordringen tilhørte en med Vadmelsklæder og tyk Vinterhue pyntet Bondemand, der havde Plads paa Vognens første Sæde, og syntes at tage større Hensyn til sine Heste end til Tiden, thi Kjørselen gik meget langsomt for sig.

I tolv lange Aar havde den udvandrende Familie havt Øjet rettet mod Vesten, thi saa længe havde de tilhørt de Helliges Samfund, og disse Aar havde ikke udmærket sig udelukkende med Solskinsdage, thi Familien var fattig; men dette var ikke det Værste; andre Gjenvordigheder og Prøver havde ofte gjort dem Livet trist og ubehageligt, og deres Glæde var ikke liden over at kunne komme bort fra et Sted, hvor de havde set saa mange kummerfulde Dage. Den yndige Natur, som frydede sig i Majsolens varme Straaler, gjorde derfor heller intet Indtryk paa dem, thi Byen, som de netop havde forladt, gjemmede Intet, som de kunde længes efter. I de to Aar, de havde boet der, havde de saa at sige været ganske alene, thi ingen Andre dersteds delte deres Troesanskuelser. Deres Slægtninge og tidligere Nabor, som boede ude paa Landet, havde alle været kolde og frastødende lige siden de sluttede sig til ,,Mormonismen'', og kun faa Taarer vare blevne fældede paa nogen af Siderne da der toges Afsked.

Hele Dagen lang gled Bondevognen sagte hen ad den haarde Landevej. Kun Kusken tog sig en Snaps eller to ved de mellemliggende Kroer, medens Emigrantfamilien nøjedes med de tarvelige Fødemidler, de medbragte i deres simple Madkasse. Sex danske Mile vare tilbagelagte da Aftenen kom, og man rullede i Tusmørket gjennem Flækken Nørre-Sundby samt paa Pontonbroen over Limfjorden til Aalborg, hvor Rejsen endtes foran et gammelt Hus i Bispensgade. Bondemanden var den følgende Dag glad ved at kunne begive sig tilbage til sit Hjem i gamle Vendsyssel.

Aalborg er en gammeldags By med snævre og krogede Gader og havde i 1866 omtrent 12,000 Indbyggere. Nu er Indvaanerantallet betydelig større. I de Sidste-Dages Helliges Historie har denne By fra først af været af stor Betydning; det var saaledes her, at Ældste Geo.P.Dykes i 1850 grundlagde den anden Gren af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige i Skandinavien, et Par Maaneder efter at den første var bleven oprettet i Kjøbenhavn, og det var ogsaa her, at de i dette Blad omtalte grusomme Forfølgelser imod de Hellige fandt Sted. Men efter faa Aars Forløb forandrede Folkestemningen sig til det Bedre. Ældsterne gik ogsaa frem med mere Forsigtighed og Visdom, og Forfølgelsen ophørte næsten aldeles. Den lille Menighed

voxede indtil den talte flere hundrede Medlemmer, og hele Tiden siden har den hævdet sit Ry som en af de største Grene af Kirken i Jylland. Paa Grund af Byens centrale Beliggenhed og dens regelmæssige Dampskibsforbindelse med Kjøbenhavn har Aalborg fra Begyndelsen af været det Sted, hvor de udvandrende Hellige fra Aalborg og Vendsyssels Konferencer har begyndt deres første Søtur paa deres lange Pilgrimsrejse til Zion, og her har Mange, som næppe nogensinde tidligere havde været længere fra Hjemmet end til nærmeste Kjøbstad, først stiftet Bekjendtskab med Rejselivets Besværligheder og vænnet sig til Omstændigheder, som de ikke paa Forhaand kunde gjøre sig noget Begreb om. Den første Udskibning af Hellige fra Aalborg fandt Sted sildig om Efteraaret 1852, og næsten hvert efterfølgende Aar har bevidnet et eller flere Selskabers Afrejse der fra; ved et Tilfælde (1862) naaede Udvandrernes Antal omtrent 500 Sjæle. I 1866 var Emigrationen fra det nordlige Jylland ogsaa temmelig stor.

Da den omtalte Familie fra Vendsyssel indtraf,var der allerede et stort Antal andre Emigranter ankomne fra de to Konferencers forskjellige Grene, og de vedbleve at arrivere, Familie efter Familie, indtil omtrent 200 udvandrende Hellige vare forsamlede, og den rummelige Sal i Bispensgade, der var lejet for Tilfældet, blev besat fra Ende til Ende med Kasser, Kufferter, Vadsække, Sengetøj, Madkurve, Bliktøj og andet Rejseudstyr. Om Natten laa de Emigrerende udstrakte paa det haarde Gulv og nøde saadan Hvile, som var muligt under de uvante Omstændigheder. Imidlertid herskede der temmelig god Orden, og de bedste Følelser lagdes for Dagen. Man havde nemlig tidligere været belærte om Nødvendigheden af at øve sig i Taalmodighed, hvilket Raad snart fandt passende Anvendelse, thi Barneskrig, Sang, Musik, højrøstet Tale, Omflytning af Kasser, Bliktøj og deslige foraarsagede en Støj og Tumult, som var nok til at irritere almindelige Mennesker. Allerede der paa Salen holdtes regelmæssige Aften- og Morgenbønner under Bestyrelse af dertil beskikkede Brødre, og den bekjendte „Mormon-Disciplin“ indførtes i sin Helhed.

Saaledes hengik en Ugestid; den til Afrejsen bestemte Dag ankom, og fra den tidlige Morgenstund af gjordes der Forberedelser for at gaa ombord paa det smukke Dampskib „Dania“, der laa ved Bryggen. Det var den 16de Maj 1866. Mange af de 200 Udvandrere skulde for første Gang sætte deres Fod paa et Dampskib, og Flere havde aldrig set et saadant før. Stemningen var derfor livlig. Glæden spejlede sig i Alles Ansigter, og man lagde ikke videre Mærke til de haanende Udtryk eller ligefremme Skjældsord, som udsendtes af Mængden, der havde forsamlet sig paa Skibsbroen for at bevidne Bortrejsen af de stakkels Mormoner, som man sagde lidet anede den skrækkelige Skjæbne, der ventede dem i det fjærne Utah.

Klokken er halv fem om Eftermiddagen. Dampskibsfløjten lyder første Gang. Der bliver Travlhed paa Skibet, thi en stor Mængde Venner, Slægtninge og varmhjærtede Troesfæller, som ere med ombord for der at tage den endelige Afsked, begive sig i Land. En saadan „Mormon“-Afsked er baade romantisk og interessant. Der er som oftest ingen

Graad, skjøndt der fældes Taarer. Der er udvortes Sorg men indvortes Glæde. Kun er der virkelig Bedrøvelse tilstede, naar Forældre efterlader Børn, og Mænd efterlader Hustruer, eller omvendt, men igjennem det Hele lyser der et sikkert Haab om snarlig Gjensyn. I de fleste Tilfælde, hvor Skilsmisse mellem Familiemedlemmer finder Sted, trøster man sig med Gjenforening „til næste Aar", thi de Udvandrende lover med Haand og Mund, at deres første Bestræbelse, efter Ankomsten til Zion, skal blive at samle Midler til de Efterladtes Udfrielse. Dampskibsfløjten blæser anden Gang. Nu følger en hurtig Afsked mellem dem, som nødig forlader deres Venner. „Farvel Broder!" „Farvel Søster!" „Hils mine Venner i Zion!" „Gud velsigne Dig!" „En lykkelig Rejse!" „Glem ikke os i Babylon." „Skriv endelig saa snart I kommer derover," er iblandt de mange Ytringer, som udtales med det sidste Haandtryk, medens Skibsofficererne utaalmodigt udbryder: „Nu Folk, i Land med Jer; Alle, som ikke skulle med, thi nu skal Skibet sejle." Dampen er oppe, og man har allerede ladet de store Hjul dreje sig et Par Gange rundt for at erfare, om Maskineriet er i Orden. Tredie Gang lyder Dampskibsfløjten. I en Hast gaar de sidste Ikke-Passagerere i Land; Skibsbroen tages ind, den prægtige Damper lægger fra Land, en Klynge unge Søskende begynder at istemme „Farvel, Farvel, vort Fødeland vi byde"; Hatte og Huer hæves mekanisk i Vejret, medens Farvel endnu en Gang lyder fra Skib og Brygge; en uafbrudt Viften med hvide Tørklæder vedligeholdes, indtil det stolte Fartøj med sin kostbare Ladning ved en Bøjning af Fjorden har lagt en Bakke mellem sig og Vennerne paa Bryggen. Sejladsen ned ad Limfjorden er meget behagelig, Vejret smukt og Luften klar. Emigranterne der ere ved Perlehumør, samtale, synge, spadsere, klatre tilvejrs og betragte Landsbyerne i Vendsyssel og Himmerland, indtil man naar Hals, en liden Flække ved Fjordens Udmunding i Kattegattet, hvor en liden Baad landsætter et Par præsiderende Brødre, som have ledsaget Selskabet fra Aalborg. Strax efter befinder man sig paa det aabne Kattegat, Solen sænker sig bag den vestlige Horizont, de lave Bakker ved Jyllands Østkyst blive snart usynlige og Tusmørket falder paa. Vinden rejser sig lidt efter lidt, og Damperen begynder saa smaat at antage urolige Bevægelser. Nogle af Familierne søge ned i Holdet for at stede Børnene til Hvile, medens de Yngre prøve paa at foretage Spadsereture paa Dækket; men dette vil ikke rigtig lykkes, thi som Dækspassagerer har man jo ingen Adgang til Skibets Agterende eller Promenadedækket, og Forstavnen er fuld af Stude, Svin og Faar, der slet ikke synes at nyde Sejlturen i deres bundne Stilling. En uhyggelig Stank udgaar desuden fra deres Kvarter, medens den opvarmede Luft fra Maskineriet gjør et sygeligt Indtryk paa Emigranterne. (Fortsættes.)

„Nyheder" vil udkomme i næste Numer. Vore Agenter bedes allervenligst at indsende Opgjørelse og Penge snarest muligt.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"Uagtet han er död, taler han dog."—Parley P. Pratt.

Nr. 17. *Den 1ste September 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 244.)

1871.

Odense Konference osv.

Ved Nytaarstid organiseredes Distrikterne Fyen, Slesvig og Holstein til en ny Konference under Navn af Odense Konference, og Ældste N. C. Edlefsen, der tidligere virkede som omrejsende Ældste i hele Missionen, beskikkedes til sammes Præsident. Efter omtrent 1½ Aars Forløb blev den nye Konference imidlertid ophævet og tillagt Aarhus Konference.

Vinteren i Begyndelsen af Aaret var temmelig stræng i Skandinavien. Paa Grund af Is og Sne var saaledes baade Dampskibs- og Jærnbanefart standset i en længere Tid, og selv Isbaadene kunde undertiden ikke komme over Belterne mellem Sjælland, Fyen og Jylland. Under den store Arbejdsløshed, som Vinterens Strænghed afstedkom, lede mange af de fattige Hellige stor Mangel og Nød.

Besøg af Eldredge og Farr.

Præsident Horace S. Eldredge med Hustru samt Ældste Lorin Farr ankom til Kjøbenhavn d. 7de April fra en Rejse gjennem Italien og Svejts. De overværede et Konferencemøde paa Enighedsværn d. 9de og 10de s. M., og d. 16de bivaanede Eldredge en Forsamling i Malmø, medens Farr gjorde en Tur til Norge og besøgte nogle af sin Hustrues Slægtninge i Frederiksstad, samt afholdt i Forening med Konferencepræsident Peter Brown en Forsamling dersteds. Den 22de kom han tilbage til Kjøbenhavn og afrejste samme Dags Aften til Hamborg. Præsident Eldredge havde allerede forladt Kjøbenhavn to Dage i Forvejen.

Knud Peterson bliver Præsident.

Den 6te Maj ankom Ældsterne Knud Peterson, J. C. A. Weibye, Chr. Willadsen, Chr. Madsen, Poul Dehlin, Poul Poulsen og Anthon H. Lund til Kjøbenhavn som Missionærer fra Zion. Den 28de s. M. ankom ogsaa Niels P. Jensen, og d. 4de Decbr. Ældste A. P. Søderborg. (Om disse Missionærers Virksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 74, 75 og 76.) Ved W. W. Cluffs Hjemrejse d. 23de Juni blev Knud Peter-

son hans Afløser som Præsident for den skandinaviske Mission.

Det 32te Emigrantselskab.

Fredag d. 23de Juni Kl. 6½ Aften afsejlede det første Kompagni af Aarets Emigranter, bestaaende af 387 Sjæle, under Ledelse af Præsident W. W. Cluff, med Dampskibet „Humber" fra Kjøbenhavns Toldbod. Foruden Cluff rejste følgende hjemvendende Zionsældster med Selskabet: Peter Madsen, Mikkel C. Christensen, John Holmberg og John Ehrngren. Selskabet ankom d. 26de til Hull, hvor fra Rejsen fortsattes med Jærnbanen til Liverpool den følgende Nat. Efter Ankomsten til sidstnævnte Stad d. 27de om Morgenen gik Emigranterne (397 Sjæle, indbefattende en skotsk Familie) strax ombord paa Dampskibet „Minnesota", som Onsdag d. 28de afsejlede til New York, hvor Selskabet efter 14 Dages heldig Sejlads landsattes i Castle Garden d. 12te Juli. De ankom til Havnen Aftenen forud. En 56 Aar gammel Søster døde af Tæring d. 5te Juli og blev begravet i Søen. Foruden de Hellige rejste omt. 400 tyske, irske og engelske Emigranter over Havet med samme Skib. Dagen efter Emigranternes Ankomst til New York udbrød en skrækkelig Kamp dersteds mellem Orangemændene og Irlænderne, hvorved mange Mennesker dræbtes, og et stort Antal saaredes, men de Emigrerende lede ingen Overlast derved. Fra New York fortsattes Rejsen d. 13de med Jærnbanen til Ogden, hvor til Kompagniet ankom d. 21de Juli. Her opløstes Selskabet, idet nogle af Emigranterne samme Aften rejste til Salt Lake City. Andre toge nordpaa; Nogle forblevc i Ogden og Omegn. Rejsen fra Kjøbenhavn til Utah varede altsaa fire Uger.

Et Forsamlingshus i Norge.

Den 1ste Novbr. 1870 besluttede Peter Brown, som den Gang præsiderede over Kristiania Konference, i Forening med Brødrene i Kristiania Gren at lade opføre et Hus ved Hjælp af Ældste Engebregt Olsen som Bygmester. Husets øverste Etage skulde indrettes til Forsamlingslokale for de Hellige i Kristiania, medens første og anden Etage skulde indrettes til Familielejligheder og udlejes, for saaledes at udrede Renter, Afdrag, Skatter og øvrige Udgifter. Der begyndtes paa Grundvolden d. 9de s. M., og med Undtagelse af de to koldeste Vintermaaneder gik Arbejdet rask for Haanden indtil det blev fuldført i Juli 1871. Ældste Olsen, der var en dygtig Bygmester, gjorde Alt, hvad han formaaede, for at faa Huset saa solidt og smukt samt saa indbringende som muligt.

Den 23de Juli (1871) blev Forsamlingslokalet i Husets øverste Etage indviet under stor Højtidelighed, ved hvilken Lejlighed omtrent 400 Hellige og Fremmede vare forsamlede. Iblandt Andre vare 75 af Frederiksstads Grens Medlemmer tilstede; de vare ankomne til Hovedstaden med et dertil lejet Dampskib. Nogle faa fra Drammen vare ogsaa nærværende. Salen var festlig smykket med Blomster, Løv og Kranse, hvilket i Forening med det gode Sangkor og det nye Fys-Harmonika gjorde et højtideligt Indtryk paa de Forsamlede. Efter at Forsamlingen var kaldet til Orden og Salmen „Morgenen saa dejlig oprinder paany" var afsungen, blev Indvielsesbønnen opsendt af Præsident P. Brown. Paa Opfordring oplæste Forstanderen Navnene paa alle dem, der havde bidraget til Lokalets Udstyr. De frivillige Gaver til samme beløb sig til

omtrent 125 Specier. Under Tjenesten afholdtes passende Taler af Præsident P. Brown, J. C. A. Weibye, M. Andersen, C. Andersen, H. H. Berg, M. Christoffersen, C. Grønbæk, E. Hartvigsen, E. Nøkleby og A. Olsen. Bygmester Olsen blev overrakt en smuk Bibel som Erkjendtlighed for sit Arbejde, og man havde en sand Festdag, der aldrig forglemmes af dem, som vare tilstede.

Dette var det første Forsamlingshus, som er bleven bygget af de Hellige i den skandinaviske Mission. De fleste af Pengene, som anvendtes til dets Opførelse, laantes paa forskjellige Steder; saaledes et større Beløb af Hypothek-Banken i Kristiania. De forskjellige Konferencepræsidenter, som siden den Tid have præsideret i Norge, have havt Bygningen under deres Bestyrelse, men der var af forskjellige Grunde flere Gange Fare for, at den skulde komme ud af de Helliges Hænder, indtil Præsident John Taylor skred til Hjælp med Kirkens Midler, saa at Gaarden nu er sikret. Den paa samme endnu hvilende Gjæld afbetales i aarlige Afdrag, og om nogle Aar vil Ejendommen forhaabentlig blive befriet fra enhver financiel Byrde. Bygningen er 60 Fod lang og 33 Fod bred, og bestaar af en Kjælderetage, Stueetage samt 1ste og 2den Sal. Foruden Forsamlingslokalet, der er stort og rummeligt, og har 12 Fag Vinduer (6 paa hver Side), har 2den Sal (3die Etage) Kontor og Soveværelse for Konferencepræsidenten. I Forsamlingslokalet, som er 43 Fod langt og 30 Fod bredt, er der en Forhøjning for en Del af Præstedommet og en prægtig Talerstol samt et Galleri for Sangkoret, der paa den Tid Lokalet indviedes bestod af omtrent 40 Medlemmer. Byggegrunden kjøbtes af Grosserer N. O. Young d. 7de Novbr. 1870 for 850 norske Specier. Hele Ejendommen er værd omtrent 30,000 Kroner; den var i 1881 assureret for over 26,000 Kroner.

Det 33te Emigrantselskab.

Den 1ste Septbr. Kl. 3½ Eftm. afsejlede Aarets 2det Emigrantselskab fra Kjøbenhavns Toldbod med Dampskibet „Humber", tilligemed tre hjemvendende Zionsældster, nemlig Chr. Willadsen, Søren C. Thure og E. M. Caste. Ældste Anthon H. Lund ledsagede Selskabet til Liverpool, hvor fra Emigranterne, tilligemed flere engelske Hellige, afsejlede med Dampskibet „Nevada" under John I. Harts Ledelse. Mandag d. 18de September ankom Selskabet til New York og fortsatte strax Rejsen vestpaa med Jærnbane til Ogden, hvor det indtraf om Aftenen d. 27de Septbr. De af Emigranterne, som skulde sydpaa, toge samme Aften med Utah Central Jærnbanen til Salt Lake City.

Det 34te Emigrantselskab.

Aarets tredie Emigrationsafdeling, bestaaende af 71 Sjæle, afrejste fra Kjøbenhavn d. 13de Oktbr. med Dampskibet „Najaden", under Ledelse af Ældsterne Peter Brown, N. C. Edlefsen samt Ældste N. P. Jensen, hvilken Sidstnævnte havde besøgt sine Slægtninge i Skaane. I Liverpool blev Selskabet forenet med omt. 230 britiske Hellige, og afsejlede, under Ledelse af Geo. H. Peterson, fra Liverpool Onsdag d. 18de med Dampskibet „Nevada". Ældste Peter Brown havde Bestyrelsen af den skandinaviske Afdeling. Efter en temmelig stormfuld Rejse ankom Selskabet d. 1ste Novbr. lykkelig og vel til New York, hvor fra Rejsen fortsattes d. 3die med Jærnbane *via*

Pittsburg, Chicago og Omaha til Ogden. Ude paa Sletterne ved Lodge Pole Station sad Toget fast i Sneen i tolv Timer. Tilsidt lykkedes det ved Hjælp af fire Lokomotiver med Sneplove at faa Banen ryddet, saa at Toget kunde komme igjennem. Kompagniet ankom til Ogden og Salt Lake City d. 11te Novbr.

NORGE —, VAND OG BRØD OSV.

I 1871 bleve 1021 Personer tillagte Menigheden ved Daab i Skandinavien, af hvilke 435 i Danmark, 464 i Sverige og 122 i Norge. I sidstnævnte Land bleve flere af Brødrene fængslede og idømte Vand og Brød for Prædiken og Daab. Saaledes sad Ældste M. Christoffersen paa Vand og Brød i tre Dage i Fredriksstad for at have døbt en Pige, hvis Moder, der ikke var i Menigheden, fik Politiet ved Skolelærerens og Præstens Hjælp til at arrestere ham. Broder J. Johansen var ogsaa Arrestant i Hadeland.

1872.

SYV MISSIONÆRERS ANKOMST.

Den 28de Maj ankom til Kjøbenhavn følgende Missionærer fra Zion for at arbejde i den skandinaviske Mission: C. F. Schade, P. C. Christensen, J. Mikkelsen, Mathias Nilson, Søren Christiansen, P. C. Carstensen og N. P. Lindeløf. (Om deres Virksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 74 og 76.)

DET 35TE EMIGRANTSELSKAB.

Fredag d. 21de Juni Kl. 4 Eftm. afsejlede Aarets første Emigrationskompagni, bestaaende af 397 Sjæle, under Ældste Eric Petersons Ledelse, fra Kjøbenhavn med Dampskibet ,,Otto". Brødrene Anthon H. Lund, Poul Poulsen og S. Christiansen rejste ligeledes hjem med dette Selskab, der, efter heldig Rejse, ankom til Liverpool d. 25de. Skandinaverne (396 i Antal) tilligemed 28 britiske og 22 hollandske Hellige gik strax ombord paa Dampskibet ,,Nevada" og afsejlede fra Liverpool d. 26de Juni. Den 10de Juli ankom de til New York, hvor fra de fortsatte Rejsen med Jærnbanen den følgende Dag og ankom til Salt Lake City d. 27de Juli Kl. 11 Aften. De bleve midlertidig indkvarterede i Musikhallen, hvor Aftensmad var beredt for dem af deres skandinaviske Venner. Fire Børn døde paa Jærnbanerejsen.

Som et Exempel paa hvorledes Emigrantselskaberne undertiden bleve behandlede af de mod de Hellige fjendtligsindede Indbyggere i Staterne kopiere vi Følgende af en Skrivelse fra Broder A. H. Lund:

,,I Chicago opholdt vi os nogle faa Timer. Pøbelen dersteds var meget bitter. Broder Peterson gik med nogle af de unge Brødre ned til Bagage-Vognene for at passe paa Tøjet, thi det skulde overføres paa andre Vogne ;medens han overlod mig Varetægten over Emigranterne. Jeg sagde til en Fyr, som vilde trænge sig ind i Vognene, at han havde Ingenting der at bestille, hvorfor han truede mig paa Livet, sværgende, at jeg ikke skulde slippe levende fra Chicago. Det var en Samling af det værste Pak, jeg har været iblandt, og en Mængde Lommetyve sværmede omkring os. En Broder blev frastjaalet 28 Dollars, og flere Andre mistede Et og Andet. Provianthandlere og Frugtsælgere gjorde deres Forretning saa indbringende som mulig, idet de ikke toge det saa nøje med Vexelpengene. Saaledes havde en af vore Folk kjøbt Noget, men fik ingen Penge tilbage. Sælgeren sagde, han havde givet tilbage, men da vor Bro-

der paastod det Modsatte, og jeg havde ingen Grund til at antage, at han sagde Usandhed, klappede jeg i Hænderne og bad alle Emigranterne ikke at kjøbe Mere, før Manden havde faaet rigtig tilbage, hvad de strax efterkom. De kan tro, at Optrækkeren blev slukøret, da al Handel pludselig ophørte. Han fandt det bedst at betale Manden sine Penge, og jeg hørte Ingen klage over ham senere.

Vi havde ikke Vogne nok i Chicago, saa vi vare ved at skulle blive der til næste Morgen, men vi foretrak at benytte et Par Godsvogne for at slippe bort fra denne Røverrede, endskjøndt det havde sine Vanskeligheder at stille dem tilfreds, som maatte ind i nævnte Vogne, men Alle indsaa dog Nødvendigheden af at slippe væk jo før jo heller. Vi standsede fem engelske Mil udenfor Byen, hvor Broder Peterson naaede os næste Dag.

I Omaha bleve vi omringede af en Flok Apostater, som søgte at opvække Forstyrrelse. Bageren, som jeg havde telegraferet til, havde ikke skaffet os Brød nok, saa vi havde kun et halvt Brød til Mands, og da det var Søndag, var der heller ikke Meget at faa hos de andre Bagere. I Cheyenne fik vi dog ny Forsyning af frisk Brød.“

DET 36TE EMIGRANTSELSKAB.

Den 30te August Kl. 1 Eftm. afrejste 260 Sjæle fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Cato“, tilligemed følgende hjemvende Zionsældster: P. O. Thomassen, Chr. Madsen, A. C. Grue og Mons Andersen. Den 2den Septbr. ankom Selskabet i det dejligste Solskin til Hull, hvor der spistes Aftensmad paa Hr. Lararus' Hotel, og den paafølgende Dag kjorte de med Jærnbanen til Liverpool, hvor de ankom d. 3die omt. Kl. 11 Form. Søstrene kjørte strax i Omnibusser til Dampskibet „Minnesota“, medens Brødrene arbejdede med Losning og Ladning af Godset. Om Aftenen Kl. 9 gik Alle ombord, og den følgende Dag (Onsdag d. 4de) afsejlede Skibet fra Liverpool. Geo. W. Wilkins beskikkedes til Kompagniets Leder. Ingen Dødsfald fandt Sted under Overrejsen, men derimod to Fødsler. Den 16de ankrede Skibet udenfor Castle Garden og d. 17de gik Emigranterne i Land. Onsdag d. 18de afrejste de med Jærnbanen vestpaa *via* Pittsburg, Chicago og Omaha og ankom til Salt Lake City d. 26de om Aftenen. Et Barn døde paa Jærnbanerejsen og blev begravet i Chicago.

Midtvejs mellem Salt Lake City og Ogden mødtes Selskabet af Præsidenterne B. Young og D. H. Wells og andre ledende Mænd, som strax gjorde en Tur gjennem alle Vognene og hilsede paa deres fremmede Søskende fra hinsides Havet. Ved Ankomsten til Staden førtes Emigranterne til Musikhallen, hvor et godt Aftensmaaltid var beredt for dem. I Løbet af de to følgende Dage opløstes Kompagniet, idet Venner og Slægtninge førte Emigranterne til midlertidige Hjem.

Omtrent 20,000 Rigsdaler sendtes fra private Individer i Zion til fattige Slægtninges og Venners Udfrielse i 1872.

EN MISSIONÆRS LIDELSER.

Evangeliet vedblev at gjore god Fremgang i Sverige, i Særdeleshed i Stockholms Konference, hvor 165 bleve døbte i Aarets Løb. Men en Del af Brødrene bleve strængt forfulgte og Nogle fængslede. En Missionær i Stockholms Konference blev saaledes idømt en Mulkt paa 175

Rdl. for at have bevidnet, at Joseph Smith var en sand Profet. Da han ikke havde Midler til at kunne betale dette Beløb, maatte han udsone det med 14 Dages Vand og Brød. Dette var en haard Straf, og Fangevogteren spurgte ham flere Gange, om han ikke følte sig for svag til at udholde det paa en Gang, da han i saa Fald kunde hvile sig et Par Dage, men dertil havde den nidkjære Missionær ikke Tid; han vilde skynde sig at blive færdig med sin Straf, saa at han atter kunde gaa ud og prædike Kristus og ham korsfæstet, samt Brigham Young, hans Profet. Han bad derfor Gud at velsigne sit Vand og Brød, og hans Bøn blev hørt, saa at han følte sig stærkere da han forlod Fængslet, end da han kom dertil, hvilket forbausede Fangevogteren og Andre, som fulgte med ham op ad Gaden. Øvrigheden følte siden skamfuld over Behandlingen og beskyldte Præsterne for at være Aarsag dertil, medens disse viste Beskyldningen tilbage paa Øvrigheden; begge Parter syntes at forstaa, at det var en daarlig Plan at forsvare deres Lærdomme paa en saadan Maade, men deres Had mod ,,Mormonerne" overvandt deres bedre Dømmekraft. Det var et af de mange Beviser for, at Øvrighedens Trusler ikke kunne afholde en Herrens Tjener fra at lyde Gud mere end Menneskene.

I Danmark gjorde man flere heldige Forsøg paa at missionære paany i de gamle Arbejdsmarker, hvoraf flere i en længere Tid kun havde baaret meget liden Frugt, og det lykkedes at bringe nyt Liv i flere af de ældre Grene, medens man ogsaa fandt det nødvendigt at udelukke en Del kolde og ligegyldige Medlemmer. (Fortsættes paa Side 271.)

EN ZIONSREJSE.

(Fortsat fra Side 256.)

,,O! jeg faar Ondt!" udbryder en ung Søster fra Aalborg. Næsten i samme Øjeblik aabner hun uvilkaarligt Munden, og det gode Middagsmaaltid, som hun spiste til Afsked, er i næste Øjeblik Havets og Fiskenes Ejendom. En ung Broder, maaske hendes Forlovede, iler hende til Hjælp, men det Hele er overstaaet, siger hun; hun føler meget bedre samt ler hjærtelig ad hele Affæren; dog kun for nogle Minutter, thi Scenen gjentager sig, og denne Gang er det værre end første Gang. ,,Lad mig gaa ned i Holdet," siger hun, og ledsaget af sin Velynder begiver hun sig hen til Nedgangen. Men o! hvilket Syn! Der nede iblandt Familierne har Søsygen begyndt for Alvor. Opkastning, Stønnen, Klagen og Jamren høres i alle Hjørner. Luften er formelig forpestet, og det unge Par vender øjeblikkelig om i Forskrækkelse. Nej, derned vilde den unge Pige da ikke; altsaa synker hun halv afmægtig ned paa en Bænk foran den store Dampkjedel, hvor hun gjærne kunde have slumret, hvis det ikke var for de utaalmodige Studes Nærhed.

Den unge ,,Mormon" fra Sæby vankede omkring ganske alene. Under Rejsen fra Aalborg til Hals holdt han stadig Udkig baade til Luvard og Læ, og han holdt sig heller ikke Skibsregelen saa nøje efterrettelig, eftersom han vovede sig op paa Agterdækket iblandt Kahytspassage-

rerne, der strax antastede ham og gjorde ham det ene Spørgsmaal efter det andet angaaende sit Rejseselskab. Han besvarede disse saa godt han kunde, indtil man begyndte at ville holde ham tilgode, saa trak han sig fornærmet tilbage og svarede dem med den dybeste Taushed. Han indtog derefter en Slags ophøjet Stilling til Luvart, hvor han kunde indaande den friske Søluft og kigede efter Land saa længe han kunde øjne det; derpaa gjorde han en Tur ned i Holdet for at spørge til Forældrenes Befindende, og tilbragte siden hele Natten paa Dækket, hvor han stiftede Bekjendtskab med en Jævnaldrende, der ligesom han selv var interesseret i at gjøre Iagttagelser, og der var ikke Tale om Søvn. Anholts Fyr var næsten den eneste Afvexling, som Natten frembød. Omsider begyndte Morgendæmringen at vise sig, og man kunde se den sjællandske Kyst tilhøjre. Endelig stod Solen ogsaa op, men umuligt! den stod jo op i Vester. Vor unge Jyde studerede længe derpaa, men efter at have bragt alle sine filosofiske Evner og sin geografiske Kundskab til praktisk Anvendelse fattede han, at det var Skibet, som nu sejlede mod Syd ind mod Helsingør, medens man ved Solnedgang Aftenen forud sejlede mod Øst. Det varede imidlertid længe inden Kompasset rigtig vilde ordne sig efter hans Indbildningskraft, thi han syntes immer, at Skibet sejlede østpaa.

,,Nu ere vi ved Helsingør, og vi kunne se Sverige,'' raabtes der ned i Holdet. Dette havde et almindeligt Røre iblandt Familierne til Følge. Der nede havde man havt alt andet end en behagelig Nat, thi uagtet Vejret havde været ganske godt, var der lidt Luftning, og Skibet havde gynget en Del i Nattens Løb, saa at Søsygen var temmelig almindelig, men nu gled ,,Dania'' jævnt hen over Øresunds blanke Flade, og En efter En kom Emigranterne ud af Holdet. Den yndige Kyst tog sig fordelagtig ud mod den opgaaende Sol, og den forsvundne Nats Ubehageligheder vare snart forglemte. Øen Hveen passeredes, og en Mængde Taarne, Møller og store Bygninger viste sig i det Fjærne forude. ,,Der har vi Kjøbenhavn,'' udbrød en af Emigranterne, som havde været i Danmarks Hovedstad før. ,,Kjøbenhavn! Kjøbenhavn!'' gjentoges der fra Mund til Mund, og der blev en almindelig Klatren og Udstrækning af Halse for at tage denne historiske By i Øjesyn, thi de allerfleste af de Emigrerende kjendte kun deres Lands Hovedstad af Navn. Skibet kom nærmere og nærmere, Klampenborg til højre, Tre Kroner tilvenstre samt en Mængde Fartøjer og flere Gjenstande, som Emigranterne slet ikke vidste Navne paa, passeredes. Omsider aabnedes en Bro foran Skibet. Der var en Del Tale om Toldboden, store Pakhuse, gamle Orlogsskibe osv., og faa Minutter senere lagde ,,Dania'' til ved Qvæsthusbroen. Landgangen fandt Sted strax, og Emigranterne fik midlertidig Ly under en Del Skyggetræer paa St. Annæ Plads, indtil en Broder viste dem op i en af Byens snævre Gader, hvor Brødrene fra Kontoret havde lejet en rummelig Bagsal til Emigranternes Afbenyttelse under deres korte Ophold i Hovedstaden. Kl. 7 om Morgenen d. 17de Maj vare de alle komne til Ro paa dette temmelig fredelige Sted, hvor mange af de Rejsende søgte den Hvile, som den foregaaende Nat havde nægtet dem.

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 1ste September 1884.

MYRDERIET I TENNESSEE.

Siden Joseph Smiths Dage har Befolkningen i de Forenede Stater tilsyneladende ikke været saa forbitrede paa de Hellige som for Nærværende. Næsten overalt i Unionen, hvor vore Missionærer have virket, have de i den senere Tid været truede med Vold, Mishandling og Udryddelse, dersom de ikke strax ophørte med at forkynde deres Lære, og paa mange Steder ere disse Trusler blevne satte i virkelig Udførelse paa flere forskjellige Maader; men ingen Steder har Raseriet naaet en saadan Højde som i Tennessee, hvor Søndag d. 10de August bevidnede et af de blodigste Optrin, som nogensinde har fundet Sted i den amerikanske Nations Historie i Skikkelse af religiøs Forfølgelse. Paa den nævnte Dag var en liden Gren af Kirken fredelig forsamlet til Gudstjeneste i James Condors Hus ved Cane Creek, Lewis County, Tennessee, da 13 Personer af en maskeret Pøbelhob, bestaaende af omtrent 40 Mennesker, omringede Huset, og dræbte fire af Brødrene, samt saarede en Kvinde. Det Følgende er frit oversat fra „Deseret News“:

„Wm. S. Berry fra Kanarra, Iron County, og Henry Thompson fra Scipio, Millard County, virkede som Missionærer i Lewis County, og havde bestemt Forsamlingen i Condors Hus, da de uforventet bleve besøgte af John H. Gibbs fra Paradise, Cache County, og Wm. H. Jones fra Brigham City, Box Elder County, saa der var ialt fire Utahældster forsamlede ved Cane Creek paa den sørgelige Dag. Tre af disse, nemlig Gibbs, Thompson og Berry mødte i Condors Hus kort før Forsamlingen skulde begynde, og da flere Venner kom ind, gave de sig til at synge Salmer og tale med de Besøgende.

Ældste Jones havde taget ind i en Hr. Thomas Garrotts Hus, omtrent en Mil fra Condors, for at læse en trykt Tale for ham og Familien. Lidt før Forsamlingstiden begav han sig paa Vejen til Condors Hus, men var ikke kommen ret langt, førend han blev omringet af en maskeret Pøbelhob, bevæbnet med Geværer og Pistoler, som tvang ham til at stige over et Gjærde ind i en Majsmark, gjennem hvilken de dreve ham foran dem, idet de gjentagne Gange stødte ham i Ryggen med deres Bøssepiber. Da de vare komne til Udkanten af Skoven efterlode de en Mand til at bevogte ham, og med Ordre til at skyde ham ned, hvis han gjorde Forsøg paa at undvige. Men Ældste Jones indlod sig strax i Samtale med sin Bevogter, der tillod ham at løbe bort saa snart Skydningen hørtes fra Condors Hus, hvor til Pøbelen strax begav sig efter at have forladt Jones. Idet de omringede Stedet grebe nogle af Banditterne Ejeren James Conder, som stod ved Gjærdeporten, og holdt ham fast, medens de Øvrige stormede frem mod Huset. Condor raabte til sine Sønner, som vare ude i Haven, at de skulde tage deres Geværer frem. En af Mændene, David

Hinson, traadte foran de Andre ind i Huset, gik tværs over Værelset og var i Færd med at nedtage et Gevær, som hang over Bagdøren, da unge Martin Condor traadte til, men Hinson var ham saa meget i Forkjøbet, at han fik Vaabnet ned og skød Ældste Gibbs, som faldt død om. Medens Martin Condor nu prøvede paa at vriste Bøssen fra Hinson blev en Geværpibe rettet mod Ældste Thompson, men da Ældste Berry greb fat paa samme med begge sine Hænder og holdt den fast, fik Ældste Thompson Lejlighed til at løbe ud af Bagdøren og undfly til Skoven, medens en anden Bandit skød Ældste Berry, der døde uden et Suk. Medens alt dette foregik kæmpede Martin Condor og Hinson uafbrudt om Geværet. Hinson drog en Revolver paa Condor, men Skuddet gik ikke af, hvorfor en anden Morder dræbte Condor med et velrettet Skud, og Hinson traadte da ud af Frontdøren. Netop i dette Øjeblik kom J. R. Hudson, Martin Condors Halvbroder, ned fra Loftet, hvor han havde været efter sit Gevær. To Mænd grebe fat paa ham og prøvede paa at holde ham fast, men det lykkedes ham at slide sig tilstrækkelig løs til at han kunde skyde David Hinson. Da denne faldt raabte En: ,,Jeg vil have Hævn,'' og skød øjeblikkelig Hudson, der døde en Time senere. Efter at Hudson var skudt løb en Del af Pøbelen udenfor hen til Vinduet og affyrede en Salve ind i Værelset. Nogle af Skuddene saarede Søster Condor i det ene Ben, og andre bleve siddende fast i Ældste Berrys afsjælede Legeme. Pøbelen trak sig derpaa tilbage, medtagende Hinsons Lig.

De fleste af Morderne havde gjort sig aldeles ukjendelige ved Masker, fantastiske Hatte samt lyse Frakker og Benklæder, og vare mere eller mindre berusede af stærke Drikke.''

Ældste W. S. Berry, den ene af Martyrerne, blev født d. 3die Febr. 1838 i Dresden, Weakley County, Tennessee, og mødte altsaa sin Martyrdød i sin Fødestat. Som ung Dreng flyttede han med sine Forældre til Nauvoo, hvor han gjennemgik de skrækkelige Forfølgelser, som fandt Sted mod de Hellige i Illinois, og kom til Utah i 1848. Han boede en Tid i Cottonwood og siden i Spanish Fork. For 15 Aar siden flyttede han til Kanarra, Iron County, hvor han var anset for en af Stedets bedste, paalideligste og dygtigste Borgere, og var i flere Aar Raadgiver til Biskoppen. Han efterlader sig to Hustruer og 13 Børn, hvoraf den ældste er 21 Aar, og den yngste, der er født siden Faderen rejste paa sin Mission, er tre Maaneder gammel. Begge Berrys Bedsteforældre kæmpede i Uafhængighedskrigen, og hans Fader deltog i Krigen i 1812. Moderen, der er 81 Aar gammel, lever endnu i Kanarra. To af Berrys Brødre bleve dræbte af Indianerne i Washington County for 18 Aar siden. Familien Berry var iblandt Staten Tennessees Grundlæggere.

John H. Gibbs, den anden af de myrdede Utahældster, var omtrent 29 Aar gammel og boede i Paradise, Cache County, hvor han efterlader sig Hustru og tre Børn. Han var født i Wales d. 28de Juli 1853.

James Condor er Ejer af en Avlsgaard, bestaaende af omtrent 300 Akres Land, beliggende ved Cane Creek, og anses for en formuende Mand. Hans Hustru, hvis Pigenavn var Melinda Carroll, har tidligere været gift med en Mr. Hudson, med hvem hun avlede en Søn, James Riley,

den ene af de Dræbte. Efter hendes første Mands Død giftede hun sig paany med James Condor, med hvem hun havde Sønnen Martin, en anden af Martyrerne, og to Døtre, nemlig Rachel Ann og Lovisa Jane. Countysheriffen John Carroll er Søster Condors kjødelige Broder.

I Begyndelsen af nærværende Aar blev en blomstrende Gren af Kirken grundlagt ved Cane Creek, hovedsagelig ved Ældste Gibbs' Virksomhed, og et Forsamlingshus af Træ blev bygget af de Hellige dersteds, men hele Tiden siden Evangeliet fik Fodfæste i Egnen have Ældsterne hyppigt været truede med Mishandling og Død af Nabolagets pøbelagtige Indbyggere, og d. 11te Maj sidstleden afbrændte en bevæbnet Pøbelhob saaledes ogsaa Forsamlingshuset. Det var den Gang Bestemmelsen, at Ældsterne, som virkede i Countiet, skulde dræbes eller uddrives, men da de Hellige havde for mange Venner, iblandt hvilke var Countiets Sheriff, lod det sig ikke gjøre den Gang.

David Hinson, den af Pøbelens Parti, som blev dræbt, var en omtrent 30 Aar gammel lokal Prædikant, tilhørende Methodisternes Samfund. Han boede ved Brushy Fork, omtrent syv engelske Mile fra Condors Hus, og var sandsynligvis Pøbelens Anfører.

Den ældre Condor blev døbt for flere Aar siden, og hele Familien var venligsindet mod Ældsterne, men ingen andre af dem bleve døbte førend d. 31te Jan. sidstleden, da Melinda Condor samt hendes ældste Datter Rachel Ann, 18 Aar gammel, og Søster Condors ældste Søn John Riley, 27 Aar gammel, bleve indlemmede i Menigheden ved Daab. Martin Condor blev døbt paa sin 20aarige Fødselsdag tilligemed sin yngre Søster Lovisa Jane.

Broder Condors Søn Martin og Halvbroderen John Riley Hudson havde altid været Ældsternes hengivne Venner; de havde saaledes ofte bevæbnet sig og rejst omkring med Missionærerne for at beskytte dem. Pøbelen, der jævnlig truede Ældsterne, vare bange for disse to unge Mænd, som altid holdt et ladet Gevær hængende over hver af Condorhusets tvende Yderdøre. Den paa Stedet oprettede Gren talte 31 Medlemmer førend Blodbadet fandt Sted. Af disse havde Ældste Gibbs døbt de 22 siden Januar Maaned. Hele Settlementet ved Cane Creek, hvis Indbyggere,paa faa Undtagelser nær, alle ere Medlemmer af Kirken, har henved 20 Huse og er beliggende omtrent 16 Mile syd for Centreville, en Station ved Nashville og Tuscaloosa Jærnbanen. Det er et ujævnt og skovrigt Landskab.

De martyrede Brødre bleve alle begravne af Grenens efterlevende Hellige Dagen efter at Mordet fandt Sted, og først en Uge senere lykkedes det Ældste B. H. Roberts, Præsidenten for Tennessee Konference, tilligemed Andre at naa til Conders Hus i forklædt Tilstand og opgrave Ældsterne Berrys og Gibbs' Lig, med hvilke de strax begave sig paa Rejsen til Utah. Det er en Selvfølge, at de maatte udføre denne sørgelige Pligt om Natten, og dog vilde det sandsynligvis have kostet dem Livet, hvis de ikke vare gaaede vildt og var kommen fra Stedet ad en forkert Vej, thi en Pøbelhob, der havde faaet Nys om deres Nærværelse, havde lagt sig paa Lur ved Vejen for at ville dræbe dem.

Fredag d. 22de August ankom Ligene med Denver og Rio Grande

Jærnbanen til Utah. I Provo blev Kisten, som indeholdt Broder Berrys Lig, transporteret til et Utah Central Tog og sendt syd paa til Kanarra, medens Ældste Gibbs' jordiske Levninger befordredes mod Nord til Paradise i Cache County. Ved alle Jærnbanestationerne vare store Folkemasser forsamlede for at vise deres Deltagelse, og samtidig med Begravelsesceremonierne Søndag d. 24de Aug. Kl. 2 Eftm. i Kanarra og Paradise afholdtes Memorialmøder i alle de Helliges Settlementer.

H. F PETERSENS BIOGRAFI.

Hans Frederik Petersen blev født d. 7de Febr. 1821 i Landsbyen Svendstrup pr. Aalborg i Jylland, Danmark. Den 25de Juni 1845 blev han gift med Helene Mathilde (Schmidt) Denke, som var født d. 22de Novbr. 1821. Hans Forældre vare Peder Nielsen og Maren Pedersdatter, og hans Kones Forældre Rudolph Denke og Ane Kirstine Mylendorph.

Broder Petersen og Kone bleve ved Daab indlemmede i Jesu Kristi Kirke af Sidste - Dages Hellige d. 27de Oktbr. 1850 i Aalborg af Ældste George P. Dykes, og d. 20de Jan. 1851 blev Petersen ordineret til Lærer. Kort derefter opsagde han, ifølge Brødrenes Raad, sin Plads som Skriver paa Konsul Herskens Kontor i Aalborg, og blev da beskikket til at vaage over de Hellige i Aalborg samt til at holde Skole for deres Børn, thi Forfølgelsen mod Menigheden var allerede bleven saa stræng, at Medlemmernes Børn ikke længere kunde gaa til Byens Skoler, hvor de bleve haanede og mishandlede af de andre Børn og undertiden af Lærerne selv.

Den 11te April 1851 blev Petersen tillígemed Ældsterne Geo. P. Dykes og H. P. Jensen førte for Politiretten angaaende Skolesagen. Øvrigheden var meget forbitret ved Tanken om, at de Hellige vilde holde deres egen Skole. Flere Spørgsmaal bleve rettede til Broder Petersen med Hensyn til hans Dygtighed som Lærer osv., men han besvarede dem paa en saa mesterlig Maade, at de høje Herrer snart fandt det klogest at sige saa lidet desangaaende som muligt.

Andre Planer maatte nu undfanges for at forhindre de Hellige fra selv at undervise deres Børn, og disse lod heller ikke længe vente paa sig. Allerede d. 20de Maj næstfølgende modtog Broder Petersen et Brev fra Politimesteren, hvori han af Skolebestyrelsen blev forbudt at holde Skole, fordi han ikke havde faaet deres Tilladelse, samt fordi det var stridende mod en gammel Lovforordning. Uagtet dette Forbud stred mod Grundloven, der tillod privat Religionsundervisning, maatte de Hellige dog ophøre med deres Skole.

Den 25de s. M. blev Petersens Datter Georgine Dorcas født. Hun var en Glæde og Trøst til ham saa længe han levede, og modtog hans sidste Velsignelse her i Livet nogle faa Timer for hans Død.

Evangeliet blev nu prædiket med megen Flid i Aalborg og Omegn, og den gode Sæd begyndte mere og mere at fæste Rod. Til samme Tid bleve Mørkets Magter mere ophidsede mod de Hellige, og forsøgte paa alle Maader at hindre Værkets Fremgang.

Det Følgende finder jeg optegnet i en liden Lommebog, hvori Broder Petersen beskrev mange interessante Begivenheder, som foregik iblandt de Hellige paa den Tid:

,,Den 22de Juni havde vi Generalforsamling hele Dagen, og mange Søskende vare tilstede. Omtrent Kl. 6 om Eftermiddagen gik Menigheden ud til Fjorden, næsten ¼ Mil øst for Byen (Aalborg), for at døbe tre Personer, som begjærede Optagelse i Menigheden. Efter at vi vare udgangne, fulgte en stor Mængde Mennesker efter os til Stedet, hvor Daabshandlingen skulde udføres, og da vi vare ankomne der til kom en uhyre Menneskemasse tilstede, og der blev strax Uorden, Bespottelse, Trængsel, Stød og Skubben, saa at vi formedelst Mængdens Raseri maatte opgive at forrette Daab. Brødrene C. Larsen og H. P. Jensen talte lidt til de Forsamlede, bare Vidnesbyrd om Guds Ord og Saliggjørelsens Evangelium, medens Mængden støjede, bespottede og gjorde Spetakkel med korte Mellemrum, i hvilke de lyttede til hvad der blev sagt. Omsider forlode vi Pladsen under megen Trængsel; nogle af os bleve trukne afsted og under Mængdens Forhaanelser, Slag og Stød førte ind i Byen, hen til Provstens Bolig, hvor man vilde, at vi skulde forsvare vor Sag og bevise hvad vi havde sagt om Statskirken, nemlig, at den ikke var Kristi Kirke, hvilket forresten tydeligt viste sig paa dens Medlemmers Frugter; men der blev intet Synderligt udrettet hos Præsterne. Strax derefter forsamlede sig en uhyre stor Menneskemængde i Slotsgaden og udenfor Forsamlingslokalet, dels som Tilskuere og Bespottere og dels som virkelige Banditter, der skrede til Voldsomheder. Efter megen Bespottelse og Trængen ind og ud af Værelserne bleve mange af dem oppustede af Satans Aand til at gribe fat paa flere tilstedeværende Brødre, som bleve slagne og haardt mishandlede. Man traadte ogsaa paa Halsen af Broder J. Thomsen, og jeg blev gjennempryglet, stødt og rykket i Haaret samt voldsomt forslaaet paa Legemet. Idet jeg holdt mig tilbage det bedste jeg kunde for ej at blive slæbt ud iblandt dem, vare de nær ved at brække min ene Arm paa Dørkarmen, medens Broder Thomsen havde fat i den anden Arm og holdt mig tilbage af alle Kræfter; men han var nær ved at give Slip, da min Svigermoder kom løbende og vilde befrie mig; hun blev strax greben af nogle andre og slæbt bort ved Haar og Arme. Derpaa ilede min Kone til og befriede sin Moder, og da hun samtidig blev vaer, at jeg var i Pøbelens Hænder, prøvede hun ogsaa paa at befrie mig, idet hun raabte, at jeg var hendes Mand, men da de intet Hensyn toge dertil, strøg hun en af Voldsmændene paa Kinden, nemlig den, som

H. F. PETERSEN.

hun syntes var den grusomste. Formodentlig havde hendes syge Udseende (thi hun var endnu ikke rask efter Barselsengen) slaaet eller bevæget ham til Medlidenhed, thi han gav efter, og jeg fik derved Magt til at rive mig løs fra de Øvrige og løbe ind i Sovekammeret tilligemed min Kone og flere Søskende. Broder Thomsen rev sig ogsaa løs og kom med stor Hast ind til os. Med Magt holdt vi nu Døren lukket indtil de sprængte den itu. Min Kone raabte bestandig paa mig, at jeg skulde frelse mig ved at springe ud af Vinduet, men jeg kunde ikke bekvemme mig til at lade hende og vort spæde Barn i Faren, og selv løbe væk. Tilsidst fandt jeg det imidlertid raadeligt at gjøre saa, som den eneste Udvej, thi jeg saa' tydeligt, at jeg hverken kunde forsvare hende eller mig selv, hvorfor jeg overlod min Familie i Guds Haand, og sprang ud paa Gaden gjennem et Vindue. Jeg flygtede gjennem Gaden og ind i en Have bag ved samme Hus, hvor jeg skjulte mig under en Stikkelsbærhæk Der kunde jeg høre temmelig tydeligt, hvad der foregik inde i Huset. Min Kone forblev i Værelset en lang Tid, og Ingen rørte hende, indtil et Par Stene bleve kastede ind ad Vinduerne; da maatte hun flygte med Barnet op til Betjent Frandsens Bolig. I al den Tid sad jeg i Haven og hørte paa Ødelæggelsens Værk, thi Pøbelen rev, splintrede og slog itu Vinduer, Døre, Borde, Bænke, Kjøkkentøj &c. Men jeg blev trostet og glædet i Trængslens Time. Medens jeg sad i Haven, bekymret for min Kones og mit Barns Sikkerhed, hørte jeg min Svigermoder sige, at hun kunde ikke vide, hvor jeg var bleven af. Deraf sluttede jeg, at min Kone og Barn vare frelste.

Pøbelen fortsatte Ødelæggelsens Værk indtil Klokken var imellem 11 og 12 om Natten, da et stærkt Uvejr trak op, ledsaget af Lyn, Torden og Regn. Omtrent samtidig blev der blæst Appel og Soldaterne rykkede ud, men de kom først tilstede efter at Ødelæggelsen var tilendebragt; en Vagt blev sat til at bevogte det demolerede Hus indtil Dagens Frembrud. Da Alt blev roligt klatrede jeg imidlertid Kl. imellem 12 og 1 over Plankeværket til Gaarden og søgte op til Frandsens, hvor jeg til vor store Glæde fandt min Kone og Barn. Jeg var fuld af Taknemmelighed til vor himmelske Fader, der saa naadig bevarede os, i en saa farefuld Tid, fra alt Ondt, saa at vi ikke toge mindste Skade paa noget Lem. Den følgende Dags Aften bleve flere Steder spolerede af de ugudelige Mennesker, iblandt hvilke var J. Thomsens Hus paa Gravensgade, og saaledes vedblev man omtrent hver Aften indtil d. 29de at ødelægge Ejendele, saa at de fleste af Menighedens Medlemmer havde faaet deres Vinduer itusl aaede og paa mange forskjellige Maader vare blevne forurettede."

Den 13de Juli blev Broder Petersen ordineret til Ældste af P. O. Hansen og beskikket til Forstander for Menigheden i Aalborg. Den 3die Septbr. gik han i Forening med Apostel Erastus Snow til Nørre-Sundby for at tale med H. P. Jensen. Det var her, at den norske Skipper, Svend Larsen, først opsøgte Broder Snow for at tale med ham angaaende Evangeliet. Skipperen blev snart overbevist om Sandheden og spurgte, om Snow ikke ogsaa vilde besøge Norge? „Strax derpaa," skriver Broder Petersen, „blev den Beslutning taget. — formedelst Aandens Vidnesbyrd

til Broder Snow og tillige i mit eget Hjærte — at jeg skulde rejse til Norge for at gjøre en Begyndelse til Evangeliets Forkyndelse og Kristi Kirkes Opbyggelse i dette Land.“

Næste Dag gik Petersen derfor ombord paa Skipperens lille Fartøj, og efter en noget ubehagelig og langvarig Rejse ankom de til Østerrisør i Norge. Svend Larsen tilbød Broder Petersen at bo hos sig saa længe han var der i Byen. Den følgende Dag begyndte han at besøge Folket og sælge eller bortgive Smaaskrifter. Den 13de gik Skipperen til Provsten og begjærede ligefrem, om det ikke var tilladt at holde Forsamling i Byens Borgerskole om Søndagen. Provsten blev helt forbauset over dette uventede Forlangende og spurgte, om der virkelig var kommen Mormoner tii Byen? „Formedelst min hastige Bortrejse fra Aalborg,“ skriver Broder Petersen, „fik jeg intet Rejsepas med mig, hvorfor jeg blev bragt for Byfogden og adspurgt om, hvorledes jeg turde komme til Norge uden Pas? Jeg forklarede dem Aarsagen, men nu vilde de vide Hensigten med mit Komme — om det var for at holde offentlige Taler? Jeg svarede, at om det ikke var mod Landets Love, ønskede jeg det gjærne, men jeg vilde holde mig Lovene efterrettelig, og hvis jeg ikke maatte holde offentlige Forsamlinger, vilde jeg samtale privat med Saadanne, som vilde høre Noget om den Tro og det Haab, jeg havde annammet. Formedelst Svend Larsens gode Kaution blev det mig tilladt at forblive der for Nærværende, men om jeg ikke snart kunde skaffe Pas, skulde jeg rejse tilbage ved første Lejlighed. Jeg fortsatte derpaa med at udsprede Skrifter iblandt Folket, samt at forkynde Evangeliets Sandheder for dem. Jeg var ogsaa hos den danske Konsul og vidnede om Sandheden for ham og flere andre Herrer. Ligeledes aflagte jeg en Visit hos Provst Wittergren og vidnede for ham.

Tiden var nu kommen, at jeg skulde skaffe mit Pas, og da jeg ingen havde modtaget, maatte jeg d. 20de Septbr. rejse med Skipper Larsen tilbage til Danmark for at hente det. Efter en heldig Rejse ankom vi d. 23de til Aalborg, og samme Aften blev Skipper Svend Larsen døbt af Ældste Ole Christian Nielsen.

Den 5te Oktbr. forlode vi atter Aalborg. Da vi ankom til Hals gik vi i Land og logerede hos Broder Domgaard om Natten. Den paafølgende Morgen, da vi fortsatte Rejsen, fik vi temmelig stærk Søgang, men d. 7de ankom vi i god Behold til Østerrisør.“

Efter Petersens Tilbagekomst til Norge, forsynet med Rejsepas, begyndte han strax at holde offentlige Forsamlinger, Mange kom for at høre ham og undersøge Evangeliets Principer, og eftersom Værket gjorde Fremgang, blev Mørkets Magter ophidsede og søgte at forstyrre Herrens Tjenere, men desto mere Præsterne advarede Folket mod Brødrene, desto flere kom der for at høre og tale med dem. Følgende finder jeg i den lille Dagbog:

„Onsdag d. 26de Novbr. 1851 havde jeg den Glæde at døbe to Mænd, nemlig Peter Adamsen og John Olsen. Sidstnævntes Kone var tilstede ved Daaben og ligeledes Svend Larsens Kone. Larsen selv var fraværende paa en Rejse til Danmark. Den følgende Aften begyndte Forfølgelsen for Alvor. De Onde syntes ligefrem at kunne lugte, at der havde været Daab. En Pøbel-

komplot kom paa Benene, anført af et ungt Menneske ved Navn Knud Olsen, en Broder til en anden Olsen, som troede vor Lære; han var meget opbragt fordi jeg forførte hans Broder, som han sagde; men Ondskabet kom, efter Sigende, egentlig fra hans Moder, som af al Magt søgte at opirre ham. Angriberne havde beruset sig ved stærke Drikke. Den 29de blev jeg kaldt i Forhør fordi jeg havde døbt uden først at være anerkjendt af Øvrigheden i Landet, og jeg blev nu forbudt at døbe og afholde Forsamlinger.

Søndag d. 7de Decbr. forsamledes vi, nemlig: Brødrene S. Larsen, Peter Adamsen, John Olsen og jeg paa et Overværelse hos Broder Larsen. Adamsen og Olsen fik Haandspaalæggelse, efter at jeg først havde forklaret dem hvad der angaar Kristi Kirke; derpaa nøde vi alle Fire i Forening Sakramentet for første Gang i Norge, og jeg takkede og prisede min himmelske Fader for denne Dag og denne velsignelsesrige Time. Herren være lovet! thi han har hørt og bønhørt min Bøn."

Den 12te Decbr. omtrent Kl. 9 om Aftenen blev Svend Larsens Hus, hvor Petersen opholdt sig, omringet af raa og støjende Folk. Døren blev sprængt, Pøbelen stormede ind i Huset og fordrede Broder Petersen udleveret. De fik Lyset tændt og søgte at opdage hans Gjemmested. De ledte overalt i Huset, undtagen i den snevre Skorsten, hvor Broder Petersen sad nok saa trygt, indtil Faren var overstaaet. Pøbelen sprængte Døren to Gange i Nattens Løb, men de fandt ikke ham, de søgte.

Petersen besluttede nu at rejse til Bergen, og d. 16de Decbr. afsejlede han med en Svend P. Larsen, som havde opsøgt ham i Østerrisør for at tale med ham om Evangeliet. Han aflagde Vidnesbyrd angaaende Evangeliets Sandheder i Bergen, Arendal, Mandal og paa andre Steder, indtil han i Begyndelsen af 1852 rejste tilbage til Danmark, hvor han blev kaldet til at arbejde paa Vest-Sjælland. Der virkede han til d. 20de Decbr. s. A., da han i Forening med mange Andre sagde Farvel til Danmark og rejste til Zion under J. E. Forsgrens Ledelse.

Kort efter hans Ankomst til Dalene flyttede han til Ephraim, Sanpete County, hvor han boede til sin Død. Han var en af Byens ledende Mænd, og beklædte flere Embeder. Han var saaledes Byens Postmester i omtrent 18 Aar, Tiendeskriver i 25 Aar og Præsident for Ældsternes Kvorum i 17 Aar. I 1877 blev han valgt som 1ste Raadgiver til Biskop L. S. Andersen.

De efterfølgende Sange, som findes i den danske Salmebog, ere forfattede af Broder Petersen, nemlig:

Nr. 27. O, hører, I Slægter paa Jorden, et Ord.
,, 59. Opløft dit Hoved, Jesu Brud.
,, 78. Zion, naar paa Dig jeg tænker.
,, 79. Zion er vor Rejses Maal.
,, 114. Kom, lad os nu, Venner, i Kjærligheds Aand.
,, 144. Kom Alle, som elske Immanuels Navn.
,, 148. Høros, Immanuel, vi Dig anraabe.

I Fortegnelsen over Forfatternes Navne i Salmebogen siges der, at Marie J. Sordrup har forfattet Nr. 59, men det er en Fejltagelse. Ældste J. M. Bohn nævnes som Forfatter af 148, hvilket ogsaa er forkert, da Broder Petersen netop forfattede denne til at bruge ved Haandspaalæggelsen af de første to, han havde døbt i Norge. Nr. 59 var den første Sang som han forfattede efter at han var kommen i Kirken.

Til Slutning kan det med Sandhed

siges, at Ældste Hans Frederik Petersen var en exemplarisk Mand i alle sine Foretagender; han var en Ven af de Fattige og Trængende, samt en nidkjær Arbejder for Guds Riges Fremme; og Herren velsignede ham rigelig baade aandelig og timelig for hans Trofasthed. Efter omtrent tre Ugers Sygeleje hensov han roligt og uden Smerte paa sin Bopæl i Ephraim d. 9de Jan. 1882.

JOHN E. CHRISTIANSEN.

NYHEDER.

Utah. En liden otte Aar gammel Pige forbrændte sig saa slemt ved en Ildebrand i Ogden d. 19de Juli, at hun døde den følgende Nat.—Pionerernes Ankomst til Store Saltsødal (nu 37 Aar siden) blev mindet med passende Højtideligheder i de forskjellige Settlementer d. 24de Juli. — Leonard W. Hardy, første Raadgiver til Kirkens præsiderende Biskop, døde paa sin Bopæl i Sugar House Ward d. 31te Juli. Han blev født d. 31te Decbr. 1805 i Bradford, Essex County, Massachusetts, døbt af Orson Hyde d. 2den Decbr. 1832 og havde i mange Aar været en af Kirkens dygtige og ledende Mænd. Hans og Præsident W. W. Taylors Begravelse fandt Sted Søndag d. 3die Aug. fra Tabernaklet i Salt Lake City.—Orson K. Whitney, en af ,,Mormon''-Pionererne fra 1847, døde paa Deseret Hospital d. 31te Juli. Han var en Søn af Biskop Newel K. Whitney og blev født d. 30te Jan. 1830 i Kirtland, Ohio.—Wm. W. Taylor, en af de syv Præsidenter over alle de Halvfjerds, døde paa sin Bopæl i Salt Lake City d. 1ste Aug., efter faa Dages Sygeleje. Den Afdøde, der var en Søn af Præsident John Taylor og blev født d. 11te Septbr. 1853 i Salt Lake City, var en meget duelig og retskaffen ung Mand, agtet og elsket af Alle, som kjendte ham.—John D. Tilford af Lewiston, Cache County, kom af Dage paa en sørgelig Maade d. 2den Aug. ved sine Hestes Ustyrlighed. — I Eureka, Tintic, faldt Martin Schweigert, en til Territoriet nylig ankommen tysk Broder, d. 7de Aug. 60 Fod ned i en Mine, hvor han var beskjæftiget som Minearbejder, uden at brække et eneste Ben. Han blev bragt til Deseret Hospital i Salt Lake City, hvor han nu er i god Bedring.—En 12 Aar gammel Dreng ved Navn Luke Preece af 17de Ward, Salt Lake City, druknede ved Badning i Floden Jordan d. 13de Aug. Hans Lig blev fundet d. 17de s. M. flere Mile nedenfor hvor Ulykken fandt Sted.—James Coult af 11te Ward, Salt Lake City, druknede formedelst Kæntringen af en Baad paa Søen i Calders Lysthave tæt ved Salt Lake City d. 15de Aug.—Biskop Wm. H. Dame af Iron County døde pludselig paa sin Bopæl i Paragoonah d. 16de Aug.—En Spanier ved Navn Antoine jog en Dolk i Livet paa en Mr. Randall, under en Trætte i en Saloon i Salt Lake City, d. 18de Aug. Forbryderen blev arresteret.—Et lille Emigrantselskab af Hellige fra Europa ankom til Salt Lake City d. 18de Aug. under Ledelse af to hjemvendende Ældster, nemlig H. W. Attley og Samuel Milton.—Martin Rasmussen, en Skandinav, blev dødelig saaret af Joseph Curtis med en Lommekniv i Lemmington, Millard County, d. 19de Aug. Rasmussen døde strax efter; Curtis blev arresteret og ført til Provo.—Omtrent 600 forældreløse Børn fra Salt Lake City havde en behagelig Udflugt til Black Rock ved Saltsøen d. 23de Aug., under Bestyrelse af de Gamles Komite.

SEARS & LIDDLE, First South Street Nr. 22, Salt Lake City, er et Firma, som vi trygt kunne anbefale til vore Landsmænd, som komme til Staden for at handle. Intetsteds i Byen haves bedre Maling, Vindueglas og andet Lignende, end hos dem. Desforuden betales der den højeste Pris for de forskjellige Landmandsprodukter.

Brødrene L. D. og A. YOUNG, som vi tidligere have omtalt, er nu bedre end nogensinde før i Stand til at kunne imødekomme deres Kunder og sælge alle Slags Støvler og Sko til de billigste Priser. Efter egen Erfaring tør dette Blads Udgiver dristigt henlede Publikums Opmærksomhed paa dette Firma, hvis Butik er i Main Street Nr. 44. De, der en Gang blive bekjendte med de fortrinlige Varer, som falbydes dersteds, ville handle der bestandigt.

JAMES DWYER er ogsaa i Forretning igjen, og har allerede sin forrige Butik, der er bleven restaureret og betydelig udvidet, temmelig godt fyldt med alle til Bog- og Papirhandelen henhørende Varer. Ved at unde ham vor Søgning ville vi kunne hjælpe ham til Kræfter igjen og give ham Lejlighed til atter at vise sin Forretningsduelighed. De haarde Tider samt hans fornemste Handelsbetjents Bedrageri var Grunden til, at han gik fallit.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

Nr. 18. *Den 15de September 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 262.)

1873.

ERASTUS SNOWS BESØG.

Den 15de Maj ankom Apostel Erastus Snow tilligemed sin Søn Erastus W. Snow til Kjøbenhavn paa et Besøg, angaaende hvilket Broder E. Snow giver følgende Beretning:

,,Samme Dags Eftermiddag som vi forlode Præsident A. Carrington i Berlin mødte vi Ældste C. H. Wilcken og hans Broder ved Lübæk Station; vi nøde deres Selskab til den følgende Dags Eftermiddag, da vi rejste med Dampskib til Kjøbenhavn, hvor vi indtraf den følgende Dags Morgen. Vi bleve budte Velkommen paa ,,Skandinaviens Stjernes" Kontor af Ældste P. F. Madsen fra Brigham City, men Præsident Knud Peterson var rejst til Stockholm. Vi hvilede os en Dagstid, hvorpaa vi toge med Damper over Øresund til Malmø og rejste der fra med Jærnbane til Stockholm, hvor vi traf Præsident K. Peterson og Ældste Mathias Nilson, der præsiderede over Stockholms Konference, samt et Par andre Ældster fra Amerika, og ligeledes et stort Antal Hellige, forsamlede til Konference. Præsident Peterson havde netop sluttet sin Bøn, i hvilken han bad for vor lykkelige Ankomst, da vi viste os i Døren. Vi havde tre Forsamlinger om Lørdagen (d. 17de Maj), to om Søndagen og to om Mandagen. En udmærket Aand herskede. Der vare Repræsentanter tilstede fra de nordligste Grene i Sverige samt nogle faa Personer fra Finland. Møderne afholdtes i en smuk Sal midt i Byen. De Hellige syntes at være den gode Sag meget tro og hengivne, samt vare fulde af Glæde og den Helligaand. Otte eller ti Personer bleve døbte under vort Ophold i Staden.

Det er over 21 Aar siden jeg tidligere var i Skandinavien, og da jeg den Gang hovedsagelig studerede det danske Sprog, følte jeg mig noget fremmed iblandt dem, som talte Svensk; dog kunne de fleste af de svenske Hellige forstaa en religiøs Prædiken i det danske Sprog. Jeg har allerede flere Gange talt til de svenske Hellige paa Dansk, og en Del af dem have forstaaet mig. Selv forstaar jeg ikke det svenske Sprog

tydeligt, men tilstrækkeligt til, at jeg nogenlunde kan følge med Talerne.

Vi ankom til Stockholm midt under de Højtideligheder, som afholdtes i Forbindelse med Oscar den Andens Kroning, og Byen var ved denne Lejlighed fuld af fremmede Gjæster. Vejlængden fra Malmø til Stockholm er omtrent 450 engelske Mile, og Jærnbanen gaar igjennem et koldt og ufrugtbart Landskab, hvor der hist og her findes lidt Granskov samt Klipper og Indsøer; kun nogle faa Landsbyer, omgivne af Agerland, passeredes paa denne Tur. Sæden begyndte netop at spire frem da vi rejste der igjennem, skjøndt Jorden var bedækket med nyfalden Sne.

Onsdag Morgen d. 21de forlode vi Stockholm med Exprestog. Vi sov om Natten i Karlstad og ankom til Kristiania den følgende Dag ved Middagstid. Grenen dersteds tæller omt. 350 Medlemmer, og Konferencen er den næststørste i Missionen. Her findes ogsaa den bedste Forsamlingssal og et udmærket Sangkor. Konferencekontoret er i samme Hus som Salen, og hele Bygningen, der er opført af de Hellige, er Kirkens Ejendom. Konferencemøderne vare vel besøgte om Lørdagen (d. 24de Maj), Søndagen og Mandagen, og Alle syntes glade og lykkelige. Jeg finder hele Missonen i en trivelig Forfatning, og medens jeg daglig gjør Fremskridt i Sproget, udretter jeg hvad Godt jeg kan, medens jeg prøver paa at gjenvinde min Helbred.“

Efter Konferencemødet i Kristiania rejste Brødrene Snow i Forening med Præsident K. Peterson tilbage til Kjøbenhavn, hvor fra Erastus W. Snow d. 28de Maj begav sig paa Rejsen tilbage til England.

Den 30te Maj ankom følgende Brødre fra Zion til Kjøbenhavn: C. G. Larsen og John Frantzen fra Spring City, L. S. Andersen, N. Anderson, E. Torgesen og A. S. Nielsen fra Ephraim, Andrew Jenson fra Pleasant Grove, samt Magnus Byarnason og Loptur Johnson fra Spanish Fork. Samme Dags Eftermiddag (d. 30te Maj) afholdtes der et Generalraad paa Kontoret i Kjøbenhavn, i hvilket C. G. Larsen, efter E. Snows Forslag, beskikkedes til K. Petersons Eftertræder som Præsident for Missionen ved dennes Hjemrejse. Det blev ogsaa foreslaaet og vedtaget, at Ældste L. S. Andersen skulde afløse J. C. A. Weibye som Præsident for Kristiania Konference, og at N. Anderson skulde blive P. Dehlins Eftertræder som Præsident for Skaane Konference. Ældste John Frantzen beskikkedes til P. F. Madsens Afløser som Medhjælper paa Kontoret i Kjøbenhavn. Ældsterne Loptur Johnson og Magnus Byarnason beskikkedes til Missionærer paa Island, Ældste Andrew Jenson til Missionær i Aalborg Konference under Konferencepræsident P. C. Christensens Ledelse, Ældste A. S. Nielsen til Missionær i Aarhus Konference under C. F. Schades Bestyrelse, Ældste E. Torgesen til Missionær i Norge under Weibyes Ledelse, og omrejsende Ældste i Kjøbenhavns Konference P. C. Carstensen til P. F. Madsens Afløser som Præsident for nævnte Konference. Det blev endvidere bestemt, at Ældsterne P. F. Madsen og P. Dehlin skulde have Tilladelse til at rejse hjem med Aarets første Emigration, og at Ældste J. C. A. Weibye skulde rejse hjem som Leder for den anden Emigration, tilligemed omrejsende Ældste i Stockholms Konference, A. P. Søderborg.

Søndag d. 1ste Juni overværede

Erastus Snow Konferencemødet i Malmø, hvorpaa han i Forening med Ældsterne C. G. Larsen og L. S. Andersen aflagde et Besøg til Jylland, hvor de afholdt Forsamlinger i Aalborg, Hjørring, Randers, Aarhus, samt i Odense og Slagelse. Derefter tilbragte Broder Snow nogle Dage i Kjøbenhavn, indtil han d. 27de Juni tiltraadte Tilbagerejsen til England med Emigrantselskabet. Hans Besøg i Skandinavien var meget opmuntrende til de Hellige, der alle tidligere kjendte ham af Navn som Missionens Grundlægger, men kun meget faa af dem havde nogensinde set ham personlig. Han gav gode Raad og Undervisninger til det arbejdende Præstedømme og de Hellige i Almindelighed overalt, hvor han aflagde Besøg.

Sytten Missionærers Ankomst.

Foruden C. G. Larsens ovennævnte Selskab af Zionsbrødre (ni i Antal), ankom følgende Ældster i 1873 til Skandinavien som Missionærer fra Zion: Peter O. Hansen, som ankom til Kjøbenhavn d. 10de Juni, P. C. Geertsen, Jens Hansen fra Brigham City, C. S. Winge og John Anderson d. 15de Novbr., og Knud Petersen, Samuel Johnson og John F. Oblad d. 29de Novbr. (Om deres Missionsvirksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 74, 76, 77 og 78.)

Det 37te Emigrantselskab.

Den 27de Juni afrejste 870 emigrerende Hellige fra Kjøbenhavn med Dampskibene „Pacific“ og „Milo“. Apostel Erastus Snow samt Præsident Knud Peterson og Ældsterne P. F. Madsen og Poul Dehlin, hjemvendende Missionærer, rejste med dette Selskab. Det førstnævnte Skib, som dampede ud af Havnen Kl. 12½ Eftm. og hvor paa de Hellige stode under Apostel Snows Ledelse, ankom til Hull d. 30te om Morgenen Kl. 8½. Et Barn fødtes under Overrejsen. Samme Dag fortsattes Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor de strax gik ombord paa Dampskibet „Wisconsin“. „Milo“, som afsejlede fra Kjøbenhavn tre Timer senere end „Pacific“, og hvorpaa Præsident K. Peterson selv havde Varetægten over de Hellige, ankom til Hull Tirsdag d. 1ste Juli, 24 Timer senere end det andet Skib. Samme Dags Aften Kl. 9 naaede Emigranterne Liverpool, hvor de ogsaa gik ombord paa „Wisconsin“, som d. 2den Juli afsejlede med 976 Sjæle, under Ledelse af David O. Calder, med Assistanse af Knud Peterson, P. F. Madsen, S. S. Jones og P. Dehlin. Der var nemlig 104 engelske Hellige med. Efter heldig Overrejse ankom Selskabet til New York d. 15de Juli. Passagerernes Antal var bleven forøget med endnu et Barn, som fødtes ombord paa „Wisconsin“, samt formindsket med to, idet en Broder Knud Mortensen bortkom i Liverpool og et Barn kom af Dage ved Uforsigtighed. Fra New York fortsattes Rejsen strax med Jærnbane vestpaa, og Selskabet ankom til Salt Lake City d. 24de Juli.

Det 38te Emigrantselskab.

Den 29de August afrejste Aarets 2den Emigration, bestaaende af 219 Sjæle, fra Kjøbenhavn, tilligemed to hjemvendende Zionsældster, nemlig J. C. A. Weibye, Selskabets Leder, og A. P. Søderborg, med Dampskibet „Pacific“, som ankom til Hull d. 1ste Septbr. ved Middagstid. Den paafølgende Nat fortsattes Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor man indtraf d. 2den om Morgenen

Kl. 6 og gik strax ombord paa Dampskibet „Wyoming", tilligemed et stort Antal britiske Hellige. Hele Selskabet fik Biskop J. B. Fairbanks til Præsident, og J. C. A. Weibye, A. P. Søderborg og E. W. Snow beskikkedes til hans Medhjælpere. Afrejsen fra Liverpool skete d. 3die Septbr. Kl. 5 Eftm., men et Par Timer senere gik en Del af Maskineriet i Stykker, hvilket sinkede Rejsens Fortsættelse to Dage. Derpaa gik Alting godt indtil d. 15de, da Skibet omtrent Kl. 6 Eftm. løb fast i en Sandbanke i Nærheden af Sable Island, 700 eng. Mile fra New York. Kaptejnen sendte strax 3die Styrmand med fem andre af Skibets Besætning i Land efter Hjælp, og affyrede flere Nødskud og 14 Raketter. Man kastede derpaa Jærn, Telegraftraad og andre tunge Varer overbord, hvormed Skibet var ladet, til en Værdi af 40,000 Dollars, hvilket i Forening med det indtrædende Højvande løftede Skibet ved Midnatstid, efter at det havde siddet fast i omtrent sex Timer. Den udsendte Baad kom ikke tilbage, men da Vejret var gunstigt og Søen rolig, troede man, at de sex Mand vare komne velbeholdne i Land eller ombord paa et andet Fartøj. Den 16de fortsattes Sejladsen, og Skibet passerede Sable Island i omtrent to engelske Miles Afstand med Øen tilvenstre. Efter at Faren var overstaaet samledes Zionsbrødrene til Taksigelse og Bøn i Salonen. De fleste af Emigranterne fattede næppe, hvor stor Faren havde været.

Den 19de ankom Skibet til Kvarantænepladsen ved New York, og d. 20de kom Emigranterne i Land til Castle Garden. Samme Dags Eftermiddag Kl. 5 fortsattes Rejsen med Jærnbanen *via* Philadelphia, Pittsburg, Chicago og Omaha til Ogden, hvor Selskabet ankom Søndag d. 28de Septbr. om Aftenen Kl. 8. Den paafølgende Dag rejste den Del af Emigranterne, som skulde sydpaa, til Salt Lake City. Et lille Barn døde paa Jærnbanerejsen og blev begravet i Altoona, Pennsylvanien.

1874.

Den islandske Mission.

I 1853, da Ældste J. P. Lorenzen fra Kjøbenhavn besøgte Island, organiserede han en Gren af Kirken paa Vestmanøen d. 19de Juni med sex Medlemmer, men siden den Tid havde intet videre Missionsarbejde været udført paa denne fjærntliggende Ø. Ialt bleve omtrent tolv Personer døbte, og elleve af disse emigrerede fra Island i 1857. To af dem apostaserede paa Vejen, men de andre ni ankom, efter et og et halvt Aars Ophold i Staterne, til Utah i 1859 og bosatte sig i Spanish Fork, Utah County, hvor fra de tidligere omtalte Brødre, Loptur Johnson og Magnus Byarnason, bleve kaldede som de første Zionsældster til deres Fødeø. Den 7de Juli 1873 forlode disse to Brødre Kjøbenhavn og ankom d. 17de s. M. til Vestmanøen, deres Bestemmelsessted, hvor de strax begyndte at besøge Folket og vidne for dem i deres Huse. I Begyndelsen bleve de temmelig vel modtagne af deres forrige Bekjendte og Slægtninge, men det varede ikke længe førend Præsternes Nidkjærhed blev vækket imod dem. En af Pastorerne advarede saaledes sin Menighed offentlig fra Prædikestolen mod „Mormonerne", samt afholdt to Forsamlinger, i hvilke han fortalte alle de Løgnhistorier, han havde hørt om Joseph Smith og de Hellige. I December Maaned gik han endog saa

vidt, at han indgav Ansøgning til Dommeren om at undersøge, hvor Ældsterne havde været i Husene for at tale med Folk om deres Lærdomme, for paa denne Maade at faa Missionærerne belagte med Arrest.

„De maa ikke tro," skriver saaledes Ældste Loptur Johnson til Præsident C. G. Larsen i Kjøbenhavn, „at der her hersker fuldkommen Religionsfrihed; thi allerede tre Gange have vi været indstævnede for Retten tilligemed fem Vidner, som alle maatte aflægge Ed, uagtet de ikke kunde anklage os for nogen Overtrædelse af Landets Love. Næste Gang skulde vi stævnes til Doms, men da det nu er over to Maaneder siden, nære vi det fortrøstningsfulde Haab, at det Hele vil dø hen. De gode Herrer tænkte vist at komme os tillivs, men da vi have gaaet forsigtigt frem og ikke overtraadt nogen Lov, haabe vi, at deres Rænker ville være uskadelige for vort Vedkommende. Deres Hensigt var at forbyde os at besøge Folkene i deres Huse og undervise dem i Evangeliets Principer; men de have til deres Skuffelse erfaret, at dette vil være forgjæves, da Lovene ikke forbyde noget Saadant; derimod forbyde de Afholdelse af offentlige Forsamlinger, hvilket vi heller ikke have gjort. Vi have alligevel ikke sparet paa at bære vort Vidnesbyrd, naar og hvor der har været Anledning dertil; og Mange ere efter vor Indkaldelse for Retten blevne mere ivrige efter at høre vore Lærdomme. Ingen er endnu bleven døbt, men vi haabe, at Flere ville komme, naar Foraaret indtræder, saa en Gren kan blive oprettet her, inden vi drage her fra.

Hvis vi kunde give dem Haab om snarlig Udfrielse, er der Mange her, som vilde annamme Evangeliet. Paa Fastlandet har vor Virksomhed til Dato kun været lidet udbredt, men til Foraaret agter jeg at tage derover igjen for at forkynde Kristi Evangelium.

Efter al Sandsynlighed vil der i Fremtiden blive Arbejdsmark aaben for flere Missionærer paa disse Øer. Landet er udstrakt, og de fleste af Indvaanerne ere af de Fattige, som altid have vist sig mest villige til at annamme Frelsningsplanen.

Jeg kan med Sandhed sige, at jeg føler glad og tilfreds paa min Mission. Herrens Aand har assisteret os til paany at aabne Evangeliets Dør paa vor Fædrenejord; og vort Haab er, at vi skulle se en Del Frugter af vort Arbejde, naar vi atter vende tilbage til vort Hjem i Zions Dale. Vort Ønske er ikke at skulle opleve en anden saa stræng Vinter i dette Land. Vi kunne ikke sige Andet, end at de fleste af vore Medmennesker have bevist os meget Godt.

Da vore Midler ere opslupne, have vi taget ud paa Fiskeri for at fortjene Noget til Husly og Livsophold. Vi behøve Penge, da vi selv maa anskaffe os vore Fornødenheder. De, som have Tro paa Evangeliet, ere saa fattige, at vi ingen Understøttelse kunne vente fra denne Kant — derfor lad os arbejde den ene Time og undervise den anden: thi dette var jo Kristi Lærdomme."

Vinteren 1873—1874 var meget stræng paa Island, saa at gamle Folk paa Vestmanøen ikke kunde erindre sig en saadan tidligere, og paa Fastlandet var den endnu strængere. I Loptur Johnsons Soveværelse var der ofte syv Graders Frost, da der ingen Kakkelovn fandtes i hele Huset. Efter mange Lidelser og stor Taalmodighed lykkedes det dog tilsidst Johnson og Byarnason at døbe syv

Personer paa Vestmanøen (Island), og de oprettede en lille Gren af Menigheden dersteds d. 20de Maj 1874, over hvilken de beskikkede Ejnar Ejrikson, en af de Nydøbte, til Forstander, efter i Forvejen at have ordineret ham og en anden Broder (Ejnar Johnson) til Ældste. Derpaa begave de to Missionærer sig paa Tilbagerejsen til deres Hjem i Zion. De forlode Vestmanøen d. 27de Juni tilligemed 11 Personer, hvoraf kun en var Medlem af Kirken. De andre ti bleve døbte efter Ankomsten til Spanish Fork. Det lille Selskab rejste til England med Sejlskibet ,,Hermina'', og i Liverpool bleve de forenede med en Del britiske Hellige og rejste over Atlanterhavet med Dampskibet ,,Nevada''. Efter Johnsons og Byarnasons Hjemrejse døbte Forstander Ejrikson tre Kvinder af sine egne Slægtninge, hvilket forøgede Medlemmernes Antal i den islandske Mission til 10, og senere bleve Flere døbte. Der afholdtes nu Forsamlinger regelmæssigt hver Søndag i Forstanderens lille Hus, men det var knapt saa stort, at de ti Personer kunde staa derinde. Det var imidlertid ikke muligt at faa noget andet Sted til Forsamlingsbrug, thi de Hellige vare alle fattige, og Nogle havde næppe den daglige Føde. Fattigforstanderen nægtede ogsaa at yde dem Hjælp, som tilhørte ,,Mormonerne''.

Det følgende Aar (1875) ankom Brødrene Theodor Didrikson og Samuel Byarnason til Island. Efter at have besøgt Grenen paa Vestmanøen og ordineret tre Brødre til Præstedømmet dersteds, henvendte de deres Opmærksomhed til Fastlandet, hvor de tidligere Missionærer endnu ikke havde virket, naar undtages Ældsterne M. Byarnason og L. Johnson som aflagde et kort Besøg der til i 1873. Efter flere Maaneders haardt Missionsarbejde lykkedes det Brødrene Didrikson og Byarnason at vinde fire Personer, som dog ikke bleve døbte førend efter deres Ankomst til Utah. Om Efteraaret 1876 rejste Missionærerne tilbage til deres Hjem i Zion, og over tre Aar hengik førend to andre Ældster sendtes der til. Som Bidrag til den islandske Missions Historie hidsættes Følgende:

G. GUDMUNDSONS BERETNING.

,,Jeg Gudmund Gudmundson blev født d. 23de Marts 1825 i Artumen, Odda Sogn, Rangarvattnsysla, Islands Sønderamt. Vi vare ialt elleve Søskende, af hvilke to døde i en ung Alder; jeg var den yngste Søn. Mine Forældre vare ærlige og gudfrygtige Mennesker, gjæstfrie og godhjærtede mod Alle efter deres bedste Evne, uagtet de ikke vare rige. Omtrent otte Aar gammel kom jeg i Gjørtlerlære, og da jeg havde lært denne Profession samt var bleven gjort til Lutheran ved Konfirmation, blev jeg paa en besynderlig Maade tilskyndet til at rejse til Staden Kjøbenhavn for at lære Guldsmedprofessionen. Jeg forlod saaledes min Fødeø samt Slægt og Venner og rejste til Danmark, da jeg var omtrent 15 Aar gammel. Mine Forældre vare allerede begge døde, og jeg følte mig ene og forladt i Verden. Kun faa Bekjendte havde jeg og næsten ingen Venner; ikke heller var jeg i Besiddelse af Midler, men det lykkedes mig endelig at komme i Guldsmedlære for fem Aar med det Løfte, at hvis jeg opførte mig til min Mesters Tilfredshed, skulde jeg faa et halvt Aars Afslag, hvilket jeg ogsaa ærligt fik, og blev udskrevet med god Anbefaling efter at have gjort mit Svendstykke.

Omtrent et Aar hengik, og jeg tog Arbejde som Guldsmedsvend. Jeg kom imidlertid til at logere sammen med en god Ven ved Navn Thorarin Haflidason, som nylig var bleven Snedkersvend. Hans Faders Broder var min ældste Søsters Mand. Han var den Første, som talte til mig om den vidunderlige Sekt, kaldet „Mormonerne", idet han fortalte mig, at han havde været i deres Forsamlinger og hørt dem prædike, og han ønskede nu, at jeg ogsaa skulde gaa og høre dem. Men jeg bandte og sværgede paa, at jeg vidste, at det Hele var Vrøvl og Fantasi, og at alle disse forstyrrede Gjendøbere kun vare religiøse Sværmere osv. Omsider lod jeg mig dog overtale til at lytte til min Vens sagtmodige Bemærkninger, da jeg vel vidste, at hvad jeg havde sagt angaaende disse Mennesker var ugrundet, eftersom jeg aldrig havde set en eneste Sjæl af dem eller hørt deres Lærdomme. Jeg lovede altsaa min Ven, at jeg vilde komme og høre dem, hvilket jeg ogsaa gjorde den følgende Sabbat. De Helliges Forsamlinger afholdtes den Gang i Lille Kongengade, paa Nems Sal, og jeg stjal mig op ad Trappen med „Livet i Hænderne", befrygtende for, at nogle af mine Bekjendte skulde se mig hos disse forskrækkelige Mennesker. Endelig kom jeg da lykkelig og vel op paa Salen, og jeg lyttede med spændt Opmærksomhed til hvert Ord, som kom fra Talerens Mund under Forsamlingen. Vor dyrebare og ædle Ven, Broder Erastus Snow, talte, og skjøndt hans Prædiken den Gang var meget vanskelig at fatte, eftersom han endnu var ufuldkommen i det danske Sprog, gjorde hans ærlige og fromme Ansigt, der straalede af faderlig Kjærlighed, et dybt Indtryk paa mig. Der var Noget saa behageligt ved hans Udseende, som indgød Tillid og Ærbødighed for hans Person. Jeg kunde den Gang have taget ham hjærtelig ved Haanden og udbrudt af mit ganske Hjærte: Gud velsigne Dig! Du ædle Gudsmand! Ligeledes fandt jeg overmaade stor Behag i at se den Forekommenhed og Kjærlighed, som lagdes for Dagen, og naar jeg saa' disse Mennesker hilse paa hverandre med den Varme og Hengivenhed, som jeg senere nøjere lærte at kjende, saa blev jeg storligen forundret, thi det var uligt hvad jeg havde bevidnet hos alle andre Sekter, saa vidt jeg var bekjendt med dem. Tilmed vare de saa venlige mod Fremmede, som kom for at høre dem. Jeg bestemte mig strax til at ville ransage deres Lære, og efter deres Raad og Undervisning bad jeg i Hjærtets Oprigtighed til Gud om at give mig sin Aand, saa at jeg kunde fatte og forstaa hvad jeg skulde gjøre. Følgen deraf var, at jeg snart blev overbevist om Sandheden, og jeg begjærede Daab. Dette var om Vinteren, og der var tyk Is paa Vandet. Broder C. Christiansen udførte Daabsordinancen i Nærværelse af John E. Forsgren, O. C. Olsen og Andre, og da jeg kom op af Vandet følte jeg i Aand og Sandhed som et nyt Væsen. En ubeskrivelig Lyksalighed gjennemtrængte min hele Sjæl. Jeg blev konfirmeret under Hænders Paalæggelse af Erastus Snow, P. O. Hansen og Andre.

En kort Tid derefter blev jeg beskikket til at gaa som Missionær til mit Fædreland (Island) tilligemed min Ven Thorarin Haflidason. Han blev ordineret til Præst og jeg til Lærer; dette skete om Vinteren 1851, om jeg erindrer ret. Broder Thorarin tog ikke med samme Skib som

jeg, men rejste nogle Uger i Forvejen. Efter fire eller fem Ugers Sejlads landede vi i Vestmanøens Havn, der er omtrent 12 hundrede engelske Mile fra Kjøbenhavn. Paa Øen, der er beliggende omtrent 12 eng. Mile fra Fastlandet, var der den Gang tre Kjøbmandsbutikker samt en udmærket god Havn, der er indesluttet rundt omkring, saa at der kun er en smal Munding, hvor Skibene gaa ind og lægge fast tæt under de lodrette Klippebjærge, som danne en høj Mur paa Havnens Nordside, og hvori Myriader af Søfugle bygge deres Reder. Vestmanøerne udgjør et eget Kirkesogn og har omtrent 400 Indbyggere.

Strax efter at vi havde sat vore Fødder paa Land, kunde vi mærke, at vi ikke vare saa hjærteligt velkomne som vi uvilkaarlig vilde have været, dersom vi ikke havde været ,,Mormoner'', thi vor Ankomst var allerede bebudet over hele Landet, og den gamle Spauldings Historie samt andre Løgne vare offentliggjorte i Landets Aviser, med Advarsel og Proklamation fra Landets Biskop og højeste Embedsmænd, advarende Folket imod os, idet man kaldte os de falske Frofeter, der nu, i Overensstemmelse med Profeternes Forudsigelse, vare komne for at vildlede og forføre Folket osv. Folket blev paa det Strængeste forbudt at modtage os eller lytte til vor Tale. En af disse Proklamationer var særlig sendt til Præsterne og Øvrigheden paa Vestmanøen. Følgelig bleve vi strax indstævnede og paa det Alvorligste forbudte at udbrede vor Lære, og da der i de Dage ingen Lov var vedtaget om Religionsfrihed paa Island, bleve vi nødsagede til at være meget forsigtige, for at vi ikke skulde styrte os selv eller Andre i nogen Ulykke ved at handle imod Landets Love. I al Stilhed besøgte vi vore Venner i deres Huse. Nogle begyndte snart at undersøge vor Lære og Flere troede vort Vidnesbyrd. De Første, som bleve døbte paa Øen, var vor Ven Bendikt Hansen og Hustru Ragnhild Hansen, som nu begge ere døde. Dernæst blev Søster Helga Johnsdatter (nu Søster Didrikson i Spanish Fork) døbt, og andre Troende bleve døbte efter en kort Tids Forløb. Imidlertid druknede Broder Thorarin tilligemed fire eller fem Andre, som vare ude at fiske i en lille Fiskebaad, som vi paa Islandsk kalde ,,Jul''. En heftig Storm opstod, og den lille Baad blev opslugt af Søens rædsomme Kæmpebølger, saa at hver Sjæl i den omkom.

Broder Thorarin havde giftet sig med en ung og dygtig Pige, som blev en bitter Fjende af ,,Mormonismen'', og udøvede mange Trusler mod hendes Mand. Iblandt Andet erindrer jeg, at hun havde faaet fat paa Broder Erastus Snows Portræt, som Broder Thorarin havde faaet i Kjøbenhavn, og i sit Raseri tog hun og kastede det ud i Søen, idet hun indbildte sig, at det var et Afgudsbillede, som hendes Mand tilbad. Det er en Misforstaaelse naar man fortæller, at vor Ven Thorarin døde som Apostat. Nej, til vor hedengangne Broders Ære vil jeg bekjendtgjøre, at han ingenlunde døde som Apostat, men tværtimod døde standhaftig i Troen paa alle de Lærdomme, Ordinancer og Aabenbaringer, som vi kjendte til i hine tidlige Dage. Men han havde en haard Kamp at stride, thi hans unge Kone, som han elskede meget højt, stred imod og bebrejdede ham paa det Haardeste, i Forening med Præsten og Svigermoderen, som var en bitter

Hader af vor Lære. Vor stakkels Broder vidste derfor næppe hvad han skulde gjøre; han bad, græd og fastede ofte, haabende at overvinde den stærke Modstand, og med Sagtmodighed overvinde det Onde med det Gode. Men ak! han blev kaldet fra Skuepladsen, og om Nogen sørgede bitterlig og græd over Tabet af en ædel og godmodig Sjæl, da gjorde jeg. Det er derfor en hellig Pligt overfor vor hedengangne Ven, at den Misforstaaelse med Hensyn til hans foregivne Apostasi bliver opklaret.

Med Hensyn til at beskrive Guds vidunderlige Styrelse med mig paa Missionen, da vilde det tage mange Numre af vor Stjerne, om jeg skulde forklare det Hele, og det vilde maaske ikke være interessant for Folket i Almindelighed, skjøndt det sikkert vilde være det for Mange. Jeg kan ikke give Dato af mit Missionsliv, da jeg har mistet mine Dagbøger, der indeholdt en kortfattet Beskrivelse derom; men maaske nogle af vore gode Brødre i Spanish Fork kunne indsende det Manglende til Stjernens Redaktør.

Da Broder Johan P. Lorenzen kom til vor Ø i 1853 modtog jeg ham med aabent Hjærte og gjorde Alt, hvad der stod i min Magt, for at gjøre ham Livet saa behageligt som muligt, men han kunde ikke udrette Meget med Hensyn til at undervise om noget Lærdomsprincip iblandt de Indfødte, hvoraf de Fleste, især i disse enlige Dage, ikke kunde forstaa det danske Sprog; dog gjorde han det bedste, han formaaede, og Ingen kunde forlange Mere. Strax efter hans Ankomst til Øen samlede vi vore Venner tilsammen i al Stilhed, og vi bleve enige om at begive os ad forskjellige Veje til at vist bestemt Sted, som vi havde valgt, fordi vi betragtede det som den fortræffeligste Plads for et Møde under Omstændighederne. Det var i en yndig, rundagtig Dal, som Naturen havde omringet med høje Bjærgmure. Midt i denne naturskjønne Dal fandtes en lille græsbegroet Slette, saa jævn som et Bræddegulv, indeholdende omtrent 20 Akres Land eller maaske mere, hvor vi forsamlede os, idet vi kom tilstede En ad Gangen, for ikke at vække Opsigt iblandt vore Modstandere og Forfølgere. Her i det Frie, med den blaa Himmel over vore Hoveder, oprækkede vi vore Hænder mod det Høje og bade til Faderen i Jesu Navn, at han vilde velsigne og helliggjøre den yndige Plet Jord, indenfor disse skjønne Bjærgvægge, for vor Gudsdyrkelse. Derpaa blev jeg ordineret til Ældste under Broder Johan P. Lorenzens Hænder, som var bemyndiget af den skandinaviske Missions Præsidentskab til at udføre denne Handling. Vi sang Salmer og bade Bønner, og jeg oversatte Broder Lorenzens Tale paa Islandsk. Hvor mange der ved hin højtidelige Lejlighed vare forsamlede i denne mindeværdige Dal kan jeg ikke med Bestemthed erindre, men dette véd jeg, at Alle, som der vare tilstede, senere bleve døbte, og de fleste af dem ere den Dag i Dag trofaste Medlemmer af Kirken, bosatte i Spanish Fork, Utah County. Mit Opholdsted paa Øen var hos en vis Mand ved Navn Loptur Johnson: han var nidkjær og ivrig i at forsvare vor Lære, hvilket tjente til ubeskrivelig Forbauselse for Øens Indbyggere, da denne Mand var i stor Ære og navnkundig iblandt Landets Indbyggere baade fjærn og nær. Han havde saaledes flere Gange været valgt som Althingsmand fra Vestmanøen, hvilket er det samme som en af

vore Repræsentanter til Legislaturen. Han havde ogsaa fungeret som Degn og Forligskommissær, samt indehavt mange andre Tillidsposter, og det kan med Sandhed siges om ham, at han var det værdigt, thi han var en retskaffen, oprigtig og troværdig Mand. Hans Familie annammede ogsaa Vidnesbyrdet, og ere bosiddende i Utah, men Broder Loptur døde efter at han var kommen tilbage fra sin Mission til Island, hvilken Mission han udførte med Ære og Værdighed, tilligemed Broder Magnus Byarnason. Fra denne lille Begyndelse ere vi (Hellige fra Island) allerede voxede til maaske noget over et hundrede Sjæle, iberegnet Unge og Gamle, hvilke ere bosiddende i Spanisk Fork. Iblandt disse kan nævnes vor ædle Broder Theodor Didrikson, som med stor Nidkjærhed forsvarede Herrens Sag længe førend han blev døbt, og var alletider redebond til at tage vort Parti, hvilket vi aldrig kan glemme.

Efter min Mission paa Island virkede jeg i flere Aar som Missionær i Danmark, og jeg har erfaret og gjennemgaaet adskillige Ting for Evangeliets Skyld, samt maaske tildels for min egen uvise Fremgangsmaades Skyld, men jeg vil Intet skrive derom. Hvad jeg har oplevet og prøvet er maaske til større Gavn eller Skade for mig selv end nogen Anden. Men jeg glemmer aldrig mine Brødre, som jeg først prædikede Evangeliet for paa Island, ej heller hine lykkelige Dage,som jeg tilbragte der for 30 Aar siden, uagtet de vare blandede med Sorg og Besvær samt en Del Lidelser og Prøvelser. Men Evangeliet er det samme velsignede Sandhedsord, som det altid har været, og altid vil blive fra Evighed til Evighed. Amen.“

Ovenstaaende Beretning blev indsendt af Broder Gudmundson kort førend hans Død.

Th. Didriksons Beretning.

„Jeg Theodor Didrikson blev født af fattige Forældre d. 25de Marts 1828 i Øst-Landeyjun, Rangarvattnsysla, Island. Min Moder havde tolv Sønner og en Datter med sin første Mand, som døde da de fleste af Børnene vare meget unge, men saa indgik hun Ægteskab paa ny og fik en Søn, da hun var over 50 Aar gammel. Dette hendes yngste Barn annammede Evangeliet paa Island og emigrerede til Utah i 1882 tilligemed sin Kone og fem Børn, men døde kort efter at have naaet sit Bestemmelsessted, Spanish Fork.

Da jeg var fire Aar gammel fik jeg et nyt Hjem hos en Bonde ved Navn Olaf Johnson, hos hvem jeg tilbragte fire Aar. Siden var jeg hos H. Johnson, en anden Bonde, indtil jeg var 22 Aar gammel. Paa den Tid da Brødrene G. Gudmundson og Thorarin Haflidason kom til Island i 1851 tjente jeg hos en Præst. Disse Brødre døbte nogle Faa og lagde Grundvolden til Missionsarbejdet paa Vestmanøen. Da jeg først hørte disse to Sidste-Dages Hellige prædike det evige Evangelium, syntes jeg, at de havde overnaturlig Frimodighed, og de fremførte saa mange Beviser til Stadfæstelse af deres Tro og Grundsætninger, at Ingen kunde modsige dem af Bibelen, hvilken Bog jeg ansaa for det eneste rette Vaaben, som burde anvendes imod dem. Derfor tænkte jeg det var Umagen værd at ransage deres Lære, og bruge det Lys,som Herren havde skjænket mig, samt gjøre som Apostlen siger: „Prøver Alt, beholder det Gode.“ Jeg gik derfor tre Gange til deres Forsam-

linger, hvorved der lagdes en Grundvold i mig for min Tro. Men til samme Tid blev jeg bekymret, og frygtede for, at hvis jeg antog den nye Lære, kunde jeg maaske ikke udstaa det Had og de Løgne, som den overalt mødte. Ikke destomindre ydmygede jeg mig i Bøn til Herren, og bad oprigtig til ham om at give mig et Vidnesbyrd for mig selv, hvis det var den ene rette Religion. Min Tro var meget svag, og jeg forventede næppe, at Herren vilde høre min Bøn; dog forekom det mig, at dersom han saa' og hørte alt det Onde, som Menneskene gjorde, saa kunde han vel ogsaa se og høre det Gode. Hver Gang jeg bad fik jeg mere og mere Vidnesbyrd om „Mormonismens“ Sandhed, hvorfor jeg en Aften bestemte mig til at lade mig døbe den næste Morgen, thi jeg troede, at jeg vilde blive ulykkelig, hvis jeg skulde træffe at dø førend jeg blev døbt. Dette var midt i Februar Maaned 1855, og det var en haard Frost. Om Natten drømte jeg, at jeg var ude i en vild Ørken, hvor der herskede et stort Mørke, der syntes at blive tættere og tættere, indtil jeg fik Øje paa en styg, sort Oxe, som løb mod mig og gjennemborede mig med sine Horn, samt rystede mig paa disse, saa at jeg syntes at gjennemgaa en stræng Død. Da jeg vaagnede, vidste jeg ikke om Drømmen var fra Herren til at advare mig mod at lade mig døbe, eller fra Djævelen til at skrække mig. Jeg bad derfor til Herren, at jeg maatte faa at vide hvad jeg burde gjøre, men jeg følte ligesom før, at jeg skulde gaa i Daaben, hvorfor jeg bestemte mig til at blive døbt Dagen efter. Senere paa Natten fik jeg atter en Drøm, i hvilken jeg syntes at befinde mig i en lille Indsø, der var fuld af Skorpioner, Slanger og flere Indsekter, der vilde stikke og bide mig. Jeg kunde hverken svømme eller gaa under, hverken leve eller dø, og jeg syntes at kunne forstaa, at dette var de Fordømtes Pinested. Foran mig var der et højt Bjærg, der naaede op til Skyerne, saa at Ingen kunde se eller høre mig. Jeg gav mig til at græde og bede, og i det samme fik jeg Øje paa en Mand, der kom i Himmelens Skyer, iført hvide Klæder, hvilke jeg kjender bedre nu end den Gang; han kom frem paa Bjærgranden foran Stedet, hvor jeg laa, og rakte mig sin Haand, hvorpaa han løftede mig op til sig, og efter at have tilkastet mig et venligt Smil, gik han bort uden at sige et Ord. Jeg vaagnede og var meget bekymret over denne Drøm. Endnu var jeg ikke kommen i Pagten, men havde bestemt mig til at annamme Daab. Hvad mon da Hensigten kunde være med disse Drømme, der fyldte mig med Frygt og Rædsel? Jeg bad atter til Herren om at vejlede mig, og tredie Gang bestemte jeg min Daab til den følgende Dag. Jeg gik tilsengs meget tankefuld. Jeg véd ikke, om jeg var falden i Søvn eller ikke, da jeg fornam Noget, som kom paa mine Fødder, og bevægede sig op over mit Legeme indtil jeg blev aldeles magtesløs. Det greb mig om Struben, og jeg vidste, at det kunde og vilde kvæle mig. Jeg bad til Herren om at blive befriet fra det Onde, som plagede mig, og da jeg kom til Bevidsthed, eller maaske vaagnede, saa' jeg en sort Skygge løbe fra min Seng, ud igjennem Døren. Jeg rystede af Frygt, og var helt vaad af Sved, som om jeg havde været neddyppet i Vand. Aldrig, hverken før eller senere, har jeg erfaret noget Lignende i Søvne.

Over denne sidste Drøm blev jeg meget glad, fordi jeg af den forstod, at det var Satan, der søgte at skræmme mig fra at lade mig døbe, og nu gjorde jeg Alvor af Sagen. Trods det ublide Vejr og andre Ubehageligheder gik jeg samme Nat i Snevejret og den haarde Frost ud og blev døbt af Loptur Johnson d. 17de Februar 1855.

Jeg mærkede snart, at der var foregaaet en stor Forandring med mig. Jeg holdt saaledes op med at bande, og skjøndt Alle skjændte paa mig, blev jeg ikke vred som tidligere. Jeg adskiltes nu fra mine Slægtninge og Venner og rejste til Kjøbenhavn, hvor jeg opholdt mig i fire Maaneder. Derefter rejste jeg med et stort Selskab af Hellige til Liverpool.

Da Skibet „John J. Boyd" var færdigt til Afsejling over Atlanterhavet, kom Apostlene John Taylor og F. D. Richards ombord; de holdt Taler, som jeg ikke forstod, men jeg saa' mange af de Tilstedeværende græde. Sidenefter blev det oversat af Knud Peterson. Talens Hovedindhold var, at vi vilde have en lang og stræng Rejse, og nogle af os maatte dø, men hvis vi forbleve flittige til Bøn, samt taalmodige, lydige og fredsommelige, skulde vi erkjende Herrens hjælpende Haand, naar vi kom i Land. Overrejsen varede omtrent 10 Uger eller 70 Dage. Henved 50 Mennesker døde paa Skibet. Vi reddede Besætningen af et Fartøj, som var ved at synke. Vort Oplag af Vand og Kul slap næsten op, og Provianten var saa utilstrækkelig, at vi fik kun halv Portion Mad eller mindre en Del af Tiden. Jeg blev syg og maatte holde Sengen i mange Dage, og flere Gange troede jeg, at mit jordiske Livs Ende var for Haanden. Da vi kom til New York var Isen netop drevet væk for en eller to Dage siden. Havnen havde været blokeret længe, saa at Ingen havde kunnet komme i Land dersteds. Nogle af Emigranterne toge midlertidigt Ophold i de vestlige Stater, men jeg rejste samme Aar til Utah med et Haandkarre-Kompagni, som jeg undlader nærmere at omtale. Det følgende Aar bosatte jeg mig i Spanish Fork, hvor jeg har havt mit Ophold hele Tiden siden.

I April-Konferencen 1875 blev jeg i Forening med Broder S. Byarnason kaldt til at gaa paa Mission til Island. Vi afrejste her fra i Slutningen af April og kom til Island d. 2den Juni med Postdampskibet „Diana". Paa Vestmanøen, hvor der var en liden Gren af Hellige, under Broder E. Ejriksons Præsidium, tilbragte vi fem Uger. Vi ordinerede tre Brødre til Præstedømmet, og opmuntrede de Hellige til Trofasthed, Flittighed i Bønnen osv. Derefter toge vi over til Fastlandet og bare Vidnesbyrd om Evangeliet hvor hen vi kom. Men Størstedelen af Indbyggerne havde ikke hørt Andet om de Hellige end de modbydeligste Løgne om Joseph Smith og „Mormonerne", og vare altsaa meget fordomsfulde imod os. John D. Lees Sag var desuden under Behandling den Gang, og Redaktørerne havde i Forbindelse dermed mange Ting at fortælle Folket gjennem Aviserne. Vi bade dem om at indrykke Gjensvar fra os, men det vilde de ikke. Ikke heller var der Nogen, som vilde trykke et lille Skrift (Indbydelse til Guds Rige), som vi havde oversat paa Islandsk, hvorfor jeg sendte Manuskriptet til Kjøbenhavn tilligemed 30 Kroner til Trykkeløn, hvilket Beløb jeg maatte tage af den lille Sum, jeg havde til at leve af. Præsident Flygare sendte

mig 1000 Exemplarer af det trykte Skrift, men der var saa mange Trykfejl deri, at jeg ikke kunde sælge det, hvisaarsag jeg maatte give det bort til Saadanne, som vilde have det.

Der findes kun en Religionssekt paa Island, nemlig Lutheranerne, og Folket, der har en fast Karakter, hænger meget haardt ved deres gamle Tro. Flere uheldige Forsøg have været gjorte af andre Sekter paa at faa Fodfæste paa Øen. Selv Katholikerne, som have bygget en prægtig Kirke paa det smukkeste Sted i Hovedstaden Reykjavik, have indtil Nærværende ikke kunnet gjøre nogen Fremgang. Vi rejste gjennem en stor Del af Landet og bare Vidnesbyrd for Mange samt talte med 20 Præster, af hvilke flere vare meget bitre og uhøflige imod os og vor Religion. To Studenter fulgte, ved en vis Lejlighed, med os flere engelske Mile og udskjældte os for Alt, hvad de kunde; den ene af dem slog endog Hatten af Broder Byarnason og bankede hans Hest samt bad os at hilse Djævelen. Nogle Maaneder derefter døde den ene af disse Studenter i den By, hvor vi opholdt os om Vinteren; den Anden huggede sig med en Le, og blev sengeliggende i lang Tid.

Iblandt de Mange, som kom til os for at høre om vor Tro, var der Flere, som forundrede sig storligen ved at erfare, at vi virkelig troede paa Faderen, Sønnen og den Helligaand; thi de havde hørt saa mange slette og hæslige Fortællinger om „Mormonerne“, at de troede intet Saadant muligt. Mange erkjendte, efter at have hørt vor Forklaring, at vor Lære var bedre og rigtigere end deres, samt indsaa, at den lutherske Religion ikke var rigtig, men kun fire Personer annammede vort Vidnebyrd og emigrerede til Utah. To af disse, nemlig J. B. Johnson og P. Valgardson, have senere været udsendte som Missionærer til Island.

Vi sendte Ældste John Eyvindson paa Nordkanten af Øen for at missionære dersteds, men der var Ingen, som vilde annamme hans Vidnesbyrd. Da vi fik Tilladelse til at vende tilbage til Utah den næste Sommer, forlode vi Island d. 10de August 1876 og naaede vort Hjem d. 16de Septbr. Efter min Hjemkomst forfattede jeg i Løbet af to Vintre en Bog paa 160 Sider, eller omtrent saa stor som Parley P. Pratts Advarsels-Røst. Denne lille Bog, der indeholder alle vore Hovedlærdomme, undtagen Polygami og Tiende, blev trykt i Kjøbenhavn og bragt til Island i 1879 af Ældsterne John Eyvindson og Jacob B. Johnson. Med Undtagelse af det ovenfor omtalte lille Skrift, er denne Bog den eneste, som vore Ældster have udgivet paa Islandsk. Mange have senere erkjendt, at de ved dens Hjælp ere blevne i Stand til at kunne forstaa Sandheden.

De Islandske, som have annammet Evangeliet, ere indtil Nærværende (Febr. 1883) 80 Voxne, og af disse ere henved ti blevne Apostater. Ialt er der kommen omtrent 110 Personer fra Island til Utah tilligemed deres Børn.“

Joseph F. Smiths Besøg.

Fredag d. 22de Maj ankom Joseph F. Smith, Præsident for den europæiske Mission, ledsaget af Ældsterne Junius F. Wells og George F. Gibbs, til Kjøbenhavn paa et kort Besøg. De overværede Konferencemødet for Kjøbenhavns Konference d. 23de og 24de Maj, havde selv en fornøjelig Tid samt glædede de Hellige og det arbejdende Præstedømme

med deres Besøg. Allerede d. 29de s. M. begave de sig paa Tilbagerejsen til England.

DET 39TE EMIGRANTSELSKAB.

Den 18de Juni afrejste fra Kjøbenhavn Aarets første Emigration, bestaaende af 703 Sjæle, foruden følgende hjemvendende Missionærer: P. C. Carstensen, C. F. Schade, P. C. Christensen, M. Nilson og Jens Hansen. Emigranterne afgik i to Kompagnier, hvoraf det første, bestaaende af 517 Sjæle under Ledelse af P. C. Carstensen, afsejlede med Dampskibet „Milo", og det andet (186 Sjæle under C. F. Schades Bestyrelse) med Dampskibet „Humber". „Milo" ankom til Hull Mandag Formiddag d. 22de, og Emigranterne fortsatte samme Dag Rejsen til Liverpool. „Humber" havde en saa stormfuld Rejse over Nordsøen, at man maatte kaste en Del Kreaturer overbord, men ankom dog lykkelig og vel til Hull d. 22de om Aftenen, og den følgende Dag naaede Emigranterne Liverpool, hvor alle de skandinaviske Hellige tilligemed en Del andre Emigranter gik ombord paa Dampskibet „Idaho", som afsejlede fra Liverpool Onsdag d. 24de om Eftermiddagen. Der var ialt omtrent 810 Hellige ombord, medens henved 300 Fremmede havde Plads forude. P. C. Carstensen beskikkedes til Leder med Assistanse af Brødrene John Clark og Geo. F. Gibbs.

Man havde smukt Vejr paa hele Overrejsen, med Undtagelse af en Dag (30te Juni), da det stormede temmelig stærkt. Bølgerne rullede som store Bjærge, og en mægtig Sø slog over Skibet, hvis Mellemdækslugе hændelsesvis stod aaben. Vandet strømmede derfor ned under Mellemdækket i saadan Mængde, at man tilsidst havde det særegne Syn at se Madkasser og Kurve frit og uhindret flyde omkring. Man maatte tage sin Tilflugt til Køjerne indtil Rummet var øst læns. En beundringsværdig Ro var udbredt over de Hellige ved denne Lejlighed, men anderledes var det med de fremmede Emigranter, der betoges af stum Fortvivlelse og Modløshed. Kaptejn Forsyth bemærkede saaledes ogsaa den følgende Dags Morgen ved Frokostbordet, at han om Natten havde maatte gaa ned til de Fremmede og berolige dem, eftersom de af fuld Hals skrege og raabte: „Fortabt, fortabt." Men han havde koldblodigt forestillet dem, at der var slet ingen Fare, thi der var for mange „Mormoner" ombord til at Skibet skulde gaa under. En katholsk Præst, der var tilstede, følte sig fornærmet over Kaptejnens Forklaring og gjorde Indvendinger, men Kaptejnen bemærkede, at han nu havde ført „Mormonerne" sikkert over Atlanterhavet i 18 Aar, og han havde aldrig hørt, at noget Fartøj var gaaet under med dem

Den 6te Juli ankom Selskabet til New York, og den følgende Dag fortsatte de Rejsen fra Jersey City. Den 15de naaede de Ogden og Salt Lake City i god Behold. To Børn døde paa Rejsen af Mæslinger.

SEX MISSIONÆRERS ANKOMST.

Kun sex Ældster ankom til Skandinavien i 1874 som Missionærer fra Zion. Af disse arriverede P. Hansen til Kjøbenhavn d. 20de Juni, og C. J. Gustafson, S. Christoffersen, Søren Petersen, N. C. Flygare og John M. Larsen d. 22de Novbr. (Om deres Missionsvirksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 74 og 78.)

DET 40DE EMIGRANTSELSKAB.

Aarets 2den Emigrationsafdeling, bestaaende af 214 Sjæle, foruden 4 hjemvendende Missionærer, nemlig N. P. Lindelof, Kompagniets Leder, And. S. Nielsen, John F. Oblad og C. S. Winge, afrejste fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Cato" d. 27de August. De ankom til Hull d. 31te Kl. 11 Form. og rejste samme Dag med Jærnbanen til Liverpool, hvor de tilligemed 320 britiske og nogle faa tyske, svejtsiske og hollandske Hellige, ialt 553 Sjæle, gik ombord paa Dampskibet „Wyoming", der afsejlede fra Liverpool Onsdag d. 2den Septbr. og ankom til New York d. 14de. Ældste John C. Graham var Leder for hele Selskabet, med Assistanse af N. P. Lindelof, R. W. Heyborne og ni andre Zionsbrødre. Chr. Glæde fra Aalborg maatte med Kone og et Barn efterlades i Liverpool formedelst Sygdom. Den 15de fortsatte Selskabet Rejsen med Jærnbanen fra New York vestpaa og ankom til Salt Lake City Onsdag d. 23de Septbr.

I Aaret 1874 emigrerede ialt 915 Sjæle fra Skandinavien, af hvilke 515 vare fra Danmark, 302 fra Sverige og 98 fra Norge, foruden ni hjemvendende Missionærer og et Antal af 11 Personer fra Island, som toge direkte over til Liverpool.

(Fortsættes paa Side 289.)

NYHEDER.

Utah. Nathanial A. Woodbury, der havde virket som Skolelærer i 2det Ward, Salt Lake City, blev fundet død i Nærheden af Park City d. 26de August. Hans Lig blev bragt til Salt Lake City, og der begravet nogle Dage senere.—Madam Eva Wahlstrøm af 17de Ward, Salt Lake City, fandt et lille, nyfødt Pigebarn udenfor sin Dør om Aftenen d. 27de August. En lignende Foræring fandtes foran Wm. Hennefers Hus i 13de Ward den følgende Dags Aften. I begge Tilfælde medfulgte Skrivelser, hvori de ulykkelige Mødre bade de respektive Kvinder at modtage og opdrage deres Uskyldige. Saadanne uhyggelige Omstændigheder vare ukjendte i vort Territorium, indtil for nogle faa Aar siden.—Geo. Stevans, en Fremmed fra Texas, blev dræbt og frygtelig lemlæstet af en Bjørn ved Weber-Floden, i Nærheden af Coalville, om Aftenen d. 30te Aug.—Det nye Forsamlingshus i 3die Ward, Salt Lake City, blev indviet om Aftenen d. 31te Aug.—I Stavskonferencen, som afholdtes i Castle Dale, Emery County, d. 31te Aug., blev et nyt Ward organiseret ved Ferron Creek, under Navn af Molen Ward, med Lyman S. Beach som Biskop og H. P. Rasmussen og J. D. Killpack som Raadgivere.—Søster Margaret T. Smoot, Præsident A. O. Smoots Hustru, døde paa sin Bopæl i Provo, d. 1ste Septbr., efter en længere Tids Sygdom.—Overdommer Hunter er bleven afløst af C. S. Zane.—James Roskelley, en ung Missionær, som arbejder i de sydlige Stater, blev skudt paa og saaret i den ene Arm i Lee Valley, Tennessee, d. 8de Aug. Ugjerningsmanden, en Neger, blev strax greben og kastet i Fængsel. Lidt tidligere var unge Roskelley tilligemed en Medarbejder bleven bombarderet med Stene medens de gik igjennem en Skov.

Ohio. En Ildebrand ødelagde Ejendom for $2\frac{1}{2}$ Million Dollars i Cleveland d. 7de Septbr.

New York. Charles J. Folger af Præsident Arthurs Kabinet døde i Geneva, New York, d. 4de Septbr.

Tennessee. Anti-Mormonerne i Lewis County have advaret Alle, som tilhøre de Sidste-Dages Helliges Samfund, om at forlade Landet inden 30 Dage.

Alabama. Ældste J. J. Fuller, en ældre Missionær, blev Natten mellem d. 17de og 18de Aug. pisket af en Pøbelhob i Lauderdale County for at have prædiket Evangeliet. Lauderdale County grænser mod Staten Tennessee, hvor de fire Brødre nylig bleve dræbte.

Danmark. I Ugen mellem d. 10de og 17de Aug. blev Kjøbenhavn gæstet af mellem 1000 og 2000 Læger og Videnskabsmænd fra forskjellige Dele af den civiliserede Verden. Endog Repræsentanter fra det fjærne Japan vare tilstede. Besøget var i Anledning af den saakaldte Lægekongres, der afholdes regelmæssigt hvert tredie Aar i en af

Verdens større Stæder. Denne Gang havde man valgt Kjøbenhavn til deres Samlingssted. Aabningsfesten afholdtes i Industriforeningens store Sal Søndag d. 10de Aug., og hele den efterfølgende Uge udmærkede sig med en Række passende Festligheder og Videnskabsmøder.

BOGNYT. „Representative Women of Utah" er Titlen paa en god og interessant Bog, som er skreven af Søster A. J. Crocheron, og indeholder biografiske Skizzer af flere af Territoriets ledende Kvinder, iblandt hvilke kunne nævnes E. R. Snow Smith, Zina D. H. Young, Prescendia L. Kimball, Phæbe W. Woodruff, Emmeline B. Wells, Bathsheba W. Smith og 15 Andre. For 75 Cents sendes Bogen portofrit til Enhver, som skriver til Mrs. A. J. Crocheron, Salt Lake City, Utah. Den sælges ogsaa i Bogladerne.

NOTITS. Sidste-Dages Hellige, som ønske at engagere en duelig Musiklærer, vil finde det raadeligt at stifte Bekjendtskab med Broder H. J. Hill, der er beredt til at kunne give Undervisninger i Elevernes Hjem paa de rimeligste Vilkaar. Missionærers Børn undervises for halv Pris.

Adresse: H. J. Hill, P. O. Box 423, Salt Lake City.

MINDEFULDE TANKER.

En maaneklar Aften i Juli.

Fuldmaanen straaler, forsølver Byen
Mens Stjerner funkle, og Alt er tyst,
Kjøl't vifter Vinden, og klar er Skyen;
Jeg sidder ene i stille Lyst
Ved grønne Buske og høje Træer,
Med Vandets Brusen mig ganske nær.
De raske Bølger
Min Tanke følger,
Mens kjære Minder jeg atter ser.

Jeg taler til dem i Fantasien:
O! Bølger hvor hen vel rulle I?
Bestandig fremad foruden Bien
I skylle Alting saa let forbi.
Var nu Sylfide mit hele Jeg,
Jeg fulgte med paa den vaade Vej —
Maaske til Vandet
I Fødelandet
I godhedsfuldt vilde føre mig.

Da vilde atter til Fødestedet
Og fordums Bolig jeg vende mig,
Saa barnlig, nysgjerrig forberedet
Paa Meget, der har forandret sig.
I ti Aar Tiden henrullet har,
Og mangen Livstraad den overskar,
Mens trygt jeg vandred'
Her uforandret
Ved Troens herlige Lys, saa klar.

I denne Stund, for mit indre Öje,
Afspejles Meget fra Ungdoms Vaar.
Jeg mindes Tider og Steder nøje,
Ser Danes Have i Blomsterflor,
Og hører skummende Bølgers Lyd,
Der bruste frem til mit Öjes Fryd,
Mens Nordenvinde
I Bog og Linde
Gjenløde mægtigt fra Nord til Syd.

Jeg lugter Duften fra Kløverenge
Ser Kilder mellem Forglemmigej,
Samt Rugen bølge i frodigt Vænge,
Mens Roser hegne den alfar' Vej.
I Bøgelunde ved Midnatstid
Gjør Nattergalen sin beste Flid.
Den Triller hæve,
Og Alfer svæve
I Dans blandt Sivene hid og did.

Ja, Mangt og Meget man kan erindre
Fra Landet, hvor først man Lyset saa'.
Og ingen Jordisk formaar at hindre
De Gaver, Herren i En nedlaa.
Ej slukkes kan Fantasiens Lys,
Der lived' op baade før og nys.
Selv Dødens Billed'
Det tidt formilded' —
Den Syge lulled' i salig Dys.

Taknemlig Sløret jeg vil nedrulle
For disse Minder, og er saa fro,
At Herren fandt, jeg var værd at skulle
Til Zion vandre formedelst Tro.
Her først man lærer at skatte ret
Forsynets Planer med Mennesket.
Profeter høres,
Guds Bud afsløres,
Som forhen aldrig vi kjendte det.

Vi se, hvad Enighed, fælles Iver,
Blandt Zions Bjærge udvirke kan,
At Herrens Bistand ej udebliver,
Hvor Tro og Lydighed ret slaar an.
Mens Fjender lure i Hævn og Had
For alt det Gode at splitte ad,
Vi Templer bygge
I Fredens Skygge
Og tjener Herren, som han os bad.

THEONE MIKKELSEN.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 19. *Den 1ste Oktober 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 287.)

(1874—Fortsat.)

Kjendelse af Rigsdagen.

Om Efteraaret 1874 faldt det Øvrigheden i flere af Danmarks Kjøbstæder ind at ville forbyde „Mormonernes" Missionærer at afholde Forsamlinger. Sagen blev overladt til Rigsdagen, som tog den under Behandling d. 10de Novbr. En varm og livlig Debat, som varede til Kl. 6 om Aftenen, paafulgte, og Venstrepartiet, der vare inde for, at „Mormonerne" skulde have deres Ret ligesom andre Folk, gik endelig af med Sejren. I Løbet af Debatten gik en af Medlemmerne saa vidt i sit Forsvar af „Mormonerne", at han erklærede, at Mormonældsterne havde gjort ti Gange mere for at oplyse Folket om Religion end alle de lutherske Præster tilsammen, og en Anden sagde, at han fandt det urigtigt og upassende for Rigsdagens ærede Medlemmer at ulejlige sig meget angaaende religiøse Spørgsmaal, hvilket tilkom Præsterne at afgjøre, og disse burde kunne bevise for Folket, hvad der var Ret eller Uret.

Missionen i Sverige og Norge.

I Norge bleve Ældsterne paa de fleste Steder tilladte at prædike nogenlunde uforstyrret i 1874. Dog blev en Broder Petersen i Drammen idømt en Mulkt af 10 Spd. for at have forrettet Daab, og ligeledes blev en Broder i Odalen beværtet med Vand og Brød for at have uddelt Nadveren. Den 3die Marts (1874) afholdtes en Forsamling i Laurvik, hvor 200 Tilhørere, og deriblandt tre Præster, vare nærværende, thi det sagdes at være den første Mormonforsamling, som nogensinde havde været afholdt i Byen. Efter at Brødrene havde aflagt et kraftigt Vidnesbyrd, raabte en af Sjælesørgerne: „Falske Profeter", men strax gjenmælede en af de Fremmede: „Bevis det, Hr. Pastor." Han forsøgte ogsaa at efterkomme Opfordringen, men kom yderst uheldig ud af sin Bevisførelse. Tilsidst henvendte han sig til Husets Ejer, som var Enke og ikke i Kirken, og forbød hende at lade „Mormonforsamlinger" afholde i hendes Hus. Hendes Svar var: „Da jeg var syg og fattig, kom De aldrig til mig; nu

behøver jeg Dem ikke.“ Og i det samme kundgjorde en af Brødrene, at næste Forsamling vilde blive afholdt sammesteds den paafølgende Torsdag Aften Kl. 7½. Broder C. S. Winge blev strax efter indkaldt for Retten i Laurvik, anklaget for at have prædiket Evangeliet, men da han fremlagde sit amerikanske Borgerbrev, lode de ham gaa.

Medens Værket vedvarende gjorde god Fremgang i Stockholms Konference, hørte Forfølgelse ogsaa til Dagens Orden. „Lørdag d. 7de Febr. 1874,“ skriver saaledes Præsident Mathias Nilson, „tog jeg i Selskab med Brødrene Lundholm og Brulin en Tur til en lille By ved Navn Mariefred i Sødermanland. Vi gjorde Holdt udenfor Byen hos en Broder, hvor vi om Aftenen havde den Glæde ved Daab at indlemme tre Personer i Menigheden. Søndag Formiddag havde vi en Forsamling for vore der i Nærheden boende Søskende; og om Eftermiddagen havde vi indbudt til en stor Forsamling, men den var ikke vel begyndt, førend nogle Oprørsstiftere, som havde samlet sig, vilde med Vold og Magt forjage os der fra. Ophavet til denne Fredsforstyrrelse var en derboende Laugretsmand, hvis Datter og Svigersøn havde annammet Evangeliet. Lucifer havde bevæget denne Stakkel til i Forening med nogle af hans „kristne“ Medbrødre, bevæbnede med Brændevinsflasken og store Knortestave, at omvende de „vildfarende Mormoner“. Lederne for denne hæderlige Skare vare en fordrukken Skomager ved Navn Gyllensten og en afdanket Gjæstgiver fra Mariefred ved Navn Ramslet. Dette Selskab fulgte os med en skrigende Musik til en i Nærheden liggende Gjæstgivergaard, hvor vi toge Skyds for at komme bort fra dem. Vi havde nu 1¼ Mil gjennem en Skov, inden vi naaede næste Gjæstgiversted; og da vi vare komne et lille Stykke ind i Skoven, gik Broder Lundholm tilbage til et Sted i Skoven og døbte En til. Siden vendte han om og indhentede os paa Gjæstgivergaarden Kl. 1 om Morgenen. Der fra fortsatte vi videre til Søder Telje og med Jærnbanen til Stockholm.

Vore Forsamlinger her i Stockholms Gren ere saa godt besøgte, at vi om Søndagsaftenerne mangle Plads til Tilhørerne. De Fleste, som i dette Kvartal ere blevne døbte, ere fra denne Gren. Igaar Aftes bleve otte døbte, af hvilke de sex ere unge og raske Mænd. Jeg er Herren inderlig taknemmelig, thi han har velsignet og belønnet vore Bestræbelser. Her hersker Enighed og en god Aand blandt de Hellige i Almindelighed.“

I Staden Westeraas bleve to Brødre paa Præsternes Anklage idømte en Mulkt af respektive 75 og 100 Rdl., eller, i modsat Fald, at udsone samme med Vand og Brød.

1875.

Præsident Smiths Besøg.

Lørdag d. 22de Maj ankom Jos. F. Smith, Præsident for den europæiske Mission, ledsaget af Ældsterne F. M. Lyman, John H. Smith, M. H. Hardy og E. N. Freeman til Kjøbenhavn paa et Besøg fra England. De overværede Konferencen, som samme Dags Aften begyndtes paa de Helliges Forsamlingssal i Frederik den Syvendes Gade og fortsattes om Søndagen i Hr. Restauratør M. Hansen-Gissemanns store Selskabslokale, Bianko Lunos Sideallé, Frederikberg. Præsident Smith skriver:

„Om Søndagen forsamledes vi i en

ny og meget smuk Sal, der kunde rumme 600 Mennesker, som var fuld af Tilhørere om Formiddagen, og fyldt til Trængsel om Eftermiddagen og Aftenen. Jeg har aldrig set Folk lytte til Ældsternes Vidnesbyrd med større Opmærksomhed end ved denne Lejlighed. Konferencen var mærkværdig for den udmærkede Aand, som herskede, og det store Antal Mennesker, som vare tilstede. Det var visselig en Glædens Tid. De indfødte Ældster talte med stor Frihed og Kraft. Mandag Aften gav Sangkoret en Koncert. Om Onsdagen (d. 26de) afholdt vi Præstedømsmøde, hvilket overværedes af omtrent 50 Brødre af det lokale Præstedømme og 15 Ældster fra Zion. Efter at de forskjellige Rapporter vare afgivne, talte Præsident C. G. Larsen og jeg til de Forsamlede, og J. Frantzen gjorde Tjeneste som Tolk for mig. Vi havde atter en herlig Tid, og Ældsterne følte sig vel og lykkelige i deres Arbejder.

Vi havde den Fornøjelse at se Kongerne og Dronningerne af Danmark og Sverige; det svenske Kongepar var nemlig paa Besøg til det danske."

Fredag d. 28de Maj afrejste de Besøgende fra Kjøbenhavn med Dampskib til Stettin.

Femten Missionærers Ankomst.

I 1875 udsendtes femten Brødre fra Zion for at arbejde som Missionærer i den skandinaviske Mission. De ankom til Kjøbenhavn i følgende Orden: C. Jensen, H. P. Iversen, Theo. Didrikson og Samuel Byarnason d. 24de Maj, Mads Christensen og Mons Petersen d. 5te Juni, K. H. Bruun, J. A. Anderson, R. N. Jeppesen og Hans Thunnesen d. 17de Novbr., og John C. Sandberg, John N. Larson, Erik M. Larsen, Sven Nilsson og Erik F. Branting d. 27de Novbr. (Om deres Missionsvirksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 140—142.)

Det 41de Emigrantselskab.

Den 25de Juni om Morgenen Kl. 3 afsejlede Aarets første Emigration, bestaaende af 658 Sjæle, fra Kjøbenhavn med Dampskibene „Pacific" og „Cato". Førstnævnte Skib medtog 383 Hellige fra Kristiania, Kjøbenhavns og Skaane Konferencer, som stode under Ledelse af Præsident C. G. Larsen og medfølgende Ældster, John Frantzen, L. S. Andersen og N. Anderson. Det andet Skib „Cato" medtog 275 Hellige, som vare fra Aarhus, Aalborg, Stockholms og Goteborgs Konferencer, hvilke stode under Ledelse af Ældste P. C. Geertsen med Assistanse af Ældste Andrew Jenson. Begge Skibe ankom Mandag d. 28de til Hull, hvor fra Rejsen fortsattes samme Dag med Jærnbanen til Liverpool. Her gik Emigranterne tilligemed 98 engelske Hellige og en hjemvendende Missionær (M. L. Williams) ombord paa Dampskibet „Idaho", Kaptejn Beddoe, som afsejlede fra Liverpool Onsdag d. 30te Juni. C. G. Larsen blev af Præsident Joseph F. Smith beskikket til Fører for hele Selskabet med de andre hjemvendende Missionærer (J. Frantzen, L. S. Andersen, N. Anderson, P. C. Geertsen, Andrew Jenson og M. L. Williams) som Medhjælpere. Kompagniet blev inddelt i 6 Distrikter med hver sin Præsident, og Andrew Jenson fungerede som Vagtkaptejn. Efter heldig Overrejse ankom Selskabet til New York d. 14de Juli. Jærnbanerejsen begyndtes fra Jersey City d. 15de, og d. 22de ankom Selskabet lykkelig og vel til

Ogden og Salt Lake City. En 73 Aar gammel svensk Søster døde paa Atlanterhavet d. 7de Juli og blev begravet i Søen, og et 15 Maaneder gammelt Barn døde før Ankomsten til Ogden d. 22de Juli. En ung, norsk Søster ved Navn Caroline Halvorsen maatte efterlades i New York formedelst Sygdom, men hun kom senere til Utah.

N. C. FLYGARE PRÆSIDERER.

Ved Præsident C. G. Larsens Hjemrejse med Emigrantselskabet d. 25de Juni blev Ældste N. C. Flygare, som havde præsideret over Stockholms Konference, hans Afløser som Præsident over den skandinaviske Mission.

DET 42DE EMIGRANTSELSKAB.

Aarets 2det og sidste Emigrantselskab, bestaaende af 168 Sjæle, hvoraf de fleste vare Danske, afrejste fra Kjøbenhavn d. 10de Septbr. med Dampskibet „Hero" tilligemed to hjemvendende Missionærer, nemlig P. O. Hansen og Even Torgesen. Præsident N. C. Flygare ledsagede Selskabet til England. Emigranterne ankom til Hull d. 13de, og til Liverpool om Morgenen d. 14de efter at have rejst over England med Jærnbane om Natten. Samme Dag gik Emigranterne ombord paa Dampskibet „Wyoming", tilligemed 118 engelske Hellige og sex hjemvendende Missionærer. Afrejsen fra Liverpool fandt Sted d. 15de Septbr., og R. V. Morris beskikkedes til Præsident for Selskabet med de andre hjemvendende Zionsbrødre som Medhjælpere. Præs. Joseph F. Smith, der var bleven afløst af A. Carrington, rejste ogsaa hjem med dette Selskab, der ankom til New York d. 27de Septbr. og til Ogden og Salt Lake City Tirsdag d. 5te Oktbr

Ældste Samuel Johnson tilligemed tre Emigranter forlod Kjøbenhavn d. 8de Oktbr.

1876.

FORSAMLINGSLOKALE I AARHUS.

En Tid efter at de Hellige i Norge havde bygget sit Hus til Forsamlingsbrug og Beboelseslejligheder i Kristiania, gjorde Menigheden i Aarhus, under Konferencepræsident C. F. Schades Bestyrelse, et lignende Forsøg med Broder K. Emmertsen som Bygmester, men Foretagendet vilde ikke rigtig lykkes, hvorfor det paabegyndte Hus senere blev Broder Emmertsens private Ejendom. I 1875—76, efter at Ældste A. K. Andersen havde afløst P. C. Geertsen som Konferencepræsident, lagdes der imidlertid atter Haand paa Værket, og Brødrene i Aarhus organiserede sig til et Aktieselskab med Thos. Sørensen som Formand. Lejlighed gaves derpaa de Hellige til at tage Aktier i Bygningen, og Præsident Andersen tegnede sig først paa Listen for 100 Kroner, dernæst Thos. Sørensen for 500 Kroner. Der indbetaltes paa denne Maade omt. 2000 Kroner, foruden 800 Kroner, som vare blevne indskudte til den tidligere paabegyndte Bygning, hvilke Penge ogsaa anvendtes til det nye Foretagende. En Byggegrund blev derpaa kjøbt i det nye Kvarter af Byen, som en Tid i Forvejen var bleven udlagt i Nærheden af Jærnbanestationen. I Løbet af Vinteren og Foraaret 1876 toges der fat paa Husets Opførelse med K. Emmertsen som Bygmester, og det blev allerede færdigt samme Aar. Bygningen er tre Etager høj, og Forsamlingssalen, der kan rumme omtrent 300 Personer, er i øverste Etage, medens der i de to andre Etager er fem Beboelseslejligheder, foruden

Værelser til Konferencepræsidentens og Missionærernes Afbenyttelse; disse ere i anden Etage. Der er desuden nogle smaa Værelser i en mindre Bygning i Baggaarden. Hele Ejendommen, der er bekjendt som Borupsgades Nr. 14, kostede omtrent 18,000 Kroner, iberegnet 2000 Kroner, som man betalte Prokurator Winge i Aarhus for Byggegrunden. Thos. Sørensen laante Aktieselskabet 5200 Kroner, og det øvrige Beløb erholdt man af Kreditforeningen paa meget rimelige Vilkaar. Det tør haabes, at den oprindelige Plan, der gik ud paa, at Ejendommen ved aarlige Afbetalinger skulde arbejde sig i de Helliges Hænder, vil blive gjennemført, saa at den, ligesom Østerhausgade Nr. 27 i Kristiania, omsider maa blive Kirkens retmæssige Ejendom.

De første Missionærer i Finland.

I Konferencemødet, som afholdtes i Stockholm d. 2den og 3die Oktbr. 1875, blev en ny Gren oprettet i Vermland, og to Missionærer sendtes der til. To andre Brødre, nemlig C. A. og J. E. Sundstrøm, bleve sendte paa Mission til Finland, hvor Evangeliet ikke før havde været prædiket. Uagtet den store Modstand, som de overalt mødte paa Grund af den borgerlige Lovs Strænghed mod fremmede Troesbekjendelser, lykkedes det dem dog at afholde flere Forsamlinger, men det varede ikke længe førend Præsten var paa Spor efter dem og forbød dem at prædike eller holde flere Møder. For at holde sig indenfor Lovens Grænser maatte Brødrene derfor prædike og bære Vidnesbyrd for deres indbudte Venner i en siddende Stilling, hvilket ogsaa gik meget godt, efter at de bleve vante dertil, og Folket lyttede i Almindelighed med spændt Opmærksomhed til deres Forklaringer. I Løbet af Sommeren bleve fire Personer døbte i Omegnen af St. Nikolajstad. Den første Daabshandling fandt Sted d. 7de Maj. Noget senere blev en lille Gren oprettet i Finland, og Ældste Axel Tullgren fra Zion sendtes derover i Oktober (1876) for at paaskynde Missionsarbejdet. Følgende Uddrag af et Brev, som han d. 19de Decbr. 1876 skrev til Præsident O. N. Liljenqvist i Kjobenhavn, skildrer Forholdene i Finland:

„Jeg har tilligemed Broder Sundstrøm været 16 Mile imod Nord, og vi have havt Forsamlinger hos Baptisterne og hos Nogle, som kaldes de Troende, samt i de Byer, vi passerede. Jeg tror, at Mange ville annamme vor Religion i sin Tid, naar der bliver arbejdet en Del paa dem, thi Folket er i en meget lav, uvidende Tilstand med Hensyn til Religion. Den gamle Surdejg synes de bedst om, thi her er ikke mange Partier; det eneste her findes er Baptisterne, og de have kun megen liden Fremgang. Vi gjorde os meget bekjendt med Folket, hvor vi droge frem, saa at jeg tror, vi have gode Udsigter for Fremtiden. Nogle Dage efter at jeg skrev det sidste Brev til Dem, havde en af Søstrene kaldet Nogle tilsammen, og vi havde en lille Forsamling; men hendes Fætter, der var bleven hende fjendsk, fordi hun var gaaet over til vort Samfund, ilede strax til Præsten og underrettede ham om vor Forsamling. Denne kom da tilligemed en Doktor og søgte at forstyrre os, og to Dage derefter sendte Guvernøren to Politibetjente efter os, der førte os til ham. Han modtog os meget barskt og forbød os at prædike samt paalagde Politibetjentene at vogte os. Han var saa venlig at

tilbyde os Arrest og truede os med, dersom vi ikke vilde høre op med at prædike, at sende os til Sibirien; men jeg tænker, at hans Magt strækker sig ikke nær saa langt. Vi droge derefter mod Nord og ere nylig komne hjem. Vi vide os ikke sikre noget Øjeblik, uden at jo en Politibetjent kommer og arresterer os, thi Præsten her i Staden har fyldt alle Aviserne med alle Slags Løgne, (jeg sender indlagt et lille Uddrag af en af dem), saa at hele Helvede synes at rase imod os, og Præsten har skreven saa mange Løgne, saa at Folk, som vi have talt med, skammer sig paa hans Vegne, at han vil udbasune saadanne haandgribelige Usandheder. Men vi ville med Herrens Hjælp være taalmodige og lide, hvad der skal møde os. Her er ingen Religionsfrihed, og Loven er saa stræng, at vi ingen Skrifter tør sælge, uden at risikere at blive arresterede. Præsten var her og tog de Bøger, som den Søster havde kjøbt ifjor. Jeg har paa Grund heraf kun solgt meget faa Skrifter, men bortgivet nogle, for ret at sprede Ordet iblandt Folket. Jeg haaber, at der snart vil blive given større Frihed, thi d. 28de Januar skal Rigsdagen samles, og den Deputerede her fra Staden er en meget liberal og frisindet Mand. Lige nu har Stadsfiskalen og to Politibetjente været her og taget en Del af vore Skrifter for deraf at undersøge vor Lære, hvorefter de ville levere os dem tilbage, saa at jeg for Nærværende ikke véd, hvorledes Udfaldet vil blive, men jeg haaber paa det Bedste. Alt hvad de kunne gjøre, er at uddrive os af Landet og sende os bort.“

Albert Carringtons Besøg.

Albert Carrington, Præsident for den europæiske Mission, ledsaget af Hustru og Søn samt Ældsterne Ernest I. Young og Arta D. Young) to af Præsident Youngs Sønner), James Sharp og B. W. Carrington ankom til Kjøbenhavn paa Besøg til Skandinavien d. 20de April. De overværede Konferencemøder i Kjøbenhavn d. 22de og 23de April, i Gøteborg d. 29de og 30te April, i Kristiania d. 6te og 7de Maj og i Stockholm d. 13de og 14de Maj. Fra Stockholm rejste de Besøgende tilbage til Kjøbenhavn, hvor fra de den 19de Maj fortsatte Rejsen til Tyskland og Svejts.

Sexten Missionærers Ankomst.

I Aaret 1876 blev Zionsældsternes Antal i Skandinavien forøget med sexten nye Missionærer fra de Helliges Hjem. De ankom i følgende Orden til Kjøbenhavn: O. N. Liljenqvist, John F. F. Dorius, Jens Keller, Nils J. Grønlund, Axel Tullgren, Søren Jensen, Ola Hanson og Søren P. Neve d. 3die, R. Christensen d. 9de og Niels Mortensen (Petersen) d. 10de Juni, Ola Olson, Alfred Hansen og I. C. Thoresen d. 17de Oktbr., og Jens C. Nielsen, John E. Christiansen og Bendt Jensen d. 2den Decbr. (Om disse Brødres Virksomhed i Missionen se dette Blads 2den Aarg., Side 140—143.)

Det 43de Emigrantselskab.

Aarets første skandinaviske Emigration, bestaaende af 405 Sjæle, forlod Kjøbenhavn d. 22de Juni med Dampskibet „Otto“, tilligemed følgende hjemvendende Zionsældster: N. C. Flygare, Kompagniets Leder, K. Petersen, John Anderson, C. J. Gustafson, A. R. Andersen, S. Christoffersen (Hansen) og R. N. Jeppesen. Ligeledes Joh. A. Bruun, der havde arbejdet som Oversætter paa

Kontoret i Kjøbenhavn. Efter omtrent 63 Timers Sejlads ankom „Otto" til Hull d. 25de om Morgenen Kl. 9, og den paafølgende Dag rejste Selskabet med Jærnbanen til Liverpool, hvor de, tilligemed nogle tyske, svejtsiske og engelske Hellige og flere hjemvendende Missionærer, gik ombord paa Dampskibet „Idaho" og afsejlede fra Liverpool d. 28de. N. C. Flygare blev beskikket til Præsident for hele Selskabet, med Geo. L. Earrell, J. U. Stucki og W. H. Maughan som assisterende Præsidenter. John Anderson og A. R. Andersen beskikkedes til Kapellaner for de skandinaviske Hellige. Selskabet ankom til New York d. 10de Juli om Morgenen, netop i Tide til at se Røgen fra Ruinerne af det gamle, velbekjendte Castle Garden, der var brændt Aftenen i Forvejen. Havde ikke Modvind forlænget Rejsen en Dag, vilde Selskabet sandsynligvis have faaet sit Rejsegods ødelagt i Ildsvaaden, ligesom nogle andre Emigranter, der opholdt sig paa Castle Garden, da Ilden udbrød. Samme Dag (d. 10de) fortsatte Selskabet Rejsen med Jærnbane fra Jersey City og ankom til Ogden d. 18de s. M. Et dansk Barn, som havde været syg i sex Maaneder, døde i Pittsburg.

Det 44de Emigrantselskab.

Fredag d. 8de Septbr. Kl. 7 Form. afgik 150 Sjæle fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Cameo",tilligemed følgende hjemvendende Missionærer: S. Petersen, Kompagniets Leder, M. Christensen, John M. Larsen, N. J. Grønlund og J. N. Larson. Efter 61 Timers Sejlads ankom „Cameo" til Hull Søndag d. 10de Kl. 8 Eftm. Den følgende Dag rejste Emigranterne til Liverpool, hvor de, tilligemed omtrent 150 andre emigrerende Hellige og flere hjemvendende Missionærer, gik ombord paa Dampskibet „Wyoming" og afsejlede der fra d. 13de samt ankom efter 10 Dages heldig Rejse til New York d. 23de. W. L. Binder var Leder for hele Selskabet, der fortsatte Rejsen med Jærnbanen fra Jersey City d. 25de, og ankom til Salt Lake City d. 3die Oktbr. Et Dødsfald indtraf paa Jærnbanerejsen.

Aarhus Konference.

I Aarhus By bleve 18 til 20 Brødre om Vinteren 1876 og 1877 beskikkede til efter endt Dagsarbejde at gaa ud et Par Timer, to og to, fra Dør til Dør, for at sælge Skrifter og faa Lejlighed til at tale med Folket. Desforuden blev en ung Broder beskikket til udelukkende at missionære i Byen. Der sendtes ogsaa Missionærer til Langeland og Samsø, hvor Evangeliet ikke havde været prædiket i flere Aar. En Gang imellem bleve Missionærerne opfordrede af Gejstligheden til offentlig Diskussion. Et saadant Tilfælde indtraf i Aarhus Konference, hvor Præsident A. R. Andersen og Ældste K. H. Bruun, ifølge Opfordring fra Stedets Præst, overværede et Diskussionsmøde i Tranberg Skole d. 27de Febr. 1876. Diskussionen mellem Præsten og Skolelæreren paa den ene og de omtalte Brødre paa den anden Side fik et heldigt Udfald for Sandhedens Forsvarere. Præsten aabnede Mødet, som varede omtrent tre Timer, med at oplæse faa Ord hist og her af de Helliges Bøger, men derefter blev man enig om, at hver Side skulde benytte ti Minutter ad Gangen. Præstens Forsøg paa at forklare, hvor fra han havde sin Myndighed, fik et for ham meget uheldigt Udfald.

(Fortsættes paa Side 305.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street, Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 1ste Oktober 1884.

BESØG TIL EMERY COUNTY.

Fredag d. 29de August forlod vi Salt Lake City i Selskab med Præsident Joseph F. Smith og Hustru samt Apostel Erastus Snow og Hustru, og rejste med Denver og Rio Grande Jærnbanen til Price Station, en Vejlængde af 124 engelske Mile. Denne Tur var meget interessant, især for os, som ikke tidligere havde rejst den Vej. Medens Toget bevæger sig henad den smalsporede Bane, der planmæssigt snoer og drejer sig omkring de talrige Bjærgpynte og kæmpemæssige Klippevægge, kommer det ene maleriske Bjærgparti tilsyne efter det andet, og man under næppe sine Øjne den mindste Hvile af Frygt for, at et eller andet Natur-Kunstværk skal undgaa Ens Opmærksomhed. Bestigningen af Wasatchbjærgene begyndes ved Mundingen af Spanish Fork Canyon, hvor man befinder sig i en Højde af omtrent 4700 Fod over Havet. Stigningen er imidlertid ganske let indtil man 15 Mile oppe i Bjærgkløften naaer Thistle Station, hvor Spanish Fork Floden dannes ved Foreningen af Thistle og Clear Creek. Langs sidstnævnte Strøm er Stigningen betydelig indtil man kommer til Clear Creek Station, hvor der, foruden Banekompagniets Bygninger, findes flere Forretningshuse. Her fik vort Tog et extra Lokomotiv, hvormed Hensigten snart blev os begribelig, thi nu gik det først rigtig opad. Paa syv Miles Distance stiger man nemlig 1180 Fod tilvejrs, indtil man ved Soldiers Summit befinder sig paa Toppen af Wasatchbjærgene, 7480 Fod over Havets Overflade. Dette danner Vandskjellet mellem det store indre Basin, hvor Vandløbene paa Vestsiden, efter deres hurtige Løb, tilsidst forsvinde i Store Saltsø og en Del mindre Indsøer, medens disse paa Østsiden bane sig Vej til det stille Hav gjennem Green- og Colorado-Floden.

Nu vender vort extra Lokomotiv tilbage, og Nedstigningen begynder. Syv Mile fra Bjærgryggen naar man Pleasant Valley Junction, hvor der findes en Slags Forretningsby, i hvilken dog Drikkehusene, at dømme efter deres Antal, spille den fornemste Rolle. Fra dette Sted gaar en Sidebane 17 Mile mod Syd til de berømte Kulminer i Pleasant Valley, hvor fra Utahs Hovedstads Befolkning faar en stor Del af deres Kulforsyning. Strax neden for Pleasant Valley Junction dannes Price River ved Foreningen af Fish Creek og en anden Biflod, hvis Navn vi ikke fik at vide; men ned gjennem Price River Canyon blev Rejsen først rigtig interessant, thi her forekommer en saadan Mængde Naturskjønheder, i Lignelse af Taarne, Slotsruiner, Klippespidse, lodrette Klippevægge, m. M., i saa hurtig Følgerække, at man næppe kan mætte sig ved Synet af en Gjenstand førend Opmærksomheden henledes paa en anden. Ved Castle Gate Station passerer Toget imellem to lodrette Klippevægge, hvoraf den tilvenstre er mest iøjne-

faldende, da den, kun nogle faa Fod tyk, men flere hundrede Fod høj, skyder frem aldeles bar fra det bag ved liggende Bjærg. En eller anden Eventyrer har anbragt et Par Smaaflag paa sammes Spids, der fra Vognvinduerne visselig ser meget imponerende ud.

Gjennem Price River Canyon forekommer ogsaa de skarpeste Jærnbanebøjninger, som vi nogensinde har set, og man har uvilkaarlig en vis Ængstelse for sin Sikkerhed, naar Toget i en Hurtighed, der naar op til 40 Mile i Timen, farer ned ad disse, og man bliver uafbrudt slynget fra den ene Side af Sædet til den anden. Er man forvoven nok til at staa paa Platformen for desto lettere at kunne gjøre Iagttagelser, maa man med næsten al sin Legemsstyrke holde fast med begge Hænder, for at vedligeholde sin Forbindelse med Toget.

Nogle Mile nedenfor Castle Gate begynder Bjærgpasset gradvis at udvide sig, og ved Price Station, hvis Elevation er 5500 Fod over Havet, har man naaet en aaben Dal, om man egentlig kan kalde det en Dal, og Smaahytter samt opdyrkede Jorder ses langs Strommen. Ved Stationen modtoges vi af vor gamle Ven Geo Frandsen, der fungerer som Biskop for de omtrent 50 Familier, som bo spredte i en Strækning af henved 14 Mile langs Price River. Man har imidlertid valgt en Bygrund tæt øst for Jærnbanestationen, hvor det bedste Forsamlingshus, som findes i Emery County, allerede er bygget, og en Del af de spredte Nybyggere har til Hensigt at flytte sammen til Efteraaret. Efter at have spist Aftensmad forlod vort Rejseselskab Price Station med to lette Kjørebefordringer, hvoraf den ene tilhørte Biskop Frandsen, og den anden Broder N. T. Guyman. Begge Ejerne gjorde Tjeneste som Kuske. Fra Klokken 6 til Klokken 11 om Aftenen tilbagelagde vi derpaa i det dejligste Maaneskin omtrent 25 Mile i sydvestlig Retning over et ujævnt, bakket Landskab, indtil vi naaede Huntington, den største By i Countiet. Her tilbragtes Natten.

Den følgende Dags Morgen fortsattes Rejsen 10 Mile længere sydpaa til Castle Dale, „Hovedstaden" i Emery County, der er smukt beliggende paa Nordsiden af Cottonwood Creek. Her bleve vi venligt modtagne af Præsident C. G. Larsen og andre af Emery Stavs ledende Mænd, og Kvartalskonferencen, der varede i to Dage og afholdtes i et godt og rummeligt Bowery, tog sin Begyndelse Kl. 10 Form. Samme Dags Aften afholdtes Forsamling i Orangeville, en By med 53 Familier, beliggende tæt ved Foden af Bjærgene, tre Mile vest for Castle Dale. Da Forsamlingen var sluttet om Søndagen kjørte vi tilbage til Huntington, hvor der afholdtes Forsamling om Aftenen, og den følgende Dag fortsattes Rejsen til Price River, hvor fra Brødrene Smith og Snow tilligemed deres Hustruer rejste med Toget til Colorado, og vi vendte tilbage til Salt Lake City.

Castle Dalen er meget vidtløftig og er vanskelig at beskrive. Mod Vest begrænses den af Wasatchbjærgene, og den er omtrent 70 Mile lang fra Nord til Syd, men det er vanskeligt at sige, hvor dens Østgrænse er, thi saa langt Øjet kan naa, ser man en Afvexling af lave Bjærge og udstrakte Sletter. Naar man fra et af Højdepunkterne skuer ud over Egnen, ser det Hele ud som et smukt, jævnt Landskab, med hist og her et

Bjærg eller en Bakke, hævende sig op af Sletten, men ved at rejse derigjennem finder man det anderledes, thi ofte naar man tror sig omgivet af jævne, flade Strækninger, er man i næste Øjeblik paa Kanten af en Banke, flere hundrede Fod høj, eller man stirrer ned i en Fordybning som Vandet har dannet under de i Bjærgene forekommende Skybrud, der sender store Vandmasser ned over Landet.

Jordsmonnet i Dalen er noget leragtigt og er ligesom dødt, hvisaarsag det i sin udyrkede Tilstand kun frembringer liden Plantevæxt — ikke en Gang „Sagebrush" trives godt. Men naar Landet pløjes, vandes og udluftes, bliver det Aar for Aar mere og mere frugtbart, og allerede nu avles der ligesaa mange Foid af Hvede, Havre og andre Sædarter, som man i Almindelighed realiserer i andre af Utahs Dale. Kartofler og de fleste Rodfrugter trives godt. Ligeledes er der Udsigter for, at Frugttræer ville voxe fortrinligt, efter at sammes Plantning bliver mere almindelig. Vi saa' ogsaa nogle ganske gode Exemplarer af Vindruer, som voxede i Orangeville.

Der er allerede henimod 400 Familier eller 2000 Indbyggere i Emery County, og Plads for mange flere. I Castle Dale er man saaledes i Færd med at optage mere Land, og ubemidlede Nybyggere kunne her sikre sig gode Jordlodder ved simpelthen at arbejde paa den nye Kanal, som skal graves for at faa Vandet der til. Ogsaa i Muddy, det sydligste Settlement i Dalen, samt i Huntington og Ferron, og forresten i alle Dalens Settlementer, er der Plads for flere Nybyggere. Der er ialt otte Settlementer, beboede af de Hellige, i Countiet, iberegnet Moab ved Grand Floden, omtrent 120 Mile øst for de andre Settlementer. Omtrent Halvdelen af Indbyggerne ere Skandinaver, og en stor Del af de præsiderende Brødre, iblandt hvilke fire Biskopper ere vore Landsmænd.

Vi kan ikke undlade at omtale Castle Dalen som et passende Nybyggerland for saadanne Sidste-Dages Hellige, som endnu ikke have sikret sig tilfredsstillende Hjem i vort Territorium. Vi kjender flere af vore Landsmænd, som have boet mange Aar i Utahs ældre Byer, og der endnu ikke eje en Fodbred Land, som de kunne kalde deres eget. Dersom Saadanne, og ligeledes nykomne Emigranter, vilde gaa til en Egn som Castle Dalen og finde sig i at arbejde under de for Nybyggere sædvanlige Forhold, vilde de om kort Tid komme i Besiddelse af gode Hjem, og være bedre tilfredse end de i Almindelighed ere saa længe deres Omstændigheder tvinge dem til bestandig at arbejde for Andre. I Castle Dalen findes der endvidere en Befolkning af Hellige, som ere i Besiddelse af Evangeliets rette Aand og som ville byde andre af deres Troesfæller velkommen. Vore arbejdsløse Brødre i Salt Lake City og andre af Utahs større og ældre Byer, til hvis specielle Gavn vi har skrevet Ovenstaaende, ville, efter vor Mening, gjøre vel i at skjænke Sagen mere end almindelig Opmærksomhed.

Lad ingen Sidste-Dages Hellig tabe Modet og tænke, at deres Nærværelse i vort Bjærghjem er overflødig, og at der er Intet for dem at gjøre, saalænge de store Landstrækninger i Emery County og andre Dale mangle Nybyggere i Tusindvis. Og naar disse Steder blive fyldte med Indvaanere, ville andre Staver af Zion blive organiserede, hvor til de Hellige kunne indsamles.

EN ZIONSREJSE.

II.

For Folk, som aldrig havde set en stor Kjøbstad for, var Kjøbenhavn en Verdensstad af ualmindelig Størrelse. En saadan Uendelighed af høje Bygninger, smukke Paladser, prægtige Slotte, skjønne Anlæg m. M., overgik Alt, hvad de fleste af de jyske Emigranter nogensinde havde drømt om, og de faa Timer, som man tilbragte i Staden, bleve derfor ogsaa vel afbenyttede til at beskue de mange Seværdigheder, uagtet de præsiderende Brødre havde advaret de uvante Rejsende mod at vove sig saa langt ud i Staden, at de skulde forvilde sig og ikke kunne finde tilbage igjen. Den unge Jyde fra Sæby holdt sig imidlertid ikke dette Raad saa nøje efterrettelig, eftersom han allerede havde rejst betydeligt omkring i Jylland, og han troede sig fuldkommen i Stand til at finde Vejen hvor som helst, selv i Kjøbenhavn. Til stor Ængstelse for Forældrene, benyttede han saaledes det meste af Tiden, under Opholdet i Staden, til at gjøre Iagttagelsesture. Fra Kongens Nytorv, som han strax fandt og valgte som Udgangspunkt, gjorde han Udflugter til Stadens fire Porte, Amagerport iberegnet, samt til Amalienborg Slot, Havnen og nogle af Kirkerne. Han tog sig ogsaa en lang Spadseretur paa Volden mellem Nørre- og Vesterport, thi den Gang vare Voldene omkring Kjøbenhavn endnu ikke sløjfede. Endelig forvildede han sig i et af Stadens ældre Kvarterer, hvor Gaderne ere mest krogede, men fandt omsider Gothersgade, ad hvilken han banede sig Vej til Kongens Nytorv, og kom tilbage til Emigrantsalen netop som hans Rejsefæller vare i Færd med at forlade denne og begive sig til Toldboden, hvor nu alle gik ombord paa det lille Dampskib „Aurora", som dampede ud af Havnen Kl. 1 om Eftermiddagen. Foruden Selskabet, som kom med „Dania„' vare ogsaa Emigranterne fra Aarhus Konference med, samt nogle fra andre Dele af Missionen — maaske henved 400 Sjæle ialt. Sejladsen om Eftermiddagen langs den sjællandske Kyst var meget behagelig. Dragør paa Amager, Kjøge Bugt, hvor Niels Juel vandt sin berømte Sejr over de Svenske i 1677, det romantiske Møens Klint og andre Seværdigheder holdt Stemningen livlig iblandt Passagererne. Vejret var desuden meget behageligt, idet Luften var klar og næsten ikke en Vind rørte sig. Emigranterne tilbragte derfor Natten i behagelig Hvile.

Tidligt den følgende Dags Morgen (18de Maj) naaede „Aurora" Mundingen af den naturskjønne Kielerfjord, hvor der kastedes Anker en kort Tid, hvilken benyttedes af Emigranterne til at gjøre Toilette og træffe Forberedelser for Landgangen. Den holstenske Kyst tog sig særdeles yndig ud i den dejlige Morgenstund, og ikke saa faa Bemærkninger bleve gjorte med Hensyn til Tyskernes Graadighed i at berøve Danmark denne frugtbare Landsdel under den omtrent to Aar i Forvejen tilendebragte Krig, som kostede Udgydelsen af saa mange tapre „Jensers" Blod.

Lidt efter Solnedgang sejlede man ind i Fjorden og lagde til ved Skibsbroen. Landgangen fandt Sted i god Orden, og Alle spadserede til den nærliggende Jærnbanestation, hvor Emigranterne toge den temmelig

store tredie Klasses Ventesal i Besiddelse og opholdt sig der i nogle Timer. Imidlertid foretoges atter Udflugter, men her skulde Udvandrerne allerede faa en lille Forsmag paa hvad det vil sige at rejse i Udlandet, thi her viste deres Modersmaal sig næsten ubrugbart. Alt var tysk, og den smukt beliggende By, med sine 30,000 Indbyggere, gav slet ikke det behagelige Indtryk som Kjøbenhavn, netop fordi den var tysk. Heldigvis fandtes der nogle iblandt Emigranterne, som kunde tale Sproget; saaledes Flere, som havde tilbragt en kort Tid som Krigsfanger i Tyskland, under den sidste Krig. Efter Saadanne blev der nu stor Efterspørgsel,naar Nogen skulde ud i Byen for at gjøre Indkjøb, og for en eneste Dag spillede enhver Tysktalende en Rolle som Kompagniets Stormænd og Uundværlige. Den altid nysgjærrige Sæbynit bjærgede sig uden Tolk, da han ingen Lommeskillinger havde til sin Raadighed, og hvor fristende Tyskernes Lækkerier og Sukkergodt end saa' ud, maatte han være foruden. Og forresten var der heller ingen stor Efterspørgsel efter danske Penge. De indskrænkede Smaahandlere vilde næsten ligesaa gjærne have en tysk Mark som en dansk Rigsdaler. Idet mindste var man udsat for at faa omtrent ligesaa meget for Marken som Daleren, skjøndt den ene var værd omtrent tre Gange saa meget som den anden.

Ved Middagstid vare Emigranterne nogenlunde hyggeligt indrettede i en lang Række tredie Klasses Jærnbanevogne, og bestemt Klokken 12 rullede Toget ud fra Kiel Station. En større Part af Rejseselskabet skulde nu for første Gang have den Fornøjelse at kjøre ,,med Dampvognen,'' som Jyderne kaldte Lokomotivet, thi det maa erindres, at endnu vare Jærnbaner langtfra almindelige i Danmark, og i Jylland, de fleste af Emigranternes tidligere Hjem, vare Randers og Skive de to nordligste Jærnbanepunkter den Gang. Naar man derfor i Løbet af tre Timer tilbagelagde de omtrent 14 danske Mil fra Kiel til Altona, havde Mange af de Emigrerende Grund til at kunne erklære nok saa livsglade, at nu havde de da aldrig i deres Liv faaet en saa hurtig Kjøretur før. At sige, at de nøde Turen fortræffeligt, vilde kun give et svagt Begreb om den Begejstring, som især de Yngre følte under denne deres første Jærnbanerejse.

Klokken 3 om Eftermiddagen bruste Toget ind i den prægtige Station i Altona, hvor Emigranterne forlode Jærnbanevognene i god Orden, og spadserede under den almindelige Vejledning ned til Elbens Bred, hvor en lille Damper laa i Beredskab til at føre Kvinderne og Børnene samt de Svage og Syge op ad Floden til Hamborg, medens Mændene maatte gaa der til tilfods. At den unge Jyde var iblandt de Gaaendes Tal, er en Selvfølge, og i sin Ivrighed for at opdage ,,Hamborg Port'', som han havde hørt saa meget Tale om, havde han nær faldet i Elben, da han ikke vogtede sine Fødder; men en saadan Port, som hans Fantasi havde dannet, saa' han ikke, og naar han gjorde sig fri nok til at forespørge sig desangaaende hos sine ældre Medrejsende, lo man kun af ham, thi uden at se noget afstikkende Grænseskjel havde man forladt Altona, og var allerede et godt Stykke inde i Hamborg, hvor de Rejsende bleve behageligt indkvarterede i et rummeligt Emigrationshus, og Kaffe og

store, runde, tykke Rugmelsboller serveredes dem til Aftensmad.

Den følgende Dags Morgen (Lørdag d. 19de Maj) blev der atter Bevægelse „i Lejren", thi nu skulde man ombord paa det store Skib, som man kaldte det. Snart var hele Kompagniet udkommanderet, og en kort Marsch førte det til Bryggen, hvor en lille Dampbaad ventede, og paa denne gik man nok saa fornøjede ombord. Strax efter gled den sagte ud fra Skibsbroen, og iblandt den store Mængde Skibe fik man da ogsaa Øje paa en stor Tremaster, som viste sig at være gamle „Kenilworth", der skulde blive Udvandrernes Hjem i Løbet af de følgende Par Maaneder. Damperen lagde forsigtig til ved Siden af den. En Rebstige nedhængtes, op ad hvilken de til Saadant uvante Rejsende maatte klatre, En ad Gangen. Det varede længe førend de Sidste kom ombord, men endelig naaede Alle op. Det var et todækket Fartøj, og paa begge Dæk var der indrettet midlertidige Køjer, som vare anbragte ved begge Sider af Skillevæggen, der delte Rummet i Midten langsskibs, samt langs Ydervæggene. Der fandtes altsaa fire dobbelte Rækker af Køjer paa hvert Dæk, og hver Køje var bred nok til tre Personer. Paa det nedre Dæk var det imidlertid saa overordentlig mørkt, at man næppe kunde se en Haand for Øjet. Kun i Lugernes umiddelbare Nærhed var der Lysforbindelse med den ydre Verden. Saa snart dette blev bekjendt, begyndtes et sandt Væddeløb om at sikre sig de bedste Pladser, men Selskabets midlertidige Ledere maatte her træde frem med Myndighed og paase, at Orden og gode Følelser bevaredes. Hvorledes det virkelig gik til, husker den unge Jyde ikke, men han tilligemed Forældre og nogle Bekjendte vare heldige nok til at faa en god lys Plads tæt ved Forlugen paa første Dæk. Andre knurrede rigtignok fordi de maatte tage tiltakke med mindre oplyste Kvarterer, men der var Intet at gjøre ved det, thi Alle kunde jo ikke være paa et og samme Sted. Man fik nu travlt med at bringe Sengetøj og Rejsekasser ned. Der spistes Middagsmad og Aftensmad ombord, og de travle Udvandrere tilbragte den første Nat ombord paa „Kenilworth" fornøjede og glade.

Om Morgenen tidlig var der atter Røre iblandt de Ombordværende. Nu først havde man Tid til i Ro at betragte sine Omgivelser. Hvilken yndig Morgen, og Pintsesøndag ovenikjøbet. Men der vankede rigtignok ingen Skovtur, ihvorvel mange af Kompagniets yngre Medlemmer længtes i Land for at foretage Spadsereture paa de med Krat og Skov bevoxede Volde, som omgave Hamborg. Enkelte, der heldigvis vare i Besiddelse af klingende Mønt, fik ogsaa dette deres Ønske opfyldt men den unge Jyde, der ikke ejede en Skilling, maatte ligesom de fleste Andre forblive ombord, hvor Højtidsdagen tilbragtes saa behageligt som man kunde forvente under Omstændighederne. Der afholdtes iblandt Andet Forsamling, og Selskabet blev midlertidigt ordnet. Forøvrigt kunde man glæde sig over den smukke Udsigt mod Nord, hvor Hamborg med sine smukke Bygninger, store Paladser, høje Kirker og stadselige Monumenter opbød Alt, hvad der kunde tilfredsstille Øjet. Hamborg havde paa den Tid omtrent 270,000 Indbyggere, og det tilstødende Altona, der indtil to Aar i Forvejen var en under dansk Overhøjhed staaende

Kjøbstad, omtrent 42,000. Sidstnævnte Stad tog sig ikke saa fordelagtig ud fra det Sted, hvor „Kenilworth“ laa for Anker, da den var tildels skjult bag en Bakke, men saa var der en utallig Mængde Fartøjer, store og smaa, som Emigranterne aldrig kunde blive trætte af at betragte. Hen paa Formiddagen mindede den højtidelige Ringning fra Hamborgs og Altonas talrige Kirker ligeledes de ombordværende Udlændinge om, at de endnu befandt sig i et saakaldt kristent Land. Tyskerne ere jo Lutheraner ligesom Danskerne, endskjøndt man under de sidste Krige myrdede hverandre paa det Grusomste. En saadan indbyrdes Fjendskab mellem Troesfæller kan maaske forsvares fra den faldne Kristendoms Standpunkt, men under Belysningen af Evangeliets sande Aand er det et afgjørende Bevis for, at et stort Frafald og Apostasi fra den sande Lære har fundet Sted, thi Guds Rige er ikke splidagtigt med sig selv, hverken om sine religiøse eller politiske Forholde.

Mandagen kom og gik, Tirsdagen ligeledes, og Livet ombord begyndte at blive noget kedeligt. Man havde mættet sig med Synet af Hamborg og Omgivelser og længtes nu blot efter at komme afsted. En anden Afdeling Emigranter, der hovedsagelig vare fra Sverige og Norge, ankom endelig Tirsdag Aften, og dermed var Selskabets Antal fyldt. Det talte 684 Sjæle foruden Skibets Besætning. Om Onsdagen (23de Maj) blev „Kenilworth“ bugseret nogle Mile ned ad Elben, hvor der atter kastedes Anker foran nogle smukke Villaer og Smaaborge, som havde en henrivende Beliggenhed paa Skraaningen af den højt kultiverede Bakke paa Holstein Siden. Det flade Hannover paa Sydsiden fremviste derimod intet Tiltrækkende.

Den følgende Dag (Torsdag d. 24de) kom Præsident C. Widerborg samt Ældsterne N. Wilhelmsen, C. Christiansen og andre Brødre ombord; en Forsamling afholdtes, og Kompagniet organiseredes ved at beskikke Ældste S. L. Sprague til Præsident med Morten Lund som hans Medhjælper. Sprague var en amerikansk Ældste, der under sin to Aars Missionsvirksomhed i Skandinavien havde erhvervet sig en god Kundskab om det danske Sprog. Morten Lund var en hjemvendende danskfødt Missionær, som havde virket et Aar i Jylland. En Broder F. R. E. Berthelsen valgtes til Skriver og Ældste O. H. Berg til Vagtkaptejn. Emigranterne inddeltes i 42 Distrikter eller Messer med hver sin Præsident, hvis Pligt det skulde være at hente Mad fra det fælles Kjøkken til deres respektive Distrikter samt holde Bønner Morgen og Aften i hvert sit Distrikt, og ligeledes skulde de passe Renlighedens og Ordenens Vedligeholdelse. Forøvrigt gaves gode Lærdomme, og Skibet indviedes med Bøn af Præsident Widerborg, der lovede, at Fartøjet lykkelig og vel skulde naa sit Bestemmelsessted med sin kostbare Ladning, hinsides det store Verdenshav.

Om Morgenen d. 25de forlode Brødrene Widerborg, Wilhelmsen og Christiansen Skibet, efter at have taget en rørende Afsked med de Emigrerende, og gik i Land med en lille Baad. Lidt over Middag lettedes der Anker, og den lange Sørejse begyndte. En lille Damper bugserede gamle „Kenilworth“ ned til Elbens Munding. Kl. 9 om Aftenen passeredes Cuxhaven, og ved Midnatstide sejlede Skibet stolt forbi

Øen Helgoland. Vejret var smukt, Søen rolig og de Ombordværende lykkelige. Naar de atter skulde have Lejlighed til at sætte deres Fødder paa Landjorden, haabede de at befinde sig i Josephs Arveland — det store Amerika, hvorom de saa ofte havde sunget.

NYHEDER.

Utah. En Haglstorm, der ødelagde Sæd og anden Ejendom til en Værdi af flere Tusinde Dollars, hjemsøgte Circle Valley, Piute County, d. 2den Septbr.—H. E. Merrill af Smithfield, Cache County, blev dræbt ved et Vaadeskud d. 12te Septbr. En lignende Skjæbne ramte en ung Mand ved Navn Wm. Swift af 10de Ward, Salt Lake City, paa en Jagttur mellem Sandy og Draperville d. 14de s. M. Han døde to Dage derefter.—I et offentligt Møde, som for nylig afholdtes i 8de Distrikts Skolehus, Salt Lalt City, i den Hensigt at træffe de nødvendige Forberedelser for Opførelsen af en større Bygning til Skolebrug, stemmede alle de saakaldte Liberale imod Foretagendet, der af den Grund umuliggjordes for Tilfældet. De Liberale indtog samme Stilling i et Møde, som afholdtes i et lignende Ojemed i 7de Wards Forsamlingshus d. 15de Septbr. Dette viser, hvem der er Oplysningens Venner. — Aarets fjerde Emigrantselskab ankom lykkelig og vel til Sait Lake City Onsdag d. 17de Septbr. Størsteparten af sammes skandinaviske Afdeling forlod Kjøbenhavn med Dampskibet ,,Panther" Mandag d. 25de og ankom, efter heldig Rejse over Nordsøen, til Hull Torsdag d. 28de om Aftenen. Den følgende Dags Morgen gik Emigranterne i Land og fortsatte Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor et lille Selskab norske Hellige, der havde forladt Kristiania d. 22de Aug. tilligemed Brødrene O. Johnson og P. P. Dyring, bleve forenede med dem, og alle gik ombord paa Dampskibet ,,Wyoming", der afsejlede fra Liverpool d. 30te. Ved Afsejlingen der fra bestod Selskabet af 193 britiske, 50 svejtsiske og tyske og 222 skandinaviske Hellige, samt 31 hjemvendende Missionærer, hvoraf 14 vare fra Skandinavien, nemlig: Emil Andersen, Leder for den skandinaviske Afdeling, C. A. Tietjen, A. Anderson, James P. Olsen, John Olson, S. Sorensen, L. P. Ovesen, H. J. Bruun, S. Petersen, C. Larsen, A. J. Hansen, O. Johnson, Gustaf Anderson og P. P. Dyring. Skibet ankom til New York om Aftenen d. 9de (Tirsdag). Onsdag Morgen gik de Emigrerende i Land i Castle Garden og fortsatte Rejsen den følgende Nat fra Jersey City.—Et Lig blev fundet i Nærheden af de varme Kilder nord for Salt Lake City d. 17de Septbr. Det viste sig at være Wm. Goodwin (en Søn af den berygtede W. B. Goodwin, ,,Salt Lake Tribunes" Redaktør), som sporløst forsvandt for en Maanedstid siden; han havde begaaet Selvmord.—Ældste John Nicholson holdt et kraftigt Foredrag om Myrderiet i Tennessee og dets Aarsager i Salt Lake Theater om Aftenen d. 22de Septbr. Man erindrer aldrig tidligere at have set den rummelige Bygning saa propfuld af opmærksomme Tilhørere.—Det første Nummer af ,,Parry's Literary Journal" er udkommet.— Kjøbmand Geo. W. Davis er gaaet fallit.

Arizona. Wm. N. Fifes Hustru blev myrdet d. 11te Septbr. i Chiricahua-Bjergene af en Mexikaner, der tiggede. Morderen blev strax efter grebet og hængt.

Tennessee. Befolkningen i Tennessee vedbliver at sende Ældsterne det ene Truselsbrev efter det andet.

Alabama. Ved en Explosion i Eufaula, Barbour County, d. 15de Septbr., bleve henved 30 Personer dræbte og en Mængde Bomuld ødelagt.

Minnesota. En frygtelig Cyklon hjemsøgte den østlige Del af Minnesota d. 9de Septbr.

Kina. Under de Franskes Bombardement af Arsenalet ved Foo Chow (en Stad omtrent saa stor som Chicago) og Fæstningerne langs Min-Floden ødelagdes Ejendom til en Værdi af 10 Millioner Dollars.

Notits. Vore ærede Agenter bedes allervenligst om nu ufortøvet at indsende Penge og Opgjørelse, da vi, som omstaaende Prospektus udviser, vil virke sammen med en Kompagnon til næste Aar. Forend det nye Firma begynder sin Virksomhed, burde alle gamle Regnskaber for Morgenstjernen, Kirkens Historie og Joseph Smiths Levnetsløb være opgjorte, saa at Forvikling og Indblanding ikke skal forekomme i Firmaets Forretningsvæsen. Vi har betalt Renter af laante Penge hele Tiden siden vi begyndte Udgivelsen af Bladet, formedelst nogle af Abonnenternes Sendrægtighed i at betale. Enkelte skylde endnu for første Aargang. De [illegible] ville alle vise sig inden Aargangens Slutning?

PROSPEKTUS.

I en længere Tid har det været et almindelig næret Ønske blandt den skandinaviske Befolkning i Klippebjærgene, at et Nyhedsblad, der svarede til Nutidens Fordringer, kunde blive udgivet. Forskjellige Forsøg i denne Retning have været gjorte, men uden at have, som det synes, modt den Bistand af Befolkningen, som ethvert saadant Foretagende nødvendigvis kræver for at kunne lykkes.

Det er desuagtet i Tillid til den Understøttelse og Velvillie, som ethvert saadant fortjenstfuldt Forsøg har Krav paa at fordre og forvente, at Undertegnede med Kirkens Authoriteters Bifald og Anbefaling har besluttet fra 1ste Januar næstkommende at paabegynde Udgivelsen af et Ugeblad i stort Folio-Format, trykt paa fint, godt Papir med nye smukke Typer. Bladet vil indeholde friske Nyheder, særlig fra Skandinavien og Klippebjærgene, videnskabelige Afhandlinger af ansete Forfattere, underholdende og belærende Smaafortællinger og Anekdoter, osv. Det vil blive redigeret i en frisindet Aand, der er i Overensstemmelse med Kristi sande Lære, og vil i det Hele taget hellige sig til det Formaal at fremme og forædle det skandinaviske Publikums aandelige Liv, saavel i social, politisk og religiøs Henseende, som i Alt, hvad der kan tjene til at forædle og ophøje Mennesket, og bringe det nærmere det Maal, hvortil enhver ædel Mand og Kvindes Hu stræber.

Da Morgenstjernen med indeværende Aargangs Slutning tror at have løst sin væsentligste Opgave ved at bringe saadanne historiske og biografiske Oplysninger frem for Dagens Lys og overleveret dem til Efterverdenen, som ellers truede med at gaa tabte, vil det efter Nytaar kun udkomme maanedlig i Forbindelse med det nye Blad, der, med Ældste P. O. Thomassens Tilladelse, vil blive benævnet UTAH POSTEN. Morgenstjernen vil ikke ganske tabe sit hidtil havte Formaal for Øje, men vil skjænke en betydelig Del af sin Plads til Taler af Kirkens ledende Mænd (deriblandt ogsaa skandinaviske) og andre saadanne Artikler og Afhandlinger, som fortjene at opbevares. Det vil medfølge frit til alle forudbetalende Abonnenter.

Subskriptionspriserne ville blive følgende:

UTAH POSTEN & MORGENSTJERNEN	*et Aar i Forskud*	*$2.25.*
,, ,, ,,	*6 Maaneder i ,,*	*1.15.*
,, ,, ,,	*3 ,, ,,*	*65.*
MORGENSTJERNEN alene – – –	*et Aar i Forskud*	*1.00.*

Vi udbede os vore ærede skandinaviske Brødres Bistand og Samvirken, og ønske tillige, at de, som hidtil have virket som Agenter for Morgenstjernen, ville overføre deres Interesse paa det nye Blad, forsikrende Publikum om, at der fra vor Side ikke vil blive sparet hverken paa Arbejde eller Omhu for at fremme et Foretagende, der baade hvad Udstyr og Indhold angaar skal være det skandinaviske Folk værdigt.

Bestillinger kunne strax indgives til vore Agenter eller direkte til os, og Navnelister bedes indsendte senest den 15de December.

Haabende at erholde den Understøttelse og Opmuntring, vort Foretagende fortjener, undertegne vi os

Eders Brødre i Evangeliet,

ANDREW JENSON, C. A. F. ORLOB.

Salt Lake City, d. 1ste Oktbr. 1884.

Al Korrespondance adresseres og alle Pengeordre gjøres betalbare til

JENSON & ORLOB.

P. O. Box 500. SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 20. *Den 15de Oktober 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 295.)

1877.

,,Nordstjernan''.

Eftersom Evangeliets Fylde vandt større og større Udbredelse i Sveriges nordligere Provinser, hvor Indbyggerne ikke kunde læse eller forstaa Dansk, blev det omsider en iøjnefaldende Nødvendighed, at et Tidsskrift eller Organ for de svenske Hellige blev udgivet i deres eget Sprog. Præsident O. N. Liljenqvist, som selv er Svensk af Fødsel og altsaa forstod sine Landsmænds Tarv i saa Henseende, tog derfor i 1876 de nødvendige Forberedelsesskridt for Udgivelsen af ,,Nordstjernan'', hvis første Numer udkom d. 3die Jan. 1877 i Gøteborg, med O. N. Liljenqvist som Udgiver og Ældste J. C. Sandberg som Medhjælper. Følgende Anmeldelse desangaaende findes i ,,Skandinaviens Stjerne'', 26de Aarg., Side 109:

Samtidig med dette Numer af ,,Skandinaviens Stjerne'' udkommer det første Numer af ,,Nordstjernan'', et Organ udgiven i det svenske Sprog, der i Lighed med det danske Organ vil virke i Kirkens Interesse, for Udspredelsen af Evangeliets Sandheder iblandt Nordens Beboere. Det antages maaske af Mange, at de skandinaviske Folk tale omtrent det samme Sprog og lettelig forstaa hverandre baade i Tale og i Skrift, men, uden at indlade os paa nogen yderligere Drøftelse af dette Spørgsmaal, ville vi kun sige, at den større Del af det svenske Folk, som vi have havt Lejlighed til at forkynde Evangeliet for, ikke forstaar en Taler i det danske Sprog og kun i en ringe Grad forstaar vore Skrifter i samme. Ungdommen kan snart lære det, men ikke saaledes med de Ældre; og det er et Faktum, at kun Faa interessere sig saa meget for de himmelsendte Sandheder, at de for deres Skyld gjøre sig Umage for at lære et fremmed Sprog, og eftersom Evangeliet begynder at trænge ind iblandt den svensktalende Befolkning i de tidligere svenske Østersøprovinser, have vi følt os tilskyndede til at udgive et Tidsskrift i deres eget Sprog, saa at de Hellige og Alle, som søge efter Sandheden, kunne glæde sig ved at læse og tilfulde forstaa, hvad Pro-

feter og Apostle forkynde paa Jorden i vor Tid; at de maa kjende Tidernes Tegn, og at de Oprigtige af Hjærtet maa faa Kundskab om Herrens Veje og blive ledede til Sandheds Erkjendelse. Som en Følge heraf formindskes Antallet af vore Subskribenter paa ,,Skandinaviens Stjerne", men vi haabe, at vore Brødre i Danmark og Norge, som saa længe have havt det Privilegium at have et Organ i deres eget Sprog, ved hvis Hjælp Evangeliets Sandheder ere blevne bragte til mange af deres Landsmænd og Slægtninge, som nu glæde sig i samme, ville vise deres Erkjendtlighed herfor, ved at forøge deres Bestræbelser for at formere Subskribentantallet paa ,,Skandinaviens Stjerne", og ligeledes at vore svenske Brødre ville anstrænge sig til det Yderste, saa at det skrevne Ord, som undertiden taler, hvor vi maa tie, som raader og vejleder den, som maaske ikke vilde lytte til vor Røst, kan blive udspredt, og det frelsebringende Budskab kan i Tale eller Skrift blive forkyndt for alle Folk."

De første 17 Numre af ,,Nordstjernan" (der udkommer to Gange om Maaneden i samme Størrelse og Format som ,Skandinaviens Stjerne", men trykkes med latinske Typer), bleve trykte paa ,,Förpostens" Aktie-Bolags Trykkeri i Gøteborg, Sverige, under Ældste J. C. Sandbergs umiddelbare Opsyn, men da han det følgende Efteraar rejste hjem, flyttedes Bladets Redaktion til Missionens Hovedkontor i Kjøbenhavn, og dets Trykning, ligesom alle andre af Kirkens Bøger og Skrifter, overlodes til Bogtrykker F. E. Bording dersteds. I 1877 og 1878 trykkedes der 1000 Expl., i 1879 og 1880 800 Expl. og i 1881 850 Expl. af Bladet, der til Nytaaret (1885) vil have fuldendt sin ottende Aargang. ,,Nordstjernan" har udført sin Mission vel indtil Nærværende. Siden dens Paabegyndelse har Værket faaet mere og mere Fremgang i Nord- og Mellem-Sverige, og Stockholms Konference har i flere Aar været den største og mest blomstrende Konference i hele Missionen. Det er i Særdeleshed der, at Befolkningen ikke forstaar det danske Sprog, thi saa længe Skaane og de sydligere svenske Provinser var ,,Mormonismens" frugtbareste Jordbund, svarede de danske Bøger og Skrifter nogenlunde til Hensigten, hvilket Faktum kan paavises som Grund til, at et svensk Organ ikke blev paabegyndt før. Som Medarbejdere ved ,,Nordstjernan" under de forskjellige Missionspræsidenters Bestyrelse kunne nævnes J. C. Sandberg, der forestod Udgivelsen af de første 17 Numre i Gøteborg i 1877, A. W. Carlson (1877 og 1878), der blev sendt fra Zion for at oversætte Mormons Bog paa Svensk, Gustaf Pettersson (1878—1881), som døde paa Kontoret i Kjøbenhavn d. 13de April 1881, Hugo D. E. Pettersson (1881—1883), der emigrerede i Juni 1883, og Olof Hellqvist, som for Nærværende arbejder paa Kontoret.

ATTEN MISSIONÆRERS ANKOMST.

Missionærerne, som i 1877 udsendtes fra Zion til Skandinavien, ankom til Kjøbenhavn i følgende Orden: Jøns Anderson, John Petersen, Carl Olsen og Bengt Nilson d. 2den Juni, Jacob Rolfsen og A. F. Petersen d. 26de Juni, A. W. Carlson d. 27de Septbr., og A. Hendriksen, O. A. T. Forssell, J. F. Olson, Ras. Nielsen, Wm. Christensen, Wm. Petersen, J. E. Lindberg, John Larsson, J. A. Ekman, John A. Quist og Jens Chri-

stensen d. 27de Novbr. (Om deres Missionsvirksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 140, 143, 144, 179 og 180.)

Det 45de Emigrantselskab.

Den 21de Juni afrejste Aarets første Emigration, bestaaende af 471 Sjæle foruden 8 hjemvendende Missionærer, fra Kjøbenhavn med Dampskibene ,,Argo" og ,,Pacific". De hjemvendende Ældster vare E. F. Branting, J. A. Anderson, Sven Nilsson, Chr. Jensen, H. P. Iversen, Erik M. Larsen, H. Thunnesen og J. Keller. Søndag d. 24de Juni ankom begge Skibene til Hull, ,,Argo" om Morgenen Kl. 9 og ,,Pacific" om Eftermiddagen Kl. 8. Landgangen og Rejsen med Jærnbanen til Liverpool fandt Sted den følgende Dag, og ved Ankomsten der til gik Emigranterne strax ombord paa Dampskibet ,,Wisconsin", tilligemed et Selskab tyske, britiske, svejtsiske og hollandske Hellige. Biskop John Rowberry beskikkedes til Kaptejn for hele Selskabet, medens Broder Branting vedblev som Kaptejn for Skandinaverne. ,,Wyoming" afsejlede fra Liverpool d. 27de Juni og ankom til New York d. 7de Juli. Fra New York fortsattes Rejsen med Jærnbanen samme Dag vestpaa, og d. 14de Juli ankom Emigranterne til Ogden og Salt Lake City. Tre skandinaviske Par bleve gifte undervejs, og en Timestid efter Ankomsten til Salt Lake City nedkom Martin Christensens Kone fra Aalborg Konference med en Datter.

Det 46de Emigrantselskab.

Torsdag d. 13de Septbr. afsejlede 211 skandinaviske Hellige under Ledelse af J. C. Sandberg og K. H. Bruun (hjemvendende Missionærer) fra Kjøbenhavn med Dampskibet ,,Argo", som efter heldig Rejse over Nordsøen ankom til Hull d. 17de Kl. 8 Form. Samme Dag fortsattes Rejsen til Liverpool, hvor Emigranterne tilligemed henved 260 britiske Hellige og 10 andre hjemvendende Missionærer gik ombord paa Dampskibet ,,Wisconsin", som afsejlede fra Liverpool d. 19de og ankom til New York d. 30te Septbr. Hamilton G. Park var Fører for hele Selskabet; J. C. Sandberg og K. H. Bruun fungerede som hans Raadgivere. Fra New York fortsattes Rejsen samme Dag med Jærnbanen til Ogden og Salt Lake City, hvor til Selskabet ankom Lørdag Aften d. 6te Oktbr. Skandinaverne bleve ved Ankomsten modtagne af deres Landsmænd, der havde beredt et Aftensmaaltid for dem i Skandinavernes Forsamlingssal. En lignende Modtagelse gaves det foregaaende Selskab.

A. W. Carlson præsiderer.

I November Maaned indløb der en Skrivelse fra Præsident John Taylor, dateret Salt Lake City d. 27de Oktbr., ifølge hvilken Ældste O. N. Liljenqvist blev løst fra Præsidiet over den skandinaviske Mission med Tilladelse til at vende tilbage til sit Hjem i Zion, og Ældste A. W. Carlson beskikkedes foreløbigt til hans Eftertræder. Omtrent d. 1ste Decbr. tiltraadte Ældste Carlson sin nye Stilling, som han indehavde indtil N. C. Flygares Ankomst fra Zion d. 9de Januar næstfølgende, medens Ældste Liljenqvist tilligemed Hustru tog til Jylland og tilbragte det meste af Vinteren i Aarhus, hvor fra de d. 23de April (1878) begave sig paa Rejsen til deres Hjem i Zion.

Lyse Udsigter i Sverige.

Værket vedblev at gjøre god Frem-

gang i Stockholms Konference. Iblandt de Mange, som bleve døbte, var ogsaa en Del paalidelige og duelige unge Mænd, som strax bleve ordinerede til Præstedømmet og udsendte paa Mission, og i Forening med Utahældsterne havde de stor Indflydelse iblandt Folket. „Stockholms Dagblade,“ skriver ogsaa Præsident O. N. Liljenqvist, „giver en fuldstændig Beretning om vort Missionsarbejde i Skandinavien, og Stockholms Konference i Særdeleshed, indbefattende statistiske Rapporter, vor Kirkes Organisation, dette Aars Emigration, Broder Carlsons Mission i Forbindelse med Oversættelsen af Mormons Bog osv. Nogle af de ledende kjøbenhavnske Blade have optrykt samme. En anden lang Afhandling blev trykt sidste Mandag (26de Oktbr.) i „Norrköping Tidning“, lig den først omtalte, med flere Tilføjninger, saasom en nøjagtig Angivelse af Tid og Sted for vore Forsamlingers Afholdelse i Stockholm. Den forklarer ligeledes visse af vore Lærepunkter paa en honet Maade. Disse Avisartikler ere saa forskjellige fra hvad de pleje at være, at jeg næsten maa undres over, hvad der gaar af Redaktørerne; men maaske Bladreferenterne, som overværede vore Møder i Stockholm og Norrkøping, bleve overvundne af den gode Aand, som der herskede. Jeg tror ikke, at saa mange Fremmede af alle Klasser nogensinde tidligere have mødt i vore Forsamlinger, som under Konferencemødet i Norrkøping, thi de ni Tiendedele af vore Tilhørere vare Ikke-Medlemmer, som lyttede med stor Opmærksomhed. Lejligheden for Evangeliets Prædiken har vist aldrig været bedre end den er for Nærværende i Sveriges mellemste og nordlige Provinser; vi trænge meget haardt til flere Missionærer.“

USKYLDIGE FORNØJELSER.

De Sidste-Dages Hellige have vist den kristne Verden, at Dans og andre uskyldige Fornøjelser kunne nydes af gudhengivne og oprigtige Mennesker, uden i nogensomhelst Maade at være syndigt eller have daarlige Følger. Erfaring har imidlertid ogsaa lært de præsiderende Brødre i Skandinavien, at den de Helliges Samfund der tilhørende Ungdom er udsat for større Farer, og de unge Brødre og Søstre fristede til at tage upassende Friheder, mere end Ungdommen i Zion. Af den Aarsag har det til forskjellige Tider været nødvendigt at nægte de Hellige i Adspredelsen visse Fornøjelser, som vilde have været aldeles tilladelige, hvis Deltagerne ikke, førend de antammede Evangeliet, havde været under en syndig og ugudelig Verdens Indflydelse. Desuagtet gjordes der alt muligt for at give de Unge passende Adspredelse, og til sine Tider arrangeredes der Danse, Koncerter og festlige Sammenkomster i de større Grene, hvor man havde passende Lokaler til at Medlemmerne kunne forsamle sig. Om Julen 1877 havde Menigheden i Kjøbenhavn, ligesom i flere foregaaende samt efterfølgende Aar, saaledes en fornøjelig Tid, hvorom Ældste A. W. Carlson skriver Følgende til Udgiveren af „Millennial Star“:

„Vi tilbragte en meget behagelig Jul her i Kjøbenhavn. Sangkoret, som bestaar af henimod 30 af vore unge Brødre og Søstre, gav en Koncert kort før Helligdagene, hvilket havde til Følge, at Søndagsskolens Elever, omtrent 70 i Antal, fik et prægtigt Juletræ til deres særdeles

Fordel anden Juledag, efter den paa Salen afholdte Examen. Broder S. P. Neve og Søndagsskole-Superintendenten (V. Rohde) havde været meget flittige med at tilvejebringe passende Presenter til alle Eleverne og Lærerne; de gjorde sig ligeledes al Umage for at faa Træet pyntet og udstyret, og det var visselig meget smukt, da de fik det færdigt. De kan ogsaa tro, at de Smaa dansede omkring samme med glade Hjærter. Uden Tvivl vilde de have ønsket at fortsætte dermed hele Natten, hvis de ikke havde vidst, at Træet gjemte Gaver til dem, og de vare naturligvis begjærlige efter at erholde disse. Efter en Stund bleve ogsaa Gaverne uddelte, og Glæden iblandt de Smaa naaede da sit Højdepunkt. Fornøjelsen varede til Sengetid, da Alle skiltes ad, særdeles tilfredse med deres Eftermiddag og Aften. Den følgende Dags Aften gav Sangkoret en rigtig interessant Underholdning; den var saa god som nogen, jeg har overværet paa denne Side af Atlanterhavet, naar maaske undtages de fortrinlige Koncerter, som Sangkoret i Liverpool plejede at arrangere for ti Aar siden under vor Ven Hr. Davies' Vejledning. Sangkoret havde desuden en Aften til dem selv paa Salen i Forening med deres Venner, og fornøjede sig fortræffeligt i en tre Timers Tid; endelig ordnedes en selskabelig Underholdning for alle de Hellige Nytaarsaften, men Lokalet var ved denne Lejlighed saa overfyldt, at de Forsamlede formedelst Varme og Usundhed maatte sprede sig førend den sædvanlige Tid. Desuagtet fornøjede de fleste sig ganske fortrinligt i hverandres Selskab."

1878.

Flygares og Andres Ankomst.

Efter en for Aarstiden heldig Rejse ankom Ældste N. C. Flygare fra Utah til Kjøbenhavn d. 9de Januar. Han var af Kirkens Præsidentskab bleven beskikket til at præsidere over den skandinaviske Mission og tiltraadte denne Stilling strax efter sin Ankomst, idet Ældste A. W. Carlson, som foreløbig havde præsideret, overlod ham alle Missionens Regnskaber.

Foruden Ældste Flygare ankom i 1878 21 andre Missionærer fra Zion for at arbejde i den skandinaviske Mission. De ankom til Kjøbenhavn i følgende Orden: T. A. Halgren og L. P. Nelson d. 1ste Juni, Ole Ellingsen d. 11te Septbr., N. P. Rasmussen, Goudy Hogan, George Frandsen, Lars Svendsen, J. A. Halvorsen og Chr. Jensen d. 24de Septbr., L. M. Olson og N. M. Andersen d. 25de Septbr., Jens Hansen, Anders Peter Rose, Gustav Andersen, C. H. Monson, Peter Andersen, C. M. Bergstrøm, Jonas Halvorsen, Anders Hanson, Ola Nilsson og Charles Anderson d. 20de Novbr. (Om alle disse Brødres Missionsvirksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 179—181.)

Mormons Bog paa Svensk.

Efter Præsident Flygares Ankomst blev Ældste Carlson i Stand til mere stadigt at kunne fortsætte sit Arbejde paa Oversættelsen af Mormons Bog i det svenske Sprog. I Marts Maaned udkom det første Hefte af samme, og allerede det følgende Efteraar var hele Bogen, hvoraf der tryktes 3000 Expl. med en Bekostning af omtrent 1125 Kroner, udkommen fra Pressen, saa at Ældste Carlson kunde begive sig paa Hjemrejsen i September Maaned. Omtrent 600 Subskribenter modtoge Bogen i heftevis. Det Følgende er Ældste A. W. Carlsons egen Beretning: „I Aaret 1877

indsaa Ældste O. N. Liljenqvist, som den Gang præsiderede over den skandinaviske Mission, at det paa Grund af Evangeliets stadige Fremgang i Sverige var nødvendigt, at Mormons Bog blev trykt i det svenske Sprog, og han kaldte J. C. Sandberg, som paa den Tid virkede i Sverige, til sin Hjælp ved Oversættelsen af samme; men Broder Sandberg blev strax efter løst fra sin Mission for at rejse hjem, og Intet videre blev gjort til den følgende Vinter, da det faldt i min Lod at tage Sagen i Haand. Den 16de Aug. 1877 blev jeg nemlig af Præsident Brigham Young kaldet paa en speciel Mission for at oversætte og udgive Mormons Bog i det svenske Sprog. Instruxerne til mig vare, at jeg skulde udgive Værket i Lighed med den ny engelske Udgave, som paa den Tid forberedtes til Udgivelse af Orson Pratt i Liverpool. Jeg forlod New York d. 28de Aug., Dagen før Præsident Youngs Død, og ved min Ankomst til Liverpool erfarede jeg, at Orson Pratt havde faaet Ordre til at komme hjem i Forening med Joseph F. Smith, som Følge af Præsident Youngs Død, og Udgivelsen af den nye engelske Udgave maatte derfor opsættes indtil videre. Eftersom jeg havde stolet paa denne Udgave til at oversætte fra, og det var usikkert naar den nu vilde blive udgivet, laante Broder Pratt mig velvilligt en af sine Bøger, som allerede var afmærket i Kapitler og Vers, og for at være aldeles sikker paa at faa den bestemt ligesom det Expl., han selv skulde bruge, bleve de to nøjagtigt sammenlignede, i hvilket Arbejde jeg havde Broder Pratts duelige Hjælp saa længe hans Tid tillod det, og siden blev jeg assisteret af Broder F. S. Richards. Da de af Broder Pratt udarbejdede Henvisninger vare for vidtløftige og talrige til at jeg kunde kopiere dem i den korte Tid, jeg havde til min Raadighed, efterlodes de i Liverpool, ventende paa nærmere Ordre fra de Tolvs Raad.

Ved min Ankomst til Kjøbenhavn, en Maaned efter at have forladt New York, behøvede Præsident Liljenqvist min Hjælp ved Udgivelsen af „Nordstjernan", som var bleven nogle Numre bag efter siden Broder Sandbergs Hjemrejse; og da der vare mange andre Ting forbundne med Missionen, som tiltrængte Opmærksomhed strax, blev jeg ikke i Stand til at kunne arbejde ret meget paa Oversættelsen af Mormons Bog førend Januar 1878, da Ældste N. C. Flygare ankom og overtog Bestyrelsen af Missionen. Jeg tog da fat paa Arbejdet af alle Kræfter. Folket havde ventet Bogen Aaret forud, og Mange, som gjorde Forberedelser for at emigrere, ønskede gjærne at erholde den førend de rejste eller faa den tilsendt med Aarets første Emigration. Til Fordel for Saadanne blev det derfor bestemt, at udgive en Del af Oplaget i Pamfletform, eller i Hefter, der indeholdt 64 Sider hver, og at paabegynde Trykningen saa snart Oversættelsen var saa vidt fremskreden, at vi kunde holde Sætteren vedlige med Manuskript. Det første Hefte udkom i Marts 1878, og det ellevte og sidste i August s. A. Et stort Antal Expl. bleve indbundne og solgte strax; hele Udgaven bestod af 3000 Expl. Det vilde have været umuligt at udføre Arbejdet i saa kort en Tid, hvis ikke Præsident Flygare havde ydet mig fortrinlig Hjælp. I Forening med mig sammenlignede han Oversættelsen med den engelske Udgave samt hjalp mig med et læse første Korrektur. Bogen indeholder

676 Sider foruden Indholdsfortegnelsen. Den blev trykt paa godt Papir med store, nye Typer, inddelt i Kapitler og Vers ligesom de sidste engelske Udgaver, men uden Henvisninger, hvilke ifølge Instruxer fra det Første Præsidentskab først ville vise sig i en fremtidig Udgave.“

Det 47de Emigrantselskab.

Fredag d. 17de Maj Kl. 9½ Form. afrejste 66 Sjæle, nemlig Ældsterne S. P. Neve og S. Jensen, Søster Neve og 63 Emigranter, fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Cato“ og ankom til Havnen ved Hull om Aftenen d. 20de Maj. Den følgende Dags Morgen gik Selskabet i Land og fortsatte Rejsen med Jærnbane til Liverpool, hvor det blev forenet med omtrent 300 andre emigrerende Hellige og hjemvendende Missionærer, og afsejlede fra Liverpool med Dampskibet „Nevada“ d. 25de. Ældste Thos. Judd beskikkedes til Præsident med S. P. Neve og L. Howells som Raadgivere. Under Overrejsen nedkom en af de skandinaviske Søstre d. 30te med et Drengebarn, som blev givet Navnet Nevada Atlantic Larsen. Efter heldig Sørejse ankom Nevada til New York d. 5te Juni. Den 6te fortsattes Rejsen med Jærnbanen fra Jersey City vestpaa, og Kompagniet ankom lykkelig og vel til Salt Lake City d. 13de Juni.

Det 48de Emigrantselskab.

Fredag d. 21de Juni afrejste 55 Emigranter fra Kjøbenhavn med det engelske Dampskib „Humber“, og d. 24de s. M. afgik 446 Personer med Dampskibet „Cameo“, ialt 501 Sjæle, deri indbefattet syv hjemvendende Missionærer, nemlig B. Jensen, N. Mortensen (Petersen), J.F.F. Dorius, O. Olson, R. Christensen, O. Hanson og A. Hendriksen. Ældste V. Rohde fra Missionskontoret var iblandt Emigranternes Tal. Det første Selskab, der var under B. Jensens Ledelse, ankom til Hulls Havn Mandag Aften d. 24de og fortsatte den følgende Dag Rejsen med Jærnbanen til Liverpool. Det andet Selskab under Bestyrelse af N. M. (Petersen) ankom efter 51½ Times Sejlads til Hull d. 26de om Aftenen Kl. 11½, og naaede den følgende Dag Liverpool, hvor de to skandinaviske Selskaber, tilligemed omtrent 70 britiske Hellige og fire hjemvendende Missionærer, gik ombord paa Dampskibet „Nevada“ og afsejlede fra Liverpool d. 29de. John Cook beskikkedes til Præsident med N. M. (Petersen) og O. Olson som Raadgivere. Under Overrejsen døde Joseph E. Hyde, en Missionær fra Zion, der havde virket i England, men havde været syg hele Tiden under sit Ophold dersteds. Han døde d. 5te, men hans Lig blev indpakket i Is og sendt til hans Hjem i Utah. Desforuden døde et sex Maaneder gammelt skandinavisk Barn. Den 10de Juli ankom „Nevada“ til New York, og d. 18de s. M. naaede Emigrantselskabet Salt Lake City.

Det 49de Emigrantselskab.

Lørdag d. 7de Septbr. afrejste 218 Emigranter samt otte hjemvendende Missionærer fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Bravo“. Selskabet stod under A. W. Carlsons Ledelse, og de andre hjemvendende Zionsældster vare: Alfred Hansen, Axel Tullgren, I. C. Thoresen, J. E. Christiansen, A. F. Petersen, T. A. Halgren og B. Nilsson. Tirsdag d. 10de ankom Selskabet til Hull og Dagen efter til Liverpool.

(Fortsættes paa Side 321.)

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

TO DOLLARS OM AARET I FORSKUD.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 15de Oktober 1884.

HALVAARSKONFERENCEN.

Halvaarskonferencen tog sin Begyndelse i Tabernaklet i Salt Lake City Lørdag d. 4de Oktbr., Kl. 10 Form., og fortsattes de tre følgende Dage med udmærket gode Forsamlinger. Iblandt de mange Æmner og Principer, som Talerne dvælede ved, kunne nævnes Hjemmeindustri, Præstedømmets Orden, vor sociale og politiske Stilling, Visdomsordet, de Helliges Pligter mod Gud samt deres Fjender og hverandre indbyrdes osv. Præsident Taylor beviste ved Oplæsningen af statistiske Rapporter og andre Beretninger, hvor dybt den amerikanske Nation var falden, og hvor urimeligt det var for et saa ugudeligt og fordærvet Folk at ville prøve paa at reformere de Hellige i disse Bjærge. Han beviste ogsaa, at der iblandt den lille Del Ikke-Mormoner i Utah udøvedes ti Gange flere Forbrydelser end iblandt hele den Del af Befolkningen, der tilhørte Kirken, og dog var der ingen Ende paa vore Fjenders Raab imod de Helliges saakaldte Usædelighed (Polygami). Han tydeliggjorde ligeledes Guvernørens og andre Federal-Embedsmænds Overgreb samt forklarede, hvorledes de havde fordrejet Lovene, saa at de mest faldne og lastefulde Mennesker nøde deres uindskrænkede Rettigheder som amerikanske Borgere, medens Samfundets hæderligste, bedste og dydigste Mænd og Kvinder vare forbudte at stemme eller tage Del i Selvstyrelsen, fordi de vovede at vise Lydighed til Guds Befaling ved at ægte flere Hustruer. Da Kirkens Authoriteter om Søndagen (5te April) bleve foreslaaede til Opholdelse, blev Ældste John Morgan valgt til en af de første syv Præsidenter over de Halvfjerds, i Stedet for afdøde W. W. Taylor, og John Q. Cannon til at indtage afdøde Biskop L. W. Hardys Plads som anden Raadgiver til Biskop W. B. Preston. Om Mandagen og Tirsdagen bleve 84 Missionærer kaldede, nemlig 18 til Storbritannien, 28 til Skandinavien, 6 til Svejts og Tyskland, 15 til de Forenede Stater, 7 til New Zealand, 4 til Sandwich-Øerne, 2 til Mexiko og 4 til Hindustan. Fjorten af disse vare allerede afrejste til deres Arbejdsmarker. De til Skandinavien kaldede Brødre vare Hans Christensen fra Richfield (allerede rejst), J. Jeppson fra Brigham City, N. Hansen fra Manti, K. Borgqvist, S. A. Wannberg, J. P. Mortensen og C. G. Anderson fra Salt Lake City, C. Christiansen, C. N. Lundsten og N. C. Christensen fra Levan, M. S. Mattson fra St. Charles, T. C. Petersen fra Ovid, T. R. Schrøder fra Nephi, M. P. Madsen fra Ephraim, A. C. Anderson fra Redmund, C. Andersen fra Ogden, N. Anderson fra Morgan County, A. K. Anderson, C. J. Strømberg, P. M. Anderson, J. A. Eliason og A. G. Sandberg fra Grantsville, Ras. P. Marquerdson fra Elsinore, N. P. Peterson fra Pleasant Grove, John J. Johnson fra Logan, And. Olsen fra Gunnison, og Lars Toolsen og Peter W. Peterson fra Smithfield.

P. N. ANDERSONS BERETNING.

I.

Jeg blev født d. 12te Maj 1829 i Ørup, Malmahus Læn, Sverige, og begyndte at tjene for mit Brød hos Fremmede da jeg var otte Aar gammel. Efter min Konfirmation i den lutherske Kirke gav jeg mig i Murerlære i Malmø som en 18 Aars Dreng. I 1848 deltog jeg i militære Øvelser, men kom ikke, som Bestemmelsen var, til at deltage i Krigen, der den Gang førtes mellem Danmark og Tyskland. Da Koleraen det følgende Aar udbrød i Malmo, rejste jeg hjem til min Fader og begyndte at arbejde som Murer paa egen Haand. I November 1854 giftede jeg mig.

Omtrent paa den Tid vandt „Mormonismen" betydelig Udbredelse i Omegnen, og nogle af mine Slægtninge, der havde annammet Evangeliets Fylde, emigrerede til Zion samme Aar. I Løbet af den følgende Vinter blev jeg bekjendt med en af de første „Mormonmissionærer", som virkede i Skaane, nemlig Ola Mattson, og efter min første Samtale med ham, kunde jeg næsten ikke tænke paa Andet end den „nye Religion". Efter hans Raad gik jeg om Foraaret (1855) til Malmø, omtrent to svenske Mile fra vort Hjem, hvor jeg overværede et Konferencemøde, og d. 19de April 1855 blev jeg tilligemed Hustru døbt af Præst Ola Mattson, der var Forstander for Valby Gren. Kort derefter blev jeg kaldet til at fungere som Skriver i Grenen. Den 8de Septbr. blev jeg ordineret til Lærer, og d. 8de Maj 1856 til Præst. Medens jeg senere virkede som Distriktspræsident i Lyngby blev jeg Paaskesøndag arresteret tilligemed Anders Isgren og fremført for Kronlænsmanden, fordi vi prædikede Omvendelse til Folket. Isgren blev sendt til Malmø, men jeg blev frikjendt. Siden blev jeg i Forening med Ola Pehrson sendt til Landsbyen Hyllynge for at holde Forsamling. Mange Mennesker kom tilstede for at se og høre „Mormonerne", og uagtet flere af dem ønskede at gjøre Forstyrrelse, lykkedes det mig under Guds Aands Kraft at tale til dem i 1½ Time. Endelig traadte en vis Inspektor Hagmand frem og sagde med skjælvende Stemme Noget til Folket om Kristus i Hjærtet, samt erklærede, at vi vare Satans Børn og Mørkets Djævle. Da jeg ikke kjendte ham spurgte jeg ham, om hvem han var. „Hvem jeg er, skal Du snart faa at vide," gjenmælede han, og i samme Øjeblik greb han mig som en Rasende fat i Haaret med begge Hænder, trak mig frem over Bordet samt raabte til Politiet om at tage Vare paa mig, thi nu var jeg arresteret. Men under Samtalens Løb gave de os vor Frihed med den Advarsel, at hvis vi kom til Stedet oftere, skulde vi ste-

P. N. ANDERSON.

nes tildøde. Politiet fulgte os derpaa ud af Byen.

Ikke længe efter denne Tildragelse blev jeg løst fra min Mission for at rejse til Zion. I Forening med andre Emigranter forlod jeg og Familie Kjøbenhavn d. 20de Maj 1857 og rejste over Atlanterhavet med Sejlskibet ,,Tuscarora''. En af de Tre, som døde under Overrejsen, var vor lille 18 Maaneder gamle Søn. Ved Ankomsten til Philadelphia d. 3die Juli mødtes vi af Christian Højer, som ledsagede os til Burlington, Iowa. Her underkastedes vi mange Lidelser og Ubehageligheder. Strax efter Ankomsten nedkom min Hustru med et Pigebarn, og da der var stor Knaphed for Huslejligheder maatte vi i en Tidlang ligge paa Marken, udsat for den brændende Solhede. Endelig lykkedes det os at leje en Hytte, hvor vi boede sammen med en anden Familie. Jeg fik først Arbejde paa Jærnbanen, og siden kløvede jeg Brænde, men det var i det Hele taget besværligt for os, der ikke forstode Sproget og vare ukjendte med Folkets Sæder og Skikke. I Stedet for at kunne tjene Penge til Rejsens Fortsættelse strax, maatte flere af os tilbringe flere Aar i Staterne førend vi kunde rejse til Saltsødalen.

Efter en kort Tids Forløb flyttede vi otte engelske Mile ud fra Byen, hvor jeg fungerede som Skriver for den der oprettede Gren, og her boede vi i to Aar, i hvilket Tidsrum vi tjente saa meget, at vi i 1859, i Forening med en anden Familie, kunde rejse til Omaha. Denne Rejse var meget besværlig; vi kjørte med en gammel Vogn og ejede kun en Oxe hver. Vore Kvinder maatte vade over Vandløbene, hvoraf flere vare meget dybe og strømmede saa stærkt, at de ved Hjælp af Reb, hvis ene Ende var bundet til Vognen og den anden fastgjort om Livet, maatte sikre sig mod at blive bortførte med Strømmen.

EN ZIONSREJSE.

III.

Morgenen efter at ,,Kenilworth'' havde forladt Elbmundingen kigede Emigranterne forgjæves efter den tyske Kyst; kun Helgoland viste sig endnu som en lille sort Prikke tilagters, men ogsaa denne blev snart usynlig, saa at Muligheden af at komme saa langt ud paa Havet, at man ikke kunde se Land til nogen af Siderne, blev nu virkeliggjort for første Gang for mange af Emigranterne. Overalt hvor man vendte sig, saas kun den store Nordsøes blanke Vover. Da Ruten nord om Skotland valgtes, sejlede man i nordvestlig Retning for fulde Sejl, thi der var kun lidt Vind de første to Dage. Trediedagen blev der imidlertid betydelig Luftning, der udartede sig til en stærk Vestenvind, og Søen begyndte at blive urolig. Det store Fartøj antog samtidig saadanne Bevægelser, at Fodfæstet blev usikkert paa Dækket, og Søsygen almindelig. En efter En begave Emigranterne sig til deres respektive Køjer, hvor man prøvede paa at finde Lindring ved at indtage en horizontal Stilling, men førend de kunde gjøre dette i Ro maatte Flere gjennemgaa en ny Erfaring. Trods det givne Raad var der nemlig Mange, som havde forsømt at surre deres Kufferter til-

strækkelig fast, hvilket havde til Følge, at da Skibet begyndte at gynge, toge de løse eller uforsvarligt tilsnørede Kasser sig en Tur hen paa Naboernes Terræn. Mændene maatte altsaa kaste op i et Øjeblik og fastgjøre Kasser i det næste. De havde havt god Tid til at gjøre dette da de ventede i Elben. Imidlertid tiltog Vinden gradvis, indtil det om Onsdagen (30te Maj) formelig stormede, og Skibet kastedes som en Boldt over de kæmpemæssige Søer samt dreves ud af sin Retning saa meget, at man omsider kunde se de norske Fjelde i omtrent 60 Graders nordlig Bredde. Under denne Storm var Søsygen temmelig stræng, og Mange havde gjærne givet omtrent Alt, hvad de ejede, hvis de kunde have formaaet Skibet til at ophøre med sine Bevægelser. Iblandt de yderst Faa, som ikke vare syge, var den unge Jyde, der ligefrem morede sig ved at gaa ud for Forenden af Skibet, hvor Gyngningen var stærkest. Paa sine senere Rejser fra og til Europa har han imidlertid fristet samme Skjæbne som de fleste Andre — han er ikke længere søstærk. Det har vist sig ofte, at Børn og gamle Folk sjælden lide saa meget af Søsygen som stærkere og middelaldrende Mennesker. Dagen efter sagtnede Vinden samt drejede sig til et bedre Hjørne, og Skibet blev i Stand til at kunne tage sin rigtige Kurs mod Vest. Den 1ste Juni passeredes Ørkney-Øerne, saa at „Kenilworth" allerede samme Aften befandt sig paa Atlanterhavet.

Et Selskab emigrerende Hellige er i Almindelighed vel organiseret, og den gode Orden som sædvanlig vedligeholdes, har frelst Manges Liv. Paa „Kenilworth" iagttoges følgende Regler: Klokken sex om Morgenen stod Emigranterne op og vaskede dem, og Kl. syv spiste de Frokost. Denne bestod af The og Rugbrød, og senere, da Rugbrødet, efter tre Ugers Forløb, slap op, af The og Biskøjter, lavede af Havre-, Rug- og Hvedemel. Kl. 8 blev der holdt Bøn i hvert Distrikt, Kl. 11½ spistes Middagsmad, Kl. 4½ Eftm. uddeltes der Brød eller Biskøjter, og lidt senere spistes Aftensmad. Kl. 8 holdtes der Aftenbøn, og Kl. 9 gik man tilsengs. Disse forskjellige Tider angaves ved Signal af en Hornblæser, hvis Musik efter en Tids Forløb dog blev almindelig hadet paa Grund af dens Ensformighed.

Al Maden tillavedes i usædvanlige store Kogekar i et Kjøkken oven paa Dækket, hvor fra den hentedes af de 42 Distriktspræsidenter, som atter uddelte den til de forskjellige Personer eller Familier i deres respektive Messer. Naar Kokken, en ondskabsfuld Tysker, der ikke sjælden var i Klammeri med Brødrene, var nogenlunde ved Humor, blev Maden temmelig godt tillavet; undertiden var den dog sveden og næsten uspiselig. Sødsuppe, Risengrynsvælling, Ærtesuppe, Kjødsuppe, Sild og Kartofler var iblandt de almindelige Retter, som severedes i tilstrækkelig Kvantitet til at Enhver med almindelig Apetit kunde faa Alt, hvad de behøvede. Til de Syge blev der uddelt Havresuppe, Salep, Vin osv. fra Kaptejnens Kjøkken. Denne Bespisningsmaade var imidlertid ikke almindelig paa Udvandringsskibe den Gang; thi de fleste foregaaende Emigrantselskaber fik de forskjellige Slags Fødemidler udleverede i raa Tilstand, og saa havde de respektive Familier Lejlighed til at faa lavet hvad de ønskede, naar deres Tur til Kogning kom

Under hele Overrejsen holdtes der hver Nat Vagt ved alle Nedgangene, hvilket udførtes af Brødrene skiftevis, og Ingen af Emigranterne, i Særdeleshed Kvinderne, tillodes at opholde sig paa Dækket efter Kl. 9 om Aftenen; ej heller blev det Nogen af Søfolkene tilladt at komme ned iblandt Passagererne. Kaptejnen, hvis Navn var Brown, og de fleste af Mandskabet, vare for øvrigt venlige mod Emigranterne, naar undtages Kokken, der bestandig prøvede paa at afstedkomme Ulykker. Ved et Tilfælde, da han var i Færd med at udskjælde Folket som sædvanligt, og en af Brødrene svarede ham paa Tysk, blev han saa forbitret, at han kastede en tom Tønde efter denne, sigtende efter Hovedet, men den traf ikke. For dette sit Overgreb fik han dog en Revselse af Kaptejnen, og siden opførte han sig lidt bedre.

Stræng Opsyn overholdtes paa Renlighedens Omraade og for Bevarelsen af Sundheden. En eller flere Gange om Dagen maatte Enhver paa Dækket for at faa frisk Luft, og de, som vare saa syge og svage, at de ikke med egen Hjælp kunde gaa op ad Trapperne, bleve ydede passende Bistand. Sygdommen var derfor heller ikke stor, skjøndt 12 Personer døde under Overrejsen. Iblandt disse var Broder C. Christensens Kone fra Thyland, der døde d. 23de Juni og blev ligesom de andre sænket i Havet. Liget blev omhyggelig indsyet i stærk Sejldug og lagt paa et langt Bræt, hvis ene Ende anbragtes paa Fartøjets Reling. En Sten af tilstrækkelig Vægt til at synke Legemet meget dybt blev fastbunden til Ligets Fødder, og da Alt var færdigt, løftedes den indre Ende af Brættet forsigtigt i Vejret, saa at Liget gled sagte af ud i Søen. Dette er den almindelige Begravelsesmaade tilsøs, og det antages, at Ligene i de fleste Tilfælde synke saa dybt, at Fiskene ikke kunne gjøre dem nogen Skade, samt at de i oprejst Stilling flyde omkring i mange Aar inden Forraadnelse indtræder. De fleste andre Dødsfald ombord paa „Kenilworth“ indtraf iblandt Børnene. Hvad der under den sidste Del af Rejsen maaske mere end noget Andet bidrog til Sygelighed var Skibets ferske Vandbeholdning, der blev aldeles raaddent, saa at Stanken deraf forplantede sig til alle Skibets Dele, og dog maatte man drikke deraf daglig for at kunne redde Livet.

En lang Sørejse vilde altid være kjedsommelig formedelst dens Ensformighed, hvis ikke der var Noget til at oplive Gemytterne. Hos et vel organiseret Selskab af Sidste-Dages Hellige sørgedes af den Grund altid for, at Emigranterne fik saadan passende Adspredelse, som Omstændighederne tillode, og Kompagniet ombord paa „Kenilworth“ var ingen Undtagelse fra denne Regel. Næsten hver Dag, naar Vejret tillod det, tilbragte saavel Gamle som Unge en Del af Tiden paa Dækket i Dans og uskyldige Lege, under hvilke den allerbedste Forstaaelse i Almindelighed gjorde sig gjældende, og alle Deltagere morede sig fortræffeligt. Desforuden gjenlødе oplivende Sange og Salmer bestandig fra Skibets forskjellige Dele. Dog manglede man det, som mange andre af de Helliges Emigrantselskaber have kunnet fornøje sig over, nemlig et godt Sangkor. De faa Instrumenter, som havdes ombord, vare i stadig Brug, men de beløb sig kun til et Par Violiner, et Blæseinstrument og maaske et halvt Dusin Harmonikaer, der brugtes saameget, at Musikken fra disse

tilsidst blev kjedelig. De mere Tilbageholdne beskjæftigede sig navnlig med Læsning, og da Kompagniet ingenlunde var daarligt forsynet med Bøger, og man laante hverandre med største Beredvillighed, behøvede ingen af de Læselystne at kjede sig over Tiden. At studere Engelsk betragtedes som Noget af det Allernødvendigste, og her var den unge Jyde med. Førend man naaede Amerika havde han allerede lært en hel Del ved at passiare med en engelsk Matros, som holdt Vagt ved Vandtønden paa Dækket, og han troede sig omsider en udmærket god Engelsktaler. At man lo ad ham, var ham ligegyldigt, naar kun Hensigten opnaaedes, og forresten ler Amerikanerne jo ikke ad Udlændiges ,,gebrokne" Sprog for at gjøre Nar ad dem, men ,,fordi det er godt for Sundheden at le en Gang imellem."(?)

Amor var ogsaa med og gjorde god Lykke. Ikke saa faa Par bleve ægteviede under Overrejsen, og de fleste vare Resultater af Bekjendtskaber, stiftede ombord. Giftefærdige unge Mænd og Kvinder kunde jo heller ikke ønske sig nogen bedre Lejlighed til at træffe deres Valg end netop ombord paa et saadant Udvandringsskib, hvor man saa nøje kunde lære hverandre at kjende, og hvor næsten Enhver hellere end gjærne vilde indlade sig i Samtaler for at faa Ende paa Tiden. Men det fortjener at bemærkes, at Selskabeligheden ingenlunde gik udenfor Sømmelighedens Grænser, og Kompagniets moralske Levnet var upaaklageligt. Iblandt andre Udvandrere, der ikke beherskedes af religiøse Motiver, vilde det muligvis have været anderledes. I det Hele taget var den indbyrdes Forstaaelse paa ,,Kenilworth" god. Enighed, Kjærlighed og Harmoni var raadende. Om Søndagene holdtes der Forsamlinger paa Dækket, under hvilke Guds Aand var rigelig udgydt, og Brødrene gave gode Raad og Lærdomme til de Helliges Opmuntring og Trost.

Indtil Midten af Juni Maaned var Vinden føjelig, og ,,Kenilworth" havde naaet midt ud paa Atlanterhavet; men saa opstod der en tyk Taage, der tilligemed idelig Modvind varede omtrent tre Uger, hvilket blev Aarsag til Rejsens Langvarighed. Fartøjet var heller ingen god Krydser, saa sagde idet mindste Søfolkene, hvisaarsag det næsten ingen Steder kom, naar Vinden var imod. Tilsidst blev Kaptejnen bange for Isbjærge og for at komme New Foundland for nær, thi man havde i al den Tid, Taagen varede, ikke set Solen længe nok til, at han ved Hjælp af sine Instrumenter kunde bestemme, hvor han var. Han drejede derfor mod Syd, men da endelig Taagen lettede lidt, opdagede han, at han endnu var omtrent midt paa Atlanterhavet. Efter den 7de Juli blev Vinden føjelig, saa at den kjedsommelige Krydsning kunde ophøre og Forstavnen vendes lige mod New York. Om faa Dage begyndte man derfor at nærme sig Amerikas Land, og Vejret forandrede sig næsten pludseligt fra en nordisk Kulde til en tropisk Varme. Den 12te Juli kom der Lods ombord, og om Morgenen d. 15de udbasunedes den glædelige Nyhed, at Søfolkene kunde se Land i deres Kikkerter. Som en Løbeild foer denne Meddelelse fra den ene Ende af Skibet til den anden, og Alles Øjne bleve rettede mod Nordvest, hvor man ganske rigtigt hen paa Eftermiddagen saa en sort Stribe langs Horizonten, som man sagde var Kysten af Long Island. Glæden iblandt Emigran-

terne blev ubeskrivelig. Siden de d. 1ste Juni passerede Ørkney-Øerne havde de intet Andet set end det vilde Hav, samt et eller andet Fartøj en Gang imellem. Hvor kjærkomment Synet af det grønne Land nu var bleven! Paa en Gang glemtes den lange og kjedsommelige Rejse. De Syge bleve som ved Tryllekraft helbredede, og Flere, som havde opgivet Haabet om at holde ud til Rejsens Ende, fik pludselig nyt Haab og bestemte sig til at leve — og de levede. Anderledes var det med et ungt Menneske, der led af periodiske Vanvittighedsanfald. I det Øjeblik der blev Tale om, at Land var i Sigte, banede han sig Vej igjennem de sammenstimlede Mennesker og hoppede overbord, tro til en fix Ide, han havde faaet om, at han aldrig vilde se Amerikas Land. En Baad kappedes i største Hast, og Skibet drejedes omkring, men den Ulykkelige var og blev borte. Han var muligvis bleven et Bytte for en Stime store Fisk, der netop den Dag fulgte Skibet. Man lagde forresten Mærke til, at strax førend de forskjellige Dødsfald indtraf, fulgte gjærne en Mængde Hajer og andre Storfisk i Skibets umiddelbare Nærhed, ligesom om de forventede et Offer. Den Ulykkelige havde ingen Nærpaarørende ombord, hvisaarsag hans bedrøvelige Endeligt intet vedvarende Skaar gjorde i Selskabets Glæde. Henimod Aften sejlede „Kenilworth“ ganske tæt ved Long Islands Kyst, Sandy Hook passeredes, og Kl. 12 om Natten kastedes der Anker paa Kvarentænepladsen ved Staten Island.

Om Morgenen d. 16de vare Emigranterne tidligt paa Benene. De skulde nu rigtigt mætte sig ved Synet af det Land, hvor til de havde længtes saa længe efter at komme, og hvorom de i deres Fødelande havde sunget og glædet sig saa mange Gange. „Hvilket yndigt Land,“ gjenlød det næsten fra alle Munde, da en efter en Anden stak Hovedet ud af Storlugen. Og det var Sandhed. Fra Kvarentænepladsen at skue ud over Bugten eller den store Naturhavn ved New York, omgivet, som den er, af Stæder, Landsbyer, Villaer, Skov osv, er ligefrem henrivende, og netop ved Dagens Frembrud, da den friske Morgenvind bragte en behagelig Duftning fra det Grønne ud til Skibet, gav Alting det behageligste Indtryk.

Kl. 7 Form. kom der Doktor ombord, og efter at alle Emigranterne havde passeret forbi ham og han havde forvisset sig om, at der ingen smitsom Syge var ombord, lettedes der Anker og „Kenilworth“ sejlede ind i Havnen, men lagde sig atter til Ankers tæt udenfor Castle Garden. Kunde Emigranterne nu blot have kommet i Land strax, havde Alt været godt, men af en eller anden Aarsag kunde dette ikke ske, thi de maatte ligge der hele Dagen, udsatte for den brændende Solhede, der blev stærkere og stærkere, jo længere det gled op ad Dagen. Til de Ombordværende, som indtil for faa Dage siden havde været i den kolde Taage i Nærheden af Isbjærge, var denne pludselige Forandring næsten utaalelig. Flere af de allerede saa stærkt medtagne Patienter fra Søen fik saaledes ogsaa nye Angreb af Sygdomme, som siden kostede dem Livet. Ældste Thomas Taylor, der fungerede som Kirkens Emigrationsagent dette Aar, kom strax ombord, ledsaget af en Ældste W. H. Folsom, men det lykkedes ham ikke at faa Selskabet i Land førend den følgende Dags Formiddag, da man i en Varme,

der endnu var langt stærkere end den foregaaende Dag, endelig bød gamle ,,Kenilworth" Farvel for ingensinde mere at se det (thi Skibet forliste kort Tid efter), og gik ombord paa en lille Damper, der landsatte den lykkelige Skare Nordboer i Castle Garden ved Middagstid.

SKARPSINDIG IAGTTAGELSE.

Præsten og Kamelen.

En muhamedansk Præst mødte en Gang paa sin Rejse i Ørkenen to Kjøbmænd.

,,Have I ikke mistet en Kamel?" spurgte han Kjøbmændene. ,,Jo, vi have," lød Svaret. ,,Var den ikke blind paa det højre Øje og lam paa det ene Bagben?" spurgte Præsten. ,,Jo, ganske rigtigt," svarede Kjøbmændene. ,,Havde den ikke mistet en af sine Fortænder?" spurgte Præsten videre. ,,Jo," var Svaret. ,,Var den ikke belæsset med Hvede paa den ene og Honning paa den anden Side?" vedblev Præsten. ,,Jo," gjentog Kjøbmændene, ,,og eftersom Du har set den bortkomne Kamel fornylig og lagt saa nøje Mærke til dens Udseende, saa formode vi, at der er Mulighed for Dig at kunne bringe os paa Spor efter den."

,,Mine Venner," sagde Præsten, ,,jeg har aldrig set Eders Kamel eller hørt den omtale af andre end Eder selv."

,,Dette er i Sandhed en besynderlig Historie," bemærkede Kjøbmændene. ,,Hvor ere Juvelerne, som udgjorde en Del af dens Ladning?"

,,Jeg har aldrig set hverken Eders Kamel eller Juvelerne, der udgjorde en Del af Ladningen," gjentog Præsten.

Uden videre grebe de nu Præsten, og fik ham i største Hast bragt for den nærmeste Kadi (Dommer), hvor man dog efter et meget nøjagtigt Forhør og forsigtig Undersøgelse hverken fandt Spor af Juvelerne eller kunde opdrive mindste Bevis imod ham for Tyveri eller Falskhed.

Medens man derpaa begyndte at forberede sig paa at tage Præsten under Forhør for Troldom, rejste denne sig, og paa en meget rolig Maade tiltalte han nu Raadet saaledes:

,,Jeg har moret mig storligen over Eders Forbauselse og maa naturligvis indrømme, at der er Aarsag til den Mistanke, man har fattet imod mig; tillad mig at bemærke, at jeg har levet længe og alene, og at jeg ofte har funden ypperlig Lejlighed for Iagttagelser, selv midt i Ørkenen. Jeg vidste, at jeg havde set Sporet af en Kamel, som var bortkommen fra dens Ejer, eftersom jeg ikke kunde opdage menneskelige Fodtrin tilligemed Kamelens. Jeg vidste ogsaa, at den var blind paa det ene Øje, fordi den kun havde afædt Plantevæxten paa den ene Side af Stien, samt at den maatte være lam paa et af sine Ben, begrundet paa, at et af disse næppe havde berørt Sandet. Jeg formodede ligeledes, at den maatte have mistet en Tand, da der allevegne, hvor den havde ædt, stod en lille Part uberørt i Centrummet, hvor den havde bidt. Med Hensyn til hvad der udgjorde dens Last, da indsaa jeg tydeligt ved Myrernes Travlhed i at samle Hvedekjærner, og de med Honning tilsmurte Spi-

fluer, at den maatte have været lastet med Hvede paa den ene og Honning paa den anden Side.‘‘

Indianeren og Tyven.

En nordamerikansk Indianer fandt ved en vis Lejlighed, da han vendte tilbage til sin Hytte, at det Dyrekjød, han havde ophængt for at tørres, var bortstjaalet. Efter først at have observeret Alt, hvad han kunde, omkring selve Hytten, satte han afsted gjennem Skoven, for at komme paa Spor efter Tyven.

Paa sin Vandring mødte han nogle Folk (hvide), hvem han spurgte, om de ikke havde set en kort, gammel, hvid Mand, bærende et kort Gevær, og havende en lille, korthalet Hund med sig, hvorpaa han forsikrede dem, at den saaledes beskrevne Person havde stjaalet hans Dyrekjød. De Tilspurgte ønskede derpaa meget nysgjærrigt at vide, hvorledes han kunde saa nøjagtigt beskrive en Person, hvem han aldrig havde set.

Indianeren svarede: ,,Jeg véd, at Tyven er en lille Mand, eftersom han havde set sig nødsaget til at dynge Stene op, for paa disse at kunne naa Dyrekjødet fra den Højde, jeg havde hængt det. At han er en gammel Mand véd jeg af de korte Skridt, han havde taget, hvilket jeg lagde Mærke til i de tørre Blade i Skoven, og at han er en hvid Mand véd jeg deraf, at han paa sin Gang havde holdt sine Tæer lige, hvilket vi Indianere aldrig gjøre. Jeg lagde ogsaa Mærke til, at hans Gevær maatte have været kort, at dømme fra det Sted, Kolben havde staaet, og Stedet, hvor den øverste Del af Løbet havde stødt Barken af det Træ, mod hvilket det lænede. At hans Hund var lille og korthalet véd jeg af dens korte Skridt og af det Mærke i Støvet, hvor den havde siddet.‘‘

NYHEDER.

Utah. Den 23de Septbr. havde Tabernakel-Sangkoret fra Salt Lake City en behagelig Udflugt til Nephi, Juab County.—Ved Udnævningen af Mænd til at tjene i den nu organiserede Grand Jury i tredie Distriksret bleve alle ,,Mormoner‘‘, som ikke vilde erklære sig imod Polygami, forkastede, og Mænd af de laveste Karaktertræk, nogle af hvilke man samlede op paa Gaden, bleve valgte og indsvorne som Jurymænd d. 27de Septbr., under Dommer Zanes Præsidium.—W. F. Williams, en ung Mand fra Mill Creek, dræbte sig selv ved et Vaadeskud d. 27de Septbr. under en Jagttur i Bjærgene.—M. Goldsticker, en Slagter, begik Selvmord ved sin afdøde Kones Grav paa Salt Lake City Kirkegaard d. 29de Septbr.—Liget af Charles Button, Kjøbmand i Salt Lake City, blev fundet i Floden Jordan d. 30te Septbr. Han havde begaaet Selvmord samme Dag.—Ved Explosionen af en Savmølles Dampkjedel i Big Cottonwood Canyon d. 1ste Oktbr. blev unge John Smith dræbt og flere Andre mer eller mindre kvæstede.

Colorado. Ved et Sammenstød paa Denver og Rio Grande Jærnbanen, 17 Mile syd for Denver, d. 30 Septbr. bleve 30 Personer saarede,

Ohio. Præsidentkandidaterne Blaine og Cleveland, som rejse omkring og holde politiske Taler i Ohio og andre Stater, blive overalt modtagne af Befolkningen med den største Begejstring.

Vestlige Stater. Vore Ældster i Wilson County, Tennessee, ere blevne truede paa Livet, hvis de ikke forlade Egnen. I Indiana tiltager ogsaa Forfølgelsen mod Missionærerne, der ved forskjellige Lejligheder ere blevne bombarderede med raadne Æg, og fra Spring Lake, Michigan, ere de blevne fordrevne med Voldsmagt.

Danmark. Kristiansborg Slot i Kjøbenhavn blev tildels ødelagt ved Ild d. 3die Oktbr. De værdifulde Samlinger bleve reddede.

Storbritannien. Den britiske Kanonbaad ,,Wasp‘‘ løb fornylig paa Grund og sank nord for Irland; 50 Mennesker omkom.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

Nr. 21. *Den 1ste November 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 311.)

(1878—Fortsat.)

I Liverpool gik de skandinaviske Emigranter, tilligemed 321 britiske og 57 svejtsiske og tyske Hellige samt elleve hjemvendende Missionærer, ombord paa Dampskibet „Wyoming", og afsejlede fra Liverpool d. 14de Septbr. Henry W. Naisbitt, der under Præsident Jos. F. Smiths Fraværelse havde bestyret den europæiske Mission en Tid, blev beskikket til Selskabets Leder, med D. McArthur og Alfred Hansen som Raadgivere. (Carlson forblev i Liverpool indtil det næste engelske Emigrantselskabs Afrejse.) Den 25de Septbr. ankom „Wyoming" til New York. En gammel, dansk Broder døde Dagen førend Ankomsten der til, og blev sænket i Havet, og under Overrejsen havde man tre Dages Storm, hvorved Emigranterne lede meget af Søsyge. Efter heldig Jærnbanerejse ankom Selskabet til Salt Lake City d. 3die Oktbr.

WM. BUDGES BESØG.

Præsidenten for den europæiske Mission, Wm. Budge, ankom *via* Hamborg (hvor Præsident N. C. Flygare mødte ham) og Aarhus til Kjøbenhavn Mandag d. 23de Septbr., efter at have overværet de Helliges Forsamlinger i Aarhus. I Kjøbenhavn overværede han to Forsamlinger samt et Møde af Missionærer paa Missionskontoret d. 25de. Den 29de Septbr. forlod han atter Kjøbenhavn og vendte over Hamborg og London tilbage til Liverpool.

FORFØLGELSE OG FATTIGDOM.

I visse Dele af Sverige fik Værket ligesom nyt Liv. I Gøteborgs Konference bleve ogsaa nogle af Brødrene fremkaldte for Retten og mulkterede for at have afholdt offentlige Forsamlinger, men Brødrene appellerede deres Sag til en højere Domstol, hvor den blev tilsidesat, uden at Mulkten eller Sagsomkostningerne bleve indkrævede. Denne Retsforfølgelse foraarsagede et Røre paa Stedet, og Mange kom formedelst samme til at undersøge Evangeliet, hvilket havde til Følge, at et betydeligt Antal blev døbt, og en blomstrende Gren oprettedes. Ældsterne

i Sverige mødte i Aarets Løb dog næppe som en Almindelighed saa megen Modstand fra Øvrighedens Side som tilforn; men derimod bleve flere af Missionærerne i Norge fængslede og satte paa Vand og Brød for at have prædiket Evangeliet.

Præsident Flygare havde stor Medlidenhed med de fattige Hellige, som i mange Aar havde længtes efter sin Udfrielse fra Babylon. I sine Skrivelser til Præsidentskabet i Liverpool og Andre hentyder han ofte til den store Nød og Fattigdom, som herskede iblandt dem, samt beskrev deres gode Karaktertræk og Trofasthed paa en sandfærdig Maade. ,,De Hellige i Skandinavien,“ skriver han ved en vis Lejlighed, ,,ere visselig et godt Folk; de efterleve i Almindelighed deres Religion efter deres bedste Kundskab, og ere forenede i broderlig Kjærlighed samt fremvise stor Tillid til Brødrene, som ere kaldede til at vaage over dem. Disse gjøre til Gjengjæld Alt, hvad der staar i deres Magt, for at velsigne og trøste de Hellige. Det store Spørgsmaal iblandt de Hellige er: Hvorledes skulle vi komme til Zion. Mange have staaet i Kirken fra 15 til 25 Aar, og ere blevne gamle, men ikke trætte af at virke for den gode Sag. De have i Sandhed vist overfor Verden, Gud og Engle, at de elske Sandheden, og det tør derfor haabes, at Skandinaverne i Zion, som almindelig ere formuende, ikke ville forglemme deres fattige Slægtninge og Venner i deres Fødeland. De Hellige her have deres største Haab om Udfrielse rettet mod Zion, hvorfra de forvente Hjælp.“

1879.

Arrestationer og Forfølgelse.

I Jylland aabnedes flere nye Arbejdsmarker paa Steder, hvor Evangeliet ikke før havde været prædiket, og en hel Del tyske Bøger og Skrifter bleve solgte eller bortgivne i Slesvig-Holstein, tilhørende Aarhus Konference. Paa forskjellige Steder i Danmark, hvor Øvrigheden gjorde deres Bedste for at faa Loven imod Bissekræmmerhandel til at passe paa ,,Mormonmissionærernes“ Skriftsælgeri, bleve Brødrene ved adskillige Lejligheder arresterede for at sælge Bøger og Skrifter. En ung Missionær i Aalborg Konference ved Navn J. P. Sørensen sad saaledes fem Dage fængslet for at have gjort sig skyldig i denne ,,Forbrydelse“.

Ældste C. H. Monson, der virkede som Missionær i Gøteborgs Konference, udførte om Sommeren et udmærket godt Missionsarbejde i Wingaker og Omegn, hvor sexten Personer bleve døbte i Juni Maaned.

I Stockholms Konference bleve Missionærerne ofte indstævnede for Kirkeraadet og forbudte at prædike, men naar de bleve forbudte at prædike i en By, gik de til en anden. Der var betydelig Røre i visse Dele af Landet angaaende religiøse Spørgsmaal, og Mange bleve i Drømme og Syner anmodede om at gaa og høre de Sidste-Dages Hellige og lade sig døbe af Ældsterne.

,,I Upsala Gren,“ skriver Ældste L. M. Olson til Præsident Budge i Liverpool af 19de Febr. 1879, ,,have vore Brødre i Løbet af de sidste tre og en halv Maaneder havt 14 Anmodninger om at møde for Kirkeraadet for at have talt offentlig. For Udeblivelse efter den første Indstævnelse er Mulkten kun en Krone, hvorfor vi sjælden tager nogen Notits deraf, for saaledes at undgaa Advarslen, og Mulkten er saa lille, at den aldrig bliver indkrævet. For at holde sig den anden Indstævning

uefterrettelig er Mulkten fem Kroner, og den Indstævnede bliver afhentet af Politiet. Vi tvinges derved til at afgive Møde og modtage Advarslen, men love aldrig at ophøre med vort Arbejde som Sandhedens Budbærere."

Præsident N. C. Flygare skriver: „De svenske Love give Præsten og Kirkeraadet i hvert Sogn Ret til at forbyde Enhver at prædike Lærdomme, som de tro kunne lede til „Splid i Kirkesager". Dersom Nogen prædiker Andet end „ren Lutheranisme", udsætter han sig for at blive fremkaldt for Kirkeraadet, og der modtage en Advarsel mod at prædike i Sognet. Dersom han ikke agter Advarslen, er han udsat for at blive arresteret og idømt Mulkt, der varierer fra 100 til 300 Kroner. Dersom han ikke vil eller kan betale Mulkten, maa han udsone den med Fængsel paa Vand og Brød. I Aaret 1878 blev et betydeligt Antal af Brødre saaledes behandlede, thi ingen af dem vare villige til at betale Mulkten. En sad fængslet i 12 Dage. Denne Forfølgelse fra Gejstlighedens og Øvrighedens Side tjente dog, som sædvanlig, til Værkets videre Fremskyndelse."

Den 10de April blev en Broder Johansen i Stockholms Konference fængslet og dømt til 10 Dages Vand og Brøds Fængsel, fordi han havde prædiket Evangeliet. Ingen Skaansomhed blev vist ham, endskjøndt han var en svag Krøbling, som gik paa Krykker. Den 20de Decbr. blev en Broder Erik Pettersson fra Tierp indsat i samme Fængsel for en lignende Forbrydelse. At han havde Hustru og Børn, der lede Nød som Følge af hans Indespærring, tog man intet Hensyn til.

Som en Undtagelse fra den almindelige Forfølgelsesmaade fra Øvrighedens Side fortjener at bemærkes, at en Broder i Østhammer blev indkaldt for Øvrigheden fordi han havde aabnet sit Hus til Gudsdyrkelse, men da der ingen Lov fandtes, hvorefter han kunde domfældes, begjærede han 25 Kroner i Erstatning for Tid og Besvær, som Indkaldelsen havde forvoldt ham, hvilket ogsaa blev ham bevilget.

MISSIONÆRERS ANKOMST.

I 1879 udsendtes 30 Missionærer fra Zion til Skandinavien. De ankom til Kjøbenhavn i følgende Orden: Andrew Hammer d. 20de Maj, C. C. Asmussen d. 23de Maj, Andrew Jenson, (ledsaget af P. D. S. Lund), d. 11te Juni, Niels Wilhelmsen og O. C. Sonne d. 19de Aug., John Eyvindson og Jacob B. Johnson d. 12te Septbr., Carl J. Öberg, Chr. Jensen, C. A. Christensen, L. C. Mariager, E. O. Bylund, Niels Thomsen, N. C. Larsen, Chr. L. Hansen, Chr. Olson, N. B. Adler, Mons Nilsson og Ludvig Suhrke d. 30te Septbr., H. F. F. Thorup, John T. Thorup, O. N. Stohl, Jacob Hansen og Peder Nielsen d. 11te Novbr., H. Funk, Isaac Sørensen og Peter Nilsson d. 29de Novbr. samt A. L. Skanchy og Fred. Lundberg d. 20de Decbr. P. A. Nielsen tilbragte nogle Uger hos sine Slægtninge paa Fyen og kom ikke til Kjøbenhavn førend d. 7de Jan. 1880. (Om disse Brødres Missionsvirksomhed se dette Blads 2den Aarg., Side 179, 181, 183, 184 og 185.)

DET 50DE EMIGRANTSELSKAB.

Den 23de Juni afsejlede 381 skandinaviske Hellige fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Cato" samt følgende hjemvendende Zionsældster: John A. Quist, Selskabets Leder, J. Anderson, J. Rolfsen, W. Christen-

stensen, J. C. Nielsen, Jens Christensen, C. Olsen, J. A. Ekman, O. A. T. Forssell, J. E. Lindberg, J. Petersen og P. D. S. Lund. Præsident Flygare ledsagede Selskabet til England. Efter heldig Rejse over Nordsøen ankom „Cato" til Hull d. 26de Juni om Aftenen, og Emigranterne fortsatte strax Rejsen til Liverpool, hvor de tilligemed 145 britiske og 83 tyske og svejtsiske Hellige samt to hjemvendende Ældster gik ombord paa Dampskibet „Wyoming", afsejlede fra Liverpool d. 28de Juni, ankom til New York d. 8de Juni, begyndte Jærnbanerejsen den følgende Dags Aften og ankom lykkelig og vel til Salt Lake City d. 16de Juli om Aftenen. W. N. Williams var Leder for Selskabet med H. Flamm og J. A. Quist som Raadgivere. Rejsen over Atlanterhavet var stormfuld og Søsygen iblandt Passagererne almindelig. Et skandinavisk Spædebarn døde i New York, og en gammel Broder fik Skade paa sit Ben under Jærnbanerejsen; ellers gik Alting godt.

DET 51DE EMIGRANTSELSKAB.

Med Dampskibet „Albion" afrejste 103 skandinaviske Hellige fra Kjøbenhavn d. 30te Aug. Følgende hjemvendende Zionsældster ledsagede dem: N. C. Flygare, Selskabets Leder, J. F. Olson, L. P. Nelson, Rasmus Nielsen, Jens Hansen og G. Andersen. Emigranterne fra Stockholms Konference, 24 i Antal, under Ledelse af Ældste John Larsson, ankom, paa Grund af ugunstigt Vejrligt, først til Kjøbenhavn Dagen efter og afrejste d. 1ste Septbr. Kl. 1 Eftm. med Dampskibet „Aurora" til Kiel, hvor fra de over Hamborg fortsatte Rejsen til Hull i England. Her bleve de forenede med de andre Emigranter, der efter en stormfuld og højst ubehagelig Rejse over Nordsøen vare ankomne der til Onsdag Aften d. 3die Septbr. De stockholmske Hellige med Dampskibet „Argo" ankom til Hull Torsdag Morgen d. 4de Septbr., strax efter at Selskabet fra „Albion" var gaaet i Land. De to Afdelinger bleve forenede ved Hulls Jærnbanestation og rejste d. 4de med Jærnbanen til Liverpool, hvor de gik ombord paa Dampskibet „Wyoming" og afsejlede, tilligemed 188 britiske og 5 hollandske Hellige samt 9 hjemvendende Ældster, fra Liverpool d. 6te Septbr. N. C. Flygare beskikkedes til Leder for hele Kompagniet med Thomas Child og Ras. Nielsen som hans Raadgivere. Under Overrejsen erfarede Emigranterne d. 8de Septbr. en stærk Kuling, under hvilken Søerne gjentagne Gange skyllede over Dækket. Den 16de Septbr. om Aftenen ankom Selskabet til New York, og den følgende Dag fortsattes Rejsen med Jærnbanen vestpaa. Onsdag d. 24de ankom Selskabet til Ogden og Salt Lake City.

Foruden de ovennævnte Emigrantselskaber afrejste syv danske Emigranter fra Kjøbenhavn d. 17de Oktbr. med Dampskibet „Stettin". Fra Liverpool rejste de videre med et engelsk Selskab.

N. WILHELMSEN PRÆSIDERER.

Ved Ældste N. C. Flygares Hjemrejse med Emigrantselskabet d. 30te August, blev Ældste N. Wilhelmsen hans Eftertræder som Missionens Præsident. (Se hans Biografi i dette Blads anden Aargang.)

BIBELSKE HENVISNINGER.

Allerede i den skandinaviske Missions tidligere Dage udarbejdede Ældste Knud Peterson en lille „Bibelske Henvisninger", der senere

blev betydelig forstørret og optrykt mange Gange, men da den i flere Henseender viste sig mangelfuld overfor de Krav, som Missionen i dens mere udviklede Forhold stillede, undfangede Præsident N. C. Flygare Ideen til en forbedret Udgave, i hvilken de vigtigste Skriftsteder angaaende de forskjellige Lærdomsprinciper skulde optrykkes i deres Helhed tilligemed Henvisningen. Hans paabegyndte Arbejde fuldførtes af Ældste Andrev Jenson, og den første Udgave af Bogen, der bestod af 66 Sider i Duodez Format, udkom fra Trykken i Novbr. 1879. Oplaget, der bestod af 2000 Expl., udsolgtes i den korte Tid af tre Maaneder, hvisaarsag et andet Oplag, bestaaende af 2000 Expl., udkom i Marts 1880, og et tredie, forbedret Oplag paa 5000 Expl. i 1881. En tilsvarende svensk Udgave (2000 Expl.) tryktes i Slutningen af 1879, og et andet Oplag, bestaaende af 3000 Expl., i 1881. Bogen koster kun 25 Øre. Dens rigelige Afsætning tjener som Bevis for, at den svarer til Hensigten.

KVINDELIGE HJÆLPEFORENINGER.

„Ifølge en speciel Indbydelse havde en stor Forsamling af de Sidste-Dages Helliges Kvinder forsamlet sig paa Forsamlingslokalet i Store Regnegade Nr. 26, Torsdag Aften d. 20de Novbr., tilligemed Brødrene N. Wilhelmsen, C. C. Asmussen, Andrew Jenson og H. F. F. Thorup.

Forsamlingen aabnedes med Sang og Bøn, hvorefter Ældste Andrew Jenson, ifølge Opfordring, forklarede i Korthed for de Tilstedeværende, at Hensigten med dette Møde var, at organisere her i Kjøbenhavn en „Kvindelig Hjælpeforening", hvis Formaal skulde være, at virke for gjensidig og almindelig Forbedring, Oplysning og Uddannelse iblandt de Hellige, at understøtte de Fattige, ophjælpe og opmuntre de Svage i Troen og paa alle passende Maader være Præstedømmet og Brødrene saa behjælpelig som muligt i at belære Søstrene om Dyd, Hellighed, Retskaffenhed, og forfremme dem i alt det, som er ædelt, godt og velbehageligt i Herrens Øjne. Han foreslog derpaa følgende Personer til at indtage de forskjellige Embedsstillinger i Foreningen: Johanne Kristine Nordstrøm til Præsident, med Kierstine Holm og Anette Sofie Andersson til sine Raadgivere, Anna Elizabeth Nielsen og Kristine Nielsen til Sekretærer og Inger Marie Jensen til Kasserer. Alle disse Forslag bleve ved enstemmigt Votum vedtagne. Præsident Wilhemsen gav derefter nogle gode og passende Raad og Undervisninger til de forsamlede Søstre, og blev efterfulgt af Brødrene C. C. Asmussen og Andrew Jenson. En god Aand var tilstede, og Alle følte vel.

Torsdag Aften, d. 27de Novbr. afholdt Foreningen sit andet Møde. Efter at en Del Bemærkninger med Hensyn til Vigtigheden af det Arbejde, som var blevet Søstrene paalagt ved Oprettelsen af denne Forening, var bleven gjort, skrede Brødrene Wilhelmsen, Asmussen og Jenson til, under Haandspaalæggelse og Bøn, at velsigne Søstrene, som vare blevne valgte til de forskjellige Embeder, og beseglede Aanden af deres Kaldelse paa dem. Lejlighed blev derpaa given til Alle, som ønskede at føje sig til Foreningen, at melde sig for Indskrivning. 63 Individer indgave deres Navne. 18 Søstre bleve ligeledes valgte som Læ-

rere til at besøge de Hellige i Grenens forskjellige Kredse og Afdelinger. Nogle af Søstrene talte derefter i Korthed til Forsamlingen, hvorpaa de tilstedeværende Zionsbrødre benyttede det øvrige af Tiden og nedbad sluttelig Herrens Velsignelser over Foreningen og dens Virksomhed. Efter Forsamlingen indkom 12 Kroner i frivillige Gaver som en Begyndelse til Oprettelsen af et Pengefond.“ (Ung. Raadg.)

Af lignende Eoreninger, som senere med samme Formaal oprettedes i flere af Missionens større Grene, kunne nævnes Hjælpeforeningen i Aarhus, som organiseredes d. 11te Febr. 1880 med Johanne Marie Petersen som Præsident, Foreningen i Stockholm med Lovisa Fagergren som Præsident, Foreningen i Vest Sjællands Gren (Kjøbenhavns Konference) med Karen Sofie Rasmussen som Præsident, Foreningen i Aalborg med Gjertrud Marie Jespersen som Præsident (oprettet i Aug. 1880), Foreningen i Malmø, som oprettedes d. 14de Septbr. med Bengta Nilsson som Præsident, Foreningen i Upsala Gren, (Stockholms Konference), oprettet d. 29de Novbr. 1880, og Foreningen i Odense (Aarhus Konference), som oprettedes d. 29de Maj 1881 med Christiane Jeppesen som Præsident.

Unge Mænds Foreninger.

„I et almindeligt Raad, som afholdtes paa de Sidste-Dages Helliges Forsamlingslokale i Store Regnegade Nr. 26, Onsdag d. 19de Novbr. f. A., blev det foreslaaet, og ved enstemmigt Votum vedtaget, at organisere i Kjøbenhavn en Forening af unge Mænd, efter samme Mønster og i samme Øjemed som „Young Mens Mutual Improvement Associations“ hjemme i Zion. Det blev ligeledes vedtaget, at Foreningen skulde bestaa af Medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, som ikke vare over 50 Aar gamle.

Præsident N. Wilhelmsen foreslog dernæst at vælge Ældste Andrew Jenson til Foreningens Præsident, hvilket enstemmigt vedtoges, hvorefter denne valgte Ældste Gustaf Pettersson til sin første og Diakon Fred. Andersen til sin anden Raadgiver. Ældste C. A. F. Orlob blev valgt til Sekretær og Ældste S. C. Jensen til Kasserer.

Den følgende Onsdag, d. 26de Novbr., afholdt Foreningen sit første Møde, ved hvilken Lejlighed de valgte Embedsmænd, under Haandspaalæggelse af Præsidenterne N. Wilhelmsen og C. C. Asmussen, bleve velsignede og beskikkede til deres forskjellige Stillinger i Foreningen. Indskrivning af Medlemmers Navne fandt dernæst Sted, hvorefter de nødvendige Instruxer og Formaninger bleve givne af Brødrene Wilhelmsen, Asmussen og Jenson. Som en Begyndelse til Oprettelsen af et Pengefond indkom, efter Forsamlingen, 10 Kroner.“ (Ung. Raadg.)

Lignende Foreninger bleve strax efter organiserede i de fleste af Missionens større Grene. Saaledes blev en Forening organiseret i Kristiania d. 20de Jan. 1880 med Carl E. Thorstensen som Præsident, (egentlig en Omorganisation af en tidligere existerende Forening), en anden i Aarhus d. 13de Febr. 1880 med Peter Andersen som Præsident, en tredie i Randers d. 14de Marts med J. C. Andersen som Præsident, osv. En Forening oprettedes ogsaa i Aalborg d. 2den Jan. 1881 med Lars Jakobsen som Præsident.

Adskillige af disse Foreninger toge saa snart som muligt de nødvendige Skridt for at forskaffe sig Bøger til gjensidigt Brug. Et Bibliothek, bestaaende af 30 Bind, aabnedes saaledes af Kjøbenhavns Grens Forening d. 28de Juli 1880, og nogle af de andre Foreninger fulgte det værdige Exempel.

1880.

,,UNGDOMMENS RAADGIVER.''

I Forbindelse med Oprettelsen af de ovennævnte Foreninger opstod Tanken om at udgive et lille Maanedsskrift i de unge Mænds og Kvinders samt Søndagsskolernes Interesse i Skandinavien. Planen vandt almindelig Bifald, hvorfor det første Nummer af ,,Ungdommens Raadgiver'', et ottesidigt Maanedsskrift i oktav Format, udkom fra Trykken d. 6te Januar 1880. Der tryktes 800 Expl. af de to første Numre, men da Bladet vandt større Udbredelse end man havde forventet, maatte man med Nr. 3 forøge Antallet til 1000 Expl. Ældste Andrew Jenson blev beskikket til Redaktør under Missionspræsidentens Bestyrelse. Til Nytaaret (1885) vil Bladet have fuldendt sin 5te Aargang. Det koster 72 Øre om Aaret eller 6 Øre pr. Expl. Til Abonnenter i Amerika sendes det portofrit for 35 Cents aarlig.

MISSIONEN I FINLAND.

I Slutningen af Aaret 1877 blev Ældste O. A. T. Forssell sendt til Finland for at hjælpe Broder Tullgren, og gjennem Vinterens Løb lykkedes det dem at afholde en Del Forsamlinger og at døbe nogle faa, saa at Grenen talte 24 Medlemmer, men i Slutningen af Marts 1878 bleve de landsforviste af den russiske Regjering. Den følgende Sommer blev Ældste T. A. Hallgren sendt til Finland, men han blev syg og maatte rejse tilbage til Stockholm. Et Aarstid hengik derpaa førend den næste Missionær, Ældste P. O. Pettersson, som nu bor i Salt Lake City, blev sendt derover. Denne Broder giver selv følgende Beretning om sin Virksomhed:

,,Medens jeg arbejdede som Missionær i Norrland, Sverige, modtog jeg d. 16de Aug. 1879 en Skrivelse fra Stockholm, i hvilken jeg blev kaldet til at gaa paa Mission til Finland, og i Lydighed til denne Kaldelse forlod jeg sidstnævnte Stad d. 27de s. M. for at begive mig til min nye Arbejdsmark. Jeg ankom til Nikolajstad d. 3die Septbr. Førend Landstigningen kunde finde Sted blev alt Passagerernes Tøj visiteret af Toldvæsenet, men jeg havde ganske forsigtigt indpakket en Del af Kirkens Bøger paa Bunden af min Rejsekuffert, og ovenpaa dem havde jeg lagt et Stykke Pap, der lignede Kassens Bund, saa at Toldbetjentene ikke saa' andet end nogle af mine private Bøger, som jeg havde lagt iblandt mit øvrige Rejsetøj. Men i en mindre Vadsæk havde jeg 5 Hefter af Mormons Bog, som de toge fra mig, for, som de sagde, nærmere at undersøge dem. Jeg gjorde strax en Rejse nordpaa langs Søkysten til Jacobstad, hvor jeg traf tre Medlemmer af Kirken, nemlig en Familie Passander og en Enke ved Navn Granholm, hvilke bleve meget glade ved min Ankomst. Søster Granholm havde to Uger i Forvejen forudset mit Besøg i en Drøm, hvisaarsag hun vidste hvem jeg var, saa snart hun saa' mig.

I Forening med Broder Passander gjorde jeg dernæst en Tur ud gjennem nogle Sogne og missionærede samt besøgte nogle af hans Slægt-

ninge. Derefter vendte jeg tilbage til Nikolajstad og forlangte af Toldbetjenten at faa mine Mormons Bogs Hefter tilbage; men han fortalte mig, at de vare overleverede til en Doktor der i Staden ved Navn Ranke, for at skulle undersøges. Jeg indfandt mig snart hos denne Herre, og da han ikke vilde levere dem til mig, bad jeg ham at sende dem til Stockholm, efter en Adresse, som jeg gav ham, hvilket han ogsaa gjorde ved at rekommendere Pakken saaledes, at der blev fuld Brevporto at betale for den. Hensigten dermed var naturligvis at plyndre ,,Mormonerne'', thi den højst overflødige Porto beløb sig til 10 Kroner. Men da jeg havde faaet Nys om Doktorens Beslutning, underrettede jeg Præsident L. M. Olson i Stockholm derom, og da Pakken kom, nægtede han derfor at betale den forlangte Porto, hvisaarsag den blev sendt tilbage til Afsenderen, der da selv maatte løse den med 14 finske Mark.

I Begyndelsen af Oktober rejste jeg tilbage til Stockholm og overværede Konferencemødet, hvorpaa jeg atter rejste til Finland, og denne Gang landsattes jeg i Helsingfors, Provinsens Hovedstad. Jeg ankom der til d. 18de Oktbr. og rejste samme Dag to svenske Mile ud paa Landet, for at besøge de adspredte Hellige, men jeg fandt, at de fleste af dem havde fornægtet Troen, thi af de tretten et Aar i Forvejen døbte Medlemmer der i Egnen, vare kun tre trofaste, nemlig en Broder og to kjødelige Søstre. En af Søstrene havde erholdt et stort Vidnesbyrd om ,,Mormonismens'' Sandhed ved at blive salvet af Brødrene Forssell og Tullgren, saa at hun strax kom sig af en Sygdom, Lægerne havde erklæret for uhelbredelig. Efter at have afholdt nogle Forsamlinger og spredt en Del Skrifter i Nabolaget begav jeg mig paa en 120 svenske Mile lang Rejse nordpaa, helt op til Grænsen mellem Finland og Sverige, og passerede gjennem Ekenæs, Aabo, Nystad, Bjørneborg, Christinestad, Nikolajstad, Ny Carleby, Jacobstad, Gamle Carleby, Brahestad, Uleaborg, Tornea, Haparanda og en Del mindre mellemliggende Kjøbstæder. Jeg bar Vidnesbyrd om Evangeliet overalt, hvor jeg kunde faa Lejlighed dertil. Paa denne Rejse kom jeg igjennem ,,Purfinmarken'', hvor jeg ikke forstod Folkets Sprog. Fra min Landgang i Helsingfors og til d. 17de Maj 1880 vandrede jeg tilfods 375 svenske Mile, og i Maj Maaned rejste jeg tilbage til Stockholm og overværede Konferencemødet d. 22de og 23de Maj. En Broder L. J. Carlson blev nu givet mig til Medhjælper, og i Forening med ham gjorde jeg en tredie Missionstur til Finland. Vi ankom til Nikolajstad d. 23de Juni, og virkede uafbrudt til d. 28de Septbr., da vi afrejste fra Aabo til Stockholm. I Konferencemødet d. 2den og 3die Oktbr. bleve vi begge løste, og en Broder Ekenberg beskikkedes til Forstander for Finlands Gren i mit Sted. Imidlertid vare otte Personer blevne døbte, 35 Forsamlinger afholdte og Bøger og Skrifter solgte for 100 Kroner. Jeg besøgte ialt 16 af Finlands Kjøbstæder. Tre Gange blev jeg forvist fra de Steder, hvor jeg opholdt mig, og den ene Gang gav man mig kun otte Timer til at gjøre mig rejsefærdig i. I hele Missionen havde jeg ikke noget Sted, hvor jeg kunde opholde mig eller hvile i Fred, thi hvert Øjeblik kunde jeg vente en Politiembedsmand med en Bortvisningsordre, og jeg maatte altid efterkomme en saa-

dan, thi det maa erindres, at der ikke er Religionsfrihed i Finland, af hvis omtrent 2 Millioner Indbyggere kun henved 200,000 kunne tale Svensk, uagtet dette egentlig er Landets Forretningssprog. Min Mission var hovedsagelig til den svensktalende Befolkning, der for Størstedelen bor i Stæderne og Sognene langs den finske Bugt. I et Sogn kan saaledes næsten hele Befolkningen være svensk, og Skoler samt Gudstjeneste holdes i det svenske Sprog, medens Alt i det tilstødende Sogn er Finsk, hvoraf jeg forstod meget lidt."

Jubilæum.

I Anledning af Kirkens 50-aarige Jubilæum afholdtes højtidelige Forsamlinger d. 6te April overalt i Missionen, hvor de Hellige havde Lejlighed til at kunne forsamle sig. (Om Mødet i Kjøbenhavn se dette Blads 2den Aargang, Side 153.)

Missionærers Aakomst.

I 1880 ankom 34 Missionærer fra Zion til Skandinavien, nemlig Lars K. Larsen, C. P. Warnick, Ole C. Tellefsen, H. J. Christiansen, C. H. Lundberg, Hans Madsen, John Christensen, N. O. Anderson, A. G. Johnson, Simon Christensen og Jens I. Jensen, som ankom til Kjøbenhavn d. 4de Maj, Peter A. Løfgren, Chr. Hogensen og John Dahle d. 21de Maj, C. Samuelsen, Ras. Berntzon, Nils Henrikson, Martin Jakobson, Lars Nielsen og P. E. B. Hammer d. 14de Septbr., P. O. Hansen, Sven Erikson og J. P. Olsen d. 6te Oktbr., N. R. Lindahl, L. N. Larson, Jens Jenson, James H. Hansen, James P. Larsen, Hans E. Nielsen, And. Amundsen, James J. Hansen og John Hansen d. 6te Novbr., Jens C. Olsen d. 13de Novbr. og J. S. Jensen (til Aarhus) d. 24de Decbr. (Om disse Brødres Virksomhed se Side 245 og 246.)

Det 52de Emigrantselskab.

Mandag d. 5te Juli Kl. 6 Eftm. afsejlede Dampskibet „Leo" fra Kjøbenhavn med 248, og nogle Minutter senere „Cato" med 346 emigrerende Hellige ombord. Paa „Leo" befandt sig de Hellige fra Aalborg, Aarhus og Kristiania Konferencer, under Ældste N. P. Rasmussens Ledelse, og paa „Cato" Emigranterne fra Stockholms, Gøteborgs, Skaane og Kjøbenhavns Konferencer, under Ledelse af Ældste John A. Halvorsen De andre hjemvendende Zionsbrødre, som rejste hjem med dette Selskab, vare: Charles Anderson, C. H. Monson, C. M. Bergstrøm, Chr. Jensen, C. L. Hansen, N. M. Andersen, Geo. Frandsen, N. C. Larsen, C. A. Christensen, Goudy Hogan, Ole Ellingsen, Ola Nilson og Andrew Hammer. Ældste P. Andersen fra Norge rejste paa Grund af indtrufne Omstændigheder først et Par Dage senere, og rejste over Atlanterhavet med Dampskibet „Arizona". Begge Skibene ankom til Hull d. 9de, „Cato" om Formiddagen og „Leo" om Eftermiddagen. Emigranterne rejste samme Dag med Jærnbanen til Liverpool og gik ombord paa Dampskibet „Wisconsin", tilligemed 113 britiske Hellige og fem fra Storbritannien hjemvendende Ældster. Kompagniet blev organiseret med N. P. Rasmussen som Præsident, og John A. Halvorsen og Hugh Findley som hans Raadgivere. Goudy Hogan beskikkedes til Kapellan for de Skandinaviske og C. H. French til Kompagniet Skriver. Den 10de afsejlede „Wisconsin" med sin kostbare Ladning fra Liverpool, og ankom til New Yorks Havn d. 20de om Aftenen.

Den følgende Dags Morgen gik Emigranterne i Land til Castle Garden, og d. 22de begyndtes Jærnbanerejsen vestpaa. Selskabet ankom i god Behold til Ogden om Aftenen d. 24de Juli. Et fire Maaneder gammelt Barn døde under Jærnbanerejsen og blev begravet i Pittsburg. Derimod blev Selskabet, der ved Afrejsen fra Liverpool talte 757 Sjæle, indbefattende de engelske Hellige, forøget med En ombord paa „Wisconsin", da Hans Petersens Hustru fra Aarhus Konference nedkom med en Datter d. 19de Juli. Carl A. Sundstrøm og Emma Erickson bleve ægteviede ombord d. 16de Juli.

(Fortsættes paa Side 337.)

PETER O. HANSENS AUTOBIOGRAFI

Mine Forældres Navne vare Ole Peter Hansen og Martha Margrete Osmundsen. Min Fader nedstammede paa fædrene Siden fra Skaane og paa mødrene Siden fra Sjælland; min Moder var af norske Forældre. Jeg blev født i Danmarks Hovedstad, i de saakaldte Nyboder, hvilke bleve byggede i Kong Kristian den Fjerdes Tid til Boliger for hans kjære faste Søfolk. Der havde ogsaa alle mine mandlige Slægtninge boet; thi min Broder, min Fader, min Farfader, min Farbroder, min Morfader og mine Morbrødre, ja endog min Stedmoders Fader og Svoger, vare alle i kongelig Søtjeneste, og jeg var to Gange nær ved at indgaa i Tjenesten ogsaa, men det skete ikke. Min Broder og jeg vare paa Grund af en gammel Rettighed frifødte, det vil sige: ikke pligtskyldig at tjene imod vor egen Villie. Jeg var oplært til at agte min Faders Myndighed, hvilket tilligemed min sønlige Kjærlighed gjorde, at jeg i en høj Grad underkastede mig hans Villie, uagtet det var aldeles modstridende mit Hjærtes Ønsker. Ikke desto mindre gjorde jeg i Aaret 1841 et alvorligt Forsøg paa at komme til at nyde den Fornøjelse at gjøre en Rejse som ung Matros med en Fregat, som blev bestemt til at omsejle Kap Horn eller passere igjennem Magellanstrædet. Men efterdi jeg endnu ikke var myndig, saa kunde jeg ikke hverves uden min Faders Samtykke, og med Bedrøvelse maatte jeg opgive dette min Sjæls inderlige Ønske.

Lad mig her i Forbigaaende bemærke, at eftersom jeg var født og opdraget blandt Orlogsfolket, saa var det naturligt for mig at højagte og elske just ikke ligefrem Sølivet, men Orlogsvæsenet. Det var mit valgte Element, og endnu beskuer jeg intet Flag med saa høj en Grad af Velbehag, som det danske Splitflag.

Da det mislykkedes mig at blive hvervet til Fregatten, gik jeg tilfods til Helsingør og gjorde en Rejse der fra med et hollandsk Fartøj til Riga og tilbage igjen. Siden tog jeg med en preusisk Brig til Brest, hvor en Del af den franske Flaade ligger. Senere rejste jeg med en norsk Skonnert til Kristiansand i Norge, og der fra med en dansk Jagt til Nyborg, og derefter over Korsøer til Kjøbenhavn.

Lige siden mit 16de Aar, da jeg blev undervist til at blive en god Kristen, havde jeg mere eller mindre ønsket at kjende Sandheden angaa-

ende den hellige Skrift og særlig Evangeliet. Fra mine Forældre havde jeg just ikke nedarvet noget synderligt sekterisk Begreb om Religionen, og ved at ransage Skriften, paakalde Gud og søge efter Sandheden blev jeg aldeles frisindet og agtede alle Religionspartier lige ens, menende at ingen af dem var andet end forkvaklede, unyttige Levninger. Saalunde vare mine religiøse Anskuelser, og hvad det Timelige angik, da var jeg betynget i mit Sind over min Faders Uvillighed, men haabede med Tiden at opnaa mit Ønske.

Men Guds Hensigter med mig vare anderledes. Efter at jeg længe forgjæves havde ventet min Broders Komme, som en Befrier til at hjælpe mig bort til Amerika, kom han endelig da jeg var bleven 25 Aar gammel. Men ikke tilsyne; thi han var paa et Skib paa Vejen til Stettin. Men idet han passerede Kjøbenhavn fik jeg et Brev fra ham. I dette Brev gjorde han mig opmærksom paa, at Kristi Kirke forlængst var omstyrtet, men vilde atter blive oprettet i de sidste Dage. Han fortalte mig, at dette var nu sket — at Gud havde oprejst en Profet osv.

Denne Beretning var for mig en meget velkommen Tidende, og jeg betvivlede ikke et eneste Ord deraf.

Under min Broders Ophold i Østersøen vexlede vi adskillige Breve, og det blev da min faste Beslutning at rejse til Bosten i Amerika, for at adlyde Evangeliet. Jeg troede sikkert, at Herren vilde berede en Udvej for mig, hvilket han ogsaa gjorde, idet en højtstaaende Søofficer gav mig et Anbefalingsbrev til Overlodsen i Helsingør, hvori han anmodede ham om at skaffe mig en fri Overrejse med et Skib til Boston. Dette blev udført sex Dage efter min Ankomst til Helsingør, da et amerikansk Skib kom ned fra Rusland paa sin Hjemrejse til Boston. Dette var sidst i August Maaned 1843. Vi sejlede nordom Skotland, efterdi vi skulde til Sydney i Nova Scotia for at lade med Stenkul. Vi havde megen Modvind og uroligt Vejr, hvorfor Rejsen varede i ni Uger; men ogsaa dette tjente mig til Gode, da det gav mig Tid til at lære Sproget saa godt, at da jeg kom til Boston d. 1ste Novbr. behøvede jeg aldeles ikke Nogen til at tolke for mig.

Det første Menneske jeg mødte, da jeg forlod Skibet, var en Arbejdsmand, som søgte Beskjæftigelse. Jeg spurgte ham angaaende det Skib, som min Broder havde været med, da han skrev til mig, og han overraskede mig, idet han pegede paa det nærmestliggende Fartøj, sigende: „Der ligger det.“ Jeg gik strax ombord, men fik den ubehagelige Efterretning, at min Broder havde forladt Skibet for fire Uger siden; og Ingen vidste, hvor han var. Jeg tyede da til det Herberge, hvor han plejede at opholde sig. Værten og hans Hustru samt to voxne Børn vare Congregationalister. De vidste meget vel, at min Broder var rejst til Nauvoo, og ligeledes hvor „Mormonerne“ holdt deres Forsamlinger, men de mente, at det vilde være Synd af dem at bekjendtgjøre det for mig. Da jeg ikke havde hørt eller læst om „Mormons“ eller „Latter-day Saints“ erholdt jeg derfor ikke den Gang mere Kundskab om den store Sag, som var bleven aabenbaret for mig.

Efter Anvisning fra en Mand i Helsingør gjorde jeg Akkord med en god Mand, som var Baadebyggermester. Jeg arbejdede for ham i elleve Maaneder, og havde under mit Ophold i Boston hele Vinteren og den

paafølgende Sommer et hyggeligt Hjem og en venlig Omgang. Men først i Marts 1844 kom min Broder og fandt mig beskjæftiget med at gjennemsave Egeplanker. Vi havde da ikke set hinanden i 8½ Aar. Den 7de havde han den Fornøjelse at døbe mig, ikke langt fra Baadebyggerens. Han rejste tilbage til Nauvoo, og jeg forblev hvor jeg var indtil den 9de Oktbr.

Imidlertid indtraf den sørgelige Begivenhed, at Profeten Joseph og hans Broder Hyrum bleve dræbte. Ældste Brigham Young var i Boston to eller flere Gange den Sommer.

I Oktober Maaned afrejste jeg fra Boston tilligemed 10 Andre, hvoriblandt var den første Dansker i Kirken, nemlig Peter Clemensen, som kort efter faldt fra. Min Broder er den anden Dansker i Kirken, og Deres ringe Skribent den tredie. Jeg ankom ene til Nauvoo d. 6te Decbr., og et Par Uger efter rejste jeg i Forening med tre andre Brødre til New Orleans for at arbejde paa Skibene der gjennem Vinterens Løb. I Maj Maaned 1845 kom jeg atter op til Nauvoo, og Præsident Young ønskede mig da til at paabegynde Oversættelsen af Mormons Bog paa Dansk Jeg efterkom hans Ønske og syslede dermed i fem eller sex Maaneder.

Jeg var imidlertid bleven et Medlem af det syvende Kvorum af Halvfjerds, og om Efteraaret blev jeg og min Broder beskikket til Dørvogtere i Templet, hvor vi modtoge vore Begavelser. Efter Nytaar bleve Alles Tanker henvendte paa den forestaaende Udvandring. Jeg havde sluttet mig til Heber C. Kimball og hans Familie og fulgte med dem paa hin storartede Rejse. Den 12te Febr. roede vi paa Pramme over den store Flod Mississippi, og samledes til Lejren ved Sugar Creek. Snart efter blev det saa koldt, at Floden tillagdes med Is, og de øvrige Vogne kjørtes over paa Isen. Den 1ste Marts flyttede vi tre engelske Mil og laa atter stille i to Uger, fordi det regnede daglig, og et saa nyt Land var jo saa godt som uden Veje. Rejsen gik meget langsomt, og da vi ud paa Sommeren havde naaet langt ind i den ubeboede Del af Iowa modtoge vi den sørgelige Efterretning, at de i Nauvoo Efterladte vare blevne overfaldne. Senere naaede vi Missouri-Floden, og da en Del af os vare komne over Floden, ankom fem Officerer fra Regjeringen og forlangte 500 af vore Mænd til at gaa i Tjenesten som Soldater og marschere til Mexiko. Jeg var ved den Lejlighed 13 Mile fra Hovedkvarteret, og red der hen for at tilbyde min Tjeneste, men da Broder Kimball helst vilde, at jeg ikke skulde gjøre det, efterkom jeg hans Ønske. En af de fem Officerer var Oberst Kane. Han blev stærkt angrebet af Koldfeberen, og maatte forblive i vor Lejr i en længere Tid. Ogsaa jeg led meget af samme Sygdom.

Medens vi laa i Vinterkvarter var jeg ikke rigtig karsk, og uagtet jeg var udskrevet til Medlem af Pionerkorpset blev jeg ikke en af dem, thi jeg var uskikket til Rejsen da de toge afsted. Men i Juni Maaned var jeg i Stand til at kjøre, og i September betraadte jeg for første Gang Store Saltsødal.

Den paafølgende Vinter forekom mig meget lang. En Aarsag var, at vi maatte leve paa knappe Rationer. En Bid Ulvekjød smagte godt nok den Gang, og i Pløjetiden spiste jeg mig flere Gange mæt paa vilde Stedmoderblomster. I Maj blev jeg sendt tilbage med Oxer og Vogn for at

møde Broder Kimball, som skulde komme øster fra. Jeg afrejste med fire Ugers Proviant, nemlig: 29 Pund Boghvedemel, 7 Pund tørt Kjød, 3 Pund Smør og lidt blød Ost. For at spare paa Provianten spiste jeg mange vilde Løg. En Dag laa vi stille og skød et Par Bøfler for Kjødets Skyld. Bear River havde vi noget Besvær med at komme over; ligeledes Green River.

Da vi naaede Platte-Floden maatte nogle af os ligge stille i syv Uger, i hvilken Tid vi for en stor Del maatte spise tørt Kjød i Stedet for Brød, hvoraf jeg blev temmelig fed; men vi havde ogsaa Køer at malke. Da jeg blev samlet med Kimballs Familie fulgte jeg med dem vest paa indtil en vis Dag, da de laante Vogne og Oxer efter Løfte skulde sendes tilbage, og i Stedet for at komme til Dalen igjen, blev jeg derfor sendt med to Vogne og tolv Oxer til Pottawattamie. Jeg skilte den mindste Vogn ad og læssede den paa den større, undtagen Baghjulene, som jeg lod løbe bagefter. Læsset var let for tolv Oxer; dog varede Rejsen otte Uger. Først paa Vinteren opholdt jeg mig et Sted, hvor jeg talte med Oliver Cowdery, og siden et andet Sted, hvor fra jeg tidlig om Foraaret gjorde en Rejse ned til St. Joseph i Missouri; og da Foraaret kom begav jeg mig i Forening med sex Andre paa Rejsen til Saltsødalen med Vogne tilhørende Broder Kimball. Dette var den Sommer, da saa mange guldtørstige Mennesker ilede afsted til Guldlandet (Kalifornien). Paa Grund af deres Ukyndighed døde mange af deres Trækdyr undervejs.

Da lærte jeg at kjende den stille sagte Røst. Thi den sagde mig, at det var Tid for mig at rejse tilbage til mit Fødeland for der at kundgjøre Evangeliet. Jeg aabenbarede det for Broder Kimball, og han fortalte det til Præsident Young, og følgelig blev jeg i Oktober-Konferencen 1849 kaldet og sendt. Jeg afrejste paa samme Tid som Broder Erastus Snow af de Tolvs Kvorum, og vi naaede Pottawattamie efter syv Ugers Rejse. Der fra toge vi til St. Louis og videre gjennem Staterne og over Atlanterhavet til England.

Efter Ankomsten til Liverpool raadførte de nys ankomne Apostle sig med Præsident O. Pratt, og jeg blev foreløbig sendt en Tur til Skotland for at prædike for de Hellige, som da udstyrede mig med nye Klæder og Rejsepenge. Jeg ønsker, at mine Landsmænd skulle vide, at den britiske Mission har været en god Fostermoder til den skandinaviske. Til Kjøbenhavn ankom jeg med en Damper fra Hull d. 11te Maj 1850, og søgte strax hen til et Sted, hvor jeg vidste, at jeg vilde blive venligt modtaget, og hvor jeg kunde træffe sammen med min gode Stedmoder. Jeg vidste, at det ikke nyttede for mig at gaa til min Faders Hus.

Nødvendige Forretninger holdt Præsident Snow en Tid længere i England. Jeg skrev til ham et Par Gange, og han skrev til mig. Jeg lod ham vide, at jeg havde gjort Bekjendtskab med nogle Baptister osv. Da han ankom, vare Ældsterne Forsgren og Dykes med ham. Jeg modtog dem og førte dem til et Hotel, og næste Dag lejede vi et Værelse hos en Familie. Strax begyndte mine Bekjendte at besøge os for at faa Undervisning, og deres Antal tiltog indtil endelig en Del af dem besluttede at lade sig døbe. Den første Daabshandling blev da udført d. 12te Aug. af Præsident Snow. Vi erholdt snart Kultusministerens Sam-

tykke og Tilladelse til at holde Forsamlinger, og vi benyttede os deraf.

Efter at Broder Forsgren var afrejst til Sverige blev Ældste Dykes sendt til Aalborg for at forsøge sin Lykke blandt Baptisterne dersteds, og han opbyggede snart en trivelig Gren af Kirken. Broder Snow skrev da den velbekjendte Sandhedsrøst, og lod mig oversætte den til Trykning paa Dansk. Jeg var imidlertid bleven gift, i Overensstemmelse med Præsident Youngs Raad, og da min Kone hørte os tale om at finde en paalidelig Bogtrykker, anbefalede hun Hr. F. E. Bording, paa hvis Trykkeri næsten alle Missionens Bøger og Skrifter siden ere blevne trykte. Førend jeg blev gift gjorde jeg en Tur til Fredericia og døbte den Første dersteds, en Murer Ebbe Jessen, som nu arbejder paa Templet her i Manti. Jeg brugte en Del af min Tid til at oversætte hvad Broder Snow skrev til de Helliges Trøst og Undervisning, og til at fremme Værket. Jeg havde ogsaa oversat og fremdeles oversatte nogle af „Zions ypperlige Sange", hvilke siden bleve trykte. Efter en Tids Forløb rejste der sig en haard Forfølgelse i Aalborg, saa at Broder Dykes og Forstanderen maatte flygte til Kjøbenhavn; og det blev bestemt, at jeg skulde rejse derover, fordi Ingen kjendte mig der, og i al Stilhed trøste Menigheden samt ordne dens Sager saa godt som muligt. Jeg klædte mig som Sømand, besøgte de Hellige og holdt en Forsamling med Brødrene i en Bagstue, hvori jeg foretog de nødvendige Beskikkelser, og Alt gik godt.

Da Missionens Kontor blev oprettet bandt mit Arbejde mig til Kjøbenhavn. Men deri fandt jeg ligesaa stor Glæde som i at rejse omkring. At oversætte fra det Engelske og skrive for „Stjernen" var mig et meget kjært Arbejde. Mormons Bog havde jeg oversat det meste af i Nauvoo, og havde medbragt Manuskriptet. Dette behøvede at gjennemses og rettes, og med Undtagelse af nogle faa Blade blev det originale Manuskript brugt til at sætte efter. Og eftersom Broder Snow var det engelske Sprog mægtigt, og Peter O. var godt inde i det Danske, saa véd jeg forvist, at vi med Aandens Bistand uarbejdede en upaaklagelig Oversættelse af den hellige Bog. Men jeg er ikke tilbøjelig til at tilskrive Jomfru Mathiesen nogen videre Ros desangaaende; thi havde hendes Plan lykkedes hende, vilde Bogen ikke have været Nogenting værd. Dog mener jeg ikke hermed at lægge Last paa dette Menneske. Hun forstod ikke, hvem der havde sendt hende. Men hendes Mission var nok nødvendig ogsaa. Imidlertid gav det mig en Del Ærgrelse, thi Broder Snow havde paalagt mig at bevare den for Mormons Bog ejendommelige, gammeldags Stil i Oversættelsen, men denne lærde Dame vilde indbilde ham, at jeg ikke var dygtig nok, samt søgte paa samme Tid at bøje Stilen efter Nutidens Smag.

Da vi bleve færdige med Bogen beredte Broder Snow sig til at rejse hjem. Længslen efter at samles med Moderkirken viste sig allerede da iblandt de nydøbte Hellige, og 28 Sjæle begave sig paa Vejen i to Hold i Begyndelsen af 1852. De traf sammen i England og naaede Saltsødalen lykkelig og vel.

Det andet Emigrantselskab fra Skandinavien afrejste sent om Efteraaret under Ledelse af Ældste Forsgren, og jeg nød det Previlegium at følge med til Liverpool, fordi min

Kone og mit første Barn var iblandt de Udvandrende. Barnet var da fem Maaneder gammelt, og førend jeg saa' ham igjen var han tre Aar. Broder Willard Snow, som da var Præsident over Missionen, rejste også med til Liverpool. Da jeg kom tilbage til Kontoret fandt jeg, at Broder Hahn, med lidt Hjælp af Brødrene Weihe og Lorenzen, havde udført Alting efter mine foreskrevne Bestemmelser, hvorover jeg blev meget glad. Af „Skandinaviens Stjerne" og andre Skrifter maatte vi udgive flere og flere, eftersom Missionen udbredte sig overalt, hvor Lejlighed gaves til at forkynde Evangeliet.

Om Sommeren 1853 bortrev Kolera over 5000 af Hovedstadens Beboere i en Tid af to Maaneder, og derimellem var min Fader. Han gik bort med Had i sit Hjærte mod mig og min Mission. Kort derefter skete det, at en Broder, der indtog en høj Stilling, fandtes at have overtraadt det sjette Bud. Dette blev en saare uhyggelig Sag, og gjorde os megen Sorg. Samtidigt med dette indtraf et andet sørgeligt Tilfælde, idet min daværende bedste Ven, Præsident W. Snow, blev syg og sindsforvirret og forlangte at blive ført til Liverpool, ledsaget af begge sine Raadgivere, nemlig mig og H. P. Jensen. Vi gjorde efter hans Ønske, men før vi naaede England, blev han overvunden af en grusom Feber, der havde Døden til Følge; og eftersom Kaptejnen ikke turde føre Liget til Land fordi Kolera grasserede i Kjøbenhavn, maatte vi lade det nedsænke i den vaade Grav, iført det til Præstedømmet hørende Underklæder. Vi fortsatte vor Rejse ligefuldt. Der var da ingen af de Tolv i Europa, men Ældste Samuel W. Richards præsiderede. Vi gave ham en nøjagtig Underretning om alt det Forefaldne, hvilket var hverken mer eller mindre end et kraftigt Angreb af Mørkets Magter paa den spæde blomstrende Mission. Præsidenten blev slagen og maatte dø. Der vare fire andre af Herrens Salvede, to i Norge og en paa Bornholm, men de havde nok at gjøre, hvor de vare, og kunde ikke komme mig til Hjælp. De vidste næppe,hvorlunde det stod til med os, og den Lille maatte udføre Kampen alene, med Undtagelse af den usynlige Hjælp, uden hvilken ingen almindelig Mand kunde have udholdt en saadan Storm. Broder Van Cott blev beskikket til at rejse med os til Kjøbenhavn og at overtage Missionens Bestyrelse, hvortil han snart viste sig særdeles duelig. Efterdi han var ukjendt med vort Sprog, maatte han naturligvis gjøre Brug af mig som Tolk. Dette vakte en Del Misundelse, og der dannede sig en hemmelig Sammenrottelse mod mig; en Klage blev skreven og fremlagt for Præsidenten. Dette var meget uhyggeligt, men jeg vidste mig fri for nogensomhelst Overtrædelse eller uredelig Handling, og derfor frygtede jeg ikke mine uerfarne Angriberes dumdristige Adfærd. Min Præsident raadede mig til ikke at blive vred, og Sagen blev drøftet af ham med megen Visdom, saa at den ondskabsfulde Plan, som var lagt for at skade mig, blev aldeles til Intet. Dette var en af mit Livs haardeste Prøver, men ingenlunde vilde jeg nu sælge den for nogen Pris.

Sildigt om Efteraaret afgik den tredie Emigration under Ledelse af H. P. Olsen. H. P. Jensen rejste til samme Tid, men Præsidenten valgte ingen ny Raadgiver i hans Sted. Vi havde da en glædelig Tid, og Missionen trivedes og voxede stærkt.

Sidst i November 1854 afgik den næste Emigration under min Ledelse; de fra Aalborg og Vendsyssels Konferencer indskibedes i Frederikshavn. Formedelst en meget stærk Storm fra Sydvest naaede vi ikke England før Juleaften. Vi laa i Mandals Havn i ti Dage, og siden i Frederikshavn i elleve Dage. Til vor Rejse fra Liverpool kunde jeg ikke faa noget Skib, der var stort nok, hvorfor jeg maatte efterlade henved et Hundrede af Selskabet i Broder Hogans Varetægt.

Efter sex Ugers Sejlads naaede vi New Orleans. Tolv døde paa Atlanterhavet og nogle paa Mississippi-Floden. I St. Louis traf vi Ældste E. Snow, samt kjøbte Vogne, Telte, Komfurer og andet Rejseudstyr. Der maatte vi ogsaa dele os som bedst vi kunde, eftersom mange Midler vare medgaaede i Norge og Frederikshavn. Saa mange, som vare i Stand til at fortsætte Rejsen, fulgte mig, og efter at vi havde begravet tyve paa et Sted og en anden Snes paa andre Steder, kjørte vi den gode, gamle Vej over Sletter og Bjærge til Store Saltsødal. Jeg fandt Kone og Barn i Broder Kimballs Hus.

Det følgende Aar boede jeg paa Antilope-Øen i Saltsøen og vogtede Præsident Kimballs Faar. Den Vinter var meget stræng. Det paafølgende Efteraar forlod jeg Øen og rejste til Provo. Da kom Reformationen, og jeg blev i en Drøm tilraadet at ty til min Broder, hvorfor jeg solgte min Ejendom i Provo og flyttede til Manti. Jeg har ligeledes boet andre Steder, og er bleven bekjendt med mange Mennesker. Jeg har ogsaa i de sidste ti Aar været to Gange tilbage til Danmark, og gjort Tjeneste som Præsident for Aalborg Konference, omrejsende Ældste og Oversætter paa Kontoret i Kjøbenhavn. Jeg havde stor Glæde i mit Arbejde. Ved min Afløsning fra mine to sidste Missioner faldt det ogsaa i min Lod at føre Emigrantselskaber hjem. Fra 1875 til 1877 gjorde jeg Tjeneste i Begavelseshuset i Salt Lake City, og efter Præsident Brigham Youngs Død tog jeg, efter hans Antydning, mit Ophold i Manti, hvor jeg fremdeles bor. P. O. HANSEN.

BOGNYT. Til Anmeldelse have vi modtaget følgende Bøger fra „Juvenile Instructors“ Trykkeri: „The Heroines of Mormondom“, indeholdende meget interessante Skildringer af flere fremragende Kvinder i Kirken og koster 25 Cents; „The Tennessee Massacre“, et Foredrag, som nylig blev afholdt af Ældste John Nicholson i Theatret i Salt Lake City, Pris 20 Cents, og „Why we practise Plural Marriage“, skreven af en „Mormon“-Hustru og Moder, Pris 25 Cents.

„Utah Gazetteer“ er Navnet paa en værdifuld Bog, forfattet og samlet af Robert W. Sloan og udgivet af „Herald Printing and Publishing Company“, Salt Lake City, bestaaende af omtrent 650 Sider tæt trykt Læsestof. Den giver en fuldstændig historisk, kronologisk, statistisk og videnskabelig Beskrivelse over Utah som et Hele, samt Territoriets forskjellige Countier og de allerfleste af Byerne, med Navneregister over alle Embedsmænd, saavel verdslige som kirkelige; ogsaa et fuldstændigt Forretningsregister for hele Territoriet samt en omfattende Vejviser for de fire største Byer i Territoriet, nemlig Salt Lake City, Ogden, Logan og Provo. Det er paa en Gang en Bog, der ved første Öjesyn anbefaler sig selv til enhver Elsker af sandfærdig og paalidelig Oplysning, og den indeholder omtrent Alt, hvad der tidligere har været trykt i mindre Værker af samme Slags. Vi kunne ikke Andet end anbefale dette højst nyttige Værk til alle Forretningsmænd, Embedsmænd og Publikum i Almindelighed, som det bedste Værk af sit Slags, der nogensinde har været publiseret i Utah. Bogen er til Salgs i Stadens Boglader, samt paa „Herald Office“, Hjørnet af West Temple og 1st South Street, og koster $3.50 pr. Expl.

☞ Vore ærede Agenter anmodes endnu en Gang allervenligst om at indsende Penge og Opgjørelse. ☜

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

Nr. 22. *Den 15de November 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 330.)

(1880—Fortsat.)

WM. BUDGES ANDET BESØG.

Den 17de Juli ankom Wm. Budge, Præsident for den europæiske Mission, ledsaget af Ældsterne Moroni Snow og L. R. Martineau til Kjøbenhavn paa Besøg. Om deres Rejser i Missionen giver Ældste Snow følgende interessante Beretning, som blev trykt i ,,Millennial Star'':

,,Vi ankom til Hamborg fra Bremen Lørdag d. 17de Juli, Kl. 8 og 30 Minutter Form., og fortsatte strax Rejsen med Jærnbane til Kiel, en By smukt beliggende ved Kieler-Fjord, der aabner sig i Østersøen. Fra denne By rejste vi med Dampskib til Korsøer, og paa vor Sejlads, der varede omtrent sex Timer, sejlede vi langs Kysten af Langeland og Fyen og ankom til Korsøer paa Sjællands Vestkyst Kl. 6½ Eftm. Der fra rejste vi med Toget til Kjøbenhavn, hvor vi bleve venligt modtagne af Præsident Wilhelmsen og andre Utahældster, der alle saa' godt ud, og vare meget glade over at kunne byde Præsident Budge velkommen til Skandinavien.

Søndag Formiddag besøgte vi Kjøbenhavns Grens Søndagsskole, og havde Lejlighed til at beskue de aabne, forstandige Ansigter, som udmærkede disse vakre Børn, der tilhørte Guds Hellige i Danmark. Salen var smykket med Blomster og Grønt i Anledning af vort Besøg, og over Forhøjningen var anbragt et Banner med Inskriptionen: ,,We welcome to Scandinavia President William Budge.'' Ved Salens modsatte Ende var et stort amerikansk Flag udfoldet. Præsident Budge talte en kort Tid til Børnene, og hans Bemærkninger bleve oversatte af Ældste Andrew Jenson, til Alles store Tilfredshed.

Inden Forsamlingen Kl. 2 Eftm. begyndtes toge vi en Spadseretur gjennem den smukke Kongens Have, der støder op til Rosenborg Slot. Vi lagde Mærke til, at Sabbaten ikke overholdtes meget nøje i Kjøbenhavn, eftersom alt Slags Arbejde udføres paa den Dag ligesaa vel som de andre Dage i Ugen. Man gaar endog saa vidt, at der bygges paa Kirker om Søndagen. Hvor modstridende er

ikke dette til Bibelens Lærdomme, som Folket foregiver at tro!

Kl. 2 Eftm. var Salen, der kunde rumme omtrent 250 Mennesker, fyldt med Hellige og Fremmede, og Præsident Budge talte til de Forsamlede. Han udtrykte sin Glæde over at møde sammen med dem, og takkede for den Modtagelse, de havde beredt ham og hans Brødre. Forøvrigt talte han om Evangeliets Kræfter og Velsignelser. Hans Bemærkninger oversattes paa Landets Sprog af Ældste Jenson. Om Aftenen talte Broder Martineau og jeg en kort Tid og efterfulgtes af andre Ældster. En udmærket god Aand herskede hele Dagen, og vi nøde alle stor Glæde. De Hellige i Danmark synes at være saa ydmyge og oprigtige, at det er umuligt at føle andet end godt i deres Nærværelse. Herrens Aand er visselig udgydt over de Hellige i Skandinavien.***

Om Mandagen begyndte vi vor Rundtur i Staden, idet vi besøgte det oldnordiske Museum, Vor Frue Kirke, Fisketorvet osv., og om Aftenen Tivoli, en meget populær Fornøjelseshave, hvor Beridderselskaber, Gymnastikkunstnere, Theatre, Restaurationer, Musikkorpse osv. osv. kappes om at underholde det livsglade Publikum. Adgangsbilletten til Haven koster kun en Ubetydelighed. Alting i og omkring Staden vidner om Orden og Renlighed, og jeg maa tilstaa, at mine forudfattede Forestillinger om Kjøbenhavn ere blevne meget forandrede siden vor Ankomst her til.

Tirsdag d. 20de besøgte vi Thorvaldsens Museum, der gjemmer en Mængde værdifuldt Billedhuggerarbejde og Kunstgjenstande. Dette Museums Grundlægger var den berømte danske Billedhugger Bertel Thorvaldsen, som rejste til Italien for at fuldende sine Studier, og udførte under sitOphold dersteds mange af de skjønne Arbejder, som nu pryde Museet. Iblandt de mange smukke Exemplarer af Maler- og Billedhuggerarbejde, som fortjene at nævnes, er en særdeles vel udført Venus-Statue af kostbart Marmor, og en lignende Statue, der fremstiller Haab. Om Eftermiddagen rejste vi med Toget et Par danske Mile ud til Klampenborg ved Øresunds Bredder. Dette er Kjøbenhavnernes yndede Udflugtssted, der udmærker sig ved skjønne Lunde, Græsplæner, Blomsterhaver, Badehuse osv. Medens vi spadserede under Træernes behagelige Skygge, kjørte Kong Kristian den Niende, Kronprinsen og andre af Landets Store forbi os i aabne Kareter. Den kongelige Familie synes her at være meget afholdt.

Den følgende Dag besøgte vi det zoologiske Museum, en udmærket Samling, der indeholder mange værdifulde Gjenstande fra Naturverdenen, indbefattende Skeletter af nogle uhyre Hvalfiske fra Grønland. Et af de interessanteste Steder i Kjøbenhavn for Turister er Kunstgalleriet (Malerisamlingen), en af de bedste i Europa. Jeg har besøgt mange saadanne i England og ligeledes Corcoran Kunstsamlingen i Washington i de Forenede Stater, men saadanne Malerier, som fremvises i Kjøbenhavn, har jeg ikke set paa noget andet Sted. Iblandt Andet findes der et Billede i Legemsstørrelse af Kristian den Anden, en blodtørstig, dansk Monark, i Fængsel. Naar man betragter dette Maleri, bliver man i Tanken ført helt tilbage til denne Konges Dage og ser ham tydeligt vansmægte bag sin Celles jærn-

gitrede Vinduer. Det mest interessante Stykke til os var et Maleri, som fremstillede en Mormonmissionær, der staar med Bibel i Haand, ivrigt beskjæftiget med at prædike Evangeliet til Husets forbausede Beboere. To unge Mænd staa ved Bordet, læsende en Traktat, og en gammel Mand samt en ung Dame indtager en siddende Stilling med Øjnene stivt fæstede paa Ældsten, mens han tolker dem Livets og Frelsens Ord.

Fredag Morgen bød vi Farvel til Ældsterne Asmussen, Jenson og andre Brødre i Kjøbenhavn og gik om bord paa Dampskibet ,,Kristiania''. Kl. 9 Form. sejlede vi ud af Sundet, ledsaget af Præsident Wilhelmsen. I Dagens Løb passerede vi et Slot (Kronborg), beliggende paa Sjællands Nordspids, der ifølge Shakespeare er Stedet hvor Hamlet saa' sin Faders Gjenfærd. Om Aftenen nærmede vi os den svenske Kyst og sejlede ind i Fjorden, ved hvilken Gøteborg er beliggende. Kysten bestaar af nøgne Stene, med utallige Gjennemskjæringer og Indløb samt en uhyre Mængde Klippeøer, der med enkelte Undtagelser ere blottede for al Plantevæxt. Eftersom vi sejlede længere ind i Fjorden saas hist og her en enlig Fiskers Hytte som tronede paa en eller anden Klippetop, eller hvilte i Kløfterne mellem Klipperne paa Steder, hvor den sparsomme Plantevæxt tilsteder et Fodfæste. Hist og her langs Kysten viser sig smaa grønne Pletter, der synes at være beskyttede mod den barske Vind og de frygtelige Bølger af deres ujævne Omgivelser, og en venlig Fiskerby ligger halv skjult i en afsides Krog. Tømmer, Brænde og Fisk er Landets fornemste Udførselsartikler. Vi gjorde et kort Ophold i Gøteborg og fortsatte derpaa vor Rejse.

Da vi den følgende Dags Morgen kom op paa Dækket, viste Norges Kyst sig paa begge Sider, thi vi sejlede just op ad Kristiania Fjord. Landet her er meget ujævnt ligesom Sverige, men Højderne ere bevoxede med Fyrretræer. Fjorden er fuld af smaa Klippeøer. Omtrent 50 eng. Mile fra Havet naaede vi Kristiania, hvor vi mødte Ældsterne J. Halvorsen, C. Hogensen og Larsen. Kristiania er ikke saa tæt sammenbygget som de fleste europæiske Stæder af samme Størrelse, men ligner mere de amerikanske Byer derved, at Smaahaver og Frugttræer hist og her omgive Vaaningshusene, af hvilke mange ere byggede efter Nutidens kunstige Stil og ere meget smukke.

Om Søndagen (d. 25de) holdt vi Forsamlinger i Staden. Den første af disse begyndtes Kl. 10 Form. i de Helliges Forsamlingssal i Østerhausgade Nr. 27. Jeg antager, at det er det bedste Lokale, som benyttes af de Hellige i Europa. Det er omtrent 40 Fod langt og 30 Fod bredt med hvælvet Loft omtrent 20 Fod højt i Midten, er smukt udstyret og har Siddepladser til omtrent 350 Personer. I Anledning af vort Besøg var det ogsaa meget smagfuldt dekoreret. Hele den anselige Bygning, i hvis øverste Etage Salen findes, tilhører Kirken, og Konferencekontoret er i samme Etage som Forsamlingslokalet. Ældste Martineau var den første Taler; han efterfulgtes af Præsident Budge, der udtalte sin Tilfredshed over den venlige Modtagelse, som tildeltes os. Præsident Wilhelmsen gjorde Tjeneste som Oversætter. Kl. 5 Eftm. havde vi atter Forsamling, da jeg benyttede en kort Tid, og Præsident Wilhelm-

sen kom os atter til Hjælp som Tolk. Præsident Budge holdt derefter en lærerig og kraftig Tale.*** Om Aftenen gaves der en lille Koncert, ved hvilken Lejlighed Sangkoret foredrog flere smukke Sange paa en særdeles dygtig Maade. Deres unge Leder fortjener stor Ros, og ligeledes Medlemmerne, der lagde betydelig Talent for Dagen. Søndagsskolens Sangkor, der bestaar af Børn fra sex til tolv Aar gamle, foredrog ogsaa nogle Stykker paa en saa vellykket Maade, at de samme Præstationer vilde have gjort Folk af en modnere Alder Ære. Præsident Budge takkede Sangerne paa Selskabets Vegne for deres behagelige Underholdning. Herrens Aand tilkjendegav sig i Sandhed iblandt de Hellige, og vi glædede os overordentlig.

Mandag Morgen oprandt smuk og dejlig, og omtrent Kl. 11 Form. sikrede vi os en Befordring, som kjørte os til Frognersætteren, Toppen af en Bakke, beliggende omtrent otte engelske Mile nordvest fra Staden. Paa Vejen til dette smukke Sted passerede vi Kongens Have og Norges Universitet, en Klynge ukunstlede, men værdige Bygninger, hvor Prokuratorer og Præster fabrikeres til Hjemme-Forbrug. Da vi ad snævre Veje kjørte gjennem Markerne, havde vi Lejlighed til at se Fremgangsmaaden ved den norske Høbjergning. Stolper med fremstaaende Knager paa Siderne sættes i Jorden, og paa disse lægges der Træstænger. Græsset slaaes og rives, hvorefter den nederste Stang lægges paa og Hoet hænges derover. En anden Stang lægges dernæst ovenover den første, og mere Hø kastes derop. Paa denne Maade ophænges Hoet til tre Stængers Højde, hvorved det bliver godt gjennemtørret, eftersom Luften har fri Cirkulation imellem Stængerne. Rug- og Havreavlet saa' mindre godt ud, og forresten bliver ikke meget af Jorden i Norge anvendt til Avlsbrug. Vi kjørte op ad en smal Vej gjennem Lunde paa Bakkens Side, der har noget tilfælles med vore Bjærgkløfter i Utah. Omtrent en Mil fra Toppen maatte vi efterlade vor Kjørebefordring og begive os tilfods til det højeste Punkt, hvor der findes et Tømmerstillads, omtrent 30 Fod høj. Vi bestege dette og nøde derpaa en storartet og henrivende Udsigt over Landet i 40 til 50 Miles Omkreds. Otte Mile mod Syd og Sydost ligger Kristiania Fjord venlig udfoldet for vort Blik, med sine to Arme, hvoraf den ene aabner sig i Skagerak mod Syd. Fjorden er bestrøet med smukke, skovbevoxede Øer, og paa den nordre Side ligger Norges Hovedstad glimrende i Solskinnet, som netop bryder frem gjennem Skyerne. Mod Øst, i omtrent fire Miles Afstand, spejler Solen sig i det krystalklare Mariedalsvand, der begrænses rundt omkring af skovrige Høje. Langt nede ved Højens Fod mod Sydvest ligger to smaa Indsøer, halv skjulte mellem de grønne Træer, som voxe langs deres Bredder. Mellem dem og os strækker en smal Dal sig mod Nordvest, fuld af smukke Landsteder og blomstrende Gaardbrug. Mod Vest og Nord ses kun store, skovbevoxede Høje, saa langt Øjet kan naa.

Slottet er en anden Gjenstand af Interesse til Turisten. Det ligger paa et Højdepunkt i den vestre Del af Staden. Man naar det fra Østsiden ad en bred Alé, ved hvis øverste Ende og lige foran Paladset staar en kollossal Bronze Rytterstatue af Johan (Bernadotte), Konge af Norge. Paladset omgives af en smuk Lyst-

have, smagfuldt anlagt med Gange og Blomsterbeder. Paa Bakkens højeste Punkt ligger selve Slottet, en temmelig ligefrem Bygning at se til udvendig, men meget rigt udstyret indvendig. Den er firkantet og bedækker omtrent ¾ Akres Land, samt har to Fløje, der løbe vestpaa fra Hovedbygningen, en ved hver Ende; den nordre af disse indeholder Paladsets private Kapel. I Slottet findes 192 Værelser, og det Hele vedligeholdes af Staten med stor Bekostning, men Kongen beærer det kun to eller tre Dage om Aaret med sin Nærværelse. Mellem det norske Folk og Kongen er Forstaaelsen alt andet end god.

I Universitetsgaarden saa' vi en gammel Baad, som for nylig blev funden 56 Mile inde i Landet, oppe i Bjærgene. Den er omtrent 75 Fod lang og 20 Fod bred og af en meget besynderlig Form. Man tror, at den har tilhørt en af de gamle Søkonger, og er maaske 1000 Aar gammel, thi det er bekjendt, at intet Skib efter den Facon har været bygget siden Aaret 1015. Baaden er bygget af Egeplanker, særdeles godt sammennaglede, og synes at have trodset mange Havbølger samt Tidens Ælde.

Onsdag Morgen begave vi os paa Rejsen til Sverige med Jærnbanen. Vi kjørte langs Glommen mange Mile. Ved denne Flod findes noget af Norges bedste Agerdyrkningsland, men Egnen er egentlig meget ujævn og hovedsagelig bedækket med Skov. Tømmer, som nedhugges, flydes ned ad Strømmen i store Mængder, hvorpaa det udskibes til fremmede Lande. Tømmer, Brænde og Fisk er her, ligesom i Sverige, Landets Hovedprodukter. Eftersom vi nærmede os den svenske Grænse blev Landet mere klippefuldt og øde. Utallige Indsøer, hvoraf nogle ere temmelig store, ligge langs vor Vej. Kl. 3 Eftm. stoppede vi i Charlottenlund i Sverige, hvor vi spiste Middag paa svensk Vis, hvilket bestaar i, at Enhver sikrer sig en Talerken fra den fælles Dynge og tager derpaa af de paa Bordet anbragte Fødevarer efter Behag. Man spiser da i en staaende Stilling eller sætter sig ved et af Siddebordene. Det er forholdsvis billigt at rejse i disse Lande, og man kan faa en udmærket god Middagsmad for en meget rimelig Betaling. I Nattens Løb gjorde vi nogle faa Timers Ophold i Laxaa, og ankom til Stockholm den følgende Dags Morgen Kl. 10. Brødrene L. M. Olson og P. A. Løfgren mødte os omtrent 12 Mile fra Staden.

Om Eftermiddagen toge vi med en lille Dampbaad til Belvedere-Taarnet, nogle faa Mile øst for Staden. Efter Landstigningen gik vi op ad Bakken, der er bedækket af en yndig Lystskov, og i Midten af denne ragede et Murstens Taarn, som oprindelig byggedes for et Observatorium, omtrent 60 Fod i Vejret. Fra Toppen af dette havde vi den herligste Udsigt. Ved at benytte et Teleskop opdagede vi et prægtigt Slot, som hæver sine høje Taarne højt over Træernes Toppe omtrent 14 Mile mod Øst. Mod Vest og Nordvest ligger den smukke Stad Stockholm, bygget tildels paa flere Øer i Mælaren ved Sveriges Østkyst. Denne Sø er omtrent 80 Mile lang og fra 35 til 50 Mile bred, og den har over 1260 større og mindre Øer, der ere bedækkede med Skov. Talrige Broer ere byggede over de smalle Sunde med flere Svingbroer, som aabnes naar de større Skibe skulle passere. Staden har cirka 165,000 Indbyggere, og er et Vidunder af

Renlighed og Orden. Den gjennemskjæres af talrige Kanaler, der befærdes af en Mængde smaa Dampere og Baade, som føre Passagerer fra Sted til Sted. Naar man beskuer Byen fra Taarnet har den visselig et Udseende, der minder om Venedig. Af dens mange prægtige Bygninger er Slottet det mest imponerende. Det er en stor, firkantet Bygning, som bedække omtrent 6¾ Akres Land, iberegnet de aabne Pladser foran, og er beliggende paa en lille Ø, midt i Staden. Museet for Kunst og Oldsager er en anden storartet Prøve paa Bygningskunsten og kaldes Skandinaviens Stolthed. De her opbevarede Samlinger ere meget omfattende, og iblandt dem findes en Mængde Gjenstande fra Stenalderens Tid. Ligeledes træffer man her nogle af de bedste Produkter fra Kunstmalerens Pensel og Billedhuggerens Mejsel. Fra Mosebakken, et højt Punkt imod Vest, faar man en god Udsigt over Staden i kortere Afstand. Ved vore Fødder ligger der et Fisketorv, hvor levende Fisk, der oppevares i Vandbeholdere, sælges til Lysthavende. Langt borte mod Nordost ligger et Antal gule Bygninger paa en Bakke, omgivne af Græsplæner og Klynger af Træer. Dette er Hospitalet, hvor nogle af vore Søstre ere beskjæftigede som Sygeplejersker, og hos hvem vi tilbragte en behagelig Eftermiddag.

Tusmørket varer meget længe paa denne Breddegrad, og 2½ Grad længere mod Nord kan man se at læse ved Midnatstid. Endnu lidt længere nord ses Solen hele Natten.

Vi glædede os meget iblandt de Hellige i Stockholm og afholdt fire Forsamlinger med dem, to i Ugens Løb og to om Søndagen. Søndag Aften talte Præsident Budge om de Fristelser, som de Hellige der i Landet vare udsatte for, og de overordentlige Anstrængelser, som krævedes for at modstaa dem. I Zion ere Fristelserne af en anden Beskaffenhed, og kun de, som efterlevede Evangeliets Principer og modstode Fristelsen her, kunde have Haab om at forblive tro til deres Pagter i Zion. Han talte med stor Frihed, og hans Bemærkninger oversattes til de Hellige af Ældste Olson. Salen, der kan rumme omtrent 250 Mennesker, var smukt dekoreret, og vel fyldt af baade Hellige og Fremmede. Den samme Aand, som karakteriserer Guds Hellige i andre Lande, viste sig ogsaa her, og skjøndt vort Tungemaal ikke var forstaaeligt, kunde Hjærtets Sprog lettelig fattes af dem, som efterlevede deres Religion og nøde Guds Aand, hvilken kjender vore hemmeligste Tanker og kan gjøre dem forstaaelige til hvem den vil.

Jeg vil nu nærmere beskrive Slottet, der indeslutter en uhyre Gaardsplads i Midten. Ved den østre og vestre Ende fremskyde Sidefløje, der ere 165 Fod lange og 51 Fod brede ved Hjørnerne, undtagen mod Sydvest, hvor der findes en Fløjbygning i Skikkelse af en Bue. Vi besøgte først den Del af Slottet, hvor de Samlinger som Professor Nordenskjøld samlede i „Vega“ i 1879, forefindes. Derpaa gik vi ind i Paladset fra Vestsiden og passerede gjennem Kongens og Prinsernes Værelser. De ere meget elegant udstyrede, og det vilde være mig umuligt at beskrive dem alle; men jeg vil i Forbigaaende nævne Viktoria-Hallen, det Værelse, hvor de fremmede Gesandter forestilles for Kongen. Det er en stor Sal, omtrent 70 Fod lang og 30 Fod bred, pragtfuldt udstyret med kostbar Tapetsering af purpurrødt Silke-

fløjel, rigt broderet med Guld, og Loftet er af hvidt Stukko, prydet med forgyldede Kroner. Paa den søndre Mur hænger det største Spejlglas i Sverige; det er en Gave fra Napoleon den Tredie til Karl den Femtende. Paa Belysningens Omraade findes elegante Lyskroner med Glasbrændere og Plads til flere hundrede Voxlys. Præsident Budge nød den Ære at sidde paa Sveriges Trone, en massiv Stol af Sølv, som Dronning Christina modtog som Foræring af Grev de la Gardie i 1634. Slotsbygningen blev paabegyndt i 1259 og fuldførtes i det 17de Aarhundrede; den nedbrændte tildels i 1697, men paa Ruinerne rejstes den nærværende Bygning. I det kongelige Bibliothek saa' vi et gammelt Exemplar af Bibelen, som blev funden i Prag, da denne Stad erobredes af Svenskerne under tredive Aars Krigen. Den er skreven paa 300 Æselhuder, og det tog 500 Aar, fra det niende til det trettende Aarhundrede, at skrive den. Mange andre værdifulde Bøger forefindes.

Om Tirsdagen tidligt om Morgenen begave vi os paa Rejsen med Jærnbanen til Gøteborg. Paa vor Vej kom vi gjennem nogle gode Agerdyrkningsdistrikter, men Landet er næsten overalt klippefuldt og bedækket med Skov. I Skøfde kom Kronprinsen paa Toget og kjørte til Herrejunga. Da han forlod Toget fik vi Lejlighed til at betragte Hans kongelige Højhed i kort Afstand. Vi ankom til Gøteborg Kl. 10½ om Aftenen og modtoges af Ældste O. N. Stohl, som præsiderer over Konferencen. Den følgende Dags Morgen rejste vi med Dampskib til Trollhættan, 50 Mile op ad Gøtaelven. Paa denne Tur nøde vi den gode Udsigt over Egnene langs denne Flods Bredder. Nærmest Floden er Landet lavt og sumpeagtigt, men der findes Gaarde mellem denne og Bakkerne paa begge Sider. Paa de lavere Strækninger langs Flodens Bredder voxer der Græs, og vi saa' Mænd og Kvinder vade i Vandet op til Livet, beskjæftigede med at slaa Hø og bære det i Land. Omtrent to Mile fra Trollhættan naaede vi Gøtakanalen, som paa dette Sted er omtrent 110 Fod højere end Fjorden. Opstigningen sker ved Hjælp af en Mængde storartede Sluser, der ere udhugne i de faste Klipper; hver Sluse hæver Fartøjet fra ti til tolv Fod. Der findes to Sæt af disse Sluser Side om Side. Fra Overenden af dette Kæmpeværk fører Kanalen, der ogsaa her er udhugget i de faste Klipper, den Rejsende omtrent 1½ Mil til Byen, hvor den atter forener sig med Floden,, der fremviser flere naturskjønne Vandfald i Byens umiddelbare Nærhed. Disse blive altid besøgte af Turister. Paa denne Flods Bred er ogsaa Kongsgrottan, en lille Grotte, hvor flere Konger og fyrstelige Personer have ladet deres Navne udhugge i Klippen; nogle af disse datere sig fra Begyndelsen af forrige Aarhundrede.

Nedenfor Sluserne traf vi sammen med Ældste C. H. Lundberg, og om Aftenen holdt vi en god Forsamling med den lille Gren af Hellige der paa Stedet. Mange Fremmede vare ogsaa tilstede. Den næste Dag vendte vi tilbage til Gøteborg og mødte med de Hellige til Forsamling om Aftenen, da vi atter havde en behagelig Tid. Om Fredagen gjorde vi en Rundtur gjennem Byen, der er den næststørste Stad i Sverige. Vi besøgte Fisketorvet og Haverne, der ere behagelige Udflugtssteder paa en varm Sommerdag.

Kl. 6 Eftm. gik vi ombord paa Dampskibet ,,Aarhus'' og afsejlede til Kjøbenhavn, hvor til vi ankom den næste Morgen Kl. 6. Vi passerede Kronborg og Helsingør netop som vi kravlede ud af vore Køjer. Flere af de danske Blade have omtalt vort Besøg til Kjøbenhavn paa en meget honet Maade.''

Førend Rejseselskabet tiltraadte Turen til Norge og Sverige bestemtes der en anden Forsamling i Kjøbenhavn. Følgelig lejedes en stor Sal i Rømersgade Nr. 22, hvor en stor Forsamling af Hellige og Fremmede mødte Søndag d. 8de Aug. Kl. 10 Form. samt Kl. 2 Eftm., ved hvilken Lejlighed henved 300 Mennesker vare tilstede. Om Aftenen afholdtes en tredie Forsamling paa de Helliges eget Lokale i Regnegade.

Den følgende Dags Formiddag afholdtes et Præstedømsmøde paa Kontoret i Lorentzensgade Nr. 14, hvilket overværedes af 20 Brødre fra Zion. Tirsdag d. 10de rejste de engelske Brødre tilligemed Præsident Wilhelmsen og Ældste Andrew Jenson til Malmø, hvor en Forsamling afholdtes om Aftenen. Dette var det syttende og sidste Møde, som de besøgende Brødre overværede i Skandinavien, og Torsdag d. 12te afrejste de med Dampskibet ,,Titania'' til Stettin, hvor fra de gjennem Tyskland og Holland begave sig tilbage til Liverpool.

Det 53de Emigrantselskab.

Den 28de Aug. afsejlede Dampskibet ,,Otto'' fra Kjøbenhavn med 128 Sjæle foruden sex hjemvendende Missionærer, nemlig Jonas Halvorsen, Selskabets Leder til England, C. C. Asmussen, A. P. Rose, Anders Hanson, O. C. Sonne og Peder Nielsen. Fem Emigranter vare afrejste til Liverpool to Dage i Forvejen, og en Broder F. Svenson med Hustru og Børn fra Gøteborgs Konference afrejste til England over Kiel og Hamborg d. 30te, og traf sammen med Selskabet i Liverpool. Disse i Forening med de hjemvendende Missionærer forøgede Selska til 147 Sjæle, der alle naaede Liverpool i god Behold d. 31te Aug., og bleve indkvarterede paa to Hoteller, hvor de forbleve i to Dage. Den 3die Septbr. gik de, tilligemed 138 engelske og 38 tyske Hellige samt nogle engelske Missionærer, ombord paa Dampskibet ,,Nevada''. John Rider blev beskikket til Præsident for Kompagniet, med Geo. H. Taylor og Peter Reid til Raadgivere. Skibet var inddelt i Kamre med Plads til 24 Personer i hvert; for hvert af disse Kamre blev der udnævnt en Ældste med to Hjælpere til at varetage de Helliges Tarv. Skibet afsejlede fra Liverpool d. 4de Septbr. og ankom til New York Onsdag d. 15de s.M. efter en temmelig stormfuld Rejse. En Broder fra Svejts døde ombord d. 11te Septbr. og blev begravet i Havet. Den 25de Septbr. ankom Selskabet lykkelig og vel til Ogden.

Det 54de Emigrantselskab.

Et lille Selskab Emigranter, bestaaende af 22 Sjæle, afrejste fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Cato" d. 15de Oktbr. og ankom (*via* Hull) til Liverpool, tidsnok til at afgaa der fra med Dampskibet ,,Wisconsin'' d. 23de s. M., i Forening med et større Selskab britiske, tyske svejtsiske, italienske og hollandske Hellige. John Nicholsen beskikkedes til Leder for hele Selskabet, der lykkelig og vel ankom til New York d. 2den Novbr. og til Salt Lake City Torsdag d. 11te Novbr.

Ældster arresteres i Danmark.

Flere af Missionærerne bleve i Aarets Løb arresterede i alle tre Riger. I Sverige og Norge fængsledes de for at prædike og udføre Evangeliets Ordinancer, og i Danmark, hvor man paa Grund af Religionsfriheden ikke kunde straffe dem for at prædike eller døbe, lod man dem arrestere for at sælge Skrifter. Ældsterne H. Funk og L. P. Møller bleve saaledes arresterede paa Samsø og sadde fængslede i tre Dage fordi de havde solgt Skrifter. Saa snart de vare komne ud af Fængslet døbte de en Familie paa Øen, og senere bleve Andre døbte dersteds.

Stockholms Konference vedblev immer at være foran. I Løbet af den foregaaende Vinter (1879—80) afholdtes 646 Forsamlinger i Fremmedes Huse. Der døbtes 171 Sjæle, og 5709 Bøger og Skrifter solgtes.

Missionærerne i Hedemarken og Odalen i Norge bleve dette Aar meget forfulgte af Præsterne, Øvrigheden og Politiet; man arresterede og transporterede dem fra Sted til Sted samt bragte dem i Forhør, men da det ikke kunde bevises, at de havde gjort sig skyldige i nogen Brøde, bleve de endelig løsladte, hvorpaa de strax fortsatte deres Missionsvirksomhed.

1881.

Missionen paa Island.

Efter Ældsterne Didriksons og Byarnasons Hjemrejse i Aug. 1876 med tre eller fire Emigranter, der endnu ikke vare døbte, vedblev Forstander Ejrikson og Medbrødre at virke efter bedste Evne paa Vestmanøen, hvor de døbte en Del. Ligeledes døbte de den Første paa Fastlandet, en Kvinde, som senere fornægtede Troen. De næste Missionærer, som udsendtes fra Zion til Island, vare John Eyvindson og Jacob B. Johnson, som d. 12te Septbr. 1879 ankom til Kjøbenhavn, hvor de forbleve et Par Maaneder, indtil den af Ældste Th. Didriksen skrevne Bog (Se Side 285) blev trykt paa Islandsk. Oplaget bestod af 2000 Expl., og Præsident Wilhelmsen engagerede en islandsk Student til at hjælpe til ved Korreturlæsningen. Efter at Eyvindson var bleven beskikket til præsiderende Ældste over den islandske Mission og Johnson til hans Medhjælper, forlode disse to Brødre Kjøbenhavn d. 8de Novbr. (1879) og ankom til Reykjavik, den fornemste By paa Island, d. 23de s. M. De begyndte strax efter deres Ankomst at forkynde Evangeliet ved at gaa fra Hus til Hus, men de fandt Folket i Almindelighed uimodtagelige for Sandheden, og paa Grund af de mange falske Rygter og Beskyldninger, der, saavel paa denne fjærne Ø som næsten overalt i den civiliserede Verden, ere satte i Omløb om de Hellige som et Folk, vare Indbyggerne fyldte med Fordom og Had mod dem. Det var derfor næsten umuligt for Brødrene at finde Nogen, som vilde aabne deres Døre for Afholdelsen af Forsamlinger, og det var med Nød og næppe, at de kunde forskaffe sig Livets Fornødenheder iblandt Befolkningen, thi der fandtes kun Faa, som havde Tro til at gjøre en Herrens Tjener noget Godt. De mødte ogsaa betydelig Modstand fra Præsternes og de verdslige Myndigheders Side, og i Løbet af den første Vinter lykkedes det dem kun at afholde 5 Forsamlinger. I Begyndelsen af April Maaned døbtes de første tre Personer i Reykjavik, hvilket næsten satte hele Byen i Bevægelse, og Brødrene kunde i en længere Tid

næppe gaa paa Gaden uden at blive overfaldne og stenede af Pøbelen. Endelig bleve de ogsaa grebne af Politiet, beskyldte for Løsgængeri og andet Lignende, og fængslede i to Dage, hvorpaa de bleve løsladte med Ordre til, at de skulde tage Arbejde, da man i modsat Fald vilde tvinge dem til at forlade Landet. For at undgaa Politiets Efterstræbelser maatte Broder Eyvindson faa en paalidelig Mand til at anerkjende sig som sin Tjenestekarl, og Broder Johnson gav sig til at fiske en kort Tid. Senere bleve de paa Grund af de tidligere Beskyldninger dømte til at skulle betale 200 Kroner i Mulkt; men de appellerede deres Sag til Øens højeste Ret, hvilken fuldstændig frikjendte dem og gav dem Frihed til at prædike saa meget de ønskede, naar de blot ikke lærte umoralske Lærdomme, og dette havde de naturligvis ikke til Hensigt at gjøre. I Maj Maaned 1880 rejste Broder Eyvindson til Vestmanøen, hvor han fandt de faa derværende Søskende under saa gunstige Omstændigheder, som man kunde forvente; de fleste af dem vare gode og trofaste Hellige. Under hans Ophold der paa Øen, hvilket varede omtrent en Maaned, døbte han 3 Personer og afholdt nogle faa Forsamlinger. Et lille Selskab Hellige, bestaaende af 16 Sjæle, emigrerede fra Øen til Zion d. 22de April samme Aar, og d. 6te Juni afrejste der 4 Andre til samme Sted, under Ejrik Ejriksons Ledelse. Det første Selskab, der anførtes af Ældste Ejnar Johnson, afsejlede fra Liverpool d. 30te April med Dampskibet ,,Wisconsin'', og det sidste med Dampskibet ,,Nevada'' d. 26de Juni. Efter at Brødrene i Løbet af Sommeren havde arbejdet en Del i det Timelige for at forskaffe sig Midler til uafbrudt at kunne fortsætte Missionsvirksomheden gjennem Vinteren, toge de om Efteraaret atter fat med fornyede Kræfter og prædikede Evangeliet hvor som helst de kunde faa Lejlighed dertil. Ved Begyndelsen af Marts Maaned havde de allerede afholdt 16 Forsamlinger og ved Daab indlemmet 5 nye Medlemmer i Menigheden. I Februar rejste Broder Eyvindson atter til Vestmanøen, hvor han derpaa holdt 18 Forsamlinger og døbte 8 Personer; han vendte tilbage til Reykjavik d. 8de Maj. I sidstnævnte By havde Broder Johnson imidlertid under betydelig Forfølgelse virket efter bedste Evne og døbt 7. Den 30te Maj forlod et lille Selskab Hellige, bestaaende af 10 Personer, Vestmanøen for at rejse til Zion. Dette efterlod kun 1 Ældste og 7 Medlemmer i den Del af Missionen. Den 7de Juli forlode Ældsterne Eyvindson og Johnson Reykjavik, ledsaget af 22 emigrerende Hellige; de ankom til England tidsnok til at afrejse fra Liverpool til New York med Dampskibet ,,Nevada'' d. 16de s. M. Saavidt vi kunne forstaa af Broder Eyvindsons Breve, døbte han i Forening med Broder Johnson ialt omtrent 28 Personer under sit Ophold paa Island; de arbejdede under meget ugunstige Forhold og vare underkastede mange Forfølgelser samt betydelig Savn og store Besværligheder; desuagtet fortsatte de deres Virksomhed med Taalmodighed og Udholdenhed og Herren kronede deres Bestræbelser med Held, og de havde den Glæde at se en Del Frugter af deres Arbejde. Før deres Afrejse beskikkede de den eneste tilbageblivende Ældste til at præsidere over den lille islandske Gren, der den Gang talte omtrent 18 Medlemmer.

Om Sommeren 1882 ankom Ældsterne Gesli E. Byarnason og Peter Valgardson, ledsaget af Broder Ejrikur Olafsson, fra Zion til Island. De virkede trofast og nidkjært i omtrent 1½ Aar og døbte 22 Personer; 18 emigrerede med Olafsson. De efterlode omtrent 19 døbte Hellige i den islandske Mission, af hvilke syv Kvinder paa Vestmanøen. Men da ingen af de faa Brødre paa Fastlandet ere ordinerede til Præstedømmet, har der følgelig ikke været nogen Organisation siden de sidstnævnte Brødres Hjemrejse. Det er imidlertid ganske rimeligt at antage, at andre Missionærer snart ville blive sendte did, og at Mange endnu ville annamme Evangeliet paa denne fjærne Ø. Mange af de islandske Hellige, som nu bo i Spanish Fork, Utah County, bleve ikke døbte førend efter deres Ankomst der til. Der er omtrent 30 Familier ialt, og der holdes islandske Forsamlinger regelmæssigt hver Uge under Ældste Th. Didriksons Præsidium.

GUSTAF PETTERSSONS DØD.

Det Følgende er fra ,,Skandinaviens Stjerne" 30te Aarg., Side 240: ,,Vor elskelige Broder Ældste Gustaf Pettersson døde paa dette Kontor d. 13de April Kl. 5 og 15 Minutter Eftm. af Lungesvindsot, efter omtrent tre Maaneders Sygeleje. Han hensov blid og rolig uden nogen tilsyneladende Smerte.

Broder Pettersson var født i Skedevi, Sverige, d. 18de Febr. 1850, og blev ved Daab indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige d. 6te Febr. 1876. En kort Tid derefter blev han ordineret til Diakon og allerede samme Efteraar ordineredes han til Ældste og udsendtes som Missionær i Stockholms Konference. Efter at have virket med Flid og Nidkjærhed i nævnte Konference i omtrent to Aar, en Del af hvilken Tid han præsiderede over Norrlands Gren, blev han om Efteraaret 1878 kaldet til at arbejde paa Kontoret i Kjøbenhavn, og kom som Følge af denne Beskikkelse her til Staden i September Maaned s. A. Fra den Tid af og til han blev syg, eller i omtrent to og et halvt Aar, arbejdede han trofast og flittigt som Overrætter for ,,Nordstjernan", samt udførte andre Forretninger paa Kontoret. Formedelst hans Trofasthed, Ydmyghed og Villighed til at udføre Alt, hvad der blev forlangt af ham, vandt han Brødrenes og de Helliges uddelte Tillid og Agtelse, og han var højt elsket af Alle, som kjendte ham. Selv elskede han sin hellige Religion med en inderlig Hengivenhed og levede i enhver Henseende et Liv, som sømmer sig en sand Sidste-Dages Hellig. Under hans Sygeleje havde han stor Længsel efter Zion og talte bestandig om Rejsen til de Helliges Forsamlingssted; han syntes ikke at ane, at hans jordiske Løbebane saa snart skulle have Ende. Ifølge hans Forlangende blev han adskillige Gange salvet, og hver Gang syntes hans Smerter derved at blive lindret, men den tilsyneladende Bedring, der indtraadte, blev ligesaa ofte afløst af heftigere Angreb af Sygdommen, hvilket tydelig tilkjendegav, at Herren havde til Hensigt at bortkalde ham til en anden og bedre Virkekreds hinsides Sløret. Maa hans jordiske Legeme hvile i Fred, indtil det skal gjenforenes med hans udødelige Aand paa Opstandelsens Morgen!"

Begravelsen fandt Sted anden Paaskedag d. 18de April paa Kjøbenhavns vestre Kirkegaard. Mange Hellige og Fremmede vare nærværende.

DEN TYSKE MISSION.

„Ifølge min Beskikkelse,“ skriver Ældste L. Suhrke til Præsident N. Wilhelmsen under Datum af 16de November 1880, „rejste jeg i Oktober Maaned 1879 til mit Fødeland, Tyskland, og begyndte først at prædike i min Fødeegn (Rambo i Schwerin-Mecklenburg), hvor jeg afholdt adskillige Forsamlinger og døbte En. Herover blev imidlertid en Del af Folket ophidset imod mig og meldte mig til Politiet, hvilket havde til Følge, at jeg maatte tilbringe 48 Timer i Fængsel. I Marts Maaned 1880 rejste jeg til Aarhus, hvor jeg opholdt mig en Maanedstid og overværede Foraarskonferencen, som afholdtes dersteds d. 24de og 25de April; her blev jeg beskikket til at begynde en Missionsvirksomhed i Slesvig-Holstein, hvor der den Gang kun fandtes to Familier, som tilhørte vort Samfund. I Begyndelsen af Maj Maaned ankom jeg til Kiel, hvor jeg strax lejede mig et Værelse og bad Politiet om Tilladelse til at afholde Forsamlinger. Da dette ikke blev mig tilstedt, begyndte jeg min Virksomhed med at gaa fra Hus til Hus for at tale med Folket privat, samt benyttede flere Lejligheder til at bære mit Vidnesbyrd for Saadanne, som jeg kunde træffe paa Landevejene, Torvene, ved Havnen eller paa andre Steder. Jeg fandt Flere, som troede mit Vidnesbyad, og først i Juni Maaned havde jeg den Glæde at døbe de første fire Personer i Kiel. Imidlertid stiftede jeg Bekjendtskab med en anset og temmelig selvstændig Borger ved Navn Frederik Max Dahlen, som indbød mig til at komme og bo hos ham. Dette Tilbud modtog jeg naturligvis med Glæde, og kort derefter døbte jeg ham tilligemed hele hans Familie. Denne Broder har hele Tiden siden været til stor Gavn og Nytte for Evangeliets videre Udbredelse i Kiel og Omegn, thi ikke alene har han været overordentlig gjæstfri mod mig og Broder Göthe, som i August Maaned blev sendt over fra Sverige for at hjælpe mig, men har selv lagt den største Nidkjærhed for Dagen i at tale om Evangeliet for Alle, som ere komne i hans Hus. Jeg fortsatte uafbrudt min Virksomhed i Kiel for et Par Maaneder og døbte ialt omtrent 20 Personer. Da dette kom til Øvrighedens Kundskab blev jeg, uagtet der er Religionsfrihed i Landet, indstævnet for den offentlige Politiret, hvor man gav mig adskillige Spørgsmaal angaaende hvem jeg var, hvad jeg var kommen for osv. Jeg svarede dem ligefrem, at jeg var Missionær fra de Sidste-Dages Helliges Samfund i Utah, og var kommen for at prædike Jesu Kristi Evangelium. Staatsrath Lorensen fandt imidlertid for godt at tilskrive Præsidenten for Provinsen Slesvig-Holstein, at jeg var til Byrde og Besvær for Folket i Kiel, samt misrepræsenterede og løj om mig paa andre Maader, hvilket havde til Følge, at der fra Provinspræsidenten indløb Skrivelse om, at jeg skulde landsforvises. Jeg blev følgelig anden Gang ordret op paa Politikammeret, hvor man nu betydede mig, at jeg maatte forlade Landet inden to Dages Forløb. Da jeg vidste, jeg Intet havde gjort, hvormed man med Rette kunde tvinge mig til at forlade Landet, efterkom jeg ikke denne uretfærdige Befaling, hvisaarsag jeg et Par Dage senere blev belagt med Arrest, og efter at jeg havde været fængslet i to Dage blev jeg under Vagt transporteret over Grænsen til Hamborg, hvor man slap mig løs. Dette skete i Slutningen af

Juli Maaned. Jeg forblev kun et Par Dage i nævnte Stad, hvorpaa jeg rejste direkte tilbage til Kiel og fortsatte min Missionsvirksomhed i Stilhed for fire eller fem Dage, i Løbet af hvilke syv eller otte Personer bleve døbte. Authoriteterne fik tilsidst Underretning om min Tilbagekomst, og efter at de forgjæves havde søgt efter mig med 35 Politibetjente, lykkedes det dem omsider at faa mig fat, og jeg blev selvfølgelig strax sat i Arrest igjen. Jeg sad nu fængslet i 17 Dage, hvorpaa jeg anden Gang blev transporteret til Hamborg med det Løfte, at hvis jeg kom igjen tredie Gang, vilde man sende mig til Amerika. Da jeg ikke ansaa det for Visdom at gaa tilbage lige strax under disse Omstændigheder, begyndte jeg at udbrede Evangeliet i Hamborg ved at gaa fra Hus til Hus. Jeg tilbragte en Uges Tid i denne Stad, stiftede Bekjendtskab med flere gode og oprigtige Mennesker, og døbte Fire i Altona. Imidlertid blev jeg indbudt til at overvære Konferencemødet i Kjøbenhavn, og jeg begav mig strax paa Rejsen der til. Da jeg længtes efter en Lejlighed til at besøge de Hellige i Kiel, besluttede jeg at tage denne Vej, og det lykkedes mig ogsaa i forklædt Tilstand at forlade Jærnbanestationen dersteds uden at blive gjenkjendt, og jeg tilbragte nu nogle faa Dage paa en særdeles behagelig Maade i de Helliges Selskab. Alt vilde formodentlig have gaaet heldigt, dersom jeg ikke var bleven forraadt i Politiets Hænder af Nogle, som havde foregivet at være vore Venner. Saasnart Myndighederne fik at vide, at jeg var i Byen, blev jeg paany arresteret og maatte derpaa tilbringe 38 Dage i Fangenskab. Denne Tid tilbragte jeg paa en efter Omstændighederne behagelig Maade med at læse, synge og bede. Herren trøstede mig i mine enlige Timer og gav mig den indre Ro og Tilfredshed, som altid følge dem, der lide for Jesu Vidnesbyrds Skyld. Medens jeg sad i Fængsel havde jeg Lejlighed til at tale med flere højtstaaende Personer i Samfundet, til hvem jeg forklarede, hvor uretfærdigt og ulovligt jeg blev behandlet, men fordi den Ene frygtede for den Anden, turde de ikke tage mig i Forsvar. Jeg havde ligeledes Lejlighed til at prædike Evangeliet for Fangevogteren og Andre. Den 11te Novbr. blev jeg endelig sat paa fri Fod, uden man var villig til at erkjende mig for uskyldig eller paa den anden Side bevise, at jeg jeg havde overtraadt nogen af Landets Love, hvilket jeg opfordrede dem til at gjøre. Jeg begav mig saa atter paa Rejsen til Kjøbenhavn, hvor jeg ankom den 13de ds. Jeg kan med Sandhed sige, at jeg har følt mig glad og lykkelig under Alt, hvad jeg har gjennemgaaet. Jeg véd, jeg har lidt for en retfærdig Sag, og er overbevist om, at det Hele vil tjene til Herrens Værks Fremme i Tyskland. Der findes nu omtrent 45 Hellige i Kiel og Omegn, og Udsigterne for Fremtiden ere meget lovende. Om faa Dage agter jeg at rejse tilbage til Hamborg for der at fortsætte min Virksomhed."

I Konferencemødet, som afholdtes i Aarhus d. 30te og 31te Oktbr., medens Ældste L. Suhrke endnu sad fængslet i Kiel, organiseredes en Gren af Kirken under Navn af Slesvig-Holsteins Gren med Ældste Ola Gøthe som Forstander. Samtidig blev Ældste Suhrke beskikket til at arbejde som Missionær i Hamborg, naar han atter kom paa fri Fod.

(Fortsættes paa Side 353.)

STATISTISK OVERSIGT

OVER DEN SKANDINAVISKE MISSION FRA AARET 1850 TIL 1883.

(Fortsættelse fra 1ste Aargang, Side 15.)

Datum.	Konferencer.	Grene.	Ældster fra Zion.	Ældster.	Præster.	Lærere.	Diakoner.	Medlemmer.	Totalantal.	Døbte.	Tilflyttede.	Emigrerede.	Udelukte.	Døde.	Bortflyttede.
Indtil 1881.	...	....	...	....	....	....	....	....	......	34499	363	15080	11335	1688	1512
31 Dec. 1882	7	45	83	331	183	183	76	4183	4956	990	....	794	285	77	125
,, 1883	7	44	83	284	144	196	71	3868	4563	851	....	711	239	70	224
										36340	363	16585	11859	1835	1861

DANMARK.*

Datum.	Konferencer.	Grene.	Ældster fra Zion.	Ældster.	Præster.	Lærere.	Diakoner.	Medlemmer.	Totalantal.	Døbte.	Tilflyttede.	Emigrerede.	Udelukte.	Døde.	Bortflyttede.
14 Juni 1850	...	....	4	....	....	....	....	....	......	......	....	......	....	......	.....
31 Dec. ,,	...	....	4	....	....	....	....	....	132	132	?	?	?	?	?
16 Nov. 1851	3	12	3	12	?	?	?	?	471	400	....	....	60	?	1
12 Aug. 1852	6	?	3	?	?	?	?	?	966	576	....	28	44	9	......
6 Okt. 1853	6	40	3	73	60	71	27	1475	1706	1153	....	193	113	24	83
31 Dec. 1854	6	53	1	80	80	78	48	1747	2033	1196	121	639	316	35	......
,, 1855	7	60	2	122	72	66	65	1829	2154	656	38	262	287	24	......
,, 1856	7	66	1	242	88	82	51	1741	2204	700	....	113	243	25	269
,, 1857	9	106	3	296	95	90	43	1793	2317	1117	....	500	389	38	77
,, 1858	9	102	...	357	93	96	49	1897	2492	619	22	62	367	37	......
,, 1859	9	97	2	364	80	88	45	1935	2512	541	3	186	315	23	......
,, 1860	9	95	8	376	74	88	43	2138	2719	668	....	158	238	54	11
,, 1861	9	102	11	404	97	109	64	2795	3469	1297	....	328	179	33	7
,, 1862	9	80	9	360	96	103	45	2751	3355	1142	....	865	300	26	65
,, 1863	9	56	5	280	85	102	42	2605	3114	789	....	602	335	32	61
,, 1864	6	35	3	244	79	74	49	2426	2872	525	....	349	265	57	96
,, 1865	6	31	15	266	88	71	54	2372	2851	533	35	236	317	36	......
,, 1866	6	30	12	238	84	74	43	2124	2563	692	....	521	348	43	68
,, 1867	6	28	10	250	66	67	40	2036	2459	457	....	208	232	34	87
,, 1868	4	23	7	227	64	63	37	1967	2358	521	29	417	205	29	......
,, 1869	4	24	8	196	62	54	34	1885	2231	401	....	218	214	29	67
,, 1870	3	22	8	204	66	60	21	1843	2194	299	....	150	145	28	13
,, 1871	4	20	7	202	63	56	29	1889	2239	435	21	235	128	48	......
,, 1872	3	16	6	197	70	69	31	1843	2210	418	1	296	111	41	......
,, 1873	3	16	13	175	59	72	24	1755	2085	456	41	472	126	24	......
,, 1874	3	17	10	154	55	64	21	1754	2048	446	22	363	108	34	......
,, 1875	3	17	15	167	50	71	25	1707	2020	358	15	280	87	34	......
,, 1876	3	14	13	170	63	82	33	1775	2123	462	....	212	99	24	24
,, 1877	3	16	12	171	93	81	33	1886	2264	636	23	389	111	18	......
,, 1878	3	17	13	186	82	101	30	1842	2241	597	....	389	158	31	42
,, 1879	3	17	26	185	69	83	38	1807	2182	343	....	210	114	25	53
,, 1880	3	17	28	186	65	80	41	1842	2214	500	7	279	159	37	......
,, 1881	3	16	31	125	57	88	36	1841	2147	470	....	329	131	18	59
,, 1882	3	16	45	108	61	77	28	1660	1934	413	....	348	147	24	107
,, 1883	3	15	41	88	36	83	34	1490	1731	354	....	399	98	22	38
										20302	378	10236	6489	996	1228

*Indbefattet den islandske Mission samt Missionen i Hamborg i 1861 og 1862.

MISSIONÆRER UDSENDTE FRA ZION TIL SKANDINAVIEN.

(Fortsættelse fra Side 247.)

Nr.	Navne.	Præstedömme.	Bopæl i Zion.	Ankom til Kjöbenhavn.	Tiltraadte Hjemrejsen fra Kjöbhn.	Arbejdstid.
273	Hans O. Magleby	Halvfjerds	Monroe	1 Sept. 1881	15 Juni 1883	1 A. 10 M.
274	James Yorgason	Ældste	Moroni	" " "	15 Juni 1883	1 A. 10 M.
275	Andrew Eliason	Ældste	Logan	" " "	15 Juni 1883	1 A. 10 M.
276	J. C. Frost	Halvfjerds	Ephraim	5 Nov. "	24 Aug. 1883	1 A. 9 M.
277	A. C. Nielsen	Höjpræst	Ephraim	" " "	15 Juni 1883	1 A. 7 M.
278	A. L. Andersen	Ældste	Ephraim	" " "	24 Aug. 1883	1 A. 9 M.
279	Morten Rasmussen	Halvfjerds	Mt. Pleasant	" " "	15 Juni 1883	1 A. 7 M.
280	T. C. Christensen	Halvfjerds	Mt. Pleasant	" " "	15 Juni 1883	1 A. 7 M.
281	Andreas Hansen	Höjpræst	Redmund	" " "	15 Juni 1883	1 A. 7 M.
282	Hans C. Hansen	Höjpræst	Gunnison	" " "	6 April 1883	1 A. 5 M.
283	Bent Larsen	Ældste	Monroe	" " "	15 Juni 1883	1 A. 7 M.
284	Frederik Peterson	Ældste	Grantsville	" " "	24 Aug 1883	1 A. 9 M.
285	John N. Olson	Ældste	West Jordan	" " "	24 Aug. 1883	1 A. 9 M.
286	Hans A. Hansen	Halvfjerds	Logan	15 " "	24 Aug. 1883	1 A. 9 M.
(2)	H. O. Hansen	Halvfjerds	Hyrum	" " "	15 Juni 1883	1 A. 7 M.
287	Christian Hansen	Halvfjerds	Brigham City	7 Dec. "	28 Aug. 1882	Omt. 8 M.
288	Lars Mortensen	Halvfjerds	Brigham City	" " "	11 Maj 1883	1 A. 5 M.
289	Henrik C. Jensen	Halvfjerds	Brigham City	" " "	24 Aug. 1883	1 A. 8 M.

273. Han virkede en Tid i Norge, fornemmelig i Trondhjems Gren, og præsiderede siden over Kjøbenhavns Konference.

274. Han virkede i og præsiderede siden over Skaane Konference.

275. Han virkede i og præsiderede siden over Gøteborgs Konference.

276. Han virkede først i Kjøbenhavns og siden i Aalborg Konference.

277. Han virkede i Aarhus og siden i Kjøbenhavns Konference, en Del af Tiden som Forstander for Sydvest-Sjællands Gren.

278. Han virkede i Aarhus Konference.

279. Han virkede i Aarhus Konference.

280. Han virkede i Aalborg Konference som Forstander for Frederikshavns Gren.

281. Han virkede i Aalborg Konference, en Del af Tiden som Forstander for Sæby Gren.

282. Han virkede i Kjøbenhavns Konference.

283. Han virkede i Norge, en Del af Tiden som Forstander for Arendals Gren.

284. Han virkede i Gøteborgs Konference.

285. Han virkede i Skaane Konference.

286. Han virkede i og præsiderede siden over Kristiania Konference.

(2). H. O. Hansen (Se Nr. 22, 2den Aarg., Side 10), virkede i Norge.

287. Han virkede som omrejsende Ældste i Kjøbenhavns Konference og blev løst tidlig formedelst daarlig Helbred.

288. Han virkede i Kjøbenhavns Konference, en Del af Tiden som Forstander for Nord-Sjællands Gren.

289. Han virkede først i Kjøbenhavns Konference og senere i Norge.

BEM. Hermed sluttes Missionærlisten, der nu er bragt op til Slutningen af Aaret 1881. Vi har anstrengt os betydelig for at faa den fuldstændig, hvilket ogsaa er lykkedes os, naar undtages enkelte biografiske Notitser, som trods vore gjentagne Anmodninger ikke ere

blevne indsendte. Alle, som ere komne os ihænde, men endnu ikke ere offentliggjorte, ville vise sig i Indholdsfortegnelsen ved nærværende Aargangs Udgang. Af fremragende besøgende Brødre til Skandinavien have vi forglemt Apostel Franklin D. Richards'andet Besøg til Danmark i 1868. Ved denne Lejlighed ankom han til Kjøbenhavn d. 10de Jan. og tiltraadte Tilbagerejsen d. 12te Febr. Ogsaa Ældste Thomas Taylor, der ankom til Kjøbenhavn omtrent d. 23de Marts 1864 og rejste igjen d. 13de April næstfølgende. Vi have ogsaa forbigaaet enkelte skandinaviske besøgende Brødre, der kun rejste tilbage for at besøge deres Slægtninge eller for at varetage private Forretninger. Af de 289 Missionærer, som Listen indeholder, ere 139 fødte i Danmark, 85 i Sverige, 36 i Norge, 1 i Finland, 6 paa Island, 1 paa Færøerne, 2 i Slesvig, 1 paa Als, 1 i England, 1 i Skotland, 1 i Tyskland og 15 i de Forenede Stater. Femten af Brødrene, nemlig John Van Cott, Jesse N. Smith, W. W. Cluff, Knud Peterson, S. Christoffersen, K. H. Bruun, O. N. Liljenqvist, J. F. F. Dorius, N. C. Flygare, Jens Hansen, C. C. Asmussen, Andrew Jenson, Niels Wilhelmsen, C. D. Fjeldsted og H. O. Hansen, have udført to, og En, nemlig P. O. Hansen, tre Missioner til Skandinavien.

NYHEDER.

Utah. John Dunn af Salt Lake City blev d. 13de Oktbr. overkjørt og dræbt i Mundingen af Emigration Canyon.—Rudger Ciawsons Polygamisag blev fremkaldt i tredie Distriktret d. 15de Oktbr., og efter en hel Del Besvær lykkedes det Dommer Zane og hans Embedsbrødre at faa en Jury organiseret, som de troede svarede til deres Hensigt. En Mængde Vidner indstævnedes, iblandt hvilke vare Præsident John Taylor, Geo. Q. Cannon samt andre af Kirkens ledende Mænd, men i Forhøret fremkom Intet, som beviste Clawson skyldig. Mandag d. 20de benyttedes af Prokuratorerne til Argumenter, og om Tirsdagen overlodes Sagen til Juryen, der efter 11 Timers Session ikke kunde enes om nogen Kjendelse, thi 8 stemte for „Skyldig" og 4 for Frifindelse. Følgelig afskedigedes Jurymændene og Forberedelser gjordes øjeblikkelig for et nyt Forhør, da man imidlertid havde fundet Lydia Spencer, Clawsons formodede anden Kone. Efter Sammensætningen af en ny Jury, der endnu var mere fjendtlig end den foregaaende, begyndtes det andet Forhør om Fredagen, men Lydia Spencer vægrede sig ved at optræde som Vidne i Sagen, hvisaarsag hun blev sendt til Tugthuset, hvor hun maatte tilbringe Natten mellem Fredag og Lørdag. Da hun atter Lørdag Form. fremførtes for Retten bekjendte hun, ifølge hendes Venners Raad, at hun var Rudger Clawsons Hustru, hvilket forandrede Sagens Udseende fuldstændigt. Uden videre Argumenter overlodes den til Juryen, der efter 17 Minutters Konsultation bragte ind en Kjendelse af „Skyldig". Men da Forsvarssiden strax udfærdigede de nødvendige Papirer for at appellere Sagen til en højere Ret, blev Dommens Afsigelse foreløbig opsat til d. 3die Novbr. og Clawson løsladt mod 6000 Dollars Kaution til den Tid.—Hr. G. Guivers Lade i 21de Ward, Salt Lake City, nedbrændte d. 17de Oktbr. Tab 500 Dollars.

Wisconsin. Et stort Handelshus nedbrædte i Milwaukee d. 23de Oktbr. Tab 500,000 Dollars.

Ohio. Et Jærnbanetog styrtede ned fra en Bro, 50 Fod høj, i Nærheden af Cincinnati d. 18de Oktbr. Et betydeligt Antal Passagerer dræbtes og saaredes.

New York. Carthage, en Landsby i den nordre Del af Staten, brændte d. 20de Oktbr. 30 Huse ødelagdes.

Kina. Der har staaet en blodigt Slag mellem de Franske og Kinesiske ved Landsbyen Kep. I Landsbyen alene blev over 600 af Indbyggerne dræbte.

Ægypten. Oberst Steward og en Afdeling Soldater, tilhørende den engelske Armé, løb paa Grund med en Dampbaad i Nilen, og bleve myrdede af Araberne.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

Nr. 23. *Den 1ste December 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 349.)

(1881—Fortsat.)

Ældste Chr. Jensen, som præsiderede over Aarhus Konference, besøgte Kiel i Begyndelsen af 1881, hvor han i Forening med Forstander Ola Göthe afholdt Forsamlinger med de Hellige. Han besøgte ligeledes Hamborg, hvor Ældste L. Suhrke virkede med Nidkjærhed. Det var ham ikke tilladt at afholde offentlige Forsamlinger, men da han havde vundet flere Venner, som gjærne vilde høre hans Vidnesbyrd, brugte han følgende Fremgangsmaade: Han indbød sine Venner og begyndte sin lille Forsamling paa sædvanlig Maade; derpaa prædikede han for dem, siddende paa en Stol. Dette kaldte han Aftenunderholdninger, og Loven kunde jo ikke forbyde ham at „samtale med Folk."

„Efter at have forladt Kjøbenhavn d. 23de Novbr. 1880," skriver Ældste L. Suhrke til Præsident N. Wilhelmsen, „rejste jeg tilbage til Hamborg, hvor jeg fortsatte min Missionsvirksomhed med at besøge Folket i Husene, lige fra Kjælderen til 5te Sal. Jeg prøvede ogsaa paa at leje et Forsamlingslokale, men dette lykkedes mig ikke. Under mine Besøg fra Hus til Hus stiftede jeg Bekjendtskab med mange Folk og fandt Flere, som vare modtagelige for Evangeliet; jeg døbte ogsaa nogle Faa. Dette sidste kom snart til Politiets Kundskab, hvilket havde til Følge, at jeg blev anholdt og bragt for Retten, hvor jeg maatte svare paa en Mængde Spørgsmaal angaaende vor Lære osv.; det blev mig ligeledes paa det Strængeste forbudt at prædike og døbe i Fremtiden, og man befalede mig at forlade Hamborg inden 24 Timer. Jeg svarede, at jeg ikke kunde komme bort saa hurtigt, hvorfor de truede mig med at ville sende mig til England eller Amerika. Jeg henvendte mig til den amerikanske Konsul og forklarede det Hele for ham, men han svarede mig, at skjøndt min Sag var retfærdig, kunde han Intet gjøre for mig. Jeg opholdt mig derfor kun et Par Dage længere i Hamborg, hvilken Tid jeg benyttede til at døbe nogle Flere; derpaa rejste jeg i April Maaned 1881 til Lübæk, hvor jeg har fundet en ny og bedre Arbejdsmark."

Efter at have virket en kort Tid i Lübæk aflagde Ældste Suhrke atter et Besøg til Kiel, hvor han paany blev arresteret og kom først efter omt. syv Ugers Arrest atter paa fri Fod, og rejste derpaa til Kjøbenhavn. Men da han strax efter blev løst fra sin Mission med Tilladelse til at rejse tilbage til sit Hjem i Zion, og begav sig paa Hjemrejsen over Hamborg, blev han endnu en Gang arresteret og sad fængslet indtil d. 25de Decbr., da det endelig lykkedes ham at komme bort fra Tyskland og rejse til Utah.

Ældste P. E. B. Hammer fra Salt Lake City, der havde virket som Missionær i Kjøbenhavns Konference, blev om Foraaret 1881 beskikket til at rejse til Slesvig-Holstein for at hjælpe Brødrene Suhrke og Göthe, da han nemlig var det tyske Sprog mægtigt. Han rejste strax til Hamborg, hvor fra han d. 3die Juni skrev Følgende til Præsident Wilhelmsen:

,,Efter at Broder Suhrke var bleven forvist her fra Staden var Alting stille og roligt i omtrent en Maaned. Den 15de Maj gik jeg til Altona for der at overvære Forsamling tredie Gang med de Hellige og nogle faa indbudte Venner. Denne Gang bleve vi imidlertid forraadte af falske Venner, og vi havde ikke faaet Tid til at begynde vor Forsamling, førend tre hemmelige Politibetjente indfandt sig, hvilke strax nedskreve vore Navne og holdt Forhør over os, En ad Gangen, i et tilstødende Værelse. Der lagdes Beslag paa nogle af vore Bøger, som laa paa Bordet, og de erklærede mig for deres Arrestant. Jeg fulgte strax med dem til Stationen, og efter at man havde visiteret mig og frataget mig mine Sager, hvoriblandt flere Breve paa Dansk og Engelsk, hvilke de lod oversætte, blev jeg indsat i Fængsel, hvor jeg nu tilbragte 9 Dage. Derpaa blev jeg fremført for Retten og erklæret uskyldig. Imidlertid havde de aabnet min Kuffert, som stod i Hamborg, og taget mine Beskikkelser samt en Del Breve og Dokumenter af forskjellige Slags, hvilke de ligeledes lod oversætte og nedskrive. Jeg fik dem tilbage i Retten. Derefter oplæste de et Landsforvisningsdekret for mig, hvilket jeg maatte underskrive, og derpaa transporterede de mig over den preussiske Grænse og slap mig endelig løs i Hamborg d. 24de Maj. Det Næste, man gjorde, var at skrive i Bladene om, hvorledes de nu havde faaet Bugt med ,,Mormonismen". Jeg begyndte desuagtet at virke ganske forsigtigt her i Staden, og Alt gik godt i fire Dage; men d. 28de begyndte det atter at ulme om Ufred. En civilklædt Mand besøgte nemlig de to Steder, hvor jeg havde afholdt mine to halvoffentlige Forsamlinger. Han havde gjort mange Spørgsmaal om mig og sagt iblandt Andet, at man ikke heller vilde have mig i Hamborg. Næste Dag blev der sendt en anden Mand til det Sted, hvor man tidligere havde røvet Brevene af min Kuffert, med en Seddel, hvorpaa der stod, at jeg skulde møde paa ,,Staadtshuset", da Statsenatoren ønskede at tale med mig; men endnu har jeg ikke været der. Jeg er fremdeles paa fri Fod, men hvorlænge dette Privilegium skal forundes mig, kjender jeg ikke. Dersom jeg bliver forvist her fra, agter jeg at gaa til Lübæk og fortsætte min Virksomhed der, indtil jeg faar nærmere Instruxer fra mine Foresatte. Forøvrigt føler jeg mig glad og lykkelig under mine Omstændigheder, og jeg ønsker at gjøre alt det

Gode, jeg kan, for Udspredelsen af Sandheden her i denne Stad, eller hvor som helst jeg skal blive kaldet til at virke. I Arresten prædikede jeg Evangeliet for de andre Fanger, og jeg havde megen Samtale med en af de tjenstgjørende Embedsmænd, over hvem jeg vandt en god Indflydelse. Jeg vandt endog hans Tillid i den Grad, at han bestemte sig til at sende et af sine Børn med mig hjem til Zion, naar jeg rejste tilbage.“

Forstander Ola Göthe, som ankom til Kjøbenhavn d. 20de Juli, berettede Følgende:

„Jeg ankom til Kiel i August forrige Aar for at være Ældste L. Suhrke behjælpelig med at forkynde Evangeliet i Slesvig-Holstein. Ved min Ankomst der til var der allerede døbt omtrent 30 Personer og til Dags Dato ere ialt henimod 70 Personer indlemmede i Menigheden ved Daab. Under mit Ophold i den Del af Landet har jeg hovedsagelig virket i Kiel og Omegn. Da de fleste af de Hellige nylig vare indkomne i Menigheden og havde kun liden Erfaring, lod jeg mine vigtigste Bestræbelser gaa ud paa at tilvejebringe Tillid og god Forstaaelse iblandt dem indbyrdes samt at oplyse dem om Evangeliets Principer. Vor Virksomhed i den Retning kronedes ogsaa mere og mere med Held, og det lykkedes os at faa en fuldstændig Organisation oprettet iblandt dem. Vi afholdt regelmæssige Forsamlinger hver Søndag og desforuden en Gang midt i Ugen. Disse overværedes i Regelen af mellem 20 til 30 Personer, iblandt hvilke der af og til vare nogle Fremmede. Vore Forsamlinger maatte imidlertid holdes med den største Forsigtighed, thi saavel de politiske som religiøse Embedsmænd bevogtede vore Bevægelser med stor Omhu og ønskede gjærne at standse vor Fremgang. Det lykkedes os imidlertid at undgaa deres Bestræbelser i en lang Tid, og først om Søndagen d. 10de Juli, da vi som sædvanlig vare forsamlede til Gudsdyrkelse, kom en af de saakaldte hemmelige Politibetjente ind og opskrev alle de Tilstedeværendes Navne (der var mellem 15 og 20 Personer), hvorpaa han befalede mig at følge med sig. Jeg blev strax kastet i Fængsel, og den følgende Dag stilledes jeg i Forhør. Klagens Hovedindhold syntes at dreje sig om, at jeg havde læst i Bibelen offentlig og forklaret dens Indhold. Jeg spurgte, om det skulde anses for en Forbrydelse at læse i Bibelen; men man betydede mig strax, at de ikke havde til Hensigt at indlade sig i nogen religiøs Diskussion med mig. Jeg blev nu ført tilbage til Fængslet, hvor jeg maatte tilbringe 9 Dage. Derpaa blev jeg atter (d. 19de Juli) bragt i Forhør, og man oplæste et Landsforvisningsdekret for mig, hvori det blev mig paalagt strax at forlade Landet, fordi, som de sagde, jeg forkyndte en Lære, som de ikke kunde bruge. Jeg benyttede Lejligheden til at sige dem, at enten de kunde bruge den eller ikke, var den dog Jesu Kristi sande Lære og den eneste, som kunde forsvares ved Hjælp af Bibelen. Efter atter at have været indespærret i Fængslet i nogle Timer, førte de mig samme Dags Aften omtrent Kl. 10 ombord paa Dampskibet „Aurora“, med hvilket jeg rejste til Kjøbenhavn, hvor jeg ankom lykkelig og vel den følgende Dag og blev venligt modtaget af Brødrene paa Kontoret.“

Den 4de Septbr. forlod Ældste Göthe atter Danmark for at fortsætte

sin Virksomhed i Slesvig-Holstein. Snart mødte han en Gendarm, som uden videre forlangte at se hans Papirer, og da han ingen Fejl fandt ved dem, forlangte han at se hans Penge. Göthe beretter: „Jeg kom da til at tænke paa, hvorledes Guds Tjenere bleve udsendte i gamle Dage uden Pung og Taske, men nu er det ikke muligt for dem at gaa ud uden Penge, selv om Frelseren kom, vilde Landets Embedsmænd gribe og indespærre ham, om de fandt ham uden Penge. Man kan saaledes sige, at enhver guddommelig Lov og Skik er bleven forandret. Jeg var heldigvis forsynet med lidt Penge og fik derfor gaa i Fred, og jeg fortsatte min Rejse (mest tilfods) til Kiel. I Landsbyen Sattrup traf jeg Venner, som jeg havde været hos før, meget gode Folk. Gud velsigne dem! Jeg havde stor Lyst til at holde en Forsamling i den By, og vi bestemte at møde næste Dags Aften. Man fortalte mig, at Præsten der var, hvad man kalder troende. Jeg besøgte Præsten, men fandt ham uden „Dannelse" og „Humanitet", og blev opvartet med „Haanlatter og djævelske Grimasser". Aanden bød mig tie, hvorfor jeg gik der fra sigende, at maaske den Tid vilde komme, da han gjærne skulde ønske at høre, hvad han nu forkastede. Forsamlingen blev holdt uagtet Præstens Trudsler. Jeg kom til Kiel d. 16de og var der en Uge inden Politiet fik det at vide. Jeg blev da anholdt og ført i Fængsel paany, hvor jeg da maatte tilbringe 23½ Dage. Den 18de Oktbr. blev jeg anden Gang landsforvist fra Preussen og bragt ombord paa det til Kjøbenhavn afgaaende Skib. En voldsom Storm forsinkede Skibet, saa det først kom til Kjøbenhavn d. 22de om Middagen, og da jeg var svag af Fangekosten, led jeg meget af Søsyge."

I Slutningen af Aaret 1881 blev den slesvig-holsteinske Gren tillagt Nordtysklands Konference af den tyske og svejtsiske Mission, hvorunder den fremdeles henhører.

Missionærers Ankomst.

De 38 Missionærer, som i 1881 udsendtes fra Zion til Utah, ankom til Kjøbenhavn i følgende Orden: Hans Jørgensen, Jens Jacobsen, J. M. Christensen, Jens Hansen, Jørgen Jørgensen, R. Christoffersen, L. P. Christensen, Joseph R. Linvall, Jens P. Jensen, O. C. Larsen og R. Olsen d. 16de Maj. Desforuden Tellef Israelsen, som rejste direkte til Norge. C. D. Fjeldsted, Peter Sundwall, Salomon Peterson, S. C. Petersen, Niels Hejlesen, A. Larsson, N. H. Børresen, C. Christensen, H. O. Magleby, James Yorgason og Andrew Eliason ankom d. 1ste Septbr., J. C. Frost, A. C. Nielsen, A. L. Andersen, M. Rasmussen, Th. C. Christensen, A. Hansen, H. C. Hansen, B. Larsen, F. Peterson og John N. Olson d. 5te Novbr., H. A. Hansen og H. O. Hansen d. 15de Novbr. og C. Hansen, L. Mortensen og H. C. Jensen d. 7de Decbr. (Om disse Brødres Virksomhed se Side 245—247 og 351.)

Ny Udgave af Mormons Bog.

En ny og forbedret Udgave af Mormons Bog (den tredie Udgave paa Dansk) udkom i Kjøbenhavn i 1881. (Se dette Blads 2den Aarg., Side 153 og 154.)

Det 55de Emigrantselskab.

Mandag d. 20de Juni afsejlede 609 Emigranter, tillligemed 12 hjemvendende Missionærer, fra Kjøbenhavn med Dampskibene „Cato" og „Hero". Førstnævnte Skib medførte de Hel-

lige fra Gøteborgs og Skaane Konferencer, ialt 147 Sjæle, der stode under Bestyrelse af Ældsterne Mons Nilsson, Peter Nilsson og Fred. Lundberg. Sidstnævnte Skib medbragte 462 Sjæle fra Stockholms, Kjøbenhavns, Aarhus, Aalborg og Kristiania Konferencer samt følgende hjemvendende Zionsbrødre: P. A. Nielsen, Selskabets Leder, L. C. Mariager, H. F. F. Thorup, Jakob Hansen, Isaac Sørensen, John T. Thorup, Chr. Olson, E. O. Bylund og A. Amundsen. Torsdag d. 23de ankom begge Skibene i god Behold til Hull, og samme Dag fortsattes Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor Emigranterne samme Aften gik ombord paa Dampskibet ,,Wyoming", der afsejlede Lørdag d. 25de. Foruden Skandinaverne var der 146 britiske Hellige med, samt syv fra Storbritannien hjemvendende Missionærer og en Besøgende. Ældste Samuel Roskelley blev beskikket til hele Selskabets Leder, medens Brødrene P. A. Nielsen, L. C. Mariager og H. F. F. Thorup beholdtes som et Præsidentskab for den skandinaviske Afdeling. Efter heldig Sørejse ankom ,,Wyoming" til New York d. 7de Juli, og den følgende Dag fortsatte Emigranterne Rejsen med Jærnbanen og ankom til Ogden d. 15de. Her delte Selskabet sig, idet omtrent Halvparten af Emigranterne samme Dags Aften rejste til Salt Lake City, medens de Øvrige rejste nordpaa eller forbleve i Ogden. Et Barn døde under Jærnbanerejsen gjennem Staterne.

Præsident Wilhelmsens Død.

Den 1ste Aug. døde Præsident N. Wilhelmsen paa Kommunehospitalet i Kjøbenhavn. En udførlig Beskrivelse om hans Sygdom, Død og Begravelse findes i dette Blads 2den Aarg., Side 154—157.

Generalraad i Kjøbenhavn.

Det Følgende er fra ,,Skandinaviens Stjerne" 30te Aarg., Side 348:

,,I Raadet, som afholdtes paa dette Kontor Mandag d. 8de Aug. (1881), vare følgende Zionsbrødre tilstede: Ældste Andrew Jenson; Konferencepræsidenterne H. Funk, L. M. Olson, C. Jensen, S. Christensen og O. N. Stohl, samt Ældsterne P. O. Hansen, H. J. Christiansen, Jens Hansen, R. Christoffersen, J. C. Olsen, J. Jørgensen, Rasmus Olsen, Martin Jakobson og C. P. Warnick. Hensigten med dette Raad var hovedsagelig at tage saadanne Bestemmelser og Forholdsregler med Hensyn til Missionens midlertidige Bestyrelse, som kunde anses for nødvendige. Uagtet Ældste Andrew Jenson havde faaet de allernødvendigste Instruxer fra Præsident Wilhelmsen før dennes Død og alle Missionens Affærer vare ham anbetroede, saa ønskede han dog gjærne at vide sine Brødres Følelser med Hensyn til Sagen og saadanne andre Ting, som maatte blive forelagte Raadet. Efter at alle de tilstedeværende Brødre havde udtalt sig paa en fri og uforbeholden Maade angaaende Situationens hele Beskaffenhed, blev det foreslaaet af Ældste P. O. Hansen og enstemmigt vedtaget af hele Raadet at anerkjende og opholde Andrew Jenson som Bestyrer for den skandinaviske Mission, indtil Præsident Wilhelmsens Afløser ankom, eller indtil Præsident Carrington i Liverpool eller Kirkens Authoriteter hjemme i Zion bestemte det anderledes. Derefter udtalte flere af Brødrene sig til Gunst for at oprejse et Monument paa Præs. Wilhelmsens Grav og give alle de

Hellige i Missionen Lejlighed til at yde Bidrag for dette Øjemed. Det blev imidlertid vedtaget at indhente Præs. Carringtons Mening førend dette Foretagende blev iværksat. Tre af Brødrene udvalgtes som en Komite til paa Raadets Vegne at affatte en Skrivelse, der skulde tilkjendegive de herværende Brødres dybe Deltagelse og Sympathi for Præsident Wilhelmsens efterladte Familie; en Gjenpart af nævnte Skrivelse skulde ogsaa sendes til ,,Deseret News" og ,,Bear Lake Democrat" for Offentliggjørelse. Efter at en Del andre Spørgsmaal vare blevne fremlagte og besvarede, sluttedes Raadet. Fuldkommen Enighed og god Forstaaelse gjorde sig gjældende blandt Brødrene, og da Ældsterne, som havde været samlede i Staden for at udføre en tung og sørgelig Pligt, strax efter rejste tilbage til deres forskjellige Arbejdsmarker, forlode de os med de bedste Følelser og med den faste Beslutning, at de vilde fortsætte deres Virksomhed for Guds Riges Fremme med uafbrudt Nidkjærhed."

DET 56DE EMIGRANTSELSKAB.

Mandag d. 29de Aug. Kl. 11½ Form. afrejste 270 emigrerende Hellige fra Kjøbenhavns indre Rhed med Dampskibet ,,Pacific", under Ledelse af Ældsterne L. M. Olson, Hans Funk og Chr. Jensen. Fem andre, hjemvendende Zionsbrødre, nemlig O. N. Stohl, N. B. Adler, A. L. Skancky, John Dahle og J. Jørgensen fulgte ogsaa med, tilligemed Søster Frederika Nilsson fra Tooele, Utah, som havde været i Sverige paa Besøg hos sine Slægtninge. Hele Selskabet bestod altsaa af 279 Sjæle. Efter heldig Rejse ankom ,,Pacific" til Hull, England, d. 1ste Septbr. og fortsatte strax Rejsen med Jærnbanen til Liverpool, hvor fra de tilligemed 311 britiske og 37 svejtsiske og tyske Hellige samt 13 hjemvendende Zionsældster afsejlede d. 3die Septbr. med Dampskibet ,,Wyoming" og ankom til New York d. 13de Septbr. Den 14de fortsattes Rejsen med Jærnbanen mod Vest, og Selskabet ankom lykkelig og vel til Salt Lake City d. 21de Septbr. En engelsk Søster, 67 Aar gammel, døde i Nærheden af Evanston d. 20de, og et Barn fødtes af engelske Forældre paa Atlanterhavet. Ældste James Finlayson var Leder for hele Selskabet fra Liverpool.

C. D. FJELDSTED PRÆSIDERER.

Den 3die September overtog Ældste C. D. Fjeldsted Bestyrelsen af den skandinaviske Mission, og virkede som Præsident til d. 4de April 1881, da han efter en trofast Missionsvirksomhed begav sig paa Hjemrejsen.

DET 57DE EMIGRANTSELSKAB.

Den 14de Oktbr. afrejste 32 emigrerende Hellige fra Kjøbenhavn med Dampskibet ,,Milo" under Ledelse af Ældsterne Hans Madsen og J. C. Olsen. Efter heldig Rejse over Nordsøen og gjennem England blev det lille Selskab i Liverpool forenet med et stort Antal britiske Hellige, under L. R. Martineaus Ledelse, og afsejlede fra nævnte Stad d. 22de Oktbr. med Dampskibet ,,Wisconsin", der ankom til New York d. 2den Novbr. Emigranterne fortsatte Rejsen den følgende Dag med Jærnbanen vestpaa. Efter heldig Rejse ankom de d. 11te Novbr. til Ogden og Salt Lake City.

ÆLDSTERNES LIDELSER I NORGE.

,,Forstanderen for Arendals Gren, Broder Tellefsen," skriver Præsident

Chr. Hogensen under Datum af 28de Novbr. (1881), ,,har i Langesund, som ligger i hans Distrikt, fordristet sig til at prædike Jesu Kristi Evangelium, (Bibelens Lærdomme), og er derfor bleven indkaldt af Øvrigheden, og er bleven ilagt en Mulkt af 32 Kroner, foruden Sagens Omkostninger, som er 60 Kroner — ialt 92 Kroner, hvilket han ved Dommens Forkyndelse nægtede at betale, og nu venter han Ordre fra Amtmanden, hvilken formodentlig bliver ,,Vand og Brød''.

I Bergens store By, hvor Evangeliet før ikke har nydt nogen god Modtagelse, er i Sommer organiseret en Gren, som jeg tror vil tage til og blive stor, om Arbejdere kunne holdes der. Broder Magleby ligger syg i Trondhjem, og har skrevet om at faa en Medhjælper, hvorfor en af Brødrene vil rejse der til sidst i denne Uge. I Frederikshald har Politiet indkaldt den der præsiderende Ældste, fordi har har, som de kalder det, holdt Gudstjeneste og Søndagsskole, og døbt en 15 Aars Gut. Han var 5 Dage paa Politikammeret i Forhør. De forlangte ham til at fremlægge Menighedens Bøger, hvilket han nægtede at gjøre, og blev derfor ført ned i en mørk Kjælder, hvor han da var indespærret i 1 Time. Han venter jo ogsaa lidt ,,Vand og Brød''.

Her i Kristiania har Øvrigheden været meget human. Vi nyder al den Frihed vi ønsker til at prædike og udføre vore Forretninger. Her holdes to Forsamlinger hver Søndag paa vort eget Lokale, og mange holdes udenbys, som i Almindelighed ere godt besøgte. Unge Mænd udsendes som Søndagsmissionærer, og de ere til stor Nytte for Værkets Fremskyndelse. Den kvindelige Hjælpeforening her gjør meget Godt for de Fattige og Syge. Ligeledes er Søndagsskolen en stor Velsignelse for Ungdommen.''

Andrew Jensons Beretning.

Strax efter min Ankomst til Kjøbenhavn d. 11te Juni 1879 blev jeg beskikket til at virke som Forstander for Kjøbenhavns Gren, hvilken Stilling jeg indehavde i otte Maaneder, men uagtet Hensigten var, at jeg skulde have benyttet en Del af Tiden til at studere, hvortil Præsident Taylor gjennem Præsident Wm. Budge i Liverpool havde givet Anvisning, blev min Tid saa aldeles optaget med Arbejde paa Kontoret og med Grenens almindelige Anliggender, at jeg kun fik nogle faa Timers Undervisning hos en privat Lærer, indtil jeg i Maj Maaned 1880 blev løst fra Forstanderskabet, hvorpaa jeg tilbragte omtrent tre Maaneder med at studere det danske Sprog osv. Omtrent d. 1ste Maj tog jeg fat paa Oversættelsesarbejdet for ,,Skandinaviens Stjerne'', og lidt senere begyndte jeg i Forening med Præsident Wilhelmsen at revidere Mormons Bog, under hvilket Arbejde det mest fortrolige Venskab opstod mellem Præsidenten og mig, og jeg kom til at elske ham med en ligefrem sønlig Hengivenhed, hvilke Følelser han tilfulde syntes at gjengjælde. Han var visselig en god og ædel Mand.

Da vort fælles Arbejde tidligere har været temmelig nøjagtigt beskrevet i Morgenstjernen, vil jeg kun tilføje, at da Præsident Wilhelmsen d. 21de Juli 1881 begav sig paa Hospitalet, overlod han Missionens Anliggender til mig, og bemærkede samtidigt, at han følte sig ganske tryg hvad Forretningerne angik, da jeg havde vundet hans uindskræn-

kede Tillid. Jeg tog strax fat paa mit extra Arbejde, og var fra den Tid af til min Afrejse beskjæftiget fra tidlig Morgen til sildig Aften med de forskjellige Forretninger, som tidligere havde krævet to Mænds hele Tid og Opmærksomhed. Men jeg var slet ikke utilfreds fordi der var meget at bestille; min eneste Bekymring var for min elskede Broders Befindende, og jeg besøgte ham regelmæssig en eller to Gange om Dagen. Konferencepræsident H. Funk samt Medarbejder paa Kontoret H. D. E. Pettersson vare mig saa behjælpelige som de vel kunde være under de prøvende Omstændigheder. Jeg vil ikke omtale den sørgelige Scene, som fandt Sted i Nr. 14, da vi om Morgenen d. 1ste August kom til Kundskab om Præsidentens Død. Naar ældre og erfarne Mænds Følelser finde Udbrud i Graad, kan det i Almindelighed antages, at noget Alvorligt er hændt, og at deres Hjærtes ømmeste Strænge ere berørte. Saa snart vi havde overvundet det første Udbrud af Sorg telegraferede jeg det Forefaldne til Præsident Albert Carrington i Liverpool samt til de forskjellige Konferencepræsidenter i Missionen, og samme Dag sendte jeg dem alle nøjagtig Underretning ved Brev samt indbød en Del af Brødrene i Missionen til at komme til Kjøbenhavn for at overvære Begravelsen. Derpaa bestilte vi Ligkiste til vor afdøde Broder og kjøbte en Begravelsesplads til ham paa Assistents Kirkegaard. For denne betalte jeg 72 Kroner, og saa fik vi Skjøde for 20 Aar med Ret til Fornyelse. Imidlertid ankom de indbudte Brødre til Staden, og efter at Begravelsen havde fundet Sted Søndag d. 7de Aug. sammenkaldte jeg den følgende Dag alle Brødrene til et Generalraad paa Kontoret, i hvilket saadanne Ting forhandledes, som de indtrufne Omstændigheder havde gjort nødvendige. Jeg skrev ligeledes en kort Epistel til de Hellige, hvilken jeg lod indrykke i Stjernen, og efter at Brødrene vare rejste tilbage til deres forskjellige Arbejdsmarker begyndte jeg at skjænke omhyggelig Opmærksomhed til Missionens financielle Anliggender. Jeg udarbejdede saaledes en nøjagtig Fortegnelse over alle Kontorets Aktiver og Passiver, hvorved Alt viste sig at være i den bedste Orden, og den eneste Ubehagelighed, vi maatte friste, var, at Missionens Penge, der hovedsagelig tilhørte private Individer, stod i Sparebanken (Bikuben), og indtil en Fuldmagt erholdtes fra Wilhelmsens Familie i Utah, maatte de gaa i Skifteretten, men ved Hjælp af en Prokurator Larsen, som tidligere havde ydet os professionel Hjælp, samt ved at erholde en foreløbig Fuldmagt fra Præsident Carrington i Liverpool, lykkedes det mig at faa tilstrækkelige Midler i Hænde til at sende den forestaaende Emigration afsted. Denne, der talte 270 Sjæle, afrejste fra Kjøbenhavn d. 29de Aug., ledsaget af otte hjemvendende Missionærer, iblandt hvilke var H. Funk, der havde præsideret over Kjøbenhavns Konference. Jeg maa tilstaa, at jeg følte mig noget ene og forladt, da jeg havde taget Afsked med dette Selskab og selv maatte blive tilbage. Allerede havde jeg været borte fra Hjemmet længere end nogen anden Missionær, som da var i Skandinavien. Iblandt de Skrivelser, som jeg i Løbet af den korte Tid, jeg bestyrede Missionen, modtoge fra Præs. Carrington i Liverpool, var ogsaa Følgende: ,,Jeg er godt tilfreds med den Maade, hvorpaa De varetager

Missionens Anliggender, og hvad Instruxer angaar har jeg kun dette at sige for Nærværende: Gjør fremdeles det Bedste De kan under Omstændighederne, indtil en Eftertræder til Præsident Wilhelmsen ankommer fra Zion. Det glæder mig at høre, at Hospitalets Folk vare saa gode mod Ældste Wilhelmsen under hans Sygdom, og jeg sanktionerer hvad De har gjort med Hensyn til at kjøbe et Begravelsessted til hans jordiske Levninger. Det glæder mig ogsaa, at Brødrene have været saa beredvillige til at staa Dem bi, og jeg foreslaar, at De sikrer Dem hvad Hjælp De behøver i Emigrationstiden osv. ved at kalde til Deres Bistand saadanne af Brødrene, som De finder for godt. I disse Anliggender haaber jeg, at de maa være vejledt af Guds Helligaands ufejlbarlige Raad.“

Torsdag d. 1ste Septbr. ankom 11 Ældster fra Zion, iblandt hvilke var C. D. Fjeldsted, der af det Første Præsidentskab var beskikket til at præsidere over den skandinaviske Mission. Jeg tog strax fat paa Opgjørelsen af alle Regnskaber og overleverede ham Missionen d. 3die s. M. Den følgende Dag (Søndag) holdt jeg min Afskedsprædiken til de Hellige i Kjøbenhavn, ved hvilken Lejlighed de kjærligste Følelser lagdes for Dagen, og det viste sig, at jeg havde vundet de Helliges Tillid og Agtelse, hvorom de talrige smaa Foræringer, som bleve mig overrakte, bare tydeligt Vidnesbyrd.

Onsdag d. 7de Septbr. Jeg drak i Hast en Kop Chocolade, som vor ny Husholderske havde lavet til Afsked, hvorpaa jeg tilligemed Broder Fjeldsted og Andre kjørte i en Drosche til Jærnbanestationen. Her fandt vi en Del Søskende forsamlet for at byde mig Farvel, og efter at have taget de fleste af dem i Haanden og vexlet nogle faa venlige Ord med dem, forlod jeg Kjøbenhavn Kl. 7 Form. Afskeden med Brødrene og de Hellige paa Kontoret samt ved Stationen overvældede mine Følelser trods de allerkraftigste Modstræbelser. Vi ankom til Korsøer Kl. 9½ Form. Her gik jeg strax ombord paa Dampskibet „Adler“ og afsejlede efter 15 Minutters Ophold, efterladende Brødrene Fjeldsted og Christiansen paa Strandbredden. At skulle skilles fra disse mine to sidste Venner, som havde ledsaget mig saa langt paa min Rejse, fyldte mig for et Øjeblik med Vemod, thi jeg skulde nu efter to Aar og fire Maaneders Missionsarbejde, i hvilken Tid saa mange af mine Brødre vare ankomne og hjemrejste, selv tage afsted ganske alene. Efter at have spadseret frem og tilbage paa „Adlers“ Dæk en kort Tid og kastet et sidste Blik paa den danske Kyst, for nu tredie Gang at rejse til det fjærne Vest, gik jeg ned i Kahytten og nød en forfriskende Søvn, hvortil jeg ogsaa trængte meget haardt, thi jeg havde næsten slet ikke sovet de to sidste Nætter, jeg tilbragte i Kjøbenhavn. Kl. 4½ Eftm. ankom Skibet til Kiel, og jeg fortsatte strax efter Rejsen med Jærnbanen til Hamborg, hvor jeg indtraf Kl. 9 om Aftenen. Her skulde jeg passere Toldvæsenet, men uagtet jeg ikke kunde tale Tysk, lykkedes det mig ved Vink og Haandsbevægelser at formaa Betjentene til ikke at visitere min Rejsekasse, der var saa vel tilsnorret, at jeg ikke let kunde aabne den. Kl. 11 om Aftenen forlod jeg Harburg Stationen i Hamborg, og efter at have kjørt over Elben paa en prægtig Bro, fortsattes Jærnbanerejsen gjennem Slettelandet Hannover. Konduktøren var saa

venlig at overlade mig en første Klasses Kupé til ene Afbenyttelse, uagtet jeg kun havde anden Klasses Billet. Jeg sov derfor udmærket godt det meste af Natten, og saa' derfor heller ikke Bremen, som vi rejste forbi henimod Morgenen.

Torsdag d. 8de. Efter at have passeret gjennem Münster, Dusseldorf og andre større Stæder ankom Toget til Køln, den gamle, historiske Preusserby, Kl. 8 om Morgenen, efter at have kjørt over Rhinen paa en lang og stærk Jærnbanebro, der er bygget paa fem mægtige Piller. Alt hvad jeg af Seværdigheder fik Øje paa i denne berømte Stad, var den store Domkirke, som ligger ganske tæt ved Jærnbanestationen. Efter en halv Times Ophold i Køln fortsattes Rejsen gjennem smukke og vel opdyrkede Landskaber, og Kl. 10 Form. ankom vi til Aachen, en af Tysklands ældste og mærkeligste Stæder. Lidt senere naaede vi den belgiske Grænse ved Herbesthal. Vi kjørte derpaa gjennem de belgiske Kjøbstæder Verviers, Luttich og Leuven og ankom til Hovedstaden Bryssel Kl. 2¼ Eftm. Denne smukke Stad, med regelmæssige Gader, har en romantisk Beliggenhed, og har omtrent 300,000 Indbyggere. Her spiste jeg mit eneste Maaltid i Belgien, idet jeg tog Middagsmad paa Jærnbanehotellet, for hvilken man tog en temmelig høj Betaling. Kl. 3¼ Eftm. forlode vi Bryssel og ankom til Ostende Kl. 6, efter at have passeret gjennem den mærkværdige Stad Gent, der er bygget paa 25 ved 85 Broer forenede Smaaøer, og er beliggende ved Floden Schelde; den har omtrent 150,000 Indbyggere. Vi kom ogsaa gjennem Brügge, Hovedstaden i den belgiske Provins Vestflandern. I Ostende, som er en befæstet Stad ved Nordsøen med 25,000 Indbyggere og har regelmæssig Dampskibsforbindelse med England, gik jeg ombord paa Dampskibet „Parlement Belge", og afsejlede fra Havnen Kl. 8½ Aften. Efter en heldig og hurtig Overrejse ankom vi til Dover i England Kl. 1½ om Natten. Distancen fra Ostende til Dover er 63 engelske Mile. Sidstnævnte er en befæstet Stad med ca. 40,000 Indbyggere; den har en henrivende Beliggenhed og flere historiske Minder.

Fredag d. 9de. Jeg slap atter gjennem Toldvæsenet uden at aabne min Rejsekasse, og efter et kort Ophold i Dover kjørte vi med et hurtigt Tog 70 eng. Mile til London, som vi naaede Kl. 4 om Morgenen. Da Dover Toget stoppede ved Cannon Street, lejede jeg en Drosche og kjørte i denne et Par Mile gjennem Londons Gader til Euston Station. Gjærne havde jeg villet tilbringe nogle Dage i denne Verdens største Stad for at beskue dens mangfoldige Seværdigheder, men der var ingen Tid der til, hvis jeg efter Bestemmelsen skulde komme til Liverpool tidsnok til at afgaa med Dampskibet „Arizona" om Lørdagen. Kl. 5½ om Morgenen forlod jeg derfor London, og efter en hurtig Kjørsel gjennem Englands Mellemprovinser ankom jeg til Liverpool Kl. 10½ Form. Jeg gik strax til Missionskontoret i Islington Nr. 42, hvor jeg blev venligt modtaget af Præsident Carrington og Medarbejdere. Jeg gav ham min Beretning om Missionen i Skandinavien, og tilbragte Natten paa Kontoret, forlod Liverpool den følgende Dags Eftermiddag og ankom til New York Mandag d. 19de. Det hurtigsejlende Dampskib „Arizona" tilbagelagde ved denne Lejlighed de 2779 Mile fra Queenstown til Sandy

Hook i 7 Dage 8 Timer og 34 Minutter, hvilket er den næsthurtigste Tur, som noget Fartøj indtil Nærværende har gjort over Atlanterhavet. Jeg var den eneste Repræsentant af de Helliges Samfund ombord, men blev behandlet høfligt og godt af de andre Passagerer, hvoraf de fleste tilhørte de mest dannede Kredse i Amerika og England.

Strax efter Ankomsten til New York besøgte jeg Kirkens Agent, Ældste James H. Hart, der modtog mig meget venligt, og efter at have spist Aftensmad i Forening med ham paa Grand Central Hotel ledsagede han mig til Jersey City, hvor fra jeg Kl. 8½ om Aftenen fortsatte min Rejse med Jærnbanen vestpaa, og jeg ankom lykkelig og vel til Ogden d. 24de Septbr. om Aftenen. Den følgende Dags Morgen rejste jeg til Salt Lake City, og om Eftermiddagen til mit Hjem i Pleasant Grove. Jeg gjorde Rejsen fra Kjøbenhavn til Salt Lake City i omtrent 16 Rejsedage, hvilken er den hurtigste Tur, som nogen af vore Missionærer endnu har gjort mellem disse to Stæder.

Vi vil nu slutte ,,Erindringer fra Missionen i Skandinavien'' med en kortfattet kronologisk Optegnelse for Aarene 1882, 1883 og 1884.

1882.

Foraaret. Flere Missionærer i Frederikshalds og Arendals Grene i Norge bleve fængslede paa Vand og Brød for at have forrettet Evangeliets Ordinancer.

3die Maj. Ældsterne Lars Svendsen fra Moroni, Niels Rasmussen fra Parowan, Søren Madsen fra Milton og Chr. Poulsen fra Richfield ankom til Kjøbenhavn som Missionærer fra Zion.

3die Juni. Ældsterne John B. Hesse fra Monroe, John Andersen fra Fillmore, og Gesli E. Byarnason, Peter Valgardson og Ejrikur Olafsson fra Spanish Fork ankom til Kjøbenhavn som Missionærer til Skandinavien.

16de Juni. 698 Sjæle (58de Emigrantselskab) afrejste fra Kjøbenhavn med Dampskibene ,,Albano'' og ,,Bravo''. (Se dette Blads 1ste Aargang, Side 127.)

26de Juni. Ældsterne Byarnason og Valgardson ankom til Reykjavik, Island.

21de Aug. Ældste Emil Andersen ankom til Kjøbenhavn som Missionær fra Utah.

28de Aug. Aarets 2den Emigrationsafdeling (det 59de Emigrantselskab), bestaaende af 292 Sjæle, forlod Kjøbenhavn med Dampskibet ,,Argo'', under Ledelse af Ældste H. J. Christiansen. (Se dette Blads 1ste Aarg., Side 159.)

12te Septbr. Ældsterne L. H. Outzen fra Richfield, P. Christensen fra Elsinore, H. J. Bruun, H. Poulsen og J. J. H. Jensen fra Mount Pleasant, C. J. Christensen fra Fountain Green, H. Andersen fra Logan, N. C. Skougaard fra Grass Valley, H. Olsen fra Richfield, Jeppa Nilson fra Pleasant Grove, C. A. Tietjen fra Santaquin, John Capson fra Mill Creek, Jeppa Monson og Anders Jönson fra St. Charles, N. W. Anderson fra Ephraim, Nils Johnson fra Santaquin og C. E. Andersen fra Logan ankom til Kjøbenhavn som Missionærer fra Zion. (Se dette Blads 1ste Aarg., Side 186.)

3die Oktbr. Ældsterne M. Rosenlund, Peter Andersen, L. P. Johnson og A. O. Anderson ankom til Kjøbenhavn som Missionærer fra Utah. (Se dette Blads 1ste Aarg., Side 186.)

13de Oktbr. Aarets tredie og sidste Emigration (60de Emigrantselskab) af Sidste-Dages Hellige fra Skandinavien, bestaaende af 108 Sjæle, under Ledelse af Ældste P. O. Hansen, afrejste fra Kjøbenhavn med Dampskibet ,,Cato''. (Se dette Blads 1ste Aarg., Side 187.)

6te Novbr. Ældsterne J. P. Jensen, Jens Olsen, L. P. Ovesen, T. S. Lund, S. Petersen og J. P. Olson fra Ephraim, N. P. Petersen fra

Richfield, A. J. Hansen fra Big Cottonwood, C. Jensen fra Redmund, C. Larsen fra Logan, A. Amundsen fra South Jordan, O. Johnson og C. H. Steffensen fra South Cottonwood, C. A. Ek, A. Peterson og B. M. Ravsten fra Logan, A. H. Anderson fra Huntsville, A. Anderson fra Union Fort, John Olson fra Moroni og S. Sørensen fra Elsinore ankom til Kjøbenhavn som Missionærer fra Utah. (Se dette Blads 1ste Aarg , Side 187.)

(Fortsættes paa Side 369.)

EN ZIONSREJSE.

IV.

Castle Garden bestaar af en Klynge Bygninger, romantisk beliggende paa Spidsen af Øen Manhattan, og adskilt fra Staden New York af et lille Anlæg. Den største og mærkeligste af dem er en stor rundagtig Bygning med et uhyre Tag, der hviler paa en Mængde Piller, og fra Havnen har dens Ydre noget tilfælles med et gammeldags Slot. Dens Indre bestaar hovedsagelig af et overmaade stort Rum, hvis Gulv er inddelt i flere Afdelinger, saa at adskillige Emigrantkompagnier kunne opholde sig der paa en og samme Tid, uden at blandes sammen. I den Side af Bygningen, hvor Landgangen finder Sted, er der et Indskrivningskontor, forbi hvilket Emigranterne En for En passerer, og Navne, Alder, Nationalitet, Haandværk osv. nedskrives. Derpaa slippes man ind i Bygningens Centrum, hvor der er Udsalg af Brød og saadanne andre Spisevarer, som anses for sunde og passende for Emigranter, og hvor fra disse har Adgang til Buegangene oppe i Bygningen, baade indvendig og udvendig. I det Hele taget giver Castle Garden et gunstigt Indtryk paa Nykommere, og Millioner, som have indvandret til Amerika fra de forskjellige Lande i den gamle Verden, mindes stedse denne ejendommelige Bygning med Velbehag, thi der satte de først deres Fod paa et Land, der siden har befordret deres Lykke og er derved blevet dem kjært. Emigrantselskabet fra „Kenilworth" fandt sig snart til Rette i den store Bygning, hvis fortrinlige Ventilation, grundet paa dens særegne Stil, virkede helbredende paa Nordboerne, af hvilke mange nær havde omkommet af den forfærdelige Varme under Landgangen. En af Sygdom stærkt medtaget ung Pige døde ombord i den lille Dampbaad, som førte Selskabet i Land, og fire eller fem Andre vare mere døde end levende da de bares ind i Sygeværelset; men der bleve de strax underkastede Lægebehandling, der, ihvorvel den var meget raa og brutal, havde den forønskede Virkning, thi Patienterne kom sig allesammen, efter næsten bogstavelig at have været indpakkede i Is. Det Øvrige af Selskabet var imidlertid beskjæftiget med at indtage deres første Forfriskninger i Amerika, men Mange bleve noget skuffede ved Smagen af det saa længe forventede amerikanske Hvedebrød, der syntes at indeholde alt for mange Dele Salt. Men det gik bedre efter at de bleve vante dertil. Det blev ogsaa tilladt Adskillige i Løbet af Eftermiddagen at gjøre Spadsereture op i Staden, men Tumulten, Støjen og Trængslen paa Broadway skræmmede de Fleste tilbage igjen. New

York syntes alt for vidtløftig for Personer, som ikke forstode Landets Sprog. Ikke heller skulde Opholdet paa Castle Garden vare ret længe, thi Emigrationsagent Thomas Taylor havde allerede arrangeret det Nødvendige for Rejsens Fortsættelse, og Kl. 10 samme Dags Aften som Emigranterne vare komne i Land forlode de New York, efter at have spadseret flere engelske Mile gjennem Stadens Gader til et Sted ved East River, hvor de gik ombord paa et uhyre stort Fragtdampskib, der strax afsejlede til New Haven i Staten Connecticut, hvor til det ankom den følgende Dags Morgen ved Solopgang. Denne korte Sørejse gik heldig, men Emigranterne tilbragte en ubehagelig Nat, thi der fandtes ingen Bekvemmeligheder ombord for Passagerer; de Fleste kunde saaledes slet ikke finde Plads til at ligge ned, og kun nogle Faa, som klatrede ovenpaa Fragtgodset, nøde en Smule Søvn i Nattens Løb.

New Haven er en By med omtrent 50,000 Indvaanere, beliggende ved Long Islands Sund, ca. 60 eng. Mile fra New York i nordostlig Retning. Her begyndte Emigranterne deres lange Jærnbanerejse. En Række 2den og 3die Klasses Vogne stode parate til deres Afbenyttelse, og et Par Timer efter Ankomsten rullede det lange Tog ud fra New Haven. Ruten var mod Nord gjennem Staterne Connecticut, Massachusetts og Vermont til Montreal i de britiske Besiddelser. Mange smukke Stæder og Landsbyer passeredes i disse Ny Englands Stater, men i Særdeleshed tiltrak Vermonts grønne Bjærge sig Danskernes Opmærksomhed, thi det var første Gang, at disse havde set et virkeligt Bjærgparti. Det var ogsaa i denne Stat, at Profeten Joseph Smith var født, og man passerede Sharon i Windsor County, hans Fødeby, i nogle faa Miles Afstand. Efter at have kjørt over St. Lawrence-Floden paa den prægtige Viktoriabro ankom Selskabet Torsdag d. 19de Juli ved Middagstid til Montreal, en Stad med omtrent 100,000 Indbyggere. Her skulde der skiftes Tog; men hvilke Vogne man fik til Rejsens Fortsættelse! Der var ikke Tale om 3die Klasses Passagervogne, der vilde have blevet betragtet som en sand Luxus, men ligefrem Fragt- og Kreaturvogne, hvoraf de sidste i Særdeleshed vare saa modbydelige, som de vel kunde være. Men Selskabet havde kun Valget mellem at benytte disse eller vente i flere Dage, og efter moden Overvejelse besluttede Kompagniets Ledere derfor at tage til Takke med Fragtvognene, hvorfor de føjelige Skandinaver klatrede ind i de skumle „Kasser“, efter i Forvejen at have renset dem saa godt de kunde, og fandt sig i deres Skjæbne. Allerede om Eftermiddagen var Selskabet atter undervejs, og nu begyndte Rejsen mod Vest langs St. Lawrence-Floden og de store Indsøer. Siden de forlode New York havde de rejst mod Nordost, og Montreal var længere fra deres Rejses Maal end New York, men uagtet den lange Omvej var Ruten billigere end den mere direkte. Under de to Dages Rejse gjennem Kanada maatte Emigranterne friste en anden Ubehagelighed. De Papirspenge, som de havde faaet i New York, vare nemlig ikke antagelige i de britiske Besiddelser, hvor engelske Penge var den gangbare Mønt, og de havde desaarsag den største Besvær med at faa det Nødvendige til Livets Ophold. Med betydeligt Tab lykkedes det dem dog at bort-

bytte en Del af deres amerikanske ,,Greenbacks“ for engelske Penge.

Kjørselen i Fragtvognene var just ikke saa slem endda, thi Lokomotivføreren kjørte saa nogenlunde forsigtigt med sin Ladning af Sjæle gjennem Kanadas Urskove. Hele Landet var den Gang meget tyndt befolket. Men hist og her havde Nybyggerne ryddet Tømmeret af Vejen, og der fandtes enlige Træhytter i de talrige smaa Aabninger, samt en Del Landsbyer og nogle faa Kjøbstæder langs Jærnbanen. Af Stæderne vare Cornwall, Prescott, Brockville, Kingston, Coburg, Port Hope, Windsor, Toronto, og Richmond de vigtigste.

Om Natten mellem d. 20de og 21de Juli, medens Toget rullede afsted langs Ontario-Søen og havde allerede sagtnet sin Fart før Ankomsten til Port Hope, løb det pludselig af Skinnerne. Et forfærdeligt Stød paafulgte, og flere af Passagererne, der laa udstrakte paa Gulvet i Fragtvognene, bleve kastede med saa stor Voldsomhed mod Enden af disse, at de halvvaagne sprang i Vejret og rakte Haanden mekanisk til Hovedissen, hvis Kollission med Vogntømmeret efterlod alt andet end en behagelig Fornemmelse. Om Morgenen, da Dagslyset kastede sit første Skjær paa Skuepladsen, saa' man først hvilken skrækkelig Ulykke, der let kunde have ramt Kompagniet. Banesporet var opbrudt paa flere forskjellige Steder, og Toget stødt i tre eller fire Afdelinger. Langt foran stod Lokomotivet tilligemed tre eller fire Vogne; lidt bag efter en halv Snes andre Vogne, og dernæst en større Afdeling af Toget paa Toppen af en stor Fyldning, der skraanede helt ned til Søen. En af Vognene, der var indrettet som et Slags Hospital for de Syge, stod lige paa Nippet til at vælte ned af Skraaningen, eftersom Baghjulene vare drejede en halv Gang omkring. Det maa visselig tilskrives et kjærligt Forsyns Styrelse, at Ingen kom til Skade.

Kl. 3 om Eftermiddagen var Banen tilstrækkelig repareret til at Toget kunde kjøre videre, og efter 24 Timers Kjørsel ankom det til St. Clair-Floden, som adskiller Kanada fra Staten Michigan. Emigranterne med deres Bagage blev strax færget over Floden med en Dampbaad til Port Huron, hvor de atter befandt sig indenfor de Forenede Staters Grænser, og hvor deres Papirspenge igjen vare brugbare og Behandlingsmaaden mere human. Imidlertid tilbragtes Natten i et stort Pakhus.

Den følgende Dag (23de Juli) Kl. 1 Eftm. fortsattes Rejsen i gode og hyggelige Vogne, og efter at have passeret gjennem Albion, Battle Creek, Galesburg, Kalamazoo, Lawton, Michigan City, Chicago og andre Stæder i Staterne Michigan, Indiana og Illinois, ankom Selskabet d. 26de om Morgenen til Quincy, hvor det færgedes over Floden til Missouri-Siden. Her gjorde man nogle Timers Ophold i den nærliggende Skov og fortsatte derpaa Rejsen gjennem Missouri, hvor Befolkningen endnu var meget fjendtlig mod de Hellige, og da man ved Telegrafen blev underrettet om, at der var et Selskab „Mormoner“ i Vente, havde store Folkehobe forsamlet sig ved de forskjellige Stationer. Disse søgte altid at yppe Trætte og uhøjlige Emigranterne paa alle mulige Maader. Et Par Vognvinduer sloges ind med Stene, og paa et Sted gjorde man endog Forsøg paa at rive Banesporet op, for saaledes at kaste Toget af Skinnerne. (Fortsættes.)

STATISTISK OVERSIGT

OVER DEN SKANDINAVISKE MISSION FRA AARET 1850 TIL 1883.

(Fortsættelse fra Side 350.)

SVERIGE.*

Datum.	Konferencer.	Grene.	Ældster fra Zion.	Ældster.	Præster.	Lærere.	Diakoner.	Medlemmer.	Totalantal.	Døbte.	Tilflyttede.	Emigrerede.	Udelukte.	Døde.	Bortflyttede.
14 Juni 1850	...	....	.....	....	...	.	....	.....	.. ..	....	.....	.....	.....	.....	.....
31 Dec. ,,	...	....	....	....	...	...	....	.....	3	20	.....	17	?	?	.....
16 Nov. 1851	...	....	....	?	?	?	?	?	3	....	.....	.....	.....	.....	.....
12 Aug. 1852	...	....	.....	?	?	?	?	?	30	35	.....	.....	6	2	.....
6 Okt. 1853	1	5	.....	10	7	5	1	93	116	160	.....	2	31	1	40
31 Dec. 1854	2	10	.....	15	12	9	3	186	225	206	.....	82	11	.....	4
,, 1855	2	13	.....	21	19	15	11	274	340	163	11	22	35	2	.....
,, 1856	2	20	.....	43	21	22	16	402	504	238	.....	.....	62	3	9
,, 1857	3	25	.....	73	52	36	24	541	726	367	10	64	85	6	.....
,, 1858	4	10	.....	86	71	43	30	526	756	235	.....	6	115	13	71
,, 1859	5	35	.....	128	70	45	23	594	860	235	26	61	83	13	.....
,, 1860	5	36	1	141	63	51	25	722	1002	283	.....	53	77	5	6
,, 1861	5	47	1	154	70	58	28	978	1288	462	.....	73	98	4	1
,, 1862	5	58	3	153	75	71	36	1202	1537	640	37	276	131	21	.....
,, 1863	5	60	3	139	73	80	44	1289	1625	621	44	361	200	16	.....
,, 1864	5	42	2	127	64	77	41	1296	1605	509	.....	224	244	24	37
,, 1865	4	39	5	129	49	80	40	1258	1556	331	.....	164	188	15	13
,, 1866	4	38	3	143	68	84	33	1220	1548	390	27	210	193	22	.....
,, 1867	4	39	6	162	69	76	32	1305	1644	320	.....	18	173	17	16
,, 1868	4	38	3	146	71	71	35	1324	1647	397	.....	144	225	11	14
,, 1869	4	39	5	144	53	55	38	1320	1610	371	.....	201	164	21	22
,, 1870	3	36	4	136	52	58	31	1488	1765	438	.....	93	154	30	6
,, 1871	3	36	4	125	68	55	28	1535	1811	164	.....	181	172	19	46
,, 1872	3	35	4	120	59	58	25	1510	1772	389	19	257	168	22	.....
,, 1873	3	32	6	110	64	58	29	1470	1731	399	7	260	161	26	.....
,, 1874	3	21	5	116	62	49	30	1329	1586	307	.....	230	159	39	21
,, 1875	3	23	7	128	62	49	27	1357	1623	322	1	151	112	23	.....
,, 1876	3	23	8	128	76	41	19	1317	1581	270	.....	128	115	21	48
,, 1877	3	23	14	154	58	44	22	1328	1606	315	.....	139	98	25	28
,, 1878	3	22	15	158	66	65	26	1553	1868	571	.....	160	127	14	8
,, 1879	3	20	15	158	75	75	34	1722	2064	162	5	128	119	24	.. ..
,, 1880	3	20	22	167	73	91	40	1818	2189	540	.....	229	126	35	25
,, 1881	3	21	21	142	71	87	35	1807	2142	479	.....	266	103	33	124
,, 1882	3	21	25	136	75	72	34	1788	2105	155	.....	343	104	37	8
,, 1883	3	21	30	120	74	75	32	1744	2045	370	.....	222	103	37	68
										11764	187	4765	3942	581	618

*Indbefattet Missionen i Finland fra 1876.

STATISTISK OVERSIGT

OVER DEN SKANDINAVISKE MISSION FRA AARET 1850 TIL 1883.

NORGE.

Datum.	Konferencer.	Grene.	Ældster fra Zion.	Ældster.	Præster.	Lærere.	Diakoner.	Medlemmer.	Totalantal.	Døbte.	Tilflyttede.	Emigrerede.	Udelukte.	Døde.	Bortflyttede.
14 Juni 1850	...	......	.....	.....	...	...	...	......	....	....	......	......	......	.....	.....
31 Dec. "	...	......	.....	.....	...	...	...	......	....	....	......	......	......	.....	.....
16 Nov. 1851	...	......	.....	.....	...	...	...	1	1	....	1	......	......	.....	.....
12 Aug. 1852	...	2	.....	?	?	?	?	?	40	39	.....	......	......	.....	.....
6 Okt. 1853	1	3	2	9	9	7	4	152	181	212	.....	......	23	5	43
31 Dec. 1854	1	6	1	12	3	6	2	166	189	126	.....	62	37	1	18
,, 1855	1	6	.....	15	7	8	7	161	198	78	.....	27	32	1	9
,, 1856	1	8	.....	26	9	14	6	225	280	121	.....	......	37	2	.....
,, 1857	1	11	.....	34	12	14	6	244	310	137	.....	39	55	3	10
,, 1858	1	13	.....	49	20	28	9	355	461	184	47	2	73	5	.....
,, 1859	1	13	.....	62	41	32	14	413	562	153	30	16	62	4	.....
,, 1860	1	14	3	70	48	41	17	519	695	156	49	29	35	8	.....
,, 1861	1	17	2	82	42	44	13	647	828	195	27	54	28	7	.....
,, 1862	1	17	2	82	45	41	16	724	908	195	2	36	72	9	.....
,, 1863	1	16	2	80	40	28	14	745	907	177	.....	98	71	9	.....
,, 1864	1	16	2	82	32	37	9	817	977	179	13	28	80	14	.....
,, 1865	1	14	5	88	27	39	12	815	981	146	.....	54	75	4	9
,, 1866	1	15	3	77	28	40	11	692	848	187	.....	100	67	9	144
,, 1867	1	11	3	78	30	40	9	681	838	104	.....	22	65	17	10
,, 1868	1	9	2	75	28	44	11	645	803	99	.....	61	49	12	12
,, 1869	1	7	3	64	33	43	10	661	811	100	7	44	49	6	.....
,, 1870	1	7	3	68	30	49	9	674	830	116	.....	32	60	5	......
,, 1871	1	7	2	64	23	35	8	727	857	122	.....	51	32	6	6
,, 1872	1	7	1	83	20	24	12	696	835	122	.....	52	58	14	20
,, 1873	1	8	3	86	20	36	20	671	833	125	.....	61	53	11	2
,, 1874	1	7	3	94	26	33	14	729	896	182	2	81	32	8	......
,, 1875	1	7	1	79	28	33	17	668	825	138	.....	152	42	15	.....
,, 1876	1	7	3	87	23	34	11	678	833	100	.....	62	22	7	1
,, 1877	1	6	4	94	31	35	17	715	892	105	41	56	24	7	.....
,, 1878	1	7	7	114	36	30	17	763	960	87	36	40	12	3	.....
,, 1879	1	7	6	113	34	40	20	754	961	81	......	30	26	8	16
,, 1880	1	8	6	115	45	38	18	744	960	120	......	41	51	20	9
,, 1881	1	9	9	109	47	44	16	742	958	139	......	61	34	11	35
,, 1882	1	8	13	87	47	34	14	735	917	122	......	103	34	16	10
,, 1883	1	8	12	76	34	38	5	634	787	127	......	90	38	11	128
										4274	255	1584	1428	258	472

BEM. Se Mere om Emigrationen fra Skandinavien i næste Numer.

MORGENSTJERNEN.

Et Historisk-Biografisk Tidsskrift.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

Nr. 24. *Den 15de December 1884.* 3die Aarg.

ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(Fortsat fra Side 364.)

1883.

10de Marts. Pastor Eltsholtz fra Horsens holdt en ophidsende Tale mod „Mormonerne" i Odense paa Fyen.

6te April. Aarets første Emigration af skandinaviske Hellige, (61de Emigrantselskab) bestaaende af 103 Sjæle, afrejste fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Cato", under Ældste N. R. Lindahls Ledelse. (Se dette Blads 2den Aarg., Side 112.)

4de Maj. 24 Ældster fra Zion, nemlig A. Andersen, J. D. Olsen, A. Christensen, J. Hansen, F. Ludvigsen, P. L. Sherner, F. J. Christiansen, N. Larsen, M. Jensen, C. W. Knudsen, C. Nielsen (Portneuf), L. P. Jensen, T. A. Thoresen, J. Monson, H. Poulsen, J. P. Ibsen, H. Anderson, L. M. Bood, G. L. Rosengren, C. J. Lindquist, S. P. Nilson, E. Erikson, C. Nilson (Spring City) og J. H. Anderson ankom til Kjøbenhavn. (Se dette Blads 2den Aarg., Side 80 og 127.)

11te Maj. Et lille Selskab Emigranter (62de Emigrantselskab), bestaaende af ca. 12 Personer forlod Kjøbenhavn med Dampskibet „Bravo", tilligemed fire hjemvendende Zionsældster, nemlig Lars Mortensen, Rasmus Christoffersen, Jens Jacobsen og Niels H. Børresen. Ved Ankomsten til Liverpool bleve de forenede med et større Selskab britiske, tyske og svejtsiske Hellige, som afsejlede fra Liverpool med Dampskibet „Nevada" d. 16de Maj. (Se dette Blads 2den Aarg., Side 126.)

5te Juni. Otte Zionsældster, nemlig D. K. Brown, O. Sørensen, N. Petersen, C. J. Christensen, M. Christoffersen, L. F. Swalberg, Aug. Svendsen og John Wink ankom til Kjøbenhavn. (Se dette Blads 2den Aarg., Side 79 og 111.) Brown beskikkedes til at arbejde i Aalborg, Sørensen i Aarhus, Petersen i Kjøbenhavns, Christensen og Christoffersen i Kristiania, og Swalberg, Svendsen og Wink i Stockholms Konference.

15de Juni. Aarets 2den større skandinaviske Emigration (63de Emigrantselskab), bestaaende af 503 Sjæle, under Ældste H. O. Maglebys Ledelse, afrejste fra Kjøbenhavn med Dampskibene „Pacific" og „Milo". (Se dette Blads 2den Aarg., Side 128.)

11te Juli. Apostel John H. Smith, Præsident for den europæiske Mission, og Ældste James Wrathall ankom til Kjøbenhavn paa Besøg. De besøgte og overværede Forsamlinger i Kjøbenhavn, Malmø,

Stockholm og Kristiania, og begave sig paa Rejsen til Stettin, Tyskland, d. 30te Juli.

14de Juli. Et Kompagni islandske Hellige, bestaaende af 18 Personer, afsejlede fra Liverpool, England, med Dampskibet „Wisconsin", under Ejrikur Olafssons Ledelse.

24de Aug. Et Emigrantselskab, bestaaende af 291 Sjæle, indbefattende syv hjemvendende Missionærer (64de Emig.),forlod Kjøbenhavn. (Se 2den Aarg., Side 159.)

28de Septbr. Ældste Anthon H. Lund fra Ephraim ankom til Kjøbenhavn og beskikkedes til at arbejde paa „Skandinaviens Stjernes" Kontor.

19de Oktbr. Aarets sidste Emigration (65de Emigrantselskab), bestaaende af 98 Sjæle, under Ældste H. Jørgensens Ledelse, afrejste fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Milo". I Liverpool bleve ca. 24 norske Hellige, som ogsaa afgik fra Kristiania d. 19de, forenede med Selskabet. (Se dette Blads 2den Aarg., Side 183.)

7de Novbr. Sex Utahældster, nemlig H. D. Petersen, som beskikkedes til at arbejde i Skaane, Mons Monson, Oley Oleson i Stockholms, Albin C. Andersen, Aug. Valentine, Lars Larsen i Kjøbenhavns, og Ole Hansen i Aarhus Konference, ankom til Kjøbenhavn som Missionærer fra Zion.

13de Novbr. Fire Utahældster ankom til Kjøbenhavn og modtoge deres Beskikkelser som følger: John H. Andersen fra Logan beskikkedes til at arbejde i Gøteborgs, Andrew P. Rehnstrøm fra Huntsville i Stockholms, F. Christensen fra Fairview i Kjøbenhavns og N. C. Martensen fra Huntsville i Aarhus Konference.

24de Decbr. Et Monument rejstes paa afdøde Præs. N. Wilhelmsens Grav i Kjøbenhavn. (Se Side 80.)

Ved Slutningen af Aaret arbejdede der i Missionen 83 Zionsældster og 37 andre Ældster tilligemed 90 Søndagsmissionærer. I Aarets Løb bleve 851 døbte.

1884.

4de April. Aarets første Emigration (66de Emigrantselskab), bestaaende af 95 Sjæle, foruden flere hjemvendende Missionærer, afrejste fra Kjøbenhavn, under Ledelse af Ældste C. D. Fjeldsted. (Se Side 160.) Ved Fjeldsteds Hjemrejse overtog Ældste A. H. Lund Bestyrelsen af Missionen.

6te Maj. Ni Ældster, nemlig W. Petersen fra Salt Lake City, C. F. Olsen fra Hyrum, F. F. Hintze fra Big Cottonwood, Jens Nielsen fra Brigham City, Hans Christensen fra Richfield, Peter Mikkelsen og Peter R. Dyring fra Manti, Jens Olsen fra Logan og Søren Christensen fra Deseret, ankom til Kjøbenhavn.

30te Maj. Brødrene N. C. Schougaard og Peter Olsen blev af Kristiania Byret dømte til at betale 40 Kroner i Mulkt samt 25 Kroner i Sagsomkostninger hver, for at have forrettet Daab.

4de Juni. Ældste P. E. B. Hammer, som havde virket en Tid som Missionær i Østerrig, ankom til Kjøbenhavn og beskikkedes til at arbejde i Aarhus Konference.

6te Juni. 71 Emigranter, tilligemed Ældsterne J. P. Jensen, Selskabets Leder, N. Rasmussen, John Capson, Jeppa Nilson, Niels Johnson og Peter Mikkelsen, afrejste fra Kjøbenhavn til England.

9de Juni. Et Emigrantselskab, bestaaende af 295 Sjæle samt følgende hjemvendende Zionsældster forlod Kjøbenhavn: J. B. Hesse, Selskabets Leder, P. Christensen, N. P. Petersen, L. H. Outzen, C. J. Christiansen, Hans Poulsen, Jacob J. H. Jensen, N. C. Schougaard, Peter Anderson, Th. S. Lund og W. Petersen. I Liverpool blev dette Selskab forenet med de ovennævnte 71 Sjæle samt 47 norske Hellige, og det Hele udgjorde det 67de Selskab fra Skandinavien, bestaaende af 198 danske, 146 svenske og 62 norske Emigranter (ialt 406), samt 22 hjemvendende Ældster. (Se Side 224.)

8de Juni. Ældste C. H. Steffensen kom ud fra Arresten i Drammen, hvor han havde sat fængslet i fem Dage for at have administreret Nadveren i Trondhjem.

Juli. En Broder Blom blev af Hofretten i Finland dømt til 597 Mark i Mulkt og 913 Mark i Omkostninger for at have udspredt Skrifter og døbt to Kvinder om Sabbaten.

5te Aug. John Henry Smith, Præsident for den europæiske Mission, og Ældste Geo. C. Lambert ankom til Kjøbenhavn paa Besøg. De overværede Forsamlinger i Aarhus, Aalborg, Gøteborg og Malmø og begave sig paa Tilbagerejsen til England d. 15de Aug.

22de Aug. Omt. 20 Emigranter forlode Kristiania; d. 25de s. M. afrejste 215 Sjæle fra Kbhn. (S. 303.)

EMIGRATION FRA SKANDINAVIEN.

Selsk.	Emg.	Hjem. Miss.	Afgangs-sted.	Afgangstid.		Fartöj.	Leder.	Henv.
1	28		Liverpool.	11 Marts	1852	Italy	O. U. C. Mönster	1:132
2	297	1	do.	16 Jan.	1853	Forest Monarch	J. E. Forsgren	1:180
3	300		do.	3 Jan.	1854	Jesse Munn	C. Larsen	2:51
4	378	1	do.	28 "	"	Benjamin Adams	H. P. Olsen	2:53
5	510	2	do.	7 "	1855	James Nesmith*	P. O. Hansen	2:70
6	437	1	do.	12 Dec.	"	John J. Boyd	K. Petersen	3:1
7	163		do.	4 Maj	1856	Thornton	J. A. Ahmanson	3:20
8	540		do.	25 Apr.	1857	Westmoreland	O. N. Liljenqvist	3:52
9	298		do.	30 Maj	"	Tuscarora	Richard Harper †	3:53
10	80	1	do.	22 Mar.	1858	John Bright	I. N. Iversen	3:66
11	355		do.	11 Apr.	1859	William Tapscott	P. A. Fjeldsted ‡	3:82
12	312		do.	11 Maj	1860	William Tapscott	C. Widerborg	3:86
13	365	1	do.	16 Maj	1861	Monarch of the Sea	H. O. Hansen N. Wilhelmsen	3:113
14	323	1	Hamborg.	9 Apr.	1862	Humboldt	H. C. Hansen	3:135
15	413	1	do.	15 "	"	Franklin	C. A. Madsen	3:145
16	336	1	do.	18 "	"	Electric	S. Christophersen	3:162
17	484	1	do.	21 "	"	Athenia	O. N Liljenqvist	3:162
18	633	2	Liverpool.	30 April	1863	John J. Boyd	W. W. Cluff	3:177
19	681	3	do.	9 Maj	"	B. S. Kimball §	H. P. Lund	3:180
20	144	2	do.	23 "	"	Antarctic	C. C. N. Dorius ‖	3:180
21	703	4	do.	28 April	1864	Monarch of the Sea	John Smith	3:182
22	557	2	Hamborg.	8 Maj	1865	B. S. Kimball	A. W. Winberg	3:193
23	684	2	do.	25 Maj	1866	Kenilworth	S. L. Sprague	3:199
24	201	1	do.	1 Juni	"	Cavour	N. Nielsen	3:210
25	328	1	do.	2 "	"	Humboldt	G. M. Brown	3:211
26	290	10	Liverpool.	21 Juni	1867	Manhattan	N. Wilhelmsen	3:214
27	176	3	do.	4 Juni	1868	John Bright	C.C.A.Christensen	3:215
28	627	3	do.	20 "	"	Emerald Isle	H. Jensen Hals	3:225
29	598	5	do.	15 Juli	1868	Minnesota	O. C. Olsen	3:242
30	357	10	do.	20 "	1870	Minnesota	J. N Smith	3:243
31	19		do.	14 Sept.	"	Nevada	B. N. Walter	3:244
32	389	5	do.	28 Juni	1871	Minnesota	W. W. Cluff	3:258
33	170	3	do.	6 Sept.	"	Nevada	C. Willadsen og A.	3:259
34	71	3	do.	18 Octbr.	"	Nevada	Peter Brown	3:259
35	396	4	do.	26 Juni	1872	Nevada	E. Peterson	3:260
36	260	4	do.	4 Sept.	"	Minnesota	C. Madsen	3:261
37	872	3	do.	2 Juli	1873	Wisconsin	K. Peterson	3:275
38	219	2	do.	3 Sept.	"	Wyoming	J. C. A. Weibye	3:275
39	700	5	do.	24 Juni	1874	Idaho	P. C. Carstensen	3:286
40	214	4	do.	2 Sept.	"	Wyoming	N. P. Lindelöf	3:287
41	660	6	do.	30 Juni	1875	Idaho	C. G. Larsen	3:291
42	168	2	do.	15 Sept.	"	Wyoming	P. O. Hansen	3:292
43	398	7	do.	28 Juni	1876	Idaho	N. C. Flygare	3:294
44	150	5	do.	13 Sept.	"	Wyoming	S. Petersen	3:295

Selsk.	Emg	Hjem. Miss.	Afgangs-sted	Afgangstid.		Fartøj.	Leder.	Henv.	
45	479	8	Liverpool.	27 Juni	1877	Wisconsin	E. F. Branting	3:307	
46	211	2	do.	19 Sept.	"	Wisconsin	J. C. Sandberg	3:307	
47	66	2	do.	25 Maj	1878	Nevada	S. P. Neve	3:311	
48	495	7	do.	29 Juni	"	Nevada	N. M. (Petersen)	3:311	
49	213	7	do.	14 Sept.	"	Wyoming	Alfred Hansen	3:311	
50	381	11	do.	28 Juni	1879	Wyoming	J. A. Quist	3:323	
51	127	6	do.	6 Sept.	"	Wyoming	N. C. Flygare	3:324	
52	594	15	do.	10 Juli	1880	Wisconsin	N. P. Rasmussen	3:329	
53	141	6	do.	4 Sept.	"	Nevada	J. Halvorsen	3:344	
54	22		do.	23 Okt.	"	Wisconsin	J. Nicholson ¶	3:344	
55	609	12	do.	25 Juni	1881	Wyoming	P. A. Nielsen	3:356	
56	270	8	do.	3 Sept.	"	Wyoming	L. M. Olson	3:358	
57	32	2	do.	22 Okt.	"	Wisconsin	H. Madsen	3:358	
58	694	22	do.	21 Juni	1882	Nevada	S. Christensen	1:127;	3:363
59	287	6	do.	2 Sept.	"	Wyoming	H. J. Christiansen	1:159;	3:363
60	109	4	do.	21 Okt.	"	Abyssinia	P. O. Hansen	1:187;	3:363
61	103	5	do.	11 Apr.	1883	Nevada	N. R. Lindahl	2:112;	3:369
62	12	4	do.	16 Maj	"	Nevada	B. E. Rich **	2:126;	3:369
63	503	18	do.	20 Juni	"	Nevada	H. O. Magleby	2:128;	3:369
64	282	7	do.	29 Aug.	"	Nevada	H. A. Hansen	2:159;	3:370
65	117	7	do.	27 Okt.	"	Wisconsin	H. Jørgensen	2:183;	3:370
	22031								

* En Del af Selskabet rejste over Havet med "Charles Buck", under Ledelse af E. G. M. Hogan. Kun 441 kom med "James Nesmith."

† Der var ingen særskilt skandinavisk Leder.

‡ Ogsaa S. P. Guhl, J. F. Klingbeck og Andre.

§ 37 af dette Selskab rejste over Atlanterhavet med "Consignment", under Ledelse af A. Christensen.

‖ Ogsaa J. F. F. Dorius.

¶ De Skandinaviske havde ingen særskilt Leder.

** Der var ingen særskilt skandinavisk Organisation.

BEMÆRKNINGER. Ved Numereringen af de forskjellige Emigrantselskaber har vi som Grundlag taget Hensyn til de Skibe, som have ført Kompagnierne over Atlanterhavet, uden at lægge videre Mærke til hvor mange Fartøjer, der have bragt dem til det endelige Udskibningssted. Ethvert Kompagni, som har havt en Organisation, enten Antallet har været stort eller lille, har vi regnet for et Selskab, hvorimod vi har forbigaaet adskillige mindre Kompagnier, som ere rejste tildels paa egen Haand. Ikke heller ere de forskjellige smaa islandske Selskaber medregnede. I ovenstaaende Fortegnelse nævnes kun Lederen for den skandinaviske Afdeling, hvor der ere blandede Nationaliteter i et og samme Kompagni, der da gjærne har havt et fælles Præsidentskab. Afgangsstedet er det, hvor fra de nævnte Fartøjer have begyndt Rejsen over Atlanterhavet. Ved at sammenligne Antallet af Sjæle i de forskjellige Kompagnier med den mere fuldstændige Beretning om hvert enkelt Selskabs Rejse i Missionens Historie, vil der findes Uoverensstemmelser. Undertiden er Antallet større og undertiden mindre ved Afrejsen fra Liverpool end fra Kjøbenhavn. Dette maa tilskrives Forandringer, som ere indtrufne undervejs. Hvor Antallet formindskes, hidrører det som oftest fra, at enkelte Personer formedelst Sygdom og Død ikke have fortsat Rejsen, og hvor Antallet er størst i Liverpool, er Grunden almindelig den, at Adskillige ere rejste direkte til England (for Exempel fra Norge), uden at lægge Vejen over Kjøbenhavn Ved at gjøre et løst Overslag over dem, som have emigreret paa egen Haand, iberegnet Islænderne, kan Antallet af udvandrende Sidste-Dages Hellige fra Skandinavien til Zion i Aarene 1852—1883 uden Overdrivelse angives til 22,500 Sjæle, hvilket kun er 469 flere end de 65 Selskaber indbefatter.

Morgenstjernen

redigeres og udgives af

ANDREW JENSON,

Nr. 154 N. Second West Street,
Salt Lake City, Utah,

udkommer d. 1ste og 15de i hver Maaned og koster

To Dollars om Aaret i Forskud.

Adresse: P. O. Box 500.

Salt Lake City, d. 15de December 1884.

SLUTNINGSBEMÆRKNINGER.

Endelig, efter omtrent tre Aars stadigt Arbejde, er det lykkedes os at fuldføre vore Afhandlinger om den skandinaviske Missions Historie. Hvor vidt vi har løst Opgaven tilstrækkeligt, maa overlades til det store Publikums Bedømmelse. Det er imidlertid en Kjendsgjerning, som Fremtiden vil skatte, at de nu udkomne tre Aargange af MORGENSTJERNEN indeholde flere paalidelige Datum og troværdige historiske Meddelelser af sit Slags, end noget andet Værk, der tidligere har været udgivet af de Hellige i denne Uddeling, og ved at lade det Hele indbinde, ville Abonnenterne først rigtig kunne paaskjønne hvad de have faaet for deres Penge. Saadanne andre historiske Meddelelser fra Missionen i Skandinavien, som herefter maatte blive os tilsendte for Offentliggjørelse, ville komme til at vexle Plads med Talerne i MORGENSTJERNENS fremtidige Aargange.

Medens vi nu allervenligst takker vore Agentèr og ledende Brødre samt det skandinaviske Publikum i Almindelighed for den Bistand, de have ydet os indtil Nærværende, haaber vi, at deres Interesse maa opvækkes i en endnu større Grad til Fordel for vort fremtidige Foretagende. Et Ugeblad lig det, vi i Forening med en anden Broder agter at paabegynde til Nytaaret, burde finde Adgang til de allerfleste skandinavisk-amerikanske Hjem i det store Vesten, i Særdeleshed, hvor det Engelske endnu ikke er bleven Familiesprog. Vi ville prøve paa at kunkurrere med de skandinaviske Blade i Østen hvad friske og interessante Nyheder angaar, og om vi end ikke lige strax kunne give vore Abonnenter saa meget Læsestof som enkelte af disse, haabe vi at gjøre et Udvalg, som vil være meget mere passende over for Utah-Skandinavernes Tarv og Omstændigheder. Ældste C. A. F. Orlob, vor tilkommende Medarbejder, har havt en længere Erfaring som Oversætter paa Missionskontoret i Kjøbenhavn, og har i Løbet af de sidste Aar beklædt en meget ansvarsfuld Plads i Forbindelse med et af de driftigste Forretningskompagnier i Logan, Utah. Desforuden synes han at være i Besiddelse af saadanne Evner, som vil kunne komme til passende Anvendelse ved Udgivelsen af et Nyhedsblad. I Betragtning heraf, og uden at lægge for meget Vægt paa vor egen begrænsede Erfaring som Journalist, vover vi at gjøre os nogenlunde gode Forhaabninger om at kunne gjennemføre vort nye Program til vore Landsmænds og Landsmændinders Tilfredshed. Vil nu blot disse bidrage deres Del!

Det er os ligeledes en Fornøjelse at kunne bekjendtgjøre, at Præsident C. D. Fjeldsted af Logan, Cache County, har paataget sig at virke som omrejsende Agent for ,,Utah Posten“, og han er berettiget til at handle som Firmaet Jenson & Orlobs Repræsentant i alle Henseender.

Vi har ogsaa sluttet Akkord med

Deseret News Company for Indbinding af Bøger. Den almindelige Pris for Indbindingen af MORGENSTJERNENS tre Aargange i ét godt Bind er $1.50, men ifølge vor Kontrakt kunne vi besørge dem indbundne for det Halve, nemlig 75 Cents. Abonnenterne bedes indsende Ordre strax. Vi betale fremdeles fuld Pris ($100) for 1ste Aargang, paa de tidligere tilbudte Vilkaar. Alle udestaaende Beløb ville efter d. 1ste Decbr. næstkommende blive indkasserede med 10 Procent Tillæg, undtagen i Tilfælde, hvor anden Overenskomst er truffen.

EN ZIONSREJSE.

(Fortsat fra Side 366.)

Lokomotivføreren var en ligefrem Djævel i Menneskeskikkelse. Han morede sig saaledes over at martre de stakkels Emigranter ved at manøvrere med Toget frem og tilbage, uden at der var den mindste Nødvendighed derfor, samt ved at stoppe det pludseligt eller sætte det i Gang i en saadan Hast, at Mange, som stode op, bleve ved adskillige Lejligheder kastede hovedlæns paa Vognenes Gulv. Derved bleve Flere slemt forslaaede. Tilsidst stødtes heldigvis Lokomotivet i Stykker, saa at Føreren, efter Sigende, fik en Irettesættelse af sine Foresatte, og derpaa kjørte han lidt mere forsigtigt den øvrige Del af Vejen. Det var under disse Omstændigheder intet Under, at Emigranterne om Morgenen d. 27de Juli hilsede deres Ankomst til St. Joseph med Glæde, thi her endte de deres Jærnbanerejse I Løbet af de ti Dage, siden de forlode New York, havde de tilbagelagt omt. 1700 engelske Mile. Men det Værste var tilbage. En to Dages Flodrejse adskilte dem endnu fra deres Venner ved Udrustningsstedet Wyoming. Efter to Timers Ophold i St. Joseph gik de ombord paa Dampbaaden „Denver" og afsejlede Kl. 5 Eftm. Men hvilken Rejse, og hvilken brutal Behandling! Baade Officerer og Mandskab paa dette Fartøj syntes at være yderst fjendtligsindede, og benyttede derfor enhver Lejlighed til at støde, skubbe og udskjælde de stakkels Emigranter, der ikke tillodes anden Plads end imellem det uhyggelige og smudsige Fragtgods. I det Hele taget var Baaden meget for lille til saa mange Mennesker. De eneste humane Amerikanere ombord vare nogle første Klasses Passagerer, der om Dagen opholdt sig paa Dækket oven over. Nogle af disse kastede Smaakager og Sukkergodt ned til de forhungrede Emigrantbørn, der stillede sig med bedende Blik og aabne Munde paa et Sted, hvor de kunde tiltrække sig de „fine Herrers" Opmærksomhed. Betydelig Sygdom herskede ombord og Nogle døde, men endelig oprandt Befrielsens Time, thi Søndag Morgen d. 29de Juli løb Dampbaaden med et voldsomt Stød ind mod Landingspladsen ved Foden af den temmelig høje Bakke, hvorpaa Wyoming er beliggende. Om faa Minutter vare Emigranterne i Land og modtoges af flere amerikanske Brødre, hvoriblandt et Antal af Kirkens Kuske, der allerede havde ventet længe ved Udrustningsstedet paa Emigranter-

nes Ankomst. Med glade Hjærter rettede de trætte Rejsende deres Fjed op til Landsbyen, i hvis Nærhed de den følgende Dag, da deres Rejsegods kom, opsloge deres Telte eller byggede sig Rishytter til Beskyttelse mod den brændende Sol. For første Gang siden de forlode deres Hjem i gamle Norden syntes de nu at kunne aande frit og bevæge sig efter Behag, og Wyomings Bakker gjenløde allerede samme Aften af de Helliges Taksigelsessange. De erkjendte, at den Almægtige havde bevaret dem paa deres farefulde Rejse over Havet og beskyttet dem mod deres Fjender, som under deres Jærnbane- og Flodrejse havde villet dem Ondt. Nu følte de sig allerede trygge under deres Venners kjærlige Omsorg.

V.

Den begrænsede Plads, som vi har til vor Raadighed, tillader os kun i Forbigaaende at omtale Rejsen gjennem Ørken. Da det allerede var sildig paa Aaret bleve Forberedelser for samme gjorte i en Hast, og et Par Dage efter Selskabets Landstigning ved Wyoming rullede det første Kompagni af Kirkens Vogne, under Kaptejn Rawlins, afsted vestpaa med Emigranter. Et andet Kompagni fulgte efter d. 4de s. M., under Kapt. Nebeker, og et tredie under Kapt. Scott d. 8de. Med dette sidste fulgte Familien, hvoraf den unge Jyde var et Medlem. Han var iblandt dem, som gik tilfods omtrent hele Vejen over Sletterne, thi kun Kvinder og Børn samt ældre og skrøbelige Mænd bleve tilladte at kjøre en Del af Vejen.

Den første Halvpart af Rejsen var over de udstrakte Sletter, hvor der var Græs og Vand i Overflødighed, men meget lidt Brænde, og af Mangel paa andre brændbare Stoffer maatte Emigranterne lave deres Mad ved Hjælp af tørret Kreaturgjødning. I Begyndelsen forekom dette Mange modbydeligt, men det var dog slet ikke Rejsens værste Gjenvordighed. I Førstningen var Varmen temmelig trykkende, og Mange bleve angrebne af Klimatfeber samt andre Sygdomme, hvilke krævede omtrent 30 Ofre i Kapt. Scotts Kompagni. Dette var dog forsvindende sammenlignet med Dødeligheden i det efterfølgende Selskab, der ogsaa hovedsagelig bestod af Skandinaver.

Efter at man d. 5te Septbr. havde passeret Fort Laramie førte Vejen gjennem et Bjærgland, og da det gled hen paa Efteraaret begyndte Vejret at blive koldt. Kompagniet udsattes ogsaa for en voldsom Snestorm, da det rejste gjennem South Pass. Ved denne Tid vare Trækdyrene blevne meget udmagrede, formedelst den daarlige Græsning, og Emigranterne maatte, i Stedet for at kjøre naar de bleve trætte, hjælpe Oxerne ved af alle Kræfter at skyde paa Vognene op ad Bakkerne.

Eftersom Vejret blev koldere, skærpedes de Rejsendes Appetit, men samtidig maatte der spares paa Provianten, saa at Sult, forenet med Overanstrængelse og Kulde, gjorde den sidste Del af Rejsen meget ubehagelig. At vade over de iskolde Bjærgstrømme, var maaske noget af det Værste, og den unge Jyde glemmer saaledes aldrig den kolde September Morgen, da han med sine bare Ben brød Isen og derpaa maalte Vandet i Green River. Omsider naaede de trætte Vandrere deres Rejses Maal. En smuk Eftermiddag i Oktober rullede Kaptejn Scotts Kompagni ud fra Mundingen af Parleys Canyon, og fra Toppen af det neden-

for liggende Højland nøde de tidligere Nordboer for første Gang den Glæde at beskue Store Saltsøstad, der ligesom smilede dem venligt imøde fra dens skjønne Beliggenhed ved Bjærgets Fod mod Nordvest. Skjøndt Staden den Gang var lille og uanselig, sammenlignet med hvad den nu er, gav den de ankommende Hellige et Indtryk, som aldrig siden har kunnet udslettes af Hukommelsen. Kompagniet holdt sit Indtog i Staden d. 8de Oktbr., akkurat fem Maaneder efter at Familien, som er gjort til Grundlag for denne Beretning, forlod deres Hjem i Jylland.

NYHEDER.

Utah. John Connelly, imod hvem Grandjuryen havde anlagt Sag for Polygami, blev forhørt i tredie Distriktsret d. 29de Oktbr. og efterfølgende Dage, men da det blev bevist, at Giftermaalet fandt Sted for over tre Aar siden, blev han frikjendt d. 1ste Novbr. —Paul A. Schettler døde paa sin Bopæl i 12te Ward, Salt Lake City, d. 3die Novbr.— Rudger Clawson blev d. 3die Novbr. dømt til 4 Aars Tugthusstraf og 800 Dollars Bøde, nægtet at give Kaution og sendt til Fængsel. Han appellerede sin Sag og prøvede paa at faa sin Frihed ved Udtagelsen af en *Habeus-corpus* Skrivelse, men Territoriets Overret, som undersøgte Sagen d. 14de og 15de Nobvr., nægtede ham dette, hvorfor han atter maatte gaa i Fængsel.—En Dansker ved Navn Hans Ottesen blev myrdet i Manti, Sanpete County, d. 3die Novbr.—John W. Irons og Dr. A. Fowler bleve arresterede d. 3die Novbr. for at have gjort sig skyldige i Fosterfordrivelse. Ofret var Lizzie Evans, en Pige, som Irons havde forført. Sagen blev undersøgt i Politiretten d. 11te Novbr. og følgende Dage, og Irons og Fowler bleve tilladte at give $5000 Kaution hver, indtil Sagen kunde behandles af Grandjuryen. Imidlertid ægtede Irons Pigen.—Ved Nationalvalget d. 4de Novbr. vandt Demokraterne Sejr; Grover Cleveland blev valgt til de Forenede Staters næste Præsident og Thomas A. Hendricks til Vice-Præsident. Valget i Utah for Deligerede til Kongressen gav 22,120 Stemmer for John T. Caine og 2,215 for de Liberales Kandidat R. Smith.—Sagen mod Joseph H. Evans, anklaget for Polygami, blev behandlet i 3die Distriktsret d. 6te og 7de Novbr. Han blev funden skyldig og dømt d. 8de Novbr. til 3½ Aars Tugthusstraf og 250 Dollars i Bøde. Da det ogsaa blev ham nægtet at give Kaution, sendtes han strax til Fængslet. — Et skandinavisk Emigrantselskab, bestaaende af 84 Sjæle, ankom til Salt Lake City d. 9de Novbr., under Anførsel af C. A. Ek.—En stærk Jordrystelse bemærkedes d. 10de Novbr. i det nordlige Utah og sydlige Idaho. —Dr. D. B. McKinzie døde paa St. Marks Hospital i Salt Lake City, d. 12te Novbr.

Japan. En stor Part af Yokohama blev d. 15de Oktbr. ødelagt af en Stormflod.

Tyskland. W. C. A. Smoot, der virkede som Missionær i Holstein, blev d. 15de Septbr. arresteret i Kiel for at have døbt en ung Kvinde. Han sad fængslet indtil d. 7de Oktbr., da han blev frikjendt og løsladt, men desuagtet forvist fra Byen.

PRÆSIDENTER OVER DEN SKANDINAVISKE MISSION.

Nr.	*Navne.*	*Fra*
1	Erastus Snow	14 Juni 1850
2	John E. Forsgren	4 Marts 1852
3	Willard Snow	20 Dec. 1852
4	John Van Cott	Aug. 1853
5	Hector C. Haight	1 Jan. 1856
6	C. Widerborg	1 Febr. 1858
(2)	John Van Cott	1 Jan. 1860
7	Jesse N. Smith	Maj 1862
*	Samuel L. Sprague	13 April 1864
(2)	C. Widerborg	1 Aug. 1864
(2)	Jesse N. Smith	Sept. 1868
8	Wm. W. Cluff	15 Juli 1870
9	Knud Peterson	23 Juni 1871
10	Chr. G. Larsen	27 Juni 1873
11	Nils C. Flygare	25 Juni 1875
12	O. N. Liljenqvist	22 Juni 1876
*	A. W. Carlson	Dec. 1877
(2)	Nils C. Flygare	Jan. 1878
13	Niels Wilhelmsen	30 Aug. 1879
*	Andrew Jenson	1 Aug. 1881
14	Chr. D. Fjeldsted	3 Sept. 1881
15	Anthon H. Lund	4 April 1884

* Midlertidige.

MORGENSTJERNEN.

Et historisk-biografisk Maanedsskrift.

FJERDE AARGANG.

„Dersom dette Raad eller dette Værk er af Menneskene, bliver det forstyrret; men er det af Gud, kunne I ikke forstyrre det.“ —GAMALIEL.

Redigeret af A. Jenson og udgivet af Winberg & Jenson.

SALT LAKE CITY, UTAH.

TRYKT HOS „DESERET NEWS COMPANY“.

1885.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—PARLEY P. PRATT.

NR. 1. JANUAR 1885. 4DE AARG.

TALE AF ÆLDSTE O. N. LILJENQVIST.

Afholdt i den skandinaviske Forsamling i Logan, Søndag d. 3die Aug. 1884.

(Nedskrevet af C. A. F. Orlob.)

Jeg erkjender, at det er et ansvarsfuldt Hverv at fremtræde og tale til de Sidste-Dages Hellige, og i Særdeleshed naar jeg betragter Storheden af dette Arbejde og det sidste Dages Værk og de Helliges Erfaring i disse mange Aar. Vor egen Svaghed i at fremsætte vore Tanker og Idér, og den korte Tid, vi have at møde i, og det Lidet, vi kunne erindre af det vi høre, bringer mig til at bede i mit Hjærte, at Herren vil inspirere vort Sind og vore Tanker; thi der er Intet, som kan glæde og tilfredsstille vor Aand eller den indre Person, som vi kalde vor Sjæl; der er Intet, som vil tilfredsstille os, uden en ren og uforfalsket Føde ovenfra fra Lysenes Fader, inspireret af hans hellige Aand. Naar vi ere fyldte med den, føle vi os mættede og som om vi aldrig skulde tørste mere. Med denne Indledning vil jeg overlade mig til Herrens Styrelse og Vejledning, haabende, at han vil skjænke os sin Aand de Øjeblikke, vi skulle være tilsammen.

Naar vi sidde i vore Forsamlinger og lytte til Tonerne af de gamle Sange, som vi i saa mange Aar have sunget i vort Fædreland, er der vel næppe nogen af os, der kan undgaa at føle i sit Indre, som om vor Aand blev kaldt til Live, og vi begynde uvilkaarligen at gjøre os selv det Spørgsmaal: Hvorledes er det muligt, hvorledes er det sket, at vi fra vore forskjellige Fødelande ere blevne samlede hid til disse Bjærge, En af en Stad og To af en Slægt? Begynde vi at spørge hverandre, siger En: Jeg er den Eneste af min Slægt; og en Anden: Jeg alene repræsenterer hele min Slægt; den Tredie siger: Det gjør jeg ogsaa, og den Fjerde siger ligesaa. Jeg har en Broder, og jeg har en Søster; de ere gode Folk, men de have ingen Smag for Evangeliet — ingen Tro derpaa; jeg alene er bleven tilovers, jeg alene er kommen i Besiddelse af den Kundskab, vi nu have, om vort Ærinde og vor Stilling her paa Jorden. Tanken derom bringer os til at skjælve paa Grund af det store Ansvar, der paahviler os, og vi gjøre os selv det

Spørgsmaal — og, Brødre og Søstre, lad det trænge ind til vore Hjærters Inderste: Er det en Hændelse, at vi ere her? Er det kun et Tilfælde, at vi have annammet Evangeliet, og ere komne her til? Eller har Herren Noget med dette at gjøre? Jeg er kommen til den Overbevisning, at næsten Intet af det der sker, er en Hændelse eller et Tilfælde, men at den Stilling, vi indtage paa Jorden, var beredt og tydelig forstaaet før vi kom her. Herren forudkjendte alle Ting, omendskjøndt vi ikke hermed sige, at vi ikke have Handlefrihed til at vælge mellem Godt og Ondt, annamme eller forkaste; men Herren forudkjendte, at vi vilde annamme Evangeliet og blive hjemsamlede til de Helliges Steder. Dette paaminder mig om Profeten Joseph Smiths Ord, naar han siger, at dersom vi ikke gjøre vor Pligt med Hensyn til at forløse vore Døde, vil vort Ansvar blive stort, ja, vi ville blive fordømte. Vi ere udkaarede til at repræsentere vore Slægtninge i disse Dage, og der er ingen Tvivl i mit Hjærte om, at dette var tydeligt forstaaet i de evige Verdener førend vi bleve fødte. Vore Slægtninge se hen til os og have en fuldkommen Forstaaelse om, at vi ere de Udkaarede til at repræsentere dem paa Jorden, og at modtage det hellige Præstedømme for og i deres Sted. De vare villige til at komme her til i den mørke Tidsalder og tage Legemer, og det blev dem lovet, at der vilde komme en Tid, da de skulde have Stedfortrædere her paa Jorden, som skulde modtage det hellige Præstedømme og udføre Evangeliets Ordinancer for dem. Vi forstaa jo, at Evangeliet indbefatter en Kode eller Række Love og Ordinancer. Med denne Forstaaelse er det tydeligt og klart, at den ene Slægt efter den anden kom og gik, og omendskjøndt de ikke kjendte den rette Sammenhæng i Kjødet, forstode de det før de kom til Verden fra de himmelske Raad, hvor Alting var bestemt for Menneskeslægtens Frelse. Min Erfaring har lært mig, at gode og ædle Mennesker have været paavirkede af en Aand, der har tilhvisket dem, at der er et Noget herefter — en Aand, som har vidnet for dem, at der var et bedre Liv efter dette; men angaaende det virkelige Sammenhæng har Verden været ganske uvidende. Der er kun sammenlignelsesvis Faa, til hvem denne Kundskab er bleven meddelt. Frelseren ligner denne Kundskab ved en Mand, som saa' en kostbar Perle og solgte Alt, hvad han ejede, for at erholde den; og disse, Gamle og Unge, Fattige og Ringeagtede, Krøblinge og Svage komme alle op til disse Bjærge. Mange have udvist Forundring over, at dette var Zion. Jeg kan tydelig se paa mangt et Individ, at Alt, hvad han tragter efter i Zion, er at befordre sine timelige Vilkaar, eller prøve paa at udfinde Folkets Ufuldkommenheder. Nogle ere saa hellige, at de ikke tør smile om Søndagen. Saaledes var ganske vist vore Fædres Opfattelse af Religion. Før vi annammede Evangeliet læste vi i Bibelen, men vi forstode ikke hvad vi læste. Vi troede, at vi tilbade Gud, naar vi for Exempel ikke tillode os selv at børste vort Skotøj om Søndagen; saadant maatte gjøres Lørdag Aften. Søndag Morgen Kl. 7 samledes Familien, og man læste sin Morgenandagt med dyb Alvor; men uden at have noget sikkert Haab om at blive bønhørt; ingen Aand vidnede for dem, at deres Bøn var stegen op for den Almægtiges Trone og bleven hørt.

De, der komme her til i den Tro at finde et fuldkomment Folk efter deres egen Maalestok, ville finde, at de i deres eget Fædreland have set nogle mere fuldkomne Folk, end vi mangen Gang se her; men om de ikke bedømme deres Mission fra et højere Standpunkt, ville de finde, at de have bygget paa en falsk Grundvold, der vil styrte sammen. I, Søskende, som have annammet Evangeliet, kunne bevidne, at da vi først hørte dets Røst lyde i vore Øren, kjendte vi Røsten; det var Noget, som vi syntes at være bekjendte med, og vi havde ikke Fred fra den Time af til vi havde adlydt dens Kalden. Vi ere komne her til med den Mission paa vore Skuldre at lægge Grundvolden til et Folk, som vil være trofast, naar Herren skal oprykke Nationerne med Rod og Gren. Forjættelsen er ikke til dem, undtagen paa den Betingelse, at de ville adlyde Evangeliet. Forjættelsen er til alle Jordens Beboere paa samme Betingelse; men hvor mange er der, som kunne bære det Vidnesbyrd, at baade Eders Fader og Moder, Søster og Broder have kunnet forstaa det. Ofte maa der siges: Vi alene kunne se det. Det er ikke altid de mest Stadige, eller de, der ere mest alvorlige om Søndagen, men maaske tværtimod de mest livlige og muntre. Jeg erindrer godt, at jeg tidt fulgte med mine Slægtninge til deres Kirke, men den Maade, hvorpaa de tilbade Gud, kunde aldrig vinde mit Bifald. Den Trøje kunde jeg ikke faa paa; men naar jeg følte mig bekymret i mit Sind, søgte jeg ud i Skoven, og der talte jeg med Herren paa min egen Maade.

Vi ere komne her paa Jorden med den Mission paa vore Skuldre at lægge Grundvolden til de kommende Slægter, hvor forunderligt dette end monne synes os i vore Øjne. Dette erindrer mig om en Mand, jeg traf sammen med forleden. Han havde været med til at bygge Kirtlands Tempel, og var endnu blandt de Levendes Tal. Om denne Mand kunde skue ind i Fremtiden, vilde han føle sig uendelig lykkelig ved at se sine Efterkommere udbrede sig paa Jorden saa talrige, at han ikke kunde tælle dem. Han var den eneste af elleve Brødre, som Herren brugte til at berede for Fremtiden. Forestil Eder, at I stod paa en Bro, der ledte over en Flod og skuede ned ad Strømmen, og I vilde have ligesom et Billede af Eders Efterkommere: Strømmen vilde synes at udflyde fra Eder og tabe sig i det Fjærne som en Masse, I ikke kunne begribe. Vende I Eder derimod omkring og se op mod Strømmen, se I Eders Fortid; og gaa I mod Strømmen til dens første Udspring, som ender i en liden Bæk, har I et Billede af Eders eget Udspring, eller Slægternes Begyndelse. Denne Mand kan siges at repræsentere Strømmen, Fortiden og Fremtiden; han staar som Hovedet for det Afkom, han efterlader sig, og som vil fortsættes hvor han ender. Men om det ikke skulde blive ham forundt at leve længe nok; om han skulde nedlægge sit Legeme i Graven før han havde fuldført sit Arbejde, vilde han alligevel være afhængig af de Levende for Velsignelser, som han ikke havde modtaget. Uagtet han kan have været i Kirtlands Tempel, vil han dog være afhængig af de Levende for saadanne Velsignelser, som han ikke modtog, men om hans Liv havde været sparet lidt længere, maaske han kunde have erholdt dem; og om nogen af Eder skulde gaa bort før Eders Gjerning

er endt, vil det bero paa Eders Børns Trofasthed, om Eders Arbejde skal blive fuldført i rette Tid. Her er det, Søskende, at vor Mission paa Jorden er saa vigtig, at vort Liv maa være bevaret, saa at vi maa fuldføre den Gjerning, som vor Fader har paalagt os. Jeg tror ikke, at nogen af os har vore Bryllupsklæder i Orden førend det er udført, og tro I, at vi kunne indgaa til Herrens Bryllups Nadver, uden at have vore Bryllupsklæder? Hvad er vore Bryllupsklæder? Saalænge der endnu er en eneste Ordinance, som ikke er fuldført, ere vore Bryllupsklæder ikke i Orden. Jesus siger: ,,Søger først Guds Rige og dets Retfærdighed, saa skulle alle disse Ting tillægges Eder." Søger først Guds Rige og dets Retfærdighed eller Ordinancer, saa skulle alle disse Ting tillægges Eder. Jeg tror ikke, Brødre og Søstre, at vi ville indgaa til den store Bryllupsnadver, ej heller tror jeg, at vi ville komme frem paa Opstandelsens Morgen, uden vi have adlydt alle de Ordinancer, Bud og Love, der tilhøre vor Ophøjelse, ja, indtil vi have vore fulde Bryllupsklæder. Naar vi betragte dette fra et saadant Synspunkt, forstaa vi bedre vor Mission paa Jorden, og vi behøve da ikke at spørge: Er jeg alene kommen til Zion for at skaffe mig Hus og Ejendom, eller er jeg kommen her for andre Hensigter? Det synes at være indlysende, at Ingen af vore Fædres Hus vilde erholde Evangeliets Velsignelser uden os eller en anden i vort Sted, og om vi skulde forsømme vore Pligter, vilde det da ikke være meget naturligt, at naar vi komme i Aandernes Verden, ville de, som havde Tilværelse paa Jorden i de mørke Tidsaldre, og som have set ned til os som Frelsere paa Zions Bjærg, sige til os: Hvorfor skuffede Du os? Du er den største Overtræder af os alle. Vi gjorde hvad vi kunde, men Du havde det evige Præstedømmes Lys, og dog elskede Du de Ting, der hørte Verden til, mere end vor Frelse. Du maa nu gaa ned og ikke tilstedes at gaa os forbi. Profeten Joseph siger, at hvis vi ikke se til vore Dødes Forløsning, vil vort Ansvar blive stort. Hvad sige I nu, Brødre og Søstre, om de Aander, som endnu ikke have havt Tilværelse paa Jorden? Erindre I Forjættelsen, som blev givet til Abraham, Isak og Jakob? Hver Gang Herren prøvede Abraham til det Yderste, gav han ham en ny Forjættelse. Hvad sagde han til ham? ,,Ser Du Stjernerne paa Himmelen? Om Du kan tælle dem, saa kan Du dog ikke tælle dit Afkom." Her er Haab for de Trofaste, de, der ville følge i hans Fodspor. Vi ere her, ikke for at fuldføre en saadan Mission som de Gamle, der vare paa Jorden før os, ej heller har nogen saadan været givet til Mennesket i Almindelighed, som den, der er givet til os.

Nu, Brødre og Søstre, ville vi have vor Opmærksomhed henvendt paa andre Ting, paa dette Liv og dets Bekymringer, eller ville vi fæste vort Øje paa det Mærke eller det Maal, for hvilket vi ere komne her paa Jorden? Jeg kan ikke Andet end se paa Eder med den største Agtelse; jeg føler mig ikke bekymret for at de Sidste-Dages Hellige ville forfejle deres Mission. Det er kun et Tidsspørgsmaal med os, naar vore Brødres hele Opmærksomhed vil blive henvendt paa de Ting, der høre til vor Mission. Efterhaanden som de Hellige modtage Aanden af deres Kaldelse, ville de mere og mere begynde at føle Vigtigheden deraf.

Vore unge Mænd skulde lære et Haandværk, være flittige og stræbsomme, bygge Byer og Stæder, samt i det Hele taget ogsaa lægge Vind paa de Ting, som høre denne Jord til. Zion skal opbygges og vinde Herlighed og Magt. Det er rigtigt, at den unge Mand og unge Pige skulde føle Ansvaret og Vigtigheden af deres Mission og opfylde Befalingerne samt være virksomme og sparsommelige, men der er en anden Ting, der ogsaa er rigtig, nemlig, at den ældre Mand og Kvinde, som har gjennemgaaet haarde Prøvelser, som har vandret over Sletterne for at naa Zion og som kom her til Utah, da der ikke fandtes Byer og Stæder som nu, skulle have lidt Hvile, og deres Trængsler skulde formindskes eller ophøre; og jeg vil sige til dem: Herren vil velsigne Eder, og der er bedre Dage i Vente for Eder inden I skulle samles med Eders Fædre og til den Gud, som gav Eder Livet. Før I gaa her fra, bed til Herren og sig: Fader, lad mig kjende mit Ærinde og min Mission paa Jorden; lad mig forstaa, hvorfor Du sendte mig hid; lad ikke en Time af mit Liv gaa tabt; lad ikke de Bekymringer, som henhøre til mit legemlige Liv, begrave et Pund af det Ansvar, der paahviler mig til at forløse mine Fædre!

Herren har prøvet dem paa forskjellige Maader, enten ved at prædike Evangeliet eller gaa over Sletterne med Oxetog, eller at arbejde paa Kanalerne, eller lave Veje, eller bygge Huse, Byer eller Templer. I have opdraget Eders Børn, og I have været trofaste i Alt, men der er endnu én Ting, hvormed I kunne sætte Kronen paa Værket: Betragt ikke Eders Mission som fuldendt, før Eders Fædre ere forløste. Det vilde være bedrøveligt, om vi skulde forglemme det Ansvar, der paahviler os med Hensyn til dette. Hvis vi ere komne de ni Tiendedele af Vejen, og der kun er én Tiendedel tilbage, ville vi ved den ene Tiendedel, hvis vi ere trofaste, sætte Kronen paa Værket ved at blive adopterede til en Fader, der holder Præstedømmet, saa at naar Tiden kommer, at vi skulle forlade dette Liv, vi da kunne sige: Fader, jeg har fuldkommet Maalet, holdt dine Bud, udført Alt, hvad Du fordrede af mig, og modtaget alle de Ordinancer, som høre Evangeliet til. Fader, iklæd mig nu med den Herlighed, som jeg havde hos Dig, før Verdens Grundvold blev lagt!

Vi have ikke vandret i Fuldkommenhed for Herren, men i al vor Svaghed og Ringhed holde vi Sejren i Dag ved at vi have adlydt den Lov, som Verden foragter, og som desværre ikke heller er saa højagtet blandt os selv, som den burde være; men dog er Sejren vor. En Søster siger: Jeg har holdt Moder Saras Lov. Vil ikke Moder Sara sige til en saadan Søster: Datter, Du har gjort vel, og Du har ikke gjort nogen større Opofrelse end jeg gjorde; tag Plads ved mit Bord? De ville komme fra Syd og Nord, Øst og Vest og sidde tilbords hos Abraham, Isak og Jakob, og Moder Sara vil sidde ved Abrahams Side. I maa adlyde Saras Lov, hvis I ønske at sidde tilbords med dem, og naar I adlyde den og alle andre Love, saa have I Eders Bryllupsklæder i Orden, og da er det fuldbyrdet, som omtales i Johannes Aabenbaring: „Han, som sejrer, ham vil jeg give et nyt Navn, og jeg vil gjøre ham til en Pille i mit Tempel, og han skal have sin Faders Navn skrevet i sin Pande.“ I ville

blive Konger og Præster. Den Tid skal komme, da de Udvalgte ville modtage disse Velsignelser, og dersom vi søgte ham, som vi burde, vilde det maaske ske i vore Prøvelses Dage paa Jorden.

Vi sige nu, at vi have haarde Tider. Aarsagen er den, at vi ere blevne saa vante til at faa Alt, hvad vi ønskede os. Der er maaske mange blandt os, som blot behøvede at ønske en Ting for at faa den. Amerika er det mest udvalgte af alle Lande paa Jorden, og dog er der næppe nogen Nation, hvor der forholdsvis ere saa Faa, der eje deres egne Hjem som her. Der siges, at der ere ti Millioner Husejere i Frankrig mod fire Millioner her. Aarsagen er, at næsten hele Forretningsverdenen kontrolleres af nogle faa Mænd. Herren har i sin Barmhjærtighed tilladt de nærværende haarde Tider at komme over Landet, for at give os Lejlighed til at overveje vor sande Mission paa Jorden. Maaske vi vilde have været i den samme Tilstand, og været undertrykket af nogle faa Mænd, dersom ikke Herren i sin Visdom havde skjult den kostelige Perle for de Rige og Mægtige, og aabenbaret den for de Umyndige og Smaa. Han kunde ikke have skjult den for de Vise, dersom Alle kunde have set den paa Vejen, og de Ydmyge og Ringe vilde aldrig have faaet Del i den; de Rige vilde have taget den fra os. Herrens Veje ere forunderlige.

Klager ikke over haarde Tider. Lad os benytte dem til at søge Herren for at lære vor Mission paa Jorden at kjende; den er nærmere til os end al Verden og dens Herlighed.

Det glæder mig at kunne tale en halv Times Tid til Eder om disse Ting for at lede Eder paa den rette Vej. Det falder mig slet ikke besynderligt naar jeg ser en ung Mand paa tyve Aar blive bortkaldt fra os. Herrens Haand er forbunden dermed. En af Præsident Taylors Sønner blev for nogle faa Dage siden kaldt bort efter tre eller fire Dages Sygeleje, kun lidt over tredive Aar gammel. Han var en af de syv Præsidenter over alle de Halvfjerds, og en meget lovende ung Mand. Dette siger os i et tydeligt Sprog, at Herren vil kalde sine Tjenere her fra dette Liv efterhaanden som han behøver dem paa et andet Sted. Jo flittigere vi ere her, jo Flere ville de behøve der. Vi have nu et andet Tempel her i Logan, hvor Arbejdet er begyndt. Der er Noget, som vidner for os naarsomhelst vor jordiske Mission er tilendebragt og Budskabet lyder: Kom til din Hvile og Fred; Du maa nødvendigvis udføre din Mission. Kom, Du repræsenterer dine Fædre paa Jorden, Du har ogsaa en Gjerning at udføre i Aandernes Verden, som er til din Ophøjelse. Lad Enhver tage Advarsel af dette. Dersom vi antage, at Herren ikke kjender eller tilfulde forstaar vore Tanker og vore Handlinger, ere vi visselig fejltagne.

Søskende, rejs op i Herrens Kraft og gjør Fordring paa de Velsignelser, som han har forjættet os: „Jeg fordrer dem af din Haand, o Herre, om jeg er værdig for Dig. Hvis ikke, da tilkjendegiv for mig, hvad jeg skal gjøre for at blive værdig!“ Rejs op i Herrens Kraft, I Repræsentanter af Herrens Hus! I ere af Josephs Sæd, den Joseph, som blev solgt til Ægypten. Opløft Eders Hoveder; glæder og fryder Eder, og spørg ikke Eders Medmennesker, om I skulle adlyde Herrens Love. Glem ikke Eders Dødes Forløsning. Men lad mig tilføje, at en Person maa

først gjøre sig værdig til sine egne Velsignelser, før han kan modtage dem for de Døde. Der er Ingen, som kan faa Velsignelser for sine hedengangne Fædre og Mødre førend de have været værdige til at erholde dem for sig selv. Deraf se vi Vigtigheden af at stride og kæmpe for at blive her indtil vi kunne modtage Alt, saa at vi, naar vi gaa til vore Fædre, ikke skulle blive tilspurgte: Hvorfor udførte Du ikke Alt for mig? og da blive nødte til at svare: Nej, jeg gav min Opmærksomhed til Jordelivets Anliggender; jeg fik ikke engang selv mine Velsignelser da jeg var paa Jorden; jeg søgte dem ikke, og nu er jeg her ligesom Du, afhængig af Andre.

Maa Gud velsigne os, at vi maa være trofaste og sætte Værd paa den Mission, som han har givet os, er min Bøn i Jesu Navn. Amen.

N. R. LINDAHLS BIOGRAFI.

Jeg Nils Rasmussen Lindahl blev født d. 18de Maj 1837 i Store Svedale, to svenske Mile øst for Malmø, Sverige. Min Fader Nils Rasmussen var en rig Bonde, som besad en stor Landejendom og havde stor Anseelse iblandt Almuen. Han var en Mand, som i mange Henseender handlede efter eget Tykke, og hverken Præst eller andre Embedsmænd syntes at turde irettesætte ham derfor. Med min Moder Bengta Hansdatter havde han syv Børn, af hvilke jeg er den ældste af de fire, som endnu leve. Min Fader døde i 1848, da jeg var 11 Aar gammel, og fra den Tid af maatte Moder selv sørge for sine Børns Underholdning og Opdragelse, hvilket blev hende en vanskelig Opgave. Formedelst Sorg og Bedrøvelse blev hun tilsidst aldeles fortvivlet, og det Lidet, hun ejede af jordiske Midler, gik snart i Løbet, saa at hendes fire Børn maatte ud blandt Fremmede paa hvert sit Sted for at blive opdragne paa Sognets Bekostning. Jeg blev modtaget af en rig Herremand ved Navn August Antonson ved Lindholmen, hvor jeg erholdt min bedste Opdragelse fra mit 13de til mit 20de Aar. Han var en særdeles god Ven til min Fader, og gjorde mig meget godt. Jeg var meget afholdt af Herskabet formedelst min Ærlighed og Flid, og man holdt mig tre Vintre i Skole førend jeg blev konfirmeret.

Da jeg var omtrent 17 Aar gammel blev jeg forflyttet til Herremandens Landbrugs-Institut Elinedahl, for at skulle lære Landvæsenet, saa at jeg siden kunde forestaa en af hans Gaarde. Fra dette Institut har jeg faaet Navnet Lindahl. Dette var om Foraaret 1855, og min Ungdoms Fremtid saa' paa den Tid meget lys og lovende ud. Men den følgende Sommer traf jeg for første Gang sammen med de Sidste-Dages Helliges Missionærer, hvilket blev et fuldstændigt Vendepunkt i mit Livs Historie. De Første, jeg hørte prædike, var Broder N. B. Adler, som bor i Spring City, Sanpete County, Utah, og en Skræder Erikson, hvis nuværende Bopæl er i 1ste Ward, Salt Lake City. En kort Tid derefter erholdt jeg et Vidnesbyrd om, at Værket var af Gud, og at jeg ikke kunde blive frelst uden at ad-

lyde samme. Jeg led derfor stor Bekymring og Uro i en længere Tid, thi Verden var mig kjær, og jeg frygtede dens Had og Foragt, samt var bange for at miste min gode Plads. Saaledes hengik to Aar, men da jeg var bleven 20 Aar gammel overvandt jeg endelig alle Hindringer, og d. 16de Septbr. 1857 blev jeg ved Daab indlemmet i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige af Johan Holmsted i Store Svedale; jeg fik Haandspaalæggelse d. 20de s. M. af N. B. Adler. Alle mine tidligere lyse Udsigter i Verden bleve nu fordunklede, og alle mine forrige Venner, Herremanden og hans Frue iberegnet, bleve mine værste Fjender; efter deres Mening var jeg formedelst Antagelsen af den nye Lære bleven udygtig til al god Gjerning. Stedets Sjælesørger sendte Bud til mig, at han ønskede at tale med mig snarest mulig, og jeg indfandt mig ogsaa snart hos ham. Han gjorde sin Flid for at overbevise mig om Falskheden i „Mormonismens" Lærdomme, men uagtet det kun var tre Uger siden jeg var blevet døbt, lykkedes det mig at forsvare Evangeliet Principer paa en saadan Maade, at Præstens tidligere Sorg og Bekymringer over min „Vildfarelse fra den rette Vej", som han kaldte det, blev forandret til stor Vrede og Bitterhed. Hans Bestræbelser paa at omvende mig vare og forbleve frugtesløse.

Efter den Tid arbejdede jeg for en Gartner Møller i Malmø, hvor jeg flittigt besøgte de Helliges Forsamlinger og studerede Kirkens Skrifter grundigt. Den 9de Novbr. 1857 blev jeg ordineret til Lærer, samt beskikket til Missionær blandt de Hellige i Malmø Gren, og i December næstfølgende blev jeg i et Konferencemøde, som afholdtes i Walby, beskikket til Skriftsælger i Svedale og Sallerupps Grene. Den 10de Jan. 1858 blev jeg ordineret til Præst og beskikket til Skriver i Grenen, og d. 18de Marts kaldet til Ældste og Forstander for Svedale Gren. I denne Stilling virkede jeg i tre Maaneder, og siden fungerede jeg som Forstander for Lyngby Gren i otte Maaneder, derefter som omrejsende Ældste i Kristianstads Læn (tre Grene) i tre Maaneder, siden i Helsingborgs og Kullabergs Grene i 15 Maaneder, og derefter et Aar i Lund, Walby og Gaarstaangs Grene i et Aar, hvorpaa jeg blev løst med Tilladelse til at rejse til Zion.

Den 13de April 1862 emigrerede jeg fra Malmø; jeg rejste over Atlanterhavet med Sejlskibet „Athenia", tilligemed et større Selskab emigrerende Hellige, under O. N. Liljenqvists Ledelse. Rejsen gjennem Ørken gjorde jeg i Kaptejn Hornes Kompagni og ankom til Salt Lake City d. 1ste Oktbr.

Efter fem Maaneders Ophold i Staden, i hvilken Tid jeg arbejdede for George Thatcher i 1ste Ward, rejste jeg til Moroni, Sanpete County, hvor jeg d. 19de Marts 1863 ægtede Kjersti, Per Larsons Datter; siden flyttede jeg til Ephraim, hvor jeg boede i to Aar, og i de tvende Vintre, som jeg tilbragte der, tærskede jeg 2000 Bushels Sæd med Plejel. Jeg arbejdede meget haardt for at gjøre lidt Fremgang i timelig Henseende.

Om Foraaret 1865 blev jeg i Forening med Andre kaldet til at gaa som Nybygger til Circle Valley ved Sevier Floden, omtrent 100 Mile syd for Ephraim. Her oplevede jeg baade glade og sørgelige Dage; jeg arbejdede flittigt med at opdyrke nyt Land og bygge en Kjælder til Beboelse. Da jeg havde høstet min

Afgrøde det første Aar og sat min Sæd og Hø i Stakke, kom der Ild i disse, og næsten det Hele opbrændte, saa at mit Sommerarbejde ødelagdes Paa samme Tid vare Indianerne blevne fjendtlige og overfaldt flere af de Helliges sydlige Settlementer, samt dræbte flere af vore Brødre og stjal mange Kreaturer. Vor lille Nybygd, der bestod af omtrent 70 Familier, blev saaledes ogsaa besøgt af disse uhøflige Gjæster, og vi maatte tage kraftige Forholdsregler for at forsvare os imod dem. Brødrene bleve organiserede paa militærvis og inddelte i Vagtskifter; om Dagen holdt vi Vagt over vore Kreaturer, og om Natten i selve Settlementet. Alle vaabendygtige Mænd maatte staa paa Udkig hver tredie eller fjerde Dag. Paa en vis Dag om Efteraaret kom Indianerne under Black Hawk ned fra Bjærgene og dræbte fire af Brødrene samt bortførte Størstedelen af Settlementets Kreaturer og en Del Heste, men da jeg kun ejede en eneste Ko, mistede jeg ingen. I Løbet af den følgende Vinter tærskede jeg atter Hvede med Plejel for at fortjene Brød til min Families Ophold, da min Afgrøde var opbrændt, og denne Hvede maatte jeg male paa Haandkværne, og undertiden paa Kaffemøller.

Om Foraaret 1866 tog jeg atter fat paa Opdyrkningen af nyt Land samt lavede Adobes og hjalp til med at bygge Fort, thi det var ikke længere raadeligt for os at bo paa vore Bylodder. Vi flyttede derfor alle vore Blokhuse sammen i en Firkant, hvor vi lettere kunde forsvare os mod de Rødes Angreb.

I Løbet af Sommeren, medens Afgrøden stod i fuld Flor, og vi havde befæstet os ganske godt, fik vi Besøg af Præsident D. H. Wells, som raadte os til at flytte tilbage til Sanpete eller andre Steder, thi han troede ikke, at vi vare stærke nok til at kunne holde Stand mod Indianerne. Strax efter ankom der ogsaa Befordringsmidler, ledsagede af vel bevæbnet Milits, fra Sanpete, som derpaa flyttede os bort fra Circle Valley, der med alle vore Huse og Forbedringer overlodes som et Bytte for Indianerne. De fleste af Folket, som tidligere havde boet i Ephraim, toge atter Ophold dersteds, medens jeg flyttede til Moroni, hvor jeg om Foraaret 1867 kjøbte mig et Hus og forpagtede John N. Larsons Jordejendom. Om Efteraaret kom Græshopperne og lagde deres Æg samt ødelagde det meste af Afgrøden.

N. R. LINDAHL.

Om Vinteren 1868—69 arbejdede jeg paa Jærnbanen i Weber Canyon, hvor jeg led meget af Kulde og paadrog mig en Sygdom, der holdt mig sengeliggende en Del af Sommeren.

Om Foraaret 1870 flyttede jeg i Forening med Andre til Wales, et lille Settlement, beliggende omtrent fire Mile sydvest for Moroni. Her optog jeg noget Land og arbejdede haardt for at opdyrke og indhegne

samme, men efter alle mine Bestræbelser, kom atter Græshopperne og ødelagde hele min Afgrøde, hvorved jeg blev nødsaget til ogsaa at forlade dette Hjem og begive mig til Saltsødalen for at søge Arbejde. I Cottonwood fik jeg Beskjæftigelse med at tærske Ærter og arbejdede ogsaa paa et Teglværk. Om Foraaret 1871 flyttede jeg med min Familie til Santaquin, Utah County, men tog selv om Sommeren atter tilbage til Cottonwood og arbejdede paa Atwoods Teglværk. Det følgende Efteraar kjøbte jeg den Ejendom, som jeg endnu besidder i Union Ward.

I Oktober-Konferencen 1880 blev jeg kaldet til at gaa til mit Fødeland paa Mission. Jeg modtog mine Velsignelser under Apostel Orson Pratts Hænder, og han blev under Aandens Paavirkning ledt til at give mig store og herlige Forjættelser, hvilke bleve bogstavelig opfyldte.

Den 12te Oktober forlod jeg Salt Lake City i Forening med omtrent 50 andre Missionærer, af hvilke over Halvdelen skulde til Europa. Paa Atlanterhavet havde vi bestandig Modvind, saa at Overrejsen varede i 13 Dage, men da vi ankom til Liverpool fik vi Grund til at anerkjende Herrens Styrelse deri, thi der havde lige før vor Ankomst raset en forfærdelig Storm paa de engelske Kyster, under hvilken en Mængde Fartøjer og Menneskeliv vare gaaede tabte. Endog i Havnene reve Skibene sig løse, og mange, som laa til Ankers, dreves mod Kysterne og söndersloges. Havde vi ikke formedelst et kjærligt Forsyns Styrelse været holdte tilbage af Modvinden, kunde det Fartøj, vi rejste med, let have fristet samme Skjæbne. Den 6te Novbr. naaede vi, som vare kaldede til Skandinavien, Kjøbenhavn, og jeg blev strax af Præsident Wilhelmsen beskikket til at arbejde i Stockholms Konference, med Tilladelse til først at besøge mine Slægtninge og gamle Barndomsvenner i Skaane. Efter 18 Aars Fraværelse var Gjensynet af disse visselig interessant og glædeligt. Min eneste kjødelige Søster kunde ikke kjende mig førend hun hørte mig tale, hvorpaa hun omfavnede mig, næsten henrykt af Glæde. Efter tre Maaneders Ophold i Skaane rejste jeg til Stockholm, og blev af den daværende Præsident L. M. Olson beskikket til at arbejde i Örebro Gren, hvor det lutherske Præsteskab i en længere Tid havde forfulgt Missionærerne. Overpræsten, en vis Hr. Kejsar, havde nemlig faaet i Hovedet, at han i sit Pastorat vilde udrydde alle Sekter og Partier, som vare afvegne fra Statskirken, og han begyndte med dem, som han antog for at være de svageste af dem alle, nemlig ,,Mormonerne''. I en længere Tid havde han sysselsat sig med at indkalde Brødrene for Kirkeraadet, og nogle af dem havde han faaet fængslet og mulkteret, fordi de vovede at prædike Kristi Evangelium i Örebro. Præsident Olson raadte derfor Brødrene til at rejse bort, En efter en Anden, eftersom de bleve indkaldte et vist Antal Gange, og saa sendte han bestandig nye Missionærer did. Dette gav Provst Kejsar fuldt op at bestille med at sammenkalde Kirkekomiteen, thi han fandt sig immer Ansigt til Ansigt med nye Modstandere.

Da jeg ankom til Örebro maatte Brødrene, som vaagede over Grenen, holde sig ude paa Landet, eftersom de gjentagne Gange havde været indkaldede for Kirkeraadet og truede med Fængsel og Mulkt, hvis de op-

traadte i Staden. Desuagtet besluttede jeg at afholde Forsamling dersteds, og Søndag d. 27de Febr. 1881 afholdt jeg to saadanne, hvilke vare talrigt besøgte af Fremmede og Hellige. Provstens Fuldmægtig og to Politibetjente indfandt sig ogsaa for at skulle fange Brødrene, men til deres Skuffelse var det atter en ny „Mormonpræst", som var kommen. Jeg havde netop fremstaaet for at begynde min Prædiken, da disse Herrer traadte ind. Jeg bød dem strax velkommen og anmodede dem om at tage Plads ved min Side, hvilket de høfligt frabad sig, da de foretrak at forblive ved Døren. Derpaa fortsatte jeg min Tale, og Forsamlingen var meget opmærksom. Jeg bar mit Vidnesbyrd under den Helligaands Indflydelse og Præstedømmets Kraft, saa at Præsten og Politibetjentene bleve højlig forbausede, og da jeg var færdig gik de deres Vej uden at sige et Ord. Siden den Tid have de Hellige i Örebro ikke havt nogen Forfølgelse.

Jeg vil her bevidne, at Guds Kraft var rigelig udgydt over Eders ringe og svage Medtjener under hans Bestræbelser for at forsvare Kristi Evangelium. Værket gik godt fremad i Løbet af de tre Maaneder, jeg virkede i Örebro og Omegn, og jeg havde den Glæde at se gode Frugter af mit og Medbrødres Arbejde.

Den 21de og 22de Maj havde vi Konferencemøde i Stockholm, ved hvilken Lejlighed jeg blev løst fra min Mission i Örebro og beskikket til Forstander for Eskilstuna Gren. Her havde jeg to Medhjælpere til at sælge Skrifter og bistaa mig i at afholde Forsamlinger. Jeg arbejdede i denne Gren i 14 Maaneder, i hvilken Tid 60 Personer bleve døbte, og Tusinder fik baade mundtligt og skriftligt Vidnesbyrd. I Særdeleshed gjorde vi god Fremgang i Strengnäs, hvor jeg vil omtale et Tilfælde, ved hvilket Guds Kraft aabenbaredes paa en særdelig tydelig Maade.

Da jeg første Gang besøgte Strengnäs d. 6te Juli 1881 stiftede jeg Bekjendskab med en Søster ved Navn Josephine Sundstrøm, som i en længere Tid havde været sengeliggende, og Sygdommen havde tilsidst sat sig fast i hendes ene Fod. Hun bad mig at salve hende med Olie og bede for hende i Jesu Navn, hvilket jeg ogsaa gjorde, dog først efter en Del Overvejelse, thi Foden saa' saa farlig ud, at jeg næppe vidste, om jeg havde tro nok til at gjøre det. Men Gud den Almægtige anerkjendte min Handling og hørte min Bøn. Hun blev strax bedre, og faa Dage efter var den syge Fod ligesaa karsk som den anden, og fra den Tid af hørte jeg hende aldrig klage over, at hun var syg.

Iblandt de mange andre Helbredelsestilfælde vil jeg endnu nævne et, som d. 26de Juni 1882 fandt Sted med en Søster Maria Ölin. Hun havde i Barselseng været behandlet af Stadens Læger, der ved Brugen af Instrumenter havde tilføjet hende indvendig Skade. I hele sex Uger havde hun ligget i de største Smerter, og da der ingen Forandring indtraf med hende til det Bedre, besluttede man at sende hende til Hospitalet for at hun kunde blive underkastet en Operation. Men da hun frygtede for, at dette vilde koste hende Livet, bad hun sin Mand P. A. Ölin om at sende Bud efter mig og anmode mig om at komme og administrere til hende, thi hun havde Tro til at blive helbredet ved Guds Kraft. Jeg salvede hende med Olie og bad for hendes Helbredelse i Jesu Navn.

Virkningen indfandt sig øjeblikkelig; og idet hun prisede og lovede Gud, erklærede hun, at hun ikke alene befandt sig bedre i legemlig Henseende, men følte sig ligesom nyfødt baade paa Aand og Legeme. Hendes Kræfter tiltoge fra den Time af Dag for Dag. I 1883 emigrerede hun i Forening med sin Mand og tre Børn til Utah, og bor nu i 19de Ward, Salt Lake City.

Jeg glædede mig meget i Eskilstuna Gren ved at bevidne Tilkjendegivelsen af Guds Kraft ved mange andre Tilfælde, som Følge af mine Administrationer. Herren kronede visselig mine Bestræbelser med store Velsignelser.

Ved Tummelstad, en Herregaard, som ligger i Stenqvista Sogn, indlemmede jeg „Befalingsmanden" og hans Hustru i Menigheden, samt Skovjægeren og Husjomfruen, hvilket vakte stor Opsigt i Nabolaget, og Præsten og Øvrigheden forbød Folket aldeles at lade nogen „Mormonmissionær" afholde Forsamling, idet de skræmmede dem med Trusler om store Bøder. Men der var en Gaardsfoged ved Spaanga Herregaard, i Nærheden af Tummelstad, som trods det strænge Forbud besluttede at høre mit Vidnesbyrd om „Mormonismen", og han indbød derfor en Del Venner til at møde i sin Stue. Jeg maatte sidde paa en Sofa og tale til dem, eftersom man ikke turde lade nogen almindelig Forsamling afholde, og saaledes benyttede jeg en Timestid. Jeg beslutteded derpaa i Overensstemmelse med Frelserens Ord, naar han byder sine Disciple at være snilde som Slanger og enfoldige som Duer, at gjøre Brug af en Slags List. Jeg bad saaledes Gaardsfogden om Tilladelse til at gaa hen til Bordet, hvor jeg bedre kunde se ved Lampelyset, og synge en Salme. Dette havde han jo ikke Noget imod; og efter at have sunget, spurgte jeg, om det var mig tilladt at bede en Bøn. „Ja, bevares," svarede han, „der kan da ikke være noget Ondt i at Herren beder." Altsaa holdt jeg Bøn, og derpaa fik jeg Tilladelse til at synge en anden Salme. Dernæst sagde jeg til de Forsamlede, at hvis de nu ønskede at høre Mere om „Mormonismen" maatte de give mig Lov til at staa paa mine Fødder. Med største Beredvillighed fandt Gaardsfogden sig ogsaa i dette, og vi havde derpaa en rigtig god Forsamling.

I et Kirkesogn ved Navn Listad havde Evangeliet ogsaa god Fremgang. Her besøgte jeg ved en vis Lejlighed et Læsermøde, efter at jeg Aftenen i Forvejen havde afholdt Forsamling. Stedet hedte Johanneslund. Efter at jeg havde havt en kort Diskussion med de saakaldte Talere eller Præster, kaldte man endelig Forsamlingen til Orden, men først da blev der rigtig Uorden. Jeg tog Plads midt for Taleren og fæstede mine Øjne stivt paa ham. Efter at have aabnet Forsamlingen, ligesom vi altid gjøre, med Sang, Bøn og Sang, tog Prædikanten sin Bibel frem for at søge efter en Text, medens jeg hele Tiden saa' ham frimodigt i Ansigtet. Han saa' paa mig, saa i Bibelen, dernæst paa mig igjen, og saaledes blev han ved indtil han blev aldeles forstyrret og lukkede Bogen, idet han samtidig forkyndte Folket, at der ingen Prædiken kunde blive afholdt den Dag, thi deres Fred var bleven forstyrret. Forsamlingen blev opløst, og Husejeren, der tillagde mig Skylden, blev meget vred paa mig. Men kort derefter holdt jeg atter Forsamling der paa Stedet og døbte Husejeren

og hans Hustru samt flere af Naboerne.

Den 16de Aug. (1882) overtog jeg Bestyrelsen af Stockholms Konference, hvortil jeg visselig følte min Svaghed og Ufuldkommenhed, thi Konferencen var stor, og Ansvaret som Præsident tilsvarende. Men Herren styrkede mig atter og fuldkommede sin Kraft i min Skrøbelighed. Værket gjorde god Fremgang under mit Præsidium, og d. 16de Marts 1883 overleverede jeg den til min Eftertræder Ældste C. A. Ek, hvorpaa jeg, efter paany at have besøgt Slægt og Venner i Skaane, rejste tilbage til mit Hjem i Zion. Jeg blev af Missionspræsident C. D. Fjeldsted beskikket til Leder for Emigrantselskabet, som forlod Kjøbenhavn d. 5te April og ankom til Salt Lake City d. 30te s. M. N. R. Lindahl.

TILKJENDEGIVELSER AF GUDS KRAFT.

Ved at læse de af Missionærer indgivne Beretninger fra Tid til anden i de forskjellige Tidsskrifter og Bøger, som udgives iblandt de Hellige i disse Dale, kan det synes som at Herrens Kraft ikke har ledsaget vore Brødres Bestræbelser i de skandinaviske Lande i samme Grad som Tilfældet har været paa andre Steder, eftersom vi yderst sjælden se noget Mærkværdigt fra de fra vore Fødelande hjemvendende Missionærer. Men Grunden er simpelthen denne, at vore Brødre i dette saa vel som i alt Andet af offentlig Beskaffenhed ere meget tilbageholdne og synes at foretrække den beskedne Stilling at være forholdsvis ukjendte, fremfor at se deres Navne fremhævet for Offentligheden. Vi betænker os ikke paa at sige, at denne Tilbageholdenhed i mange Tilfælde grænser til Yderlighed, thi Intet kan tale til Forsvar for at lade vort Lys, selv i Skikkelse af personlig Erfaring, ,,sætte under en Skjæppe", naar Frelseren tydeligt byder os at sætte det ,,paa en Lysestage", saa at det kan ,,skinne for alle dem, som ere i Huset". Dersom Nogen har været Redskaber i Guds Haand til at udføre nogen kraftig Gjerning i Jesu Navn, bør de lade det blive almindelig bekjendt, ikke for at erhverve sig personlig Berømmelse, men for at Guds Navn kan blive forherliget, og det Vidnesbyrd, som allerede er fremlagt for Verden, kan blive mangfoldiggjort, saa at Alle kunne se, at det Haab, som er i os, er grundet paa virkelig Erfaring.

Med disse Indledningsord ville vi paabegynde en Række Exempler paa Tilkjendegivelsen af Guds Kraft i Forbindelse med Evangeliets Prædiken i disse sidste Dage, haadende, at Brødrene og de Hellige i Almindelighed, som læse disse Beretninger, der allerede ere indgivne, ville vedblive at indsende andre, indtil vi kunne tælle disse Beviser paa Guds Naade og Godhed i Hundredevis.

1.

En Søster Marie Katrina Nilson, S. P. Nilsons Hustru, af Hooper, Weber County, Utah, beretter, at hun under et Konferencemøde, som afholdtes i Norrkøping, Sverige, om Sommeren 1864 blev angrebet af en frygtelig Sygdom, der gjennemtrængte hendes hele System og for-

aarsagede saa voldsomme Smerter, at hun syntes som om hendes jordiske Tilværelse pludselig skulde afsluttes. Strax bleve fire eller fem af de tilstedeværende Ældster tilkaldte, iblandt hvilke var Broder S. Johansen, der nu bor i Salt Lake City. Efter at de havde salvet hende med Olie, og begyndt at bede for hende, følte hun sig paavirket af en besynderlig Kraft eller Fornemmelse, der først begyndte i Hovedet og derpaa udbredte sig til alle Legemsdele, indtil det naaede Fødderne, og i samme Øjeblik var hun aldeles gjenvunden til sin sædvanlige Helbred. Under Administrationen følte hun sig ligeledes gjennemtrængt af en uudsigelig Glæde og himmelsk Lyksalighed, der vedblev under hele Eftermiddagsforsamlingen og gjorde Indtryk af Noget, der var hævet over alt Jordisk.

Søster Nilson beretter indvidere, at hun mange Gange siden har været helbredet fra Sygdomme formedelst Guds Kraft under Ældsternes Administration, samt at hun ved andre Tilfælde, siden hun annammede Evangeliets Fylde, har havt en Forsmag paa den himmelske Glæde, som venter de Trofaste.

2.

Broder Martin Nielsen fra Logan, Utah, giver følgende Beretning:

„Jeg kan bære Vidnesbyrd om Sandheden af Jakobs Brevs 5te Kap., 14de og 15de Vers, hvor det hedder: „Er Nogen iblandt Eder syg, han kalde til sig de Ældste af Menigheden, og de skulle bede over ham og salve ham med Olie i Herrens Navn; og Troens Bøn skal frelse den Syge, og Herren skal oprejse ham, og haver han begaaet Synder, skulle de forlades ham."

Jeg har bevidnet flere Tilkjendegivelser af Guds Kraft, baade i mit eget Hjem i Kjøbenhavn samt iblandt de Hellige dersteds. Min egen Hustru var saaledes tvende Gange angrebet af en ond Magt, der truede med at ville tilintetgjøre hende. Halvt fortvivlet raabte hun, at dersom hun ikke fik Lindring, maatte hun dø. Første Gang kæmpede jeg selv med det Onde og salvede min Hustru flere Gange, men først efter at have bedet flittigt hele Dagen lykkedes det mig omtrent Kl. 4 om Eftermiddagen at faa Overhaand over Fordærveren, der i Lydighed til min Administration i Jesu Navn, tilsidst bortveg. Jeg er aldeles overbevist om, at det var Herren, som hørte min Bøn og tilkjendegav sin Kraft til min Hustrus Helbredelse.

Da hun blev angrebet anden Gang sendte jeg Bud til Missionskontoret i Lorentzensgade Nr. 14 efter en af Brødrene. Ældste H. O. Magleby indfandt sig strax og spurgte min Hustru, om hun havde Tro til at blive helbredet, hvortil hun svarede bekræftende. Derpaa salvede han hende med Olie paa den sædvanlige Maade samt bad for hende og truede Sygdommen i den Herres Jesu Navn. Den forlod hende strax, og hun var helbredet fra den Stund af.

Jeg vil ligeledes omtale en mirakuløs Tilkjendegivelse af Guds Kraft, som indtraf i Kjøbenhavn under Brødrene N. Wilhelmsens, Andrew Jensons og C. C. Asmussens Administration, i Nærværelse af mange Hellige og Fremmede. Et ungt Menneske, som var besat af Djævelen, blev helbredet med en saadan Kraft, at hele Huset ligesom rystede, da Guds og Djævelens Magt maalte Kræfter. En Tid efter blev det samme Menneske paany angrebet, og Brødrene Asmus-

sen og Jenson administrerede til ham med samme Virkning.* Jeg erklærer, at i disse Tilfælde lagdes det hellige Præstedømmes Kraft tydeligt for Dagen, og havde disse Brødre, som saaledes truede den Ondes Magt, ikke været Herrens Tjenere, vilde det have gaaet dem ligesom Skevas syv Sønner, der omtales i Apostlenes Gjerninger, 19de Kap., 13de til 17de Vers. Under min Virksomhed som Kredslærer i Kjøbenhavn bevidnede jeg mange andre mærkværdige Tilfælde af samme Slags.“

3.

Søster Christoffersen, Ældste R. Christoffersens Hustru, af Lynne, Weber County, Utah, beretter Følgende:

,,Søndag Formiddag d. 7de Juni 1874, medens min Mand sad ved Bordet i Færd med at spise Frokost, og jeg gjorde den nødvendige Opvartning, blev vor Opmærksomhed pludselig hendraget paa en Dynge Klid, der stod paa Bordet ved Siden af min Mands Talerken. Den vakte øjeblikkelig vor største Forbauselse, og jeg kastede uvilkaarlig Blikket mod Loftet for at se, om der fandtes noget Hul, hvorigjennem noget Saadant kunde komme. Men jeg blev snart overbevist om, at dette ikke var muligt, da det nye Loft var godt

---

* De nærmere Omstændigheder forbundne med denne Tildragelse ere følgende: Den unge Mand, som Broder Nielsen omtaler, havde gjort sig skyldig i en vis Overtrædelse, hvorved Mørkets Magt havde faaet Anledning til at plage ham. Han havde flere Gange anmodet Brødrene om at salve sig, men da han i Almindelighed betragtedes for en Overtræder, vare de ikke villige til at gjøre det. Omsider fik han dog Brødrenes Samtykke til at fornye sin Pagt ved Daab, efter at et Par af disse havde fastet og bedet i Forening med ham en hel Dag. Samme Dags Aften, Søndag d. 14de Septbr. 1879, efter at Forsamlingen var sluttet, bad han atter om at blive salvet, hvilket blev ham tilstedt. Han var derpaa ganske rolig medens jeg administrerede Olien, og ligeledes medens Brødrene Wilhelmsen, Asmussen og jeg, efter at have lagt vore Hænder paa hans Hoved, paany bekræftede ham et Medlem af Kirken samt beseglede hans tidligere Præstedømme (en Lærers Embede) paa ham, men da vi dernæst truede Sygdommen, som han led af, blev han pludselig angrebet af Djævelen med fordoblet Magt, der fordrejede hans Ansigt og Lemmer i en overordentlig Grad og rystede ham paa det Frygteligste. Han skar ligeledes Tænder og udstødte nogle uhyggelige Lyd. Vi fortsatte imidlertid vor Administration, og med al den Tro og Myndighed, som vi vare i Besiddelse af, bød vi det Onde at vige, hvilket ogsaa skete i Overensstemmelse med vore Ord. Da vi vare færdige følte vi os trætte og afkræftede, og i Særdeleshed var dette Tilfældet med Præsident Wilhelmsen, der var Mund under Administrationen. Han var saa mat, at han næppe kunde gaa ned ad Trapperne, og han var syg i tre Dage derefter. Skjøndt det var et ubehageligt Tilfælde, takkede og prisede vi Herrens Navn for en saa tydelig Tilkjendegivelse af sin Kraft.

Da Broder Asmussen og jeg anden Gang administrerede til samme Person (Søndag d. 16de Novbr. s. A.) var jeg Mund. Saa snart vi vare færdige med at bede for den Syge første Gang, angreb den onde Magt ham endnu frygteligere end ved det tidligere Tilfælde, ligesom om den vilde trodse os og vise, at den endnu var tilstede. Manden sprang endog op fra sit Sæde og fægtede med Armene i Luften samt gjorde andre uhyggelige Bevægelser. Vi lagde derpaa atter vore Hænder paa hans Hoved og truede det Onde i Jesu Navn med høj Røst og med Præstedømmets Magt og Myndighed, indtil vi overvandt det, og Manden gik glad og rolig bort. Men da han siden igjen lod sig overvinde af sine kjødelige Lyster, blev han atter et Offer for samme Magt, og Brødrene nægtede at administrere til ham oftere. Omtrent 30 Hellige og Fremmede, som vare sene til at forlade Forsamlingen, vare tilstede ved begge Tilfælde.

Siden den Tid har jeg næret en sand Rædsel for at true onde Aander hos Personer, som formedelst et lastefuldt Levnet selv have indbudt dem; thi ved saadanne Tilfælde vil det Onde altid trodse Præstedømmets Magt, og omendskjøndt det som oftest maa vige for Öjeblikket, vil det benytte den allerførste Lejlighed til at vende tilbage igjen og udøve sin tidligere Myndighed. Andrew Jenson.

sammenpløjet, og desforuden havde vi ikke en eneste Haandfuld Klid hverken paa Loftet eller noget andet Sted i Huset. Medens vi begge med Forundring betragtede den mystiske Dynge, der var meget smukt formet og endte med en skarp Spids opad, hørte min Mand en sagte Stemme, som hviskede: „Tag Vare paa Eders Hvede.“ Strax efter traadte en erfaren Møller ind i Stuen, til hvem vi fortalte det Hele. Han undersøgte Klidet nøje og opdagede, at det var en Blanding af Hvede, Byg og Havre; ligeledes fandtes der fem hele Hvedekjærner deri. Dernæst tog jeg en Blikdaase frem, hvori jeg siden har gjemt den særegne Skat, som jeg ikke vil skille mig ved for nogen Pris. Jeg gjemmer den som et Minde om et virkeligt Mirakel, der sandsynligvis blev givet i et vist Øjemed. Flere Gange siden har jeg gjort Forsøg paa at opstille Klidet i en Dynge, lig den oprindelige, men jeg har ikke kunnet gjøre det.

Efter at min Mand var gaaet til Forsamling om Formiddagen bad jeg alvorligt til Herren, om at tilkjendegive mig Hensigten med den vidunderlige Tildragelse, og Aanden tilhviskede mig tydeligt, at dersom vi vilde tage Vare paa vor Hvede, skulde vi aldrig mangle Brød. Dette er bleven opfyldt, thi uagtet vi have set knappe Tider, have vi aldrig manglet det Nødvendige til Livets Ophold.

Da vi først bosatte os i Utah (vi emigrerede i 1861) vare vi meget fattige; vi arbejdede saaledes haardt for Naboerne og fik Sirup i Betaling. En af Lorin Farrs Koner gav mig nogle Blommer, som jeg kogte i Sirup og lavede en Slags Syltetøj, hvilket vi gjemte i en Krukke. Vi begyndte at spise af den om Efteraaret, og skjøndt vi havde mistet vor eneste Ko, og saaledes næsten ikke havde Andet at spise til Brødet end det omtalte Syltetøj, varede det dog hele Vinteren og til Juli Maaned den følgende Sommer. I dette Tidsrum havde vi desuden mange Besøgende, der spiste hos os. Det var et af de mange Exempler paa, at Herren har formeret de Helliges knappe Rationer, naar de have manglet.

Græshopperne ødelagde i Løbet af tre efter hverandre følgende Aar næsten hele vor Afgrøde. Ved en vis Lejlighed stod jeg tilligemed min Mand og vogtede de graadige Dyr medens de opaad det meste af vor Hvede, som snart var moden. Der var kun et lille, firkantet Stykke tilbage, da min Mand, der følte sig sørgmodig og nedstemt i Sindet over Udsigterne til at skulle miste den sidste Smule Avl, trak sig tilbage og bad inderligt til Herren om at dette lille Stykke Hvede maatte blive bevaret. Da han nogle Minutter senere gik tilbage til Stedet, vare alle Græshopperne bortfløjne og Sæden sparet.“ (Fortsættes.)

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skizzer, historiske Afhandlinger osv., udgives af Jenson & Orlob, Salt Lake City, og udkommer den 1ste i hver Maaned som Følgeblad til UTAH POSTEN, tilligemed hvilken den koster $2.25 om Aaret i Forskud, med Porto iberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor: Second West Street Nr. 154 N.

Adresse: JENSON & ORLOB, P. O. BOX 500. SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 2. FEBRUAR 1885. 4de Aarg.

TALE AF ÆLDSTE C. C. A. CHRISTENSEN.

Afholdt i den skandinaviske Forsamling i Salt Lake City, Onsdag Aften den 11te Febr. 1885.

(Stenograferet af C. A. F. Orlob.)

Mine Brødre og Søstre! Det bringer mig en sand Fornøjelse at møde tilsammen med Eder i denne Aftenstund og i en saa stor Forsamling, og dog fortæller man mig, at under almindelige Omstændigheder, under gunstigere Vejrforhold, er Besøget langt talrigere. Dette er for mig et Vidnesbyrd om, at de Hellige, der komme her til fra de gamle Lande, ikke tabe den Interesse for Evangeliet, som de havde der, endskjøndt vi i Begyndelsen have mange Vanskeligheder, ved de forandrede Forhold, at bekæmpe, idet vi ikke kunne forstaa Sproget, og saaledes vanskeligt kunne følge de Begivenheder og Spørgsmaal, der umiddelbart angaa os. Ved at vi ikke forstaa Sproget, kunne vi ikke tilfulde nyde den Glæde at overvære de offentlige Forsamlinger i Tabernaklet og lytte til Apostles og Profeters Røst. Under disse Omstændigheder nødes vi altsaa til at gjøre det næstbedste, og det viser sig, at vore skandinaviske Brødre og Søstre, naar de ikke kunne forstaa det ny Sprog, dog i det Mindste sørge for at benytte det gamle, og i dette Sprog søge at tjene Herren og holde hans Befalinger ligesaa godt som før. Herren forstaar alle Sprog; han forstaar naar vi dyrke og paakalde ham i vort Modersmaal. Han forstaar os, han kjender os, ser vore lønligste Tanker, og føler ligesaa stor Interesse i vor Gudsdyrkelse, som i noget andet Folks.

I den Tid, hvori vi leve, under de besynderlige Forhold, Zion nu er stillet i, er det mere end almindeligt nødvendigt for os at følge med de Forhold og Begivenheder, der omgive os. Det er Tidernes Tegn, der gaa i Opfyldelse, derfor er det betydningsfuldt for os at søge at udforske Grundene og Aarsagerne til de Begivenheder, der daglig finde Sted, og de Forhold, hvorunder Zion nu befinder sig, og som ere vidt forskjellige fra de, som nogensinde havde existeret før Kirken blev oprettet i denne sidste Uddeling. Vi kunne læse i de gamle Skrifter [illegible]-

gaaende Guds Kirke i gamle Dage, samt de Trængsler, Prøvelser og Forfølgelser, de Hellige den Gang maatte undergaa. Vi kunne ogsaa gjennemlæse vor egen Kirkes Historie i denne Uddeling, i de Aar, som ere forgangne, og lære en Del derfra. Vi leve i Dag i en ligesaa betydningsfuld Tid, som nogensinde har været. Der var en Tid, som var tildels lig denne, hvorom Frelseren talte, da han advarede sine Disciple om sit eget Endeligt. Han henviste til de gamle Skrifter, hvor der siges, at Menneskene skulde slaa Hyrden og Hjorden skulde adspredes. Han hentydede herved til sin egen Lidelse og Død og de Helliges Adspredelse over hele Jorden. Dette var paa en Tid, som for Disciplenes Øjne saa' mørk ud, og de følte sig fortabte. De vare bedrøvede og talte med hverandre om, hvorledes det nu skulde gaa. De havde nu i tre, fire Aar hver Dag været under deres store Herres og Mesters umiddelbare Vejledning. I Alt kunde de spørge ham til Raads, ja selv hans blotte Nærværelse var dem Nok, thi de følte da, ved den Inspiration og Indflydelse, der udstrømmede fra ham, som om de kunde gaa gjennem Liv og Død, Ild og Sværd; Intet kunde formaa dem til at forsage ham eller knække deres Mod. Men nu var han lagt i Graven, og denne var omgiven af en Vagt af romerske Soldater for at forhindre dem fra at komme det nær. Som de nu stode og talte med hverandre, se da stod Herren selv for dem og begyndte at tale til dem og oplode Skrifterne for dem. De kjendte ham imidlertid ikke, og drømte kun Lidet om, at Jesus saa' saaledes ud i sin opstandne Skikkelse, og først da han gik med dem ind i Huset, og de bøde ham Brød, og han velsignede det, se, da oplodes deres Syn og de kjendte ham, men da forsvandt han. De sagde da til hverandre: Brændte ikke vore Hjærter i os, da han talte til os paa Vejen og oplode Skrifterne for os. De havde havt en underlig Følelse i deres Hjærter, som de ikke kunde gjøre sig selv Rede for. De kjendte ham ikke, før han begyndte at bryde Brødet og velsigne det. Disciplene bleve sidenefter, paa Grund af Forfølgelse, spredte i alle Retninger, men i Stedet for at underkue Herrens Værk, som de arbejdede for, og den Gjerning, som deres Herre og Mester havde lidt Døden for, saa blev denne Forfølgelse Midlet til yderligere at grundfæste den, og herfra skriver sig den gamle Talemaade, at „Martyrenes Blod er Kirkens Sæd.“ Jo mere de bleve drevne — jo mere de bleve forfulgte, bagtalte, beløjede og mishandlede, desmere Fremgang vandt de, og desmere Interesse vakte de blandt det Folk, hvorhen de bleve drevne, ikke af eget Valg, men fordi de vare nødsagede dertil, paa Grund af de trykkende Omstændigheder, der omgave dem. Dette bevægede dem til at søge Tilflugt blandt fremmede Folkeslag.

Vi finde i vor nærværende Tid, at Satans Magt igjen er i Virksomhed. Vi finde mange af vore ledende Brødre nødsagede til at forlade deres Hjem, skjule sig eller forlade Landet. De ere Kirkens ledende Mænd, dens Støtter, de mest fremragende blandt os, der troligen fulgte Herrens Befalinger, der have gjennemgaaet de største Prøvelser, og saa gode Mænd, som vor Kirkes Historie kan opvise; det er dem, som vi ikke kunne finde nu, som vi ikke se omkring os, saaledes som vi ere vante til. Om vi øn-

skede deres Bistand med et godt Raad eller vi søgte Oplysning om Et eller Andet,som vi kunde have Grund til at søge til dem for, vilde vi ikke kunne finde dem. Vi læse om,at der var en Tid talt om i gamle Dage, da Aposle og Profeter og hellige Mænd vare nødsagede til at skjule sig og søge Tilflugt i Klippernes Kløfter og klæde sig i Dyrenes Huder og paa forskjellige Maader søge at omgaa deres Forfølgere som bedst de kunde. Det var for deres Tros Skyld og fordi de havde gjort, som Herren befalede dem, men ikke for deres Ugudeligheds Skyld, eller Uærlighed, eller slet Vandels Skyld; de maatte gjøre det for deres Tros Skyld. Verden forstod dem ikke. Vi kunne let faa et Indblik i hvorledes Saadant kan gaa til. Da de Rige og Mægtige, Jordens Herrer, Myndighederne, Politiøvrighederne og Andre ikke havde Love, der vilde passe paa de Hellige, saa udstedte de andre selv, som de vare visse paa maatte bringe de Hellige til at blive Overtrædere. Vi kunne gaa tilbage til Daniel, og i hans Historie finde et Sidestykke hertil. Kongen udstedte den Gang Love, der vare beregnede paa at faa Daniel og andre hellige Mænd til at bryde dem og vise, om de vilde adlyde Gud mere end Menneskene. Daniel var en vis Mand, endskjøndt han kun var ført til Babylon, som en Træl, havde han ved Studium og Inspiration fra det Høje vidst at drage Nytte af alle de Hjælpekilder, han i sin Ungdom kunde skaffe til sin Raadighed. Han var en udmærket ung Mand. Han frygtede Herren og søgte Visdom ved at studere de hellige Profeters Udsagn. Foruden det var han vel bekjendt med det Lands Love, hvori han befandt sig, og da han desuden var vel bevandret i alle Videnskaber, og forstod det babyloniske Riges politiske Situation, blev han snart en af Landets fornemste Mænd, og Kongen valgte ham til sin første Minister samt søgte hans Raad i alle vigtige Sager. Dette vakte, som naturligt var, Misundelse hos visse Mænd, hvis Dannelse,for at opnaa Stillinger i Staten, havde kostet mange Penge. Daniel i al sin Storhed og med al den Indflydelse, han havde hos den kongelige Regjering, frygtede dog Herren mere end Kongen og vilde aldrig opgive sit Forhold til Herren. Da hans Fjender derfor tilsidst havde prøvet forskjellige Midler, besluttede disse Hofkavalerer at faa udstedt en Lov, som de viste Daniel vilde overtræde. De forlangte af Kongen, at han skulde udstede en Lov, der i tredive Dage skulde forbyde ethvert Menneske i Riget at bede til noget andet Væsen end Kongen. Daniel tog ingen Hensyn til denne Befaling, men bad tre Gange om Dagen, ligesom han pleiede til sin Gud, der bor i Himlen, og han gjorde det ikke i Løndom, men lukkede sit Vindue op, saa at alle kunde se ham. Følgerne blev, at Kongen lod ham kaste i Løvekulen, hvor den visse Død syntes at stirre ham imøde; men Herren sendte sine Engle til at beskytte ham. Kongen var imidlertid ængstelig og urolig, thi han vidste, at den Gud, som Daniel tilbad, var mægtig, og kunde, om han vilde, beskytte Daniels Liv. Han kunde derfor ikke faa hverken Søvn eller Hvile gjennem Natten, og tidlig om Morgenen stod han op og gik til Løvekulen og raabte: 'Daniel, hvor er Du?' og som han havde forventet, svarede Daniel: 'Se her er jeg'. Nu saa' Daniels Fjender, at Herrens Magt var tilstede, saa at sige midt i Dødens Afgrund. Dem, som havde

besluttet at bringe Daniel sin sikre Undergang i Møde, bleve selv kastede i Løvekuglen, og de havde neppe naaet Kulens Bund, før Løverne havde sønderrevet dem. Saaledes som det gik den Gang, saaledes har det gaaet ved andre Lejligheder. Den Gang, da Kong Herodes lod udgaa den grumme Befaling, at alle Børn under to Aar skulde dræbes, og hvor uden Tvivl mange Tusinde af de uskyldige Smaa maatte lide Døden, se da udfriede Herren paa sin egen Maade Jesus Barnet ved at befale dets Forældre at flygte til Ægypten og saaledes undslap det Herodes' Hænder. Vi kunne saaledes se, at hvad de gjorde for at standse og tilintetgjøre Herrens Planer, havde den modsatte Virkning. Et Sted siges der profetisk: „Af Ægypten kaldte jeg min Søn.“ Havde ikke Herodes udstedt denne Mord-Order, vilde aldrig denne Profeti være bleven opfyldt. Saaledes kunne vi se Guds uudgrundelige Veje for at udføre sine Hensigter og faa sine forudberegnede Planer satte i Udførelse. Enhver Ting falder ud paa den rette Maade, saaledes som bestemt. Der er sagt i de hellige Skrifter (Rom. 11. 26) at Befrieren skal udgaa fra Zion og afvende Ugudelighed fra Jakob. Dersom dette er Tilfældet, maa der være Noget at befri dem fra. Zion blev undertrykt, dets Fjender fik Overmagt over Guds Børn og bragte stor Nød og Sorg og Modgang, ligesom over Israels Børn i Ægypten. Vi leve paa en Tid, da det synes, som om vore Fjender have lagt og grundet deres Planer paa en saare fiffig og snedig Maade for at berede vor Undergang, og det synes næsten ogsaa umuligt, at slippe det faste Tag, vore Fjender have faaet i os. Her har Herren gjennem sine Tjenere givet os en vis Befaling, som vi skulle adlyde. Efter at der nu er hengaaet fyrretyve Aar siden den Befaling blev given, og vi have adlydt den og Landets øvrige Love, kommer Landets Øvrigheder og de som skulde være Folkets Beskyttere, og haandhæve Lovene, og hvis Pligt ogsaa er Frihedens og Konstitutionens Overholdelse, og disse Herrer ere de første til at undertrykke dem. De gaa til Værks og udstede Love, som udelukkende ere bestemte for de Sidste-Dages Hellige og for ingen andre. Vi kunne ikke undre os over, at de finde paa Love, der passe for alle; og denne Lov har ogsaa Anvendelse paa alle de Territorier, der staa under Kongressens umiddelbare Jurisdiktion og ikke Utah alene. Men for at nu ingen andre end de Sidste Dages Hellige skulle lide under den, have de faaet sammensat en Ed, hvorefter Enhver, der ønsker at stemme, maa sværge paa, at han ikke har levet sammen med mere end en Person ad Gangen under ægteskabelige Forhold, medens de udenfor Ægteskabet kunne bære dem ad ligesaa galt, som de lyster. Denne Ed er formuleret saaledes, at Enhver som overtræder Forbudet udenfor Ægtestanden, er anset lige med den bedste og hæderligste Mand i de Forenede Stater, medens derimod den Mand, som trofast opfylder Guds Bud og følger Patriarkernes Exempel, og hæderligen forsørger sin egen Familie og er villig til i Tro og Gjerninger at gjøre Alt, hvad han kan for sine Medmenneskers Vel, for ham er Stemmeretten forbrudt, om det endogsaa er bevist, at Tyve, Horkarle, Bedragere og de laveste Uslinger kunne stemme, medens en Sidste-Dages Hellig maa sværge, at han ikke har overtraadt det sjette

Bud under ægteskabelige Forholde. Er dette ikke det samme Princip og den samme Aand, der gik igjennem Daniels Fjenders Handlinger, da de forbød at bede til noget andet Væsen end Kongen. Maaske mange adløde Forbudet om ikke at maatte holde Bøn i tredive Dage, tænkende at det kunde ogsaa være det samme, og maaske Mange af os i Dag vilde tænke ligesaa. Herren kjender vore Hjærter og Tanker. Der er saa Mange af os der ikke holder Bøn hver Dag foruden dette Forbud og maaske da kun ved Maaltiderne nogle faa Ord, og dersom i vor Tid en Konge eller Øvrighed eller Senator Edmunds eller Kongressen skulde vedtage en Lov, der forbød os at holde Bøn i tredive Dage, vilde vi maaske synes, at det var da ikke saa farligt. Men denne store Mand, Kongens første Minister, hvem Mange saa op til med Ærefrygt, ansaa det for sin Pligt, ikke at bøje sig for Kongens Bud. Han frygtede Gud mere end Kongen og Landets Lov. Saaledes er det ogsaa med os som Sidste Dages Hellige. Vi have Gud og Kongressen at vælge imellem.

Der var en Tid, da det hed sig i denne Kirke: Den, som holder Guds Bud, behøver ikke at bryde Landets Love. Dette tilhørte en Tid, da Ingen tænkte paa at overtræde Landets Love, thi der var ingen Love den Gang, der kom i Modstrid med Guds Love, og det var kun Pøbelen der den Gang turde eller ville bryde Lovene. Tingene stiller sig anderledes i Dag end de gjorde for tredive eller fyrretyve Aar siden, og det viser en nedadgaaende Retning i Folket som et Hele, naar vi se hvad Kongressen uden mindste Samvittighedsskrupler kan udføre. Den følger med Strømmen, den samme Strøm der, en Gang raabte: Korsfæst, korsfæst ham! Saaledes er det ogsaa med os, som et Folk. Vi befinde os i samme Stilling og under lignende Forhold som Fortidens Hellige. Verden var dem ikke værd. De vare for gode, for hellige. Verden kunde ikke taale at have dem i sin Midte, derfor korsfæstede man dem. Paa samme Maade søge de nu at ombringe de Sidste-Dages Hellige, paa alle lovlige og ulovlige Maader, og hver Dags Begivenheder gaa ud paa at bevise, at der er ingen Ret for de Hellige, der er intetsomhelst Privilegium, der tilhører dem; det er kun deres Antal og deres Sammenslutning paa et Sted, der gjør det lidt mere ubekvemt at behandle dem, end om de kun havde været nogle Faa, da de saa blot behøvede som før at sende en Pøbelhob efter dem, for at brænde deres Huse og drive dem ud i Ørkenen med Udsigter til at omkomme der. Da de Sidste-Dages Hellige kom her til, var det ikke efter deres eget Valg, at de maatte flygte og forlade de rige og blomstrende Stater Missouri og Illinois og fiy til disse tørre og nøgne Bjærge. Det var ikke deres eget Valg men Guds, thi han havde det Alt forudbestemt i sin store Plan. Vi kunne se Skrifternes Opfyldelse i at vi kom til disse Bjærge. Profeten Mika siger, at, „i de sidste Dage skal Herrens Huses Bjærg være beredt paa Bjærgenes Top, og det skal ophøjes over Højene, og Folk skal løbe til det. Og mange Hedninger skal gaa og sige: Kom, og lad os gaa op til Herrens Bjærg, til Jakobs Guds Hus, at han maa lære os om sine Veje, og vi maa vandre paa hans Stier. Thi fra Zion skal udgaa en Lov, og Herrens Ord af Jerusalem. Have vi ikke

vore Templer byggede paa Højene Komme ikke alle Folkeslag løbende her til? Ikke fra én Nation men af de forskjellige Tungemaal over hele Jorden. Vi havde allesammen hørt om Zion før vi kom her, men vor Hensigt med at komme her til, var at høre Mere om Zion. Vi havde hørt Tale om hellige Pagter og Ordinancer og Begavelser, der kun kunde erholdes paa visse hellige Steder. Derfor ere vi komne her til, at vi kunne opbygge Templer, hvori vi kunne indgaa og udføre hellige Ordinancer for os selv og hedengangne Slægtninge, paa det at Profeten Malakiæ Ord maa gaa i Opfyldelse, at Fædrenes Hjærter skulle vendes til Børnene og Børnenes Hjærter til deres Fædre.

Hvad jeg her har sagt, har været os fortalt mange Gange, og derfor har Brødre, hvem vi have sendt ud i Verden, en anden Mission at udføre, lidt forskjellig fra vor. De ere udsendte som Fiskere, for at fiske, og Jægere, for at jage de Oprigtige af Hjærtet, og bringe dem op til Zion, for at lære mere om Guds Veje og vandre mere retteligen paa hans Stier. I Zion vilde Herren skjænke os Hyrder efter sit eget Hjærte, som skulde føde os med Kundskab og Forstand. Vi kunne selv se, at i alt dette opfyldes Herrens bestemte Ord gjennem sine Tjeneres Mund, og alt dette var forud beregnet i hans Planer, ligesom Ingeniøren naar han lægger Planen — til en Jærnbanen, for Exempel — han vil da sætte en Pind paa den ene Side af Floden og saa En paa den anden Side, saa En lidt op ad Bjærget, og siden En i en Kløft, og atter En nede i Dalen. Siden kommer Arbejdsmanden med sine Redskaber og opfylder Fordybningerne, bygger Dæmninger og planerer Grunden; saa der omsider er en jævn Vej, hvorpaa Svellerne kunne lægges og Skinnerne fæstes til, og nu er Banen færdig til at modtage Jærnbanetoget. Men Ingeniøren var der først, og Planen blev lagt, før Arbejdet kunde paabegyndes.

Saaledes er det ogsaa med vor himmelske Fader. Før denne Jord blev dannet, vare vi hos ham; da det blev besluttet at danne denne Jord, vidste vi hvad Hensigten var dermed, vi forstode det klart; vi frydede og glædede os, og Morgenstjernerne sang tillige, da denne Jord rullede ind i sin Tilværelse, omtrent som den nu er.

Vi kunde den Gang se Forskjellen mellem Guds Frelseplan og Lucifers Plan; vi havde Visdom nok til at stille os paa Emanuels Side og indgaa en højtidelig Pagt, at vi vilde staa ved hans Side og udkæmpe Striden, og til Belønning herfor skulde vi blive frelste og ophøjede og blive lig vore Fædre. Vi kunde uden Tvivl den Gang, førend vor Hukommelse blev tagen fra os for en liden Tid, forklare os Abrahams, Noahs, Enoks, Profeternes og Apostlenes Mission; vi havde Kundskab derom. Vi hørte Kristi Røst, da han paa Korset udbrød. ,,Det er fulbragt!" Vi forstode, at et Offer var bragt, men enten dette var os til Sorg eller Glæde, er ikke godt at sige. Ligeledes forstode vi, da Kristus udbrød paa Kalvari ,,Fader jeg overgiver min Aand i dine Hænder!" Vi forstod uden Tvivl, hvad Udfaldet vilde blive; vi saa' Helvedes Magter triumfere for en liden Tid; vi følte Sympathi med vore Brødre og Søstre, der maatte lide i de Dage; vi følte til at staa dem bi ved vore Bønner til vor himmelske Fader, og vi fandt,

at vore Brødre derved fik Kraft nok til at gjennemgaa Alt, og hellere nedlægge deres Liv, end at give tabt og ikke vende tilbage med Sejr. Vi vare uden Tvivl den Gang i Aandernes Verden; men ikke som nu, i dødelige Tabernakler. For to Tusind Aar siden vare vi i vor Faders og Moders Nærværelse: vi havde vor Mission lagt længere fremme i Tiden, da vi skulde komme her til denne Klode for at udvirke vor egen Gjenløsning. Vi havde uden Tvivl den Gang ligesom her vore Sorger og Glæder og vore intime Fortrolige og Venner. Vi vare vist ikke mere fremmede for hverandre end nu. Maaske vore Hustruer og Ægtefæller, Forældre og Børn, forbundne til hverandre ved Pagter, som vi ikke kjende til nu. Vi finde, for Exempel at Patriarkerne og andre ledende Mænd, lig Abraham, fik Forjættelser, at i deres Sæd skulde alle Jordens Slægter velsignes, og at Frelseren skulde fødes af deres Efterkommere. Lignende Forjættelser ere givne til os, naar vi modtage vore Begavelser; vi blive lovede at erholde Abrahams Velsignelser og blive Middel i Herrens Haand til at frelse vore Forfædre og blive til Velsignelse for vore Efterkommere. Dette viser, fra vort Synspunkt, at der maa, før vi kom her, have været en Forstaaelse, en Pagt eller Forening, der vare stærkere bundne, end de, der nu binde Eder.

Vi kjendte hverandre, elskelige Brødre og Søstre, og uden Tvivl under Herrens Styrelse og de rette Authoriteter fik vor Mission paa visse Steder og Tider, hvori vi nu finde os. Hvorfor bleve vi Sidste-Dages Hellige ikke alle fødte i Staten New York? Eller hvorfor blev Joseph Smith ikke født i Skandinavien? Hvorfor blev det ikke gjort saaledes, at Alle, som blive Sidste-Dages Hellige, Alle, som havde gjort Pagt med Gud i de forrige Tidsaldre, kom her ned i denne Uddeling for at blive hans Forsvarere og adlyde Evangeliets Principer og Love? Hvorfor bleve vi ikke alle fødte paa én Tid og ét Sted, og saaledes til en Magt, stor nok til at gjennemføre visse Love? Herren kan best forklare dette. Og dog tror jeg at kunne se Aarsagen.

Den trofaste Abraham kaldes alle Troendes Fader, og i hans Sæd skulde alle Jordens Slægter velsignes. Ikke ét Folk, eller kun én Nation, men alle, *alle* Jordens Slægter. Vi finde, at igjennem de Forfølgelser, som denne udvalgte Sæd har gjennemgaaet her paa Jorden, blev Israel taget til Fange og ført i Trældom. I Abrahams Dage var der Krig mellem hans nærmeste Slægt eller Naboer. Den mærkeligste Stamme (Josephs) af den udvalgte Sæd blev ved Ægteskab blandet med Ægypterne og saaledes blev det israelitiske Blod blandet med det ægyptiske, og er det den Dag i Dag. Vi finde ved at gjennemsøge Historien, at det jødiske Folk blev ført fangen til Babylon, men at mange af dem flygtede bort derfra igjen. De ti Stammer eller rettere ni og en halv Stamme gik nordpaa til Nordenlandene, og Ingen viste, hvor de bleve af, før nu i de sidste Dage, da vi ere samlede tilsammen her, og Patriarkerne lægge deres Hænder paa vore Hoveder og velsigner os, og til vor store Forbauselse erklære, at mange af os, ere Efterkommere af Israel; og i Almindelighed af Josephs Stamme, af Ephraims Lænder. Skjøndt vi ere født i de nordiske Lande og tale et andet Sprog, finde vi dog efter

Alt, at vore Forfædre levede mange Tusinde Mile fra de Steder, hvor Evangeliet fandt os. Vore egne Folketraditioner om Odin og Aserne pege i den Retning, og vi finde, at vore Forfædre ere komne fra det indre Asien eller Rusland i Nærheden af det kaspiske Hav, et Sted,der kaldtes Asgaard eller Asaland, efter hviket de toge Navnet Aser. Naar vi lede op i de jødiske Optegnelser finde vi, at de sidste traditionelle Spor af de ti Stammer netop ere tabte i disse Egne.

I de Dage var Rusland et stort Skovland, med Moser og ufremkommelige Moradser, og derfor tabte man dem snart ogsaa af Hukommelsen. De gik imidlertid nordpaa, men Nogle bleve uden Tvivl tilbage paa Vejen; hele Familier ere muligvis blevne gifte med de ældreIndbyggere, der havde beboet Landet i flere Hundrede Aar. Men flere Grene af disses Efterkommere naaede omkring Østersøen til de nuværende skandinaviske Lande og spredte sig ud og blandede sig med de gamle Indbyggere, og forplantede sig op til vore Dage. Derfor er det ikke Noget at forundre sig over, at vi ere af Israels Hus, naar vi erindre Abrahams Forjættelse, at i hans Sæd skulde alle Jordens Slægter velsignes. Det var ikke Abrahams egne Beregninger, som gjorde alt dette, eller tilfældige Omstændigheder alene, men Omstændigheder, der vistnok vare meget ubehagelige i mange Tilfælde, og beregnede paa at rykke op med Rod og Gren. Men det blev Midlet til at bringe dem did, hvor vi nu finde Sporet af dem igjen.

Nu ere vi samlede her i Zion; vi have været her i disse Bjærge i en 30—40 Aar, og Herren har i Sinde at forløse os fra vore Fjender, men han vil først tillade dem at gaa til en vis Grænse. Vi kunne godt ligne vore Fjender ved den taabelige Mand, der tabte et Senepskorn i sin Have. Kornet voxede op og spredte sine Grene og bar Frø, men i Stedet for at oprykke Planten ganske forsigtigt, slog han i sin Vrede til den med sin Stok, saa at Frøet spredtes over hele Haven. Maaske ville de gjøre ligesaa her, saa at vi ikke alene sprede os over hele dette Territorium, men ogsaa til de omliggende Territorier, og tilsidst finde de os tilbage i Jackson County, Missouri. Herren kan afstedkomme saadanne Begivenheder,der ville tilintetgjøre vore Fjenders Planer, skjøndt det vil være meget ubehageligt at skulle forlade vore Familier, som vi elske og have levet sammen med og opholdt i saa mange Aar. Men Herrens Haand er i dette, og noget Forunderligt vil blive Resultatet, saa at de Vises Visdom skal forgaa derved, og de Forstandiges Forstand skjule sig. Dette staar i Forbindelse med Lignelsen, som Herren fremsatte om Stenen, som Bygmesteren forstødte, ,,Se jeg sætter i Zion en Anstødssten og en Forargelsesklippe, og det skal ske, at hver den, som støder sig paa denne Sten, skal sønderstødes, men hver den, som den falder paa, skal den knuse.“ Ligeledes: ,,Den Sten, som Bygningsmændene forskøde, er bleven til en Hovedhjørnesten.“ Dette er sket af Herren og underligt for vore Øjne.

Nu, vi finde, at der er Noget i Zion, der er en Anstødssten, som Frelseren sagde; men vore Fjender ville ikke kunne flytte den; den maa blive der saalænge Herren finder for godt. Vi maa ikke tabe Modet; ikke frygte mere end Daniel gjorde, da Kongen forbød ham at bede. Han

frygtede Gud og aabnede sine Vinduer for at Alle kunde se ham. Jeg vil ikke sige, at vi just skulle gjøre som han i dette Stykke, men vi skulle ikke frygte og skjælve for at tjene Gud mere end Menneskene. Vi have annammet Forjættelserne; vi have indgaaet Pagter, der ville bringe os alle Velsignelser, om vi ikke lade dem slippe os afhænde; de ere ligesom Vexlerne paa en Bank; saalænge vi have dem, kunne vi trække paa Banken, men miste vi dem, er vor Indtægtskilde derved standset. Herren har tilsikret os Løfter og Forjættelser, men det er paa Betingelser af, at vi vise Lydighed.

Brødre og Søstre, lad os holde os nær til Herren og tjene ham, elske hverandre og stræbe fremad i Alt, hvad der kan fremme os i det Gode, og fuldende vor Bane her paa Jorden til Herrens Ære. At dette maa ske, er min Bøn i Jesu Navn. Amen!

ÆLDSTE JACOB J. M. BOHNS AUTOBIOGRAFI.

Naar vi om os selv vort Levnetsløb skrive,
Vi gjærne godt Vidnesbyrd søge at give.
Vi Fejler og Svagheder dunkelt berøre,
Thi Saadant kun Smærte til Hjærtet os føre.
Men den, som er ærlig og ydmyg i Sinde,
Ham Herren vil hjælpe til Sejren at vinde;
Thi Gud han alene hans Hjærte fuldt kjender,
Til ham han i Kampen for Styrke sig vender.
Og Aanden, den rene, den varme, med Lys,
Med Iver og Styrke og Kjærligheds Kys,
Med Seglet paa Kronen og Livenes Arv,
Samt Lægedoms Balsam til Legemets Tarv,
Gud sender i Naade, og Støvet bli'r stærk,
Til at fremme Guds Ære og Saligheds Værk.

Foruden Guds Bistand vi længst var bortgangen
Fra Vejen, den trange, fra Præstedoms Rangen:
Og Borgerskabs Brevet til Livenes Stad
Vi havde forloret, og sørgende sad.
Men nu vi i Haabet og Troen kan sjunge
Med Fryd udi Hjærtet og jublende Tunge:
„Pris være vor Gud, som af Naade os kaldte;
Ved ham vi skal sejre og blive udvalgte.“

Jeg Jacob Johannes Martinus Bohn blev født i Aalborg, Danmark, d. 27de April 1823 af Forældrene Andreas Sebastian Bohn og Dorthea, født Kühn. Min Fader havde været Militær fra sin Barndom indtil sit 30te Aar, da han blev udnævnt til Løjtnant i Armeen, hvilken Ansættelse han frasagde sig og tog sin Afsked. Han havde erhvervet sig megen Kundskab, og var derefter Skolelærer i mange Aar. Omtrent i sit 31te Aar blev min Moder nedlagt paa et langvarigt Sygeleje, som foraarsagede, at min Fader begyndte at ydmyge sig for Gud og grundede paa den hellige Skrift, som dog i Stedet for at give ham Fred, Trøst og Lys, ved Mørkets Indflydelse bibragt den Ide, at han var den største af alle Syndere, foruden Haab om Frelse. Han bad alligevel meget til Herren og formanede idelig sine Elever til at frygte Gud, og ved Poesi og Afbildninger af den korsfæstede Frelser, som og med Formaninger til Alle, han kom i Berørelse med, anstrængte han sig at omvende dem til at tro paa den Herre Jesus. Til samme Tid syntes næppe en Straale af det evige Livs Haab og Glæde at skinne ind i hans beklemte Bryst. I en saadan Tilstand henlevede han omtrent fem Aar, i hvilken Tid han ofte, til min Moders store Bedrøvelse, fjærnede sig fra Hjemmet og skjulte sig i Skovene for der at faste og tilbede Gud, og han var ofte borte mange Dage, uden at min Moder vidste, om han var levende eller død. Endelig kom

han hjem en Dag og sagde: ,,Nu har jeg gjort et Løfte til Gud, om at faste og bede indtil han aabenbarer sig for mig, hvadenten til Frelse eller Fortabelse, thi jeg kan ej udholde længere at leve i saadan Uvished.'' Min stakkels Moder — en ærlig Sjæl — som da ingen aandelige Begreber havde, græd og sagde, at saa vilde han dræbe sig selv, thi han vilde aldrig faa Aabenbaring fra Gud derom. Han gik derpaa ned i Kjælderen under Huset og lagde sig ned paa det kolde Stengulv, hvor han anraabte Gud om Naade og bad inderligt, at Herren, som aabenbarede sig for Patriarkerne og Profeterne, vilde aabenbare sig for ham og fortælle, om han kunde erholde Syndsforladelse.

Efter at han havde været et Døgn i Kjælderen, stedse bedende, hidkaldte Moder to af Byens frommeste Præster, som kom ned og fandt ham liggende, fremførende sin Klage for den Almægtige; de trøstede ham og smigrede ham med hans rene, moralske Liv, at hans Sorg var altfor overspændt, og at han kunde finde fuld Forvisning i Bibelen om Frelse, og at Jesus havde lidt for Syndere, men at Gud aldrig aabenbarede sig mere for Mennesket. Han svarede, at han havde lagt sin Sag for Gud, som har Almagt i Himlen og paa Jorden, og som aldrig forandres; derefter prøvede de med Magt at rejse ham op, men han var en stor og tung Mand, og de kunde ikke gjøre det, hvorfor de maatte gaa bort med uforrettet Sag. Uagtet hans Lemmer vare opsvulmede, vedblev han i trende Døgn saaledes at anraabe Gud.

Hvad jeg her beretter er efter min Moders Meddelelse til mig, da jeg, syv Aar efter min Faders Død, søgte at kundgjøre Baptistlæren for hende, men som hun ikke kunde tro. Moder bemærkede: ,,Jeg kan næppe tro, at Guds rigtige Kirke, som din Fader spaaede om, er Baptisterne.'' Jeg havde vel hørt om Faders forunderlige Ideer, som Alle kaldte dem; men denne Aftenstund fortalte Moder grædende om hans Sjæls Lidelser og sagde til mig: ,,Efter at din Fader saaledes havde været i Kjælderen i tre Døgn kom han op til mig syngende af Glæde, men et forunderligt Lys skinnede om hans Ansigt, som næsten forfærdede mig, idet han udbrød: 'O, Dorthea! Hjælp mig at lovprise min Forløsers Navn, thi nu ved jeg forvist, at mine Synder ere mig forladte.'''

Senere fortalte han, at efter at han længe havde paakaldt Herren, blev han omringet af et forunderligt Mørke, som syntes at ville fortære ham, og dernæst saa' han en Afgrund aabne sig for ham, og han saa' Mørkhedens Fyrste samt utallige onde Aander, der truede med at drage ham ned i Afgrunden; men han vedblev, da han ikke længere kunde bede med Ord, at anraabe Herren i sit Sind om Frelse, da med Et en skinnende Glans oplyste den mørke Kjælder, og i Lysets Midte lod Frelseren sig tilsyne og sagde: ,,Andreas! dine Synder ere Dig forladte, staa op i Fred!''

Han havde fra den Stund af et roligt Sind og frydede sig i Gud, og søgte at leve et helligt Liv, for hvilket han blev bespottet af Verden. Førend hans Opvækkelse blev han kaldet den høje eller smukke Bohn, men nu blev han kaldt til sin Dødsstund den hellige Bohn, og hans Børn bleve af Byens andre Børn titulerede den hellige Bohns Unger.

Forsaavidt jeg kan fatte, ved at mindes hans Samtaler med mig, havde

han mere Aabenbaring fra Gud, og i Særdeleshed da min Moder var i Omstændigheder, før jeg fødtes, sagde han en Dag, da Jordemoderen var tilstede: ,,Madame Clamer, min Hustru vil føde Tvillinger; den første vil være en Datter, som Herren snart vil tage til sig igjen, men den anden vil være en Søn, som skal leve og se Guds himmelske Rige blive oprettet paa Jorden, og hans Navn skal være Johannes; han skal prædike Guds Riges Evangelium og lede Mange i Guds Rige.“ At jeg har prædiket Evangeliet for Tusinder og prædiker endnu, er vist,og at jeg har ledet Nogle i Guds Rige, er ogsaa sandt; men om der med Ordet *Mange* menes et meget stort Antal, da er jeg bange for, at jeg, i det mindste her i Livet, ikke kan opfylde min Faders Profeti; men maaske de 72 Sange, som jeg i min Ufuldkommenhed har forfattet og som endnu findes i den danske Salmebog, tilligemed de oversatte svenske, hjælper mig i at kundgjøre Sandheden i Skandinavien, og om saa er, tilkommer Gud og Lammet Æren og Prisen derfor i al Evighed!

Min Fader døde d. 22de Marts 1837, 54 Aar gammel, rolig og i Tro paa Løftet om Syndsforladelse.

Jeg havde saaledes en stræng religiøs Opdragelse og lærte tidlig at bøje mig paa mine Knæ for min Skaber. Jeg kom i Militærtjeneste da jeg var 13 Aar gammel, og førend jeg fyldte mit 14de Aar mistede jeg min højtelskede Fader. Da jeg senere blev omgivet af de Ugudelige og udsat for Satans List, blev intet af det Gode, min Fader havde søgt at indplante i mit Sind, tabt; men Troen paa Gud og Sjælens Udødeligheder, samt at Menneskets oprigtige Bønner blive hørte og besvarede af Gud, forlod mig aldrig. Til Stadfæstelse heraf havde jeg havt saa mange Beviser, og omendskjøndt de fleste af mine Kammerater sølede sig med Tobak og Brændevin, holdt jeg mig fra Nydelsen deraf, og har aldrig brugt deraf indtil denne Dag, da jeg er omtrent 62 Aar gammel.

Om Foraaret 1842 besøgte jeg, tildels af Nysgjerrighed, Baptist-Forsamlingen i Aalborg, hvor en Mand ved Navn Morten Hassing stod og prædikede ;han var meget begejstret, og Taarerne rullede ham ned ad Kinderne; han havde skaldet Hoved og et langt Skjæg, saa at jeg strax sammenlignede ham med ApostlenPetrus, efter de Afbildninger, der gives af denne; han prædikede om Verdens Ugudelighed, imod Barnedaaben m. M., hvilket gjorde et stærkt Indtryk paa mig, og strax tog jeg den Beslutning, at jeg aldrig vilde bande eller tage Herrens Navn forfængelig mere, hvilket jeg holdt fra den Stund af.

Jeg begyndte nu at paakalde Herrens Navn om Bistand til at omvende mig fra mine Synder, og jeg tilligemed flere af vore ældre danske Brødre og Søstre, som vare iblandt de Første, der annammede Evangeliet i Aalborg, forsamlede os til Sang og Bøn i Forstander Føltveds Hus hvor vi glædede os storligen i Herren, efter den Kundskab vi havde. Jeg var endnu Militær og var muligvis underkastet Straf ved at lade mig gjendøbe, som de Lutherske kaldte det; men jeg troede paa Rigtigheden af at frygte Gud mere en Mennesker, og lod mig derfor ved Daab indlemme i Baptist-Samfundet om Forsommeren samme Aar (1842). Jeg var nu især meget kjed af Soldaterlivet og bad til Herren om at aabne Vejen, saa at jeg kunde blive løst for

samme, og ved Reduktionen af Armeen i August 1842, erholdt jeg ogsaa min Frihed, netop fordi jeg var hvad man kaldte hellig; ellers havde jeg ikke den Gang bleven fri for Tjenesten.

Jeg fik strax Ansættelse som Skriver paa Byens Kæmnerkontor, og senere erholdt jeg Plads paa By- og Herreds-Kontoret i Nibe, som første Kontorist. Jeg maatte imidlertid holde min Religion hemmelig, og begyndte at studere Retsvæsenet, til hvilket jeg havde god Anledning, da jeg førte Protokollen i alle Sager; jeg tænkte at tage juridisk Examen, men jeg fandt, at det var vanskeligt at frygte Gud og være populær Jurist, og da især mine Troesbrødre skulde sagsøges for Gjendaab, begjærede jeg min Afsked, som Cancelliraad Lynge efter megen Formaning og Modsigelse omsider gav mig med en hæderlig Anbefaling, da han indsaa, at jeg ikke vilde blive paa Kontoret.

Jeg valgte nu Handværkslivet, og da jeg fra min Barndom af havde øvet mig i Brodering og senere som Militær i Syning, var, saa at sige den første Frakke, jeg havde tilskaaret og syet, mit Svendestykke, som jeg forfærdigede paa Aalborg Skræderlaughus, og som efter megen Kritik blev antaget med bedste Karakter, da jeg var 22 Aar gammel.

Ved idelig at grunde paa Skriften og sammenligne Baptisterne med Guds fordums Hellige, fandt jeg omsider, at de manglede Kraft og den Glæde i Aanden og Kjærlighed, hvormed Guds Tilbedere skulle kjendes. Jeg fremstod og talte derom for Forsamlingen, sigende: ,,Guds Apostle i fordums Dage tiltalte de Troende saaledes: I Herrens Elskelige — I Hellige i Herren, og sagde: Glæder Eder i Herren altid; samt betydede dem, at den fuldkomne Kjærlighed skulde bortdrive Frygten. Men naar vi prædike sige vi: Kjære Syndere, eller allerbedst: Kjære Sjæle, og den,der kan tilsyneladende hyle og græde mest og kalde sig selv (vel at mærke ikke af nogen Anden) den største Synder og den sorteste Skurk, samt aldrig smile eller spøge, men have et langt Ansigt, bliver blandt Baptisterne regnet for at den bedste Sjæl.‘‘ Dette sagde jeg var Hykleri for Gud. Jeg blev ivrig modsagt, og især var der en af vore kjære gamle Brødre, som har været her i Zion ligesaa længe som jeg, der sagde, at Broder Bohn vilde binde Syndens Sovepuder under deres Arme. Nogle udtraadte af Menigheden tilligemed mig, og de ansaa mig for deres Leder, indtil jeg, efter at have læst og grundet paa Swedenborgs Skrifter ej længere kunde tro, at Gud havde nogen Kirke paa Jorden.

Jeg rejste derpaa fra Aalborg som Professionist, og efter at have set mig en Del omkring, blev jeg under mit Ophold i Randers bekjendt med og kort efter giftede min endnu levende Hustru, Jomfru Marie Petersen, med hvem jeg har havt to Sønner og fire Døtre, hvoraf den førstefødte Søn og tre Døtre ere levende.

Strax efter vort Bryllup rejste jeg til Kjøbenhavn, hvor jeg fik Ansættelse i det største Skræder-Etablissement i Staden, indtil jeg gjorde Mesterstykke i September Maaned 1850. Jeg vil her bemærke, at jeg en Søndagmorgen, nemlig Dagen førend jeg skulde paa Laugshuset for at tilskjære mit Mesterstykke, hændelsesvis blev underrettet om, at nogle Mænd vare just ankomne fra Amerika, foregivende at være

Apostle, og som besøgte Baptisterne m. M. Jeg fandt Ældsterne Erastus Snow og P. O. Hansen paa deres Bopæl i Norgesgade, og præsenterede mig selv til dem som en Sandhedssøger, der ønskede at blive bekjendt med deres Lære. Broder Erastus Snow saa' paa mig med et gjennemtrængende Blik, men kunde ej tale med mig, hvorimod Broder Hansen fortalte mig, at deres Lære var grundet paa Aabenbaring, hvortil jeg svarede, at jeg som Swedenborgianer ogsaa troede, at Gud vilde give mere Aabenbaring; men de havde ikke synderlig Tid for Samtale, da de netop skulde gaa til Forsamling. Jeg fik altsaa ikke mere Lys den Gang.

Efter at jeg var bleven færdig med mit Mesterstykke rejste jeg til Randers, hvor min Hustrus Familie boede og nedsatte mig som Skræder.

Det paafølgende Foraar (1851) kom en vis Broder Hans Nielsen igjennem Randers, og da han havde hørt om mig fra min Broder A. J. Bohn, der var Jernstøber-Formand for Broder H. P. Jensens Støberi i Nørresundby ved Aalborg, besøgte han mig, og han vilde vel ogsaa have vidnet Sandheden for mig; men maaske jeg den Gang desværre ikke troede ham klog eller lærd nok til at kunne lære mig Noget, saa jeg ikke indlod mig stort i Samtale med ham. Han efterlod imidlertid sin Mormons Bog hos mig, som jeg gjennemlæste med Forundring, blandet med Tro og Tvivl.

Kort efter sendte min Broder en anden Missionær, nemlig Broder Chr. Christiansen, til mig; hans kjærlige og aabne Væsen vandt strax min Fortrolighed, men idet han vidnede om, at Guds Kirke var paa Jorden, rystede jeg med Hovedet og sagde: ,,Det glæder mig at tale med en Mand, som elsker Gud, men angaaende Guds Kirke, da er den ej at finde paa Jorden; thi de romerske Kejsere have ihjelslaget Guds Apostle og Hellige, og Paven har drevet Kirken i Ørken.

Broder Christansen forundredes og sagde: ,,Tror De dette''. Jeg sagde, at jeg kunde bevise det fra Bibelen, samt at i de sidste Dage skulde Guds Hus bygges paa Bjærgenes Top osv., og tilsidst, at Kundskab skulde skjule Jorden, ligesom Vandet skjuler Havets Bund, Jeg havde ingen dansk, men en tysk Bibel, som jeg tog frem og henviste til Esaias 2det og Mikas 4de Kapitel samt andre Skriftsteder. Men alt dette skulde jo have en aandelig Udlæggelse. Broder Christiansen sagde derpaa: ,, De er en besynderlig Mand, thi De prædiker for mig, hvad jeg er udsendt for at prædike til Dem; men nu vil jeg sige Dem, at de sidste Dage, som omtales, er den nuværende Tid, og at at dette Rige eller Guds Hus paa Bjærgenes Højder bliver nu opbygget. Derefter fortalte han mig om Præstedømmets Gjengivelse ved Joseph Smith, der, ligesom Kristus og Guds Tjenere fordum, beseglede Sandhedens Vidnesbyrd med sit Blod. Jeg havde hørt Lidt derom i Forvejen, men det sidste Vidnesbyrd gjorde mere Indtryk paa mig. Jeg var dog saa forblindet med de farlige swedenborgianske Udlæggelser af Ordet, at jeg tvivlede og rystede med Hovedet, trods Christiansens tydelige Forklaringer, hvorfor han sagde: ,,De er i en farlig Stilling med den Kundskab, De har,'' og spurgte endvidere, om jeg turde benægte at Joseph Smith var en Guds Profet, hvortil jeg svarede Nej; men sagde: ,,Jeg vil bede den Almægtige Gud at give

mig Lys i denne vigtige Sag.“ Broder Christansen kunde maaske i Aanden føle, at jeg ønskede at være alene, og gik ud i Byen, hvorpaa jeg strax i mit Kammer paakaldte Herren i alvorlig Bøn, og saa vidt jeg erindrer brugte jeg omtrent disse Ord: „O, himmelske Fader! forbarm dig over mig, Du, som er naadig og har Almagt baade i Himlen og paa Jorden, og som aldrig forandres. O! giv tilkjende for mig om din Kirke findes paa Jorden, og om den nu myrdede Joseph Smith var oprejst af Dig til at være din Profet og grundlægge dit Rige, for at ogsaa jeg kan blive en Borger i samme, og ved din Naade omvende mig fra alle mine Synder og tjene Dig af ganske Hjærte til mine Dages Ende.“

Jeg havde ikke sluttet min Bøn, førend en besynderlig og behagelig Varme begyndte fra min Hovedisse at gjennemtrænge mit hele System, ledsaget af en Overbevisning, om at Guds Kirke var paa Jorden, og Joseph Smith dens Grundlægger.

Da Broder Christiansen kom tilbage kunde han vel forstaa, at jeg havde faaet et Vidnesbyrd fra Gud og modsagde ham ikke mere, men jeg var dog ikke beredt for Daaben, thi de swedenborgianske fint spundne Rænker omsnørede min ganske Sjæl. Jeg skal bemærke, at af alle falske Lærdomme er Swedenborgianismen en af de allerfarligste at være hildet i; thi den forkaster Læren om tre Personer i Guddommen, Forløsningen ved Kristi Blod og Legemets Opstandelse, men lærer, at Gud har aabenbaret sig i Skabelsen som Faderen, og ved her paa Jorden at have prædiket Sandheden og borttaget Djævlenes Magt til at fare i Mennesket og pine Sjæl og Legeme, er han betragtet som Sonnen. Ved Kristi Blod, som renser fra Synden, menes Ordet. Legemet vil aldrig mere forenes med Aanden, men ved Opstandelsen menes Aandens Udgang af Legemet til Aandeverdenen, hvor Aanden skal fremadskride til Kundskab og Salighed, eller gaa den modsatte Vej til Uvidenhed og Elendighed og blive en Djævel. Ved den Helligaand viser Gud sin moralske Indflydelse paa Mennesket, samt i alle Tings Opholdelse og Tilværelse. Aand og Elementer ere to forskjellige Ting og benævnes det Timelige, som kan ses og føles, og det Aandelige og Himmelske, som kaldes Substancer. Læseren kan saaledes se, at jeg var propfuld af falske Ideer, som i Fantasiens Uendelighed løftede Tanken, lig Luftballoner, op mod det uendelige Ingenting, og var lig glinsende Sæbebobler, der nu maatte briste for Sandhedens Berørelse. Min gamle Moder, som vel ogsaa før var moralsk og meget ærlig, men som ikke brød sin Hjerne med Religion, havde strax annammet Sandheden og kom fra Aalborg for at besøge mig; hun var meget ydmyg og bedende, og vi gik i Enrum tilsammen og paakaldte Herren. Min Moder kom i Forening med min Broder Adolf Joseph Bohn og Familie til Zion d. 5te Oktbr. 1854. Hun levede tre Aar der og døde paa sin 70-aarige Fødselsdag, i Haabet om det evige Liv. I Forening med min Datter har jeg udført Ordinancer for mine Forældre i Herrens Hus.

Jeg kæmpede med mig selv endnu i flere Maaneder, men tilsidst skrev jeg til bemeldte Broder Christiansen i Kjøbenhavn om at komme og døbe mig. Han kom til Randers d. 28de Oktbr. 1851. Jeg havde allerede vundet betydelig Anseelse hos de

Store og Embedsmændene i Randers. og var af Stiftsamtmanden valgt til Præses i en Skrædersag, som to Gange havde været for Højesteret og en Gang for en Komite af Skrædere, men nu endelig for sidste Gang skulde afgjøres ved en Overkomite, og medens Broder Christiansen sad hjemme i mit Hus og ventede for at døbe mig, var jeg for sidste Gang forsamlet med Oldermanden og to andre Skrædere for at afgjøre Sagen. Efter at jeg havde forfattet Domskonklusionen og vi havde underskrevet samme.bød jeg D'Herr. Skrædere Farvel, og de saa' mig aldrig mere.

Da jeg kom hjem sagde min Hustru, til min store Glæde, at hun ogsaa vilde døbes, og vi bleve begge døbte i den kolde og mørke Nat, udenfor Byen under et heftigt Regnvejr. Vi fik Haandspaalæggelse da vi kom hjem igjen og frydede os i Herren. Næste Morgen rejste jeg med Broder Christiansen til Aalborg og blev med Glæde modtaget af Søskende, og især af dem, som i fordums Dage tilligemed mig vare Baptister. To Dage efter blev jeg ordineret til Præst. Jeg flyttede strax med min Familie til Aalborg, og i Forening med andre Brødre gik jeg ud og prædikede Evangeliet,først i Omegnen, og senere i Jetzmark, Vendsyssel, hvor jeg ved Juletider døbte syv Personer. Mit Legeme havde været svagt i flere Aar, men efter Daaben blev jeg ved Præstedømmets Bøn nogenledes styrket og vandrede mange Mile i Vendsyssel, vidnende om Evangeliet fra Hus til Hus. Ved Nytaarstider stod jeg en Nat i den kolde Nordsø over en halv Time og døbte 13 Personer. Da min Dagbog er bortkommet kan jeg ej nøjagtigt beskrive min korte Missions Virksomhed. Men Poesiens Gaver, som Herren havde givet mig, kunde nu ikke ligge sovende i mit Bryst, thi jeg begyndte strax at forfatte Sange om det store Sidste-Dages Værk, og naar jeg, hungrig og træt, satte mig ned ved Vejsiden, fremtog jeg min Dagbog og, efter at have paakaldt Herrens Navn, følte jeg mig ofte tilskyndet til at give mig Musikens Gudinde i Vold, indtil jeg havde nedskrevet en Sang eller nogle Vers. Den første Sang, jeg forfattede, var: ,,Stem op i Fryd, o Zions Sønner,''og jeg vedblev,indtil jeg havde tredsindstyve Sange.

Den 12te Aug. 1852 blev jeg i Generalkonferencen i Kjøbenhavn ordineret til Ældste og kaldet til at gaa til Lolland og Falster, over hvilken Konference Joh. Svenson i lang Tid præsiderede. Det var et haardt Sted at gaa til for en Mand med et svagt Legeme, da stor Forfølgelse netop rasede der mod de Hellige, og Broder Knud H. Bruun var nyligen med Nød og næppe undsluppet der fra med Livet. Men jeg stolede paa Herren og blev paa forunderlige Maader bevaret fra vore Fjenders Vold. Jeg skal her blot berøre nogle faa Tilfælde:

I Forening med en Broder Poulsen, som senere blev arresteret og sad i Fængsel en Tid paa Lolland, under Paaskud af Løsgængeri, besøgte vi en Mand ved Navn Jensen, der senere har boet i Ephraim, Sanpete County. Han var Skovfoged da han og Familie begyndte at søge efter Sandheden, og hans Hustru især havde stor Tro paa Evangeliet. Da vi ved en vis Lejlighed i Juledagene sad og samtalede med vore Venner dersteds, kom Vester Utterlevs Sognefoged, i Forening med fem eller sex andre Mænd, ind i Huset og

forlangte Brændevin, hvilket Jensen sagde, han ikke havde. Derefter spurgte de om hvad det var for Karle, der vare i Huset. Jeg tog Ordet og svarede, at vi vare Evangeliets Forkyndere, hvortil en af Mændene bemærkede: ,,Ja, min Sandten, det kan jeg vel tro, thi han der (pegende paa Poulsen) sagde forleden Dag til mig, at jeg vilde gaa til Helvede. Jeg tog Ordet og sagde, at han vistnok havde misforstaaet ham, og bemærkede tillige, at Poulsen var ung og uerfaren, samt at han maaske imod sin Villie havde udtrykket sine Følelser med upassende Ord. I samme Øjeblik vendte jeg mig til Poulsen og sagde: ,,Du maa altid erindre, at vi ikke ere udsendte for at fordømme, men at forkynde Saliggjørelsens Vej.“ Disse faa Ord, talte i Sagtmodighed, formildede Manden, som før brusede af Vrede. Den samme Mand havde Sommeren forud forbandet Broder Forsgren, Svenson og mig, da vi gik paa Gangstien gjennem hans med store Sten opfyldte Græsgang; og han sagde nu til de Andre: ,,Jeg kan se, at denne er en fornuftig Mand, men han (Poulsen) er en uforstandig Dreng.“ Jeg fik nu lidt mere Mod og sagde, at dersom de ønskede det, vilde jeg fra Bibelen bevise Rigtigheden af vor Lære. Dertil gave de deres Bifald, og efter at jeg havde talt og læst for dem en liden Stund, kunde jeg forstaa, at tre eller fire af dem bleve venligsindede mod os og især Frederik, den vrede Mand. Sognefogden og de Andre kunde derfor ikke gjøre os Fortræd.

Efter at jeg havde aflagt et langt og godt Vidnesbyrd for dem gik de bort i Fred, medtagende deres store Egestokke, som de sandsynligvis havde skaaret for at ville kristne os med dem. Da ogsaa vi vare i Færd med at forlade Huset sagde Jensen til os: ,,Det er bedst, at I forblive her i Nat, thi maaske de lurer paa Eder i Skoven, og da kunne I ikke binde dem med gode Ord.“ Vi takkede for Tilbudet og bleve der Natten over.

Samme Nat drømte jeg, at jeg vandrede alene, og min Vej førte igjennem en Lund, i hvilken Træerne stode meget tætte. Et stort Uhyre kom efter mig og jeg løb af alle Kræfter for at komme ud, hen paa den anden Side af Træerne, men de vare saa tæt indviklede med fine Snorer, at jeg maatte gjøre mange Bevægelser og Omdrejninger for at komme ud, men omsider lykkedes det mig at komme ud paa fri Mark, og derpaa vaagnede jeg. Jeg fortalte min Drøm til Broder Poulsen og sagde, at Djævelen vilde søge at fange og skade mig ved Præstelist; men at jeg havde set, at Herren vilde bevare mig. Vi rejste strax til Thoreby, hvor der vare 13 Medlemmer af Menigheden. Vi prædikede i to Forsamlinger og døbte syv Personer.

(Fortsættes.)

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skizzer, historiske Afhandlinger osv., udgives af Jenson & Orlob, Salt Lake City, og udkommer den 1ste i hver Maaned som Følgeblad til UTAH POSTEN, tilligemed hvilken den koster $2.25 om Aaret i Forskud, med Porto iberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor: Second West Street Nr. 154 N.

Adresse: JENSON & ORLOB, P. O. Box 500. SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—Parley P. Pratt.

Nr. 3. MARTS 1885. 4de Aarg.

TALE AF APOSTEL ERASTUS SNOW,

afholdt i Logan Tabernakel, Lørdag Eftermiddag den 2. Februar 1884.

(Fra *Deseret News.*)

Den Herre Jesu-Kristi nære Komme.—De Hellige skulle ikke tro, at han forsinker sit Komme.—Arbejdet, der skal udføres.—Templer allerede byggede, og mange flere ville endnu blive byggede. — De Dødes Forløsning.—Ezekiels Syn om Dalen, der var fuld af tørre Ben.—Hvorlænge vil det vare at fuldføre Arbejdet?—Endtil hver Sjæl har havt Lejlighed til at annamme og adlyde Evangeliet.—Men vil Herren opsætte sit Komme til alt dette Arbejde er fuldført?—Ingenlunde.—Joseph Smiths Mission paa Jorden og bag Sløret. — Endnu en Mission. — Joseph Smiths Opstandelse nær for Haanden.—Meningen af Udtrykket ,,den første Opstandelses Morgen''.—Slutning.

Jeg er bleven opfordret til at tale, men i det jeg forsøger at følge Opfordringen, føler jeg, at min Tale vil blive nøgen, undtagen det behager Herren at inspirere min Forstand med hans Hellige Aand. Jeg véd, at der er Tro i Folkets Hjærter, og at Herren er i Stand til at give os Ord til Opbyggelse og Trøst. Jeg maa imidlertid sige, at jeg ikke har noget særligt paa mit Sind at tale til mine Brødre og Søstre.

De Sidste-Dages Hellige erkjende, at hvert Aar bringer os nærmere Herrens Komme; at hver Maaned, hver Uge og hver Dag, der drage over vore Hoveder, bringer os nærmere de store og vigtige Begivenheder, der maa finde Sted, og at det bør os ikke at give Plads i vore Hjærter for Ufølsomhed og Ligegyldighed, og sige til os selv: Herren opsætter sit Komme, og i Morgen vil blive som i Dag og langt rigere, og den næste Slægt vil blive som denne, og som Verden har vedblevet at rulle fremad og Slægter have opstaaet og Slægter have gaaet, saa vil det være med os og vore Børn. Jeg siger, at vi bør ikke give Plads for saadanne Tanker, der tilhøre Vantroende, som ikke kjende Gud, som ikke ere blevne begunstigede med Aabenbaringens Lys, som ikke have udtydet Tidernes Tegn; thi vi ere ikke Mørkets Børn men Lysets. Lys er kommet til os. Vi ere blevne udkaldte fra Mørket til Lyset. Vi ere blevne overførte fra Mørkets Rige til Guds kjære Søns Rige, og derfor maa og bør det kunne siges om os, som St. Paulus sagde om de Hellige: ,,I

ere ikke i Mørket, saa at den Dag skulde, som en Tyv, overraske Eder.“ Det er skrevet, og vi forvente at se det opfyldt over de Vantro og de Ondes Hoveder, at Herren vil overkomme dem som en Tyv om Natten. „Paa den Time,“ sagde Frelseren, „som I ikke mene, kommer Menneskens Søn. Hvilken er derfor den tro og snilde Tjener, som hans Herre har sat over sit Tyende, at give dem Mad i Tide? Salig er den Tjener, hvilken hans Herre, naar han kommer, vil finde saaledes at gjøre. Sandelig siger jeg Eder, at han skal sætte ham over alt sit Gods. Men dersom nogen ond Tjener vil sige i sit Hjærte: min Herre tøver at komme, og begynde at slaa Medtjenerne, men at æde og drikke med Drankerne, saa skal den Tjeners Herre komme paa den Dag, som han ikke forventer, og paa den Time, som han ikke ved, og skal hugge ham i to, og give ham sin Del med Øjenskalke.“ Nu, det er ikke umuligt, ejheller usandsynligt, at der vil være nogle blandt de Sidste-Dages Hellige, som ere kaldte af Gud og beskikkede til dette Værk, og som ere satte over deres Medtjenere for at give dem Mad i rette Tid, der ville befindes forsømmelige, som ville have forglemt deres høje og hellige Kaldelse, som ville have tilsidelagt deres Kjærlighed til Retfærdighed, som ville have bleven sløve og ligegyldige i at gjøre Godt, og som ville have givet sig hen til at æde og drikke med de Drukne og ihjælslaa deres Medtjenere; men saa sandt som Saadanne findes blandt Guds Tjenere, saa sandt ville de blive overtagne naar Herrens Dag kommer, og deres Del vil blive med Øjenskalke og Vantro. Men vi haabe noget Bedre af Israels Ældste, Stavs-Præsidenterne, Biskopperne, Højraadsmedlemmerne, Højpræsterne, de Halvfjerds, Præsterne, Lærerne og Diakonerne og af alle de Sidste-Dages Hellige; thi vi ere alle blevne delagtiggjorte i Præstedømmet, og Herrens Velsignelser ere direkte og indirekte blevne os tildelte.

Vort forestaaende Arbejde er stort, og overordentlig meget er endnu tilbage at blive udført ifølge Profetierne: — Israel maa hjemsamles, Jerusalem gjenopbygges, Zion grundfæstes, Herrens Vingaard beskjæres og de raadne Grene afhugges og kastes i Ilden, medens de gode Grene skulle podes og deltage i Olietræets Rod og Saft. Der er et stort Arbejde at blive fuldført paa Jorden; men Herren har sagt ved sine Tjeneres Mund, at han vil forkorte sit Værk i Retfærdighed i at opbygge hans Rige i de sidste Dage. Sandt, naar Herren taler, maaler han ikke Tiden som vi. Der var en Tid, i Kirkens Barndom, da vor Forstand var saa indskrænket i Modsætning til nu, saa at vi forventede vor Herres hastige Komme og hans store Værks Fuldførelse før denne Tid. Men eftersom vor Forstand og vore Ideer udvidede sig, begyndte vi at fatte, at vi kun vare Børn i vore Meninger og Følelser, Ideer og Forventninger, og vi se hvorledes Herren har formeret Israel og udvidet sit Værk; og nu se vi hen til saa meget mere at blive udført, at vor Forstand er tilbøjelig til at udsætte Tiden for Herrens Dag til en fjærn Fremtid. Der var en Tid, da vi saa hen til at faa ét Tempel. De tidligere Aabenbaringer givne til de Sidste-Dages Hellige, forudsagde ét Tempel i Zion, og den Gang var Zion, i vore Tanker, et lille Sted ved Missourifloden i Jackson County,

det vestlige Missouri, en By og nogle faa omliggende Landsbyer, eller en Landstrækning der maaske kunde være saa stort som et County.

Da vi først hørte Evangeliets Fylde prædike af de første Ældste og læste Aabenbaringerne givne ved Profeten Joseph Smith, vare vore Forestillinger om Zion meget indskrænkede. Men eftersom vor Forstand begyndte at voxe og udvide sig, begyndte vi at betragte Zion som et stort Folk og dets Staver som talrige og Landarealet, der skulde beboes af Zions Folk, som dette store amerikanske Fastland, eller i det Mindste saadanne Dele deraf, som Herren maatte indvie til sit Folks Indsamling. Vi ophørte at sætte Grænsepæle for Zion og hendes Staver. Vi begyndte ogsaa at ophøre at tænke paa et eneste Tempel paa et vist Sted. Naar vi saa de forskjellige Staver, som Zion blev organiseret i, undfangede vi muligvis Ideen om ligesaa mange Templer. Da vi havde os et Sted udpeget i Jackson Co. for et Tempel, udvidedes vor Forstand, saa at vi i kort Tid vare i Færd med at bygge et andet Tempel i en Stav af Zion i Kirtland, Ohio. Kort derefter lagde vi Grunden til et Tempel i Far West, Missouri, og drevne derfra af vore Fjender, lagde vi dernæst Grunden og byggede et Tempel til Herren i Nauvoo. Da vi nedsatte os i Bjærgene og lagde Grunden til et Tempel i Salt Lake City, hvem af os havde da en Tanke om, at før dette skulde blive fuldført, vilde vi administrere i et Tempel i St. George og et i Logan og endnu et i Manti, og hvem kan for Øjeblikket undfange den Ide, at ved den Tid, da disse ere gjorde færdige og de Hellige forvalte i dem, ville vi blive spredte over det amerikanske Fastland og bygge Templer paa Hundrede andre Steder? Alt dette er indenfor Mulighedens Grænser, ja indenfor Sandsynlighedens, som næsten grænser til Vishedens. En af mine Brødre her bag ved mig, som forstaar disse Ting og som kan tale derom med Kundskab, siger, at vi kunne skrive det ned som sikkert, at Lidt efter Lidt vil der være Hundreder af disse Templer igjennem Landet. Vor Forstand begynder at fatte Templernes Hensigt og Brug. Vi forstaa, at de ere Steder, hvor Herren overgiver Livets og Frelsens Nøgler tilhørende det evige Præstedømme og aabner Forløsningens og Frelsens Dør for vore Døde. Vi begynde at fatte lidt af det Syn, der vistes Ezekiel, og som er optegnet i det 31te Kapitel af hans Bog. Medens Ezekiel var under Herrens Aands Indflydelse, blev han henført til en Dal, der var fuld af Ben; han gjennemvandrede Dalen, saa', at der var en stor Mængde Ben, og se, de vare meget tørre. Herren befalede ham at profetere om dem, og han profeterede, sigende: ,,I tørre Ben, høre Herrens Ord: Saa sagde den Herre, Herre til disse Ben: se, jeg vil lade Aand komme i Eder og i skal leve. Og jeg vil gjøre Sener paa Eder og lade Kjød opkomme over Eder og overdrage Eder med Hud og give Aand i Eder, og I skal leve; saa skal I fornemme, at jeg er Herren. — — — Og Aanden kom i dem, og de bleve levende, og stod paa deres Fødder, en saare meget stor Hær. Og han sagde til mig: du Menneske-Søn! disse Ben, de ere alt Israels Hus; se, de sige, vore Ben ere blevne tørre og vor Forhaabning er borte, vi ere afhugne.‟ Nu, disse vare ikke Profeterne og de Hellige og retfærdige

Døde, som havde deltaget i Evangeliet og Præstedømmets Velsignelser medens de vare i Kjødet, men de vare disse, som vare gaaede bort i Mørkets Dage, som nu i deres tabte Tilstand sagde til hverandre i deres Hjærter: ,,Vore Ben ere blevne tørre og *vor Forhaabning er borte*, vi ere afhugne.‘‘ Men se, Frelseplanen for de Døde er aabenbaret. Den Plan, som Faderen havde beredt for disses Forløsning, hvis Haab var tabt og som vare afhugne, er aabenbaret til deres Børn, til disse, som ere blevne indsamlede fra deres lange Adspredelse, og som have modtaget det hellige Præstedømmes Nøgler, hvilke bringer Liv og Frelse til de Døde saavel som til de Levende. Med disse Nøgler givne os, gaa vi til Værks og grundlægger Zion, danne hendes Staver, bygge hendes Templer; at samle disse, som rense sig selv for Herren og dygtiggjøre sig selv til at blive Frelsere paa Zions Bjærg, ved at indgaa i hellige Steder og forvalte for dem selv og deres Døde, og saaledes lægge Grundvolden til de Dødes Forløsning ved at blive døbt for dem, ordinerede for dem, velsignede og iklædte for dem, modtage Nøglerne og Løsen for dem, saa at paa den Dag, da Ældstene, som ere gangne bag Sløret skal prædike Evangeliet om glade Tidender for dem, se og sku, de ville modtage det og ville blive i Besiddelse af disse Nøgler, Endowments og Velsignelser, hvorved de kunne blive udfriede fra deres Fængsler og oprejste fra de Døde og staa op paa deres Fødder, en saare stor Hær, og blive ophøjede til de Velsignelser, som Gud lovede Abraham, Isak og Jakob og deres Sæd.

Nu, dette er vort Arbejde, og jeg ønsker at spørge mine Brødre, Israels Ældster, hvorlænge vil det tage at fuldføre dette Arbejde? Kan jeg sige det? Nej; det er ikke givet til mig at vide. Det er tilskrækkeligt for os at vide, at Tiden er kommen, da Arbejdet skall udføres; at Herren har drejet Nøglen og aabnet Døren; at det er en Dør som ikke Mennesker kan lukke—Livets og Frelsens Dør. Derfor er det vor Pligt at træde frem og ære vor Kaldelse, hvortil Gud har kaldt os. Udsend Israels unge Mænd; udsend de middelaldrende; udsend Saadanne, som ikke endnu have renset deres Klæder for denne Generations Blod, til at raabe Omvendelse til Menneskenes Børn, og se, Hvormange der vil forene sig med os i dette store Frelsningsværk og blive Frelsere paa Zions Bjærg. Men dette, at prædike Evangeliet til Verden udenfor, er kun en lille Del of Arbejdet. Det er kun A B C af Lektien, der skal læres, og Arbejdet, der skal udføres. Hvorlænge, spørger jeg, vil det tage os for at fuldføre dette? Det er ikke, som jeg har sagt, givet til mig at vide; men jeg kan fortælle Eder det i almindelige Udtryk. Saalænge som der er en Sjæl (af alle Adams Sønner og Døtre, der have været født paa denne Jord), der endnu ikke har havt en Lejlighed til at annamme eller adlyde Evangeliet, saalænge som der er en eneste Sjæl, der er i en Stilling hvori han kan frelses og som ikke har naaet denne Frelsningsplan, saalænge vil de Sidste-Dages Hellige arbejde hermed. Men dette er hvad jeg ønsker at lægge Eder paa Sinde: skulle vi forvente, at den Herre Jesus Kristus vil udsætte hans Komme blandt dette Folk, indtil dette store Arbejde er fuldført? Ingenlunde. Jeg ved ikke, at han har nogensinde ladet sig forlyde med noget Saadant. Ejhel-

ler behøve vi at vente i vor Tro og Forventninger, til alle disse store og herlige Ting skal have været udført paa Jorden. Han har kun forladt os for en liden Tid. Han har kun paataget sig en anden Mission forud for os. Han fuldførte den Mission, der var ham given paa Jorden. Herren var tilfreds med hans Arbejde her. Han levede længe nok til at iklæde sine Brødre fuld Myndighed til at fortsætte det Værk, han havde paabegyndt. Herren tillod hans Fjender at ødelægge ham i Kjødet, at borttage hans Liv, og han blev gjort til et Offer for—hvad skal jeg sige? — et Offer for Synd, ikke i den Forstand, som Frelseren blev ofret; men han blev en Martyr for Sandhed, og Hans Blod blev udgydt for at besegle det Vidnesbyrd som han bar paa Jorden. Han begav sig paa en anden kort Mission. Hvortil? Til sine Brødre of Israels Hus, og saamange af Hedningerne, som vilde annamme hans Vidnesbyrd bag Sløret. Vor Herres og Frelsers Jesu Kristi Mission mellem hans Død og Opstandelse var en lignende Mission, men meget kort. Den varede kun tre Dage. Medens hans Legeme laa i Graven, besøgte hans Aand Aanderne i Fængsel, omdrejede Nøglen og aabnede Fængslets Dør og tilbød dem Frelsens Evangelium. Hvor mange af dem benyttede den Gang Lejligheden? Forholdsvis Faa. Men han aabnede Døren for dem, og tilbød dem Livets og Frelsens Budskab; og da han havde gjort dette fortsatte hans Medarbejdere,de Halvfjerds, Ældstene og Andre, hvem han havde ordineret til Forvaltningen, saa snart som de havde fuldført deres Gjerning i Kjødet, deres Arbejde blandt Aanderne i Fængsel. Saaledes forvalter og betjener Profeten Joseph Smith disse Aander,og saaledes alle hans Brødre,Apostlene,som have fulgt ham, saa at sige i hans Fodspor. De ere blot gaaede bag Sløret. Hvem skulle vi nævne? Lad os gjenkalde i vor Erindring nogle faa af de Brødre, der ere gaaede bort — Broder David Patten (den første af Apostlene, der blev dræbt), Parley P. Pratt, Heber C. Kimball, Orson Hyde, Brigham Young, Orson Pratt, Chas. C. Rich og andre af Apostlene; ogsaa Patriarkens Fader Joseph Smith; Ældstene Samuel H. Smith, Don Carlos Smith — alle Kirkens første Ældste og Præsidenterne for næsten alle Kvorumerne, og en stor Mængde af Medlemmerne i Kvorumerne. Alle disse, og mange Flere arbejde i Aandeverdenen, og bereder Aanderne der til at modtage de Fordele og Velsignelser, som nu tilbydes dem i Guds Templer. Med andre Ord, et „Fripas“ er ved at blive udstedt dem, hvilket mener, at deres Venner paa Jorden have forvaltet for dem, have udført de Ordinancer, der vare bestemte til deres Forløsning, hvilket vil gjøre dem i Stand til at hæve sig til en højere Sfære, at vandre paa en højere Plan, at indgaa i de højere Klasser, hvor de kunne blive videre underviste og beredte for en herlig Opstandelse. Saa hurtigt, som dette Værk kan blive fuldført — og det er nær for Haanden, ja det er for vor Dør — vil der blive gjort endnu et Skridt videre; der vil blive paabegyndt endnu en Mission. Denne Mission vil være, at komme og berede Vejen i Zion og hendes Staver og Guds Templer, til at dreje Nøglen til de Dødes Opstandelse, opvække disse, der nu sove, og ophøje dem til Guder. Og hvem vil være den Første og Fornemste? Han, hvem Gud har ud-

valgt og stillet først og fremmest, til at holde Nøglerne til den sidste Uddeling. Naar vil dette ske? Det er ikke givet for mig at sige Maaneden, Dagen eller Timen, men det er givet til mig at sige, at den Tid er nær for Haanden. Tiden nærmer sig, hurtigere end næppe nogen af os nu kan fatte, da Joseph og hans Broder Hyrum ville blive iklædte Udødelighed, da Martyrerne ville blive oprejste fra de Døde, tilligemed deres trofaste Brødre, som have fuldført en god Mission i Aandeverdenen — ogsaa disse ville blive overdragne at hjælpe til i det herlige Opstandelsesværk. Den Herre Jesus, som var Dødens første Frugt, og som holder Opstandelsens Nøgler, vil iværksætte Profeten Joseph Smith og hans Brødres Opstandelse, og han vil sætte dem til at arbejde ved deres Brødres Opstandelse, som han har sat dem til at arbejde i alle andre Grene fra Begyndelsen af. Og den Herre Jesus vil vise sig for sine Tjenere paa hellige Steder i hans Tempel, for at belære og undervise dem. Han vil vise sig i sin Faders Herlighed i sit opstandne Legeme, blandt de, som kunne taale hans Nærværelse og Herlighed. Og alt dette forventer jeg at finde Sted længe før han vil ødelægge de Onde fra Jordens Overflade. Det er sandt at vi, eller mange af os, have i vor indskrænkede Forstand, maaske tænkt os, at denne herlige Opstandelse vil komme paa os og den hele Verden pludselig, som Solens Opgang. Men I maa erindre, at Solen rejser sig ikke paa samme Time og i samme Øjeblik overalt paa Jorden. Den bruger fireogtyve Timer til at staa op, og fireogtyve Timer til at gaa ned, og saaledes er det med Opstandelsen. Der er en Dag beskikket for de Retfærdiges Opstandelse, og det er beseglet paa Manges Hoveder, at dersom de ere trofaste, skulle de komme frem paa ,,den første Opstandelses Morgen'', men Morgenen varer fra Dagens første Time til Middag, og Dagen varer til Aftenen: og de øvrige Døde, de, som ikke ere beredte eller agtede værdige til at have Del i den første Opstandelse, skulle ikke leve op igjen før de Tusinde Aar ere tilende. Med andre Ord, den første Opstandelse maa tilendebringes, og en anden Periode bestemmes for de Dødes Opstandelse. Men denne ,,første Opstandelsens Morgen'' er nær for Haanden, og salige ere de, som ved deres Trofasthed, skulle blive agtede værdige til at have Del i den; thi de skulle blive kronede Konger og Præster for Gud og Lammet og regere med Kristus blandt hans Folk, og udføre Guds Helliges Forløsnings- og Opstandelsesværk. Og medens Israels Ældste i nogle Dele af Verden prædiker Evangeliet til de hedenske Nationer, som endnu ikke ere modne til Ødelæggelse, men hvis Konger og mægtige Mænd ere forgaaede, og hvis Regeringer ere sønderbrudte og adspredte, og Guds Riges Regering er blevet udstrakt over dem; medens dette gaar for sig i nogle Dele af Verden, ville Guds Børn paa andre Steder, ja i Zion og hendes Staver og i Jerusalem være beskjæftigede med at forløse deres Døde i Guds Templer, og med at oprejse disse, der ere agtede værdige til saa stor Frelse.

Derfor siger jeg, vi behøve ikke at opsætte Herrens Dag til saa fjærn en Tid. Lad os hellere berede os for den, thi se, han kommer snart, og salige ere de, som ere rede til at modtage ham; thi de skulle indgaa til hans Hvile og blive kronede med Herlighed, og skulle arbejde med

ham og med Profeten Joseph og hans Brødre i at afstedkomme denne, vor Guds, store Frelsnings- og Forløsningsplan. Maa Gud hjælpe os at forblive trofaste, i Jesu Navn. Amen.

ÆLDSTE JACOB J. M. BOHNS AUTOBIOGRAFI.

(Sluttet fra Side 32.)

Jeg forblev hos de Nydøbte nogle Dage, og den paafølgende Søndag vare alle Søskende forsamlede i Broder Niels Jensens Hus til Bøn og Faste samt for at nyde Nadveren. Jeg prædikede om Formiddagen og atter om Eftermiddagen, men da vi vare i Færd med at nedknæle og velsigne Kalken indfandt Præsten og Degnen sig, tilligemed over et Hundrede Personer, som fyldte Gang og Forstue. Præsten kom indenfor Døren til Storstuen, brystende og struttende som en kalkunsk Hane. Han troede muligvis, at vi alle skulde blive forskrækkede og løbe vor Vej. Jeg lod mig imidlertid ikke forstyrre hverken af Præsten eller Degnen, hvilken Sidste stod tæt bag op imod ham, men sagde: ,,Lad os nedbøje os og bede Herren at velsigne Kalken.“ Præst, Degn og deres hele Hjord,baade inden og udenfor Huset, stod ligesom naglede til Jorden, og alt var stille som Graven. Vi fuldførte Nadverens Uddelelse, derefter talte jeg Noget om dennes Betydning og vore Pligter mod Andre som Guds Børn etc. Jeg havde talt og sunget saa meget den Dag, og havde vandret saa mange Mile omkring paa Øerne med vaade Fødder i den dybe Sne, at mine Lunger vare angrebne, og jeg spyttede Blod. Desuden var jeg formedelst Overanstrængelse bleven noget hæs. Men jeg bad til Herren i mit Hjærte, at han vilde give mig en ren og kraftig Stemme, saa at jeg kunde vidne om Sandheden for den store Hob; Herren gav mig Aand og Røst, og omtrent i en Time prædikede jeg for dem, medens Aanden fængslede dem, saa at de alle stode saa stille som om de havde været saa mange Statuer. Aanden bød mig at stoppe, hvorefter Præsten høflig bad om Tilladelse til at tale. Han begyndte omtrent saaledes: ,,Mine kjære Sognefolk! Jeg har fulgt den ærede Herres Bemærkninger med megen Interesse; idet han ved Veltalenhed har forklaret Guds Handlemaade med Menneskene samt søgt at bevise, at Gud er Kjærlighed og, at hans Børn ere satte paa Jorden til at berede dem til Lyksaligheden herefter, hvilket Alt er Sandhed og kan ej modsiges, men, naar han derefter siger, at han og Mormonerne ere,som Apostlen sagde, Kristi Sendebud, og byder os Alle at omvende os fra vore Synder, saa maa jeg protestere og sige, at vi behøve ej saadan Formaning, thi jeg ved, at vi ere Kristne, og min Menighed er god.“

Omtrent 10 eller 12 halvberusede Karle, forsynede med store, sorte Brændevinsflasker samt Knipler i Hænderne, havde trængt sig frem, og idet de stødte med Stokkene paa Gulvet, svor de med en hæslig Ed, at Thoreby Menighed var god. Jeg svarede Præsten, at her kunde han baade se og høre en Del af hans Menigheds Frugter. Dette bragte Præ-

sten i Forlegenhed, saa at han sagde, at der fandtes skabede Faar i enhver Flok, hvilket Sidste ophidsede Drukkenboltene imod Præsten, og under den paafølgende Diskussion med ham, i hvilken jeg stedse bandt ham med Skriftens Ord, svore de paa, at Mormonpræsten havde Ret.

Det var nu mørkt og den rette Tid for Djævelen at rase. Præsten sagde omsider: ,,Jeg kan jo ikke overtale den ærede Herre, og han kan s'gu heller ikke omvende mig, saa jeg maa sige Farvel.'' ,,Farvel, Hr. Pastor,'' svarede Pøbelen, medens Nogle sagde: ,,Vi skulle nok døbe Mormonpræsten i hans eget Blod.'' Nu kom der store Sten ind gjennem Vinduesruderne, og Banditterne med Flasker og Knipler omringede mig. Lyset slukkedes, men jeg fik det atter tændt; de unge Søstre bleve bange, og jeg sagde til dem, at de helst maatte fjærne sig. Derimod bad jeg et Par Brødre om at forblive der, og da navnlig en Broder af Manden i Huset. Broder Jensen, som i mange Aar har levet i Spring City, Sanpete County, var en stærk Mand, som de havde betydelig Respekt for, forblev ogsaa hos mig. En anden Mand, som var venligsindet mod os og stod i Nærheden af os, hviskedede til mig: ,,Prøv paa at komme bort, thi ellers ville de slaa Dem ihjæl.'' Jeg var ganske koldblodig og vidste, at Herren vilde bevare mig, thi jeg begreb, at jeg netop nu stod foran Træerne, som jeg i Drømmen saa' sammensnørede, men Pøbelmassen var saa tæt, baade i Stuerne og Dørene, at det syntes umuligt for mig at trænge mig igjennem. Jeg ved ej, om usynlige Magter bortførte mig eller om jeg selv gik ud, men med Et befandt jeg mig i et lidet Sideværelse. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde gjøre, men strax undersøgte jeg, om jeg kunde aabne Vinduerne, der imidlertid vare fastgjorte udenfra, men tilsidst lykkedes det mig at aabne det ene, og jeg sprang ud deraf. Jeg turde dog ikke løbe, da Haven omkring Huset var omringet af Pøbelen, hvorfor jeg krøb hen til en lille Udbygning, aabnede Døren og lagde mig ned bag Hakkelsekisten samt trak nogle Bundter Rughalm over mig. Jeg havde ved Middagsstunden afdraget en Del af mine Underklæder, da jeg ellers under Prædikenen vilde blive for varm; men nu frøs jeg, saa jeg kom til at ryste stærkt. Saa vidt jeg erindrer, var det den anden eller tredie Januar (1853). Medens jeg saaledes laa skjult hørte jeg hvorledes Djævelen, igjennem den gode, kristelige Thoreby Menighed, rasede med Alt i Huset, og jeg hørte, at den store Kakkelovn faldt ned. Gryder, Krukker, Potter og Pander, samt Porcellæns Kopper og Tallerkener dansede paa Gulvet, og selv Stueuhret rev de ned under deres frygtelige Røverdans. Stene paa Kaalhoveders Størrelse kastedes, ligesom Kanonskud, mod Døre, Vægge og Vinduerne, som alle itusloges og nedreves. Kun Tømmeret og Bindingsværket, som de ej kunde nedrive, blev staaende. De toge ogsaa alle Sengklæder, som de efter først at have tilsølet dem med Snavs fra Baghuset, kastede ned i Brønden og væltede Stenvolden omkring samme ovenpaa dem. Da der ikke var mere at ødelægge, drog Pøbelen omsider bort. Jeg skal dog bemærke, at kun en stor Sten blev kastet imod Døren til Loen, hvor jeg laa, og at de Vægge, som omgave mig, vare de eneste af Husets eller Halvgaardens Vægge, som forbleve ubeskadigede. Endvidere maa jeg

tilføje, at saa snart jeg var undkommen fra dem i Forsamlingen, raabte den Ene til den Anden: ,,Hvor er den hellige Præst;" men jeg hørte dem svare: ,,Vi ved det ikke." En kvindelig Stemme raabte dog: ,,Han kom ind i Sovekammeret." Men jeg var borte, da de kom og søgte efter mig der.

Da Alt var stille, krøb jeg ud og saa Ruinerne af Huset. Paa Toppen af en Grusdynge fandt jeg min Dagbog liggende uskadt. Da jeg havde 60 Sange nedskreven i den, var jeg, som naturligt var, meget ængstelig for deres Skyld, medens Stormen rasede. Jeg kaldte nu paa Broder Jensen, som kom og sloge sine Hænder sammen sigende: ,,O Herre Gud! er De levende, Broder Bohn." Jeg svarede, at jeg var uskadt, og spurgte om han og Familie vare i Behold. Han svarede ja; men i det samme kom hans Kone grædende og med blødende Tinding, ramt af en skarp Sten. Det var forunderligt, at hun ikke var bleven dræbt. En Søn, omtrent 14 Aar gammel var ogsaa bleven slemt tilredt af en Sten der havde ramt ham paa den ene Side. Der var ikke Tid til mange Ord, men jeg trøstede og velsignede dem i Herrens Navn, fik min Skindundertrøje paa, min Stok i Haanden samt en gammel, smudsig Kasket, som var alt for liden, paa Hovedet. Min egen havde Pøbelen nemlig, lig Josephs Kjortel, revet i mange Stykker, men jeg var glad, fordi mit Hoved ikke var deri, da de fandt den. Efter saaledes at have fastet et Døgn samt prædiket, svedt og frosset, i de sidste 18 Timer, listede jeg mig forsigtigt under Fuldmaanens blege Skin ud af Byen, medens jeg endnu hørte Djævelene rase dernede, hvor de ituskar et nyt Sæt Seletøj for Gaardmand Jørgen Stoffer, en af de Nydøbte, og hvor de ligeledes nedrev en to Etages Kakkelovn for Søster Garder. Jeg var mat, hungrig og især tørstig, og det raadne Vand i Tørvemoserne, hvorigjennem Vejen gik til Hellinge Mølle, var tilfrossen, men jeg var glad i Aanden og knælende takkede jeg Herren for min forunderlige Frelse. Jeg traskede saavidt jeg kan erindre flere danske Mil og kom henimod Morgenstunden til Venner som plejede mig, og Alt var vel, endskjøndt min Hals var meget opsvulmet da jeg vaagnede hen paa Formiddagen.

Jeg vedblev at arbejde paa Øerne indtil jeg vendte tilbage til Kjøbenhavn mod Aprilkonferencen 1853. Vor elskelige,nu hedengangne Broder, Willard Snow, som hørte mig hoste og saa' mig spytte Blod, sagde til mig: ,,Broder Bohn, De er for svag og bør ikke mere gaa paa Mission, Herren er tilfreds med Deres Gjerning; men de skal være en Asaph for Kirken her og forfatte mange Zions Sange, som Guds Børn kunne synge. Jeg var glad ved at kunne hvile mig en Stund, og senere blev det mig overdraget ved Hjælp af Broder C. C. A. Christensen, at forfatte en ny Salmebog. Broder Christensen hjalp mig i Begyndelsen, men maatte snart gaa paa sin Mission og overlade Arbejdet til mig. Vi havde imidlertid udvalgt og forbedret de bedste Sange af den første lille Salmebog, og Broder C. C. A. Christensen havde givet mig sine ihænde. Jeg havde forud forfattet 60 Sange, som vare trykte, og jeg forfattede nu 66 andre Sange. Mine 126 Sange, tilligemed de ovennævnte bleve derpaa indgivne til Trykning og Broder P. O. Hansen kom ud til mig paa Kristianshavn, med hvert

Aftryk for Korrekturlæsning. Vi rettede enhver Trykfejl, men da Bogen udkom, havde Sætterne til vor store Bedrøvelse, ikke rettet en eneste Fejl.

Jeg havde arbejdet hele Sommeren og til sent ud paa Efteraaret med Bogen. Og tilsidst betalte jeg tre Mark for et Exemplar af min egen Salmebog.

En lille Smule Erkjendtlighed, Forekommenhed og Visdom er ofte ligesom Honningkage for smaa Børn og glæder Hjærtet, hvorimod Uerkjendtlighed ofte er ligesom en Sten, givet til Barnet, naar den forventer Sukkerkage. Salmebogen, der, skjøndt den havde sine Ufuldkommenheder, blev baade til min og C. C. A. Christensens Bedrøvelse saaledes ramponeret ved P. V. Poulsens Bearbejdelse af samme, at meget af Aandens Enfoldighed, samt opløftende Ideer og Tanker borttoges og i Stedet for indførtes paa flere Steder intetsigende og døde Rimsintentser. Mit Navn er anført for kun 43 Sange, hvorimod 72 af min oprindelige Forfattelse endnu ere levnede i Bogen; men mange af mine allerbedste Sange ere udelukkede af Bogen, som for Exempel:

,,Over Havet hist og grønne Sletter",
,,Op i brave Zions Herolder!" og
,,Fremad, frem mod Zions Bjærg!"

Jeg maa bemærke, at ved at forbedre eller forandre Poesi, maa man være meget forsigtig, og søge at indføre de originale Meninger, forsaavidt de ikke ere stridende mod Sandheden, og ikke fordærve eller foragte Forfatterens haardt udførte Arbejde simpelthen for Rimets Skyld. Imidlerrid vil jøg indrømme, at paa flere Steder i Bogen ere Rettelserne nogetledes gode.

Jeg ønskede inderlig med Familie at udvandre til Zion med den næste Emigration, men mine Smule Midler vare forlængst forbrugte paa Missionen og under Arbejdet paa Salmebogen. Min Hustru arbejdede flittigt med at sy for Hofskræderen og Andre samt gjorde Alt muligt for at fremskynde mig til Udførelsen af Herrens Gjerning; men jeg havde taget den Bestemmelse at ville vente, indtil Herren vilde aabne Udvej eller indtil Nogen selv vilde tilbyde at tage os til Zion.

Vor gamle højtelskede, hedengangne Broder Bent Nielsen havde hørt mig prædike i en Forsamling og sendte mig Bud om at komme og besøge ham; jeg havde aldrig før talt med ham. Efter en kjærlig Modtagelse og Opvartning i hans Hus, spurgte han mig, om jeg skulde rejse til Zion. Jeg svarede,at jeg ønskede det gjærne, men havde ingen Midler. ,,Ikke Andet" sagde han, ,,jeg vil betale for Dig og Familie." Jeg blev saa inderlig glad at jeg omfavnede ham, og jeg kunde næppe sige Tak, thi vi græd begge af Glæde. Derefter sagde jeg: ,,Kjære Broder! jeg ved ikke, hvorledes jeg kan takke Dem, men om Gud vil hjælpe mig, skal jeg ærlig tilbagebetale Dem;" hvortil han svarede: ,,Nej Broder Bohn! Du skal aldrig betale mig, thi Du arbejder for Guds Rige." Jeg var paa den Tid endnu ikke færdig med Salmebogen, og jeg forfattede flere Sange i hans Hus.

Broder Nielsen skulde imidlertid sælge sin store Gaard, og han bad mig at følge med og være ham behjælpelig ved Salget, da han vidste at jeg havde været Kontorist og kjendte til saadanne Forretninger. Hans Hustru og Søn Jørgen sagde til mig, før vi kjørte til Kjøbenhavn: ,,Broder Bohn! se at tage lidt Haand

i Hanke med Fader ved Salget, thi siden Fader er bleven „Mormon“ kan han lettere overtales end før.“ Jeg lovede at gjøre mit Bedste. D'Hrr. Pøhl's vare rige Bagere i Staden, Onkel og Brodersøn vare meget dannede, men overordentlig snu og tillige Frimurere, de vare ogsaa meget veltalende, saa at de havde megen Indflydelse over vor gamle Broder og søgte endog ved stærk Vin at gjøre os muntre og bøjelige. Da jeg indsaa, at Salget stod paa Punktet til Afslutning, til hvad jeg mente for lav Pris, kaldte jeg Broder Nielsen ud paa Trappen og sagde: „Giv Salget over i mine Hænder, og da skal Du faa langt mere for Gaarden.“ Dertil var han villig, og da vi kom ind fortalte han dem, at han havke givet mig Salget ihænde, eftersom han ikke selv kunde skrive osv. Prokuratoren og D'Hrr. Pøhl's saa' først til hinanden og dernæst paa mig, med tilsyneladende ilde Følelser, og syntes ikke at ville indlade sig paa Salget med mig, men de maatte tilsidst gjøre det, efter at Broder Nielsen flere Gange havde forsikret dem, at han havde overdraget Akorden aldeles til mig. Jeg satte derpaa Prisen 2500 Rigsdaler højere end hvad de før vilde give og efterat Kjøbekontrakten var underskrevet, fulgte jeg atter, efter Broder Nielsens Ønske, hjem med ham.

Jeg skal tilføje, maaske til Gavn for Andre, at Morgenen efter vor Broder havde tilbudt mig fri Rejse, spurgte han mig om hvad Rejseudstyr jeg havde. Jeg svarede at vi vare ikke nøgne, men naturligvis maatte anskaffe os en Del Klæder. „Vel, sagde han, „jeg har givet 80 Rigsdaler til Broder L . . . . og saameget til Broder J . . . . . og saameget til Broder C . . . . osv. (hvilket tilsammen beløber sig til flere hundrede Rigsdaler) for Rejseudstyr, og Du kan blot sige hvormeget du ønsker. Du kan faa et, to, tre eller fire Hundrede Rigsdaler, thi jeg har Pengene i mit Schatol.“ Jeg blev forunderlig tilmode ved at høre vor Broders enfoldige og uvise Godhed, og idet jeg inderlig takkede ham, tilføjede jeg: „Kjære Broder! Min Samvittighed kan ikke tillade mig at tage Penge paa den Maade.“ Og jeg benyttede Lejligheden til at raade ham til at holde lidt fastere paa sine Midler, thi sagde jeg, „der er maaske dem i Menigheden, som gjerne vilde tage imod alle deres Penge og derpaa apostasere.“ Han svarede mig, at det var vel meget sandt hvad jeg sagde, men at jeg kunde ligesaa godt have Penge af ham som de Andre. Jeg sagde igjen, at jeg vilde ingen have og jeg har bestandig glædet mig over, at jeg ingen modtog. Men jeg tilføjede, at om han kjærligen vilde holde sit Løfte om at føre mig til Zion, da skulde Herren belønne ham og hans Slægt derfor. Jeg haabede imidlertid ved Skræderprofessionen at kunne fortjene mit Udstyr, hvilket ogsaa skete, thi jeg begyndte min Forretning og fik meget Arbejde, især for Broder Nielsens Familie.

Vi rejste fra Kjøbenhavn d. 22de Decbr. 1853 over Kiel, Glückstadt, Hull og Liverpool, og vare syv Uger og tre Dage paa Atlanterhavet ombord i Sejlskibet „Jesse Muun,“ som var en daarlig Sejler. Vor Proviant var usel, og det Lidet, vi fik, kunde vi ikke faa kogt, thi nogle faa Irlændere havde næsten fuld Raadighed over det lille Komfur, paa hvilket Maden skulde tillaves. En Del døde paa Rejsen over Atlanterhavet. Fra

New Orleans rejste vi opad Floderne til St. Louis, og der fra til Kansas, hvor Dødeligheden blandt os var stor. Omtrent Trediepartenl af vort Selskab faldt som Ofre for Rejsens Besværligheder.

Efter 93 lange, mødige Pilgrimsdage, mange af os vandrende med Stav i Haand, kom vi til Salt Lake City d. 5te Oktbr. 1854. Det var en meget stærk Blæst den Dag, og de ubehagelige Hvirvelvinde fyldte næsten vore Øjne med Støv, i hvilket ogsaa alt Andet var indhyllet. Der behøvedes ikke mange Skrivere til at tælle Taarnene i Zion paa den Tid; men da vi kom saa nær, at jeg imellem Støvskyerne kunde se de lave Huse i Staden, frydedes mit Hjærte, og med Taarer i Øjnene bad jeg i min Sjæls Inderste, at Herren vilde i Naade værdiggjøre mig til at blive en trofast Zions Borger, hvilken Bøn Herren hørte, og har velsignet og bevaret mig indtil denne Dag.

Efter som jeg var bekjendt med det tyske Sprog blev jeg udsøgt af Biskop Klingensmith fra Cedar City, Iron County, som talede Tysk. Han fortalte, at han af Præsident Young havde faaet Ordre til at tage et Kompagni Danske med sig til Iron County, og spurgte mig, om jeg vilde drage derud og bruge min Indflydelse over de danske Hellige for at faa et Kompagni af dem med os. Jeg fik ti Familier samlet sammen, næsten alle fra min Lolland og Falster-Mission, ialt 35 Personer, som rejste med Biskoppen. Vi vare 11 Dage paa Rejsen, under hvilken jeg lærte saa meget Engelsk, at jeg blev opfordret til at bære mit Vidnesbyrd den første Søndag i Forsamlingen, efter Ankomsten til vort Bestemmelsessted. Jeg talte vel ikke meget gramatikalsk,men de Tilstedeværende forstod mig Allesammen, og jeg blev ansat som de Danskes Leder og Tolk, og samme Dag beskikket til at være Lærer i Byens fjerde Ward. Jeg fik andre Tillidsposter overdraget mig, og Authoriteterne beviste mig megen Forekommenhed, indtil jeg, efter to Aars Forløb, forlod Byen for at hjælpe til ved Bebyggelsen af Beaver Dalen. *)

Efter to Aars Ophold i Beaver rejste jeg Nordpaa og nedsatte mig om Foraaret 1861 i Sanpete, hvor jeg boede i ni Aar indtil jeg kjøbte min nuværende Plads i South Cottonwood, som nu er omgiven af Sølvsmelteværker, hvis giftige Røg har dræbt Heste og Køer for mig til en Værdi af 1200 Dollars. Jeg kan ej, saasom mange Andre skrive om at have gaaet tilbage til Skandinavien for atter at vidne om Ordet. Maaske mit svage Helbred har været Aarsag til at jeg ej har været kaldet; men jeg tror, at jeg desuagtet vilde have været rede til at gaa, dersom jeg var bleven opfordret dertil. Jeg har imidlertid her i Zion beredvilligt gjort Alt hvad der har været forlangt af mig,og undertiden lidt mere, og vundet mine Foresattes Velvillie. I flere Aar har jeg været Skoleforstander her, og er endnu Formand for det 25de Skoledistrikt i Salt Lake County.

I Aaret 1861, da flere Halvfjerdsindstyves Kvorumer bleve organiserede i Sanpete, blev jeg indlemmet i det 66de Kvorum og stod deri indtil jeg for sex Aar siden indtraadte i Højpræsternes Kvorum.

---

*) Om Sommeren 1855 kom Præsident Young til Iron County, ved hvilken Lejlighed alle vi Danske bleve beseglede til vore Hustruer. Broder G. A. Smith administrerede, og jeg, ved hans Side, oversatte Ord for Ord fra det Engelske for mine Søskende.

Jeg skal sluttelig bære mit Vidnesbyrd til alle, baade Hellige og Syndere, at gjennem 31½ Aars Erfaring samt ved Skriftens Granskning og Fornuftens Slutning, men fremfor Alt ved den Hellige Aands Vidnesbyrd, som gives de Oprigtige og Ydmyge, forstaar jeg og ved, at Guds Kirke, med Præstedømmets Nøgler og alle aandelige Gaver, er igjen oprettet paa Jorden og, at Joseph Smith var kaldet og ordineret af Gud og betjent af hellige Engle, og ved Aandens Kraft beredt til at opbygge det Rige, som Daniel saa' skulde opfylde al Jorden, og gives til Guds Hellige for at besidde det i al Evighed. Jeg formaner de Unge sigende: Renser Eder selv og bered Eder for Guds mægtige Værk paa Jorden. Og til mine gamle Venner og Søskende: Lader os være ivrige i Bønnen og vorde fulde af Guds Kjærlighed samt sætte et godt Exempel for de Unge; og tilsidst lader os ikke blive trætte af at gjøre Godt, men holde ud endnu lidt længere, idet vi altid maa erindre, at kun ved at blive trofaste indtil Enden, skulle vi arve Livets Krone. Amen!

Hvi skulde vi Gamle, hvis Haar ere graa
Og tyndt paa vor' Hoveders Isse,
Os vende tilbage og stille nu staa,
Nej, nej, dette lønner sig ikke.
Thi langt har vi vandret ad Saligheds Fjed,
Og der er kun Lidet tilbage
Til Træerne skues ved Livsflodens Bred,
Og snart vi maa over den drage.

J. J. M. BOHN.

TILLÆG.

Til Belærelse for unge, uerfarne Brødre meddeler jeg Følgende:

En Dag da jeg og Broder S. vandrede paa Falster, i en Egn, hvor Forbitrelsen var stor mod Guds Tjenere, og hvor vi ofte gik i Grøfterne, langs med Hegnene, for nogenlunde at skjule os, førte vor Vej os uundgaaeligt over en stor Herregaards Mark paa ca. 100 Tønder Land. Mange Folk, tæt ved, vare i Færd med at høste, og en stor Karl, med en Lé i Haanden, kom løbende os imøde, forbandende de hellige Præster, og svor, at han vilde dræbe os. Broder S. tiltalede ham i en stræng Tone, sigende: „Er De en Kristen, som tør komme og overfalde lovlige Rejsende, etc?" Karlen med Fraade i Munden udstammede: „Din rødskjægede D . . . jeg skal hugge Dig i tusinde Stykker", og svang derpaa Leen for at ramme ham dermed. Jeg vendte mig hurtigt til S. og sagde: „Du maa tiltale Folk mere venligt! forstaar Du ikke, at Manden spøger?" Dernæst sagde jeg til Karlen: „Jeg véd, at De, min gode Mand, ej vil gjøre os Fortræd, vi, som aldrig have fornærmet Dem." Han saa' vist paa mig, og medens hans Ansigts Udseende pludselig forandredes svarede han mig: „De er et forunderligt Menneske. Jeg kan ikke gjøre Dem Fortræd"; men idet han vendte sig til S. sagde han: „Du rødskjægede Rad, Du gjør bedre i at traske af nu, for var det ikke for den Andens Skyld vilde jeg have maset Dig ned." De øvrige Arbejdere kom nu løbende mod os, men Karlen gjorde Tegn til dem og raabte: „Gaa kun tilbage, for den ene Mand er for god til at dræbe, og saa lad kun Skidtet gaa." Jeg vil kun tilføje, at vi baade tog lange og hurtige Skridt for det første Kvarters Tid.

ÆLDSTE MONS PETERSENS BERETNING.

Jeg er født den 9de Maj 1821 en Fjærdings Vej fra Frederiksstad, Smaalenenes Amt, Norge. Jeg var den femte af syv Børn. Mine Forældre vare i Begyndelsen velhavende, men det begyndte at gaa tilbage for dem, indtil der tilsidst Intet var tilbage af deres Ejendom, dog gik det ikke ganske saavidt førend efter min Moders Død. Vi havde imidlertid formuende Slægtninge hvortil kom, at mine to Søstre, der vare voxne og min Broder ogsaa, vare gamle nok til at kunne sørge for sig selv.

Omendskjøndt mine Forældre ikke vare meget religiøse havde de dog ikke saa sjelden Husandagt, ved hvilken Lejlighed de gjerne sang, hvilket var den Del af deres Gudsdyrkelse, der gjorde mest Indtryk paa mig. Da jeg var omtrent syv Aar gammel kom jeg til en Tante, (min Faders Søster) der var barnløs, og som boede lige ved Frederiksstads Forstad, tæt ved Glommen. Der var Skibsværfter og ofte, især om Vinteren, ligesom en Skov af Skibsmaster, og naar jeg ikke var i Skole, var det min Yndlingsbeskæftigelse enten at gaa ombord i et Skib eller ogsaa faa en Baad, hvormed jeg og nogle af mine Kammerater tumlede omkring paa Glommen, hvorved jeg allerede meget ung erhvervede mig Færdighed i at haandtere en Baad. Min Moder døde om Efteraaret 1833, da jeg var tolv og et halvt Aar gammel. Jeg kom da til en anden af mine Tanter (min Moders Søster), der var gift med en formuende og agtet Mand. Jeg blev der sendt til Skole og gjorde god Fremgang. Da jeg var femten Aar gammel, blev jeg konfirmeret, og havde da den Ære at staa øverst paa Kirkegulvet, medens rige Mænds Sønner stod nedenfor. En Del af den følgende Vinter gik jeg ogsaa i Skole, men det var først det følgende Foraar min egentlig Læretid begyndte, og siden havde jeg Lejlighed til at blive undervist af flere dygtige Lærere, der alle smigrede mig, og derfor bragte mig til at fordoble min Flid.

Jeg fik Ansættelse som Skolelærer i Begyndelsen af Aaret 1838, altsaa førend jeg var 17 Aar gammel, og fungerede i denne Stilling indtil jeg adlød Evangeliet.

Uagtet jeg i min Ungdom ikke var meget religiøs, nærede jeg dog altid Ærefrygt for et højere Væsen, for Resten, at det ene Religionsparti var ligesaa godt som det andet. Indtil jeg var over 28 Aar gammel havde jeg kun været i én gudelig Forsamling, men i Aaret 1849 var en Methodist kommen over fra Amerika, og jeg gik hen for at høre ham. Jeg syntes imidlertid ikke om hans Foredrag, men den følgende Vinter havde jeg en Samtale med ham, og fra den Tid hældede jeg til Methodismen, omenskjøndt jeg ikke troede alle dens Læresætninger. Ved denne Tid fik ogsaa Haugianerne Indpas i Frederiksstad og Omegn. Den omtalte Methodist rejste tilbage til Amerika i Sommeren 1850, og nu dannede fire eller fem af hans Tilhængere en Slags Sekt for sig selv, der gjorde sig skyldige i de mest urimelige og utrolige Paastande og Udskejelser. I den første Part af af Sommeren 1852 fortalte en Mand mig, at der var kommen Prædikanter til Brevig og Risøer, hvilke forkyndte

en ny Religion, og han ytrede sin Frygt for, at de ogsaa skulde komme til Østlandet, men jeg trøstede ham med, at vi snart skulde blive færdige med dem, hvis de kom. Kort efter kom de ogsaa virkelig, og jeg fik Lejlighed til at høre Jeppe A. Folkman i en Forsamling, men troede ikke hans Vidnesbyrd. Den 25de Juli hørte jeg Ældste H. P. Jensen prædike, og han havde ikke talt længe, førend jeg troede ethvert Ord, han sagde. Den følgende Aften bleve Nogle døbte og det var ved denne Tid Frederiksstads Gren blev organiseret. En Pige som boede i Nærheden af mig, fortalte mig, at hun var bleven døbt, men hun angrede det og ønskede at komme ud af Menigheden igjen. Jeg, omendskjøndt udenfor Kirken, opmuntrede hende saa godt jeg kunde, og hun forblev trofast.

Ifølge min Stilling havde jeg ikke Lov til at tro, langt mindre Ret til at prædike Evangeliet, men hvor og naar en passende Lejlighed tilbød sig, fortalte jeg, at jeg havde været henne at høre ,,Mormonerne", og jeg fortalte ogsaa, hvad de havde prædiket, og dette bestræbte jeg mig at gjøre paa en saadan Maade, at det kunde gjøre det bedst mulige Indtryk paa Tilhørerne, og jeg tror ikke, mine Bestræbelser vare ganske uden Virkning. En Mand fortalte mig siden, at han ikke havde kunnet sove i tre Nætter, fordi jeg havde fortalt ham, hvad ,,Mormonerne" prædikede.

Henimod Slutningen af September Maaned kom en Del danske Missionærer til Frederiksstad, blandt hvilke var O. Olsen og N. Hansen. De kom til Gaarden Kjævelsrud, og da jeg Søndag d. 26. kom til Kirken fik jeg høre, at disse Brødre havde holdt Forsamling, og at de havde døbt ni eller ti Personer. Efter Gudstjenesten begav jeg mig paa Vejen derhen, og mødte undervejs en af de Døbte, Ole Ellingsen, som nu bor i Lehi, hvilken var sendt for at faa mig til at gaa derhen. Tidlig om Morgenen d. 27de September blev jeg døbt at Ældste Olsen. Da jeg kom hjem og fortalte min Kone, hvad jeg havde gjort, blev hun syg af Ærgrelse og Sorg og var sengeliggende nogle Dage. Andre Gjenvordigheder og Bekymringer strømmede ogsaa ind paa mig, og tilsidst fandt jeg et Stykke i Pagtens Bog, der var i saa stærk Modsætning til mine forrige Traditioner, at jeg slet ikke kunde tro ,,Mormonismen." Jeg ønskede at tro, men kunde ikke. Jeg holdt mig imidlertid nær til Herren i Bøn, og jeg tror ikke, at jeg nogensinde i mit Liv har været saa flittig til at paakalde ham som den Gang. De fremmede Missionærer vare da allerede blevne arresterede, saa der ikke var Nogen, jeg kunde tale med om min Tilstand. Der var rigtignok Grenens Forstander Broder Johansen, men jeg troede, at han havde Nok at bære alligevel, om jeg ikke besværede ham. Det staar ikke i min Magt at befkrive, hvad jeg led. Saavidt jeg erindrede varede dette i tre Dage, men det blev værre og værre, og tilsidst blev det uudholdelig at bære længere, men tilsidst kom den Tanke over mig, at jeg skulde gaa hen til nogen af mine Naboer og prædike Evangeliet for dem, hvilket jeg ogsaa gjorde, og strax kom Herrens Aand over mig, og jeg fik et Vidnesbyrd om Sandheden, som ingensinde siden har forladt mig. Kort før denne Tid inden alle de fremmede Missionærer vare blevne arresterede, blev jeg d. 10de

Oktober ordineret til Lærer. Den 11te Maj, kort efter at Brødrene vare blevne løsladte af Arresten, blev jeg ordineret til Præst og fik en Del Hellige at vaage over, ligesom jeg ogsaa midlertidig blev sat til at være Grenens Skriver, hvilken Post jeg indehavde til d. 11te Oktober næstefter, da jeg i et Raad blev beskikket som virkelig Skriver for Menigheden.

Det var i Begyndelsen af Maj 1853, at Stiftsoverretsdommen faldt angaaende de arresterede Brødres Sag, og denne Dom lød paa, at „Mormonerne“ maatte anses for et kristeligt Religionssamfund, og vi havde saaledes Ret til at nyde Beskyttelse under Dissenterloven, men Amtmand Birøhreichenwald indankede Sagen for Norges Højesteret. Denne ønskede at høre hvad Mening Landets Biskopper, det theologiske Fakultet og Kirkedepartmentet havde om Sagen, inden den afsagde Dom i samme. Tre af Landets daværende 5 Biskopper (nu er der flere) og det theologiske Fakultet, erklærede at „Mormonerne“ maatte ansees for et kristelig Religionsparti, de andre to Biskopper og Kirkedepartmentet vare imod. Der er forhen berettet i „Morgenstjernen“, hvad Udfald Sagen fik. Højesterets Dom blev afsagt i Begyndelsen af November Maaned 1853.

I Sommeren 1853 var der en stor religiøs Opvækkelse i Frederiksstad og Omegn. Mange lyttede til og undersøgte Evangeliet, og ikke saa Faa tillagdes Kirken. Dette opeggede vore Fjender, og en stærk Forfølgelsesaand lagdes for Dagen, og vore Forsamlinger bleve ikke alene til forskjellige Tider og paa forskjellige Steder forstyrrede, men Brødrene og de Hellige bleve ligefrem med Vold uddrevne fra de Huse, hvor de vare forsamlede, og om dette var ude paa Landet bleve Brødrene gjerne forfulgte, lige til Frederiksstad Færgested. Imidlertid led Ingen nogen videre Overlast, saavidt jeg ved, uagtet det var tydeligt nok, at Pøblen flere Gange havde Ondt i Sinde.

Om Aftenen d. 14de Juni blev jeg i Nærheden af Kjølbergbro standset paa Landevejen af en Pøbelhob, der tvang mig til at følge sig. Jeg antager, at denne Pøbel udgjorde 40 Personer, som først skiltes ad henad Morgenen. Jeg led ikke nogen videre Overlast, men jeg var naturligvis Gjenstand for deres Haan og Spot, ligesom de ogsaa udstødte svære Trusler imod mig. Senere ophørte Forfølgelserne.

Kort derefter blev jeg sat under Tiltale for at have forrettet Daab. Jeg blev idømt en Mulkt af otte norske Specier, hvilket Beløb jeg naturligvis maatte betale tilligemed Sagens Omkostninger.

(Fortsættes)

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skizzer, historiske Afhandlinger osv., udgives af Jenson & Orlob, Salt Lake City, og udkommer den 1ste i hver Maaned som Følgeblad til UTAH POSTEN, tilligemed hvilken den koster $2.25 om Aaret i Forskud, med Porto iberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor: Second West Street Nr. 154 N.

Adresse: JENSON & ORLOB, P. O. Box 500. SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

NR. 4. APRIL 1885. 4DE AARG.

TALE AF PRÆSIDENT GEORGE Q. CANNON,

afholdt i Tabernaklet i Ogden, Søndagen den 18de Januar 1885.

(Fra „Deseret News.")

Det glæder mig at have Lejlighed til at møde med de Sidste-Dages Hellige her i Ogden i Dag, og lytte til Brødrenes Indberetninger fra Søndagsskolerne og de unge Mænds gjensidige Forbedringsforeninger. Disse Foreninger danne ligesom et Billede af Folkets Tilvæxt og Udvikling, og disses fremtidige Karakter og Egenskaber, som nu ere eller i de kommende Aar ville blive Medlemmer af Kirken. Jeg tror, at man kunde danne sig en tilnærmelsesvis rigtig Forestilling om, hvad vort Folk vil blive, ved nøje at iagttage Søndagsskolernes og de unge Mænds og Kvinders Foreningers Udvikling og Tilstand; thi disse Børn og disse unge Mænd og Kvinder, som nu ere Medlemmer af disseSkoler og Foreninger, ville om meget faa Aar indtage deres Plads som virksomme Medlemmer af Samfundet, og Samfundets Karakter vil saaledes meget bero paa deres Karakter og den Uddannelse, som de have erholdt under disse Foreningers Vejledning. Jeg selv betragter det som overordentlig vigtigt at vore Skoler blive bestyrede paa tilbørlig Maade, og at vore Foreninger erholde den Opmærksomhed fra Saadanne, der have Indflydelse og Kundskab, der vil efterlade et sandt Indtryk paa Elevernes Sind. I hvilken Egenskab jeg monne virke i Præstedømmet kunde jeg dog ikke, med den rette Følelse og Iver for Folkets Væxt og Udvikling, undlade at føle Interesse for alle disse Foreninger, og paase, at de alle vare rettelig bestyrede, saa vidt som min Indflydelse vilde gaa. Jeg føler denne Interesse, og har i mange Aar følt den. Det har været, kunde jeg sige, et af Glædespunkterne i mit Liv at se vore Søndagsskolers Tilvæxt og Udvikling.

Medens jeg i mange Aar arbejdede udenlands i Vingaarden, saa' jeg hvor ringe Frugter vore Arbejder ydede os, og at vi undertiden arbejdede i Aarvis og kun vare istand til at bringe nogle forholdsvis Faa ind i Kirken, og dertil kom yderligere, at af disse Faa var der en stor Del, som ikke forblev i Kirken, men faldt bort. Jeg følte mig overbevist om, at mere

tilfredsstillende Resultater og større Frugter kunde erholdes ved at hellige vor Opmærksomhed paa vore Børns Opdragelse, og i flere Aar havde jeg i mit Sind besluttet, at dersom jeg nogensinde skulde blive tilladt at blive hjemme længe nok, vilde jeg skjænke de Unges Uddannelse min Opmærksomhed. Jeg tror, at hvad der i denne Retning har været gjort, har rigelig belønnet hver Mand og Kvinde, som har skjænket denne Sag Interesse. Maaske I, eller nogle af Eder, kunne, bedre end jeg, sige, hvad Virkninger vore Søndagsskoler og deres Undervisning have havt paa Samfundet. I kjende Børnene. I kunne sammenligne Børnenes nuværende Standpunkt med deres Stilling nogle faa Aar siden, og derved temmelig nær bedømme den sande Værdi af hvad der har været og bliver gjort. Saavidt mine egne Iagttagelser gaa, er jeg overbevist om, at en stor Mængde Godt har været udført. Jeg har været paa Mission naar Ældsterne ankom fra Dalen — unge Mænd —, og jeg har skammet mig ved at se deres Uvidenhed i Kirkens Lærdomme, i Kirkens Historie og i den hellige Skrift. Jeg har følt, at det var næsten en Skam, at unge Mænd, opvoxne i Zion, skulde gaa ud som Missionærer og være saa uvidende om de allerværentligste Punkter i vor Religion. Det glæder mig at tro, at dette for en stor Del er forsvundet, og at de, der nu gaa ud som Missionærer, have en grundigere Kundskab om Kirkens Historie og dens Lærdomme, samt en mere udstrakt Forstand paa Alt, hvad der vedkommer Kirken, end forhen var Tilfældet. Jeg har i Søndagsskolerne lyttet til Børnene, naar de bleve hørte i Kirkehistorie og Andet, og deres Svar have bleven given med en Akuratesse, som mange af Fortidens Ældster ikke kunde have gjort efter, for ikke at sige overtruffet. Hvemsomhelst, der har besøgt Søndagsskolerne, maa være blevet overbevist herom. Derfor, naar vi som i Dag høre, at i nogle af Eders Settlementer ere næsten alle Børnene indskrevne i Søndagsskolerne, taler dette Godt for Børnenes Fremtid. Dersom disse Skoler blive tilbørligt ledede, maa Virkningerne være storartede i at opløfte dem fra Uvidenhed og give dem sand Kundskab om Kirkens Historie og Lærdomme og grundfæste dem i de Principer, som vi anse for saa vigtige for Mænd og Kvinder at forstaa. Saadanne Raporter ere derfor meget kjærkomne, og disse, som vi have hørt i Dag, ere gode Exempler paa dem, vi faa fra andre af Zions Stave.

Ifølge Statistiken have vi næsten 50,000 Børn i Søndagsskolerne. Disse 50,000 Børn ville om meget faa Aar blive Mænd og Kvinder og indtage deres Stilling i Samfundet, sandsynligvis gifte, og deres Indflydelse vil paavirke de kommende Familier, og dersom disse ere tilbørligt underviste i Evangeliets Principer, forskansede mod Synd og lærte de slette Følger af at gjøre Alt, som er urigtigt, kunne vi tænke os, hvilken Paavirkning dette vil have paa hele Folket! Det er derfor meget opmuntrende for Alle, som tage Interesse i Zions Velfærd og Guds Værks Fremme, at vide, at vore Børn i Børneforeningerne, Søndagsskolerne og i de unge Mænds og unge Kvinders Foreninger modtage den Undervisning der, som er bedst skikket til at fremme deres fremtidige Velfærd og Lykke.

Der er nogle faa Punkter, som jeg altid har betragtet det af yderst Vigtighed at vore Børn skulde læres,

saameget mere som at disse Lærdomme ville beskytte dem mod nogle af Tidens voxende Onder. Det har undertiden syntes til mig, at dersom Herren ikke havde oprettet sin Kirke paa den Tid, han gjorde, vilde vor Slægts Fremtid i nogle Henseender have været meget mørk og haabløs at tænke paa. Drukkenskabens Tiltagen, Vantroens Aand om Alt der vedrører Gud og Retfærdighed, Fordærvelsens forbausende Tiltagende, den Værdi, hvori Dyd staar, og den store Tiltagen af de Onder, der følge af Dydens Fordrivelse, ere saaledes, at dersom I betragte det udenfor denne Kirke, er Billedet yderst nedslaaende. Gud har grundfæstet sin Kirke, og han har lige fra Begyndelsen sagt os, at Hovedhjørnestenen af denne herlige Bygning er Dyd. Tidlig i Kirkens Historie erholdt Joseph Smith Aabenbaringer, der gik ud paa, at han, som ser paa en Kvinde for at begjære hende, skal fornægte Troen, og skal ikke have Aanden, og om han ikke omvender sig, skal han kastes ud. Hvilken Dybde og Renhed er ikke indesluttet i denne Aabenbaring fra Herren til os! En Mand skal ikke alene afholde sig fra at gjøre det, som er Uret mod det andet Kjøn; han skal ikke alene afholde sig fra at gjøre sine utugtige Lyster til Virkelighed, men hans Hjærte maa være saa rent, at han ikke maa se paa en Kvinde med utugtigt Øje eller utugtige Begjæringer. Den, som har gjort det, siger Herren, skal fornægte Troen. Jeg kan ikke tænke mig, hvorledes Herren kunde have forklaret sig tydeligere, end han har gjort i disse Aabenbaringer — thi det gjentages mere end én Gang i de Aabenbaringer, vi have modtaget — om Vigtigeden af Dyd og Renhed, Renhed i Tanker, saavelsom i Handling. De hyppige Frafald fra Kirken, de Mange, som have forladt Kirken, fornægtet Troen og tabt Guds Aand, kunne vi for de Flestes Vedkommende spore tilbage til denne Synd. Det er, som jeg har sagt, Tidens himmelraabende Synd. Udenfor denne Kirke fostres ikke Dyden som den burde. Naturligvis er der Undtagelser. Jeg siger derved ikke, at alle Mennesker ere fordærvede; saa radikal vil jeg ikke være, men i Samfundene som et Hele taget er der ikke tillagt Dyden en saadan Værd, som der burde være, og paa mange Steder bliver Dyden bespottet. En Mand, der gjør Fordring paa at være dydig, eller hvis Ønske det er at være det, finder sig selv saa at sige forladt blandt sine Kamerater. Derfor er det af yderste Vigtighed at vi, naar vi opdrage vore Børn, skulde plante Dydens Nødvendighed og Vigtighed dybt og urokkeligt i deres Forstand. De skulde læres, at hele deres Løbebane som Sidste-Dages Hellige beror paa dette Princips Opelskning og Bevarelse; og at dersom de gjøre sig skyldige i denne Brøde, vil Herren, om de ikke vise dyb og inderlig Omvendelse for ham, drage sin Helligaand fra dem og efterlade dem til dem selv som Bytte for disse onde Indflydelser, der bestandigt søge at tage Besiddelse af Guds Helliges Hjærter.

Dette kunne vi best gjøre i Barndommen og som de voxe op til Mænd og Kvinder, og saaledes forskanse dem for disse Onder. Det har tilsyneladende været nødvendigt, at størreStrænghed skulde herske blandt vort Folk. Der har været en Tiltagen af Uret i mange Dele, der har været yderst smertelige for de, som have Guds Helliges Velfærd for Øje, og

hvis Ønske er Zions Lykke. Mange Tilfælde ere komne til det Første Præsidentskabs, de Tolvs og andre ledende Mænds Kundskab, hvori Vedkommende have været nødsagede til at gifte sig for at skjule deres Brøde, og saa endda ikke ganske har kunnet gjøre det. En saadan Tingenes Tilstand, vilde, dersom den fik Lov til at trives uhindret blandt os, skabe de frygteligste Følger. Guds Aand vilde utvivlsomt føle sig saa krænket, at den ikke alene vilde forlade de Skyldige, men ogsaa de, der vilde taale dem uhindret og ustandset at gaa i Svang blandt dem; og fra Kirkens Præsidentskab nedefter, gjennem hele Præstedømmets Rækker, vilde der være et Tab af Guds Aand, en Bortdragen af hans Gaver og Velsignelser og Kraft, fordi de ikke tage de rette Forholdsregler for at standse og afsløre deres Ugudelighed.

Mine Brødre og Søstre! Jeg formoder, at I maa være paavirkede ligesom jeg af denne Sandhed, at vor eneste Kilde til Styrke er, at vi skulle leve saaledes, at vor Religions Aand, Kraft og Gaver og Guds Velbehag kan skjænkes os. Der har aldrig været en mere kritisk Periode i mange Henseender i Jesu Kristi Kirkes Historie end vi nu ere Vidne til. Hverken i min egen Erindring eller ved at læse Kirkens Historie kan jeg gjenkalde en Tid, da Guds Riges Fjender vare tilsyneladende mere besluttede paa at ødelægge Guds Værk end for Øjeblikket. Allevegne gjøres der de mest haarnakkede Anstrængelser for at standse Guds Riges Tilvæxt, og ikke det alene, men at tilintetgjøre denne Religion, Jesu Kristi Religion, og at kaste Hindringer i Vejen for dens Fremskridt, og ligefrem berøve denne Kirkes Medlemmer enhver Rettighed, som Mennesker skatte, enhver politisk saavel som borgerlig Rettighed, at kaste os i Trældom og gjøre det forhadt i Menneskenes Øjne at være en Sidste-Dages Hellig eller at have nogensomhelst Tro paa den Religion, som Gud har aabenbaret til os, og for hvilken vi ere saa stolte og som en Regel saa taknemmelige.

Det er sandt, at vi ikke have Rigdomme nok til at bekæmpe vore Fjenders Planer; vi ere ejheller talrige nok, eller have tilstrækkelig Indflydelse; vi ere ikke i Besiddelse af nogen Styrke, som Menneskene vurdere, og som de kunde efterstræbe i en Kamp som denne. Vi besidde ingen Fordele, slet ingen, som Menneskene sætte Værd paa. Men vi besidde Fordele, som vi som Sidste-Dages Hellige sætte høj Pris paa, og de ere de bedste Fordele, hvormeget de end maatte foragtes af Verden. Hvor liden Vigtighed man end vil tillægge disse Fordele, som vi besidde, vide vi dog, at i en Kamp som den, vi nu er i, ere de af den største Betydning.

For det Første maa vi, som jeg har sagt, være et dydigt Folk. Vi maa elske Dyd højere end vore Liv. Vi maa være saa rene, ikke alene i Handlinger, men ogsaa i Tanker, at Guds Velbehag kan tilsmile os, og hans Aand hvile over os, og vi maa leve et Levnet som sig bør Sidste-Dages Hellige og deri efterleve Principer, som Gud har aabenbaret. Dette er vor eneste Styrke. Berøv os denne, og vi ere svage, fordi, som jeg har sagt, vi besidde ingen andre Fordele. Dersom vi sejre, som vi utvivlsomt ville, maa det være ved Guds Hjælp; det maa være fordi han er ved vor højre og ved vor venstre Side og hans Magt er rundt om os og nær

ved os. Fra et menneskeligt Synspunkt ser Alting mørkt ud for os. Menneskene gjøre for Øjeblikket Beregninger for dette Folks Ødelæggelse. De tænke, at vi i det Mindste skulle være nødsagede til at afskaffe nogle Træk af vor Religion. Paa nogle Steder og hos nogle Folk er det Kirke og Stat, de klage over. Paa andre Steder er det Flerkoneri. Atter paa andre Steder er der andre Aarsager, hvorfor de ikke lide os, — vi ere for forenede; vi ere ikke splittede i Partier; hvorhen vi gaa, klynge vi os sammen, og efterabe ikke de øvrige af vore Medborgere, men ere et Parti i os selv og derfor farlige. Mange ere de Beskyldninger, man gjøre mod os for at retfærdiggjøre den Behandling, de give os Mennesker, hvis Levnet ere saa udsvævende, at de ikke ville kunne taale selv den ringeste Undersøgelse, for ikke at sige Blottelse, anklage os, fordi vi praktisere Flerkoneri, og at vi derfor bør behandles med den yderste Grusomhed. Paa den anden Side blive vi af Mænd, der bestandig jage efter politisk Indflydelse og som ikke vige tilbage for at bruge denne Indflydelse af yderste Evne paa den uretfærdigste Maade, og som ofte endog ere Præster, beskyldte for at vi forene Kirke med Stat. Saadanne vilde med Fornøjelse bruge den Indflydelse, som vi have, dersom de havde den, paa en for personlig Frihed saa farlig Maade, at det ikke vilde kunne taale Sammenligning med den Maade, paa hvilken Indflydelse benyttes blandt de Sidste-Dages Hellige. Det vilde naturligvis være alt i Orden om de brugte den men helt forkert om vi bruge den. Og saaledes er det med alt Andet. Dersom de kunde forene et Folk som vi ere forenede, vilde dette være fuldkomment rigtigt, men fordi de Sidste-Dages Hellige forene sig tilsammen, er det rent forkert, især naar det sker som et religiøst Samfund.

For mit Vedkommende ønsker jeg at gjøre, hvad Gud befaler. Dette er mit Hjærtes Ønske. Jeg vil ære Gud, naar jeg forstaar hvorledes jeg skal gjøre det, og jeg tror hele dette Folk er besjælet af den samme Følelse. De ønske at gjøre Guds Villie, dersom de vide hvad den er, og dersom han meddeler dem den, som jeg ved han gjør, er jeg overbevist om, at det store Flertal af Sidste-Dages Hellige vil adlyde den, uden Hensyn til Følgerne. Det er Forsøget herpaa, der har bragt os i Vanrygte.

Naar Gud opbygger sit Rige, tager han ikke Exempel efter Menneskene. Han spørger ikke Menneskene tilraads angaaende hvorledes han skal opbygge sit Rige eller Maaden hvorpaa det skal grundfæstes. Han agter at opbygge sit Rige paa sin Maade, og dersom ikke dette er efter Menneskenes Hoved, saa antager jeg at de faa være, som de før have været og er endnu undertiden, vrede paa dem, der stræbe at gjøre hvad han fordrer af dem. Saameget ved jeg, at mange Ting, som Menneskene vurdere, ere en Vederstyggelighed i Guds Aasyn, og mange Ting, som for dem ere en Vederstyggelighed, ere for Gud mest hellige. Derfor, naar Gud opbygger sin Kirke og Rige, følger han sin egen Plan, og jeg for En er villig til, saa vidt som jeg kan, at tillade ham at udpege, hvorledes det skal gjøres, og overlade Følgerne til ham. Jeg ved, at han vil udføre de, der stole paa ham, til Sejr, og vil ikke spørge Jordens Riger om Forlov. Han glæder sig ved et Folk, som ere modige og tapre, og ikke

frygte. Næsten den største Velsignelse, som vi nogensinde har læst om at være givet til en Mand i Kjødet, blev givet til en Mand, der besad dette Mod. I viile erindre ham, naar jeg nævner hans Navn. Hans Navn var Nephi: han var Søn af Helaman, og havde en Broder, der hed Lehi. Han var Bedstefader til Nephi. som var Præsident over de Tolv, hvem Jesus valgte paa dette Kontinent. Læs denne Mands Levnetsløb, og læg Mærke til de Velsignelser, som Gud overøste ham med. Gud gav ham stor Magt paa Grund af hans Mod og Frygtesløshed i hans Sag, og saaledes er det med hver Profet og hver Guds Mand, om hvem vi have nogen Underretning, og ligeledes er det med hvert Folk og Slægt, som skjænke Herren deres Tillid og ere modige for hans Sag. Han vil skjænke dem store Velsignelser og Magt, og føre dem ud til Sejr. Saaledes har han gjort i Fortiden; han gjør det nu og vil gjøre det i Fremtiden; og naarsomhelst i finde en Mand eller Folk, som ere svagknæede og ledeløse og nervøse, deres Hænder ryste og deres Hjærter skjælve, ville I finde et Folk, som ikke have meget af Guds Styrke og Kraft ved dem; men naar de ere fulde af Mod, Nidkjærhed og Bestemthed, er Gud med dem, han styrker dem og giver dem Sejr. Læs Beretningen om Elias, og se hvor modig han var og hvorledes Gud velsignede ham, og jeg kunde gaa videre og opregne en stor Mængde flere Mænd, som ere blevne udødeliggjorte i Verdenshistorien paa Grund af deres Mod. Gud stod dem altid bi og vil staa os bi, om vi ere tapre. Betragt de Mænd, der have været mest villige i denne Kirke til at forsvare og praktisere de Principer, som Gud har aabenbaret, og det tilmed i Folkets Paasyn, som have været besluttede paa, at vi ikke skulde adlyde disse Ting, og se hvorledes Gud har velsignet og opholdt dem deri. Da dette derfor er vor Erfaring, bør det os at være modige og vise i vor Tro og vore Gjerninger, og ikke være Sidste-Dages Hellige med vore Læber alene, men i al vor Levnet og Vandel og Ord. Lad os ikke indbilde os, at Gud har grundlagt sit Værk for at tage Mønster efter Jordens Nationers Fremgangsmaade; saaledes har han ikke gjort.

Vi leve under den bedste Regjering, der nogensinde har været dannet af Mennesker paa denne Jord, en Regjering, under hvilket hvert levende Væsen kan leve uden at faa deres Ret krænkede af Andre, under Udøvelsen af Guds aabenbarede Principer. Gud har forsætligt ordnet dette. Han oprejste visse Mænd til at lægge Grundvolden til denne Regjering, og han forsvarede dem mod Moderlandet, og dygtiggjorde dem til at vinde Sejr over den største Magt der var paa Jordens Overflade, nemlig Storbritannien. Han gav dem Magt til at danne en Grundlov, under hvilken hver Mand og Kvinde kan bo i fuldkommen Frihed — det vil sige, dersom de ville gjøre Ret. Dette Land er af Herren vor Gud blevet indviet til Frihed, og saalænge som dette Land vil være et Frihedens Land, vil det være et velsignet Land for dets Beboere; men naar det ophører at være et Frihedens Land, da, saa sandt som Gud har talet, vil denne Regjering gaa ned, og saaledes vil hver Regjering, der vil føre Krig imod Frihedens Principer; og de Mænd, der nu føre deres Angreb imod os for vor Religions Skyld, ere Forrædere mod denne Regering, og de ere de aller-

dødeligste Fjender til de Forenede Staters Regering, som kan findes paa Jordens Overflade. De lægge Øxen for Træets Rod og gjøre Skridt til at styrte dens Regering, fordi, som jeg har sagt, den kun kan bevares ved at hævde Frihedens Principer, som de ere indlemmede i Grundloven, som Gud gav Landet eller som han inspirerede Mænd til at danne for Landet. Men i vor Kamp for Frihed — thi vi ere i Dag Grundlovens Forkæmpere, og vi ville have konstitutionelle Principer at opretholde og forsvare for Nationens Domstole — vil Gud velsigne og bevare os og føre os sejrrig ud, cg Josephs Ord, inspirerede af den Almægtige, ville gaa bogstavelig i Opfyldelse, nemlig at denne Kirkes Ældster ville blive Mænd, der ville hævde og opretholde de Forenede Staters Grundlov, naar Andre skulle søge at træde den i Støvet og tilintetgjøre den. Vi ere et frit Folk; lad kun Andre søge at bringe os i Trældom som de maaske ville; vi ere et frit Folk med fuldkommen Ret til at dyrke vor Gud og virkeliggjøre de Principer, han har aabenbaret. Og om hele Verden skulde sammenrotte sig imod os og hele Nationens forenede Kræfter sammensværge sig imod dette Folk, vil man bukke under i Kampen imod os, thi deres Stilling er falsk. Ligemeget om halvtredsindstyve Millioner Mennesker vilde sige det Modsatte, forbliver dog Principet sandt, at under dette Lands Grundlov har en Mand fuldkommen Ret til at gjøre, hvad Gud fordrer af ham, saalænge han ikke gjør Indgreb i hans Næstes Rettigheder. Dersom én Mand stod alene med dette Princip, og Millioner af Mennesker modsagde ham, vilde dog den eneste Mand have Ret. Samme Ret have vi. Gud har givet os den under Landets Grundlov, i hvilket vi leve, og selv om Menneskene lave Love, og stable dem ovenpaa hverandre til de naa Skyerne, vilde det ikke forandre dette. Det er et evigt Princip og det vil bestaa; det tilhører den Frihed, som Gud har skjænket hvert levende Væsen, den Rettighed, at gjøre, hvad han selv synes for Godt, at følge sin egen Samvittigheds Bydende, saa længe som han ikke derved forbryder sig mod sin Næstes Rettigheder. Dette holde vi frygtesløse fast paa, for vor egen og vore Børns Skyld. Jeg selv vilde ikke forringe mine Følelser i denne Henseende en Tøddel eller et Haarsbred. Jeg vilde føle, at jeg havde været en Forræder mod mig selv og mit Afkom, dersom jeg i mindste Maade skulde give efter i dette. Vi maa hævde vore Rettigheder, ikke paa en angribende eller stridslysten Maade men med rolig Fasthed, besindig Beslutning om at ville opretholde vore Rettigheder og kæmpe for dem, og aldrig vige et Haandsbred i Kampen derfor. Dette er vor Pligt som Individer og som et Folk, og saaledes besluttede binde vi os tættere sammen. Man klager over, at vi holde os saa afsondrede. Det ligger i selve Sagens Natur, at skulde holde os afsondrede; vi vilde ellers være Daarer. Vi blive drevne til Afsondrethed ved vore Fjenders Optræden og det Tryk, de udøve paa os. Naar Ulve eller Hunde angribe en Flok Faar, slutte disse sig tidt sammen og søge at beskytte sig ved at sammenklynge sig. Saaledes med os. Det er kun Selvbeskyttelsens Lov, der byder os at klynge os sammen naar vi angribes som vi have været. Vi kunne ikke stole synderligt paa Andre, der ikke ere af os, skjøndt der blandt dem fin-

des Hundreder og Tusinder af hæderlige Mænd. Var dette ikke saa, vilde vi ikke sende Missionærer ud som vi gjøre. Vi tro, at de ere ligesaa hæderlige som vi ere, og ønske, ligesaavel som vi, at gjøre hvad er Ret. Jeg tror, at der ere Millioner af dem paa Jorden — Mænd og Kvinder, hvis Attraa ere saa ædle som nogen Sidste Dages-Helligs; men Mange ere uvidende og derved gjøre hvad der er Uret. Men, som jeg siger, Selvbeskyttelsen fordrer, at vi klynge os sammen, at vi ere forenede, at vi skulde tilsidelægge alle personlige Tvistigheder, og ikke have Nogenting, vi foretrække fremfor Guds Rige. Det er en vigtig Tid for os. Der tilkjendegives en fast Beslutning om at ville tilintetgjøre hver eneste af vore Friheder, om muligt, og bringe os i Trældom. Saaledes er Planen, dersom den kan blive fuldført, men det vil den ikke. Den vil falde, den vil styrte til Jorden, og Gud vil bevare os i vore Friheder, og dette i Særdeleshed dersom vi holde hans Befalinger og gjøre, hvad han fordrer af vore Hænder.

Mange Mennesker synes at tænke, og nogle blandt os handle efter samme Tanke, at fordi en Mand holder Præstedømmet og er en religiøs Mand, bør han ikke have nogen Stemme i Sager, der vedkomme den borgerlige Regjering. Man har hyppigt i Washington nedlagt den Beskyldning, at alle Territoriet Utahs fremragende Embedsmænd vare Mormon - Ældster eller Biskopper. Jeg har ofte, som Gjensvar herpaa, sagt til Udvalget fra Senatet og Huset, at om vi ikke tage Mormon-Ældster, vilde vi ingen Embedsmænd kunne faa, thi som en Regel var hver Mand af godt Rygte i Utah Territorium, naar han naaede Manddomsalderen, en Ældste eller noget Andet af Præstedømmets forskjellige Embeder. Denne Forklaring kastede et meget forskjelligt Lys paa Sagen for Mænd, der ikke forstode vor Organisation, og hvis Uvidenhed blev taget Fordel af. I Verden er der kun faa Mænd i de forskjellige Troesbekjendelser, der holde fremragende Stillinger, eller hvad vi vilde kalde Præstedømmet; Resten ere blot Lægmænd. Saaledes er det ikke med os. Størsteparten af Mormonfolket indehaver Præstedømmet, og hver hæderlig Mand i hvilken somhelst Alder, er en Embedsmand i Kirken. Man siger, at vor Legislatur bestaar af Mænd, der ere fremragende i Præstedømmet. Hvad Andet kunde det være? Dersom en Mand er energisk og have gode Anlæg, holder han naturligvis en eller anden Stilling i Præstedømmet, og er meget udsat for at blive fremragende. Men forhindrer dette ham fra at virke i et borgerligt Embede, og fra at handle ret og vist for Folkets Gode? Nej, vi har tilfredsstillende bevist, at dette ikke er Tilfældet.

Naar vi i Dag betragte Utah Territorium og sammenligner det med andre Territorier, ville vi opdage, at Tilstanden er fuldkommen saa god her, om ikke meget bedre, end i noget andet Territorium og i mange af Staterne. Er dette fordi der har været en Forening af Kirke og Stat? Nej, ikke derfor, thi Saadant har aldrig existeret her. Eller fordi en Mand har været den Regjerende i alle Ting? Nej; thi ingen enkelt Mand kunde gjøre det. Men det har været fordi de Mænd, der have virket i disse Embeder, have været visdomsfulde Mænd og Folket have havt Tillid til dem. Hvorhen vi gaa, føre vi vor Religion med os. I kunne

ikke sønderlemme vor Religion fra vor Levnet. De ere Dele af vort Liv, og derfor, naturligvis, ere vi udsatte for disse Beskyldninger man gjør mod os. Til samme Tid tror jeg ikke, at der kan findes et Folk udenfor denne Republiks Grænser, som strammer Linen stærkere mellem religiøse og borgerlige Anliggender og mellem Kirke og Stat, end de Sidste-Dages Hellige.

Vi leve i forunderlige Tider, og jeg tror, at dette Samfunds opvoxende Ungdom bør nøjere iagttage hvad der finder Sted. Det er en vigtig Epoke. Begivenheder finde nu Sted, der ere værd at erindre, og vi ville komme i en Stilling, hvori vi ville blive gjennemgaaende prøvede. Kampen synes at dreje sig om, enten vi skulle kunne leve som et Folk og nyde vore Rettigheder som Medlemmer af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige eller ikke. Forhen vilde dette Spørgsmaal snart være løst. En Pøbelhob vilde have dannet sig mod os, og ved deres større Antal og med den offentlige Mening paa Ryggen, vilde den være for stærk for os at kjæmpe mod, og Følgen vilde have blevet, at vi maatte forlade vore Hjem og flygte. Man vilde give os Valget mellem enten at flygte eller at opgive vor Religion. Valget lyder knapt saaledes nu. Spørgsmaalet er: Ville I give Afkald paa Eders Religion? Ville I give Afkald paa de Principer, som Gud har anbetroet til Eder, og som han har erklæret ere væsentlige til Frelse og Ophøjelse i hans Rige — ville I give Afkald paa dem? Ville I frasige Eder Lydighed til Guds Søns Præstedømme? Dersom I ville, antage vi, at kunne have nogen Slags Fred — en Fred, der vilde være Dødens Fred. Hvem vilde gaa ind herpaa? Vil nogen sand Sidste-Dages Hellig? Nej; ingen sand Sidste-Dages Hellig vil antage dette. Hvad næst? I kunne ikke beholde Eders Rettigheder som Borgere. I maa lægges under Kaution. Straffe maa fastsættes for at praktisere Eders Religion eller for Eders Tro. Dersom I vedblive at være Sidste-Dages Hellige, maa vi foretage extraordinære Foranstaltninger. Her gives der os et andet Valg. Ville vi antage det? Ja. Jeg tror, jeg udtaler Eders Tanke, naar jeg siger, at I alle ville tage dette Valg og dets Følger. Hvad næst? Vil en Pøbelhob komme og uddrive os fra vore Hjem? Endnu ikke. I ville se Løjer naar Saadant sker. Det staar ikke paa Programmet, saavidt jeg ved. Hvad skulle vi da gjøre? Vi ville komme til at stride for Domstolene, komme til at gjøre det til en juridisk Kamp. Det er Pøbelregimente i lovmæssig Skikkelse, der nu anfalder os, og i denne Skikkelse kunne vi bedre møde den end i gamle Dage, da Pøbelen sammenrottede sig mod os og overfaldt os i saa stort et Antal, at vi ikke kunde modstaa. Maaske denne er lige saa ond. Den nuværende Angrebsmaade er maaske lige saa grusom; det endelige Øjemaal er maaske ligesaa slet i enhver Henseende og enhver Forstand; men vi kunne møde den i en forskjellig Form og Maade. Vi maa nu forsvare vore Rettigheder for Landets Domstole; vi maa se, om der vises Villighed fra deres Side, der have Myndighed som Dommere, at skjænke os vore Rettigheder, og paa denne Maade ville vi prøve Nationen, vor Regjering og opvise, om der fra Regjeringens Side vises Redebonhed til at tildele os de Rettigheder, der tilhøre os som amerikanske Borgere. Dersom de

ikke ville, hvem vil da lide under det? Vi ville komme til at lide en Del, men vore Trængsler ville blive milde i Forhold til de, der ville falde paa de Mænd, der vise sig utro og forræderiske mod Frihedens og Sandhedens Principer.

Jeg selv ser hen til Fremtiden med stor Glæde. Hvert Skridt vi foretage af denne Slags, er en Forsikring om hvad der vil komme. Vi kunne ikke gjøre store Fremskridt eller blive det Folk, Gud agter os at blive og som han har forudsagt, vi skulle blive, uden at have netop saadanne Kampe som disse. De ere naturlige Følger af den Stilling,vi indtage, og af dette Folks Tilvæxt og Udvikling. Men den samme Gud, der beskyttede denne Kirke da den kun var en lille Haandfuld, nogle faa Personer, han hersker endnu, og hans Løfter kunne vi ligesaa meget forlade os paa som den Gang, da Pøblen drev de Sidste-Dages Hellige ud af Missouri; saameget at forlade sig paa, som da Pøbelen i Mørkets Time dræbte vor Profet og vor Patriark og derefter tvang de Hellige at flygte fra deres Hjem, som da vi kom til disse Dale. De ere lige saa tilforladelige i Dag som den Gang. Det bør os saaledes at leve, at naar vi paakalde ham, vi da kunne gjøre det med den Forvisning at vi have gjort vor Pligt, da der fra vor Side Intet mangler, saavidt menneskelige og dødelige Væsner kunne gaa. Vi have vore Synder, vore Skrøbeligheder og Svagheder, men Gud ser ned med Barmhjærtighed paa dem, naar vi omvende os fra dem og vise Attraa til at ville aflægge dem. I denne Stilling kunne vi paakalde ham og overlade os til hans Naade, med den fulde Forsikring, at han altid bistaar hans trofaste Folk, Tjenere og Tjenerinder, og at han ikke vil svigte dem i Nødens og Ulykkens Time. Han vil staa dem bi og høre deres Bønner, og i netop det Øjeblik, da det synes mørkest, naar det ser ud, som om ingen Magt kan frelse, vil Gud udstrække sin Arm til vor Befrielse, og vi skulle udfries og sejre. Han vil saaledes beherske Omstændighederne og ordne Begivenhederne, at i det selv samme Øjeblik, da Satan vil svælge sig i Sejrsrusen, og hans Øjne lyne af Glæde over Udsigterne for ham, vil Gud være rede til at udrække sin befriende Arm og frelse os fra disse Magter, som stræbe efter vor Tilintetgjørelse.

Dersom dette Værk, som jeg sagde i Begyndelsen, beroede paa os alene, vilde vi snart gaa under; men det hviler paa Gud; han er dets Hoved; han staar bag ved det og paa alle Sider af det. Han grundlagde det; har styret Omstændighederne hidindtil paa den forunderligste Maade, og naar jeg betragter, hvad der har været gjort her i Landet, alle de Bestræbelser, der have bleven gjorte af de Ugudelige, en efter en anden, den ene Uretfærdighed stablet ovenpaa den anden, og saa se de mange Resultater, føler jeg Trang til at prise Gud af mit ganske Hjærte for hans Godhed og Naade mod os.

En af dette Territoriums Guvernører brød sin Ed for at gjøre os en Uretfærdighed. Han gav Valgbrev til en Mand, der ikke var valgt, haabende derved at tildele „Mormonismen" eller Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige et dødeligt Slag. Hvad var Følgen? Hvem skadede det? Jeg kjender ikke Nogen, der er skadet, undtagen Manden selv, der begik denne troløse Daad, og derved begik Mened. Jeg kjender

ingen Anden. Gaa tilbage og betragt Dommer McKeans Retskjendelser og Bedrifter. Vi havde en juridisk Rædselsregjering i tredie Distriktsret i henved otte Maaneder, og intet Menneske vidste, hvad Øjeblik Bomben sprængtes over hans Hoved. Fremstaaende Mænd bleve satte under Anklage og paalagte Kaution, nogle for én Ting og nogle for en anden. Hvem er bleven skadet derved? Vi ikke. Vi have spist og sovet og moret os og været saa lykkelige somMennesker kunne være. Jeg er vis paa, at Præsident Young, da han var levende, var en lykkelig Mand. Det gjorde ikke Afbræk i hans Lykke og Fred; og Andre, som bleve anklagede paa lignende Maade morede sig, og Ingen bleve gjorte Fortræd. Vi have havt en hel Del Erfaring i denne Retning.

Vi gjennemgaa nu en lignende Tilstand, og vi ville slippe ud af det ligesom vi have sluppet ud af andre Trængsler, Prøvelser og Lutrelser. Vi ville vinde Erfaring, og det vil styrke vor Tro at se Guds Kraft tilkjendegivet og at se hvor vidunderligt han kan styre Menneskenes Handlinger til sin egen Forherligelse og sine Hensigters Fuldførelse. Se paa den Staahej, der har været i Kongressen. Der har været et frygteligt Tryk paalagt denne Forsamling i Henseende til „Mormonerne". Deputation efter Deputation er gaaet fra Utah til Washington og præsenteret sig for Udvalgene for at faa Lovforslag lavede til Love. Om nogle Aar vil de forskjellige Lovforslag, der have været forelagte mod Utah, danne ganske interessant Læsestof. Alle Slags Anslag har man forsøgt. I kunne næppe tænke Eder en Gjenstand, der ikke har været indlemmet som et Hovedtræk i disse Forslag. Og med hvad Resultat? Have vi sovet daarligere? Have vi været mindre lykkelige? Er vor timelige Lykke forringet? Har Solen skinnet mindre paa os? Har Himlen bortdraget sit Smil fra os? Have vore Marker været mindre frugtbare? Have vore Børn været mindre talrige? Er nogen Velsignelse bleven tilbageholdt fra os paa Grund heraf? Om saa er ved jeg det ikke. Jeg kan ikke komme i Tanker om noget Onde, der er kommen over os som et Folk. Betragter jeg Fortiden og de Ugudeliges Handlemaade, deres Sammensværgelser, som de have dannet, de mange Resolutioner, man har vedtaget for at tilintetgjøre os, svække os, eller berøve os vore Rettigheder, da maa jeg tilstaa for Eder i Dag, mine Brødre og Søstre, i vor Faders Nærværelse, at jeg ikke kan tænke mig en eneste Ting, der har været gjort, som kunde kaldes skadelig for dette Folk, ikke en eneste. Med al den Magt, der har været sammenrottet mod os; med alle de Trusler, der ere blevne gjorte mod os, have vi levet, trivedes og tiltaget, samt ere blevne velsignede af Herren. I vide, hvor velsignede I have været i Eders Familier og Eders Hjem. I vide, hvor megen Fred der har hersket der, og hvormegen I have havt i Eders Hjærter og i Eders Forsamlinger og Foreninger. I vide hvor fri I have været for Frygt og Angest. I have ikke lidt i Eders Sind, thi Gud har skjænket Eder en Fred, som Verden ikke kan give ejheller berøve Eder. Verden har ikke skjænket Eder disse Velsignelser, ejheller kan den fratage Eder dem; de ere vore, givne til os af Gud vor evige Fader. De ville bestandig gives os, thi Guds

Løfter ville opfyldes til sidste Bogstav.

Men læg Mærke til de Mænd, der have kjæmpet mod dette Værk. Læg Mærke til de Mænd, der ere frafaldne dette Værk. Spørg Eder selv, hvad deres Skjæbne er bleven. Hvor ere de Mænd, der søgte at undertrykke Utahs Folk? Hvem er der blandt dem, der have havt Held i deres Undertrykkelsesværk? Løb over Listen af Guvernører, Dommere og andre Embedsmænd. Gjennemløb Listen paa de, der have havt Embeder, og derigjennem søgt at undertrykke dette Folk og tilintetgjøre deres Friheder, fordi de ønskede at bekjæmpe Guds Værk. Gjennemløb Listen paa dem og spørg, hvem blandt dem, der trivedes og havde Lykke med dem; og til hvem kunne vi sige: ,,O, hvor heldig den Mand har været; hvor det er lykkedes ham at bekjæmpe Mormonerne!" Er der nogen Saadan blandt dem? I kjende Navnene paa Apostaterne, der have forladt dette Værk af Frygt, slet Levnet eller anden Grund. Kunne I nævne et Navn paa den store Liste af Mænd, der have forsvoret sig mod Guds Værk, der have nydt Fremgang og Lykke. Er der nogen af dem, med hvem den beskedneste og fattigste af I Sidste-Dages Hellige vilde bytte i Dag? Ikke en. Jeg er vis paa, at jeg kan svare for Eder alle, at der er ikke en Eneste paa den lange Liste af Mænd, der en Gang vare Medlemmer af denne Kirke, men nu ere imod dem, med hvem I vilde bytte Stilling.

Hvorfor skulle vi derfor frygte? Hvorfor skulle vi skjælve? Hvorfor skulle vi være bange for hvad der truer os? Jeg siger Eder i Herrens Navn, at han vil staa os bi; han vil staa dette Folk bi. Der er denne Ejendommelighed ved Gud. Han er ikke lig Djævelen. Naar Djævelen faar et Menneske ind i et snævert Hjørne, holder han ham der; han indvikler ham i sine Net og derpaa overlader ham til sig selv. Det er Djævelens Maade. Han svigter de, der følge ham, naar de mest behøve hans Hjælp. Men i Nødens Time, naar Hjælpen er mest nødvendig, er Gud nærmest hans trofaste Tjenere og Børn, da er Tiden, da han staar dem bi. Paa de dybeste Vande er han med dem; midt i Sorgens og Nødens tungeste Time er han ved deres højre og ved deres venstre Side; han er rundt om dem for at opholde dem og føre dem sejrige ud.

Gud hjælpe os til at være trofaste til det Værk, han har grundlagt, at vi tilsidst maatte blive tilladte at bo hos ham og hans Søn i sit Rige, er min Bøn i Jesu Navn. Amen.

TALE AF BISKOP ORSON F. WHITNEY,

afholdt i Tabernaklet, Salt Lake City, d. 19de April 1885.

(Oversat fra ,,Deseret News."

Mine Brødre, Søstre og Venner. Jeg er bleven anmodet om at benytte en kort Tid i Eftermiddag med at tale til Eder, og jeg kan forsikre Eder, at idet jeg efterkommer Opfordringen har jeg intet andet Ønske i mit Hjærte, end at jeg maa blive ledt til at sige det, som kan være antageligt for Gud vor Fader og gavnligt for os.

Det er altid bleven mig lært, at betragte vor Fader i Himmelen som al Kundskabs Kilde, og at al den Intelligence, som viser sig iblandt hans Skabninger paa Jorden, har sin første Oprindelse hos ham, som er Livets og Lysets Kilde, og at dersom Menneskene ere duelige til at kunne udføre noget stort eller godt Arbejde, maa det nødvendigvis ske formedelst Guds Kraft, der hviler paa dem. De Sidste-Dages Hellige betragte Slægtskabsforholdet mellem Gud og Mennesket i et saadant Lys, og anerkjende ham ikke blot som Fader til én Del af Menneskeslægten eller en delvis Skaber, men som alle Tings Skaber, Jordens og Himmelens Grundlægger, og de tro, at alle Menneskenes Børn have en og samme fælles Oprindelse, at Gud har Omsorg for dem alle den ganske Dag, at han bestandig har deres Velfærd for Øje, og at han Intet gjør, hvad hans Børn paa denne Jord angaar, uden Saadant, som tjener til deres Frelse og Gode baade nu og herefter.

De Sidste-Dages Hellige beskyldes for at afsondre sig fra Andre, samt at være egenkjærlige og indbildske, fordi de fastholde, at en vis Mission er bleven dem overdraget, at de have modtaget Aabenbaringer fra Gud, at Verdens Skaber har været saa naadig at tale i disse sidste Dage og oprejse Mænd og Kvinder, som han paa Forhaand vidste vilde gjøre hans Villie. Menneskene betragte os i det ufordelagtigste Lys, fordi de ikke forstaa vore Hensigter, eller have Tiltro til den Mission, som vi bestandig erklære for Verden, og man betragter os som et Samfund af Lykkeriddere, Enthusiaster og Fanatikere, som i vor Blindhed og Indskrænkethed tro, at Gud kun har anerkjendt os, at vi ere hans Yndlinger, og at han slet ikke bryder sig om det øvrige af Menneskeslægten. Dette er et fejlagtigt Begreb om vor Stilling, og det er fordi vi saaledes blive misforstaaede — idet mindste er det én Aarsag — at vi ere forfulgte, mishandlede, bespottede, undertrykte og nedtraadte, saaledes som Tilfældet er. Jeg tror imidlertid ikke, at vi paa nogen Maade kunde undgaa den almindelige Skjæbne, som i alle Tidsaldre er bleven dem tildel, som Gud udkaarede til Udførelsen af nogen særskilt Gjerning. Thi medens vi anerkjende, at Gud er Menneskeslægtens Fader og interesserer sig for Alles Frelse, fastholde vi, at den Mission, der er os som en Del af Menneskeslægten overdraget, er besynderlig, særskilt og forskjellig fra de Missioner, som ere anbetroede Andre. Gud er Ophav til mange Planer og Hensigter, men alle hans Planer og Bestemmelser dreje sig dog om et og samme Punkt, have et fælles Formaal, enten han saa som Redskaber bruger den kristne Verden, den hedenske Verden, eller endog denne lille Haandfuld Sidste-Dages Hellige. Det gjør intet til Sagen, hvem han bruger til at udføre sine Hensigter, der alle sammensmelte og føre til et fælles Resultat. De ere lig Floder eller Vandløb af forskjellige Slags og Størrelser, som strømme mod et fælles Ocean, hvori de alle udtømme sig. Og uagtet Menneskene betragte sig selv som uafhængige — og det er sandt, at de i en vis Forstand ere det — og mange af dem undlade at tage Gud i Betragtning, samt synes at tro, at de kunne omtrent gjøre som de behage og iværksætte saa deres Planer, som de finde for godt, beløber hele deres Uafhængighed og Frihed sig simpelthen til dette, at de have Frihed til at

gjøre Ret eller Uret, men Følgerne af deres Handlemaade vil Gud styre efter sit eget Behag. „Mennesket spaar, men Gud raa'r" og denne Verdens Historie, eller hvad der har tildraget sig i nogen anden Verden, som har gjennemgaaet en lignende Tilstand og været forløst og herliggjort formedelst Guds Magt og Lydighed til Retfærdighedens Principer, er ét stort Exempel paa denne store Sandhed. Medens Menneskene have Frihed til at foreslaa og vælge saadanne Planer som de ønske, at bruge deres Frivillie og handle, saavidt det er dem tilladt, i Overensstemmelse med deres Hjærtes Tanker og Ønsker, har Gud aldrig erklæret, at han ikke vil styre Resultaterne af deres Handlinger til hans egne Hensigters Fuldbyrdelse.

Vi ere satte her i Verden tildels i Mørke. Vi se ej længre vor Fader Ansigt til Ansigt. Medens det er sandt, at vi en Gang gjorde dette, at vi en Gang stode i hans Nærværelse, saa' som vi blive sete og kjendte, ifølge vor Kundskab, som vi ere kjendte, saa er Tæppet nu nedladt; vi have skiftet Opholdssted, vi ere blevne iklædte Kjødets Forkrænkelighed, Forglemmelsens Slør gjør Skilsmisse mellem dette Liv og hint, og vi ere efterladte til, ligesom Paulus siger, at „se ved et Spejl, i en mørk Tale", og til kun i en begrændset Grad at kjende Enden fra Begyndelsen. Vi forstaa ikke Noget til Fuldkommenhed. Men det Løfte er givet os, at hvis vi ville annamme og efterleve ethvert Ord, som udgaar af Guds Mund, og med Visdom bruge den Forstand, de Lejligheder, de Fordele og Egenskaber, som Gud bestandig forunder os, vil Tiden komme, i Begivenhedernes evige Omløb, da vor Forstand vil blive befriet fra enhver Taage, der nu indhyller den, da det Forbigangne vil komme til vor Erindring, Fremtiden vise sig for vort Blik som et aabent Syn, og vi blive i Stand til at beskue Alting som det er, saa at Fortiden-Nutiden og Fremtiden vil blive én evig Dag, saaledes som det er for Gud vor Fader, der kjender det Forbigangne, Nærværende og Tilkommende lige godt, fordi hans Gang er et evigt Omløb, han skaber, frelser, forløser og herliggjør sine Hænders Gjerninger, hvorved han ogsaa selv bliver herliggjort.

Den Jord, paa hvilken vi bo, er kun én iblandt Guds talrige Skabelser. Stjernerne, som funkle paa Himmelen om Natten og give Jorden Lys, ere ogsaa hans Skabelser, muligvis forløste Verdener, som nu gaa gjennem den Proces, hvorved de blive forløste, rensede, herliggjorte og ophøjede til Sandhedens Principer, de samme som vi nu kæmpe for at adlyde. Paa denne Maade fortsættes vor Faders Gjerninger, og saa snart han bliver færdig med en Verden og dens Indbyggere, vil han rulle en anden i Tilværelsen. Han vil skabe en anden Jord. Han vil befolke den med sit Afkom, Gudernes Efterkommere i Evigheden, der da ville gaa gjennem en Prøvestand lig den, vi nu gjennemgaa for at de kunne vise deres Standhaftighed ved deres Gjerninger, give den Almægtige Sikkerhed for, at de ere værdige til Ophøjelse formedelst Lydighed til disse Principer, denne uforanderlige Frelsningsplan, som er bleven os aabenbaret.

En af Guddommens største Egenskaber er denne, at den frelser Menneskene i Overensstemmelse med retfærdige og evige Principer, at den ikke skjænker nogen Mand eller

Kvinde det, som de ikke have været villig til at arbejde for, som de ikke have fortjent, som de ikke have anstrængt sig for at komme i Besiddelse af ved en praktisk Adlydelse af de Principer, han aabenbarer, trods al Modstand, ringeagtende Verdens Vrede og Foragt — den Verden, som ikke kan fremføre nogen retfærdig Grund, ikke et eneste fornuftigt Paaskud for den Modstand, den stedse har udvist mod Himmelens Sandheder. Et af vor himmelske Faders Karaktertræk, eller et af hans guddommelige Principer er, at han fordrer enhver Sjæl, som attraar Ophøjelse, skal aflægge passende Beviser for sin Værdighed dertil. Der findes ingen Højder, som ikke kunne overstiges, men de maa naas paa den Maade, som Gud har bestemt, Nogle tænke maaske at de kunne opnaa Frelse ved at handle efter deres egne Hjærters Ønsker, men hvis de undlade at tage Gud deres Skaber i Betragtning og ikke efterkomme de Love, som han har forordnet for Opnaaelsen af Ophøjelse og evigt Liv, skyde de Stigen tilside, op ad hvilken de kunne hæve sig til denne herlige Stilling.

De Sidste-Dages Hellige fastholde, at Herren har kun en Maade at frelse Menneskeslægten paa, at Benævnelsen det „evige Evangelium" ikke er meningsløst, men at det netop betyder hvad det siger: at det virkelig er evigt, ligesom dets Ophavsmand eller Stifter er evig. Det kan ligesaa lidt forandres som han. Et Menneske maa adlyde de samme Principer nu, som bleve adlydte for to Tusinde Aar siden, eller Millioner af Tidsaldre siden, for at kunne komme til at bo i Guds og Faderens Nærværelse. Der er kun en Vej, en Frelseplan, og flere behøves der heller ikke; thi Gud indstifter ikke Noget, som er overflødigt. Og ifølge Sagens egen Beskaffenhed kan der kun være en sand Plan eller Vej til Frelse, thi hvis der vare to, maatte de nødvendigvis være forskjellige, da der ikke findes to Gjenstande, der ere aldeles ens; og hvis nu en af disse to Ting er fuldkommen, saa maa det, som er forskjellig derfra, være ufuldkomment. Gud er nødvendigvis Fuldkommenhedens Ophavsmand. Hans Gjerninger have ingensomhelst Mangler, og det, som han forordner til Menneskenes Frelse, er det Eneste, hvorved de kunne blive frelste. Derfor er det, at de Sidste-Dages Hellige prædike det evige Evangelium, den uforandrede Vej til det evige Liv, og for at stadfæste deres Paastand henvise de til den hellige Skrift, hvis Profetier nu blive opfyldte. Iblandt Andet henvise de til det Syn, som Aabenbareren Johannes havde paa Øen Patmos, i hvilket han saa' „en anden Engel flyve midt igjennem Himmelen, som havde et evigt Evangelium at forkynde dem, som bo paa Jorden, og alle Slægter og Stammer og Tungemaal og Folk, som sagde med høj Røst: Frygter Gud og giver ham Ære, thi hans Doms Time er kommen". Dette er hvad de Sidste-Dages Hellige fastholde. Der er kun en Vej til det evige Liv, og medens der findes mange Systemer, som kaldes Frelseplaner, ere disse lige saa forskjellige fra hverandre som Stjernerne paa Himmelen, eller Sandkornene ved Havets Bred, eller Menneskenes Ansigtstræk. Ja mere end dette, thi de fleste af dem mangle de væsentlige Bestanddele, som behøves for at danne et fuldstændigt Hele. Dersom de Sidste-Dages Hellige ere i Besiddelse af det evige Evangelium,

maa alle de Sekter, Troessamfund og Partier, som prædike et Evangelium, der er forskjelligt derfra, være forkerte; eller omvendt: dersom de Hellige prædike noget andet Evangelium end det, som blev prædiket i Apostlenes Dage, hvilket blev disse overantvordet af Guds Søn, maa de ogsaa være forkerte.

Den Bestemthed, de Sidste-Dages Hellige lægge for Dagen, er af samme Beskaffenhed som den, der kunde udvises overfor en Mand, som var gaaet vildt, og af en anden Person blev anvist den rigtige Vej; eller om den Rejsende skulde spørge om Vejen til et vist bestemt Sted, og Vejlederen gav ham den nødvendige Oplysning, men den Vildfarende egenraadigt og opsætsigt tog en modsat Retning, hvor urimeligt vilde det ikke være for ham at dadle sin Vejleder, fordi han ikke naaede sit Bestemmelsessted, eller hvorledes kunde han beskylde den Anvisende for Egenkjærlighed og Indbildskhed, efter at han selv havde bekjendt sin Uvidenhed og netop derfor henvendt sig til denne Mand, som i al Oprigtighed erklærede, at han kjendte den rette Vej? Dog er dette lignende den Stilling som Verden indtager overfor de Sidste-Dages Hellige, der med dyb Alvor bevidne, at Himmelens Gud har aabenbaret dem den eneste Vej til Liv og Frelse, en Paastand, som intet andet Samfund, Kirke eller Parti fremsætter for Nærværende.

(Fortsættes.)

(FOR MORGENSTJERNEN.)

EN FANGES SØNDAGSBETRAGTNINGER.

Med dybeste Medfölelse helliget Brödrene i Detroit Fængsel.

Ak! Livet er kun en øde Örk
Bedækket med Torn og Stene.
Her i min Celle, saa trist og mørk,
Jeg sidder forladt og ene.

Ak! hvorfor blev jeg en Frimand født,
Hinsides Verdenshavet;
Og nu i Frihedens Land forstødt
Og levende her begravet?

Skuer jeg bort mod mit elskte Hjem,
Som grusomt jeg blev berøvet,
Trænger i Öjet en Taare frem,
Og Sindet bli'er mer bedrøvet.

Her er min Bibel, min Ven og Trøst
I Medgangs og Modgangs Dage.
Du, som talte med himmelsk Røst,
Dig har jeg endnu tilbage.

Saa tal da i Dag, Du kjære Bog!
Og bliv mig en Trøst i Nøden —
Fanger ofte Guds Ord modtog,
Som styrkede dem til Døden.

Fyld mit Hjærte med saligt Haab
Om Enden paa denne Kvide;
Om ej før — naar med Fryderaab
Jeg faar mine Klæder hvide.

Naar jeg hører den skjønne Sang
Af jublende Martyrskare,
Skal jeg samles endnu en Gang
Med mine saa Dyrebare.

C. C. A. Christensen.

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skitzer, osv., redigeres af Andrew Jenson, udgives af Winberg & Jenson Salt Lake City og udkommer omtrent den 1ste i hver Maaned som Følgeblad til BIKUBEN, tilligemed hvilken den koster $2.00 om Aaret i Forskud, med Porto iberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor: Franklin Avenue Nr. 42.

Adresse: WINBERG & JENSON, P. O. Box 500, SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 5. MAJ 1885. 4de Aarg.

TALE AF BISKOP ORSON F. WHITNEY,

afholdt i Tabernaklet, Salt Lake City, d. 19de April 1885.

(Fortsat fra Side 64.)

Disse nægte alle Aabenbaring; de sige, at Himlene ere tillukkede, at Gud ej længer taler til Menneskeslægten, at han har efterladt dem en Bibel, indeholdende en Beretning om de, som ere døde og som omtale Befalinger, givne til et fordums Folk, der i Lighed med os vare Guds Børn. Dette er den kristne Verdens Paastand; man tror, at denne Bog er Skrifternes Kanon,og at den er fuld, saa at vi ikke behøve mere Aabenbaring eller mere Lys end dens Blade indeholde. Dette er deres Stilling medens de samtidig sige, at vi ere udelukkende i vore Ideer, samt indbildske,snæverhjærtede og indskrænkede, fordi vi bevidne, at Gud taler og har givet nyere Aabenbaringer end de, Bibelen indeholder.

Det er sandt, at vor Vidnesbyrd derom ikke gjør det sandt. Ikke destomindre ere Menneskene ansvarlige hvis de ikke grundigt overveje Vidnesbyrdet af Mænd, der gjøre Fordring paa at have mere Lys end de. Hvis jeg ikke allerede var overbevist om, at jeg havde det Rette, vilde jeg som en Sandhedssøger, være villig til at skjænke tilbørlig Opmærksomhed til mine Medskabningers oprigtige Meninger, i den Hensigt at prøve Alt og beholde det Gode. Og selv nu, medens jeg tror, at mine Fødder staa paa Sandhedens Klippe og at dette er den Herres Jesu Kristi eneste Evangelium, er jeg villig til at lytte til Andres Ider. Dersom den kristne Verden skulde frembringe noget Bedre end ,,Mormonismen", hvis de havde det, eller nogensinde ville faa det, haaber jeg, at jeg ikke skulde være saa fordumsfuld, at jeg vilde vende et døvt Øre til deres oprigtige Vidnesbyrd, fordi jeg kunde indbilde mig, at jeg allerede havde Lys og behøvede ikke mere. Jeg vilde idet mindste undersøge deres Paastande, hvad de saa end vare, og prøve dem ved ,,Loven og Vidnesbyrdet", thi hvis Mennesket ikke ,,søge efter dette Ord , er det fordi der er intet Lys i dem."

Bibelen er en Velsignelse; vi undervurdere den ikke; thi den sætter os i Stand til at møde den kristne

Verden med dens egne Vaaben, idet vi bruge Bibelen som Sandhedens Prøvesten, i Henseende til deres Lærdomme, og de, vi udbrede, hvilke læres og stadfæstes af den selv samme Bog, paa hvilke de Kristne gjøre Fordring paa at tro. De Sidste-Dages Hellige lære intet Princip, for hvis guddommelige Oprindelse de ikke kunne finde Beviser i Bibelens Blade; og naar deres Meninger ikke blive antagne og den kristne Verden bespotte og le af dem, er det simpelthen en Anerkjendelse af deres Forfølgere, at de ikke tro deres egen Bibel, at de ingen Tro have paa den Optegnelse, som de sige er tilstrækkelig for Alt — Begyndelsen og Enden af al Aabenbaring. De gjøre Fordring paa at have stor Agtelse for denne gode Bog, men alligevel tro de ikke eller handle efter dens Forskrifter. Overalt i Verden er den Ide fremherskende iblandt dem, som have den hellige Skrift, at det kun er nødvendigt at tro paa Guds Søns Navn, og at dette er ensbetydende med Frelse, støttende, som jeg antager, deres Theori paa det Skriftsprog, som erklærer, at „saa haver Gud elsket Verden, at han haver givet sin Søn den Enbaarne, at hver den, som tror paa ham, ikke skal fortabes, men have et evigt Liv." Jeg skal nu forklare vor Standpunkt. Vi fastholde, at Tro paa Gud og Menneskeslægtens Frelser er absolut nødvendigt for Frelse. Men vi standse ikke her. Vi forudsætte, at dersom Menneskene tro paa Jesus Kristus, ville de holde hans Befalinger, de ville adlyde hans Forskrifter; de ville ikke forkaste nogen Lærdom, som han lærte; de ville ikke sige, at Daab er unødvendig, at Apostle og Profeter ikke længere behøves; de ville ikke prøve paa at fordreje Skriftens Ord, de ville ikke sige, at den Helligaands Velsignelser have ophørte, eller at Mænd, som besidde det hellige Præstedømme, ikke have Ret til at uddrive Djævle, tale med nye Tunger, lægge Hænder paa de Syge, og administrere alle disse aandelige Velsignelser, for hvilket det hellige Præstedømme netop er dem givet. Den kristne Verden vilde ikke forkaste dette, dersom de troede deres egen Bibel, thi jeg læser intetsteds i dens hellige Blade, at den Tid nogensinde skulde komme (uden formedelst Overtrædelse og Frafald), da disse Ting skulde ophøre, og at det skulde siges, at de ikke længere vare nødvendige.

Det er sandt, at Apostlerne fordum profeterede om, at der skulde komme en Tid, da Menneskene vilde afvige fra Sandheden og tage sig selv Lærere i Hobetal efter som det kildrede deres Øren, ønskende blot at høre det, som kunde behage deres egenkjærlige Natur; at Dagen skulde komme, da de ikke vilde fordrage den sunde Lære, men leje Præster til at lære Menneskenes Bud for Guds Befalinger, da Landet skulde blive udtømt og øde og dens Indbyggere udryddede, fordi de havde overtraadt Love, forvendt Skikke og gjort den evige Pagt til Intet. Dette skulde være Verdens Tilstand paa den Tid man vilde sige, at disse Gaver og Velsignelser ikke længer vare nødvendige. Menneskene kunde ikke længer have Ret til dem fordi de vilde forfølge, undertrykke og dræbe den, som prædikede sand Lærdom; og efter at have udryddet den timelige Kirke fra Jorden, maatte den aandelige Medpart nødvendigvis forsvinde, lige saa naturligt som Menneskets Aand vil tage bort naar Legemet dør. Legemet er kun en

Jordklump foruden Aandens oplivende Tilstedeværelse. Naar Legemet vender tilbage til Jorden, har Aanden sin Frihed og kan svæve bort. Da Kristi Legeme var dødt, vendte Aanden tilbage til Gud og gik ind i Aandeverdenen. Saaledes var det ogsaa med Kirken, som kaldes Kristi Legeme. Dræb den timelige eller legemlige Kirke, og den aandelige Kirke vil forsvinde, den vil blive optaget til Himmelen.

Det er vor Tro, at den kristne Kirke, som oprettedes i Kristi og hans Apostles Dage, apostaserede og vendte sig fra Sandheden; den blev hedensk idet den blandede sig med det hedenske Roms Religion og Traditioner, og vi tro, at dette er Aarsag til denne store Troes- og Meningsforskjel, som hersker — disse mange Skikkelser af Gudsfrygtigheds Skin, der fornægte dens Kraft — som, skjøndt det Hele siges at være Kristi Kirke, har kun liden eller slet ingen Lighed med den Kirke, som Kristus oprettede. Alle disse Samfund gjøre Fordring paa at være et, uagtet de ere delte næsten til Utallighed, at have det samme Evangelium, skjøndt deres Lærdomme ikke taale Sammenligning med Evangeliet, som blev prædiket i fordums Dage, gjøre Fordring paa at have samme Magt, medens de ligefrem nægte og forkaste denne Magt og ville træde dem under Fødder, som fastholde, at den burde existere. Dette er netop den Stilling, som Modstanden indtager overfor „Mormonismen", der erklæres for at være det gamle Evangelium gjenbragt, den gamle Kirke, paany oprettet, ingen ny Religion, ingen ny Plan, men ligefrem det evige Evangelium paany aabenbaret.

Jeg kunde benytte Eders Tid med at fremføre næsten utallige Beviser, for at forklare hvorledes den kristne Verden er bortveget fra denne hellige Bogs Lærdomme. Jeg kunde ogsaa henvende mig til den for at bekræfte de Sidste-Dages Helliges Grundsætninger. Det er en gammel Historie, fortalt saa ofte, og maaske det er bedst, at jeg ikke indlader mig derpaa vidtløftigt i Eftermiddag. Lad det være nok at sige, at vi tro, at Gud har talet fra Himmelen, at han atter har aabnet Evighedens saa længe tillukkede Porte, og har oprejst et Folk til at gjøre Forberedelser for Tidernes Fyldes Husholdning, oprejst inspirerede Mænd til efter hans Befaling at prædike det evige Livs Principer til Verden, at oprette et System, der vil tjene som et Forbillede paa Millenniets Freds- og Retfærdighedsregjering. Vi tro, at vi leve i de sidste Dage, i hvilke Gud vil udføre et stort og forunderligt Værk, at han anden Gang vil lægge sin Haand paa at erhverve sig det Overblevne af sit Folk, at han vil samle dem fra Norden og Syden, Østen og Vesten og føre dem til Zion, hvor han vil give dem Hyrder efter sit eget Hjærte til at lære dem Herrens Love, og at Loven skal udgaa fra Zion til Jordens Indbyggere, og Herrens Ord fra Jerusalem.

Vi tro, at vi leve i Historiens Aften, at den store Uges Lørdag snart er til Ende, hvis Uges enkelte Dage er et Tusinde Aar, det forudbestemte Tidsrum, i hvilket denne Jord skulde opfylde det Maal, dens Skaber havde bestemt den. Vi tro, at da Gud talte til Adam og sagde ham, at han skulde dø paa den Dag, han aad af den forbudne Frugt, holdt han sit Ord, og at Adam virkelig døde inden Dagen var udrunden. Men det var ikke en Dag, bestaaende af 24

Timer, en af vor lille Jords Omdrejninger; Dagen, som han mente, var beregnet efter den Planet, paa hvilken Gud bor, og som, ifølge hvad os er bleven lært, drejer sig om sin Axe en Gang i et Tusinde Aar. For vor Jord blev der bestemt en Tilværelse, som den skulde gjennemgaa; sex Arbejdsdage skulde den have førend sin Hviledag eller Sabbat. Vi tro, at den snart har naaet Enden af sin Tilværelses sjette Tusinde Aar, og at den syvende Dag eller det syvende Aartusinde, som snart vil begynde, vil blive Millenniet, Fredsregjeringens Tid, i hvilken Kristus, denne Verdens Regent og Hersker, som arbejdede, led og døde for at forløse dens Indbyggere fra Døden, vil bo paa Jorden og regjere i sin Herlighed som Konge over sit Folk og hele Menneskeslægten.

Disse simple Sandheder, hvoraf de fleste tydelig omtales i Guds hellige Ord, Bibelen, blive saaledes fordrejede af de Helliges Fjender, at man formedelst vor Tro derpaa, vil beskylde os for Forræderi mod Regjeringen, under hvilken vi leve. De sige, at vi ere Forrædere fordi vi tale om Guds Rige, at et Rige ikke kan existere i en Republik, og at der intet Rum findes i dette store Land for vor Guds Rige. De kunde lige saa godt sige, at der er ikke Plads i Kristenheden for Guds Kjærlighed. Denne Regjering blev jo grundlagt i den udtrykkelige Hensigt at skulle indføre dette Værk. Inspirerede Mænd som Washington og Jefferson bleve oprejste for at danne en Konstitution, der var saa liberal i sine Bestemmelser, at den sikrede alle Mennesker den størsteFrihed. Baade Kristen og Hedning, som ønskede at gjøre dette herlige Land til deres Hjem, skulde have ubegrænset Ret til at dyrke Gud eller Guder efter deres Tro og Samvittigheds Bydende. Vi tro, at Gud oprejste George Washington saavel som Thomas Jefferson, Benjamin Franklin og de andre Patrioter, som med deres Sværd og Penne udskar denne store Regjerings Grundprinciper — en Regjering, som de haabede vilde bestaa for altid, og stedse være et Tilflugtsted for de Undertrykte fra alle Nationer, hvor Ingens Religion kunde blive angrebet, eller Nogen forhindres i at dyrke sin Mester paa sin egen Maade, saa længe som han ikke gjordeIndgreb i Andres Rettigheder. Vi tro, at disse Mænd bleve inspirerede til at udføre detteArbejde, ligesom vi ogsaa tro, at Joseph Smith blev inspireret til at begynde dette Værk, i Lighed med Gallia, Columbus og andre mægtige Mænd fra gamle Tider, som jeg ikke har Tid til at nævne, men som bleve inspirerede til gradvis at berede Vejen for denne Husholdning. De kunne betragtes som Skildvagter, staaende til forskjellige Tider gjennem Aarhundredernes Løb i deres Pladser, til at udføre det Gud inspirerede dem til at gjøre. Gradvis fjærnede de Vildfarelser fra Menneskets Sind og spredte Mørket, eftersom deres Skaber gav dem Evner, indtil det blev muligt for denne store Nation, de Forenede Staters Republik, at blive grundlagt paa dette Land, som et Asyl for de Undertrykte, et Hvilested for Pagtens Ark, hvor vor Guds Tempel kunde bygges, hvor Frelseplanen kunde blive indført og iværksat i Frihed, uden at saa meget som en Hund skulde vove at røre sin Tunge i Opposition til den Almægtiges Hensigter. Vi tro, at dette var Guds Hensigt med at lade de Forenede Staters Republik blive dannet,

thi dette er det eneste Land, hvor hans Værk kunde blive paabegyndt eller hans Folks Fødder finde Hvile. Intet andet Land havde saa fri: indede Institutioner eller havde antaget en saa stor Platform, at Alle kunde staa paa den. Vi ære disse Patrioter for det ædle Arbejde, de udførte, men vi give dog den største Ære til Gud, vor Fader og deres Fader, som inspirerede dem dertil. Vi tage dem i Haanden som deres Brødre.

Vi tro,at de udførte deres Arbejde som Hædersmænd, ligesom vi og prøve paa at udføre vor Gjerning trofast og godt, saa at vi ikke skulle findes troløse i Guds Øjne ved at undlade at udføre den Mission, som han har beskikket os.

Dette er de Sidste-Dages Helliges Forræderi. De prædike om Kongernes Konges Komme, som alle Kristne burde tilbede, som alle Kristne burde byde velkommen. Og i Stedet for at vedtage Love for at forbyde eller om muligt hindre dette Værks Fremgang, som har til Hensigt at velsigne hele Menneskeslægten, burde de forene deres Kræfter med de Sidste-Dages Hellige for at hjælpe det frem; thi det er Guds Værk lige saa vist som der er en Gud i Himmelen, og han vil gjennemføre sine Hensigter. At fremføre Mænd for Domstolene, at indespærre dem i skumle Fængsler, at drive dem fra Stad til Stad eller udgyde deres Blod, vil ligesaa lidt tilintetgjøre dette Værk som det vil berøve Solen sin Herlighed. De, som tage Sværd i Haand for at kæmpe mod Zion vil omkomme ved Sværd. De, som undlade at tage Gud i Betragtning ved deres Behandling af „Mormon-Problemet", vil finde,førend de blive færdige, at det er Selvmord at stride mod den Almægtige. Efter menneskelig Tykke ere vi hjælpeløse. Vi rose os heller ikke af vor egen Styrke, da vi kun ere en Haandfuld i Betragtning af Jordens Millioner, men Gud har givet os en Mission at udføre. Vi kunne ligesaa lidt trække os tilbage fra at udføre den, som Revolutionens Fædre kunde vægre sig ved at gjennemføre deres Mission, at trække os tilbage vilde virkelig være Forræderi, Forræderi mod Gud og Menneskeslægten, og vi vilde da fortjene de mod os udspredte Beskyldninger, som nu ere aldeles falske. Muligvis vilde man lykønske os og klappe os paa Skuldrene, hvis vi vilde spille Forræderens eller den Troløses Rolle, men det vil ikke lønne sig for os at kjøbe Menneskenes gode Mening eller Anerkjendelse med et saa forfærdeligt Offer. Mænd, som døde for at grundlægge denne Nation, holdes i evig Erindring og Ære, medens Forræderen, som forraadte sit Land og svigtede det i Nødens Time, nævnes med Foragt. Han levede medens mange af Patrioterne døde, men hvilken Forræder lever i Dag i Ordets fulde Forstand? Patriotens Navn vil leve for altid, fordi han havde Mod til at dø for sin Overbevisning, men Forræderens Navn vil gaa i Forglemmelse, fordi han, for at frelse sit Liv, svigtede sit Lands Sag i Farens Time, muligvis i den Tanke, at det ikke nyttede at modstaa den store Magt, som løftede sin mægtige Arm for at underkue de amerikanske Kolonier. Vi tænke paa alt dette, men have ikke til Hensigt at slaas. Som et Folk er Fred vort Motto; Indførelsen af en Fredsregjering er vor Opgave. Vi ere et Folk, der bygge Templer, og maa Ikke besmitte vore Hænder med Ud-

gydelsen af Blod. Men det er ikke formedelst Menneskefrygt at de Sidste-Dages Hellige indtage denne Stilling. De have udvist deres Tapperhed; de have fremlagt Beviser for deres Mod ved at komme ud fra Verden og forsage den, samt taalmodigt at udholde dens Foragt og Modstand. Det fordrer undertiden større Tapperhed til at leve end til at dø.

Der gives Ofre, som vilde prøve nogle Menneskers Sjæle mere end bringes Ansigt til Ansigt med Døden i dens Tusinde Skikkelser. Men de Sidste-Dages Hellige have indtaget en fast Holdning, og kunne ikke trække sig tilbage med Ære. De ere beredte paa at møde Følgerne og overlade Resultatet i Guds Haand. Vi vente ikke nogen Befrielse fra Mennesker. Dersom der ikke er nogen Gud i ,,Mormonismen'', vil den falde, og vore Øjne blive aabnede for Bedrageriet; men hvis Gud staar i Forbindelse dermed, da Ve over dem, som stride imod ham, som kæmpe mod deres Skaber og antage, at de kunne træde deres Medmenneskers Rettigheder under Fødder uden samtidig at udsætte deres egne Rettigheder og Friheder for Fare.

Den gamle Fabel, som Esop fortæller om Skovhuggeren, der gik i Skoven for at faa sig et Øxeskaft, forklarer tydeligt den Tilstand, hvori vi befinde os for Nærværende. Skovhuggeren gik ud og talte med Træerne, bedende dem om at give sig et Skaft til sin Øxe. De store og stærkere Træer, som paatoge sig Myndighed og ringeagtede de mindre Træers Ret, idet de troede, at de kunde gjøre med disse som de behagede, holdt Raad og besluttede at imødekomme Skovhuggerens Forlangende ved at give ham Asken. Asken faldt, men aldrig saa snart havde Huggeren passet Skaftet til sin Øxe førend han ogsaa begyndte at hugge løs paa de andre Træer. Han lod det nemlig ikke være nok med Asken, men nedhuggede Egen, Cederen og Skovens store og mægtige Monarker, som i deres Stolthed havde bortgivet den lille Asks Ret. En gammel Ege klagede saaledes til et i Nærheden staaende Cedertræ: ,,Dersom vi ikke havde bortgivet Askens Ret, kunde vi maaske have staaet her for altid, men fordi vi have overgivet dennes Ret til Ødelæggeren, lide vi nu selv under det samme Onde.''

Vor Nation kan maaske tro, at den er stærk og mægtig nok til at behandle Utah-Folket efter Behag. Deri har den Ret; vi gjøre ikke Fordring paa at kunne maale fysiske Kræfter med dens talrige Indbyggere. Men dersom Troen paa evig Straf er sand; dersom der er saadan Noget til som Gjengjældelse, da Ve over denne Skov af Stater, dersom de overgive Utah-Askens Ret i Tyrannens Hænder. De kunne ikke gjøre det uden Fare for de alvorligste Følger. Dersom de træde deres Medborgeres Rettigheder under Fødder, maa der komme en Tid i Retfærdighedens evige Omløb, da deres Halse ville blive underlagte Tyrannens Hæl. De ville selv komme til at lide under de Love, som de have vedtaget imod det hadede, misforstaaede og nedtraadte Utah-Folk. Som en amerikansk Patriot haaber jeg, for Guds Skyld, at Sligt aldrig skal blive nødvendigt. Jeg haaber, at denne Nations Øjne vil blive aabnet, saa at den kan se Faren, som truer den langt borte. Men hvis jeg var en Profet, vilde jeg profetere i Guds Navn, at dersom den berøver os vore Rettigheder og overgiver os

som et Offer for at tilfredsstille den offentlige Mening, vil Dagen komme, da deres egne Halse ville føle det trykkende Aag. De Love, som de nu vedtage for at berøve os vore Rettigheder som amerikanske Borgere, ville i sin Tid ogsaa berøve dem deres Rettigheder, og de skulle med fuldt Maal tømme det Bæger, som de have iskjænket til os. Jeg haaber, at det aldrig skal blive nødvendigt, men jeg tør forudsige det paa de nævnte Betingelser, og jeg gjør det i Ydmyghed, uden at have noget Forræderi eller Ondt i Hjærte mod mit Land, men med Sorg i mit Indre over, at nogle af vore Medborgere have Hjærte for at ville behandle os paa en saa grusom Maade.

Vi ere et Fredens Folk. Vi ønske kun at man i Fred skal lade os udføre vor Mission. Gud vilde ligesaa lidt tillade os at bygge Templer som David, hvis vi besmittede vore Hænder med Blod. David blev, som bekjendt, forbudt at bygge Guds Tempel i Jerusalem fordi han havde udgydt Blod. Det blev overladt til hans Søn Salomon, en Fredens Mand, at bygge Templet. Saaledes er det ogsaa med os. Vi ville ikke behøve at føre Krig; vi agte ikke at benytte dødelige Vaaben, vi ønske ikke og ville ikke blive tvungne til at udgyde vore Medmenneskers Blod. Vort Blod maaske kan komme til at flyde i nogle Tilfælde, men Guds Værk vil ikke derved blive tilintetgjort. Vi ville lade Fjenderne være ene om dette Stykke Arbejde. De kunne udgyde vort Blod, men vi maa ikke udgyde deres. Vi skulle opbygge Templer til vor Guds Ære og administrere i dem for baade de Levendes og Dødes Frelse, og saaledes gaa fremad, udspredende Fred og udgydende Olie paa de oprørte Vande. Og medens der vil blive Krige, og Rygter om Krige, og medens Nation vil rejse sig mod Nation og nedsynke i Forbitrelsens Hvirvelpøl, ville de Sidste-Dages Hellige prædike om Fred paa Jorden og Frelse til Menneskene, samt være exemplariske i al retfærdig Vandel, og søge at lade deres Lys skinne, saa at Guds Herlighed kan udgaa fra dem til Andre.

Dette er den Slags Forræderi, vi prædike. Vi ønske at gjøre vort Land, vore Medborgere og Medmennesker Godt. Vi tro, at denne Jord er Herrens, og at Kristus vil komme for at regjere paa den, thi det er hans Ret at regjere, og jeg for min Del skulde ønske, at den Tid snart vilde komme. Kristi Regjering vil ikke berøve noget Menneske sin Ret, ingen retfærdig Regjering behøver at frygte den. Hverken de Forenede Stater eller Europas Nationer behøve at frygte for Kongernes Konges Ankomst, dersom deres Samvittighed er ren. Dersom de ere kristne Nationer, maa de erkjende, at de skylde ham Lydighed. De skulde føle stolte over at kunne lægge deres Kroner og Sceptere for hans Fødder, anerkjende ham som Herrernes Herre og krone ham Kongernes Konge.

Dette er et Overblik over de Sidste-Dages Helliges Mission. Dette er nogle af de Ideer, som vi hylde, og som vi ikke kunne forkaste. Vi vilde gjøre os uværdige vor Slægt som Abrahams Sønner og Døtre, og som Frihedens Arvinger, dersom vi forsagede det, vore Forfædre levede og døde for, og for hvilket de underkastedes al Slags Forfølgelse. Vi overlade Resultatet i Guds Haand. Lad Verden forfølge os, dersom den ønsker at paatage sig Ansvaret der-

for; vi ville søge at gjengjælde Ondt med Godt. Naar de møde os med Sværdet, ville vi møde dem med Fredsbanneret. Vi ville sige Fred paa Jorden, naar de have Krig paa Jorden. Vi ville gjøre vor Pligt eftersom Gud giver os Styrke dertil, og overlade Følgerne til ham, som styrer alle Menneskers og alle Nationers Handlinger saaledes, at Slægtens endelige Forløsning bliver Følgen.

Maa Gud paaskynde Dagen. Maa han velsigne dem, som blive forfulgte, som blive drevne og fængslede for Retfærdighedens Skyld. Maa han velsigne de Oprigtige, Gode, Rene og Patriotiske iblandt det amerikanske Folk, samt de Ærlige og Oprigtige iblandt alle Verdens Nationer, som ønske at nyde deres egne Rettigheder og Friheder samt ere villige til at Andre skulle nyde deres. Maa Gud velsigne alle rettænkende Mennesker, og maa han have Barmhjærtighed med dem, som søge at træde deres Medskabningers Ret i Støvet og stride imod de store og herlige Planer, som Gud har forud bestemt til sine Børns Frelse. Dette er min Bøn i Jesu Christi Navn. Amen.

BIOGRAFISK SKIZZE

AF PRÆSIDENT ANGUS M. CANNONS LIV

saaledes som meddelt af ham selv i et Foredrag, afholdt i Tabernaklet i Salt Lake City, den 3die Maj 1885.

(Fra ,,Deseret News.")

Jeg frygter, mine Brødre og Søstre at med mindre den største Stilhed hersker, skal jeg ikke være istand til at gjøre mig forstaaelig. Jeg havde ingen Tanke om at skulle tale til Eder i Tabernaklet indtil jeg blev underrettet om, at Assembly Hall vilde blive for ubekvem, ellers skulde jeg have frasagt mig Arbejdet. Dersom I ville bede for mig, har jeg Tillid til at Herren vil gjøre mig istand til at udtrykke mit Hjærtes Tanker, der netop ved denne Lejlighed synes at paatrænge sig min Hukommelse. De Optrin, der have funden Sted i Løbet af den sidste Uge, have opvækket Minder i mit Sind om Begivenheder og Omstændigheder, der have fundet Sted under min korte Tilværelse.

Den 11te Februar sidstleden var det 45 Aar siden, at nuværende Præsident John Taylor indlemmede mine Forældre ved Daab i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige i Byen Liverpool i England. I Aaret 1842 løste vi Billet med Skibet ,,Sidney" til Trods for at vore Forældre ved Drømme fra den Almægtige vare blevne advarede mod de Farer, vi derved udsatte os for. En Moder, der var hengiven til den Herre Jesu Kristi Evangelium ved det Vidnesbyrd, som han havde skjænket hende, forstod vel, at hun vovede sit Liv ved at tiltræde en saa farefuld Rejse; men af Frygt for, at hun skulde ende sine Dage i England, sagde hun, at hun agtede at tage sine Børn til et Friheds Land. O, hvor vel jeg erindrer hende løfte sin Haand og sige: ,,Jeg kan ikke samtykke i at

lægge mine Ben i dette Land; jeg vil tage mine Børn til et Frihedens Land, til vor Guds Zion!" Hendes Ægtefælle, min Fader, paabegyndte kun Rejsen med stor Modstræben, da han ligeledes ved Drømme havde været advaret mod de Farer, der truede hendes Liv, paa Grund af den kritiske Tilstand, hendes Helbred befandt sig i for Øjeblikket, men naar han kom med sine Indvendinger sagde hun: „Jeg maa føre mine Børn til Kirkens Skjød, og da vil jeg være tilfreds med at nedlægge mit Liv." Vi havde været paa Søen i sex Uger, da det blev vor Skjæbne at miste denne Moder. To Uger derefter naaede vi New Orleans, hvorfra vi løste Billet for Øvre Mississippi.

Da vi ankom til Nauvoo bleve vi velsignede med Aanden og skuede Guds Handlemaade, tilkjendegivet blandt hans Folk der. Skjøndt Fattigdom var de Helliges Lod, herskede der dog Lykke og Tilfredshed. Broder Joseph som en Guds Profet var Alt, de Helliges elskende Hjærter kunde forvente; han var en Fader for Folket og følte Deltagelse for Alle, der kom til et fremmed Land. Pøbelen truede de Hellige ved vore Koloniers Grænser, og Broder Joseph var bestandigt i Fare paa Grund af de Angreb, der bleve gjorte paa ham fra Tid til anden. Da han engang med sin Hustru sejlede over en Flod i Nærheden af Dixon, blev han arresteret og bortstjaalet af toMissourianere, og havde det ikke været for Venners Indskridelse vilde han have bleven ført i Smug til Missouri. O, hvor mit Hjærte bankede af Glæde, da jeg saa ham stige op paaBrøndhuset, som mange af Eder vil erindre, og idet han tog sin Hat i Haanden udbryde til Folket: „Jeg er taknemlig til Israels Gud, at han har befriet mig ud af Missourianernes Hænder endnu engang!"

Pøbelen vedblev at plage de Hellige indtil de fik Profetens Snigmord fuldført, hvilket blev gjort underStatens Løfte om Beskyttelse. Hvor godt erindrer jeg ikke den Afsked han tog med os! Omstændighederne havde været de allermest prøvende. Vi vare opfordrede til at tilbagelevere de Vaaben, som tilhørte Staten, hvilket vi roligt paa hans Opfordring gjorde. Han gik, for at bruge hans egne Ord, som et Lam til Slagterbænken, og,som han sagde, Tiden vilde komme, da det skulde siges om ham, at han var bleven myrdet med koldt Blod. Broder Willard Richards ledsagede Hyrum og Joseph, og Ældste John Taylor, vor nærværende Præsident, ledsagede dem som deres Venner. Den 27de Juni 1844 flokkede Pøblen sig omkring Carthage Fængsel. Carthage Kavalleri vare her posterede for at beskytte ham, men det var øjensynligt, at disse havde sammensvoret sig med Pøbelen for at hjælpe til med Snigmordet. Broder Hyrum og Joseph bleve dræbte, og Broder John Taylor blev saaret med fire Kugler og laa hjælpeløse paaFængselsgulvet. Broder Willard Richards var den eneste, som overlevede uden saa meget som et Hul i sine Klæder. I kunne forestille Eder, hvilken Sorg og Fortvivlelse der svulmede i Guds Folks Hjærter, da man vendte tilbage med disse Mænds Levninger, hvis Stemmer saa ofte havde frydet vore Hjærter, men nu vare tavse i Døden. De Tolv vare næsten alle fraværende for at prædike Evangeliet og udføre de Missioner, der vare paalagte dem.

Man erfarede, at Mænd, som havde

været Broder Josephs nærmeste Fortrolige, havde været Hovedmændene for Sammensværgelsen, der fik udvirket hans Fængsling og sluttelig Forræderi og Død. Hvem vare de? Deres Navne vare Law, af hvem én havde været Josephs Raadgiver, Higbee og Foster og andre Frafaldne. Dette er ikke til at forundre sig over. Hvem forraadte Josep og Hyrum til Liberty Fængsel? George M. Hinckle, Josephs Hjærtensven. Hvem forraadte Herren, vor Forløssr? En Judas og en af Lammets Apostle. Hvem sammensværger sig i Dag mod Guds Folks Liv og Friheder? Mænd og Kvinder, som have været anerkjendte som Herrens Salvede og indehaver Stillinger og Pladser blandt os i Dag.

De Tolv vendte tilbage og gjenorganiserede Præstedømmet, der virkede i deres forskjellige Embeder, Stillinger og Kaldelser. Vor Guds Tempel var fuldført. I det kunde Begavelser gives og de Hellige fryde sig ved de Velsignelser, de modtoge under det tjenstgjørende Præstedømmes Hænder i Templet. I Templet, som de i Armod havde arbejdet for at bygge, modtoge de Begavelse. Før sin Bortgang veldowed Broder Joseph endel af Apostlene og sagde til de Tolv, at han paalagde dem Ansvaret til at opholde Riget, idet han forudfølte, at den Tid han endnu havde tilbage var kort. Jeg kommer her i Tanker om hvad der fandt Sted i Forbindelse med Opbyggelsen af St. George Tempel. Præsident Young følte Pligten tungt hvilende paa sig at overføre de Nøgler, som han besad, paa hans Medarbejdere i Præstedømmet; og da det var indlysende, at dette (Salt Lake) Tempel ikke kunde blive gjort færdigt i Tide til at han kunde paalægge dem sin Myndigheds Kaabe, begav han sig til St. George og fuldførte dette Tempel, og der iklædte sine Brødre med Myndighed til at opholde Guds Værk.

Tidligt paa Foraaret 1846 forsamledes de Hellige i Nauvoo, der vare blevne drevne fra deres Hjem i Landet deromkring, deres Huse nedbrændte, deres Kornstakke fortærede og deres Jorder ladte øde, omkring Præsidenten og hans Medbrødre og forespurgte, hvad de skulde gjøre for at beskytte deres Liv. Da Pøbelen vedblev at forurolige vore Folk, indgik man en Slags Fredstraktat. Vi havde ansøgt de forskjellige Stater om et Tilflugtssted for denne grusomme, rødhaandske Undertrykkelse. Kun én Stat, tror jeg, ud af dem alle ansaa det for passende at besvare Guds betrængte Folks Ansøgning, og dette var, tror jeg, Guvernøren af Arkansas, og vi bleve anbefalede at gaa til Oregon, om jeg husker rigtigt, hvor vi maaske vilde finde et Land, som vi kunde bebygge og blive sikrede mod vore Fjender. Under Guds Inspiration foreslog vore Ledere os at forlade vor smukke By, vore Hjem, og begive os til de vestlige Vildnis, idet vi gjorde Overenskomst om, at Pøblen skulde ophøre alle Fjendtligheder og tillade de Fattige, de Svagelige og nogle faa stærke Mænd at blive tilbage og lægge den sidste Haand paa Templets Fuldførelse. Jeg erindrer meget vel Luftens bidende Kulde da de paabegyndte deres Udvandring fra Nauvoo, og mange af dem gik over Floden paa Isen. De opholdt sig for en Tid ved Sugar Creek, oftende vendende tilbage før de kunde faa Selskabet samlet, skaffe Transportmidler osv., og paabegyndte slutteligt deres trætte Marsh gjennem Staten

Iowa, en Vejlængde af 300 Mil. Selskaber dannedes og sendtes ind i Missouri for at skaffe Levnetsmidler for Familierne; Hestespandene bleve fordoblede for at trække Vognene gjennem Mudderet; Broer bleve byggede, og man vadede over Strømme indtil de sluttelig naaede Missourifloden. Undervejs havde de afsat to Kolonier, der kaldtes Pisgah og Garden Grove, der skulde være Hvilesteder eller Tilflugtssteder for de, der vare for trætte og ikke havde Midler til at fortsætte deres Rejse.

Da de ankom til Missourifloden mødte de Udsendinge, der meddelte vore Førere, at det var nødvendigt at vi afgav en Batallion paa 500 Mand for at bistaa de Forenede Stater i deres Kamp mod Mexiko. Vi leverede, som meddelt igaar, 520 Mænd. Hvorledes skal jeg beskrive de Optrin, der fandt Sted i den skjønne By Nauvoo medens disse Mænd bleve mønstrede til Tjeneste? Uden et Gevær, større end en Riffel til at forsvare os med; uden nogen Forskandsninger, bleve vi overfaldne af en talrig Pøbel og truet med Døden, hvis ikke vi forlod Byen øjeblikkeligt.

Der var en Del Mænd, ikke Sidste-Dages Hellige, som havde kjøbt Ejendom der i Byen, og de syntes, at dette var en yderst tyrannisk Fremfærd. Jeg erindrer meget vel den Gang Præsident Daniel H. Wells, som vi nu kunne kalde ham, og som nu præsiderer over den europæiske Mission, han var en Mand udenfor vor Tro. Da han saa' Folkets Tilbøjelighed efter at frarøve os Alt, vi ejede, annammede han Troen og blev døbt i Mississippifloden og forenede sine Interesser med vore. Han lagde sin Ejendom i sin Hustrus Hænder, som havde født ham en Søn, og paabegyndte vor Byes Forsvar ved Hjælp af nogle faa Borgere, nogle faa Brødre, der vare ladte tilbage for at fuldføre Guds Tempel. Dette var Begyndelsen af hans Historie ved os, det vil sige ved Evangeliet. Nede ved Mississipefloden laa der nogle gamle Dampskibsaxler. Dem toge vi og satte i Stilling i Lunden Vest for Templet. De bleve skaarne i Stykker, tilstoppede i den ene Ende og lavede til Noget, der skulde ligne en Kanon, dernæst fastgjort paa Hjul og lagte i Forsvarsstilling. Vi udholdt flere Ugers Belejring og tre Dages vedholdende Kamp. Ved denne Tids Forløb var Fjenden voxet i Antal, vi aftsget. Nogle af vore Mænd bleve forsagte dengang ligesom nu: under endel Paaskud og Undskyldninger forlode de Byen. Resultatet var at et Forlig blev indgaaet. Det blev os lovet, at dersom vi vilde gaa over Floden til de nøgne, golde Prærier (til hvad nu kaldes Øen ovenfor Montrose); at dersom vi vilde overlevere vore Vaaben som Pant paa at vi ikke vilde bruge dem til deres Skade — med Løfte om at faa dem tilbageleverede os — skulde Fjendtlighederne ophøre. Vi skulde imidlertid forlade vor Ejendom. Jeg var den Gang en Dreng paa 12 Aar. Vor Fader havde kjøbt Ejendomme for hvad faa Penge han havde tilbage, efter at have betalt flere Familiers Emigration, der frafaldt Kirken, fordi de ikke bleve sørgede for da de kom her. — Jeg siger, min Fader havde kjøbt Land for sine faa Midler nærved Nauvoo, samt et lille Hus, i hvilket hans moderløse Børn kunde finde Ly. Bland de overleverede Vaaben fandtes ent Riffel, det eneste Relikvi jeg havde efter min afdøde Fader. Den kristelige Civilisation, som vi have hørt saa

megen Tale om i den sidste Uge — som den er bleven forherliget ved at blive sammenlignet med de Sidste-Dages Helliges Grundsætninger — kom ind og tog Besiddelse af vor By og vore Vaaben, ifølge Overenskomst, og lovede at tilbagelevere de sidstnævnte, saa at vi kunde have et Forsvarsmiddel og Noget, hvormed at skaffe os Vildt til Opholdet naar vi havde forladt vore Hjem og Alt, vi ejede. En af de kristne Bødler, der pralede af sin kristne Civilisation drog sin Sabel, og idet han svang den i Luften udbrød han: ,,Jeg kunde have Lyst til at skjære Halsen over paa hver en af I Gudsfordømte Mormoner!" Broder Charles Lambert, som havde handlet som en Fader mod os, og vedblev at være os en sand Formynder, blev tagen med Vold og mishandlet, medens han forsøgte at redde nogle af vore tilbageværende Husgjenstande. Han blev efter Raadslagning af foregivne Kristne greben af en svært bygget Mand, og under Efterabelse af Daabens hellige Ordinance dyppet ned i Floden tre Gange, ,,ifølge Ordre af Templets Kommandør". Jeg erindrer meget vel det uindbydende Billede, der mødte vort Øje paa den anden Side af Floden. Der var en Prærie, det var sandt, men Regnen, der da øsede ned over os, med Intet til at dække os, satte os i en ynkelig Stilling. Her er Fader Haines som sidder foran mig. Jeg husker godt da han bar sin syge Hustru og lagde hende paa en Rulleseng, og over hendes udtærede Legeme (thi hun havde været syg i en sexten Uger) maatte de lægge Tinfade for at fange Draaberne, der trængte sig gjennem et vateret Tæppe, de havde udspændt paa spaltede Kjæppe over hende. Jeg erindrer godt dette Optrin. Jeg erindrer ogsaa hendes sidste Øjeblikke. Det var en kristen Officer, der anførte Banden, og jeg erindrer, at Broder Haines gik til denne Officer, efter at hans Hustru havde udaandet og som hun laa paa sin gjennemblødte Seng, og sagde til ham: ,,Her er et Mønster paa Eders Kristendom. Dette skal staa imod Dem paa Dommens Dag."

Jeg omtaler denne Begivenhed fordi den gamle Dame var som en Moder for mig i min moderløse Tilstand. Jeg omtaler det, fordi det gjorde et Indtryk paa mit unge Hjærte, som jeg aldrig kan forglemme. Jeg var dengang som sagt tolv Aar gammel. Jeg var ti Aar gammel da min Fader døde, hvilket fandt Sted kort efter Joseph og Hyrum Smiths Martyrdød i Sommeren 1844. Jeg tilhørte ikke dengang dette Samfund ved Daab; men jeg havde hørt min Moder sige, at hendes højeste Ønske var at faa hendes Børn til Guds Kirke, i Tillid til hans Vejledning og Omsorg. Det kom mig for at jeg burde døbes, og jeg gik ned til Floden en Søndag Eftermiddag og bad en Ældste der om at døbe mig, saa at jeg i det Mindste kunde opfylde min afdøde Moders og Faders Haab.

Da Pøbelhoben var kommen indenfor vor By blev det sagt os, at dersom vi vilde fornægte vore Fædres Tro, skulde vi blive ladte i Fred. Hvad var vore Fædres Tro? Deres Tro bestod i at tro, at Jesus var Kristus; at det var nødvendigt, at Menneskene omvendte sig fra deres Synder, og idet de hengave sig til Gud med hele deres Hjærte, bleve døbte til disses Forladelse; Haandspaalæggelse af En, der havde det melkisedekske Præstedømme, for den Helligaands Modtagelse; at Gud havde

gjengivet den evige Pagt og grundlagt sit Præstedømme blandt Menneskene. Dette var deres Tro. Kjendte vi Noget til celestialt Ægteskab eller Polygami dengang? Nej. Mine Forældre vidste Intet om det, og jeg havde aldrig anet noget Sligt. Men vi bleve sagte at vi skulde gaa. Folket vare ikke skyldige i at have flere Hustruer eller at have overtraadt Staten Illinois Love. Dog vare de sagte at de maatte gaa. Nogle af Folket vare ikke saa ydmyge som nogle af os ere. Jeg maa tilstaa, at jeg vidste ikke dengang, at dette var Kristi Evangelium, jeg havde anammet, Guds Kraft til Frelse; men jeg vidste, at min Moder var en hengiven Hellig og at min Fader havde sagt, at hans Sønner vilde udføre et større Værk end han havde; thi de vilde ikke være indpodede med falske Lærdomme, som han havde nedarvet fra hans Forfædre, og jeg skuede fremad for den Kundskab, som i sin Tid skulde neddale over min Forstand. At tilsidesætte min Faders og Moders Tro; at krybe og tigge og trygle for Mennesker, det kunde jeg ikke. Derfor tog jeg Afsked med min lille Broder og Søster og forenede mine Interesser med Guds Folk. Jeg fik aldrig det eneste Relikvi, jeg havde efter min afdøde Fader. De Slyngler stjal det, Kristne, som de kalde sig; og saadanne Mænd snakke om Kristendom, om Kristendommens Skjønhed og Dejlighed, i Sammenligning med „Mormonismens“ Tro. Derfor krusede mine Læber sig, da jeg hørte dem snakke om kristelig Civilisation. Jeg husker meget godt, at vi vare ved at sulte ihjel, men Herren sendte Flokke af Vagteler, med hvilke vi stillede vor Hunger. Vi rejste til Iowa og arbejdede og sled for at forskaffe os Levnetsmidler til vor forestaaende Vandring. Vi havde nogle faa Stykker Kvæg, som det lykkedes os at tage med os over Floden. Vi rejste gjennem Jowa, efter at have forskaffet Levnetsmidler i den kolde December Maaned. Det paafølgende Foraar overfaldt Indianerne os i Missouri og dræbte alt Levende, vi ejede, undtagen én lille Ko.

De Hellige rejste derfra samme Foraar (1847). Vor Broder George Q. Cannon og en Søster, to Aar ældre end mig, kom herigjennem med Præsident John Taylor til disse Dale. I Foraaret 1848 kom vi til Council Bluffs og forsøgte at gaa over Floden, men Isen brast og vor Vogn med alle vore Levnetsmidler gik tilbunds. Vi søgte Ly i et Hus, som vi havde bygget i Vinteren 1846—47; men senere paa Foraaret 1848 bleve vi af Indianer-Kommissionæren underrettet om, at vi maatte fraflytte denne Landstrækning, da det var paa Indianernes Enemærker. Som Følge heraf maatte vi trække os tilbage til Iowa og derfra til Missouri, og den sidste Ko, vi havde, blev dreven ud i Bayou Floden og dræbt af Ulve. Som en trettenaars Dreng gik jeg og huggede Brænde for 25 Cents Cord'en for at hjælpe til at skaffe Forsyning, og i Foraaret 1849 begyndte vi igjen vor Rejse til disse Bjærge. Vore Klæder vare tynde, men vi vare glade ved at have tilstrækkeligt Kvæg til, ved dets Mælk og lidt Brød at opholde vort Liv medens vi vardrede over disse vilde Sletter. Jeg var nu 15 Aar gammel, men saa spinkel bygget, at mine Forældre engang havde opgivet Haabet om, at jeg skulde opnaa Manddomsalderen; men efter at jeg var bleven hærdet ved Modgang, Træthed og Hunger, vandrede jeg over

disse nøgne Sletter barfodet, vandrede hvert eneste Skridt, og bar over Skulderen et Gevær, hvormed jeg nedskjød Vildt til Opholdet.

Vi holdt vort Indtog i denne Dal i 1849, og erfarede da, at Broder George Q. Cannon var bleven sendt paa en Mission til Kalifornien, hvor han gjorde Foranstaltninger til at erholde Midler til at forplante Missionen til Sandwichøerne. Han var afrejst Dagen før vor Ankomst. I et Brev, som han efterlod, meddelte han os, at han havde lavet et tilstrækkeligt Antal ubrændte Sten (Adobies) paa den Grund, hvor Denver & Rio Grande Jærnbanestation nu staar, til at bygge et Hus. Han havde avlet en Afgrøde Majs paa et Stykke Jord han ejede, og han meddelte os, at dette vilde brødføde os og at Stenene vilde bygge os et Hus, hvori vi kunde have Ly. Vi fik os bygget en Hytte ved Guds Bistand og en ældre Broders Godhed, der, i Forbigaaende sagt, kun var 15 Aar gammel ved hans Moders Død og 17 ved hans Faders Død og den ældste af sex Børn.

Jeg husker, at vi ikke havde Fedt nok til at smøre den Gryde, hvori vi lagde Dejgen. Vi maatte strø Mel deri for at forhindre den fra at hænge fast. Jeg husker den Følelse, der gjennemtrængte mig, da vi bestege disse cederbevoxede Klipper, hvorledes Blodet fra de dødstrætte Oxers Fødder betegnede vort Spor, da vi klattrede op ad disse Bjærgtoppe. Det rørte mit Hjærte, at se min lille tyndtklædte elleveaarige Broder, græde af Kulde, medens han spiste sin Majsskorpe i den kolde Nordenvind, og jeg følte Trang til at give det Løfte, at dersom Gud var Gud vilde jeg aldrig ophøre at anraabe ham at hævne vore tilføjede Uretfærdigheder og give os Oprejsning for vore Gjenvordigheder. At sige, at jeg vidste, at Evangeliet var Sandhed, kunde jeg ikke. Man forlangte mig til at forny min Pagt. Jeg var alt Andet end beredt paa at forny en Pagt med Gud. Jeg var ikke gjennemtrængt af nogen Sagtmodigheds- eller Ydmygheds-Aand. Jeg var opfyldt af Bitterhed og Had mod Alt, der kaldte sig selv kristelig Civilisation. Medens vi boede ved Missourifloden husker jeg, at vi den ene Dag efter den anden gravede op af den frosne Jord Artiskokker og vilde Løg til at opholde Livet med, medens Mænd, der foregav sig at være kristeligsindede, boede i vore Hjem, fra hvilke vi vare blevne drevne.

Foraaret kom, og med dets friske Varme bleve ogsaa vore Hjærter mildere og venligere stemte og om Efteraaret 1850 blev jeg beskikket tilligemed Broder George A Smith til at hjælpe til at bygge en Koloni 250 Mile Sydpaa, paa et Sted, der nu kaldes Parowan, for at danne og organisere Iron County, hvorfra en Repræsentant blev sendt til den første Legislaturforsamling.

Da jeg var vendt tilbage her til Byen begyndte jeg at søge til Gud for Kundskab. Jeg vidste, hvad min Faders Forudsigelser og min Moders Haab havde været. Jeg ønskede nu selv at vide, at Gud var Gud og at mine Forældre havde været hans sande Disciple. Som Bevis paa min Oprigtighed, gjorde jeg, mine Venner uvidende, i Faste og Bøn lønligt den Pagt med Gud, at dersom han vilde give mig Kundskab om, at dette var hans Værk, at Joseph virkelig var hans Profet, vilde jeg aldrig betænke mig paa at forkynde det i hvilketsomhelst Land og under hvil-

kesomhelst Omstændigheder. Og Gud aabenbarede til mig, at mine Forældres Tro var sand, at Jesus var Kristus, og ved den Helligaand kunde jeg nu sige, at jeg vidste, at Gud var min Fader.

I 1854 rejste jeg østpaa tilligemed Præsident John Taylor, anbefalet af Territoriets Guvernør og Sekretair som Kadet fra Utah, med Ordre til, gjennem Dr. Bernhisel, at ansøge om Adgang til Kadetakademiet i West Point, men at prædike Evangeliet til min Ansøgning blev bevilget. Efter at Præsident Taylor havde undersøgt Sagen og efter at jeg havde begyndt at virke som Missionær, skrev han mig til i Connecticut, at han troede, det vilde næsten vare et Aar, før jeg kunde faa Adgang, at Undervisningstiden vilde andrage fire Aar og at Staten derefter vilde forvente en Tjenestetid paa sex, otte Aar med ringe Lønning, som Vederlag for den Uddannelse, jeg nu saa meget ønskede, til samme Tid som han meddelte mig, at dersom jeg indlod mig herpaa var der Sandsynlighed for, at min Stilling og Post vilde blive højst ubehagelig, da Aanden tilkjendegav for ham, at der vilde blive Uroligheder, samt sluttede med at raade mig til at opgive min Plan. Naturligvis var dette et Slag for min Ærgjerrighed. Jeg satte mig ned og græd, men rejste mig op igjen og gik ud og prædikede Guds Evangelium. Det faldt i min Lod at være paa denne Mission, da Johnstons Armé blev udrustet for at bringe ,,Mormonerne", som sagdes at være i Oprør, til Underkastelse. Den 7de Marts 1858 forlod jeg mit Hjem i Philadelphia og rejste vestpaa, omgik Armeen og ankom til denne Dal for at finde den forladt og opgivet. Mine Slægtninge havde rejst sydpaa til Provo. Jeg fandt vor Præsident og afgav Beretning om min Mission.

Under mine Rejser frem og tilbage i fire Aar erfarede jeg, at Gud virkelig bistod mig at udføre, hvad han havde beskikket mig til.

I 1851 havde jeg Lejlighed til at blive underkastet en grundig Prøvelse af Principet om celestialt Ægteskab eller hvad i Folkemunde kaldes Flerkoneri. Jeg husker, at jeg engang fortalte en Broder, der viste min to Aar ældre Søster en særlig Opmærksomhed, at dersom hun ægtede ham, vilde jeg ikke vedkjende mig hende mere. ,,Hvorfor?" spurgte han. ,,Fordi det er et Princip, jeg ikke ved Noget om, og min Søster har hverken Fader eller Moder at raadføre sig med," sagde jeg. ,,Du vil faa bedre Tanker om dette om nogen Tid, Angus," svarede han, og i 1852 blev Aabenbaringen om celestialt Ægteskab læst og jeg blev bekjendt med dets Sandheder. Jeg forsøgte at faa det bragt i Modstrid med den hellige Skrift, som jeg ved Jesu Kristi Vidnesbyrd vidste at være Sandhed. Det lykkedes mig ikke. Medens jeg udtrykte min Beklagelse over, at Gud skulde aabenbare et saadant Princip, hævdede jeg, at til samme Tid som jeg ikke ønskede at indskrænke noget andet Menneskes Frihed, agtede jeg aldrig at praktisere det selv.

Under mine Rejser i Østen saa jeg den skidne, snavsede Elendighed og Ugudelighed, der herskede i Samfundet der. Jeg saa Lastens og Utterlighedens Huler i New York, Philadelphia og andre Byer, jeg besøgte. Jeg følte Trang til at hæve mine Øjne mod Gud og udbryde: ,,Giv, at jeg aldrig maa efterlade Afkom paa Jorden til at arve den Ugudelig-

hed og Ondskab, der hersker her, paa Grund af Uvidenhed om Gud og Mangel paa Aabenbaring.“ Men jeg erkjendte at Gud var Gud. Jeg saa', at medens Mænd med deres kristne Civilisation havde Hustruer, hvem de pyntede med Luxus og Overdaadighed til de gjorde dem forfængelige, indtil mange af dem,af Frygt for, at deres Indtægter ikke skulde være tilstrækkelige til at føre deres overdaadige Levnet dersom de havde mange Børn, gav Fosterfordrivere deres Søgning for at forebygge Afkom. Jeg vidste, at Gud havde sagt, at disse Laster skulde existere, at Kvinder skulde gjøre sig skyldige i de allerunaturligste Forbrydelser og dræbe deres eget Afkom. Som jeg overvejede denne Sag, og da jeg vidste, at Gud havde givet denne Aabenbaring til hans Folk, følte jeg i mit Hjærte, at jeg aldrig skulde ægte en Kvinde og gjøre hende forfængelig. Dersom jeg giftede mig skulde det være med en Kvinde, der vilde samtykke i at dele sin Hygge med hendes Søster, og at de skulde oprejse to Slægter istedet for én, og forsyne deres Børn med Livets almindelige Nødvendigheder og bortlægge al Lyst til Overdaadighed, idet jeg erkjendte, at Gud agtede at oprejse en Slægt der skulde være ren og ophøjet i deres Tanker, hvis Maal skulde være at kalde Gud deres Fader og at gjøre hans Villie her paa Jorken, saaledes som den sker i Himmelen. Efter min Tilbagekomst i 1858 friede jeg, med Præsident Youngs Bifald, til Sarah og Amanda Mousley, og fik Ja. Kort derefter bleve de givne mig til Hustruer, begge i en og samme Time, da Foreningen blev knyttet i gjensidig Kjærlighed. Vi arbejdede og sled, og aftryglede de raa Elementer hvad der var nødvendigt for vort Ophold. Vi bleve velsignede med Sønner og Døtre, og disse Damer, hvis Navne i den senere Tid have bleven kastede Boldt med i Retssalen, ere idag Mødre til tretten levende Sønner og Døtre, foruden fem, der slumre i Muldet. Med én Undtagelse gjøre disse Børn os Ære. Naar jeg gjør den Undtagelse, hvilke Tanker bringes da uvilkaarligt til mit Sind? Civilisationens Indsnigen, den kristne Civilisation, der har fulgt os, har vildledt min ældste Søn, og, skjøndt en af de bedste og godhjærtede Børn i vor Familie, ligger han for Øjeblikket indespærret i Byens Arrest, medens hans Hustru og tre smaa Børn maa søge til hans Fader for Føden og til disse gavmilde Kvinder at frelse dem fra at omkomme.

Jeg er kommen bort fra Broder Georges Historie. Da han havde naaet Kalifornien og samlet nogle Penge, sendte han os et Beløb til vor Understøttelse, og med Resten betalte han sin Billet til Sandwich-Øerne. (Fortsættes.)

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skitzer, osv., redigeres af Andrew Jenson, udgives af Winberg & Jenson, Salt Lake City,og udkommer omtrent den 1ste i hver Maaned som Følgeblad til Bikuben, tilligemed hvilken den koster $2.00 om Aaret i Forskud, med Porto iberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor: Franklin Avenue Nr. 42.

Adresse: Winberg & Jenson, P. O. Box 500, Salt Lake City, Utah.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—Parley P. Pratt.

Nr. 6. JUNI 1885. 4de Aarg.

BIOGRAFISK SKIZZE

af PRÆSIDENT ANGUS M. CANNONS LIV,

saaledes som meddelt af ham selv i et Foredrag, afholdt i Tabernaklet i Salt Lake City, den 3die Maj 1885.

(Fortsat fra Side 80.)

Han plantede der den evige Sandheds Evangelium og oversatte Mormons Bog i det hawaiiske Tungemaal. Jeg traf sammen med ham i 1858, efter at vi havde været adskilte i elleve Aar. Vort Vidnesbyrd var det samme. Gud havde opholdt ham, og jeg kunde vidne, at han i Sandhed havde været min Fader.

I Efteraaret 1861 truede Borgerkrigen vort Land. Armeen, der var kommen for at undertvinge „Mormonerne", den Armee, der var sendt hertil ifølge falske Beskyldninger, maatte brænde sine Levnetsmidler, og ødelægge sine Vaaben, og General A. S. Johnston gik bort og døde som Generalkommandør over en Del af Syd-Hæren. De samme Vaaben, som brugtes mod os, bleve tagne og brugte mod Regjeringen selv.

Vi avlede Bomuld i den sydlige Mission, som nu kaldes Washington County, og denne blev udført paa Vogne, der gik over Sletterne for at møde vore fattige Emigranter og solgtes i New York for 90 Cents Pundet, hvilket viste vor Leders Fremsynlighed, da han grundlagde denne Mission netop paa den Tid, og i hvilken jeg arbejdede sex Aar fra Efteraaret 1861.

I 1875 blev jeg bekjendt med en Dame ved Navn Clara C. Mason, en Enke med to Børn. Der opstod Interesse hos mig for hende, der blev gjengjældt. Mine Hustruer kjendte vore fælles Tilbøjeligheder og samtykkede i at dele deres Lod med hende. Hun har født mig tre smukke Børn, to Drenge, der hvile under Jorden, og den lille treaarige Alice, hvis Navn har været for Retten, der gjorde mig til en Forbryder for at have spist ved Bordet sammen med hende. Clara havde en Niece, Mrs. Lydia Valencia Hardy, en svagelig Dame, der kom hertil fra Kalifornien, fordi hendes Læge havde raadet hende at besøge dette Klimat i den Overbevisning, at det vilde gavne hende. Hun var ikke af vor Tro,

da hun var bleven opdragen som Katholik. Hun havde to faderløse Børn. Hun boede under vort Tag, spiste ved vort Bord og nød, hvad Godt vi kunde yde hende, og efter to Aars Forløb døde hun. Paa sin Dødsseng bad hun mig om, at jeg vilde forsørge hendes smaa, faderløse Døtre ved hendes Tante Clara, som havde været hende en Moder før hun blev gift. Jeg er bleven beskyldt for at have begaaet den skrækkelige Forbrydelse: at have spist sammen to Dage om Ugen med Claras Børn af første Ægteskab, en Søn og en Datter, samt med disse to smaa forældreløse Piger og vor lille Alice. Jeg er bleven erklæret for at have brudt mit Lands Love, fordi jeg har spist et lige Antal Gange om Ugen hos mine respektive Familier. Mine Omstændigheder ere noget trykkende; mine Indtægter ere ikke saa rigelige, som kunde ønskes paa Grund af disse voxende Byrder. Da Edmundsloven gik i Kraft talte jeg til min Familie og fortalte dem, at for at vi kunde forskaffe os vort Ophold, maatte vi ikke udsætte os for uretfærdig Forfølgelse under denne Lov; men jeg vilde vise Selvfornægtelse saaledes som de maatte vise Selvfornægtelse, og jeg vilde efterkomme denne Lov saa langt som min Værdighed som en Guds Tjener vilde tillade det, idet jeg ikke paalagde dem noget Baand, jeg ikke selv vilde underkaste mig. Sarah havde sit Hjem fjærnet fra de Andres, men deres Hus var det eneste, jeg ejede her i Byen. Min Forbrydelse er, at jeg ikke kaster en af disse Hustruer med hendes Børn paa Døren, ud paa Gaden; min Forbrydelse er, at jeg giver dem Ly, at jeg har spist med dem og at jeg har sørget for disse forældreløse Børn, som jeg vilde for mine egne. Hans Velbaarenhed (hvem jeg pligtskyldig respekterer paa Grund af det Embede, han beklæder som en Repræsentant af den Regjering, under hvilken jeg lever og af hvilken jeg i Fortiden var stolt), han har sagt mig, at jeg maa komme indenfor Loven. Jeg gjør Fordring paa at være en pligttro Borger. Da jeg ægtede Sarah og Amanda var der ingen Lov derimod. Da jeg ægtede Clara havde den anti-polygamiske Lov været et dødt Bogstav paa vore Lovbøger i 15 Aar; ingen Regjeringsembedsmand havde forsøgt at sætte den i Kraft, fordi de betvivlede dens Forfatningsmæssighed. Har der været en Gnist af Bevis for, at jeg har brudt denne Lov? Intet Andet, end at jeg har spist med mine smaa Børn, spist med disse Forældreløse, der vare anbetroede min Omsorg, og at jeg har vaaget over dem med et aarvaagent Øje; lagt Mærke til deres Leg og Løben ud og ind; lært mine Børn at ære Gud og holde vore Love hellige, samt ogsaa henvist mine Hustruer og voxne Børn til den Tid, da disse undertrykkende Love utvivlsomt vilde blive erklærede forfatningsstridige, og da Gud vilde udslette disse Love af Tilværelsen og i Sandhed gjøre hans Børn Arvinger til Friheden.

Men man siger, at jeg er skyldig i at præsidere over en af de vigtigste af Zions Staver. Hvert Medlem af Juryen, som havde et lige Nummer, blev forkastet, fordi han sagde, at han respekterede mig som denne Stavs Præsident og at han ikke billigede Retsforfølgelsen i dette grusomme — hvad skal jeg kalde det, — Overfald paa os, og med mindre de billigede Retsforfølgelsen, vare de ikke skikkede til at være mine

Dommere. Juryen har funden mig skyldig. Jeg antager det. Jeg bøjer mit Hoved i ydmig Underdanighed til denne Rets Afgjørelse. Hvad kan jeg gjøre? Hvad staar der i min Magt at gjøre for at blive forsonet med mit Land, blive fritaget for at se mine Børn betragte mig med taarefyldte Øjne, som om de ventede at skulle adskilles fra mig? Hvad kan jeg gjøre? Jo, dersom jeg vilde jage Clara og hendes to smaa Børn ud paa Gaden og kjøre stolt forbi dem uden at vedkjende mig dem, da vilde jeg blive værdig til Frihed! Som det nu er, er jeg hjemfalden til Lænker — en Skabning, der maa indespærres. Jeg kan ikke undgaa at komme i Tanker om Hinduen, som jeg saa ofte har læst om, den Gang da det amerikanske Selskab, der repræsenteredes af kristne Præster i Jndien, endnu ikke tillod Hinduer, der havde flere Hustruer, at optages i den kristne Kirke. Denne Hindu ansøgte om at blive optaget i Kirken for at blive delagtiggjort i kristen Civilisation. Præsten sagde ham, at da han havde to Koner kunde han ikke meget vel være Kristen. Hinduen gik. Nogen Tid efter kom han igjen og spurgte, om han nu kunde blive optaget, da der nu ikke var nogen Hindring for at han kunde blive et agtværdigt Medlem af den kristne Kirke der paa Stedet. „Hvad har Du gjort ved din Kone?“ spurgte Præsten „Jeg slog hende ihjel og saa aad vi hende. Nu vil jeg være Kristen.“ Manden havde omvendt sig, saa der kunde altsaa ikke være videre Indsigelse mod hans Optagelse. Men naar jeg har tænkt paa at dræbe min Hustru og æde hende for at jeg selv kunde undgaa Fængsel, og for at jeg kunde blive fri for den Skamplet, der brændemærker min Tilværelse, siger jeg, at jeg vil ikke tilkjøbe mig Adgang til kristen Civilisation til nogen saadan Pris.

Mit Legem er kun svagt. Jeg har nu næsten levet 51 Aar, en højere Alder end jeg nogensinde forventede at leve. Jeg har oplevet megen Glæde, Lykke og Velstand. Jeg har nydt en Lykke og Fred i mit Hjem, som alle Mænd paa Jorden kunde misunde mig; thi Intet forstyrrede vor Fred og Velstand til disse Lastens og Fordærvelsens Huler ledte vor Ungdom vild. Nu tynges mit Hjærte af Sorg, naar jeg ser en Søn svigte sit Ansvar som Fader, og ofre paa den saakaldte kristne Civilisations Alter. Mr. Dickson sagde forleden Dag: „Vi vide, at „Mormonerne“ fordømme saadanne Handlinger, og vor „kristne“ Civilisation foragter dem.“

Ja, vi fordømme dem, Gud være lovet!

Jeg følte et Ønske i mit Hjærte om at gjøre disse Meddelelser til Eder, mine Brødre og Søstre, for at gjøre Eder bekjendte med mit Levnetsløb.

Man har ladet mig vide, at vore Ledere burde komme frem og underkaste sig Forhør, hver en eneste, dersom de vare loyale Borgere. Man har ladet mig vide, at det var Tegn paa Skyldighed at unddrage sig Forhør, at unddrage sig nøje Undersøgelse af Ens Opførsel. Naar jeg mindes Brødrene Joseph og Hyrum Smiths Skjæbne, da de af deres Venner lode sig overtale til at overgive sig, medens de vare paa Vej for at søge et Tilflugtsted i disse Bjærge; naar jeg mindes den Retfærdighed, der vederfaredes dem, da maa jeg skjule mit Ansigt af Skam og sige: Gud forbyde, at de skulde opgive

sig selv og vederfares saadan Retfærdighed, som de, med den Fjendtlighed, der nu hersker i Menneskenes Hjærter, kunne forvente.

Den Dag jeg blev arresteret fortalte Nogen mig om Morgenen, at en Arrestordre var udfærdiget mod mig. Jeg gik til mit Skrivebord, tog nogle Papirer der, og fortalte min Søn, at jeg gik ud i Byen og forventede at blive arresteret før jeg kom tilbage. Det viste sig at være rigtigt. Jeg fortalte Politibetjenten, som arresterede mig, at jeg var overbevist om, at jeg vilde blive frikjendt under et upartisk Forhør, og jeg udfordrede en nøje og grundig Undersøgelse af mit Levnet. Da jeg, efterat have foretaget ethvert Skridt, som jeg kjendte for at efterkomme denne Lov, uden at vanære mit Forhold til Gud og de Pagter, jeg var under overfor mine Hustruer og Børn, blev erklæret skyldig, bød jeg det velkommen derved, at det gav mig Forvisning om, at Gud vilde give mig Styrke til at fuldbyrde min Løbebane med Ære. Jeg har Tillid til, at Gud vil give mig Naade til dette, og skulde min Død foraarsages ved denne Indespærring i Fængsel; dersom dette svage Hylster skulde give efter og frigjøre min Aand, da vil jeg indgaa til en Hvile, som de ikke mere kunne forstyrre, og jeg vil efterlade et Minde, som min Familie kan se tilbage paa med Stolthed og Ære og bestræbe sig for at efterligne. Min Fortrøstning er, at Gud vil gjøre dem til Hjørnepiller i hans Sag og gjøre mit Navn Ære, medens jeg slumrer.

Jeg er mig ikke bevidst at have brudt nogen Lov. Det har ikke været min Agt at overtræde Loven. Har Du da opmuntret Andre til at efterleve deres Religion? Ja, jeg har. Jeg har tilskyndet Folk til at efterleve deres Religion i Inderlighed for Gud. Jeg har imidlertid ogsaa foragtet, at menneskelige Love skulde dannes for at undertrykke Guds Børn.

Jeg har sagt mine Brødre og Søstre, naar de have søgt mit Raad, at dersom de gjorde dette, maatte de forvente at blive holdte ansvarlige for den Lov og underkaste dem dens hævnende Forfølgelse. Jeg har i alle Tilfælde sagt dem det, og jeg udfordrer Hvemsomhelst til at komme frem og sige, at jeg ikke har advaret ham. Dersom vor Religion er Noget værd, er den værd Alt, vi tillægge den. Naar vi tale om Fængselsgittere og de undertrykkende Love, der faa os til at se ud som Forbrydere for Loven og i den kristne Civilisations Øje, kunne vi ikke gjøre for det. Lad mig være oprigtig mod min Gud, ren overfor min Familie og ærlig i det Samfund, i hvilket jeg lever, og jeg skal da ikke bede mine Venner om nogen større Gunst, end den Dom, med hvilken de kunne dømme mig, naar de have hørt min Historie.

Det gjorde mig Ondt at se de Bifaldsytringer, der vistes her i dette Guds Hus medens Broder Nicholson talte. Det gjorde mig meget Ondt. Dette er et Guds Hus, i hvilket vi dyrke ham paa Sabbaten. Vi vare netop ifærd med at deltage af det hellige Sindbillede, som Jesus uddelte til sine Disciple til Minde om hans Lidelser og Død, idet vi have det Løfte, at om vi ere rene, naar vi deltage deri, skulle vi blive delagtige med ham i hans Komme og Herlighed.

Der var en anden lille Tildragelse, der fandt Sted her i Gaar, hvilket jeg meget beklager. Man har fortalt

mig, og jeg har læst i Bladene, at nogle af de højerestaaende Retsbetjente bleve hyssede ad, da de i Gaar Eftermiddags under Massemødet forlode dette Hus. Det gjør mig Ondt at erfare dette, thi det bestyrker den Tanke, at vi nære Tilbøjelighed til Hævngjerrighed og pleje Fjendskab og Had, hvilket ikke stemmer overens med de Forsikringer, vi gjøre.

Mine Brødre og Søstre! Min Bøn er, at Gud i Himmelen vil velsigne Eder; at han vil dygtiggjøre os Alle til vel at varetage og udfylde de Beskikkelser, til hvilke vi ere blevne kaldte. Jeg beder, at han vil beskytte vore Ledere for enhver Undertrykkelse, bevare deres Liv, saa at de kunne fylde deres Dages Maal og gaa med Ære i Graven. Præsident John Taylor, en levende Martyr, en Mand, der frivilligt blandede sit Blod med vor martyrede Profets og Patriarks, maa jages træt, maa anklages for ulovligt Samkvem og Usædelighed i hans sex og halvfjerdssindstyvende Aar. O! var jeg en af Rettens Haandhævere, skulde jeg rette min Hævn mod Mænd, der vare mit Staal værdigt, og ikke mod en bedaget, affældig Mand, der gaar paa Gravens Rand. Ret Eders Hævn mod Mænd paa min Alder og mod de Unge, men lad de Bedagede, voreVeteraner og gamle Mænd, være fri for Eders underkuende og tyranniske Fremfærd. Jeg haaber, at om jeg ikke selv skal skue Frihedens Morgen gry, da hvert levende Væsen, der bor paa Jorden, skal blive beskyttet i dets borgerlige og religiøse Rettigheder — lad da min Skjæbne blive som den kan — at mineBørn skulle se denne Velsignelse neddale over dem; og jeg skal prise Gud i min Sjæl, at han har gjort mit Liv og min Død gavnlig indtil Enden.

Til Slutning vil jeg sige, at jeg elsker Friheden højere end Livet; men jeg elsker de Hustruer og Børn, der ere blevne mig skjænkede ved en hellig Pagt i al Evighed, højere end baade Frihed og Liv tilsammen, og kan ikke kaste dem bort eller fragige mig dem under nogen tænkelig Omstændighed.

Maa Gud velsigne os Alle indtil Enden, at vi maa fylde vore Dages Maal med Ære, og tilsidst blive frelste i Guds himmelske Rige,er min Bøn i Jesu Kristi Navn. Amen.

MORMONS BOG.

Manti, den 27de Januar 1885.

,,Morgenstjernens" Redaktør

Dersom De tænker, at en kortfattet Beretning fra min Pen om Mormons Bogs Oversættelse paa Dansk vil være af Interesse for ,,Morgenstjernens" Læsere, da er det mig en Fornøjelse at overlade Dem dette Manuskript til Afbenyttelse.

Oversættelsen fra Engelsk til Dansk var det første, som blev foretaget efter Originalets Oversættelse ved Urim og Tummim, og muligvis det første, som blev tænkt paa.

Nogen Tid førend jeg modtog min første Kundskab om Evangeliets Gjengivelse, læste jeg en ganske kort Beretning i en Avis, at en Bog var funden i Amerika, som kaldtes Mormons Bog.

Ovennævnte første Kundskab fik jeg gjennem tre Breve fra min Bro-

der, som var i Østersøen med et amerikansk Skib. I det første Brev omtalte han Bogen, dog uden at navngive den. Alligevel sagde jeg til min Stedmoder, at det vilde falde i min Lod at oversætte den. Dette skete sidst i Juni eller først i Juli 1843 i Kjøbenhavn.

Hvorfor skulde den først haves paa Dansk? Fordi det danske Sprog bedst læses i de tre Riger, tænker jeg —.

Sidst i August forlod jeg min Faders Hus med Anbefaling fra en højtstaaende Søofficer til Overlodsen i Helsingør, hvorved jeg med Lethed fik Tilladelse af en amerikansk Skibsfører til at rejse med til Boston i Massachusetts, imod at jeg gjorde Arbejde paa Skibet.

Paa Grund af Modvind tog det os ni Uger at gjøre Rejsen, og af denne Aarsag opfattede jeg det engelske Sprog saa vel, at da jeg landede i Amerika behøvede jeg ingen Tolk.

Jeg kjendte ikke Navnet paa den nye Kirke, og Vinteren gik hen for mig uden at jeg fik mere Oplysning om den vigtige Sag, for hvilken jeg var rejst over de store Vande. Men i Marts Maaned kom min Broder, som havde været i Nauvoo, og tog mig til Forsamling, samt gjorde mig bekjendt med det Folk, som jeg ønskede at slutte mig til, og som jeg nu kom til at forstaa var de af Profeten Daniel omtalte ,,Hellige af de høje Himle''. Saa snart jeg var bleven døbt kjøbte jeg en Mormons Bog og begyndte at oversætte om Aftenerne, efter mit Dags Arbejde. Men da Sommeren nærmede sig blev Tiden for knap, og jeg maatte holde op halvvejs i det tredie Kapitel. Denne Oversættelse var meget ufuldkommen. Af Mangel paa Penge kom jeg ikke til at forlade Boston førend den 9de Oktober 1844. Den 7de November landede jeg i Nauvoo. Nogle Dage derefter tog min Broder mig til Præsident Youngs Hus, og fortalte ham om mine Følelser angaaende den hellige Bog, hvorpaa Præsidenten paalagde mig det som en Pligt, at udføre Oversættelsen. Men saa skete det, at jeg og tre Andre besluttede at rejse ned til New Orleans for at arbejde der om Vinteren. Min Broder spurgte Præsidenten, om jeg skulde arbejde paa Bogen dernede, men han sagde nej, ikke i den ugudelige Stad. Tidligt i Maj 1845 kom jeg tilbage til Nauvoo, og Præsident Young begyndte strax at skynde paa mig, at jeg maatte tage fat paa det mig paalagte Arbejde, og henviste mig til Ældste Orson Pratt for at faa Undervisning om hvorledes jeg skulde gaa til Værks dermed. Men Broder Pratt blev sendt til England, og jeg arbejdede alene i omtrent sex Maaneder, medens jeg modtog min Føde fra Tiendehuset. Noget af det sidste blev skrevet i Templet, idet jeg blev ansat som Dørvogter der. Derefter kom den Tid, da Kirken maatte forlade Illinois. Jeg indsvøbte da Manuskriptet i et Stykke Bomuldstøj og lagde det paa min Kistebund, færdig for den lange Rejse til Øvre-Kalifornien, som dette Land da kaldtes. Den 12te Februar 1846 forlod det Kompagni, som jeg hørte til, Nauvoo, og drog vest efter gjennem Iowa. Som allerede bekjendt laa vi i Vinterkvarter den næste Vinter ved Missourifloden, og fortsatte vor Rejse om Foraaret 1847; jeg naaede Saltsøstaden i September. Om Foraaret 1848 rejste jeg tilbage med Kjøretøj og mødte de kommende Emigranter ved Deer Creek, fulgte med til Sweet Water og forlod da

Selskabet for at bringe baade Oxer og Vogne tilbage til de Brødre, der havde udlaant dem, og som nu var flyttet over til Iowa.

Om Foraaret 1849 drog jeg derfra, og efter at vi vare komne langt bort i Ørkenen blev det aabenbaret for mig ved den lille stille Røst, at Tiden var kommen for mig at udføre min Mission til mit Fædreland. Denne besynderlige Røst talte atter til mig efter at jeg kom ind til Saltsøstaden, der imidlertid var bleven anlagt og beboet, og da jeg en Dag hyppede Majs i Broder Kimballs Have fortalte jeg Broder Kimball, hvad der var sket. Han blev meget forundret og fortalte det strax efter til Præsident Young, som da sagde, at han havde forstaaet ved Aanden, at det var Tid at sende Evangeliet til de andre Nationer, samt at min Aabenbaring var rigtig. Han sagde tillige, at en af de Tolv vilde blive sendt med mig. I Konferencen skete det da, at Ældste Erastus Snow og jeg blev kaldt til at bære Evangeliets Budskab til Danmark. Da den eneste svenske Mand i Kirken hørte, at jeg blev kaldt, forlangte han at blive sendt til Sverige, og hans Ønske blev opfyldt med den Forstaaelse, at han blev Ældste Snow underdanig.

Missionærerne afrejste den 22de Oktober med Kjøretøjer til Pottawattamie og siden paa samme Maade til St. Louis.

Paa Vejen i Ørkenen gjorde jeg Broder Snow bekjendt med det Faktum, at det danske Sprog kunde forstaaes i Norge ogsaa, og endog i Sverige.

Fra St. Louis rejste jeg og en italiensk Broder ned til New Orleans, hvorfra vi bleve otte Missionærer paa et Skib til Liverpool.

Til Kjøbenhavn ankom jeg den 11te Maj, og nogen Tid efter at Broder Snow kom over, tog vi Manuskriptet frem og begyndte at rette paa det og gjøre det færdig til Trykning. Vi vare daglig beskjæftigede dermed i syv Maaneder. Broder Snow var fuldkommen kjendt med det engelske Sprog, og Eders ringe Tjener havde al den Kjendskab om det Danske, som han behøvede, og efter som vi havde den Helligaands Bistand, veed jeg med Vished, at Oversættelsen blev korekt. Broder Snow paalagde mig at være ansvarlig for at holde fast paa Bogens Simplicitet, hvilket jeg jo ogsaa mente var rigtigt. Men nu begyndte de onde Magter at vaagne, og et Anslag blev lagt til at forstyrre os. En Dame fra Helsingør kom og gjorde Bekjendtskab med os og søgte at faa Broder Snov til at betvivle min Dygtighed som Oversætter. Dette var naturligvis en bitter Krænkelse for mig. Men saa snart jeg gjorde Broder Snow opmærksom paa, at Hensigten var at bøje Sproget efter Datidens Stil, saa' han øjeblikkelig det Onde deri, og paalagde mig paany den Pligt at drage Omsorg for, at den danske Oversættelse blev aldeles lig den Engelske, og vi fortsatte Arbejdet med glade Hjærter. Ikke desmindre, da vi tilsidst blev færdige hermed, følte vi begge, at vi havde havt et haardt Stykke Arbejde. Jeg vil her bemærke, at Broder Snow maatte gjøre flere Rejser og anvende megen Tid for at faa de til Trykningen nødvendige Penge.

Saa snart Bogen var trykt og nogle faa Exemplarer bundne, tog Broder Snow Afsked med os og begav sig paa Vejen hjemad. Men nu kom vor Værtinde, Søster Malling, ind paa Kontoret og viste mig en Trykfejl, hvorved der læstes, at Bogen skulde

komme frem til dens ,,Ødelæggelse" i Stedet for ,,Udlæggelse". Læseren vil let kunne forestille sig, hvor forbauset jeg blev ved denne uhyggelige Overraskelse. Jeg betragtede det som et andet listigt Paafund af Fjenden, og ilede til Trykkeriet og fik Fejlen rettet førend flere Tittelblade bleve trykte.

Deres Broder i Pagten.

P. O. Hansen.

MONS PETERSENS BERETNING.

(Fortsat fra Side 48.)

Den 6te Januar 1854 blev jeg ordineret til Ældste. Den følgende Sommer blev jeg to Gange sat under Tiltale for at have uddelt Nadveren og prædiket. Andre Brødre vare tiltalte tillige med mig, hvilke overdroge til mig at skrive Indstilling i Sagen til Stiftsoverretten. De respektive Domme løde for mit Vedkommende paa en Mulkt af tyve og fyrretyve norske Spd., hvilke jeg om Høsten samme Aar udsonede med Fængsel. Siden den Tid har jeg ikke været forulempet af Øvrigheden, uagtet jeg mange Gange har forrettet Evangeliets forskjellige Ordinancer, og prædiket langt mere end forhen. Jeg vedblev at arbejde i Frederiksstads Gren, dels som Lærer og Menighedens Skriver og dels som Forstander for Grenen, indtil jeg i Juli Maaned 1862 af Brødrene Dorius blev løst fra mit Arbejde i Frederiksstad og kaldt til Kristiania. I Konferencen den 18de Oktober næstefter blev jeg beskikket til Forstander for Kristiania Gren. Kort efter oprettede jeg et Sangkor dersteds. I Begyndelsen var der kun 16 Medlemmer, men Antallet voxede inden kort Tid til 40. Til om Efteraaret 1863 havde dette Sangkor gjort saa vidt Fremskridt, at vi efter Konferencen kunde give en Koncert i Anledning af Brødrene Geo. G. Cannons og Jesse N. Smiths Nærværelse, hvilke begge omtalte Udførelsen med megen Ros.

Ved Broder J. P. R. Johansens Ankomst til Norge i Marts 1863 blev jeg beskikket til at overtage Regnskabsvæsenet for Kristiania Konference. Det følgende Efteraar blev jeg af Præsident Jesse N. Smith kaldt til at arbejde paa ,,Skandinaviens Stjernes" Kontor, men efter Præsident Johansens Ønske og J. N. Smiths Tilladelse blev jeg ikke løst fra min Virkekreds i Norge, førend henimod Slutningen af Februar Maaned 1864. Jeg ankom til Kjøbenhavn den paafølgende 2den April, og arbejdede paa Kontoret i Kjøbenhavn til den 13de Juni 1868, det meste af Tiden under Widerborgs Præsidium.

Fra den Tid jeg først adlød Evangeliet og til min Emigration gjorde jeg mange Bekjendtskaber, og der dannedes Venskabsforhold, som stedse er og vil være mig en kjær Erindring.

Da der allerede i ,,Morgenstjernen" er givet Beretning om den Emigration, som afgik fra Kjøbenhavn den 13de Juni 1868 Kl. 7 om Eftermiddagen, vil jeg kun tilføje, at jeg med min lille Familie hørte til de Faa, som undtagelsesvis i Liverpool nød en honet Behandling. Skibet

„Emerald Isle" med dets Kaptejn og Besætning vil heller ikke let gaa mig af Minde.

Ankommen til Provo den 27de September, blev jeg og min Hustru samt Charlotte Petterson efter Indbydelse af Biskop Johnson (Johansen), som vi havde truffet østenfor Echo Canyon, gjæstfrit modtagne af hans Familie, og hos hvilken vi opholdt os nogle Dage. Min Kone, som havde været sygelig den sidste Del af Rejsen, døde kort Tid efter. Den følgende Vinter blev jeg gift med min nuværende Hustru Charlotte Petterson. Samme Vinter havde jeg ogsaa det Privilegium at blive optagen i Profeternes Skole, af hvilke jeg var et Medlem til dens Ophør.

Om Foraaret 1869 flyttede jeg til Provo „Lake Bottom" (det nuværende femte Ward af Provo), og siden den Tid har jeg havt mit Hjem dersteds. Den 5te Marts 1884 blev jeg optagen i det 45de Kvorum af de Halvfjerds.

I April Konferencen 1875 blev jeg kaldt paa Mission til Skandinavien, og blev ved min Ankomst til Kjøbenhavn den 5te Juni kaldt til at arbejde paa „Skandinaviens Stjernes" Kontor, men det følgende Foraar blev jeg kaldt hjem, paa Grund af Landaffærer, saa at min Mission ikke blev saa lang, som jeg havde ventet.

Jeg vil nu slutte min kortfattede Beretning med det Vidnesbyrd, at jeg véd, at „Mormonismen" er Sandhed, at Gud er den samme nu som fordum, at han har talet fra Himmelen ligesom i gamle Dage, og at han atter har oprettet sin Kirke og sit Rige paa Jorden for aldrig mere at udryddes.

Mons Petersen.

TILKJENDEGIVELSER AF GUDS KRAFT.

(Fortsat fra Side 16.)

4

Broder Emil Andersen, fra American Fork, Utah County, som kom hjem fra en Mission til Skandinavien i September Maaned forrige Aar, beretter Følgende:

Medens jeg virkede som Missionær i Kjøbenhavn om Vinteren 1883—84 besøgte jeg iblandt Andet en Søster Hansen, som boede i Adelgade. Hun havde en lille Dreng, omtrent otte Aar gammel, som var angrebet af en Slags ondartet Brystsyge, der truede med at gjøre Ende paa hans Liv. Den Læge, som havde ham under Behandling, havde saaledes allerede opgivet Haab om at kunne kurere ham. Imidlertid blev der sendt Bud op paa Kontoret i Lorentzensgade efter mig, og da jeg indfandt mig i Huset, laa Drengen tilsyneladende og kæmpede med Døden. Mit Spørgsmaal til ham, om han ønskede at jeg skulde salve ham, kunde han kun besvare i en lav, hviskende Tone, men saa snart vi havde bedet og jeg havde administreret til ham, følte han sig bedre, og kunde strax tale uden Besvær. Den følgende Dag, da Lægen kom for at se til Familien, fandt han Drengen nede i Gaarden, hvor han legede med de andre Børn. Lægen havde ventet at finde ham som Lig.

Jeg prædikede ogsaa Evangeliet for en meget brystsvag Mand ved

Navn Larsen, hvis Bopæl var i Dannebrogsgade. Han annammede mit Vidnesbyrd og omsider forlangte han Daab, men han var saa svag og afkræftet, at jeg næppe vovede at foretage den hellige Ordinance med ham, thi skulde han paadrage sig en stærk Forkjølelse derved, kunde det gjærne blive Fare for hans Liv. Men han havde Tro nok til at kunne taale det kolde Vand og paatog sig hele Ansvaret for de mulige Følger. To stærke Brødre, nemlig, Frederik Christensen fra Fairview og G. C. Jensen fra Ephraim, bar ham derpaa ned til Kallebodstrand med betydelig Besvær, og vi fik ham ogsaa endelig ud i Vandet, hvor Broder Christensen døbte ham. Han var aldrig saa snart kommet op af Vandet førend han følte sig stærkere, og han havde strax Kræfter nok til med ubetydelig Assistance at kunne gaa hjem, uagtet han næppe havde kunnet gaa tværs over Gaden i hele to Aar. Hans Kræfter vedblev at tiltage bestandigt, indtil han blev besøgt af en Pastor Steen, der ved Overtalelser og Lokkemidler fik ham til at forlade Evangeliet, idet han forsikrede ham, at han var bleven helbredet formedels Djævelens Kraft, og ligeledes lokkede ham til at deltage i Lutheranernes Alterens Sakramente. Strax derefter vendte ogsaa Sygdommen tilbage i en fordoblet Grad, og nogle Uger senere afgik han ved Døden. Da Enken bad den samme Pastor Steen om at komme og holde Ligtalen over den Afdøde, tog han som Betaling de allersidste to Kroner, som den fattige Kone ejede. Nogle Dage efter Begravelsen viste den Afdøde sig for den efterladte Enke og fortalte hende, at „Mormonismen“ var Sandhed, hvilket havde til Følge, at hun nu er et trofast Medlem af Kirken i Kjøbenhavn.

(Fortsættes.)

EJRIK OLAFSSONS MISSION.

Jeg kom til Spanish Fork, Utah, d. 28de August 1881. Om Vinteren 1882 tilbød jeg mig selv til paa egen Bekostning at ville gaa paa Mission til Island. Mit Tilbud blev ogsaa antaget af Kirkens Authoriteter, og følgelig blev mit Navn oplæst som Missionær til Island i Foraarskonferencen, der afholdtes i Salt Lake City. Jeg var meget villig til at efterkomme denne Kaldelse, solgte alt hvad jeg havde og paabegyndte min Rejse i Forening med Missionærerne Gisli Byarnason og Peter Valgardsson d. 8de Maj 1882. Men da jeg kom til Salt Lake City fik jeg intet Kaldsbrev og blev ikke velsignet saasom de andre Missionærer; ejheller blev jeg ordineret til Præstedømmet, hvorfor jeg følte meget bedrøvet og forundret, thi jeg vidste ikke andet, end jeg havde opfyldt alle de Pligter, som krævedes af mig som et Medlem af Kirken. Jeg vidste derfor ikke, hvad jeg skulde gjøre. Brødrene raadede mig til at gaa hjem; men jeg havde besluttet at rejse til Island og forklare Sandhedens Evangelium for mine Landsmænd, uagtet jeg vidste, at jeg vilde blive foragtet og bespottet af mange Mennesker, ligesom Herrens Tjenere

paa andre Steder i Babylon. Jeg forlod Brødrene om Natten og gik ud af Huset meget bedrøvet, idet jeg tænkte paa min forestaaende Rejse. Men jeg bad til min himmelske Fader om at tilkjendegive for mig, hvad jeg skulde gjøre. Efter Bønnen hviskede Aanden til mig, at jeg skulde gaa til Island. Derved fik jeg Mod nok igjen til at sætte mit første Forsæt i Udførelse, og jeg bestemte mig til at gaa, selv om jeg skulde tilsætte alle mine Midler. I Forening med de andre Brødre begav jeg mig paa Rejsen med stor Glæde. thi jeg vidste, at det var Herrens Villie, at jeg skulde vidne om Sandheden i mit Fødeland.

Da jeg kom til Kjøbenhavn blev jeg der en Tid, for paa min egen Bekostning at lade 1000 Exemplarer trykke af en Bog, som jeg havde skrevet den Vinter, jeg tilbragte i Spanish Fork. Trykningen af Bogen kostede mig 60 Dollars. Bogen vidner om Sandheden og forklarer Menneskenes Vildfarelser ved Hjælp af Beviser fra Skriften. Den anden Juli 1882 fortsatte jeg Rejsen fra Kjøbenhavn til Island med Dampskibet ,,Arturus" og kom til Færøerne d. 9de samme Maaned. Jeg gik i Land dersteds og bar kraftig Vidnesbyrd for Folket om Evangeliets Sandhed. ,,Mormonismen" har ikke tidligere været prædiket paa disse Øer, der beboes af omtrent 11,000 Mennesker. Landshøvdingen gjorde Forsøg paa at ville fængsle mig, men da jeg paaberaabte mig den skandinaviske Religionsfrihed, vovede han ikke at gjøre det.

Fra Færøerne rejste jeg til Island, og begyndte at virke dersteds i den østlige Del af Landet, thi jeg vidste, at der havde ingen været før med den sande Lære. I 30 Dage opholdt jeg mig blandt Folket i den Egn og bar Vidnesbyrd om Sandheden, indtil flere af mine Landsmænd begyndte at tro den rene og sande Lære, som jeg forkyndte dem.

I den Del af Landet er Folket meget religiøst og vel tænkende. Paa en vis Bondegaard vilde Manden, at jeg skulde døbe ham tilligemed alle Folkene paa hans Gaard; der var 13 Mennesker ialt; men tvert imod mine Følelser var jeg nødt til at nægte ham dette, da jeg ikke havde Myndighed til at forrette Daabshandlingen. Disse Folk ere endnu ikke døbte, thi der har ingen Missionær været der siden.

Derefter rejste jeg med et Dampskib til Øens Nordende, hvor jeg solgte mine Bøger til de Rige, medens jeg bortgav dem til de Fattige. Paa Vestkanten af Landet vilde en Birkedommer have kastet mig i Fængsel, men vovede det dog ikke, thi han vidste, at det var imod Landets Lov. Han befalede mig imidlertid, at jeg strax skulde forlade Pladsen, hvilket jeg dog ikke gjorde førend min Tid kom. Han berøvede mig ni Bøger, som jeg havde hos mig, og tog dem i sin Forvaring. Men da jeg siden kom til Reykjavik klagede jeg til Øvrigheden, hvilket havde til Følge, at han maatte lade mig have mine Bøger tilbage, samt betale 100 Kroner til de Fattige.

Da jeg kom til Hovedstaden Reykjavik holdt Landshøvdingen og Byfogden tillige med flere af de Store Raad om at tage mig og lade mig fængsle, samt konfiskere mine Bøger, saa at jeg ikke skulde have Lejlighed til at sælge dem paa Landet. Men deres Beslutning kom for sildigt, thi jeg havde allerede udbredt dem vidt og bredt. Man havde hørt om mig før jeg forlod Kjøbenhavn, og

de havde forventet, at jeg skulde have kommet lige til Reykjavik, men der slog deres Beregning Fejl, thi der kom jeg allersidst, og i dette Stykke handlede jeg i Overensstemmelse med Aandens Hvisken. Min gode Mester bevarede mig paa alle mine Missionsrejser, saa at mine Fjender ikke fik Overhaand over mig, uagtet de gjorde alt hvad de kunde for at jeg ikke skulde belære Nogen om Sandheden. De lagde mange Planer og gjorde flere Forsøg paa at forbyde Folket at huse mig, idet de sagde, at jeg var en farlig Person. Men da de vidste, at mine Bøger allerede vare udspredte over hele Landet, toge de ikke dem, jeg havde tilbage, ejheller mig selv, men strax efter at jeg var kommen i Land i Reykjavik forbød Byfogden mig at gaa omkring i Byen, idet han sagde, at ,,Mormoner'' ikke burde taales paa Øen. Jeg sagde ham, at jeg ikke agtede at efterkomme hans Befaling, thi han havde ingen Ret til at vise mig bort.

Jeg gik der imellem Øvrigheden Dag efter Dag, uden at agte hvad de sagde, men prædikede derimod Sandheden for Folket, og bar Vidnesbyrd for Alle, som ønskede at høre. Nogle troede ogsaa mine Ord.

Efterat Biskoppen over Island og flere af de store Mænd i Byen havde læst min Bog, bleve de vrede paa mig for Sandhedens Skyld, som den indeholdt, og de skrev en Klage over mig til Landshøvdingen, samt begjærede af ham, at han skulde arrestere og straffe mig. Men Landshøvdingen, der var en forsigtig Mand, svarede, at det var mere fornuftigt for dem at tale med Ejrik Olafsson i Manges Paahør, og bevise ud af Skriften, at hans Lærdom var falsk. Men dette ønskede de ikke at gjøre. Folket blev ved at sige til mig paa Gaderne. ,,I Dag bliver Du tagen til Fange eller i Morgen'' ; og dette var et almindeligt Taleæmne over hele Byen. Men jeg sagde, at de kunde gjøre hvad de vilde, jeg skulde ikke søge at undfly dem, thi jeg frygtede dem ikke. Saaledes hengik nogleDage,ogFolket begyndte at forundre sig over at man lod mig beholde Friheden. Landshøvdingen vovede nemlig ikke at opfylde deres Ønske, men sendte derimod deres Klage imod mig samt en af mine Bøger til det kongelige Højraad i Kjøbenhavn, tilligemed en Skrivelse fra sig selv, i hvilken han forespurgte sig om, hvad han skulde gjøre ved Ejrik Olafsson. Efter en lille Tids Forløb kom der Svar tilbage fra det kongelige Højraad, saalydende:

,,Raadgiveren over Island har den 18de December sidste Aar sendt mig Deres Brev af 2den Oktober samme Aar, tillige med en Skrivelse fra Biskoppen over Island, hvori han siger, at Ejrik Olafsson er angiven for Loven til at straffes i Overensstemmelse med Straffelovens Par. 157, for at have gjort Nar af Statskirkens Lærdomme i en Bog, som han har udgivet i Kjøbenhavn. Et Exemplar af nævnte Bog ledsagede Klagen og Deres Brev. De har bedet om at faa det kongelige Højraads Kjendelse, om hvor vidt Øvrigheden bør tage denne Sag op medens Ejrik Olafsson er paa Island. Ligeledes om Mormon Prædikanter ved Hjælp af verdslig Magt skulle standses i deres Virksomhed.

Eftersom Mormonerne ikke lære Mænd, at de skulle tage flere Hustruer paa Island, eller paa anden Maade bryde Landets Love, vil jeg forklare Dem, Hrr. Landshøvding, Eder til Underrettelse, og i den Hen-

sigt, at De bør bekjendtgjøre det for Folket, at det kongelige Højraad ikke finder det nødvendigt for Øvrigheden at tage nævnte Forfatter op for Loven for Bogens Indholds Skyld."

Denne Skrivelse fra Højraadet i Kjøbenhavn var naturligvis den værste Prygl, som Biskoppen over Island og hans Tilhængere kunde have faaet, thi det forhindrede dem fra at opnaa deres ondskabsfulde Hensigter med mig og Evangeliet. Tværtimod deres Ønske blev deres Klage og Spørgsmaal til det kongelige Højraad Midlet til at stoppe dem i deres Planer, medens det gav mig og andre ,,Mormon" Missionærer mere Frihed end tidligere.

Efter at jeg havde læst Svaret fra det kongelige Højraad, besøgte jeg mange af de høje Embedsmænd i Reykjavik og bar Vidnesbyrd om Evangeliets sande Principer, samt raadte dem til at lade sig døbe til Syndsforladelse. I en af de islandske Aviser forlangte jeg ogsaa, at Biskoppen over Island skulde møde mig i offentlig Diskussion for at forsvare sin Lærdom, og jeg vilde forsvare min i Overensstemmelse med Bibelen. Mange havde gjærne ønsket at høre os tale, men han kom ikke, hvisaarsag jeg gik til ham for at indlede en Samtale om Religion, samt forlangte Betaling for min Bog. Han betalte mig Bogen, men ønskede ingen religiøs Samtale med mig. Det var netop det Exemplar af Bogen, som han havde sendt til Kjøbenhavn. Jeg talte ialt med 34 Præster paa Island om Religionsprinciperne. De vare meget forskjellige i deres Anskuelser, og nogle af dem bleve meget vrede paa mig, medens fire af dem erkjendte at ,,Mormonernes" Lære var rigtig, og de vilde lade sig døbe, sagde de, naar Biskoppen gjorde det.

Jeg rejste omkring 13 i Birkedommeres Distrikter, og i fem af disse havde ingen af vore Missionærer tidligere været, og Folket havde ikke hørt Andet end Løgne og Avishistorier om Herrens Folk. Jeg besøgte Hundreder af Familier, og talte med flere Tusinde Mennesker angaaende Sandheden og Herrens Befalinger. Mange tilstode, at vor Lære var Sandhed, men troede til samme Tid, at deres falske Lærdomme vare gode nok til at frelse dem selv.

Jeg havde blevet en Tid længere paa Island, hvis jeg havde havt flere Penge, men jeg vovede ikke at blive der saa længe, at jeg ikke skulde kunne betale for min Rejse tilbage til Zion, da jeg nemlig ikke havde noget Haab om Hjælp fra Andre. Tilbagerejsen kostede mig 83 Dollars fra Island her til Spanish Fork om Sommeren 1883.

ET BESØG TIL DE GAMLE STEDER.

Rejsebeskrivelse af Apostel Franklin D. Richards.

(Fra ,,Deseret News.")

For omtrent 40 Aar siden blev Joseph William Richards, den Gang sytten Aar gammel, indskreven i ,,Mormonbataillonen" ved Council Bluffs. Han blev indrulleret som Trommeslager ved Kompagni A. under Kaptain Jefferson Hunt den 16de Juli 1846. Efter nogle Maaneders

anstrængende Tjeneste, for anstrængende for hans endnu ikke udviklede Legemsbygning, blev han angreben af en dødelig Sygdom og ladt tilbage tilligemed de øvrige Syge fra denne altopofrende Skare, ved de gamle Palisader ved Pueblo i Colorado. I den kolde November Maaned døde han, og blev, tilligemed flere af sine Kammerater, begravet et kort Stykke Vej fra Fortet. Han drog sit sidste Aandedræt i Broder Caratat Rowes Arme, der havde passet ham med en Broders hele Omhu og Kjærlighed. Denne Veteran fra den mexikanske Krig, Caratat Rowe, bor nu i Mount Pleasant, Sanpete County, og han var saa god at give mig et Kort over den enlige Kirkegaard i Ørkenen, hvor min unge Broder og hans fædrelandstro Kammerater vare jordede.

Jeg har i flere Aar næret et stærkt Ønske om at besøge denneLandsdel, for, om muligt, at opsøge den Plet, der var helliggjort ved vore døde Heltes Støv. Efter at have raadført mig med Præsident Taylor og af ham bleven opmuntret til at iværksætte min Plan, besluttede jeg mig til Rejsen for at, dersom jeg kunde finde Spor af Gravene, da at gjøre dem kjendelige og pryde og beskytte Stedet paa tilbørlig Maade. Den 9de Maj 1885 tog derfor jeg og min Søn Charles Billet fra Salt Lake City over Denver & Rio Grande Jærnbane.

Ved den Almægtiges Styrelse har det falden i min Lod at gjennemrejse en stor Del af dette Land og enkelte Dele af Europa, der ere verdensberømte for deres sjældne Naturskjønheder; men jeg har længe været af den Formening, at vore egne Klippebjærge Regioner var uovertræffelige i Skjønhed og Afvexling. Denne Forudfølelse af Beundring for det store Vestens Bjærge, Dale og Vandfald blev bestyrket under min Rejse. Det prægtige Bjærgpas, hvorigjennem Floden Arkansas strømmer, „Black Canyon“ og „Royal George“, ere uforlignelige i Pragt ogMajestæt. Den Følelse, hvoraf man gjennemstrømmes, naar man hurtigt gjennemrejser disse Naturens mægtige Underværker, er behagelig og ærefrygtindgydende. Med en Fart af fyrretyve Mil i Timen fare vi afsted, langs brusende Elve, under lodrette Klippevægge eller overhængende Klipper; over svimlende Afgrunde, og klatrende langs tilsyneladende utilgjængelige Bjærge, enten arbejdede vort Tog sig opad paa sin slangeformede Bane eller den gled med rivende Hurtighed ned ad en Skraaning. Paa hele denne Bjærgskraaning syntes der ikke at være en eneste jævn Flade, og næppe en lige Linie, stor nok til at vort Tog kunde staa derpaa i sin fulde Længde.

Vi naaede Pueblo den 10de om Aftenen og var snart i Færd med at søge Oplysning om Øjemedet for vor Rejse fra Stedets ældste Nybyggere.

Vi nøde Forekommenhed af Dommer Smith, og af et Medlem af Legislaturen, samt af andre fremragende Mænd der i Byen, og sikrede os Mr. Lewis Conleys Bistand, en Mand, der havde boet der paa Egnen en fyrretyve Aar. Da jeg viste ham den Plan, som Ældste Rowe havde givet mig, forbausedes han over dens Nøjagtighed og Fuldkommenhed. Vejledt af dette og Mr. Conleys Hukommelse foretoge vi en flittig og omhyggelig Søgen; vi sparede Intet, der kunde hjælpe os til at finde vore Dødes Begravelsessted, men uden Frugt. Ethvert Spor var udslettet.

Vore døde Venners jordiske Tabernakler vare blevne nedlagte indenfor Lyden af den aldrig hvilende Arkansas. Tre Gange siden hin sørgelige Begivenhed havde denne urolige Flod oversvømmet den tilgrændsende Landstrækning, og hver Gang fuldstændigt forandret sit Leje og bortrevet i sit Skjød Dødens saa vel som Livets Boliger. Ingen Palisadebygning mærker nu Stedet, hvor Bataillonsdrengene, der døde ved Pueblo, fandt deres sidste Hvilested.

I de senere Aar har Beboerne jordet deres Døde hvor Floden ikke kunde naa dem, nemlig paa et Højdedrag ovenfor det gamle Fort. Endnu senere, da den nuværende By begyndte at udvide sig, bleve Ligene opgravede og fjærnede fra denne ubekvemme Kirkegaard til en ny, der ikke vilde hindre Byens stadige Tilvæxt, men det lykkedes os ikke at faa at vide, om Ligene ved eller under Flodlejerne vare bleve opgravede. Men selv efter at vi havde erholdt fuldstændig Forvisning om, at de Grave, vi søgte, vare blevne bortskyllede eller tildækkede af Floden, vedbleve vi dog en flittig Søgen i den ny Kirkegaard. Det Eneste, vi derved opnaaede, var kun at forvisse os om, at vi havde udført Alt, der paa nogen Maade kunde udføres. Vort endelige Resultat var altsaa, at skjøndt vi med tilnærmelsesvis Nøjagtighed kunde bestemme Stedet, hvor vore Brødre vare lagte til Hvile, var denne Nøjagtighed dog ikke stor nok til at vi kunde foretage noget Praktisk.

Efter saaledes at være bleven skuffede i vort Kjærlighedsværk, vare vi nødsagede til at forlade Byen, efterat have opsendt en Bøn paa det Sted, der for os var helligt. Vi besøgte Denver, Manitou-Springs, Vindenes Hule, Glen Eyre og Gudernes Have, og fandt meget paa vor Vej, der baade kunde glæde og belære os. Den 13de rejste vi med Toget fra Colorado Springs til Kansas City, Missouri, hvortil vi ankom om Aftenen den paafølgende Dag. Idet vi gjennemrejste den hundredaarige gamle Stat bemærkede vi, at den saa mere nøgen ud end vi i Almindelighed se vore Dale hjemme, og Aarstiden syntes sen og kold. Kvæg fandt vi i stor Mængde, men de saa meget magre ud. Kansas City har nu kun meget lille Trafik tilsøs, da næsten al Forbindelse sker ad Jærnbanerne, men dog er det en meget livlig og travl By, med umaadelig Kvæghandel. Der er tre uhyre Slagterhuse i Byen, hvoraf et er i Stand til at slagte og tilberede 5000 Kreaturer daglig. De talrige Kvægstalde langs Jærnbanelinierne rumme Tusinder Stykker Kvæg af alle Slags. Byen er en stor Oplagsplads for de umaadelige Kvæghjorder, der sendes øst paa fra de vestlige Territorier.

Kort efter vor Ankomst til Kansas City gjorde vi Bekjendtskab med Hr. William Epperson, der var saa venlig at give os en Anbefalingsskrivelse til Hr. A. M. Rodgers, hvis Bopæl er nær ved Byen Independence i Jackson County, Missouri. Denne By var vort næste Bestemmelsessted, og da vi den 16de naaede den, modtoges vi af Hr. Rodgers, der i sin Vogn førte os omkring for at bese Byen. Blandt Andet saa, vi Røveren Frank James, hvis Voldsgjerninger har gjort, at hans Navn kun

omtales med Rædsel gjennem Staterne Missouri og Kentucky, Kansas og Iowa.

Landsstrækningen omkring Jackson County er frugtbar, og dens rige Grøde smiler mod Himmelen. Saavidt naturlige gunstige Forhold angaar, overgaar dette Sted alle andre, og er i Sandhed et udvalgt Sted. Her saa' vi den Plet, som den Almægtiges Finger havde udpeget, hvorpaa skulde bygges et Tempel til hans Navn. Det er en skjøn Indhegning, der bærer en rig Høst Græs, og er omgiven af nylig plantede Skyggetræer, men der er ingen som helst Bygning derpaa. Den herskende Tro er, at dersom nogen verdslig Bygning skulde blive bygget der, vilde den Altseende straffe slig Vanhelligelse ved at ødelægge Bygningen. Josephiterne synes at nedsætte sig her i stor Mængde og have erholdt Skjøde paa Tempelblokken, hvilket Skjøde blev dem bevilget gjennem Rettens Kjendelse, og udfærdiget i Værgers Navne. Den udødelige Profets bedragne Søns Tilhængere synes at staa i høj Gunst i denne Del af Missouri. Dette er meget naturligt, thi i Begyndelsen af denne Humbugforenings Tilblivelse erklærede den ny Leder, at han ikke vilde kundgjøre noget Princip som en Aabenbaring, der vilde være Folket imod. Naturligvis var Planen at danne en Sekt, der ikke vilde møde den Modstrid, som Kristi Kirke maatte undergaa under den martyrede Profets Ledelse. Folkegunst søgte og søger man stedse for, og nogle af Medlemmerne finde stort Behag og øjensynlig Tilfredsstillelse i at fortælle om den Tilslutntng, som de og deres Lærdom møde.

Josephiterne i Independence kaldes Mormoner, og vidende, hvor tiltrækkende Salt Lake City har været for de Rejsende, haabe adskillige skarpsynede Spekulanter, ved Hjælp af dette Folk og deres Arbejder, at gjøre Independence til et tiltrækningspunkt for Turister, et Haab, som jeg vel næppe behøver at sige vil ikke blive virkeliggjort ved saadanne Midler.

Herren har givet visse Løfter angaaende Independence, men intet Folk, ligemeget hvor besluttede de ere paa at besidde disse Ejendomme, vil nogensinde udføre det bestemte Arbejde, undtagen de ere det Folk, som han har udvalgt og anerkjender som hans.

Fra denne, for os saa interessante By, rejste vi til Chicago, hvortil vi naaede om Eftermiddagen den 17de. Da det var Søndag, benyttede vi Tiden med at læse Nyhederne hjemme fra og besvare Breve. Den følgende Dag besøgte vi mange Seværdigheder. Vi besteg det to hundrede Fod høje Taarn paa det umaadelige Vandværk.

(Sluttes i næste Nummer.)

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skizzer, osv., redigeres af Andrew Jenson, udgives af Winberg & Jenson, Salt Lake City, og udkommer omtrent den 1ste i hver Maaned som Følgeblad til Bikuben, tilligemed hvilken den koster $2.00 om Aaret i Forskud, med Porto iberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor: Franklin Avenue Nr. 42.

Adresse: Winberg & Jenson, P. O. Box 500, Salt Lake City, Utah.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"Uagtet han er död, taler han dog."—Parley P. Pratt.

Nr. 7. JULI 1885. 4de Aarg.

ET BESØG TIL DE GAMLE STEDER.

Rejsebeskrivelse af Apostel Franklin D. Richards.

(Fortsat fra Side 96.)

Vi besøgte den uhyre ,,Exposition Building", i hvilken Grant, Garfield, Arthur, Blaine og Cleveland bleve nominerede. Den benyttes nu som Kunstgalleri og for Koncerter og lignende Underholdninger. Vi interesserede os særligt for de umaadelige Korn-Elevatorer i denne store Hvedeby. Vi bleve viste omkring i en, der kaldes Galena Elevator, og som har et Omfang af 700,000 Bushels. I ti Timer kan der fra denne Elevator befordres 120,000 Bushels Hvede til Skibet. Sexten Mænd kunne udlosse otte Jernbanevogne, indeholdende 4000 Bushels, veje Kornet og besørge det i Magazinerne, alt i Løbet af femten Minutter. Dens Opførelse en halv Million Dollars. Chicago har sytten saadanne Bygninger, af hvilke en kan rumme 1½ Million Bushels. Vi besøgte City Hall og Raadhuset, der ligner en stor, graa Granitmasse, der dækker en hel Block og besidder betydelig arkitektonisk Skjønhed. Inden deres Mure overværede vi otte forskjellige Retter, alle i Virksomhed. Vi bleve ogsaa viste gjennem Countyskriverens Kontorer. Her saa' vi et umaadeligt Arkiv med 1680 Bind Protokoller, der havde 90 Rigistre, af hvilke alle vare fyldte siden Ilden i 1870, da alle de tidligere Protokoller opbrændtes.

Tirsdag Middag den 19de afrejste vi til Jacksonville, 215 Mile fra Chicago, og næste Dags Morgen naaede vi Carthage i Hancock County. Det var til dette Sted vore Tanker længe havde været knyttede, og i samme Øjeblik, vi naaede Byen, opsøgte vi det historiske Fængsel. Det benyttes nu til Beboelse af James M. Bowring, en agtværdig og forekommende Mand, som i sin Tid hoidt Embede som County Kasserer. Dog synes det at være et Fredens Hjem. For den flygtige Iagttager vilde det næppe være af forbigaaende Opmærksomhed, men for os, der kjendte de storartede Begivenheder, der havde fundet Sted inden dets Mure, den tunge Syndens Sky, der havde hængt over det, og hin blodige Daad, der havde raabt højt til Himlen,

var der noget saa Indtryksfuldt ved selve dets Stene, at vore Hjærter fyldtes med Højtidelighed og vore Øjne med Taarer. Vi gik ind i det Værelse, der havde tjent som Fængsel for Guds Tjenere før Mordangrebet. Vi stode paa det selvsamme Gulv, som Joseph, Hyrum, John Taylor og Willard Richards havde traadt paa hin blodige Dag. Vi saa' det Hul i Døren, som Kuglen, der gav Hyrum sit Dødssaar, havde dannet. Vi bøjede os over den Plet, hvor han faldt udbrydende: ,,Jeg dør!" Med bevægede Følelser stode vi i Døren og afmaalede for vort indre Syn, hvorledes Præsident John Taylor kastede sig mellem Profeten og dennes blodtørstige Angribere, og hvorledes han havde bestræbt sig for at slaa Mordernes Geværer tilside, medens det regnede med Ild og Bly. Vi lænede os ud af hint Vindu, fra hvilket Profeten sprang eller faldt og fra hvilket John Taylor vilde været falden, dersom ikke den himmelsendte Kugle havde ramt hans Uhr og kastet ham tilbage paa Gulvet. Vi tænkte paa denne underfulde Tilkjendegivelse af den Almægtiges Kraft, der frelste hans Liv for det store Øjemed, som Gud siden har udført gjennem ham, og som endnu er tilbage. Vi igjen betraadte den Trappe, der engang havde myldret af Djævle i Menneskeskikkelse, og søgte den Brønd, hvorved Profeten Joseph Smith endte sin jordiske Løbebane; men den er nu opfyldt. Imidlertid er Stedet endnu synligt; der er derpaa anlagt et smukt Blomsterbed med en Rigdom af skjønne, duftende Blomster. Det gjorde os godt at se Stedet saaledes frelst — dette Sted, hvor da Joseph laa der, blegnende i Døden, en Nidding nærmede sig ham med en Kniv for at skille Hovedet fra Kroppen, da en Lynstraale fra Himmelen standsede ham heri. Med alle disse Minder strømmende mod os, Minderne om hin mørke Time, vore Trængsler og Uretfærdigheder, vi derefter maatte undergaa, og Kirkens vidunderlige Tilstand i Dag, da tabtes vi i et Hav af Bevægelser. Der var megen Alvor ved dette Besøg og de Minder, det fremkaldte; men der var tilbage en ligesaa stor Følelse af Triumf ved at tænke paa Menneskenes totale Magtesløshed selv ved Hjælp af Mord og Vold, til, med Held at bekjæmpe den Sag, der i sig selv bærer Sæden til guddommelig Fremskridt.

Onsdagen den 20de Maj om Eftermiddagen kjørte vi de tyve Mile fra Carthage til Nauvoo. Paa denne korte Rejse ad Hovedlandevejen passerede vi den samme Vej som Joseph og Hyrum, da de gik den sidste Vandring her i Livet, og paa hvilken det højtidelige og sørgelige Ligtog passerede. De eneste Forandringer, Vejen har undergaaet, ere de, der ere foretagne for at Vejen kan løbe langs ,,Section" Linierne, men ellers er Retningen den samme som for fyrretyve Aar siden. Jeg gjenkjendte mange Marker, der engang ejedes af de Hellige, med deres Gjærder paa Grøftevoldene og store Træer spredte hist og her. Vi kjørte forbi Profeten Joseph Smiths Farm. Alle disse Jorder ere nu vel opdyrkede, rige paa Vingaarde, Frugthaver og Enge. Blandt andre Ting, som vor Kusk fortalte os var, at Tom Sharp, der tilhørte Pøbelhoben, nu er Redaktør af Carthage *Gazette* og Medlem af et Sagførerfirma, der gjør Fordring paa Agtelse.

Vi kjørte over Casper Creek og ind i Nauvoo ad Parley Street. Nær

det sydøstlige Hjørne af Tempelblokken saa' vi et Gjæstgiversted, der bar et Skilt, hvorpaa stod: ,,Tempel Hus, drives af Valentine Laubersheimer.'' Paa dette Sted toge vi ind, men før vi kunde overlade os til at tænke paa Mad eller Hvile besøgte vi Stedet hvorpaa engang det dejlige Tempel stod. Af denne stolte Bygning var nu ikke Sten paa Sten tilbage. Menneskelig Vanhelligelse har gjort sit Værk, og Tungsind og Forfald har nu sit Hjem blandt de spredte Levninger. Efter en lang Spadseretur vendte vi tilbage til Gjæstgiverstedet, og for første Gang i fyrretyve Aar spiste, drak og sov jeg i Byen Nauvoo. O, dette, de Helliges gamle Hjem, engang saa stort, elskværdigt og saa kjært, men nu henfaldet til Vanhelligelse og Forfald!

Næste Morgen tidlig fandt os paa Færde. Vort første Besøg var naturligvis til Tempelblokken. Pladsen optages nu af Butikker og Huse. Vi traf paa Mr. Reinbold, som er den nuværende Besidder af en Del af Blokken og Ejer af et Forretningshus der. Han samtykkede i at være vor Fører og kjøre os omkring i sin Vogn. Hans Forretning er beliggende meget nærved det Sted, hvor Indgangen til Tempelejendommen i tidligere Dage var, og hans Gaard, bagved Varehuset, strækker saa langt tilbage paa den indviede Plads, at den indtager den Brønd, der forsynede Døbefonten med Vand. Kjælderetagen er bleven helt opfyldt med Grus i Højde med Jordsmonnet, og Brønden er bleven stensat med Sten fra Templet. Man vander Kreaturet der. Vi drak af Vandet og fandt det velsmagende. Vi fyldte en Flaske af Brøndens krystalklare Væske, som vi bragte hjem med os for at Andre kunde deltage deraf. Hvad der endnu er tilbage, har beholdt sin Klarhed og Sødme.

Jeg kunde erindre, at Profeten Joseph havde foranstaltet en muret Grav at blive bygget ved Sydsiden af Tempelblokken, hvori hans Families Legemer skulde nedlægges. Vi søgte Stedet og fandt Hvælvingen inden i en anden Bygning, hvor den nu brugtes til Vinkjælder. Vi besøgte dernæst Stedet, hvor jeg i 1843 byggede et toetages grundmuret Hus. Vi drak af Brønden, som jeg havde gravet. Vi plukkede Lokustfrø fra de Træer, jeg for fyrretyve Aar siden havde plantet, Vi pillede Smaastykker af de mosbevoxede, forkrøblede Stakitstolper, som jeg havde tilskaaret med mine egne Hænder, medens jeg endnu var i min blomstrende Manddom. Jeg erindrer godt, at da jeg byggede Stakittet var det meget besværligt at hamre Sømmene ind i det haarde Træ, men nu kan et Barn pille de Ege- og Akornstolper i Stykker med Fingrene. Nogle af Træerne der paa Pladsen vare omhuggede og paa Træstubbene kunde jeg tælle Ringene, der talte to Snese Aar. Selve Huset var borte. En lille Hytte, omgiven af Lilacs, stod i dets Sted. Brønden var der endnu, men Vandet var fordærvet og ildesmagende. En Mand ved Navn Haneska med Hustru og Barn bor nu paa Stedet.

Paa Hjørnet af White og Durfee Street fandt vi den Lod, der engang havde tilhørt min Onkel Willard Richards. I den havde han begravet sin Hustru Jeanette. Ejendommen kom i Mr. Reinbolds Faders Besiddelse. Denne brød Huset ned og byggede et andet, tildels paa den samme Grund. Ved at udvide Bygningen udover den gamle Grundvold

komTante Jeanettas Ligkiste tilsyne. Kiste som Lig vare vel bevarede, og bleve nu flyttede til et andet Sted paa Lodden. Inden i Huset bemærkede jeg, at Kjældervægen og de gammeldags Dørhaandtage vare de samme, som jeg erindrer dem fra tidligere Dage. Dette Sted var af særlig Interesse for os, thi det var i Onkel Willards gamle Hus, at jeg under hans Vejledning skrev mange Kapitler af Kirkens Historie, hvilke nu opbevares i vort historiske Arkiv. Vi fandt Præsident Brigham Youngs og Heber C. Kimballs tidligere Bopæle, begge i nogenlunde god Tilstand. Paa Facaden af Broder Hebers Hus findes endnu den Sten, som han lod indmure og som bærer hans Navnetræk og Aarstal.

De Halfjerds Hal var engang en meget behagelig, toetages og grundmuret Bygning. Den er nu forandret til en et-etages og benyttes til Skole. Jeg talte nogle Øjeblikke med en Lærerinde, og erfarede da, at de gamle Sæder, med deres oprindelige Numre paa dem, vare blevne udlaante til en anden Sekt, da de nu ikke behøvedes, fordi Skoleborde og Bænke af mere passende Konstruktion vare bleve anskaffede. Huset selv viser Spor af Ælde, skjøndt det kan staa endnu i mange Aar.

Vi gik derfra ned til Josephs grundmurede Bygning, det Sted, som han havde helliggjort ved sin Nærværelse, sine Administrationer og ved nogle af de herligste Princippers Forkyndelse, som Gud nogensinde har givet til at lede Forkrænkeligheden til en højere Tilværelse. Paa første Sal var det velbekjendte store Værelse og Josephs Privatkontor bestaaende af to Værelser. Her sammensatte vi det politiske Dokument, s i ,,Betragtninger over Federal-Regjeringens Myndighed og Politik, af Joseph Smith" samt Breve til Henry Clay og John C. Calhoun. Her modtog han Aabenbaringen om celestialt Ægteskab. Her blev et Raad organiseret, og da Aanden sagde ham, at hans Livsgjerning nærmede sig sin Ende,og da han saa', at hans jordiske Dage maaske vilde udrinde før Templet blev fuldført, sammenkaldte Joseph nogle faa Udvalgte og overdrog dem den hellige Begavelses Ordinantser, paa det at hans Tankes guddommelige Skat ikke skulde gaa tabt for Verden ved hans Død. Selve Murene ere helliggjorte ved saadanne Begivenheder,og min Tanke har ofte dvælet paa dette Sted med en Følelse af hellig Ærefrygt. En Tilbygning er føjet til Huset, som benyttes til Slagterhus. Forbygningen er opfyldt af Tønder med nedsaltet Flæsk. De Værelser, som en Gang havde tjent som Guds Tjeners Privatkontor, beboes nu af en ung Mand, hvis Beskjæftigelse er at indpakke Skinker i Papir og Lærred. Denne Bygning har en Gang gjenlydt af Mænds Fodtrin og Stemmer, hvis Gjerninger og Navne ere udødelige. Mænd kom her til for at høre den Almægtiges Ord gjennem hans elskelige Profets Mund og førte med sig derfra det store Budskab til de ventende Tusinder. Men nu? Ak? Nu gjenlyder Murene af Slagternes hæse Stemmer; paa Gulvet flyder Dyrenes Blod, og Stank som af et Lighus slaar En imøde.

Med mørke Tanker fjærnede vi os. Vi vare nu i den rette Stemning til at besøge Nauvoo Mansion, det Sted, der altid vil være knyttet til Erindringen om hine sørgelige Dødsscener, thi det var i dette Hus, at Josephs og Hyrums Lig bleve bragte

efter Martyrdøden i Carthage, for at blive tagne i Øjesyn af Tusinder af grædende Hellige. Det var en frygtelig Sorgens Time, da Dødens og Fortvivlelsens Sky for et Øjeblik syntes rede til at sprænges over den prisgivne By og bortrive alle dens retfærdige Indbyggere i sit kolde Favnetag. I de Dage var Huset smukt og rent i Stilen. Nu synes det at være prisgivet Snavs og Forfald. Sandsynligvis har ikke en Malerpensel berørt det siden de Helliges Uddrivelse. En Reparation vil snart være nødvendig, eller det maa opgives som menneskelig Bolig. Omkring det gror Lilacs og andet Ukrudt, hvis Skjønhed og Vellugt er det eneste Behagelige deromkring. Vi bankede paa Døren, men fik intet Svar. Idet vi gik omkring til Bagsiden mødte vi en Dame, der var i Færd med at koge Sæbe. Vi bad høfligt om at faa Lov til at gaa ind i Huset et Øjeblik, hvilket blev os bestemt nægtet. Ingen Godtgjørelse, som vi kunde tilbyde hende, formaaede at vinde hendes Velvillie, og vi vare nødsagede til at fjærne os uden at faa vort Ønske om at bese Bygningen indvendigt opfyldt.

Mr. Reinbold bragte os til en Herres Hus for at bese en Samling af kunstnerisk tilhugne Sten, tagne fra Templet. Disse Sten ere udstillede og vises til Hundreder af Folk, der aarlig besøge Egnen. Den store Ildebrand har betydeligt beskadiget dem, men Tegningerne paa dem ere meget tydelige og let sporlige.

Vi besøgte det øvre Stenhus, hvorved Dampbaaden i tidligere Dage landede. Det bruges nu til Pakhus. Paa den gamle Grundvold bagved staar et Træstillads eller Ramme der, siden Profetens Død er flyttet fra sin oprindelige Plads paa Hjørnet overfor Mansion House. Hver Planke i denne lille Bygning er hellig. I denne Maaned for enogfyrretyve Aar siden, da Joseph var ifærd med at gaa herfra til Carthage for at ofre sit Liv for sit Værk og besegle sit Vidnesbyrd, stod han paa dette Stillads, hvorfra han kunde overskue de sammenstimlede Tusinder, der kom for at høre hans Ord. Fra denne improviserede Talerstol gjorde han sin sidste offentlige Tale. Han følte, at Kalken var beredt for ham og at for at kunne fyldestgjøre det Offer, til hvilket han var bleven kaldet, maatte han tømme den til sidste Draabe. Hans Stemme svigtede ikke; han stod oprejst og uforsagt. Fra hans Øjne udstraalede Trods mod Mørkets Magter og Hengivenhed til den hellige Sag. Det var her, han udfordrede Torden og Lynild, Jordskjælv og Storm, Havets Bølger og Plager at komme frem af deres Skjul og bære Vidnesbyrd om Guddommeligheden af hans Sendelse til Menneskenes Børn og hævne den Skjæbne, han nu var kaldet til at gaa imøde.

Vi spadserede gjennem et almindeligt Beboelseshus, der en Gang havde været Byens Frimurerloge. Alt, der kunde betegne Bygningens tidligere Brug, er fjærnet. Dette Ødelæggelsesværk maa nylig have været foregaaet; thi jeg saa' Joakim og Boats liggende paa en Brændestabel tilligemed andre Emblemer og Sindbilleder, der vare afrevne Bygningen. Vi kjørte derfra til Nauvoo House. Af alle nuværende Bygninger tiltrak denne sig vor største Opmærksomhed. Den blev paabegyndt ifølge Guds direkte Befaling ved Profeten Joseph i den store Aabenbaring af 19de Januar 1841. Alle mine Brødre og Søstre, de

kjendte den smukke By i sin Glansperiode, ville lettelig kunne mindes Begyndelsen til det Hvilested for den trætte Vandrer, der skulde komme langvejs fra for at bo deri, i Ro og Tryghed, medens han grundede paa Herrens Ord. Bygningen var bestemt at skulle have Form som et L. I den sydøstlige Hjørnesten indmurede Joseph personligt det originale oversatte Manuskript til Mormons Bog og en Gjenpart af den særlige Aabenbaring, der befalede Husets Opførelse. Det var i den fuldførte Del af Bygningen, den Firkant der danner Mødepunktet i de to Arme i Formen L, at Emma tog Bopæl efter hendes Ægtefælles Martyrdød, og det var her, at hun boede i hendes senere Aar. Kort før de Helliges Uddrivelse giftede Emma Major L. C. Bidamon, og siden hendes Død har han beboet Huset. Vi nedskrev vore Navne i en Bog, der i denne Hensigt holdtes for at bevare Navnene og Adresserne paa de talrige Besøgende. Vi satte os ned og spiste i det samme Hus og ved det samme Bord som Emma og hendes Børn samt Profeten havde spist utallige Gange ved.

Vor Vært lod sig let føre ind i en Samtale, og han erindrede med fuldkommen Nøjagtighed mange af Begivenhederne i de Helliges Historie i Nauvoo, saavel som at han var ganske godt bevandret i deres tidligere Historie som og siden de bleve uddrevne fra den grusomme Civilisation ind i den ugjæstfri Ørken. Under Middagsmaaltidet gik Samtalen livligt. Vi erfarede, at da Hancock Countys Historie skulde skrives, udbad man sig Bidrag hertil fra Tom Sharp. Naturligvis er den første Del deraf fuld af Svøbeslag mod de Hellige, og man kan let fatte, hvilke Løgne en saadan Forfatter vilde gjøre sig skyldig i. Men Bogens Øjemed er ganske fejltruffen. Den er saa fuld af grovkornede Unøjagtigheder, som særligt ere de gamle Indbyggere iøjnefaldende, at den der paa Egnen ikke bliver gunstigt omtalt eller brugt med Tillid.

Vi bleve viste hen til Familiegravene, der ere beliggende paa den Lod, hvorpaa Profeten Josephs Privatbolig ligger. Her ligger begravet Emma og Moder Smith samt Andre, der vare beslægtede med Joseph. Beliggenheden er smuk, med fredelige Omgivelser, og synes vel skikket til at være et Hvilested for Legemer, der i levende Live kun kjendte Sorg og Forfølgelse.

Vi vendte tilbage og tilbragte nogen Tid i Nauvoo Huset. Det er fornylig bleven solgt en Del af Ejendommen, umiddelbart tilstødende Huset og indbefattende det sydøstlige Hjørne af Grunden. Dette foranledigede, at en Del af den ufuldendte Bygning blev borttaget og Grundstenens Indhold fundet. Man fandt en Stenkasse med Laag af samme Slags. Denne Kasse eller Skrin blev aabnet og fandtes at indeholde det uvurderlige Manuskript, der var nedlagt her den 2. Oktober 1842. Søster Sarah M. Kimball blev tilladt at medtage en Del af Manuskriptet i 1882, af hvilket en Del nu er i Præsident Joseph F. Smiths Besiddelse. Vi bleve beredvilligt viste, hvad der var tilbage af disse Kostbarheder. De vare: Et Halvdollarsstykke, præget i 1840, og det Tiloversblevne af Manuskriptet til Mormons Bog. Dette sidste var i to Brudstykker, det første begyndte med Nephis første Bogs femtende Kapitel, femte

Vers, og endte med anden Nephi Bogs trettende Kapitel. Det andet begyndte med Almas andet Kapitel, nittende eller tyvende Vers og endte med samme Bogs sextende Kapitel, toogtyvende Vers. Pengestykket bar ikke Spor af Forandring siden det kom fra Mynten, naar undtages, at det saa lidt dunkelt ud. Afskriften af Aabenbaringen omfatter sexten Sider med to Sider til Omslag og holdes sammenhe'tet med et Stykke Baand. Alle disse hellige Haandskrifter ere paa Propatria-Papir og tilsyneladende ulinieret. Papiret er gult af Ælde og Fugtighed, frembragt ved Temperaturforandringerne. Det er skørt og mange af Bladene smuldre lig Aske og nogle af dem ere ganske bortfaldne. De maa haandteres med yderste Forsigtighed. Skriften er bleget og ikke synlig flere Linier af Gangen, men enkelte Brudstykker og undertiden hele Vers ere skjelnelige. Alle disse Skrifter af det originale Manuskript til Mormons Bog antages at have været gjorte efter Joseph Smiths Diktat af Oliver Cowdery. Folk, som mener de ved Besked, paastaa, at dette er Tilfældet, og Mænd, som kjendeOliver Cowderys Haandskrift, ere ganske visse paa, at de i disse betydningsfulde Dokumenter gjenkjende dennes ejendommelige Skrifttræk.

Da de bleve os foreviste, betragtede vi dem med Beundring og Ærbødighed. Vore Hænder skjælvede da vi berørte Kanten paa disse skrøbelige Blade, over hvilke den elskelige Oliver havde optegnet de guddommelige Ord, som da faldt fra Profetens Mund. Vi tænkte paa, hvorledes Joseph selv havde nedlagt disse Ting i deres Gjemme, utvivlsomt under Aandens Tilskyndelse. Da Ingen uden guddommelig Forudvidenhed kunde have forudsagt hverken hans eller Optegnelsernes Skjæbne. Hvor hans ædle Hjærte maa have banket,da han overlod disse de gamle Optegnelser og den Almægtiges Ord til deres Hvilested.

Da Ejeren bemærkede den dybe Interesse, hvormed vi betragtede disse Ting, omtalte han dem til os med stor Agtelse og Højmodighed. Vi havde en lang Samtale om Skrifternes Indhold, og ved hans Ædelmodighed bleve vi overladte hele Manuskriptet og Pengestykket,hvilke vi nu have i vor Besiddelse.

Vi kastede vort sidste, nølende Blik som af skuffet Kjærlighed paa Profeten Josephs skjønne By. Engang ejede Nauvoo Skjønhed, Rigdom, Magt og Retfærdighed. Femten Tusind Mennesker boede i Byen og Omegn. Det saa' ud som om den vilde blive hele Jordens Paradis, en passende Bolig for Guds Udkaarede. Dens Befolkning er nu svunden ind til en Sjettedel. Dens Navn findes ikke en Gang paa de almindelige Landkort. Jærnbanerne og Telegraflinierne sky den som et Menneske et pestbefængt Sted. Folket, der efter de Helliges Uddrivelse derfra kom dertil. fandt dem selv, uden forholdsvis Anvendelse af Arbejde og Penge i Besiddelse af en By med store Rigdomskilder og omgiven af Frugtbarhed. Det er ikke for meget at antage, at de havde drømt om Hovedstad og Regjeringssæde. Men de ere blevne sørgeligt skuffede. Lykken uddøde i Nauvoo den Gang de Helliges Fjender dreve dem over Mississipifloden for sidste Gang, i det Haab at de landsforviste dem. De Nykomne kunde ikke en Gang bevare Templet; det havde fuldført sin Mission; det havde væ-

ret besøgt af Treenigheden og de Hellige, der betjente det udvalgte Israel. Nu er det forsvundet fra Jordens Overflade.

Da vi forlod Byen vare vore Besøg hermed omtrent tilendebragte. Vi havde endnu kun et Besøg at gjøre før vi begave os paa Hjemvejen. Dette Besøg gjaldt Richmond, Missouri, David Whitmers Bolig og Oliver Cowderys Grav. Mr. Whitmer nød en udmærket Helbred og Humør, i Betragtning af hans Alder. Han vandrede forbi Menneskets sidste Milepæl for mere end et Tiaar siden. Med usvækket Varme bærer han endnu det Vidnesbyrd, der vil gjøre hans Navn udødelig i vor Kirkes Historie. For omtrent en Trediedel af et Aarhundrede siden, i Februar 1849, besøgte Oliver Cowdery ham for at forsøge at bevæge ham til at vende tilbage til Flokken saaledes som han havde gjort, men uden Held. Oliver døde under dette Besøg den 3die Marts, og blev begravet i den gamle Richmond Kirkegaard, næsten en halv Mil nord for Raadhuset. Hans Grav er ikke mærket af saa meget som en Sten eller Brædt. Det er et forsømt Sted, overgroet af Ukrud og Krat.

Vi forlode Richmond den 22. Maj og naaede vort Hjem i Zion den 25.

TALE AF APOSTEL ERASTUS SNOW,

afholdt i Provo, den 31. Maj 1885.

(Fra ,,Deseret News.'')

Taleren begyndte med at læse første Mosebogs første Kapitel, fra 25de Vers til Slutningen, hvorefter han talte som følger:

I Mose Optegnelser have vi en Beretning om Jordens og dens Beboeres Tilblivelse, baade Mennesker og Dyr og alt Levende, saavel som Planteverdenen. I første Vers læse vi. ,,I Begyndelsen skabte Gud Himmelen og Jorden.''

Naar vi forsøge paa at kaste Lys paa en Sag, og vi dertil benytte Ord og Sætninger, maa vi gjøre Brug af saadant Sprog, som Tilhørerne eller Læserne ere istand til at fatte, og dersom Sproget er mangelfuldt, maa Fremsættelsen af Tanken ogsaa blive mangelfuld og ufuldkommen, og dersom Kjendskaben til de Personer, for hvem Foredraget holdes, er begrænset, og deres Brug og Forstaaelse af Sproget er begrændset, da vil den Lærdom og Undervisning, man søger at meddele dem, blive i samme Grad begrændset og ufuldkommen. Det er kun ved den Helligaands Inspiration, at vi ere i Stand til klart at se og forstaa, hvad der er i Gud; men det Sprog, som Forfatteren af første Mosebog og Oversætterne har brugt, er maaske tilstrækkeligt klart for vor Hensigt for Øjeblikket, endskjøndt Profeten Joseph Smiths inspirerede Oversættelse er noget klarere og mere indtryksfuld end Kong Jakobs Oversættelse. I denne staar der skrevet, at i Begyndelsen skabte Guderne Himlene og Jorden; at Jorden var tom og øde, og at Gud sagde til hans Enbaarne: lad os — osv; lad os adskille Lyset fra Mørket; lad os dele Vandene og faa det tørre

Land til at vise sig; lad der blive Lys i Firmamentet til at oplyse Jorden; lad os skabe Dyr til at gaa paa Jorden, og alt Krybende, og Fugle at flyve i Luften og Fisk at svømme i Vandene og saa Fremdeles; og lad os gjøre Mennesket i vort eget Billede og efter vor Lignelse. Det var Faderen der tiltalte Sønnen, og de To raadsloges tilsammen. Denne Gjengivelse af første Mosebogs første Kapitel bekræftes af Apostelen Paulus naar han siger: ,,Thi af ham, (den Enbaarne) og ved ham og for ham ere alle Ting.'' Yderligere er der omtalt i det Ny Testamente angaaende Frelseren, at han er Guds Herligheds Afglans og hans Væsens udtrykte Billede. Saa at da Faderen i Begyndelsen sagde til Sønnen: Lad os gjøre Mennesket i vort Billede og efter vor Lignelse, bibringer dette os den Tanke, at Mennesket blev skabt i samme Form og Udseende som baade Faderen og Sønnen. Dette gjælder da særligt om Manden, thi man vil bemærke Udtryksmaaden i Sætningerne: ,,i Guds Lignelse skabte han ham,'' menende Adam, og ,,Mand og Kvinde skabte han dem''. De vil bemærke en Forskjel i Udtryksmaaden, hvor der omtales Kvindens Skabelse.

Næppe saa klart som dette fortæller Skrifterne os, at vi har en Moder i Himmelen saa vel som en Fader. Vi ere overladte at drage Slutninger desangaaende fra hvad vi se og vide om alt Levende paa Jorden. Principet om de to Kjøn er gjennemgaaende, og begge ere nødvendige for at afstedkomme Hensigten med Skabningens Tilværelse, og dersom ikke dette var Tilfældet med vor Fader i Himmelen, efter hvis Billede vi ere skabte, da er dette en Uregelmæssighed i Naturen. Naar vore Tanker dvæle ved Navnet Fader, kommer uvilkaarligt ogsaa Navnet Moder til vor Sind, som en af vore Digtere synger:

> Har jeg ikkun hist en Fader?
> Hør Fornuftens simple Svar,
> Hør, hvad evig Sandhed vidner:
> Der jeg og en Moder har!

Naar der derfor siges, at Gud skabte vore første Forældre i sit Billede: ,,I Guds Billede, skabte han ham; Mand og Kvinde skabte han dem'', da siges der i et Sprog, der er tilstrækkeligt fatteligt for mig, at Begrebet om de to Kjøn var tilstede hos Gud, saa vel som hos Mennesket. Der behøves kun almindeligt Kjendskab til Menneskets og alle levende Skabningers Organisme og dennes Virksomhed for at vise Skaberens oprindelige Hensigt, nemlig Arternes Formerelse, ifølge Befalingen given til baade Mennesker og Dyr at formere og opfylde Jorden. Vi behøve kun at studere det menneskelige Legems Bygning og Virksomhed og at forstaa dets Evne og Dygtighed for at forstaa Skabernes Hensigt, selv om Befalingen om at formere og opfylde Jorden aldrig havde været nedskrevet. De fordums Mennesker, der frygtede Gud og holdt hans Befalinger, viste, at de forstod dette Princip og vare villige til at adlyde det. Om de første fjorten Slægtled staar der skrevet, at hver Slægt levede saa mange Aar og fødte Sønner og Døtre, af hvilke nogle levede henimod et Tusind Aar. De formerede sig og tiltoge i Landet indtil Ugudelighed oversvømmede det, og det behagede Gud at standse SyndighedensTiltagen ved en Flod, der bortskyllede de Ugudelige fra Jorden. Men førend han saaledes ødelagde Jordens Beboere bragte

han de Retfærdige til at blive udsamlede fra de Ugudeliges Midte ved at lade Evangeliet forkynde for dem. Enok, den syvende fra Adam, var et kraftigt Redskab i Guds Hænder til at besejre Tidernes Fordærvelse. Han underviste de Retfærdige, samlede Folket tilsammen og grundlagde Zion. Han arbejdede, fortælles der, i omkring en 365 Aar, i hvilken Tid han stod i Forbindelse med Gud og lærte Folket og helliggjorde sit Folk saaledes, at de bleve borttagne til Himmelen. En Del af de, der bleve tilbage paa Jorden fordi de, skjøndt de havde annammet Evangeliet, ikke vare tilstrækkeligt helliggjorte og beredte til at blive optagne med Enok og hans Folk, bestræbte sig flittigt for at følge efter; de lutrede saaledes sig selv, at Engle betjente dem, og de bleve optagne til Zion før Syndfloden kom; ja Alle, der forblev tilbage og i Troen, undtagen Noah og hans Sønner og deres Familier, der særligt vare kaldte og udvalgte til at bygge Arken og indgaa deri med et Udvalg af Jordens Dyr og Fuglene i Luften, for at bevare Sæden gjennem Synfloden. Herren samlede saaledes en Høst af Sjæle til sig, af de, der troede og adløde Evangeliet og fremmede Retfærdighed, medens de Onde omkom i Syndfloden. Befalingen fra Gud om at formere og opfylde Jorden blev nu igjen forkyndt for Noah og hans Slægt, og snart bleve de øde Steder bebyggede. Men i Løbet af nogle faa Generationer begyndte Blindhed, Mørke og Uvidenhed igjen at herske; Ugudeligheden begyndte igjen at rejse sit Hoved blandt Noahs Børn, og det blev nødvendigt, at Herren skulde udsøge fra Noahs Børn den bedre og ædlere Sæd, med hvilken han kunde grundfæste sin Pagt og overføre Præstedømmets Nøgler, og af dem vilde han oprejse Profeter, Seere og Aabenbarere til at belære Jordens Beboere som Guds Orakler. Disse udvalgte Mennesker vare Abraham og hans Sæd. Der staar skrevet om Abraham, at Gud kaldte ham fra hans Faders Hus, fordi hans Fader havde hengivet sig til de omkringliggende Folkeslags Hedenskab og Afguderi. Han befalede ham at gaa til et andet Land, hvor han kunde afsondre sig fra hans Faders Traditioner og Undervisninger. og hvor han kunde gjøre ham til en stor Nation, og oprejse et helligt Folk af hans Sæd. Gud aabenbarede sig for ham i Kanaan, hvorhen han førte ham og svor ved sig selv — thi han kunde ikke sværge ved nogen Større — at han vilde storligen formere og velsigne ham, at hans Sæd skulde blive som Stjernerne paa Himmelen og som Sandet ved Havets Bred i Antal. Han fornyede sine Forjættelser til hans Søn Isak og hans Sønnesøn Jakob, der ogsaa blev kaldet Israel, og fra dem nedstammede Israels Hus, og ligesaa det arabiske Folk, Ismaels Sønner, og de fornemste Folkestammer i Mellemasien. Det var Abrahams Sæd, som boede i Ægypten, hvor de bleve bragte i Trældom og senere udfriede ved Mose Haand. Efter at de havde vandret i 40 Aar i Ørkenen bleve de bosatte i Kanaans Land.

Det var ud af dette Folk, at Gud gjennem Slægterne oprejste Profeter, til hvem han aabenbarede sin Villie og Hensigter. Det var dette Folk, der først blev befalet at bygge Tabernaklet, et Slags transportabelt Tempel, som de medførte i Ørkenen, dernæst et Tempel i det forjættede Land, da de nedsatte sig der

Det var blandt dette Folk, at Frelsesen fødtes, arbejdede og lærte Evangeliet, blev korsfæstet og igjen opstod fra de Døde. Det var fra dette Folk, at han, Frelseren, udvalgte sine Apostle til at forkynde Evangeliet for al Verden. Skriften viser os helt igjennem, at de, som troede paa Gud og bleve agtede som hans Folk, vare frugtbare og opfyldte Jorden og bleve talrige som Sandet paa Havets Bred, medens mange af de vantro Nationer og Folk sammenlignelsesvis tæredes bort; og naar Adams Slægts Historie en Gang vil blive aabenbaret og Menneskene forstaa den, vil det fremgaa, at Gud har betydeligt indskrænket de Ugudelige, medens han har formeret og mangfoldiggjort de af Abrahams Sæd, som indgaa hans Pagt; og skjøndt Mange af dem ere tilbage i mange Ting og have vandret i Mørke og Vantro, saa have de dog som et Hele taget opretholdt en vis Grad Kyskhed, som Hedningeverdenen ikke kjender, og derfor har Gud formeret dem i Landet. De have store og direkte Løfter om, at Herren i de sidste Dage vil erindre dem.

Medens Gud saaledes befalede sit Folk at formere sig og opfylde Jorden, gav han ogsaa strænge Love mod vilkaarligt Samkvem mellem Kjønnene. Han forbød Hor, ukysk Lejemaal og Usædelighed under enhver Skikkelse, og samme Lærdom prædikede Apostelen Paulus ogsaa, idet han siger: ,,Ægteskabet er hæderligt for Alle, og Ægtesengen ubesmittet, men Horkarle og Skjørlevnere vil Gud dømme.“ Denne Lov var gjældende i alle Tider blandt Guds Folk, den opmuntrede hæderligt Ægteskab men misbilligede Ukyskhed, og denne Lov har ligesaa mange fysiske som religiøse Støttepunkter. Loven gjælder særligt Menneskene, fordi de ere skabte i Guds Billede og efter hans Lignelse. Jeg tænker her nærmest paa Aanden, thi vi forstaa, at Mennesket i en ædlere og sandere Forstand er det evige udødelige Væsen, der udsprang fra Gud, og at det jordiske Tabernakel kun er dette udødelige Væsens ydre Beklædning; at det jordiske Tabernakel er i vort himmelske Faders Billede og efter hans Lignelse; med andre Ord: Legemet er Sjælens eller Aandens Form og det er dannet til at Aanden kan bo deri, opfylde enhver Del og Enkelthed deraf, kontrollere dets Egenskaber og Kræfter, udvikle dets Evner og lede dets Virksomhed. Som Følge heraf holdes det udødelige Menneske ansvarligt for Legemets Handlinger, og det staar skrevet, at han skal dømme efter Gjerningerne gjorte i Kjødet, thi Legemet behersker ikke Aanden, men Aanden Legemet. Dog siger Apostelen Paulus, at der er en Kjødets Lov, der kriger mod Aanden, og, sigerPaulus: ,,Kjødets Sands er Døden, men Aandens Sands er Liv og Fred.“ Han siger endvidere, at denne Kjødets Lov, det er, vort Legeme og dets Lyster, der stride mod Aanden, bringe vort Legeme i Trældom, ja Syndens Trældom; det er vor Aands Pligt at underkaste sig Kjødet og dets Lyster og Tilbøjeligheder, og bringe det til at lyde Aandens Lov. Dette er vort Livs Kamp og Maal, og begynder ved Udviklingen af vor fysiske Kraft og Kjødets Lyster og Begjæringer. Menneskets Aand er modtagelig for vor Faders Aand, den Helligaand, der er forbunden med Faderen og Sønnen, og er et Sendebud fra Gud til Mennesket; den oplyser vort Sind og giver os

Forstand, thi ,,Menneskets Aand er vor Herres Lys'', siger en af de Gamle. Dette lærer os, saa vidt vi ville laane Øre dertil, hvorledes vi skulle vandre i Lydighed til Guds Love og modstaa og overvinde Ondt med Godt, og saa vidt som det skrevne Guds Ord er givet os, er dets Hensigt og Indflydelse med os at hæmme Kjødet og bringe det under Aandens Herredømme. Kjødets Lyster og Begjæringer ere ikke i sig selv utæmmelige Onder; tværtimod ere de nedlagte i os for at tilskynde os til ædle Handlinger snarere end lave og dyriske. Den Kjærlighed og Elskov og Tilbøjeligheder, der ere nedlagte i os, ere de ædlere Egenskaber, der udspringe fra Gud. De tilskynde os at gjøre vore Pligter, formere og opfylde Jorden; paatage os Familieansvar og opdrage Børnene i Herrens Frygt. De opmuntrer og tilskynder Kvinden til at bære sine Byrder og fuldføre Livets Pligter med Haabet om en herlig Fremtid for Øjet, medens de tilskynde Manden og Faderen i samme Retning. Hver Drift i os er da i en vis Hensigt, naar den er retteligen styret og holdt i Tømme, og ved den Helligaands Ledelse holdt indenfor de rette Grænser. Men alle disse kjødelige Drifter og Tilbøjeligheder ere modtagelige for Fordrejelse, i hvilket Tilfælde Synd bliver Følgen. Naar som helst Evangeliet har været prædiket paa Jorden og Profeter og hellige Mænd have været sendte blandt Menneskene, have hines Livs Byrde altid været at opmuntre dem til en rigtig Udøvelse af deres Kræfter og Funktioner, samt at holde dem inden de rette Grænser, saaledes som det er optegnet i den skrevne Lov og i Loven for vor Tilværelse. Alle Slags Overdrivelser fører til Sygdom, Elændighed og Død, legemlig saavel som aandelig; medens Maadeholdenhed og en rigtig Brug af alle vore Funktioner forøger Guds Herlighed og hans Børns Velfærd. Menneskets Hovedstudium er at fatte disse Principer og anvende dem i deres Levnet.

Jeg sagde før, at der var en Tid efter Syndfloden da Noahs Sæd begyndte at fordærves og Gud udsøgte fra dem Abrahams Sæd, med hvem han grundlagde sin Pagt, at han kunde vedligeholde Præstedømmet, dets Ordinancer og et Folk, der vilde annamme hans Lov, og blandt dem vilde han oprejse Profeter, og ud af dem vilde han sende sin Søn i Tidens Midte for at blive Verdens Frelser og Forløser. Abraham blev saaledes velsignet af Herren til at formere og opfylde Jorden storligen. Da Herren besluttede at velsigne og formere Abraham og hans Sæd, befalede han, at de skulde tage Hustruer af Evas Døtre og formere sig i Landet. Jeg siger ikke, at Flerkoneri var ikke i Brug forud for denne Tid, men jeg siger, at fra og efter Abraham blev dette paabudt Israel, Abrahams Sæd, i en vis og herlig Hensigt, den, nemlig, at formere dem og give dem Indflydelse blandt Jordens Nationer, som jeg en Gang hørte Profeten Joseph bemærke. Under en Samtale desangaaende opkom Spørgsmaalet om, hvorfor Gud havde paabudt Abraham og hans Sæd Flerkoneri, og hans Svar var, at det var fordi Guds Hensigt var at formere og mangfoldiggjøre dem i Landet og gjøre dem til et stort Folk og give dem Magt over andre Folk paa Jorden, og dette fordi, som han sagde til Abraham, han vidste, at han vilde tjene ham og føre sin Sæd i samme Spor.

Vi vide vel, at der i den nye Kristenhed er Folk, der forbyde Ægteskab. I et af Pauli Epistler (1 Tim 4. 3) siger han, at der i de sidste Dage vilde være Folk, der vilde forbyde at gifte sig. Vi vide, at der ere nogle saakaldte Kristne, der betragte Kjønnenes Forening som et Onde, som en Synd, som en Følge af vor faldne Natur, og som et Middel, hvorved Kjødets Lyster kunne tilfredsstilles, hvilket er Gud mishageligt. Shakerne ere et Folk, der hylde denne Lære og derfor afholde sig fra Ægteskab. Dersom Alle vilde hylde denne Tro og leve derefter, vilde Menneskeslægten snart uddø, og Jehovahs store Hensigt med deres Skabelse tilsyneladende mislykkes. Heldigvis ere de, der antage denne Tro og praktisere den kun Faa. Saa er der igjen Mange, der ikke have Noget imod at tilfredsstille Kjødets Lyster men søge at unddrage sig dets Følger og Ansvar; men de, der i god Tro have antaget Guds Befalinger, at opfylde og formere Jorden og paadrage sig Huslivets Ansvarligheder og rette deres Liv og Levnet efter Herrens Love, have altid været velsignede og begunstigede af Gud, og den store Forskjel mellem de Sidste-Dages Hellige for Øjeblikket og den nyere Kristenhed er denne mere udstrakte Forstaaelse af Guds første Lov til Mennesket.

Vi forstaa, at der er en Hensigt forbunden med alt dette; at det højeste Væsen har et Maal for Øje, og dette Maal er værdigt den Gud, der skabte os; at han maaske i det uendelige Verdensrum vil endnu skabe utallige Kloder, der skulle opfyldes af intelligenteVæsner, der ere skikkede for Formerelse og Udvidelse af Herlighed og Lykke; thi ved deres Formerelse og Tilvæxt forherliges han, medens de til Gjengjæld blive forherligede i og ved ham ved at fuldføre deres Pligter og Arbejder og ved at formere og mangfoldiggjøre deres Arter, forsaa vidt som at de gjøre det med Gud og hans Lov for Øje, saa at de kunne blive herliggjorte og iklædte med det evige Livs Kræfter.

Jeg ved, at Mange antage, at Formeringsdygtigheden er nddlagt i os og alt Levende, samt i alle Planter, men jeg ser det ikke i dette Lys. Jeg betragter den jordiske Organisme som kun et Redskab og ikke som selve Skaberen, det er kun Redskabet hvorved noget Vist udføres; — at Principet om Liv og ugudelig Formerelse ikke tilhører Kjødet ejheller denne Jords grovere Elementer, men det er den aandelige Magt, der udsprang fra en ædlere Sfære; det udkom fra Gud eller der havde sin Tilværelse i en første Tilstand. Vor Frelser selv er et Exempel herpaa. Man fortæller os, at han fødtes af Jomfru Marie i Tidens Midte. Dog erfare vi, at han var hos Faderen fra Begyndelsen af og var hos ham paa Skabelsens Morgen. Da han var her paa Jorden for 1800 Aar siden, sagde han til Jøderne: „I tale om Abraham som Eders Fader. Sandelig siger jeg Eder, før Abraham var, var jeg.“ Og atter i Johannes Aabenbaring staar der, at han var et Lam, slagtet før Verdens Grundvold blev lagt. Han kaldes i billedlig Betydning Guds Lam, fordi et Lams Ofring paa Offeralteret var et Billede af Frelserens Korsfæstelse, og Guds Befaling, given til Menneskene i Begyndelsen om at bygge et Alter og ofre et Lam som Sonoffer, var et Sindbillede paa Verdens Frelser. Herfra skriver sig

Udtrykket, at han var Guds Lam, som Faderen sendte til Verden for at blive ofret for Synd. Ligeledes staar der skrevet i Skriften om Gud, at han er vore Aanders Fader, og, siger Paulus, det er nødvendigt at vi skulle være vore Aanders og Tilværelses Fader underdanige.

I den nyere Kristenhed, især i de Forenede Stater, (og man siger, at Ny England endnu mere i Særdeleshed) bliver denne Guds Befaling at formere og opfylde Jorden ringeagtet. De Sidste-Dages Hellige betragte man med Misundelse,Skinsyge og Haan fordi disse ikke se Sagen saaledes som hine, og deres talrige Familier træde frem som frejdige Modsætninger til Ny Englands Familier, hvor De vil finde, som De gjennemrejse Landet, ét, to eller i det højeste tre Børn i hver Familie og i mange Familier slet ingen. I somme Tilfælde kan denne tilsyneladende Ufrugtbarhed hidrøre fra alskens Misbrug, men i de fleste Tilfælde er den en Følge af planmæssige Forsøg paa at modarbejde og forebygge Opfyldelsen af Guds Befaling at formere og opfylde Jorden, og hyppigt ere Fosterfordrivelse, Fostermord og Barnemord Følgerne af den almentherskende Lyst til at unddrage sig Familieansvaret. Det er blevet et himmelraabende Onde i Landet. Adskillige Forfattere beklage dette Onde og fremstille det i sit sande Lys; medens mange andre Forfattere og Talere ere enten tause desangaaende eller give deres Stemme og Indflydelse til dets Gunst. Jeg erindrer, at jeg for nogle faa Aar siden læste et Foredrag af Brooklyns store Taler Henry Ward Beecher, i hvilket han gik ud fra det Punkt, at en betydelig Tilvæxt af Menneskeracen vilde være et positivt Onde, Noget man forud maatte beklage. Han skildrede vidt og bredt de Onder, der vilde flyde deraf, og hele hans Foredrag gik ud paa at hæmme Menneskeslægtens videre Formerelse. Mange Andre have fulgt i samme Spor. De synes at have forglemt Befalingen, der gaves til vore første Forældre og aldrig at have opfattet Jehovahs Hensigter. Folk, der hylde disse Anskuelser bilde sig øjensynligt ind, at der er større Fornøjelse i at tilfredsstille de kjødelige Lyster, i at hige efter Ros og verdslig Glæde og Rigdomme, end at adlyde Guds Befalinger. De have besluttet at undgaa store Familier. Under den sidste Tur, jeg foretog til Ny-England, (mit Fødeland), omtrent for tolv Aar siden, blev jeg end ydermere slaaet af denne Tingenes Tilstand end forud. Da jeg var Dreng (i Vermont) kjendte jeg ikke Verdens Vis, og anede ikke hvad der gik for sig i de store Byer og andre af Landets fornemste Stæder. Jeg var født af hæderliga Forældre og forstod ikke hvad der passerede omkring mig, ejheller tror jeg, at disse Onder existerede der i den Grad, de nu gjøre. Men, som jeg bemærkede, fik jeg et dybere Indtryk deraf paa min sidste Tur gjennem Ny England, end nogensinde før. Jeg omtalte det til min gamle Tante paa Rhode Island. Jeg sagde til hende: „Tante, da Du og Moder vare unge og opdrog store Familier, da var det en Kilde til Glæde og Fornøjelse at opføde Børn. Som jeg nu rejser gjennem Landet ser jeg, at Folkets Bestræbelser gaa i den modsatte Retning."

„Javist", sagde hun „det er nu gaaet af Mode at have store Familier; det betragtes nu som simpelt,

og Folk søge nu at unddrage sig disse Ansvarligheder.“ Dette er en velbekjendt Kjendsgjerning. Tidens nuværende Tilbøjelighed er Dyriskhed: at tilfredsstille de kjødelige Lyster og verdslig Higen.

De Sidste Dages-Hellige have i deres Liv erfaret noget Ædlere, og have lært at erkjende Jehovahs Visdom i den Tidgenes Orden, som han har indført ved vore første Forældre. Dette er den fremherskende Forskjel mellem den vantro Verden og de Sidste Dages Helligs.

Jeg siger den vantro Verden, thi jeg betragter den Lære, som jeg har hentydet til, som en Djævlelære og ikke som Kristi Lære; at hans Indflydelse leder, som før bemærket, til Fosterfordrivelse, Fostermord og Barnemood og kun til at tilfredsstille de kjødelige Lyster og verdslige Begjæringer,uden at opfylde vor Faders store Hensigt og Øjemed, og Følgen vilde, dersom det blev almindeligt drevet i Længden, blive, at Menneskeslægten vilde gradvis svinde hen og uddø. Det er paa høje Tid, at Herren, der ønsker at oprejse sig en hellig Sæd, befaler over sit Folk og fornyer de Forpligtelser over dem, som han paalagde vore første Forældre. Det er til de Sidste-Dages Hellige at denne Mission er bleven overdraget, og Følgen er den Vrimmel af Skolebørn, som vi finde overalt i dette Territorium. Fver halvtredsindstyve Tusind Søndagsskole-Børn, næsten en Tredie-del af den hele Befolkning, ifølge vor Konferencestatistik, ere Børn under otte Aar. Dette er en overraskende Sandhed for den Klasse i den kristne Verden, der sejler i den modsatte Retning. En af Søndagsskole-Superintendenterne i New York udtrykte sig for nylig meget skarpt og tydeligt om denne Sag, og hans Tale var særligt rettet mod den mere velhavende Del Kirkegjængere i New York. Iblandt flere Tusinde kirkegaaende Familier der i Byen, kunde man kun tælle en firsindstyve Skolebørn, og han tilskrev dette den herskende Lyst til Fornøjelse og Penge, med den medfølgende Lyst til at unddrage sig Familielivets Omsorg og Ansvar, indtil Børneopdragelsen nu omtrent ganske er overladt de Fattige eller hvad almindeligvis kaldes Almueklassen.

Jeg behøver ikke at fortælle videre om Folkets Anskuelser og Vandel ved at opremse Enkelthederne, saaledes som man kan finde dem i Politiets Indberetninger og Statistikerne fra forskjellige Kilder, der vise en ængstelig Tilvæxt af disse Onder. Tilstrækkeligt er det at sige, at Hovedangrebet mod de Sidste-Dages Hellige for Øjeblikket gaar ud paa at tvinge disse til at give efter for den nye Tingenes Tilstand eller ialfald til deres Forestillinger om Samfundsonder og Samfundspligter. Præsident Cleveland udtrykte dette noget lakonisk i den Audients, vore Delegerede havde med ham, da de for nylig sendtes til Washington med vor Protestadresse. Præsidenten lyttede artigt til hvad vor Delegation havde at sige, om Folkets Stemninger og Ønsker, hvorefter han udtrykte sig saaledes, at han vilde bestræbe sig for, saa vidt det laa i hans Magt, at give os hæderlige Mænd til at haandhæve Lovene, og, med et Smil om Læben sagde han: „Jeg vilde ønske, at I Godtfolk derude kunde være ligesom vi Andre.“ Dette er en ganske almindelig Sætning, der under almindelige Omstændigheder ikke vilde tiltrække sig synderlig Opmærksomhed, men

naar vi betænke Sagerne som de staa, Tidens og den kristne Verdens Tilbøjeligheder for Øjeblikket og Tingenes Tilstand iØsten, i Sammenligning med de hos os, da er Bemærkningen meget betydningsfuld. Den kommer hjem til os, og vi spørge os selv: Kunne vi, med det Lys, vi have anammet og efter den Erfaring, vi have havt, og de Haab om en herlig Fremtid, som Evangeliet giver os, kunne vi falde tilbage i Sølen og blive som de? Jeg ønsker ikke at kaste Skygge paa Mr. Clevelands personlige Karakter, da jeg tror, at han er en af Verdens hæderlige Mænd, dog beskyldte hans Fjender under Valgstriden ham for adskillige Uregelmæssigheder, der gaa i Svang i Verden, og Rygtet vilde vide, at han kjendte Noget til Kjønsforholdene i praktisk Forstand, skjøndt han endnu ikke har paadraget sig Familielivets Ansvar; og i denne Henseende repræsenterer han, skjøndt maaske blandt de hæderligste, en stor og respektabel Del af ugifte Mænd. Vi optage det ikke saaledes, at han, ved at udtrykke sig saaledes til vore Delegerede,vilde have,at vi akkurat skulde efterligne ham, men han mente, at vi skulde indskrænke os til i det mindste én Hustru. Dersom imidlertid Parallelen skulde drages nøjagtigere, skulde vi ikke alene indskrænke os til én Hustru, saavidt som at have dem i denne Egenskab vedkommer, men vi vilde ligesom Andre, prøve paa at indskrænke Børneantallet ogsaa, og saaledes efterligne de andre af Tidens Laster. Vore Lovfortolkere blandt os, Distriktsadvokaten, Dommerne, Marshallerne og andre af Regjeringens Repræsentanter, der ere sendte herud for at gjennemføre de specielle Love, som Kongressen har lavet mod de Sidste-Dages Hellige, synes at drage en Linie endnu tydeligere end nogensinde før. Under den Galskab, der rasede her i Landet for fire Aar siden, der havde Edmundslovens Vedtagelse til Følge, tilskynte de kristne Præster deres Menigheder til at sende Andragender til Kongressen om at vedtage denne Lov for at undertrykke ,,Mormonernes''Umoralitet, Tøjlesløshed og Laster, og det var denne skinhellige Maske, de den Gang toge paa, der stak Blaar i Øjnene paa Folk, og bragte Landet ind i almindeligt Raseri og tvang Kongresmedlemmerne til at stemme for den ukonstitutionelle Lov, den slette og ondskabsfulde ,,Edmunds Lov''. Det kan hænde, at jeg vil blive beskyldt for Højforræderi, fordi jeg kalder denne Lov slet og ondskabsfuld. Det kan hænde, at jeg gjør mig skyldig i Højforræderi, fordi jeg saa tør tænke; men Højforræderi er endnu ikke af Landets Grundlov eller Domstole bleven forklaret saaledes,af den bestaar i Talefrihed, endnu mindre i Tænkefrihed.

(Sluttes i næste Nr.)

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skizzer, osv., redigeres af Andrew Jenson, udgives af Winberg & Jenson, Salt Lake City,og udkommer omtrent den 1ste i hver Maaned som Følgeblad til BIKUBEN, tilligemed hvilken den koster $2.00 om Aaret i Forskud, med Porto indberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor. Franklin Avenue Nr. 42.

Adresse: WINBERG & JENSON, P. O. Box 500, SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

NR. 8. AUGUST 1885. 4DE AARG.

TALE AF APOSTEL ERASTUS SNOW,

afholdt i Provo, den 31te Maj 1885.

(Fortsat fra Side 112.)

Højforræderi bestaar i at føre Krig mod Regjeringen eller bistaa dens Fjender i Krigstid.

Det store Opraab, som fandt Sted i den kristne Verden, eller i det mindste iblandt Amerikas kristne Samfund, for fire Aar siden, da man nødte Kongressen til at vedtage Edmundsloven, var baseret paa „Mormonernes" Umoralitet og udsvævende Levnet, hvilket man vilde afskaffe. Men Federalembedsmændene have nu i deres Ivrighed for at sætte Loven i Kraft fundet det nødvendigt at afkaste Masken, baade for deres eget, Landets, Præsternes og de Religiøses Vedkommende. Jeg tror, at I Godtfolk her i Provo har havt Noget at bestille med at forandre Programmet og gjøre det nødvendigt for dem at lægge deres Maske tilside. Om jeg husker ret blev Kommissionær Smoot anmodet om at undersøge en Sag mod en vis Fremmed, der havde forført sin Kones Søster, hvilket havde et Barn til Følge; og han fandt sig, ifølge Loven, tvungen til at drage Forbryderen til Ansvar for Grand Juryen for ulovligt Samliv. Den assisterende Statsadvokat tillod uvilligt Sagen at gaa saa langt, at Manden blev fængslet, men han sagde, at dette, efter hans Mening, var et Forsøg paa at udstrække Edmundsloven lidt for vidt, og at lade den indbefatte Noget, som ikke stod i Harmoni med dens oprindelige Hensigt. Dersom denne Sag skulde blive gjennemført og Manden dømmes til Fængsel og mulkteres for ulovligt Samliv, vilde Døren jo være aabnet paa vid Gab for mange Andre at blive straffede for den samme Forbrydelse. Derfor blev en saadan Opfattelse af Loven anset for farlig til dem selv, til Federalregjeringens Repræsentanter samt deres Hjælpere og Venner her i Landet. Man paastod, at en saadan Udlæggelse af Edmundsloven, som den offentlige Mening og Massen af Folket havde givet den i Begyndelsen og som var den kristne Verdens foregivne Forstaaelse — thi de fremskyndte dens Vedtagelse for at undertrykke Umoralitet og Kjøns-

misbrug — var upraktisk, at om en saadan Ikraftsættelse af Loven blev tilladt i Utah og omliggende Territorier samt Distriktet Columbia og paa andre Steder, hvor de Forenede Stater havde Jurisdiktion, vilde den virke overordentlig haardt paa Mange, som ikke vilde være saa godt i Stand til at kunne bære Følgerne som de Sidste-Dages Hellige. Derfor syntes det meget ønskeligt, at deres Fødder skulde frigjøres for Fælden og vores sættes fast. Følgelig lagde de deres Hjærner i Blød for at redde dem ud af Forlegenheden, og under Præsident Angus M. Cannons Forhør for ulovligt Samliv blev en Plan undfanget og gjennemført, med alle Landets ledende Prokuratorer, og Overdommeren paa Højsædet, nærværende til at diskutere Spørgsmaalet og afsige deres Mening derom. I dette Tilfælde kom Regjeringens Repræsentant modigt frem, afkastede Masken og erklærede ved Forhørets Begyndelse, at han vidste, han ikke kunde bevise legemlig Omgang mellem de Anklagede i Retten, og at han ikke skulde gjøre Forsøg derpaa. Endvidere sagde han, at han ikke betragtede legemlig Omgang som nogen Forbrydelse, at den saakaldte Edmundslov kun var rettet mod ,,Mormonernes“ Ægteskabssystem, og at den nævnte Lovs tredie Paragraf, der omtaler ulovligt Samliv, havde ingensomhelst Hentydning til legemlig Omgang; at Hensigten var ikke at undertrykke Horeri, Skjørlevnet, kjødelig Lyst eller nogen Slags Forseelse af den Slags mellem Kjønnene; alt dette var overladt til den lokale Lovgivning; at Kongreslovgivningen i Edmundslovens tredie Paragraf, saavel som andre Lovudkast af samme Slags, kun var rettet direkte mod ægteskabelig Forbindelse. Distriktsadvokaten tog derfor bestemt den samme Holdning som Guvernør Murray gjorde, da han først formulerede sin Ed til visse Notarier, og som siden blev adopteret af Utah-Kommissionen og indsat i disses Prøveed til Brug ved Registreringen af de Valgberettigede, hentydende til Samliv med mere end en Kvinde i ægteskabelig Forbindelse. Hr. Dickson betragtede Sagen i et saadant Lys, at Murray og Utah-Kommissionen havde Ret, at dette nu var Landets Opfattelse af Sagen, at det var hvad Kongressen havde til Hensigt, at Edmundsloven var et Slag rettet mod Mormonsystemets Ægteskab alene, eller, for at bruge Dommer Zanes Udtryk, Ægteskabets Vane og Rygte, eller ,,fremholde“, for at bruge et andet Yndlingsudtryk, to eller flere Kvinder som en og samme Mands Hustru, at den hele og eneste Hensigt med Edmundslovens tredie Paragraf, hvor ulovligt Samliv omtales, saa vel som andre af Kongressens antipolygamiske Love, var imod Ægteskabs-Institutionen. Da man imidlertid fandt det vanskeligt at bevise Giftermaal, eftersom Vidnerne vare utilbøjelige til at sige, hvad de vidste, og det var vanskeligt at faa Adgang til Ægteskabsprotokollerne, blev det betragtet som en Nødvendighed at indtage en høj Holdning og drage Fordel af følgende Formodninger: ,,Mormonerne“ ere bekjendte som et dydigt Folk, kjendes for at de i de strængeste Udtryk og ved enhver Indflydelse i deres Magt fordømme Kjønsovertrædelse, og at Kjønnene ikke i nogen Udstrækning have Omgang med hinanden udenfor Ægteskabsstanden. Dette har været ,,Mormonernes“velbekjendte og stadfæste-

de Karakter fra først af — Frugterne af deres Lærdomme og Undervisninger. Derfor ere Børn, hvor somhelst de findes i „Mormon"-Familier, Frugten af Ægteskab. Dersom en Kvinde findes i velsignede Omstændigheder, maa hun betragtes som en Hustru, og Embeds mændene ere retfærdiggjorte i at gribe hende og føre hende for en Kommissionær, en Jury eller Dommer og tvinge hende til at give Navnet paa hendes Barns Fader, og dette skal anses for tilstrækkelig Bevis for, at han er skyldig i Polygami, eller hvis to eller flere Kvinder leve i Nærheden af en Mand, og han ses at besøge dem, og i Særdeleshed om Børnene kalde ham Fader, er dette tilstrækkeligt Bevis for, at Juryen kan erklære ham skyldig i Polygami eller ulovligt Samliv, alt efter Omstændighederne. Som Følge heraf have de nedlagt denne dristige Paastand, at det ikke længere er nødvendigt at bevise hverken det første eller andet Ægteskab, ejheller behøves det at bevise kjønslig Samkvem for at bevise ulovligt Samliv, men det ydre Udseende og Navn af Ægteskab er Alt, der behøves. Saaledes ere de almindelige Regler for Bevisførelse tilsidesatte og Skinhellighedens Maske, under hvilken Kristenheden fik Edmundsloven lavet, kastet bort. Vore Forfølgere give for Verden et kjækt og betydningsfuldt Vidnesbyrd om Mormonfolkets Moralitet og ægteskabelige Hæderlighed, i det de hidtil have været forud for alle andre Mennesker. Vi vilde ønske, at Alt, der i denne Henseende sagdes om os, var den rene Sandhed, og at der ingen Udskejelser var blandt os. Vi kunne næppe sige dette, men vi kunne glæde os og takke Herren for det i Almindelighed gode og sanddru Skudsmaal, man har givet os. Præsident Smoot og Præsident Taylor, mig selv og mange andre bedagede Fædre, lykønskede os selv for ikke længe siden, fordi vi havde holdt os selv udenfor Paragraf 3 i Edmundsloven ved at holde os til én Hustru. En Gang paa et Præstedømsmøde i St. George, da Brødrene vare meget tvivlraadige og ikke vidste, hvem Lynet eller Edmundsloven næst vilde ramme, sagde jeg til dem: I gamle, graahaarede Mænd, hvis Hustruer ere blevne gamle ligesom I selv og over Børneaarene, dersom I nu komme overens blandt Eder selv, om at I ville leve ifølge Edmundslovens Paragraf 3 og tillade Eders Mand og Fader at indskrænke sig til én Hustru medens han til samme Tid tager Vare paa hele Familien og værner om Børnene, da kan jeg ikke se rettere, end at I kunne gjøre dette med Ære til Eder selv og uden at opofre nogen af Guds Lovs Principper, eller svigte Eders Pagter, forudsat I kunne blive enige herom blandt Eder selv. Jeg, tilligemed Andre, lykønskede os selv, at vi kunde gjøre dette uden at opofre noget særligt Princip eller svigte vore Familier, men det ser næsten ud til, at disse ædle, bedagede Fædre ikke saa let skulde slippe, thi jeg er en lille Smule tilbøjelig til at tro, at det var lidt uhæderligt og maaske ikke saa ganske i Gud. Tanken var, at de muligvis kunde undslippe, medens deres Sønner kunde tage sig Hustruer og frembringe Familier og indgaa i disse hellige Forbindelser, der for dem ere højere end selve Livet, og dernæst afvente Følgerne. Men det synes, at under Dommer Zanes Lovfortolkning er det ikke de, der frembringe Familier, der alene

ere i Fare, thi de kunne faa Børn med deres Svigerinder, dersom de ikke kalde dem Hustruer, hvilket I ville se fra den Sag, jeg har omtalt. Ikke snarere havde Dommer Zane tiltraadt Statsadvokat Dicksons Syn paa Sagen, før denne Ames blev ført for ham under en *habeus corpus* Skrivelse og løsladt, og han, Dommeren, erklærede tydeligt, at en Mand kunde have saa mange Børn med sin Svigerinde som han havde Lyst til; at det var ligemeget, hvormeget en Mand forførte sin Nabos Kone eller Datter, dersom han ikke stod i Ægteskabsforhold til dem, vare de ikke skyldige under Edmundsloven. Men med en ,,Mormon", enten han faar Børn eller ikke, selv om han er saa uheldig slet ikke at have nogen Børn, eller dersom hans Hustruer ere over Børneaarene og han har ganske fraholdt sig dem saa vidt Samleje vedkommer, og man kan bevise en fuldstændig Afholdenhed fra hans Side, saa er han dog, undtagen han svigter sine Hustruer og Børn, skyldig under Loven. Med andre Ord, dersom han vedbliver at ,,holde dem frem" som Hustruer, er han skyldig i Samkvem — (cohabitation). Altsaa har Broder Smoot og mig selv og Andre lykønsket os selv lidt for snart. I ville finde, at de gamle og de unge Mænd ere alle hoblede sammen, deres Fødder ere endnu i Saxen, medens den er stor nok til at Horkarlen, Kvindeskjænderen, Boleren og Libertineren kan slippe løs. De kunne stemme, holde Embeder, og de kunne skaffe Børn til Veje, blot de ikke gjøre det i det ægteskabelige Forhold, og de kunne holde deres Lokkemad for vore Næser: ,,Bliv som os?" ,,Jeg vilde ønske, at I Godtfolk derude vilde være som vi Andre." ,,Jeg vilde ønske, at I blot ikke vilde vedkjende Eder Eders Hustruer, saa for Resten kunne I gjøre som I lyster — det forstaar sig, I maa kun have én Kone, for dette er den almindelige Maade; det er Tidens Skik. Dette er halvtredsindstyve Millioner Menneskers Stemme, og dem maa I høre efter. Kongressen har sagt det.,, ,,Dersom I betænke Eder (have Nogle gaaet saa vidt som at sige) ville I blive kaldte til Ansvar for Højforræderi." Forræderi mod hvad? Forræderi mod Loven. Men saa er hver Tyv en Forræder. Enhver, der stjæler et Øxeskaft, skal straffes for Forræderi fordi han bryder Loven, dersom vi gaar ud fra det samme Synspunkt. Atter, dersom I prøve at omgaa Loven og vi fange Jer, have I gjort en frygtelig ond Gjerning. Ja, dersom en Spion snuser omkring efter en eller anden uheldig Fyr eller hans Kone, og de slippe ud gjennem en Bagdør eller skjule sig i en Høstak, saa maa de drages til Ansvar for Forræderi eller nogen anden Forbrydelse. Jeg har imidlertid altid forstaaet, at Fangen kommer før Hængen; at det er Politiets Pligt at arrestere naar en Klage er udfærdiget; samt at det er ligeligt forstaaet, at der er en Garanti i de Forenede Staters Grundlov, der gaar ud paa, at Ingen skal drages til Ansvar for en Forbrydelse, undtagen der kan vises, at Grand Juryen har fundet Klage mod ham. Ydermere, naar en Klage mod Nogen er funden, maa ingen Anden end Grand Juryen vide Navnet eller Navnene paa de Anklagede. Publikum maa ikke vide Noget om det, og den almindelige Regel er, at Enhver er uskyldig indtil han er bevist skyldig. Selvfølgeligt kunne vi ikke antages at

vide, at naar en Person skynder sig mod en Høstak, han da løber for en Politibetjent, eller om hvilken som helst Landstryger, der kommer spadserende, er en Deputy Marshal, eller om han er, om han da har en Arestordre i Lommen for vedkommende Person, og dersom han har, bliver det hans Sag at fange ham og ikke vor Forbyder Loven Dig ikke at hjælpe en Forbryder til Flugt? Jo, dersom han er bleven erklæret for en Forbryder af en retmæssig Jury og er under Lovens Straf. Da er Du offentligt meddelt, at han er enForbryder,men ikke undtagen dette.Jeg omtaler kun dette paaGrund af de taabelige Trusler, der undertiden gjøres for at forskrække uvidende Mennesker. Thi det er velbekjendt Verden over, hvor som helst man kjender Noget til os og til Kongressens Behandling af os, at det er en Strid mellem Kongressen og de Sidste-Dages Hellige, og at denne Strid er af en religiøs Natur og drejer sig om de Sidste-Dages Helliges sociale Forholde. De Anskuelser, vi hylde, ere grundede paa Guds Aabenbaringer, saavel ældre som nyere. Vi have bevist for Verden vor Oprigtighed heri, og dog synes Verden ikke at antage det. Jeg tror, at Mr. Dickson var ærlig nok til at udtrykke sin Overbevisning om vor Oprigtighed i dette, og at Mormonfolket som et Hele taget var et moralsk Folk, og at deres Lærdomme og Handlinger viste, at de ikke hengave sig til disse kjønslige Synder udenfor Ægteskabet i nogen synderlig Grad; medens den større Mas e, der kjender os, ikke ville give os dette Lov. De have i saa mange Aar opløftet et Ramaskrig over Landet, at vi gjorde os skyldige i den groveste Usædelighed, at det næsten ser ud som om Herren nu paa denne Maade agtede at give Verden øjensynligt og stærkt Bevis for dette Folks Oprigtighed, om deres Handlingers Retskaffenhed, Dybden og Styrken af deres Tro og deres Hengivenhed til deres religiøse Overbevisninger og deres Hæderlighed i at praktisere dem. Det er en Kilde til Glæde og Taknemlighed, at kun Faa, sammenlignelsesvis talt, blandt os have fundet for godt at svigte sig selv og deres Troskab til Gud, deres Familier og Venner, og øve Vold mod deres Samvittighed; kun Faa have gjort dette, for at undgaa Bøde og Fængsel. Hvor vidt det vil blive nødvendigt, at dette Vidnesbyrd skal gaa frem for Verden, og hvor mange skulle lide for at deres Vidnesbyrd kan gaa ud i Verden og overbevise Menneskene og retfærdiggjøre Gud og hans Folk, kan jeg endnu ikke sige, thi jeg ved, at det vil blive som Herren vil; at Hvadsomhelst der er nødvendigt, maa vi underkaste os med størst muligt Anstand. Forstaa mig ikke saaledes, at Alle og Enhver, der maaske kunde underkastes Edmundslovens Par. 3, skal gaa og angive sig selv, eller at han, om han angives af en Spion, skal øjeblikkelig marschere op og tilstaa sin Skyldighed, eller at han, om han føres i Forhør under en Anklage fra Gran Juryen, da skal bekjende sig skyldig uden Forhør: dette siger jeg ikke. Hver Mand maa selv vælge den Kurs, han ønsker at følge i denne Henseende; thi at erklære sig skyldig eller uskyldig for Retten, er kun en teknisk Form og en Frihed, som hver Fange nyder. At plædere skyldig sparer naturligvis Sagens Omkostninger, medens uskyldig mener, at Retten maa bevise Klagens Rigtighed. Jeg

siger derfor ikke, at i det vi, som vi bedst kunne, underkaste os Lovens Gang, at vi ikke skulle benytte os af de forfatningsmæsige Rettigheder, der tilhøre os. Vi have Ret til at blive forhørte for en Jury af vore Ligemænd, dersom vi kunne faa en saadan, men under denne Lov kunne vi ikke faa en. Loven blev lavet for at afskjære os denne Ret. Dersom en Mand i Storbritannien tilhørte Adelstanden, kunde han fordre at blive forhørt for en Jury af Ligemænd. Dersom han tilhørte Almuen, og var en almindelig, dagligdags Arbejder, var han berettiget til en Jury af samme Klasse Mænd, hans Kammerater eller Naboer, de, der kjendte ham bedst og bedst vare i Stand til at sympatisere med ham og forstaa hans Stilling og Omstændigheder, og Bevæggrundene, der ledte til hans Gjerninger, saa at en retfærdig Dom kan fældes over ham. Denne Garanti blev indlemmet i den amerikanske Konstitution. En Mands Ret til at blive forhørt for en Jury af hans Lige, indbefattede Alt, der var nødvendigt for at beskytte en Borger mod ondskabsfuld Retsforfølgelse; men i vor specielle Sag ere vi, under Virkningerne af specielle Love, stiftede mod os, nødsagede til at gaa i Forhør for en Jury af vore svorne Fjender; ja ydermere, Ingen er kvalificeret til at sidde paa Jurybænken i vore Retssager, undtagen de ere stemte imod os; thi, som jeg før sagde, det er ikke kjønslige Synder, der ere for Retten, det er Mormonfolkets religiøse Anskuelser, det er deres sociale Forholds Beskaffenhed, grundet paa religiøs Overbevisning, der er for Retten. Herfra skriver det sig, at det er den erklærede Uvillie mod vore Anskuelser, der kvalificerer en Mand til Jurymand i vore Sager. Profeten Joseph Smith har fortalt os, at de Forenede Staters Regjering og Folk vilde komme hertil; at de vilde underminere det ene af Konstitutionens Principer efter det andet, indtil deres hele Væv vilde blive sønderrevet, og at det vilde blive de Sidste-Dages Hellige og deres Venners Pligt at frelse den fra Ruin, og at opretholde og understøtte Menneskefrihedens Principer, for hvilke vore Forfædre kæmpede og blødte. Vi forvente, at disse Ting ville følge hurtigt paa hinanden. Da jeg først hørte om Dommer Zanes og Distriktsadvokat Dicksons — hvad skal jeg kalde det? — Kolbøtter, spurgte man: Hvorledes vil dette slaa an hos det amerikanske Folk nu, da Masken er falden? Ville Lejepræsterne ude omkring bifalde saadan Handlemaade; ville de samtykke i at lade Masken rive af sig nu, og vil de Forenede Staters Højesteret og Folk bifalde saadan Retspleje? Uden at betænke mig svarer jeg: Ja, de ville, og dersom det nogensinde skulde naa de Forenede Staters Højesteret, ville de stadfæste den; de skinhellige Lejepræster ville stadfæste den; Folket vil stadfæste den og sige: „Korsfæst, korsfæst dem, de have ingen Venner."

Det bør os altsaa at blive bedre Hellige, gjør det ikke? Jo, det bør os at være mere forenede, end vi nogensinde før have været. Det bør os at tilsidelægge vore Daarskaber; at ophøre med al Syndighed, at efterkomme Visdomsordet, at vandre i Ydmyghed for Gud, at være trofaste og inderlige i vore Bønner og efterligne den gode, gamle Daniel. Bryd Eder ikke om Løvekuglen ejheller Morderens Fængsel, men lad os leve saaledes, at vi kunne blive

agtede værdige for Gud, saa at hvad som helst han har bestemt at lade komme over os, vi maa erholde ,,Styrke efter vor Dag'', i de kommende Slægter, og at Verden maa nedskrive om os, at vi vare en retskaffen og ædel Slægt, tro mod vor Gud og vor Overbevisning, og værdige til vor høje Kaldelse i Jesus Kristus, vor Herre. Vi bør ikke dadle hverandre, fordi vi ikke gaa i Tugthuset. Vi bør ikke finde Fejl ved Præsident Taylor eller Præsident Cannon eller Woodruff, fordi de ikke løbe i Tugthuset eller gaa i Retten og strax bekjende sig skyldige og gaa i Fængsel. Ejheller behøve vi, før Herren fordrer det, staa op og sige: Byg et nyt Tugthus, og lad os alle gaa derind tilsammen. Dette fordres ikke af os, men vi kunne gjøre Fordring paa vore Rettigheder under Loven. Vi kunne lade Regjeringens Embedsmænd gjøre deres Pligt, og dersom de hæderligen og ærligen ville handle ifølge Reglerne for Vidnesbyrd i deres foreskrevne Inkvisition, vil det tage dem megen Tid at faa os alle i Tugthuset, thi ifølge Loven kunne vi fordre at forhøres for en Jury. Dommer Howard siges at have sagt, at det tog meget lidt Lov og endnu mindre Vidnesbyrd til at domfælde en ,,Mormon'' i Arizona. Ikke desmindre er der visse Former, de maa undergaa, hvilket Alt tager Tid og Arbejde for Statsadvokaten, og dersom han faar 40 Dollars for hver Klage, der udfærdiges, saa giv ham Lov til at skrive Klage op og bevise Beskyldningerne deri. Amen.

TALE AF ÆLDSTE H. W. NAISBITT,

afholdt i Salt Lake City, den 19de Juli 1885.

(Fra ,,Deseret News''.)

I de faa Øjeblikke, jeg skal tale til Eder, haaber jeg at skulle blive velsignet med en Del af Guds Aand, at vi maa blive belønnede for at have forladt Hjemmet for at samles tilsammen i Eftermiddag og deltage i Nydelsen af Sindbilledet paa vor Herres og Frelsers Jesu Kristi brudte Legeme og udgydte Blod, og derved forny vor Pagt, lovende at forblive trofaste mod de Principer, vi have annammet, mod de Institutioner, der tilhøre Evangeliet, og mod det store Værk at grundlægge et Retfærdighedens Rige paa Jorden.

Det Værk, hvormed I og jeg er forbunden, er af umaadeligtOmfang, og at se paa det med det naturlige Øje, efter at have taget dets Hensigt i Betragtning og de Materialer, der ere blevne samlede i dette Øjemed,— jeg siger,at ved at betragte det i naturlig Forstand,med det naturlige Øje, vilde vi omtrent betvivle Muligheden af at fuldføre vor Hensigt. Naar vi se hen til, hvorledes vi ere blevne opdragne, hvorledes vi have indsuget med Modermælken de Theorier og Lærdomme, der ere os afhændede fra Oldtiden af, og paatrykte os med al den Kraft og Indflydelse, der fostres af Hjemmet, Søndagsskolen og religiøse Samfund. Naar vi betragte alle disse Ting og da betænke, hvor radikal en Forandring, Herren agter at gjøre,da kunne

vi ikke undre os over den Langsomhed, hvormed vi som Individer eller som et Samfund skrider frem. Det maa kun lidet forundre os, at Mange, der begyndte tidligt og løbe godt for en Tid, vende sig tilside, falde fra, og at der kun forholdsvis er Faa, der hænge ved den nye Orden, omfatter den i dens fulde Størrelse og saaledes anvender den i Enkelthederne i deres daglige Liv, at den bliver en Legemliggjørelse og personlig Stedfortræder af det, de bekjende, rede til at vides og læses af alle Mennesker.

Blandt de rigtigste Indflydelser, der ere skabte for Guds Værk, er der ingen saa rigtig som Principet om Indsamling. Evangeliet fandt os adspredt blandt Nationerne; det fandt os udpodede med Tradtioner, omgivne af Indflydelser, der ere ugunstige for Institutioner, der afspejle vor himmelske Faders Villie. Havde de Sidste-Dages Hellige forblevet, hvor Evangeliet fandt dem, vilde denne Indflydelse, der nu gjør sig gjældende til Gunst for Hjemsamling, været forholdsvis ubemærket; eller, for at bruge en Lignelse, der er træffende og anvendelig her, vi vilde have været i samme Tilstand, som vore Børn vilde være, dersom vi lode dem undervise af en Lærer og forlangte, at han skulde holde Skole paa en af vore mest befærdede Gader, hvor der var øredøvende Tummel og Spektakel. Vi vide alle, at hans Bestræbelser vilde kun bære stakket Frugt; at det næppe vilde lykkes ham at kontroliere sine Elevers Gemytter eller fastholde deres Opmærksomhed paa den Lektie, som han agtede at lære dem. Hver forbikjørende Vogn vilde bortdrage deres Opmærksomhed. Dersom et Musikkorps skulde trække op ad Gaden, vilde de alle være paa sin Post. Ligesom det er i denne indskrænkede Forstand, saaledes vilde det have været med os, dersom man havde forsøgt at give os den Uddannelse, som vi have faaet og stedse faa i disse Dale, i vor adspredte Tilstand blandt Jordens Folkeslag. Vor Opmærksomhed vilde have været hendraget til Alt, der foregik om os. Menneskenes Vildfarelser vilde have fængslet vore Tanker og Interresser. Vi vilde mere eller mindre have været Deltagere med dem, og den Uddannelse, der ønskedes og paatænktes, vilde have udfordret en meget lang Tid og endda aldrig tilsidst været tilfredsstillende. Men vi ere samlede fra Verdens befærdede Gader og Stræder. Vi ere tagne fra Menneskenes Byer og Stæder. Mange af os ere blevne udsamlede fra vort Fødeland og fra de Omgivelser, der vare Dele af vort eget Jeg. Vi ere tagne fra Sekternes Indflydelse, Kirkernes Magt, politiske Partier og samlede til disse afsides Dale, hvor saadan Disciplin kan udøves over vore sjælelige, saavel som intellektuelle Evner, som Læreren finder for Godt. Naar han forsøger at danne Disciple, samler han alle sine Elever i en fælles Skolestue, hvor han da i Enrum og under gunstige Omstændigheder vil naa sit Maal. Dog er der stor Forskjellighed i hver Skole, og hos os, i vor, er der Nogle, der skjænke stor Opmærksomhed til de Lektier, de have faaet. De begynde til en vis Grad at fatte de Opgaver, der ere dem forelagte ved en eller flere Læreres Hjælp. Allerede nu er der nogle Faa, der se Øje til Øje med dem. De begynde at forstaa Hensigten, Beskaffenheden, Aanden og det endelige Resultat af det store Værk, i hvilket de arbejde.

Dette Samfund er ikke paavirket saa meget af det, der foruroliger Mennesket andre Steder. De evige Højes Forskandsninger omslutte de Helliges Hjem. Den Fred, der hersker her, er gunstig for Eftertanke og Betragtninger, og i Skoletimen gjøre de Fremskridt i den theologiske Videnskab. Som i alle andre Skoler, imidlertid, er der de, der ere dygtigere end Andre. Somme lærer hurtigere og bringer lettere i Anvendelse hvad de lære; de forstaa Theori og Princip tydeligere, og de vise i deres Omgang og Levnet, at de bedre end Andre forstaa Fordelen og Værdien af det, der er dem forelagt til Undersøgelse. Det vilde ikke være rigtigt for mig personligt at finde Fejl ved denne Forskjellighed, thi jeg ser den allevegne omkring mig. I de allermest snævre og indskrænkede Kredse se I en Forskjellighed i Organisation og i Dygtighed til at tænke og fatte det, der kommer paa Folks Vej. Nogle ere langt snarere end andre, og nogle meget langsomme, men enten snare eller langsomme er der selv i de Langsomstes Væsen et Udtryk af det Værks Natur, med hvilket de ere forbundne. Hvor der er sjælelig og intellektuel Dovenskab tilstede; hvor der er Ligegyldighed med at tilegne sig Kundskab og Forstand og Vidnesbyrd, synes Forsynet at omgive os med saadanne Omstændigheder, at Opmærksomheden drages i den ønskede Retning. Det ser ud som om aandelig Virksomhed aldrig har været større blandt de Sidste-Dages Hellige end for Øjeblikket. De, der have kastet sig ind i Hverdagslivets Interesser, som have været mest ivrige efter at skabe sig Fodfæste i disse Dale og sikre sig et Hjem med al dets Hygge og Bekvemmeligheder, samt saa stor en Formue, som de anse nødvendig — selv blandt denne Klasse er der en Opvækkelse til den nuværende Tids Spørgsmaal. Dette er ikke alene Tilfældet med den ældre Del af Samfundet, men Indflydelsen føles ogsaa blandt de Unge i Utah Territorium. Tusinder af unge Mænd, der aldrig have skjænket Religion synderlig Opmærksomhed, aldrig have paaskjønnet i nogen videre Grad Evangeliets Principets Værd, tilkjendegive nu betydelig aandelig Videbegjærlighed. De ønske at kjende den Magt, der synes at have saa umaadelig Interesse og Betydning for vor Nation og blandt Folk. De ønske at forstaa Sjælen i denne Organisation, der har bragt deres Fædre fra Jordens Folkeslag og underkastet dem Forhaanelse, Modstand, Forfølgelse, Fængsel og andre Onder, der tilsyneladende besvære de Sidste-Dages Hellige. Rejs hvor De vil i dette Territorium, og De vil finde denne Undersøgelsesaand. Den er ikke indskrænket til de mest religiøse Familier, eller de, der holde de højeste Embeder i Kirken, eller de, der have tilbragt Størstedelen af deres Liv i Missionsmarken, men blandt den store Masse og blandt de Ligegyldige viser denne Undersøgelsesaand sig. Der er mere Tænken, mere Grunden, mere Agtelse, mere Tro. Der er stor Ønske om at vide og forstaa Aarsagerne til Urolighederne og Modstanden og til Lovene fra Regjeringens Side hos den opvoxende Slægt i Utah Territorium, end maaske nogensinde før i vor Historie. Ejheller er dette indskrænket til den mandlige Del af Befolkningen. Ved Iagttagelse og Undersøgelse er jeg bleven ledt til at tro, at der selv hos Mange af det svagere Kjøn er Tilbøjelighed til

selv at vide, søge at forstaa de Besværligheder, hvoraf vi omgives, og give tilfredsstillende Grunde derfor. Jeg betragter dette som det haabefuldeste af alle de Tilkjendegivelser, der nu ere blandt Folket, ja som et af Tidernes Tegn. Vi forvente aandelig og intellektuel Virksomhed fra den unge, mandlige Del af Befolkningen. Vi ganske naturligt forvente dette, fordi disse ville komme til at bære ,,Byrden af Herrens Ord". Det er fra deres Rækker, at hvert Missionærkorps vil blive rekruteret. Man forventer, at de i sin Tid ville modtage det hellige Præstedømmes Myndighed. Man forventer, at de ville en Gang forvalte i Evangeliets Ordinancer og Institutioner, og det bliver og har været dem fortalt, at fra deres Rækker vil i de sidste Dage blive taget Mænd, der sluttelig ville styre Guds Rige i Havn. Vi have ikke lagt noget saadant Ansvar paa vore Døtre. De blive ikke kaldede til at gaa ud blandt Jordens Folkeslag. De kaldes ikke til at tage nogen særlig virksom Del i Præstedømmets Forvaltning. De gjøre ikke i Almindelighed Tjeneste fra vore Prædikestole. Naturligvis have de deres egne, særlige Virksomhedskredse, deres egne Organisationer; men til vore Brødre, gamle og unge, er Evangeliets offentlige Forvaltning overdraget. Naar vi altsaa se disse Tilkjendegivelser, er det uden Overraskelse. Vi ventede dem, vi forudsaa dem. Profetiernes Opfyldelse kræve det. Beskaffenheden af den Organisation, med hvilken vi ere forbundne, beror paa Israels Ungdoms Arbejder. Vi forvente af dem, at de skulle blive Forkæmpere for Sandheden, at de ville arbejde i Nationernes Midte; at de altid ville være rede til at gaa i Høstmarken, hvor Arbejderne ere for faa. Men med Hensyn til vore Døtre, da forvente vi dem ikke at gaa ud og møde Fjenden og forkynde vor Herres og Frelsers Jesu Kristi Evangelium. De bevæge sig i en forskjellig Kreds; Hjemmets hellige Kreds er deres. Deres Bestilling er at opdrage, at støbe og forme de intellektuelle og aandelige Egenskaber hos den opvoxende Slægt. Medens disse Familiers Mænd og Fædre ere ude blandt Jordens Folkeslag er den Virksomhed, som Hustruerne og Mødrene skulle udøve i deres eget Naboskab, blandt deres egne Familier og Venner; i den snævre og sammenlignelsesvis indskrænkede Kreds forventes de at virke. Medens vi forlade os paa de unge, middelaldrende og erfarne Mænd i Missionernes væsentligste Afdelinger, gjøre vi ogsaa Regning paa vore Døtres, Hustruers og Mødres Virksomhed. Vi forvente, at deres Indflydelse i det mindste skal blive en Magt i deres egen særlige Afdeling, og naar jeg tænker mig rigtigt om, er jeg ikke vis paa, om ikke deres er den vigtigste Mission. Naar vi se det i Erfaringens Lys, hvem er der, der saa vel erindrer sin Faders Raad, som sin Moders Formaninger? Tusinder af os erindre, da vi knælte ved vor Moders Knæ og fremsagde vor simple Bøn — da vi lyttede til hendes Raad og Formaninger, disse, der fulgte os paa Livets stormende Kampplads? Vi skylde hende Tusinde og En Ting, der har hjulpen til at gjøre det Bedste ud af hvad vi ere. Det var vore Mødres Indflydelse, Bønner, Tro, Hengivenhed og Kjærlighed, der for en stor Del gjorde os til hvad vi ere. Det var deres sindige Dadel, naar vi vilde have løbet paa forbudne Veje,

der holdt os tilbage og gav os moralsk Sikkerhed og Styrke over mangen Fristelse. Tusinder have erfaret dette. Jeg antager, at omtrent alle de Sidste-Dages Hellige, naar de se tilbage til deres tidligere Dage, kunne erkjende, at deres Moders Formaninger har havt mere at gjøre med at holde dem paa Retskaffenhedens Vej end deres Faders. Iagttagelser i denne By og Territorium tjene alle til at bekræfte denne Kjendsgjerning. Se hen til vore Naboer. Læg Mærke til disse Familiers Sønner og Døtre, hvor Moderen har været ligegyldig og skjødesløs overfor Evangeliets Sandheder, og I ville sandsynligvis erfare, at ved Faderens Død, eller maaske endnu medens han lever, spredes Børnene til alle Verdens Hjørner. De ere gaaede til højre og til venstre, til Nord og Syd, Øst og Vest. Men betragt de Familier, der ere forblevne trofaste mod Sandheden, og I ville lige saa sikkert erfare, at i Flertallet af Tilfældene skyldes det den selvopofrende og opmuntrende Moders Bønner og Kjærlighed — en gudfrygtig, hengiven, fornuftig Sidste-Dages Hellig, som saaledes har været Middel til at frelse sit eget

e r nødvendigvis saaledes. Det er Resultatet af de Tilstande, der omgive os. Vore Omstændigheder ere langt forskjelllg fra Menneskenes i Almindelighed. De Pligter, der paahvile mine Brødre; de Arbejder, de maa udføre; den Krav, der gjøres paa deres Tid, kaster Ansvaret ved at opdrage og pleje Børnene omtrent udelukkende over paa Hustruerne og Mødrene. Hvor mange Tusinde af os maa ikke forlade Hjemmet for at tjene det daglige Brød medens Børnene endnu ligge i Sengen? Hvor mange Tusinde er der ikke, der først komme hjem fra Arbejde efter at deres Børn ere gaaede til Ro? Og naar en Mand saa ser fremad mod Søndag Morgen, til en Glædens Dag, da han forventer at faa Lejlighed til at se sine Børn sammen, bliver han kaldet hid og did; maaske han maa gaa ud som Hjemmemissionær, eller som Lærer i sit Distrikt; han har en Pligt og en anden, der fordrer hans Tid og Opmærksomhed, og hans Familie bliver næsten et andet Hensyn for ham. Sandt nok, han kan øve sin Tro; han kan stræbe efter at sætte et godt Exempel, men til Hustruens kloge Indflydelse er Børnenes Kultur, Opdragelse og Uddannelse overladt. Og hvor en Mand kan gaa bort med den Følelse, at han har efterladt sig den Helligaands Kraft og Indflydelse, at han har en Hustru, der selv har et Vidnesbyrd om Evangeliets Sandhed, en Hustru, der er bestemt paa at ville give sit Liv og al den Kraft, hun besidder, til sine Børns Opdragelse i Kjærlighed for dette Evangelium, den Mand er forholdsvis fri for Ængstelse for Fremtiden. Han ved, at Alt vil blive Godt med de Smaa, som Gud har givet eller betroet til hans faderlige Omsorg, og at al den Indflydelse, der udvikles paa det Sted, der kaldes Hjemmet, vil udøves til Fremme for Retfærdighed, Evangeliet, Lydighed til det hellige Præstedømmes Myndighed og Jesu Kristi Aabenbaringer. Det er behageligt at være omgivet af Hustruer og Børn, men dersom Tilfældet vil, at han har nogle, der ere ligegyldige, ikke nære Ønske om at fremme og uendeliggjøre Livets og Frelsens Principer, da bliver det en vanskelig Sag. Han er opfyldt af Ængstelse hjemme og ude. Han

ved ikke hvad der vil blive af de Børn, hvem han har været Redskab til at bringe til Verden, og mangen en Mand i Israel er under disse Omstændigheder gaaet ud som Sandhedens Budbærer, og til Trods for den Tro, han vil øve, dog ikke har følt sig ganske sikker paa, at Hjemmets Indflydelse vilde blive rettet til Gunst for det, hvorfor han oprindeligt forlod sit Fødeland og nu har forladt Hjemmet og hvilket virkeligt er ham kjærere end Livet.

Her kan en Mængde vigtige Spørgsmaal fremføres; ikke Spørgsmaal om vor Erfaring, maaske, thi Folk kan have underlige Ideer om den Visdom, de fra Tid til anden lægge for Dagen. Nej Spørgsmaal, der vedrøre vore Sønner og Døtre, der ere eftertænksomme og halvt forstaa de sociale Forholde. Saadanne Sønner ville tænke dem om, før de paatage sig ægteskabeligt og faderligt Ansvar. Naar de skulle til at gjøre et Valg blandt Zions Døtre, ville de sørge omhyggeligt for, at saadant Valg bliver gjort viist, at det ikke gjøres som Følge af en øjeblikkelig Lyst, kun et Sideskud af hvad vi kalde Kjærlighed, men Kjærlighed, blandet med Dømmekraft, Intelligents og et klart Blik paa Fremtidens Fordringer; og dersom dette er den Tanke, der besjæler vore Sønner og Døtre, ville vore Sønner ønske at ægte gode Sidste-Dages Hellige, Kvinder, der ikke skamme sig ved at bøje sit Knæ og bede Gud, vor evige Fader, at give dem Visdom i deres Valg af en Livsledsager; Kvinder, der ikke ere bange for at bøje deres Knæ, naar de af deres præsiderende Søstre indbydes dertil i deres Forsamlinger; Kvinder, der have annammet saadant Vidnesbyrd om Evangeliets Sandhed, at de kunne staa frem i dens Styrke og ved Aandens Hjælp forkynde det for alle Mennesker; Kvinder, der under dette Vidnesbyrd og denne Aands Indflydelse kunne opdrage og uddanne de Børn, som Gud maatte skjænke dem. Denne Slags Kvinder er det, at vore bedste, unge Mænd søge. De ere ikke tilfredse med blot et smukt Ansigt, ejheller med en moderne eller storslaaet Optræden. De ere ikke tilfredse med de, der ere forfængelige og letfærdige eller Modstandere af det hellige Evangeliums Pagter. Jeg erindrer meget vel, da jeg var kun en Dreng, at i den Gren, hvori vi boede, var det en meget almindelig Ting, at vore unge Søstre ved Forsamlingerne stode frem for at bære deres Vidnesbyrd om Sandheden, som de forstode den. Naar Lejlighed bød det vilde de føre an i Bøn; de vilde føre an i Sangen, naar de indbødes til Forsamlingerne paa Gadehjørnerne eller i de omliggende Landsbyer, hvorhen Brødrene sendtes for at prædike. De vare altid rede, og den Lærdom, de paa denne Maade erholdt, blev dem til Gode, og efterat være hjemsamlet til Zion føles Indflydelsen deraf endnu den Dag i Dag i deres Hjem og Nabolag; det er saadanne Kvinder, der have opfødt gode Familier, thi deres Børn velsigne dem. Men sammenlign nu en stor Forsamling af unge Damer eller en lille i vore Forsamlingshuse, og hvor mange er der, der ville staa frem og bære dette Vidnesbyrd? Hvor mange af vore Døtre tænke nogensinde paa at komme hjem i Tide til Bønnen? Naar en af vore Sønner søger deres Kjærlighed og Haand, hvor mange af dem ville da søge Raad hos Gud om det Vise i at foretage dette Skridt? Naar de ere forelskede,

som det kaldes, hvormange af dem vil da bede Gud om, at dersom dette Skridt, dette paatænkte Ægteskab, ikke er efter Guds Hu og Villie og ikke vil bringe Lykke, han da vil lægge Forhindringer paa deres Vej? Er dette almindeligt blandt Israels unge Folk? Gid jeg kunde haabe det. Gid jeg kunde tro, at i dette, det vigtigste Øjeblik i enhver ung Kvindes Liv — Gid jeg kunde haabe, gjentager jeg, at de alle vilde lytte til Raad fra deres Forældre og den Almægtige. Gid jeg kunde haabe, at de ville værdige dette Bønner. Det samme Haab vilde jeg ogsaa nære med vore Sønner. Jeg skulde ønske at tro, at alle vore Sønner, naar de se dem om efter en Hustru og agte at paatage sig det Ansvar, der følger med Ægteskabet her paa Jorden, at de vilde lægge Vind paa at finde én, der vil være dem en Hjælp og Medhjælp i dette sidste Dages store Værk; virkelige Medhjælpere, og sande Mødre for deres Børn, Mødre, der ville hjælpe og opmuntre i alle de Pligter og Ansvarligheder, som Gud uundgaaeligt fordrer.

Dersom nu vore Hjem vare saaledes indrettede, hvad vilde da Følgen blive overalt i dette Territorium? Hvad vilde Følgen være, dersom hver ung Mand og Kvinde, der agte at gifte sig, bleve ægteviede paa det rette Sted, paa rette Tid, og beseglede ved det hellige Præstedømmes Bifald og Myndighed? Hvad vilde i Løbet af kort Tid blive Følgen i Israel? Følgen og Resultatet vilde blive større, langt større, end vi ved et Øjebliks Eftertanke kunne tænke os. Dog høre vi nu og da om Nogle, der ikke bryde sig om at blive viede paa denne Maade. De ere gaaede i den modsatte Retning; selvfølgeligt er deres Ægteskab i en vis Forstand ugyldigt. Der er ingen rigtig Erkjendelse af Ægteskabets Betydning tilstede, ingen sand Forstaaelse af de Ansvarligheder, der udflyder af dette Forhold; der er ikke den Ærefrygt for Gud, den Følelse af Afhængighed og Trang for Velsignelse i et saadant Hjem, som der skulde være, dersom denne vigtige Sag havde været afsluttet paa rette Maade. Eftersom vore Sønners og Døtres Forstand og Fremgangsmaade overfor denne hellige Ordinance er overvejet omhyggeligt og med Eftertanke, saaledes vil det være slet eller godt for dette Territoriums Fremtid. Forestil Eder for et Øjeblik, om I kunne, Tilfældet af, at den uhyre Mængde Unge, der endnu ikke ere gifte, skulde svigte Evangeliet saavidt Ægteskabsordinancen vedkommer; forestil Eder om de ikke søgte deres Forældres Raad; forestil Eder om de ikke søgte at have de præsiderende Authoriteters Velsignelse og Bifald; at der i deres Hjem ingen Gud skulde være, ingen Bønner, ingen Religion, og sig mig saa hvad I tror vilde blive af Guds Rige? Hvad antage I vilde blive af Evangeliets Indflydelse og dets Institutioners Kraft blandt Menneskene? Vi vilde være i en Tilstand som Samson, da Haaret var klippet af ham; hans Styrke veg fra ham, og han blev saa kraftesløs som andre Mænd og et let Bytte for sine Fjender. Saaledes vilde det blive med os, dersom vi skulde afvige fra de Planer, som Himmelen gjennem Aabenbaring har nedlagt til vore nuværende og fremtidige Hjems Indretning og Beskyttelse.

Disse ere Lærdomme, der vedrøre Evangeliet. De kunde ikke være blevet forkyndte i Verden, eller om

forkyndt vilde blive værdiløse for os; deres Indflydelse og Vigtighed kunde ikke have været følt som de føles i dette Territorium ved vor himmelske Faders Magt og Velsignelse. Vi have paaskjønnet Værdien af disse Ting, og dersom vore Hjem ere byggede paa den sikre Grundvold, vil de Sidste-Dages Hellige, Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige, vedblive at leve og trives og spredes over Jordens Overflade, indtil den skal fuldføre sin Bestemmelse og Mission, til hvilket den er bestemt.

Jeg tror, som jeg i Begyndelsen sagde, at der er en forøget Videbegjærlighed blandt vore Sønner og Døtre angaaende Guds Institutioner. De ønske at kjende Grundvolden, hvorpaa deres Fædre have bygget, og hvor denne Videbegjærlighed bliver rettelig ledet, vil der blive forhøjet Styrke i Israel, og de næste 20—25 Aars Tilvæxt i Antal vil give forøget Tro, Styrke, Iver, Kraft, Liv og Indflydelse i dette Territorium og i Territorierne omkring os. Vi kunne ganske roligt le ad alle Fjendens Angreb og behandle dem med Ringeagt og Ligegyldighed, thi Zion vil blive bygget paa en Klippe. Hendes Sønner og Døtre ville blive saa talrige som Sandet paa Havets Bund; de ville have været undfangne under Jesu Kristi Evangeliums Indflydelse og Institutioner, og alle den Ondes Bestræbelser og Krigslyst vil aldrig kunne lede dem bort fra deres Trofasthed, eller faa dem til at fornægte det, de vide er Sandhed.

Disse Betragtninger ere som en Følge af vore Forholde. De Tilstande, der omgive os, ere uforvarendes blevne Aarsag til disse Spørgsmaal, der gjøres af vore Sønner og Døtre, af hvem mange hidtil have været ligegyldige overfor Evangeliets Principer. Jeg erindrer, at da Buchannas Armé kom ind i dette Territorium, en meget urolig Tid i vor Historie, vendte Mange tilbage hertil, der havde forladt Kirken og deres Familier. Da de saa', at der var Fare for et Sammenstød vendte de tilbage igjen for at dele Faren, som man troede var overhængende. De følte den Aands Indflydelse, der førte dem til at staa Side om Side med deres Brødre og Søstre i Forfølgelsens Øjeblik. Og saaledes vil det blive. De, der have været ligegyldige i Fredens Tid, ville, naar Skyerne trække op, naar Stormene begynde at tude, naar Forfølgelsen raser — de, siger jeg, der have været ligegyldige og forsømmelige, ville komme frem og iføre sig Harnisket og træde dristigt frem til Sandhedens Forsvar.

Jeg beder Gud at inspirere Israel i disse Dale til Eftertanke, til Overvejelse, og efter denne Eftertanke og Overvejelse, maatte der blive en forøget Beslutning om at ville forsvare det Rette, ligemeget enten dette bringer Fængsel, Forfølgelse, Liv eller Død, thi Sejr vil i alle Tilfælde ledsage deres Bestræbelser efter at grundfæste Sandheden.

Give Gud at dette maa ske, er min Bøn i Jesu Navn. Amen.

En Ven er mig dyrebar; dog kan jeg ogsaa høste Gavn af min Fjende. Min Ven viser mig, hvad jeg *kan*; min Fjende lærer mig, hvad jeg *skal*.

TILKJENDEGIVELSER AF GUDS KRAFT.

(Fortsat fra Side 89.)

5.

Ældste L. F. Monch, der for Nærværende virker som Missionær i Tyskland, skriver iblandt Andet Følgende til Apostel F. D. Richards om et Besøg i Byen Degerlach, i Nærheden af Stuttgart:

Da jeg traadte ind i Huset mødte jeg et Syn, som jeg aldrig kan glemme, selv om jeg skulde leve et Tusinde Aar. Paa en Seng med urent Linned og de uhyggeligste Omgivelser laa en gammel Mand, med bølgende Haar og langt hvidt Skjæg; at dømme efter hans hule, stirrende Øjne var han ikke ved Bevidstheden, og det saa' ud til, at et hvilket som helst Øjeblik kunde blive hans sidste.

Ved hans Side sad en fattig, elendigt udseende Kvinde, klædt i Pjalter, og enhver Mine i hendes rynkede Ansigt udviste lange og svare Lidelser. De To vare de eneste Personer i Værelset. Et lille Bord, der tildels hvilede paa Husets Mure, et Madskab og et Par trebenede Bænke i Stedet for Stole udgjorde hele Møblementet. Væggene vare urene og udviste tydeligt, at ingen Kalkbørst havde forstyrret Spindelvævet eller dækket Flueskarnet for flere Aar, hvilket naturligvis gav det Hele et modbydeligt og usselt Udseende, der end yderligere forværredes ved de paa Væggen ophængte pjaltede Klæder.

Saa snart jeg havde fortalt Konen, at jeg var sendt af Gud for at besøge de Syge og prædike Evangeliet for de Fattige brast hun i Graad, og fortalte mig en højst hjærteskjærende Historie om Sygdom og Fattigdom. Hun fortalte saaledes, at hendes Mand i et og et halvt Aar havde været ude af Stand til at forlade sin Seng, og at han i de sidste sex Maaneder havde været i den Tilstand, hvori jeg nu saa' ham — fuldstændig hjælpeløs som et Barn og havde ikke mere Kontrol over sine legemlige Kræfter end et saadant, sex Maaneder gammelt, og ligeledes laa han ubevidst om hvad der foregik omkring ham. I Løbet af disse sex Maaneder havde Stedets Præst besøgt ham hver Uge for at bede for hans Forløsning ved Døden, men ingen Forandring var foregaaet hverken til det Værre eller Bedre. Selv havde hun bedet, at Frelseren vilde tage ham til sig, men det havde intet Godt gjort; det syntes som om Døden nægtede at gjøre ham til sit Bytte. Hun havde ogsaa sendt Bud efter Lægen, men fordi de vare fattige havde han kun besøgt dem en eneste Gang for sex Maaneder siden, og da havde han sagt, at han ikke kunde gjøre Andet for ham end give ham Mediciner, som vilde paaskynde Døden. Han efterlod ogsaa saadan Medicin med Anvisning til dens Brug, og efter at den Gamle havde taget af den et Par Gange gik han fra Bevidstheden og mistede Brugen af sine legemlige Kræfter. I denne Stilling havde han lagt hele Tiden siden, medens Doktoren bestemt nægtede at besøge ham igjen.

Al den Understøttelse, hun modtog, var omtrent 60 Cents om Dagen, nemlig 35 Cents fra hendes Søn og 25 Cents fra den offentlige Hjælpefond. Ud af dette maatte hun betale Husleje og opholde hendes syge Mand og hele Familie.

Som Følge af hans Søvnløshed og

svare Lidelser om Natten var hun nødsaget til at vaage over ham næsten hver Nat, og dog havde ikke en Eneste tilbudt hende Hjælp eller endog været i Huset i de forløbne sex Maaneder, med Undtagelse af Præsten under de ovenfor omtalte Omstændigheder. Ejheller havde hun modtaget saa meget som en Tallerken Suppe fra Nogen, langt mindre Penge. Præsten havde dog ved en vis Lejlighed givet hende 25 Cents i Løbet af de sex Maaneder, hvilket var alt hvad hun havde modtaget paa den Maade.

Medens hun fortalte mig sin Historie fældte hun, som naturligt var, de vemodigste Taarer. Da hun var færdig bemærkede jeg til hende, at hvis hun havde Tro, kunde Gud hjælpe hende, enten ved at tage hendes Mand bort eller gjøre ham bedre.

Over dette udbrød hun atter i heftig Graad, sigende: „Jeg tror, jeg tror". Følgelig nedknælede vi ved Sengen, og jeg bad til Herren, hvorpaa jeg lagde Hænder paa den Syge og velsignede ham. Jeg havde besluttet at bede Herren om at tage ham hinsides, fordi det efter alle menneskelige Udsigter, hans Alder ogsaa taget i Betragtning, syntes at være umuligt for ham at leve; men hvor bestyrtet var jeg ikke, da jeg tog mine Hænder fra hans Hoved, at erfare, at jeg havde velsignet ham med Helbred og Styrke, i Stedet for at bede Herren om at udelukke hans jordiske Livslys, saaledes som jeg havde tænkt mig. Med betydelig Ængstelse forlod jeg Huset, thi jeg kunde ikke se, hvorledes min Bøn kunde blive opfyldt. Dog vidste jeg, at Herren var mere mægtig end jeg, og efter at jeg havde trøstet den stakkels Kone det bedste jeg kunde forlod jeg Stedet

Jeg var derpaa borte i en Uge, i hvilken Tid jeg stedse erindrede den Gamle i mine Bønner. Da jeg atter kom til Byen kan jeg ikke nægte, at jeg følte mig lidt angst ved Tanken om min Patients mulige Tilstand. Med spændt Interesse betragtede jeg Huset, som jeg nærmede mig det, ligesom om dets Ydre kunde fortælle mig, hvad der under min Fraværelse var foregaaet inden dets mørke Vægge; men Alt var stille som Graven.

Tilsidst stod jeg foran Døren, og efter at have banket paa, aabnede jeg den, efter at have faaet Svar indefra, og hvor forundret blev jeg ikke over at se min gamle, døende Patient staaende midt paa Gulvet, med begge Hænder udstrakte for at byde mig velkommen til sit Hus. Jeg stod ligesom fastnaglet til Stedet, thi jeg kunde næppe tro mine Sandser. Da jeg trykte hans udstrakte Haand strømmede Taarerne ned ad hans furede Kinder, medens han fremstammede sin Tak til mig for at være bragt til Live igjen.

(Fortsættes i næste Nr.)

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skizzer, osv., redigeres af Andrew Jenson, udgives af Winberg & Jenson, Salt Lake City, og udkommer omtrent den 1ste i hver Maaned som Følgeblad til BIKUBEN, tilligemed hvilken den koster $2.00 om Aaret i Forskud, med Porto iberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor: Franklin Avenue Nr. 42.

Adresse: WINBERG & JENSON, P. O. Box 500, SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 9. SEPTEMBER 1885. 4de Aarg.

ÆLDSTE C. S. WINGES BIOGRAFI.

Jeg er født i Norge, i Nærheden af Drammen, af Forældrene Syvert Trousen og Kjersti Christoffersen, den 11te Februar 1835. Mine Forældre vare fattige men hæderlige, og min Moder søgte tidligt at lære mig det bedste, hun forstod, men Fader var syg i flere Aar, hvisaarsag Omsorgen for mig og mine Søskende hvilede paa Moder. Ved haardt Arbejde lykkedes det hende at skaffe os Opholdet. Da jeg kun var 11 Aar gammel kom jeg til at arbejde paa et Bomuldsspinderi, hvor jeg arbejdede fra Kl. 6 om Morgenen til Kl. 7 om Aftenen, for omtrent saa meget som 10 Cents om Dagen, men det var dog en Hjælp til min Moder, og jeg var meget glad over hver Lørdag Aften at kunne bringe hende mine faa Skillinger hjem, og i 13 Aars Alderen kom jeg ud blandt Fremmede, for at sørge for mig selv. Aaret efter blev jeg konfirmeret, efter den lutherske Kirkes Skik, med det Vidnesbyrd, at jeg havde udmærkede Religionskundskaber.

Derefter rejste jeg til Drammen og gav mig i Skomagerlære. Heldigvis kom jeg til en skikkelig Mand, som behandlede mig godt, og hos ham var jeg i 5 Aar, indtil jeg var udlært. I Løbet af disse Aar kom jeg til at tænke over Verdens faldne Tilstand. Jeg trak mig tilbage fra alt Selskab; Kirkerne brød jeg mig ikke om at besøge; thi jeg troede ikke paa den Lære, som der forkyndtes. Naar jeg læste i Apostlernes Gjerninger om disse hellige Mænds Vandringer og Trofasthed tænkte jeg: Gid jeg havde levet paa den Tid, da vilde ogsaa jeg have været trofast i at forkynde Jesu Kristi Evangelium, og om jeg skulde have blevet stillet for Dommere og kastet i Fængsel, skulde jeg have stridt tappert. Saadanne Tanker fremkom ofte i mit Sind; lidet anede jeg den Gang, at jeg skulde om en kort Tid prædike om Jesus af Nazareth og forkynde den Lære, som hans Apostle og Disciple forkyndte, samt blive stillet for Dommere, kastet i Fængsel og bespottet for hans Navns Skyld.

Omtrent paa den Tid ankom to unge „Mormon"-Missionærer til Drammen. Det var Brødrene C. C. A. Christensen og J. F. F. Dorius. Deres Besøg vakte stor Opmærksom-

hed, og det Første, jeg hørte, var at de sagde, at Engle vare komne til Jorden, og at en Mand, der hedte Joseph Smith, havde modtaget nogle Guldplader af en Engel, som skulde udgives som en ny Bibel. Disse og mange forskjellige Rygter cirkulerede iblandt Folket, men jeg kan ikke glemme, hvilken himmelsk Indflydelse der kom over mig, da jeg første Gang hørte om Mormons Bog. Det var ligesom om en Stemme hviskede til mig, at det var Noget, som jeg maatte høre og undersøge. En Aften tog min Mester mig til Forsamling hos Hansen's i Æringaden, hvor en Del af Byens Borgere vare tilstede. Som en lille fattig Læredreng satte jeg mig i en Krog,og Ingen tog nogen Notits af mig, men ud af alle dem, som overværede denne Forsamling, var jeg, ifølge hvad jeg senere erfarede, den Eneste, der annammede Evangeliet. Disse to unge Mænd prædikede med stor Kraft og Frimodighed, og en guddommelig Indflydelse syntes at hvile over dem,medens de talte som Mænd, der havde Myndighed. Guds Tjenere i Norge vare i de Dage udsatte for Fængsel og Forfølgelse overalt.

Imidlertid hengik en længere Tid uden at jeg gik og hørte Mere om „Mormonismen"; Tiden var endnu ikke kommen for mig. Jeg rejste til Kristiania og tog Arbejde der en Tid, men da jeg saa' det udsvævende Liv, som der førtes af unge Mennesker, følte jeg mig utilfreds i mit Sind, hvorfor jeg forlod Hovedstaden i den Hensigt at rejse over den nordvestre Del af Landet eller over Trondhjem og prøve paa at faa Udvandringspas, og saaledes komme til Udlandet ad den Vej, men jeg kjendte ikke den Gang Herrens forunderlige Styrelse med mig. Imidlertid kom jeg til Stavanger, en stor Stad. Her besluttede jeg at stoppe en Stund for at arbejde og tjene nogle Penge og derpaa fortsætte Rejsen. Jeg fik Beskjæftigelse paa et stort Værksted, hvor jeg kom til at arbejde sammen med Broder Iversen, som nu bor i Hyrum. Han var allerede „Mormon" og talte altsaa med mig om Evangeliet. Jeg gik til et Hus, som man kaldte Mormonslottet, hvor der boede alle Slags Mennesker. I dette Hus holdtes der Forsamlinger. Jeg skal aldrig glemme en vis Søndag først i August 1858,da jeg overværede en af disse Forsamlinger, hvor nogle faa Hellige vare tilstede, tilligemed Ældste A. Frantzen, som nu bor i Salt Lake City. Han virkede der i Egnen som Missionær Det Første, jeg tænkte, da jeg saa' ham, var, at han var et pænt ungt Menneske, men at hans Klæder vare meget daarlige. Jeg tænkte ikke den Gang, at jeg ligesom han skulde prædike foruden Pung og Taské og vandre omkring med lasede Klæder, uden at vide, hvor jeg skulde herbergere om Natten. Han prædikede imidlertid den Søndag med stor Kraft.

Nogle Dage senere kom jeg atter til Forsamling, ved hvilken Lejlighed en Søster sang:

> En Dag jeg paa et ensomt Sted
> I Alpenland mig satte ned osv.

Denne Salme gjorde et stærkt Indtryk paa mig, og jeg begyndte at græde bitterligt. Efter Forsamlingen sagde jeg til Broder Frantzen, at jeg ønskede at blive døbt. Dette var den 17de August 1858. Undervejs til Søen hin stille Nat kom Fristeren med sine Hærskarer og hviskede til mig: „Du kan ikke holde, hvad Du er i Færd med at love". Jeg stod

tankefuld en lang Stund ved Søens Bred, og Broder Frantzen sagde omsider til mig: ,,Hvis Du ikke er beredt til at holde den Pagt, Du nu gjør, selv om det skulde koste dit Liv, saa gaa hellere tilbage og slut den ikke, thi denne Pagt er afgjørende for Dig for hele Evigheden''. Vi nedknælede paa Strandbredden, og Broder Frantzen bad en ydmyg Bøn for mig til min himmelske Fader. Efter Daaben gav han mig strax Haandspaalæggelse. Han fortalte mig senere, at han aldrig havde lagt sine Hænder paa Nogen, som, ifølge hvad Aanden hviskede til ham, skulde gaa igjennem saa mange Trængsler som jeg. Jeg følte en salig Fred hvile over mig efter denne Handling, en saadan Glæde, som jeg ikke kan beskrive, og som kun kan forstaas af dem, som selv med et ydmygt Sind have gaaet i Daabens Vande. Jeg følte denne Gang ligesom i Dag, at Broder Frantzen var min Fader i Evangeliet, og maa Herren altid velsigne ham.

Faa Dage efter at jeg var bleven døbt kom Modstanderne og begyndte at stride mod mig, for at prøve min Tro. De sagde iblandt Andet til mig: ,,Kan Du tro, at Gud staar som Hoved for en Familie i Himmelen, saaledes som ,,Mormonerne'' lærer''. Jeg svarede: ,,Det er jo Noget, som I Hedninger selv udsprede om de Hellige''. Jeg havde endnu kun meget lidt Kundskab om disse Ting, men jeg forstod, at Joseph Smith var en Profet, og at jeg maatte blive døbt for at kunne faa mine Synder tilgivne. En Dag fortalte jeg Broder Frantzen, hvad de havde fortalt mig. Han sagde, at han vilde laane mig en Bog, som han bad mig læse med et ydmygt Sind og Bønnens Aand, saa skulde jeg lære mange Ting, som jeg ikke kjendte, men som jeg endnu skulde komme til at forstaa. Jeg fik ,,Det celestiale Ægteskab'' at læse, og for hvert et Blad som jeg læste begyndte jeg bedre og bedre at forstaa Skriftstedet: ,,Gud er vor Aanders Fader.'' Allerede da fik jeg Kundskab om, hvorfor Gud havde indstiftet Polygami til Ophøjelse for sine trofaste Børn, for at gjøre dem til Konger og Præster i de evige Verdener. En stor Længsel kom strax over mig til at forkynde Evangeliet, og jeg blev ogsaa snart ordineret til Præst og ansat som Skriver for den lille Gren i Stavanger. Derefter kom jeg med Broder Frantzen paa Mission. Den første Dag, jeg rejste sammen med ham i Stavanger, marscherede vi den hele Dag, og jeg blev meget hungrig. Om Aftenen kom vi til en af Sekternes Præster der i Egnen, hvis Navn var Daniel Bore. Vi fik Lov til at holde Forsamling for ham og hans Husfolk, men ingen Fremmede maatte indbydes. Førend Forsamlingen begyndte lavedes Aftensmaden færdig og sattes i en Krog, for at vi skulde spise den efter Prædikenen. Manden selv satte sig ned paa Gulvet med et meget langt og andægtigt Ansigt, Broder Frantzen begyndte at prædike og holdt paa i næsten to Timer. Jeg var meget hungrig og tænkte: Gid Du bare vilde slutte, thi denne skinhellige Mand bliver sandelig aldrig ,,Mormon''. Efter at han endelig havde endt sin Prædiken, bad han mig om at bære mit Vidnesbyrd, hvilket jeg ogsaa gjorde i megen Korthed. Da vi vare blevne alene sagde jeg til Frantzen: ,,Hvor kunde Du dog prædike saa længe for denne Mand''. Han svarede mig, at han ønskede at give ham et godt Vidnesbyrd, samt be-

mærkede, at jeg herefter vilde lære at blive hungrig mange Gange, og være glad om jeg kunde faa et Tag at hvile under. Det var min første Dags Erfaring i Missionslivet.

En Tid efter blev Broder Frantzen meget syg. Vi boede paa et Tagkammer i det saakaldte ,,Mormonslot'', hvor vi ingen Kakkelovn havde, uagtet det var en meget kold Vinter. Jeg passede Frantzen det Bedste, jeg kunde, men hans Legeme var meget nedbrudt. Netop i de Dage bleve nogle af os indstævnede til at møde paa Politikammeret for at have døbt og prædiket ,,Mormonismen''. Et skarpt Forhør afholdtes, og man betydede os paa en eftertrykkelig Maade, at ,,Mormonerne'' vare ikke anerkjendte som Kristne. De spurgte hver en af os om sin Embedsstilling i Kirken, men vidste ikke hvad en Ældste var for Noget. Da Forhøret over mig begyndte og de fik at vide, at mit Embede var Præst, troede de, at jeg var størst, hvorfor de besluttede at behandle mig haardest. Dommen faldt, og den lød paa, at jeg skulde betale Sagens Omkostninger og 10 Spd. i Mulkt. Desforuden blev det mig paa det Strængeste forbudt at prædike mere. Denne Befaling brød jeg mig nok lidt om, thi derefter prædikede jeg tidligt og sildigt for Alle, som vilde høre. Da jeg ingen Penge havde til at kunne betale Mulkten med, blev jeg idømt Vand og Brød.

I Stavanger fandtes der paa den Tid ni eller flere forskjellige Religionspartier, med hvilke jeg havde mange Kampe. Alle forenede sig mod de Hellige. Eftersom Ældste Frantzens Helbred vedblev at være daarlig, blev han løst fra sin Mission, og jeg blev ordineret til Ældste og beskikket til omrejsende Ældste i Stavanger Distrikt, hvorefter jeg vedblev uafbrudt at prædike i Byen og paa Landet, døbte en Del og vandt mange Venner. Jeg arbejdede ogsaa af og til i min Profession og fortjente mig nogle Skillinger. Mange Gange kom Pøbelhobe til vore Forsamlinger for at gjøre Forstyrrelse, men de kunde ingen Magt faa, thi Herren var med os. Imidlertid lejede jeg Forsamlingslokale et andet Sted i Byen, hvilket jeg dog fandt meget vanskeligt, thi Ingen ønskede at aabne deres Huse for ,,Mormonerne''.

,,Mormonslottet'' stod et slet Ry for sine mange Slags Beboeres Skyld. Man skrev i Byens Aviser, at Beboerne i Huset vare saa talrige, at der maatte skrives Streger over Gulvet med Kridt, for at hver Familie kunde kjende sin Plads i Værelserne.

Jeg vedblev at prædike og døbe, og Herrens Værk rullede fremad, medens Præsterne vare overordentlig forbitrede. En Søndag Eftermiddag, netop som jeg havde sluttet en stor Forsamling, kom Præsten Dideriksen fulgt af en stor Pøbelsværm. Han stod og raabte: ,,Du er en Tyv! Du er en Tyv! ,,Jeg bad ham komme ind for at vi kunne tale nærmere sammen om Sagen. Dette vilde han dog ikke, men vedblev som et galt Menneske at raabe om, at jeg stjal hans Faar. Derpaa fjærnede han sig, da jeg tilligemed en anden Broder kom ud bleve vi omringede af hele Pøbelsværmen, som fulgte mig til den anden Ende af Byen. Undervejs begyndte de at slaa mig med Stokke. Dette Spektakel vakte en stor Opsigt i Byen, og man skrev i Aviserne, at Winge søgte at faa Pøbelen efter sig, for at Folk skulde blive bekjendt med

,,Mormonismen''. En anden Broder blev underkastet en haard Behandling samme Dag.

Om Efteraaret 1859 rejste jeg til Kristiania for at overvære Konferencemøde. Broder Widerborg var nærværende, tilligemed andre af Missionens ledende Mænd. Norge var den Gang inddelt i syv Distrikter, og der vare mange Missionærer.

Efter at have tilbragt nogle faa Dage sammen med de Hellige og bleven opmuntret, vendte jeg tilbage til Stavanger og fortsatte min Missionsvirksomhed, men strax efter blev jeg atter indkaldt paa Politikammeret. Den Gang var der Klage indlagt mod mig til den Effekt, at jeg havde forført en Mands Kone. Sagen var den, at jeg havde døbt Konen, hvis Mand var en Frafalden. Da jeg kom til Forhør, spurgte Fuldmægtigen ham, hvori Forførelsen bestod. Han svarede, at han troede jeg havde døbt hans Kone. Fuldmægtigen spurgte: ,,Kalder Du det Forførelse'', og han blev meget vred paa ham. Desuagtet blev jeg naturligvis dømt paany, fordi jeg havde forrettet Daab.

Samme Efteraar ankom John Dahle til Stavanger som Styrmand med hans Broders Skib. Jeg ordinerede ham til Ældste og tog ham med mig paa Mission. Vi rejste ud for at aabne en ny Arbejdsmark i Sandmør, beliggende imellem Bergen og Trondhjem. Paa en Ø, kaldet Agerøen, begyndte vi vor Virksomhed. Her fandt vi et godmodigt Folk, og vi afholdt flere store Forsamlinger i Løbet af en ganske kort Tid, og jeg døbte sex Personer. Der vare imidlertid Flere, som ønskede, at jeg skulde besøge Præsten, og ifølge deres Begjæring gik jeg til ham, medtagende to Mænd af Befolkningen, for at de kunde høre Diskussionen, men Præsten vilde ikke indlade sig i nogen Samtale med mig, hvorimod han forbød mig, under Trusel af Fængsel og Straf, at prædike mere i hans Pastorat. Efter at jeg havde gjort det Bedste, jeg kunde der paa Øen, beskikkede jeg Broder Dahle til at præsidere over de faa Hellige, vi havde døbt, og jeg tog Afsked med ham for at vende tilbage til Stavanger. Undervejs maatte jeg opholde mig i nogle Dage i Byen Molde for at vente paa Dampskibets Ankomst. Jeg ansaa det for Visdom, ikke for Nærværende at prædike der, da jeg vidste, at Politi og Fængsel ventede mig allevegne. Jeg følte mig noget nedtrykt i Aanden, som om en eller anden Ubehagelighed forestod mig. Jeg gik udenfor Byen og bad til Herren om at befri mig fra mine Fjender, thi jeg var ængstelig for at komme tilbage til Menigheden i Stavanger, hvor min Nærværelse var nødvendig.

En Dag medens jeg sad og ventede paa at komme til at rejse, indfandt Politiet sig og spurgte, om her stoppede en Mand ved Navn Christopher Winge. Jeg svarede, at det var mig. Betjenten sagde da, at han havde Ordre til at skulle arrestere mig. Den største Forvirring paafulgte; Husets Beboere troede, at de havde havt en Tyv i Logis. Jeg blev øjeblikkelig ført til Arresten, og tænk! hvor forbauset blev jeg ikke over der at finde Broder Dahle. Politiet havde nemlig taget ham paa den Ø, jeg nylig havde forladt, og jeg fik en varm Velkomsthilsen i vort smukke! Logis. Dahle følte sig ikke vel, og han talte skarpt til Arrestforvareren om,

at han skulde bringe Mad, thi han var hungrig. Jeg sagde til ham i en sagte Tone: „Husk, Broder, vi ere nu under Laas og Lukke.“ Jeg blev visiteret og mineLommer undersøgte, men de fandt Intet uden min Dagbog, thi de faa Penge, jeg ejede, havde jeg skjult imellem Foret af mine Støvleskafter. Jeg vidste nemlig af Erfaring, at hvis jeg havde Penge, skulde de bruges til Sagsomkostninger. Min Dagbog fik jeg aldrig igjen. Naar jeg bad om den, sagde Fogden, at den skulde tilhøre Arkiverne. Det er Aarsagen, hvorfor jeg i Dag maa nedskrive denne Beretning efter Hukommelsen.

Hver Gang Fangevogteren aabnede den tunge Jærndør og raslede med Laasen, blev jeg paavirket af en ubehagelig Følelse. Jeg følte mig trykket af, at jeg var Fange, uagtet jeg var min Uskyldighed bevidst, og jeg kunde kun tilfredsstille mig ved, at jeg var værdig til at lide for Jesu Navns Skyld. Til det første Forhør kom to Lagretsmænd og Sorenskriver Delphine i fuld Uniform; det var første Gang, de havde „Mormonerne“ under deres Behandling. Broder Dahle kom først i Forhør, og derefter blev jeg indkaldt. Det Første, Sorenskriveren sagde til mig, var, at jeg gjorde bedst i at tale Sandhed. Jeg fortalte ham, at vi talte aldrig Løgn. De afholdt et skarpt Forhør, og jeg bar mit Vidnesbyrd om, at Engle havde gjæstet Jorden og at Joseph Smith var en sand Guds Profet. En af Lagretsmændene, som var en meget slem Mand, vilde, at jeg skulde have talt mod Statens Love, og en skarp Strid udspandt sig imellem os; men Sorenskriveren lagde sig imellem, saa at Striden ophørte. Et Par Dage efter bleve vi under Bevogtning transporterede to norske Mil og derpaa underkastet et nyt Forhør, men den Dag kom der ingen Vidner ind fra Agerøen formedelst Storm. Følgen blev et tredie Forhør, ved hvilket 16 Vidner afgav Møde, og iblandt dem vare de, som vi havde døbt. Klagen var indgivet fra Præsten Dik. Der blev nu holdt et andet strængt Forhør over os, og de søgte at bevise, at jeg havde talt haanende om den lutherske Lære. Maaske jeg ogsaa nok havde talt ringeagtende om at overøse et lidet Barns Hoved med Vand og ved visse Tilfælde hentydet til, at de ligesaa godt kunde overøse det et andet Sted, samt at deres Præster vare Lejesvende, men det er nok at sige, at Vidnerne ikke bestemt kunde erindre, hvilke Ord jeg havde brugt. Det er imidlertid Omtale værd, at fem af dem, som jeg havde døbt, bleve forskrækkede og fornægtede Sandheden, da de saa' mig som Fange, medens en gammel Kone frimodigt sagde: „Jeg ved at hvad Winge har sagt, er Sandhed og vil være „Mormon“. Hun stod tappert paa min Side. Fuldmægtigen spurgte mig, om hendes Vidnesbyrd var sandt. Som Svar raabte jeg højt ud i Salen, at Alle paa Dommens Dag skulde komme til at se, at „Mormonismen“ var Sandhed. Vi bleve siddende i flere Uger i Stedets mørke Fængsel, ventende paa Dommen, der endelig kom og lød paa 11 Dages Vand og Brød for mig og 5 Dages ditto for Broder Dahle. Efter at have udsonet sin Straf rejste Dahle tilbage til Agerøen, medens jeg blev tilbage alene. Jeg fik tre smaa Stykker daarligt Brød og en Krukke Vand en Gang hver 24 Timer, paa hvilken Kost jeg blev me-

get hungrig. Jeg erindrer endnu meget vel, at jeg Juleaften, som just indtraf paa den Tid, var saa hungrig, at jeg græd som et Barn. Men forgjæves ønskede jeg mig i Besiddelse af et lille Stykke Brød, uagtet der den Højtidsaften var Overflødighed i ethvert Hus. Jeg bøjede mig ned paa mine Knæ ved Jærngitteret og bad ydmygt til Herren om, at hvorledes det end skulde gaa mig i dette Liv, at jeg maatte blive trofast til Enden. Min Fængselscelle var fuld af Urenhed og Lus.

Femte Juledag kom jeg endelig ud, efter i otte Uger at have siddet indesluttet. Jeg blev atter kaldt op paa Fogdens Kontor, hvor det blev mig betydet, at jeg slet ikke maatte opholde mig der i Byen, og hvis jeg ikke rejste derfra strax, vilde han sende mig under Bevogtning fra Lehnsmand til Lehnsmand, indtil jeg naaede mit Hjem. Dampskibsfarten var ophørt formedelst Vinteren, og ingen anden Vej kunde befærdes end den, der gaar over Guldbrandsdalen til Kristiania. Jeg valgte altsaa denne Vej, trods den strænge Kulde, og desforuden var der to Øer, jeg maatte rejse over, førend jeg naaede Romsdalen. Undervejs kom jeg de første Dage i Følge med to Mænd, som skulde 20 norske Mil ind i Landet, og naar de naaede Fastlandet havde de Hest og Slæde, som ventede dem der. De sagde, at jeg for en billig Betaling kunde rejse med dem. Dette var Herrens Styrelse for mig. Den første Aften stoppede vi ved det sidste Færgested. Her fortalte man mig, at Folk kjendte mig efter Rygte, thi det havde staaet i Aviserne, at „Mormonernes" Ypperstepræst Winge sad arresteret i Molde. Alligevel modtoge de mig venligt, og jeg prædikede hele Aftenen for dem. Den følgende Dag kom jeg til den lille By Weblungsnæset. Her spurgte Borgerne mit Rejsefølge, om jeg var Mormonpræsten Winge, thi i saa Tilfælde, var der kommet Brev fra Øvrigheden, at jeg ikke maatte opholde mig der mere end 12 Timer. Hvis jeg opholdt mig der længere skulde de drive mig ud af Byen. Jeg havde en lang Rejse paa over 200 engelske Mil foran mig, og det var en saa forfærdelig Kulde, som kun Nordmændene kjende til. Desforuden var jeg tyndt klædt, og det tog mig 13 Dages Marsch førend jeg naaede Kristiania.

De Hellige i Hovedstaden toge vel imod mig, og efter et kort Ophold der, rejste jeg med Dampskibet til Stavanger, men af Mangel paa Penge, maatte jeg tage tiltakke med Dæksplads, hvor det snede paa mig Dag og Nat. Jeg kom dog lykkelig og vel til Stavanger efter tre Maaneders Fraværelse, i hvilken Tid lidt Forvirring havde indsneget sig i Menigheden, men dette fik jeg snart rettet. Dernæst prøvede jeg paa at paabegynde en Missionsvirksomhed paa Søndmøre uden noget videre Held.

Jeg fortsatte mit Arbejde i Stavanger og Omegn, og Værket skred frem, medens Modstand og Forfølgelse rasede. Selv Skolebørnene forfulgte mig paa Gaderne, og baade jeg og de Hellige vare udsatte for Pøbelvold, men Herren styrkede os, og mange troede vore Vidnesbyrd.

Det varede imidlertid ikke længe førend der fremkom en ny Klage mod mig, og jeg blev hentet af Politiet, samt fremført for Politimester Wetergren i Stavanger. Her blev holdt et skarpt Forhør, og mange Vidner bleve afhørte. Klagen lød

som sædvanlig paa, at jeg havde prædiket ,,Mormonismen'', forrettet ulovlig Daab og Haandspaalæggelse og uddelt Nadveren. Iblandt andre Ting, som de ved Vidners Hjælp søgte at bevise mod mig, var, at jeg havde Kjærester og holdt Kvinder baade i Byen og paa Landet. De prøvede deres Bedste for at faa Vidnerne til at afgive Vidnesbyrd i Overensstemmelse med hvad de selv tænkte om mig, men Vidnerne sagde allesammen, at Winge havde ingen Kvinder, men var en moralsk ung Mand, som prædikede skarpt mod Usædelighed af enhver Skikkelse.

Da jeg kom frem for den høje Ret, følte jeg mig frimodig, thi jeg var nu saa vel vant til at blive fremstillet for Øvrigheden, og jeg gjendrev alle deres Beskyldninger. De spurgte mig iblandt Andet ogsaa om, hvor mange jeg havde døbt siden jeg sidst var straffet. Jeg svarede uforbeholdent: ,,Omtrent 20 Personer''. ,,Bevares vel! hvilket Menneske'', lød det fra flere Munde. Her kunde nu umulig blive Tale om at undgaa Fængsel. Altsaa fik strax en Politibetjent Ordre til at skulle føre mig i Stavanger Arrest. Da jeg kom udenfor stod der en Flok gamle Koner, hvis Døtre jeg havde døbt, og saa forbitrede vare de paa mig, at de spyttede efter mig, samt pegede Fingre ad mig. Ligeledes brugte de alle de Skjældsord, de kunde tænke paa. Jeg kan godt erindre, at det gjorde mig ondt for deres egen Skyld, thi de forstode ikke, at jeg søgte at lede deres Børn paa Dydens og Sandhedens Vej.

Jeg blev indsat i den samme Celle, som den berømte Gjæst Baarsen, Norges Mestertyv, havde siddet i. Inden for de tykke Mure var det mørkt og skummelt. Der fandtes kun et lille Vindue højt oppe paa Væggen med tykke Jærnstænger for; en stor Egetræs Dør, godt beslaaet med Jærn og en stor Hængelaas for, gjorde mig Flugten umulig. I en Krog fandtes nogle gamle Tæpper, der skulde gjøre Tjeneste som Seng, og i en anden en gammel Tønde til fornødent Brug. Forøvrigt fandtes der hverken Bord eller Stole. Maden blev mig rakt gjennem et Hul i Døren, og jeg maatte sidde ned paa Gulvet og spise det. Bøger bleve mig nægtede; ikke en Gang kunde jeg faa en Bibel at læse i. Der kunde maaske spørges: Fandtes der ikke nogen Lov i Norge, som tillod en Fange at have Bibelen — Guds Ord? Jo, der fandtes Love nok, men naar man i den stolte Nation, Amerikas Forenede Stater, med deres Frihed, vedtager Love, som forbyde dens Borgere at tro og praktisere det, som de største Mænd paa Jorden have udøvet, og man kaster dem i Fængsel derfor, samt gjør dem landflygtige, hvad kunde man saa vente af de norske Embedsmænd?

Efter en Tids Forløb kom Byfoged Christensen og en Prokurator og besøgte mig i Fængslet. Jeg foreholdt dem det Uretfærdige i den Handlemaade, som jeg var underkastet. Nogle Venner havde jeg ogsaa, efter hvad der senere blev mig fortalt, udenfor Fængslet, og paa Klubben blev der Spørgsmaal iblandt de store Herrer om, hvad Winge nu havde gjort, efterdi han skulde sidde i et saadant Hul. Svaret var, at jeg havde forført Kvinder, men de fortalte naturligvis ikke, at Forførelsen bestod i at bringe dem til at tjene Herren. En Kontorist Petersen kom omsider til Arrestforvareren og sagde: ,,Du maa holde Fængslet rent, thi Winge er

ingen Sjover; han har omvendt alle de Drukkenbolte, som findes i Byen, og det er fordi I forsultne Politibetjente ingen have at arrestere at I fængsle ham."

Tilsidst fik jeg Lov til at laane en Bog af En, som sad i Gjældsarrest, efter hvilket Tiden gik nogenlunde for mig, og endelig, efter at have siddet der i 15 Dage, blev jeg udladt under Kaution, og fremkaldt paa Byfogdens Kontor. Denne Embedsmand sagde til mig: ,,Fortæl mig lidt om Eders Politik" Jeg svarede: ,,Vi skal regjere hele Verden og * * * *". ,,Farvel, Winge, jeg véd, hvad De vil sige", indvendte han; thi Religion vilde han ikke høre Noget om.

Saa snart jeg kom ud, begyndte jeg at prædike igjen, og der kom da ogsaa snart Breve igjennem Politiet om, at jeg skulde blive Soldat i fem Aar. Dette vilde sikkert have den forønskede Virkning, tænkte de, thi nu mente de, at de sikkert havde mig i deres Klør.

I Efteraarskonferencen i Kristiania 1860 blev jeg forflyttet til Drammens Distrikt, hvor jeg rejste meget omkring og døbte en Del. Her blev jeg fremført for Kaptainen for det Kompagni, i hvilket jeg skulde tjene som Soldat. Han sagde: ,,Dersom Du rejser noget Steds hen, lader jeg Dig arrestere." Han sagde ogsaa, at jeg vilde blive en smuk Soldat. Men tænkte jeg, det er ikke værd Du sælger Skindet, førend Du har skudt Bjørnen.

Iblandt Andre, som jeg døbte i denne Mision, var en Enkemand ved Navn Ole Hansen Boie fra Sandsøer (Han bor nu Bear Lake Dalen) og hans Familie. Han ejede en stor Gaard og var en meget god Mand. Præsten og Folket bleve overordentlig vrede fordi en saadan Mand var bleven forført, og Præsten sagde, at Winge var en Røver, der tog hans bedste Faar. Man anlagde Klage mod Broder Ole Hansen og gjorde ham umyndig, idet de beskyldte ham for at være gaaet fra Forstanden, fordi han var bleven ,,Mormon". De toge hans Ejendom under Formynderskab og delte samme; til hans Datter, hans eneste levende Barn, tilkjendte de den større Part; en kort Tid derefter døde hun, og Hansen fik Lægeattest paa, at han ikke var sindssvag, hvorpaa han fik sin Ejendom tilbage. Han gjorde meget godt, tog mange af de fattige Hellige med sig til Zion, og Fjendens Planer bleve saaledes tilintetgjorte.

Jeg prædikede for min Moder og øvrige Familie, men de vilde ikke høre mig. Moder græd over mig — stakkels gamle Kone, hun forstod ikke bedre. Fordi hun saa', at de Ugudelige forfulgte og haanede mig for min Tro, tænkte hun, at jeg var paa Afveje. Ingen af min Familie har annammet Evangeliet, og Arbejdet for mine Døde hviler altsaa paa mig.

I Februar 1861 fik jeg Tilladelse til at forlade Norge, for da var Modstanden mod mig bleven meget stor. Den sidste Dom, der var bleven mig forkyndt, lød paa 80 Spd. i Mulkt, som jeg skulde udsone paa Vand og Brød, hvis jeg ikke kunde betale. Dertil var jeg ogsaa villig, men de sagde, at denne Dom skulde gaa til en højere Domstol. Men det har hele Tiden siden været min Tro, at de vilde have prøvet paa at faa mig i Tugthuset, for paa denne Maade at blive mig kvit. Om Foraaret 1861 blev jeg sendt til Danmark. Jeg marscherede tilfods igjennem hele Sverige, uden at være forsynet med

noget Pas, og jeg udgav mig for en rejsende Haandværkssvend, men jeg kunde forstaa, at Folket ikke troede mig, og Mange tog mig for en Rømling, som jeg jo i Grunden ogsaa var. Politiet søgte efter mig i Norge og averterede endog i de svenske Aviser efter mig. Jeg husker godt, da jeg stod paa Grænsen mellem Sverige og Norge og beskuede de stolte Bjerge — maaske for sidste Gang i mit Liv, at jeg udbrød: ,,Farvel, Fædreland! Jeg er landflygtig; jeg er miskjendt af Dig i Dag, men om jeg kan være trofast skal Du se, at jeg gjorde, hvad der var ret. Det er nu skjult for Dig!"

Jeg følte ligesom Fritjof, naar han siger:

Heimkringlas Pande,
Du høje Nord,
Jeg faar ej stande
Mer paa din Jord.
Fra Dig at stamme var dog et Held,
Du Heltestamme. Farvel! Farvel!

Jeg bøjede mig ned og udøste mit Hjærte i Bøn og Tak til min Fader, som havde udfriet mig fra mine Fjenders Hænder. I Gøteborg opholdt jeg mig i nogle Dage hos de derværende Hellige, som vare meget gode mod mig; jeg havde kun faa Skillinger til at hjælpe mig frem med.

Da jeg kom til Kjøbenhavn og overleverede et Brev fra Præsident Dorius i Norge til Præsident Van Cott, blev jeg beskikket til at arbejde i Aarhus Konference, hvortil jeg rejste med Dampskib.

I Aarhus traf jeg atter sammen med Broder A. Frantzen; Glæden ved dette vort Møde var visselig stor. Jeg erindrede stedse, at det var ham, som døbte mig og som tog mig med paa min første Misionstur, samt lærte mig Evangeliets Principer og formanede mig i min Ungdom til at være stærk i Troen. Han rejste hjem samme Foraar.

Jeg blev beskikket til omrejsende Ældste i Konferencen, min første Mision var til Molboerne, om hvem jeg havde læst saa mange taabelige Historier, men jeg bragte i Erfaring, at de, som havde skrevet om dem, vist vare mere dumme end Molboerne, som jeg fandt at være et godt og intelligent Folk, og jeg døbte nogle af dem. P. C. Geertsen, en meget trofast Mand, var Præsident for Konferencen. Han udførte et stort Arbejde i Aarhus Konference tilligemed andre unge Mænd, saasom R. Mikkelsen og Søren Petersen. Herren var med os alle, endskjøndt vi vare allesammen unge Mænd, og vi døbte Mange.

Efter at have rejst om et Aarstid blev jeg igjen flyttet, idet Ordre kom fra Kjøbenhavn, at jeg skulde rejse til Skive, for at præsidere over Konferencen dersteds. I Forening med Brødrene stræbte jeg efter bedste Evne at fremme Evangeliet, som ogsaa der gjorde god Fremgang. Paa Thyland var der især Mange, som hørte paa os, og mange Hellige ere komne derfra. Broder A. W. Winberg var den Gang omrejsende Pastor i flere Konferencer og gav gode Lærdomme. Hans Optræden som en trofast Herrens Tjener var til stor Gavn.

Tidligt om Foraaret 1863 skrev jeg til Præsident Jesse N. Smith, om jeg kunde have det Privilegium at rejse til Zion. Jeg modtog det Svar, at jeg skulde møde ham i Aarhus til Konferencen. Efter en Samtale med Broder Winberg kom han hen og tog mig i Haanden, takkede mig for min trofaste Mission og velsignede mig i Jesu Navn. Han sagde, at nu

skulde jeg gaa hjem. Jeg følte mig meget lykkelig over at de, som vare stillede over mig, vare tilfredse med mit ringe Arbejde i Herrens Vingaard. Mange emigrerede samme Aar fra Skive Konference. Jeg rejste til Kjøbenhavn og opgjorde Emigrationsregnskaberne; her traf jeg min Forlovede, Ane Marie Salvesen, fra Kristiansand i Norge, og vi begyndte Rejsen til Zion tilsammen. Ombord paa Sejlskibet „B. S. Kimbal" i Liverpool paa en af de første Dage i Maj bleve vi tilligemed flere andre Par ægteviede. H. P. Lund blev Kaptejn for Selskabet med P. Beckstrøm og jeg som Raadgivere. Da vi havde omtrent 700 Hellige at tage Vare paa, véd Enhver, som har havt Erfaring i at lede Emigrantkompagnier, at der udfordres Arbejde og Paapassenhed fra vor Side, men vi ankom lykkelig og vel til Salt Lake City i Begyndelsen af September 1863.

C. S. WINGE.

Jeg opholdt mig i Salt Lake City om Vinteren og arbejdede i min Profession, men flyttede om Foraaret 1864 til Hyrum, hvor jeg siden har boet og hvor jeg har havt Anledning til at prædike betydeligt for mine skandinaviske Søskende, efter som jeg har præsideret over deres Forsamling i omtrent 20 Aar, i hvilken Stilling Herren storligen har velsignet mig.

Om Efteraaret 1874 blev jeg i Forening med mange flere Ældster kaldet paa en Mission til Skandinavien, og jeg blev beskikket til at gaa til Norge, hvor jeg arbejdede en Tid i Kristiania Konference og gik nogenlunde fri for Politiet, naar undtages i Laurvig, hvor jeg blev fremkaldt for Politimesteren, men jeg fortalte ham at jeg var en amerikansk Borger og vilde ikke lade mig trampe under Fødder. Han lod mig ogsaa gaa, og den følgende Sommer blev jeg beskikket til Præsident for Aalborg Konference; og da jeg led meget af Gigtfeber fik jeg Lov til at rejse hjem om Efteraaret. Ved min Tilbagekomst fandt jeg min Familie i gode Omstændigheder.

I Aalborg Konference virkede jeg sammen med Andrew Jenson, som udførte et meget godt Arbejde og var en trofast ung Mand. Jeg tænkte den Gang aller mindst paa, at jeg siden skulde finde ham som „Morgenstjernens" Redaktør. Unge Mænd i Zion have en stor Fremtid for sig.

I 1877 blev jeg atter kaldet paa Mission, denne Gang til Staterne. Jeg og Broder Larsen fra Logan bleve anvist Arbejdsmark i Minnesota, hvor jeg rejste meget omkring iblandt Skandinaverne, men den store Masse af dem vare gjenstridige imod Evangeliet.

Under mine Rejser i Minnesota kom jeg en Lørdag Aften til en lille By ved Navn Clitherall i Otter Tail County. Her var jeg af Folket i

Omegnen bleven fortalt, atder fand tes en hel By af ,,Mormoner''. Førend jeg kom der hørte jeg,at det var Josephiter, men dette var ikke Tilfældet; det er Nogle, som en vis Cutler ledte paa Afveje efter Profeten Josephs Død. Denne Cutler havde været en af Bygmestrene ved Nauvoo Tempel, men var falden fra, og hans Familie og Venner boede nu i Clitherall. De fortalte mig, at de næsten alle havde Slægtninge i Utah. De havde Biskop, Præsident og Forsamlingshus, og de levede alle i en Slags ,,Forenet Orden'', havde Patriark, og gave Begavelser i et dertil indrettet Værelse.

Jeg tog ud til deres Biskop og fortalte ham, at vi vare Guds Tjenere, sendte til dem, samt at vi vare trætte og hungrige og ønskede gjærne at overnatte hos ham. Jeg viste ham min Beskikkelse. Han spurgte om vore Heste og Kareter. Jeg svarede: ,,Naar fandt De, at Herrens Tjenere havde Hest og Vogn til deres Raadighed. Mine Klæder ere simple og opslidte, men jeg har det, som er bedre, nemlig det evige Evangelium, at tilbyde Eder.'' Han sagde, at Josephiternes Apostle altid havde fine Klæder og kjørte i Fjedervogne, men han troede ikke paa dem, hvorimod han troede, at Cutler, deres Leder, havde Myndigheden efter Joseph, og ikke Brigham Young. Jeg forklarede for ham, at da Jesus gik bort var Petrus Præsident for de Tolvs Kvorum,og Myndigheden hvilede paa ham. Saaledes var det ogsaa med Brigham. Han sagde, at de havde ikke set en ,,Mormon Ældste'' siden de forlode Vinterkvartererne. Imidlertid flokkedes Folket omkring os, og Mange græd. Iblandt Andre, som jeg talte med, var en Datter af Patriark Morley; hun og hendes Mand, hvis Navn var Whithing, græd, da de hørte, at vi vare fra Utah. De troede ikke paa unge Joseph; thi han havde ingen Myndighed, sagde de, men man ønskede ikke, at vi skulde prædike Polygami. Jeg spurgte ham, om han ikke troede at Joseph Smith levede i Polygami. Han sagde, det var ,,Spiritual Wifeism''. Jeg svarede: ,,De véd, at Flere, som boede i Nauvoo, vare formeligt beseglede til deres Hustruer, som de forsørgede og havde Børn med. Er det Saadanne, De kalder aandelige Hustruer''. Han kunde ikke besvare mig, men der vare to Josephiter, som vare meget stygge og sagde, at en Trediedel af Folket i Utah vare Josephiter. Jeg fortalte ham, at mange som tilhørte denne Sekt, vare udelukte ,,Mormoner''. Nogle af dem vare udkastede for Horeri, Drukkenskab, Hestetyveri og alle Slags Laster. Dette lo de Andre ad og de To bleve beskjæmmede. Jeg vil her bemærke, at en styggere og bitrere Aand, end den Josephiterne ere i Besiddelse af, har jeg aldrig fundet. Lyset er udslukt hos dem.

Jeg holdt to Forsamlinger hos disse Folk, under hvilke Guds Aand stod mig rigelig bi, og Mange sagde. at de skulde ønske at de vare i Utah. Jeg forlod dem og kom der ikke mere.

Efter denne Mission har jeg levet i mit Hjem og føler mig taknemlig til Herren for al hans Barmhjærtighed mod mig og mine skandinaviske Søskende. Jeg bærer det samme Vidnesbyrd i Dag som forhen, at Joseph Smith var en sand Guds Profet, og maa Herren velsigne Broder Erastus Snow for det Budskab, han bragte til det høje Norden. Jeg erindrer ogsaa mange af Nordmæn-

dene, saasom Knud Peterson, Brødrene Dorius og C. C. A. Christensten og Andre for deres trofaste Arbejde i Norge. Brødre! En Gang skulle I blive belønnede for hvad I gjorde, og hvad I udholdt i de norske Fængsler. Til Slutning takker jeg de skandinaviske Hellige for deres Godhed imod mig personlig, da jeg kom til dem som en træt og forfulgt Herrens Tjener. Maa Gud velsigne alle Herrens Tjenere. Giv Gud Æren, Brødre, for alle Ting, thi en Gang ville vi alle erkjende, at af Naade blive vi frelste.

Christoffer Sigvarth Winge.

TILKJENDEGIVELSER AF GUDS KRAFT.

(Fortsat fra Side 89.)

Den gode, gamle Kone stod ved hans Side med foldede Hænder og fældte Glædens Taarer. Ved dette Syn kunde jeg ikke længere beherske mine Følelser, og i nogle Øjeblikke stode vi derfor alle Tre med bøjede Hoveder og ubevægelige Læber, medens vi gave vor Glæde og Taknemmelighed til Gud Luft i Taarer.

De to Gamle syntes at have ventet mit Komme og vare saaledes beredte paa at modtage mig; enten de havde set mig, eller de forstode det ved en guddommelig Indskydelse, véd jeg ikke, men jeg kan visselig aldrig forglemme denne Scene.

Saasnart Konen kunde samle sine Tanker og tale, underrettede hun mig om, at samme Dags Eftermiddag, som jeg havde været der, erholdt Manden Kontrol over sine legemlige Kræfter og hvilede den følgende Nat roligt som et Barn. Dagen efter var hun nødsaget til at gaa ud for at faa Noget til ham, og ved hendes Tilbagekomst var hun forbauset over at finde ham siddende oprejst i Sengen. Et Par Dage senere ytrede han Ønske om at staa op, og siden den Tid havde han været oppe hver Dag.

Præsten kom som sædvanligt for at bede for hans Død, men blev bestyretet ovral Grænseved at finde ham i Bedring. Da han ikke selv kunde tænke sig nogen Aarsag til denne mærkværdige Forandring, ønskede han, at de skulde fortælle ham, paa hvilken vidunderlig Maade det Hele var gaaet til, thi han kjendte intet naturligt eller menneskeligt Middel, som kunde have bevirket det, sagde han. I Begyndelsen vægrede Konen sig ved at fortælle ham derom, men da han omsider beskyldte hende for Hexeri var hun tvungen til at underrette ham om Tildragelsen, saaledes som den var foregaaet.

Han blev højlig forbauset og udtrykte et inderligt Ønske om at faa mig i Tale, naar jeg kom tilbage, og han lovede at komme til deres Hus, hvis hun vilde sende Bud efter ham.

Det er unødvendigt at sige, at saasnart jeg kunde kontrollere mine Følelser bøjede vi os alle Tre for Herren og udtrykte vor Taknemmelighed til ham, fordi han saaledes havde besvaret og anerkjendt vore Bønner og gjengivet sin aldrende Tjener Helbreden.

Siden den Tid har han til alle sine tidligere Bekjendteres store Forbauselse været ude paa Gaden, og Dagen førend mit sidste Besøg hos Fa-

milien, havde han tilbragt næsten hele Dagen i Haven.

Saaledes har Gud tilkjendegivet sin Kraft ved en af sine svage Tjenere, hvem Verden foragte og se ned paa med Afsky, idet de kun anse dem skikkede for Fængselsceller, Mishandling og Død; og saaledes har han vist Verden, hvor svage og kraftesløse de stolte og opblæste Præsters Bønner ere — de, som gaa omkring i lange Klæder og holde af at sidde paa de højeste Sæder i Synagogerne og ved den øverste Ende af Bordene.

For omtrent tre Uger siden besøgte jeg Præsten. Han modtog mig meget venligt, og udtrykte sin Glæde og hjærtelige Taknemmelighed over den store Velsignelse, som jeg formedelst Guds Naade havde skjænket den lidende Familie. I Løbet af vor Samtale bad jeg ham om Tilladelse til at holde Forsamling i Skolehuset. Han spurgte mig, hvilken Kirke jeg repræsenterede, hvorpaa jeg gav ham vort rigtige Navn, udeladende ,,Mormon'', hvilket jeg ansaa' for unødvendigt at tilføje, eftersom jeg havde lovet kun at tale om Bøn og Sabbatens rigtige Overholdelse. Min Tro var, at hvis nogen af de Udvalgte kom tilstede, vilde de anerkjende den sande Hyrdes Røst og siden undersøge Sandheden nærmere. Han fortalte mig, at han ikke vidste nogen Grund, hvorfor jeg ikke skulde kunne faa Tilladelse, men bad mig komme igjen om et Par Dage, og imidlertid vilde han ordne det Hele for mig og give mig et afgjørende Svar med Hensyn til den bestemte Tid, jeg kunde faa Huset.

Da jeg to Dage derefter indfandt mig efter Aftale, var Modtagelsen helt anderledes, og jeg fattede naturligvis strax Aarsagen. Aldrig saasnart havde jeg taget Sæde førend han paa en noget opfarende Maade underrettede mig om, at han havde opdaget, jeg var ,,Mormon'', hvilket gjorde det til en sand Umulighed for mig at faa Lov til at tale i Forsamlingen eller Skolehuset. Samtidig bebrejdede han mig, fordi jeg ikke før havde fortalt ham, hvem, jeg var.

Jeg svarede ham, at ,,Mormoner'' ikke var vort rette Navn, og eftersom jeg havde lovet at indskrænke min Tale til to Æmner, som danne Grundvolden til alle religiøse Samfund, ansaa jeg det ikke for nødvendigt at give vort Øgenavn. Han fortalte mig, at al Ræsonnement var til ingen Nytte; den blotte Kjendsgjerning, at jeg var ,,Mormon'' udelukkede mig fra det Privilegium at tale i nogen af deres Skolehuse.

Jeg sagde ham, at han var et personligt Vidne til, at Gud var med mig, og hvis han forhindrede Folket fra at høre Herrens Ord, vilde jeg paalægge ham Ansvaret derfor og overlade Sagen til ham og Gud. Dette syntes at gjøre et vist Indtryk paa ham, thi han begyndte strax at undskylde sig, sigende, at han som en Person betragtet havde Intet at indvende, men skulde det blive bekjendt, at han havde tilladt en ,,Mormon'' at tale i nogen af deres Huse, vilde han miste sin Stilling, hvilket han ikke kunde udsætte sig for, da han havde Familie og behøvede Midlerne fra sit Kald til sit Ophold. (Saaledes opfyldtes ogsaa i dette Tilfælde Skriftstedet: ,,De spaa for Penge og prædike for Betaling.'')

Dernæst begyndte han at angribe mig for Polygami, idet han foregav, at det var imod Bibelen og Guds

Ord. Jeg bad ham om at tage Bibelen frem, saa at vi kunde bevise fra den, enten det var bibelsk eller ikke. Vi havde netop sat os ned, og jeg havde begyndt at citere fra 1ste Mosebogs 16de Kapitel, da han blev kaldt bort for at berette en døende Person, men ikke uden først at have anmodet mig om at besøge ham privat, uden at Nogen maatte vide det — lig Nikodemus — for at han paa denne Maade kunde blive bekjendt med vore Lærdomme, uden at udsætte sig for Fare med Hensyn til sin Stilling, og saaledes endte vor Samtale.

(Fortsættes.)

TALE AF PRÆSIDENT GEO. Q. CANNON,

afholdt i Heber Citys Forsamlingshus, Søndag, den 26de August 1883.

(Fra „Deseret News".)

Vi bliver til et stort Folk, sammenlignet med hvad vi have været, ihvorvel vi ikke ere meget talrige overfor Verdens Befolkning; men vi tiltage hurtigt i Antal. Den opvoxende Ungdom er meget talrig, og det kræver stor Flid og Aarvaagenhed hos dem, som vaage over Folkets Interesser for at passende Instruxer og Raad kunne bllve givne i Forhold til Folkets Formering. Dersom ikke dette var Tilfældet, vilde vi snart have en Slægt af unge Mænd og Kvinder, som vilde være uvidende om Livets og Frelsens Principer, samt om Beskaffenheden af det Værk, Gud har oprettet paa Jorden.

Det er meget nødvendigt, at vi som et Folk skulde være vejledte af Guds Aand og Aabenbaring, og ikke alene skulde vi selv være i Besiddelse deraf, men det er ligeledes nødvendigt, at vi blive underviste af dem, som Gud har kaldet til at præsidere over sin Kirke og styre sammes Affærer.

Vor Stilling er kritisk i mange Henseender. Vi ere omgivne af Fjender, som bestandig ere paa Vagt og som gjøre Alt, hvad der staar i deres Magt, for at hindre Guds Værk i sin Fremgang og skade dets Indflydelse paa Jorden. Det er derfor højst nødvendigt, at vi bruge alle de Midler, som Gud har stillet til vor Raadighed, for vor egen Uddannelse og hans Værks Fremgang.

Profetierne angaaende Zion ere fulde af Forjættelser angaaende dette Folks fremtidige Væxt og den Herlighed, som skal hvile over Zion. Men disse Forudsigelser og Løfter ere alle givne paa Betingelser. De ville blive opfyldte, dersom vi gjøre os værdige dertil og indtage en saadan Stilling, at det kan ske. Dersom Zion ikke efterlever de Befalinger, som Gud har givet hende, vil Opfyldelsen af disse herlige Løfter uden Tvivl blive forhalet. Derfor er det vigtigt for de Sidste-Dages Hellige at vise Lydighed til de Forskrifter, som Gud har givet os.

Vi behøve Irettesættelse angaaende mange Ting. Vi have gjort os skyldige i meget, som ikke er i Overensstemmelse med Guds Villie. Der er en vis Fremgangsmaade, som maa bruges i Forbindelse med Zions Opbyggelse — en Fremgangsmaade, hvorom Gud har søgt at belære os fra Begyndelsen af til nu. Det er

for en stor Del den samme Orden, som han bestræbte sig for fordum at indføre iblandt Israels Børn, da han ledte dem ud af Ægypten. Da Herren inspirerede Moses til at udføre hvad han gjorde, for Israels Børns Udførelse af Ægypternes Trældom, havde han en vis Hensigt for Øje, og denne var: at gjøre dem til sin egen Nation — et Folk, der skulde anerkjende ham som deres Gud, og han ønskede at gjøre dem til en særskilt Slægt. I fyrretyve Aar ledte han dem i Ørkenen, hvor han underviste, raadte og indøvede dem, for, saavidt som muligt, at befri dem fra de gamle Traditioner, hvormed de vare bebyrdede. Dette var i det mindste Hovedøjemedet dermed. Han ønskede at adskille dem fuldstændigt fra Jordens Nationer, af hvem de havde været omgivne, og gjøre dem til et særskilt Folk, der vilde anerkjende ham som deres Lovgiver og være villigt til fra ham at modtage saadanne Instruxer og Befalinger, som behøvedes; men formedelst deres Opsætsighed og deres Uvillighed til at underkaste sig ham, lod han Alle, som vare tyve Aar gamle, da de forlode Ægypten, dø i Ørken, med Undtagelse af to. I erindre uden Tvivl de Omstændigheder, som bevirkede, at disse To bleve bevarede i Live. De Øvrige, som vare tyve Aar gamle, da Udvandringen fandt Sted, omkom i Ørkenen, eftersom de ikke havde tilstrækkelig Tro til at kunne modtage de givne Forjættelser, eller opnaa det Maal, for hvilket de havde forladt deres Trældomsland. En ny Generation opvoxede i Løbet af de fyrretyve Aars Rejser i Ørkenen — en Generation, som for Størstedelen havde forglemt Ægypternes Afguderi og sammes Onder; og da dette var tilvejebragt førte Gud dem til det forjættede Land, hvor han gjorde dem til en Nation og et besynderligt Folk. De bleve hans Folk. Han kaldte dem med sit eget Navn, uagtet de som en Generation forfejlede Maalet med Hensyn til at komme op til den Fylde af Kraft, som han havde bestemt for dem. Med andre Ord, de naaede ikke at komme i Besiddelsen og Udøvelsen af det melkisedekske Præstedømme.

Gud har paa en lignende Maade besluttet i disse vore Dage at lægge Zions Grundvold, for at indføre en ny Orden paa Jorden, for at indsamle os fra Jordens Nationer og gjøre os til et besynderligt Folk, for at gjøre os til et helligt og rent Folk, paa hvem han kan sætte sit Navn og ved hvem han kan udføre sine store Hensigter paa Jorden. Han vil gjøre os til et særskilt Folk, ulig alle andre Folk paa Jorden, og bruge os til at paabegynde og opretholde en ny Orden, som skal blive Begyndelsen til Indførelsen af vor Herres Jesu Kristi Retfærdighedsregjering paa Jorden. (Fortsættes i næste Nr.)

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skizzer, osv., redigeres af Andrew Jenson, udgives af Winberg & Jenson, Salt Lake City, og udkommer omtrent d. 1ste i hver Maaned som Følgeblad til BIKUBEN, tilligemed hvilken den koster $2.00 om Aaret i Forskud, med Porto iberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor: Franklin Avenue Nr. 42.

Adresse: WINBERG & JENSON, P. O. BOX ,345 SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

NR. 10. OKTOBER 1885. 4DE AARG.

TALE AF PRÆSIDENT GEO. Q. CANNON,

afholdt i Heber Citys Forsamlingshus, Søndag, den 26de August 1883.

(Fortsat fra Side 144.)

Det er derfor, at Himlene ere blevne aabnede. Det er derfor, at Gud Faderen og Sønnen Jesus nedstege fra Himmelen. Det er derfor, at Engle ere nedstegne for at administrere til Mennesker. Det er derfor, at Evangeliet er bleven gjengivet, at Præstedømmet atter er bleven paalagt Mennesker i Kjødet, og Myndigheden til at administrere Livets og Saliggjørelsens Ordinancer skjænkede fra Himmelen. Det er derfor, at Indsamlingsaanden er bleven udgydt over Jordens Indbyggere, som have annammet Evangeliet; den har paavirket os til at gjøre det, vi have gjort, til at indsamle os, saaledes som Tilfældet har været, til disse Dale, og det er derfor at Alt, hvad I se i Forbindelse med dette Værk, — iberegnet den Kraft, som er bleven tilkjendegivet, og de Bestræbelser, som ere blevne tilvejebragte — er bleven udført. Gud har udvalgt dette Folk og givet dem en Mission. Men jeg spørger mig selv: Hvem af os forstaar den? Hvem af os begriber tilfulde Vigtigheden deraf? og hvem forstaar Guds Villie i Forbindelse med dette Værk i enhver Henseende? Vi have den ganske Dag været paamindede ved Profeters Røst, ved Inspiration og Guds Røst gjennem hans Tjenere. Det er med stor Tydelighed bleven os fortalt, hvad Guds Villie er med Hensyn til at samle os tilsammen og lade os indtage den Stilling, vi indtage i Dag. Men lig Israeliterne fordum have Ægypternes Kjødgryder været søde til os; vi have havt Længsel efter Babylons Lyst og Goder. Vi have længtes efter det, som Gud har befalet os at forsage, og vi have ikke overvundet vor Kjærlighed for Babylon. Den har stedse boet i vore Hjærter og havt Indflydelse paa vore Handlinger, og Kirkens Ledere have havt stort Besvær med at udrydde denne vor Tilbøjelighed. Gud har befalet os at forsage Babylon. Han har kaldt os ud derfra. Men uagtet vi ere udkomne derfra, have vi bragt meget af Babylon med os, hvilket er Herren en Vederstyggelighed, og han har befalet os at forsage det.

Og dette er den store Hindring, som ligger i Vejen for Zions Opbyggelse. Medens jeg omtaler dette ønsker jeg ikke at tale nedslaaende til mine Brødre og Søstre om dette Æmne. Jeg véd, at der findes mange i denne Kirke, som med stor Tro, Flid og Hengivenhed for Zions Velfærd have gjort Alt, hvad de kunne gjøre, for dens Opbyggelse paa Jorden.

Jeg véd dette. Vi faa bestandig nye Beviser herpaa ved at betragte de Hellige og omgaaes med dem, samt ved at bevidne den Aand, de besidde. Men, mine Søskende, jeg synes undertiden, at det er med os ligesom det var med vore Fædre, som Gud udførte af Ægypten, thi vi ere Israeliternes Efterkommere. I Lighed med vore Fædre maa vi gjennemgaa den samme Erfaringsskole, for at de samme Hensigter kunne blive fuldbyrdede, og jeg tror ikke, at Gud vil tillade en Slægt, der ikke er fuldkommen villig til at gjøre det, han forlanger af dem, at opvoxe og beskue Opfyldelsen af alt det, som han har talet angaaende Zion. Jeg tror, at den gamle Slægt vil bortdø, og at Guds Helliges Legemer, ligesom deres Forfædres, ville blive nedlagte undervejs paa forskjellige Steder, dersom de ikke øve sig i Tro for at kunne modtage de Velsignelser, Gud har til Hensigt at skjænke os som et Folk; og jeg tror, at han vil oprejse en Slægt, ligesom han gjorde i Tilfældet med vore Fædre, der vil have tilstrækkelig Tro til at kunne gjennemføre Guds Sind og Villie angaaende Zion.

Betragt i Dag det Land, vi bebo. Undersøg de Sidste-Dages Helliges Tilstand fra det fjærne Nord til det store Syd; undersøg de Onder, som omgive os og hvormed vi stadig maa kæmpe — Onder, som true Zions Velfærd. Undersøg vor Stilling i sit sande Lys, i alle dens Skikkelser og Enkeltheder, og hvilket Resultat vil man komme til angaaende vore Omstændigheder? Det vil blive dette, at alle de Onder, som i Dag bebyrde Zion, som bestandig udfordre os til Kamp og true Guds Regjering i dette vort Land, kan spores til os selv og ere kun Frugterne af Folkets Sendrægtighed til at forstaa og adlyde de Raad, som Gud gjennem sine Tjenere har givet os siden vor Ankomst til disse Dale. Jeg overlader det til Enhver af Eder at bedømme ved Guds Aands Bistand, om denne min Erklæring ikke er fuldstændig sand. Det er en sørgelig Erklæring at gjøre, men den er ikke destomindre sand. Vi have ingen farlige eller truende Onder at kæmpe med, undtagen dem, som have havt sin Oprindelse i de Sidste-Dages Helliges Ulydighed til Guds Raad og Vejledning.

Da Gud førte Israel ud af Ægypten bestemte han, at hans Folk ikke skulde blande sig med de omboende Nationer ved Ægteskab, og mange af de Onder, som senere kom over Israel, var Følgen af Ulydighed til dette Forbud. Jeg vil imidlertid sige, til Ros for Mændene i denne Kirke, at der kun ere indtrufne faa Tilfælde, hvor de have taget sig Hustruer udenfor Kirken; maaske fordi Fristelsen til at gjøre saa ikke har været meget stor. De have ikke ægtet fremmede Kvinder, saaledes som mange af Israeliterne gjorde, iblandt hvilke var Salomon, den vise Konge, som Gud gav Israel. Han ægtede nemlig fremmede Kvinder, og formedelst deres Indflydelse lod han sig forlede til Afguderi i sine gamle Dage, hvorved Guds Vrede blev bragt over ham og hans Hus.

Mange af de Trængsler, som Israels Børn maatte gjennemgaa, var saaledes Følgen af deres Ægteskab med Kvinder. som ikke vare af deres Tro, og som ikke tilbad paa samme Maade som Israel gjorde. Denne Slags Ægteskaber ere stridende mod Guds Befalinger. Vi ere blevne befalede, at vi ikke maa ægte dem, som ikke ere af vor Tro, og aldrig har nogen Kvinde eller Pige gjort det, uden at hun før eller senere har lidt Sorg derfor. Gud finder ikke Behag i saadanne Ægteskaber, og det er ikke naturligt at forvente Guds Velsignelser i Forbindelse med dem.

Tiden tillader mig ikke at dvæle ved de mange Punkter, hvori vi have fejlet. At opbygge Zion, at grundfæste Guds Sag paa Jorden og blive et forenet Folk skulde være Enhvers vigtigste Tanke. Men vi have overtraadt dette Raad, indtil vi i Dag finde Stillingen saaledes, at det er et aabent Spørgsmaal, hvem der skal regjere Landet, enten de Hellige eller deres Modstandere. I vide Alle, at den Organisation, som Gud har givet os, ikke har til Hensigt at undertrykke de Fremmede. I at gjøre disse Bemærkninger ønsker jeg ikke, at Nogen skal tænke, at jeg vil ophidse mine Brødre og Søstre mod dem, som ikke ere af os. Vi have aldrig næret saadanne Følelser. Ingen, som er i Besiddelse af Guds Aand og forstaar Beskaffenheden af Herrens Værk, vil hade Fremmede. Men husk paa, at der er stor Forskjel mellem Fjendtlighed mod dem, der ikke ere af vor Tro, og at opholde, understøtte og bære dem paa Hænderne, samt vise dem den Gunst, som kun skulde skjænkes Troens Husholdning. For Exempel, dersom der her i Byen fandtes to Handelsboer: en, der tilhørte en Fremmed, og en anden, tilhørende en af vore Brødre — en Mand, hvis hele Interesse ere forbunden med Zions Velfærd, hvis hele Studium er at opbygge Zion og forfremme sammes Gjerning paa Jorden, vilde jeg da, maa jeg spørge, være en Fjende af den Udenforstaaende fordi jeg ikke skjænkede ham min Søgning, men derimod understøttede og handlede med den, som tilhørte vort Samfund? Visselig ikke; det vilde ikke være noget Bevis for Fjendskab mod ham fra min Side. Det vilde være ganske forsvarligt, om jeg havde Forkjærlighed for min Broder, som i sine Trosanskuelser var forenet med mig og havde det samme Formaal for Øje som jeg; og dette er netop de Følelser, vi skulde nære. Der findes mange Sidste-Dages Hellige, som ikke have været i Stand til at skjelne tydeligt nok mellem disse to Aander. De have indbildt sig, at fordi vi ikke ere fjendtlige maa vi absolut være meget kjærlighedsfulde, og de se ikke Grænselinien, som Gud har bestemt og ønsker, at vi skulle følge; thi, lad mig sige, der er en Grænselinie, og denne skulde vi stedse følge. Profeten Joseph sagde i Begyndelsen, at en af de Pligter, som tilhørte denne Kirkes Ældster, var denne, at de uafbrudt skulde virke for Zions Opbyggelse og ikke understøtte Noget, som stride mod hendes Interesser. Disse faa Ord udpege nøjagtigt den Fremgangsmaade, vi skulde bruge. Det er ikke min Gjerning; Gud fordrer ikke af mig, at jeg skal opbygge Noget, som er fjendtligt mod Zion; men tværtimod forlanger han, at mine Tanker og Gjerninger skulle gaa ud paa at fremme Alt, som vil gavne og forfremme Zions Sag, og det, som ikke vil være modstræbende hendes In-

teresser eller lægge Hindringer i Vejen for hendes Fremgang Vi have fejlet i denne Henseende i Fortiden. Der findes en Klasse af Folk iblandt os, som have tænkt mere paa deres Penge end paa Zion. De have stedse gaaet til saadanne Steder, hvor de tilsyneladende kunde gjøre det bedst for dem selv, uden at bekymre sig det mindste for hvad der kunde befordre Folkets almene Velfærd. De tage kun deres personlige Fordele og Ønsker i Betragtning. Der findes mange Saadanne i vore forskjellige Settlementer, og i Særdeleshed i Salt Lake City. De have kjøbt, solgt og handlet og gjort det, som syntes rigtigt i deres egne Øjne, og som kunde fremme deres egenkjærlige Øjemed, uden at overveje, hvad Virkning det vilde have paa Folket. Dette er Synd i Guds Aasyn, i Betragtning af det Lys og den Kundskab, vi besidde. Den, der gjør dette, bedrøver Guds Aand, hvadenten han handler i det Smaa eller det Store. Jeg tror, at medmindre en saadan Person omvender sig, vil han ikke høste de Velsignelser og Fordele, som Gud vil skjænke dem, der virke for Zions Opbyggelse. Jeg tror, at en Saadan vil omkomme ligesom vore Fædre omkom i Ørkenen og vil ikke leve til at nyde de Velsignelser, som Gud har i Vente for de Trofaste. Mine Brødre og Søstre! Jeg vilde hellere staa for Eder, klædt ligesom Indianerne, der strejfe omkring i vore Settlementer; jeg vilde hellere være klædt i Dyre- og Gedeskind; jeg vilde hellere være blottet for det, som Menneskene vurdere saa højt, naar jeg kun var forvisset om, at Guds Velsignelser var over mig og at jeg ved Udholdenhed og Trofasthed vilde kunde sikre mig Ophøjelse i Guds Rige, end at have al den Rigdom, som denne Verden kan give. Jeg vilde foretrække at have Guds Fred i mit Hjærte. Jeg vilde hellere nyde Guds Velsignelser og have hans Helligaand hvilende over mig, end eje denne Verdens Rigdomme, hvor store de saa end ere. Dette er mine Følelser. Jeg véd nok, at det er behageligt at have Jordens gode Ting. Jeg véd, at det er behageligt at have gode Omgivelser. Jeg véd, at det er meget ønskeligt at kunne afhjælpe alle vore Familiers Fornødenheder og give dem Alt, hvad de forlange. men der gives noget Højere, noget Ædlere og Bedre end dette. nemlig Guds Naade. Vi skulde leve saaledes, at vi stedse eje denneSkat;og gjøre vi dette ville vi samtidig føle os forvissede om, at alt det Øvrige vil blive os tillagt. Han vil ikke lade os lide Nød; han vil ikke berøve os Jordens Velsignelser, men vil tværtimod give os dette „øvrige Fornødne“, baade til os og vore Børn. Thi vi leve ikke for os selv alene, men vore Efterkommere. Vi haabe at forblive trofaste, saa at vi stedse kunne have Guds Naade. saa at vore Efterkommere kunne blive erindrede i Prøvelsernes, Trængslernes og Gjenvordighedernes Dage, naar disse skulle hjemsøge Jorden — et Ønske, som enhver trofast Mand i Kirken maa have, hvis han forstaar Guds Løfter og Velsignelser. Enhver Israels Ældstes Ønske bør være,at han, saalænge Jorden staar og Tiden vedvarer, aldrig maa savne Mænd iblandt hans Efterkommere til at bære det hellige Præstedømme; han vil stedse bede, at han maa have Repræsentanter i alle tilkommende Generationer fra nu af og for evigt. For at kunne erholde disse Løfter og Velsignelser maa en Mand være tro-

fast; han maa arbejde og virke uafbrudt ligesom vore Fædre gjorde, thi det er formedelst deres Trofasthed at vi have modtaget disse Løfter, og ligeledes annammet den Helligaand, som vi nu nyde; og Gud give, at vi, i Lighed med dem, maa erholde Guds Naade saa fuldstændigt, at han paa os og vore Efterkommere vil bekræfte de Velsignelser, han bekræftede paa Abraham, vor Fader, — de Velsignelser, som skulle vedvare gjennem alle tilkommende Generationer, saa længe der er Tid tilbage. Dette er i det mindste vort Privilegium som Sidste-Dages Hellige, og hvis vi leve for dem, vil Gud hjælpe os at erholde dem, saa sandt vi ere trofaste og gjøre hvad der er ret for hans Øjne.

Til Slutning, mine Søskende, vil jeg som en Guds Tjener formane Eder, i vor Herres og Frelsers Navn, til at elske Zion af Eders ganske Hjærte og ikke tillade nogen anden Kjærlighed at fortrænge den. Elsk Eders Gud! Elsk ham over alle Ting, saa vil han aldrig svigte Eder. Hold hans Befalinger, hvad det end skal koste Eder. Hold ethvert Guds Bud, og vandrer dydigt og retskaffent for Herren, saa at I ikke skulle blive fordømte. Dersom I ville gjøre dette, vil han lede Eder og os alle tilbage til hans celestiale Nærværelse og krone os med Herlighed, Udødelighed og evigt Liv. Maa dette blive vor lykkelige Lod, er min Bøn i Jesu Kristi Navn. Amen.

TALE AF APOSTEL MOSES THATCHER,

afholdt ved Halvaarskonferencen i Logan Tabernakel, den 8de Oktober 1885.

(Fra „Deseret News".)

Jeg har glædet mig overordentligt ved de Vidnesbyrd, der ere baarne i denne Konference, og de møde hjærtelig Gjenklang i mit Hjærte. Jeg synes ikke, vi leve i saa meget ugunstige Tider, og selv om jeg erindrer de Prøvelser, Fristelser og Uretfærdigheder, af hvilke vi omgives, betragter jeg denne som en Tid, i hvilken Herren lader os gjennemgaa en meget gavnlig Skole. Mange af vore Venner have ofte fremhævet, at Aarsagen til, at Enigheden blandt dette Folk saaledes opretholdtes, skyldtes den Indflydelse, som deres Ledere udøvede over deres Tankegang. Dersom denne Paastand er rigtig, og den udøvede Indflydelse er uretfærdig, burde Folkets Ledere forflyttes; men dersom Indflydelsen, de besidde over Folkets Sind, er for det Gode, burde de bibeholdes. Som en Ældste i Israel betragter jeg den Indflydelse, der sammenbinder Folket, for at være Guds Aand, og at den Almægtige, Himlens og Jordens Skaber, ikke er afhængig af et eller flere Mennesker, samt at Herren vil tilkjendegive for hele den kristne Verden, at den Religion, der kaldes „Mormonismen", er den Religion, der besjæler Størsteparten af den Masse Menneskers Hjærter, der have antaget sig dens Sag, og dersom de Sidste-Dages Hellige, ved de sidste faa Maaneders Erfaring og ved det, der endnu ligger i Fremtiden, lære selv at tilegne sig Forbindelse fra Himmelen til at lede deres Fod, skjøndt det maaske vil koste nogle

af vore Lederes Landflygtighed eller Mænds Fængsling, der have virket som deres Tjenere, ville de have modtaget Noget, der er af stor Værdi; og koster det end meget, vil dets Værd dog være større end hvad det koster. Vi se nu, at de Faa, der hidtil have forladt sig udelukkende paa Andre, søgt deres Hovedlederes Raad og alene været overladte til dette, naar de nu ikke længere kunne faa Adgang til disse Ledere,vakle de og falde ud af Rækken. Det er min Tro, at hver Mand og Kvinde i denne Kirke skal bruge de Evner og Fakulteter, som Gud har skjænket dem, saa at han, ved at de udøve deres fuldkomne Handlefrihed, kan hæve dem til evig Herlighed. Saalænge Folket forlade sig paa deres Ledere, udvise de ikke den Grad af Tro, de burde, og ere ikke saa vel skikkede til at tænke og overveje selv, som de burde være. Jeg har set Tilfælde, hvor Præsidentskabet har været forelagt slibrige Sager, der aldrig burde været gaaet udenfor Familiekredsen, eller i det mindste ikke udenfor Wardsorganisationen. Men Tiderne skifte. Vi kunne nu ikke saa let nærme os Kirkens Præsidentskab. Vi kunne ikke nu erholde deres Raad med saa stor Lethed som før; og endskjøndt vi savne deres Nærværelse, — thi dette Folk elske deres Ledere — er dog i deres Fraværetse Forbindelseskilden mellem Himmel og Jord aaben for dette Folk, som den aldrig kunde have været det under tidligere Omstændigheder. Menneskene erfare nu, at deres Bønner høres, og at, dersom de ikke kunne erholde deres Brødres Raad, kunne de paa alle Steder og under alle Omstændigheder erholde Guds, deres himmelske Faders Raad. Mennesker, Samfund, Guvernører, Magter, Riger og Nationer have aldrig kunnet bygge Mure saa stærke og Jærndøre saa tykke, at ikke den Retfærdiges Bøn har kunnet stige op til Gud. Derfor kan hver Mand og Kvinde, der holder Herrens Befalinger, have en Lampe for deres Fod, og de, der have Olie i deres Lamper, ville aldrig være i Uvished om, hvilken Vej de skulle tage. Herrens Aabenbaringer vil inspirere dem og vise dem Sandhedens og Lysets Vej. Naar vi kaste vore Tanker paa Regjeringers Væxt, paa hvad der kaldes Civilisation, menneskelige Rettigheder ogFriheder,som vi saa meget nyde, til hvilken Kilde se vi hen som den, fra hvilket det kommer? Den store Regjering, af hvilken vi udgjør en Del, den mest frisindede Regjering, mest omfattende og dybeste i Grundvold, som Gud nogensinde har smilet ned paa — undtagen naar han selv har forvaltet i Menneskenes Anliggender? Hvem skyldes denne store Regjering og dens Grundlæggelse og Befolkning? Mænd, der ville bøje sig for en Kongemagts Love og Stadfæstelser? Nej! Men Mænd, der vare inspirerede af Gud, deres himmelske Fader, til at stræbe fremefter mod en højere og ædlere Civilisation og Frihed. Havde Pilgrimfædrene og Andre, der ikke vilde bøje sig for de europæiske Magters Forgodtbefindende, ikke flyet til Amerikas Land, vilde vi ikke have havt en Regjering som denne. Den blev grundlagt som en Regjering, under hvilke de Undertrykte fra alle Lande og Folkeslag kunde finde et Hvilested. Ikke helt og holdent republikansk eller demokratisk eller theokratisk eller aristokratisk, men en Forening af det Hele; thi denne Regjering er ikke i snævreste Forstand aldeles republikansk, saa vidt

jeg forstaar den. Lovene i en republikansk Regjering ere givne af en Centralregjering. Var de Forenede Stater en saadan Magt, vilde de Love, der regjere Folket i alle Staterne og Territorierne, alle blive stiftede af Kongressen i Stedet for af de forskjellige Legislaturer. I Ordets reneste Forstand bestaar Demokratiet af en Regjeringsform, efter hvilken Folket styres af Love, der ere stiftede med deres fælles Bifald og ved deres direkte Afstemning. Vi kunne ikke med Rette sige, at de Forenede Staters Regjering er theokratisk; kun for saa vidt som Folket anerkjende Guds Overherredømme. Dersom vi tage et Tyvedollars Guldstykke i Haanden, se vi indskreven paa den ene Side: „Paa Gud vi stole", og saa vidt som dette er sandt og udtrykker Folkets Stemning og Anskuelser, er denne Regjeringsform theokratisk, men ellers ikke. En territorial Regjering kan siges at være monarkisk i vid Forstand, idet Guvernøren deraf har af Kongressen erholdt uindskrænket Vetomagt, og Legislaturerne, der vælges af Folket, kunne maaske arbejde i tredsindstyve Dage og med forenet Dygtighed og aandelige Kræfter danne Love, der ere efter Folkets Ønsker og af hvilke disse kunne styres, men med et eneste Pennestrøg kan Guvernøren af Utah Territorium forkaste det Hele. Er dette ikke monarkisk? Og er det ikke i høj Grad Enevælde? Det synes i det mindste at være aristokratisk. Og naar vi yderligere overveje, at et Territoriums Befolkning ikke har nogen Stemme, hverken i Valget af deres Guvernør eller de Dommere, der forretter Lovene, eller Embedsmændene, der ikraftsætte Rettens Afgjørelser, eller i hvilken som helst Andet, hvori Regjeringen tilegner sig Folkets Styrelse uden Folkets Samtykke, er dette da ikke en aristokratisk Regjering, en Regjering af Faa over Mange? Dersom altsaa mine Slutninger ere rigtige, er de Forenede Staters Regjering theokratisk, for saa vidt som Folket stoler paa Gud og adlyder hans Love. I en anden Forstand er den tildels republikansk og i andre Henseender demokratisk; og den er uimodsigeligt, saa vidt Territorierne vedkommer, monarkisk og aristokratisk. Saaledes have vi i vor store Union en Forening af forskjellige Slags Regjeringsformer. Men, som Broder F. D. Richards klart belyste i Formiddags, ved Folkets Tilbøjelighed til at bevæge Kongressen til at lave visse undertrykkende Love blive vi som et Folk berøvede mange af de Rettigheder, for hvilke vore Forfædre strede, for hvilke de pantsatte deres hellige Ære, og for hvilke mange af dem kæmpede hele deres Liv. Dog, i Betragtning af den Maade, hvorpaa den offentlige Mening dannes i dette vort store Land, har jeg personligt en Del Medynk og Sympathi, ikke alene for Kongressen, men for Præsidenten, hans Kabinet og Nations øverste retslige Myndigheder. Det er ingen usædvanlig Ting at se Folk vise fysisk Mod. Vi kunne se dette i hele Naturen. Træd paa en Orm, og den vil vende sig og stikke Dig, om den kan. Af Kjærlighed til denne Verdens Gods ville Mænd ofte møde fysisk Fare i alle Skikkelser. De ville trænge ned i Jordens Indre, gjennembryde de fraadende Bølger og trænge sig saa at sige til Nordpolen — de ville staa for Mundingerne af Kanoner, medens disse udspye Død og Ødelæggelse i de skrække-

ligste Skikkelser — de ville møde Død og Ødelæggelse i alle dens Rædsler, men naar Du opfordrer dem til at vise moralsk Mod; naar Du opfordrer dem til at rejse sig og forsvare Ret, fordi det er Ret, hvis denne Ret er upopulær, da kan Du bede længe før Du faar Svar. Jeg har set Mænd, der vilde møde Faren i omtrent alle dens tænkelige Skikkelser. vakle ved det første Aandedræt af Haan eller Spot; de kunne ikke bære det, og derfor se I dem give Løfter og gjøre Undskyldninger under Vægten af de Indflydelser, som omgive dem. Nu, vor Regjering er en populær eller folkelig Regjering, og der vilde udfordres en overordentlig modig Præsident for at lade de Sidste-Dages Hellige vederfares Retfærdighed. Hvorfor? Fordi det store Flertal af Nationens Befolkning er fordomsfulde mod os. Ikke fordi de vide, at dette Folk har gjort nogenFortræd eller noget Slet, men paa Grund af de Løgne, der ere satte i Omløb mod de Sidste-Dages Hellige. Derfor siger jeg, at dersom Præsident Cleveland skulde lade alle Lovene i Utah sætte i Kraft upartiskt, vilde han derved vise en Grad af Uforfærdethed og moralsk Mod, der tilvisse ikke har udmærket nogen af de senere Præsidenter for de Forenede Stater. Vort Land har kun frembragt faa Mænd lig Charles Sumner, som stod op i de Forenede Staters Senat og bekæmpede Slaveriet. Ene og alene stod han der men han forsvarede en retfærdig Sag, og efterhaanden vandt han Tilhængere, flere og flere, indtil tilsidst hele Nationen blev omvendt, og de Forenede Staters Højesteret, der havde erklæret, at en sort Mand havde ingen Rettigheder, som en id Mand behøvede at respektere, blev kuldkastet for Spidsen af Bajonetten og Sværdet. Saadanne Mænd som Washington, Jefferson og Adams; Mænd som Cromwell og Knox, Luther, Wycliffe, Huss og Jerome staa alene langs Tidens Bredder som Stjerner, der have oplyst Vejen til den højere Frihed, vi i Dag burde nyde i dette herlige Land. Naar jeg siger vi, mener jeg hele Nationen, og ikke de Sidste-Dages Hellige som et Samfund. Vi vilde være de lykkeligste af alle Mennesker paa Jorden, dersom vi kunde nyde vore konstitutionelle Rettigheder, thi med alle vore Fejler og Skrøbeligheder smiler Gud ikke ned paa noget Folk paa Jorden saa rent som de Sidste-Dages Hellige, og Lykke bestaar i Renhed, i et helligt Levnet for Herren.

Nogle Bemærkninger, som Dommeren over tredie Distriktsret for nogle faa Dage siden gjorde, tiltrak sig min Opmærksomhed i en ganske særlig Grad. Jeg tror ikke, han er en Kristen, og om han er, forstaar han ikke Skriften som jeg forstaar den. Efter nogle Bemærkninger, som en Person, der af Juryen var bleven erklæret skyldig, gjorde, bemærkede Dommeren, at han ikke vilde laane Øre til mere skinhelligt Snak, og idet han ved en anden Lejlighed hentydede til de Sidste-Dages Helliges Hustruer, omtalte han dem som Medhustruer, hvilket en Del af vore Brødre have optaget som en Fornærmelse. Naturligvis, man kan blive fornærmet alene ved den Maade, hvorpaa et Ord siges, men jeg betragter paa ingen Maade Betegnelsen Konkubin eller Medhustru som foragtelig. I gamle Dage bleve alle Medhustruer betragtede som virkelige Hustruer, skjøndt alle Hustruer vare derfor ikke Medhustruer. En Medhustru var i de Dage en Tjeneste

kvinde, der var gift med en fri Mand; og endskjøndt hendes Frue endnu havde en SlagsRaadighed over hendes Handlinger, saa gav den Kjendsgjerning, at hun var en Hustru, hende en hæderlig Stilling i Huset og gjorde hende til en retmæssig Hustru for Guds Aasyn. Med Hensyn til Fader Abraham bemærkede Dommeren videre: „Abraham levede ikke alene med sine Hustruer, men ogsaa med sin Hustrus Tjenestepiger; paa samme Maade, som om De levede med Deres Tjenestepiger." „Selv om nu ogsaa dette kunde gaa an for Abraham", vedblev Dommeren, „saa gaar det ikke an nu i disse oplyste Tider". Med disse Bemærkninger agter jeg at vise, at Dommeren over tredie Distriktsret ikke er en Kristen, og at dersom han har Haab om evigt Liv, forstaar han ikke den store Jehovas Planer eller Løfter; thi Abraham var Guds Ven; han talte med Gud Ansigt til Ansigt, og lad det end siges og menes, at han levede i Mørket, give Gud, at den kristne Verden vilde vandre i saadant Mørke i Dag. Altsaa, ligesaa vidt som Abrahams Gjerninger ikke vilde gaa an for Overdommeren over Utah Territorium, vilde den Stad, hvori Abraham bor, ikke gaa an for bemeldte Herre; og naar han en Gang vandrer herfra ind i Evigheden og skuer de tolv Apostles Navne paa den evige Stads tolv Grundvolde, vil han maaske beundre dens Skjønhed og Pragt, men naar hans Opmærksomhed henledes til de tolv perlesmykkede Porte, vil han finde indskrevet derpaa Navnene paa Patriarken Jakobs tolv Sønner ved hans fire Hustruer, og deres store Bedstefader Abraham vil være indenfor denne Stads Porte. Udenfor dens Mure vil der være Troldmænd, Løgnere og Horkarle, og de, der elske Løgn. Jesus bar Vidnesbyrd om Abrahams Dyder. Han erklærede sig selv at være en direkte Efterkommer af ham, idet han sporede sit Slægtskab tilbage til David, ligeledes en Polygamist; og da han (Jesus) talte om Lazarus, der opsamlede de Smuler, der faldt fra den Riges Bord, og som var fattig og elendig og havde hele sit Legeme besat med Saar, hvilke Hundene kom og slikkede til hans Lettelse — da Jesus talte om denne Lazarus, erklærede han ham for at være i Fader Abrahams Skjød. Men den rige Mand, der maaske havde været Lazarus, Herre, slaaet og haanet ham og set paa ham medForagt, naar han opsamlede Brødsmulerne — omtrent som vi nu opsamle Smuler af Friheden, der falde fra det Bord, vore Fædre have opstillet —. Jeg siger, at da den rige Mand saa' Lazarus i sin Fornedrelse, var denne kun hans Træl, hans Slave, men da han saa' ham paa den anden Side af det store Svælg, der adskilte dem, saa' han ham i Abrahams Skjød, og han bad, at Lazarus maatte blive sendt over og dyppe det yderste af sin Finger i Vand, at hans Tørst kunde læskes og hans brændende Tunge kjølnes. Svaret var: „Du haver annammet det Gode i din Levetid, og Lazarus ligeledes det Onde; men nu trøstes han, og Du pines." Men svarede den rige Mand, „Saa beder jeg Dig, Fader, at Du sender ham til min Faders Hus; thi jeg haver fem Brødre, paa det han kan vidne for dem, at ikke ogsaa de komme i denne Pines Sted." Svaret var: „De have Moses og Profeterne; høre de ikke dem, tro de ikke heller, om Nogen opstod fra de Døde."

Dersom Dommeren i Territoriet

Utahs Højesteret er en Kristen, hvorledes mon han vil føle sig tilmode naar han kommer i Fader Abrahams Nærværelse, hvem han har forsøgt at kaste Skygge paa? Vil ikke Skamrødmen bedække hans Kinder? Og dersom der er en evig Gud, og denne evige Gud er Himlens og Jordens og alle vore Aanders Skaber og Abrahams Ven, hvorledes kan da denne Dommer taale hans Nærværelse? Jeg vilde hellere være den fattigste Sidste-Dages Hellig paa Jorden og bære Baand og Lænker, indtil Kjødet faldt fra mine Ben, end at være i den Mands Sted, der uden Guds Aand maa bære den Byrde af uretfærdige Domme, som han har fældet over Andre. Derfor siger jeg, mine Brødre og Søstre, at jeg føler den dybeste Sympathi for alle de, vi undertiden kalde vore Fjender, og jeg kan ikke forglemme dette Ene, at hvorledes end deres Stilling i dette Liv monne være, kæmpede de dog ikke paa Satans Side i de evige Verdner, da denne gjorde Oprør mod Gud, fordi den Almægtige ikke vilde samtykke i hans tvangsmæssige Plan til Menneskeslægtens Forløsning. Gud havde besluttet, at hver Mand, Kvinde og Barn, der fødtes til denne Verden, skulde være fri. Jeg siger, at fordi Gud ikke vilde antage Satans tvangsmæssige Plan, gjorde denne Oprør mod Kristus, og en Trediedel af Himmelen fulgte ham, og han kæmpede med Mikael og Himmelens Hærskarer, og blev, med de Skarer, der fulgte ham, nedkastet til Jorden; men I kunne ikke finde et eneste Menneske, der nogensinde har havt Livsaande, der kæmpede paa hans Side; thi den Forbandelse, der faldt paa dem, var, at de skulde berøves Lejligheden til at kunne tage et Legeme. Derfor, de, der synes at være vore Fjender, ere det kun paa Grund af deres Blindhed, og fordi deres Øjne ere tillukkede for hvad der er i Gud; og dersom Guds Dom vil komme over dem, saaledes som Profeterne have forudsagt, kunne vi vel have Grund til Medlidenhed og Deltagelse for dem, og dette er ogsaa i Almindelighed Tilfældet. Jeg kan bede for mine Fjender; bede, at Gud vil lede dem bort fra Mørket og røre deres Forstands Øjne, at de maa se, og i deres Hjærter omvende sig.

Det er forfærdeligt at tænke paa den frygtelige Forbandelse, der sikkert vil komme over Mennesker, der bifalde Udgydelse af uskyldigt Blod; men vi maa tilsidst komme til at elske vore Fjender og bede for de, der forsætligen mishandle os, og naar vi af Hjærtet ere beredte til at gjøre dette, kunne vi sige til denne Verden: ,,Jeg er ikke bange for Nogenting, I kunne gjøre.‘‘ Aandens Kraft løfter Legemet udenfor den Rækkevidde, hvori det kan skades, Kristi Aand har vundet Sejren, og vi kunne, under denne Aands Indflydelse, sige: ,,Død, hvor er din Braad? Helvede, hvor er din Sejr?‘‘ Jeg kan bede for de Forenede Staters Præsident, med et Ønske i mit Hjærte om, at Gud vil lede ham paa rette Vej, at han maa have moralsk Mod nok til at handle retfærdigt; thi medmindre denne Nations Regenter ere opfostrede i Retfærdighedens Aand, kunne de ikke understøtte den Almægtige. Og om end skjøndt vi finde Fordom til højre og til venstre, ville vi aldrig blive givne Sejren, med mindre vi lære at styre ifølge Principer. Naar de Sidste-Dages Hellige en Gang naa en saa høj Grad af Udmærkelse, at de, naar Guds Lov skal bringes til Anven-

delse, kunne dømme upartisk mellem en Hellig og en Synder — at de ville være lige saa villige til at give Satan sine Rettigheder, som en Hellig eller Broder, da vil Dom og Herredømme blive bragt indenfor deres Omraade, og jeg haaber,at det ej heller vil ske før den Tid.

Enten en Mand er Hedning eller Kristen, vil han blive indrømmet sine Friheder og Rettigheder, naar Guds Rige bliver opbygget. Der vil ingen Fordom eller Nag herske; Alt vil blive udført ifølge Retfærdighedens og Lighedens Love. Jeg kunde spørge: Have vi, som et Hele taget, altid udvist Tilbøjelighed til at handle med Princip som Grundlag? I kunne selv besvare Spørgsmaalet. Have I SidsteDagesHellige altid været ligesaa rede til at lade de Fremmede vederfares deres Ret i Eders By-, County- eller Territorial-Anliggender, som en Sidste-Dages Hellig? Dersom I have, da have vi handlet paa Grundlag af Principper, men om ikke, da ere vi endnu ikke komne saa vidt, at vi vide, hvad Herren har aabenbaret; thi naar hans Rige kommer til Magt, vil der blive Tusinder og Millioner Mennesker, der, uden at dele vore religiøse Anskuelser, gladelig ville underkaste sig Guds Riges Love, og Kineserne i Kina, Hinduerne i Indien eller de Kristne i Europa ville læse Lovene, der styre Zion, og med mathematisk Nøjagtighed udregnet, hvilke Friheder de ville kunne nyde under Guds Riges Love. Der vil ingen Nag være, ejheller pakkede Juryer til at fængsle de Uskyldige og slippe de Skyldige fri. Gud vil styre sit Rige, paa samme Maade som han styrer hele Universet, ved Retfærdighedens og Lighedens Love.

Jeg ønsker at sige til de Sidste-Dages Hellige: Lader os være ved godt Mod! Jeg har aldrig set en bedre Dag end denne. Guds Rige vil vinde Sejren, og de, der have hadet os, ville se den Dag, da stor Ve og Jammer vil komme over dem.

Vi høre Tale om, at 55,000,000 Mennesker ere fjendtlige mod de Sidste-Dages Hellige. Jeg aflægger for Eder mit Vidnesbyrd her i Eftermiddag om, at dette ikke er sandt. Der er ikke 55,000,000 her i Landet, som ere imod de Sidste-Dages Hellige; det er en stor Fejltagelse; der findes i Dag Tusinder i de Forenede Stater, der ængstelig forvente en Løsning af „Mormon-Spørgsmaalet“ og bede for dette Folks Befrielse. Det er en stor Fejltagelse at formode, at hver Mand, Kvinde og Barn i denne Nation er fjendtligsindet mod dette Folk; der er Mennesker i Snesevis (skjøndt de ikke have Mod nok til at komme frem og tale et Ord til deres Gunst), hvis Hjærte slaar varmt for dette Folks Sejr, og de ere ejheller blinde for deres Omgivelser.

Jeg siger Eder, I Sidste-Dages Hellige, her i Eftermiddag, at denne vor store Regjering er ikke stærk, og Aarsagen er, at man har oprevet Grundvolden til den Regjering, vore Fædre byggede. Man har oprykket det store Skibs Anker, tilladt Pøbelen at regjere og vinde Magt i Landet, og hemmelige Selskaber samle sig som sorte Skyer. Lad Folk smile ad mig, om de ville, naar jeg siger, at denne Nation er undermineret. Naar Arbejdsridderne (The Knights of Labor) og flere andre Sammensværgelser med roligMine kunne sige, at i mindre end 30 Minutter kunde de standse hvert Vognhjul, der løber paa Skinnerne mellem Omaha i Nebraske og Butte i Montana, da siger jeg Eder, der er Kraft tilstede der.

For noget over fem Aar siden satte visse hemmelige Selskaber i Gang hvad der kaldtes Opstanden i Pittsburg. Tropperne bleve udkommanderede for at skulle underkue den, men kunde ikke. Man ansøgte Regjeringen om flere Tropper, og en Officer fortalte mig, at da han førte sine Soldater til Pittsburg, frygtede han for at udtale Kommandoordet til at skyde paa Oprørerne, ,,thi", sagde han, ,,jeg var bange for, at Soldaterne skulde vende sig om og skyde paa deres Officerer." Jeg har hørt Kjøbmænd i New York og Chicago erklære, at de havde Stable af Vaaben i deres Forretningsbygninger, fordi de ikke kunde slaa deres Lid til at Byen, Countyet, Staten eller Regjeringen kunde forsvare dem. Vil Nogen fortælle mig, at en Nation er stærk, der er saaledes faren? Den er ikke tryg. Monopolistens Jærnhæl har længe hvilet paa Arbejderens Hals, og det store Spørgsmaal, der i Dag ulmer i dette Land, drejer sig om Arbejde og Kapital. Give Gud, at vi havde Statsmænd med Øjne klare nok til at se! Give Gud, de vilde borttage fra deres Øje den lille Splint, der kaldes ,,Mormonisme", og se Bjælken, der truer Nationen! Tildragelser som de der nylig fandt Sted ved Rock Springs, samt Mishagsraabene, der lyde fra Atlanterhavet til Stillehavskysten, burde være Advarsel om, at Dagen ikke er meget fjærn — med mindre de republikanske og demokratiske Partier aabne deres Øjne for Situationen — da denne Regjering vil hjemsøges af Krig og Elendighed. Naar jeg har havt Mænd i San Francisco, Chicago og New York spørge mig: ,,Hr. Thatcher, hvorfor fjærne I ikke dette anstødelige Punkt i Eders Religion? Nationen er imod det og den civiliserede Verden vil ikke tillade det. Hvorfor fjærne I det ikke og leve i Fred?" har jeg svaret dem: ,,Jeg takker Dem for de venskabelige Følelser, de nære mod os." Og som Bevis paa, at jeg mener det, vil jeg sige, at naar denne Nation, der saar Storm og høster Hvirvelvind; naar Broder drager Sværd mod Broder; naar Fader kæmper mod Søn og Søn mod Fader; naar den, der ikke vil drage Sværd mod sin Næste, skal fly til Zion for Sikkerhed — da vil jeg sige til mine Venner. Kom til Utah! Thi Guds Straffedomme, der begynder ved hans Hus, ville da have fjærnet sig, og det da fredelige Utah vil være det yndigste Sted i hele Unionen. Naar Krig, Elendighed, Blodsudgydelse og Samfundets Opløsning vil komme over Nationen, har jeg sagt til Saadanne: ,,Kom til Utah, og vi ville dele vor Brødkrumme med Eder, dele vore Klæder med Eder og give Eder Beskyttelse." Jeg siger Eder, mine Brødre og Søstre, den Dag vil komme, og er ikke fjærn, da den, der ikke vil gribe til Sværdet mod sin Næste, maa fly til Zion for Sikkerhed; og af denne Profeti kunne vi drage den Slutning, at Zion vil være i Stand til at yde dem Sikkerhed. Vi ville ikke heller komme til at gjøre dette udenfor Regjeringen, men indenfor den. Der er ingen Magt i dette Land, der kan vende dette Folk mod de Forenede Staters Regjering. De ville opretholde dette Lands Konstitution ukrænket, og selv om den bliver revet i Pjalter, ville de sy den sammen igjen, hævde hvert Princip deri og holde den frem for de Undertrykte af hver Nation, Stamme, Tungemaal og Folk; og dette vil endydermere ske under Stjernebannerets Skygge. De

ville staa med sikkert Fodtæste paa Ryggen af det amerikanske Fastland og hævde de Principer, der kostede deres Fædre saa meget, og disse Principer kunne ikke bortranes af Mænd, der bryde deres Embedsed og forraader Tilliden.

Lad mig sige Eder, at der opvoxer Drenge i disse Bjerge, der have Menneskefrihedens Principer grundede dybt i deres Hjærter, og de ville forsvare dem, ej alene for sig selv men for Andre. Maatte Gud paaskynde den Dag, da — dersom Nationen vedbliver sin Kurs nedefter og opriver de grundvoldsmæssige Regjeringsprinciper, der have gjort den saa stærk — da Grundloven maa blive frelst og alle Mennesker blive fri igjen. Min Bøn er, at Grover Cleveland maa staa frem som Høvding for den ædleste Nation paa Guds Fodskammel og sige til den offentlige Mening og offentlige Tryk, at denne Nation maa og skal styres efter Retfærdighedens og Retskaffenhedens Principer. Om han vilde gjøre dette, vilde han skaffe sig selv et Navn, der vilde skinne for evigt paa Historiens Blade. Men om han ikke vil gjøre dette; om han fattes moralsk Mod dertil, og om Kongressen ikke vil træde frem til hans Bistand heri, ville vi sige: „O Gud, til Dig slaa vi vor Lid, og hvorhen Du leder os, ville vi følge!“ og vi ville søge at hævde vore Rettigheder indtil den Almægtige skjænker os dem.

Maatte Aanden af vor Herre Jesu Kristi Vidnesbyrd bo i vore Hjærter, thi den er det kosteligste af alle Ting, og naar I træde frem for Dommerne, tænk ikke paa hvad I skulle sige eller svare, men stol paa Gud, og om I træde frem for Dommerne tavse som vor Herre og Mester, og de skulde sømme Eder til Korset eller stille Eder paa Hjul og Stejle eller kaste Eder i Fængslet, da er dette intet Mere end, hvad der vederfaredes Eders Mester før Eder. Lad os stole paa Gud. Intet af nogen Betydning er nogensinde blevet udført i denne Verden uden stor Kamp mod Menneskenes Meninger og Fordomme.

Give Gud, at vi snart kunde gjenerholde og nyde vore Rettigheder; men maa den Tid udeblive saa længe vi have en Horkarl eller Kvindeskjænder iblandt os, der siger sig at være en Sidste-Dages Hellig. Saalænge Saadanne deltage i Nadveren sammen med dette Folk, lad Trældommen vedblive; men lad os udkaste alt Saadant, leve helligt og rent for Gud, pleje Retfærdighedens Principer i vore Hjærter, og Frihedens Dag vil da snart komme, hvilket maa Gud give, er min Bøn. Amen.

ÆLDSTE A. W. WINBERGS AUTOBIOGRAFI.

Det er ikke fordi jeg tragter efter Berømmelse, eller fordi jeg tror, at mine Gjerninger ere af særdeles stor Betydning, at jeg nedskriver disse Linier. Tvertimod betragter jeg mit Livs Bedrifter for at være ganske almindelige, og af langt mindre Værd, end mange andre skandinaviske Brødres, der have virket trofast og med megen Udholdenhed i mange

Aar i Missionens Tjeneste, saavelsom for Guds Riges Opbyggelse i disse Dale. Jeg er imidlertid bleven anmodet om at gjøre en kort Levnetsbeskrivelse, hvorfor jeg vil aflægge mit Vidnesbyrd om Evangeliets Sandhed, i Forening med mange andre af mine Brødre, som tidligere have beskrevet deres Erfarenhed som Guds Sendebud med Saliggjørelsens Budskab i disse sidste Dage.

Jeg blev født den 13de April 1830 i Lund, Sverige, af velbeholdne, hæderlige Forældre og var den næstældste af ni Søskende, fire Drenge og fire Piger, af hvilke to, en Dreng og en Pige, døde i deres unge Alder. Jeg gik til Skole i syv eller otte Aar, blev konfirmeret da jeg var 14 Aar gammel, og kom strax efter i Smedelære hos Christian Risberg, der ejede et af de største Smedeværksteder i Lund. Jeg blev Svend den 5te Oktober 1849 og arbejdede i min Fødeby til April Maaned 1850, da jeg rejste til Kjøbenhavn for, efter min Mening, at uddanne mig videre i min Profession.

Den 13de Februar 1851 hørte jeg for første Gang Evangeliet prædiket. Jeg arbejdede den Gang i Oserød i Nærheden af Hirscholm paa Sjælland. Ældste John E. Forsgren fra Utah og en Broder fra Kjøbenhavn ved Navn A. Aagren virkede som Missionærer der i Egnen; de boede hos Pottemager Jensen i Hirscholm, der allerede havde annammet Evangeliet, tilligemed sin Familie og to Læredrenge, nemlig Frederik Petersen, som nu bor i 2det Ward, Salt Lake City, og Ferdinand F. Hansen, som nu bor i Brigham City. Da jeg blev underrettet om, at to fremmede Præster vare i Egnen, fik jeg strax Lyst til at høre dem prædike. Jeg overtalte derfor min Mester til at lade dem holde Forsamling i hans nye Hus, hvori der fandtes to ufuldførte tomme Værelser.

Om Aftenen den 13de Februar 1851 hørte jeg disse to Guds Mænd prædike Saliggjørelsens Evangelium i dets Fylde. Min Forstand blev oplyst, og Aanden bar Vidnesbyrd om Sandheden, de forkyndte. Jeg kjøbte strax en „Sandhedsrøst“, som jeg længere hen paa Aftenen læste højt for min Mesters Døtre. Under Brødrenes Prædiken, sagde de, at om Nogen endnu tvivlede, burde den bede til Gud, som giver gjærne, og bebrejder ikke, thi han vilde aabenbare Sandheden for Enhver, der bad i Oprigtighed, og stadfæste Vidnesbyrdet i deres Hjærter, ved Drømme, Syner eller Aandens Kraft.

Da jeg ikke turde stole paa min egen Dømmekraft alene, eftersom der jo kunde være Mulighed for, at det var Bedrageri, bad jeg til Gud, om at aabenbare for mig, om det, som jeg havde hørt, var fra ham. Herren hørte min Bøn og aabenbarede for mig i en Drøm om Natten til min fuldkomne Tilfredshed, at den nye Lærdom var af ham, og ikke af Mennesker.

Tirsdagen den 18de Februar om Aftenen overværede jeg atter en Forsamling i Pottemager Jensens Hus i Hirscholm, hvorefter jeg blev døbt af Ældste Forsgren, og fik Haandspaalæggelse af ham samme Aften. Natten førend jeg blev døbt havde jeg en mærkelig Drøm, der hentydede til min Fremtid, og da Ældste Forsgren gav mig Haandspaalæggelse udtalte, han ved Profetiens Aand de samme Forjættelser, som vare blevne aabenbarede for mig om Natten.

Fastelavns Søndag gjorde jeg en

Rejse til Kjøbenhdvn og havde der for første Gang Lejlighed til at tale med Apostel Erastus Snow. Han sagde: „Broder Winberg, vi kunne ikke nu tale meget sammen, men den Tid vil komme, da vi alle skulle tale ét Sprog.“ Broder Snow var den Gang kun lidet bekjendt med det danske Sprog, og jeg kjendte endnu mindre til det Engelske.

Efter at have aflagt et Besøg hos mine Forældre i Sverige og talt med dem om Evangeliet, rejste jeg til Jylland for at arbejde hos Broder H. P. Jensen i Nørre-Sundby. Den 13de Juli blev jeg ordineret til Præst og beskikket til Forstander for Nørre-Sundby Gren af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige; den bestod af 25 a 30 Medlemmer. I Løbet af Sommeren gik jeg ofte tilligemed andre af Brødrene ud paa Landet og holdt Forsamling om Søndagene i de omliggende Landsbyer. Paa en af disse Missionsture rejste jeg i Forening med Felbereder Thomsen med Dampskibet „Odin“ til Løgstør. Passagererne, der fik at vide at vi vare „Mormoner“, samlede sig omkring os og viste sig meget fjendtlige, men jeg prædikede for dem, hvilket stillede de oprørte Gemytter. Ved vor Ankomst til Løgstør rygtedes det snart, at to „Mormon“ Præster vare i Byen. Vi opholdt os ikke længe der, men gik ud paa Landet og talte med Folket om Evangeliet. Efter et Par Dages Forløb rejste vi tilbage til Aalborg tilfods. Paa den Tid herskede der stor Forfølgelse mod de Hellige i Aalborg.

To Brødre, som vare paa Mission i Vendsyssel, havde fundet Møllebygger Mads Christian Jensen i Bastholm, der tilligemed sin Hustru fik Tro paa Evangeliet og forlangteDaab, men da de nævnte Brødre kun vare ordinerede til Lærere, kunde de ikke døbe dem, hvorfor de kom til Sundby for at faa en Præst eller Ældste til at gaa med dem for at udføre Daabshandlingen. Jeg blev derfor beskikket til at gaa med Brødrene til Bastholm, der ligger fire danske Mil nord for Sundby, og døbe Jensen og hans Hustru, hvilket skete dnn 16de August om Aftenen. Dagen efter, som var en Søndag, holdt vi en lille Forsamling; kun fem Personer vare tilstede, nemlig vi tre Missionærer og de to Nydøbte. To Ældster rejste siden til Bastholm og gav dem Haandspaalæggelse. Saa vidt jeg erindrer var den ene af disse Niels C. Schou og den anden Jens Thomsen, begge fra Aalborg. Denne Familie var de første, der anammede Evangeliet og bleve døbte i den Del af Vendsyssel, som forholdsvis siden har afgivet flere Sjæle til Guds Rige end nogen anden Landsdel i Verden.

Den 2den November blev jeg beskikket til at foretage en anden Missionsrejse i Vensyssel, med Lærer Niels Petersen som min Medhjælper. Vi rejste fra Sundby den 15de og holdt vor første Forsamling i Jetzmark Sogn. Vi havde en Forudfølelse af, at Mange vilde anamme Evangeliet i dette Sogn, hvilket også blev Tilfældet, thi en stor Gren blev strax efter oprettet dersteds. Vi gik derfra i nordøstlig Retning, solgte Skrifter og holdt Forsamlinger samt besøgte Præster og Skolelærere, indtil vi kom til vore Søskende i Bastholm, hvor vi holdt Forsamling Søndagen den 23de og om Mandagen den 24de. Vi fortsatte derpaa vor Rejse fra Sted til Sted, og af de Byer, vi besøgte, vil jeg nævne Frederikshavn, Sæby og Hals.

Den 3die December kom vi tilbage

til Nørre-Sundby og samme Dags Aften overværede jeg Raadsforsamlingen i Aalborg, i hvilken jeg blev beskikket til at gaa til Randers og Omegn for at hjælpe Lærer S. Thomsen fra Aalborg, som havde virket dersteds en kort Tid. Han havde fundet nogle gode Mennesker og behøvede Hjælp. Jeg gik til Hobro og derfra til en lille By (Ishøj), hvor Broder Thomsen opholdt sig. Vi vare nidkjære i at tale til Folket om Evangeliet, og forsmaaede Ingen, hverken Høje eller Lave. En Dag havde jeg en interessant Samtale med en Skolelærer i Hjerting; denne Mand tilstod, at Lutheranismen var falsk og at de Lærdomme, jeg forkyndte ham, vare i Overensstemmelse med Skriften; han kjøbte en Mormons Bog.

Paa denne Missionstur blev jeg ogsaa bekjendt med Søren Kjær, som siden blev en af Danmarks dygtige Rigsdagsmænd, i hvilken Egenskab han altid forsvarede ,,Mormonerne" og var dem en trofast Ven.

Da vi en Aften efter Forudbestemmelse var i Færd med at begynde en Forsamling i Hjerting og sad og talede med Folket, kom der en stor Skare af Byens Ungdom under Anførsel af to Sognefogder for at arrestere os. Broder Thomsen, der var Borger i Aalborg og vel bekjendt i Landsbyen, som laa i hans Fødeegn, kunde de ikke arestere, men da jeg var en Udlænding (svensk), skulde jeg transporteres til Viborg. Haandværkssvende skulde nemlig i de Dage have Vandrebog. Men da jeg ikke rejste som Svend, havde jeg ikke en saadan med mig, hvorimod jeg fremviste et Pas, som jeg havde faaet i Kjøbenhavn, og var paategnet i Nørre-Sundby, da jeg forlod denne By. Dette danske Pas med Kongens Segl, som nylig var paategnet i Sundby, uden at noget Bestemmelsessted var opgivet, var en Knude, som de gode Sognefogder ikke kunde løse. De vovede ikke at sætte deres Bestemmelse i Udførelse. men opbrød kun vor Forsamling. Broder A. Andersen, der virkede som Missionær i Viborg Egnen, var ogsaa tilstede ved denne Lejlighed; han begav sig samme Aften paa Vejen til Skive, medens Broder Thomsen og jeg gik til Ishøj og logerede hos Søren Rask om Natten.

Vi besøgte en Dag Pastor Visby i Vester Velling, med hvem jeg havde en Samtale, som varede i fire Timer. Han havde sendt Bud til os med Søren Kjær om at komme til ham. Da vi fortalte ham, hvem vi vare, ønskede han helst, at vi skulde gaa igjen, men da vi kom i Samtale med ham om Religion, blev han mere interessant og bad os sidde ned, hvorpaa en livlig Samtale, der varede i fire Timer, udspandt sig mellem os.

(Fortsættes i næste Nr.)

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skizzer, osv., redigeres af Andrew Jenson, udgives af Winberg & Jenson, Salt Lake City, og udkommer omtrent d. 1ste i hver Maaned som Følgeblad til BIKUBEN, tilligemed hvilken den koster $2.00 om Aaret i Forskud, med Porto iberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor: Franklin Avenue Nr. 42.

Adresse: WINBERG & JENSON, P. O. BOX 345, SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—PARLEY P. PRATT.

NR. 11. NOVEMBER 1885. 4DE AARG.

ÆLDSTE A. W. WINBERGS AUTOBIOGRAFI.

(Fortsat fra Side 160.)

Han faldt ofte i Forundring over hvad vi fortalte ham og spurgte os, om det virkelig stod i Bibelen. Da vi læste Skriftstederne for ham, sagde han flere Gange: „Dette har jeg saamæn aldrig set før". Vi gik om Aftenen til en Mand, som jeg i min Dagbog kalder Mads Ishøj.

Da vi forlode denne Egn toge vi til Vium og Færning Sogne, for at bringe nogle „Opvagte", som boede der, det glade Budskab. Derefter afholdt vi Forsamlinger i Elsborg, Faarum, Særsløv og paa andre Steder.

Da vi kom til Niels Snedkers Hus i Vinge, hvor der var bestemt Forsamling, fortalte han os, at Præsten havde sendt en Liste omkring iblandt Folket for Paategning, paa hvilken Niels ogsaa havde sat sit Navn og derved lovet, hverken at huse „Mormoner" eller lade dem holde Forsamling i sit Hus. Vi maatte derfor fortsætte vor Vandring. Vi spiste Juleaftensnatter i Randers, og om Juledagen gik vi paa Isen over Hadsund til Kjeldgaardene, hvor vi bleve vel modtagne af Søskende, og holdt Forsamling hos dem, og Guds Aand var rigelig udgydt over os.

I en Konference, afholdt i Aalborg den 4de Januar 1852, under Chri. Chritiansens Præsidium, blev jeg ordineret til Ældste og beskikket til at gaa tilbage til Randersegnen for at fortsætte det der begyndte Arbejde. Præst A. Andersen blev beskikket til min Medhjælper Anden Dagen, efter at vi havde forladt Aalborg, holdt vi Forsamling i Haverslev hos en Hjulmand ved Navn Hans Hansen. Her var mange Folk tilstede og vi havde en saa god Tid, at vi med Hansens Tilladelse bestemte en anden Forsamling den næste Aften. Dette rygtedes i Egnen og der kom Folk fra flere Byer, og med dem Skolelærere, Forpagtere, Skrivere og saadanne Personer, som tænke sig bedre end Andre. Vi begyndte vor Forsamling; jeg prædikede og lagde for Folket Evangeliets første Principer og bar mit Vidnesbyrd om Evangeliets Gjengivelse i disse sidste Dage. Der begyndte dog at blive Urolighed i Forsamlingen, og jeg satte mig ned, hvorimod Aned

sen stod frem for at bære sit Vidnesbyrd, men det blev ham ikke tilladt, hvorfor vi sluttede Forsamlingen. Nu begyndte Optøjerne for Alvor; der sloges i Bord og Bænke, og Lysene bleve slukkede; men da de strax bleve tændte igjen blev der ligesom en Vej aaben gjennem Folkemassen, saa at vi kunde gaa ud, uden at Nogen gav Agt derpaa. Andersen gik ind i en Kostald, medens jeg gik ud og lagde mig i en Grøft ved et Pilegjærde. Natten var meget mørk. Saa snart Pøbelen savnede os i Huset, begyndte de at raabe: „Hvor er Præsten? lad os faa fat i Præsten; væk med disse „Mormoner"! vore Præster ere gode Mænd osv." De søgte efter os, men fandt os ikke, endskjøndt der var Nogle, som havde set hvor vi havde skjult os. Efter et Par Timers Forløb var Pøbelen borte og Alt var stille, hvorfor vi gik tilbage til Huset, og Folket fortalte os, at de troede Evangeliet. Vi forlode Stedet næste Morgen. Dette Oprør havde jeg tydelig forudset i en Drøm, under mit Ophold i Kjeldgaardene.

Da vi kom til Vium, fandt vi Ingen, som vilde aabne deres Døre for os, og vi bestemte os derfor til at gaa til en Kro, som ligger $\frac{1}{4}$ Mil fra Byen. Paa Vejen dertil kom en Mand til os og bad os om at gaa med ham hjem. Han sagde, at der vare Nogle, som gjærne vilde høre os og tale med os, og han vilde give os baade Spise og Nattelogis. Vi fulgte ham til hans Hus, hvor omtrent en Snes Personer samlede sig om Aftenen, og vi samtalede med dem indtil Klokken var næsten 12. De Tilstedeværende vare fredelige Folk, men Lysten hos dem til at kjende Gud og gjøre hans Villie var ikke stor. Vi fortsatte vor Vandring mod Syd. Denne Vesteregn var dog ikke frugtbar, hverken for Guds Ords Sæd eller for det naturlige Brøds Sæd. Husene, der næsten alle vare Krosteder, laa omtrent $\frac{3}{4}$ danske Mil fra hverandre.

Da vi ankom til Grejs, omtrent tre Mile fra Vejle, traf vi Broder Christian Larsen og de andre derværende Hellige glade i Evangeliet. Broder Larsen ønskede, at vi skulde blive der nogle Dage og hjælpe ham, thi han havde mere Arbejde end han kunde overkomme. Dette besluttede vi os til at gjøre.

Søndagen den 25de Januar besøgte vi tre Forsamlinger og bad Vidnesbyrd om Evangeliet, og siden i Ugens Løb besøgte vi i Forening med Broder Larsen, J. P. R. Johansen, (som nu er Biskop i Provo) i hans Hjem i Fredericia og nogle Søskende paa Fyen. Paa Tilbagevejen til Grejs besøgte vi Vejle. Under vort Ophold i denne By døbte jeg Propskjærer Jens Peder Nielsen og missionærede der omkring. I Grejs administrerede vi i Helbredelsens Ordinance til Broder Johannes Larsens lille Datter og hans Søster Sesilia Christine, der strax stod op fra sin Seng sund og karsk, og prisede Herren.

Vi forlode Grejs den 2den Februar og gik igjennem Skanderborg, Aarhus og Randers til Ishøj, hvor vi besøgte vore Venner.

Mads Ishøj spurgte mig, om mine Papirer nu vare i tilbørlig Orden og bad mig gaa med sig til Sognefogden, thi man vilde mulktere ham fordi han havde givet mig Logis, da jeg sidst besøgte Sognet. Endskjøndt mine Papirer ikke vare i den bedste Orden, var jeg dog villig til at gaa med ham. Sognefogden saa' paa mit Pas og mente, at Alt var i sin

rette Orden. Han lod mig altsaa gaa, hvorover Mads Ishøj glædede sig. Klokken var nu bleven 11½, og det var Vinter. Jeg maatte have Herberge og sagde derfor til Fogden, at eftersom jeg var bleven anholdt, blev det hans Pligt at skaffe mig Logis. Han viste mig til Kroen, hvortil vi strax begave os, men da det var saa sildigt paa Natten, kunde Ingen komme ind. Kromandens Søn indfandt sig efter en Stund og fortalte mig, at de ikke vilde herberge nogen saadan Person som mig. Nogle Venner betydede mig endogsaa, at det ikke vilde være raadeligt for mig at blive paa Kroen, thi om jeg gjorde det, vilde Byens Karle bryde ind i mit Kammer og piske mig. Jeg gik derfor tilbage til Sognefogden og fortalte ham, at jeg ikke kunde faa Logis paa Kroen, og derfor maatte han skaffe mig Herberge; men han fortalte mig, at det var umuligt, thi han var bleven strængelig forbudt, baade af Herredsfogden i Viborg og Sognepræst Visby, at huse „Mormoner". Mads Ishøj, som ikke havde forladt mig, traadte nu frem og sagde til Fogden, at jeg skulde ikke ligge paa Gaden, og han bad mig følge sig hjem og tilbringe det øvrige af Natten hos ham.

Den næste Dag var det Søndag, og vi besøgte flere af vore gamle Venner, men alle Døre vare lukkede for os paa Grund af det strænge Forbud af Herredsfogden og Præsten. Vi fortsatte derfor vor Vandring til Nørbæk, hvor vi hos Peter Christiansen havde en Samtale med en Del Folk, som samlede sig der til sent om Natten. *Via* Hobro kom vi til Havslev, hvor vi bleve om Natten hos den før omtalte Hjulmand Hans Hansen. Endskjøndt de vare gode Folk vare de blevne meget frygtagtige, og efter deres Ønske forlode vi deres Hus førend Daggry næste Morgen. Vi toge nu hver sin Vej, Broder Andersen gik til Christian Christiansen i Skive, og jeg gik til Aalborg.

Den 14de Februar 1852 forlod jeg Aalborg i Forening med Broder H. P. Jensen for at overvære Generalkonferencen i Kjøbenhavn. Ingen Dampskibe gik paa Limfjorden paa denne Aarstid; vi maatte derfor rejse ad Landevejen til Aarhus. Herfra rejste vi med Dampskib til Kalundborg, hvorfra vi fortsatte Rejsen, dels tilfods og dels med lejede Befordringer, gjennem Holbæk og Roeskilde til Kjøbenhavn.

Konferencen begyndtes Fredagen den 20de Februar og sluttede Søndagen den 22de om Aftenen. Jeg betragtede disse som de bedste Dage jeg endnu havde oplevet. I Forening med Niels Capson blev jeg beskikket til at gaa til Sverige som Missionær, men Broder Forsgren, som den Gang præsiderede over den skandinaviake Mission, vilde at jeg skulde opholde mig i Kjøbenhavn indtil videre Ordre.

Præsident Forsgren sendte mig til Helsingør for at organisere de derværende Hellige til en Gren af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige. Søndagen den 14de Marts overværede jeg en Forsamling i Broder H. C. Hansens Hus i Helsingør, hvilken jeg ordinerede Broder Hansen til Ældste, organiserede Menigheden med 11 Medlemmer og over hvilken Hansen blev beskikket til Forstander. Vi havde en god Forsamling og Alt var stille, men om Aftenen samlede der sig en stor Skare Mennesker udenfor Huset. Nogle Mænd kom ind og sagde, at de ønskede at tale med „Mormon-Præsten", mendavid

kunde se, at der var Ondskab paa færde og at der pønsedes paa Oprør, ledsagede Broder Hansen mig ad en Bagvej ud paa Gaden, og jeg gik udenfor Byen. Det var højst ubehageligt at gaa alene i Mørket, og jeg fik derfor Lyst til at gaa tilbage til Byen. Jeg vidste, at der var Ingen, som kjendte mig, hvorfor jeg dristigt gik lige til Broder Hansens Hus, hvor hele Gaden udenfor var fuld af Mennesker, der raabte og støjede. Jeg gik hen til nogle Mænd, som stode i en Port og spurgte, hvad der var paafærde. De fortalte mig, at der var en vis „Mormon-Præst", som de ønskede at have fat paa. Efter nogle Timers Forløb adspredte Pøbelen sig, men ikke førend 10 a 12 af Broder Hansens Vindusruder vare ituslagne. Jeg gik atter ind i Huset og laa der om Natten, men forlod den „luthersk-kristelige" By, Helsingør, førend Solen stod op den næste Morgen.

Den 21de April rejste jeg fra Kjøbenhavn til min Fødeby Lund i Sverige, for at begynde min Mission der i Landet. Mine Forældre modtoge mig med Glæde. Jeg arbejdede i Lund og Omegn for Evangeliets Udbredelse, efter bedste Evne, og havde den 7de Juni 1852 den Glæde at døbe min Svoger Peter Peterson og hans Kone, min Søster Johanna Christina, som boede i Dahlby. Dette, tror jeg, var den første Daabshandling, som blev udført i det sydlige Sverige i denne Uddeling. Min Svoger var Garver, og de bleve døbte i et ubrugt Barkekar, som tildels blev fyldt med Vand i dette Øjemed.

Den 10de August havde jeg den Glæde at døbe Carl Capson og hans Svoger Frederik Lundblad i Kjelby Aa i Nærheden af Lund. Broder Niels Capson havde vidnet for disse Mænd indtil Troens Frugt var tilstede; vi gave dem Haandspaalæggelse samme Dag.

Jeg overværede Generalkonferencen, som begyndtes den 12te August 1852 i Kjøbenhavn. Jeg blev der beskikket til at gaa tilbage til Sverige tilligemed Ældste C. Capson og Præst Holmstedt, der beskikkedes til at arbejde under min Bestyrelse. Jeg havde kun otte Skilling da jeg skulde rejse fra Kjøbenhavn, altsaa ikke Penge nok til at betale for Dampskibsturen til Malmø; men naar Nøden er størst, kommer Hjælpen. Broder Peder Hansen (Sandgraver), gav mig uden at vide min Stilling, 10 danske Rigsdaler, og Blyantsfabrikant Petersen overlod mig 24 Rigsdaler, som skulde bruges for Trykningen afSandhedsrøsten paa Svensk.

Vi fortsatte vort Arbejde til den 1ste September, og jeg døbte flere Personer paa den Tid. Flere Andre, som troede Evangeliet, rejste til Kjøbenhavn og lod sig døbe dersteds, for ikke at overtræde Sveriges Love. Forfølgelsen tiltog imidlertid, og Politiet efterstræbte os allevegne, hvorfor vi rejste tilbage til Kjøbenhavn. Her følte vi Friheden, og der var vort Hjem og vort Tilflugtsted.

Broder H. P. Jensen, en af Præsident W. Snows Raadgivere, ønskede, at jeg skulde gaa tilbage til Nørre-Sundby og arbejde i hans Værksted, til hvilket Præsident W. Snow, paa Grund af Forholdene i Sverige, villigt gav sit Samtykke. Jeg ankom til Aalborg den 3die Oktober 1852 og blev der til den 30te Marts 1853. I Løbet af denne Tid gjorde jeg, ligesom tidligere, Missionsture til de nærliggende Byer, hvor vi holdt

Forsamlinger om Søndagene og naar Lejlighed gaves.

Den 30te Marts rejste jeg i Forening med fem Brødre fra Aalborg for at overvære Konferencen i Kjøbenhavn, som holdtes den 6te April. Det var en lang og kostbar Rejse, thi vi maatte for den strænge Vinters Skyld rejse over Landet. Fra Snoghøj toge vi med Isbaaden til Middelfart paa Fyen, og atter fra Nyborg til Korsøer. I denne Konference blev jeg beskikket til at gaa tilbage til Sverige og rejste fra Kjøbenhavn til Ystad den 21de April. Da vi kom til Ystad om Natten, var hverken Hotel eller Værtshus aabent, hvorfor jeg maatte gaa paa Gaden det øvrige af Natten. Jeg besøgte en Familie i Rævehus, et Fiskerleje i Nærheden af Ystad, hvor jeg blev underrettet om, at Politiet havde forbudt Folket at huse nogen „Mormon", men strax anmelde dem, dersom nogen saadan skulde komme. Jeg forlod derfor Ystad og gik til Sjønabæck, efter at jeg havde faaet mit Pas paategnet til Gøteborg. Sex Personer i Sjønabæck havde forlangt Daab, og da jeg var træt af min Vandring fra Ystad anmodede jeg Broder N. Nilson om at døbe dem. Vi havde Forsamling om Natten og syv Nydøbte fik Haandspaalæggelse. Mange var tilstede og Alt var fredeligt, endskjøndt Satan rasede i Egnen og viste sin Vrede over, at Lyset begyndte at skinne i Mørket, og dertil paa Steder, hvor han i saa mange Generationer, baade under det katholske og det lutherske Kirkevælde, havde havt uantastet Herredømme.

Den næste Morgen bleve vi underrettede om, at Lensmanden skulde komme og arestere os. Broder Aake Jønson og jeg gik derfor ud i Skoven og opholdt os der til Aften, hvorpaa vi gik til Fader M. Capsons Hus. Broder P. Petersen, som kom til Capsons senere om Aftenen, underrettede os om, at en Del Mænd vare satte til at vogte os, og at disse vare klædte som Jægere, samt forsynede med Bøsser og Tilbehør, for ikke at tildrage sig vor Opmærksomhed. Han mente derfor, at det var bedst, at vi opsatte den om Aftenen bestemte Forsamling, men jeg følte ingen Frygt og sagde derfor: „Lad Søskende forsamle sig; Kl. 9½ vil jeg være hos Eder." Det var en Raadsforsamling og derfor mest Brødre, som vare tilstede. To bleve døbte; mange af Brødrene talte og fem bleve ordinerede til Præstedømmet, nemlig P. Peterson til Ældste, og Niels Bengtson og Johan Larson Dyrhus til Præster, samt Anders Johansen og Molin til Lærere. Vi organiserede nu en Gren af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige i Skurup Sogn, og kaldte den Sjønabæcks Gren; den bestod af 36 Medlemmer. P. Peterson blev beskikket til Forstander. Præst Nils Nilson blev ordineret til Ældste og indsat som Petersons Medhjælper, og de to Nydøbte fik Haandspaalæggelse. Den første Gren af Guds sande Kirke var saaledes organiseret i Sverige i denne sidste Uddeling, og Satan kunde ikke forhindre det, thi det blev gjort medens hans Haandtlangere laa bundne i Søvnens Lænker. Vi vare forsamlede hele Natten og adskiltes først efter Daggry, da Fuglene begyndte at synge i Skoven. Jeg tror, det var denne Morgen jeg første Gang hørte Nattergalens Sang.

Et nødvendigt Arbejde var nu udført, og vi ansaa det for klogest at forlade Egnen. Da en stor Skare af

Sognets Beboere samme Dag søgte efter os, vare Fuglene fløjne.

Den 25de April om Aftenen holdt vi Raadsforsamling i Malmø, organiserede en Gren af Kirken dersteds, ordinerede Hans Lundblad til Ældste og Lars Larson til Præst, samt beskikkede Lundblad til Forstander. I Lomma fandtes der sex Hellige, hvilke ogsaa bleve organiserede til en Gren. Præst A. Jønson ordineredes til Ældste, og beskikkedes til sammes Forstander.

Den 30te April organiserede vi Menigheden i Lund, ordinerede Broder Carl Capson til Ældste og indsatte ham til Forstander. Broder Nils Anderson blev ordineret til Lærer.

Jeg opholdt mig derefter i Lund til den 6te Maj, og bestræbte mig for at belære de Hellige, af hvilke Nogle vare blevne svage i Troen, formedelst Præsternes Indflydelse. Fire Grene af Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige vare nu blevne organiserede i Sverige og en Grundvold lagt, som ikke vil blive tilintetgjort førend de Oprigtige af Hjærtet ere udsamlede fra Landet.

Mørket fortsatte imidlertid sin Kamp mod det indtrængende Lys; de Hellige fra Malmø bleve saaledes indkaldte til Konsistorium i Lund, for der at blive belærte om deres Vildfarelse (?)og advarede af „Baals" Præsteskab, indbefattet Biskoppen, Domprovsten og andre lærde Mænd, som tilhørte denne kirkelige Ret. Denne Advarsel var, ifølge Loven, nødvendig førend de Hellige kunde straffes for at have forladt deres Fædres „Falskhed og Forfængelighed" og annammet Guds Søns Evangelium. I den Hensigt at tage Fordel af vore Fjenders Forfølgelse besluttede vi at afholde Forsamling i Lund under de Helliges Besøg, hvilket vi gjorde om Natten mellem den 14de og 15de Maj. Mange vare tilstede, Herrens Aand hvilede over os i et rigt Maal; og de Hellige prisede Gud.

Den 28de Maj døbte jeg Anna Larson, Johanna Karolina og Selja Malmstrøm samt Jens Lundblad i Malmø.

En Del Hellige fra Flemminge bleve strax efter indkaldte til Konsistorium, og ved denne Lejlighed holdt vi ogsaa Forsamling i Broder Capsons Hus om Aftenen den 31te Maj; der vare Hellige tilstede baade fra Malmø, Lomma, Lund og Flemminge; vi havde en glædelig Tid, uagtet vore Trængsler.

I en Raadsforsamling i Lund rapporterede Broder Lundblad, at han havde døbt syv Personer i Helsingborg. Den 12te Juni holdt vi Forsamling i Malmø. Politiet indfandt sig for at ville have mig fat, men jeg gik ud ad en Bagvej, medens Brødrene fortsatte Forsamlingen. Om Aftenen døbte jeg fire Personer.

Efter at jeg havde besøgt Sjønabæck, Malmø og Lomma gik jeg til Lund for at gjøre Forberedelser til at holde Konference i Broder Capsons Lade, som vi i denne Anledning pyntede med Grønt. Konferencen tog sin Begyndelse Lørdag Aften den 25de Juni 1853 og varede hele Nattnn til Kl. 7½ om Morgenen. Omtrent 100 Personer vare tilstede. Vi havde ved denne Lejlighed ogsaa den Fornøjelse at have Brødrene P. O. Hansen og O. N. Liljenquist fra Kjøbenhavn hos os. En Del Brødre bleve ordinerede og beskikkede til forskjellige Missioner, og en Konference, som vi kaldte den sødra skaanske, blev organiseret, med Broder Lundblad som Præsident. I

Egenskab af min Beskikkelse som Præsident over den svenske Mission præsiderede jeg i dette Konferencemøde, som var det første, der blev holdt i Sverige i disse sidste Dage. Alt gik stille og roligt af, eftersom Mødet blev holdt hemmeligt for Politiet.

Jeg fortsatte mit Missionsarbejde i Skaane, idet jeg rejste fra Sted til Sted og prædikede baade blandt Hellige og Fremmede, indtil den 13de September, da jeg om Natten blev arresteret i Helsingborg. Politiet førte mig til Stadsfiskalen og derfra til Fængslet, hvor jeg næste Dag blev besøgt af en Præst; men da jeg ikke kunde gjøre ham til „Mormon" og han heller ikke kunde vinde mig tilbage til den gamle Lutheranisme, blev jeg sendt til Landskrona og indsat paa Fæstningen, i et Værelse, hvor der fandtes 14 Fanger, som havde gjort sig skyldige i næsten alle Slags Forbrydelser. Man afklædte mig aldeles og jeg maatte spadsere ind iblandt disse Mennesker med alle mine Klæder under Armen. Mine nye Kammerater spurgte mig, hvorfor jeg kom der; jeg fortalte dem, at det var fordi jeg havde prædiket Jesu Kristi Evangelium. Disse stakkels Fanger viste mig den største Agtelse. Den 18de blev jeg i Forening med syv Fanger ført til Malmø af Fangefører Pærson. Jeg prædikede for ham paa Vejen, og han glemte aldrig mit Vidnesbyrd. I Malmø blev jeg indsat i en mørk Celle i Fæstningen. Den 20de blev jeg bragt op for Landshøvding Braakenhjælm for at skulle afgive min Forklaring, og blev derefter atter indført i Cellen. Den 29de blev jeg bragt op for Malmø Raadstueret og dømt til at betale 30 Rigsdaler i Mulkt eller tage 16 Dages Fængsel paa Vand og Brød. Man skjænkede mig dog foreløbig Friheden, og jeg fortsatte strax min Missionsvirksomhed. Jeg følte mig mere fri end tidligere og vovede nu at lade mig se allevegne hvor jeg færdedes. Til mit Hovedkvarter valgte jeg Lund og gav mit Pas til Stadsfiskalen dersteds.

Den 5te Oktober rejste jeg til Kjøbenhavn for at overvære Konferencen, der tog sin Begyndelse dersteds den 6te og sluttede samme Dag. Tolv Brødre bleve kaldede til at gaa til Sverige for at arbejde som Missionærer under min Bestyrelse. Det var Ældste P. Bjørk, samt Præsterne P. Petterson, P. Øman, J. Jeppeson, O. Løvendahl, J. Bjørk, N. J. Øman, J. Rosengren, Grønbæck, N. Jønson og O. Nilson. Den ene Broders Navn husker jeg ikke.

Nogle af Brødrene gik strax med mig til Malmø, hvor vi afholdt Konference. Brødrene fra Kjøbenhavn og nogle Andre bleve beskikkede Missioner i forskjellige Dele af Landet. De Hellige gave mig Penge, og jeg betalte min Mulkt til Stadsfiskalen i Malmø, for hvilken Kvitteringen endnu er i min Besiddelse. Vi havde et godt Konferencemøde. Herrens Aand var over os; mange Hellige og Fremmede vare tilstede, og Nogle bleve døbte. I Ugens Løb fik vi en Del Troesartikler paa Svensk fra Trykken, hvorefter Missionærerne afrejste til deres forskjellige Arbejdsmarker.

Jeg modtog Brev fra Præsident Van Cott om at samle nogle Penge til Willard Snows, P. O. Hansens og H. P. Jensens Rejse til England. Jeg samlede 41 Rigsdaler, som jeg sendte til Kjøbenhavn.

Missionærerne lede meget Ondt, men skjøndt de bleve slaaede og

fængslede gjorde Værket god Fremgang. Selv opholdt jeg mig nu det meste af Tiden i Malmø for at forestaa Trykningen af en Salmebog, som blev udgivet i det svenske Sprog.

Jeg ønskede at rejse til Kjøbenhavn for at være tilstede ved Emigrationens Afgang, hvorfor jeg overleverede Regnskabet og Bestyrelsen af Missionen foreløbigt til Broder N. Capson. Nogle Dage efter min Ankomst til Kjøbenhavn kom Broder Capson ogsaa did. Han underrettede os om, at Øvrigheden havde udvist ham af Landet og paalagt ham aldrig mere at komme tilbage igjen, og at den første Del af Salmebogen var udkommen. Han bragte ogsaa et Brev fra Brødrene Øman, hvilket meddelte os, at de vare ankomne til deres Bestemmelsessted Kalmar. Den 23de December kom Broder N. Jønsson fra Sverige og fortalte, at Forfølgelsen rasede stærkere end nogensinde før. Flere af de Hellige i Malmø havde saaledes været bragte for Retten og dømte til Fængsel paa Vand og Brød og Mulkt.

I Kjøbenhavn stiftede jeg Bekjendtskab med en Mand ved Navn Jens Jespersen fra Fyen. Han var en velstaaende Mand. Uden nogen Anledning fra min Side, sagde Broder Jespersen, ved en vis Lejlighed, til mig, at om Præsident Van Cott vilde tillade mig at rejse til Zion, vilde han betale min Rejse. Jeg henvendte mig strax til Van Cott, der i Betragtning af den daværende Tilstand i Sverige gav sit Samtykke. Emigrationsselskabet, som jeg udvandrede med, forlod Kjøbenhavn den 26de December 1853, Kl. 3 Eftermiddag, med Dampskib. Vi rejste over Kiel, Glückstadt og Hull til Liverpool. I Glückstadt laa vi indefrosne en Uge, da Skibet ikke kunde bryde Isen i Havnen. Den 22de Januar gik vi ombord paa Fregatten „Benjamin Adams". Selskabet blev organiseret i fem Distrikter; A. Andersen blev indsat som Præsident for det første, J. Jørgensen for det andet, Carl Capson for det tredie, P. Beckstrøm for det fjerde og A. W. Winberg for det femte Distrikt.

Den 5te Februar bleve følgende Brødre gifte: A. Andersen, August Nielsen, Niels Capson, Broder Kruse, Niels Larsen og A. W. Winberg.

Da denne Rejse allerede er beskrevet i Stjernen, vil jeg kun tilføje, at vi vare paa Rejsen fra Liverpool til New Orleens i sex Uger. Mange døde paa Søen, endskjøndt vi havde godt Vejr.

Paa Rejsen op ad Missisippi-Floden bleve vi angrebne af Kolera, som dette Aar graserede i Amerike. Et betydeligt Antal af vort Selskab faldt som Ofre for Pesten, iblandt hvilke var Broder Jens Jespersen, som laante mig Penge til min Rejse. Sygdommen vedblev at rase i Kompagniet, medens vi sejlede op ad Missouri-Floden og medens vi laa i Lejr i Kansas og Westport. Jeg blev ogsaa selv angreben og var meget syg under Opholdet i Westports Skov.

Kompagniet blev organiseret med H. P. Olsen, som Leder. Vi forlode Westport den 23de Maj og tog en ny Vej, ad hvilken aldrig nogen Vogn tidligere havde passeret, hvisaarsag vi maatte bygge Broer og lave Overkjørselssteder over mange større og mindre Bække, samt bane Vej gjennem Græsset, der paa sine Steder vare højere end vore Hoveder. Overlæderet paa vort Fodtøj blev derfor opslidt længe førend Saalerne. Ved Kansas River maatte vi spænde

Oxerne fra og hejse Vognene ned ad en høj Skraaning; vi prammede derefter over Floden til Fort Liby. Den 22de Juli naaede vi den gamle Vej i Nærheden af Fort Kearney, hvilket var en stor Lettelse baade for Dyr og Mennesker.

Den 5te August mødte vi E. Snow, Orson Pratt og Esra T. Benson af de Tolvs Kvorum samt Ældste Orson Spencer, som alle var paa Vejen til Staterne som Missionærer. De holdt Forsamling hos os den 5te, og Broder Snow talede til os paa Dansk.

Den 17de August passerede vi en stor Indianerlejr; de Røde vare noget nærgaaende og dræbte med deres ,,Tomahawks" en af Kompagniets Køer, som Broder Madsen, der nu bor i Mill Creek, trak med bag efter Toget. Ligeledes skjød de en Pil i en anden Ko, som tilhørte Broder Hans Maagensen. Dyret var dog i Stand til at kunne gaa til Lejren, hvor det blev slagtet om Aftenen. En anden Ko blev skudt i Benet, men tog ikke nogen videre Skade. Vi passerede Fort Laramie samme Dag, og Kaptain Olsen rapporterede det Skete til Garnisonen paa Fæstningen. Vi bleve siden underrettede om, at man sendte 33 Soldater og nogle Kanoner til Indianerlejren, for at straffe de Oprørske, men da deres Høvding ikke vilde udlevere de Skyldige, dræbte Soldaterne denne, hvilket opbragte hele Stammen i den Grad, at de strax omringede Soldaterne og dræbte dem alle. Ikke tilfredse dermed satte de Ild paa Handelshusene, som laa i Nærheden af Fæstningen. Fra vort Lejrsted kunde vi tydeligt se det røde Skjær paa Himlen, og vi antog, at det var Laramie, der brændte. Mandag den 21de indhentedes vi af flere Kompagnier, som vi tidligere havde mødt, men som nu vare blevne forskrækkede og vendte om af Frygt for at møde Indianerne, der vare paa Krigsfod. De fortalte os endvidere, at de Røde vare paa Vejen for at indhente os, hvorfor vi i en Hast lavede en Slags Fæstning af vore Vogne, som vi kjørte sammen i en Cirkel, saa tæt som mulig, og saaledes forberedte ventede vi paa deres Anfald. Vor Lejr var paa Platte-Flodens Nordside. Langt hen paa Natten hørte vi en Del Ryttere nærme sig Lejren. Alle Mand med ladte Rifler løbe ned til Flodbredden, men Broder H. P. Olsen, vor Anfører, gav Ordre til, at Ingen maatte skyde førend han gav Signal dertil. Imidlertid nærmede Troppen sig; Plask! Plask! lød det i Floden, og med bankende Hjærter ventede vi paa Komandoordet ,,Fyr", beredte paa at give Indianerne en varm Modtagelse, men Ingen turde skyde førend Olsen gav Ordre dertil. Efter faa Øjeblikkes Forløb aandede vi mere frit, da vi opdagede, at de ankommende Ryttere vare et Selskab Hestehandlere, som havde opkjøbt et Antal Heste i Kalifornien for at drive dem til de østlige Stater, hvor de skulde sælges. De vare blevne forskrækkede over Indianernes Fremfærd, og havde derfor vendt om igjen for at søge Beskyttelse hos os.

Den næste Dag var der saaledes flere Rejsekompagnier samlede og vi rullede afsted i et langt Tog, tællende over et Hundrede Vogne, og vi holdt os tæt sammen for fælles Beskyttelse.

Da vi den 29de August vare lejrede til Middag ved Platte-Floden, kom der fra den nordlige Side Tusinder og atter Tusinder af Bøfler; nogle af dem løbe ind iblandt vore Kreaturer.

Riflerne kom i Brug og der blev skudt 22 Bøfler; vi fik herved stort Forraad af ferskt Kjød, som Nogle tørrede en Del af, for derved at bevare det til videre Brug paa den lange og besværlige Rejse. Ved saa pludseligt at komme i Besiddelse af og nyde saa meget kraftigt Bøffelkjød bleve vi dog alle mere eller mindre syge.

Vor Proviant slap omsider op og Nøden truede os; den 9de November mødte vi i Nærheden af ,,Devils-Gate" fire Vogne, der kom fra Salt Lake Dalen og vare læssede med Mel, men det var bestemt for Bensons Kompagni, som kom bag efter os. Den 12te mødte vi atter fire med Mel læssede Vogne, og vi fik fire Pund Mel uddelt til hver Person i Lejren. Den 17de mødte vi 16 Vogne og fik 30 Pund hver. Ved Weber-Floden mødte vi fem danske Brødre, som vare komne for at møde os; de bragte os nogle Kartofler. Vi havde nu kun 36 Mil til vort Bestemmelsessted, og den 5te Oktober sloge vi Lejr i Salt Lake City, efter en lang og møjsommelig Rejse, der varede i omtrent 9½ Maaned.

I April 1855 fik jeg Arbejde paa Kirkens Smedeværksted. Om Sommeren blev Afgrøden over hele den bebyggede Del af Territoriet opædt af Græshopperne, men da Høsten de foregaaende Aar havde været god, begyndte Mangelen først at føles om Vinteren 1856.

Formedelst Mangel paa Fødemidler ophørte Arbejdet paa Kirkens Værksted den 9de Februar. Jeg fik dog strax efter Arbejde hos en Bøssemager ved Navn David Saby. Han havde en lille Mølle, som han selv havde lavet af Jærn; den blev dreven af et Vandhjul, som han ellers brugte til at drive sine Drejebænke og sin Blæsebælg med. Paa denne Mølle malede han Majs og andre Kornsorter for Folket og tog Told deraf ligesom andre Møllere. Dette var særdeles heldigt for Ejeren, thi den lille Indretning, som nærmest lignede en Kaffemølle og var kun lidt større, forsynede baade ham selv og Arbejdere medLidt til Livets Ophold, men Lidt var meget paa den Tid, og smaa Portioner modtoges med Taknemmelighed.

Jeg havde paa den Tid ingen Ko, og altsaa heller ingen Mælk; ejheller var jeg i Besiddelse af noget andet Spiseligt; men for mit Arbejde erholdt jeg fra 9 til 20 Pund Mel om Ugen. Der vardog en Uge, i hvilken Fortjenesten gik ned til 2½ Pund Mel. Vi vare tre Personer, som skulde leve deraf. Om vi havde havt Kartofler, Kjød eller lidt Mælk til vort Brød, skulde vi have anset det for Luxus, men det Omtalte var alt det Spiselige, vi havde. Vi brændte lidt Majsmel, hvoraf vi kogte Kaffe. Saaledes spiste vi vort Brød og drak vor Kaffe; vi vurderede disse Goder højt, og nød dem med taknemmelige Hjærter, og ansaa os for bedre farne end mange af vore Naboer.

Den 1ste September begyndte jeg igjen at arbejde i Kirkens Smedeværksted; thi der var atter Spise i Herrens Forraadshus.

Den 24de Juli 1857 kom der Budskab om,at en Forenede Staters Armee var paa Vejen til Utah, for at skulle ødelægge ,,Mormonerne". Den 17de August fik jeg Ordre til at gjøre mig rede til at gaa ud i Ørkenen for at forsvare vore Emigranter, som vare paa Vejen hertil, mod Soldaterne, men Ordren blev tilbagekaldt. Dette Efteraar gik jeg til ,,Roll Call" Morgen og Aften, men passede ellers mit Arbejde om Da-

gen. Jeg fik Ordre til at gaa med Mormon-Tropperne til Echo Canyon, for der at møde Soldaterne, men da der behøvedes meget Smedearbejde for de forskjellige Kompagniers Udrustning, blev jeg holdt tilbage.

Den 9de Marts 1858 fik jeg igjen Ordre til at gaa til Echo Canyon. Formanden paa Værkstedet vilde atter, at jeg skulde fritages, men jeg bad ham om at lade mig gaa, eftersom jeg ønskede det. Broder Merrill var Kaptain for vort Kompagni, der bestod af 50 Mand.

Den 12te kom vi til Echo Canyon og bleve indkvarterede i en Del Løvhytter, som Brødrene havde bygget om Efteraaret. Det Meste, vi havde at bestille, var at staa paa Vagt, koge, spise og drikke. Den 31te bleve vi afløste af 25 Mand. Paa Tilbagerejsen til Salt Lake City mødte vi 500 Mand, som vare blevne udkommanderede til at møde Guvernør Cummings. De Hellige havde begyndt at flytte fra alle de nordlige Countyer og gjort sig rede til at sætte Ild paa deres Ejendomme, hellere end at overlade dem i deres Fjenders Hænder.

Den 14de Juni sluttede alt Kirkens Arbejde i Salt Lake City. Jeg flyttede da min Familie til Lehi og siden derfra til Provo, hvor jeg igjen begyndte at arbejde for Kirken, i et der for midlertidigt Brug opført Værksted.

Den 2den September flyttede jeg tilbage til mit Hjem i Salt Lake City. I 1859 begyndte jeg at arbejde for egen Regning i Forening med F. Griffen, som nu bor i Richmond. Om Foraaret 1860, da Cache Dalen blev bebygget, rejste min Kompagnon dertil og bosatte sig, hvorfor jeg fortsatte med Bestillingen alene.

I April-Konferencen 1862 blev jeg kaldet til at gaa til Skandinavien paa Mission. Dette var aldeles uventet og havde en Virkning paa mig lig et elektrisk Stød, da jeg sad i Forsamlingen. Jeg gjorde mig rejsefærdig og bestemte mig til at tage med Kirkens Vogne, som skulde gaa til Florence efter Emigranter. Jeg forlod Salt Lake City den 19de Maj 1862, med kun 50 Cents i Rejsepenge, men et godt Oplag af Proviant — nok til at leve af til vi kom til Florence.

Dette var et meget vaadt Foraar; de mindre Bække vare forvandlede til store Floder, hvilket gav os meget Arbejde med at bygge Broer og lave Veje. Jeg sluttede mig til Brødrene fra 19de Ward, — tre Kuske og en Natvagt. Vi kogte og spiste tilsammen. Jeg var Kok det halve af Rejsen og havde altsaa nok at bestille, naar vi vare i Lejr, og naar vi kjørte, drev jeg de løse Kreaturer, som tilhørte Kompagniet. Det første Uheld, som mødte os, var, at den Vogn, hvori jeg havde mit Rejsetøj, væltede i East Canyon Creek ved Foden af det store Bjærg. Vandet var meget mudret, og mit Tøj blev vaadt og nedsølet. Det Værste af Alt var, at min Kones og Børns Portræter bleve næsten ruinerede.

Vi færgede over Weber-Floden. I Echo Canyon maatte vi bygge en 36 Fod lang Bro og grave en Vej i Bjærgsiden, næsten 100 Fod lang, for at komme over den ellers ubetydelige Bæk. Vi byggede ogsaa en Bro over Yellow Creek. Hams Fork var en halv Mil bred; her lavede vi en Baad af en Vognkasse ved at tætne alle Aabninger og beklæde den udvendig med et Vogndække. Her bleve tre Kompagnier samlede — to „Mormon" Kompagnier og et, som tilhørte de Forenede Staters Regjering.

100 Mand arbejdede i 11 Dage med at bygge tre Broer og lave Vej over denne brusende Vandstrøm.

Vi bleve færgede over Green River, for hvilket vi betalte tre Dollars pr. Vogn. Kreaturerne lode vi svømme over. Den almindelige Færgeløn var fire Dollars for hver Vogn, 75 Cents for hver Kreatur og en Dollars for Hest og Rytter. Nogle California-Emigranter, som vare paa Østsiden af Floden, betalte vor Kaptain tre Dollars for hver af deres Vogne for at bringe dem ned til Færgestedet, omtrent en halv Milsvej, thi deres egne Dyr vare ikke i Stand til at kunne gjøre det paa Grund af Vand og Dynd.

Jeg var behjælpelig med at bringe Vognene af og paa Færgebaaden, og sejlede derfor frem og tilbage med denne. Da vi vare i Færd med at bringe den 16de Vogn over og befandt os midt i Floden, brak det tykke Reb, som var strakt over Floden og Baaden flød med den stærke Strøm. Heldigvis var den i en saa stærk Fart, at den skød ind imod Land, hvor vi — fem eller sex Mand — sprang i Vandet, der var omtrent tre Fod dybt, og trak Vognene af Baaden Det kostede meget Arbejde at faa Vognene bragte til Kjørevejen, men det lykkedes tilsidst.

Vi forlode Green River den 24de Maj, og kjørte derefter mellem 20 a 30 Mil om Dagen. California Emigrationen var meget stor dette Aar. I min Dagbog bemærkede jeg, at det var næsten som et uendeligt Tog, der mødte os fra Morgen til Aften. Vi anslog Vognenes Antal til omtrent tre Tusinde. I Ash Hollow mødte vi den 14de Juli det første Mormonselskab, der bestod af 48 Vogne under Kaptain Brunsons Ledelse.

Den 24de mødte vi Broder Van Cott med det skandinaviske uafhængige Kompagni, der var delt i to Afdelinger, det ene under O. N. Liljenquists og det andet under C. A. Madsens Bestyrelse. Senere hen mødte vi flere Kompagnier af Kirkens Vogne, som medbragte Hellige baade fra Skandinavien og andre Lande.

Torsdag den 29de Juli lejrede vi os paa en Høj omtrent tre Mil fra Florence og vor Rejse over Sletterne var saaledes tilendebragt.

I Florence traf jeg sammen med de øvrige Missionærer, som skulde til Europa. Der vare ni, nemlig C. Holberg, Johan Svenson, J. Stokes, W. W. Willes, John Merritt, M. G. Attwood, Samuel Neslin, D. Gibson og mig selv.

Vi sejlede ned ad Missouri-Floden med Dampbaaden „Westwind" og kom til St. Joseph næste Dag. Her mødte vi Kaptajn W. H. Hooper, som var gaaet forbi os paa Sletterne; han havde i Forening med George Q. Cannon været i Washington som Senator fra Utah, der ogsaa dette Aar bankede paa Døren for at blive optagen som Stat i Unionen, men da som altid forgjæves.

Fra St. Joseph rejste vi med Jærnbane til New York, hvortil vi ankom den 10de. Afstanden fra Florence til New York, ad den Vej vi rejste, var 1427 Mile. Rejsen blev nemlig gjort gjennem Staterne Missouri, Illinois og Michigan, en Del af Kanada og Staten New York.

I New York bleve vi underrettede om, at det ikke var tilladt nogen amerikansk Borger at forlade Landet, eftersom man behøvede flere Mænd til Krigens Fortsættelse; den store amerikanske Borgerkrig rasede nemlig den Gang med fuld Kraft. Derfor skreve vi til Sekretær Seward

i Washington og anholdt om Tilladelse til at fortsætte vor Rejse til vore Missionsmarker. Den 15de modtoge vi et tilfredsstillende Svar fra Krigsdepartementet i Washington, hvorpaa vi uhindret kunde udskibe os, endskjøndt der vare Mænd i Hundredevis, som ønskede at gaa til Europa, men maatte blive tilbage

Den 16de gik vi ombord paa Sejlskibet ,,Francis A. Palmer'', og den 18de bleve vi trukne ud i den aabne Sø af to Dampbaade. Det var en smuk Dag og blikstille, og det var meget behageligt Vejr indtil den 27de. Denne Nat drømte jeg at jeg var ombord paa et Skib, som lagde til en Brygge, og at alle Passagererne gik i Land. Omtrent Kl. 2 om Natten raabte en af Søfolkene ned til os: ,,Skibet er læk!'' Broder Atwood, som var vor Kaptajn, sagde: ,,Liger stille, ,,Boys''. bliv ikke forskrækkede, Alt er vel.'' Foruden os vare der en Del irske og engelskePassagerer ombord. Den Jammer, Hylen og Beden, som nu fandt Sted iblandt dem, var baade latterlig og sørgelig. Der havde aldrig før været holdt Bøn eller sunget iblandt dem, medens vi Missionærer havde holdt vore Bønner regelmæssig. Da vi en Aften ved Sørejsens Begyndelse holdt vor Andagt, og samtidig istemte en Sang, raabte Kaptajnen ned til os: ,,Ophør med dette Spektakel''. Men da han siden blev underretet om hvad vi foretog os, bad han os om Tilgivelse.

Jeg fortalte Brødrene min Drøm, der styrkede dem i Forvisningen om en heldig Rejse; vi laa stille i vore Køjer til Daggry, da vi stode op og begyndte at hjælpe Søfolkene med Pomparbejdet, og fortsatte dermed hver Dag, indtil vi naaede England. Vandet gik dog tilsidst højt op i Lasten, og vi pompede megen Hvede op, thi hermed var Skibet lastet. Hovedpompene midtskibs bleve tilsidst ubrugelige og kun Pompene forude kunde benyttes. Der var imidlertid god Brise hele Tiden, og vi skrede raskt mod vort Rejses Maal. Torsdagen den 9de September gik vi, efter 21 Dages Sørejse, iland i Liverpool.

Fra Hull rejste vi med et lille Dampskib ,,Odin'', ført af Kaptajn Cook, til Kjøbenhavn, hvortil vi (Johan Svenson, C Holberg, H. C. Hansen og jeg) ankom Onsdagen den 17de. Paa Kontoret i Lorentzensgade Nr. 14, traf vi Præsident Geo. Q. Cannon og hans Hustru, Brødrene Joseph F. Smith, Jesse N. Smith, hvilken Sidste var Præsident over den skandinaviske Mission, Patriark John Smith, Ældsterne A. Christensen, H. P. Lund, K. H. Brown, P. Beckstrøm, J. P. R. Johansen, W. W. Cluff og mange andre af det arbejdende Præstedømme i Skandinavien. De vare samlede til Generalraad, som var blevet afholdt den 15de og 16de.

Jeg blev beskikket til at gaa til Jylland og virke som omrejsende Ældste i Aarhus, Fredericia og Skive Konferencer, til hvilken Arbejdsmark jeg begav mig, efter at have besøgt mine Forældre i Lund. En Konference blev afholdt i Aarhus den 21de og 22de Februar 1863. Præsident Jesse N. Smith var nærværende. Han anmodede mig om at komme til Kjøbenhavn, saa snart jeg blev rask; thi min Helbred var paa den Tid ikke god.

Den 6te April rejste jeg i Forening med Broder W. W. Cluff fra Aarhus til Kjøbenhavn, hvor en Konference blev afholdt den 11te og

12te s. M. Om Morgenen den 20de rejste et Selskab Emigranter fra Kjøbenhavn med Dampskib, og samme Dags Aften tog Jesse N. Smith ogsaa afsted til Liverpool med Jærnbanen i Emigrationens Interesse. I sin Fraværelse overlod Præsident Jesse N. Smith Kontorets Bestyrelse til John Smith. Mig beskikkede han til omrejsende Ældste i hele Missionen, idet han samtidig anmodede mig om at blive paa Kontoret, indtil han kom tilbage, for at hjælpe John.

Aarets sidste Emigrantselskab, bestaaende af 135 Voxne og 59 Børn, forlod Kjøbenhavn den 30te April. For dette Selskabs Rejse til New York betalte vi til S. Levy, Agent for Morris & Co., 1316 Rigsdaler. Præsident Smith kom tilbage fra Liverpool den 6te Juni; jeg havde under hans Fraværelse aflagt et Besøg til Skaane Konference.

Den 9de Juni rejste jeg til Gøteborg, og i Forening med Præsident Søderborg besøgte jeg forskjellige Dele af Konferencen samt holdt en Del Forsamlinger. Fortsatte derefter, som mit Kald fordrede, med at besøge de forskjellige Konferencer i Sverige og Danmark og havde stor Glæde under mit Arbejde.

Ved en Lejlighed besøgte jeg ogsaa Øen Bornholm, der er sex danske Mile lang og fire Mile bred. Her holdt vi Forsamling i en Skov (som ligger midt paa Øen) den 10de Juli, en Dag, som almindelig højtideligholdes af de Sidste-Dages Hellige paa Bornholm til Erindring om den første Daabshandling, som blev udført der paa Øen i denne Uddeling. Vi deltoge med hverandre i et Kjærlighedsmaaltid og havde en glædelig Sammenkomst. En af Søster Andrea Piil for Lejligheden forfattet Sang blev afsunget. Der vil findes i et af „Bikubens" sidste Numre. (10de Aargang Nr. 8.)

Brødrene Brigham Young, jun. og Chance W. West besøgte Kjøbenhavn, ogForsamlinger bleve afholdte i Hotel „Phønix", den 18de og 19de Juli. Jeg oversatte de engelske Brødres Taler i Forsamlingerne og ledsagede dem derefter paa et Besøg til Lund og Malmø. Noget senere besøgte jeg Norrköping for at bilægge en Del Misforstaaelser, som vare opkomne dersteds iblandt de Hellige med Hensyn til nogle af Brødrene. Der afholdtes Generalraad i Kjøbenhavn den 18de og 19de September og Konference den 20de. Jeg var ogsaa ved denne Lejlighed Tolk for Præsident Cannon. Det blev i denne Konference vedtaget, at hele Missionen skulde forene sig for at betale den gamle Boggjæld, der beløb sig til 7000 Rigsdaler. Over et Tusinde Mennesker bivaanede denne Konference der afholdtes paa Enighedsværn.

Jeg fortsatte mine Rejser i Missionen, og befandt mig i Vejle, da Telegrafen bragte den Nyhed, at Frederik den Syvende var afgaaet ved Døden den 15de November 1863, om Eftermiddagen Kl. 3, i sit 55de Aars Alder og sit 15de Regjerings Aar. Den 16de blev Prins Kristian udvalgt til Konge i Danmark under Navn af Kristian den Niende.

Kong Frederiks Død syntes at give Anledning til Krigen, der længe havde truet med at udbryde mellem Danmark og Tyskland; 10,000 Mand bleve strax indkaldte til Tjenesten. Den 18de December blev den afdøde Konge begravet. Jeg stod paa Kongens Nytorv i Kjøbenhavn og saa'Ligprocessionen, der var omtrent en halv dansk Mil lang. Liget blev

ført til Roeskilde og der bisat i Kongernes Gravkammer i Domkirken.

I Februar Maaned 1864 tog Krigen sin Begyndelse. Det første Slag stod ved Mysunde, hvor 3000 Danske dreve Tyskerne tilbage; 150 Danske bleve dræbte, og nogle Dage senere maatte Danskerne vige for Overmagten.

Da jeg den 25de Marts kom til Kjøbenhavn fra Skaane, var Broder Thomas Taylor paa Kontoret. Han var sendt fra England for at skulle overtage Bestyrelsen af Missionen efter Jesse N. Smith, som nu havde Tilladelse til at rejse hjem. Et Konferencemøde blev afholdt den 26de og 27de. Senere blev imidlertid Samuel L. Sprague beskikket til Præsident for den skandinaviske Mission, ifølge en Skrivelse fra Præsident Young i Salt Lake City.

Den 13de afrejste Jesse N. Smith, John Smith og Thomas Taylor med Emigrantselskabet, som bestod af 365 Personer.

Efter Præsident Spragues Ønske opholdt jeg mig derefter i Kjøbenhavn det meste af Tiden.

Den 11te Maj kom Broder Jesse N. Smith aldeles uventet tilbage til Kjøbenhavn ledsaget af Broder John W. Young. Jeg besøgte Malmø og Lund i Selskab med Broder Young, der tilligemed Ældste Smith atter forlod Kjøbenhavn den 23de og rejste tilbage til Liverpool.

I et Raad, som blev afholdt den 1ste August 1864, paa Kontoret i Kjøbenhavn, ved hvilket Brødrene S. L. Sprague, G. W. Gee, C. Widerborg og A. W. Winberg vare tilstede, overtog Widerborg, der var kommen fra Utah nogle Dage i Forvejen, Præsidiet over den skandinaviske Mission.

Jeg begyndte derefter paany at rejse omkring i Missionen. Efter en Tur til Malmø blev jeg angreben af en haard Sygdom, og var ikke i Stand til at kunne fortsætte mit Arbejde i Missionen førend den 16de September. De tyske Tropper havde paa den Tid besat alle de jyske Byer, men da der var Vaabenhvile fik jeg et Pas af de tyske Myndigheder, og kunde saaledes rejse frit allevegne. Præsident Widerborg kom ogsaa over til Jylland, og i Forening med ham overværede jeg Konferencemøderne i Aalborg, Aarhus og Vejle.

Medens jeg var paa en Rundrejse i Vendsyssel i Forening med Ældste Jens Thomsen, der virkede som omrejsende Ældste i Konferencen, blev det os fortalt, at Præsten Nergaard i Ugelt Sogn, ved en vis Lejlighed prædikede i sin Kirke om Joseph Smith og sagde, at han (Joseph Smith) nu befandt sig, hvor Løgnens Fader er. Han sagde ogsaa, at om Barnedaaben ikke var overensstemmende med Skrifterne, vilde han ønske, at hans Tunge maatte lammes og hans højre Arm visne. Gud hørte Præstens Bøn. En kort Tid derefter var hans Tunge saa lam, at han ikke kunde prædike, og hans højre Haand havde mistet sin Kraft, saa at han ej kunde skrive. Han blev siden lam i hele Legemet og døde som en elendig Stakkel nogle Aar derefter. Folket i Egnen betragtede dette som en Straf, der kom over Præsten, for hans Kamp mod „Mormonismen“.

Den 25de og 26de Januar 1865 overværede jeg Konferencemødet i Malmø. Øresund frøs til og Dampskibsfarten ophørte mellem Malmø og Kjøbenhavn, hvorfor jeg for at komme tilbage til sidstnævnte Sted maatte tage til Helsingborg, for der at komme over Sundet. Jeg gjorde

Akkord med to Drenge om at færge mig over for fire svenske Rigsdaler. Det var meget taaget, og vi vare derfor ikke komne ret lang ud paa Søen førend Landet var usynligt paa begge Sider. En stærk Strøm gik mod Nord, og Sundet var fyldt med Isstykker af alle Størrelser. Efter at vi havde sejlet mellem disse i to Timer, med Fare for hvert Øjeblik at faa vor Baad knust, løftedes Taagen, og vi saa' da,at Strømmen havde drevet os et godtStykke ud iKattegattet. Taagen sænkede sig atter efter nogle Sekunders Forløb, men vi vidste nu, hvilken Retning vi skulde tage for at komme i Land, og vi kom saaledes lykkelig og vel til Helsingør, hvilket næppe havde blevet Tilfældet, hvis Taagen ikke havde lettet sig dette Øjeblik. Jeg tilskriver denne Tildragelse Forsynets Styrelse.

Senere paa Vinteren gjorde jeg en Tur til Fyen og Jylland, og maatte tage over Belterne med Isbaade. Om Foraaret besøgte jeg Sverige for sidste Gang. Den 30te April døbte jeg min Søster Josephine og to andre unge Piger. Emigranterne begyndte at samles til Kjøbenhavn. Jeg var bleven afløst med Tilladelse til at rejse hjem, og den 4de Maj forlod Emigrantselskabet Danmarks Hovedstad. Denne min Mission var derfor saa vidt tilende, og jeg var nu paa Rejsen mod mit Hjem. Min Moder og Søster Josephine befandt sig i Selskabet. Da dette Selskabs Rejse allerede er temmelig udførligt omtalt i MORGENSTJERNEN, er det ikke nødvendigt for mig at sige meget herom. Af de syv Brødre, som bleve saarede i Ørkenen af Indianerne, der overfaldt os i den Hensigt at stjæle vore Kreaturer, blev Johan Svenson, skudt i den højre Arm med tre Pile, af hvilke den ene satte sig fast i hans Sideben; og derved frelstes hans Liv. P. O. Holmgren fik en Kugle gjennem Laaret. S. Nilson fra Landskrona blev skudt i Ryggen af en Pil, som gik næsten helt igjennem ham. Peter Christensen fra Hobroegnen fik en Pil i Nakken og en i Kinden; begge sadde fast og maatte trækkes ud. F. C. Grundtvig blev truffen af enPil iHoften. Christen Pedersen fik fire Pile i den venstre Arm, og en Kugle strejfede Broder Eriksens Næse og Ansigt. Efter hvad vi kunde forstaa bleve fire Indianere saarede, thi vi kom alle under Vaaben i et Øjeblik og besvarede Ilden saa godt vi kunde. Jeg var et Øjenvidne til, at Søster Grundtvig blev tagen af to ridende Indianere, som mødte hende paa Vejen, maaske 40 Rods fra Lejren. Den ene af dem sprang af Hesten, tog hende i sine Arme og løftede hende op til den anden, hvorpaa begge forsvandt paa den anden Side af Skoven. Ingen har nogensinde siden hørt fra hende.

(Sluttes i næste Nr.)

MORGENSTJERNEN, et Maanedsskrift, indeholdende Taler af Kirkens ledende Mænd, biografiske Skizzer, osv., redigeres af Andrew Jenson, udgives af Winberg & Jenson, Salt Lake City, og udkommer omtrent d. 1ste i hver Maaned som Følgeblad til BIKUBEN, tilligemed hvilken den koster $2.00 om Aaret i Forskud, med Porto iberegnet. Alene koster den $1.00 om Aaret.

Kontor: Franklin Avenue Nr. 42.

Adresse: WINBERG & JENSON, P. O. Box 345, SALT LAKE CITY, UTAH.

MORGENSTJERNEN.

ET MAANEDSSKRIFT.

"*Uagtet han er död, taler han dog.*"—Parley P. Pratt.

Nr. 12. DECEMBER 1885. 4de Aarg.

TALE AF ÆLDSTE ANDREW JENSON,

afholdt i den skandinaviske Forsamling i 13de Wards Forsamlingslokale, Salt Lake City, Onsdag Aften den 11te November 1885.

Ved at lytte til Broder Christiansens Bemærkninger kom jeg til at tænke paa den første Gang, jeg mødte ham, for en tyve Aar siden. Det var i Aaret 1865 at det første større Selskab Missionærer blev udsendt fra Zion til Skandinavien, og iblandt dem var Broder Christiansen. Han er den allerførste Mand, der blev ordineret til Ældste i Skandinavien; ikke den allerførste til Præstedømmet, thi der var allerede nogle Faa, som bare det mindre Præstedømme førend hans Ordination til Ældsteembedet. Den Lejlighed, jeg hentyder til, var ved et Konferencemøde, som blev afholdt i en Lade, tæt ved den lille Kjøbstad Hjørring i Vendsyssel. Broder Christiansen var netop ankommen fra Zion og gav os en Beretning om de Helliges Bjærghjem, om Afskeden fra Hustru, Børn og Venner, samt Vandringen gjennem Ørkenen. Alt dette var naturligvis noget Nyt for os, og det gjorde et saadant Indtryk paa alle Tilstedeværende, at der næppe var et tørt Øje i Forsamlingen.

I Aften ankom her til Salt Lake City det tre og halvfjerdsindstyvende Selskab Emigranter fra Skandinavien. Jeg har holdt nogenlunde Regnskab med de forskjellige Kompagnier, saa og med hvad der i Almindelighed er foregaaet i Skandinavien siden vort Folk begyndte at udvandre der fra her til vort Bjærghjem. Jeg har glædet mig mange Gange ved Tanken om at være født i et Land, hvor Forfatningen var fri nok til at tillade Evangeliet at blive prædiket, medens dette var forbudt i Nabolandene. Tænk om vi vare fødte i Østerrig, Tyskland, Frankrig eller Italien, hvor Evangeliets Prædiken paa Grund af strænge Love er forbudt, vi vilde da næppe nogensinde have kommet her til, men fordi vi bleve fødte i Skandinavien — Danmark, Sverige eller Norge —, hvor man i det mindste tildels taaler Evangeliets Forkyndelse, kjendte vi den gode Hyrdes Røst, da den lød for os i vore Fædrenehjem, og derfor ere vi her i Aften eller spredte i forskjellige Dele af Utah Territorium.

Jeg opdager, ved at tælle sammen, at siden 1850, da Erastus Snow og tre andre Ældster først satte deres

Fod paa Skandinaviens Jordbund, have omtrent 450 Ældster fra Zion fulgt deres Spor. Jeg finder ogsaa, ved at undersøge de statistiske Rapporter, at omtrent 39,000 Sjæle ere blevne døbte i Skandinavien siden Evangeliet blev indført der til. Af disse er omkring 22,000 Danske, 13,000 Svenske og 5000 Norske. Med de tre og halvfjerdsindstyve Selskaber er der ankommet her til over 24,000 Sjæle,foruden adskillige Hundreder, som have emigreret paa egen Haand. Dette er betydeligt, og dog kan det paa den anden Side ogsaa siges at være Lidet, thi disse 450 Missionærer, der have været udsendte fra Zion til Skandinavien,have været underkastede store Besværligheder og Udgifter. Antage vi for Exempel, at hver Missionær i Gjennemsnit har arbejdet to Aar,saa have vi her 900 Aars Missionsvirksomhed af Utah-Ældster i de skandinaviske Lande, for ikke at tale om det store Antal af Landets egne Sønner, der have virket i Missionsmarken. Tage vi ligeledes i Betragtning de uhyre Pengesummer, der ere gaaede med til disse Missionærers Rejseudgifter og Underholdning, finde vi, at hver Sjæl, der er bleven indsamlet fra de skandinaviske Lande, har kostet betydeligt. Naturligvis er det i andre Lande ligesaa. Alene Udgifterne til at udbrede det skrevne Ord have været store. Af Bøger og Skrifter i det dansk-norske og svenske Sprog, hvoriblandt „Skandinaviens Stjerne“, „Nordstjernan“ og „Ungdommens Raadgiver“ ere medregnede, har der været trykt omtrent tre Millioner Exemplarer. Den gamle F. E. Bording trykkede alene, medens han levede,henimod 2,225,000 Bøger og Skrifter for Missionen. Tage vi alt dette i Betragtning og meget Mere, kunne vi i Sandhed bære Vidnesbyrd om, at det skandinaviske Folk er et selvopofrende Folk. Jeg tør saaledes sige, at Størsteparten af de, der ere komne op i Aar, ere emigrerede ved Pengehjælp sendt her fra. I Førstningen var det anderledes; da kunde man ikke skrive herop og bede om Hjælp, thi man havde ingen Landsmænd i de Helliges Hjem; men eftersom Tiden randt og Skandinaverne samledes i disse Dale, voxede ogsaa med hvert Aar Hjælpen herfra. Og lad det blive sagt her i Aften,at vore Landsmænd have udvist en Varmhjærtighed og Hjælpsomhed, der vil staa skrevet til deres Ros saalænge Tiden varer; og naar Englene i Himmelen en Gang skulle oplade Bøgerne,hvori de have holdt nøjagtig Regnskab over hvad vi i vor Ufuldkommenhed have gjort i Kjødet, da tør jeg sige, at de skandinaviske Hellige ville se og høre Noget, hvorover de ville glæde sig og have Grund til at føle sig stolte.

For nogle Aar siden, da der ved Hjælp af det vedvarende Emigrationsfond udfriedes saa mange Hellige fra Europa, gjorde det skandinaviske Folk rigeligt deres Del; men da de indskudte Midler i Almindelighed sjælden naaede længere end til England, gik Skandinaverne tilværks og organiserede paa mange forskjellige Steder skandinaviske Emigrationsfund, hvorved deres Landsmænd i Snese- og Hundredevis bleve udfriede. For Nærværende udstrækkes Hjælpen til de fattige Hellige i Skandinavien hovedsagelig af private Individer,der sende Penge eller Billetter for deres Slægtninge og Venners Rejse. Meget Mere kunde siges til Ros for de skandinaviske Hellige, men det bør os ikke at

tage Æren til os selv: den tilkommer Gud i Himmelen. Dog kunne vi være forvissede om, at vi ville erholde Lønnen for hvad Godt vi have gjort, og det paa en Tid, da vi mest behøver den.

Det bedrøver mig at høre, at man i den senere Tid i Danmark har begyndt at uddrive Missionærerne. Hidtil har det været Norge og Sverige, der fra Tid til anden har forfulgt vore Brødre. Nu synes Bladet at vende sig. Den danske Nation, til Trods for sin Grundlov, uddriver nu Missionærerne, medens Sverige forholdsvis lader dem i Fred. I Stockholm, hvor man i tidligere Dage næppe turde vise sig, findes nu den mest blomstrende Konference i den skandinaviske Mission. Forhen var det Skaane, der afgav den rigeste Høst, og her var det ogsaa, at ,,Mormonismen'' først slog Rødder i Svea Riget. Det vil nemlig erindres, at Ældste John E. Forsgrens Forsøg paa at aabne Evangeliets Dør i 1850 i Gefle og sammes Nabolag mislykkedes, thi efter at han havde døbt sin kjødelige Broder og Søster samt nogle Andre, blev han landsforvist, og kun i sidste Øjeblik, ved den amerikanske Ministers Mellemkomst i Kjøbenhavn, reddet fra at blive sendt tilbage til Amerika. Derefter hengik flere Aar inden Isen kunde blive brudt i Stockholm og Sveriges nordlige Provindser; men derimod rettede Ældsterne deres Opmærksomhed paa den nær Danmark liggende svenske Provins Skaane, hvor de første Grene af Kirken, trods Fængsling, Forfølgelse og næsten enhver Slags Modstand, bleve organiserede i 1853, og hvor Skaane Konference endnu eksisterer, skjøndt den langtfra er saa frugtbar som den plejede at være. Gradvis rykkede Missionærerne mod Nord, indtil det i 1854 lykkedes dem at aabne Evangeliets Dør i Sveriges Hovedstad, hvor der for Tiden findes en stor Gren af Kirken i en sund og trivelig Forfatning. Danmark har afgivet sin Del, og fra intet Sted i Verden er der kommen saa mange Sidste-Dages Hellige i Forhold til Størrelse og Folkemængde, som fra det lille Vendsyssel, i Nørre Jylland — samme Landsdel, hvor Katholicismen forgjæves forsøgte at vinde Indpas for Aarhundreder siden. Katholikerne kaldte derfor ogsaa Limfjorden ,,Retfærdighedens nordligste Grænse.''

Norge har tilsyneladende ikke afgivet saa stort et Antal Hellige, men hvis man betænker, at Sverige har fem Millioner Indbyggere, medens Norge kun har halvanden, bliver Forholdet ikke saa ugunstigt endda; og skulde Danmark helt fordrive vore Missionærer, haabe vi, at disse maa kunne finde Tilflugt hos Broderlandene indtil Dørene atter aabnes.

Der er en Ting, vi kunne glæde os over, nemlig, at af de fire og tyve eller fem og tyve Tusinde Hellige, som ere udvandrede fra Skandinavien, er den overvejende Del forbleven trofaste. Evangeliets Annammelse kan passende sammenlignes med en Væddeløbsbane, paa hvilken Mange begynde Løbet, men kun faa holde ud til Maalet og vinder Belønningen. Muligvis kunne nogle af Eder erindre Mange, som tidligere tilhørte Kirken, men som i Dag ikke ere Medlemmer deraf, og iblandt Saadanne Flere, som i sin Tid tilsyneladende vare meget nidkjære i at udbrede Evangeliets Lys, samt vare i Besiddelse af Guds Aand i stor Fylde. Jeg selv kan fra min korte Erfaring i Livet erindre flere unge Mænd, der en Gang vare dygtige,

duelige og indflydelsesrige Arbejdere i Herrens Vingaard, og bleve betragtede som lysende Stjerner i Samfundet, men som pludselig bleve fuldstændig ubrugelige. Man undrede sig derover og tænkte: Hvad kan der være i Vejen med dem? Efter nogle Uger eller Maaneders Forløb blev ofte Svaret dette: De faldt i Overtrædelse, hvorved de, ifølge Pagtens Bog, tabte Troen og begyndte at frygte; og eftersom de ikke omvendte sig, forvandledes det Lys, de tidligere vare i Besiddelse af, til Mørke, og hvor stort blev ikke dette Mørke? Jo i mange Tilfælde stort nok til at gjøre Paagjældende til Apostater og bitre Fjender af den Sag, de tidligere virkede for at fremme. Dette burde tjene os til Advarsel; og vi burde stedse erindre, at ingen Overtræder kan vedvarende bestaa i dette Rige. Men skjøndt mange af vore Landsmænd, som have taget Kristi Kors op for at følge ham efter, ere faldne — nogle i de gamle Lande og Andre efter Ankomsten til disse Dale — er Procentantallet af Frafaldne dog meget mindre end i noget andet Land, hvor Evangeliet har været prædiket. Af de Titusinder og Hundredtusinder, som ere blevne døbte i Amerika og Storbritannien siden Kirkens Oprettelse, ere saaledes kun en mindre Part forblevne trofaste.

Ved at overveje hvad den danske Regjering eller visse ,,nidkjære kristne" Embedsmænd i Danmark have gjort mod vore Missionærer for nylig, har jeg ikke kunnet undlade at anstille Betragtninger over det Forhold, der existerer mellem os og den saakaldte kristne Verden. Uagtet vi i disse mange Aar have bevist paa det Klareste og Bestemteste, at vi prædike Bibelens rene og sande Lære, at det Evangelium, vi forkynde, er i enhver Enkelthed det samme, som blev forkyndt af Jesus og hans Apostle fordum, at vor Kirkes Organisation er efter det gamle apostoliske Mønster, at Tegn følge de Troende og Guds Kraft og Velsignelser allevegne følge vore Ældsters Bestræbelser, ere vi dog det eneste Troessamfund, som ikke kan taales i den ,,kristne" Verden. Er det ikke Besynderligt, at man i protestantiske Lande som Danmark, Sverige, Norge og Tyskland, hvor den almindelig herskende Religion kaldes den rene evangeliske Lære, netop vil tillade Enhver, som *afviger* fra den virkelige *evangeliske* Lære, fri Religionsøvelse, og kun udelukker dem, som prædike det oprindelige Evangelium rent og uforfalsket, saaledes som Jesus og hans Apostle fordum og de Sidste-Dages Hellige nu gjøre. Lad os tage Staden Kjøbenhavn som et Exempel. Her findes Vor Frelsers Kirke, Johannes-Kirken, St. Jakobs-Kirken og flere andre smukke Gudsdyrkelsestempler, opkaldte efter fordums Apostle og Hellige. Vi komme som Budbærere om de selv samme Lærdomme, som forkyndtes af de Mænd, til hvis Ære de have bygget og indviet deres Kirker, og bede om Tilladelse til at prædike i dem. Vil man tilstede os det? Paa ingen Maade. Af alle Troesbekjendere og af alle Sekter og Partier ere vi de sidste, man vilde tænke paa at unde et saadant Privilegium. Eller omvendt, man vil, i det mindste i mange Tilfælde, tillade alle undtagen os at prædike i deres Gudsdyrkelseshuse. I den Grad have Menneskene overtraadt Lovene, forvendt Skikkene og gjort den evige Pagt til Intet, at den ,,kristne" Verden vil taale enhver Slags Tro, kun ikke den rette;

enhver Art paatagen Omvendelse, kun ikke den rigtige Omvendelse fra Synd samt falske Traditioner og Vildfarelser, enhver Slags Daab — Bestænkelse eller Overøselse for Gamle og Unge; alt kan være godt og taales — kun ikke den rette Daab, som Apostlen Paulus hentyder til, naar han taler om ,,én Herre, én Tro, én Daab" osv.

Man vil endvidere taale og anerkjende enhver spirituel Indskydelse, Aandebanken og Spaadom indbefattet, kun ikke den Helligaand, der, efter Kristi Kirkes Mønster, meddeles ved Haandspaalæggelse af Guds Tjenere. Biskopper, Provster, Præster, Kapellaner og andre Gejstlige æres og anerkjendes, kun ikke dem, der ere bemyndigede som virkelige Apostle, Profeter, Hyrder og Lærere til at forvalte Guds Huses Ordinancer paa den rette Maade. Man har stor Tro paa Troldom, Hexeri og Djævelens Magt; men forkaster aldeles Tilkjendegivelsen af Guds Kraft, le ad Tanken om Syges Helbredelse, bespotte dem, der tro paa Profetiens Gave, som Paulus siger, at Menighedens Medlemmer skulde tragte efter fremfor enhver anden Gave, gjøre Nar ad Tungemaalsgaven og betragte dem som Taabelige og Forrykte, som tro paa, at Syner, Aabenbarelse og Drømme komme fra Herren. Mon gamle Esaias nogensinde forudsaa, at hans Profeti (24de Kap.) skulde opfyldes saa bogstaveligt? og mon den store Apostel Paulus, naar han i sine Breve til Thessalonikerne taler om det store Frafald, nogensinde drømte om, hvor grundigt dette skulde finde Sted overfor ethvert enkelt Princip af Evangeliet, som han prædikede? Men vi, som leve i det nittende Aarhundrede, kunne visselig bære Vidnesbyrd om, at disse Guds Tjenere talte Sandhed.

Jeg har ofte tænkt paa hvad Gejstligheden i det ellers frihedselskende Norge gjorde i 1853, da man efter *moden Overvejelse* kom til den alvorlige Slutning, at ,,Mormonerne" — de eneste sande og virkelige Kristne paa Jorden i denne vor Tid og Slægt — slet ikke vare at betragte som Kristne og altsaa ikke burde beskyttes under Dissenterloven. Aarsagen, hvorfor vi i Verdens Øjne ikke ere Kristne, er fordi vi prædike Kristi sande Lære, vandre i hans Fodspor, og ikke alene bekjende ham med Læberne, men bestræbe os for at holde hans Befalinger. Det er derfor at Verden — den kristne Verden — hader os i Dag; det er derfor, at man udviser vore Ældster fra Danmark; det er derfor, at saa mange af vore Brødre have sukket i Uger, Maaneder og Aar i de skumle norske Fængsler; det er derfor, at de Første, som annammede Evangeliet i Skaane, bleve piskede, mulkterede og fængslede af Regjeringens ,,kristne" Repræsentanter; og — lad det høres til Jordens Ender — det er derfor vore Brødre i dette lovpriste Amerikas Land nu sukke i afskyelige Fængsler og efterjages som vilde Dyr, medens Mødrene hjemme ere badede i Taarer, og Børnene forgjæves spørge efter Papa, som maa lide fordi han ikke vilde forskyde dem og jage dem hjælpeløse ud i den kolde og følesløse Verden.

Men der vil ske en Forandring. Der vil komme en Dag, da Herren vil belønne Zions Trætte og gaa irette med hendes Fjender. Om en kort Tid vil Kristus vise sig i Himmelens Skyer for at beundres i sine Hellige; men bringe Hævn over de Ugudelige. Da skulle de, som ,,Dig

(Zion) trængte, blive som Halm." Da og ikke før ville de Helliges Lidelser ophøre. Men indtil den Tid oprinder kunne vi ikke forvente Andet af Verden end Forfølgelse, Fængsel og Undertrykkelse; indtil den Tid vil vor Lod blive Lidelser, Møje og Død; men lad os erindre, hvad Jesus sagde, at den, som mister sit Liv for hans Skyld, skal arve evigt Liv; og lad os, Brødre og Søstre, sætte vort Haab til dette herlige Løfte, og stedse stole paa den almægtige Gud, forvissede om, at han vil holde sine Løfter, og at vor Løn er sikker, hvis vi forblive trofaste. Og naar Guds Rige har sejret og triumferet over sine Fjender, vil der blive Hvile for os — men ikke før.

Maa Gud hjælpe os til Trofasthed og Uholdenhed, er min Bøn i Jesu Navn. Amen.

Tillæg til
ERINDRINGER FRA MISSIONEN I SKANDINAVIEN.

(1884 — Fortsat.)

22de og 25de August. Det 68de Emigrantselskab fra Skandinavien afrejste fra Kjøbenhavn og Kristiania. (Se 3die Aarg., Side 303 og 371.) Ved dette Selskabs Afrejse afløstes Emil Andersen af Jørgen Hansen som Præsident for Kjøbenhavns, S. Sørensen af F. F. Hintze som Præsident for Aalborg, og C. A. Tietjen af H. D. Pettersson som Præsident for Skaane Konference.

27de og 28de Sept. Konferencemøde afholdtes i Stockholm, Sverige, og overværedes af Zionsældsterne A. H. Lund, C. A. Ek, A. Petersen, G. A. Rosengren, L. F. Svalberg, A. Rehnstrøm, Oley Olson, Charles Lindquist, L. M. Bod og August Svenson.

4de og 5te Oktbr. Konferencemøde afholdtes i Kristiania, Norge, og overværedes af Zionsældsterne A. H. Lund, M. Christoffersen, C. H. Steffensen, T. A. Thoresen, H. Poulsen, J. Monson og C. J. Christensen.

8de Oktbr. Ældste A. S. Hedberg ankom til Aabo som Missionær til Finland.

11te og 12te Oktbr. Konferencemøde afholdtes i Gøteborg, Sverige, og overværedes af Zionsældsterne A. H. Lund, B. M. Ravsten, G. L. Rosengren, E. Erikson, S. P. Nilson og A. C. Anderson.

25 og 26de Oktbr. Konferencemøde afholdtes i Aalborg, Danmark, og overværedes af A. H. Lund, F. F. Hintze, C. Nielsen, D. K. Brown, M. Jensen, C. Knudsen, L. P. Jensen og Jens Nielsen.

17de Oktbr. Aarets sidste eller det 69de Emigrantselskab fra Skandinavien, bestaaende af 66 Sjæle og otte hjemvendende Missionærer (foruden 18 Emigranter under C. H. Steffensens Ledelse, der samme Dag afrejste fra Kristiania) afsejlede fra Kjøbenhavn med Dampskibet „Bravo". Efter Ankomsten til Liverpool bleve de underrettede om, at Dampskibet „Nevada", som skulde have ført dem over Atlanterhavet, var ubrugbart, hvorfor de den 23de afsejlede med Dampskibet „City of Berlin", (et af Inman Liniens Skibe), der ankom til New York den 2den Novbr. Emigranterne fortsatte Rejsen med Jærnbanen fra Jersey City den næste Dag og ankom til Salt Lake City d. 9de. Utahældsterne, som rejste hjem med dette Kompagni, vare C. A. Ek, Selskabets Leder, C. H. Steffensen, Andrew Pederson, Bengt M. Ravsten, Charles Jensen, Frederik Julius Christiansen, August Svenson, P. E. B. Hammer og Hans Christensen.

Oktober. Ved Aarets sidste Emigrantselskabs Afrejse fra Skandinavien afløstes C. A. Ek af Oley

Olson som Præsident for Stockholms, og B. M. Ravsten af G. L. Rosengren som Præsident for Gøteborgs Konference.

1ste Novbr. 14 Missionærer ankom til Kjøbenhavn fra Utah og bleve beskikkede som følger: Christian Anderson og Nephi Petersen, beskikkedes til at arbejde i Kristiania Konference, Edward Hanson i Stockholms, S. A. Wannberg og Carl Gustav Anderson i Gøteborgs, Matts S. Mattson og J. Jeppeson i Skaane, Mads P. Madsen og P. W. Petersen i Kjøbenhavns, Chr. Christiansen, T. R. Schrøder og N. C. Christensen i Aarhus og C. Nielsen Lundsten og Niels Hansen i Aalborg Konference.

8de Novbr. Ældste R. Borgquist ankom til Kjøbenhavn som Missionær fra Utah og blev anvist Arbejdsmark i Skaane Konference.

2den Novbr. James H. Clinger fra Provo ankom til Kjøbenhavn og beskikkedes til at virke som Missionær i Norge.

1ste og 2den Novbr. Konferencemøde afholdtes i Aarhus, Danmark, og overværedes af Zionsældsterne A. H. Lund, O. Sørensen, F. F. Hintze, J. Olson, F. Ludvigsen, O. Hansen, og N. C. Mortensen.

8de og 9de Novbr. Konferencemøde afholdtes i Malmø, Sverige.

15de og 16de Novbr. Konferencemøde afholdtes i Kjøbenhavn, Danmark, og overværedes af Zionsældsterne A. H. Lund, J. Hansen, N. W. Petersen, L. Larsen, A. Valentine, A. Andersen, C. F. Olsen, Andrew Christensen, R. Borgquist, H. D. Pettersson, M. P. Madsen, F. Christensen, C. F. Olsen, T. R. Schrøder og Andre.

18de Novbr. Ni Zionsældster ankom til Kjøbenhavn og modtoge deres Beskikkelser som følger: Andrew Olsen, A. G. Sandberg og C. I. Strømberg beskikkedes til at arbejde i Stockholms, John J. Johnson og J. C. Mortensen i Aarhus, J. A. Elisen og August K. Anderson i Gøteborgs, Lars Toolson og P. M. Anderson i Skaane Konference.

25de Decbr. R. P. Marquardson fra Elsinore, Utah, ankom til Kjøbenhavn og beskikkedes til at arbejde i Aarhus Konference.

Den statistiskeRapport forAaret 1884 udviste, at der i Aarets Løb vare døbte 767 Personer i hele Missionen. 531 Medlemmer havde emigreret, 257 blevne udelukkede, og 66 vare døde. Af de Døbte vare 368 i Sverige, 279 i Danmark og 120 i Norge. Som Præsidenter for Konferencer virkede J. Hansen i Kjøbenhavns, O. Sørensen i Aarhus, F. F. Hintze i Aalborg, M. Christoffersen i Kristiania, O. Olson i Stockholms, G. L. Rosengren i Gøteborgs og H. D. Pettersson i Skaane Konference.

SLUTNING.

Der har ialt været organiseret 17 Konferencer i den skandinaviske Mission, nemlig 11 (Fredericia, Aalborg, Kjøbenhavns, Bornholms, Vendsyssels, Lollands, Fyens, Aarhus, Skive, Øernes og Odense) i Danmark, 1 (Brevigs eller Kristiania) i Norge, og 5 (Skaane, Stockholms, Gøteborgs, Norrkøpings og Sundsvalls eller Norrlands) i Sverige. Af disse existere endnu (Juni 1885) 7, nemlig KjøbenhavnsKonference med 6 Grene og 706 Medlemmer, Aarhus Konference med 4 Grene og 564 Medlemmer, Aalborg Konference med 4 Grene og 346 Medlemmer, Kristiania Konference med 8 Grene og 831 Medlemmer, Stockholms Konference med 8 Grene og 1266 Medlemmer, Gøteborgs Konference med 7 Grene og 523 Medlemmer og Skaane Konference med 6 Grene og 302 Medlemmer. Desforuden er der en Gren paa Island med 22 Medlemmer.

Som Tillæg til den statistiske Oversigt i Slutningen af MORGENSTJERNENS 3die Aargang vil vi tilføje, at der i de 18 Maaneder, indbefattende Aaret 1884 og Halvaaret 1885, ere blevne døbte i Skandinavien 1084, emigrerede 596, udelukte 337, og 89 ere døde.

FREDERICIA KONFERENCE

blev oprettet i en Generalkonference i Kjøbenhavn d 15de Novbr. 1851 og indbefattede hele det sydlige Jylland, saa langt nord som Randers, samt Fyen, Langeland og andre mindre Øer. I 1852 blev den slesvigske Gren tillagt. Da Aarhus Konference blev organiseret om Sommeren 1857, mistede Fredericia Konference sine nordlige Grene, og d. 13de April 1868 blev den helt opløst og tillagt Aarhus Konference.

Følgende Brødre præsiderede over Fredericia Konference i uafbrudt Følgerække: Christian Larsen fra d. 15de Novbr. 1851, Niels Mikkelsen fra Aug. 1852, A. Andersen fra Decbr. 1852, Jens Jørgensen fra Decbr. 1853, Christoffer O. Folkmann fra Febr. 1857, Peter Nielsen fra Febr. 1858, J. P. R. Johansen fra Marts 1861, Jens Chr. Olsen fra Febr. 1863, Gustaf Pegau fra Decbr. 1864, W. F. O. Behrman fra Oktbr. 1866 (J. M. Christensen bestyrede Konferencen et Par Maaneder om Sommeren 1865, fordi Behrman maatte fjærne sig paa Grund af Militærtjenesten), F. C. Sørensen (den første Præsident fra Zion) fra Jan. 1866, Søren Iversen fra d. 20de Maj 1866 og A. Larsen fra d. 25de Maj 1867 til Konferencens Opløsning.

AALBORG KONFERENCE

blev oprettet i Generalkonferencen i Kjøbenhavn d. 16de Novbr. 1851 og indbefattede den nordlige Halvdel af Nørre-Jylland, men ved Oprettelsen af Vendsyssels Konference d. 14de Aug. 1852, samt Aarhus og Skive Konferencer om Sommeren 1857, blev dens Grænser for en Tid betydelig indskrænkede. Ved Nytaarstid 1864 blev imidlertid Skive Konference ophævet og tildels tillagt Aalborg, medens hele Vendsyssel blev tillagt i 1868. For Nærværende indbefatter Aalborg Konference hele den Del af Nørre-Jylland, som ligger nord for Limfjorden tilligemed de i samme liggende Øer (hele Aalborg Stift) og det saakaldte Himmerland der strækker sig syd til Hobro og Mariager Fjord.

Ældste Chr. Christansen var den første Præsident for Aalborg Konference. Efter ham præsiderede Johannes Larsen fra d. 7de Novbr. 1852, C. D. Fjeldsted fra d. 5te Marts 1856, J. F. Klingbæk fra d. 10de Febr. 1858, Hans Jensen fra d. 23de Novbr. 1859, Rasmus Nielsen fra d. 24de Febr. 1860, Lauritz Larsen fra d. 3die Marts 1861, Niels C. Edlefsen fra d. 3die Marts 1862, Søren Jensen fra d. 15de Febr. 1863, Jens Thomsen fra d. 23de Marts 1865, H. Jensen Hals (den første Zionsældste, der præsiderede over Konferencen) fra d. 26de Novbr. 1865, C. D. Fjeldsted (anden Gang) fra d. 1ste Aug. 1867, Jens Johansen (der blev Præsident ved Tillægningen af Vendsyssels Konference) fra d. 13de April 1868, Jens Jensen fra d. 1ste Juli 1869, Jacob H. Jensen fra d. 1ste Juni 1870, P. C. Christensen fra d. 15de Juni 1872, C. S. Winge fra d. 17de Juni 1874, P. O. Hansen fra d. 26de Aug. 1874, Mads Christensen fra Septbr. 1875, K. H. Bruun fra Septbr. 1876, N. Mortensen Petersen) fra Septbr. 1877, Jens Christensen fra Juni 1878, N. P. Rasmussen fra Juni 1879, Simon Christensen fra Juli 1880, L. P. Christensen fra Juni 1882, Søren Sørensen fra Juni 1883, F. F. Hintze fra August 1884, S. P. Neve fra Juni 1885, og S. C. Nielsen, der nu præsiderer som Konferencens 28de Præsident, fra Oktbr. 1885.

KJØBENHAVNS KONFERENCE

blev oprettet i Generalkonferencen i Kjøbenhavn d. 16de Novbr. 1851 og indbefattede Sjælland, Lolland, Falster, Møen, Bornholm og de mindre hosliggende Øer,men d. 14de August 1852 blev den beskaaret saaledes, at den kun indbefattede Sjælland og en Del mindre Øer, da en særskilt Konference blev organiseret paa Bornholm og en ditto paa Lolland og Falster. I Begyndelsen af 1864 blev Bornholm atter tillagt Kjøbenhavn, og da Øernes Konference ophævedes om Sommeren 1870 blev Kjøbenhavns Konference udvidet til sine oprindelige og nærværende Grænser.

Konferencens første Præsident var John E. Forsgren, der efterfulgtes i

August 1852 af P. O. Hansen, August 1853 af Christian Larsen, Oktober 1853 af O. N. Liljenquist, d. 1ste Jan. 1857 af L. Eriksen, Decbr. 1859 af N. Wilhelmsen, d. 1ste Marts 1861 af P. W. Poulsen, d. 20de Jan. 1863 af N. C. Edlefsen, d. 16de Marts 1864 af H. C. Høgsted, d. 2den April 1865 af F. R. E. Bertelsen, og d. 15de Jan. 1866 af Niels Nielsen, som var den første Zionsældste, der præsiderede over Konferencen. Nielsen afløstes af F. C. Sørensen d. 20de Maj 1866; C. H. Halvorsen blev Præsident efter ham i April 1867, Carl Larsen d. 1ste Juli 1869, P. F. Madsen d. 15de Juli 1870, P. C. Carstensen d. 27de Juni 1873, Knud Petersen d. 19de Juni 1874, S. P. Neve d. 22de Juni 1876, Wm. Christensen d. 17de Maj 1878, C. C. Asmussen d. 23de Juni 1879, Hans Funk d. 28de Aug. 1880, H. J. Christiansen d. 29de Aug. 1881, H. O. Magleby d. 28de Aug. 1882, Emil Andersen d. 15de Juni 1883, Jørgen Hansen d. 25de Aug. 1884 og C. F. Olson, der nu præsiderer som Konferencens 26de Præsident, d. 15de Juni 1885.

Brevigs Konference,

der i Oktbr. 1862 forandrede sit Navn til Kristiania Konference, blev d. 14de August 1852 oprettet i en Generalkonference, som afholdtes i Kjøbenhavn. Den indbefatter hele Norge, og dens Grænser have aldrig været forandrede.

De efternævnte Brødre have i regelmæssig Følgerække præsideret over Konferencen: Christian Larsen fra Konferencens Oprettelse, Erik G. M. Hogan fra Maj 1853, Knud Peterson fra Nov. 1854, C. C. A. Christensen fra Oktbr. 1855, H. P. Lund fra d. 11te April 1857, S. Gudmundsen fra d. 2den Febr. 1858, C. C. N. Dorius fra d. 10de Septbr. 1860, J. P.R. Johansen fra d. 3die April 1863, Geo. M. Brown fra d. 19de Marts 1864, C. C. A. Christensen (2den Gang) fra d. 6te April 1866, S. Gudmundsen (2den Gang) fra d. 15de Maj 1868, C. D. Fjeldsted fra d. 15de Juli 1869, Mons Anderson (foreløbigt) fra Juli 1870, Peter Brown fra d. 14de August 1870, J. C. A. Weibye fra d. 8de Oktbr. 1871, Lars S. Andersen fra d. 21de Aug. 1873, Søren Petersen fra Juni 1875, N. Mortensen (Petersen) fra Septbr. 1876, John F. F. Dorius fra Juni 1877, S. Rolfsen fra Juni 1878, Jonas Halvorsen fra Juni 1879, Christian Hogensen fra Aug. 1880, H. A. Hansen fra Juni 1882, N. C. Schougaard fra Aug. 1883, M. Christoffersen fra Juni 1884 og H. J. Christiansen, der nu præsiderer som den 24de Præsident for den norske Konference, fra den 22de Juni 1885.

Bornholms Konference

blev organiseret d. 14de August 1852 i en Generalkonference, som afholdtes i Kjøbenhavn. Den indbefattede Øen Bornholm, som tidligere hørte under Kjøbenhavns Konference, under hvilken den atter henlagdes, da den bornholmske Konference blev ophævet i Begyndelsen af 1864.

Den første Konferencepræsident paa Bornholm var Ole Svendsen. Han efterfulgtes af C. G. Larsen, (der nu præsiderer over Emery Stav of Zion) i Decbr. 1852. Derefter havde H. P. Olsen fra Zion Præsidiet et Par Maaneder, men da han rejste tilbage til Utah som Fører for et Emigrantselskab i December Maaned 1853, overtog C. G. Larsen atter Bestyrelsen og præsiderede indtil Begyndelsen af 1857, da han afløstes af H. Jensen. Efter denne præsiderede Mads Andersen fra Foraaret 1858 til 1862, da han efterfulgtes af P. C. Nielsen, der virkede som Præsident til Konferencens Opløsning. Bornholm afgav i sin Tid et i Forhold til Øens Størrelse og Folkemængde stort Antal Hellige, men for Nærværende er der kun en lille ubetydelig Gren paa Øen, der forøvrigt bestaar af $10\frac{2}{3}$ danske Kvadratmile og havde i 1870 31,846 Indbyggere.

Vendsyssels Konference,

der ved dens Oprettelse i Generalkonferencen i Kjøbenhavn d. 14de Aug. 1852 indbefattede hele Vendsyssel eller Hjørring Amt, har hele Tiden siden været en frugtbar Arbejdsmark for Missionærerne. Førend den store Emigration i 1862 fandt Sted var der saaledes over 700 Med-

lemmer i Konferencen, der forøvrigt den Gang var beskaaren i Omfang, saa at Kjærs Herred tilhørte Aalborg Konference. Ingen Landsdel, hverken i Amerika eller Europa, har i Forhold til Folkemængde og Størrelse, afgivet saa mange Sidste-Dages Hellige som Vendsyssel, der bestaar af lidt over 51 danske Kvadratmile og havde i 1870 91,927 Indbyggere. Den 20de Maj 1868 blev Vendsyssels Konference sammenlagt med Aalborgs, og dens Kontor flyttet fra Hjørring til Aalborg.

Præsidenterne over Vendsyssels Konference vare Følgende: Niels Chr. Schou præsiderede fra Konferencens Oprettelse til Decbr. 1852. Lauritz Larsen blev Præsident efter Schou i Decbr. 1852, P. A. Fjeldsted d. 16de Marts 1857, J. C. A. Weibye d. 20de Febr. 1859, H. C. Høgsted d. 2den April 1862, Lars Larsen d. 17de Marts 1864, Morten Lund i Jan. 1866, Hans Hansen i Maj 1866, Otto Anton Thomsen om Sommeren 1867 og Jens Johansen, som præsiderede til Konferencens Opløsning, i December 1867.

LOLLANDS KONFERENCE

blev oprettet i Generalkonferencen i Kjøbenhavn d. 14de Aug. 1852 med Johan Svenson som Præsident. Den bestod af Lolland, Falster, Møen og flere hosliggende Øer. Ved Nytaarstid 1864 blev den og Fyens Konference sammenlagte og kaldtes derefter Øernes Konference indtil Sommeren 1870, da det, som tidligere udgjorde Lollands Konference, blev tillagt Kjøbenhavns Konference, hvorunder det fremdeles henhører under Navn af Lolland-Falsters Gren. Efter Svenson præsiderede J. Jensen fra Decbr. 1855, Mads Jørgensen fra Begyndelsen af 1857, derefter H. M. Nissen, og Jens Hansen fra December 1859 indtil Konferencens Sammenlægning med Fyens.

SKAANE KONFERENCE

blev organiseret af Ældste A. W. Winberg i et Konferencemøde, som afholdtes i Carl Capsons Lade i Lund, om Natten mellem den 25de og 26de Juni 1853. Konferencens Grænser have til forskjellige Tider været forandrede, men siden 1869 har den, saavidt vi véd, bestaaet af Provinserne Skaane og Blekinge samt den sydvestlige Del af Smaaland (Kroneborgs Län), der tidligere udgjorde en Del af Norrköpings Konference.

Den første Præsident i Skaane var Ældste — Lundblad, den anden N. Nilson. Efter denne præsiderede N. B. Adler fra Septbr. 1856, J. Fagerberg fra Begyndelsen af 1858, N. Rosengren fra Foraaret 1861, Sven Nilson fra Foraaret 1863, S. J. Jonasson fra Foraaret 1865, J. Fagerberg (anden Gang) fra Foraaret 1866, P. T. Nystrøm fra Maj 1367, John Holmberg fra d. 9de Juli 1869, Poul Dehlin fra Juni 1871, Nils Anderson fra Juni 1873, C. J. Gustafson fra Juni 1875, Sven Nilson (anden Gang) fra Juni 1876, Ola Olson fra Juni 1877, J. Anderson fra Juni 1878, John A. Halvorsen fra Juni 1879, N. B. Adler (anden Gang) fra Juli 1881, M. Jacobson fra August 1881, James Yorgason fra Juni 1882, C. A. Tietjen fra Juni 1883, H. D. Petterson fra August 1884 og P. Mattson, der for Nærværende præsiderer som Konferencens 21de Præsident, fra Oktober 1885.

STOCKHOLMS KONFERENCE,

der blev organiseret i Slutningen af Aaret 1854, indbefatter nu hele det nordlige Sverige, samt svensk Finland, men dens Grænser have til forskjellige Tider været forandrede. Saaledes udgjorde Norrland i nogle Aar en Konference for sig selv. For Nærværende er Stockholms Konference med sine 1266 Medlemmer den største og mest blomstrende Konference i den skandinaviske Mission.

Aake Jønsson var Konferencens første Præsident. Efter ham præsiderede C. A. Madsen fra d. 20de Febr. 1856, L. Nilson fra d. 15de Maj 1856, Gustaf A. Olson fra d. 6te Sept. 1858, C. J. Sundbæch fra d. 30te Novbr. 1860, N. C. Flygare fra d. 20de Sept. 1861, C. L. Eriksson fra d. 20de Marts 1864, Geo. W. Gee (en Amerikaner) fra d. 12te Septbr. 1864, P. O. Holmgren fra d. 15de Jan. 1865, M. Cederstrøm

fra d. 1ste April 1865, L. P. Edholm fra d. 1ste April 1866, J. B. Hesse fra d. 6te Oktbr. 1866, O. C. Olsen fra d. 15de Maj 1868, E. Peterson fra d. 1ste Aug. 1869, Mathias Nilson fra d. 1ste Juli 1872, John F. Oblad fra d. 1ste Juni 1874, J. Anderson fra d. 1ste Aug. 1874, N. C. Flygare (anden Gang) fra d. 28de Novbr. 1874, J. Anderson (anden Gang) fra d 1ste Juni 1875, C. F. Branting fra d. 15de Juni 1876, Alfred Hanson fra d. 20de Juni 1877, John Larsson fra d. 1ste September 1878, L. M. Olson fra d. 15de Aug. 1879, R. Berntson fra Aug. 1881, N. R. Lindahl fra d. 16de Aug. 1882, C A. Ek fra Marts 1883, Oley Olson fra Oktbr. 1884 og James Yorgason, der nu præsiderer som Konferencens 26de Præsident, fra Oktbr. 1885.

Fyens Konference,

der bestod af Fyen, Langeland og omtrent 30 mindre Øer, oprettedes i en i Kjøbenhavn afholdt Generalkonference d. 30te Decbr. 1855 med Peder Nielsen som Præsident. Han efterfulgtes af S. P. Guhl, der præsiderede indtil Foraaret 1859, da han emigrerede. Efter ham præsiderede P. C. Rønnow indtil Foraaret 1862, og P. C. Carstensen indtil Konferencen ved Nytaarstid 1864 blev sammenlagt med Lollands og blev kaldet Øernes Konference.

Aarhus Konference

blev organiseret i et Konferencemøde, som afholdtes i Vejle d. 5te Juli 1857, af Aalborg Konferences sydlige Del (Randers Distrikt med 30 Medlemmer) og Fredericia Konferences nordlige Del (Aarhus og Silkeborg Distrikter med 105 Medlemmer). I 1868 blev hele Fredericia Konference tillagt og i 1870 en Del af Øernes Konference. Desforuden har den slesvigske Mission tilhørt Aarhus Konference, der med Hensyn til Udstrækning er den største Konference i Danmark. I mange Aar gjorde Evangeliet glimrende Fremskridt dersteds, og der døbes fremdeles flere end i nogen af de to andre danske Konferencer.

Følgende Brødre have i uafbrudt Følgerække præsideret over Aarhus Konference: L. C. Geertsen fra Konferencens Oprettelse, P. C. Geertsen fra d. 16de Marts 1861, H. Jørgensen fra d. 27de Februar 1864, Andrew Nielsen fra d. 15de Febr. 1866, H. Jensen Hals fra d. 20de Maj 1867, Lauritz Larsen fra d. 31te Juli 1867, John H Hougaard fra d. 16de Juli 1869, Peter Madsen fra d. 22de Juni 1870 (Under Broder Madsens Sygdom forestod P. O. Thomassen Konferencens Affærer en kort Tid), Christen Madsen fra d. 20de Maj 1871, C. F. Schade fra d. 22de Maj 1872, P. C. Geertsen (anden Gang) fra d. 12te Juni 1874, Andrew R. Andersen fra d. 20de Juni 1875, Chr. Jensen fra Juni 1876, Søren Jensen fra d 22de April 1877, Jens Chr. Nielsen fra d. 21de Novbr. 1877, Rasmus Nielsen fra d. 21de Juni 1879, Lars Svendsen fra d. 28de Aug. 1879, Christen Jensen fra Marts 1880, Jens Iver Jensen fra August 1881, J. M. Christensen fra Juni 1872, J. B. Hesse fra Juni 1883, Ole Sørensen fra Juni 1884, C. Christiansen fra Juni 1885 og J. J. Johnson, der nu præsiderer som Konferencens 25de Præsident, fra Oktober 1885.

Skive Konference

oprettedes om Sommeren 1857 af de vestlige Dele af Aalborg og Aarhus Konferencer. Dens vigtigste Arbejdsmarker vare Thyland og Salling. Ved Nytaarstid 1864 blev den opløst og delt saaledes, at den Part af samme, som laa nord for Limfjorden, de smaa Øer i Fjorden iberegnede, kom til at tilhøre Aalborg Konference, medens den Del, som laa syd for Fjorden, lagdes til Aarhus Konference.

L. Jakobsen var Konferencens første Præsident. Efter ham præsiderede H. Jensen fra Marts 1858, R. Nielsen fra Foraaret 1859, Aron G. Ømann fra Decbr. 1859, H. C. Hansen fra Foraaret 1861, C. S. Winge fra 1862 og S. J. Jonasson fra Foraaret 1863 til Konferencens Opløsning.

GØTEBORGS KONFERENCE

bestod af Sveriges mellemste Provinser, men har flere Gange forandret sine Grænser. Den blev organiseret d. 5te Septbr. 1857 i et Generalraad, som afholdtes i Kjøbenhavn. Om Sommeren 1870 blev den sammenlagt med Norrkøpings Konference og blev i et Par Aar derefter kaldet Jønkøpings Konference, men da N. P. Lindeløf i 1872 overtog Bestyrelsen og flyttede Konferencekontoret fra Jønkøping til Gøteborg, blev den atter kaldet Gøteborgs Konference, hvilket Navn den har beholdt hele Tiden siden.

Konferencepræsidenterne ere Følgende: Mathias Nilson var den første Præsident. Efter ham præsiderede R. Berntson fra Foraaret 1859, A. P. Søderborg fra Efteraaret 1861, J. C. Sandberg fra d. 24de Febr. 1864, J. Larson fra d. 11te Febr. 1865, Fred. C. Anderson fra Foraaret 1866, J. P. Wretberg fra August 1866, C. O. Folkmann fra Maj 1867, Samuel Peterson fra Maj 1868, John Ehrngren fra Sommeren 1870, A. C. Grue fra Juni 1871, N. P. Lindeløf fra Sommeren 1872, Samuel Johnson fra August 1874, A. Thomassen (foreløbig) fra Oktbr. 1875, J. C. Sandberg (anden Gang) fra d. 30te Novbr. 1875, I. C. Thoresen fra Septbr. 1877, John A. Quist fra Septbr. 1878, Charles Anderson fra Juni 1879, O. N. Stohl fra Juli 1880, A. G. Johnson fra August 1881, Andrew Eliason fra August 1882, B. M. Ravsten fra Juni 1883, G. L. Rosengren fra Oktober 1884, og A. K. Anderson som Konferencens 23de Præsident fra Oktbr. 1885.

NORRKØPINGS KONFERENCE

dannedes ved at tage Linkøpings, Calmars og Vexjø Län samt Vestergotland mellem Wenern og Wettern fra Stockholms Konference. Dette blev gjort d. 12te Maj 1858 i et Generalraad, som afholdtes i Kjøbenhavn. Om Sommeren 1870 blev Norrkøpings Konference sammenlagt med Gøteborgs, under det fælles Navn af Jønkøpings Konference, men efter et Par Aars Forløb forandredes Navnet til Gøteborgs Konference.

Ola N[illegible]on Stohl var Konferencens første Præsident; han præsiderede i fire Aar og afløstes om Foraaret 1862 af L. Nilsson. Denne efterfulgtes om Foraaret 1864 af C. F. Rundquist. om Foraaret 1866 af Gustaf A. Olson, om Sommeren 1867 af A. W. Nilsson, i Maj 1868 af Geo. K. Riise og i Juli 1869 af Erik Johan Pehrson, der præsiderede indtil Konferencens Sammenlægning med Gøteborgs i 1870.

SUNDSVALLS KONFERENCE

oprettedes af StockholmsKonferences nordlige Del d. 12te eller 13de Juni 1859; den indbefattede Norrland helt op til den russiske Grænse. Fra April 1865 havde den fælles Præsident med Stockholms Konference, med hvilken den strax efter sammensmeltedes. Den var ogsaa kjendt under Navn af Norrlands Konference. Carl Erik Lindholm var dens første Præsident; efter ham præsiderede A. Svedlund fra Foraaret 1861, og M. Cederstrøm fra Foraaret 1864.

ØERNES KONFERENCE

blev dannet ved Sammenlægningen af Fyens og Lollands Konferencer ved Nytaarstid 1864 og existerede indtil Sommeren 1870, da den blev ophævet, idet Fyen, Langeland og en Del mindre Øer tillagdes Aarhus Konference, og Lolland, Falster og Møen tillagdes Kjøbenhavns Konferencer. S. J. Jonasson var dens første Præsident. Efter ham præsiderede P. Hansen og M. P. Mortensen.

ODENSE KONFERENCE

blev organiseret omtrent d. 1ste Jan. 1871 af Distrikterne Fyen, Slesvig og Holstein, der forhen hørte under Aarhus Konference. Ældste N. C. Edlefsen beskikkedes til sammes Præsident; han efterfulgtes d. 15de Novbr. 1871 af N. P. Petersen, der præsiderede indtil om Sommeren 1872, da Konferencen, efter omtrent 1½ Aars Tilværelse, atter tillagdes Aarhus Konference.

A. W. WINBERGS AUTOBIOGRAFI.

(Fortsat fra Side 176.)

Den 6te November lejrede vi os i Parleys Canyon. Kaptajn Attwood og jeg rede til Salt Lake City og kom til Præsident Brigham Youngs Kontor Kl. 8 om Aftenen. Vi havde en Samtale med Præsidenten, som velsignede os og bad os gaa hjem til vore Familier.

I Februar 1867 blev jeg kaldet af Biskop Edward Hunter til at præsidere i de skandinaviske Forsamlinger i Salt Lake City. I Begyndelsen holdt vi vore Møder i en af Sidebygningerne til 14de Wards Skolehus. Senere samledes vi i 13de Wards smukke Forsamlingslokale. Jeg har hele Tiden siden præsideret i disse Forsamlinger, som vi efter Omstændighederne har holdt i forskjellige Sale i Byen, og holder dem nu atter i 13de Wards Forsamlingshus hver Onsdag Aften, samt hver Søndag Formiddag i Social Hall.

Jeg tilhørte det 22de Kvorum af Halvfjerds fra 1856 ind til Maj Maaned 1873, da jeg blev ordineret til Højpræst og Medlem af Højraadet i Salt Lake Stav i Zion, hvilket Embede jeg endnu beklæder. De første Aar fordrede dette Kald megen Tid; vi havde ofte Møder flere Dage om Ugen og sad i Raad for at bilægge Tvistigheder mellem de Hellige fra Morgen til Aften. Sager fra alle Dele af Territoriet sendtes til Salt Lake City for Afgjørelse. Men efter at de forskjellige Staver af Zion i 1877 vare blevne organiserede have vi i Almindelighed kun holdt vore Møder om Aftenen — en og to Aftener om Ugen.

I 1875 og 1876 vare Skandinaverne i Utah plagede med et skandinavisk Blad kaldet „Utah Skandinav", et Oppositionsblad af den bitreste Slags. De Hellige havde ingen Lejlighed til at forsvare sig mod dette Blads Angreb og falske Beskyldninger, som fra Uge til Uge besudlede dets Spalter. Under disse Omstændigheder forekom det mig, at det var vor Pligt, som Skandinavere, at gjøre Noget, som kunde modvirke den Gift, „Utah Skandinav" udbredte, og paa samme Tid styrke vort Folk i Troen paa Evangeliet og det Værk, som har samlet Guds Hellige fra næsten alle Lande til Klippebjærgene. Følgen deraf blev Paabegyndelsen af „Bikuben", hvoraf det første Nummer udkom den 1ste August 1876.

TILKJENDEGIVELSER AF GUDS KRAFT.

(Fortsat fra Side 143.)

Da vi for omtrent et Aar siden paabegyndte en Række Meddelelser under ovenstaaende Overskrift, var det vor Hensigt at have skjænket denne Afhandling vor særlige Opmærksomhed, eftersom vi vidste, at mange af vore Brødre og Søstre have havt stor Erfaring i denne Henseende, og kunne ved Beretninger om mirakuløse Helbredelser, Uddrivelse af Djævle, Meddelelser af Aandens Gaver, Inspirationens Frugter, osv., give gode Grunde for det Haab og den Tro, for hvilket de kæmpe. Men af forskjellige Aarsager, af hvilke en har været Mangel paa Tid til at samle det nødvendige Stof og berede det for Pressen, er kun en lille Begyndelse bleven gjort til hvad der kunde have blevet det vigtigste Kapitel i den skandinaviske Missions Historie. Under vort fremtidige historiske Arbejde skal vi imidlertid bestræbe os for at offentliggjøre i det Engelske, hvad der er bleven forsømt i vort Modersmaal.

MORGENSTJERNEN udgives af WINBERG & JENSON.
Adresse: P. O. Box 345, *Salt Lake City, Utah.*

INDHOLD.